26-3 N 118.

118 I 3
3

Author operis est Richardus de S.to Laurentio Monachus Cistercien.s, Virginis SS.mae Devotissimus, et summus Amator. Vide Saavedra de Conceptione disp. 16. sect. 176 fol. 362. n. 714. 715. et 716.

46 — 6

Opus inſigne de laudibus beate marie virginis. alias Mariale appellatū.

Author Richardus de S^t. Laurentio Monachus Cister.

UNIVERSIDAD Y BIBLIOTECA DE ZARAGOZA

In nomine domini

Martinus Flach

Librarius argentinenſis, vnã cũ ſue officine ſpnaculis lectori ſequntũ ſalutẽ.

Teſtimoniũ multiplex parz tibi ex ſequẽtibus q iſte liber de laudibus btiſſime marie virginis p nos diligẽter ſit correctus: fideliterq3 emendatus.

Prio nãq3 a pncipio libri viſq3 ad eius finẽ p nos i nrã officina examiata ſũt ſingula vba. z peſate ſunt oẽs clauſule. Et multe mẽde ſparſim hinc inde ſuẽre dei adiutorio ſm huane poſſibilitatẽ induſtriã ſũt emẽdate. nõ tñ adinuẽtõne pprĩa (nã h nobis fuiſſet incautũ) ſ3 ex collatione pluriũ exẽplariũ. q non piguit diligẽter adinuicẽ ɔferre. Et qdẽ emẽdatiora z meliora exẽplaria ſecuti ſumus.

Scdo hãc impſſionẽ hui⁹ libri p nũeruz capitulorz z titulorz diſtinximus.

Tercio ante initia capitulorz z titulorum ſupſcriptões poſuimus.

Quarto in poſtillatõe auctoritatũ biblie (qz multe i h libro pptime exponunt) [illegible] textu⁹ certis ſignis angularibus a gloſ [illegible] ne legẽtes indicẽt textum eſſe gloſam. vl gloſã eẽ textũ. Que ſegregatio i exẽplaribus ſcriptis deſignata ẽ per lineas rubeas ĩfra vba textualia ſubductas. Et ſi libuerit etiã i h libro impſſo ĩfra vba text⁹ cũ pẽna ptrahant lineole rubee de vno ſigno angulari ad aliud.

Quĩto remiſſiões (q mlte ſũt valde) quibus de vno libro partiali ad aliũ librũ partiale. ſiue de vno titulo ad aliũ titulũ auctor remittit legẽtẽ ɔfuſe ſine qtatõe numerali poſitas: i ſuis locis fere oẽs diligẽter qſiuimus. et numerũ tã libri qz tituli eis appoſuimus.

Sexto auctẽs biblie. qbus hic liber ẽ repletus. qſi oẽs i biblia qſiuim⁹. z qtatõem numeralẽ capitulorz ex qbus ſũt recepte rectificauim⁹.

Et nõ offẽdat aliquẽ ſi hmõi auctoritates ſub aliis vbis iterdũ in ſua biblia ponãtur. qa ſepe aũt ex alia trãſlatõne. aut ex correctiori biblia ſũt ſumpte. Ipa enim biblia ſepi⁹ ẽ trãſlata de greco i latinũ. Vñ Aug⁹ d doctrĩa chriſtiana li. ij. ſic dic. Qui eni ſcpturas ex hebrea ligua i grecã verterũt linguã nũerari poſſunt, latini aũt iterptes nullo mõ. Ut eni cuiq3 [illegible] fidei tpibus i man⁹ venit codex grecus et aliquãtuli facultatis ſibi vtriuſq3 lingue habere videbat auſus ẽ interptari. Hec aug⁹. Ipa etiã biblia p multa curricula annorũ ɔcepi⁹ ẽ trãſcripta. et viciõ ſcriptorũ variata. De cui⁹ variatiõe vide wilhelmũ de mara ordis minorz i libro correctõnũ biblie. Uide etiã de h correctoriũ biblie pariſieſe.

Septĩo noĩa maximorz theologorz z rabbãorz dicta i pñti libro allegãtũ marginibus lateralibus collocauim⁹. qz noim licz aliq intẽ i ſcripture colũna neqqz ponãt. ipa tamẽ in emẽdatiori qdã exẽplari ſic ſcripta inuenimus.

Octauo plures etiã breuiſſimas notulas in eodẽ exẽplari reptas lectorẽ dirigẽtes in lateralibus marginibus aſſignauimus.

Nono in ſupioribus marginibus materiã et numerz cuiuſlibet partial libri magnis lrĩs inſinuauimus. vt lector reuoluẽdo libri folia ſtatim inueniat qd querit.

Decimo in lateralibus marginibus lrãs alphabeti ad qs tabula a nob edita remittit impſſimus.

Undecimo i marginibus inferioribus numerũ foliorz figurauimus.

Attẽde qz q vbi i marginibus ponit aliqd diuiſum ab eo cũ pẽna rubeas lineolas trahe [illegible] mẽbra diuidẽtia a capitibus li[illegible]e incipiẽtia. aũ qz initi[illegible]ole ſũt icepte. nõ tñ viſq3 ad ſignũ diuiſum pteacte. Quiq3 etiã a capit[illegible] linearz colũne lineole qdã ſũt iceprte et nõdũ ɔplete. vbi tñ nullũ diuiſuz i margine ponit. Has lineolas iceptas cũ pẽna intincta minio vl rubrica vlterius ptrahe ſurſũ vl deorſũ: ſm qd icuruant ſurſum vl deorſũ. z eas i vno puncto in margine cõiunge. Si aũt hmõi lineole incepte oẽs incuruant ſurſũ: tunc eas oẽs trahe ſurſũ. Si omnes incuruãtur deorſum: tũc eas omnes trahe deorſum. et eas in aliq vno pũcto in margine cõiunge. Sic eni habẽt exẽplaria ſc[illegible]

Tabula omniũ titulorũ huius libri [illegible] in vnum collectorũ: in qua legẽs de facili patet qd in pñti libro contineat.

Prefatio actoris in librũ de laudibus beate marie virginis.
Prolog⁹ hui⁹ ſcriptoris in eundẽ librũ.
Prolog⁹ [illegible]. In cui⁹ fine auctor hui⁹ libri ſic dic. Nomẽ hoc meũ maluit ſubticere ne tacitũ forte viliceret cognito tractatore.

Incipit liber primus

de laudibus beate marie virginis. in quo tractatur de ſalutatõe angelica.

De eo q dicit in ſalutatõne angelica. Aue maria. Capitulũ primũ.
De eodem. Capitulũ ij.
De eodem. Capi. iij.
De eo q dicit in ſalutatõne angelica. Gratia plena. Ca. iiij.
De eo q dicit in ſalutatõne angelica. Dominus tecũ. Ca. v.
De eo q dicit in ſalutatõe angelica. Bñdicta tu in mulieribus. Ca. vi.
De eo q dicatur. Et benedictus fructus ventris tui. Ca. vij.
De maria frequẽter ſalutãda. Ca. viij.

Incipit liber ſecundus

de laudibus beate marie virginis habens ſeptẽ particulas.

Incipit prima particula

de qdraginta ſpecialibus cauſis quare marie ſit ſeruiendũ.

Prima cauſa eſt. Quia fili⁹ dei (cui⁹ omnis actio chriſtiani eſt lectio) honorat et magnificat matrẽ ſuã.

Scda. Quia ſpũſſctũs mariã pcipit ho[illegible]

Tercia. Quia qcqd reuerẽ[illegible] [illegible] honoris matri exhibet. totũ redundat in filium. et econuerſo.

Quarta. Quia per ipam et in ipa augetur gloria patris et filij et ſpũſſancti.

Quinta. Quia p ipam et in ipa et cũ ipa et ab ipa habet mundus et habuit. et habitur⁹ eſt omne bonũ. id eſt chriſtum.

Sexta. Quia inuẽta maria iueit oẽ bonũ.

Septima. Quia diligit diligentes ſe. imo etiam ſeruis ſeruientibus ſuis.

Octaua. Quia ſumm⁹ honor ſumma gloria et ſũma vtilitas eſt ſeruire marie. et eẽ eius familia.

Nona. Quia de fonte vite q ẽ xps [illegible]. imo q ipe eſt hauriens ſicuti hauſtu et ex[illegible] largo refundit ſuis [illegible] ſeruis ſuis. marie ſi habeãt vaſa [illegible].

Decima. Quia filio irato potẽtiſſime reconciliat ſeruos et amatores ſuos.

Undecima. Quia tanta eſt eius benignitas: q nulli formidandũ ẽ accedere ad eã.

Duodecima. Quia tanta eſt ei⁹ miſericordia: q ab ea nullus repellitur.

Tredecia. Quia donis z cariſmatibus edificat ſuos ſuos. vt filij ſui z ſpũſſcti digna fiant habitatio.

Quartadecima. Quia multiplici virtute q[illegible] multiplici veſte adornat ſeruos ſuos.

Quintadecima. Quia pces et ſacrificia ſeruorũ ſuorũ. et maxime q ei exhibet offert in conſpectu diuine maieſtatis.

Sextadecia. Quia ſicut fili⁹ ẽ mediator dei z hoim. ſic z ipa nrã ad filiũ ẽ mediatrix.

Decimaſeptima. Quia aduocata nrã ẽ ad filiũ. ſicut fili⁹ ad prẽm. imo apud prẽm et filiũ pcurat negocia z petitiões nrãs.

Decimaoctaua. Quia p pacificãdis ſe ſuppliciter inuocãtibus. irato filio dulcia verba repſentat. quorũ reſpectu filius delectatus facile manſueſcit.

Decimanona. Quia p ſalute famulantiũ ſibi. nõ ſolũ poteſt filio ſupplicare ſicut alii ſcti. ſ3 etiã pt auctẽ mrna eidem impare.

Uiceſima. Quia ipa ẽ lignũ vite his q apphẽderint eã ſpẽali amore et ſeruitio.

Uiceſimaprima. Quia ſepe quos filij iuſticia damnat. matris miſericordia liberat.

Uiceſimaſcda. Quia cum ſit theſaurus domini. z theſauraria graz eius. donis ſpiritualibus ditat copioſiſſime ſuiẽtes ſibi.

Uiceſimatercia. Quia ɔſeſſio virginei partus ore fit ad ſalutẽ. z ex ea ſequit benedictio dei patris.

Uiceſimaqrta. Quia potẽtiſſime protegit ſeruos ſuos a triplici aduerſario. ſ. mundo carne et diabolo.

Uiceſimaqnta. Quia in maria inueniut refugiũ. q timentes dei iuſticiã ad ipſaz accedere reformidant.

Uiceſimaſexta. Quia paſtũ ſuminiſtrat famelicis. et potũ ſitientibus.

Uiceſimaſeptima. Quia cũ ſit mater ſapie[illegible] que eſt fili⁹ dei [illegible] miſericordie [illegible] fuit ſermo [illegible].
Uiceſimaoctaua. Quia ſi receſſeris a te[illegible] piciatio eius [illegible] peccata tua. Citto pe[illegible] [illegible] ad te.
Uiceſimanona. Quia ſal⁹ noſtra in manu illius eſt.
Triceſima. Quia ſeruiendo ei acquirunt dices gratie et glorie.
Triceſimaprima. Quia poſt filiũ domina eſt vniuerſe creature.
Triceſimaſecũda. Quia qui diligit et ho/norat matrẽ dñi ſecure poteſt a patre ꝛ fi/lio eius petere miſericordiã.
Triceſimatercia. Quia ꝑ incarnatõem ꝟ/bi que in ea facta eſt redit peccatrix aĩa ad eccleſie vnitatem.
Triceſimaquarta. Quia ꝑ mariã et chri/ſtum quẽ ꝑ mariã habuim⁹ q̃cquid ꝑdi/dimus ꝑ adam ꝛ euã nobis ẽ reſtitutũ.
Triceſimaquĩta. Quia ex partu ꝛ ↄcep/tu eius accreuit humane nature ꝓrogatiue ꝛ dignitates mirabiles. ex eo ſcꝫ ꝙ fili⁹ dei mundũ redẽpturus nõ aſſumpſit angeli/cam naturã ſꝫ hũanã in ea et ex ea.
Triceſimaſexta. Quia volẽs nos obtine/re victoriã vt ꝑueniam⁹ ad coronã. ſciẽs qꝛ nõ coronabit niſi q̃ legitime certauerit. portat forte bella et temptatões amatori/bus ſuis. et ipos q̃n̄q ꝑmittit tribulari. Sed facit cum temptatione ꝓuentum.
Triceſimaſeptima. Quia qui ſeruiũt ei in ꝑſenti. glorioſiſſimã illi⁹ faciẽ viſuri ſunt in futuro.
Triceſimaoctaua. Quia glorioſo fructu ventris ſui remunerabit ſeruiẽtes ſuos.
Triceſimanona. Quia ſeruorũ ſuoꝝ aĩas de corporibꝰ exeuntes ꝓtegit ab incurſu aeriarum poteſtatũ.
Quadrageſima. Quia gl'ificabit ĩ futuro ſeruiẽtes ſibi. ꝛ honorificãtes ſe in ꝑſenti.

Incipit ſcd̃a par

ticula ſecũdi libri in q̃ agit̃ quõ maria de ſingulis mẽbris ſuis et ſenſibꝰ nobis ſer/uiuit in filio dei et ſuo. ꝛ adhuc nõ ceſſãt nobis benefacere ex eiſdem.
Prefatio in eandem particulam.
De corde ſeruiuit nobis maria. Cap̃. i.
De corpore ſeruiuit nobis maria. Ca. ij.
De auditu ſeruiuit nobis maria. Cap̃. iij.
De oculis ſeruiuit nobis maria. Cap̃. iiij.
[illegible]
De labijs ſeruiuit nobis maria. Ca. vi.
De ore ſeruiuit nobis maria. Ca. vij.
De dentibꝰ ſeruiuit nobis maria. Ca. viij.
De lingua ſeruiuit nobis maria. Cap̃. ix.
De gutture ſeruiuit nobis maria. Ca. x.
De collo ſeruiuit nobis maria. Ca. xi.
De brachijs ſeruiuit nobis maria. Ca. xij.
De manibꝰ ſeruiuit nobis maria. Ca. xiij.
De vberibus ſeruiuit nobis maria. Ca. xiiij.
De ventre ſeruiuit nobis maria. Ca. xv.
De vmbilico ſeruiuit nobꝭ maria. Ca. xvi.
De lumbis ſeruiuit nobis maria. Ca. xvij.
De ſanctiſſ[illegible] ſeruiuit nobis maria. Capitulum. xviij.
De pedibus ſeruiuit nobis maria. Ca. xix.
De greſſibꝰ ſeruiuit nobis maria. Ca. xx.
De ſtatura ſeruiuit nobis maria. Ca. xxi.
De petitõne qua maria ꝓ hmõi ſeruitio ab ipa nobis impenſo petit cum filio ſuo mercedem ſuam a nobis. Cap̃. xxij.

Incipit tercia par

ticula ſecundi libri. in qua agitur [illegible] do debem⁹ ſeruire marie de corde.
Q, ante omnia debemus fidem virgini glo/rioſe. Capitulũ primũ.
Confidentiã debemus marie. Ca. ij.
Spem debemus marie. Ca. iij.
Caritatẽ et dilectões dẽm⁹ marie. Ca. iiij.
Obedientiam debemus marie. Ca. v.
Reuerentiã debemus marie. Ca. vi.
Timorem debemus marie. Ca. vij.
Humiliatõem debemꝰ marie. Ca. viij.
Meditatiõẽ debemus marie. Ca. ix.
Jugẽ memoriã debemus marie. Ca. x.
Jugem mentis intuitum debem⁹ marie. Capitulũ. xi.
Congratulatões debemus marie. Ca. xij.
Compaſſionem debem⁹ marie. Ca. xiij.
Nunq̃ mariã obliuiſci dẽm⁹. Ca. xiiij.
Gemitũ fletum et ſuſpiriũ debemus ma/rie. Ca. xv.
Deſiderium debemus marie. Ca. xvi.
Juge ſeruitiũ debemus marie. Ca. xvij.
Juge et quotidianũ ſeruitiũ debem⁹ ma/rie. Ca. xviij.
Jntentionẽ cordis debemus ſeruitio ma/rie. Capitulũ. xix.

Incipit q̃rta parti

cula ſecundi libri in q̃ agit̃ de particulari[illegible] ſeruitio q̃ glorioſe virgini debem⁹ de ſingulis mẽbris ꝛ ſenſibꝰ noſtris.
De vultu et capite debemus ſeruire marie. Capitulum primũ.
De oculis debem⁹ ſeruire marie. Ca. ij.
De auditu debem⁹ ſeruire marie. Ca. iij.
De olfactu debemus ſeruire marie. Ca. iiij.
De guſtu debem⁹ ſeruire marie. Ca. v.
De humeris debem⁹ ſeruire marie. Ca. vi.
De manibus ſiue de tactu debem⁹ ſeruire marie. Ca. vij.
De brachijs debem⁹ ſuire marie. Ca. viij.
De vberibꝰ ſiue mamillis debem⁹ ſeruire marie. Ca. ix.
De libijs debem⁹ ſeruire marie. Ca. x.
De genibꝰ debem⁹ ſeruire marie. Ca. xi.
De pedibus debem⁹ ſeruire marie. Ca. xij.

Incipit quĩta parti

culã ſecũdi libri. in q̃ oſtendit quõ marie ſit ſeruiendũ de ore et labijs.
Laudationẽ debem⁹ marie. Ca. i.
Superexaltatõem debem⁹ marie. Ca. ij.
Orationem debem⁹ marie. Ca. iij.
Confeſſionem debemus marie. Ca. iiij.
Benedictõem debemus marie. Ca. v.
Jnueſtigatõem debemus marie. Ca. vi.
Elucidatõem debemus marie. Ca. vij.
Predicatõnem debemus marie. Ca. viij.
Magnificatõem debemus marie. Ca. ix.
Cantatõem debemus marie. Ca. x.
Gratiarũ actõem debemus marie. Ca. xi.
Sollemnizatõem debem⁹ marie. Ca. xij.

Incipit ſexta parti

cula ſecundi libri. in qua aſſignat̃ q̃ ꝓprie/tates ſint neceſſarie his qui volũt ſeruire matri dei ꝛ ei⁹ filio ad bñplacitũ vtriuſq;.
Prefatio in eandem particulã.

Uerſus primus

Seruus marie debꝫ eſſe: mũdus, aromatic⁹, rectus, deuot⁹, hebre⁹

Uerſus ſecundus

Seruus marie debet eſſe: cõpatiẽs ꝛ, ↄgratulãs, verax, tacitum⁹.

Uerſus tercius

Seruus marie debet eſſe: feruens, diſcretus, humilis, pius, modeſtus ſiue benignus.

Uerſus quartus

Seruus marie debet eſſe: iuſtus, pacificus, ſimplex, patiens, honeſtus

Uerſus quintus

Seruus marie debꝫ eſſe: verecũd⁹, hilaris, zelans, ſtudioſus

Incipit ſeptĩa par

ticula ſecũdi libri ĩ q̃ agitur de feſto eter/nitatis ad quod redijt homo ꝑ mariã et partum eius.
Feſtum illud dicitur conuiuiũ.
Octo ſunt q̃ laudabile faciũt iſtõ ↄuiuiũ.
Cõuiuiũ illud erit cena illa magna quam fecit hõ q̃dam. i. deus pater.
Uinum huius cene ſanguis vue meracĩſ/ſimus.
Fructus huius cene eſt benedict⁹ fructus ventris marie.
Jn hac cena duo fercula apponent̃. ſ. mel et lac.
Jn hac iterũ cena erũt. xij. fercula notata ĩ benedictõne iacob.
Jtẽ hec ſunt fercula q̃ ꝑmittunt̃ Job.

Incipit liber terci

de laudibꝰ beate marie habẽs duas ptes

Prima pars huius

libri continet vigintiſex dignitates et ꝓ/uilegia virginee carnis.
Caro marie caruit pctõ originali ĩ ſancti/ficatione.
Caro marie caruit fomite et prauis moti/bus in cariſmatũ infuſione.
Caro marie caruit omni defectu q̃ eſſꝫ ad culpam in grẽ adimpletõe.
Caro marie caruit aduerſus ſpiritũ ſuum.

omni rebellione.
Caro marie caruit omnimoda vacuitate ex dei cōiunctione.
Caro marie caruit [illegible] opprobrio ꝑ ſpiritusſancti ſupervētionē.
Caro marie caruit virili attactu. q̄ nō ſeq̄batur ex deſponſatōe.
Caro marie caruit prurituꝫ ⁊ inq̄namento in impꝰgnatione.
Caro marie caruit fractura virginalis ſignaculi. ↄcipiens abſqꝫ defloratōe.
Caro marie caruit omni grauamie in portatione.
Caro marie caruit omni moleſtia et dolore in parturitōne.
Caro marie caruit omni peccato totiꝰ vite pſētis continuatōe.
Caro marie caruit mortis nexibꝰ in reſolutione.
Caro marie fuit multiplici grā ditata. qñ mane piſſiculo a dño inuabat.
Caro marie fuit excellēter decorata. qñ ꝟtutibus ornabatur.
Caro marie fuit ꝑ ignem ſpūſſcti multipliciter colata. quando ſanctitas illiꝰ ſemꝑ ampliabat.
Caro marie fuit mirifice ſublimata. qñ virginitati ꝑpetue dedicabat.
Caro marie fuit ad fructū habilitata. quādo fonte gratiaꝝ rigabat.
Caro marie fuit auſtro flante fecūdata. nā ↄceptum eius gratia opabat.
Caro marie fuit ſoli deo ↄſeruata. qñ nec virū ſciebat. nec a viro ſciebat.
Caro marie fuit digniſſime nobilitata. qñ naturali vnione chriſto copulabat.
Caro marie fuit pcioſiſſimiſ theſauriſ ditata. quando chriſtō implebat.
Caro marie fuit q̄dāmodo deificata. qñ a dei filio inhabitabat.
Caro marie fuit mēſa chriſto preparata. q̄ ex ea et in ea paſcebat.
Caro marie fuit filij dei ꝑuitio ex toto mācipata. qñ q̄libet eiꝰ membꝝ chriſto famulabatur.
Caro marie fuit redemptōnem mūdi opata. quādo portio ipiꝰ a dei filio aſſumpta in cruce imolabat.

Secunda pars libri

tercij cōtinet duodecī ꝓrogatiuas marie.
[illegible]
Prima marie ꝓrogatiua [illegible] virginitatis [illegible].
Secunda. M. facta eſt ſine corruptōne fecunda.
Tercia. M. fuit ſine grauamine grauida.
Quarta. M. fuit ſine dolore puerpe.
Quinta. M. virgo et mater. q̄d nulla alia.
Sexta. M. virgo et mater dei. quod nulla alia.
Septima marie ꝓrogatiua. M. peccare nō potuit ex quo filiū dei concepit.
Octaua. M. vniuerſas et ſingulas virtutes et dona gratiarū habuit in ſuplatiuo gradu cū alij ſancti ſinguli ſingulas.
Nona. M. cum omnes alij ſancti et angeli poſſint chriſto ſupplicare ⁊ a deo exaudiri. vnde et dicit [illegible] ipſa ſola materna auctoritate poteſt ei vt filio imperare.
Decima. M. ipſa fuit martyr in aīa. vt gladius doloris qui pertranſiuit aīam eius in vnigeniti paſſiōe. ꝑ amariſſimo ei martyrio computat.
Undecima. M. in aſſumptōne exaltata ē ſuper omnes ordines angelorū et ſanctarum animarū.
Duodecima marie ꝓrogatiua attendit in corona glorie ineffabilis: q̄ coronata eſt ī celis in ſua aſſumptōne.

Incipit liber q̄rtus

de virtutibus marie. cuius capitula nō enumerauimus. quia multo plura poterūt adijci vel forte detrahi. vl' aliter ordinari.
Hic nota q̄ auctor huius libri ↄſenſit aliqua ꝑ alios addi vel deponi vel aliter ordinari in pſenti libro. Una de cauſa non enumerauit capitula per verſus ſcilicꝫ ante initiū huiꝰ quarti libri poſitos. quēadmodū fecit ante initia quorūdam aliorū librorꝝ ſequentiū.

De humilitate marie. Titulus ꝑmus.
De ſimplicitate marie. Ti. ij.
De ſancta timoratōe marie. Ti. iij.
De excellentia marie. Ti. iiij.
De pcioſitate marie. Ti. v.
De gloria marie. Ti. vi.
De honorificentia marie. Ti. vij.
De magnitudine vl' altitudine ſiue celſitudine marie. Ti. viij.
De virginitate marie. Ti. ix.
De puritate marie. Ti. x.
De verecundia marie. Ti. xi.
De virginali fecūditate marie. Ti. xij.
De conceptu virgineo. Ti. xiij.
De partu virgineo. Ti. xiiij.

Incipit tractatus d'

tribus theologicis virtutibꝰ marie.

De fide marie. Ti. xv.
De ſpe marie. Ti. xvi.
De charitate marie. Ti. xvij.

De quattuor cardi

nalibus virtutibꝰ marie.

De iuſticia marie. Ti. xviij.
De prudentia marie. Ti. xix.
De fortitudine marie.
De temperantia marie.
De paupertate marie. Ti. xx.
De diuitijs marie. Ti. xxi.
De largitate et miſericordia marie. Ti. xxij.
De pietate marie. Ti. xxiij.
De benignitate marie. Ti. xxiiij.
De ſuauitate marie. Ti. xxv.
De dulcedine marie. Ti. xxvi.
De ſanctitate marie. Ti. xxvij.
De ſanctificatōe marie. Ti. xxviij.
De obedientia marie. Ti. xxix.
De omnipotentia marie. Ti. xxx.
De ſapientia marie. Ti. xxxi.
De taciturnitate marie. Ti. xxxij.
De ſubtilitate marie. Ti. xxxiij.
De actione marie. Ti. xxxiiij.
De contemplatōe marie. Ti. xxxv.

Incipit liber quin

tus de pulcritudine marie.

Primo de pulcritudine ſpirituali.
Secūdo de pulcritudine corpali.
De capite marie. Ti. i.
De comis marie. Ti. ij.
De capillis marie. Ti. iij.
De fronte marie. Ti. iiij.
De oculis marie. Ti. v.
De genis marie. Ti. vi.
De faciei marie coloratōe. Ti. vij.
De auribus marie. Ti. viij.
De naſo marie. Ti. ix.
De labijs marie. Ti. x.
De ore marie. Ti. xi.
De dentibus marie. Ti. xij.
De gutture marie. Ti. xiij.
De collo marie. Ti. xiiij.
De humeris marie. vel fidel' aīe. Ti. xv.
De brachijs marie. Ti. xvi.
De manibꝰ marie. Ti. xvij.
De vberibus marie. Ti. xviij.
De dorſo morali. Ti. xix.
De ventre marie. Ti. xx.
De vmbilico marie. Ti. xxi.
De feminibꝰ marie. Ti. xxij.
De pedibꝰ marie. Ti. xxiij.
De ſtatura marie. Ti. xxiiij.

Incipit liber ſextus

de appellatōibꝰ beate marie.

Maria mater. Ti. i.
Maria amica. Ti. ij.
Maria ſoror. Ti. iij.
Maria chariſſima. Ti. iiij.
Maria filia. Ti. v.
Maria ſponſa Ti. vi.
Maria vxor. Ti. vij.
Maria vidua. Ti. viij.
Maria mulier bona. Ti. ix.
Maria virgo. Ti. x.
Maria virago. Ti. xi.
Maria princeps. Ti. xij.
Maria regina. Ti. xiij.

Incipit liber ſepti

mus quomodō maria deſignat' et figuratur per ſuperiora.

Maria celum. Ti. i.
Maria firmamentū. Ti. ij.
Maria ſol. Ti. iij.
Maria luna. Ti. iiij.
Maria ſidus. Ti. v.
Maria orizon. Ti. vi.
Maria lucifer. Ti. vij.
Maria aurora. Ti. viij.
Maria diluculū. Ti. ix.
Maria mane. Ti. x.
Maria lux. Ti. xi.
Maria dies. Ti. xij.
Maria nubes. Ti. xiij.

Incipit liber octa

mus de terra. et de his que pertinet ad terrā ꝛ poſſunt figurare mariam.
Maria terra. Titulus primus.
Maria area. Ti. ij.
Maria campus. Ti. iij.
Maria ager. Ti. iiij.
Maria mons. Ti. v.
Maria collis. Ti. vi.
Maria cōcaua vallis. id ē vallis et cōual lis. Ti. vij.
Maria deſertum. Ti. viij.
Maria ſolitudo. Ti. ix.
Maria petra. Ti. x.

Incipit liber nonus

de receptaculis aque q̄ figurāt mariam.
Maria fons. Ti. i.
Maria puteus. Ti. ij.
Maria flumen. Ti. iij.
Maria fluuius. Ti. iiij.
Maria torrens. Ti. v.
Maria aqua. Ti. vi.
Maria ſtagnum. Ti. vij.
Maria alueus. Ti. viij.
Maria ſitula. Ti. ix.
Maria lacus. Ti. x.
Maria hydria. Ti. xi.
Maria concha. Ti. xij
Maria canalis. Ti. xiij.
Maria trames. Ti. xiiij.
Maria aqueductus. xv.
Maria labium. Ti. xvi.
Maria piſcina. Ti. xvij.
Maria natatoria. Ti. xviij.
Maria amnis. Ti. xix.
Maria vena. Ti. xx.
Maria later. Ti. xxi.
Maria ciſterna. Ti. xxij.

Incipit liber decimus

de edificijs quibus maria figurat in biblia.
Maria archa. Titulus primus.
Maria thronus veri ſalomōis. Ti. ij.
Maria ſoliū veri ſalomonis. Ti. iij.
Maria ferculum ſalomonis. Ti. iiij.
Maria ſella. Ti. v.
Maria tribunal. Ti. vi.
Maria ſedes dei. Ti. vij.
Maria cathedra chriſti. Ti. viij.
Maria ſcabellū. Ti. ix.
Maria lectulus ſalomonis. Ti. x.
Maria requies domini. Ti. xi.
Maria habitacio. Ti. xij.
Maria cellula. Ti. xiij.
Maria nidus. Ti. xiiij.
Maria cella. Ti. xv.
Maria apotheca. Ti. xvi.
Maria gazophilaciū. Ti. xvij.
Maria bibliotheca. Ti. xviij.
Maria erarium. Ti. xix.
Maria genezeum. Ti. xx.
Maria locus. Ti. xxi.
Maria horreum. Ti. xxij.
Maria piſtrinum. Ti. xxiij.
Maria furnus. Ti. xxiiij.
Maria clibanus. Ti. xxv.
Maria fornax. Ti. xxvi.
Maria caminus. Ti. xxvij.

Incipit tractatus de

edificijs ad manendū.
Maria palaciū ſummi imperatoris et aula. Ti. xxviij.
Maria tabernaculū. Ti. xxix.
Maria thalamus ſponſi celeſtis. Ti. xxx.
Maria domus ſapiētie. Eccl'ia dom⁹ ſapiētie. Religio dom⁹ ſapīe. Fidelis aīa domus ſapientie.
Atria
Tectum Ti. xxxi.
Edes
Triclinium.
Maria templum. Ti. xxxij.
Maria baſilica. Ti. xxxiij.
Maria ſancta ſanctorū. Ti. xxxiiij.
Maria ſacrariū. Ti. xxxv.
Maria ꝓpiciatoriū. Ti. xxxvi.
Maria porticus. Ti. xxxvij.
Maria porta. Ti. xxxviij.
Maria feneſtra. Ti. xxxix.
Maria ſcala iacob. Ti. xl.
Maria codex. Ti. xli.
Maria vas ſpeciale dei. Ti. xlij.
Maria crater.
Maria cratera.
Maria lechitus.
Maria pixis.
Maria lenticula.
Maria Cyathus.
Maria ſyfon.
Maria alabaſtrum.
Maria enoforum.
Maria ſitula.

Maria diſcus.
Maria ſcutella.
Maria ſalinum.
Maria vena.
Maria calix.
Maria phiala.
Maria muſtrum.
Maria ſciphus.
Maria vrceus.
Maria vter.
Maria peluis.
Maria ampulla.

Incipit liber vndecimus

de laudibus beate marie. in q̄ agit de municionib⁹ ꝛ nauigijs que poſſunt ſignare mariā.
Maria vrbs ſiue ciuitas. Ti. i.
Hec ciuitas cōmendatur
A fundamentis.
A portis.
A fama.
Ab vtilitate.
A ciuium multitudine.
A miraculorum nouitate.
A ſcripturarū auctoritate.
Ab inhabitanciū continua exultatōne.
A fundatore.
Ab artifice et conditore.
A rectore et rege iuſticie.
A ſitu l oci.
A materia.
A magnitudine.
A muroꝝ ſuorum lata extenſione.
A patrie defenſione.
A quadratura vel diſpoſitione.
A turrium altitudine.
A muroꝝ indiſſolubili firmitate et robuſto munimine.
A cuſtodib⁹ murorū.
A nominis dignitate.
A nominis nouitate.
A platearū latitudine.
A ſecuritate et pace.
A trāſitu eorū q̄ volūt ad filiū puenire.
Ab eo ꝙ quicunq; ſaluari deſiderat neceſſe habet ipam querere adiutricem.
Ab eo ꝙ ꝑ eam reedificatū eſt q̄d per euā fuerat diſſipatum.
Ab immunitate peccati.
Ab eo. ꝙ in ipſa et per ipam magnificat dominus et laudatur
Ab eo ꝙ fundata eſt exultatōne vniuerſe terre.
Ab eo ꝙ rectores animaꝝ attribuunt ſibi et eius gracie tam cōuerſionē animarū ꝙ gloriā ꝓprie ꝯſcientie.
A xenodochijs ꝛ miſſoconijs. q̄ nos hoſpitalia et infirmarias nominamus.
A templis eccleſijs et oratorijs.
A cenobijs et monaſterijs.
Poſtea in eodem titulo ſequunt quinquaginta materia que excellenter reperiunt in hac ciuitate. et a quib⁹ ipſa cōmendatur. ſcz.
Rex.
Preſul.
Populus.
Defenſio.
Templa.
Domus.
Lex.
Fons.
Aqueductus.
Puteus.
Ciſterna.
Canalis.
Flumina.
Piſcine.
Fontes.
Viuaria.
Stagna.
Piſces multimodi.
Fluxus maris atq; refluxus.
Portus
Nauigia.
Fenum.
Prata.
Virentes herbe.
Paſcua pinguia.
Arboris omne genus fructū facientis.
Oliue.
Vites.
Palme.
Ficus.
Punica mala.
Terra ferax.
Orti irrigui.
Valles nemoroſe.
Arborei montes.
Silue venatibus apte.
Saltus condenſi.
Volucrum genus omne.
Lacune gurgitib⁹ plene.
Animalia pinguia queq;.
Terra metallorum.

Diuersis pcioſa moneta.
Electi lapides.
Lapicidine pcioſe.
Agricole. [illegible] magiſtri
Architecti.
Mercatores.
Medici.
Omnimode ſpecies.
Aromata.
Medicine.
Omne genus veſtis.
Omnis ſubſtāntia terrena.
Maria caſtrū vł caſtellum. Ti. ij.
Maria villa. Ti. iij.
Maria turris. Ti. iiij.
Maria municio. Ti. v.
Maria murus. Ti. vi.
Maria nauis. Ti. vij.
Maria archa noe. Ti. viij.

Incipit liber duodecimus de orto ꝯcluſo. cui ſpōſus cōparat mariā ī cātic. habēs ſeptē particlas.

Incipit particula pma de quinquaginta ꝓpetatibꝫ orti ꝯcluſi cōuenientibꝫ marie.

Capitulū. i.

Primus verſus ꝯtinet quattuor ꝓprietates.
Ortus.
Concluſus.
Firmatus claue.
Seratus.

Ca. ij.

Secūdus verſus cōtinet tres ꝓprietates.
Et cuſtoditus.
Signatus.
Diſcoopertus.

Ca. iij.

Tercius vſus ꝯtinet. iiij. proprietates.
Conſitus.
Excultus.
Plantatus.
Et agricolatus.

Ca. iiij.

Quartus vſus cōtinet. iiij. proprietates.
Et paſtinatus.
Foſſus.
Satus
Areolatus.

Ca. v.

Quintus verſus cōtinet. v. proprietates
Planus.
Et extenſus.
Decentus.
Amenus.
Et almus.

Cap. vi.

Sextus verſus cōtinet quinque [illegible]
Sanus.
Aromaticus.
Recreans.
Bibulus.
Sitibundus.

Ca. vij.

Septimus verſus ꝯtinet. iiij. ꝓpetates.
Humidus.
Irriguus.
Compluuius.
Roriſicatus.

Ca. viij.

Octauus verſus ꝯtinet. iiij. ꝓpetates.
Diſtillans.
Rorans.
Nebuloſus.
Sine vaporans.

Ca. ix.

Nonus verſus continet. iiij. ꝓprietates.
Denſus.
Et vmbroſus.
Abſcondens.
Et latebroſus.

Ca. x.

Decimus verſus cōtinet. iiij. proprietates.
Mundus.
Et emundans.
Mirabilis.
Inuiolatus.

Ca. xi.

Undecim⁹ verſus cōtinet. iiij. ꝓprietates.
Securus.
Stabilis.
Fecundus.
Delicioſus.

Ca. xij.

Duodecimus vſus continet. v. ꝓpetates.
Largus.
Inexhauſtus.
Satians.
Potanſq.
Iocoſus.

Incipit ſcda particula orti ꝯcluſi. in q̄ agit de delectabilibus huius orti. et de areolis eius.

Primū et maximū de maximis delectabilibꝫ ſuis vmbra refrigerans.
Scdm delectabile ē lux tēpate illuminās
Terciū delectabile. decurſus aqꝫ et irrigatio fontium.
Quartū delectabile ſunt boni odores.
Quītū delectabile ſpiritalibꝫ oculꝫ virorum ꝯſiderās. grata lux viſū n̄ diſgregās. florum pulcritudo reſpectū iocūdās. fructuum diuerſitas appetitū excitās. et hmōi.
Sextū dlcabile. ꝯcēt⁹ et armonia volucrū
Septimū delectabile. ſuaue olēcia aromatū et herbarū. florū et fructuū. arborum et ru[illegible] Ldicū.
Octauū delectabile. guſt⁹ et ſa[illegible] por fructuū. et dulcis potus fontium.
Nonū dlcabile. tact⁹ florū moll' et aroma[illegible]
Decimū delcabile. ad rorē nudis Lic⁹. pedibꝫ deambulatio p hunc ortū
Undecimū delectabile. recheſcere ſup herbam virentem.

Incipit tercia particula orti ꝯcluſi. in q̄ agit de aromatibꝫ hui⁹ orti. et pauca ſunt hic capitula.

Ca. i. ſiue Sermo. i.

Que ē iſta q̄ aſcēdit p deſertū ſic̄ vgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe et thuris et vniuerſi pulueris pigmentarij?

Ca. ij. ſiue Sermo. ij.

Que ē iſta q̄ aſcēdit de deſerto delicijs affluens innixa ſup dilectū ſuum?

Incipit q̄rta particula orti ꝯcluſi in qua agit de floribꝫ et herbis huius orti.

Chriſt⁹ flos. Et habꝫ ſeptē vſus Ca. i.
Prim⁹ vſus ꝯtinet quinque ꝓpetates floris.
Mundus.
Aromaticus.
Tenuis.
Tener.
Et ſpecioſus.
Scds vſus ꝯtinet quinque ꝓpetates floris
Cōcauus
Omnicolor.
Uernalis.
Lenis.
Aquoſus.
Terci⁹ vſus ꝯtinet quinque ꝓpetates florꝫ.
Fructifer.
Inclinis.
Lenis.
Expoſitus.
Medicinans.
Quart⁹ vſus ꝯtinet duas ꝓpetates florꝫ
Et delicatus.
Et habens matrē ſine patre.
Quītus vſus ꝯtinet duas ꝓpetates florꝫ
Paſcit apes.
Et eis cerā cum melle miniſtrat.
Sext⁹ vſus ꝯtinet duas ꝓpetates florꝫ.
Pneuma ſacrū recipit.
Non viſus ſpargit odorem.
Septim⁹ vſus ꝯtinet tres ꝓpetates florꝫ.
Matrē nō violat.
Caput ornat.
Templa venuſtat.
Chriſtus flos cāpi et liliū ꝯuallīū. Ca. ij.
Maria flos Ca. iij.
Maria flos fere ſm omnes ꝓpetates floris ſuo. q̄ eſt chriſtus ſupi⁹ ī ſeptē vſibꝫ aſſignatas. variatꝫ tn̄ ipis vſibꝫ ī ordīe q̄ruūdā dictōnū. et mutatꝫ quattuor vel quinque dictionibus.
Primus vſus ꝯtinet quinque ꝓprietates.
Mundus.
Aromaticus.
Tenuis.
Tener.
Et ſpecioſus.
Scds vſus ꝯtinet quinque proprietates
Concauus.
Omnicolor.
Lenis.
Leuis.
Et medicinans.
Tercius verſus continet quinque ꝓpetates
Fructifer.
Inclinis.
Recreans.
Subtilis.
Aquoſus.
Quartus verſus cōtinet tres ꝓpetates
Et delicatus.
Communis.
Roriſicatus.
Quintus vſus ꝯtinet duas propetates.
Paſcit apes.
Et eis ceram cum melle miniſtrat.
Sextus verſus cōtinet duas ꝓpetates.
Matrem glorificat.
Non viſus ſpargit odorem.
Septim⁹ verſus cōtinet tres ꝓpetates.
Pneuma ſacrū recipit.
Caput ornat.
Templa venuſtat.

Itẽ Maria coloris candidi
Rubei
Purpurei.
Jacinctini.
Aerei.
Liuidi.
Crocei.
Lazurini.
Viridis
—Maria liliũ. Ca.iij.
—Maria roſa. Ca.v.
—Maria viola. Ca.vi.
—Maria crocus. Ca.vij.
—Maria ſolſequiũ. Ca.viij.
—Maria iacintus. Ca.ix.
Habuit hic ortus flores lilij.
Roſe.
Viole
Frumenti.
Vue.
Maligranati.
—Maria myrtus. Ca.x.
—Maria mandragora. Ca.xi.

Incipit quĩta par

ticula orti ↄcluſi. ĩ q̃ agit̃ de his q̃ ĩ incarnatõe filij dei a ſupiori deſcẽderũt ĩ ortũ ↄcluſum. qr ab ĩferiori nihil potuit ſubĩtrare.

Chriſtus ſol. Ca.i.
Chriſtus verbũ patris Ca.ij.
Chriſtus lux. Ca.iij.
Chriſtus ſplendor. Ca.iiij.
Chriſtus vent⁹. Spũſſctũs vẽt⁹. Ca.v.
Chriſtus aer Ca.vi.
Chriſtus nix. Ca.vij.
Chriſtus imber. Ca.viij.
Chriſtus pluuia. Ca.ix.
Chriſtus vapor. Ca.x.
Chriſtus ignis. Ca.xi.
Chriſt⁹ manna. Maria manna. Ca.xij.
Chriſtus mel. Ca.xiij.
Chriſtus ros. Ca.xiiij.
Chriſtus angelus. Ca.xv.
Chriſtus ales. id eſt. auis. Ca.xvi.
Chriſtus apis. Ca.xvij.

Incipit ſexta par

ticula orti ↄcluſi. in q̃ agit̃ de arboribꝫ q̃ ſolẽt in ortiꝫ nobilibꝫ repiri. ⁊ de arboribꝫ etiã q̃ ortiꝫ nõ ↄpetũt. ſꝫ pñt ſigr̃e mariã. Sapiẽtia vitis. Maria vitis. Chriſtus vitis. Eccl'ia vitiꝫ. Religio vitis. Fidel' anima vitis. Ca.i.

Maria oliua. Chriſtus oleũ. Chriſtus fruct⁹ olee. Sapia oliua. Eccl'ia olea. Iuſtus oliua. Ca.ij.
Maria rubus. Ca.iij.
Maria cedrus. Sapiẽtia cedrus. Chriſtus cedrus. Doctores cedri. Ca.iiij.
Maria palma. Sapia palma. Chriſtus palma. Iuſtus palma. Ca.v.
Maria cypſus. Ca.vi.
Maria liban⁹. Chriſtus liban⁹. Ca.vij.
Sapia platan⁹. Maria platan⁹ Ca.viij.
Maria cinnamomũ. Ca.ix.
Sapia mirrha. Maria mirrha. Ca.x.
Maria ſtorax. Ca.xi.
Maria galbanus. Ca.xij.
Maria vngula. Ca.xiij.
Maria gutta. Ca.xiiij.
Maria balſamũ. Chriſt⁹ balſamũ. Ca.xv.
Sapia therebint⁹. Chriſt⁹ therebintus. Maria therebĩt⁹. Iuſt⁹ therebĩt⁹. Ca.xvi.
Maria arbor. Ca.xvij.
Maria lignũ. Chriſt⁹ lignũ. Ca.xviij.
Maria virgultũ. Ca.xix.
Maria virgula. Ca.xx.
Maria virga. Chriſt⁹ virga. Ca.xxi.
Maria malũgnata vl' punica. Ca.xxij.
Maria ficus. Ca.xxiij.
Maria amigdal⁹ Chriſt⁹ amigdal⁹ Ca.xxiiij.
Maria mor⁹. Ca.xxv.
Maria ſycomor⁹. Ca.xxvi.
Maria abies. Ca.xxvij.
Maria ſalix. Ca.xxviij.
Maria oleaſter. Ca.xxix.
Maria pinus. Ca.xxx.
Maria caſtanea. Ca.xxxi.
Maria laurus. Ca.xxxij.
Maria buxus. Ca.xxxiij.
Maria vlmus. Ca.xxxiiij.

Incipit ſeptĩa par

ticula orti ↄcluſi. ĩ q̃ agit̃ de auibꝫ hui⁹ orti. q̃ pñt chriſtũ ⁊ mariã deſignare.

Chriſt⁹ nicticorax. Ca.i.
Chriſt⁹ aq̃la. Maria aq̃la. Johẽs aq̃la. Iuſtus aq̃la. Ca.ij.
Prim⁹ ſermo ĩ natiuitate btẽ marie. Ca.iij.
Scõs ſmo ĩ natiuitate btẽ marie. Ca.iiij.
Prim⁹ ſmo ĩ aſſũptõe btẽ marie. Ca.v.
Scõs ſmo ĩ aſſũptõe btẽ marie. Ca.vi.

Finit tabula oĩm titulorũ rubricarũ ſiue ſupſcriptionũ huius libri.

Tabula materiarũ

huius libri ſm ordinem alphabeti.

A. [illegible] libro .xi.

194
772

a [illegible] ti. vij. [illegible] li. xij. [illegible] vi. capitulis [illegible]
Abigail. maria. li. ij. p. i. cauſa [illegible]
Abluere. li. [illegible]
Abſcondit maria [illegible]
Accio. li. [illegible]
[illegible] viri [illegible]
Adam p̄mus. li. i. c. vi. D. li. iiij. [illegible]
Adam ſecũdus [illegible] D. li. ij. xij. p. i. c. i. E. L. i. ij. p. i. copula [illegible]
Adam nouus [illegible] progatiua x. J. L. i. iiij. [illegible]
Admirant angeli. li. xij. p. iij. [illegible] ij. B.
Adoleſcentule. li. i. c. ij. F. L. i. ij. [illegible] iiij. G.
Aduocatus li. ij. p. i. cauſa. xvij.
Aduocata. li. ij. parti. i. cauſa. xvij.
Aer. li. xij. p. i. v. ca. vi.
Affectus. li. v. ti. xxiij. A.
Ager. li. viij. ti. iiij.
Agnitio. li. vi. ti. i. A B J Q Z.
Agricole. li. xi. ti. i. alphabeto quarto [illegible]
Ala. li. i. c. vij. J. L. i. xij. p. vij. c. ij. H.
Alabaſtrũ. li. x. ti. xliij. D D.
Ales. li. xij. p. i. v. ti. xvi.
Ara. li. iiij. ti. viij.
Altitudo. li. iiij. ti. viij. L. i. xi. ti. iiij. B.
Alueus. li. ix. ti. viij.
Amarũ mare. li. i. c. iij. C C. B B.
Amica. li. vi. ti. ij.
Amicicia. li. vi. ti. ij. E.
Amictus. li. xij. parti. vij. c. v. C.
Amictus triplex. li. xij. p. vij. c. v. C.
Amigdalus. li. xij. p. vi. c. xxiiij. et c. xxi. R.
Amnis. li. ix. ti. xix.
Amplexus. li. iiij. ti. xxvi. D.
Amplexari. li. ij. p. i. iiij. c. viij.
Ampulla. li. x. ti. xlij. A A.
Anchora. li. xi. ti. vij. D. S S.
Ancilla. li. iiij. ti. i. D. vſq. D.
Angelum eſſe. li. i. c. viij. E.
Angelus. li. xij. parti. v. ti. xv.
Anhelitus. li. v. ti. xi. D.
Anna mater marie. li. xij. p. i. vi. c. xviij. D in fine.
Animã ſpirare. li. i. c. viij. D.
Anima viua. li. xij. p. vi. c. i. D D.
[illegible] li. [illegible] ij. F.
Animas impugnat. li. xij. p. i. iiij. c. iiij. L.
Aĩe ſecularis. li. iij. p. ij. progatiua. xij. P.
Aĩe coloratis. li. v. ti. vij. D.
Anima placens deo. li. v. ti. vij. B.
Animal imolandũ. li. ij. p. v. c. xij. L.
Aĩalia pinguia. li. xi. ti. i. alphabeto. iiij. e e.
Antenna. li. xi. ti. vij. O.
Apis. li. xij. p. i. v. c. xvij.
Apotheca. li. x. ti. xvi.
Aqua. li. ix. ti. xi.
Aqua ablutiõis. li. i. c. iiij. R.
Aqueductus. li. ix. ti. xv. L. i. xi. ti. i. alphabeto. iiij. q.
Aquila. li. xij. p. i. vij. c. ij.
Arbor. li. xij. p. i. vi. c. xvij.
Arborũ mõtes. li. xi. ti. i. alphabeto. iiij. e e.
Arborum pceſſio. li. xij. p. i. i. c. ix. C.
Archa. li. x. ti. i.
Archirecti. li. xi. ti. i. alphabeto. iiij. xx.
Ardui. li. xij. p. vij. c. ij. L.
Area. li. viij. ti. ij.
Areola. li. v. ti. vi. B.
Argilla. li. viij. ti. i. B B.
Argumenta ↄtra mariã. lib. xij. par. vij. c. iiij. B.
Arida. li. viij. ti. i. F F.
Arma expugnatõis. li. i. c. iiij. V.
Aromata. li. xi. ti. i. alphabeto. iiij. e e.
Aromatic⁹. li. ij. p. i. vi. F. L. i. xij. p. iiij. E.
Aſcendit maria. li. xij. par. iij. c. i. B.
Aſcendere. li. iij. p. ij. progatiua. xi. C.
Aſcendere in palmã. li. v. ti. xviij. B.
Aſcenſio. li. xij. p. vij. c. ij. C.
Aſcenſiõis gradus. li. xij. p. vij. c. ij. J.
Aſſumptio. li. iij. p. ij. progatiua. xi. L. i. x. ti. xxix. J.
Acroceronnia. lib. xi. ti. vij. alphabeto tercio B.
Attractio. li. i. c. v. K.
Attactus virilis. li. iij. p. i. E.
Auditus. li. ij. p. ij. c. iij. Et p. iiij. c. ij.
Aue maria. li. i. c. i. ij. et. iij.
Augmentat maria. li. xij. p. vi. c. xxx. in fi.
Auis li. xij. p. v. c. xvi.
Aues contẽplatiui. li. xij. p. vij. c. ij. B.
Aula. li. x. ti. xxviij.
Aures marie. li. v. ti. viij.
Aurora. li. v ij. ti. viij.

Aurum.li.x.ti.ij.S.Et alphabeto.iij.f.
Auſter.li.xij.par.i.c.vi.Ibi Aroinatic⁹.

b **Alſamū. Li.xi.** parti.vi.ti.ix.
Balneariū.li.v.c.xij.F.
Barba radit.li.ij.p.v.c.xij.D.
Baſilius.li.xij.pti.i.c.xij.X.in fi.
Bdelliū.li.xij.p.v.c.xiij.D.Li.viij.ti.i.B
Beatus.li.ij.pti.i.cauſa.xx.in fi.
Beatus venter.li.ij.par.v.c.v.E
Beatam me dicent.li.iiij.ti.ii.
Bellator.li.iiij.ti.xiiij.B
Benedicta tu in mulieribus.li.i.c.vi.
Benedictus fructus.li.i.c.vij.
Benedictio.li.i.c.vij.D.Li.ij.p.v.c.v.
Benignitas marie.li.iiij.ti.xxiiij.
Benignitas chriſti.li.xij.p.v.c.xiiij.M.
Beſtie.li.xij.p.x.c.x.B.
Bethleem.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.b
Bethulia.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.c
Bethſayda.li.ix.ti.xvij.E
Bibliotheca.li.x.ti.xviij.
Botrus.li.xij.p.vi.c.i.D.E E
Bona facit maria timentibus ſe.li.ij.pti.iij.c.vij.B
Bonū triplex habuit maria.li.i.c.i.D.
Bona collata p mariā.li.xij.p.vij.c.iiij.D
Brachia.li.ij.p.ij.c.xij.Et pti.iiij.ca.xvij.Et.li.v.ti.xvi.
Butyrū.li.iiij.ti.xiij.y
Buxus.li.xij.pti.vi.c.xxxiij.et p.i.c.ix.B.

c **Adauerosus ef**ficitur mortaliter peccans.lib.xij.particula.vij.c.ij.E.
Cadauerosus peccator.li.v.ti.ij.
Calamus.li.iiij.ti.xxxi.S.
Calix.li.x.ti.xlij.R R.Lib.xij.pti.i.c.xij.V.X.
Caluitium.li.v.ti.iij.E
Caminus.li.x.ti.xxvij.
Campane pulſus.li.ij.p.v.c.xij.S.
Campus.li.viij.ti.iii.Li.xij.p.iiij.c.ij.E
Canalis.li.ix.ti.xiij.Li.xi.ti.i.alphabeto tercio r.
Candelabrū.li.i.c.vij.O
Candor.li.v.ti.vij.E.Li.xij.p.v.c.x.B
Candor manuū.li.v.ti.xvij.F
Cantatio.li.ij.pti.v.c.x.
Capparis.li.xij.pti.vi.c.xxxiiij.in fine.
[illegible]
Capilli.li.v.ti.ij.[illegible]p.v.c.xij.J
Capra.li.v.ti.iij.E
Caput.li.ij.p.iiij.c.i.Li.v.ti.i.A A
Caribdis.li.xi.ti.[illegible]
Carina.li.xi.ti.iij.F.D O.P P
Caminus.li.vi.ti.[illegible]
Caritas.li.ij.pti.[illegible].iiij.Lib.iiij.ti.xvij.Li.x.D
Cariſſimi contemplatio.li.[illegible].E
Carnalitas.li.[illegible]A
Caro chriſti.li.xij.pti.i.c.x.D.E.
Caro chriſti nobis pellitur.lib.[illegible]principalis[illegible]
Caro chriſti videtur rubea.li.xij.pti.i.c.iiij.R.Z.
Caro marie [illegible]li.xij.pti.A
Caro mortis [illegible]
Caſtanea.li.xij.pti.[illegible]
Caſtellum.lib.xi.[illegible]
Caſtitas diffinit.li.iiij.ti.ix.A
Caſtitas.li.v.ti.xxi.B
Caſtitatis ſex folia.li.xij.pti.iiij.c.iiij.D.
Caſtrum.li.xi.ti.vij.Li.i.xij.p.vi.c.xij.A.
Cathedra.li.x.ti.viij.
Cauſe ſeruiendi marie.li.ij.pti.i.
Cedar.li.v.ti.vij.J
Cedria.li.xij.p.vi.c.iiij.B.
Cedrus li.xij.pti.vi.c.iiij.
Cella.li.x.ti.xv.
Cellula.li.x.ti.xiij
Celebrans digne.li.xij.p.i.c.xij.L
Celſitudo.li.iiij.ti.viij.
Celum.li.vij.ti.i.
Celum triplex.li.xij.pti.vij.c.v.B.
Cena.li.ij.parti.vij.D.
Cenobium.vide in monaſterium.
Cernella.li.xi.ti.iiij.F.
Cherubin.li.x.ti.vij.J.Li.xij.pti.i.c.ix.E in fine.
Cyathus.li.x.ti.xliij.D.D
Cibaria.li.ij.p.i.cauſa.xxvi.B.D.
Cibus.li.xij.pti.i.c.ix.E
Cinnamomū.li.xij.pti.vi.c.ix.
Cingulum.li.ij.pti.i.cauſa.xiiij.D.
Cipreſſus.li.xij.parti.vi.c.vi.
Circuitio.li.xi.ti.iiij.E
Circūdare.li.iiij.ti.xiij.B
Ciſterna li.ix.ti.xxij.Li.xi.ti.i.alphabeto tercio.q.
Ciuitas.li.xi.ti.i.
Ciuitas refugij.li.ij.pti.i.cauſa.xxv.A
Clamor.li.ij.parti.[illegible]
Claretum.li.xij.pti.i.c.[illegible]S
Claua.li.xij.p.iiij.c.iiij.D.
Clauis.li.xij.pti.i.c.i.[illegible]
Clemens.li.iiij.ti.xxiij.F
Clerici.li.iij.pte.ij.frogatiua.xij.J
Clibanus.li.x.ti.xxv.
Clipei.li.xi.ti.iiij.F.
Cocles.li.x.ti.xli.Li.xi.ti.iiij.E
Cogitatões.li.ij.p.iij.c.vi.et.c.ix.A
Cogitatões.li.v.ti.iij.A.Et ti.x.B.
Cogitatus.li.ij.p.iij.c.ix.D
Cohabitatio perſonarum.li.xij.p.iiij.c.iiij.R
Collis.li.viij.ti.vi.
Colles angeli.li.i.c.v.F
Collirium.li.i.c.iij.E
Collum.li.ij.p.ij.c.xi.Et li.v.ti.xiiij.
Coloratio.li.v.ti.vij.p totum
Color chriſti.libro.xij.p.iiij.c.i.G
Columba.li.v.ti.v.E.J
Columne.li.x.ti.xxxi.F S S
Come.li.v.ti.ij.
Comes.li.ij.pti.i.cauſa.viij.
Compaſſio.li.ij.parti.iij.c.xiij.
Compatiens.li.ij.pti.vi.L
Concaua vallis.li.viij.ti.vij
Conceptio virginalis.li.i.c.vi.D
Conceptio mentis oſtendit.li.xi.ti.viij.
Concepit maria.li.xij.p.ij.G
Concipitur chriſt⁹.li.xij.pti.iiij.c.i.M.T
Concipit chriſt⁹ in vere.li.xij.p.iiij.M
Conceptus virgineus.lib.iiij.ti.xiij.
Concha.li.ix.ti.xij.
Cōcordia hoīs et angeli.li.i.c.i.E
Concordia iudei et gentil.li.i.c.i.D
Concordia dei et hoīs.li.i.c.i.E
Concupiſcentia carnalis.li.v.ti.xxi.[illegible]
Confeſſio.li.ij.pti.v.c.iiij.Et li.xij.pti.vij.ca.ij.E
Confidentia.li.ij.p.iij.c.ij.
Congratulatio.li.ij.p.iij.c.xij.
Coniugati.li.v.ti.xx.E.
Cōſeruabat maria.li.iiij.ti.xxxi.D
Conſcientie tranquillitas.li.iiij.ti.vi.E
Conſilium.li.ij.pti.iij.c.v.E Et ca.ix.A
Contemplatio.li.iiij.ti.xxxv.Et li.v.P
Contemplatiua vita.li.xi.ti.ij.
Contemplatōis materia.li.vi.ti.i.G
Contritōnis modus.lib.ij.pti.v.c.vij.L
Contritū cor offerre.li.ij.pti.v.ca.xij.L
Conuallis.lib.viij.ti.vij.Li.xij.pti.iiij.ca.ij.D.
Conſecratio ſancta.li.xij.pti.i.c.xij.M
Conuiuiū.lib.ij.parti.vij.
Cor.lib.ij.pti.ij.c.i.Et p.iij.c.xix.
Corona li.iij.pte.ij.frogatiua.xij.Et lib.xij.pti.vi.c.xxxij.
Coronatio.li.iij.pte.ij.frogatiua.xij.
Corpus.li.ij.pti.ij.c.ij.
Correptio.lib.ij.pti.vij.D.Li.xij.pti.iiij.c.iiij.D
Corruptōe hic viuit.li.iiij.ti.xiiij.K
Corruptōis radix.li.iiij.ti.xiiij.K
Corruptōis deſtructio.li.iiij.ti.xiiij.L
Crater.li.x.ti.xlij.E E
Cratera.li.x.ti.xlij.F F
Creatio.li.iiij.ti.iiij.B
Cremare.li.ij.pti.v.c.xij.D
Crines.li.v.ti.v.B
Crux.lib.xij.pti.vij.c.ij.D.Et parti.vi.c.xxvi.Et.c.xviij.D
Crux bugator.li.xij.pti.i.c.ix.M in fine

d **Acilus.lib.xii.** parti.vi.c.v.E
Decoloare.li.v.ti.vij.J
Decor.li.xij.pti.iiij.c.i.J
Decorticare.li.xij.pti.vi.c.xvij.in principio Et ca.xxi.J
Defectus.li.iij.parti.i.E
Defectus noſtri ſeptem.li.vi.ti.ix.B
Deflorare.li.iij.p.i.F
Delectabilis orti cōclaſi.li.xij.pti.ij.
Delicie marie.li.xij.p.i.c.xi.in fine
Demiſſio.libro.ij.pti.iiij.c.i.
Dentes ſignant filium.li.xij.p.v.c.ij.E
Dentes.lib.ij.parti.ij.c.viij.Et li.v.ti.xij.
Deſertū.li.viij.ti.viij.Li.xij.pti.iij.E
Deſes.li.ij.parti.vi.D
Deſcēſus chriſti ad inferos.li.xij.pti.v.ca.x.B.
Deſideriū.li.ij.pti.iij.c.xvi.
Deſideriū dicit clamor.li.ij.pti.iij.c.xix.A
Deſpōſancio cōcept⁹ exponit.li.xij.pti.ij.A a B
Deſponſare.lib.iij.parte.ij.froga.xij.M.Lib.vi.ti.vi.R
Detractor.lib.v.ti.viij.B
Deus vbiqȝ.li.i.c.v.B
Deus diligitur tripliciter.li.xij.pti.iiij.ca.iiij.J
Deuotio.li.ij.pti.vi.L
Deuotus.li.ij.pti.vi.L

Diadema.li.iij.pte.ij.frogatiua.xij.K.
Dies.li.vij.ti.xij.
Digiti.lib.v.ti.xviij.A
Dignitas nominis marie.li.i.c.ij.A.
Dignitas marie [illegible] li.xi.ti.viij.Li.i.
c.v.A.L.i.iiij.ti.iiij.D.
Dilexit maria.li.iiij.ti.xvij.
Dilectio.li.ij.pti.iij.c.iiij.
Dilectio pulcra.li.vi.ti.i.A
Dilectio turpis.lib.vi.ti.i.B
Diligēda est maria.li.ij.pti.iij.c.iiij.I
Diligēs adoleſcentie.li.i.c.ij.F.L.i.ij.par.
iij.ca.iiij.B.
Diluculum.li.vij.ti.ix.
Diſcernere.li.v.ti.xiij.B
Diſcordia dei et hominis.li.i.c.i.B.
Diſcordie q̄druplices.li.i.c.i.G
Diſcretio.li.v.ti.ix.A
Diſcretus.li.ij.pti.vi.P.
Diſcus.li.x.ti.xliij.I I
Diuitie.li.iiij.ti.xxi.
Doctrinam infundere.li.ij.p.iiij.c.ix.
Dolor.li.iij.pte.ij.frogatiua.x.E
Dominiū marie.li.i.c.v.A
Dominus tecum.lib.i.c.v.
Domus ſaltus libani.li.i.c.iiij.y.L.i.x.ti.
xxxi.DD
Domus triplex.li.ix.ti.xvij.E
Domus ſapientie.li.x.ti.xxxi.
Domus in ciuitate.li.xi.ti.i.p.
Donoꝝ ſpūſſancti differētia.lib.xij.pti.vi.
ca.xxi.in fine
Dorcas maria.li.ij.parti.i.cauſa.xiiij.A
Dorſum.li.v.ti.xix.
Draco In dicto rogatōnū.lib.xij.pti.v.c.
xiiij.I.
Dulcedo.li.iiij.ti.xxvi.
Dulcedo nominis marie.lib.i.c.ij.D
Dulcis chriſt⁹ in ſacramento.li.i.c.vij.D
Dulcis.li.iiij.ti.xxvi.
Duplicib⁹ veſtiti.li.ij.pti.i.cauſa.xiiij.B.
Dura maria.li.xij.pti.vi.c.xxxiij.

Brietas.li.viii.

e titulo.i.M
Ebur.li.x.ti.ij.E.Et ibidē b.c.d
Eccleſia paradiſus.li.xij.p.i.c.xi.
Eccleſia campus.li.xij.pti.iiij.c.ij.L
Eccleſie manus.li.v.ti.xvij.G
Edes.libro.x.ti.xxxi.VV
Egreſſus.li.iij.pte.ij.frogatiua.xij.D.
Egredere.li.iij.pte.ij.froga.xij.P
Elephas.li.x.ti.ij.E
Eloquentia.li.v.ti.[illegible]
Elucidatio.li.iij.[illegible]
Emiſſiones.li.xij.[illegible]D.R.
Encoſorum.li.x.ti.xiij.I I
Erarium.li.x.ti.xix.
Erinaciū.li.viij.ti.x.A
Erubeſcentia.li.v.ti.iiij.
Eua maria.li.xi.ti.ij.Ibi.Aliter.
Eua virgo.li.x.ti.vi.D
Eufrates.li.ix.ti.iij.I
Euſtach.lib.viij.ti.i.B.L.i.xij.pti.vi.ca.
xxi.P.
Eucharistia p manna figurat.lib.xij.pti.v.
c.xij.B.
Eucharistiā ſumēs debet eſſe diſpoſitus.
libro.xij.par.v.c.xij.E
Eucharistie ſuſceptio [illegible].li.i.c.vij.K
Excellens.li.i.c.iij.F
Excellentia.li.iiij.ti.iiij.
Excellētia nois marie.li.i.c.ij.D E
Exemplū de deuoto ſeruitio marie.li.ij.p.
iiij.ca.xviij.D
Exemplare.li.iiij.ti.iiij.S
Extirpare.li.ij.p.iiij.c.vij.
Exquirere.li.ij.p.iij.c.iiij.E

Acies.libro.x.

f ti.vij.L.ibro.xij.p.iiij.c.i.F
Fama.libro.xi.ti.i.L
Fermē.i.turris.li.xi.ti.iiij.D
Faſciculus mirrhe.li.iiij.ti.xvij.T
Fau⁹ lib.iiij.ti.xiij.F F.Et ti.xxvi.F.Li
bro.xij.p.i.c.xij.F
Fecunditas ventris.li.v.ti.i.S
Fecūda ſine corruptōe.li.iij.p.ij.frogaij.
Fecūdus.li.xij.p.i.c.xi.
Fecunditas virginalis.li.iiij.ti.xij.L.i.iij.
pte.ij.frogatiua.i.L
Femen.li.v.ti.xxij.
Feneſtra li.x.ti.xxxix.L.i.ij.p.i.c.xxv.B
Fenū.li.xi.ti.i.alphabeto tercio v
Fercula.li.ij.p.vij.L.i.L.i.xij.p.i.c.xij.D
Ferculum.li.x.ti.iiij.
Feruens.li.ij.pti.vi.D
Feſtinans.li.ij.p.v.c.xij.E
Feſtinantia.li.i.c.v.D
Feſtum.li.ij.pti.v.c.xij.R
Feſtum eternitatis.li.ij.particula.vij.
Ficus.li.xi.ti.i.alphabeto tercio y.L.i.xij
p.vi.c.xxiij.L.i.ij.pti.vij.K
Fides.lib.ij.pti.iij.c.i.Et lib.iiij.ti.xx.Et

libro.v.ti.ij.D
Filia.li.vi.ti.v.
Fili⁹ lacrimar⁹ ſol⁹ li.xij.pti.v.c.ii.A s B
Firmamentū.li.vij.ti.[illegible]
Flāma.li.v.ti.v.F
Fletus.li.ij.pti.iij.c.[illegible]L.i.[illegible].vij.
Flos.li.xij.p.[illegible]
Flumen.lib.ix.ti.iij.L.i.xi.ti.i.alphabeto
tercio r.
Flumina.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.r.
Fluuius.li.ix.ti.iiij.
Fluxus marie.li.xi.ti.i.r.
Fomes.li.iij.pte.i.B
Fons.lib.i.c.iiij.B.L.i.ix.ti.i.L.i.xi.ti.i.
p.L.i.xij.pti.i.c.vij.Ibi.Irriguus
Fons miſericordie.li.iiij.ti.xxij.E.K
Fontes.li.xi.ti.i.s
Fornax.li.x.ti.xxvi.
Fortitudo.li.xij.pti.vi.c.xi.A.L.ib.v.ti.
xxij.B.
Fragmen.libro.v.ti.vi.B
Frigidus.li.ij.p.vi.D.
Frons.li.v.ti.iiij.
Fructus.li.i.c.vij.L.i.ij.p.vij.I
Fumus.li.ij.pti.vi.c.xij.P
Furnus.li.x.ti.xxiiij.
Fundamentū.li.xi.ti.i.L.Et ti.iiij.A

Albanus.lib.xii.

g pti.vi.c.xij.
Gazophilatiū.libro.x.ti.xvij.
Geniturs.li.ij.p.iij.c.xv
Gene libro.v.ti.vi.
Generatio chriſti eterna.li.xij.parti.vi.ca.
xxi.A A.
Generatiōes.li.iiij.ti.i.A
Generator.li.iiij.ti.xiiij.D
Generoſitas vginis.li.xij.p.vi.c.xxi.E E
Generatium.lib.x.ti.xx.
Genua.li.ij.pti.iiij.c.xi.
Geon.li.ix.ti.iij.M
Germen.lib.i.c.vij.E
Gladius.li.iij.pte.ij.frogatiua.x.A
Gloria.li.iiij.ti.vi.L.i.iij.p.ij.froga.xi.E
Gloria mūdana.lib.xij.pti.vij.ca.v.D
Glorificatio corporis.li.iiij.ti.vi.F
Gratia triplex.li.i.ca.iiij.A
Gratioſitas.li.iiij.ti.vi.B
Gratie plenitudo.li.i.c.iiij.F
Gratie ſitis.li.xij.pti.i.ca.vi.in fine
Gratia plena.libro.i.c.iiij
Gratiarūactio.li.ij.p.v.c.xi.
Gradus.li.x.ti.ij.L.L.Z.L.i.
Gradus.li.x.ti.ij.R.L.i.[illegible]
Gramen.li.ij.[illegible]frogatiua.[illegible]
Grandō.li.iij.pte.ij.frogatiua.iij.
Greſſus.li.ij.pti.ij.c.xx.
Gubernator.li.xi.ti.vij.D
Guerra.li.i.ca.i.B D
Guſtus.li.ij.pti.iiij.c.v.
Gutta.lib.xij.pti.vi.ti.xiiij.
Guttur.li.ij.pti.ij.c.x.Et li.v.ti.xiiij.

Abitatio.Libro

h x.ti.xij.L.i.xi.ti.iiij.E
Hamus.libro.xij.pti.vi.c.xxi.y.
Hebreus.li.ij.pti.vi.L
Herbe virētes.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.v
Hereditas.li.i.c.vij.E.L.i.iiij.ti.xxvi.M
Hermon.li.xij.p.v.c.xiiij.A.L.i.iij.pte.ij
frogatiua.xij.D
Heretici.lib.iij.pte.ij.frogatiua.xij.E.
Hereſes de natiuitate marie.li.xij.pti.vi.
ca.xxi.L L
Hiericho.li.xi.ti.i.c
Hieruſalem.lib.xi.ti.i.VV
Hilaris.li.ij.pti.vi.X
Hinnuli.li.v.ti.xviij.D
Holocauſtum.li.ij.pti.v.I
Honeſtas cōuerſatōis.li.v.ti.i.R
Honeſtus.li.ij.pti.vi.X
Honorificata.li.iiij.ti.vij.A
Honorificentia.li.iiij.ti.vij.
Hūanitas chriſti.li.iij.pte.ij.froga.xij.L
Humanitas exaltata.li.iiij.ti.vi.G
Humeri.li.ij.pti.iiij.ca.vi.Et li.v.ti.xv.
Humiliatio.li.ij.p.iij.c.viij.L.i.iiij.ti.i.I
Hūilitas.li.iiij.ti.i.X.
Humilitas duplex.li.v.ti.xviij.G
Humilis.li.ij.pti.vi.D
Humus.li.viij.i.ti.E E

Gnis Libro.xi.

i ti.vi.B.Et li.xij.pti.v.c.xi.
Illibata.li.iiij.ti.ix.I
Illuminans.lib.i.c.iij.E
Illuminata.lib.i.c.iij.L
Illuminatrix.li.i.c.iij.D
Imber.li.xij.p.v.c.viij.
Imago chriſti.li.xij.pti.ij.A
Imago marie.li.xij.pti.vi.c.xviij.E

Imagines marie.li.ij.pti.iij.c.viij.par.iiij.
ca.i.et.xi.
Immolatio.li.ij.pti.v.ca.xij.L
[illegible].li.iij.parti.v.xiiij.F
Impetrandi [illegible].li.[illegible].vi.T
Imperare.li.ij.parti.i.causa.[illegible]
Incarnatio.li.xij.pti.v.c.xiiij.B.Et pti.
i.c.viij.A.
Inclinatio.li.ij pti.iiij.c.i.
Incōmoda virginitatis.li.iiij.ti.ix.F
Incorporare.li.xij.parti.vij.c.ij.D
Inebriari christum.li.xij.pti.i.c.xij.D
Infantia libro.iiij.ti.xiij.y
Infirmitatis nature duplex.li.xij.pti.ij.B
Iniuria sup dilectum.libro.xij.pti.iij.c.ij.A.
Institor.li.xi.ti.vij.T
Intentio cordis.li.ij.pti.iij.c.xix.
Intentōis rectitudo.li.v.ti.xxiiij.A
Intrat christus.li.xi.ti.ij.ad finē pmi folij.
Intuitus mentis.li.ij.pti.iij.c.xi.
Inuestigatio.li.ij.pti.v.c.vi.
Inuiolatus.libro.xij.pti.i.c.x.G.
Iordanis.li.ix.ti.iij.R.et ti.iiij.B
Iosaphat.L.i.ij.parti.iiij.c.i.
Ioseph.li.xij.pti.vij.c.v.L.L.i.v.ti.i.X.
Irriguum duplex.li.xij.pti.i.c.vij.
Israhel interpretatur.li.xij.pti.vij.ti.ij.B
Irritare.li.xi.ti.ij.folio.cxxij.
Iudex.li.x.ti.ij.RR.L.i.xij.pti.vi.c.xxx.
Iuge seruitium.li.ij.p.iij.c.xvij.
Iulianus apostata.li.xij.pti.i.c.xij.X.l.ti.
Iunctura feminum.lib.ij.par.ij.c.xviij.
Iusticia.li.iiij.ti.xviij.
Iusticia nostra.li.xij.pti.vij.c.ij.I
Iustus.li.ij.pti.vi.S.L.i.xij.p.vi.c.xxx.

Abia Li.ii.parti

l cula.ij.c.vi.L.i.v.ti.x.
Labium.li.ix.ti.xvi.
Lac.li.ij.par.vij.L.L.i.xij.parti.i.ca.xij.
B.L.i.iiij.ti.xiij.BB
Lachis.li.xi.ti.i.e
Lacus.libro.ix.ti.x.
Lacune.li.xi.ti.i.aa
Lambere.li.xij.pti.vij.c.ij.D
Lapis angularis.li.i.c.i.D
Lapides decti.li.xi.ti.i.cc
Lapicidine pciose.li.xi.ti.i.cc
Lapis.li.x.ti.vij.D
Lapis pciosus.li.x.ti.vij.E.x.ti.xiij.AA
Largitas.li.iiij.c.xxij.L.i.xij.pti.i.c.xij.
B.Et pti.vij.c.iiij.E.
Lasciuia.li.xij.parti.[illegible]
Latro.li.pti.ij.i.e.
Laus.libro.[illegible]
Laurus.libro.[illegible]
Laudatio.li.ij.pti.v.c.i.
Laus.libro.ij.pti.[illegible]
Lectulus.li.x.[illegible]
Lectulus.li.[illegible]
Lenticula.li.x.ti.xiij.DD
Leones.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.E
Leo.li.x.ti.ij.DD
Lepus penitentie.li.viij.ti.x.B
Letania.lib.ij.pti.v.c.ij.E
Leuiathan.li.x.ti.ij.OO
Lex ignea.li.xij.parti.vij.c.iiij.E
Lex.libro.xi.ti.i.P
Libanus.li.xij.pti.vi.c.vij.
Liber generatiōis iesu christi.li.xij.pti.vij.
cap.iiij.per totum.
Liber vite.li.xij.pti.vij.c.iiij.D
Liber a culpa.li.iij.p.ij.progatiua.iiij.D.
Libido.li.iij.pte.ij.progatiua.iiij.B
Lignum.li.xij.pti.vi.c.xviij.
Lignum sciencie.li.xij.parti.vi.c.xviij.F.
Lignum vite.li.xij.pti.vi.c.xviij.K.L.ib.
ij.parti.i.causa.xx.
Lilium.li.xij.pti.iiij.c.ij.D.Et.c.iiij.Et
parti.v.c.xiiij.A
Limus.libro.viij.ti.i.HG
Lingua.li.ij.pti.ij.ca.ix.Et li.iiij.ti.xxxi.
S.Et li.v.ti.xi.E
Locus.li.x.ti.xxi.
Lucifer.li.i.ca.iij.M.Et li.vij.ti.vij.
Lumbi.li.ij.pti.ij.c.xvij.Et pti.iiij.c.x.
Luna.li.vij.ti.iiij.Et li.xij.pti.vij.c.v.D.
Lux.li.vij.ti.xi.
Luxuriosi.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.F.

Aceratio carnis

m libro.ij.pti.v.c.xij.P
Magnificatio.li.ij.pti.v.c.ix.
Magnificentia.li.iiij.ti.vi.G
Magnitudo.lib.iiij.ti.viij.
Magnum.libro.iiij.ti.i.R
Malusgranata.li.xij.pti.vi.c.xxij.L.i.ij
parti.vij.R
Mala punica.li.v.ti.vi.B
Malus.li.xi.ti.vij.M.RR
Mamille.libro.ij.par.iiij.c.ix.
Mandragora.li.xij.pti.iiij.c.xi.

Mane.li.vij.ti.x.
Manne pprietates.li.xij.p.v.c.xij.p totū.
Manna quo spēciā dei pluderunt.li.xij.
pti.v.c.xij.G
Man⁹.li.ij.pti.ij.ca.xiij.Et pti.iiij.ti.vij.
Et li.v.ti.xvij.G.Et li.x.ti.ij.II
Mare.li.i.c.iij.DD
Marcamarum.li.i.c.iij.LL.GG.DD
Mare stibium.li.i.c.iij.DD
Mare fusile.li.i.c.iij.II
Maria ante pceptum filij peccare potuit
L.i.xij.pti.vi.c.xx.A
Marie dignitas.li.xij.pti.v.c.xiiij.A
Maris stella.li.i.c.iij.X
Martyr.li.iij.pte.ij.progatiua.[illegible]
Masticare.lib.v.ti.vi.A
Mater.li.vi.ti.i.
Mater sapientie.li.iij.pti.i.causa.xxvij.A.
Mater dei.lib.iij.pte.ij.progatiua.vi.
Mater misericordie.li.iiij.ti.xxij.B
Maternitas.li.iiij.ti.vi.D
Materia contemplatōis.li.vi.ti.i.B
Matrimonium.li.vi.ti.vi.L
Matrimonij bona.li.vi.ti.vi.D
Matutina stella.li.i.c.iij.N
Mediatrix maria.li.ij.pti.i.causa.xvi.
Medicamentum [illegible].li.i.c.iij.Z
Medici.li.xi.ti.i.ee
Medicina.li.xi.ti.i.ee.L.i.xij.p.i.c.viij.B
Medicus.li.xij.pti.i.c.viij.B
Meditatio.li.ij.p.iij.c.ix.
Medium triplex.li.xij.pti.vi.c.xviij.E
Mel.li.iiij.ti.xiij.[illegible]
Memoria.lib.ij.pti.iij.c.x.
[illegible].li.xi.ti.i.bb
[illegible] terra.li.xi.ti.i.bb
Mirabilis christus.li.i.c.viij.T.L.ib.xij.p.
i.ca.x.B
Mirabilia i icarnatōe facta.li.iiij.ti.xiiij.F
Mirrha.li.xij.p.vi.c.x.Et p.iij.ca.L
Mirtus.li.xij.par.iiij.c.x.
Miseria humana.li.x.ti.xxxi.AA
Misericordia.li.iiij.ti.xxij.
Misericordie eternitas.li.iiij.ti.vi.R
Missetres in natali dni.lib.xij.pti.vi.cau
xxi.BB
Missocomium.li.xi.ti.i.alphabeto tercio m.
Modestus.lib.ij.pti.vi.R
Mollivit maria.li.vi.ti.ix.A
Monasterium.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.m
Moneta pciosa.li.xi.ti.i.bb
Monet maria.li.xij.pti.vij.c.iiij.D
Monile.li.v.ti.xiiij.E
Montes arborei.li.xi.ti.i.alpha.iij.aa
Montes angeli.li.i.c.v.F
Montes patriarche et pphete.li.i.c.v.G
Mons.li.viij.ti.v. fo. 140

Mora.li.iij.pte.i.I
Motus.li.xij.pti.vi.c.xxv.
Mulier.li.i.c.vi.D
Mulier bona.li.vi.ti.ix.
Mulier fortis.li.vi.ti.ix.I
Mulieres signātes mariā.li.iiij.ti.xix.E
Mundus.li.ij.pti.vi.B
Mulcrum.li.x.ti.xiij.LL
Mutatio.li.xi.ti.v.
Murus.li.xi.ti.vi.
Multitudo.lib.xij.pti.i.c.xij.P

Asci de virgie.

n Libro.i.c.vi.Q.Et li.vi.ti.vi.R
Nasci christum de vtroqz sexu.lib.
iiij.ti.xiij.M
Nasus.li.ij.p.ij.c.v.Et li.v.ti.ix.
Natatoria.li.ix.ti.xviij.I
Natiuitas marie.li.xi.ti.viij.
Natiuitas duplex.li.xij.pti.vi.c.xxi.AA.
LE
Natiuitas xpi dignitas.li.iiij.ti.xiij.DD
Nauicula.li.xi.ti.vij.Q
Nauigia.lib.xi.ti.i.v
Nauis.li.xi.ti.vij.
Nauis institoris.li.i.c.iiij.T.Et lib.xi.ti.
vij.AT
Naura.li.xi.ti.vij.Q
Nazarei.li.xij.pti.vi.c.xxi.FF
Nazareth.li.xi.ti.i.a
Nebula.li.xij.pti.i.c.viij.D
Negociatio.li.iiij.ti.i.D
Nemus.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.z
Nid⁹.li.x.ti.xiiij.Et li.xij.p.vij.c.ij.LD
Nix.li.xij.pti.v.c.vij.
Nomen.li.iiij.ti.i.T
Nouitas.li.iiij.ti.xiij.M
Nouum.li.iiij.ti.xiij.D
Nubecula.li.xij.p.i.c.viij.G.
Nubes.li.vij.ti.xiij.Et li.xij.p.i.c.viij.R

Bedientia Lib.

o ij.parti.iij.c.v.Et li.iij.pte.ij.pro
gatiua.i.E
Obediētie rectitudo.li.v.ti.viij.A

Obliuiscenda non est maria.libro.ij.particula.iij.ca.xiiij.
Obumbrare.libro.xij.parti.i.ca.ix.E. Et pti.ij.A
Oculi christi acuti.li.xij.pti.vij.ti.ij.B
Oculi dñi.li.ij.pti.iij.c.vij.A
Oculos figentes in solem.libro.xij.pti.vij.c.ij.E.
Oculus.li.ij.pti.ij.ca.iiij. Et par.iiij.ca.ij. Et lib.v.ti.v.
Odor.li.iiij.ti.xxvi.L
Odor oratio.li.v.ti.xi.D
Odores marie.li.xij.pti.ij.K
Offerre cor contritũ.li.ij.pti.v.c.xij.L
Oleaster.li.xij.parti.vi.ti.xxix.
Oleum.li.i.c.ij. Et lib.iiij.ti.xxxij.D.L.lib.xij.pti.vi.c.ij.D
Olfacere.li.ij.pti.iiij.c.iiij.
Oliua.li.iiij.ti.xxxij.D. Et lib.xi.ti.i.x. Et li.xij.pti.vi.ca.ij.
Omnipotentia.li.iiij.ti.xxx.
Opera misericordie.libro.iiij.ti.iiij.G. Et ti.xxxiiij.
Opa nostra.li.xij.parti.vij.c.ij.I
Opari.lib.ij.pti.iiij.c.xij.
Optima pars eligi.li.iiij.ti.xij.E
Opus seruile.libro.ij.pti.v.c.xij.I
Oratio.lib.ij.pti.v.ca.iij.
Oratio anselmi ad virginẽ.li.ij.p.v.c.iij.E
Orationis iteratio phibetur.li.i.c.viij.D
Orationis intentio vl' vox.libro.ij.par.iij.cap.xix.A.
Oratõis impetratio.li.iiij.ti.vi.I
Orans mariam.li.i.c.viij.E
Orare.vide in salutare
Orantem mariã ꝛc.li.i.c.viij.D
Orizon.li.vij.ti.vi.
Orti irrigui.li.xi.ti.i.y
Orti ↄclusi pperantes.lib.xij.pti.i.
Os.lib.ij.p.ij.c.vij.Et li.v.ti.xi.
Osculum marie.li.iiij.ti.xxvi.G
Osculum reconciliatõis.li.v.ti.xi.A

p Atientia duplex

Libro.v.ti.vi.E
Patientie bona.li.ij.p.vij.P.
Pacificus.li.ij.pti.vi.T
Palacium.libro.x.ti.xxviij.
Palatum.lib.xij.pti.v.c.ij.E
Pallium.lib.xi.ti.ij.post principiũ.Et li.xij.parti.vij.c.v.E
Palma.lib.xij.pti.vi.ca.v.
Panis refectiõis.li.i.c.iiij.T
Paries.li.x.ti.xxxi.P
Parietine.libro.xij.parti.vij.c.i.
Parturire.lib.iiij.ti.xiiij.E
Partus virgineus.lib.iiij.ti.xiiij.
Partus.lib.iij.parte.ij.prerogatiua.iiij.E.L.i.xij.pti.i.c.xij.D
Paruuli pmi mot'.li.viij.ti.x.E
Pascua.li.vij.ti.iij.D.L.i.xi.ti.i.x
Pascere.li.xij.p.vij.c.ij.D.E.c.v.A
Pastinare.Impinguare.lib.xij.ti.i.ca.iiij.in principio
Passio.li.iij.pte.ij.prerogatiua.x.D
Patiens.li.ij.pti.vi.T
Paupertas.libro.iiij.ti.ix.Et lib.xij.p.iiij.cap.ij.B
Peccare non potuit maria.lib.iij.pte.ij.prerogatiua.vij.
Peccatum.li.iij.parte.i.D
Peccatum inducit septẽ penas.L.i.xi.ti.vij.Z.in fine.
Peccator inuenerat.li.xij.pti.vij.c.ij.ffi.
Peccator antonomastice dicit.L.i.xij.ti.i.c.xij.X.in fine.
Peccatorũ cohabitatio.li.xij.p.iiij.c.iiij.R.
Pedes.lib.ij.pti.ij.c.xix.Et parti.iiij.ca.xij.Et li.v.ti.xxiij.
Pelles salomonis.li.v.ti.vij.K
Peluis.li.x.ti.xliij.DD
Penitens.li.viij.ti.x.B
Penitentie meror.li.v.ti.n.E
Penitere.li.v.ti.vij.D
Penitentis cor.lib.ij.pti.v.c.xij.O
Penitere nolentes.li.ij.pti.i.c.xiiij.
Penitentia.li.xij.pti.vi.c.xvi.in fine.
Penitentie torcular.li.xij.p.vi.c.i.L.A.
Penitentia nauis.li.xi.ti.vij.P.P.
Petra.li.viij.ti.x.
Petere.li.xij.pti.vij.c.ij.E
Phiala.lib.x.ti.xliij.KK.
Phison.li.ix.ti.iij.B
Picturare animas.li.v.ti.vij.O
Pietas.li.iiij.ti.xxiij.
Pigmentarij pulueres.li.xij.p.iij.c.i.D.
Pigmentari'.li.xij.pti.iij.c.i.F
Pigmentarij.lib.v.ti.vi.F.
Pincerna.li.xij.pti.i.c.xij.O
Pinus.li.xij.pti.vi.c.xxx.
Pisces.lib.xi.ti.i.t
Piscina.li.ix.ti.xvij.Et li.xi.ti.i.r.
Pistrinum.li.x.ti.xxiiij.

Plga.libro.ij.pti.vi.R
Plicis.libro.x.ti.xliij.DD
Platanus.lib.xij.pti.vi.ca.viij.
Platee.li.xi.ti.i.g
Plenitudo.li.i.c.iiij.F.Et.c.vij.O.
Plumis.li.xij.pti.v.ca.ix.
Pomum pini.lib.xij.pti.vi.c.xxx.
Populi.li.xi.ti.i.o
Porphiretes.li.xi.ti.i.cc.
Porta.li.x.ti.xxxviij.
Portare.li.v.ti.xx.A
Posticus.li.x.ti.xxxvij.
Portas.libro.xi.ti.i.c.Et ti.iiij.D
Potens.lib.iiij.ti.i.G
Potentia.li.iiij.ti.i.G
Potestas plenaria.li.iiij.ti.vi.D
Pratum.libro.xi.ti.i.v.
Preciositas.li.iiij.ti.v.Et li.vi.ti.ix.O
Precium.lib.vi.ti.ix.O.Et.li.iiij.ti.v.A
Preciũ redẽptiõis.li.i.c.iiij.O.
Preda.lib.ij.p.i.causa.xxvi.B.
Predicatio.li.ij.pti.v.c.viij.
Predecessores.li.v.ti.xxi.D.
Premiũ remuneratõis.li.i.c.iiij.Z
Prerogatiue marie.lib.iij.parte.ij.
Presidium.libro.xi.ti.iiij.E
Presul.li.[illegible]
Primiceria.li.iij.pte.ij.prerogatiua.i.
Princeps.li.vi.ti.xij.
Priuilegiata marie virginal.li.iiij.ti.ix.K
Probatica piscina.li.ix.ti.xvij.A
Propiciatorium.li.x.ti.xxxvi.
Propinare.li.xij.pti.i.ca.xij.P.
Propugnacula.li.xi.ti.iiij.F
Prora.li.xi.ti.vij.E.OO
Protectio arbitrarũ.li.xij.pti.i.c.ix.E
Protegere.lib.ij.p.i.causa.xxiiij.
Prudentia.libro.iiij.ti.xix.Et lib.xij.pti.vi.c.xiij.
Prudentissima virginũ.li.iiij.ti.xxij.D.
Prudens.li.iiij.ti.xix.F
Pruina.li.xij.parti.v.c.xij.E
Prurimus.li.iij.parte.i.E
Puerpera.Libro.iij.parte.ij.prerogatiua quarta.
Pulcra.li.v.ti.i.A. Et libro.xij.particula vij.c.vi.
Pulcritudo.libro.v.per totũ.
Pulcritudo christi.lib.vi.ti.i.A.Lib.xij.parti.iiij.c.i.F
Pulcritudo spiritualis marie.L.i.v.A
Pulcritudo christi duplex.Libro.xij.p.iiij.c.i.F.G.D.I
Pulcritudo corporalis marie.Libro.v.ti.i.X.
Pulcritudo membrorũ marie.libro.v.ti.v.vsq ad.xxiiij.
Pugnare.li.ij.par.iiij.c.viij.
Pulli coruorum.libro.xij.parti.v.c.xiiij.I.in fine.
Pulli aquile.Libro.xij.par.vij.c.ij.E
Punica mala.libro.xi.ti.i.alphabeto tercio.y.
Pupilla.li.ij.parti.i.causa.ix.
Puppis.li.xi.ti.vij.G.OO
Puritas.li.iiij.ti.x.
Puteus.libro.ix.ti.ij.Et li.xi.ti.i.q

q Uadratura Libro.xi.ti.i.LL.Et ti.iiij.E

Quotidianũ seruitiũ.L.i.ij.parti.iij.ca.xviij.
Querere saluatorem.li.i.c.v.P
Quis.libro.vi.ti.ix.K

r Apere.Lib.xij.

particula.vij.cap.ij.D
Rapina.L.i.xij.pti.vij.c.ij.D.
Ratis.li.xi.ti.vij.F
Rebellio.li.iij.parte.i.E
Recedere.li.ij.pti.iij.c.xviij.B
Reconciliari.li.ij.pti.iiij.c.viij.
Recreans.libro.xij.pti.i.c.vi.
Rectus.li.ij.parti.vi.D
Rectitudo.li.xi.ti.iiij.B.Libro.xij.pti.vi.ca.xxx.
Refluxus maris.li.xi.ti.i.c
Regina.li.vi.ti.xiij.
Regina misericordie.li.iiij.ti.xxij.B.
Regina saba.li.vi.ti.xiij.D
Religiosi.Libro.iij.parte.ij.prerogatiua.xij.I.
Religio castellum.li.xi.ti.ij.folio scdo.
Religio solitudo.li.xij.pti.i.c.ix.B
Religio vitis.Libro.xij.parti.vi.cap.i.BB.
Remus.libro.xi.ti.vij.P
Requies domini.libro.x.ti.xi.
Respexit christ'.libro.xij.pti.vij.c.ij.B
Respexit humilitatem.li.iiij.ti.i.D

Reuerentia.lib.ii.pti.iii.ca.vi.
Rex.li.xi.ti.i.n
Rinoceros.li.vi.ti.x.B
Ros.li.xii.pti.v.c.xiiii.
Roſa.libro.xii.parti.iiii.ca.v.
Roſa in hiericho.li.iii.pte.ii.prologo.x.D
Rubor.li.v.ti.viii.E B
Rubus.libro.xii.pti.vi.c.iii.

Saccus Lib. xii.

particula.vii.c.v.L
Sacrariũ.li.x.ti.xxxv.
Sacramentũ altaris p manna ſignificat. libro.xii.pti.v.c.xii.B
Sacramenti dulcedo.li.i.c.viii.L
Sacramenti multiplex ɔmendatio.lib.i. cap.vii.F
Sacre ſcripture modꝰ loquẽdi.li.xii.p.vi. ca.xxi.I
Sacrificiũ triplex.li.ii.p.v.c.xii.O
Sacculus pecunie.li.i.c.iiii.O
Sagacitas.li.v.ti.ix.L
Salem.libro.xi.ti.i.TT.
Salinum.li.x.ti.xlii.II
Salix.li.xii.pti.vi.c.xxviii.
Saltus condensi.lib.xi.ti.i.aa
Salutanda eſt maria.li.i.c.viii.
Salutatio virginis grãm impetrat. libro .i.c.a.viii.B
Salutatio.vide multa lib.i.c.viii.
Saluatorem querere.lib.i.c.v.P
Sancta ſanctoꝝ.li.x.ti.xxxiiii.
Sanctificatio.li.iiii.ti.xxviii.Li.iii.p.i.A.
Sctõrum vigilie.li.ii.pti.v.c.xii.F
Sanctum.li.iiii.ti.i.T
Sanctitas.li.iiii.ti.xxvii.B.Et ti.vi.B.
Sancti.libro.iiii.ti.v.B
Sapientia.li.iiii.ti.xxxi.
Sapientes philoſophi.lib.iii.parte.ii.p rogatiua.xii.L
Sapientie plenitudo.li.i.c.vii.O
Sara ſimile.li.i.c.iiii.V
Scabellum.libro.x.ti.ix.
Scala iacob.li.x.ti.xl.
Sceptrũ ioſeph.li.xii.pti.vi.ca.xxi.I
Sciencie plenitudo.li.i.c.vii.O
Scilla.li.xi.ti.vii.a
Sciphus.lib.x.ti.xlii.LL
Scribere in libro.li.xii.p.vii.c.iiii.A P
Scriptũ in maria.li.xii.pti.vii.E.
Scutella.li.x.ti.xlii.II.
Secretum.li.iiii.ti.xliii.R
Securus.li.xii.pti.i.c.xi.
Sedes.libro.x.ti.vii.
Sedere.li.i.c.vii.I
Sella.li.x.ti.v.
Seminare.li.ii.pti.iiii.c.vii.ad finem
Sentina.li.xi.ti.vii.P P
Septem verba marie.li.iiii.ti.xxxi.R
Sequenda a nobis.li.i.c.vi.E
Serpens triplex mũdi.li.xii.pti.vi.c.i.X
Sertum.lib.xii.pti.iiii.ca.T
Seruiendum marie.li.ii.pticula.i.p totũ
Seruitiũ quotidianũ.li.ii.p.iii.c.xviii.
Serui marie pperantes.li.ii.p.vi.p totum
Seruile opus.lib.ii.p.v.c.xii.I
Sethim.li.x.ti.i.E
Sicomorus.li.xii.p.vi.c.xxvi.
Sidus.li.viii.ti.v.
Siſon.li.x.ti.xlii.DD.
Sigillum.li.xii.pti.vii.c.iiii.B
Signum.li.vii.ti.i.I.Et li.x.ti.xxxii.B Li.iiii.ti.xiii.S
Silex chriſtus.li.xii.pti.vi.c.xxi.D
Silue.li.xi.ti.i.aa.
Simplex.li.ii.p.vi.T
Simplicitas.li.iiii.ti.ix.
Sindon.li.ii.pti.i.cauſa.xiiii.D
Sion.li.xi.ti.i.ZZ
Sirene.li.xi.ti.vii.a.
Sirtes.li.xi.ti.vii.a.
Sitis grãrum.li.xii.p.i.c.vi.in fine
Situla.li.ix.ti.ix.Li.x.ti.xlii.II
Societas triplex.li.i.c.v.E
Sodales chriſti.li.v.ti.xviii.F
Sol.li.vii.ti.iii.Et li.x.ti.xxix.D.Et li. xii.p.v.c.i.Et pti.iiii.c.v.D
Solẽnizatio.li.ii.p.v.c.xii.
Solitudo.li.i.c.vi.E.Et li.viii.ti.ix.Li bro.x.ti.xv.
Sollicitudo.li.v.ti.viii.E
Solium.li.x.ti.iii.
Solſequium.li.xii.p.iiii.c.viii.
Solum.lib.viii.ti.i.EE
Sonat quis.li.vi.ti.ix.R
Soror.li.vi.ti.iii.Li.v.ti.xviii.F
Species.li.v.ti.i.R
Species chriſti.li.xii.parti.iiii.c.i.F
Spẽs oĩmode.li.xi.ti.i.ee.Li.xii.p.iiii.c. Li.I.
Specioſus.li.vi.ti.i.R.
Specioſitas.li.v.ti.i.R
Speculatio.libro.xi.ti.iiii.D
Speculum.li.xii.parti.v.c.x.L.

Speculum triplex.li.xii.pti.v.c.x.
Sperandum in domino.li.vi.ti.ii.Li. xii.parti.iiii.c.i.P
Sperare.li.ii.pti.iii.c.viii.
Spes.li.ii.pti.iii.c.iii.Li.iiii.ti.xvi.Li. vi.ti.ii.E.R.
Spũſſanctus ſuperuenit in te multipliciter exponitur.libro.xii.pti.ii.
Spũſſanctus.li.xii.p.vi.c.xxi.DD
Spine triplices.li.xii.p.iiii.c.iiii.L
Splendor.li.xii.p.v.c.iiii.
Spongia ſub vellere ɔpendit.li.xii.p.v. ca.ix.F
Sponſa.li.vi.ti.vi.
Stabat iuxta crucem maria.libro.iiii.ti. xvii.OO
Stabilis.li.xii.p.i.c.xi.
Stagnum.li.ix.ti.vii.
Statura.li.ii.p.ii.c.xxi.
Status triplex mulierũ.li.i.c.vi.B
Status hominis.li.xii.p.i.c.x.E.
Stella.li.i.c.iii.F.Li.xii.p.vii.c.v.F
Stella maris.li.i.c.iii.F.Li.iiii.ti.xxii.B
Stella triplex.lib.i.c.iii.O.
Stella matutina.lib.i.ca.iii.A.
Sterilitas.li.iii.pti.i.P
Stimulus.li.xii.pti.vi.c.xxi.Y.
Storax.li.xii.pti.vi.ti.xi.
Studioſus.li.ii.pti.vi.X.
Studioſitas benigna.li.iiii.ti.vi.L.
Suauitas.li.iiii.ti.xxv.
Subtilitas.li.iiii.ti.xxxiii.
Subſannatio.li.v.ti.ix.D.in fine.
Superexaltatio.li.ii.p.v.c.ii.
Suſpirium.li.ii.pti.iii.ca.xv.
Suſtentat maria.li.xii.pti.vi.ti.xxxiiii.

Tabernaculũ.libro.x.titulo.xxix.

Taciturnitas.li.iiii.ti.xxxii.
Taciturnus.li.ii.pti.vi.A.
Tactus.li.ii.p.iiii.c.vii.
Tectum.li.x.ti.xxxi.O
Tecum dominus.libro.i.c.v.
Tellus.li.viii.ti.i.EE
Templum.lib.x.ti.xxxii.Li.xi.ti.i.o
Tpantia.li.xii.pti.vi.c.xii.Li.v.ti.xxii.B
Tener chriſtus.li.xii.pti.iiii.c.i.E
Tenuis chriſtus.lib.xii.pti.iiii.c.i.D
Terebintus.li.xii.pti.vi.ti.xvi.
Terra virgo.libro.i.c.vi.D
Terra.libro.viii.c.i.
Terra metallorũ.li.xi.ti.i.bb
Terra quadruplex.li.xii.p.vi.c.xxii.B
Terra ſterilis.li.xi.ti.i.c.y
Terribile nomen maria.li.i.c.ii.D
Theſaurus.libro.xii.xxi.
Thermis.lib.xi.ti.i.b.
Theſaurus.li.iiii.ti.xxi.
Theſauraria maria.li.ii.pti.i.ca.xxii.
Thronus.li.x.ti.ii.
Tigris.libro.ix.ti.iii.D
Timor.li.ii.parti.iii.c.vii.
Timor pulcer.li.vi.ti.i.L
Timoratio.libro.iiii.ti.iii.
Timẽtes deũ vel mariã.li.ii.p.iii.c.vii.B
Torcular penitẽtia.lib.xii.p.vi.c.i.LL
Torrentilis.li.v.ti.xvii.B
Tornatura.li.v.ti.xvii.B
Torrens.libro.ix.ti.v.
Tramites.li.ix.ti.xiiii.
Tranquillitas cõſciẽtie.li.iiii.ti.vi.E.
Tranſite ad me oẽs.Li.xii.p.vii.c.iii.A.
Tranſitus q̃druplex.li.xii.p.vii.c.iii.B.
Tribunal.li.x.ti.vi.
Tricliniũm.li.x.ti.xxxi.
Trinitas.li.i.c.iiii.V
Trinitatis figura.li.xii.pti.v.c.i.E.
Tunice duplices chriſti.libro.xii.pti.v.c. ix.Ibi.Maria vellus.
Turbatiõis cauſe.lib.iiii.ti.xi.
Turris.li.xi.ti.iiii.Li.v.ti.ix.E

Vacuitas. Li. iii.

parte.i.D
Vallis.libro.viii.ti.vii.
Valles nemoroſe.li.xi.ti.i.z.
Vapor.li.xii.pti.v.ti.x.
Vas libro.x.ti.xliii.
Vas miſericordie.li.iiii.ti.xxii.B
Vas ſpeciale dei.libro.x.ti.xlii.
Vbera.lib.ii.pti.ii.c.xiiii.Et parti.iiii.ca. ix.Lib.v.ti.xviii.Li.xii.pti.i.c.xii.B.
Ve triplex.li.i.c.i.O.O
Velum.libro.xi.ti.vii.O
Vellus.li.xii.pti.v.ti.ix.
Vena.lib.ix.ti.xx.
Veni.li.xii.pti.vii.c.vi.
Venite.lib.i.ca.iii.T.
Venter.li.ii.parti.ii.c.xv.Et parti.v.ca.v. E.Et lib.v.ti.xx.
Ventus.li.xii.parti.v.ca.v.

Uenter.li.ij.parti.vi.M
Uerba marie ſeptem.li.iiij.ti.xxxi.A
Uerba marie dulcia.li.xij.p.vij.c.iiij.L
Uerba marie.li.v.ti.xiij.A
Uerbū dei audire.li.xij.p.vij.c.v.A
Uerbum caro factum.li.xij.pti.v.c.ij.D
Uerbum patris.li.xij.pti.v.ti.ij.A
Uerecūdia.li.iiij.ti.xi.
Uerecundens.li.ij.pti.vi.X
Ueritas.li.v.A.L.i.ij.pti.vi.M
Ueſtimēta.li.ij.pti.iiij.c.vij
Ueſtis.li.ij.pti.i.cā.xiiij.L.i.xi.ti.ij.p^o ſu.
Ueſtes induunt.lib.ij.pti.v.c.xij.S
Ueſtes variant p ſolēnitate.li.ij.pti.i.cā xiiij.L.
Ueſtiri duplicibus.lib.ij.pti.i.cā.xiiij.B
Uia ad ſalutē.li.vi.ti.i.y
Uictoria triplex.li.iiij.pte.ij.proga.xij.L
Uidere p intelligere In plogo lib.i.A
Uidua.li.vi.ti.viij.
Uigilie feſtorū.li.ij.pti.v.c.xij.F
Uilla li.xi.ti.iij.et ti.i.y
Uillicus.li.xi.ti.iij.
Uinea.li.xij.pti.vi.ti.i.L.i.xi.ti.i.x
Uinitores.li.xi.ti.i.oo
Uinum.li.ij.pti.vij.D M.Lib.xij.pti.i.c.xij.D.P.L.i.i.cā.v.O
Uiola.li.xij.pti.iiij.c.vi.
Uir.li.iiij.ti.xiij.A
Uirago.li.vi.ti.xi.
Uirentes herbe.li.xi.ti.i.v. – fo 265.
Uirga.li.xij.pti.vi.c.xxi.
Uirga moyſi & aaron.li.xij.pti.vi.c.xxi.R
Uirginal' fecunditas.li.iiij.ti.xij.
Uirgines triplices.li.xij.pti.iiij.c.iiij.R
Uirginitatis incōmoda.li.iiij.ti.ix.F
Uirginitas puilegiata.li.iiij.ti.ix.R
Uirgo virginū.li.iiij.ti.ix.D
Uirginitas quaſi viror genitus
Uirgineus cōceptus.li.iiij.ti.xiij.
Uirgineus partus.li.iiij.ti.xiiij.
Uirginitas.li.iiij.ti.ix.li.v.O.L.i.iij.parte.ij.progatiua.i.A
Uirgo et mater.li.iiij.pte.ij.progatiua.v.
Uirgula.li.xij.p.iiij.c.i.L.Et pti.vi.c.xx
Uirgultū.li.xij.pti.vi.ti.xix.
Uirtutes.li.iij.pte.ij.proga.viij.Lib.iiij.p totum
Uirtutes.li.xij.p.iij.c.i.E
Uirtutes principales marie.li.i.c.vi.B
Uirtus dei triplex.li.xij.p.vi.c.xxi.T
Uirtutum denſitas.li.xij.pti.i.c.ix.A
Uirtutum pfectio.li.i.c.vij.P
Uiſ[illegible].li.xij.p.vi.[illegible].y
Uita [illegible].li.i.c.vij.Z
Uita triplex.li.xi.ti.i.X
Uitis.li.v.ti.x.A
Uitis.li.xi.ti.i.x.L.i.xij.p.i.c.xij.O.& p.vi.ca.i.
Uiuarium.li.xi.ti.i.t
Uligo.li.xij.pti.vi.c.xxxiiij
Ulmus.li.xij.p.vi.ti.xxxiiij.
Umbilicus.li.ij.pti.ij.c.xvi.Et li.v.ti.xxi
Umbra.li.xij.p.i.ſtu.ix.L.Et p.ij.R
Umbrā facit paſſio chriſti.li.i.c.vij.D
Unguenta.li.xij.p.i.R.L
Ungues.li.ij.p.v.c.xij.J
Ungula.li.xij.p.vi.c.xiij
Unio.li.i.c.v.L
Uniones quattuor.li.i.c.v.L
Unio diuerſarū naturarū.li.i.c.vij.S
Unio diuinitatis & hūanitatis.li.xij.p.i.c.x.E
Uolare.li.xij.p.vij.c.ij.L
Uolucrū genus omne.li.xi.ti.i.aa
Uoluntas chriſti.li.i.ca.vij.y
Uotum.li.iij.pte.ij.progatiua.i.A D F
Uox oſōis.li.ij.pti.iij.c.xix.A
Urbs.li.xi.ti.i.E E n.
Urceus.li.x.ti.xliij.L L
Uter.li.x.ti.xliij.L L
Uterus.li.ij.p.v.c.v.J.L.i.xij.pti.i.c.x.B.L.i.iiij.ti.xij.B
Utero habere.li.iiij.ti.xiiij.D
Utilitas.li.xi.ti.i.L
Uultus.li.ij.pti.iiij.c.i.L.i.v.ti.vij.L
Uua.li.ij.par.vij.R.
Uxor.li.vi.ti.vij.

Xpus refectus & potatus

X potatus.li.xij.pti.i.c.xii.S
Xenodochiū.li.xi.ti.i.aphabeto tercio.m

Zacheus Li.xii.

Z particula.vi.c.xxvi.
Zelans.li.ij.pti.vi.ſtu.v.
Zelus.lib.xi.ti.ij.poſt principiū capituli.L.i.v.ti.xxi.E

Finit Tabula alphabetica materiarū huius libri.

Sermones ſpecialiter applicabiles.

Tēpore paſcali de ſanctis. Ego ſum vitis vera.quere de vite.li.xij.pti.vi.c.i.
De ſancta cruce.libro.xij.par.vi.c.xviij.
De quocūq; ſancto generalis ſermo.lib.xij.pti.vij.c.ij.D.
De aſcenſione domini.li.xij.p.vij.c.ij.B.
De corpore chriſti.lib.xij.parti.v.ca.xij.p totum.
De ſumptōne eucbariſtie.li.xij.p.v.ca.xij
De ſumptōe eucbariſtie.li.i.c.vij.D.
Dominica ſcda poſt octa.penthecoſtes.li.ij.parti.vij.D.
De viſitatōe marie.li.viij.ti.v.
De viſitatōe marie.li.i.c.vi
Dñica octaua.de villico.li.xi.ti.iij.
De aſſumptōe marie.li.ij.pti.i.cauſa.xvij.Libro.xi.ti.ij.Lib.vi.ti.xiij.D L.i.x.ti.i.L.i.xij.pti.vi.c.v.L.i.xij.pti.vij.ca.v et.vi.
De natiuitate marie.li.xij.pti.vi.c.xxi.Et pti.vij.c.iij.
Dñica decimaſexta. Silicʒ ſabbato curare.vbi poteſt dici de ſolēnizatōne ſabbati & feſtorū.li.ij.pti.v.c.xij.L.et R.
Dominica decimaſeptima vbi agit de dilectōe primi.li.iiij.ti.xvij.R R
De conceptōne.lib.iij.pte.i.Poteſt etiā dicere de cōceptu virgineo actiuo.lib.iiij.ti.xiij.
De natiuitate chriſti.de partu virgineo.libro.iiij.ti.xiiij.
De eadem.quō recuperatū eſt p partū virginis ꝗcquid pditū fuit p peccatū eue.lib.iiij.ti.xiiij.J.
De natiuitate chriſti ꝙ oportebat chriſtuʒ naſci de virgine.li.i.c.vi.A.
De natiuitate chriſti.li.xij.p.vi.c.xxi.A A
De natiuitate dñi.ꝙ verbū caro factum ē.li.xij.pti.v.ca.ij.A
De ſancto Johāne euāgeliſta.li.xij.pti.vij.ca.ij.S
Dñica infra octauam natiuitatis dñi.O,maria cōſeruabat oīa verba &c.lib.iiij.ti.xxxi.
De epiphania.de muneribꝰ regū oblatis.lib.iiij.ti.xx.B.Lib.i.c.v.P.
Dñica infra octauā epiphanie.Fili ꝗd feciſti nobis ſic &c.li.iiij.ti.xxxi.D D
Dominica pma poſt octauā epiphanie.de mutatōe aq̄ in vinū.L.i.iiij.ti.xxxi.B B Lib.i.ca.v.O.
Dominica ſeptuageſime.lib.xij.pti.vi.c.i.per totū M M.
De dedicatōe eccleſie.li.xij.pti.vi.ca.xxvi.L.i.xi.ti.i.T.thema.Uidi ciuitatē ſanctā hieruſalē &c.lib.xi.ti.i.U U.y y.

Finit Tabula ſermonū ſpecialiter applicabiliū.

Prefatio actoris in librū de laudibus beate Marie virginis.

Ora prudēs lector et acquieſce obſecro his que tibi dicunt⁹ ſunt ad honorē dei ⁊ beatiſſime mr̄is ei⁹. Librū iſtū ſeptē ꝓ ceteris: etiā rudib⁹ et parū ſciolis: reddūt i‑telligibilē. et capaces eoſ efficiūt ꝙrundā obſcuroꝝ. Primū eſt ipſius ſcripture materialē ꝯpoſitio. videlicꝫ ꝙ ſcriptus eſt ad vnaꝫ colūnā ob grātiā multaꝝ diſtinctōnū: que ſpecialiē quaſi ꝙndā diligunt libertatē. Scdm: ꝙ ſingule ſentētie ⁊ auctoritates diſtincte ſunt ab inuicē ꝑ groſſas litteras capitales: q̄ ſcꝫ maneries iā fere ex toto a modernis ſcriptorib⁹ ignoratur. Terciū: ꝙ a capitib⁹ lineaꝝ more poeticoꝝ ꝯſuū incipiūt vniuerſe diſtinctōnū particule. ꝙ iuxta philoſophū. animo medi⁹ diſtincta ſeruanē. Quartū ꝙ quā‑libet materiā fere totā repire ē ſub capitulo ſuo. ne lectorē opteat q̄ſi currere in incertū. Quītum: ꝙ ꝓpetates diuerſaꝝ reꝝ nō ꝑ totū librū: ſed ī multis locis ꝑmo enumerāē: q̄nqꝫ plaẏce: q̄nqꝫ ꝑ ꝯſus: ⁊ poſtea digerūē cū ꝯcordātijs ſuis ſm ordinē ꝑlibatū. Sicut videre ē manifeſtiſſime. vi. ꝑticula libri ſcdi. Sextū ē ꝙ plures ethimologie vocabuloꝝ fortiū ibi appoſite ſūt. Nā cognita ꝓus grammatica: ſolet facili⁹ dulcedo theologica ſubītrare. Septimū: ꝙ vbicūqꝫ appoſui‑m⁹ ꝯcordātias fortes: aut eas expoſuim⁹ aut edocuim⁹ q̄b⁹ locis ſeu capitul' de beāt repiri. Si q̄s igiē hūc libꝝ trāſſcribere voluerit vtiliē ⁊ honeſte. ſeqtur modis oīb⁹ modū ſcripture ei⁹. Alioq̄n ſi vl' ad duas colūnas. vl' abſqꝫ lineolis ⁊ tractulis diſtinctiūculaꝝ ꝑſumpſerit opari: ita miſerrime ſtatim corrūpeē tot⁹ liber. ⁊ ipſi⁹ intelligibilitas depibit. ꝙ ꝑ hoīe viuente ad ꝑſtinā honeſtatē vl' facilitatē nūq̄ꝫ de cetero reuerteē. ⁊ ita nō tm̄ ſibi: ſꝫ et toti mūdo iniuriabiē q̄ ꝑmuſ extiterit actor huiuſmodi corruptele. Unde nec exēplaria mea cōmittere alicui volui: niſi prius mihi ꝑcauiſſꝫ de ſinceritate libri modis omnib⁹ ꝯſeruāda.

l Iber iſte qui intitulaē de laudib⁹ beate marie diſtinct⁹ ē et partit⁹ ī duodecim libros partiales.

In primo exponiē angelica ſalutatio delata ad mariā. ⁊ habꝫ .viij. capitula.

In ſecundo diſtinguiē quō maria ſeruiuit nobis in filio de ſingul' mēbris et ſenſibus ſuis. ⁊ habꝫ ſeptē particulas.

Particl'a
- Prima aſſignat. xl. cauſas q̄re ſeruiendū eſt marie in ꝑſenti.
- Secūda quō maria ſeruiuit nobis de ſingul' mēbris ſuis in filio ſuo. nec vnq̄ꝫ ceſſat nobis benefacere ex eiſdem.
- Tercia quomodo debeat ei ſeruire cor humanū.
- Quarta quomodo debeāt ei ſeruire ſingula mēbra nr̄a: ⁊ ſinguli ſenſus noſtri
- Quinta quō debeamus ei ſeruire de ore voce et labijs noſtris.
- Sexta cuiuſmodi ꝓpetates neceſſarie ſint his q̄ volunt ei ſuire ad bn̄placitū ſuū
- Septīa agit d̄ feſto etnitatꝭ ad qd̄ hō ꝑ ipſam redijt et ad qd̄ īroducimur ꝑ eādē.

In tercio libro aſſignanē primo dignitates ⁊ ꝓrogatiue carnis virginee. ⁊ duodecim ſpecialia priuilegia eius.

In quarto agitur de virtutib⁹ ⁊ ꝑeminentijs eius.

In quinto de vtraqꝫ pulcritudine eius.

In ſexto de vocabulis vl' appellatōib⁹ eius. Mater. amica. ſoror. cariſſima. filia. ſpōſa. Uxor. ſeu vidua. mlier bona. virgo. virago. Princeps. regina. primas. ancilla. miniſtra.

In ſeptimo quō deſignaē ꝑ quedā celeſtia et ſuꝑiora. Celum. firmamen. ſol. luna qꝫ ſydus. oriſon. Lucifer. aurora. dilu. mane. lux. dies.

In octauo de terra et his que ad terrā ꝑtinent q̄b⁹ ipſa figuraē. Terra. ſolū. tellus.

humus.aride.lim⁹.ꝛ argil. Area.campus.ager.mons.collis.ↄcaua vallis. Deſertū.ſolitudo.petra.paſcua.pratum.

In nono de receptacul' aquarum q̄bꝰ poteſt figurari. Fons.puteus.flumen.riuulus.torrēs.aq̄.ſtagnū. Alueus.et ſitula.lac⁹.hydria.concha.canalis. Trames.aq̄ductus.labiū.piſcina.natato.i.natatoriū. Amnis.vena.later.ciſterna.

In decimo de edificijs quibꝰ ipa figurat' in biblia. Archa.thron⁹.ſoliū.ferculū q̄ꝫ.ſella.tribunal. Sedes.ꝛ cathedra.curr⁹.lectica.ſcabellū. Lectul⁹.ꝛ reqēs.habitatio.cellula.nid⁹. Cella.ꝛ apotheca.gazophil.bibliotheca. Erari.gazeꝫ.loc⁹.horrea. Piſtrinū.furn⁹.cliban⁹.fornaxq̄ꝫ.camin⁹. Aula.tabnaculū.thalam⁹.dom⁹.

In vndecimo de municōibꝰ et nauigijs. Urbs.ciuitas.caſtellū.villa.turris.munitio.murus.nauis.picula maris.archa noe.

In duodecimo q̄ꝫ appellat' ortus ↄcluſus.ꝛ habꝫ iſte ort⁹ ſeptē particulas.

Particula

Prima agit de pperatibꝰ orti ↄcluſi: q̄ q̄nquaginta ſunt.ꝛ tenēt.xij.viſus.ꝛ q̄libet viſus habet p vno capitulo.

Secūda de delectabilibꝰ orti concluſi.ꝛ areolis ei⁹.

Tercia de aromatibꝰ.

Quarta de floribꝰ ꝛ herbis orti concluſi.

Quinta de his q̄ in incarnatōe filij a ſupiori deſcēderūt in ortū concluſū.

Sexta de diuerſitate arboꝝ orti concluſi.

Septima de auibus orti concluſi.

In noīe patris ꝛ filii ꝛ ſpūſſcti Amē.

Prologus p̄mus ſcriptoris in librū de laudibꝰ beate marie.

Uniuerſis chriſti fidelibus in

A ſpecturis oculo ſimplici pſens opuſculū: ſcriptor ei⁹ illi⁹ eterne guſtū dulcedinis: quā ſacra viſcera marie v̄ginis mundo famelico pfuderūt.

Scriptor lectori

Si cimbalis bene ſonātibꝰ pſumpſeris addere ſonitū tintinabili fracti: ſtatim collidet' ſuauitas armonieq̄ p ſe dulciter antea reſonabat. Aſſi ſic: ſi attētauero marie laudibꝰ impolitū q̄cq̄ꝫ adijcere: quā laudāt pariter aſtra matutina.ꝛ cui iubilāt oēs filij dei: pertimeſco ne forte laus mea plus derogatio q̄ꝫ laudis cumul⁹ videat'. Scio enī q̄ ineffabil' eſt laus eius.nec ad eā poterit hōī viuēs etiā ſi loq̄ detur angeloꝝ linguis ꝛ hominū.vl' ſi plene celeſte nouerit idioma.qm̄ maior eſt omī laude. Hāc enī gloriā ſibi retinuit ſupnus artifex.cui⁹ v̄go mater opus eſt ſpēale.nec alteri datur⁹ ē eā. Quare de maria p pphetā dicit. Secretū meū mihi. Propter hoc etiā de ei⁹ ſpecie totiēs replicat ſpōſus in cātic. abſq̄ꝫ eo q̄ latet intrinſec⁹.ſoli puiū creatori: ſed nulli cognitū creature. Nā q̄nta ſit marie ſpecies q̄ dedit ſpeciē ſol⁹ nouit. Licet aūt nō ignorauerim btām virginē ex altari accedēre homīe ad cor altū: cōplacuit tn̄ de ei⁹ laudibꝰ ſaltē modicū q̄d elucidare ad pſens.vrgēte me caritate ei⁹ ꝛ magnitudine pmiſſorū. Qui elucidāt me (inquit) vitā eternā habebūt. Si vero queratur.vnde mihi tāta pſumptio: q̄ appoſuerim quodāmō ponere os in celū.cū ipa ſit in cui⁹ laudibꝰ oīs lingua balbutit: viuit dn̄s ecce cauſa. Moleſtabar nimis ꝛ egreferebā q̄ null⁹ doctoꝝ vita ꝛ litteris ad hoc idone⁹ marie teſtimonia velut ſpicas triticeas p agros ſcpture collegiſſet: ꝛ q̄ſi p faſcicłos .i.capitula colligaſſꝫ. q̄ſi nō audiſſent illud ppheticū: Beati q̄ ſcrutant' teſtimonia ei⁹. Cui⁹ eius venter aceruo tritici compat'. ꝛ q̄ p montē galaad figurat'. Cū vero nō eſſem tā pfundi ſenſus vt ſcirē ſcripturas ſacras exponere.ne ſpado viderer deflorās virginē.i.ſcripturā ſacrā nō fecūdās: apum prudētiā placuit imitari.quaꝝ ſtudioſa ſedulitas ad fauos ↄficiēdos vndiq̄ꝫ poteſt colligit mel et cerā. Suggeſſerūt autē mihi materiā moderni doctores ꝛ antiq̄ theologi biblia mediāte: de quoꝝ puteis extraxi laticē nouellas plātulas educantē. de q̄

[illegible] ſcripture pane [illegible] corda famelicoꝝ [illegible] de aliorum [illegible] calice [illegible] dulcedine debriare. Duplex aūt principal' fruct⁹ et [illegible] ſenſ oꝝis deuoto lectori p dei gr̄am [illegible] ſcilꝫ illuminatio [illegible] lectoris.ꝛ vehementior inflāmatio affect⁹ [illegible] ꝛ dilectione [illegible] vt ad intellectū cognitio.ad affectū dilectio referat'. Poterit etiā mi⁹ capacium ſenſus [illegible] magis ſubtiliū ſi ſupcilium [illegible] p occaſione paruoꝝ ad maiora. Hoc itaq̄ꝫ q̄druplex de labore meo [illegible] ad honorē ſancte [illegible] cum filio dicit. Quicunq̄ꝫ honorificauerit me glorificabo eū.q̄ aūt [illegible] me erūt ignobiles. Si vo aliq̄ iudicauerit me indiſcretū ↄcordātias apponēdo: ſciare debꝫ q̄ fere q̄cq̄d antiq̄ dixerūt de ſapiētia diuina: moderni exponūt de matre ſapiētie.cui cū ſapiētia tā multiplex ē vniq̄ꝫ cū vnitate ſit [illegible] antonomatice ſapiētia noīatur. Q, ſi reprehēdar de multiloq̄o: reſpōdebo q̄ pluribꝰ loq̄ de dulci maria valde dulcis erat materia. Et q̄ mihi vacabat: et bonū erat hic eſſe: plur⁹ ↄplacebat tam dulcia ruminare. Enīuero ſi capacitatē ſimpliciū [illegible] cauſa ſcribere ceperā reſeciſſet obiicē breuiloquiū meū: dign⁹ extitiſſem fraudari p̄mio: q̄ꝫ vel [illegible] nō obſcuritatibꝫ ſꝫ elucidātibus ſe repromittit. His ḡ de cauſis vſurpaui mihi cotis officiū.q̄ ferrū pualet acutū reddere cū ſit inutilis ad ſecandū.

Prologus ſecundus

Dictū eſt iohāni ſancto theologo

A p̄mo apocalipſis. Qđ vides ſcribe i libro.ꝛ mitte ſeptē eccleſijs. In b loco et mltꝫ alijs videre ponit' p intelligere. Quia ſicut carnali oculo corpalia ppendunt': ſic ſpūali q̄ eſt intellect⁹ ſpūalia diſcernūtur. Dicit' ḡ. Qđ vides .i.intellig'. Scribe. Qđ enī dicit' cito trāſit.q̄ꝫ vo ſcribitur diuti⁹ pſeuerat. Scribe.q̄m mlto longi⁹ pt attingere ſcriptura q̄ꝫ v̄bū. Scribe.ne deleri poſſit p obliuionē: q̄ꝫ ad futuroꝝ eruditōeꝫ neceſſe ē pmanere. In libro cordis tui.ne tradas obliuiōi q̄ꝫ tibi reuelatū eſt ad vtilitatē alioꝝ. In libro .ſ.ſc̄iā cordis tui.vt exēplo btē v̄ginis q̄ntū poteris ſias armariū ſcripturaꝝ. Lu.ij. Maria ↄſuabat oīa v̄ba hec ↄferēs i corde ſuo. In libro .i. in cordibꝰ auditorū.vt q̄ audierint recolāt.ꝛ ad meliora recolēda pficiāt. In libro .i.in pgameno.vt q̄ꝫ intelligis reſeruet' ad inſtructōeꝫ futuroꝝ. Prop' h dictū eſt Iſa.xxx. In libro diligēter exara illud: et erit i die nouiſſimo i teſtimoniū vſq̄ꝫ in eternū. Ecci.xxxix. Conſiliar⁹ ſum ꝛ cogitauit: ſcripta dimiſi. Seq'. Et mitte ſeptē eccleſijs .i.eccleſie vniuerſali replete grā ſeptiformi. Attēdēs igit' ego ſenſu pauper modic⁹ nō ſolū iohi p̄cepiſſe vocē dn̄icā vt ea ſcriberet que videbat.ſed ꝛ vniuerſis eruditis i ſacra pagina: feci q̄ꝫ potui.ꝛ plures notulas ptinētes ad laudes virginis q̄s mlto tpe ſtudioſe coaceruaueram diligēter ordinaui.ↄſiderās q̄ modicū pfuiſſent.ſi ſine ordie remāſiſſent. Malui ſiq̄dem cū mihi deeſſent coccus ꝛ iacintus.biſſus ꝛ purpura: ſaltē pilis capraꝝ deuotius offerre: q̄ꝫ ↄ p̄ceptū legis in ↄſpectu dei vl' ipi⁹ beate v̄ginis vacu⁹ apparere. Timēdū eſt enī (vt dicit ambroſius) ne ſicut de omni v̄bo ocioſo reddituri ſunt homies ratōeꝫ: ſic de ocioſo ſilētio diſtricto iudici ſatiſfacere teneant'. q̄ꝫ p̄ncipaliter d' ſapiētibꝰ credo intelligendū. Et alius q̄dā. Ue dn̄e tacentibꝰ de te. Cū vo ſciēter in h opuſculo nihil ſcrupuloſꝫ reliq̄rim.ſed intellectui min⁹ ſubtili: ſicut meū⁹ potui ↄplanauerim vniuerſa.ne vl' iſti poſſint i aliq̄ deuiare.vl' illi q̄ lucē appellāt tenebras audeāt obtrectare. Hoc ſolū vereor ne ↄfectus omnimoda cū diligētia libell⁹: ſcriptorū vicio depꝛauetur. Et quia rogatus ab amicis meis tā monachis q̄ꝫ monialib⁹ de ordine ciſterciēſiū: q̄ ſpeciali affectu famulari ſolēt virgini glorioſe: nō ut debui ſed vt potui pſecut⁹ ſum laudes eius. ab ipo ordine ſupplex expoſtulo: et ab oībꝰ (quibꝰ placuerit labor meus) vt a matre miſericordie mihi miſerrimo pctōri ſuis orōibꝰ veniā poſtulēt delictoꝝ. Nomē vo meū malui ſubticere: ne tractat⁹ forte vileſceret cognito tractatore.

Author afectum erga Cistercienſem ordinem expressit: nomen non declarat, ne tractatus vilescat cognito tractatore. Et fuit Cister[ciensis] ut notat Saabedra ut supra.

Ad honorē ꝛ gloriā dei omnipotētis

incipit liber [illegible] de laudibus beate marie.

De [illegible] in salutatōe angelica Aue maria. Capitulū primū.

Ave maria gratia plēa dn̄s

tecū benedicta tu in mulierib⁹ et bn̄dict⁹ fruct⁹ vētris tui.

a Tres salutatōes celebriores cetēꝫ i euāgelio reperim⁹. Pria est gabriel archangeli ad mariā. Lu. i. Scdā marie ad elizabeth. Lu. i. Tercia xpi ad aplos p⁹ resurrectiōes. de q̄ agit Joh. xx. q̄ lcpi⁹ ab ipso dn̄o legit reperita. Hac aūt triplici salutatōe triplex ɔcordia designat. videlicꝫ angeli ad hoīes p primā. hoīs ad hoīes p scdām. dei ad hoīes p terciā. Siq̄dē anteq̄ fili⁹ dei incarnaret̄ discordabat de⁹ ab hoīe ppter peccm̄ pme puaricatōis. q̄ñ scꝫ hō a seruitio dn̄i sui recedēs alieno se subiecerat prīcī. Discordabat angel⁹ ab hoīe q̄ñ duplici de causa. Primaꝗz hō q̄ pme apostasie ruinā q̄ in angel facta ē reparare debuerat. ipse quoqꝫ corruēs i terrā tract⁹ ē cū tercia parte stellaꝝ celi. Apoca. xij. Scdāꝗz cū ɔserui in obseqo dn̄i esse debuissent hō se q̄si sponte subdiderat dominio diaboli. Discordabat hō ab hoīe: iude⁹ scꝫ a gētili ppt diuersaꝝ legiū emulatōnez. qꝛ iude⁹ vnū deū. gētilis idola adorabat. Erat etiā et q̄rta discordia int̄ carnē ꝛ spm̄ ppt mutuā altercatōeꝫ. qꝛ caro carnalia: spūs naturaliter appetebat celestia. Prio enī spūs carnē corrūpat. ꝛ nunc caro spiritū corrūpit. Per salutatōeꝫ igit̄ angeli ad mariā notat̄ ɔcordia angeli ꝛ hoīs. qꝛ p partū marie fact⁹ ē hō ɔciuis angeloꝝ ꝛ domestic⁹ dei. Facti sunt hō ꝛ angel⁹ serui vni⁹ dn̄i. s. xpi. Et p ipm̄ xp̄m de hoīb⁹ repata ē angelica ruina. q̄d ipi angeli flagitabāt a dn̄o p psalmistā. Benigne fac dn̄e in bona volūtate tua syon. vt edificent̄ muri hierusalem. De hac etiā ɔcordia et pace dr̄ Isa. lvij. Ueniat pax. requiescat i cubili suo. q̄ ambulauit in directōe sua. Uos aūt accedite huc. s. i. in celū filij auguratricis. s. i. hoīes. Itē ibidē. Creaui. dicit pater. s. fructū labioꝝ pacē. pacē ei q̄ ppe est. s. i. angelo. s. ꝛ ei q̄ longe est. s. i. hoī. Fruct⁹ labioꝝ xp̄s ē. Dn̄ ei i labijs hīc (pgis) diffusa ē gr̄a respondēdo. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi s̄m vbū tuū. Tūc ɔcepit hūc fructū. p quē facta ē pax p̄dicta. Ideo etiā xp̄s salomō. i. pacific⁹ appellat̄. et i ortu ei⁹ hoīb⁹ bone volūtatis ab ipis angel pax cū gaudio nūciat̄: ꝛ glia in excelsis deo. q̄ ab angel p nr̄a redēptōe et p sua repatōe glificat̄. Hāc etiā pacē innuebat angel⁹ Apoc. i. s. respōdens iohi volēti se adorare post filij incarnatōeꝫ. Uide ne feceris. ɔseru⁹ enī tu⁹ sum ꝛ fratrū tuoꝝ. Deū adora ꝛc. Cū antea hō pmitteret̄ angeli se ab hoīb⁹ adorari. Sup illō Lu. ij. Exijt edictū a cesare augusto ꝛc. dicit Bre. Quia peccādo extranei eram⁹ a deo. extraneos nos a suo ɔsortio deputabāt angeli ciues dei. Per salutatōeꝫ marie ad elizabeth d̄signat̄ ɔcordia iudei et gētil. qꝛ xp̄s lapis angularis oēs i vnā ecclīam ꝛ fidē vnicā ɔuocauit. Joh. x. Alias oues habeo q̄ nō sunt ex hoc ouili. ꝛ illas opꝫ me adducere. ꝛ vocē meā audiēt. ꝛ fiet vnū ouile ꝛ vnus pastor. Ephe. ij. Ipse ē pax nr̄a q̄ fecit vtraqꝫ vnū ꝛc. Jō dr̄ lapis angularis. Job. xxxviij. Quis dimisit lapidē angularē. Isa. xxviij. Ecce ego mittā i fundamēt. syō. s. i. ecclīe lapidē angularē. Per salutatōeꝫ christi ad aplos designat̄ ɔcordia dei ad hoīes. qꝛ fili⁹ dei fact⁹ obediēs vsqꝫ ad mortē. Phil. ij. deo prī p hoīe satisfec. Isa. xxvij. Faciet pacē mihi. pacē faciet mihi. Et s̄m hoc dr̄ mediator dei et hoīm. s. ad Thimo. ij. Discordia etiā q̄ erat int̄ carnē et spm̄ pacificauit xp̄s. i se vtraqꝫ concorditer assumēs ꝛ pacifice gerēs. Un̄ Simul i vnū diues et paup. s. i. spūs ꝛ caro in xp̄o ɔcordes. Jō dr̄. In pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Eph. ij. Mediū parietē maceriē soluēs inimicicias in carne sua legē mādatoꝝ decretis euacuās. vt ɔdat duos. s. i. spm̄ et carnē i semetipo i vno hoīe nouo faciēs pacē. Jō etiā dr̄ emanuel. Isaie vij. s. i. nobiscū de⁹. Igit̄ q̄druplices iste discordie p mariā pacificate sunt. q̄ xp̄m b

nobis genuit. in q̄ de⁹ erat mūdū recōcilians sibi. p quē oēs creature rōnales p caritatē vnite facte sūt vni⁹ spōsi pricipes ꝛ regni vni⁹ coheredes. Dicat ḡ marie iure de⁹. dicat angel⁹. dicat hō. Aue gr̄a plena. dn̄s tecū. Hec etiā ɔcordia designatur in hoc q̄ nomē eue mutatū ē in aue salutatōis. Hoc enī nomē eua duas hꝫ vocales. scꝫ e ꝛ a. geminā miseriā hūane nature p̄dicētes q̄ est culpa ꝛ pena: cū q̄bus nascit̄ miser hō. Cōuersio igit̄ h̄ noīs eua. marie dictū ē aue. qꝛ p eā ꝛ culpa i veniā ꝛ pena ē in gl̄iam ɔmutat̄. Per hmōi etiā noīs eua ɔuersionē i aue: designat̄ q̄ i benedictōem marie aue maledictio eue mutat̄. Post maledictōeꝫ enī statī vxori sue imposuit adā nomē eua. q̄d dr̄ ab e q̄d est sine. ꝛ u q̄d est bonū. q̄si sine bono. qꝛ bonū datū a dn̄o sibi ꝛ viro abstulit. Et nos etiā p eā sine eu. i. sine bono facti sum⁹. ꝛ incidim⁹ i ve culpe ꝛ pene. Per mariā aūt tā nos q̄ oēs p̄mi parētes facti sum⁹ sine ve. Jō curialit̄ dic̄ adā marie. Porta salutis aue p quā p̄tēz crimina ve. Uenit ab eua ve. ve q̄ tollis aue. Jō etiā canit ecclīa. Paradisi porta p euā cūctis clausa est ꝛc. Idcirco enī sepe ɔmemorāda ē marie angelica salutatio. qꝛ p eā liberati sum⁹ a multiplici maledictōe. Itē de p̄ma mr̄e dic̄ adā. Impleta ē maria gr̄a. ꝛ eua vacua ē culpa. Hiero. Quicq̄d maledictōis infusum est p euā totū abstulit benedictō marie. Insup ꝛ gr̄am refudit xpi oēs q̄ quā p̄us nō habuit ois mūd⁹. Beis. Ber. Celestī rore de⁹ terrā rigauit⁹: cū ꝗ viro p̄durissꝫ feiāꝫ in p̄ncipio. de femia vir p̄ducere voluit i salute. vt q̄ p̄ncipiū fuerat hūane dānatōis: p̄ncipiū esꝫ hūane reparatōis. Hiere. xxxi. Creauit dn̄s ꝛc. Notādū etiā qꝛ eua triplicē guerrā fecerat. Contra se ad deū p supbiā. qꝛ voluit esse sicut de⁹ sciēs bonū et malū. Iuxta se ad p̄ximū p auariciā. Infra se ad carnē suā p gulā. Sꝫ maria eue filia pacē fecit ad deum p hūilitatē. ad p̄ximū p caritatē. ad carnē p v̄ginitatē. Et sic eisdē lr̄is: sꝫ transuersis de eua factū ē aue. Aue enī eua est retrograda. Itē btūs Ber. sup illud Lu. i. Missus ē gabriel angel⁹ a deo ad v̄ginē. Letare p̄r adā. sꝫ magis o tu eua mr̄ exulta. q̄ sicut oīm parētes. ita oīm fuistis pemptores. ꝛ q̄d infelici⁹ ē p⁹ pemptores q̄ parētes. Ambo inq̄ ɔsolamini sup filia. ꝛ tali filia. sꝫ illa āpli⁹ de q̄ malū oriū est p̄us. cui⁹ opprobriū trāsijt i oēs mlieres. Instat nāqꝫ tps q̄ iā tollat̄ opprobriū nec habeat vir q̄d causet̄ aduersus feminā. q̄ vtiqꝫ dū se imprudēter excusare conaret̄ crudelit̄ illā accusare nō cūctat⁹ ē dicēs. Mulier quā dedisti mihi dedit mihi de ligno: ꝛ ɔmedi. Propterea curre eua ad mariā. curre mr̄ ad filiā. Filia p matre respōdeat. ipa matris opprobriū auferat. ipa p̄ri p mr̄e satisfaciat. qꝛ ecce si vir cecidit p feminā: iā nō erigit̄ nisi p feminā. Quid dicebas o adā: Mulier quā dedisti mihi dedit mihi de ligno: ꝛ ɔmedi. Uerba malicie sunt hec. q̄b⁹ magis augeas q̄ deleas culpā. Uerū sapiā vicit maliciā. cū occasionē venie quā a te de⁹ interrogādo elicere tēptauit: sꝫ nō potuit. i thesauro indeficiētis sue pietatis inuēit. Reddit̄ nēpe femia p feia. prudēs p fatua. hūilis p supba. q̄ p ligno mortis: gustū tibi porrigat vite. ꝛ p venenoso cibo illo amaritudinis dulcedinē pariat fruct⁹ eterni. Muta ḡ vbū excusatōis iniq̄ in vocē gr̄aꝝ actōis: ꝛ dic. Dn̄e mlier quam dedisti mihi dedit mihi de ligno vite: ꝛ ɔmedi. ꝛ dulce fuit ori meo sup mel. quia in ipo viuificasti me. Hec Bern̄.

b Nota qꝛ angelica salutatio delata ad v̄ginē decē dictōib⁹ ɔsūmat̄. Ut aue sit p̄ma dictio. Maria (q̄ apponit ecclīa) sit scda. Mulierib⁹ decima. In q̄ innuit̄ q̄ p eā erat angeloꝝ ordo decim⁹ repand⁹. ꝛ drachma decima recupanda. Itē in hac salutatōe totali āgel⁹ p̄mo apposuit. Aue. Ecclīa interserit. Maria. Elizabeth subiūxit. Bn̄dicta tu int̄ mlieres. ꝛ cetera q̄ sequūt̄. Quia i salutatōe marie ɔueniūt ecclīa triūphās q̄ p angelū. Ecclīa militās q̄ apponit mariā. Synagoga q̄ p elizabeth d̄sigt̄. Itē hāc salutatōeꝫ p maiori pte ɔposuit angel⁹. p minori elizabeth. qꝛ acceptior ē mr̄i ꝛ filio laus castoꝝ: q̄ p angelū. q̄ ɔiugatoꝝ. q̄ p elizabeth designat̄. Un̄ Apoc. xiiij. Nemo poterat dicere cāticū illō nisi illa centūq̄dragītaqt/tuor milia q̄ empti sunt d̄ terra. Hi sūt q̄ cū mlierib⁹ n̄ sunt coinq̄nati ꝛc. Itē in hac salutatōe bn̄dicit̄ maria ab āgelo. qꝛ triūphātē ecclīaꝫ reparauit. Bn̄dicitur ab elizabeth: qꝛ ecclīam militātē iā fere mortuā suscitauit. vtrāqꝫ enī tā angel⁹ q̄

Elizabeth dicentis ei. [Benedicta tu ec.]

Abbas abſalon — Ue maria.] Notandū ꝙ aue laudis ē vox: quaſi diceret, gaude, exulta, applaude. D
z applaudē. Vnde qui vni dico aue: ꝙ ei ſalutē opto. Precioſa vox. Aue
enim precioſa. Nō em̄ ligno inſenſibili ſalutē opto: quā dire nō poſſum. Ergo vt vim ea
cum mihi ſalutē optet. Ergo rationaly cū dicor Aue maria. Salue ſancta parens. Unde
Nicbo. de tornai — cerē. O bria virgo gaudeo et ſimilet ſalutē et gaudere. Sic autē hoc verbū vale dicitur a
valeo vales. vnde vale dr et valere. Sic et forſitā primo potuit dici h verbū aue derina
ri ab aueo aues. Unde z poſt reſurrectionē dixit dñs mulieribus. Auete. Mat. vlt. i fine.
Initiū aūt ſalutis i deſiderio ē. ſz ꝯſūmatio in gaudio erit. Licz autē h verbū aue ꝯg
tulatōis ſit z applauſiōis: tñ quādoq; ad inſultādū a maliuol' vſurpat'. Unde
iudas dixit xp̄o. Aue rabbi. Et iudei. Aue rex iudeorum.
Item h verbū aue tantū valet quantū ſine ve. Ante hāc em̄ ſalutationē erat ve oībꝫ habitātibꝫ A
i terra. nec cuiſi ꝑus ſublato ve habere poterat ſal' locū. nec bñdictionē niſi pus maledi
ctōe ſublata. Unde antiq̄ ſalutationes ab illis hoīb' fiebāt legūt diſe. Iudic. vi. Gedeon
ad angelū ſalutātē. Si dñs nobiſcū ē: cur apprehēderūt nos tot mala. Et Thob. v.
ad angelū. Quale mihi gaudiū erit qui i tenebris ſedeo z lumē celi nō video? De
rito em̄ inueniebāt eos tot mala. ꝗ nōdū venerat q̄ graz inuenit. Nōdū ſurrexerat
mediatrix. Nōdū ex nobis pdierat cui dictū eſt: aue. Nondū venerat q̄ gr̄a ipleret.
Nōdū nata erat cui dñs ſubderet. Ipſe etiā fili⁹ dei emanuel. i. nobiſcū deus nōdū
Bern. — portat dici. Btūs Ber. Iō tāto tpe ſuſtēta grē ꝺſuerūt q̄ nōdū interceſſerat q̄ducet⁹
Triplicē em̄ maledictōnē quaſi triplex ve excepit eua i penā īobedientie. Prima. Multi O
plicabo erūnas tuas et ꝯcept⁹ tuos. Scōa. i dolore paries filios. Tercia. ſub vi
ri ptāte eris. z ipſe dñabit' tui. Sine h triplici ve mariā inuenies. ꝗ nec ſenſit erūnā i
ꝯceptu. nec dolorē i partu. nec viro fuit ſubdita ppetue virginitatē obtētu. Jō dixit ei
angel⁹. Aue gr̄a plena. ſz quō nō ſine ve q̄ gr̄a plena? Uel primū ve corruptio i ꝯce P
ptu. Scōm grauitas p⁹ ꝯceptū. Terciū dolor i ptu. E ꝯtrario maria triplicē i hac
ſalutatōe recepit bñdictōnē. ꝗ facta ē ſine corruptōe fecūda. Sine grauamie grauida.
Sine dolore puerpa. Hoc ē aue. i. ſine ve triplici. corruptōis. grauitatis. doloris. qd' i
currit eua p peccatū. z qd' ab ea oēs mlieres pter mariā quaſi iure hereditario ꝯtrāt.
Idcirco de xp̄o et maria pt exponi illd' Oſee. ix. Ubi eoꝝ a ptu z ab vtero z a co
ceptu. ordie ppoſtero. Xp̄s em̄ ꝯcept⁹ eſt z ipm ꝯcepit virgo ſine corruptōe virgini
tis. portat⁹ eſt z ipm portauit virgo ſine grauamie vētris. nat⁹ eſt z ipm pepit vir
go ſine dolore pariētis.
Eſt z aliud triplex ve. Apoc. viij. Ue ve ve habitātibꝫ in terra. Ue ꝯcupiſcētie. ve cul Q
pe. ve pene etne. Primū i carne. Scōm i ſpū. Terciū i vtroq;. De primo Eccs. x.
[Ue tibi terra] i. caro. [cui⁹ rex] i. anim⁹ [puer ē] Gen. iij. [Maledicta terra] i. ca
ro [i ope tuo] i. p ope. ſ. p pctō. [ſpinas z tribulos] i. carnales mot⁹ [germinabit ti
bi] De ſcōo Oſee. vij. Ue eis ꝗ receſſerūt a me. De tercio Oſee. ix. Ue eis cū re
ceſſero ab eis. qd' erit cū detrudet' i infernū. Nā i pñti nūq̄ recedit dñs ex toto a
quātūcūq; peſſimo pctōre. imo graz offert ei. Apoc. iij. Ego ſto ad oſtium et pulſo.
Sine h triplici ve fuit maria. ꝗ habuit triplex bonū huic triplici ve ꝯtrariū. Bonū
ꝯtinētie. Bonū grē. Bonū pſeuerātie. Primū excludit ꝯcupiſcētiam. Scōm cul
pā. Terciū penā etnā. Quia q̄ pſeuerauerit vſq; i finē h ſalu⁹ erit. Mat. x. z. xxiiij.
Aliter. Primū ve ē obſcuratio ſol' z aeris d' fumo putei. h ē obtenebratio nr̄i ſenſus R
z rōis. q̄ velut ſol ē in aīabꝫ nr̄is. Aer ꝟo affect⁹ nr̄e volūtatis ē. Hec eſt prima pena
quā p adā incurrim⁹. ignorātia ſcz q̄ nō videm⁹ vbi ſum⁹: aut q̄ eam⁹. aut q̄ nobis
eūdū ſit: aut vnde fugiēdū. Quis em̄ curreret in infernū ſi ipm videret? Quis ſeip
ſū ipingeret in laqōs mortis ſi ipos ꝯgnoſceret? Quis toto conamie non curreret ad
dñm ſi pulcritudinē ei⁹ attēderet vl' tenuit' deguſtaret? Scōm ve eſt i igne z ſul
phure. ſcz i ardore libidīs et fetore q̄ feret z eſtuat tot⁹ mūd⁹. Terciū ve. regnū et
dñatio beſtie. Tria hec ve p mariā a nob ablata ſunt. Obſcuritas ignorātie: ꝗ S
ſolē intelligētie z lumē iuſticie mūdo edidit. z verā lucē attulit q̄ illumiat oēꝫ ho
minē venientē i hūc mūdū. Un̄ z ſtella matutina. ſcz lucifer z aurora noiat'. Lut⁹

ſtelle radi⁹ effect⁹ ꝯtinue ſol iuſticie. ſic & illuminatrix interpſtat'. ꝗ mūdo ſic obte
nebrato edidit lucē verā. Jō etiā illuminatrix. ꝗ ciuitas ſe imploratibꝫ hūilit z digna
tē ꝯparat lucē ſue cognitiōis. Un̄ dr̄ Ezech. xxxiiij. Illuminabo oēs ſperātes i dño.
Uñ qñ̄z ſentim⁹ nos eē i tenebris debem⁹ nos ei ꝯmēdare ſui ꝯmemorantes vt
illā interpellet i nobis ne falſo ei imploratā videat'. Quo aūt ſcōm ve qd' ē luxuria
virtutibꝫ ſuis ſuerrogat q̄ p eā pe ſemine luxurie ſe extraxeras. et p eam gaudēt ꝟni
tem caſtimonie ſe adeptos. Nec dubitare ſup eſt ipam inimiciſſimā eē luxurie: et
feruētiſſimā dilectrice caſtitatis. cui ſine virginitatis progenina neq̄q̄ fuiſſꝫ datū fili
dei fieri genitricē. Terciū ve regnū z dñatio beſtie. i. ſupbia. q̄ſi ipugnaris necē
ſe eſt tibi ſtatim ꝯfugere ad mariā hūilimā. q̄ hūilitati ſue attribuit i cātico ſuo re
ſpectū dñi. Et licz omī ꝟtute z omī gr̄a donata fuiſſꝫ. de hac tñ ſingl'arit' gloriat'.
Implora ꝗ ꝯ ſupbiā ꝯfidēter auxiliū ei⁹. quā ſecorabilit' pſeq̄tur odit et abhorret.
z donū hūilitatis ab ea expoſtula. ꝗ vl' cū ſupbia vl' ſine hūilitate mrī z filio nō
poteris ꝯplacere. Propter tria iſta bona ſic rogam⁹ eā i hymno. Nos culpis ſo
lutos mites fac et caſtos.
Item ē z aliud triplex ve. Ue mundi. ve carnis. ve diaboli. Apoca. xviij. Ue ve ve ciui T
tas illa magna babylō. Sine h triplici ve fuit maria. Fuit ei paup ꝯ primū. Uirgo ꝯ
ſcōm. Hūilis cōtra terciū. Ideo digna ē ſalutari nō ſolū ab angelo ſz ab homie
magis. qui p ſe pdimur p eā redijt ad ſalutē.
Ue maria.] Per h ꝯmarie dicitū ē [aue] i. ſine omī ve notat' imunitas ab oī V
pctō. Unde z ei dr̄ Cāt. iiij. [Tota pulcra es amica mea] ab origiali pctō ſctifi
cata i vtero. [tota pulcra es] ab actuali mortali. fomite pctī⁹ ſubiugato. [z macu
la] etiā venial' pcti [nō ē i te] ſz ꝯceptōe filij dei fomite penit⁹ extincto. Et ideo [tota
pulcra es] ſz ope. [tota pulcra] i corpe. [z macula nō ē i te] ſz corde. [Tota pulcra] ſz
ope p ſimplicitatē. Mat. vi. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit ſimplex: totū corp⁹ tuū lucidum
erit. [Tota pulcra] ſz corpe p caſtitatē. Sap. iiij. O q̄ pulcra ē caſta generatio cū
caritate. Immortal' ē ei mēoria illi⁹ ec. [Tota pulcra] ſz corde p hūilitatē. qd' ē eē
ſine macula. Un̄ dictū eſt heſter. ij. eiuſdē. [Erat heſter formoſa valde. z icredibili
pulcritudie. oīmq; ocul' grioſa z amabil' videbat'.] Tal' maria. [Formoſa valde]
p caritatē. q̄ ē forma ꝟtutū. [Incredibili pulcritudie] p iſolitā caſtitatē. [Oimq;
ocul' grioſa z amabil'] p hūilitatē quā reſpexit de⁹. ꝗ vbi amor ibi ocul⁹. Itē X
de tribꝫ his dr̄ Iudith. xi. Nō ē tal' mlier ſup terrā. i aſpectu. i pulcritudie. z i ſen
ſu ꝟboꝝ. [In aſpectu] ꝯuerſatōis. [In pulcritudie] corpis. [In ſenſu ꝟboꝝ] i.
i interioribꝫ ꝟbis. i. puritate cogitatōis. Et ſic fuit abſq; oī ve auaricie i ope. luxu
rie in corpe. ſupbie i corde. Hoc ē triplex ve Apoc. viij. Ue ve ve habitātibꝫ i ter
Aug⁹ — ra. Et ſic fuit imunis ab omī pctō. Sz nūq̄d in ſūmo: Utiq; i ſūmo creat'. Un̄
Anſelm⁹ — Aug. Quotieſcūq; loq̄mur de peccatis: nullā de btā ꝟgine facim⁹ mētiōez. Anſel
mus etiā dicit. ꝗ ea puritate nitebat q̄ ſub deo maior neq̄t intelligi.

De eodem Capitulū. ij.

Ue maria ec. Si rerū precia de A

raritate peſanda ſunt. iuxta qd' ſcptū ē. Oē rarū pcioſū. Hui⁹ ſalutatō
nis forma q̄ d' celo delata ē ad mariā q̄nto rarior ē: tāto dꝫ pcioſior eſti
mari. Nuſq̄ ei i ſcptura antea iuenit'. nec ab alio q̄ ab angelo deferri debuit. nec
alij q̄ marie hmōi ſalutatio ꝺbebat'. Un̄ nō imerito mirabat' maria: z cogitabat
q̄lis eēt iſta ſalutatio. p eo ꝗ eā alias nō legerat i ſcpturis. In omī ei ſalutatiōe fie
bat ꝟus aut vite imprecatio. vt Dan. ij. Rex ieternū viue. Aut ſalutis. vt. ij. Reg. xvi.
Salue rex. Aut bñdictōis. vt meſſores ſui rñderūt Booz dicēti ad eos. dñs vo
biſcū. Bñdicat tibi dñs. Ruth. ij. Duas ꝟo ſalutatōes viris ꝺlatas legim⁹ ab an
gel' Iudic. vi. dixit angel⁹ Gedeōi. Dñs tecū viroꝝ fortiſſime. Et Thob. v. dixit
angel⁹ thobie. Gaudiū tibi ſit ſp. Salutatio aūt btē ꝟgi delata ab āgelo ex oībꝫ
ē ꝯflata. z iō dignior oībꝫ. ſanctior vniuerſ. Q, ei pmittit' [aue] i. ſine ve. h eſt ſine
dolore. ecce ſalutatio facta thobie. Gaudiū tibi ſit ſp. Q, ſeq̄t' [gr̄a plena] ecce ſalu

a 4

[illegible] aploꝝ q̄ i ſ[illegible] [illegible] ſe [illegible]. Gra v[illegible] et pax. [illegible] [illegible] Dñs tecū. hec
ſalutatio facta Gedeoni. Dñs tecū viroꝝ fortiſſime. ⁊ ſalutatio booꝝ ad meſſores
ſuos. Dñs vobiſcū. Qui reſp̄. benedicat te. hec ſalutatio booꝝ ad ruth. Ruth ij.
Cōgrue etiā ſequit̄ aue. q̄ ē ſine ve. Ipa eni p̄pe fuit ſine maledictiōe. Nā ⁊ B
maledicta erat ſterilis i lege. nec expers erat maledictiōis pariēs i dolore. Sola aūt
maria vtriuſq̄ maledictū euaſit. Vn̄ ⁊ adhuc ei dicim⁹. aue tāq̄ ſi⁹ gaudio ꝯgra
dātes. Et nota q̄ de maledictiōe ſteril' expſſe nō legit̄ i biblia. ſꝫ Exo. xxiij. ⁊ Deut.
vij. p benedictiōe dī obedienti. Nō erit apō te ſterilis vtriuſq̄ ſexus. Vn̄ ꝯiūges
ſterilitas p maledictiōe reputabat̄ in lege.
Ave maria. Notād̄ q̄ angel⁹ ſalutās ꝟginē. p̄mo tacuit p̄priū nomē ei⁹. ſ. ma
ria. vt boc ip̄o oñderet ſe ei nomē iponere nouū. i. grā plena. Vn̄ p̄dixerat yſa
ias q̄ſi loq̄ns ad mariā yſa. lxij. Vocabit̄ tibi nomē nouū. qd̄ os dñi. ſ. angel⁹
vl' fili⁹ dei q̄ ē os p̄ris p angelū noiauit. Poſtea p̄o nomē marie expſſit dicens.
Ne timeas maria. inuēs p b q̄ ſic iacob cū bñdictiōez accepit nomē nouū ſic acce
pit vt vet⁹ nō amitteret. Vn̄ ⁊ freq̄nt' poſtea noiat cū ſcriptura iacob. ſic maria. Vl'
iō p⁹ noiauit eā grā plena. q̄ſ mariā vl plena grā. ſcilicet vocaret̄. Et p⁹ fami
liare ſibi nomē noiat. ⁊ tādē nomē marie nob̄ neceſſariū ſi omittit. vt ſic nomē no
uū videat̄ ei iponere q̄ vet⁹ inuat nō tollēdū. Quō eni cū ab ea remouiſſꝫ oēm ve C
dicēs ei aue. ſtatim eā noiaret mariā: qd̄ mare ē amaꝝ. Nomē ſiq̄dē marie nō tam
angel' ꝯgruit q̄ boib̄. qd̄ interp̄tat̄ illūiatrix ⁊ ſtella maris. Illi eni ſolis q̄ naui
gāt mare mūdi neceſſaria ē inuocatio ſtelle maris. neceſſaria ē illūiatrix ill' q̄ illu
miatōe op⁹ habent. Angel' aūt q̄ nullo boꝝ indiget meli⁹ dicit̄ grā plena. Iō ille.
Aue grā plena. Nos dicim⁹. Aue maria. Idcirco etiā p⁹ dicta ē. grā plena. ſ. et
deinceps ab angelo noiat̄. maria. q̄ b bꝫ ex grā vt marie nomē interp̄tet̄ i nob̄.
Nō eni q̄ illūiatrix iō grā plena. ſꝫ q̄ grā plēa iō illūiatrix. Et ſic d̄ ſingul'
īterp̄tatōib̄ illi⁹ noīs poterꝫ aſſigñe. In b etiā q̄ cū tāta reuerētia ⁊ būilitate ma
riā āgel⁹ ſalutauit. vt videret̄ paulomin⁹ adoratur⁹ feminā q̄ ſolebat ab hoibus
adorari: dicēs ei aue. Illa tā feſtiua aggratulatio itelligit̄ āgeli ſalutātꝫ: q̄ntā decu
it angeloꝝ regiē ab āgelo exhiberi. Btūs Ber. loq̄ns ad angelos. Honorate ſan
cti angeli nr̄i regꝫ matrē. q̄ nr̄e adoratꝫ ꝟgīs plē. ip̄m vtiq̄ noſtꝝ pariter ⁊ veſtrū
regē. noſtri genꝫ reparatorē: veſtre ciuitatꝫ inſtauratorē.

Bern.

Ave maria. Btūs Ber. De glīa noīs b⁹ nec dignū aliq̄d ſteril' ꝯcipe cogita D
tio. nec ſerudita p̄t locutio parturire. Vn̄ nec mirū ſi pauca dicim⁹ q̄ cogita
tōe deficim⁹. nimirū q̄b⁹ guſtare de tāta dulcedīe nō ē datū. Nō eni dat̄ ſanctū cā
nib⁹. Mat. vij. Nō aūt intelligit q̄ nō guſtat. ſic d̄r. guſtate ⁊ videte. Guſtat affe
ctus. videt itellect⁹. Et opꝫ q̄ guſt⁹ p̄cedat ad b vt illūiare valeat itellectū. Vn̄
⁊ ocli ionathe. i. iuſti nō illūināt̄ niſi p̄us melle guſtato i. Reg. xiiij. Vn̄ ⁊ Iſaie
xxvi. dicit̄ dño. Ros lucꝫ ros tu⁹. Ros lucꝫ. i. lucē afferēs ⁊ illūināo itellectū.
Qui ḡ nō guſtat nō videt. ac p b minus p̄t q̄ nō viderit itellexerit alijs enarrare.
At ſi q̄ forte ſūt q̄b⁹ ⁊ guſtare datū ſit ⁊ videre. magꝫ p̄cepta ſibi abſcōdere volūt.
⁊ tāq̄ eſurietes apliora ꝯq̄rere: q̄ alijs cōicare p̄cepta. ſic d̄ic btūs ḡgo. Qui edūt
me adhuc eſuriet. q̄ q̄ ei⁹ dulcedinē ſel' guſtauerit. adhuc pl⁹ d̄ ea deſiderāt expiri
Iñ ē q̄ pauca d̄ ea dicta ſūt a ſctis. ⁊ fortaſſe i b ei morē gerētib⁹. vt ⁊ ſi mlta eis re
uelata eēnt d̄ ea. pauca tñ dicerēt ⁊ abſcōderēt eā q̄ ſp d̄ſiderauit lateret abſcōdi.
Vdiam⁹ igit̄ q̄d d̄ b⁹ excellētia noīs more p̄p̄bico dixerit ſalomō Cāt. p̄mo. E
q̄ſi loq̄ns ad mariā. Oleū inq̄t effuſū nomē tuū. iō adoleſcētule dilexerūt te
nimis. Recte b nomē maria oleo ꝯpat̄. q̄ ſup oīa ſctōꝝ noīa p⁹ nomē filij. refic̄
laſſos. ſanat lāguidos. illūiat cecos. penetrat duros. recreat feſſos. vngit agoni
ſtas. putrefacit iugū diaboli. ſupenatat oi noi ſic̄ oleū oi liq̄ri. dedit eni ei tota tri
nitas nomē qd̄ ē ſup oēe nomē p⁹ nomē filij ſui. vt i noie ei⁹ oē genu flectat̄: ſic̄
manifeſte p̄tꝫ celeſtiū terreſtriū ⁊ īfernoꝝ. ⁊ oīs lingua ꝯfiteat̄ b⁹ ſctiſſimi noīs ḡ
tiā: glīaꝫ et ꝟtutē. Nō eſt eni i aliq̄ alio noie p⁹ nomē filij tā potēs adiutoriū. nec
eſt aliq̄d nomē ſub celo datū hoib̄ poſt dulce nomen ieſu. ex q̄ tāta ſal⁹ refundat̄
hoib̄. Dicit̄ ḡ marie. Nomē tuū. i. fama noīs tui: q̄d p̄us clauſū fuit q̄ſdiu mor F

Bern.

Proprietates olei

rata es i mūdo ſic̄ oleū i vaſe. p⁹ aſſumptiōez tuā ad celū effuſum ē p oēs mūdi cli
mata. Nā i p̄dicatiōe aploꝝ i oēꝫ terrā exiuit ſon⁹ ei⁹. ⁊ manifeſtatū ē toti mūdo.
Vel iuxta ꝯſuetudinē ſcripturaꝝ nomē ponit̄ p noiato: ſic̄ ibi. Protegat te no
mē dei iacob. i. ille q̄ noiat⁹ ē de⁹ iacob. Et ē ſenſus. Oleū. i. tu q̄ noiaris oleū
iuxta mltas p̄prietates olei. ⁊ maxime p̄pt' miſericordiā. effuſum. ſcꝫ tu vas ſuſceptū.
Cui⁹ vas ipe xp̄s. de cui⁹ plēitudie accepiſti. ⁊ nob̄ de tua plēitudie grām p grā
refudiſti. Et q̄ oleū effuſū ē nomē tuū. iō adoleſcētule. i. fideles aīe q̄ exuto ve
teri hoīe cū ſuis actib⁹ nouū induerūt. ⁊ iō nouelle p grāꝫ. nō vetule p culpā. Nō
ſenio ſteriles. ſꝫ donis ſpūalib⁹ fecūde. Fortes i fide ⁊ dilectiōe. nō debiles vt vetu
le. Nō icuruate p amorē terrenoꝝ. ſꝫ p celeſte deſideriū recte ⁊ ad celos erecte. Di
lexerūt te nimis. i. vehemēter. Et nota q̄ iō genere feminino dic̄. adoleſcētule. G
q̄ feruēti⁹ amāt q̄ adoleſcētuli. ⁊ q̄ ꝯmēdāt̄ ab būilitate ⁊ fecūditate. Iſte etiāꝫ
dicunt̄ filie bieruſalē ſupne. q̄ fide ſpe et deſiderio tēdūt ad pacis eterne viſionē.
Poſſunt aūt noi marie p̄prietates olei q̄ notant̄ ſubſcriptꝫ verſib⁹ ꝯgrue adapta
ri. Et de oleo oliuarū p̄cipue intelligendū eſt.
Et oleū viride. calidū. prepingue. ſuaue. H
Et penetratiuū. nitidū. recreans. ⁊ amaꝝ.
Alcit. ⁊ impinguat. illuminat. ⁊ medicinat.
Odorat. emollit. extinguit ⁊ ampliat ignē.
Confert picturis. ſeruat rubigine ferrū.
Et oleū viride. Quia mēoria huius noīs ē in generatiōne ſecloꝝ: ſic̄ ipa dic̄
Ecci. xxiiij. In viroꝛe eni p̄ſeuerātia ⁊ diuturnitas deſigñt. Deuota etiā inuo
catio ⁊ recordatio noīs hui⁹ ducit ad virorē grē in p̄ñti. ⁊ ad virorē celeſtiū in fu
turo. Act. iiij. Non eſt aliud nomen ⁊c̄.
Calidū. ab effectu. q̄ deuota noiatio ei⁹ mirabilit' accēdit ad amorē. put norūt q̄
expti ſūt. Vn̄ dic̄ ekebert⁹ abbas ad mariā. O mag. o pia. o mltū amabil' maria.
tu nec noiari q̄dē potes q̄n accēdas. nec cogitari q̄n recrees affect⁹ diligentiū te.
Tu nunq̄ ſine dulcedine diuinit⁹ tibi inſita pie memorie portas ingrederꝫ. Et
hec eſt olei p̄p̄etas q̄ igni infuſum ip̄m feruentiorē reddit.
Prepingue. q̄ ſubminiſtrat deuotōis et gratie pinguedinē amatori ſuo: vt ei dice
re poſſit. Impinguaſti in oleo. ſ. grē et deuotōis. caput meū. i. mentē.
Suaue. p benignitatē. Btūs Bern. Sic̄ nomē ieſu mel i oꝛe. i aure melos. i cor
de iubil⁹. ſic̄ ⁊ nomē maria. ⁊ etiā ampli⁹ ſi dicere audeam⁹. Jeſus eni q̄ſi ſupbū
nomē ē ⁊ nimiū potēs. nr̄os būili⁹ nomē affect⁹ decet. Vn̄ ſi in ieſu. aut deitatis
aut ſexus viril' auſteritatē aliq̄s vereat̄. recurrat ad mariā: in q̄ nihil boꝝ ſuſpectū
eſt. Maria eni nomē mliebꝛe ē. māſuetudinē p̄ferēs ⁊ ꝯmēdās. Itē btūs Bern.
Percurre totā euāgelij ſeriē. ⁊ ſi q̄d increpatoriū. ſi q̄d duꝝ. ſi q̄d vl' modicū ha
bēs idignatōis iueneꝫ i maria. decetero ſuſpectā habeas ⁊ accedere vereariſ. Qꝫ ſi
oīa māſuetudis plēa ſūt ſic̄ ſūt. grās ei age q̄ tibi talē ōdit mediatricē. i q̄ nihil tibi
poſſit eē ſuſpectū. O ſi ſecū verarꝫ p eo q̄ ⁊ ſibi ⁊ alijs ſepe fuit i ruinā. ꟑgo eſt.
Et penetratiuū. Mirabilit' ei ꝟt⁹ b⁹ noīs maria. emollit ⁊ penetrat duriciaꝫ I
cordis būani. Prouer. xx. Lucerna dñi ſpiraculū hoīs. q̄ iueſtigat oīa ſecre
ta vētrꝫ. Dicam⁹ ⁊ nos. Lucerna dñe. i. marie. q̄ illūiatrix ⁊ dña iterp̄tat̄ ſpi
raculū hoīs. q̄ peccatores p eā īſpirat i ſpe veie ⁊ grē. exēplo theophili. q̄ iueſtigat. i.
iueſtigare facit oīa ſecreta vētrꝫ. i. abſcōdita cordis. Sꝫ nota q̄ oleū nō penetrat
humida. ſcꝫ p carnalē ꝯcupiſcētiā. ſꝫ deſiccata p abſtinentiā et penitentiā. Si vis
ergo hoc oleo penetrari. neceſſe tibi eſt p̄mitus deſiccari.
Nitidū. q̄n ſine fece. ſic̄ p̄tꝫ i lāpade. Prouer. v. Nitidi⁹ oleo guttur ei⁹. i. ꝟba d̄
gutture p̄cedētia. que mirabilit' illuminat itellectū noſtꝝ.
Recreans. Recreat eī feſſos ⁊ laborātes. Unde dic̄ cū filio Math. xi. Venite ad
me oēs q̄ laboratꝫ et onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos.
Et amaꝝ. donec fuerit igne d̄coctū. Maria eī iterp̄tat̄ mare amaꝝ: q̄ mūdanas delici
as amaricat amatorib⁹ ſuis. ⁊ amaritudīes p̄ñtes dulcorat: caritatꝫ ignee grāꝫ eis
Alcit ⁊ ipīguat. Mirabilit' ſiq̄dē paſcit affectū ⁊ ipīguat p ſubmiſtrādo. K

Proprietates adoleſcentularum

Proprietates olei

verſus p̄mus

Ekebert⁹ abbas

Bern.

Bern.

verſus ſcd̄us

De theophilo

ꟑſus. iij.

devotōeꝫ noīs iſtoꝛ ꝗ quotiēs eiꝰ recoꝛdamur totiēs roboramur.
—Illuminat.] intellectū noſtꝛū. qꝛ maria illuminatrix ⁊ ſtella maris interꝑtat᷑. Iſtiꝰ aūt
noīs excellētiā ipa etiā ꝑſonis nō nocauit beatꝰ lucas ſcʒ illud tm̄ reuerēter expꝛi/
ſit. Nō eni ait. Miſſus ē gabꝛiel ad ꝟginē cui nomē maria. ſic dixerat de aliis. ſed
tanꝙ̄ diutiꝰ expectatū tādē protulit cū pōdere dicēs. [Et nomē ꝟginis maria.] Iſtud at/
tēdens h̄ nomē mirū h̄re eruditōis ⁊ gr̄e. ⁊ altiꝰ mēorie ꝯmēdandū. ⁊ diligētiꝰ īue/
Hiero. ſtigādū. Sicut etiā dicit Hieronymꝰ. Qn̄ naute ob cauſam aliquā mari ſe imergunt
oleū deferūt ī oꝛe ⁊ illō emittūt. ⁊ fit placidioꝛ fundꝰ aq̄. Sic et enī deuotā inuo/
catio noīs marie. ⁊ doctrina eiꝰ et gr̄a. rerū latētiū intima faciūt manifeſta. Btūs
Bern. Ber. Triſtat᷑ aliq̄s. ꝯtinuo ad nomen marie cedit nubilū. ſerenū redit. Ecce quō
illuminat oleū iſtud.
Et medicinat.] Ecc̄s. vij. Meliꝰ ē nomē bonū ꝙ̄ ꝓcioſa vnguēta. Iſtō inuenies l/
ſtū. Si enī vulnꝰ oleo pungat᷑. oleū nō ꝑmittit cicatricē obduci donec ſanies ſit
educta. Nec marie benignitas ſinit ī amatoꝛibꝰ ſuis ꝯſciaꝫ pacificari donec ꝑ cō/
feſſionē putredo viciꝫ ſit eiecta. Vn̄ puer. xx. Lucerna dn̄i ⁊c̄. vt ſup. Maria ſiq̄/
dē eſt illō oleū miſericoꝛdie qō verꝰ ſamaritanꝰ .i. xp̄s infudit vulneribꝰ ſauciati .i.
generꝫ hūani ꝑ ꝓuaricatōeꝫ ꝑme mr̄is de hierl̄m ī hiericho deſcēdētiꝫ. Luc. x.
Roſus iiij. L Roboꝛat.] Oleū enī oſſa ⁊ neruos indurat ⁊ medullas ꝯfirmat. Vn̄ ⁊ antiq̄
luctatoꝛes ſuos toto coꝛpe oleo pungebāt. Et dn̄i pugiles vncti h̄ oleo ꝑ dile
ctōeꝫ ⁊ crebrā huiꝰ nomis recoꝛdatōeꝫ. vl̄ capi neq̄unt. vl̄ diu teneri nō pn̄t a dia
bolo aduerſario.
—Emollit.] Nomē enī marie duriciā apoſtematꝫ qō deſigāt ſupbiā emollit. ⁊ ſedat tu
moꝛē coꝛdis iſtar olei. qn̄ ꝑ oꝛōes eiꝰ auferf a nob coꝛ lapideū: ⁊ dat᷑ coꝛ carneū.
⁊ qn̄ exēplo et gr̄a eiꝰ in hūilitatē ꝯuertit᷑ ſupbia coꝛdis noſtri.
Extinguit ⁊ ampliat ignē.] Oleū enī extinguit ignē in lapide. ⁊ accēdit ī ligno. Si
enī aliqn̄ lapideꝰ ⁊ durꝰ fuiſti peccādo: ⁊ ex toto coꝛde ꝯuerſus fuerꝫ ad mariam.
incendiū peccati extinguet in te. qꝛ ꝓꝑetas olei eſt extīguere ignē grecū ⁊ lapideꝫ
ignitū. ⁊ ꝯſuetudo marie ī ſuis amatoꝛibꝰ extīguere feruoꝛē pc̄i. Si lignū fuerꝫ.
.i. tractabil᷑ ⁊ patiēſ: ſuccēdꝫ ī te dilectōeꝫ dī ſi noīs eiꝰ miāꝫ inuocauerꝫ toto coꝛde. M
Roſus. v. Inſert picturꝫ.] Valet enī oleū ad faciēdas picturas. qꝛ ꝯglutinat coloꝛes. ⁊
facit adherere clipeis. ſellis: ⁊ imaginibꝰ. ⁊ gr̄a marie coloꝛibꝰ virtutū hominē
interioꝛē inſignit.
Seruat rubigine.] id ē a rubigīe ferꝛꝫ. ferramēta eī nō rubigināt᷑ ſi oleo inungāt᷑.
Ave maria.] Dignitatē et efficaciā iſtiꝰ noīs innuere videt᷑ Salomō dicēs ꝓ/ A
uer. xxij. Meliꝰ ē nomē bonū ꝙ̄ diuitie mlt̄e. Itē Ecc̄s. vij. Meliꝰ ē nomē
bonū ꝙ̄ ꝓcioſa vnguēta. Marie ſiq̄dē nomē lōge meliꝰ ꝙ̄ diuitie coꝛpales: quia
meliꝰ anguſtiā releuat paupratꝫ: et doloꝛi peccatoꝛū medet᷑ meliꝰ ꝙ̄ vnguēta. Pau
per es. cōfuge ad nomē marie q̄ tibi paupertatē exhibet. ⁊ ſi deuote attēdas ꝙ de
hac paupertate exaltata ē etiā ſup angelos. iā nō erit tibi oneroſa paupertas. Pecca/
toꝛ es. ad marie nomē ꝯfugias. ipm̄ ſolū ſufficit ad medendū. Nulla eī peſtꝫ tam
efficax. nulla ſic heretica ad nomē marie nō cedat ꝯtinuo. ſicut ꝓꝫ exēplo theophili.
Iuſtificatꝰ es: ſꝫ foꝛte tēptarꝫ ſup vires. ⁊ eo ampliꝰ tēptatoꝛis times inſidias. qn
to te ab eo expugnatū aliqn̄ recoꝛdarꝫ. Recoꝛdare ꝙ turris foꝛtiſſima nomē dn̄e
nr̄e. ad ipm̄ ꝯfugiet pctōꝛ ī tēptatōe: ⁊ etiā q̄ peccauit. ⁊ ſaluabit᷑. Dicēnī ſalomō
q̄ paꝝ nouerat de maria. puer. xviij. Turrꝫ foꝛtiſſima nomē dn̄i. ad ipaꝫ currit iu
ſtꝰ: ⁊ exaltabit᷑. Nob autē dicēdū ē. Turrꝫ foꝛtiſſima nomē dn̄e: ad ipam ꝯfugiet
pctōꝛ et ſaluabit᷑. Itē dulcedinē noīs dn̄i ꝓuiderat yſaias dicēs. xxvi. Dn̄e no/ O
mē tuū et mēoꝛiale tuū ī deſiderio aīe. Terribile tamē oſtendit illud dicēs. xxx.
Ecce nomē domini venit de longinquo. ardens furoꝛ eius: ⁊ grauis ad poꝛtā/
dum. Et pſalmiſta. Sanctum quidē inquit et terribile nomē eius. Hoꝛribilis
quidēꝫ dulcedo: tanto furoꝛe reſperſa. Gratias autem ei qui aliud preuidit refu
giū peccatoꝛibus. delectatōis et ſecuritatis plurimū habens. terroꝛis nihil. Ma/
ria ſiq̄dem interꝑtat᷑ ſyro ſermōe dn̄a. nec ſolū potēs ē ad muniēdū ꝯfugiētes ad

Bern. eā tanꝙ̄ turrꝫ. ſꝫ et hoſtes inſequētes poteſt expugnare. Vn̄ ſup illō Cāt. vi. Ter
ribil᷑ vt caſtroꝝ acies oꝛdinata dicit btūs Ber. Nō ſic metuūt hoſtes viſibiles q̄m
liber caſtroꝝ multitudinē copioſam ſicut aeree poteſtates marie vocabulū ꝓtrocinīū ⁊ ex
exemplū. Cedūt ⁊ pereunt ſicut cera a facie ignis vbicūꝗ̄ inuenerit huiꝰ noīs crebrā
recoꝛdatōeꝫ. deuotā inuocatōeꝫ. ſolicitā imitatōeꝫ. Roganda eſt igit᷑ aſſidue maria.
vt nomē ſuū qō eſt dn̄a interꝑtet᷑ in nobis. tēptatoꝛes noſtros expugnādo. ⁊ ſe tur
rim foꝛtitudīs nobis exhibēdo a facie inimici. Et vt h̄ nobis pſtare dignet᷑. nomē
eiꝰ et memoꝛiale in deſiderio aīe ⁊ iugi memoꝛia teneat᷑.
Ave maria.] Ter ad minꝰ ī cāticꝫ in ꝑſona angeloꝝ ꝗ̄rit᷑. Que ē iſta. nō tm̄ qꝛ ꝑ P
ſone mirāt᷑ excellētiā. q̄ nec ꝑmā ſilem viſa ē nec habere ſequētē. ſꝫ foꝛſitā qꝛ hui
ꝰ nomē ſibi deſiderāt reſpōderi. Sicut enī antiq̄s ꝑrībꝰ yſaie ⁊ ceterꝫ nomē dn̄i ī de
ſiderio erat. vt ſcʒ int᷑ hoīes noīaret᷑ ipe q̄ nocꝰ erat in celo. ⁊ nomē qō claudebat᷑
in celo effūderet᷑ ī terra. ſic angeli nomē marie deſiderabāt noīare ⁊ ī noticiā effū/
di. vt nō intra terre termīos clauderet᷑ ſꝫ etiā celebꝛe haberet᷑ ī cel.   Itē Luc. i. Q
[Et nomē ꝟginis maria.] Bn̄ aūt īmediate iūgit᷑ marie ꝟgītas. eo ꝙ nō ſolū no
mē ꝓferat ſꝫ ⁊ aliis ꝓbeat gr̄aꝫ caſtitatꝫ. Ita etiā nomini marie ꝟgītas ⁊ ſctitas ī/
ſeꝑabilit᷑ ſunt adiūcta. ꝙ cū agit btūs Lucas ca. vij. de penitētia magdalene. ꝓpt
huiꝰ noīs reuerētiā nō auſus fuit mariā ſꝫ mlierē noīare. ſꝫ paulo poſt. ſcʒ ca. viij.
cū dicit eā iuſtificatā dn̄o de ſuis facultatibꝰ miniſtrare: vocat eā mariā. ⁊ ei ſuſannā ⁊
iohānā adiūxit. Que ſi h̄re ſunt qꝛ dn̄o de ſuis facultatibꝰ miniſtrarūt. iſta lōge bea/
tioꝛ. Vn̄ dꝛ ei puer. in fi. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuer/
ſas. Ipa enī ſola et ꝓdictaꝝ triū in ſe vocabula interꝑtata ē ⁊ officiū executa. Ibi R
maria. h̄ maria. Suſanna ꝓo interꝑtat᷑ liliū. qō nulli meliꝰ ꝯuenit ꝙ̄ illi q̄ ꝓuile
giū meruit caſtitatis. Iohanna interꝑtat᷑ gr̄a dei. Nulla autē h̄ noīe: ꝙ̄ ea q̄ plena
gr̄a: mēoꝛat᷑. Ille dn̄o d̄ terrenis facultatibꝰ miniſtrarūt. iſta ꝓpe miniſtrauit ei d̄ ſuis.
q̄ de carne ꝓpa adminiſtrauit ꝯceptū. ⁊ d̄ lacte ꝓpo nutrimētū. Vn̄ Lu. xi. btīficat᷑
ab ea q̄ dicebat ad dn̄m. Btūs venter q̄ te poꝛtauit. ⁊ vbera q̄ ſuxiſti. O, ſi btīficat
eā mlier q̄ adhuc carnꝫ ⁊ ſanguini eiꝰ ꝯmūicare nō meruit. lōge magꝫ a nobis btī/
ficanda ē q̄ de eiꝰ carne et ſanguie reficimur ī altari. Caro enī q̄ ibi ſumit᷑ caro ꝟ/
gīs ē. d̄ cuiꝰ carne ſumpta eſt poꝛtiuncula. d̄ q̄ artificio ſpūſſcti foꝛmatū ē coꝛpꝰ xp̄i.
De eodem   Capitulū. iij.

Ave maria. Nota qō ſicut nomē fi

n lij effundit᷑ in ſeptē noīa. Iſa. ix. vbi dꝛ. Et vocabit᷑ nomē eiꝰ admirabil᷑. A
De inter ꝯſiliariꝰ ⁊c̄. ſic ⁊ nomē marie ꝑ ſuas iterꝑtatōes ſe ꝯuenīēter effūdi. Vn̄ d̄
ꝑtatōi/ ei dꝛ. Oleū effuſū nomē tuū ⁊c̄. vt ſup. Interꝑtat᷑ eī maria illuminata vl̄ illuminatrix.
bus hꝰ vl̄ illuminās. vl̄ ſtella marꝫ. vl̄ ſmirna marꝫ. vl̄ ꝑm q̄ſdā marꝫ hyas. vl̄ mare ama/
nomis rū. vl̄ ſyrō ſmōe dn̄a. Quattuoꝛ aūt iſtaꝝ iterꝑtatōnū magꝫ habēt ī vſu. ſ. illumina
maria trix. dn̄a. mare amaꝝ. ſtella marꝫ.   Illuminatrix ⁊ ſtella marꝫ ꝓpe fuit ī filij nati/
uitate. qn̄ emiſit radiū totū mūdū illuminātē. ⁊ mūdo edidit lucē verā. qū. ſ. verus
ſol iuſticie exoꝛtꝰ ē ex ea. Dn̄a ꝓpe ī filij oblatiōe qn̄ ipm̄ pn̄tauit ī tēplo. vbi totꝰ
Hoc ex ꝯuēiebat mūdꝰ. q̄ſi totū mūdū volēs de ipo mittere ī ſatimā. qō etiā adhuc d̄ſigāt
ponitur eiꝰ imago filiū tenēs q̄ſi ad dādū illū. Itē dn̄a: ſicut dicit Damaſcenꝰ. Anna genuit Da
īfra lib. mariā. i. gr̄a dn̄aꝫ. Maria enī oīm creaturaꝝ facta ē dn̄a. creatorꝫ oīm mr̄ exiſtens. ma
iiij. titu Amaꝝ mare ī filij paſſiōe. qn̄ ſcʒ aiaꝫ ipiꝰ filij ꝑtrāſiuit gladiꝰ. Btūs ber. Lōge eī ſce
lo. xvij. plꝰ ꝙ̄ martirē eā n̄ īmerito celeamꝰ. ī q̄ paſſiōis ſenſū excellit ꝯpaſſiōis affectꝰ. nꝰ.
N N Itē illuminatrix ē. qꝛ tenebꝛas nr̄as. i. nos tenebꝛoſos illuminat mltꝫ modis ſicut in
ferꝰ oſtendet᷑. Dn̄a: qꝛ nos ꝓtegit tanꝙ̄ turrꝫ foꝛtiſſima: vt ſup. ⁊ aduerſarios nr̄os re B
ꝓmit ⁊ expugnat. q̄bꝰ ē terribil᷑ vt caſtroꝝ acies oꝛdinata. Stella marꝫ. qꝛ dirigit
vias noſtras ꝑ mare huiꝰ mundi. Mare amaꝝ. qꝛ nob amaricat noxias mundi
delicias. Roganda ē ergo aſſidue. vt nomen ſuum interꝑtetur in nobis. vt ſcʒ illu
minet tenebꝛas noſtras. noxias nobis amaricet delicias. vias noſtras tanꝙ̄ ſtel
la maris regat ⁊ dirigat. tanꝙ̄ domina compꝛimat tempeſtates: et aduerſarios

noſtros puniat ⁊ ſpoliant. Hec ẽ ſingul' interpretatioib' aliqualiſ diſſuſi' videam'. E
Maria
Illuminata. [illegible] patre luminũ a q̃ deſcẽdit oĩe datũ optimũ. ⁊ cui' dona tot habuit
in ſe luminaria q̃t donatiõ. Et ita h' nomẽ marie ei ſingulariter ⁊ excellẽter cõuenit.
q2 h' oĩbo poſt filiũ ſuũ pl'a dona habuit grãx. Illuminata etiã p grãm ſctificatiõis q̃n
in vtero ſctificata: et q̃ñ ſctificatiõis ſupuenit in eã. Illuminata a filio dei vero ſo/
le iuſticie i ill' õceptiõe qñ eũ totũ i corde. totũ ſuſcepit ⁊ portauit in vẽtre. nec po/
tuit eſſe nõ illuminata: q̃ fontẽ luminis ſuſceperat in ſe totũ. Jõ mulier amicta ſole ſpo
cal'. xij. appellat. ⁊ lune q̃ totũ lumẽ ſuũ a ſole recipit Cãt. vi. õpat. Jpa etiã tanq̃
ex ſole ex reſpectu diuinitatiſ beatificat a generatõibo vniuerſ. Vñ dic. [Quia reſpe
xit humilitatẽ ancille ſue.] Ecce q2 a ſole illuminata. [Ecce eni ex h' btã me dicẽt oẽs
generatões.] Ecce lune pulcritudo ⁊ lumẽ.
Illuminatrix.] Ideo poſtq̃ dicta ẽ pulcra vt luna: dicit electa vt ſol. q2 ſic ſol radijs D
ſue claritatiſ illuminat mũdũ. ſic ipa ſuis virtutib' ⁊ exẽplis pplm irradiat xpianũ.
Vñ dicit Eccl. xxiiij. [Illuminabo oẽs ſperãtes in dño.] Alios neq̃q̃. Jpa enim
illuminat eccl'iaz militãtẽ ſignatã p archã noe quã illuminabat feneſtra criſtallina. q̃
figurabat mariã. Illuminat ⁊ triũphãtẽ. Vñ dic eccl. xxiiij. Ego feci vt i cel' oriret
lumẽ indeficiẽs. i. ego genui xpm q̃ ẽ i cel' lumẽ indeficiẽs. Propt' h' de ea canit: q
vita ei' inclita cũctas illuſtrat eccl'ias. i. militãtẽ ⁊ triũphãtẽ. Jpa etiã poſt filiũ ẽ
illa lux vera q̃ illuminat oẽm hoiẽm veniẽtẽ i hũc mũdũ: ſupple q̃ illuminat. Vñ dic
ei pater Jſa. xlij. Dedi te i lucẽ gẽtiũ ⁊c. Ad h' etiã ſignãdũ media nocte pepit lucẽ
verã vt mediãte partu ſuo illuminaret populũ in tenebris ambulãtẽ. Jpa ẽ etiã via
illa p quã ſpargit lux. Job. xxxviij. Et diuidit eſtus ſup terrã. Cõtra hãc illumi/na
tricẽ rebellãt heretici. iudei. pagani: ⁊ blaſphemi. Vñ Job. xxiiij. Jpi fuerũt rebel
les lumi ⁊c. Sed inimicos ei' pſequent' tenebre: ſic dr Naũ. i. Dicit aũt q̃dã E
q interptat' illuminatrix mea. Jpa eni illuminatrix nr̃a eſt filio mediãte: q̃ Job. ix.
fecit lutũ ex ſputo q̃ illuminauit cecũ natũ. in q̃ latet maximũ ſacramentũ. Saliua
deſcẽdẽs de capite ihu: dei ſapiẽtia. que dic Eccl. xxiiij. Ego ex ore altiſſimi p/
diui ⁊c. Ex hac ſaliua ⁊ terre nr̃e natura õfectũ ẽ collyriũ quo illuminatũ ẽ genus
De mul/tiplici col/lyrio
hũanũ. deſignatũ p cecũ illũ. p fidem. ſ. xpi incarnati. Vñ q̃dã. Eſt caro nr̃a lutũ:
xpi ſapiẽtia ſputũ. Eſt gen' hũanũ tali medicamie ſanũ. Eſt aũt triplex oculus.
Ocul' cõtemplatõis. q̃ videt de' ⁊ que in deo ſunt. q̃ p culpã ade oĩno ẽ extin/
ct'. Eſt ocul' ratõis q̃ videt animũ ⁊ que in eo ſunt. q̃ p illud peccatũ lipp' eſt ef
fectus. Eſt ocul' carnis: q̃ videt mũdũ et q̃ in eo ſunt. q̃ ad carnis õcupiſcentiã eſt
aptus. Unde dr de pmis parẽtibo Gene. iij. q guſtato fructu vetito ſtatim aperti
ſunt ocl'i amboꝝ. i. rui õcupiſcẽtiaꝝ. Duo pmi p fidẽ incarnatiõis ſanãt. ſ3 terci'
p h' collyriũ excecat. Aliter. Duplex collyriũ. incarnatio ⁊ paſſio ſaluatorſ. Jn pri
mo ſaliua ⁊ puluis. Puluis de terre puluere facta caro. De ſaliua vt dictũ ẽ. Hoc
collyriũ dicit xpi. q̃ illuminauit oclos ceci nati. Job. ix. i. generſ hũani. Secũdũ
collyriũ dicit Raphael: q̃ interptat' medicina dei. qd õfecit de felle ⁊ iecore piſcis
aſſi. q̃ illuminat' ẽ thobias. Piſcis aſſus xpẽ paſſus: q̃ in veru crucis aſſat' paſt' ẽ
felle et potatus aceto: ſicut dicit p pẽ. cui' amaritudines ſi cũ amaritudine recolã/
tur illuminãt oculos ſpirituales.
Quibo modis maria nos il/luminat
Illuminans.] Quidã dicũt. illuminãs eos. i. chriſtianos vl' familiares ſuos. q2 vi/
delicet documẽtis ſuis q̃ habent i euãgelio docuit nos viuere chriſtiane. Jn ml'
tis etiã docuit ipos ap'los doctores eccl'ie. Edidit etiã nobis lucẽ verã que illumi
nat omnẽ hominẽ venientẽ in hunc mũdũ. Jmpetrat etiã iugiter gratiã peccato/
ribus tenebroſis qui niſi per gratiã nõ illuminant. Sic ergo poſſumus effũdere
nomen marie in nomia ſupradicta. ita tamẽ q intelligant antbonomatice et cum
articulo artante cõmunem appellatõnem ad ppriam ⁊ ſingularẽ marie perſonam
per appropriatõnem. Cum ergo dicimus. Aue maria. debemus humiliari co/
ram ea tanq̃ ſerui corã domina. Debem' etiam de peccatis conteri: reducentes
ad memoriam ſuam et filij paſſionem. cui ex peccatis noſtris dedimus cauſam.

Debem' etiã [illegible] ſemper inuocare nr̃e. vt ſic [illegible]
de [illegible] et [illegible] impetremus ab ea lumẽ grã
tie. ⁊ hucuſq̃ [illegible] gloria.
Stella maris.] Videam' primo [illegible] ſtelle. ſecũdo q̃re ſtella maris. F
Maria ſtella Alia interp/tatio
Propter excellentiã ſui ſtat'. Vñ dic Eccl. xxiiij. Ego i altiſſimis habitaui. [illegible]
De excel/lẽtia ma/rie
les eni fuit in ortu. q2 ante ſctificata q̃ nata. nata eſt eni filia grẽ cũ oẽs alij naſcãt
filij ire. Eph. ij. Qd ſignatũ ẽ in h' q fuit filia anne. q̃ grã interptat'. Cãt. vi. Una
eſt matri ſue. electa genitrici ſue. Excellẽs i vita. ſup hũanã õſuetudinẽ. q2 virgi
tẽ vouit. licz ſteril' malediceret' i lege. Et q2 humillima. cũ mlti ſupbiãt de virginitate.
Et q2 fidel' ⁊ credula. licz qd ei pmittebat' videret' impoſſibile. ſ3 q virgo õciperet et
pareret manẽs virgo. Per votũ eni virginitaſ et excellẽtiã humilitatſ deo placuit. ſ3 p fi
dẽ õcepit. Vñ ⁊ p aure dicit' õcepiſſe. i. p fidẽ dictoꝝ. q2 fides ex auditu. Jõ dr ei.
Beata q̃ credidiſti q̃m pficient ea que dicta ſunt tibi a dño. Excellens etiã fuit i
partu. q2 ſine dolore natura mirãte ſuũ pepit genitorẽ. Excellẽs etiã i ſua aſſum/
ptiõe: ſup oẽs angeloꝝ ordines exaltata. Jn oibus eni iſtis et multis alijs cõſiſtit
excellentia ſtelle noſtre.
Quia fixa in firmamẽto celi. i. ſcripture p iugẽ meditatõem legis diuine. vl' i bonis
celeſtib' p deſideriũ ⁊ amorẽ eternoꝝ tanq̃ vera filia abrahe. cui pmiſſum ẽ Gen.
xxij. Multiplicabo ſemen tuũ ſicut ſtellas celi.
Quia clara et lucida ſanctitatis exẽplo. illuminãs mundũ multiplici virtutũ radio: B
ſicut infra aſſignabit. Clara etiã p vite puritatẽ nõ habẽs i ſe maculã ſic luna in ſu
ſcepti. Vñ et ei dicit Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea: ⁊ macla nõ eſt in te.
Quia tota ignea p caritatẽ. marie ex q̃ illũ cõcepit qui ignis õſumẽs ẽ. ad Heb. xij.
in fine. Vel etiã ignea p virtutũ vniuerſitatẽ. Virtutes eni ignee nature ſunt. ⁊ iõ
ſurſum trahũt. q2 loc' ignis ſurſum eſt.
Quia parua apparuit p humilitatẽ: ſe offerẽs dño i ancillã cũ poſtularet ei m'rem. Sz
poſtea magnã ſe eſſe teſtat' dicẽs. Btãz me dicẽt oẽs generatões. Quia fecit mihi
magna q̃ potẽs ẽ. Jõ ipa dicit' lumiare qd minuit' in õſumatõe. Eccl. xliij.
Algabi/ſius
Quia attractiue nature. Algabiſi' phs. Ea ẽ natura ſtellaꝝ reſpectu vapoꝝ: q̃ ada
mãtiſ reſpectu ferri. Cũ ſit q̃ ſtella trahit ad filiũ fluidos p vicia. ſic ptz de theophi
lo. Dicat igit' ei oĩs fidel' aĩa. Trahe me poſt te ⁊c. Jpa ẽ ei cortina tot' mũdicie.
hab' meritiſ ⁊ exẽplis pcedẽs ⁊ trahẽs poſt ſe oẽs cortinas tabnaculi. i. eccl'ie dei.
Exo. xxvi. ⁊ xxxvi. i fi. Spõſus ⁊ ſpõſa dicũt veni. ⁊ q̃ audit dicat veni. Apoc. i fi.
Quia tpe gelicidij lucet ⁊ ſcintillat clariſſime. qd apparuit in dñica paſſiõe. q̃ñ cete D
roꝝ caritas refriguit: ⁊ ipa ſola q̃ſi de nocte totã eccl'iam illuſtrauit.
Quia ſtella dicit a ſtãdo. Stare eni obediẽtſ ẽ. Et de ipa dr. Aſtitit regina ⁊c.
Quia chorũ ſcãs et rutilãs. p excellẽtiſſimã õuerſatõez.]
Quia aſpectũ ⁊ effectũ habz ad terrã. i. q̃d terrenoꝝ ꝓcurat negocia. ⁊ marie ad
ſeruuz ⁊ amatorẽ ſuũ. cui dic. Jn via hac q̃ gradieriſ firmabo ſup te oclos meos.
Propter motũ cõtinuũ. q2 cõtinue mouebat' de virtute i virtutẽ. de vno bono ad ali
ud. de actiua ad õtẽplatiuã. Btũs Ber. Jn via dei nõ pgredi regredi eſt.
Propter citã obediẽtiã. Baruch. iij. de ſtell'. [Vocate ſũt. ⁊ dixert. aſſum'.]
Quia illuminat eos cuſtodit: et a q̃bus eius dilectio cuſtodit'. Baruch. iij. [Stelle
dederũt lumẽ in cuſtodijs ſuis: ⁊ letate ſunt.]
Maria ſtella
Quia õ diabolũ pugnat p ſeruis ſuis. Judic. v. Stelle manẽtes i ordie ⁊ curſu ſuo. I
aduerſus ſyſarã pugnauerũt. [ſ]te q̃ fecit illas.
Quia filio aſſignat q̃cq̃d boni recepit ab eo. Baruch. iij. d' ſtell'. Luxert ei cũ iocũditã
Quia fuit ſp ⁊ ẽ i dextera dei. Apo. i. Hebat i dextera ſua ſtellas ſeptẽ. Q2 p eternis
ſp fruitur n̄ p tpalibo. Parab. iij. Lõgitudo dieꝝ i dextra ei' ⁊c. Credit' etiã ad fi/
lij dexterã reſidere.
Quia ſuo mõ vigilat de nocte ad ipam noctẽ illuminãdã.
Quia hilaris dat lumẽ ſuũ. Baruch. iij. [Luxert ei. ſ. ſibi. nõ modo. ſ. cũ iocũditate.]

Quia videt pulcra [illegible] [illegible] [illegible]
Et marie de [illegible] [illegible] [illegible]
huit maculā neqꝫ rugā. Hec tota pulcra [illegible] [illegible] [illegible]
Et hodie [illegible] [illegible].

Quia nauigātes p mare mūdi inducūt i portū salut9. Ideo signat p stellā q̄ ma- R
gos adduxit ad xp̄m q̄ ē port9 salutꝫ. Vn̄ matth. ij. Ecce stella quā viderāt ⁊c. Et
statim seq̄r. Et intrātes domū inuenerūt puer. qui est ille port9.

Quia quoqꝫ q̄si ridere videt. q2 pepit risū ⁊ gaudiū nostrū. ⁊ in ipa ⁊ p ipaꝫ nob̄ arri
sit pater. Vn̄ in figura ei9 dicit Sarra Gen. xxi. Risum fecit mihi dn̄s. Et ꝑꝑt
h̄ ꝯridebit ⁊ congaudebit est ei. Vnde sequitur in verbis sare. Et q̄cunqꝫ audie
rit cōridebit mihi. i. cōgaudebit. dicit glo.

Quia firmamentū adornat. i. ecclesiam. tāq̄ pulcerrima mulierū. Cant. v. Pulcra i vite
ria [illegible] pulcrior i xp̄i ꝯceptiōe. pulcerrima in sua assumptiōe. Eccli.
xxvi. Sic sol oriēs i mūdo i altissimis dei. sic mulierꝫ bone spēs i ornatū dom9 ei9.

Quia noctē illuminat. Illuminauit em̄ noctē illā solitariā nec laude dignā q̄ ab eua
[illegible] vsqꝫ ad ipam. Nā in ortu ei9 meliorari oīa inceperūt.

Quia radiis suis terrā illustrat. i. terrenos. Repleta em̄ gr̄a [illegible] nos repleuit ꝯ
sua semp plenitudine nobis refundēs gratiā. nisi steterit p nos.

Quia [illegible] [illegible] fugat. Cometes em̄ q̄n oriꝫ signū est mortꝫ principꝫ ⁊ quā L
mortis xp̄i q̄ est princeps pacꝫ. Isa. ix. ⁊ diaboli q̄ dicit princeps mūdi. Job. xiiij.
Jō dicit Hiere. xlviij. Fortis impegit in fortē. i. diabolus i xp̄m. Et ambo pari
ter corruerūt. s3 dissimiliter. Istō impletū est in dn̄ice passione.

Quia astrologos verificat. imo supastrologos. i. pphetas. q̄ i his que de partu ei9
pdixerāt. p eā fideles inuenti sunt. sicut perierūt ecclesiastic9 xxxvi.

Quia pigros ad laborādū excitat. cū ipa sit lucifer ⁊ stella matutina. Ante ortū eniꝫ
ei9 inutilis erat labor homīs ad vitā eternā pmerendā.

Quia nauigātes p mare hui9 mūdi rectificat ⁊ dirigit ad portū. Vn̄ designat p stel
lam q̄ magos adduxit ad xp̄m. qui est portus salutꝫ. Quere infra.

Maria lucifer

Lucifer. Vn̄ canit ecclia. Oriē vt lucifer. i. nō tenebrosa i ortu sic̄ nos q̄ na M
scimur oēs filij ire. Eph. ij. S3 ipa an̄ sc̄tificata q̄ nata. Orta ē vt lucifer. i. so
la clara ⁊ i spe maioris claritatꝫ. s. sol iusticie q̄ nat9 ē ex ea. Et bn̄ dicit maria lu
cifer. q2 in vtero suo sacro nouē mēsib9 portauit lucē verā. Dicit em̄ lucifer grece
fosforosa fos q̄ ē lux. et oros q̄ ē visio. De h̄ lucifero Job. xxxviij. dic̄ dn̄s ad
iob. Nūquid pduces lucifeꝫ i tpe suo. i. i tpe grīe. Quasi diceret. nō tu s3 ego. Itē
lucifer clarior ceteris stellis. ⁊ maria in singul' virtutib9 sanctorū ordinib9 p̄emi
net vniuersis. Adapta huic lucifero pprietates aurore.

Maria stella matutina

Stella matutina lucēs anteq̄ dieſcat. q2 ortus marie p̄cessit ortū diei. i. xp̄i. A
q̄ lux est et dies. Hec est stella que vincenti pmittit in p̄mium. Vnde apocal. ij.
Vincenti dabo stellā matutinā. Et nota q2 in ortu hui9 stelle. s3 q̄n grā et dile
ctio marie orit i corde iusti. fugiūt fures. i. demones. q̄bus ipa terribilis est vt ca
stroꝫ acies ordiata. vigiles fiūt alacriores. i. plati. vl' q̄cunqꝫ ꝯ sua salute sollicit.
egri animequiores. opantꝫ vigilantiores. Et bn̄ maria stella matutina. q2 sp fuit
in mane oriendi. et nūq̄ tendebat ad occasum peccati. Vel stella matutina glia
eterna. que nunq̄ habebit finē. ⁊ que semp videbit inchoare. vt dicere videat qli
bet de beatis. Et dixi nūc cepi. s3 gustare. q̄m suauis ē dn̄s. Vel stella matutina.
q̄libet de beatꝫ. Vnde dicit Job. xi. Orietur vt lucifer. Christus etiā stella matu
tina. Vnde Apoca. in fine. Ego sum radix. i. id ē substentamentū p diuinitatē. Et
genus dauid. s̄m humanitatē. Marci. i. Liber xp̄i filij dauid. stella splendida. i.
Hic tangit p̄cipuū opus suū s̄m humanitatē s3 resurrectionē. Stella splendida. i.
q̄ illuminauit noctē inferni. Isaie. ix. Populus q̄ ambulabat i tenebris vidit lu
cē magnā. habitantib9 in regione vmbre mortis. lux orta est eis. Bene stella q̄ que
apparet parua: et signat eius humilitatē: qua rex descendit soluere seruos incarce
ratos. Et matutina. q2 mane surrexit.

e Et nota q2 triplex pt distingui stella. s3 vespina. nocturna. matutina. i. vita eue. M
vita patrū antiquoꝫ. ⁊ vita marie. Prima vesper9. i. ve spirans. hec est eua que
toti mūdo spirauit ve culpe ⁊ ve pene. q̄ s3 stella appellat absinthium. Apoc. viij.
pp̄ter amaritudinē illate mūdo miserie. Secūda vita iustoꝫ. q̄ fuerūt et ante ad
uētū dn̄i et post. Quib9 dicit aplūs ad Phil. ij. In medio natiōis praue et puerse lu
cetꝫ sicut luminaria in mūdo: verbū vite ꝯtinentes. Tercia lucifer. i. vita marie. cu
ius vita inclita cūctas illustrat ecclesias.

Tem hec ē stella q̄ apparuit magis: q̄ nō in firmamēto sed subter firmamētū: P
q̄si inclinata stellaꝫ natura in inferiori spacio aerꝫ ꝯcurrebat. Ac si diceret cū
psalmista. Inclinauit celos dn̄s ⁊ descēdit. Noua erat stella illa. illā s3 nūciās no
uitatē de q̄ Hiere. xxxi. Creauit dn̄s nouū sup terrā. femia circūdabit virū. Hoc
nouū fuit ⁊ inauditū sup terrā: q2 femia habuerit i vtero paruulū q̄ dē tpe. s3 cū vi
ris omi pfectiōe p̄ditū. Stella hec cū sole lucebat ꝯtra naturā stellaꝫ omniū. Lu
na eni et stelle supueniēte solis lumie nō apparēt: sed absorbent a splēdore sol. Hec
aūt stella lucebat cū sole. nec ad lumē solis ppriam claritatē amittebat. vt illi9 stelle
q̄ pepit solē p̄uilegiū demōstraꝫ. Beata eni virgo q̄ verū pepit solē: lucet cū filio.
⁊ q̄nto maiori dignitate rutilat fili9: tāto maiori dignitate splēdet et mater. Que
lic3 longe sit minor filio: sic̄ stella minor sole. h̄ tn̄ gaudet p̄uilegio: q2 oīs alia deo
ꝯparata suā reprimit claritatē. S3 q2 honor filij honor ē mr̄is. i. excellētia filij lucꝫ ex
cellētia mr̄is q̄ tātū filiū meruit generare. Q̄d designat i h̄ q2 stella illa lucebat ꝯ die.

Alan9 ꝯ insula

b Hec est stella de q̄ legit Numeri. xxiiij. Orietur stella ex iacob ⁊c. In natura enim Q
stellaꝫ solēt sex p̄ncipalit' ꝯsiderari q̄ laudi stelle isti9 possunt ꝯgrue adaptari.
Hec sunt materia. forma. quantitas. situs. motus. ⁊ virt9.

Materia. In q̄ cōsideraꝫ incorruptio: q2 cūctꝫ corpib9 citra lunā subiacentib9 cor
ruptōi: sola natura stellaꝫ mūdo manēte nō pt corrūpi. Merito ḡ in materia nr̄e
stelle: v̄ginis marie ꝯsideraꝫ incorruptio. de qua materialiter nat9 est s̄m carnē.
[illegible] q̄9 animā de9 nō dereliq̄t i inferno. nec dedit sanctū suū videre corruptōeꝫ: Que
etiā s̄m carnē pēit9 expers corruptōis fideliter est credēda. q̄ icorrupta v̄ginitate de
se genuit eū q̄ omis incorruptōis est causa. vt sicut stelle q̄libet incorruptibiles ꝯ
natura: sic ipa sit incorruptibil' de grā. Sine corruptōe etiā putredis ⁊ incinera
tōis. in corpore credit' de mūdo assumpta.

Forma. In q̄ ꝯsideraꝫ plenitudo rotūditatꝫ ⁊ pfectio. Quia sic̄ rōe pbaꝫ geome
trica: cūctꝫ corpib9 plenior ⁊ pfectior est spera. Oīs aūt stella est sperica. Audi ple
nitudinē i hac stella. Aue grā plena. Audi pfectionē. Beata es q̄ credidisti: quo
niā pficient in te que dicta sunt tibi a dn̄o.

Quātitas. In q̄ ꝯsideraꝫ paruitas vl' magnitudo. S3 ita q2 q̄ pue sūt estimatiōis R
magne sunt in rei v̄itate. Audi stellā hāc estimatōe puā. Ecce inq̄t ancilla dn̄i. Au
di i rei v̄itate magnā. Btāꝫ inq̄t me dicēt omēs generatōes. Quia fecit mihi ma
gna qui potens est ⁊c.

Situs. In q̄ ꝯsideraꝫ eminētia vl' depssio. Quia q̄dā stelle tāq̄ ꝯfixe sūt celo. ce
tere ꝯpēdēt in inferiori loco. Verūtamē stella maris sp in celo apparet sublimis.
At illā sub pedib9 sitā atra videt manesqꝫ pfūdi. Vere stelle nr̄e v̄gīs gl'iose sp in
celo sublimis est eminētia. q2 exaltata est sup choros angeloꝫ ad celestia regna.

Mot9. In q̄ ꝯsideraꝫ general' oīm circūuolutio. Quia stella q̄lib3 mutās locū ide S
circulariꝫ mouet circa circuli cētꝫ. Sola v̄o stella marꝫ de loco nescia moueri. cir
cuit imobile pūctū q̄d ē p̄ncipiū celi. Q̄d pūctū stella marꝫ habet i se nescit ab ipo
separi. Que stelle nr̄e v̄gini bn̄ ⁊ ꝯuenient' poterūt adaptari. Audi stellā hāc circū
uolubilē. Nouū faciet dn̄s sup terrā. mlier circūdabit viꝫ. Audi etiā viꝫ illū pū

Dyo9 Boeti9

ctū. i. simplicē eē. Btūs dyo9 cū ꝯ ptib9 hūane nature i xp̄o loq̄t: dic̄. Ex q̄b9 sim
plex iesus ieffabil't ē ꝯposit9. Vis audire imobilē Boeci9 dic̄. Stabilisqꝫ manēs
dat cūcta moueri. Vis audire illū p̄ncipiū. Ipemet dicit. Ego p̄ncipiū q̄ et loq̄r
vob. Vis audire quō stella nr̄a illū hab3 itra se. Q̄d eni i ea natū ē de spū sctō est.
Vis audire q2 n̄ possit ab illo discedere. Audi ipaꝫ i Cāt. Tenui eū nec dimittā.

Virtus] In qua maxime cōſideratur generatiōis vel corruptiōis operatio. Quia ſecundū ſtellarū virtus terrā fecūdat ad generatiōis operatiōnē, ſiquidē do [illegible] ad corruptiōē. Vis audire ſtelle noſtre virtutē. Virtus altiſſimi obumbrabit tibi. Vis audire ex hac virtute terre nr̄e fecunditatē. Dn̄s dabit benignitatē. ⁊ terra nr̄a dabit fructū ſuū. Vis audire generatiōis operatiōē. Generatio ⁊ generatio laudabit opa tua. Vis audire corruptiōis purgatiōē p eandē virtutē. audi paulū dicētē ad Hebre. i. Qui portat oīa vbo virtutis ſue purgatiōē pctōꝝ faciens ⁊c. T

O vere ſtella mirabilis. vere laudabilis. igitur venite.

Igitur venite

Corruptiōni ſubiacētes ad incorruptibilē. Ut p eam vobis corruptibile hoc induat incorruptiōem. ⁊ mortale hoc imortalitatē. V

Gratia vacui ad plenā. Ut cū ſitis vacui gr̄a. de plenitudine eius ſicut adipe ⁊ pinguedine repleatur anima veſtra.

Imperfecti ad pfectā. Ut cū venerit qḋ pfectū ē p eā euacuet qḋ ī vob ex pte ē ⁊c.

Igitur venite — Paruuli ad magnā. Ut p eā ī eo creſcatis cui⁹ magnitudinis nō eſt finis.

Humiles ad ſublimē. Ut p eam vos exaltet q̄ p eā depoſuit potētes de ſede.

Claudicātes a ſemitis viis ad circūuolubilē. Ut mlier q̄ circūdedit virū gremio vteri ſui. ſic in circuitū poli ſui ex h nūc et vſq3 in ſeculū.

Debiles ad eius virtutē. Ut cū aliq̄s ceciderit nō collidat: ſed mater diuine pietatis ſupponat manū ſuam.

Stella maris] Sup illḋ Luc. i. Et nomē virginis maria. dicit btūs Bern. X

Loq̄mur pauca ſup h noīe. qḋ interpretatū ſtella maris dicit. ⁊ matri virgini valde cōueniēter aptat. Ipa nāq3 aptiſſime ſideri cōpat. q2 ſicut ſid⁹ ſine ſui corruptiōe ſuū emittit radiū. ſic abſq3 ſui leſiōe virgo pepit filiū. Nec ſideri radi⁹ ſuā minuit claritatē. nec virgini fili⁹ ſuā itegritatē. Ipa ḡ eſt nobil illa ſtella ex iacob orta. cui⁹ radi⁹ vniuerſū orbē illumiat. cui⁹ ſplēdor ⁊ pfulget in ſupnis. ⁊ īferos penetrat. Terras etiā pluſtrās ⁊ calefaciēs magis mētes q̄3 corpa. fouet virtutes. excoquit vicia. Ipa nāq3 eſt pclara illa ⁊ eximia ſtella: ſup h mare magnū ⁊ ſpacioſum neceſſario ſubleuata. micās meritis. illuſtrās exēplis. O q̄ſq̄s te intelligis ī huius ſecli pfluuio magis inter pcellas et tēpeſtates fluctuare. q̄3 p terrā ambulare. ne auertas oclos a fulgore hui⁹ ſideris: ſi nō vis obrui pcell. Si inſurgāt venti tēptatōnū. ſi incurras ſcopulos tribulatōnū. reſpice ſtellā. voca mariā. Si iactaris ſupbie vndis. ſi ambitōis. ſi detractōis. ſi emulatōis. reſpice ſtellā: voca mariā. Si iracūdia. aut auaricia. aut carnis illecebra nauiculā ↄcuſſerit mētis. reſpice mariā. Si criminū imanitate turbat⁹: cōſciētie feditate ↄfuſus. iudicij horrore pterrit⁹ baratro īcipias abſorberi triſticie: deſpatōis abiſſo: cogita mariā. In picul. in anguſtijs. ī rebꝫ dubijs. mariā cogita. mariā inuoca. Nō recedat ab ore: nō recedat a corde. Et vt ipetres oratōis ei⁹ ſuffragiū: nō deſeras ↄuerſatōis ei⁹ exēplū. Ipa3 ſeq̄ns nō deuias. ipa3 rogās nō deſperas. ipam cogitās nō erras. Ipa tenēte nō corruis. ipa ptegēte nō metuis. ipa duce nō fatigaris: ipa ppicia ad portū puenis. ⁊ ſic in temetipo expiris q̄3 merito dictū ſit. ⁊ nomē virgis maria. Hec Ber.

Itē tpe hui⁹ ſalutatōis valde ↄgrue appellata eſt maria ſtella maris. qm̄ ſc3 nulli erāt in celo beati. de homībꝫ intellige. In mūdo nulli aut pauciſſimi iuſti. ſ3 oēs aut fere omnes erāt in mari. i. in amaritudie peccatoꝝ. ignorātie tenebris inoluti. Et ideo iuſtel ſtella maris]. i. miſeroꝝ nūcupata eſt. q̄ ad h ordinata ē ab eterno: vt p eam dn̄s quantū in ſe eſt oīm miſereret. Iō dicit ipa puer. viij. Ab eterno ordinata ſum. Modo aūt in tpe grē cū nō ſolū miſeris: ſed ⁊ iuſtis illumiet et beatis. magis vocāda videt ſtella mūdi. ſtella celi. ſtella maris. Stella mūdi. i. iuſtoꝝ: q̄ propter cordis mundiciā mūdi appellant. q2 dū affectu deuotōis ad illā reſpiciūt: cōtra pſuras mūdi cōſolatōis ab ea beneficia ↄſequūt. Stella celi: q2 ſua claritate oēs illumiat ordies btōꝝ. Stella maris: q2 oēs miſeri fluctuātes ī amaritudie criminū in ipa refugiū inueniūt: que lucē genuit fluctuātibꝫ in h mari. Vel etia3 ſtella maris: q2 pcipue illumiat amaros p peccatis. ⁊ ipa ē lumen peccatoꝝ etia3 Y

[illegible] Z

[illegible] innobilitat lum[illegible]

[illegible] ceteris ſtellis. AA

[illegible] ⁊ ſup ordines [illegible]

[illegible] ad ceteris [illegible] filios hoīm [illegible] ⁊ ſic videns puteris [illegible] inobil [illegible] ſed [illegible] ad nullum p [illegible] Vn̄ et caſtellū appellat [illegible]

Abbas abſalō — [illegible] cōmunione ſup ceteris ſanctis [illegible] BB

[illegible] Sibi ppinq̄s p [illegible] patria excellētia glorie. Et ſic nō eſt q̄ ſe abſcōdat a calore ei⁹. [illegible] aſſidue exorāt mariā. ſicut angeli ⁊ beati ingiter reſpiciūt in mariā.

Alia interpretatio — a [illegible] mare] Mare eſt generalis aquaꝝ collectio. ⁊ ppis ſic appellat. q2 aq̄ ei⁹ amare ſunt. [illegible] Maria ei amarū mare interptat. Et quaſi q̄dā plagio [illegible] pecca[illegible] peccauit. CC Iſidor⁹

Pp̄ter vehementiā [illegible] ſorita ē nomē amaritudis. Dicit enī [illegible] valde amara. vt hec duo mare ⁊ amarū referant ad [illegible] mare. i. tota amara [illegible] Vn̄ aplš Ro. ix. Cōtinuus [illegible] Ecclieſtes. i. Oīa flumina intrāt in mare. ⁊ mare nō redūdat.]Eccli. xl. Oēs aq̄ in mare ↄuertunt ⁊c. Dicit ergo.]. Oīa flumia]. i. oēs aq̄ dulces. ſc3 oē genus gr̄aꝝ. ⁊ oīa cariſmata]. intrant ī mare]. i. in mariā]. ⁊ mare]. i. maria]. nō redūdat]. i. nō intumeſcit p ſupbiā. nec ſe [illegible] exceſſit. Audito ſiq̄dē ab angelo. Aue grā plena dn̄s tecū. [illegible] ſupueniet in te.]Ecce q]. oīa flumia ī [illegible] ī mare.]Reſpōdit]. Ecce ancilla dn̄i]Ecce q]. mare nō redūdat]. Unde et ei ↄpetit illḋ [illegible] ſui dauid]. Ego dixi in abūdātia mea]. i. in plenitudie virtutū mearū]. nō mouebor ineternū]. i. nō intumeſcam ſupbiēdo. Et hec eſt veriſſima hūilitas: que naſcit de plenitudine virtutū.

Maria mare

Propter aq̄ꝝ]. i. grāꝝ plenitudinē.]Quāobrem ē grā plena. In mari enī nec fundus nec menſura ē. Nec maria accepit grāꝫ ad menſurā alioꝝ. Eccl. i. Profundū abyſſi DD

[illegible]

Propter [illegible]

[illegible]

Maria mare

[illegible] fectu maris [illegible]

[illegible]

Quia gratie eius nõ possunt [illegible] sunt. Eccl. i. [illegible] marie [illegible] ei⁹ dei sicut planta in valle [illegible]

Quia aque⁹ salse sunt. z potatae magis sitim accendit. [illegible] sic maria. q gustare magis accendunt desideriũ. Vñ ipa dic Eccli. xxiiij. Qui bibunt me adhuc sitient. Nec mirũ si sitim [illegible] sal accendit. [illegible] vas de q dicit be lise⁹ iiij. Reg. ij. Afferte mihi vas nouũ. z mittite in illud sal. [illegible] i nouo vascula pietra dei i vtero [illegible]. Nõ ẽ mirũ si q tale sal acceperint [illegible] marie. Et ideo semel experti ei⁹ dulcedinẽ quãto ampli⁹ bibũt tãto ampli⁹ [illegible]

Maria mare amarum

Dicitur etiã maria. mare amaz. Sicut dicit Beda. eo q mare. i. iudicũ p gram suam nob amaricat. z p exẽplũ. z vniuerso mũdi delicias [illegible] amaritudinẽ [illegible] delicie cogitãti. z mũdanas amaritudines [illegible] dulces fut. [illegible] Deu tero. xxxiij. Inundatiões maris quasi lac sugẽt. [illegible] marie. Propter ei⁹ [illegible] b⁹ maris. marie scriptũ ẽ. Et si tu ad [illegible] [illegible] sugueniẽ in eã spũsanctũ vt eã faceret laudare. Inundatiões [illegible] necũ. cũ ipa licet sine pctõ nihilominus [illegible] Qua inundatiões [illegible] lacte suos pascit. Et he inundatiões ille sunt [illegible] Lu. iij. Dicit nihilominus mare amaz. [illegible] mund⁹ fuit ei amar⁹. [illegible] Dicere. i. In mea enĩ nuce⁹ dulcedinẽ [illegible] Nuce⁹ hui⁹ nucis [illegible] marie sup [illegible] Testa [illegible] delicijs [illegible] Lotter [illegible] lij magis eligens paupertatẽ.

Be da

BB

DD

Maria mare rubrũ

Nicho. de tornai

Itẽ ipa est mare rubz. qz p cõpassionẽ rubicata est i [illegible] Vñ dicit sunamitis. i. coccinea. Cant. vi. In ipa enĩ z p ipam [illegible] diabol⁹. qz i ma nu femie tradidit dñs sisarã. Iudic. [illegible] z ei⁹ meritis [illegible] z exẽplis. trãseũt veri israhelite [illegible] in desertũ penitentie ip sa eis infundẽte gram penitẽdi. [illegible] lis descẽsus. i. p ipam mariã in [illegible] ei⁹.

Maria mare fusile.

Itẽ maria designat p mare fusile [illegible] iij. Reg. vij. et ij. [illegible] iiij. qd i edificatiõe tẽpli positũ ẽ in latere dextro [illegible] vt lauarent i eo [illegible] plũ. nec psumerẽt tẽplũ intrare [illegible] Per h mare signat maria. q fusile est p pietatẽ. liquefacta p dilectiõem. [illegible] p peccati immunitatẽ. sonora p diuinam laudem. z orationũ [illegible] Que speciali affectu misericordie volentibus intrare

FF

II

[illegible] olim sanctorum occurrit. Ipse gradus interioris [illegible] z pacis [illegible] Carinal [illegible] Et tandẽ ad pacẽ eterne beatitudinis introducit.

Deeo q dicit in salutatiõe angelica. Gratia plena. Capitulũ. iiij.

Gratia plena. Quasi diceret ei an

a

gel⁹. Iure debes dici gratia plena. qz iã habebis in vtero plenũ gre z veritatis. Itẽ bene i. gra plena. qz quibz gras totã habẽs. z nihil de suo ddo. Triplex enĩ pt distingui gra q p oibo creaturis impleta est maria.

Abbas absalon

Triplex est gra

Naturaliũ bonoz. quã spũscãs in eã superueniẽs integritatẽ naturaliũ sm dignitatẽ huic cõditõis sola inter filias eue accepit. Ideo Cant. vi. dicit. Una ẽ mris sue electa genitricis sue.

Spualiũ carismatũ. q ex xpo i ea incarnato ampli⁹ peccare nõ potuit.

Celestiũ bonoz. qz diuine cõplacẽt cõdam modo patrie donata est. Quãtũ enĩ distat inter odorẽ z gustũ aromatice specie. tãtũ inter cõtemplatorem marie z alioz sanctorũ distãcia est. Sicut enĩ singularẽ gratiã a christo accepit. videlicz ei⁹ humanã naturã portare. lactare. pãnis inuoluere. fouere. nutrire. ceteraqz humanitatis officia ei exhibere. sic vt dicã q de ministrat cordis mei deuotio etiã dulcedinẽ sue diuinitatis matri singulariter experiendã indulsit. Vñ plenitudini gratie subiũgit. Dñs tecũ.

B

Beri.

Itẽ gratia plena dicta ẽ maria merito triũ principaliũ virtutũ. s. virginitatis. caritatis. humilitatis. q adeo vt gra repleret ipam idoneã reddiderũt. Gratia est dei sicut dic bea t⁹ Ber. purissimũ balsamũ ẽ. z ideo purũ solidũ z pfũdũ vas reqrit. Et qd puri⁹ ma rie virginitate. q virgo extitit añ partũ z in partu z post partũ. Quid solidi⁹ ei⁹ caritate. q dilexit cõtinue. perseueranter. toto corde. tota aĩa. z tota virtute. Quid pfundi⁹ ei⁹ humilitate. q fuit vorago virtutũ. Propter hec tria ei dicit Cãt. iiij. Tota pul cra es amica mea. interi⁹ p humilitatẽ. exteri⁹ p virginitatẽ. z macula nõ ẽ in te. sꝫ per pfectam caritatẽ.

C

Gratia plena. Quõ enĩ cũ tota gre plenitudo descẽdisset in eã vacuũ aliqd reli qsset in ea. Sic etenĩ vsqzquaqz īpleta ẽ gra vt nihil in ea culpa obtineret. nihil ōino culpe relictũ esset. nec etiã cogitatio. Et nota q dicit gra plena. nõ gratiarũ: aut gratijs. sicut hester. xv. dixisse legit assuero. facies tua plena est gratiaz. Nõ est mirabile videret si multis gratijs plena diceret. neqz tñ vna q plena ostẽderet oĩbus fortasse simul sumptis. Sed ita gratiaz plena est vt vnaqzqz graz plena sit. Uerbi gra. Adeo plena humilitate. vt null⁹ in ea loc⁹ relinqret supbie. Non habent enĩ viri sancti illã plenitudinẽ quin vl cogitatõe cor eoz qñqz occuper supbia: saltem venialis. Sed speciale priuilegiũ fuit bte virginis. vt nec etiã cogitatõem ei⁹ vicium aliqd occuparz. Sic sic plena castitate. vt nec cogitationẽ ei⁹ vnqz occuparet luxuria. q in sanctis qñqz sublimiora locã sibi vendicare cõtendit. Nec sola cogitatõne cõtenta est. z etiã p somnos i noi⁹ in affectões irrũpe molit. Sic z plẽa caritate. vt nec [illegible] vl modicũ loc⁹ inuidia. ira. vl odiũ in ipa occupauerint. Et sic de singul. virtutib. Merito ergo dicit gra plena. quã sic totã impleuit gra. vt nec venialis culpa i ipi⁹ carne vl aia quantulacũqz locũ sibi potuerit vsurpare.

Et bene i. gra plena. qz i corde z i corpe recepit totũ gre fontẽ. Cui ipe fons gratie xpo dñs nunqz de sua immẽsa plenitudie cõtulit q eã vsquequaqz repleuit q ei⁹ ple nitudine ipe fact⁹ est ruina. Qui etiã dñs mentẽ ei⁹ repleuit q ventrẽ. z cũ nasceretur de corpore ab aĩa nõ recessit. Ideo dicit ipe Hiere. xx. Celũ z terrã ego impleo. Celũ prius. i. aĩam marie. terrã postea. i. carnẽ ei⁹ et ventrẽ. Uel. celũ z terrã. i. beatã virginẽ. terrã p naturã. sed celũ p gram. Ideo etiã de ea dr Eccl. xxvi. Gra sup gram mulier sctã et pudorata. Gratia sup gram. Intacte ei erant in ea gratie: dũ qlibet gra eã totã implebat z occupabat. z qsi sibi ppriã vendicabat. Gra intrinsecus sup graz i cordis. Gratia i fecũditatis sup graz i virginitatis. Gra enĩ implens alijs mulieribz data ẽ. ei⁹ autẽ z cor z vẽtrẽ gra impleuit. Uel i. gra sup graz. i.

D

E

ſup omnẽ gratiã. [illegible] angelicã [illegible] ſuper omnẽ gratiã [illegible]. Gratia que
corpus eiꝰ et venter [illegible] gratiã angelorum & hominum [illegible]. Itẽ
[gra ſup grãm] [illegible] duplicit gratioſa. q̃ ſibi & nobis gratiã acq̃ſiuit. Vel gra
ſup gratiã [.i. ſup omnes gratioſas] et mulier ſancta & pudorata. ſcʒ btã virgo [illegible]
data eſt gra virginitatis & ꝑgnãc grãm gra fecũditatis. qd fuit ei ſingulariſſimũ.
Vñ dicit̃ .[Multe filie] .i. virtutes angelice & aie ſancte cõgregauerũt diuiti/
as [gratiaꝝ virtutũ & meritoꝝ] tu ſupgreſſa es vniuerſas.]
Ratia plena.] Et eſt hec pma plenitudo quã ſm ordinẽ hyſtorie i nouo legi/ F
mus teſtamẽto. Vbi enĩ venit plenitudo tpis. ad Gal. iiij. venit parit̃ & tpus
plenitudis & triplicẽ plenitudinẽ adducit. Quaꝝ pma eſt ꝓpa btiſſime ꝟginis. d
q̃ hic dicit̃ [gra plena.] Scda ꝓpe eſt xpĩ hominis. de q̃ Joh. i. Plenũ gre et veri
tatis. Tercia cõmunis eſt omnib9 ſanctis. de qua legit̃ Act. vi. Stephanꝰ plenꝰ g
tia et fortitudine. & Act. ix. Thabita plena ogib9 bonis & elẽoſinis. Pria iſtarũ
plenitudinũ eſt gre. Scda gre et veritatis. Tercia fidei & bone operatiõis. Pria re
plet mentẽ et ventrẽ. Scda affectũ & intellectũ. Tercia replet interiꝰ mẽtẽ & effu
ſit exteriꝰ p operatiõem. Btiſſima igit̃ ꝟgo plena fuit gra mẽtis & vẽtris. q2 plenitu
dinẽ gratiaꝝ habuit in mente. & ipm dñm gratiaꝝ et virtutũ habuit i vẽtre. Xpe
aũt plenꝰ fuit gra et ꝟitate. in quo erãt oẽs theſauri ſapiẽtie et ſciẽtie abſconditi.
ad Col. ij. Quia ipſe eſt ꝟbũ & ſapiẽtia pris .i. Chori. i. Plenitudo ꝟo ſanctoꝝ ẽ
fidei et opeꝝ. ſicut exponit gloſa ſup illo Act. vi. Stephanꝰ plenꝰ gra & fortitu/
dine. glo. fide & opib9. Qʒ aũt dicit̃ de thabita plẽa opib9 bonis & elẽoſinis. ii [illegible]
bus bonis ſupponit p opib9 bonis interiorib9 p caritatẽ. & elemoſinis ſupponit p
opibus bonis exteriorib9 p fidẽ opantem p dilectionẽ.
Eſt aũt pma iſtaꝝ plenitudinũ q̃ſi plenitudo fontis. Scda q̃ſi fluminis. Tercia q̃ſi G
riui a flumine deſcẽdentis. De pma Heſter. x. Fons paruꝰ q̃ creuit i fluuiũ & in lu
cẽ ſoleq̃ꝫ ꝯuerſus eſt. & in aq̃s plurimas redũdauit &c. Beata ꝟgo dicit̃ [fons] ꝓpt̃
graꝝ abundantiã. [paruꝰ] ꝓpter hũilitatis excellẽtiã. et p h̃ creuit in fluuiũ maxi
mũ qñ genuit chriſtũ. q̃ dicit̃ Eccl. xxiiij. Ego q̃ſi fluuiꝰ dorix. et q̃ſi aq̃ductꝰ exi
ui a padiſo. Et ab iſto flumine deſcẽdit plenitudo ſctõꝝ q̃ſi q̃dam riuꝰ. q2 de plẽi
tudine eiꝰ omnes accepimꝰ. Joh. i. Et Eccleſiaſtes. i. Ad locũ vnde exeũt flumina
reuertunt̃. Locꝰ iſte chriſtꝰ dñs ẽ. Prima iſtaꝝ plenitudinũ ꝓuat vacuitatẽ. Se/ H
cũda negat particularitatẽ. Tercia importat redundatiõẽ. Plenitudo ſctõꝝ q̃ cõ/
munis eſt habet redũdatiõem. q2 aiam replet interiꝰ. & effundit exteriꝰ p operatiõnem.
Vñ Act. ij. [Repleti ſunt oẽs ſpũſancto.] ecce plenitudo interior. [& ceperũt loq̃.]
ecce redundatio exterior. Plenitudo xpĩ negat particularitatẽ. Nõ enĩ ad menſu
rã dedit ei dñs ſpiritũſanctũ. Joh. iij. Sup h̃ glo. Nõ pticulariter neq̃ p ſubdi/
uiſiões. ſʒ vniuerſaliter & generalit̃. Vñ & dicit̃ ad Colo. i. In ipſo ꝯplacuit oẽm
diuinitatis plenitudinẽ habitare corꝑalit̃. Plenitudo aũt btẽ ꝟginis ꝓuat vacuita
tem. Quãdiu enĩ vas aliqd plꝰ aliq̃d pt capere tãdiu hab3 aliq̃d vacuitatis. Vñ oĩs
alia creatura aliq̃d vacuitatis habuit. q2 maiorẽ grãm recipe potuit. Ipa aũt ſic vſ
quequaq̃ꝫ gratia plẽa fuit. q2 maiorẽ grãm habere nõ potuit. niſi ipa diuinitati vni
ret̃. hoc eſt niſi ipa eſſʒ deꝰ. Hec eſt plenitudo de q̃ hic ſpecialit̃ dicit angelꝰ. [Aue
gra plena.] Hec ita ꝓpa eſt btiſſime virginis. q2 etiã angelꝰ ꝓpriũ nomẽ eiꝰ tacuit. et
hoc q̃ſi p noie eius ꝓpo poſuit. vt plena gra deinceps vocaret̃. ſicut dictũ eſt ſup.
Ratia plena.] Quadruplex eſt plenitudo. Pria ſufficiẽtie. Hec i aplis. Act. I
ij. Repleti ſunt oẽs ſpũſctõ. Scda magne excellẽtie. Hec in ſtephano. plenꝰ
gratia & fortitudie. Tercia multo maioris excellentie. Hec in maria [gra plena.]
Quarta ſũme excellẽtie. Hec in chriſto Luc. iiij. Jeſus plenus ſpiritũſctõ regreſ
ſus eſt a iordane.

Eſt plenitudo
Sufficiẽs. que ſcʒ replet ſm rei cõgruentiã. vt cũ dicit̃. Eccl̃ia eſt plena ꝑplo. non
q2 ibi nullꝰ locus vacuus relinq̃tur. ſʒ q2 ſm ꝯgruentiã ibi exiſtẽtes loco ſufficiũt.
Talis gre plenitudo fuit in ſtephano & ſctis. Nõ q2 peccare nõ potuerint. quia &

Eſt ple
nitudo

[illegible]
[illegible] Deo plenitu/ K
do [illegible] grãm p gra. Joh.
[illegible] verbũ dei cõcepit. Vñ plenitu/
do [illegible] gra plena.] Plenitudo ſup/
[illegible] ſicut fons. mini
[illegible] dicitur eſt gra plena. ſubiun
[illegible] fuit gra plena ſibi. ad
[illegible] nõ ſecerit p nos.
Itẽ [gratia plena.] [illegible] in quo ſcʒ ſit plenitudo dignita/
tis & ſanctitatis. Plenitudo dignitatis [illegible] virgo & mater. Ideo ſe
[illegible] Plenitu
do ſanctitatis [illegible] & a pec
cato [illegible]
Ratia plena.] Ad [illegible] Ad angelos [illegible] Ad homines [illegible] L
[illegible] plena [illegible] gloria. [illegible]
[illegible] Dicit Bern. Hoc eſt virginis tue gloria
ſingularis. & excellẽs [illegible] meruit ha
bere omnium. In hoc aũt q̃ dicit̃ [gra plena] interior & exterior gratia deſignat̃. Ex
terior enĩ gra fallax & vana eſt. vt ẽ pulcritudo corꝑis. nobilitas generis. & huiuſ
modi. Prouer. [illegible] Fallax gra & vana ẽ pulcritudo &c. Hec plenitudo gre fuit i
beata ꝟgine. ſomitis extinctio. [illegible] virtutis dilectio. Pria eſt fuga vici
oꝝ & parat animũ. Scda pficit intellectũ. Tercia ꝯſũmat affectũ. Ideo gra ple
na [illegible] ſtephanꝰ [illegible] chriſtꝰ. Erat igit̃ in medio ꝟgo maria. Vñ dicit̃
In me oĩs gra vite & ꝟitatis. Hec cũ chriſto cõmunicat. In me oĩs ſpes vite & ꝟ
tutis. Hec cũ ſtephano. Stephanꝰ plenus plenitudie copia. Chriſtꝰ plenitudine
cumulata. Maria plenitudie eq̃ua. Pria ſufficit. Scda effluit. Tercia pfecta eſt.
Itẽ hec plenitudo gre refert̃ ad q̃tuor cardinales virtutes. q̃b9 melꝰ nihil ẽ in vita. M
Sap. viij. Quas ſingulas inuenimꝰ emicuiſſe i ea. Habuit eñ ex tpantia carnis
pudiciciã. Sermonis modeſtiã. Cordis humilitatẽ. Ex prudẽtia. Siluit turbata.
Intellexit audita. Reſpõdit ſapiẽter ad ꝓpoſita. Ex iuſtitia. reddidit oĩb9 qd de
bebat. Duriq̃ corde geſſit morẽ. In ſua deſponſatiõe. In filij circũciſiõe. In lega/
li purificatiõe. Affinis exhibuit ꝯpaſſionẽ. Joh. ij. Filij vinũ nõ habẽt. Sanctis
reddidit ꝯmunionẽ. Quia erat cũ mulierib9 & diſcipulis in oratiõe pſeuerãs. Act9 i.
Ex fortitudine. Propoſitũ ꝟginitatis aſſumpſit. Aſſumptũ tenuit. Rei tã immenſe
fidẽ adhibuit. Fiat inq̃t mihi ſm ꝟbũ tuũ. Hee ſunt .xij. ſtelle in corona mulieris. de
q̃ dicit̃ Apoca. xij. Signũ magnũ apparuit in celo. mulier amicta ſole. & luna ſub
pedib9 eiꝰ. & in capite eiꝰ corona ſtellaꝝ duodecim. Has tñ duodecim ſtellas dicit̃
Bern.
Bern. .xij. ꝓrogatiuas ꝟginis. ꝓpter q̃s etiã dicit̃ [gra plena.] Quattuor ſunt
celi. Quattuor carnis. Quattuor cordis. Fulſerũt enĩ q̃ſi ſtelle de celo. Marie ge
neratio. Angelica ſalutatio. Spũſancti ſupuentio. Filij dei inenarrabil ꝯceptio.
Fulſerũt i carne q̃ttuor. Q2 fuit ꝟginitatis pmiceria. Sine corruptiõe fecũda. Si
ne grauamine grauida. Sine dolore puerpera. Fulſerũt in corde q̃ttuor. Dulcedo hu
militatis. Reuerẽtia pudoris. Magnitudo credulitatis. Martiriũ cordis. Propt̃
primas dicit̃. Dñs tecũ. Propter ſcdas. Benedicta tu inter mulieres. Propter
tercias. Gratia plena. Propter oẽs dicit̃ Prouer. xxxi. Multe filie ꝯgregauerunt
diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas.
Hugo de s. victore
Ratia plena.] Magiſter hugo de ſctõ victore ad mariã. Recte dicta es gratia A

[illegible]
dens nr̃e exitus [illegible] z vaſa vacua [illegible] gratia plena [illegible]
[illegible] fons gr̃e [illegible] z irrigaret [illegible]
nulli ſeciderat. Jdeo plenā [illegible] quodā fons vi
mine gr̃e ad vniuerſum humani generi redūdaret. [illegible] a ſidei aīa gr̃a ubi de/ P
ficit ad ipſam plenitudinē gr̃e cōfugere [illegible] De ſo dicit ſi
de illa plenitudine aliq̄d defuerit minuet plenitudo [illegible]. Hec eni plenitudo
[illegible] naturæ eſt. q̄ quāto ampli⁹ de ea effuderit tāto ampli⁹ abūdabit. ſicut de amo
re palā eſt. Quāto eni ampli⁹ aliquē amabis tāto de amore tuo ampli⁹ effuſet i il
lū quē diligis. Et quāto ampli⁹ amabis tāto ampliorē dilectōe abūdabis. Uides
igit q̄ iſte fons amoris ex ipſo ſuo fluxu creſcat ita vt effuſiōe augeat. ipſa vero ſui
retēciōe areſcat z detrimētū patiat. Regine amorē tuū ne ſiuas i aliū. iā nihil amo
ris habes. iā te arnit fons amoris. Jō etiā vocat ipſa fons ortoꝝ z pute⁹ aq̄ȝ vi
uētiū q̄ fluūt ipetu de libano. Si gaudiū ē cor tuū ſi rigari indiget. curre ad fon
tē ortoꝝ q̄ omnes ortos irrigat. curre ad puteū aq̄ȝ viuētiū. Et ne timeas labo
rē extrahēdi. q̄ fluunt cū impetu ꝓpter viuacitatē z feracitatē. Eccl. xl. Sup oēȝ
aquā viriditas zc. Nō eni poteſt cor nō virere q̄d huic fōti z huic puteo. ꝓximū
fuerit. nō pōt areſcere. nō pōt concupiſcētiaꝝ exuri incēdio. Oīs igit gr̃a gr̃is dat.
alioqn iā gr̃a nō eſſet. Ro. xi. curre ad plenā gr̃a que dat oīb⁹ affluenter. cui dare
gaudiū eſt. alioqn iā larga nō eſſet.

Maria plena.] Bt̃us Bern. Plena ſibi nobis ſuppleta z ſuperfluēs. de cuius P
plenitudie oēs accepim⁹ grām p grā. Gratiā filij p gr̃a matris. gratiā exem/
pli p gr̃a documēti. gratiā remiſſiōis p grā intercellionis. O diues in oēs z ſup
omnes maria. de cui⁹ ſubſtātia pars aſſumpta. tot⁹ mūdi ſuffecit ſoluere debita.
Grādis in vſus ꝓpos remāſit diuitiaꝝ copia. q̄ꝝ aſſumptio redimere z reſtaura/
re potuit vniuerſa. Et d plēitudine ei⁹ oēs accepim⁹. dicūt oēs rōnales creature.
Maria plena.] ſi ad raſum ꝓpter ſe. ſi ad cumulū ꝓpter nos. q̄ de illa plenitu M
dine oēs accepim⁹. Ex iſta ſiqdē plenitudine venit nobis pciū redēptiōis. aq̄
ablutōnis. panis refectiōis. medicina curatōnis. armatura expugnatōnis. pmiuȝ
remuneratiōis.

Preciū redēptōis.] q̄ ipſa fuit ſaccul⁹ pecunie. i. q̄ fuerūt oēs theſauri ſapiētie z ſci/
entie abſcōditi. ad Col. ij. quē ſecū tulit dn̄s in aſſumptōe matris. parab. vij. re/
uerſur⁹ i die plene lune. i. i cōſummatōe eccl̃ie. De h pcio pab. vlti. Procul z de
vltimis finib⁹ pciū ei⁹. i. i incarnatōis. dicit glo. De vltimis finib⁹. i. de vltima hu
militate bt̃e virginis. Uel de vltimis finib⁹. i. de cōiunctiōe dei et hoīs. q̄ ſunt
duo vltimi fines. Sap. viij. Attingit a fine ad finē zc. Hoc pciū in incarnatōe
miſſum eſt nobis et eodē die ꝓlutū. q̄ chriſt⁹ eodem die cōceptus eſt et paſſus.
triginta tribus annis reuolutis. Sed iudei pciū iſtud cogitauerūt repellere. Quāuis
enim hoc pciū eſſet auri optimū terre euilath. i. beate virginis. ḡre libro. viij. ethim
lo. i. q̄ maria dicit terra. ipi tn̄ nō cognouerūt hoc aurū. q̄ nō crediderūt ipm deū.
ſed reputauerūt cuprū z celeſte mel ſuſpicati ſunt fel. Unde oīm mō quo ꝓbatur

[illegible]
[illegible] cruci. Unde de ea canit [illegible]
[illegible] terre pciū ſeculi.

Aque ablutōis.] q̄ ipſa eſt fons. Zacharie. xiij. In die illa erit fons patēs. Eccl. iiij. R
Fons ortoꝝ z pute⁹ aq̄ȝ viuētiū. Ipſa eni fons quātū ad cōmunia bn̄ficia q̄ ecbi
bet [illegible]. Pute⁹ quātū ad ſpūales z ſpeciales deuotiōes q̄s ſuis ſpecialib⁹ ſub/
miniſtrat. Ipſa eſt etiā ciſterna. inq̄ntū ab ipſa pullulat refectio pctōrib⁹. Hec ē ciſter
na bethlee. ij. Regū. xxiij. iuxta portā. q̄ oēs trāſeuntes vult quātū in ſe eſt ſatiare.
Unde clamat. Trāſite ad me oēs q̄ cōcupiſcitis me. et a generatōnib⁹ meis imple
mini. Dn̄s⁹ ciſterne aqua chriſt⁹ dn̄s ē. qui eſt fons vite ſaliētis in vitā eternā. Jo
hā. iiij. Hanc aquā ꝯcupiuit dauid. i. popul⁹ iudaic⁹ clamās. Anima nr̃a ſicut ter/
ra ſine aqua. Et ij. Regū. xxiij. O ſi q̄s mihi daret potū aq̄ȝ d ciſterna zc. Jſa. xli.
Egeni z pauperes q̄rūt aq̄s. Sed dn̄s moyſi z aaron dedit cōſiliū q̄d facerēt. Nu/
meri. xx. Loq̄mi inq̄t ad petrā. i. ad btām virginē. durā ꝯ tribulatōem. firmā
cōtra inſtabilitatē. z dabit vobis aquas. Tūc aperuit eis dn̄s theſauꝝ ſuū fon
tem aq̄ vive de ciſterna bethleem. Hāc aquā attulerūt duo fortes. ſcȝ fides z cari
tas. Fides fortis q̄ trāſfert mōtes. et p quam ſancti vicerūt regnā. Caritas fortis
vt mors. Cant. viij. Et q̄d fecit dauid. i. iude⁹ de aq̄ iſta. Non bibit. q̄ nō credi/
dit. ſed libauit eā dn̄o in cruce. Sed certe illa libatio nr̃a fuit ablutio. Ipſe eni la
uit nos a peccatis noſtris in ſanguie ſuo. cū q̄ exiuit aq̄. Apoc. i.
Iſte etiā fons vite ſignificat⁹ eſt Gen. ij. vbi legit q̄ fluui⁹ egrediebat de loco volu/ S
ptatis ad irrigandū paradiſū. q̄ inde diuidebat i q̄tuor capita. Hec q̄tuor capi/
ta q̄tuor bn̄ficia a q̄bus dirivant cetera oīa. ſ. beneficiū creatōis. recreatōis. iuſti
ficatōnis et gl̃ificatōis. Et bn̄ dicunt beneficia hec flumīa. q̄ ꝯtulerūt nobis q̄s/
tuor q̄ ſolent mag̃ flumīa cōferre ciuitatib⁹ z villis q̄s ꝑterfluūt. Flumē eni necel
ſaria apportat. Superflua exportat. Sordes abluit. Sitim extinguit. Beneficiū
ergo creatōis velut oīa neceſſaria nobis apportauit. ſicut pȝ Gen. i. Bn̄ficiū re
creatōis oīa ſuperflua exportauit. ſcȝ originalia z actualia peccata. Tūc eni ipſe fuit
hirc⁹ emiſſari⁹ q̄ peccata populi detulit in deſertū. Leuit. xvi. Beneficiū iuſtifi/
catōis oīa immūda nr̃a abſtulit. Un̄ ps. Ampli⁹ laua me ab iniq̄tate mea. z a pec
cato meo mūda me. Sed bn̄ficiū gl̃ificatōis omnē ſitim extinguet. Uſq̄ tūc eni
ſitiet anima noſtra ad deū fontē viuū. nec extinguet ſitis hec in pn̄ti. q̄ nō ſati/
abit oculi⁹ viſu. Sed ſatiabit cū apparuerit gloria ei⁹. q̄n de torrēte voluptatis ſue
potabit nos.

Panis refectōis.] Ipſa eni eſt nauis inſtitoris delōge portās panē ſuū. [De lōge.] T
q̄ ipſe panis viu⁹ q̄ de celo deſcēdit. ad quē nos inuitat virgo. Prouer. ix. Come
dite inq̄t panē meū. z bibite vinū q̄d miſcui vobis. De⁹ eni trinitas aquā bn̄dicti/
onis cū vino diuinitatis miſcuit. q̄n humanā naturā diuine vniuit. Et btā virgo
miſcuit. q̄n vniōne credidit z ei cōſenſit. Panē iſtū ſimiliter ipſa nobis ꝯfecit. Ipſa
eſt eni ſara. que miſcuit tria ſata farine. Gen. xviij. diuinitatē. animā z carnē. Fer
mentū hoc ꝯfectōe fuit fides virginis. Oīs ſcȝ panis pſt⁹ fuit in incarnatōne.
Decoct⁹ in clibano vteri virginal ignie ſpūſancti. vl caritatis marie. ſed fractus i
paſſiōe. q̄n miſit criſtallū ſuū. i. clariſſimā aīam ſuā ad limbū ſicut buccellas. i.
ſicut fruſta panis diuiſum a pane. i. a corpe q̄d iacuit in ſepulcro. Hic eſt panis
quē petebāt paruuli. Tren. iiij. z Iſa. lviij. Frāge eſurienti panē tuū. i. permitte
animā tuā z corp⁹ ab inuicē ſepari in cruce. p refectōe famelicoꝝ.
Aliter Gen. xviij. Feſtinauit abrahā in tabnaculū ad ſarā. dixitq̄ ei. Accelera. tria
ſata ſimile ꝯmiſce. z fac ſubcinericios panes zc. Sara est btā virgo. Abrahā filius
dei. qui feſtinauit ad eā in annūciatōe. Un̄ Cant. ij. Ecce iſte venit ſaliēs in mō
tibus. tranſiliens colles zc. Ipſe eni appellat angel⁹ magni cōſilij. z mor⁹ angelo/
rū eſt feſtinus et ſubit⁹. Per tabernaculū inter⁹ virginalis. Dixitq̄ ei. Accelera.]

Et forte ꝓpter hoc dictũ est ei. [Dominus tecũ.]
Ominꝰ tecũ. [Tripliciter enĩ fuit dñs cũ illa. videlicȝ sicut dñs cũ ancilla. Sicut D
sponsus cũ sponsa. Sicut filiꝰ cũ matre dilectissima. Sicut sponsus cũ spõ
sa. Si enĩ virgines spõse sunt agni. quõ nõ virgo virginũ spõsa sponsarũ. Ipsa enĩ
merito dicitur virgo virginũ. q̃ primo ꝯsecrauit et vouit virginitatẽ absq; oĩ ꝑcepto
ꝯsilio ⁊ exẽplo. In laude aliarũ virginũ dicitur ꝙ sequuntur agnũ quocunq; ierit. Apoc.
xiiij. De ista aũt potest secure dici ꝙ agnus sequebatur eã quocũq; iuit. Vñ Lu. ij.
Descẽdit cũ illis nazareth. et erat subditꝰ illis. Itẽ Cant. ij. Dilectꝰ meus mihi
et ego illi. qui pascitur inter lilia. Eodẽ. vi. Ego dilecto meo. ⁊ dilectꝰ meꝰ mihi. qui
pascitur inter lilia. Fuit etiã dñs cũ ea sicut filius cũ matre dilectissima. Vñ spe-
cialiter hic dicitur. [Dñs tecũ.] Ex hoc ei vocatũ est nomẽ eius emanuel. i. nobiscũ
deus. q2 ex hac vniõe dei ⁊ dñe nostre factus ẽ christꝰ filiꝰ hũane nature. factꝰ est
caro ⁊ frater noster. factꝰ est sponsus ecclie. De q̃bꝰ nuptijs Joh. ij. Nuptie facte
sunt in chana galilee. ⁊ erat mater iesu ibi. Chana zelotipia. Galilea trãsmigratio.
In chana galilee. i. in q̃si imoderata caritate fecit naturã diuinã trãsmigrare ad
humanã. Itẽ iste nuptie ꝑfigurate fuerũt in nuptijs hester ⁊ assueri. de q̃bꝰ dicitur
Hester. ij. q. [fecit assuerꝰ] q̃ interpretatur beatitudo. ⁊ signat christũ [ꝯuiuiũ ꝑmagni
ficũ] i. spũale gaudiũ inestimabile ꝑ cõiunctiõe ⁊ nuptijs hester [i. nature hũane
ꝑus abscondite a deo ꝑ peccatũ. nũc autẽ eleuate sup omnẽ creaturã in ipso dño i
vnitate ꝑsone. Unde in ps. [Btũs quẽ elegisti ⁊ assumpsisti. inhabitabit i atrijs
tuis] i. cõmũicabit tecũ in ꝑperatibꝰ. Hester ei interpretatur abscõdita vel eleuata in
populis. Fuit etiã dñs cũ ea sicut dñs cũ ancilla. Si enĩ beatꝰ populꝰ cuiꝰ dñs E
deꝰ eius. quõ nõ est btĩssima cuius dñs filiꝰ eius. Pluribꝰ etiã alijs modis ⁊ i
pluribꝰ locis ⁊ factis fuit dñs cũ ea. Fuit enĩ cũ ea in exilio. Math. ij. Tolle pue
rũ et matrẽ eiꝰ. et fuge in egiptũ. Et ideo certe mõ est ipsa cũ eo i solio ⁊ regno. Vñ
Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Quia si cõpatimur ⁊ cõregnabimꝰ. ij. Thim. ij. Ad
vltimũ fuit dñs cũ ea ⁊ ipsa cũ dño in eodẽ labore ⁊ in eodẽ ope nr̃e redemptiõis.
Mater misericordie patrẽ misericordiarũ adiuuit i ope nr̃e salutis. Vñ ꝑdictũ erat
Gen. i. de ꝑma muliere. Nõ est bonũ hominẽ esse solũ. faciamꝰ ei adiutoriũ ⁊c. Il
la enĩ litteralis eua viro suo nõ fuit in adiutoriũ. sed in destructoriũ magis. Hec
aũt in adiutoriũ. q2 in manu femine tradidit dñs sisarã. i. diabolũ. Judic. iiij. Et
vna mulier hebrea fecit cõfusionẽ in domo nabuchodonosor. Judith. xiiij. Que
re libro. vi. titulo ꝙ maria mulier. Quid ergo ẽ qd̃ dñs dic. Isa. lxiij. Torcular cal
caui solꝰ. ⁊ de gentibꝰ nõ est vir mecũ. Uerũ est dñe ꝙ nõ est vir tecũ. sed mulier
vna tecũ est que oĩa vulnera que tu suscepisti in corpe. suscepit in corde. Et sic lã
cea militis ꝑforauit latꝰ tuũ. ita gladiꝰ doloris eius animã ꝑtrãsiuit. Et sicut tu
nõ qd̃ voluisti sed qd̃ pater tuus voluit sustinuisti. sicut ꝑdixeras Joh. vi. Descẽ
di de celo nõ vt faciã voluntatẽ meã. sed voluntatẽ eiꝰ q̃ misit me ⁊c. Ita ipsa nõ qd̃
ipsa voluit. sȝ qd̃ tu voluisti tecũ sustinuit. Quia sicut tu salutẽ hũani generis i cru
Ambro. ce sitiuisti. sic ⁊ ipsa sitiuit. Stabat ei iuxta crucẽ sic dic Ambro. nõ vt dolorẽ filij
cõsideraret. sed vt salutẽ humani generis expectaret. Sic ergo patet ꝙ in omnibꝰ
fuit dñs cũ ea. ⁊ ipsa cũ dño.
Ominus tecũ. [Cant. ij. [Ecce iste venit saliens in montibꝰ. trãsiliẽs colles.] F
Montes vel colles angeli sunt. Saliit ergo christꝰ in mõtibus. hoc est in an-
gelis. et sicut vnꝰ ex illis missus est ad salutẽ nostrã. Omnes enĩ spiritꝰ administra
torij sunt. ad Hebr. i. [Trãsilijt colles] i. minores angelos supauit alacritate et
humilitate ministrãdi. qui non solũ venit ministrare. sed etiam dare animã suam
redemptionẽ ꝑ multis. qd̃ nullus fecit angelorũ. Deniq; trãsilijt gabrielẽ. et pre-
uenit ad virginẽ. ipso etiam angelo attestãte. qui ait. [Dominus tecũ.] Nec dixit.
dominꝰ meus venit. ꝑpara ei hospitiũ. sicut dicere solent alij ꝑcursores. sȝ hospi
tium preparatũ inueniens ⁊ dominũ ꝑuenisse eũ dixit. Dominus tecũ. quia quẽ
Bern. mõ i celo reliq̃rat. reppit apd̃ eã. Beatꝰ bern. Uictꝰ es o archãgele. trãsilijt te q̃ ꝑ
misit te. Aliter. [Ecce iste venit saliẽs i mõtibꝰ ⁊ trãsiliẽs colles. Mõtes ꝑriarche G

⁊ ꝓphe. Saliꝰ eiꝰ fuerunt. q2 abrahã genuit ysaac. ecce vnꝰ saltꝰ. ysaac iacob. ecce sal
tus scds. Jacob genuit iudã. ecce saltꝰ terciꝰ. ⁊ sic d̃ alijs. Ad vltimũ fecit magnũ
saltũ cũ de. Jacob genuit ioseph virũ marie. de q̃ natꝰ ẽ iesus q̃ vocatur christꝰ. Et
sic [venit saliẽs in mõtibꝰ] i. i patriarchis ⁊ ꝓphetis. Sed [trãsilijt colles] i. ange
los. q̃s nusq̃ apphẽdit. ad Heb. ij. Et nota ꝙ i q̃libet saltu relinq̃bat aliqd̃ vesti
giũ. sicut mos ẽ saliẽtiũ. In abrahã fidẽ. in ysaac spem. i iacob caritatẽ. i dauid hu
militatẽ. ⁊ sic de alijs. Causam aũt huiꝰ tãte festinãtie assignat maria Cant. i. H
dicẽs. [Dũ esset rex in accubitu suo. nardꝰ mea dedit odorẽ suũ.] Uerba sunt be
ate marie de sua hũilitate. q̃ effudit deuotionẽ suã vsq; ad celos ascẽdẽtẽ. ⁊ dei fi
liũ vsq; ad terrã inclinãtẽ. q̃ i altis habitat. ⁊ hũilia respicit. Nec dic cedrꝰ vel cipis
sus vel quercus arbor alta. q̃ ceteras designãt virtutes. sȝ nardꝰ i. hũilitas. Dicit ȝ.
[Dũ esset rex] i. xp̃s q̃ regit oĩa [i accubitu suo] i. cũ adhuc esset filiꝰ in sinu pris.
nõdũ factꝰ visibilis. vel [i accubitu suo] i. i excelso celorũ habitaculo. Et nota ꝙ no I
minat regẽ. nõ spõsum. q2 nõdũ celebrate erãt nuptie i chana galilee. i. i vtero ma-
rie. [Nardꝰ mea] i. deuotio hũilitatis mee [dedit odorẽ suũ] i. placuit altissimo.
Cuiꝰ suauitatis odor nõ solũ mũdũ circũquaq; ꝑfudit. sȝ etiã totã supnã ciuitatẽ
aspsit. vsq; ad nares dñi ꝑueniẽs. ⁊ vsq; ad illũ q̃ in sinu patris diu expectauerat ⁊
desiderauerat hũc odorẽ. q2 in aliq̃ angelorũ talẽ nõ poterat inuenire. Laudabilis
Hiero. cui est in carne fragili vitã angelicã ducere. q̃s esse angelũ. sic dicit Hiero. Uel [de
dit odorẽ suũ] i. ꝑcipuũ vsq; in accubitũ paterni solij. Odor autẽ huiꝰ nardi fuit
eiꝰ hũilis virginitas. et virgo humilitas. quo odore suauissimo dei filiũ ⁊ illexit
⁊ totũ rapuit. Qui illectꝰ ⁊ totꝰ raptꝰ. de sinu pris saliit in vtez mris. Et a sum-
mo celo egressio eiꝰ. Quia sic dr̃ Sap. xviij. Oĩpotẽs sermo tuꝰ dñe exiliẽs d̃ ce
lo a regalibꝰ sedibꝰ venit. Nec solũ in vẽtre eiꝰ odorẽ virginitatis. sȝ ⁊ in mẽte odo-
rem humilitatis reperiens. et his odoribꝰ odorem sue diuinitatis admiscẽs. de an-
cilla fecit sponsam. ⁊ de creatura genitricẽ. Sic nimirũ humilitas marie regẽ celi
attraxit ad terrã. ⁊ velut aquilã odore prede ꝯcupite illectã carni immaculatissi-
me copulauit. Ascẽdente enĩ fumo aromatũ. i. virtutũ eiꝰ in cõspectu glie magni
dei. inuenit gratiã corã oculis dñi. clamãtibꝰ q̃ circũstabãt. Que est ista q̃ ascẽdit
ꝑ desertũ sicut virgula fumi ex aromatibꝰ ⁊c. Statimq; rex egrediẽs de loco san
cto suo. et de excelso celorũ habitaculo ꝓsiliẽs. exultauit vt gigas ad currẽdã viã.
Et nimio ꝑuolans desiderio ꝑuenit nũciũ suũ ad virginẽ. quã elegerat. quã ama
uerat. cuiꝰ decorẽ cõcupierat. Et q̃si vnicornis mãsuetissimꝰ in sinũ virginis se re
cepit. deposita iracũdie feritate. quã ꝓpter peccatũ ꝑmorũ parẽtũ ad genꝰ hũanũ
vsq; tũc habuerat. Quẽ ꝓspiciẽs a longe venientẽ gratulãs ⁊ exultãs ait ecclesia.
Ecce iste venit saliẽs in montibꝰ ⁊c. vt sup. Ideo dicitur. [Dñs tecũ.]
Itẽ de hac attractiõe dr̃ Job. xxviij. Trahitur sapiẽtia de occultis. Tracta enĩ est sapi K
entia q̃ est filiꝰ dei de sinu patris. i. de illis occultis ad q̃ nulli creature patebat ac
cessus. quasi q̃busdã funibꝰ vel vinculis. desiderijs. lacrimis. suspirijs sctõrũ antiq̃
rũ. Unde dicebat moyses Exo. iiij. Obsecro dñe mitte quẽ missurꝰ es. Et dauid.
Emitte manũ tuã de alto ⁊c. Et ysa. lxiiij. Utinã dirũperes celos et descẽderes.
Sed maria q̃ magis dilexit. ꝓfundiꝰ suspirauit. vehemẽtiꝰ desiderauit. ipsa fortius
traxit. dicẽs. Osculetur me osculo oris sui. Ideo dictũ ẽ ei. [Ne timeas maria. inue
nisti] qd̃ q̃rebas. Nõ dico tñ ꝙ auderet petere ꝙ filiꝰ dei incarnaretur in ea.
Itẽ. [Dñs tecũ.] Istud dictũ ẽ sic vulgariter solet dici maior ꝑsona ꝯmedere cũ minori. M
ad cuiꝰ declinat hospitiũ. vt cũ eo sumat cibũ. Sic dei filiꝰ in sua incarnatiõe d̃di
nauit in hospitiũ vteri virginalis. Vñ carnẽ assumẽs. virgineis vberibꝰ lactabatur. ⁊ vir-
Bern. gineis manibꝰ cibis corpalibꝰ pascebatur. Isa. vij. Butirũ ⁊ mel ꝯmedet. Itẽ Cant.
ij. Dilectꝰ meꝰ cãdidꝰ ⁊ rubicũdꝰ. q̃ pascitur inter lilia. Ibi dic btũs Ber. Manꝰ
marie quedã lilia cãdidissima sũt. nec causabitur liliorũ amator inter lilia non inuẽ-
tũ q̃cq̃d inter manꝰ marie inuenerit.
Ominus tecũ.] In his duobꝰ verbis notatur marie dignitas ⁊ dominiũ. etiã su- N
per filiũ suũ. Cũ enĩ de oĩbꝰ ceteris sanctis dicatur. et magnũ sit eis esse cum dño.

Uñ ⁊ enoch dicit̃ ambulaſſe cū deo. qḋ fecit ꝗ eꝰ ꝑ oīa obediit volūtati. Ma-
ris maiꝰ aliqḋ ceteris oībꝰ ſanctis ſortita ē. vt nō ſolū ipſa ſubijceret̃ volūtati dñi. ſed
Gen. etiā dñs volūtati ipiꝰ. vt ꝑ h̄ merito diceret̃ dñs eſſe cū ea. Beatꝰ ber. An nō deū
⁊ dñm angeloꝝ maria ſuū audacter appellat filium dicēs. Fili qd feciſti nob ſic.
Quis h̄ audeat angeloꝝ. Sufficit eis ⁊ ꝑ magno habēt ꝙ cū ſint ſpūs ex ↄditōe.
ex gr̃a facti et vocati ſūt angeli. Uñ dauid. Qui facis angelos tuos ſpūs ⁊c̃. Ma-
ria ꝟo matrē ſe agnoſcēs. maieſtatē illā cui illi cū reuerētia ſeruiūt. cū fiducia ſuū
appellat filiū. Nec dedignat̃ vocari filiꝰ. ꝗ ſubditꝰ eſſe dignatꝰ ē. Nā paulo poſt
ſubdit euāgeliſta. Et erat inqt ſubditꝰ illis. Quis qbꝰ. Deꝰ hoībꝰ. Deꝰ inquā cui
angeli ſubditi ſunt. cui ꝑncipatus ⁊ poteſtates obediūt. ſubditꝰ erat marie. Nec
ſolū marie. ſed etiā ioſeph ꝓpter mariā. Et ideo ad īterpellatōēz matris diſtulit vſ-
qꝫ ad. xxx. annos negociū qḋ iā incepat duodēnis. Iō Cant. viij. dr̃. Innixa ſuꝑ
dilectū ſuū. q̄ſi ſupior dilecto. Itē Can. ij. dicit ipſa. Dilectꝰ meꝰ mihi ſubditus
ſcꝫ et obtēperās ſicut filꝰ matri. et ego illi obtēperās et obediēs ſicut filia patri.
ſicut ancilla dño. ſicut creatura creatori.

Itē ↄtra h̄ qḋ dictū eſt eue merito tr̃ſgreſſionis ſue. ſub viri ꝑtāte eris ⁊ ipſe dñabit̃ D
tui. Gen. iij. dictū eſt marie. Dñs tecū. merito gr̃e quā īuenit. Ad h̄ etiā facit ꝙ
ſoliū ſalomōis dicit̃ habuiſſe ſcabellū. Quere libro. x. titulo. iij. de ſolio.

Hugo de s. victore — Itē magiſter Hugo de ſctō victore. ſuꝑ illū Ioh. ij. Deficiēte vino dicit mater ie-
ſu ad eū. Uinū nō habēt. Nec dixit peto vt defectū poculi vinū creādo aut ↄmu-
tādo ſuppleas. ſꝫ h̄ materne reuerētie ꝓuilegiū deberi exiſtimauit. vt ꝗcqḋ vł īnu-
endo ſignificaret. pati a filio repulſam nō debuiſſꝫ. Et h̄ qdem iuſtū fuerat. ſi tale
aliqḋ ab eo petiuiſſet qḋ ille facere poſſet ſm naturā quā ab ea acceꝑat. Nūc aūt
qḋāmodo iuſte reꝑhēdit̃. qꝛ ab ea naturā quā nō dederat obediētiā in miraclo ex-
igebat. ⁊ dicit̃ ei. Quid mihi ⁊ tibi ē mlier. Miraculū enī facere dei eſt virtꝰ nō
homīs. ⁊ ideo cū a matre chriſtꝰ hō facere miraculū exigit̃. idē nō q̄ſi hō ſed quaſi
deus mulierē nō matrē de p̄ſumptōe cauſat̃. Maria enī a chriſto nō q̄ſi mr̃ exige-
re a filio. ſꝫ q̄ſi mlier ſi neceſſe fuiſſet miraculū hūilit̃ poſtulare debebat a deo.

Dominꝰ tecū. Qui igit̃ q̄ris ſaluatorē. q̄re ipm̄ cū ea. Unde de magis dicitur P
Math. ij. Inuenerūt puerū cū maria matre eiꝰ ⁊c̃. vt cū ipſa ſꝑ q̄rendꝰ nobis
oſtenderet̃. Dicit̃ etiā dñs freq̄nter ī ſcriptura cū illis eſſe q̄s iuuare paratus eſt. ⁊ vo-
ta eoꝝ ⁊ deſideria adiplere. Uñ Ezech. iij. Manꝰ dñi erat mecū ↄfortās me. Et
Luc. i. de iohāne baptiſta. Etenī manꝰ dñi erat cū illo. Math. ī fine. Ecce ego
vobiſcū ſū oībꝰ diebꝰ vſqꝫ ad ↄſummatōēz ſecli. Implora igit̃ beatā ꝟginē ī oībꝰ
orōībꝰ tuis. nec deſperes aut diffidas de impotētia auxiliādi. qꝛ dñs eſt cū ea. et
iō quotieſcūqꝫ ipſa voluerit iuuare te. deꝰ cū ea eſt vt et poſſit.

Dominꝰ tecū. Quo ſolo comite ꝗ caruerit. q̄ntācūqꝫ turbā hoīm ſecū habue- Q
rit ve illi. Eccliaſtes. iiij. Ue ſoli. qꝛ ſi ceciderit nō habet ſubleuātē. Solꝰ enī
eſt comes iſte ꝗ poſſit ſubleuare cadentē.

De eo ꝙ dicit̃ in ſalutatōe angelica. Bñdicta tu in mlierib. Capitulū. vi.

Enedicta tu in mulieribus. vel in A

b ter mlieres. Bñdicta. i. ore oīm fideliū collaudata. Cū dicat̃ eccī. xxv.
Nō ē malicia ſuꝑ maliciā mlieris. eo glīoſiꝰ ē ꝗ rariꝰ int̄ mlieres īueniri
aliquā bñdictā. Dicit̃ ḡ. Bñdicta tu ⁊c̃. Et nota ꝙ illḋ tu diſcretiuū ē ⁊ exclu-
ſiuū. qꝛ ī ſola maria bñdicta ſimplr̃ nihil ḋ maledictōe mr̃is aut ꝟgis repit̃. Uñ
⁊ ↄgrue dictū ē ei Aue. i. ſine ve duplicis maledicti. Nā maledicta ē ſteril̃ ꝗ nō pa-
rit. ſ. ꝟgo. ⁊ maledicta ꝗ parit. ſ. mater. q̄ñ parit ī dolore. Maria aūt ꝟe ē benedi-
cta. habens benedictionē fecunditatis in ↄceptu. ⁊ benedictionem leticie in par-
tu. excluſo ab ea tā doloris q̄ꝫ ſterilitatis maledicto. Itē poſtq̄ꝫ dictū eſt ei Aue
ſubiungitur. gratia plena. dñs tecum. benedicta tu in mulieribus. Et hec tria B
reſpōdent trib principalibꝰ ꝟtutibꝰ marie. Gratia plena: merito humilitatis. ꝗ erat
quaſi vas vacuū. ⁊ ideo meruit impleri: maxime cum eſſet mundū. quia ꝟginitas

ſocia fuit hūilitatis. Hūilitas enī ſenſus eſt ꝓꝑe vacuitatis. ſicut dicit Augꝰ. Uaſa
ꝟo vacua replet oleo gr̃e verꝰ heliſeꝰ. iiij. Regū. iiij. Et iō maria ꝗ vas vacuū ex-
hibuit: illḋ plenū meruit reportare. Iaco. iiij. Dñs ſuꝑbis reſiſtit: hūilibꝰ dat gra-
tiā. Dñs tecū. merito ſolitudīs quā ſumme diligebat. Uñ ab angelo ſola inuēta
eſt in ↄclaui q̄ñ ingreſſus eſt ad eā. Benedicta tu. merito virgītatis: cuiꝰ votū pri-
ma emiſit. ⁊ cuiꝰ amore maledictū legis ↄtēpſit. Dñs enī vacuos replet. Solita-
rios comitat̃. Maledicta hoīm ꝑ amore eiꝰ ↄtēnētibꝰ dat bñdictōēz ꝑ maledi-
ctōe. Uñ. Maledicēt ſcꝫ amatores mūdi illi. i. iuſtol. ⁊ tu dñe bñdices. E cō-
trario plenos euacuabit. Iob. xx. Diuitias q̄s deuorauit euomet. ⁊ ḋ vētre eiꝰ ex-
trahet eas deus. Comitatos a turbis ſolitarios faciet. Uñ dicit̃ lucifero ſuꝑbo
Iſa. xiiij. Quaſi cadauer putridū nō habebiſ ↄſortiū. neqꝫ cū alijs eriſ in ſepultu-
ra. Querentes ab hoībꝰ bñdici maledicet. Lu. vi. Ue cū bñdixerint vob homīes
⁊c̃. Cōtra hec tria elegit ſibi dauid Solitudinē. Uacuitatē. Maledictōēz. Uñ C
allegat. Reſpice in me ⁊ miſerere mei: qꝛ vnicꝰ. i. ſolitariꝰ. ⁊ pauꝑ. i. vacuꝰ ſum
ego. Pauꝑ dicit̃ q̄ſi paꝝ habēs in pera. Et maledici elegit. ij. Regū. xvi. dicēs de
ſemei. Dimitte eū vt maledicat mihi: ſi forte reſpiciat dñs afflictōēz meā ⁊ reddat
mihi bonū ꝑ maledictōne hac hodierna. Quaſi diceret dño. Solitariū comitare.
Uacuū reple. Bñdic maledictū. Et in tribꝰ his maria vera dauid filia ↄprobat̃.

In his etiā tribꝰ tria nobis emulāda ꝑ modulo nr̃o ꝓponunt̃. vt hec tria a dño
ↄſeq̄ mereamur. Hūilitas: vt gr̃a impleamur. Quia deꝰ hūilibꝰ dat gr̃ā Iac. iiij
Comendatio ſolitudīs — Amor ſolitudīs ⁊ bone ſingularitatis: vt dñm comitē habeamꝰ. Solꝰ erat moy-
ſes q̄ñ dñs apparuit ei. Exo. iij. Solꝰ helias. iij. Reg. xix. Sola agar Gen. xvi.
q̄ñ eis apparuerūt angeli. Caſtitas cuiꝰ amore ↄtēnenda ſunt hominū maledicta
vt bñdicamur a dño. h̄ eſt vt gr̃ā a dño ↄſeq̄mur. Ut ab eo dirigamur. Ut hoībꝰ
vtiles efficiamur. Dñs tecū. ponit̃ in medio. ꝗ gr̃am ↄſeruat interiꝰ. ⁊ bñdictio-
nē ſpūalis fecūditatis opat̃ exteriꝰ. Recte ḡ poſtq̄ꝫ dicta eſt. gr̃a plena. ſubiūgitur
Dñs tecū. qꝛ ſic ſine deo nihil facere poſſumꝰ aut habere. ſic nec ſine eo habita
cuſtodire. Ideo poſt gr̃e donatōem neceſſe ē vt dñs ſit nobiſcū: ⁊ nobiſcū cuſtodi-
at qḋ nobis ſolꝰ dedit.

Enedicta tu in mlierib. vel inter mulieres. vt iter dicat mediū participatōe. D
qꝛ ꝟgo cū fecūditate. et mater cū virginitate. Ipſa enī erat mulier ſexꝰ ↄditō-
ne. et futura mulier partꝰ fecūditate. nec tamē ꝓpt̄ hoc incurſura maledictōnem.
ſed magis ↄſecutura benedictōēz. Audito tñ h̄ ꝟbo. bñdicta tu in mlierib. tur-
bata eſt. qꝛ in virginibꝰ bñdici ſꝑ optabat. Et ideo cogitabat q̄lis eſſꝫ iſta ſaluta-
tio. ꝗ ab initio videbat̃ eſſe ſuſpecta. At vbi in ꝑmiſſiōe filij manifeſtū patuit virgi-
tatis ꝑiculū. vltra nō potuit diſſimulare ꝗn diceret. Quomodo fiet iſtḋ ⁊c̃. Ul
etiā ideo turbata eſt ꝑ admiratōe. qꝛ ſciebat oēs mlieres maledictas eſſe in matre
ſua eua. ⁊ ideo audiēs ſe in mlierib bñdici. turbata cogitabat q̄lis eſſet iſta ſalu-
tatio. que ⁊ mlierē dicebat ⁊ benedictā. Uel inter mlieres. i. ſuꝑ mlieres. quia
oꝑa meliora fuerūt in ea q̄ꝫ ī ceteris. Uirgo enī peꝑit. Patrē ſuū genuit. Portātē ſe
portauit. Nutriētē ſe lactauit. Uacua ⁊ plena. Hūilis ⁊ ſublimis. Pauꝑ ⁊ diues
in vnū fuit. Qḋ ante eā in nulla mliere inueniri potuit. Nec ſolū bñdicta inter mu-
lieres tm̄. qꝛ hoc paꝝ videret̃: ſꝫ īter mlieres bñdictas ſingulari bñdictōe īſignis
⁊ bñdicta. Uñ ḋ ea dr̃ Eccī. xxiiij. In mltitudīe electoꝝ habebit laudē: ⁊ int̄ bñe-
dictos bñdicet̃. In ipſa eī ſola inuēta ē fecūditas cū ꝟginitate. ꝗ duo nūqꝫ antea pa-
cē habuerāt. Uñ qdā. Partus ⁊ integritas diſcordes tēpore lōgo. Uirgis in gre-
mio federa pacis habent.

Itē iō dicta ē bñdicta ī mlierib. nō tm̄ qꝛ ſola ſine ↄcupīa ↄcepit ⁊ ſine dolore pe- E
ꝑit: ſꝫ qꝛ ꝑ oībꝰ ī ple mltiplicata ē. Et ſi enī carnalr̃ vnicū genuit filiū. ī eo tm̄ ſpūal̃
mr̃ effecta ē magne mltitudīs filioꝝ. ꝗꝝ xp̄s ꝑmogenitꝰ ē. Uñ ſignant̄ dictum ē
Luce. ij. ꝙ peperit filium ſuum primogenitū. ⁊ ad Roma. viij. Ut ſit ipſe primo-
genitus in multis fratribus. Item per hoc ꝙ dicta eſt benedicta in mulieri-
bus. deſignatur preciū marie que eſt mulier fortis. de qua dicitur Prouerbioꝝ

in fine. Procul ⁊ de vltimis finib⁹ preciū ei⁹. Quia enī p amore virginitatꝭ contempſit
maledictū q̄ maledicebat̄ ſterilꝭ in lege: ideo meruit benedici.
Benedicta tu in mulierib⁹ [i. p̄ oib⁹ mulierib⁹. dicit gloſa. Et hec gloſa text⁹ eſt ī F
Judith. xiij. vbi dicit ei Ozias princeps ppl'i iſrl'. Bn̄dicta tu filia a dño deo excel
ſo p̄ oib⁹ mulierib⁹ ſup terrā. Judic. v. Bn̄dicta inter mulieres iahel. Heſter. ij. dicit̄
q̄ heſter habuit grām ⁊ miſericordiā ſup omnes mulieres. ⁊ q̄ dilexit eā aſſuer⁹ pl⁹ q̄
oēs mulieres. Maria ḡ dicit̄ bn̄dicta in mulierib⁹. Judith p̄ mulierib⁹. Jahel inter
mulieres. Heſter inuenit grām ⁊ miſericordiā ſup om̄es mulieres. amata ab aſſuero
pl⁹ q̄ oēs mulieres. In q̄b⁹ p̄bis ſignat̄ ſūma bn̄dictio. Et he tres mulieres ma/
riā expꝛeſſe figurarūt. Accipiam⁹ ḡ totū ⁊ dicam⁹ q̄ ipa fuit [bn̄dicta in mulierib⁹]
⁊ p̄ mulierib⁹ [⁊ inter mulieres.] ⁊ ſup oēs mulieres. [Bn̄dicta in mulierib⁹] ideo q̄
ipa ſola habuit q̄cquid boni fuit in mulierib⁹. Sed bn̄dicta p̄ oib⁹ mulierib⁹: quia
illa om̄ia habuit excellēti⁹. [Benedicta fuit inter mulieres] q̄ ipa ſola illi⁹ ma/
ledictōis exꝑs fuit quā oēs mulieres ī matre ſua eua acceperūt. Bn̄dicta aūt
fuit ſup oēs mulieres. q̄ ipa habuit qd̄ nulla alia vnq̄ accepit. ſcilicꝫ quicq̄d bo
ni fuit in mulieribus.
Triplex aūt bon⁹ ſtat⁹ fuit in mulierib⁹ quē maria cōſecrauit. Coniugal'. Vidualis. G
Virginalis. Virginalē ſtatū habuit ante deſpōſatōem. Coniugalē poſt deſpōſatō
nem. Vidualē poſt filij paſſionē. q̄ niſi defuncto ioſeph nō videt̄ q̄ cōmēdaret di
ſcipulo. Si enī ipi credita eſt iuuēcula. nō videt̄ q̄ iā fere q̄nq̄genaria ab eo tolle
ret̄. Et ideo q̄uis p multas tn̄ p q̄ttuoꝛ mulieres expꝛeſſi⁹ figurata eſt. ſ. iudith vidu
am. p heſter cōiugatā. p rachel ⁊ rebeccā virgines. Sed q̄re p vnā viduā. ⁊ vnā cō
iugatā. ⁊ duas virgines. Forte q̄ virgo ante partū ⁊ virgo p̄manſit poſt partum.
Propter hūc triplicē ſtatū dicit̄ ei Eccl'i. xxiiij. [In iacob inhabita] i. cōiugatis.
q̄ ſunt in lucta. q̄ tribulatōem carnis habēt huiuſmodi. i. Coꝛ. vij. [In iſrl' he
reditare] i. ī viduis. Que eī vidua eſt cogitat q̄ dei ſunt. i. Coꝛ. vij. [Sꝫ in electꝭ
meis] i. virginib⁹ [mitte radices.] Sic ergo ipa ſola habuit q̄cq̄d boni fuit ī mu
lierib⁹. Et notādū q̄ q̄ nobilis illa virgo iſrahel futura erat mater dī. thalam⁹ H
ſponſi. dilecta dilecti. vnica vnici. ideo dei fili⁹ ſingularit̄. imo mirabilit̄ ī ipa vo
luit opari. Vt que p̄ciū vniuerſitatꝭ debebat parere. cū ſtatu quolibꝫ vniuerſitatꝭ
haberet aliq̄d cōmūe. Et cū cōiugatꝭ q̄dē cōmune habuit partū plis: cū cōtinen/
tibus votū caſtitatꝭ: cū virginib⁹ pſeuerātiā virginitatꝭ. Vt dū cōtinentes: cōiuga
tas et virgines partu ſuo redimeret. ſimul ei fruct⁹ triceſim⁹: ſexageſim⁹ ⁊ centeſi/
m⁹ pueniret. Sed o tu fidelis vir q̄ de btā virgine ſentis ī bonitate. nō minoꝛē in
ea fructū triceſimū q̄ ſexageſimū vl' centeſimū intellige. Secure aſſeras q̄ nō mi
n⁹ meruit pariēdo q̄ virginitatē cōſuādo. Pro varia ḡ in ipa opatiōe dei: fructus
ei debit⁹ variā ſoꝛtit̄ q̄ntū ad ipaꝫ appellationē. in alijs tn̄ nō ſic. q̄ neq̄ cōtinent
ſine difficultate. neq̄ pariūt ſine coꝛruptōe. Fuit etiā bn̄dicta p̄ oib⁹ mulierib⁹ I
q̄ oīa illa habuit excellēti⁹. Oēs enī cōiugate habuerūt fecūditatē cū coꝛruptōe.
Vidue fecūditatē cū coꝛruptōe p̄cedēte. Virgines caſtitatē cū ſterilitate. Jpa vero
ſola ſepauit p̄cioſum a vili. q̄ habuit ſtatū cōiugalē ⁊ vidualē cū virginitate. et
virginalē cū fecūditate. ⁊ ideo bn̄dicta p̄ oib⁹ mulierib⁹. Vn̄ et debet dici bn̄dicta
⁊ ſupbn̄dicta. Benedicta ab angelo. ſupbn̄dicta ab elizabeth.
Fuit etiā [bn̄dicta inter mulieres.] q̄ ſola exꝑs illi⁹ maledictōis quā oēs mulieres
in eua cōtraxerūt. Gen̄. iij. Multiplicabo erūnas tuas ⁊ concept⁹ tuos. In doloꝛe pa
ries filios ⁊c. A q̄ maledictiōe ipa fuit imunis. Vn̄ Iſa. vlti. Anteq̄ parturiret pe
pit. anteq̄ veniret partus ei⁹ pepit maſculū. q̄s audiuit vnq̄ tale: ⁊ q̄s vidit hui/
ic ſimile: Et ideo ſola [inter mulieres bn̄dicta.]
Fuit etiā bn̄dicta ſup oēs mulieres. q̄ nulla alia vnq̄ accepit qd̄ ipa habuit. ſ. q̄ virgo K
pepit. Qd̄ nō tm̄ ſup oēs mulieres: ſꝫ ſup oēm naturā ⁊ oēꝫ itellectū fuit. ſcꝫ q̄ deū
genuit. Sic ḡ ſola habuit oē bonū qd̄ ī mulierib⁹ fuit. Sola nō habuit maledictō
nē quā oīs alia mulier habuit. Sola habuit qd̄ nūq̄ alia mulier h̄re potuit. Pro/
pter h̄ notabilit̄ dr̄ Lu. x. q̄ maria iſta optimā ptē elegit. [optimā] q̄titate: quia

totā habuit. [optimā] q̄litate: q̄ puriorē ⁊ excellētiorē habuit. [optimā] dignita/
te: q̄ dignioꝛ pars intelligi nō potuit. Hec enī p ſe vꝫ eſt de btā virgine. [Ma/
ria optimā ptē elegit] q̄ inter oēs q̄ vnā partē acceperūt: hec ſola optimā ptē ele
git ⁊ habuit. De⁹ aūt nullā digniorē ſp̄ partē habuit. in q̄ntū etiā fuit fili⁹ btiſſime
virginis. Ecce illa q̄ttuoꝛ et q̄ſo integrat̄ dicendo ſctiſſime vgis. q̄ ſunt ſingularia
ei oīm pctō. Vn̄ [Aue maria] ſine pctō. Vn̄ [gratia plena] Diuina ſocietas
Vn̄ [Dñs tecū] Prerogatiue ſingularitas. Vn̄ [Bn̄dicta tu ī mulierib⁹] Quoꝛūꝫ
duo p̄ma bñficant ipaꝫ ī ſe. Alia duo in cōpatōe ad om̄ia ad q̄ cōtigit ipaꝫ cōpare.
⁊ hec nō ē niſi ad ſupi⁹. q̄ [Dñs tecū] ⁊ ad infer⁹. q̄ [bn̄dicta tu in mulierib⁹] Jq̄
mediāte illa bn̄dictōe quā habuit ī mulierib⁹ bn̄dicta fuit ad oīa ad q̄ cōtigit ipaꝫ
cōpare. eo q̄ q̄ deū genuit angeloꝝ reſtauratoꝛē. hoīm redēptoꝛē. demonū victorē
beatā eam dicūt oēs generatōes. Et h̄ eſt qd̄ de Judith. xv. in pſona marie. [Tu
gl'ia hieruſalē] q̄ deſignāt angeli: q̄ ſp ſunt in viſiōe dei ⁊ pace. [Tu leticia iſrael.]
q̄ iſrl' ale btoꝝ: q̄ q̄nq̄ fuerūt iacob. i. luctatores. nūc aūt iſrl'. i. videntes deū facie
ad faciē. [Tu honorificētia ppl'i noſtri.] p populū. ſ. iudeoꝝ. i. cōfitētiū pctā ſua et
laudes dei. ⁊ glificantiū deū: aīas iuſtoꝝ intelligo. [Que feciſti viriliter] vincendo
diabolū: ſicut pphetatū erat Gen̄. iij. Inimicicias ponā ⁊c. Ipa cōteret caput tuū.
Aliter. Primū. ſ. [Tu gl'ia hierl'm] vox ē āgeloꝝ: q̄ꝝ ruina p eā repata ē. Scdm L
ſ. [Tu leticia iſrl'] vox ē hoīm. q̄ꝝ triſticia p eā letificata ē. Terciū ſcꝫ. [Tu honori
ficētia populi nr̄i] vox eſt mulieꝝ: q̄ꝝ infamia p eam deleta eſt. Quartū ſcꝫ. [Q̄ feci
ſti viriliter] vox eſt moꝛtuoꝝ exiſtentiū ī limbo. q̄ꝝ captiuitas p eā redempta eſt ⁊
reducta. Aliter. [Tu gl'ia hierl'm] i. innocētū. [Tu leticia iſrl'] i. penitentiū. M
[Tu honorificētia populi noſtri] i. pctōꝝ. Hec ē ḡ btā plenitudo: ⁊ plena btī/
tudo dñe nr̄e. q̄ fons eſt ⁊ oꝛigo tot⁹ nr̄e btītudinis. Quicq̄d enī btītudis ab il/
lo magno mari. i. ab illa infinita bonitate dei trinitatꝭ ad gen⁹ hūanū puenit: to/
tū p hāc venā defluxit. Et ideo q̄cq̄d nob mittit̄ de ſupnis. p graꝝ actōeꝫ ad eā re
ferendū ē. p quā mediatricē habem⁹ p̄culdubio q̄cq̄d gratie obtinem⁹.

Dñs ſa bineñ.

Benedicta tu ī mulierib⁹ [i. ī matrib⁹ emolliēs. et in virginib⁹ īfecūdis. Vel expoſi N
ſi⁹ [inter mulieres] i. inter matres ⁊ virgines. Sicut enī lapis angularis in du
obus cōſiſtit parietib⁹. ⁊ int' duos parietes ī vtroq̄ ſtat pariete. ſed nec tot⁹ in vno
nec tot⁹ in altero. ſic maria in numero matꝝ ē q̄ ad fecunditatē. ⁊ ī numero virginū
q̄ ad incoꝛruptōem. Sed nec oīno ī pariete matrū: q̄ eſt incoꝛrupta. nec ex toto ī
pariete virginū q̄ eſt fecūda. Talem q̄ppe decebat eē matrē ſaluatoꝛis: vt medi/
atrix mediatoꝛē. lapis angularꝭ lapidē pareret angularē. Job. xxxviij. Quis demi
ſit lapidem angularē: Quaſi diceret. Quis de lapide angulari lapidē demiſit an/
gularē: Chꝛiſtus mediatoꝛ dei ⁊ hoīm lapis eſt angularꝭ: in quē due cōcurrūt na

Quare decebat xp̄m naſci de vgine

ture. diuina ⁊ hūana. ſtans in vtroq̄ piete. q̄ deus et hō mediatoꝛ dei ⁊ hoīm. i.
Thimo. ij. Juſtus cū deo. moꝛtalis cū hominib⁹. Quē de matre virgine naſci de/
cuit. vt in matre moꝛtali conciperetur moꝛtalis. et in virgine cōciperetur iuſt⁹. Neceſ
ſe enim erat vt quicūq̄ p matris coꝛruptōem conciperet̄. ex peccato originali conci
peret̄ iniuſt⁹. Et hec eſt p̄ma cauſa. Secūda: vt ſicut p̄mus adā de terra virgīe fa O
ctus fuerat. ita ſecūdus adam de virgine hō fieret. Tercia: vt ſicut p euam virginē
facta fuit hūani generis pditio. ita per mariā virginē fieret eiuſdē repatio. Vnde
canit eccl'ia. Paradiſi poꝛta p euam cunctis clauſa eſt ⁊c. Quarta: vt qui in cel' ha
bebat patrē ſine matre: haberet in terris matrē ſine patre. vt ſic quaſi duob⁹ teſti/
bus pbaret̄ xp̄i diuinitas. in matrꝭ virginitatē ⁊ prīs diuinitate. Quīta: vt pphetie ve

Bern̄.

ritas reſpōderet. Iſa. vij. Ecce virgo cōcipiet et pariet filiū ⁊c. Beatus Bern̄. ſu P
per miſſus eſt gabriel. omelia ſcda. Deus ſiquidē eſt quē virgo pepit. qui matreꝫ
ſuam ſingulari in celeſtib⁹ donatur⁹ gloꝛia. ſingulari in terris puenire curauit et
gratia. qua videlicꝫ ineffabiliter ⁊ intacta conciperet et pareret incoꝛrupta. Poꝛro
deum decebat huiuſmodi natiuitas: qua nō niſi de virgine naſceret̄. Talis con/
gruebat et virgini partus: vt nō pareret niſi deū. Prouide factoꝛ hoīm vt hō fieꝛꝫ
naſcitur⁹ de homīe. talem ſibi ex oīb⁹ debuit delegere imo cōdere matrē. q̄lē et ſe

decore sciebat ꝛ sibi [illegible] placiturā. Voluit itaqȝ et virgine de q̄ immaculata fina/
caler⁹ pcederet oīm [illegible] purgaretur⁹. Voluit [illegible] de q̄ mrīs ꝛ humil' cor
[illegible] barū in se [illegible] necessariā [illegible] exemplū [illegible]. De
dicā virgini [illegible] ante et virginitatē [illegible] vouit. ꝛ humilitas̄ progne
[illegible] meruit. [illegible] angel⁹ in sequētibꝰ gracia plenā pnūciat. sꝫ ꝓpriā vt pa
[illegible] boni qd̄ ex [illegible] accepisset habebat. Vt igit̄ q̄ sanctā sanctoꝝ ꝯceptura erat
[illegible] pariter [illegible] cū corpe accepit donū virginitatꝭ. vt eēt ꝛ mēte accepit
[illegible] Dis [illegible] virgo regis gēmis ornata [illegible]. geminoqȝ mētꝭ pariter ꝛ
[illegible] pecore [illegible]. specie sua et pulcritudīe sua in celestibꝰ cognita. celi ciuiū
in se puocauit aspect⁹. ita vt et regis animū ad sui ꝯcupiscētiā inclinaret. ꝛ celestē
nunciū ad se educeret de supnis.

Et q̄ virginal' ꝯceptio redēptorē decebat: dictū est ab abrahā Gen. xv. cū reuersio Q
[illegible] generatōe reuertent' huc. Prima genera
femie sui pdiceret ei h̄ vbo. Quarta generatōe reuertent' huc. Prima genera
tio fuit in adā: sine viro et femina. Scd̄a in eua: de viro sine femia. Tercia in no/
bis: de viro ꝛ femia. Quarta scꝫ xp̄i: sine viro de feīa. Et hec singularꝭ. nec alia po
terat inueniri q̄ posset succurrere tribꝰ p̄mis q̄ perierāt. sꝫ ista tres alias ad patriā
[illegible] reducit. Igit̄ maria recte dicit̄. [Bn̄dicta int' mlieres.] q2 ipa int'
[illegible] et virgines pendēs mediatrix ꝛ mirabilit' media. ab vtroqȝ extremoꝝ illud
sumpsit qd̄ optimū erat. ꝛ p̄ciosum separauit a vili. Hiere. xv. Et vtroqȝ sterilitate
virginis ꝛ corruptōe matrꝭ: assumpsit sibi integritatē de virgine. ꝛ fecūditatē d̄ ma
tre. vt eēt integra ꝛ fecunda. ꝛ nec sterilis nec corrupta.

Benedicta tu inter mlieres.] Quasi media inter mlieres veterꝭ testamēti et mu R
lieres noui. Mlieres veteris testamēti ad istā tendebāt sicut patꝫ. cū oēs ī affe
ctu ad liberoꝝ procreatiōeꝫ intēderēt. vt ad istā puenirēt q̄ earū auferret opprobriū.
Vn̄ ꝛ rachel legit̄ dixisse iacob Gen. xxx. Da mihi liberos: alioqn moriar. Mli
eres noui testamēti ad eā respiciūt: q̄ eis in exēplū pponit̄. ꝛ q̄bꝰ ipa reddidit liber
tatē. Ipa eīm triplicē statū bonaꝝ mulierū scīficauit. bonū. s. meliorē. ꝛ optimū. s.
ꝯiugiū. viduitatē. ꝛ virginitatē.

Benedicta tu in mlieribꝰ.] Potest h̄ dici eo mō quo dictū ē Gen. xxvii. In pin S
guedine terre ꝛ in roze celi desup: erit bn̄dictio tua. Ros celi virginitas. pigne
do terre fecūditas. Per mariā eīm effusa est bn̄dictio sup mlieres. Q̄ qr ei⁹ auxi/
lio ꝛ p̄cibꝰ de maledictōe erepte sunt: ꝛ q̄tidie eripiunt̄. Vt idē [bn̄dicta ī mlieribꝰ.]
qd̄ de alia nō legit̄. vt p h̄ notet̄: q nō solū inter mlieres gl'iam habitura sit. sꝫ etiā
q̄dam p̄uilegio speciali sibi mulierū dilectōem vēdicauerit ꝛ affectū. vtpote p quā
euasit opprobriū sex⁹ ille. Priusq̄ eteīm maria ꝯciperet saluatorē opprobriū erat ꝛ
ignominia esse mlierē ppt' pditōem p̄me mr̄is. sicͭ ꝛ eē hoīeꝫ ppt' latrociniū ꝛ pdi
tōem ade. Filij eīm eram⁹ pditoris ꝛ latronisse. Vn̄ dr̄ Isa. i. [Pn̄cipes tui. scꝫ
adā et eua] infideles: socij furū.] i. demonū. Et ppt' h̄ clamabat gen⁹ hūanū ad do
minū saluatorē sub tipo septē mlieꝝ Isa. iiij. [Inuocet' nomē tuū sup nos.] s. vt
a xp̄o dicamur xp̄iani. [aufer opprobriū nostꝝ.] Opprobriū igit̄ p̄moꝝ parentū
p eā a nobis ablatū ē. ꝛ insup adeo generosi facti sum⁹. q regꝭ ꝛ regine celoꝝ esse
cti sum⁹ fratres. Merito ḡ bn̄dicit̄ [in mlieribꝰ ꝛ inter mlieres] p quā tm̄ prime
mlieris opprobriū ablatū est a mlieribꝰ. ꝛ tāc⁹ honor collatus est mlieribꝰ. vt mu
lier celoꝝ regina ꝛ dei genitrix sit effecta. Itē in h̄ q̄ dr̄ [Bn̄dicta tu in mulieri T
bus] ostēdit̄ p̄cipua ei⁹ potētia ad impetrādū. Nā alie mlieres viroꝝ rigorē emol
liūt. hec aūt dei seueritatē emollit. designata p virgā q̄ pduxit aquā de petra. Nu̅eri
xx. Hec plen⁹ inuenies libro. vi. ti. ix. ꝛ libro. xij. p̄ticula. vi. ti. xxi. q maria mlier et
virgo appellat̄. Itē idē [bn̄dicta ī mlieribꝰ.] q̄si sola de mlieribꝰ ab vniuersis ge
neratōibꝰ pdicanda: et p omnibꝰ gl'iam habitura.

De eo q dicit̄. Et benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. Capitulū. vij.

Et benedictus fructus vētris tui. A

Supius dixerat angel⁹ [bn̄dicta tu in mulieribꝰ.] hic elizabeth [bn̄dicta

·Angelus·

Elisabeth· tu inter mlieres] q̄si idē sentiētes de virgine. Sed hic substitit angelus. nec dixit.
[Bn̄dict⁹ fructus vētris tui.] q2 fruct⁹ hic adhuc flos erat in orto virgīs. Vn̄ dr̄
Isa. xi. Flos de radice ei⁹ ascēdet. Sed fruct⁹ fuit in mūdo. Medicina in cruce.
Panis in sacramēto. Vita in aīa. Btitudo ī celo. Qd̄ attēdens elizabeth supple
uit qd̄ angel⁹ nō dixerat. scꝫ. [Bn̄dict⁹ fruct⁹ vētrꝭ tui.] Et vere bn̄dict⁹. q2 pulcer
·Bern· ad vidēdū. Suauis ad odorādū. Dulcꝭ ad gustādū. sicut infra inuenies. Bernhardus ber.
ad mariā. Nō q2 tu bn̄dicta: ideo bn̄dictus fruct⁹ vētrꝭ tui. Sed q2 ille te puenit
in bn̄dictōibꝰ dulcedinis: ideo bn̄dicta tu. Vere eteīm [bn̄dict⁹ fruct⁹ vētrꝭ tui.] in q̄
bn̄dicte sunt oēs gentes. de cui⁹ plenitudie tu q̄ꝫ cū ceterꝭ. q̄q̄ differēti⁹ a ceterꝭ
accepisti. Ac p h̄ [bn̄dicta tu] q̄dē [in mlieribꝰ.] ille vo bn̄dict⁹. nō in hoībꝰ. nō inter
·Ro. 9· angelos. sꝫ ipe est sup oīa de⁹ bn̄dictus ī secl'a. ad Ro. ix. Dicit̄ bn̄dict⁹ vir. bn̄di · B · Ro · 9 ·
cta mlier. bn̄dictus panis. bn̄dicta terra. ꝛ hmōi. sed singularit̄. [bn̄dict⁹ fructus
vētrꝭ tui.] q̄ā sit sup oīa bn̄dictus ī secl'a. [Benedict⁹] sꝫ odore. [bn̄dict⁹] sꝫ sapore.]
[bn̄dictus] sꝫ specie. De odore Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri ple · gen̄ 27 · 1 · de odore ·
ni. cui benedixit dominus. An non vere benedictus: cui benedixit dominus. De
·ps· sapore dicitur. Gustate et videte: quoniā suauis ē domin⁹. Item. Quā magna · 2 · de sapore ·
multitudo dulcedis tue dn̄e. Itē Petr⁹ .i. canonica. ij. Si tn̄ gustastꝭ qm̄ suauis ē · 1 · Pe · 2 ·
dn̄s. Et ipe de se inuitās nos ad se Ecc̄i. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ꝛ q̄ bi · ecc · 24
būt me adhuc sitiēt. Vtiqȝ ppter saporis dulcedinē h̄ dicebat. q̄ semel gustatus · s · sapor
magis excitat appetitū. Bon⁹ fruct⁹ q̄ aīaꝝ esurientiū et sitientiū iustiā. esca et
·ps· potus est. Itē de specie in ps. Ex syon spēs decoris ei⁹. Itē. i. Pe. i. In quē desi/ · 1 · Pe · 1 ·
derāt angeli pspicere. Et btā agnes. Cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt̄. Nec so · bta agnes · 3 · de specie ·
lū speciosus q̄ntū alij fruct⁹. sed sicut dr̄ speciosus forma p filijs hoim̄. sic dicēd⁹
est speciosus p fructibꝰ vniuersis. Si eīm ille fruct⁹ mortꝭ nō solū suauis fuit ad
vescendū: sed etiā [illegible] delectabilis aspectu: q̄nto magis hui⁹ vital' fruct⁹
debem⁹ credere viuificū decorē. Ducasqȝ hꝰ bern.

Benedict⁹ fructus vētrꝭ tui.] Cōgrue christ⁹ fruct⁹ dr̄ vētris virginal' singula C
Christ⁹ germen riter ꝛ discretiue. q2 ipm̄ ꝯcepit in vtero virgo mater. [In vtero] i. ex causa in/
trinseca. nō sicut alie mlieres: q̄ recipiūt ab extrinseco vnde ꝯcipiūt. Idō etiā christ⁹
dr̄ germen. Vn̄ Isa. iiij. In die illa erit germē dn̄i in magnificētia ꝛ gl'ia. ꝛ fruct⁹
terre sublimis. Quia sicut granū madefactū ex ppa substantia germē emittit. a q̄
est totus fruct⁹ sine ꝯtactu alteri⁹ gn̄is. sic maria madefacta gr̄a sp̄ussancti sine cō
tactu virili. ex se sola germinauit christū. q̄ fruct⁹ ē bn̄dictus. q̄ ꝛ germen dicit̄ pro
pter humilitateꝫ. Ideo dicit ipa Ecc̄i. xxiiij. [Girū celi] i. illū q̄ oīa claudit ꝛ cō
tinet [circuiui] [gremio vteri mei] [sola] i. sine adiutorio virili. De h̄ germine dicit
pr̄ Ezech. xxxiiij. Suscitabo eis germē iustū noiatū. Nemo aūt ali⁹ dici pt ppe
[fruct⁹ ventrꝭ] [imo ventris et renū. q2 et a matre ꝯcipit̄. et generat̄ a pr̄e. Cōgrue
autē appellat̄ christ⁹ fructus.

1 Quia sicut fruct⁹ ex herba nascitur. vl' ex arbore. aut a terra ipaꝫ nō violans. sic et D
christus de virgine.

Christ⁹ fructus 2 Quia sicut fruct⁹ bonus arborē vl' terrā de q̄ nascit̄ ꝯmēdabilē reddit. sic ꝛ christ⁹
virginē gloriosam. de q̄ tota bn̄dicta tot⁹ est nat⁹ bn̄dictus. Vn̄ ꝛ ei hic dicitur.
[Benedicta tu in mlieribꝰ. ꝛ bn̄dict⁹ fructus ventris tui.]

3 Quia fruct⁹ facit cognosci q̄lis sit terra aut arbor vnde orit̄. Sic christ⁹ virginem.
Vn̄ Matth. vij. A fructibus eoꝝ cognoscetꝭ eos. Ibidē. Nō potest arbor bona
fructus malos facere.

4 Quia supt⁹ sub folijs accidētiū fruct⁹ iste ī sacramēto delectabilior est aīe digne su
mentꝭ. q2 ibi aīa plus lucrat̄. q̄ntū ad p̄sens dico. Fructū aūt istū nō gustabit ī fu
turo arbor. i. hō. q̄ fructū bonū nō fecerit in p̄senti.

Itē fruct⁹ dicit̄ a fruor frueris. Et est frui amore inherere alicui rei tm̄ ppter seipam. E
Christ⁹ aūt q̄ in sacramēto nr̄a refectio est in via. fruitio erit in patria. Cui⁹ frui
tio facit beatū. Et hanc fruitionē meret̄. q̄ christū ponit finē gaudij sui. Idō dicit̄ ī
ps. Cum dederit dilectꝭ suis somnū. ecce hereditas dn̄i filij merces fruct⁹ vētrꝭ.

Fructus enī ↄſueuit in cena ſumi. q̄ eſt refectio ↄtra ſomnū. Et chriſtꝰ fructus ē quē in illa cena vltima expectamus. de quo fructuabimꝰ. ſicut vulgariter ſolet dici. Poſt fructū nō ſolet apponi ferculū aliud. neq; ↄmeſtio. ſed poſt cenā. Cū ḡ chriſtus dederit dilectis ſuis ſomnū. ecce hereditas dñi. que etiā merces filij eſt. quā dabit dñs ſuis fidelibꝫ. ⁊ dat q̄tidie. nō aliā. ſ. q̄ ſeipm̄. q̄ fructus ventris eſt benedicti. O hereditas nec deceſſiōe patris obtenta. nec ſucceſſiōe trāſmittēda ad poſteros. nec inter fratres diuidēda. nec anguſtior multitudīe coheredū. Hec eſt hereditas p̄clara. de qua p̄s. Funes ceciderūt mihi in p̄claris. etenī hereditas mea p̄clara eſt mihi. Uere p̄clarā habꝫ hereditatē. cuiꝰ deus eſt hereditas. Qui deum poſſidet. et a deo poſſidet. Qui terrā accipit in hereditatē. obſcurā habꝫ hereditatem. ⁊ illi ceciderūt funes in obſcuris. Maledicta hereditas. q2 illi maledixit dñs Gen. iij. Maledicta terra in ope tuo. Et q2 ad hāc feſtinat in principio. ideo hec i nouiſſimo bñdictōe carebit. Prouer. xx. Et notā q2 dicit in p̄ncipio. i. q̄ terrenā hereditatē p̄ponit celeſti. Itē hec eſt hereditas. de qua dñs dicit Eccī. xxiiij. Hereditas mea ſup mel et fauū.

Multiplex cōmēdatō hꝰ fructus

Fructꝰ aūt iſte miri eſt odoris. Optimi coloris. Et viuifici vigoris. Odore alliciēs. F
Sapore reficiēs. Colore iocūdās. Et vigore corroborās. Tactu lenis. Aſpectu delectabilis. Guſtu ſuauis. Durabilitate perhēnis. Hūc appetit eſuriēs ſine tormēto. Māducat ſine faſtidio. Ipo ſatiat̄ ſine ſuꝑfluo. Per eum ſanat̄ ſine recidiuo. Fructꝰ optimꝰ ⁊ ſapidiſſimꝰ. Saniſſimꝰ ⁊ iocūdiſſimꝰ. oēm delectamētū i ſe habens. ⁊ oīs ſaporis ſuauitatē. His tamē q̄ guſtauerūt. quoniā ſuauis ē dñs. Sapit q̄dem ꝑ diuerſitate guſtantiū. Alijs māna ꝓpter dulcedinē. Alijs fauū ꝓpt cōtemplatōem. Alijs butirū ꝓpter deuotōis pinguedinē. Alijs panē ꝓpter fortitudinē. Alijs vinū ꝓpter cōpunctōes. Alijs oleū ꝓpter cōſolatōes. Alijs lac ꝓpt humanitatē. Alijs mel ꝓpter diuinitatē. Alijs lignū ꝓpter eternitatē. ⁊ hmōi.

Hic eſt fructꝰ ligni vite. i. beate virginis. q̄ creuit in ꝑadiſo. i. in ꝟginali vtero. de q̄ G
q̄ digne comederit. mortē nō guſtabit ineternū. Unde dicit Joh. vi. Caro mea ꝟe eſt cibus ⁊c̄. Hic latuit ſub flore virginitatis i conceptōe. Apparuit i natiuitate. Maturuit in p̄dicatōe. Collectꝰ eſt in arbore crucis in paſſiōe. Iſaie. liij. Qui abſciſus eſt de terra viuentiū. Hic fructꝰ apparuit cādidꝰ in natiuitate. ꝑ ꝟginitatē ⁊ innocentiā. Uiridis in eternoꝝ ꝓmiſſiōe. Splēdidꝰ in trāſfiguratōe. Rubicundꝰ in paſſiōe. Pallidꝰ et diſcolor in ſepulcro.

Enedictꝰ fructꝰ vētris tui. Quomodo aūt fructꝰ huiꝰ ſentiat̄ dulcedo. do H
cetur Cañ. ij. vbi dic̄ fidel' aīa. Sub vmbra illiꝰ quē deſideraueră ſedi. ⁊ fructus eiꝰ dulcis gutturi meo. Umbra chriſti ꝓprie eſt eoꝝ imitatio q̄ fecit in paſſione. qñ ſcapulis ſuis cruci affixis obumbrauit eccl'ie. vt feruorē paterne iracūdie eidem tparet. In hac vmbra vita eſt anime. extra hanc vmbrā ſola mors. Treno. i fine dicit̄ chriſto. In vmbra tua viuemꝰ in gentibꝫ. Et bñ dicit in vmbra. q̄ reſpectu corporis ſola q̄dam apparētia eſt. Sīl' q̄cq̄d boni facere poſſꝫ optimus hō ꝓ deo reſpectu eoꝝ q̄ deꝰ fecit ꝓ hoīe. nihil eſt niſi vmbra q̄daꝫ ptenuiſſima. Quātū etiā diſtat res ab vmbra. tātū a paſſionibꝫ nr̄is q̄s ꝓ deo ſuſtinemꝰ diſtat paſſio chriſti. ſi eiꝰ circūſtantie diligenter notent̄. Bene aūt paſſio dñi fecit vmbram. I
in q̄ ↄcurrerūt obſcuritas pene. et claritas pietatis. Sedere aūt ſub hac vmbra. eſt q̄eſcere in imitatōe dñice paſſiōis. vbi tria inueniunt̄. Odor. precio. ⁊ refrigeriū. Odor letabundū. precio ſecurū. refrigeriū facit q̄etū. De odore dicit̄ ſpōſo Cant. iiij. Odor vnguētoꝝ tuoꝝ ſup oīa aromata. Ibidē. Odor veſtimētoꝝ tuoꝝ ſicut odor thuris. Quere infra libro. xij. ꝑticula. ij. de delectabilibꝫ orti. i q̄rto delectabili. Itē btūs Iohēs euāgeliſta viſitatꝰ a chriſto. dicit ei. Odor tuꝰ concupiſcētias in me excitauit eternas. Itē Eccī. xxiiij. Quaſi balſamū nō mixtum odor meꝰ. De precōe in p̄s. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtege me ⁊c̄. Itē. In vmbra alaꝝ tuaꝝ ſꝑabo donec trāſeat iniq̄tas. Ale x̄pi ꝟtutes q̄bꝫ volauit ad celū. Uł ale eius. brachia extēſa in cruce. De q̄bus dicit̄ Malach. iiij. Sanitas in pennis eiꝰ. De refrigerio Hiere. vi. Interrogate de ſemitis antiq̄s que ſit via bona ⁊c̄. et

Iohēs euāgeliſta

inueniet̄ refrigeriū aīabus veſtris. Hec via chriſtꝰ dominꝰ. Dic ḡ fidelis anima. Sub vmbra illiꝰ quē deſideraui ſedi. Ecce duo neceſſaria volētibꝫ ſentire fru K
ctꝰ huiꝰ dulcedinē et cōmunicare ei ad ſalutē. ſcꝫ paſſiōis imitatio. Unde. Sub vmbra illiꝰ ſedi letabūda. ſecura ⁊ q̄eta. Et deſideriū inteſū. Uñ dicit. Deſideraui. Itē in ſeſſiōe notat̄ q̄es. vt q̄eſcas peruerſe agere. Iſa. i. Quia priꝰ neceſſe eſt ceſſare a peccato. In ſedēdo iferior ps corporis ꝓlus terrā q̄eſcit. pars ſuperior ꝓlus celū laborat et mouet̄. Sedere ḡ eſt q̄eſcere ab appetitu tpaliū. et laborare ꝑ eternis. vt ſic ſentiat̄ dulcedo fructꝰ huiꝰ. Uñ ſequit̄. Et fructꝰ eiꝰ. i. corporis ⁊ ſanguinis eiꝰ ꝑceptio qua reficimur et ſuſtētamur in via ꝑegrinatiōis nr̄e. Uel fructus. i. efficacia ſacramēti. dulcis gutturi meo. i. intime affectōni mee. aīe mee.
Et bene dr̄ gutturi. ꝑ qđ vox trāſit. vt q̄ hanc dulcedinē ſentire deſiderat. prius q̄ L
ad hoc ſacramētū accedat. ↄfeſſus fuerit pctā ſua. vt in voce exultatōis ⁊ ↄfeſſionis ſit ſonꝰ epulantis. Itē Oſee in fine. Sedētes in vmbra eiꝰ. ſꝫ vt ſup. viuēt tritico. ⁊ germiabūt q̄ſi vinea. Uiuēt tritico. i. corpe ⁊ ſāguie x̄pi. Uiuēt hic ꝑ graꝫ. ⁊ ꝑ gl'iam in futuro. Septuaginta dicūt. Inebriabunt tritico. Et germiabunt q̄ſi vinea. i. chriſtū ſcꝫ q̄ eſt vitis vera in ſuis opibꝫ humiliter imitātes. Hūilitas enī in germine deſignat̄. Alioq̄n niſi prius ſub vmbra iſta ſederint ꝑ imitatōem eoꝝ q̄ geſſit chriſtꝰ in carne. et ſeq̄lā veſtigioꝝ que calcauit in cruce. h fructu ⁊ h tritico morient̄. Quia celeſtis panis nō eſt ſanꝰ niſi ſanis. Uñ q̄dam. In dñi mēſa q̄d tractas ſedulo pēſa. Uiuere ſiue mori ↄfert qđ porrigis ori. Uiuere ꝑ cauſā. mori ꝑ occaſionē. Neceſſariū eſt etiā deſideriū. ſcꝫ venie grē et glīe. Uñ dicit. Deſideraui. Job. iij. Anteq̄ ↄmedā ſuſpiro. deſiderādo ſcꝫ hec tria ⁊c̄. Hoc aūt deſideriū digna ↄmeſtio fructꝰ huius ſuſcitat ⁊ inflāmat. Uñ ipemet dicit Eccī. xxiiij. Qui edūt me adhuc eſurient ⁊c̄. Nec ptinet ad guttur eccl'ie q̄ hūc fructū n eſurit. Itē. fructꝰ eiꝰ dulcis gutturi meo. Dulcis eī ē hic fructꝰ in ore p̄dicantibꝫ. Dulcior in palato meditantibus. Dulciſſimꝰ in gutture guſtantibꝰ.

Chriſtus eſt dulcis M

Chriſtꝰ eſt dulcis

- In verbo. Uñ. Q̄ꝫ dulcia faucibꝰ meis eloq̄a tua. ſup mel ori meo. Itē Job. vi. dicit petrꝰ hāc ↄguſtās dulcedinē. Dñe ad quē ibimꝰ ꝟba vite eterne habes.
- In exemplo. Mat. xi. Diſcite a me q2 mitis ſum et humilis corde.
- In ꝓmiſſo. Apocal'. ij. Uincenti dabo māna abſconditū.
- In iugū iponēdo. Mat. xi. Tollite iugū meū ſup vos ⁊c̄. Iugū eī meū ſuaue ē ⁊c̄.
- In opatōe. Quia ꝑ eū ceci vident. claudi ambulant ⁊c̄. Matth. xi.
- In peccatorū dimiſſiōe. Ezech. Quacūq; die peccator ↄuerſus fuerit ⁊c̄. omniuꝫ iniquitatū eiꝰ nō recordabor.
- In filioꝝ flagellatōe. Uñ. virga tua ⁊ baculꝰ tuus ipa me ↄſolata ſunt. Itē. Quomodo miſeret̄ pater filiorū ⁊c̄.

Tandē ſentiet̄ dulciſſimꝰ in ꝓmij retributōe. qñ cibabit nos ſeipo qui eſt māna abſconditū. Apocal'. ij. ⁊ torrente voluptatis ſue potabit nos.

Item dulcis N

Itē dulcis

- Guſtui. i. Petri. ij. Si tamē guſtaſtis quoniā ſuauis eſt dominꝰ.
- Tactui. ij. Regū. xxiij. Ipe ē q̄ſi tenerrimꝰ ligni ꝟmiculꝰ. q̄ nihil molliꝰ dū tāgit̄.
- Auditui. Quia ipe verbū dulce. qđ mltiplicat amicos. patri. ſ. Eccī. vi. Uerbū. ſ. et ſuaue.
- Olfatui. Eccī. xlix. Memoria ioſie in ↄpoſitōe odoris ⁊c̄. Ioſias chriſtus.
- Uiſui. i. Pe. i. In quem deſiderant angeli ꝓſpicere.
- Intellectui. quē illuminat cum ſit veritas.
- Affectui. quē paſcit cum ſit caritas.

De multiplici benedictōne bñdicti fructꝰ marie.

Tam de benedictōe huiꝰ fructꝰ benedicti dicit ꝓpheta deo patri. Dñe p̄ueniſti eū in benedictōibꝫ dulcedinis. poſuiſti in capite eiꝰ coronā d lapide p̄cioſo. O
Bene dicit̄ p̄ueniſti. q2 has benedictōes ei ante ortū dedit

- Prima bñdictio. ſicut dicit ibi glo. immunitas peccati ⁊ impotētia peccādi. Caruit enī originali. qđ ꝓbat mr̄is ꝟginitas. ⁊ actuali. qđ patris diuitas. Iđ vocat eū

petrus agnũ inmaculatũ.qꝛ caruit macula originali.ꝛ incõtaminatũ.qꝛ caruit omni
cõtagio actuali. Jdõ dicit candelabrũ Exo.xxxvij. Exo.xxv.[Facies candelabrũ
ductile de auro mũdiſſimo.ꝛ pones i eo lucernas ſeptē. Chriſtꝰ recte dicit cande-
labrũ.qꝛ illuminat omnē hominē venientē in hũc mũdũ.[Ductile.]nõ fuſile.qꝛ nõ
ſemine hoīs trãſfuſum.ſed ope ſancti ſpiritꝰ deductũ.[Ex auro mũdiſſimo.]id ē
ex puriſſimo virginis ſanguie.q̃ fuit aurũ mundũ in ſanctificatõe.mundꝰ in ſpi-
ritusſancti ſuperuentõe.mũdiſſimũ in filij dei conceptõe.q̃ ignis cõſumens ē. Jn fi
lij eni dei cõceptõe ita pfectiſſime purgata eſt mater.vt nec etiã venialit poſtea poſ
ſet peccare. Jdeo caro eiꝰ et ſanguis dicit aurũ mũdiſſimũ.[Et pones i eo ſeptē
lucernas.]id ē ſeptē dona ſpũſſancti.que reqͥeuerũt in chriſto. Et nota q͛ iohes
baptiſta licꝫ ſanctificatꝰ fuerit in vtero.verũtamē potuit poſtea peccare ſaltē veni
aliter. Vñ dicit chriſto Mat.iij.[Ego a te debeo baptizari.]i.a potētia peccandi
q̃ eſt a fomite.purgari ꝛc̃.

Secũda.ꝯſummata virtutũ pfectio. Licet enĩ in baptiſmo infundant virtutes pue- P
ro.nõ tñ cõſummate ſunt.qꝛ nõ poteſt adhuc eas pfecte operando.ſed chriſtꝰ habuit
ꝯſũmatas. Vñ yſa.iiij.[Apphendēt ſeptē mlieres]i. vniuerſe virtutes q̃ p ſepte-
nariũ[virũ vnũ]i.chriſtũ.qui in inſtanti ſue ꝯceptõis fuit vir pfectus q̃ntũ ad ſa
pientiã ꝛ virtutē.et q̃ntũ ad organizatõez mẽbrorũ. Jdeo dicit. Nouũ faciet dñs
ſup terrã.femia circũdabit virũ. Quia alij hoies nouē menſibꝰ formant. De ſapiē-
tia Eccĩ.i. Ois ſapiẽtia a dño deo eſt.ꝛ cũ illo fuit ſemp.ꝛ eſt ante euũ. De virtute
i.ad Chor.i. Jpe eſt dei virtꝰ et dei ſapiẽtia.que vtraqꝫ nec minui poteſt i ſe.nec
augeri. Vñ Boeciꝰ. Stabiliſqꝫ manẽs dat cũcta moueri ꝛc̃.

Tercia.omnis ſapiẽtie ꝛ ſciẽtie plenitudo. Virtꝰ enĩ pficit affectũ.ſapiẽtia intelle- Q
ctũ. Et ipe pfectꝰ fuit in vtroqꝫ. Col.ij. Jn quo ſunt oẽs theſauri ſapiẽtie ꝛ ſcien
tie abſcõditi. Eiꝰ enĩ ſapiẽtia vniformit cognoſcit pterita pſentia ꝛ futura. Vnde
Ecci.xxiij.[Oculi dñi mlto plꝰ lucidiores ſup ſolē ꝛc̃.]Et ponit hic q̃tuor p q̃
oſtendit nihil latere ipiꝰ ſapientiã.ꝛ in infinitũ excedere lucē ſolis. Sol enĩ ſoluꝫ
videt ſupficiē rei ſibi expoſite.ſed nõ interiora ipiꝰ rei. Sed ſapiẽtia dei attingit a
fine vſqꝫ ad finē ꝛc̃. Job.xxvi. Nudꝰ eſt infernꝰ corã illo.nec eſt opimẽtũ pditõi.
Et ideo dicit.multo. Plꝰ ibi ponit.qꝛ oculi ſolis.i.radij ſolũ vidēt corpalia.ocli
dñi ſpũalia. Lucidiores.qꝛ radij ſolis nõ vident niſi pſentia.oculi dñi pterita.p-
ſentia ꝛ futura. Sup.qꝛ ſol ſolũmõ mittit radios ad ea q̃ ſub ipo ſunt.oculi dñi
vident ea q̃ ſupra ſolē ſunt ſicut ea q̃ infra. De hac bñdictõne dr Deutero.xxxiij.
Bñdictio eius q̃ apparuit in rubo veniat ſup caput ioſeph ꝛc̃. Joſeph chriſtꝰ ac
creſcẽs. Vnde. Jeſus pficiebat ſapiẽtia ꝛc̃. Solutio. Eiꝰ ſapiẽtia pficiebat exte
ſiõe nõ inteſione. Sic doctor extẽdens doctrinã i diſcipulos pficit.ꝛ ſicut cande
la que ex ſe candelã accẽdit pficit lumis extenſiõe.nõ inteſione.

Quarta. plenitudo fruitõis.qꝛ ab inſtanti cõceptõis ſue ita plene fruebat.ſic mõ.ꝛ R
qđ eſt mirabiliꝰ.ſm eandē anime partē ſimul patiebat et fruebat. Jdeo dicit i p-
ſona chriſti hoīs. Prouidebã dñm in ꝯſpectu meo ſemp.

Quinta.diuerſarũ naturaꝝ vnio.que ſm Auguſtinũ tal fuit vt deũ faceret hoīem. S
ꝛ hominē deũ. Hec eſt bñdictio dulcedis.qꝛ nec aĩa poſtq̃ʒ a vbo aſſumpta ē ab
eo ſepata fuit.et ita nõ peccare aĩa chriſti potuit.nec caro ſimiliter poſtq̃ʒ a diuinita-
te aſſumpta eſt ab ea relicta eſt.vnde nec pp̃ter hoc corrũpi potuit in ſepulcro. De
iſtis quinqꝫ benedictõibꝰ dicit Deutero.xxxiij. Neptalim abundãtia pfruet. Ne
ptalim interptat dilatatus. Hic eſt chriſtꝰ cuiꝰ fides p totuꝫ mundũ dilatata eſt.
He ſunt[benedictões dulcedis.]Terrene vero bñdictões.de quibꝰ dic ps. Be
atũ dixerunt populũ cui hec ſunt.ſunt amaritudis.qꝛ in amaritudinē cõuertũt.
Sed de hac dulcedine dicit Gene.xxvij. Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni
cui benedixit dominꝰ.

Equitur.[Poſuiſti in capite eiꝰ.]i.in principio pdicatõis eiꝰ[coronã de lapi T
de pcioſo.]i.lapidibꝰ pcioſis.ſcꝫ duodecim aplis.qui eũ pdicantē quaſi coro
na caput ambiebãt. Matth.v. Videns ieſus turbas ꝛc̃. et cũ ſediſſet acceſſerunt

ad eũ diſcipuli eiꝰ.et aperiẽs os ſuũ docebat eos ꝛc̃. Hi ſunt duodecim lapides
quos ſummꝰ pontifex portabat in rõnali. Exod.xxviij. Job.xxix. Cũ ſederē q̃ſi
rex circũſtante exercitu ꝛc̃.

Aliter.[Coronã eterne glorie.]que finē nõ habet. que dicit[de lapide pcioſo.]qui ē
topazion.id ē omnicolor.qꝛ ſm Gregoriũ omni colorē reſplēdet. Eſt ergo ſenſus.
[Poſuiſti in capite eiꝰ coronã de lapide pcioſo.]i.coronã glie omnē decorē habē
tē. Pro hac corona habẽda inq̃ntũ homo pugnauit ipe.et docuit omes pugnare.
qꝛ nõ coronabit niſi q̃ legitime certauerit.ij.ad Thimo.ij. Aſſigna de lapide ſub
ſeptenario vel duodenario.

Moraliter.[Poſuiſti in capite eiꝰ.]i.in mente iuſti.que ē caput. Eccliaſtes.ix. Ole
um de capite tuo ñ deficiat.[Coronã de lapide pcioſo.]i.ornatũ virtutũ. Jn hac
corona q̃tuor lapides pcioſi. Prudẽtia ab ante.vt caueat a futuris. Juſticia a po
ſteriori.vt ſatiſfaciat de pteritis. Tēperãtia a dextris.ne diſſoluat p pſpera. Forti
tudo a ſiniſtris.ne frangat p aduerſa. Et hec corona eſt dyadema.

Tercĩ fructꝰ iſte mirabilis. Vñ ps.[Scitote quoniã mirificauit dñs]i.pa- V
ter[ſanctũ ſuũ]ſcꝫ chriſtũ.qui ē ſanctꝰ ſctõrũ.i.mirabilē fecit.ꝛ h̃ mltipliciter.

Primo Jn cõceptiõe.qñ femia circũdedit virũ. Hiere.xxxi. Jnterl. Gremio vteri
ſui. Jſa.iiij.[Jn die illa]ſcꝫ dñice cõceptiõis[apprehendēt ſeptē mulieres]i.vni-
uerſe virtutes[virũ vnũ]i.chriſtũ.

Secũdo Jn natiuitate.qñ exiuit de vtero virgis clauſa porta. Ezech.xliiij. Por-
ta hec erit clauſa principi.intrãti ſcꝫ ꝛ exeunti.ſicut radiꝰ ſolis intrat ꝛ exit p vi-
trum ſine ſui ꝛ vitri corruptiõe.

Tercio Jn pdicatõe. Job.vij. Nunq̃ʒ ſic locutꝰ eſt homo.ſicut hic loquit. Et pe-
trus Joh.vi. Verba vite eterne habes.

Quarto Jn paſſione.vbi poſuit faciē ſuã vt petrã duriſſimã. Jſa.l. Et ſol obſcurat
us eſt.et petre ſciſſe. Matth.xxvij.

Quinto Jn reſurrectõe. quãdo nõ dedit ſanctũ ſuũ videre corruptionē.ſed cito re
ſuſcitauit.ꝛ clauſo ſepulcro exiuit.

Sexto Jn aſcẽſione.qñ virtute deitatis aſcẽdit cũ triũpho. Jſa.lxiij. Quis eſt iſte
q̃ venit de edom ꝛc̃.gradiens in multitudine virtutꝫ ſue. Propter hec oĩa vocatũ
eſt nomē eiꝰ admirabile. Jſa.ix. Jtē. Cãtate dño cãticũ nouũ.qꝛ mirabilia fecit.

Aliter chriſtus mirabilis X

Jn hoc q͛ cũ eſſet diues voluit p nobis fieri paup.ij. Chor.viij. Scitis grãꝫ dñi
nr̃i ieſu chriſti.qm̃ pp̃ter vos egenꝰ factꝰ eſt cũ eſſet diues.vt illiꝰ inopia vos di-
uites eſſetis.

Quia cũ ſemp eſſet in gaudio.p nobis voluit pati ꝛ mori in tormẽto viliſſimo. ad
Heb.xij. Chriſtꝰ pp̃oſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē ꝛc̃.

Quia cũ eſſꝫ ſume inocẽs voluit iniquꝰ reputari. Jſa.liij. Et cũ iniq̃s deputatꝰ ē.

Quia pati voluit p inimicis. qđ multo plꝰ eſt q̃ʒ ſi p amicis. Vñ Joh.xv. Maiorem
caritatē nemo habꝫ q̃ʒ vt animã ſuã ponat q̃s p amicis ſuis. Habuit tñ maiorē.
quia mortuus eſt p inimicis.

Quia cũ vno ſolo verbo poſſet ſaluare mundũ.qꝛ dixit ꝛ facta ſunt.tñ tot et tanta
p mũdo voluit ſuſtinere. Vnde Luc.ix.moyſes ꝛ helyas loquebant cũ eo de ex-
ceſſu quē cõpleturꝰ erat in hieruſalē. Et hoc totũ fecit vt nos ad amorē ſuũ allice
ret.et viciũ ingratitudis in nobis extirparet. Jngratus enĩ fuerat hõ beneficio
creatõis.qđ ſine pena ei dñs impẽderat. Sed beneficiũ recreatõis nõ ſic. Beatꝰ
Bern̄. Memẽto hõ te et ſi de nihilo factũ.nõ tñ de nihilo redemptũ.

Et nota q͛ q̃druplex fuit volũtas in chriſto.q̃s pater mirificauit.ſicut chriſtꝰ dic de Y
patre.[Sanctis q̃ ſunt i terra eiꝰ mirificauit oẽs volũtates meas in eis.]

Deitatis.hec mirificata eſt omnia que ſunt faciẽdo.

Ratõis.q̃ pati voluit.mori.et reſurgere.que homies etiã ſibi obediẽtes facit mori
pctõ.et reſurgere p grãꝫ. Mirificata ē.pr̃i vſqꝫ ad mortē obediẽdo. Phil. ij.

Senſualitatis.qua voluit nõ mori. Matth.xxvi. Pater ſi poſſibile eſt trãſeat a me

Marginal notes: Chriſtꝰ candelabrũ; Boeciꝰ; Benedictio; Augꝰ; Grego.; Bern̄.; Volũtas

calic iſte. Hec mirificata eſt. ſe verũ hominẽ eſſe oſtendẽdo. et infirmitatẽ noſtrã
ſe veraciter aſſumpſiſſe.
Cõpaſſionis. qua cõpaſſus eſt peccatorib⁹. Luc. xix. Uidens ciuitatẽ fleuit ſup il
lam rc. Oſee. vi. Miſericordiã volo et nõ ſacrificiũ. Quã mirificauit. etiã indignis
cõpatiendo. Has inquã volũtates mirificauit ſanctis nõ iudeis. aut paga
nis. qr his ſcandalũ vel ſtulticia. i. ad Chori. i. rc. ſanctis ſcz qui ſunt i terra ei⁹
id ẽ qui ſpem ſuã quaſi anchorã in illa terra que eſt ei⁹. ſcz terra viuentiũ fixerũt.
ne ſeculi fluctibus ſubmergant.
Multa alia de hoc fructu mirabili inuenies libro. xij. particula pma. x. ver
ſu orti cõcluſi. vbi ille ort⁹ dicit mirabil. que debuiſſent hic ſcribi.

De maria frequenter ſalutanda Capitulũ. viij.

Igitur quia tam dulcis. tã feſtiua. A

tam celebris. tã deuota. tã efficax. tã ſuauis. eſt ſalutatio quã chriſt⁹ man
dauit beate virgini marie quãdo mũdũ hac mediatrice ſaluare decreuit.
dignũ et iuſtũ eſt vt a chriſticolis creberrime et deuotiſſime recitet in terris. cũ a
celicolis (vt vere credimus) frequẽter in celis ad honorẽ et gloriã virginis glorioſe. Uñ
canit eccliã. Te laudant angeli rc. Si eni tã affectuoſe et ſedule ſalutam⁹ caput
nudam⁹ inclinamus. aſſurgim⁹ genua flectim⁹. ſalutatõnẽ toties replicam⁹ fa
miliares et cognatos. ac ſocios magnatũ. quorũ cõſilijs et auxilijs in curijs indi
gemus. et ipoꝝ beniuolentiã captam⁹ exenijs et munerib⁹. et quibuſcũqꝫ pualere
mus modis. quid faciẽdũ eſt tã potẽtiſſime matri in curia vnigeniti ſui. cui nõ ſo
lũ efficaciter ſupplicare. ſz etiã materna autoritate pualet imperare.
Itẽ ſi ioculator eſuriens ad plenã mẽſam diuitis cãtauerit. nũquid ei cib⁹ negabit. B
Similiter ſi qs tẽporalia cõtemnens. et gratiã eſuriens veniat ad mẽſam matris
dñi toto corde et affectu dicẽs. Aue maria gratia rc. Nũquid ipa largitã ei gr̃ã
poterit denegare. Saltẽ ex quo gratia plena eſt. vl aliqua fragmẽta gratie largi
etur. Ipa eni fauus melle⁹ eſt. cui dicitur Cãti. iiij. Fauus diſtillãs labia tua. q
ſi bene cõpreſſus fuerit tactu labiorũ deuote orãtis. dulcedinẽ melleã facile diſtil
labit. Ipa vell⁹ gedeonis madefactũ rore gratiarũ. quod cõpreſſiõe leuiſſima de
uote ſalutatõis et oratõnis. larga diſtillabit ſtillicidia ſuper terrã cordis humani.
Ipa virga gracillima eſt p ſummã humilitatẽ. que flatu aure tenuis. id ẽ humilis
ſalutatõis vel oratõis facile poterit inclinari. Inclinata vero ſecũ afferet flores et
fructũ ſuum.
Item ſi quis aſſidue magnatẽ aliquẽ aut potentẽ ſalutaret. licz indignabundũ et ſu C
perbũ. nõ eſſet tam illiberalis quin ſalutatorẽ ſuũ reſalutaret aliqndo. ſaltẽ vict⁹
importunitate. iuxta illud Eccliaſtici. xliij. Erubeſce a ſalutãtib⁹ de ſilẽtio. Nun
quid magis indignãtis nature erit mater miſericordie mulierũ humilliꝫa. Ab
ſit. Reſalutat autẽ beneficia tribuẽdo. Satis eni pbabile et credibile eſt. qꝫ qui ſe
pe beate virgini ſalutationẽ angelicã replicaret. ſcz. Aue maria. vſqꝫ. fruct⁹ vẽtris
tui. ipm benedictũ fructũ a bñdicta matre qñqꝫ in pmiũ reportaret.
Sed notãdum qꝫ qui beatã virginẽ digne ſalutare vult aut orare. oportꝫ eũ pri⁹ ani D
mã pparare. Unde eccliaſtici. xviij. Ante oratõem ppara animã tuã. et noli eſſe qſi
homo qui tẽptat deum. Alioquin oportebit eũ iterare oratõem ſuã. qd phibetur
Eccliaſtici. vij. Nõ iteres verbũ tuũ in oratõe. id ẽ ſic deuote ora qꝫ nõ oporte
at iterare. Gregori⁹. Hic ſcilicꝫ vir ſapiẽs nequaqꝫ nos phibet ſepi⁹ veniã pete
re. ſz culpas iterare. Ac ſi apte dicat. Cum male geſta fleueris. nequaqꝫ rurſus fa
cias quod fletibus iterũ plãgas. Minus enim efficax et vtilis eſt marie ſalutatio
vel directa ad eã oratio. cũ pſumitur ab indigno. Unde anteqꝫ dñs orare doceat
diſcipulos Matth. vi. pmittit de virtutib⁹ inſtructionẽ. Sicut eni peccatores
deus nõ audit. Joh. ix. ſic nõ eſt ſpecioſa laus vel ſalutatio in ore peccatoꝝ. Ec
cleſiaſtici. xv. In oratõe que deſunt nobis ſuggerim⁹. et rogam⁹ et querim⁹ no
ſtre cõpaſſionẽ miſerie. Sed hãc nõ meret. qui aliene glorie cõgratulari neſciunt.

Grego.

Sic enim celeſti hieruſalẽ cõmunicamus in ratõne dati et accepti. cũ ei cõgratu
latione impendim⁹. et ipa viciſſim cõpaſſionẽ nobis. Qꝫ ſi ſanctorũ omniũ gau
dio cõgaudendũ eſt vt eos habeam⁹ ppicios. magis et frequẽtius oportet beate
virgini cõgaudere. cui riſum fecit dñs. vt omnes audiẽtes pariter corriderẽt. Si
cut dicit ſara Gene. xxi. Que figurabat mariã. Hinc eſt qꝫ a fidelib⁹ conſueuit
hec ſalutatio frequẽtari. nec ad inſipientiã ſalutãtib⁹ ſi ſe dignos exhibeant. et ſe
pparent ad ſalutandũ.
Qꝫ autẽ hec ſalutatio acceptabil ſit marie. oſtendit in eo qꝫ prius ab angelo legitur E
ſalutata. nec ipo foris ſtante. ſz ingreſſo ad eã. Ergo et angelũ te eſſe oportꝫ. et ad
eam intrare. ſi digne volueris ſalutare mariã. Angelũ facit. puritas. caritas. humi
litas. que tria inueniunt i angelis peminere. Puritas. quia ſicut a carne ſic a car
nis illecebris penit⁹ ſunt imunes. Et ſicut dicit Hieronym⁹. In carne pter car
nem viuere nõ humana vita eſt. ſed celeſtis. Caritas i vite cõmuniõe probat. qr
celeſtis hieruſalẽ participatio ei⁹ in idipſum eſt. quia null⁹ ibi ſuũ aliquid eſſe di
cit. ſed ſunt illis omnia cõmunia. Humilitas angelorũ in obediẽtia et miniſterio
cõprobatur. in quo ſine murmure. ſine cõtradictõne. ſine deceptõe dño cõtempe
rant. Qui eni per tres iſtas virtutes angelũ ſe nõ exhibet. nõ eſt idoneus vt ad ſa
lutandã virginẽ admittat in cõclaue celeſti. in quo maria aſſumpta eſt ad ethereũ
thalamũ. in quo rex regum ſtellato ſedet ſolio. Hec tria agnouit angel⁹ in maria.
et hec tria querit glorioſa virgo in ſuis ſalutatorib⁹ inuenire. Unde et qꝫ gratia
plena dicit. ad humilitatẽ refertur. que ſola gratia meret impleri. quia ſicut dicit
Jaco. iiij. Deus ſupbis reſiſtit. humilib⁹ dat gratiã. Domin⁹ tecũ. ad caritatẽ.
quia deus caritas eſt. et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. Bene
dicta tu i mlierib⁹. ad puritatẽ. Qꝫ ſi hec habeas. et p hec angel⁹ ſis. neceſſariũ
eſt vt ſis gabriel. id ẽ fortitudo dei. vt ñ tue aſcribas fortitudini qcquid boni ha
bueris. ſed diuine. Et ſic tibi patebit ad mariã ingreſſus.
Itẽm qꝫ digne tantã reginã ſalutare nõ ſit qlibet dignus. oſtendit dñs cum ad eam F
ſalutandã nõ niſi angelũ miſit. Per hoc euidẽter oſtẽdens. qꝫ qui ſalutatõem ſuã
ab ea deſiderat acceptari. angelicã vt ſupra dictũ eſt vitam debet imitari. Ut ſit
videlicꝫ pacific⁹. quia inter angelos maior nõ opprimit minorẽ. ſed omnes in ſu
ma pace et quiete cõſiſtunt. Sit etiã humilis. Angelus enim hominẽ qui terra
et cinis eſt. nõ dedignat cuſtodire. nec inde erubeſcit. Sit obediẽs. id ẽ precepta
domini adimplẽs ſine inuidia. Stella enim differt a ſtella in claritate. nec tñ vna
alij ſuam inuidet claritatẽ. Similiter angelus bono cuiuſlibet ſocij nõ inuidet. ſz
cõgaudet. Has pperates attribuit Beda angel ſup illõ Exod. xxv. Facies mihi
ſanctuariũ iuxta omnẽ ſimilitudinẽ quã oſtendã tibi.
Nota etiã qꝫ ad ſalutationẽ marie tria principaliter nos inuitãt. ſcz gabrielis exem G
plũ. qui eã primus legit ſalutaſſe. etiam anteqꝫ eſſet mater dñi. Reſalutatõnis lu
crũ. vt ſupra. Et iohãnis tripudiũ. Si enim nos ſe ſalutãtes reſalutauerit. exul
tabit in gaudio infans. id ẽ gaudiũ ineffabile in vtero mẽtis noſtre. vt poſſimus
dicere. Ecce vt facta eſt vox ſalutatõis tue in aurib⁹ meis exultauit in gaudio in
fans in vtero meo. Hinc dicit aplus ad Roma. xvi. Salutate mariã q multũ la
borauit in vobis. pro vobis orãdo. in egiptũ fugiẽdo. paupratẽ ſuſtinẽdo. Sz H
qualiter ſalutabis. frequẽter. fideliter. ſapiẽter. Frequẽter. quia tota pulcra ẽ. Cã
ticorũ. iiij. Iſaie. xxiij. Bene cane. frequenta canticũ. vt memoria tui ſit. Fideli
ter. vt corde ore et opere ſalutet. Ne merito poſſit btã virgo illud reſpõdere Iſa.
xxix. Popul⁹ hic labijs me honorat. cor autẽ ipſoꝝ longe eſt a me. Sapiẽter. vt
recta intentõne ſalutet. Quidã enim ſalutãt nobiles puellas. vt de illarũ familia
ritate iactare ſe poſſint. Sic multi ſalutant frequẽter mariã. vt eã diligere vide
antur. Sed tales nõ reſalutat. quia ipa nouit abſcõdita cordis. ſicut dicit ipa Ec
cleſiaſtici. xxiiij. Penetrabo omnes inferiores terre. et inſpiciã omnes dormien
tes. Nota nõ ſunt digni ſalutari a nobis excõmũicatus. hõ alteri⁹ legi. hoſtis. I

Hiero.

Beda

Diabolus excōmunicatus eſt: quia falſificauit bullā ſummi pontificis. i. formā ſuam qui erat ſignaculū ſimilitudīs dei. Ezechiel. xxviij. Item incendiarius fuit ſanctorū locorū. id ē illoꝝ duorū temploꝝ que fecerat deus. ſcꝫ adam et eue. Omnes enī iuſti templa ſunt dei. vt dicit̄ .i. ad Chorin .iij. et .vi. Templū dei ſanctum eſt qḋ eſtis vos. Itē manus violentas iniecit in clericū. imo in ipm papam. id eſt chriſtū. Et quia nō habet ſupiorē a quo petat abſolutionē. et ab illo ñ vult. ideo nō poteſt abſolui. Propter hoc dicit̄ .i. Regū .ij. Si peccauerit vir ī virū placari ei poteſt deꝰ. ſi autē ī deum peccauerit vir. quis orabit ꝓ eo: Ille excōmunicatus ſalutat nos. dū peccata ſpiritualia ſuggerit vt interficiat. ſicut ioab amaſam ſalutando occidit. ij. Regū. xx. Hunc reſalutat. qui eius ſuggeſtioni cōſenſum preſtat. et fit excōmunicatus. ad Roma .i. Non ſolū qui ea faciūt. ſed qui eis cōſentiunt digni ſunt morte. Nō ergo ſalutandꝰ vl̄ reſalutādus eſt excōmūicatus. Iohan. ca. ij. Si quis venit ad vos et hāc doctrinā nō affert. nolite recipere eū ī domū. nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue. cōmunicat opibus eꝰ malignis.

Homo alteriꝰ legis eſt caro. cuiꝰ lex contraria eſt legi ſpiritꝰ. ad Rom. vij. Uideo alterā legē in mēbris meis. repugnantē legi mentis mee. Horū autē qui ſunt alterius legis quidā ſunt gentiles idola colentes. ſcꝫ motus luxurie. qui in corde ſuo faciūt maſculinas imagines ⁊ femininas. ſic dicit Ezech. xvi. Feciſti tibi imagines maſculinas. et fornicata es in eis. Alij ſunt iudei qui legē ⁊ ſacrificia carnaliter ſeruāt. id ē motus gule. Alij heretici latenter corrūpentes. id ē motus ſub ꝓtatis vel neceſſitatis ſpecie ad peccatū inclinantes. Primi. i. pagani ſunt occidendi gladio abſtinētie. Pſal. Accingere gladio tuo ſup femur tuū potētiſſime. Iudei nō ſunt occidendi. ſed fame ⁊ miſeria cruciādi. Heretici vero ſunt cōburendi igne. quia ſpirituiſancto cōmittendū eſt vt reuelet in talibus vtrū ſpiritus ſint ex deo. Hic homo alteriꝰ legis ſalutat. dū caro voluptatē ſuggerit. hunc reſalutat qui cōſentit ⁊ excōmunicatꝰ efficitur. Eccleſiaſtici. ix. Cū ſaltatrice ne ſis aſſiduꝰ. nec audias illā. Hoſtꝭ eſt mūdus. Unde Iaco. iiij. Quicūqꝫ voluerit eſſe amicus huius mūdi. inimicꝰ dei cōſtituitur. Hic ſalutat. dū diuitias ſuggerit vl̄ honores. dicēs cū iuda. Aue rabi. et oſculatur eū. et prodit ſimul. ſed nō eſt reſalutādus ꝑ conſenſum. Unde ps. Diuitie ſi affluāt nolite cor apponere. Horū triū ſalutatōnes nō recipit maria. quia humilis ⁊ pauper et virgo fuit. vt dictū eſt. Et ideo merito dixit ei angelus. Aue. id eſt ſine omni ve.

Finit primus liber de angelica ſalutatōe.

Incipit liber ſecundus de laudibus

beate marie habens ſeptem particulas

In prima agit̄ de .xl. ſpecialibꝰ cauſis quare marie ſeruiendū.
In ſecunda agit̄ quomodo ipſa nobis ſeruiuit in filio.
In tercia quomodo ipſi ſeruiendū de corde.
In quarta quō ipſi ſeruiendū de ſingulis membris et ſenſibꝰ.
In quinta quomodo ei ſeruiendū de ore ⁊ labijs.
In ſexta diſtinguit̄ que ꝓprietates neceſſe ſint volētibus ei ſeruire ad beneplacitū ſuum.
In ſeptima agit̄ de feſto eternitatis ad qḋ hō redijt ꝑ mariā et partū ipſius.

Incipit particula pͥma de .xl. ſpecialibus cauſis quare marie ſit ſeruiendū.

Cauſa multipici ſeruire dei genitrici Debes dū viuis. poſt mortē viuere ſi vis.

Prima. Quia filius dei cuiꝰ omnis actio chriſtiani eſt lectio. honorat et magnificat matrē ſuam. iuxta qḋ ꝑcipit̄ Exod. xx. Honora patrē tuū et matrē tuā ⁊c̄. Mater enī chriſti ꝑ naturā. mater eſt populi chriſtiani ꝑ gratiā. Ideo de matre ſua dicit ipſe chriſtꝰ Iſa. lx. [Domū maieſtatis mee. ſcꝫ mariā glorificabo.] Et paulo poſt. [Locū pedū meoꝝ glificabo.] Caput chriſti diuinitas. i. Chori. v. Caput chriſti deꝰ. Pedes quibꝫ venit ad nos hūanitas. cuiꝰ locꝰ vterus ꝟginalis. Quē ſcꝫ locū ꝑut poſſumꝰ debemꝰ honorare. qꝛ oīa bona venie gratie ⁊ glorie nobis inde affluxerūt ⁊ affluūt inceſſanter. Eccēs. i. [Ad locū vnde exeūt flumia reuertunt̄ vt iteꝝ fluant.] i. reuerti debēt ꝑ iugē recordationē. ꝑ debitā veneratōē. ꝑ gratiarū actionē. et h̄ vt iterū fluant.

Secūda. Quia ſpūſſctūs mariā ꝑcipit honorari. ibi. Adorate ſcabellū pedū eiꝰ qm̄ ſanctū eſt. Quere libro. x. titulo. ix. qꝫ maria dicit̄ ſcabellū. Hoc ſcabellūꝫ ad litterā adorauerūt tres magi adorātes mrēm cū filio: Mat. ij. Honorare ſiquidē mariā theſaurizare eſt ſibi vitā eternā. Ecci. iij. Sicut q̄ theſaurizat. ita et q̄ honorificat matrē ſuā. i. mariā. Eph. vi. Honora prēm et mrēꝫ tuā. qḋ eſt mādatū primū in ꝓmiſſiōe. vt bñ ſit tibi. et longeuꝰ ſis ſup terrā. Pater nr̄ chriſtꝰ q̄ genuit nos ſm̄ qꝫ deꝰ. Uñ Iaco. i. Uoluntarie genuit nos ꝟbo ꝟitatis ⁊c̄. Et ſm̄ qꝫ hō mirabiliter pepit nos in dolorib⁹ paſſionis. Uñ Ioh. xvi. Mlier. i. humana chriſti natura. cū parit triſticiā habꝫ ⁊c̄. Uñ dixit Mat. xxvi. Triſtꝭ eſt aīa mea vſqꝫ ad mortē. Mater nr̄a mariaꝗ licꝫ nō niſi vnicū filiū carnaliter genuerit. i eo tamē ſpūalis mater effecta eſt magne multitudinis filioꝝ. q̄ꝝ ꝑmogenitꝰ chriſtꝰ. ad Ro. viij. Libro. vi. titulo ꝑmo. qꝫ maria mater. mlta inuenies de huiuſmodi.

Tercia. Quia q̄cq̄d reuerētie et honoris matri exhibet̄ totū redūdat in filiū. et ecōuerſo. Uñ Ecci. iiij. [Qui ſeruiūt ei obſeq̄ntes erūt ſancto.] i. chriſto. q̄ eſt ſanctus ſctōꝝ. Dañ. ix. Et eos q̄ diligūt eā diligit deꝰ. Sicut enī q̄ nō honorificat filiū nō honorificat patrē q̄ miſit illū. Sic ecōtra nō honorificat filiū q̄ nō ho-
Hiero. norificat matrē que genuit illū. Hieronymꝰ. Nimirū honor matris. eius eſt qui natus eſt ex ea. Idē. Nullꝰ honor matris aliꝰ eſt niſi cū ille iure honorat̄ q̄ naſci dignatꝰ eſt ex ea. Idē. Nulli dubiū quin totū ad gloriā chriſti ꝑtineat. q̄cquid di-
Bern. gne genitrici eiꝰ impēſū fuerit ac ſolēniter exhibitū. Btūs ber. Nō ē dubiū q̄cq̄d in laudib⁹ matris ꝓferimꝰ ad filiū ꝑtinere. ⁊ rurſus cū filiū honoramꝰ a mr̄is gloria nō recedimꝰ. Ad h̄ deſignādū btā illa mulier q̄ extollēs vocē de turba Luc. xi. volebat filiū collaudare. dixit illi. Btūs vēter q̄ te portauit. ⁊ vbera q̄ ſuxiſti. intelligēs ꝑ ſpirituſanctū i matris laudibꝰ filiū collaudari. Itē Idē ſignificatū eſt Canti. ij. Ubi poſtqꝫ ſe laudauerat filiꝰ dicēs. [Ego flos campi ⁊c̄.] ſtatim trāſit ad ꝯmēdatōem matrꝭ dicēſ. [Sicut liliū inter ſpinas. ſic amica mea inter filias.] q̄ oñdit qꝫ laus ſua laus mr̄iſ ē. ⁊ ecōuerſo. Et vocat eā amicā. ad oñdēdū qꝫ ſicut oīa ꝯmūia ſunt ꝟe amātibꝰ. ſic laus vtriuſqꝫ ꝯmūis eſt vtriqꝫ. ⁊ qꝫ poſt laudē filij
Hildefonſus ſuccedit laus matrꝭ ꝑmo loco. Itē btūs hildefonſus. Ut fiā ſeruꝰ deuotꝰ filij generati fidelꝫ appeto fieri ſuꝰ genitricꝭ. ⁊ vt ꝯpber ſuire dño i teſtioniū q̄ꝛo ſup me dominiū mr̄is eiꝰ. Sic ei refert̄ ad dñm qḋ ſuit̄ ancille. ⁊ redūdat i filiū qḋ īpēdit̄ mr̄i. ſic altnat i nutritū qḋ adhibet̄ nutrici. Sic trāſit honor i regē q̄ defertur i famulatu regine.

Quarta. Quia ꝑ ipſaꝫ ⁊ i ipſa ⁊ ex ipſa auget̄ glia patris et filij et ſpūſſancti. Uñ i Pſal. [Magnus dominꝰ et laudabilis nimis in ciuitate dei noſtri in monte ſancto eius.] Licꝫ enim in omni creatura ſit deus

magn⁹ et laudabilis nimis .tam̄ nominatiue dicit̃ magnus et laudabil̃ nimis in ciuitate dei noſtri. que eſt maria. De qua dicit̃. Glorioſa dictã ſunt de te ciui‑tas dei. Alanus Alcuin⁹. In hac ciuitate et in hoc mõte [magnus dominus⁹ τ laudabil̃ ni‑mis.] Imo audacter dico. maior et laudabilior q̃ in omnib⁹ creaturis. Qui eni ce‑lo terraq̧ nõ capitur. et qui mũdũ pugillo cõtinet. hui⁹ vtero clauſus eſt. et inde aſſumpſit vnde patri obediẽs vſq̧ ad mortẽ extitit. propter quod et deus exalta‑uit illũ. et dedit illi nomẽ quod eſt ſup omne nomẽ. Dicat qui melius ſentit. In nullo quippe mihi videt̃ maior deus q̃ q̧ ſe humiliauit homo fact⁹. nec vnq̃ lau‑dabilior q̃ q̧ factus eſt clementior. qui omnipotẽtiã ſuã maxime parcẽdo et miſe‑rẽdo manifeſtat. Propter h̃ dicit̃ de maria .i. Cho. xi. Mulier glĩa eſt viri. Et pro‑uerb. xij. Mulier diligẽs corona eſt viro ſuo.

Quinta. Quia p ipſam et in ipſa τ cũ ipſa τ ab ipſa habet mũdus et habuit τ ha‑biturus eſt omne bonũ. id ē chriſtũ. qui eſt omne bonũ. et ſummũ bonũ. et ſi‑ne quo nihil bonũ. qui eſt ſolus bon⁹. Unde ipſe dicit Luce. xviij. Nemo bonus niſi ſol⁹ deus. Et ſine quo nemo bonus. qui omnib⁹ omnia factus eſt. vt oẽs ſal‑uos faceret. τ q̃ in futuro erit omnia in omnib⁹ .i. ad Chorin. xv. id ē ſufficientia omniũ. Uel omne bonũ poteſt dici illud triplex bonũ. ſine quo nõ habet̃ ſummũ bonũ qđ ē chriſt⁹. Bonũ .ſ. venie grãe et glĩe. Ideo de maria dicit hũana natura ſap. vij. Uenerũt mihi oĩa bona pariter cũ illa τc̃.

Sexta. Quia inuẽta maria inuenit̃ omne bonũ. Uñ ipſa dicit puer. viij. Qui me inuenerit inueniet vitã. et hauriet ſalutẽ a dño. Ecce vita gratie in pſen‑ti. et ſalus eterna in futuro. Et in his duob⁹ cõſiſtit q̃cquid neceſſariũ eſt. Ideo puerb. xviij. dicit̃ de maria. Qui inuenit mulierẽ bonã id ē mariã inuenit bo‑nũ. τ hauriet iocũditatẽ a dño. Iocũditatẽ duplicẽ. cõſciẽtie hic. leticie ĩ futuro.

Septima. Quia diligit diligẽtes ſe. imo etiã ſeruit ſeruientib ſuis. ſicut infra oſtendet̃. Unde dicit puerb. viij. Ego diligẽtes me diligo. Sed quicũq̧ di‑ligitur a matrẽ diligit̃ et a filio. et econuerſo. et per cõſeq̃ns a tota curia celeſti. Uñ ſapie. viij. Hanc amaui τc̃. Quere infra particula .iij. titulo q̧ debem⁹ marie dile‑ctõem. Ideo dicit ipſa cum filio Ioh. xiiij. Qui diligit me. diliget̃ a patre meo et a filio meo. et ego diligã eum τc̃. Sequit̃ in autoritate pma. Et qui mane vigi‑lauerint ad me inuenient me. Uigilandũ eſt ad mariã. mane gratie. fugata nocte peccati. Item mane. innouata cõſcientia per penitẽtiã. Itẽ mane. vt volens ei ſer‑uire prius exierit a nocte peccati. Item mane tẽporis ſurgendũ eſt ad celebran‑dum ſeruitiũ eius. Uigilauerint ad me id ē propter me habẽdam τ inueniẽdã. Item ad me. id ē ad ſeruitiũ meũ quod decantandũ eſt vigilanter et attẽte. Unde multa miracula legunt̃ accidiſſe. Sequitur. Inuenient me. Felix inuẽtio inue‑nire gratie inuentricẽ. qua inuenta inuenit̃ omne bonũ. Eccl'iaſtici. xxxij. Qui vi‑gilauerint ad illam. excipient ei⁹ benedictionẽ. Ideo iuſtus quilibet tradere de‑bet cor ſuũ ad vigilandũ diluculo ad dominã. per quam redemptus eſt et reconci‑liatus. Eccl'iaſtici. xxxix. Item ſapiẽtie. vi. Qui de luce vigilauerit ad illã nõ la‑borabit. ſcilicet diu vl̃ in vacuũ. Aſſidentẽ eni illam forib⁹ ſuis inueniet ſemp paratam auxiliari et pulſantẽ vt intret. Unde dicit in apocal. iij. Ego ſto ad oſtiũ liberi arbitrij. Fores anime p quas ad animã intrat gratia marie. ſunt timor τ amor ma‑tris et filij. Iſtis foribus aſſidet pietas marie vt radius ſolis ad feneſtrã clauſam. que ſi aperiat̃ ſtatim intrat radius. Aſſidet etiã tanq̃ ianitor τ cuſtos. ne diabo‑lus vel peccatũ ſubintrẽt portas noſtras ad iugulandũ et depdanduz. Porte iſte ſunt noſtri ſenſus exteriores. Unde dictũ eſt abrahe Gene. xxij. Poſſidebit .i. cuſtodiet ſemen tuũ id ē viri iuſti. qui ſũt filij abrahe portas .i. quinq̧ ſenſus inimicorũ ſuorũ .i. demonũ et viciorũ. quibus intrant ad animã iugulandam. Hieremie. ix. Mors intrat per feneſtras ſenſuũ ſcilicz. Si de ſapientia intelli‑gatur. fores eius duo teſtamenta. Itẽ ſapiẽtie. vi. Qui vigilauerit pter illam id ē mariã vel ſapientiam adipiſcendã cito erit ſecurus. quoniaz dignos ſe ipſa

id ē mũdos et humiles circuit querẽs. circuit id ē vndiq̧ munit ne aliq̃ parte pa‑teat ingreſſus hoſti. τ in vijs ſuis ſcilicet in viis videlicz imitãdis oſtẽdit ſe illis hi‑lariter. Uie illi⁹ ſunt. humilitas. pietas. caritas. veritas. et hmõi. De quib⁹ ipſa cũ ſapiẽtia dicit Prouerb. viij. Beati qui cuſto diũt vias meas. Et de quibo dicit̃ Prouerb. iij. Uie eius vie pulcre. et oẽs ſemite illi⁹ pacifice. Itẽ de his dic ipſa Eccliaſtici. xxiiij. In me gratia oĩs vie. ſcz que ducit ad vitã. id ē ad filiũ me‑um. qui eſt vita. Cuſtodiẽtib⁹ τ ambulãtib p has vias oſtẽdit maria ſeipſaz hila‑riter occurrẽdo et h̃ mũdo. τ in omni puidẽtia. quã ipſa dat ad ɔſeruãdã aĩam. Oc‑curret illis q̃ſi adiutrix fideliſſima.

Boeci⁹ Octaua. Quia ſumm⁹ honor. ſumma gloria. τ ſũma vtilitas eſt ſeruire marie. et ē ei⁹ eſſe familia. Ei eĩ ſeruire regnare eſt. ſicut dicit Boeci⁹ de dño. τ eius agi frenis ſumma libertas eſt. Uñ et dicit̃ ei a filio. imo a tota trinitate Iſaie. lx. Gens et regnũ quod nõ ſeruierit tibi peribit. τ gẽtes ſolitudine vaſtabunt̃. Bene dicit ſolitudine. quia deſtituti tãte matris auxilio. et p cõſequens deſtituunt̃ au‑xilio filij. et totius curie celeſtis. Sed ve ſoli. quia cũ ceciderit nõ habet ſubleuã‑tem. Eccliaſtes. iiij. Seru⁹ autẽ marie ſi ceciderit nõ colliditur. qr dña miſericor‑diter ſupponet manũ ſuã. Ipſa eni ſola poſt filiũ comes eſt. q̃ poſſit ſubleuare ca‑dentẽ. Uñ dicit cum filio Oſee. ix. Ue eis. cũ receſſero ab eis vaſtabunt̃.

Philo Iocunda eſt ad cõfabulãdũ. Uñ Sapiẽtie. viij. Erit allocutio cogitatiõis et tedij mei. Philo. Facũdus comes in via p vehiculo eſt.

Humilis ad miniſtrãdũ. Quod apparuit Luc. i. qñ miniſtrauit elizabeth minori ſe.

Diues ad exhibendũ. Sapiẽtie. viij. Sciens quoniã mecum communicabit d bo‑nis ſuis.

Comes iſta Potens ad protegẽdũ. Unde ipſi poteſt ſecure dicere ſeru⁹ ei⁹ illud Iob. xvij. Po‑ne me iuxta te. et cui⁹ vis manus pugnet cõtra me.

Sapiens ad inſtruẽdum. Quia doctrix eſt ſapiẽtie dei. Sapie. viij. Prouer. xiij. Qui cũ ſapiẽtib⁹ gradit̃ ſapiens erit. amic⁹ ſtultorũ ſimil̃ efficiet̃.

Miſericors ad ſupportãdũ. Unde de ſeruo ei⁹ dicit̃ in pſ. Cũ ceciderit nõ colli‑det̃. quia domina ſupponet manũ ſuã.

De illis autẽ qui nolũt ſeruire marie. vel qui peccant in eam. dicit̃ Iſaie. xlv. Con‑fundant̃ omes qui repugnant ei. vt iudei. pagani. heretici. et blaſphemi. Itẽ Ec‑cleſiaſtici. iij. Maledictus eſt a deo qui exaſperat matrẽ ſuã. id ē mariam. Ipſa etiã dicit Prouerb. viij. Qui in me peccauerit ledet animã ſuã. oẽs qui me ode‑runt diligunt mortẽ. Quia qui diligit iniquitatẽ odit animã ſuam. Sic Thobie xij. Qui faciũt peccatũ et iniquitatẽ. hoſtes ſunt anĩe ſue. Talib⁹ dicit̃ Baruch iiij. Obliti eſtis eum qui nutriuit vos. et matrẽ veſtrã contriſtaſtis. id ē eccleſiam vel mariam.

Nona. Quia de fonte vite qui eſt apud deum. imo qui ipſe eſt hauriens ſitula humilis et deuote orationis. larga refũdit ſtillicidia ſeruis ſuis. maxime ſi habeant vaſa cõuenientia. Quere libro. iiij. titulo. xxij. de miſericordia ei⁹. Unde dicit cũ filio Ioh. vij. Qui ſitit veniat ad me. et bibat. Quere libro. xij. particula prima. ſcilicz de orto. verſu. vi. vbi ortus dicit̃ ſitibũdus. Et hec impetratio gra‑tie figurata eſt Iohã. ij. Ubi vino deficiẽte in nuptijs vinum impetrauit a filio. Nec ſolũ gratiã impetrat. ſed et impetratã conſeruat. Et hoc neceſſe eſt. q̧ ſicut di‑

Grego. cit gregori⁹. Cito bonũ perdit̃ quod a largiente nõ cuſtoditur. Propter hoc illi conuenit illud Eccliaſtici. xvij. Gratiã hominis quaſi pupillã cõſeruabit. Gratia

Grã eſt pupilla cõparat̃ pupille. quia ſicut pupilla cito ledit̃. ſic gratia dei de facili amittit̃. Item quia ſicut pupilla diligẽtiſſime conſeruat̃. ſic et gratia dei omni ſtudio et omni di‑ligentia debet cõſeruari. Item quia ſicut ſubtracta pupilla nihil valet oculus. ſic nihil valet homo ſine gratia dei. Item pupilla eſt parua et nigra. ſic gratia dei ab effectu. quia hominẽ facit paruũ et contemptibilẽ in oculis ſuis. Item quia ſicut pupilla oculum. ſic gratia illuminat opus noſtrum. Item quia ſicut du‑plex pupilla duplici oculo eſt neceſſaria. ſic et nobis duplex gratia pueniens. ſ.

Gregꝰ. ꝛ ſubſequēs. Unde gregoriꝰ. Tua nos dn̄e gracia ſemper et preueniat et ſequatur ꝛc̄. Ita qꝫ ſicut in pupilla ↄſiſtit vis viſus corporalis. ſic in gr̄a dei vis viſus ſpiritualis.

Decima. Quia filio irato potentiſſime reconciliat ſeruos et amatores ſuos. Loquitur enim pacē in plebē ſuam. et ſuper ſeruos ſuos ꝛc̄. Imo et ſuper oēs ſe ſupplicater inuocātes. ſicut patet in Theophilo.

Undecima. Quia tanta eſt eiꝰ benignitas qꝫ nulli formidandū eſt accedere ad eam. Quere libro. iiij. titulo. xxiiij. de benignitate eiꝰ.

Fulbeꝰ carnotē. Duodecima. Quia tanta eſt eiꝰ miſericordia qꝫ ab ea nullꝰ repellitur. Quere libro. iiij. titulo. xxij. de miſericordia eius. Fulbertus carnoteñ. Que priuilegio virtutū in terris inſignis enituit. nunq̄ terrigenis patrocinari deſiſtit.

Tredecima. Quia donis et cariſmatibꝫ edificat ſeruos ſuos. vt filij ſui ꝛ ſpūſſancti digna fiāt habitatio. Prouerb. xiiij. Sapiēs mulier edificat domū ſuam. i. familiā. Si ergo edificari deſideras in habitaculū dei in ſpūſctō. ad Eph. ij. in fine. da operā aſcribi familie eius.

Quō maria veſtit ſeruos ſuos. Quartadecima. Quia multiplici virtute q̄ſi multiplici veſte adornat ſeruos ſuos. deſignata per dorcadem. que pauperes veſtiebat. Actuū. ix. Propter hoc de ipa ſcriptū eſt Prouerb. xxxi. Nō timebit domui ſue a frigoribꝰ niuis. Frigora niuis gelicidiū peccati. Unde Eccī. xliij. Frigidus ventus aquilo flauit ꝛc̄. Uel frigora niuis. pena gehēnalis. Unde Job. vi. Qui timēt pruinā irruet ſuper eos nix. Hoc dicitur de nolētibus agere penitentiā in p̄ſenti. Pruina gelaſcit in infimis. et cito deficit. et ſignat penā tēporalē leuem et tranſitoriā. Nix ruit de ſupernis. et ſignat diuinā vindictā. que ſubito ruet ſuper capita impiorū. Unde parab. i. Cum irruerit ſuper vos repētina calamitas ꝛc̄. Que ſcilicꝫ vindicta durationis eſt ineternū. ſicut in libano ſunt niues cōtinue. ſicut dicitur Iere. xviij. Nunquid de petra agri deficiet nix libani ꝛc̄. De huiuſmodi niuibus dicitur item Job xxiiij. Trāſibunt ab aquis niuiū ad ardorē igniū vel nimiū. Uel hec frigora ſunt p̄ſecutiones malorū. qui cōgelati ſunt a flatu aquilonis. Eccliaſtici. xliij. Imperio ſuo accelerauit niuē. Sequitur. Omnes enī domeſtici eiꝰ veſtiti ſunt duplicibus. Domeſtici marie ſpecialiter ſunt illi fideles. tam viri q̄ mulieres. qui tanq̄ ſerui et ancille ipius obſequijs ſe et ſua impendūt. Et cauētes ea que credunt tante domine diſplicere. p poſſe ſuo mouentur ad omnia que beneplacita credūt ei. Iſti domeſtici per oratōes et exēpla marie veſtiuntur a dn̄o in p̄ſenti duplicibus. i. multiplicibꝰ. id ē diuerſis virtutū generibꝰ. ſcilicꝫ byſſo caſtitatis. cocco gemine caritatis. iacinto deſiderij celeſtis. ꝛ purpura regalis dignitatis. Que ſcꝫ veſtimenta ſunt ad decorē et nitorē. Unde dominꝰ dicit anime dilectrici ꝛ ancille matris ſue Ezechiel. xvi. Ueſtiui te diſcoloribꝰ. Itē ps. xliiij. Circūamicta varietatibꝰ. Si de futuro itelligatur. veſtiti ſunt. id ē veſtientur duplicibꝰ. id ē veraq̄ ſtola. Unde Iſaie. lxi. In terra ſua duplicia poſſidebūt. Uel hec duplicia ppetua corpis imortalitas ꝛ aīe impaſſibilitas. Immortalitas ad dotes corpis. impaſſibilitas ad dotes aīe referatur. E cōtrario negligentes ſeruire marie veſtientur ſicut diploide confuſione ſua.

Hec duplicia ſunt

- Fides et operatio. Fides veſtis interior. que ornat animā corā deo. Operatio exterior que corā p̄ximo.
- Sapiētia ad elidēdos errores ꝛ repellēdas hereſes. ꝛ patiētia ad ſuſtinendas tribulationes.
- Caritas dei ꝛ p̄ximi. Quia caritas opit multitudinē peccātōꝝ. Prouer. x. ꝛ i. Pe. iiij.
- Opa miſericordie corpalia ꝛ ſpūalia. q̄ ſicut veſtis duplex muniūt ↄ frigꝰ inferni.
- Māſuetudo cordis ꝛ caſtitatis corpis. Unde oramꝰ. Nos culpis ſolutos mites fac et caſtos.
- Promiſſio vite que nunc eſt ꝛ future
- Cōfeſſio peccati ꝛ laudis. Q̄ ↄfeſſio ſit veſtis. dicit ps. Cōfeſſionē ꝛ decorē induiſti.
- Imbui ſacramētis chriſti ꝛ exemplis informari.

Hic diuino iuuari auxilio. ibi frui viſione.

Aliter. Duplicia ſunt. ornari iuſticia que eſt declinare a malo. et facere bonū. Similiter caſtitas duplex. mentis et corpis. Unde de fideli anima dicitur Apoca. xix. Datū eſt ei vt cooperiat ſe byſſino ſplēdente ꝛ cādido. In hoc qꝫ dicitur byſſino et cādido notatur duplex caſtitas. In hoc qꝫ dicitur ſplēdēte. diffuſio boni exēpli. In hoc qꝫ dicitur datū ē. quia nemo poteſt eſſe p ſe caſtꝰ vel continēs. ſed tm̄ ex dono dei. Unde Sapientie. viij. Aliter ↄtinēs eſſe nō poſſum niſi hoc deꝰ det ꝛc̄. D

Item duplex veſtis bona operatio. quaſi forraturā habens recte intentōnis. De illis enī q̄ faciūt opa de genere bonorū p inani glīa vel remūeratōe tpali dicitur Iſa. lix. Telas aranee texuerūt ꝛc̄. tele eorū nō erūt eis in veſtimentū. nec operientur operibus ſuis. opa eī eoꝝ opa inutilia ꝛc̄. Hypocrite ſiquidē penulas habēt. i. veſtes ſingulares et defectiuas. qꝛ non bona intentōe bn̄ opantur.

Itē duplex veſtis. hiemalis et eſtiualis. Capa hiemalis patiētia et humilitas. contra pluuiā grandinē ventū et niuē tēptationū et tribulationū. Eſtiualis ſunt virtutes quibꝫ tēpore pacis bonis opibus vacatur. ſcꝫ miſericordia pietas cōpaſſio et hmōi. Uel hec duplicia mutatoria ſunt. ſicut cōſueuerūt diuites et nobiles in cōuiuijs magnis et ſolēnitatibꝫ aſſumere veſtes nouas et p̄cioſas. Quia non eſt fas indutū ſacco intrare palaciū vel ad regē. iiij. Heſter. Pro cōgruentia enī ſolēnitatis in natiuitate dn̄i induēda ſunt hūilitas deuotio et grīaꝝ actio. In paſſione luctꝰ diſciplina et cōpaſſio. Patiētia in feſtis martirū. Sācimonia in feſtis ↄfeſſorū ꝛ virginū. vt p varietate feſti ipe habitꝰ varietur. Sicut videre ē in magnis eccleſijs in habitu miniſtrātiū. In rubeis p martiribꝫ. In viridibꝫ vel croceis aut iacintinis p ↄfeſſoribꝫ. In byſſinis p v̄ginibꝫ. Propter hec dicit dn̄s eccl'ie vel fideli anime Ezech. xvi. Induite mutatorijs. E

Itē de triplici materia cōficiūt etiā nobis veſtes. De pilis animaliū. hoc eſt de lana. nobis tribuēs virtutē ſimplicitatis. De corticibꝫ herbaꝝ. hoc ē. de lino dās patiētiā tribulatōis. i. ad tribulatōes ſuſtinēdas. De viſceribꝫ vermiū miſtrans nobis viſcera pietatis. quādo ſcꝫ de eo qḋ viſceribꝰ nr̄is ſubtrahimꝰ de cibo ꝛ potu noſtro pauperū viſcera recreamꝰ. Et hec eſt p̄cioſior ceteris. ſicut veſtis ſerica p̄cioſior veſtibus alijs. F

Iſidorꝰ. Cangitur etiā nobis veſtē polimitā. id ē diuerſis virtutibꝫ velut filis diſtinctā. Eſt eī polimitꝰ ſm̄ Iſiḋ. idem qꝫ multicolor. G

Ueſtis enī cuiuſq̄ vita illiꝰ eſt. De purpura diſcipline. De byſſo caſtimonie. De iacinto celeſtis cōuerſatōis. De cocco gemine dilectōis. Uel p purpurā intellige pietatē que tingitur in ſanguine alieno. Sed patiētia in ſanguine pprio. Caritas autē in ſanguine dn̄ico. Et hmōi filis cōtexitur veſtis polimita. Qui enī opibus vniꝰ tm̄ virtutis ſtudet. id ē vel ſoli caſtitati. vel ſoli pietati. vel ſoli abſtinētie. veſtē habꝫ vnius coloris. Sed hoc nō ſufficit v̄gini glīoſe niſi ſint amici ſui et domeſtici exemplo illiꝰ circūamicti varietate.

Itē p oratōes et exēpla marie acquirunt illa veſtimēta q̄ enumerat aplus ad Col. iij. dicēs. Induite vos ſicut electi dei et dilecti ſancti viſcera miſericordie. i. veſtimēta calida. benignitatē. ſcilicꝫ larga. humilitatē. ſcꝫ leuia. modeſtiā. ſcꝫ bn̄ cōpoſita. patientiā. ſcꝫ fortia. q̄ſi de panno bn̄ cōſerto et firmiter texto. ſupportātes inuicē. ſcꝫ q̄n̄q̄ ↄmūicāda. Unde ſequitur. Et donantes vobiſmetipis ꝛc̄. Super oīa autē hec caritatē habete qḋ eſt vinculū p̄fectōis. ſcilicꝫ vt ſint bene colorata. quia caritas eſt forma virtutū. que deaurat et colorat virtutes. et ſint bene cōſuta p dilectionē. que eſt vinculū p̄fectōnis. Sequitur. Et pax chriſti exultet in cordibꝰ veſtris. ſcilicꝫ vt ſint ſuauia ad tangendū. Ecce nouem paria veſtimētorū. quibꝰ qui modo adornantur merentur adiūgi nouē ordinibꝰ angelorū. Et his omnibꝫ adornat beata virgo domeſticos ſuos. quibus ipamet eſt adornata. Unde dicitur. Circūamicta varietatibꝫ. Ueſtit etiā ſeruos ſuos byſſo innocētie et ſimplicitatis. ſindone caſtitatis. et purpura caritatis. Propter hoc de ea dicitur Prouer. in fine. Byſſus ꝛ purpura indumētū eiꝰ. ſcilicet quibꝰ. ſ. induta ē. ꝛ quibꝫ induit ſuos ſuos. Itē ibidem. H

[Sindonē fecit ⁊ vendidit.] Sindon eſt tela ſubtilis et mollis ex biſſo facta: et ſignat nouitatē ſancte cōuerſatiōis. Hanc facit nobis maria tribuens gratiā caſtitatis. a qua incipit cōuerſatio ſancta. Hanc etiā veſtē tūc nobis quōmodo vendit. qn̄ nobis eā largit. ⁊ inde a nobis digne glorificat. Hanc etiā [ſindonē ſibi tunc fecit] qn̄ caſtitatē vouit. [Tunc vēdidit] quādo p votū virginitatꝭ filio dei cōplacuit vt incarnaret in ea. Vn̄ dicit ei pphera. [Cōcupiſcet rex decorē tuum:] id ē virginitatē tuā. Itē vt huiuſmodi veſtimēta indu⁹ ſedeant et aptentur ſeruis ſuis. cōfert vnicuiqꝫ zonā vel cingulū tēperātie refrenātꝭ prauos mot⁹. Vn̄ ſeqtur.

De cin/gulo [Et cingulū tradidit chananeo.] Qđ interptat emulatoꝛ vl' zelotes ſiue pparat⁹ aut negociatoꝛ. Vl' chanane⁹ ꝯmutat⁹. ſ. a vicijs ad virtutes.

Largitur maria veſtem I

Talarē. p pſeuerantiā. Gene. xxxvij. Fecit iacob ioſeph filio ſuo veſtē polimitā et talarem.

Candidā ſine admixtiōe macule mortal'. Quia [veſtimentū mixtū ſanguie] i. cor⁹ mortali peccato fedatū [erit in cōbuſtionē] Iſa. ix. Iđo dicit Eccleſiaſtes. ix. Omni tēpore veſtimēta tua ſint cādida. Vel veſtimentū mixtū ſanguine cōuerſatio polluta p luxuriā. Apocal'. iij. [Ambulabūt mecū in albis.] ſcꝫ ſi fuerint in albis. Et loquit de illis [qui nō inquinauerūt veſtimēta ſua.] id ē corpa p maculam peccati mortalis.

Inconſutilē. p integritatē ⁊ vnitatē ꝯuerſatōis exterioris ⁊ interioris intentōis. ne ſit diſſuta p duplicitatem. vl' ſimulatiōeꝫ. vl' hypocriſim. exēplo tunice dn̄i. Iob. xix. Itē Leui. xix. Nō icidetꝭ carnes vr̄as neqꝫ figuras. aut ſtigmata facietꝭ vob.

Largit maria veſtē Fulgidā p exemplū. Unde Math. v. Luceat lux vr̄a corā hoībus vt videāt opa veſtra bona ⁊c̄. Propť h̄ angeli apparuerūt i dn̄ica reſurrectōe i veſte fulgēti Lu. xxiiij. Ut poſtqꝫ ſurrexeꝛꝭ a pctō. fulgeat ꝯuerſatio tua alijs p exemplū.

Odoriferā. p fragrantiā opiniōis. Canti. iiij. Odoꝛ veſtimētoꝝ tuoꝝ ſic̄ odoꝛ thuris. Gen̄. xxvij. Statimqꝫ vt ſenſit veſtimēti ei⁹ fragrantiā bn̄dicens ait ⁊c̄. Talē habeto. ſi vis bn̄dici a vero yſaac. Quere de hac fragrātia paulo infra.

Subtilem. p diſcretōeꝫ ⁊ ſuipſi⁹ diſcuſſionē. Eze. xvi. Indui te ſubtilib⁹.

Calidā. p caritatē. Iob. xxxvij. Nōne veſtimēta tua calida ⁊c̄. Parab. vi. Nūqd pt hō abſcōdere ignē [caritat'] in ſinu [coꝛdis] vt veſtimēta ei⁹ [i. ꝯuerſatio ⁊ mores] nō ardeāt [vt calefaciāt tangētes. Hec eſt veſtis quā heſter. id ē maria mittit mardocheo. i. penitēti. induto ſacco. q̄ ſignificat timoꝛ ſeruilis. cū q̄ nō intrat i palaciū aſſueri. hoc eſt in celū. ſicut legitur Heſter. iiij.

Geminā. p dilectionē dei et pximi. Vel propter coꝛdis et coꝛpis honeſtatē. Pro q̄ habitur ſtola gemina. Unde ſup. Domeſtici ei⁹ ⁊c̄. Sed pri⁹ exuenda eſt vetus cōuerſatio. Zacharie. iij. Auferte veſtimēta ſoꝛdida ab eo. Itē. i. Iude. Odientes eam que carnalis eſt maculatā tunicā. Aliter enī nō pōt noua ꝯuerſatio q̄ſi noua veſtis indui. Si ꝟo veſtis hec nō pōt omnino exui. ſaltē ſepe p penitētiā debꝫ lauari. Iſa. i. Lauamini mūdi eſtote ⁊c̄.

Largit etiā quibuſdā veſtem ſaccinā vel cilicinā. quib⁹ ſcꝫ inſpirat grām faciēdi penitentiā. Unde poteſt dicere cū filio illud Iſaie. l. [Induā celos] i. celeſtes vires [tenebris] i. lugubri habitu penitētie. [Et ponā ſaccū operimētū eoꝝ.] Filiū etiā dei et ſuū induit ipa ſacco noſtre moꝛtalitatꝭ. quo indutus fecit p nobis penitentiā in cruce. ⁊ tantū veſtitus fuit ſacco illo q̄ totus diruptus fuit in cruce. Unde filius patri. [Concidiſti] id ē concidi pmiſiſti [ſaccū meū] id ē carnē. clauis ſalicꝫ et lancea. De hoc ſacco dicit Iob. xvi. in perſona chꝛiſti. Saccū conſui ſuper cutem meam. K

Largit etiā quibuſdā ſpecialib⁹ ſuis veſtē quaſi de eodē panno quo induta eſt. De qua dicit Prouerb. xxxi. [Stragulatā veſtē fecit ſibi ⁊c̄.] Et hoc pcedit ex maximo affectu miſericoꝛdie. Qđ notat p hoc q̄ hec auctoꝛitas cōtinet ſub lr̄a Mem. quod interpꝛatur viſcera. quia p hoc maxima miſericoꝛdie viſcera nobis oſtēdit. Stragula dicit a ſtragos. qđ interpꝛat talus vel varius. Veſtis ergo ſtragulata L

eſt ꝯuerſatio talaris p pſeuerantiā. varia vl' polimita vt tunica ioſeph ppť gratiarū donoꝝ vel bonoꝝ opeꝝ varietatē. vt talis aīa dici poſſit circūamicta varietatib⁹. Vel [ſtragulata] q̄ſi varietate picture vl' texture firmiter ꝯpoſita. ⁊ h̄ vult gloſa. q̄ lis ſolet dici bꝛoſdata. Vel texta firmiter pp̄ter caritatis q̄ nunqꝫ excidit indiſſolubilitatē. q2 [aque multe] [tribulatōnū] nō poterūt extinguere caritatē.] Vel [ſtragulata] i. varia et diuerſoꝝ coloꝝ. quib⁹ ſignificat diuerſitas virtutū. ſcꝫ caſtitas. humilitas. patiētia. ⁊ hmōi. Hec eſt veſtis polimita ioſeph. Et dicitur [ſtragulata] a ſtragulo qđ eſt pann⁹ q̄ ſupponit lecto ⁊ ſedili. ⁊ dicit tapetū in gallico. Vn̄. iiij. Regū. viij. Tulit azabel ſtragulū. ⁊ infudit aquā ⁊ expandit ſup faciē ei⁹ ⁊c̄. [Fecit ſibi] q2 a ſe debꝫ incipe. [Byſſus ⁊ purpura indumētū ei⁹.] Byſſus candidꝫ ſignificat innocētiā. purpura coloꝛis ſanguinei patiētiā. Qn̄ enī q̄s exemplo dn̄i patit innocēter. tūc corā dn̄o oꝛnat eius aīa elegāter. Vel iđ ſtragulū. q2 et in ſtratu ⁊ in amictu idoneū ſit. ſicut dicit Iſiđ. Vel [ſtragulata veſtis] gr̄ia religioſe cōuerſatōis. q̄ pꝛincipalit' cōſiſtit in trib⁹. In ꝯtinentia mēbꝛoꝝ. In obediētia mandatoꝝ. In tolerātia pſecutoꝝ. Stragulata enī ſicut q̄dam volūt. dicit q̄ſi triangulata. Tres anguli ſunt. animi deuotio. pximi ꝯpaſſio. ⁊ carnis moꝛtificatio. Pꝛimū ad deū. Scđm ad pximū. Terciū ad ſeipm. Vel tres anguli. Laus dei. Utilitas ſui. Exemplū pximi. Veſtitus eſt ḡ veſte ſtragulata. q̄ tria hec intēdit i verbis et opib⁹ ſuis. Dib⁹ iſtis modis [veſtē ſtragulatā fecit ſibi] maria. Habuit enī varietatē donoꝝ et gratiaꝝ. miniſtrationū ⁊ opatōnū. manifeſtatōeꝫ ſpūs. ſermones ſapientie ⁊ ſciētie. fidē ⁊ grām ſanitatū. opatōes virtutū. pphetias. diſcretōes ſpirituū. genera linguaꝝ. interpꝛatōes ſermonū. ⁊ cetera hmōi q̄ enumerat. i. ad Choꝛi. xij. Itē habuit differētias virtutū. ſcꝫ iuſticiā. pꝛudentiā. foꝛtitudineꝫ. temperātiā. ⁊ ceteras vniuerſas ⁊ ſingulas. Itē habuit differētias graduū. q2 fuit angelica cū angelis. pphēta cū pphetis. apl'a cū apl'is. martir cū martirib⁹. contemplatrix cū cōfeſſoꝛib⁹. virgo cū virginib⁹. Et hec oīa ſupexcellenter. Unde. Multe filie cōgregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas. Itē habuit differētias ſtatuū. q2 fuit ꝟgo. cōiugata. ⁊ vidua moꝛtuo ioſeph. Itē habuit differentias vitaꝝ. q2 fuit actiua ⁊ ꝯtēplatiua. Lya et rachel Maria ⁊ martha. Itē habuit differētias meritoꝝ et pmioꝝ. pus hūil' ancilla. tādē ſublimis regina. Dicit ergo [Stragulatā veſtē fecit ſibi] ſcꝫ q̄ oꝛnaret. nō ad inanē gloꝛiā; ſed vt placeat ſponſo ſuo. Hypocrite enī faciūt veſtes. nō ad ſe oꝛnandū. ſed ad vendendū pcio laudis humane. Nota q̄ aliq̄ libri habēt [Stragulā veſtē fecit ſibi.] et eidē q̄ veſtis polimita ſeu examita. i. plurib⁹ filis texta. De h̄ legit'. iiij. Regū. viij. Tulit azabel ſtragulū vl' ſtragulā. et infudit aquā. Seqtur de veſtitu marie ⁊ fidelis anime. [Byſſus et purpura indumētū ei⁹.] Per byſſum retoꝛtā candoꝛ cōſciētie et innocētia vite. Per purpurā patientiā intellige. Vel byſſus caſtitas. purpura caritas. Vel byſſus virginitas. purpura martiriū. Moꝛaliter. Byſſus q̄ multis tunſiōib⁹ pueniť ad cādoꝛē. carnis caſtigatio. purpura ſolis regib⁹ cōueniens. celeſtiū contēplatio. M N

Iſidor⁹

Quintadecima. Quia pces et ſacrificia ſeruoꝝ ſuoꝝ. et maxime que ei exhibētur. offert in cōſpectu diuie maieſtatꝭ. Unde ſup illud Canti. ij. qui paſcit inter lilia. dicit btūs bernard⁹. Man⁹ marie quedā lilia candidiſſima ſunt. nec cauſabit liliorū amatoꝛ inter lilia nō inuentū. quicquid inter man⁹ marie inuenerit. Non poſſunt igit ſumme trinitati diſplicere exenia. q̄cūqꝫ manib⁹ tam digne gerule cōmittunt.

Bern̄.

Sextadecima. Quia ſicut filius ē mediatoꝛ dei ⁊ hoīm. i. ad Thimo. ij. ſic ⁊ ipa noſtra ad filiū eſt mediatrix. qua ſalicꝫ mediante venit ad nos filius dei. et q̄ mediatrice ad filiū pueniťur. Ad quod innuendū chꝛiſt⁹ moriēs ipam habuit ab aq̄lōe. q̄ ſignificat pctōꝛes. q̄ſi hoc ipo diceret. q̄ ipa mediāte dexterā ſue ppiciatōnis extēderet pctōꝛib⁹ ꝯgelatis. qđ et ipſe facit adhuc nob̄ pctōꝛib⁹. put ſigt imago crucifixi. Et nota q̄ n̄ ſolū ex ea pte dexterā extēdit. ſꝫ ⁊ caput ſpinis coꝛonatū

inclinauit. Quaſi diceret. O vos peccatores ſcabiis morbiſ mee vobis dexterã porrigo. et caput meũ ↄſitũ ſpinis oſtẽdo. Nõ ſit ĝ moleſta amaritudo ↄpaſſionis: his qs delectat dextera ppiciatõis. Siniſtra dei q̃ nihil habet in ſe ſiniſtri eſt ira ei⁹. Un̄. Statuet hedos a ſiniſtris. Mat. xxv. Sed oues a dextris. in q̃ ei⁹ ppiciatio. Et maria orãdo nob̄ ĩpetrat ppiciatõẽ dei. Aliter. Aqlo aduerſitas. Hieremie. i. Ab aqlone pandet̃ omẽ malũ. Suſtinẽtib⁹ patiẽter aduerſa mũdi p amore dei/ eſt ipa ad filiũ mediatrix.

Ecimaſeptima. Quia aduocata nr̃a eſt ad filiũ. ſic filius ad prẽ. Immo apd̄ patrẽ ⁊ filiũ pcurat negocia ⁊ petitiões nr̃as. Un̄ ⁊ dicim⁹ ei. Eya aduocata nr̃a ⁊c̄. Sed nos miſeri p mala opa ⁊ pu̾ſa deſideria ↄdicim⁹ ei. ⁊ nõ ſine gmarima matriſ ⁊ filij iniuria. mr̃is ſcãlo tollim⁹ effectũ ſuũ. Tã prudẽs etiã ⁊ diſcreta eſt aduocata maria/ q nõ p̃t fili⁹ vindicare in eos p q̃b⁹ ipa allegat. Qđ ſignat̃ ĩ facto abygail. i. Regũ. xxv. Que auertit irã dauid a nabal ſtulto ſubtilitate ſbo-rũ ſuorũ. q̃ nabal ſignificat pctõrẽ. Tñ poſtea interfect⁹ eſt nabal. qꝛ noluit emendari. Deſignat̃ etiã p illã mliẽrẽ ſapientẽ q̃ ciuitatẽ abelã liberauit ſapiẽtia ſua. ij. Regũ. xvi. Quere libro. iiij. titulo. xxxi. de ſapiẽtia marie. **A**

Multiplex aduocat⁹

Orandũ igit̃ q multiplicẽ habemus aduocatũ in curia dei. **B**

Prim⁹ ẽ ſpũſſanct⁹/ qui poſtulat p nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Ro. viij. id ẽ facit nos poſtulare. q̃ eſt amor patris ⁊ filij. ⁊ placat nobis irã patris.

Secũdus eſt fili⁹ dei ſp viuens ad interpellãdũ p nobis. ad Heb. vij. Qui tãq̃ bonus pugil oſtendit pri ſtigmata paſſiõis. Impetrat etiã nob̄ fili⁹ a patre gratiam ſpũſſancti. Un̄ dicit Ioh. xiiij. Ego rogabo patrẽ. et aliũ paclitũ. i. ↄſolatorẽ dabit vobis. Et de hoc aduocato dicit̃. i. canonica Ioh. ij. Si qs peccauerit aduocatũ habem⁹ apd̄ patrẽ ieſum chriſtũ iuſtũ. Itẽ ad Ro. viij. Ieſus chriſt⁹ q̃ mortu⁹ eſt. ⁊ q̃ reſurrexit. ⁊ eſt ad dexterã prĩs. etiã interpellat p nobis. Eſt ĝ fili⁹ aduocatus noſter apd̄ prẽm. ⁊ impetrat nobis remiſſionẽ pctõꝝ. ⁊ grãm ſpũſſcĩ/ vt dictũ eſt. Spũſſctũs impetrat gr̃iã gemit⁹ ⁊ penitẽtie.

Terci⁹ aduocatus btã virgo. pcipue corã filio ſuo. ⁊ nobis generalit̃ impetrat omẽ bonũ. Sic q̃ dẽ deerat nobis aduocat⁹ apd̄ filiũ anteq̃ maria naſceret̃. Dixit autẽ pater Gene. ij. Nõ eſt bonũ hominẽ eſſe ſolũ. i. nõ ſufficit vnic⁹ aduocat⁹ vl̃ mediator aut interceſſor hũano generi ĩ celo. cũ tot ⁊ tã picuiloſas habeat cauſas corã me. Faciam⁹ ei adiutoriũ. i. btãm virginẽ. que alleget p genere hũano corã filio. ſicut fili⁹ corã me. Propter h̄ dicit̃ ipa in p̄s. Teſtis in celo fidel̃. Quere lib. x. ti. ij. de throno ſalomõis. y y. De his duob⁹ aduocatis. ſcꝫ matre et filio. dic̄ beatus Ber. Securũ acceſſum habꝫ hõ ad deũ. vbi mediatorẽ cauſe ſue filiũ habet ante prẽm. ⁊ ante filiũ matrẽ. Chriſt⁹ nudato latere patri oñdit latus et vulnera. maria chriſto pectus ⁊ vbera. Nec p̃t eſſe vllo mõ repulſa. vbi ↄcurrũt et orant omĩ lingua diſerti⁹ hec clemẽtie monimẽta/ ⁊ caritatiſ inſignia. Huic aũt tãte aduocate debem⁹ maximũ ſolaciũ/ grãꝝ actõis/ ⁊ ſalutatõis/ ⁊ hmõi. **C**

Bern.

De iſta aduocata narrauit q̃dã ſanct⁹ hõ. q cũ q̃dam religioſi cãtarẽt illã antiphonã. Salue regina miſericordie. ⁊ dicerẽt ṽbũ illud. Eya ĝ aduocata nr̃a ⁊c̄. plurĩes in ſpiritu ipam matrẽ dñi viderũt ante filij pſentiã pſterni. et p totius illi⁹ ordinis ↄſeruatõe pcari.

Quart⁹ aduocat⁹ noſter eſt angel⁹. Un̄ dañ. xij. dr̄ michael ſtare p filijs ppl̃i ſui. **D**

Quintus aduocatus eſt elemoſina. Eccĩ. xxix. Cõclude elẽoſinã in ſinu paupis. et hec p te exorabit ab omni malo.

Sext⁹ oratio. Un̄ ſup illõ p̄s. Intret in ↄſpectu tuo oratio mea. dic̄ gloſa. Magna virtus pure orõis hic oſtendit̃. q̃ quaſi q̃dã pſona ad deũ intrat. ⁊ illuc mandatũ pagit quo caro pu̾nire neq̄t. Dicit ĝ. Intret. id ẽ nõ arceat̃ ab eccl̃ia celi vt excõmũicata. qual̃ eſt oratio diuitũ/ q̃ nolũt audire paupes. vl̃ legẽ miſericordiam pcipientẽ. Prouer. xxviij. Qui declinat aurẽ ſuã ne audiat legẽ/ ei⁹ oratio erit execrabil̃. i. nõ intrabit eccl̃iam celi in ↄſpectu dei. qꝛ angeli ſancti nõ introferũt prophanas voces. nec ianitor celi leproſas orõẽs admittit. Orões thobie/ q̃ interp-

tatur bon⁹ dñi/ deferebant̃ a raphaele ante deũ. Thob. xij. Iuxta qđ dicit̃ Intret in cõſpectu tuo. notat̃ q oratio tanq̃ pſona videt̃ a dño. ⁊ audit̃ vt vox. Seq̄t̃. Inclina aurẽ tuã ad pcẽm meam. ſingulariter: qꝛ illud vnũ qđ eſt neceſſarium Luce. x. petendũ eſt.

Ecimaoctaua. Quia p pacificãdis ſe ſupplicit̃ inuocãtib⁹ irato filio dulcia ṽba repñtat. vt ſup̄ dictũ ẽ. quoꝝ reſpectu fili⁹ delectatus facile mãſueſcit. Iſa. xi. Delectabit̃ ineffabiliter infans. i. chriſt⁹ ab vbere mr̃is ei repñtato. Sequit̃. Sup foramia aſpidis. ⁊ ĩ cauerna reguli q̃ ablactat⁹ fuerit manũ ſuã mittet. Chriſt⁹ ei vt dictũ eſt delectat⁹ ab vbere matriſ tẽdit manũ gr̃e ad malos. q̃ prius fuerãt foramina aſpidis et cauerna reguli. De vberib⁹ marie inuenies lib. v. de pulcritudine mẽbroꝝ eius. titulo. xviij.

Ecimanona. Quia p ſalute famulãtiũ ſibi. nõ ſolũ põt filio ſupplicare ſic alij ſancti. ſed etiã poteſt autoritate materna eidẽ impare. Unde ſic oramus eam. Monſtra te eſſe matrẽ. Quaſi ſpecialẽ ⁊ materna autoritate ſupplica p nobis filio. Iſtud plene inuenies libro. iij. nona pogatiua eius.

Iceſima. Quia ipa eſt lignũ vite his q̃ apphẽderint eã ſpeciali amore ⁊ ſeruitio. Lignum vite. i. arbor cui⁹ fructus eſt vita gr̃e hic. glĩe ĩ futuro. ſ. chriſtus dñs. Sꝫ nõ eſt hic fructus oĩb⁹. ſꝫ his tm̃. q̃ apphẽderit eã. qſi duplici manu. ſ. amore ⁊ ſeruitio. Et nota q dicit apphẽderit. qđ ṽbũ ſignificat q̃ndã expſſionẽ ⁊ feſtinantiã. Eſt enĩ apphẽdere cito ⁊ qſi violẽter aliq̃d cape. ⁊ qđ ſic captũ eſt firmiter tenere/ nec facile dimittere. Ut videamur ei dicere illõ Geñ. xxxij. qđ angel⁹ dixit iacob. Nõ dimittã te niſi bñdixeriſ mihi. Detinẽda eſt aũt nobiſcũ quaſi duob⁹ brachijs. ſcꝫ lacrimis ⁊ oratõib⁹. Un̄ de lucta iacob dicit̃ Oſee. xij. Fleuit [illegible] eũ ⁊c̄. Oratiõe et lacrimoſa obtinet̃ bñdictio marie. Seq̄t̃. Et qui [illegible] erit eã. pſeuerãter. nõ declinãs poſt meretricias voluptates. vt dicere poſſit [illegible] ſicut ipa de filio Cañ. iij. Tenui eũ nec dimittã. ipi videlicꝫ inſepabiliter adherẽs. Beat⁹. hic in ſpe. in futuro ĩ re. Beat⁹. ad bonũ ſuũ nat⁹. Beat⁹. id ẽ benedi ṽtutib⁹ apt⁹. Beat⁹. qꝛ oĩa optata ſuccedẽt ei ĩ futuro. Iõ dicit̃ ſap. viij. In amicicia illi⁹ delectatio bona. Et ideo bona qꝛ eterna. Qđ eĩ tpale tm̃ eſt. nõ poteſt ſimpliciter dici bonũ. Beatitudo ṽo ẽ cumul⁹ omniũ bonoꝝ. q̃ nullo pacto ſubtrahi poteſt. ſicut dicit gloſa ſup Boetiũ.

Iceſimaprima. Quia ſepe qs filij iuſticia damnat/ matriſ miſericordia liberat. Que ſcꝫ iuſticia filij ⁊ miſericordia matriſ vident̃ ſic altercari Deut. xxxij. Quaſi dicat iuſticia filij. Ego occidã et pcutiã. Miſericordia mr̃is r̄ndeat. Et ego viuere faciã et ſanabo. Dicit etiã miſericordia matris illõ qđ ſeq̄tur. Et nõ eſt q̃ de manu mea poſſit eruere. Fugias igit̃ ſub ptectiõe manus ei⁹ ſicut fecit theophil⁹. ⁊ nihil timẽdũ eſt. Ipa enĩ dicit Eccĩ. xxiiij. Sicut nebula texi oẽꝫ carnẽ ab ira. ſ. dei qſi ab ardore ſolis. Ideo etiã ipa dicit de filio Cañ. iij. Tenui eũ ne ſcꝫ pcuteret pctõres. nec dimittã. ſed cõtinua pcũ inſtãtia furorẽ ipius retinebo. Ipa eſt abigail/ cui⁹ prudẽtia retinuit furorẽ dauid ne vindicaret ſe de nabal ſtulto. i. Regũ. xxv. Et hoc eſt vñ dñs ↄq̄ritur Iſa. lxiiij. Nõ eſt q̃ ↄſurgat ⁊ teneat me. Itẽ Eze. xxij. Queſiui virũ qui ĩterponeret ſepẽ ⁊ ſtaret oppoſit⁹ ↄ me p terra. i. p terreno pctõre. ne diſſiparẽ eã/ ⁊ nõ inueni. Qꝫ aũt ſctõꝝ pcib⁹ dominꝰ teneat̃/ oſtẽdit ipe loq̄ns moyſi Exod. xxxij. Cerno q ppl̃s iſte dure ceruicis ſit. dimitte me vt iraſcat̃ furor me⁹ contra eos. ⁊ deleã eos ⁊c̄.

Iceſimaſecũda. Quia cũ ſit theſaur⁹ dñi ⁊ theſauraria gratiaꝝ ei⁹. donis ſpiritualib⁹ ditat copioſiſſime ſeruiẽtes ſibi. Un̄ dicit cũ ſapiẽtia puer. viij. In vijs iuſticie ambulo/ in medio ſemitaꝝ iudicij. vt ditem diligẽtes me. ⁊ theſauros eoꝝ repleã. Qꝫ autẽ ipa ſit theſaur⁹ dñi dicit̃ Sap. vij. Infinit⁹ ẽ theſaur⁹ hominib⁹. q̃ q̃ vſi ſunt pticipes facti ſunt amicicie dei. Hoc totũ ſufficiẽter expoſitũ inuenies infra. li. iiij. ti. xxi. de diuitijs marie poſt tractatũ de pauptate ei⁹.

Iceſimatercia. Quia cõfeſſio virginei part⁹ ore fit ad ſalutẽ. ⁊ ex ea ſequit̃ bñdictio dei prĩs. Un̄ in p̄s. lxvi. Cõfiteant̃ tibi ppl̃i de⁹. ↄfiteant̃ tibi ppl̃i oẽs.

Quid aute͂ ſit tã ſedulo ↄſitendũ. ſubdit ſcʒ q͂ terra .i. maria dedit fructũ ſuũ ex quo ꝛ ꝑ que͂ nobꝫ p̄mittitur ꝛ ſperatur eterna b͂ndictio. Vñ ſequitur. Bñdicat nos deus .i. pater bñdicat nos deus noſter .i. chriſtus verus emanuel bñdicat nos deus id e͂ ſpũſſanctus. Sup locũ iſtũ dicit gloſa. Iſte ergo fructus e͂ virgo de virgine. dñs de ancilla. deus ex hoīe. filius ex matre. fructus de terra. Quere libro. viij. titulo p̄mo de terra verſum illum.

De ꝓte ctõe ma rie — Iceſimaq̄rta. Quia potẽtiſſime ꝓtegit ſeruos ſuos a triplici aduerſario. ſ. mũdo carne ꝛ diabolo. quibꝫ e͂ terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata. Multa de hmõi habuiſti ſup̄ libro .i. ca. ij. de noīe eius. Igitur q̄ndocunq̧ tẽptaris ſup vires tuas. clamandũ eſt ad eã. Eſto mihi dñã turris fortitudinis a facie inimici. Sicut enĩ puerulus timẽs canẽ fugit ꝛ clamat ad matrẽ. ſic q̄ciẽs vehemẽter tẽptatur. ꝛ timet morſum diaboli vel cuiuſcunq̧ tẽptatõis ꝑ orõem refugere debꝫ ad matrẽ pietatis. Titulo de noīe eius q̄re oĩa iſta. ꝛ quõ ipſa turris. Et nota q͂ btã virgo ꝓtegit nos multipliciter. Vñ dicit ſeruiẽti ſuo Iſa. xliij. Seruus meus es tu. cũ trãſieris ꝑ aq̄s .i. id e͂ tribulatões tecũ ero. et flumĩa .s. tẽptatõnũ et ꝑſecutõnũ nõ operient te. Idõ ſecure põt ei dicere qui deuote ſeruit ei illud Iob. xvij. Pone me iuxta te. ꝛ cuiusuis manus pugnet ↄ me. Itẽ diſcrete ꝓſumẽdo de adiutorio eius ſi ſeruierimus ei. poſſumus illi dicere illud ꝓs. In te .i. i͂ ꝟtute nobis a te data. ꝛ a filio ĩpetrata inimicos noſtros .ſcʒ carnẽ mũdũ et diabolũ ventilabimus .i. q̄ſi paleã deijciemus. Sʒ nota q͂ vẽtilatio fit cũ manibꝫ. et fit duplex motus .i. ſurſum ꝛ deorſum. ꝑ qd̃ figuratur bona operatio facta ad honorẽ chriſti ꝛ marie. ꝛ vtilitatẽ p̄rimi. In te ibi de ꝑpe addẽdo cornu .i. fortitudine chriſti in te incarnati ſm bedã. q2 cornu durius carne mollius oſſe. Sic nec chriſtus penitus videbatur in ſua maieſtate. nec penitus i͂ ſua hũanitate. Et in noīe tuo .i. i͂ ꝟtute noīs tui. qd̃ eſt maria. Vel in ꝟtute tua noīabili. Spernemus inſurgẽtes i͂ nobis .ſcʒ motus pctõꝝ intus i͂ corde ſurgẽtes. Quos illi ſpernũt. q̄ eos cũ indignatõe repellũt. ſʒ nõ ſpernũt q̄ eos recipiũt. ꝛ q̄ſi cũ eis colloq̄ntes in ipſis delectantur. Prouer. xvi. Indignatio regis .i. iuſti nũcij mortis .i. ſuggeſtiões diaboli et motus peccati. Peccatũ enĩ ꝛ diabolus mors eſt q̄ animã interficit. Quos nũcios indignatur rex .i. qui bñ ſe regit. Prouer. xx. Rex q̄ ſedꝫ in ſolio iudicij. diſſipat omne malũ intuitu ſuo. Spernemus .ſ. iniq̄m. nõ p̄ſumẽtes de nobis. ſed de adiutorio tuo. Alia lr̃a dicit expꝛeſſius. In noīe tuo ↄculcabimus aduerſarios. Propter hoc etiã videtur ꝓpheta dicere ſeruo ꝛ amatori marie. Aſtitit regina .i. btã virgo aſtitit tibi .ſcʒ ad te iuuãdũ a dextris tuis .i. vt ſcʒ tibi ꝓſpa ꝛ ſalubria impetret. In veſtitu deaurato .i. in ſtola aīe et corꝑis vt creditur. circũdata varietate .ſ. gr̃iaꝝ. q̄s ſibi ſuentibꝫ impetrat et largitur. Ipa enĩ aſtat ad dexterã pauꝑis ſpiritu. vt ſaluã faciat a ꝑſeq̄ntibꝫ animã eius. Itẽ in mltitudie ꝛ vehemẽtia tẽptatõnũ. dicẽdũ eſt illi ſic dicit dño rex ioſaphat. ij. pal. xx. In nobis q̄dem nõ e͂ tãta fortitudo vt poſſimus huic mltitudini reſiſtere q̄ irruit ſup nos. Sʒ cũ ignoremus q̄d agere debeamus. hoc ſolũ habemus reſidui vt oclos nr̃os dirigamus ad te. A B C D

Maria ꝓtegit E

Vt arbor ſub vmbra ramoꝝ et foliorũ ſuoꝝ. Quere libro. xij. particula p̄ma. verſu ix. vbi ortus dicitur vmbroſus.

Sub pallio hũilitatis ꝛ virginitatis ſue. Hũilitas enĩ et ꝟginitas ale eius ſũt. Et late ſunt ale iſte ꝑ vtriuſq̧ ꝟtutis plenitudinẽ. De q̄bꝫ alis dicimus ei. Sub vmbra alaꝝ tuarũ ꝓtege me a facie impiorũ q̄ me afflixerũt. Itẽ alibi. In vmbra alaꝝ tuarũ ſperabo. donec trãſeat iniq̄tas. In vmbra ꝟginitatis ↄ incendiũ luxurie. In vmbra hũilitatis ↄ ventũ inanis glie. vel tẽpeſtatẽ ſupbie. In vmbra mãſuetudis ↄ grãdinẽ iracũdie. Quia ira deſignatur ꝑ grãdinẽ. habes ſap. v. A petroſa ira plene mittentur grãdines. In vmbra ſue maternitatis ab ira filij ſui. In vmbra ꝟitatis. cuius ipa eſt mater. ↄ niuẽ hypocriſis. In vmbra orõis cõtra pluuiã diabolicaꝝ tẽptatõnũ. Et ſic de alijs. De his ſufficiẽter inuenies libro. xij. particula p̄ma. ix. ꝟſu. vbi ortus dicitur latebroſus.

Protegit maria — Sub ſcuto patiẽtie ſue ꝑ exemplũ. Scuto circũdabit te veritas eius .i. ideo nõ

timebis a timore nocturno.

Angelos nobis in auxiliũ mittẽdo. Sic fecit baſilio. Vnde Angelis ſuis mãdauit de te. Angeli enĩ miniſtri et ſatellites ſui ſunt. de ꝓcepto creatoris.

Contra inimicos noſtros ꝓ nobis pugnãdo. Vnde cõuenit ei illud Eccĩ. xxix. Super ſcutũ et ſup lanceã aduerſus inimicũ tuũ pugnabit. ꝓ te ꝛc̃.

Eſtum ꝓſꝑitatis frigore aduerſitatis temperãdo.

Amaritudinẽ tribulatõis dulcedine cõſolatõis leniẽdo. q̄ velut ſapiẽs mulier ponit in olla cordis noſtri ꝑ impatiẽtiã bulliẽtis aquã ↄſolatõis.

Protegit etiã nos reſpectu miſericordie ſue q̄ ad nos. ſʒ iuſticie q̄ ad demões vicia ꝛ peccata. Vñ ipi ꝟiſſime ↄuenit qd̃ dr̃ de filio ꝓuer. xx. Rex q̄ ſedet i͂ ſolio iudicij. diſſipat oẽ malũ intuitu ſuo. Sic ꝛ regina .i. maria ſedẽs cũ filio i͂ ſolio ꝑadiſi oclo miſericordie reſpiciẽs peccatorẽ intuitu ſuo diſſipat oẽ malũ .i. triplex malum. Malũ ſcʒ culpe. cuius ĩpetrat veniã. Malũ pene. quã nõ ſinit ſtatim infligi. Malũ diaboli. ne tẽptãdo tãtũ nocere ꝓualeat. q̄ntũ deſiderat. Diſſipat enĩ ꝑ miſericordiã ſuã ꝛ ſapiẽtiã. cogitatões malignoꝝ. ne poſſint i͂plere manus eoꝝ qd̃ ceperant. Iob. v. Idcirco q̄ciẽs tẽptamur ſup̄ vires. clamãdũ e͂ ei corde toto. Eya aduocata nr̃a illos tuos miſericordes oclos ad nos ↄuerte. Et illud. Eſto nob dñã turris fortitudis a facie inimici. Itẽ illud. Reſpice i͂ me o dñã et miſerere mei. Et ſunt oclĩ tui ſcilicʒ fides et deuotio. ad dominã noſtrã donec miſereatur tui. vt euellat a laq̄o temptatõis pedes tuos .i. affectus. F

Protegit etiã ab accuſatõibꝫ demonũ q̄ accuſant iuſtos i͂ ↄſpectu dei. die ac nocte. id e͂ aſſidue. Vel die ac nocte. ſ. de diſſolutiõe ꝑ ꝓſꝑa. ꝛ murmure ꝑ aduerſa. Apoc. xij. Eccĩ. xi. dr̃ diabolo. Bona in mala ↄuertẽs inſidiatur. ꝛ i͂ electis i͂ponit maculas ſcʒ inanis glie. Quis enĩ apud filiũ accuſare illũ audeat cui matrẽ viderit patrocinantẽ. Et ſi maria ꝓ nobis q̄s ↄtra nos. et ſi ipa eſt q̄ iuſtificat. q̄s eſt q̄ cõdemnet. ad Rom. viij. De hmõi mlta inueniuntur in libris miraculoꝝ eius. G

Protegit etiã ab accuſatõibꝫ detractoꝝ. ꝛ a ↄuẽtu malignãtiũ. ꝛ a mltitudie opantiũ iniq̄tatẽ. ſicut patꝫ i͂ miraclo de abbatiſſa ꝑgnãte. quã ꝟgo ꝟginũ reuirginauit. poſtq̄ ad ꝓceptũ eius eduxerãt angeli pueꝝ de vtero eius. nec i͂ partu i͂diguit alia obſtetrice. Quẽ vicʒ pueꝝ trãſmiſit ꝑ ipos angelos nutriẽdũ cuidã heremite. Qui puer poſtea factus e͂ epĩs. Idõ de ipa dr̃ ſap. x. In fraude circũuenientiũ illi affuit. Quere paulo infra H

Protegit etiã a corꝑalibꝫ incẽdijs. Sic patʒ de q̄dã puero iudeo. quẽ pr̃ ſuus ꝓiecit i͂ clibanũ ardẽtẽ. q2 adorauerat imaginẽ btẽ virgĩs cũ pueris chriſtianis. Et btã ꝟgo apparuit ei i͂ medio fornacis i͂ ſpecie imagĩs quã puer adorauerat. ꝛ ꝓtexit eũ ſub pallio ſuo ab incẽdio. ꝛ fecit mediũ fornacis q̄ſi vẽtũ roris flãtẽ. Quo miraclo viſo. mlti iudei ↄuerſi ſũt ad fidẽ. ꝛ pr̃ pueri i͂ ipaꝫ fornacẽ ꝓiectus e͂ ꝛ ↄbuſtus.

Protegit etiã chriſtus ſeruos ſue genitricis. vt veraciter dici poſſit. Qui habitat i͂ adiutorio altiſſime dñe in ꝓtectõe dei celi cõmorabitur.

Protegit etiã nos maria a corꝑalibꝫ inimicis. put ſepe legitur i͂ miraculis eius. ꝛ a ſeductoribꝫ aiaꝝ. ꝛ ei ↄuenit illud ſap. x. qd̃ dr̃ de ſapiẽtia. ꝛ recte põt intelligi de maria. Cuſtodiuit illũ .i. ſuũ ꝛ amatorẽ ſuũ ab inimicis .ſ. exterioribꝫ ꝛ manifeſtis .i. detractoribꝫ q̄ famã. hereticis q̄ fidẽ. tirãnis q̄ vitã conantur auferre. ꝛ a ſeductoribꝫ tutauit illũ .i. ab occłte inſidiãtibꝫ. ſ. mũdo. carne. demõibꝫ. Quoꝝ p̄mus pietatẽ ꝑ auariciã. ſcd̃s caſtitatẽ ꝑ luxuriã. tercius hũilitatẽ ꝑ ſupbiã conatur auferre. Ecce ſex atrociſſimi inimici. ꝛ ſeptimus ꝑ quẽ oẽs alij pugnãt. et ſine q̄ nõ ꝓualẽt. ſ. ꝓpa volũtas. He ſunt ſeptẽ gẽtes q̄ ſꝑ filios iſrl̃ impugnabãt. Iudic. iij. Itẽ paulo añ dr̃ ſap. x. In fraude circũuenientiũ illi affuit. Illi .i. amatori ſuo circũuenientiũ .i. demonũ q̄ ex i͂uidia ſꝑ nitũtur circũuenire eos q̄ ei ſuiũt. Illi affuit illuminãs .ſ. oculos eius ad ꝓuidẽdũ ꝛ cauẽdũ eoꝝ i͂ſidias. q2 eſt illumiãtrix. ꝛ honeſtũ fecit illũ .i. purgatũ velut auꝝ i͂ fornace ꝑ tẽptatões ꝛ pugnas ↄ inimicos ſupdictos. I

Protegit etiã ſicut caſtellũ. q2 ipa e͂ caſtellũ. Lu. x. qd̃ e͂ refugiũ debilium. ꝛ ipa vbiq̧ terraꝝ refugiũ eſt peccatoꝝ. Quere libro. xi. titulo. ij. q͂ ipa eſt caſtellũ.

Protegit etiã ſicut tẽplũ. cũ ipa ſit templũ dei viui. baſilica veri aſſueri. ſacrariũ ſpũſ

ſancti eccleſia.i.congregatio ⁊ adunatio populi chriſtiani .et domꝰ oratiõis. Rorẽ cui ſanguinis deſcendit eccleſia ſi ad ipſam refugerint.

Maria protegit

In igne. vt ſupra de indeolo. Unde dicit ſeruo ſuo Iſa .xliij. Deus eo tu. cũ ambulaueris in igne nõ cõbureris.

In aqua. Iſa. xliij. Cũ trãſieris p aquas tecũ ero. vt ſup in pncipio huiꝰ capli. Ipſa ē enĩ nauis q̃ ſuſcipit amicos ſuos naufragãtes i fluctib huiꝰ maris. Unĩ dicit eccĩ. xxiiij. In fluctibꝰ maris ambulaui .cũ familiaritb meis .vicz tãq̃ nauis. vt ipſos eripiem a naufragio pctõꝝ. ⁊ ereptos õducerẽ i portũ volũtatis eoꝝ. Quere li. xi. ti. vij. q ipſa ē nauis. Ambulat etiã i fluctib maris meſtos ɔſolãdo. ⁊ triſtes letificãdo. — Maria protegit

In aere. ab incurſu aeriaꝝ poteſtatũ. Sicut ſepe legit in miracul eiꝰ.

In terra. qđ ſignũ ē Apoc. xij. vbi dr i figura eꝰ. Et adiuuit terra mlierẽ .i. maris deuotã ſibi aiaꝝ. quã ſerpẽs .i. diabolꝰ ifeſtabat. Iđ ipſa dic eccĩ. xxiiij. In oĩ tra ſteti .i. fideliũ me inocãtib ſp affui. Ul ipaꝫ i terra ſtare. ē iuſtos i virtute ɔfirmare.

Maria refugiũ — Iceſimaq̃nta. Quia in maria inuenerũt refugiũ. q̃ timẽtes dei iuſticiã ad ipm accedere reformidãt. Btũs Ber. Sic nomẽ ieſu mel i ore ⁊c. titulo de nomine marie. Idẽ. Quid ad mariã accedere trepidat. Libro .iiij. titulo đ benignitate marie. De h refugio dic pĩs. Petra .i. maria refugiũ erinacijs. N. libro .vij. titlo .x. vbi maria petra. Propt h refugiũ dicit ipa ciuitas refugij. figurata p ſex ciuitates refugij. Nũc. xxxv. Et bñ ſex. qꝛ ſex modis inficiũt ſe generalr pctõres. Per vicia cordis. ⁊ q̃nqꝫ ſenſuũ corruptõem. Citra iordanẽ tres. ⁊ vltra iordanẽ tres. Iordanis baptiſmꝰ. Citra iordanẽ tres. qꝛ ad ipaꝫ habẽt refugere q̃ tẽptãt a trib cõcupiſcẽtijs. vt ipos tueat ⁊ faciat i bono pficere. Ultra iordanẽ tres. qꝛ p ipaꝫ ſepe redeũt ad veniã. ⁊ adipiſcũt grãꝫ ⁊ gliãꝫ. q̃ trãſierũt iordanẽ .i. q̃ triplici ɔcupiſcẽtia ſeducti amiſerũt innocẽtiã baptiſmalẽ. Sed nota q ille ciuitates ſepate erãt ill i refugiũ. q̃ nolẽtes ppetraſſent homicidiũ. Sꝫ nũc dilatata ē miſericordia dei. ⁊ in maria puidit refugiũ etiã volũtarijs homicidis. Ipa enĩ eſt domꝰ refugij. vt ſaluos nos faciat. vt habet in pſ. — A / Ber.

Itẽ alio mõ. Chriſtꝰ enĩ dr oſtiũ padiſi. q̃ ad paſcũ vite intrãt oues. Ioh. x. Beata aũt vgo feneſtra celi ē. ſic canit eccĩa. Unĩ. Intrẽt vt aſtra flebiles. celi feneſtra facta es. Solet aũt ɔtingere i q̃buſdã ɔuiuijs q pauꝑes timẽtes iracũdiã ianitoris. clamãt ad feneſtrã vt eis aliq̃d iaciat. Mõ aũt diſcũbũt ſcĩ et angeli i ɔuiuio celeſti. de q̃ habet Iſa. xxv. Faciet dñs ɔuiuiũ ⁊c. Ubi chriſtꝰ oſtiũ. Ianitor iuſticia eiꝰ. Quã ſi reformidas. clama ad feneſtrã q̃ ē maria. orãdo et pauperiẽ tuã allegãdo. vt ſaltẽ de micis illiꝰ ɔuiuij vbi ſunt plena fercla iaciat tibi aliq̃ntulã ɔſolatiõnẽ. aliqua fragmenta gratiaꝝ. — B

Iceſima ſepta. Quia paſtũ ſubminiſtrat famelicis. ⁊ potũ ſitiẽtib. Unĩ de ea dici pt ſic de filio. Iacta cogitatũ tuũ i dñã. et ipa te enutriet. Ipa enĩ eſuriẽtes implet bonis. ⁊ dat eſcã eſuriẽtibꝰ. dicẽs cũ filio Hiere. xxxi. Inebriaui aiaꝫ laſſam. ⁊ oẽm aiaꝫ eſuriẽtẽ ſaturaui. Ipi etiã dicere poſſumꝰ ſic dicimꝰ filio. Oĩa a te expectãt vt des ill cibũ i tpe. Itẽ dante te illis colligẽt. apiente te manũ tuã oĩa implebũt bõitate. Auertẽte aũt te faciẽ .i. reſpectũ miſericordie. turbabũt ⁊c. Itẽ alibi i pſ. Oculi oĩm i te ſperãt o maria. ⁊ tu das eſcã illoꝝ i tpe oportuno. Apis tu manũ tuam ⁊ iples oẽ aial bñdictõe. Ipa eĩ dat iumẽtis ſuis .i. ill q̃ ſuoꝝ deferunt onera mãdatoꝝ. eſcã ipoꝝ. fenũ ſcꝫ carnis filij ſui. qñ ſcꝫ p grãm mrĩs digni exiſtũt ſacra ɔmũiõe. Qđ pfiguratũ ē in h q filiũ natũ poſuit i pſepio. Quaſi di. boui et aſino. id ē his q̃ dſignãt p bouem ⁊ aſinũ. q̃ ſunt aĩalia laborioſa ⁊ oneriſera. diceret inquã. Mãducate ecce refectio veſtra. Ipa etiã dat pullis coruoꝝ .i. imitatoribus penitẽtiũ. q̃ deſignãt p coruos. fideliter inuocantibꝰ eam. — B

De ipa etiã q̃ ē fortis mulier dicit puerb. i fine. De nocte ſurrexit .ꝓrq̃ꝫ ꝑmpta ⁊ ſedula. deditq̃ꝫ pdam domeſticis ſuis. ⁊ cibaria ancillis ſuis. De nocte ſurgere. ē in pſentis vite caligine auxiliũ impẽdere. Domeſtici marie ſunt. q̃ illiꝰ obſequijs ſe totos ipendũt. quibꝰ dat triplicẽ pdam. Predã in ſeipis. qñ ſcꝫ rapiẽs a diabolo — B

De theophilo — quos ipſe diabolꝰ pus rapuerat eos reſtituit ſibi ipſis. ſicut patꝫ i theophilo. Peccator enĩ ſic dicit augꝰ ſe nõ poſſidet. ergo nihil. Itẽ qñ p gratiã eiꝰ ſubijciũt carnem ſpiritui i ſeipis. Dat etiã pdam iuxta ſe. dãs grãm ɔuertẽdi alios ab illecebris mundanis. ⁊ reducẽdi ad viã veritatis. Terciã pdam dat eis ſup ſe. impetrãs eis a filio grãm rapiendi regnũ celoꝝ. quod vim patit. Math. xi. Aliter de nocte ſurrexit ⁊c. Duo fructu .ſ. triplici. Primꝰ. q q̃ſdã rapit ab hoſte .i. diabolo. ſic ibi glo. Unde. Predã. Scđo. q raptos ab hoſte incorpat eccĩe. Unĩ. Dedit domeſticis. id ē angelis et fidelibꝰ. q̃b eos vnit q̃s diabolo tollit. Terciꝰ. q eoſdẽ imo ⁊ oẽs fideles reficit multipliciter. Unĩ. Et cibaria ancillis ſuis. — Aug.

Preda multiplex. — C

Prima pda fuit pmi hoĩs actiue. q̃ rape voluit diuinitatẽ. ſicut dicit glo. ibi. Que nõ rapui tunc exoluebã.

Secũda preda ſerpẽtis. id ē diaboli. qui rapuit hominẽ raptorẽ. Unde et eĩ dicit Iſa. xxxiij. Ue q̃ pdaris. nõne et ipe pdaberis.

Tercia hominis terrena rapiẽtis. Iob. xij. Abũdant tabernacla pdonũ

Quarta chriſti hoĩs. q̃ deſcẽdens ad inferos rapuit a diabolo pmũ hoĩem. quẽ diabolus rapuerat. Ephe. iiij. Captiuã duxit captiuitatẽ.

Quinta hoĩs hoĩes rapiẽtis. ſic faciũt pdicatores. Iſa. ix. Exultãt victores capta pda ⁊c.

Sexta ſpũs dei. q̃ rapit ſpm hoĩs. Unĩ actuũ. viij. Spũs dñi rapuit philippũ.

Sequit. Et cibaria pluraliter ancillis ſuis. Hec autẽ ſunt cibaria q̃b ipa reficit ſeruos et ancillas ſuas. ſuis pbus meritis ⁊ exemplis. — D

Gratia. qua nutrit animã et ſaginat. Unde Sap. xvi. dicit de iuſtis. Omniũ nutrici gratie tue deſeruiebant.

Fides. ex qua iuſtus viuit. Abacuc. ij.

Spes. qua paſcit et paſcit familiã ſuã odorib paradiſi. Unde ⁊ maria dicit. Flores mei fructꝰ odoris et honeſtatis et honoris.

Hec cibaria — Caritas. q̃ dr panis oẽ dlectamẽtũ i ſe habẽs ⁊c. Sap. xvi. Que oĩb oĩa facta ē ⁊c.

Bona opãtio. Unde Ioh. vi. Opamini nõ cibũ qui perit.

Caro virginalis. quã ſumimꝰ in ſacramẽto filij. qꝛ caro chriſti ⁊ caro marie vna caro. Unĩ .i. Chorĩ. vi. Erũt duo .i. chriſtꝰ et maria in carne vna virginali. Ideo dicit ipa. Qui edũt me adhuc eſuriẽt. qꝛ q̃ eius dulcedinẽ guſtauerit. adhuc plꝰ de ea deſiderat experiri. Uel aliter. Ipa eſt enĩ cibus et potꝰ imitãtib ſe .i. vba ſua et opa. Uerba. Unde dicit. Qui audit me nõ ɔfũdet. Opa. Unĩ. Qui opant in me nõ peccabũt. Imitatio opeꝝ duplex ē. Uel exẽplo eiꝰ bene opari. ⁊ h eſt edere. Uel exẽplo eiꝰ in ſe extinguere prauas ɔcupiſcẽtias. ⁊ hoc eſt bibere. Iđo dic. Qui edũt me .i. meã ɔuerſatõem ſibi incorpant. adhuc eſuriẽt. qꝛ nõ parit faſtidiũ ſꝫ deſideriũ. Cõuerſatio enĩ ſancta cuiuſcũq̃ꝫ q̃ trahit in exẽplũ cibus eſt reficiẽs et nutriẽs ſpũaliter. Unĩ Ioh. in fine dictũ eſt petro. Paſce exẽplo ſcꝫ. Et iđ mlto fortiꝰ cõuerſatio btẽ vgĩs paſcit. cũ ipſa ſit panis i ſe hñs oẽ dlectamẽtũ. ſap. xvi.

Magni pctõres. Unĩ heſter. xi. Humiles exaltati ſunt. ⁊ deuorauerũt inclitos. id eſt incorpauerunt ſibi ⁊ eccleſie.

Uerbũ dei. Mat. iiij. Nõ i ſolo pane viuit hõ. ſꝫ i oĩ vbo qđ pcedit de ore dei.

Et nota q paſtꝰ iſte q̃ nos paſcit maria. omnino ɔtrariꝰ eſt illi quo filios ſuos pauerunt primi parẽtes. De quo dicit in pſ. Saturati ſunt ſcꝫ adã et eua filijs .i. ad nocumentũ filioꝝ. qꝛ ſentit adhuc ples qđ cõmiſere parẽtes. Patres enĩ noſtri ɔmederũt vuã acerbã. Hiere. xxxi. et Ezech. xviij. et adhuc dentes filioꝝ obſtupeſcũt ⁊c. Sup illud Iob. iij. Nũc enĩ dormiẽs ſilerẽ. dicit gloſa. Si adã nlla peccati putredo corrupiſſꝫ. nullos ex ſe gehẽne filios pcreaſſet. Et dimiſerũt reliquias ſuas paruulis ſuis. Iſte reliq̃e ſunt fames. ſitis. mors et hmõi. Sap. iiij. Ex iniq̃s omnes filij q̃ naſcunt teſtes ſunt neq̃cie aduerſus parẽtes in interrogatiõe ſua. Moraliter intelligit illud de malis operibꝰ peccatoꝝ. q̃ ſcꝫ opa filij eoꝝ ſũt. et in iudicio teſtificabunt q patres eoꝝ iuſte debeant ɔdemnari. — E

Sepdicta ergo cibaria vel fercula dat beata virgo ancillis ſuis .id ē hũilibꝰ. eidem — F

ſeruiẽtibus. Quere ꝓprietates ancille Titulo de appellatõib⁹ marie. Ancilla ergo ⁊ ſeruiẽs beate virgini q̃ talib⁹ cibarijs deſiderat enutriri. Et nota ꝙ his ancillis dant cibaria q̃ ad incipiẽtes, vt poſſint creſcere. Eiſdẽ alligat hoſtis. Job. xl. quo ad ꝓficiẽtes. q̃bus diabol⁹ alligat et vincit. Ipſe etiã mittunt ad ꝑdicandũ. pauer. ix. quo ad pctõres. E cõtrario ꝓ nolẽtib⁹ ei ſeruire videt ipſa dicere Iſa. lxv. Ecce ſerui mei ↄmedẽt, et vos eſurietis. Ecce ſerui mei bibẽt, et vos ſitietis. Ecce ſerui mei letabunt, et vos ↄfundemi. Ecce ſerui mei laudabũt ꝓ exultatõe cordis. ⁊ vos clamabitis ꝓ dolore cordis, et ꝓ ↄtritõe ſpirit⁹ vlulabitis. et interficiet vos chriſtus filius meus.

Vceſimaſeptima. Quia cũ ſit mater ſapientie q̃ eſt fili⁹ dei. in lege filij miſericorditer inſtruit ſeruos ſuos. Vñ de ea dicit Sap. vij. [Amicos dei ⁊ ꝓphetas] i. ſapiẽtes [cõſtituit.] Ipſa etiã dicit eccl. xxiiij. [Adhuc doctrinã q̃ſi ꝓphetiã effundã. et relinquã illã quereñtib⁹ ſapientiã. Adhuc doctrinã] ſcȝ paupertatis humilitatis et caſtitatis [quaſi ꝓphetiã] i. in ſignũ futuri. Doctrinã iſtã effudit ipſa abũdãtius. q̃n ordines ſunt inſtituti ad honorẽ eius. Vbi lucet doctrina virginitatis ꝑ votũ caſtitatis cõtra luxuriã. paupertatis ꝑ abrenũciatõem ꝓprietatis ↄtra auariciã. humilitatis ꝑ votũ obedientie cõtra ſupbiã. Et hoc eſt triduũ in deſerto religionis. Exo. iij. Itẽ triduũ dñice ſepulture. in q̃ hõ cõſepelit chriſto. ꝑ q̃d repat trinitas mentis. ⁊ venit ad triduũ remuneratõis. Effudit autẽ [doctrinã q̃ſi ꝓphetiã] q̃r ꝑ hãc ꝑdicitur caſus mũdi. et gl̃ia regni. Johel. ij. Propheta bũt filij veſtri ⁊ filie veſtre. intrãdo religionẽ. ↄtẽnendo mundũ. anhelãdo ad regnũ. Itẽ Zacha. iij. Audi ieſu ſacerdos magne. tu ⁊ amici tui q̃ habitãt corã te. q̃r viri portẽdẽtes ſunt. Jeſus ille ſacerdos magn⁹ chriſtũ ſignat. q̃ ſe obtulit ꝓ nobis in cruce. amici ei⁹ omnes ſancti, q̃ ſunt viri portẽdentes. portẽtũ enĩ eſt ſignũ. Seqtur. [Et relinquã illã q̃rentibus ſapientiã. Querẽtibus] dicit nõ inueniẽtib⁹ i. illis q̃ ſunt in ſtudio q̃rendi. nõ in ꝓſumptõe habẽdi. Jaco. iiij. De⁹ ſupbis reſiſtit. [Sapiẽtiã] nõ mũdi, ſcȝ dei. quã deſcribit Jaco. iij. Sapiẽtia q̃ deſurſum eſt ⁊c. Aliter. [Adhuc doctrinã] i. noticiã figurarũ. q̃s reuelat ꝑ grãm ſuã cui vult. q̃n vult. ⁊ q̃ntũ vult [q̃ſi ꝓphetiã] i. ſine falſitate ⁊ cũ omni veritate. Siq̃dem q̃r prima bibit de fonte eterne ſapiẽtie. reuelare pt cui vult archana ſecretoꝝ dei. Ipſa eſt enĩ rebecca. q̃ de hydria ſua potauit heliezer ⁊ camelos. Gene. xxiiij. Seruias ergo deuote matri ſapiẽtie. ⁊ cibabit te pane vite ⁊ intellect⁹. et aq̃ ſapie ſalutaris potabit te. Quã ſcȝ ſapiẽtiã nõ apphẽdent hoĩes ſtulti. ⁊ cui obuiabũt hoĩes ſenſati. Eccl. xv.

A

B

C

Vceſimaoctaua. Quia ſi receſſerit a te ꝓpiciatio ei⁹ ꝓpter pctã tua. q̃ cito penitueris reuertet ad te. Vñ dicit cũ filio Zach. i. Cõuertimi ad me ⁊ ego conuertar ad vos. Vñ etiã deſiderãs cõuerſionẽ nr̃am ad ſe et filiũ ſuũ, dicit cũ filio aĩe peccatrici Cãti. vi. [Reuertere reuertere ſunamitis ⁊c. vt intueamur te] reſpectu miſericordie. Exẽplũ q̃d narrat petr⁹ damian⁹ quõ ꝓpiciatio ei⁹ reuerſa ẽ ad q̃ſdã fratres q̃ ſeruitiũ eius intermiſerãt. Quere infra iij. particula. ca. xviij. de nõ intermittẽdo ſeruitio eius.

Petrus damian⁹

Vceſimanona. Quia ſal⁹ noſtra in manu illi⁹ eſt. vt ei dicere multo veri⁹ valeamus nos chriſtiani q̃s dixerint egiptij ioſeph Gen. xlvij. Sal⁹ nr̃a in manu tua eſt. reſpiciat nos tantũ dña nr̃a. et leti ſeruiem⁹ regi filio ei⁹. Ipſa enĩ bene pt figurari ꝑ ioſeph, q̃ interpretatur augmentũ vl' accreſcẽs. quia ei accreuit gratia fecũditatis ſuper gratiam virginitatis. Ideo Eccleſiaſtici. xxvi. dicitur de ea. Gratia ſuper grãm ⁊c. Ipſa eſt enĩ cauſa ſalutis generis humani. ⁊ q̃dam rõ et ↄplemẽtũ poſt filiũ ſuũ oĩm que facta ſunt et q̃ futura ſunt.

Vceſima. Quia ſeruiẽdo ei acq̃runt dies gr̃e ⁊ gl̃ie. Unde dicit ſeruo ſuo puerb. ix. Per me mlťiplicabunt dies tui. ⁊ addent tibi anni vite. Vñ etiã de ſeruis ſuis et filijs dicit. Dies pleni inuenient in eis. Prouer. iij. [Lõgitudo dierũ in dextera ei⁹] quib⁹ remunerat ſeruiẽtes ei ex caritate. [⁊ in ſiniſtra illi⁹ diuitie et gl̃ia.] Diuitijs enĩ et gl̃ia mũdana forte remunerant aliq̃ ſeruiẽtes ei. cũ ſint indigni retributõe eterna. Unde dictũ eſt nabuchodonoſor q̃ vindictã dñi exercens

erat in tirũ Ezech. xxix. ſub aliis verbis. Quia ſeruiſti mihi i tiro dabo tibi egiptũ. Nullũ enĩ bonum irremuneratũ.

Vceſimaprima. Quia poſt filiũ dña eſt vniuerſe creature. Vñ ⁊ dña interpretat. ⁊ ideo ipſi tanq̃ dñe ſeruiendũ. Ideo videt ei dixiſſe tota btã trinitas illo yſa. xlv. [Labor egipti. ⁊ negociatio ethiopie. ⁊ ſabaim. Viri ſublimes ad te trãſibũt, et tui erũt.] Per om̃es iſtos ſignat marie poteſtas ſup iuſtos q̃s pregit. ⁊ ſup peccatores q̃s cõuertit. [Labor egipti] pctõres laborãtes in vicijs mũdi. Hieremi. ix. Ut iniq̃ agerẽt laborauerũt. Egiptus tenebre vl' meror. Tenebre. q̃r amor mũdi excecat. Vñ thobias excecat⁹ ẽ ſtercoꝛib⁹ hirundinũ. Hirũdines ſancti ſunt. q̃r tẽporalia reputãt ſtercora. cũ aplo ad Phil. iij. vt chriſtũ lucrifaciãt. Quib⁹ ſcȝ ſtercorib⁹ excecant amatores mũdi. Meror. Prouer. xiiij. Extrema gaudij luct⁹ occupat. [Negociatio ethiopie] Hoc cõuenit auaris, q̃ aĩas ſuas habẽt venales. Eccleſiaſtici. x. [Ethiopie] ꝓpter nigredinẽ. quia eſt⁹ auaricie denigrat eos et exurit. [Sabaim] vel ſabba captiuus. hi ſũt ſupbi, q̃s rex ſupbie captiuat. Job. xli. [Viri ſublimes] inteq̃ ↄuerterẽt et marie darent. ſcȝ ꝑ ſupbiã. poſtea ſublimes facti ꝑ virtutes [ad te trãſibũt et tui erũt.] ſerui ſcȝ et tributarij. ſingul' diebꝰ faciẽtes ſeruitium tibi. et ſoluentes q̃ſi tributariã penſionẽ. Sequit i autoritate yſaie. xlv. [Poſt te] quaſi adoleſcẽtule poſt reginã. ancille poſt dñam [Ambulabũt] de virtute in virtutẽ. donec videant deũ deoꝝ in ſyon. [Vincti manicis pgent.] Neceſſe eſt ei ſeruis marie vinctas habere man⁹ manicis pceptorũ dei. ne extẽdant eas ad illicita. [Et te adorabũt, teq̃ deprecabunt.] petẽtes reſpectũ miſericordie tue et dicẽtes. [Tm̃ in te eſt de⁹ verus ⁊c.]

Vceſimaſecũda. Quia q̃ diligit et honorat matrẽ domini, ſecure pt a prẽ ⁊ filio ei⁹ petere miſericordiã. Vñ ps. dicit patri vl' filio. [Dñe dilexi decorẽ domus tue.] q̃ cõſiſtit in virtutib⁹ et donis gratiaꝝ. et priuilegijs meritoꝝ. Domus iſta beata virgo. Vñ. Sapiẽtia edificauit ſibi domũ. Prouer. ix. [Et locũ habitatõis gl̃ie tue] i. filij tui. q̃r gl̃ia patris filius ſapiẽs. Prouer. x. Loc⁹ iſte vter⁹ virginalis. Et bene dicit [locũ habitatõis gl̃ie tue] i. vteꝝ virginalẽ vbi glorioſe habitaſti. et quẽ inhabitãdo glorioſum effeciſti. Caſſiodor⁹ de dño. Glorioſum efficit, q̃cquid inhabitare dignat. Et ſubiũgit ps. Ergo [ne ꝑdas cũ impijs de⁹ animam meam ⁊c.]

Caſſiodorus

Vceſimatercia. Quia ꝑ incarnatõem verbi q̃ in ea facta eſt redit peccatrix aĩa ad eccľie vnitatẽ. Vnd Hiere. xxxi. Reuertere virgo iſrl', reuertere ad ciuitates tuas iſtas. Vſq̃ q̃ delicijs diſſolueris filia vaga? Quia creauit dñs nouũ ſup terrã. Mulier circũdabit virũ.

Vceſimaquarta. Quia ꝑ mariã et chriſtũ quẽ ꝑ mariã habuim⁹ q̃cquid ꝑdideramus ꝑ adam ⁊ euã, nobis eſt reſtitutũ. Beat⁹ bern. Uehemẽter nob vir vn⁹ et vna mľier nocuerũt. ſed ꝑ vnam mľierẽ et vnũ virũ omnia nobis reſtaurãt nõ ſine magno fenore gratiarũ. Non enĩ ſicut delictũ ita et donũ. excedit enĩ dãni eſtimatõem hñficij magnitudo. Sufficere q̃dem poterat chriſt⁹. q̃r ſufficiẽtia noſtra ex deo eſt. ſed nõ erat bonũ hominẽ eſſe ſolũ. Congruũ magis erat vt reparatiõi coꝝ neuter ſexus deeſſet. q̃ꝝ corruptiõni neuter defuerat. Ideo dicit eccl. xxxiij. Duo cõtra duo. vnũ cõtra vnum. Magiſter richard⁹ de ſctõ victore. Per marie puerperiũ recepit gen⁹ humanũ q̃d in ꝑmo parẽte amiſerat. et deiect⁹ eſt ille q̃ ꝑmũ parentẽ deiecerat. ⁊ erectus ille q̃ ꝑus deiectus fuerat. ⁊ recuperauit honorẽ quẽ amiſerat. ⁊ ablatũ eſt ꝑ filiũ ei⁹ opprobriũ noſtrũ. ⁊ deletũ improperiũ noſtꝝ. Quale improperiũ? Illõ de q̃ legit. Hõ cũ in honore eſſet nõ intellexit, cõparat⁹ eſt iumentis inſipiẽtib⁹ et ſimilis fact⁹ eſt illis. Factus eſt enĩ homo ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ dei. grandis honor. Sed nõ intellexit. Ideoq̃ deſpexit. Deſpecta vero atq̃ reiecta ſilitudine dei, trãſfigurauit ſe ad ſimilitudinẽ iumẽti. Ecce quale dedec⁹. Iuxta magnitudinẽ honoris, magnitudo dedecoris. Vñ opprobriũ et improperiũ. Et iõ iuſte opprobria exprobrãtiũ ceciderũt ſup eũ. Ideo i ꝑſona generis humani clamat ꝓpha ad dñm. Aufer a me opprobriũ ⁊ ↄtẽptũ. Et exaudit⁹ eſt,

Beri.

Magiſter Richard⁹ de ſctõ victore

q̄ndo de⁹ ɔformauit ſe ad illā q̄ hō trāſformauerat ſe ſilitudinē hūanā q̄ a ſe reie-
cerat diuinā. Et deus fact⁹ eſt quaſi vn⁹ ex nobis ꝓpter ſuā hūanitatē. Et q̄d di
ctū erat ꝑ yroniā de adā. eccẽ adā fact⁹ eſt q̄ſi vnus ex nobis ſciēs bonū et malum.
poſſunt ex ſententia iā dicere pater et ſpūſſanct⁹ de adā ſecūdo ſcꝫ chriſto hoīe. Ec-
ce adā ſecūdus fact⁹ ē q̄ſi vn⁹ ex nobis. ſciēs bonū et malū ꝓpter ſuā diuinitatem. A
E Rioceſimaquinta. Quia ex partu et conceptu ei⁹ accreuit hūane nature ꝓro-
gatiua ꝛ dignitas mirabil. ex eo ſcꝫ ꝙ fili⁹ dei mundū redēptur⁹ nō aſſūpſit
angelicā naturā ſed hūanam in ea ꝛ ex ea. Heb. ij. Nuſq̄ angelos apphēdit. ſꝫ ſe-
men abrae apphēdit. Et h̄ fuerat ꝑfiguratū Geñ. xxviij. vbi ſic legit. Uocauit iſa
ac iacob. et bñdixit. ꝑcepitq̄ ei dicēs. Noli accipe ɔiugē de genere chanaan. ſꝫ ꝓfi
ciſcere in meſopotamiā ſyrie ad domū bathuel patrꝭ matris tue. ꝛ accipe tibi vxo
rē de filiabꝰ laban auunculi tui. Et ſunt ꝟba dei prīs ad filiū carnē ſūpturū. Cha
naan ſicut dicit̄ interpͣtat̄ poſſidēs domū. ꝛ ſigt̄ angelos q̄ in celeſti domo ſꝑ aſſi-
ſtūt dño. De quoꝝ genere noluit de⁹ pater vt fili⁹ ſibi copularet vxorē. i. aſſume
ret naturā. Meſopotamia interpͣtat̄ eleuata. Syria ſublimis. Hec eſt hūana na-
tura eleuata ꝛ facta ſublimis. ex q̄ eam aſſumpſit ſibi fili⁹ dei. Sꝫ nō ad quācūq̄.
ſed ad domū bathuel mittit̄. i. ad btām ꝟginē. Bathuel eni virgo dei. vl̄ caſt⁹ do
interpͣtat̄. Quia h̄ ꝑuilegiū btē virgini ſeruabat̄. Et ibi accepit vxorē de filiab⁹ la
ban. q̄ interpͣtat̄ candidatio. i. de puriſſimis et mūdiſſimis ſāguibꝰ btē ꝟginis car
Damaſcenus — nē. ſicut dicit damaſcen⁹. Et de ꝟgine voluit naſci. ad denotādū ꝙ eccliam virgi B
nē ſibi virgini copularet. ij. Chor. xi. Deſpōdi vos vni viro ꝟginē caſtā exhibere
chriſto. Et ex h̄ maxima dignitas accreuit hūane nature. q̄ antea vilis erat. ꝛ cla
mabat ad dñm Treñ. i. Uide dñe ꝛ ɔſidera. quoniā facta ſum vilis. Sꝫ poſt in-
carnatōem dicit chriſto. Cū glīa aſſumpſiſti me. ꝛ facta ſum glīoſa. ſicut innobil̄
mlier ſublimat̄ cū a viro nobili in mřimoniū aſſumit̄. Et hoc eſt ꝙ omne pctm̄ p⁹
incarnatōem ſaluatoris grauius eſt q̄ ante. Sicut ignominioſi⁹ ē viro nobili vilit̄
agere q̄ innobili. Siq̄dē hūana natura ꝑ euam fuerat ſathane pedibꝰ ſubſtrata.
ſed modo ꝑ mariā ſuꝑ angelos eſt exaltata. Et quā ꝑ euā diabolus traxerat in i-
teritū. mō ꝑ mariā angelorū ꝓcedit meritū. Et q̄ ꝑ euā facta eſt ignominioſa. ꝑ ma
riā ꝑ angelis facta eſt glīoſa. Intrauerat eni ꝑ euā mors in mūdū. Sap. ij. Sꝫ ꝑ
empta ē mors ꝑ marie puerperiū. Uñ fili⁹ dic̄ Oſee i ſi. O mors ero mors tua ꝛc̄.
Itē hoc mřimoniū ſuꝑdictū ſigtū ē ꝑ mřimoniū heſter ꝛ aſſueri. Aſſuer⁹ q̄ interpͣta C
tur btūs. chriſt⁹ ē. Heſter abſcōdita vl̄ exaltata. Hec eſt natura hūana pus a dō
abſcōdita ꝑ peccatū ade ꝛ eue. Sed ineffabilit̄ exaltata qñ a chriſto aſſūpta. Uñ
Petrus caypbas — petr⁹ caypbas. Maritari noluit ꝟbū patrꝭ alti⁹. nubere nō potuit caro glorioſi⁹.
Nō etiā ꝑ h̄ matrimoniū vehemēter magnificat⁹ ē. Qd̄ admirās iob. vij. dic̄ dño
Quid eſt hō q² magnificas eū ꝛc̄. Et pſ. Quid eſt hō ꝙ memor es ei⁹. ſcꝫ ꝑ eū fi
liū incarnādo. Nā antea videbat̄ pater oblit⁹ hoīs. Unde in ꝑſona antiq̄ꝝ dice-
bat dauid. Uſq̄ q̄ dñe obliuiſcerꝭ me i finē. vſq̄ q̄ auertꝭ faciē tuā a me. i. filiū tuū.
Ideo orabat. Memēto nři dñe in bñplacito populi tui. i. in filio. viſita nos i
ſalutari tuo. hoc eſt in eodē filio.
E Rioceſimaſexta. Quia volēs nos obtinere victoriā vt ꝑueniam⁹ ad coronā.
ſciēs q² nō coronabit̄ niſi q̄ legitime certauerit. ij. Thim. ij. ꝓcurat forte bel-
la ꝛ tēptatōes amatoribꝰ ſuis. ꝛ ipos q̄nq̄ ꝑmittit tribulari. Sed facit cū tēptati
one ꝓuentū vt valeāt ſuſtinere. i. Chor. x. et eis ꝟtutē ſubminiſtrat. vt ſic ꝑueniāt ad
coronā. Nā ipa eſt q̄ ꝓcibꝰ ſuis meritis et exēplis dat laſſo ꝟtutē. ꝛ his q̄ nō ſūt
ſcdm ſuā reputatōem. i. hūilibꝰ fortitudinē ꝛ robur mltiplicat. Iſa. xl. Idcirco de
ipa ꝑt intelligi illō Sap. x. Certamē forte dedit illi. i. amatori ſuo. vt vinceret
ꝛ coronā acq̄reret q̄ ſolis victoribꝰ tēptationū ꝓmiſſa eſt. Et ſciret ꝑ experientiā q̄-
tuā omniū potētior ē ſapiētia. i. maria. q̄ emphatice dicit̄ ſapiētia.
E Rioceſimaſeptima. Quia q̄ ſeruiūt ei in pſenti. glīoſiſſimā illi⁹ faciē viſuri ſūt
in futuro. Uñ iob. xxxiij. dicit de maria. Placabil̄ ei erit. ſcꝫ ſeruo ſuo. ꝛ vi
debit ſcꝫ ipe ſeru⁹ faciē eius in iubilo. Apocal. xxij. Seruiēt ei ꝛ videbūt faciē

eius. Sap. vi. In vijs ſuis oſtēdet ſe illis hilarit̄. Et hec oſtēſio in pſenti ꝑ grā
tiā eſt ꝛ fidē. Ambula ꝑ vias eius q̄ ſunt hūilitas. puritas. pietas. paupertas. obedi
entia. et hmōi. et obuiabit tibi in futuro q̄ſi mater honorificata. Eccl. xv. De hu-
iuſmodi vijs dicit̄ puer. iij. Uie ei⁹ vie pulcre. i. mūde ab omni pctō. Et oēs ſe-
mite illi⁹ pacifice. Quia ſummū ei⁹ ſtudiū eſt filio ſuo pacificare pctōres. Quere
de vijs ei⁹. Rogāda eſt igit̄ aſſidue vt doceat nos vias ſuas. et faciat āmbulare i ſemi
tis ſuis. Iſa. ij. Quas q̄ in pſenti tenuerit. reginā in ſuo decore videbūt oculi eius.
Aug⁹ — Iſa. xxxiij. Et qui inuiſitur eā erūt ex pte illi⁹. Sap. ij. Uidet̄ ei ipa dicere filio. ſi-
cut fili⁹ patri. Iohā. xvij. Uolo fili vt vbi ego ſum illic ſit ꝛ miniſter me⁹. Rogāda ē
aūt maria vt velit. q² ſi vult neceſſe ē fieri. ſicut dicit aug⁹ de domino.
E Rioceſimaoctaua. Quia glorioſo fructu vētris ſui remunerabit ſuiētes ſuos.
Unde depingit̄ in imaginibꝰ ſuis filiū tenēs q̄ſi ad dandū illū ſeruitoribꝰ ſu
is. cū ipa ſit pagatrix opariorū. Uñ. Filij merces fruct⁹ ventris. Quē fructū ipa
ɔmendās vt ꝑ ipo habēdo ſeruiat̄ ei auidi⁹. dicit puer. viij. Melior eſt fruct⁹ me⁹
auro et lapide pcioſo. ꝛ genimina mea argēto electo. Propter qd̄ q̄ſi aſſidue dicē
dū ē ei. Bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. Merx eni valde ɔmēdata et laudata nō ꝑ adula
tōes ſꝫ ꝑ veritatē libēter dare ſolēt illi q̄rū res ē ɔmēdatoribꝰ ſuis. ſic ē bono vino
et hmōi. Sꝫ ꝓchdolor plꝰes ſeruos habet ven⁹ ſordidiſſima. q̄ maria puriſſima.
E Rioceſimanona. Quia ſeruoꝝ ſuoꝝ aīas de corꝑibꝰ exeūtes ꝓtegit ab incur-
ſu aeriaꝝ poteſtatū. q̄bus eſt terribil̄ vt caſtroꝝ acies ordiata. ſicut ſepe legit̄
in miraculis ei⁹. Fugiūt eni q̄ oderūt nos a facie ei⁹. ꝛ ipa exurgēte in adiutoriū
noſtꝝ diſſipant̄ inimici ſui ꝛ noſtri. Cuſtodit eni exēplo filij aīas ſeruoꝝ ſuoꝝ. ꝛ ē
manu peccatoris liberabit eos. Uñ ſap. x. Eos q̄ ſe amāt a doloribꝰ ɔſuabit. Ibi-
dem. Cuſtodiuit illū ab inimicꝭ ꝛc̄. Prouer. iiij. Ne dimittas eā ꝛ cuſtodiet te. dili
ge eā ꝛ ɔſuabit te. vt ſup. xxiiij.
Q Uadrageſima. Quia glīficabit in futuro ſeruiētes ſibi. ꝛ honorificātes ſe in
pſēti. Uñ dicit cū filio. i. Regū. ij. Quicūq̄ honorificauerit me glīficabo eū.
q̄ autē ɔtemnūt me erūt innobiles. Ipa eni eſt mlier grācioſa. q̄ inuenit grām̄ ꝛ glo-
riā. nō ſolū ſibi. ſed et nobis. q² grāꝝ et glīam exemplo filij dabit dña nřa. De his
autē q̄ ɔtemnūt ſeruitiū ei⁹ nolētes ipam orare vl̄ collaudare. videt̄ ei fili⁹ dice-
re illud hiere. vij. Noli orare ꝑ pplo iſto. nec aſſumas ꝓ eis laudē ꝛ oratōes. ꝛ non
obſiſtas mihi. q² nō exaudiā te. Qd̄ ſigtū eſt in hoc ꝙ ſalomō nō exaudiuit matrē
ſuam orantē ꝓ adonia. iij. Regū. ij.

Incipit ſecūda particula ſecūdi libri

in qua agit̄ quō maria de ſingulis mēbris ſuis et ſenſibꝰ nobis ſeruiuit in filio ſi
et ſuo. ꝛ adhuc nō ceſſat nobis benefacere ex eiſdē.

Prefatio in particulā ſecūdā

Aſſignata cauſa multiplici qua

re mři creatorꝭ ſuire debeat rōnal̄ creatā. hō videlicꝫ ꝛ angel⁹. reſtat
A aſſigñre vñ ꝛ quō ꝛ a q̄bꝰ ꝛ q̄libꝰ eidē ſuiēdū. Maria ſiq̄dē vt dictū ē
lignū vite ē his q̄ velut manu duplici amore ꝛ ſuitio apphēderit eā.
Et ſic arbor ſecūda neſciēs ſteril̄ ꝑmanere. vniuerꝭ ꝛ ſingul̄ ramis ſuis ꝛ frōdibꝰ
poſſidētibꝰ ſe r̄ddit fructū. ſic maria toti mūdo ꝛ marie ſuiē ꝛ ſpēalibꝰ ſuiſ. vniuerꝭ
ꝛ ſingul̄ mēbrꝭ ſuis tulit ꝛ reddidit fructū vite. ſic q̄ſi plubādo īferi⁹ oſtēdem⁹. Et
ꝑ grāꝝ fluēta q̄ iugiter haurit ē fōtibꝰ ſaluatorꝭ ꝛ amicꝭ ſuis refūdere nūq̄ ceſſat.
referūt ꝛ ipi fructū vite. cui⁹ guſtu ɔſideriū ipoꝝ ſatiabit̄ ineternū. Et ꝓpt h̄ videt̄ ipa
q̄ſi ɔminari cū filio yſa. penl̄. his q̄ ſibi ſuire negligūt i pſēti. Ecce ſerui mei come-
dēt ꝛ vos eſurietꝭ. ꝛ cetera mlta. Debem⁹ igit̄ ꝛ nos ſingul̄ marie mēbrꝭ ſuitiū ali-
qd̄ ſpeciale. vt ad locū vnde exeūt flumina reuertāt̄ vt iterꝝ fluāt. Ecc̄es. i. Ad h̄ aūt

R

ſpndo deꝰ ↄformauit ſe ad illā q̄ hō traſformauerat ſe ſilitudinē brūtā q̄ a ſe reie-
cerat diuinā. Et deus factꝰ eſt quaſi vnꝰ ex nobis ꝓpter ſuā hūanitatē. Et qȝ di
ctū erat ꝑ ironiā de adā. ecce adā factꝰ eſt q̄ſi vnus ex nobis ſciēs bonū et malum.
poſſumꝰ ex ſentētia iā dicere pater et ſpōſſancꝰ de adā ſecūdo ſcȝ chriſto hoīe. Ec-
ce adā ſecūdus factꝰ ē q̄ſi vnꝰ ex nobis. ſciēs bonū et malū ꝓpter ſuā diuinitatem. A
t Viceſimaquinta. Quia ex partu et conceptu eiꝰ accreuit hūane nature ꝓro-
gatiua ⁊ dignitas mirabil'. ex eo ſcȝ qȝ filiꝰ dei mundū redēpturꝰ nō aſſūpſit
angelicā naturā ſed hūanam in ea ⁊ ex ea. Heb.ij. Nuſq̄ȝ angelos appꝛhēdit. ſȝ ſe-
men abrae appꝛhēdit. Et h̄ fuerat ꝑfiguratū Gen. xxviij. vbi ſic legit'. Vocauit iſa
ac iacob. et bn̄dixit. p̄cepitq̄ȝ ei dicēs. Noli accipe ↄiugē de genere chanaan. ſȝ ꝓfi
ciſcere in meſopotamiā ſyrie ad domū bathuel patrꝭ matris tue. ⁊ accipe tibi vxo
rē de filiab⁹ laban auunculi tui. Et ſunt v̄ba dei p̄ris ad filiū carnē ſūpturū. Cha
naan ſicut dicit' interp̄tat' poſſidēs domū. ⁊ ſigt' angelos q̄ in celeſti domo ſp̄ aſſi-
ſtūt dn̄o. De quoꝝ genere noluit deꝰ pater vt filiꝰ ſibi copularet vxorē. i. aſſume
ret naturā. Meſopotamia interp̄tat' eleuata. Syria ſublimis. Hec eſt hūana na-
tura eleuata ⁊ facta ſublimis. ex q̄ eam aſſumpſit ſibi filiꝰ dei. Sȝ nō ad quācūq̄ȝ
ſed ad domū bathuel mittit'. i. ad btām v̄ginē. Bathuel enī virgo dei. vl' caſtꝰ do
interp̄tat'. Quia h̄ p̄uilegiū btē virgini ſeruabat'. Et ibi accepit vxorē de filiab⁹ la
ban. q̄ interp̄tat' candidatio. i. de puriſſimis et mūdiſſimis ſāguib⁹ btē v̄ginis car B
Damaſcenus nē. ſicut dicit damaſcenꝰ. Et de v̄gine voluit naſci. ad denotādū qȝ eccliam virgi
nē ſibi virgini copularet. ij. Chor. xi. Deſpōdi vos vni viro v̄ginē caſtā exhibere
chriſto. Et ex h̄ maxima dignitas accreuit hūane nature. q̄ antea vilis erat. ⁊ cla
mabat ad dn̄m Treñ. i. Vide dn̄e ⁊ ↄſidera, quoniā facta ſum vilis. Sȝ poſt in-
carnatōem dicit chriſto. Cū glīa aſſumpſiſti me. ⁊ facta ſum glīoſa. ſicut innobil'
mlier ſublimat' cū a viro nobili in m̄rimoniū aſſumit'. Et hoc eſt qȝ omne pcīū pꝰ
incarnatōem ſaluatoris grauius eſt q̄ȝ ante. Sicut ignominioſiꝰ ē viro nobili vilit'
agere q̄ȝ innobili. Siquidē hūana natura ꝑ euam fuerat ſathane pedib⁹ ſubſtrata.
ſed modo ꝑ mariā ſup̄ angelos eſt exaltata. Et quā ꝑ euā diabolus traxerat in i-
teritū. mō ꝑ mariā angeloꝝ p̄cedit meritū. Et q̄ ꝑ euā facta eſt ignominioſa. ꝑ ma
riā p̄ angelis facta eſt glīoſa. Intrauerat enī ꝑ euā mors in mūdū. Sap. ij. Sȝ ꝑ
empta ē mors ꝑ marie puerperiū. Vn̄ filiꝰ dic̄ Oſee .xiij. O mors ero mors tua ⁊c̄.
Itē hoc m̄rimoniū ſup̄dictū ſigtū ē ꝑ m̄rimoniū heſter ⁊ aſſueri. Aſſuerꝰ q̄ interp̄ta C
tur btūs. chriſtꝰ ē. Heſter abſcōdita vl' exaltata. Hec eſt natura hūana ꝑus a do
abſcōdita ꝑ peccatū ade ⁊ eue. Sed ineffabilit' exaltata q̄n a chriſto aſſūpta. Vn̄
Petrus caypbas petrꝰ caypbas. Maritari noluit v̄bū patrꝭ altiꝰ. nubere nō potuit caro glorioſiꝰ.
Hō etiā ꝑ h̄ matrimoniū vehemēter magnificatꝰ ē. Vn̄ admirās iob. vij. dic̄ dn̄o
Quid eſt hō qȝ magnificas eū ⁊c̄. Et p̄s. Quid eſt hō qȝ memor es eiꝰ. ſcȝ ꝑ eo fi
liū incarnādo. Nā antea videbat' pater oblitꝰ hoīs. Vnde in ꝑſona antiquoꝝ dice-
bat dauid. Vſq̄ q̄ dn̄e obliuiſceꝛꝭ me i finē. vſq̄ q̄ auertꝭ faciē tuā a me. i. filiū tuū.
Ideo orabat. Memēto nr̄i dn̄e in bn̄placito populi tui. i. in filio. viſita nos i
ſalutari tuo. hoc eſt in eodē filio.
t Viceſimaſexta. Quia volēs nos obtinere victoriā vt ꝑueniamꝰ ad coronā.
ſciēs qȝ nō coronabit' niſi q̄ legitime certauerit. ij. Thim. ij. ꝓcurat forte bel-
la ⁊ tēptatōes amatorib⁹ ſuis. ⁊ ipſos q̄nq̄ȝ ꝑmittit tribulari. Sed facit cū tēptati
one ꝓuentū vt valeāt ſuſtinere. i. Chor. x. et eis v̄tutē ſubminiſtrat. vt ſic ꝑueniāt ad
coronā. Nā ipſa eſt q̄ p̄cib⁹ ſuis meritis et exēplis l. dat laſſo v̄tutē. ⁊ his q̄ nō ſūt l.
ſm ſuā reputatōem. i. hūilib⁹ l. fortitudinē ⁊ robur m'tiplicat l. Iſa. xl. Idcirco de
ipſa p̄t intelligi illō Sap. x. l. Certamē forte dedit illi l. i. amatori ſuo l. vt vinceret l.
⁊ coronā acq̄reret q̄ ſolis victorib⁹ tēptationū ꝑmiſſa eſt. l. et ſciret l. p experientiā l. q̄-
niā omniū potētior ē ſapiētia l. i. maria, q̄ emphatice dicit' ſapiētia.
t Viceſimaſeptima. Quia q̄ ſeruiūt ei in p̄ſenti. glīoſiſſimā illiꝰ faciē viſuri ſūt
in futuro. Vn̄ iob. xxxiij. dicit de maria. l. Placabil' ei erit. ſcȝ ſeruo ſuo l. ⁊ vi-
debit. ſcȝ ipſe ſeruꝰ l. faciē eius in iubilo l. Apoca. l. xxij. Seruiēt ei ⁊ videbūt faciē

eius. Sap. vi. l. In vijs ſuis oſtēdet ſe illis hilariter l. Et hec oſtēſio in p̄ſenti ꝑ grā-
tiā eſt ⁊ fidē. Ambula ꝗ vias eius q̄ ſunt hūilitas. puritas. pietas. paupertas. obedi
entia. et hmōi. et obuiabit tibi in futuro q̄ſi mater honorificata. Eccl. xv. De hu-
iuſmodi vijs dicit' puer. iij. l. Vie eiꝰ vie pulcre l. i. mūde ab omni pctō. Et oēs ſe-
mite illiꝰ pacifice. l. Quia ſummū eiꝰ ſtudiū eſt filio ſuo pacificare pctōres. Quere
de vijs eiꝰ. Rogāda eſt igit' aſſidue vt doceat nos vias ſuas. et faciat ābulare i ſanc
tis ſuis. Iſa. ij. Quos q̄ in p̄ſenti tenuerit. reginā in ſuo decore videbūt ocli eius.
Iſa. xxxiij. Et qui imitātur eā erūt ex ꝑte illiꝰ. Sap. ij. Videt' ei ipſa dicere filio. ſi
cut filiꝰ patri. Iohā. xvij. Volo fili vt vbi ego ſum illic ſit ⁊ miniſter meꝰ. Rogāda ē
Augꝰ aūt maria vt velit. qꝛ ſi vult neceſſe ē fieri. ſicut dicit augꝰ de domino.
t Viceſimaoctaua. Quia glorioſo fructu vētris ſui remunerabit ſuiētes ſuos.
Unde depingit' in imaginib⁹ ſuis filiū tenēs q̄ſi ad dandū illū ſeruitorib⁹ ſu
is. cū ipſa ſit pagatrix operarioꝝ. Vn̄. Filij merces fructꝰ ventris. Quē fructū ipſa
ↄmendās vt ꝑ ipſo habēdo ſeruiat' ei auidiꝰ. dicit puer. viij. Melior eſt fructꝰ meꝰ
auro et lapide p̄cioſo. ⁊ genimina mea argēto electo. Propter qđ q̄ſi aſſidue dicē
dū ē ei. l. Bn̄dictꝰ fructꝰ vētris tui. l. Here enī valde ↄmēdata et laudata ñ ꝑ adula
tōēȝ ſȝ ꝑ veritatē. libēter dare ſolēt illi q̄ꝝ res ē ↄmēdatorib⁹ ſuis. ſic̄ d̄ bono vino
et hmōi. Sȝ p̄h dolor pl'es ſeruos habet venꝰ ſordidiſſima. q̄ȝ maria puriſſima.
t Viceſimanona. Quia ſeruoꝝ ſuoꝝ aīas de corpib⁹ exeūtes ꝓtegit ab incur-
ſu aeriaꝝ poteſtatū. q̄bus eſt terribil' vt caſtroꝝ acies ordīata. ſicut ſepe legit'
in miraculis eiꝰ. Fugiūt enī q̄ oderūt nos a facie eiꝰ. ⁊ ipſa exurgēte in adiutoriū
noſtꝝ diſſipant' inimici ſui ⁊ noſtri. Cuſtodit enī exēplo filij aīas ſeruoꝝ ſuoꝝ. ⁊ d̄
manu peccatoris libabit eos. Vn̄ ſap. x. Eos q̄ ſe amāt a dolorib⁹ ↄſuabit. Ibi-
dem. Cuſtodiuit illū ab inimicꝭ ⁊c̄. Prouer. iiij. Ne dimittas eā ⁊ cuſtodiet te. dili
ge eā ⁊ ↄſuabit te. vt ſup̄. xxiiij.
q Quadrageſima. Quia glīficabit in futuro ſeruiētes ſibi. ⁊ honorificātes ſe in
p̄ſēti. Vn̄ dicit cū filio. i. Regū. ij. Quicūq̄ȝ honorificauerit me glīficabo eū.
q̄ aūt ↄtemnūt me erūt innobiles. Ipſa enī eſt mlier gr̄oſa. q̄ inuenit grām ⁊ glo-
riā. nō ſolū ſibi. ſed et nobis. qꝛ grāꝫ et glīam exemplo filij dabit dn̄a nr̄a. De his
autē q̄ cōtemnūt ſeruitiū eiꝰ nolētes ipſam orare vl' collaudare. videt' ei filiꝰ dice-
re illud hiere. vij. Noli orare ꝑ pp̄lo iſto. nec aſſumas ꝓ eis laudē ⁊ oratōeȝ. ⁊ non
obſiſtas mihi. qꝛ nō exaudiā te. Qđ ſignū eſt in hoc qȝ ſalomō nō exaudiuit matrē
ſuam orantē ꝓ adonia. iij. Regū. ij.

Incipit ſecūda particula ſecūdi libri

in qua agit' quō maria de ſingulis mēbris ſuis et ſenſib⁹ nobis ſeruiuit in filio eī
et ſuo. ⁊ adhuc nō ceſſat nobis benefacere ex eiſdē.

Prefatio in particulā ſecūdā

Aſſignata cauſa multiplici qua

re mr̄i creatorꝭ ſuire debeat rōnal' creatā. hō videlicȝ ⁊ angelꝰ. reſtat
a aſſignare vn̄ ⁊ quō ⁊ a q̄b⁹ ⁊ q̄lib⁹ eidē ſuiēdū. Maria ſiq̄dē vt dictū ē
lignū vite ē his q̄ velut manu duplici amore ⁊ ſuitio appꝛhēderit eā.
Et ſic arbor fecūda neſciēs ſteril' ꝑmanere. vniuerſꝭ ⁊ ſingul' ramis ſuis ⁊ frōdib⁹
poſſidētib⁹ ſe r̄ddit fructū. ſic maria toti mūdo ⁊ marie ſuiſ ⁊ ſpēalib⁹ ſuiſ. vniuerſꝭ
⁊ ſingul' mēbrꝭ ſuis tulit ⁊ reddidit fructū vite. ſic q̄ſi ꝓlibādo īferiꝰ oſtēdemꝰ. Et
ꝑ grāꝝ fluēta q̄ iugiter haurit d̄ fōtib⁹ ſaluatorꝭ ⁊ amicꝭ ſuis refūdere nūq̄ȝ ceſſat.
referūt ⁊ ipſi fructū vite. cuiꝰ guſtu d̄ſideriū ipoꝝ ſatiabit' inetnū. Et ꝓpt' h̄ vīdꝛ ipſa
q̄ſi ↄmiſari cū filio yſa. penl'. his q̄ ſibi ſuire negligūt i p̄ſēti. Ecce ſerui mei come-
dēt ⁊ vos eſurietꝭ. ⁊ cetera m'ta. Debemꝰ igit' ⁊ nos ſingul' marie mēbrꝭ ſuitiū ali
qđ ſpeciale. vt ad locū vnde exeūt flumīa reuertāt' vt iterū fluāt. Eccleſ. i. Ad h̄ aūt

pctno neceſſe ē vt ſingula mēbra nīa a peccati cōtagio ɔtineant᷑ ⁊ ipſi᷑ obſequijs eadē mācipent᷑ ipſam exorātes īugit ⁊ deuote. vt ex mēbra nīa p gr̄āꝫ ſuā a peccato coerceat ī p̄ſenti. ⁊ grām ſubminiſtrēs bn̄ operādi ſeq̄ glificet ī futuro. Sed iā videamus quāti ſalutē ſignificatōe quō mēbra marie ſeruierūt nobis ī paruulo. q̄ naturis ē nobis ſm̄ hūanitatē. ⁊ ī filio dei q̄ dat᷑ ē nob ſm̄ diuītatē. Indagem᷑ ſuꝑ rea quō iugiter nobis ſeruit indigniſſimis ⁊ ingr̄is. licꝫ id capere mēs hūana. licꝫ id lingua hoīs q̄ntūcūqꝫ ſit eloq̄na nō ſufficiat enarrare. Tale enī ſeruitiū valde neceſſariū eſt ad hūiliādos nos. cū etiā hō iuſtiſſim᷑ reſpōdere ei nō valeat ſaltem vnum p mille. Job. ix.

Hic īcipit ſcriptor oſtēdere ſub breuiloq̄o quō ḋ corde mēbris ⁊ ſenſib bt̄e marie ſal᷑ humani generꝫ et redēptio ꝓceſſerūt. ⁊ adhuc ꝓcedūt inceſſanter.

De corde ſeruiuit nobis maria. Capitulū primū.

f Ig dē ex corde bt̄e v̄ginis ꝓceſſerūt fides ⁊ ɔſenſus. p q̄ duo initiata ē ſalus mūdi. ⁊ ipm cor ei᷑ p̄ oīb creaturꝫ dignū inuētū eſt excipere de corde paterno. ꝓlem ſuſcipe vnigenitū dei. qū. ſ. cor p̄ris eructauit vbū bonum. qḋ de ſinu patris egrediēs. in ſinū mr̄is v̄ginis ſe recepit. Itē ī corde ipſi᷑ ⁊ vtero miſericordia et v̄itas ſibi obuiauerūt. cū diuīa iuſticia paci porrigeret oſculū ſalutare. Itē cor illius dulce ⁊ amāteiſſimū pl᷑ q̄ȝ dici poſſit amaricatū ē filio crucifixo. ⁊ aīe ei᷑ tota l'alue᷑ p ɔpaſſionē replet᷑ ē torrēte paſſiōis. Que videlicꝫ aīa tūc vulnerabat᷑ ob iniq̄tates nr̄as. ⁊ atterebat᷑ ſuo mō ꝑpt̄ ſcelera nr̄a. Dolores ſiq̄dē nr̄os ⁊ filij. ⁊ languores nr̄os ⁊ vnigeniti. tūc ipa portauit ī intime pietatꝫ viſcerib᷑. Nā tunc fuit oīs plaga triſticia cordis ei᷑. Eccl. xxv. Caritate ſūt eximia qua vulnerabat᷑ vnigenitū ſuū dedit p ſcelerib nr̄iſ. ⁊ fructū vteri ſui p peccatis animaꝝ nr̄aꝝ. Dic hoc vā. Tūc adimpletū eſt illud qḋ de pma muliere ꝑdixerat deus in figura marie q̄ſi loq̄ns de ſcḋo adam. Gen. ij. Non eſt bonū hoīem eſſe ſolū. faciam᷑ ei adiutoriū ſimile ſibi. Nolebat ſiquidē deus pater ſi liceat ita loqui. ſolius filij morte ſaluari gen᷑ humanū ⁊ diabolū ɔdemnari. ſꝫ diſpoſuerat in manu femie tradere ſyſaram. Iud. v. Et q̄ vna mīr hebreaꝝ ɔfuſionē faceret ī domo nabuchodonoſor. Judith xiiij. De hac materia habuiſti ſup cā. xxxiiij. Qḋ aūt ꝑdixerat yſa. lxiij. ī ꝑſōa chriſti. Torcular calcaui ſolus. et de gentib non eſt vir mecū. ſic intelligendū eſt ⁊ ſecure poteſt ſic exponi. Vex eſt dn̄e q̄ nō eſt vir tecū. ſꝫ vna mīr aſtat tibi crucifixo. que quaſcūqꝫ plagas. quecūqꝫ vulnera. quoſcūqꝫ dolores ſentꝫ ⁊ ſuſcipis in tuo corpe cōpatiendo. ſuſcipit in viſcerib cordis ſui. Et ſic dixi lancea ꝑforat latus tuū. ſic etiā aīaꝫ ꝑtrāſijt doloꝝ tuoꝝ gladiꝫ vulnerāſi. Sic igit᷑ pꝫ q̄ntū hec mulier coopata ſit ad ſalutē mundi. Nā filio ponente animā p ſalute mūdi. mater ⁊ ſi nō poſuit p mundo animam. expoſuit tamē. et qḋ potuit fecit. Nec ipa defuit martirio corporali. ſꝫ ei defuit martiriū corpale. Cum ſit aūt valde cōpatiens ex eodem corde nob compatit᷑ dolentib et afflictis. ⁊ maxime ſi nos inuenerit ɔdolentes ei et cōpatientes ſup dolorib qui ꝑtrāſieūt ipi᷑ animā filio patiente. ſic dictū eſt ſup.

De corpore ſeruiuit nobis maria. Capitulū ij.

b E terra corpis eius creauit altiſſim᷑ medicinā carnis ⁊ anime nr̄e ſcꝫ chriſtū hoīem. Eccl. xxxviij. Qui languores nr̄os tulit in ſuo corpe ſup lignū. et dolores nr̄os ipſe portauit id ē aſportauit. peccata ſcꝫ que ſunt cauſe doloꝝ. Chriſt᷑ enī ſic quedā glo. dic. ſup. vij. ad hebr. non traxit ex matre ſeruoſē vulnerꝫ. ſꝫ materiā medicamīs Itē de corpis ei᷑ ſubā v̄ginali ſūmus aſſumpſit pontifex hoſtiā ſue carnis. quā in ara crucis p mundi ſalute eleuatis in cruce manib ſacrificiū obtulit veſpertinū. cui᷑ ſuauiſſim᷑ odor deliniuit iracundiā p̄ris Itē corpus ei᷑ terra eſt euilath. de qua ex orti eſt aurū optimū ſcꝫ caro chriſti. ex cui᷑ p̄cio impreciabili omēs iuſti locupletati ſunt et redēpti. Gen. ij. q̄re libro. viij. titulo de terra

Paſcimur etiā et potamur carne ei᷑ et ſanguie ī filij ſacro. q̄ caro chriſti ⁊ caro marie ſicut caro mr̄is et filij vna caro ē. Gen. ij. Erūt duo in carne vna. chriſt᷑

ſcꝫ ⁊ maria. Propter hec q̄ttuor ⁊ mlt̄a alia ꝑdixerat dn̄s thobias ciuitati ſācte hieruſalē ſub figura marie. q̄ſi loq̄ns de fidelib᷑ vniuerſis. Terrā tuā. i. corpus virgineū in ſanctificatōe habebūt. ⁊ nomē magnū inuocabūt in te. Maledicti erūt q̄ ɔtēpſerint te. ⁊ cōdemnabūt᷑ q̄ blaſphemauerint te. ⁊ beati omnes qui dilexerint te.

De auditu ſeruiuit nobis maria. Capitulū iij.

Vditu ſimplici ad nr̄am ſalutē ſuſcepit nūciū gabriel. ſcꝫ Aue maria gratia plena. Et ab auditu ipi᷑ initiū ſumpſit reparatio nr̄a. vt intraret remediū vnde morb irrepſerat. ⁊ eiſdē veſtigijs ſeq̄ret vita mortē. lux tenebras. vitaꝫ antidotū ſerpentꝫ antiq̄ mendaciū venenatū. ⁊ vite ianua fieret audit᷑ p quem intrauerat mors in mūdū. Per auditū etiā marie nr̄o auditui gaudiū ⁊ leticia ꝑmittit᷑. Itē p mariā exaudit dn̄s paupes ſpiritu. Vn̄ dicimus chriſto. Preparatōeꝫ cordis eorū. i. hūmiliū. Audiuit aurꝫ tua. i. beata virgo. quia ea mediāte paupes exaudiunt ſicut hō audit mediāte aure ſua. De hac materia inuenies paulo infra. ꝑticla. iiij. ca. v. q̄ marie debem᷑ obedientiā.

De oculis ſeruit nobis maria. Capitulū iiij.

Culi marie colūbini ⁊ miſericordes p̄ abūdantia lacrimaꝝ fuerūt velut piſcine in eſebon filio patiēte. vt ſic q̄ſi quadruplici irriguo qḋ manauit de chriſti corpe. videlicꝫ ſudoris ⁊ flet᷑. aq̄ et ſanguinis. adiunctis lacrimis bt̄e virginis q̄ſi quarto loco. tolleretur ſqualiditas animaꝝ. Iſti etiā oculi reſpiciūt paupes ſpiritu. et ſūt illis velut flāma ignis. Apoc. i. illuminās ⁊ calefaciēs. exterrēs ⁊ exurēs. Hec enī q̄ttuor facit flāma. Illuminat enī glioſa v̄go ſuos amatores ad cognitōeꝫ veri. ⁊ eos inflāmat ad dilectōem boni. aduerſarios eoꝝ exterret ab eis dura ɔminatōe. et incorreptos exurit gehēnali ɔflagratōe. Lege miracl'a eius. Itē oculi dn̄i ſūt per iuſtos. oc'li dn̄e ſup pctōres ⁊ iuſtos. ſicut oc'li bone matrꝫ ſup pueꝝ ne cadat. vel ſi ceciderit vt eū releuet. Vn̄ dicit ſeruienti ſuo. In via hac q̄ gradieris firmabo ſup te oculos meos. Sis ergo hūilis vt te reſpiciāt oc'li marie. Nā de vehemoth legit᷑. q̄ omne ſublime ipſe videt. Job. xli.

De naſo ſeruit nobis maria. Capitulū v.

N Aſus ei᷑. id ē diſcretio nobis eſt turris libani. q̄ reſpicit cōtra damaſcū. q̄ interpraꝫ ſanguinē bibens. et figurat diabolū. q̄ ſitit iugiter nr̄aꝝ ſanguinē aīarū in quo vita eaꝝ. Diſcretio autē bt̄e virginis p̄ſentiēs diaboli maliciā velut fetorē q̄ndā. p nobis iugiter reſpicit ɔtra ipm. ⁊ p nobis viriliter ſe ei opponit velut q̄dā turris. ⁊ v̄tuoſo caſtitatꝫ cādore q̄ ſignat᷑ in libano ɔterit carnalē ɔcupiſcentiā velut caput ſerpētis. Naſus etiā iſte nobis ē via ſpūs. i. grē dei. q̄ meritꝫ ei᷑ et p̄cib᷑ nobis dat᷑. ⁊ miniſtrat ſpei reſpirationē peccatorib᷑ deſperatꝫ. Miniſterio etiā hui᷑ naſi purgant᷑ vicia mētis nr̄e. ſicut p naſum humores capitꝫ. et ſuis amicis tribuit grām diſcernēdi inter aromata et fetores. q̄b deſignant᷑ v̄tutes et vicia. Multa alia inuenies libro. v. titulo. viij. de naſo.

De labijs ſeruiuit nobis maria. Capitulū vi.

Abia ipius ɔpabilia fauo diſtillāti ꝑpter dulcedinē melliſluā. in q̄b ſpūſſctūs ſinguloꝝ cariſmatū diffudit abūdantiā. filio dei ⁊ ſuo diuini federis ⁊ hūani dulcia oſcula ꝓpinarūt. Habito enī reſpectu ad illō miſſum. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ vbū tuū. dictū ē ei ī ps. Diffuſa ē grā ī labijs tuis ⁊c. Qḋ ſic exponit᷑; l. Grā collectiue. i. vniuerſitas graꝝ. diffuſa ē. i. nō ſolū fuſa p te. ſꝫ diffuſa. i. toti mūdo abūdāter diſtributa p te. In labijs tuis. h ē in miſſōe tua q̄ deo trinitati cōciliat᷑ ē mūd᷑. ɔuerſi ꝑ᷑ hoīes ad deū ɔuerſi. ⁊ q̄ p᷑ ſordeſcebāt a pctīs mundati. Seq̄t᷑. Propterea bn̄dixit te de᷑. nō ſiniſtra q̄ tpalia. ſꝫ dextra q̄ dat᷑ eterna. Vn̄ ſeq̄t᷑. i eternū. i. bn̄dictōe ducēte ad eternitatē. Para. iij. Lōgitudo dieꝝ ī dextra e᷑

De ore ſeruit nobis maria. Capitulū vij.

O Re ſiqꝫ ei᷑ odor ɔpabilis ē odori malorū. (nā p̄cibus ſuis aromata ſpirātib attrahit homines ad cultū filij. ſicuti malorū odor guſtū allicit ad edēdum). pro nobis allegat et bonum loquit᷑ in cōſpectu dei. q̄ſi noſtra ē aduocata.

In nobis etiã cũ ſit q̃ſi os dñi. Hiere. xv. ꝑcioſum ſepat a vili. aliaꝫ. ſ. a pctĩs ⁊ vi- lectõe mũdi. Os .ſ. ſeruãl ſuũ. ſ. ꝑal aguit ſapiẽtie. ſ. q̃ ẽ fili⁹ dei attrahẽde. H̃ ẽ ad ſe tra hẽde. q̃ñ virginitatẽ vouit. Nã ꝑ votũ iſtõ adamauit eũ vnigenit⁹ dei. Itẽ ſapera it os .ſ. ſui intellect⁹ .ſ. ſapie .ſ. hauriẽde ꝑ ſtudiũ. os .ſ. affect⁹ .ſ. ſapie .ſ. attrahẽde ꝑ deſi deriũ. De p̃mo dr̃. Api os meũ ⁊ ſpledo illõ. De ſcdo. Os meũ apui ⁊ attraxi ſpi ritũ .ſ. i. intelligẽtiã ſpũalẽ. Sic aũt impleta ſapiẽtia duplici i medio p̃minũe ec deſie apuit os ſuũ. Nã apl'oꝝ mgr̃a facta eſt. q̃ noſtri poſtea mgr̃i facti ſũt. ⁊ a ſcẽ dente dño ipos nouũ docuit teſtamẽtũ. qð ad docẽdos nos ĩdẽ apli ꝯſcpſerũt.

De dentibꝫ ſeruiuit nobis maria Capitulũ viij.

Entes eĩ⁹ eburnei maſticarũt vt pie credit̃ꝑ paulo filio q̃ dat⁹ eſt nob cibũ ſuũ. pũt eſt mos nutricꝫ. Senſus aũt eĩ⁹ ⁊ ſtudioſitas. q̃ duo ſignt̃ i dẽtib⁹. ſibi ipi maſticarũt attriuerũt ruminauerũt. ⁊ aĩe ſue incorpauerũt. veluti virẽtes herbas diuinaꝝ ſentẽtias ſcp̃turaꝝ. Nobis etiã oñdit m̃lta ambigua diuĩe ſapiẽtie ſtudẽ tibus in ꝟbis ipi⁹ et geſtis. Vñ et ipa p̃mittit Ecci. xxiiij. Adhuc doctrinã q̃ſi ꝓ phetiã effundã. Quere ſupra particla p̃ma. cauſa. xxvij.

De lingua ſeruiuit nobis maria Capitulũ ix.

Ingua eĩ⁹ eucharis q̃ calam⁹ erat ſcribe velociter ſcribẽtꝫ. ſcꝫ ſpũſſcti. Ipſo ſcriba mouẽte calamũ. eructauit illõ ꝟbũ bonũ melliſluũ ⁊ ſuaue. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. In h̃ aũt ꝟbo nectareo incõtinẽti exhilarauit de ſalute noſtra ſollicitũ regẽ celi. ꝙ q̃ſi fact⁹ imemoꝛ iniurie p̃moꝝ pentũ. a ſede regali ſta tĩ deſcẽderet. velut depoſito diademate glie. ⁊ celos dirũpẽs exiliret eodẽ momẽ to ð ſinu patrio i vteꝝ ꝟginalẽ. vociferãs illõ ꝓuerb. viij. Delicie mee eẽ cũ filijs hominũ. In iſto etiã ꝟbo fuit nobis lingua eĩ⁹ lingua curatõis. lingua mitigatõ nis. lingua miſicoꝛdie. Ecci. xxxvi. Nã reſpõdẽs hũilit et obediẽter curauit egri tudinẽ rũſiõis eue. Lingua eñi eue diabolo ſub dubio rñdentꝫ. et guſtũ ligni ve- titi viro ſuo ſuadentꝫ. ⁊ peccatũ ſuũ ſerpẽti attribuẽtꝫ. totã ꝓgeniẽ ex ſe naſcituRã letaliter vulnerauit. ꝑadiſi portã cũctꝫ obſerauit. ⁊ dei iracũdiã ad vindictã ꝓuoca uit. Sed lingua marie infirma curauit. clauſa patefecit. ⁊ irã dñi deliniuit.

De gutture ſeruit nobis maria Capitulũ x.

Uttur eĩ⁹ qð vino optimo ꝯꝑabile eſt. i. ꝟba q̃ ꝓcedũt de gutture. more vini dolores releuãt afflictoꝝ. ⁊ mẽtes coꝝ alienãt a ſenſu carnali. ſuauiter pũgunt ⁊ ſtimulãt hñfacere pigritãtes ad currẽdũ viã. viã mãdatoꝝ dei. amãdũ ⁊ oꝛãdũ. Sapida ꝟo ſunt chriſto ꝑ deuotõem in ꝑcibꝫ. ⁊ pũgũt coꝛ eĩ⁹ vt inde miſerꝫ dicã ant miſicoꝛdiã. ⁊ ſic ipm inebriãt. vt eũ faciãt obliuiſci delictoꝝ nr̃oꝝ.

De collo ſeruit nobis maria Capitulũ xi.

Ollũ eius. ipa videlicꝫ que dicit̃ collũ eccl'ie. chriſto capiti aureo corp⁹ ſuũ iũn git. qð eſt eccl'ia. ⁊ h̃ dupliciter. Nã chriſtũ genuit deũ et hominẽ q̃ eſt noſtꝝ caput vt noſter fieret emanuel. et q̃ntũ in ſe eſt nos peccãdo diſiũctos ab eo. ſuis oꝛatõibꝫ eidẽ iteꝝ recõiungit. Itẽ. Sicuti ꝑ collũ interioꝛ aer emittit̃. exterioꝛ ꝟo intus attrahit̃. ſic ꝑ ipam deuotio nr̃a deo p̄ſentat̃. ⁊ ab ipo nobis miſericoꝛdia re donat̃. Itẽ. Sicuti ſaliua ab ipo capite mediãte collo in corp⁹ traijcit̃. ſic ꝑ ipam hũano generi a deo trinitate gratia impetrat̃. Item. Sicut collo mediãte deſcen dit in coꝛpus q̃cquid ei eſt neceſſariũ. cibi. potus. potatõẽs. medicine ⁊ hmõi. ſic ꝑ ipam deſcendit ad nos fili⁹ dei q̃ vera eſt medicina. cui⁹ caro et ſanguis ẽ cibꝫ et potus. qꝛ ꝑ mariã panẽ angeloꝝ mãducauit hõ in ſacramento altaris. Item collo ꝟba ꝓferũt̃. Et maria bonũ ꝑ nob loq̃t̃ i ꝯſpectu dĩ. q̃ñ nr̃a ẽ aduocata. nec fraudare eã vult aut p̄t vnigenit⁹ ſuus volũtate labioꝝ ſuoꝝ.

De brachijs ſeruiuit nobis maria. Capitulũ xij.

Nã brachijs eĩ⁹ et humerꝫ trãſlatus ẽ fili⁹ in egiptũ. ⁊ reuect⁹ in terrã iſrl'. In q̃ ſignatũ eſt ꝙ ꝑ ipam habituri eſſent deũ q̃ p̃us idolis ſeruiebãt. ⁊ ex dono eĩ⁹ tandẽ in regno iſrl' cõſpecturi eſſent regẽ in ſuo decoꝛe oculi beatoꝝ. i. Petri. i. In quem deſiderãt angeli ꝓſpicere.

De manibus ſeruiuit nobis maria Capitulũ xiij.

An⁹ eĩ⁹ toꝛnatiles auree. plene iacinctꝫ. nob mẽbꝛa nutrierũt vnigeniti dei. q̃ bus velut herbis medicinalib⁹ i moꝛtariolo paſſiõis hũillime ꝯtritꝫ multipli citer tribulatiõnũ piſtill'. ⁊ diſtẽperatꝫ liq̃re ſanguis. nr̃is lãguoꝛibꝫ ⁊ peccatꝫ cõfe- cta eſt ꝯpetẽs medicina. Qui videlicꝫ languores ꝯpetẽter ſanari neq̃bãt niſi ſola paſſiõe vnigeniti dei. Toꝛnatiles aũt deſcribũt man⁹ iſte. nã ſicut ars toꝛnatura ꝓmptioꝛ eſt alijs artibꝫ celerit̃ opando. ſic maria velocioꝛ ceterꝫ ſanctꝫ oĩbus mi- ſeris ſubueniẽdo. vt dicere de ipis miſeris videat̃ cũ filio illõ Iſaie. lxv. Añq̃ cla- mẽt ad me exaudiã eos. Dicit̃ etiã de man⁹ auree ꝓpter ſapiẽtiã. q̃ ſignat̃ in au- ro. nã tã ſubtiliter miſericoꝛdiã miſerꝫ impẽdit ꝙ diuĩe iuſticie ſigillũ nũq̃ frãgit. In auro etiã caritas notat̃. nã ex mera caritate oĩno indignis miſereri ⁊ bñfacere ꝯꝓbat̃. Dicunt̃ et plene iacinctꝫ. Plene nã q̃ntũ in ſe eſt dat oĩbꝫ affluenter. cuꝫ ſit ſũme diues. ſumme etiã liberal'. Quere libro. iiij. titulo. xxij. ð miſicoꝛdia ⁊ lar- gitate ipi⁹. Iacincti ſunt lapides coloris etherei. qꝛ q̃cq̃d boni facit celeſti reful- get intẽtõe. ⁊ de fonte ꝓcedit eterne ſapie. Habꝫ etiã iacinct⁹ gr̃iã impetrãdi. naꝫ q̃cq̃d ꝯplacet ei dare facillime oꝛãdo impetrat ab vnigenito ſuo. q̃ nõ ſoluꝫ dat ei ſm ꝙ petit. ſꝫ etiã ipaꝫ incitat ad petẽdũ. Ad qð figurãdũ dixiſſe legit̃ ſalomõ ma tri ſue. iij. Reg. ij. Pete mr̃ mi. neq3 eñi fas ẽ vt auertã faciẽ tuã. Hoc idẽ legit̃ ſub figura iſta dixiſſe aſſuer⁹. q̃ chriſtũ d̃ſigt̃. heſter q̃ figurat mariã. Heſter. vij. Que eſt petitio tua heſter. ⁊ q̃d vis fieri. etiã ſi dimidiã regni mei partẽ petierꝫ. ipetrabꝫ. Ad quẽ illa rñdit. Si inueni gr̃am in ocul' tuis. da mihi pplm meũ ꝓ q̃ obſecro. Ecce quõ poſtulat maria ꝑ ſeruiẽtib⁹ ſuis. Iacinct⁹ etiã in ſereno clar⁹. in obſcu ro ⁊ nubilo apparet obſcur⁹. Nã illumĩati ꝑ gr̃aꝫ de ipa digne ſentiũt. ⁊ ei ſuiũt ex amoꝛe. tenebroſi ĩfidelitate ⁊ vicijs. honoꝛẽ ⁊ ſuitiũ ipi⁹ ꝑuipẽdũt. Cũ ſit ẽ li- beraliſſima et abũdãs ex dono filij oĩ cariſmate ſpũali. manũ ſuã ſp apit inopi. ⁊ extẽdit palmas ad paupes. Nã ipa ẽ ciſterna bethleẽ iuxta portã volẽs oẽs q̃ tiũ ſciũt ſatiare. Vñ clamare ñ ceſſat. Trãſite ad me oẽs. ⁊ a generatõibꝫ meis ĩplemĩ.

De vberibus ſeruiuit nobis maria Capitulũ xiiij. Lr̃a.

Acris vberibus miniſtrauit lac dei filio. quo paſtus eſt ipſe ſol⁹. nec puer alius inde bibit. Vñ ipe gloriat̃ dicẽs Cant. v. Bibi vinũ meũ cũ lacte meo vir- ginali. qð totũ fuit meũ. Et ꝓpter h̃ ipe deſignat̃ ꝑ moyſen Exo. ij. q̃ nulli⁹ alteri us mlieris ꝓterq̃ matris ꝓpe mãmas voluit ſugere. ſicut dicit. Ex h̃ aũt glorio- ſo lacte nutrit⁹ eſt ⁊ coagulat⁹ ille ſanguis. et cui⁹ effuſiõe noſtre redẽptõis eſt ꝓ- ciũ ꝑſolutũ. ⁊ in hoc ſanguine ꝯtinet̃ vita fideliũ animaꝝ. Leuiti. xvij. Propterea ſanguis iſte dñic⁹ bibit̃ in altari. Itẽ ad eius vbera dictauit dei fili⁹ ſed⁹ nr̃e ſalu tis. ⁊ ipoꝝ repſentatio chriſto exhibita ipm exhilarat noſtrꝫ iniq̃tatib⁹ cõtriſtatũ. Iſa. xi. Delectabit̃ infans ab vbere. Nutrit etiã nos vbere duplici mr̃ miſericoꝛ- die. q̃ ſunt caſtitas carnis. ⁊ benignitas coꝛdis. ⁊ iſta vbera tãq̃ puerculi petimus ad ſugendũ. q̃ñ dicim⁹ ei. Uirgo ſingularꝫ inter oĩes mitis nos culpis ſolutos mites fac ⁊ caſtos. Nota ſingula ꝟba. Ad honoꝛẽ iſtoꝝ vberũ ſua ꝯmẽdatõe fili⁹ nos inuitat Cãti. iiij. vbi dicit. Quã pulcre ſunt mãme tue ſoroꝛ mea ſpõſa. ſ. quanta reuerẽtia et honoꝛe extollẽde. ⁊ quanta dilectõe ſunt amplectẽde. vt eorde et oꝛe de ipis chriſto dicat̃. Beata vbera q̃ ſuxiſti. Luc. xi. Libro. v. titulo. xviij. ð vberibꝫ marie inuenies alia infinita.

De ventre ſeruiuit nobis maria Capitulũ xv.

Enter eĩ⁹ eburne⁹ diſtinct⁹ ſaphiris. quẽ creatoꝛ ſu⁹ ſibi ꝯſtruxerat pauſato riũ ſpeciale. Unde. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. quẽ ver⁹ ſalo- mon ſibi thronũ ꝑauerat. et ſoliuꝫ eburneũ grande. quẽ ſpũſſctus ſibi ſacrauerat ſanctuariũ ſingl'are. hoſpitiũ palatinũ fact⁹ ẽ ſũmo regi. q̃ a regalib⁹ ſedibꝫ veniẽs ibi p̃mã ſibi mãſionẽ int̃ filios hoĩm ꝑelegit. Ibi p̃terea decoꝛẽ idut. ⁊ ſtola candi da ſe cooꝑuit. i. mũdiſſima hũanitate. cui⁹ dcoꝛ imunitas a pctõ. Gr̃a etiã h⁹ ho- ſpitij hoſpitãt̃ mõ fideles aĩe i palacio celeſti. cũ oẽs ãtea lectulos ſterneret i obſcu ris inferni. Job. xvij. In tenebrꝫ ſtraui lectulũ meũ. Quere lib. v. ti. xx. de ventre marie multo plura.

De vmbilico ſeruiuit nobis maria. Capitulū xvi.

Vmbilic⁹ ei⁹ crater tornatilis. q̄ nunq̄ poculꝭ dicit̄ indigere. Ipſa videlicꝫ q̄ dr̄ vmbilicus eccleſie. Quia ſic vmbilic⁹ ī medio toti⁹ corporis. ſic ipſa ī medio eccl̄ie. q̄ corp⁹ ē filij ſui. oīb⁹ q̄ntū in ſe eſt parata bñfacere lacte ꝟgineo. qḋ habebat in ſe ꝓpetantes vini. potauit filiū ⁊ inebriauit. q̄re dr̄ crater. vt noſtroꝝ peccaminū ipm faceret obliuiſci. Sicut aūt crater tornatilꝭ ſi liq̄re plen⁹ ſit aliq̄ tactu leuiſſimo fūdit ipm liq̄rē. ſic plēa gr̄a refūdit gr̄aꝫ q̄ciēs tāgit̄ pia p̄ce. Nūq̄ aūt poculꝭ indiget vmbilic⁹ iſte. cū ſit gr̄a plēa. ⁊ ſp̄ hauriat aq̄s ī gaudio de fōtib⁹ ſaluatoꝛ.

De lumbis ſeruiuit nobis maria. Capitulū xvij.

Lumbi eius q̄s accīxit ꝟtute fortitudīs vouens ꝟginitatē. ⁊ fortiter ī ſe ſtringens fluxū carnaliū voluptatū. ipaꝫ ꝯcupiſcabilē reddiderūt ī oculis dei. Sic filij ꝓdictū fuerat. cōcupiſcet rex decorē tuū. i. virginitatē. Per hāc aūt ꝯcupiſcētiā cōiūctus eſt ei rex eternus. carnē virgineā aſſumēs ex ea. in q̄ ⁊ paſſus eſt. Et ꝑ fidē īcarnatōis. ⁊ ꝟtutē paſſiōis renaſcimur ī baptiſmo. regni celeſtꝭ filij ⁊ heredes.

De īſcītura feminū ſeruit nobis maria. Capitulū xviij.

Incitura feminū eius q̄ videlicꝫ femīa ꝓpter p̄cioſiſſimā corā deo pulcritudinē caſtitatis ꝯpant̄ monilib⁹. Cañ. vij. Nam ſicut monile ꝯnectit vtrūq̄ ꝑte capitij. ſic femina ei⁹ ꝑ ꝟginitatē iugiter īuicē adheſerūt. Hec inq̄m femīa nobis exempla refundūt ſanctitatis ⁊ caſtimonie. Vñ et dicunt̄ ſicut monilia. q̄ ꝑſi monēta liliū caſtitatꝭ. Et hec monilia ſiue hāc īſcīturā fabricauit celeſtꝭ artifex. id ē ſpūſſanctus. q̄n totū carnalꝭ cōcupiſcētie fomitē ꝑ ſuꝑueniētē rorē celeſtꝭ ḡr̄e extinxit in ea. et virginea femina ſic cōiūxit.

De pedibus ſeruit nobis maria. Capitulū xix.

E pedib⁹ ei⁹ dici p̄t qḋ de pedib⁹ filij dicit̄ Apoca. i. Pedes ei⁹ ſiles auricalco. ſicut ī camino ardēti. Pedes btē virginis dici poſſunt caritatiui affect⁹. q̄b⁹ ſuos viſitat amatores. q̄ ꝯmēdant̄ hic a trib⁹. a ſapiētia. q̄ ī auro. a pſeuerātia que in ere. a vehemēti feruore eximie caritatis. que ſignat̄ in camino ardēti. Quere libro. v. titulo. xxiij. de pedibus.

De greſſibus ſeruit nobis maria. Capitulū xx.

Greſſus ei⁹ pulcri in calciamētis. id ē in exēplis ſanctoꝝ p̄cedentiū. domeſticos ſuos inuiſere. et cōcomitari. ⁊ eoꝝ neceſſitatib⁹ ſp̄ eſſe p̄ſto nunq̄ ceſſant. Vnde dicit ſeruiēti ſuo Iſa. xliij. Seru⁹ me⁹ es tu. cū trāſieris ꝑ aq̄s tecū ero. hic appellat aq̄s tribulatōes. Et flumina. i. tēptatōnū et tribulatōnum nō operiēt te. Hoc eſt etiā qḋ dicit Eccī. xxiiij. In fluctib⁹ maris ambulaui. i. cū familiarib⁹ meis videlicꝫ tanq̄ nauis vt ipos eripē a naufragio pctōꝝ. et ereptos deducerē ī portū voluntatis eoꝝ. Ambulat etiā in fluctib⁹ maris. meſtos ꝯſolādo. et triſtes letificādo. Seq̄tur. Et in omi terra ſteti. i. inuocātib⁹ me ſp̄ p̄ſto fui. Nā in omi loco vbiq̄ terraꝝ mater miſicordie refugiū eſt miſeroꝝ.

De ſtatura ſeruiuit nobis maria. Capitulū xxi.

Statura ipi⁹ aſſimilata ē palme. Cāti. vij. Statura marie manifeſtata ē ī tēpore dñice paſſiōis. Nā cū oēs apl̄i vacillarēt a fide. ipa īmobiliter pſeuerauit in fide. Et hec ipi⁹ ſtatura ꝯpat̄ palme. i. dñice crucꝭ arbori triūphali. q̄ ꝓ rectitudine pſeuerātie ſue collata eſt ei hec gr̄a. vt nōis eius deuota inuocatio ſicut ſignū crucis dñice malignos ſpūs terreat ⁊ expellat. Btūs bern. ſuꝑ illḋ Canti. vi. terribilꝭ vt caſtroꝝ acies ordiata. Nō ſic timēt hoſtes viſibiles q̄lībet caſtroꝝ aciē ordinatā. ſicut aerie p̄tātes marie vocabulū patrociniū et exēplū. fluūt ⁊ pereunt ſicut cera a facie ignis vbicūq̄ inuenerint hui⁹ nōis crebrā recordatōem. deuotā inuocationē. ſollicitā imitationē.

Bern.

De petitōe qua maria ꝓ hm̄oi ſeruitijs ab ipa nobis impēſis petit cū filio ſuo mercedem ſuam a nobis. Capitulū xxij.

Ropter hm̄oi ſeruitia que nobis impendit de ſingulis mēbris ſuis glioſa ꝟgo. videtur ꝓpterea petere cū filio ſuo mercedē ſuā a nobis Zacha. xi. dicēs. Si bonum videt̄ in oculis veſtrꝭ afferte mercedē meam. ſi non. q̄ſcite. vt ſaltem

malū ꝓ bono. vꝭ odiū ꝑ dilectōe mea mihi nō rependatꝭ. Cuiuſmodi autē ſeruitia debem⁹ ei ex corde ⁊ ore ⁊ ſenſib⁹ vniuerſis. vꝭ q̄les eſſe debeāt q̄ digne ſeruire volūt regine celeſti aſſignabim⁹ infra. put ipa que eſt pincerna gr̄e ꝓpinabit.

Incipit tercia particula ſecūdi libri

in qua agit̄ quō debeam⁹ ſeruire marie de corde.

Quꝫ ante oīa debemus fidē virgini glorioſe. Capitulū primū.

Ebemus igitur beate virgini fidē ſigniferā ꝟtutū omniū. quā ipa p̄mit⁹ req̄rit a nobis. vt ſanctificatam in matrꝭ vtero credamus firmiter. ⁊ h̄ cito vt pie credit̄ poſtq̄ carni eius aīa eſt infuſa. iuxta illḋ pſalmi. Adiuuabit eā de⁹ mane diluculo. Per mane ſignificat̄ principiū vite ei⁹ in vtero matrꝭ. et ꝑ diluculū ablatio ſiue diſcuſſio originaliū tenebraꝝ. Vel ꝑ mane amotio diccaꝝ tenebraꝝ. ⁊ ꝑ diluculū ꝟtutū claritas. que tūc infuſe ſunt ei. Hoc aūt adiutoriū ſola beata trinitas q̄ creauit eā eidē potuit exhibere. nā ipa ſpeciale ē opus dei. Credam⁹ etiā q̄ nata eſt tota ſancta. Vñ natiuitas eius ortui ſideris ꝯpat̄ Nūeri. xxiiij. Orietꝭ ſtella ex iacob ⁊c̄. Credam⁹ inſuꝑ q̄ īmaculatā ⁊ ſine peccato vitā duxit in mūdo. ꝓſuata a ſapia dei. q̄ nō intrat in aīaꝫ maliuolā. nec habitat ī corpe ſubdito vicijs ⁊ peccatis. Ipam enī velut pupillā ocli ſemꝑ ab omni nociuo deus trinitas cuſtodiuit. Vñ dicit de ea. Nocte ac die ſeruo eā. indignatio nō eſt mihi. Iſa. xxvij. Credam⁹ etiā q̄ ꝟginitatꝭ extitit p̄miceria. q̄ ſine corruptiōe facta eſt fecūda. ſine grauamie grauida. ſine dolore puerpa. q̄ ſola ꝟgo ⁊ mater. q̄ virgo ⁊ mater dei. qḋ nulla alia. q̄ illi ſoli h̄ p̄uilegiū debebat̄. Itē q̄ peccare nō potuit ex q̄ deū ꝯcepit. Quere libro. iij. ḋ p̄uilegijs ei⁹. ꝓrogatiua ſeptima. Et ſic credenda ſunt cetera oīa q̄ de ipa credit ⁊ p̄dicat eccl̄ia catholica. q̄b⁹ tot⁹ reſperſus eſt liber iſte. Sentiēdū eſt etiā de tāta dñā in bonitate cordis. ſic de dño dr̄ Sap. i. q̄ eſt illa oīa q̄ de ipa nō intelligunt̄ venerari ⁊ pie credere. Nā infinita ſunt circa btām virginē q̄ excedūt intellectū hūanū. Vñ ⁊ tot orte ſunt hereſes circa puerperiū ei⁹. in eoꝝ ſcꝫ cordib⁹ q̄ hūana ſiue naturali rōe et ſenſu ꝓꝓo. ſuꝑcilioſe voluerūt diſcutere. ⁊ inueſtigare qḋ ſup̄ hoīem eſt. ꝯdicēte Iſa. liij. ⁊ dicēte. Generatōem ei⁹ q̄s enarrabit. ei⁹. i. marie. quō ſcꝫ ipa eū genuit q̄ ſe fecit. iuxta illḋ. Homo natus eſt ī ea. ꝑ incarnatōeꝫ. ⁊ ipſe fundauit eā. ꝑ creatōem.

Confidentiā debemus marie. Capitulū ij.

Ebemus etiā ſapiēter ꝯfidere de bonitate ei⁹ ſi dilexerim⁹ ipam ⁊ ſeruierim⁹ ei. iuxta illḋ p̄s. Ponite corda vr̄a in ꝟtute ei⁹ ⁊c̄. nō in ꝟtute ꝓꝓa. q̄ maledictus hō q̄ ꝯfidit in hoīe. ſe ſcꝫ vꝭ alio. Hiere. xvij. Nā ipa eſt q̄ ꝓcib⁹ ſuis meritꝭ ⁊ exēplis. dat laſſo virtutē. Iſa. xl. Et his q̄ nō ſunt. ſcꝫ ꝓꝓam reputatōneꝫ. i. ꝟo hūilib⁹. fortitudinē et robur mꝭtiplicat. Et ipa ſuggerēs hāc ꝯfidentiā de ſeipſa dicit In me oīs ſpes vite et ꝟtutꝭ. Sicut etiā dicit Aug. de dño ſuꝑ illḋ p̄s. Mihi adherere deo bonū ē ⁊c̄. Neminē ꝑmittit de⁹ cadere q̄ ei adhereat vero amore. Itē illḋ. Proijce te ī deū. ⁊ h̄ ſapiēter. q̄ nō eſt adeo crudelꝭ vt ſe ſubtrahat ⁊ te cadere ꝑmittat. ſic dici ⁊ credi p̄t de btā maria teſtimonio eoꝝ q̄ ſepe exꝑti ſunt.

Aug⁹

Spem debemus marie. Capitulū iij.

Ebem⁹ etiā ſperare in ea. q̄m mater eſt ſancte ſpei. Quere hāc autoritatē lib. vi. titulo. i. q̄ maria dicit̄ mater. Itē ſic̄ ꝟe de filio dr̄ puer. xxix. Qui ſperat ī dño ſubleuabit̄. ſic dici p̄t de matre. Qui ſperat in dñā ſubleuabit̄. i. ſurſū leuabitur. in p̄ſenti ſupra carnē mundū et diabolū ꝑ gratiā. et ſurſum leuabit̄ ꝑ gloriam in futuro.

Caritatem ⁊ dilectionē debemus marie. Capitulū iiij.

Ebemus etiā beate marie caritatē ⁊ dilectionē. vt vir catholic⁹ dicere valeat de maria illud qḋ dicit̄ de ſapiētia Sap. vij. Sup ſalutē et ſpēꝫ dilexi eam.

et ꝓpoſui ꝓ luce habere illã. qm̃ inextinguibile eſt lumẽ illi⁹. venerũt mihi oĩa bo/
na pariter cũ illa. ⁊ innumerabil' honeſtas ꝑ man⁹ illi⁹.] Sic exponeſ. [Sup ſalu
tẽ] corpis [et ſpẽm] anime ſuper rei tp̃alis. Quia ſicut dicit puer. viij. Precioſior eſt
cũctis opib⁹. ⁊ omnia q̃ deſiderãt nõ valent ei cõparari. Itẽ Sap. vij. Nõ cõpa/
raui illi lapidẽ p̃cioſum. qm̃ oẽ aurũ in ꝯparatõe illi⁹ arena ẽ exigua. Itẽ prouerb. iij.
Melior ẽ acquiſitio ei⁹ negociatõe argẽti ⁊ auri ⁊c. [Dilexi eã] ſ. ꝑ oĩa iſtoꝝ tp̃aliũ
acquiſitio deficit homini ĩ neceſſitate extrẽa. Sz btã virgo nec ĩ vita nec in mor
te deeſt amatorib⁹ ſuis. imo put frequẽter legit in miracul' ſuis. ipoꝝ aĩas de cor/
poribus exeũtes benigne ſuſcipit ⁊ ꝓtegit ab incurſu malignoꝝ ſpirituũ. Vñ de ſa
piẽtia. et ꝯgrue pt intelligi de maria. dicit Sap. x. Eos q̃ ſe amãt a dolorib⁹ ꝯſer
uabit. Itẽ de h' textu ſumit illd̃ reſpõſoriũ qd̃ cantit de beata vgine. [Sup ſalutẽ
⁊ omnẽ pulcritudinẽ dilecta es a dño ⁊c. Vel electa es a dño. Sup ſalutẽ] enim
[electa eſt a dño.] Nam dei fili⁹ potuiſſet carnem aſſumpſiſſe q̃ nec ĩfirmitati nec
morti foret obnoxia. Sed [ſup] illã [ſalutẽ] hãc elegit ĩfirmitatẽ. vt de btã vgine
electa ⁊ dilecta ſumeret carnẽ infirmã. Quã etiã ſup oẽs pulcritudinẽ elegit. Quia
licet multe filie ꝯgregauerint diuitias. ipa ſupgreſſa eſt vniuerſas. Quã ſic pulcrã
fecit ſpũſſctũs. vt ſup filias oẽs ſpecioſa eſſet plenitudine graꝝ. Sequit. [Et ꝓ/
poſui ꝓ luce habere illã.] Quere libro. vij. ti. xi. q ipa dicit lux. Seqt. [Qm̃ inex B
tinguibile eſt lumẽ illi⁹] quo ſcz lumie ipa ſuos illumiat amatores ⁊ imitatores. di
cens cũ filio Ioh. viij. [Qui ſequit me nõ ambulat ĩ tenebris. ſz habebit lumẽ vi
te] qd̃ eſt inextinguibile. Seqtur. [Venerũt mihi oĩa bona pariter cũ illa.] ⁊ h' p̃/
cipue intelligẽdũ eſt de bonis gr̃uitis. q̃ vera bona ſunt. [Venerũt] ſcz a deo bono
rũ omniũ largitore. q̃ quicqd boni dat creaturiſ ſuis. ꝑ manus mr̃is vginis vult
trãſire. Vñ ſequit. [Et innumerabil' honeſtas ꝑ man⁹ illi⁹.] Nã ipa aperiẽte ma
nũ ſuã implent oĩa bñdictõe. i. bona datõe. Propter hoc ſtudẽdũ eſſet cognitioni
marie. Nã qui eã cognoſceret eã diligeret. ⁊ amator ei⁹ ipa mediãte omne bonuz
neceſſariũ ĩ p̃ſenti ꝑciperet a filio. ⁊ vitã eternã ĩ futuro. cui⁹ arra ſũt gr̃e ⁊ vtutes.
Itẽ diligẽda eſt maria. q2 diligit diligẽtes ſe. Vñ dicit cũ filio pab. viij. Ego diligẽ/ C
tes me diligo. vt amator ei⁹ de ea dicere valeat illd̃ Sap. viij. [Hãc amaui et exq̃
ſiui a iuuẽtute mea. ⁊ q̃ſiui ſpõſam eã mihi aſſumere. ⁊ amator fact⁹ ſum forme il/
lius. Hãc amaui] corde [⁊ exq̃ſiui] i. ex toto me q̃ſiui ſtudẽdo ĩ ſcriptur' q̃ de ea lo

Quid ſit exq̃rere

quunt. inueſtigãdo diligẽter magnalia ei⁹. de ea meditãdo. ipam iugiter exorãdo.
ad ei⁹ honorẽ operando. vt honeſte ei deſeruiã. a meretricijs voluptatibus meipm
ſollicite obſeruãdo. [Et q̃ſiui ſpõſam mihi eã aſſumere] i. illã amore caſto fructu/
oſo ⁊ indiuiduo mihi copulari. ⁊ talis dilectio ſpiritual' eſt. nõ carnalis. [Et ama
tor factus ſum forme illi⁹] i. illius formoſiſſime. cui dicit ſpõſus Canti. iiij. To/
ta pulcra es amica mea. et macula nõ eſt in te.
Itẽ de dilectiõe ei⁹ ꝯgrue pt exponi illud qd̃ de ſapiẽtia dicit Sap. vij. [Preposui D
illã] id ẽ marie dilectõez [regnis ⁊ ſedib⁹] i. potẽtijs ⁊ dignitatib⁹. h' eſt. ꝓpter eam
ꝯtẽpſi quicqd in mũdo eſt gl'ie honoris ⁊ diuitiaꝝ. ſicut m'lti ad l'ram feciſſe legũ
tur ꝑ ei⁹ amore nihil oĩa reputãtes vt ipam lucrifaceret. ad Phil. iij. Oĩa detrimẽ
tũ feci ⁊c. Nec ſolũ oĩa delectabilia cõtemnere ſufficit aut relinq̃re ꝑ amore ei⁹.
ſed et ꝯtumelias. moleſtias. iniurias ⁊ hmõi. ꝑ ipa patiẽter ſuſtinere. Quia ſic di/
cit puer. xij. [Qui negligit damnũ ꝓpter amicũ] i. chriſtũ. et ꝓpter talem amicã q̃
lis eſt maria [iuſtus eſt.] Sequit [Nec ꝯparaui illi lapidẽ p̃cioſum] i. quẽlibz ſã
ctũ. [qm̃ omne auꝝ in ꝯparatõe ei⁹ arena eſt exigua] i. oĩs ſanctus reſpectu marie
arena eſt reſpectu auri. [Et tanq̃ lutũ eſtimabit argẽtũ in ꝯſpectu ei⁹] i. mũdi ſa
piẽtes et eloq̃ntes reſpectu ſapiẽtie ⁊ eloq̃ntie ei⁹. Ipa eſt enĩ illa p̃cioſa margari/
ta Math. xiij. ꝓ q̃ omnia q̃ habet vẽdenda ſunt vt emat. i. oĩa emolimẽta vite p̃
ſentis cõtemnẽda vt ei ſeruiat.
Itẽ Alia cauſa. Si q̃s obligat⁹ eſſz m'tis debitis. ⁊ haberet vnã peciã terre q̃ ſine E
cultura ſine ſemĩatõe in vno anno tãtã fructus afferret copiã. q poſſet de fructu il
lo ſoluere totũ debitũ. ⁊ ſp̃ viuere de reſiduo. multũ diligeret peciã illã terre. Talẽ

fructũ ꝓtulit nobis maria. q̃ ẽ terra nr̃a. i. nobis data. quo ſcz fructu redẽpti ſum⁹
ab obligatõe gehẽne. ⁊ de q̃ viuere abũdãter poſſum⁹ ĩeternũ. Propẽ h' dr̃ Deute.
viij. Bñdicas dño deo tuo ꝓ terra optima quã dedit tibi. Multũ g̃ debem⁹ dili/
gere mariã q̃ tal' terra eſt. ⁊ fructũ ei⁹. nec eã cãmbire ꝓ alia voluptate.
Itẽ dilectio chriſti ⁊ ipius marie vnica eſt. nõ tñ p̃uata. ſolã. nõ ſolitaria. p̃cipata. F
nec diuiſa. cõmũis. ⁊ ſingularis. cũctoꝝ ſingula. et ſinguloꝝ tota. Nec p̃cipatõne
decreſcẽs. nec vſu deficiẽs. nec tp̃e veteraſcẽs. antiq̃ et noua. affectu deſiderabil'. ex
p̃iẽtia dulcis. fructu eterna. iocũditate plẽa. ĩficiẽs ⁊ ſatiãs. nec vnq̃ faſtidiũ generãs.
Itẽ in principio cãticoꝝ diſtinguũt tres cauſe q̃re adoleſcẽtule ⁊ diligãt ⁊ diligere de G
beant btãm vginẽ. vbi ſic legit. [Quia meliora ſunt vbera tua vino fragrãtia vn/
guẽtis optimis. Oleũ effuſum nomẽ tuũ. ideo adoleſcẽtule dilexerũt te nimis] In
hac vboꝝ ſerie ſub hac diſtinctõe quia. tres colliguntur clauſule q̃b⁹ tres cauſe red/
dunt. ꝓpter q̃s ab adoleſcẽtulis btã virgo plurimũ diligit. ⁊ he due dictões quia
⁊ ideo. ſeſe reſpiciũt. Poſſunt aũt eſſe vba filij ad matrẽ. poſſunt eſſe vba angelo/
rũ ad vginẽ. q̃ vidẽtes adoleſcẽtulas aſſiſtẽtes vgini dicũt ad eã. [Ideo] iſte [ado
leſcẽtule dilexerũt te nimis] i. plurimũ. [q2 meliora ſunt vbera tua vino. q2 vbera
tua fragrãtia ſunt vnguẽtis optimis. q2 oleũ effuſuz ẽ nomẽ tuũ.] Adoleſcẽtule vẽ
ro dicunt fideles aĩe. Nouelle ꝑ grãm. nõ vetule ꝑ culpã. Nõ ſenio ſteriles. ſed do
nis fecũde ſpũalibus. Fortes. nõ vt an⁹ debiles. Nõ curue ſtatuẽtes oclos ſuos
declinare in terrã. Sed ꝑ celeſte deſideriũ recte ⁊ ad celos erecte. Hĩe iſte pie deuo
tõis obſeq̃o btẽ virgini ſp̃ aſſiſtũt diligẽtes eã. et diligẽtes ĩ ea has dilectõis cau
ſas potiſſimas. videlicz [q meliora ſunt vbera ei⁹ vino.] Melioris enĩ potẽtie
⁊ vtilioris efficacie ſunt vbera btẽ vginis q̃ʒ vinũ. Nã vinũ inebriare pt hoĩez vt
p̃teritarũ ſit imemor offenſaꝝ. ⁊ ſit facil' ad ꝯdonãdũ. ⁊ larg⁹ ad donãdũ. Vbera
vero btẽ virginis deũ q̃ſi ĩebriare potuerũt. Nã poſtq̃ʒ de mr̃is vberib⁹ lac bibit.
ac ſi cũ lactis dulcedĩe dulcedinẽ potaſſet miſericordie. piecit ab ocul' ſuis pctã nr̃a
poſt tergũ. ⁊ fact⁹ eſt larg⁹ ad dandã veniã peccatorũ. larg⁹ ad dãdã grãm ⁊ opeꝝ
iuſticiã. Ideo q̃q3 btãm virginẽ diligũt iuuẽcule [q2 eius vbera fragrãtia ſũt vn/
guẽtis optimis] Nã in vberib⁹ ei⁹ fragrat odor ſugẽtis vbera. q̃ delibut⁹ vnguẽtis
optimis cũ plenitudĩe cariſmatũ et medicinaliũ graꝝ. venit ad ſponſam leproſaz.
eccl'iam ſcz vl' aĩaz peccatricẽ vt eã ab omĩ lepra ſanaret. quã ſacro ſibi cõiugio co
pularet. Ideo quoq3 ab adoleſcẽtul' btã virgo merito diligit [q2 oleũ effuſum eſt
nomẽ ei⁹.] Nã ſicut oleũ omnẽ liq̃rẽ ſupnatat. ſic nomẽ ei⁹ ⁊ inuocatio noĩs eius.
omniũ ſanctoꝝ noĩa ⁊ inuocatões noĩm ſupexcellit ⁊ ſupat. in efficacia ſubuẽtõis
⁊ obtentu diuine gratie. ⁊ demonũ fuga.
Itẽ de dilectõe marie paulo poſt ſubdit cant. i. [Memores vbeꝝ tuoꝝ ſup vinũ re/ H
cti diligũt te.] Quia enĩ ſupi⁹ dixerãt angeli ad btãz vginẽ. Ideo adoleſcẽtule di/
lexerũt te nimis. q2 meliora ſunt vbera tua vino. ne in ſctis aĩab⁹ q̃s adoleſcẽtu
las vocabãt nomẽ feminini generis aliq̃d infirmitatis innueret. eandẽ ſententiã repli
cãt. et eaſdẽ aĩas q̃s vocauerãt adoleſcẽtulas. rectos vocãt. q̃ſi viriles. nõ effemina
tos. Rectos. nõ ſenectute viciosa curuatos. Et dicũt. [Recti diligũt te. memores
vbeꝝ tuorũ ſup vinũ.] Ac ſi dicãt. Ideo diligũt te. q2 ĩ memoria ſuã fixũ gerũt. q
meliora ſunt vbera tua ſup vinũ. ſicut in p̃miſſis eſt expoſitũ.
Itẽ diligẽda eſt maria. ⁊ ſp̃ealit honorãda. q2 ipa mediãte forma diuia ſpõte vẽit ad I
hominẽ ſpõte deformatũ. grã gr̃uis ad gr̃e ingratũ. medicina nõ rogata. vltro vẽit
ad egrotũ. virt⁹ ad infirmũ. ſapiẽtia ad fatuũ. ſanctificatio ad ĩmũdũ. vitas ad mẽ
dacẽ. pietas ad ĩmiſericordẽ. pax ad rebellẽ. miſericordia ad impiũ. caritas ad inimi
cũ. iuſticia ad iniuſtũ. nõ vt eũ ſm̃ iuſticiã ſuã iudicaret ⁊ dãnaret. ſʒ vt eũ nõ ſua ĩ
iuſticia iuſtificaret. et ſm̃ ſe formaret. ⁊ formatũ ſm̃ ſe. tãdẽ gl'ificaret in ſe. Ad id
enĩ forma dei venit in carnẽ. vt ſibi p⁹ in ſpiritu. poſt etiã ĩ carne illos ꝯformaret
q̃s p̃ſciuit ⁊ p̃deſtinauit de⁹ pater ꝯformes fieri imagĩs filij ſui. ad Ro. viij. Hec g̃
forma tã formoſa ex pietate ſola ſe vniuit materie tã informi. nec mõ informi ſʒ et
deformate. nec deformate quidẽ ex vlla neceſſitate. ſed ex ſola ꝓprie volũtatis vo/

lunctaria ꝑuerſitate.
Itē diligēda eſt maria.q2 ꝑ ipſam facti ſum⁹ de nihilo aliq̄d.noui de vetuſtis .⁊ ſi dā nantis ⁊ mortuis beati ⁊ eterni. Et ꝓpt h ꝯpaꝛ ipſa aurore.q̄ ꝯſurgēs oībꝰ rebꝰ red/ dit colores ꝓprios.q2 oīa de nocte q̄ſi vnius coloris ſunt.Sic ⁊ i ortu marie me/ liorari inceperunt omnia. R
Itē diligēda eſt.q2 ꝑ partū ipi⁹ Liberauit.hoc⁹ pater.L pauꝑem a potēte.J.i. hoīem a dī aboli ptāte. Vñ de chriſto dicit pſa.L Liberauit.hūl bit dn̄s L pauperē a potēte.J.i. a diabolo. Qui cū in ſui natura potēs ſit.vñ Job vltimo.nō eſt ptās ſup terrā q̄ ei valeat ꝯparari.ꝑctōr facit eū potētiorē.q2 facit vt potētia ei⁹ habeat effectū. Niſi ei hō incarnet ſe nō poteſt diabol⁹ aſcēdere. Joh.viij. Si fili⁹ vos liberauerit vere liberi eritis.L Pauꝑem.J dico et talē.L pauꝑem cui nō erat adiutor.J alius. q2 nec hō nec angel⁹ nec lex nec liberū arbitriū poterat eū liberare.niſi leo d̄ tribu iuda. Apoc. v. Ecc̄i.in fine. Reſpiciēs erā ad adiutoriū hoīm.⁊ nō erat. Et nota q̄ pauꝑ ē pec catoꝛ.q2 ſpoliat⁹ gratuitis et vulnerat⁹ in naturalibꝰ. Potēs eſt aūt peccatū.q2 rex. Vñ ad Ro.vi. Nō regnet pctm̄ in vr̄o mortali corꝑe. Ab h potēte hic pauꝑ libe/ ratꝛ a dn̄o.qm̄ ei infundiꝛ volūtas penitēdi. Jō clamare ei debes iugiter. Libera me de ſanguib⁹ de⁹ deus ſalutis mee ⁊c̄. Vere talꝛ pauꝑ.q2 carēs ſuffragijs eccl̄ie. L

Obedientiā debem⁹ marie Capitulū v.

i Tem marie debem⁹ obediētiā. Vñ ipa ꝓmittit ecc̄i.xxiiij. L Qui audit me n̄ ꝯfundeꝛ.J gloſa L audit.J.i. obedit. L Qui audit me.J.i.q̄ ſtudet ꝓpe informatōi ꝑ auditū verboꝝ meoꝝ.⁊ eoꝝ inueſtigatōem L nō ꝯfundeꝛ.J p auditū verbi aſperi. Matth.xxv. Ite maledicti in ignē etnū.⁊c̄. Vl' L Qui audit me.J hic oñdiꝛ fructus imitātiū ꝟba marie L Nō ꝯfundeꝛ.J Cōfuſio ſtultoꝝ eſt. Verba ſapie nō habēt ꝯfu ſionē. Sapiēs eni nō penitebit. Verba aūt ſapiētie ſunt ꝟba marie.q̄ os ſuū ape ruit ſapiētie. Prouer.i fine. Quere libro.iiij.titulo.xxxi.de ꝟbis ei⁹. Vel L Qui au dit me.J in pauꝑe vociferāte vl' p̄dicatore docēte L nō ꝯfundeꝛ.J.i. nō patieꝛ repulſā (qd̄ eſt magna ꝯfuſio ſapiēti) qñ aliq̄d petierit i noīe filij mei.ſcz qd̄ ꝑtineat ad ſa lutē. Vel L nō ꝯfundeꝛ.J mala ꝯfuſiōe.q̄ ſoli impij ꝯfundeꝛ in iudicio filij mei. quia aſtabo p eo. Obediētibꝰ eni matri dicetur⁹ eſt fili⁹. Venite bñdicti pr̄is mei.poſſi dete paratū vob regnū ⁊c̄. Matth.xxv. Vel L qui audit me.J.i.deuote auſcultat ſer uitiū meū. Vel L q̄ audit me.J.i. adq̄eſcit ꝯſilio meo.de q̄ dicꝛ Ecc̄i.xxi. Conſiliū ei⁹ q̄ſi fons vite ꝑmanet.i.q̄ſi fons viu⁹ ſemꝑ ſcaturiēs. Et nota q̄ p̄ncipaliter in duobꝰ locis inuenim⁹ q̄ maria obediētiā cōſilijs ſuis petit exhiberi.ſcz ecc̄i.xxiiij. vbi dicit. Trāſite ad me oēs ⁊c̄. Et Joh.ij. vbi dicit miniſtris. Oia q̄cūqꝫ dixerit vo bis facite. Et ſubiūgit paulo poſt q̄ vtilitate dicēs .L Qui audit me non ꝯfundeꝛ.J Et nota q̄ in hac autoritate L Qui audit me ⁊c̄.J ꝓmittit ipa tribꝰ generibꝰ hoīm retributōem. Deuote audiētibꝰ ꝟba ſua. Vñ L Qui audit me nō ꝯfundeꝛ.J Et imi tātib⁹ eius glioſa exēpla. Vñ.L Et qui opanꝛ in me.J.i. ꝓpter me. Vel L in me.J.i. ad exemplū meū L nō peccabūt.J Vel L q̄ opanꝛ in me.J tanq̄ ſup fundamētū opera mea accipiētes in exēplū. Itē p̄dicātibꝰ ei⁹ excelſa p̄mia. Vñ L Et q̄ elucidāt me vi tā eternā habebūt.J Primis ꝓmittiꝛ p̄miū liberās a pena. Vñ.L nō ꝯfūdeꝛ.J Se cūdis p̄miū iuſtificās a culpa. Vñ L nō peccabūt.J Tercijs p̄miū eternitatis i gl̄ia. Vñ L vitā eternā habebūt. Propꝛ h etiā diꝛ puer.viij. Btūs hō q̄ audit me ⁊c̄. B

De conſilijs marie
n Ora q̄ mīta ſunt ꝯſilia marie q̄bꝰ ꝯſulit nobis aīaꝝ ſalutē. Vñ dicit parab. viij. Meū eſt ꝯſiliū et equitas ⁊c̄. Ipa eſt eni rebecca q̄ dixit filio ſuo iacob Gen̄.xxvij. Fili mi adq̄eſce ꝯſilijs meis ⁊c̄. Et nota q̄ rebecca iacob q̄ iterpꝛtaꝛ lu ctator vl' ſupplātator appellauit filiū ſuū.nō eſau. q2 ſoli luctatores ⁊ ſupplanta/ tores vicioꝝ filij marie ſunt digni hereditate ipi⁹.et ſoli tales poſſunt vocare ma riam matrē ſuam. C

Multiplex marie conſiliū. D
Primū vt faciam⁹ penitētiā.q̄ notaꝛ in p̄paratōe hedoꝝ. q̄s ſibi iuſſit afferri a filio ſuo. Qui ſic adq̄ſiuit bñdictōe ẏſaac pr̄is ſui.obediēdo ſcz ꝯſilijs matris ſue.
Secundū vt fugiamus diabolū volentē occidere nos.qui ſignaꝛ p eſau.ſicut eſau

ille volebat occidere iacob.
Terciū vt cito reuertamur ad dn̄m ſi receſſerimus ab eo p peccatū. Vñ neemie .ij. Rex et regina dixerūt neemie. Quādo reuerteris.et vſqꝫ ad qd̄ tēpus erit iter tuū. Tanq̄ ſi dicerēt ei. Feſtina reuerti.
Quartū vt obediam⁹ ſacerdoti ⁊ diuino nūcio.ſicut ipa gabrieli dicēs. Ecce ancil la domini fiat mihi ſm̄ verbū tuum.
Quintū vt fugiam⁹ ſtrepitū mūdi et diligam⁹ vitā ſolitariā.ſicut ipa i cella orabat qñ angelus ingreſſus eſt ad eā.ſicut dicit btūs berñ.
Sextū vt qñ laudamur terreamur magis q̄ exultem⁹. ⁊ cogitem⁹ vtrū digne vel indigne.ſicut ipa cogitabat qualis eſſet illa ſalutatio.
Septimū vt ꝯſtanter ꝑſiſtam⁹ q̄libet in ſtatu ſue ꝓfeſſiōis.ſicut ipa poſt votū ꝟgi nitatis ꝯſtāter reſpōdit. Quō fiet iſtud qm̄ virū nō cognoſco.
Octauū vt quilibet ſuā voluntatē diuine volūtati ꝯformet.ſicut ipa fecit reſpōdēs. Ecce ancilla dn̄i.cuius eſt velle qd̄ vult dominus ei⁹.
Nonū vt q̄libꝫ ſpretis terrenis appetat celeſtia. Unde ꝯcepto dn̄o aſcēdit in mōta na cū feſtinatōne.
Decimū vt nobiliores et maiores etiā minoribꝰ ſeruiāt et miniſtrēt.ſicut ipa mi niſtrauit elizabeth.
Undecimū vt mulieres pulcre et nobiles nō cōtemnāt viros ſuos .ſicut vaſthi aſſue rū.ſicut ipa fabro nō cōtempſit deſpōſari.q̄uis eſſet de ꝓgenie regali.

Verſi. Multiplex ꝯſiliū marie.

d Ebem⁹ ergo obedire ꝯſilijs ſuis.⁊ accedere ad vocātē nos. Ad heb.xij. Vi dete ne recuſetis loq̄ntē. Et h duplici de cauſa. Propter reuerētiā ei⁹ q2 regi na ē. Et ꝓpter ꝑiculū noſtꝝ q̄ inter demōes et malos hoīes habitam⁹ ⁊ viuim⁹ i peccatis. Qui eni iuſt⁹ eſt ad illā dꝫ ꝯfugere.vt dicere poſſit illō Cāt.ij. Sub vm bra illi⁹ quā ꝯſiderauerā ſedi ⁊c̄. Ut impleaꝛ illō Michee.iiij. L Sedebit vir ſub ter vineā ſuā.J.i. ſecur⁹ erit ꝑ auxiliū ꝟginis. Si pctōr.debꝫ ad eā ꝯfugere.q2 ipa eſt ciuitas refugij. Quere retro ꝑticla p̄ma.cā.xxv. Nolentibꝰ eni ei obedire dictu ra eſt aliqñ illud parab.i. Deſpexiſtis omne ꝯſiliū meū ⁊c̄.ego q̄qꝫ in interitu ve ſtro ridebo.L Omne ꝯſiliū meū.J.i. conſiliū meū quod eſt oīe bonū. E F

Reuerentiā debem⁹ marie Capitulū vi.

i Tem debem⁹ ei reuerētiā.ne videlicꝫ corā oculis ei⁹ aliq̄d indecēs. cogita/ re.deſiderare.ꝯſentire.aut facere audeam⁹.ne illos miſericordes oclos qui n̄ poſſunt reſpicere ad iniq̄tatē auertat a nobis. Ideo abacuc.i. dꝛ filio ⁊ m̄ri. Mū/ di ſunt ocl̄i tui ne videas malū.et reſpicere ad iniq̄tatē nō poteris. Ecc̄i.xlij. Nō p terit illā oīs cogitat⁹.⁊ nō abſcōdit ſe ab ea vll⁹ ſermo. Ad heb.iiij. Oia nuda ⁊ ap ta ſunt ocul' ei⁹ ⁊c̄. Itē. Ideo de ipa q̄ hec eſt fortis mlier dꝛ ꝓuer.in fi. L Cōſidera uit ſemitas.J.i. ſecretas cogitatōes ꝯſciētiaꝝ L dom⁹ ſue.J.i. familie ſue. Cauēdum igiꝛ ne corā ea etiā cogitem⁹.necdū faciam⁹ turpia.noxia.vl' iniq̄. Peruerſe enim cogitatōes ſeꝑant ab ea ⁊ a filio ei⁹. Sap.i. Et nota q̄ dicit L ꝑuerſe.J.i. ꝑuert⁹ auer ſe a deo.q̄les ſunt cogitatōes infideliū.heſitātiū.ſimulātiū.ꝯtētioſoꝝ.ſuꝑboꝝ. In/ uidoꝝ.auaroꝝ.q̄ impediūt aduētū gr̄e.et fugant a corde gr̄iā iā receptā. Jō etiam dicꝛ ipa ꝓuerb.viij. L Erudit⁹ intereſſū cogitatōibꝰ. Eruditis.J.i. diſcretis. diſponens ⁊ dirigens eas. Sed aufert ſe a cogitatōibꝰ q̄ ſunt ſine intellectu. Sap.i. q̄ int⁹ ñ legūt mala q̄ int⁹ latēt.ſꝫ tm̄ ſuꝑficialiter ea q̄ cogitāt conſiderāt.

Timorē debem⁹ marie Capitulū vij.

i Tem debem⁹ ei timorē. Nō eni de minimiſſima ei⁹ hūilitate ita p̄ſumendū eſt. q̄n ⁊ ſūme dignitati ei⁹ timor ⁊ reuerētia debeanꝛ. Et ſi eni ipa eſt q̄ de ſe di xerit.ecce ancilla dn̄i ⁊c̄.nōne eadē ē q̄ regē gl̄ie et dn̄m maieſtatis ſic legiꝛ allocu ta Luc.ij. Fili q̄d feciſti nobis ſic. Ipa eteni ē ſpeciale ſanctuariū dn̄i.de quo ipe dicit Leui.xxvi. Cuſtodite ſabbata mea.⁊ pauete ad ſanctuariū meū ⁊c̄. Eodem xix. Vnuſq̄ſqꝫ m̄rē ſuā et pr̄em ſuū timeat. Sic eni de filio dꝛ. L Ecce oculi dn̄i ſup metuētes eū.J ſic dici pt̄ et de matre. L Ecce.J Quaſi diceret. In agro eſt q̄ L ocl'i dn̄e.J.i. reſpect⁹ miſericordie. Et dicit pluraliter L ocl'i.J ꝓpter m̄tiplicē effectū miſe A

riccordie ei⁹.] Sup metuentes eū.] i. ſup humiles q̄ timent et cauēt offendere eū. Sed q̄ timor ſolus ſine ſpe nō eſt bonus. ideo ſequit.] Et in eis q̄ ſperāt ſup miſericordia ei⁹.] Sed ad quid timendū et ſperādū ſit ī ea ſubdit.] Ut eruat a morte] culpe p̄ſentis et pene eterne] aīas eoꝝ.] non ſolū corpa a pena p̄ſenti.] Et vt alat eos in fame] verbi dei. Amos. viij. Uel] in fame] i. in tēpore famis eterne. ſicut ꝑ miſit ꝛ cōminat̄ yſa. lxv. Ecce ſerui mei comedent. et vos eſurietis ꝛc̄. Item ecci. xxxiiij.] Oculi dn̄i ad timētes eū. ꝓtector potētie ꝛc̄.] Dicam⁹ et nos.] Oculi dn̄e ad timētes eā. ꝓtectrix potētie. firmamentū virtutis. regimē ardoris. et vmbraculū meridiani. deꝑcatio offenſiōis. et adiutoriū caſus. exaltās animā. ꝛ illuminās oculos. dans ſanitatē. et vitā. et bn̄dictionē.] Oīa bn̄ficia iſta et alia mr̄ ꝓ ſua impēdit ipſa timētibꝰ eā. Sic expone. Et nota vndeci bōa q̄ exēplo filij ſui facit ipſa timētibꝰ ſe. B
Uel ꝓ
Protegit enī eos potēter ab omi aduerſitate. vt ſup particula. i. cauſa. xxiiij. Uel ꝓtegit potētiā quā dedit eis ad bene agendū. et ad declinādū a malo. Quia ſicut dicit gregori⁹. Citꝰ bonū ꝑdimꝰ qḋ a largiēte nō cuſtodit. Uel ꝓtegit eos cōtra potentiā malignoꝝ ſpirituū.

Grego.

Firmamentū virtutꝭ.] quia dat firmamentū virtutib⁹ quas ſuis oratōibꝰ impetrat eis a filio. ꝛ cōfirmat eis ipſas virtutes.
Tegimen ardoris.] quia miſericorditer in nobis refrigerat cōcupiſcētias quas diabolica ſuggeſtio inflāmat.
Umbraculū meridiani.] i. refugiū cōtra eſtū ꝑſecutōis vrentis et ſeruētis. ſicut ſol in meridie feruet ꝛ vrit. Uel contra incentiua libidinis. [pcāt.
Deꝑcatio offēſiōis.] q̄r deꝑcabit̄ ē ſup offēſiōe petōꝝ. Uł q̄r p offēſiōe hoīm filiū deEt adiutoriū caſus.] q̄r timētibꝰ ſe ꝓcauet a caſu. i. ne cadāt ī pctm̄ vł infernum. Et etiā erigit eos ſi forte ceciderint. Unde orat eā eccl̄ia. Succurre cadenti. ſurgere qui curat populo.
Exaltans animā.] timētis ſe a terrenis q̄ facit cōtemnere. ad celeſtia que facit appetere. quia de ſtercore erigat pauperē ſpū. i. humilē. vt ſedeat cū principib⁹ i. angelis ꝛ ſanctis. ꝛ ſoliū glorie teneat.
Et illuminās oclos.] mētꝭ. i. itellectū. i. ꝛ affectū. ad cognoſcēdū ꝛ diligēdū deū. ſc. ꝛ p̄ſim
Dans ſanitatem.] conſcientie.
Et vitam.] gratie.
Et benedictionē.] glorie. Et nota q̄ hec omnia fuerat filius matri quādo cōcepit ipſm. Quere ibi. Spiritusſanct⁹ ſuperueniet in te.

Humiliatōnē debemus marie. Capitulū viij.

Eam debemus ei humiliationem. vt humiliemur ſub potenti manu eius. vt nos exaltet in tēpore viſitatōis. qḋ innuim⁹ cū flexis genibꝰ et expanſis manib⁹ adoram⁹ corā memoria eius. Flexio genuū ſignū humilitatꝭ. expāſio manuū opa largitatꝭ. Ad lram enim quotiēs ſalutam⁹ eam vel trāſim⁹ ante ei⁹ tēpla vel imagines ſiue altaria. debemus genu flectere. caput nudare. ꝛ humiliari corā ea ſicut ſerui corā domina. ſicut adoleſcētule corā regina. Ideo dicit ekebert⁹ abbas. Creatoris matrē oīs creatura magnificet. ꝛ eius regie maieſtati ſe inclinet celū ꝛ terrā et omnes q̄ habitāt in eis. Hieremie. viij. dicit̄ de iudeis. Incuruati ſunt. et adorauerūt dn̄m ꝓni in terrā. Sic enī factū ē ibi dn̄o. ſic debꝫ fieri dn̄e. i. marie.

Ekebert⁹ abbas.

Meditationē debemus marie. Capitulū ix.

Eam de maria debem⁹ aſſidue cogitare. ꝛ meditari. q̄r cor ei⁹ aſſidue meditat̄ et cogitat de noſtra pace ꝛ ſalute. Uñ dicit cū filio Hiere. xxix. Ego cogito cogitatōes pacis ꝛc̄. Ipſa eſt enī p̄nceps illa de qua dicit̄ Iſa. xxxij.] Princeps ea q̄ ſunt digna p̄ncipe cogitabit.] ſcꝫ cogitatōes pacis et nō afflictōnis. De cogitatōe enī ei⁹ qua cogitat nobis bonū dicit̄ Eccl. xxiiij.] A mari abūdat cogitatio eius. ꝛ cōſiliū eius in abiſſo magna. A mari enī.] i. ſup mare.] abūdat cogitatio eius.] qua cogitat nobis bona. q̄r nō poteſt a ſenſu hūano cōꝑhēdi. ſicut nec mare poteſt exhauriri.] Et cōſiliū eius.] quo ſaluti hūane ꝓuidit.] in abiſſo magna.] q̄r inueſtigari nō poteſt. Quis enī inueſtiget efficaciā verbi ipſius quo ꝓuidit ſirmis

ſalubriter. qui omniū medicinā verbo cōcepit mirabiliter. Aliter.] A mari abūdat cogitatio ei⁹.] i. que eſt de ea vł quā habem⁹ meritis ei⁹.] abūdat.] in nobis mare penitentie.] et conſiliū ei⁹ ī abiſſo magna.] i. ꝓfundū eſt. ꝛ de ꝓfundo caritatꝭ ꝓueniens cōſiliū eius. Uel] cōſiliū ei⁹ in abiſſo magna.] i. in magnitudie et mltitudine peccatoꝝ nō reſtat niſi refugere ad ipſam. Duplex aūt cōſiliū dat ipſa peccatorib⁹. Unū ecci. xxiiij. Trāſite ad me oēs ꝛc̄. Aliud Ioh. ij. Oīa quecūq̄ dixerit vobis filius meus facite. Ideo dicit̄ p̄cōꝰ Hiere. xxiij. In nouiſſimo intelligetꝭ cōſiliū ei⁹. quod mō deſpicitis. Parab. i.] Deſpexiſtis omne cōſiliū meū.] i. cōſiliū meūꝫ qḋ eſt omne bonū. i. plenū omni bono. Dicit̄ ḡ.] A mari.] i. pl⁹ q̄ꝫ mare.] abūdat cogitatio eius.] Quia ſicut impoſſibile eſt hūano ſenſui cogitare vł dinūerare guttas maris vł bibere totū mare. ſic impoſſibile ē ꝛ lōge amplius hūano cape intellectu. caritatē. pietatē. hūilitatē. ꝛ cetera q̄ ꝑtinent ad mariā. Uel.] A mari abūdat cogitatio ei⁹.] i. de ei⁹ bonitate. i. pl⁹ q̄ꝫ mare. Facili⁹ enī poſſet mare exhauriri. q̄ꝫ marie bonitas ꝑfecte cogitari.] Cogitatio enī ei⁹.] i. que ē de ea. maior. melior. et excelſior eſt omi cogitatōe. Quis enī ſufficiat cogitare ꝓfunditatē hūilitatis eius. q̄ cū dei mater annūciat̄ r̄ndet. Ecce ancilla dn̄i. Quis cōꝑhēdere valeat excellentiā caritatis ei⁹. cū a filio increpat̄ dicēte. Quid mihi ꝛ tibi ē mlier. Et tamē defectū vini miſerās ꝛ verecūdie miniſtroꝝ cōpatiens cōſulit eis. Quodcūq̄ dixerit vobis facite. Quis eſtimare poſſit imenſitatē pietatis ei⁹ cū filiū crucifigi videt. nec recla mat. ſciens paſſionē filij humani generꝭ ſalutē opari. Debem⁹ igit̄ ꝛ nos q̄ntuꝫ ꝑmittit humana fragilitas. freq̄nter ꝛ aſſidue de illa cogitare. ꝛ in cogitatu nr̄o ꝑtractare de his q̄ ad ei⁹ ꝑtinent glīam et honorē. Sap. vi. Cogitare de illa ſenſus eſt cōſummatus. et q̄ vigilauerit ꝓpter illam cito erit ſecurus. Ecci. xxxi.] Cogitat⁹ illi⁹ auferet ſomnū.] peccati ſcꝫ. Itē ecci. xliij.] In ſermōe ei⁹.] i. ipſa ꝓ nobꝭ orāte] ſiluit vent⁹.] i. ceſſauit diabolica tēptatio.] ꝛ cogitatōe ſua.] qn̄ ſcꝫ fideliter ꝛ deuotiore cogitam⁹ de ea.] placauit abiſſum.] i. cor petōris ꝓfundū et tempeſtatōibꝰ obtenebratū. Parab. iij. In oībꝰ vijs tuis cogita illū. ſ. deū. ꝛ ipſe diriget greſſus tuos. i. reget opa. Hoc idē poteſt dici de mr̄e. Thob. iiij.] Oībꝰ diebꝰ vite tue deū in mente habe] ſupple. ꝛ matrē ei⁹.] et caue ne aliq̄ndo peccato cōſentias.] Quaſi di. Per talē recogitatōem facile poteris cauere a peccato. C D

Iugem memoriā debem⁹ marie. Capitulū x.

Debemus etiā marie iugē memoriā. Uñ ipſa dicit Ecci. xxiiij.] Memoria mea in generatōe ſeculoꝝ.] De hac memoria dicit̄ Ecci. xlix. In omni ore quaſi mel indulcorabit̄ ei⁹ memoria. In p̄s. Memoriā abūdātie ſuauitatꝭ tue eructabūt. Dic ergo. Memoria mea ī generatōe ſeculoꝝ.] i. in hoībꝰ q̄ ꝑ generatōnē ſibi ſuccedūt ꝛ tn̄ ſunt] ſeculoꝝ.] q̄r ꝑmanebunt ineternū q̄ debito mō mei memoriā habēt. Ideo dicit̄ ei yſa. xxvi. Nomē tuū ꝛ memoriale tuū in deſiderio aīe. Oſee xlii. Memoriale ei⁹ ſicut vinū libani. i. mirabiliter delectās. ſuauiter inebriās. ꝛ virgines germinās. Zacha. ix. Quia liban⁹ interꝑtatur cādor. et deſignat virginitatē. Uel ſic.] In generatōe ſecloꝝ.] i. hoīm quoꝝ vna eſt generatio tamē duplex ſeculū ſm̄ ſtat⁹ merēdi ꝛ accipiēdi. Quaſi di. In memoria habebor a ſanctꝭ q̄ ꝑmanebunt in vtroq̄ ſeclo. Si enī memoria iuſti cū laudibꝰ. ꝓuer. x. q̄nto magꝭ memoria virginis ꝑ quā nobꝭ chriſt⁹ factus ē iuſticia. i. Chor. i. Uel] ſeculoꝝ.] dicit. ꝓpt̄ duplicē ſtatū. exilij ſcꝫ ꝛ libertatꝭ. Iuſtū enī eſt vt iugiter habeam⁹ memoriā ei⁹. Unde dicit̄. iiij. ſap.] Immortal̄ eſt memoria ei⁹.] i. caſte generatōnis. vł marie. q̄ exēplo ſue virginitatꝭ in alijs generat caſtitatē. ꝛ q̄ ſalua caſtitate genuit ſaluatorē.] quia apud deū nota eſt.] qḋ nō eēꝫ niſi eſſet pulcra valde. Amic⁹ enī nō libēter memoratur amice ſue niſi ſit pulcra valde in ocul̄ ſuis.] Quoniā apḋ deū.] q̄ eſt imortal̄ ꝛ nihil obliuiſcit̄] nota eſt.] noticia approbatōis.] et apud hoīes.] Pulcra generatio ꝓprie eſt generatio ſanctoꝝ vł marie ꝛ ceteraꝝ virginū.

Frater werric⁹

Iugem mentis intuitū debemus marie Capitulū xi.

Debemus etiā noſtre mentis intuitū iugiter ad eā dirigere. ꝛ ad ipſam intuēdā ſpūales oculos attollere. Unde ecci. iiij.] Qui intuet̄ illā.] i. ſapiētiā. vel

chriſtū in cruce. vel ipſam mariā [intueſ] [inquā] oculo fidei ⁊ vere dilectōis. vt ad eā iugiter ſtillet ocul⁹ fui ſui. Job. xvi. [Permanebit cōſidēs] [in die iudicij.] vt etiam dicere poſſim⁹ illud. i. Mach. Dña noſtra ad te ſunt oculi noſtri ne pereamus. Itē illud. ij. Paral. xx. Cū ignorem⁹ ꝗd agere debeam⁹. hoc ſolum reſidui habem⁹ vt oculos noſtros dirigam⁹ ad te. Item vt de ea dicam⁹. Prouidebā dñam ī cōſpectu meo ſemꝑ ⁊c̄. Nota ꝙ intellectus ⁊ affectus noſter duo ſunt oculi ꝗbꝫ filiū ⁊ matrē debem⁹ pariter intueri. ſicut acies oculoꝝ corꝑaliū ad idē pariter dirigiť. Sed multi oculū ſiniſtrū. i. intellectū vertūt ad celum ꝑ ſtudiū. et dextrū. i. affectū vertūt ad terrā. Hi ſunt qui fedus ineūt cū naas. i. diabolo. i. Regū. xi. qui eis eruit oculos dextros a capite. i. chriſto.

Congratulationē debemus marie. Capitulū xij.

q Uia cor ei⁹ exultat de noſtra emendatōe. et cor noſtrū congratulari ei debet de gratia quā inuenit apud deū. ⁊ de ceteris bonis ꝗ data ſunt ei. ideo deſignatur ꝑ ſarā. que dicit Gen̄. xxi. Riſum fecit mihi dñs. ⁊ ꝗcunqꝫ audierit corridebit mihi. Riſum enī fecit dñs marie in ꝯceptōe ſaluatoris. cū et ei ⁊ in ea nobis arriſit. Uel cū tam ei ꝙ̄ nobis dedit ridēdi et gaudēdi materiā. Uñ ⁊ in partu eius dixit angel⁹ ad paſtores. Annūcio vobis gaudiū magnū Lu. ij. Ecci. li. [Letatū eſt cor meū ī illa. ⁊ ambulauit pes me⁹] [i. affect⁹] [iter rectū] [ſcꝫ mādatorū dei.] Ecce fruct⁹ h⁹ gaudij. Jō etiā dicit btūs Anſelm⁹. ꝙ aſſidue rogāda ē maria. vt ⁊ ꝯgratulatio britudinis eius ſemꝑ ſit apd̄ nos. ⁊ ꝯpaſſio miſerie nr̄e ſemꝑ ſit apud eā.

Anſelm⁹

Compaſſionē debemus marie. Capitulū xiij.

d Ebemus etiā ei de corde ꝯpaſſionē. ⁊ tam matri ꝙ̄ filio ꝯdolere ⁊ compati. Quia et chriſti paſſio et marie cōpaſſio cui⁹ animā filij gladius ꝑtrāſiuit. a nobis exigunt ꝯpaſſionis affectū. Quia ſi ꝯpatimur. ⁊ conregnabim⁹. ij. Thi. ij. Et ſi fuerim⁹ ſocij paſſionū. erim⁹ ⁊ ꝯſolationū. ij. ad Chor. i. Sic etiā honorať a nobis filius ſi cōpaſſi fuerim⁹ matri. Unde ecci. vij. [Honora prēm tuū] [ſcꝫ deum.] [⁊ gemit⁹ matris me] [ſcꝫ marie] [ne obliuiſcaris.]

Nunqꝫ obliuiſci debem⁹ mariā. Capitulū xiiij.

d Ebemus etiā nūqꝫ ipſam obliuiōi tradere. quia ipa nunqꝫ obliuiſciť ſui memores. Uñ dicit yſa. xlix. Nunꝗd obliuiſci ꝑt mlier ⁊c̄. libro. iiij. ti. xvij. T. ꝙ maria dilexit memoriť. Unde pſal. [Si nō meminero tui] [ſcꝫ cū amore.] [et ſi nō ꝑpoſuero tui hierl'm] [i. o tu maria] [in ꝑncipio leticie mee] [i. ſi nō eſt mihi ꝑcipua de te et in te leticia poſt filiū tuū] [obliuiōi deť dextera mea.] vel [obliuiſcať me] [alia lr̄a.] [dextera mea] [i. vita eterna. de ꝗ diciť Cañ. ij. et. viij. Dextera illi⁹ amplexabitur me.] Et interponit cōditōem quā neceſſe eſt impleri. vt oblit⁹ hieruſalē. id ē vite eterne vł beate marie deť obliuioni apud deū. [et lingua mea adhereat faucibus meis] [i. mutus fiā a laude dei. ſi intermiſero laudes tuas. ⁊ ſi nō fuerit apud te ⁊ de te laus mea in eccl'ia magna.

Gemitū fletū ⁊ ſuſpiriū debemus marie. Capitulū xv.

a D ipſam cū fletu ⁊ gemitu debem⁹ ſuſpirare. Uñ dicūt fideles aīe. Fleuim⁹ dum recordaremur ſyon. i. marie. Jō canit ei eccl'ia. Ad te ſuſpiram⁹ gemētes ⁊ flentes ⁊c̄. Gemit⁹ enī ⁊ fletus efficaci⁹ chriſto ſupplicāt ⁊ marie. ꝙ̄ ꝟba cōpoſita. Unde Baruch. iij. Aīa in anguſtijs et ſpūs anxi⁹ clamat ad te. Grego. ſuꝑ illō Job. xl. de vehemoth. Nūꝗd mltiplicabit ad te ꝑces aut loquatur tibi mollia. Grego. Ueraciť orare eſt amaros ī ꝯpūctōe gemit⁹. ⁊ nō ꝯpoſita ꝟba reſonare.

Grego.

Grego.

Deſideriū debem⁹ marie. Capitulū xvi.

d Eſideriū cordis etiā debem⁹ marie. quia nobis deſiderat omē bonū dicens cū apl'o. Teſtis eſt enī mihi deus ⁊c̄. Phil. i. Ut ei dicere valeat ſeru⁹ eius. Dña ante te omne deſideriū meū ⁊c̄. Itē illud Iſa. xxvi. [Aīa mea deſiderauit te in nocte] [pſentis vite.] [Cōcupiſcētia ei illi⁹] [ſicut diciť de ſapia. ſap. vi.] [deducit ad regnū ꝑpetuū.] [Preoccupat etiā eos ꝗ ſe ꝯcupiſcūt. vt illis ſe ꝑore oſtendat. ſicut ibidem diciť. Ideo etiā inuitat ad ſe ꝯcupiſcētes ſe. ecci. xxiiij. dicēs. Tranſite ad me omnes qui ꝯcupiſcitis me. ⁊ a generatōnibꝫ meis implemini. Iſtud inuenies expo-

+ 36
2 iuge
memoria

ſitū in primo ſermone de natiuitate ei⁹. libro. xij. particula. vij.

Iuge ſeruitiū debemus marie. Capitulū xvij.

e X toto corde debem⁹ nos ſeruitio illi⁹ aſtrīgere. Ecci. vi. [Audi fili mi] [lauſ] [te cordis] [⁊ accipe cōſiliū intellect⁹] [i. qđ confert purū intellectū ſine errore.] [Ne abijcias] [qſi voluntari⁹] [pedē tuū] [i. affectū] [in ꝯpedes illi⁹.] [particularia ei ſeruitia marie. de ꝗbꝫ agiť in hoc loco. ꝗſi ꝗdā cōpedes ſunt. tenētes ſeruos illi⁹ in ſtatu iuſticie ne currāt ad illicita.] [⁊ ne acidieris] [i. ne grauiter et tedioſe feras. ſed cū hilaritate impleas ꝑcepta ſapiētie et marie] [in vinculis eius.] Itē ibidē de ſapia et maria. [In omni aīo tuo accede ad illā] [i. omnes cogitatōes et deſideria in illā conuerte.] [et in omni virtute tua ꝯſerua] [i. corde et oꝑe ſerua] [vias ei⁹] [i. ꝑcepta ⁊ exēpla ꝑ ꝗ venim⁹ ad ipſam. et ipa ad nos. Itē ibidē. [Inueſtiga illā] [orādo. ſtudendo. ꝑitiores interrogādo. ad ei⁹ laudē oꝑando.] [et manifeſtabiť tibi.] [⁊ cetera mlta.] Et tandem ſubiungiť. Decor enim vite eſt in illa. in pſenti ꝑ gr̄iā. in futuro ꝑ gl'iam. [⁊ vincula illi⁹] [i. exempla ⁊ ſeruitia ꝗbꝫ ligamur ne diſcurram⁹ ꝑ cāpos licētie] [alligatura ſalutaris] [qꝛ extrahūt a pctō. et trahūt ad ſalutē eternā.

Iuge ⁊ ꝗtidianū ſeruitiū debem⁹ marie. Capitulū xviij.

ſ Eruitiū eius ⁊ laudes nūqꝫ debem⁹ intermittere. Uñ ꝓb. iiij. [Arripe illā] [i. ſapiētiā vel mariā ad ſeruiēdū ei.] [⁊ exaltabit te.] [a terrenis ad celeſtia.] [et glorificaberis ab ea cū eā fueris amplexat⁹.] Dabit capiti tuo augmēta gr̄aꝝ. ⁊ corona inclita ꝓteget te. Arripe illā [i. ad te cape.] Uel [arripe] [cito ⁊ ꝗſi violēter. ſicut res diu deſiderata ꝗſi cū violētia et ꝗdā īpetu ſolet appħēdi.] Uel [arripe] [ſicut auis nobilis ꝑdā nobiliſſimā ⁊ eſcā ſuauiſſimā. Jō enī fili⁹ matrē ſubleuauit ad celum. vt nos ad ſe traheret. Seqꝛ. [Et exaltabit te] [ab imo vicioꝝ ad alta ꝟtutū. a tra ad celū.] [⁊ glorificaberis ab ea cū eā fueris amplexat⁹] [ꝗſi rē amatā.] [amplexat⁹] [quaſi ſcꝫ duobꝫ brachijs amore et ſeruitio.] Seqꝛ. [Dabit capiti tuo] [i. menti. ꝗ ē caput aīe] [augmēta gr̄aꝝ] [ſpūaliū corꝑaliū ⁊ tēporaliū.] [⁊ corona inclita] [ex roſis caritatis ⁊ patiētie. ex lilijs caſtitatis gemiť. ex violis hūilitatis et ꝑpantie] [ꝓteget te.] [qꝛ ꝑ hāc triplicē ꝟtutē ꝓtegiť hō ab inſultibꝫ viciorū ⁊ demonū. Ibidē. [Ne dimittas eā. ⁊ cuſtodiet te. dilige eā ⁊ ſeruabit te. Ne dimittas eā] [qſi addorſando eā ꝓpter meretricias voluptates.] Uel [Ne dimittas eā] [i. ne effuges eam peccādo mortaliter. qꝛ nō recedit a ſeruo ſuo. niſi ꝓpť mortale peccatū. Jpa eſt enī apis Ecci. xi. quā fugat fece peccati] [Et cuſtodiet te] [a violētia diaboli.] [Dilige eā ⁊ ſuabit te] [a peccato ⁊ hoſtiū oppſſione. Itē ꝓb. xxvij. [Qui ſeruat ficū] [i. mariā. ꝗ diciť fic⁹ ꝓpter dulcedinē fructus ſui.] [comedet fructus ei⁹. ⁊ qui cuſtos eſt dñi ſui glorificabitur.] [hicamus] [dñe ſue.] [Item ecci. vij. [Noli recedere a mliere ſenſata quā ſortitus es in timore dñi.] [Mulier ſenſata btā virgo. habens ſenſum dñi in regēda familia eccl'ie. A qua diſcedit. ꝗ ſeruitiū illi⁹ ꝑ negligentiā intermittit. Uel ꝗcunqꝫ dimiſſa caſtimonia. ſequiť meretricias voluptates. Uł generaliť. quicūqꝫ mortaliter peccat] [Quā ſortit⁹ es] [ex dono gr̄e dei ſpecialiť ipam diligēs et ei ſeruiēs] [in timore dñi] [i. cū reuerētia hūilitate ⁊ deuotiōe.

A

B

Itē Eccl'es. iiij. [Ne feſtines recedere a facie eius. neqꝫ ꝑmaneas in oꝑe malo. Ne feſtines recedere a facie ei⁹] [i. a bñplacito. Nunqꝫ enī deus vł ipa maria deſerit hominē niſi prius ab ipo hoīe deſerať. Semꝑ enī mater ⁊ fili⁹ primi ſunt in acceſſu. ſed vltimi in receſſu. ſicut dicit btūs dyoniſi⁹. Itē [a facie ei⁹] [Ante faciē chriſti ⁊ marie ſunt qui eis ſeruiūt ⁊ miniſtrāt. ſicut dicit raphael thob. xij. A facie eoꝝ recedere feſtinant. qui ab eoꝝ ſeruitio ⁊ bñplacito reſiliūt. ſicut recidiuātes. O ſi forte peccādo receſſeris. ſtatim reuertere ꝑ penitētiā. Quia ſicut dicit btūs ciprianus. Uicinať innocētie feſtinata correctio. Propter hoc enim mater et fili⁹ clamāt aīe peccatrici Canti. vi. Reuertere reuertere ſunamitis ⁊c̄. vt intueamur te. Et hoc eſt quod ſequiť. [Neqꝫ ꝑmaneas in opere malo.] [ſicut quidā qui nolūt conuerti donec ſenuerint. quibus dicitur Eccleſiaſtici. v. Ne tardes cōuerti ad dominū. ⁊ ne differas de die in diem. ſubito enim veniet ira eius. et ī tempore vindicte diſperdet te.

C

Dyoniſi⁹

Cipian⁹

Itē ad continuādū et deuotiſſime celebrādū ſeruitiū btē virginis valet illō exēplū qō narrat petr⁹ damianus de qbuſdā religioſis. q̄ ad ſuggeſtionē cuiuſdā puerſi fratris dicacis et accurate eloq̄ntie dimiſerāt ſeruitiū btē vginis. Et ſtatī dimiſſo ſeruitio eius: omnimoda infortunia ceperūt inſurgere ɔtra fratres illos. incendia. depdatões. ſtrages boiē. mortalitas alaliū. et hmōi. ita q̄ de vita deſperarēt fratres illi. ⁊ tederet eos viuere. Quācito aūt ad cōſiliū dicti petri reinceperūt fratres illi ſeruitiū marie. ceſſauit ab eis dicta quaſſatio. ⁊ mlta deīceps pace et pſgitate gauiſi ſunt fratres illi. toto corde de cetero marie ſeruiētes. D *Petr⁹ damianus*

Intentionē cordis debem⁹ ſeruitio marie Capitulū xix.

Tem debem⁹ ſeruitio ei⁹ ex toto corde intēdere. Vn̄ ps. Pſallite ſapiēter. Glo. ibi. Inſipiēter pſallit: q̄ nō itelligit qō pſallit. Itē ibi. Intēde voci orationis mee. Glo. Intendentē deus intendit. Aug⁹. Illud verſet in corde qō pferf in orōe. Unde dicit. ij. palip. xxxiij. Obſecrauit manaſſes intēte: et exaudit⁹ ē. Obſecra ⁊ tu intēte matrē ⁊ filiū: vt merearis exaudiri. Et nota q̄ dicit. intēde voci orationis mee. Vox orōis eſt deſideriū cordis: qō clamat in aure matris et filij. Sicut enī nō intelligit̄ qs p ſtrepitu labiorū ſine voce formata. ſic nec oratio ſine voce deſiderij. Vn̄ Gregori⁹. Quid pdeſt ſtrepit⁹ labioꝝ: vbi mutū eſt cor. Non loquit̄ autē deo aīa niſi p deſideria. Et q̄nto pfundi⁹ et ſpirituali⁹ eſt deſideriū. tanto vox altior eſt. et alti⁹ clamat ante deū. Nō eſt eī q̄ tam alte clamet voce exteriori q̄ vox ei⁹ audiat̄ vſq̄ ad miliariū. Vox deſiderij tā alte clamat: q̄ audit̄ vſq̄ i celū. Vn̄ exod. xiiij. dicit̄ moyſi. Quid clamas ad me. Bene aūt clamat: q̄ ſe poteſt dicere. De pfundis clamaui ad te dn̄e ⁊c. Et hoc eſt q̄n de pfundo cordis exit deſideriū. Hoc deſideriū ſe audire oſtendūt mater ⁊ fili⁹: cū q̄libet dicit yſa. lxv. [Anteq̄ clament ad me. ſono vocali. exaudiā eos.] vt dici poſſit vtriq̄ de deuote clamātibus [Preparatōem cordis eoꝝ. i. deuote clamātiū audiuit auris tua.] De illis autē q̄ indeuote orāt vl̄ celebrāt ſeruitiū mr̄is et filij. licʒ mlta de ore pferāt: et maximas modulatōes faciāt. dic̄ mater cū filio Iſa. xxix. Popul⁹ hic labijs me honorat. cor autē eorū lōge eſt a me. Nec tales vocāt mater et filius: clericos vl̄ canonicos: aut moniales aut monachos. ſed populares et villanos. ſ *i* *Aug⁹.* *Grego.* A

Facile cō cedat̄ qō p ea petit̄ Itē. Quia cor marie leui oratiūcla dūmō deuota ſit flectit̄ ad pietatē: cū ipa ſit valde ɔpatiēs. et ſup afflictos pia geſtās viſcera. nec exēplo ioſeph. geū. xlv. diu ſe valeat cōtinere deuote et fideliter exorata. ⁊ cor noſtꝝ cū p ea vel noīe eius poſtulat̄ honeſtum aliq̄d. facillime debet concedere qō rogatur. B

Incipit quarta particula ſecūdi libri

in q̄ agitur de particularibꝰ ſeruitijs q̄ glorioſe virgini debem⁹ de ſingulis mēbris ⁊ ſenſibus noſtris.

Iſo de ſeruitiis que marie debe

mus ex corde. videndū eſt de illis q̄ debem⁹ ei ex mēbris ⁊ ſenſibus. v

De vultu ⁊ capite debemus ſeruire marie Capitulū primū.

Ebem⁹ enī ei de capite ⁊ vultu adorationē. demiſſionē. ⁊ inclinatōem. [Vn̄ yſa. in fine videt̄ ipa dicere cū filio. Veniet omnis caro vt adoret coram facie mea. Videtur etiā de illa dicere filio ſeruus eius. Adorabo ad templū ſanctum tuū. Item yſaie. xlix. videtur ei fili⁹ pmittere. Vultu in terram demiſſo adorabūt te. Siquidē exquo ad eam inclinati ſunt celi. et rex celeſtis ad eā deſcendit humiliatus. quod innuebat angel⁹ dicens. domin⁹ tecū. bene debemus nos miſeri viſa ei⁹ imagine vel audito noīe inclinari ad eā. Ipam enim adorātes filiū eius adoram⁹ in ipa et cū ipa. Vn̄ ps. Adorate dominū in aula ſancta eius. Aula domini imo regale palaciū beata virgo. Iſtud ad lrām fecerunt tres magi: in diuerſorio matrē cū filio adorātes. qō factū eſt palaciū regale cū in eo rex ſummus D

natus eſt. Itē pſal. Adorate ſcabellū pedū eius: quoniā ſanctū eſt. Debemus etiam inclinare imaginibꝰ ſuis tranſeūtes ante eas. intendentes adorare eam ſedētē in throno ad dexterā filij. qr ſic dr̄ in libro barlaam ⁊ ioſaphat. Reuerētia imagīs ad exēplar trāſit ipi⁹ imagīs. Ipa ē enī illa porta Eze. xlvi. ad cui⁹ oſtiū ppls terre adorat i ſabbatis. Nā ſabbatū ſpecial̄ dies ē btē vgīs. Sʒ nota q̄ cū porta ſit hūilis: oſtiū porte qō chriſt⁹ ē hūile eſt. quia nō niſi p humilitatē ad matrē vel filiū peruenitur. *Barlaam ⁊ Ioſaphat*

De oculis debemus ſeruire marie. Capitulū ij.

De oculis interioribꝰ. i. mentis intuitu. vt ſupra particula. iiij. cap. xi.

De oculis exterioribus

Ad exemplū eius a vanitate eos auertere. ipam exorātes. Auerte o domina oculos meos ne videant vanitatem.

Ex parte illi⁹ ad ſe reclamātes miſericorditer reſpicere. iuxta illud eccl. iiij. Oculos tuos ne trāſuertas a paupe. ⁊ elēoſinā paupis ne defraudes. Thob. iiij. Ne auertas faciē tuā ab vllo paupe. ita enī fiet vt nec a te auertat̄ facies dn̄i. vl̄ ipi⁹ marie.

Ad ipi⁹ ſuitiū reuerēter vigilare. Inteſt enī btā maria vigilijs ſuis. et mlto ciēs viſa eſt in ordīe ciſtercij dediſſe celeſtē pitāciā his q̄ vigilāter ⁊ deuote celebrauerant ſeruitiū eius. Sapie. vi. Qui vigilauerit pter illā ⁊c. Qui de luce vigilauerit ⁊c. Quere ſupra particula pma. cauſa. vij. ſtes et flētes ⁊c.

Ipaʒ cū fletu ⁊ gemitu exorare. Vn̄ canūt ei fideles eccl̄ie. Ad te ſuſpiram⁹ gemētes

Imagines ei⁹ reuerēter iſpicere: ad mēoriā ipi⁹ cordibꝰ nr̄is arti⁹ imprimendam. Subdictis enī modis oculos nr̄os ſeruitijs ei⁹ mācipādo. ſecure poterim⁹ ei dicere. Illos tuos miſericordes oclos ad nos cōuerte. Et talibꝰ dic̄ ipa cū filio illō Iohā. xvi. Videbo vos ⁊ gaudebit cor veſtꝝ. et gaudiū veſtꝝ nemo tollet a vobis.

De auditu debem⁹ ſeruire marie Capitulū iij.

Grego. Ad honorē eius et gl̄iaʒ auditū noſtrū ad queq̄ obnoxia obturare. Grego. Sancti grauiter tolerāt quicq̄d nō ſonat id quod amāt. Eccl. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis. et noli audire linguā nequā.

Quicq̄d honeſti de ea dicit̄ gratāter audire. q̄cq̄d inhoneſti nullo mō auſcultare. imo cum omni aſpitate dicētes ea redarguere. Iuxta illō ps. Detrahētem ſecreto pximo ſuo hunc pſequebar.

Iō dic̄ ipa eccl. xxiiij. Qui audit me n̄ ɔfūdet̄. Quere ſup̄ pticla. iij. cap. v. q̄ marie debem⁹ obediētiā. Maria ſiq̄dē auris dei ē. Vn̄ dr̄ de chriſto. [Preparatōeʒ cordis eoꝝ. i. pauperū. audiuit auris tua. i. maria. q̄ mediāte paupes exaudis. ſic hō audit mediante aure ſua.]

De olfatu debem⁹ ſuire marie Cap. iiij.

Pro honore mr̄is et filij odores meretricios abhorrere ⁊ fugere. de qbꝰ dic̄ ſalomonica mlier puer. vij. Aſperſi cubile meū mirra aloe ⁊ cinamomo. Ita dic̄ meretrix vt odore puocet ſtultū ad luxuriā. Sed hūc odorē ſeq̄t̄ fetor. Vn̄ yſa. iij. Erit p ſuaui odore fetor. Nota q̄ tres ſpecies aromaticas nolat. duas amaras: et vnam dulcē. ad deſignandū q̄ in luxuria plus eſt amaritudis q̄ delectatōis. Vna amaritudo ptinet ad pſens. ſecunda ad futurū.

Odore boni exempli et efficacie doctrine ad ipam adamādā quos poterim⁹ attrahere ad currendū in odore vnguētorū ipius. vt cortina cortinā trahat. Exo. xxvi. et. xxxvi. Et q̄ audit dicat veni. Apocal̄. in fine.

De guſtu debemus ſeruire marie. Capitulū v.

Guſtū noſtrū vt ei dignius ſeruiam⁹ a cibi et potus intēperātia refrenare. Quia n̄ eſt ſpecioſa laus in ore guloſi ſiue ebrioſi.

Neceſſaria victui modeſte ſumere. Quia [ſapiētia dei vel gratia marie] nō inuenitur in terra. i. in aīs vel corpore [ſuauiter viuentiū] Iob. xxviij.

De his que apponunt̄ in menſa aliq̄d qō p ipa paupi tribuat̄ ventri ſubtrahere.

In parca dieta vigilias eius et ſabbata ieiunare.

In ſollēnitatibꝰ eius pauperibus pro ea larg⁹ erogare. Et talibꝰ ɔuenit fruct⁹ glorioſiſſimi vētris ei⁹. qui i ſacramēto noſtra eſt refectio. ⁊ in futuro noſtra erit fruitio.

De humeris debemus seruire marie. Capitulū .vi.

Pro eius honore et dilectione fratrum infirmitates opere misericorditer supportare et pōdera tribulationū proximoꝝ pariter sustinere. Vñ gene. xlix. dr̄ de ysachar q̄ inter fines mercedis. Vidit requiē. i. mariā. i. q̄ christus fessus mēbris requieuit. sic ipsa dicit. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo ꝛc. Et q̄ esset bona. s. terrā. i. ipsam eādē mariā q̄ ē terra fluēs lacte ꝛ melle. i. q̄ optima. ꝛ supposuit humerꝫ ad portandū onera supradicta.

Itē eccl̄i. vi. dicit de sapientiā. et potest intelligi de maria. Subijce humerꝫ tuum. ꝛ porta illā. Hoc est. colla tuos suppone magisterio eius. Subijce. s. p humilitatē. porta. s. p fortitudinē. Subijce. s. p obedientiā. porta. s. p patientiā. Et ne acidieris in vinculis eius. i. ne grauiter et tediose feras. sed cū hilaritate imple precepta sapientie et marie. Dicit autē acidia ab aceo aces. Vñ homo acid⁹. i. sine igne caritatis. que leuiter fert oīa. Et de talibꝫ dr̄. In siti mea potauerunt me aceto.

De manibꝫ siue de tactu debem⁹ seruire marie. Cap. vii.

Ad eius honorē manus ab omni contactu polluto et ope illicito sedulo conseruare. vt sua puritatē manuū nostrarū retribuat nobis.

Eas ad pauperes p posse extēdere. Vnde eccl̄i. xiiij. Scd̄m vires tuas exporrigēs da pauperi. vt exēplo eius manū tuā aperias inopi. ꝛ palmas extēdas ad pauperes.

Ad ipsam orādā puras man⁹ leuare. i. Thimo. ij. Treno. iij. Leuem⁹ corda nr̄a. i. affectiōes nr̄as. cū manibꝫ. i. bonis opibꝫ. Qd̄ nō pōt fieri nisi manus nostre ligate sint preceptis officijs q̄ sunt q̄si manice ferree. ne extēdant ad illicita. Vñ ps. Ad alligādos reges eoꝝ. i. iustos se regētes. in cōpedibꝫ. et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ideo dr̄ eccl̄i. vi. Ne acidieris in vinculis eius. s. sapientie vel marie. vt sup.

Oratoria eius altaria et imagines ornare ꝛ instruere.

In festis eius et sabbatis honesta luminaria pparare. vt nomē suū qd̄ est illuminatrix interpretetur in nobis.

Vestimēta mūda ꝛ honesta ad ministrādū ei omni diligētia pparare. Vñ ꝛ in miraculis eius legit q̄ beato bono claromonteñ. epo. et btō hildefonso vestimēta pulcerrima attulerit de paradiso filij. in q̄bꝫ ministraret i specialibꝫ festis eius. ꝛ q̄bus induí nulli alij liceret.

Quicq̄d ad ipsi⁹ laudē vl' gl'iā ptinere nouerim⁹ dū tēpus hēm⁹ omni instātia operari. Ipsa enī dic se esse vitē. Vñ. Ego q̄si vitis. s. q̄ seruū requirit nō dn̄m. Vñ dicit de operarijs suis eccl̄i. xxiiij. Qui opant i me nō peccabūt. Sūt aūt i ista vite tot ppagines q̄t virtutes. Qui imitat humilitatē opant i ppagine humilitatis. q̄ pietatē i ppagine misericordie. ꝛ sic de alijs. Et iō forte cū ipsa sit pagatrix operarioꝝ. dictū⁹ ē ei filius i iudicio illo matt. xx. Voca operarios ꝛ redde illis. s. q̄si nō alijs. mercedē. Iō etiā dr̄ eccl̄i. vi. volenti hr̄e mercedē. Quasi is q̄ arat ꝛ q̄ seminat accede ad illā. s. adq̄rēdā. i. cū studio ꝛ labore ꝛ cū spe pcipiēdi vñ reficiaris ꝛ viuas. Vñ. i. Cho. ix. Debꝫ i spe q̄ arat arare. Et nota q̄ q̄ arat ꝛ seminat. pmo extirpat ab agro spinas ꝛ nociua. et euersa tr̄a seminat semē suū. sic q̄ doctrinā sapie vl' grāz marie cupit excipe. pmo dꝫ trā cordis sui diligēti inq̄sitōe euertere. ꝛ genimia vicioꝝ extirpare. ꝛ tūc deīde poterit semē diuie doctrie. vl' grāz marie recipe. ꝛ tādem fructū virtutū ꝛ glie metere. Iō dr̄ hiere. iiij. Nouate vob̄ nouale. Sꝫ q̄z q̄dā statī volūt mādūcare fructū seminis sui. d̄ q̄bꝫ Isa. xxviij. tēpaneū añ maturitatē autūni cū aspexerit vidēs. statim vt manu tenuerit deuorabit illō. subiūgit. Et sustine. i. patiēter expecta. bonos fruct⁹ illi⁹. i. etna bona q̄ illa pmittit. ꝛ p illā inueniūt. Iac. v. Patiētes estote fratres vsq; ad aduētū dn̄i. Ecce agricola expectat pciosū fructū tre. patiēter ferens donec accipiat tpaneū ꝛ serotinū ꝛc. Sꝫ ne quē tedeat lōga expectatio subdit. In ope ei illi⁹ exiguū laborab. ꝛ cito edes d̄ generatōibꝫ illi⁹. Quasi dicerꝫ. Modic⁹ labor respectu fruct⁹.

De brachijs debem⁹ seruire marie. Ca. viij.

De brachijs. Debemus enī amore et seruitio quasi q̄busdā duobus brachijs beatā virginem amplecti. vt pmiū bonū reportemus ab ea. Illud scilicꝫ pmiū de q̄ dicit puer. iiij. Glorificaberis ab ea cū eā fueris āplexat⁹. Debem⁹ etiā p honore ei⁹

reconciliari inimicis nostris. Que videlicꝫ reconciliatio designat in amplexu mutuo et protensione brachioꝝ. sicut dn̄s extēdit brachia i cruce volēs oēs q̄ntū in se erat colligere in amplexū misericordie sue. Vel etiā exēplo ei⁹ pugnare cōtra triplicē inimicū. Vñ eccl̄i. vij. Propugnato cū brachijs. Alia lr̄a dicit. Propurga te cū brachijs. elemosinā dādo ppeijs brachijs acquisitā. Quasi dicat. Prop̄ purgatōem tuā da elemosinā de ppo labore acq̄sitā. Vñ eccl̄i. vij. Datū brachioꝝ tuoꝝ. ꝛ sacrificiū sanctificatōis offeres dn̄o initia sanctoꝝ. et paupi porrige manū tuā. vt pficiat ppiciatio ꝛ bn̄dictio tua. grā dat⁹ in cōspectu oīs viuētis. Sic cōstrue. Datū brachij tui. i. acq̄situ labore ppo. Et sacrificiū sanctificatōis. in q̄ sanctificeris. offeres dn̄o. i. ministris dn̄i ppter ipsm. initia sanctoꝝ. i. initiatōes sanctificatōis. q̄ sunt decime. pmitie. datū. sacrificia. Et dicit initia. q̄z huiōi munera nō faciūt sanctificatōem. sꝫ initiāt. Et paupi porrige manū tuā. s. elemosinā dādo. cōsolādo. corripiēdo. vt pficiat ppiciatio. i. peccatorū remissio. ꝛ bn̄dictio tua. passiue. t. gratiaꝝ collatio. vl' actiue dēosine datio. grā. i. ppter grām. dat⁹. i. datōis tue. in cōspectu oīs viuētis. quod fiet in futuro quādo gratia fiet glia. et sic pficietur bn̄dictio et ppiciatio.

De vberibꝫ siue māmillis debem⁹ seruire marie. Cap. ix.

De māmillis. Simplicibꝫ doctrine simplicis lac infundere. Vñ. Qui elucidāt me vitā eternā habebūt. Qd̄ vtillime fit. q̄n ostendit simplicibꝫ vita ei⁹. Item. Quia māmille fidelis aīe sunt cōpassio et cōgratulatio. ad honorē ei⁹ debem⁹ implere illō ad Rom. xij. Gaudere cū gaudētibꝫ. flere cū flētibꝫ. Vel etiā cōgaudere ei et cōpati. vbi supra. ptica. iij. ca. vij. et. viij. Vel p amore ei⁹ afflictis cōsiliū ꝛ auxiliū impēdere. q̄ sunt duo vbera viri iusti q̄bꝫ dꝫ lactare minores. Vel meli⁹. vbera fidelis aīe sunt gratitudo ꝛ humilitas. q̄bus maxime marie grā detinet nobiscū. iuxta illō cant. i. Inter vbera mea cōmorabit. Eo enī ipo q̄ multiplicibꝫ marie bn̄ficijs nos indignos p humilitatē cognoscim⁹. ꝛ p gratitudinē grās agere nō cessam⁹. ipsam nobiscū inseparabiliter et delectabiliter detinem⁹. q̄z delicie ei⁹ esse cū filijs hoīm. Parab. viij. E cōtrario nihil magis fugat eā ꝛ filiū suū q̄s supbia et ingratitudo.

De lumbis debemus seruire marie Capitulū x.

Vt eidem digne ministret exemplo illi⁹ puer. in fine. lumbos p continētiā accingere. ꝛ p operationē bonā brachiū roborare.

De genibus debem⁹ seruire marie. Capitulū xi.

Ante ei⁹ altaria siue ei⁹ imagines ꝛ cū recitat nomē ei⁹ genua flectere. Quia ipsa dic cū filio Isa. xlv. Mihi curuabit omne genu. Baruch. ij. Anima que tristis est sup magnitudine mali. et incedit curua in infirmis. ꝛ oculi deficiētes. ꝛ aīa esuriēs dabūt gliam deo scilicꝫ ꝛ matri ei⁹.

De pedibꝫ debemus seruire marie Capitulū xij.

Ante oīa p eius honore pedes nostros ab omni via mala phibere.

Memorias eius cū deuotōe frequētare. vt dicere valeam⁹. Stātes erāt pedes nostri i atrijs tuis hierlm. i. o tu maria. Vñ inter cetera legit dixisse theophilo. se mirati diligere gen⁹ christiāoꝝ. marie eos q̄ recta fide ꝛ pura cōscia currūt ad tēplūꝫ suū. Et nota currūt. In q̄ notat feruor deuotōis. Nō eī cū desidia q̄rēda ē. sꝫ cū feruore.

Seruos ei⁹ ad honorē ei⁹ ꝛ gliam misericorditer visitare.

Seruitiū ei⁹ stādo solēnizare. Vñ legunt aliq̄bus accidisse pclara miracl'a. Mistice autē potest intelligi. vt si digne voluerit matrē et filiū honorare. terrā habeas sub pedibꝫ. tpalia bona ꝛ terrena desideria suppeditādo. ꝛ carnales affect⁹ vilipendēdo et cōculcādo. vt sis mulier illa q̄ describit lunā habēs sub pedibꝫ. i. oīa mutabilia. Apocal. xij. Aliter enī nō poteris vestiri sole in pn̄ti. nec habere coronā stellarū. xij. i futuro. Sursū g erigaris celestia appetēdo. ꝛ hec ē studio spiritual'.

Vt eidē digne seruiat oēs carnales spurcicias ꝛ cenulētos affect⁹ abdicare. Quia sicut dr̄ sap. vij. Nihil inq̄natū icurrit in illā. Nō eī habitat ipsa illi⁹ i corpe subdito peccatis. Sap. i. Nec inuenit i terra suauiter viuētiū. Iob xxviij. Et abyssus dicit. nō est in me. ꝛ mare loq̄t. nō est mecū. Ibidem.

Incipit quinta particula ſecũdi libri

in q̃ oſtendit quõ marie ſit ſeruiendũ de ore et labijs.

Tem de ore noſtro debemus virgini glorioſe multiplex ſeruitiũ. Laudatõez. Superexaltatõez. Oratõez. Cõfeſſionẽ. Benedictõem. Inueſtigatõem. Elucidatõez. Predicatõez. Magnificationẽ. Cantatõez. Gratiaꝝ actionẽ. Salutationẽ. Solẽnizationẽ. [A]

Laudatõem debemꝰ marie. Capitulũ primũ.

[A] Laudationẽ. Ut ſicut de filio dicit. Laudatõez dñi loquet os meũ. ſic ꝛ de matre dicat. Laudatõem dñe loquatur os meũ. ꝛ bñdicat oĩs caro nom̃ ſcm̃ eiꝰ. Ipſa eñ dicit cũ filio i pſ. Sacrificiũ laudis honorificabit me. et illic .i. i laude mea eſt iter .ad eternã laudẽ ſine fine manſurã. De qua dicit. In ſecula ſeculoꝝ laudabũt te. illi .ſ. q̃ habitãt in domo tua dñe. quo .ſcꝫ itinere ꝯplero. oſtẽdam illi .i. laudatori meo. ſalutare dei .i. filiũ dei ꝛ meũ. vel ſalutare dei .i. meſſiam. Ipſa eñ eſt ex q̃ et ꝑ quã ſanctꝰ iacob iã morti ꝓximꝰ vitã ſperabat eternã dicẽs Gen. xlix. Salutare tuũ expectabo dñe. Per eã eñ iſte deus rex noſter ante ſecla diſpoſuit operari ſalutẽ in medio terre. Sic exponit btũs bern. locũ iſtũ. Ite btũs ber. Nõ ē dub iũ ꝛc. Quere ſup̃ ꝑticla ꝓma. cauſa .ij. Itẽ de collaudãda maria maxime i ſolẽnitatibꝰ ſuis et ſabbatis. curialiter dicit q̃dam ꝓſayce. In feſtiuo ꝟginis die colletemur. et q̃ lumẽ luminis ortũ ꝯfitemur. Et vt oĩs criminis carie mũdemur. oda nři carminis ipſam veneremur. Hec eſt digna laudibꝰ. q̃ nřis criminibꝰ cõtulit remedia. Collaudemꝰ igit̃. dñi nobis cõcedit. ipſam cũ leticia. Quia ꝟo q̃cq̃d ſcriptũ eſt in h libro ꝑtinet ad laudẽ ꝛ gl̃iam eiꝰ. ideo breuiter ꝑtranſimꝰ. Dicit etiã beda Q. exorãda eſt iugiter clemẽtia ſaluatoris. vt beate mřis eiꝰ memoriã cõgruis officijs nos dignos faciat venerari.

Bern.

Beda

Superexaltatõem debemꝰ marie. Capitulũ ij.

[B] Uperexaltatõnem. Ut ſup omẽs ſanctos poſt filiũ ꝓ modulo nřo exaltemꝰ eã. ſcđm ꝙ nobis ꝑcipit̃ de filio daniel. iij. Laudate et ſuperexaltate eũ in ſecla. Ecci. xliij. Bñdicẽtes dñm. dicamꝰ dñam. exaltate illã q̃ntũ poteſtis. exaltate .i. extra oĩa et ſup. oĩa altã ꝓdicate. Maior eſt eĩ omni laude .i. maiori laude digna q̃ ſit oĩs laus angelica vł hũanã. Ibidẽ de filio. Dicamꝰ de matre. Glorificate dominã q̃ntũcũq̃ potueritis. q̃ð maxime fit q̃tiẽs de ipſa ſcŕpture ſacre exponunt̃ vt glorioſior oſtendat. ſupualebit adhuc ꝛ admirabil' magnificẽtia eiꝰ. Itẽ in pſ. Laudate eũ. dicamꝰ eã. ſcđm mľtitudinẽ magnitudinis eiꝰ. Ecci. xviij. Quis inueſtigabit magnalia eiꝰ .i. potẽtiã. ꝟtutẽ autẽ magnitudinis eius q̃s enũciabit. aut q̃s adijciet enarrare miſicordiã eiꝰ. Sicut eñ incõꝑabiliter plꝰ honoris et gr̃e exhibitũ eſt ei ab ipſo creatore q̃ oĩbꝰ alijs creaturis. ſic ab vniuerſa creatura plꝰ honorificẽtie et deuotõis exhibẽdũ eſt ei q̃ cuilibet alij pure creature.

Orationẽ debemus marie. Capitulũ iij.

[C] Rationẽ. Debemꝰ. eñ marie ſacrificiũ deuote oratõis. vt dicat de matre ſicut de filio dicit Iſa. lxij. Qui remiſcimini dñe. ne taceatis. ꝛ ne detis ſilentiũ ei. Itẽ .i. ad Theſſa. i fine. Sine intermiſſiõe orate. Quod intelligendũ eſt ſicut dicit beda. aut de q̃tidianis horis iuxta ritũ eccľie. Uñ. Benedicã dñm in omni tpe. Aut ꝙ q̃cq̃d iuſtꝰ facit ſcđm honorẽ dei et marie ad oröez refert. Ideo etiã canit eccleſia. Oĩs hõ omni hora ipſam ora. ꝛ implora eiꝰ patrocinia. Aſſidue ſiq̃dẽ exoranda eſt maria a nobis. q̃ aſſidue exorat ꝓ nobis. Hec eſt eñ fratrũ amatrix ꝛ populi iſrael .i. chriſtianoꝝ videntiũ deũ ꝑ fidẽ. Hec eſt que mľtũ orat ꝓ populo ꝛ ꝓ vniuerſa ciuitate [illegible] hieruſalem .i. eccľia militãte. ſicut legit̃ de hieremia .ij. Macha. xv. Ipſa [illegible] berſabee .i. ꝓuteꝰ ſatietatis. q̃ pepit chriſtũ .i. ſufficiẽtiã oĩm. q̃ [illegible] ſuis i[illegible] dauid .i. deo patre. filijs ſuis .i. imitatoribꝰ regnũ iſrł. id ē viſiõis eterne. ſicut legit̃ .iij. Regũ .i. ꝙ illa berſabee ĩpetrauit ſalomõi filio ſuo

Beda

regnũ. Et hoc eſt qđ [illegible] btũs bern. Capitẽus inuenire gr̃az. q̃ramꝰ inuentricem gr̃e mariã. que q̃ ſp inuenit fruſtrari ñ poterit. exaudiet ei ꝓ ſua reuerẽtia. Heb. v.

Bern.

Itẽ Maria os noſtꝝ [illegible] ꝓ nobis filiũ interpellat. Uñ Apoc. xij. Terra .i. maria. aꝑuit os ſuũ .ad filiũ exorãdũ ꝓ muliere .i. fideli aĩa. quã ſerpẽs .i. diabolus inſectabat. Et ipſa eſt q̃ [illegible] legit̃ in magno teſtamẽto ꝓ hoĩe exoraſſe dicẽs. Fili. vinũ nõ habẽt. Ioh. ij. Itẽ rogãda eſt aſſidue mater miſicordie. vt miſicordie opera nobis miſeris miſericorditer exhibeat. vt videlicꝫ frãgat eſurientĩ panẽ ſuũ. Qð fit qñ ꝑticulariter diſtribuit gr̃am cor hoĩs ꝯfortãtẽ. Ut egenos vagoſq̃ inducat in domũ ſuã .ſ. ꝑadiſũ. Ut nudos opiat veſtimẽtis virtutũ. q̃ carne veſtiuit filiũ dei. Ut dimittat eos q̃ ꝯfracti ſunt liberos. ꝛ onera pctõꝝ diſrũpat. et cetera ſꝫ hũc modum. Iſaie. lviij. [B]

Itẽ in letania ſanctoꝝ tribꝰ noĩbꝰ interpellamꝰ mariã vt oret ꝓ nobis. Que ſũt. Sancta maria ora ꝓ nob. Sãcta dei genitrix ora ꝓ nobis. Sãcta ꝟgo virginũ ora ꝓ nobis. Et h ꝯ tria vicia q̃ ꝑncipaliter nos infeſtãt .i. ſupbiã. auariciã. luxuriã. Maria interpretat̃ ſtella maris. q̃ videlicꝫ ſtella modica eſt ꝛ lucida. Et maria modica ē ꝑ humilitatẽ. lucida ꝑ exẽplũ. Ecce medicina ꝯ ſupbiã. q̃ d̃ ſe magna eſtimat. ꝛ interiꝰ obſcurat ꝛ excecat. Rogãda eſt aſſidue maria vt nomẽ ſuũ intꝑtet̃ in nobis qđ eſt illuminatrix. Genitrix ſolet eſſe filijs pia ꝛ miſicors. Ecce medicina ꝯ auariciã. que ſpoliat aut fraudulẽter aut manifeſte. que ipſam dei imaginẽ .i. filiũ ꝑ pecunia crucifixit. In h noĩe ꝟgo ꝟginũ notat̃ duplex mũdicia. carnis ſalicꝫ ac ſpiritus. cõtra affectũ ꝛ actũ luxurie. Et ita in his tribꝰ appellatõibꝰ inſinuat̃ ꝙ q̃ntũcũq̃ q̃libet morbo peccati maculatꝰ fuerit q̃s. in btã ꝟgine ꝑt lauacrũ inuenire. [C]

Dicat ꝑ beate virgini ſupbꝰ. Sicut ꝟe es ſtella maris modica et lucida. tolle a me inflationẽ et nubẽ ſupbie. Inexorabilit̃ eñ odit ſupbiam. que ineſtimabilit̃ humilitatẽ dilexit. Silr̃ auariciã cũ ſit mater pietatis. et luxuriã cũ prima emiſerit virginitatis votum. [D]

Dicat ei auarꝰ. Sicut ꝟe es mater pietatis. tolle a me duriciã auaricie. et da teneritatem miſericordie.

Dicat ei luxurioſus. Sicut ꝟe es virgo virginũ. extingue i me ꝯcupiſcẽtias carnis. ꝛ fac mũdũ ꝛ pudicũ. Et h ē ꝙ oramꝰ eã. Nos culpis ſolutos mites fac ꝛ caſtos. Et vitam ꝓſta purã ꝛc.

Itẽ maria deſignata eſt ꝑ templũ ſalomonis. de q̃ dicit dñs .ij. palip. vij. Oculi mei erunt apti. et aures mee erũt erecte ad orõem eiꝰ q̃ in loco iſto orauerit. elegi eñ ꝛ ſanctificaui locũ iſtũ. Itẽ orare debemꝰ aſſidue mariã exẽplo btĩ anſelmi dicẽtis ad eã. Obſecro te o maria ꝑ gr̃am qua dñs voluit eſſe tecũ. et te voluit eſſe ſecũ. vt ꝓpter eandẽ ipſam gr̃am miſericordiã tuã et gr̃am facias eſſe mecũ. Fac vt amor tui ſemꝑ ſit mecũ. et reſpectus pietatis tue q̃diu ego ſubſiſto ſp ſit mecũ. Fac vt ꝯgratulatio btĩtudis tue ſemꝑ ſit mecũ. et ꝯpaſſio miſerie mee q̃ntũ mihi expedit ſemꝑ ſit tecũ. Sicut eñ o btĩſſima oĩs a te auerſus ꝛ a te deſpectus neceſſe eſt vt intereat. ita ad te oĩs cõuerſus ꝛ a te reſpectus ĩpoſſibile eſt vt ꝑeat. De maria eñ ꝑt intelligi illud pſ. Auertẽte te faciẽ tuã .i. reſpectũ miſicordie. turbabũt ꝛc. Itẽ ipſa ē ſol. a cuiꝰ reſpectu ſoluit̃ glacies .i. gelicidiũ cordis pctõris. Itẽ pſ. Auertiſti faciem tuã a me. ꝛ factꝰ ſum ꝯturbatꝰ. Iob. xiij. Cur faciẽ tuã abſcõdis ꝛc. Iſa. lxiiij. Abſcõdiſti faciẽ tuã a nobis. ꝛ alliſiſti nos i manu iniq̃tatis nře. [E]

Anſelmꝰ

Itẽ. Quia maria facile impetrat q̃cq̃d petit a filio. Ideo i figura eiꝰ dictũ ē Iudith viij. Ora ꝓ nobis. q2 mulier ſancta es ꝛ timẽs deũ. Silr̃ in figura eiꝰ dictũ ē heſter. xv. Inuoca dñm. et loq̃re ꝓ nobis regi. ꝛ libera nos de morte. Ipſa eĩ detinet irã dei ne ſtatim vindicet in nos. Uñ dicit Cañ. iij. Tenui eũ nec dimittã ꝛc. Gratioſitas autẽ eiꝰ ad ĩpetrãdũ figurata eſt heſter. vij. vbi dicit aſſuerꝰ heſter. Que ē petitio tua heſter vt det̃ tibi. ꝛ q̃d vis fieri. Etiã ſi dimidiã regni mei ꝑtẽ petieris impetrabis. Quere expoſitõem libro. vi. titulo. xiij. ꝙ maria regina. Cõquerebat̃ enim dñs anteq̃ maria naſceret̃ dicẽs Iſa. Non eſt q̃ ꝯſurgat et teneat me. Sed ipſa facta eſt aduocata noſtra. et allegat ꝓ nobis fidelit̃ corã filio ſuo. vẽtrẽ ꝛ vbera [F]

f

uidē repletio. ⁊ ſic velut puſſim⁹ in ſuis uberibus vberi mirio ei repletio. Iſa. xl.

Impetrat nobis [illegible]

Gratiā ſeu vinū copulatiōis. qḋ ſignatū eſt in nuptijs. Joh. ij.
Gratiā recōciliatiōis. ſicut mlier thecuites abſalon fratricide. ij. Regū. xiiij.
Gratiā oblatiōis peccatorū. ſignata. i. Regū. xxv. p abigail. que phibuit dauid ne in terficeret nabal.
Dedeſſem [illegible] diaboli. ſigura p heſter. q̄ lr̄as aman fec irritari. Heſter. xvi. ⁊ viij.

Confeſſionē debem⁹ marie   Capitulū iiij.

c Onfeſſionē.] Ipſa eni videt dicere cū filio. Mat. x. Lu. xij. Qui me ꝯfeſſus fuerit corā hoīb⁹. cōfitebor ⁊ ego eū corā prē et filio meo. A

Debem⁹ eni corde credere. qr corde credit ad iuſticiā. et ore ꝯfiteri. qr hmōi ꝯfeſſio fit ad ſalutē. ipam ꝟginitatē ꝑpetuā. ſine corruptiōe fecundā. ſine grauamie grauidā. ſine dolore puerpam. ⁊ cetera oīa q̄ de ipa credit ⁊ aſſerit eccīa catholica.

Debem⁹ etiā ꝯfiteri partū ei⁹ virginalē. vt ſup ca. xxiij. et qr nec pmā ſilez viſa eſt nec habere ſequtē. et cetera hmōi. Ad hec debem⁹ ab ea iugiter orādo vitā grē poſtulare cū ipa ſit mater vite. qr vitēs vita nature. vitēs vita grē. ipſe nō ali⁹ ꝯfitebit tibi. lo diq ad ſalutē aīe ſue et bñplacitū tuū. A mortuo eni p perſi morta le. q̄ſi nihil perit ꝯfeſſio. Ecci. xvij. B

Debem⁹ igit ꝯfiteri eā ꝯfeſſiōe laudis. vt cōfiteat nos ꝯfeſſiōe recognitiōis ⁊ peccatōis. Chriſt⁹ de reprobis dicit Math. vij. Tūc ꝯfitebor illis qr nunq̄ noui vos. Et hec eſt ꝯfeſſio reprobatōis. Et h̄ eſt qḋ legit in penitētia theophili. qr p⁹ q̄ ꝑmitteret ei ſe rogaturā p eo. fecit eū ꝯfiteri filiū ſuū verū deū ⁊ verū hominem et ſe natū p ſalute mūdi. dicēs ei. Cōfitere filiū meū. miſericors eni eſt. et ſuſcipiet lacrimas penitentie tue. C

De theophilo.

Confitenda etiā eſt ſicut docemur ꝯfiteri filio. Ecci. xxxix. Cōfitemi illi in voce labiorū veſtrorū. in cāticis labiorū ⁊ cytharis. Sic expone. Cōfitemi pctā ⁊ laudes. illi. i. ad glām ⁊ laudē illi⁹. qr ſicut dicit glo. ſup. vij. Joſue. ꝯfeſſio pctōris. ad laudem ptinet ignoſcētis. in voce labiorū vr̄orū. i. in ꝯfeſſiōe. laude. ⁊ pdicatōe. in canticis labiorū. i. in laudib⁹ q̄ ex mētis hilaritate pcedūt. ⁊ cytharis. i. mortificatōe carnis p ieiunia ⁊ alia penitentialia exercitia. Vñ dicit. cytharis. pluraliter. Et h̄ totū eſt. ac ſi diceret ſapiēs. verbis ⁊ factis laudate eam. D

Confeſſionē etiā peccatorū noſtrorū debem⁹ marie. Vñ dicūt q̄ volūt abſolui. Confiteor deo et btē marie et oīb⁹ ſctis ⁊c. Quaſi diceret ꝯfitēs. Volo qr ipa ſciat confeſſionē meā. ad teſtificandū p me corā deo. qr ante mortē ꝯfeſſus fui peccata mea. Ipa eni eſt teſtis in celo fidel corā filio ſuo. ſicut de luna dicit in ps. Sz vide qr bñ ꝯfitearis. ⁊ habeas cāz bonā. qr fidel teſtis eſt ⁊ p te nō mētiet. ſic dr puer. xiiij. E

Benedictionē debem⁹ marie   Capitulū v.

b Enedictōem.] Ut ſcz inceſſanter corde ⁊ voce ſimul bñdicam⁹ mariā. p cui⁹ virginalē partū in bñdictiōem ꝯuerſa eſt maledictio eue. qn dictū eſt marie. Aue gratia plena ⁊c. Itē vt ei bñdicendo. bñdici mereamur a dño. Si eni abrahe dictū eſt a dño gen. xij. Benedicā bñdicentib⁹ tibi. ⁊ maledicā maledicētib⁹ te. Et ſi dictū eſt iacob Gene. xxvij. Qui maledixerit tibi ſit ille maledict⁹. ⁊ q̄ bñdixerit tibi bñdictōib⁹ repleat. mlto fort⁹ dictū eſt marie iſtō q̄ filia eſt abrahe. Que etiā bñ deſignat p iacob q̄ interptat ſupplātator. qr ſimul ⁊ ſemel victa oīa ſupplātauit. Benedicētes eni ei hereditabūt terrā viuentiū. maledicētes aūt ei diſpibunt. i. in diuerſas ptes pibūt. ſ. in corpe ⁊ aīa. Quales ſunt iudei pagani heretici ⁊ blaſphemi. Volūtas eni filij eſt vt mrem illi⁹ et dñam nr̄am bñdicamus in omni tpe. ſcz nocte ⁊ die. i pſpis et aduerſis. ⁊ vt laus ei⁹ ſp verſet in corde et ore noſtro. de ipa meditādo. ipam laudādo. orādo. bñdicēdo. illi grās agēdo. ei⁹ magnalia pdicādo. ⁊ vt laus ei⁹ ſit q̄ſi frenū in maxillis noſtris. nos refrenās a vicijs lingue. Unde et ipa pmittit cū filio laudatori ſuo yſa. xlviij. Laude mea infrenabo te ne itereas. Itē vt impleas illō pſ. Oīa q̄ intra me ſūt bñdicāt ſctm̄ nomē ei⁹. Et bñdicenda ſunt q̄tidie ſingula mēbra eius. vt in ſingulis mēbris noſtris bene A

dictionē reportemus ab eā.

Itē bñdicendi ſunt pedes q̄b⁹ dñm portauit. Venter in q̄ portauit. Cor vñ in eū firmiter credidit ⁊ feruēter eū dilexit. Ubera q̄b⁹ lactauit. Man⁹ q̄b⁹ nutriuit. Os ⁊ lingua q̄b⁹ ei dedit felicia oſcula nr̄e redēptiōis. Nares q̄b⁹ ſenſit ſuaue olētē fragrātiā hūanitatis ei⁹. Aures q̄b⁹ dulcia ei⁹ eloqa delectabilit auſcultauit. Oculi q̄b⁹ ipm deuote reſpexit. Corp⁹ ⁊ aīa q̄ chriſt⁹ in ea oī bñdictōe ꝯſecrauit. Et ſalutāda ſunt ⁊ bñdicēda cū oī deuotōe hec ſctiſſima ei⁹ mēbra. ita vt ſingul dicant ſingule ſalutatōes. ſ. aue maria. Due ad pedes. Una ad vterū. Una ad cor. Due ad vbera. Due ad man⁹. Due ad os ⁊ liguā. Due ad labia. Due ad nares. Due ad aures. Due ad oculos. Due ad aīaz ⁊ corp⁹. Et ſic i vniuerſo ſunt. xx. ſalutatōes. q̄ i modū q̄tidiane pēſiōis cū ſingul ⁊ totidē genuflexiōib⁹ ſi fieri pt. corā imagie ſua vl altari pſoluēde ſunt ꝟgini glīoſe. iuxta illō ps. Per ſinglos dies bñdicā tibi. et laudabo nomē tuū i ſeculū ⁊ in ſeculū ſecli. Et ſicut dicūt q̄ expti ſūt ⁊ teſtant. q̄ a viris ſctis audierūt. vix poſſet adinueniri mod⁹ ali⁹ ſeruitij. q̄ tātū ꝟgini ꝯplacerz. vel ex quo tāta deuotio redūdaret diligētib⁹ eā. Itē. Per ſingula ei⁹ mēbra p⁹ genuflexionē adoratōem ⁊ ſalutationē ſic dicendū. Dulcis dña adoro et bñdico beatiſſimos illos pedes. q̄b⁹ dñm ſup terrā portaſti. Bñdico ⁊ adoro beātiſſimū vterū illū in q̄ ipm baiulaſti. ⁊ ſic ceteris mēbris ⁊ ſenſib⁹ ꝯmemorādo act⁹ ſuos q̄b⁹ dño ſeruierūt. qḋ meli⁹ dictabit deuotio q̄ ſermo. melius grā q̄ ſcriptura. B

Hoc etiā faciēdū ē exēplo illi⁹ btē mlieris. q̄ ſicut inuenit i legēda btē marthe hoſpite dñi appellabat marcilla. q̄ extollēs vocē d turba dixit ieſu. Btūs vēter q̄ te portauit. et vbera q̄ ſuxiſti. Extollēs. i. ex corde tollēs. vocē. h̄ chriſti ꝯmēdatōez ⁊ iudeorū blaſphemātiū ꝯfuſionē. q̄dā mlier de turba. i. nō diues aut nobil. ſz de cōmuni plebe. Propter h̄ euāgeliū illō legit de ꝟgie in dicto pfeſtis. dixit illi. i. chriſto q̄ blaſphemabat a iudeis. Btūs vēter q̄ te portauit. i. q̄ ad nos te btūm portauit. Vel. qui. i. qr te portauit. Nō eni a vētre fili⁹. ſz vēter a filio btificatōis honorē accepit. ſic vas nouū ⁊ purū a bono vino vl a bona ſpecie vl electuario ſaporē accipit ⁊ odorē. nō ecōuerſo. Dicit aūt vēter ꝟgis btūs pncipalit ppt tria mirabilia que in eo facta ſunt. C

Prīo. Quia de⁹ ibi fact⁹ ē hō. Verbū infans. Immortal mortal. Immēſus puſillus. Creator creatura. Qui fecit h̄ qḋ factū ē. Joh. i. Verbū caro factū ē ⁊ habitauit in nobis. Propt h̄ etiā ecci. i. dr de prē et de ſapia que eſt fili⁹ dei. Creauit illā. i. icarnari ꝯſtituit. Vñ dic pater yſa. xlv. Ego dñs creaui eū. hoīem. ſpūſctō. i. coopatōe ſpūſcti. qr tota trinitas opata eſt incarnatōez filij. Et vidit. ſcz deus pr. i. approbauit. ⁊ dinūerauit. i. plene ꝯphēdit. ⁊ mēſus eſt. qr nūeroſitatē cariſmatū q̄b⁹ replet⁹ fuit chriſt⁹ hō pr pleniſſime ꝯphēdit. Vel ſic. Et vidit. i. viſibilē fecit. ⁊ dinūerauit. i. nūerabilē cū alijs hoīb⁹ fecit. Vñ yſa. liij. Et cū ſceleratis reputat⁹ ē. Et mēſus ē. i. mēſurabilē fecit. Et ſic oſtēdūt tria mirabilia circa incarnatōem. Nā inuiſibil fact⁹ ē viſibil. et innūerabil fact⁹ eſt nūerabil. ⁊ immēſus factus ē mēſurat⁹. coartat⁹ ſcz infra vterū virginalē. Jō dic hiere. xxxi. Creauit dñs nouū ſup terrā. femina circūdabit virū.

Scḋo. Quia q̄ fecit vētrē fact⁹ eſt in eodē vētre. Hoc ē magnū mirabile. ſic ſi q̄s ꝑus faceret domū. ⁊ poſtea naſceret i eadē domo. Jō glīoſa dicūt de ciuitate dei. i. maria. ſ. qr hō natus eſt in ea. ⁊ ipſe fūdauit eā altiſſim⁹. yſa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ tale. ⁊ quis vidit huic ſimile.

Tercio. Quia venter ille mai⁹ ſe continuit. i. deū quē totus nō capit orbis. q̄ ſeipm clauſit i vtero ꝟgiali. ⁊ i viſcerib⁹ ꝟgis glīoſe. De hac materia mlta inuenies libro x. titulo. xlij. qr maria dr vas admirabile. op⁹ excelſi. Ecci. xliij.

Itē nota qr nō dicit illa mlier. btā mater q̄ te portauit. ſz poti⁹ btūs vēter. ad innuēdū ꝯpaſſionē. ⁊ q̄ntū in ſe ē ſua oīb⁹ ꝯmūicat p caritatē. Vñ vēter ei⁹ dr aceru⁹ tritici. Cāti. vij. Et de hac portatōe i vtero ſuo ſpūali q̄ deſigt pietatē ei⁹. dicit ipſa cū filio yſa. xlvi. Ego portabo ⁊ ſaluabo. ⁊ cetera mlta. D

Itē. vēter btē ꝟgis dr. btūs. mltis de cauſis. et q̄ntū ad ſe ⁊ q̄ntū ad nos. Quantū E

Boecꝰ ad ſe in trib⁹. Dicit eñi boecꝰ ꝙ btitudo eſt ſtatꝰ oim bonoꝝ ꝯgregatõe pfectus. Oĩne bonũ reſpectu vētris. ẽ integritas ꝟginal. fecũditas ꝯiugal. ꝯtinẽtia viduaꝉis. Et btã maria fuit ſp virgo. fuit fecũda. ſed ſine viro. fuit vidua mortuo ſpõſo. Fuit etiã vēter iſte btũs ꝗ ad nos. qꝛ releuauit miſeriã nr̃am. ꝗ triplex erat. Seruitutꝭ. Infirmitatꝭ. Et neceſſitatꝭ. Primã qꝛ tulit theſauꝝ nr̃e redẽptõis. Parab. xx. Theſaurꝰ deſiderabiꝉ ꝛ oleũ ꝛc̃. Scḋaꝫ qꝛ fuit apotheca medicine nr̃e curationis. Eccꝉi. xxxviij. Altiſſimꝰ creauit ꝺ terra carnis ꝟgineꝭ medicinã. Terciã releuauit. qꝛ fuit ager plenꝰ afferẽs panẽ. ꝛ ortꝰ ꝯcluſꝰ afferẽs fructũ nr̃e refectiõis.
Itẽ. Btũs vēter. Quia ꝯcepit cũ integritate. geſtauit cũ leuitate. pepit cũ ſuauitate. F
Cũ ecõtrario oĩs mulier ꝯcipiat cũ corruptõe. portet cũ grauamĩe. pariat cũ dolore. Et his trib⁹ miſerijs addicꝰ eſt ſexꝰ mꝉiebris ꝑ peccatũ ꝑme parẽtꝭ. Dicãt ꝫ beate virgini viri ꝛ femine. Benedicta tu in mꝉieribus. Dicant chriſto. Btũs venter qui te portauit.
Itẽ. Btũs vēter. Quia a ſpũſancto ꝯſecratꝰ. Vñ. Sctificauit tabernaculũ ſuũ altiſſimus. Itẽ. qꝛ filio dei repletꝰ. Lu. i. Ecce ꝯcipies in vtero ꝛc̃. Itẽ. qꝛ lac virginei dei filio marie vbera ꝓpinauerũt. Vñ ſeqꝉ. Et btã vbera ꝗ ſuxiſti. Luc. xi. G
Beda Et bene vēter et vbera in bñdictõe ꝯiũgunꝉ. qꝛ ſicut dicit beda ſm phiſicos. ex eodem fonte ꝓcedit ſemen ad gignẽdos pueros. ꝛ lac ad nutriẽdos.
Itẽ. Btũs venter ꝛ btã vbera. qꝛ ex eoꝝ repſentatõe chriſto in celo ĩpetrat nob̃ beata hec mater abſolutõem a culpa. et bñdictiõem in gr̃a. et glificatõnem in patria.
Berñ. Unde btũs berñ. Mater oñdit filio ventrẽ et vbera ꝛc̃.
Item beatificandꝰ eſt vterꝰ virginaꝉ. qꝛ omne datũ optimũ ꝛ oẽ donũ pfectũ nobis inde ꝓfluxit. Inde eñi exiuit fons vite. ꝗ chriſtus ẽ. tendẽs ad redẽptõem mortuorũ. ad reparationẽ ꝑditorũ. ad ſaluatõeꝫ viuoꝝ. ad erectõem lapſoꝝ. ad ereptõeꝫ ĩcarceratorũ. ad deſtructõem inimicoꝝ. ad reſtauratõem angeloꝝ. et hmõi. D
Panis noſtre refectõis. Unde Cantic. vij. Uenter tuꝰ ſicut aceruus tritici ꝛc̃. Ipſe eſt enim archa cõtinens verũ manna.
Calix nr̃e inebriatõis. Vñ. Inebriabunꝉ ab vbertate domꝰ tue. ꝗ eſt ille vterꝰ. in quo habitaſti nouẽ meñſib⁹. Uenter tuꝰ ſicut crater ꝛc̃. Canticoꝝ. vij.
Aq̃ noſtre ablutõis. De qua dñs ezech. xxxvi. Effundã ſuꝑ vos aquã mũdam ꝛc̃. Quia vterus eꝰ eſt fons patens domui dauid Zacha. xiij.
Et vtero ꝟginali — Medicamentũ noſtre curatõis. Unde eccꝉi. xxxviij. Altiſſimꝰ creauit ꝺ terra virginalis vteri medicinã. i. chriſtum.
Uictualia ſiue viaticũ nr̃e ꝑegrinatõis. Nam vterus eius fuit nauis cõtinens panem viuũ ꝗ de celo deſcẽdit. ꝛ eſca vniuerſoꝝ in eo. Daniel. iiij.
Preciũ noſtre redẽptõis. Quia ipſe fuit ſaccuꝉꝰ illiꝰ pecunie qua ſumꝰ redẽpti. de ꝗ dicitur parab o. vij.
Premiũ nr̃e remũeratõis. Quere ꝺ oib⁹ iſtꝭ ſuꝑ. lib. ꝑmo. ca. iiij. gr̃a plẽa. i fi. capꝉi.
Itẽ. Uterꝰ virginaꝉ ꝑadiſus eſt voluptatꝭ. a ꝗ manãt nob̃ qͣtuor flumĩa. Timor. Agnitio. Pulcra dilectio. Et ſancta ſpes. Vñ dicit virgo. Ego mr̃ pulcre dilectõnis. et timoris. et agnitõis. et ſctẽ ſpei ꝛc̃. Propter hec oĩa appellat hieronimꝰ vterum virginis agrũ plenũ. I
Hiero.
Sequiꝉ. Et beata vbera ꝗ ſuxiſti. Ex hoc relinqͥꝉ ꝙ tm̃ vbera virgĩs ꝛ nõ alicuiꝰ alteriꝰ mꝉieris ſuxit chriſtꝰ. Qḋ figuratũ eſt in moyſe. ꝗ nulliꝰ alteriꝰ mꝉieris qͣꝫ matris ꝓpe voluit ſugere vbera. Exod. ij. ſicut dicit. Ad h̃ etiã valet illḋ Cañ. v. vbi chriſtꝰ dicit. Bibi vinũ meũ cũ lacte meo ꝟginali. qḋ totũ fuit meũ. ꝛ de ꝗ nullꝰ aliꝰ bibit. Itẽ cũ dicaꝉ beate virgini canti. i. oleum effuſum nomẽ tuũ. non tamen dicaꝉ ꝙ eius vbera ſint effuſa.

Inueſtigationẽ debemꝰ marie Capitulũ vi.

D Ebemꝰ etiã btẽ ꝟgini piã qͣndã ꝟboꝝ ſuoꝝ exẽploꝝ et opeꝝ inueſtigatõeꝫ. A
Ad qḋ inuitat nos ꝟbo ꝛ exẽplo btiſſimꝰ lucas euãgeliſta. ꝗ tã diligẽter ꝑſeqͥꝉ tp̃s ꝛ locũ dñice ꝯceptõis. nũciũ ex noĩe manifeſtãs. ꝛ mittẽtẽ. ꝛ genꝰ ꝛ nomẽ illiꝰ ad quã miſſus ẽ nũciꝰ deſcribẽs. ꝛ nihil ꝑtiꝉ ꝑtermittẽs. In ꝗ inuitat nos ad

diligẽtẽ inqͥſitõem myſterioꝝ incarnatõis ꝛ paſſiõis dñice. Vñ exo. xij. dꝛ ꝺ agno paſcali. Caput cũ pedib⁹ eꝰ ꝛ inteſtinis vorabitꝭ. i. incarnatõis ꝛ paſſiõis myſteriũ diligẽter inqͥretis. Sꝫ opꝫ ꝙ diſcretiſſime fiat hmõi ſcrutiniũ. Nã circa mariã ꝗ miſtra fuit incarnatõis dñice defecerũt mꝉti ſcrutãtes indiſcreto ſcrutinio. Qui cũ tenebroſi eſſent ꝑ ꝓſumptõeꝫ et ĩfidelitatẽ. ĩ matrẽ luminis cũ ſuis tenebris impegerũt. Et iõ ꝑ mariã obſtructũ eſt os loqͥntiũ iniq̃. Nimiꝰ etenĩ ꝑſcrutator maieſtatꝭ eꝰ opprimeꝉ a glĩa. Parab. xxv. Iõ dꝛ eccꝉi. xliij. Exaltãtes illã replemĩ ꝟtute. ne laboretis. nõ eĩ ꝯphẽdetꝭ. Iõ etiã dꝛ puer. xxv. Mel inueniſti. comede qḋ ſufficit. Qui nimis emũgit elicit ſanguinẽ. Parab. xxx. Iõ etiã de hac inueſtigatõe dꝛ eccꝉi. xiiij. Uade poſt illã qͣſi inueſtigator. ꝛ ĩ vijs illiꝰ ꝯſiſtẽs. i. totaꝉr ſiſtẽs. Taꝉ eñi inueſtigatio qͣſi qͣdã paſtꝰ eſt aĩe. Vñ ipſa diẽ. Qui edũt me adhuc eſuriẽt. Quaſi in ore cordis habꝫ hec. ꝗ firmiꝉ ea credit. Quaſi maſticat. ꝗ pie inueſtigat. Quaſi traijcit in corpis nutrimẽtũ. ꝗ bñ opando imitaꝉ. et ꝗ recte afficiꝉ erga ipaꝫ. Iõ etiam
Augꝰ dicit augꝰ de corpe chriſti. Ut ꝗd paras dẽtẽ ꝛ vẽtrẽ. crede ꝛ mãducaſti. Et hec ẽ fides ꝗ ꝑ dilectõeꝫ opaꝉ. Iõ ipſe augꝰ nõ ſatiabaꝉ dulcediñe mirabili ꝯſiderare altitudinẽ ꝯſilij diuini ſuꝑ redẽptõe generꝭ hũani. Itẽ de hac inueſtigatõe pt illḋ intelligi. Btĩ ꝗ ſcrutãꝉ teſtimonia eꝰ. Quia ſuꝑ faciẽ ſcribe ĩponet honorẽ ſuũ. Eccliaſtici. x. Itẽ. Mirabilia teſtiõnia tua o dña. iõ ſcrutata ẽ ea aĩa mea. Itẽ. Declaratio ſmonũ tuoꝝ illumiãt. ꝛ ĩtellectũ dat ꝑuuꝉ. i. hũilib⁹. Sermonũ. ſ. inqͣm ꝗs tu dixiſti. vꝉ ꝗ dicti ſunt ꝺ te. Itẽ eccꝉi. vi. Inueſtiga illã. ꝛ manifeſtabiꝉ tibi. Querere parum retro. B

Elucidationẽ debemus marie Capitulũ vij.

E Lucidatõeꝫ. Vñ ꝑmittit eccꝉi. xxiiij. Qui elucidãt me. i. vitã meã ꝟbo. exemplo. ꝑdicatõe ꝛ hmõi. Uel. Qui elucidãt me. i. ꝗ imitãꝉ vt alios doceãt imitari. qꝛ efficaciꝰ docet vita qͣꝫ lr̃a. Uitã eternã habebũt. ſ. ĩ futo. Maria eĩ ſuꝑ faciẽ ſui ſcribe ĩponet honorẽ ſuũ. ſicẽ dꝛ eccꝉi. x. Elucidãtes iſti ꝓpe illi ſũt. qꝝ conuerſatio iã in celꝭ ẽ. ad Phil. iij. Et iõ nõ indiget ſuſtẽtatõe pſenti. Et iõ ꝑmittiꝉ eis ꝑmiũ vite vt magꝭ accẽdãꝉ. De hac triplici ꝑmiſſiõe marie quã facit trib⁹ generib⁹ hoĩm. ſ. auditorib⁹. oparijs. ꝛ elucidatorib⁹ ſuis habuiſti ſuꝑ titulo. ꝙ marie debemꝰ obediẽtiã. Aliꝉ. Uitã eternã. i. vitã ꝯtẽplatiuã ꝗ ꝑpetua ẽ. Uꝉ. Uitã eternam. i. durã. Lapides eñi eterni. qꝛ duri. Et ꝗ btãꝫ ꝟginẽ digne vult elucidare. vitã durã debꝫ ad eꝰ exẽplũ ducere. nõ delicatã aut diſſolutã. Itẽ ſapiẽ. vi. Ponã in lucẽ. i. ĩ euidẽtiã. ſciam eꝰ. i. chriſti. ſapiẽ. vꝉ marie. i. ꝑ poſſe meo faciã ipos cogſci ꝛ diligi. ꝛ nõ ꝑteribo ꝟitatẽ. immo manifeſte. diſcrete. ꝛ ĩtegre dilucidabo eã. neqꝫ cũ inuidia tabeſcẽte. i. tabeſcere faciẽte. iter habebo. Quaſi diceret. Sine ĩuidia ꝯmũicabo bonũ qḋ ſciuero de his trib⁹. nec alijs ĩuidebo ſapiaꝫ nec ꝓphetiã. ſicut nec fecit moyſes. Nũeri. xi. Qm̃ taꝉ hõ. i. ĩuidꝰ. nõ erit ꝑticeps ſapiẽ. i. illiꝰ gr̃e ꝗ daꝉ a ſapia. ꝛ acqͥriꝉ ꝑ eã. ꝛ ſiꝉr ꝑ mariã. Itẽ ſap. viij. Generoſitatẽ illiꝰ. ſ. ſapiẽ ꝛ marie. glĩficat. i. qͣntũ pt magnificat et exaltat vir iuſtꝰ. Contubniũ habẽs dei. i. aĩaꝫ bonã. ĩ ꝗ deꝰ habitat vt ĩ tẽplo ſuo. Glĩficat. inqͣm ꝑdicatõe. laude ꝛ bõa opatõe. Sꝫ ꝛ oĩm dñs. i. pr̃. dilexit eã. i. ſapiam. mariã. ꝛ talem animã. A B

Predicationẽ debemꝰ marie Capitulũ viij.

P Redicatõeꝫ. Qḋ fere idẽ ẽ. Prio eñi ꝛ ꝑncipaliꝰ ꝑdicandũ ẽ ꝺ deo. poſtea ꝺ maria. Vñ yſa. xxiiij. dꝛ de ꝑdicatorib⁹. ꝗ ſunt equi dñici portãtes ipm ꝑ mũdũ. Cũ glĩficatꝰ fuerit dñs. ſ. ꝑ doctrinã eoꝝ. hinniẽt ꝺ mari. i. alacriter ꝑdicabũt de maria. Propꝉ h̃ etiã de forti mꝉiere. ꝗ ẽ maria dꝛ puerb. ĩ fi. Surrexerũt filij eꝰ ꝛ btiſſimã ꝑdicauerũt ꝛc̃. Filij marie. oẽs fideles eccꝉie catholice. Nota ordinẽ ꝟboꝝ. Qui eĩ digne vult ꝑdicare mariã. aut eĩ ſuire. ꝑus dꝫ ſurgere a peccato ꝑ penitẽtiã. qꝛ nõ ẽ ſpecioſa laus ĩ ore pctõris. Eccꝉi. xv. Iõ pꝰ dꝛ. Surrexerũt. nec dignus eſt ꝗ in mortali pctõ ẽ vocari filiꝰ tãte mr̃is. Itẽ. Filij eꝰ. i. imitatores. marie in trib⁹. caſtitate. largitate. hũilitate. Filiꝰ eñi eius es. cuius opa facis. A
Petrꝰ rauẽnates Petrꝰ rauẽnates. Qui genitoris nõ facit opa. negat genꝰ. ſm ꝙ dñs dicit iudeis. Iob. viij. Si filij abrahe eſtꝭ. opa abrahe facite. Filij ꝫ marie. imitatores eius. in B

benignitate. manſuetudine. miſericordia. et hmōi. qđ eſt currere ī odore vnguētorū eius. Heres aūt hꝰ erit ī futuro. q filius eiꝰ ſic fuerit in pſenti. Quia ſi filij ⁊ here des. ad Ro. viij. De hmōi aūt pgenie pmittit filiꝰ matri ſue yſa. xliiij. Effundā ſpi ritū meū ſup ſemē tuū. ⁊ bn̄dictōem meā ſup ſtirpē tuā ⁊c̄. Ideo etiā tā de mr̄e ꝙ de filio pt iſtud intelligi. Annūciate inter gētes gl'iam eiꝰ. in oībꝰ pplis mirabilia eiꝰ. i. prerogatiuas ⁊ v̄tutes. Itē de ipa dicit pt ſicut de filio yſa. xij. Cātate ei q; ma gnifice fecit. annūciate h in vniuerſa terra. Itē. Si nō pꝓpoſuero tui hieruſm. i. o tu maria. adhereat lingua mea faucibꝰ meis. i. mutꝰ fiā a laude dei. Sap. vij. Si ne fictōe didici. q ad eiꝰ ptinēt gl'iā ⁊ honorē. ⁊ ſine inuidia. q ꝯria ē largitati eiꝰ ꝯmūico. ⁊ honeſtatē illiꝰ nō abſcōdo. q deſcribit Iaco. iij. Q pmū pudica ē. dein de pacifica ⁊c̄. Hec ē honeſtas ſapie q attribuit marie. Sine fictōe diſcere. ē nō ob aliđ ꝙ ꝓpter amorē ſapiētie vl' marie q ad eas ptinent q̄rere ⁊ inueſtigare. Sine ī uidia cōmūicare. eſt chriſti ſapiē ⁊ marie gl'iam ⁊ pximi vtilitatē in hmōi q̄rere. et in doctrina ſua nudā veritatē pura intētōe ⁊ ꝯgruo ſmōe pferre. Itē de hac p dicatōe dicit Canti. vi. Viderūt eā filie ſyon. i. v̄tutes angelice ⁊ aīe ſcē. vide rūt eam. i. eiꝰ dignitatē ſingularē intellexerūt. ⁊ pdicauerūt. i. pdicādo exaltaue rūt in mūdo. eam btiſſimā. ſ. iam in corpe ⁊ aīa ſm q̄ſdā. ⁊ regine. i. v̄tutes celoꝝ laudauerūt eā. dicētes admiratiue. Que ē iſta ⁊c̄. Recte maria dr̄ btiſſima. Bea ta ꝓpter carentiā oīs mali. Beatior ꝓpter abūdātiā oīs boni. Sed btiſſima. q; cū omni ſecuritate poſſidet omne bonū.

Magnificatōem debemus marie Capitulū ix.

m Agnificatōem. Qđ fit qn̄ corde ore ope p poſſe nr̄o ipā extollimꝰ. ⁊ ad eiꝰ ſeruitiū. laudes. ⁊ dilectōem q̄ſcūq; poſſumꝰ inuitamꝰ. Quaſi dicat eis v̄bo ⁊ exēplo amator marie. Magnificate dn̄am mecū. ⁊ exaltemꝰ nomē eiꝰ ī idipm. i.

Augꝰ ꝯcorditer. Augꝰ. Quaſi magnitudinē marie mecū pdicate. et nois eiꝰ pconia ma gna voce attollite. Ad h enī ſuo exēplo inuitat nos btā elizabeth Lu. i. q ſalutata a btā maria exclamauit voce magna. Bn̄dicta tu īter mlieres ⁊c̄. Voce magna.

Beda nō tam clamoſa ꝙ deuota. ſicut dicit beda. Itē exēplo iſtiꝰ ſancte mlieris q extol lēs. i. ex corde tollēs. vocē de turba. luc. xi. dixit ieſu. Btūs vēter q te portauit ⁊c̄. Sup titulo. v. de bn̄dicēda maria. Vocē enī nr̄am extollere. eſt magna deuo tōe. magno deſiderio. ⁊ magno annīſu mariā magnificare. Sicut enī a filio ſuo. cuiꝰ omnis actio nr̄a eſt lectio. magnificata ē vehemēter. ſic ab omi chriſtiāo ma gnificāda eſt vehemēter. Et ſicut de filio dicimꝰ. Magnificabo eū ī laude. ſic ⁊ di camus de mr̄e. Ekebertus abbas ad mariā. Magnificet te oīs aīa o mr̄ dulce

Ekebertꝰ abbas dinis. et btitudinē cordis tui. vnde ſalꝰ noſtra pꝓfluxit. collaudet oīs lingua pioꝝ ī ſecula ſeculoꝝ. Idcirco aūt a nobis magnificāda eſt gl'ioſa v̄go. q; p eam de tene bris ad lucē. De inuio ad viā. De morte ad vitā. De corruptōe ad integritatē. De luctu ad riſum. De merore ad gaudiū. De terra ad celū. De carcere ad regnū. De ſeruitute ad libertatem. De pena ad gl'iam. De ore ſauiſſimi draconis. ad ſinum reducimur piiſſimi patris.

Cantationē debemus marie Capitulū x.

c Antatōem. iuxta illđ pſ. Cātate ei ⁊ pſallite ei. narrate oīa mirabilia eiꝰ. A ſcʒ ꝙ de ancilla facta ē regina. mater de filia. recreatrix de creatura. de v̄gine genitrix manēs virgo. Itē vt ei dicere poſſimꝰ illđ pſ. In te cātatio mea ſemp ⁊c̄. Itē. Bene pſallite ei in vociferatōne. Itē. Pſalle pſalle niſu toto cor. or. vo. voto. aue plena gr̄a. Itē yſa. xij. Cātate ei q; magnifice fecit. ſcʒ cū pma virginitatem vouit. cū et hūilitate ⁊ credulitate cordis reſpōdit angelo. Ecce ancilla dn̄i fiat mi hi ſm verbū tuū. Itē nota ꝙ q digne cātare ⁊ pſallere vult de chriſto ⁊ maria. pꝰ B debet parare cor ſuū ⁊ aīam ſuam. Iuxta illud. Paratū cor meū deus. paratū cor meū. Bis dicit. paratū. ſcʒ p ſubtractōem et addditōem videlicʒ. ſicut pomū para tur ſubtrahēdo corticē hypocriſis vel praui exēpli. ⁊ putredinē interiorē luxurie. ⁊ vacuitatē ſupbie. et hmōi. Item. paratū. i. virtutibꝰ ornatū. Sicut tēplum or

natur palleis. ⁊ cortinis rubeis. viridibꝰ. iacintinis. ⁊ hmōi. Et corde meo ſic parato. Cantabo ⁊ pſalmū dicā. Et nota ꝙ vbi eſt tm̄ paratura exterior ſine interiori. vt in hypocritis. q mūdant qđ deforis eſt calicis ⁊ papſidis. ibi nihil eſt niſi ve. Math. xxiij. Et nota ꝙ p hoc qđ iuſtꝰ dicit chriſto vl' marie. In te cātatio C mea ſemp. Videt ꝙ iuſti debēt eſſe ioculatores chriſti marie ⁊ ſanctoꝝ. Solent enī curiales ioculatores cōponere cātilenas. ⁊ iā ꝯpoſitas appropriare illis a qbꝰ magna donaria iam acceperūt vl' ſperāt ſe accepturos. Nos autē iā multa bn̄ficia a chriſto accepimꝰ et maria. ⁊ ſperamus mlto maiora pcipe ab eis. Et iđ cū omni deuotōe cantare debemꝰ ⁊ ipis. ⁊ de ipis. vt vtriq; vere dicere valeamꝰ. In te. ⁊ de te. ⁊ ad te. ⁊ iuxta te. hoc eſt. in eccl'ia tua. cātatio mea ſemp. Eccl'ia enī locꝰ debitus eſt ad cantandū laudes matris ⁊ filij. Vn̄ pſ. Laus eiꝰ ī eccl'ia ſanctoꝝ. Eſa. xxxviij. petit ezechias. Dn̄e ſaluū me fac. Et ſubdit quomodo poteſt q̄s ſal uus fieri. Pſalmos nr̄os cantabimꝰ cūctis diebꝰ vite noſtre in domo dn̄i. Et h D eſt manifeſte ꝯ eos qui raro aut nūq; dicūt in eccleſia horas ſuas. Qđ admirabat q dicebat. Quomodo cātabimꝰ cāticū dn̄i. vl' dn̄e. i. marie. in terra aliena. i. ex tra eccleſiā. Et nota ꝙ dicit. in te cātatio. nō ſolū narratio. ꝯtra eos q nūq; dicūt ſuū officiū ad notā. Mea. nō aliena. n̄ vicaria. Vnde. Voce mea ad dn̄m clama ui. et exaudiuit me. Mea. i. ppria. Item. In te. nō in mūdo. vel vicijs. Hoc ē ꝯ cantātes quecūq; vana vel turpia. Itē. In te. nō in me. q; in me nō inuenio vnđ

Grego. cantādū. ſed potiꝰ vnde lugēdū. Gregoriꝰ. Iuſtū eſt vt in ſe dolorē inueniat. q re licto vero gaudio gaudiū in ſe q̄rebat. Semp. i. horis debitis. Semp. q; hic incipit cātatio iuſti. q nunq; terminabit. Vn̄. Miſericordias dn̄i ineternū cātabo. Itē. Beati q habitāt in domo tua dn̄e. in ſecl'a ſecl'oꝝ laudabūt te. Vel. ſemp. id ē in pſpis ⁊ aduerſis. Vn̄. Semp laus eiꝰ in ore meo. Eſa. lxij. Tota die et no cte non tacebūt. lau. nomē domini vl' dn̄e. i. marie. Itē. In te cātatio mea ſemp. E contra quoſdā clericos et albos monachos et canonicos. qui parcūt vocibꝰ ſuis. Contra quos Iob. vij. Non parcā ori meo ⁊c̄. Et mentiunt per medios dentes ſuos quādo orant. Repleat os meum laude. vt cantē gloriā tuam. Quia non di latant ora ſua vt impleant. cū dominꝰ dicat. Dilata os tuū. et implebo illud. Et ora taliū claudit diabolus. Contra quod orat heſter. xiiij. Ne claudas ora. i. ne pmittas claudi p negligentiā aut vanam gloriā. canentiū te domine. Quid autē maxime debeamus cantare. notat vbi dicit. Vt cantē gloriā tuam et magnitu dinē tuam. Gloriā dei cantamꝰ dicentes. Gloria patri et filio ⁊c̄. Magnitudi nem dicētes cū maria. Magnificat anima mea dominū. Vel magnitudo dei. eſt potentia qua mundū creauit et diſpoſuit. Vnde dicit ei. Tu es deus qui facis m. Gloria eius ꝓprie eſt recreatio mūdi. De qua gloria dicit yſa. xlij. Gloriā meam alteri non dabo. Item Nota ꝙ qui cantat quādoq; vocem deprimit. et quādoq; eleuat. Cantare igit de maria. eſt quādoq; vocem deſiderij quod ſolū clamat ad deum ad ipam eleuare. et quādoq; ſeipm per ſue fragilitatis cognitōnem humili ando deprimere.

Item cum beata virgo ſignetur per mariā illam prophetiſſam ſororem moyſi. que F ſumpto timpano iubilauit pro ſubmerſione pharaonis et egiptioꝝ. Exodi. xv. et cum ipſa pſallat mēte et ſpiritu. et deo iubilet p ſubmerſione ſpiritualis phara onis et liberatōne populi fidelis. iubilū illius ſequunt angeli et ſancti. ipm audi re deſiderātes. Vnde dicit ei ſponſus Canticoꝝ. viij. Que habitas ī ortis. ami ci. id eſt angeli. auſcultant te. ecce deſideriū angeloꝝ. fac me audire vocē tuā. ecce ꝙ ipe ſponſus audire deſiderat canticū iſtiꝰ. Vnde et dicit ei cantic. ij. So net vox tua in auribus meis. vox eī tua dulcis. Vel ſic. Amici. i. oēs fideles. au ſcultant te. ad imitatōem. ipe ſponſus ad remuneratōem. Sed nos miſeri quo modo cantabimus canticum domine in terra aliena. id eſt ſi adhuc pegrinamur in regiōe diſſimilitudis. Nō eſt enī ſpecioſa laus in ore peccatoris. Ecci. xv. Et

nota ꝙ matri ⁊ filio cātādū eſt et pſallēdū. et orādū ſunt ſpū ⁊ mēte. ſic dicit ap̄ls de ſeipo .i. ad Chor. xiiij. Orabo ſpū/ orabo ⁊ mēte. pſallā ſpiritu/ pſallā ⁊ mēte. Sic enī vtriꝗ debemꝰ horas vocales. ſic et horas reales et ſpūales. Hore vocales ſeptē ſūt. Vñ. Septies ī die laudē dixi tibi. Hore reales q̄ decātāt opibꝰ/ nō v̄bis. facta ad eiꝰ honorē ſeptē opa miſicordie. Hore ſpūales ſeptē/ vt ei exhibeas de te ipo fidē ſpem ⁊ caritatē. que ſunt tres v̄tutes theologice. ⁊ q̄ttuor cardinales/ que ſūt. iuſticia. prudētia. fortitudo. ⁊ tp̄antia. Vel hore ſpūales. caritas. gaudiū. pax. patientia. ⁊ cetera q̄ enumerāt ad Gal. v. vt p poſſe tuo mariā in his oībꝰ imiteris. qḋ eſt currere ī odore vnguētoꝝ ipius. ⁊ horas hmōi eidem decātare.

Gratiaꝝ actōem debemꝰ marie. Capitulū xi.

g Ratiaꝝ actōem.] Vt videlicz in omī orōe ⁊ obſecratōe cū gr̄iaꝝ actōe de beneficijs iā ꝑceptis petitōes nr̄e innoteſcāt apō eā. Ad phil. iiij. Omnimodas A etenī gratias debemꝰ reddere bt̄e virgini. q2 in ea ⁊ ꝑ eā factus ē deus hō. vñ homī accreuit ꝓrogatiua maxima honoris ⁊ dignitatis. amoris ⁊ btitudinis. Propter q̄ filiꝰ dei [minoratꝰ paulominꝰ ab angel.] quo ad cōditōem nature. q̄ nō ſunt carnei nec poſſunt mori. ſz verbū caro factū ē/ ⁊ imortal' mortal'. Ideo dicit iob. vij. Quid eſt hō ꝙ magnificas eū ⁊c̄. Viſuri enī ſumꝰ nō ſolū oc'o intellectuali diuinitatē. ſz ⁊ corꝑali (qḋ nō angelꝰ) glificā humanitatē. cū modo videamꝰ ꝑ ſpeculū ī enigmate .i. Chor. xiij. Augꝰ. Propter h̄ deus factus eſt hō/ vt totū hoīez redimeret ⁊ glificaret. Propter h̄ igit' nunꝙ̄ debemꝰ a gr̄aꝝ actōe ceſſare. q2 chriſtꝰ ⁊ maria nunꝙ̄ ceſſant nob̄ b̄nfacere. vt ad locū vnō exeūt flumīa reuertant' vt itez fluāt Eccl'es. i.

Augꝰ

Debemꝰ etiā deo trinitati inceſſant' gr̄as agere de tā digniſſima largitate qua nob̄ ꝓuidit mariā. q̄ vt breuiter dicā oībꝰ omnia facta ē. vt q̄ntū in ſe eſt lucrifaciat vniuerſos. cū nō ſit q̄ ſe abſcōdat a calore caritatis eiꝰ. dicentes iugiter corde ore ⁊ ope illō. ij. Chor. ix. Gr̄as deo ſup inenarrabili dono eiꝰ. Itē. ij. Machabeoꝝ. x. In hymnis ⁊ ꝯfeſſiōibꝰ b̄ndicebāt deū. q̄ magna fecit ī iſrl' .i. ī maria. ſicut ipa teſtat' dicēs. fecit mihi magna q̄ potēs ē. Vel q̄ ꝑ mariā magna fecit ī iſrl' .i. in pp'lo chriſtiano. Itē p̄s. B̄ndictus deꝰ/ q̄m mirificauit miſicordiā ſuā mihi in ciuitate munita .i. in maria. quā ſpūſſctūs muniuit omī gr̄a ⁊ v̄tute. ipa enī videt' dicere oībꝰ chriſtianis cū ap'lo illō ad phil. i. Teſtis mihi eſt deꝰ quō vos oēs cupiā in viſceribꝰ chriſti filij mei. et h̄ oro vt caritas vr̄a magis ac magis abūdet ⁊c̄. B

Et nota ꝙ tot ⁊ tā immēſa b̄nficia iā ſuſcepimꝰ ⁊ iugiter ſuſcipimꝰ ꝑ mariā ꝙ btūs augꝰ oēs ſanctos in digna gr̄aꝝ actōne apō ipam deficere ꝓbat dicens. O bt̄a maria q̄s tibi digne valeat iura gr̄aꝝ ⁊ laudū p̄conia impēdere ⁊c̄. Itē. Quas tibi laudes ⁊c̄. Ideo de ſanctis aīalibꝰ dicit' Apoc. iiij. [Requiem nō habebāt] .i. nō ceſſabāt [die ac nocte] .i. omni tp̄e vite ſue. vel in aduerſis ⁊ ꝓſpis. Itē ꝓpter hāc inſufficiētiā noſtrā dicendū eſt ei ſicut dicimꝰ filio. [Quid faciā tibi o cuſtos hominū] .i. o tu bt̄a v̄go q̄ cuſtodis fideles ⁊ rōne vtētes [Quid faciā tibi] hoc ē. q̄d retribuā tibi ꝓ omnibꝰ b̄nficijs tuis. Bonoꝝ enī meoꝝ nō eges. Vel [Quid faciā tibi] q̄ſi diceret. Nihil boni ex me poſſum facere. Vel [Quid faciā] q̄ſi dī. ſi q̄d facio qḋ videat' bonū. nihil ē corā te. vel nihil eſt reſpectu bonoꝝ q̄ iugiter facis mihi. Et ex tali ꝯſideratiōe generat' humilitas ⁊ dilectio eius in nobis. Et hec duo maxime requirit ipa a nobis. C

Augꝰ

Sollēnizationē debemꝰ marie. Capitulū xij.

ſ Ollēnizatōem.] Sollēnizanda eſt enī in omī tp̄e ab omī fideli. ⁊ maxime ī ſabbatis ⁊ vigilijs/ ⁊ ſpecialibꝰ feſtis ſuis. q̄m ꝑ ipam redijt hō ad ſollēne feſtū gaudij eterni. Ipa eſt enī luna de q̄ dicit' eccī. xliij. [A luna ſignū diei feſti.] Dies feſtus/ dies eternitatis. In ipa enī fuit initiū diei feſti. q2 oīa tp̄alia ꝯtēpſit/ ſupnis inhiās. De ipa etiā ortꝰ ē chriſtꝰ/ q̄ feſtū noſtꝝ ē. ī p̄ſenti tribuēs pacē pectoris. gaudiū ꝯſcie. ſerenitatē cogitatōnū. gr̄am ſabbatizādi ab ope ſuili .i. a pctō. ⁊ q̄ ſuis fidelibꝰ erit in futuro ſollēnitas ſempit'na. Quere libro. vij. ti. iiij. ꝙ ipſa ē luna. Id circo marie ꝯſtituere debemꝰ diē ſollēnē ī ꝯdenſis. ſicut docet p̄s. [Cōſtituite] .i. corde ore ⁊ ope ſtatuite. Vel. ꝑ h̄ ꝙ dicit cōſtituite/ notatur firmitas et ſtabilitas A B

animi in bono ad ſuiēdū ei dicētes. Hec eſt dies quā fecit dñs. ⁊ voluit cuſtodiri ad honorē mr̄is ſue [diē] ſcz ſanctificatōis ſue [diē natiuitatis] [diē ꝯceptōis] [diē partus ſui] [diē purificatōis] [diē aſſumptōnis. ⁊ quālibet diē ſabbati] ſolēnt' ſolēnizando. recitādo. p̄dicādo v̄tutes ⁊ mirabilia eiꝰ. vt ſcz relīq̄ cogitatōnū nr̄aꝝ diē feſtū agāt ei in ſerenitate ꝯſcie. et h̄ [in cōdenſis] .i. in articloꝝ fidei de his que ꝑtinēt ad glīam partꝰ ſui. ad v̄tutes ⁊ opa ſua. Vos dico/ q̄ accedere cupitis [vſq̄ ad cornu altaris] ad l'ram. ad ſumēdū ſacramētū filij ſui. vl' ad celebrādū de ea. Vel aliter. Maria dicit' altare placatōis dñi. q̄ placat' erga pctōres/ cū ſup h̄ altare offerūt dona et ſacrificia ſua. De quo altari ipe dicit yſa. lx. Offerent' ſup placabili altari meo ⁊c̄.

Naū. i. [Celebra iuda feſtiuitates tuas. ⁊ redde vota tua.] Iudas interp̄tat' ꝯfitens vel glificans. hic eſt populꝰ fidel'. q̄ iubet' celebrare feſtiuitates chriſti marie ⁊ ſanctoꝝ. que ſue ſunt. Vnde dicit' [tuas] .i. inſtitute ad ꝯmodū ſuū ſi aduertat. Que ſcz feſtiuitates celebrāde ſunt multiplici de cauſa. C

Prima/ vt reddamꝰ eis vicem ꝑ vice. Sancti enī ⁊ angeli. imo ipe chriſtꝰ et bt̄a v̄go faciūt feſtū de nob̄. Lu. xv. Gaudiū eſt angel' dei ſup vno pctōre penitētiā agēte ⁊c̄. Et hec ſūt fercula ꝑadiſi. Chriſtꝰ etiā ſic ibidē dr̄. q̄ deſigt' ꝑ mlierē dracmā q̄rentē ꝑditā. q̄ inuētā ꝯuocat amicas ⁊ vicinas .i. v̄tutes angelicas vt ei ꝯgr̄ulēt' de dracma ꝑdita ⁊ inuēta. Silr̄ et de oue. Per hāc etiā mlierē pōt deſignri maria.

Scd̄a. Quia accincti ſumꝰ ad pugnā. vt habeamꝰ eos aduocatos ⁊ interceſſores. q2 nō deb3 glīari accinctꝰ eq̄ vt diſcinctꝰ. iij. Regū. xx. Iō dr̄ in p̄s. [Leuaui oculos meos ad mōtes] .i. ad ſctōs [vñ veniet auxiliū mihi.] q2 ō celo ē fortitudo. i. Machab. iij. Itē vt dicamꝰ vtriꝗ .i. matri ⁊ filio illō. ij. ꝑalip. xx. Cū ignoremus q̄d agere debeamꝰ. h̄ ſolū habemꝰ reſidui vt oc'os nr̄os dirigamus ad te.

Tercia/ vt animemur ad faciēdū ſic̄ ⁊ ipi fecerūt. quoꝝ nec fortitudo lapidea. iob. vi. nec caro fuit enea. ſz in carne ⁊ in ſecu fragili collata eſt eis glīa martirij. Nec abbreuiata eſt manꝰ dñi vt ſaluare neq̄at. nec aggrauata auris eiꝰ vt nō exaudiat. yſa. lix. Sed iniq̄tates nr̄e diuiſerūt inter nos ⁊ deū noſtꝝ. ⁊ peccata noſtra abſconderūt faciem eius a nobis. id ē ꝓpiciationē eius.

Quarta/ vt recitatis ⁊ ꝯſideratis coꝝ v̄tutibꝰ q̄ recitant' in feſtis ſuis. ſordes nr̄as ⁊ impfectū noſtrū erubeſcamꝰ. quoꝝ omnes iuſticie in cōſpectu dñi ſicut pānꝰ menſtruate. yſa. lxiiij. Ideo p̄cipit' ezech. xliij. Fili hoīs oſtēde domui iſrl' tēplū. ⁊ confundant' ab iniq̄tatibꝰ ſuis.

Quinta. Quia cū ſp ꝑati ſint orare ꝓ nob̄. ſic̄ de hieremia dr̄. ij. machab. xv. maxime aūt in feſtis ſuis ꝓ ipoꝝ obſeruatoribꝰ ipos enixiꝰ credimus intercedere.

Notādū aūt ꝙ vigilie p̄cipuaꝝ ſolēnitatū chriſti. marie. ⁊ ſanctoꝝ ieiunāde ſunt in parca et tenui dieta. vel etiā in pane ⁊ aqua. maxime virginis glīoſe. Vnde beatꝰ bern̄. Sanctoꝝ feſta ſanxit patrū autoritas votiuis ꝑueniēda ieiunijs. vtilit' plane ſi fuerit q̄ aduertat. Multa enī q̄tidie peccata ꝯtrahimꝰ. ⁊ in multis offendimus omnes. Nec tutū eſt celebrādas ſuſcipe feſtiuitates ſacras. maximeq̄ eas q̄ maxime ſunt. niſi priꝰ abſtinentia purificati p̄miſſa. quo ⁊ digniores ⁊ capaciores inueniamur ſpiritualiū gaudioꝝ. D

Bern̄.

Itē. Ordiāte ſolēnizare ē/ vt p̄cedat vigilia in aridis. ⁊ ſequat' feſtū in pinguibꝰ. Modo enim viri iuſti faciūt vigiliā ſolēnitatis eterne/ que erit in ꝑadiſo. ꝙ ſi forte grauentur aliq̄niēs ꝓlixitate vl' ariditate vigilie. recolāt eternitatē ⁊ delicias feſti. Beatus bern̄. Nō cauſaberis vigiliā lōgiorē. ſi diuturnitatē feſtiuitatis attēdas. Mali vero faciūt ecōuerſo. mō habētes feſtū tranſitoriū in pinguibꝰ. ſed in aridiſſimis facturi vigiliā ineternū. Hi ſunt agareni qḋ interp̄tatur ſolēnitas vigilie vl' vigiliarū. qui ſcz de vigilia faciūt ſolēnitatē contra dominicū inſtitutū. ⁊ ideo tp̄e ſolēnitatis eterne facturi ſunt vigiliā ineternū. De q̄bus in p̄s. [Potabūt omēs beſtie agri.] Ager mūdꝰ. beſtie brutales ⁊ aīales hoīes nihil q̄rētes niſi ea q̄ ō vētre ⁊ ſub vētre. [Potabūt] ad calicē babilōis iebantē. hiere. li. Nō claꝝ ⁊ dlectabile. ſz feces ī ſēpit'nū. Vñ yſa. xxiiij. Amara erit potio bibētibꝰ illā. Hiere. ix. Cibabo pp'lm E

Bern̄.

ſtiū abſinthio. ⁊ potū dabo eis aquā fellis. Sed onagri .i. viri iuſti exſpectabūt ī ſiti ſua .i. ſua valida ſitiente. Valida interponit ſitula. Dec ē miſera caro q̄ ſꝫ ſitit voluptates. Exſpectabūt inq̄ꝫ. donec habeāt aquā clarā .i. donec plenarie potent aq̄ ſapiē ſalutarꝭ. Propterea enī onagri eſt. licꝫ vehemēter ſitiat. nolle potare aquā turbidā vl' lutulētā. ſꝫ expectare donec habeat clarā. ⁊ maxime pluuiā d' celo. Et ē aīal qđ multū ſuſtinet ſitī ſuā. Dicit yſid. q2 on idē ē qđ aſin⁹. agria idē qđ ferus.

Iſidor⁹

Itē viri ſancti modo faciētes vigiliā illius eterne ſolēnitatis. implēt ea ſpūaliter q̄ fieri ſolent literaliter in vigilijs. F

In vigilijs feſtorū

Balneat. et in balneo deſignat ꝯtritio. q̄ eſt p̄mū lauacrū aīe. vbi chriſt⁹ adamat animā. Qđ deſignatū eſt in h̄ q2 dauid q̄ chriſtū ſignat. vidit. ſcꝫ oculo miſericordie Berſabee .i. aīam penitētē ſe lauātē ī balneo ꝯtritōis. ⁊ adamauit eā .ij. Re. xi.

Caput abluit .i. mens p ꝯfeſſiōeꝫ q̄ eſt ſcōm lauacrū aīe. De hac duplici ablutōe. ſcꝫ p ꝯtritōem ⁊ ꝯfeſſionē dr̄ Iſa. i. Lauami lauacro ꝯtritōis ⁊ ꝯfeſſiōis. i q̄ oīa lauant. ſicut dic̄ btūs laurēti⁹. Et nota q2 macta dr̄ lauari .i. tolli. pān⁹ lauari .i. dealbari ⁊ mūdari. Mūdi eſtote .i. i. in mūdicia pſeuerate p⁹ lotōem. q2 aliter nō pōt lotio. Et hic ꝯmunit ꝯ recidiuū. Cōfeſſio enim vera mūdat animā ſicut ſcopa dolotio. Et hic ... Sicut lixiuiū telā. Sicut balneū carnē. Sicut lima ferꝝ. Sicut ablutio pedem vel manū.

Beatus laurēti⁹

Veſtis mūdatur .i. caro. q̄ eſt veſtis aīe. Vñ. Pelle et carnib⁹ veſtiſti me. Similit p contritōem. ꝯfeſſionē. Diſciplinaꝝ ſuſceptōem. Abſtinentiā. Elemoſynaꝝ largitionē. Et maxime p lacrimarū effuſionē. G

Domus ꝯſciētie purgat a ceno luxurie. puluere auaricie. araneaꝝ telis .i. vanitate ſupbie. qđ totū fit. tā ſpūalia q̄ꝫ carnalia vicia veraciter ꝯfitēdo. Dom⁹ etiā noſtra ſpūaliter mūdat. qñ p̄cauem⁹ ne rapina paupis in ea inueniat. vl' ne ceno luxurie polluat. qñ ſcꝫ facim⁹ nobis amicos de māmona iniq̄tatis. qñ etiā ſatagimus vt caſtra noſtra ſancta ſint. ⁊ vt nihil feditatꝭ in ipſis appareat. ne derelinq̄t nos dñs deus noſter. Deutero. xxiij.

Grego.

Barba radit ⁊ corona. Grego. ſup iob. Barbā ſibi radūt. q̄ ſibi de pprijs virib⁹ fiduciā ſubtrahūt. Raſio enī barbe q̄ ſignat virilitatē. eſt amputare a ſe de pprijs viribus pſumptōem. Sic ergo barba tollit ante feſtū. ſic ſi vis venire ad feſtū eternū. neceſſe habes tollere pſumptōeꝫ de virilitate tua. vt ſis vir videns paupertatē tuaꝫ. Treno. iij. Et hūiliatio tua in medio tui. Michee. vi. Quere titulo de ꝯfeſſione. vbi ꝯfeſſio dicit nouacla. Ido p̄cepit dñs Eze. v. Fili hoīs ſume tibi gladiū acutū radentē pilos ⁊c̄. Radere coronā vl' pilos capitis. eſt p ꝯfeſſionē eijcere a ſe ſuꝑfluas et noxias cogitatōes mētis. Ideo nūeri. viij. iubent leuite aſꝑſi aq̄ luſtratōnis radere oēs pilos carnis ſue. Qđ eſt nouacla ꝯfeſſiōis ſeu diſcipline carnales cogitatōes reſecare a mēte. ⁊ mot⁹ ſuꝑfluos a carne. Itē ī raſiōe corone caput denudat. ad ſignandū q2 animus nr̄ debꝫ eſſe mundus ad deū. ⁊ tpalia q̄ q̄ſi capilli ſup radit. ad ſignandū ... ppter neceſſitates ꝯtinuas capiti .i. mēti adherere cogunt. nō occupēt partē anime principalē. ſed depēdeant tanq̄ꝫ a latere. nec exaltent in ea. ſed defluāt ab ea ſicut capilli ſe habent in capite. Et inferi⁹ ſit coꝝ forma circularꝭ. vt vſus tpaliū ad celeſtia referat. Breues etiā ſint capilli. vt ī mētib⁹ nr̄is tpalia decurtet p ꝯtēptū. ñ ptrahāt p deſideriū ⁊ amorē. Vñ vbi tpalia pfecti⁹ ꝯtēnūt. ibi breuior ē tonſura. P

In vigilijs feſtorum

Capilli circūcidunt vt dictū eſt. Capilli cogitationū ſuꝑfluitas. Hiere. vij. Tonde capillū et pijce. Item Michee. i. Decaluare ⁊ tōdere ſup filios delicia tuarum. Titulo q2 penitentia forceps. I

Vngues reſcindunt. per quos ſignat rapacitas. que tāto dānabilior quāto ſolēnitas ſublimior.

Domus ornat .i. cōſcientia diuerſis virtutib⁹ tanq̄ꝫ cortinis. Vel ramis et frondibus foliatis. que deſignant viroꝛē eternoꝝ. qui tūc maxime debet inquiri p oratiōnē et deſideriū. Iob de onagro. xxxix. Virentia queq̄ꝫ ꝑquirit.

A ſeruili ope ceſſat .i. a peccato. qđ facit hominem ſuū diaboli. Ioh. viij. Qui facit

peccatū ſeru⁹ eſt peccati. ij. Pe. ij. A q̄ q̄s ſuperatus eſt. ei⁹ et ſeru⁹ ē. Ideo dr̄ Leuit. xxiij. Omne opus ſeruile nō facietꝭ in eo ⁊c̄. Nec ſolū in ſolēnitatib⁹ magnis a ſeruili ope .i. a peccato ceſſandū ē. ſed etiā ab opib⁹ neceſſarijs ⁊ licitis dictis alijs. Vñ in eodem capitulo dicit. Omne op⁹ nō facietꝭ in eo. Aliaq̄ opis q̄ppiā fecerit. delebo eā de ppło ſuo. Nihil ergo opis facietis in eo.

Holocauſtū multiplex dño offert. Leui. xxiij. Omne op⁹ ſeruile nō facietꝭ in eo. ⁊ holocauſtū offeretis dño. Maxime aūt ſacrificiū ꝯtritōis ⁊ recogitatōis peccatoꝝ in amaritudīe anime. debꝫ a fidelib⁹ feſtiuis dictis dño imolari. Vñ Leui. xxiij. Sabbatū requietōis ē affligens aīas vr̄as. Oīs aīa q̄ afflicta nō fuerit die h̄ peribit de popul' ſuis. Sed q2 nō pōt holocauſtū niſi igne diuini amoris ⁊ pauci tudine cordis ... dicit in eodē capitulo. Offeretis ſacrificiū ī igne dño. K

Nota q2 ſicut in veteri lege lr̄aliter offerebat dño ſacrificiū de aliq̄ aīali. ſic in nouo ſpūaliter offerendū eſt dño ſacrificiū cordis ꝯtriti ⁊ ſpūs hūiliati. Unde ps. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribulat⁹. cor cōtritū ⁊ humiliatū deus nō deſpicies. L

Animal immolādū

Primo ab alijs aīalibus ſepabat. Sic ⁊ cor prius ſepandū eſt ab omni aīalitate. Quia aīalis homo nō pcipit ea que ſunt ſpūs dei. i. ad Cho. ij.

Scdō ligabat. Sic ⁊ cor ligandū eſt duplici funiculo timoris ⁊ amoris. ne amplius euadat poſt ꝯcupiſcētias ſuas. Vel duplex funicul⁹ amor dei et pudor mūdi. Vel triplex funicul⁹ q̄ difficile rūpit. timor mortis. iudicij ⁊ gehēne. Vel etiā triplex funicul⁹. phibitōes. p̄cepta. ⁊ cōſilia ſapiētie ⁊ theologice ſcripture. De q̄ dicit Ecci. vi. Vincla eius alligatura ſalutaris. Et h̄ eſt qđ dicit de abraham. Geñ. xxij. Cumq̄ꝫ colligaſſet yſaac filiū ſuum ⁊c̄.

Tercio ad oſtiū tabernacli offerebat. Oſtiū eſt dei miſericordia. Vñ. iij. Regū. vi. Oſtia erāt de lignis oliuaꝝ pluraliter. q̄b⁹ multiplex dei miſericordia figuratur. Qui etiā peccādo foꝛꝭ erat ab eccl'ia. ꝑponēdo penitere ⁊ ſatiſfacere ad eccl'iaꝫ accedit. M

Quarto aīal ligatū ī manu ſacerdotū tradebat. Qđ fit qñ penitēs ꝑmittit ſatiſfacere ad arbitriū p̄ſbiteri. Mat. viij. Ite oſtēdite vos ſacerdotib⁹. Ideo chriſt⁹ imolandus p nobis. vinct⁹ oblat⁹ ē ſummis ſacerdotib⁹. Ioh. xviij.

Quinto mactabat .ſ. p dolorē ꝯtritōis ⁊ laborem ſatiſfactōis. Gal. v. Qui chriſti ſūt carnē ſuā crucifixerūt. pugnātes ſcꝫ cū vicijs. opeꝝ. ⁊ ꝯcupiſcētijs. deſideriorū.

Sexto excoriabat. Poſtq̄ꝫ enī in corde ⁊ volūtate mortu⁹ eſt hō pctō. nō reſtat niſi excoriatio et nuda ꝯfeſſio. vt integraliter interiora reuelent. Vñ dñs Math. x. Eſtote prudētes ſic̄ ſerpentes .ſ. vt totā pellē veterē deponatꝭ ⁊ detꝭ p adipiſcenda noua pelle. Iob. ij. Pellē peccati p pelle virtutis. Vel pellē mortalē p pelle īmortali. Col. iij. Exuite veterē hoīem cū actib⁹ ſuis. ⁊ induētes nouū ⁊c̄. Propter h̄ dicit de iudith. x. q̄ interptat cōfitens vl' cōfeſſio. Exuit ſe iudith veſtimētis viduitatꝭ ⁊c̄. Hec veſtimēta. vet⁹ ꝯuerſatio ⁊ ipſa peccata. Sed nota q2 q̄nto pellis ſubtilior. tanto ad excoriādū difficilior. ſic ⁊ pctā ſpūalia q̄ ſubtiliora ſunt. Et ſicut caput aīalis difficili⁹ excoriat q̄ꝫ cetera mēbra. ſic clerici lr̄ati et plati. Et velut anguilla q̄ lubricā habꝫ pellē vix teneri pōt ad excoriādū. ſic clerici magis lubrici ſunt qñ excoriat etiā q̄ꝫ laici. Et ſicut qñ excoriat aīal viuū magn⁹ ibi eſt dolor. ſic q̄ nō dolet interi⁹ in ſua ꝯfeſſiōe. putari pōt aīal mortuū ſcꝫ in peccato. N

Aīal īmolandum

Septimo mēbra fruſtatim cōcidebant. Unde Leuiti. i. Detracta pelle hoſtie artus in fruſta cōcident. ſcꝫ p ꝯfeſſionē indiuidualē. et p contritionē de ſingulis peccatis. q2 cōtritio debet p̄cedere ꝯcomitari ⁊ ſubſeq̄ ipſam ꝯfeſſionē. Vñ. Scindite corda veſtra ⁊c̄. Iohel. ij.

Octauo mēbra lauabant. Vñ Leui. i. Inteſtina ⁊ pedes lauabūt aq̄. Qđ fit maxime p lacrimaꝝ effuſionē. ⁊ elemoſynaꝝ largitōeꝫ. De p̄mo dicit. iij. Regum. xviij. Haurite aq̄s. et fundite ſup holocauſtū. Sunt enī aq̄ lacrimaꝝ hauriēde de pfūdo cordis cū ſitula hūilitatis. et de pfunda miſericordia dei cū ſitula orōis. De ſecundo. Lu. xi. Date elemoſynā. et ecce oīa munda ſunt vobis. O

Nono ſup ſtruē lignoꝝ mēbra collocabāt. ſicut dicit Leuit. i. Ligna que nutriunt

igne bona opa q̃ nutriũt caritatẽ. ⁊ ſine q̃b9 deficit. ſic ignis extinguit ſine lignis.
Decimo ſ altari mẽbra cremabant. Un̄ leui. i. Offeret ſacrificiũ ſ igne dño. Js
pcipit Leui. i. Obliqua oĩa adolebit ſacerdos ſup altare ĩ holocauſtũ et odorẽ ſu
auiſſimũ dño. Ex eis enĩ penitentis debꝫ accẽdi ignis caritatis et zeli. Un̄ iij. Regum
xviij. Deſcẽdit ignis et vorauit holocauſtũ helye. Ignis altare fides. ſine q̃ impoſſi
bile eſt placere deo. Heb. xi. Craticula aſſans ⁊ ſubleuãs ſpes. Ignis cremans ip
ſa caritas. Foſſa altaris recipiẽs cineres. hũilitas ſe ad dolẽdũ ſuas recolẽs ini
quitates. Cinis enĩ q̃ eſt reſiduũ ignis ſignat memoriã bñficioꝝ dei. vel memoriam
conſumptõis noſtre p peccata.
Undecimo odor fumi aſcẽdentis ex ſacrificio diffundebat. In h̃ fumo ↄpunctio vł P
deuota oratiõ. q̃bus dñs delectat. ⁊ exẽpli boni diffuſiõ q̃ prim9 ad ſile inuitat.
Propter pmũ dicit de ſacrificio Noe. Gene. viij. Odoratus eſt dñs odorẽ ſuauita
tis. Propter ſcdm dic̃ aplŝ de ſe et alijs penitẽtib9. Chriſti bon9 odor ſum9 deo.
Duodecimo cineres reſeruabant.
Itẽ de hmõi ſacrificio dr̃. Sacrificate ſacrificiũ iuſticie. i. maceratõem carnis offer
te. Un̄ Ro. xij. Obſecro vos p miſericordiã dei vt exhibeatis corpa vr̃a hoſtiã viuen
tes ⁊c̃. Uel ſacrificiũ iuſticie. i. bona opa. Un̄. Eleuatio manuũ meaꝝ ſacrificiũ
veſptinũ. Uel ſacrificiũ iuſticie. i. cor. de quo totũ id q̃d ſupdictũ eſt faciendũ ẽ.
⁊ ſic ſperate in dño. i. miſericordiã dei vos poſſe inuenire. Sed q̃dã imolãt dmo
nijs ⁊ nõ deo. q̃s ipi demones imolabũt incẽdiũ. Un̄ magis pñt timere ignẽ in
ferni q̃ ſperare miſericordiã dei.
Uel triplex ſacrificiũ de quo pcipit Leuit. ij. cõſperſum oleo offerẽdũ eſt. Primũ ẽ Q
clibano. ſ. amor dei. cõſpſum oleo deuotõnis. De q̃ oleo dicit. Impinguaſti ĩ oleo
caput meũ. Scdm de ſartagine. ſ. fratris correptio. ſupfuſuꝫ oleo cõſolatõis. Q̃d
ſamaritan9 infudit vulnerib9 ſauciati. Lu. x. Terciũ de craticula. ſ. carnis mortifi
catio. ſupfuſum hilaritatis oleo. Quia hilarẽ datorẽ diligit de9. ij. Choꝝ. ix.

In feſtis R

Propiciatio dñi q̃rit. Leuit. xxiij. Oĩne opus nõ facietis in tpe diei hui9. q2 dies p
piciatõis eſt. vt ppiciet vobis dñs de9 veſter. Quõ aũt q̃rẽda ſit dña ppiciatio.
oſtendit Iſa. lv. vbi legit. Querite dñm dũ inueniri pt ⁊c̃. Derelinq̃t impi9 viam
ſuã ⁊c̃. vſq3 et reuertat ad dñm ⁊ miſerebit eius ⁊c̃. Itẽ p elẽoſynã inuenit dei ppi
ciatio. Un̄ eccl. vij. Paupi porrige manũ tuã. vt pficiat ppiciatio ⁊ bñdictio tua ⁊c̃.
Spũali gaudio exultat. ⁊ mũdana triſticia poſtponit. Un̄ pcipit neemie. viij. Sã
ctus dies dñi eſt. nolite ↄtriſtari. gaudiũ etenĩ dñi eſt fortitudõ vr̃a. Ibidẽ etiam
dictũ eſt pplo q̃ plorabat cũ audiſſet vba legis moſayce. Tacete q2 dies eſt ſcũs.
⁊ dolere nolite.
Lauta cibaria abundanti9 pparant. nõ vt guloſi9 ↄmedat. ſed vt paupib9 largi9 ero
get. Unde ibidẽ pcipit. Ite ⁊ edite pinguia. et bibite mulſũ. ⁊ mittite ptes eĩ q̃ nõ
pparauit ſibi. q2 ſanctus dies dñi eſt ⁊c̃.
Uerbũ dei fidelib9 pponit. ⁊ ad audiẽdũ pplŝ ↄuocat. Neemie. viij. Congregat9 ẽ S
pplŝ q̃ſi vir vnus ad plateã ⁊c̃. Et dixerũt eſdre ſcribe vt afferret libꝝ legis dei ⁊c̃.
Item in feſtis Et attulit eſdras librũ corã oĩni mltitudine viroꝝ ⁊ mlieꝝ ⁊c̃. et legit in eo apte p̃
mane vſq3 ad mediã diẽ ⁊c̃. Et aures oĩs populi erãt erecte ad librũ.
Collecta ad opus paupeꝝ efficit. Un̄ ibidẽ dicit q͏ collectã fecerũt iuxta ritũ. i. ad
chori. xvi. dic̃ aplŝ. De collectis q̃ fiũt in ſctõs. ſicut ordinaui eccleſijs galacie. ita et
vos facite p vnã diẽ ſabbati ⁊c̃. Ad heb. x. Nõ deſerẽtes collectõem nr̃am ⁊c̃.
Noua veſtis induit. ſed vet9 ⁊ ſordida pus exuit. Uet9 veſtis et ſqualida. vet9 et
ſordida ↄuerſatio ĩ peccatis. Que debꝫ diſrũpi p ↄtritõez. ⁊ eijci p ↄfeſſiõez. ⁊ ſqua
liditas ablui p ſatiſfactõem. Noua veſtis noua ↄuerſatio q̃ ↄſiſtit in vtutib9. vt. ſ.
p luxuria caſtitas. p gula ſobrietas. p tenacitate largitas. p acidia ſtrenuitas. p in
uidia caritas. p iracũdia benignitas. et p ſupbia hũilitas aſſumat. Uł noua veſtis
ↄuerſatio quã chriſt9 nou9 adã geſſit ĩ carne. Un̄ ad Ro. xiij. Induimi dñm ieſũ
chriſtũ. Non ſic hõ veſtẽ. ſꝫ ſicut ferrũ ignẽ. ſicut dicit ibi autoritas.

Campane feſtiue pulſant. In cui9 rei ſignũ dñs pcepit moyſi vt faceret ſibi duas
tubas argẽteas ductiles. q̃b9 ↄuocare poſſet multitudinẽ populi. Nũeri. x. q̃ñ mo
uẽda eſſent caſtra. Et erat vſus tubaꝝ illaꝝ maxime ad tria. Ad ↄuocãdũ populũ
ad bella. ad ſollẽnitates. ⁊ ad luctũ p mortuis. Ad hec tria maxime debꝫ eſſe vſus
pdicatõis. ſ. p duas tubas. ppter puniſſionẽ et cõminatõem. Largẽteas ppter ſono
ritatẽ. Predicandũ eſt enĩ pncipaliter ad tria. ſcꝫ ad ↄuocãdũ populũ ad ſollẽni
tates eternas. ⁊ ad bellũ. ſ. ↄ carnẽ mũdũ ⁊ diabolũ. et ad luctũ penitẽtie p mortu
is in pctõ. Quilibet enĩ habet mortuũ ſuũ. Unde hiere. vi. Luctũ vnigeniti fac ti
bi. Nota tibi.
Ad vigilias ⁊ ſeruiciũ itur. et laudes deo canunt. Quaꝝ videlicꝫ laudũ ſi deuote ce
lebrant. virtus oñdit ↄ ſpũales inimicos. ij. palip. xx. Cũ cepiſſent filij iſrł. i. deuo
ti chriſtiani. laudes canere. vtit dñs inſidias hoſtiũ in ſemetipos. ⁊ mutuis ſe ↄci
debãt vulnerib9. Q̃d de demonib9 intelligẽdũ ẽ. Itẽ. i. palip. xxiij. Leuite ſtabant
mane ad ↄfitẽdũ ⁊ canẽdũ dño. ſilr ⁊ ad veſpam tã in oblatõe holocauſtoꝝ dñi q̃
in ſabbatis ⁊ kalendis et ſollẽnitatib9 reliquis ⁊c̃.

Incipit ſexta particula libri ſecundi

in qua aſſignat q̃ pprietates ſint neceſſarie his q̃ volũt ſeruire matri dei. et ei9 fi
lio ad beneplacitũ vtriuſq3.

Prefatio in ſextã particulã.

Uiſo de cauſis quare debeamus A

ſeruire virgini glioſe. viſo etiã cuiuſmodi ſeruitia debeam9 eidem. viſo
nihilomin9 quõ de ſingul' mẽbris ⁊ ſenſib9 ipi ſeruiendũ ſit in pſenti.
reſtat aſſigñre de pprietatib9 ſeruoꝝ ſuoꝝ. q̃s niſi habuerim9 digne nõ
poſſum9 eidem miſtrare. Debẽt eĩ q̃ digne cupiũt miſtrare chriſto vł matri ei9 et
ceteris ſanctis. ipos q̃ntũ poſſunt ĩ vtutib9 imitari. ⁊ ſaltẽ a lõge currere in odorib9
vnguẽtoꝝ ſuoꝝ. Cant. i. Quia ſicut dic̃ autoritas. venerari ſctõs et nõ imitari. ni
Grego. hil aliõ eſt q̃ mẽdaciter adulari. Grego. ſup illõ Job. viij. Quis ex vobis arguet
me de peccato. Qui deũ neſciũt. dei famulos falſo honorãt. Uera enĩ ſctõꝝ vene
ratio. eſt vera ipoꝝ imitatio. chriſto ſiq̃dẽ ⁊ ſctĩs mlto magis placet imitator deuo
tus q̃ laudator ocioſus. Et vͣa laudatio cordis ⁊ oris. imitatio eſt opis. Et tũc ve
Hiero. ri laudatores ſctõꝝ exiſtim9. ſi ea ſectemur q̃ ⁊ ipi ſectati ſunt. Hieronim9 ad vgi
nes ibi. Cogitis me o paula ⁊c̃. Igit dilectiſſime amate quã colitis. ⁊ colite quaſ
amatis. q2 tũc eã vere colitis ⁊ amatis ſi imitari velitis ex toto corde quã laudatis.

Seruus marie debet eſſe B

Mundus. aromaticus. rectus. deuotus. hebreus.
Compatiens et congratulãs. verax. taciturnus.
Feruens. diſcretus. humilis. pius. atq3 benignus.
Iuſtus. pacificus. ſimplex. patiens. ⁊ honeſtus.
Atq3 verecundus. hilaris. zelans. ſtudioſus.

Seruus marie debet eſſe

verſus pmus — m Undus. Debent eſſe mũdi ⁊ imaculati ſerui ⁊ laudatores marie. Ipa eſt eĩ
ortus ↄcluſus. ⁊ fons ſignat9. Canti. iiij. Nec intrãdũ eſt ĩ ortũ floridũ ⁊ de
licioſum pedib9 lutulẽtis. nec aq̃ puriſſimi fontis ſordidis eſt manib9 hauriẽda. Ad
agendũ eĩ de btã virgine nõ eſt niſi mũdo corde ⁊ purificatis cogitatõib9 accedẽdũ.
vt cũ ea dicere valeat ſeru9 ei9. In habitatõe ſancta corã ipo. i. filio. vł corã ipa.
ſcꝫ matre miſtraui. Sancta enĩ habitatio idẽ eſt q͏ mũda. a terra eleuata. ⁊ firma
ↄuerſatio. Habitatio nomẽ eſt vbale. et deſcendit a vbo freq̃ntatiuo. ⁊ ſignificat
freq̃ntiã ⁊ pſeuerãtiã. Ibi enĩ habito vbi frequẽter me habeo. ⁊ ibi ẽ mea habitatõ
vbi freq̃ns eſt mei habitio. Qui enĩ immũdi ſunt nõ miſtrãt ĩ ſctã habitatõne. ſilr

nec appetētes pl⁹ iuſto terrena.nec ꝯuerſantes in terris.⌊Corā ipo vl ipa miniſtra/
ui.⌋Hic nota q̄tuor.Celeſte deſideriū.vt ante deū ꝛ mīrem ei⁹ ſit omīe deſideriuz
noſtꝝ.ꝛ nr̄a ꝯuerſatio in celis.Itē⌊corā ipo⌋.i.ſimplicit.i.ſimplici oculo.nō faci
ens iuſticiā tuā corā hoīb⁹ vt laudeꝛ ab eis.Sed nihil aliō q̄rās niſi ipm. Item
⌊Corā ipo⌋.i.ſtrenue.Oīa ei apta ſūt ocul' ei⁹. Propriū ei ē oīs ſerui eciā pigri.q̄
Boeti⁹ dūs pſēs ē dn̄s ſu⁹ ſtrenue opari. Boeti⁹. Mag̃ nob ꝛc̄. Vl⌊Corā ipo⌋.i.i bn̄pla
cito ei⁹ ꝛc̄. Itē⌊Corā ipo⌋.i.fuerīt corā tāto pn̄or tāta dn̄a.cū eciā corā dn̄il tā̄tis
fuerēt ſui ſui miniſtrēt.Miniſtrauit hūilit' ꝛ libēt. Miniſter q̄ſi minor ſtatu.miniſtrare q̄ſi
minorē ſtare.Auctoritas.Si inuit⁹ pares ſeru⁹ es.ſi libēter miniſter.Miniſtrare ḡ in
ꝯtinua mentis ꝛ corpis mūdicia.eſt in ſctā habitatōe miniſtrare.⌊Corā ipo⌋.i.i ce/
lo vt dictū eſt.Vel⌊corā ipo⌋.i.in cōſpectu eius.vt ſcꝫ ipm iugit' aſpiciat p rectaꝫ
intentōem.lucri vel aliud tpale ꝯmodū nō intendēs.ꝛ ita in ꝯſpectu ei⁹ actiue vl
paſſiue,vt iugiter cogitet ſe cōſpici a deo ꝛ angelis. Unde. Bt̄us q̄ in ſenſu cogi/
tabit circūſpectōem dei.Eccl̄i.xiiij.Vel⌊corā ipo⌋.i.ad honorē ei⁹ vel ad bn̄placi
tū ei⁹. Et nota q in trib⁹ his v̄bis tangunt' fere oīa q̄ miniſtris chriſti vl marie ſūt E
neceſſaria.vt ſcꝫ miniſtrent.In mūdicia vl abiectōe voluptatū ꝛ ꝯtēptu tpaliū. In
paciētia aduerſorū. In deſiderio eternoꝝ.Strenue.ſeruēter.ſimplicit.reuerēter.
humiliter.libēter.pſeuerāter.Ecce decalog⁹ miniſtroꝝ chriſti ꝛ marie. Itē ſer/ D
uiamus matri ſic docemur ſeruire filio luc̄.i.⌊Seruiam⁹ illi in ſanctitate⌋.i.i mū
dicia. Vn̄ mater dicit cū filio⌊Ambulās i via imaculata.hic⌋ diſcretiue. nō aliue
⌊mihi miniſtrabat⌋.ad bn̄placitū meū.⌊Et iuſticia⌋.vt n̄ credas te ei dare gratuitū.ſꝫ
reddere debitū dicēs.Seru⁹ inutil' ſum.⌊Corā ipo⌋.nō vt ab hoīb⁹ velim⁹ lau
dari.Vn̄ ad col'.iij.Nō ad oculū ſeruiētes.Mat.vi.Attendite ne iuſticiā vr̄aꝫ fa
ciatis corā hoīb⁹ vt videamī ab eiſ.In hoc eciā q dicit corā ipo.notaꝛ q boni ſtāt
in cōſpectu dei.ſicut helyas dicit de ſeipo.iij. Regū.xviij.Viuit dn̄s exercituū an̄
cui⁹ vultū ſto ꝛc̄. Mali aūt retro .Vn̄.Quoniā pones eos dorſum.ꝛ h'.q2 a dn̄o
ignorāt.⌊Omnib⁹ dieb⁹ noſtris⌋.i.pſeuerāter.q2 dn̄s nō vult ſeruū alteri obliga/
tū.ſciēs q nemo pt duobus dn̄is ſeruire.Mat.vi. Non eſt ſuiendū mūdo .q2 ſer
uientē ſuū nō ſolū nō remunerat.ſed eciā i diſceſſu totaliter ſpoliat. Job.i. Nud⁹
egreſſus ſum de vtero matrꝭ mee.ꝛ nud⁹ reuertar illuc. Nō diabolo. qui q̄nto af/
Grego. fectuoſi⁹ ei ſeruit'.tāto ꝯtra talē ḡuius execrat'.ſicut dicit gregori⁹. Nō carni.q̄ de
ſeruitio qō ei fit nō reddit niſi monetā ſtercorū. Itē triplex mūdicia ſeruis ma E
rie neceſſaria eſt.videlicꝫ

Carnis.Quod ē abſtinere ab omī immūdicia exteriori,ꝛ ab omī actu illicito. qui
poſſet fieri ſciēter ꝛ vigilādo.Eſt aūt immūdicia flux⁹ ſemīs q̄cūq3 attactu vl ta/
ctu viri pter viſum ſemie.vl ſemie pter viſuꝫ viri.ꝛ h' rſtricto vocabulo. Large aūt
ſumpto vocabulo.imūdicia ꝯplectit' fornicatōeꝫ.adulteriū.mechiā.inceſtū .ſodo
miticū.peccatū brutale.et hmōi. De q̄buſlibet aūt immūdis his modis vl alijs
dicit apl's.ad eph'.v. Immūdi regnū dei nō poſſidebunt.

Voluntatis.Quod eſt abſtinere ab omni illicito cōſenſu. Unde eccl̄i.xviij.⌊Poſt cō/
cupiſcentias tuas nō eas⌋.ſcꝫ eis ꝯſentiēdo.

Cordis.Quod ē abſtinere ab illicitis cogitatōib⁹ ꝛ puerſis q̄ ſepant a deo. Sap̄.i.
Imag'natōib⁹.Delectatōib⁹.Deſiderijs.Recordatōib⁹.Titillatiōib⁹ .Cōſenſib⁹.
ꝛ hmōi.q2 ſic dicit dn̄s matth'.v.Qui viderit mlierē ad ꝯcupiſcēdū eā iā mechat⁹
eſt eā in corde ſuo.Itē dn̄s mat.xv.De corde exeūt q̄ coinq̄nāt hoīem.

Aromatic⁹.p fragrātiā bone opinōis.p exēplū caſtitatꝭ.pietatꝭ.et hūilitatꝭ. Quā/ F.
to enī ipa eſt purior.magis feret ei luxurioſus. Ipa enim cū ſit apis.fugat' fetore.
Eccl̄i.xi. Breuis in volatilib⁹ apis.Cū ſit mr̄ pietatꝭ.magꝭ feret ei impi⁹ et auar⁹.
Cū ſit exēplar hūilitatꝭ.pl⁹ diſplicet ei ſupb⁹.ꝛ ſic de ceterꝭ abomiatōib⁹ vicioꝝ.
Propter hui⁹ fragrātiā dicit' ſeruis ſuis.eccl̄i.xxxix.⌊Quaſi liban⁹⌋.i.exēplo ma/
rie.que deſignat' p libanū. Vn̄ dr̄ eccl̄i.xxiiij.Quaſi liban⁹ nō inciſus ꝛc̄.⌊Odo/
rē ſuauitatꝭ habete.et q̄ſi roſe plātate ſup riuos aq̄ꝝ fructificate.florete flores ſic li
liū.date odorē.et frondete i graꝫ.date nomī eius magnificentiā ꝛc̄.⌋ Ecce q pmo

triangit ſuaue olentiā virtutū.ꝛ poſtea laudes ei⁹. Hanc aūt fragrantiā de/ B
bes habere in cordē.in ore.in opere.

In corde.cōtra fetorē prauorū deſiderioꝝ.ſordidarū cogitatōnū.recordatōnū. ti/
tillationū.imaginationū.et hmōi.

In ore.dupliciē.laudēs ei⁹ que ſunt aromatica ꝛ ſpecies.aſſidue ruminādo.et ad
omnes impudicos ꝛ detractorios ſermones ſollicite obturādo.

In ope et ſenſibus.vt p illi⁹ honore ꝛ tua vtilitate abſtineas ab omī ope polluto.ꝛ
ſenſus tuos ꝛ mēbra ſollicite cuſtodias ab omī actu illicito.ſcꝫ oculos ne defigas
eos in feminā. Aures.ne p poſſe tuo audias linguā nequā. Nares.ne delecterꝭ in
meretricijs odorib⁹.Os.ne guſtet quod guſtatū inferat mortē.Tactū ſimiliter ꝛ i
ceſſum.a voluptatib⁹ illicitis et hmōi.

Rectus. Per ipaꝫ ei ꝯfregit dn̄s cathenas ceruicū nr̄aꝝ.vt incederem⁹ erecti. Leui. D
xxvi. Cāti .i.⌊Recti diligūt te.⌋incuruati alia . Iſtō dicit' matri et filio.Debēt enī
eſſe recti ſerui ꝛ laudatores marie.q2 rectos decet collaudatio. Rect⁹ eſt.cui⁹ intē
tio ad deū pp̄ter deū dirigit'.Sūt enī q̄ laudāt deū vel mariā cū bn̄fecerit eis. vel
vt bn̄faciat eis.Quoꝝ laus ꝛ ſi tendat ad deū vl mariā.tn̄ reciprocat' ad ipoſ. Vn̄
yſa.lix.⌊Semite eoꝝ incuruate ſunt eis⌋.i.reflexe ad eos.i.ad ſuū ꝯmodū recur/
uate.⌊Oīs q̄ calcat i eis ignorat pacē.⌋ Itē moraliter. Aīa bona nō porrigit ſe an
te.vt pſentia bona ꝯcupiſcat. Nō retro.vt ad anteacta mala p delectatōem reſpici
at. Nō dextrorſum.vt in pſperis p incōtinentiā ſe effundat. Nō ſiniſtrorſū. vt i ad
uerſis p impatientiā excedat.Sed ſurſum pfert incremētū ſuū.ſurſum hꝫ cor vbi
chriſt⁹ eſt i dextera dei ſedēs.Et talis aīa digne collaudat filiū ꝛ matrē ei⁹. Itē. I
Rectus eſt q̄ nō curuat' ad amorē terrenoꝝ.qō ſignat' in rectitudie corpis hūani.
qō rectū eſt.vt doceat ſpiritū ſuū rectitudinē. Vn̄.Os homī ſublime d.ꝛc̄.Eccl̄s.
vij. Hoc inueni q de⁹ fecerit hoiem rectū ꝛc̄. Ideo petit iuſt⁹. Spm̄ rectū inoua
Bern. in viſcerib⁹ meis. Brn̄s ber̄. Ipa corpis rectitudo ſuādē ſue ſpūalis rectitudinis
ſignū eſt.et decor limi deformitatē arguit animi. Et paulo poſt. Peruerſa res eſt
oclos habere ſurſum.ꝛ internos affect⁹ vel ſenſus in terrā trahere deorſū. Et in/
fra. Indigne humanū corp⁹ inhabitat brutus ꝛ beſtialis ſpūs.Querere ꝛ ſape q̄
ſup terrā ſunt.curuitas eſt aīe. Meditari ꝓo que ſurſum ſunt.rectitudo illi⁹. Ad
col'.iij.Que ſurſum ſunt ſapite. nō q̄ ſup terrā ꝛc̄.Quia enī rect⁹ eſt dn̄s. debꝫ re/
ctus eſſe famul⁹.ſicut dic̄ ps.Quia rect⁹ redēptor.debet redēpt⁹ eſſe rect⁹. Item
⌊Quā bon⁹ iſrl' de⁹ his q̄ recto ſunt corde.⌋Recto corde ſūt.q̄ eterna deſiderant.
ꝛ his bon⁹ eſt de⁹ iſrl'.Curuo corde ſunt.q̄ tm̄ terrena deſiderāt.et his nō videbi
tur de⁹ bonus.licꝫ ſit.De pmis dicit' Treno.iij. Bon⁹ eſt dn̄s ſperātib⁹ in eū. aīe
q̄renti illū.De ſcdis dicit'. Nolite ſperare in iniq̄tate. Itē alibi in ps.⌊Videbūt re
cti⌋.i.illi q̄ p deſideriū ad celeſtia eriguntur.ꝛ ad terrena p amorē nō incuruāt'. Et ta
les vident clare.q2 nō excecant' puluere mūdanoꝝ.nec ſtercorib⁹ hirundinū⌋.ꝛ leta
bunt'.⌋Quidā enī ſunt vt talpa.q̄ nō pt viuere niſi in terra. Sed iuſti ſunt vt aq̄la
que videt ſolē in rota.p fidem nūc ſolē iuſticie in rota eternitatis.ſed tādē videbūt
facie ad faciē. Sed nō ſic impij.nō ſic.⌊Et⌋.i.quia⌊omnis iniq̄tas oppilabit os
ſuū⌋.i.os oīs iniqui oppilabit'.Quia ipi i tenebris ꝯticeſcēt. Non dicit clauder.
ſed oppilabit.in q̄ maior dolor. Prouer.xx.⌊Suauis eſt hoī panis mēdacij. ho/
mini⌋.ab humo.⌊panis mēdacij⌋.i.peccatū. Quod p delectatōeꝫ blādit'. iō ſuauis
videt'. Et refectōem pmittit.ideo panis. Sꝫ mētit'.iō dicit'.mēdacij.⌊Et poſtea
implebit' os ei⁹ calculo.⌋Calcul⁹ eſt lapis ignit⁹.quo ſi os impletū fuerit vtet il
lud .in quo notat' pene acerbitas q2 ignatus.p hoc q dicit' implebit'. pene infini/
tas.p hoc q lapis.pene durabilitas.quia lapis etern⁹ eſt. Igit' q2 lapis.maſtica/
ri nō poteſt.q2 os impletū. trāſglutiri nō poteſt nec expiri. quia ignit⁹.nō poterit
ſuſtineri. Et nota q eciā pura laudatio nō ſufficit.niſi ſit et collaudatio .vt ſcꝫ K
vnanimiter laudent' chriſt⁹ ꝛ maria. Unde Exod.xv.dicunt filij irl'.⌊Cantemus
dn̄o glorioſe ꝛc̄.⌋Qui enī bon⁹ eſt ſolus laudare nō vult.ſed alios quos pōt ſibi i
adiutoriū aduocat laudatores dicēs.⌊Magnificate dn̄m⌋.vel mariā⌊mecū .ꝛ ex/

ſtremus nomẽ eius in idipſm .i. concorditer. Nec inuidet glie chriſti vel marie. ſic
nec moyſes numeri .xi. dicẽs. Quis mihi det vt omnes pphetent. Bene ergo dicit
ſcãs quibꝫ. Cantem⁹ dño vel marie. Dicit aliqs cantare. alt⁹ dicit cãtabo. Ner
trũ iſtoꝝ ſanctoꝝ pprium eſt. Primus imponit i humeros boim onera q̃ nõ digit.
Secũdus gloriã de ſingularitate q̃rit. In primo pigricia. in ſecũdo ſupbia repre
henſibil eſt. ſicut oſtẽdit Matth. xxiij. Humilis ergo q̃ ſe inſufficiẽtẽ credit ad lau
des matris ⁊ filij niſi ab alijs iuuet. recte dicit. Cantem⁹. In quo oſtẽdit de⁹ vel
le laudari ↄcorditer. Vñ Actuũ .i. dr̃. q̃ omnes vnanimit erãt pſeuerãtes in oratiõe.
Et .i. ad Thim. ij. Volo viros orare ⁊c. ſine ira ⁊ diſceptatiõe. Itẽ iob .xxxviij. dicit
chriſt⁹. Cũ me laudarẽt ſimul aſtra matutina. ⁊ iubilarẽt oẽs filij dei.

Quid ſit deuotio — Deuotus .] Eſt aũt deuotio pi⁹ et hũilis affectus ad deũ vl' beatã virginẽ. ex ↄſcientia L
ne generatus. Aliter. Deuotio eſt teneritudo cordis vel mẽtis. qua q̃s de facili re
ſoluit in lacrimas. Hec eſt medulla holocauſtoꝝ. ſine q̃ omne holocauſtũ aridũ
eſt. Unde. Holocauſta medullata offerã tibi. Aliter. Deuotio eſt feruor bone vo
luntatis. quẽ mens cohibere nõ valẽs certis manifeſtat indicijs. Hec diuidit i tria.
In zelũ. Cõpaſſionẽ. Et beniuolentiã. Zelus eſt. dũ p amore iuſticie defenſorẽ vl'
tro ſe offert anim⁹. calumniã ꝟitatis pati nõ ſuſtinẽs. Cõpaſſio eſt. qñ miſerijs alie
norũ cõdolem⁹. Beniuolẽtia. quãdo ſpõtanea volũtate bñficia rogãti annuim⁹.

— Hebreus .] i. trãſiens. Vñ glioſa virgo ad ſeruitiũ ſuum vocat ſpecialiter trãſeuntes Eccũ. xxiiij. dicẽs. Trãſite ad me omnes q̃ ↄcupiſcitis me ⁊c. Expoſitiõem multi
plicẽ hui⁹ auctoritatis inuenies lib. xij. pticula .vij. pmo ſermone de natiuitate marie.

verſus ſecũd⁹ — c Compatiẽs ⁊ ↄgratulãs .] Hoc habuiſti ſup expoſitũ particula .iij. ca. xij. ⁊ xiij.
q̃ marie debem⁹ ↄgratulationẽ et ↄpaſſionẽ. Ad roma. xij. Gaudere cũ gau
dentibꝫ. flere cũ flentibus.

— Verax .] q̃ iã ipa ſit mater ꝟitatis. que nec falli pt. ſed nec fallere intẽdit. Eccũ. xv. Viri M
mẽdaces nõ erũt illi⁹ memores. ⁊ viri ꝟaces inuenient in illa ⁊c. Et nota q̃ ſer
uis matris et filij triplex veritas eſt neceſſaria.
Veritas cordis ſine duplicitate. Quia ſicut dicit Iaco. i. Vir duplex animo incõ
ſtans eſt in oibꝫ vijs ſuis. Vie noſtre. actiões noſtre.
— Veritas oris ſine falſitate. Quia os qḋ mentit occidit animã. Sap. i. Tollẽs vitã
gratie in pſenti. vitã glorie in futuro.
Veritas opis ſine vanitate. Quã nõ habent illi q̃ in laudibꝫ hominũ delectant ꝟ
⁊ aliã retributiõem nõ expectãt a deo. De q̃bus dicit veritas. Amẽ amẽ dico vobis
Chriſoſ. receperũt mercedẽ ſuam. Matth. vi. Ibi chriſoſtom⁹. Qui pp̃ter hũanũ fauorẽ
bonũ facit. tacente populo mercedẽ amittit.

— Taciturnus .] Quia in multiloquio peccatũ nõ deerit. exẽplo glorioſe virginis. q̃ N
nõ niſi ſeptẽ ꝟba locuta legit in euãgelio. Lege ⁊ imitare. Ideo a ſeruo ſuo rogã
da eſt aſſidue maria. Pone dña mea cuſtodiã ori meo. ⁊ oſtiũ circũſtãcie labijs me
is. Nõ declines cor meũ .] i. nõ pmittas inclinari a rectitudie ꝟtutũ. in ꝟba mali
cie. ad excuſandas ⁊c.] Ideo cõuenit ſeruis ei⁹ illud Hiere. viij. Cõuenite ⁊ in
grediamur ciuitatẽ munitã. q̃ eſt maria. munita omni genere virtutũ. De q̃ dicit i
pſ. Benedict⁹ dñs. quoniã mirificauit miſericordiã ſuam mihi i ciuitate munita.
Seq̃tur. Et ſileam⁹ ibi .] i. exemplo illi⁹ ab omni prauo ſermone ⁊c.

verſus tercius — f Feruens .] cõtra pigriciã. deſidiã. tepiditatẽ. ⁊ negligentiã. Dicit enĩ de ſapiã O
et maria Eccũ. vi. Quaſi is q̃ arat et q̃ ſemiat accede ad eã .] i. ad ſeruitiũ ei⁹.
Et ſuſtine bonos fruct⁹ illi⁹. In ope enĩ ipius exiguũ laborabis. ⁊ cito edes d̃ ge
nerationibus illi⁹. Sed piger pp̃ter frig⁹ .] i. torporẽ animi. arare noluit .] i. labora
re. mẽdicabit ergo .] cũ fatuis virginibꝫ. in eſtate futuri iudicij. Et non dabit ei .] vita
eterna. Prouer. xx. Cõtra deſides dicit ad Heb. vi. Nõ ſegnes efficiamĩ. vez imi
tatores eoꝝ q̃ ex fide et patiẽtia hereditabũt pmiſſionẽ. Cõtra tepidos dr̃ Apoc.
Bern. iij. Vtinã frigid⁹ eſſes aut calid⁹. Btũs Ber. Calidi ſunt ſpũalib⁹ feruẽtes de
ſiderijs. frigidi horrore peccatoꝝ ſuoꝝ et eterne damnatiõis ↄſtricti. Has duas af
fectiones ſcimus ⁊ credim⁹ optabiles et acceptabiles dño. Sed quia tepid⁹ es .]

Tepidi ſunt vtriuſq; hui⁹ affectiõis expertes. q̃les mõ fere omnes inueniunt. Inci
piã te euomere ex ore meo .] i. a ſocietate fideliũ qui ſunt os dñi ſepare turpit. ſi
Bern. cut q̃ḋ euomit turpiter eijcit. qḋ eſt excõmunicatio ſpũalis. Aliter. Btũs ber. Ca
lidus .] feruore dilectiõis. Frigid⁹ .] ↄtempt⁹ ↄſideratiõe. Aliter. Frigid⁹ e .] q̃ p timo
re gehẽne nõ peccat. Calidus .] quẽ amor dei peccare nõ ſinit. Tepid⁹ .] quem nec
timor terret. nec amor inflãmat. Mirabil dei patiẽtia. q̃ multotiẽs euomitũ reſu
mit p miſericordiã. cũ de alio euomito null⁹ hoc facere dignaret. Ideo dicit. Inci
piã te euomere .] Modo incipit euomere. ſed nõ peruomit donec in morte. Itẽ in
hoc q̃ dicit. incipiã .] q̃dãmodo pmunit tepidũ vt pcaueat ſibi. qḋ eſt miſericordia
magna. De negligentibꝫ dicit Hiere. xlviij. Maledictus q̃ facit op⁹ dei neglig
ter. Alia litera dicit fraudulenter.

— Diſcretus .] Quia ſepe p vehemẽtiã feruoris amittit virtus diſcretiõis. Vñ ⁊ ipa dic P
cũ filio Iſa. lij. Intelliget ſeru⁹ meus. ⁊ exaltabit. Sicut enĩ honor regis iudiciũ
Bern. diligit. i. diſcretionẽ. ſic ⁊ honor reginẽ. ſicut dicit btũs bern. Vt in omĩ ſacrificio
qḋ ei volueris ad bñplacitũ ſuũ offerre. ſal diſcretiõis ſtudeas apponere. Leui. ij.
ſcꝫ ne q̃d nimis vel paꝝ. Ad rom. xij. Rationabile obſequiũ veſtꝝ.

— Humilis .] Vt cũ omnia bona feceris ad honorẽ illi⁹. dicas ei. Seruus inutil ſum. Q
Lu. xvij. Miniſter enĩ dicit. q̃ſi minor ſtatu. Miniſtrare. q̃ſi minorẽ ſtare. In q̃
notat humilitas. Quere ſupra pma pprietate. ſcꝫ mũdus. Vl' miſter q̃ſi minis ter
ritus. ſcꝫ p timorẽ. qui frater hũilitatis. Cũ enim ſim⁹ paupes ⁊ egeni. viles ⁊ hu
miles de natura nr̃a. neceſſe eſt vt paupratẽ nr̃am et hũilitatẽ p chriſto voluntarie
aſſumam⁹. maxime cũ delectabiliter ſit amplectẽdũ qḋ nature ẽ ↄſonũ. Et hec na
ture noſtre valde ſunt ↄſona. q̃ paupes ⁊ viles naſcimur ⁊ morimur. Exẽplo etiã
dñi noſtri q̃ cũ diues eſſꝫ fact⁹ eſt paup. cũ dñs omniũ ſeruire voluit vniuerſis.

— Pius .] Qui enĩ ad bñplacitũ ſuũ ꝟuire deſiderat matri pietatis et miſericordie. ne R
ceſſe eſt vt et ipe ſit pius ⁊ miſericors. cum ipa ſit refugiũ miſericordiũ. ⁊ auertat il
los miſericordes oculos ab eo quẽ viderit immiſericordẽ. cum talis vir aut m'ier ſit
omnino ei diſſilis. Si enĩ manus tua vacua fuerit ab opibꝫ miſericordie factis ad
honorẽ ei⁹. qua irreuerẽtia ab ea miſericordiã flagitare pſumes.

— Atq; modeſt⁹ .] Vt ſeruus ei⁹ nõ ambulet in magnis nec in mirabilibꝫ ſup ſe. ſꝫ mo
Hiero. deſtia ei⁹ nota ſit oibꝫ hoibus. ad Phil. iiij. et ſuã dñam in hac ꝟtute imitet. Si
enĩ ↄpoſitus miles ↄpoſitã debet habere familiã. ſicut dicit hiero. m'to forti⁹ re
gina paradiſi. Eſt autẽ modeſtia modũ tenere in oibꝫ. ſcꝫ In verbis. q̃ tpus tacẽdi
⁊ tpus loq̃ndi. Eccl'iaſtes. iij. Prouerb. xvij. Qui moderat ſmones ſuos doct⁹ ⁊
prudens ẽ. In veſtibꝫ et cibis. vt habẽtes alimẽta nõ delectamẽta. ⁊ q̃bꝫ tegamur.
nõ ornamẽta. his ↄtẽti ſim⁹. i. ad Thi. vi. Et ſic de alijs.

verſus q̃rtus — i Iuſtus .] Vñ dicit ei a filio Iſa. lx. Popul⁹ tu⁹ oẽs iuſti. imppetuũ heredi S
tabũt terrã. Eccũ. xv. Qui cõtinens eſt iuſticie .] i. ſimul cũ alijs ꝟtutibꝫ te
nens iuſticiã corde ore et ope. apphendet .] i. firmiter tenebit affectu ⁊ itellectu. il
lam .] i. ſapientiã vl' iuſticiã. i. fructũ iuſticie q̃ eſt vita eterna. Vel apphẽdet .] toto
conamie mẽtis ⁊ corpis dicẽs. Inueni quã diligit aĩa mea. Canti. iij. tenui eã nec
dimittã. Illã .] i. mariã vt ei ꝟuiat. eã collaudet. ⁊ operetur ad honorẽ ipi⁹. Nõ enĩ
videtur iuſt⁹ vel de numero pdeſtinatoꝝ ſꝫ magꝭ de nũero reproboꝝ. q̃ marie ſpe
cialiter nõ ſeruit. Et obuiabit .] ſcꝫ ipa iuſticia vel ſapiẽtia vl' maria. illi .] i. ſe ↄti
nenti. diligẽti. imitãti. Obuiabit .] inq̃m p gliam cõſcientie. que ſeq̃t opa iuſticie.
doctrinã ſapiẽtie. familiaritatẽ marie. illi .] remunerãdo. ⁊ hic ⁊ i morte. Quaſi ma
ter honorificata .] Quod ẽ dicere. Sicut mater honorificata a filijs ſuis blãde ſu
ſcipit illos. ſic iuſticia. ſapiã. et maria merito iuſticie blãde ſuſcipiũt iuſtos i mor
te. Eſt enim iuſticia ſapiã ⁊ maria mater iuſtoꝝ. q̃ nutrit eos ⁊ adoptat vt filios.
Quaſi mater honorificata. m'titudie honoꝝ opeꝝ. ⁊ elucidata doctrina ꝟbi ⁊ exẽ
pli. Et q̃ſi m'ier. Maria mulier. q̃ mollivit deũ. ⁊ q̃ emollit corda dura. Et ipa
eſt virgo. q̃ p cõtinẽtiã quaſi reuirginat corpa diſſoluta. Mulier .] dico. a virgi
nitate .] nõ recedẽs. Dicit etiã iuſticia mulier pp̃ter fortitudinẽ ⁊ fecunditatẽ opeꝝ.

ꝛ virgo ꝓpter integritatē interiōis.ꝛ mūdiciā mētis quā ꝓſtat diligentibꝰ ſe.
—Pacificans.] Ut q̄ ad bñplacitū ſuū marie deſiderat famulari.ꝓus ſatagat ꝑ penitē/ T
tiā cum filio pacificari.Quādiu enī q̄s genitū peccādo impugnat.genitrici nō mi
niſtrat.nec ecōuerſo.
—Simplex.] i.ſine plica duplicitatiſ ꝛ ſimulatōis.qꝛ ſimulatoꝛ oꝛe q̄nq̄ʒ in ſe eſt deci/
pit amicū ſuū. Parab.xi.De cuiuſmodi plāgit ſe mater cū filio Iſa.xxix. Popu/
lus iſte oꝛe ſuo ꝛ labijs ſuis glīficat me.coꝛ autē eiꝰ longe eſt a me ꝛc. Qd̄ de mul
tis clericis ꝛ religioſis manifeſtū eſt.q̄ nō clerici vl̄ religioſi.ſed magis coꝛā deo ſi/
mie ſunt.qui cantādo ꝛ pſallēdo chꝛiſtū vl̄ mariā nō placant. ſʒ magis ꝓuocant ꝛ
irritāt.De cuiuſmodi dꝛ Job.xxxvi.Simulatoꝛes ꝛ callidi ꝓuocāt irā dei.E cōſ
trario ſimplicitas iuſtoꝝ diriget eos. Parab.xi.
—Patiēs.] ad ↄtumelias ꝓboꝝ. Ut ꝑ honoꝛe ipiꝰ patiēter toleret ſubſannatōes im/ V
pioꝝ.ꝛ bibat exemplo iob.xxxiiij. ſubſannatōem ſicut aquā. Nec reſpōdeat cōtu
melioſis.qꝛ ſeruū dei vel ipſius marie nō opꝫ litigare.ſed manſuetū eſſe ad oīs.
ij.ad Thimo.ij. Itē. Ad damna reꝝ tꝑaliū.vt dicat cū iob.i. Dñs dedit.dñs ab/
ſtulit.ſicut dño placuit ita factū eſt.ſit nomē dñi benedictū ꝛc. Itē ad leſionē mē/
broꝝ.Et hec patiētia pſectioꝛ ē duabꝰ primis. Hanc exhibuit chꝛiſtꝰ dicēs Iſa.
l.Coꝛpus meū dedi ꝑcutiētibꝰ et genas meas vellētibꝰ.faciē meā nō auerti ab icre
pantibꝰ et cōſpuentibꝰ in me ꝛc. Itē ad angarias opeꝝ. Mat.v. Quicūq̄ te anga/
riauerit ꝛc. Itē ad tribulatōes q̄ nobis infert caro noſtra. Iaco.i. Btūs vir q̄ ſuf
fert tēptatōem. Itē ad ↄtemptū mūdi.vt poſſit dicere filio ꝛ mrī pſ.lxviij. Propt
te ſuſtinui oppꝛobꝛiū. Itē ad egritudīes coꝛpales.vt dicat cū iob.vi.Quis det vt
veniat petitio mea.ꝛ qd̄ expecto tribuat mihi deꝰ.ꝛ q̄ cepit ipſe me ↄterat. Sol/
uat manū ſuā ꝛ ſuccidat me.ꝛ hec ſit ↄſolatio mea vt affligens me doloꝛe nō par/
cat.nec ↄtradicam ſermonibꝰ ſancti.
—Et honeſtus.] id ē bene ↄpoſitus .et gratiā huiꝰ honeſtatis petat ab ea cuiꝰ fructꝰ X
ſunt honoꝛis et honeſtatis.
verſus quintus — a Tꝫ verecūdꝰ.] Ut ſi ſeruitiū ſuū voluerit placere matri ꝛ filio.erubeſcat
facere.dicere.vel etiā cogitare.turpia.noxia.vel iniqua.
—Hilaris.] Ut ex hilaritate ſeruiat tā matri q̄ʒ filio .nō ex triſticia aut ex neceſſitate.
Quia ſicut dicit apl̄s.ij.ad Coꝝ.ix. Hilarē datoꝛē diligit deꝰ. Item eccl.xxxv.
In omni dato hilarē fac vultū tuū ꝛc.
—Zelans.] Ut nō ex timoꝛe ſeruiat.ſed potiꝰ ex amoꝛe.
—Studioſus.] i.ſollicitus in inq̄rēdo quomodo ei placeat cui ſe ꝓbauit.

Incipit ſeptima particula ſecūdi libri
in qua agitur de feſto eternitatis.ad qd̄ hō rediit ꝑ mariā et partū eius.

Situr quoniam de feſto eterni a

i tatis ad qd̄ hō rediit ꝑ mariā fecimꝰ mētiōnē ſup ꝑticl̄a q̄nta ca.xij.
qꝛ marie de oꝛe nr̄o demꝰ ſollēnizatōem. Ubi i ꝑncipio dictū ē. A lu
na ſignū diei feſti. Cuiꝰ autoꝛitatis plenariā expoſitōeʒ inuenies li
bꝛo.vij.titulo.iiij.qꝛ maria luna. Idcirco de feſto illo ſaltē pauca balbutiēdo dice
mus. Dicit aūt feſtū illō ↄuiuiū. Iſa.xxv. Faciet dñs exercituū oībꝰ ppl̄is i mō
te hoc ↄuiuiū pīguiū.ↄuiuiū vindemie.pinguiū medullatoꝝ.vindemie dſecate.]
Sic expone.
Faciet dñs exercituū oībꝰ ppl̄is.] i.electiſ ex oīni pplo. ſic dꝛ. Ad te oīs caro veiet.
i.aliq̄ ex oīni carne.Et h̄ ↄuiuiū ſignatū ē gen.xlv.vbi ioſeph q̄ chꝛiſtū ſignabat
omnibꝰ fratribꝰ ſuis ad eū ↄgregatiſ fecit conuiuiū.
In monte hoc.] i.in eccleſia triūphāte.d̄ quo mōte ꝓpter paucitatē aſcēdētiū dicit.
Quis aſcendet in montē dñi ꝛc.
Cōuiuiū pinguiū.] i.oīmode ſatietatiſ. Uñ pſ. Satiaboꝛ cū apparuerit glīa tua.

Cōuiuiū vindemie.] i.oīmode iocūditatis. Eccl.xxxi. Uinū in iocūditate creatū
ē ꝛc. Tūc eī iuſti inebabūt ab vbtate domꝰ dī.ꝛ toꝛrēte voluptatiſ ſue potabit eos.
Pinguiū medullatoꝝ.] i.iterioꝝ gaudioꝝ et exterioꝝ. Sicut duplex ē pīguedo.
De q̄ pſ. Sicut adipe.i.ſtola aīe.ꝛ pīguedine.i.ſtola coꝛpis repleat aīa mea. ꝛc.
Uindemie defecate.] i.iocūditatiſ puriſſime ſine fece triſticie.ſic vinū merū dꝛ vinū
ſine aq̄ vl̄ mixtura. Aliť. In pīguedie itellige plēitudinē. Uñ dictū ē iob.xxx B
vi. Requies mēſe tue erit plēa pīguedie. Jō oꝛabat dauid. Sicut adipe ꝛ pīguedie re
pleat aīa mea. In medulla q̄ intra oſſa abſcōdit.ſecuritatē. Uñ deut.xxxiij. Ha/
bitabit iſrl̄ ↄfidēter. In vindemia defecata.puritatē oīmode delectatōis ꝛ iocūdi/
tatis abſq̄ admixtione aliciꝰ ↄtrarij.
Itē Luc.xxij. tāgunť octo q̄ laudabile faciūt ↄuiuiū. Ubi dñs dicit diſcipul ſuis. E
Ego diſpono vobis ſic̄ diſpoſuit mihi pr̄ meꝰ regnū vt edatiſ ꝛ bibatis ſup men
ſam meā in regno meo.]
Primū. Nobilitas inuitatoꝛis. Ubi dicit Ego]
Secūdū. Oꝛdinata poſitio ferculoꝝ. Unde Diſpono]
Terciū. Honeſtas cōuiuaꝝ. Unde dicit Uobis] Apoſtol enim loquebať.
Quartū. Hilaritas vultus. Unde Sicut diſpoſuit mihi pr̄ meꝰ regnū.] Exēplū
quomodo pater recepit filiū ꝓdigū. Luce.xv.
Quintū. Autoꝛitas inuitantis. Unde Pater meus]
Sextū. Fecunditas mēſe. Unde Ut edatis et bibatis ſup mēſam meā.] Hoc nō
merent qui paupibꝰ inhoneſte miniſtrāt.
Septimū. Loci amenitas. Unde In regno] Exemplū de cōuiuio aſſueri.qd̄ fa/
ctū eſt in oꝛto nemoꝛibꝰ conſito. Heſter.i.
Octauū. Securitas. Unde dicit meo]

Gaudiū illō cena magna. c Onuiuiū iſtō erit cena illa magna quā fecit hō q̄dā] Lu.xiiij. i.deꝰ pr̄.qui cele/ D
ſtē iocūditatē vl̄ ſue diuinitatiſ fruitōeʒ electiſ ſuis ab eťno ꝑpauit. Deꝰ pr̄ dꝛ
hō ibi. Silr̄ ē regnū celoꝝ hoī regi q̄ fecit nuptiaſ filio ſuo. Hoī regi] deo prī.di
cit glo. Nō tm̄ ē hō.filiꝰ dꝛ hō ꝛ ē hō. Dicit aūt pr̄ hō duplici rōe. Pria ē ſilitudo
creatōis.qꝛ cū tota trinitas creauerit hoīem.dedit ei eſſe diuinū.ꝛ creauit ad ſili/
tudinē ſuā.vt hō iterioꝛ haberet vnitatē i eſſentia.ꝛ trinitatē i potētijs.ſic i deo ē eſ
ſentie vnitas.ꝛ trinitas ꝑſonaꝝ. Uñ pſ. Ego dixi dij eſtiſ. Sicut cū diabolꝰ ſupat
hoīeʒ.dicit hō. Mat.xiij. Inimicꝰ hō h̄ fecit.glo.diabolꝰ. Scd̄a rō ē vnio dile/
Augꝰ ctōis. Uñ ꝓpter dilectōeʒ quā hʒ deꝰ ad hoīeʒ.dꝛ pr̄ hō. Augꝰ. Amoꝛ eſt vnio amā
tis cū amato. Qui adheret deo vnꝰ ſpūs eſt. Lu.ij. Tuā ipiꝰ aīaʒ ꝑtrāſibit gladiꝰ.
Hoc dictū eſt ꝓpter iſtā vnionē. Uel dꝛ pr̄ hō.qꝛ benignꝰ.hūanꝰ ꝛ mīſicoꝛs. E
q̄ ꝓꝑa ſunt hoīs. Uel hō q̄dā] verbū caro factū.q̄ valde ampliata ē hec cena.
vt videlicʒ nō tm̄ habeamꝰ deū creatoꝛē vt angeli.ſʒ etiā frem q̄ ad naturā hūanā.
Quā videlicʒ naturā glīficatā videre.vnū erit d̄ ꝑcipuis delectabilibꝰ ꝑadiſi. Tūc
ei clareſcet geniti q̄ genitura fuit. Et bñ chꝛiſtꝰ dꝛ hō q̄dā.i.ſingularis. Hō.qꝛ vaʒ
d̄ vgīe carnē aſſumpſit. Singularis.qꝛ ſolꝰ deꝰ ꝛ hō. Quia ſolꝰ ſine pctō. Quia ſo
lus ſine leſione materne vginitatiſ ↄceptꝰ. Solꝰ ſine grauamie materni vētriſ poꝛta/
tꝰ. Solꝰ natꝰ ex vtō mr̄is abſq̄ doloꝛe parientiſ. Quia ſolꝰ moꝛte ſua genꝰ hūanū
rdimere. Solꝰ moꝛte ſua moꝛtē potuit occidere. Solꝰ ab inferis electos ſuos ab
ſtrahere. Solꝰ i ſepulcro coꝛruptōnem nō videre. Quia ſolꝰ inter moꝛtuos liber.
Solus ſemetipm̄ a moꝛtuis ſuſcitare. Solus virtute ꝓpria coꝛpaliter in celum
aſcēdere. Soli datū eſt a patre.ad patris dexterā reſidere.
Dicit aūt feſtū illō cena. Et eſt cena ꝓpe refectio veſptina circa finē diei. Et btītudo F
eterna plenarie dabit electiſ pꝰ iudiciū.qd̄ erit in fine mūdi. Iā enī guſtāt btī cenā
illā q̄ ad glīam aīe.ſed receptis coꝛpibꝰ in generali reſurrectōe.tūc plenarie in ter/
ra ſua duplicia poſſidebūt. Iſa.lxi. Duplicia] i.vtrāq̄ ſtolā.
Dicit etiā cena obſoniū.i.cibus cōtra ſomnū. Cibus videlicʒ delicatꝰ ꝛ delicioſus.q̄ G
a delicatis ſumit contra ſomnū.vt eſt panis vinū et fructꝰ. Somnꝰ eſt q̄es eter/
na.de qua dicit pſ.in ꝑſona beatoꝝ. In pace in idipm̄ doꝛmiam et requieſcam.

Hec somnū sine hāc pacē accepturi sunt: q̄ pane q̄ de celo descēdit refecti fuerint in p̄senti. q̄ mō sumit in sacramēto. ꝛ in illa cena sumet ineffabili mō. De q̄ pāe dr̄ Lu. xiiij. Btūs q̄ mādūcabit panē in regno dei. Ut videlicz satur ex pleō eruenet D
Uinū hui⁹ cene illō. de q̄ dr̄ Deut. xxxij. Sāguinē vue biberet meracissimū. Jsa. xxv. Uidemia defecata. vt sup̄. Uua christus. q̄ nata ē ex illa btīssima virg. i. gl̄iosa in gine. q̄ dicit Ecc̄i. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui ꝛc̄. Que scz vua p̄ssorata est in torculari crucꝭ. ꝛ inde eliquū mustū nostre redēptōis. de quo dr̄ christo. Calix m⁹ inebriās q̄ p̄clar⁹ est. Hō scz mustū vl̄ sanguinē vue meracissimū mō sumim⁹ i sacramēto. ꝛ tūc sumet ineffabili mō q̄n dicet p̄uiuis illis Cañ. v. Bibite et inebriamini carissimi.
Fructus hui⁹ cene fructus ille b̄ndict⁹ de quo dixit elizabeth Luc. i. v̄gini gl̄iose. I B̄ndict⁹ fructus vētris tui. Quere titulo suo. sup̄ li. i. ca. vij. Hic fruct⁹ mō emē dus ē p̄cio bonoꝝ opeꝝ. vt ibi cari⁹ ꝛ delicati⁹ comedat. Unde de aīa bona negociatrice tūc dicet. Date ei de fructu manuū suaꝝ. Prouer. in fine. Nec sol⁹ fruct⁹ vētris v̄ginal'. sed ꝛ fruct⁹ arboris triūphalis. i. crucꝭ. in q̄ christ⁹ triūphauit. De quo dicit Canti. vij. Ascēdā in palmā synodochice. i. in crucē. ꝛ app̄hēdam fructus ei⁹. Istud realiter deb3 dicere q̄libet iust⁹. Non enī gustabit hūc fructū i futuro. q̄ in palmā ascendēs. i. in crucē. ipm nō collegerit in p̄senti. Et nota q̄ quāto q̄s alti⁹ ascēdit i arborē palmā. cui⁹ fructus dactil⁹ est. tāto dulciores ꝛ maturiores inuenit dactilos. q̄a i sūmo cacumīe palme fruct⁹ dulcior ꝛ maturior inuenit. Ille ꝑo altius i palmā ascēdit. qui maiorē ꝛ diuturniorē penitētiā facit. ꝛ maiori tribulatōi p̄ dn̄o se exponit. ꝛ sic gloriosiorē coronā recepturus est in futuro. Jō dr̄ de h̄ fructu Jsaie. iiij. Erit fructus terre sublimis. Nec pōt haberi nisi ascenderis. De h̄ obsonio ꝛ h̄ fructu dic p̄s. Cū dederit dilectꝭ suis sōnū. Ecce hereditas dn̄i K filij merces fruct⁹ vētris. Quere titulo b̄ndict⁹ fruct⁹ vētris tui.
Uel fruct⁹ hui⁹ cene erit triplex ille fruct⁹ terre p̄missiōis. de q̄ legit Numeri. xiij. s. ficus vua ꝛ malogñatū. Per ficū designat dulcedo mentꝭ in ꝯtēplatōe diuinitatis. q̄ scz ꝯtemplatio cibus ꝛ pot⁹ est aīe. Uñ ad hoc designādū dicit de isrl̄itis. Exo. xxiiij. Uiderūt deū ac ꝯmederūt et biberūt. Per vuā designat gaudiū mentꝭ. quā inebriat caritas. in cognitōe illi⁹ caritatꝭ eximie q̄ fecit filiū dei incarnari. Per malogranatū. qd̄ m̄lta gña ꝯtinet sub vno cortice. designat letāciū vnitas animoꝝ. vbi vnusq̄sq₃ de bono alteri⁹ vt de suo gaudebit sine inuidia. ꝛ qd̄ in se nō recepit p̄miū. gaudebit in alio recepisse. Jdeo de sup̄na hierusalē dicit q̄ edificabat vt ciuitas p̄pter ciuiū vnitatē. cui⁹ participatio est in idip̄m. i. cōmunis. Et hoc designatū est in illa eccl̄ia p̄imitiua t̄pe aploꝝ. Uñ actuū. iiij. dr̄. O₃ multitudīs credētiū erat coꝛ vnū et anima vna. et q̄ illis oīa erāt ꝯmunia.
P Oꝛest etiam dici q̄ in hac cena duo fercula apponent. scz. mel et lac. Mel si- L gnat dulcedinē de cognitiōe diuinitatꝭ. quia mel descēdit ex aere siue roꝛe celesti. Lac gaudiū de cognitōe dn̄ice incarnatōis in virginē. quia lac de carne procedit. Et tunc clarescet geniti que genitura fuit. et quomō noster emanuel butirū3 et mel comedit. Jsa. vij. Istud inuenies infra. Ecce duplex dulcedo. scz lactis et mellis. Unde dictū est virgini Cantic. iiij. postq̄ ꝯcepat filiū dei. Mel et lac sub lingua tua. id ē deus et homo intra viscera tua. Et ideo p̄missa est filijs isrl̄ terra fluens lacte et melle. id ē veris christianis videntib₉ deū duplici oculo fidei et dilectionis. beatissima virgo.
In hac iterū cena. xij. fercula. que notant Geñ. xxvij. in benedictōne iacob: vbi dicit M ei ab ysaac. Det tibi de⁹ de roꝛe celi. et de pinguedine terre abundantiā frumēti vini ꝛ olei. et seruiāt tibi ppl'i. et adorent te tribus. Esto dn̄s fratrū tuorū. ꝛ incuruentur ante te filij matrꝭ tue. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹. ꝛ q̄ b̄ndixerit tibi benedictōnib₉ repleatur.
Ros refrigeriū et p̄tectio cōtra estū tribulationū. Unde p̄s. lxv. Trāsiuim⁹ p̄ ignē et aquā. ꝛ eduxisti nos in refrigeriū.
Pinguedo terre stabilitas ꝛ firmitas in bono. q2 inter elementa firmior est terra. q̄

---

incarnū stat. Eccl'iastes. i. Jtē. Qui fundasti terrā. i. ecclesiam.
Frumētū ois ꝯfect⁹ suppletio ꝛ amotio. Apoc. vij. Nō esurient neq₃ sitiēt ampli⁹. ꝛc̄.
Uinū obliuio oīm miseriaꝝ. Prouer. xxxi. Date siceram ꝛc̄. vsq₃ bibāt ꝛ obliuiscant egestatꝭ sue. ꝛ doloris sui nō recordent amplius. Jsa. lxv. Obliuioni tradite sunt angustie priores.
Oleū gaudiū ineffabile. Uñ p̄s. ciij. Et vt exhilaret faciem in oleo.
Obsequiū impēsum ab oīm creatura q̄ seruiet coꝝ volūtati. Uñ Seruiāt tibi ppl'i. Unde math. xxv. Euge serue bone ꝛ fidelis. vsq₃ sup̄ m̄lta te cōstituā.
Honoꝛ. Unde. Adorēt te trib₉. Sap. v. Ecce quomodo ꝯputati sunt inter filios dei. et inter sctōs sors illoꝝ. Item p̄s. viij. Gloria ꝛ honore coronasti eū.
Participatio oīm bonoꝝ. Unde. Esto dn̄s fratꝝ tuoꝝ. Nā sicut lucēte sole oēs participant lucē sine diminutōe ꝛ p̄iudicio alicui⁹. ita q̄lib₃ sctōꝝ p̄ticipabit gaudiū alteri⁹. Quod orat p̄s. Participē me fac de⁹ omniū timentiū te.
Dn̄ium seu dominiū. Uñ. Et incuruēnt ante te filij matris tue. p̄s. viij. Omnia subiecisti sub pedibus eius.
Uindicta inimicoꝝ. Unde. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹. p̄s. lvij. Letabitur iust⁹ cum viderit vindictā.
Remuneratio amicoꝝ ꝛ b̄nficioꝝ: Uñ. Et q̄ b̄ndixerit tibi b̄ndictōib₉ repleatur. Math. x. Qui potum dederit vni ex minimis istis. vsq₃ nō p̄det mercedem suam.
Cōiunctio christi ꝛ eccl'ie. q̄ notat in osculo ysaac. Quia sicut nulla est diuisio inter osculātes. sic nulla erit diuisio inter christū ꝛ ecclīam. De h̄ osculo dic̄ spōsa. Osculet me osculo oris sui. Hec sunt. xij. stelle in coroꝛa sponse. Apoca. xij. et. xij. benedictōes filioꝝ isrl̄. i. fideliū christianoꝝ. Geñ. penultimo. ꝛ deutero. penl.
Jtē hec sunt fercl'a q̄ p̄mittunt iob. v. vbi dicit ei. Btūs hō q̄ corripit a dn̄o. Increpatōem ḡ dn̄i ne reprobes. q2 ipe vulnerat et medet. p̄cutit ꝛ man⁹ ei⁹ sanabūt. In sex tribulatōib₉ liberabit te. et in septima nō tanget te malū. In fame eruet te de morte. et in bello de manu gladij. A flagello lingue abscōderis. ꝛ nō timebis calamitatē cū venerit. Hec iob. v. Dicit igit p̄io ipi iob. Btūs hō q̄ corripit a dn̄o. N
Greg. Gre. Dei misericordia agit. vt pena culpam sequit. ꝛ vis doloris sit causa salutis. Et q̄ btūs. ergo tu q̄ corripei si vis esse btūs: increpatōnem dn̄i ne reprobes. Et nota q̄ septem bona facit hec correptio. Adapta. O
Quia ipe vulnerat carnē ꝛ medet aīe. Ecc̄i. xxxi. Infirmitas grauis sobriā facit animā. Et medet vil̄ipitōe. vel gaudioꝝ infusione.
Percutit et man⁹ ei⁹ sanabūt. Quia p̄cussiones ei⁹ sunt sanatōes. Uñ dicit exod. xxxij: Ego occidā ꝛ egō viuere faciā. p̄cutiā ꝛ ego sanabo.
In sex tribulatōib₉. i. s. h⁹ mōi. libabit te. ꝛ i septīa. q̄ erit i iudicio. nō tāget te malū.
In fame. i. in corp̄ali inedia. eruet te de morte. p̄cti ꝛ gehēne. Morte induxit comestio illicita. ꝛ a morte eruit dn̄s in penuria cibi ꝛ potus.
Et i bello. ꝯtra tres hostes. de manu gladij. i. ꝯ potestate peccati. Eccl'i. xxi. Quasi romphea bis acuta omnis iniquitas.
A flagello lingue. maloꝝ. abscōderꝭ. glosa. liberaberꝭ. Uel lingue. i. sententie dn̄ice.
Et non timebis calamitatē cū veneris.
Seq̄t ibidē iob v. In vastitate ꝛ fame ridebis. ꝛ bestias terre nō formidabis. S3 cū P lapidib₉ regionū pactū tuū. ꝛ bestie terre pacifice erūt tibi. Et scies q̄ pacē habeat tabernaculū tuū. ꝛ visitās spēm tuā nō peccabis. Et scies q̄q₃ q̄m m̄ltiplex erit semē tuū. ꝛ p̄genies tua q̄si herba terre. Ingredieꝭ in abūdātia sepulcrū. sic infert aceru⁹ tritici i t̄pe suo. Hec iob. v. Hic enūerat bona q̄ sequūt verā patientiā.
Primū. In vastitate. gehenne. que impios vastabit extra. ꝛ fame. i. omnis boni defectu intra. glo. Sicut intus ꝛ extra deliq̄runt. sic intus et extra punient. Jsa. i fine. Ignis eoꝝ nō extinguet. et vermis coꝝ non moriet. Ignis exterius. vermis interi⁹. Ridebis. de impioꝝ p̄ditōne. Quia letabit iustus cum viderit vindictā. Prouerb. xi. In p̄ditione impioꝝ erit laudatio. Uel. Ridebis. gaudēs de p̄p̄ria salute in die nouissimo.

Secundū. Et beſtiā. gloſa. i. diabolū. terre. gloſa. q̄ terrenos comedit. nō formida bis. Ecce ſecuritas. Zacha. vltimo. Sedebit hieruſalē ſecura.

Tertiū. Sed cū lapidib° regionū. glo. ecclia. q̄ de omni regione tūc ꝯgregabit. tuū erit pactū tuū. firmū. ſtabile. ⁊ eternū. quia mutuo te ſicut ſe diligent.

Quartū. Et beſtie terre. i. demōes ⁊ mali hoīes. i. Chor. xv. Ad beſtias pugnaui ephesi. Pacifice erūt tibi. glo. Spūs nequā nō īpugnabūt te. Uel beſtie terre. id ē mot° carnis. q2 tūc caro nō ꝯcupiſcet aduerſus ſpūm. nec ecōuerſo. ſicut modo.

Quintū pax pectoris. Uñ ſequit. Et ſcies. q2 pacē habeat tabernaculum tuū. [illegible] hic. vbi eternitas. Tabernaculū tuū. i. corpus.

Sextū. Et viſitās ſpeciē tuā. i. teipm p ꝯſideratōes. nō peccabis. i. p̄ primū. tc. vł [illegible]. Uł ſpeciē tuā. i. primū. glo. Species nr̄a p̄xim° ē. i. q̄ viden° ad ſumme.

Septimū. Et ſcies quoq3 q̄ multiplex erit ſemē tuū. ſc3 ſpūali exēplo vł p̄dicatiōe.

Octauū. Et p̄genies tua. i. filij ſpūales q̄s ꝯuertiſti. vł bona opa q̄ feciſti. vt her bas terre. i. cū in māi nūero. ⁊ virētes p̄tute. Doctorū pt intelligi de p̄ñti. Unde ſeq̄t. Et tūc. i. abūdātia. p̄tutū. ingredieris ſepulcrū. cōtēplatiōis. ſicut īfert aceru° tritici. vbi eſt ꝯgregatio bonoꝝ operū. i. in tpe ſuo. ſp° lōgū exercitiū. q2 lya p̄cedit rachel.

Finit liber ſecundus

Incipit liber tercius de laudibus bea

te marie. habēs duas partes. Prima pars ꝯtinet. xxvij. dignitates ⁊ p̄uilegia car nis virginee. Scd̄a pars cōtinet. xij. p̄rogatiuas marie.

Incipit pars prima

Ante q̄ accedamus ad tractā

a das. xij. p̄rogatiuas ſpeciales bte p̄ginis. vidēdū ē de digni tatib° ⁊ priuilegijs p̄ginee carnis ei°. Et p̄mo notādū q̄ caro ſcd̄m quoſdā dicit a carēdo. q2 multiplex glorioſa carētia ſeu glo rioſus defectus fuit in carne ipſius.

Caro marie caruit

Peccato originali in ſctificatiōe. Uñ p̄s. Sctificauit tabernaculū ſuū altiſſim°. q̄n eā purgauit ab originali vt tota mūda naſceret. Tūc eni videt p̄ī ꝗs p̄cepiſſe ſpūi ſctō illō puer. xxv. Aufer rubiginē de argēto. ⁊ egredier vas puriſſimū. Tūc eni celeſtis aurifaber. i. ſpūſſctūs. q̄ ē oīm artifex. Sap. vij. totā rubiginē culpe originał abſtulit de argēto p̄ginee carnis. ⁊ tūc fuit ipa caro. argētū igne. ſpūſſcti. examinatū. pbatū terre. i. a terrenis ꝯtagiōe. ⁊ purgatū ſeptuplū. i. pfecte p graz ſeptifor mē. ⁊ h̄ totū vt egrederet vas corpis p̄ginei puriſſimū. ad recipiēdas grās ⁊ p̄tu tes. ⁊ ꝯdigna materia fieret. de q̄ de° p̄r glorioſū corp° aptaret vnigenito ſuo. Uñ fi li° p̄ri ad heb. x. c. Hoſtiā et oblatōez noluiſti. corp° aūt aptaſti mihi. i. aptum ⁊ idoneū dediſti mihi ppt q̄ttuor. Prīo. q2 ſine pctō. Exo. xij. Erit agn° abſq3 ma cula. Scd̄o. q2 mortale vt poſſ3 īmolari. Tercio. q2 punctū gratia. Uñ Plenū grā tie ⁊ p̄itatis. Sic ſacrificiū offerebat cū ſuis libamib°. Quarto. q2 vnitū deitati. et ideo fuit hoſtia ſufficiēs p genere hūano. De q̄ hoſtia dicit btūs Ber. Hec hoſtia ſicut ſola prodeſſe potuit. ſic ſola ſuffecit.

Vide Saabedram citatum in fronte operis

Bern̄.

Fomite ⁊ p̄uis motib° ī cariſmatū īfuſiōe. Uñ p̄s. Adiuuabit eā de° mane. i. ī p̄n B cipio vite ſue adhuc exiſtētē ī vtero m̄ris. diluculo. i. grāꝝ ortu tenebras originał expellēte. Uł diluculo. i. claritate grāꝝ adueniēte. q̄ tūc īfuſe ſūt ei. Tūc etiā p̄r ſi cut dr̄ oſee. xiij. adducit vētū vrētē. i. ſpūſſctm. q̄ in eo q̄ veni° ab eſtu ꝯcupiſcē tie virgineā carnē refrigerauit ⁊ fomitē extinxit. ſicut flat° vēti cādelā. in eo aūt q̄ vrēs humorē ebibit noxialē ⁊ terrā corpis exiccauit. Quere lib. xij. p̄ticła. v. ti. v. q̄ chriſt° vēt°. Q3 ſi forte poſt ſctificatōez remāſit ī ea fomes vł potētia ad peccādū.

ſanctitate ei° creſcēte iugiter. fomes ille ſeu potētia iugiter decreſcebat. donec ſup ueniēte ſpūſancto in eā. ⁊ p̄tute altiſſimi ei obumbrāte. extinct° eſt vſq3q̄q3. Ad qd̄ īmmediatū q̄ſi de illa loq̄ns dicit dn̄s ad iob. xxxviij. Nunq̄d tenuiſti ꝯcutiēs extre ma terre. ⁊ excuſſiſti impios ex ea. i. motus p̄uos. Quaſi diceret. Nō tu h̄ feciſti. ſ3 ego. Extrema hui° terre pn̄t dici ꝯceptio carnalis. et mors corpalis. A primo ex tremo excuſſit vt dictū eſt fomitē ⁊ motus p̄uos in ſctificatōe. ab vltimo extremo excuſſit putrefactōez p̄mē ⁊ pulverē in reſuſcitatōe. Autoritates q̄re paulo infra.

Omni defectu q̄ eſſ3 ad culpā in grē adimpletiōe. Ideo dictū ē ei. Aue grā plēa do C min° tecū. Quia in ſe recepat totū grē fontē. Quomodo eni cū tota grē plenitudo deſcēdiſſet in eā. vacuū aliq̄d reliq̄ſſet in ea. quo culpa poſſet admitti. Quere ſup libro. i. titulo grā plena. Magiſter richard° de ſctō vic. Superueniēte ſpūſctō ī ma riā. et obumbrāte ei p̄tute altiſſimi. illō ſolū remāſit in ea qd̄ erat ad penā. illō po tū receſſit qd̄ erat ad culpā. Uicioſitas oīno receſſit. penalitas remāſit. Carnali tas oīno tollebat. calamitas nō amouebat. Hec ⁊ alia m̄lta quere libro. iiij. titu lo. xxvij. de ſanctitate marie.

Mgr̄ ri chard° d̄ ſctō vict.

Aduerſus ſpiritū ſuū omni rebelliōe. Quia nec caro. ei° ꝯcupiuit aduerſus ſpm̄. nec ſpūs aduerſus carnē. Ipa eni fuit archa noe in qua oīa aīalia pacifica. Dixerat ei dn̄s in ſanctificatōe vel in ſuo ingreſſu. Pax huic domui. Matth. x.

Omnimoda vacuitate. ex dei coniūctione. Uñ cum dixiſſet ei angel°. aue grā plena. D quaſi exponēs vnde h̄. ſtatim ſubiūxit. dn̄s tecū. qui tam carni q̄ anime matris ſue fuit oīa in omib°. i. ſufficiētia omniū. Nā ſufficiētia tā marie q̄ noſtra ex dō eſt. ij. ad Chor. iij. Tunc eni veriſſime potuit dicere de ſapiētia. que eſt fili° dei. Uene runt mihi omnia bona pariter cū illa ⁊c̄. Sapie. vij.

Sterilitatis opprobrio in ſpūſſcti ſupuentōe. Qui ad h̄ venit in eā. vt de ipa carne q̄ndam porciūculā ſepararet. ſeparatā ampli° reliqua emūdaret. pfectiſſime mūdatā in corpus formaret. qd̄ dei fili° aſſumeret. Ideo de ſpūſctō dr̄ maria cōcepiſſe. et pt dicere filius ſpūiſctō illud iob. x. Pelle ⁊ carnib° veſtiſti me ⁊c̄. Nihilomin° tn̄ tota btā trinitas opata ē filij īcarnatōez. Nā īſepabilia ſūt opa trinitatis ad extra.

Caro ma rie caruit

Uirili actactu. qui nō ſequebat ex deſpōſatōe. Unde de maria ſpecialiter intelligit E illud ſap. iij. Felix ſterilis ⁊ incoinq̄nata q̄ neſciuit thoꝝ in delicto ⁊c̄. Origenes. Felix vmbilic° caſtitatis. quē amplexus nō tetigit maritalis. In nuptijs eni io ſeph et marie defuit vinū carnalis delectatōnis. De quo vino dicit prouerb. xx. Luxurioſa res vinū ⁊c̄. Caro enim eius fuit terra illa p quā nō ambulauit vir. i. maritus ſuus ioſeph. Hiere. ij.

Origeñ.

Pruritu et inquinamēto in impgnatōe. q2 virtus altiſſimi obumbrauit ei. Alie eni m̄lieres cōcipiūt in calore et ſordib°. ſed hec in refrigerio ⁊ omnimoda puritate. Fu it enim ei fili° dei in ſua cōceptōe. firmamētū virtutis. quia cōcepit cum integri tate. regimen ardoris. nā obumbrāte ei virtute altiſſimi extīct° ē oīno in ea ignis ꝯcupiſcētie. imo ⁊ ipi cineres. i. fomes peccati. cōſopiti ſunt. vt null° in ea de cete ro poſſet excitari pruritus.

Fractura virginał ſignaculi. ꝯcipiens abſq3 deflorātōe. Unde ezechieł. xliiij. Por F ta hec clauſa erit et nō aperiet. et vir non trāſibit per eā. q2 dn̄s deus iſrael ingreſ ſus eſt per eā. eritq3 clauſa pricipi. id ē ad honorē principis. ſc3 chriſti. Et hoc eſt quod dicit btūs anſelmus ſup illud luce. x. Intrauit ieſus in quoddā caſtellū ⁊c̄. Ieſus naq3 ſaluat. non violat. cōfracta ſolidat. nō cōfringit ſolida. ſcd̄m nomē ei° ita et opus eius. Non eni concepit more ceterarū mulierū. ſed p fidez eorū que ei dicebant ab angelo. Unde dixit ei elizabeth Luc. i. Beata que crediditi. quoniā pficient ea que dicta ſunt tibi a dn̄o. Et ita cōcepit p aurē. q2 fides ex auditu. Ad rom̄. x. Et h̄ eſt qd̄ ipa dic̄ Canti. v. Dilect° me°. i. deus pater. miſit. ſ. me. ma nū ſuā. i. filiū ſuū. p foramē. ſc3 auris mee ⁊c̄.

Anſelm°

Omni grauamine in portatōe. Unde dictū erat ei. Uirtus altiſſimi obūbrabit tibi. G Qd̄ ſic exponit. Umbrā tibi faciet in te fomitē penit° extīguēdo. Nā tunc fuit ei fili° vmbraculū meridianū. Eccl. xxxiiij. Alij ſic. Obumbrabit tibi. i. vmbrā in te

accipiet.hoc eſt carnē leuē ꝛ a pctō īmunē. Peccatū enī ponꝺ⁹ eſt. Nubes ēt figu
rā habȝ corporis.ſȝ nō corruptōeȝ vel pōderoſitatē. Caro ēt ſaluatoris fuit illa nubes
leuis ſup quā dñs aſcendit in ſua incarnatōe. Iſa.xix.que ſolē lucꝭ eterne tegebat
infirmis nobis.ēt lippiētibꝫ oculis mortaliū tēperabat.

Omni moleſtia ꝛ dolore in parturitōe. Vñ canit eccl'ia in natali. Neſciēs mr̄ ꝟgo
virū pepit ſine dolore ꝛc̄. Iſa.lxvi. Anteq̄ꝫ parturiret pepit.q̄s audiuit vnq̄ꝫ tale
Bern. ꝛc̄. Btūs ber. Quid mirū ſi dolorē nō intulit matri.q̄ tollere veniebat dolores to/
tius hui⁹ mūdi. Quere infra q̄rto ꝑuilegio eius.

Bern. Omni pctō toti⁹ vite ꝑlenꝫ cōſūmatōe. Btūs bern. Decuit nimirū reginā ꝟginuȝ D
ſingularis ꝑuilegio ſcītatis abſq̄ꝫ omni pctō ducere vitā.que dū pcti ꝛ mortꝫ pa/
reret pemptorē.mun⁹ iuſticie ꝛ ſcītatis oībꝫ obtineret. Erat enī electa vt ſol. Cāt.
vi.quē nec ignis ꝯburit.nec aq̄ emollit.nec gladius ſcindit.nec fetor corrūpit.nec
vitrū obſiſtit.ꝛ ita eſt incorruptibil'. Erat etiā ſic vitrū.qꝺ illuminatū a ſole nō reci/
pit nubilū. Quere mlta alia ſeptimo ꝑuilegio ei⁹. Propter h̄ etiā ter dicit' porta
clauſa. Ezech.xliiij.q2 clauſa fuit ſp̄ pctō cogitatōis.pctō locutōis.pctō opatōis.
Et hoc eſt qꝺ ſub appellatōe ciuitatꝫ hierl'm dicit' de ea apoc.xxi.[Nō intrabit ī
eā aliq̄d coinq̄natū.[p ꝯſenſū in cogitatōe.[ꝛ faciēs abominatōeȝ.[i opatōe.[ꝛ mē
daciū.[i locutōe. Et ſic pȝ q̄ nec peccauit cogitādo.nec loq̄ndo.nec opando. Nec
corruptōe ſui qꝺ eſt coinq̄natio.nec ꝯtēptu dei qꝺ eſt abominatio.nec deceptōe p/
ximi.ſ.mēdacio. Propter h̄ etiā dr̄ de porta q̄ erit clauſa ꝑncipi.[i.pctō.qꝺ re/
gnat et principat' in multis. Cōtra qꝺ dicit' ad Ro.vi. Nō regnet peccatū ī veſtro
mortali corpe.vt obediatis ꝯcupiſcētijs eius.

Mortis nexibus in reſolutōe.h̄ eſt putredie.ꝟme.ꝛ pulueriȝatōne.om̄ino īmunis I
ab illa maledictōe.q̄ dictū fuerat ade geñ.iij. Puluis es.ꝛ in puluerē reuerterꝫ. Et
ppter h̄ compat' cedro.que nec putreſcit.nec ꝟmeſcit.nec ardeſcit.p ignem enī fiūt
cineres qui ſunt puluis.

Aug⁹ De putrefactōe. Aug⁹. Credimus q̄ nunq̄ꝫ caro cōputruerit in terrꝫ.cui⁹ pars glo/
rificata eſt in celis.

Magi/ſter adā De verme. Magiſter adam. Si cū chriſto pars eſt.quedā pars cū verme.iā nō cre
dam q̄ ſit plena gratia.

Aug⁹ De incineratōe vel pulueriȝatōe. Aug⁹. Integritatē virginei corporis merito ſecuta ē
incorruptibilitas.nō vlla reſolutio putrefactōis.

Caro marie fuit K

Ab originali ꝑfecte mūdata.qñ in vtero ſanctificabatur.vt ſupra.

Multiplici gratia ditata.qñ mane diluculo a dño iuuabat'.vt ſupra.

Excellēter decorata.qñ virtutibꝫ ornabat'. Fuit enī vas auri ſolidū.ornatū omni la/
pide pcioſo. Ecci.l. Fuit vas aureū regi regū ꝯueniēs.q2 aurū regibꝫ ꝯuenit.lapi
des pcioſi ꝑuilegia ſupi⁹ aſſignata.ꝛ inferi⁹ aſſignāda. Propt' h̄ dic̄ de ea Neemi
as.vi.in pſona pr̄is vel ſpūſſancti. Grande op⁹ ego facio. Exoꝺ.viij.[Digit⁹ dei
eſt hic.[i.opus ſpūſſancti.iij. Regū.x. Non eſt factū tale opus ī vniuerſis regnis.
Libro.x.titulo.xiij.de vaſe.q̄re de lapidibꝫ pcioſis.

Per ignē ſpūſſancti mltiplicit' colata.qñ ſcītas illi⁹ ſp ampliabat'. De hac ampli
Mgr̄ ri/chard⁹ ꝺ ſctō vict. atōe dicit mgr̄ rich.de ſctō vic. Nō nouit ſpūſſctūs virginē corrūpe.ſed ſanctifica
re.neſcit ſpūſſanct⁹ mundiciā virginis minuere ſȝ augere.neſcit fedare ſed fecūda
re.neſcit vilificare ſed glorificare. Ecce ampliatio ſanctitatis.

Mirifice ſublimata.qñ virginitati ppetue dedicabat'. Iſaie.xxxv. Gloria libani data L
eſt ei.qñ.ſ.inſpiratū eſt cordi ei⁹ deſideriū ppetue virginitatꝫ.et ꝑma vouit virgi/
nitatē.q̄ figurat' in libano.q̄ interpretatur cādor vel candidatio.

Ad fructū habilitata.qñ fonte grāꝝ rigabat' Vñ geñ.ij. Nō nō erat q̄ opar' terrā.
id ē carnē virgineā.[Sed fons aſcēdebat de terra irrigās ꝛc̄.] Quere li.iiij.titulo
xiij.ꝺ cōceptu virginis.in fine capituli. Itē qñ fili⁹ dei deſcēdebat in eā ſic ſtillici
dia ſtillātia ſup terrā. Et qñ pluebat ſup terrā abſq̄ꝫ hoie ī deſerto. Iob.xxxviij.

Aug⁹ Auſtro flante fecūdata. Nā ꝯceptū ei⁹ grā opabat'. Vñ Aug⁹. Filiū dei nō mater

ꝯcupiſcētia ſed mater grā de ꝟgine generauit. Videt' enī fili⁹ dixiſſe ſpūſctō ī ſua
ꝯceptōe. Veni auſter.pfla ortū meū ꝛc̄. Canti.iiij.

Itē ca/ro ma/rie fuit Soli deo ꝯſuata.qñ nec viꝝ ſciebat.nec a viro ſciebat'. De ꝑma dixit Lu.i. Virū M
nō cognoſco. De ſcꝺo Mat.i. Accepit ioſeph mariā ꝯiugē ſuā.et nō ꝯgſcebat eā
ꝛc̄. Quere expoſitōem lib.xi.titulo.vi.q̄ maria ſpōſa. Propt' h̄ de porta clauſa dr̄
Eze.xliiij. Vir n̄ trāſibit p eā.qñ dñs de⁹ iſrl' ingreſſus eſt p eā.eritq̄ꝫ clauſa pncipi

Digniſſime nobilitata.qñ naturali vniōe chriſto copulabat'. Eſt enī vnio natural'
arboris ad fructū.matris ad filiū. Ipa enī fuit arbor.chriſt⁹ fruct⁹.ipa mater et
ipe fili⁹. De q̄drupli vniōe inter mariā ꝛ diuinā ſapientiā.q̄re libro.i.ca.v.titu/
lo dñs tecū. Et h̄ eſt qꝺ dicit' ezech.xvij.[Aq̄la grandis.[i.filius dei.[magnaꝝ ala/
rū.[i.magne ſapiētie ꝛ potētie.[venit ad libanū.[i.ad candorē mūdicie virginal'.
Damaſce/nus ꝛ tulit medullā cedri.[i.q̄ndam portōeȝ puriſſimoꝝ ſanguinū.ſm̄ damaſcenum.
vel puriſſime carnis eius.

Precioſiſſimis theſauris ditata.qñ chriſto implebat'. In ipo enī ſunt oēs theſauri N
ſapiētie ꝛ ſciētie abſcōditi. Col'.ij. Et ipe dicit hiere.xxiij.[Celū ꝛ terrā ego īpleo.
Celū.[i.aīam.[et terrā.[i.corpus marie. Propter h̄ appellat' ipa terra euilath in q̄
naſcit' aurū optimū Geñ.ij. Ipa enī fuit ager ille de q̄ dixerūt ad hiſmael illi decē
viri Hiere.xli. Noli occidere nos.q2 habem⁹ theſauros ī agro.frumēti.ꝛ ordei.ꝛ
olei.ꝛ mellis. Hi theſauri chriſtū ſignificāt.q̄ fuit frumētū in natiuitate. Ordeū ī
vite aſpitate. Oleū in paſſiōe.qñ petra q̄ chriſt⁹ eſt fundebat riuos olei eccl'ie ſue.
ſicut ipa dicit de eo p iob.xxix. Fuit etiā mel in reſurrectōe.

Quodāmodo deificata.qñ a dei filio inhabitabat'. Nā ſicut chriſt⁹ portōem illius
aſſumēs in ea infirmat⁹ eſt vſq̄ꝫ quaq̄ꝫ.ſic ꝛ caro ꝟginea diuinū q̄d nobꝫ ineffabile
ꝛ humanū excedēs intellectū.ex diuia oīpotētia mutauit.

Ambro. Mēſa chriſto ꝑpata.q̄ ex ea ꝛ in ea paſcebat'. Ex ea. Vñ ambroſius. Pauitq̄ꝫ la/ O
cte paſt⁹ ē. In ea. Vñ Cāti.ij.[Qui paſcit' inter lilia.[i.int' man⁹ marie ſic̄ expo/
Bern. nit ber. De hac mēſa videt' pater dixiſſe filio eccī.xxix.[Trāſi hoſpes ꝛ orna men
ſam ꝛc̄. Trāſi.[de ſinu meo in vteꝝ marie.[ꝛ orna mēſam.[iſtā. Mēſa ꝟgitas q̄ ſi/
gnatur in lilijs.ī qbꝫ chriſt⁹ paſt⁹ ē.quā ornauit fecūditas ꝛ mirabilit' decorauit.

Circa materiā iſtā bonū ſtudere cū diligē tia mag̃ Filij dei ſeruitio ex toto mācipata.qñ q̄lib'et ei⁹ mēbꝝ chriſto famulabat'. Pedes
ſupportādo. Crura ꝛ tibie ſuſtinēdo. Vēter baiulādo. Mamille lactādo. Man⁹
nutriēdo. Vlne amplexādo. Labra arridēdo. Os oſculādo. Ligua colloq̄ndo.
Nares odorādo. Aures auſcultādo. Oculi cernendo. Caput adorādo. Vñ cantil' Am/bro.
in purificatōe. Virgo poſt partū quē genuit adorauit.ꝛ hmōi. Idē dic̄ ambroſi⁹.
Redemptōnem mūdi opata.qñ portio ipi⁹ a dei filio aſſumpta ī cruce īmolabat'.et P
iſta porcio p peccatꝫ toti⁹ mūdi fuit hoſtia ſufficiēs.nō tñ efficiēs. Btūs bern. lo/
q̄ns de chriſto crucifixo. Hec hoſtia ſicut ſola pdeſſe potuit. ſic ſola ſuffecit. Verū
tamē de q̄buſdā dicit pē.q̄ cōfidūt in ꝟtute ſua.et in mltitudine diuitiaꝝ ſuarum
Bern. gliant'.[Frater.[i.chriſt⁹.[nō redimit ꝛc̄.] Ratōe hui⁹ redēptōis dic̄ btūs ber. de
carne marie ꝟginea. O diues ī oēs et ſup oēs maria.de cui⁹ ſubſtātia pars aſſum
pta toti⁹ mūdi ſuffecit ſoluere debita. Grādis in vſus ꝑpos remāſit diuitiaꝝ co/
pia.quaꝝ aſſumptio redimere ꝛ reſtaurare potuit vniuerſa. Nec ſolū tūc opata
eſt illa caro ſalutē mūdi vel redēptiōꝫ.ſȝ ꝛ q̄tidie opat'.q2 carne eius ꝛ ſanguie paſci
mur ꝛ potamur in filij ſacramēto.q2 caro matrꝫ ꝛ filij vna caro. Vñ geñ.ij. Erūt
duo in carne vna. Et iō cū filio pt ipa dicere illꝺ Iob.vi. Caro mea ꝟe eſt cibꝫ et
ſanguis me⁹ vere eſt pot⁹ ꝛc̄. Et forte ppter h̄ dicit. Qui edūt me adhuc eſurient.
ꝛ q̄ bibent me adhuc ſitient.

Caro marie beata

Corpaliter. Quia ꝯcepit ſine corruptōe. Geñ.ij. Homo nō erat q̄ oparet' terram.

Spiritualiter. Quia cū filio dei ſuſcepit oia cariſmata ſpūſſancti.

Tēporaliter. Quia a ꝑncipio mūdi fuit figurata in limo.de q̄ fact⁹ eſt ꝑm⁹ hō. et ī
illa luce ꝑmaria de q̄ factū eſſe corpus ſolis a q̄buſdā aſſerit'.

Eternaliter. Quia ſup oēs celos ī throno glie ad dexterā filij credit' exaltata.

Secūda pars libri tercii continens xij. ſpeciales prerogatiuas marie.

Prefatio

Apoca .xii. Signū magnū apparu

a it in celo. mulier amicta ſole. ꝛ luna ſub pedibꝰ eiꝰ. et in capite eiꝰ corō
Bern. na ſtellarū .xij. Bt̄us Bern. ſtellas iſtas in corona marie q̄ ꝑ iſtā mulie
rē deſignat̄. interpretatur .xij. prerogatiuas in virgine. ꝓpter q̄s etiā dicit̄
grā plena. ſcꝫ q̄tuor prerogatiuas celi. q̄tuor carnis. q̄tuor cordis. Fulſerūt enim
in ea tanq̄ ſtelle de celo p̄clara generatio. ſ. de ſemīe abrahe. de tribu iuda. de ſtirpe
dauid. Itē angelica ſalutatio. Sp̄uſſancti ſupuētio. Filij dei inenarrabil̄ conce
ptio. Prerogatiue carnis ſunt. Q, fuit ṽginitatis p̄micera. Q, facta eſt ſine cor
ruptiōe fecūda. Sine grauamine grauida. Sine dolore puerpa. Prerogatiue mētis fu
erūt. Māſuetudo pudoris. Deuotio hūilitatis. Magnanimitas credulitatis. Mar
tiriū cordis. Itē prerogatiue marie poſſunt referri ad q̄tuor cardiales. q̄s ſingu
les fuerunt eminuiſſe tripliciter in ea. Habuit enī et tēpantia. Pudiciciā carnis.
Modeſtiā ſmōis. Hūilitatē cordis. Habuit et prudentia. Q, ſiluit turbata. Q,
intellexit audita. Q, reſpondit ad ꝓpoſita. Habuit et iuſticia. Q, morē geſſit du
ris corde in ſua deſpōſatōe. In filij circūciſiōe. In legali purificatōe. Itē q̄ ꝯpaſ
ſionē erubeſcētibꝰ miſtris exhibuit. vino i nuptijs deficiēte. Itē q̄ ꝯmunionē ſan
ctis exhibuit. cū mulieribꝰ ꝛ diſcipul̄ pſeuerās in orōe. Habuit et fortitudine per
magnanimitatē. Q, ṽginitatis ꝓpoſitū aſſumpſit. Q, aſſumptū tenuit. Q, rei tā
īmēſe fidē adhibuit. Nos vo q̄tuor prerogatiuas q̄s btūs ber. carnis appellat.
oībꝰ marie prerogatiuis ꝓponētes. de octo reliquis mediāte grā virginis alio ordi
ne diſſeremus.

Bern. p Rima igit̄ marie prerogatiua ſm btm̄ ber. ē. q̄ ipſa fuit virginitatis p̄miceria. A
Bartho Bartholomeꝰ enī apl's dicit manifeſte. q̄ p̄ma vouit ṽginitatē. Et iō p̄ma.
lomeus qꝛ ante eā nulla. Nec timuit maledictū illō qd̄ erat ſcptū exod. xxiij. et deuter. vij.
apl's vbi ꝑ bn̄dictōe dicit̄ obedientī. Nō erit apud te ſterilis vtriuſqꝫ ſexꝰ. Unde a ꝯtrīs
ſterilitas ꝑ maledictōe reputabat̄ in lege. Erat enī tpe legis opprobrioſa ṽginitas
ꝓpter adiūctū .i. ſterilitatē. Un̄ filia iepte fleuit virginitatē ſuā. Judicū. xi. Et erat
maledictio iſta opprobrij. Nā opprobriū et vilitas erat mlieri ſterilitas ſua. Un̄
dicit elizabeth ꝯcepto iohāne Lu. i. Sic fecit mihi dn̄s in diebꝰ q̄bꝰ reſpexit au
ferre opprobriū meū inter homies. Sil̄r dicit rachel nato ioſeph Gen̄. xxx. Sed
hāc maledictōem. hāc ſterilitatē. hoc opprobriū. hūc ꝯtemptū. ꝯtēpſit maria. vt
deo offerret gratiſſimū ſacrificiū virginitatis abſqꝫ omī hūano p̄cepto. ꝯſilio. ꝛ exē
Bern. plo. ſola inſpiratōe ſpūſſancti. ſicut dicit btūs bern̄. Ratōe aūt huiꝰ voti appellat̄
ipſa virgo virginū. q̄ſi virginitatis ſignifera ꝛ exēplar. Sed qꝛ dn̄s dixerat. i. Regū B
ij. Quicūqꝫ honorificauerit me glīficabo eū. Nec poterat eſſe mēdax. fecit qd̄ pmi
ſerat. et glīficauit honorificātē ſe. Et ne ex oblatōe virginitatis remaneret in oppro
brio ſterilitatis. ſicut ipſa nouū fecerat in terra vouēdo ṽginitatē. et ſic in ipſa nouū
fecit ſup terrā. qd̄ nouū tota terra. qd̄ nouū totꝰ nō capit orbis. Hiere. xxxi. Crea
uit dn̄s nouū ſup terrā. femīa circūdabit virū. Hoc totū habes expoſitū lib. iiij.
titulo. xiij. de glīoſo ꝯceptu virgīs. Et qꝛ ꝑ amore virginitatis maledictū ſterilita
tis ꝯtēpſit. ſūma bn̄dictōe remunerata eſt in ꝯceptu ſaluatoris. dicētibꝰ illi angelo
et elizabeth Lu. i. Bn̄dicta tu in mlieribꝰ. vl̄ inter mlieres. Et ꝑ illa maledictōne
de qua nō curauit. tā ineffabiliter meruit bn̄dici. Illis enī q̄ maledicta hominum
nō reputāt ꝓpter deū. retribuit ipſe bn̄dictōnē ꝑ maledictōne. Matth. v. Beati eſtis
cum maledixerint vobis homines. In p̄s. de amatoribꝰ mūdi. Maledicent illi
Origen̄. id ē iuſto. et tu dn̄e benedices. Origenes. Qui bn̄ agit ꝛ iniuſte maledicit̄. pre
miū illi ꝑ maledicto reddet̄.

Mgr̄ hu go d. ſctō victore. Magiſter Hugo de ſctō victore. Notandū q̄ p̄mo qn̄ factus ē mūdus. ꝑ creatorē C
benedicta eſt fecūditas. gene. i. vt mltiplicarent̄ hoīes. Poſtea qn̄ ab vno pplo tm̄
agnitus eſt deꝰ ꝑ legē. maledicta ē ſterilitas vt mltiplicarent̄ fideles. Poſtremo qn̄
inſtabat tpus in q̄ nūc ab oībꝰ gentibꝰ deꝰ colit̄. bn̄dicta eſt virginitas. vt ad vitā
celibem a carnis opa dicti, ꝓuocent̄. Nec fecūditatē carnis meritū. nec ſterilitatē
dicimꝰ eſſe culpā. nec ꝑ multitudinē filiorū. ſed ꝑ merita virtutū antiq̄ vl̄ moderni
dn̄o placuerūt. Nec ideo ſterilitatē carnis maledictā i lege. vt eā dānabilē lex oſtē
deret apud deū. q̄npotiꝰ vt eo tpe qn̄ ſucceſſio generis in mltitudine filiorū q̄rebat
tur. eā apud hoīes infructuoſam ꝛ ob h̄ qōāmodo inhonoratā demōſtraret. Nō ḡ
culpāda eſt virgo maria nec accuſanda de ꝯtēptu legis in q̄ ſterilitas maledicitur.
imo ſola ſingularit̄ laudanda q̄ p̄ma legis vba nō carnaliter ſapiēda ꝯſiderās ele
git abiectio plebis in terra fieri ꝛ opprobriū hoīm. vt ꝑ mūdiciā integritatis i celo
fieret ſocia āgelorꝫ. Et pulcre p̄ma inter femīas ꝑ amore caſtitatis maledictū legis
ī carne ſua ſuſtinuit. q̄ illū ex carne ſua paritura erat. q̄ ipſe in carne ſua ad Gal. iij.
maledictū legis ꝑ nobꝫ ſuſcipiēs nos a maledicto legis liberauit. Un̄ merito ei ſoli
datū eſt. vt filiū dei pareret ꝛ ṽgo ꝑmaneret. vt qꝛ p̄ma fecūditati carnis virgini
tatē p̄tulit. nūc ꝛ fecūda ſit in carne. et integra in virginitate. Si aūt q̄rat̄. quare D
poſt votū ṽginitatis maria virū habere ꝯſēſit. cū ꝓpoſitū virginitatis nūq̄ mutaue
rit. nec in carnalē ꝯſenſerit copulā. poteſt ſic reſponderi. Quia ꝓpter h̄ virū habere
ꝯſenſit. vt celaret̄ ꝓpoſitū eius. approbāte hocipſm ioſeph ꝛ idē ꝓponēte. Aut ſi for
te huiꝰ ꝓpoſiti nō erat ꝯſciꝰ ioſeph. q̄ fieri potuit. parētibꝰ ſuis nuptias ei impe
rātibꝰ inobediēs eſſe timuit. ꝛ ob h̄ viro nubere ꝯſenſit. ſpeciali ꝑ ſpiritūſanctū q̄
eā a p̄ncipio caſtitatis amore accēderat fiducia ꝯfirmata. ꝛ ſpe quā in deū habebat
nō dubia. q̄ eam diuīa miſericordia ita cuſtodiret. vt poſſet et voluntati parētū in
matrimonio cōtrahēdo obediētiā exhibere. ꝛ tn̄ nihil in mrimonio eodē impedi
mēti inuētura eſſet ꝑ q̄ votū virgītatis frāgere cogeret̄. Suſcepit ḡ cōiugiū. ſꝫ non
mutauit virginitatis ꝓpoſitū. Et qꝛ caſtitatē dilexit. ꝛ obediētiā tenuit. inuēta eſt i E
ea ꝛ ſine detrimēto virgītatis coiugal̄ ſanctitas. et ſine opprobrio ſterilitatis fecū
da ṽginitas. Sic ꝛ btūs abrahā fidei ꝛ obediētie forma ꝛ exēplū. filiū quē accepe
rat ex ſara in repromiſſiōe q̄ in eo bn̄diceret̄ ſemē eius. imolare dn̄o ſine mora vo
luit. ſciēs q̄ ꝛ ſi ſm humanā rōem ꝑmiſſiōi ꝯtraria dei iuſſio videret̄. tn̄ qꝛ deo ni
hil eſt impoſſibile. cū obediētia iuſſiōis poſſet impleri ꝑmiſſio. Sicqꝫ factū ē. vt ꝛ
deuotio obediētie q̄ deo iubenti parere nō diſtulit inueniret meritū. ꝛ fides qua dn̄o
ꝑmittēti credidit ꝑmiſſiōis fidelis ꝯſeq̄ret̄ effectū. Ita etiā hic fieri potuit. vt btā
maria deo ꝯmēdans omne deſideriū ſuū. tantā in ipo fiduciā habuerit. vt indubi
tāter crederet ꝛ parētibꝰ ſe debitā obediētiā poſſe exhibere. ꝛ votū caſtitatis cuiꝰ ſo
lus ipſe ꝯſciꝰ erat quēadmodū vellet eo patrocināte inuiolatū ꝯſuare. Sꝫ ſiue ita
ſiue ita factū ſit. nos q̄dem nullatenꝰ ambigere debemꝰ btām mariā certa ac rōna
bili cauſa poſt votū ꝯſuāde virginitatis ꝓpoſitūqꝫ ꝯtinētie. ꝯiugij ſacramētū ſuſce
piſſe. et tn̄ virginitatis ꝓpoſitū nō mutaſſe. Pariter nomē ſumpſiſſe cōiugis. ꝛ ꝑſeue
rāter votū tenuiſſe integritatis. Itē votū ꝑpetue ṽginitatis ſe feciſſe innuebat ma F
ria reſpōdēs āgelo filiū nūcianti. Quō fiet iſtud quoniā virū nō cognoſco. Iſtō
quomodo nō eſt dubitatōis. ſed āmiratōis. vt ſit ſenſus. Quomodo fiet iſtō q̄niā
Beda virū nō cognoſco. i. admirabili mō fiet. et vere admirabili. qꝛ virū nō cogſco. Be
da. Quomodo inq̄t fieri p̄t vt ꝯcipiā pariāqꝫ filiū. que i caſtimonia virginitatis vitā
ꝯſūmare diſpoſui. Quaſi diceret. Propoſitū habeo virū nō cognoſcere. ꝓpoſitūꝫ
habeo virginitatis decus vſqꝫ i finē inuiolatū cuſtodire. Quomodo ſi dixerit q̄s.
vinum nō bibo. non poſſum calicem hunc guſtare. hoc eſt. quia votum habeo vi
num non bibere. non poſſum calicem hunc guſtare. Tale eſt illud. Nazarei co
mam non incidūt. id ē votū habēt nō incidere. Nec dicit. virū non cognoui. hoc
enim nihil impediret virginē ſponſatā. et virū cogniturā. filiūqꝫ paritura. ſed vir
ginē nō ꝑmanſurā. Et angelus. Spūſſanctꝰ ſupueniet in te. et virtꝰ altiſſimi ob G
umbrabit tibi. Noli inquit ꝓpter ꝓpoſitūꝫ ṽginitatis de ꝑmiſſiōe plis diffidere.

[Spūſſanctus ſuperueniet in te.] Cōcipies filiū nō a viro.ſed a ſpūſctō. Promiſſio quidē mea implebiẛ.ſed tamē ꝓpoſitū tuū nō violabitur. Tu vouiſti virū nō te cognituram.ꝛ ego ꝓdico filiū te parituram. Et idcirco miraris.ne forte vel ꝓmiſſio caſſa ſit ꝑmanente ꝓpoſito.vel ꝓpoſitū violeẛ ſi impleaẛ ꝓmiſſio. Nō eni poſſibilitas nature hoc ſufficit. aut ratio humana hoc cōprehēdit.vt pariat virgo. intacta generet.et ſine ope carnis caro ꝓcedat ex carne. Idcirco miraris.quō fiet iſtud.quia virū nō cognoſcis. Nā interim quātū in te eſt nihil inuenire potes cur de tua ꝑſeuerantia debeas dubitare.ꝛ ob hoc queris quō de mea poſſis ꝓmiſſiōe confidere. [Quō fiet iſtud.quoniā virū nō cogſco. Spūſſctūs ſuperueniet in te.et virt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi.] Noli ꝓpter ꝓpoſitū de ꝓmiſſione diffidere [qꝛ ſpūſſanct⁹ ſuperueniet in te.] Noli ꝓpter ꝓmiſſionē de ꝓpoſito formidare.[qꝛ virt⁹ altiſſimi obūbrabit tibi. Spūſſctūs ſuperueniet in te.]ne ꝑ coitū corrūpaẛ integritas tua.[Virtus altiſ.obumbra.tibi.]ne ꝑ libidinē polluaẛ caſtitas tua.[Spūſſctūs ſuperue.i te.ꝛ virtus altiſ.obum.tibi.] Miniſtrabis ſubſtātiā.et nō ſenties cōcupiſcētiā. Non ſuſcipies ſemē ex viro.et fecūda fructū ventris germinabis in filio. Noli ḡ dicere. [Quō fiet iſtō qm̄ virū nō cogſco.] quia ꝑ virū h̄ nō fiet.ſed ꝑ ſpiritūſanctū[Spiritus enī ſctūs ſuperueniet i te.ꝛ virt⁹ altiſſimi obum. tibi.] Ecce habem⁹ mariam deſpōſatam ꝟginē.et tamē adhuc in ꝓpoſito ꝟginitatis ꝑmanentē.veraciter dſpōſatā virginē.nec min⁹ veraciter i virginitatꝫ ꝓpoſito ꝑmanētē. Dicit ſcꝫ mgr̄ hugo.

Nouerat ſiqdem gl'ioſa ꝟgo diuinit⁹ inſpirata filiū dei deſiderare ꝟginitatē in q̄ paſceret. Unde de ipo dicit Cāti.ij. Qui paſcit inter lilia. Et ideo vouit ꝟginitatē. quaſi hoc ipo diceret. Lilia deſiderabat.lilia ei exhibeo.i.duplicē virginitatē.ſ.mētis ꝛ corpis. Qō notaẛ ꝑ h̄ ꝙ dicit [inter lilia.] Et h̄ eſt qō apl's dicit .ij.ad Chor. xi. [Deſpōdi vos vni viro virginē caſtā exhibere chriſto.] Cū ei dixiſſet [ꝟginē] noluit ſubſiſtere.ſꝫ ſubiūxit[caſtā.]vt ſic innueret ipm reqrere duplicē caſtitatē.nec vnā ſine altera eidē cōplacere. D

Itē ratōe hui⁹ voti quod ipa ꝑma emiſit dicūt ei Judith.xv.ioachim ꝛ oēs ſacerdotes.i.filius dei et oēs ſancti.[Tu gl'ia hieruſalē]i.ſanctorū. [tu leticia iſrl'.]i.angelorū.[tu honorificētia ppl'i tui.]i.totius generis hūani.[q̄ feciſti viriliter.] votū virginitatꝫ emittēdo ꝑma.[ꝛ ꝯfortatū eſt cor tuū.eo ꝙ caſtitatē amauerꝫ ꝛc.] Hāc autoritatē ꝑoptime expoſitā habuiſti lib.i.titulo.bn̄dicta tu in mlierib.circa medium capituli ſexti. I

Bern. Secunda marie ꝓrogatiua ſm̄ beatū bern. eſt [M, facta eſt ſine corruptōe fecunda.] Quicqd ꝑtinet ad hoc priuilegiū habes li.iiij.titulo.xij.de ꝟgīali fecunditate marie.ꝛ titulo.xiiij.de cōceptu virginis.ꝛ libro.xij.particula.ij. vbi agit de ꝑmo delectabili orti ꝯcluſi.vbi multipliciter exponit illō. Spūſſctūs ſuperueniet in te.ꝛ ꝟt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. f

Bern. Tercia marie ꝓrogatiua ſm̄ btm̄ bern. [M, fuit ſine ḡuamie grauida.] Hec autē ꝓrogatiua demōſtraẛ in hoc.ſicut dicit btūs bern.ꝙ i ipo ſue ꝯceptōnis initio qn̄ cetere mlieres miſerabili⁹ affliguntẛ.maria tota alacritate cōſcēdit i montana cū feſtinatōe.vt elyzabeth miſtraret.quā ab angelo audierat ꝯcepiſſe. Et notabiliter dicit.cū feſtinatōe.i.nō lento gradu .ſicut mos ē aliq̄ onere ḡuatorū. Oſtendiẛ etiā ꝑ h̄ ꝙ aſcendit i bethleem imminēte iā partu.portās in vtero ꝓcioſiſſimū illud depoſitū.portans illud on⁹ leue.portāſ a quo portabaẛ infantē.portās ſcꝫ inq̄ntū erat homo.a quo portabaẛ inq̄ntū erat deus.ſub quo curuanẛ qui portant orbē. Job.ix. Qui portat oīa ꝟbo virtutis ſue .Ad heb.i. Et ita patet ꝙ corpus quod chriſt⁹ aſſumpſit de ꝟgine.aut fuit ſine pōdere.aut corp⁹ virginis a q̄ portabaẛ.et poſtea ſimiliter vndas maris quo pond⁹ corpis ſuſtinere poſſent ſua potentia ſolidi⁹ confirmauit. t

Bern. Quarta marie ꝓrogatiua ſm̄ btm̄ ber. [M, fuit ſine dolore puerpa.] Et hec ꝑpendiẛ ex eo ꝙ natū filiū ſtatim pannis inuoluit.ꝛ in ꝑſepio reclinauit.cū alie matres ꝑſepe ꝑeant in puerperio.aut vix remaneāt ſeminiue. Et h̄ eſt q A

Seduli⁹ quod ſedulius rhetor romane eccleſie in ſuo paſcali ope ait inter cetera. Infans

rhetor romane ecclie i ſuo paſcali opere — [illegible] paruus ꝛ maximus.crebris ſcꝫ ꝛ exiguus corpe.ſed ſpeſſus deitate. ꝑ hec [illegible] ſigna ſimul deſtruens caſtitatē.nō leſit corp⁹ abſcedens.quod nō leſerat aſcendens. Ideo canit eccl'ia in natali. [Neſciens peperit ſine dolore.] Sine [illegible] [illegible] ſaluatorē ſeculorꝫ. Hoc etiā innuendū dictū eſt marie ab angelo [illegible] [Ecce ꝯcipies in vtero ꝛ paries filiū.]ſine parturitōe media. In aliis enī mulieribꝫ parturitio media eſt inter ꝯceptū ꝛ partū.in virgine aūt ſeqẛ partus immediate. Et hoc ē qō dicit Iſa.lxvi. Anteq̄ parturiret pepit ꝛc. Quis audiuit vnq̄ tale.

Rich. de ſctō vict. Propter hoc dicit richard⁹ de ſctō victore. Ideo eā nō peperit ſine dolore.qꝛ nō cōcepit ſine libidine. Libido ſine cauſa eſt doloris. ꝛ dolor effect⁹ libidinis. Ex effectu igitur cauſa innuiẛ.in eo ꝙ ei dicit. In dolore paries filios. E cōuerſo aūt ſine ꝯcuſſio in cōceptu ꝟginis ex ſublatōne cauſe ꝑpendiẛ ipſius effectus ſublatio. Que enim cōcepit cū virginitate.cōcepit ſine libidine.et que cōcepit ſine libidine.ꝛ peꝑit ſine grauamine.cōſequenter pepit ſine dolore. Et qꝛ cōceptus ſine ꝯcupiſcentia.et parturitio ſine piſſura. Nam ſi ceterarꝫ more mulierū cū ꝯcupiſcētia et delectatōe cōcepiſſet.maledictōi eue vtiqꝫ ſubiacuiſſet .ꝛ more ceterarꝫ mulierꝫ in dolore et triſticia peperiſſet. B

Ambro. Propter h̄ etiā dicit Ambro.in hymno . Ueni redēptor gentiū .oſtēde partū virgis. miretẛ omne ſeculū.talis decet part⁹ deū. Non dicit.oſtēde ꝯceptū virginis.ſꝫ partū.qui tantus et tal' eſt vt et deū deceat.et in quo oē ſeculū debeat admirari. Ideo etiam dicit[oſtende partū virginis.]qꝛ in partu pl⁹ aliqd declaraẛ q̄ i ꝯceptu. In cōceptu nāqꝫ virgo ſine coitu ꝑuidatur.in partu ꝟo tota ꝟginis incorruptio oſtēdiẛ.ſcꝫ ꝙ virgo ante partū.et in partu.ꝛ poſt partū. Unde ter diciẛ porta clauſa Ezech.xliiij. Exoptat ergo ambroſi⁹.vt part⁹ hic oſtendaẛ ignorātibꝰ eū. Quia ſi btā virgo pepiſſet in ſordibꝰ ꝛ dolore .nec deū deceret talis part⁹.nec eſſet i eo qō mūd⁹ deberet admirari.ſꝫ in quo ꝛ cū q̄ lugeret.quod abſit. C

Aug⁹. Itē aug⁹ in epl'a ad ep̄ō.explanās illō ꝟbū ps. Deus vltionū libere egit . Quia chriſtus ſol⁹ inter omnes liber fuit a culpa.ideo libere egit in naſcēdo libere ex maria. Quod etiā oſtendit ps.dicēs. Et ipe tanq̄ ſponſus ꝓcedēẛ de thalamo ſuo.id ē ex vtero virginali. Chriſt⁹ enim tanq̄ ſpōſus alacer exultās.et totus feſtin⁹ ad ducendā vxorē.i.cōiungendā ſibi eccl'iam in ſua natiuitate ꝓceſſit de thalamo ſuo.i. vtero ꝟginali.qui ꝑuius factus eſt ſibi ſoli. Nec audiēdi ſūt illi.imo velut ſcelera tiſſimi heretici puniēdi.q̄ dicere audēt ꝙ tūc doloribꝰ afflixerit matrē ſuā .corruperit viſcera.violenerit pudiciciā. gemitus auxerit.mltiplicauerit triſticias vł eruſtinas. Nec aliter de thalamo ſuo ꝓbabiliter diceret ꝓcedere tanq̄ ſponſus.q̄ iocūdus ꝛ alacer.hilaris et feſtin⁹ .ꝛ iocūda circūſeptus familia.ꝓpulſato ab hoſpitio ſuo nubilo toti⁹ triſticie.inueniri deſiderat ꝛ videri. Et ad h̄ ſignādū hora q̄ ſponſus hic ꝓceſſit de hoc thalamo in ſua natiuitate.paſtoribꝰ annūciatū eſt ab angelis gaudiū magnū.ꝛ cantatū. Gl'ia in excelſis deo ꝛc. Luce.ij. D

Quinta marie ꝓrogatiua [M, virgo ꝛ mater.quod nulla alia.] Unde i figura eius diciẛ de iudith.xi.eiuſdē. Non eſt talis mulier ſup terrā ꝛc. Et dō ipa q

Seduli⁹ dicit Seduli⁹. ꝙ gaudia matris habēs cū virginitatis honore .nec ꝑmam ſimilē viſa eſt.nec habere ſequentē. Ipa eſt enim terra fluēs lacte fecūditatis.ꝛ melle virginitatꝫ.que nō eſt terrene vite.ſed celeſtis.ſicut dicit hieronym⁹. Unde dominus improperat iudeis illō ineffabile beneficiū qō recipe noluerūt.nec adhuc recipiūt Ezech.xx. Dedi eis terrā fluentē lacte et melle ꝓcipuā omniū terrarꝫ. Terra hec beata virgo. Quere lib.viij.titulo.i.de terra.

Hiero.

Sexta [M, virgo ꝛ mater dei.quod nulla alia.] In hac⁹ enim ꝓrogatiua dignitatis nō cōmunicat ei homo.nō angelus.nō aliq̄ creatura.ſed ſola cū deo patre dicere poteſt filio dei. Fili⁹ meus es tu . Ipa etiā ſola dicere poteſt de chriſto homine illud gene.ij. Hoc nūc os ex oſſibꝰ meis.et caro de carne mea. Unde et dicit ei fili⁹ Job.x. Pelle ꝛ carnibꝰ veſtiſti me.oſſibꝰ ꝛ neruis cōpegiſti me. Qō fuit ꝓprie.quādo ipa cōſenſit ꝙ filius dei caro fieret in ea ꝛ ex ea.qn̄ videlicet reſpōdit angelo. Fiat mihi ſm̄ verbū tuū. Ideo diciẛ Gene.ij.et.i.ad Chor.vi. [Erūt A f

Bern. Anſelm⁹

[illegible] chriſtus e mariā [illegible] in ortus vna [illegible] virginali: q̄ mater [illegible]
aiā dicit [illegible]. Hec eſt virginis uſte glīa ſingularis [illegible]
rie: q̄ filiū vnū cum deo patre meruit habere [illegible]
[illegible] quē ſolū de corde ſuo equalē ſibi genitū [illegible]
rie [illegible] ſibi filiū [illegible] ſed eundē ipſum. vt naturaliter [illegible]
[illegible] dei z marie. Idē ſup illud Intrauit ieſus in quoddā caſtellū. Lu. x.
[Quoddā] id eſt ſingulare caſtellū virgo maria fuit. q̄ ſingulariter et virgo z mater
dei extitit quod nulla alia. Et ſi enī aliq̄ alia virgo poſſit eſſe z mater/ qđ eſt im/
poſſibile. etiā ſic virgo maria erit ſingularis. q̄ vnicū dei filium genuit. Qui ſicut
eſt vnicus vnico patri. ita eſt vnic⁹ vnice matri. Et ideo nulla etiā ſi virgo pareat/
vel eundē vel eq̄lē generabit. Ex hoc patet q̄ magnū z laudabile fuit marie fuiſſe vir B
ginem. Sed maius p̄ omnem modum z mirabilius in virginitate fuiſſe fecundam.
z poſt [illegible] vteri habuiſſe vterū ſigillatū. Et hec fuit gratia ſup gratiā. Ec
cleſiaſtici. xxvi. Et notā ſuper [Maximū] autē z ineffabile fuiſſe matrē dei. A ſecu
lo enī nō eſt auditū/ q̄ aliqua mulier excepta maria dicere deo poterit. fili⁹ me⁹ es tu.
Et ecce hoc ſub ſole recēs ē/ quicq̄d dixerit ſalomō eccleſiaſtes. i. In memoria triū
[ſupradictorū] inſtituit ſapientia grecorū vt i yconijs q̄s ad imaginē hec virginis de/
pingunt ſup ſcriptionē triū nominū imponāt i hūc modū. Virgo dei mater. Tamē
apud eos eſt vna dictio theotocos. apud nos p̄o due.

Ep̄rimal [O], peccare non potuit ex quo filiū dei ↄcepit. Vn̄ z dicit Ecc̄i. A
xxiiij. [Et ſic in ſyon firmata ſum.] Prius aūt dicit [Coram ipſo miniſtraui.] Et
ſic miniſtrādo ſcʒ quādo nominaui me ancillā. in ipſo momento ↄſenſus mei
quē expſſi dicens. fiat mihi ſm̄ verbū tuū. ↄcepto ſaluatore [firmata ſum.] i. i bo
no ↄfirmata. z hoc [in ſyon] i. militāte eccl'ia adhuc poſita. Quod fuit mihi p̄uile/
giū ſpeciale. Alij enī ſancti nō in hac vita ſic firmant vt de cetero peccare non poſ/
ſint. ſed tm̄ in ſupna hieruſalē. Et h̄ multipliciter pſuaderi p̄t et pbari.

Primo. Quia ſpūſſanct⁹ ſupueniēs i eam/ z ei obumbrās virtus altiſſimi. extinxit B
in ea carnalē ↄcupiſcentiā. et abſtulit cordis ignorātiā. que ſunt due radices pcti.
Filius etiā dei qui ignis ↄſumēs eſt. ad heb. xij. i fine. in eā deſcendēs/ ↄſumpſit
in ea ignorantiā. ſicut lumen ignis ↄſumit tenebras. z virtus altiſſimi. ſ. idem fili⁹
dei obumbrauit ei. z ↄtra omne incentiuū peccati p̄ſtitit refrigerium. Vel aliter.

Rich. de ſcō vic.

Sicut dicit mgr̄ richardus de ſcō victore. Si lucida fuit nubes q̄ obumbrauit
diſcipulos Mat. xvij. Luce. ix. z Marc. ix. q̄ꝫ lucida fuit nubes gratie q̄ obūbra/
uit matrē chriſti. Sed ſi illud vmbraculū qđ fecit ei fili⁹ vl' ſpūſſctūs lucidū erat.
ergo z lucē z vmbrā exhibebat. lucē ad depellendā ignorātiā. vmbrā ad extinguen
dam ↄcupiſcentiā. Mira illa obumbratio ſpūſſancti. que ſub vno momēto deter
ſit z exterminauit a v̄gine tā ignorantiā boni/ q̄ꝫ ↄcupiſcentiā mali. Quā integre in
ea ↄcupiſcentia extincta fuerit/ pbat pfecto q̄ cū virginitatis integritate poſtmodū
ↄcepit z pepit. Quā pfunde illuminata fuerit/ pbat q̄ illud tāte pfunditatis ſacra
mentū tā veraciter tā velociter credidit/ qđ huius mūdi ſapientibꝰ vix tādē aliq̄ñ
p̄ tot z tanta miracula pſuaderi potuit.

Scdo. Quia plena erat grā ſpūſſancti. z ita nullus locus vacuus q̄ peccatū poſſet C
admitti. q̄ in pleno nō poteſt plus recipi.

Tercio. Quia nūq̄ꝫ eā reliq̄t ſpūſſctūſ. z ita nūq̄ꝫ acceſſū ad illā habuit ſpūſ malign⁹

Quarto. Quia chriſt⁹ lux ē. ſicut dicit ipſe. Ego ſum lux mūdi. Joh. viij. Itē prima
Joh. i. Deus lux ē/ et tenebre nō ſunt in eo vlle. Peccata p̄o tenebre ſūt. Vn̄ Joh.
iij. Dilexerūt homīes tenebras pl⁹ q̄ꝫ lucē. Nō eſt aūt ↄuentio chriſti ad belial vl' lu/
cis ad tenebras. ij. Chor. vi. Ideirco marie dr̄ Sophon. iij. Filia hieruſalē/ auer
tit inimicos tuos rex iſrl' dn̄s in medio tui. nō timebis malū vltra. Malū. ſ. cul/
pe venialis vl' mortalis. Ipſa enī erat ſicut vitrū qđ illuminatū a ſole nō recipit ma/
culā. Ideo ei ↄpetit qđ de ſapientia dr̄ Sap. vij. Attingit enī [illegible] z ideo nihil inquinatū
incurrit in illā. Quia impoſſibile erat eā poſſe peccare de cetero.

Quinto. Quia ipſa erat [illegible] [illegible]. Pater potēs cui ↄpetit vis iraſcibil', ro D

[illegible] q̄ tra [illegible] ſapientia. Filius ſapiēs cui rōnalis/ ↄtra inſipientiam
[illegible] ſpūſſanctus cui ↄcupiſcibil'/ ↄtra venenum [illegible] malicie.
[illegible] ab hac triplici malo radice habꝫ originē. ſicut dr̄. i. Joh. ij.

[Sexto]. Quia habebat gabrielē ad ſui cuſtodiā deputatū. qui incepit ſuccincto di.
[illegible] nihil in ea pſicere poterat inimic⁹. nec ei nocere iniq̄tatis fili⁹ ap
ponebat. Nec ſolū vnicū angelū. ſꝫ credit' q̄ infinitos. Vn̄ ei dicit. Angel' ſuis [de]
mandauit de te. vt cuſtodiāt te in oībus vijs tuis. ſcʒ cogitatiōibus. locutiōibꝰ. ac/
tionibus et huiuſmodi.

Septimo. Quia ipſa dicit' electa vt ſol Cant. vi. Quē nec ignis ↄburit. nec [illegible]
[illegible] gladi⁹ ſcindit. nec fetor corrūpit. nec vitrū obūbrat. z ita eſt incorruptibilis.
Similiter maria ex quo electa ē in matrē ſolis iuſticie. z nomine quidē ſol facta eſt
[illegible] qui fabricat⁹ eſt aurorā z ſolē. Si vero aliq̄s dicat q̄ vel poſt partū peccare
potuit. Reſpōdendū eſt. Quia z ſi fili⁹ dei nat⁹ eſt ex ea. de⁹ trinitas nunq̄ꝫ receſ/
ſit ab ea. De iſta ↄfirmatōe dicit ipſa. Et ſic in ſyon firmata ſum zc̄. Libro. iiij. ti/
tulo. xxvij. de ſcītate marie. Itē illud. Tenuiſti manū dexterā meā. Quere ibidē.

Octauo. Quia maria tota erat celū/ qđ diſſimilia nō recipit. ſcʒ vicia cū virtutib⁹.
De quo celo dicit' in p̄s. [Domin⁹ in celo] i. in btā v̄gine [parauit ſedem ſuā] i. mi/
ſterio ſpūſſancti. Item p̄ ipſa dicit' ſub appellatōe ſupne hieruſalē Apoc. xxi. [Nō
intrabit in eā aliq̄d coinq̄natū. z faciens abominatōem z mēdaciū zc̄.] aliq̄d. ſcʒ [co
inquinatū] per ↄſenſum in cogitatōe. vl' [faciēs abominatōes] in actōe. [et menda/
ciū] in locutione.

Nono. Quia ipſa erat ortus ↄcluſus. cantic. iiij. p̄ quē trāſire nō adijciebat incircū
ciſus z immūdus. Iſa. lij.

Ecaua [O], vniuerſas z ſingulas v̄tutes z bona grāꝝ habuit in ſuplatiuo A
gradu. cū alij ſancti ſinguli ſingulas. Vn̄ noe dicit' iuſt⁹. Abrahā fidel'. Jo
ſeph caſtus. Moyſes manſuet⁹. Job patiēs. Dauid hūilis. Salomō ſapi
ens. Helyas zelator leg̃. et hmōi. Vn̄ d̄ q̄libet ſancto ↄfeſſore cantat' illō eccī. xliiij.
Non eſt inuētus ſimilis illi zc̄. Quia q̄libet illoꝝ p̄cellebat alios ſanctos ſui tp̄is in
aliq̄ ſpeciali v̄tute. Nota q̄ iſtud dicit' de ſanctis tp̄aliter z particulariter. In tp̄e enī
ſuo nō habuit abrahā parē i fide. nec yſaac in obediētia. nec ioſeph in caſtitate. nec
moyſes in māſuetudie. nec iob in patiētia. nec dauid in hūilitate. nec helyas i zelo.
Apoſtoli p̄o dn̄i excelſerūt omēs in virtutibꝰ iſtis z alijs. Sed beata v̄go ſuper/
greſſa ē oēs ſanctos veteris z noui teſtamēti. nō in q̄buſdā/ ſed in ſingulis virtu/
tib⁹. Vn̄ dicit cāti. vij. [Oīa poma noua z vetera dilecte mi ſeruaui tibi.] Virtutes
z opa virtutū appellant' poma: pp̄ter refectiōes/ q̄ ſunt cibi animaꝝ. pp̄ter ſanita/
tē. cibꝰ enī ſunt infirmitatū. pp̄ter odorem/ q̄ delectāt. ↄfortāt. z refouēt audiētes
currētes i odoribꝰ hmōi vnguētorū. Vn̄ iob. ix. Dies mei trāſierūt ſicut naues po
ma portātes zc̄. Dicit ḡ [Oīa poma noua z vetera] i. oīa p̄uilegia ſctōꝝ noui z ve B
teris teſtamēti i me ↄiecta z ↄmaſſata [ſeruaui tibi] i. cuſtodiui. ſ. i me. tibi attribuēs q̄c
q̄d boni habeo z nō meritis meis. Quia grā dei ſum id qđ ſū zc̄. Et pp̄t h̄ dr̄ p̄
uer. xxxi. Multe filie ↄgregauerūt diuitias/ tu ſupgreſſa es vniuerſas. Libro. x. ti.
xlij. vbi maria ↄpat' lapidibꝰ p̄cioſ. Voluit ſiq̄dē chriſt⁹ vt oīm pulcritudi p̄ncipa
ret mater ſua. z eēt mulier ex oībꝰ. ſicut dr̄ eccēs. vij. Quere lib. iiij. ti. iiij. poſt mediū. et
libro. vi. ti. ix. q̄ maria mulier. Propter h̄ elegāter dicit' q̄dā de ea. Sol luna lucidior
et luna ſideribꝰ. ſic maria d. cre. oībꝰ. Itē aliter p̄t iſtō expōi [Oīa poma zc̄.] In q̄
v̄bo bonoꝝ opeꝝ pſeuerātia demōſtrat' i v̄gie. Dic ḡ [O dilecte mi/ oīa poma] i. ſ.
oīa boni odoris opa q̄ feci. [tā vetera] i. q̄ ex mādatis legis veteris pceſſerūt. [q̄ꝫ noua] i.
q̄ p̄cepta pduxerūt euāgelica. ſine infectōis macla. ſine corruptōis putredie [ſerua
ui tibi] [illegible] ſimul [illegible]. In h̄ etiā q̄ꝫmodo videt' inuere infantiā v̄bi qđ
caro factū ē in ea. q̄ pueri diligūt poma. Itē ad h̄ p̄uilegiū ptinet q̄ꝫ dr̄ lib.
iiij. ti. iiij. de ſinglari excellētia marie. z titulo. xxi. de [diuitiis] eius.

Dna [O], cum oēs alij ſancti z angeli poſſint chriſto ſupplicare z a deo ex/ A
audiri. vn̄ z dicit eis. petite z accipietis. ipſa ſola [illegible] p̄t ei ve

[illegible] I. Quod figuratū ē iij. Regū. ij. vbi legit̄ salomō [illegible] spiritualis [illegible] hoc [illegible] fuit que mariā figurabat. Pete mater mea [illegible] vt auertā faciē tuā. [illegible] hoc etiā figuratū. iij. Regū. x. vbi dicit̄ rex salomō dedit regine saba oīa que voluit ꝛ petijt ab eo. exceptis his q̄ vltro obtulerat ei munere regio. Que videlicet regina significabat mariā. Ideo sic canim⁹ ei. Monstra te esse matrē. Quasi diceret ei. Imperiose ꝛ materna auctoritate supplica ꝓ nobis filio tuo. Itē illō. Ora patrē. iube natū. Dicūt autē quidā hoc nō bene fuisse dictū. Sed mentita est iniquitas sibi. Nōne legit̄ Luc. ij. de iesu ꝙ erat subdit⁹ illis. s. matri ꝛ ioseph ꝓpter mariā. Et ibidē. O, ipsa materna fungens auctoritate [illegible] dicens. Fili, quid fecisti nobis sic. Et paulo post subiūgit̄. O, audita correctione materna patienter ꝛ absq; murmure descēdit cū illis nazareth. ꝛ erat subditus illis. Non enī euacuabit̄ in patris preceptū illud dominicū. Honora patrē et matrē Exod. xx. Sed pfectissime adimplebit̄. Nihilomin⁹ hec officia intellige de reuerentia quā dei filius exhibet matri sue. ꝛ in subiectiōe qua christ⁹ subditus fuit [illegible] formā humilitatis nobis ꝛ obediētie cōmendauit. Nec fuit illa subiectio [illegible] sed pietatis. sicut dicit ibidē glosa. ꝛ qd̄ parentibus debeamus ostendit. [illegible] multo plura de hac ꝓrogatiua lib. i. ca. v. [illegible] circa fine capituli. B

Item potentia marie ad impetrādū notat̄ hester. v. vbi dicit̄ assuer⁹. Quid vis hester regina. et que est petitio tua. etiā si dimidiā partē regni mei petieris impetrabis. In hoc etiā ꝙ dicit. Qd̄ vis hester ꝛ que est petitio tua. innuit̄ ꝙ nō expectat fili⁹ vt roget mater. imo etiā preuenit petitiōes eius. ſm ꝙ ipse dicit. et ſm ꝙ dicit̄ ei ꝺ ve ris pauperibus Isa. lxv. Antequā clamēt ad me exaudiā eos. Et illud ps. Preparationē cordis eorū audiuit auris tua. De dimidiatiōe regni quere libro. vi. titulo. [illegible] ꝙ maria regina.

Decimo. Q, ipsa fuit martyr in aīa. Et gladius doloris q̄ ptrāsiuit animaꝫ A eius in vnigeniti passiōe. ꝓ amarissimo ei martyrio ꝯputatur. Voluit siquidem fili⁹ vt omni sanctorū speciositati participaret mater sua. imo vniuersorū sanctorū pulcritudinē excederet. ꝛ sicut appellat̄ virgo virginū. ita ꝛ martyr martyrū deberet appellari. Quia quicquid opabatur ī virgine nouū erat. sicut predixerat hieremi. xxxi. Creauit dn̄s nouū sup terrā ꝛc. et Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa. placuit filio vt gloriosior mater existeret. et mirabilior appareret. vt nouo ꝛ inaudito martyrij genere decoraret̄. Et vere nouū ꝛ inauditū martyriū, qō mater passa est in vnigeniti passiōe in ea pte que est impassibil̄. sicut dicit hieronym⁹. Nouum inquā genus martyrij multis de causis. B

Hiero.

Primo. Quia cū alij martyres patiant̄ in corpore. ipsa passa est ī aīa vel in corde. iuxta ꝓpheciā symeonis Luce. ij. Et tuam ipsius animā ptrāsibit gladi⁹. Sic exponit. Tuam ipsius. i. tui ipsius. vel. gladi⁹ ipsius tuam animā ptrāsibit. Nō dicit mouebit luce rōnis obnubilādo. sed ptrāsibit velut rem immobiliter stantē. nec resistentē. aut in aliquo vacillantē. Gladius siquidē passionis qui trāsiuit corpus ꝛ mēbra filij. ptrāsiuit. i. pfecte trāsiuit per cōpassionē animā genitricis. ꝛ tūc oīs plaga fuit tristicia cordis ei⁹. Ecclesiastici. xxv. Alij enim martyres ꝛ si tormēta sentiebant in corpe. interiori tamē consolatiōe refrigerabant̄ in mente. Et si eorū corpa ptrāsibant gladij tormētorū ꝓ christo. tn̄ anime eorū delectabant̄ in christo. Fili⁹ etiā simul patiebat̄ ꝛ fruebat̄. qꝛ fuit in via ꝯphensor. Unde dicit. Prouidebā dominū in ꝯspectu meo semp. Sed aīa matris torquebat̄ in christo. ꝛ totā ei⁹ animaꝫ doloris vehementia possidebat. Bern̄s bern̄. Longe enī pl⁹ q̄ martyrē eam nō immerito censeam⁹. in qua passiōis sensum excessit ꝯpassionis affectus. tn̄ ei⁹ aīaꝫ ptransiuit gladius passiōis. Aīa quippe filij iā nō erat ibi. sed aīa matris neq̄bat auelli. Fuit etiā pl⁹ q̄ martyr. qꝛ duplex ptulit martyriū. dū ꝛ morte filij vidit. ꝛ ei⁹ exēplo mēbra sup terrā mortificauit. Quō genus martyrij illo nimirū q̄ membra ceduntur ferro horrore quidem minus. [illegible] diuturnitate est molestius.

Bern.

Item. Sicut nō fuit dolor sicut dolor ille qui trāsiuit corpus et mēbra filij. sicut ipse dicit Tren. i. O vos oēs qui trāsitis ꝑ viā attēdite ꝛ videte si ē dolor sicut dolor me⁹. C

sic nō fuit dolor sicut dolor ille qui matris viscera per cōpassionē ptransiuit. Unde et in psal. notabiliter dicit̄. Circūdata varietate. videlicet tot dolorum quot filium suum videbat patientē. Hinc enim videbat caput spinis coronari. Hinc genas alapis cedi. Hinc vultum conspui. Hinc manus ꝛ pedes confīgi. Hinc os felle potari. Hinc caput expirātis sup humeꝝ īclinari. Hinc lat⁹ mortui lācea apiri. Vere ergo. circūdata varietate doloꝝ. vt vere possit dicere cū susanna Dan. xiij. Angustie mihi sunt vndiq;. Et cū dauid. i. paralip. xxi. Undiq; me angustie pmūt. Et sic sicut canit ecclia. circūdabāt eam flores rosaꝝ. i. infinita martyrioꝝ genera, que figurant̄ ī rosis. quaꝝ rubor attestat̄ martyrio. Propter h̄ etiā appellat̄ ipsa rosa plātata ī hiericho. xxiiij. Eccl. Hiericho interptat̄ luna. que scd̄am claritate habet post solē. et designat beatā virginē, que post christū trāscēdit omnē creaturaꝫ. Rosa vero ruborē habet vehemētis intensiōis. in quo duo figurant̄. Sūma videlicet amoris pfectio. et martyriū intēsissimi doloris. Quāto enī diligebat ardētius, tāto vulnerata est pfundi⁹. Unde dicit in cāti. ſm aliā lr̄am quā ponit grego. Vulnerata charitate ego sum. Rosa igit̄ rubicūda. luna vero cādida est. Et quia grat⁹ est color rose⁹ in cādore. voluit filius q̄ candid⁹ est et rubicūd⁹ matrē sibi ꝑ omnia similari. sicut ipse ꝑ omnia pterq̄ in secu inquātū homo similabat̄ ei. ꝛ ideo noluit ipsam sine martyrio remanere. Rosa igit̄ in luna, martyriū mentis in carne virginea. i. in ꝟgine cādida. que pulcra dicit̄ vt luna Cant. vi. Sole enī iusticie ꝯuerso in tenebras ꝑ mortē corpis. cōuersa est hec luna in sanguinē ꝑ martyriū aīe. Iohelis. ij. Itē apocal̄. vi. Sol fact⁹ ē niger sicut saccus cilicin⁹. et luna tota facta ē sicut sanguis. Vel luna ecclesia. que christo moriēte cōuersa est in sanguinē. qꝛ aspsa sanguine mltorū martyrū. Huius autē nouitas martyrij ostensa est Isa. lxvi. Vn̄ admirās exclamat. Antequā parturiret pepit ꝛc. q̄s audiuit vnq̄ tale. ꝛc. Parturire ꝓprie est ante partū ꝛ in partu laborare. Parere. fetū pferre. Maria ꝟo antequā parturiret pepit. quia sicut canit ecclia. sine dolore pepit saluatorē seclorū. Sed lōge post parturijt. qꝛ in filij passione sensit dolores puerpe. Quere titulo de glioso partu virginis sine tristicia ꝛ dolore. ꝛ ibi h̄ bn̄ expositū inuenies. E

Itē ꝙ nō fuerit tā amarū martyriū aliorū sanctorū māifestissime ptꝫ. Nō fuit talis filius. Non fuit tal̄ mater. Nō fuit tanta caritas. sicut inter matrē ꝛ filiū. Nō fuit tam indigna mors. Nō fuit dolor tātus. Sciebat siquidē mater qualis erat fili⁹. vnde cōceptus. et quomodo. ꝛ cetera hmōi. Et ideo quāto dilexit teneri⁹. tāto vulnerata est pfundi⁹. nihil omnino habēs cōsolatiōis. sicut ceteri martyres. vt supdictū ꝫ est. sed totū habēs tribulatiōis. Nam absorpta erant ipsius viscera maternis doloribus vltra q̄ hō vel angel⁹ ppendere possit. nō tamē vsq; ad desperatiōneꝫ. Fuit enim dn̄s patiens matri sue. vmbraculū meridiani. sicut dicit̄ ecclesiastici. xxxiiij. In meridie sol feruet et claret. Et sol psecutiōis in christi passiōe feruit quasi ī meridie. quia nulla euidētior vl̄ grauior potuit esse psecutio matris. q̄ videre mortē vnigeniti filij sui. qui erat scilicet vnic⁹ matri sue. Fuit ergo tūc beate virgini sol psecutiōnis ī meridiano. Unde ecclesiastici. xliij. In meridiano sol exurit terrā. In meridiano. enim passiōis. sol. i. christi psecutio. exussit terrā. i. terrenos. scꝫ apostolos, q̄ terreni erāt. qꝛ ꝑcusso pastore dispse sunt oues gregis. Zacha. xiij. In sola autē beata virgine stetit ecclia. nec eā exussit feruor meridiani. Et ita tunc fuit ei filius. vmbraculū meridiani. Et iō vere potuit dicere filio suscitato. Scd̄m multitudinē dolorū meorū in corde meo fili mi, cōsolatiōes tue letificauerūt aīam meā. Et videtur ei dixisse filius. Resurrexi et adhuc sum tecum. Videtur tamē ex verbis ipsius virginis ꝙ gaudiū filij resurgentis, dolori matris cōpatientis filio plenarie nō respondebat. Dicit ei mater quasi de his loquēs Cāticorū. iiij. Vadā ad montē mirre, et ad collē thuris. Mirrā vocat amaritudinē sue ꝯpassionis ī filij passione. et montē mirre dicit propter acerbitatē et cumulū seu vehementiā doloris illi⁹. Sꝫ p⁹ dolorē subiūgit de ꝯsolatiōe ꝓpt̄ gaudiū resurgētis. Vadā ad collē thuris. Thuris fragrātia, dn̄ice resurrectiōis grm̄ odorē dmōstrat. cui⁹ odoris ꝯsolatiōes collē thuris vocat. ad quē ꝑ doloris lenimēto se iturā pnūciat. Per h̄ aūt ꝙ dic G

lamentē mirre ⁊ collē thuris.]cū collis ſit minor mōte.inſinuare videt̄ φ tūc dolo/ ri pſolacio nō reſpōdit.Morientē enī filiū ⁊ morientis dolorē plene vidit.nō autē plene vidit gloriā reſurgentis.

Notādū etiā φ in paſſiōe ⁊ mater filio.et matri fili⁹ quaſi relatiue ꝯpaciebat̄.Vñ dic̄ D
Aug⁹ loquēs ad chriſtū.Foderis dñe clauis aſpe extra.aſperi⁹ intra ex ꝯpaſſione
genitricis matris tecū hec oīa participātis.Paciēte hq̄ dē filio potuit de matre ſuſti
ne dici illud Iſa.liij.Vere dolores eī⁹ ipſa tulit.⁊ lāgores eius ipſa portauit.ſ.p cō
paſſionē.Ad h̄ etiā innuēdū.ſtetit mater iuxta filij crucē.Iſtud inuenies expoſitū
lib.iiij.titulo.xvij.de caritate marie ad vnigenitū ſuū.Et nota φ langor dr̄ quaſi lā
gens angor.Nunq̄ enī ex q̄ filiū ꝯcepit fuit niſi in langore.Languit enī timore a
natiuitate filij vſq̄ ad paſſiōem.cū ſemp vitā filij appeti inſidijs cogſceret.Lan
guit dolore toto tpe paſſiōis.donec rediuiuū reciperet.Lāguit amore poſt aſcēſio/
nem.quāmodo pio deſiderio felici⁹ ſed mirabili⁹ cruciata.φ ſedentē in celo nō te
neret.Propter hunc terciū langorē dic̄ ipſa Canti.v.[Filie hieruſalē.]i.o vos ſtra
tes angelice ſupnā inhabitātes hieruſalē.nūciate dilecto.]i.filio meo.]φ amore lā
gueo.]Sic enī fili⁹ licet ſit ſūmi fruct⁹ gaudij.tā longi fact⁹ eſt illi cauſa martirij
vt cariſſimā ipſi⁹ aīam tot ⁊ tā acuti ſine ceſſatōe ptrāſirent gladij.

Attendendū ē igit̄ et iugiter recolēdū φ tā deuota coadiutrix extitit ad mūdi redēpti I
onē.vt ſicut nō fuit dolor ſicut dolor ille quē ſuſtinuit fili⁹ p mūdi redēptiōe.ſic nō
eſſet dolor ſicut dolor ille quē ipſa ptulit in corde p eadē cauſa.Qd̄ ḡ attulit mun/
do fili⁹ paſſiōe.h̄ et mater mūdo ꝯtulit ꝯuerſatōe.reos ⁊ petores recōciliās ꝯpaſſi
one.acqſita p partū ipſi⁹ toci⁹ mūdi redēptiōe.Filio etiā ponēte aīaz p mūdi ſalute.
mater ⁊ ſi nō poſuit aīaz p mūdo.expoſuit tñ.⁊ qd̄ potuit fecit.Et h̄ pfiguratū fu/
erat Gen.ij.vbi dictū eſt de chriſto nouo adā q̄ ad ſtatū redēptōis mūdi.Nō ē bo
nū hominē eſſe ſolū.faciam⁹ ei adiutoriū ſimile ſibi.Hāc ſentētiā habes mēi⁹ no
tatā.libro.iiij.titulo.xvij.de dilectōne eī⁹ ad vnigenitū.vbi mater ſteſſe legit̄ iux
ta filij crucem.O O

Ad hoc etiā martyriū deſignādū quaſi quodā pſagio nūcupata eſt maria.qd̄ interptat̄ K
mare amarū.Quere ſup̄ lib.i.ca.iij.de noīe eius.L L ⁊ O O.
Habes igit̄ cauſam p̄mā.quomodo ſcʒ gladi⁹ filij q̄ matris animā ptrāſiuit.et
p martyrio ꝯputatur.

Secūdo.Quia cū alij martyres paſſi ſint pꝑter fidem.maria paſſa eſt pꝑter carita
tem.Vñ dicit in cātic.ſm aliā lrām quā ponit gregori⁹.Vulnerata caritate ego
ſum.Et ſicut caritas maior eſt q̄ fides.i.ad Cho.xiij.maior hoꝝ eſt caritas.ſic
marie martyriū q̄ntalibet excellit martyria ſanctoꝝ.
Tercio.Quia alij i corpe.maria i corde.qd̄ pl⁹ ē.Eccl.xxv.Oīs plaga triſticia cordis
Quarto.Quia alij diuerſis gladijs martyrizati ſunt.maria eodē gladio q̄ filius.
Unde.Tuam ipſius animā ptrāſibit gladi⁹.
Quinto.Quia alij diuerſis ictib⁹.mater eodē ictu q̄ chriſt⁹.Vñ dictū ē ei Ioh.xix.
Mulier.ecce fili⁹ tu⁹.In his oīb⁹ p̄minet marie martyriū.martyrijs oīm ſctoꝝ.

v Vndecima.Q꞉ in aſſumptōe exaltata eſt ſup oēs ordines angeloꝝ ⁊ ſanctarū A
aīarū.]Unde cantat̄ in ſua aſſumptōe.[Vidi ſpecioſam ſic colūbā aſcēdētē
deſup riuos aquꝝ.]Aq̄ iſte ſicut dicit btūs ber.ſūt ꝟtutes angelice ⁊ celeſtes
ppl̄i.Aq̄ iſte inuitant̄ ad laudes creatoris in p̄s.Vñ.Aque q̄ ſup celos ſunt lau/
dent nomen dñi.Duo riui.angeli ⁊ aīe ſancte.Vel riui aquaꝝ ordines angelorū.
ſcʒ angeli.archāgeli.p̄ncipatus.ꝟtutes.ptātes.dñatōes.throni.cherubin.et ſera/
phin.Ita debent enumerari ⁊ ordīari virtutes celorū.⁊ ordines ſanctoꝝ.ſ.patriar
che.pphete.apl̄i.martyres.ꝯfeſſores.virgīes.et oēs hmōi iuſti.Propter p̄uilegiū B
enī ſue aſcēſiōis ſup ordines ſanctoꝝ vniuerſos gloriat̄ ipſa canti.i.vbi dic̄.Intro
ducit me rex in cellaria ſua.pluraliter.Contētus eſt enim ſuo cellario q̄libet ordo
ſanctorum et angelorum.id eſt ſua manſione.Sed maria ſpeciali priuilegio in
omnia eſt introducta.que ſicut merita.ita et premia omnium creditur aſſecuta.
vtpote.cui nec continentia virginum.Nec ſobrietas confeſſorum.Nec patientia

martyrū.Nec zelus aploꝝ.Nec ſciētia pphetarū.Nec fides p̄riarchaꝝ.Nec puri
tas angeloꝝ.credit̄ defuiſſe.Immo etiā ſicut meritis ſic ⁊ p̄mijs ſupgreſſa eſt ſan
Hiero. ctorū ordines vniuerſos.Hieronym⁹.Quātū in terris adepta ē maria grē p̄ cete/
ris.tm̄ in celis obtinet glīe ſingularis.Qd̄ ſi nec ocul⁹ vidit.nec auris audiuit.nec
in cor hoīs aſcēdit q̄ ppauit de⁹ diligentib⁹ ſe.i.ad Cho.ij.q̄d ppauit gignēti ſe.
Hiero. ⁊ qd̄ certū eſt diligēti p̄ omnib⁹.q̄s loquet̄.Itē Hiero.Si in domo p̄ris man/
ſiones multe ſunt.credim⁹ ſplēdidiorē i ſua aſſumptōe mr̄i filiū ꝯceſſiſſe.Beatus
Bern. bern.Sicut nō fuit i mūdo loc⁹ honeſtior virginal̄ vteri thalamo q̄ maria dei fi/
liū in incarnatōe ſuſcepit.ſic nec loc⁹ in celo illo glorioſior q̄ matrē fili⁹ in aſſum/
ptōe ſublimauit.Et pꝑter h̄ de aſſūptōe matris ꝯgrue pt̄ exponi.qd̄ d̄ aſcēſiōe filij E
dicit p̄s.[Aſcendit ſup cherubin.et volauit.vo.ſup pēnas vētoꝝ.Aſcēdit ſup che
rubin.]qd̄ interptat̄ plenitudo ſcīe.q꞉ nulla hūana ſciētia attingere pt̄ q̄ntū aſcēde
rit.vel ad q̄ntā gl̄iam.Nec dicit ſup ſeraphin.licʒ verū ſit φ ſup illū ordinē exalta
ta ſit ad dexterā filij.Vñ.Aſtitit regina a dextris tuis ⁊c̄.Quia ſup ſeraphin nō ē
aliqͥ niſi gyrotheſia.i.ſacer ordo trinitatis.cui ꝟgo ſubdita ē.Seq̄tur.[Et vola/
uit.]h̄ eſt velociter aſcendit.Vel.volauit.]i.auolauit ab hūano intellectu.[Vola
uit ſup pennas vētoꝝ.]h̄ h̄ dupliciter.In p̄ſenti ſup ꝟtutes ⁊ merita ſctāꝝ aīarū.
In aſſumptōe ſup p̄mia angelorū et ſanctorū.Anime dicūt̄ venti.Vñ Iob.xxviij.
[Qui fecit vētis pōd⁹.]i.aīab⁹ corp⁹.Et forte pꝑter h̄ ponit̄ bis [volauit.]Dicit̄ P
ḡ.[Vidi ſpecioſam ſicut colūbā aſcendentē deſup riuos aq̄rū.]Nec tm̄ ſup eos.ſʒ
in altiorē q̄ndā receſſum deſup eos innuit̄ aſcēdiſſe.Nec determīat q̄ aſcēdit.ſed
vnde.Vſq̄ eo enim eā pſeq̄ potuit q̄ h̄ dixit.extūc quaſi euanuit ex ocul̄ ei⁹.vt quo
aſcēderet.vel cape nō potuerit.vl̄ dicere ei nō licuerit.Nam ſup angelos exaltatā
ſe teſtat̄ ipſa.cū ait Canti.iij.[Paululū cū ptrāſiſſem eos.]i.angelos[inueni quē
diligit aīa mea.Tenui eū nec dimittā.]Ibi enī dilectū inuenit.vbi poſit⁹ ē thro
nus matri regis iuxta regē.vbi iam ab eo audit cū gaudio.Maria.ecce fili⁹ tuus.
Quaſi diceret.Ecce quē genuiſti.quē in tanta vides maieſtate fulgentē.Nā ali/
quādo ab eodē audiuit i ſtatu lōge alio dici ſibi.Mulier.ecce filius tuus.Quis
enī ibi eſſet gaudij loc⁹.vbi nō tantū diſſimulabat̄ mater cū ei ſupponebat̄ alien⁹.
⁊ pꝑri⁹ fili⁹ tollebat̄.imo diſſimulabat̄ ⁊ noticia.cū nō maria ſed mlier vocabat̄.
Sed hec p̄ma iam abierūt.Ideo in ſua aſſumptōe cū multo fenore reſtituta ē ei.
⁊ p̄ſentia filij.⁊ noticia.et affectus.Et dicit̄ ei.Maria.ecce fili⁹ tuus.
Si aūt q̄rat̄ verū maiorē gl̄iam habuerit maria in ſua aſſumptōe.qn̄ caro eius tota E
ſole amicta eſt.ſicut dicit̄ Apocal.xij.an in ꝯceptōe filij ⁊ impgnatiōe ſua qn̄ ipſa
carne ſua totū ſolē iuſticie amplectebat̄.Unde Hiere.xxxi.Mlier circūdabit vi
rum.Fateor me ignorare.Mihi tamē videt̄.ſalua maioꝝ ſentētia.glorioſi⁹ eſſe ſu
ſcipe regē hoſpitē.q̄ȝ hoſpitari apud regē.Illa tñ glīa occultior fuit qn̄ regem ſu/
ſcepit.⁊ omnis glīa filie regis fuit ab intꝰ.iſta manifeſtior qn̄ a rege cū regia magni
ficentia ſuſcepta eſt.Illa ſecretior.iſta ſollēnior.
Hic debent ſcribi ratōes et auctoritates que vident̄ aſſerere φ aſſumpta
fuerit cū corpe.Iſtud reliqui cardinali ſancte ſabine.
b Vodecima marie p̄rogatiua attendit̄ in corona glorie ineffabilis.qua coro A
nata eſt in celis in ſua aſſumptōe.Quādo ver⁹ aſſuerus q̄ interptat̄ beat⁹ ſi/
ne beatitudo.et ſignat chriſtū.dixit heſter regine.q̄ interpretatur eleuata in popul̄.
⁊ ſignat mariā.que exaltata eſt etiā ſup choros angelorū et omniū beatoꝝ ad cele
ſtia regna.dixit inq̄m ei.ſicut legit̄ heſter.xv.Aſcende huc.et tāge ſceptrū.Accede
huc ⁊ tene ſceptrū.Accipe regiā dignitatē.Eſto dñā celi ⁊ terre.Eſto regina ⁊ im
peratrix angelorū et hominū.Sede a dextris meis in glīa.que ſemp aſtitiſti a de
xtris meis ſeruiēs p eternis.[in veſtitu deaurato.]id ē in corpe immac̄lato.Iuſtiſ/
ſimū enim erat cū chriſt⁹ verbū patris fact⁹ eſſet caro de carne ei⁹.et os de oſſib⁹
eius.vt vbi erat fili⁹ ibi eſſet mater eius.
Itē d̄ coronatōe marie dic̄ ei fili⁹ cant.iiij.[Tota pulcra es amī.mea ⁊c̄.]Hoc totū hēs B
expoſitū lib.v.i p̄n.d̄ pulcritudie marie.Ergo[veni coronaberis]multiplici victoria.

viđelicz q₂ triūphauit. de capite amana. de vertice sanyr ₇ hermon. i. de malicia di-
aboli. q̄ signat᷑ p caput amana. De mūdana sapiētia. q̄ p verticē sanyr. De pfidia he
retica. q̄ p verticē hermon. Amana siqdem dicit᷑ de⁹ vigilātiū. ₇ designat omniū
demonū collegiū. q̄ dente tēptatōis hoīem rodūt. ₇ semꝑ ad eī⁹ subuersionē vigilāt:
sicut dicit iob. xxx. Nocte os meū pforat᷑ dolorib⁹. Ac si dicat. Nocte. i. dū vide-
licet mihi nō puideo. os meū. i. robur virtutis meę pforat᷑ dolorib⁹. i. tēptatōib⁹
q̄ sunt cause dolorū. Et subdit. Qui me cōmedūt. i. s. tēptatores. nō dormiūt. sz in
multitudine eoꝝ cōsumit᷑ vestimentū meū. i. bone s. cōuersatōis ornamētū. Huic cō
cordat petr⁹ dicēs. Sobrij estote ₇ vigilate. q₂ aduersari⁹ vester diabol⁹ tāqꝫ leo
rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. Hui⁹ aūt collegij qđ p amana designat᷑ caput ē C
ille princeps demonū. cui⁹ caput btā virgo cōtriuit. Sanyr interp̄tat᷑ auis noctur-
na que de nocte volat ₇ videt. et cecat᷑ ad solē. Hi sunt phi ₇ sapiētes hui⁹ mundi.
q̄ ad lucē diuine sapiētie ceci sunt. ad sapiētiā vero hui⁹ mūdi ₇ ad maliciā subtilit᷑
vident. de q̄b⁹ dicit Hiere. iiij. Filij insipiētes ₇ vecordes sunt. sapiētes sunt vt fa
ciāt mala. bn̄ autē facere nescierūt. De his triūphat btā virgo. ₇ p hac victoria co- D
ronat᷑. q₂ peperit sapientiā. p quā sapiētia hui⁹ mūdi stulticia cōprobat᷑. Ipa q̄z co
ronat᷑. de vertice hermon. i. de capitaneis hereticoꝝ. q₂ ipa vniuersas hereses in-
teremit in vniuerso mūdo. Hermon interp̄tat᷑ anathema vl̄ separatus. Hi sūt here
tici. de q̄bus sub noīe effraim dicit osee. iiij. ca. ad iudā. i. ad viros fideles ₇ catho
licos. Particeps idoloꝝ effraim dimitte eū. separatū est cōuiuiū eoꝝ. Ac si dicat.
Heretica pfidia pticipat cū idolatria. Tu ergo vir catholice. dimitte eū. ne cōmūices E
cū hereticis. Separatū est enī cōuiuiū eoꝝ. i. nā anathematizata ē hereticoꝝ docē
na pfidia ₇ falsa religio. Coronat᷑ quoqꝫ de cubilib⁹ leonū. de mōtib⁹ pardoꝝ. q₂
illos diabolo aufert. q̄ p eos designant᷑. Significāt autē cubilia torporē ₇ mollici
em luxurie. Per leōes intelligunt᷑ supbi. iracūdi. potētes hui⁹ seculi. q̄s tn̄ velut le
ones sic emollit luxuria. vt in cubilib⁹ libidinū suaꝝ torpeant ₇ marcescāt. Vn̄ de
muliere meretrice dr̄ in pab. Multos vulneratos deiecit. ₇ fortissimi q̄qꝫ interfe-
cti sunt ab ea. Pard⁹ ē diuersicolor. et q̄busdā notis distinct⁹ siue macul᷑. illos de
signat q̄ bonis opib⁹ mala cōmiscēt. q̄s p colore diuerso dn̄s arguit p hiere. xij. di
cens. Nūqd auis discolor hereditas mea mihi. Tales cū deberēt humiliari ex ope
malo p qđ bonū opus inficit᷑. ex ipo tn̄ ope bono i supbiā extollunt᷑. q̄ supbia per
mōtes exp̄mit᷑. cū dicit᷑. De mōtib⁹ pardoꝝ. Et quoniā tā hi q̄ p btāꝫ virginē sub
uenit᷑. q̄z illis q̄ p leones signt᷑. ideo ipa. de cubilib⁹ leonū ₇ de mōtib⁹ pardoꝝ. di-
cit᷑ coronari. Et nota q̄ apoc. xij. dr̄ maria coronari de stellis. hic pmittit᷑ ei fili⁹
q̄ coronabit᷑ de feris vl̄ mōtib⁹. Et q̄d est hoc nisi q̄ fere p grām ₇ orōes marie fi-
unt stelle. vt cōueniāt capiti tāte regine. vt de stellis corona ei videat᷑ exhibita. q̄ de
feris fuerat pmissa. Et hec ē mutatio dextere excelsi. De capite amana. i. non F
solū de his q̄ inueniunt᷑ in pctō cū ceteris. sed q̄ p̄ ceteris pctōres existūt. Sepe
enim vbi supabūdauit pctm̄. p eā supabūdat grā. et ita de nobis pctōrib⁹ nouem
coronā sibi pparat i cel. Sanyr. q̄ sonat auis nocturna vl̄ fetor. signt luxuriosos.
q₂ ocul⁹ adulteri obseruat caliginē. Job. xxiiij. Et de nocte volat luxuriosus ad
cadauer meretricꝭ. amās tenebras ₇ odiēs lucē. Et tales fetent deo ₇ hoīb⁹. Vnđ
Isa. xxxiiij. De cadauerib⁹ eoꝝ ascēdet fetor. Amana interp̄tat᷑ inq̄etū vel turbu-
lentū. Hi sunt ippatientes ₇ inq̄eti. Hermon anathematizatio. Hi sunt sacrilegi
₇ excōmūicati. tn̄ si penituerint possūt p eā recōciliari. Hoꝝ caput ₇ vertex. q̄ i hmōi
scelerib⁹ alios excellūt. Cubilia leonū. hi quibus placet crudelitas et supbia. q̄ ce-
dib⁹ inhiāt ₇ rapinis. Mōtes pardorū. magni hereticoꝝ ₇ hypocritaꝝ doctores.
Vbi nos habem⁹ sanyr. habēt q̄dam libri seyr. qđ interp̄tat᷑ pilosus. ₇ signt carnis
appetitū. Sicut ergo ex lapidib⁹ suscitant᷑ filij abrahe. sic ex bestijs creant᷑ stelle. Hō
ergo pmittit᷑ ei ex impijs. soluit᷑ ex iustificatꝭ. Sic ₇ dauid coronat᷑ de corona regꝭ ra-
bath. ij. Regū. xij. ₇ i. pal. xx. Et machabe⁹ pugnat i gladio apollonij. i. macha. iij. G
Itē rōne victorie et pugne q̄ dimicat incessanter cōtra aduersarios nr̄os dicitur ipsa
terribilis. i. s. ipis malignis spiritib⁹. vt castroꝝ acies ordinata. Ipam eni tanq̄

regiā sequunt᷑ oēs sanctorū acies ordināte sm̄ status suos. sm̄ pprias dignitates
₇ merita. vt sub ipa ₇ cū ipa p nobis cōtra diabolū militēt suffragijs ₇ patrocinijs. Vn̄ cā
ticoꝝ. vij. Quid videbis i sunamite nisi choros castroꝝ. Quere q̄re maria sunamit᷑
dicit᷑. titulo de appellatōib⁹ suis. In ipa eni videm⁹ choros castroꝝ ei adherētes. ₇ hu
beatas sanctoꝝ acies. Vn̄ de ipa eccl. xliiij. Vas castroꝝ in excelsis ₇c.
Itē iustissimū erat vt q₂ mater filiū coronauerat i exilio. ab eodē coronaret᷑ i regno. H
De q̄ scz coronatōe dicit᷑ Cāti. iij. Egredimini filie syon. ₇ videte regē salomonē in
diademate. quo coronauit illū mater sua in die desponsatōis illius. ₇ in die leticie
cordis eius.
Triplex est egressus malus
De veris ad errōnea. Hoc egredimur a deo p supbiā. Hic est hereticoꝝ. Vn̄ cāti
coꝝ. i. Si ignoras te ₇c.
De permanentib⁹ ad caduca. Hoc a proximo p auariciā. Hic auaroꝝ. Hoc iudas.
Johānis. xiij.
De honestꝭ ad turpia. Hoc hō a seipo p luxuriā. Hic ē voluptuosoꝝ. Hoc dina.
Triplex est egressus bonus.
De carne ad spiritū p contritionē. Hic est dolor ₇ labor. Hoc deducimur de virtu
te in virtutē. Hec est triplex dieta. Exodi. v.
De natura ad ea que sup naturā p diuine legꝭ meditationē. Hic decor ₇ sapor. Hoc
de mansione in mansionē.
De mundo ad celū p corpis ₇ anime dissolutōem. vl̄ per contemplatōeꝫ. Hic gloria
₇ honor. Hoc de labore ad requiē.
Filie syon. Hic sermo dirigit᷑ ad oēs clericos. pncipaliter ad theologos. maxime I
ad religiosos. q̄ dicunt᷑ filie. ppter amoris priuilegiū ₇ cōtemplatōis fastigiū. Filie.
nō ppter sexū. sed ppter plis fecunditatē. Non filij. qđ nomē sonat i virtutē. Egre
dimini. de tenebris ignorātie. de carnaliū actoꝝ cōsuetudīe. Filie syon. ₇ videte regē
salomonē. i. xp̄m verū pacificū. in diademate q̄ coronauit eū mater sua. btā virgo.
Alie siqdem matres vinclo originalis seruitutꝭ filios suos alligāt. ista aūt magno
decore originalꝭ puritatꝭ ₇ innocētie istū filiū coronauit. i. coronatū cōcepit ₇ pepit
Aug⁹. Vel Mater eī⁹ gratia. Illū eni vt ait aug⁹ nō mater cōcupiscētia sz grā genera K
uit. Diadema q̄ eū mater ista coronauit. ex auro nobilissime sapiētie. ₇ gēmis virtu-
tū pciosissimis. q̄bus nulle alie cōpande. caput eī⁹. i. mētē decore admirabili. instar
corone seu diademat circūcinxit. Vel auꝝ diuinitas. argentū cādida ₇ pura hūani-
tas. argentū scz igne spūssancti multipliciter examinatū. Lapides pciosi. virtutū
vniuersitas. Vl̄ diadema ex auro purissimo. caro christi p spūmsanctū fabricata ex
auro substātie virginalis. Lapides pciosi virtutes create. Vel p aurū mixtū argen
to diuia sapiētia. q̄ se immiscuit argento. i. sibi aptauit corp⁹ de substātia virginis. q̄
fuit argentū igne spūssancti mltipliciter examinatū. ₇ sic facta est corona de electro p-
pter aurū diuinitatis. s. et argentū cādide hūanitatis. Ezech. i. Nam fulgor diuinitatꝭ
candore hūanitatꝭ quōdāmodo expalluit. nō vtiqꝫ diminutōe aut aliā lesiōe. sed nr̄e
cognitōis cōtēperatōe. Et nota q̄ hūanitas saluatoris cōgrue dicit᷑ diadema. q̄si L
duo demēs. scz pncipiū ₇ finē. i. originale qđ pncipiū est oīs mali. ₇ penā eternā q̄
est finis ad quē tēdit oē mortale pctm̄. Vn̄ apl's ad Ro. vi. Finis illoꝝ. i. pec-
catorū. mors est. eterna scz. Ad roma. v. Sicut p inobediētiā ₇c. Ratōe hui⁹ coro
natōis dicit salomō de maria Prouer. xij. Mulier diligens corona est viro suo. Et
ipe christ⁹ Isa. lxi. sm̄ aliā lrām. vbi nos habem⁹. q̄si sponsum decoratū corona.
Alligauit mihi mitrā ₇c. Caput mitratū. verbū incarnatū. Vel mater hec syna
goga. de qua sm̄ aliā trāslatōem ps. lxxxvi. Mater syon dicet hō. Que ipm diade
mate spineo coronauit. Joh. xix. Vel mater hec tota ecclesia sanctorū. de qua
Apocal. xij. Mulier in vtero habēs. Que nūc q̄si coronat de iustꝭ virginibus. sed i iu
dicio coronabit gloria ₇ honore. Qđ autē sequit᷑. In die desponsatōis sue. q̄ter
tuor his lectōibus cōueniēter aptat᷑. Dies eni desponsatōis eī⁹. dies cōceptōis si-
ue natiuitatis eius sm̄ carnē. in vtero eni virginali nupsit. ei humana natura. sic

Aug.ꝰ dicit augꝰ. Unde dictū eſt in p̄s. Et ipſe tanq̄ ſponſus ꝓcedens de thalamo ſuo.
Poteſt etiā intelligi dies deſpōſatōis btē virginis. Et hoc vult gloſula quedā ibi.
Cum eſſet deſpōſata rc. Angelo nūciante cōcepit. Uel quia illā ſibi tūc ſpūali D
ter deſpōſauit. cum illi tāta ſe gratia ſociauit. vt de carne eiꝰ ſacratiſſimā ſibi car
nē aſſumeret. Illa etiā [dies leticie cordis eius fuit] i. tā ipſius ſponſi q̄ ipſius bte
virginis. Quis enī dubitet de tā dilecte hūane nature tā deſiderata ſalute: ipſi ſpō
ſo ſcđm hominē: et ipſa eius vnionis copula in q̄ erat certiſſima ſalutis eiuſdē ſecuri
tas. et iſto ſuauiſſimo oſculo inenarrabilē leticiā euenīſſe. Quis autē digne verbis
exprimere ſufficiat ipſius ſacratiſſime v̄ginis gaudiū. que matrē dei ſe factam ipſo
die et nouit r ſenſit. que noſtre redēptōnis theſaurū: angelorū gl̄iam: r totius hu
mani generis ſingulare gaudiū. et vt vno verbo oīa cōcludamꝰ. deum r dei filiū i
vtero ſe habere cognouit. Uel [dies deſponſatōis] dies paſſiōis. quādo r eccle B
ſie r ſynagoge ſpōſus ſanguinū factꝰ eſt. Exodi. iiij. Factus eſt enī eccl'ie ſponſus
ſanguinū. dū aſpſus ē ſanguis eiꝰ ſup filios eccl'ie. r ſuper ꝓpria veſtimēta carnis
ſue. ſcʒ p redemptōe filiorū eiꝰ. Unde r dicit pellicanus. Ipſi etiā ſynagoge factus
eſt ſpōſus ſanguinū. i. ſanguinis r ſanguīs. ſcʒ ꝓpter ſtragē de eis factam p titū r
veſpaſianū quo ad ſtragē corpoꝝ. r quo ad ſtragē aīaꝝ p culpam r penā eternam
que eſt duplex mors. Et eſt paſſio deſpōſatio: quia pacti cōiugalē firmatio. Tūc eī
teſtamentū eiꝰ cōfirmatū eſt in morte eiꝰ. Ad hebreos. ix. Fuit etiā hec dies leticie
cordis ſynagoge. q2 de morte eiꝰ inſaniſſime letata eſt. Fuit ipſi ſponſo dies leti
cie. de hoſte triūphato. de nobiliſſima ꝑda generis humani erepta de manu hoſtili.
de dilectiſſima ſponſa. ſcʒ eccl'ia ſibi cōfirmata. Unde dicit luc. xij. Baptiſmo ha
beo baptiſari r quomodo coartor deſiderio ſcʒ. Ið debebat ꝑfici i gaudio. Gau
diū enī nihil aliud eſt q̄ deſiderati obtētio. Et inuitant filie iſte cū videre in cruce
ludibrio. r diademate ſpineo. vt admirent eius humilitatē. patientiā. caritatē. r ab
horreāt peccata: p q̄bus occidēdis occiſus eſt. r erubeſcāt tāte gratie ſe ingratas.
r q2 nō caleſiūt tāto amoris incēdio. nec aſſecurant p tantū pignꝰ de obtinēdo qđ
ꝓmiſſum eſt. Itē [dies deſpōſatōis] dies iudicij. quādo filia vel mater eccleſia D
ipſm coronabit oībus electis. Et tunc erit ipſa eccleſia diadema regni in manu dei
ſui. Iſaie. lxij. Et tunc erit dies leticie et ſponſo r ſponſe. et glorificatōis cariſſi
morū ſuorū. Brūs bern. ſic exponit. [Egredimini filie ſyon] anime ſeculares. de E
biles. et delicate. nihil fortitudis aut virilitatis habētes. et ideo filie: nō filij. Egre
dimini de ſenſu carnis ad intellectū mentis. Et videte regē ſalomonē. non dicit
regē eccleſiaſten. vel regē ididā. Hec tria noīa habet ille rex. qui ſignificat chriſtū.
qui fuit ſalomon. id ē pacificꝰ in exilio. ſed eccleſiaſtes. i. cōcionator erit i iudicio.
ididā. i. dilectꝰ dñi erit in regno. Ubiqꝫ rex. In exilio rector morū. In iudicio di
ſcretor meritorū. In regno diſtributor ꝑmiorū. In exilio māſuetꝰ. In iudicio iu
ſtus. In regno glorioſus. In exilio amabilis. In iudicio terribilis. In regno ad
mirabilis. [Egredimini] igit vt videatis [regē ſalomonē] in exilio. vt ſecure vide
dere poſſitis eccleſiaſten in iudicio. r tandē ididam in regno. [Uidete] autē eū [in
diademate] i. in corona miſericordie. quo coronauit eū mater ſua maria. q2 cum
corona miſericordie natꝰ eſt et ea. Unde dicit Iob. xxxi. Ab infantia creuit mecū
miſeratō rc. Et ꝓpter hāc coronā ē ipſe amabil'. In iudicio coronabit corona iuſti
cie. r tunc terribil'. Tandē in regno corona glorie. et tunc admirabil'. Uidete ergo
eum in corona miſericordie imitādo. vt poſtea videatis eū in corona iuſticie nō ti
mendo. tādē in corona glie cū eo ꝑenniter gloriando.

Finit liber tercius.

Incipit liber quartus de virtutibus

marie. cuiꝰ capitula nō enumerauimꝰ. q2 multo plura poterūt adijci vel forte de
trahi. vel aliter ordinari.

De humilitate marie Titulus primus

Eſcripturi cum diligentia in A

cōparabiles virtutes v̄ginis glorioſe. pmo cōfugimꝰ ad eiꝰ g̃
tiā. exorātes ſuppliciter. vt pie nobis refundat de ſua plenitu
dine copioſa. In manu enī illiꝰ r nos r ſmones noſtri. Sap.
vij. Unū quotiens de ea loq̄ deſideramꝰ: clamandū eſt ad eam.
Dña dña api nobis. r para paruli in tua dulcedine copioſa.
Primo igit videndū eſt de hūilitate eiꝰ: que inter vniuer B
ſas r ſingulas v̄tutes ipſiꝰ obtinere meruit ꝑncipatū. q2 cuſtos erat r q̄ſi magiſtra
Hiero. ceterarū virtutū. Hieronymꝰ i illa omelia. Cogitis me o paula: circa finē omelie.
Quid nobilꝰ matre dñi: Quid ſplēdidius ea quā ſplēdor elegit glie ſempiterne:
Quid caſtius ea q̄ corpꝰ chriſti ſine cōmixtiōe generauit: Et tamē ipſa ſolā in ſe hūi
litatē reſpexiſſe dñm ꝓfitet. que videlicʒ hūilitas cuſtos eſt ceteraꝝ v̄tutū. Collo
cauerat enī in tuto ſtatōis portu ſublimia meritoꝝ ſuoꝝ exercitia: r ideo diuinꝰ il
luſtrat. Unū Iſa. lxvi. Ad quē reſpiciā niſi ad hūilē r q̄etū r trementē ſmōes meos:
Fecit enī qđ ꝓmiſerat. [r reſpexit hūilitatē ancille ſue.] [Unde] [r beatā eam dicunt
oēs generatōes.] Siq̄dem de hūilitate rexit i terris ipſe magiſter r dñs angelo C
rū dicens Math. xi. Diſcite a me q2 mitis r hūilis ſum corde rc. Et hanc eiꝰ lecti
onē retinuit ꝑ ceteris hūiliſſima v̄go. licet r cetera oīa v̄ba filij: angeloꝝ: et ipſiꝰ ſy
Hiero. meonis cōſuaret in corde ſuo. Lu. ij. Non ḡ beata maria ſicut dicit ibidē hieronȳ
mꝰ. a filio ſuo didicit celos fabricare. nō angelos creare. nō miracl'a deitatis iſignia
opari. ſed tm̄ hūiliari. ceteraqꝫ documēta virtutū īfra cuſtodiā hūilitatis aggrega
re. Sed iam videamꝰ intelligētiā hoꝝ duoꝝ v̄buꝝ. q̄s cōcepto ſaluatore de exube D
rāte gr̄e plenitudie inter ceteros ſui cātici v̄ſus cū ineffabili gaudio eructauit [Re
ſpexit dñs hūilitatē ancille ſue. ecce enī ex h̄ btām me dicēt oēs generatōes. Quia
fecit mihi magna q̄ potēs eſt: et ſanctū nomē eiꝰ.] Reſpexit inq̄t. Quia v̄bo ꝯ reſpe
ctu gratie hic agit. cōſiderādū eſt diligēter. q̄liter p grām reſpiciat hoīem deꝰ. Naʒ
ipſm vocabulū reſpectus. q̄ndam expſſionē notat. vt plus aliq̄d eſſe videat reſpice
re q̄ videre. Quaſi enī reſpicere ē: ꝑus abiectos r derelictos viſitare. Nā q̄ſi auer
ti ab homie tūc deꝰ dicit. cū p diſtrictōem iudicij gratie ſue dona ſubtrahit. Cū ve
ro placatꝰ p miſericordiā ſubtracta reſtituit. rurſuʒ p reſpectū gr̄e ad eū ſe cōuertit.
Bene ḡ maria dñm ſolā in ſe hūilitatē reſpexiſſe teſtat. q2 diuinitatis ꝓpiciatōeʒ quā E
hūana natura in ꝑmis ꝑentibꝰ p ſupbiam ꝑdidit. in maria p hūilitatē recupauit.
Nam quia in ea verbū patris carnis ſubſtantiā quā ſibi vniret aſſumpſit: q̄ſi ad
eam quā ꝑus abiecerat naturā ſublimādā p miſericordiā reſpexit. [Reſpexit] deꝰ
[hūilitatē] marie. cui p hūilitatis meritū dedit vt filiū ſuū in carne cōcipet. r de ſua
carne verū deū et hominē oīm hoīm q̄ntū in ipſo eſt ſaluatorē generaret. Cuiꝰ hūi
litatis v̄tutē mox determināſ ſubiūgit [ancille ſue.] Nā quia ſe hūiliter qđ erat an
cillā cognouit. ideo qđ nō erat ſublimit eſſe mater ꝓmeruit. Exinaniuit enī ſe exē
plo filij ſui. formā ancille accipiēs. Propter qđ r deꝰ exaltauit eā. r donauit illi no
men quod eſt ſup omne nomē poſt nomē filij ſui. vt in noīe ipſiꝰ oē genu flectatur
celeſtiū terreſtriū r inferoꝝ. excepto genu filij ſui. qui tn̄ ſubditꝰ fuit illi r ioſeph ꝓ
pter eā. Lu. ij. r corā ea vt credit milotiēs genuflexit. ſicut filiꝰ corā matre. [Reſpe F
xit] igit deꝰ [humilitatē ancille ſue] Nō dicit q2 reſpexerit v̄ginitatē ſuam. ſed hūi
litatē. Ex ea enim parte plꝰ eā diligebat. r vbi amor ibi oculꝰ. Uel [reſpexit] i. ap
Aug.ꝰ probauit. ſicut gloſat augꝰ. Ideo ipſa potuit dicere deo multo veriꝰ q̄ dauid illō
pſalmi. Quoniā reſpexiſti hūilitatē meam. ſaluaſti de neceſſitatibꝰ animam meam.
Auerterat eī dñs faciē ſuā ab oīni mliere ꝓpter peccatū eue. ſed ꝑcepto odore nar
di humilitatis beate virgīs. r fumo v̄ginale. de q̄bus infra dicemus [reſpexit] i. re
tro ſe aſpexit quaſi poſt tergū [humilitatē ancille ſue.] Et ſic cōuertit ſe ad viā porte
ſanctuarij exterioris. Ezech. xliiij. Porta maria. via porte hūilitas marie. Et ad
huc hūilitas via eſt: q̄ ad matris r filij grām ꝑuenitur.

Item. Humilitas dicitur quaſi humi lacēs. Latebat enim humilitas in corde virginis. ſed i B
terim ipſa etiā ignorāte aſcēdebat humilitatis eius meritū ſicut virgula fumi vſqꝫ ad
ſedentē in throno diuine maieſtatis. Et ipſa eius humilitas que ſola eſt capax gratie.
ꝛ ſola meretur impleri. fuit quaſi quoddā vas capaciſſimū. in quo et ſibi ꝛ nobis re/
cepit grām abundāter. vt de plenitudine grē eius oēs reciperemus grām ꝓ gratia.
Joh. i. Ideo etiā in ꝑſona eius dicit heſter aſſuero. xv. Facies tua. i. reſpectus tu⁹
q̄ reſpexiſti humilitatē ancille tue plena eſt grarum. Cōſiderauit enim dñs reſpiciens
humilitatē ancille ſue. vaſis illi⁹ capacitatē. ꝛ ſcdm ipſam capacitatē infudit ei gratiaꝫ.
Hec ē ꝯſuetudo dñi. Unde dicit Math. xxv. Unicuiqꝫ tradidit dñs talēta ſua
ſcdm ꝓpriam virtutē. Hec ꝓpria virtus ꝓprie eſt humilitas. Et quia tātū ſe humiliauit
illa q̄ tanta erat. et fili⁹ dei amore ipſius tantū humiliauit ſe. ꝛ eo momēto q̄ dixit Ec
ce ancilla dñi fiat mihi ſcdm vbū tuū. inclinauit celos ꝛ diſrupit. Iſa. lxiiij. et deſcē/
dit in eam. Quia etiā tantū aſcēdit marie humilitas ad deū. tantū ſe humiliauit diui
na ſublimitas ad mariā.

Itē ꝓuer. xxxi. dicitur de forti muliere. q̄ ꝓprie eſt maria. Guſtauit ꝛ vidit. qꝛ bonā eſt ne D
gociatio ei⁹. In negociatiōe datur vnū ꝛ accipitur aliud. ſicut dicit aug⁹. Btā ſiqdem
Aug⁹. virgo expoſuit deo humilitatē ſuā dicēs. Ecce ancilla. cuius ꝓcioſitatē attēdēs dñs
ꝯcupiuit eā. ꝛ dedit ei ſe ꝓ humilitate. Et ſicut gallice dicitur qđ mercatū eſt inuētio.
ita factū eſt hic. Unde. Inueniſti grām apud deum. Luc. i. Precipu⁹ enim decor beate
virginis ei⁹ fuit humilitas. de qua ꝓprie dictū eſt. Cōcupiſcet rex decorē tuum

H. de ſā Reſpexit humilitatē ancille ſue. Per h̄ dictū ancille ſue ꝯmendatur humilitas marie. I
cto victo. Duo aūt ſunt humilitas ꝛ humiliatio. et vtrūqꝫ excellēter reꝑire eſt in maria. Humi
litas eſt int⁹ in ꝟtute mētis. humiliatio eſt foris in abiectiōne humane opiniōis. Ha/
betur autē qñqꝫ humilitas ſine humiliatiōe. qñ videlicꝫ aliqs iuſtus licet corā hoībꝫ de/
ſpicabilis nō appareat. int⁹ tñ humilitatis meritū corā deo inuiolatū cōſeruat. Quan
do mūdus ei crucifixus nō eſt. ipſe tñ mūdo crucifix⁹ eſt. Quia gl'iam humanā quā
foris nō q̄ſitam accipit. int⁹ ꝓ virtute humilitatis oblatā ꝯtemnit. Humilitatē vero
cū humiliatiōe habet. q̄ ꝛ corā deo humilis eſt. ꝛ corā hoībꝫ deſpicabilis. Iſti mūdus
crucifixus eſt. ꝛ iſte mūdo. Quia ꝑ humilitatē mūdū ꝯtemnit. ꝛ ꝑ humiliatiōeꝫ a mū
do ꝯtemnitur. Nō poteſt aūt haberi humiliatio ſine humilitate. Maria ergo q̄ apud deum
humilis erat. ꝛ apud hoīes ꝓpter deū abiecta. in vtroqꝫ ſe a deo reſpectā teſtatur. Quia
ꝛ eius humilitas apud deū acceptabilis facta eſt. ꝛ eius humiliatio apud hoīes in glo/
riā cōmutata. Unde ſubdit. Ecce enim ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. Uſqꝫ
ad illud nāqꝫ tꝑus apud hoīes opprobriū ſterilitatis portauerat. qꝛ integritatē vir
ginitatis thoro maritali ꝓponebat. Sed vnde in priori generatiōe carnali q̄ſi male/
dictiōis ſentētiā ſuſtinuit. inde nūc ab omni generatiōe merita bñdictiōe collaudatur.
Cui ſoli hoc inter feīas omnes cōceſſum eſt. vt ꝛ fructū fecunditatis haberet. ꝛ in
tegritatē ꝟginitatis nō amitteret. Reſpexit ergo de⁹ humilitatē ei⁹. et abſtulit humili
atiōem. ꝛ ideo inqt. ex h̄ btām me dicēt oēs generatiōes.

Itē. Reſpexit hu. an. ſue. Nomē ancille nomē ſeruile eſt. ꝛ eſt q̄druplex ſeruitus. K

Prima ꝯditionis: qua oīa debent ſeruire ſuo creatori. ſicut opus factori ſuo. ꝛ eius
diſpoſitiōnibus obtēperare ꝛ ſeq̄ inſtituta. vt ſicut ab ipſo facta ſunt. ita nō niſi ſub
ipſo ꝛ ſcdm ipſm incedant.

Secūda neceſſitatis. qꝛ deo ſeruire dicuntur praue volūtates. que cum eius iuſſiōibꝫ
ꝯtraire nitūtur. ꝑ ineffabilē tamē ei⁹ diſpoſitiōem artantur. vt nihil ſine ipſius nutu ad
effectū ꝑducere q̄ant. Unde dicit autoritas. Ei militat oē qđ obſtat. Seruiūt
ergo nolētes eius diſpoſitiōi. q̄ volentes ſubiecti nō ſunt ei⁹ ꝑceptiōi.

Tercia timoris. qñ diuiña ꝑcepta nō ex dilectiōe implem⁹. ſed ex formidine.

Quarta dilectiōis. quādo voluntarie iuſſiōibꝫ illi⁹ obtēperam⁹. quia ipſm qui iubet
diligim⁹. Nec aliud in noſtra ſeruitute extra ipſm ꝯmodū q̄rimus. ſꝫ vt ſcdm ipſm am
bulantes ad ipſm ꝑuenire valeam⁹. Hoc enim eſt ꝓpter ipſm facere qđ ipſe iubet. ꝓpter
ipſm adipiſcendū facere qđ iubet. Ex his q̄tuor ſeruitutibꝫ videtur illa ꝯmendari L
in hoc loco. q̄ eſt ſcdm debitū conditiōis. Hanc enim primi parētes in ꝑadiſo exhibere

ꝯditiōi noluerūt. quoniā in ſuꝑbiā elati deſpexerūt eſſe ſub illo a quo cōditi fuerāt.
ꝛ voluerūt ꝑuerſe cū illo eſſe in maieſtate ſimiles. q̄ nō erāt in natura eq̄les. Cōue/
nienter ergo grā culpe reſpondet. Eua ꝑ ſuꝑbiā creaturā ſe eſſe ꝛ opus dei nō cōſide
rās. deo parificari voluit. Maria autē ſuo factori humilit ſe ſubdēs ancillā ſe no/
minauit. Et idcirco illa abiecta. ꝛ iſta electa eſt. Suꝑbam deſpexit. ꝛ humilē reſpe/
xit. Et qđ ſuꝑba ꝑdidit. humilis recepit. Ideo ait. Reſpexit humilitatē ancille ſue. Re
ſpexit humilitatē. reſpexit humiliatiōem. Humilitatē reſpexit humilē remunerando.
humiliatiōem reſpexit humiliatā exaltādo. Hoc habuiſti ſuꝑ diſtinctū.

Sequitur. Ecce enim ex h̄ btām me dicēt oēs generatiōes. q̄ amiſſam beatitudinē per M
fructū ventri mei recuꝑabūt. q̄ ꝑ fructū ligni vetiti priuate ſunt. Omnes btām me
dicent. vt parū iam ſit in preterita generatiōe ſuſtinuiſſe ſterilitatis opprobriū. quē ab
omni generatiōe futura ꝓ fructu fecūditatis mee vocabor beata. Ex h̄ inqt. ac ſi di/
ceret ipſi elizabeth cū qua ꝛ corā q̄ loquebatur. Ex quo ꝑ os tuum ſua magnalia q̄ in
me operat⁹ eſt dñs aperuit. Ex h̄ eadē in oēs generatiōes manifeſtādo magnificabit.

Omnes generatiōes. Oēs inqt. que ſunt generatiōes celi. ꝛ generatiōes terre. Unde N
aplūs ad Eph. iiij. Ex quo oīs paternitas in celo ꝛ in terra nominatur. Et merito be
atā eam dicūt oēs generatiōes. q̄ oībus generatiōibꝫ vitā et gl'iam genuit. in q̄ angeli
gloriā. iuſti grām. pctōres veniā inueniūt in eternū. Merito in eā reſpiciūt ocli to/
ti⁹ creature. qꝛ in eā ꝛ ꝑ eā ꝛ de ea benigna man⁹ oīpotētis q̄cqd creauerat recreauit.

Itē. Oēs generatiōes. Generatiōes enim celi. i. angeli beatā eam dicūt. quia ꝑ eam ſūt O
redintegrati. Generatiōes terre q̄ eam ꝑceſſerūt. ſ. patriarche ꝛ ꝓphete beatā eā dicūt.
quia ꝑ eam ab inferno ſunt extracti. Generatiōes terre. ſ. aplī ꝛ ſancti qui cū ea cor
paliter cōuerſati ſunt btām eā dicūt. qꝛ ꝑ partū eius ſunt redempti. Generatiōes
q̄ ſequuntur vt nos ſum⁹ beatā eam dicūt. qꝛ ꝑ eam redēpti ſum⁹ ꝛ grā illuſtrati.

Aliter. Beatā eā dicūt omnes generatiōes. i. tres generatiōes q̄ ꝑierant. Prima ſine P
patre ꝛ matre. vt in adā. Secunda de patre ſine matre. vt in eua. Tercia de patre ꝛ
matre. vt in noe. abrahā. ꝛ ceteris omnibꝫ. Quarta autē generatio de matre ſine pa
tre. q̄ fuit in chriſto. liberauit tres ꝑdictas. In cui⁹ rei figura dictū eſt abrahe de ſe
mine ſuo Geñ. xv. Quarta generatiōe reuertentur huc. ſ. ad terrā ꝓmiſſionis de egi/
ptia ſeruitute.

Aliter. Omnes generatiōes. appellat tres generatiōes. ſ. cordis. oris. opis. que debent Q
mariā inceſſanter btām dicere ꝛ ꝑdicare. vt ei dicatur. Generatio ꝛ generatio lauda
bit opa tua. i. omnis generatio. Et potētiā tuā ꝓnūciabūt. Magnificentiā glorie
ſanctitatis tue loquentur ꝛc. Itē generatiōes cordis ſunt. fides. ſpes. caritas. humili/
tas. obediencia. timor. reuerētia. cogitatio. deſideriū. exultatio. pietas. miſericordia.
ꝯmemoratio. intētio. ſuſpiriū. dilectio. ꝛ hmōi. Quibus omnibꝫ debem⁹ beatifica/
re mariā. vt ſupra oſtēſum eſt lib. ij. ꝑticula. iij. Generatiōes oris ſunt. laudatō. ho
norificatio ſiue honorificētia. ꝑdicatio. cōfeſſio. magnificatio. benedictio. cantatio.
oratio. gratiarū actio. ſalutatio. ꝛ hmōi. Quibꝫ omnibꝫ debem⁹ beatificare mariā.
vt ſupra aſſignatū eſt libro. ij. particula. v. Generatiōes opis ſūt. mūdicia manuū.
erogatio. pura eleuatio. bona opatio. ꝛ cetera exercitia de quibꝫ ſupra aſſignatū ē li
bro. ij. particula. iiij. Generatiōes ergo cordis. reſpiciūt ad marie dilectiōem. Genera
tiones oris. ad ei⁹ veneratiōem. Generatiōes opis. ad eius imitatiōem ꝛ bonā ope
ratiōnem. ad gloriā nominis eius. Ideo dicitur in pſ. Omnia que intra me ſunt be
nedicant nomē ſanctū eius. Beata igitur maria ꝛ beata eius humilitas. que deū hoībꝫ
peperit. vitā mortalibꝫ edidit. celos innouauit. mundū purificauit. paradiſū ape/
ruit. et hominū aīas ab inferis liberauit. O vere inqꝫ glorioſa marie humilitas. q̄
porta ꝑadiſi efficitur. ſcala celi ꝯſtruitur. Facta eſt certe humilitas marie ſcala celeſtis.
Aug⁹. per quā deus deſcēdit ad terras. ſicut dicit auguſtin⁹.

Sequitur explanatio ſcdi v'ſus. Quia fecit mihi magna qui potēs eſt. Magnū eniꝫ R
fuit marie vt dei patris verbū carne ſua indutū vtero geſtaret. Magnū fuit. vt duꝫ
ſe ancillam cōfeſſa eſt ſui plaſmatoris mater fieret. Sed hec omnia ſi magna ſunt.
impoſſibilia tamē nō ſunt ei a quo facta ſunt. quia potens eſt. Hec ſcꝫ magna.

vt creatura ederet creatorē. femula generaret dominū. p quem deus redimeret mun/
dum. et ad vitā mortuos reuocaret. Beatus bildefonsus. Hec magna fuerūt. vt p hāc
Beatus bildefonsus virginē fieret de⁹ homo. fieret verbū caro. filius dei factor omniū. fieret filius illius
matris quā ipſe formauerat. eſſetqꝫ dñator naſcendo ſubdit⁹ ancille quā ipſe condi
derat. Sicqꝫ haberet in ſubdito ancilla dñm. ancillā dñs ī ſtato. Dulta ē huiõi
inuenies libro .iij. in .ix. priuilegio marie.
H. de ſā cto victo re. Fecit inquit mihi magna qui potens eſt. Et ſingulariter magna. qꝛ ſingularit᷑ po/ S
tens. Et non dixit h̄ vel h̄ poteſt. ſed potēs eſt inqt. vt omnipotentē illū intelligas
qui abſolute potens dicit᷑. qꝛ oīa poteſt. Potentē ḡ maria ꝯfeſſa eſt dñm. nec am
plius dixit. qꝛ credi poteſt ei⁹ potentia qꝛ eſt. ſed quāta ſit ⁊ q̄lis ꝯphendi oīno
nō poteſt. Idcirco ſolū confeſſa eſt potētiā. diſcutere nō preſumpſit. qꝛ ſciri nō po
teſt quāta eſt. de qua veriſſime ſcit᷑ qꝛ immēſa eſt. Summe enim potens eſt. q̄ poteſt
oīne quod poſſibile eſt. nec ideo min⁹ poteſt. qꝛ impoſſibilia nō poteſt. qꝛ impoſſi
bilia poſſe. nō eſt poſſe. ſꝫ nō poſſe. Siqdem de potentia poteſt oīa deus. ſed de
iuſticia ſolūmodo poteſt ea q̄ iuſta ſunt. Vñ ſup illud Matth. xxvi. pater ſi fieri
Origē. pt trāſeat a me calix iſte. dicit origenes. Quantū ad iuſticiā ei⁹ qui nō ſolū potens
eſt. ſed etiā iuſtus. nō ſunt poſſibilia niſi ea que iuſta ſunt. Ideo de chriſto dicit q̄/
dam elegāter. Qui licꝫ poſſit oīa. nō poteſt poſſe vicia. hoc ſolū ſoli deficit. Sed
talis impotētia ſi dici debet talis. potētiorē efficit. Propter h̄ inqt maria. Quia
fecit mihi magna q̄ potens eſt. Non ait p me aut in me. fecit magna. ſed mihi
inquit. fecit magna. Q₂ enī in ea ad omniū ſalutē factū eſt. hoc priuilegio electōis
ad eius gloriā ſingulariter ordinatū eſt. Et ideo dixit magna. nec addidit q̄lia. qꝛ
cum oīa dei opa humani ſenſus capacitatē exuperēt. pcipue ſacramētū redemptō
nis ⁊ incarnatōis ſibi myſteriū ſup omnia ineffabile eſſe conſtat. Nihil enim vnqꝫ
magis mirū factū eſt. qꝫ vt de⁹ hō fieret. et natura incōprehēſibilis corporis ſubſtan
tiā ita ſibi vniret. vt nec min⁹ in ea eſſet. qꝫ in ſe erat immēſa. nec minor in ſe exiſte
ret. quia in illa fuerat tota. Hec ḡ ſunt magna ⁊ ineffabiliter magna. q̄ in maria fa
cta ſunt ad oīm ſalutē. ⁊ marie facta ſunt ad gl'iam ſingularē. Idcirco ait. Quia fe
cit mihi magna qui potēs eſt.
Seqtur. Et ſanctū nomē ei⁹. Sanctū eſt in ſe. et ī nobis ſanctificat᷑ nomen eius. T
dū nos ſanctificamur in noīe eius. Quid eſt nomē eius. fama ei⁹. Nomen eius co
gnitio eius. fides eius nomē ei⁹. Hoc nomen cū ſanctis ſanctū eſt. qꝛ glorificat᷑ a ſā
ctis ⁊ benedicit᷑. a puerſis blaſphemat᷑. ſicut dicit ap'ls ad Roma. ij. Ergo quia ma
gna fecit ei. ſanctificatū eſt nomē eius. quia dū verbū ī carne mirabiliter naſcitur.
gl'ia dei p verbū ī homib⁊ declarat᷑. Unde dicit Joh. xvij. Ego te clarificaui ſup
terrā ⁊c. Et ideo. fecit mihi magna q̄ potens ē. ⁊ ſanctū nomē eius. Fecit etiam
dñs marie magna in terris. exaltās eam ſup oēs hoīes. Magna in celis. exaltās eā
ſup omnes angelos. Magna in inferis. ſubijciēs ei vniuerſas ptātes tenebrarū.
Beda Itē beda. Cū dicit maria. fecit dñs mihi magna. nihil meritis ſuis tribuit. q̄ totam
magnitudinē ad illi⁹ donū refert q̄ eſſentialiter potēs eſt. magn⁹ exiſtēs fideles ſu/
os de paruis atqꝫ infirmis fortes facere ꝯſueuit ⁊ magnos.
Sequit᷑. Et miſericordia ei⁹ a pgenie ī pgenies timētib⁊ eū. Mihi inqt fecit. Non V
tamē ſoli ſingulariter. ſꝫ vni excellenter. Uerūtamē miſericordia ei⁹ a pge. in pge.
Nemo a gratia excludit᷑. ſꝫ in oīni gēte q̄ timet deū ⁊ opat᷑ iuſticiā acceptus eſt illi.
Actuū. x. In pgenie ⁊ pge. Hoc eſt ī oēs pgenies. In hac ḡ gr̄a nihil diſcernit
hominē niſi timor dei. Sit grec⁹ aut barbar⁹. maſcul⁹ aut femia. ſeru⁹ aut liber.
timeat deū ⁊ ſalu⁹ erit. Poſtea miſericordiā iſtā que pſtat᷑ timētib⁊. et hūane redēpti
onis ordinē latius explicat dicēs. Fecit potentiā ⁊c.
Itē humilitas marie ſignificat᷑ p nardū. de qua ſic loquit᷑ ipſa Cant. i. Dū eſſet rex. X
id eſt chriſt⁹ i. accubitu ſuo i. in ſinu patris nōdum factus viſibil᷑ nard⁹ mea
Subtil᷑ notula d̄ hūilitate id eſt hūilitas dedit odorē ſuū i. ſolitū. Nardus herba eſt hūilis et calida. ⁊ val
de pprie marie ſignificat humilitatē. Vñ ſignāter dicit. Nardus mea. qꝛ ei⁹ hu
militas magis ex calore caritatis. qꝫ ex veritatis ꝯgnitōne proceſſit. Eſt enī hūilitas

quam veritas parit. que cōſiſtit in cognitōe. ⁊ hec eſt in intellectu. Si enī te ad lu/
mē veritatis ſine diſſimulatōe inſpicias. eris pfecto vilis in ocul᷑ tuis. quis id nō
dū eſſe patiaris in ocul᷑ aliorū. Hūilis eris ergo ex veritate. ⁊ nō ex caritate. Eſt
⁊ alia hūilitas quā caritas format ⁊ informat. ⁊ hec eſt in affectu. Quā ſi habueris.
voles quantū in te eſt eā de te oēs tenere ſentētiā quā apud te habere ſpiritē cognoſ
ſcis. Quantū in te eſt dico. quia multa ſunt in nobis q̄ ab alijs ſciri nō expedit. eo
Bern. qꝫ nocere poſſet ſcientib⁊. Ideo dicit btūs bern. Uerus hūilis nō vult hūilis pdica
ri. ſed vilis reputari. Alioqn ſi priuato amore tui. vl᷑ timore vilitatis alijs nolis i/
noteſcere q̄lis es. minus pbaris diligere veritatē. ⁊ timēdū ne incurras illō pro/
uer. xx. Pondus ⁊ pōdus ⁊c. abominatio ē apud deū. Tu enī te depōſiaris ī ocul
to trutina veritatis pōderatus. ⁊ foris alteri⁹ ſpcij metiens maiori pōdere te vēdis
qꝫ ab ipſa accepiſti. Ideo dicit᷑ puer. xxvij. Quomodo pbat᷑ ī cōflatorio aurū ⁊c. ſic
pbat᷑ homo ore laudantiū. Et hec tēptatio tāto grauior eſt. quāto maior eſt qui lau/
dat. Proceſſit igit᷑ marie hūilitas ex amore. que peccatū nō habuit cui⁹ cauſa hūi
liaret. Et ideo bene ſignificata eſt p nardū.
Itē humilitas marie pcioſiſſima. Unde puerb. xxxi. Procul et de vltimis finib⁊ p/ Y
cium eius. Quia chriſtus p hūilitate dedit ei ſe. vt ſupra oſtenſū eſt. Et ideo ſigni
ficat᷑ p aurū throni ſalomōis. quod erat fuluū nimis. gallice. or fin. Humilitas enī
aliorū ſanctorū aurū pallidū eſt. Vñ. Poſteriora dorſi eius in pallore auri. Sed
aurū marie fuluū nimis. i. pcioſiſſimū. Quere li. x. titulo. ij. de throno. Vñ puerb.
xxvij. Quō pbat᷑ in cōflatorio argentū ⁊ in fornace aurū ⁊c. Sicut enī pcioſitas au
ri oīa metalla trāſcēdit. ſic marie humilitas omnē gradū humilitatis excedit. Quā/
to enī maria fuit ꝟtutib⁊ pminētior. tāto in ipſa hūilitas mirabilior.
Fuit maria humilis Z
In corde et ſenſu. nihil de ſe ſentiens vel eſtimās aut cogitās magnū. filia ⁊ imitā/
trix patris ſui dauid. q̄ dicit pſ. cxxx. Si nō hūiliter ſentiebam ⁊c. De dño vero
magna ſentiebat dicēs. Magnificat aīa mea dñm. Nō meipſam. A ſolis enī hūi
libus honorat᷑ domin⁹. Eccl. iij.
In cogitatu. Vñ dicit ei ſponſus ab humilitate cogitatōnū ipſam ꝯmendās Cāti.
vi. Capilli tui ſicut greges caprarū q̄ aſcēderūt de monte galaad. Capilli iſti ſunt
cogitatōes hūiles. que de corde velut de capite oriunt᷑. ⁊ aſcendūt de mōte gala/
ad i. de ſublimitate pfectōnis ſue. quā cōmendant ⁊ de qua loquunt᷑ oīa teſtimo
nia ſcripturarū. De hoc enī monte greges hūiliū cogitatōnū ei⁹ aſcendebāt. cū cō/
ſideratā ſua celſitudine quam diuina munificentia intantū honorabat. ſe et ſua
per humilitatē extenuabat, ſicut capilli tenues ſunt macilenti et exiles. nominās ſe
ancillam. Bene aūt dicit᷑ aſcēderūt. licꝫ deſcenderēt. qꝛ hui⁹ deſceſus in ocul᷑ ſuis
ante oculos dñi erat quidam magnus aſcenſus.
In oculis et viſu. Unde videtur dixiſſe cum dauid. pſal. cxxx. Neqꝫ elati ſūt ocu/ AA
li mei. Item. ij. Regū. vi. Humilis ero in oculis meis ⁊c. Oculi enim deficien/
tes et anima eſuriēs dant gloriā deo. ſicut dicit᷑ Baruch. ij. Non enim fuit ſimil᷑
generatōni cuius excelſi ſunt oculi. et palpebre in alta ſurrecte. Parab. xxx. Nec ſi/
milis illi mulieri cui⁹ fornicatio in extollētia oculorū. et in palpebris illius agno/
ſcit᷑. Eccleſiaſtici. xxvi. Nec de illis filiabus ſyon. que nutibus oculorum ibant.
Iſa. iij. Quinpoti⁹ oraſſe credit᷑ illud Eccl'iaſtici. xxiij. Extollentiā oculorū meo
rū ne dederis mihi domine.
In auditu. Iuxta conſiliū ſpūſſancti qui eam docuerat dicēs. Inclina aurē tuā
⁊c. id ē hūiliter audi nunciū gabrielis. ſic et ipſa fecit. Et hec auris inclinatio quo
ad ſe. fuit q̄ſi quedam erectio auris quo ad deū. Unde et ipſa dicit cum filio Iſaie
l. Erigit mane. mane erigit mihi aurē. vt audiam quaſi magiſtrū. Dominus deus
aperuit mihi aurē. ego autē nō contradico ⁊c. Quere infra titulo. xxix. de obedi/
entia eius.
In olfatu. Nō enim fuit de illis q̄r ſpiritus in narib⁊ eorū eſt. Iſaie. ij. Quieſcite ab

homine.cui⁹ ſpūs in naribꝫ eiꝰ eſt ꝛc. Nec fuit q̄ſi rinoceros q̄ vnicū cornu quo ſi/
gnaꝉ ſupbia que diligit ſingularitatē geſtat in nare. Nec oportuit ꝙ indignatio ſa
gittaꝝ dn̄i ebiberet ſpiritū eiꝰ.i.ſpirituoſitatē ſupbie. Job.vi.ꝙ nulla fuit in ea.

In ſermōe ꝛ voce. Vn̄ audita magnitudīe et multitudīe pmiſſonū q̄s ei angelꝰ faci
ebat.reſpondit tanq̄ȝ hūilima mulier.l.Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ verbū tuū.l
vt iſtud ſecūdū ſit nominatiui caſus. Primū enim ꝟbuȝ angeli fuit. aue gr̄a plena.
Secundū fuit.dn̄s tecū.Et iſtud ſecundū verbū.optabat ſibi fieri.vt ſcꝫ dn̄s eēt
cū ea ſibi carnē aſſumēdo de ſubſtancia carnis ſue. Ratōe etiā vocis vel ſmōis po/
tuit ꝟe dicere illud qđ dixit moyſes dn̄o Exo.iiij.ſm alia trāſlatōeȝ.l.Gracil vo
cis ego ſum.ꝛc. Gracilitas vocis.hūilitas ſermōis. Non eni fuit de illis q̄ dicūt
ps.xi.Labia noſtra a nob ſunt ꝛc. Nec de illis quibꝫ dicit.i.Regū.ij. Nolite mul
tiplicare loq̄ ſublimia gl'iantes.ſed recedāt vetera de ore veſtro ꝛc. Nec in ore eiꝰ
fuit virga ſupbie.pab.xiiij. Propter hāc enī humilitatē voc̄ vel ſermōis.dicit ei fi
lius ſpām ꝯmēdans a voce Can̄.ij. Sonet vox tua i auribꝫ meis. vox enī tua dul
cis ꝛc. Item cāti.iiij.cōmendat eā ab hūilitate tā mentis q̄ȝ vocis dicēs ei. Vulne
raſti cor meū in vno crine colli tui. Quere infra libro.v.ḋ pulcritudīe eiꝰ.titulo.v.
ꝛ bene expoſitū inuenies. Fuit etiā alio mō hūilis in voce.quia nunq̄ȝ gl'iata eſt i
melodia cantulē voc̄.q̄ potius habuiſſe credit gemitū ꝑ cantu. Vn̄ turturi ꝛ co
lūbe ſepiꝰ cōparatur.q̄ȝ vel alaude vl' philomene. Cāti.ij. Vox turturis audita ē ꝛc.
q̄ſi ſcꝫ reſpōdit gabrieli.Ecce ancilla dn̄i ꝛc.

In ope.q̄ñ videlicꝫ elizabeth cognate ſue minori ſe miſtrauit. Et etiā gradū ſuū ex
ceſſit.cū laudata ab angelo tā multipliciter.ꝛ ab ipa elizabeth dicēte. vnde h̄ mihi
Fuit ma ria hūilis vt veniat mr̄ dn̄i mei ad me.nō ſupbiuit. In hoc etiā ꝙ purgari ſm legē nō erubu/
it.licet purgatōe nō egeret.cū de viro nō ꝯcepiſſet. Nouerat enī ꝙ q̄ facit ſupbiaȝ
nō habitabit in medio domus dei.

In colli et capitis demiſſiōe.quoꝝ eleuatio ſignū eſt elatōis.demiſſio ſignū hūilita
tis. Non eni fuit de illis filiabꝫ ſyon que eleuate ambulabāt extēto collo. Iſa.iij.
Quere infra libro.v.de pulcritudine eiꝰ.ti.xiiij.vbi agit de collo. Sed magis exē
plo dauid opto capite.ij.Regū.xv.ꝛ exēplo achab hūiliati corā dn̄o.iij.Regū.xxi.
demiſſo capite credit ambulaſſe.q̄ ſcꝫ achab inde legit a dn̄o ꝯmendatus.

In guſtu. Cum nunq̄ȝ aliq̄d guſtauerit quod guſtatū afferret mortem anime. Job
vi. Sicut prima mater eua pomū appetijt concupitū qđ ꝑ inobediētiā deuorauit.et
letali guſtu viꝝ ſuū ꝛ totā poſteritatē ſuā addixit miſere ſeruituti.

In tactu. Nam cōtrectaſſe credit mēbra filij ſui cum omni hūilitate reuerētia ꝛ tre/
more.quē certiſſime nouerat vnigenitū dei.

In inceſſu. Quia nō ambulauit in magnis nec in mirabilibꝫ ſup ſe. Nec fuit de il
lis filiabus ſyon.que cōpoſito gradu incedebant pedibꝫ ſuis. Iſa.iij. Nec ſimilis
illi cui dicit Ezech.xxv. Pro eo ꝙ plauſiſti manu et ꝑcuſſiſti pede.et gauiſa es to/
to affectu ꝛc.

In habitu et omni motu ꝛ geſtu. Quere de habitu eiꝰ exteriori lib.xij.ꝑticla.xi.ti.
ꝑmo.de vite.vbi agit de cortice vitis.ꝛ titulo.xxi.ꝑpe principiū.de virga.vbi agit
de cortice virge. Nouerat enim ꝙ Ex viſu cognoſcit vir.l.i.ex ornatu q̄ exteriꝰ ap
paret.et q.l.amictus corpis ꝛ riſus dentiū ꝛ ingreſſus hoīs annūciāt ḋ illo.l.Eccl
Hiero. xix.ꝛ qꝛ nō tā ꝯuenit ornari veſte q̄ȝ moribꝫ.ſicut dicit hieronymꝰ. Nouerat etiam
ꝓhibitōem illā Ecc̄i.xi. In veſtitu ne gl'ieris vnq̄ȝ.

Itē Notādū ꝙ btā virgo intantū hūilitate plena fuit.ꝙ q̄nto magꝭ a deo ab angelis
ꝛ ab hominibꝫ extollebat.tanto magꝭ a ſeipa deijciebat. Nam cū in humani generis
tota vniuerſitate ſingulariter ad hoc eligeret.vt fieret angeloꝝ dn̄a.celorū regina.
hominū aduocata.mūdi imperatrix.ſeculi domiatrix.creatoris mater ꝛ nutrix. tā
intātū ſe depoſuit ꝛ deiecit.vt ſe nihil aliud diceret q̄ȝ dei ancillā. licꝫ genitricē eiuſ
dem dn̄i ſe fieri ꝓuideret. Volebat ſiq̄dem tranſire libere per foramen acus.quod
longū eſt ꝛ anguſtū. Nihil enī magnū vl' groſſum tranſire poteſt ꝑ illud. Nec ſuffi
cit in illō intrare.ſed neceſſe eſt ꝑ illud tranſire. Qui enī intrat ꝛ non tranſit.nihil

pficit. Intrat ꝛ trāſit.qui qđ bene incepit meliꝰ ꝯſummat. Quiſq̄s enī trāſire ha/
bet ꝑ oſtiū paruiſſimū.q̄nto magis ſe ꝯſtringit et humiliat.tāto faciliꝰ intrat. Quā/
cito aūt ſe erigit.tācito offendit.ꝛ ab oſtio ſe excludit. Propter hoc dicit dn̄s mat.
xviij. Quicūq̄ȝ humiliauerit ſe ſicut paruulꝰ iſte.hic eſt maior in regno celoꝝ. Be
Beatus marinꝰ atus marinꝰ. Vis magnus eſſe in celo.ꝛ magnus valde ꝛ valde nimis.eſto par
uꝰ in terra.et paruus valde.et valde nimis. Sic enī habebis in celo ingreſſum
felicem.et locū ſublimem.

De ſimplicitate marie Titulus ſecūdus.

Ratōe ſimplicitatis compatur maria colūbe.que eſt auis ſimpliciſſima. Vn̄ A
r dicit ei filius Canti.ij. Veni colūba mea i foraminibꝫ petre. Eſt autē ſimpli/
citas q̄ſi collactanea hūilitatis. Simplex eſt q̄ vni ſoli rei intēdit. Vn̄ ps.
Vnā petij a dn̄o ꝛc. Item Luc.x. Vnū eſt neceſſariū. Et dicit ſimplex q̄ſi ſine pli
ca.i.ſine duplicitate. Eſt aūt triplex ſimplicitas.vera.ficta.indiſcreta.

Vera iuſtorū.que comitē habet diſcretōem. Hāc ꝑcipit dn̄s math.x.dicēs. Eſtote
prudētes ſic̄ ſerpētes.ꝛ ſimplices ſic̄ colūbe. Talē habuit btā ꝟgo ſup oēs creatās.

Ficta hypocritaꝝ.q̄ ꝯponunt ſm exteriorē hoīem.in vultu.geſtu.habitu.et hmōi.
vt credant religioſi.ꝛ hec ſūt veſtimēta ouiū.ſꝫ deintꝰ ꝑuerſa ſūt oīa ꝛ lupina.

Indiſcreta ſtultorū.q̄ ſunt vt colūba ſeducta nō habēs cor. Oſee.vij. Solēt aūt B
tria incōmoda ſeq̄ ſimplicitatē a q̄bus ꝓpriīne ſibi cauit maria. Primū eſt teme/
ritas.quia de facili ſimplices decipiūtur. Unde ꝯparant colūbe ſeducte.vt dictū
eſt. Sꝫ maria loco temeritatꝭ habuit prudentiā ſpiritꝰ.q̄ bene diſcernebat eſſe an
gelū dei cui ꝯſentire deberet. Secūdū eſt debilitas. Simplices eī de facili cadūt.
qꝛ reſiſtere neſciūt. Sed ipa fuit prudēs mulier ꝛ fortis.que cōtriuit caput ſerpen
tis antiqui. Terciū eſt timiditas.qua nō audent ardua aggredi. Sed ipa habu/
it cōfidentiā fidem ꝛ ſpem certā.qua deū credidit de ſe incarnari.ꝛ reſpōdit auda
cter ꝛ deuote. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm verbū tuū. Fortitudo aūt eius et cō/
fidentia in hoc apparuit ꝙ ezechiel ꝛ daniel et etiā btūs iohānes vidētes angelos
legunt corruiſſe. Sed ipa videns angelū turbata eſt.ſꝫ nō ꝑturbata.ꝛ aſpectū an
gelicū ſine caſu potuit ſuſtinere.

De ſancta timoratōe marie Titulus iij.

Ulier timorata fuit btā virgo. Et eſt ſimiliť timor filialis vel caſtꝰ collacta
m neus hūilitatis. Ideo Luc.i.dixit ei gabriel. Ne timeas maria. Timor an
tē ꝓparauit in ea locū aduenienti ſpūiſancto. iuxta illud Iſa.lxvi. Ad quem
reſpiciā niſi ad pauperculū ꝛ ꝯtritū ſpiritu.ꝛ trementē ſermōes meos. Paupculꝰ
ꝓprie eſt paup ꝛ humilis.qualis erat maria. Cauſas autē timoris eius ad ingreſ/
ſum angeli inuenies īfra titulo.xi.de ſecundia eius.

De excellentia marie Titulꝰ iiij.

E venerabili ꝛ omī ꝑconio extollenda excellētia marie in oculis ſumme tri A
h nitatis.que.ſ.excellētia reſpōdet excellētiſſime hūilitati ipius i oculꝭ ſuis.lo/
quitur ipa ecc̄i.xxiiij.dicēs.l.Ego ex ore altiſſimi ꝓdiui.ꝑmogenita an̄ oēm
creaturā. Ego ex ore al.p..l.quia ipe dixit ꝛ facta ſūt.l.Ex ore.i.qꝛ ꝟbo altiſſimi cre
ata ſum. Si q̄ratur quō virgo tā hūilis introducat ſeipam ꝯmēdans. Ecce reſpō
ſio. Laus nō eſt ꝑiculoſa niſi ꝓpter vanitatē. Sed cū ipa ſit ꝟitatis mater quā de
ſe genuit.lōge eſt ab ea omimoda vanitas.ꝛ eſt in ea omimoda ꝟitas.ꝛ ideo pōt ſe
laudare. Itē cū dicat ſalomō puerb.xxvij.laudet te alienus ꝛ nō os tuū ꝛc. poteſt
dici ꝙ ipa nō erat que loquebat.ſꝫ ſpūs ꝓphetie. Dicit ergo.l.Ego ex ore altiſſimi
ꝓdiui.l.qꝛ ipe dixit ꝛ facta ſunt. Sed iterū ſi q̄rat ad q̄d ꝑ laude ꝟginis ponitur
quod ꝯmune eſt oibꝫ. Reſpōdemꝰ. Quia ipa eſt ꝑncipiū chriſti ſm humanitatē q̄
eſt os patris.ꝛ quia de ea dixit tota trinitas ſpecialiter q̄ſi loq̄ns de chriſto Gen̄.
ij. Non eſt bonū hoīem eſſe ſolū.faciamꝰ ei adiutoriū ſīle ſibi. Seq̄t.l. Primogeni
ta ante omnē creaturā.l.i.dignior omni pura creatura.

Item de excellētia ſue creatōis loquit ipa ibidem paulo poſt.l.Ab initio ꝛ ante ſecu/ B
la creata ſū. Ab iitio.l.i.a deo trinitate. Vn̄ puer.viij.vbi nos hēmꝰ. Dn̄s poſſedit

me in inicio viarum ſuarū. Dicit alia tranſlatio. Dominus creauit me in inicio viarum ſuarū. Uel. ab inicio .id ē ab eterno. creata ſum. in preſciencia dei. Uel creata .i. id eſt ſuiſſe creari quodā priuilegiato modo. Uel. ab initio .i creatōis mūdi. creata ſum .i. pfigurata creari p creationē lucis. de qua facta eſt corpus ſolis vt qdam dicunt. Sicut enī in illa luce data eſt lux mūdo tamē ſubobſcura. ⁊ d̄ illa luce facta ſunt luminaria q̄ maiorē lucem dederunt vt ſol. ita beata ꝟgo dedit lucem mūdo reſpectu þoris tpis. nō tñ tantā vt ſol. i. chriſtus qui de ea nat⁹ ē. Gen. pmo. Dixit deus. Fiat lux. Heſter. viij. Judeis noua lux oriri viſa eſt. Uel. ab initio .tpis grē. creata ſum. ad lr̄am q̄ ad animā. Uel creata .i. genita a patre ⁊ matre. Tēpus enī ante grām deſitio erat tpis ſeu vite. quia totū erat ī morte. Unde initiū appellat̄ tēpus grē. Et erat deſitio q̄ntū ad tēp⁹ ⁊ vitā nature ⁊ gratie. oēs enim moriebant̄ natura. nec erat vita reparabilis ante chriſti reſurrectōem. Et etiā q̄ntū ad vitā gratie. q2 omnia ſub peccato. ad Gal. iij. Ab initio ē .i. tpe grē vbi oīa initiata ſunt ⁊ renouata. creata ſum. ad lr̄am. Et ideo dicor aurora. que ē terminus noctis ⁊ initiū diei. Jpa enī fuit termin⁹ legis. ⁊ initiū grē. Libro. vij. titulo. viij. q maria aurora. Et ante ſecla. i. ab eterno ⁊ antēq̄ iſta ſecularia tpa voluerēt. Uel. añ ſecula .i. dignior oībus ſeculis. i. oībꝫ hoībus ⁊ mlīerib⁹ oīm ſeclorꝫ. Jtē ppter excellētiā ſui ſtat⁹ dicit ipa ī eodē caplo. Ego ī altiſſimis ihabitaui ⁊c̄. L

Fuit maria excellens

In ſua ſanctificatōe. Excellētiſſime enī fuit ſctificata. ⁊ in ſctificatōe ſua vehemēter exaltata. q2 deputata ab omni feculētia terrene corruptōis. ⁊ colorata ⁊ tincta q̄ſi de nigro colore in cādidū. ⁊ tūc data eſt illi glīa libani. q̄ interptat̄ cādor. Jſa. xxxv. Quere infra titulo. xxviij. de ſanctificatōe eius.

In ſua natiuitate. q2 ante ſanctificata q̄ nata. Nata eſt enī filia grē. cū omnes alij naſcant̄ filij ire. Ad ephe. ij. Quod ſignatū eſt ī h̄ q fuit filia anne. q̄ interptat̄ grā. Unde Canti. vi. Una eſt matri ſue. Propter h̄ etiā de ei⁹ natiuitate dicit̄ Heſter viij. Judeis noua lux oriri viſa eſt. gaudiū honor ⁊ tripudiū. In ortu enī eius noua lux orta eſt omī iuſto. ppter veritatis cognitōez q̄ antea ignorabat̄. gaudiū ppter carceris euaſionē. honor ppter hoſtis deiectōem. tripudiū ppter ſalutis recuperationē. Jpius enī ſanctificatio arra fuit noſtre ſanctificatōis. eius natiuitas arra nr̄e ſpūal̄ natiuitat̄. Nr̄e etiā redēptōis. q2 ad h̄ nata ē vt paterne puaricatōis delictū ablueret. Jnnocētiā repararet. Diſtricti iudicis iracundiā placaret. Portā celi apiret. Et captiuis libtatē cōferret. Jō ipa dicit. Jn me oīs grā vie ⁊ ꝟitat̄ ⁊c̄.

In vita. iuxta humanā conſuetudinē. quia virginitatē vouit. licꝫ ſterilis malediceretur in lege. humillima fuit. licet multi ſupbiant de ſua virginitate. fidelis fuit et credula. licet quod ei pmittebat̄ videret̄ impoſſibile. ſcꝫ q virgo cōciperet et pareret manens virgo. D

In filij dei admirabili cōceptōe. Concepit enī virginitatis gloria pmanente. quod nulla alia. Concepit in vtero. i. ex cauſa intrinſeca. non ſicut alie mulieres que recipiunt ab extrinſeco vnde cōcipiūt. ſcꝫ ſemen viri.
Origen. Origenes. Felix vmbilic⁹ caſtitatis. quem amplexus nō tetigit marital̄. Concepit enī per aurē. id ē p fidem dictorum. quia fides ex auditu. Ad roma. x. Unde ipa dicit Cantic. v. Dilect⁹ meus .i. de⁹ pater. miſit manū ſuā .i. filiū ſuū. p foramē aurī mee ⁊c̄. Et ita ɔcept⁹ eius ſingularis. ⁊ omēs alios ſupexcellēs.

In filij portatōe. Fuit eī ſine corruptōe fecūda. ſine grauamīe grauida. ſine dolore puerpa ſic dic̄ btūs bern̄. Et h̄ patet ex hoc q in ipo ſue cōceptiōis initio quādo mulie- E
Bern. res miſerabili⁹ affligunt̄. ſicut dicit idē btūs bern̄. tota alacritate aſcēdit in mōtana cū feſtinatōe. nō lēto gdu. ſicut mos eſt aliq̄ onere grauatorū. Et ita manifeſtiſſime patet q filio dei grauidata fuit nō grauata.

In pariendi ſingularitate. q2 ſine dolore. natura mirāte ſuū pepit genitorē. Unde Jſa. lxvi. Anteq̄ parturiret pepit. anteq̄ veniret partus ei⁹ pepit maſculū. Quis audiuit vnq̄ tale. aut qs vidit huic ſile. Hoc inuenies paulo infra. ti. xiiij. d̄ gra ei⁹. Uel aliter. Quia mlte alie pepertīt reges ⁊ pncipes. ſꝫ ipa ſola filiū dei. Jtem

aliter. Multe alie pepererūt filios. qui poſtea coronabāt̄ ī reges. ſꝫ nō naſcebātur reges. Jpa ꝟo ſola illum quē coronauerat in vtero ſuo diademate glīoſe carnis. (vnde Cāti. iij. Egredimī filie ſyon ⁊ videte regē ſalomonē ī diademate q̄ coronauit eū mater ſua.) pepit regē coronatū. Uñ dr̄ matth. ij. Ubi eſt q̄ nat⁹ eſt rex ⁊c̄. Ratōe añt hui⁹ excellētiſſime dignitat̄ ɔpat ipa ſe cedro. que rex arborꝫ appellat̄. Uñ dicit eccl. xxiiij. Quaſi cedr⁹ exaltata ſum in libano.

In filij lactatōe. Quia ſola ꝟgo lac habuit. Et vocat̄ lac iſtō celeſte. nō terrenū vel carneū. ppt ſuā excellētiſſimā dignitatē. Uñ canit eccl̄ia. Sola ꝟgo lactabat vbere de celo ple. Nec de eius lacte guſtauit ali⁹ q̄ fili⁹ dei. Uñ et ipe ſingularit̄ gloriat̄ Cañ. v. dicēs. Bibi vinū meū cū lacte meo. qd̄ totū fuit meūꝫ. Et licet dicat̄ nomē ꝟgīs effuſum Cāti. i. oleū effuſū nomē tuū. nō tñ dr̄ q ei⁹ vbera ſint effuſa. F

In ſingulari dominatu ſup filiū dei ⁊ ſuū. q̄ eſt rex regū ⁊ dñs dñantiū. i. ad Thi. vi. ⁊ Apoc. xix. Unde Luc. ij. dr̄. Deſcēdit cū illis nazareth. et erat ſubdit⁹ illis. ſ. marie ⁊ ioſeph.
Aug⁹. Jbi aug⁹. Hoc ſingulariter illa femīa habuit vt videret ſibi naſcēdi ſollēnitate ſubditū. quē nō ſolū hūana. verū etiā angelica natura veneraf̄ ⁊ adorat altiſſimū. De h̄ multa inuenies ſupra. libro. iij. prerogatiua nona.

In ſingulari miſtratōe corā filio dei. Multi enī alij ⁊ multe alie ſuſcepūt xp̄m ī ſuis domibus vno die vl̄ duobꝫ aut tribꝫ. ipa ꝟo in ppria domo vteri virginal̄ nō tm̄ vno die vl̄ duobꝫ. ſꝫ mēſibꝫ nouē. Jtē aliū pauerūt eū cibis ɔmūibꝫ. ⁊ forte dederūt ei aliqđ indumentū. ipa ꝟo de carne ppa ipi nudo. i. puro deo carnis ɔtulit veſtimētū. ⁊ d̄ lacte ppo miſtrauit alimētū. Et de ceterī opibꝫ miſicordie ſic poterī aſſigre. Et ppter h̄ dic ipa antonomaſice. Corā ipo miſtraui. i. ad bñplacitū eius. G
Fuit maria excellens

In ſingulari ɔtēplatōe. Hoc habuiſti ſup. lib. i. ca. iiij. titulo. grā plēa. ī pnci. caplī.

In ſingulari actōe vel bona opatōe. q2 filio dei q̄ fuit in vnū diues et paup ſex opa miſicordie exhibuit excellēter. Uñ in iudicio poterit ei dicere fili⁹ excellēter illud Matth. xxv.

Infra ti. xxxiiij. Hoſpes erā ⁊ collegiſti me. ſcꝫ in tabernaclo ꝟginal̄ vteri tui. Uñ iob. xxxi. quaſi ī pſona marie. Foris nō māſit pegrin⁹. ſcꝫ filius dei. Aſſigna de pegrinatōe chriſti. Oſtiū meū viatori patuit. De quo ſcꝫ viatore dicit̄ Hiere. xiiij. quaſi loquēs ad filiū dei. Quare q̄ſi colon⁹ futur⁹ es in terra. ⁊ q̄ſi viator declinās ad manēdū. Qui videlicꝫ viator cū nō haberet vbi caput ſuū reclinaret. matth. viij. ſuſcept⁹ eſt ⁊ hoſpitatus in vtero ⁊ in domo ꝟginali. H

Jtē. Nud⁹ fui ⁊ coopuiſti me. veſtimēto videlicꝫ tue carnis ꝟginee. Uñ dictū ſuerat marie. Qđ naſcet̄ ex te ſanctū ⁊c̄. Jtē luce. ij. Et pānis eū inuoluit. ecce veſtimentū. et reclinauit in pſepio. ecce materiale hoſpitiū. Propter hoc chriſt⁹ ſe dicit granū frumēti. Joh. xij. qđ nudū ſemiat̄. i. ad chor. xv. ſed ſurgit veſtitū palea ſua. Propter h̄ etiā ɔpat̄ ipa velleri gedeōis. q2 lana ſua. i. carne virginea veſtiuit agnū dei. Unde ⁊ fili⁹ dicit ei Job. x. Pelle ⁊ carnibꝫ veſtiſti me ⁊c̄. I

Hiero. Jtē. Eſuriui et dediſti mihi mādūcare. Uñ hiero. dic̄. q cū acu ⁊ colo acq̄rebat victū ſe ⁊ filiū paſcebat. Uñ cantic. ij. dicit̄. q chriſt⁹ paſcit̄ inter lilia. Et hec lilia interpꝛtatur btūs bern̄. K
Bern. man⁹ beate marie dicēs. Man⁹ marie q̄dā lilia cādidiſſima ſūt. nec cauſabit̄ liliorū amator inter lilia nō inuētū. q̄cq̄d inter marie man⁹ inuenerit.

Jtē. Sitiui ⁊ dediſti mihi potū. ſcꝫ lactis virginei. qđ ego ſolus bibi. Poteſt etiaꝫ intelligi iſtud de potu fidei q̄ maria p̄ oībꝫ ſpm potauit, figurata p ſamaritanā mulierē cui chriſt⁹ dicit Joh. iiij. Da mihi bibere.

Jtem. Jnfirmus eram ⁊ viſitaſti me. Quod impletū eſt quādo chriſtus crucifigebatur. et ipa ſtabat iuxta crucē. quādo ſcilicꝫ deus pater filiū percutiebat pro ſalute populi ſui. Jſa. liij. et q̄ñ vulneratus eſt ppter iniq̄tates nr̄as. ⁊ attrit⁹ ppter ſcelera nr̄a. ⁊ liuore eius ſanati ſumus. ſicut ibidē dicit̄.

Jtem. Jn carcere eram ⁊ veniſti ad me. Quaſi incarcerabat̄ chriſt⁹ in carcere noſtre mortalitatis. quando naſcebatur de virgine verus homo. et ad ipſum tunc veniebat maria ſicut mater ad filium iacentē in cunabulo. Sed tunc q̄ maxime fuit incarceratus. quādo poſitus in ſepulcro. Unde in perſona ei⁹ dicit hiere. trenorū. L

iij. In tenebroſis collocauit me: ſicut mortuos ſempiternos. Itē ibidē. Lapſa ē in lacū vita mea. et poſuerūt lapidē ſup me. Tūc autē licet nō legat̄ hoc in euāgelio:
Hiero. nō dubitatur ad ſepulcrū veniſſe filij mater piiſſima. Vñ hieronymus. Quā miſerū erit ⁊ impiū ſentire de matre. vt qñ cetere ſancte mulieres tantā curā habuerūt ō do minicꝰ ſepultura. ipſa ſe abſentauerit. Abſit.

In ſingulari paſſiōe vl̄ martyrio. De hoc ſufficiēter inuenies ſup. lib. iij. prerogatiua eius decima. M

In ſingulari trāſitu vl̄ aſcenſu de mūdo ad deū. ō terra ad celū. de exilio ad patriā. de miſeria ad glīam. Unde et trāſitus eius dicit̄ aſſumptio. qñ videlicz aſcēdit de deſerto delicijs affluēs. innixa ſup dilectū ſuū. Canti. viij. Hoc inuenies plene ex poſitū libro. xij. particula. iij. de aromatibꝰ ozi cōcluſi.

In ſingulari ſepultura. vbi ſcz nexibꝰ mortis nō potuit deprimi. nec corpus eiꝰ reſolutū eſt in cineres. qꝛ ſicut pater nō dedit ſanctū ſuū videre corruptiōez. ſ. chriſtū. ſic nec ſanctam ſuā ſpecialē. ſ. mariam.

In ſingulari ſublimatiōe. qꝛ nō ſolū cū angelis ſublimata. ſed ſup oēs choros angelorū exaltata. Quere libro. iij. xi. prerogatiua marie. N

In ſingulari ꝯſeſſu ad dexterā filij. ſic credit̄ in throno glīe. qꝛ ipſa deſignata ē p̄ berſabee matrē ſalomōis. qui chriſtū ſignat. Cui videlicz berſabee de ſceptro filij poſitus eſt thronꝰ iuxta thronū regis. ⁊ ſedit ad dexterā eius. iij. Regū. ij.

In ſingulari potētie. Cū eni poſſit piiſſime dicere cū filio. Data eſt mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra. Matth. i fine. excellēter tū dicit. In hieruſalē ſupnal. ptās mea. ſ. imperādi ſcz q̄cq̄d volo tam ciuibꝰ angelicis q̄s aīabꝰ ſanctis. ⁊ q̄s volo introducēdi. Eccl. xiiij. In omni neceſſitate oīa obaudiūt ei. De his multa inuenies. titulo. xxx. infra de potentia eius.

Itē ratiōe excellētie ſue appellat̄ maria mulier ex oībꝰ. Mulier ſcz ex oībꝰ bonis mulieribꝰ collecta. omniū bonarum mulierū vniuerſas bonitates ⁊ ſingulas in ſe habēs. Eccleſ. vij. Virū de mille vnū repperi. ſ. qd̄ q̄dā exponūt de ſamſone q̄ mille ſtrauit. alij de dauid. q̄ decē milia. Mulierē ex oībꝰ nō inueni. Ideo etiā ꝯq̄rebatur ſalomon puerb. in fine dicēs. Mulierē fortē q̄s inueniet: Quere lib. vi. titulo. ix. a lra. I. vſqz ad Q. q̄ maria mulier. O

Itē rōne ſue excellētie dicit̄ ei Can. iiij. Odor vnguētorū tuorum ſup oīa aromata. q̄ſi dicat̄. Omnē gratiam vincit tua ſublimitas. omnē excellentiā ſupat tua dignitas. Ad hoc etiā facit q̄ ipſa dicit̄ terribil̄ vt caſtrorum acies ordinata. Can. vi. Ipſa ē tantū demonibꝰ ē terribil̄. q̄ntū angelis ⁊ ſanctis exiſtit venerabil̄. i. ſicut tota acies apoſtolorum. pphetarum. martyrū. angelorū. ꝯfeſſorum. et virginū. ⁊ omniū q̄ ordinate cōtra diabolū pugnauerūt. Nā quia oīm ſanctorum puilegia habet in ſe ꝯgeſta. Vñ dicit Can. vij. Oīa poma noua ⁊ vetera dilecte mi ſuaui tibi. Ita terribil̄ eſt demonibꝰ ſicut vniuerſa collectio oīm ſctōrum aliorū. Itē ppter h̄ inter lapides ꝯpat̄ topaſio. qui d̄r q̄ſi topandien. i. omnicolor. a pan qd̄ eſt totū ⁊ zion vl̄ dyan qd̄ eſt color. et ſignat omnē v̄tutē. Tn̄ ſup apoca. d̄r a topanden q̄ eſt inſula egipti vbi ſuenit̄. Topaziꝰ eni eſt receptiuꝰ oīs coloris. Ipſa eni p̄dita fuit optimis naturalibꝰ. et receptiua oīs grē ⁊ virtutis. Apparuit tn̄ q̄ſi de ethiopia. qñ legem datā de mulieribꝰ q̄ ꝯceperāt de viris impleuit in purificatiōe. P

Et nota q̄ nō ſolū intātū excellit dignitatē oīm ſctōrum. ſed etiā dignitates oīm celeſtiū virtutū. Supior eſt eni angel̄ gloria. quia plꝰ meruit. ſ. q̄ dei filius aſſumeret ex ea naturā humanā. q̄ noluit aſſumere angelicā. Ad heb. ij. Nuſq̄ angelos apphēdit. ſz ſemen abrahe apphēdit. Supior partu. qm̄ dñm angelorum genuit. Supior honore. qꝛ filiꝰ eā ſup choros angelorum collocauit. Et ideo admirabil̄ etiā eſt ipſis angel̄. Unde dicūt Canti. viij. Que eſt iſta q̄ aſcēdit ⁊c. inixa ſup dilectū. ſ. cū ipſi ſint ſub dilecto. Supior v̄ginitate. qꝛ in carne fragili. qd̄ nō angeli. pter vicia car
Bern. nis vixit. Supior reuelatiōe. qꝛ ſicut dicit btūs ber. Dñs ſecretū ſue incarnatiōnis prius ipſi q̄s alicui angelorum reuelauit. excepto dūtaxat gabriele. qui vtiqz talē inter ſuos inueniri potuit excellētie vt tali nomine dignus haberet̄ ⁊ nūcio. Superior Q

contemplatiōe dei. qꝛ cū iam ſit reſuſcitata vt pie credit̄. regē glīe i decore ſuo videt oculis. Iſa. xxxiij. nō ſolū intellectualibꝰ. ſed etiā corporalibꝰ. quales angeli nō habēt. ſed intellectualibꝰ oculis ſolūmō vidēt. Vñ ⁊ dicunt̄ intelligētie. Itē ſupior eſt angelis q̄ filiꝰ dei nuſq̄ angelos apphēdit. ad heb. ij. id ē naturā angelicā. ſed ſemē abrahe apphēdit in ea ⁊c. ex ea i miſterio ſpūſſancti. Itē. Quia nulli angelorum dixit aliq̄ndo pater. filiꝰ meꝰ es tu. heb. i. ſz hoc dixit filio marie i baptiſmo. Mat. iij. ⁊ i trāſfiguratiōe Mat. xvij. Itē. Quia nulli angelorum ſubiecit pater orbē terre. ſz filio marie. ſicut dicit̄ i pſa. ⁊ hebre. ij. Et qꝛ oīa ſubiecit ſub pedibꝰ eiꝰ nihil dimiſit nō ſubiectū ei. Tota ꝟo excellētia matris ab excellētia filij deriuat̄.

Cācellarius philippus. Itē rōne ſue excellētie q̄ excellit oēm angelicā dignitatē. canit eccl̄ia i aſſumptiōe eiꝰ. Vidi ſpecioſam ſicut colūbā aſcēdentē deſup riuos aq̄rum. ſ. qꝛ n̄ ſolū cū angel̄ ſublimata. ſed ſup oēs choros angelorum exaltata. De q̄bꝰ aq̄s dicit̄. Bñdicite aq̄ oēs q̄ ſup celos ſunt dño. Et apoc. vlti. Oſtendit mihi flumiū aq̄ viue ſplēdidū tāq̄ criſtallū procedente de ſede dei ⁊ agni in medio platee eiꝰ. Iſti eni ſunt riui q̄ de fonte diuine bonitatis pcedunt. Quia ꝟo maria cū angel̄ aſcēdit ⁊ ſup angelos. d̄r Cāti. viij. Que ē iſta q̄ aſcendit p̄ deſertū. delicijs affluens innixa ſup dilectū ſuū. Deſertū dicit̄ celū. iuxta pabolā de oue pdita. Lu. xv. Delicijs affluens. delicijs. ſ. ſ. filij. In hoc affluendi notat̄ abūdātia deliciarum. Unde eccles. i. Omnia flumia intrāt in mare. Cum eni ſint filio delicie eſſe cū filijs hoim. puer. viij. ſinglares ſūt ei delicie eſſe cū matre de q̄ carnē aſſumpſit. Quia cū in omni creatura ſit p̄ eſſentiā. i iuſtis ſit p̄ grām. excellētiꝰ in ea p̄ grām q̄ fuit grā plena. excelētiſſime ⁊ ſimpliciter p̄ vnionē. Unde eā fecit locū voluptatis. Itē affluēs etiā delicijs angelorū. q̄rū ſingulos ordines in ſe v̄tutibꝰ exēplauit. Cū enim officiū angelorum ſit miſtrare. ſic d̄r ad heb. i. qōāmodo in ſe angelorū formā expſſit cū elizabeth miſtrauit. Ideo dic̄. Corā ipſo miſtraui. Eccl. xxiiij. Itē nūciauit minora cū angel̄ q̄ minora nūciāt qñ dixit miniſtris nuptiarū. Quecūq̄ dixerit vobis facite. Maiora ꝟo cū archāgelis. cū aplos inſtruxit. Virtutes expſſit. cū ipſis aplis deficiētibꝰ i paſſiōe. impterrita licz iā gladio paſſiōis filij trāſfoſſa iuxta filij crucē ſtetit. Iō dictū eſt. Mulierē fortē q̄s inueniet: Cōfidit in ea cor viri ſui. Et i ipſꝰ ꝯſtātia ꝯfidentiā potuit h̄re chriſtꝰ. q̄ tūc ad dexteros in limbo deſcēdens. nō ſine ſpolijs rediit educēs eos de lacu. Principatꝰ i ſe exēplauit. cū p̄ hūilitatē diaboli ſupbiā deiecit. Vñ Gen. iij. d̄r ſpecial. Ipſa ꝯteret caput tuū. ſ. qd̄ ē ſupbia. Ptātes. cū p̄ paupertatē ſpūs cupiditatē totius mūdane ptātis cōtempſit. cantans illud. Depoſuit potētes ⁊c. Aſſigna de paupertate eiꝰ. Dñatiōes. cū p̄ v̄ginitatis pudiciciā immūdiciciā voluptatis calcauit. qꝛ i ea tātum ſpūs dñabat̄ carni. q̄ in ea fomes extinctꝰ eſt. Vñ. Syndonē fecit. ſ. qñ chriſtū carne induit. Throniꝰ ꝯmutatꝰ. cū in ſe refrigerio ſpūſſancti oēs carnales motꝰ extinxit. Thronos in ſe deſcpſit. cū ſedes ſummi regis facta eſt. Cui dixit rex. Ueni electa mea. et ponā i te thronū meū. Cherubin plenitudo ſciētie. quē iā ſe trāſformauit. cū illū in ſe recepit in q̄ ſunt oēs theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie abſcōditi. Col. ij. Seraphin qd̄ eſt ardēs. cū deſiderio ardenti filiū pſecuta eſt aſcēdente clamans. Trahe me poſt te. ⁊ cū viſa ē dixiſſe angel̄ orādo. nūciate dilecto quia amore langueo. o vos filie hieruſalē. S

Itē rōne ſue excellētie d̄r ipſa. pulcra vt luna. Canti. vi. id ē vniuerſal̄ eccl̄ia. qꝛ q̄cq̄d pulcritudīs habent alij ſancti in parte. habet maria in toto. Nemo eni ſctōrum inuētus eſt ſilis illi in glīa. ſicut de abrahā dicit̄ Eccl. xliiij. Simil̄ inq̄m in hūilitate. in ſanctitate. i caritate. ⁊ ſic de ceteris v̄tutibꝰ q̄s omnes habuit in ſuplatiuo. Et q̄t v̄tutes. tot habuit in ſe pulcritudīes. ⁊ ideo pulcerrima mulierum. Can. v. Et iō dicta eſt ⁊ vocata ab angelo grā plena. et hoc eſt ppriū nomē eius. ſicut maria. Unde lxij. Iſa. Uocabit̄ tibi nomē nouū. qd̄ os dñi. ſ. id ē angelus. vl̄ filius q̄ eſt os patris prius p̄ angelū nomīauit. Ideo etiā dicit ipſa eccl. xxiiij. In me omnis grā vite et veritatis ⁊c. Et bene omnis gratia. quia nulla ei defuit v̄tꝰ. Hec puritas angelorū. Hec fides patriarcharum. Hec ſciētia pphetarū. Hec zelꝰ aplorū. Hec patientia martyrū. Hec ſobrietas ꝯfeſſorū. Hec innocentia aut hūilitas virginum. T

Bern. Dilis bec. Quanticūq̃ donū alicui scō sit datū. tñ virgi nō credim⁹ esse negatū.
Sic ꝓ quod vnde ei tāta excellētia. Potest rñderi. Vtiq̄ ex h q̄ dñs fecit ei magna A
q̄ potens ē. Magna in terris: exaltās eam sup oēs hoīes. Magna in celis: exaltās
eā sup oēs angelos. Magna in infernis: subijciens ei vniuersas tenebraꝝ ptātes.
Ideo de ipa pōt dici sicut de filio illud Isa. xlviij. L Faciet voluntatē suā in baby
lone. hoc est. in infernū. L z brachiū suū in chaldeis. J. i. in demonib. Chaldei enī int
erptātur feroces vl' q̄si mamilla.
Itē. Ex eo q̄ copiosa est spūalib diuitijs. cōspicua bonitate. dilecta sapiētia. trāscē B
dēs cūctis viuentib ptāte. Genere illustris. forma desiderabil. immēsitate incōpre
hēsibilis. eternitate indeficiēs. Cui⁹ imperiū attingit a mari vsq̄ ad mare. q̄ etiā
ex dono filij sui attingit a fine vsq̄ ad finē fortiter. z cum eo disponit oīa suauiter.
Sap. viij. Attingit etiā vbiq̄ ꝓpter suā mūdiciā. Sap. vij.
Itē. Ex eo q̄ virgo existēs in matrē dñi electa est. vt imaculat⁹ de mūdo nasceret. Et C
vt sicut in celo patrē habebat imortalē etern⁹. sic in terra matrē haberet hoīnē sem
ꝑ ptus. Et quis in celo q̄lis pater tal' filius. ideo in terra q̄lis mater talis fili⁹. In
celo cū patre etern⁹ z imēsus. in terra cū matre imaculat⁹ z mēsuratus. In celo cū
patre incorrupt⁹ z sublimis. in terra cū matre virgo z humilis. In celo imago pa
tris. in terra imitator matris. Et ideo marie excellētia ex eo q̄ filius dei sm hūani
tatem dignatus est ei fieri ꝯsimilis. Ideo etiā talē fecit matrē suā sm q̄ deus/ qualē
fieri voluit ex matre sm q̄ hō. Propter h de matre z filio dicit Osee. xl. Vix frons
dosa israel. J. i. maria. L fruct⁹ J. i. christ⁹. L adequatus est ei. J
Post hoc debet scribi de honorificentia marie. z postea de gloria marie. z
post hoc de magnitudine marie.

De preciositate marie Titulus v.

E preciositate marie dicit puer. in fine. Procul z de vltimis finib⁹ preciū eius. A
b Quere expositōem libro. vi. titulo. ix. q̄ maria dicit mlier fortis. z mlier bo
na. Itē pabo. viij. Preciosior est cūctis opib⁹ zc. Hoc inuenies paulo īfra.
Item Sap. vij. dicit de sapia. z congrue potest exponi de maria. L Nō ꝯparaui il
li lapidem preciosum. J. i. aliquē sanctū. L quoniā omne aurū in compatōe ei⁹ arena ē
exigua. hoīs enī sanct⁹ respectu marie. arena est respectu auri. L z tanq̄ lutū estima
bit argentū in cōspectu ei⁹. J. i. mūdi sapiētes z eloq̄ntes respectu sapiētie z eloquē
tie eius. Itē Job. xxviij. dicit de sapiētia. z cōgrue potest exponi de excellētia ma
rie. L Nescit homo preciū eius. J quia nō est preciū qd possit ei ꝯparari. L Quia preciosi
or est cūctis opib⁹. J corpalib⁹ z spūalibus. L Et oīa q̄ desiderant nō valent ei ꝯpa
ri. J puer. viij. L Nec inuenit in terra suauit' J. i. voluptuose z delicate viuentiū. In
terra J. i. in aīa. sed potī⁹ in terra laboriose viuentiū. L Abissus dicit nō ē i me. J Abis
sus cor hoīs ꝑ vicia fluidū. ꝑ insipientiā obscurū. ꝑ auariciā ꝓfundū. ꝑ infideli
tatē tenebrosum. ꝑ supbiā feruidū. ꝑ dolositatē inscrutabile. z hmōi. Tale autē cor
nō inhabitat maria ꝑ grām. L Et mare J. i. mēs amara ꝑ inuidiā z irā. adapta septē
criminalib⁹ septē ꝑperantes maris. L loq̄t non est mecū. J Sapiētia enī vel maria tātō
Grego. a terrenis fugit. quanto in eis q̄etem nō inuenit. vt dicit gregori⁹. L Nō dabit aurū
obrizum ꝓ ea. J q̄si diceret. preciosior auro obrizo. Prouer. iij. Melior est acq̄sitio eius
negociatōe auri z argenti zc. Aurū obrizū est aurū purū sine omī macula. Alij ho
mines possunt esse aurū. sed nō obrizū. q̄r nō sine culpa. ad minus veniali. sicut ipa
sola. L Nec appēdet argentū in ꝯpatōe eius. J Ad lrām. q̄cq̄d est citra deū. incōpa
bile ē marie. Vel sic. Per aurū sancti angeli claritate iusticie fulgidi. z nullo conta B
gio culpe infecti. q̄ nō sūt cōparabiles marie. q̄r naturā angelicā nō assumpsit chri
stus vt nos redimeret. sz humanā de substātia marie. Per argentū hoīes sancti. pu
ri z eloq̄ntes. q̄s omnes scītate trāscēdit. q̄r nō est inuēt⁹ silis illi. Eccī. xliiij. L Nō
conferet tinctis indie coloribus J. i. sanctis sapiētib⁹. q̄ cū virtutib⁹ careāt aliud se esse
q̄̄ sint fucatis ꝯpositōib⁹ q̄si supductis colorib⁹ mentiūt. L Non lapidi sardonico
preciosissimo. J ꝑ quem potest signari adā i statu innocētie. q̄ interptat terra rubea. q̄
etiā q̄si tot⁹ fuit innocēs nō posset ꝯpari marie ꝯpatōe adeq̄tiōis. Vel ꝑ sardonicū

martyres suo sanguie rubricati. quoꝝ corpa de terra. quorū tñ martyria nō sūt cō
Hiero. parabilia martyrio marie. q̄ passa est in aīa. q̄ est impassibil' sm hieronymū. Vnde
ipa est pl⁹ q̄̄ martyr. Vel sardonico J. i. patrib⁹ veteris testamēti terrena q̄dā secta
tib⁹. Sardonicus ei terre rubre silis ē. Ipa vō nihil terrenū. nihil carnale q̄siuit.
L Nō sapphyro. J q̄ est aerij coloris. i. alicui scō noui testamēti celestia sola querēti.
Vel ꝑ sardonicū signāt hoīes q̄ facti sunt de terra rubra in adā. ꝑ sapphyrū ange
li in celo creati. quos vtrosq̄ lōge ꝓcedit sapiētia z maria. L Nō adeq̄bit ei aurum
vel vitrū J. i. sancti iam beati. qui claritate iā fulgēt. que ꝑ aurū. quoꝝ ꝯsciētie sibi
adinuicē patēt. qd ꝑ vitrū. in q̄ tal' apparet liq̄r exteri⁹ q̄lis ꝯtinet interi⁹. Ibi enī
Grego. vt dicit gregori⁹. vniuscuiusq̄ mētē ab alteri⁹ oculis mēbroꝝ corpulētiā nō abscō
dit. Vel ꝑ aurū sancti ecclie militātis fulgētes virtutib⁹. ꝑ vitrū sancti ecclie trium C
phantis puritate trāslucētes. Apoca. xxi. Ipa ciuitas aurū mūdū. silē vitro mūdo
Quia ecclia militās silis triūphanti. Et paulo post. L Nō adeq̄bit ei topazi⁹ d ethi
opia. J. i. aliq̄s ꝑus niger peccatis. sed mō ꝯuersus ad fidē. z donis spūssancti locu
pletatus. z q̄si multis colorib⁹ multis virtutū specieb⁹ decorat⁹. Dicit aūt topazi⁹ q̄si
topandien. i. omnicolor. Est g sensus. Nō adeq̄bit ei q̄ntuscūq̄ pfect⁹: omni virtu
tū genere resplēdēs. L Nec tincture mūdissime ꝯferet. J. i. oēs baptizati licz omni vir
tutū genere splēdētes nō ꝯpabūt ei. quoniā oēs excellit gliosissima virgo. Idcirco
etiā illi ꝯuenit illō qd de filio dicit Isa. xl. Ecce gentes q̄si stilla situle. z q̄si momē
tū statere reputate sunt ei. Ibidē. Oēs gentes q̄si nō sint sic sunt corā eo. z q̄si nihi
lū z inane reputate sunt ei. i. ad ꝯpatōem illi⁹.

De gloria marie Titulus vi.

Gloria marie in h multū cōsistit. q̄ de ipa ab initio secli multa nō solū dicta A
g sunt. sed etiā figurata sunt gliosa. Ipa enī illa ciuitas est de q̄ dicit ps. Glo
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Nec solū dicta sunt. sz z dicunt q̄tidie z di
cent vsq̄ ineternū. Sed q̄ gliosa: O; beām eā dicūt omnes generatōes. Quere su
pra ti. i. de humilitate ei⁹. Christus enī marie fili⁹. ipe heri. ipe hodie. ipe z in secla.
Heb. in fine. Et ipe q̄ antiq̄s inspirauit. vt de matre sua sub enigmatib⁹ gliosa ꝓ
dicerēt. ipe z q̄sdā modernos illustrat vt de ea gloriosa ñ taceāt. z etiā vsq̄ ad finē
mūdi sp aliq̄s illustrabit vt ī atrī ꝓconio noua sp aliq̄ supaddant.

Gloria marie B

Sacerdotalis z regia generositas. Vñ. L Omis glia filie regis. J. i. marie filie dauid
L ab intus. J Quere expositōez lib. vi. titulo. v. q̄ maria filia. Propter h etiā appellata
est virga iesse. a q̄ immediate ortū habuit tribus regia.

In sanctificatōe collata ei sanctitas. Vñ Ezech. iij. L Bñdicta glia dñi J. i. maria L d
loco suo J. i. de matris vtero. Vñ potuit dicere illud Job. xxxi. Ab infantia creuit
mecū scitas. z d vtero mrīs mee egressa est mecū. Nota L creuit J q̄r marie scitas sp
augmentabat. sed ineffabiliter ī ꝯceptu saluatoris.

Omnimoda gratiositas. Vnde puer. xi. Mulier g̃tiosa inueniet gloriā/ omnimode
bonitatis z virtuositatis.

Cōsciētie plena trāq̄llitas. quā peccatū nō remordebat. de q̄ apl's. ij. Chor. i. Glia C
nr̄a hec est testimoniū ꝯsciētie nr̄e. Et iob. xxix. Glia mea sp innouabit zc.

Spiritual' et vera paupertas. De q̄ dñs dicit Isa. xlij. Gloriam meā alteri nō dabo.
Gloria dñi ꝑelegisse paupertatē. Et hāc gliam excellētissime dedit fili⁹ et inspirauit
matri sue. z sic exponendū. alteri scz q̄̄ marie.

Singularissima hūilitas. quam de⁹ respexit z adamauit. z merito cui⁹ ipam omni
virtute et gratia adimpleuit. Eccī. xliij. L Species celi glia stellarū J Celū maria. cu
ius species hūilitas. quā speciē dñs cōcupiuit. iuxta verbū psalmiste. L Glia stella
rū J ornatus ceteraꝝ virtutū. q̄r hūilitas theca erat z repositoriū.

Primitiua z fecunda virginitas. Ipa enī familiari spūssancti ꝯsilio ꝓma vouit virgi D
nitatē. et merito voti hui⁹ dedit ei dñs singularē fecunditatem. Unde Isa. xxxv.
L Gloria libani data est ei. J Libanus cādor/ quo signat virginitas.

Saluo flore singularis fecūditas. Vñ dictū est ei Luce. i. Qd nascet ex te sanctū vo

tabit᷑ filiꝰ dei. De gl'ia iſta dicit᷑ Oſee .ix. vbi loq̄tur de xp̄o ⁊ maria. Glia eorum a partu ⁊ ab vtero ⁊ a ↄceptu. Expone ordine ꝑpoſtero. et q̄re expoſitionẽ.

Bern. Excellentiſſima maternitas. q2 facta eſt mater dei. Bernhar. Hec eſt virgĩs noſtre gl'ie ſingularis. ⁊ excellẽs ꝓrogatiua marie. q2 filiũ vnũ eundẽq3 cũ deo p̄re meruit hr̃e ↄmunẽ. Item Iſa. xlij. dicit deꝰ pater. Gl'iam meã .i. filiũ meũ. q2 gl'ia patris ẽ alteri nõ dabo .ſ. ꝑ marie. q2 ſoli marie hoc p̄uilegiũ debebat᷑. E

Gloria marie. Per partũ ipſius humani generis redẽpta captiuitas. et reparata libertas. Et h̃ ẽ vnũ ⁊ p̄cipuũ de illis glorioſis q̄ dicunt᷑ de ciuitate dei .i. btã maria. Per ipſam enĩ miſit dñs redẽptõem pp̄lo ſuo. Et Ioh. viij. dicit filiꝰ eius q̄ dei ⁊ eius ↄmiſſio eſt filiꝰ. Si filiꝰ vos liberauerit. vere liberi eritis.

Summe honorificẽtie ſingularitas. cũ in morte tp̄ali mortis nexibꝰ nõ eſt depreſſa. qui ſunt putrefactio. vermis. ⁊ incineratio. ſed in aĩa et corpe vt pie credit᷑. licz nõ ꝑdiſſet .a filio aſſumpta eſt in celũ. Vñ ⁊ ipſa dicit filio. Tenuiſti manũ dexterã meã. et in volũtate tua deduxiſti me. et cũ gl'ia ſuſcepiſti me. Quere expoſitõem lib. iiij. ti. xxvij. de ſanctitate eiꝰ. Ideo dr̃ Canti. viij. Q3 aſcẽdebat de deſerto delicijs affluens. innixa ſup dilectũ ſuũ. Quere expoſitõem li. xij. particula. iij. de aromatibꝰ orientis conclũſi in fine. F

Glorificati corpis cũ ſuis dotibus ante diẽ iudicij ei collata felicitas. In cuiꝰ figura dictũ eſt de heſter. Tercia die circũdata ẽ heſter gl'ia ſua ⁊c. Dicit enĩ hilarꝰ ſardẽſis epus ſcribẽs ad laodicẽſes. audiſſe ſe btm̃ iohãnẽ ap̃lm ſimpliciter p̄dicãtẽ. q ad p̄ces petri et ceteroꝝ ap̄loꝝ die tercia trãſitꝰ ſui vt credit᷑. ſuſcitauerit filiꝰ dei ſuam benedictiſſimã genitricẽ.

Hilarꝰ ſardẽſis epiſcopꝰ

Supra naturã angelicã exaltata in ea ſicut in filio nr̃a hũanitas. Vñ Ezech. x. Eleuata eſt gl'ia dñi deſup cherubin. Iudith in fine dicit᷑ de ipſa iudith in figura marie. Erat iudith dicto feſtis p̄cedens cũ gl'ia magna. Dies feſti dies mẽſis auguſti. in quo mẽſe multa ⁊ magna feſta. Vel dies feſti dies eternẽ claritatis. De q̄bꝰ dicit᷑ puer. iij. Lõgitudo dierũ in dextera eius. Et in pſalmo. Melior eſt dies vna in atrijs tuis ⁊c. Dies vna claritas ↄtinua. Sed dicit᷑ dies pluraliter. q2 in padiſo alia eſt claritas ſolis .i. chriſti. alia claritas lune .i. marie. alia claritas ſtellaꝝ .id ẽ ceteroꝝ ſanctoꝝ .i. ad Choꝝ. xv. G

Maria magnificẽcia dei. Itẽ d̃ iſta eleuatõe dicit chriſto p̄s. Eleuata eſt magnificẽtia tua ſup celos. Maria dicit᷑ magnificẽtia dei. q2 ⁊ magnificata eſt a deo ⁊ magnificauit deũ. paſſiue ſcz et actiue. Paſſiue. quia deꝰ magnificauit eã filiũ ſuũ ei dãdo. Vnde ipſa dixit Luc. i. Fecit mihi magna q̄ potẽs eſt. Tria ei magna fecit ei deus. Primũ magnũ. ipſaz ĩ vtero ſanctificãdo. Scd̃m maius. ipſam gr̃a adimplẽdo. Terciũ maximum. ex ea carnẽ aſſumẽdo. Actiue. q2 ip̄m magnificauit ſe tantũ ſub eo hũiliãdo. ſicut qd̃ in ſe nõ mouet᷑. alteriꝰ hũiliatõe exaltat᷑. Id̃ dixit ipſa. Magnificat aĩa mea dñm. H

Supra totã celeſtẽ curiã collata ei plenaria poteſtas. Vnde dicit. In hieruſalẽ ſcz ſup celeſtẽ p̄tãs mea. imperãdi videlicz p̄ncipibꝰ angelicis ⁊ aĩabꝰ ſanctis ad beneplacitũ meũ. et introducẽdi in illud regnũ q̄ſcũq3 voluero. Iſtud mĩro mediꝰ inuenies infra. titulo. xxx. de omnipotẽtia marie. Nec ſolum in regno celoꝝ data eſt ei ſingularis omnipotẽtia. ſed in tribꝰ regnis. ſcz celeſtiũ terreſtriũ ⁊ infernoꝝ. vt in nomine eiꝰ omne genu flectat᷑ celeſtiũ terreſtriũ ⁊ infernoꝝ. ad philip. ij. Propter h̃ ipſi ſoli conuenit dicere poſt filiũ illud math. in fine. Data eſt mihi oĩs poteſtas ĩ celo ⁊ in terra. Propter h̃ in figura marie dictũ eſt iudith. xv. Tu gl'ia hieruſalem ⁊c. Quere expoſitõem lib. i. ca. vi. bñdicta tu in mlierib9. poſt mediũ capituli. I

Orationũ ipſiꝰ ĩpetratiua virtuoſitas. Oſtẽdit ei filio ventrẽ ⁊ vbera. nec poteſt eſſe repulſa. vbi cõcurrunt et orant omni lingua diſertiꝰ hec clementie monimẽta. ſic dicit btũs bern̄. Impetrat enĩ a filio his p q̄bus orãt gratiam cõpunctõis. qd̃ ſi

Bern̄. gnatũ fuit quãdo impetrauit nuptiantibꝰ vinũ. Ioh. ij. Impetrat eiſdẽ gratiã reconciliatõis. ſignata p mulierẽ thecuiten que recõciliauit patri ſuo dauid. abſalõ fratricidã. ij. Regũ. xiiij. Impetrat eis ablutionẽ peccatoꝝ. ſignata p abygail. que

ſe obtulit in ancillã ad lauãdoꝝ pedes ſeruoꝝ dauid. i. Regũ. xxv. Impetrat deletionẽ cyrographi diaboli. ſigna p heſter que ſtãs aman fecit irritari Heſter. viij. De q̄ cyrographo dicit ad Col. ij. Delẽs qd̃ aduerſum nos erat cyrographũ decreti qd̃ erat contrariũ nobis. Quod fecit maria filio mediante.

Miſericordie eiꝰ indeficiẽs eternitas. Vnde Oſee in fine. Erit q̄ſi oliua gl'ia eiꝰ. Oliua ſignat miſericordiã. quia ſicut liquor fructꝰ eius .i. oleũ ſupnatat omni liquori. ſic miſericordia om̄i virtuti. Et quia oliua ſemp viret ⁊ eſt ĩmarceſcibilis. ſignat miſericordie eiꝰ ĩmarcidã eternitatẽ. Propter hoc dicit ipſa Ecci. xxiiij. Vſq3 ad futurũ ſeculũ nõ deſinã. ſcz miſeris miſereri. K

Nunq3 alicui q̄ntũlibet pctõri denegata eius benignitas. ſcz ſi toto corde cõuertat᷑ ad eam. Et hoc p3 in theophilo. q̄ ipſam cũ filio abnegauerat. Propter hoc de ipſa canit eccl'ia. Virgo ſingularis inter oĩes mitis. i. ſup omnes.

Quomodo miſereat᷑ ingratis etiã ⁊ indignis benigna ſtudioſitas. De q̄ poteſt intelligi illud p̄s. Annũciate inter gẽtes ſtudia eius. q̄ ſcz ſtudia ſtudioſe ſũt p̄dicãda. L

Ad exemplũ eiꝰ a p̄ſonis innumeris emulata virginitas. Vñ. Adducent᷑ regi virgines poſt eam ⁊c. q2 adoleſcẽtulaꝝ iam nõ eſt numerꝰ. Canticoꝝ. vi.

Memorie eius apud chriſtianos indeficiẽs eternitas. Vñ ecci. xxxix. Non recedet memoria eius. ⁊ nomẽ eiꝰ req̄retur a generatõe in generatõem.

De honorificentia marie Titulus vij. M

E honorificẽtia marie poteſt exponi illud qd̃ de ſapientia dicitur Ecci. xv.

b Qui ↄtinens eſt iuſticie .i. ſimul cũ alijs virtutibꝰ tenens iuſticiam. corde ore et ope. Qd̃ eſt dicere. Qui ornatꝰ eſt iuſticia ⁊ alijs v̄tutibꝰ. q2 ſoli tales digni ſunt ſeruire marie. Apphendet illã. ſcz mariã quaſi duplici manu. intellectu ſcz et affectu. vel amore ⁊ ſeruitio. Apphendet. Verbũ apphẽdendi notat q̄ndam feſtinantiã ⁊ firmã detentõem. Apphendet. ſicut rẽ diu deſideratã. Apphendet. ſicut auis nobilis p̄dam ſuã. Illam. ſcz mariã vt ei ſeruiat. eam laudet. ad eius honorem operet᷑. Et obuiabit illi. ipſa ſcz maria. Illi. ſe diligẽti. ſibi ſeruiẽti. ſe imitanti. Obuiabit. in nõm p gaudiũ ⁊ gl'iam cõſcientie. que ſequunt᷑ ex dilectõe ſeruitio et imitatõe marie. Illi. ſic remunerãdo ĩ p̄ſenti. Vel obuiabit. in morte illi. liberãdo a doloribꝰ eternis. et diaboli p̄tãte. quia ſicut dicit᷑ ſap. x. Eos q̄ ſe amãt. a doloribꝰ ↄſuabit. Sed quõ obuiabit. Sicut mater honorificata. a ſeruis ſuis vel a filijs. blãde ſuſcipit illos. ⁊ nutrit. ⁊ adoptat vt filios. Id̃ dicit᷑. Mater. Sequit᷑. Et q̄ſi mulier a virginitate ſuſcipiet illũ. Maria dicit᷑ mulier. quia dominũ emolliuit. et dura corda emollit. ⁊ ꝓpter fecunditatẽ honorũ opeꝝ. q̄ non ceſſat impendere filijs creaturis. Mulier dico a virginitate nõ recedẽs. Dicit᷑ etiaz virgo. quia p̄ſtat mentis cõſtantiã ⁊ mundiciã. et quaſi reuirginat corpa diſſoluta conferens gratiã caſtitatis.

Maria honorificata B

Quia ab eterno p̄deſtinata ⁊ electa. Vñ dicit᷑ puerb. viij. Ab eterno ordinata ſum. ⁊ ex antiq̄s. Ideo de ipſa canit᷑. Elegit eã deus et p̄elegit eam.

Quia a patriarchis et regibꝰ generata. Vnde canit᷑. Natiuitas gl'ioſe virginis marie ex ſemine abrahe. orta de tribu iuda. clara e ſtirpe dauid.

Quia a p̄ditionis maſſa ſepata. ⁊ in vtero ſanctificata. Vnde canti. ij. dicit᷑ de ea. Sicut liliũ inter ſpinas ⁊c. Ite p̄s. Sanctificauit tabernaculũ ſuũ altiſſimꝰ.

Quia filia gratie orta. Vnde Numeri. xxiiij. Orieẽt ſtella ⁊c. Propter hoc fuit filia anne. que interp̄tatur gratia.

Quia omni cariſmate cumulata. Vnde dicta eſt gr̃a plena.

Quia ad vouendã p̄ma virginitatẽ a ſpiritu ſancto inſpirata.

Quia ab vno de ſũmis archãgelis officioſiſſime ſalutata. Vnde. Aue gratia plena.

Quia in matrẽ dei electa. Vnd̃ dicit ei Iſa. lxij. Terra tua inhabitabit᷑ .i. caro tua fecundabit᷑. quia cõplacuit domino in te.

Quia ope ſp̄üſſancti dei filio impgnata. Vnde Luce. i. Sp̄üſſanctus ſupueniet in te ⁊c. Ideoq3 quod naſcet᷑ ex te ſanctũ vocabit᷑ filius dei.

Quia ſalua virginitate mater effecta.
Quia virtute fidei omne bonū aſſecuta. Unde dictū eſt ei Luce.i. Beata q̄ credidiſti. quoniā pficient̄ ea que dicta ſunt tibi a dn̄o. Beatus mattheus in legenda ſua. In conceptu filij dei. fides marie vrox excitit ſpiritusſancti.
Beatus mattheꝰ

Quia nullo portandi filiū pondere pgrauata. Beatus bern̄. Quia ſugū dn̄i leue: ſi nidari potuit maria. non grauari. Ber.

Quia filiū pariēdo nullo dolore cruciata. Unde canit eccleſia. Neſciens mater virgo virū. peperit ſine dolore ſaluatorē. Beatus bern̄. Quid mirū ſi dolorē nō intulit matri. qui tollere veniebat dolores totius mūdi. Ber.
Maria honorificata

Quia filio dei ⁊ ſuo in platam cōſtituta. Unde Luce.ij. Et erat ſubditus illis ſcȝ marie ⁊ ioſeph pꝑter mariā.
Quia ad nutū ipiꝰ ⁊ inſinuationē aqua in nuptijs in vinū a filio ꝯmutata. Joh.ij.
Quia filio ad patrē de hoc mūdo trāſeunte virgini diſcipulo cōmendata.
Quia loco ſūmi magiſtri ad docēdos apoſtolos ſubſtituta.
Quia in morte tpali mortis nexibus nō depreſſa. qui ſunt. putrefactio. vermes. ⁊ inciueratio. Propter hoc compatur cedro que eſt imputribilis. et cuius ſuccus vermes cōſumit. et q̄ eſt incōbuſtibilis. quia p ignem fiunt cineres.
Quia ante generalē reſurrectiōem glīa corpis ⁊ ſtola duplici decorata.
Quia aſcendit in celū dilecto ſuo innixa. ſicut dicit̄ Canti. viij.
Quia ſup vniuerſos ordines angelorū ad dexterā filij in throno glorie collocata.
Quia ſup omnem creaturā poteſtate plenaria ab omnipotēte filio in ſua coronatiōe dotata et inſignita.

De magnitudine vel altitudine ſiue celſitudine marie. Titulus viij.

Ratione ſue magnitudinis. vel altitudinis. ſeu celſitudinis. vel ſublimitatis. A
aut eminentie ꝯpatur maria cedro. que eſt arbor pcera ⁊ eminentiſſima ſuper omnes arbores. vnde et a q̄buſdam appellat̄ rex arborū. Que videlicet maria in h̄ q̄ facta eſt mater dei. nec pmā ſimilē viſa eſt nec habere ſequentē. Un̄ hꝰ Bern̄. Hec eſt virginis noſtre glīa ſingularis ⁊c. vt ſupra. Propter hoc dic̄ de ſe Eccleſiaſtici. xxiiij. Quaſi cedrus exaltata ſum in libano. Quere libro. xij. particula. vi. titulo. iiij. de cedro. Aliter. Alta fuit maria. q̄ inſtar ſaulis. i. Regū. x. ab humero et ſurſum ſanctis ſupeminēs vniuerſis. Ab humero i quo bona operatio. quia de ppria ſubſtantia omnia opa actiue exhibuit filio dei. A collo p quod vox trāſit. in quo intelligit̄ efficacia orōis vel ſapientia in verbis. A capite in quo ſenſuū pfectio et ſapiētie maturitas ad ſimilitudinē capitis materialis in quo ſenſuū exteriorū pfectio inuenit̄. Aliter. Per humerū cōcorditer facta bona opatiō, B ſignatur. p ſurſum contēplatio. In his duobus nec primā ſimilē ⁊c. Uel altitudo marie humilitas eius. q̄ qui ſe humiliat exaltabitur. Uel altitudo eius fuit a terra ſpirituali elōgatio. et celo approximatio. Terra ſpiritual̄. terrena voluptas. terrena opulentia. terrena gloria. A prima ſe elōgauit p virginitatem. A ſecūda p paupertatem. A tercia p humilitatē. Et p hec tria ſup omnes creaturas ppinquauit per meritū ad celeſtia et eterna.
Bern̄.

De virginitate marie Titulus ix.

Uoniā de glorioſa caſtitate ſeu virginitate marie totus reſperſus eſt liber A
q iſte. idcirco de hac virtute i hoc capitulo dicturi ſumus pauciora. Caſtitas autē ſic diffinit̄. Caſtitas eſt virtus motus oīnes reſtrigens illicitos. que tanto meretur ampliꝰ q̄nto validius carnalis fomitis reprimit incentiuū. Chriſoſtomus. Caſtitas carnal̄ eſt neſcire mulierē. caſtitas ſpiritualis fidelē eſſe deo. Et hec eſt pprie byſſus retorta. et byſſinū cādidū. Apocal̄. xix. Itē vera caſtitas eſt cuiuſlibet voluptatis carnal̄ repudiū. Huius virtutis tres ſunt ſpecies. Integritas virginalis. Pudicicia cōiugalis. Continētia vidualis.
Chriſo.

Uirginitas eſt porte genital̄ integritas. que nullū habet meritū niſi mens fuerit incorrupta. Et dicit̄ virginitas q̄ſi virorū genitus. Meritoriā virginitatē deſcribēs hieronymus ait. Illa virginitas hoſtia chriſti eſt. cuius nec mentē cogitatio. nec B
Hiero.

carnem libido cōmaculat. Talis vero fuit virginitas marie. Eſt aūt quaſi duplex virginitas. quarū altera claudit, ⁊ altera aperit paradiſū. Quod videre eſt in eua et maria. Eua enī virgo ſed ſupba. deo volēs parificari in ſciētia. et cupida. quia cōceſſis ſibi nō contēta. inobediēs pcepto dei. ⁊ incredula eiꝰ cōminatiōni. diabolice acqueſcens tēptatiōi. ⁊ male credula verbis ſerpētinis. vna de numero virginū fatuarū. imo omniū fatuiſſima. audiens. reſpiciens. olfaciens. cōcupiſcens. tāgens. ꝯmedens et ppinans viro ſuo fructū ſibi interdictū. ⁊ poſtea excuſans ⁊ alij attribuens peccatū ſuū. clauſit nobis padiſuȝ. E cōuerſo maria virgo humillima in oīnibus ſe ſubdens deo. nunq̄ nutās a pp oſito. paupertatis amatrix. diuine obediēs p oīa voluntati. bene credula angelice pmiſſiōi. vna de numero prudentiū virginū imo omniū prudētiſſima. oēs ſenſus ſuos diſcrete cuſtodiens. nihil boni ſuis meritis tribuens. ſed diuine bonitati totū attribuēs. nobis apuit padiſuȝ. Redde ſingla ſingulis p ꝯtrapoſitiōnem. Idcirco de duabꝫ iſtis virginibꝫ tpe paſcali canit eccleſia. Paradiſi porta p euam cunctis clauſa eſt. et p mariā virginē iterū patefacta eſt.

Uirginitas ergo eue ſupba. virginitas marie humillima. Illa cupida. hec paupercula. C
Illa vacillās. hec ſtabilita. Illa depaupata. hec ditata. Un̄ dicta eſt gr̄a plēa. Illa humiliata. Un̄. Sub viri poteſtate eris. ⁊ ille dn̄abit̄ tui. Hec exaltata. Un̄ dictū ē ei. Dn̄s tecū. Et cantic. ij. Dilectꝰ meus mihi. et cetera hmōi. Et ſic poteris mltipliciter negociari circa hmōi materiā.

Item. Nota q̄ eua dicta eſt ab a quod eſt ſine ⁊ eu qđ eſt bonum. quaſi ſine bono. q̄ D bonum ſibi datū a dn̄o. ſibi abſtulit ⁊ viro. imo et toti poſteritati ſue, q̄ padiſi porta p euam cūctis clauſa eſt. Marie vero dictū eſt aue. Ab a quod eſt ſine. et ve. q̄ſi ſine maledicto. quia nō ſolū ſine maledicto fuit quo ad ſe. ſed etiā nos a multiplici maledicto quantū in ſe fuit liberauit.

Item. Uirginitas eue mūdicia eſt ſine bono opere. ⁊ talis virginitas potius claudit E q̄ aperiat paradiſū. Et de tali virginitate nō reſtat niſi luctus et lamentū. aut hic aut in futuro. Unde Judicū. xi. Fleuit filia iepte duobꝫ menſibꝫ virginitatē ſuaȝ.
3 Menſis a mene. quod eſt defectꝰ. q̄ in duobus mēſibꝫ bis deficit luna. Primꝰ defectꝰ. nō facere bonū. Unde fatuis virginibꝫ nō habētibꝫ oleū miſericordie in vaſis ſuis. In vaſe ſ. cordis p pietatem et miſericordiā in affectu. In vaſe manuū p miſericordiam in ope et effectu. In vaſe oris vt tam verbo q̄ exēplo alij ad ſimile inuitētur. Clauſa eſt ianua diuine miſericordie. Matth. xxv. De hmōi materia inuenies q̄ntum volueris in tractatu noſtro. Beati mūdo corde. Secundꝰ defectus ē q̄ bonū quādoq̄ fit, ſed nō bono fine aut debita intentiōe. De cuiuſmodi opariis dicit̄ Matth. vi. Amen dico vobis receperunt mercedē ſuā. Et p vtroq̄ defectu lugendum eſt.

Item tria incōmoda ſolēt ſequi virginitatē q̄ nō fuerūt in maria. Primū eſt ſupbia. F que de facili ſequit̄ virginitatē. quia virgines de facili in ſupbiam eleuant̄. et forte pꝑter hoc lampades fatuarū virginū extinguunt̄. Matth. xxv. quia vero ſupbie plene erant. Augꝰ. Uirginitas eſt pdicāda nō ſolū vt ametur. ſȝ monēda ne inflet̄. Idem. Bonū virginitatis q̄ntuȝ magis bonū video. tātū furere ſupbiā pertimeſco. Secūdū amoris tepiditas. quia cui minꝰ dimittit̄ minus diligit. Luc. vij. Quia enim virgines imunes ſunt a delicto carnis. nō accēdunt̄ quādoq̄ ad tantā vim dilectiōis. Multū enī accendebat magdalenā ad amorē. q̄ ſentiebat tāte culpe remiſſionē. Unde. Dimiſſa ſunt ei peccata m̄lta. quoniā dilexit multū. Lu. vij. Tercium ē ſterilitas. Argumentū enī tale eſt. Uirgo eſt. ḡ ſterilis eſt. Ideo dicit̄ de maria Cañ. viij. Que eſt iſta. i. q̄nta laude et admiratiōe digna. q̄ cum virginitate habuit humilitatē. cū integritate feruidā caritatē. cū incorruptiōe fecunditatē.
Aug.

Itē pꝑter excellentiā ſue virginitatis dr̄ Lu. i. Miſſus eſt angelus gabriel ad virginē. ſ. q̄ſi p excellentiā. Bis bernardus ſeu Bern̄. G Virginē carne. Uirginē mēte. Uirginē pfeſſiōe.
Bern̄.

Item de caſtitate marie dicit Chriſoſtomꝰ. O ineſtimabil̄ laus marie. magis credebat ioſeph caſtitati eiꝰ q̄ vtero eius et plus gratie q̄ nature. Poſſibiliꝰ enī credebat mulierē ſine viro poſſe cōcipere q̄ mariā poſſe peccare
Chriſo.

Item maria dicit virgo p antonomaſiã. qđ nomine ſuo dicta. [Maria eſt gro- D
briel ad ꝟginē] ſanctõ nomine. quaſi dicat. ad virginē virginū. Maria eni dicit
virgo virginū ꝓpter tria.

Primo. qꝛ ſicut dicunt ſancti. prima inter ceteras virginitatē vouit. ⁊ ideo virgini-
tatis ſignifera eſt ⁊ exemplar.

Secūdo. quia pl' ceteris virgo fuit. Can. ij. Sicut liliū inter ſpinas ⁊c̃.

Tercio. quia virgo manēs facta eſt mater. qđ nulla alia. Eſt igit̃ virgo ꝑ ceterꝭ. pl'
ceteris. et ſine ceteris.

Maria ꝟgo illibata — Itē. Maria virgo illibata. Unde de porta p quã deſignat̃ dicit̃ Ezech. xliiij. [Uir I
nõ tranſibit p eam] .i. maritus ſuus ioſeph. Et in h̃ notat̃ carnis eius integritas
[Secūd]. Eritq; clauſa principi] .i. diabolo. qui dicit̃ princeps mũdi. Joh. xiiij. Quia
nulli paruit tēptationi diaboli. In hoc ergo q dicit̃. [Eritq; clauſa principi] ꝑfecta
mentis ei' mũdicia cõmendat̃. Et ob hac duplici integritate ꝓprie ⁊ ſingulariter
dicit̃ virgo illibata. Libro. x. titulo. xxxviij. de porta inuenies iſtud plenius.

Virginitas marie K

Virginitas marie multipliciter priuilegiata — A patriarchis quibuſdã opibus ꝑfigurata. Prefigurata eni fuit in feneſtra criſtallina
quã noe fecit in archa. ſm q tradũt hebrei. que excludebat aquã īgrediētē feneſtra.
⁊ illuminabat archã īgrediētē criſtallina ſuſcepta aliūde luce. Archa maria. Feneſtra
criſtallina ei' virginitas. q̃ excluſit ab ea aquã carnaliū voluptatū. ⁊ que digna
fuit in ſe ſuſcipe chriſtũ lucē verã. Unde eleganter dicit quidã. Si criſtall' ſit hume-
cta. atq; ſoli ſit ſubiecta. ſcintillat igniculũ. Nec criſtall' nec ī partu ſoluitur pudo-
ris ſignaculũ.

A ꝓphetis pnunciata. Uñ Iſa. vij. Ecce ꝟgo cõcipiet ⁊c̃. Quere expoſitõnem infra
titulo. xiij. de cõceptu virgineo poſt mediū. Ezech. xliiij. Porta hec clauſa erit ⁊c̃.
Quere expoſitõem li. x. ti. xxxviij. q maria porta.

Pro magno munere dei eccleſie repromiſſa. cui dictū eſt Iſa. lx. [Gloria libani] .i.
candoris virginei [ad te veniet] .o eccl'ia militans et triūphans.

In quibuſdã ſanctis mulierib' teſtamenti veteris ꝑfigurata. Figurata enī fuit ī vir- L
ginitate rebecce. de qua legit̃ Gen. xxiiij. q erat puella decora nimis. virgoq; pul-
cerrima. ⁊ incognita viro. Et marie dicit dauid ps. xliiij. [Cõcupiſcet rex decorē
tuum] .i. virginitatē tuam.

benedictio — A deo patre benedicta. Unde in figurã marie dixit axa patri ſuo caleph Joſue. xv.
⁊ Judicū. i. Da mihi benedictõem pater. quia terrã arentē dediſti mihi. Iūge ob-
ſecro ⁊ irriguã aquis ⁊c̃. Quere expoſitõem li. xij. particl'a. i. vij. ꝟſu orti cõcluſi. vbi
ort' dr̃ irrigu'. Propter h̃ etiã dictū ē marie. Aue maria grã plēa domin' tecum.
benedicta tu in mulierib'.

A dei filio deſiderata. q̃ dixerat Michee. vij. Precoq̃s fic' deſiderauit aīa mea ⁊c̃.
Precoque fic'. ꝓmitiua virgitas. Fic' eī ꝑfert fruct' dulciſſimos ⁊ ſapidiſſimos.
⁊ folia ei' cãdidū lac emittūt. In cãdore lact' cãdor ꝟgitatꝭ. Fruct' etiã fic' ñ ē
diuiſibilis. ſic̃ ſunt glãdes nuces ⁊ caſtanee. Et ī h̃ indiuiſibilitas ꝟgitatꝭ ei'. de q̃
dr̃ ei Can. vij. Iūcture feminū tuoꝝ ſic̃ monilia. In h̃ q fic' dr̃ a fecūditate. grã
maternitatꝭ. In eo q fruct' iſte matur' nigreſcit. ſignū hūilitatꝭ. In dulcore ⁊ ſa-
piditate fruct'. qđ dño dulce ⁊ ſapidū fuit in maria votū virginitatꝭ. Cetera que-
re libro. xij. particl'a. vi. de arborib' ti. xxiij. vbi maria dicitur ficus.

Bern. — A ſpirituſctõ cordi virgineo inſpirata. Ipa eni prima abſq; omni hūano ꝓcepto cõ-
ſilio ⁊ exemplo diuinit' inſpirata votū emiſit virginitatꝭ. ſicut dicit btũs bern.

Ad h̃ vt dei fili' ī ea paſceret̃ a tota trinitate ꝑparata. Uñ can. ij. dic̃ maria d̃ filio. Di- D
lect' me' mihi ⁊ ego illi. q̃ paſcit̃ inter lilia. Nouerat ſiquidē ꝟgo diuinit' inſpirata fi-
liū dei deſiderare lilia ꝟginitatꝭ. [in] quib' paſceret̃. ⁊ vouit virginitatē. quaſi diceret. li-
lia deſiderabat. lilia ei exhibeo. ſ. duplicē virginitatē carnis ac ſpūs. Qđ notat̃ p h̃
q dicit lilia in plurali. non vnicū tantū liliū.

A deo trinitate in virgine cõfirmata. Uñ ipa dicit. [In ſyon firmata ſū] Syon inter-
ꝓtat̃ ſpeculū. qꝛ ꝟginitas ſic̃ vitrū. Sic̃ eni vitrū abſq; ſui diſſipatõe ſolarē radium

ſuſcipit ⁊ emittit. ſic marie ꝟginitas illibata filiū dei cõcepit ⁊ pepit. Et hãc cõfir-
mationē innuebat maria reſpõdens angelo. Quõ fiet iſtud. qm̃ viꝝ nõ cognoſco.

Uniuerſaꝝ ꝟtutū margaritꝭ adornata. Ipa eni erat vas auri ſolidū ornatū omni la-
pide ꝓcioſo. Eccl. l. ſcꝫ iaſpide fidei. iacinto ſpei. carbūculo caritatꝭ. ſapphyro cõtem-
platõis. ſardonico martyrij. topazio vniuerſe ꝟtutis ⁊ omnimode pulcritudis. Et
ſic de ceteris lapidib' quibus ꝟtutes cetere deſignant̃.

Bern. — Uirtute hūilitatis ꝑ ceteris virtutib' a dño adamata. Uñ ber. Ut placeret deo vir- A
ginitas marie. hūilitas pauldubio fec̃. Idē. Audeo dicere. ſine hūilitate nec marie
virginitas dño placuiſſet. Ratõe iſtaꝝ duaꝝ virtutū. virginitatꝭ. ſ. ⁊ hūilitatꝭ. ſigt̃
maria p candelabꝝ Exo. xxv. et. xxxvij. in quo erãt lilia q̃ ſignabãt ꝟginitatem. et
ſperule figurãtes hūilitatē. Iſte eni due virtutes ſunt due ancille cū q̃b' heſter. id
eſt maria vl' fidelis aīa ingredit̃ p meritū ad verū aſſuerū q̃ eſt chriſt'. Heſter. xv.
Maria eni ꝟe dici ꝑt candelabꝝ aureū. qꝛ aurū in igne purgat̃. in fornace ꝓbat̃.
malleis extēdit̃. ⁊ ī formã candelabri ꝑducit̃. ⁊ ſic inſtrumētū ignis ⁊ lumīs efficit̃.
Sic btã virgo p ignem ſpūſſancti purgabat̃ in ſctificatõe. ꝓbabat̃ in filij paſſiõe.
Unde dicit patri vl' filio. [Igne me examinaſti ⁊c̃.] Sed nihil de ſcoria inuentū ē
in ea. qꝛ nec paſſionē filij impediuit. nec crucifixorib' maledixit. ſed exēplo filij vt
ꝟe credit̃ p eis interceſſit. Itē. Quaſi quibuſdã malleis extēdebat̃. mltiplici tribu-
latõe. ⁊ in cãdelabꝝ ſic figurabat̃. Nã ardebat igne caritatꝭ. ⁊ lucebat opib' eximie
caritatis. Uñ prou. in fine. Nõ extinguet̃ in nocte lucerna ei'. [qꝛ aq̃ mltē] tribula-
tionū [nõ potuerūt extīguere caritatē illi'. Can. viij. Bñ etiã ꝟgitas ei' cãdelabꝝ.
qꝛ adhuc in lumine ei' ambulat innumeroſitas viroꝝ ac mlierū imitãdo veſtigia re-
gine ꝟginū. Cui dicit yſaias. lx. Et ambulabūt gētes in lumīe tuo ⁊c̃.

Bern. — Ab ipa virgine ꝓmitus excogitata. Btũs ber. O ꝟgo prudens. o ꝟgo deuota. q̃s D
te docuit deo placere ꝟginitatē. Que lex. q̃ inſtitutio. q̃ pagina veterꝭ teſtamēti. vl'

Virginitas marie — ꝓcipit. vl' cõſulit. vl' hortat̃ in carne nõ carnaliter viuere. ⁊ in terris angelicã duce-
re vitam. Quere hoc ⁊ alia mlta tercia omelia btī bern. ſup miſſus ē gabriel. circa
mediū capituli.

Aquis ſpūſſancti ad fecūditatē irrigata. Gen. ij. Nõ eni pluerat dñs deus ſup ter- | nota
rã. et hõ nõ erat q̃ oparet̃ terrã. ſed fons aſcēdebat de terra. irrigãs vniuerſam ſup-
ficiē terre. Quere expoſitõem titulo. xiij. de cõceptu ꝟgineo in fine capituli.

Sola diuina grã nõ hūano ope fecūdata. Unde can. iiij. dicit fili' ſpūiſctõ. [Ueni
auſter ꝑfla ortū meū. ⁊ fluent aromata illi'] .i. ſpirabūt ꝟtutes virginis. ſcꝫ humili-
tas. virginitas. ⁊ cetere vniuerſe. Propter h̃ dicit̃ marie Can. vij. [Uēter tu' ſicut
aceruus tritici] q̃ ad fecūditatē. [vallat' lilijs] q̃ ad ꝟginitatē. Lilijs pluraliter. qꝛ
fuit virgo ante partū. ⁊ ī partu. ⁊ poſt partū. Uel lilijs pluraliter. qꝛ illibatã virgi-
nitatē cuſtodiuit in ſuis ſenſib' vniuerſis.

Bern. — Partu diuino cõſecrata. Btũs bern. Quãta putas ī veneratõe digna eſt. in q̃ hūilitatē P
exaltat fecunditas. partus cõſecrat virginitatē.

Ex ſe ſola ſup̃ naturã ad fructū habilitata. Unde dictū eſt ei. [Ecce cõcipies ī vtero]
.i. ex vtero. Itē illud. Qđ naſcet̃ ex te ſanctū vocabit̃ fili' dei. [Ex te] .i. ex tua car-
ne. [ex te] ſola et nõ ex te ⁊ viro. Propter h̃ dicit filius d̃ patre Iſa. xlix. Formans
me ex vtero ſeruū ſibi. vt reducã iacob ad eū. Quere expoſitõez libro. i. caplo. vij. ti-
tulo. benedict' fructus ventrꝭ tui. poſt ꝓncipiū capituli.

Fructu glorioſiſſimo honorata. Uñ Gen. ij. [Produxit dñs de' de humo] .ſ. car-
nis virginee. [omne lignū pulcrū viſu ⁊ ad veſcendū ſuaue. lignū etiã vite ī medio
pďiſi] .i. ventris virginei. Quere expoſitõem libro. xij. particula. vi. de arborib' orti
concluſi. ti. xviij.

Bern. — Ex dei maternitate ſūme nobilitata. qui dignat' ē fieri fili' ꝟgitatꝭ. Uñ btũs ber.
Hec ē virgis nr̃e glĩa ſingularꝭ. et excellēs ꝓrogatiua marie. q filium vnū eundēq;
cū deo patre meruit hr̃e cõmunē. Propter hoc etiã dicit ipa ſe q̃ſi cedrū q̃ eſt rex ar-
borū exaltatã in libano. i. in ꝟginitatꝭ cãdore. Propter h̃ eni facta ē regina pďiſi.
qꝛ prius facta fuerat mater dei. qđ īpoſſibile erat niſi fuiſſet virgo.

humility & virginity

Ad h̄ vt de ea chriſt⁹ carnē aſſumeret, neceſſario preparata. Oportebat enim vt re- D
demptor noſter, iuſt⁹ eſſet cū deo, mortal' cū hominib⁹, ꝓpter h̄ decebat ipm̄ matrē
habere virginē. vt in matre mortali ↄcipeꝛ mortal'. ⁊ in ꝟgine ↄcipeꝛ iuſt⁹. Neceſ-
ſe etiā erat vt ꝗcꝗꝫ ꝑ matrē corruptiōem ↄcipeꝛ. ex originali pctō ↄcipeꝛ. Nullus
aūt pctōꝛ ſaluare poterat aliū pctōrē. cū in eadē dānatōe eēt cū reo. Vn̄ dicebat
hūanū genus Ecc̄i. li. Reſpiciēs erā ad adiutoriū hoīm. et nō erat. Decebat etiam
deū vt nō naſcereꝛ niſi de ꝟgine. decebat ꝟginē vt nō pareret niſi deū. Ad h̄ ḡ totū
neceſſario ꝑpabaꝛ ꝟginitas marie. qꝛ nulli alij virgini ꝗ̄ marie h̄ ꝑuilegiū debebaꝛ.
Plaſmationē ꝑmi hoīs q̄ſi exēplariter imitata. videlicꝫ vt ſicut ꝑmus adā de terra
virgine plaſmat⁹ fuerat. ſic ſcd̄us adā de matre ꝟgine ſm̄ hominē formareꝛ. Vn̄
Gen̄. ij. Formauit dn̄s de⁹ hominē de limo terre. ad Gal. iiij. Miſit de⁹ filiū ſuū
factū ex mlr̄e ⁊c̄.
Tr̄ſgreſſio ꝑme mlr̄is. ſ. eue virginis ꝑ eam ſufficiēter expiata. Bt̄us ber. Uebe
mēter nobis vir vnus ⁊ vna mlr̄ nocuerūt ⁊c̄. Quere li. ij. particl̄a. i. cā. xxxiiij.
Ruina angelica ꝑ eam reparata. Vn̄ maria de ſe dicit. Girū celi circuiui ſola. Ecc̄i.
xxiiij. Girū vl' girus eſt ꝑfecta rotūditas. ⁊ in h̄ notaꝛ ruine angelice plena et per-
fecta reſtauratio

De puritate marie. Titulus x.

Bern̄. De puritate marie dicit bt̄us bern̄. Gratia dei puriſſimū balſamū eſt. ⁊ ſoli- A
D diſſimū vas reqrit. Hui⁹ vaſis. i. marie q̄ eſt receptaculū omniū gr̄arū, puri
Grego. tas ei⁹ ꝟginitas. ſoliditas ei⁹ hūilitas. adimpletio ei⁹ fecūditas. Gregori⁹.
Hiero. Rub⁹ ardens q̄ nō ↄburebaꝛ. puritas virginea q̄ ꝓle fecūdabaꝛ. Hiero. Tāta fuit
marie puritas. ꝙ portare meruit regē angeloꝝ. et dom⁹ eſſe meruit oīm purgatorꝫ.
Anſelm⁹ Bt̄us anſelm⁹ dicit ꝙ tāta puritate nitebat maria, q̄ntā ſub deo maior neqꝫ itelligi.
Fulbt⁹ Alioqn nō intraſſet in eā illa ſapiētia. ſicut dicit fulbert⁹. q̄ nō intrat in aīam mali
uolā. nec habitat in corꝑe ſubdito peccatꝫ. Sap. i. Propter puriſſimā enī puritatē B
ei⁹ ↄpaꝛ ipa ſoli. cui⁹ radiū nec aq̄ emollit. nec fetoꝛ corrūpit. nec ignis ↄburit. nec
gladi⁹ ſcindit. nec vitrū obſiſtit. Ratōe etiā claritatꝫ. qꝛ ſol clarioꝛ luminarib⁹ vni-
Tulli⁹ uerſis. Unde ſol a tullio dr̄ q̄ſi ſolus lucēs. i. ꝑ ceteris luminarib⁹ celi. Solis ḡ cla
ritas marie puritaſ. Tanto enī res ē clarior, q̄nto purior. tāto purior, q̄nto purga
tior ⁊ a ſordib⁹ mūdior. Mūdant corp⁹ ↄtinētia ⁊ abſtinētia. q̄ duo ꝑus ſunt ne-
ceſſaria. quia veluti ſol vitrū nō penetrat niſi ꝑus decoctuꝫ. ſic nec claritas dei cor
hoīs niſi ꝑus ipius corꝑe penetrato. Exemplū de q̄dā ſanctiſſimo angloꝝ pōtifi
ce. cui⁹ corpus tāte claritatꝫ erat ꝑ ꝟtutē continētie ⁊ abſtinētie. ꝙ ipo ſtante ante
altare extēſis manib⁹. ſolaris radi⁹ intrās ꝑ vitreā. trāſlucebat ꝑ man⁹ illi⁹ ac ſi vi
tree eſſent. Animā ꝟo ꝑncipaliter mūdant pura ↄfeſſio. intēta lectio. deuota medi
tatio. feruēs oratio. diuia ↄtēplatio. Uel ſolis radi⁹ ſignat in ꝟgine puriſſimū vi
ſiōis radiū. qui mentē ei⁹ i ſuis cōtemplatōib⁹ ineffabiliter illuſtrabat. Scd̄m hoc
ſol dicit ocul⁹ celi. Celū eccl̄ia. ſanctis vt celū ſtellis illuſtrata. Hui⁹ celi ocul⁹ eſt
maria rōe puritatis ſue. qꝛ ſicut ocul⁹ totū corpus. ſic maria totā illuſtrat eccleſiā
que ē corp⁹ filij ſui. ſanctorū radijs exēploꝝ. Vn̄ canit de ea. Cui⁹ vita inclita cū-
ctas illuſtrat eccleſias.

De verecūdia marie Titulus xi.

De ꝟecūdia marie q̄ caſtitatis ei⁹ cuſtos extitit ⁊ paranymph⁹. dicit Luce. i. A
D Que cū audiſſet turbata eſt in ſermōe ei⁹ ⁊c̄. Nota ꝙ dicit turbata, non
ꝑturbata. Turbata. i. tāte rei nouitate ſuſpēſa. ⁊ ingenti admiratōe ꝑmo-
ta. Audiēs enī nouā formā ſalutatōis, ignorabat q̄d ſignificare vellet angel⁹. Et
Mandu ideo cogitabat q̄lis eſſet iſta ſalutatio. Māducatoꝛ dicit ꝙ nouitate ſalutatōnis
cator turbata cogitabat q̄lis eſſet iſta ſalutatio. ꝑpēdens in hoc ꝟbo aue huius nominis
eua conuerſionem. ⁊ ipius mutatōnis perſcrutans ſacramentum. videlicꝫ ꝙ ſicut
eua fuit cauſa maledictōnis. ſic ipa foret cauſa benedictionis. Quia enim vir-
go erat, ad inopinatum euentum vt verecunda pauere debuit. ſed quia virgo pru
dentiſſima, ſubito pauore ſuperari non potuit. ſed conſilio regente circumſpecta

cogitabat qualis. i. q̄ noua. q̄ inaudita. q̄ puſilla. q̄ admirabil'. q̄ dulcis. ⁊ q̄ ſua-
uis eſſet iſta ſalutatio. Tūc enī impletū eſt illō ꝑs. Terra mota ē. i. maria turba
ta ē. ⁊ celi diſtillauerūt a facie dei ſynai. Et impleta ē illa orō eccl̄ie Iſa. xlv. Rorate ce
li deſup, ⁊ nubes pluāt iuſtū ⁊c̄. Tūc enī pluuiā voluntariā ſegregauit de⁹ pater he
reditati ſue. qꝛ tūc voluntarie deſcēdit filius ſicut pluuia in vellus.
Itē turbata eſt, ꝑ inſolita ⁊ vſqꝫ tūc inaudita ſalutatōe. Audierat eī angelos locutos B
mlr̄ib⁹ ⁊ viris. audierat bn̄dictōes legꝫ Deutero. xxviij. ſꝫ talē ſalutatōem. talem
bn̄dictōem nuſq̄ legerat vl' audierat. Ideo turbata ē. ſed nō eſt locuta. vtpote filia
⁊ imitatrix dauid dicētꝫ. Turbat⁹ ſum ⁊ nō ſum locut⁹. Et ꝙ turbaꝛ, ꝟginal' ē pu
doris. Et poſſunt aſſignari cauſe mlt̄iplices turbatōis ſue.
Prima. Quia cū eſſet virgo ꝟecūda expauit aduētū angeli i viri ſpecie apparētis.
videns ſe incluſam i thalamo ſolā cū ſolo. ⁊ hoc ſonat. Ingreſſus angel⁹ ad eam.
Beda Beda. Trepidare ꝟginū ē. ⁊ ad oēs viri ingreſſus pauere. oēs viri affat⁹ vereri.
Hec aūt expauit angeli viſum vl' auditū. haud dubiū q̄n tactū hoīs nimiū formi
daret. Itē. Ad aſpectū angeli turbata eſt. que viſiōib⁹ hoīm ſeu viſitatōib⁹ incon-
ſueta erat. Itē. Quia ꝑſentiā angelicā fragilitas hūana nō ſuſtinet. Vn̄ zacharias
turbatus eſt videns. Luce. i.
Secūda. Quia audiuit ſe laudari. qḋ magne fuit ꝟtutis. Qui enim ꝟe hūilis ē, de
ſuis laudib⁹ erubeſcit. Et cū omnes fere ſoleāt inde letari. ipa turbata ē. nō exhila
rata vl' elata. exēplo filij. quem cū q̄rerent videre gētiles Ioh. xij. reſpōdit. Uenit
hora vt clarificeꝛ fili⁹ hoīs. Et paulo poſt. Nunc aīa mea turbata ē valde. Bonū
enī fuiſſet ezechie, ſi turbat⁹ fuiſſet, nō exhilarat⁹ ad aduentū nūcioꝝ regꝫ babilo
nis. Iſa. xxxix.
Tercia. Quia cū plena eſſet ſpū ꝓphetico. ⁊ ſciret plenitudinē nō eſſe manētē lege.
qꝛ lex neminē duxit ad ꝑfectū. ad heb. vij. mirabaꝛ quō gr̄a plena ab āgelo diceret.
Quarta. Quia bn̄dicta dicebaꝛ inter mlr̄es. q̄ inter ꝟgines bn̄dici ſemꝑ optabat.
ideo cogitabat q̄lis eſſet illa ſalutatio. q̄ ab initio videbaꝛ eſſe ſuſpecta. At vbi in
Cauſa ꝓmiſſiōe filij manifeſtū patuit virginitatis ꝑiculū. nō potuit diſſimulare q̄n diceret.
Quomodo fiet iſtud ⁊c̄.
Quinta. Quia mirabaꝛ quō benedicta diceret inter mlr̄es. cum ſciret oēs mlr̄es C
maledictas eſſe in matre ſua eua. ⁊ ideo cogitabat q̄lis eſſet iſta ſalutatio. q̄ ⁊ mali
ctem dicebat ⁊ benedictā.
Sexta. Quia ſalutata ab angelo ſilentiū ſuū qḋ valde amabat reſpōdēdo infringe
re. vel orōes ſuas interrūꝑe cogebaꝛ. Qḋ ptꝫ ex eo ꝙ bis ipam iam fuerat allocut⁹
anteq̄ reſpōderet. Vn̄ dicit ecc̄i. xxi. Erubeſce a ſalutātib⁹ de ſilētio. Itē ecc̄i. vij.
Non iteres verbū tuū in oratōe.
Septima. Quia timebat theſauro ſuo. i. virginitati. Solēt enī ꝟgines timorate eti-
am in tuto ꝑtimeſcere. recolētes illō apl̄i ij. Choꝝ. iiij. Habem⁹ theſaurū iſtū i va-
ſis fictilib⁹. q̄ ſcꝫ frāguntur de facili. nec poſſunt reparari. Uas fictile. ſ. lāpas corpus
humanū. Theſaur⁹ caſtitas vl' virginitas. de qua puer. iij. Precioſior eſt cūctꝫ opi-
bus. et oīa q̄ deſideranꝛ nō valent ei cōparari. Ecc̄i. xxvi. Ois pōderatio, ſ. in ſtib⁹
rei tēpalis. i. omnes res tēpales q̄ntecūqꝫ ſint pōderis ⁊ valoris, nō eſt digna ↄtinētꝫ
aīe. i. ad cōparatōem aīe ↄtinētis. Nō dicit corꝑis ↄtinētia. ſꝫ aīe. qꝛ ↄtinētia car-
nis ſine ↄtinentia ↄſenſus ⁊ voluntatis nihil eſt ante deū.
Octaua. ꝓ dictoꝝ incertitudine. Gloſa. qꝛ neſciebat ſi ꝑteritū aut futurū eſſet ꝙ an-
gelus dixit. dominus tecū.
Et nota ꝙ hec turbatio nō fuit ire vl' doloris. ſꝫ pudoris pauoris ⁊ admiratōis. Et D
erat pudoꝛ duplex. qꝛ ſola q̄ſi cū viro videbaꝛ. ⁊ qꝛ tāto ꝑconio ↄmēdabaꝛ. Et ti-
mor duplex, ex ꝑñtia angelica quā horret fragil' nat̄a. ⁊ ex cauſe ignorātia. Admiratō
Ambro. hec erat, ꝓ magnitudine eoꝝ q̄ ei nūciabaꝛ. Vn̄ amb. Ex ꝟecūdia pauet. ex prudētia
nouā ſalutatōis formā miraꝛ. Et ex h̄ i ea notaꝛ h̄ triplex ꝟt⁹. Uerecūdia ꝟginal'. i
eo ꝙ turbaꝛ. Fortitudo mēt'. i h̄ ꝙ nō ꝑturbaꝛ q̄n dubitaret. Prudētia. i ipa deliberatō
Bern̄. ne. Bern̄. Quod turbaꝛ ꝟecūdie ē ꝟginal'. ꝙ nō ꝑturbaꝛ fortitudis. ꝙ cogitat prudētie

Et notandū q verecūdia ꝓprie nō eſt virt⁹. ſed eſt ſtat⁹ et pfectio virtutū. et maxime in mulierib⁹ ꝯmendaẜ. Vñ eccl. vij. poſtq̄ dixit. [noli diſcedere a muliere ſenſata.] ſubdit q̄ſi exponēs qd̄ ſit mlier ſenſata. [Gratia eni verecundie eius ſup aurū.] Gratioſa verecūdia eius. ſup aurū. i. melioꝛ omni auro. Itē. Verecūdia ꝓpe donū grē eſt. Vñ eccl. xxvj. Ante verecūdiā ſibit gratia ⁊c. Itē eccl. xxvi. Gr̄a ſup grām mulier ſancta et pudorata. i. verecūda. Quere ſupra li. i. ca. iiij. titulo grā plena circa pncipiū ſcd̄e pagine. Itē maximū verecūdie ſignū fuit q cū quadā die vellet loq̄ cū filio. domū i. q̄ loq̄baẜ intrare: vł ſmonē ei⁹ interrūpere nō ꝑſumpſit. ſed foris ſtās reuerēter expectauit. Marci. iij. in fine.

Ambro. Itē Ambro. ad vgines loq̄ns de btā virgine. Cū ea ſp ſingulaꝝ virtutū pudicicia comes irremota māſit. qꝛ omnino pudoꝛ indiuiduꝰ virginitati eſſe debet. ſine q̄ nec ea caſtitas vera ſeruari nō pōt. Idē. Pudoꝛ indiuiduꝰ dꝫ eſſe vginitati. ſine q̄ nō poteſt eſſe vginitas. Itē. Comes vginitatis et q̄ſi collactanea eiꝰ ē būilitas. cuius ſignū eſt verecūdia vginalẜ. equa ꝯiuctiōe ⁊ nomie verecūdie. Virginitas eni ſepe pudoꝛ dicẜ. Idcirco eni dꝛ aie verecūdiā nō habēti Hiere. iij. Frons mlieꝛ meretricꝫ facta eſt tibi. noluiſti erubeſcere. Difficile eni ſeruaẜ caſtitas. vbi verecūdia nō habeẜ. Idē. Nunq̄ igiẜ btā maria ſine pudoꝛis ſui cuſtode poſſit. Propterea q̄cūq̄ virgo ſibi ab ea optat ſuffragiū ⁊ imploꝛat auxiliū. debꝫ imitari exemplum. Idcirco hāc imitamini moꝛib⁹. ſeqmī caritate. ⁊ ita ſecure poteritis eiꝰ auxiliū iploꝛare. Ad h̄ eni chriſtus matrē virginē elegit. vt ipa oīb⁹ eſſet exēplū caſtitatis. q̄ q̄ſi in ſpeculo refulget forma virtutis.

De virginali fecunditate marie. Titulus xij.

De virginali fecūditate ⁊ fecūda vginitate marie dicẜ ei Can. vij. [Venter A tuus ſicut aceruus tritici. vallatꝰ lilijs.] In h̄ autē viſu oſtendiẜ q oīmoda caſtitas fuit in btā vgine. virginalẜ. ꝯiugalis. vidualis. vt haberet in ſe omnē gradū. et obtineret omnē fructū. ſ. centeſimū. ſexageſimū. ⁊ triceſimū. ⁊ vt eā venerarenẜ. virgines. vidue. ⁊ ꝯiugate. Dicẜ ḡ. [Venter tuꝰ] carnalẜ. ſ. eſt [ſicut aceruꝰ] in q̄ notaẜ omnimoda caſtitas [tritici] in q̄ fecunditas [vallatꝰ lilijs] in q̄ triplex caſtitas ſupradicta. Per h̄ aūt q dicẜ. [acervus tritici] innuiẜ q plenus filio dei. q̄ ſe appellat granū frumēti. Joh. xij. Granū eni illud tritici potētialiter erat [aceruus tritici] de q̄ ſcꝫ grano tāta ſpūalis ſeges fructificāte deo mltiplicata eſt: ex q̄ cecidit grnū iſtud in terra. h̄ eſt in valle geſſemani. Niſi eni grnū iſtud in vtero virginalē velut in terrā fertilē ⁊ bene excultā exercitio ſpūſſancti ꝑus cecidiſſꝫ ꝑ incarnationem. ⁊ poſt h̄ in cruce moꝛtuū fuiſſet. ipm ſolū māſiſſꝫ. ſꝫ ꝑ iſta duo grnū vnicū factus eſt aceruus magnꝰ. Cōgrue eni vterus vginis figuraẜ ꝑ geſſemani. qđ interpꝛetatur vallis pinguis. vł vallis pinguedinū. Vallis. ꝓpter būilitatē. pinguedinū. ꝓpter cariſmatū fecundatōnē. q̄b⁹ impinguata ꝓtulit grnū ſuū. De ꝑmo caſu Iſa. ix. [Verbū] i. filiū [miſit dñs] i. pater [in iacob] i. in populū iudeoꝝ. Vñ filius dicit Mat. xv. Miſſus ſum ad oues q̄ ꝑierūt domꝰ iſrael. [Et cecidit in iſrael] i. in btām virginē. q̄ cū filio pncipaẜ in celo ⁊ in terra. qꝛ iſrael interptaẜ pnceps cū deo. De ſcđo caſu dicit ꝑs. [Sol] i. chriſtus [cognouit] i. approbauit [occaſum ſuum] i. moꝛtē ſuā. Seqtur. [Vallatꝰ lilijs] in q̄ ſignaẜ q virginitas marie oīm virtutū ſuarū vallū erat. et q̄ſi antemurale.

Spiritualẜ quoq̄ vterꝰ. i. mens vł memoꝛia virginis ſpūali tritico. qđ eſt vbuꝫ dei B replebaẜ. cū filio dei q̄ eſt verbū patris. in q̄ ſunt oēs theſauri ſapie et ſcie abſconditi. Col. ij. gduabaẜ. Vel etiā q̄n iam nato filio oīa vba q̄ de ipo dicebanẜ ꝯſuabat ꝯferēs in coꝛde ſuo. Et tūc ſancti euāgelij coacernauit triticū. qđ aplis poſtea exhibuit ruminādū. Hanc auctoꝛitatē moꝛaliter expoſitā inuenies infra. lib. v. de pulcritudine mēbꝛoꝝ marie. ti. xx. vbi agitur de ventre.

Itē rōne fecūde vginitatis ⁊ vginee fecūditatis dicẜ Lu. x. q maria iſta optimam C partē elegit q̄ nō auferet ab ea. Hoc habuiſti ſup expoſitū lib. i. ca. vi. titulo. benedicta tu in mlierib⁹. circa mediū capituli. Vel aliter q̄ ſibi habeaẜ. Elegit maria bonā partē. vouēdo ꝑmo vginitatē. Melioꝛē. vbis angelicꝫ adhibēdo fidem. quādo

... hoc ꝯcepit ſaluatoꝛē. Optimā. q̄n ſublimata eſt i aſſumptōe ſup oēs oꝛdines ... Et tu ſicut ipa optima. optimā ptē elegit q̄ nō auferet ab ea. Moraliter. Bonā ptē elegit q̄ amare ꝯcepit ⁊ recipit veniā. Melioꝛē q̄ verbi ... ⁊ recipit ... Optimā. qui in bono ꝑſeuerat ⁊ i moꝛtē recipit glīaꝫ. Et ita magdalena de q̄ litteraliter dictū eſt h̄. elegit bonā partē. melioꝛē. optimā. ⁊ illa ꝓpe ... nō ptē auferri. Si eni accepiſti veniā ꝑ ꝯtritōeꝫ. vł grām ꝑ ꝯfeſſiōem. hec tibi ... ſi peccatis ... Sed optimā. i. chriſtꝰ vł glīa eterna nequaq̄. Nec poteſt habere hāc ptē optimā niſi maria. i. aīa amara ꝑ peccatis.

De conceptu virginico Titulus xiij.

Glorioſum ꝯceptū virginis abſq̄ leſiōe virginitatis ſue deſcribit hiere. xxxi. A dicēs. Creauit dñs nouū ſup terrā. femina circūdabit virū. Bene dꝛ [creauit] qꝛ creare eſt nouū aliq̄d facere qđ antea nō fuit. Bñ etiā dicẜ [creauit] quia in ſua incarnatōe creatoꝛ oīm factus eſt creatura. Vñ pater de filio Iſa. xlv. [Ego dñs creaui eū] hoiem ſalicꝫ. [Dominꝰ] nō dicit pater. aut filꝰ. aut ſpūſſanctus. ſed [dñs] ſingulariter. qꝛ vnꝰ dñs. vna fides. vnū bapaiſmā. Quia vnꝰ ē altiſſimus creatoꝛ oīm oīpotens. Eccl. i. Et ſuppoſuit hec dictio dñs ꝑ trinitate ꝑſonaꝝ. qꝛ potētiā patrꝫ. ſapiētia filij. benignitas ſpūſſancti ꝯceptū vginis opabaẜ ⁊ partū. qꝛ opa trinitatꝫ ad extra ſunt inſepabilia. [Nouū] Hoc inuenies īfra eod̄ expoſitū. [Sup terrā] qꝛ ꝯceptꝰ ⁊ partꝰ vginis oēm trāſcēdit intellectū būanū. Vñ dicit btūs Iohānes. i. [Cuiꝰ nō ſum dignꝰ ſoluere corrigiā calciamēti] i. explicare vnionē vbi. Itē Iſa. liii. Generatōem eiꝰ q̄s enarrabit. [eius] i. chriſti. vł eiꝰ. i. vgīs. quomodo ſcꝫ ipa eū genuit q̄ ſe fecit. Vtrūq̄ eni ineffabile eſt. Vł foꝛte ideo dicẜ [ſup terrā] qꝛ ꝑ ſalute hominū dei filꝰ factꝰ ē hō. ⁊ nihilominꝰ ꝑ paſſionē eiꝰ repata eſt ruina angelica. [Femina] i. vgo maria [circūdabit] i. gremio vteri ſui. iſtō ē gloſa [virū] i. chriſtū. q̄ i ipo momēto ſue ꝯceptōis fuit vir pfectus q̄ ad ſapienciā ⁊ vtutē. ⁊ etiā q̄ ad lineamēta ⁊ oꝛganizatōem mēbꝛoꝝ. ſic dicit magiſter in hyſtoꝛijs. Tantā eni ſapiētiā. tantā vtutē habuit ꝯceptꝰ. quantam adultus. Qđ fuit valde mirabile. nec aliq̄ alio ꝯtigit vnq̄ iſtud. q̄n ipe eſt ſingularꝫ. De ſapientia eius Eccl. i. Oīs ſapiencia a dño deo ē. ⁊ cū illo fuit ſp. ⁊ eſt ante euū. De vtute. i. ad Co. i. Ipe eſt dei vtus ⁊ dei ſapiētia. Et ita fuit dupliciter pfectꝰ. ſ. in coꝛpe q̄ ad lineamēta mēbꝛoꝝ. et in aīa q̄ ad ſcientiā ⁊ virtutes.

[Circūdabit] inquā. nō aliūde ſꝫ de ſe. quia ꝑ ſola eiꝰ ſubſtātia ſine ſemie viri ſola operatōe ſpūſſancti edificatū eſt coꝛpꝰ chriſti. Vnde ipa dicit Eccl. xxiiij. [Girū celi] B i. illū q̄ claudit oīa [circuiui] i. veſtiui carne vginea. Vñ dicit filꝰ matri Job. x. Pelle ⁊ carnibꝰ veſtiſti me. [Sola] i. ſine adiutoꝛio viri. qꝛ ipa fuit via viris inuia. Ideo etiā dixit ei angelꝰ Lu. i. [Ecce ꝯcipies i vtero] i. ex cauſa intrīſeca. qꝛ cauſa ꝯceptus eiꝰ fuit intra. nō extra. Et ideo ꝓpꝛiſſime totus filꝰ virgīs fuit chriſtꝰ ſm būanitatē. ſicut ꝓpꝛiſſime totus filius dei ſm diuinitatē. Hoc ē etiā qđ filius dicit ꝺ patre Iſa. xlix. Foꝛmās me ex vtero ⁊c. Quere lib. i. ca. vij. titulo. benedictꝰ fructus ventris tui.

[Circūdabit virū] nō ab altero viro ſuſcipiet. nō būana lege ꝯcipiet hominē. ſꝫ intra C viſcera intacta ⁊ integra virū claudet. [Virū] ingētē incōpꝛehēſibilē. qꝛ quē totus nō capit oꝛbis in eiꝰ ſe clauſit viſcera factus hō. De omni eni alia mliere ꝯcipiēte dicẜ Eccl. xxxvi. [Omnē maſculū excipiet mlier] i. excepto viro ꝯcipiet.

[Circūdabit] inq̄ntū ſine. vt intrāte ⁊ exeūte dño porta orientalẜ clauſa iugiter ꝑſeueret. Ezech. xliiij. Bene maria dꝛ poꝛta orientalis. qꝛ ꝑ eam ingreſſus eſt i mundum verus oꝛiēs. q̄ nos viſitauit ex alto. ⁊ qꝛ ꝑ eam oꝛẜ i nob grā. ⁊ patꝫ acceſſus ad verū oꝛientē. i. chriſtū. q̄ oꝛtus eſt ex ea. ⁊ ipa eſt principiū oꝛtꝰ noſtri ad vitam. Poꝛta aūt occidentalẜ fuit eua. q̄ fuit pncipiū ingreſſus noſtri ad occaſum ⁊ moꝛtē. Sed ꝑ mariā ingreſſus eſt dñs deꝰ iſrł in incarnatōe. ⁊ egreſſus in natiuitate. ⁊ ſemꝑ pſeuerauit clauſa pncipi. i. ad honoꝛē principis. ſalicꝫ chriſti. Dicẜ autē chriſtus vir multiplici ratione.

Chriſtus dicitur vir propter

l

Virorē diuinitatis. vel quia ſemꝑ viruit ꝑ intemeratā ſenectutē τ almodā [illegible] in q̄ notaſ immunitas peccati τ impotentia peccādi. Caruit eni originali nō [illegible] matris integritas. et actuali q̄ꝰ patris diuinitas. Ideo vocat eū pat. [illegible] q̄ nō fuit reſperſus macula original. τ incōtaminatus. q̄ caruit omni cōtagio [illegible] ſtans Petri. i. Ideo etiā dicit cādelabrū. Exo. xxxvij. Quere ſupra li. .xi. vij. [illegible] lo. benedictus fructus ventris tui. poſt mediū capituli. E

Chriſtꝰ dicit vir ꝓpter

—Virtutē. Quia ipſe eſt dei virtus. i. ad Chor. i. Vñ ps. Dñs fortis et potēs in [illegible] Item Luce. xi. Cum fortis armatus τc. Si aūt fortior illo τc. Vide re. xlvi. [illegible] impegit in fortē. τ ambo pariter corruerūt.

Audaciā. Que manifeſte apparuit in paſſiōe. Unde Joh. xviij. Sciēs ieſus oīa q̄ ventura erant ſup eū ꝓceſſit. τ dixit eis. Quē q̄ritis? Illi aūt dixerūt. Jeſum nazarenū. Jeſus autē dixit. Ego ſum τc.

Chriſtus dicit vir

Quia maſculus. Unde deſignat ꝑ agnū paſcalē. de quo dicit Exo. xij. Erit agnus abſq̄ macula. maſculꝰ anniculꝰ. Itē Apocal. xij. Draco ſtetit ante mulierē q̄ erat paritura maſculū τc. Iſa. lxvi. de btā virgine. Anteq̄ parturiret veniret pepit maſculū. i. chriſtū. qui ex omni parte fuit virilis. τ nihil habuit infirmitatis oppoſite alicui virtuti fuerit. F

Quia generatiuꝰ. i. potēs generare filios nō carnales ſed ſpūales. Vñ Joh. i. Quotq̄t autē receperūt eū. ꝑ fidē ſcz. dedit eis poteſtatē filios dei fieri his q̄ credūt in nomine eius. qui nō ex ſanguinibꝰ τc. ſed ex deo nati ſunt. Jaco. i. Uoluntarie genuit nos verbo veritatis τc. Vñ etiā dicit Iſa. lxvi. Si ego q̄ generationē ceteris tribuo ſterilis ero. ait dominus deus.

Quia nihil in ipſo femineū. peccatū eni nō fecit. nec inuentꝰ eſt dolꝰ in ore eiꝰ. i. Petri. ij. Immo in paſſiōe muliebres delicias expugnauit. q̄ delicias paſſus. contra moleſtias ſuſtinens patienter.

Chriſtꝰ dicit vir

—Quia ꝑfecte etatis ſpūalis. Vñ Exo. xij. dicit nō ſolū maſculꝰ. ſed τ anniculꝰ. in q̄ notaſ ꝑfectio etatis. Nā ad plenitudinē etatis ꝑuenit. ſ. ad annū triceſimū. Q, ſi menſis p die accipiat. tot fere in triginta annis menſes lunares inuenis q̄t dies in anno. ſcz. ccclxv. Recte aūt circa triceſimūq̄rtū annū elegit pati. q̄ꝰ mediū eſt etatis humane. Nam vſq̄ eo ꝑficit etas τ robur hoīs. Tūc in ſtatu eſt. Poſtmodū incipit minui. Unde abac. iij. In medio annorū notū facies. In medio eni etatis humane notū fecit dñs ſalutare ſuū. τ miſericordie ſue recordatꝰ eſt. cū chriſtū dedit ꝑ nob. Unde nec ante illā etatē ꝑmiſſus eſt occidi. q̄ nōdū venerat hora eius. Joh. ij. et vij. Et in tali etate fuit vir pugnator ꝑ nobis. τ pati voluit. vt ſenes et paruulos traheret ad ſalutem. G

Quia ꝑfecte magnitudinis ſpiritualꝭ a quo multi orti ſunt. Zachar. vi. Ecce vir oriens nomē eiꝰ. et ſubter eū orietur. Qui enim ſub eo eſt iuſtus eſt.

Quia nunq̄ emollitꝰ ꝓſperitate. Unde Johā. vi. Cum q̄dam vellent eū facere ſibi regem fugit in montem.

Quia nunq̄ fractus aduerſitate. Unde in paſſiōe quaſi ꝑ ſalute generis humani plꝰ adhuc deſiderās pati. dixit Sitio. Joh. xix.

Itē. Creauit dñs nouū ſup terrā. femina circūdabit virū. q̄ꝰ nouū tota terra. quod nouū nō capit totꝰ orbis. Si queraſ q̄d ſit illud nouū. videlicz q̄ integritati virginitatis accederet fecūditas ꝓlis. vt manens virgo integra fieret mater fecūda. Vt gaudia matris habēs cū virginitatis honore. ſicut nec ꝑmaꝫ ſimilē habuerat tale votū emittendo. ſic nec ſequētē haberet virginaliter pariēdo. Vñ cōuenit ei illō ſap. iij. Felix ſterilis τ incoinq̄nata. que neſciuit thorū in delicto. habebit fructū in reſpectōe animaꝝ ſanctaꝝ. Felix ſterilis. i. virgo. τ btā felix maria. q̄ benedicta in mulieribꝰ. In reſpectōe. Beati eni mūdo corde. q̄m ipſi deū videbūt. Math. v. Aiaꝝ ſctāꝝ. q̄ñ ſ. aīe ſancte facie ad faciē regē videbūt in decore ſuo. Iſa. xxxiij. Gal. iiij. Letare ſterilis τc. Iſa. liiij. Lauda ſterilis τc. H

Nouū. inq̄t. Btm nouū. q̄ virgo facta ē mater. deꝰ hō. pater filiꝰ. τ filia genitrix eſt I

effecta. Btm nouū. q̄ paruula puellula vtero ſuo circūdedit hominē ꝑfectū. celo terra q̄ maiorē. q̄ manēs virgo ꝯcepit. q̄ filiū pepit manēs virgo. Iſa. vij. Ecce virgo ꝯcipiet τ pariet. Et poſuit in hoc loco hoc nomē virgo diaſirtice. Vere eni fuit hoc nouū τ inauditū a ſeclo. alioq̄n nouū nō eſſet niſi ſupra naturā τ ꝯ ſolitū curſum nature virgo deū τ hominē ſine ꝯplexu virili genuiſſet. Itē bene dicit nouū. Tres eni mirabiles nouitates. mirabiliter ſingulares. et ſingulariter mirabiles. q̄les nec facte ſūt nec ampliꝰ faciēde ſunt ſup terrā. fecit oīpotēs illa maieſtas in aſſumptōe nr̄e carnis. q̄ñ ꝯiūcta ſunt adiuuicē deꝰ τ hō. mater τ virgo. fides τ cor humanū.

Itē hanc nouitatē petebat a dño Eccl. xxxvi. in ꝑſona eccleſie. Innoua ſigna τ immuta mirabilia. Hō voluit fieri deꝰ. τ deus factꝰ eſt hō. De viro facta eſt mulier. τ de muliere factus ē vir. Nunq̄d nō hec ſunt mirabilia immutata. i. in melius mutata. Sꝫ τ ſigna ſunt innouata. Olim virga ſicca floruit. nō virgo pepit. Olim ſerpēs eneus in palo fixus aſpiciētes ſanabat. nūc chriſtꝰ cruci affixus credētes ſanat. K

Vere nouū τ omni ſupeminēs nouitati. q̄ in partu virginali breuis agnoſcit lōgitudo. latitudo anguſta. altitudo ſubdita. ꝓfunditas inundās. agnoſcit ibi lux nō lucēs. verbū nō loq̄ns. aq̄ ſitiens. panis eſuriēs. Triſtat gaudiū. pauet ſecuritas. patit ſalꝰ. moriſ vita. infirmat fortitudo. Ibi potētia regit. ſapiētia inſtruit. virtꝰ ſuſtētatur. Qui reficit angelos vberibꝰ virgineis lactat. Et vagit in cunis q̄ miſero ꝯſolat. E cōtra cernit ibi. triſticia letificans. pauor ꝯfortās. paſſio ſaluās. mors viuificans. infirmitas roborās. Noua ſunt hec. mira ſunt hec. vt mirifice vetꝰ homo renouet ꝑ nouū. Sꝫ nō minꝰ nouū. nec minꝰ mirādū. q̄ iuuēcula fragilis baiulat quē mundꝰ ferre nō ſuſtinet. O, pectus virgineū omni celoꝝ amplitudīe capaciꝰ. totū interiꝰ illū claudit. q̄ celū palmo metit. τ vniuerſam terrā pugillo ꝯcludit. Maxima igit magnitudo marie. q̄ immēſe diuinitatis in ſe ꝑſentiā. et digna ſuſcipe et ſufficiens capere inuenit. L

Itē de huiuſmodi nouitate elegātiſſime dixit quidam ꝓſa. M

Salutare luceſcit dñi. patriarche ꝓmiſſa ſemini ꝯplet benedictio.
Nouus partus donat virgini. lapſo ſtatꝰ eternꝰ homi. mira rebus cōuerſio.
Longitudo breuis efficit. latitudo ꝯſtricta cernit. ꝯplanat ꝓfunditas.
Altitudo demiſſa ſubdit. virtus iacet. poteſtas regit. infirma nutat firmitas.
Languet ſalus. pauet fiducia. ſordet nitor. plorat leticia. triſtat conſolatio.
Diſciplinā ſubit prudētia. vilitati ſe ſubdit glia. eget paſtu refectio.
Inuenitur panis eſuriēs. aret ſiti fons indeficiens. libertas iugo ꝑmitur.
Ecce ſubit nunq̄ incipiēs. loco manet locari neſciēs. τ vita mortē patitur.
Quis hoc vidit. quis iſtud didicit. q̄s hoc ſatis mirari ſufficit. τ q̄d eſt miraculi.
Quid hoc. ipe ꝑfectus deficit. imo ſuo defectu reficit deus defectū ſeculi.
Nam mors vite reſtaurat ꝑmiū. ſtatū caſus. finis initiū. pauor firmat conſtantiā.
Fuga tutū facit refugiū. ꝓbet dolor ſalutis gaudiū. pudor adducit gloriā.
Manens ergo quod ſemꝑ fuerat. τ aſſumēs quod nō exſtiterat. ſeruit eternꝰ tēpori.
Sic inuictū amor exuperat. ſic ſe partus magnꝰ ꝯtēporat humano deꝰ corpori.

Mgr R. de s. vic.

Notandū etiā q̄ beata virgo ſine corruptōe facta eſt fecūda. ꝯcepit eni ſine feditate et prurītu. q̄ de ſpūſancto. Magiſter Richardꝰ de ſctō victore. Nō nouit ſpūſſctūs virginē corrūpe. ſꝫ ſanctificare. neſcit ſpūſſanctus mundiciā virgis minuere. ſed augere. neſcit fedare. ſed glorificare. N

Anſelmꝰ

Itē ſup illū locū Lu. x. intrauit ieſus in q̄ꝺdā caſtellū. dicit btūs anſelmꝰ. Porta ꝑ quā intrauit eſt fides. q̄ cū credidit ꝑfecta ſunt ei a dño q̄ dicta ſunt ei ab angelo. Nec q̄ ieſus intrauit violatū eſt hoc caſtellū. Jeſus nāq̄ ſaluat. nō violat. ꝯfracta ſolidat. nō ꝯfringit ſolida. ſm nomen eius ita τ opus eiꝰ. O

Quomodo maria ꝯcepit de ſpūſctō. quō ſpūſſctūs ſupuenit in eā. quō virtꝰ altiſſimi obumbrauit ei. habes infra expoſitū libro. xij. particula. ij. titulo de ꝑmo delectabili orti ꝯcluſi. ſm oēs q̄s de hmōi materia vnq̄ alicubi potuimꝰ repire expoſitōes. P

Athanaſius

Itē Athanaſiꝰ i dyalogo ſuo. Incarnatꝰ eſt vnigenitꝰ dei ſecreto ſuo myſterio q̄ꝺ ipſe nouit. noſtꝝ eſt credere. τ illius eſt noſſe. Et hoc eſt q̄ꝺ canit. Signum audiſti Q

noui[t]atis. crede ſolum et eſt ſatis ⁊c.
Itẽ de hoc ſecreto dicit chriſt⁹ Iſa. xxiiij. [Secretũ meũ mihi] .i. ↄceptu virginis ⁊ R
ingreſſu meo in ỽginẽ [ſecretũ meũ mihi] .i. de egreſſu meo ⁊ puerpio eius. Sicut ḡ
nemo nouit in chriſti incarnatiõe virginis ↄceptiõez. ſic nemo p̄ſumat in chriſti na-
tiuitate virgĩs matris diſcutere virginitatẽ. ne tangẽs montẽ beſtia lapidet. Exo.
xix. ⁊ ad Hebre. xij. Ideo dicit Iſa. liij. Generatiõem ei⁹ q̄s enarrabit: ei⁹ .i. chri-
ſti. vel ei⁹ .i. marie. quõ. ſ. ipſa eũ genuit q̄ ſe fecit. Ideo iohẽs baptiſta Ioh. i. [Nõ
ſum dign⁹ ſoluere corrigiã calciamẽti] .i. explicare vnionem verbi. Quaſi diceret.
Nec ſenſu plene itelligere generatiõz ei⁹. nec etiã qđ ſentio ỽbis ſufficio enarrare.
Tam de ↄceptu ⁊ partu virginis dicit Iſa. vij. Ecce ỽgo ↄcipiet ⁊ pariet filiũ S
l ⁊c. Supius dixerat ꝓpheta. [Ipſe dñs dabit vobis ſignũ] Multa ei ſigna de-
derat p̄us dñs ꝑ patriarchas et ꝓphetas. ſed h̄ mirabile ⁊ ineffabile ſignũ dare
voluit ꝑ ſeipſm ꝓpter ſigni excellẽtiã. Qđ ſic completũ eſt vt natura naſcẽtis cõ-
probet ex virgine. et mirabile p̄dicet ex deitatis operatiõe. Et hoc ſignũ nec diuinitas
operata eſt ſine homie. nec hũanitas ſine diuinitate ꝓbi. Et hoc eſt ſignũ cui ſp ↄtradi-
citur eſt Luc. ij. et adhuc ↄtradicit a q̄buſdam. Dicit ḡ ꝓpheta. [Ipſe dñs dabit] T
ipſe nõ alius [vobis] .i. dom⁹ dauid [ſignũ] ſalutis ⁊ liberatiõis. Hic tria notant ꝑ
h̄ ꝓnomẽ ipſe. Dñi liberalitas. opis ſublimitas. opis p̄ennalitas. Vñ ſenſus ẽ. Do-
minus ipſe [ſine alicui⁹ merito [ipſe] nõ ali⁹ [ipſe] ꝓpriis [dabit vobis ſignũ] nõ q̄lecũ-
q3. ſed inauditũ. ſed nouũ. ſed mirabile. ſ3 excellens. qđ null⁹ poſſet dare niſi ſolus
de⁹. Et qđ ſignũ. [Ecce ỽgo ↄcipiet] ỽgo [et pariet] ỽgo. Hoc nomẽ eni virgo i
h̄ loco tenet diaſirtice. In h̄ ſignat q̄ vtraq3 futura erat mũda. ⁊ caro generãs. et
caro generata. Ideo ſol⁹ potuit hui⁹ puerpe filius cãtare canticũ illđ. Sine iniq̄-
tatibꝫ cõceptus ſum. ⁊ ſine peccatis ↄcepit me mater mea. [Filiũ] dei ⁊ ſuũ. ſ. deuz
et verũ hoiem [filiũ] ſingulariter. nõ filios. ſicut dixit heluidi⁹ heretic⁹. ꝯ quẽ ſcri-
bit hieronym⁹ epl'az de ỽginitate btẽ marie ꝑpetuo ↄſuata. [Et vocabit nomẽ eius
emanuel] qđ interpretat nobiſcũ deus. Et ſic in h̄ noie emanuel deſignat duplex na-
tura in chriſto. Nam de⁹ eſt nomẽ diuie nature. qđ dicit nobiſcũ. hũane nature cõ-
munionẽ deſignat. Et nota q̄ nõ dicit de deo q̄ nos ſim⁹ ſecũ. ſed ecõuerſo de no- V
bis dicit q̄ ipſe ſit nobiſcum. vt intelligam⁹ nõ q̄ſi hominẽ reuerſuz ad deũ. ſ3 de-
um q̄ſi e veſtigio hominẽ ſecutũ vſq3 in exiliũ. Vñ dicit Luc. i. Viſitauit nos ori-
ens ex alto. Quod ḡ hõ ꝑdidit in p̄mo hoie. ſ. cũ deo eſſe. h̄ videt in nouo adã ho-
mine recupaſſe. Alia litera habet [Vocabis] .i. tu iuda. i. innocabis i ꝑiculis. [no-
men eius] vt te liberet [nomen ei⁹] dico [emanuel] Et ſm hanc lr̃am ↄiũctim legi-
tur [nomen eius emanuel] .i. hoc nomẽ vocabis in auxiliũ. i. rẽ hui⁹ noĩs .i. chri-
ſtum verũ deũ ⁊ verũ hominẽ. Aliq̄ libri habent. vocabit. ſ3 male. Et q̄ ponit vo-
cabit. magis ſequit ſenſum q̄ ỽba. Mat. i. in fine. Et nota q̄ vbi nos habem⁹ ỽ-
go. habet hebreus alma. qđ dupliciter ſumit in hebraico. ꝑ adoleſcẽtula. ⁊ ſic acci-
piũt iudei increduli. ⁊ ꝑ apocriſa. i. abſcõdita q̄ eſt periſraſis. i. circũlocutio ỽginũ.
Unde angel⁹ ipſam repperit in ↄclaui. Itẽ hoc nomẽ alma lingua punica virginẽ
ſonat. et lingua latina ſanctã. Et q3 iudei pene oĩbꝫ linguis vtunt. ideo hic ꝓphe-
ta poſuit h̄ nomẽ alma. put eſt punicũ vel latinũ vl' adminus put eſt hebraicũ i ſe-
cũda ſignificatiõe. i. ꝑ apocriſa. ⁊ ſic ſumit hic hieronym⁹.
[Ecce virgo ↄcipiet] Prophetali certitudie demonſtrat futurũ q̄ſi p̄ſens. ⁊ ideo di- X
cit [ecce] qđ eſt aduerbiũ demõſtratiuũ ad oculũ. q3 verbũ inuiſibile p̄us. viſibile ꝑ
carnis aſſumptiõem p̄dicit. Et h̄ eſt illud nouũ hiere. xxxi. [Ecce] admiratiue [vir-
go ↄcipiet] de ſpũſctõ [⁊] ỽgo [pariet filiũ] dei et ſuum [et vocabit] ipſa iuxta qđ di-
ctum eſt ab angelo Luce. i. Vocabis nomẽ eius ieſum. Vel [vocabis] o tu iuda
[nomen ei⁹ emanuel] .i. verũ deũ et verũ hominẽ credẽs ipſm in ꝑicul' innocabis.
Sequit [Butyrũ ⁊ mel ↄmedet] .i. omnẽ cibũ infantilẽ homini idoneũ [ↄmedet] vt Y
ver⁹ hõ. ⁊ ponit partẽ ꝑ toto. Hic inq̄m [ↄmedet] vnde alit infantia. [vt] .i. q̄uis
[ſciat] q3 etiã tũc vir erit ꝑfect⁹ ſciẽtia ⁊ virtute. Vel ſic. [Butyrũ et mel ↄmedet]
ita tñ. vt in ipſa infantia [ſciat reprobare malũ] .i. dẽs ꝑctõres [⁊ eligere bonũ] .i.

Hiero. ... omnes bonos. quod fiet in die iudicij manifeſte. quãdo ſeparabit agnos ab hedis.
Math. xxv. Et quotidie facit vt de⁹. Hieronym⁹. His verbis ꝑcipim⁹ ſaluato-
ris infanciã diuinã in eo nõ minuiſſe ſapienciã. q̄uis dicat Luc. ij. Puer ꝓficiebat
ſapiẽtia ⁊c. apud deũ ⁊ homies. nõ ſimpliciter ſed oſtẽſiue. Et dicit hoc vt veritas
hũani corpis ꝓbaret. Infantia eni nõ p̄iudicat diuie ſapiẽtie. nec pl⁹ ſciuit adult⁹
q̄ paruul⁹. ſed minus oſtendit ſapiẽtie paruul⁹ q̄ adultus [Quere libro. i. ca. vij.
de bñdictiõibus fruct⁹. poſt mediũ capituli. et ibi inuenies.] Aliter [Butyrũ et Z
mel comedet] .i. omnẽ cibũ infantilẽ ⁊ virilẽ. Per butyrũ qđ de lacte fit cibꝫ infan-
tilis. ꝑ mel cibus virilis intelligit. Quaſi diceret. Sic erit infans. q̄ erit etiã vir ꝑ-
fectus ſciẽtia ⁊ ỽtute. Et nõ ſolũ tunc erit infans ⁊ vir. imo etiã deus. [Vt ſciat
reprobare malũ ⁊ eligere bonũ] .i. habeat tũc diſcretiõez boni ⁊ mali. qđ nõ põt eſ-
ſe in puro hoie dũ infans eſt. Et ponit vt ꝑ q̄uis.
Miſtice [Butyrũ ⁊ mel ↄmedet] Butyrũ eſt pinguedo boni opis. mel dulcedo con- AA
templatiõis. ⁊ hec duo ſunt cibꝫ iuſti. Vel [Butyrũ] myſteriũ incarnatiõis. Vñ iob
xxix. Lauabã pedes meos butyro ⁊c. Geñ. xviij. Tulit abraham butyrũ ⁊ lac ⁊c.
Mel dulcedo deitatis. Vñ puer. xxv. Sicut q̄ mel multũ ↄmedit nõ eſt ei bonũ.
ſic q̄ ꝑſcrutator eſt maieſtatis opprimet a glia. Eodẽ caplo. Mel iueniſti. ↄmede
qđ ſufficit ⁊c. Hec comedit chriſt⁹. q3 in fomentũ mẽbrorũ hec cõuertit. ⁊ in dele-
ctationẽ ipſorũ. [Vt ſciat reprobare malũ ⁊ eligere bonũ] i mẽbris ſuis. Ad h̄ eni
eſt tota doctrina ⁊ exhortatio chriſti. vt malũ fugiam⁹. ⁊ bonũ eligam⁹. Vñ. decli-
na a malo. ⁊ fac bonũ ⁊c. Sed nota q̄ ſi volueris h̄ cibo veſci tãq3 mẽbꝫ chriſti
oportꝫ vt q̄ñ alij ducunt in babylonẽ. i. in ↄfuſionẽ peccati. remaneas i medio ter-
re. i. in hieruſalẽ. Vñ Iſa. vij. Butyrũ ⁊ mel ↄmedet oĩs homo qui relictus fuerit
in medio terre.
Item Vt ſpiritualiter intelligant hec ỽba. notandũ q̄ butyrũ exp̄mit ab vberibꝫ. BB
Unde pab. xxx. Qui fortiter p̄mit vbera ad eliciendũ lac. exprimit butyrũ. In bu-
tyro igit chriſti hũanitas. Et habet butyrũ q̄tuor ꝓprietates p̄ncipales.

Butyrum

Pingue eſt. Et hec pinguedo refert ad myſteriũ ↄceptiõis. q̄ſi pinguedinẽ eni bu-
tyri accepit chriſt⁹ i ↄceptiõe. q̄ñ vnctiõe cariſmatũ vnctus eſt p̄ participibꝫ ſuis. et
q̄ñ vitulus ſaginat⁹ p̄parat⁹ eſt in vtero ỽginis. vt ꝓdigo redeunti pingue ↄuiuiũ
inſtauraret. q̄ omnes electos ad illud ↄuiuiũ inuitatos ſua pinguedine ſaginaret.
Iſa. xxv. Faciet dñs exercituũ oĩbꝫ populis ↄuiuiũ pinguiũ ⁊c.
Suaue eſt. Et hec ſuauitas refert ad hũilitatẽ natiuitatis. Si eni pie recolas na-
Butyrũ ... tiuitatis ei⁹ humilitatẽ. vilitatẽ pãnoꝝ. ⁊ hmõi. q̄d inuenies niſi ſuauitatẽ.
Liqueſactiuũ eſt. Et hec liq̄factio refert ad feruorẽ paſſiõis. vbi ſtillicidijs gr̃arũ
alios fecit charitate pingues. alios hũilitate ſuaues. quoſdã vero paſſionis ↄſtan-
tia fortes. et hmõi.
Nutritiuũ eſt. Quod nutrimentũ refert ad ſacramẽta noſtre redẽptiõis. Et expſſum
eſt hoc butyrũ quaſi ex duobꝫ vberibꝫ. ſ. iudea ⁊ gentilitate. Vñ deſcẽdit chriſtus
humanat⁹ nõ ſolũ de ſtirpe dauid. ſ3 de petra deſerti ꝑ ruth. i. de duricia ⁊ infideli-
tate gentilitatis. Iſa. xvi. Emitte agnũ dñe. dñatorẽ terre de petra deſerti ⁊c.
Mel elicit de floribꝫ. in quo notat eius diuinitas. Et habet mel tres p̄ncipales ꝓ- CC
prietates. licet ⁊ alias multas.
Purgatiuũ eſt. q3 ſolus de⁹ impios iuſtificat a peccatis. ⁊ ſol⁹ pctã dimittit.
Mel ... Conſeruatiuũ eſt. q3 augendo gr̃am dirigit iuſtum.
Dulce eſt et nutritiuũ. quia poſt gr̃am tribuit gl'iam. poſt meritũ reddit p̄mium.
Iſte ergo emanuel reprobauit malũ. q3 mortẽ moriendo deſtruxit. et elegit bonũ. q3 DD
vitam reſurgendo reparauit.
Vel aliter [Butyrũ ⁊ mel comedet] In lacte duo. Caſeus qui ſignat peccati egritu-
dinẽ. quia ſanus nõ eſt. Butyrũ qđ ſanũ eſt. Inter hec diuiſit noſter emanuel. q3
humanã naturã ſine peccato aſſumpſit. ⁊ ita caſeum nõ ↄmedit. Item apis habet
mel et aculeũ. Mel miſericordia. aculeus iuſticia. Inter hec noſter emanuel diui-

ſit.qꝛ veniens ſaluare nos miſericordiā aſſumpſit.⁊ iuſticiam ꝗſi dimiſit. Synor/
ſite errare.qꝛ veniēs ad iudiciū reſumet aculeū.[Quere libro.xij.pticula.v.ſi. ꝓui/
lite] vbi chꝛiſtus diciẗ apis.

Mgr Richardꝰ d ſcõ vict.

Aliter.[Butyrū ⁊ mel ꝯmedet.]Quare nō dicit panē ⁊ carnē.cū vez dixiſſet: Pro/ E E
pter myſteriū. Mel enī ⁊ butyrū delicie ſunt muſcaꝝ immūdaꝝ ⁊ venenoſarū.
Apis venenoſa ꝑ melle laborat ⁊ pugnat.vt ſepe pro eo animā ponat. Butyꝝ eſt
pinguedo lactis.cuiꝰ ingluuie ſe immergūt muſce ſordide ſepe vſqꝫ ad mortem.
In h̄ igiẗ ꝙ noſter emanuel hec duo ꝯmedit.ſignaẗ ꝙ ꝑ amore noſtro vſqꝫ ad par
ticipatōem nō ſolū hominū.non ſolū iumentoꝝ.ſed etiā muſcaꝝ immūdaꝝ ⁊ ve/
nenoſaꝝ deſcendit. Uſqꝫ ad participatōnē dico.nō culpe ſed pene ⁊ mortis. Quis
ergo deſperet de cetero hominē poſſe fieri participē celeſtiū deliciaꝝ. cū dñs maie/
ſtatis ꝓpter hoīes deſcēderit vſqꝫ ad delicias muſcaꝝ. Ecce ꝗntū ꝑ amore nr̃o ſe/
metipm exinaniuit.ꝗ ſe tali indigentie ſpōte ſubiecit.

Itē. Chꝛiſtꝰ mel.qꝛ de celo deſcēdit mediāte roꝛe gr̃e que matrē impleuit. Et eſt mel F F
vt ita dicā ꝗſi ꝗdaꝫ dulciſſima craſſitudo roꝛis. Quia ſi chꝛiſti coꝛ attēdimus. nihil
illo benignius.⁊ eius dulcedo dulcedinē omnē incōparabiliter excedit. Deſcendit
aūt mel iſtud de ſummis ad ima.⁊ a ſūmo celo egreſſio eiꝰ.quia de apotheca ſup/
celeſti.h̄ eſt.de coꝛde ſummi patris ī ꝟginalē apothecā.i.coꝛ ⁊ vteꝝ matris. Jō oꝛa
bat Iſa.xlv.quaſi loquēs ad patrē ⁊ ſpiritūſanctū. Roꝛate celi deſuꝑ. Roꝛauit eñ
pater mel iſtud gignēdo.roꝛauit ſpūſſctūs ipm cere mūdicie ꝟginalis ineffabiliter
vniendo. Et ideo chꝛiſtꝰ ꝯparaẗ fauo. Roꝛauit pater mittēdo quē genuit. roꝛauit
ſpūſſanctus inſpirādo cui vniuit.qꝛ chꝛiſtꝰ a patre eſt genitꝰ.⁊ de ſpūſctō ꝯceptꝰ.

Item chꝛiſtꝰ lac: qđ ꝑcipuū eſt cādoꝛis.ecce intima mūdicia.⁊ eximij dulcoꝛis.ecce B B
ſumma pietas ⁊ plena beniuolētia. Quia pectus dominicū lacteū cādoꝛē habuit ī
integritate ſūme et ītime puritatis.lacteū dulcoꝛē ī plenitudie ſūme ⁊ intime pietatis D D

Itē de dignitate ꝯceptꝰ et partus virginei diciẗ Gene.ij.[Hō nō erat ꝗ opareẗ ter/
rā.]i.homīm ꝟginē.[ſed fons aſcendebat de terra.]i.xp̃s fons gratie.ꝗ natꝰ de vir/
gine aſcēdit de terra.nō deſcēdit vt peccator. Itē filiꝰ patri [Tu es ꝗ extraxiſti me
de vētre.] Hic notaẗ dignitas natiuitatis xp̃i.ꝗ patrē habuit ꝗſi loco obſtetricis.
quem cōceptū ſine carnali cōcupiſcētia extraxit pater de vētre matris ꝟginis ma
nēte integritate ⁊ pudicicia. Uñ Ezech.xliiij.[Dñs deꝰ iſrł ingreſſus eſt ꝑ eā.]i.in ī
carnatōe ſua in eius vterū.et ī ſua natiuitate in mundū.⁊ ſemꝑ ꝑmāſit [clauſa ꝑn
cipi.]i.ad honoꝛē ꝑncipis. Sequiẗ.[Spes mea.]ſupple tu es[ab vberibꝰ matris
mee.]i.ſm hūanitatem ꝗ ſuxi vbera.quia ſm deitatē nō eſt pater ſpes filij. Sequi
tur de immunitate a peccato.[In te ꝓiectus ſū.]vel iactatus.vł ꝯfirmatꝰ [ex vte/
ro.] Nos enī ꝓijcimur in irā in vtero ⁊ ex vtero.qꝛ omnes naſcimur filij ire. Chꝛi/
ſtus ꝯfirmatꝰ ē in deū ex vtero.qꝛ ſine peccato conceptus poꝛtatus et natus.vt ſu
pra dictum eſt. Gene.ij.

De partu virgineo   Titulꝰ xliiij.

E glorioſo partu virginis ſine triſticia ⁊ doloꝛe.admirās Iſa.lxvi. excla/ A
D mat.[Anteꝙ̄ parturiret peperit.anteꝙ̄ veniret partꝰ eius peperit maſculū. ꝗs
audiuit vnꝗ̄ tale.aut ꝗs vidit huic ſimile.] Et ſunt hic ꝗttuoꝛ notabilia,
videlicꝫ. Que peperit. Quō peperit. Quem peperit. Qualem peperit. Que peperit innuiẗ
cum dicit [peperit.] Innuit enim ꝙ aliꝗ peperit. Admirabile ꝟo nomen eiꝰ ꝗſi ineffa
bile tacuit.qđ eſt virgo mater. Modū notauit cū ait.[Anteꝙ̄ parturiret.] Quem
peperit innuit vbi dicit[peperit.]cuiꝰ nomē ꝗſi ineffabile tacet.qđ eſt deꝰ homo. ꝟbuꝫ
infans. Qualem peperit vbi ait[maſculū.] Propter hec ꝗttuoꝛ dicit ꝙ nunꝗ̄ audi/
tū fuerit tale.vt virgo mater.deꝰ hō.verbū infans. Sed tale decuit eſſe nr̃e redem
ptiōnis initiū. Intrauit enī noſtra ꝑditio ꝑ mulierē de ſolo viro ꝓductā. Propter
hoc decuit vt eſſet noſtra redēptio et reparatio ꝑ virū de ſola muliere ꝓductū.vt eſſꝫ
ſimile in ꝯtrario. Talē modū reparatōis petebat eccliaſticꝰ.xxxvi.dicēs dño. Inno
ua ſigna ⁊ immuta mirabilia. Mirabile fuit ꝙ dñs de ſolo adā ꝑmo hoīe mulierē
ꝓduxit.maiꝰ tñ fuit mirabile cū de ſola muliere ſecūdus adā ꝓductꝰ eſt. Hoc ē ꝗn

ta generatio de qua dictū eſt ab hebꝛe Gen.xv.ꝙ ſemē eiꝰ ꝗrta generatōe de ſeruitu
te egipcioꝝ liberatū exiret. Primū generatōis genus fuit plaſmatio.quādo adaꝫ
de terra plaſmatꝰ ē. Scōm de coſta foꝛmatio. Terciū ꝓpagatio.ſic enī filij homi/
nū de parētibꝰ ſm ꝓpagationē naſcuntur. Quartū vero genus eſt de ſola muliere ꝓpa
gatio. Sꝫ hec ꝗrta generatio data humano generi.ſemini abrahe cauſa exitus ex/
eundi de egiptiaca ſeruitute ꝗſi e diaboli tirannide.

Hoc nomē virgo mater nō ſolū figuraliter.ſꝫ ⁊ līaliter expſſit Iſa.vij.cū dicit.[Ec B
ce virgo ꝯcipiet.] Hic exꝑmiẗ virgo.[Et.]virgo[pariet filiū.] Hic exꝑmiẗ mater.
Sed dicit Iouinianꝰ hereticꝰ. In maria nomē matris ſuſcipio. ſed nomē virgi
nis nō admitto. Et cū ei ꝑdicta dicuntur.dicit ſe vetus teſtamentū nō ſuſcipe. Sꝫ
nō ſolū hoc nomē a veteri teſtamēto diciẗ.imo etiā tanꝗ̄ ꝑ euangeliſtā innouatū
ab euāgelio fulcitur. Matth.i.in fine. Ecce virgo in vtero habebit et pariet filiū
⁊c. Item Luce.i. Miſſus eſt angelꝰ gabriel ad virginē ⁊c. Itē Matth.i. Cū eſſꝫ
deſpōſata mr̃ ieſu maria ioſeph anteꝙ̄ cōuenirēt inuēta ē in vtero habēs de ſpūſctō
Argue ſic. Ad ꝟginē miſſus ē angelꝰ Lu.i. Anteꝙ̄ ꝯuēirēt īuēta ē ī vtero habēs ꝺ
ſpūſancto.ergo nō de adulterio.ergo nō fuit violata eiꝰ virginitas. neqꝫ ꝑ ſponſū
neqꝫ ꝑ adulterū. Ergo cū iam ꝯcepiſſet ſic erat virgo.ſic ad virginē miſſus eſt ga/
briel. Sic ergo ex veteri ⁊ nouo teſtamētis colligiẗ h̄ nomē virgo mater. Qđ admi/
rans Iſa.dicit. Quis audiuit vnꝗ̄ tale.

Secundū mirabile.ꝗliter peperit. Unde diciẗ [Anteꝙ̄ parturiret peperit.] Parturire ē C
ante partū ⁊ in partu laboꝛare. Quid eſt ergo [Anteꝙ̄ parturiret peperit.]niſi ꝙ nō ꝑce
dente vel cōcomitāte doloꝛe partū edidit. Sed quis audiuit vnꝗ̄ tale. Lex enim
data eſt mulieribꝰ Gen.iij. In doloꝛe paries filios. Et Ioh.xvi. Mulier cū parit
triſticiā habet. Lex igiẗ nature eſt ꝙ mulier ꝑmo parturiat anteꝙ̄ pariat. Sꝫ ma/
ria nō fuit ſubdita huic legi.qꝛ ſine doloꝛe.i.ſine naturaliū leſiōe peperit ſaluatoꝛem.
Sed in eius paſſiōe quē diu añ pepererat.parturijt. Tūc enī in ipſa fuerūt dolo
res vt parturiētis. Unde ꝑs.xlvii.[Ibi.]i.in filij paſſiōe.[doloꝛes vt parturiētis.]
Tunc enim in ea impletū ē qđ ei ꝑdixerat ſymeon Lu.ij. Et tuā ipſiꝰ animā ꝑtrāſi
bit gladiꝰ. Nō enī minꝰ ſi fas eſt dicere coꝛ matris ꝗ̄ coꝛpus filij ꝑtrāſiuit gladius
paſſiōis.trāſiuit enī mēbꝛa filij.ſed ꝑtrāſiuit.i.ꝑfecte trāſiuit mr̃is viſcera.qꝛ tūc fu
it oīs plaga triſticia coꝛdis eiꝰ. Eccli.xxv. Qđ poſtea oſtenſū ē btō ioħi Apoc.xij.
vbi ait.[Signū magnū apparuit in celo ⁊c.]vſqꝫ[⁊ clamat parturiēs.⁊ cruciatur
vt pariat. Signū magnū.]virgo mater.nec ante nec poſt ſile viſū eſt.nec ī celo nec
in terra. Totū hoc inuenies expoſitū.li.xij.ꝑticła.vij.in illo ſermōe de aſſumptōe.
Signū magnū apparuit in celo ⁊c.[Clamat parturiēs ⁊ cruciaẗ vt pariat. Iſtud
ad lr̃am de maria nō pt̃ intelligi.tūc ſic exponūt ꝗdā de ea.ꝙ que iā diu ſine dolo
re pepererat.dū filiꝰ eius in cruce penderet parturiēs clamabat.⁊ ſi nō voce tñ de

Augꝰ.

ſiderio vel deuotōe. Augꝰ. In auribꝰ dei voces faciunt nō ꝟba ſꝫ deſideria. Et tūc
cruciabaẗ vt pareret.i.tanꝗ̄ ſi pareret. Tantꝰ enī vel maioꝛ crediẗ tūc fuiſſe cruci/
atus mentis eius.quātus mulieris parturientis cruciatꝰ coꝛpoꝛis. Ecce quomo/
do peperit et parturijt.

Nota ꝙ beata virgo[in vtero habuit]ꝑ fidem.quia ſimul vt credidit ⁊ cōſenſit ꝯcepit D

Frater .D.

[et clamabat]deſiderio deuotōis[parturiēs]et affectu cogitatōis.qꝛ nō pluſ doloris i/
tulit ei partus ſuus ꝗ̄ alij cogitatio pariēdi. Uł[habens in vtero]filiū quē ſine
doloꝛe peperit in natiuitate[clamauit]interius in coꝛde martyriſata in filij paſſi/
one[parturiēs]quādo ipm vidit pēdentē in cruce[⁊ cruciaẗ]abſtinētijs.vigilijs.
oꝛatōibus.ieiunijs[vt pariat]i.tāto partu ſe dignam faciat. Et tamē ſicut pau/
lo infra diciẗ.ante eam ſtetit diabolus volēs filiū deuoꝛare.quia etiā ꝑ herodē volu
it chꝛiſtum interficere.

Terciū mirabile.quē peperit.ſcꝫ deū hominē. Et hoc neceſſitati hūani generis ꝯgru E
ebat. Pacem enim inter deū et hominē purus hō refoꝛmare nō potuit.qꝛ in eadē
damnatōne cū reo erat. Ideo ꝯquerebaẗ Iob capitulo.ix.in ꝑſona generis hūani

Grego.

dicēs. Nō ē ꝗ vtrūqꝫ poſſit arguere.⁊ ponere manū ſuā in ambobꝰ. Grego. Solꝰ

chriſtus deꝰ hō factus. et hoſtem arguere potuit. ⁊ deo obſiſtere ne feriret. Uides ergo ꝙ ꝯgruū vocabulū redēptoris dedit homo. Et hoc longe ante ꝓbatū erat. Dixerat enī Iſa. liiij. Redēptor tuus ſctꝰ iſrael. deꝰ oīs terre vocabit̄. Item Iſa. xxxiij. Dn̄s rex noſter. dn̄s iudex nr̄. dn̄s legifer nr̄. ipſe veniet ⁊ ſaluabit nos. Hō. Uſi. Hō natus eſt in ea ⁊c̄. Iere. Hō ē et quis cognoſcet eū. Hiere. xvij. ſm̄ aliā lrā.

Tria in incarnatōe facta ſunt mirabilia. Deꝰ hō. Uerbū infans. Et cor credēs. Uerbum. qḋ in ꝑncipio erat apud deū. Ioh. i. Uerbū. quo dixit pater. ⁊ facta ſunt oīa. Uerbū. q̄ intonāte in iudicio audiēt pulueres ⁊ in corpa reuertent̄. Uerbū. q̄ i paſſione lapides ſciſſi ſunt. ⁊ monumēta apta. Sed dicet q̄s. Quomodo ſi ꝟbū eſt infans ē. Si enī infans. nō fat̄. Si nō fatur. ꝟbū nō eſt. Quō ḡ ⁊ ꝟbū eſt ⁊ ꝟbū nō ē. Ideo cū Iſaia dicamꝰ. Quis audiuit vnq̄ tale. Audiſti ꝟbū. audi infantē Lu. ij. dictū eſt paſtoribꝫ. Inuenietis infantē ⁊c̄. Iſa. viij. Anteq̄ puer ſciat vocare patrē ⁊ matrē auferet̄ fortitudo damaſci. Intrāte enī hoc infante egiptū. corruerūt ſimulacra egipti. ſicut ꝑdixerat Iſa. xix. Ubi ablata ē fortitudo damaſci. i. diaboli lingētis ſanguinē. i. q̄ delectat̄ in peccatis. Cuius virtus ita debilitata eſt. vt nō potuit facere ꝙ ſtarent idola ſua. F

Quartū mirabile. ſ. q̄lē peperit. qꝛ maſculū. i. bellatorē ⁊ generatorē. Bellatorē dixit. quia tūc fortis armatꝰ cuſtodiebat atriū ſuū. i. mundū. et erat in pace poſſeſſio eiꝰ. id ē genus hūanū Lu. xi. Sed pugnāte ⁊ ꝯgrediēte dn̄o ꝯ diabolū in paſſiōe. princeps mūdi huiꝰ eiectus ē foras. Ioh. xij. Et tūc impletū ē illud Iſa. xix. Clamabūt ad dn̄m a facie tribulātis. ⁊ mittet eis ſaluatorē ⁊ ꝓpugnatorē q̄ liberet eos. G

Generatorē etiā ipm̄ eſſe oportuit. qꝛ ꝑmi parentes nr̄i nos oēs filios ire genuerāt. Eph. ij. Omnes naſcimur filij ire. Ut ergo poſſemus heredes dei et coheredes chriſti fieri. ad Rom. viij. regenerari nos oportebat. Alioqn nō eramꝰ intraturi in hereditatem ſempiternā. niſi ꝑ lauacrū regeneratōis ⁊ renouatōis ſpūſancti. Ad Tit. iij. Ioh. iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpūſancto. nō pt̄ intrare in regnū dei. Iſa. lxvi. Si ego q̄ cunctis generationē tribuo ſterilis ero dicit dn̄s deus. Ecce apparet qualē virgo genuit. H

Quomodo rcuperatū ē ꝑ partū marie. qcq̄d pditū fuerat ꝑ peccatū matrꝭ ꝑme

Perdidit ꝑimꝰ hō ex culpa ſue ꝑuaricatōis. gloriam incorruptōis. prerogatiuam dignitatis. abundantiā plenitudinis. Gloriā incorruptōis. quia immortalis factus eſt. Prerogatiuā dignitatis. qua ad dei ſimilitudinē factus eſt. Abundantiā plenitudinis. qua in loco voluptatꝭ poſitus eſt. Denudatōem immortalitatis audis. vbi de ligno vetito legis. Quacūq̄ die comederis ex eo. morte morieris. Honoris degradatio dignitatiſq̄ detractio fuit. vbi ď illa ſublimitate ſimilitudinis dei recidit in ſimilitudinē iumēti. Homo inquit cū in honore eſſet nō intellexit. cōparatus eſt iumētis inſipiētibꝫ. ⁊ ſimilis factus eſt illis. Euacuatꝰ eſt autē abundātia plenitudinis. quādo eiectus de loco voluptatis. incurrit in illā ſentētiā maledictōis. Maledicta terra in ope tuo. In laboribꝫ comedes ex ea cūctis diebꝫ vite tue. Spinas ⁊ tribulos germinabit tibi. ⁊ comedes herbas terre. In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. Ecce triplex damnū in expoliatōne incorruptibilitatis. dignitatis. beatitudinis. Sed miſericors et miſerator dominus ſm̄ diuitias bonitatis ſue noluit tenere in ira ſua miſericordias ſuas. ſed tā pius inuentus eſt ad ſubueniendū. ꝙ ꝓnus inuētus eſt diabolꝰ ad perdendū. Quia apud dn̄m miſericordia. et copioſa apud eū redemptio. Copioſa autē redemptio nō eſſet. niſi redemptor noſter deiectum hominē ad plenū reſtauraret. Scdm̄ itaq̄ triplex damnum ex miſeratoris ſui munere accipit triplex promiſſum. Promiſſum recuperāde immortalitatis. Promiſſum recuperāde dignitatis. Promiſſum recuperande beatitudinis. Uiuēt mortui tui. interfectiq̄ mei reſurgent. Ecce repromiſſio ſperande immortalitatis. Dabo eis in domo mea et in muris meis locum. ⁊ nomen melius a filijs et filiabꝫ. Ecce recuperāde dignitatis. Oculꝰ non vidit abſq̄ te deus que preparaſti diligentibꝰ te. Iſaie. lxiiij. Ecce repromiſſio reſtaurande felicitatis. Ecce vt dictum eſt triplex promiſſum. ſm̄ triplex damnum. Ecce nunc iterum ſecundum promiſſum triplex. accipe et animaduerte in his triplex ſignum. I

[Ecce virgo ꝯcipiet et pariet filiū.] Ecce primū. [Et vocabit nomē eiꝰ emanuel.] Ecce ſcdm̄. [Butyrū ⁊ mel ꝯmedet vt ſciat reprobare malū ⁊ eligere bonū.] Ecce tertiū. Habes igit̄ vnū ſignū in matre. duo in ꝓle. Signū incorruptōis in matre. ſignū recuꝑande dignitatis ⁊ plenitudinis in ꝓle.

Audi de matre. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. Quātū hoc eſſe putas. Quā magnū. Quā mirū. Quā inſolitū. Quā ſtupendū. Quale vł q̄ magne rei ſignū. A ſeculo nō eſt auditū virginē cōcepiſſe. virginē parere. et poſt partū inuiolatā ꝑmanere. Hic cipit ergo natura hūana in bt̄a ꝟgine maria quaſdā arras vel primitias future incorruptibilitatis ſue. integritatē icorruptōis ꝟginee. Quare q̄ſo in hac vita ſine corruptōe nō viuit̄. niſi qꝛ natura hūana ſine corruptōe nō ſeminat̄. Radix enī noſtre corruptibilitatis germinare incipit ab ipa hora conceptōis. Sed ecce in bt̄a maria ibi ꝑcidit̄ vnde germinaſſe videbat̄. Et ſcimꝰ q̄dem q̄niā cū radix ꝑcidit̄. tota ex ea fructificatio poſtmodū exiccat̄. [Ecce inq̄t virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū.] In eo ſane qḋ dicit̄ virgo ꝯceptura ⁊ ꝟgo paritura. apte mōſtrat̄ ꝙ vtraq̄ futura erat mūda. et caro generās ⁊ caro generata. Potuit ḡ ſolus huiꝰ puerꝑe filiꝰ ꝓ hac pte cantare canticū nouū dn̄o. Sine iniq̄tatibꝫ ꝯceptus ſū. ⁊ ſine pctō ꝯcepit me mater mea. Manifeſtū ē itaq̄ quia ad deſtructōez peccati venit. q̄ in ipſo mūdi ingreſſu maculā peccati de materna carne nō ꝯtraxit ſed deleuit. Si ḡ tantū ſola eiꝰ cōceptio valuit. vt cōcupiſcentie fomitē totiuſq̄ corruptōis radicē deleret. q̄d queſo in expiatōe. corꝑis ſui valere potuit natiuitas. circūciſio. baptiſmꝰ. ꝯuerſatio. humilitas. ieiuniū. patiētia. obediētia. paſſio. crucifixio. Si tantū valuit qḋ geſtū eſt vna hora. vel viꝰ poti[ꝰ] hore portiūcła. q̄d valere potuerūt tot annorꝫ tpa i miniſteriū nr̄e redemptōis impēſa. Qui potuit ſub ꝯceptōis ſue tpe ex infuſiōe gr̄e ſue materna viſcera purgare. cur nō credat̄ eos q̄ eiuſdem gr̄e ꝑticipes eſſe voluerūt. qn̄ et quō voluerit poſſe mūdare. Cur nō credat̄ in quolibet noſtrū naturam illā mūdare poſſe. quā in beata virgine potuit nō ſolū purgare ſed honorare ⁊ glorificare. In eo enim eam glificauit. ꝙ ei aliq̄d ſupra naturam dedit. Fecit ſiq̄dem in ea aliq̄d quod fuit ꝯtra naturā. aliq̄d qḋ fuit ſm̄ naturā. aliq̄d qḋ fuit ſup̄ naturā. Contra naturā infirmitatis nr̄e fuit. ꝙ virgo ꝯcepit. Scdm̄ naturā fuit. ꝙ in vulua ꝯceptus et formatus. ⁊ tandē ſm̄ legitima naſcendi tpa natus fuit. Sup̄ naturā nō ſolū huiꝰ infirmitatꝭ nr̄e. ſed etiā ſup̄ naturā conditōis ꝑme fuit. ꝙ ſine virili ſemie ꝟgo ꝯcepit. Puritatꝭ fuit. ꝙ ſine ꝯcupiſcētia ſemiare potuit. Honorꝭ. ꝙ plē ab omni peccati ꝯtagio mūdā effudit. Glie. ꝙ nō de viro ſed de ſpūſctō concepit. K L

Certe ſi emanuel noſter de vtroq̄ ſexu naſci voluiſſꝫ. ⁊ hoc ratio exigeret. vtrūq̄ ad mūdam ꝓlem ſeminandā mūdare potuiſſet. Sed ſi de vtroq̄ carnē aſſumeret. vtiq̄ ⁊ a ꝓprietatis ſue ſimilitudine longiꝰ recederet. ⁊ ad noſtrā minꝰ appropinquaret. Proprietati enī ſue eſſet diſſimile. ſi patrē ⁊ matrē haberet in hūanitate. q̄ ſolūmodo patrē habebat in diuinitate. In hoc item ⁊ nobis diſſimilior eſſꝫ. ſi duos qḋ nos nō poſſumꝰ patres haberet. Sed ⁊ ratio ſane exigebat. vt ſic vnum ꝑncipiū erat in generis noſtri ꝓpagatōe. ſic eſſet et vnū ꝑncipiū in generꝭ nr̄i reparatione. Oportuit ergo reparatorē generꝭ noſtri. aut de ſolo viro. aut ď ſola femina naſci. Sed ſi de viro ſexū femineū aſſumeret. ordinē nature cōfunderet. q̄ femineum ſexum ſup̄ virilē extolleret. ⁊ idem ipſe diceret̄ filiꝰ ex diuinitate. ⁊ filia ex hūanitate. Sed ſi virilis eſſet ſexus quē aſſumeret. haberet ſane vir geminū ꝓ hac pte honoris ſolaciū. femina nullū. Et certe ſi de viro formari voluiſſet. materiā q̄dem de carnis noſtre ſubſtātia traheret. ſed in eius incarnatōe nature opatio nihil haberet. ⁊ in hoc a nature noſtre ꝓprietate longiꝰ diſcederet. O quantū honoris vł dignitatis mulieribꝰ vel ex mulieribus natis in eo contulit. ꝙ creator omniū. ꝙ ſaluator hominū. naſcentiū more ex muliere naſci voluit. Ex mꝉiere itaq̄ debuit naſci. quem oportuit inquantū ratio ſuſtinuit per omnia fratribꝫ aſſimilari. Sed ꝙ muliebrem de muliebri ſexu aſſumere nō debuit. ratio ſuperiꝰ mōſtrata oſtendit. Nā ⁊ ordinē vt dictū eſt nature ꝯfunderet. ⁊ geminato i hoc mulierū ſolatio. virilis ſexꝰ ſingularis priuilegij nihil ſimile haberet. M N

Incipit tractat⁹ de trib⁹ theologicis virtutib⁹ marie. Et primo de fide marie. Titulus xv.

Fides marie notat Luc.i. vbi dicit ei elizabeth. Beata q̄ credidisti: q̄m p̄fici A
ent ꝛc. Cum eni paulo post dixisset maria. Ecce eni ex h̄ beatã me dicent
oēs generatiões. ostēdit ꝛ angeli impledã p̄missionē. ꝛ suã se nō trãsgressuraȝ
p̄fessionē. Que eni virginitatē vouerat. ꝛ parituraȝ se docēte angelo nouerat. mirabi
li fide ꝛ votū suū implēdū credidit. ꝛ diuine ordiatōi se nō subduxit. Maxima autē
magnanimitas fidei fuit: q̄ in se posse fieri et credidit ꝛ sperauit q̄ nūq̄ auditū fu
Origen. erat nec i celo nec in terra. Itē Origenes. Per fidē marie erigit iacentiū genus: B
Beatus qđ p mulieris temerariã credulitatē fuerat añ deiectū. Itē btūs matthe⁹ i legēda
matthe⁹ sua. In ɔceptōe filii dei: fides marie vxor extitit spūssancti. Itē Maria credu C
la v̄bis angeli fide ɔcepit saluatorē. ꝛ ideo p aurē dicit ɔcepisse. Vñ ꝛ dicit ei eli
zabeth Lu.i. Beata q̄ credidisti: q̄m p̄ficient ꝛc. In ɔceptōe eni filii misit dilect⁹
Hugo d̄ ei⁹. i.deus p̄r manū suã. i. filiū in ea p foramē auris sue. Cāti.v. Mgr hugo d̄
s. victore sancto victore. Virgo credula v̄bū ɔcepit p v̄bū. vt immaculatã ɔceptōeȝ genera
tio incorrupta seq̄ret. Itē fides marie ɔpat grano sinapis. qđ est gnū humile. fer D
uens. ꝛ humorē capitis tollēs. Et fides marie adiūcta humilitati. vñ. ecce ancilla do.
mi. ꝛc. feruēs p dilectōem spūssancti de q̄ ɔcipiebat. ꝛ filii dei quē ɔcipiebat. humo
rē capitis tulit. sicut eni caput initiū est rei. sic ɔceptio animati. ꝛ h̄ qñ credidit an
gelo dicēti. Spūssanctus superueniet i te ꝛc. Itē si abrahā in tantū ɔmēdat ab apo E
stolo ad Roma.iiii. de eo q̄ contra spem. nature. in spem. gratie. credidit. i. s. q̄ senex
posset de sara sene ꝛ sterili filiū generare. q̄nto magis ɔmēdāda est maria. q̄ primo
v̄bo angeli credidit q̄ filiū posset generare sine semine viri. et parere manēs v̄go nō
solū hominē sed filiū dei. Fides etiã marie q̄ est radix ei⁹ manifestata ē p totū mū
dū. Vñ ipa p̄t dicere illud Job.xxix. Radix mea. i. fides qua angelo credidi
aperta est sec⁹ aq̄s. i. vbiq̄ manifestata. Aque populi. Apoca.xvii. Aq̄ trãseuntes
sancti sunt: q̄ nō habēt hic manētē ciuitatē. ad heb.xiii. s; futurã inq̄rūt.

De spe marie Titulus xvi.

Spes marie notat in respōsiōe sua ad angelū. vbi dixit. Ecce ancilla dñi fiat
f mihi. Nisi eni veraciter credidisset. firmiter sperasset. feruēter desiderasset pos
se fieri ꝛ futurum esse qđ angel⁹ p̄mittebat. nequaq̄ respōdisset. fiat mihi.
Ideo visa est dixisse dño. In v̄bo tuo speraui. sc; qđ p angelū mādaueras mihi.

De charitate marie Titulus xvii.

Dilexit maria dñm sicut oēs scripture canonice ipm p̄dicãt diligendū. ꝛ chari A
b tas eius charitatis oim scōrū forma ē ꝛ exēplar. Et ideo tam de charitate
eius: q̄ de charitate sanctorū quasi cōiūctim annotauim⁹. vt ex forma cha
ritatis eius resplendeat quomodo fideles anime ipam in charitate saltē a longe de
beant imitari. Et nota q̄ dilectio dicit quasi duos ligans. diligētē videlicet rei B
quam diligit. id ē amantē amatō. Est enim amor amantis et amati quasi quedam
vnio potissimū in bonis. ꝛ naturaliter illud quod amat in sui naturã suū cōuertit
amatorē. Et hoc patet in saluatore. quē dilectio quã habuit ad gen⁹ humanum fecit
colligare ꝛ vnire sibi naturã humanã. qñ verbū caro factū est.

Dilexit maria dominū C

[Ex toto corde] Quia cor illi⁹ ad vllius rei dilectōem nō fuit inclinatū amplius q̄
dei. nec delectata est in aliqua specie mūdi ampli⁹ q̄ in deo. omne bonū sibi existi
Maria mans esse in deo. vt p his omnib⁹ diligeret solū deum.
dilexit [Ex tota aia] Quia certissimū habuit animū in veritate. ꝛ firma fuit in fide. Vñ et
dominū dictū est ei Luce.i. Beata que credidisti ꝛc. Et istud etiã apparuit tpe dñice passi
onis. Et nota q̄ aliud ē amor cordis. aliud amor aie. Amor cordis qđāmodo car
nalis est. vt etiã carnaliter deū amemus. sed h̄ nō potest fieri nisi pri⁹ recesserimus
ab amore oīs mūdialis rei. Amor ḡ cordis nō intelligit. sed sentitur in corde. quia
quodāmodo carnalis est. Amor aūt aie non sentit in corde. sed intelligit. q̄ amor
anime iudiciū est.

 74

[Ex tota mente] Quia oēs sensus illi⁹ deo vacabāt. Eius intellect⁹ deo ministrabat
Eius sapiētia circa deū versabat. Ei⁹ cogitatō q̄ dei sunt pertractabat. Ei⁹ memoria
ea sola q̄ bona sunt recordabat. vt diceret cū aplō .i. ad Chor.xiiii: Psallā spiritu:
Chriso. psallam ꝛ mente. Sic exponit chrisostom⁹.
Aliter. Sapiētia sedem habet i corde. Vñ p̄ūbo.ii. Si intrauerit sapia cor tuum ꝛc. D
Anima p volūtate ponit. Vñ Job.xii. Qui odit aiam suã ꝛc. i. p̄pam volūtatem.
Dilexit ḡ deū trinitatē [ex toto corde] i. ex toto eo qđ est scire q̄ ad filium. [Ex tota
aia] i. ex toto eo qđ est velle q̄ ad spiritūsanctū. [Ex tota virtute] i. ex toto eo qđ ē
posse q̄ ad patrē. vt hec tria q̄ necessaria sunt in omi bono ope explēdo. s. scire. vel
le. et posse. q̄si responderēt trinitati.
Aliter. Dilexit maria [dñm] deū suū. [Dilexit dñm] cui debet timor ꝛ seruitiū. ipm ca E
ste ꝛ filialiter timēs. ꝛ ei ex puro amore seruiēs. Dilexit [deum] fide p dilectōeȝ ope
rātē i eū credēs. Dilexit [suū] eum ex amore sollicite custodiēs. q̄ familiare ē cuili
bet quod suū est sollicite custodire.
Itē Dilexit [ex toto corde] oēs cogitatōnes cordis i deū dirigēs. vl ad deū referēs. F
[Ex tota aia] oēs affectōes aie ad deū retorq̄ns [Ex tota mēte] oēm rōeȝ humanã
q̄ intelligebat ꝛ discernebat in reb⁹ diuinis occupās. [Ex tota virtute] in his ingiter
Isidor⁹ p̄seuerās. Et ita nihil remāsit i ea qđ nō subiiceret dilectōi diuine. Sic expōit isidor⁹
Itē dilexit [ex corde] q̄ de⁹ iterp̄tat videns. cui oē cor patet. Vñ .i. Regū.xvi. Hō vi G
det ea q̄ parent. de⁹ autē intuet cor. Dilexit [ex toto corde] q̄ dñs. Quicqd eni ha
bet seruus. dñi sui est. Et h̄ q̄ ad q̄ttuor affectiōes q̄ sunt. Amor. Nihil eni dilexit
p̄ter eū. Timor. Nihil eni timuit p̄ter eū. aut nisi p̄pter eū. Dolor. Nihil eni dolu
it nisi ei⁹ amissiōem. aut eox q̄ ex ipo. Vñ dixit ei Lu.ii. Fili q̄d fecisti nobis sic.
ego ꝛ pater tuus dolētes q̄rebam⁹ te. Gaudiū. Non enim gauisa est nisi de ipo et
ipius recupatōe. aut de his que ad ipm nouerat ptinere.
Itē dilexit [ex toto corde] i. ex toto intellectu. nullū in ɔfessiōe diuinitatis errori locū H
relinq̄ns. [Ex tota aia] i. volūtate. nihil ei cōtrariū volēs. [Ex tota mēte] i. me
moria. nihil q̄ de eo min⁹ sentiret remiscēs. Et iste triplex mod⁹ diligēdi r̄ndebat
trib⁹ p̄ceptis p̄me tabule que ptinēt ad dilectōem dei. Primū. Audi isrl. dñs de⁹
tuus de⁹ vn⁹ ē. Mar.xii. Huic r̄ndet mod⁹ diligēdi ex tota memoria sine obliui
one. vt cogites vnū deū esse patrē ꝛ filiū ꝛ spm sanctū. Scdm. Nō assumes nomē
dei tui in vanū. Huic r̄ndet mod⁹ diligēdi ex toto intellectu sine errore. vt nomen
christianū nō accipiat in vanū. vt patet esse fact⁹ p quē oīa facta sūt. Terciū. Me
mento vt diē sabbati sanctifices. Huic respōdet mod⁹ diligēdi ex tota volūtate si
ne ɔtradictōe. vt sabbatizes ab ope seruili. q̄ de⁹ p̄cepit.
Et notandū q̄ moyses Deutero.vi. et Math.xxii. nō ponūt nisi tria i modo dilecti I
onis dei. Sed forte Lucas.x. attēdit q̄ttuor rōes p̄pter q̄s diligēd⁹ ē deus. et pro
pter q̄mlibet sup oīa. et p̄pter h̄ posuit q̄ttuor. Pria: q̄ ē creator ad esse. Scda: q̄
ɔseruator i esse. Tercia: q̄ creator i bñ esse. Quarta: q̄ glificator i optio esse. Vl K
q̄ttuor ad tria reducunt: vt illud mēbrū [ex totis virib⁹] referat ad q̄libȝ aliorum
triū q̄si modus. vt sit sensus. Diliges dñm deū tuū [ex totis virib⁹] totius cordis.
[ꝛ ex totis virib⁹] toti⁹ anie. [ꝛ ex totis virib⁹] toti⁹ mentis. [Ex toto corde] quia
domin⁹. [ex tota anima] q̄ deus. [ex tota mente] q̄ tuus.
Aliter [Ex toto corde] i. intellectu. vt omis intellectus tu⁹ subditus sit intellectui de L
deo. [Ex tota anima] i. tota volūtate. vt oīs voluntas tua subdita sit volūtati di
uine [Ex tota mente] i. tota memoria. Quod autē sequit [ex totis virib⁹] intelli
Aug⁹. ge vt supra. Aug⁹. [Ex toto corde] i. toto intellectu sine errore. [Ex tota aia]
i. tota volūtate sine ɔtrarietate. Ibi eni volūtas se totã colligit: vbi ei nihil est cō
trariū. [Ex tota mente] i. memoria sine difficultate ꝛ sine obliuiōe. Hec nō pōt i
Grego. pleri in via. Gregori⁹ sic. [Ex toto corde. et tota aia. et tota mēte] i. sup omia.
Mgr hu ꝛ est inculcatio v̄boꝝ q̄ signat excellētiã amoris. Magister hugo d̄ scō victore
go d̄ scō sic. [Ex toto corde] i. deuotōe: quo ad v̄gines [ex tota aia] i. discretōe: q̄ ad cōfes
victore. sores. [ex tota mēte] i. p̄seuerãtia: quo ad martyres.

Berñ. Itē beatꝰ berñ. Diligit ex toto corde .i. ſapiēter. ex tota aïa .i. dulciter. ex tota virtute .i. fortiter. ex tota mēte .i. memoriter. Sit eniꝫ diligētia maria ſapiēter ꝑ̄ vigiliā ſomniā oculoꝝ. Qui eni diligit ſapiēter eiꝰ intellectꝰ ... Dulciter ꝯtra ꝯcupiſcētiā carnis. Qui eni dulciter deū diligit/ oīmē carnalē delectationem venenū ſicut vere eſt reputat. ⁊ quod ſequit a deo. ... vbi de ... voluptatū. Fel draconū vinū eoꝝ. Dicit etiā q̄ dulciter amat. Quā magis ... dulcedo tue dñe ⁊c. Fortiter. ꝯ timorē mundanū ⁊ humanū. Nihil timens eos q̄ tpalia tollant vl' corpus occidāt. Memoriter. ꝯ ſupbiā vite. q̄ enim diligit memoriter. dei iuſticiā recolit inceſſanter. q̄ p vna cogitatōe ſupbie ſua detruſit angelū in ignē gehēne. Vñ .ij. Petri .ij. Si deus angel' peccantibꝫ ⁊c. Sic diligebat ... ſupꝫ me ... timui deū. ⁊ pondus eiꝰ ferre non potui.

Maria dilexit

Fortiter patrē/ cui attribuit potentia. ⁊ h̄ ex vi iraſcibili. iuxta illō Eccli. vij. In omni virtute tua dilige eum q̄ te fecit ⁊c. N

Sapienter filiū/ cui ſapientia. ex vi rationali.

Maria dilexit — Dulciter ſpirituſanctū. q̄ dulcedo eſt patris ⁊ filij. ex vi ꝯcupiſcibili. Unde ⁊ de ſpiritu ſancto dicit ꝯcepiſſe. Sicut aūt vna eſt ſubſtātia in tribꝰ pſonis. ſic ſingularis et vnica fuit marie dilectio in tribꝰ ꝑpietatibꝰ ſupradictis.

Memoriter humanitatē filij. cui dicit Iſa. xlix. Nunq̄d oblivisci pōt mulier infantē ſuū vt nō miſereat' filio ventri ſui. ⁊ ſi illa oblita fuerit. ego tñ nō obliviſcar tui.

Hec aūt memoria q̄ ad nos referenda eſt ad chriſtū naſcentē. patientē. iudicantē. et ꝯtradicit triplicem ꝯcupiſcentiā. O

Memoria naſcētis ꝯcupiſcētiā oculoꝝ/ qñ panniculis involutꝰ iacuit in pſepio.

Memoria patientis ꝯcupiſcentiā carnis que appetit delectabilia/ qñ flagellatꝰ et confixus pependit in patibulo.

Memoria iudicantis ſupbiam vite/ quādo deus franget omne ſupbū.

Item dilexit maria ſapiēter. qꝛ vnctio q̄ plena erat docebat eā de omnibꝰ .i. canonica Ioh. ij. Plena eni erat duplici vnctōe .i. chriſto q̄ interpretatur vnctus. ⁊ gr̄a ſpūſancti. Et nota q̄ dicit q̄ hec vnctio docet de omnibꝰ. que ſunt ſimpliciter. vt ſpūalia et celeſtia. non q̄ ſunt ſm quid/ vt tpalia ⁊ voluptates. P

Dilexit ſapienter

Id eſt. diſcrete. quia rationabile fuit obſequiū eiꝰ. Sciebat eni ꝓ̄go prudēs q̄ honor regis iudiciū diligit .i. diſcretoꝫ. ⁊ q̄ q̄cūq̄d offert ſacrificiū. ſale ē ꝯdiēdū. Levi. ij. Q

Item Diſcrete vt ſup. Ipſa ſiquidem fuit vas novū. in q̄ miſſum eſt ſal in incarnatōe vnigeniti dei. ⁊ in ſale ſapiētia vl' diſcretio deſignat'. iiij. Regū. ij.

Dilexit ſapiēter — Itē. Diſcrete. bona familiaria q̄ ei dñs faciebat fatue nō oſtendēs. ſed ſapiēter abſcondens. Erat eni mulier ſenſata ⁊ tacita. Eccl. xxvi. ꝯſeruās et conferēs ī corde ſuo q̄cq̄d de filio dicebatur. Sciebat eni q̄ q̄ denudat archana amici .i. chriſti. ꝑdit fidem. Eccli. xxvij.

Berñ. Gregoꝛ. — Item Diſcrete. bona ſpecialia q̄ p dño faciebat ī abſcōdito faciēs. Vñ clauſa ī thalamo invēta eſt ab angelo clauſo ſupꝫ ſe oſtio patrē ſuū exorās. ſicut dicit btūs ber. Gregoriꝰ. Sufficit iuſtis ab illo videri/ a q̄ expectāt remunerari. Ipſa etiā docet nos h̄ modo diligere. Vñ filiū natū ſtatim occultavit ſub velamīe pānoꝝ/ docēs nos occultare partū boni opis nr̄i. Ideo etiā moyſes tribꝰ mēſibꝰ occultabatur. Exo. ij. Menſis dr̄ a mene qđ eſt defectus. In nobis eni triplex eſt defectꝰ. cordis/ oris. opis. Ideo q̄nto minꝰ boni lucramur/ tāto magis neceſſe habemꝰ illō occultare et ſollicite ꝯſuare. exemplo paupis mercatoris. q̄ quominꝰ habet carꝰ li ſollicitius negociat'.

Augꝰ. — Item Diſcrete/ p omni obſeq̄o quod dño faciebat ipm ſolū in pmiū petēs. nō laudem hūanā aut aliq̄d hmōi. q̄ſi diceret illud ad Phil. iij. Omnia reputavi vt ſtercora vt chriſtū lucrifaciā. Augꝰ. Hoc fine ⁊ h̄ ſtudio colendꝰ ē deꝰ. vt ſui cultꝰ ipſe ſit merces. Nā q̄ colit deū vt aliō mercat'. iā deū nō colit ſꝫ illō qđ aſſectꝫ ꝯcupiſcēs.

Id eſt ſollicite/ ne deum offenderet verbo vel facto. nutu aut ſigno. cogitatu aut deſiderio. vel hmōi. recolens illud michee. vi. Sollicitꝰ ambula cum deo tuo.

Dilexit dulciter

Quia dulcedo generabat' in ea ex triplici recordatōe. miſericordie. gr̄e et glie. Miſericordie. q̄ deus in ſanctificatōe eiꝰ remiſerat originale peccatū. Gr̄e. q̄ ipſam impleverat ad oēꝫ ꝟtutē et omne opꝰ bonū. Glie. q̄ ſperabat ſe remunerādā ſupꝫ meritū. R

Dilexit dulciter — Quia amaritudines pſentis ſeculi dulces reputabat. ⁊ inundatōes maris q̄ſi lac ſugebat p amore vnigeniti ſui.

Quia quodāmodo dulcis viſa eſt ei anguſtia paſſiōis vnigeniti ſui. licet ei mēte ꝯpaſſa ſit. ob deſideriū ꝟtutis ⁊ ſalutis generis hūani. Vñ. Dulce lignū dulces clavos. nō ſolū chriſto patiēti. ſed ⁊ matri ꝯpatiēti. q̄ p amaritudinē tormēti ſciebāt genus hūanū rediturū ad dulcedinē ꝑadiſi. Unde Lu. xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat p reverſione filij ꝑdigi ad miſericordiā piiſſimi patris. Ibidē. Cōgratulamini mihi. qꝛ inveni drachmā quā ꝑdiderā. Ioh. xvi. Mulier cū parit ⁊c. Qđ ō matre et filio pōt intelligi. In paſſione ei filij pepit quodāmodo mater. qꝛ tūc pmo ſenſit dolores puerpe. Vñ de ea pdictū fuerat Iſa. lxvi. Anteq̄ parturiret pepit ⁊c. Quis audivit vnq̄ tale. Sed hūano genere p paſſionē redēpto. inferno ſpoliato. ⁊ filio ſuſcitato. iā nō meminit pſſure ꝓpter gaudiū. Infra invenies iſtud.

Dilexit fortiter

In omni ꝟtute ſua eum qui ſe fecit diligens. Eccli. vij. et ꝓpter eū nihil timēs Matthei. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus ⁊c. Perfectꝰ eni timor dñi facit diligere fortiter. Vñ puer. xiiij. In timore dñi fiducia fortitudinis ⁊c. S

Pro eo q̄ntaſlibet adverſitates patiēter ſuſtinens. iuxta illō pverb. xij. Qui negligit damnū ꝓpter amicū .i. chriſtū fidelis eſt.

Dilexit fortiter — Pro aliq̄ adverſitate ab eiꝰ amore nō recedens. qꝛ ſicut dicit' puer. xvij. Omni tpe .i. tam in adverſis q̄ in pſpis diligit q̄ amicꝰ eſt. Qui eni chriſtū nō diligit in adverſis ſicut in pſperis/ amicꝰ nō eſt.

Pro nulla adverſitate nec etiā timore mortis ipm negās aut deſerens. ſicut fecit petrus pſumptuoſus. Et hoc manifeſte in paſſiōe apparuit. qñ fugiētibꝰ diſcipulis ſtetit imperterrita iuxta crucē. Ioh. xix. Timor eni nō erat ī charitate eiꝰ. qm̄ pfecte diligebat .i. Ioh. iiij. Perfecta charitas foras mittit timorē.

Quia dilectio eiꝰ fortis fuit vt mors. Cāti. viij. Quia ſicut mors nō moritur. ſic charitas eiꝰ nūq̄ excidit. Vñ dic' filio Hiere. xxxi. In charitate ꝑpetua dilexi te. Impletū ē eni in ea illud Eccli. xiij. Omni vita tua dilige deum.

Quia ſi fieri poſſet ſm beneplacitū divine voluntatis mori p eo ⁊ cū eo deſideravit. nec vite ſue pepcit p dilectōe. ſicut nec filiꝰ. Pro eo. vt dixiſſe viſa ſit cum david. ij. Regū. xviij. Quis mihi det vt p te moriar fili mi ieſu. Cū eo. qꝛ et ſi animā ſuā nō poſuit p redemptōe generis hūani. expoſuit tñ. ⁊ quod potuit fecit.

Dilexit memoriter

Itē beata virgo dilexit memoriter. iuxta illō Eccl. xxxvij. Nō obliviſcaris amici tui ī animo tuo. Iſa. xlix. Nunq̄d pōt oblivisci mulier. vt ſup. Ideo etiā dicit ipſa Canticoꝝ .i. Faſciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi. inter vbera mea cōmorabit'. Quaſi diceret. Dilectꝰ meꝰ mihi ſingulariter ⁊ ſpecialiter. ipe eſt faſciculꝰ mirre .i. mixtarū amaritudinū ꝯgregatio colligata vinclo tenacis memorie. ⁊ iſte faſciculꝰ cōmorabit' inter vbera mea .i. in corde meo. qđ eſt inter vbera cōcluſum. quia nō poſſū ei nō ꝯpati. nō poſſū ei nō ꝯmori. quē genui. quē lactavi. q̄ p me tot amaritudines toleravit. Et h̄ q̄ſi pſuaſiſſe videt' ei filiꝰ Treno. iij. dicēs. Recordare paupertatis ⁊ tranſgreſſiōis mee/ abſinthij et fellis. T

Aliter vt expoſitio ꝯveniat tā marie q̄ fideli aïe. Dilectus meꝰ .i. q̄ diligit me ⁊ diligitur a me. mihi .i. ipſum amāti ⁊ paſſionē eiꝰ imitāti eſt faſciculꝰ mirre ⁊ iſte faſciculus inter vbera mea ꝯmorabit'. Sūma ē. Tota ꝯgeries tribulationū et paſſionū dilecti mei q̄s p ſalute mea ſuſtinuit nūq̄ a memoria mea excidet. Dilectꝰ aūt marie ꝓprie fuit ei faſciculꝰ mirre in paſſiōe. qñ mirra potatꝰ ē. ſicut dicit Mar. xv. V

 m

⁊ dederūt ei mirratū vinū ⁊c. ⁊ qñ de cruce ablat⁹ mirra ⁊ aloe inunct⁹ ē. Joh. xix.
Sibi autē q̄ſi diſcretiue dicit ipm fuiſſe faſciculū. imo maximū faſcic. pl⁹ eni oīb⁹
ei ↄdoluit. et oīs plaga triſticia cordis ē. Eccī. xxv. q̄z pl⁹ oīb⁹ dilexit. Mirra eni
medicinal' eſt infirmis. iō dñs in paſſiōe quā ſuſtinuit p ſalute magni egroti .i. tot
ri⁹ mūdi vinū mirratū a militib⁹ accepit. Et nota q̄ fidel' aīa ipm appellat faſcicu X
lū. nō faſcē. q̄z leue ducit p amore ei⁹ q̄cq̄d laboris iminet ⁊ doloris. ⁊ q̄z nō ſunt
ↄdigne paſſiōes hui⁹ tpis ad futurā gl'iam q̄ reuelabit' nobis. ad Ro. viij. Id. eni
momentaneū et leue tribulatōis nr̄e ⁊c. ij. Chor. iiij. Sz nō faſcicul⁹ cui⁹ oī⁹ leue
et ingū ſuaue. Mat. xi. Nō dico q̄ leuis fuerit in ſe mortꝭ aſpitas ⁊ amaritudo. ſz
dura et g̃uis. Sed ei⁹ imitatio leuis ē diligēti. Ideo nō dixit ſimpliciter [faſcicu
lus mirre dilect⁹ me⁹] ſz addidit [mihi] q̄z vere amāti nihil ē difficile. Ideo ⁊ dile
Bern. ctū vocat. mōſtrās vim amoris omnē amaritudīs moleſtiā ſupare. Vñ btūs bern.
ad monachos ſuos. Erit qñq̄ nobis ingens cumul⁹ gl'ie. q̄ mō ē faſcicul⁹ mirre.
Sequit' [Inter vbera mea ↄmorabit'.] Hoc ad lr̄am. qñ mater geſtabat eū in bra Y
chijs ſuis [Inter vbera] .i. in principali cordis mei [ↄmorabit'] vſq̄ in finē ↄmo
rabit'. nunq̄ inde recedēs. Vel [ↄmorabit'] .i. ad oēs circūſtātias paſſiōis. qđ oſtē
dit' p colligatōem faſciculi. Vbera ſpōſe vl' marie aut fidel' aīe. ↄpaſſio et ↄgratula
tio. Vel meli⁹ iuxta ſenſum lr̄e. gratitudo ⁊ hūilitas. q̄ maxime ſpōſum detinent ⁊
delectāt. Eo enim ipo q̄ nos tātꝭ bñficijs indignos p hūilitatē ↄgnoſcim⁹. et p g̃ti
tudinē g̃ras agere nō ceſſam⁹. chriſtū nobiſcū inſeparabiliter ⁊ delectabiliter reti
nem⁹. q̄ dicit puer. viij. Delicie mee eſſe cū filijs hoim. Ecōtrario nihil mag' fugat
⁊ elōgat ſponſum. q̄ ſupbia ⁊ ingr̄titudo. Sponſa g̃ q̄z inter pſpa ⁊ aduerſa verſat'.
hūc faſciculū inter vbera ſua collocat. vt nec leta extollāt. nec triſtia deijciāt. Btūs
Bern. bern. Tu quoq̄ ſi ſapis imitaberꝭ ſponſe prudētiā. et hūc mirre tā car. faſciculū ō
principali tui pectoris nec ad horā patieris auferri. vt poſſis dicere ⁊ tu [faſcicul⁹
mirre dilectus meus mihi ⁊c.]
Aliter [Faſcicul⁹ mirre fuit chriſt⁹ in veteri lege. ſed [inter vbera] marie fact⁹ eſt [di Z
lectus] et ſuauis ⁊ dulcis. Sicut eni ſanguis in ſe horribil' in vberib⁹ efficit' lac
qđ dulce eſt ⁊ delectabile ad videndū. ſic fili⁹ q̄ i lege erat terribil' inter marie vbe
ra fact⁹ eſt mitis. Vñ et ipa dicit' mater miſericordie. [Cōmorabit'] dicit. Et p ↄpo
ſitōem vocabuli deſignat' q̄ maria nō ſoli⁹ filij eſt habitatio. immo toti⁹ trinitatꝭ
et habitatio gaudioſa. Vñ pp̄ter h̄ videt' ſic poſſe intelligi ille v'ſus. [Sicut letan
tiū omniū] ſcꝫ triū pſonaꝝ [habitatio eſt in te.]

Charitas marie fuit AA

Inſepabilis. tanq̄ ſpōſe ad ſpōſū. dilecte ad dilectū. matris ad vnigenitū. De hac
iſepabilitate dicit ipa canti. iij. Tenui eū. nec dimittā. Itē Cañ. viij. [Dura vt iſer
n⁹ emulatio] .i. dilectio ei⁹. q̄z ſic infern⁹ quē ſemel r̄cipit nūq̄ dimittit. ſic ei⁹ cha
ritas nūq̄ excidit. nūq̄ dilectū dimiſit. Vñ et ponit' de dicere filio illō hiere. xxxi.
In charitate ppetua dilexi te. Itē illō ij. Regū. i. Sicut mater vnicū amat filiū:
ita te diligebā. Itē illō ad Ro. viij. Quis me ſepabit a charitate dei ⁊c. Tribulatō
an anguſtia ⁊c. Ibidē. Scio q̄z neq̄ mors neq̄ vita ⁊c. ⁊ ponit. xi. adiectiua. Si
g̃ intantū dilexit regē ſuū miles regis. quantū putaſ dilexiſſe filiū regē genitricē re
gis. vtiq̄ multo ampli⁹.

Inſupabilis. Quod ptinet ad diligere fortiter. Vñ canti. viij. Fortis eſt vt mors BB
dilectio. dura vt infern⁹ emulatio. Qđ de charitate chriſti p̄mo ⁊ p̄ncipaliter intel
ligit'. Qui bñ fuit fortis vt mors. q̄z p charitatē mori dignat⁹ ē. Joh. xv. Maiorē
charitatē nemo habꝫ ⁊c. Et ne moreremur eternaliter. ſepata eſt aīa ei⁹ a corpe. qđ
eſt mori tpaliter. Charitas etiā marie [fortis] fuit [vt mors] imo fortior morte. q̄
filiū intantū dilexit. et hūani generis redēptionē intātū optauit. q̄ mori p filio vl'
p mūdi ſalute cū filio deſiderauit. ſicut dictū eſt ſup̄. In illis etiā eſt charitas fortꝭ
vt mors q̄ mūdo moriūt' vt dilectio viuat in eis. Mors eī tollit tpalia. ⁊ aufert vſū
ſenſuū. [Dura] .i. tenax [vt infernus] fuit [emulatio] .i. dilectio ei⁹. q̄z cōſtantiā ei⁹ nul
la fregit violētia pſecutionū ſicut qui in inferno ſunt nulla frāgi poſſunt. violētia

tormentorū. Itē de charitate dicit' paulo poſt. [Aque multe nō potuerūt extinguere
charitatē. nec flumina obruēt eā.] Aq̄ multe .i. oīmode penalitates q̄s ſuſtinuit i
filio. nō po. extin. cha. marie ſcꝫ. q̄z ipi⁹ charitatis abſorbebāt' ardore. ſicut ardo
re ſolis vel ferri igniti abſorbet' aq̄. Vnde de charitate ei⁹ dicit' Sap. xvi. [In aq̄
tribulatōis] que ignē extīguit [ampliꝰ charitatis] ignis .i. marie charitas [plus
valebat.] et q̄ obliuiſcebat' extinguētis nature. Sequit' [Nec flumia] .i. impetus
tribulationū quātuſcūq̄ [obruēt eam.] Immo q̄nto forti⁹ impulſa ē. tāto firmius
ſtetit. q̄z fundata erat ſup̄ firmā petrā. que ē chriſt⁹ Mat. vij. Itē Inſupabil'. q̄z
dilectio filij abſorbebat i ea omnē aliā dilectōem. ſicut magn⁹ ignis abſorbet ignē
candele. Dilectio eni ignis eſt quē dñs venit mittere i terrā Luc. xij. q̄ videlicꝫ igne
vehemētius inflāmauit aīam mr̄is ſue. Vnde ⁊ ipa dicit Canti. v. Aīa mea liq̄fa
cta eſt ⁊c. ſicut metallū duriſſimū p vehementiā ignis liq̄fieri poteſt.

Inſatiabilis. Quia charitas ei⁹ erat ille ignis de q̄ dicit' puer. xxx. Ignis vo nūq̄ CC
dicit ſufficit. Guſtauerat eni quā ſuauis eſt dñs. q̄ dicit. Qui edūt me adhuc eſu
rient ⁊c. Eccli. xxiiij. Ideo ipa dicebat. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū. Sic eī
fons viuus ſp̄ ſcaturit aquas nouas. ſic fili⁹ ſuus q̄ eſt fons vite ei ſūmiſtrabat iu
giter de ſeipō delectatōes nouas. imo etiā tota trinitas. cui⁹ erat triclinium. Vñ q̄
dā dicunt q̄ viatrix ↄp̄hēdebat. Sap. xviij. Vſq̄ i celū attingebat ſtans i terra.

Singularis. Quia extra deū nihil q̄ſiuit dicet'. Vnā peti a dño hāc req̄rā ⁊c. Cha
Bern. ritas ei ei⁹ erat vehemēs ⁊ bñ ordiata volūtas. ſic diffinit btūs ber. Aug⁹ ō do
Aug⁹ mino. Quicq̄d mihi p̄ter illū eſt dulce nō eſt. q̄cq̄d vult mihi dare dñs me⁹ totū
auferat. et ſe mihi det. Qui eni diligit chriſtū p̄pter tpalia que largit'. nō eſt amor
eius ſingularis. ſz adulterin⁹. Sicut meretrix diligit leccatorē et ei applaudit q̄
diu habet q̄d det. nudū vo expellit. ſic amator tpaliū diligit chriſtū. Vñ. Confite
bit' tibi cū benefeceris ei. De tali dilectōe dicit' pūbo. xxvi. [Cū defecerint ligna h̄n
ficiorū tpaliū extinguet' ignis] .i. dilectio ceſſabit. Itē ſingularis fuit ei⁹ dilectio.
q̄z nec ſimile habuit nec habitura eſt.

Nobilis. nō tarda. non pigra. nō torpida. ſed velox. mouēs. et pmouēs. Vñ con DD
cepto ſaluatore aſcēdit in mōtana cū feſtinatōe vt ↄgauderet elizabeth. Fugit cū
filio in egiptū ad p̄ceptū angeli. Mat. ij. Retulit filiū in terrā iſrael. Mat. iij. defū
cto herode. Vñ et deſignat' p ferculū ſalomōis. q̄z omi agilitate ⁊ feruore animi ad
q̄libet bona exercitia ſm beneplacitū diuīe volūtatis ſe circūferebat. De hac mo
Bern. bilitate btūs bern. Qui amat ardēti⁹. currit veloci⁹. et puenit citi⁹. Et q̄z ipa hma
uit ardenti⁹. vñ q̄ſi effrenate dicit. oſculet' me oſculo oris ſui. ⁊ tota die dicit i cant.
amore lāgueo. ideo cucurrit veloci⁹ oibus. et citi⁹ puenit ad brauiū vite eterne. ſto
la immortalitatis vt credit' corpaliter iā induta.

Inceſſabilis. i. pſeuerās. q̄z charitas ei⁹ nunq̄ excidit. qđ de pfecta charitate intelli
git'. Vñ ⁊ dicit filio hiere. xxxi. In charitate ppetua dilexi te. Sīl' habat ei ei⁹ cha
Fuit cha ritas charitati filij. de q̄ Joh. xiij. Cū dilexiſſet ſuos q̄ erāt in mūdo. i finē dilexit
ritas ma eos. Ad qđ etiā ipe inuitat oēs fideles Joh. xv. dicēs. Manete in dilectōne mea:
rie Itē Mat. x. Qui pſeuerauerit vſq̄ in finē. ſaluus erit. Inchoantib⁹ eni p̄miū p
mittit'. ſed pſeuerātibus dat'. ſicut dicit autoritas.

Feruens et calida. Ei⁹ eni dilectio calor ⁊ feruor eſt. Calor. Vnde. Nō eſt q̄ ſe ab EE
Bern. ſcōdat a calore ei⁹ Feruor. Ferueter eū diligit. ſic dicit btūs bern. q̄ ita ōbriat' amo
re q̄ ñ cogitat maieſtatē. Sic diligebat maria cū dicebat. Oſculet' me oſculo oris
ſui. Et in h̄ v'bo bñ appatet q̄ erat debriata. Si q̄ratur q̄ vino. ipa r̄ndet Canti.
.i. Botrus cipri dilect⁹ meus mihi. Grādis botrus ⁊ forte vinū. ⁊ ex multo potu
Bern. fortis vini ſequit' ebrietas. Quāto magis eni deo q̄ ignis eſt pximauit. tāto mag'
inflāmata eſt charitate. q̄z ipe deus charitas eſt. Ideo dicit btūs bern. Maria q̄z
plus omnib⁹ dilexit. ſingulare miraculū de⁹ patet in ea ppetrauit. Ideo etiā dicit
ipa Canti. v. [Anima mea liq̄facta ē] ſc̄ p incēdiū charitatis. ſicut metalla liq̄fiunt p
vehementiā ignis. Itē Cañ. ſm aliā trāſlatiōem quā ponit grego. Vulnerata cha
ritate ego ſum. Et nota q̄ ignis charitatis ſuauiter ardet' ſed nō ledit accēdit

ſed nõ ɔſumit. Uel nõ ɔſumit ad leſionẽ: et ſi ad purgatõem. Culpã eñ ɔſumit ſi inuenit: nõ naturã. ſed eã purgat ⁊ fouet ⁊ nutrit. Sicut econtrario ignis ɔcupiſcẽcie nutrit ⁊ fouet culpã. ⁊ magna ex pte ledit ⁊ ɔſumit naturã.

Penetratiua ⁊ acuta. Charitas eñ intrat ⁊ penetrat. nec ceſſat donec veniat ad id qđ amat. Nõ eñ ſufficit ei q amet abſentẽ: niſi poſſideat pſentẽ. nec ſatis eſt ei vt ſit cũ deo: niſi ſit ĩ deo. Nec magnũ arbitraƚ vt ducaƚ ad oẽm ꝟitatẽ: niſi introducaƚ in oẽm veritatẽ vt illi inhereat ⁊ q̃ntũ poſſibile eſt vnũ cũ illa fiat. Uox eñ charitatis ẽ iſta. Mihi adherere deo bonũ eſt ⁊c̃. Talis vere fuit marie dilectio.

Inflexibilis ⁊ recta. Inflexibilis: qꝛ ad aliud extra deũ nõ diuertit. Recta. qđ idẽ eſt. qꝛ deũ dilexit ſine reflexiõe ad tpalia. Canti. i. Recti diligũt te. Incuruati alia. Rectus ẽ cuius intẽtio ad deũ ꝓpter deũ dirigiƚ. Sũt eñ q deũ diligũt cũ bñfecerit eis. vel vt bñfaciat eis. q̃rũ dilectio et ſi tẽdat ad deũ. tñ reciprocaƚ ad ipos. Et eſt talis dilectio ſicut fauaille gallice. De q̃bꝫ dꝛ Iſa. lix. Semite eoꝝ incuruate ſunt eis. i. reflexe ad eos. ad ſuũ ɔmodũ recuruate. Sequiƚ in auctoritate. Dĩs q calcat in eis ignorat pacem. F F

Moraliter. Aĩa bona nõ porrigit ſe ante: vt pſentia bona ɔcupiſcat. Nõ retro: vt ad ante acta mala p delectatõeꝫ reſpiciat. Nõ dextrorſũ: vt in pſpis p incõtinentiã ſe effundat. Nõ ſiniſtrorſũ: vt in aduerſis p impatiẽtiã excedat. Sed ſurſum pfert ĩcremẽtũ ſuũ. ſurſum habꝫ coꝛ. vbi chriſt⁹ eſt in dextra dei ſedẽs. Et tal' aĩa recte diligit deũ. ⁊ recte collaudat. quia rectos decet collaudatio. G G

Intẽſa ⁊ intima. Intẽſa: qꝛ p amoris deſideriũ ſp in deũ pexercit. Intima: nõ ſupficialis. qꝛ ad exteriora nõ effluxit. Talis eñ charitas cõpatur pinguedini inoſſate. Uñ Cãti. i. Indica mihi quẽ diligit aĩa mea. i. itima volũtas ⁊ affectio mea.

Larga ⁊ ampla. Quia oĩa que dei ſunt ⁊ dilexit ⁊ diligit. Saracenos. iudeos. chriſtianos. Aliter tñ et aliter. Uñ ⁊ videƚ dicere oĩbꝫ generibꝫ hoĩm illđ ad Phil. i. Teſtis eñ mihi eſt de⁹ quomodo vos oẽs cupiã ĩ viſceribꝫ ieſu chriſti filiũ mei.

Affectuoſa et tenera. Tenerrime eñ ⁊ affectuoſe afficiƚ erga ea que dei ſunt. Unde legiƚ inter cetã dixiſſe theophilo. ſe mltũ diligere gen⁹ chriſtianoꝝ. maxĩmeq₃ eos q recta fide et pura ɔſcientia currũt ad templũ ſuum. D D

Iſo quomodo maria dilexit pfecte deũ trinitatẽ. reſtat videre quomodo dilexit filiũ deum et hominẽ. I I

Maria dilexit vnigenitũ ſuum.

Naturaliter: et pluſq̃ alia mater poſſet diligere natũ ſuũ. Solet eñ dici q puer naturaliter pl⁹ diligiƚ ab illo pente cui⁹ ſemẽ ſupabũdauit ĩ cõceptu eius: q̃ ab alio. Ideo naturaliter pl⁹ dilexit maria filiũ ſuũ q̃ aliq̃ alia mulier. qꝛ totã carnis ſue materiã a carne materna traxit chriſt⁹. Uñ marie dictũ eſt Lu. i. Ecce concipies in vtero. i. ex cauſa intriſeca. nõ ſicut alie mlieres q recipiũt ab extrĩſeco vñ concipiũt. ſ. ſemen viri. Hoc idẽ figuratũ eſt p hoc pnomẽ te. qđ eſt diſcretiuũ. vbi ſeq̃tur. qđ naſceƚ ex te ſanctũ. Et te ſola. nõ ex te ⁊ ioſeph. nõ ex te ⁊ viro. Ad h̃ innuẽdum dixit ei fili⁹ Ioh. xix. Mulier ecce fili⁹ tuus. tu⁹ tuus. qꝛ tu⁹ pnomen eſt diſcretiuũ. De hac materia plura habuiſti ſupra. libro. i. ca. vij. titulo. benedictus fructus ventris tui. Et nota exẽplum de duab⁹ meretricibꝫ q̃bus ſalomõ fecit iudiciũ de puero quẽ dedit vere matri. iij. Regũ. iij. Due iſte mlieres. ſynagoga ⁊ gentilitas. Synagoga chriſtũ q̃ſi diuidit: dicẽs ipm natũ de ioſeph et maria. Uñ canitur. Erubeſcat iude⁹ infelix. q dicit chriſtũ ex ioſeph ſemine eſſe natuꝫ. Gentilitas vult ipm integrũ ɔſuari. credens ipm natũ ex ſola virgine. ⁊ ideo illa ipm amiſit. et iſta cõquiſiuit.

Carnaliter in bono ſenſu: qđ eſt diligere ex toto corde. vt ſupra. Quia carnẽ chriſti tanta deuotõe. tãto ſtudio fouit et nutriuit. vt ad amorẽ carnis eius ab amore ppꝛie carnis imo omnis carnis ſuſpenſa: neceſſitatibꝫ vagiẽtis. eſuriẽtis. lactentis. creſcẽtis. et hmõi. omnes cordis ſui affectões ſubſterneret. Immo ⁊ de ſua ſubſtãtia ipum honorauit. Prouer. iij. que egreſſum de ſinu patris ventris hoſpitio ſuſcepit. Nudum. i. purũ deũ: carne virginea et pannis induit. Et p ɔſeq̃ns dꝛ carne K K

ppꝛia adminiſtrauit ɔceptũ. ⁊ de lacte ppꝛio nutrimentũ. Scdm naturã aſſũpte humanitatis: eſurientẽ pauit. lacte virgineo ſitientẽ potauit. infirmũ p infantiã ⁊ iacentẽ nõ ſolũ viſitauit. ſꝫ etiã balneãdo. fouẽdo. leniẽdo. geſtãdo. freq̃ntauit. ceteraq₃ oĩa ei humanitatꝭ obſeq̃a exhibuit. Comphẽſo tandẽ et crucifixo q̃ſi in carcere poſito aſſuit. et cetera hmõi. Uñ ſub figura ei⁹ aut in pſona ei⁹ dictũ ẽ Luc. x. Martha autẽ ſatagebat circa freq̃ns miniſteriũ. Lege omeliã beati anſelmi. Intrauit ieſus ĩ q̃ddã caſtellũ. Idcirco ɔuenienter potuit ipi dicere. Defecit caro mea ⁊ coꝛ meũ. et ideo tu. deus cordis mei pars mea. deinceps eris. in eternũ. Et ideo inter ceteras aues ɔparari ht ſpecialiter philomene. q dicit a philos qđ eſt amor. ⁊ mene qđ eſt defect⁹. q̃ſi deficiẽs p amore. Uñ maria potuit dicere patri. Defecit in ſalutare tuũ anima mea ⁊c̃. Salutare patris ⁊ noſter ſalutaris. fili⁹ dei eſt. Itẽ Can. ij. Fulcite me floribꝫ. ſtipate me malis. qꝛ amore lãgueo. Bene aũt lãguere ſe dicit maria. vł fidelis aĩa. qꝛ q̃nto ſe ad amorẽ ſpõſi accẽdit. tãto ab amore tpaliũ lãgueſcit. ſicut ſolet mos eſſe lãguentiũ. vt illa faſtidiãt q̃ibꝫ agiƚ vita ɔmunis. Nec infirmari ſed lãguere ſe dicit. vt noteƚ deſideriũ pſeuerãs. quia lãgoꝛ dicit q̃ſi lõgus angoꝛ. Nec debet ſanari talis lãgoꝛ donec introducaƚ amica ĩ thalamũ ſpõſi. qđ de ɔſtat de virgine glioſa. Ideo ſup illud. amore lãgueo. dicit gregori⁹. Male ſana eſt anima q vulnere charitatis nõ languet.

Spiritualiter. qđ eſt ex tota aĩa. Quia ſpũs eſt de⁹. Ioh. iiij. Itẽ. i. ad Corin. vi. Qui adheret deo vn⁹ ſpũs eſt cum eo. vnitate. ſ. amoris et gratie. Uñ Lu. ij. dixit ei ſymeon. Et tuã ipi⁹ aĩam ptrãſibit gladi⁹. Dicens. tuã ipi⁹ vnã matris et filij aĩam inſinuauit. Hec eñ vnio q fit p amorẽ ſpũalis eſt. qꝛ amoꝛ ignis eſt qui materiã ſibi coherẽtẽ ignit. ⁊ in ſui naturã ɔuertit. Et qꝛ maria intimi⁹ omni creatura deo p amorẽ adheſit dicẽs illi. adheſit aĩa mea poſt te. ideo ſpiritualioꝛ omni creatura effecta ẽ. Unde et appellaƚ aĩa ⁊ nõ caro. Prouer. xxv. Aq̃ frigida aĩe ſitiẽti. i. marie. nũci⁹ bon⁹. i. gabriel miſſus ad eã. de terra lõginqua. i. de celo. L L

Uiriliter. qđ eſt ex tota ꝟtute. Unde ⁊ deſignata ẽ p eã q appellata eſt virago. Geneſis. ij. qꝛ de viro ſuo ſumpta ẽ. Maria autẽ virago: qꝛ de ipa ſumpt⁹ ẽ vir ſuus. q̃n. ſ. ex magnitudie fidei ɔſentiẽs vt de ſua ſubſtãtia fieret chriſt⁹ hõ: rñdit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. Uirago etiã. i. viriliter agẽs: vouẽdo pma ꝟginitatẽ: abſq₃ omni pcepto ɔſilio ⁊ exẽplo. Unde in figura ei⁹ dictũ eſt iudith. xv. Tu glia hieruſalẽ. tu leticia iſrael ⁊c̃. que feciſti viriliter. ⁊ ɔfortatũ eſt coꝛ tuũ eo q caſtitatẽ amaueris ⁊c̃. Quere libro. i. ca. vi. titulo. bñdicta tu in mulieribꝫ. poſt mediũ capituli. Multis etiã alijs modis egit viriliter. qđ longũ eſſet enarrare. Sed maxime viriliter egit ⁊ viriliter dilexit in filij paſſiõe. ita vt ad titulũ laudis ei⁹ et glie ſufficiat q menti ei⁹ tanta vis amoris accẽderat: vt fugiẽtibꝫ diſcipul' oblita ſexus fragil': ipa cũ lacrimis ⁊ aſtãs cruci ⁊ ɔdolẽs moriẽti: animã ſuã p filio ſuo ⁊ ſi nõ poſuit: expoſuit tamẽ. Quis eñ ſani capitis dicat ipam talẽ matrẽ a tali filio tã dilectã. min⁹ dilexiſſe filiũ ſuũ vnigenitũ ⁊ talẽ filiũ. q̃ dauid abſalõ parricidã. q dicebat. ij. Regũ. xviij. Quis mihi det vt p te moꝛiar fili mi abſalõ. Hiero. Cui⁹ acerbitate doloris afflicta. ⁊ pene crucis corde affixa. vtpote que pl⁹ oĩbus doluit quia pl⁹ oĩbus dilexit: pma ad monumẽtũ currere nõ potuit. licꝫ poſtea vt vere crediƚ freq̃ns et q̃n potuit nõ defuit. Hec ſunt põdera dilectõis marie: q ppõderant omniũ ſanctoꝝ aĩaꝝ meritis ⁊ glorie.

Anſelm⁹ · Grego. · Hiero.

Maria dilexit vnigenitũ ſuũ

Cõmunicatiue ⁊ largiter. Charitas eñ ei⁹ ad nos apparuit ĩ annũciatõe filij q̃n reſpondit. Ecce ancilla dñi. cupiẽs filiũ pcreare q noſter ſeruus fieret. Et ideo ſe nominauit ancillã. qꝛ partus ventrẽ ſequiƚ. Quod etiã innuit fili⁹ dicẽs patri. Seru⁹ tuus ſum ego. ⁊ fili⁹ ancille tue. Seruiuit eñ nobis filius virginis de bñplacito matris vſq₃ ad ablutõem pedũ. imo vſq₃ ad tolerantiã paſſiõis. qꝛ fili⁹ hoĩs non venit miſtrari ſed miſtrare. et dare aĩam ſuã redẽptionẽ p multis. Mat. xx. Ideo ⁊ nos matri ⁊ filio debem⁹ retributionẽ ſeruitij vt ad locũ vnde exeũt flumĩa reuertanƚ. Eccles. i. Unde ⁊ ipe dicit nobis Zacha. xi. Si bonũ eſt in ocul' veſtris afferte mercedẽ meã ⁊c̃. Sic etiã ⁊ merito pt dicere ipa mater. M M

Item Cõmunicatiue. Qđ apparuit in natiuitate filij. q̄ſi ſ. cum a q̄ tēpe habebat A A
delicias/ quē tenebat clauſū in vtero/ cū gaudio pepit. vt ſuas q̄nq̄ vltra liberal
nobis ſine inuidia cõmūicaret delicias. quas ſola poſſidebat. ſi ex vtero eiꝰ filiꝰ na
tus nõ fuiſſet. Ideo dicit̃ Iſa. ix. Filiꝰ natꝰ eſt nobis. nõ ſibi. q2 meliꝰ nõ pote/
rat ſibi naſci q̄ꝫ natus erat. Sed licꝫ beata ṽgo ipſum genitrice exire de ventre
excellēter tamē retinebat in mēte.

Item. Cõmunicatiue/ q̄ñ ipm̄ natū noluit ſibi q̄ſi ꝓpriū retinere. ſed quē ſciebat
natū ꝑ ſalute mūdi cõmūiter. pannis inuolutū velut panē in mappa reclinauit ī p̄/
ſepio. Quaſi diceret boui ⁊ aſino. Ecce pabulū veſtꝝ. fenū. ſ. carnis filij mei. Vñ ⁊
deſignat̃ ꝑ illā ml̄ierē que dedit filiū ſuū ad comedendū. iiij. Regū. vi.

Li. i. ca. ij. A. habet cõſile. Itē Cõmunicatiue/ q̄ndo ipm̄ q̄dragesimo die p̄ſentauit in tēplo vbi totus cõueni
ebat mūdus. q̄ſi totū mundū volēs de ipo mittere in poſſeſſionē ⁊ ſaiſinā. ⁊ ad opꝰ
totiꝰ mūdi ſuſcepit eū ſymeõ in vlnas ſuas. Sciebat ſiq̄dē q ſicut tulliꝰ dicit. nul Tullius
lius boni poſſeſſio iocūda eſt ſine ſocio.

Item Cõmunicatiue. q2 tanta fuit marie charitas ad nos. vt q̄ſi gaudēter q̄dāmo D D
do ſuſtinuerit mortē filij. ⁊ cū ipo deſiderauerit ſi neceſſe eſſet mori ob redēptiõeꝫ ge
neris hūani. Tūc eni ꝓpter nimiā charitatē q̄ dilexit nos. ad Ephe. ij. dedit vnige
nitū ſuū ꝑ ſcelere noſtro. ⁊ fructū ventr̃ ſui ꝑ pctis animaꝝ noſtraꝝ. Michee. vi.

Quare maria ſtabat iuxta crucē ieſu. Vñ etiā ſtabat iuxta crucē filij. ſicut dicit ambro. nõ vt dolorē filij cõſideraret. ſꝫ vt Ambro.
ſalutē mūdi expectaret. Vel ad hoc forte venit ad crucē. vt filiū videret mortē trā/
ſitorie guſtaturū. qui de torrēte in via bibit. ſed ineternū victurū. quia reſurgēs ex
mortuis iā nõ morit̃. ad Ro. vi. Vel ad hoc etiā venit vt videret ieſum. i. ſaluatorē
ſalutē hoim̄ ꝓcurātē. morientē mūdo. ſed victurū deo. Et hec videt̃ cõ p̄ſtantior.

Itē alia de cauſa ſtabat iuxta crucē ieſu mater eiꝰ. Licꝫ eni certiſſime ſciret filiū ſuū P P
poſitū in ſtatera crucis p̄ciū eſſe ſufficiēs ꝑ peccatis totiꝰ mūdi. tamē ſi q̄s calūniare
tur p̄ciū hoc minꝰ eſſe ſufficiēs. p̄sto erat ſeipam impēdere. dū tñ ſic poſſet diuine
volūtati ſe cõformare. Sic vēditor pipis itantū lucri auidꝰ eſt. q pipi poſito ī ſta
tera licꝫ ſufficiēt. parꝰ ē adhuc adijcere. ſi illō ſine additamēto emptorē viderit re/
futare. Et h̄ pie intelligendū/ ⁊ ad intellectū noſtꝝ referendū eſt. Ad h̄ autē ſe inter
poſuit cruci ⁊ aq̄loni. ne diabolus ſignatꝰ ꝑ aq̄lonem poſſet eos impedire q̄ ve/
nire vellent ꝑ fidē ad brachia ſaluatoris extēſa. ſicut fecit latro dexter. ⁊ ſicut fecit
ſe videt̃ cēturio ille ⁊ hi q̄ cū eo erāt. q̄ vidētes ea q̄ fiebant dixerūt. Vere filiꝰ dei
erat iſte. Matth. xxvij.

De charitate marie ad nos. Tanta etiā fuit charitas eiꝰ ad nos/ q ex q̄ filiū cõcepit ipm̄ ꝑ mūdi ſalute pati deſide Q Q
rauit. ſicut videt̃ velle ambro. Vñ ſecure dici p̄t et credi q ſicut dicit̃ de patre Io/ Ambro.
han. iij. Sic deꝰ dilexit mūdū vt filiū ſuū vnigenitū daret. ꝑ mūdo ⁊c. ſic ⁊ dici p̄t.
ſic maria dilexit mūdū. i. pctõres. vt filiū ſuū vni. daret ⁊c. ꝑ ſalute mūdi. Ideo eti
am dicit̃ Iſa. ix. Filiꝰ datꝰ eſt nobis. ſcꝫ a p̄re. a m̄re. a ſeipo. a ſpūſctō. Si enim
abrahā intantū fuit obediēs/ ⁊ voluntatē ſuā intantū cõformauit diuie volūtati/ vt
filiū ſuū vnigenitū quē diligebat yſaac voluerit imolari. Gen. xxij. nec tñ ꝑ mūdi
ſalute. q̄d credendū exiſtimas de maria filia abrahe. Propter h̄ etiā de m̄re p̄dixe/
rat filiꝰ Lu. x. Maria optimā ptē elegit. ſ. cõformare ſe ꝑ oia diuine volūtati.

v Iſo de charitate marie ad vnigenitū. videndū reſtat de dilectiõe eiꝰ ad primū. R R
Matth. xxij. Diliges primū tuū ſicut teipſꝫ. i. ad fruēdū deo. ad vidēdū de
um. ad vitā eternā poſſidendā. Vel ſic. Sicut teipm̄. i. grat̃ nõ ſymoniace. Se
ipm̄ eni diligit hõ gratis/ nõ ꝓpter aliq̄m vtilitatē quā inde cõſequi exiſtimet. Si
militer et gratis debet diligere primū ſine ſpe alicuiꝰ emolumēti tꝑalis. Sic enim
diligit nos maria. que bonoꝝ noſtroꝝ nõ eget. et ſi eī diligit ſulētes ſibi/ nõ tamē
intorq̄t dilectiõem illā in ꝓpriū cõmodū. ſed in cõmodū ipoꝝ. Et idcirco deſiderat
Augꝰ. ipſa vt ei ſeruiat̃. vt in nobis inueniat meritū qđ retribuere teneat̃. Vel ſic dic augꝰ.
Seipm̄ diligit hõ id qđ eſt. nõ q2 ſibi ſit pater aut frater aut ſoror. ſimiliter primū
debemꝰ diligere id qđ eſt. nõ quia nobis ſit pater aut frater aut aliq̄d. Vel Sicut
teipm̄. i. ſicut te velles diligi. qđ duobꝫ modis neceſſe ē impleri. cõſeruādo videlicꝫ

vtriuſq3 partē iuſticie. Matthei. vij. Omnia q̄cunq3 vultis vt faciāt vobis hoīes
et vos facite illis. Hec eſt prima pars iuſticie. Scōs Thobie. iiij. Qđ ab alio odis
tibi fieri/ vide ne tu aliq̄n alteri facias.

Item tribus modis diligendꝰ eſt proximꝰ. Voto. verbo. ⁊ beneficio. ſcꝫ corde. ore. ⁊ S S
ope. In voto notat̃ bonū deſideriū. vt ſcꝫ ei deſideres q̄cquid boni tibi deſideras
In verbo notat̃ inſtructio. correctio. oratio. et hmõi. In beneficio/ conſilij. auxilij.
⁊ operū miſericordie exhibitio. De primo ad phil. i. Teſtis mihi eſt deꝰ quõ cupi
am omnes vos eſſe in viſceribꝫ ieſu chriſti. De ſecūdo. i. ad Theſ. v. Corripite in
quietos. cõſolamini puſillanimes ⁊c. De tercio ad Gal. vi. Alter alteriꝰ onera porta
te. et ſic adimplebitis legē chriſti. Alter alteriꝰ onera portātes/ ſunt cõſiliū ⁊ auxiliū
ſibi inuicē impēdentes. Tribꝫ iſtis modis diligit nos maria. oē bonū nobis deſiderā
do. Pro nobis iugiter exorādo. tū ꝑ iuſtis ne cadāt. tū ꝑ peccatoribꝫ vt reſurgant.
Miſericordia aūt et beneficijs eiꝰ pleni ſunt celi ⁊ terra. nec ē q̄ ſe abſcõdat a ca/
lore eius.

Aliter. Diliges primū tuū ſic teipm̄. Leui. xix. Diliges amicū tuū ſic teipm̄. Septu T T
aginta dicūt primū. Ibi interlinearis. Sicut teipm̄. i. ex quo teipm̄. ſ. ex chari/
tatis affectu et effectu. Vel in q̄ teipm̄. ſ. in deo. Vel ꝓpter qđ teipm̄. ſ. ꝓpter deū.
Vel ad qđ teipm̄. i. ad gratiā in p̄ſenti et ad gl'iam in futuro. Vel quomodo teip
ſum. ſ. ſup res ⁊ corpus ꝓpriū/ ⁊ citra deū. Qui ſic diligit primū. legē adimpleuit.
Augꝰ Ro. xiij. In his duobꝫ mādatis tota lex pēdet et ꝓphete. Matth. xxij. Augꝰ dicit
q noīe primi intelligit̃ oīs hõ. Itē ſup illud Mat. xviij. et Lu. xvij. Si peccaue/
Augꝰ. rit in te frater tuꝰ ⁊c. dicit Augꝰ. Quādo audiſtē me fratri meo q̄ſq̄ facit iniuriā/
abſit vt illā iniuriā a me putē alienā. Exemplū de moyſe. q̄ interfecit egiptiū inui/
nantē fratri ſuo. Exod. ij.

De q̄tuor cardinalibꝫ virtutibꝫ marie. Et primo de iuſticia marie. Ti. xviij.
Iſo de tribꝫ theologicis ṽtutibꝫ marie. videndū eſt quõ i ſe habuit q̄tuor A
v cardinales ṽtutes. ſ. iuſticiā. prudentiā. fortitudinē. ⁊ t̃pantiā. Habuit eni
iuſticiā qua filij ſui exēplo induta eſt vt lorica. Iſa. lix. Nam ſicut lorica im/
penetrabilis eſt ſpiculis et lanceis. ſic illius iuſticia et peccati imunitas nullis tē/
ptatiõibus q̄ iacula ſunt inimici vnq̄ꝫ potuit penetrari. Neceſſe aūt fuerat vt fortis
mulier indueret̃ hmõi loricā. cū ad hoc a deo p̄parata eſſet. vt adiutorio eius for/
tem illū qui ſuū atriū ſedule cuſtodiebat fortior ſupueniens. ſcꝫ dei filius debella/
ret. Luce. xi. Nam tūc in manu femine tradidit deꝰ ſyſarā. Iudicū. iiij. et. v. illius
ſcꝫ vnice ⁊ hebree mlieris. q̄ fecit cõfuſiõeꝫ ī domo regis nabuchodo. Iudith. xiiij.

Sunt autē tres gradus iuſticie principales. ꝑ quos omnes in culmē virtutū aſcēdit B
beata virgo noſtra. Primus ſubijci maiori. Scōs nõ p̄ferri equali. Terciꝰ ſubij
ci minori. Primus inchoat. Secūdus ꝓmouet. Terciꝰ cõſūmat. Igit̃ maria nõ
ſolū iuſticiā. ſed et omnē iuſticiā obtinuit. q̄ cū facta eſſet mater regis eterni et hoc
ſciret. nõ dedignata eſt miniſtrare elyzabeth. mater regis/ matri militis. Mater ſum/
mi dei/ matri hoīs puri. Mater dñi omniū/ matri ſerui empticij. Vnõ dicit ei eli
zabeth. Vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me: Mater ſaluatoris/ matri
p̄conis. mater verbi ſūmi/ matri vocis. Sed qđ poſtmodū dicturꝰ erat dñs iohi/
potuit maria dicere elizabeth. Sine modo. ſic eī decet nos implere omnē iuſticiā.
id ē p̄fectam humilitatē. Matth. iij. Item quia in omnibꝫ cõſummatā iuſticiā ob/
ſeruauit. ideo figurata eſt ꝑ annā. cuiꝰ vultus nõ ſunt in diuerſa mutati. i. Regū. i.
⁊ hoc iuſte. Nam anna grā/ et ipa dicta eſt grā plena. Itē iuſticia reddit vnicuiq3
qđ ſuū eſt. et ipa angelo ſalutanti diſcretā reddidit reſponſionē. ſcꝫ. Quõ fiet iſtud.
Deo laudē et grārum actiõnem. dicens. Magnificat aīa mea dominū ⁊c. Hoībꝰ
ſufficientē inſtructiõem dicēs Ioh. ij. Quodcūq3 dixerit vobis facite. Itē ipa reddi
dit que ſunt ceſaris ceſari. ⁊ q̄ ſunt dei deo. Reddidit eni deū mūdo quē ꝑ euā mū
dus amiſerat. et mundū. i. amatores mūdi quantū in ſe eſt reddere deo nūq̄ꝫ ceſ/
ſat. ꝓpriis meritis ⁊ exemplis. Per ipam eni ſpecialiter factus eſt ⁊ deus mundi,
⁊ mundus dei.

De prudentia marie Titulus xix.

Prudētia eſt diſcretio boni et mali cū vtriuſq₃ apparitiōe et electiōe detestatiōe. Alit A
p (Macrobius) Prudētia eſt mūdū et oīa q̄ in eo ſunt diuinoꝝ contēplatiōe deſpicere. et omnē cogitatōēz animi ī ſola diuīa dirigere. Ita deſcribit macrobi⁹ prudentiā in ſomnio ſcipiōis. In euāgelio matth. xxv. de q̄nq₃ prudētib⁹ virgīb⁹ legit. p quas ſignant q̄nq₃ prudētie. q̄s omnes reperire eſt in maria. q̄ fuit ꝟgo prudētiſſima. Cō ſiſtit autē prudētia in mal' cauēdis. q₂ facit aſtutū. Vñ dñs hanc cōmēdat Mat thei. x. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes.

(Bern.) Prima autē eius prudētia. q₂ ſibi cauit a mūdi vanitate. Vñ inuenta ē ab angelo do mi ſedens vl' forte orās. ſicut dicit btūs ber. Nec in forib⁹ dom⁹. ſicut illa ſalomo nica mlier. puerbio. ix. ſed magis vt credit in cōclaui. ſciēs q₂ in cōctis q̄ foris ſūt dicit ve ve. Amos. v. et recolēs q̄d dine acciderit ex euagatōe. q̄ ideo corrupta ē. q₂ vaga. Gen. xxxiiij. Ideo aūt ſignata ē p ſarā vxorē abrahe latitantē in tabernaclo Gen. xviij. et p ſarā filiā raguelis. Thob. iij. orantē in ſupiori cubiclo domus ſue. et p iudith. viij. q̄ clauſa manebat in cubiclo. i. ī ſecreto oratorio cū puellis ſuis. i. cogitatōib₃ humilib⁹ et mūdis. et affectōib₃ ſanctis. Et p h̄ qñ gabriel angel⁹ ingreſ ſus eſt ad eā. tūc angel⁹ magni cōſilij ingreſſus ē ad cor eius. quare dicit de eo ga briel. Dominus tecū. B

Scda. q₂ cauit ſibi ab euagatōe. cōtra h̄ qd̄ cōq̄rit pſ. Cor meū dereliq̄t me. Propt hoc ſcripture de ea ſc₃ illd̄ intelligi qd̄ dixerat dñs Oſee ij. Ducā eam ī ſolitudinē. i. animi ſc₃. Et loquar ad cor ei⁹. In ſolitudinē ducta erat a dño. qñ ſola claudeba tur in thalamo. Ad cor ei⁹ loquebat dñs p angelum dicentē ſibi. Aue gratia ple na. et cetera que ſequunt. C

Tercia. q₂ turbata eſt ī ſua exaltatōe. exēplo dauid patris ſui. qui dicit. exaltat⁹. hu miliatus ſū et cōturbat⁹. cōtra h̄ q₂ lucifer de ſua exaltatōe ſupbiuit. et contra eos q̄ ſuos adulatores ſecū tenēt in quoꝝ laudib₃ gloriant. D

Quarta. q₂ cogitabat d̄ ſalutatōe. Hoc inuenies paulo infra. Siq̄dē q₂ prudēs erat ꝟgo. ñ ſolū q̄d loq̄ret. ſ₃ cui loq̄ret. et q̄d dceret eā loq̄. cōſiderauit prudēt et diſcrete

Quīta apparuit ī īterrogatōe et breui rñſiōe. Parab. xvij. Qui moderat ſmōes ſuos doct⁹ et prudēs ē et c̄. Infra ti. xxxi. de ꝟbis ei⁹ īuenies hec oīa ad pleñ ī medio ti.

Et nota q₂ tres mlieres q̄ figurāt mariā cōmēdant a prudentia. Pria abygail. q̄ erat prudētiſſima et ſpecioſa. i. Regū. xxv. et hec p prudētiā malū īminēs viro ſuo et do mui ſue p̄cauit. et dauid iratū cō nabal ſtultū ꝟboꝝ ſuoꝝ ſubtilitate placauit. Et nota q₂ abygail interp̄tat pr̄is mei exultatio. q₂ de ea exultāt pater et fili⁹ et ſpūſſā ctus. et ipa orādo impetrat a xp̄o dauid ne ſtatī interficiat nabal ſtultū et peſſimū. i. gen⁹ hūanū. Scda mlier thecuites. cui dixit ioab. ij. Regū. xiiij. Lugere te ſimu la et c̄. et hec malū qd̄ iā euenerat q̄ſi aboleuit dauid patri ſuo recōcilians abſalō fra tricidā. Sic maria ꝟbis prudētib₃ chriſto recōciliat homicidas fratr̄. i. ſpūs ſui. Tercia mlier in abela. ij. Regū. xx. q̄ dixit ioab. Nunq̄d ſubuertere vis matrē ciui tatū in iſrl'. Et hec caput ſibe q̄ ſeditōēz mouerat cō dauid pīecit ad ioab. et ciuitas ſaluata ē. Sic maria ſub pedib₃ cōtriuit barrabā. i. diabolū. q̄ ppter ſeditōēz quā mouerat ī celo qd̄ eſt regnū veri dauid. et homicidiū qd̄ pp̄etrauerat in ſeditōe qñ ſe et ſuos cōplices interfecit. vñ et dicit homicida a p̄ncipio. Ioh. viij. miſſus eſt ī carcerem inferni. Lu. xxiij. E

Itē Glorioſa virgo prudētiſſima virginū habēs lāpadē īntegerrime virgīitat̄. et oleū miſicordie ī oīb₃ vaſis ſuis. In vaſe cordis p affectū miſicordie. In vaſe manuū p effectū. In vaſe oris p benignitatē oratōis. F

Maria fuit prudens

Prudēt cogitās q̄lis eſſ₃ āgelica ſalutatio. Cū ei ſub lege nll'a eſſ₃ mlier ſine maledi ctōe vl' ſterilitat̄ vt ꝟgines. vl' corruptōis vt mr̄es. merito cogitabat quō dicere

(Maria fuit pru dens) Quia cū ſciret ſub lege nō eſſe plenitudinē gr̄e. q₂ lex neminē duxit ad pfectū. ad Heb. vij. mirabat quō plena gratia diceret. Luc ei. Aue.

Quia cū audiſſ₃. cōcipies et pies. cōferebat ꝟba yſa. vij. dicētī. ecce ꝟgo cōcipiet et pariet

filiū. cum verbis angeli dicētis. ecce cōcipies in vtero et paries filiū et c̄. Certa erat de facto. ſed dubia de modo.

Ore vel ſmone. Quia certificata de mō cū dictū eſſet ei. ſpūſſctūs ſuperueniet ī te et c̄. fidē quā in corde habebat ore expſſit dicēs. Ecce ancilla dñi et c̄. Itē prudēt ſmōe. q₂ tñ ſumma deuotōe poſtulauit qd̄ ei pmittebat impleri. ſubiungens. Fiat mihi ſm verbum tuū.

(Ambro.) Ope. Quia cōcepto filio dei ſpontanee et deuotiſſime ſe hūiliauit ad ſuiendū eliza ſabeth. iuuēcla ſc₃ virgo mlieri veterane. Et ad h̄ morata eſt cum ea trib₃ mēſibus ſicut dicit Ambroſius in libro de ꝟginitate.

De fortitudie marie quere libro ſexto.

titulo nono. q₂ maria mulier.

De tēperātia vel modeſtia marie que

re titulo de pprietatibus virginis.

De paupertate marie. Titulus xx.

Paupertate que eſt cōtritio ſpūs. i. hūilitas. non dubiū pauprimā fuiſſe mariā. A

(Hiero) p paupertate etiā. i. abdicatōe tpaliū. Vñ et mlierē q̄ſtuariā appellat eā hierony mus. que cū acu et fuſo vnde viueret et nutriret filiū lucrabat. vt de ea ad li terā videat poſſe intelligi illd̄ puer. i. ſi. Manū ſuā miſit ad fortia. et digiti ei⁹ app hēderūt fuſū. Et nota q₂ lic₃ paupcula. nō tñ legit aliq̄d mēdicaſſe. vel p tpalib₃ ha bendis filiū exoraſſe. Et q₂ pauprima fuit pt₃ ex h̄ q₂ in pp̄a ciuitate. i. bethleē. q̄ ex patre ſuo dauid ſibi q̄ſi iure hereditario debebat. dei filiū paritura hoſpitiū nō inuenit. q₂ vnde illud cōduceret fortaſſe nō habuit. et iō in diuerſoriū ſeceſſit. et ibi pepit ſaluatorē. In h̄ etiā q₂ filio nato nō habuit pelles q̄b₃ eū ī media hyeme ope ret. ſ₃ inuoluit panniculīs. Itē in h̄ q₂ ipm nō potuit ponere in lecto vel cōclaui. Vñ reclinauit in p̄ſepio. In h̄ etiā q₂ fabro erat deſpōſata. ſicut dicūt iudei Ioh. vi. et tales fere vbiq₃ paupes ſunt. In hac aūt tanta paupertate fuiſſe largiſſima cōpbat. B q̄ licet fuſum apphēderit vt victū q̄reret. tñ manū ſuā apuit inopi. et palmas ſuas extēdit ad paupem. nō ſollicita de craſtino. Credendū eſt ei q₂ illi btī reges q̄ filiū ei⁹ celi regē et dñm cognouerūt. nō modicū ſed magnū q̄d ei obtulerūt large. Vñ dr̄ Mat. ij. Et apt̄ī. ſ. burſis. ſ₃ theſaur̄ ſuiſ obtulerūt ei munera. nō mun⁹ vni cū. Et immēſis etiā munerib₃ munerauerūt ioſeph et mariā. put legit in apocrifo de infantia ſaluatoris. Dicūt tñ q̄dā q₂ ideo dicit de magis. Inuenerūt puer cū ma ria matre ei⁹. nō cū ioſeph. q₂ diuīa diſpoſitōe actū ē vt qñ illi venerūt abſens eſſ₃

(Hilari⁹) ioſeph. ne de illo crederēt chriſtū eſſe natū. Vñ ſup locū illū dicit hilari⁹. q₂ ioſeph nō legit poſt natiuitatē chriſti vir marie dict⁹. in q̄ innuit q₂ añ natiuitatē vir eius dicebat q̄ſi nutricī⁹ ad officiū. ſ₃ poſt natū puerū nō eſt dict⁹ vir. vt p h̄ inſinuaret q₂ ipo nato marie pueri ſolaciū ſufficere poterat. Quid aūt de tātis munerib₃ fece rit maria q̄ circa ſeipam ſumptuoſa fuiſſe nō credit. Vtiq₃ manū ſuā apuit inopi. C et oīa in vſus expēdiſſe credit egenoꝝ. nec de viceſimooctauo purificatōis die q̄ ſe q̄bat. nec etiā de craſtino curā gerēs. Permaximū eni paupertat̄ ei⁹ extitit augmen tū. q₂ filiū ſuū ad tēplū deferēs. vñ vnū ſolū agniculū emeret nō hebat. cū tñ ī terra ſancta multi agniculi inueniant. et p modico p̄cio habeant. Quis ei dubitat ſi ag nū habere potuiſſet. q̄n iuxta p̄ceptū legis Leui. xij. ipm cū filio deuotiſſime ob tuliſſet. imo certe ſi lex p̄cipet et eos habere poſſ₃ centū vl' mille agnos. Legit ei ibi ſic. Cū expleti fuerint dies purgatōis ei⁹ p filio vl' p filia. deferet agnū anniculū ī holocauſtū. Cōpatiēs aūt de⁹ paupertati mr̄is ſue et eā p̄uidēs. ſubiūxit paulo poſt

(Ambro.) Qd̄ ſi nō inuenerit manus eius. nec potuerit offerre agnū. ſumet duos turtures vel duos pullos columbe et c̄. Ambroſius videt velle q₂ vtrāq₃ oblatōnem obtule rit. ſalic₃ turturis et columbe. Item forte propter paupertatem ſuā voluit deus q₂ deſponſaretur fabro. qui de artificio ſuo ſuſtentaret eam. Item cum chriſtus di cat. Ego egenus ſum et paup. et apl's. ij. ad Corinth. viij. Scit̄ grāz dñi noſtri

ieſu chriſti.q̄ꝛ ꝓpter vos egenꝰ factꝰ eſt cū eſſet diues.vt illiꝰ inopia diuites eſſe/
tis.patet ꝙ mater nō fuit diues ſꝫ paup.vt filio aſſimilaret.Sed cū ipſe dicat mat.
viij.filiꝰ hoīs nō habet vbi reclinet caput ſuū.idem patet.
Itē Cū alie ſctē mulieres ſeq̄ntes dn̄m miniſtrarēt ei de facultatib ſuis. vt dr Lu.viij. D
patet ꝙ mater nō habebat vnde miniſtraret ei. Que ꝛ ei libentiꝰ impēderet .ꝛ ille am
pliꝰ eiꝰ miniſteriū acceptaret.
Itē rōe paupꝑtatis ꝯpat ipa ꝟgīe que modicū terre occupat. q̄ꝛ ſi habuiſſet vbi caput E
ꝓpriū reclinaret.ibi multo libentiꝰ q̄ꝫ caput ꝓpriū natū filiū reclinaſſꝫ. Cōſtat au
tē ꝙ paup fuit ſpū.i.volūtate nō neceſſitate.cū filiꝰ eius cuiꝰ eſt terra ꝛ plenitudo
eius nihil poſſet aut vellet ei negare.ſicut apparuit q̄n ad nutū eiꝰ aquaꝫ mutauit
in vinū. Joh.ij. Merito autē paupꝑtatis lucrata eſt regnū celoꝝ .q̄ꝛ ſicut dr Luce
vi. Bti paupes.q̄ꝛ veſtꝝ ē regnū dei. Et nota ꝙ vnū martyrij genꝰ ē volūtaria pau
ptas. Vn̄ btūs bern̄. Mirabile martyrij genus ē volūtaria pauptas. Quid ei mi
rabiliꝰ.et qđ in martyriū grauiꝰ.q̄ꝫ int epulas eſurire.ꝛ inter pocla ſitire.inter veſtes
algere.paupꝑtate pmi inter diuitias.q̄s oſtēdit mūdus.offert malignꝰ.deſiderat nr̄
appetitꝰ. Mirabile ē ignē tāgere et nō vri.ſpinas colligere et nō pūgi.lapides trā
ſire ꝛ nō ledi.ſunt enī diuitie.ignis ſpine et lapides.

Bern̄.

Itē. Quia fuit amatrix paupꝑtatis etiā in lege.vbi tpalia pmittebant.dicit de ea apo F
cal.xij.ꝙ habebat lunam ſub pedib eiꝰ.i.omnē gl'iam mūdi ꝛ oīa mutabilia ſub
affectib. Ideo dicit mater pulcre dilectōis. Eccl.xxiiij.q̄ꝛ in nulla pte fuit in ea a/
moꝝ terrenitatis.q̄ ſordidat animā et obſcurat .ſed deū amauit ante oīa ꝛ nihil cū
ipo. Et eſt hec pulcra dilectio.quam ipa emiſit in lucē.ſic mater filiū quē geſtabat
in vtero emiſit in lucē in partu. Et ideo dr mater pulcre dilectōis. Ideo dictū eſt
de ea Iſa.xi. Egredietur virga de radice ieſſe. Ieſſe q̄ꝛ pater dauid.ꝛ ideo caput re
gni.pt ſignificare populū iudeoꝝ. Radix illiꝰ populi erāt tpalia.q̄ꝛ p terrenis ſui/
ebant.ꝛ in eis radicati erāt ꝛ fundati. Iſa.i. Si volueritꝭ et audieritꝭ me.bona ter
re ꝯmedetis. Ab hac radice egreſſa ē btā virgo p ꝯtēptū tpaliū. Ipa etiā erat virga
ꝯſurgēs ex iſrael. Nūeri.xxiiij.q̄ duces moab.i.res tpales.q̄b regunt filij huiꝰ
ſecli ſicut ſancti ſpū dei.ꝑcuſſit.dū oīa arbitrata ē vt ſtercora . Huiꝰ ꝟgīe aſceſum.
ꝛ deliciaꝝ affluentiā.et innitionē ſup dilectū Can̄.viij.mirabat ſynagoga cū di/
cebat. Que eſt iſta q̄ aſcēdit de deſerto.delicijs affluēs.innixa ſup dilectū ſuū. Quia
ipa ſynagoga deſcēdebat et delicijs indigebat.nā ſub mūdo pmebat.ꝛ ei inniteba
nec i celo ꝯuerſabat.ſed ſub ſole.vbi nō eſt niſi afflictio ſpūs. Eccl's.i.ꝛ.ij.

De diuitijs marie Titulus xxi.

Iſo de paupꝑtate marie.videndū ē de diuitijs eiꝰ. Et pmo notādū eſt ꝙ ipa A
dicit theſaurꝰ dn̄i. Unde Sap.vij. Infinitꝰ ē theſaurꝰ hoīb.quo q̄ vſi ſūt
pricipes facti ſunt amicicie dei.ꝓpter diſciplie dona ꝯmēdati. Theſaurꝰ eſt
vbi diuerſaꝝ opū diuitie q̄ſi minutatim reclud unt.vt q̄ſi ſimul i vnū ibi cumulaꝫ
repiant. Eſt autē theſaurꝰ nomē ex greco latinoq ꝯpoſitū.nā thes vl' theſis ꝓpo
ſitū vl' repoſitio greci dicūt.latini aurū.qđ iunctū ſonat.repoſitū aurū.vl' repoſito
riū auri. Maria ē theſaurus.q̄ꝛ in ea vt in gazophilatio repoſuit dn̄s oīa dona ḡ
tiarū.meritoꝝ.virtutū et ꝓrogatiuaꝝ.donoꝝ et cariſmatū . Et de h̄ theſauro lar
gitur ipe larga ſtipēdia ſuis militib et opar ijs. Et iſte ſūt diuitie q̄ addūt amicos
plurimos.pꝛo .xix.ſcꝫ deū angelos ꝛ homines ſanctos.

Maria theſaurꝰ

Dicitur etiā [theſaurꝰ] hic [infinitus] .i.[inexhauſtꝰ] [hoīb] .i.ratōne vtentib [q̄ q̄ B
vſi ſunt] .i.opantes ſm ꝯſilia ꝛ exēpla eiꝰ ꝛ ad eius gl'iam ꝛ honorē. [participes facti
ſunt amicicie dei] .i.facti ſunt amici dei. Ipa enī dicit cū filio Joh.xiiij. Qui dili/
git me diligetur a patre et filio meo. Itē illud Joh.xv. Vos amici mei eſtis ſi feceri
tis ꝛc. Nota ꝙ q̄dā habēt mariā vel chriſtū in corde p dilectōem. Alij in lingua C
p laudem. Alij in codice p ſcripturā. Alij in manu p operatōem.ſine qua tria predi
cta non ſufficiūt.q̄ꝛ pbatio dilectōis exhibitio eſt opis. ꝛ iſti ſoli remunerabūtur.
Unde dicet in iudicio Math.xx. Voca operarios ꝛ redde illis mercedē ſuā. ꝛ ill'
ſoli. [Propt diſcipline dona ꝯmēdati] .i.ꝯmēdabiles facti deo ꝛ hoīb ꝓpt dona

diſcipline que eſt ordinata moꝝ correctio.quā docēt exēpla marie. Vel ꝓpter fla
gella diuine correctōis que in ſe cuſtodiūt ꝛ ſuſtinent patiēter.

Maria theſaurus.quia theſaurus D

Occultat et claudit. Et mariā inuenit angelꝰ clauſam in thalamo nō incedētē i plateis.
Sollicite cuſtodit. Et de maria dicit pſ. Angelis ſuis deꝰ mādauit de te.vt cuſto
diant te. Quere libro.xij.particl'a.i.verſu ſecundo de orto.
De ipo confidit. Vn̄ Baruch.iij. Qui argentū theſaurizant ꝛ aurū in q̄ ꝯfidūt ho
mines ꝛc. Et de maria dicit ꝓuer.vlti. Confidit in ea cor viri ſui.
Poſſidet cor poſſeſſoris ſui. Vnd̄ math.vij. Ubi eſt theſaurꝰ tuus.ibi eſt ꝛ cor tu
um. Similiter cor dn̄i ad mariā.q̄ eſt poſſeſſio eiꝰ actiue et paſſiue. Paſſiue. Vn̄
ipa dicit ꝓuer.viij. Dn̄s poſſedit me in initio viaꝝ ſuarū ꝛc. Actiue. Vn̄ nato fi
lio potuit dicere cū eua Gen̄.iiij. Poſſedi hominē p deū.
De ipo remunerant milites ꝛ ſerui. Quia filij merces fructꝰ ventris ꝟginalis.
Ex ꝓcioſis et multis et durabilib ꝯponitur.
Continue augmentat ꝑ poſſibilitate theſaurizantis.
Tempore neceſſitatis vtilitatis ꝛ honoris expendit.
Inde pferunt a patrefamilias noua ꝛ vetera. Math.xiij. In ipa ſiq̄dē fuerūt the
ſauri ſapētie et ſciētie abſcōditi.ad Col.ij.que in nouo vl' veteri teſtamēto inueniūt
Per patrēfamilias intelligit ordo pdicatoꝝ.

Maria theſaurꝰ q̄ꝛ theſaurus

Et. Nota ꝙ tria pncipaliter ſolēt theſaurizari. Aurum.ſ.et argētū.et lapides pcioſi. E
In auro principaliter deſignantur charitas et ſapientia .virginitas et obedien
tia. In argento ſonorā ꝛ tinnula oratio vl' eloquentia. In lapidibus precioſis vir
tutum vniuerſitas figurat.
Poteſt etiā maria dici theſaurꝰ vel gazophilaciū.i.vas vel locꝰ vbi reponunt diui F
tie.chriſtꝰ ꝟo theſaurꝰ abſcōditꝰ in h̄ gazophilatio . Unde dicit ei Iſa.xlv. Vere
tu es deꝰ abſcōditus.ſcꝫ i vtero ꝟginali. Hunc theſaurū virgo portauit ſibi ēs vi
ſitare eliſabeth. ꝟecūdia virginal' occultauit.iohēs clauſus in vtero ſenſit.eū ex
ultauit. elizabeth publice manifeſtās exclamauit. Ipa eſt enī vrna aurea ꝯtinens
hūc theſaurū.ad Heb.ix.in q̄.ſ.vrna repoſita fuerūt auri decimis. Vn̄ dic Cant.
v. Caput dilecti mei aurū optimū. Argentū mūdiſſime ꝛ cādide humanitatꝭ .igne
ſpūſſancti multipliciter examinatū.
Itē de mltitudine diuitiaꝝ ſuaꝝ.q̄ n̄ tpales.carnales.corruptibiles.ſeculares .ſꝫ eter G
ne.ſpūales.incorruptibiles ꝛ celeſtes fuerūt ꝛ ſunt et erūt.dicit marie ſpūſſctūs ꝓ
uer.in fine. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias .tu ſupgreſſa es vniuerſas. Verſus
iſte ꝯtinet ſub lr̄a Res.qđ interpretat ſapia.p quā ſolā ſpūales diuitie ꝯgregāt. Et
laudi marie ſpecialiter cōuenit.cui ſpecialiter dat ꝛ attribuit laus eccl'ie. cū ipſa ſit
honeſtiꝰ mēbrū ꝛ pulcriꝰ ſub capite i toto corpe eccl'ie.ꝛ pter gloſaꝝ ſeriē ſic expo
ni pt de virgine gl'ioſa. [Multe filie] .i.p fidē ſine q̄ nemo ſaluat. [Multe filie] .i. ꝟ
tutes angelice. q̄b ipa dicit cāti.v. Adiuro vos filie hieruſalē ꝛc. Vel [Multe fi
lie] .i.virgines ſacrate. Vn̄ in pſal. Mirra ꝛ gutta ꝛ caſſia ꝛc.ex q̄b delectauerūt te
filie regū i ꝛc. Vel [Multe filie] .i.penitētes aīe.d q̄b dicit. Et filie tyri i munerib
ꝛc. Vel [Multe filie] .i.anie ꝯfitētes pctā ſua ꝛ laudes dei q̄ ſunt filie iude. Vel
[Multe filie] .i.aīe ꝯtemplatiue.q̄ ſunt filie ſyon.i.ſpecl'atōis. De pmis .i. virtu H
tibus angelicꝭ dicit btūs bern̄. Virginitas q̄dem in ea fuit gl'is angeloꝝ. ſꝫ i corpe
fragili.qđ nō angeloꝝ. Vn̄ ꝛ oīm diuitias ſupgreſſa euidentiꝰ elucebit celeſtꝭ inſi
gne originis.dū videmꝰ ab ea ꝛ angelicā ſilitudinē in regiōe diſſilitudinis retinerꝭ
ꝛ gl'iam celebris vite i terra ꝛ ab exule vſurpari. Hiero. Profecto i carne ꝑter car
nem viuere.i.pter vicia carnis.nō terrena vita ē.ſꝫ celeſtis. Vn̄ ꝛ i carne angelicaꝫ
gl'iam acq̄rere.maioris meriti ē q̄ꝫ habere. Eſſe enī angelū felicitatꝭ ē. Eſſe ꝟo ꝟgī
nē ꝟtutꝭ.dū h̄ obtinere virib nitit cū gr̄a.qđ habꝫ angelꝰ ex natura. Utrūq̄ tn̄
ꝛ ē ꝟginē vl' angelū.nō terrena vita ē.ſꝫ celeſtꝭ. Virginitati aūt aliaꝝ annexa ē ſte
rilitas ꝛ iſidiat ſupbia.ſꝫ huiꝰ ꝟginitatē ſuauit hūilitas .et decorauit fecūditas.
De fecūdis.i.d ꝟgīb ſacratꝭ poteſt dici.ꝙ ſi ille ꝟgines.hec ꝟgo ꝟginū. que prima I

Bern̄.

Hiero.

vouit virginitatē abſq; omni huiuſmodi precepto ↄſilio et exēplo. Unde et hec multiplici merito meruit vt virgo virginum ſiue regina virginum deinceps vocaretur. et ab omnibus aliis exēplum acciperent. hec autē a nulla. Et cum omnes alie ſint ſteriles a fructu carnali. hec virgo ſimul et mater. Et ſi alie ſint humiles. hec eſt humillima. et quanto omnibus humilior. tanto omnibus ſublimior. quia nec primā ſimilē viſa eſt nec habere ſequentē.

Item. Si alie miſericordes. hec ē mater miſericordie. habēs quaſi duo vbera. que debemus petere iugiter ad ſugendū. ſicut filii vbera matris ſue. Hec ſunt puritas carnis ↄtra luxuriā. et humilitas mētis ↄtra ſuperbiā. Unde petimus. Nos culpis ſolutos mites fac et caſtos. et ſic vitam preſta purā.

Itē. Si alie plene bonis operibus que aliis impēdant pauperibus. tamen hec faciūt de aliena ſubſtantia. Sed maria nō ſolū alicui pauperi. imo ipſi filio dei de quo illud ſpecialiter exponitur. beatus qui intelligit ſuper egenū et pauperem. omnia impēdebat opera miſericordie de ſubſtantia propria. implēs illud prover. iii. Honora dominum de tua ſubſtantia. Et ideo ſuper omnes benedicta. Unde dictū eſt ei Lu. i. Benedicta tu inter mulieres. i. ſuper omnes mulieres. R

Itē Si alie ↄmēdantur de fide. hec multo magis. que ad promiſſū verbū angeli credidit quod in ſe poſſet impleri. quod nūquā auditū fuerat. nec in celo nec in terra. ſ. quod poſſet ↄcipere et parere manēs virgo. Unde et pro magnanimitate fidei reſpōdit. Fiat mihi ſcdm verbū tuū. L

Itē Si alie ↄmēdantur de eo quod anguſtiantur pro peccatis propriis. ſ. filie tyri quod interficit anguſtia. hec multo plus ↄmēdanda ē quod incōmū ↄpaſſa eſt mūdo perdito quod libētiſſime cū filio ↄpaſſa fuiſſet pro ſalute mūdi. Nā ſi pro mūdo nō poſuit animā exponit tamē. et quod potuit fecit. et ad hoc ſteriſſe creditur iuxta filii crucē. M

Itē Si alie. ſ. filie inde ↄmēdantur de ↄfeſſione peccati et laudis. hec multo dignius cantat canticū diuine laudis. ſequēs agnū quocūque ierit. Nā peccatū nō habuit quod poſſet ↄfiteri.

Itē. Si alie ↄmēdantur de gratia ↄtēplationis. ipſius ↄtēplatio vere ſingularis. Quere titulo. xxxv. de ↄtemplatōe eius.

Itē. Si alie pulcre et prudētes. hec pulcerrima mulierū. Canti. v. et prudētiſſima. deſignata per abygail. que erat prudētiſſima et ſpecioſa. i. Regū. xxv. Et ſic poteris aſſignare de ceteris ſiugulis omniū virtutū

Dicitur ergo. [Multe filie] i. virtutes angelice et aie ſcē [ↄgregauerunt diuitias] diuerſarū virtutū et operū. meritorū. premiorū. [Tu] diſcretiue o beata virgo [ſupgreſſa es vniuerſas] excellētia humilitatis. virginitate fecūditatis. et fecūditate virginitatis. Nā virginitas nō excluſit in te fecūditatē. nec fecūditas virginitatē violauit. quod eſt tibi gloria ſingularis. [Tu ſupgreſſa es vniuerſas] quia ſicut liliū inter ſpinas. ſic amica mea inter filias. dicit chriſtus de maria. Can. ii. Siquidem ſpina licz flores proferat. lilio tamen incōparabilis ē. Omnis autē homo ſpina. cui terra corporis ſui et ↄſciētie ſpinas germinat et tribulos. excepta virgine glorioſa. Uel ideo dicitur maria vniuerſas filias ſupgreſſa. quia ſicut dicit hieronymus. ceteris per partes data eſt gratia. marie vero ſe totā infudit gratie plenitudo. Uel ſic. [Tu ſupgreſſa es vniuerſas] et hoc tripliciter. per ſanctificatōem qua depurata es ab omni feculētia terrene corruptionis. per cognitōis plenitudinē que ab omni nubilo errorū. per ſummā ↄtēplatōem que ab omni tumultu mūdane actōis. A

Hiero.

Aliter. [Multe filie etc.] Preuidēs ſalomō dignitatē et excellētiā bte virginis. virtutes quas aliis virginibus ſingillatim attribuit. illi vniuerſaliter ineſſe aſſerit dicēs. [Multe filie] i. virgines. nō dicit omnes. quia ſunt fatue virgines que ↄtinēt pro laude humana. Prudentes vero ſolius interioris arbitri oculis placere appetunt. Aſſigna quare dicūtur filie. [Cōgregauerunt] Ex ipſa cōpoſitione vocabuli uſū notat liberi arbitrii cum gratia. quia coadiutores dei ſumus. qui miſericorditer operatur in nobis velle et perficere. quia nō eſt volētis neque currētis ſz dei miſerētis. [Diuitias] nō corporales ſz ſpūales. [Tu] ſingulariter et diſcretiue [ſupgreſſa es vniuerſas] merito et premio. Quia ſicut dicit hieronymus. Ceteris per partes datur gratia. marie ſe totā infudit gratie plenitudo. Unde dicta eſt gratia plena. P

Hiero.

Aliter. Per hoc quod ſalomō ponit tempus preteritū dicēs [cōgregauerunt] videtur hoc debere intelligi de ſanctis mulieribus veteris teſtamenti quibus ipſa figuratur. que diuerſis virtutibus claruerūt P

Commendantur

Sara a fidelitate. ad Hebre. xi. Fide et ipſa ſara ſterilis virtutē in conceptōe ſeminis accepit. Sed maria fidelior ſara que de promiſſo dubitauit. ipſa vero nō. Lu. i. Beata que credidiſti. quia nunquā de promiſſo angeli heſitauit.

Rebecca a ſpecioſitate. Gene. xxiiii. Que fuit virgo pulcerrima. Sed maria ſpecioſior. Sapientie. vii. Eſt enim ſpecioſior ſole.

Rachel ab amabilitate. Gene. xxix. Quā diligens iacob etc. Sed maria amabilior. in qua cōſummatus eſt ille amor per quem reuocata ſunt antiqua odia. Propter hoc in canti. tam ſepe vocatur dilecta.

Cōmendatur — Lya a fecūditate. Gene. xxix. et. xxx. Sed maria fecūdior. quia et ſi non genuit niſi vnū. tamen in illo vno genuit ſalutē omniū. Mat. i. Ipſe enī ſaluū faciet populum ſuū etc.

Delbora a ſapiētia. Unde et prophetes erat et populū iudicabat. Iudicū. iiii. Sz maria ſapiētior. que edificata eſt in domū ſapiētie. Prouerb. ix.

Heſter ab humilitate et deteſtatōe glorie mundane. que dicebat dño. xiiii. Tu ſcis quod abominer ſignū ſuperbie etc. Sed maria multo humilior. cuius humilitatē reſpexit deus. et per eam veterē deiecit ſuperbiam diaboli.

Hiero.

Iudith a fortitudie. quia occidit holofernē. Iudith. xiii. Sed maria fortior. que contriuit caput ſerpētis antiqui. Gene. iii. Ipſa conteret caput tuū etc. Propter hec omnia et multa alia dicitur Benedicta inter mulieres. i. ſuper omnes mulieres. ſicut gloſat hieronymus.

Tum de multitudine diuitiarū ſuarū gloriatur ipſa. et dicit cū ſapiētia prouer. viii. Mecum ſunt diuitie et gloria. opes ſuperbe et iuſticia. Quaſi dicat ↄtēnentibus ſibi ſeruire et ſe diligere. Si amor meus nō mouet vos ad querendū et diligendū me. ſaltē cupiditas moueat vos. quia [mecū ſunt diuitie et gloria] i. diuitie glorioſe. que ſ. faciūt poſſeſſores ſuos glorioſos. Tēporales autē diuitie dicuntur ſtercora ad Phil. iii. vt ex ipſa vilitate vocabuli vileſcāt. Sed ſpūales diuitie. ſ. virtutes. merita. et bona opera ſunt [opes ſuperbe] i. ſupeminētes. nō ima petētes. Unde eccleſie promittitur Iſa. lx. Ponā te in ſuperbiā ſeculorū. Itē [ſuperbe] quia dant illis qui vadūt ſupinus. i. ſuper propriū ſenſum et propriam voluntatē. Propter hoc dicit maria ſuo ſuo. Amice aſcēde ſuperius. Lu. xiiii. Iſte etiā diuitie exaltāt cor a terrenis ad celeſtia. Ecci. xl. Facultates et virtutes exaltāt cor etc. Et iſte diuitie acquirūt bona operatōe. Unde prou. x. Manus fortiū diuitias parat. Itē tales diuitie fortes faciūt poſſeſſores ſuos. Parab. x. Subſtātia diuitis vrbs fortitudis eius etc. Uel [opes] virtutū dicuntur [ſuperbe] ab effectu. quia faciūt hominē ſuperbū ſancta ſuperbia que eſt indignatio contra vicia et peccatā. Eccles. i. In multa ſapientia multa indignatio. Iſa. lxiii. Indignatio mea ipſa auxiliata ē mihi. Hieronymus. Fili diſce ſanctā ſuperbiā. Philoſophus. Si ſcirē homines ignoraturos et deos ignoſcituros. adhuc peccare dedignarer. Et he ſunt diuitie que addūt amicos plurimos. ſ. deū angelos et ſanctos. Parab. xix. Hec autē ſancta ſuperbia perdit ex adipe gratiarū. de qua in pſ. Sicut adipe et pinguedine repleatur aia mea. Unde Deute. xxxii. [Incraſſatus ē dilectus et recalcitrauit] hoc vicia et peccata. [Et iuſticia] eſt mecū ſine qua cetera nō valent. His diuitiis ditāt. ſapiētia chriſtus et maria ſeruiētes et amatores ſuos. Unde ſubditur paulo poſt [In viis iuſticie ambulo] vt et tu ambules in viis iuſticie ſi vis occurrere chriſto. ſapiētie. vel marie [in medio ſemitarū iudicii] i. diſcretōis. Ad literā. Maria vias preceptorū ambulauit. filiū circūcidēdo. et ipſum cū hoſtiis legalibus ad templū dñi deferēdo. et huiuſmōi. Ambulauit etiā [in medio ſemitarū iudicii] i. per ſemitas ↄſiliorū cū diſcretiōe votū virginitatis emittēdo. et eaſdē vias docuit nos exemplo. Sequitur in auctoritate [Ut ditem diligētes me] diuitiis ſupdictis que replēt. Nā diuitie tēporales inaniūt. [Et theſauros eorū repleā] i. loca vbi diuitie reponuntur. que ſunt tres vires aīe. Precibus enī matris replet dñs ratōnabilē perfecta cognitōe ſumme veritatis. ↄcupiſcibilē perfecta dilectōne ſūme bonitatis. iraſcibilē perfecta gloria exultationis. Q R

Hiero.

Phus

Nota quod quadruplices ſunt diuitie. tēporales. ſpirituales. celeſtes. ſupceleſtes.

Prime ſunt tēporales. quas dat cōmuniter bonis et malis ille qui facit ſolē ſuū oriri ſuper bonos et malos etc. Matth. v. Sz filiis dantur ad ſuſtētatōem. malis ad remūeratōem. S

n

Uñ Mat. vi. Receperūt mercedē ſuā. Propter hoc meli⁹ ē modicū iuſto ſup diuitias peccatorū multas. Ideo orat ſalomō puerb. xxx. Mēdicitatē et diuitias ne de deris mihi rc̄. Stude ſup hac materia.
Secūde ſpirituales .i. dona ⁊ virtutes q̄ poſſeſſores ſuos ſpūalr faciūt diuites. Grego/
Grego. rius. Si vere fratres diuites eſſe cupitis. veras diuitias amate. De iſtis dicitur ē ſup.
Tertie ſunt celeſtes .i. gaudia paradiſi. Unde de iuſto. [Gl'ia et diuitie i domo eius]
.i. in padiſo vbi mēte habitat. Et talibꝰ diuitijs paſcit hō interior p ſpem. Uñ pſ.
[Inhabita terrā [viuētiū ſcz] ⁊ paſceris in diuitijs ei⁹] Ocul⁹ paſcit pulcritudine.
auris melodia. olfatus ſuauitate. guſt⁹ dulcedīe. Ideo dicit Iſa. lxiiij. [O, ocul⁹
nō vidit [quo ad pmū] nec auris audiuit [q ad ſcdm] nec in cor hois aſcēdit [q ad
ſingula. Ideo dicit. Quā magna m'titudo dulcedinis tue dñe rc̄.
Quarte ſunt ſupcceleſtes .ſ. virtutes exēplares in deo. vt bonitas dei. miſicordia dei.
⁊ ſic de alijs. Ad ro. xi. O altitudo diuitiaꝝ rc̄. Has videre eſt ipas habere. Has
dabit nobis dñs. qū videbim⁹ regē in decore ſuo ⁊ ſicuti eſt.

De largitate et miſericordia marie Titulus xxij.

A De largitate ⁊ miſicordia marie ɔgrue pt dici. q cū ipa ſit ſūme diues. ſūme
etiā liberalis. conſtat q ſūme larga ⁊ miſicors eſt. implens illd Thob. iiij.
Quomodo potueris ita eſto miſicors. ſi multū tibi fuerit abūdanter tribue
rc̄. Itē Sapīe. xi. dr ei. Miſereris oīm qm̄ oīa potes rc̄. Item puer. in fi. Multe
filie ɔgregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas. Itē Eccli. iiij. Scdm vi
res tuas exporrigēs. da paupi rc̄ .i. pctōri. Item Eccl. xxxv. Da altiſſimo ſcḋm do
natū eius rc̄. Altiſſimo eni dat. qd p honore ei⁹ ſuis paupibꝰ tribuit. Et nota q
dicit. ſcḋm donatū ei⁹. Heſter. ij. dicit. q heſter habuit grām et miſericordiā ſup oēs
mulieres rc̄. p quā ſignificat maria. Ergo ipa debet dare ſcḋm grām et miſericordiā
quā accepit. iuxta illd Eccli. xxxi. Intellige q̄ ſunt pximi tui ex teipo. Chriſt⁹ eni
aſcēdens in altū dedit dona hominibꝰ. Sic ⁊ maria vera ⁊ vnica filij imitatrix exq
aſcēdit in celū. dabit et ipa dona hoībꝰ. Siquidē nec facultas ei deeſſe poterit.
nec volūtas. Regina celorū eſt. miſericors eſt. Niſi forte aut nō credit fili⁹ dei ho/
norare matrē. aut dubitare quiſq̄s poteſt oīno in affectū charitatis trāſiſſe marie
B viſcera. in quibꝰ ipa que de⁹ eſt charitas nouē mēſibꝰ corpaliter requieuit. Uñ ⁊ dici
Maria regia miſericordie mus ei. Salue regina miſicordie. ɔmemorātes q poſſit tanq̄ regina. ⁊ velit tan
q̄ miſericors nos iuuare. Secure q̄dem intrādū eſt in illā curiā vbi porta apta ē.
⁊ intrātes null⁹ arcet oſtiarius. null⁹ cubiculari⁹ excludit. vbi omnes ciues ciui/
tatis illi⁹ vota noſtra ſuſcipiūt. Clamandū eſt igit iugiter ad reginā miſericordie.
Bern. q ſicut dicit btūs bern. Merito nō exaudit. q̄ clamare diſſimulat. Regina ſiq̄dē
ſolet eſſe munifica. larga. et liberalis. Nec ſolū regina miſicordie quo ad potētiaꝫ
Mr̄ miſicordie miſerēdi. ſed et mater miſicordie appellat quo ad affectū miſerēdi. libenti⁹ creatu/
ris filij ſui miſicordiā exhibēs. q aliq mater filijs vteri ſui. Unde dicit Iſa. xlix.
Nunq̄d pt obliuiſci mlier infantē rc̄. vt ſup titulo. xvij. d charitate. ibi. Maria di
Uas miſicordie lexit memoriter. Ipa eſt etiā vas miſicordie. pparatū a dño in tpe miſerēdi quod
C modo eſt. Uñ et deſignat p heſter. que ppata in tpe interptat. Dicit etiā mater mi
ſericordie. id ē chriſti. q̄ antonomaſice dicit miſicordia. Unde pſ. Miſicordia
mea et refugiū meū rc̄. Ideo dicit q̄dam de hac matre. Ad quē refugiēt filij miſe/
rie. ſi eos repellat mater miſicordie. Mater eni iſta oīa bona nobis vult ſicut ma
ter filijs. Unde et dicere videt chriſtianis illud ad Phil. i. [Teſtis eni mihi ē de⁹
Fōs miſicordie quomodo oēs vos cupiā in viſceribꝰ chriſti] filij mei. Ipa etiā eſt fons miſericor/
die. q ſicut fons p ſubterraneos meat⁹ ſemp recipit aquā et ſemp refundit. ſic bea/
ta virgo fons et puteus ē aqꝛ viuentiū. que a chriſto ad ipam. ⁊ ab ipa ad nos flu
unt impetu de libano. i. de cādore benignitatis virtutiſq. Non eni mater hec dedi/
gnat peccatores. ſicut nec bona mater filiū ſcabioſum. q ppter peccatores factaꝫ
ſe recolit miſicordie genitricē. Ubi eni nō eſt miſeria. miſericordia nō habꝫ locuꝫ
Nec poteſt eſſe tāta miſeria quātā eſt miſeria peccati. ergo nec tāta miſicordia q̄n
Grego. ta peccatoribꝰ miſereri. Gregori⁹. Quia ſemp ſumus in miſeria. ſemp indigemus

miſericordia. Ideo etiā ɔpatur lune. que inter oēs planetas terre ppinquior eſt. D
Sic maria inter oēs ſanctos magis pctōribus cōdeſcēdit. qui deſignant p terrā.
Nam ſicut terra viliſſimū eſt elementū. ſic peccator viliſſima creaturaꝝ. Ideo etiā
poſſunt ei dicere pctōres. q ppter ipos facta eſt ipa mater miſicordie. Niſi eni hō
peccaſſet. nō incarnaret fili⁹ dei. nec ipa fieret mater dei. Reſtat ergo rc̄. Propter
h curialiter dicit ei q̄dam verſificator. Feſtinā miſeris miſereri virgo btā. Nam te
ſi recolis miſeri fecere beatā. Ergo bea miſeros quoꝝ te cauſa beauit. Et q̄dā ali⁹.
Nec abhorre pctōres. ſine quibꝰ nunq̄ fores tāto digna filio. Si nō eſſent redi/
mēdi. nulla tibi pariēdi. redemptorē ratio.
E Item ppter vtilitatē miſericordie eius compatur ipa ſoli qui vtilior eſt oībꝰ creatu/
ris ſub celo. ſic ⁊ illa miſicordia quā viſcera eius effuderunt in terrā. ſ. fili⁹ ei⁹. Ab
ipa etiā in celis regnāte cunctis fidelibꝰ miſericordia miniſtrat. Que etiā pma i euā
gelio p homine legit filiū exoraſſe. Ioh. ij. vbi dicit. Fili. vinū nō habēt. Quaſi di
ceret. Fili miſicordia tue pietatis ⁊ dilectōis indigēt hoīes ieiuni ⁊ aridi. vt illos
amodo diuine grē vinū letificet. quos actēn⁹ legalis obſeruātie ſapor inſipid⁹ cō
triſtauit. Adhuc etiā chriſt⁹ aq̄s peccatoꝝ ɔuertit in vinū gratiaꝝ. pcibꝰ et meritꝭ
matris ſue. et etiā aq̄s miſeriaꝝ in vinū cōſolationū. Poſtulat eni p nobis hec ma
ter gemitibꝰ inenarrabilibꝰ. quādo p infuſionē gratie ſue facit nos gemere. et im/
petrare orādo veniam delictorū.
F Item Maria naturaliter clemēs et miſericors eſt. et ei⁹ pietas ſemp ſuſcipit incre/
mentū. Unde ⁊ ei ſpecialiſſime ɔuenit illud Iob. xxxi. Ab infantia mea creuit me
cum miſeratio. et de vtero matris mee egreſſa eſt mecū. Et nota. creuit. Ipa etiā
quantū in ſe eſt miſeret omniū. q oīa poteſt. ⁊ diſſimulat pctā hominū ppter peni
tentiā. Sap. xi. Itē Eccli. xxxvi. Specioſa eſt miſicordia ei⁹ in tpe tribulatōis. ſi
cut nubes pluuie in tpe ſiccitatꝭ. Et ɔparat miſericordia ei⁹ nubi. q velut nubes
miſericorditer abſcōdit pctōres ab ardore ſolis. i. ab ira filij. et q obumbrat eis. et
ipos refrigerat ab eſtu cōcupiſcētiaꝝ. ⁊ velut pluuia quadā gratie fecūdat eos ad
bene operandū.
G Item Rōne miſericordie appellat ipa ſtella maris. q lucem ɔſolatōis et grē ſummi/
ſtrat in amaritudine ɔſtitutꝭ. Ubi eni eſt miſeria. ibi ſolūmodo miſicordia habet
locū. Nec mirū ſi de pctōribꝰ ſollicita ē. cū p eorū ſalute illū ɔcepit q̄ nō venit vo/
care iuſtos ſed pctōres ad penitētiā. Mat. ix. Ad hoc etiā deſignandū in hora q̄ i
bethleem pepit ſaluatorē. rome fons olei dicit erupiſſe. et vſq; in tyberim defluxiſ
ſe. Roma ſiq̄dem ſp fuerat q̄ſi q̄dam ſentina peccati. ⁊ ipa pctōribꝰ pepit illū q̄ ad
hoc natus eſt vt pctā tolleret mūdi. Ad hoc eni venit ipe. vt ſtabula cordiū noſtro
rū emendaret. ⁊ ideo naſci voluit in ſtabulo. Uñ etiā deſignat p ioſeph. cui⁹ man⁹
in cophino ſeruierūt. pſ. lxxx. Cophin⁹ vas eſt ad ſordes exportādas.
H Itē ipa nō ſolum vna eſt de numero prudentiū vginū ſed oīm prudētiſſima. habēs
lampadē integerrime vginitatis. et oleū miſicordie in oībꝰ vaſis ſuis. In vaſe
cordis p affectū. in vaſe manuū p effectū. in vaſe oris p benignitatē orōis. Si au/
tem querat vnde ei tāta miſicordia. ſiq̄dē ex hoc q filiū dei in incarnatōe ſuſcepit
quaſi oleū. q̄ de pura miſicordia abſq; merito vlli⁹ in ea dignat⁹ eſt icarnari. Sꝫ
ſicut vas in q̄ repoſitū fuit oleū. extracto oleo imbutū remanet et oleatū. ſic btā v/
go vas miſericordie a miſericorde filio tota eſt oleata. Ipa etiā dicit [oliua ſpecio
ſa i campis [et oliue liqr oleū eſt. Iſtud inuenies libro. xij. particla. vi. titulo. ij. de
arboribꝰ. vbi maria dicit oliua. et li. i. ca. ij. de noīe marie. vbi dicit. oleum effuſum
nomen tuū. Et bñ [oliua ſpecioſa] .i. omnimoda ſpecie ſpūali repleta. p miſicor/
diam q̄ eſt virtutū ſuaꝝ glīa. Uñ de ea dicit Oſee in fine. Erit q̄ſi oliua glīa eius
rc̄. [In cāpis] ppter cōmunitatē. nā miſericordia ei⁹ et gratia ɔmunis eſt oībꝰ in/
uocantibꝰ eā in vitate. Quaſi dicat cū filio illud Ioh. vi. Eū q̄ venit ad me nō eij
ciā foras. Et ideo adoleſcētule. i. fideles aīe diligūt eā nimis. q oleū effuſū nomen
Quibus vaſis hec ei⁹. Ad hoc autē q oleū ſuū tibi infundat hec oliua. oportꝫ vaſ vacuū te habere. Ipa
eſt eni illa mulier. d q̄ legitur. iiij. Regū. iiij. q̄ vaſa vacua impleuit oleo ad pceptū

olius iſſu/dit oleum ſuum — behi ſci.i.chriſti.ſed plena neq̃q̃.q2 ſicut dicit pſ̃us.fundit poti⁹ q̃ miſcie i pleni Pho
Vaſa vacua ſunt corda vacuata ab amore terrenor3.et ab immũdicia mortal pec
cati.lota et reſincerata p verã ↄfeſſionẽ et lacrimaꝝ effuſionẽ.clauſa inferi⁹ p con
temptũ tpaliũ.aperta ſupius p appetitũ celeſtiũ.hiantia p gratie deſideriũ.et capa
cia p pfunditatẽ hũilitatis et latitudinẽ charitatis.
Igitur vt paucis ↄcludã.tanta eſt marie miſericordia.q2 ab ea null⁹ repellit.null⁹ I
excludit.null⁹ q̃ ei ſeruiat obliuiõi tradit. Omnes q̃ntũ in ſe ẽ colligit.oẽs ad ſe fu
gientes receptat ꝛ recipit.nulli deeſt niſi q̃ ei forte defuerit. Evideo dicit ei btũs
Bern. — bern̄. Sileat miſicordiã tuã ꝟgo benedicta.ſi q̃s eſt qui inuocatã eam in ſuiſ ne
ceſſitatibꝫ ſibi meminerit defuiſſe. Nos q̃dem ſeruuli tui ceteris in virtutibꝫ ↄgau
dem⁹ tibi.ſed in hac poti⁹ nobiſipis. Laudam⁹ virginitatẽ.hũilitatẽ miramur.ſz
miſericordia miſeris dulci⁹ ſapit. Hanc amplectimur carius.recordamur ſepius
crebrius inuocam⁹. Idẽ loquens de miſicordia marie. Hec eſt que totius mũdi
repationẽ obtinuit.ſalutẽ omniũ impetrauit. Conſtat eni p vniuerſo genere hũa
no fuiſſe ſollicitã.cui dictũ eſt. Ne timeas maria.inueniſti grãm quam querebas.
Quis ergo miſicordie tue o bñdicta longitudinẽ.latitudinẽ.ſublimitatẽ.et pfun
dã queat inueſtigare: Miſericordie eni tue lõgitudo.vſq3 in diẽ nouiſſimũ inuo
cãtibꝫ eã ſubueniet vniuerſis. Latitudo replet orbem terraꝝ.vt veriſſime dici poſ
ſit. Miſericordia tua o dña plena eſt terra. Sublimitas.ciuitatis ſupne inuenit
reſtaurationẽ. Profundũ.ſedentibꝫ in tenebris ꝛ vmbra mortꝭ obtinuit redemptiõ
onẽ. Per marie nãq3 miſicordiã celũ impletũ eſt.infernus euacuatus.iſtaurate rui
ne celeſtis hieruſalẽ.expectãtibꝫ miſeris vita pdita data. Ideo de charitate ꝛ miſe
ricordia eius poteſt intelligi illud Job.xi. Excelſior celo ẽ.et inferno pfundior.lõ
gior terra menſura ei⁹.et latior mari.
Item Ratõe miſericordie appellat ipa fons miſicordie.cui⁹ fontis ille ſe fecit ri K
uũ de quo dicit pſ. Deus meus miſicordia mea. Et itez. Miſicordia mea et
refugiũ meum ꝛc. Et cui⁹ vniuerſe vie miſericordia et veritas. Nõ eni vt dic Au
Aug⁹. — guſtin⁹ q̃dam miſericordia et q̃dã veritas.ſed vniuerſe miſericordia et vitas. Cuꝫ
g maria miſericordiã genuerit.q̃d aliud eſt ei⁹ vterus q̃3 ipe miſericordiaꝝ theſau
rus: ꝛ ideo dicit mater miſicordie. O pulcerrima chriſti generatio .pus eni patres
habuit miſericordiaꝝ.deinde matrẽ miſicordie. Quid ergo aliud ex his naſci po
tuiſſet q̃3 miſericordia:
Item largitas marie imitat et aſſimilat largitatẽ filij ſui q̃ dat ampli⁹ q̃3 petat. Vñ L
Luce.xxiij. Cũ peteret latro dexter vt haberet ſui memoriã.reſpõdit ei ieſus. Amẽ
dico tibi .hodie mecũ eris in padiſo. Similiter ꝛ rebecca.q̃ interptat multũ acce
pit.in figura marie heliezer petẽti aquã ad bibendũ ſibi.reſpõdit Gen.xxiiij. Bi
be dñe mi.q̃n etiã et camelis tuis potũ tribuã ꝛc.
Itẽ Ratõe miſericordie ei⁹ dicit ei Can̄.i. Oleũ effuſum nomẽ tuũ. Qd nomẽ effu M
ſum ſi q̃s voluerit recolligere.palato ſuo ſaporẽ.vulneribꝫ ſuis medicinã. lucẽ te
nebris ſuis poterit inuenire. Nũq̃d mater miſicordie que plena eſt grã.nomẽ ſuũ
cordis pcordijs inuocantẽ poterit deſpicere: Nunq̃d eam vero corde ſalutãtẽ po
terit aut volet repellere: Cũ ſit eni mater regis regũ.celorũ regina.et dña angeloꝝ.
ſi aliquẽ voluerit ſaluare nõ erit ei q̃c q̃3 graue. Reginaꝝ libertas eſt. vt p ſceleribꝫ
ꝛ maleficijs quẽpiã iam diffinitiua ſentẽtia ↄdemnatũ.etiã iã fune collo circũliga
tũ.vel iã patibulo appẽſum. vel iã caput ſup truncũ gladio expoſitũ. ꝛ iã capitali
ſentẽtia puniendũ.vel quẽuis huiuſcemodi morte plectẽdũ .ſi inq̃m regina ſupue
nerit.et adhuc vel ſpirantẽ. vel iã vltimũ ſpiritũ trahẽtẽ inuenerit.poſſit liberare.
Nõ eſtimo reginã celoꝝ in regno filij ſui minorẽ iuriſdictõem habere. vel mino
ribus pˀuilegijs debere gaudere. Si nõ facit deus grãde vel paruũ qd nõ reuelet
ſeruis ſuis ꝓphetis. Amos .iij. q̃nto minus faciet g̃nde vel paruũ qd nõ reuelet
matri ſue. Gene.xviij. Non celare potero abrahã ꝛc. Ipa eni nouit aie langnẽti ci
bum in dulcedine pparare. Nouit vulnera circũligare. Nouit leui manu ſuaui ac
tactu tumorẽ pmere .venenũ eijcere.ſpem ꝛ certitudinẽ vite et longitudinis dierũ

here. Vnde dicit. In me oĩs grã vie et veritatis.in me oĩs ſpes vite ꝛ virtutis.
Item a largitate marie recipiũt peccatores multiplex beneficiũ. H
Primũ q2 vſq3 ad diẽ iudicij nõ deſinit ſuccurrere. Vñ dicit. Vſq3 ad futurũ ſecu
Bern. — lũ nõ deſinã. Ideo dicit btũs bern̄. In anguſtijs.in picũlis.in rebꝫ dubijs.mariã
cogita.mariã inuoca.
Bern. — Secundũ q2 nõ ceſſat grãm pditã reddere. Btũs ber. Cupiẽtes inuenire grãz ꝛc.
Tertiũ q2 vſq3 tãc nautes.i.fideliũ mentes vel aias nõ ceſſat ad portũ ſalutis .q̃ eſt
paradiſus dirigere.quoniã ipa eſt ſtella maris.
Hiero. — Quartũ q2 ſeruis ſuis in morte dignat occurrere. Vñ hieronym⁹ ſcribit ad q̃ndã
ꝟginẽ. Qualis erit illa dies.cũ maria mater dñi choris occurret tibi comitata ꝟ
gincis ꝛc. Ideo de virginibꝫ dicit q2 exierũt obuiã ſpõſo ꝛ ſpõſe.i.chriſto ꝛ marie.

De pietate marie — Titulus xxiij.

Bern. — De pietate ſeu ↄpaſſione marie dicit btũs bern̄.ſup locũ illũ Joh.ij. Defici A
ente vino dicit mater ieſu ad eũ. Vinũ nõ habent. Btũs ber. Cõpaſſa ẽ ei
verecũdie miſtroꝝ.ſicut miſicors et benigniſſima. Quid de fonte pietatis
pcederet niſi pietas: Nõne q̃ pomũ tenuit in manu.reliqua parte diei pomi ſerua
bit odorẽ. Quantũ ergo viſcera illa ꝟtus pietatis affecit.in q̃bus ipa pietas que
chriſt⁹ eſt nouẽ mẽſibꝫ requieuit: Nam et ante mentẽ repleuit q̃3 ventrẽ .ꝛ cũ pceſſit
ex vtero ab anima nõ receſſit.
Item Exemplũ de electuario i pixide.quo extracto remanet odor. Itẽ q̃ ſemel ẽ im B
buta recẽs ſeruabit odorẽ teſta diu. Ipa ꝟo tãto magis imbuta.q̃nto magis recẽs
et ampli⁹ ſitiens. Ipa eſt eni valde ↄpatiens.et ſup afflictos pia geſtãs viſcera.
Itẽ. Si regina p aliq̃ miſerrima pſonã deferret bachinũ.nullus negaret ei elemoſi C
nã ſuã. Quid ergo ſi deuote rogares mariã vt colligeret tibi orões in padiſo p or
dines ſctõꝝ: Dicit eni q̃dam vir ſctũs marie. Scimus et credimus o dña qm̃ te
orãte p nobis ad filiũ tuũ omnes ceteri ſancti orabũt.omnes iuuabũt .te ꝟo tacẽ
te.nullus orabit.nullus iuuabit.
Item de miſericordia ꝛ pietate marie dicit ei fili⁹ ipaꝫ ↄmendãs Can̄.iiij. Duo vbe D
ra tua ſicut duo hinnuli capree gemelli.q̃ paſcunt in lilijs donec aſpiret dies ꝛ in
Johes d abbatis/uilla — clinent vmbre. Duo vbera btẽ virginis de q̃bꝫ velut lac pie ſubuẽtõis dulcedo ſu
git.ſunt affect⁹ pietatis ꝛ miſericordie.q̃ velut capree acuto lumine conſiderãt q̃s
et q̃nta indigeat ope.ꝛ p talẽ ↄſideratõnem accurrũt velociter vt hinnuli.et ppter
varios ſubuentionũ modos p hinnulos ſignãt.q̃ pulcra ſunt varietate diſtincti.
Dicunt quoq3 gemelli .ſ.ſociales ꝛ ↄſimiles.q2 valde ſunt ſibi ↄſimilia et q̃ſi ex
vno fonte pcedentia miſicordie ꝛ pietatis opa. Dicit autẽ q2 iſti hinnuli paſcunt i
lilijs.q2 miſericordie ꝛ charitatis bñficia que ingratis moriunt et deficiũt.in illis
nutriunt ꝛ pficiũt q̃ ppter candorẽ caſtitatis et odorẽ bonoꝝ opeꝝ lilijs ſimilãt.
Hec autẽ vbera beate ꝟginis lac ſuũ ppinare nõ ceſſant tota iſta pſenti vita [do
nec] videlicꝫ [aſpiret dies].i.donec veniat dies illa q̃ ad corpa de puluere reforma
ta ſpirabit ſpm̃ vite ꝛ vitã glie. [ꝛ donec inclinet].i.deficiãt [vmbre] pñtꝭ miſerie.

De benignitate marie — Titulus xxiiij.

Bern. — Tanta ẽ ei marie benignitas.vt accedere ad eã null⁹ debeat formidare. Vñ A
btũs bern̄.in illo ſermõe de aſſumptõe. Signũ magnũ apparuit ꝛc. Quid
ad mariã accedere trepidat hũana fragilitas.nihil auſteꝝ in ea.nihil terribi
le.tota ſuauis eſt.omnibꝫ offerẽs lac et lanã. Reuolue diligenti⁹ euãgelice hiſto
rie ſeriẽ vniuerſam.ꝛ ſi q̃d forte increpatoriũ.ſi q̃d durũ. ſi qd deniq3 ſignũ vel te
nuis indignatõis occurrerit i maria.de cetero ſuſpectã habeas ꝛ accedere verea
ris. Q, ſi vt vere ſunt plena magis oĩa pietatis et grẽ.plena mãſuetudis et miſe
ricordie que ad eã ptinent inueneris.age g̃tias ei q̃ talẽ tibi mediatricẽ benigniſſi
ma miſeratõe puidit.in q̃ nihil poſſet eſſe ſuſpectũ. Deniq3 omnibꝫ oĩa facta eſt.
ſapiẽtibꝫ et inſipiẽtibꝫ copioſiſſima charitate debitricẽ ſe fecit.oĩbꝫ ſinũ miſicordie
apuit.vt de plenitudine eius accipiant vniuerſi.captiuus redẽptionẽ. eger curati
onẽ.peccator veniã .iuſtus grãm.angelus leticiã.deniq3 tota trinitas gloriã. filij

pſona carnis humane ſubſtātiā. vt nō ſit q̄ ſe abſcōdat a calore eius. Totis ergo medullis cordiū. totis p̄cordiorū affectibꝰ mariā hāc veneremur. qꝛ ſic eſt voluntas eius q̄ totū nos habere voluit p̄ mariā. Ipſa etiā in ſua manſuetudine ſuſcepit inſi tū verbū potens ſaluare aīas. Unde dicit angelus de filio eius ioſeph viro ſuo Mat. i. Ipſe eni ſaluū faciet populū ſuū ꝛc. Hoc verbū nature eius fuit inſitū vł inſertū. docēs ꝙ verbū dei qđ nos impinguet ſuſcipiamꝰ in manſuetudinē. i. ad Theſ. ij. Accepiſtis verbū ꝛc. Itē manſuetudo eius apparuit in filij paſſiōe. quā do nec irritauit. nec potuit irritari. Licꝫ enim multa ſuſtinuerit. nūq̄ tamē ad irā vel durū verbū ꝓuocata eſt.

De ſuauitate marie — Titulus xxv.

Bern. De ſuauitate marie dicis bern. Quid ad mariā accedere trepidet hūana fragilitas. tota ſuauis eſt ꝛc. vt ſupra. Item Canti. vi. dicit ei filiꝰ. Pulcra es amica mea ſuauis et decora ꝛc. Quā ſuauitatē recolere et collaudare debemus iugiter. iuxta illud pſal. Memoriā abundantie ſuauitatis tue eructabūt ꝛc. Propter hāc ſuauitatē dicit ei ab eccłia. [Specioſa facta es] ad intuendū. [et ſuauis] ad tangendū. [in delicijs tuis ſancta dei genitrix.] Eſt ḡ maria ſuauis. i. mitis et manſueta. cuiꝰ charitas nō irritatur malis noſtris. Itē ſuauis. quia ipſam nō inueniūt peccatores ſcrupuloſā. vt ſupra. Quid ad mariā accedere trepidet ꝛc. Itē ſuauis. i. boni odoris. Ipſa eſt eni roſa in hiericho delicatiſſima ad olfaciendū. Sicut etiā de filio eius dicit in pſal. ꝙ ſuauis eſt dn̄s vniuerſis. ſic et dicēdū eſt ꝙ domina ſuauis vniuerſis.

De dulcedine marie — Titulus xxvi.

De dulcedine marie hic notandū ꝙ generalis eſt et vniuerſalis. Un̄ de ea dicitur Sap. viij. Nō habet amaritudinē ꝯuerſatio illiꝰ. nec tediū conuictus ipſius. ſꝫ leticiā et gaudium. A

Maria dulcis

Fructu. i. filio a quo potiſſima dulcedo ipſius. quia a filio traxit omnē dulcorē. De quo videlicꝫ fructu dicit fidelis anima Cañ. ij. [Fructus eius] ſcꝫ marie [dulcis gutturi meo.] Quere expoſitōem lib. i. ca. vij. titulo. bn̄dictus fructꝰ ventris tui. circa mediū capituli. Ecc̄i. xi. [Breuis in volatilibꝰ apis] quia maria hūilior angelis et omnibꝰ cōtēplatiuis. q̄ ſunt volatilia vtriuſq̄ p̄adiſi [et initiū dulcoris habet fructus illiꝰ.] Itē hoc ꝙ p̄mꝰ fructꝰ eue habuit initiū amaritudinis.

Spiritu. Un̄ dicit Ecc̄i. xxiiij. [Spiritus meꝰ] creatus [ſup mel dulcis.] Sicut enim mel ꝯficit ab apibꝰ ex dulci et amaro. qꝛ legit ꝙ rex apum mittit apes ad mare. vt inde afferāt aquas maris ſalſas. et ponāt cū dulcedine florū. et ſic ꝯficiāt mel ex dulci et amaro. Spiritꝰ vero marie nihil habꝫ amaritudinis. ſꝫ totū dulcoris. Sicut enim pixis cōtenti electuarij odorē retinet et ſaporē. ſic ſpūs beate virginis chriſti dulcedinē q̄ in eius ventre nouē menſibꝰ requieuit. Et licet ex eiꝰ vtero naſceretur. nunq̄ tamē a ſpū eius vł mente receſſit. Uel ideo ſpūs eius dulcis. qꝛ ſpecialis apotheca ipſius ſpūſſancti. q̄ dulcedo patris et filij ꝓprie nominat. Uel [dulcis ſuper mel.] Nā trāſcēdit omnē dulcedinē mūdanarū ſeu carnaliū voluptatū. De q̄ melle ꝓuer. v. Fauus diſtillās labia meretricis. Sed q̄ experti ſunt. illi ſoli nouerūt. Uel [Spiritus meꝰ] i. mea ſpūalis dilectio qua diligor et diligo [ſup mel dulcis] naꝫ omnē excedit dulcedinē tēporalē.

Cogitatu. Unde dicit cū filio hiere. xxix. Ego cogito cogitatōes pacis et nō afflictionis. Et ipſa eſt illa p̄inceps de q̄ dicit Iſa. xxxij. Princeps ea que digna ſūt principe cogitabit. Ecc̄i. xxiiij. A mari abūdat cogitatio eiꝰ. Quere expoſitionē. iij. particula libri ſecūdi. capitulo. ix. B

Reſpectu. Un̄ oramus. Illos tuos miſericordes oculos ad nos cōuerte. Facies enī eius plena eſt gratiarū. Heſter. xv. Propter hoc Canti. v. cōparant oculi eiꝰ columbis que lacte ſunt lote. qꝛ reſpectꝰ eiꝰ pietatis et miſericordie dulcedine ꝑfuſus ē. Propter hoc etiā cōparatur flori roſe lilij et viole. Flos enī redolet et libenter aſpicit. Sic et ipſam libēter reſpicit ſpōſus. Un̄ dicit ei Cañ. ij. Oſtēde mihi faciē tuā.

Auditu. quia libētiſſime audit p̄ces peccatorū ab ipſis fideliter inuocata. Unde dicit ei in ꝑs. Preparationem cordis eorū audiuit auris tua. Nota ꝑparatōem. Un̄ ipſa dicit cū filio Iſa. lxv. Anteq̄ clamēt ad me exaudiā eos. Itē ꝓpter hoc dicit ei ſpōſus Canti. ij. Sonet vox tua in auribꝰ meis. vox eni tua dulcis.

Olfatu. ſ. virginitatis ſue. ſignata p̄ illā virginē que rinocerōti ꝑponit. quā ipſe rinoceros olfatu ſentiēs et diſcernēs ſponte miteſcit. et ſe reclinat in eiꝰ gremio et obdormit. Quere libro. vi. titulo. x. ꝙ maria virgo. C

Anhelitu. Unde dicit ei ſponſus Canti. vij. Odor oris tui ſicut odor malorū. Quere libro. v. ti. xi. de anhelitu et ore marie. Unde dicit de olfatu et anhelitu ſuo. Sicut cinamomū et balſamū aromatizans. odorem dedi ꝛc.

Guſtu. Unde dicit [Qui edūt me adhuc eſurient] tanq̄ cibū ſaporis optimi. Ipſa enī eſt manna habens guſtū q̄ſi ſimile cū melle. Exo. xvi. Manna etiā abſcōditum qđ vincenti ꝓmittit. Apocal. ij. Ipſa panis de celo ꝑſtitꝰ chriſtianis. ſicut exponit Aug. Augꝰ. omne delectamentū in ſe habens. et omnis ſaporis ſuauitatē. Quere lib. xij. particula. v. ti. xiij. ꝙ chriſtus manna. in fine capituli.

Tactu. qꝛ tenet filiū ne ſtatim feriat pctōres. Unde dicit Canti. iij. Tenui eū nec dimittā ꝛc. Quere libro. ij. particl'a. i. cauſa. xxi. Et hoc figurabat q̄ñ ligabat filio manus in cunabulis. Dulcis etiā tactu. qꝛ mater eſt miſericordie. et matrꝭ eſt ſuauiter et dulciter tāgere puerū. Pueri ſunt pctōres. q̄bus ipſa nouit leui manu. ſuaui attactu tumorē p̄mere. putredinē eijcere. vulnera circūligare. ſpem et ſecuritatē miſericordie p̄ſtare. Et ideo dicit. In me omnis gratia vie et veritatis. in me oīs ſpes vite et virtutis ꝛc.

Amplexu. Unde ad ſalutatōem. et amplexū eiꝰ q̄ colligit ex picturis. facta eſt elizabeth ꝓphetiſſa. et exultauit iohēs. Luce. i. Itē. Dulcis amplexu. i. ad amplectēdum p̄ dilectionē. Un̄ ꝓuer. iiij. [Glorificaberis ab ea cū eam fueris amplexatꝰ] ſcꝫ amore et ſeruitio quaſi duobꝰ brachijs. D

Inceſſu. Unde dicit Ecc̄i. xxiiij. [In fluctibꝰ maris ambulaui] ſcꝫ cū familiaribus meis. vt ipſos eripiam a naufragio peccatorū. Fluctꝰ maris. tēptatōes ſibi iugiter inuicē ſuccedētes. quas patimur q̄diu verſamur in mari huiꝰ ſeculi.

Maria dulcis Statura vel ſtatu. Unde dicit Ecc̄i. xxiiij. In omni terra ſteti. i. inuocantibꝰ me fideliter p̄ſto ſemꝑ affui.

Paſtu. paſcit eni affectū noſtrū. cū ſit panis oīs delectamēti et māna oīs ſaporis.

Potu. potat vero intellectū noſtrū aqua ſapientie ſalutaris.

Lingua. Unde dicit ei Canti. iiij. [Mel et lac ſub lingua tua] i. in ꝟbis tuis dulcedo omnimoda. lingua enī loq̄mur. Uel ſic. Spiritualis dulcedo ꝟborū morū trāſcendit mellis et lactis omnē dulcedinē corꝑalē. Uel ſic. Per mel dulcedo intime ſapientie. que p̄ eam dat maioribꝰ. p̄ lac gratia doctrine ſimplicis que competit minoribꝰ. Uel [Mel et lac ſub lingua tua] i. in meditatōe cordis dulcedo ſingularis. qđ ei datū eſt a melle diuinitatꝭ filij. et a lacte humanitatis eius. Bene ſub lingua. quia nō cuilibꝫ patet. ſed illis ſolūmodo quibꝰ datū ē experiri. Uel ſic [Mel et lac ſub lingua tua] i. in vtero tuo deꝰ et homo. qꝛ in momēto quo ꝓtulit ex ore. ecce ancilla domini fiat mihi ſm̄ verbū tuū. cōcepit deū q̄ p̄ mel. et hominē qui p̄ lac figuratur. E

Iſidorꝰ Labijs. Un̄ dr̄ ei cāti. iiij. Fauꝰ diſtillās labia tua. Fauꝰ ſm̄ iſid. dr̄ a fage grece qđ ē ꝯmedere. Et maria dicit [Qui edūt me adhuc eſurient] illecti dulcedīe saporꝭ mei. Recte labia marie ꝯparant fauo diſtillāti. Nā ſicut fauus melleꝰ attactu leuiſſimo diſtillat ipm mel. ſic ꝺ plēiſſima redūdātia dulcedis eiꝰ accipiūt vniuerſi ſitiētes ipſam tāgere. fide plena. dilectōe ſincera. orōe deuota. Et nota ꝙ fauus etiā ſine tactu vł motu aliquo tūc diſtillat. q̄ñ plus habꝫ mellis q̄ capiat theca eiꝰ. Maria ſiquidem ad menſurā bonā. et cōfertā. et coagitatā. et ſupeffluentē accepit ī ſinu ſue charitatis et hūilitatꝭ de melle celeſti. qđ ē gr̄a dei. Qđ deſignabat p̄ hoc ꝙ poſtq̄ dictū ē ei. aue gr̄a plēa. ſubiūgit. Spūſſctūs ſupueniet ī te. Ad q̄d ḡ ī plenam gr̄a ſupueniſſet ſpūſſctūs. niſi vt eā faceret redūdare. [Diſtillās] liq̄m. q̄ſi in diuerſas ꝑtes ſtillās. F

Sapra ad angelos: q ꝑpartū eius ſunt reintegrati. Infra ad captiuos: q ꝑ ipſaꝫ
ab inferis ſunt extracti. Dextrorſū ad iuſtos: q donis gr̄e ꝑ eam ſunt illuſtrati. Si
niſtrorſum ad iniuſtos: q ꝑ eam ſūt iuſtificati. [Labia tua.] hoc dicit̄ habito reſpe
ctu ad illud reſpōſum quo ſaluat⁹ eſt mūdus. ſcꝫ. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm ꝟ
bum tuū. Quere ſupra libro. ij. ꝑticl'a. ij. vbi diſtinguit̄ quō nobis ſeruiūt de ſin
gulis mēbris ſuis. ca. vi. vbi agit̄ de labijs. Hāc etiā dulcedinē traxerūt labia ei⁹
a labijs vnigeniti ſui: qn̄ videlicꝫ deoſculabat̄ eū vt mater paruulū. et ipſe fili⁹ ſatiſ
faciebat illi materne petitōi. Oſculet̄ ꝫ me oſculo oris ſui. Quere libro. v. de pulcri
tudine eius. titulo. x. ꝛ. xi. vbi agitur de labijs.
Verbis. Parab. xvi. [Fauus mellis ꝟba ꝯpoſita. dulcedo aīe ꝛ ſanitas oſſiū.] Ver B
ba ſcꝫ marie. de qbus dicit̄ Eccl̄. xliij. In ſermone ei⁹ compoſita ſunt oīa. Septē
enī illa verba beate virginis de qbus legit̄ in euāgelio ꝯpoſuit celeſtis artifex. i. ſpi
ritusſctūs q eā repleuerat. Et ideo ſicut ſūt ſeptē dona ſpūſſancti. ſic habent̄ i euā
gelio ſeptē verba marie. q dicunt̄ fau⁹ mellis. qꝛ ſicut in fauo eſt cera lumīs inſtru
mentū. et dulcedo mellis reficiēs guſtū. ſic in ꝟbis ei⁹ et ſacre ſcripture ſciētia eſt
veritas illuminās intellectū. ꝛ omnimoda bonitas reficiēs affectuꝫ. Medicinalia
etiā ſunt verba ei⁹. iuxta quod dicit̄ Sap̄. xvi. Neqꝫ herba neqꝫ malagma ꝛc̄. Si
qdem verboꝝ ei⁹ pſentiēs dulcedinē iohes baptiſta clauſus adhuc in vtero mr̄is
ad introitū ſuū exultauit et luſit. ꝛ in occurſum dn̄i ſui de matris vtero erūpe geſti
ebat. audiēs vocē ei⁹. Melliflua ſiqdem vox marie. incōꝑabil' eſt eloquijs angelo
Johes e- rū. ſicut dicit iohes euāgeliſta de eloqo ſaluatoris.
uāgeliſta Oſculo. quod expti ſunt fili⁹ et elizabeth. q ad oſculū ei⁹ qō pſumit̄ ex ſcripturis ſe
de eloqo cta ē ꝓphetiſſa. ꝛ iohes exultauit ꝛ luſit. ꝛ ſpūſctō īplet⁹ ē adhuc ex vtero mr̄is ſue
ſaluatoris Cantico. Vn̄ ſignata eſt Exodi. xv. ꝑ mariā ꝓphetiſſam. q ſumpto tympano cecı- D
nit carmē iſtud. Cantem⁹ dn̄o. glīoſe enī ꝛc̄. Ipa eſt enī dux chori ꝟginei. de q
dicit̄ Apoca. xiiij. Nēo poterat dicere canticū ꝛc̄. Solent enī ad lr̄am cantare dul
cius ꝟgines q̄ꝫ corrupti.
Jubilo. Jubilat ſiqdē exēplo illi⁹ marie comitata choro virgineo ꝑ ſubmerſiōe ſpi
ritualis pharaōis ꝛ liberatōe populi fidelis. et ei⁹ iubilū gaudenter auſcultāt an
geli et beati. imo et ipſe chriſt⁹. qui dicit ei Cant. viij. Amici auſcultāt te. fac me au
dire vocē tuā. Amici illi angeli et beati.
Eloquio. Unde dicit̄ ei Canti. iiij. [Eloquiū tuū dulce.] maxime qn̄ ꝑ peccatorib⁹ fili
um interpellat. Iteꝫ ps. Quā dulcia faucib⁹ meis eloqa tua ſuꝑ mel ori meo. Qō
maxime fit qn̄ maſticant̄ ex deuotiōe ſeptē illa verba ſua que habent̄ in euāgelio.
et decantant̄ laudes eius.
Voce. Unde dicit ei fili⁹ Canti. ij. [Sonet vox tua in aurib⁹ meis. Vox enim tua J
dulcis.] i. fauorabil' ad impetrādū qn̄ interpellas ꝑ neceſſitatib⁹ peccatoꝝ.
Reſponſione. qn̄ ſcꝫ reſpōdit angelo. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm ꝟbū tuū. De q
Bern. reſponſiōe btūs bern̄. ad mariā. Feſtināter o dn̄a reſponde ꝟbū. qō terra. qō infe
ri. qō expectant et ſuꝑi. Ipſe etiā rex omniū et dn̄s q̄ntū ꝯcupiuit decorē tuū. tātū
deſiderat reſpōſiōis aſſenſum in q diſpoſuit ſaluare mundū.
Salutatōe. Quod expta eſt elizabeth Lu. i. dicēs. Ex quo facta eſt vox ſalutatōis
tue in aurib⁹ meis exultauit in gaudio infans in vtero meo.
Aug⁹. Dilectōe. Aug⁹. Dulci⁹ dilectōe nihil eſt. Sed dilectōi marie nulla dilectio creatu
re compabilis eſt. ergo nihil ipa dulcius eſt.
Nomie. Unde ꝓpter dulcedinē hui⁹ noīs maria dicit ei Iſaias. xxvi. Nomē tuuꝫ
ꝛ memoriale tuū in deſiderio anime.
Ecbert⁹ Nomiatōe. Vn̄ dicit ei eckebertus abbas. O magna. o pia. o mltū amabil' maria. tu K
abbas nec nominari qdē potes qn accēdas. nec recogitari qn recrees affect⁹ diligētiū te.
tu nunqꝫ ſine dulcedie diuitus tibi inſita. pie memorie portas ingrederis.
Predicatōe. Vn̄ ꝯpat ſe cinamomo aromatizāti. qō vinū pigmētat. ſic ꝛ nomē ei⁹
Aug⁹. Sapore. Vn̄ ꝛ ipaꝫ vocat aug⁹ māna abſcōditū. qꝛ i ſe ꝯti- [vinū ꝓdicatōis.]
net oē delectamētū. et oīs ſaporis ſuauitatē. Sapie. xvi. Unde et ipſi optime puer

nit ille verſus. Quā magna multitudo dulcedinis tue o dn̄a. quā abſcōdiſti dilig⁹
tibus te. Guſtus enī manne erat q̄ſi ſimile cū melle. Exod. xvi. Omnis enī dulce
do alia ei compata: amaritudo eſt. Unde pſaycꝫ dicit ei qdaꝫ. Oīs dulcor amare
ſcit. reprobat̄ ꝛ ſordeſcit. tuū ꝑguſtantib⁹. Ipa enim eſt illud mel. quo guſtato illu
minant̄ oculi ionathe. i. iuſti. i. Regū. xiiij. Quere expoſitōem. li. vij. particl'a. vi. ti.
xxi. ante vel circa mediū capituli. de ſeptē virgis. Ideo ſalutat eā ſic catholica ec
cleſia. Salue regina miſericordie vita dulcedo ꝛc̄.
Maria dulcis odore L
Oris. Unde dicit̄ ei Canti. vij. Odor oris tui ſicut odor malorū. Libro. v. titulo
xx. de ore eius. poſt mediū.
Ventris. qui compatur aceruo tritici vallato lilijs. que maximi ſunt odoris Cāti.
vij. et eburnee piridi plene varijs vnguētis. i. diuinitate et hūanitate filij.
Filij in vtero habitātis. qui vtero⁹ dicit̄ ager plenus. Gene. xxvij. Ecce odor filij mei
ſicut odor agri pleni. cui benedixit dn̄s.
Maria Humilitatis. que ſignat̄ ꝑ nardū. Vn̄ Canti. i. Cum eſſet rex in accubitu ſuo: nar
dulcis o- dus mea dedit odorē ſuum.
dore Uberū. Canti. i. Meliora ſunt vbera tua vino: fragrātia vnguētis optimis
Genaꝝ. Cāti. iiij. Sicut fragmen mali punici: ita gene tue. Lib. v. ti. vi. ō genis ei⁹
Aromatū. Vn̄ filius dicit ſpūiſctō Canti. iiij. [Veni auſter.] i. o tu ſpūſſcte [ꝑfla or
tum meū.] i. inſpira marie grām tuā [ꝛ fluēt aromata illi⁹.] i. odores ſctē opiniōis.
Unguentoꝝ. Cant̄. iiij. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ ſuꝑ omnia aromata.
Veſtimentorū. Canti. iiij. [Odor veſtimentorū tuorū.] i. virtutū: quibus ornauit
te ſpūſſanctus [ſicut odor thuris.]
Orationū. Erat enī phiala aurea plena odoramētis. i. orōib⁹ ſanctiſſimis. Apoc̄. v.
Maria dulcis M
Exemplorū diffuſiōe. Nam vita eius inclita cūctas illuſtrat eccleſias.
Promiſſorū magnitudie. Unde dicit. Qui audit me nō cōfundet̄. et cetera multa
Libro. ij. particula. iij. ca. v. de obedientia quam ei debem⁹.
Omni bona opatōe. Prouer. in fine. Manum ſuā miſit ad fortia ꝛc̄.
Omni larga datōe vel retributōe. Vn̄ Sapiētie. vij. dicit hūana natura. Venerūt
Maria mihi omnia bona pariter cū illa: ꝛ innūerabil' honeſtas ꝑ man⁹ illi⁹. Quere tercia
dulcis particl'a libri ſecūdi capitulo. iiij. qꝫ marie debem⁹ dilectōem.
Peccatorū quantū in ſe eſt recōciliatōe. Unde. [Uſqꝫ ad futurū ſeculū nō deſinam]
ſcꝫ filio meo pacificare peccatores.
Hereditate. Unde dicit. [Hereditas mea ſuꝑ mel et fauū. Hereditas] i. caritas in
eternū duratura q diligo ꝛ diligor. Vn̄ [Hereditas mea] i. dulcedo mea heredita
ria et īdeficiēs [ſuꝑ mel et fauū] i. trāſcēdit omnē dulcedinē manifeſtā ꝛ abſcōſaꝫ.
Frater In melle eī dulcedo patet. in fauo latet. Vel aliter [Et hereditas mea] i. regnū
werric⁹ eternū. quod cedit mihi in hereditatē rōne filij mei. Quādiu enī mater habꝫ filiū
cui debet̄ regnū. et fili⁹ nō recedit ab obediētia matris. ipa eſt dn̄a. Btā aūt virgo
habet filiū. cui tanqꝫ heredi debet̄ regnū celorū. ꝛ nullo mō recedit ab obedientia
ſua. ergo ipa eſt dn̄a. Dicit ergo hec dn̄a. [Hereditas mea] h eſt. regnū celoꝝ [ſuꝑ
mel et fauū.] Nota qꝫ qcqd dulce eſt: aut naturaliter dulce eſt. ſicut mel extractuꝫ
de cera. aut artificialiter. ſicut fau⁹. Eſt ergo dicere. [Hereditas mea ſuꝑ mel ꝛ fa
uū] i. ſuꝑ omnē dulcedinē naturalē ꝛ artificialē.
Memorie eternitate. Vn̄ dicit. Memoria mea in generatōe ſeclorū. Quere expoſi
tōem tercia particl'a libri ſcdi. ca. x. qꝫ debem⁹ ei iugem memoriā.
De memoria marie dici poteſt ꝛ exponi qō de memoria ioſie dicitur Ecc̄i. xlix. [Me N
moria ioſie in ꝯpoſitōe odoris facta ē op⁹ pigmētarij] i. ſuauis et odorifera eſt q
ſi odor aromaticus ꝯpoſit⁹ ope pigmētarij. Qualis ꝫ fuit pſentia: cui⁹ tal' ē meo
ria: [In omni ore] generaliter magnoꝝ ꝛ paruoꝝ [q̄ſi mel indulcabit̄ eius memo
ria] q̄ſi diceret. Sicut mel delectat guſtū ꝯmedētis. ꝛ q̄nto ampli⁹ maſticat̄ dulci⁹
ſentit̄. ſic marie memoria delectat de ipa loquētē. ꝛ q̄nto qs pl⁹ d ipa loqt̄. tāto magis

in ipſius memoria delectat᷑. Et vt muſica in ↄuiuio vini. q̄ſi diceret. Sicut armo/
nia inſtrumentoꝝ muſicoꝝ dulcis ⁊ ſuauis eſt in ↄuiuio vini qḋ delectat. ſic me/
moria eius dulcis ē et ſuauis nō ſolū loquenti. ſed etiā audienti. Hec in ſi. Me/
moriale ei⁹ ſicut vinū libani. vt ſupra. Eccli. xxxij. Gēmula carbūculi in ornamēto
auri. ⁊ ↄparatio muſicoꝝ in cōuiuio vini. Tribꝰ igit᷑ compat memoriā eius. Odo/
ri opis pigmentarij. qḋ delectat olfatū. Mellis dulcedini. q̄ guſtū. Armonie mu/
Raban⁹ ſicoꝝ. que auditū. Quia memoria eius ſuauis in corde. in ore. in aure. ⁊ hoc ꝓpter
tria ſcḋm Rabanū. Nam fama virtutis ei⁹ ſupat omnē odorē. Suauitas modeſtie
omnē dulcedinē. Studiū pſtandi cultū dei. omīmodā cantilenā. Joſias ſiqdem
populū docuit penitere ſup trāſgreſſione legꝭ. Vn̄ ſequit᷑. Ipe eſt direct⁹ diuinitus
in penitentiā gētis iudaice. i. in doctrinā penitētie. q2 ipe docuit eos penitere. Et
tulit. i. abſtulit abomiātōes impietatꝭ. i. ꝓbana ⁊ idola. qbꝰ ipietas idolatrie ce/
lebrat᷑. Et gubernauit ad dn̄m cor ipſius. populi. doctrīa. ſ. et exēplo. velut dupli/
ci remo. Et in diebꝰ peccatoꝝ. i. in tp̄e quo regnabat peccatū idolatrie ⁊ trāſgreſ/
ſio legis et violatio cult⁹ dei. corroborauit pietatē. i. cultū dei firmiter obſuādū
inſtituit. Similiter et beata virgo ſola cūctas hereſes interemit. gubernat popu/
lū chriſtianū doctrina ⁊ exēplo. ⁊ ad cultū dei multimode nos inuitat.

De ſanctitate marie Titulus xxvij.

Bern̄. De ſanctitate marie dicit btūs bern̄. Hec eſt hierlm ciuitas ſctā. que ꝓroga/ A
D tiua meritoꝝ omnē trāſcēdit creaturā ad euacuandā omnē poteſtatē inimi/
ci. que ſola ī vniuerſa hūane generatōis linea dicere poteſt poſt filiū. Prin/
ceps mūdi hui⁹ in me nō habet qcq̄. Joh. xiiij. Itē iohelis in fine. Erit hieruſa/
lem ſancta. et alieni nō trāſibūt ꝑ eam. Itē ſicut dicit anna in cātico ſuo. i. Regū. ij.
Nō ē ſanct⁹ vt eſt dn̄s noſter. ſic dici pt verīſſime. Non eſt aīa ſancta vt eſt dn̄a no/
ſtra. Et nota ꝙ ſingulas expoſitōes hui⁹ nois ſanct⁹. ſancta. ſanctū. repire ē ī ma/ B
ria. Sanctus vł ſancta idē valet qḋ mūdus vel mūda. Vn̄ dn̄s Leui. xix. ⁊ xx.
Et. i. Pe. i. Sancti eſtote. q2 ego ſanct⁹ ſum. Ipa vero mūdiſſima creaturaꝝ dei.
ſicut patꝫ. Itē ſanct⁹ dicit᷑ a ſancio ſancis. vnde dicit᷑ ſanct⁹ q̄ſi ſancit⁹. ⁊ ipa fuit
ſancta. i. firma ⁊ in bono ↄfirmata. Vn̄ dicit. In ſyon firmata ſum. Itē ſanct⁹ di/
cit᷑ q̄ſi agios. i. ſine terra. ſ. ſine terrenitate. ⁊ ei⁹ ↄuerſatio tota fuit celeſtꝭ. Itē ſan/
ctus. i. dn̄o dicatus. datus. ſ. et appropriat⁹. Vn̄ Lu. ij. Omne maſculinū adape/
riens vuluā. ſanctū dn̄o vocabit᷑. Ipa ꝟo tota fuit dei. ⁊ nulli⁹ niſi dei. Vn̄ dicit
Cantic. ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Et fere vbiq3 in canticis vocat eam fi/
Iſidor⁹ lius ſuā. Item ſanct⁹ q̄ſi ſanguine tactus vł ſanguine tinct⁹ ſcḋm iſidoꝝ. Vn̄ bea/
ta agnes. Sāguis ei⁹ ornauit genas meas. Et ipa ſanguine filij tacta vł tincta
ꝑ ↄpaſſionē. Unde dicit᷑ q̄ſi roſa in hiericho. Tacta. cū ei⁹ aniam gladi⁹ ptrāſiret.
Tincta. q2 dolor ille ↄputat᷑ ei ꝑ martyrio. Itē fuit homo exterior marie ſanct⁹ ↄ C
immūdiciā opis. volūtas ei⁹ ſancta ↄtra immūdiciā praui deſiderij. cor eius ſctm̄
Bern̄. ↄtra immundiciā praue cogitatōis. ⁊ ita ſanctiſſima. Btūs bern̄. libro. iiij. de ↄſi/
deratōe in fine. Sanctū facit affectio ſancta et ipa gemina. timor dn̄i ſanctus et ſā/
ctus amor. His pfecte pfecta anima veluti qbuſdam duobꝰ brachijs amplectitur
ſtringit et tenet ſpōſum dicens. Tenui eū nec dimittā. Timēda ſunt autē in eo po/
teſtas. cui nihil pt reſiſtere. et ſapiētia cui nihil pt abſcondi. Perfecte enī oportet
vt timeas eū. cui nec oculus deeſt omnia vidēs. nec manus oīa potenſ. Amandus
eſt etiā ille q̄ eſt amor ⁊c̄. In omni autē hmōi vł alia ſanctitate nō eſt aīa ſancta vt
Maxim⁹ eſt dn̄a noſtra. Et ꝓpter h̄ dicit ipa filio ſicut exponit beatus maximus epiſcop⁹.
epiſcop⁹ Tenuiſti manū dexterā meā ⁊c̄. Tenuiſti. ne vnq̄ꝫ caderem. intelligens nō a ſe ſꝫ
a deo eſſe ꝙ nunq̄ꝫ cecidit. Et in voluntate tua. i. i adimpletōe volūtatis. Dedu/
xiſti me. de virtute in virtutē deduxiſti inq̄m me ne errarem. Et cum glia ſuſcepiſti
me. ne deficerē. Tenuiſti. in puritate. Deduxiſti. in ꝟitate. Suſcepiſti. in claritate.
Hec ꝟba tres ſtat⁹ vite chriſtiani deſignāt. ſcꝫ ſtatū innocētie. iuſticie ⁊ glie.

Dominus quorundā tenet D
Siniſtrā non dexterā. qs ꝑmittit pſꝑari in diebꝰ iſtis. et reſeruat infernalibꝰ penis.

De qbꝰ dicit᷑ Job. xxi. Ducūt in bonis dies ſuos. ⁊ ī pūcto ad infernū deſcēdūt.
Siniſtrā et dexterā. q̄ ſic trāſeūt ꝑ bona tpalia ꝙ nō amittūt eterna. vt abrahā. yſa/
ac. dauid. qbꝰ dicit᷑. Diuitie ſi affluāt nolite cor apponere.
Dn̄s qꝛ̄ū/ Nec ſiniſtrā nec dexterā. qui et tpalibus bonis priuant᷑ et eternis fruſtrāt᷑. qbꝰ dicit
dā tenē iacobus. iiij. Cōcupiſcitis et nō habetis ⁊c̄.
Dexteram nō ſiniſtrā. quoꝝ mētes in eternitatꝭ amore cuſtodit. exteriorē tn̄ habi/
tudinē egeſtati q̄ſi nihil curet exponit. Vn̄. A dextrꝭ ē mihi dn̄s ne ↄmouear. Sic
dexterā btē marie tenuit. Vn̄ ⁊ dic̄ ei Iſa. xlij. Apphendi manū tuā ⁊ ſeruaui te ⁊c̄.
Dn̄s enī manū marie apphēdit et eā ſuauit. q2 in vtero eā ſctificauit. ⁊ extūc ī vir/
ginali puritate ꝑmanere fecit. nō tn̄ vt nō peccaret. ſed vt peccare nō poſſꝫ. Hieremi/
as et iohēs baptiſta et alij ſanctificati in vtero. et ſi nō peccabāt. tamē peccare po/
terāt. ſed nō beata virgo. Vn̄ dicit Eccī. xxiiij. Et ſic in ſyon firmata ſū ⁊c̄. Quia
in ipo momēto cōſenſus ſui ↄcepto ſaluatore firmata eſt. i. ī bono ↄfirmata. vt de
cetero peccare nō poſſet. ⁊ h̄ ī ſyon. i. in ecclīa militāte adhuc poſita. qḋ fuit ei ſpe/
ciale ꝑuilegiū. Alij enī ſancti n̄ ī hac vita ſic firmant᷑ vt de cetero peccare nō poſ/
ſint. ſed tantū in ſupna hieruſalē. Et ideo ipa ſola vere potuit glīari ⁊ dicere. Te/
nuiſti manū dexterā meā. ecce ſtat⁹ innocētie. Cui⁹ ſiniſtrā nō tenuit dn̄s. q2 dolo/
res multos et tribulatōes eā ſuſtinere ꝑmiſit. Vn̄. Et tuā ipi⁹ animā ptrāſibit gla/
dius. i. dolor dn̄ice paſſiōis. Sequit᷑. Et in volūtate tua deduxiſti me. Vn̄ ⁊ ali/
bi dicit. Dn̄e in volūtate tua pſtitiſti decori meo virtutē. In volūtate tua. nō in
meritis meis. ecce ſtat⁹ iuſticie. Et cū glia ſuſcepiſti me. ecce ſtatus glie.
Mgr̄ ri/ Itē de ſanctitate vł ſanctificatōne marie notādū. ꝙ niſi ad plenū purgata fuiſſꝫ. fru/ E
chard⁹ d ctum talē facere nō poſſet. Et niſi ab oīm vicioꝝ ↄtagio īmunis extitiſſet. filium
ſctō vict. dei generare nō potuiſſet. Ut enī virgo ↄciperet ⁊ pareret virgo. ſūma ſctitate ⁊ pu/
ritate op⁹ habebat. Oim aūt maloꝝ q̄ſi due radices ſunt ↄcupiſcētia ⁊ ignorātia.
a quibꝰ duabꝰ radicibꝰ pfecte purgata eſt qn̄ ſpūſſctūs ſupuenit in eā. ⁊ ꝟtus altiſ/
ſimi obūbrauit ei. Iſtud inuenies lib. xij. ꝑticula. ij. de delectabilibꝰ orti. in primo
delectabili.
Item In ſanctificatōe marie ꝑ ſupuentōēꝫ ſpūſſancti ⁊ obumbratōēꝫ virtutꝭ altiſſi/ F
mi illud ſolū remanſit in ꝟgine qḋ erat ad penam. illud totū receſſit quod erat ad
culpā. vicioſitas omnino receſſit. penalitas remāſit. carnalitas tollebat᷑. calamitas
nō amouebat᷑. Et hoc fuit illud mirabile de quo ꝓpheta ps. xlv. dicit. Venite ⁊ vi/
dete opa dn̄i q̄ poſuit ꝓdigia ſup terram auferēs bella vſq3 ad finē terre ⁊c̄. De ter/
ra enī carnis eius tollebat᷑ omnis pugna. ⁊ ibi facta eſt pax plena. In arcu ⁊ ſagit/
ta ꝑcuſſio artificioſa. in gladio et haſta virtuoſa. Arc⁹ ergo tēptatio fraudulenta.
arma tēptatio violenta. Neutra ꝟo iſtaꝝ poſt ſanctificatōem in ipa locū habuit.
nec acceſſum iā habere potuit. Scutū excuſatio. que nō habet locū vbi nō pt habe/
ri accuſatio. Ignis amor diuinus quo ↄbuſta ſunt hec ſcuta. qui nihil reliquit in
ea. vnde vel quo ad ipoſſibilitatē oporteret excuſari. Diuin⁹ ſiqdem amor adeo
eam ī oīm bono ſolidauit. vt de cetero q̄liſcūq3 defectus in eā incidere oīno nō poſ/
ſet. nec aliqd qḋ qualiſcūq3 excuſatōi ſubiaceret. Videt᷑ itaq3 iuxta hoc ab hora ſu/ G
ꝑuenientis in eam ſpūſſctī. ab hora obumbrātis ſe virtutis altiſſimi. nō ſolum in
omni gratia ↄſūmata. verūetiam in omni bono et dono qḋ acceperat cōfirmata.
In ceteris enī ſanctis magnificū habet᷑ qḋ a vicijs nō poſſunt expugnari. in iſta
mirificū habet᷑ qḋ a nullo vicio potuit vel in modico impugnari. Et h̄ in ea ſupra
modū fuit mirabile. et p̄ ceteris oībꝰ ſāctis ſingulare. ꝙ in ea ↄuenire potuit tāta
corruptibilitas cū tāta incorruptibilitate. ⁊ ecōuerſo. Corruptibilitas in his q̄ ꝑti/
nent ad penā. icorruptibilitas in his q̄ ꝑtinent ad culpā. Sed ſibi ad future glie
cumulū. nobis ad patientie documētū ꝓfuit. ꝙ paſſibilitatis noſtre iugū cū tanta
puritate portauit. Qḋ enī de extermínio peccati in ea factū credit᷑. futurū in oīb⁹
ſanctis ſperat᷑. futurū inquā. ſed nō in corpe coꝝ adhuc mortali. ſed in corpe coruꝫ
iam facto imortali. pri⁹ ei oportebit corruptibile hoc induere incorruptiōēꝫ. ⁊ mor/
tale hoc immortalitate.

De ſanctificatõe marie Titulus xxviij.

b E ſanctificatõe beate virginis dicit pſ. Sãctificauit tabernaculũ ſuũ altiſ A
ſimus. Sed quoniã ad h ſanctificata eſt vt digna fieret ↄcipe ſaluatorẽ. ꝓ
mittit de ↄceptu eiꝰ dicẽs. Fluminis impetꝰ letificat ciuitatẽ dei. Fluminis
impetus .i. ſupuentio ſpũſſcti letificat ciuitatẽ dei .i. beatã virginẽ. in q̃ habita/
uit plenitudo diuinitatis corꝑaliter. ad Col. ij. Et ex hoc fuit in ea ciuiũ vnitas. id
ẽ ſenſualitatꝭ ꝛ rõis plena cõcordia. Et bene dicit impetꝰ. qꝛ q̃cito reſpondit ãge
lo. fiat mihi ſm verbũ tuũ. ſtatim filiũ dei ↄcepit. ꝛ ex hoc letificata eſt vehemẽter.
Vñ dixit ad elizabeth. Exultauit ſpũs meus ꝛc̃. Seqtur. Sctificauit taberna/
culũ ſuũ altiſſimꝰ. Tabernaculũ idem qđ ciuitas illa. i. beata ṽgo. in q̃ altiſſimꝰ
armauit ſe armis nr̃e mortalitatꝭ. q̃bꝫ ↄ diabolũ dimicauit. ſicut poſtulauerat pſ.
Appꝛehẽde arma ꝛ ſcutũ ꝛc̃. Hoc tabernaculũ ſctificauit altiſſimus. qñ eam i vtero
matris purgauit ab origiali vt tota mũda naſceret. Sequit de fide ↄceptõis. De
us in medio .i. in vtero eius. ſcꝫ virginis nõ ↄmouebit. a deitate in hũanitatem.
vt hãc aſſumẽs illã relinqt. ſed idẽ erit deꝰ et hõ. ꝛ h eſt nõ ↄmouebit .i. totalit nõ
mouebit. Quodã enĩ mõ motus fuit motu pietatꝭ. ſed nõ motu alteratõnis. qñ ad
eiꝰ vterũ intrãdũ ſe hũiliauit. Sed nõ ex toto motꝰ. qꝛ diuinitatẽ nõ depoſuit. Se B
quit. Adiuuabit eã deꝰ mane .i. in ꝑncipio vite ſue. ꝛ cũ adhuc eſſet in vtero. di/
luculo. tenebras origial peccati tollẽte. Et appellat diluculũ gratie ortũ i illa. Alia
lr̃a habet. Adiuuabit eã deꝰ vultu ſuo. Vel meliꝰ. Adiuuabit eã deus mane. ſicut
expoſitũ eſt. diluculo .i. claritate virtutũ q̃ tunc infuſe ſunt ei. Sic exponit glo. di
luculũ Job. vij. Viſitas eũ diluculo. In ſanctificatõe enĩ eius omnẽ rubiginẽ cul
pe originalꝭ abſtulit celeſtꝭ auri faber de argẽto virginee carnis et anie vt egrederet
vas vtcunqꝫ puriſſimũ ad recipiẽda dona graꝝ ꝑmo. ꝛ filiũ dei carnẽ aſſumpturꝝ
ſcđo. Ideo ꝑdictũ erat puer. xxv. Aufer rubiginẽ de argẽto. ꝛ egredit vas puriſ
ſimũ. Et ſunt verba prĩs ad ſpm̃ſanctũ. Nec ſolũ tũc ablata eſt rubigo culpe origi
nalis. ſed ornatũ eſt vas iſtud om̃i lapide ꝑcioſo. i. omni cariſmate ſpũali. Deliꝰ i/
tenies libro. iij. pte. i. titulo de priuilegio carnis virginee.

De obedientia marie Titulus xxix.

b E obediẽtia marie dicit ipſa Cant. v. Anima mea liq̃facta ẽ. ꝑ incẽdiũ cha A
ritatis. parata videlicꝫ inſtar metalli liq̃facti decurrere in oẽs modulos di/
uine volũtatis. vt dilectꝰ locutꝰ ẽ. ad me ꝑ gabrielẽ. poſtulãs me in mr̃em. cui me
obtuli in ancillã. ſciens qm̃ q̃ ſe hũiliat exaltabit. Et nota ꝙ ꝓpꝛiũ ẽ metalli liq̃fa/
cti deſcẽdere. Sic fecit maria obediẽdo. cũ poſtulata in matrẽ dei qđ fuit ei ſũma
dignitas. ſe nominauit ancillã. quod fuit ſũma hũilitas. Et ideo aĩe ſue attribuit li
quefactõem. que eſt ꝓꝑie metalli.

Item Ratõe obediẽtie ↄpatur auro maria. vbi dicit archa. thꝛonꝰ. ſoliũ. ↄpat fere oĩ B
bus vaſis tẽpli ꝛ tabernacli que fuerũt aurea. Auꝝ enĩ tractabiliꝰ eſt oĩbꝫ metallis.
ꝛ q̃nto tractabiliꝰ. tãto ſubtilibꝫ opibꝫ faciẽdis ↄpetentiꝰ. De q̃ videlicꝫ auro fabri
catũ eſt artificio ſpũſſcti vas illud admirabile opus excelſi. in q̃ filiꝰ dei comedit fa
uũ ſuum cũ melle ſuo. bibit vinũ ſuũ cũ lacte ſuo. Itẽ In obediẽtia marie impletũ
eſt qđ olim ꝑdixerat dñs Oſee. vi. obediẽtiã ſe malle q̃ ſacrificiũ. ꝛ ſciaꝫ dei ꝛc̃.
Itẽ Ratõe obediẽtie pt ipſa dicere cũ filio ſuo illud Iſa. l. Erigit mane. mane erigit C
mihi aurẽ. vt audiã q̃ſi magiſtrũ. Dñs deus apuit mihi aurẽ ꝛc̃. Elegãter verba
diſpoſuit. cũ ꝑus ſibi erectã aurẽ ꝓhibuit q̃ꝫ aptam. Erectaꝫ habet aurẽ. q̃ nõ ad
rumurculos ſingulares vel ad eloquiũ de terra muſſitãs. ſed ad ea q̃ deſurſũ ſunt
paratũ habet auditũ. q̃bus bonũ eſt aurẽ apiri. Depſſa eſt enĩ auris. q̃ verbis ſe/
cularibꝫ diligenter attẽdit. Mane dicit maria erectã ſibi aurẽ. que ab initio etatis
ad ṽba celeſtia paratũ habuit auditũ. ꝛ docuit nos habere. Erexerat aũt ꝛ aperu/
erat dñs auditũ marie. Unde q̃ſi iuuẽcula erectã aurẽ habens. facile ꝛ libẽter ṽba
ſuſcepit angelica. i q̃bus turbata eſt. que etiã nullũ verbũ audiſſe legit in euãgelio
ante illud. Et ab auditu ipſius. initiũ ſumpſit repatio noſtra. vt intraret remediũ
vnde irrepſit morbꝰ. et ꝑ eadẽ veſtigia ſequeret vita mortẽ. lux tenebras. veritatis

antidotũ. ſerpentꝭ venenũ. ꝛ vite ianua fieret audiꝰ ꝑ quẽ intrauerat mors i mũdũ.

De omnipotẽtia marie Titulus xxx.

Fulbeꝰ carnotẽſ

b E omnipotẽtia marie dicit Fulbertus carnotẽſ. in illa omel. approbate cõ/ A
ſuetudinis ꝛc̃. Siqdem mater dñi vbiqꝫ imperioſa ẽ. vbiqꝫ magnifica. ſm
charitatẽ erga ſupos. et ſup inferos ꝑ diſtrictõeꝫ. q̃ miſit angelũ in auxiliuꝫ
magni patris blaſij. ꝛ ſuſcitauit militẽ q̃ hoſtẽ eiꝰ iulianũ apoſtatã interfecit. Hec

De theophilo.

eſt q̃ cirogꝛaphũ theophili diabolo potẽter ereptũ captiuo reddidit in ſignũ liberatꝭ.
ꝛ ipm̃ ſe ſuppliciter inuocãtẽ ab ipſis diaboli faucibꝫ potẽter eripuit. Ipſi certe ꝓ/
ꝑiũ eſt angelos ſctõs in miniſteriũ mittere. ꝛ ad bñplacitũ ſuũ inferoꝝ pacta q̃ſſare.
vt de ea ↄgrue dici poſſit illđ Eccl'ſ. viij. Omne qđ voluerit faciet. et ſermo illiꝰ
poteſtate plenꝰ ẽ. nec dicere ei q̃ſq̃ꝫ poteſt. q̃re ita facis. Itẽ ſap. xij. Quis dicet ti/
bi. q̃d feciſti. aut q̃s ſtabit ↄ iudiciũ tuũ. Ibidẽ. Ei enĩ ſubeſt cum voluerit poſſe.
Item Sap. xvi. Tu es q̃ vite et mortis hab es poteſtatẽ. ꝛ deducꝭ ad portas mor
tis et reducis. Ipſa eſt q̃ mortificat. ſicut in iuliano. et viuificat. ſic patꝫ i theophi
lo. Deducit ad inferos ꝛ reducit. Ecci. xlij. In omni neceſſitate om̃ia obaudiũt ei.
Vñ dicit cũ filio Iſa. xlvi. Cõſiliũ meũ ſtabit. et oĩs volũtas mea fiet. Job. xxiij.
Anima eiꝰ q̃dcũqꝫ voluit fecit ꝛc̃. Ideo dicit eciã manꝰ eiꝰ tornatiles. Canti. v.
qꝛ in ꝓmptu habꝫ facere q̃cq̃d ei placet. ſicut ars tornãdi ꝓmpta eſt ꝛ expedita. Lau
rex. qꝛ ex charitate dei et ꝓximi ꝓcedit q̃cq̃d facit. plene iacintis .i. ṽtute celeſti.
Itẽ Sap. vij. Cũ ſit vna. i. ſingularꝭ pietate. caritate. et ꝑſidio. oĩa poteſt. ex do/
no filij ſui a q̃ oĩpotẽte oĩpotens eſt effecta. ꝛ ꝑmanẽs in ſe .i. ꝑfecte manẽs im/
mutabil bonitate potẽtia ꝛ miſicordia. oĩa innouat .i. hoĩeꝫ ꝓpter quẽ facta ſũt
oĩa. et q̃ habet cũ omni creatura ꝑticipiũ. Innouat. inq̃m hoĩem ꝑ grãm in ꝑſen
ti. ꝛ ꝑ glãm i futuro. Et ꝑ natões .i. in omni gẽte ſine ꝑſonaꝝ acceptõe. in aĩas
ſanctas ſe trãſfert. grãm infundẽdo. quas ſanctas nõ inuenit. ſed grã ſua ſanctas
facit. Et amicos dei .i. amãtes deũ et amatos a dõ. ꝛ ꝓphetas cõſtituit. h eſt ac
cendit ad amorẽ dei. et illumiat ad cognitõeꝫ eiꝰ. Vñ et dicit illumiatrix.
Ipſa enĩ regina eſt illiꝰ ciuitatꝭ cuiꝰ filiꝰ ſuus rex. et eiſdem ꝑuilegijs ſm leges gau/ B
dent rex ꝛ regina. Cũ aũt eadẽ ſit ptãs et ꝛ ↄmunis matrꝭ et filij. q̃ ab oĩpotẽte fi/
lio oĩpotens eſt effecta. qꝛ nõ eſt ptãs niſi a deo. ad Ro. xiij. Vñ dicit cũ filio mat.
in fine. Data eſt mihi oĩs ptãs in celo ꝛ in terra. tñ excellẽter potẽs eſt in eccl'ia tri
umphãte. Vñ dicit ecci. xxiiij. In hieruſalẽ. ſupna. poteſtas mea. imperãdi ſcꝫ
qđ volo virtutibꝫ angelicꝭ et aĩabꝫ ſanctis. ꝛ faciẽdi ad bñplacitũ meũ. ꝛ q̃s volo
introducẽdi. Itẽ Sicut marie filiꝰ rex regũ eſt ꝛ dñs dñantiũ. Apoca. xxi. ſic ma
ria mater chꝛiſti regina eſt hũ ſe regentiũ. ꝛ dña eoꝝ q̃ ſibi dñant. Dominare g̃ ſen/
ſualitati tue. et caſtiga corpus tuũ. et redige in ſeruitutẽ. ſi tãte regine familie aſcri
bi cõcupiſcis. Itẽ rõe potentie appellat maria ṽga ṽtutis dñi. Quere lib. xij. pti/
cula. vi. ti. xxi. de virga. vbi maria dicit virga virtutꝭ. poſt tractatũ de ſeptẽ virgis.
poſt mediũ tituli.
Item In h manifeſtiſſime appa ret oĩpotentia marie. ꝙ ſicut legit in miracl'ꝭ eiꝰ mĺ C
tos de ſua dãnatõe iã certos. mĺtos in aq̃s ꝑfocatos. multos ex improuiſo mortu
os q̃ dũ viuerẽt ipiꝰ patrocinio ſe ↄmendauerãt. mĺtos q̃ ſine penitẽtia deceſſerãt
in mortali. ab ipſis diaboli faucibꝫ potẽter eripuit. ꝛ vt poſſent agere penitẽtiã ad
vitã reduxit. Ita nãqꝫ ingenioſa eſt et ſubtilis ad ſaluatõeꝫ peccatoꝝ. ſicut diabo
lus ingenioſus ẽ et ſubtil ad dãnatõeꝫ eoꝝ. Qua aũt iuſticia vĺ q̃ iure ipſa ſaluet
dãnabiles. et ſine penitẽtia defunctos i mortali. q̃s ſufficiat enarrare. Cõſtat autẽ
ꝙ et ita facit. et ꝙ ſalua iuſticia facit. Et ad huiꝰ rei euidẽtiã dicit ipſa fons ſigna
tus Canti. iiij. Nã ſic exuberãs ẽ iſte fons miſicoꝛdie. ꝙ ſꝑ fluũt miſatiões eius.
integro tamẽ ꝛ illibato ſigillo iuſticie. qꝛ ſic ingenioſe ſcit facere miſicoꝛdiã ꝙ nõ
frangit iuſticiã.
Item De ipſa ſicut de filio põt dici ipſi filio illud pſ. Oĩa ſubieciſti ſub pedibꝫ eiꝰ. D
oues .i. ſimplices. et boues. in q̃bꝫ q̃tuor. libro. v. ti. xxiij. de pecudibꝫ. vniuerſas. h
feminino ꝓpter fecunditatẽ. inſup. h dicit ad notãdũ diuerſitatẽ bonoꝝ ꝛ maloꝝ.

lpecora campi.]Item curioſos vagātes p cāpos licētie.vbi ſ abel occidit.[volucres ce/
li ſupbos.[piſces maris.lapidos.[q̄ pambulāt ſemitas maris.]In his trib⁹ elemē
tis habitāt demones.ſed nō in igne elemento.q2 nō in lucido.

Itē Ratōe potētie dicit̄ q̄ luna.]i.antonomaſtice ille ſtultus diabol⁹ ſcꝫ.q̄ vt luna C
mutatus ē.Eccī.xxvij.a claritate in obſcuritatē.[ſub pedib⁹ ei⁹.]i.ei plenarie ſub/
iectus. Apoc.xij.et hoc p virtutē hūilitatis. Vn̄ in pſ.[Deſcēdit.]i.ineffabiliter ſe
hūiliauit.[et caligo.]i.diabol⁹ q̄ dicit̄ caligo formaliter.q2 caret luce.⁊ effectiue.q2
efficit caliginē peccati.[ſub pedib⁹ eius.]q̄ ſunt hūilitas et virginitas. q̄b⁹ ꝯtriuit
caput ſerpentis antiq̄.ſ.ſupbiam ꝯcupiſcentiā.

De ſapientia marie Titulus .xxxi.

D E ſapiētia marie facillime veritas ꝯprobatur.ſi quomodo locuta ē cū ange A
lo attendat̄.Quis eni in iuuene puellula nō miret̄ tantā ſmōis ꝯſtantiā. in
terrogatōis prudentiā.fidei facilitatē. Nimirū q2 datū eſt cordi ei⁹ lumē in
telligētie.Dedit eni ei q̄ ſe viuiuit ei.et ſentire fideliter. et pferre vtiliter. ⁊ efficacie
adimplere. Et hic eſt funicul⁹ triplex qui difficile rumpit̄. q̄ videlicꝫ aias nr̄as ad
exemplū marie de lacu fecis et miſerie extrahat.et poſt eā ad regna celeſtia trahat.i.
ſi recte ſentiam⁹.ſi digne ploq̄mur.ſi viuēdo ꝯfirmem⁹.

Ad ſapiētiā aūt illi⁹ ptinet qd̄ de ea dicit̄ Luce.ij. Maria aūt ꝯſuabat oīa verba hec B
ꝯferēs in corde ſuo. In hac aūt autoritate ꝯmendat̄ maria a trib⁹. A pfecta mēo/
ria ꝯtra obliuionē. Vn̄ dicit̄.[Cōſeruabat oīa verba hec.]Et pp ter hāc ꝯſeruatō
nē ꝯparat̄.[venter ei⁹.]i.memoria.[aceruo tritici.]Canti.vij .Triticū q̄ paſcuntur
aues et boies.verbū dei eſt. Aceru⁹ tritici.magna ꝯgeries ꝟborū dei. Ideo dicit̄.
[Cōſeruabat oīa verba hec ⁊c̄.]Idcirco ſepe rogāda eſt a nobis.vt nob̄ miſicor/
diter ſcripturaꝝ myſteria reuelare dignet̄. Et nota q̄ dicit.[verba hec.]i. ꝟba euan
gelica.nō mūdana. Itē Per h̄ q̄ apponit pnomē demōſtratiuū dicens.[ꝟba hec.]
oſtendit q̄ ꝟba dei debem⁹ ſollicite ꝯſeruare i ſecreto cordis noſtri.iuxta illō. In
corde meo abſcōdi eloq̄a tua vt nō peccem tibi. Cōmēdat̄ etiā a collatōe ſollicita
ꝯtrā negligentiā. Vn̄ dicit.[ꝯferēs.]Cōmendat̄ ⁊ a ꝯſignatōe ꝯ̄ iactantiā. Vn̄.[in
corde ſuo.]Per h̄ etiā q̄ dicit.[ꝟba .]intelligūt̄ etiā facta.ſicut dr̄ Iſa.xxxix.[Non
fuit ꝟbū.]i.res digna verbo.[qd̄ nō oſtēderet ezechias nūcijs regis babilōis.]In
hoc etiā q̄ dicit.[ꝯſeruabat oīa verba hec.]oſtendit̄ q̄ ipa erat liber generatōis ie/
ſu chriſti. In hac etiā autoritate magna notat̄ marie diſcretio. Vn̄ ibi dic̄ glo.am
Ambro. broſij. Maria nō min⁹ ore q̄̄ corpe pudica.ſecreta q̄ nouerat nulli diuulgat.ſꝫ ta/
cito corde ſcrutās ꝯgruū tpus quo de⁹ hec velit diuulgari reuerēter expectat. iu/
xta illud Eccles.iij. Tpus tacēdi .et tpus loq̄ndi. Eccī.xx. Hō ſapiens tacebit vſ
q̄ ad tpus.laſciuus aūt et imprudēs nō ſeruabit tpus. Iacobi.i. Sit oīs hō ve/
lox ad audiendū.tardus autē ad loquendū.

[Conferēs in corde ſuo.]nō ſolū ꝟba.ſed et facta illa q̄ circa ſe viderat impleta. cū his C
que in pphetis legerat implēda. Dixerat eni ei angel⁹. Ecce ꝯcipies i vtero. Pre/
dixerat Iſa.vij. Ecce ꝟgo ꝯcipiet. Nouerat ſe de ſtirpe dauid ortam. Predixerat
Iſa.xi.[Egredietur virga de radice ieſſe.]patris dauid. Et in pſ. De fructu vētris
tui ponā ſup ſedē tuā. Nouerat ſe ꝯcepiſſe in nazareth de ſpūſctō. Legerat Iſa.xi.
de filio incarnādo.ſm aliā lr̄am. Nazareus vocabit̄. Nouerat ſe pepiſſe in bethleē
Legerat Michee.v. Et tu bethleem ⁊c̄.ex te exiet dux. Compat ḡ ꝟba ,pphetarū
factis.et in oīb⁹ habꝫ argumētū fidei. Si ḡ maria humiliter diſcit a paſtorib⁹.de/
bem⁹ et nos hūiliter diſcere a ſacerdotib⁹ Eccī.vi. In mltitudie pſbyteroꝝ prudē
tiū ſta.et ſapientie eoꝝ ex corde ꝯiūgere.vt omnē narratōem dei poſſis audire. Et
ſi ipa tacet ante pceptū aplī.debem⁹ nos poſt pceptū ei⁹ malle doceri q̄̄ docere.

Itē Luc.ij.in fine itex̄ dicit.[Et mater ei⁹.]i.chriſti.[ꝯſuabat.]q̄ſi ſub ſignaclō.dicit D
glo.[Oīa ꝟba hec ⁊c̄.]Oīa q̄ de dn̄o vel a dn̄o dicta vel facta cognouit.ſiue q̄ in/
tellexit.ſiue q̄ nōdū intelligere potuit.oīa memorie ꝯmēdauit.vt cū tēp⁹ pdicāde
vel ſcribēde incarnatōis ei⁹ adueniret.ſufficiēter oīa put eſſent geſta poſſet expli/
care q̄rentib⁹.et ideo ſcriptores euāgelij multa dictaſſe credit̄ eoꝝ q̄ ſcribebāt. Sic nos

tenebra factorū dn̄i et dictorū meditatōe importunos cogitat⁹ repellam⁹.et alios
inſtruere laborem⁹. Itē. Mater ei⁹ ꝯſuabat oīa ꝟba hec i corde ſuo.]i.in archa
mēorie reponebat. Quia ſic̄ dr̄ puer.xxv. Gl'ia dn̄i ē celare ꝟbū. Et thob.xij. Sa
cramētū regis abſcōdere bonū ē.[Oīa.]nō ſolū ꝟba ſed etiā facta. Verbū eni inter
dū ponit̄ p re. Vide ḡ ne reſtrīgas demōſtratōez tantū ad ꝟba q̄ hic dic̄. ſꝫ ad oīa
facta et dicta q̄cūq̄ in euāgelica hiſtoria ꝯtinent̄. ſciēs q̄ aliq̄n ſcriberet̄.⁊ ſcptō/
res ad eā recurrerēt. Ideo dicit ipa Can̄.v.[Tulerūt mihi palliū meū.]i.a me re
pierūt reſeratōez ſecretoꝝ filij mei.q̄ pus regebā q̄ſi ſub nubilo et velamie ſilētij.
⁊ erāt occultata apd̄ me.[cuſtodes muroꝝ.]i.aplī. Muri muniētes hierlm .i.ec/
cleſiā ſunt plati. cuſtodes hoꝝ muroꝝ maiores plati q̄ minores cuſtodiūt. quales
fuerunt apoſtoli.

Itē Ratōe ſapie ꝯpat̄ maria auro.Ii.x.ti.ij.de throno. Nō eni decebat vt vas cele E
ſtis ſapiētie expers eſſet a ſapia. Vn̄ et ipa oſtēdit ſcripturaꝝ noticiā et eoꝝ q̄ ad
ſctōs patres dixerat dn̄s ſe habere.in cātico ſuo dicēs. Sicut locut⁹ eſt ad prēs
nr̄os abrahā et ſemini ei⁹ ⁊c̄.[Sapiētiā eni oim antiq̄ꝝ exq̄ſiuit.]i.ex corde q̄ſi/
uit.[et in pphetis vacauit. Narratōez viroꝝ noiatoꝝ ꝯſuauit.⁊ in ꝟſutias pabo
laꝝ ſil' introiuit. Occlta puerbioꝝ exq̄ſiuit.et in abſcōditꝭ pabolaꝝ ꝯuerſata eſt.]
Eccī.xxxix. Sic expone. Dicit ḡ.[Sapientiā antiq̄ꝝ oim.]i.doctrinā prīarcha/
rū ⁊ pphetaꝝ. Vel.[Sapiam oim an .]i.ſaporē et cognitōez celeſtiū quā antiqui
habuerūt.[exq̄ſiuit.]i.extra alia q̄ſiuit.[⁊ in pphetis.]i. pphetice intelligētije.[va/
cauit.]alijs curis ꝯteptis.[Narratōem.]i.doctrinā.[viroꝝ noiatoꝝ.]i.aplorū ⁊ e/
uāgeliſtarū.q̄ꝝ nomia ſūt i libro vite Luc.x.[ꝯſuauit.]Vn̄ luc.ij. Maria ꝯſua/
bat ⁊c̄.vt ſup.[Narratōez.]ſcꝫ quā narraturi erāt aplī. Vel viri noiati prīarche et
pphete. Vel illi btī paſtores q̄b⁹ ab angel' nūciat⁹ ē part⁹ ei⁹. Et ille felix ſymeō
q̄ ſuſcipiēs filiū ei⁹ oblatū i tēplo narrauit ei pphetica certitudie plīma de futurꝭ.
Lu.ij.[Et i ꝟſutias pabolaꝝ.]i.i obſcuras et occltas ſubtilitates.[ſimul intro/
iuit.]diligēter pſcrutādo pforata ſupficie lr̄ali vl' figurali.[Occulta puerbiorū.]i.
ſenſum myſticū ⁊ moralē.[exq̄ſiuit.]i.ex toto corde q̄ſiuit.[Et in abſcōditꝭ.]i.i oc
cultis allegorijs figuratiuaꝝ locutōnū intelligendis.[ꝯuerſata ē.]ſtudēdo ⁊ medi
tādo. Si eni hec oīa ꝟe dicunt̄ de q̄libet vero ſapiēte.mlto veri⁹ dici poſſunt et
debēt de mr̄e ſapiētie icarnate. Propter h̄ igit̄ de noticia ſcripturaꝝ ꝯmēdat ma/
trē fili⁹. Can̄.iiij.dicēs. Dētes tui ſic̄ greges tōſaꝝ.q̄ aſcēderūt ꝺ lauacro.[Gre/
ges tonſaꝝ.]ſūt illi q̄ poſſeſſionū onera tanq̄ vellera deponentes oīa reliq̄runt p
chriſto . Qui q̄nto pl⁹ ſe abſtraxerūt de mūdo.tāto liberiori aīo ſacras ſcripturas
intelligere potuerūt. Quib⁹ q̄cq̄ nō fecerūt obicē pctōꝝ tenebre. Nā lacrimiſ peni
tētie ⁊ deuotōis freq̄nter abluti aſcēderūt de virtute in ꝟtutē.vt viderēt deū deoꝝ
in ſyon.qd̄ interptat̄ ſpeculū.ſ.vt mūdi cordis oclo deū ꝯſpicerēt i ſpeclo ſcptu/
rarū. His igit̄ oib⁹ q̄ q̄ſi grex dn̄i in paſcuis ſacre ſcripture rumiarūt aſſimilant̄
dentes ꝟginis.i.ſenſus et ſtudioſitas.q̄bus ipa decerpſit attriuit maſticauit ru/
minauit ⁊ incorpauit aīe ſue velut herbas virētes ſacre ſcripture ſentētias.

Itē Ipa fuit et eſt mlier ſenſata et tacita. Eccī.xxvi. Sēſata eni fuit q̄rēdo quō fie/ F
ret qd̄ ei pmittebat̄ vbi dixit. Quō fiet illō ⁊c̄. Senſatior ꝯſentiēdo vt fieret. qn̄
dixit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm verbū tuū. Sēſatiſſima.deū laudādo ⁊ ma/
gnificādo de ſuſcepto bn̄ficio dicēs. Magnificat ⁊c̄. Vn̄ ꝟe potuit dicere illō ſa
lomōis Eccles.i.[Preceſſi ſapia oēs q̄ fuerūt an̄ me.⁊ aīa mea ꝯtēplata ē mlta ſa
piēter.]Qd̄ fuit.qn̄ cogitabat q̄lis eſſꝫ angelica ſalutatio.[⁊ didici.]Qd̄ fuit.qn̄
ꝯferebat oīa q̄ dicebant̄ i corde ſuo.et hec eſt ꝯſuetudo ſapiētis.

Itē Rōe ſapie deſigta ē maria p illā mlierē ſapiētē.q̄ ciuitatē abelā liberauit ſapia ſua G
Deſigt̄ etiā p abygail.i. Regū.xxv.q̄ erat mlier prudētiſſima ⁊ ſpecioſa .cui⁹ ſapi
entia et ſubtilitate ꝟboꝝ.nabal ſtult⁹ ad tpus a morte libat⁹ ē. Et marie ſapia ⁊
ſubtilitate oronū mūd⁹ infatuat⁹. Itē Eccī.xxxix. Collaudabūt mlti ſapiaꝫ ei⁹.
⁊ vſq̄ in ſeculū nō delebit̄. Ibidē. Sapiam ei⁹ enarrabūt gētes.⁊ laudē ei⁹ nūci
abit eccl'ia. Et notādū q̄ nō ſolū ſapiēs ē. imo etiā ſapie dei magiſtra .quā docet.

verbis ꝯ oꝛōibꝰ ꝛ exemplis. Vñ de ea dicitur Sap. viij. Doctrix eſt diſcipline dei ꝛc.
Ideo dicit ipſa Eccl. xxiiij. Adhuc doctrinā q̄ſi ꝓphetiā effundā ꝛc. Quere expo
ſitionē li. ij. particula .i. cauſa. xxvij.
Itē de ea ſpecialiter dicitur puer. xi. [Os ſuū aperuit ſapiē. ꝛ lex clemētie i lingua eiꝰ]. Os D
ſuū aperuit [os ſcilicet intellectꝰ] ſapiē [hauriēde ꝑ ſtudiū]. Vñ. Aperi os tuū ꝛ im
plebo illō. Vel [os affectꝰ] ſapiē [attrahēde ꝑ deſideriū]. Vñ ps. [Os meū aperui
ꝛ attraxi ſpm̄] .i. ſpūalē intelligētiā. Vel [os coꝛpis] ſapiē [q̄ ꝯgnoſcūt diuīa de
clarāde. Vñ de ea ꝑt intelligi illud Eccl. xv. [In medio eccl'ie] [ꝑmitutine] [aperuit os
eius] q̄ ſcz facta ē aploꝝ magiſtra. Sapiē inq̄m docende. nō ſtulticie vl' vanitati
aut ſcurrilitati. Vel etiā ſapiētie q̄ eſt filiꝰ dei attrahēde. qñ ꝟginitatē vouit ꝛ ſe tā
tū hūiliauit. q2 due iſte virtutes in ea ꝑncipaliter placuerūt altiſſimo. Eua ei ape
ruit os ſuū inſipiētie. cū dubitādo reſpōdit ſerpēti. ne foꝛte moꝛiamur. Gen. iij.
Maria ſapiē. cū credēdo dixit Luc. i. Fiat mihi ꝛc. [Et lex clemētie] .i. euāgeliū q̄
docet clemētiā. vbi chriſtꝰ dicit Mat. ix. Nō veni vocare iuſtos ſꝫ peccatoꝛes. Lex
enī antiq̄ ſeueritatis erat. que docebat reddi oculū ꝓ oculo. dentē ꝓ dente. Sed lex
euāgelij clemētie ē. Quia peccatā remittit. Quia reos abſoluit vt adulterā. Joh. viij.
Quia dānatos in ꝑadiſū reducit. [In lingua eiꝰ] q2 hec oīa nobꝭ ꝓcurat oꝛādo.
Itē Ratōe ſapiē dicitur in fine. xxiiij. eccl. de illo rege nato de dauid [Qui adimplet quaſi I
phiſon ſapiā3. Qui] .ſ. rex [adimplet] .i. ꝑfectē iplet [ſapiā3] .i. btā3 ꝟginē. q̄ ſapiā
dicitur emphatice. q2 ſapiēs ſuꝑ oēs. vl' q2 mr̄ ſapiē .i. chriſti. ꝛ vniuoca d3 eē generatō
Et paulo poſt. [Qui adimplet q̄ſi eufrates ſenſū eiꝰ] Impleuit ei eū q̄ntū ad cogni
tōe3 ſcripturarū. Qui enī aperuit aplis ſenſū vt itelligerēt ſcripturas Luc. vlti. multo
foꝛtiꝰ matrē impleuit ſpū ſapiē et intellectꝰ. ſupueniēte in eā ſpūſctō Lu. i. imo de
ſcēdente in eā ſapiētia. i. filio dei. q̄ ſciāꝝ dñs ē. et q̄ ꝑus q̄ȝ alijs ciuitatibꝰ nouem
mēſibꝰ euāgelizauit coꝛdi eiꝰ. et icerta et occulta ſapiē ſue manifeſtauit ei. Nec ſo
lū nouē mēſibꝰ. imo et toto tp̄e q̄ iuuenis habitauit cū virgine. Iſa. lxij. i. filiꝰ cū
Anſelmꝰ — matre. Btūs anſelmꝰ. Quid de deo nō ſapiebat in q̄ ſapiā dei latebat. ꝛ de cuius
vtero coꝛpꝰ ſibi aptabat. Impleuit ḡ rex ille ſenſū virginis [q̄ſi eufrates] .i. abūdā
ter. ſicut magna fit abūdātia vbi abūdat eufrates. Libro. i. ca. liij. titulo gr̄a plena
multa inuenies de huiuſmodi.
Itē Ratōe ſapiētie appellat ipſa agnitio ꝟitatis. Eccl. xxiiij. Agnitio ꝟitatis empha K
tice. ſ. ꝑcipue cognoſcēs. et effectiue. ſ. cognoſcere faciēs veritatē. vt ꝯgnita q̄ratur.
q̄ſita inueniat. inuēta accipiat. q2 q̄ querit inuenit. Mat. vij. Ipa enī fecit vt i ce
lis [i. eccleſijs] [oꝛiret lumē] [ꝟitatis] [indeficiēs] ſic dicitur ſuꝑ eodē caplo. et ſicambu
larēt gentes i lumine eiꝰ Iſa. lx. et ꝓpter hoc ipſa ab omībꝰ honoꝛat. Vñ et dicit
ei Judith. xv. Tu glīa hieruſalē ꝛc.
Item Ratōe ſapiē dicit ipſa de ſe Eccl. xxiiij. [Profundū abyſſi penetraui] .i. ꝓfun L
ditatē ſcripture. de q̄ Gene. i. [Tenebre erāt ſuꝑ faciē abyſſi] .i. in coꝛtice lr̄e [quia
tenebroſa aq̄ in nubibus aeris] non in fundo myſterioꝝ vbi lux eſt ꝓxima. vbi
ipſa ſuꝑ omnes ꝓfundius vidit.
Item Ratōe ſapiētie cōparat ipſa fauo. qui eſt pabulū lumīs. vas dulcedinis. in va
rijs cellulis littere ſeu intelligētie celeſtis ſapiētie ꝯtinens dulcedinē.
Itē [In lege dñi fuit volūtas eiꝰ] q2 voluit et impleuit q̄cq̄d ꝑcipiebat in lege dñi.
volebat aūt ſꝫ reſpuebat q̄cq̄d ꝓhibebat in ea. [Et in lege dñi meditabat] ſicut aīal
ruminās Leui. xi. Vñ lu. ij. Cōferēs i coꝛde ſuo [die ac nocte] .i. i māifeſtis ꝛ ob
Itē Ipa poſt filij aſcēſionē facta ē magiſtra aploꝝ et ꝑdicatoꝝ euāge — ſcuris. M
licoꝝ. Et tūc impleta ē ꝓphetia illa Michee. iiij. [De ſyon exibit lex] noua. ſ. [Et
ꝟbū dñi in hieruſalē] .i. de beata virgine ꝑ ſyon et hieruſalē deſignata.
Item Quia filiꝰ ei reuelauerat incerta et occulta ſapiētie ſue. ideo dicit ipſa Cantic.
.i. [Introduxit me rex] .i. chriſtꝰ [in cellaria ſua] .i. manifeſtauit mihi ſecreta ſcri
pturaꝝ ſctāꝝ. q̄ dicit cellaria. q2 ibi ē panis foꝛtiū. lac pueroꝝ. vinū deuotoꝝ. ꝛ oīa
neceſſaria aīe. ſicut i cellario neceſſaria coꝛpi. Bñ aūt dicit q̄ itroduxit eā rex. i. in
tus duxit. ſ. vſq3 ad medullā ſenſus ſpūal'. Vñ ipſa dic. Profūdū abyſſi penetraui

vt ſup. Dicunt cellaria q̄ſi celātes latē ad reponēdas diuitias. vl' q̄ſi cellaꝝ late
bꝰ q̄ multas cellas ꝯtinēt ad diuerſa victualia ꝯfuāda. Vel etiā ꝓfūdū abyſſi tūc
ipſa penetrauit i filio ad lr̄a3. qñ filiū ſuū miſit ad limbū liberare ibi detētos. Tūc
etiā penetrat ꝓfundū abyſſi. qñ gr̄e ſue illuſtratōe viſitat coꝛ peccatoꝛis ꝓfundū ꝛ in
ſcrutabile. Hiere. xvij. Itē Job. xxviij. [Profunda q̄q3 fluuioꝝ] .i. ſacroꝝ libꝛo
rū. i. q̄tuoꝛ euāgelioꝝ. q̄ ſunt q̄tuoꝛ flumia ꝑadiſi [ſcrutat] [ꝟbū ꝟgo] .i. facit ſcruta
ri. De q̄bus dicit Eccl. xxiiij. Ego ſapiētia effudi flumia [Et abſcōdita] ſub vela
mine lr̄e [ꝓduxit in lucē] ſpūalis intelligētie.
Tam Et ꝟbis marie facile ꝑpēdi ꝑt eiꝰ ſcītas. eiꝰ charitas. eiꝰ ſapiētia. Non N
eī niſi ſeptē ꝟba tm̄ locuta legit in euāgelio. Et hec ſeptē ꝟba ad ſeptē dona ſpi
ritusſcti q̄ eā repleuerat referēda ſūt. Locuta ē aūt bis cū angelo. bis cū eliza
beth. bis cū filio. ſemel cū miniſtris. nec etia3 cū viro ſuo ſemel locuta legit. Innuit
aūt in h̄ q̄ religioſa ꝑſona ꝛ maxime mlier. monial'. et puella. rariſſime debet loq̄.
Et tūc cū deo in oꝛōe et lectōe. aut cū angelo. i. ſacerdote angelice ꝯuerſatōis ꝛ ho
neſte in cōfeſſiōe. aut cū elizabeth vetula. i. cū matura ꝛ ſctā mliere i mutua ſꝫ rara
ꝯſolatōe. aut cū miniſtris ꝛ h̄ corā oībꝰ. nō in angulo i neceſſarioꝝ poſtulatōe. Et no O
ta q̄ q̄cq̄d locuta ē. aut ad ſui hūiliatōem. vel ad dei laudē. vel ad ꝓximoꝝ edifica
tōem referebat. Ideo de ipſa ꝯgrue dici ꝑt illō Eccl. xliij. In ſmōe eiꝰ ꝯpoſita ſūt
oīa. i. Pe. iiij. Si q̄s loq̄t q̄ſi ſermōes dei. Col. iiij. Sermo veſter ſꝑ in gr̄a ſit ſa
le ꝯditus. Eph. iiij. Oīs ſermo malꝰ ex oꝛe vr̄o nō ꝓcedat. ſꝫ ſi q̄s bonꝰ ē ad edi
ficatōem vt det gr̄am audiētibꝰ. Eccl. xxi. Verba iuſtoꝝ ſtatera pōderabūt. Ideo
ꝟe potuit ipſa dicere ꝓuerb. viij. Juſti ſunt oēs ſmōes mei. nō eſt i eis ꝑuū quid
neq3 ꝑuerſum. Ideo etiā inuitat nos ad cuſtodiā ligue nr̄e et imitatōe3 ꝟboꝛu3
ſuoꝝ Sap. vi. dicēs cū ſapia [Cōcupiſcite ſmōes meos. et diligite illos. et habe
bitis diſciplinā] Sic expone hāc autoꝛitatē. Cōcupiſcite [i. cū omni ꝯcupia audi
te ꝛ inueſtigate] ſmōes meos [q̄ monēt ſeriē et oꝛdiatōe3 vite chriſtiane. q2 ſmo dicitur
q̄ſi ſeriē monēs. [ꝛ diligite illos] .i. exhibitōe opeꝝ diligere vos oſtēdite. q2 ꝓba
Grego. — tio dilectōis exhibitio opis. ſicut dicit gregoꝛiꝰ. [ꝛ habebitis diſciplinā] .i. oꝛdīata3
moꝝ coꝛreptōe3. Quaſi dicat. Si dilexeritis ſmōes meos q̄ ſunt ſermōes ſapien
tie. habebitis diſciplinā ꝛ ſuabitis eā. Ideo poſſumꝰ dicere marie ſic hieremias. xv.
dicit dño. Inuēti ſunt ſmōes tui ꝛ ꝯmedi eos. et factū ē ꝟbū tuū mihi i gaudiū
ꝛ leticiā coꝛdis mei. Duo dicit. gaudiū et leticiā. q2 ex obſuatōe et dilectōe ꝟboꝛū
eius ſequunt liberatio pene et collatio glīe.
Itē De ꝟbis ipſiꝰ dicitur ꝓuerb. xvi. Fauus mellis ꝟba ꝯpoſita. Septē enī ꝟba eiꝰ que P
habent in euāgelio ꝯpoſuit celeſtis artifex. i. ſpūſſctus q̄ eā repleuerat. et iō ſicut ſunt
ſeptē dona ſpūſſcti. ſic et ſeptē ꝟba eiꝰ in euāgelio ꝯtinēt. Que dicunt fauꝰ mell.
q2 ſicut in fauo eſt cera lumīs inſtrumētū. et dulcedo mellis reficiēs guſtū. ſic i ꝟ
bis eiꝰ et ſacre ſcripture ſciētia ē veritatis illuminās intellectū. ꝛ oīmoda bonitas
reficiēs affectū. Medicinalia etiā ſunt ꝛ ꝯſuatiua moꝛe mellis. q2 ſanāt langoꝛes
aīe. et ꝓſeruāt a peccō. De ꝑmo dicit Sap. xvi. Neq3 herba neq3 malagma ꝛc. De
ſcōo. In coꝛde meo abſcōdi eloquiū tuū vt nō peccem tibi.
Sed iā videamꝰ de ꝟbis ipſiꝰ. et ꝑmū de ꝑmo verbo. Ait itaq3 euāgeliſta [Dixit au Q
tē maria ad angelū. Quō fiet iſtud] Nota q̄ btā virgo ante h̄ verbū nullū aliō lo
cuta legit in euāgelio. nec etiā ſtatim ad ꝑmū angeli verbū rn̄dit. donec bis ange
lus ipſam ſuis3 allocutꝰ. et ipſa bene ꝑmeditata. iuxta illō Eccl. xxxij. Audi tacēs ſi
mul et q̄re. Audire fidei ē. q2 fides ex auditu. Ro. x. Tacere ſpei. Quia Iſa. xxx.
dicitur In ſilētio ꝛ i ſpē erit foꝛtitudo vr̄a. Querere charitatis. Quia garrula res amoꝛ
eſt. Ipa vero audiuit tacuit et q̄ſiuit. Hic ē oꝛdo. Timoꝛ etiā filial' et caſtꝰ fecit ip
ſam inq̄rere bn̄placitū dei Eccl. ij. Qui timēt dñm inq̄rēt q̄ bn̄placita ſūt ei. ꝛ qui
diligūt illū replebūt lege ipſiꝰ. Ipa aūtē fuit mlier timēs deū. et eiꝰ dilectio foꝛtis
Cācellarius ph'ipꝰ — vt moꝛs Cant. viij. Quē inuite ꝑuenīret virū vt iret ad eū loq̄. q̄ angelo vēiēti ad ſe ꝛ
ſalutāti. ꝛ bona ꝓmittēti. ꝛ iō bis allocuto eā. vix ad extremū loq̄ vnū verbū. Et in h̄
q̄rēs ꝛ taciturnitas bonis mlierībꝰ ꝓponit emulāda. Erubeſcat ſalomonica mlier

garrula et vaga. q̄etis impatiēs. et ī domo nō valēs cōsistere pedib⁹ suis. Prouer. vij. Igit͛ qꝛ prudēs erat vir
go nō solū q̄d loq̄ret͛. ſ; etiā cui. et q̄d deceret eā loq̄ cōsiderauit. Iō bñ dr̄. [Dixit
aūt maria ad angelū.] nō illa vel illi. Quasi diceret. Ut maria ꝛ vt ad angelū locu
ta ē. Decebat eni virginē et talē virginē breuiter et tacite loq̄. et ꝑpositā ꝯtinētia;
p̄stari. maxime vbi ei⁹ ꝑiculū imminere videbat͛. ꝛ vt ad angelū quē interroga
ri breuiter q̄si sapiētē oportebat. Eccl̄i. vi. [Si videris sensatū euigila ad illū.] audiē
dū in scolis et imitādū in factis. Quō fiet istō ꝛc̄. Eccl̄i. xix. dr̄. Qui credit cito le R
uis ē corde. ꝛ minorabit͛. Eua leuis fuit corde. qꝛ cito credidit. ꝛ nec ꝟbū nec lo
q̄ntē discutiēs facile ꝯsensit. Duplici q̄ppe funiculo trahebat͛. qꝛ ꝓmittebat͛ subli
mitas. suadebat͛ voluptas. ad q̄ duo hoīes facile inclinant͛. Sꝫ maria neutꝝ volu
it. qꝛ hūil͛ ꝛ ꝟgo fuit. Sꝫ vtilitatē nō solū ꝓpriam ſꝫ ꝯmunē desiderās. prudēter q̄si
uit. [Quō fiet istud] qō tu dicis vt ꝟgo ꝯcipiā ꝛ pariā filiū. [qm̄ virū nō ꝯgnosco.] In
terlinearis. Ecce tāgit se vouisse castitatē. [Nō cognosco] .i. me nō cogniturā ꝓposui.
ꝛ i ꝓposito ꝑseuero. Uel. non cognosco .i. i. votū habeo nō cognoscere. Felix nāq;
ꝓpositū istō. in q̄ firmitas ꝯiūcit puritati. Nā q̄ntūlibꝫ pura fuerit delibatio. min⁹
habꝫ si defuerit fortitudo et ꝯsilij firmitas. Ubi aūt nō ē puritas. nō ꝟt⁹ obtinet
grām. ſꝫ obstinatōis incurrit offensā. Quia ꝟo ipa vtrūq; habuit. i. ꝓpositi puri
tatē. ꝛ ꝯsilij firmitatē. dr̄ de ea puer. i. fine. [Fortitudo ꝛ decor indumētū ei⁹. De
cor.] in ꝓposito ꝯtinētie. [Fortitudo] in ꝯsilij firmitate.
Cōmendant͛ aūt sepe ꝟba illa a spūsc̄ti dictamie. Uñ ipa videt͛ dicere cū ps. [Lin S
gua mea calam⁹ scribe velociter scribētis.] Scriba iste spirit⁹ ē. Quasi diceret. ꝟgo
Dō loq̄r a meipa nō loq̄r. sed a spūsc̄tō. Nam sicut manus scribe mouet calamū.
sic spūsc̄tūs linguā meā. ij. Regū. xxiij. Spūs dñi locutus ē ꝑ me. et sermo ei⁹ per
linguā meā. Mat. x. Nō eni vos estis q̄ loq̄mi. ſꝫ spūs patris vr̄i ꝛc̄. Multo ḡ foꝛ
ti⁹ loq̄bat͛ spūsc̄tūs ꝑ eā quā repleuerat vsq;q̄q;. Sicut eni calam⁹ nō scribit qō
vult. ſꝫ qō scribēs vult. sic et ipa ea ꝟba ꝓferebat. q̄ spūsc̄tūs i corde ei⁹ scribebat
ꝛ ei dictabat. Seq̄t͛. [Uelociter scribētis.] qꝛ spūsc̄tūs cui⁹ grā nescit tarda rerū;
molimia. cito ꝛ subito docebat eā respōdere et loqui. Et bene dicit͛ lingua marie T
calamus scribe. id ē spūssancti.

Hiero.

Primo. Quia calamus hic creuerat in aquis gratie ꝛ doctrine. Unde vox ei⁹ ē fm
hieronymū. Sup aquā refectōis educauit me.
Secūdo. Quia calam⁹ hic vacuus interi⁹ ꝑ hūilitatem.
Tercio. Quia plan⁹ exteri⁹ ꝛ sine scrupulis ꝑ honestissimā ꝯuersationē.
Quarto. Quia ꝯgruo tpe collect⁹ ad officiū suū. tpe. s. miserēdi qō incepit ab ortu il
Quinto. Quia acutus ꝑ subtilitatē. lius.
Sexto. Quia scissus ꝑ amotionē omnis sup̄flui. qꝛ nihil locuta est in euāgelio qō
nō faceret ad rem.
Septimo. Quia fissus ꝑ discretōem verborū.
Octauo. Quia plenus encausto gratie q̄ diffusa erat in labijs ipius.
Nono. Quia in manu dextera tenebat͛. nā verbis vita et opa ꝯcordabant. Uñ ꝛ di
ctum est ei. Uox enim tua dulcis.
Decimo. Quia a sinistro ad dexterā ducebat lineā. q̄cquid eni loquebat͛ ad hūiliati
onē sui. ad honorē dei. ad edificatōem p̄ximi. et sic ad eternitatē q̄ signat͛ ꝑ dexte
rā referebat omnia verba sua.
Seq̄tur. [velociter scribētis.] qꝛ q̄cito r̄ndit. ecce ancilla dñi fiat mihi. scripsit hic
calam⁹ ductu spūssc̄ti in hūana carne velut in scedula verbū carnē factū. q̄ videli
cet scedula sumpta est a scriba de ꝟginea carne ei⁹. Uelocī⁹ aūt scripsit ceteris mu
lieribꝫ vniuersis. quoꝝ fetus nō formant͛ nisi lōgo tpis interuallo.
De scriptura ista dicit͛ Apoc. xix. vbi agit͛ de filio dei et marie. [Habēs nomē scriptū; U
qō nemo nouit nisi ipe.] supple. et sui q̄bꝫ ipe reuelat. Uel. nouit. sed plenū. Nomē
qō ipa scripsit est emanuel. i. nobiscū de⁹. Uñ seq̄t͛. [Uocabat͛ nomē ei⁹ ꝟbū dei. ha
bens i vestimēto] .i. i hūanitate. [ꝛ i femore] .i. q̄ vis generatiua. B dicit͛ qꝛ spūalis
ꝓlē genuit patri. [scriptū] indelebiliter. s. qꝛ fm hūanitatē et ipe [rex regū ꝛ dñs dñi]

minantiū .i. dñs oīm dñoꝝ. Uñ dr̄. De⁹ deoꝝ dñs. Quia eni tātū hūiliauit se
fact⁹ obediēs vsq; ad mortē. datū est ei nomē qō est sup omne nomē. Scdꝫ hūa
nitatē eni mortuus ē ꝛ exaltatus. nō fm deitatē.
Rimū igit͛ ꝟbū marie fuit istō. [Quō fiet istō quoniā virū nō cognosco.] .i. nō X
ꝯgnoscere ꝓposui ꝛc̄. vt sup. Et B verbū dictauit ei spūs sapie. q̄ eā repleuerat. Fu
it etiā B ꝟbū fortitudīs et castitatis. Uñ. [quoniā virū nō ꝯgnosco.] Et i B ꝟbo docꝫ
ipa loq̄ ꝑncipaliter et p̄mo de inq̄rēda dei volūtate. sic ipa audito ꝟginitatis ꝑiclo
.i. qꝛ mater deberet fieri. diu p̄meditata nec modū repiens quō B possꝫ fieri saluo
ꝟginitatis ꝓposito. nō de re dubitās ſꝫ de mō. rupto ꝟecūdie freno q̄siuit. [Quō fiet
istō quoniā viꝝ nō cognosco.] Glosa. Liquet ḡ qꝛ faciēdū credit. q̄ quomodo fiet q̄
rit. Nō eni dubitat ꝟginem parituram. qꝛ legit͛ Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝯcipiet. Sciebat
etiā qꝛ ipleri oportebat qō ab angelo audierat. ſꝫ quō fieret nō legerat. nec ab angelo
audierat quo ordie istō deberet impleri. ꝛ iō q̄siuit. Quia mysteriū a secul͛ abscōdi
tū. Col. i. A ꝓphetis nō ꝑdictū. angelo ē reſuatū. Iō dixit ad āgelū. Quō fiet istō
ꝛc̄. In B etiā ꝟbo denotat͛ ꝯstātia mētis ei⁹. qꝛ ꝯstāter r̄ndit. [virū nō cognosco.] Etiā
in B eue ꝯtraria q̄ dubitādo r̄ndit serpēti. Ne forte moriamur. Genes. iij. ꝛ ad pri
mū verbū diaboli titubauit.
Ecūdū verbū qn̄ intellecto qꝛ possꝫ ꝯcipe ꝛ parere manēs ꝟgo eū r̄ndit. Ecce Y
ancilla dñi fiat mihi fm ꝟbū tuū. Ecce verbū timoris q̄ collactane⁹ ē hūilitatis.
ꝛ in B ꝟbo notat͛ ꝓmpta obediētia. ꝓmpta deuotio. ꝓmpta fides. ꝓmpt⁹ ꝯsensus.
Uñ dicit. [Ecce] Notat͛ etiā hūilitas. Uñ. [ancilla] Religiosa discretio. Uñ [dñi]
nō carnis. nō mūdi. nō diaboli. Fides spes charitas. Uñ. [fiat mihi fm ꝟbū tuū]
q̄ dixisti dñs tecū. nō fm ꝑcē meā. q̄ nō auderē petere vt fierē mater dei. Nisi enim
credidisset ꝛ sperasset posse fieri ꝛ futurū esse qō ei ꝓmittebat͛. nō r̄ndissꝫ. [fiat mi
hi fm verbū tuū.] Dixerat aūt ei angel⁹. Dñs tecū. In q̄ notat͛ charitas. qꝛ q̄ ma
net i charitate de⁹ manet i eo. i. Joh. iiij. De fide dicit ei elizabeth. Btā q̄ credidi
sti. De spe dicit ipa. In verbo tuo sup̄speraui. Diffusa est eni grā i labijs ei⁹ talit͛
respōdendi. et ꝓpterea bñdixit eā dñs in eternū. In B etiam verbo notat͛ deuotio
orōis. qꝛ dicēs. [fiat mihi ꝛc̄.] cū magna deuotiōe ꝓmissum angeli optat impleri.
In B verbo istruimur hūiliādo nos corā dō ei⁹ graꝫ postulare. Uñ Judith. viij.
Indulgētiā illi⁹ fusis lacrimis postulem⁹. ꝛ hūiliem⁹ illi aīas nr̄as. Itē de B ver
bo qō r̄ndit. [ecce an. dñi fiat mihi] dicit͛ ipa. [Eructauit cor meū verbū bonū.] Eru
ctauit. [q̄si ex pleno.] qꝛ ex abūdātia cordis os loq̄t͛. Mat. xij. [Cor meū.] In B cō
mēdat verbū suū ab iteriori sapore q̄ ē vera cordis dilectio. [Uerbū bonū;] ꝑ qō
deo recōciliat⁹ ē mūd⁹. Siq̄dē i isto verbo [fiat mihi] firmā factū ē pactū recōcili
atōis hūane. ꝛ mrīmoniū diuīe ꝛ hūane nature. In B etiā verbo ꝯcepit filiū dei.
Precessit autē verbū hūilitatis gliam ꝯceptōis. qꝛ sicut dicit͛ puer. xv. Gliam ꝑce
dit hūilitas. Btūs ber̄. Hec est virgis nr̄e glīa singularis. et excellens ꝑrogatiua
marie. qꝛ filiū vnū eūdēq; cū deo p̄re meruit habere ꝯmunē.
Ertiū verbū. [qn̄ salutauit elizabeth] q̄si ꝯgtulās ei d̄ dono qō eā recepisse di Z
dicerat. In q̄ notat͛ beniuolētia. qꝛ salutare idē ē qꝛ aliq̄ salutē optare. Ecce ver
bū itellect⁹. Ad cui⁹ platōeꝫ itellexit elizabeth mariā dñm suū ꝯcepisse. Uñ dixit
Et vñ B mihi vt veiat mr̄ dñi mei ad me. Ad ei⁹ et salutatōeꝫ itellexit iohes dau
sus i vtero dñm suū clausū. ꝛ ꝑ modulo suo gauisus ē i occursū ei⁹. In B aūt ꝟbo
istruimur qꝛ ꝓxis dēm⁹ optare salutē. ꝛ cū ipis loq̄ d̄ sua salute. qō ē salutare. ꝛ de
bñficijs sibi a dō ipēsis eisdē ꝯgtulari. Et B faciūt q̄ christū spūaliter ꝯceperūt.
Uartū verbū qn̄ corā elizabeth dixit [Magnificat ꝛc̄.] Qn̄. s. magnificātē se AA
btā elizabeth. ipa magis dñm magnificare curauit. Qui eni vere hūil͛ ē. nō se
ab hoībꝫ sed deū laudari desiderat. sicut dicit aug⁹. Et ꝓpt͛ hoc dr̄ Eccl̄i. iij. qꝛ de
us ab hūilibꝫ honorat͛. Et B verbū fuit sapie. hūilitatis et gratiaꝝ actōnis. Et in
hoc verbo docemur deo grās agere de ꝑceptis eius beneficijs. et attribuere ei to
tum. qō est hūilitatis. et magnificare potētiā ei⁹. Uñ dixit. Quia fecit mihi mag
na q̄ po. ē. et san. no. ei⁹. Et nota qꝛ i cātico suo ꝑseqūs laudes domini aliq̄ntulum

Bern.

Aug⁹.

o 4

plixe locuta ē.cū vbiq; alibi breuiter locuta ſit.nec in aliq̄ ꝟbo effluxit niſi i laudi
bus ſaluatoris.ꝑ h̄ inuēs nob̄ i dei laudibꝰ ꝓlixe loq̄ndū. imo nūq̄ᷓ tacēdū. iuxta
illō Iſa.lxij.Qui reminiſcimi dn̄i ne taceatis.ꝛ ne detis ſilētiū ei.Et h̄ ꝯ eos q̄ i cho
ro aliis cātātibꝰ et pſallētibꝰ tacēt vt ſtatue.alios nullo mō linguā cohibere valētes.
Vinū ꝟbū Ioh.ij.[Fili vinū nō habēt.]Ecce ꝟbū pietatis.charitatis.ꝛ ꝯpaſ B B
ſiōis. Iſte etiā ſermo certiſſimꝰ index ingenite ſibi māſuetudīs.et ꝓgiatꝰ vere
cūdie fuit.Alioꝝ q̄ppe ꝑcidiā ſuā reputās.ſuſtiere nō potuit. nec diſſimulare vi
ni defectū.Vbi ſane increpata ē a filio.nec illi rn̄dit tāq̄ᷓ mitis ꝛ humilis corde.nec
tn̄ deſperauit.miniſtros admonēs facere q̄cq̄d diceret ill̄. Sup̄ ti.xxiij.ꝺ pietate et
ꝯpaſſiōe eiꝰ q̄re expoſitōem illiꝰ ꝟbi.vinū nō habēt. Et li.i.ca.v.titulo.dn̄s tecū.
circa fin̄e capituli. Dicere vol.vinū n̄ habēt.i.e defectū gr̄e.q̄n̄ mlti patiūtr deo per
orōēz nūciare.et eis vinū ꝯpūctōis deuotōis ꝛ gr̄e poſtulare.Et h̄ inueniꝰ beā v̄
go p̄ma ꝑ hoīe i euāgelio orōaſſe. In h̄ etiā docemur ab eo petere id q̄ idigemꝰ.
q̄ ē ſufficiētia oīs boni. Iaco.i.Qui indiget poſtulet a deo. Q, autē chriſtꝰ rn̄dit.
Quid mihi et tibi ē mlier.nō negabat matrē ſuā.ſed diſcernebat potētiā ſuā. quia
nō ex natura quā a ꝟgine acceꝑat.ſ; a potētia ſue diuinitatis habebat facere miracu Aug.
Beatus maximꝰ — la.ſicut dicit augꝰ.Et forte ſicut dicit bt̄us maximꝰ.q: mr̄ de defectu carnal̄ po
culi ſuggerebat filio.q̄ venerat totiꝰ orbis gētibꝰ nouū ſalutis eterne calicē ꝓpinare
Nō eni petebat mr̄ erat gr̄e tpal̄.ſ; qō chriſtꝰ ꝑabat gaudiū ſempiternū. Nec tn̄ pi
guit benigniſſimū dn̄m bū magna veniūt parua pſtare. Et iō mater eiꝰ ſciēs ob
iurgationē illā dn̄i filijq; ſui nō iraſcētis offenſam p̄cedere ſ; mirātis portare myſte
riū.et futura p̄noſcēs in ſpū tāq̄ᷓ mr̄ dei.et dn̄icā puidēt volūtatē.ſollicite miniſtros
admonuit dicēs.Q ia q̄cūq; dixerit vob̄ facite. Et dn̄s increpare mr̄is pudorē re
leuās.et iam ſuā apiens maieſtatē.expectātibꝰ ait miniſtris. Implete hydrias aq̄. In
h̄ etiā q ita dure reſpōdit matri docuit nos et maxime religioſos nō ita eſſe ſollicī
tos ſup ꝓpinquos carnis ſue.
Beatus maximꝰ — Itē de h̄ miraclo dicit bt̄us maximꝰ ꝯ q̄ſdā incredulos. Ille aq̄s mutauit in vinū
q̄ eas ab initio ꝯcreauit i niues.indurauit i glaciē.egiptijs ꝟtit in ſanguinē.ꝛ he
breis ſitiētibꝰ manare p̄cepit ꝺ rupe arida.q̄ mltitudinē innumerā populoꝝ ſtilli
cidijs noui fontis vice maternoꝝ vberꝝ nutriebāt.
Moraliter. Sicut ꝑ mariā īpetratū ē vinū in nuptijs.ſic ꝑ duplicē amaritudinē pe
nitētie q̄ ſignatꝰ in noīe maria q̄ dr̄ mare amaꝝ.vinū gr̄e et deuotōis ꝛ interioris cō
ſolatōis. Et adapta q̄ttuor vl̄ q̄nq; īterꝑtatōes alias.ſ.q illumīatrix.illuminata.
illuminās.dn̄a.ſtella maris.ꝟgo fecūda.nupta ioſeph.vidua.et huiuſmodi.
Extū ꝟbū qn̄ dicit miniſtris Ioh.ij.[Q̄ocūq; dixerit vob̄ facite.] Ecce ꝟbuꝫ C C
ꝯſilij.in q̄ docemur ad diuīe volūtatis impletōez alios q̄ntū poſſumꝰ inuitare.
Hoc eſt eni ꝯſiliū ſctōꝝ.ſic dicit glo.ibi.Deꝰ q̄ glificatꝰ in ꝯſilio ſctōꝝ ꝛc̄.
Septimū ꝟbū qn̄ dicit filio Lu.ij.[Fili q̄d feciſti nob̄ ſic.]vt.ſ.remanereſ no D D
bis igrātibꝰ[Ecce ego ꝛ pater tuꝰ]reputatiuꝰ[dolētes]de abſentia tua[q̄rebā
mꝰ te.]S; heu mlti hodie plꝰ dolēt ꝺ amiſſiōe denarij q̄ᷓ ꝺ amiſſiōe ieſu. Nō pa
tet ex eo.q ipm amiſſū ꝑ pctm̄ ꝑ dolorē penitētie nō req̄rūt. Ecce ꝟbū ſcie.q̄ ma
gis attribuit rebꝰ hūanis q̄ᷓ diuīs. In h̄ aūt ꝟbo īſtruimur delinq̄ntes filios cor
ripe.cū ipa corripuerit etiā nō delinq̄ntē.nec ꝯmēdare corā eis ſi q̄d fecerit boni.
ſic ipa nō legitꝰ filiū ꝯmēdaſſe ꝺ eo.qō erat i his q̄ p̄ris ſui erāt. Itē i h̄ q p̄miſit ſi
li.[noratꝰ correptio i māſuetudie. Notādū etiā q ipm ingnitū deū n̄ auderet corri
pe.ſ; ingnitū filiū ſuū. Et iō dixit[fili.]Premiſit etiā[fili q̄d feciſti nob̄ ſic.]ecce di
ſcretō.q: n̄ ſtatī icrepauit eū.ſ; cāz q̄ſiuit q̄re ſic feciſſꝫ. In h̄ etiā q dixit[ꝛ p̄r tuꝰ]
cū eū ꝺ ioſeph n̄ ꝯcepiſſꝫ ſ; ꝺ ſpūſctō.claudebat ipſis ſacramētū dn̄ice īcarnatōis
Quia ſi ipm ꝯgnouiſſēt n̄ eū crucifixiſſēt.i.Cho.ij.ꝛ ita n̄ eēmꝰ redēpti. Itē i h̄ q ma
ria dixit[dolētes q̄rebāꝰ te]docꝫ ipa nos q q̄ vult inuēire ieſū.i.ſalutē.dꝫ ipm q̄rere cū
dolore. Seq̄tꝰ[Et ait ad illos.Quid ē q me q̄rebatis ꝛc̄.] Nō icrepat q: q̄ſitꝰ.ſ; idi
cat vbi potiꝰ q̄ri dꝫ.ſ.i diuīs. Vñ ſubdit[Neſciebatis q: i his q̄ p̄ris mei ſūt oportꝫ me
eē.]q.ſi di.h̄ ſciatis.Et ꝓpe oſtēdit eē p̄ris ſui teplū i q̄ erat.ꝛ doctiā quā audiebat.

qō eſt ꝯ manicheū.[Et ipi nō intellexerūt ꝟbū qō locutꝰ ē ad illos.] Nō eī adhuc
capiebāt myſteria. Et nota q maria nō.m.mirat myſteriū.ſ; poſtea ꝓficiēs ab eodē
petit miraculū. Ioh.ij.Vinū n̄ habēt. Seq̄tꝰ[Et deſcēdit cū eis.ꝛ vēit nazareth.]
Ve filiꝰ dei exercet q̄ ſūt p̄ris.vt filiꝰ hoīs ſeruat obedientiā mr̄is. Vñ ſeq̄tur.
Augꝰ. — [Et erat ſubditus illis.]Augꝰ. Hoc ſingulariter illa femīa habuit.vt videret ſibi
naſcēdi ſolēnitate ſubditū.quē nō ſolū hūana.verū etiā angelica natura veneratꝰ ꝛ
adorat altiſſimū.
Propter hmōi ꝟba q̄ chriſtꝰ libēter auſcultat.dicit ipe matri ꝛ cūctis aīe fideli imi E
tatrici mr̄is ſue.cān̄.ij. Sonet vox tua i auribꝰ meis.vox eī tua dulcis ꝛc̄. Itē cāti.
vij.[Guttur tuū.]i.ꝟba de gutture p̄cedētia[ſicut vinū optimū.]q: ꝟba eiꝰ pūgitī
ua ſunt.et ſapida et delectabilia oīm aīe iuſte. Iō etiā dr̄ eccī.i h̄. Bt̄us q̄ i iſtis ꝟ
ſatꝰ bonis.q̄ ponit ea in corde ſuo ſapiēs erit ſp̄. Verba eni matris ꝟitatis.ꝟba ſunt
filij q̄ eſt ꝟitas. Vnde dicit ei filiꝰ Iſa.li. Poſui ꝟba mea in ore tuo ꝛc̄.

De taciturnitate marie Titulus xxxij.

Ambro.i alia traſlatōe — Et taciturnitate q̄ ſignū eſt ſapie ꝯmēdat filiꝰ matrē Cān̄.iiij.[Quā pulcra A
b es amica mea ꝛc̄. Oculi tui colūbe extra taciturnitatē tuā.]i.ꝑter. Ita dicit
alia trāſlatio quā ponit ambroſiꝰ. Tota eni ſpūalis ꝛ ſimplex vt colūba.i
cuiꝰ ſpecie ſpūſctūs viſus ē deſcēdere ſup chriſtū Lu.iij.et Ioh.i. Nō ē eni medi
ocris ꝟtꝰ tacere.ſicut dicit ambroſiꝰ.ꝛ iō de taciturnitate ꝯmēdatꝰ maria. q̄ oīa ꝟba
ꝯferēs in corde ſuo tacite ꝯſuabat. Notoriū eni ē ꝛ vulgatū mulicbrē ſexū de mlti
loq̄o et minori circūſpectōe redargui. Nec mirꝫ.cū ad p̄mas ſuggeſtiōes noxias
loq̄la penitꝰ ſit adempta ꝑpetī.et aliq̄tenꝰ inhibita mlieri. Hic poteris aſſignare ꝺ ꝓ
propera rn̄ſiōe eue ſine diſcuſſiōe ꝟboꝝ ſerpētis vn̄ ortū ē oīe malū.et cogitatōe
marie q̄lis eſſꝫ angelica ſalutatio vn̄ ortū ē oīe bonū. Bt̄us q̄ꝫ bernardꝰ pꝰ ma
ioꝝ cariſmata grāꝝ i omniū maxima mlieꝝ dei genitrice maria.grauitate ſilētij di
gnis laudibꝰ p̄dicabat. Ipa etiā dicit ꝺ taciturnitate ſua q̄ſi ſeipaꝫ ꝯmēdāſ Eccl̄es
viij.[Ego os regis obſeruo.]i.os meū qō ē regiū.vt.ſ.nihil aliō loq̄r q̄ᷓ qō regē de
ceat et reginā.ſ.ꝟba lenitatis et clemētie.ꝟba pietatis ꝛ iuſticie. Ipa eteni ē mlier ſē
ſata et tacita. Eccī.xxvi.q̄ ſedebat ſolitaria ꝛ tacebat.ꝛ leuabat ſe ſup ſe ꝑ ꝯtēplati
onē dei. Treñ.iij. Siq̄dē q: fuit ſenſata.i.plena ſēſu.ꝛ tacita nō ſeminiflua ſed lo B
q̄ns i tp̄e ꝯgruo.fuit ei tp̄s tacēdi.et tp̄s loq̄ndi.ſic dr̄ Eccl̄es.iij. Tp̄us tacēdi ei
fuit ān̄ mortē chriſti.loq̄ndi poſt. Debuit tacere i p̄ſētia ꝟbi.nec radiare debuit lu
na p̄ſente ſole.ſicut nec luna radiat i p̄ſentia ſol̄. Sed ꝟbo obmuteſcēte ꝑ mortē de
buit reuelare myſteria q̄ ꝯſuabat i corde ſuo ꝯ ſcādalum crucis. q: ſup oēs nouit.
Vñ poterat dicere illō Iſa.xxiiij.[Secretū meū mihi.]q̄ntū ad ſtatū ꝯcipiētis
portātis ꝛ parietis.[Secretū meū mihi.]q̄ntū ad ꝯgnitōez ipiꝰ ꝯcepti.q̄a ſup oīs
habuit noticiā diuinitatis. Luna etiā nō debuit radiare p̄ſente ſole.ſ; ſole tēdēte per
mortē ad occaſū.ꝯ tenebras noctis debuit emittere radios lucis ꝛ doctrine. Vñ et
dr̄ pulcra vt luna Cāti.vi. Turbata etiā fuit i ſalutatōe angelica.q: ſilētiū ſuū qō
valde amabat.rn̄dendo infrigere cogebatꝰ. Cogitabat etiā q̄lis eſſꝫ iſta ſalutatio.
Et vtinā moniales et recluſe et religioſe noſtre tacēdo cogitarēt quō in iudicio re
ſpōderent.vbi de omni ꝟbo ocioſo reddituri ſunt hoīes ratōem. Senſata etiam
fuit ꝛ tacita in interioribꝰ verbis que ſūt cogitatōes et affectōes ſeu deſideria cor
dis que loquūtꝰ deo. Vnde et de ea dicitꝰ Iſa.xxxij.[Princeps.]i.maria deſigna
ta ꝑ ſarā que interp̄tatꝰ p̄riceps[ea que digna ſunt principe cogitabit.]cogitatōes
ſcꝫ pacis et nō afflictionis.

De ſubtilitate marie Titulus xxxiij.

Vbtilitas beate marie in h̄ apparuit.q tā ſubtiliter ꝯtemplata eſt celeſtia.q
f ductu ꝓprie rōis illuminante gr̄ia viſa eſt filiū dei deſiderare virginitatem.
quā ideo forte vouit vt eiꝰ bn̄placito ſatiſfaceret. Ac ſi diceret voto ſuo. Li
lia deſiderabat.lilia ei exhibeo. In h̄ etiā apparet eiꝰ ſubtilitas.q taꝫ ſubtiliter ſcīt
miſeris miſericordiā exhibere.q ſigillū nō diſſipat diuine iuſticie.ꝛ maxime circa
hoc cōſiſtit ſtudioſitas eiꝰ.de qua dicit p̄s. Annūciate inter gētes ſtudia eius.

De actione marie Titulus xxxiiij.

E actõe marie ħ notādū ꝙ ꝑcipuo pauꝑi.i. filio dī.ō q̄ ꝑcipue exponit illō A
ꝑs. btūs q̄ intelligit ſuꝑ egenū et pauperē. ꝑcipua miſericordie opa dilectõe ꝑcipua et ꝑcipuo mō. vn̄ dicit. corā ipō miſtraui.i.ad bn̄placitū ei⁹. exhibuit de ꝓpa ꝛ ꝑcipua ſubſtātia ſua. quia de puriſſimis ſanguib⁹ ſm̄ damaſcenū. vel
Damaſcen⁹ de carne ꝟginea. q̄ erat argētū igne ſpūſſci mltiplicit examīatū. exhibuit ei veſtimentū. et de lacte ꝓpo exhibuit alimētū. Ratõe veſtimēti pt ei dicere fili⁹ illud Job. x. Pelle et carnib⁹ veſtiſti me. Ratõe alimēti illō Math. xxv. Eſuriui ꝛ dediſti mihi māducare. Sitiui ꝛ dediſti mihi bibere. Lac enī puero cibus ꝛ pot⁹ ē.
Propter hoc in iudicio poterit ei ꝯmēorare fili⁹ excellenti⁹ ꝛ ꝑncipali⁹ q̄ɜ oī alij creature illō Mat. xxv. Hoſpes erā et collegiſti me. ſcɜ in tabernaculo vteri virgi- B
Sup̄ ti. iiij. B D JKL nal. q̄ ideo dicēd⁹ ē regale palaciū. qꝛ rex celeſtis ī eo nouē mēſib⁹ pacifice habitauit. Ipa ēt ſignat̄ ꝑ marthā. de q̄ legit̄ Lu. x. Intrauit ieſus ī qddā caſtellū. ꝛ mulier q̄dā martha noīe excepit illū ī domū ſuā. Et ħ ē qđ dicit Job. xxxi. q̄ſi loq̄ns ī ꝑſona marie. Foris nō māſit ꝑegrin⁹. i. fili⁹ dei. q̄ dic̄ ꝑ ꝑs. Aduena ego ſum ꝛ ꝑegrin⁹ ſic̄ oēs pr̄es mei. ſ. abrahā yſaac iacob ꝛ ceti. ō q̄b⁹ dī Heb. xi. Cōfitētes qꝛ ꝑegrini ꝛ hoſpites ſunt ſuꝑ terrā. Seq̄t̄ ī ꝑſona marie. Oſtiū meū viatori patuit. Et ħ ē qđ ipa dicit Cañ. v. Peſſulū oſtij mei aperui dilecto meo ꝛc̄. De q̄. ſ. viatore dī Hiere. xiiij. q̄ſi loq̄ntꝫ ad filiū dei. Quare q̄ſi colon⁹ futur⁹ es ī terra. ꝛ q̄ſi viator declināſ ad manēdū. Quare futur⁹ es ſic̄ vir vag⁹ ꝛc̄. Qui videlicɜ viator cū nō haberet vbi caput reclinaret. hoſpitat⁹ ē a maria ī domo vł vtero virginali. Vn̄ ipa dicit. Qui creauit me reqeuit ī tabnaclo meo. In tabnaclo. ſcɜ anſe inq̄ntū de⁹. In tabernaclo. corꝑis inq̄ntū de⁹ et hō. Et ħ ē qđ ipe dicebat eccī. xxiiij. In oīb⁹ reqem q̄ſiui. et ī hereditate dn̄i morabor. i. ī btā maria. In corꝑe rionē mēſib⁹. ab aīa nūq̄ɜ receſſur⁹. Propter ħ in ꝑs. dicit ipe de maria. Hec requies mea in ſeculū ſeculi. hic habitabo qm̄ elegi eam.
Et nota quoniā maria nō ſolū hoſpita vł hoſpitiū facta ē filij dei. imo et toti⁹ trinitatis. cui⁹ eſt nobile triclinū. Vn̄ ī ꝑſona marie dic̄ iob. xxix. Qn̄ ſecreto de⁹ erat ī tabernaclo meo. i. fili⁹ ī vtero meo. Qn̄ erat oīpotēs mecū. i. de⁹ pater ꝑ grāɜ inhabitātē. ꝛ petra fūdebat mihi riuos olei. i. ſpūſſctūſ infūdebat mihi dona ꝛ cariſmata oīm grāꝝ. ſic̄ ꝓcꝑat ei pr̄ eccī. xxxvi. Reple ſyō. i. mariā ī enarrabilib⁹ virtutibus tuis. C
Nud⁹ fui. ꝛ cooꝑuiſti me. ſcɜ tunica videlicɜ carnis ꝟginee tunica icōſutili. Luc̄. ij. Et pānis eū iuoluit. ecce opimētū. ꝛ reclinauit ī ꝑſepio. ecce matiale hoſpitiū. De duplici tunica icōſutili q̄ maria veſtiuit filiū q̄re li. xij. ꝑticła. v. ti. ix. ꝙ maria vell⁹. ſcɜ ī illo caplo. Deſcēdet ſic̄ pluuia ī vell⁹ p⁹ mediū tituli. De nuditate filij qn̄ deſcēdebat ī ꝟginē dic̄ btūs hildefonſus. Qualiter igreſſus ē chriſt⁹ ī virginē nēo D
Beatus hildefonſus nouit. q̄liter egreſſus egreſſio ſola ꝯſcit. Abſq̄ɜ veſte de⁹ vt ita dicā īgredit̄. q̄ vt certe dicā carne veſtit⁹ egredit̄. Ad domū ſui opis vēit. carnis tm̄mō veſte tulit. Idē q̄ venerat rediit. ſɜ aliter q̄ɜ īceſſerat ipe ꝓceſſit. Hāc domū īgrediēſ nō pudorꝫ ſpolia tulit. ſɜ egrediēs itegritatē ditauit ꝛc̄. Itē rōe h⁹ veſtꝫ ꝯꝑat ſe chriſt⁹ ḡno frumēti. Job. xij. qđ nudū ſemiat̄. ſic̄ dic̄ aplś. i. Chor̄. xv. ſɜ ſurgit veſtitū palea ſua velut tūica q̄dā. Itē ꝓpt̄ ħ figurata ē maria ī vellere gedeōis Judic̄. vi. qꝛ ō q̄dā portōe lane ſue. i. carnis ꝟginee veſtiuit agnū dī. Quere codē libro. titulo ꝙ ipſa vellus. poſt mediū tituli.
Hiero. Eſuriui ꝛ dediſti mihi māducare. Vn̄ hiero. dic̄ ꝙ btā ꝟgo cū acu et colo acq̄rebat vn̄ ſe paſcebat ꝛ vnigēitū dī. Propter ħ cañ. ij. dī ꝙ ſponſus paſcit̄ iter lilia. Et hec E
Bern. lilia appellat btūs ber. man⁹ btē marie. inter q̄s dei fili⁹ paſcebat̄. Btūſ ber. Manus marie quedā lilia cādidiſſima ſunt. nec cauſabit̄ liliorū amator inter lilia nō īuentū. q̄cq̄d inter marie manus inuenerit.
Sitiui et dediſti mihi potū. ſcɜ lactꝫ virginei qđ ego ſol⁹ bibi. et de q̄ puer ali⁹ nū q̄ɜ bibit. nec ipe ſuxit vbera alteri⁹ mlieris q̄ɜ ꝓprie matris. Vnde figuratus eſt ꝑ moyſen Exo. ij. qui nulli⁹ alteri⁹ mlieris ꝑterq̄ɜ matrꝫ ꝓpe ſugere voluit vbera F

ſicut dicit. Propter ħ etiā dictū eſt illi Lu. xi. Beatā vbera q̄ ſuxiſti. Et ħ aūt reliq̄tur. ꝙ tantū ſuxit vbera virginis matris ſue. Vn̄ ꝛ dicit Cañ. v. Bibi vinum meū cū lacte meo. virginali. qđ totū fuit meū. Propter hoc licɜ dicat̄ beate ꝟgini. oleū effuſum nomē tuū. nō tn̄ dicit̄ ꝙ eius vbera ſint effuſa.
Aliter etiā de potu fidei poteſt intelligi qđ dicit. Sitiui ꝛc̄. q̄ maria ſpecialius oī creatura ipm̄ potauit qn̄ rn̄dit angelo. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi. Unde ſignata ē ꝑ ſamaritanā mlierē cui chriſt⁹ dixit Joh. iiij. Da mihi bibere. Iō etiā figurata fuit Gene. xxiiij. ꝑ rebeccam virginē pulcerrimā ꝛ incognitā viro. que de hydria ſua q̄ ſignabat fidē marie potauit helyeſer et camelos. i. chriſtū et ſanctos. nā ex humilitate deo placuit. ſɜ ex fide ꝯcepit ſanctū ſctōꝝ. i. chriſtū q̄ ſctificat oēs ſanctos. B
Infirm⁹ fui et viſitaſti me. Infirmabat̄ chriſt⁹ ſuſceptis in ſe penalitatib⁹ hūane nature. que ſunt fames ſitis calor frig⁹ laſſicies egritudo ꝛ morſ. Ideo dic̄ chriſt⁹. Infirmata eſt in pauꝑtate ꝟtus mea ꝛc̄. Et ſic infirmatū ꝑ infātiā et iacentē in cunabul̄ pia mater nō ſolū viſitauit. ſɜ etiā balneādo. fouēdo. leniēdo. geſtādo freq̄ntauit. eiq̄ɜ hūanitatis obſeq̄a vniuerſa q̄b⁹ indigebat aſſumpta natura dūotiſſime miſtrauit. Propter qđ in figura marie dī Lu. x. Martha aūt ſatagebat circa freq̄ns miniſteriū. Aliter. Infirmabat̄ chriſt⁹ qn̄ crucifigebat̄. ꝛ a pr̄e ꝑcutiebat̄ ꝑ ſalute ppłi ſui. ꝛ vulnerabat̄ ꝓpter iniq̄tates nr̄as. ꝛ atterebat̄ ꝓpter ſcelera nr̄a. et ei⁹ liuore. i. carne liuida dolorib⁹ paſſiōis ſanabamur. Iſa. liij. Et tūc viſitabat eū mater ſtans iuxta crucē eius. Joh. xix. D
In carcere erā. ꝛ veniſti ad me. Incarcerabat̄ chriſt⁹ in carcere nr̄e mortalitatꝫ. de q̄ carcere dicit ꝑs. educ de carcere aīam meā ꝛc̄. qn̄ naſcebat̄ de vera ꝟgine ver⁹ hō. ꝛ ad ipm̄ puerulū veniebat maria ſic̄ mater ad filiū iacentē in cunabulo. Sɜ tunc ꝑcipue miſſus fuit q̄ſi in carcerē. qn̄ ponebat̄ ī ſepulcro. Vn̄ in ꝑſona ei⁹ ꝑdixerat hieremias Treno. iij. In tenebroſis collocauit me. q̄ſi mortuos ſēpiternos. Idē ibidē. Lapſa eſt in lacū vita mea. ꝛ poſuerūt lapidē ſuꝑ me. Tūc autē licɜ hoc non I
Hiero. legat̄. nō eſt dubitandū veniſſe mariā ad filij ſepulturā. Vn̄ hieronym⁹. Quā miſerū erit et impiū ſentire de matre. vt qn̄ cetere ſctē mlieres tantā curā habuerunt de dominica ſepultura ipa ſe abſentauerit. Abſit.

De contemplatõe marie Titulus xxxv.

Abbas abſalon de ſancto victore Ratõe actōis ꝛ ꝯtēplatōis dictū ē marie ab angelo. Aue grā plena. grā. ſ. celeſtiū donorū. qꝛ virtute ꝯtēplādi q̄dāmodo patrie donata eſt. Vn̄ de ea dictū eſt Sap̄. xviij. Celos attingebat ſtans ī terra. Et ipa dicit cū filio. Prouidebā dn̄m in cōſpectu meo ſꝑ. Quantū enī diſtat inter odorē et guſtū aromatice ſpeciei. tāta inter cōtēplationē marie et aliorū ſanctorū diſtātia eſt. Sicut enī ſingularē actiuā a chriſto accepit. videlicɜ eius hūanā naturā portare. lactare. pannis inuoluere. balneare. fouere. nutrire. paſcere. potare. lenire. amplecti. et oſculari. ceteraq̄ɜ humilitatꝫ obſeq̄a exhibere. ſic (vt dicā quod miſtrat cordis mei deuotio) etiā dulcedinē ſue diuinitatis matri ſingularit̄ experiendā indulſit. Vn̄ plenitudini gratie ſubiūxit angel⁹. Dn̄s tecū. Ideo de mr̄e ſenſerūt viri magni et adhuc ſentiūt. ꝙ viatrix fruebat̄. qđ nec aſſerimus. nec negam⁹. A
Itē Ratõe vtriuſq̄ɜ vite. actiue. ſ. et ꝯtēplatiue ſigta ē ꝑ lyā ꝛ rachelē. ꝑ marthā ꝛ mariā. Sed ꝑfecta fuit in vtraq̄ɜ vita. qđ neutra ſororꝝ iſtaꝝ. Nā martha q̄ erga plurima turbabat̄. ꝛ circa freq̄ns miſteriū ſollicitabat̄ diuie ꝯtēplatōi ñ vacabat. Maria q̄ ad pedeſ dn̄i ſedebat. ꝛ ꝟba dn̄i audiebat. nec fatigatā ſororē iuuabat. nec circa miſteriū ſatagebat. actōi nō intēdebat. Neutra igit̄ vtriuſq̄ɜ vite officia adimplebat. Sɜ btā ꝟgo ſic̄ oñſū ē ſic oīa actiue opa filio exhibebat. ꝙ interim a diuia cōtēplatōe nullaten⁹ recedebat. Et ħ fuit ī maria āgelica ꝑfectio. nā angeli cū ad nos B
Beda Grego. mittūt̄ ſic miſtrāt exteri⁹. ꝙ tn̄ a dei ꝯtēplatōe nō recedūt interi⁹. ſic̄ dicūt beda ꝛ beatus gregorius.
Itē Ratõe vtriuſq̄ɜ vite dicit̄ maria tota pulcra Cañ. iiij. qꝛ vniuerſe ꝟtutes tā actiue q̄ɜ cōtēplatiue in ea ꝯuenerūt. et ꝑ cunctꝫ creaturꝫ admirabilē reddiderūt. Per ꝟtutes actiuas habuit volūtatē mūdiſſimā. ꝑ ſpeculatiuas mentē purgatiſſimam. C

Fuit igit̃ [tota pulcra] et in carne puritate virginitatis. et in volũtate pfectiõe acti
onis. et in mẽte ꝯsũmatiõe speculatiõis. et nec in carne habuit maculã ꝯtagiõis. nec
in mente rugã duplicitatis.
Itẽ Ratiõe sue ꝯtẽplatiõis dicit ipa Canti. ij. [Introduxit me rex in cellã vinariã] i. D
in cogitatiões gaudioꝝ celestiũ. [Rex] nõ seruus. i. timor pene. q̃ q̃nq₃ facit celestia
cogitare. Nõ amic⁹. i. desideriũ pmij. sed ipe rex. i. amor sponsi. q̃ facit me celestia
meditari. Innuẽs igit̃ q̃ nõ timore supplicij vt serua. nec amore tãtũ pmij vt mer
cenaria. sed sola dilectiõe et charitate patris vt filia. i cellã vinariã est introducta.
q̃ est meditatio spũaliũ. nõ in aq̃riã q̃ est cognitio tpaliũ. ꝛ sic ei collata est grã spũa
lis. Dicit ẽ. [Introduxit me rex in cellã vinariã] i. omniũ bonoꝝ spũaliũ mihi cõ
tulit affluentiã. Uel hec cella vinaria ꝯtẽplatiõis gratia. q̃ multiplicia ꝯtinet pocu
la. Primũ puritas mẽtis. Secũdũ redes mẽtis. Terciũ securitas mẽt̃. Quartuꝫ
gaudiũ in spũsancto. Est ergo sensus [Introduxit me rex i cel. vi.] i. ꝯtulit mihi
grãm cõtẽplatiõis. cui⁹ poculis me multipliciter debriauit.
Itẽ Ratiõe ꝯtẽplatiõis dictũ est de iudith in figura marie Judith. xi. [Nõ est tal' mu E
lier sup terrã i aspectu ꝛc.] scꝫ cõtemplatiõis. q2 limpidi⁹ ceteris omnib₉ sanct̃ cõ
templabat̃ deũ celestia ꝛ eterna.
Item Ratiõne sue ꝯtẽplatiõis dicit ipa sponso Canti. vij. [Mãdragore dederũt odo F
rem suũ in port̃ nostris] Per mãdragoras signant̃ studia ꝯtẽplatiõis. q̃ ita faciũt
dormire hominẽ in delicijs suis vt abscisionẽ ab inimic̃ suis carnalib₉ nec sentiat
nec attẽdat. Dicit ẽ. [Mãdragore de. o. suũ i por. nostr̃] scꝫ in portis q̃nq₃ sensuũ.
q̃ tunc siũt nostre. si odor mãdragoraꝝ ad eos puẽiat. ꝛ ab eis excludat odorẽ mũ
danũ. Nam si bñ dormiat interi⁹ anima. sensus suos claudit ad exteriora. Et he
talis erat cõtẽplatio marie.

Finit liber quartus de
virtutibus marie.

Incipit liber quintus de pulcritudi ne marie.

De spiri tuali pul critudine marie

E spiritali pulcritudĩe marie A

q̃ cõsistit in virtutib₉ aie. dicit spõsus beate virgini mr̃i sue Cã
ticoꝝ. iiij. [Tota pulcra es amica mea] ab originali pctõ san b
ctificata in vtero. Itẽ [tota pulcra] ab actuali mortali. fomi
te penit⁹ subiugato [Et macula] etiã venial' peccati [nõ est i
te] in ꝯceptiõe filij dei fomite penit⁹ extincto. Et ideo [tota pul
cra es] in ope [tota pulcra] in corpe [et macula nõ est in te] in corde. [Tota pul
cra] in ope p simplicitatẽ. Mat. vi. Si ocul⁹ tuus fuerit simplex. totũ corp⁹ tuũ
lucidũ erit. [Tota pulcra] in corpe p virginalẽ castitatẽ. Sap. iiij. O q̃ pulcra ẽ
casta generatio cũ charitate imortalis ꝛc. [Tota pulcra] in corde p hũilitatẽ. qd̃ ẽ
esse sine macula. Ideo in figura marie dictũ est de hester. ij. eiusdẽ [Erat hester for
mosa valde. et incredibili pulcritudĩe. oĩmq₃ oculis grãiosa ꝛ amabil' videbat̃. For
mosa valde] in charitatẽ. q̃ est forma virtutũ [Incredibili pulcritudĩe] p insolitam
castitatẽ. Inauditũ eñi erat a seculo aliquã psonã ante btãm virginẽ emisisse votũ
ppetue virginitatis. Qd̃ votũ ipa pma emisit absq₃ omni hũano pcepto ꝯsilio ꝛ ex
emplo. sola inspiratiõe spũssci. sicut dicit btũs berñ. et ideo dicit̃ ei⁹ pulcritudo in
credibil'. Uel incredibil' pulcritudo. in suplatiuo gdu virtutũ oĩm plenitudo. Uñ
Isa. lxvi. Quis audiuit vnq₃ tale. [Omniũq₃ ocul' gratiosa et amabil' videbatur]
p humilitatẽ suã quã respexit de⁹. q2 vbi amor ibi ocul⁹. Et nota q̃ dicit [oculis B
omniũ] Primo oculis ipi⁹ dei trinitat̃. q̃ eius humilitatẽ respexit. ꝛ spẽm ei⁹ de
siderat intueri. Uñ dicit ei pater et fili⁹ et spũssctũs Cãti. vi. [Reuertere reuertere

Bern.

[illegible] Sunamitis [illegible] mortificata [illegible] Mor
est maria q̃ mortificauit in se carnẽ et omnẽ etiã libidĩs. et mortificata q̃ũmodo
fuit i mũdo in filij passiõe. Interpretat̃ etiã coccinea. ꝛ in coccino [illegible]
[illegible] figurat̃. Fuit etiã coccinea. q2 in sanguine filij p ꝯpassiões rubicũda. In
[illegible] q̃ dicit̃ vt intueamur te. ponit̃ verbũ plurale. notat̃ trinitas psonaꝝ. Id
etiã dicit ei spõsus Cañ. ij. [Uox tua dulc̃] sed audiẽdũ [ꝛ facies tua decora] ad in
tuendũ. Scdo ocul' angeloꝝ ꝛ oĩm btõꝝ. q̃ in eã sicut in filium desiderãt intueri. i.
Pe. i. Nõ dico sicutissime. Tercio ocul' hoĩm. Credit̃ enim q̃ fere null⁹ posset eã
[illegible] q̃ diu fuit in mũdo. q̃ eã statim nõ amaret. Nunq₃ eñi male fuit adamata. C
[illegible] vi. [illegible] de pperatib₉ [illegible] circa mediũ ti. Et nota q̃ he C
[illegible] pulcra describit̃ [illegible] abscõdita. i. q̃ moraliter edocet̃ fidelis aĩa virtutes
[illegible] pulcritudinẽ occultare. Sicut fecit sara occultãs se i tabernaclo. Gene. xviij.
Rebecca velãs suũ operiẽs teristro. Gen. xxiiij. Judith cũ puellis. i. cogitatiõibus
[illegible] q̃ humilib₉ qd̃ sonat nomẽ puelle. ꝛ cũ sanctis affectiõib₉ clausa manens i
cubiculo. Judith. viij. Et appellat̃ hic cubiculũ secretũ oratoriũ. de q̃ Matth. vi.
Cũ oraueris intra in cubiculũ tuũ. Maria clausa in thalamo. Lu. i.
Itẽ ꝯtrib₉ his dr̃ iterũ de iudith. xi. in psona marie. [Nõ ẽ tal' mlier sup terrã i aspe D
ctu] in pulcritudĩe. in sensu vboꝝ. In aspectu [conuersatiõis] [In pulcritudĩe] cor
poris. [In sensu verboꝝ] i. interiorib₉ verbis. i. puritate cogitatiõis.
Aliter [Tota pulcra es] in corpe i. et aĩa. In corpe p incorruptiõis integritatẽ. ꝛ oĩm E
sensuũ illibatã puritatẽ. In aĩa nõ solũ tota pulcra p hũilitatẽ. sꝫ ppulcra siue pul
cerrima p virtutũ oĩm pfectã plenitudinẽ. Unde et dr̃ pulcerrima mulieꝝ. Cãti. v.
Et hoc bis dicit̃ ibi. Dicit̃ etiã pulcra vt luna. i. vniuersal' ecclĩa. q2 q̃cquid aliq̃ sã
cti pulcritudĩs habẽt in parte. habꝫ ista in toto. Nemo eñi sctõꝝ inuent⁹ ẽ sĩlis il
li in hũilitate. Nemo in charitate. ꝛ sic de singul' virtutib₉. Uere eñi pulcerrima
q̃ tot habuit in se pulcritudĩes q̃t virtutes. ꝛ singulas in suplatiuo gdu. Et ideo
[illegible] dicit̃ singularis. Siq̃dem virginitas ab omni immũdicia carnis et sensuũ ipaꝫ
ꝯseruauit immunẽ. i. oclos ei⁹ ne videret vanitatẽ. aures ne audiret linguã nequã.
os ne gustaret qd̃ gustatũ afferret mortẽ. ꝛ sic de alijs sensib₉. Interior aũt humi
litas pfecte exclusit ab ea supbiã. totius spũalis vicij genitricẽ.
Aliter [Tota pulcra es] [Tota eñi pulcra ẽ aĩa. cui nihil inest spũalis turpitudĩs. s. F
vicij et peccati. et cui nihil deest spũalis pulcritudĩs. i. grẽ et virtutis. Tal' hec fuit
gliosa virgo. q̃ nec pmã similẽ habuit. nec habitura ẽ in vtroq₃. Propter pmũ dr̃
de ea Sap. vij. Sincera ẽ. et ideo nihil inq̃natũ incurrit in illã. Rões inuenies li
bro iij. vij. ꝯsilagio ei⁹. De scdo dicit ipa. xxiiij. ecci. In me oĩs grã vite et virtut̃.
[illegible] Et bñ dicit oĩs grã. nulla eñi defuit ei virt⁹. Nec puritas angeloꝝ. nec fides
pᵃtriarchaꝝ. nec scia pphetarũ. nec patiẽtia martyꝝ. nec sobrietas ꝯfessoꝝ. nec inno
centia aut hũilitas virginũ. Itẽ de his duob₉ dicit fulbert⁹ carnoteñ. in illa omĩ
um approbat ꝯfitendis. Cõfidẽter asserim⁹ q̃ nullo genere virtutũ vacabat. cui
plenitudinẽ inesse grẽ dei nũci⁹ asserebat. Cõstãter etiã asserim⁹ q̃ aĩa ipi⁹ et caro
q̃ã elegit et habitaculũ sibi fecit sapientia dei pris ab omĩ immũdicia ꝛ malicia
purissima fuit. attestãte scriptura. q̃noniã i maliuolã aĩam nõ intrabit sapia. nec ha
bitabit in corpe subdito peccat̃. Sapiẽtie. i.
Aliter [Tota pulcra] dicit̃ maria. q2 oẽs virtutes actiue. omnes virtutes ꝯtẽplati G
ue in eã ꝯuenerũt. et p omnib₉ creaturis admirabilẽ effecerũt. Et hec etiã fuit eius
incredibil' pulcritudo. Per virtutes actiuas habuit volũtatẽ mũdissimã. p specu
latiuas mentẽ purgatissimã. [Tota igit̃ fuit pulcra] in carne puritate virginitat̃.
et in volũtate pfectiõe actiõis. et in mente cõsummatiõe speculatiõis. Et nec in car
ne habuit maculã ꝯtagiõis. nec in mente rugã duplicitatis. Et talẽ sibi christus
matrẽ et spõsam exhibuit. nõ habẽtẽ maculã neq₃ rugã. Eph. v.
Aliter [Tota pulcra es.] H
Est enim quedã creatura tota deformis. s. diabolus. et q̃cunq₃ scienter in aliq̃ crimi
nali seu mortali demorat̃. De q̃b⁹ dicit̃ Trenoꝝ. iiij. Denigrata ẽ sup carbões

Fulbertus carnoteñ

p

facies [illegible] et. Iſa. lxiij. Facies [illegible] vultus [illegible] Job. [illegible] [illegible] generis in [illegible].

Eſt alia creatura partim pulcra. partim deformis [illegible] [illegible] habens mortale [illegible] [illegible] venialia. Jacob. iij. In multis offendimus omnes. qz dicitur [illegible] intelligit. i. Johan. Si dixerimus qz peccatum nõ habemus. nosipſos ſeducimus et veritas in no bis nõ eſt. Tales vadũt in purgatoriũ.

Eſt etiã tercia creatura tota pulcra. ſcz puer decedens in albis. vl' [illegible] a purga torio. cuiuſmodi ſtatim euolãt ad thalamũ ſponſi.

Aliter. [Tota pulcra.] dicit maria principaliter ex diuini [illegible] generatõe. q. eſt ſplẽdor paterne glie. Ad heb. i. Qui eſt cãdor lucis eterne et ſpeculũ ſine macula. Sapie. vij. In quẽ deſiderãt angeli pſpicere. i. Pe. i. Cuius pulcritudinẽ ſol et luna mirãtur ſicut dicit beã agnes. [Tota pulcra.] Sicut enim ferrũ ab igne extractũ nõ ſolum ignitũ. imo totũ eſt ignis. et ſicut aer illuſtratus a ſole. q. [illegible] inflãmatione ſuã et ſu pernã colorẽ. induitq; colorẽ. totus ſol efficit. et velut aque guttã [illegible] vini [illegible] infuſa tota tranſit in ſaporẽ. in odorẽ. et in colorẽ vini. et ſicut vitrũ candidũ et purũ illuſtratũ a ſole trãſit in ſplẽdorẽ et colorẽ ſolis. et ſicut lana cãdida et pura [illegible] in ſanguie muricis vl' conchilij tota colorat ſm qualitatẽ tincture. Sic anima [illegible] marie ſpũſcõ repleta. et maxime ſuſcepta celeſti. i. filio dei in eã deſcendente. [illegible] ſo lũ iã affecta. ſed tota eſt deificata. Sic enim affecta deifica eſt. Et ſicut dei filius car nẽ aſſumens ex ea. in ea inſirmatus eſt vſqz. [illegible] ſic qñ de ea ſubſtãcia filius carnẽ indu it ipſa beata virgo quoddã diuinũ nobis ineffabile ex dei oĩpotẽtia mutauit. Ubi et dicit Canti. ij. Dilectus meus mihi. et ego illi. Quid autẽ ſit illi dilectus. q. d illa di lecto nõ dicit. qz q. d tantũ eſt qđ ad ipſm explicandũ verba deficiũt. et iſtud inſcru tabile eſt viatori. qz credere [illegible] diſcutere phibemur. ſicut dicit ambroſius.

Ambro.

Quidã tñ ſic exponũt. [Dilectus meus mihi et ego illi.] i. ille ex me ſola. et ego illũ ſo lũ genui. Alij vero ſic. [Dilectus meus mihi.] ſubditus ſcz et obtẽperans. ſicut filius matri [et ego illi.] obediens et obtẽperans. ſicut filia patri. ſicut ancilla dño. ſicut creatura creatori. Si enim qui adheret deo [illegible] ſit p dilectionẽ. [vnus ſpũs eſt cũ illo.] i. ad chorin. vi. vnitate. ſ. amoris et gratie. quomodo nõ magis anima marie a q. [illegible] re ceſſit. et corpus in quo nouẽ menſibus habitauit incarnata ſapiẽtia. deificata ſunt. et a filio q. ignis eſt tota ſacra ſunt ignita. Sicut enim aqua in nuptijs conuerſa eſt in vinũ. Joh. ij. vbi nec acceſſit vinũ nec receſſit aqua. ſed alterz factũ eſt aliud. nõ ſucceſ ſionis vice. ſed immutatõis origine. nec ratõis expoſitiõe. ſed admirationis obſequio. ſic et maria prius quaſi aqua puriſſima. in ſpũſcti ſuperuentiõe et filij dei conceptiõe [illegible] ſi cõuerſa eſt in vinũ ſup oĩa poſt chriſtũ letificãs corda. Et forte in ipſa [illegible] modo et aqua fuit que potus eſt pauperz. et vinũ qđ potus eſt diuitũ. ideo dicit. Eccleſiaſti ci. xxiiij. Qui bibunt me adhuc ſitient.

Item Notandũ q. maria nõ ſolũ dicit pulcra. vel tota pulcra. ſed etiã ſpecioſa. i. oĩni corpali et ſpirituali ſpecie repleta. Quia ſm grãmaticos noĩa deſinẽtia in oſus ſi gnãt plenitudinẽ. Specioſitas enim mulierz maxime cõſiſtit in duobus. In colore nitido. qđ ptinet ad fidei viuacitatẽ. et mẽbrorũ cõpoſitione. qđ ptinet ad morũ honeſtatẽ. Et ideo ſpecies eius deſignat p ſeptẽplicẽ ſpeciẽ q. reperitur in ſcriptura. Quare canit ei ecclia. Specioſa facta es et ſuauis ⁊c.

Prima eſt ſpecies oliue. Eccl. xxiiij. Quaſi oliua ſpecioſa in campis ⁊c.

Secũda Species colũbe. Unde canit. Uidi ſpecioſam ſicut columbam ⁊c.

Tercia Species libani. Canti. v. Species eius vt libani ⁊c.

Quarta Species celi. Eccl. xliij. Species celi in viſione glie.

Quinta Species ignis. Numeri. ix. In nocte operiebat tabernaculũ quaſi ſpecies ignis Quia charitas marie [illegible] eccleſiam in tribulatõe.

Sexta Species iridis ſiue arcus. Eccl. xliij. Uide arcũ et benedic eũ q. fecit illũ. valde enim ſpecioſus eſt ⁊c.

Septima Species ſolis. Sapiẽtie. vij. Eſt enim ſpecioſior ſole ⁊c.

Eſt igitur glorioſa virgo oliua p effectũ pietatis. Colũba p lenitatẽ manſuetudinis. [illegible]

[illegible] qđ interſperſa [illegible] virginitatis. Ignis rõe [illegible] ve [illegible] Celi. i. caſa [illegible] hoc eſt [illegible] p fecunditate ventris ſiliuſmodi [illegible] vel geſtatõem in vtero [illegible] ad incarnatõez verbi. [illegible] [illegible] radijs ſolis et humida nube. ſicut dicit gloſa. ſup Gene. viij. Qđ factũ eſt in incarnatõe qñ ſol iuſticie q. eſt ſplẽdor paterne ingreſſus eſt egiptũ. i. venturus in mun dũ aſcendit ſup nubem leuẽ Iſa. xix. id eſt ſibi vniuit mũdiſſimã carnẽ ſine pondere peccati. q. d factũ eſt i vtero virginali [illegible] eſt quaſi quidam arcus q. fit in die pluuie. Sol [illegible] ad generatõem filij. qz ſicut ſol ſine ſui corruptõe gignit radiũ. [illegible] virgo filiũ.

Fides marie — Item ſpecies oliue cõſiſtit in viroris permanentia. et ſignat in virgine fidei ſinceritatẽ. q. [illegible] oculũ mentis. ſicut viror oculũ carnis. Eccl. xl. Gratiam et ſpẽm deſiderabit oculus. Hanc ſpeciẽ pfigurauit ſpecies prime filie iob. que vocabat dies. in quo [illegible] claritas fidei. [M]

Ueritas doctrine — Species colũbe cõſiſtit in colorũ mutatõe et varietate circa collũ. et ſignat in virgie doctrine veritatẽ q. in collo intelligit. qz doctrix fuit doctorũ et magiſtra aploꝝ. Unde quidam glo. dicit ſup illo verbo. Tota pulcra es. Quia ſpõſa eſt pulcra [illegible] [illegible]. Hanc ſpeciẽ pfigurauit ſpecies ſcdẽ filie iob. q. vocabat caſſia. Caſſia enim habet folia purpurea. In folijs aũt verba. in purpura chriſti paſſio notat. Quid [illegible] p folia purpurea niſi paſſiõis doctrina. q. maxime credit affectu et effectu i virgine abũdaſſe. Unde et lucas qui inter ceteros euãgeliſtas approbatur deſcriptor [illegible] paſſiõis. euãgelij ſeriẽ a virgine glioſa dicit didiciſſe. [A]

Uirginitas — Species libani cõſiſtit in cõtinuitate cãdoris. qz ibi ſunt niues cõtinue. Hiere. xviij. Nunquid de petra agri deficiet nix libani. i. de firma mente refrigeriũ virginis. Et ſi gnat candorẽ virginitatis. De q. ſpecie dicit. Pulcritudinẽ candoris eius admirabit oculus. Eccl. xliij. Hanc ſpeciẽ figurauit abyſach ſunamitis. q. fuit virgo ſpecioſa valde. iij. Regũ. i. que fouebat pedes dauid frigeſcẽtes. Sic maria calefacit affectus [illegible] ad amorẽ noſtrũ oratõibus ſuis. qñ ſentit eos frigeſcere q. ad nos ppter peccata nra. [O]

Cõtemplatio — Species celi cõſiſtit in viſiõe glie. ſicut dr Eccl. xliij. et ſignat in virgie cõtẽplatõis ſub limitatẽ. Eccl. xxxvi. Species mulieris exhilarat faciẽ viri. i. altitudo cõtẽplatõis delectat faciẽ intellectus ſpeculatiui. Hãc ſpeciẽ pfigurauit ſpecies tercie filie iob. q. vocabat cornuſtibij. Quid eſt ei cornuſtibij niſi cõſtantia et firmitas i laude dei. qđ cõtemplatiuorũ eſt pprium. laudare videlicet deũ ſine intermiſſiõe in pſalmis et hymnis et cãticis ſpũalibus. De hac triplici ſpecie filiarũ iob dicit in fine iob. q. nõ ſunt inuẽte puelle ſpecioſe ſicut filie iob in vniuerſa terra. [P]

Caritas — Species ignis cõſiſtit in flãmeitate et feruore ſplendente. Auguſtinus de ciuitate dei. Quid igne flãmante vigẽte lucẽte pulcrius. Quid calefaciẽte curãte coquẽte vtilius. Et hec ſpecies ſignat in virgine charitatis ardorẽ. Hanc ſpeciez figurauit heſter regina. q. erat incredibili pulcritudine omniũ oculis gratioſa. Quia charitas regi na virtutũ. Magiſter Richardus de ſctõ victore. Merito charitas regina virtutũ dicit. quia virtutis nomẽ amittit que charitati nõ famulat. [Q] [Aug]

R. de ſctõ victore

Honeſtas cõuerſatõis — Species arcus cõſiſtit in duobus coloribus qui pncipales ſunt in eo ſunt. ceruleo et igneo. et ſi gnat i virgie honeſtatẽ cõuerſatõis. Oportz ei ad h. q. honeſte viuat cũ alijs et flere cũ flentibus p cõpaſſionẽ in aduerſis. ecce color ceruleus. et gaudere cũ gaudentibus per cõgratulationẽ in pſperis. ecce color igneus. Hec eius ſpecies pfigurata eſt p abygail. que erat prudẽtiſſima et ſpecioſa. i. Regũ. xxv. q. cõpaſſa eſt viro ſuo in aduerſitate et cõgratulata regi dauid in ſua pſperitate. [R]

Fecunditas vẽtris — Species ſolis cõſiſtit in ſplẽdentis radij emiſſiõe. et ſignificat in virgine fecũditatez ventris. Et hanc ſpeciẽ figurauit ſpecies ſuſanne. Daniel. xiij. De qua dictum eſt pſbytero. Species decepit te. [S]

Item de ſpecioſitate marie canit ecclia in eius aſſumptõe. Uidi ſpecioſam ſicut co lumbã aſcendentẽ ⁊c. Maria ſpecioſa dicit anthonomatice. ſicut luna dicit la be le. Unde. Pulcra vt luna. Canti. vi. Et licet poſſit intelligi vt dicat ſpecioſa ſicut colũba. tamẽ melius eſt vt intelligat ſimpliciter ſpecioſã. et qđ dicit [Sicut colũbã.]

Cācellarius philippus

referuntur ad id qđ dicit̄ aſcendentē. Uñ maria ſpecioſa. que omni ſpecioſitati cō paratur. Specioſitati arborū. Uñ. Quaſi cedrus ꝛc̄. Specioſitati ortorū ꝛ fon tium. Unde. Hortus cōcluſus ſoror mea ſponſa. Specioſitati gēmarū. Unde. Uenter eī⁹ eburne⁹ diſtinctus ſaphiris. i. celeſtib⁹ coloribus. Itē. Manus eius tornatiles aureę plene iacinctis. Ecce triplex ſpecioſitas. operū. metallorū. lapidum. Specioſitati luminū. Unde. Que ē iſta que pgredit̄ q̄ſi aurora cōſurgēs ꝛc̄. Spe cioſitati herbarū. Unde. Nard⁹ mea dedit odorē ſuū. Specioſitati florū. Uñ. Si cut plātatio roſe in hiericho. Et Cāti. ij. Sicut liliū inter ſpinas. ſic amica mea inter filias. Specioſitati fructuū. Uñ. Sicut fragmen mali punici ꝛc̄. Specioſi tati edificiorū. Uñ dicit̄. Arca. tronus. ſoliū. nauis. et huiō. Specioſitati vaſorū. Unde dicit̄ Eccı̄. xliij. Uas admirabile ꝛc̄. Specioſitati mēbrorū. Unde cōmen dat̄ a ſingulis mēbris in canticis ſicut infra oſtendemus.

Item Canti. i. Ecce tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra. oculi tui columbarū. Ecce T admiratiōis vox eſt. reliquū cōmendatōis. Iteratio vero pulcritudis cōfirmatō eſt amoris. vel ſignū duplicis pulcritudis. Interioris in mētem. ꝛ exterioris in cōuer ſatōe. Uel gemina pulcritudo gemine charitatis affectum. Uel pulcritudo intelle ctus q̄ eſt cognitio veritatis. et pulcritudo affectus que eſt amor bonitatis. Uel fi des et opatiō. Uel humilitas et innocentia. Uel decor actiue ꝛ cōtemplatiue. Uel hec geminatio ptinet ad duo talenta. q̄ ſunt ſciētia et opatio. Uel ad duas partes iuſticie. que ſunt declinare a malo. et facere bonū. Uel ad cōuerſationē clauſtraliū ꝛ ſecularıū. Uel ad regimen platorū et obedientiā ſubditorū. Uel geminat̄ pulcri tudo ſponſe. ꝓpter decorē penitētiū. et mūdiciā innocētiū. Et dr̄ ci. i. Ecce tu pul cra es amica mea. q̄ amas et amaris. Demōſtratio aduerbij tria facit. admiratōes in pulcritudie ſponſe. et emulatiōem in alijs. notat etiā q̄ in ꝓmptu eſt ſpōſe pul critudo. Pronomē vero geminatū diſcretiōem notat et ſignificantiā. Et vere pul cra [illegible] oculi tui columbarū. i. affectus et intētio ſimplex ſine plica. Certitatis et pu re dilectiōis. Hec ſimplicitas oculorū totū corpus eccl̄ie vel bonorū opez. pulcrum reddit. Matth. vi. Luc. xi. Uel i. columbarū. i. deū ſimpliciter intueris. q̄ nihil aliud q̄ ipm queris.

Item. Quatuor ſunt marie vel fidel̄ anime pulcritudines. Pria in corporis caſtitate. V Secūda in cōſciētie puritate. Tercia in exteriori cōuerſatōe. Quarta in diuinorū cō templatōe. De his q̄tuor Treno. iiij. Candidiores nazarei ei⁹ niue. nitidiores la cte. rubicūdiores ebore antiquo. ſaphyro pulcriores ꝛc̄. Candor niuis mūdicias car nis. frigus refrigeriū cordis. Hec duo ſunt in pma pulcritudine. Candor lactis quod eſt cibus paruulorū. innocētia mentis et cōſcientie ſimplicitas. Hec duo i ſe cunda. Candor eboris q̄ pceſſu tpis vertit̄ in ruborē. innocentia opis et feruor ca ritatis. Hec duo in tercia. Saphyr⁹ colorē habet celeſtē et ſignat cōtemplatōem. Ecce quarta. Et he q̄tuor pulcritudies q̄ſi deriuant̄ a q̄tuor pulcritudinib⁹ ſpō ſi a quo ſponſa totā ſuam recipit pulcritudinē. quia ſponſus pulcer eſt p naturā. ſponſa pulcra p grām.

Prima ſpōſi pulcritudo fuit i corpe mortali. Uñ. Specioſus forma p̄ filijs hoim.

Secunda apparuit in trāſfiguratōe. quādo reſplenduit facies eius ſicut ſol. veſti menta aūt eius fuerunt alba ſicut nix.

Tercia in reſurrectōne carne glorificata. Unde Iſaie. lxiij. Quis eſt iſte q̄ venit de edom ꝛc̄. Iſte formoſus in ſtola ſua. i. in carne glificata.

Quarta in diuinitate. Unde Iſa. xxxiij. Regem in decore ſuo videbūt oculi eius. In prima oſtendit nr̄am honorauit infirmitatē. In ſecūda oſtendit future beatitudi nis qualitatē. In tercia exhibuit future incorruptiōis veritatē. In quarta pditaz in adam reformauit imaginem.

Item in ſupradicta auctoritate. Tota pulcra es ꝛc̄. Et iterū in canti. i. Ecce X tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra. videt̄ ei attribuere ſponſus duplicē pul critudinē corpalem videlicz et ſpiritualē. De ſpirituali dictū eſt. [illegible] tñ ſuffici enter. adhuc aūt dicturi ſum⁹ de ea.

De corporali pulcritudie marie

[illegible] aūt q̄rat de pulcritudine corpali beate virginis. cōgruentiſſime mihi videtur poſſe dici. vt credā eā p̄ filiis hoim ſpecioſam. q̄ ſpecioſū forma nō ſolū p̄ filijs ho minū. ſed etiā p̄ milib⁹ angelorū. ſue carnis ſubſtātia veſtiuit vnigenitū dei. Nō enī cōuenienter tota pulcra et ſine macula appellaret̄. niſi ſm̄ diſpoſitionē et figuram corporis et colorē faciei pulcerrima ꝛ ſine macula appareret. Sed forte ſicut i apo crifo de infantia ſaluatoris ſcriptū reperit̄. nemo plene poterat ipi⁹ faciē intueri. Uñ et dicit̄ Mat. i. q̄ ioſeph accepit mariā. et nō cognoſcebat eā donec peperit filiū ſuū pmogenitū ꝛc̄. Et dicit chriſoſtom⁹ vt q̄dā aſſerūt q̄ in euāgelio nazare orū legit̄ q̄ ioſeph mariā videre nō poterat facie ad faciē. q̄m ſpūſſctūs eam a cō ceptōe filij dei penit⁹ impleuerat. ita q̄ nō cognoſcebat eā ꝓpter ſplēdorē. vultus eı⁹. De iſto decore elegāter dicit ei q̄dam pſalte. Tu decorē induiſti. tu pl⁹ ſolere fulſiſti. cū btā mēbra chriſti. me carnis pcepiſti polimita tunica. Alij dicūt q̄ ecā ioſeph cōgnouit ꝛ credidit mariā de ſpūſctō cōcepiſſe. in tanta eā habebat reuerētia q̄ nunq̄ auſus eſt cōtēplari faciē eı⁹. Uñ nō cōgnoſcebat cuiuſmodi eſſz vult⁹ eı⁹. Sı̄lr̄ legit̄ de moyſe Exo. xxxiiij. et ij. Chor. iij. q̄ nō poterāt filij iſrl̄ intēdere in faciē moyſi ꝓpt̄ gl̄iam vult⁹ eı⁹. q̄ cornuta appebat facies eı⁹ ex cōſortio ſmonis dn̄i. Si ḡ tā pulcra apparuit facies pphete ex cōſortio ſermonis dn̄i. q̄d eſtimas de facie matris ipius verbi.

Chriſo.

Itē racōe pulcritudis corpalis et virginitatis figurat̄ ipa p rebeccā. de q̄ legit̄ Geneſ Y xxiiij. Ecce rebecca egrediebat̄ ꝛc̄. habens hydriā in ſcapula. puella decora nimiſ. virgoq3 pulcerrima et incognita viro. Propter h̄ etiā figurat̄ ipa fere p vniuerſas mulieres q̄ de corpali pulcritudine cōmendant̄ in biblia. vt fuerūt. ſara. rebecca. ra chel. tres filie iob. noemi. abyſach. abygail. berſabee. ſuſanna. iudith. heſter. et cete re mulieres.

De pulcritudie vo et excellētiſſima mēbrorū eı⁹ honeſtate loq̄tur q̄dā ſic. Ad mem Z brorū beate virginis excellētiā ſinglarē laudes hūanas addere neceſſe nō eſt. cum ex vita illi⁹ ſanctiſſima toti⁹ virtutis forma reſplēdeat. Eı⁹ q̄ppe in terris cōuerſatō et omnib⁹ ſeclis imitāda ꝓponit̄. ꝛ etiā angelis admirāda efficit̄. Que ſiq̄dem non ſolū delectabat. ſed et diuiños ꝓuocabat aſpect⁹. Quid enī aliō mēbra illi⁹ erāt. ni ſi q̄dam ſpūales lingue q̄s ſpūſſctūs ſui plectro tēporās modulamis. ſue virginis pſentie mouebat in armoniā angelice ſimilitudinis. Idem nāq3 ſpūs q̄ eı⁹ animā ſui feruore caloris accēderat. mēbrorū q̄q3 officia in eandē habitudinē ſuſpēdebat. Unde nihil aliō in ſuis motib⁹ reſonabat. niſi nectar diuie hūaneq3 ſapiētie ex preſſum de illa ineffabili ſuauitate. quā in trinitate pr̄is et filij et ſpūſſctī maieſtatis diuine eſſentia pari cōmūicat vel cōcordia. Ad hui⁹ puritatis excellentiā nullā ſan ctī alicui⁹ pringere ſcimus ſanctimoniā. niſi ſolı⁹ marie. q̄ tāto ſcē diuinitati erat vicinior. q̄nto ſpūſſctī muneribō ornatior. Cui mēbra eı⁹ velut in q̄dam virgini tate. i. omnino i ſanctitatis integritate cuſtodiebat. vt nulli oino ſubiaceret corru ptōi. dū mūdane vanitatis vel carnalis illecebre nulla collunio ſibi aliq̄d ex corrup vſurparet officio.

Item de pulcritudie marie interiori tñ magis q̄ exteriori. dicit ei ſpūſſctūs in AA ps. Concupiſcet rex. i. chriſt⁹ decorē tuū. Et nota q̄ p decorē exteriorē qui cōſiſtit in mēbris. deſignat̄ decor interior. q̄ eſt virtutib⁹ anie. et in his cōſiſtit ſpecies iacob. i. marie. que ſimul et ſemel vicia oīa ſupplātauit. Quā ſcz ſpecies chriſtus dilexit.

Hic incipit ſcriptor cōmēdare mariā a pulcritudine ſingulorū membrorū et ſenſuū. et quedā ſpecialia interſerit de pulcritudine chriſti. eccl̄ie. ꝛ fidelis anime myſtice et moraliter ſm̄ teſtimonia ſcripturarū. ꝛ expoſitōnes magi ſtrorū theologorū. Et incipit a capite marie.

De capite marie Titulus .i.

A capitis nobili diſpoſitōe. Canti. vij. Caput tuū vt carmel⁹. et come capitis tui ſicut purpura regis iuncta canalib⁹. Canalis interpretat̄ ſcia circumciſionis. Purpura regis in q̄buſdam canalib⁹ tingitur. et p h̄ q̄ eis

ſancta dicit tincture rectiſſia deſignat. Eſt ergo ſenſus. Caput tuũ .i. mens tua pendens ter eſt circũciſa. et come tue .i. cogitatões tue tincte ſunt in memoria ſanguĩe vul ce paſſiõis. et ſic affecte ſunt cogitatões tue. q̃ſi recenter viderent ſanguinẽ de filij vulneribus diſtillanteʒ. Faſciculꝰ enĩ mirre morabatur inter vbera eiꝰ, donec aſſũ pta fuit ad illud gaudiũ qđ omnẽ dolorẽ abſorpſit. Itẽ caput marie .i. mens ꝯparatur carmelo ꝓpter eminentiã cõtemplatõis et diuine ſciẽtie. et ꝓpter pinguedinẽ gra tiarũ. et quibꝰ fructus multiplex bonorũ operũ. quia carmelus mons eſt altꝰ et pinguis. et ratõe interpretatõis. quia pudẽter circũcidit a ſe omne illicitũ tã a car ne ſua q̃ a ſpiritu ſuo. ⁊ a capite .i. mente ſua impinguata cariſmatibus oĩm graꝝ, ſingulorꝝ mẽbrorꝝ ſuorꝝ regimẽ procedebat. ſicut p caput regit totũ corpus.

Item notandũ q carmelus interpretatur ſcientia circũciſiõis quã habet fidelis anima, ſciens quid a ſe debeat amputare ⁊ quid non. Item in carmelo helyas ſacerdo tes baal interfecit. iij. Regũ. xviij. poſtq̃ i igne de celo ſacrificiũ obtulit. Et poſtea caput ponẽdo inter genua orãdo pluuiã impetrauit. Ecce ꝯgruus ordo. Ut pri mo circũcidas a te omnẽ ſuperfluitatẽ in mẽbris et ſenſibus. ſicut docuit chriſtꝰ ſua circũciſione. Poſtea te vincas ſicut ille ſacerdotes baal, in ſacrificio cordis cõtri bulati ſuccenſo charitatis igne. ⁊ deo imoles ſacrificiũ laudis in gratiarũ actione. De inde humiliãdo mentẽ tuã qua homo a deo cognoſcit. ſicut ille pronus in terrã po ſuit faciẽ ſuam inter genua q̃ flexibilia ſunt. Quia poſt hec omnia debꝫ homo ſe humilia ſentire. Et ſic poteris grẽ pluuiã impetrare. Et ſingulas huiõi gr̃as ha bemꝰ p orões et exẽpla virginis. cuiꝰ caput ꝯparatur carmelo.

De comis marie Titulus ij.

E comis matris poteſt exponi, qđ dicit de comis filij Cañ. v. Come eiꝰ ſi-
b cut elate palmarꝝ. nigre q̃ſi coruus. Come .i. ſancte cogitatões eius capiti
ſuo .i. chriſto p amorẽ adherẽtes ſicut elate .i. ſicut folia palmarꝝ. q̃ ideo di cunt elate. quia erecte ⁊ in ſublime tẽdentes meditãdo iugiter de celeſtibus. parꝝ aut nunq̃ de terrenis. ſicut ⁊ folia palme directe tendũt in ſurſũ ꝯtra morẽ aliarꝝ arbo rũ. Late etiã erãt cogitatões eius p charitatẽ et pietatẽ cogitãdo de ſalute generis humani. Et acute ꝓpter cogitãdi ſubtilitatẽ et libertatẽ. q2 nõ moleſtabant eã cogi tatões fantaſtice. Cogitabat enĩ qđ volebat. et nihil niſi qđ volebat. Nigre qua ſi coruus. ꝓpter humilitatẽ. humilitas enĩ dicit ab humo. cuiꝰ color ꝓpriꝰ nigredo ẽ Uel .i. nigre. q2 et doloribus quos paſſus eſt filiꝰ denigrate. Fuerũt igit cogitatões virginis ample libertate. Dilate pietate. Acute ſubtilitate. Sublimes rectitudie. Nigre humilitate. Quaſi coruus. q̃ eſt auis diligẽter ſibi incorporãs cadauera. Sic beata virgo que ꝓpter cadauerosos peccatores facta ſe recolit matrẽ dei. de ſpũs a diabolo rapiẽdis et eccleſie incorporãdis. cuiꝰ ipſa eſt collũ. quo mediãte de ſcendũt in ventrẽ cibaria. iugiter credit cogitare. Myſtice. Come eccle q̃ chriſto capiti imediate adherẽt et ſubtiles ſunt et tenues ⁊ inciſe nõ dolent. viri ſpiritu ales ſunt nõ inflati ſuꝑbia. nõ graues diuitijs. et q̃ patientes p chriſto nõ dolẽt ſꝫ gaudent. Et ſunt ſicut elate palmarꝝ .i. ſicut ſũmitates palmarũ que ſunt alte. re cte. et coronãt victorẽ. et ſignant altitudinẽ et excellentiã boni opis. et rectitudinẽ ſancte intentõis. et triũphũ pſeuerantie que coronã meret. Nigri ſũt etiã .i. p peni tentiã denigrati. qualis erat iob dicens. xxx. Cutis mea denigrata eſt ⁊c. Quaſi coruus. id ẽ vera et natiua nigredine nõ fuſcata. et hoc contra hypocritas q̃ faci es ſuas exterminant vt appareãt hominibus ieiunãtes. Matth. vi. Uel quaſi coruꝰ cuius vox eſt cras cras. Qui .ſ. p ſpei lõganimitatẽ dicũt cum iacob. Cras reſpõ debit mihi iuſticia mea. Geñ. xxx.

De capillis marie Titulus iij.

A capillorum flauore vel croceitate ſeu quaſi quadam deauratõne p ſan-
c ctarũ de deo meditationũ ſeu cogitationũ rutilantiã. Canticorũ. v. dicitur de chriſto. Caput eius aurum optimũ. Bũ aute cogitationes virginis co mis cõparabiles ſunt et capillis ꝓpter multas ꝓprietates capillorũ.

Capilli id eſt cogitatões marie.

Graciles humilitate. De ſpirituali gracilitate quere libro .v. particula. iij. de aromati bus. vbi maria dicit virgula fumi. poſt mediũ particule.

Molles benignitate. Unde dicit cũ filio Hiere. xxix. Ego cogito cogitatões pacis ⁊ nõ afflictõis. Iſa. xxxij. Princeps ea que digna ſunt principe cogitabit. ſꝫ qđ ſit ad honorẽ dei et vtilitatẽ ꝓximi.

Flexibiles, obedientia et compaſſione.

Exangues. ſine carnali affectõne.

Inſenſibiles, patientie lenitate.

Subtiles. ineffabili deitatis ꝯtemplatõe. Sap. v. Cogitatio eorꝝ apud altiſſimũ. Sap. vi. Cogitare de illa ſenſus eſt cõſummatus.

Tenues. voluntaria paupertate.

Macilenti. abſtinentia et ſobrietate.

Longi. pſeuerantie finalitate.

Inſonori. nõ remurmurãtes in tribulatõe.

Rotundi. eternitatis deſiderio et amore.

Iugiter creſcentes ꝯtinua melioratõe.

Quandoq3 ſe erigentes, eternorꝝ inquiſitõe. celeſtiũ contẽplatõe. intacabis rectitu dine. Ideo comparant come eius elatis palmarꝝ. vt ſupra de comis.

Quandoq3 ſe demittentes ſuiipius diſcuſſione.

Quandoq3 criſpantes.

Capilli id ẽ cogi tatõnes Quandoq3 quaſi ſup humeros defluentes .i. deorſũ fluẽtes pia ꝯpaſſiõe. Humeri eccleſie ſunt. q̃ pie ſupportant onera infirmitatis fraterne. et ſup tales quando affliguntur pia virgo pia geſtat viſcera.

Quandoq3 ſimul conſtricti. ſtudio diſcipline.

Sepius abluti, lacrimoſa et deuota filij et celeſtiũ recordatõe.

Pexi et diſcriminati, ordinatiſſima diſcretõe. Unde Luce .i. Cogitabat q̃lis eſſet iſta ſalutatio. Ecce diſcretio.

In capite id ẽ chriſto capite aureo radicati, fide ſpe et charitate.

Ipſi capiti imediate adherẽtes, ſincera dilectõe que amantẽ vnit amato.

Ab ipſo capite inferiꝰ dependentes, vera humiliatõe. Unde dicebat. Fecit mihi ma gna qui potens eſt. Item. Gratia dei ſum id quod ſum.

Ipſum caput a quo oriunt. id eſt chriſtũ ꝑcipue adornantes, glorioſa magnificati one. Unde Magnificat ⁊c. i. ad Chorin. xi. Mulier gloria eſt viri.

Ipſm caput a quo oriunt calefaciẽtes, pia oratõe. Maria ei eſt abyſach que pedes id ẽ affectus veri dauid frigeſcentes calefacit ad amorẽ noſtrũ. iij. Regũ. i.

Quandoq3 in tricha collecti, trinitatis et vnitatis fide.

Quandoq3 mitra vel peplo ſeu capitegio coerciti, ſecretorꝝ cordis abſconſiõe.

Fului croci ſiue aurei, per charitatem.

Candidi vel quaſi argentei, per caſtitatem.

Nigri et q̃ſi coruini p penitẽtiã vel dolorẽ. Cãt. v. Come eiꝰ nigre ſicut coruꝰ. vt ſup

Quaſi caneſcẽtes, p ſapientiã, maxime q̃ñ poſt filij aſcenſionẽ cõtulit cũ apoſtolis de veritate et tota ſerie euãgelij.

Quaſi ſtrictinitãtes p filij patiẽtis amariſſimã ꝯpaſſionẽ. ⁊ ipſiꝰ paſſionis iugẽ recordati onẽ. Quaſi enĩ tincte erãt cogitatões virginis in ſꝑ recenti mẽoria dñice paſſiõis.

Huiuſmodi capillis .i. meditatõibus ⁊ cogitatõibus ſanctis, ornabatur corã deo mẽs ipſiꝰ B beate virginis. et erãt magna pars illiꝰ interne pulcritudis quã rex regũ chriſtus dñs ꝯcupiuit et dilexit. Itẽ his capillis caput ipſius .i. mẽs ab oĩni frigore infide litatis, et ab oĩni eſtu cuiuſlibet ꝯcupiſcẽtie pregebatur. et horꝝ gr̃a ipſi deo trinita ti et ſanctis angelis amabilis et acceptabilis habebatur. Unde ⁊ dicebat ei Cantic. vi. Reuertere ſunamitis vt intueamur te.

Moraliter. Sancte cogitationes mẽtẽ eo q̃ oriunt calefaciũt, pungunt et ornãt. ſic dictũ eſt ſupra. et maxime cum ad mentẽ reducit angoſtie dñice paſſionis, que eſt

armatura ſufficiēs cōtra infeſtatione⁊ [illegible] tēptatiōis ſicut dicit̄ .i. Petri. iiij. Chriſto ī carne paſſo [illegible] vos eadē cogitatiōe armamini. [illegible] C

Spūale vo caluiciū qḋ eſt carere [illegible] cogitatiōibus et meditatiōibus ſctis. ex qua [illegible] mente peſſime [illegible] ⁊ [illegible] ⁊ exponit illā geliciđio [illegible] ⁊ caumati [illegible] temptatiōis. Et ideo cōminat̄ dñs filiabus ſyō .i. aīabꝰ peccatricibus et ſupbis Iſa. iij. Erit p criſpanti crine caluiciū ⁊c.

Itē Rōe capilloꝝ dr̄ de maria Cañ. iiij. Cypꝰ cū nardo nardꝰ et crocꝰ ⁊c. Et [illegible] crines habet aureos. [illegible] ad lr̄am virginē credimꝰ habuiſſe. Et tales vidimꝰ [illegible] liquiis apud rothomagū. Vere enī cogitatōes eius fuerūt aureę. qꝛ dependētes ⁊ ortū habentes a capite aureo deitatis vt ſupra dictū eſt. Et charitatiue. pacientes. ſapiētes. et obediētes. que omnia notant̄ in auro. D

Item Canti. iiij. dicit̄ virgini. Capilli tui ſicut greges capraꝝ. q̄ aſcēderūt de monte galaad. Greges capraꝝ .i. caprearū ſunt greges [illegible] cōtēplatiuoꝝ. q̄ acie cōtēplatiōis acute vidēt vt capree. ⁊ ad viſionē celeſtiū aſcendūt de illo ⁊ p illū q̄ eſt mons montiū. q̄ eſt mons galaad in ſe coacervās oīa teſtimonia ſcripturaꝝ. Nā galaad interp̄tat̄ aceruꝰ teſtimonij. His aūt gregibꝰ [illegible] cōparant̄ capilli virginis .i. ſpūales eiꝰ cogitatōes. ſubtiles. et capiti ſuo [illegible] ſuauiter adherētes. [illegible] ſubtilꝰ [illegible] greges cōtemplatiuoꝝ [illegible] cōtemplatōis [illegible] penetrauit arcana. E

De fronte marie Titulus iiij.

A frontis planicie ⁊ candore. q̄ .ſ. frons q̄nq̄ ſupfundit̄ q̄ſi q̄dā roſeo rubore deſignat̄ vecūdia virgiſ. Planicies ſe habꝫ ad ſimplicitatē. cādor ad mūdiciā. rubor ad charitatē. Frons aūt fidel' aīe in rubeſcētia nōſt cōſiſtunt ⁊ verecūdia. ne audeat .ſ. cogitare. loq̄. audire. vl' facere aliq̄d inhoneſtū. aut nutu aut ſigno aut geſtu ſeu riſu. Frons vo aīe peccatricꝭ inerubeſcētia vl' obſtinatio. De q̄mo hiere. iij. Frons mulieris meretricꝭ facta ē tibi. noluiſti erubeſcere. Itē de [illegible] Iſa. xlviij. Neruꝰ ferreꝰ ceruix tua. et frons tua erea. Frons etiā diaboli [illegible] ſunt q̄ pctā ſua p̄dicāt q̄ſi ſodoma. Iſaie. iij. De cuiuſmodi dr̄ Eze. iij. Oīs q̄ppe domus iſrl' attrita fronte eſt et duro corde. [illegible] vo verecūdie lapis ē q̄ percuſſus eſt golias in fronte. vt deijciat̄ ab alto p̄ſumptiōis ſue. i. Regū. xvij. Quia confundi de peccatis ſuis adducit gr̄am et gl'iam. Eccl. iiij.

De oculis marie Titulus v.

A oculoꝝ pulcritudine vl' claritate. Oculi marie intellectꝰ et affectus. Vl' identitas cogitationū et opeꝝ. Vel ſimplicitas. ⁊ vultꝰ [illegible] mitas. Iſta eſt enim anna .i. grā. cuiꝰ vultus nō ſunt in diuerſa mutati. i. Regū. i. Nec maria gratia fecūdata cōtēplatōe celeſtiū in quā potuit auidiꝰ vel retardari. Iō dicit ei ſponſus de pulcritudie oculoꝝ ipam cōmendās Cañ. i. Ecce tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra. ocli tui colūbarū. Bis dicit ecce. vnā demōſtratōez faciēs ad oculū. aliā ad intellectū. Bis dicit pulcra [illegible] mirent̄ oculus carnis affectꝰ. ⁊ qḋ diligat abintꝰ oculꝰ mentꝭ. Vel i h̄ [illegible] cōmēdat eā a duplici dilectōe. ſ. dei et p̄rimi. Charitas eī pulcritudo ē anime [illegible] iiij. O q̄ pulcra eſt caſta generatio cū charitate. Vel in h̄ cōmēdat eā a pulcritudie intellecꝰ q̄ eſt veritas. et affectꝰ q̄ eſt bonitas. Vel cōmēdat eā ab innocētia q̄ad ſe. et beneficēcia quo ad p̄rimū. Vel a dilectōe totiꝰ boni. et odio totius mali. Sequit̄ Oculi tui colūbaꝝ. Hoc [illegible] A

Item Ab oculis cōmēdat eā ſponſus Cañ. iiij. [Vulnerāſti cor meū ſoror mea ſponſa. vulnerāſti cor meū in vno oculoꝝ tuoꝝ. et in vno crine colli tui.] Alia lr̄a dicit. [Percuſſiſti nos [illegible] videlicꝫ trinitatē. [Vulnerāſti cor meū. vulnere charitatis nō doloris. i. me ad amorē tuū delectabiliter attraxiſti. vere p̄fūde diligerē de corde meo. [In vno oculoꝝ tuoꝝ] i. ſcꝫ affectus ⁊ intellectus. qui in te ita ſunt vnū. q̄ nō aliud deſiderat affectus niſi qḋ deſiderādū indicat intellecꝰ. [Vulnerāſti [illegible] in vno crine [illegible] qḋ habet alia lr̄a. i. vnitate cogitationū [illegible] adherēs chriſto capiti ſuo. q̄ nihil aliud dicit niſi illud [illegible] B

Vnū petij a dño ⁊c. Dicit ergo [illegible] vulnerāſti ⁊ corde percuſſiſti. in vno oculoꝝ tuoꝝ in vno crine [illegible] triūphat hec vnitas. et eiꝰ recordatione nūq̄ [illegible] obliuio. ſicut requirit̄ ſi vt vulnus cordis cōtinue ſentiatur. Vel p vnū crinē deſignat̄ eiꝰ humilitas ſingularis ⁊ vnica. ⁊ quead modū crinis gracilis erat et tenuis. carēs onere mūdanoꝝ. ⁊ craſſitudine tēporaliū. vt meliꝰ poſſet aſcēdere et [illegible] foramen [illegible] .i. fidem paſſionis. Erat etiā eiꝰ humilitas [illegible] ſicut crinis [illegible] eſt. qꝛ pꝑter amorē eternitatis in tātū ſe humiliauit. non [illegible] ſicut hypocrite. qui [illegible] ſe humiliant. et interiora .i. intētio ⁊ affectio. plena ſunt doli ⁊ fallacie. Eccl. xix. Sequit̄ [colli tui.] In hoc notat̄ q̄ beata virgo nō ſolū fuit humilis in mente ſed etiā in voce. Per collū quod continet guttur in quo formatur vox. Vnde de q̄buſdā dicit̄. Nō demabūt in gutture ſuo. Significat̄ humilitas verboꝝ eius. qꝛ p humilitatē ſonuit verbū obediētie dicēs. Ecce ancilla dñi. Ergo p vnū crinē ſingularis humilitas mentis eiꝰ. Et quia additur [colli tui] ſingularis et vnica humilitas vocis eius. Et hec duplici humilitate [illegible] vulnerauit cor ipiꝰ chriſti vulnere amoris. q̄ facta eſt ei ſoror et ſpōſa q̄ ad humanā naturā quā aſſumpſit ex ea. in q̄ vulneratus eſt ad mortē in patibulo crucꝭ. Ideo dicit. Vulnerāſti cor meū ſoror mea ſponſa.

Item Cañ. v. dicit̄ de ocul' ſponſi. et poteſt exponi de ocul' marie [Oculi eiꝰ ſicut columbe ſup riuos aquaꝝ. que lacte ſunt lote. et reſident iuxta fluenta pleniſſima. In columba notat̄ ſimplicitas et innocētia. Que videlicꝫ colūbe ſup riuos aquaꝝ ſedentes et aq̄s conſpiciunt que impleniaꝝ fluunt. et illas que iā fluxerūt ⁊ illas que affluūt. Sic et ocli virginis p ſimplicitatē ⁊ innocētiam colūbinā p̄ſpicaciter conſpiciūt in ſpeclo trinitatis p̄terita p̄ſentia ⁊ futura. vmbrā ⁊ accipitris .i. diaboli. Oculi etiā eius cōparantur colūbis q̄ lacte ſunt lote. quia reſpectus eiꝰ pietatꝭ et miſericordie dulcedine pfuſus eſt. Et iſti oculi ſubtiliter vident vt colūbe. qꝛ reſident iuxta fluenta pleniſſima .i. iuxta aquas ſapiētie ſalutaris. C

Aliter [Oculi eius ſicut colūbe .] i. caſti et ſimplices [ſup riuos aquaꝝ.] i. iuxta fluenta ſcripturaꝝ. in q̄bus virgo ſtudebat [que lacte ſunt lote.] In lacte duo. Candor q̄ ad caſtitatē. dulcedo q̄ ē debet referri ad pietatē. Vn̄ petimus. Illos tuos miſericordes oclos ⁊c. Sed ſi vis vt te reſpiciant oculi iſti. oportet te fieri paupem ſpiritu. id ē humilem. quia oculi chriſti ⁊ marie in pauperem reſpiciunt. Diabolus reſpicit omne ſublime .i. omne ſupbum. ſicut dicit̄ Iob. xli. Item oculi dñi ſup iuſtos. ſicut oculi matris ſup pueꝝ ne cadat. et ſi ceciderit vt eū releuet. Vnde dicit ſermo ſuo. In via hac q̄ gradieris firmabo ſup te oculos meos. [Et reſident iuxta fluēta pleniſſima] ſcripturarū. Et nota reſidēt. nō tranſuolāt aut deambulant. cōtra illos q̄ nō poſſunt reſidere ad libros ſuos. ⁊ cōtra q̄ſdam monachos [illegible] q̄ nō poſſunt reſidere in clauſtro. D

Item Cantic. vij. dicit̄ marie. [Oculi tui ſicut piſcine in eſebon. q̄ ſunt in porta filie multitudinis.] Eſebon interp̄tat̄ cingulū meroris .i. meror cingens. vt intelligatur intrāſitiue. qꝛ meror penitētie cingit holes. et reſtringit pctōꝝ ſaniē et fluxum peccati. ſic vitta cingit vulneratū et reſtringit ſanguis fluxū. Et h̄ cingulū cōpetit penitentibꝰ. q̄ in merore animi recogitāt peccata ſua ⁊ penas iferni. ⁊ inde humiliāt̄. Quia ſicut dicit̄ puer. xij. Meror in corde viri humiliabit eū ⁊c. Talibꝰ enī ſūt ocli btē virginis q̄ſi piſcine. i. reſpectꝰ miſericordie eiꝰ multiplex lauatoriū. Oculi enī domini ſup iuſtos. ocli dñe ſup pctōres. Et dicunt iſti ocli eſſe [i porta filie multitudinis] i. eccl'ie. cuiꝰ ipa ē porta. Vl' ocli eiꝰ .i. intellecꝰ et affectus [ſic piſcine] q̄ cōtinet aq̄s doctrie ⁊ miſericordie. q̄bꝰ nutrit piſces .i. minores. q̄ ſūt [i eſebon] q̄ fuit q̄dā ciuitas. an̄ cuiꝰ portā erat fōs circūfluēs ciuitatē. nec igrediebat̄ q̄s i eā. niſi p fōtē. Silr̄ nec eccl'iaꝫ igredit̄ q̄ſ niſi p baptiſmū. Et dicūt hel piſcine [e [i porta] .i. i ipa q̄ ē porta eccl'ie. qꝛ niſi p illā n̄ itrāt fideles ad vitā [filie multitudinis] .i. mūdo E

Itē De ocul' marie cōgrue p̄t dici ſic dicit̄ de ocul' filij. Apoc. i. [Oculi eiꝰ velut flāma ignis] [illegible] hꝫ p̄petates. Illuminat eñ et caleſacit. terret ⁊ [illegible] Marie eñ reſpecꝰ illuſtrat electos luce ſapie. ⁊ caleſacit amore iuſticie. [illegible] F

[illegible] diabolicis [illegible] patet in [illegible]. Aliter [illegible] corp⁹ christi [illegible] vita eius iudeis [illegible] pburſit demones et pctā. Unī [illegible] Rep̄ [illegible] fidei [illegible] [illegible] capitulo .xxiiij.

[illegible] Moraliter. Duo ocli aie, gemina dilectio dei et proximi. Unī in bono faciendo et malo cauēdo. Uel intellect⁹ q̄ reſpicit fidē. et affect⁹ q̄ charitatē. Purgādus eſt aūt intellect⁹ ab errore. affect⁹ a vicio. Unī hiere. iiij. Auferte ſpurcitias cordiū veſtrorū viri iude et habitatores hierlm. i. eccle vl' religiōis. Perperā intellect⁹ [illegible] ſpurcicia affect⁹ malicia. Unde hiere. iiij. Lava a malicia cor tuū [illegible] in te cogitatōes noxie. i. errones. Debēt etiā iſti ocli eſſe ſicut colūbe vt [illegible] accipiant. Sicut eni ocli corporales [illegible] ſic ſpūales [illegible] ſcripture cōſideratōem. vbi puidet aſtucia diaboli. B

Item. Oclos fidei anie fides purificat. Unī Actuū. xv. Fide purificās corda eorū. [illegible] ad dn̄m. Unī ps. Ad te levavi oclos meos rc̄. Charitas et mūdicia deo coniūgunt. Mat. v. Beati mūdo corde. qm̄ ipi deū videbūt. Itē Iſa. xxxiij. [Regem in decore ſuo videbūt ocli eius]. i. mūdi cordis et charitatiui. D

Item. Ocli fidel' anie debēt eſſe ſicut colūbe. nō ſicut corui vl' vulturis. q̄ ſp̄ habent oclos ad cadauera. nō ſicut accipitres vl' herodij. q̄r ocul⁹ ad ſanguinē et rapinā. Sed ſicut colūbe q̄ reſidēt ſup riuos aq̄rū. i. ſcripturaꝝ. vt puideant aſtutiā diaboli. et fugiāt pſequutē. Et debent he colūbe lacte eſſe lote. i. opibus charitatis et pietatis (q̄bꝫ nihil ē dulcius) mūdate a peccatis. et reſidere iuxta fluēta pleniſſima. Nā q̄ clare vidēt qd̄ videndū eſt in ſcripturiſ. reſidentes ſunt et manſionē [illegible] lacrimaꝝ. Que fluenta tūc ſunt pleniſſima. qn̄ nō ſolū ppa ſꝫ aliena deplorāt peccata. Nec ſolū habēt lacrimas penitētie. ſed et deuotōis. i. vtrūqꝫ irriguū. Et tales bene dicunt oculi. q̄r et ſibi puident ꝯtra aſtutias diaboli in riuis ſcripture. et p operis [mi]ſericordie ſibi puident ꝯ accuſatōem proximi ne poſſit dicere ꝯtra eos. occidiſti [illegible] q̄r nō pauiſti. et ꝯ diſtrictōem iudicij mittēdo ad eū legatōem lacrimaꝝ. I

De genis marie. Titulus vi.

A genarū cōpetenti ꝯplanatōe. Cant. i. [Pulcre ſunt gene tue ſicut turturis.] In genis mulieris notāt quinqꝫ. Candor. rubor. decor. verecūdia. et maſticatio ciborū. De quatuor pmis in h̄ capitulo inſra inuenies. Maſticauit aūt cibū euāgelij aplis et euāgeliſtis. imo et omnibꝫ ſeculis eorū. cui⁹ [illegible] ordinē ꝯſeruauerat i corde ſuo. Lu. ij. Dicit g̃ illi. [Pulcre ſunt gene tue ſic' turturis]. i. pulcritudo tua interior ꝯpabil' eſt pprietatibꝫ genaꝝ et pprietatibꝫ turturis. Hic incipit ſponſus ꝯmendare ſpōſam et maxime matrē ſuā. Pulcritudo eī mulieris in genis maxime apparet. Bene auribꝫ ꝯtinue ſunt. p q̄s tot⁹ decor virtutū ſponſe infundit. q̄r fides ex auditu. Ro. x. Sic et alie virtutes. Ideo ps. dic. Audi filia rc̄. vſqꝫ. decorē tuū. Et h̄ poteſt notari i h̄ q̄ patiēter audiuit angelū dei filiū nunciātē. Bene turturiſ pilos nō habent. ſꝫ plumas. que nullū aq̄ꝝ veſtigiū retinēt et iuuāt ad volatū. Et in h̄ notat q̄ pfecte renūciauit omnibꝫ ſupfluitatibus mūdi. q̄ p pilos. Mūdicia etiā cordis et decor virtutū poſſunt in h̄ notari. Et p hec tria volauit ſup pennas ventorū. ſcꝫ in aſſumptōe ſup oēs ordines angeloꝝ. A

De genis etiā ſponſe dicit ei ſponſus Cant. iiij. [Sicut fragmen malipunici. ita gene tue. abſqꝫ eo qd̄ intrinſecus latet.] Malapunica ad lrām eadem ſunt que et malogranata. Et dicunt punica a punica regiōe in qua creſcūt et abūdant. Granata vero dicunt pp̄ter multitudinē granorū. et fracta maiorē emittūt odoris fragrātiam q̄ integra. Fragmen etiā malipunici ruborē oſtendit et candorē. In genis vt dictum eſt decor et ſpecies mulieris conſiſtit. Dicitur etiam beata virgo ſpecioſa propter ruborem pulcritudinis naturalis. verecundie virginalis. eximie charitatis. et patientie ſingularis. et propter candorem innocentie. virginitatis et immortalitatis. et etiam propter immunitatem peccati. [abſqꝫ eo. id eſt preter illud] quod intrinſecus latet] ſoli deo cognitū nemini manifeſtū. Nam [illegible] ſic marie B

[illegible] ſoli⁹ nouit q̄ dedit. Uel [abſqꝫ eo qd̄ intrinſecus latet]. i. abſqꝫ interna virtutū pulcritudie q̄ oēs homines latuit cuiā [illegible]. Uel illud dicit moraliter fideli [illegible] [abſqꝫ eo qd̄ intrinſecus latet]. i. p̄ter illā viſionē q̄ ſpōſū tuū videbis [illegible] facie. Nunc enī videm p ſpeculū in enigmate. tūc aūt facie ad faciē. i. Cor. xiij. Uel [abſqꝫ eo qd̄ intrinſec⁹ latet]. i. abſqꝫ eterne retributōis claritate. q̄ mō nō videt. Unī Iſa. lxiiij. Ocul⁹ nō vidit. Col. iij. Uita veſtra abſcōdita eſt. i. Iohan. iij. [Nunc] filij dei ſum⁹ et nōdū apparuit qd̄ erimus rc̄.

H Item. Moraliter. Grana malipunici nō apparēt donec malū. i. pomū aperiat. ſic vir [illegible] quodammodo latēt. ſed qn̄ dn̄s aperuerit occulta cordiū et manifeſtauerit ab[ſcondita] tenebrarū. tūc patebūt. C

Aliter. [Abſqꝫ eo qd̄ intrinſecus latet]. i. abſqꝫ dilectōis interioris pulcritudie. p quam [illegible] pulcra et ꝯmēdabilia ſunt. Que bn̄ latere dr̄. q̄r ſoli deo nota eſt. Homo enim videt ea q̄ parēt. deus intuet cor. i. Regū. xvi. D

Aliter. [Sicut fragmē malipunici. ita gene tue.] Gene fidel' aie ſpōſe chriſti. duplex eſt patiētia. Prima in labore actionū. ſcd̄a in dolore paſſionū. Et dicunt hec duo gene. q̄r in his maxime pubertas et virilitas aie fidelis apparet. Et ſunt ſicut fragmē malipunici ꝯtinētis grana. i. virtutū germia. et ſctē actōis ppoſita. Puritate intentōis cādida. et feruore charitatiſ rubea. Per fracturā tribulatōis patientia. Quid enī ſancti germis vel boni ppoſiti correx patiētie intra ſe habeat. fractura tribulatōnis manifeſtat. Quid enī btūs iob int⁹ haberet pacis tpe latuit. ſꝫ quid [illegible] h̄ eſſet tribulatio māifeſtauit. Itē Fractura malipunici diſtillat vinū ſuaue et ſalubre guſtui. in q̄ vino ſignant. ꝯpūctio. deuotio. ꝯpaſſio. exhilaritas. q̄ debent ꝯcomitari patiētiā aie ſancte. Eſt g̃ ſenſus. [Sic fragmē malipunici. ita gene tue.] i. patiētia tua cādida et rubicūda. cū q̄tuor dictis pperātibꝫ vini. Sed' [abſqꝫ eo qd̄ intrinſec⁹ latet.] Hoc generaliter dicit ꝯ oēs illos q̄ ſua exteriora miro ſtudio exornāt et excolūt. et ſua interiora oīno inculta dimittūt. magiſ diligētes placere hoībꝫ q̄ iudicāt ea q̄ parēt. q̄ deo q̄ intuet cor. Et oēs tales maledicti hypocrite ſunt. d̄ qb̄ꝫ dicit dn̄s Mat. xxiij. Ue vobis ſcribe et phariſei hypocrite. q̄ mūdatis qd̄ deforis ē calicis et parapſidis. int⁹ autē pleni eſtis rapina et immūdicia. Phariſee cece mūda prius qd̄ int⁹ ē calicꝭ et parapſidis. vt fiat et id qd̄ deforis eſt mūdū. E

Item. De genis ſpōſe Cañ. v. [Gene illius ſicut areole aromatū ꝯſite a pigmētarijs.] Qd̄ de matre et filio pt̄ exponi ſic. Pigmētarij q̄ pigmēta ſuauitatiſ et deliciaꝝ ſpiritualiū in aia ꝯficiūt. ſeptē ſunt ſpūs q̄ ſunt ante thronū. Apoc. i. ſpūs. ſ. ſapie et intellect⁹ et ceteri. Iſti pigmētarij i naturalibꝫ potētijs aie chriſti vl' ipius beate virginis. q̄ſi in areol' ordinabiliter plātauerūt aromata graꝝ et virtutū. in q̄bꝫ ipſi⁹ anie ꝯſiſtit ſpecies. ſicut in genis ꝯſiderat decor faciei. Aliter. In genis pulcritudo. pudor et verecūdia. Huic mēbro ſunt ꝯpabiles q̄ graciam habēt verecundie. quos ſcꝫ pudet cogitare. loq̄. facere. vl' audire turpia. quoꝝ honeſtas et virtutum ſpecies decorat ecclīam. et h̄ maxime ſi fuerint ꝯpabiles areolis aromatū. vt videlicet ſicut in areol' herbe plantāt aromatice. ſic in eoꝝ mētibꝫ plātata ſint virtutum germia [a pigmētarijs]. i. a ſanctis doctoribꝫ q̄ de aplis et pphetiſ aſſumpſerūt et [illegible] aromata ſermonū et ſanctoꝝ operū q̄ alijs tradiderūt. Aliter. [Gene ei⁹ ſicut areole aro. ꝯſi. a pig.] Tria poſſunt notari i genis. Timor i pallore vl' abſtinētia. Amor in rubore ſeu verecūdia. In barba robur virile et animi ꝯſtantia. [Sicut areole.] Areola pri⁹ aratur vomere ꝯtritōis. Secūdo ſerit donis naturalibꝫ et gratuitis. Tercio rigat gratijs et lacrimis. De primo Oſee. x. [Arabit iudas] ſcꝫ cordis areā. poſt ꝯtritōem ſingillatim peccata ꝯfitēdo. De ſcd̄o Mathei. xiij. Nōne bonū ſemē ſeminaſti in agro tuo. De tercio. Rigās mōtes de ſuperiorib⁹ ſuis. [Aromatū.] Trina aromata. Bona naturalia. ſcꝫ [illegible] ſenſus et cordis ingenium. que ſunt inſtrumēta merendi. Dona gratuita et ſpiritualia. que ſunt cauſa merendi. Unde ij. ad Chorinth. vi. Hortamur vos ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Bone operatiōnes et pia exercitia. ne fides ſine operibus moriatur. [Conſite a pigmētarijs] qui ſunt pater et fili⁹ et ſpiritusſanctus. Pater F G H

[illegible] bec bona marie. [illegible] virtutū in bona [illegible]. [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] de ſtello q̄ ſunt [illegible]
[illegible] eſt [illegible] de [illegible] [illegible] in [illegible]. De
[illegible] i. mares [illegible]. De [illegible]. De rore. [illegible] penitētia i [illegible]
[illegible] devotio marie.

Deſitudi marie colorato͂e Titulus .vij.

Berñ. A faciei cōpetēti colorato͂e. Facies aīe ſicut dicit btūs bern. mētis intētio. A
et q̄ relucitudo op[illegible]. ſicut et facie pulcritudo corporis. Huiꝰ faciei cādor [illegible]
[illegible]. Rubor ꝟecūdia. Que duo venuſtātē aīam et augēt gratiā. Due gene i
hac facie. res et cauſa. ſ. q̄d intēdas et ꝑpter q̄d. Uel due gene ſ. facie vbi conſiſtit
ſpecies mulieris in cādore et rubore. ſunt in aīa caſtitas ꝛ caritas. Quibꝰ duabꝰ
[illegible] dn̄s cognoſcit aīaꝫ ꝑ approbatōem. ſi vtraq̄ ſit duplex. ſicut duplex ē ge
na. Cādor puritas itētōis et actōis. Rubor charitas ad deū et ꝓximū. Decora [illegible]
Aug⁹. [illegible] facies ſicut dic aug⁹. eſt q̄n facies eſt affecta hilariter. dimēſa pariliter. luculente
colorata. Affecta eſt hilariter illa aīa. q̄ q̄cq̄d boni facit hilariter [illegible]. Chori. ix.
Hilarē datorē diligit deꝰ. Dimēſa eſt pariliter. q̄n aīa facit debito tpe. debito oi
[illegible] debita intētōe. i. ad gl'iam dei. ad ſalutē ſui. ad exemplū ꝓximi. vt ſingla [illegible]
locū teneāt ſortita decēter. Luculēte colorata. q̄n cādor caſtitatis et innocētie [illegible]
[illegible] rubori caſtitatis patiētie et martyrij. Luculēter [illegible] color. cādor [illegible] rubori
Aliter. Ad hoc q̄ aīa placeat ſponſo ſuo ꝑmo neceſſe eſt vt ſubſternat albedo caſtita B
tis. que ē color oīm colorꝫ ſuſceptiuꝰ. ſicut ꝑꝫ in imaginibꝰ ſellis ꝛ clipeis depingē
dis. Et debet hic color eſſe biſſus retorta. vt innocētia caſtitati copulet. Ul' vt et
exteriꝰ in corpe. ꝛ in mēte ſeu volūtate interiꝰ vtraq̄ hec [illegible] conſeruet. Cādor
[illegible] innocētie refert ad ꝓximū. rubor charitatis ad deū. Duplex aūt rubor deſi
gnat ꝑ cocci bis tīctū. vt deū diligas. et q̄ deꝰ tuus ē q̄ creauit te. q̄ prior te di
lexit. ꝛ q̄ factus ē hō ꝑpter amorē tuū. Debet etiā ꝓximū tuū diligere q̄ ad animā.
q̄ creatꝰ ſicut tu ad imaginē dei. ꝛ quo ad corpꝰ vt ei bn̄facias. Un̄ eccl̄i. xvij. Mā
dauit illis [ſ. bo[illegible]] vnicuiq̄ de ꝓximo. Debent enī iuſti aſſimilari arboribꝰ padi
ſi. que ſingule faciebāt fructū iuxta genus ſuū. Gene. i. Itē eccl̄i. xviij. Miſeratio
hoīs circa ꝓximū ſuū ꝛc̄. Eccl̄i. xxxi. Intellige q̄ ſunt ꝓximi tui [illegible] q̄d debeas ꝓ
ximo tuo [ex teipo] Illō ei debes in ſua neceſſitate illi. q̄d crederes tibi deberi ꝑo
ſito in ſtatu eiꝰ. Uel ſic [Intellige q̄ ſunt ꝓximi tui ex teipo] i. ex tua fragilitate
cogita fragilitatē aliorꝫ. Duplex etiā rubor neceſſariꝰ ē. Uerecūdie. ſ. q̄n ſ ſiniſtra
gena de his q̄ ꝑtinent ad ſiniſtrā. i. vicijs et peccatis. Nam enī ꝟecūdiā habito ſolet
rubore ꝑfundi. Charitatꝭ in dextera. vt deū diligas p adipiſcēdis gr̄aꝫ donis q̄
ꝑtinent ad dexterā. De ꝟecūdia ꝑ peccatis dicit ꝑs. Tota die ꝟecūdia mea ꝯ me eſt
ꝛc̄. De nō habētibꝰ hāc ꝟecūdiā. dr̄ aīe peccatrici hiere. iij. Frons mulierꝭ meretri
cis facta eſt tibi. noluiſti erubeſcere. Huic aūt rubori. i. ꝟecūdie ꝑ peccatis. ꝑmo de
bet ſubſterni cādor caſtitatis. vt peccatrix aīa firmū habeat ꝓpoſitū abſtinēdo de
cetero a peccato.

Itē Notādū q̄ tria ꝓncipaliter ſolēt rubere in vultu vel facie luculēter colorata. id ē C
frōs et duplex gena. Per frontē charitas. ꝑ genā dexterā patiētia. ꝑ ſiniſtrā erube
ſcētia de peccatis. Frons q̄ aīe erubeſcit. q̄n ex amore chriſti marie et ſanctorꝫ. et ne ꝓ
ximū ſcandalizet verecūdat q̄ turpia et inhoneſta dicere. facere. vel etiā cogitare.
Et nota q̄ ſicut q̄dā panni ꝑus tingi ſolēt in quēdā ruborē q̄ſi ſubobſcurū vt tan
dem recipiāt ruborē [illegible]. ſic aīa penitens ꝑus debꝫ ſuꝑfundi q̄ſi ſubobſcuro q̄
dā rubore. i. ꝟecūdia ꝑ peccatis. alioq̄n nō ſic recipit luculentū ruborē vere patiē
tie vel meritorie charitatꝭ. qui duplex rubor neceſſariꝰ eſt. vt. ſ. ex charitate patiē
ter ſuſtineat tribulatiōes. q̄ recolit mortaliter aliq̄ñ ſe peccaſſe. Itē albedo inno
centie ꝯuenit frontali. vbi ē ſedes ꝟecūdie q̄ eſt [illegible]. Sic colorata fuit glioſa
virgo. de q̄ dicit Cāti. xvi. [illegible] ſuꝑ [illegible] mulier [illegible] ꝛ [illegible] ſ. ꝟecūdia.
Quere ſupra [illegible] de verecūdia marie. [illegible]. Albedo etiā virginitatis ſub
[illegible] in ea rubori patiētie ꝛ charitatis. et h̄ [illegible] duplici gena. q̄ [illegible] marie

et corpe. Unde de ea dicit ꝑabo. xxxi. Byſſus et purpura indumētū eiꝰ. Byſſus
retorta duplex. virginitas. vel virginitas et innocētia [Byſſus et purpura] liliū
et roſa. Candor etiā innocētie ſubſternebat in ea rubori patiētie ꝛ charitatis. q̄
nemo vere diligere pōt niſi vixerit innocēter. Propter h̄ ei dicit Canti. i. [Pulcre
ſunt gene tue ſicut turturis] ecce rubor charitatis. Propter h̄ etiā ꝑma nominat
hec auis in cāticis. q̄ tres iſte virtutes. ſ. caſtitas. innocētia. charitas, omne bonū
inchoāt et conſūmāt. Item ideo dicit Cāti. iiij. Sicut fragmē malipunici. ita ge
ne tue. In malopunico cortex pallet. ecce charitas. grana rubent. ecce verecūdia vl'
patiētia. vel natiuꝰ color ꝟginis. Notandū etiā q̄ illa aīa dici ꝑt luculētiſſime D
colorata. ꝛ expſſe ſimillima ſpōſo ſuo. que candorē innocētie q̄ſi ſubſtratū habēs.
multis affligit tribulatōibꝰ. nec tñ deſerit innocētiā ſuā. ſed oīa ſuſtinet patienter.
Sic enim paſſus eſt deꝰ q̄ fuit liliū inter ſpinas q̄n exiuit portās ſpineā coronā.
Ioh. xix. Sic et btā virgo que paſſa eſt in filio. Un̄ .i. Pe. iij. Meliꝰ eſt bn̄facie
tes ſi velit dei voluntas pati. q̄ꝫ malefaciētes. Nunq̄ꝫ enī viſa eſt ꝯpetētior iūctu
ra q̄ꝫ lilij id ē innocētie. ꝛ roſe. i. ſanguinee paſſiōis. Ideo dicit de aīa. Byſſus et
purpura indumētū eius. Prouer. in fine. Itē ꝑpter h̄ de ſanctꝭ dicit Apoca. xij.
q̄ vicerūt diabolū ꝑpter ſanguinē agni. et ꝑpter verbū teſtimonij ſui. et q̄ nō di
lexerūt animas ſuas vſq̄ ad mortē. Agnus innocētia. ſanguis paſſio. Quia ei ex
emplo agni. i. chriſti. paſſi ſunt inocēter. ideo vicerūt diabolū. Uerbū teſtimonij.
audimus ſacre ſcripture. [Non dilexerūt aīas] i. vitam animalē [vſq̄ ad mortē]
excluſiue. i. nō dilexerūt tantū q̄ illa dilectio excluderet mortē. Hoc ꝓpe cōuenit
martyribꝰ. Unde apl's actuū. xx. Nō facio aīam meā ꝓcioſiorē me. Uel ſic. [Pro
pter ſanguinē agni] i. ꝑpter fidē paſſionis agni. de cuiꝰ ſanguīe linīēdi ſunt po
ſtes. Exo. xij. id eſt intellectꝰ ꝛ affectus. ꝯ angelū exterminatorē. Cāti. viij. Pone
me vt ſignaculū ꝛc̄. Uel [ꝑpter ꝟbū teſtimonij] i. ꝑpter aptā ꝯfeſſionē fidei. Ul'
[verbū teſtimonij] manifeſta ꝓdicatio q̄ ad ꝓlatos.

De cādo/re marie E candore marie dicit Sap. vij. Candor eſt lucꝭ eterne. Quia ꝑ eā videbitur E
lux eterna. i. pater et filiꝰ. vt ei ꝯueniat illud ꝑs. In lumīe tuo videbimꝰ lumē.
[In lumīe tuo] i. in filio q̄ te illuminauit. vl' quē tu pepiſti lucē verā ꝛc̄. Itē eccl̄i
xliij. Pulcritudinē cādoris eiꝰ admirabit oculꝰ. Et loquit de niue ad lrāꝫ. ꝑ quā
maria deſignat. ꝑpter refrigeriū ſpūſſancti. et natiuū candorē virginitatꝭ q̄ eſt vi
ror genitus. Item ꝑpter cādorē compat ipa lilio Cantic. ij. Sicut liliū inter ſpi
nas ꝛc̄. Itē Iſa. xxxv. Gl'ia libani data eſt ei. Libanus cādor. cuiꝰ candoris glo
ria data eſt ei in ſanctificatōe. cū prius eſſet denigrata ꝑ originale.

Moraliter. Fideli anime neceſſariꝰ ē candor innocētie. Hic eſt candor ouis Gene. F
xxxi. Alba queq̄ accipies ꝑ mercede. Hic debet eſſe in incipiētibꝰ. Aliꝰ ē candor
veſtis. Hic eſt opiniōis i ꝑficiētibꝰ. Unde eccl'es. ix. Omni tpe veſtimēta tua ſint
cādida. Aliꝰ candor niuis. ſ. puritas ꝯſciētie in perfectꝭ. Treno. iiij. Cādidiores
nazarei eiꝰ niue. Aliꝰ cādor lactis. i. puritas ſimplicis doctrine. Hic in ꝓdicatori
bus. Oēs iſtos cādores habuit maria ꝑ omnibꝰ.

Tem ratōe ruboris cōparat ipa rubo q̄ ardere videbat. Exo. iij. Itē ſtelle ru G
tilāti. Nūeri. xxiiij. Plantatōi roſe. Eccl̄i. xxiiij. Itē ferculo ſalomōis. cuiꝰ aſcē
ſus purpureꝰ. Cantic. iij. Itē ꝑpter hūc ruborē compant gene eiꝰ fragmini mali
punici. Cāti. iiij. vt ſupra de genis. ti. ꝓcedenti. Itē. Labia eiꝰ vitte coccinee. vt i
fra de labijs. ti. x. Propter h̄ etiā appellat ipa ſunamitꝭ. Cāti. vi. id ē coccinea. To
ta etiā fuit flāmea ꝑ charitatē inſtar ferri igniti. q̄ chriſtꝰ q̄ ignis ꝯſumēs ē. deute.
iiij. habitās in ea ſic colorabat eā. q̄ eſt filiꝰ charitatis ipiꝰ patris.

Item in coloratōe cōſiſtit vt dictū eſt magna pars huiꝰ pulcritudīs. Et nota q̄ chri H
ſtus matrē ſuā quaſi bis colorauit. q̄ſi bis decolorauit. quaſi bis recolorauit. ſicut
inferius oſtendet. De coloratōe. Aue grā plena. De decoloratōe. Mulier ecce fi
lius tuus. De recoloratōe. Uidi ſpecioſam ſicut colūbā.

Chriſtus matrē ſuam

Colorauit in ſanctificatōe tingēs eā quaſi de nigro colore in candidū. Et tūc data

eſt ei gloria libani.ꝗ interpretatur candor. Iſa.xxxv.
Colorauit etiā in ſua ↄceptiōe ꝑ infuſionē gr̄e amplioris ꝗ̄ antea habuiſſet. Unde
tūc dicta eſt gr̄a plena. Contulit eni ei gratiā ſecūditatis.et illibatā ↄſeruauit cādo
rē virginitatis.et tūc ampliat⁹ eſt in ea decor exterior rubore ꝟecūdie. et decor in-
terior ferūtiori charitate. Uerecūdata eſt eni ad ingreſſum angeli.ꝗ in hoīs ſpe-
cie apparebat. Et ideo turbata ē in ſermōe illius. Nam cū prius eſſet vt pie credit̄ nō
ſolū cādida ſed cādidiſſima velut flos lilij.intuēs angelū ingreſſum ad eā i forma
hoīs rubore roſeo credit̄ ſuꝑfuſa. Propter charitatē pō ei⁹ dictū ē ei. dn̄s tecum.
Quia ꝗ manet in charitate deus manet in eo.
Decolorauit in hoīm opiniōe.ꝗ vidētes eā habere filiū ipſam corruptā reputabāt. I
Unde ipſa dicit Can̄.i.L. Nigra ſū.Jiudicio hoīm ꝗ reputāt me corruptā.Lſed for-
moſa.Jq2 virgo puriſſima. Aliter exponūt ꝗdā locū iſtū q̄ſi ad lr̄am. Dicit eni btā
virgo q̄ſi loq̄ns alijs virginib⁹ vl̄ fidelib⁹ aīabus eā imitari volētib⁹.de eo ꝙ io-
ſeph inueniēs ipſā ꝑgnantem ſuſpicās adulteriū voluit occulte dimittere eā.ſicut
dr̄ Mat.i. Dicit ḡ.L O filie hieruſalē.J.i.que ſuſpirat3 ad pacē celeſtis hieruſalem
q̄ſi filie ad matrē.Lnigra ſum.J.i.notata crimīe adulterij mihi falſo obiecti.ꝛ ita ſū
Lſicut tabernacl̄a cedar.J.i.eijciēda a viro meo ioſeph de domo ſua .ſicut hyſma-
el pater cedar cū matre ſua agar eiectus ē de domo abrahe. Gene.xxi. Cedar īter
ꝑtat̄ tenebre.vel meror.vl̄ merēs.aut tenebroſus.vel ſm̄ q̄ſdā nigredo.q2 in tab-
nacul̄ habitabat eiect⁹ ab hoīb⁹ .cui⁹ manus ↄtra oēs.et manus oīm ↄtra eum.
Sic maria et ſancti abiecti et viles ab hereticis reputant̄.ſed nō habētes hic ma-
nentē ciuitatē ſed futurā inq̄rentes.in tabernaclo corꝑis pugnāt ↄ carnē. mūdū.
et diabolū. Et talis pugna nō deb3 exerceri ſine duplici merore.interiori ꝑ dolo
rē.et exteriori ꝑ lacrimarū effuſionē.que ↄburūt diabolū. Sed licet nigra videar K
exteri⁹.tamē formoſa ſum interi⁹.q2 carēs omni macula et omni virtute adorna-
ta.et Lſicut pelles ſalomōis.Jꝗ pulcer fuit exteri⁹.et cultu regio adornat⁹. ſic ego
interi⁹ ornata ſum oīm decore ꝟtutū. Et eſt ſilitudo extrinſeca tracta a ſalomōe
ad intrīſeca.cui⁹ pelles nigras ꝗdā fuiſſe affirmāt. Et ſic iungēda eſt lr̄a L Nigra
ſum ſicut tabernacl̄a cedar.ſed formoſa ſicut pelles ſalomōis.Jque molles erāt et
fortes.et more pelliū excarnate et extenuate.iacintine et rubricate. Et tal̄ erat ma
ria. Fortis patiētia. Mollis obediētia .quaſi diſtincta varietate virtutū. Ab om
ni carnalitate ꝛ carnali voluptate ſeꝑata ꝑ virginitatē.extenuata ꝑ pauꝑtatem et
humilitatē. Iacintina ꝑ cōtemplatōe3 et deſideriū ſuꝑnorum . Rubricata in filij
paſſiōe ꝑ anime martyriū. Et in his oīb⁹ debet fidelis aīa ꝓ poſſe ſuo mariā imi-
tari . Sequit̄.L Nolite me ↄſiderare ꝙ fuſca ſim. q2 decolorauit me ſol.J iuſticie.
Quaſi diceret. Nō habeatis ad talē ſuſpitōem reſpectū.quia ſol iuſticie ſic me ex-
teri⁹ ꝑ talē ſuſpitionē q̄ſi decolorauit qn̄ ipm̄ ↄcepi. ſed intus plurimū colorauit.
Sicut ſol materialis q̄ſdā fruct⁹ decolorat pallore.quoſdā venuſtat rubedie. Se
quit̄.L Filij matris mee.Jſynagoge.i.iudei infideles.nō credentes ꝙ virgo ↄcepe-
rim.Lpugnauerūt ↄtra me.Jdetractōib⁹ et maledictis.et ↄtēptui habuerūt me. di-
cētes admin⁹ me ↄcepiſſe de viro meo ioſeph. Et q2 me ↄtemnūt occaſionalit̄
Lpoſuerūt me cuſtodē in vineis.J.i.in eccleſijs fideliū gentiliū et iudeorū ↄuerſoꝝ
ad fidē.ꝓ ꝗbus oro filiū meū.et ꝗ mihi dicunt. Ora ꝓ populo interueni pro cle-
ro ꝛc̄. SedL vineā meā.J.i.ſynagogā infidelē.Lnō cuſtodiui.J q2 nō credūt me ma-
trē dei.nec req̄rūt auxiliū a me.imo maledicūt mihi et odio me habēt. Et iō ꝓ ta-
lib⁹ nō poſſum orare.admin⁹ tā deuote ſicuti ꝓ fidelib⁹.
Decolorauit etiā in paſſiōe q̄dam doloris nigredine.cum ei⁹ animā gladi⁹.i.paſ- L
ſio filij ꝑtranſiret. Unde et ipſa dicit Canti.i.L Fuſca ſum.q2 decolorauit me ſol.J
.i.filius me⁹ eclipſim patiēs et occaſū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic ip
ſa Canti.i.L Nigra ſum ſed formoſa ꝛc̄. Nigra.J exteri⁹ ꝑſſuris tribulatōnū.L for-
moſa.J interi⁹ decore virtutū. Uel.L nigra.J tribulatōe.L formoſa.J charitate. Uel.L ni-
gra.J in terris.L formoſa.J in celis. Uel.L nigra.J ocul̄ inſipientiū.L formoſa.J intellectu
ſapientiū. Uel medi⁹.L Nigra.J q2 ignis paſſiōis vnigeniti ſui.de quo ipſe dicit ꝓtū

Christus matrem suam

De pellibus ſalomonis

Christus m̄rē ſuā

---

igne me examinaſti ꝛc̄.denigrauit eā. Ignis enim ea ꝗ cōburit tingit in nigrū. Ul̄
L nigra ſum.J.i.animi merore ↄfecta. deſpecta. obſcurata .obfuſcata. decolorata.
L Quia decolorauit me ſol.J moriēs.diſcolorē me fecit ſol obſcurat⁹ et obfuſcatus.
cui in paſſiōe nō fuit ſpecies neq3 decor.ſicut dicit̄ Iſa.liij.
Uel moraliter ↄueniūt hec verba fideli aīe facienti penitētiā et amore. vt dicere poſ- M
ſit.L Nigra ſū.J ꝑ ſordes penitētie.L ſed formoſa.J ſpōſali decore. L q2 decolorauit me
ſol.J iuſticie. Calor enim h⁹ ſolis.i.amor chriſti.d ꝗ calore dicit̄.nec eſt ꝗ ſe abſcō
dat a calore ei⁹.facit nigreſcere et pallere. Un̄ poeta. Palleat oīs amās. Pallor
mortu⁹ color ē.q2 nō poteſt deū vere diligere ꝗ mūdo mortu⁹ nō eſt. Tren̄.i ſi.
Pellis nr̄a q̄ſi cliban⁹ exuſta eſt a a facie famis ꝛc̄. Job .xxx. Cutis mea denigra
ta eſt ſuper me .et oſſa mea aruerūt ꝓ caumate.i.tribulatiōe. Sic etiā ꝑt iſtō expo
ni.L Nigra ſum.J corꝑalib⁹ miſerijs.L ſed formoſa.J celeſtib⁹ deſiderijs.
Poteſt etiā dici ꝙ decolorata fuit gl̄ioſa virgo qn̄ tota facta eſt ſanguinea ꝑ marty- N
riū anime filio ſuo expirāte. Unde dicit̄ Johel.ij.L Sol.J.i.chriſt⁹ L cōuertet̄ i te
nebras.J ꝑ mortē corꝑis. L et luna.J.i.maria.L in ſanguinē.J ꝑ martyriū aīe. Itē apoc.
vi. Sol fact⁹ eſt niger tanq̄ ſacc⁹ cilicin⁹.ꝛ luna tota facta eſt ſicut ſanguis.
Recolorauit in reſurrectōe qn̄ iteꝝ ortus eſt ſol.ꝗ oriens oīb⁹ rebus reddit ꝓꝑios
colores.quādo ſc3 gaudiū qḋ habuit d filij reſurrectōe abſterſit ab ei⁹ anima nu
bilū tot⁹ triſticie.
Recolorauit etiā in apl̄orū ꝑdicatōe.qn̄ ipſis ꝑdicantib⁹ toti mūdo innotuit chri-
ſtū natū fuiſſe de maria virgine. Un̄ ps.de apl̄is.L In omnē terrā exiuit ſon⁹ eo
rū.J dicentiū de chriſto.L In ſole poſuit tabernaculū ſuū.J. i.carnē ſuā quā aſſum-
pſit ex ea.que.ſ.virgo clara erat ꝛ lucida vt ſol ꝑ omnimodā puritatē. Uel iſta re-
coloratio facta eſt in ſua aſſumptiōe.qn̄ coronata eſt gl̄ia et honore.et colorata glo
ria īmortalitatis. Un̄ tūc canit̄. Que ē iſta ꝗ ꝓgredit̄ q̄ſi aurora ↄſurgens ꝛc̄.
Tem pulcritudo faciei partim cōſiſtit in cutis extēſiōe.que fit ꝑ penitentiā. Un̄ O
aīe penitēti dicit̄ Hiere.xxxi.L Adhuc ornaberis timpanis tuis ꝛc̄.J.i.mortifi
cōe carnis.que eſt decētiſſim⁹ ornat⁹ aīe. Alioquin ruge tue dicēt teſtimoniu3
ↄ te. Job.xvi.ſ.ꝙ nō facis penitētiā. Itē ideo aīe peccatrici dicit̄ Iſa.liiij. Dila-
ta locū tentorij tui. et pelles tabernaclorū tuoꝝ extende. Ne parcas. Lōgos fac
funiculos tuos .et clauos tuos cōſolida. Quere expoſitōem ꝛc̄.
Itē Notandū ꝙ ad aīas colorādas et q̄ſi picturādas dedit chriſt⁹ d ꝑcioſo vaſe cor
poris ſui ſanguinē ꝛ aquā.ſanguinē ad rubricādū.aquā ad dealbandū. q2 ꝓꝑiu3
eſt aque dealbare ꝗ abluit.vt ei ſimilarent̄ qui cādid⁹ eſt ꝛ rubicūd⁹. Cuius vide
lic3 ſanguinis gutta mīma.pl⁹ valuit oīb⁹ creaturis. Sine hac aūt coloratōne
pallida eſt ꝛ diſcolor oīs aīa.et indigna chriſto dn̄o ſpirituali mr̄imonio copula-
ri . Itē vt colorarie fidelis recens diuti⁹ ꝑſeueret frequētius irrorari debet facies
aīe recogitādo paſſionē dn̄icā q̄ſi aq̄ roſeacea. q2 de latere ipi⁹ patiētis aq̄ ſimul
cū ſanguine diſtillauit. Joh.xix.ꝛc̄.

De auribus marie Titulus viij.

Naurīū erectōe et cōpetenti diſpoſitōe. Aurīū erectio obediētie rectitudo. A
i .i. Regū.iij. Loq̄re dn̄e q2 audit ſeruus tu⁹. De erectōe aurīū marie dicit
ipſa cū filio Iſa.l. Erigit mane.mane erigit mihi aurē ꝛc̄. Quere ſupra li.
iiij.ti.xxix.de obedientia marie.

Aures debent eſſe

Debent eſſe due.ſc3 intellect⁹ et affect⁹.vt audiat ꝗs exēplo marie hūiliter ꝓ ſe ſic
ipſa audiuit angelū.patiēter cōtra ſe ſic ipſa filij irriſores. Ideo dicit̄ Apoc.ij. Qui
habet aures audiēdi audiat ꝗd ſp̄us dicat eccleſijs. Ille reuera hab3 aures.ꝗ ſē-
ſum retinēdi ac intelligēdi hab3.ꝛ affectū diligendi et ꝓmerēdi ea ꝗ ꝓmittunt̄. ſi-
cut habuit maria. Ille autē q̄damodo aurib⁹ caret.qui de celeſtib⁹ bonis ꝗ ſibi ꝓ-
mittunt̄ curā nō habet.L Quid ſp̄us dicat eccleſijs.J Spirit⁹ in h loco nequaq̄ ꝑ
ſonā ſp̄uſſancti tm̄.ſed ipſam ſanctā et indiuiduā trinitatē deſignat .ꝗ vna deitas
credit̄ et vnus de⁹ adorat̄. Spiritus eni eſt deus. Joh.iiij. Ait ḡ.L Quid ſpirit⁹

dicat (i. qđ deus pmittat eccleſijs) pluraliter. Nõ huic eccleſie vel illi. Quia qđ
iſti vel illi ſm diſtinctõem apocalypſis pmittit. ſingulis ſi feſtinẽt ad pceptoꝝ im/
pletõem fideliter pſoluet. Et nota q̄ ſpũs iſte dicit. i. docet vel pcipit eccleſijs q̄ / B
tuor pncipaliter. ſ. pcepta. phibitões. cõſilia et pmiſſiones. quibꝫ oĩbꝫ obtẽpandũ
eſt. vt faciam⁹ pcepta. Uitem⁹ phibita. Amplectamur cõſilia. Deſiderem⁹ pmiſ/
ſa (paratũ) habẽtes (cor) et iterũ (paratũ) ad hec et illa.
Non debẽt moueri niſi moto capite. i. niſi ad ea que de⁹ vult. qꝛ aures ſunt de ipo
capite. Job. viij. Qui ex deo eſt verba dei audit. Sic p oĩa et tantũ ſic mouebat
maria. Aures eĩ beluine ſunt q̄ excutiũt. ſic patꝫ i aſinis ꝛ canibꝫ et ceruis ꝛ hmõi.
Ante apte. i. ad ſpũalia. Retro clauſe ad tpalia. Ideo dicit Iſa. l. Dñs de⁹ aperuit
mihi aurẽ. i. Regũ. ix. Reuelauerat dñs auriculã ſamuelis ꝛc̄.
Circulares vt a nullo recipe veritatẽ dedignent. Ecci. iij. Auris bona audiet cum
omni ↄcupiſcẽtia ſapientiã. Nõ curare enĩ a quo diſcas: vna eſt de ſeptẽ clauib⁹
q̄ reſerãt ſcientiã. Uel circulares et integre. vt pfecte et integre obediãt. Uñ filius
Aures de bent eſſe — patri. Aures aũt pfeciſti mihi.
Lenes et nõ piloſe. qđ eſt mãſuete audire ꝛc̄. Ecci. v. Eſto mãſuetus ad audiendũ
verbũ dei ꝛc̄. Jaco. i. In mãſuetudine ſuſcipite verbũ dei ꝛc̄.
Chriſo. Mũde et purgate a fecibꝫ vboꝝ ſcurriliũ. Uñ Chriſoſtom⁹. Nõ dimittas ſterco/
ra in auribꝫ tuis. Peccata ſtercora ſũt. Detractores ḡ q̄ nũciant tibi pctã alioꝝ
ſtercoribꝫ implẽt aures tuas. Quidã enĩ habent aures caninas plenas muſcis. i.
adulatõibꝫ et rumorculis. vel qđ peius eſt ſerpentibꝫ et aurelarijs. i. detractõnibꝫ
ꝛ mẽdacijs. que occidũt ipam aĩaꝫ. Canibꝫ enĩ intrãt aurellarie p aures i cerebrũ
ꝛ inde mors. Hiere. ix. (Mors intrat p feneſtras) auriũ. ſ. et alioꝝ ſenſuũ. Unde
de beato ſilueſtro legit. A detractõnibꝫ ꝛ mẽdacijs q̄ſi a ſerpẽtibꝫ aures auertebat.
Aug⁹. ſciẽs venenũ inuidie p aures ingreſſum occidere aĩam ſapiẽtis. Aug⁹. Sicut ſi
deeſt inſpector deeſt luſor. ſic ſi deſit auditor deerit et detractor. Quotiẽs ḡ intra
uerit hmõi nocumẽta aures tuas: neceſſe eſt te habere ſurgatoriũ ↄfeſſiõis hũilis.
quia minimo digito ſolent aures purgari.
Reuelate maxime in viris. vt diligẽter intelligãt qđ eis dicat a dño. i. Regũ. ix. Re
uelauerat domin⁹ auriculã ſamuelis.
Concaue p humilitatẽ. Unde dictũ eſt marie ꝛ cuilibet fideli aĩe. Inclina aurẽ tu
am ꝛc̄. Et purgant paruo digito. q̄ figurat hũilitatem.
Ornant auro de quo fabricant inaures. qꝛ pmiũ obediẽtie. fulgor claritatꝭ eterne.
Prouer. xxv. Inauris aurea ꝛc̄. Geñ. xxiiij. dedit helyezer rebecce inaures et ar/
millas. Itẽ notandũ q̄ q̄dam habẽt aures pciſas. qđ eſt ſignũ latrocinij. q̄ ſcꝫ C
Nota mĺ tiplex im pedimẽtũ — particĺariter obediũt et nõ ex toto. Exemplũ de malcho cui petr⁹ amputauit au
riculã dexterã. Joh. xviij. Quere titulo de obediẽtia. Alij habẽt pposteratas. id ē
beſtorneeſ gallice. q̄rũ aptura eſt a tergo. i. ad ea q̄ debuiſſẽt addorſare. Alij aſini
Perſius — nas. Unde Perſi⁹. Auricĺas aſini q̄s nõ habet: Iſti ſunt q̄ libẽter audiũt cythe
rã pdicatiõis. nec tñ aliq̄d mittũt ad cor ſuũ nec in opatõem. qđ eſt lyrã ↄculcare.
Alij habent aures aſpidis ſurde ꝛ obturãtis aures ſuas. nolẽtes exaudire vocẽ
incantantiũ. i. pdicantiũ. aut medici medicãtis ſapiẽter. ſicut dicit alia littera. Alij
tantũ luxuriant q̄ inde obſurdeſcũt ad lrãm.

De naſo marie Titulus ix.

Naſi debita q̄ntitate et nariũ apertõe. Canti. vij. Naſus tuus ſicut tur/ A
ris libani que reſpicit cõtra damaſcũ. Damaſcus interpretatur ſanguinẽ bi/
Maria naſus ec cleſie — bẽs. hic eſt diabol⁹. q̄ ſp ſitit bibere ſanguinẽ pctõꝝ. Contra ei⁹ inſidias
opponit naſus. i. diſcretio btẽ virginis. q̄ ipi⁹ pſentit maliciã ꝛ a lõge puidet qua/
ſi de ſpecĺa. Uñ et turri ↄpat: a qua delõge inimicoꝝ vident incurſus. Ipa ḡ et a
lõge reſpicit ↄtra hoſtẽ. et ſicut turris fortiter p nobis ſe ei opponit. Et dicit (tur
ris libani) quaſi in libano mõte ſita. qui candor interptat. vt p hoc oſtendat q̄ cã
dore virginitatꝭ tanq̄ꝫ pede cõterere valeat caput ſerpentꝭ. i. ↄcupiſcẽtiã. Uel etiã
quo ad ſe fuit (turris libani) fundata ſupra petrã. i. chriſtũ. cui ſoli innitebat. Uñ

Canti. viij. Innixa ſup dilectũ. Que. ſ. (turris libani) eſt ſtabilꝭ altitudo candoris
eius. innocentie. ſ. et virginitatis. iugiter reſpiciẽs ↄtra damaſcũ. i. peccatũ.
Maria naſus. Quia
Miniſterio naſi purgant humores capitis. ꝛ adiutorio marie vicia ꝛ praui mores
noſtre mentis que caput eſt anime.
Naſus via ſpiritus eſt. qꝛ ipa via eſt qua ſpũſſctũs venit ad nos. ad noſtrã. ſ. ſanctifi
catione et cõſolatõem. et q̄nq̄ꝫ q̄ſi recedit a nobis ad noſtrã hũiliatõem. Uñ canti.
iiij. (Ueni auſter et pfla ortũ) i. ↄſciãꝫ fidelꝭ aĩe. Itẽ cãti. vi. Fuge dilecte mi ꝛc̄.
Maria naſus. Quia — Naſus miſtrat aĩe. i. vite carnis reſpiratõem. et maria vite nr̃e ſpũali ſpei reſpiratõ
nem. Uñ dicit. In me oĩs ſpes vite ꝛc̄. Et hͦ patet in theophilo et multꝭ alijs. qui
niſi in miſericordia ei⁹ ſperaſſent: de dei miſericordia deſperaſſent.
Naſus diſcernit inter fetorẽ et odorẽ. et ipa vouẽs virginitatẽ ad ipaꝫ velut ad aro
mata ſe ↄuertit. et carnis corruptões velut fetorẽ longe a ſe pijcit.
Penes naſum attendit mot⁹ indignatõis. et ipa p ſcãꝫ ſupbiã q̄cq̄d vile erat ꝛ for
didũ deteſtabat. et omnẽ mũdi gl̃iam p humilitatẽ abominabat.
Non fuit hic naſus paru⁹: qꝛ nõ defuit ei diſcretio. Non grãdis: qꝛ nõ affuit ei pſũ
ptio. Non tortus: quia nulla occaſione declinauit a recto. De his tribꝫ impedi/
mẽtis agit Leuit. xxi. Et idcirco fuit idonea miſtrare dño. Uñ dicit. In habita
tõe ſcã corã ipo miniſtraui. Quere li. ij. ptĩcĺa. vi. de fulis marie p⁹ pncipiũ.
Oraliter. Naſus aĩe diſcretio eſt. q̄ mala velut fetorẽ. et bona velut odorẽ pui B
da ſagacitate debet diſcernere. vt fetida reijciat. et odorifera retineat. velutĩ ci/
cuta et amaruſca reijcit. et odor roſe attrahit. Dicit ḡ fideli aĩe. (Naſus tu⁹ ſicut
turris libani q̄ reſpicit cõtra damaſcũ) videlicꝫ ſicut turris in libano mõte. id ē i
chriſto fundata. q̄ eſt firma petra. Mat. vij. mons in vertice mõtiũ. Iſa. ij. Mons
libanus. i. cãdor q̄ p grãm dealbat nigros pctõres. Sit ḡ naſus (i. diſcretio aĩe
ſicut turris) vt nec ad dexterã p pſpa. nec ad ſiniſtrã p aduerſa. ſed in rectũ ſurſus
celũ regulariter prẽdat. ſicut turris cũ ppendicĺo erigit ꝛ imobiliter cõſiſtit. Et de
bet hec diſcretio iugiter reſpicere (ↄtra damaſcũ) i. diabolũ vt ſup dictũ eſt õ be
ata virgine. vt veniẽti tẽptatori viriliter ſe opponat. Jaco. iiij. Reſiſtite diabolo ꝛ
fugiet a vobis. Uel damaſc⁹ metropolis ſyrie ciuitas multũ infeſta filijs iſrl̃. ē col
lectio demonũ et hominũ impioꝝ filijs dei ſp inimica. quib⁹ viri diſcreti virilr̃
ſe opponere debẽt.
Aliter. In naribꝫ ſagacitas et diſcretio. vt ſagaciter diſcernat fidelis aĩa q̄d ſit odor C
vite in vitã. q̄d odor mortꝭ in mortẽ. q̄ ſit fragrãtia virtutũ. quis fetor viciorum.
Et talis eſt (turris libani) pPter fortitudinẽ conſtãtie. et altitudinẽ virtutꝭ. ꝛ cã/
dorẽ continẽtie. qꝛ libanus dicit cãdor. Et debet talis ſp pſpicere p ſe ꝛ alijs (cõ
tra damaſcũ) qui interpretatur pot⁹ ſanguinis. vl̃ bibẽs ſanguinẽ. et ſignat diabo
lũ. qui nr̃aꝝ iugiter ſitit ſanguinẽ animaꝝ. ↄtra quẽ ſp pſpiciendũ ē ad ei⁹ inſidi
as pcauendas. Uel (turris libani) i. cuſtodia cãdoris q̄ eſt mũdicia et innocẽtia
anime. qꝛ duo hec maxime cãdidũ faciũt corã dño. Et bene (naſus) i. diſcretio fi
delis aĩe compat (turri) quia q̄ vere habet virtutẽ diſcretõis. flecti nõ pt ad pecca/
tũ. et ſtabilis eſt in bono. ſicut turris ſtabilꝭ eſt ꝛ inflexibilꝭ. (Que reſpicit cõtra da
maſcũ.) qꝛ talis aĩa ſe obſeruat ab inſidijs diaboli. q̄ vitã noſtrã ſpũalẽ ſemp au/
ferre nititur q̄ eſt in ſanguine xpi.

Naſus

In facie eminẽtiſſimũ tenet locũ. qꝛ puidi ſpiritualiũ diſcretores debent in ſublimi D
ordbꝫ collocari. Sed niſi diſcretio fuerit circũſpecta: facile ſubĩtrabit viciũ virtu/
te palliatũ. Ideo phibet Leui. xxi. offerre deo ſuo panes hõ qui fuerit paruo aut
grandi aut torto naſo.
Paruus: defectus diſcretõis. Contra qđ dicit eccĺiaſtes. vij. Noli eſſe ſtultus: ne
moriaris in tẽpore nõ tuo.
Grandis: pſumptio de ſua diſcretõe vl̃ ſciẽtia. Cõtra quod dicit Ro. xi. Noli al
tũ ſape: ſed time. Eodem. xij. (Nõ plus ſape) i. intelligere q̄ꝫ oportet. ſed ſapere

dicat .i. qđ deus pmittat [ecclesijs] pluraliter. Nõ huic eccleſie vel illi. Quia qđ iſti vel illi ſm diſtinctiõem apocalypſis pmittit̃ ſingulis ſi feſtinẽt ad pceptoꝝ im/
pletiõem fideliter pſoluet̃. Et nota ꝙ ſpũs iſte dicit .i. docet vel pcipit eccleſijs qt/ B
tuor pncipaliter .ſ. pcepta. phibitiões. cõſilia et pmiſſiones. quibꝫ oibꝫ obtẽpandũ
eſt. vt faciam⁹ pcepta. Vitem⁹ phibita. Amplectamur cõſilia. Deſiderem⁹ pmi/ 3
ſa [paratũ] habẽtes [cor] et iterũ [paratũ] ad hec et illa.

Non debẽt moueri niſi moto capite .i. niſi ad ea que de⁹ vult. qꝛ aures ſunt de ipſo capite. Joh. viij. Qui ex deo eſt verba dei audit. Sic p oĩa. et tantũ ſic. mouebat̃ maria. Aures eĩ beluine ſunt q̃ excutiũt̃. ſic patꝫ i aſinis ꝛ canibꝫ et ceruis ꝛ hmõi.

Ante apte .i. ad ſpũalia. Retro clauſe ad tpalia. Ideo dicit̃ Iſa .l. Dñs de⁹ aperuit mihi aurẽ .i. Regũ .ix. Reuelauerat dñs auriculã ſamuelis ꝛc̃.

Circulares vt a nullo recipe veritatẽ dedignent̃. Eccĩ .iij. Auris bona audiet cum omni ꝯcupiſcẽtia ſapientiã. Nõ curare eni a quo diſcas. vna eſt de ſeptẽ clauib⁹ q̃ reſerãt ſcientiã. Vel circulares et integre. vt pfecte et integre obediãt. Vñ filius patri. Aures aũt pfeciſti mihi.

Aures de bent eſſe — Lenes et nõ piloſe. qđ eſt mãſuete audire ꝛc̃. Eccĩ .v. Eſto mãſuetus ad audiendũ verbũ dei ꝛc̃. Jaco .i. In mãſuetudine ſuſcipite verbũ dei ꝛc̃.

Chriſo. Mũde et purgate a fecibꝫ vboꝝ ſcurriliũ. Vñ Chriſoſtom⁹. Nõ dimittas ſtercora in auribꝫ tuis. Peccata ſtercora ſũt. Detractores ḡ q̃ nũciant tibi pctã alioꝝ ſtercoribꝫ implẽt aures tuas. Quidã eni habent aures caninas plenas muſcis .i. adulatõibꝫ et rumoꝛculis. vel qđ peius eſt ſerpentibꝫ et aurelarijs .i. detractõnibꝫ ꝛ mẽdacijs. que occidũt ipſam aĩaꝫ. Canibꝫ eni intrãt aurelarie p aures i cerebrũ. ꝛ inde mors. Viere .ix. [Mors intrat p feneſtras [aurium] .ſ. et alioꝝ ſenſuũ. Vnde de beato ſilueſtro legit̃. A detractõnibꝫ ꝛ mẽdacijs q̃ſi a ſerpẽtibꝫ aures auertebat.

Aug⁹. ſciẽs venenũ inuidie p aures ingreſſum occidere aĩam ſapiẽtis. Aug⁹. Sicut ſi deeſt inſpector deeſt luſor. ſic ſi deſit auditor deerit et detractor. Quotiẽs ḡ intra uerit hmõi nocumẽta aures tuas. neceſſe eſt te habere ſurgatoriũ ꝯfeſſiõis hũilis. quia minimo digito ſolent aures purgari.

Reuelate maxime in viris. vt diligẽter intelligãt qđ eis dicat̃ a dño. i. Regũ .ix. Reuelauerat domin⁹ auriculã ſamuelis.

Concaue p humilitatẽ. Vnde dictũ eſt marie ꝛ cuilibet fideli aĩe. Inclina aurẽ tuam ꝛc̃. Et purgant̃ paruo digito. q̃ figurat hũilitatem.

Ornant̃ auro de quo fabricant̃ inaures. qꝛ pmiũ obediẽtie. fulgor claritatꝭ eterne. Prouer .xxv. Inauris aurea ꝛc̃. Gen̄ .xxiiij. dedit helyezer rebecce inaures et ar/
millas. Itẽ notandũ ꝙ q̃dam habẽt aures pciſas. qđ eſt ſignũ latrocinij. q̃ ſcꝫ C

Nota mlt tiplex im pedimẽtũ — particlariter obediũt et nõ ex toto. Exemplũ de malcho cui petr⁹ amputauit auriculã dexterã. Joh .xviij. Quere titulo de obediẽtia. Alij habẽt pꝑoſteratas. id ē beſtornees gallice. q̃rũ aptura eſt a tergo .i. ad ea q̃ debuiſſẽt addorſare. Alij aſininas. Vnde

Perſius — Perſi⁹. Auriclas aſini q̃s nõ habet. Iſti ſunt q̃ libẽter audiũt cytharã pdicatiõis. nec tñ aliq̃d mittũt ad cor ſuũ nec in opatiõem. qđ eſt lyrã ꝯculcare. Alij habent aures aſpidis ſurde ꝛ obturãtis aures ſuas. nolẽtes exaudire vocem incantantiũ .i. pdicantiũ. aut medici medicãtis ſapiẽter. ſicut dicit alia littera. Alij tantũ luxuriant̃ ꝙ inde obſurdeſcũt ad lrãm.

De naſo marie Titulus .ix.

Nasi debita q̃ntitate et nariũ apertõe. Canti .vij. Naſus tuus ſicut tur/ A
ris libani que reſpicit cõtra damaſcũ. Damaſcus interptatur ſanguinẽ bi/
bẽs. hic eſt diabol⁹. q̃ ſp ſitit bibere ſanguinẽ pctõꝝ. Contra ei⁹ inſidias

Maria naſus eccleſie — opponit̃ naſus .i. diſcretio btẽ virginis. q̃ ipſi⁹ pſentit maliciã ꝛ a lõge puidet quaſi de ſpecla. Vñ et turri ꝯpat̃. a qua delõge inimicoꝝ vident̃ incurſus. Ipſa ḡ et a lõge reſpicit ꝯtra hoſtẽ. et ſicut turris fortiter p nobis ſe ei opponit. Et dicit̃ [turris libani] quaſi in libano mõte ſita. qui candor interptat̃. vt p hoc oſtendat̃ ꝙ cãdore virginitatꝭ tanq̃ pede cõterere valeat caput ſerpentꝭ .i. ꝯcupiſcẽtiã. Vel etiã quo ad ſe fuit [turris libani] fundata ſupra petrã .i. chriſtũ. cui ſoli innitebat̃. Vñ

Canti .viij. Innixa ſup dilectũ. Que .ſ. [turris libani] eſt ſtabilit altitudo candoris eius. innocentie .ſ. et virginitatis. iugiter reſpiciẽs ꝯtra damaſcũ .i. peccatũ.

Maria naſus. Quia

Miniſterio naſi purgant̃ humores capitis. ꝛ adiutorio marie vicia ꝛ praui mores noſtre mentis que caput eſt anime.

Naſus via ſpiritus eſt. qꝛ ipſa via eſt qua ſpũſſctus venit ad nos. ad noſtrã .ſ. iuſtificationẽ et cõſolatiõem. et q̃nq̃ q̃ſi recedit a nobis ad noſtrã hũiliatiõem. Vñ canti. iiij. [Veni auſter et pfla ortũ] .i. ꝯſciaꝫ fidel̃ aĩe. Itẽ cãti. i fi. Fuge dilecte mi ꝛc̃.

Maria naſus. Quia — Naſus miſtrat aĩe .i. vite carnis reſpiratiõem. et maria vite nr̃e ſpũali ſpei reſpiratiõnem. Vñ dicit. In me oĩs ſpes vite ꝛc̃. Et h̃ patet in theophilo et multꝭ alijs. qui niſi in miſericordia ei⁹ ſperaſſent. de dei miſericordia deſperaſſent.

Naſus diſcernit inter fetorẽ et odorẽ. et ipſa vouẽs virginitatẽ ad ipſaꝫ velut ad aromata ſe ꝯuertit. et carnis corruptiões velut fetorẽ longe a ſe picit.

Penes naſum attendit̃ mot⁹ indignatõis. et ipſa p ſcãꝫ ſupbiã q̃cq̃d vile erat ꝛ ſordidũ deteſtabat̃. et omnẽ mũdi gliam p humilitatẽ abominabat̃.

Non fuit hic naſus paru⁹. qꝛ nõ defuit ei diſcretio. Non grãdis. qꝛ nõ affuit ei pſũptio. Non tortus. quia nulla occaſione declinauit a recto. De his tribꝫ impedimẽtis agit̃ Leuit .xxi. Et idcirco fuit idonea miſtrare dño. Vñ dicit. In habitatõe ſcã corã ipſo miniſtraui. Quere li .ij. ptic̃a .vi. de ſuis marie p⁹ pncipiũ.

Oraliter. Naſus aĩe diſcretio eſt. q̃ mala velut fetorẽ. et bona velut odorẽ pia B
da ſagacitate debet diſcernere. vt fetida reijciat. et odorifera retineat. veluti cicuta et amaruſca reijcit̃. et odor roſe attrahit̃. Dicit̃ ḡ fideli aĩe. [Naſus tu⁹ ſicut turris libani q̃ reſpicit cõtra damaſcũ] videlicꝫ ſicut turris in libano mõte. id ē i chriſto fundata. q̃ eſt firma petra. Mat .vij. mons in vertice mõtiũ. Iſa .ij. Mons libanus .i. cãdor q̃ p grãm dealbat nigros pctõres. Sit ḡ naſus .i. diſcretio aĩe [ſicut turris] vt nec ad dexterã p pſpa. nec ad ſiniſtrã p aduerſa. ſed in rectũ ſurſum celũ regulariter ptẽdat̃. ſicut turris cũ ppendiculo erigit̃ ꝛ imobiliter cõſiſtit. Et debet hec diſcretio iugiter reſpicere [ꝯtra damaſcũ] .i. diabolũ vt ſup dictũ eſt de beata virgine. vt venienti tẽptatori viriliter ſe opponat. Jaco .iiij. Reſiſtite diabolo ꝛ fugiet a vobis. Vel damaſc⁹ metropolis ſyrie ciuitas mltũ infeſta filijs iſrl̃ ē collectio demonũ et hominũ impioꝝ filijs dei ſp inimica. quib⁹ viri diſcreti viriliter ſe opponere debẽt.

Aliter. In naribꝫ ſagacitas et diſcretio. vt ſagaciter diſcernat fidelis aĩa qđ ſit odor C
vite in vitã. qđ odor mortꝭ in mortẽ. q̃ ſit fragrãtia virtutũ. quis fetor viciorum. Et talis eſt [turris libani] ppter fortitudinẽ conſtãtie. et altitudinẽ virtutꝭ. ꝛ cãdorẽ continẽtie. qꝛ libanus dicit̃ cãdor. Et debet talis ſp pſpicere p ſe ꝛ alijs [cõtra damaſcũ] qui interptatur pot⁹ ſanguinis. vl̃ bibẽs ſanguinẽ. et ſignat diabolũ. qui nr̃aꝝ iugiter ſitit ſanguinẽ animaꝝ. ꝯtra quẽ ſp pſpiciendũ ē ad ei⁹ inſidias pcauendas. Vel [turris libani] .i. cuſtodia cãdoris q̃ eſt mũdicia et innocẽtia anime. qꝛ duo hec maxime cãdidũ faciũt corã dño. Et bene [naſus] .i. diſcretio fidelis aĩe compat̃ [turri] quia q̃ vere habet virtutẽ diſcretõis. flecti nõ pt ad peccatũ. et ſtabilis eſt in bono. ſicut turris ſtabil̃ eſt ꝛ inflexibil̃. [Que reſpicit cõtra damaſcũ] qꝛ talis aĩa ſe obſeruat ab inſidijs diaboli. q̃ vitã noſtrã ſpũalẽ ſemp auferre nititur q̃ eſt in ſanguine xpi.

Naſus D

In facie eminẽtiſſimũ tenet locũ. qꝛ puidi ſpiritualiũ diſcretores debent in ſublimi oꝛdibꝫ collocari. Sed niſi diſcretio fuerit circũſpecta. facile ſubĩtrabit viciũ virtute palliatũ. Ideo phibet̃ Leui .xxi. offerre deo ſuo panes hõ qui fuerit paruo aut grandi aut torto naſo.

Paruus. defectus diſcretõis. Contra qđ dicit̃ eccl̃iaſtes .vij. Noli eſſe ſtultus. ne moriaris in tẽpore nõ tuo.

Grandis. pſumptio de ſua diſcretõe vl̃ ſcientia. Cõtra quod dicit̃ Ro .xi. Noli altũ ſape. ſed time. Eodem .xij. [Nõ plus ſape] .i. inueſtigare [q̃ oportet. ſed ſapere

ad ſobrietatē. ¶ Uel grandis naſus ſignificat de eminentia ſue ſanctitatis: vel ſe ſoliī credere ſanctū. ſicut videratur heliȩ .iij. Regū. xix. dicēte. Derelictus ſum ego ſolus ꝛc. Et dn̄s volens hanc ꝓſumptōez reſecare ab animo eius. dixit ei. Dereliq̄ mihi ſeptē milia virorū in iſrael. quoꝝ genua nō ſunt incuruata ante baal. Gala. vi. Qui ſe exiſtimat aliq̄d' eſſe cum nihil ſit: ipſe ſe ſeducit. Uel grādis naſus: nimia diſcuſſio ꝓprie vel aliene actōis. Cōtra qd̄ dicit Eccleſ. vij. Noli eſſe nimis iuſtus. qꝛ eſt iuſtus q̄ peccat in iuſticia ſua. ad Roma. xij. ¶ Non plus ſape ¶ i. inueſtigare ꝛc. vt ſupra.

Tortus: quādo aliq̄s qui ſibi videtur ſciolus aliq̄ occaſione declinat a recto. ſicut illi qui victimas declinant in ꝓfundū. Oſee. v.

Duas habet nares. q̄ ſunt: timor ſiniſtra ad ꝓſentiendū fetorē inferni. Unde pſal. Deſcendāt in infernū viuētes. Michee. iiij. ¶ Uenies in babylonē ¶ q̄ interpretatur ꝯfuſio. et deſignat ꝯfuſiōem penaꝝ infernaliū vbi nullus ordo ¶ ibi liberaberis ¶ Uel etiā ad ꝓſentiendū aſtutiā diaboli. Unde de forti equo dicitur Job. xxxix. Procul odoratur bellū ꝛc. Spes dextera q̄ iā i ꝓſenti ꝓlibat et pregustat et ſuā paſcit familiā odoribus paradiſi. ꝛ currere eā facit in odore vnguentoꝝ dn̄i et marie.

Naſus

Sup os et labia ordinatur. Sup os: vt exemplo ſimile diſcernas q̄d ꝯmedendum: q̄d bibendū. q̄d reijciendū. Job. vi. ¶ An poterit aliq̄s guſtare quod guſtatū afferat mortē: Ipſi nō poterit. Sepe eī mors aīe in olla carniū. in olla potuū. iiij. Regū. iiij. Hoc naſo. id ē. hac diſcretiōe caruerūt ꝓmi parentes nr̄i. vnde redūdauit mors in totā poſteritatē ſuam. Ordinatur etiā naſus ſup labia q̄bus loq̄mur ꝛ oſculamur: vt diſcrete tibi caueas in vtroq̄ꝫ.

Uia ſpiritus eſt: quo. ſ. ſpūs attrahitur et emittitur. Iſa. ij. Quieſcite ab homīe cuius ſpiritus in naribus eſt eius ꝛc. Attrahas ergo deſiderādo. orādo. q̄ntū poteris ſpiritum vite quo ſpiritualiter viuas. Unde ¶ Os meū aperui ¶ ſcꝫ os cordis. i. deſideriuꝫ. os corpis ꝯfitendo orādo ¶ ꝛ attraxi ſpiritū. ¶ Et eundē ſpiritū in alios emittas exemplo dn̄i. qui in faciē homis inſpirauit ſpiraculū vite. Gene. ij. ꝛ factus eſt hō i aiāꝫ viuentē. Sic et nos docēdo monendo ꝯſulendo ꝓ ipſis. debemus ꝑ orōibus inſpirare ſpiraculū vite orādo quo reſuſcitēt a morte peccati. exēplo heliſei qui incubās ſup puerū poſuit os ſuū ſup os pueri ꝛc. ꝛ oſcitauit puer ꝛc. iiij. Regū. iiij.

Item In naſo attenditur motus indignatōis. vt omne peccatū ꝑ ſcāūm ſupbiā deteſteris. omnē ſpurciciā abomineris. omnē mūdanā altitudinē extollentē ſe aduerſus deum nil appreciēris.

Item. Per naſum et nares intelligitur diſcretio tā redolentiū q̄ꝫ fetidorū: vt q̄cquid ſordet in ꝯſpectu dei tibi diſpliceat. q̄cq̄d redolet bonis tibi redoleat. et ad famā totius boni velut ad aromata te conuertas.

Item ſubſannatio fit contractōe naſi. qꝛ dicūt q̄dam q̄ ſanna eſt q̄dam vena naſi. qua cōtracta corrugatur naſus et facies deturpatur. vt terribilē te oſtēdas maxime detractoribꝫ. qꝛ facies triſtis linguā diſſipat detrahentē. Itē in ꝑs. Detrahentē ſecreto proximo ſuo hūc ꝑſequebar. Et ꝯparatur iſte naſus turri libani. qui interpretatur candor. vt ab oībus te elonges et ea abomineris que poſſunt aīam vel famā denigrare. Et nota q̄ triplex eſt genus irriſiōis q̄ notatur i ꝑs. Opprobriū eſt ꝯuiciū qd̄ infertur abſenti nō audiēti neq̄ꝫ vidēti. Subſannatio fit ꝓſenti nō vidēti ſꝫ audiēti. et fit ꝓprie cū ruga naſi. Illuſio infertur ꝓſenti audiēti et videnti. ſicut illuſum eſt dn̄o in paſſione.

De labijs marie Titulus x.

Al labioꝝ vel oris pulcritudīe. Canti. iiij. dicitur ſponſe. Sicut vitta coccinea labia tua. et eloquiū tuū dulce. Labia eccleſie ſunt labia bt̄e virginis. q̄ dicuntur ſicut vitta. qꝛ crines. i. iuſtos ne effluāt capiti et inuicē ſuis orōibꝫ ꝛ exēplis cōſtringit ꝛ adunat. ne ꝑ errores ꝛ vicia diſpgantur: et eos vinculo pacis et mutue charitatis colligat. Dicitur autē vitta a vinciēdo. qꝛ et ea capilli vel ipſum pectus vinciuntur inſtar vitis ligate. Coccinea dicitur hec vitta: quia minio ſanguinis filij ſui per cōpaſſionē rubricata. cuius paſſiōis memoriā cordibꝫ noſtris inſpirat. Hec A

labia ſunt intellectus et affectus beate virginis. et q̄bus formatur et ꝓcedit oīs loquela interior. i. cogitatio et deſideriū. Item hec labia vitta dicuntur. qꝛ capillos anime. i. cogitatōes et deſideria noſtra vage fluere vel diſpgi aut a chriſto elongari non ſinunt. Ergo ex officio reſtringēdi huiōi capillos vitta dicuntur. et officio formādi voces interiores dicuntur labia. Propter benignitatē autē ꝛ manſuetudinē cōparantur vitte que mollis eſt. ꝓpter charitatē et iugē memoriā dn̄ice paſſionis. coccinea et q̄ eſt ſumma capilloꝝ aīe reſtrictō. Uel ad lr̄am labia marie quibus formabat dulcia verba ſua dicuntur coccinea. qꝛ ad amorē dei et ꝓximi inflāmāt. Coccinū enim flāmeū habet colorē. Quibꝫ etiā labijs dulciſſimas orōes ſuas ꝓ nobis format in ꝯſpectu vnigeniti ſui. Itē labia marie coccinea. qꝛ coccinū dn̄ice paſſiōis et ordinem creditur docuiſſe euāgeliſtas. ꝛ maxime ſicut dicit beatū lucā. Quo etiā coccino ꝑ iugē recordatōem ꝛ ꝯpaſſionē colorati erāt intellectus eius et affectus. imo ipſa tota erat coccinea ꝑ dn̄ice paſſiōis imitatōem. et carnis ꝓprie mortificationē. vt vere poſſet dicere illud Gal. vlti. Stigmata filij mei ieſu iugiter i corpe meo porto. Hanc autē vittā coccineā debet habere in capite oīs aīa. hoc eſt. i mente: ꝑ recordatōem. et maxime in orōe. Unde. i. Choꝛ. xi. Oīs mulier orās aut ꝓphetās nō velato capite. deturpat caput ſuū. Ut ſic ipſius aīe ſit eloquiū deo dulce ad auſcultādū. Alia lr̄a dicit. Sic funis coccineus labia tua. et eloquiū tuū dulce. Expone de fune ſicut de vitta. Funis coccineus eſt ille triplex funiculus q̄ cū ꝓdicatōe trinitatis verbū admiſcet de coccino paſſiōis. Et ſicut iſta ꝓdicatio cogitatōes nr̄as ꝯſtringit i chriſto et ꝯſeruat in eo. ita facit beate virginis deꝓcatio ꝓ eo q̄ eloquiū eius deo dulce ē. Et funiculus iſte coccineus. i. charitatiua oratio ꝓcedens de labijs ſuis extrahit animas de ꝓfundo peccati. ſicut funis aquā de puteo. Aq̄ enī populi ſūt. Apoc. xvij. Puteus eſt vorago peccati. Unde orat ꝓpheta. Neq̄ꝫ vrgeat ſup me puteus os ſuū. Lege gloſam auguſtini. B

De ore marie Titulus xi.

Uenuſtudo oris cōſiſtit in debita labioꝝ coloratōe. et moderata groſſicie. et modeſta ipſius oris fiſſiōe vel aptōe. Debita vero labioꝝ coloratio ē: vt exterius habeant colorē lilij. interius roſe. Unde can̄. iiij. Sicut vitta coccinea labia tua. vt ſup. Item Can̄. v. Labia eius lilia ꝛc. Qd̄ vere ſentiendū eſt de labijs virginis. que pudica erāt quo ad liliū. charitatiua i ꝓcibꝫ q̄ ad roſam. A ſupflua groſſicie ꝓſeruabantur ꝑ hūilitatē q̄n dicebat. ecce ancilla dn̄i. et a nimia tenuitate. cum diceret. Btāꝫ me dicēt oēs generatōes. Quia fecit mihi magna q̄ potēs ē ꝛc. Talibus aūt labijs oportebat labijs filij q̄ candidus eſt et rubicundus ꝓpinari felicia oſcula recōciliatōis humane. in quibꝫ. ſ. labijs eſſet puritas charitas hūilitas ꝛ materna autoritas. Et quo etiā aſſecuta eſt felix illud oſculū qd̄ petebat can̄. i. dicēs. Oſculetur me oſculo oris ſui. Fecit ipſa oſculū nouū inter omnes creaturas. ſ. inter celū et terrā. Inter diuinā naturā et humanā. Inter virginitatē et fecūditatē. Inter cor humanū et fidē. Inter deū et hoīem. Inter angelū et hoīeꝫ. Inter hominē et hoīeꝫ. ſ. iudeū et gentilē. Que oīa maxime diſcordabāt. Et facto illo oſculo: omīa inuicē ſunt oſculata. Ideo etiā appellatur ipſa colūba. que inter oēs aues ſola oſculū nouit. Iō de labijs marie dic̄ pt̄ Iſa. lvij. Creaui fructū labioꝝ pacē. Quere ꝓma pagina huius libri in ꝓncipio. et poſt principiū ꝓmi libri. Itē a dulcedine labioꝝ ꝯmēdat filius matrē Can̄. iiij. dicens. Fauus diſtillans labia tua mel et lac ſub lingua tua ꝛc. Credibile eſt enī q̄ virgo mater ſepiſſime deoſcularetur filiū tā dilectū. et ecōuerſo filius matrē ſuā. q̄ſi ſatiſfaciens illi materne petitōni. oſculetur me oſculo oris ſui. et maxime cum paruulus eſſet et ſederet in gremio eius. Unde Aug. in q̄dam ſermōe de aſſumptōe bt̄e marie. O felicia oſcula labris lactentis impſſa. cū inter crebra indicia reptantis infantie verus ex te filius hoīs tibi matri alluderet cū verus ex patre deus dei genitus imperaret. Et ideo ꝯmendat eā a dulcedine labioꝝ ad literam. et myſtice a dulcedine eloquij diſtillantis. quia cōmuniter (quod notatur in diſtillatione huius faui) deum exorabat pro genere humano. Propter quod etiā dixerat ei paulo ſuperius. Eloquiū tuum dulce. vt

Aug.

ſuꝑ expoſitū eſt. Seq̄t. ❲Mel et lac ſub lingua tua. Mel et lac❳ i. omnimoda dul
cedo. Vel ꝑ mel dulcedo ſapiētie q̄ dat̄ ꝑ eam ⁊ ipſius ꝓces maioribꝰ. ꝑ lac ſimplex
doctrina q̄ cōpetit minoribꝰ. ❲Sub lingua❳ i. in meditatōe cordis. Et hec tibi ē
a melle mee diuinitatis. ⁊ a lacte mee hūanitatis. Vel ſic. Tāta eſt dulcedo ſp̄ualis
in verbis tuis/ quanta corꝑalis in melle ⁊ in lacte. Et hoc ſub lingua. qꝛ nō cuili
bet patet. ſ; his tm̄ quibus datū eſt expiri. Non enī ſunt margarite ſpargēde an
te porcos. Math. vij. Sequit̄. ❲Et odor veſtimentoꝝ tuoꝝ❳ i. fama bonorum
operū tuoꝝ mihi homini a te impēſa.

Item i pſalmo ꝯmendat̄ filiꝰ dei ab eloq̄ntia vbi dicit̄ ſponſo. Diffuſa eſt gr̄a i labi E
is tuis. ꝓpterea bn̄dixit te deꝰ ineternū. Q. d. eſt dicere. ꝟba tua gratioſa ſunt. Vn̄
Job. vij. Nunq̄ ſic locutꝰ eſt hō. Eccles. viij. Sermo eiꝰ ꝑtāte plenus eſt. Mat.
vij. Erat loquēs ſicut poteſtatē habēs. Sed qꝛ de maria et ꝟginibꝰ canit eccleſia
ꝟſiculū iſtū. de beata virgine illū exponamꝰ et de labijs eiꝰ. Dicit̄ ergo illi habito
reſpectu ad illā reſpōſionē. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ⁊c. ❲Gr̄a❳ i. gratiaꝝ abūdā
tia. vt nomen iſtud. ſ. gratia teneat̄ collectiue ❲diffuſa eſt❳ i. nō tantū fuſa ꝓpter te.
❲ſed diffuſa❳ i. diſtributa et abūdanter data toti ſeclo ❲in labijs❳ i. in reſponſiōe
tua. ꝑ quam mūdus deo recōciliatus ē. et hoīes ꝯuerſi ad deū. et mūdati a pctīs.
iuxta illud Job. xv. Jam vos mūdi eſtiſ ⁊c. Vel iſtud dicit̄ ſpōſo. Diffuſa eſt gr̄a
in labijs tuis ❳ i. in oſculo q̄ oſculatꝰ es humanā naturā tibi eā vniēdo. De quo
oſculo Cāti. i. Oſculet̄ me oſculo oris ſui. In h̄ enī oſculo diffuſa eſt gr̄a homini
Vn̄ Oſee. vij. Veniet nobis q̄ſi ymber tēporaneꝰ et ſerotinꝰ. i. veniēs in carnem
dabit nob̄ gratiā ꝑuenientē et ſubſequentē. Ideo dicit hūana natura Sap. vij.
Venerūt mihi omnia bona pariter cū illa. i. cū ſapiētia que eſt filiꝰ dei. Ecce q̄n
ta diffuſio gratie. ſ. omnia bona. Vel de apl̄is poteſt h̄ dici q̄ fuerūt labia chriſti.
Grego. ꝑ quos ipſe loquebat̄. in q̄bꝰ labijs diffuſa eſt gr̄a ſp̄uſſancti. Gregoriꝰ. Nos qui
chriſtū p̄dicamꝰ organa veritatis ſumꝰ. Itē de labijs matriſ poteſt h̄ idē intelligi.
in quibꝰ ❲diffuſa eſt gr̄a❳ ſingularis quādo dedit filio oſcula dulcia nr̄e reconcili
atōis. ſicut dictū eſt ſuꝑ. Et ꝓpterea bn̄dixit eā deus. nō benedictōe ſiniſtre q̄ dat
tpalia. ſed dextere q̄ dant̄ eterna. Ideo ſequit̄. ❲ineternū❳ de q̄ Prouer. iij. Lon
gitudo dierū meoꝝ in dextera eiꝰ ⁊c. Vel ſic. Bn̄dixit te deus ineternū. i. benedi

De aptōe oris virginei. ctōe ducente in eternitate. Propter moderatā oris ſiſſionē vl̄ aptōnē compat̄
ipa fluuio phyſon. q̄ vt dicunt q̄dā interꝑtat̄ os papille. Os enī papille videt̄ eſſe
ſꝑ clauſū. ⁊ tamē lac emittit. Et os beate virginis ſꝑ quaſi clauſū fuit ꝑ diſcreti
cēſurā ſilentij. et tamē q̄n̄cunq̄ loquebat̄ dulce ꝟbū emittebat. Vnde ei dr̄ Cāti.
iiij. Mel et lac ſub lingua tua. Et de ꝟbis eius nutrit̄ ſp̄ualis eius infantia. ſicut
pueri de lacte.

De anhelitu marie. Item ad honeſtatē oris multū facit dulcedo anhelitꝰ. Vnde filiꝰ matri Cātic. vij. D
Odor oris tui ſicut odor malorū. Per odorē oris marie ſignificant̄ oratōes eiꝰ et
p̄ces que tote ſunt aromatice. Vn̄ dicit de ſeipa Eccī. xxiiij. Sicut cinnamomū
⁊ balſamū aromatiʒans /odorē dedi. Et q̄ oratōes ſint aromata. habet̄ Apoc. v.
vbi dicunt̄. xxiiij. ſeniores habere phialas aureas plenas odoramentorū. que ſūt
oratōes ſanctorū. Dicit ergo filiꝰ matri. ❲Odor oris tui❳ i. orōes tue aromatice.
mihi placidus ē et delectabilis ❲ſicut odor malorū.❳ Vel ſicut os dn̄i ſunt q̄ ſepa
rant precioſum a vili. Hiere. xv. ſic poſſunt dici q̄dāmodo os marie qui ipaʒ de
uote cōfitent̄. laudant. p̄dicant. et elucidant. Et taliū odor. i. fama et opinio debet
eſſe ſicut odor maloꝝ. que fructus ſunt. et ſignāt bona opa. nō ſolū foliorū. i. ver
borū. vt nō ſolū de ea bene loquant̄. ſed ad imitationē et honorē eius q̄d bonū eſt
operent̄. Vel ideo ꝯmendat filiꝰ matrē ab odore oris ſui. quia opinio doctrine et
ſapientie que ꝓcedit ex verbis illiꝰ poſitis in euāgelio. et ꝯfidentia de oratōibꝰ il
lius. attrahūt hoīes ad cultū filij. ſicut odor maloꝝ guſtū allicit ad edēdū. Odor
igit̄ oris/ eſt fama bone locutōis. Et nota q̄ ore emittunt̄ odores interiores. ⁊ iō
bene compatur odor oris eius odori malorū. cū eſſet apotheca omniū aromatū. i.
omniū virtutū et oīm cariſmatū.

 101

De lingua marie. Ad oris etiā cōmēdatōeʒ mltū facit lingua eucharis. i. bene gr̄oſa. ab eu q̄d ē bonū E
et charis q̄d eſt gratia. De q̄ dicit̄ Eccī. vi. Lingua eucharis in bono hoīe abū
dabit. Ecōtrario de lingua nō gr̄oſa dicit̄ Eccī. xx. Hō acharis fabula vana. De
lingua vero marie dr̄ Eccī. xxxvi. Si eſt lingua curatōis/ eſt et mitigatōis et mi
ſericordie. Lingua ſiq̄dem eue nō curatōis fuit ſed infirmitatiſ. qꝛ p̄cepto dei ino
bediēs ꝑſuaſit ſponſo ſuo comeſtionē illicitā. ⁊ peccatū ſuū ſuꝑbe excuſauit. Fuit
ḡ lingua eius lingua ſuꝑbie et inobediētie. et ideo nec mitigatōis nec miſericordie.
ſ; irritatōis ⁊ vindicte. qꝛ dei indignatōem irritauit ad vindictā. Lingua ꝟo ma
rie fuit lingua curatōis. in cuiꝰ lingua ſonuit hūilitas. cū dixit. ecce ancilla dn̄i. obe
diētia cū ſubiūxit. fiat mihi ⁊c. Et ideo eiꝰ lingua eſt mitigatiōis ⁊ miſericordie. qꝛ
dei iracūdiā mitigauit. ⁊ eiꝰ miſericordiā nobis impetrat inceſſanter. Fuit etiā lin
gua eiꝰ eucharis/ qꝛ doctrina ꝟborū eiꝰ vtilis et fructuoſa. Itē eccī. xl. Tibie et
pſalteriū ſuauē faciūt melodiā. et ſuꝑ vtraq̄ lingua ſuauis. Moraliter. Si ha
bes linguā curatōis in ꝯfeſſiōe. chriſtꝰ habebit linguā mitigatiōis et miſericordie i
peccati remiſſiōe. Vn̄. ij. Regū. xij. Dixit dauid ad nathan. Peccaui dn̄o. Dixit
q̄ nathan ad dauid. Dn̄s quoq̄ trāſtulit peccatū tuū. Nō morieris.

De dentibus marie. Titulus xij.

Item ad oris pulcritudinē multū faciūt dētes mūdi. cādidi. et abſcōditi. mode F
rate q̄ntitatis. et q̄ſi ꝑ girū ordiate diſpoſiti. Canti. iiij. ꝯmēdat̄ maria a dētiū
ſpecioſitate. vbi dicit ei chriſtꝰ. Dētes tui ſicut grex vl̄ ſicut greges tonſaꝝ. q̄
aſcēderūt de lauacro. Oēs gemellis fetibꝰ. et ſteril̄ non eſt inter eas. Iſtō habuiſti
vno mō expoſitū ſuꝑ li. iiij. titulo. xxxi. de ſapiētia marie. Quere ibi poſt p̄ncipiū.
ſcd̄o folio.

De gutture marie Titulus xiij.

A gutturis nitore et ſuauitate. Vn̄ matri dicit filiꝰ Cāti. vij. ❲Guttur tu A
I um ſicut vinū optimū. Guttur tuū❳ i. p̄ces ex gutture ꝓcedētes ❲ſicut vinuʒ
optimū❳ q̄d ꝯſolat̄ et releuat dolores afflictoꝝ. Vel ſic. ❲Guttur tuū❳ i. ꝟ
ba de gutture ꝓcedētia ❲ſicut vinū optimū❳ chriſto ſcʒ ꝑ deuotōeʒ ſapida. Pigricā
tibꝰ bn̄facere. ſuauiter pūgitiua. Stimulāt enī pigros ad currēdū amādū ⁊ oran
dū. Si enī ꝟba ſapiētiū ſtimuli. eccl̄iaſtes in fine. q̄d putas de verbis matriſ ſapi
entie? Pungūt etiā oratōes eiꝰ cor filij. Vn̄ et ipſe dicit ei Cañ. iiij. Vulneraſti cor
meū ſoror mea ſpōſa. Et inde miſericordiā eliciūt pctōribꝰ ⁊c. Sunt etiā ꝟba eius
omni vino dulciora ꝑ internā ꝯſolatōeʒ q̄ cor hoīs letificāt. vt ei ſicut filio poſſit
dici. Quā dulcia faucibꝰ meis eloq̄a tua ⁊c. Sunt et inebriātia. qꝛ diſcrete diſcuſ
ſa mentē alienāt a ſenſu carnali. Filiū etiā inebriāt. et ipm̄ faciūt obliuiſci pctōꝝ
noſtrorū. Et ſic facillime poteriſ adaptare verbis et orōibꝰ marie ceteras ꝓꝓietates
vini ꝑoptimi. Vel ❲Guttur tuū❳ i. doctrina q̄ cōtinetur i verbis tuis ❲eſt ſicut vi
nū optimū❳ quia deuotos delectat. ⁊ a ſollicitudinibꝰ mūdanis elōgat. et ſic ine
briat vt ſobrios reddat nō vt amētes faciat. Audiens autē virgo ſic ſe ꝯmēdari a
dilecto rapit verbū ab ore eiꝰ. et ſubdit. ❲Dignū dilecto meo❳ i. placēs ei ❲ad po
tādū❳ h̄ eſt. vt inde potet alios. Placens etiā ❲labijs eius❳ i. p̄dicatoribꝰ. ❲et den
tibus❳ i. expoſitoribꝰ ❲ad ruminandū❳ ſicut patet in luca et ceteriſ euāgeliſtis et i
expoſitoribꝰ ſacris.

Aliter. Guttur eſcas dīiudicat. ſicut dr̄ Job. xxxiiij. Bonas retinet et euomit ma B
las. Hec eſt virtus diſcernēdi ſp̄uales p̄ces. que ſicut vinū ſuo calore feces expel
lit. vt remaneat vinū optimū dīq̄tū ⁊ defecatū. Cōmendat̄ igit̄ his ꝟbis diſcretō
virginis in p̄cibꝰ. que h̄ ſolū petit q̄d diſcrete petit̄. q̄d bonū. q̄d piū. ⁊ ab om̄i ma
cula defecatū. Ipa aūt his verbis auditiſ a filio aſſumit ꝟbū ex ore eiꝰ. ⁊ ſubijcit.
❲Dignū dilecto meo ad potādū. labijſq̄ ⁊ dētibꝰ illiꝰ ad rumīādū❳ Ac ſi dicat.
Hoc vinū. i. h̄ ꝟbū meū dep̄catoriū ⁊ vino optimo ꝯpatū. ❲eſt dignū dilecto meo
ad potādum❳ vt videlicʒ ei placeat. ⁊ ipſe delectetur ī eo. et hoc ipm̄ vinum ❲ē di
gnum labijs eius❳ i. eſt dignum ❲dentibꝰ illius ad rumīādum❳ Labia potiꝰ
percipiūt et eius ſaporē ſentiūt. Hoc itaq̄ ꝟbū dignum dicit̄ labijs chriſti. quia

dignū eſt vt ſauor benign⁹ illud recipiat ꝛ ꝙ bñ ſapiat et ꝯplaceat diuine bonitati.
Et ſicut vinū optimū ſine difficultate ꝛ cū delectatōe ſorbet: ſic petitōes ſuas cū
omni facilitate et delectatōe digne dicit a filio admittēdas. Uez ꝗa ei⁹ qđ bibit
guſt⁹ cito ꝑterit. ei⁹ ꝓo qđ ruminat ſapoꝛ diu remanet. ſubdit de vino illo ꝙ [dig
nū ſit dentib⁹ illi⁹ ad ruminādū] vt ſic oſtēdat ꝙ nō ꝑfunctorie. ſꝫ tanꝗ̄ affect⁹
placita dulcedine in matris petitōib⁹ filius delectet.

De collo marie Titulus xiiij.

Maria collū ec/ clesie — Al colli rectitudīe. cādoꝛe. et ꝯpetenti dimēſiōe. Uñ dr̄ eccl'ie Cañ. i. Col/ A
lum tuū ſicut monilia. Propter rectitudinē cōparat hoc collū turri. ꝓpter
cādoꝛē ebori. Unde dicit Cāti. vij. Collū tuū ſicut turris eburnea. Ipſa ei
eſt collū eccl'ie ꝓpter ꝯiūctiōem diuinitatis. q̄ ꝑ caput. et hūanitatis que figurat ꝑ
corpus. qꝛ in vtero ei⁹ facta ē ꝯiūctio diuine ꝛ hūane nature. et vnitū gen⁹ hūa/
nū chriſto capiti ſuo. vt in hūana natura ſim⁹ vnū cū eo.

Maria collum eccleſie. Quia collum

Dicitur q̄ſi colūna. quia rigidū eſt ꝛ rotūdū ꝛ caput ſuppoꝛtat ſicut colūna capitel
lū. Sic maria nūꝗ̄ inclinata fuit ꝑ peccatū ſꝫ ſemꝑ erecta. qꝛ celos attigebat ſtās
in terra. et h̄ ꝑ contēplatōem celeſtiū. et q̄ſi rotūda ꝑ deſideriū eternoꝝ. ꝛ nouē mē
ſib⁹ tulit in vtero chriſtū caput noſtꝝ. cui videt dicere illud pſ. Innocētes et recti
adheſerūt mihi. qꝛ ſuſtinui te. i. ſurſū tenui te ſup oīa diligendo te.

Maria collū ec clesie. q̄a collum — Coniūgit caput corpi. et ipſa chriſtū eccl'ie. cui⁹ ipſe eſt caput. et ipſa corpus. et h̄ du
pliciter. ſ. corꝑaliter chriſtū gignēdo. et ſpūaliter ipm peccatorib⁹ recōciliādo.
Uniuerſis mēbꝛis poſt caput ſupeminet in corꝑe. et ipſa poſt chriſtū q̄ caput noſtꝝ
eſt excellētiſſimū mēbꝛū eccleſie.
Duplici humero ſuppoꝛtat. ſic et ipſa poꝛtāda eſt a fidelib⁹ eccl'ie. Uñ de ſapientia
vl' maria dicit Ecc̄i. vi. [Subiice humeꝝ tuū et poꝛta illā] hoc ē actus tuos ſup
pone magiſterio ei⁹ [Subiice] ꝑ humilitatē et obediētiā [poꝛta] ꝑ foꝛtitudinē et
patientiā.

Maria collum eccleſie. Quia B

Sicut corpus niſi collo adhereat nō poteſt capiti adherere. ſic q̄ huic collo nō ad
heret vera dilectōe. nō poteſt vniri chriſto q̄ caput eſt ſancte eccleſie.
Sicut mediante collo foꝛmant verba hūana. ſic ipſa corā filio nr̄a ē aduocata. Be/
at⁹ berñ. Domina nr̄a. mediatrix noſtra. aduocata nr̄a. tuo filio nos recōcilia. tuo Ber.
Maria collū ec/ clesie. q̄a — filio nos ꝯmēda. tuo filio nos repſenta ꝛc̄.
Sicut mediāte collo deſcēdit in corp⁹ q̄cq̄d ei eſt neceſſariū. cibi. pot⁹. potōes. me
dicine. et hmōi. ſic et ipſa mediāte venit ad nos chriſt⁹ q̄ medicina ē aīaꝝ noſtra/
rū. ꝛ cui⁹ caro et ſāguis vere cibus eſt ꝛ potus. Joh. vi.
Sicut collo interioꝛ aer emittit. et exterioꝛ attrahit. ſic ꝑ ipſam nr̄a deuotio deo ꝑ/
ſentat. et dei miſericoꝛdia et gratia nobis redonat.

Maria collum eccl'ie. Quia collo C

Saliua a capite in corpus traiicit. et ꝑ ipſam gratia a deo humano generi impetra
tur. qua hō interioꝛ vngit et delinit. Job. vij. [Uſꝗ̄ quo nō parcis mihi ꝛc̄. vt glu
tiā ſaliuā meā] i. vt ſapoꝛe tue dulcedinis in ꝯtēplatōe delecter.
Maria collū ec clesie. qꝛ collo — Uerbū emittit. Nam et ea verbū patris incarnatū nobis apparuit. et nobis ꝑ eaꝫ
a patre trāſmiſſa eſt vera ſal⁹. Joh. i. Uerbū caro factū ē et habi. in nobis. et vidi
mus gl'iam eius. Hic aſſigna de verbo.
Spiritual' alimonia membꝛis chriſti. i. fidelib⁹ miniſtrat. qꝛ ipſa mediāte panē an/
geloꝝ manducauit hō in ſacra ꝯmunione. Uel triplex ſpiritualis alimonia. Ue
nia peccatoꝝ. Gratia meritoꝝ. Gloꝛia ꝑmioꝝ.
Uerba ꝓferunt. Quia in cōſpectu dei cū ſit aduocata noſtra bonū ꝓ nobis loquit.
ꝛ ꝟbis ſuis bñ ſonantib⁹ diſiūctos nos a filio ꝑ peccatū quotiēs penitem⁹ re/
cōiūgit eidē. Iſa. lix. Iniq̄tates vr̄e diuiſerūt inter vos et deū veſtꝝ ꝛc̄.
Item Collū qñꝗ̄ flectit. ſic maria flexibil' quo ad deū ꝑ obediētiā et hūilitatē. q̄ ad D
nos ꝑ pietatē. Qñꝗ̄ erigit. et h̄ q̄ ad ſe ꝑ ꝯtēplatōes. Itē iſtud collū planum ē ꝑ

iuſticie eq̄tatē. Lene eſt ꝑ māſuetudinē. Pulcꝛū eſt ꝑ vite honeſtatē. Candidum
ꝑ oīmodā puritatē. Uelari ſolet a bonis mlierib⁹ ꝑ corꝑalis pulcritudis abſcō/
ſionē. qđ de collo virginis eſt credendū.
Sequit. [Sicut monilia] q̄ dicunt a muniēdo vl' a monēdo. Per collū ꝟbū emittit. E
ꝛ maria ſic munita erat ꝟtute diſcretōis vt q̄ðcūꝗ̄ ꝟbū emittebat. vl' ad gloꝛiam
dei vel ad hūilitatē ſui. vel ad vtilitatē ꝓximi ꝑtineret. iuxta illđ Ecc̄i. xliij. In ſmo
ne eius ꝯpoſita ſūt oīa. Ul' monile dicit a monēdo. quia maria que ꝑma vouit ꝟgi
nitatem. verbo et exemplo monet omnes ad caſtitatis ꝟtutē. Ul' monile a mona
de. hoc ē. ab vnitate. qꝛ moꝛſu quodā vnit vtrāꝗ̄ partē capicij. et ſic munit ſinum
mlieris ne adulter mittat manū. Habet eni monile tria officia. Exterioꝛa oꝛnat
Interioꝛa celat. Corruptoꝛes ꝓpulſat. Uel meli⁹. Monile qđ ſinū claudit vt di
ctū eſt ſigillū pudicicie eſt. ne turpis motus caſtitatē inficiat. Et hoc ſigillū tria
facit. Interioꝛa celat. ne ſi q̄ turpis cogitatio ſurgit cōtra ꝓpoſitū caſtitatis foꝛas
erūpat. Exterioꝛa oꝛnat. vt ꝟecunda et modeſta grauitas appareat. Manū ipu
dicā ab illicito tactu refrenat. ne. ſ. diabolus adulter ꝑuas cogitatōes imittat. vl'
prauas delectatōes. q̄ ſunt imiſſiones ꝑ angelos malos. Similiter et maria de/
xterā partē et ſiniſtrā tunice dn̄i incōſutilis q̄ deſignat eccl'iam vnit. i. actiuos et
ꝯtēplatiuos. vel iudeos et gentiles ad fidē ꝯuerſos. Oꝛnatu virtutū ſuos venu/
ſtat. eoꝝ peccata ne corā deo appareāt ad vindictā pallio charitatis velat. Coꝛ/
ruptoꝛes animarū. id ē demōes ab eis exterret et dōgat. Et nota ꝙ monilia fabꝛi
cari ſolēt ex auro argento et gēmis. Sil'r et auro celeſtis ſapiētie. et argēto tinnu
le et ꝑfecte eloq̄ntie. et ex gēmis totius opatōis bone quaſi fabꝛicatū eſt h̄ monile.
manu artificis celeſtis. i. opatōe ſpūſſcti vel ſapientie dei. Uñ dicit ei a filio Cañ.
vij. Iūcture feminū tuoꝝ ſicut monilia q̄ fabꝛicata ſunt manu artificis.
Aliter. Per collū virginis deſignat ei⁹ hūilitas. qꝛ demiſſio colli ſignū eſt hūilitatis. F
ſicut erectio eiuſdē ſignū ē ſupbie. Unde Iſa. iij. Eleuate ſunt filie ſyon. ꝛ ambu
lauerūt erectō collo ꝛc̄. Itē Job. xv. dicit de ſupbo. Cucurrit aduerſus deū ere/
cto collo ꝛc̄. Dicit ergo de hūilitate marie Cañ. iiij. [Sicut turris dauid collū
tuū. Collū tuū] i. hūilitas tua eſt [ſicut turris dauid] i. ſicut hūilitas dauid q̄
ipm reddidit i omni aduerſitate inexpugnabilē. Uel ſic [Collū tuū] id ē humili/
tas tua ē [ſicut turris dauid] id ē ꝟe turris dauid. i. chriſti. Et hec dictio ſicut nō
eſt nota ſil'itudinis ſꝫ expſſio veritatis. Tale eſt illđ Joh. i. [Uidim⁹ gl'iam ei⁹.
gl'iam q̄ſi vnigeniti] i. vere vnigeniti ꝛc̄. Sed quare compat hūilitas ꝟginis hu
militati dauid. cū virgo incōpabiliter fuerit hūilioꝛ ꝗ̄ ipſe dauid. Certe qꝛ in pu/
ro hoīe nō potuit maioꝛ hūilitas inueniri. et ita nec ꝯuenienti⁹ exēplū ſumi.
Itē de hoc collo dicit ꝟgini Canti. vij. [Collū tuū] i. hūilitas tua eſt [ſic turris ebur G
nea. Sicut turris] i. erecta ad celeſtia quoꝝ amoꝛe te hūilias. Uel [ſicut turris]
id ē defenſio innocētiū et cōtinentiū q̄ ſunt eburnei [Eburnea] ſcʒ q̄ ad te ꝑ cā/
doꝛē innocētie et frigiditatē ꝯtinentie.
Myſtice. Collū eccl'ie ſunt illi qui cibū verbi dei ad alios nutriēdos traiiciūt. qꝛ oī H
verbo quod ꝓcedit de oꝛe dei. matth. iiij. mēbꝛa corꝑis ſui myſtici quod eſt eccl'ia
nutriunt. Hoc collū ſunt ꝑdicatoꝛes et doctoꝛes. ꝑ quos emittit chriſtus vocē et
traiicit cibū ad corpus. vt dictū eſt. De q̄bus dicit eccl'ie [Collū tuū ſicut turris]
ꝓpter cōſtantiā et foꝛtitudinē. vt ſcʒ nō circūferāt omi vēto doctrine. [Eburnea ꝓ/
pter refrigeriū abſtinētie et candoꝛē caſtitatis et innocētie. Ebur eni frigidū eſt ꝛ
candidū. Hui⁹ turris ꝓpugnacl'a autoꝛitates ſcripture. q̄ nos includūt et ꝓtegūt.
Grego. — Gregoꝛi⁹ ſup ezech. loq̄ns de h̄ collo. de hac turre. et ꝓpugnacul' eius. In collo
guttur. in gutture vox. ergo collū eccl'ie ſacra ei⁹ eloq̄a. In clipeoꝝ millenario q̄
eſt ꝑfectus numerus et ſignat vniuerſitatē. vniuerſa noſtra munitio que eſt in ſa/
cro eloquio deſignat. Et ita ꝑ clipeos ꝛ ꝓpugnacl'a idē figurat. i. ſentētie vel au/
toꝛitates ſcripture ſacre. que eſt turris. id ē eccleſie catholice munimētū. Uel etiaꝫ
collū eccleſie ſcꝫ itercеſſoꝛes. qui corpus cōiungunt capiti. id ē eccl'iam chriſto ſu
is oꝛatōibus et exemplis.

Oraliter. Collũ fidelis aie charitas eſt que corp⁹ electorũ principaliter chriſto capiti cõiũgit. Que turris dicit̃ propter altitudinẽ eius qua ceteris virtutibus emi- net. [Mille clipei] ſacra doctrina omnes credẽtes pfecte pegentia. Parab. xxx. Ois ſermo dei clipe⁹ ignit⁹ ẽ ſperãtibus in ſe. [Pendẽt ex ea] .i. ex turre charitatis. q2 to- ta lex ſola charitate pficit̃. Math. xxij. In his mãdatis tota lex pẽdet ⁊ ppbete. Ro. xiij. Plenitudo legis ẽ dilectio. Uel mille clipei vniuerſitas virtutũ. q2 qlibz virtus clipe⁹ ẽ i certamie ſuo aduerſus oĩa tela illi⁹ vicij qd ſibi ex directo aduer- ſat̃. Et ↄſtat q oẽs virtutes ex charitate dependẽt qſi filie ex matre informãte mo- tus earũ. i. Chor. xiij. Si linguis hoim loqr ⁊c̃. Et hec eadẽ vniuerſitas virtutũ eſt [Ois armatura fortiũ] .i. q omnes armãt̃ electi ↄ hoſtes debellãdos. que arma- tura deſcribit̃ Eph. vi. Induite vos armatura dei ⁊c̃. De his mĩta inuenies lib. xi. titulo. iiij. q maria turris. I

De humeris marie vel fidelis anime Titulus xv.

A Humeroꝝ decẽti ↄpoſitõe. Humeri fidel' anime. dexter pietas. ſiniſter cõ- A

t paſſio. q̃ duo ſupportare debẽt onera infirmitatis fraterne. in q̃ ↄſiſtit adim- pletio legis diuine. Uñ ad Gal. vi. Alter alteri⁹ onera portate. ⁊ ſic adimple- bitis legẽ chriſti. Alter alteri⁹ onera portãtes. ſunt ↄſiliũ et auxiliũ ſibĩnuicẽ im- pendẽtes. Et h̃ faciẽdũ eſt exẽplo chriſti q̃ peccata nr̃a portauit in humeris ſuis cruci affixus. q̃ nõ poteram⁹ portare. i. Pe. ij. Qui pctã nr̃a ptulit in corpe ſuo ſup

Phus lignũ ⁊c̃. Peccata. i. penã peccatorũ. Et de hac portatõne dicit phs. Nihil adeo probat amicũ. vt amici oneris portatio. Itẽ Ro. xv. Debem⁹ nos firmiores ibe- cillitatẽ infirmoꝝ ſupportare. et nõ nobis placere. Iſa. xli. Unuſqſqꝫ ꝓximo ſuo au- xiliabit̃. et fratri ſuo dicet. ↄfortare. Gene. penul. dr̃ de yſachar. [Yſachar aſinus fortis. habitãs in terminis. vidit reqem q eſſz bona. et terrã q optima. ⁊ ſuppoſu- it humerũ ſuũ ad portãdũ. factuſqꝫ ẽ tributis ſeruiẽs] yſachar interptat̃ vir mer- cedis. vl' eſt merces mea. ſeu memor aut dñm memorãs. Hic ẽ iuſt⁹ q̃ mercedem eternã in tãtũ diligit. q qſi matrimonialiter ſe ei ↄiũgit cogitatõe. ⁊ auiditate ei i- ſepabiliter adheret. Itẽ q̃ dicit de chriſto. eſt merces mea. ⁊ ipm ſolũ ↄſtituit mer- cedẽ ſuã. Itẽ q̃ ſemp memorat bñficij dei. ⁊ ipm dñm nunqꝫ tradit obliuiõi [Aſi- nus fortis] reputãs ſe ſtolidũ mũdo. vt ſit ſapiẽs deo. Adapta ceteras ꝓpetates aſi- ni. et aſſigna bonis bonas. et malis malas [Fortis] ad tolerãdas ꝓ chriſto ⁊ ꝓ ſpe mercedis eterne illatas ſibi moleſtias. a carne ꝓpa. vl' a mũdo. vl' a diabolo. Fortis etiã ad onera fraterne iſirmitatis ſupportãda. [Habitãs in termis] .ſ. me- diterraneã. h̃ eſt. inter maritima ⁊ mõtes. ſ. inter amaritudinẽ cõtritõis et peniten- tie. ⁊ eminẽtiã vite. Uel [termini iſti] ſunt ingreſſus noſter in mũdũ. ⁊ egreſſus a mũdo. In his habitat qſi pſeuerãter. q̃ de his ſp cogitat. Uel [in termis] .i. ne- qꝫ modo in corpe. Uñ. Uiuo ego iã nõ ego. Neqꝫ adhuc extra corpus. Iob. vij. Suſpendiũ elegit aĩa mea. Iſti etiã termini pñt dici vita pſens. ⁊ vita eterna .i- ter q̃s qſi ſuſpendit̃ aĩa viri iuſti. Uel [in terminis] .i. in exitu hui⁹ terre q̃ ẽ mo- rientiũ. Qd fit. qñ ad ſolã tenuẽ ſuſtẽtatõez exẽplo aſini q̃ paſcit̃ palea ⁊ carduis. vilibus et paucis ↄtẽt⁹ eſt. Et h̃ maxime fit. ꝑ iugẽ mortis memoriã. Uñ hierony-

Hiero. mus. Facile ↄtẽnit oĩa. q̃ ſp cogitat ſe eſſe moriturũ. Et qſi in initio poſit⁹ terre viuentiũ ꝑ ſpem ⁊ deſideriũ. bona terre illi⁹ qdãmodo iã plibat. Nota q q̃dã ſũt q̃ habitãt inter terminos iſtos. ſ3 nõ in terminis. q2 de his nõ cogitãt. Quibus di- cit̃ Iudic̃. v. in cãtico delbore. Quare habitatis inter terminos vt audiatis ſibilos gregũ. Greges q̃ brutoꝝ aĩaliũ ſunt ſignãt brutã ſenſualitatẽ. cui⁹ ſuggeſtiones venenãt aĩam. Uñ dicunt̃ ſibili q̃ ſunt ſerpẽtũ. q̃s ſibilos audit. q̃ eis ↄſẽtit. Iõ nõ inter termios habitãdũ. ſed in ipis termis ſupdictis. vt iugiter ad memoriã re- ducat̃ vilis natiuitas ⁊ mors incerta. Iuxta illd eccĩ. vij. In oĩbus opibus tuis me- morare nouiſſima tua. et ineternũ nõ peccabis.

Sequitur [Uidit reqem q eſſet bona. Uidit] oclo intellect⁹ ↄtẽplãdo. oclo affect⁹ B plibãdo. Uñ. [Memor fui dei et delecta t⁹ ſum. Memor fui dei] q̃ ad intellectũ. [et delectat⁹ ſum] q̃ ad affectũ. [Uidit] Per h̃ innuit̃ q ibi iã eſſet mẽte. alioquin

nõ videret. Uñ inter mũdanas varietates ibi noſtra fixa ſint corda vbi vera ſũt gau- dia. [Requiẽ] eterne beatitudĩs. que dat̃ iuſto poſt labores vite pſentis. Apocal. xiiij. Amodo iam dicit ſpũs vt requieſcant a laboribus ſuis. [Q eſſz bona] hic nõ ẽ reqes bona. Unde de qbuſdã dicit̃ ps. lxxij. In labore hoim nõ ſunt ⁊c̃. [Et ter- rã] eterne ſtabilitatis [q optima] Hic ẽ qẽs. Et aſſigna de fructibus. Iſta eni terra maledicta eſt cũ fructibus ſuis. Et notant̃ hic duo. ſ. reqes. quo defectus oĩs mali i pdiſo. et abũdantia oĩs boni ꝑ h̃ q dicit optima. vbi nulli⁹ rei penuria. Deute. viij. Itẽ [Q eſſet bona] q2 ibi nõ laborat̃. ſed nõ niſi ꝑ labores ad eã puenit̃. Et viſis his duobus [ſuppoſuit hũeꝝ ad portãdũ. Humeꝝ] charitatis q̃ oĩa leuia fa- cit [Humerũ] .ſ. duplicẽ. ſ. patiẽtiã q̃ eſt humer⁹ ſiniſter ad ſuſtinẽdũ mala ſibi ir- rogata. et benignitatẽ q̃ eſt humerus dexter ad ſupportãdũ ꝑ cõpaſſionẽ mala il- lata proximis. Charitas eni q̃ eſt qſi duplex humer⁹. patiẽs eſt. benigna ẽ. i. Chor. xiij. Hec portat patiẽdo. illa ↄpatiẽdo. Uel [ꝑ humerũ] ſignat̃ fortitudo i bono. quã ſupponit homo aſin⁹ dñi ad portandũ iugũ ei⁹ leue. nõ iuga boum quiqꝫ. q̃ ſibi emũt miſerabili q̃nqꝫ ſenſuũ ſeruituti ſatiſfacere cupiẽtes. Hi ſunt aſini di- aboli ſupponẽtes ſe iugo ei⁹ grauiſſimo.

Sequitur. Factuſqꝫ eſt tributis ſeruiens.

De brachijs marie Titulus xvi.

A brachioꝝ lõgitudine fortitudĩe et flexibilitate ſeu vegetabilitate. Libro ij. particula. iiij. titulo. viij. quomodo marie ſeruiẽdũ eſt de ſingul' mẽbris. inuenies de brachijs. Uerba marie vl' fidel' aĩe Cañ. iij. [Paululũ cũ ptrã- ſiſſem eos] et loqt̃ de vigilib⁹. i. angelis [Pertrãſiſſem eos] .ſ. ſublimi⁹ ↄtẽplãdo. [inueni quẽ diligit aĩa mea] Nihil eni credim⁹ ſup angelos. niſi ſpõſũ ⁊ mariã. Oĩs g̃ creatura ptrãſeũda ẽ qſi via q̃ venit̃ ad ſpõſum. Etiã ipe ſpõſus inqntũ hõ

Aug⁹. ptrãſeundus eſt qſi via. nõ amplectẽdus vt finis. ſicut dicit Aug⁹. Propter qd ip- ſe inqntũ eſt hõ vocat ſe viã. Ioh. xiiij. Uocat ſe ꝟitatẽ ⁊ vitã ſ3 inqntũ de⁹ ẽ [Te- nui eum] qſi duobus brachijs gemine charitatis. q̃ ſunt longa ꝑ pſeuerãtiaz. et flexi- bilia ꝑ obediẽtiã. et duplici manu bone opatõnis ad honorẽ dei et exẽplũ ꝓximi. [nec dimittã] .i. nõ deſinã amare vl' bene opari [donec introducã illũ in domũ ma- tris mee. et in cubiculũ genitricis mee] .i. donec notũ et dilectũ fecero toti ecclie q̃ me genuit ⁊ nutriuit. In q̃ oſtendit̃ q ſinguli inuentũ ſpõſum teneãt. nec dimit- tãt donec notũ et dilectũ fecerint toti ecclie ꝑ poſſe. Uel toti ecclie ⁊ genti ſue. vt cortina cortinã trahat. et q̃ audit dicat veni. Apoc̃. vltimo.

De manibus marie Titulus xvij.

A manuũ cãdore. planicie. extẽſiõe. ⁊ moderata qntitate. De mãibus ſuis dic̃ A

t maria Cañ. v. [Man⁹ mee diſtillauerũt mirrã. ⁊ digiti mei plẽi ſũt mirra ꝓ- batiſſima. Per manus opa. ꝑ digitos opeꝝ diſcretõ. Mirra ꝓbatiſſima. ꝑ- fectiſſima carnis ⁊ carnaliũ voluptatũ mortificatio. In his aũt ꝟbis oñdit ma- ria impletũ i ipa qd angel⁹ ei ꝓmiſerat dicẽs Lu. i. Spũſſctũs ſupue. i te ⁊c̃. Spi- ritus eni ſctũs ſupuenit i eã. ⁊ ſic eã veſtiuit deſup. q totũ qd i ipa erat carnale. ab- ſorptũ eſt a ſpũ. ⁊ carnalitate mortificata ſol⁹ in ea dñabat̃ ſpũal' affect⁹. Dicit g̃. [Man⁹ mee diſtillauerũt mirrã] Nã in ſpũali grã ſic abſorpta ſum. q nihil i me vixit de carnali ↄcupiſcẽtia vl' mũdana. q̃n poti⁹ [man⁹ mee ⁊ digiti mei] .i. opera mea et opeꝝ meoꝝ diſcreta diſtictio. pfecte mortificatiõis teſtimoniũ ꝓferebant. Et nota q ſepius dicit fili⁹ de matre. Meſſui mirrã meã cũ aromatibus meis. In ꝟbo metẽdi notat̃ abũdãtia. Itẽ Eccĩ. xxiiij. dic̃ maria. Quaſi mirra electa dedi ſu- auitatẽ odoris. Illa mirra electa eſt q̃ ſine vulnere et inciſiõe corticis manat ab ar- bore. et illã amarã carnis mortificatõez deſignat quã pfert aĩa nullo peccati vul- nere ſauciata. Talẽ mirrã meſſuit dñs in virgine. que lic3 vulnus peccati nõ habe- ret. ſeipaz tñ mĩtipliciter mortificare curauit. Et ideo bñ dicit [q digiti ſui pleni ſũt mirra ꝓbatiſſima] et talis mirra ꝓpe dñi eſt. Uñ dic̃. [Meſſui mirrã meã ⁊c̃.]

Itẽ. De manibus ſponſi dicit ſponſa. et cõgrue pt intelligi de manibus marie Cañ. v. B [Manus ei⁹ tornatiles aureę plene iacintis] Tornatura ceteris artibus ꝓmptior ẽ

ſcīꝫ velocioꝛ. regulā iuſticie tenet. et opus ſuū pulcerrime circuſcidit. In ādem modū omnia opa chriſti vel marie circuſciſa fuerūt. vt licet cum ādam opandi pmptitudie et celeritate fierēt. nunā cū a iuſticie regula deuiarūt. Uel [tornatiles.] dicunt [manus] marie. qꝛ ſicut ars tornādi pmptioꝛ ē aliſs artibꝫ. ſic maria ad benefaciendū pmptioꝛ oībꝫ ſanctis. [Auree] ꝓpter ſapientiā opandi. qꝛ ſapiētia ſignatur in auro. et ipa ſic ingenioſe ſcit miſeris miſicordiā impēdere. q nō frāgit ſigillū diuine iuſticie. Uel [auree] ꝑ charitatē q̄ ſimiliter ſignat in auro. qꝛ ex mera charitate nobꝭ impēdit dona miſicordie grē et gl'e implens illud aplī. i. ad Choꝛ. xvi. Omnia vr̄a in charitate fiant. [Plene iacint.] Iacintꝰ eni ē lapis coloris etherei. qꝛ q̄cq̄d chriſtus geſſit in corpe. q̄cq̄d mater vel filiꝰ agit vel egit ī ope. totū de fonte ſapiētie ꝓceſſit et ſemꝑ ꝓcedit. totū celeſti intentōe refulget et refulſit. Uel [plene iacintis] qꝛ nihil aliud q̄ꝫ celeſtia p̄mia in ſuis opibꝫ intendebat. [Plene] etiā dicunt [manus] ꝟginis. ſ. opibꝫ bonis. qꝛ abūdantiꝰ oībꝫ creaturis bn̄facit ipa vel filiꝰ ꝑ ipam oībꝰ creaturis. Uñ de ipa dicit natura Sap. vii. Uenerūt mihi oīa bona pıter cū illa. ⁊ inn̄erabil' honeſtas ꝑ manꝰ illꝰ. i. dona grāꝫ.

Domīnꝰ pariſieñſis ep̄us — Aliter. Ut quod de chriſto dr̄ miſi eiꝰ poſſit attribui. [Manꝰ eiꝰ tornatiles] i. volubiles. pmpte. ſ. in omnē partē opari. ſic q̄d torno fabrefactū ē in oī pte. volubile eſt. Uel [tornatiles] i. ꝑ circuitū circūciſe. et q̄ſdā circlos ſpectātibꝫ pferētes. ſicut oē q̄d torno circūciſū ē circūpolitū ē. Quia in ſuis opibꝫ circulos exp̄mebat omnimode pfectōis. et ſpūalis ꝯuerſatōis. Circulꝰ eni eſt ab eodē in idē reuerſio. Nā ſicut ex p̄re oīa opabat. ſic ⁊ ad ipm et ī ipm oīa ꝑ grāꝫ actionē referebat. Uñ dicit Joh. xiiii. Pater in me manēs ipe facit opa. C

[Auree] ꝑ ſapiētiā et charitatē. q̄ duo deaurāt oīa opa. et ea faciūt diſcreta ⁊ amabilia. Uel io [auree] qꝛ nullo igne tribulatōis ledi vl' uri potuerūt [Plene iacintis] h̄ eſt. ſolis ſpecioſis et celeſtis coloris opibꝫ. h̄ eſt. q̄ cū poti⁹ oſtenderāt ipm eē d celo celeſtēq̄ꝫ vēire pbarēt. Uñ dic ioh. v. Opa que dedit mihi pr̄ vt pficiā ea. teſtimoniū ꝑhibent de me. Et opa eiꝰ inſtar iacinti ī clarꝭ cordibꝫ clara. in tenebroſis obſcura. qꝛ iacintꝰ in ſereno clarꝰ. in obſcuro et nubilo apparet obſcurꝰ. Nam ill' qui illumiati erāt ſapia et grā. ſancta celeſtia et diuina eiꝰ opa apparebāt. ſed tenebroſis ꝑ infidelitatē et inſipiētiā magica et ſeductoria. ſicut iude et phariſeis. D

Itē. Decoꝛ manuū ꝯſiſtit in aptōe ⁊ extēſiōe. Et maria manū ſuā aperuit et apit ſpi opi. et palmas ſuas extēdit ad paupem. Prouer. in fi. Et manus habꝫ extēſas nō ꝯtractas exemplo filii. q̄ manꝰ extēdit nō ꝯtraxit in cruce. Et in h̄ eue cōtraria. q̄ manū contraxit fructū rapiens interdictū. E

Bern̄. — Item De candoꝛe manuū ꝟginis dicit btūs bern̄. ſup illud can̄. ii. Dilectꝰ meꝰ mihi et ego illi. q̄ paſcit inter lilia. Btūs bern̄. Manꝰ marie q̄dā lilia candidiſſima ſunt. nec cauſabit liliorū amatoꝛ inter lilia nō inuentū. q̄cq̄d inter marie manus inuenerit. Uel candoꝛ manuum eius in h̄ ꝯſiſtit. q peccatū non fecit. i. Pe. ii. Et ideo ſm puritatē manuū eiꝰ retributū eſt ei a dn̄o. Manuū etiā pulcritudo multū ꝯſiſtit in digitorū decenti ꝯiūctōe ſeu iūctura. q̄a digitus dicit q̄ſi decēter iunctꝰ. Et ſunt digiti iſti q̄ deſignāt diſcreta opa. Recti ꝑ intentōem. Flexibiles per obediētiā. Graciles ꝑ mortificatōeꝫ. Cādidi ꝑ innocētiā. Lōgi ꝑ pſeuerātiā. Unguibꝫ muniti ꝑ patiētiā aduerſoꝝ finalē. qꝛ vnguis finis eſt manꝰ. F

Prophetates digitorū.

Iſtice. Manus eccl'ie ſunt opariī boni. q̄ iuxta ꝯſiliū aplī. ad Gal'. vi. dū tēpus habent opant bonū ad oēs. De q̄bꝫ dicit Canti. v. [Manus eiꝰ] i. chriſti [tornatiles] Opus q̄d fit ī torno celeriter fit et ſine erroꝛe. Sic faciendū eſt oē opus bonū. Sine erroꝛe vꝫ puta ſit intentio opantꝭ. Q̄d fit. q̄n ad honoꝛē dei. ꝑ ſalute aīe. et ad exemplū ꝓximi opat. Ad honoꝛē dei. vt nō tibi ſꝫ dn̄o attribuas q̄cq̄d boni feceris. dicēs cū Iſa. xxvi. Oīa opa nr̄a opatꝰ es nobis dn̄e. Et facto q̄cq̄d boni poterꝭ. dicas te hūiliādo. Seruꝰ inutil' ſū. Lu. xvii. Eccī. x. Noli te extollere ī faciēdo ope tuo ⁊c̄. Pro ſalute aīe. vt eā. ſ. intēdas. Eccī. xxx. Salꝰ aīe in ſanctitate iuſticie. G

Grego. — Grego. Qui vult miſereri ꝓximo. a ſe trahat neceſſe ē originē miſerēdi. Ad exemplū ꝓximi. Mat. v. Luceat lux vr̄a corā hoībꝫ ⁊c̄. Celerit etiā

opandū eſt ſicut fit opus in torno. Unde ꝓuer. iii. [Ne dicas amico tuo] i. chriſto mendicāti in paupe. vade ⁊ reuertere. et cras dabo tibi. cū ſtatim poſſis dare. [ad Heb. iiii. [Feſtinemꝰ ingredi in illā reqem] i. opari ea q̄ faciūt ad ingreſſum. Itē [Tornatiles] i. expedite. q̄d ꝯpetit manibꝫ q̄ ꝓpter deū opant. vt facto vno bono ope vniꝰ generꝭ. ſtatī ſe trāſferāt ad aliud faciēdū. exēplo chriſti mgr̄i ⁊ dn̄i nr̄i. cuiꝰ oīs actio noſtra eſt inſtructio. q̄ de die p̄dicabat et miracla faciebat. de nocte vero oꝛabat. vt nullū tēpus vacuū ptrāſiret. q̄d nō in opus noſtre ſalutꝭ expēderet H

[Auree] In auro tria. Sapiētia. Obediētia. Charitas. Sapiēter ḡ. i. diſcrete operādū ē. vt dignos et bonos ſꝑ aliīs pferat. Eccī. xii. Si bn̄feceris ſcito cui bn̄feceris. et erit grā in bonis tuis multa. Itē ſapiēter. vt oſtentatōem fugias et laudeꝫ I

Grego. — trāſitoriā. qꝛ ſicut dicit grego. Ualde bona ſua paruipēdūt. q̄ ad coꝝ remunerationē laudes hoīm ſufficere credūt. Itē Sapiēter. iuxta ꝯſiliū aplī. ii. ad Choꝛ. viii. Nō vt aliīs ſit remiſſio. vobis autē tribulatio ⁊c̄. Obediēter. i. iuxta p̄ceptuꝫ euāgeliī. vl' ſpūalis patris. exēplo dn̄i dicētis Joh. xiiii. Sicut mādatū dedit mihi pater. ſic facio. Charitatiue. Uñ. i. Choꝛ. xvi. Oīa vr̄a in charitate fiant.

Grego. — [Plene iacintis. Plene] vt abundanter bn̄facias. Thob. iiii. Quomodo poterꝭ ita eſto miſericoꝛs ⁊c̄. Grego. Meſſem nobis bonoꝝ opeꝝ ſatōe m'tiplici ꝓparemꝰ. et q̄nto vberiꝰ ſatiari cupimꝰ tāto ei a q̄ totū accepimꝰ largiꝰ conferamꝰ. K

Aliter [Plene iacintis] pluraliter. vt ꝑ eterna retributōe q̄ erit multiplex plenariē opereris. Quia ſicut dicit Iſa. in fine. Erit mēſis ex mēſe ⁊c̄. Mēſis dicit a mene q̄d eſt defectus. Erit ḡ menſis ex mēſe. qꝛ ex defectu bone opatōis erit defectꝰ glioſe retributōis. Uel [plene iacītis] vt ad h̄ abundes opibus bonis. vt tandeꝫ in celeſtibꝫ det tibi habitatio cū ſanctis. Itē iacintus habꝫ grām impetrādi. qꝛ q̄ bn̄ opati fuerint in p̄ſenti. in futuro miſicordiā impetrabūt. Itē [manꝰ] ille plene ſunt iacintis] q̄ ꝑ eterna retributōe plenarie opantur. Ille q̄ſi plene luto. q̄ opant ꝑ terrenis. i. ꝑ gloria vel lucro tpali. L

Aliter. Manꝰ eccl'ie ſunt illi q̄ manibꝫ ſuis laborāt q̄d bonū eſt vt habeant vñ tribuant neceſſitatē patiēti. Ad eph. iiii. Et debent eſſe [tornatiles] Tornꝰ eī ī ſua circūflectiōe ſꝑ eandē viā tenet et in nullo deuiat. ⁊ eſt tornatura ceteris artibꝫ promptioꝛ et expeditioꝛ. Silr̄ boni opariī in eccl'ia dei debent eſſe pmpti veloces ⁊ expediti. nō pigri in bonis opibꝫ. et in nullo deuiare. ſed ſꝑ diuinoꝝ p̄ceptoꝝ viaꝫ tenere. Erūt aūt [manꝰ auree] ſi tales opariī igne charitatis ardeāt. et ꝑ ſapiētiā luceant. q̄ duo ſignant ī auro. q̄d ſplendet et ē coloꝛis ignei. Et debent eſſe [plene iacintis] Iacintꝰ gēma eſt coloꝛis etherei. et ſignat ſpem et deſideriū bonoꝝ celeſtiū. qꝛ bona opa referēda ſunt ad retributōem bonoꝝ celeſtiū. nō ad gl'iaꝫ laudis hūane. M

Itē notandū q duplex eſt manꝰ. ſ. ſiniſtra et dextra. In q̄ docemur q duplex opatio chriſtiano neceſſaria ē. Una vt opet opera penitētie qꝛ aliq̄n peccauit. et h̄ q̄ſdiu eſt in ſiniſtra vite p̄ſentꝭ. Et h̄ docuerūt Johānes baptiſta Mat. iii. Chriſtꝰ Mat. iiii. Petrꝰ Actuū. ii. vt tribꝫ tātis teſtibꝫ crederet oīs mūdꝰ de penitentia faciēda. Et toti tres habuerūt idē thema. ſ. Penitētiā agite ⁊c̄. Altera debet eſſe manꝰ. ſ. dextera ad faciēda opa miſicoꝛdie ꝓ adipiſcēda eterna retributōne. q̄ ſignat ꝑ dexterā. Uñ can̄. ii. Dextera illiꝰ amplexabit me. In hac duplici manu decē digiti. et in ſingul' digitis tres iūcture. Due manꝰ vt dictū eſt opa penitētie et miſicoꝛdie. ad honoꝛē dei ⁊ exemplū ꝓximi. Decē digiti decalogi adimpletio. ad quā tenent tā penitētes q̄ꝫ miſicoꝛdes. Que. ſ. p̄cepta. ꝑtinent ad dilectionē dei et ꝓximi. In ſingul' fere digitꝭ tres iūcture. vt q̄cq̄d operis ꝑtinēs ad penitētiā vel miſicordiā attribuas patri cui potētia. et filio cui ſapia. et ſpūiſcō cui voluntas attribuit. In omī eni ope meritoꝛio tria hec exigunt. ſ. ſcire. velle. ⁊ poſſe. Idcirco pſalmo decātato. dicimꝰ. Gloꝛia patri et filio et ſpūiſcō. Pſalmꝰ dr̄ a pſallin q̄d eſt tangere. et deſignat opatōem. Bona autē opatio nō fit ſine adiutoꝛio dei trinitatis. q̄ dicit Joh. xv. Sine me nihil poteſtꝭ facere. Et ideo ipi tū eſt attribuendū ꝑ gratiarū actōem. vt ad locū a quo exeūt flumina reuertāt. Eccleſiaſtes. i. Ut dicamꝰ cum Iſa. xxvi. Oīa opa nr̄a ⁊c̄. vt ſupra. N

Et nota q pollex q̄ fortior eſt aliis digitis duas iuncturas habet tantū. q̄ ſūt magnanimitas in ꝓſpis ne ꝑ ea diſſoluat. et patiētia in aduerſis ne ꝑ aduerſa frāgatur. Et ita pollex ſignificat fortitudinē. cuiꝰ filie ſūt magnanimitas et patientia vt dictum eſt.

Index qui ſequit. prudentia vl ſapiētia. q̄ nobis indicat qd agendū. Tres articuli huiꝰ digiti. Memoria preteritorū. Intelligētia pñtiū. Prouidentia futurorū.

Terciꝰ dicit mediꝰ. Hic eſt iuſticia. q̄ docet nos tenere mediū. et ius ſuū reddere vniuerſis. Tres articuli. Reddere ſuꝑioribꝰ obedientiā et reuerētiā. Paribꝰ pacē ⁊ adiutoriū. Inferioribꝰ diſciplinā et tutelam.

Quartꝰ dicit medicꝰ. et ſignat tēperantiā. Tres articuli. Modeſtia in lingua. Sobrietas in guſtu. Continētia in tactu. Ecce habes quatuor cardinales virtutes.

Quintus dicit minimꝰ digitꝰ. et deſignat humilitatē. q̄ eſt cuſtos ceterarū virtutum. Huiꝰ tres articuli. ſubdere ſe pari. maiori. minori. Dicit etiā digitꝰ hic auricularis ab aure quā purgat. et ꝑ aurē obediētia figurat. Humilis ei obediētia delet peccata ɔmiſſa ꝑ auditū. Itē minimꝰ digitꝰ cōſūmat manū. hic eſt humilitas q̄ ɔſummat et pficit oēs virtutes. Quā cōſummationē pcepit dñs Lu. xvii. dicēs. Cū oīa bona feceritis. dicite ſerui inutiles ſumꝰ. Digitꝰ etiā minimꝰ fortis ē valde. ⁊ ſine eo deperit tota manꝰ. q2 nulla opatio bona eſt corā deo vel meritoria ſine humilitate. et ipſa ē q̄ fortꝰ īpugnat diabolū et triūphat de eo. Vñ de Joſue dr Ecci. xlvi. In deſcēſu pdidit ɔtrios. Quia q̄ deſcēdit ꝑ humilitatē. deſtruit demonū ptātem.

De vberibus marie Titulus .xviii.

De vberū ɔgrua diſpoſitiōe. duricia. et paruitate q̄ ad vgines. De vberibꝰ btē virginis dicit Cañ. i. Meliora ſunt vbera tua vino ⁊c. Ibidē. Meliores vberū tuorū ſuꝑ vinū. recti diligūt te. Quere retro libro. ii. particla. iii. ca. iiii. de diligēda maria. poſt mediū capituli. Ipi etiā dicit Cañ. iiii. Duo vbera tua ſicut duo hinnuli ⁊c. Hoc inuenies expoſitū ſuꝑ libro. iiii. ti. xxiii. de pietate et ɔpaſſiōe marie. Vbera virginis poſſunt dici dilectio dei et pximi. qbꝰ ſenſus ſuos nutriebat. Vel vbera ſignāt vginitatē. māme fecunditatē. Itē de mamīs mřis dicit ei filiꝰ Cañ. iiii. Quā pulcre ſunt māme tue ſoror mea ſpōſa. Pulcriora ſūt vbera tua vino ⁊c. Dicunt qdā q vbera pprie ſunt virginū. et māme ſiue mamille matronarū. Et beata vgo vtrūq3 habere dicit. ſ. vbera et māmas. q2 et vgo eſt et mater ē. qd nulla alia. Dicit g. [Quā pulcre ſunt māme tue ⁊c.] Quid ei pulcriꝰ in oculis pctōris afflicti q̄ȝ pietas et miſericordia. que ſignant i vberibꝰ et mammis. [Pulcriora] etiā [ſunt] hec [vbera] pctōribꝰ q̄ȝ auſteritas ſeueritatis que ſignat i [vino.] Vel etiā [vino] .i. auſteritate legis punientis ſine miſericordia. Vel [vino] id ē. omni iocūditate carnali et tpali. Vel etiā [vino] ad lrām. quia vinū letificat carnem. ſed vbera iſta iocūdant mētē. Aliter. [Quā pulcre ſunt māme tue] .i. q̄ntā reuerētia et honore ſunt amplectēde et extollēde. ſicut dr Lu. xi. Beatus venter q̄ te portauit. et vbera que ſuxiſti. A

Itē. De vberibꝰ matris dicit ei filiꝰ canti. vii. habito reſpectu ad tpus paſſiōis. Dixi. aſcendā in palmā. et apphendā fructus eius. et erunt vbera tua ſicut botri vinee ⁊c. Quaſi diceret. [Dixi q aſcēdā in palmā] .i. diſcipulis meis reuelaui paſſionē meā et etiā ipſis iudeis. De pmo dicit Mat. xx. Aſſumpſit ieſus duodecī diſcipulos ſecreto. et ait illis. Ecce aſcēdimꝰ hieroſolimā ⁊c. Dixit etiam iudeis Joh. xii. Ego ſi exaltatꝰ fuero a terra. oīa trahā ad meipm. Satis etiā credibile eſt q matri colloqns in ſecreto ei pdixerat paſſionē et reſurrectiōem ſuā. Eſt g ſenſus. [Dixi] matri mee q [aſcendam in palmā] .i. exaltabor in cruce. [et apphendā fructus eiꝰ] .i. vtilitates pueniētes ex ipſa mea crucifixiōe. q̄ ſunt. Reſurrectiō. Aſcenſio. Spūſſcī miſſio. Hoc q̄ ad me. Pctōȝ remiſſio. Hoc q̄ ad homines. Demonū ſubiugatio. Scripturarū manifeſtatio. et cetera hmōi. Fructꝰ etiā iſti ſunt oēs ſaluādi. quorū pars vltima iudei. quorū reliq̄ ſalue fient. B

Aliter. [Ego dixi] .i. ab eterno diſpoſui. q [aſcendā in palmā] .i. i arborē crucis triūphalē [et apphēdā fructꝰ eiꝰ.] fructus .ſ. victorie mee. Reſurrectiōē3. ſ. ⁊ aſcēſiōem. C

et fidem aplorū. Vel [fructꝰ eiꝰ] .i. hoīes redēptos. q̄s apphēdit pmo in latrōe penitente. et detētis i limbo. Et nūc inter mortis anguſtias i hora indignatiōis mee ɔ crucifixores. cū meditabor in ſpū meo duro ꝑ die eſtꝰ. Iſa. xxvii. cū videlic3 ſpiritꝰ meꝰ in eſtu paſſiōis exacerbatꝰ. ō malorū ſupplicia et vindictā cogitabit. tūc ſingulariter [erūt duo vbera tua ſicut botri vinee.] Recordabor enī q de te carnē aſſūpſerim. q lac de tuis vberibꝰ ſuxerim. Recordabor incarnatōis mee myſteriū. Et iſta recordatio tāq̄ȝ vini potꝰ. pſentis irritatōis et indignatōis obliuiſci me faciet. ne feſtinem ad vindictā. Qd puiderat pp̄a. dicēs illi. Cū iratꝰ fueris miſericordie recordaberis. Vel generaliter ɔpant vbera virginis botris vinee. Ex vberibꝰ enī exprimit lac. et ex botris vinū qd hoīem letificat et inebriat ⁊ facit obliuioſū et facilē ad cōdonandū irrogatas ſibi iniurias. et largū ad dāda gñdia. Vino ſiqdē i huiuſmodi lac qd ſancta labia dñi exhauſerūt ⁊ traxerūt a maternis vberibꝰ ipm delectauit. et qdam inenarrabili dulcedine inebriauit. ne recordaret de cetero. ſ3 nobis facile ɔdonaret irrogatas ſibi iiurias. et largiter nobꝰ daret grās et virtutes i pſenti. et in futuro gliam ſempiternā.

Itē de vberibꝰ matris dicit ei filiꝰ Cañ. vii. Statura tua aſſimilata ē palme. ⁊ vbera tua botris. [Statura tua] Iſtd inuenies paulo infra. ti. xxiiii. de ſtatura marie. D

Alia etiā ratōe vbera marie botris aſſimilāt. in q̄ mirabilis prorogatiua merēdi demonſtrat in vgine. q̄ nō minꝰ meruit fundēdo lac ex vberibꝰ ſuis ad nutrimētū filii. q̄ȝ meruerūt martyres q̄ ꝑ botros figurant fundēdo ſanguinē ſuū ꝑ martyriū. Dūm enī opez merces ſm radicē charitatis penſat.

Itam de ſuis vberibꝰ dicit maria dilecto Cañ. vii. [Veni dilecte mi. egrediamur in agrū. ɔmoremur in villis. mane ſurgamꝰ ad vineas. videamꝰ ſi floruit vinea. ſi flores fructꝰ parturiūt. ſi floruerūt malapunica. ibi dabo tibi vbera mea.] In hac autoritate oſtendit ſollicitudo quā glioſa vgo gerit ꝑ eccl'ia dei. Vñ dic dilecto. [Veni dilecte mi egrediamur in agrū.] .i. viſitemꝰ illos q̄ ſunt in agro et vomere pdicatōis humanorū cordiū terrā ſcindūt. [Veni dilecte mi ɔmoremur i villis.] facientes manſiōes apd illos q̄ habitātes i vnū ꝑ dilectiōem. vno iure viuūt. [Surgamꝰ mane ad vineas] plātādas in fide. [Videamꝰ ſi floruit vinea] ꝑ boni opis exordiū. [Si flores fructꝰ parturiāt] ꝑ boni exordii ɔplemētū. [Videamꝰ ſi floruerūt malapunica] quorū flos rubeꝰ deſideriū imitādi paſſiōem dñicā. demōſtrat in viris fidelibꝰ q̄ ꝑ illas arbores deſignāt. Et ſubdit dña. [Ibi dabo tibi vbera mea] vt guſtes interpellatōes meas ꝑ eccl'ia q̄ pcedūt de vberibꝰ meis. ꝑ q̄ ſuꝑ diximꝰ ipſius pietatē et miſericordiā deſignari. Et in h oſtendit q ꝑ hmōi orat ipſa libenter. E

Itē. De vberibꝰ virginis dicūt ſodales chriſti Cāti. viii. [Soror nr̃a puula ē. ⁊ vbera nō habet] Et ſunt vba ſodaliū chriſti ſctōȝ videlic3 pphetarū. q̄ q̄ſi repſentant dño btām virginē tanq̄ȝ ad h aptā vt carnē aſſumat ex ea. et dicūt. [Soror nr̃a] virgo maria [puula ē] ꝑ humilitatē mētis. mūda q̄3 et pura tanq̄ȝ tenella iuuēcla que nōdū [habet vbera.] Chriſtꝰ autē tanq̄ȝ acceptans oblatā ſibi virginem. ſubinfert. [Quid faciemꝰ ſorori nr̃e. in die qñ alloqnda ē.] In illa videlicet die qñ eā alloq̄tur archāgelꝰ gabriel. Et tacētibꝰ ſodalibꝰ. r̄ndet tota trinitas dicēs. [Si murꝰ eſt. edificemꝰ ſuꝑ eū ppugnacl'a argētea. Si hoſtiū ē. ɔpingamꝰ illd tabulis cedrinis] Quibꝰ vbis virgo reſpōdēs introducit. ac ſi dicat. Fiat mihi ſic dixiſtis. ⁊ edificate ſuꝑ me ppugnacl'a aurea vl argētea. Quia [ego] ſū [murꝰ] addit q̄ȝ. [⁊ vbera mea ſicut turris. ex q̄ facta ſū coram eo q̄ſi pacē repiens] Btā ſiqdem vgo [murꝰ ē] ꝓpter firmitatē ppoſiti ɔſuādē virginitatis [vbera eiꝰ] ſunt [ſicut turris] ꝓpter ſupeminentē fecūditatē diuie plis. [Murꝰ] etiā eſt nr̃e defenſiōis. et ſuper eā edificauit tota trinitas [ppugnacl'a argentea] Hoc enī ad defenſionē eccl'ie tota trinitas edificauit in ea. vt pcibꝰ ſuis bñ ſonantibꝰ inimicū repellat. Et ſignatur h in argēto. qd ceteris metallis dulciꝰ ſonat. Cum g dixiſſet [ego] ſum [murꝰ] ſubiunxit [et vbera mea ſicut turris] Ac ſi dicat. Miſericordia mea et pietas mea q̄bus q̄ſi vberibꝰ ſuffragiorū dulcedine lacto filios eccl'ie ſūt [turris.] munimētū ſc3 refugiū et ſecuritas peccatorū. Et h ita ē [ex quo] ſic accepta. ſic grā. ſic placida F

[facta ſum corā eo.] i. ex dei bñplacito vt eſſem [q̄ſi pacē reperiens] i. pe pacē reperiēs et faciēs inter deū et hoīez. vt eſſem pacifica tāq̄ꝫ mater veri pacifici. mediatrix me diatoris mater. Quo aūt dicit [ſi hoſtiū ē ↄpīgam⁹ illō tabul' cedrinis] ſic intelli gite. Siq̄dē chriſt⁹ ſe vocat hoſtiū. Job. x. Et mater h̄ vocat hoſtiū. Sed aliē z aliter. Nā chriſt⁹ dr̄ hoſtiū. i. apertura ſiue via p quā intrat ad vitā. qḋ ipſi ſoli con uenit. Unde de ſeipſo diſcretiue dicit Job. x. Ego ſū hoſtiū. Ego. nō ali⁹. Ho ſtiū quoq̄ꝫ dicit ↄpactio tabulaꝝ p quā malinol' claudit ingreſſus in domū. Uñ et hic dicit. [Si hoſtiū eſt. ↄpingam⁹ illō tabul' cedrinis.] Btā virgo hoſtiū ē in eccl'ia. q̄ malignis obſiſtit ſpiritib⁹ ne ad deuotos ſuos intrēt et accedāt ſic volūt. Et h̄ hoſtiū tot tabul' ē ↄpactū a ſcā trinitate. q̄t in ipa ſunt virtutes z priuilegia dignitatū. Et he tabule cedrine dicunt. q: imputribiles ſunt et odorifere. et p hūi litatem in pfundū radicare. creuerūt in immēſum.

Item de vberib⁹ marie vl' fidelis aīe ſeu pſone religioſe dicit ei ſpōſus ſm aliā expo ſitiōem Cañ. iiij. [Duo vbera tua ſic duo binnuli capree gemelli ꝛc.] Binari⁹ bis poſit⁹. ſ. [duo] ſignat duplicē dilectiōem quā dꝫ habere aīa ad deū et pximū. Uel ſciētiā duoꝝ teſtamētoꝝ q̄ debet ſe regere. Uel fidem et opatiōem. [Tua] dic ad differentiā vbeꝝ carnis et mūdi. Titulo de gula. [Sic duo binnuli capree gemel li.] Duo diminutiua. ſ. binnuli et gemelli. duplex hūilitas. ſ. interior z exterior. Quinq̄ꝫ autē notant in binnulo. H

Primū. pinguedo duplex. charitatis et deuotiōis. vel gr̄e et charitatis. Unde pſal. Sic adipe et pinguedie repleat aīa mea. Iſtud ↄuenit pdicatorib⁹ z oratorib⁹. i. ↄtēplatiuis. q̄ ſunt interceſſores nr̄i. qui ſine dono gratie et ſine charitate nō im petrāt. Ideo ſequit i verſu. Et labijs exultatiōis laudabit os meū.

Scōm. acumē viſus vt ſit ſicut argus ad ſibi cauendū. Uñ. Uidete quō caute am buletis. Eph. v. Et etiā in octo ptes ↄtēplet. ſ. ſup et infra. ante et retro. interi⁹ et exteri⁹. dextrorſum et ſiniſtrorſum.

Bern. Terciū. velocitas. que eſt p obediētiam. Quia ſicut dicit btūs Bern. Uelociter cur rit ſermo dei. et velocē deſiderat habere obſeq̄ntē. Et p opatiōnē. Uñ eccl'es. ix. Quodcūq̄ꝫ poteſt facere man⁹ tua inſtanter opare ꝛc.

Quartū. pulcra piloꝝ diſtinctio ſeu varietas. In q̄ ſigna varietas graꝝ. virtutū. bonoꝝ opeꝝ. z honeſtorū ſtudiorū. Tales enī veſtiunt diſcolorib⁹. Ezech. xvi.

Quintū. arduoꝝ ſcanſio. ſ. p ↄtēplatiōnē. vt licet corp⁹ ponderoſū ↄuerſet hic i re

Grego. gione corporū. q: ſicut dicit gregori⁹. carnis pp̄ius loc⁹ terra ē. tñ ↄuerſatio anie vel ſpūs ſit in celis. in regiōe ſpirituū. i. angeloꝝ. put debet. et in generali reſurre ctiōe traher ad ſe corpus ſuū. Quia mō ſeminat corp⁹ aniale. ſꝫ reſurget ſpūale. i. Chor. xv. Si vo ſpūs mō ↄuerſet in regiōe corpoꝝ. vt in lupanari z tabna vl' hu iuſmodi. tādē a corpe ſuo trahet ad regionē corporū. i. ad terrā miſerie et tenebra rū ꝛc. Uñ ps. [Exibit ſpūs ei⁹] i. ſ. falſi clerici. falſi monachi. falſi religioſi. falſi chri ſtiani. [z reuertet in terrā ſuā] i. ſibi debitā. q: noluit terrā viuētiū. Uel [ſuā] quaꝫ ↄparuit pcio maloꝝ operū. [In illa die pibūt oēs cogitatiōes eoꝝ.] i. puerſe cogi tatiōes eorū q̄ ſepant a deo. Sap. i. erūt cauſa q̄re pereant ineternū.

Item Ubera fidel' anie ſunt q̄ ad deū. Intellect⁹ ſiniſtꝝ ad ipm ↄgnoſcendū. et af fectus dextrū ad ipm diligēdū. Uel gratitudo et hūilitas. Quere libro. iiij. ti. xvij. de charitate marie quō dilexit deū memoriter. añ mediū tituli. Quo ad ſe. Iuſticia ſiniſtrū ad ſe puniēdū p penitentiā z diſciplinā. q: peccauit. z h̄ ↄ pſūptiōeꝫ. miſeri cordia dextrū ↄ deſpatiōem. Eccl. xxx. Miſerere aīe tue placēs deo. Quo ad pxi mū. ↄpaſſio. ↄgtulatio. Uñ ad Ro. xij. Gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹. Cō paſſio ſiniſtꝝ alienis malis. Hoc habebat q̄ dicebat. ij. Cho. xi. Quis īfirmat et ego nō infirmor ꝛc. Cōgtulatio dextrū alienis bonis. Hoc nō carebat idē aplūs dicēs ad phil'. ij. Gaudeo et ↄgtulor oīb⁹ vob. idipm aūt gaudete et ↄgratulamini mihi. Sine hmōi vberib⁹ paruula ē oīs aīa. et vbera nō habꝫ. Can. viij. nec ē nubil'. id ē idonea chriſto ↄiūgi. nec pt h̄re lac efficacis doctrine. Debent etiā hec vbera ad h̄ vt ſint ſignū ſpūal' vginitatis eſſe q̄ſi pua z dura i reputatiōe habētis. vt q̄ntūcū

ↄpaſſus fuerꝫ ſe videaris tibi dur⁹. q̄ntūcūq̄ꝫ ↄgtulat⁹ fuerꝫ paꝝ iudices.

De dorſo morali Titul⁹ xix.

A dorſi rectitudīe. vt ſit videlicꝫ ſine oī ſtrumoſitate z gibboſitate. Dorſum chriſti marie z ſctōꝝ. patiētia eoꝝ. Sup qḋ dorſum iugit fabricāt pctōres. ſ. iudei. pagani. heretici. et blaſphemi. et pſecutores ſctōꝝ. et ſup qḋ plōgant iniq̄tates ſuas. Illi aūt rectū habēt dorſū q̄ patiūt p eternis. Illi vo ſtrumoſuꝫ q̄ p tpalib⁹ vel pprijs delictis vt mercatores z malefici. Dicit aūt dorſū ex eo q: ſit gracilis ei⁹ dura z q̄ſi ferrea ad portāda onera et tolerādas pauſſiones.

De ventre marie Titulus xx.

A vētrꝫ debita diſpoſitiōe. Uñ caū. vij. dr̄ ei. Uēter tu⁹ ſicut aceru⁹ tritici. val lat⁹ lilijs. Quere li. iiij. ti. xij. de vginali fecunditate marie. A

Itē de vētre filij dicit mr̄ Cāti. v. Uēter illi⁹ eburne⁹ diſtinctus ſaphirꝫ. Et pt ↄgrue exponi de vtero vgīs. Uēter ei⁹ nō ē vt alij vētres i q̄b⁹ repit diabol⁹ pectore et vētre. Gen. iij. Sꝫ ē eburne⁹ p vginitatē. Nā ſicut cū ebore naſcit cādor ei⁹. ſic cū car ne chriſti et ipi⁹ marie natus ē cādor vginitatꝫ. q̄ ē viror genie⁹. Et q: ſaphir⁹ cele ſtis colorꝫ ē dr̄ vēter mr̄is vl' filij [diſtictus] i. pulcre notat⁹ [ſaphirꝫ] i. q̄buſdā cō

Thomas apoſtol⁹ formitatib⁹ cū angelica natura q̄ notat i ſaphiro. Nā vginitas ſoror ē angeloꝝ. ſicut dicit btūs thomas aplūs. In angel' enī ē vgītas. et eiuſdē vginitatꝫ icorruptibili tas. In angel' q̄q̄ꝫ oīs mot⁹ diuīe volūtati ſubiect⁹ ē. Hoc itaq̄ꝫ decore multi plici ſignati ſūt vēter matrꝫ z filij. z a vētrib⁹ ceterꝫ diſtincti. Nā i carne vtriuſq̄ꝫ fu it vginitas icorruptibil'. et tā i carne filij q̄ꝫ mr̄is nullus motus q̄ a dei bñplaci to diſcordaret. Alia trāſlatio mūdiciā carnis chriſti vl' ipi⁹ vgīs nō tm̄ aſſimilat angelice mūdicie. ſꝫ etiā ↄponit dicēs. [Uēter ei⁹] i. filij vl' mr̄is [ſic pixis ebur nea ſup lapidē ſaphirū.] In hac aūt pixide trāſmiſit nob pater illō medicinale vn guētū. ſ. corp⁹ chriſti. q̄ medicatū ē gen⁹ hūanū. et de cui⁹ odore tota reſpſa ē eccle ſia fideliū. Quere li. x. ti. xlij. de vaſis. vbi maria dicit pixis.

Iſtice dicit eccl'ie vba iſta. [Uēter tu⁹ ſicut aceru⁹ tritici vallatus lilijs] Uē B ter eccl'ie. q: vēter tenerrima ē pars corpis. ſigt mlieres. q̄ vocant vēter pꝑter tenerīudinē pietatꝫ et ↄpaſſiōis. Et q: vēter ſedes ē fecūditatꝫ corpal'. z figura ſpi ritual' fecūditatꝫ. Et q: cibaria ſpūalia p meditatiōeꝫ decoquunt z digerūt i ven tre memorie. ſicut cibi corpales i vētre carnali. [Sic aceru⁹ tritici] q̄ lat⁹ ab imo. tēdit in conū. Nā ſpūales pſone late ſe effundūt i ieiunijs. vigilijs. diſciplinis. et ceterꝫ corpalib⁹ exercitijs. Et terminātur i conū. q: q̄nto pfectiores i charitate et latiores in opib⁹ miſericordie et penitētie. tāto ſe minores z min⁹ pfectas arbitrāt z credūt. in q̄ oſtēdūt ſe ptinere ad archā q̄ ↄſūmata ē in cubito vno. Et bñ dr̄ [ſic acervus tritici] q̄a coaceruare debēt oī ſtudio triticū vbi dei. q̄ paſci et nutriri d bet colūba. i. fidel' aīa. vt. ſ. exēplo matris dñi oīa vba dñica ↄſeruēt z ↄferāt i cor dib⁹ ſuis. [Uallat⁹ lilijs] q̄ſi ex oī pte. ſ. tā in corde q̄ꝫ in ſenſib⁹. mēbris et moti bus. lilioꝝ habēs cādorē. Et iō ponit lilijs pluraliter. q: nō ſufficit caſtitas cor pis ſine caſtitate mētis. Nec etiā duplex hec caſtitas ſufficeret ſine caſtitate ſēſuū. mēbroꝝ. z motuū. et tā corpaliū q̄ꝫ ſpūaliū actionū.

Aliter. Uēter eccl'ie ↄiugati q̄ fragiliores et teneriores ſunt i eccl'ia. Et q: oīno ne q̄unt ↄtinere pmittit eis vti ↄiugio. Et dꝫ hic vēter eſſe eburne⁹. vt q̄ vtūt con iugio ſint i ↄiugali caſtitate firmiſſimi. vt nullo frangāt adulterio. q: ebur ē os ele phātis aīalis caſtiſſimi. et ē ebur os firmiſſimū. frigidū. cādidū. et duꝝ. Dicit etiā hic venter diſtinct⁹ ſaphirꝫ. q̄ nec tot⁹ caro. nec tot⁹ ſaphir⁹. ſꝫ carne et ſaphiro di ſtinct⁹. Nā cōiugat⁹ inq̄ntū cogitat q̄ dei ſunt. ſaphir⁹ ē q̄ celeſtis coloris eſt. In q̄ntū cogitat quō placeat vxori. caro eſt. Et talis diuiſus eſt ſm diſtinctiōeꝫ apl'i. i. Choꝝ. vij. q: cogitat et q̄ ſunt dei et q̄ ſunt mūdi. Niſi enī cogitaret q̄ dei ſūt. nō eſſet diuiſus. et ſi cogitaret tātūmodo q̄ mūdi ſunt et quomodo placeret vxori. nō eſſet diſtinctus ſaphiris.

Uel p ventrē poſſunt intelligi q̄libꝫ infirme perſone i eccl'ia dei. Que fortes pñt fieri D coram deo ſi vēter hic fuerit eburne⁹ p frigiditatē ↄ eſtū luxurie. et candid⁹ ↄ omni

modū aliā immūdiciā. et ſolid⁹ ꝯ vanitatē et inſtabilitā. et ſoleam deſtinet⁹ ſaphi-
ri (et ſi nō ſit eſſe totus ſaphirinus) vt ſic tractet tēpalia ꝙ nō obliuiſcat eterna.

De vmbilico marie Titulus xxi.

A vmbilici ꝯpetenti poſitiōe. Vñ Cā. vij. dicit ei ſpōſus. Umbilic⁹ tu⁹ A
crater tornatil' nūq̄ indigens pocul'. Per vmbilicū īfirmitas carnal' ꝯcu-
piſcētie deſignat. Vñ ꝑ iob ſtus vehemoth ī vmbilico ventris eſſe dicit.
Sed in iſta virgine ſic aruit et īduruit vmbilic⁹. vt eſſet q̄ſi lignū aridū nullum
habēs humorē carnal' ꝯcupie. et q̄ſi ope tornatili velut crater circūciſus ē ei⁹ vm-
bilicus interius et exteri⁹ ab oī tēptatiōe exteriori et īteriori. Nec indiget pocul' iſte
crater q̄bꝫ ille potet q̄ clamat ī cruce ſitio. ſꝫ de h̄ cratere potabit vinū et lac. Nā cū
lacte cādoris ꝟginal' mortificatiōem carnis ꝓpē q̄ auſterē ſaporē habꝫ vt vinū cō-
miſtū inuenit. vt delectaret' pariter in vtroq̄.

Aliter. Umbilicus tuus. i. caſtitas tua q̄ occupauit in te locū et ſedē vbi ī alijs mu- B
lierib' regnat luxuria. Vñ dñs improperat aie ſordide ꝑ luxuriā Eze. xvi. In die
ort⁹ tui nō ē pciſus vmbilic⁹ tuus. Caſtitas inquā tua ē ſic crater tornatil'. id ē.
rotūda. q̄r ꝯtinet ꝓpter amorē celeſtiū. et ē ꝑfecta. q̄r caſta es ī corde. in mēbris. in
moribꝫ. et in ſenſib⁹. ſicut op⁹ tornatile rotūdū ē et ꝑfectū. Crater dico nūq̄ in-
digens pocul'. q̄r nunq̄ patit' ſitim carnal' ꝯcupiſcētie. Qui eni ſitit pocul' indi-
get. Vel ſic. Nunq̄ indigēs pocul'. i. irrigatiōe grē. q̄r tota es grā plena. Scdm
quoſdam. Crater eſt ſchyphus q̄tuor habens anſulas.

Aliter. Ut iſtō dicat' ecclie. Umbilic⁹ tu⁹ crater tornatilis. Umbilic⁹ ī medio cor- C
pis. maria ī medio ecclie q̄ ē corpus filij ſui ſine acceptiōe ꝑſonarū. facta cum tor-
no doctrine ſpūſſcī. plana ꝑ hūilē māſuetudinē. ſine ſcrupulo oīs peccati potēs
dicere mlto veri⁹ q̄ʒ dauid. Sine iniq̄tate cucurri. viā mādatorū dei. et direxi
alios ꝑ exemplū. Crater iſte ꝯcau⁹ ꝑ hūilitatē. Spericus ꝑ ſugne mercedis īten-
tiōem. Capax vini et oīs liq̄ris. i. oīs grē. De materia ꝑcioſa. q̄r ī vtero ſctificata.
et ſanguie filij redempta. Clauſus inferi⁹. et apertus ſupi⁹. ꝯtēptu tpaliū et appeti-
tu celeſtiū. Tenet' manu ſpūſſcī vl' filij q̄ ē man⁹ pris. Potat nos ſic mater filios
vino mltiplici. Lib. xij. pticla. i. duodecimo ꝟſu de oꝛto. vbi ipa dr vitis. iſtō inue-
nies ab O vſq̄ ad y. Quere li. x. ti. de cratere aureo et argēteo. titulo. xlij. de va-
ſis E E. Nunq̄ indigēs pocul'. q̄ filius eius. q̄ eſt vitis ꝟa eidē ſumiſtrat. ſ. do-
na grarū. et ſufficiētia eius q̄ ē ex deo et in illos redūdat et illos īfluit q̄ bone opa-
tōis manu craterē hūc apphēdūt. et q̄ſi ori apponūt ei⁹ magnalia deuote ꝑdican-
do et laudes ei⁹ dulciter decantādo.

Myſtice. Per vmbilicū in q̄ ē vis generatiua et feruor deſiderij q̄ ad mlieres deſigri- D
poſſunt ſcti ꝑdicatores. q̄rꝫ deſideriū ſeu feruor ad ſpūalē plem in dei eccl'ia gene-
rādā. Et h̄ vmbilic⁹ ē veluti crater. q̄ vinū doctrine germinās ꝟgīes Zach. ix.
ꝓpinat. Et ē tornatilis. i. circularis. planat⁹. polit⁹. et ꝑ circuitū circūciſus. vt ni-
hil habeat rugatū. nihil angulare. ſꝫ totū ſimplex. et verā vita ꝑdicatorū et doctria.
totū ꝑfectū. et imaginē eternitatis ꝑferēs et amorē. Perfectio eni et eternitas. notat' in
figura circulari. Nūq̄ indigēs pocul'. q̄r affluētia ſapie ſalutaris nūq̄ indigēt ī
ſe. et in alios ſemp redūdāt. q̄r illā ſincere et pie alijs admiſtrant.

Moraliter. Umbilic⁹. fidel' aie zel⁹. vel pietas. vl' mr amborū charitas. ꝓpt' cauſas E
ſupdictas. Nūq̄ indigēs pocul'. ſapie ſalutaris. q̄ nūq̄ deſūt charitati. q̄r vnctō
docet de oīb'. i. Joh. ij. Ubi eni charitas ē ſicut dic' Aug⁹. q̄d eſt qō poſſit deeſſe.
Neq̄ eni deeſſe pt charitati q̄ charitas ē. nec q̄cq̄ ſuorū ei deeſſe pmittit. q̄ totum
ſe et ſua in manib' poſuit charitatis.

Aug⁹.

De feminib' marie Titulus xxij.

A cruriū et tibiarū eq̄ ſoliditate. Vñ dr ei can. vij. Iūctura feminū tuorū ſic A
monilia. q̄ fabricata ſunt manu artificis. Femora in viris femina in mulieri-
bus. Et ſunt hec. femina decora ſicut monilia. id eſt. connectūtur inuicem
per caſtitatem ſicut monilia duas partes tunice connectūt. Nota ꝙ iunctura fe-
minum ꝟginis non tm̄ dicitur caſta vel pudica. ſed etiam caſtitatis monitoria.

Propter qō monilib' ꝯpat'. Et dicūt' monilia. q̄ſi caſtitatē monētia. Nā ad ꝯtinē-
tie mundiciā. ipa ꝑ exēplū nos ꝯmonet et inuitat. Hec aūt monilia fabricata ſūt
manu artificis. Nā artifex ſpūſſctus in femib' ei⁹ hāc iūcturā. hāc mūdiciā.
hāc caſtitatis ꝓrogatiuā fabricauit. q̄ totā carnalis ꝯcupiſcētie fomitē ꝑ ſupueni-
entē rorē celeſtis gratie extinxit in ea.

Item de crurib' vl' tibijs ſponſi dicit' Cant. v. et cōgrue pt exponi de crurib' vel ti- B
bijs marie. Crura ei⁹ ſicut colūne marmoree. q̄ fundate ſunt ſup baſes aureas.
Alia trāſlatio dicit. Tibie ei⁹ colūne marmoree. Crura iſta ſunt ꝯſtantia ī pſpe-
ris. et patiētia ī aduerſis. q̄ duo totū edificiū ꝟtutū ſuſtinēt et ſupportāt. Vl' mo-
raliter. Tibie q̄ fortes ſūt velut colūne marmoree et totā corpis ꝯpactiōes portāt.
ſunt fortitudo et ꝑſeuerātia. q̄ oīm ꝟtutū et ſanctorū operū ꝯpaginē portāt et ſu-
ſtentāt. Et ille colūne vt portare valeāt iſtō edificiū fundate ſunt ſup baſes aure-
as. ſ. charitatē et ſapientiā. q̄ ſignant' ī auro. Fortitudo eni debꝫ fundari in ſapiē-
tia ne ſe pcipitet. ꝑſeuerātia in charitate. alioq̄n deficiet et nō ſtabit.

De pedibus marie Titulus xxiij.

A debita pedū diuiſiōe et rectitudine. De pedib' marie et ſanctorū dicitur A
Eze. i. de ſctīs aialib'. Pedes eorū. i. affectus. pedes recti. ꝑ debitam in-
tentiōem. Et planta pedis eorū vt plāta pedis vituli. q̄ fiſſa ē ꝑ diſcretiōē
vngulā habens ꝑ patiētiā finalē. firmiter figit' ꝑ ſtabilitatē in bonis. terrā concul-
cat inferiora ꝯtēnēdo. circularē figurā impmit et q̄ ſurſum ſunt q̄rēdo et amādo.
Nota ꝙ ꝑ pedes ſignant' affectus. q̄r affectib' accedit mēs ad ſe et ad deū. et rece-
dit a ſe et a deo. Duo aūt pedes fidel' aie. duplex affectus. Dexter. deſideriū placē-
di deo vel ſollicitudo quomō ei placeat cuſtē ꝓbauit. ij. ad Thi. ij. Siniſter. ſtu-
diū quō ꝓſit fratrib'. Et hi duo pedes portāt aīam in celū. Duo pedes aie pecca-
tricis. ꝓpus ſenſus. et ꝓpa volūtas. et hi portāt ī infernū. Duo pedes aie iuſte iſtis
ꝯtrarij. Obedientia ꝯ ꝓpriā volūtatē. et hūilitas ꝯ ꝓpriū ſenſū. Chriſoſtom⁹. Pe-
des ſunt motus aie q̄b' incedit. nō de loco ad locū. ſed de malo ad bonū. et econ-
uerſo. Grego. Velle. mēte ire eſt. Aug⁹. Ambulet aīa. nō pedibus ſed moribus.
Itē pedes nři q̄b' ſtādo. ſedendo. incedēdo. ꝯculcam⁹ terrā. ſed nō iacēdo. docēt
nos ꝙ affect⁹ nři dēbēt aſſidue ꝯculcare trena. excepta corpis mediocri neceſſitate.

Chriſo.

Grego.

Aug⁹.

Itē de pedib'. i. affectib' matris pōt dici illud Apoca. i. Pedes ei⁹ ſiſes auricalco. B
Calcos grece es latine. Chriſt⁹ fuit aure⁹ ꝑ patiētiā. q̄ nō murmurat in flagellis.
ſicut nec aurū in ꝑcuſſiōib' malleorū. Fuit ene⁹ ꝑ clarū ſonū ꝑdicatiōis manifeſte.
Sicut ī camino ardēti. q̄r totū fecit q̄cq̄d fecit ex vehemēti feruore charitatis.
Vꝫ dicit. pedes ei⁹. ſignat inferiorē partē. ſ. hūanitatē. Pedes aūt nři. i. affect⁹ cal-
ciādi ſunt pellib' mortuis. ſ. ſctōrū pcedentiū exēplis et ꝯuerſatiōib' muniēdi. alio-
q̄n ſi nud⁹ fuerit affect⁹ noſter. multū timere poterit in deſerto vite hui⁹ venena-
tū morſum ſerpētis antiq̄. Et etiā illorū trium ſerpentū de q̄b' agit' Deutero. viij.
Quere lib. xij. pticula. vi. titulo. i. ꝙ maria vitis. circa mediū tituli.
Itē pedes affectus. q̄r ſicut pedes corpales portāt exteriorē hoiē. ſic affect⁹ intiorē.

Iſti pedes

Quādoq̄ exurūt'. ſ. ira. odio. vel inuidia. Parab. vi. Nunq̄d pt hō ambulare ſup C
prunas vt nō ꝯburāt' plante ei⁹. Ab his tollendū eſt calciamentū. i. mortua opera
cauſa refrigerij. Exo. iij. et Joſue. v. Tolle calciamētū de pedib' tuis. terra enim
in qua ſtas ſancta eſt. i. eccl'ia vel domus religiōis.

Quādoq̄ frigore diſſoluunt'. i. torpore negligētie. Iō dicit' Mat. xxiiij. Videte ne
fuga vřa fiat ī hieme. Quia torpor negligētie pedes aſtringit. Hi ſūt calciamētis
muniēdi. i. ſctōrū defunctorū exēplis q̄ſi pellib' mortuis. Hiere. ij. Prohibe pedē
tuū a nuditate et c̄. Exo. xij. A calciatis ꝯmedit' agnus paſcalis.

Iſti pe-
des

Nūq̄ lapide collidūt'. i. fidei heſitatiōe. Vñ caue ne offēdas ad lapidē pedē tuū. Pe-
tra. chriſt⁹. i. Chor. x. Hi ſūt lauādi butyro diuie miſcdie. et fouēdi oleo grē qō ipſu-
ſū ē vulnerib' ſauciati Lu. x. Et hec duo largit' xp̄s petra. Job. xxix. Lauabā pe-
des meos butyro. ſperādo ī mīa dī. Vl' mūdabā affect⁹ meos ꝯtēplatiōe hūanitatis

chriſti que p butyrū/et dulcedo que p mel. Unde ſequitur. [Et petra fundebat mi bi riuos olei.] i. chriſtus dabat ſerenitatē conſcientie.

Quandoq; inquinant carnis voluptate. que lutū eſt et cenū. Treno. i. [Sordes eius i pedib9 ei9 Rec. e.] Q nō ē recordata finis ſui. [Hi ſūt aqua ablueñdi. Unde ioh. xiij. Lauit dñs pedes diſcipuloꝝ. Cui petr9 [Dñe nō tm pedes] i. affect9 [ſz 7 man9] i. opa [et capur] i. ſenſū 7 cogitationē. Uel [caput] i. intētōez q ordinanda ē p9 ſuſ celū.

Quādoq; ſordidant puluere vane glie. Unde pcipit apl'is Mat. x. et Lu. ix. Excutite puluerē de pedibus veſtris.

Moraliter. Pedes i. affectus debēt calciari i. muniri iacinto. Q eſt. celeſti deſiderio. D vt poſſimus occurrere obuiā xpo in aera veniēti ad iudiciū.

Itē. Pedes eccl'ie ſuſtentātes eā in gra et virtute. et chriſtū caput eccl'ie portātes per mūdū pdicatores ſūt. de qb9 dicit Iſa. lij. Quā pulcri ſup mōtes pedes annūciātis 7 pdicātis pacē 7c. Hi debēt tīgi i oleo ſpūal' gr̄e vl' mīſicordie. et pfūdi abūdātia ſpūaliū cariſmatū. Unde dicit de aſer deutero. penul. Bñdict9 i filijs aſer Sit placēs fratrib9 ſuis. 7 tingat i oleo pedē ſuū. Ferrū 7 es calciamētū ei9 Sicut dies iuuētutis tue ita et ſenect9 tua. Uel pedes eccl'ie ſunt inferiorū opeꝝ miſtri. q dū ad vſus neceſſarios iferiora exercēt officia p extrema miſteria velut pedes terre ibe-

Grego. rēt. Sed tales lauādi ſūt butyro. ſicut dic Iob. xxix. Lauabā pedes meos butyro. Quia ſicut dicit grego. voce crebre admonitōis qſi infuſiōe pinguedis debēt pfundi. vt ſanet ſi qd aſpitate viaꝝ fuerit laceratū. Itē de his pedib9 dr Apoc. i. Pedes ei9 ſiles auricalco. Quia ſicut auricalcū aſſimilat auro. ſic et ipi licz a lōge maiores imitent. eis tñ qnqz pōſſunt aſſilari niunt q p aurū ſignant.

De ſtatura marie Titulus xxiiij.

Stature vel greſſuū pmēdabili boneſtate. De ſtatura matr dicit ei fili9 A Canti. vij. [Statura tua aſſimilata eſt palme 7c. Statura] i. rectitudo bone intentōnis 7 ſctē opatōis diſcretō [aſſimilata ē palme] vt ſicut palma i. arbor triūphalis cruc dñice terribilis eſt malignis ſpiritib9. ſic btā vgo merito ſue rectitudīs malignos ſpūs terreat 7 expellat. De hac ſtatura vl' ſtatōe dr Ioh. xix. Stabat iuxta crucē ieſu mater ei9. Et bñ dr [ſtabat] q2 cū omnes apl'i vacillarēt in fide tpe dñice paſſiōis. ipa in fide ſtetit imobil'. cū eſſet terra illa de q dicit Eccl'es. i. Terra ineternū ſtat. Quere libro. viij. titulo. i. de terra. p9 mediū tituli. Uel ideo dicit. [Statura tua aſſimilata ē palme.] q2 ſicut ſignū cruc q p palmā deſignat armatura ē ſpecial' ptra diabolū. ſic inuocatio nois beate virginis. qd ē

Berñ. maria. Unde beatus berñ. Nō ſic timēt 7c. Quere lib. i. cap'lo. ij. de noie marie aū finē capituli. Uel ſic. [Statura tua] id ē. recta intentio tua. 7 ad celū directa bona opatio [aſſimilata ē palme] q2 ad terrena deſpicit incuruari. 7 i celeſtib9 appetit remunerari. 7 illō brauiū qrit tantūmō. qd qnqz datur9 eſt dñs aie victoꝝ victricē. De q Apoca. ij. Uincenti dabo māna abſcōditū 7c.

De greſſib9 matr dicit ei fili9 Cañ. vij. Quā pulcri ſunt greſſus tui i calciamēt filia B pncipis. Hec calciamēta ſunt teſtimonia ſctōꝝ patrū et coꝝ exēpla. Eze. xvi. dic fili9 matri. Calciaui te iacito. cinxi te biſſo 7c. Et q2 erat calciata iacinto. iō dicit greſſus ei9 pulcri i calciamētis. Nā pedes ei9. i. cogitatōes et opa. decore ſpiritualis deuotōis 7 intētōis. velut pedes in calciamētis iacintinis reſplēdebāt. Et q2 cincta erat biſſo caſtitat et vginitatis aſtricta baltheo q eſt biſſus retorta. ideo ſequitur. Iuncture feminū 7c. vt ſupra.

Finit liber quintus de pulcritudine marie.

Incipit liber ſextus de appellatōnibus beate marie.

Mater. amica. ſoror. chariſſima. filia. ſponſa.
Uxor. ſeu vidua. mulier bona. virgo. virago.
Princeps. regina. primas. ancilla. miniſtra.

Maria mater Titulus

Uerſus pmus

Mater. Unde dicit eccleſiaſtici. xxiiij. [Ego mater pulcre dilectōis 7 timoris. et agnitōis. et ſancte ſpei.] Aliq libri habent [magnitudinis] i. fortitudis. Pulcra dilectio eſt. qū eſt natural'. ſingularis. et integral'. Naturalis qū ei exhibet cui debet. i. deo. Singularis. qū fidelis aīa nullū admittit amatorē pter ipm. ſicut dicebat btā agnes. a

Aug9. Integralis. qū ſm auguſtinū diligit ex toto corde. i. ex toto intellectu ſine errore. et tota aīa. id ē ex tota volūtate ſine ptrarietate. et tota mente. i. ex tota memoria ſine obliuiōe. Sed licz h nō poſſit impleri in via. ſcim9 tamē

Berñ. ad qd teneamur. Uel integralis. vt ſm btm berñ. diligat dulciter. ne aliqb9 blādicijs alliciat. Fortiter. ne aliqb9 aduerſis frāgat. Sapiēter. ne aliq errore ſedūcat. Memoriter. ne dilectū obliuiſcat. Et ē pma dilectio pulcra. Scda pulcrior. Tercia pulcerrima. Et dicit pulcra dilectio. ad differētiā triplicis turpis dilectōnis. B Mūdialis q turpis eſt. Carnal' q turpior. Malicioſe q turpiſſima. Prima eſt vanis glie et terrene ſubſtātie. Scda gule et luxurie. Tercia iniqtatis et neqcie. ſ. in odio et ira. De pma dicit Hiere. ij. Ambulauerūt poſt vanitatē 7 vani facti ſūt. Hoc de inani glia. Itē Treno. iiij. Qui nutriebant i croceis amplexati ſūt ſtercora. i. tpalia. Hoc de terrena ſubſtātia. De ſcda Ecci. xiij. [Qui tetigerit picē] i. gulam inuiſcātē 7 luxuriā coinqnantē [inqnabit ab ea.] De tercia dic autoritas. Nō deſerit maliciā q diligit. ſup illō ps. Dilexiſti maliciā ſup benignitatē 7c. Iō talis dilectio turpiſſima et peſſima eſt.

Et timoris. [et adde pulcri timoris. Pulcer q dē timor ē ille timor dei q nihil negligit. Eccl'es. vij. Hūc timorē habz. q nihil agit de omittēdis. nihil omittit d agendis. Itē. Qui nihil loqt de tacēdis. nihil tacet de loqndis. Itē. Qui nihil cogitat de ñ cogitādis. vl' ecōuerſo. Timor aūt mūdan9 et hūan9. turpes timores ſūt. Timor aūt ſeruil' pulcer eſt. q ſi nō expellat peccatū qd inuenit. tñ phibet ne adueniat peccatū. Pulcrior timor initial'. de q dictū ē. Qui deū timet nihil negligit. Pulcerrim9 timor filial'. de q. Timor dñi ſctūs pmanet in ſeculū ſeculi. C

Et agnitōis [ſupple pulcre. Pulcra ē agnitio que eſt ex fide et ſacre ſcripture ſciētia. D Pulcrior. q eſt p reuelatōes et intelligentiā pphetică. Pulcerrima. q cū ipa fide et reuelatōe ipi9 rei credite pſentiā habz 7 expientiā. Et hec erit i patria. d q dñs lu. x. Multi reges et pphete voluerūt videre q vos videtis. 7 nō viderūt. 7 audire q auditis. et nō audierunt.

Et ſctē ſpei. [Scta 7 pulcra ſpes ē. q ē ex fide 7 merit pueniēs. Sāctior et pulcrior. E q ē ex reuelatōe 7 teſtionio pſcie. De q apl's. ij. Chor. i. Glia nr̄a hec eſt teſtimonium pſcie nr̄e. Sctiſſima et pulcerria. q ē p ſecuritatē inamiſſibilē. De q apl's Roma. viij. Scio q2 neqz mors neqz vita 7c. poterūt me ſepare a charitate dei 7c.

He ſūt pcioſe generatōes qb9 glioſa vgo pmittit ſe adimplere trāſeūtes ad ſe. Unde dic. Trāſite ad me oēs q pcupiſcit me 7 a generatōib9 meis implemini. Et hec oīa multis alijs modis exponunt.

Et nota q dilectio eſt ad pmioꝝ acqſitionē. Timor ad acqſitorū pſuatōnez. q2 ſic F dr Ecci. i. Timor dñi ſcientie religioſitas. Religioſitas cuſtodiet 7 iuſtificabit cor 7c. Iſa. xxxiij. Timor dñi ipe theſaur9 ei9. Agnitio ad deſideriij inflāmatiōem. vt qd agnoſcim9 ampli9 appetam9. Spes q nō pfundit. Ro. v. ad pfirmatōem.

Iſte autē generatōes ſunt ille emiſſiones de quibus legitur Canti. iiij. que ab ea qſi riui a fonte inceſſanter et abundanter pcedunt. Quere in principio octaui cōcluſi. libro. xij. particula. i. verſu primo.

Aliter. In h q beata ꝟgo inuitat nos ad generatōes suas. monet nos ad mot⁹ con B.
téplationis ſm q̄druplicē materiā ei⁹. ſ. q̄d appetendū. q̄d fugiendū. q̄d credendū.
q̄d ſperandū. Appetend⁹ eſt de⁹. fugiēdū peccatū. timēda gehēna. ſperāda celeſtis
patria. Dilectio mouet ad petendū. timor ad fugiendū. agnitio ad credendū. ſpes
ad ſperādū. Hor q̄tuor dicit ſe matrē. ſ. [pulcre dilectōis] quam a deo dāte acce
pit et in lucē emiſit. Pulcra dilectio eſt. nihil ſub deo diligere. quia q̄cūqꝫ mō tan
ga nī ſtercora inficiūt. Ideo oīa reputauit vt ſtercora vt chriſtū lucrifaceret. Phil.
iij. Siq̄dem abrahā yſaac et ceteri ſancti. Sara et rebecca et cetere ſctē mlieres
veteris teſtamēti habuerūt ſanctā dilectōem. nō tamen pulcrā oīmoda pulcritudi
ne. q̄a amor eorū diuiſus fuit. et ita nō vſqꝫquaqꝫ pulcer. q2 [qui tāgit picē] i. tē
poralia ꝑ amorē [inq̄nabit ab ea] aliq̄ inq̄natōe. Sed amor marie fuit pur⁹ q2 in
diuiſus. q2 tpalia plene ɔtēpſit. et in nullo ab eis fuit coinq̄nata. et ſimiliter virgi
nitatē ꝑma vouit. et ideo dicit [mater pulcre dilectōis] quā adinuenit et in lucē
emiſit. ſicut mater pueꝝ quē ɔcepat. Sicut enī filiū poſtea ɔcepit de ſpūſctō. ſic
et ꝓpoſitū virginitatis et paupertatis pꝰus conceprat de ſpūſctō. Itē Nō tetigit picē.
id ē carnē ne inq̄naret ab ea. Ecc̄i. xiij. ſed in carne vixit ꝓter carnē. et in mūdo ſu
pra mundū. Aſſumpſit enī pēnas vt aq̄le. Iſa. xl. id ē virginitatē et volūtariā pau
ꝑtatē. et volauit ſup pennas vētoꝝ. ps. xvij. id ē. patriarchas et ꝓphetas. Ipa ē ei
mlier cui date ſunt due ale. ſ. virginitas ꝛ paupꝑtas. Apoc. xij. vt fugiat a facie ſer
pentis q̄ ꝑmā mlierē maledictōi ſubiecit. Geñ. iij. In dolore paries. Ideo dictū
eſt ei Lu. i. Benedicta tu ī mlierib⁹. Eſt etiā [mater timoris] docēs fugere qđ fu D
giēdū ē. et eſt [mater] q2 hec emiſit in lucē. q2 ipa ꝑma nō ſolū peccatū ſꝫ etiā occa
ſiones peccatoꝝ declinauit. Qđ pꝫ ꝑ h q magnificata ꝑ ɔceptū filij dei. ſe hūili
auit in obſeq̄um elizabeth Lu. i. implēs illđ Ecc̄i. iij. Quāto magn⁹ es hūilia te
in omnib⁹. Ideo dr̄ porta clauſa. ſ. occaſiōib⁹ pctōꝝ. Eze. xliiij. Ideo ſicut dicit
Naum. i. Nō adiecit vt ptrāſiret ꝑ eā belial. ſed vniuerſus interijt. Quia ipa con
triuit caput ſerpētis. Geñ. iij. id ē. etiā initiū temptatōis. ſignata ꝑ iabel. q̄ iudic. v.
malleo timoris ꝑcuſſit caput ſyſare. et ꝑ iudith q̄ caput holofernis āputauit. Iu
dith. xiij. [Et agnitōis] i. reuelate fidei. q̄. ſ. fidei reuelatio ab ipſa et ī ipa facta ē. I.
q2 ipa dedit exemplū credendi qđ credēdū eſt. q̄re dictū eſt ei Lu. i. Beā q̄ credi
diſti. Ipa eſt ei luna exēplo fidei mūdū tenebroſū illuminās Vn̄ Cāti. vi. Pulcra
vt luna. Et ſtella. exemplo fidei magos ad chriſtū adducēs. Mat. ij. Ipa etiā au
rora terminās noctē infidelitatis. et diem. i. lucē fidei adducēs. Ipa etiā mater ſo
lis iuſticie. Malach. iiij. Et lucerna grē et fidei poſita ſup cādelabꝝ. Matth. v.
Et ideo mater agnitōis. [Et ſancte ſpei] Quia exēplo ſue ſpei docuit q̄d ſperan K
dū. Nouit enī q vnū eſt neceſſariū. Lu. x. Et q ꝑmo q̄rendū eſt regnū dei. Mat.
vi. Et ꝓpter hoc vnū petijt a dn̄o. Hec eſt enī luna a qua incepit dies feſt⁹. Ec
cli. xliij. Dies feſtus. dies eternitatis. In ipa enī fuit initiū diei feſti. q2 oīa terre
na ɔtēpſit ſupnis inhiās. Propter h exemplo ſue ſpei fuit nobis [columna nubis
in die] i. in pſpitate. [et ignis in nocte] aduerſitatis. Fuit etiā exemplū nō ſoluꝫ
ſpei ſed et [ſctē ſpei] i. imobilis. Cadentib⁹ eī ſtellis de celo. i. diſcipulꝭ a fide. ꝛ di
cētib⁹. nos aūt ſperabam⁹ ꝛc̄. Lu. vlti. ipa ſola remāſit fixa ī firmamēto. i. chriſto.
q̄ eſt firmamentū diuidēs aq̄s ab aquis Gene. i. Nō enī extincta eſt in nocte dn̄i
ce paſſiōis lucerna ei⁹. i. fides. Vel dicit [mater ſancte] i. firme [ſpei] q2 dat grāꝫ
ꝑſeuerādi in bono. Vel [mater ſancte ſpei] q2 ɔtraria eue q̄ male ſperauit q fieret
vt deus. et ideo mortua. Sed hec [mater eſt ſancte ſpei] q2 vitā gignēdo mortis ſe
tentiā reuocauit. ſignificata ꝑ heſter. v. q̄ mortis ſententiā reuocauit. Itē ꝓpter h
etiā dicit ipa eodē capitulo [In me omnis ſpes vite ꝛ ꝟtutis. Oīs ſpes] q2 ſpes
omnis boni. Bonū duplex. qđ eſt finis. ſ. vita. et qđ eſt ad finem. ſ. virt⁹. Et ipa ē
[ſpes vite] q2 ꝑ ipam ſperam⁹ habere vitā. [et ꝟtutis] i. ɔſtātie. q̄ſi dicat. [In me
eſt omnis ſpes vite] habēde et ɔtinuāde. In ipa enī eſt ſpes nr̄a [ſpes. ſ. vite ꝛ ꝟtu
tis] ꝑ fiduciā impetrādi. quia ipa eſt arc⁹ in nubib⁹ in ſignū iuſtificatōis. Gene. ix.
q2 iuſtificati ꝑ eam aſcendūt.

110

Aliter. [In me oīs ſpes] In ea ei eſt [oīs ſpes] viantiū ꝛ nr̄a. Vel [omnis ſpes] q2 L
in alio nō ē ponēda ſpes q̄ȝ in chriſto et maria. Maledictus enī hō q̄ ɔfidit ī ho
mine. Hiere. xvij. [Vite] eterne habēde. [et ꝟtutis] hic q̄ pugnat ɔ vicia. Vel [oīs
ſpes vite]. Ante natiuitatē enī bte marie regnabat mors in mūdo q̄ a ꝑmis paren
tibus itroducta ē. q̄ manib⁹ ꝛ ꝟbis accerſierūt illā. Sap. i. Per mariā ꝟo q̄ chriſtū
genuit ſuffocata eſt mors. Vn̄ chriſt⁹ dicit Oſee. xiij. Ero mors tua o mors.
Aliter. Hec ꝟba ꝟe potuit dicere maria poſtq̄ȝ ɔcepat ſaluatorē. Quaſi diceret [In M
me] ille ꝑ carnis aſſumptiōeꝫ. a q̄ eſt [oīs ſpes vite] triplicis [vite] nature [vite]
grē [vite] glīe [et ꝟtutis] Quia ipe eſt q̄ dat laſſo ꝟtutē. Iſa. xl. ꝛ his q̄ nō ſūt forti
tudinē ꝛ robur mltiplicat. Vel [In me ē ſpes oīs virtutis] q2 habuit in ſe omnes
virtutē theologicā et cardinalē. Quas etiā ꝟtutes ſperātib⁹ ī ſe ſūmiſtrat ſuis ora
tōib⁹ et exēplis. Debem⁹ igit beate ꝟgini ſpem. q2 ſicut dr̄ ꝓuerb. xxix. [Qui ſpat
in dn̄a] i. maria. q̄ ſyriace interꝑtat dn̄a [ſubleuabit] i. ſurſum leuabit, et hoc ī ꝑ
ſenti et in futuro. Surſum leuabit. i. ſup carnē mundū et diabolū ꝑ grām in pſen
ti. ſurſum leuabit ꝑ glīam in futuro.

De pul-
critudine
chriſti

Aliter. [Ego mater pulcre dilectōnis ꝛc̄.] Nota q q̄tuor dicit q̄ poſſunt et debent N
referri ad filiū q̄ pulcerrim⁹ ē et ſumme diligend⁹. ſol⁹ timēd⁹. omni ſtudio agno
ſcēdus. ꝛ in q̄ ſingulariter ē ſperādū. Dicit ḡ. [Ego mater pulcre dilectōis] i. chri
ſti q̄ eſt pulcer. Vn̄ ad heb. i. Qui cū ſit ſplēdor glīe ꝛc̄. et h ꝓpe ſm diuinitatem.
Et in ps. [Speciouſus forma] nō ſolū [p̄ filijs hoīm] ſed etiā p̄ milib⁹ angeloꝝ. Di
cunt enī q̄dā q tāta erat ei⁹ ſpecies ſm hūanitatē q̄nta apparuit in trāſfiguratō
ne. ſꝫ deſpicabilꝭ hoīb⁹ apparebat. qđ nō dicim⁹ aſſerēdo ſꝫ recitādo. Itē Sapie
vij. [Candor eſt lucis eterne et ſpeculū ſine macula] ſm deitatē. i. Pe. i. In quē de
ſiderāt angeli pſpicere. Et cui⁹ pulcritudinē ſol et luna mirāt. et h q̄ ad diuitatē.
Item [Ipe eſt ſpecioſus forma p̄ filijs hoīm. ps. xliiij. et candid⁹ et rubicūd⁹] Cā
ticoꝝ. v. Hoc quo ad humanitatē.
Dilectōnis] Chriſt⁹ emphatice dicit dilectio. q̄ſi duos ligās. quo ad duas naturas. O
ſcꝫ deū et hoīem. et hoīem aſſumptū deo ī vnitate pſone q̄n verbū caro factum ē.
Per dilectōeꝫ enī quā habuit ad genus hūanū colligauit ſibi naturā hūanā. q2 di
lectio ē diligentis et rei dilecte q̄ſi q̄dam vnio potiſſimū in bonis. et naturaliter il
lud qđ amat in ſui naturā ſuū ɔuertit amatorē. Per dilectiōem etiā quā habꝫ ad
nos colligat nos ſibiipi. q2 q̄ adheret deo vn⁹ ſpūs eſt cū eo. i. Choꝝ. vi. vnitate
ſcꝫ amoris ꝛ grē. Vnde ps. Mihi adherere deo bonū ē ꝛc̄. Per dilectōnem etiā q̄
diligit hoīem colligat ipm hominē ſibiipi. et q̄ſi cōglutiat ne diffluat ꝑ vicia ꝛ pec
cata. [Cor enī fatui] i. pctōris [q̄ſi vas cōfractū. Ecc̄i. xxi. Vꝭ etiaꝫ [pulcre dilecti
onis] i. chriſti. vt ſupdictū eſt. q̄ ſolus pulcre diligit. et a q̄ habet pulcra dilectio.
Ipe enī charitas ē. i. Ioh. iiij. ḡ pulcra dilectio. q2 charitas forma eſt et decuratu
ra ſiue pulcritudo virtutū. Vel ideo marie dr̄ [mater pulcre dilectōnis] q2 dilecto
res et amicos ſuos chriſto filio ſuo q̄ eſt pulcerrim⁹ ſīles facit. ſilitudinē filij ī eiſ
ꝑ grām refigurās. quā peccādo amiſerāt. Qđ apparuit in theophilo. q̄ poſtq̄ȝ re

De theo-
philo

cōciliatus ē filio matre mediāte ſūpta ſacroſctā cōmūiōe facie reſplenduit vt ſol.
Et timoris] i. chriſti. q̄ ſol⁹ timēdus eſt. Vn̄ ipemet dicit Matt. x. [Nolite timere P
eos q̄ occidunt corp⁹] Multo minus ḡ timēdi ſunt q̄ tollūt famā vel tpalē ſub
ſtantiā aut aliq̄d hmōi. [Sed eū timete q̄ corp⁹ et animaꝫ pt mittere in gehēnā]
Sūme etiā ſp timendū ē ne chriſt⁹ peccādo amittat. De⁹ enī interꝑtatur timor.
Quare dixit poeta. Prim⁹ in orbe deos fecit timor. De h timore. i. de deo dic̄ ia
cob ad laban Geñ. xxxi. [Niſi de⁹ abrahā et timor yſaac] i. de⁹ yſaac affuiſſꝫ mi
hi ꝛc̄.] Ecc̄i. xxxij. [Alien⁹ et ſupbus nō ꝑtimeſcit timorē] i. deū. dic̄ glo. q̄ timor
eſt et amor fideliū. Vel [nō ꝑtimeſcit timorē] i. deū eterna ſupplicia cōminantē.
Et agnitōis] Chriſt⁹ eī dicit agnitio emphatice. q2 ſol⁹ nouit oīa. et q2 ſol⁹ dat grā Q
tiam vere agnitōis. Deus enī interꝑtatur videns. Et eius oculis nuda ꝛ apta ſūt
omnia. Ad hebre. iiij. Oculi enī eius multo pl⁹ lucidiores ſup ſolē. circūſpiciētes
omnes vias hominū. Ecc̄i. xxiij. Hanc auctoritatē habuiſti optime expoſitā li. i.

ca.vij.benedict⁹ fructus vētris tui.poſt mediū capituli. Dicitur aūt chriſt⁹ agni/
tio ab agnoſcēdo actiue.q2 cū chriſt⁹ imolaret᷑ in cruce/agnouit patrē obediētia.
matrē cuſtodia.familiā miſericordia. Patrē agnouit obediētia dicēs. Pater nō mea
volūtas ſed tua fiat. Lu.xxij. Matrē cuſtodia/aſſignans eā ioħi vbi dixit. Mu
lier/ecce fili⁹ tuus. Joh.xix. Familiā miſericordia/cui⁹ peccata.i.penā peccatoꝝ
miſericorditer ptulit in corpe ſuo ſup lignū.i.Pe.ij. Et ideo dicit᷑ agnus ab agno
ſcēdo.vel ab agnon qđ eſt piū. Sicut eñi agnus ſolo balatu matrē agnoſcit.ꝛ ſta
tim accurrit ad eā.ſic chriſtus vidēs matrē ſuā iuxta crucē accurrit ad eam pie cō
paſſionis affectu.et eā diſcipulo ꝯmendauit. Agnitio etiā paſſiue.q2 mater agno/
uit filiū crucifixum cū omnes apl̄i fugerent.et pſeuerauit cum eo.

Et ſancte ſpei.] Chriſtus eñi eſt ſpes nr̄a. Unde ps. Dn̄s ſpes mea a iuuētute mea. R
Et eſt ſancta ſpes .i.immobilis et firma.q2 firmiter et imobiliter ſperādū eſt ī eo.
Unde ps. Sperate in eo oīs cōgregatio populi. Item. In te dn̄e ſperaui nō ꝯfū
dar ineternū. Gene.xlix. Ipe erit expectatio gentiū. Abac.ij. [Si morā fecerit ex
pecta eū.]p longanimitatē ſpei[q2 veniēs veniet. Veniēs.]in pmo aduentu ad cō
ferendā virtutē.q̄ eſt ad finē. [Veniet.] in ſecūdo ad conferēdā vitam eternā q̄ ē fi
nis. Ideo dicit ipe [In me oīs ſpes vite et virtutis. Vl' [oīs ſpes.]i.ſpes oīnis
boni pſentis p collationē gratie.et futuri p remuneratōez glorie.quia grām ꝛ glo/
riā dabit dn̄s. Vel [oīs ſpes.]antiqꝝ et modernoꝝ. Et bn̄ dicit[in me.]q2 male/
dict⁹ hō q̄ cōfidit in hoie.ſe ſcꝫ vel alio. Hiere.xvij. [Vite.] eterne[et virtutiſ.]vie q̄
pugnat᷑ ꝯ vicia. Ideo chriſt⁹ compat᷑ flori.ſine quo nō habet᷑ ſpes fruct⁹.nec ſine
gratia eius boni aliq̄d ſperandū eſt.

Sperandum eſt in chriſto S

Quia largiſſim⁹ eſt dans omnibꝫ affluēter et nō improperās. Jaco.i. Vn̄ heſter.ij.
Dedit affluēt⁹ munera ſm magnificentiā principalē.

Quia dat tpalia ad ſuſtentatōez electoꝝ.et eterna in remuneratōem. Sed reprobis
dat tpalia hic in remuneratōnē. Unde de ipis dicit Matth.vi. Amē dico vobis/
receperūt mercedē ſuā. Ideo dicit᷑ d ipo puer.iij. Lōgitudo dieꝝ in dextera ei⁹.et
et in ſiniſtra illi⁹ diuitie et gloria.

Sperandum eſt ī chriſto

Quia hortat᷑ nos ad petendū. Vn̄ Matth.vij. Petite et dabit᷑ vobis. Johis.xvi.
Vſqꝫ modo nō petiſtis q̄cq̄ ꝛc̄.

Quia plus dat q̄ petat᷑. Vn̄ dixit latroni petēti memoriā ſui cū veniret in regnū
ſuū. Amen dico tibi/hodie mecū eris in padiſo. Lu.xxiij.

Aliter. [Ego mater pulcre dilectōis ꝛc̄.] Poſſunt eſſe v̄ba virginis poſtq̄ ꝯceperat T
ſaluatorē enumerātis bn̄ficia maternitatiſ ſue.vel enumerātis virtutes ſuas q̄bus
idonea facta eſt ad generādū ſaluatorē. Dicit ḡ. [Ego mater pul.dile.] Pulcra di
lectio charitas virginis qua deū dilexit.quā nō maculauit cōtagiū peccati. [Et ti
moris.]quia in ea pparauit locū creatori et ſpūiſancto.generās in ea hūilitatē. qn̄
expauit excellentiā angelice ſalutatōis. Unde dixit ei angel⁹. Ne timeas maria ꝛc̄.
Et tūc impletū eſt in ea illud Iſa.lxvi. Ad quē reſpiciā niſi ad paupculū et ꝯtritū
ſpiritu et trementē ſmones meos. [Et agnitōis.] in qua notat᷑ fides. Nam p fidē
q̄ notat᷑ ibi.fiat mihi ꝛc̄.concepit filiū dei.et agnouit p expientiam ea que pus cre
diderat. Unde dictū eſt ei Lu.i. Beata que credidiſti qm̄ pficient᷑ ea q̄ dicta ſunt
tibi a dn̄o. [Et ſancte ſpei.]quam conſtat eā habuiſſe cū r̄ndit. Ecce ancilla dn̄i fi/
at mihi ſm verbū tuū. Niſi eñi credidiſſet. et ſperaſſet poſſe fieri et futurū eſſe qđ
ei dicebatur.nō ita reſpondiſſet.

Itē Beata virgo dicit᷑ mater gratie. Mater/q̄ſi principiū ꝯceptōis habens ab alio. V
q2 dn̄s ī ea creauit toti⁹ ſpūalis boni plenitudinē.quā ipa tanq̄ mater emiſit ī lu/
cē. Ideo dicit. Fecit mihi dn̄s magna q̄ potēs ē. Ideo etiā dicit ipa. [In me oīs
gr̄a.] ſ.opans.coopans.et ꝯſumans. Et nota q̄ ſic ordināda eſt lr̄a. In me oīnis
gr̄a vite vel vie ꝛ veritatis. Et eſt iſtō omnis dyaſirticū.vt poſſit dici.oīs gr̄a vel
gratia omnis vite vel vie. Vel [oīs gr̄a.]i.omne id qđ facit gratioſū. Vel [omnia
gratia.]quia chriſto deſcendente in virginē deſcendit in eam omnis plenitudo ca

 111

riſmatū. Et de illa plenitudīe omnes recepim⁹ grām p gratia. Joh.i. Cū enī ſup
chriſtū requieſceret ſpūs dn̄i.ſpūs ſapiētie et intellectus.ſpirit⁹ ꝯſilij et fortitudis.
ſpiritus ſcie et pietatis.et repleret eū ſpūs timoris dn̄i. Iſa.xi.et chriſt⁹ requieſceret
ī ea.ſicut dicit de ipa.hec requies mea.hic habitabo ꝛc̄.ꝯſtat ḡ ſeptem dona ſpūiſan
cti requieuiſſe in ea.et ipam vſqꝫ q̄q̄ repleuerūt. Iſa.lxvi. Sup quē requieſcet ſpūs
meus niſi ſup humilē ꝛc̄. [Vite ꝛ veritatis.]i.chriſti q̄ eſt vita et veritas. Johan. X
xiiij. Vel intrāſitiue. [Omnis gratia.]q̄ eſt vita et vitas. Vel [oīs gr̄a.]effectiua vi
te et veritatis. Vel [omnis gr̄a vite.]q̄ nunc ē ꝛ future.et in hoc breuiter oīa colli/
git.et in ſe nihil boni deeſſe oſtendit/ad hanc vitā vel futurā ptinens aut neceſſa/
riū. Vel [vie et v̄itatis.] Alia lr̄a vere.ſ. [vie.]que ducit ad vitā[et veritatiſ.]q̄ docet
viam illam. Vel moraliter. [Omnis gr̄a vite.]actiue et cōtēplatiue. Unde ſignat᷑
p martham et mariā Lu.x. Lege anſelmū quomodo vtrāqꝫ vitā impleuit in ſe.in
illa omelia. Intrauit ieſus in quoddā caſtellū ꝛc̄. Vel [vite.]innocētie et peniten
tie.quib⁹ duobꝫ aīa ſpūaliter viuit. Vel [vite.]triplicis. Eſt eñi triplex vita. Vege
tabilis.ſenſibilis.et ratōnalis. Vita vegetabilis eſt incipiētiū viuere p fidē et cha/
ritatē.q2 ipi q̄ſi plante viuūt vita gratie et creſcūt.ſed ſpūalia nōdū ſentiūt. q2 ani
malis hō nō pcipit ea que ſunt ſpūs dei.i.Choꝛ.ij. Simile.i.Regū.iij. Samu/
el necdū ſciebat dn̄m. Vita ſenſibilis pficientiū. qui guſtāt dona dei. ſed nō diſcer/
nēdo que ſint illa bona. Gene.xlix. yſachar aſinus fortis .vidit requiem q̄ eſſet bo
na. Vita ratōnalis pfectorū.qui p ꝯſuetudine exercitatos habēt ſenſus. Heb.v.
Qualis erat iacob. Genes.xxxij.dicēs. Vidi dn̄m facie ad faciē ꝛc̄. Omnes gr̄as
iſtas habuit maria ſupexcellenter[Et veritatiſ.] Triplex eſt veritas. Cordis.oris.
et opis.contra triplex ve.qđ eſt vanitas.falſitas.ſimulatio. In ipa aūt fuit [gratia
omnis veritatiſ.]q2 habuit veritatē cordis ſine vanitate. Veritatē oris ſine falſita
te. Veritatē opis ſine ſimulatiōe. Vel ſm illā lr̄am. [In me omnis gr̄a vie.] Et ē Y
iſtud omnis dyaſirticū.q̄ſi dicat. [In me eſt oīs gratia oīs vie.] Eſt eñi triplex via
ad ſalutē. Virginalis. Cōiugalis. Vidual'. In pma virginitas cū ſterilitate. In
ſecūda fecūditas cū corruptōe. In tercia pietas cū ſollicitudine terrenoꝝ. Sed in
iſta v̄gine fuit[gr̄a omnis vie.]q̄ ducit ad ſalutē.quia fuit virgo ſine ſterilitate. Fe
cunda ſine corruptōe. Pia ſine ſollicitudine terrenorū. Vel ideo dicit. [In me oīs
gratia vite et v̄itatis.]vt oſtēdat ſe immunē a gratia mortis et falſitatis.de q̄ dicit᷑
puer.in fi. [Fallax imago et vana eſt pulcritudo.] Sic expone [Fallax imago.]i.
glia laudis hūane.quia nullus ꝯſequit᷑ qđ illa pmittit. [Et vana eſt pulcritudo.]ca
ſtitatis ſine hūilitate. Vel exterior ſine interiori. Vel opis exterioris ſine recta in/
tentōe et dei timore.q̄ eſt initiū ſapiētie et cuſtos virtutū. Aliq̄ libri habēt. [Fal/
lax gratia.]qua mūdo gratioſi ſum⁹. Nō enim eſt niſi q̄dam pditio.ſicut oſculuꝫ
iude q̄ tradidit filiū hominis. Lu.xxij. Et nota q̄ q̄dā calūniati ſunt v̄bum iſtō. Z
Maria mater gratie.cū ſola trinitas ſit mater gr̄e. Quibꝫ dici poteſt.q̄ hūanitas
chriſti cui⁹ ipa eſt mater appellat᷑ gratia.ad Heb.ij. [Gratia dei.]i.filius humana
tus[p oībꝫ guſtauit mortē.] Et dr̄ chriſt⁹ gr̄a.vel q2 grāſ dat.vl' q2 grāſ dat⁹ ē nob a
patre. [Pro omnibꝫ.] dicit.quia fuit pciū ſufficiens.licet nō efficiēs. Sequitur ī

Petrus māduca/tor

autoritate. [In me oīs ſpes vite ꝛ v̄tutis.] Petrus māducator. Nā ſicut p illā
accepimus grām vite q̄ nūc eſt.ita p illā habem⁹ ſpem vite que futura eſt.et habi
turi ſumus fructū glorie q̄ ſemp duratura eſt.

Item Maria mater vite.ſ.chriſti.qua viuūt vniuerſi.quā dū ex ſe genuit nimi AA
rum omnes q̄ ex ea victuri ſunt quodāmodo regenerauit. Et ſi eñi carnalit᷑ ge
nuit vnicū filiū/in eo tamē ſpiritualiter mater effecta ē magne multitudis filio
rum.quoꝝ primogenit⁹ chriſt⁹. Ad roma.viij. Vn̄ ſignificāter dictū eſt Luce.ij.
Peperit filiū ſuū primogenitū. Ipa eſt eñi anna q̄ prius[ſterilis.]quo ad ppoſitū
virginitatis[pepit.]hoc modo[plurimos.]i.Regū.ij. Ideo dicit᷑ Ecci.xxxvi. [Iſ
rahel.]i.fidelis populus dei cōtemplās[quē coequaſti.] i.p fidem vniſti vel co/
heredē feciſti [primogenito tuo.]i.chriſto.qui eſt[pmogenit⁹ mortuorū.]i.reſur/
rectio[et princeps regū terre.] Apoca.i. Sicut enim eua dicta eſt mater omnium

viuentiū vita nature. Gene.iij. ſic maria mater omniū viuentiū vita gratie. Eua eſt
interpretatur vita aut mater viuentiū. Ipſa etiā ꝓpter hoc figurata eſt ꝑ ſaram. q̄ lꝫ
cet nō niſi vnicū filiū carnaliter pepit abrahe. cui dixerat dn̄s Gene.xxi. in yſaac
vocabit̄ tibi ſemen. tamē mater dicta eſt tot⁹ populi iſraelitici. Unde Iſa.li. dicit̄
iudeis. Attēdite ad abraham patrē veſtrū. et ad ſarā que pepit vos. Sic et maria
nō peperit carnaliter niſi vnū verū yſaac. id ē. chriſtū q̄ eſt riſus noſter ⁊ gaudiū
noſtrū ⁊c̄. vt ſupra. Ipſa etiā mater vite. Sed eua fuit mater mortis. quia ꝑ eā vi/
ta quam habuim⁹ nobis ablata. ſed ꝑ mariā reſtituta eſt. Nā maria portauit vitā.
et aperuit nobis portā vite. Unde. Paradiſi porta ⁊c̄. Et ad vitā viā nouā oſten/
dit. vouens virginitatē. et h̄ ꝑ exemplū. Unde ipſi conuenit qđ de filio dicit Mi/
cheas.ij. Aſcendet pādens iter ante eos. Uita enī eius ſemꝑ fuit in aſcenſu. ⁊ vbi
ipſa regnat cum filio ſuis oratōibus introducit peccatores.
Item. Alio modo vita recta maria ꝑ exemplū. vita beata fili⁹ eius. Quia ſicut ex ma B B
ria natus eſt chriſt⁹. ſic de vita recta ꝑ gratiā. naſcitur vita btā ꝑ gliam. Precedūt.
enim rectitudo. iuſticia. meritū. ſequunt̄ btitudo. glia. ꝑmiū. Singula ſingul'.
Item Maria mater noſtra quā vident̄ filij ſui cognoſcere dicrāte ipſis q̄dam natu/ C C
rali pietate fidei. vt ad inuocatōnem noīs eius primo vl' maxime refugiant i oībꝫ
neceſſitatib⁹ et ꝑiculis. tanq̄ꝫ paruuli ad ſinū matris. Et habet hec mater q̄ſi duo
vbera. q̄ petimus ad ſugendū. cū dicim⁹. Nos culpis ſolutos ⁊c̄. Hec ſunt manſ/
ſuetudo cordis ꝯtra ſupbiā. et puritas carnis ꝯ luxuriā. Uel vbera ei⁹ miſericor/
dia ⁊ oratio. qbꝫ nutrit nos. Ut dici poſſit. Iacta cogitatū tuū i dn̄a noſtra. ⁊ ipſa
te enutriet. Itē ipſa eſt mater ſurgentiū a peccato. alioq̄n niſi ꝑus a pccō ſurrexerꝫ.
nunq̄ꝫ de hac matre poterꝫ gliari. Prouer. in fi. Surrexerunt filij eius ⁊c̄.

Maria amica — Titulus ij.

Mica.] Unde toties in cañ. appellat̄ amica et dilecta. Et hoc multiplici ra A
tōe. Et dicit̄ amic⁹ vel amica q̄ſi amoris conſors. vel q̄ſi animi cuſtos. Uel
a — ſm̄ iſidoꝝ ab hamo. i. a cathena charitatis. Unde et hami dicunt̄ ꝙ teneāt
Iſidor⁹ — ſe inuicē. Itē amicus ab a qđ eſt ſine et mene qđ eſt defect⁹. Sol⁹ enim ille ꝟe eſt
amicus. q̄ in neceſſitate nō deeſt amico ſuo. B

Maria amica chriſti

Quia magno zelo ab eo dilecta. Unde de ea dicit chriſt⁹ Zacha .i. Zelatus ſū hie/
ruſalē et ſion zelo magno. Mariā. ſ. deſignatā ꝑ hieruſalē et ſion multiplici rōne.
Ipſa enī hac de cauſa dſignat̄ ꝑ heſter. quā rex aſſuerus amauit ſuꝑ omnes muli
eres. Ideo etiā de ipſa dicit̄ Sap.viij. Omniū dn̄s dilexit eā. Precipue aūt ratō/
ne humilitatꝫ dilecta eſt a dn̄o. Unde i figura ei⁹ dixit lya Gen̄.xxix. Uidit dn̄s
humilitatē meā. nūc amabit me vir meus.
Quia nō ſeruiēs in timore ſed in vinculo charitatꝫ. nullū aliud emolumētū q̄rens
ex ſua dilectōne q̄ꝫ ipm̄ dilectū. Un̄ dicit Cañ.ij. [Dilectus me⁹ mihi.] q.d. Ipſe
ſolus ſufficit mihi. nihil aliđ q̄ro. Ideo etiā dicit Cañ.iij. [Inueni quē diligit aīa
mea.] i. intima volūtas et affectio mea. [tenui eū nec dimittā] Propter hoc etiam
debet ipſa appellari amica cordial'. Qđ bene apparuit in paſſiōe vnigeniti ſui. cuꝫ
matris aīam gladi⁹ filij ꝑtrāſiret. [Omni] enī [tꝑe] i. tam in pſꝑis q̄ꝫ aduerſis [di
ligit q̄ amicus eſt.] puer.xvij.
Quia cōſcia ſecretorū ipſius. Quod manifeſte patuit in incarnatōe. quādo ꝯſiliū ſu C
um de redēptōe generꝫ humani ꝑus ei reuelauit q̄ꝫ alicui ſpirituū beatorū excepto
Bern̄. — gabriele. ſicut dicit btūs bern̄. Qui ſcꝫ gabriel tante inter ſuos fuit excellētie vt ta
li nomīe dign⁹ haberet̄ et nūcio. Un̄ cū magiſter H. de ſctō victore q̄ſiſſet a ſctō
bernardo vnde h̄ diceret. r̄ndit. Q. vnuſq̄ſq̄ꝫ in ſuo ſenſu ſecurus abūdat. vbi vel
certe ratōi vel manifeſte autoritati qđ ſentit̄ nō obuiat. Non enī marie caro ⁊ ſā/
guis reuelauit myſteriū eternis tēporib⁹ tacitū. ſed pater qui eſt in celis filiū ſuuꝫ
ei patefecit per angelū. Hoc etiā apparuit qū beate virgini annunciauit angelus
cōceptū elizabeth. Luce.i. Decebat enī vt verbū mox diuulgandū vbiq̄ꝫ. pri⁹ ſci
ret ꝟgo ꝑ angelū q̄ꝫ audiret ab homīe. ne mater dn̄i a cōſilijs filij videret̄ amota. ſi

c12

tem̄ que iam ꝓpe gerebant̄ interim remāſiſſet ignara. Gen̄.xviij. Nū celare pote
ro abrahā que facturus ſum? Amos.iij. Nō faciet domin⁹ de⁹ ꝟbū. niſi ꝑus reuela
uerit ad ſeruos ſuos ꝓphetas. Multo fort⁹ ſue matri q̄ magna eſt ꝓphetiſſa. ſiđ
pater in cantico ſuo. Iđ etiā mirat̄ helyas. iiij. Regū. iiij. ꝙ dn̄s celaſſet ab eo mor
tē filij hoſpite ſue. Ideo etiā dicit dn̄s aplīs. Ioh.xv. Iam nō dicā vos ſeruos:
q: ſeruus neſcit q̄đ faciat dn̄s ei⁹. Uos autē dixi amicos. q: omnia q̄cūq̄ꝫ audiui
a patre meo nota feci vobis. Moraliter. Si vis fieri amic⁹ dei. reuela ei conſilia
tua. i. peccata. Unde pſal. [Reuela dn̄o viā tuā et ſpera in eo et ipſe faciet.] i. pec
ta dimittet. Itē Para.xvi. Reuela dn̄o opa tua. ⁊ diriget̄ cogitatōēs tue.
Quia voluntatē ſuā diuine volūtati ꝑ omnia ꝯformauit. In hac enī ꝯformatione D
Tulli⁹ — ſeu ꝯformitate vera amicicia certiſſime ꝯprobat̄. Un̄ tulli⁹. Idem velle et idē nol
le ea demū amicicia ē. Hoc aūt ex toto corde fecit beata virgo. qū intelligēs ꝑ ange
Maria amica chriſti. — lū ꝙ fili⁹ dei de ipſa volebat carnē aſſumere. ſtatim r̄ndit. Ecce an. do. fi. mihi ⁊c̄.
Quia amici ſui chriſti ꝑ oīa p̄cepta adimpleuit. qđ ꝓpriū eſt amantiū. Un̄ Ioh.
xv. Uos amici mei eſtis ſi feceritis q̄ ego p̄cipio vobis. Similiter ipſe chriſt⁹. p̄ce
pta et voluntatē adimpleuit matrꝫ. qū deſcēdit cū ill' nazareth et erat ſubditus il/
lis. Luce.ij.
Quia filio ſuo ad mūdi redēptōem coadiutrix fideliſſima extitit. qū filio dei de car
ne ſua virginali tunicā texuit. quā ꝑ ſalute omniū deo patri in cruce ſacrificiū ob
tulit in odorē ſuauitatis. Ideo p̄dictū fuerat Gene.ij. Nō eſt bonū hoīem eſſe ſo
lū. faciam⁹ ei adiutoriū. Illa enī literalis eua viro ſuo nō fuit in adiutoriū. ſed po
ti⁹ i deſtructoriū. Iſtud melius inuenies li.iij. in decimo ꝑuilegio marie. circa fi/
nem capituli.
Quia nec in pſꝑis aut aduerſis filiū deſeruit nec ab eo deſerta eſt. Qđ ſignū eſt ꝟe E
amicicie. Un̄ puer.xvij. [Omni tꝑe] i. in aduerſis et pſꝑis [diligit q̄ amicus eſt.]
Dn̄s pa/riſienſis — re et noīe. Uera enī amicicia eſt mixtura animoꝝ amantiū. nō ꝯtinuatio vel conti
guatio ſed mixtura. q̄ nō patit̄ aliquod ꝑmixtorū tangi q̄n totū tangat̄. Un̄ tulli⁹
Idē velle ⁊c̄. Uera etiā amicicia nō verbis ſed factis ꝯtrahit̄. Un̄. i. Ioh. iiij. [Fi
Quid ſit ꝟa amici cia — lioli nō diligam⁹ verbo neq̄ꝫ lingua. ſed ope et ꝟitate.] i. vero opē. Itē. vera ami/
cicia nō beneficijs exteriorib⁹ paſcit̄ ſed amore. Un̄ tulli⁹. Hanc dicim⁹ veram Tul
amicicā. cui⁹ fruct⁹ tot⁹ in amore eſt. Ideo dicit̄ Ecci.vi. [Si poſſides amicū. i lius
tēptatōe] i. in aduerſitate ei⁹ [poſſide eū.] Quaſi diceret. Si habes aliquē amicū.
nō dimittas eū in tēpore aduerſitatis ſue. Sic enī fecit maria chriſto. et ſic poſſe/
dit eum quādo in vltima neceſſitate fuit. ⁊ nec amicus nec amica cū eo remāſit qui
aliquātulū nō elōgaret ſe a fide ipſius. excepta ſola virgine. Unde dicit filius patri.
Elōgaſti a me amicū et ꝓximū. Itē. Lōge feciſti notos meos a me ⁊c̄. Sed ſola
maria ꝟe credidit. et cum ipſo ad pedes crucis remāſit. Ideo dixit ipſe in pſ. Sin
gulariter ſū ego donec trāſeam. Dicit etiā Iſa.lxiij. Torcular calcaui ſol⁹. et ꝺ gē
tibus nō eſt vir mecū. Certe verū eſt dn̄e ꝙ nō eſt vir tecū. ſed mulier vna tecū eſt.
que oīa vulnera que tu ſuſcepiſti in corꝑe tuo. ſuſcepit in corde ſuo. Quere iſtud
libro.i. ca.v. titulo. dn̄s tecū. circa mediū capituli. Nō fuit deſerta a filio. quia tūc
aſſignauit eam cuſtodiendā diſcipulo. implēs illud qđ ei ꝓmiſerat. Non te deſerā
neq̄ꝫ derelinquam. ad Heb.xiij.
Quia ꝓbata eſt in neceſſitate. Unde puer.xvij. Frater in anguſtijs ꝯprobat̄. Si/
militer dici poteſt de ſorore et amica.
Quia amicū ſuū chriſtū in oībꝫ honorauit. ei totū attribuēs q̄cq̄d boni ab eo rece/
pit. Un̄ dixit. Fecit mihi magna q̄ potens eſt ⁊c̄. Quaſi diceret. Gr̄a dei ſum id
qđ ſum. Et hoc fuit ꝑ hūilitatē. q: de⁹ a ſolis hūilibus honorat̄. Ecci.iij. Hono
rata eſt etiā ab eo. qū exaltata ſuꝑ omnes choros angeloꝝ ad dexterā eius glori/
oſa reſedit.

Maria ſoror — Titulus iij.

Soror.] Unde dicit ei chriſt⁹ Cañ.iiij. Uulneraſti cor meū ſoror mea ſpon A
f — ſa. Quere libro.v. titulo.v. ꝺ pulcritudie oculoꝝ marie. Itē Cañ.viij. dic.

maria cū magno deſiderio poſtulās incarnatiõem filij. [Quis mihi det te fratrem meū] in humana natura [fratrem] .i. in legali doctrina. qđ exponit ſubdens. [Sugentē vbera matris mee] .ſcʒ ſinagoge vel legis. cui⁹ alie ſupra chriſt⁹ vbera .ſcʒ .i ſe impleuit legis ſacramēta. vel cū doctores interrogauit .q̄ erant vbera ſinagoge. Luce .ij. [Quis ſic] .ſcʒ mihi det vt inueniā te ſolū foris et deoſculer te.] Inueniē re deſiderat eū ſolū [in] diuina .ſ. natura. in q̄ ſolus eſt. et humanā nō habʒ cõſor/ tiū. Inuenire deſiderat eū [foris] vt nō ſolū eum cognoſcat in carnis ergaſtulo. ſʒ vt ſ immēſitate diuitatꝭ inueniat que nullo cõcludit termino ꝛ omnia cõtinet ꝛ con cludit. Et ipſū ſic inuenire deſiderat vt deoſculet eū. vt videlicet vidēdo p̄ſentē tan q̄ facie ad faciem in eius amore delectet.

Maria ſoror   B

Chriſti. q̄ fili⁹ eſt dei patris p naturā. et ipſa ſpecialis. imo ſpecialiſſima filia eiuſdeʒ patris p gratiā. et tāco ſpecialior chriſti ſoror quāto ipſi duo vnus ſanguis et vna caro. De quib⁹ .i. ad Cho. vi. [Erūt duo] chriſtus .ſ. et maria [.i. in carne vna] virgi nali. Itē ipſa ſoror chriſti p caſtiſſimā ſincerā ꝛ feruētiſſimā dilectõeʒ. que ſolet eſſe inter fratrē et ſororē. Unde ipſe dicit Zacha. i. Zelat⁹ ſum hieruſalem ꝛc̄. vt ſup̄ de amica. Itē ſoror. quia coheres ei⁹ et cõmunicãs cum eo regnū patris. heres dei et coheres chriſti. Ro. viij. Ergo ſoror ei⁹ p nature idētitatē ꝯformis et ꝯnatural ei. et hereditatꝭ eterne ꝯparticeps. Summe etiā dilecta ab eo. qꝛ nemo carnē ſuā odio habuit. ſimile ſuo ſimili noſcit. et ab eo diligit. qꝛ volatilia ad ſibi ſilia ꝯgregant. Eccl. xxvij. Eodem. xiij. Oē aial diligit ſimile ſibi. Et q̄nto maria nature mūdio ris ꝛ morib⁹ et virtutib⁹ chriſto ſimilior. pl⁹ ab ipſo diligit q̄ſi ſpecialis ſoror.

Populi chriſtiani p naturā. qđ ſūma gloria eſt ipſi populo chriſtiano ſi eſſet q̄ ad/ uenteret. habere .ſ. ſororē reginā angelorū et hoim. imo qđ plus eſt habere ſororem ſpõſam patris. matrē filij. et amicā ſpūſſancti. reginā etiā celeſtis regni vbi plena riam habet poteſtatē q̄ſcunq̄ voluerit introducēdi. q̄cq̄d voluerit imperādi. q̄cq̄d a filio petierit obtinēdi. Iđ poteſt ipſe dicere cū filio Mat. in fine. Data eſt mihi omnis poteſtas i celo ꝛ in terra. Ideo etiā dicit eccl. xxiiij. [In hieruſalē] ſupna [poteſtas mea.]

Maria ſoror

Sodaliū chriſti .i. angelorū. vel patriarcharū et ꝓphetarū: q̄ dicunt de ea Cañ. viij. Soror noſtra paruula ē et vbera nō habet. Iſtud inuenies libro. v. ti. xviij. de pul chritudine marie. vbi agit de vberib⁹ ꝟginis. in medio tituli.

Sanctorū angelorū p virginitatē. charitatē. et hūilitatē. et maxime ꝓpter celibat⁹ i tegritatē. Ideo dicit Cantic. viij. Quid faciem⁹ ſorori nr̄e in die qū alloq̄nda eſt ꝛc̄. Quere titulo de vberib⁹ marie. li. v. titulo. xviij. in medio tituli.

Maria chariſſima   Titulus iiij.

Chariſſima] Vñ dicit ei ſponſus Cañ. vij. [Quā pulcra es ꝛ q̄ꝫ decora cha C riſſima in delicijs.] In h̄ q̄ bis q̄ritur [q̄ꝫ pulcra] ſit et [q̄ꝫ decora] .i. gemi/ nat nomē pulcritudinis. deſignat q̄ ipſa mirabiliter ineſtimabiliter et imen ſurabiliter pulcra eſt et decora. Itē [pulcra] dicit fide [decora] bona opatõne. Uel [pulcra] in virtutib⁹ q̄ ſpiritū illuminãt et exornant [decora] .i. virtutib⁹ q̄ carnem venuſtãt et purificãt. [Chariſſima] ſpõſo ſuo [i delicijs] ſpūaliū chariſmatū. Ul poteſt fieri ꝯpatio. vt dicat q̄ [chara] ſacta eſt toti trinitati qū in vtero ſanctifica/ ta [charior] q̄ū vnigenito dei impgnata [chariſſima] q̄ū in aſſumptõe i ſponſi tha lamū introducta. et glia imortalitatꝭ coronata. Uel [chariſſima] qꝛ vnigeniti ſui ſanguine redēpta et chariſſime ab eo dilecta. Uel ideo dicit [chariſſima i delicijs] q̄ tanq̄ꝫ delicata mlier cibos groſſos faſtidiēs et ꝯmunes. nō poteſt guſtare niſi q̄ dam ſpecialis. ſic et ipſa q̄cq̄uid amarū vel nociuum aie reſpuēs delicijs ſupcaeleſti bus tātūmodo vacabat. q̄ ſic ꝯmedunt vt ſemp eſuriant. et ſic ſatiãt vt ſp̄ faſtidiū tollant. Et hic eſt cib⁹ cibo melior. Eccl. xxxvi. ſcʒ filius dei. q̄ dicit. Qui edūt me adhuc eſurient ꝛc̄. Propter hoc dicit ipſa de filio q̄ eſt manna ois ſaporis. Sap. xvi. [Dilectus me⁹ mihi] q̄ſi diceret. Alias nõ curo delicias. Itē [Chariſſima in delicijs] eſt illa aia que q̄ſi faſtidit quedā bona vt trãſeat ad meliora. ſicut dicit

... ſuꝑ illos. Ibūt ſancti de virtute in virtutē. Nõ ſemꝑ vni virtuti ſtudēdū eſt. ſed de virtute in virtutē eundū donec videat deus deoꝝ in ſion.

Maria filia   Titulus v.

Filia] Quā inſtruit ſpūſſanct⁹ in ps. [Audi filia et vide. Audi] vt ſcolaris A F q̄ verſaris in ſcola ſpūſſancti. cui⁹ ſcola eſt fidei ꝛ morū et bonoꝝ operum. [Audi] vt poſſis credere his q̄ tibi dicēda ſunt ab angelo. qꝛ fides ex audi/ tu. Ro. x. [Audi] .i. facilē obediētiā obaudi. Eccl. xxxix. Obaudite me diuini fru ctus. Itē [Audi] .i. fac ꝟbo dei ſponſo tuo audientiā in corde tuo p ſilentiū. Eccl. xxxij. Audi tacēs. et p reuerētia accedet tibi bona grā [Filia] ꝓpter paternā circa te ſollicitudinē. Eccl. xxxij. Filia patris abſcõdita eſt. Hec eſt maria quā inuenit angel⁹ clauſā i thalamo. [Filia] ꝓpter paterne nobilitatꝭ cuſtodiā. ne ab illa de generes. Canti. vij. [Quā pulcri ſunt greſſus tui in calciamētis filia p̄ncipis] .i. dē. chriſti ſm deitatē. q̄ eſt p̄nceps regū terre. Apoca. i. [Filia] p imitatõnem patris. Ruth. iij. Bñdicta es filia ꝛc̄. [Et vide] fragilitatē tuā ſm hūanā naturā. vt te hu miles in ocul tuis et deū exaltes. Cañ. i. Si ignoras te o pulcerrima ꝛc̄. [Et in/ clina aurē tuā] vt hūiliter obedias diuine volūtati. et de te nõ pſumas. [Et obli/ uiſcere po. t. et do. pa. t. Et ꝯcupiſcet rex] .i. chriſt⁹ [decorē tuū] maxime decorē ſpi rituale q̄ in virtutib⁹ ꝯſiſtit. Maria autē ſpūſcõ edocta audiuit celeſtē nunciū et credidit. qꝛ fides ex auditu. et vidit et intellexit. Inclinauit autē ſuam ad obediē/ tiam. et cor ſuū ad diſciplinā. Oblita eſt populū ſuū et domū patris ſui. qꝛ nec po pulū ſuū augere plis multiplicatõe. nec domui patris ſui relinq̄re curauit heredē. Sed q̄cq̄d honoris in populo. q̄cq̄d de paterna domo reꝛū terrenarū habere po tuiſſet. oia arbitrata eſt vt ſtercora vt chriſtū lucrifaceret. Nec fefellit eam intētio. qꝛ et chriſtū ſibi filiū vēdicauit. nec ꝓpoſitū pudicicie violauit. Et ideo grā plena. quia et gratiā virginitatꝭ nō ꝑdidit. et inſuper fecunditatꝭ gloriā acq̄ſiuit. Et i hiis maxime cõſiſtit decor. de quo ſequit. [Et cõcupiſcet rex decorē tuū.] et decorē oī pulcritudine virtutū. quia tota pulcra es et macula nõ eſt in te. Cantic. iiij. Ma/ ria enī ſignificata eſt p ruth. que reliq̄t populū ſuū et domū patris ſui ꝓpter noe/ mi. que interpretat pulcra .i. ꝓpter amorē ſpiritual pulcritudinis. et ideo booz .i. dē. chriſt⁹ concupiuit eā.

Aliter [Audi] gabriel ſalutatõem o [filia] dei .i. o tu beata virgo. [Et vide] ſcripturas ꝓ B phetarū. et cõfer. quoniā in te ꝯplent. [Et inclina aurē tuā] vt mediāte obediētia cõcipias filiū dei p fidem dictoꝝ. Fides eī ex auditu. Roma. x. [Et obliuiſcere po pulū tuū] .i. nõ cures blaſphemias iudeorū [et domū patris tui] Qđ et ipſa fecit. ad quod ſignandū nõ noiat pater ei⁹ in genealogia. Mat. i. Uel [populū] carnali um deſideriorū [ꝛ domū p̄ris tui] moyſi ſcʒ .i. cerimonias legꝭ [Et ꝯcupiſcet rex] .i. chriſt⁹ [decorē tuū] vt ſup̄. Et nota q̄ poſtq̄ꝫ dixit [ob. po. t.] ſubdit [ꝛ ꝯcupiſcet rex decorē tuū] .i. ſ. ſi vixeris more ꝑegrini diligerꝭ a dño. qꝛ dñs amat ꝑegrinum. Deute. x. Et qꝛ h̄ fecit. ideo dicit Cañ. i. Fuſca ſum. qꝛ decolorauit me ſol. Quaſi diceret. Obfuſcauit me ſol. quia ꝑegrina ſum. Numeri. xij. Duxit moyſes ethiopiſ/ ſam. Et iđ debes obliuiſci populū tuū p chriſto. [Quia ipſe ē dñs de⁹ tu⁹. Dñs] gubnatõe [de⁹] creatõe [tu⁹] filiatõe. Nec magnū ſi dimittas populū tuū. ꝛ te ſū/ mittas ei. cū ipſe p amore tuo dimiſerit celū ſuū. et ſe totū dederit tibi. Hiere. xij. Dimiſi domū meā ꝛc̄. Ipſe ē [de⁹] q̄ tātū ſe hūiliat ad te. qđ notat p h̄ quod ſubdi tur [Et adorabūt eū] ſcʒ oēs fideles. cū in noīe eius omne genu flectat celeſtiū ter reſtriū et infernorū ꝛc̄.

Item in ps. [Ois glia eius] .i. ſ. [filie regis ab intus] .i. fimbrijs aureis ꝛc̄. Maria fi C lia [reg] dauid ſm carnē. qꝛ regali ex ꝓgenie maria. Filia ſūmi [regis] .i. dei pa/ tris p creatõem et grãm. Vñ appellat filia p̄ncipis Cant. vij. Cui⁹ [glia] q̄ ho/ ſpita et tricliniium toti⁹ trinitatis. Cui⁹ [glia] teſtimoniū ꝯſcie bone. Cui⁹ [ois gloria ab int⁹] q̄ū chriſtū geſtabat in vtero. qui dicit de ea Zacha. ij. In glia ero i medio ei⁹. Cui⁹ [glia] q̄ doctorē āgeloꝝ ſe docērē habebat fieri⁹. Cui⁹ [glia] q̄ oīa ꝟba paſtoꝝ magoꝝ ꝛ ſymeõis ꝯſtuabat i corde ſuo Cui⁹ [glia ab int⁹] .i. i ꝯſciā pura

Uadeſtiſ ſupe de eo dicitur. [Abſq; eo quod] pulcerrimū eſt et [intrinſecus latet.] Jb glo. Si gloriā ſectis quereret inanē gliam quā rex concupiſceret nō haberet. [Et bitu]ma quia tanquā virgo prudens oleū .i.nitorē bone conſcientie vel pietatis et miſericordie habuit in vaſe triplici. ſ.cordis.oris.et operis.cū lampade integerrime virginitatis. Uel [abintus] .i.in conſcientia.nō extra in vanis. [Abintus] exteri⁹ eni reputabat corrupta. ſed gaudiū de incorruptiōe habebat interi⁹. Unū dicit Cāti. i. [Nolite me conſiderare q fuſca ſim] .i.corrupta reputer. [quia decolorauit me ſol] iuſticie. Jbidē [Nigra ſum] exteri⁹. quia reputor corrupta. [ſed formoſa] interi⁹. qr virgo puriſſima. Jdeo eā cōmendat in cant.totiēs replicat. Abſq; occultis tuis et abſq; eo qđ intrinſecus latet. Et hec [gloria abintus in fimbrijs aureis.] Fimbrie aurea opa humanitatis chriſti.in quibus relucet ipi⁹ mera charitas .que p aurū deſignatur. Et qr oīa fecit humiliter comparat fimbrijs. que ſunt pars vltima et minima veſtimēti. Et hec opa ſpecialiter augent gliam virgis matris eius. Uel fimbria que eſt vltima et minima pars veſtimenti et quaſi p nihilo cōputat. eſt humilitas que locū vltimū ſemp appetit de ſe nō pſumens. Jn qua humilitate aurea p charitatē et p pcioſitatem et p obedientiā et p virginitatē.qr hec oīa ſignant in auro.virgo gloriabat dicens. Quia reſpexit hu.an.ſue.ecce eī ex hoc beatā me dicēt oēs generatōes. Ergo [gloria filie regis abintus] [vbi deus videt. in fimbrijs aureis] eſt glia marie in aurea humilitate. Uel fimbria vltima pars veſtimēti eſt pſeuerātia virgis in aurea charitate.qđ apparuit in paſſiōe qū pſeueranter ſtetit iuxta crucē filij charitate vulnerata.

Moraliter [Oīs gloria filie regis] .i.aīe fidelis.que filia dei eſt p creationē formationē et recreatōem.debet eſſe [abintus] [vbi de⁹ videt.hoc eſt corā dño .nō afforis conficta hypocritas que ſignant p herodem.q interptatur glia pellis.vel glorioſus in pellibus.id ē.in exterioribus mūdi. D

Maria filia E

Babilonis quādo nata eſt in vtero.quia oēs naſcimur filij ire. Eph.ij. Sed nos vtraq; natiuitate in vtero et ex vtero. Jpa vero ſolūmō natiuitate i vtero.qr concepta eſt cū originali.ſed cito poſt ſctificata orta eſt tota pura. Numeri.xxiiij. Orietur ſtella et ce. Et hec eſt vna ratio quare figurata eſt per heſter .que de babilōe adducta ē ad regē aſſueri.ſicut dicūt ioſeph⁹ et magiſter in hyſtorijs.

Sane intelligatur

Regis .i.dei patris in ſctificatōe et natiuitate ex vtero. Unde tūc canit. Regali ex progenie maria.quia grē dei filia.quod ſignatū eſt in hoc q fuit filia anne que interptat gracia. Gratia enim dei reges facit et reginas.

Sion in conceptōe ſaluatoris. Sion ſpeculū.quod intuēti ſuā reddit imaginem. Et ipa eſt ſpeculū ſine macla in q debent fideles aīe quaſi duplici oclo fidei.ſ.et amoris iugiter ſpectari. Et tūc fuit filia ſion qū mater facta eſt ſaluatoris.q ſuā in nobis reformauit imaginē p adā veterē deformatā. Jdeo dicit ei Zach.ij. Lauda et letare filia ſiō.qr ecce venio et habitabo i medio tui dicit dñs. et applicabunt gētes multe ad dñm in die illa.et erūt mihi in populū.et habitabo in medio tui.et ſcies qr dñs exercituū miſit me ad te. Et ſunt verba filij ad virginē volētis ex ea aſſumere carnem.

Maria filia

Jude. Judas interptat laudās confitēs et glificans. Fuit ergo filia iude qū de pceptis bñficijs deū laudauit et glificauit dicēs. Magnificat et ce. Et confeſſa eſt ab eo eſſe que qd boni pceperat dicēs. Fecit mihi magna q potens eſt et ce.

Tiri.qđ interptat anguſtia in filij paſſiōe.cū eius animā gladi⁹ filij ptranſiret. et ipa poſſet dicere cū ſuſanna Danī.xiij. Anguſtie mihi ſunt vndiq; et ce.

Hieruſalem in aſſumptōe qū tranſlata eſt ad viſionem pacis eterne.

Moraliter dicit iſtud fideli anime.et maxime vel religioſe pſone. [O filia] p fidem ſicut ſupra expoſitū eſt de maria. [Audi] nō linguā carnis que ſuggerit delectabilia.vel mundi que vana.vel diaboli.que iniqua. Btūs bernardus. Felix anima que linguas iſtas nō exaudit.ſ.p conſenſum. audiat licet per ſuggeſtionē.illa tñ multum felicior ſi tamē aliqua eſt cui penitus nō loquunt. Eccl.xxviij. Sepi aures F

Bern.

tuas ſpinis .i.auditū tuū aculeis timoris dei muni. [et noli audire linguā nequam] a necando.i.que aīas necat. Et auditu eni illicito qū eua ſibilū ſerpentis audiuit in paradiſo.toti⁹ mundi pullulauit damnatio.

Dicit ergo fideli aīe. [Audi] verbū dei.quia beati q audiūt verbū dei. [Filia] p imitatis pprie recogitatōem et ce.vt ſup. Et vide exēpla ſanctoꝝ. Heb.xiij. Quoꝝ intuentes exitū cōuerſatōis imitami fidē. [Et] ſic verbis admonita et exēplis iſtructa [inclina aurē tuā] vt humiliter obedias diuine volūtati. Et quia amor mūdi et carnaliū parentū multos retrahit a ſeruitio dei.ſubdit [Et obli.po.t.et do.pa.t.] Gregori⁹. Debem⁹ copulā terrene cognatōis agnoſcere. ſz ſi curſū noſtrū ipedit ignorare. B

Grego.

Jn hoc autē verſu multa notant que cōpetūt religioſis. Primū obediētia. Unū [Audi] Secundū fides p quā adfiliamur. Unū [Filia.] Uel ſpes.quia q ſperant i deo ſeruiūt p eternis. Uel charitas.qr filiaꝝ et filiorū eſt diligere patres ſuos. H

Jtem nota q ps. volens hanc filiā laudare a decore.pri⁹ inuitat eā ad fidē que inducit pulcritudinē.et ideo incipit ab auditu a quo fides. Roma.x. [Uide] p circūſpectōem.ecce prudentia. [Uide] in octo partes. Adapta. Surſum pmia. Deorſū tormenta. Jnterius anime dignitatē. Exteri⁹ corpis vilitatem. Poſteri⁹ vitā pteritam. Anterius tēptationū inſtantiā. Dextrorſū fallaciā mūdane pſpitatis. Siniſtrorſum vtilitatē pſentis aduerſitatis. J

Aliter. [Audi] horas eccleſiaſticas.ſermones et collatōes.pcepta et phibitōnes.conſilia platorū.pces pauperū.ſacras lectōes.diuinas inſpiratōes. Unde. Audiā qd loquitur in me dñs deus. [Uide] libros vt attendas lectōi. [Uide] crucē vt imprimatur cordi tuo memoria crucifixi.et nō obliuiſcaris grām fideiuſſoris tui. Eccl.xxix. Treno.i. O vos oēs q trāſitis p viā videte ſi eſt dolor ſicut dolor meus. Propter hoc ardent de nocte lāpades corā crucifixo. [Uide] exempla ſanctoꝝ. Ad hebre.vlti. Quoꝝ intuentes et ce. [Uide] conſcientiā tuā. Hiere.ij. Uide vias tuas in conualle. ſcito qd feceris. [Uide] iudiciū dei. Danī.vij. Aſpiciebam donec throni poſiti ſunt. [Uide] pmia iuſtoꝝ et ſupplicia reprobōꝝ. Jſa.in fi. Egredient et videbunt et ce. [Et inclina] ad paupem [aurē tuam] Eccl.iiij. Declina paupi ſine triſticia aurē tuam. Uel [inclina] vt quicquid boni audieris humiliter audias. [Et obliuiſcere po.t.] cor hoīs eſt quaſi ciuitas plena populo cogitationū. ſepe tumultuoſo.rixoſo.cōtentioſo. [Et domū patris tui] id ē cohabitationē et cōſortiū peccatoꝝ. que ſunt domus patris tui antiq.ſ.diaboli. Unde Joh.viij. Uos ex pre diabolo eſtis. Sed talibus dat dñs poteſtatē filios dei fieri. quādo volunt relinqre peccata et conſortia pctōꝝ. [Et concu.rex deco.tu.] vt ſupra de maria. De quo decore Cant.ij. Oſtende mihi faciē tuā.vſq;.decora. Et hoc nō eſt modicū. [Qm ipe eſt dñs.ipe] nō prior.ſ.diabolus. [eſt dñs] nō terrenus.ſed [deus] p creatōem [tuus] p recreationē. Nec ſolū tuus.imo omniū. Unde. [Et adorabūt eum] oīa que ſunt. Phil.ij. Ut in nomine ei⁹ omne genu flectat celeſtiū terreſtriū et inferoꝝ. K

Aliter [Audi filia] hoc dicit in pſona pphetaꝝ et apoſtoloꝝ.et dicit ei quattuor. [Audi.vide.inclina.obliuiſcere.] Ex his quattuor puenit ſpūalis pulcritudo. Unū ſubdit. [Et concu.rex deco.tuū.] [Audi] Jaco.i. Sit oīs hō velox ad audiendū et ce. [Uide] .i.crede et intellige .quia fides ex auditu. Ro.x. [Jnclina aurē] .i. cū humilitate obedi. Hec eſt via veniendi ad deū. Jſa.lv. Jnclinate aurē veſtrā et venite ad me. Jtem in hoc eſt vita anime. Unde ibidē ſequit. Audite et viuet anima veſtra. Sic excipit ſapiētia. Eccli.in fi. Jnclinaui modice aurē meā et excepi ſapiētiā. [Et obliuiſcere populū tuū.populū] ſcz babilonie.id ē cetū maloꝝ. [et domū patris tui] .i.cōuerſationē et conſortiū patris tui diaboli .dicit glo. ad lrām etiā ſuos docet relinquere propter deum.et exire de domo patris. Unde Gene.xij. Egredere de terra tua .et de cognatōe tua.et de domo patris tui et ce. Et ſi iſta quattuor feceris. [rex] .i.chriſtus [concupi.decorem tuum.] Expone ſingula bene. [decorē] id eſt.dec⁹ cordis.quod in quattuor pdictis cōſiſtit. Jdeo nō dixit ſpecie vel pulcritudinē.ſz decorem. Aſſigna qr decor interior magis deo placet q exterior. Et tria dicit de hoc rege ad notādū q magnū ſit concupiſci ab eo. Primo q [ipe ē dñs.] Magnū eſt enim L

bone ãcille ſi domin⁹ ſu⁹ cū ſit valde nobil' accipiat eā ī vxorē. Jpſa etiā q̄ꝺ p̄ſ̄e
[deus eſt] in eſſentia. Et etiā q̄ꝺ adhuc mai⁹. fiet tocius [m⁹] ad faciēdū q̄cq̄d ti/
bi placuerit. Quartū. ꝙ tātus ē ꝙ adorāt eū hoīes et angeli latria. Vñ ſeq̄t. [Et
adorabunt eum.]

Maria ſponſa   Titulus vi.

Sponſa. [Unde maria dicit ꝑ p̄s. [Diſit de ſūmo] gaudiola cariſmatū et A
grāꝝ ꝑ gabrielē ꝑanymphū. q̄n dixit mihi. Aue grā plena ꝛc. [Et accepit
me] in ſpōſā. Eccl'ia etiā dr̄ ſponſa chriſti. q2 ſpōſo celeſti ſp̄uali dilectōe co
pulata. Dicit etiā vxor. q2 ꝑ grām ei⁹ ad mltoꝝ ſp̄ualiū filioꝝ pcreatōez fecūdata. B
Item Marie ſponſe dicit Cañ. iiij. Veni de libano ſpōſa mea ꝛc. Et dr̄ maria ſpon
ſa chriſti q̄dam ſimilitudīe. Nā q̄ vult ſponſam aſſumere. pus eligit q̄ ſibi placeat.
Ideo de maria canit. Elegit eā deus et ꝑelegit eā. Et dixit illi. Tu mihi ſola pla/
ces. Canit etiā eccl'ia. Sola ſine exēplo placuiſti dn̄o. i. chriſto. Scd̄o ſponſa or/
nat et purgat. q̄ꝺ factū eſt in ſctificatōe q̄n purgata eſt ab originali. ꝛ ornata do/
nis ſpūſſcti. et tunc cōcupiuit rex decorē ei⁹. Tercio cōiūcta chriſto ꝑ v̄ba de p̄/
ſenti. q̄n r̄ndit angelo. Fiat mihi ſc̄m v̄bū tuum. Quarto. ſ. in aſſumptōe introdu
cta in thalamū ſpōſi. Fuit igit̄ decta in p̄deſtinatōe. Mūdata et ornata in ſctifica
tōe. Copulata chriſto in ei⁹ ꝯceptōe. Aſſumpta ad thalamū in aſſumptōe. C
Aliter. Maria ſpōſa filij. q2 in mr̄imonio ſolēt fieri donatōes. Vxor eni dat aliq̄d vi
ro ꝑpter nuptias. et vir dotat vxorē. Dedit eni maria chriſto carnē de ſua carne ī
qua paſſus eſt. Vñ et in paſſiōe dixit ei. Mulier. ecce fili⁹ tuus. Ipſe v̄o dedit ei
quaſi duplicē dotē. Gratiā primo. Unde dicta eſt grā plena. Et tandē glīaꝫ in ex/
celſis. q2 grām. et glīam dabit dn̄s. Propter hoc in figura marie dixit lya Gene.
xxx. Ditauit me de⁹ dote bona. Jō p̄dictū fuerat de ea puer. xi. Mulier gratioſa
inueniet gloriam.
De iſto matrimonio exponūt q̄dam illd̄ v̄bū ade Gen̄. ij. poſt q̄ꝫ euigilauit ab extaſi D
vl' ſomno. vbi p̄uiderat lapſum hūani generis et modū repatōis. Vñ euigilās p/
pherauit dicēs. [Propter h̄ [ſcꝫ ꝑpter lapſum hūani generꝭ repandū] relinq̄t] de⁹
[hō] factus. vl' fili⁹ carnē ſumptur⁹ [patrē] in mūdū veniēs. quia egreſſus a p̄re.
[et matrē] i. ſinagogā de q̄ nat⁹ eſt ſc̄m carnē. [ꝛ adherebit vxori ſue]. ſ. eccl'ie d̄ gē
tibus. vel [vxori ſue] i. marie. et in h̄ ſacramento fiet illud nouū et mirabile. ſcꝫ ꝙ
[duo erūt in carne vna] i. mater et fili⁹. virgo et chriſt⁹ dn̄s. cū ſc̄m debitū nature
curſum tres ꝯſueuerūt eſſe in carne vna. ſ. pater et mater et filius. Ad h̄ facit quod
ipſa beata virgo dicit Cañ. vi. [Ego dilecto meo] ſum parēs ſingularꝭ et vnica [ꝛ
dilectus me⁹ mihi] eſt ſingulariter vnic⁹ filius.
Aliter [Propter hoc] vt ſup̄ expoſitū ē [relinquet hō patrē et matrē] Quaſi p̄rēꝫ ſuū E
reliq̄t fili⁹ dei. cū de ſinu ei⁹ ad terrā deſcendit. et in ſinu virginis ſe recepit. vnde
hoīeꝫ aſſumpſit quē ꝑ ſpōſa ſua daret. Matrē etiā q̄ſi reliq̄t. cū affectū mr̄is qua/
ſi abijciēs. corpus q̄ꝺ ex ea aſſumpſerat ꝑ eccl'ia dedit in cruce. Quā. ſ. eccl'iam ſi/
bi ita vniuit. vt ipſe ſit caput ꝛ ipſa ſit corpus. Q̄ꝺ figurabat. q̄n q̄ſi diſſimulans
matrē dicebat ei de iohē. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Joh. xix.
Et nota ꝙ fili⁹ vocat matrē ſuā ſororē et ſponſam. Cañ. iiij. Vulneraſti cor meū ſo/ F
ror mea ſpōſa ꝛc. Quere li. v. ti. v. de pulcritudine oculoꝝ marie. Sororē. ꝑpter
humane nature ꝯtuberniū. Spōſam. ꝑpter incōcuſſam fidei cōſtantiā. Cū enim
tp̄e paſſiōis fides apl'orū ꝯcuſſa vacillaret. ipſa velut ſpōſa fidelis ſponſo ſuo ſine
fidei titubatōe cōſtanter adheſit. Ipſa etiā velut ſponſa ſpōſo ſuo familiarior maio
rē in bonis ſpōſi obtinet portōem. De ei⁹ fidelitate ꝯfidit valde ſpōſus. ſicut dr̄ pro
uer. in fi. [Cōfidit in ea cor viri ſui. ꝛ ſpolijs nō indigebit.] q2 q̄ſcunq̄ꝫ ſuis oratōi
bus meritis et exēplis rapit a diabolo. apponit et aſſignat dominio ſpōſi ſui. Itē
q2 ſicut q̄cq̄d habēt ſponſus et ſpōſa vtriq̄ꝫ ꝯmūe eſt. ita q̄cq̄d habet fili⁹ habꝫ mr̄
ꝛ ecōuerſo. Unde videt̄ ei dicere fili⁹ illud Joh. xvij. Mea oīa tua ſunt. Et ip
ſa filio Luce. xv. Fili omnia mea tua ſunt. Aliter tñ et aliter. q2 nō a matre fili⁹. ſꝫ
omnia a filio habet mater.

Quantū aūt ꝯcupierit hāc ſpōſam ſponſus celeſtis. oñdit Eccl. xxxvi. vbi dicitur. G
[Species mlieris exhilarat faciē viri ſui. et ſup omnē ꝯcupiſcētiā hoīs ſupducet
deſideriū] Species eni mlierꝭ virū potentē hūiliat. ſeuerū et auſteꝝ emollit. Et
hui⁹ mlieris ſpeciē ſic ꝯcupiuit dn̄s et elegit. ꝙ ipſa ei⁹ deſideriū intātū ſupduxit
ꝙ ad nr̄am infirmitatē humiliat⁹ eſt oīpotens. et q̄ eſt vita viuentiū emollitus eſt
ad amorē. Item de hac ſpōſa dicit eccl. xxxvi. [Nō eſt vir illi⁹ ſc̄m filios hominū.]
Et paulo poſt [Adiutoriū ſc̄m illū eſt ꝛ colūna et reqes.]
Et vide quō hec ſponſa opponit̄ p̄me ſpōſe. Prima. ſ. eua de coſta viri ſui formata ē. H
ꝛ de carne hui⁹ format⁹ eſt vir ſu⁹. Q̄ꝺ petebat Eccl. xxxvi. Innoua ſigna ꝛ im/
muta mirabilia. Mirabile fuit de coſta viri formare mlierē. imutatio mirabiliſſ
eſt ꝙ de carne ſolius mulierꝭ format⁹ eſt hō. Sed cū de oſſe viri formaret̄ caro mu
lieris. ſignū fuit ꝙ ꝑ mlierē infirmaret̄ natura hūana. Facta eſt aūt ſignorū inno/
uatio cū de carne mlieris factus eſt vir. quo ſignatū eſt ꝙ ꝑ hanc innouatōeꝫ hūa
na natura ab infirmitate reuerteret̄ ad firmitatē.
Inde etiā notādū ꝙ p̄ma ſpōſa facta eſt in adiutoriū viri. dicēte dn̄o. Nō eſt bonuꝫ I
hominē eſſe ſolū. faciam⁹ ei adiutoriū ſimile ſibi. Infirmū aūt adiutoriū viro mu
lier. Hic aūt dr̄. [Vir eius nō eſt ſc̄m filios hominū] q2 nō eſt filius hominū. i. pa
tris et matris. ſed fili⁹ hoīs tantū. i. ſolā habēs matrē. ꝛ ideo oēs hoīes dignitate
p̄cellens. Et dicit̄ [adiutoriū] ſpōſe [ſc̄m illū] ſcꝫ ſc̄m ſpōſū q̄ ē adiutoriū ſponſe. et
colūna et firmamētū ꝛ reqes. Et tale adiutoriū eſt maria. quia neminē vult iuuare
ſpōſa q̄ ſtatim nō iuuet̄ a ſponſo. et ꝑ hoc eſt ipſa nobis adiutoriū firmamentū co/
lumna et requies.
Notandū ꝙ deſpōſatōis marie multe cauſe aſſignant̄ in gloſis. ꝛ ſunt quedam K
literales. et quedam miſtice.
Quare chriſt⁹ naſci voluit de v̄gine dſpōſata
Primā ponit beda ꝙ ideo deſpōſata eſt ioſeph vt ꝑ eū origo marie texeret̄. cū eſſent Beda
de eadē tribu. Nec erat ꝯſuetudo ſcripturaꝝ ꝙ in genealogijs texerent̄ noīa muli
erū. Et ſupplet h̄ iohēs damaſcen⁹. q̄ dicit mariā deſcendiſſe de dauid ꝑ mathan. Joh. damaſcen⁹
Dicit eni ꝙ mathan genuit panthera. et hic genuit barpanthera. et hic genuit io/
achim patrē marie. Et in h̄ ꝯfundunt̄ illi heritici q̄ dixerūt ipſam nō habuiſſe p̄rēꝫ
vel matrē. ſed carnē angelicā. ꝛ h̄ forte ſumpſerūt ex eo. ꝙ nō texit̄ genealogia ei⁹.
ſed ſolius ioſeph. Nō eni dixiſſet angelus Luc. i. elizabeth cognatā marie. niſi eſ
ſet cognata eius ex parte patris vel ex parte matris.
Secunda cauſa. ne tanq̄ꝫ adultera lapidaret̄ ſi nō habēſ virū videret̄ habere pueꝝ.
Erat eni de genere ſacerdotali. et cautū erat Leui. xxi. vt filia ſacerdotis dep̄hen
ſa in adulterio ſiue in ſtupro morte puniret̄
Tercia ne temerate v̄ginis aduerteret̄ infamia. Noluit eni dn̄s ortus ſui fidē mr̄is
iniurijs aſtruēdā. Oportet eni ſcōs habere teſtimoniū ꝛ ab his q̄ foris ſunt. Nec
decuit ſiniſtra virginib₃ opiniōe viuētib₃ velatio excuſatōis relinq̄. ꝙ infamata q̄
q̄ꝫ mater dn̄i videret̄. Deniq̄ꝫ q̄d iudeis q̄d herodi poſſet aſcribere. ſi natū ex adul
terio viderent̄ pſecuti. Et quomodo diceret. Non veni ſoluere legē ſꝫ adimplere.
ſi cepiſſe. videret̄ a legis iniuria. cū part⁹ innupte lege dānet̄. Quinetiā marit⁹ pu
doris locupletior teſtis adhibet̄. qui poſſet dolere iniuriā ꝛ vindicare opprobriū ſi
nō cognoſceret̄ ſacramentū.
Origenes. Quarta cauſa eſt vt viri haberet ſolaciū iens ꝛ rediēs in egipto. ſicut dic̄ origenes.
Quinta. ꝙ fides marie verbis maior aſciſcit̄. et mēdacij cauſa tollit̄. Videret̄ ei cul
pam obumbrare voluiſſe mēdacio. innupta p̄gnans. Cauſam aūt mētiendi deſpō
ſata nō habuit. cū ꝯiugij p̄miū grā nuptiaꝝ partus ſit feminaꝝ.
Ignati⁹ Sexta cauſa quā ponit ignati⁹ eſt. ꝙ p̄nceps mūdi videns deſpōſatā. partū nō po
tuit habere ſuſpectū. Fallēdi eni eum fuit dn̄i ꝯſiliū. et ſic fefellit eundem. Unde
apoſtoli iubent̄ tacere de chriſto. Sanati de remedio. Et demones de filio dei.
Dicit̄ g̃ virgo deſpōſata maria. vt expers virilis ꝯſortij videret̄. Nec moueat ꝙ a
mattheo ei⁹ ꝯiūx dr̄. Nō eni v̄ginitatis ereptio. ſed nuptiaꝝ celebratio declarat̄.
Sꝫ nec illd̄ q̄ꝺ dicit mattheus. Nō cognoſcebat eaꝫ ioſeph donec peperit filium.

Sicut enim dicit̃ Iſa. xlvi. Donec ſeneſcatis ego ſum. Nunq̄d poſt illoꝝ ſenectutē chriſtus eſſe deſijt. Qui cauſam dicit ſatis putat q̄d cauſe eſt dicere. reddēdam nō req̄rit. Satis enim ei eſt vt cauſam ſuſceptā aſtruat. incidentē differat. Et id̄o q̄ incarnatōis incorrupti ſuccepat myſteriū. nō putauit vberiꝰ pſeq̄ndū virginitatis marie teſtoniū. ne defenſor magis q̄ aſſertor myſterij crederet. Et nota q̄ hec clauſula ſic intelligenda ē. Nō cognoſcebat eā donec pepit filiū. nō q̄ poſtea cognouerit. ſꝫ iſtō donec ponit̃ pet. q̄ſi diceret. nō cognouit ⁊ ita pepit. Uel donec ponitur ꝑ eterno. ſicut ibi. Donec ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. Uel donec ponit̃ ꝑ nunq̄. ſic ibi. Coruus nō eſt reuerſus ad archā donec ſiccaret̃ terra. i. nūq̄ eſt ē reuerſus. Alij ſic gloſant. Donec pepit. i. nec ante nec poſt. L

Septia cauſa myſtica ē. q̄ virgo deſpōſata typus ē eccl'ie. q̄ nos ꝯcipit ꝟgo de ſpiritu. parit nos virgo ſine gemitu. Et id̄o forte beata maria alij nupta ab alio repleta eſt. Quia et ſingule eccl'ie ⁊ ſpiritu replent̃ et gratia iungunt̃. tamē ad opis ſpem ſacerdoti iungunt̃. ſicut maria ioſeph deſpōſata eſt. Unde in q̄buſdā eccleſijs in vigilia natal' ſacerdotes totū officiū horaꝝ agunt in typū ioſeph.

Octaua cauſa p̄t eſſe vt ꝑ h̄ q̄ de virgine et deſpōſata natꝰ eſt chriſtus. vterq̄ ſtatus approbaret̃. ⁊ vtriq̄ daret̃ ſpes ſalutis. ꝯ hereticos q̄ dicūt q̄ i matrimonio nō eſt ſalus.

Chryſo. Nona cauſa ē quā ponit chryſoſtomꝰ. Quia futurū erat vt oēs ſancti de eccl'ia ꝟgine naſceret̃. chriſtꝰ de deſpōſata ⁊ ꝟgie natꝰ ē. ne indigniꝰ naſceret̃ dn̄s q̄ ſerui.

Et nota q̄ tria bona habuit matrimoniū iſtud. ſ. fidē. plē. ⁊ ſacramentū. Fidē p̄cioſā. plē excellētiſſimā. ſacramētū ſacratiſſimū. Significabat eni mr̄imoniū marie et ioſeph. matrimoniū illō q̄d agebat̃ in thalamo ꝟginis. ſ. hūane nature et diuine. Et ſicut ioſeph nō temerauit btām virginē. ſic nec natura hūana corrupit diuinā. imo ſicut ioſeph pfecit ex maria. ita hūana natura ex diuina. M

Itē Maria ſpōſa filij. Un̄ Cañ. iij. Egredimi filie ſyon vſq̄ ibi. in die deſpōſatōnis. Dies deſpōſatōis fuit chriſto dies ꝯceptōis ſue. vl' natiuitatis ſm carnē. In N

Aug'. vtero eni ꝟginali nupſit ei hūana natura. ſicut dicit augꝰ. Un̄ dictū ē in p̄s. Et ipe tanq̄ ſponſus pcedēs de thalamo ſuo. Poteſt etiā intelligi dies deſpōſatōnis ipiꝰ btē virginis. Et hoc vult gloſula q̄dam ibi ſup Mat. i. Cū eſſet deſpōſata angelo nūciante ꝯcepit. Uel q̄ illā ſibi tūc ſpūaliter deſponſauit. cū illi tanta ſe grā ſociauit vt de carne eiꝰ ſacratiſſimā ſibi carnē aſſumeret.

Maria vxor. Titulus vij.

Uerſus ſecūdus Uxor. Figurata Gene. iij. vbi legit̃. Uocauit adā nomen vxoris ſue euā. eo q̄ mater eſſet oīm viuentiū. Apoca. xix. Uenerūt nuptie agni. i. tps carnē aſſumēdi. Et vxor eiꝰ p̄parauit ſe. i. ſe reddidit idoneā vt de ipa carnē aſſumeret. Preparauit inq̄m ꝑ libertatē arbitrij. Sed q̄ hoc nō ſufficit ſine adiutorio grē. ſubdit. Et datū eſt illi vt cooꝑiat ſe biſſo. i. caſtitate ſplendente ad alios ꝑ exemplū. et cādido q̄ ad ſe. et h̄ maxime q̄n vouit virgitatē. Iſa. xxxv. Gloria libani. i. candor ꝟgitatis. decor carmeli. i. bona ꝯuerſatio exterior. Id̄o de maria dicit̃ Eccl. vi. Decor enim vite eſt in illa ⁊c̄. Uxor hec figurata ē Iudic. v. vbi legit̃ in figura marie. Bn̄dicta inter mlieres iahel. vxor aber cinei ⁊c̄. Beata maria dicit̃ vxor chriſti. Nā ſi oīs aīa ſpūaliter vxor dei eſt. illa p̄cipue vxor dicit̃ in quā plꝰ ꝯtulit gratiaꝝ. Sed in ꝯtractu matrimonij ꝯſuetudo ē vt vxor det aliq̄d viro ꝓpter nuptias. ⁊ vir dotet vxorē. Quid chriſto dederit btā ꝟgo ꝓpter nuptias. ſignatur in noīatōe ſponſi. cū dr̄. Aber cineus. Aber interp̄tat̃ vulneratꝰ vl' liuidꝰ. cineus lugēs. Chriſtꝰ eni ſumpſit in ꝟgine. et ipa ei dedit ꝑ cōſenſum. naturā in q̄ vulneratꝰ eſt. et liuidꝰ factꝰ. et lugens. Luxit eni ꝓpter pctā noſtra. ſicut dicit̃ ad Hebre. v. vt nō ſolū carnis ſed ⁊ anime ſanguinē. ſ. lacrimas ꝑ nobis daret. Nam ſicut vulnerata carne fluit ſanguis. ſic ex aīa ipiꝰ ꝑ ꝯpaſſionē vulnerata fluxerūt lacrime. Et quia duplex eſt peccati genꝰ. aptū. ſ. q̄d dicitur vulnus. et occultū q̄d dr̄ liuor. ꝑ nobis ſuſtinuit vulnera et liuores. Iſa. liij. Uulneratus eſt ꝓpter peccata nr̄a. et liuore eius ſanati ſumꝰ. His aūt quaſi dotauit

dn̄s ꝟginē. primo grā. ſcd̄o glīa. vt ſup̄ dictū eſt de ſponſa. De iſta iahele inuenies libro. xij. particula. i. in fine pmi verſus de orto. vbi ortus dicit̃ ſeratus.

Item de hac vxore dicit̃ chriſto i ꝑs. Uxor tua ſicut vitis abundās in la. do. t. Uxor tua. ſcꝫ maria. ſicut vitis. Ipa eni dicit ſe eſſe vitē. Un̄ Ecc. xxiiij. Ego q̄ſi vitis. Abundās. in multitudine ſpūaliū filioꝝ. q̄ ipa eſt mater oīm viuentiū vita grē. In lateribꝰ. q̄ ſp̄ dilexit ſecretū. Uel. in lateribꝰ domꝰ tue. i. eccl'ie. quā ipa circuit ad ꝓtegendū ꝯ circuitū diaboli. q̄ circuit q̄rēs quē deuoret. i. Petri in fine. B

De dilectōe huiꝰ vxoris q̄ ad virū ſuū dicit apl's Eph. v. Qui ſuā vxorē diligit. ſeipſum diligit. Nemo enim carnē ſuā odit vnq̄ ⁊c̄.

Maria vidua Titulus viij.

Eu vidua. Deſignata ꝑ viduā illā euāgelicā. q̄ tm̄ duo minuta miſit in gazophilaciū. Lu. xxi. que plꝰ cūctis diuitibꝰ poſuit iuxta dn̄icā ſententiā. A

Unū minutū fuit eius hūilitas. que valde minutā faciebat eā in reputatōe ſua. et q̄ valde minutū facit hominem ſeipm reputare. Un̄ dr̄ angelo philadelphie Apoc. iij. Ecce dedi corā te hoſtiū aptū q̄d nemo p̄t claudere. q̄ modicā habes ꝟtutē. i. humilitatē. Talibꝰ eni aptū ē hoſtiū pādiſi. quia hūilē ſpiritu ſuſcipiet gloria. puer. xxix. Aliud minutū fides. que ꝯparat̃ grano ſinapiſ. Lu. xvij. Hec duo minuta poſuit maria quaſi i gazophilario. q̄d eſt chriſtꝰ. in q̄ ſunt oēs theſauri ſapiētie et ſciētie abſconditi. Ad col'. ij. q̄n dixit. Ecce ancilla dn̄i. Ecce pmū minutū. Fiat mihi ⁊c̄. Ecce ſcd̄m. Et bene dicta eſt plꝰ oibꝰ obtuliſſe. q̄ omnibꝰ hūilior ⁊ omnibꝰ fidelior. Et iſtud plꝰ ſonat in p̄ciū nō in numeꝝ. Nam dn̄s nō conſiderat q̄ntū datur ei ſed ex q̄nto. Plus eni attēdit dātis charitatē. q̄ muneris q̄ntitatē. ⁊ ſm charitatis intenſionē retribuit glīam vl' coronā. Nulla eni p̄cioſiorē deo obtulit oblationē voto virgitatis. q̄d ipa pma obtulit. ſicut manifeſte dicit beatus

Beatus bartholomeus bartholomeꝰ. Dicit̃ etiā poſuiſſe totū victū ſuū. q̄ in ſola hūilitate glīabat̃. ⁊ ei dictū eſt Lu. i. Beata q̄ credidiſti ⁊c̄. Per hūilitatē enim viuit aīa vita gratie. ⁊ iuſtus ex ſua fide viuit. Abac. ij. Uel duo minuta. duplex hūilitas.

Item ꝑ viduā illā sareptenā ſignat̃ maria. que pauit helyam. i. chriſtū. iij. Regū. xvij. de cuiꝰ hydria nō defecit farina. nec oleū de lechito. Deſignat̃ etiā ꝑ viduā illam q̄ vaſa vacua impleuit oleo. iiij. Regū. iiij. Hoc habuiſti expoſitū libro. iiij. ti. xxij. d miſericordia et largitate marie. poſt mediū tituli. B

Maria mulier bona Titulus ix.

Ulier bona. Et nota q̄ hoc nomē mlier q̄nq̄ ſonat in ſexū. Ioh. ij. Quid mihi et tibi eſt mlier. Itē Ioh. xix. Mulier. ecce filiꝰ tuꝰ. Et h̄ ſecus tm̄ dicit̃ beata virgo mlier. Dicit̃ etiā mlier ꝓpter fecunditatē. de q̄ dictū ē ſup̄ titulo primo. q̄ ipa dicit̃ mater generis hūani circa finē tituli. Itē ꝓpter debitam chriſto ſubiectōez. Un̄. Ecce an. do. ⁊c̄. Itē Mulier dicit̃ ſm ſexū femineū. nō ſm corruptōem integritatis. Un̄ eua ſtatim vt facta eſt de latere viri nōdū cōtacta a viro mulier appellata ē. Un̄ Gene. ij. Edificauit deꝰ coſtam i mlierē. Uel q̄ mulier dicit̃ q̄ſi molliēs herū vel heroem. i. chriſtū. dicit̃ ipa mlier ꝑ anthonomaſiā. Qui ſcꝫ chriſtꝰ ante ſuā incarnatōem q̄ſi durꝰ erat in ſua diuitate. q̄ nō poterat eſurire vl' ſitire. caleſieri vl' algere. fatigari vel infirmari aut mori. Hi ſunt ſeptē defectus quos patimur in vita p̄ſenti. q̄s oēs ſuſcepit in ſe chriſtus in ꝟgine factꝰ hō. q̄ ipſum induit carne mortali. Un̄ filiꝰ dicit matri Iob. x. Pelle et carnibꝰ veſtiſti me. A

Omnes eni noſtros defectꝰ ſuſtinuit p̄ter q̄ttuor.

Hi quattuor

Ignorātia. Quia ipe eſt ſapiētia patris. et oīs ſapientia ab ipo ē. et cū eo fuit ſemp. Ecc. i. et eſt ante euū. B

Bern. Btūs bern. li. iiij. de ꝯſideratōe. Deꝰ ſciētiaꝝ dn̄s eſt. et ipe ſolus neſcit ignorātiā. q̄ totus eſt lux ſine tenebris. totꝰ oculꝰ q̄ minime vnq̄ fallit. q̄ minime vnq̄ claudit̃. Oculi eni eiꝰ multo plꝰ lucidiores ſup ſolem. Ecc. xxiij. Hanc autoritatē inuenies optime expoſitā libro. i. ca. vij. ſiue titulo. bn̄dictꝰ fructus ventris tui. poſt mediū capituli.

Obliuio. Quia nihil eſt ei p̄teritum. nihil futurū. ſed oia p̄ſentia. Ideo dicit moyſi

UNIVERSIDAD Y PROV. BIBLIOTECA ZARAGOZA

Di q̄tuor

Exodi .iij. Qui eſt miſit me ad vos.

Pigricia. [Quia exultauit vt gigas ad currēdā viā.] mandatoꝝ patris. Vñ dicit in pſal. [Cucurri in ſiti.] i. in deſiderio qḋ habui de ſalute generis humani.

Titillatio peccati. Quia corpus eius figuratū eſt in archa noe in q̄ oīa animalia fuerūt pacata. i. omnes motus ſenſualitatis ſue.

Ante incarnatōem eñi erat fili⁹ dei q̄ſi aurū ſolidū. Unde dicit ſpōſa Canti .v. [Caput dilecti mei] .i. eius diuinitas [aurū optimū.] Solidum autē erat .i. maſſiz ſine aliqua humanitatis forma. In incarnatōe vō a tota trinitate miſſum eſt h̄ aurū in fornacē. que fuit vter⁹ virginalis. Eccli. .xliij. Fornacē cuſtodiēs in opib⁹ ardoris ꝛc. Et ibi ineffabiliter fuſum eſt ope ſpūſſancti vt poſſet q̄ſi decurrere in modulos noſtros. qui ſunt fames. ſitis. mortalitas. paſſibilitas. vt ſupra. Et formas accepit ſiue characteres nature hūane. Job .xxviij. [Auro locus eſt in q̄ ɔflaꝶ] ſcʒ venter̄ virginis. cōflator ſpūſſanctus. E

Alio etiā modo emolliuit beata virgo filiū dei q̄ quaſi durus erat anteq̄ʒ incarnaretꝶ. q2 offenſus humano generi ꝑpter peccatū ade. Vñ q̄ſi iratus totū genus hūanum trudebat in infernū. Vñ dicit ei iob .xxx. in ꝑſona generis hūani. Mutatus es mihi in crudelē. ꝛ in duricia manus tue aduerſaris mihi. Btā autē virgo ipm̄ factū hominē emolliuit et placauit. et genus humanū ei recōciliauit. Unde et in partu ei⁹ cantatū eſt ab angelꝭ. Pax hominib⁹ bone volūtatis. Propter h̄ etiā ipſe chriſtus in euāgelio multo crebri⁹ ſe appellat filiū hominis. i. beate virginis. q̄ʒ filiū dei. quia emollit⁹ eſt ꝑ eam. Et in hoc etiā ɔmēdat nobis q̄d miſericorditer dignatus ſit eſſe ꝓ nobis. Adapta exemplū de rinocerōte infra ti. .x. ꝙ maria virgo. In hoc etiā cōfundit ſupbiā noſtrā. q̄ ſemꝑ numeram⁹ genus noſtrū a digniori q̄ ad ſeculū. ſicut facit mul⁹ in cōuentu animaliū. dicens ſe eſſe nepotē equi. nec volēs recognoſcere ꝙ eſſet fili⁹ aſini. Silr̄ et nos gloriamur de parētela nobili. et nō loq̄mur de ruſticana.

Itē aliter. Maria intantū molliuit dñm et adhuc emollit meritꝭ et ꝓcib⁹ ſuis. vt nūc maiora peccata patiēter toleret. q̄ quondā minora duriſſime vindicabat. Conſtat enim ꝙ multo ḡui⁹ peccant moderni ſodomite vl̄ luxurioſi. q̄ʒ peccauerūt antiq̄ q̄ attrociter ſunt puniti. Necdū enim nata erat beata virgo. necdū verbū caro factū. Unde tūc longe inferior et indignior fuit natura hūana. q̄ʒ modo ſit. Nam chriſtus eā aſſumēs et ſibi vniēs maximā ei cōtulit dignitatē. Vñ Sapie. .vij. dicit natura humana de ſapiētia incarnata. Venerūt mihi omnia bona pariter cū illa. ꝛ innumerabilꝭ honeſtas ꝑ manus illi⁹. i. dona gratiaꝝ. Unde matri et filio maxime iniuriantꝶ. feditate carnaliū viciorum ſeipos polluentes. Sed q̄nto nūc eis diutius et miſericordi⁹ pepcerit. tāto diſtricti⁹ et immiſericordi⁹ in ipos tandē vindicabit. Vñ .ij. Pe. .ij. Nouit de⁹ pios de tēptatōe eripe. iniquos vero ī die iudicij reſeruare cruciādos. magis autē eos qui poſt carnē in ɔcupiſcentiā immūdicie ambulāt ꝛc. Canonica iude .i. [Sodoma et gomorra et finitime ciuitates exfornicate] .i. extra naturā fornicate. [et abeuntes poſt carnē alterā] .i. cōcubitū nō debitā [facte ſunt exemplū ignis eterni penā ſuſtinentes. Similiter et hi q̄ carnē maculāt ꝛc.] D

Item notandū ꝙ eua q̄ fuit mulier infirma intantū deū exaſpauit et q̄ſi durū fecit. ꝙ q̄ſi oblitus eſt miſericordie ſue erga naturā humanā. Maria vero que fuit mulier fortis intātū deū hominē factū emolliuit. ꝙ fere oblitus eſt punitōis et vindicte erga hominē. quē vt ad eū a quo ꝑ peccatū receſſerat filius reduceret. ipm̄ filium formauit vel creauit pater ex vtero virginis ſeruū ſibi. Iſa. .xlix. Unde dic̄ Iſa. .xlv. [Ego dñs creaui eū] hominē ſcʒ. Vere enim eua fuit mulier infirma. q̄ ſtatim infirmata eſt ad primū verbū diaboli Gene. .iij. dicens. Ne forte moriamur. Virū etiā ſuū emolliuit. porrigēs illi mortiferū guſtū pomi. Et hec mollitio deſignata eſt ꝑ hoc ꝙ de oſſe viri formata ē mlier. ſicut habuiſti ſup̄ ti. .vi. ꝙ maria ſpōſa. Maria vero mulier fortis corroborata eſt ad verbū angeli. Qḋ apparuit. qñ dixit. Virū nō cognoſco. Et qñ ex mlīere. ſ. ex virgine formatus eſt vir .i. chriſt⁹. ɔſolidata eſt natura hūana etiā in vtroq̄ʒ ſexu. Oportebat eñi vt de mlīere ſal⁹ ꝓcederet. vt E

peccato reſponderet remediū ad honorē dei et gl̄iam. et vt vbi abundauit delictū ſupabundaret et gratia. Ad roma. .v.

Itē Maria dicitꝶ mulier aliā ratōe. Mater eñi ſolet eſſe magis miſericors filijs q̄ʒ pater. Dabat autē deus pater filiū ſuū in patrē et regē iuſticie. et ad eius iuſticiā moderādā dedit nobis matrē pietatis ꝛ reginā miſericordie. Sepe eñi qḋ iuſte dānaret huius patris iuſticia. clemēter liberat hui⁹ matris miſericordia. Unde filij iuſticia et matris miſericordia dicunt q̄ſi adinuicē. Ego occidā. Et ego viuere faciaʒ ꝛc. Quere ſupra li. .ij. particla .i. cauſa .xxi. Ad hoc etiā aſtare deſcribitꝶ tanq̄ʒ aduocata a dextris filij. id ē. in potiorib⁹ bonis eius. q2 ꝓptime cōgruit cū rege iuſticie regina miſericordie. F

Petrus mãducator

Hec eſt mulier de qua dictū ē ſerpēti Gene. .iij. [Ponā inimicicias inter te et mulierem.] Quaſi diceret. Video amiciciā factā inter te et mulierē. ſ. euā. Sed inimicicias ponā inter te et q̄ndam aliā. ſ. mariā que cōteret caput tuū. Sequitꝶ [Et ſemē tuū et ſemen illi⁹.] Quod impletū eſt qñ herodes ſemen ſerpētis ſtatim poſtq̄ʒ natus eſt ꝑſecut⁹ eſt chriſtū. ſemen marie. Unde dicitꝶ Apoca. .xij. Draco ſtetit añ mulierē q̄ erat paritura maſculū. vt cū pepiſſet filiū ei⁹ deuoraret. Bene dicitꝶ ſtetit. q2 nō dormitabit neq̄ʒ dormiet q̄ impugnat iſrael. ſicut nec q̄ cuſtodit iſrael. [Ipſa cōteret caput tuū] quod ſupbe erigebas exultās de hoīe deiecto. Vel [caput tuū] .i. viciū capitale qḋ eſt ſupbia ītiniū oīs peccati. ſicut dicitꝶ eccli. .x. pede humilitatꝭ. vel concupiſcētiā carnalē pede ꝟginitatis. Et hi duo pedes portāt aīmā fideleʒ in ꝑadiſum. [Et tu inſidiaberꝭ calcaneo eius] .i. pedi. ſ. chriſto qui eſt pes oīa ſupportās. cui inſidiat⁹ eſt diabol⁹ principaliter in deſerto. in orto. ī cruce. De aīa fideli ſic. [Inimicicias ponā inter te et mulierē] .i. peccatricē animā que peccauerat ꝑ mollicię. Quaſi diceret. Ipa penitebit. vñ tu dolebis. [Et ſemē tuū] .i. alioſ demões. [ꝛ ſemē illi⁹] .i. opa penitētie et miſericordie. q̄ tuā ꝟtutē eneruabūt. [Ipa cōteret caput tuū] .i. initiū ſuggeſtiōis. [et tu inſidiaberꝭ calcaneo eius] .i. ſemꝑ ſeq̄ris eam ad decipiendū. G H

Hec eſt mulier fortis q̄ a ſalomōe querebatꝶ dicente ꝓuerb. in fine. [Mulierē fortem q̄s inueniet?] Sed donec ventū eſt ad mariā nō inueniebatꝶ. Vñ ſeqtꝶ. [Procul et de vltimis finib⁹ ꝓciū ei⁹.] Procul dicit ꝑ ſtam tpis. ſ. a tēpe ſalomōis vſq̄ʒ ad partum virginis. I

Maria mulier fortis

Maria mulier fortis

Cōtra carnē ꝑ ꝟginitatē. cui⁹ votū prima emiſit. Vñ tūc accincit fortitudīe lūbos ſuos. et roborauit brachiū ſuū. et ſic ɔtempſit legē q̄ tales maledicebat.

Contra mundū ꝑ paupertatē. Ad qḋ ſignandū ab angelo inuenta eſt clauſa in thalamo. Mūdi eñi amatores fortis ſunt. i. in occupatiōe q̄rēdi exteriora. ſed talibus dicitꝶ Ve ve. Amos .v. Vñ eſau venator amiſit benedictiōem quā acq̄ſiuit iacob vir ſimplex et habitās in tabernaculꝭ. Gene. .xxv. Et marie dictū eſt. Aue. Et h̄ etiam fecit ſupra legē que tpalia ꝓmittebat.

Cōtra diabolū ꝑ humilitatē. cuius caput contriuit. vt dictū eſt.

Cōtra oīe genus peccati ꝑ patientiā. quia aduerſa oīa eq̄nimiter ſuſtinēs. et ꝓſpa omnia viriliter ɔtēnens ꝓ amore ſpōſi ſui. Et oꝑtebat ꝙ fortis eſſet mlīer q̄ paritura erat maſculū. et talē maſculū q̄ principē mūdi hui⁹ foras eijceret. eripiēſq̄ʒ ꝓpem de manu fortiorū ei⁹. ꝓpria virtute gl̄ioſos terre hūiliaret. Et nota ꝙ h̄ nomē mulier hic ponitꝶ tm̄ ꝓ ſexu. vt dictū eſt. nō ꝓ corruptōe vel ꝓ fractōe vl̄ fragilitate vl̄ mollicie. Proprie eñi dicitꝶ mulier q̄ſi mollier. que ſcʒ mollicię carnalꝭ coitus ſit ꝑpeſſa. Poteſt etiā maria dici mulier ꝑpter fecunditatē ſpūalis ſobolis. ſicut aſſignatū eſt ſupra eodē libro. titulo ꝓmo. ꝙ ipa dicitꝶ mater. ꝓpe finē tituli. Sequitur [Quis inueniet.]

Sonat quis

Interrogationē. Job .ix. Quis eſt domine vt credam in eum? K

In admiratiōnē. Iſa. .lx. Qui ſunt iſti qui vt nubes volāt? In eodem .lxiij. Quis ē iſte qui venit de edom ꝛc.

Sonat quis — In ꝯmendationē expſſam.vt hic.Quis inueniet.]Gloſa. Qualis et q̄nt⁹. Item. Quis ſicut dominus deus noſter ꝛc.
In vituperatiōem et ꝯtēptū. Eccl.xiij. Paup locut⁹ ē.et dicit.Quis eſt hic.
In difficultatē et raritatē. Parab.xx. Quis pōt dicere.mundū eſt cor meū ꝛc. Mat thei.xxiiij. Quis putas eſt fidelis ſeruus et prudēs. In ps.Quis aſcendet i mon tem dn̄i.]i.q̄ rarus.

Quis inueniet.]q̄ſi null⁹ niſi ſolus chriſt⁹.q̄ gratia fortitudis eius q̄ virginitatē pri ma vouit.et hūilitatis quā in ea reſpexit ſe dedit ei in p̄ciū et remunerationē maxi me huius duplicis virtutis. L

Et nota q̄ mentio fit hic de inuētōe. Sic Lu.i.dictū eſt marie. Inueniſti gratiaȝ apud dn̄m. Sicut eni marie fuit inuētio habere talē filiū.ſic chriſto fuit inuentio habere talē matrē. Vn̄ ſicut maria dicere p̄t de ſapiētia dei ex ea carnē aſſumente. Venerūt mihi omnia bona pariter cū illa. Sap.vij. Sic et chriſt⁹ de maria. Ve nerūt mihi oīa bona pariter cū illa. Quia nat⁹ ſum mūd⁹ de mūda. imaculat⁹ de immacłata .et de virgine virgo. Vel hec oīa bona.ſ.mēbra virginea q̄ de carne ei⁹ ſibi aptauit.q̄ imolata in cruce mundū redimere ſuffecerūt. M

Vel.[quis inueniet.]Hic notat̄ maxima difficultas.quia nec alia ſufficiēter fortiſ po tuit inueniri.nec alius q̄ chriſt⁹ ipſam potuit inuenire. Vn̄ ipſa dicit Can.ij. Dile ctus meus mihi et ego illi. N

Sequit̄.[Procul et de vltimis finibꝰ p̄ciū ei⁹.] Et nota q̄ hec expoſitio q̄ſi ꝯmūis ē marie eccłie et fideli aīe. Dicit̄ g̃.[Procul ꝛ de vl.fi.p̄.ei⁹.]i.inuentoris.dicit gloſa. Vel.[eius.]i.fortis mlieris.ſ.marie eccłie vel fidel' aīe.chriſt⁹.ſ.q̄ ſeipſm p̄cium de dit p eccłia redimēda.i.Cho.vi.Empti eſtis p̄cio magno. Eph.v.Chriſt⁹ ſemet ipſm tradidit p nobis oblationē et hoſtiā deo ꝛc. Procul eni fuit p̄ciū marie.ſ.chri ſtus q̄ de celo deſcēdit in vterū eius.q̄ a ſummo celo egreſſio ei⁹ .ꝛ ex ea aſſumpſit carnē et ſanguinē. Que p ipſa ſicut et p nobis obtulit i cruce. Vnde dicit̄ chriſto. Redemiſti virgā hereditatis tue. Iſa.xxx. Ecce nomē dn̄i venit de longinq̄. Vel [a ſummo celo.]i.ab ipſo paterne maieſtatiſ vtero abditiſſimo .quē nec angel⁹ nec aliq̄ creatura penetrauit.nec ipſm potuit indagare. De q̄ vtero pater dicit filio[Ex vtero ante luciferū genui te.] Et vere chriſtus p̄ciū eius.q̄ ipſam reddidit p̄cioſam. Quia et hoc beatā eam dicūt oēs generatōes.et p h̄ exaltat̄ in celo et glorificat̄ in terra. Ipſa eni eſt p̄cioſa illa margarita.q̄ q̄ſi ſingularis in euāgelio introducit̄. Mat.xiij. Integra carne et ſpiritu. intantū ꝯcupiſcibil' vt diuinos animos in ſe ꝯuerteret.et vt tota dei fieret.in cui⁹ negociatōe abſq̄ omni exceptōe negociator ce leſtis oīa ſua diſtrahit et cōmutat. Vn̄ canit̄. O admirabile ꝯmerciū. Margarita etiā iſta totā ſe deo dedit .et omnia diuīa ſibi vendicās mutuauit. Nā ꝛ de⁹ illam elegit.et in ei⁹ ꝯpatōe oīa ſua contulit.et q̄ſi p ipſa habēda expēdit[Oīa ſua.]ppa. id ē.diuina.de q̄b⁹ dicit Ioh.xvi. Oīa q̄cunq̄ habet pater mea ſunt. Habꝫ pater imortalitatē eternitatē et lucē. Hec etiā habent fili⁹ et ſpūſſctūs. Hec habꝫ virgo maria. Sed aliter ꝛ aliter. Et h̄ maria p̄cioſa margarita.quia ſicut dr̄ Eccl.xxvi. Oīs pōderatio nō eſt digna ꝯtinētis aīe. Quere expoſitōem libro.iiij.ti.xi.de vere cūdia marie.circa mediū tituli. Nec fuit de terra p̄ciū eius ſed de celo .q̄ neſcit hō p̄ciū eius .nec inuenit̄ in terra ſuauiter viuentiuȝ . Iob.xxviij.[Procul.]i.p̄ aliis oībus.[et de vltimis finibꝰ.]ſ.celo et terra. In celis icorruptio.in terra fecūditas. q̄ duo p̄ aliis ſunt[p̄ciū eius.]Vel vltimi fines.hō et angelus . Integritas p̄cium angeli.fecūditas p̄ciū hoīs. Vel [procul.] quia vergēte mūdi veſpe ſolutū eſt[p̄ciuȝ eius.]ſcȝ ſanguis chriſti q̄ redēpta eſt et ꝯparata.i.Pe.i. Nō corruptibilibꝰ ꝛc. ſed p̄ci oſo ſanguine q̄ſi agni imaculati chriſti ꝛc. Vł ad lr̄am[p̄ciū.]i.excellētiſſima ꝛ glo rioſiſſima celſitudo marie.fuit[pcul et de vltimis finibꝰ.]q̄ñ venerabiles magi d̄ longinq̄s regiōibꝰ ad ſanctiſſimū ei⁹ partū veniētes obtulerūt filio ſuo munera p̄ cioſa.et dei hominis verā natiuitatē oſtenderūt. Vel vltimi fines.vltima ipſi⁹ hūili tas.q̄ nulla pfundior.nulla maior .merito cui⁹ in oculis dn̄i facta eſt p̄cioſa . Vel [de vltimis finibꝰ.]i.de cōiunctōe dei et hoīs q̄ ſunt vltimi fines. Vn̄ Sap. viij.

dicit̄ de ſapiētia.[Attingit a fine vſq̄ ad finē fortiter ꝛc.]Que.ſ.coniūctio opere ſpūſſancti facta ē in vtero ei⁹. Et poſſunt q̄tuor fines beate virgi.ꝯgrue adaptari. Finis inferior eius hūilitas quaſi humi iacēs. Finis ſupior eius virginitas q̄ nō eſt terrene vite ſed celeſtis. Dexter ꝛ ſiniſter.ſ.charitas q̄ſi in latū extenſa ad ami cos et inimicos. Vel dexter q̄tinētia ꝯtra pſperitatē. Siniſter patiētia ꝯtra aduerſi tatem. Et rōe hoꝝ finiū.i.hāꝝ virtutū.i.maria facta eſt p̄cioſa.

Aliter.[Procul et de vltimis finibꝰ p̄ciū eius.]ſcȝ chriſtus q̄ pcul eſt a nr̄o defectu p incōpabilē bonitatē. Vnde Ro.ix. Qui eſt ſup oīa de⁹ bn̄dict⁹. Vł[pcul.]a no ſtra culpa p ſuā pfectā inocētiā.i.Petri.ij. Qui peccatū nō fecit.ꝛc. Vł[pcul.]a no ſtra cōprehēſiōe.p ſubſtantie infinitatē ſeu p virtutē infinitā. Parab.xxx. Qd̄ no men eſt ei⁹.et qd̄ nomen filij eius ſi noſti. P

Precium eius id eſt

Preciosus ſanguis p ea in cruce effuſus.i.Petri.i. Nō corruptibilibꝰ ꝛc. Item. i. ad Chorin.vi. Precio empti eſtis ꝛc.
Precium ei⁹.id ē — Precioſa margarita fidei. Matth.xiij. Inuenta vna p̄cioſa margarita.
Precioſus ſpiritus.i.volūtas. Prouer.xvij. Precioſi ſpirit⁹ vir eruditus.
Precioſa mors.i.carnis mortificatio vel martyriū.
Precioſum vnguētū deuotiōis. Ioh.xij. Mulier habēs alabaſtꝝ vnguēti ꝛc. Lu. vij. Matth.xxvi.
Precioſus fructus bonoꝝ operū et q̄ celeſtis retributio. Iaco.v. Ecce agricola ex pectat p̄cioſum fructū ꝛc. Preciū enim q̄ redimit̄ anīa.ſunt virtutes et bona opa. Prouer.xiij. Redēptio aīe viri diuitie ſue. Hoc p̄cium[pcul et de vltimis finibꝰ.] venit.quia omne datū optimū deſurſum eſt. Iaco.i.

Hec eſt[vna mulier hebrea que fecit ꝯfuſionē in domo nabuchodonoſor.Vna.]i. diſcreta ab oībꝰ aliis mlieribꝰ hebreis.[Ecce eni holofernes iacet i terra. ꝛ caput ei⁹ nō eſt in illo.]Iſtud ad lr̄am legit̄ de iudith eiuſdē.xiiij.in figura marie. Que eſt[mulier vna.]i.ſingulariſ dignitate.poteſtate.charitate et pſidio. Sap.vij. Cū ſit vna.ſ.oīa poteſt.[Mulier.]vt ſupra[hebrea.]i.trāſiens.q̄ ad maternitatē de vir ginitate trāſijt manēs v̄go. De ancilla trāſijt ad reginā. De filia dei in mr̄em dei. Nec aliq̄ ita pfecte trāſijt mūdū trāſeuntē et ꝯcupiſcētias ei⁹. Aliter. In h̄ q̄ dicit̄ [vna.]notat̄ ſingularitas in p̄uilegio ꝯuerſatōis.et excellētia ſanctitatis.[Vna.] ſcȝ[mulier.]ſola et p̄uilegiata ſpeciali v̄tutū et opeꝝ eminētia ſupgreſſa vniuerſas eccłie filias.[Hebrea.]i.trāſiēs.quia cū alij trāſeant de malo ad bonū. d̄ bono ad meli⁹.et hmōi.hec p̄cipue viā hui⁹ mūdi impolluto calle trāſijt. Trāſijt etiā [per aquam.]i.p conſolatōem tal' part⁹ p̄mo.ſed in filij paſſiōe[p ignē.] multipliciſ tri bulatōis ad refrigeriū vite eterne. Ipſa etiā eſt[mulier hebrea.]aduocata p gratiā ad nutriendū moyſen infantulū.i.chriſtū. Exodi.ij. Q

Sequit̄.[Fecit ꝯfuſionē in domo nabuchodonoſor.]hoc eſt in iferno. cui⁹ limbum euacuauit p filium.et captiuis illis celū aperuit . Ideo de ipſa canit̄ in tpe paſcali. Quā deteriorarat iprobus p̄dam refudit tartar⁹.p eā ſcȝ. Et paradiſi porta clauſa p euam.p eā iterū apta eſt. Nec malignos ſpiritus q̄ ſeruos ſuos impugnāt.ꝯfūde re vnq̄ ceſſat. Per eā eni[holofernes iacet in terra.]q̄a ei⁹ adiutorio et exēplo vili pendit̄ mund⁹.cui⁹ ꝯtēptū chriſt⁹ docuit v̄bo et exēplo.[Et caput ei⁹ nō ē i illo.] quia p̄nceps mūdi p eam eiect⁹ eſt foras.ſ.a cordibꝰ electoꝝ. Ioh.xij. Abſciſio eni diabolici capitiſ.ſ.eſt diminutio ſue poteſtatis. R

Hec eſt mulier de q̄ loquit̄ zorobabel.ij. Eſdre.iij.fortior vino ꝛ rege. Qd̄ eni nō po tuit vinū libaminū nec aliq̄s rex hebreoꝝ.fecit ipſa p filiū. Liberauit eni gen⁹ hu manū.ad qd̄ nō ſufficiebāt legis ſacrificia.nec p̄latorū q̄ntacūq̄ iuſticia . Confre git ei cornua ceraſtis.dū ꝯtriuit pede virginitatiſ luxuriā.et pede hūilitatiſ ſupbiā. S

Hec eſt mulier chananea egreſſa de finibꝰ tyri et ſydonis.i.d̄ pfūdo ſeculariſ conuer ſatōis.que clamat ad deū p filia. i.peccatrice aīa. Cui⁹ etiā pſonā miſericordit̄ in ſe trāſformat dicens. Miſerere mei fili dauid. Et cui miſericorditer rn̄det filius. O mulier magna ē fides tua: fiat tibi ſic vis. Matth.xv. T

Hec ē mlier de q̄ dr Gal.iiij. Ubi venit plenitudo tꝑis miſit deꝰ filiū ſuū factū ex muliere V
factū ſub lege. vt eos q̄ ſub lege erāt redimeret ꝛc. Ille eī q̄ legē dederat ſeruos le
ge oppſſos redemit. et ſanguinē quē de virgine traxerat ꝑ eis in cruce libauit. ꝛ ſic
prius ſeruos libertati reſtituit.
Hec eſt mulier fidelis ꝑ cuiꝰ fidē ſaluatꝰ ē adā vir infidel. quē fefellerat infidelitas X
ꝑme mlieris. Nec ipm ſolū. ſed et totā poſteritatē ſuā. Uñ apl's dic̄ .i. Chori.vij.
Sanctificatus eſt vir infidel ꝑ mulierē fidelem.
Hec eſt mulier gl'ioſa q̄ inuenit gr̄iam. Prouer.xi. Que ꝑmo dicta ē gr̄a plena. ecce g Y
rioſa. Et inuenit gr̄iam triplicē ſingularē. Prima fuit. quādo filiū dei cōcepit. q̄
eſt glīa patris. q̄a glīa p̄ris filiꝰ ſapiēs. Prouer.x. Scd'a. q̄a poſt eiꝰ ꝯceptū nullo
mō peccare potuit. Tercia. q̄ñ i aſſumptōe inixa dilecto in celū aſcēdit. ꝛ ad eiꝰ de
xterā. i. in potioribꝫ bonis eiꝰ gl'ioſa reſedit.
Hec eſt mulier amicta ſole. Apoca.xij. Quere libro.xij. particl'a.vij. titulo de aſſūpti Z
one. Ipa mlier ſapiēs edificans domū ſuā. Prouer.xiiij. Et cuiꝰ ſpecies ē i orna
mentū domꝰ ſue. Eccl.xxvi. Hec eſt mlier ſedula ſicut ibidē dr. Ipa mlier ſenſa
ta et tacita. ſctā et pudorata. ſtabil'. et i corde gerēs mādata dei. Totū i eodē caplo
Ipa mlier virtutꝫ deſignata ꝑ ruth. Eiuſdē.iij. Mulier incōpabil'. Judith.x.et.xi.
Mlier circūdās viꝝ. Hiere.xxxi. Mlier ex oībꝫ. Eccles.vij. Mlier q̄ filiū ſuum
dedit ad ꝯmedendū ꝑma .iiij. Regū. vi. Mulier diligēs corona viro ſuo. ſcꝫ io
ſeph. Parab.xij. et addens ei ānos vite. Parab.ix. Ipa mulier fortis oblectans
virū ſuū. q̄a letificauit ioſeph. et annos vite eiꝰ in pace impleuit. i. ad finē cū pa
cis plenitudīe adduxit. Eccl.xxvi. Mlier habens drachmas decē. Lu.xv.
Ipa pars bona. quia mlier bona. puerb.xviij. ſ. pia et caſta. benigna ꝛ modeſta. In AA
bis q̄tuor p̄cipue ꝯſiſtit bonitas mlierꝫ. ſi ſit corde benigna. i. bñ ignita. ſ. igne cha
ritatꝫ. Ope miſericors. In ſermōe modeſta. qđ difficile repit'. Mēte et corꝑe pudica
Mulier bona cuiꝰ btūs vir. Eccl.xxvi. Mlier q̄ vbicūq; nō eſt. nō eſt niſi gemi
tꝰ ꝛ egeſtas. Eccl.xxxvi. Ubi nō ē mlier ingemiſcit egēs. Ubicūq; enī nō ē maria
ꝑ grām. nō poteſt eſſe niſi miſeria gemitꝰ ꝛ egeſtas.
Poſt h̄ debuit ſcribi quomodo maria mlier ex oībꝫ. ſ. bonis mlieribꝫ colle
cta oīm bonaꝝ mlieꝝ ꝓprietates i ſe repñſentās. qđ ſic aſſignādū eſt. vt incipi
at ab eua. et deſcendat ꝑ oēs bonas mlieres de q̄bꝫ legit' in biblia. et oſten
dat' q̄modo oēs aliaꝝ bonas ꝓprietates habuit ꝛ in ſe repñſentauerit. deſcen
dendo vſq; ad mlierē amictā ſole. Apoca.xij.

Maria virgo Titulus x.

Irgo. Nota q virgo dicit' a viridiori etate. ſic̄ vga et vgula. et ab incor A
V ruptōe. q̄ſi virago. eo q ignoret femineā paſſionē. ſed tñ nō recte dicit' vira
go. ſi nō facit opa virilia ſic̄ amazones. Uirgo aūt dr ꝑ ſincopā q̄ſi virago. i.
viriliter agēs. In h̄ eī q ſincopa tollit de medio deſignat' hūilitas q̄ de medio eiꝰ
. i. de corde tulit omnimodā p̄ſumptōeꝫ et tumorē ſupbie q̄ iſuſa repellit. Hiere.ij.
Nūq̄d obliuiſcet' virgo ornamēti ſui. qđ ē ſūma eiꝰ pulcritudo. Aut ſpōſa faſcie
pectoralis. i. ſūme ſapie. ſue. Uiriliter enī egit vgo maria īmo viriliꝰ oībꝫ creatu
ris. q̄ñ accinxit fortitudine lūbos ſuos. ꝛ ꝑma emiſit votū vginitatis abſq; omni
Bern. hūano p̄cepto ꝯſilio ꝛ exēplo. ſola inſpiratōe ꝛ familiari ꝯſilio ſpūſſancti. ſic̄ dicit
btūs bern. Roborauit etiā brachiū ſuū. et manū miſit ad fortia. q̄ñ mater effecta
creatoris ſui ipm cū omni diligentia et deuotōne nutriebat.
Hec ē virgo q̄ ſeuū rinocerontē māſueſcere fecit in ſuo gremio virginali. Dicunt qui B
ſcripſerūt naturas aīaliū. q rinoceros vl' vnicornis aial ē ſeuiſſimū. et tāte forti
tudinis q nulla venatoꝝ arte capi pt. Et vnico cornu ſuo qđ geſtat i frōte ſic̄ dicit
Iſidorꝰ iſidorꝰ. vl' i nare. ſicut dic̄ gregoriꝰ ſup.xxxix. iob. ꝛ ſm iſidoꝝ interptat' i nare cor Gre.
nu. iſto inq̄m cornu q̄cq; dirūpit obſtātia. ſꝫ ꝑ virginē intātū miteſcit q a venatori
bus capi pt. Eſt enī naturale vnicorni vl' rinocerōti q viſa vgine in ſinū illiꝰ ſe re
Chriſtꝰ rinoceros clinat. ꝛ ſue ferocitatꝫ oblitꝰ māſuetiſſime requieſcit. Rinoceros iſte chriſtꝰ ē. cuiꝰ po C
teſtati q̄ deſignat' ꝑ cornu nemo reſiſtit. Quare de ipo dicit' Iſa.ij. in fi. Quieſcite

ab hoīe cuiꝰ ſpūs in naribꝫ eiꝰ ē. q2 excelſus reputatꝰ eſt ipe. Et de q̄ dicit ps. q ip
ſe eſt dilectꝰ quēadmodū filiꝰ vnicorniū. Et d' q̄ legit' Nūeri.xxiij. q fortitudo eiꝰ
vt fortitudo rinocerōtꝫ. Unicornes iudei ſingulariter gl'iantes i lege. a q̄bꝫ deſce
dit maria. cuiꝰ filiꝰ vnigenitꝰ dei. De q̄ dicit pater Mat.iij. Hic ē filiꝰ meus dile
ctus ꝛc. Seuus et indomitꝰ videbat' iſte rinoceros. q̄ñ ꝑ ſola cogitatōe ſupbie lu
ciferū cū ſuis d' celo. ꝑ morſu pomi adā et euā expulit a padiſo. Originalē mūduꝫ
deleuit diluuio. Sodomitas igne ꝯplutos et ſulphure demerſit i inferno. ꝛ hmōi
Sic in celo ſic i terra iſte vnicornis ſeuiebat. donec gl'ioſa virgo nr̄a ipm in huiꝰ
mūdi caſtellū intrātē ſuſcepit in domū ſuā. h̄ eſt in gremiū vteri virginal' velut vni
cornē in ſinu. ꝛ ipm veſtiuit carne vginea. in q̄ incōprehenſibil' ſm deitatē capi d'
gnatꝰ eſt a venatoribꝫ gentilibꝫ. ſ. et iudeis. ꝛ adductꝰ ſpōtanee occiſiōi ſe paſſus ē
crucifigi. Dicit etiā gloſa ſup illud iob.xxxix. Nunq̄d volet rinoceros ſeruire tibi
q rinoceros captū ſe intuēs ex indignatōe morit'. Sic ꝛ chriſtꝰ mortuꝰ ē ex indi
gnatōe quā habuit ꝯ pctā. Unde in ꝑſona eiꝰ videt' dixiſſe Ezech.iij. Abij ama
rus in indignatōe ſpūs mei. Abij. q̄ſi ſpōtaneꝰ. amarꝰ. ſcꝫ ad amaritudīes paſſi
onis. in indignatōe ſpūs mei. quā habui ꝯtra peccata.

Maria virago Titulus xi.

Irago. i. virū agēs vel viriliter agēs. Uiriliter enī egit vouēs ꝑma vir A
V ginitatē abſq; omī hūano p̄cepto ꝯſilio et exēplo. ſola inſpiratōe ſpūſſcti. ſi
Bern. cut dicit btūs ber. Ideo de ipa dr̄ puer. i fi. Accinxit fortitudīe lūbos ſu
os. qđ apparuit q̄ñ dixit. Uirū nō cogſco. Quere li.iiij. titulo.xxxi. de vbis eius.
vbi agit' de eiꝰ ſapiētia. Et nota q ſicut materia corꝑis eue ſūpta eſt de viro. ſic no B
men eiꝰ de nomine viri. Fecit etiā hec virago viriliter vincēdo diabolū. ſic̄ p̄dictū
erat Gen.iij. Inimicicias ponā inter te ꝛ mlierē ꝛc. Ipa ꝯteret caput tuū ꝛc. Ideo
in eiꝰ figura dictū eſt Judith.xv. Tu gl'ia hierl'm ꝛc. vſq; i. viriliſti viriliter ꝛc.
Fuit etiā maria virago. q2 egit virū ſuū. i. chriſtū. q̄ toties vocat eā ſpōſam i canti.
q̄ñ ex magnitudine fidei ꝯſenſit vt de eiꝰ ſubſtātia fieret chriſtꝰ hō. Uñ gal'. iiij. di
cit apl's ipm factū ex mliere ꝛc. Uñ etiā poteſt dicere de chriſto illđ Gen.ij. Hoc
nūc os ex oſſibꝫ meis ꝛc. Eua enim dicta eſt virago. quia d' viro ſuo ſūpta ē Gen.
ij. Maria virago. q2 de ipa ſūptꝰ ē vir ſuꝰ. qđ tūc factū ē q̄ñ cōſenſū ſuū expſſit di
cēs. Ecce an. dñi fiat mihi ꝛc. Lu.i. Uel ideo forte q̄ſi ꝓphetice dicta eſt eua vira
go. q2 viro ſuo dominatura erat. qđ fuit q̄ñ vir ꝯſenſit ei in malo. Q̄ñ enī mulier
ſit virago. tūc vir efficit' mliebris. Tamē in h̄ figurauit eua mariā. q̄ inq̄ntū mater
dominatura erat chriſto. et facta eſt virago. q̄ñ filius erat ſubditꝰ nō ſolū illi ſed
et ioſeph ꝓpter eam. ſicut dicit' Lu.ij.
Moraliter. Uirago dicit' q̄libet ꝑſona ſiue ſit vir ſiue ſit mulier viriliter agēs. Uñ d' C
matre machabeoꝝ dicit'.ij. machab.vij. Feminee cogitatōi virilē animū inſerens.
Uel q2 talis mlier virū agit. i. virilia opa. et maſculini vigoris eſt. Antiq̄ eī fortes
feminas ita vocabant. ſ. viragines.

Maria princeps Titulus xij.

Uerſus tercius P Rinceps. Deſignata multipliciter in gen̄. ꝑ ſarā. q̄ interptat' p̄nceps vl' car
bo. Et recte p̄nceps. quia et filia p̄ncipis. i. dei patris. canti.vij. et mater
p̄ncipis. i. chriſti. q̄ dicit' p̄nceps regū terre. Apo. i. Hec aūt p̄nceps a tota trini
tate data eſt eccl'ie. vt ꝑ eā p̄nceps mūdi. i. diabolus q̄ dicit' p̄nceps. i. p̄ncipiuꝫ
captiuitatis. eijceret' foras. i. ſ. a cordibꝫ electorū Joh.xij. Iſte enī princeps ꝑmaꝫ
mulierē captiuauit. ſed ab iſta p̄ncipe captiuatꝰ ē. Unde gen̄.iij. Ipa ꝯteret caput
tuū ꝛc. Qđ nō ſolū ſemel ſꝫ q̄tidie fit. cū a viris iuſtis eiꝰ adiutorio diabolꝰ expu
gnat'. Dicit' aūt maria p̄nceps q̄ſi principiū capiens. i. illū q̄ dicit Joh.viij. Ego
principiū q̄ et loq2 vob. Uel q̄ſi primū capiēs. i. illū q̄ dicit Apoca.i. et Iſa.xlviij.
Ego ſum ꝑmus et nouiſſimꝰ. Uel dicit' p̄nceps a p̄ncipio. et a p̄ncipatu. A p̄nci
pio. q2 chriſto dedit p̄ncipiū eſſendi ſm humanā naturam quam aſſumpſit ex ea
Unde dicit eī chriſtus. Job.x. Pelle et carnibus veſtiſti me. A principatu. quia

tidorū ſacta eſt regina in ſua aſſumptiōe. et ſola cū deo principat in celo et in terra. in mari et in oībꝫ abyſſis. Uñ et deſignat ꝑ iſrael q̄ inter ſeuꝫ princeps cū deo. Uñ chriſtꝰ dicit Oſee ī fine. Ero q̄ſi ros. Et iſrael .i. beatā ꝓgo generabit q̄ſi liliū. Quere li. vij. particl'a. v. ti. xliij. ꝺ rore. Itē ꝺ hac ꝑncipe dicit Iſa. xxxij. Princeps .i. maria. ea q̄ digna ſunt ꝑncipe cogitabit. ſcꝫ cogitatōes pacis et nō afflictionis. Hiere. xxix. Ipſa etiā cū filio Apoca .i. ſe dici ꝯgrue princeps regū terre. qꝛ ad eiꝰ ꝑncipatū ꝑtinent illi q̄ vt regnēt in celo bene regnāt ī terra. ⁊ bn̄ regūt ſe et ſubditos ſuos.

Maria regina — Titulus xiij.

Regina. De qua dicit chriſto ꝑ pſ. Aſtitit regina a dextris tuis ī veſtitu de aurato circūdata varietate. Cōmendat autē hec regina a multis. A

Primo. a ꝓmptitudine ſeruiēdi vl' miniſtrādi. qꝛ aſtare miſtrātis ē. vbi dr. Aſtitit. Daniel. vij. Milia miliū miſtrabāt ei. et decies cētena milia aſſiſtebāt ei. iij. Regū. x. dixit ſalomōi regina ſaba. Beati ſerui tui q̄ ſtant corā te ſp ⁊c̄.

Scd'o. a ꝓmptitudine auxiliādi. qꝛ aſtare auxiliātis eſt. Uñ Stephanꝰ vidit ieſuꝫ ſtantē. ſcꝫ q̄ſi iuuare paratū. Act. vij. Itē apoc. xiiij. Uidi ſupra mōtē ſion agnū .i. chriſtū. q̄ eſt agnus ꝑ innocentiā ſtantē. q̄ſi iuuare paratū.

Tercio. a ꝓmptitudine ꝯdicendi aduerſarijs nr̄is accuſantibꝫ nos in curia vnigeniti ſui. quia aſtare ꝯtradicētis ē. Et ideo ipſa dicit aduocata noſtra. qꝛ in ꝯſpectu dī bonū ꝑ nobis loquit. et ꝯtradicit aduerſarijs noſtris. q̄ ſunt duo officia aduocatoꝝ. Quere libro. ij. particula ꝑma. cauſa. xvij.

Quarto. a ꝑſeuerātia in ſubſidijs. qꝛ ſtare ꝑſeuerātis eſt. Unde eccī. ij. Fili accedēs ad ſeruitutē dei. ſta in iuſticia ⁊ timore .i. ꝑſeuera in hac duplici ꝟtute. Ipſa enī indeſinenter ⁊ ꝑſeuerāter opitulat ſeruis ſuis. nec vnq̄ꝫ deſerit hoīem niſi pꝰ ab homine deſerat. Ideo dicit. Aſtitit. Et ꝓphetica certitudīe poſuit dauid ꝑteritum ꝑ futuro.

Hec regina ꝯmendatur — Quīto. a regia dignitate. autoritate. ꝑtāte. maieſtate. ⁊ hmōi. Uñ Regina vt infra.

Sexto. a cōſeſſu ad dexterā filij. Uñ A dextris tuis .i. in potioribꝫ bonis tuis. Qui videlicꝫ cōſeſſus deſignat. iij. Regū. ij. vbi dicit. q̄ berſabee poſitꝰ ē thronus regiꝰ. ⁊ ſedit ad dexterā regis ſalomonis.

Bern. — Septimo. a ſpecioſitate et ꝑcioſitate veſtimēti .i. corꝑis glificati. Uñ. In veſtitu deaurato .i. in corꝑe glificato. ſicut dicit btūs bern̄.

Octauo. a veſtimentoꝝ .i. ꝟtutū vel meritorū ſeu dignitatū vel ꝑmiorū multitudine. Unde Circūdata varietate.

Nono. a boni exēpli diffuſione. Uñ. Circūdata Ut q̄ viderint .i. q̄ ītellexerint edificentur. et ad ſimile inuitent.

Aliter. Ut de ꝑſenti intelligat. Oſtenſa ſunt ꝓphete in ſpiritu marie dignitas ⁊ officium. Uñ admirās dicit chriſto. Aſtitit regina ⁊c̄. In h̄ q̄ dicit regina notatur dignitas marie. In ꝟbo aſtandi tria ꝑcipue dſignant. Iuge miſteriū. fidele adiutoriū. breue ſolaciū. Miſtrauit enim corā dō trinitate. Unde dicit. In habitatōe ſancta corā ipſo miſtraui. Miniſtrauit autē primo elizabeth parienti. ſicut colligit ex luca .i. Deinde filio dei ex ſe nato. et ideo ſe nominauit ancillā cuiꝰ eſt miſtrare. Nec ſolis illis. ſed et nobis miſtrare nō ceſſat. exemplo filij. qui nō miniſtrari venit ſed miniſtrare. Math. xx. Itē impugnatis ⁊ maxime ſeruis ſuis aſtat et aſſiſtit adiutrix fideliſſima. qbꝫ mūdꝰ caro dmonia diuerſa mouent ꝑlia. Ipſa eī amatoribus ſuis murus eſt inexpugnabilis. et turris fortitudinis terribilis malignis ſpiritibus vt caſtrorū acies ordinata .i. ſicut vniuerſitas ſanctorū. Stetit etiam in ꝑſenti terrā habens ſub pedibus. quia nūq̄ꝫ in terrenis delectata. imo ſuppeditauit omnia tꝑalia. Unde apoca. xij. deſcribit lunā habens ſub pedibꝰ .i. ſub affectibus omnia mutabilia. B

Maria regina ꝓpter regiam

Significationē. Deſignat enī ꝑ reginam ſaba. iij. Regū. x. et. ij. Paralip. ix. et per heſter reginam. C

Parentelā et generis nobilitatē. Quia regali ex ꝓgenie maria. orta de tribu iuda. clara ex ſtirpe dauid. Fuit enim de tribu ſacerdotali et regia. quia chriſtū pariturā erat qui eſt rex et ſacerdos.

Unctionē. Unde dicit ei. Unxit te deus .i. ꝑm ꝑ creatōem deus .i. filiꝰ tuus .i. ſcꝫ humanitatē oleo leticie .i. quo ſpūſſctūs ꝓprie intelligit. quo repleta eſt ex vtero matris ſue. Nō enim ad menſurā dedit illi deus ſpiritūſanctū. Iohānis. iij. Cuiꝰ gratia nō ſolū impleta ē ſed etiā cumulata. vt de ea plenitudīe acciperet oīs mūdus gratiā ꝑ grā. Ioh. i. Pre participibꝫ tuis .i. que ſunt oēs et ſingule bone mlieres. virgines. vidue. ⁊ ꝯiugate. qd̄ oſtendit cū ei dicit. Bn̄dicta tu in mulieribꝫ.

Deſponſatōem. cui dictū eſt Oſee. ij. Sponſabo te mihi in fide ⁊c̄. Quere ſup̄ eodē libro. ti. vi. vbi maria dicit ſponſa.

Dotationē. cui ſponſus ſuus rex ꝑmo gratiā. ſecundo gliam. imo et regnū celeſte cum omnibꝫ ꝑtinentijs ſuis cōtulit loco dotis. Uñ in figura aꝰ dixit lya Gene. xxx. Ditauit me deus dote bona.

Dignitatē. Participat enī vt dictū eſt regnū celeſte cū filio. et que in ꝑſenti ſe exhibuit humilē ancillā. ibi tanq̄ꝫ ſublimis regina a ſanctis omnibꝫ adorat. iuxta illd̄ Eccī. xi. Ab hūilitate exaltauit caput eiꝰ. maxime q̄n coronata ē glīa ⁊ honore.

Maria regia ꝓpt regiam — Poteſtatem q̄ potēter ſubuenit ꝑtōribꝫ ab ipſis fideliter īuocata. ſicut patet in theophilo. vt ipſi ꝯgrue poſſit attribui illd̄ puer. xx. Rex q̄ ſedet in ſolio iudicij ⁊c̄. Et dicat. Regina q̄ ſedet in ſolio iudicij. Quere ſup̄ li. ij. ꝑticl'a. i. cauſa. xxiiij. D

Largitatē. Largit enī ſeruis ſuis dona grāꝝ. veſtes virtutū. theſauros meritoꝝ. ⁊ magnitudinē ꝑmiorū. Uñ ⁊ ipſa dicit puer. viij. Mecū ſunt diuitie et glīa .i. diuitie glorioſe ⁊c̄. Quere libro. iiij. ti. xxi. de diuitijs eiꝰ. poſt medium et vltra. Ipſa enim dat oībꝫ affluenter et nō improperat. Iaco. i. De largitate eiꝰ inuenies li. iiij. titulo. xxij. de miſericordia eiꝰ.

Liberalitatē. Liberalis enī eſt. Quia liberalitas eſt virtꝰ omnibꝫ expoſita. ꝯmūis alloq̄o. dulcis obſeq̄o. omniū bonoꝝ familiaritatē retinens. Et hec deſcriptio bene conuenit liberalitati marie.

Protectionē. De ꝓtectōe eius inuenies libro. xij. particl'a. i. ꝺ orto. verſu. ix. vbi ortus dicit latebroſus. et li. ij. particula. i. cauſa. xxiiij.

Cuſtodiā. Tradita eſt enī cuſtodiēda egeo eunucho. exēplo regine heſter. ꝑ quem. ſ. eunuchū ſignat gabriel. Uel meliꝰ iohānes euāgeliſta virgo electꝰ a dn̄o. Ul' etiā pluribꝫ eunuchis q̄ deſignāt angelos. iuxta illud pſ. Angelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiant te in omnibꝫ vijs tuis. E

Coronatōem. Coronata eſt enī in reginā in ſua aſſumptiōe. ſicut ei ꝓmiſerat filius Canti. iiij. Ueni de libano veni coronaberis. Ideo deſignata ē ꝑ heſter quā rex aſſuerus accepit vxorē. et voluit eſſe reginā. et poſuit diadema regni in capite eiꝰ. i. coronā virtutū in grē adimpletōne. ⁊ coronā glīe in aſſumptōe. Caput marie dicit ꝑt hūilitas ipſiꝰ. merito cuiꝰ coronata ē in reginā. vl' etiā ꝟgitas cui debet aureola.

Amplitudinē regni. Regnū enī aſſueri latū valde deſcribit. ſcꝫ ab india vſq̄ꝫ ad ethiopiam ſup. cxxvij. ꝓuincias. De chriſto aūt dicit. Dominabit a mari vſq̄ꝫ ad mare. ⁊ a flumine vſq̄ꝫ ad terminos orbis terraꝝ. Hoc ad lr̄am. Quod eſt dicere. Dominabit ꝑ totam terrā. que mari ambit. quia de omni gente aliqui credent in eū ꝑ ꝑdicationē apoſtoloꝝ. Et a flumīe .i. iordanis vbi incepit dn̄ari dicente pr̄e. Mat. iij. Hic eſt filius meꝰ dilectus. ipm̄ audite. Uſq̄ꝫ ad termīos orbis terraꝝ .i. q̄a ide incipiētes apl'i ꝑ totū orbem fideles ei ſeruituros acq̄ſierūt.

Moraliter. A mari vſq̄ꝫ ad mare. Unū mare penitētia. aliud mare tribulatio. flumen affluentia tēporaliū. termini orbis terrarū ſunt cōtemptus terrenorū et deſideriū eternorū. In illis qui cōuerſant in his terminis dominꝰ ꝑ gratiā dominat. Regnū autē chriſti et marie quod idē regnū eſt extendit et cōtinet quaſi tres ꝓuincias. celeſtiū. terreſtriū. et infernorū. Et ē eternū regnū iſtd̄. Unde dicit ei. Regnū tuū regnū omniū ſeculoꝝ. Daniel. ij. Regnū qd̄ in eternū nō diſſipabitur ⁊c̄. F

Aliter. Regnū dei cōſiſtit ī duobꝫ .ſ.ī miſicordia et iuſticia. Et filius dei ſibi quaſi retinuit iuſticiā velut dimidiā partē regni. matri ↄceſſit miſericordiā quaſi dimidiam aliā partē. Unde ꝛ dicit regina miſicordie. et fili⁹ ſol iuſticie. Et hec q̄ſi participatio figurata ē heſter. viij. vbi dicit ei aſſuer⁹. Quid vis heſter. ꝛ q̄ eſt petitio tua. etiā ſi dimidiā partē regni mei petiers impetrabis. Decēter enī moderata eſt matris petitio ī his ↄbis. Quāuis enī regnet aſſuer⁹.i. chriſtus in miſicordia et iuſticia. tamē ante btāꝫ virginē nō erat dimidiatū regnū. nec erat dimidiata miſicordia cū iuſticia. q̄n maior ſentiebat ſeueritas iuſticie q̄ clementia miſicordie. q̄n lugebat Iob. ix. dicēs [Multiplicabit vulnera mea etiā ſine cauſa] .i. ſine meo actuali peccato. Et dicit vulnera pluraliter. q2 multiplex erat vulnus .ſ. corruptibiliter naſci. miſerabiliter mori. p originali dānari. iuſtos etiā in limbo inferni detineri. Dimidiaret regnū ſi equali libra iuſticiā ſentirem⁹ et miſericordiā. ſed q2 pl⁹ exigit infirmitas nr̄a. et diuinā decet largitatē dare plus q̄ petat. ſic moderata eſt petitio vt min⁹ ſit in petitōe et plus in donatōe. In petitōe donat regnū dimidiū. et ī donatōe largit qđ eſt ſup̄ dimidiū. vt .ſ. miſericordia ſuperexaltet iudiciū. B

Maria regina ſaba

b Et regina .i. maria deſignata ē p reginā ſaba. de qua ſic legit. iij. Regū. x. ꝛ ij Paralip. ix. Regina ſaba ingreſſa eſt in hieruſalē cū comitatu multo. ꝛ diuitijs et camelis portantib⁹ aromata. et aurū infinitū nimis. ꝛ gēmas p̄cioſas. ꝛ venit ad regē ſalomonē. et locuta eſt ei vniuerſa que habebat in corde ſuo. et docuit eam ſalomō vniuerſa v̄ba q̄ ppoſuit. Et paulo poſt. Rex aūt ſalomō dedit regine ſaba oīa que voluit et petijt ab eo. exceptis his que vltro obtulerat ei munere regio. Et nota q. ij. palip. ix. legit q rex ſalomō dedit regine ſaba multo plura q̄ attulerat ad eū. Hec regina ſignat mariā que appellat [regina] vt ſupra [Saba] interp̄tatur cōuerſio vel incēſio. Hec eſt maria q̄ peccatores cōuertit. et eorū affect⁹ per charitatē incēdit. Dicit ergo [regina ſaba] .i. maria [ingreſſa eſt hieruſalē] ſupnam in ſuā aſſumptōe. Hieruſalē interp̄tat viſio pacis. et ſignat vitam eternā. in q̄ facie ad faciē videt ille qui eſt pax noſtra. chriſtus ſcꝫ qui in effuſione ſanguis ſui ī cruce pacificauit nos deo patri. quem nūc videmus velatū in altari ſub ſpecie panis ꝛ vini. p̄cedit enī fides cognitōem et meritū p̄miū ſuum qđ erit videre eū in futuro ſicuti eſt. In tractatu noſtro de eucbariſtia inuenies multa de huiuſmodi. Seqt. [Ingreſſa eſt in hieruſalē cū comitatu multo.] De ſupna hieruſalē dicit apl'us ad Gal. iiij. Illa q̄ ſurſum eſt hieruſalē libera eſt. que eſt mater omniū noſtꝝ. Comitatus ille de quo fit hic mētio. deſignat ſolēnem illā hodiernā p̄ceſſionē angeloꝝ ꝛ ſanctorū. quā marie virgini aſſumpte in celū ad ethereū thalamū in quo rex regū ſtellato ſedet ſolio. credim⁹ obuiā p̄ceſſiſſe. Unde hieronym⁹. Gaudia eterne vite feliciter hodie beata virgo introiuit alternātibꝫ hymnidicis angelorū choris. īfra paſcua eterne viriditatis. vbi vna ſocietas ciuiū ſupnorū. vbi dulcis ſolēnitas angelorū. vbi poſt labores et erūnas felix ꝛ ſuauis eſt refectio animaꝝ.

Bon⁹ ſermo in aſſumptiōe beate marie.

Hiero.

b Uic proceſſioni interfuiſſe credimus filiū. qui p̄ceſſerat eā ad celeſtia regna. vt ei pararet ſicut diſcipulis ſuis p̄miſerat in ethereis manſionibꝫ locū imortalitatis. vt regina miſericordie cū filio ſuo rege iuſticie regnaret imppetuūm. Et hoc eſt quod canit in ſequētia ex verbis hieronymi. Jeſus et ip̄e feſtiuus tibi matri cum angelis occurrēs ꝛc. Alioquin minus videret impleſſe p̄ceptum illđ Exodi. xx. Honora patrē et matrē. Utiqꝫ qui hoc p̄cepit hoc fecit. quia cepit ieſus facere et docere. Actuū .i. Et hoc teſtant angeli imo et om̄es ſancti. qui conſiderantes virginem aſcendentē de terra ad celum in ſua aſſumptōne dicunt admiratiue Canticorū. viij. Que eſt iſta que aſcendit de deſerto. delicijs affluens. innixa ſup dilectū ſuum? Quomodo ad literā inniteret dilecto. niſi p̄ſens eſſet dilect⁹. Quia vero ius eſt et cōſuetudo q p̄ceres regni īcereſſe tenent coronatōi regis et regine. credibile eſt q vniuerſi et ſinguli angelorū ordīes et ſanctorū. regine ſue coronāde p̄ſentialiter obuiarūt. Et h̄ eſt qđ legit. ij. Regū. vi. [Adduxit dauid archam dn̄i ī ciuitatē dauid cū gaudio. et erant cū eo ſeptem chori et victima vituli] .i. vitulorū ad lr̄am. quia ſecū ducebant vitulos ad imolandū. Dauid. chriſtus. Archa. beata I

virgo. Ciuitas dauid. paradiſus. Septē chori. ſanctoꝝ vniuerſitas plena gratia ſeptiformi. Uictima vituli. laus victorie chriſti. q̄ p nobis imolat⁹ diabolū vicit in cruce. Iſtud inuenies in illo ſmōe de aſſumptōe. Intulerūt ſacerdotes ꝛc.

Interfuiſſe etiā credunt angeli dn̄am ſuā et ſororē ſuſcepturi. q̄ vitā angelicā imo pl⁹ q̄ angelicā duxit in terris in carne viuens p̄ter carnē. p cui⁹ videlicꝫ partū reintegratus eſt numer⁹ angelorū ex caſu luciferi diminutus. K

Credunt etiā interfuiſſe patriarche. de q̄ꝝ ſtirpe deſcēdit ip̄a. ſicut canit eccl'ia. Natiuitas glioſe virginis marie ex ſemie abrahe orta de tribu iuda. clara ex ſtirpe dauid. que caput eſt et glia laus ꝛ honor generis ſui. Per cui⁹ partū v̄ginalē. extracti ſunt de inferno. et in p̄adiſum introducti. In q̄ ſola ↄſiſtebat tota ſpes ſalutis eorū. Ip̄a eſt eteni ex q̄ et p quam ſanct⁹ iacob iā morti p̄ximus vitā ſperabat eternā dicēs Gen. xlix. Salutare tuū expectabo dn̄e. Per eā enī ip̄e de⁹ rex nr̄ añ ſecula diſpoſuit opari ſalutē ī medio terre. q̄ diſpoſitio ſanctos nō latuit p̄triarchas. L

Credunt nihilomin⁹ interfuiſſe et ſcti p̄phete yſaias dauid et ceteri. q̄ qđ p̄dixerāt de p̄tu virginis. de hūilitate ſiue paſſiōe ſaluatoris. de redemptiōe hūani generis. in ea ſꝫ et p eam ḡtulant impletū. grās agentēs illi interminabiles. q p eam fideles inuēti ſunt. ſicut petierat eccl'iaſtic⁹. xxxvi. [Da mercedē dn̄e ſuſtinentibꝫ te vt p̄phete tui fideles inueniant.] Da mercedē illā. ſ. quā oculus nō vidit ꝛc. Ul' merces iſta btā virgo. qua p̄miati ſunt p̄ſentia ſaluatoris. Pſal. Filij merces fructus ventris. [Suſtinētibꝫ te] .i. expectātibꝫ aduentū tuū [vt p̄phete tui] q̄ h̄ p̄miſerāt [fideles] .i. veraces [inueniant] impleta coꝝ p̄miſſiōe. M

Interfuerūt ꝛ apoſtoli adhuc viuentes in carne ſacro ei⁹ trāſitui. et ei⁹ exeqas deuotis laudibꝫ et obſeqoſa reuerētia celebrarūt. Ad quoꝝ etiā p̄ces dicit fili⁹ dei ip̄ſam a mortuis tercia die ſuſcitaſſe. Inter q̄s ip̄a btā virgo poſt filij aſcēſionē intrās et exiēs familiari⁹ ↄtulit de chriſti īcarnatōe. tāto veri⁹ q̄nto ab initio pleni⁹ p ſpm̄ſctm̄ cūcta didicerat et p̄ſpexerat oculis vniuerſa. ſicut dicit hieronym⁹. N

Hiero.

Interfuiſſe credunt etiā ip̄i martyres huic p̄ceſſiōi. cū q̄bus eidē nō defuit glia martyrij. Que q2 in ea p̄te q̄ impaſſibil' eſt ſicut dicit hieronym⁹. h̄ ē. in aīa paſſa eſt. pluſq̄ martyr nō īmerito cenſet. Et ſicut virgo v̄ginū. ſic ꝛ martyr martyrū appellat. Et idcirco canit eccl'ia in hac ſolēnitate. Sicut dies verni circūdabāt eā flores roſarū et lilia cōuallium. Per flores roſarū martyres ſuo ſanguine purpurati. p lilia ↄuallium caſti et hūiles deſignant. O

Hiero.

Interfuiſſe etiā credunt et ↄfeſſores. q̄ꝝ ſobrietas et t̄pantia ſeu ↄtēplatio nō defuit marie. que filij potentiā et impenſam ſibi multiplicē grām ↄfeſſa eſt dicēs. Fecit mihi magna q̄ potens eſt ꝛc. Et hec eſt ↄfeſſio laudis diuine. P

Interfuerūt et ſctiſſime virgines et beate adoleſcētule adherētes ei familiari⁹. currentes in odoribꝫ vnguentorū ip̄ius. et ſeq̄ntes eam q̄cunqꝫ ierit. Un̄ ī p̄s. Adducent regi virgines poſt eā. Hic eſt ḡ comitatus magn⁹ et multus cū q̄ regina celeſtis in ſupnam hierl'm hodierna die credit introiſſe. Q

¶ Sequit [Et diuitijs.] Diuitie iſte cū quibus ingreſſa dicit maria hieruſalē. ſunt ille diuitie de quib⁹ eidem dicit in fine p̄uerb. Multe filie ↄgregauerūt diuitias. tu ſup̄greſſa es vniuerſas. Iſte diuitie ſunt virginalis fecunditas. et fecūda v̄ginitas. humilis charitas. et charitatiua hūilitas. benigna miſericordia et miſericors benignitas. pia māſuetudo et māſuetiſſima pietas. et hmōi. R

Item Iſte diuitie ſunt ille duodecim p̄rogatiue. đ quibus aſſignatū eſt ſup̄ libro. iij. Iſte diuitie ſunt illi theſauri incōparabiles gratiarū et donorū. dignitatis et poteſtatis. honoris et honeſtatis. meritorū et p̄miorū. quibꝫ ditata eſt maria q̄n dominus multiplicauit locupletare eā. Hmōi diuitijs quas ſecū attulit. ſupra humanū intellectū adaucta eſt gloria angelorū et ſanctarū animarū. S

Sequitur. [Et camelis portātibꝫ aromata] Camelus dicit a cami greco qđ ſonat humile et breue. quia quādo onerāt vt breuiores et hūiles fiant accubāt. Uel a camur qđ grece ſonat curuū. q2 camel⁹ curuus ē dorſo. Camel⁹ q̄ gibboſum ē aīal et fact⁹ domeſtic⁹ flexis genibꝫ incuruat vt valeat onerari. peccatorꝫ conuerſum.

deſignat .q̄ q̄diu verſabaẗ in peccatiſ magn⁹ erat in oculis ſuis p̄ p̄ſumptiõem ſu
pbie. Gibboſus p̄ ſtrumas cupiditatis et auaricie. Beſtialẽ p̄ brutalitatẽ gule ⁊ lu
xurie.et hmõi. Inclinat⁹ aũt ad penitẽtiã cũ mãſuetudĩe ſuſcipit onera cunctis lib3
ſatiſfactiõis ſibi impoſite. Per aromata q̄ cameli iſti deferunt deſignanẗ ptes de
penitẽtie et ſatiſfactiõis.ſ.ieiunia.vigilie.orões.lacrime.pegrinatões .et huiuſmo/
di. Hec enĩ more aromatũ medicinalia ſunt aĩe peccatrici .et faciũt eã corã domi
no redolere. Unñ dicit apl's in pſona penitentiũ.ij. Cho2.ij. Chriſti bon⁹ odo2 ſu
mus deo in his q̄ ſalui fiũt. Gras tibi o dña q̄ camelos tuos aromatibꝫ oneras.i.
pctõres pꝰus diſto2tos et gibboſos .q̄s miſericorditer cõuertis gratijs redolẽtib⁹
diuas.et eis voluntatẽ et deſideriũ ſatiſfaciẽdi filio tuo p̄ penitẽtiã ſũmiſtras.
Sequiẗ.[Et aurũ infinitũ nimis.] Portãt aurũ iſti cameli.'qñ p̄ marie miſicordiã T
ɔuerſi pctõres illis q̄tuo2 virtutibꝫ q̄ pncipaliter deſignanẗ in auro.ſ.mũdicia.ſa
piẽtia.charitas.et obediẽtia.'o2nãẗ et onerãnt. Dicẗ aũt hic.[aurũ infinitũ nimis.]
q2 merces q̄ dabiẗ p̄ virtutibꝫ hic habitis duratura eſt ineternũ.⁊ ideo [infinitum
nimis.][Et bene diciẗ [nimis.] q̄ntũcũq3 enĩ pfeceris in grã. in v̄tute.in bona opa
tõe.et in cuſtodia mandato2 dei.'nũq̄ȝ debet tibi ſufficere.ſ3 ſp̄ inhiare debes ad
maio2a et melio2a.'exẽplo apl'i dicẽtis ad Phil.iij. Poſterio2 oblit⁹ ⁊c. Et hec ni
mietas nõ ſonat in viciũ ſed in deſideriũ. Unñ de iuſto diciẗ. In mãdatis ei⁹ vo/
let nimis. Et illõ. Tu mãdaſti mandata tua cuſtodiri nimis. Et notat tale nimis
abundãtiã.'nõ ſupfluitatẽ. Seq̄tur.[Et gẽmas pcioſas.] Gẽme iſte v̄tutes deſi
gnãẗ.ſ.humilitatẽ.caſtitatẽ.pietatẽ.iuſticiã.fortitudinẽ.prudẽtiã.tpantiã.⁊ hmõi.
q̄bus maria p̄ grã3 o2nat et onerat amato2es et imitato2es ſuos. Sequiẗ.[Et ve V
nit ad ſalomonẽ.] i.filiũ ſuũ deſignatũ p̄ ſalomonẽ. Quere li.x.titulo.ij.de thzono
mo2ali.[Et locuta eſt ei vniuerſa q̄ habebat ĩ corde ſuo.] Peccato2es enĩ excuſat
corã filio ſuo.et ipſo2 eſt aduocata .Et paulo poſt ſeq̄tur.[Rex aũt ſalomõ dedit
regine ſaba oĩa q̄ voluit et petijt ab eo.] In v̄bis iſtiſ deſignaẗ ſũma p2ogatiua
marie.cui nihil vult aut pt fili⁹ denegare.q2 aut o2at patrẽ .aut iubet natũ. et ſem
per exaudiẗ p̄ ſua reuerẽtia etiã anteq̄ȝ petat. Nõ notaẗ in h̄ q̄ diciẗ. oĩa q̄ voluit
data ei a ſalomõe. Quere li.iij.titulo de nono p̄uilegio marie. Seq̄tur.[Exceptiſ
his q̄ vltro obtulerat ei munere regio.] Hoc p̄ ſe. In v̄bis iſtis deſignanẗ dona
et grẽ q̄ beata virgo receperat a deo in ſua ſctificatõe.in ſpũſſancti ſupuentõe.in filij
dei conceptõe. Secũdo Paralip.ix.legiẗ q̄ rex ſalomon dedit regine ſaba multo
plura q̄ȝ attulerat ad eũ.

Oraliter. Si vis vt aĩa tua itroeat in ſupnam hieruſalẽ.et veniat ĩ mo2te ad X
verũ ſalomonẽ.opo2t3 vt ſit regina.'nõ ſerua peccati.ſicut infra aſſignabiẗ.re/
gina inq̄m ſaba .i.cõuerſa a peccato.et intẽſa.i.dilatata p̄ charitatẽ.nõ coanguſta/
ta p̄ auariciã aut cupiditatẽ.et habeat mľtũ et magnũ comitatũ gratia2 dono2u3
⁊ merito2ũ.et diuitias virtutũ ⁊ bono2 ope2. Sol⁹ enim incedit.' q̄ nihil hab3 v̄
tutis.'nihil grẽ.et ita nihil bone opatõis. S3 ve ſoli.'quia ſi ceciderit nõ hab3 ſub/
leuantẽ. Eccl'es.iiij. Opa enĩ illo2 ſequunẗ illos. Apoc.xiiij.[illos.] i.opantes ſe.
Opo2tet ḡ vt hec regina camelos habeat po2tãtes aromata. qd̄ eſt ex reco2datiõe
to2tuoſe p̄us vite.ieiunia.vigilias.lacrimas.et hmõi penitẽtialia exercitia ɔmaſſa
re et cõpo2tare.que ſanãt aĩam peccatricẽ et mo2bidã more aromatũ.⁊ corã dño fa
ciũt redolentẽ. Opo2t3 etiã vt regina iſta habeat aurũ q̄druplex.ſ.aurũ caſtitatis.
charitatiſ.ſapiẽtie.et obediẽtie. Quere libro.x.titulo.ij.de thzono. Opo2t3 etia3 vt
habeat gẽmas pcioſas.i.v̄tutes. De iſto enĩ auro ⁊ gẽmis iſtis ɔponiẗ co2ona re
gine.i.fideľ aĩe. Alioq̄n impoſſibile eſt ipſam ante veri ſalomõis faciẽ puenire.
Aliter. Hec eſt regina auſtri.ſ.fideľ aĩa vel q̄libet iuſtus q̄ debet venire ad chriſtũ cũ Y
magno comitatu Lu.xi. Aromata.'bona fama.cameli.'illi q̄ ſe hũiliãt ad hec oĩa
ferenda. Aur infinitũ.' mľta ſapientia. Gẽme pcioſe.'bona opa.[Uidens pincer/
nas.] pdicato2es et oĩa mirabilia q̄ facit ver⁹ ſalomõ ſtupet. Abac.iij. Cõſideraui
opera tua et expaui.[Beati viri tui q̄ ſtãt.] Iſa.xxi. Sup ſpeculã meã ⁊c.[Dedit
regi cẽtũ viginti talẽta auri.] et nos debem⁹ chziſto au2.puritatẽ ɔſciẽ[aromata.]

odo2ẽ bone fame.[⁊ gẽmas pcioſas.] expectationẽ gl'ie. Parab.xxvij. Gẽma gr̄tiſſi/
ma expectatio p̄ſtolantis .

Oraliter.[Regina ſaba.] i. fidelis aĩa.que [venit ad ſalomonẽ.] i.chziſtũ ĩ mo2 Z
te.[et tũc videns.] i.guſtans [omnẽ ſapiẽtiã ſalomõis.] Uidere enĩ p̄ ɔmũi ſẽ/
ſu poniẗ. Unñ. vide q̄ȝ dulce.i.guſta. vide q̄ȝ durũ.i.tãge. Tũc ḡ omnẽ ſapiẽtiã gu/
ſtabit.cui⁹ modo vix tenuis odo2 pcipiẗ.[Omnẽ ſapiam.] q̄ ad deitatẽ.[et domu3
quã edificauit.] q̄ ad humanitatẽ.[et eſcas mẽſe ei⁹.] i.refectõem q̄ in ipo eſt.[Nõ
habebat vltra ſpiritũ.] i.vltra q̄ȝ credi pt admirabaẗ et gaudebat. Pre gaudio enĩ
q̄ſiq3 cadit q̄s in extaſim.[Et dixit ei. Uer⁹ ẽ ſermo.] pdicato2.[quẽ audiui ĩ terra
mea.] i.in mũdo.[ſup oſtꝫ ſermõibus.] i.pmiſſiõib.[tuis.et ſup ſapiẽtia tua.⁊ non
credebã narrãtibꝫ mihi.] i.pdicato2ib.[donec ipa veni et vidi ocul' meis.] q2 ſicut
audiuim⁹ ſic vidim⁹ in ciuitate dei noſtri.[et pbaui q̄ media pars mihi nũciata
nõ fuerat.] Quid mirũ.'quia nũciari nõ poterat.q2 nec in co2 hoĩs aſcẽdit.[Bea
ti viri tui.et beati ſerui tui.] i.miſtri tui .[Benedict⁹ de⁹.] pater.[cui ɔplacuiſti.] o
chziſte.i.cũ ſpũſancto placuiſti ⁊c.

Finit liber ſextus de ap/
pellatõibus marie

Incipit liber ſeptimus quomodo ma ria deſignaẗ et figuraẗ p̄ ſuperio2a.

Celum.firmamen.ſol .lunaq3 ſidus.o2izon.
Lucifer.auro2a.dilu.mane.lux.dies.

Maria celum Titulus i.

Verſus p̄mus

Elũ maria maxime quo ad ani A

mam.] Unñ diciẗ Hiere.xxiij .[Celũ et terrã.] i.aĩa3 et co2p⁹ ma/
rie.[ego impleo.] Nota p̄us dicit celũ q̄ȝ terrã.quia p̄us ɔcepit eũ
virgo in mente p̄ fidẽ et dilectõe3.q̄ȝ in ventre p̄ nature vniõnem.
Aliter.[Celũ et terrã ego impleo.] i.mariã terrã p̄ naturã.ſ3 celu3
p̄ gratiã. Itẽ in p̄s.[Dñs in celo.] i.ĩ virginis vtero.[parauit.] miſterio ſpũſſcti.vľ p̄
ſapientiã q̄ ipe ẽ.q2 ſapiẽtia edificauit ſibi domũ.puer.ix.[ſedẽ ſuã.] Eze.xliiij. Pri
ceps ipe ſedebit ĩ ea ⁊c. Celũ ſic deſcribiẗ. Celũ eſt ſubtilis igneeq3 nature. rotũdũ
et a centro terre equis ſpacijs vndiq3 collectũ. Unñ ⁊ ɔuexũ diciẗ mediũq3 vbiq3
cerniẗ.⁊ inenarrabili celeritate ɔtinue circũagiraẗ. Diciẗ aũt celũ a celãdo.q2 nobis
celat archana dei.et beata v̄go diuiã myſteria rep2obis prudẽter celauit.ſ3 ea euã/
geliſtis dilucide manifeſtauit. Lu.i. Maria ɔſuabat ⁊c. Ibi Beda . Maria vir/
gialẽ pudicicie iura cuſtodiẽs ſecreta chziſti q̄ nouerat diuulgare nolebat.ſ3 ip3 hec
qñ vellet et quõ vellet diuulgare reuerenter expectabat. De hmõi archanis diciẗ
Colľ.i. Myſteriũ abſcõditũ a ſeculis et generatõibꝫ. Iſa.xxiiij. Secretũ meũ mi/
hi ⁊c.dicũt chziſt⁹ ⁊ virgo. Diciẗ etiã celũ a celãdo ſub alia verbi ſignificatõe.quaſi
ſc3 vas celatũ.i.ſtellis inſignitũ. Diciẗ celũ q̄ſi cellariũ dñi.quia inde deſcẽdũt ad
terrã.h̄ eſt ad terrenos oĩa data optima et oĩa dona pfecta. Iaco.i. Diciẗ etiã celũ
q̄ſi caſa helyos.i.dom⁹ veri ſolis iuſticie.in q̄ nouem mẽſibꝫ co2paliter habitauit.
Caſa pp2ie diciẗ parua dom⁹.in q̄ notanẗ hũilitas v̄ginis et paup̄tas.

Deſcriptio celi.

Beda

Maria celum B

Quia p̄mariũ opus dei. Unñ Geñ.i. In p̄ncipio creauit de⁹ celũ et terrã. Et ipa p̄
mariũ opus dei dignitate et p̄figuratõe. Unde ipa dicit puer.viij.ſm aliã litera3.
Dñs creauit me in initio via2 ſua2. Eccĩ.xxiiij. Primogenita ante oẽm creaturã.
Ibidẽ. Ab initio et ante ſecula creata ſũ. Quere hoc totũ libro.iiij. titulo.iiij.d̄ ex
cellentia ei⁹.poſt principiũ tituli.

Quia continet archana dei vt ſupra. Hec archana. virtutes cognite ſoli deo. quare in
vniuerſitate in ſe cōtinuit. Uel hec archana. filius adhuc incognitus mūdo. q ibi ab
ſconditus ē p incarnatōem. Col. i. Myſteriū abſconditū etc. vt ſupra. De hac du
plici abſcōſiōe totiēs in canticis replicat. Abſq eo qd intrinſecus latet. Iſa. xlv. dic
chriſto pphera. Uere tu es deus abſconditus. in vtero virginali.

Quia altiſſimū. Unde pphera chriſto. Altiſſimū poſuiſti refugiū tuū. Tanto enī al
tius fuit iſtud celū. qnto magis p mundi contemptū eleuatū a terra. Ipſa enī quic
qd terrenū eſt longe ſub ſe deſeruit. et bonis ſupcęleſtibꝰ ſublimiter adheſit. Propt
qd dicit de h celo pab. xxv. Celū ſurſum et terra deorſū. Celū ſurſum. qr aīa
eius carni dominabat. terra deorſum. i. caro q anime famulabat. Et in h cōfun
dunt voluptuoſi et cōcupidi. q puertūt et ordinem creature et ordinatōes creatoris
Que duo hominū genera ſolūmodo curant de corpe et terrenis. Itē pter hmōi
altitudinem dicit ipa iob. vij. Suſpēdiū elegit aīa mea etc. Et Phil. iij. Mea con
uerſatio in celis eſt. Propter h etiā dicit cū filio Iſa. lxvi. Celū ſedes mea. qr ibi
mente qeſco. terra aūt ſcabellū pedū meoꝝ. quia omne terrenū ſuppedito. Cōuer
ſatio enim eius erat in regiōe ſpirituū. et ideo tota ſpūalis et altiſſima cōtēplatōe ef
fectorum. quia celos attingebat ſtans in terra. Sapientie. xix.

Quia pulcerrimū. eo q lumīoſiſſimū. i. ornatū et decoratū vniuerſitate luminariū. Ecci. xliij. Species celi. i. marie. gloria ſtellaꝝ. i. ſplendor et fulgor virtutū, vel C
vniuerſitas gratiaꝝ. Propter qd dicit circūdata varietate. et circūamicta varieta
tibus. Propter h etiā compat topazio. In ſole notat virginis charitas. que illu
minat intellectū et inflāmat affectū. In luna humilitas q habet lumen a ſole. Unde
dicit. Fecit mihi magna q potēs eſt etc. Itē illō. Gra dei ſū id qd ſum. In ſtell obe
dientia. Que vocate dixerūt. Adſum. Baruch. iij. Et luxerunt ei. nō ſibiipſis.
Cū iocunditate q fecit illas. Ipa enim ordinatiſſime pegit curſū ſuū. qm nō erat
ſtella erratica. Sed nota q hmōi pulcritudo a pte terre eſt. i. terrenoꝝ qs illuſtrat
ſuoꝝ radijs exēplorū. ſed de pulcritudine huius celi a pte ſupiori. i. ꝑſus deū et an
gelos dici pt illud Cañ. iiij. Abſq eo qd intriſecus latet. ſoli deo pfecte cognitū.
et forte angelis. ſed nō niſi ſemiplene. Nam qnta ſit marie ſpecies q dedit ſpeciem
ſolus nouit ad plenum.

Bern. Quia ſubtiliſſimū. vt ſupra in deſcriptōe. Sic et ipa p intelligentiā diuīoꝝ fuit eti
am ſubtilis in intelligentia dñice incarnatōis. Btūs bern. Illi ſoli datū eſt noſſe.
cui ſoli datū eſt expiri. Item ſubtilis p miſicordiā. quā ſic ſubtiliter ſcit miſeris im
pēdere. q nō frāgit ſigillū diuine iuſticie. et circa hoc maxime conſiſtit ſtudioſitas
eius. de qua dicit. Annūciate inter gentes ſtudia eius.

Quia calidiſſimū. cū ſit ignee nature. vt ſup in deſcriptōe. ſic et ipa p vehementiam D
charitatis et abundantiā ſpūſſancti. Tota enī facta eſt ignita. exquo clauſit illum
in vtero ſuo q ignis conſumēs eſt. Deutero. iiij. et ad hebre. penul. Propter h etiā
et eius vterus dicit clibanus. Leuiti. xxvi. calefactus igne ſpūſſancti. quia ibi de
coctus eſt panis viuus.

Quia ordinatiſſimū. Unde dñs ad iob. xxxviij. Nūqd noſti ordinē celi. i. marie.
Quaſi diceret. Non tu. ſed ego ſolus. Ordinata ſiqdē fuit in cogitatu. in aſpectu.
in auditu. in olfatu. in guſtu. in tactu. in inceſſu. in omni motu. et geſtu. et hmōi. iu
xta illud apli. i. Chorin. xiiij. Oia honeſte et ſm ordinē fiant in vobis. Motus enī
celi vniformis eſt. quia ſtabil in bono. et hrā ꝓgo ſm bñplacitū diuīe volūtatis cōti
nue mouebat p obediētiā regularē. cuius regula volūtas diuīa. Motus etiā celi velox
et impceptibil. qa vita eius erat abſcōdita cū chriſto ī deo. Colo. iij. Motus etiā celi
contra planetas erraticos. qa marie cogitatus et opa malignis oībꝰ tā. ſ. puerſ ho
minibꝰ. hoc eſt. hereticis. q poteſtatibꝰ aereis cōtraria. quos appellat iudas ſidera
errātia. quibꝰ pcella tenebraꝝ cōſeruata eſt in eternū. Jude. i. Item licz celū ſp vol
uatur nunq tamē laſſat. ſic maria currēs ad brauiū nunq tedio eſt affecta. qr exē
plo filij exultauit vt gigas ad currendā viam mandatorū dei. Iſa. xl. dicit d chri
ſto maria et ſanctis. Current et nō laborabunt. ambulabūt et nō deficiēt. Itē celū

ſemp mouet in ante. nec vnq retrocedit. Unde de ſanctis aīalibꝰ dicit Eze. i. Nō
reuertebant cū incederent. ſed vnūquodq ante faciē ſuā gradiebat. Sed mali ecō
trario. qui facti ſunt retrorſū et nō ante. Hiere. vij. Sic et ipa ſemp pgreſſa eſt de
virtute ī virtutē. nec vnq ſubſtitit in via dñi. in q nō pcedere retrocedere eſt. ſicut
dicit autoritas.

Quia ſole iuſticie illuſtratū. Unde et appellat mulier amicta ſole.

Quia volubile. Sic et ipa. qn ſaluatore concepto ſtatim viſitauit eliſabeth. Lu. i. E
Quādo etiā tpe pfeſſiōis de nazareth venit in bethleem iminente iā partu. Lu. ij.
Et quādo nato filio ipm deportauit ad tēplū Lu. ij. Et paulo poſt ipm tranſtulit
Beda in egiptū a facie herodis fugiēs diſpēſatiue. Mat. ij. Et poſt annos qttuor ſicut
dicit beda defuncto herode cū ipo rediit in terrā iſrael. Mat. ij. Filiū etiā poſtea
ſeqbatur euāgelizantē p vicos et caſtella. et ei aſtitit crucifixo. Joh. xix.

Quia orbiculare eſt et rotūdū et pfectōis circulo cōgiratū. Corpa ſiqdez celeſtia for F
mam ſpericā habent. ſicut pz in celo. ſole. luna. et ſtella qlibet. Et tali figura deſig
Myſte- nat. cuiuſmodi appetitū et deſideriū habuit maria p omnibꝰ creaturis. Unde dictū
riū totū eſt ei Lu. i. Ne timeas maria inueniſti qd querebas. Itē. Quoniā orbicularis figu
ditatis ra ſine angulis eſt in qbus duplicitas figurat ſimplicitatē deſignat. quā virtutem
maria habuit ſup omnes. que vnā petijt et accepit. ſciens qr vnū eſt neceſſarium.
Lu. x. De his q ſunt duplices animo et ideo incōſtantes in oībus vijs ſuis Ja
cobi. i. dicit Sopho. i. Dies dñi ſup angulos excelſos. i. ſup omnes anguloſos
Bern. et ſupbos. Per hoc ei remouet ab ea oīs mala ſingularitas et oīs immūdicia. qa
ſicut dicit btūs bern. Ubi ſingularitas. ibi angulus. ibi pculdubio ſordes ſiue rubi
go. Ubi etiā angulus ibi nō eſt planicies. Sed ipa tota fuit equalis p iuſticiam.
tota plana p manſuetudinē. Ibi enī eſt planicies. vbi pars nō ſupeminet pti. Itē
Quia figura orbicularis inter oēs figuras maxime eſt capacitatis. recte figurat ma
riā. in cuius viſcera ſe concluſit ille factus hō quem nō capiebat totus orbis. Nec ſo
lūmodo fuit capax quantū celū. imo in ſe cōtinuit ipm celū. Unde dicit ecci. xxiiij.
Girū celi circuiui ſola. Girū celi. i. illum q claudit oīa. chriſtū. ſ. q eſt girus ingi
rabilis. circuiui. gremio vteri mei. ſola. i. ſine cōſortio virili. Et ſic pſumit et pbari
pt q ipa cōtineat ī ſe vniuerſa q celi ambitu cōtinent. Heſter. xiij. Et ppt h cōpatur
iridi. de qua dicit ecci. xliij. Girauit celū in circuitu glie ſue etc.

Quia extēſum et dilatatū. Iſa. xl. Extendit velut nihilū celos. et expādit eos velut G
tabernaculū ad inhabitādū. Job. ix. Qui extēdit celos ſolus. i. mariā et ſctōs p
charitatē dilatat. In pſo. Extendens celū ſicut pellē. Sicut enī pellis totū aīal te
git. ambit. cōtinet. et inuoluit totū corpus aīalis. ſic et celum totū corpus mūdi cō
plectit et includit. Sic etiā maria dilectores ſuos tegit et operit veſtimētis virtutū.
Maria Quere iſtud libro. ij. particla. i. cauſa. xiiij. Dilatatū eſt etiā nomen eius vſq ad ter
celum minos oīs terre. quia beatā eā dicunt oēs generatōes. iuxta illud Cañ. i. Oleū ef
fuſum nomē tuū. ideo adoleſcētule dilexerūt te nimis. Dilatatū eſt etiā p miſicor
die immēſitatē. cū nō ſit q ſe abſcondat a calore eius. et p beneficiorū multitudinē.
quia oībꝰ omnia facta eſt. vt qntū in ſe eſt lucrifaciat vniuerſos. Ul hec eſt dilata
tio p charitatē et dilectōez amicoꝝ et iīmicoꝝ. Unde ipa dic. Et ābulabā ī latitudīe.

Quia ſolidatū p mentis cōſtantiā et fidei firmitatē. Job. xxxvij. Forſitan fabricatus
es celos q ſolidiſſimi qſi ere fundati ſunt. Et appellat celos mariā et apl'os.

Quia micans et ſplēdidiſſimū p diffuſionē exemplorū. Nam vita eius inclita cun
ctas illuſtrat eccleſias.

Quia ſumme pacificū. Fines enī eius poſuit deus pacē. Nam acceſſum nō habuit
ad eā inimicus. Unde dicit chriſto habitatori ſuo. Nō accedet ad te malū. et flagel
lū nō appropinqbit tabernaclo tuo. i. beate virgini. Nullus enī motus ſenſuali
tatis repugnās ratōi turbauit ei pacē ſuā. et ideo ibi ī pace factus eſt locus eius. Ipa
enim vere fuit veri archa noe. q interptatur requies. qui in tabernaclo eius nouem
menſibus reqeuit. ſicut ipa dicit. Qui creauit me requieuit ī tabernaclo meo. tā

corporis ꝙ anime mee.
Quia deo habitatore honoratũ q̄ dicit d ea Iſa.lxvi.et Act.vij.Celũ ſedes mea rũ.
Item in pſal.Dñs in celo parauit ſedē ſuā.vt ſup in pncipio tituli hui⁹.
Quia habitatio angelorũ.Et maria ſpũalis imo et corꝑalis habitatio ſingulaꝝ ſi/ D
larum virtutũ q̄ ſpecialiter ſolēt angel' attribui.q̄ ſunt charitas.gaudiũ. pax. paci
entia.lōganimitas.bonitas.benignitas.mãſuetudo.fides .modeſtia .ↄtinētia. ca/
ſtitas.Gala.v.Hec ſunt.xij. luminaria ſpiritualia vl' interiora hui⁹ celi. vel duo
decim ſtelle in corona marie.Apoca.xij.
Quia nõ recipit diſſimilia.Unde dicit' chriſto.Neqꝫ habitabit iuxta te malign⁹.ne
qꝫ ꝑmanebũt iniuſti añ oclos tuos.quia odiſti omnes q̄ opant' iniq̄tatē.I.Mali/
gnus.i.i.malo igne ignit⁹.ire.ſ.vel odij.vl' luxurie aut auaricie acceſus.Sic ↄ ma
ria nunqꝫ diſſilia recepit.i.vicia cũ virtutib⁹.qꝛ nihil inq̄natũ icurrebat in illam.
Sap.vij.Non eſt enĩ ↄuētio chriſti ad belial.vl' lucis ad tenebras.ij.Choꝝ.vi.
Quia ab ipo tam ros ꝙ pluuia deſcēdũt ad terrã.Iſa.xlv.Rorate celi deſup.Iac.
in fi.Orauit helias.et celũ ddit pluuiã.Sic et ab iſto celo habem⁹ rorē grē ↄ plu
uiã ſane doctrine. Uel rorē et pluuiã m'tiplicis refrigerij.ↄtra feruorē viciorũ.et
multiplicē fecundationē ad bene operandũ.
Quia habet aquas ſup ſe ſicut dicit' in ps.Quere infra titulo ſeq̄nti de firmamēto:
Et his aquis ſignat' abũdantia grãꝝ q̄s habuit deſurſum .vl' copia lacrimaꝝ i fi/
lij paſſiõe.Ul' poti⁹ irriguũ ſupi⁹ poſt chriſti aſcēſionē ex deſiderio veniēdi ad eũ.
cum plorans ei diceret.Trahe me poſt te.
Quia celũ mũdi moderamen. Et ipa moderamen hominũ mũdanorũ p ſubuentio
nem orationũ.Ecci.xliij.In ſermone ei⁹ compoſita ſunt oia.
Quia hui⁹ celi color ꝑprius ſaphirin⁹ vl' iacintinus. vel q̄ſi ꝑmixtus ex candido
et ſaphirino.Adapta ↄtemplatõibus eius hmõi colores.
Quia in ipa ſic in celo fuerũt q̄ſi duodecĩ ſig̃ ſpecialia.ſex aſcēdēdo.ↄ ſex deſcēdēdo. I

Signa p que ſol aſcendit ſunt ſex

Primũ Capricornus .qd idē eſt qd capra.ſcꝫ anĩal fetidũ. p quod deſignat' peccati
exprobratio. Nõ dico peccati ꝑprij q̄a peccatũ nõ fecit.ſed qꝛ exprobrabat et ei ſe
rebat omne peccatũ.ſicut legit' in libro de infantia ei⁹.et etiam quia ſeruis ſuis ex
probrãdi peccata ꝑpa grãm ſũminiſtrat.ↄ ab eis exigit exprobratõem pctõꝝ. Ip
ſa eſt enĩ rebecca q̄ dicit iacob.i. filio ſuo ſpũali Gen.xxvij.Fili acq̄eſce conſilijs
meis.et ꝑgens ad gregē affer mihi duos hedos optimos vt faciã ex eis eſcas pa/
tri tuo quib⁹ libēter veſcit'.Iſtd inuenies optime expoſitũ in tractatu nr̃o de con
tritõe.titulo de exprobratõe peccati.Moraliter.Hoc ſignũ habet in ſe q̄ pctã ſua
exprobrãdo p ſctãm indignatõnem diſplicet ſibijpi. Ezech.vi. Diſplicebunt ſibi/
met ſup malis que fecerant ↄc̃.
Secundũ Aquarius.q̄a ipa habuit in ſe fletũ m'tiplicē et vtrũqꝫ irriguũ.Quere li
bro.xij.particl'a.i.verſu.vij.orti cõcluſi .vbi ortus dicit' irrigu⁹.Ideo de ipa dicit'
Iſa.xv.Per aſcēſum luith flens aſcēdet.Luith interp̄tat' maxilla.et p ꝟtutē lacri
marũ p maxillas ſuas fluentiũ aſcēdebat ipa ad deũ.Ideo etiã dicit ei ſpõſus cã/
ti.vij.ipam ↄmendãs a m'titudine lacrimarũ.Oculi tui ſicut piſcine i eſebon ↄc̃.
Hoc inuenies expoſitũ libro.v.ti.v.de pulcritudie ocloꝝ eius. circa mediũ tituli.
Terciũ Piſces.Piſcis dicit' a paſcēdo.Et marie ↄuerſatio paſtus ē ſapidiſſimus.
Unde ipa dicit.Qui edũt me adhuc eſurient.Quere lib.xij.particl'a.i. ꝟſu.xij. orti
ↄcluſi expoſitõeꝫ.Piſcis gaudet in mari et ibi nutrit'.et ipa in tribulatõib⁹ q̄s pa/
tiebat' cũ filio ↄ p filio exultabat.et ſic ſpũaliter impinguabat'. Unde de ipa ↄ cete
Signũ ris ſanctis dicit' Deutero.penul.I.Inundatões maris.i.i.tribulatões mũdi.I.quaſi
lac.lqd dulce ē et nutritiuũ.Iſugent.i.i.dulciter ↄ cum deſiderio attrahēt ſicut pu/
eri lac de mãma.exēplo iob.vi.dicēt'.Quis det vt veniat petitõ mea ↄc̃.Et abac.
iij.Ingrediat' putredo in oſſib⁹ meis ↄc̃.Maria ſiq̄dem deſignat' p rebeccã q̄ iter
p̄tatur multa patiētia ſiue q̄ multũ accepit.Nam q̄a multã habuit patientiã exem
plo filij ſui.multũ retributõis ab eo credit' accepiſſe.

Quartũ Aries.hoc eſt ventilatio peccatorũ.Aries enim ſe defendit cornibus ſuis.
Et dicit' ab ares qd eſt virt⁹.Quaſi duo cornua marie.ꝟginitas et hũilitas. Pro
texit enim ſe ab omĩ carnali vicio puritate virginitatis. ↄ ab omĩ ſpũali neq̄cia ꝟtu
te hũilitatis.Et hec ſunt cornua q̄ exaltabunt' in futuro .Ipi etiã ↄuenit illd pro
uer.xxx .Aries.nec eſt q̄ reſiſtat ei.Quia ventilauit ab eccl'ia dei omnē hereticã ꝑ/
uitatē. Moraliter.Iuſtus aries.q̄. ſ.debet habere duo cornua.i. ꝑdicationē q̄ ad
verbũ.et bona opa quo ad exēplũ.et eſſe fortis in cõſeruatione iuſticie.
Quintũ Thaurus.q̄ eſt aĩal ſupbum et imolaticiũ.ↄ deſignat quãdã ſanctã ſupbiã
qua q̄s dedignat' et reprobat vicia ↄ peccata.Hãc habuit btã maria cũ eſſet ſapiē
tiſſima.quia i multa ſapiētia multa indignatio.Eccl'es.i.Uñ ↄ dicit cũ filio Iſa.
lxiij.Indignatio mea ipa auxiliata eſt mihi.Uitul⁹ etiã ſolet dño imolari.et deſi/
gnat ſacrificiũ laudis de victoria viciorũ.Uñ Oſee.Reddem⁹ vitulos labioꝝ no
ſtroꝝ.Et ps.Imponēt ſup altare tuũ vitulos.Et victoriã vicioꝝ attribuere nõ ſi
bi ſed deo.eſt illud ſacrificiũ qd placebit deo ſup vitulũ nouellũ.Et debꝫ hic vitu
lus eſſe ſaginatus Lu.xv.p deuotõis pinguedinē.
Sextũ Gemini.qd eſt aliena negocia curare vt ꝑpa.ↄ nõ ſibi ſꝫ toti genitũ ſe crede
re mũdo.Et h̄ maxime facit virtus charitatis q̄ nõ querit que ſua ſunt.i. Chori.
Hiero. xiij.ſed ↄmunia negocia ꝑprijs anponit .Uñ dicit ibi hieronym⁹ .Et h̄ fecit bea/
ta virgo.que ↄcepto ſaluatore noluit reſidere in pace.ſed ſtatim viſitauit elizabeth
ꝑgnantē vt miniſtraret ei.Que etiã cũ filio mori deſiderauit p ſalute mundi .ↄ ſi
animã nõ poſuit.expoſuit tñ. Et q̄ negocia nr̃a in cõſpectu dei ꝓcurare nõ ceſſat.
Unde et nr̃a dicit' aduocata.Talis aũt fuit moyſeſ et talē ſe exhibuit ꝑpl'o hebre
orũ.Unde et dixit dño Exod.xxxij.Aut dimitte eis noxã hanc.aut dele me de li
bro tuo quem ſcripſiſti.
Per iſtos ſex g̃dus aſcēdit beata virgo ad tantã dignitatē q thronus facta ē veri ſa K
lomonis.Et p has virtutes ſeu opa virtutũ aſcendit hõ ad deũ.Uñ ps. Ibũt ſã
cti de virtute in ꝟtutē donec videat' deus deoꝝ in ſyon.

Sunt ↄ alia ſex ſigna p que ſol deſcendit.

Primũ cancer.qui retrog̃dit'.qd eſt redire ad ſe p ſui diſcuſſionē. Hoc ſignũ fuit in
h̄ celo.qñ cũ annũciaret' ei ↄceptus filij dei ↄſcia hũane fragilitatis et ſex⁹ mulie/
bris.et indignã ſe reputãs ad tantã dignitatē.hũiliter r̄ndit. Ecce an.do.ↄc̃. Mo
raliter Iſa.xlvi.Redite p̄uaricatores ad cor.Naum vlti.dicit' pctõri.Intra i lutũ
ↄ calca ↄc̃.Michee.vi. Humiliatio tua in medio tui.
Secũdũ leo.quo rugiēte aĩalia figiunt gradũ.hoc eſt repſſio p̄uoꝝ motuũ ſenſuali/
tatis et fomitis. Haud dubiũ hoc ſignũ fuiſſe in hoc celo.ſi forte añ ↄceptuꝫ filij
vbi omnino fomes extinct⁹ eſt in ea vnqꝫ ſenſit hmõi. Moraliter.Rugiente viro
iuſto p ↄfeſſionē ↄ oratõem a gemitu cordis ſui.ꝓcedere vlteri⁹ neq̄unt mot⁹ p̄ui.
Quere ꝟſu tercio d ↄfeſſiõe vbi ↄfeſſio dr gemebũda.ↄ ibi iuenies d rugitu leõis.
Terciũ ꝟgo.h̄ ē bona ſterilitas.de q̄ dicit' Sap.iij. Felix ſteril' et incoinq̄nata ↄc̃.
Sub h̄ ſigno exorta ē gl'ioſa virgo noſtra.que ꝑma vouit virginitatē. et repudia
uit viril' coit⁹ feditatē.Uñ dixit.Qm̃ virũ nõ cognoſco. Moraliter.Per h̄ ſignũ
Signũ intelligit' ↄſideratio ꝑpe infecũditatis qua ſumus ſteriles ↄ iſructuoſi a bona opa
tione.De q̄b⁹ dicit' Mat.vij .Ois arbor q̄ nõ facit fructũ bonũ excidet' ↄ i ignem
mittet'.Ideo nõ reſtat niſi plãctus luctus et gemit⁹ Unde Iohel'.i.Plãge q̄ſi vir
go accincta ſacco ↄc̃.Propter h̄ dr filia iepte fleuiſſe ꝟginitatē ſuã .Iudicũ.xi.
Quartũ libra.h̄ eſt.põderatio penitētie ad q̄ntitatē peccatorũ.Uel põderatio opati L
onis ad gratiã nobis datã.Uel ponderatio gratiarũ actiõis ad bñficia creatoris.
Uel ponderatio operũ miſericordie ad q̄ntitatē tēporaliũ nobis ↄmiſſorũ.iuxta il
lud Thobie.iiij.Si multũ tibi fuerit abũdãter tribue ↄc̃.Item ecci.xiiij. Scdm
vires tuas exporrigēs da paupi. Eodē.xxxv.Da altiſſimo ſm donatũ ei⁹ ↄc̃. Et
hanc habuit iſtud celum.iuxta illud ecci.xxi.Uerba ſapientũ ſtaterã ponderabũt'
Nam ad ſingula dei bñficia ſingulas reddebat gratiaꝝ actões dicens.Fecit mihi
Liber d magna qui potens eſt.et huiuſmodi.Propter hoc in libro de infantia eius dicit'.

infantia marie

ꝙ ſine intermiſſiõe benedicebat deũ. Et ne forte vel in ſalutatõe ſua a dei laudibꝫ
tolleretur. ſi quis eã prius ſalutaret. illa p ſalutatõe deo gratias reſpõdebat. Le
gerat ſiq̃dem pſalmiſtã dicentẽ. [Cantabo domino] i. laudabo dñm [q̃] i. quia
[bona tribuit mihi.] Itẽ de iuſto dicit domino [Cõfitebit̃ tibi cũ benefeceris ei.]
Ipſi eni maxime cõueniebat dicere inceſſanter illud apl̃i. ij. Chor. ix. Gr̃as deo ſu
per inenarrabili dono ei⁹. Nobis etiã ſũme incũbit hoc idem fb̃ũ. quia nobis
miſericorditer ↄtulit hanc mariã. Moraliter. Ille in ſe habet hoc ſignũ. q̃ ponde
rat penitẽtiã ſuã ſm q̃d peccauit. Unde deute. xxv. Pro menſura peccati erit ꝛ pla
garũ mod⁹ ꝛc̃. vt ſupra dictũ eſt.

Quintũ ſcorpius. qui capite blandit̃ ſed cauda pungit. et ſignat peccatũ blandiẽs
in culpa. ſed pungẽs in pena. Hoc ſignũ q̃dãmodo habuit in ſe celũ noſtrũ. quia
ad hãc cõſiderationẽ pcauit ſibi ab omni pctõ. licꝫ multotiẽs inter ſcorpiões cum
filio habitaret. Ezech. ij. Et maxime in filij paſſiõe qñ nec aliquẽ irritauit. nec ab
aliquo potuit irritari.

Sextũ ſagittarius. Quia p filio multiplicẽ ſuſtinuit naturalẽ defectũ. quaſi ſagit D
tã multiplicẽ. vt famẽ. ſitim. fatigatõem. vigiliã. et hmõi. Paſſio etiã filij ipi⁹ aiam
q̃ſi multiplici iaculo ſagittauit iuxta ꝓpheciã ſymeõis. Uñ potuit ꝟe dicere illud
Iob. vi. [Sagitte dñi] i. penalitates filij mei [in me ſunt] p ↄpaſſionẽ. Verſus.
Mors morbus calor et frigus ſitis eſurieſq;. Laſſitudo q̃ꝗ ſunt in q̃ĩꝗ ſagitte.
Itẽ illud q̃d dicit filius de patre Treno. iij. Poſuit me q̃ſi ſignũ ad ſagittã. Ipſius
etiã hũilitas eſt ſagitta ſalutis dñi ꝯ ſyriã que interp̃tat̃ ſublimis ꝛ deſignat ſupbi
am. Hoc legit̃. iiij. Regũ. xiij. Similiter ꝛ ſingule ꝟtutes marie ꝟſant ꝛ interficiũt
oppoſita ſibi vicia. Deſignat̃ ẽ p hunc ſagittariũ. patiẽs ꝑpeſſio p amore dei q̃ruli
bet tribulationũ.

Maria firmamentũ Titulus ij.

A — Irmamen. i. firmamẽtũ. de q̃ dicit̃ Gene. i. Fiat firmamẽtũ in medio aq̃rũ.
f — ꝛ diuidat aquas ab aq̃s. Ad lr̃am. Firmamentũ eſt ſupficies mũdi ſenſibi
lis. q̃d dicit̃ ↄſtare de aq̃s ↄgelatis. et ſupra firmamentũ aq̃ ſunt. Uñ dicit
p̃s. Aque q̃ ſup celos ſunt laudẽt nomen dñi. Et aque ille dicunt̃ a q̃buſdã in gla
ciẽ ſolidate. ſed veri⁹ credit̃ ꝙ vaporabiles ſunt ꝛ inde dicit̃ ros deſcendere. Et dr̃
firmamentũ q̃ſi firmũ. q̃a eſt terminus intrãſgreſſibilis. Vel q̃a ſit curſu ſiderũ et
ratis legibꝫ fixiſq; firmatũ. ſicut dicit iſidorus.

Iſidor⁹ — Maria firmamẽtũ dicit̃ q̃ ad ſe ꝛ quo ad nos. Quo ad ſe. q̃a ſic firmata eſt ĩ oĩi ꝟtu B
te ꝛ gr̃a maxime in filij ↄceptiõe. ꝙ poſtea nullo mõ peccare potuit nec venialiter
nec mortaliter. Uñ dicit [Et ſic in ſion firmata ſũ.] Quo ad nos. q̃a ſuos firmat
in bono. et in ipſis firmat in bono gr̃as et virtutes. Et ꝓpter h̃ appellat̃ firmamẽ
tum celi. i. eccl̃ie. Unde Gene. i. Fiãt luminaria in firmamento celi. De q̃bꝫ lumi
naribꝫ inuenies ĩfra ti. iij. et. iiij. Et qm̃ firmamentũ ſm gregoriũ. naturã aq̃ tenet.

Grego. — que videlicꝫ aqua gelu ↄſtricta in glaciẽ poſtmodũ ſolidata eſt ĩ criſtallũ. hñ deſi
gnat mariã. que in hac vita fuit q̃ſi aq̃ fluida. nõ q̃ ad culpã. ſed q̃ ad penalitatem.
Fuit etiã vt glacies. quia lucida p vite ſanctitatẽ. fuit vt criſtallus que gelauit ab
aqua Eccl̃i. xliij. qñ ↄcepit ſaluatorẽ. Quere libro. x. ti. xlij. de lapidibꝫ p̃cioſis. vbi
ipſa ↄparat̃ criſtallo poſt vndecimũ lapidẽ p̃cioſum.

Maria firmamentũ C

Quia de ipſa ſpecialiter dictũ eſt Dañ. iij. Bñdict⁹ es dñe ĩ firmamẽto celi ꝛc̃. Cũ
eni oĩa opa dei bñdicãt ei. qm̃ nulla tã deſpecta creatura eſt q̃ nõ aliq̃ ſingulari be
neficio laudẽ dei videat̃ ↄtinere. excellenti⁹ tñ bñdictus ẽ in firmamẽto celi q̃d eſt
maria. Nõ ſolũ q̃a ipſa ceteris creaturis ſingulariter p̃minet. verũ etiã qm̃ luminariũ
ſuorũ. i. ꝟtutũ ornatu m̃ltiplici inſtar firmamenti mirã dei potentiã in ſe mirabili
ter oſtẽdit. Que luminaria ĩ ea poſita ſunt nõ tm̃ vt in ea luceãt. ſꝫ etiã vt diſtiguãt
inter diẽ et noctẽ. i. inter vicia et virtutes. et illuminent terrã. i. terrenos. ſicut d̃ fir
mamento dicit̃ Gene. i.

Quia inſtar firmamẽti aliis dei opibꝫ p̃minet triplicit̃er. Primo ↄditõis ſpecie. q̃a

tota pulcra ẽ ꝛ ſine macula. Cañ. iiij. Scd̃o magnitudĩe. q̃a virgo et mater. nec cu
iuſlibet ſed dei. Unde ſola dicere pt̃ cũ patre ipi filio dei. Fili⁹ meus es tu ꝛc̃. Ter
cio ſublimitate. q̃a benedicta eſt iter mlieres. i. ſup omnes mlieres. ſicut gloſat hie

Hiero. — ronym⁹. et ſup angelos oẽs et aĩas ſctĩs ad dexterã filij in throno gl̃ie collocata.
De altitudine et ſpecie Eccl̃i. xliij. Altitudinis firmamẽtũ. pulcritudo ei⁹ eſt ſpeci
es celi in viſiõe glorie.

Quia firmamẽtũ dicit̃ p ſui firmitate. Et ipſa firmamentũ eſt et q̃ ad nos et q̃ ad ſe. D
actiue. ſ. et paſſiue. Paſſiue. q̃a in ipſo momẽto cõceptõis filij dei ſic in ea fomes vſ
qꝫquaq; extinct⁹ eſt. et ſic ↄfirmata eſt in bono. vt nequaq̃ mortaliter ſeu venialit̃
poſſet peccare de cetero. Uñ dicit [In ſion] i. in eccl̃ia militãte [firmata ſũ.] H̃ ẽ ĩ
bono penit⁹ ↄfirmata. Quere lib. iiij. titulo. xxvij. de ſctĩtate marie. circa medium.
Actiue. q̃a familiares ſuos q̃ntũcunq; fragiles miſericorditer ↄfirmat in bono.
Nam ipſa ẽ q̃ dat laſſo virtutẽ. et his qui nõ ſunt fortitudinẽ et robur multiplicat
Iſa. xl. Iõ eccl̃i. iij. in fine dicit̃ d̃ ſeruo marie. In tp̃e caſus ſui iueniet firmamẽtũ

Quia firmamẽtũ ſplẽdidiſſimũ. Sic et ipſa p luminaria ꝟtutum et ſcientiã ſcriptura
rũ. Dañ. xij. Qui docti fuerint fulgebũt ſicut ſplendor firmamenti ꝛc̃.

Quia firmamẽtũ in diſpoſitõe mũdi nouiſſimũ eſt ꝛ ſupmũ. Et q̃ ipſa nouiſſima et E
vltima fuit creaturaꝝ dei in ocul̃ ſuis p hũilitatẽ. ideo ſupma facta eſt et p̃cellens

Maria firmamẽtum — oẽs creaturas p exaltatõez. q̃ q̃ ſe hũiliat exaltabit̃. Lu. xiiij. ꝛ q̃ pl⁹ ſe hũiliat in
oculis ſuis. in dei ↄſpectu ampli⁹ exaltat̃. Iõ dr̃ eccl̃i. vij. Hũilia valde ſpiritũ tuũ
ꝛc̃. Et p̃s. Hũiliatus ſum vſq; valde ꝛc̃. ſm aliam lr̃am.

Quia firmamẽtũ a terra remotiſſimũ. et hoc per mũdi cõtemptũ. Ipſa enĩ eſt illa re
gina auſtri q̃ venit a finibꝫ terre audire ſapiẽtiã ſalomõis. Lu. xi.

Quia firmamẽtũ velociſſime ꝛ ↄtinue mouet̃. vt ſup̃ ti. i. dictũ ẽ d̃ celo q̃d ẽ volubile

Quia firmamẽtũ ad lr̃aꝫ diuidit aq̃s ab aq̃s. Uñ Geñ. i. Fiat firmamẽtũ ĩ medio F
aquaꝝ. et diuidat aq̃s ab aq̃s. Per aq̃s intelligunt̃ delicie. ꝛ maria ĩſtar firmamẽti
aq̃s ſupiores. i. delicias celeſtes habebat ſup ſe p deſideriũ. aq̃s ꝟo. i. delicias ter
renaꝝ ſeu carnaliũ voluptatũ habebat ſub pedibꝫ p ↄtẽptũ. Nam ipſa ẽ mlier amĩ
cta ſole lunã habẽs ſub pedibꝫ Apoc. xij. Aq̃ ſupiores dicunt̃ criſtalline. q̃ celeſtes
delicie ſtabiles ſunt et ſolide. Aq̃ ꝟo inferiores. i. tp̃ales d̃licie labiles ſunt. nec vn
q̃ꝫ p̃manent in eodẽ ſtatu. ſicut de hoĩe dr̃ Iob. xiiij. Et ad mare fluũt. q̃a ſic̃ dicit

Grego. — gregori⁹. oĩs humana felicitas multis amaritudibꝫ reſperſa ẽ. Eccl̃es. i. Oĩa flu
mina intrãt in mare. Aliter. Aque populi ſunt. Uñ Apoca. xvij. Aq̃ multe populi
multi. Et maria q̃ eſt firmamẽtũ in ſuis amatoribꝫ diuidit aq̃s ab aquis. i. eos q̃
prius erant fluxibiles p peccata et vicia eleuat a fluxu viciorũ ad deſideriũ eterno
rum. qñ videlicꝫ ſuſcitat de puluere egenũ et de ſtercore eleuat paupem ſpiritu. i.
humilẽ. vt ſedeat cũ principib⁹. i. cũ angelis in celeſtibus ſpũaliter requieſcat. Ipſa ẽ
enim illud os dñi de q̃ dicit̃ Hiere. xv. [Si ſeparaueris p̃cioſum a vili] i. aĩam a
peccato [quaſi os meũ eris. dicit dñs.] Ipſa etiã q̃ſdam in q̃bus ↄplacet ſibi facit
firmamẽtũ. q̃d conſtat ex aq̃s fluxis q̃ in glaciẽ durueriit. qñ mentes q̃ p̃us erãt flu
ide ſolidat et firmat in bono. iuxta illud Iob. xxviij. Ferrũ de terra tollit̃. et lapis
calore ſolutus in es vertitur.

Quia firmamẽtũ licꝫ velociſſime et cõtinue voluat̃. locum tamẽ nõ mutat. Sic ma
ria licꝫ ↄtinue moueret̃ ad q̃libꝫ bona exercitia. ꝛ d̃ ꝟtute p̃cederet in ꝟtutẽ. iuxta
illud Sap. x. iuſtũ deduxit dñs p vias rectas. deduxit nõ ſtare fecit. locũ tñ ꝓpriũ
. i. hũilitatẽ q̃ eſt ꝓpꝰs locus iuſti nõ mutauit. Vel locus iuſti charitas eſt vl̃ pax
vbi de⁹ requieſcit. quia in pace factus eſt locus eius.

Quia firmamẽtũ voluit̃ ab oriẽte in occidentẽ et ecõuerſo. nec tñ mutat locũ vt di
ctũ eſt. Sic vir iuſtus ꝓpter ortũ gr̃e ſeu ꝓſpitatis nõ ſupbit. ſꝫ ſua nouiſſima ſp
memorat̃. iuxta ↄſiliũ ſapientis eccl̃i. vij. [In omnibꝫ opibꝫ tuis memorare nouiſſi
ma] q̃d eſt tendere ad occaſum. Ideo ſancti dicunt̃ occidẽtales. Unde Iſa. xiij.
Non ponet ibi tentoria arabs. qui interp̃tatur occidentalis, et loquit̃ de babylõe
que ſignat mundũ.

v 4

De hoc firmamēto poteſt illud exponi. Opera manuū eius annūciat firmamentum. B
Manu⁹ q̄bus operatus eſt dn̄s q̄cunq̄ fecit in ṽgine. ſapiētia et potentia eı⁹. Hec
opa annūciauit et manifeſtauit ap̄lis ⁊ euāgeliſtis glorioſa ṽgo q̄ſi euangeliū. i.
bonū nunciū. quia chriſto aſcēdente magiſtra eſt facta eorundē. Uel aliter. Speci
alia opa dei de quibꝫ dicit ꝓpheta. in factis manuū tuaꝝ meditabar. ſunt opera
paſſiōis et noſtre redēptōis. que ipa annunciauit. Unde btūs lucas q̄ plenius de/
Ambro. ſcribit dn̄icam paſſiōem. ſicut dicit ambroſi⁹ euāgeliū ſuum ab ea dicit didiciſſe.
Et tunc impleta videt̄ illa ꝓphetia dauid. Erit firmamentū in terra i ſūmis mō
tium. Uoluit enim dn̄s q̄ ipa eſſet firmamētū in terra inferius. ſicut ipe eſt firma
mentū ſupi⁹. Unde. Firmamentū eſt dn̄s timentibꝫ eū. In terra enī ſunt hoīes i/
firmi. quos ipa firmat in bono. ſicut ſupra dictū eſt. Sunt etiā hoīes iuſti. in q̄b⁹
ipa confirmat virtutes collatas eiſdē. et hoc in bono. Unde eccli. xxxiiij. dicit̄ fir/
mamentū virtutis. Qd̄ autē ſequit̄ in ſummis montiū hoc de apoſtol' intellige.
qui ſunt ſummi inter montes. i. inter omnes ſanctos. et celo ꝓpinq̄ores. in q̄bus
ipa poſt filij aſcenſionē cōfirmauit ſcientiā noue legis. quādo de ſion exiuit lex no
ua. et verbū dn̄i de hieruſalē. Michee. iiij. Ipa enim deſignat̄ per ſion et hieruſa
lem. Sequit̄. Superextolletur ſup libanū fructus eius. Libanus interp̄tat̄ can
dor. et ſignat vite mundiciā. Fructus marie. chriſt⁹ vel opa bona. que exaltantur
per mundiciā vite eius que ſignat̄ per candorē. Uel per libanū qui dicit̄ candida/
tio ſignat̄ mundus. ſup quem fructus bonoꝝ opeꝝ extollend⁹. vel fructus eı⁹. i.
chriſtus. de quo dicit ipa Parab. viij. Melior eſt fruct⁹ eius auro et lapide p̄cio/
ſo. que duo p̄cioſiora reputant̄ a mūdanis.
Iſo quō maria celū eſt et firmamentū. videre eſt de luminaribꝫ hui⁹ firmamen
ti. de q̄bꝫ dicit̄ Geñ. i. Fiāt luminaria in firmamēto celi ⁊c̄. Et p̄mo de ſole.

Maria ſol Titulus iij.

Aria ſol. Unde dicit̄ pulcra vt luna. electa vt ſol Canti. vi. Itē eccī. xxvi. A
Sic̄ ſol oriēs i mūdo in altiſſimis dei. ſic mulieris bone ſpēs in ornamētuꝫ
domus eı⁹. Item in p̄s. dicit pater de filio. Thronus eı⁹. i. beata ṽgo ſicut ſol
in conſpectu meo ⁊c̄.

Maria ſol

Quia ſicut ſol luminare eſt par ſibi nō habēs. et toti mūdo copioſe ſufficiēs. ſic btā B
virgo nec primā ſimilē viſa eſt ⁊c̄. Item q̄a fulgore miraculorū lucet vbiq̄ terraꝝ.
⁊ lucebit vſq̄ ad diē iudicij. Unde dicit. Uſq̄ ad futurū ſeculū nō deſinam. Alij
vero ſancti poſt trāſitū ſuū aliq̄t annis fulſerūt in ſpecialibus locis.
Quia ſol dicitur quaſi ſolus lucens. id ē. p̄ ceteris luminaribꝫ. ſicut enim ceteris ſi
deribꝫ claritate luminis et maieſtate p̄fertur. ſic in celeſti glīa maria ſanctis omībꝫ
honore et gloria ſupponit̄. Ideo in figura marie dictū eſt de iudith. xi. Non eſt ta
lis mulier ſuper terrā ⁊c̄. Sicut enim ſol pulcerrimū lumiariū celi. ſic maria digniſ
ſima creaturaꝝ dei poſt animā chriſti. Unde canitur in ſequētia. Sol luna lucidi
or. et luna ſiderib⁹. ſic maria dignior creaturis omībꝫ. Ideo etiā dicit̄ ipa primo
genita ante omnē creaturā. i. dignior omni pura creatura Eccī. xxiiij. In mundo
enī eſt vnus ſol. ⁊ maria vna ſola eſt mater et ṽgo. Unde et compat̄ pheniō. que ē
Seduli⁹ vnica auis ſine patre. Unde ſeduli⁹. Nec primā ſimilē viſa eſt nec habere ſequen/
tem. Ideo etiā dicit̄ electa vt ſol qui ſimilē nō habet. nec ipa ſimilē habet nec ha
bitura eſt in eternū. Uel ideo dicit̄ electa vt ſol quia ſicut ſol ad hoc factus ē vt
illuminet totū mundū. ſicut dicit̄ geneſis. i. ſic maria ad hoc facta eſt a deo trinita
te. vt miſericordiā. veniā. gratiā. et gloriā quaſi lumen a deo impetret toti mūdo.
Uel electa vt ſol quia ſicut ſol. i. chriſtus electus eſt ex milibꝫ hominū Canti. v.
ſic maria electa eſt ex milibus feminarū. Unde dicitur Canti. vi. Una eſt matri
ſue. electa genitrici ſue. Ideo etiam dicit̄ ipa mulier ex omībꝫ. Eccliaſtes. vij. bo
nis. ſ. mulieribus collecta. omnes ꝓprietates et virtutes bonaꝝ mulieꝝ in ſe vna
⁊ vnica rep̄ſentans. Sicut enim ipa dicit de filio ſuo Cañ. ij. Sicut malus inter
ligna ſiluarum. ſic dilectus meus inter filios. Sic et filius ibidem dicit de matre.

Sicut lilium inter ſpinas ſic amica mea inter filias. Uel electa vt ſol. i. ad h̄ ele
cta vt ſit q̄ſi ſol. Unde eccī. xxvi. Sicut ſol oriēs in mūdo in altiſſimis dei. ſic mulī
eris bone ſpecies in ornamētū dom⁹ eius. Nam ſicut ſol ſua claritate totū illumī
nat et ornat mundū. ſic ſpecies btē virginis et vita ipi⁹ totā illuſtrat eccliam. ſicut
canitur in natiuitate eius. Sicut enī ſol lunā. ſic maria totā illumīat eccliaꝫ. Be
Bern. atus bern̄. Tolle mariā. q̄d reſtat niſi tenebre. Sicut ſi tollat̄ ſol. miſerabil' ē mū
dus. Hoc inuenies infra. Uel electa vt ſol. i. ſicut chriſt⁹ filī⁹ ſu⁹. q̄ ſine macla
vt ſol. Uñ et ei dicit̄ Cañ. iiij. Tota pulcra es amica mea et macla nō eſt in te. Uel
Ekebtus abbas electa vt ſol. i. veri ſol' in ſe imaginem rep̄ſentās i vniuerſitate ṽtutū. Ekebert⁹
abbas ad mariā. Tu electa vt ſol. ille inq̄m ſol ſolis ↄditor. Ille enī elect⁹ eſt ex mi
libus hominū. tu electa ex milibꝫ feminaꝝ. Ille elect⁹ ex omībꝫ q̄ ſunt. tu electa ex
omnibꝫ q̄ p illū ſunt. Uel electa vt ſol. ad illuminādū. ſ. intellectū p verā ↄgnitio
nē. et inflāmādū affectū p verā dilectōem. Uel electa. ſ. a deo. vt ſol. q2 ſola ſine ex
emplo placuit dn̄o ieſu chriſto dicēti. Tu mihi ſola places. Uñ et dicit ei Iſa. lxij.
Terra tua inhabitabit̄. i. caro tua fecundabit̄. q2 ↄplacuit dn̄o in te. Ideo ca/
nit de ea eccleſia q̄ſi aggaudendo. Elegit eā deus et p̄elegit eam ⁊c̄.
Item ſol dicit̄ q̄ſi ſua oībꝫ largiens. q2 q̄cq̄d habet q̄ntū in ſe eſt omnibꝫ ↄmūicat. et C
bonis et malis. vt ei cōueniat qd̄ de patre dicit̄ ad Ro. viij. Si p nobis omnibꝫ tra
didit filiū ſuum. ſ. volēs eū pati. quō nō etiā cū illo omnia nob̄ donauit. Mat̄ enī
De theo philo veniā impetrat et grām. vt patꝫ in theophilo. Uñ canit̄. Theophilū reformās grē.
Iuſtis ṽo grām ipetrat. multiplicat. et ↄſeruat. Ideo d2 aurora q̄ ad incipiētes.
his q̄ in nocte ſunt. i. p̄fūde peccātibꝫ ſtella eſt ⁊ luna. q̄ſi ſol vero p̄ficientib⁹ et p̄fe
ctis. Propter hanc ↄmūitatē dicit̄ de patre et de h̄ ſole Mat. v. Qui ſolē ſuū facit
oriri ſup bonos et malos. Ideo etiā de ipa d2 Sap. vi. Equaliter. i. ↄmūicatiue. e
ei cura de oībꝫ. Sic̄ enī nō eſt p̄ſonaꝝ acceptio apud deuꝫ. ad rom̄. ij. ſic nec apd
mariā. Siq̄dem ꝓpter hui⁹ ſol' abſentiā tenebras patimur ignorātie. frig⁹ ⁊ gelī
cidiū malicie. torporis. et accidie. Splēdorē ṽo cognitōnis et feruorē dilectōis ex
eı⁹ ꝓpinquitate vendicamus.
Dicit̄ etiā ſol q̄ſi ſurſū leuās. quia in feruore ſuo dicit̄ attrahere guttas mar̄ ſalſas. D
Amos. v. Qui vocat aq̄s maris. et effundit eas ſup faciē terre ⁊c̄. Mare mund⁹.
Guttule marine fetētes et ſalſi. amari peccōres q̄ fetent ⁊ amareſcūt et nihili ſūt co/
rā deo. Ecī. xviij. Quaſi gutte aque maris deputati ſunt. ⁊ ſicut calcul⁹ arene ⁊c̄.
Aque populi ſunt. Apoca. xvij. Aq̄s iſtas calore pietatis et charitatis attrahit ma
ria ad cultū filij ſui oratōibꝫ meritis et exēplis. et ſublata ab eis ſalſedine vicioꝝ q̄/
ſi p grām dulcoratas. ꝓponit peccatoribus qui terra ſunt in exemplū. vt prioꝝ ex
De theo philo emplo poſteri ↄuertant̄. Talis gutta fuit theophil⁹. quē iſte ſol pie ad deū attra/
xit. q̄ exemplo ſuo rigat adhuc peccōꝝ corda arētia. vt ad implorādā miſericordiam
matris dominice nō torpeſcant.
Igit̄ Maria ſol q̄ dicitur quaſi ſol⁹ lucens. Eſt enim ſol iſte material'. ocul⁹ hui⁹ E
mundi. lux creaturarū. ſpeculū creatoris. quo nulla mūdana creatura pulcrior. nul
la vtilior. nulla clarior. quo lucente cetera omnia luminaria ſic ſunt quaſi nō ſint.
Sic et dici debet et credi de virgine glorioſa reſpectu omniū creaturaꝝ. nō ſoluꝫ
hominū. ſed etiā angelorū. Unde iob. xxv. Luna nō ſplendet. et ſtelle nō ſūt mun
de in cōſpectu eius. Luna vniuerſalis ecclīa. ſtelle ſingule ſinguli iuſti. q̄ in ↄpara
tōe marie nō lucent. ſicut lux lune et ſtellaꝝ abſorbet̄ nec apparet ſupueniēte luce
ſolis. Uel p lunā triumphātē ecclīam. p ſtellas intellige aīas bonorū.
Itē maria electa vt ſol. vt ſupra dictū eſt. maxime in quinq̄ p̄uilegijs. In magnitu F
dine. in poteſtate. in vtilitate. in claritate. in calore.
Magnitudo eius. hūilitas eius. quia ſm̄ hūilitatē omnis aīe q̄ntitas a deo menſura
tur. Mat. xviij. Quicūq̄ hūiliauerit ſe ſicut paruulus iſte. hic eſt maior i regno ce
lorū. Quere libro. iiij. ti. i. de hūilitate eius.
Poteſtas eius. fides eı⁹. quia fides potentia eſt aīe. Quantū habet q̄ſq̄ fidei. tātuꝫ
hꝫ potētie. Si paꝝ habꝫ fidei. paꝝ hꝫ potētie. Si mltū. multū. Si oēꝫ fidē. oēm

potentiā. Marci.ix. dicit dn̄s cuidā. Si potes credere/oīa poſſibilia ſunt credēti. Et intellige de fide viua q̄ p dilectōnē opatˀ. q2 fides mortua nihil ꝑt. ſicut nec mortuꝰ hō. Opa ēo bona viua ſunt fidei. ſicut carbones et ligna viua ignis. Uere potens et viua fides marie q̄ vnico ꝟbo opata ē quod nunq̄ auditū fuerat nec in celo nec in terra. incarnatōez videlicz filij dei. quādo rn̄dit angelo. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm verbum tuum.

Utilitas huiꝰ ſol. miſericordia marie. q̄ poſt miſericordiā dei nihil ē vtiliꝰ humane creature. ſic oſtēſū ē ſup li.iiij.ti.xxij.ꝛ.xxiij. ꝺ miſericordia. pietate. ꝛ largitate ipiꝰ.

Claritas huiꝰ ſolis. puritas virgīs. Quere lib.iiij.ti.x. de puritate eiꝰ. ſ. poſt titulū de virginitate.

Calor huiꝰ ſol. charitas virginis. qm̄ charitas ē aīe caliditas. Propter qđ dn̄s dicit Mat.xxiiij. Refrigeſcet charitas mlˀtoꝝ. Sol enī fons caloris ē. ꝛ q̄ntuſcūq3 ſit ſol. nihil ē niſi ignis. nā calidior eſt toto globo terre ſi totꝰ igniretˀ. Et de igne charitatꝭ dicit dn̄s Lu.xij. Ignē veni mittere in terrā. et q̄d volo niſi vt ardeat. Apoca.iij. Utinā frigidꝰ eſſes aut calidꝰ ꝛc̄. Quere ꝺ charitate li.ij. particla.vi. ſiue tractatu de ꝓꝓietatib9 ſeruorū marie. ibi ꝙ ſeruus marie debet eſſe feruens.

Item ſol diē inchoat ꝑ ortū. terminat ꝑ occaſū. diſtinguit in certas ptes ꝑ ꝓceſſum. diſcernit noctē a die ſue claritatꝭ ſplēdore. Sic maria vitā iuſti exēplo vite ſue. vt ei ꝯuenire videatˀ illđ qđ de filio dic̄ ps. Ordinatōe tua pſeuerat dies. i. vita chriſtiani. K

Itē Sol ſuo lumie penetrat tm̄modo materias mūdiores ꝛ q̄ſi limatas. velut vitrū et criſtallū. ſ3 craſſiores nequaq̄. Sis ḡ vitreus ꝑ penitētiā que corpus excoquit. cū ipa ſit ignis. ꝛ ꝑ puritatē q̄ſi criſtallinꝰ. ſi ſol huiꝰ radijs deſideras illuſtrari.

Item Sol rex ſideꝝ. ꝛ maria regina virginū imo oīm ſctōꝝ q̄ ſunt ſtelle. de q̄b9 dicitur Ecc̄i.xliij. [Species celi] i. eccl'ie. [glia ſtellaꝝ] i. dignitates ſanctoꝝ. i. Corin.xv. Stella differt a ſtella in claritate ꝛc̄. D

Item Sicut corpꝰ ſolis nō ꝯp̄hēditˀ niſi ī radio ſuo. ſic nec marie dignitas niſi ī filio ſuo. Quāto enī filiꝰ dignior. tāto mater excellētior.

Item Sol nec creſcit vnq̄ nec decreſcit. Similiter maria nunq̄ creuit ꝑ elatōez. nūq̄ decreſcebat ꝑ puſillanimitatē vl' ꝑ triſticiā q̄ anguſtat. quia nec timoris habuit angulū nec elatiōis ſupciliū.

Item Sol clarꝰ. cuiꝰ claritas virgīs hūilitas. qđ patz ꝑ eiꝰ ꝯtrariū. q2 ꝑ ſupbiā venitˀ ꝓmo ad tenebras interiores. inde ad exteriores.

Itē. Candor ſolis. mūdicia virginitatis. Rotūditas ſolis. appetitꝰ ꝛ deſideriū eternitatis. vl' eternitas virginitatis. I

Aug.ꝰ

Itē Sol nō occidit. ſ. cor eccl'ie Iſa.lx. Nō occidet vltra ſol tuꝰ. Sed dr̄ Eccl'es. i. Oritur ſol et occidit ꝛc̄. Ibi augꝰ. Sol iſte ſi nō fecerꝭ caſū. nō faciet tibi occaſuz. Nō occidit ḡ ſol iſte q̄ ad ſe. ſ3 cauero tibi. q2 ſi mortalr̄ peccauerꝭ occidet q̄ ad te.

Itē Cū ſol oritˀ in oriēte. tūc illuminat mūdū. cū ꝟo in occidēte ſe abſcōdit mūdꝰ fit tenebroſus. Sic cū grā mr̄is vl' filij nob oritˀ illuminamur. cū occidit ꝑ pctm̄ noſtꝝ. tūc obtenebramur. Iō dr̄ ꝯuerſis pctōrib9 ep̄h.v. Fuiſtꝭ aliq̄n tenebre. nūc autē lux in domino. K

Fugat tenebras ꝛ mūdū illumiat tenebroſū. ꝛ ipa ꝓpulſauit cūctas hereſes. ſic ei canit eccl'ia. Gaude maria ꝟgo ꝛc̄. Et mediāte ꝑtu ſuo mūdū illumīauit. vt īfra ti.viij. dicetˀ ꝺ aurora. et totā illuſtrat eccl'iam ſuoꝝ radijs exemploꝝ.

Fertˀ ſup lunā. et ipa ſup tꝑalia. Eſt enī [mlier amicta ſole] i. habēs ꝓꝓietates ſol. Apoca.xij. [Et luna] i. oīs mutabilitas et oīs defectꝰ [ſub pedib9 eius]

Nunq̄ deficit lumē ſol. ſilr̄ nec ipa ī filij paſſiōe. licz tūc deficeret oīs ſctūs. Iō ꝺ ipa dic̄ ſalomō ꝓuer.i fi. [Nō extinguetˀ ī nocte] dn̄ice paſſiōis [lucerna eiꝰ] i. fides. Iō etiā ꝺ ea dr̄ cāt.vij. [Statura tua] q. ſ. ī fide ſtetiſti [aſſimilata ē palme] q2 ſic palma nunq̄ folioꝝ amittit virorē. ſic nec ipa fidei ſue ꝟturē. Ideo dicitˀ ꝺ iuſto eccl'i.xxvij. Homo ſanctus in ſapiētia ꝑmanet ſicut ſol ꝛc̄.

Maria ſol

Bern̄. Quia ſicut ſol lunā. ſic ipa illuminat eccleſiam. Unde btūs bern̄. Tolle mariam. L

q̄d reſtat niſi tenebre.

Quia ſicut dicit aſtronomus. i. trāſcēdens philoſophus. ſolē octies eſſe maiorē terra. ſic maria in octo ꝓuilegijs maior eſt omī femīa. ꝛ omī ſctō. imo omni rōnali creatura. quia nec ꝓmā ſimilē viſa eſt nec habere ſequentē.

Primū. noua ꝓfeſſio virginitatis. Unde et recte appellatˀ virgo virginū. q2 ſignifera et exemplar virginitatis.

Secundū. excellentia humilitatis.

Terciū. cōceptio filij dei ſaluo flore virginitatꝭ. Un̄ dicitˀ rubus incōbuſtꝰ. Exo.iij.

Quartum. partus ſine dolore.

Quintū. partus excellētia. Nam multe alie genuerūt reges et ꝓncipes. ipa ſola filiū dei. Unde comparatˀ cedro.

Sextum. miniſtratio ſpecialis. quia ipa ſola in vtero ꝓꝓio hoſpitata ē dn̄m. Martha et alij in terrenā domū. Quere libro.iiij.ti.iiij. de excellētia marie ante mediū. et ti.xxxiiij. de actōe eius.

Septimū. iam celebrata reſurrectio corꝑalis. vt vere creditˀ.

Octauum. cōſeſſus ad dexterā filij ſup omnes ordines angelorū. M

Item Sol

Maculā neſcit ſicut luna. Unde dictū eſt ei Canti.iiij. Tota pulcra es amica mea et macula nō eſt in te [venialis vel mortalis.]

Tante liberalitatis eſt. ꝙ a nulla creatura quātūcūq3 fetente ꝛ ſordida ſi ſit ei expoſita radios ſuos auertit. nec q̄ntumlibet ꝓcioſam illuſtrat ſi abſcondatˀ ab eo. Similiter nec maria a q̄ntūcūq3 viliſſimo peccatore ipam fideliter inuocante auertit reſpectū pietatis ſue. Nec q̄ntūlibet magnus fuerit quis ꝑ ſuas diuitias aut honores ipm irradiat. ſi ipam negligat inuocare. Multos tn̄ ꝓuenit vt velint. ꝛ volentes ꝓſeq̄tur ne fruſtra voluerint. ſicut dicit auguſtinꝰ de filio eius.

Augꝰ.

Ex quo mane ſurrexerit ꝓſtolatur tota die ad oſtiū paratus itrare domū ſi apiatˀ ei. Similiter et maria ex q̄ aſcēdit in celū videtˀ dicere cū filio. Apoca.iij. Ego ſto ad oſtiū et pulſo. Hoc inuenies expoſitū lib.xij. ꝑticla.v. ti.i. ꝙ chriſtꝰ dicitˀ ſol.

Sub huiꝰ ſolis radijs ſcintillat humectata criſtallꝰ q̄ gelauerat ex aq̄. Ecc̄i.xliij. q̄m peccatores duri ꝓus et frigidi flatu aq̄lōis cōſtricti et cōgelati. ꝑfuſi lacrimis amare ꝯpūctōis pietatꝭ et penitētie ꝓducūt opa lucida et ignita. ex quoꝝ reſpectū alij ad ſimile imitantˀ. N

Qui in ſolē defigit oculos a poſteriori ponit vmbrā ſuā. Similiter q̄ cordis ocl'os. intellectū videlicz et affectū cōſtanter defigeret in hūc ſolē. marie recolens paupꝑtatē. vmbram reꝝ labentiū facillime addorſaret. Sed quia pauci ſunt tales.

Itē ſol ꝓducit terrena ſcētia. Et ipa ꝓducit. i. ꝓcul ducit de ꝟtute in ꝟtutē illos q̄ exemplo ſue paupꝑtatis exeunt de terra. h̄ eſt. de amore terrenoꝝ. et ita celo naſcūtˀ. ſic quod de terra oritur ſurſum creſcit. O

Item Sol habet inſimul ſplēdorē et ardorē. Et in his duob9 deſignatˀ vtraq3 ſtola. ſc3 corꝑis et anie. quā vtrāq3 pie creditˀ habere btā virgo. vt ſplēdeat et fulgeat ſicut ſol ſm ſtolam corꝑis. et amore ferueat ſicut ſol ſm ſtolā anime. q2 caminꝰ eſt i hieruſalē. i. perfecta dilectio. Iſaie.xxxi.

Itē Sua claritate q̄ſi excecat ocl'os īfirmos. iudeoꝝ. paganoꝝ. hereticoꝝ. ꝛ q̄ūlib3 īcredulorū. Ecc̄i.xliij. Triplicitˀ ſol exurēs mōtes radios igneos exufflās et refulgens radijs excecat oculos.

Itē Athomos imꝑceptibiles ſua illuſtratōe ꝑceptibiles facit. Et iō dr̄ ſol q̄ſi ſemitas oīm luſtrās. Iō ꝺ ipa dr̄ ſap.vij. [Oīm ē artifex omnē habēs virtutē oīa ꝓſpiciens. i. omnia ꝑceptibilia faciens.

Itē De h̄ ſole dr̄.ij. mach.i. Ut tꝑus affuit ꝙ ſol refulſit q̄ ꝓus erat ī nubilo. accēſus ē ignis magnꝰ ita vt oēs mirarētˀ. Maria ſol vt dictū ē. ſed q̄diu fuit in via. fuit quaſi ſub quodā nubilo. de quo dicitˀ Iob.xxvi. Qui tenet vultū ſolij ſui. et expādit ſup illud nebulā ſuam. Quere libro.x. titulo.iij. de ſolio. Sed ex quo clarificata eſt a filio ſuo in aſſumptōne. accenſus eſt quo ad eam quaſi q̄dam magnus ignis P

deuotio fideliũ. et ab vniuerſis recte credentibꝫ mirabiľ p̄dicatur.
Itẽ Sol p̄cibus ſiſti poteſt. Vñ Joſue. x. dixit ioſue ſoli et lune. Sol ꝯ gabaon ne D
mouearis. et luna ꝯtra vallẽ haylon. Steteruntq; ſol et luna donec vlciſcereť ſe gēs
de inimicis ſuis. Sol chriſtꝰ. Maria luna. q̄bꝫ hoc mõ p fidelibus ecclie debent
ſupplicare p̄lati ſignati p ioſue. Gabaon interp̄tať p̄cliuiũ iniq̄tatis. et ſignat mun/
dũ in q̄ facile lubricamus de pctõ in peccatũ. Vñ Treno. iiij. Lubricauerũt veſti/
gia nr̄a in itinere platearꝫ noſtrarꝫ. appropinq̄uit finis nr̄. Haylon interp̄tať capi.
in q̄ ſignať libertas peccãdi. Vñ puer. xviij. Pctõr cũ venerit in p̄fundũ pctõrꝫ
ꝯtẽnit. Rogandi ſunt q̄ chriſtꝰ et maria ne moueanť ꝯ eos. i. eorꝫ vtilitatẽ. donec
pctõres vlciſcanť ſe de inimicis ſuis. id ẽ ſpiritibꝰ imũdis. qd̃ fit cũ eos exterminat
ꝯuertẽdo alios pctõres. eradicãdo vicia. ⁊ plãtãdo virtutes.
Itẽ Sol nõ creſcit nec decreſcit. Similiter nec maria vnq̄ꝫ creuit p elatõem. nec vn R
q̄ꝫ decreuit p puſillanimitatẽ. Ipa etiã fuit velut ſol. clara p ſapientiã. pura p con
tinentiã. fulgida p famã. calida p charitatẽ. exaltata p chriſti ꝯceptõem. et hmõi.
Moraliter. Sol fulgor bone vite. Job. xxxi. [Si vidi ſolẽ cũ fulgeret.] Glo. Sol i S.
fulgore bona vita i manifeſtatõe. [Et lunã incedentẽ clare.] Glo. Lunã dic famã/
que lucet in nocte. Sed hec luna debꝫ poni ſub pedibꝫ. Apoca. xij. [Et letatũ ẽ i
abſcõdito cor meũ.] vane gl'iando apd̃ me. i. Chorꝫ. iiij. Quid habes qd̃ nõ accepi
ſti: Si aũt accepiſti q̃d gloriaris q̄ſi nõ acceperis: [Et oſculatꝰ ſum manũ meã ore
meo.] Glo. Manũ ſuã oſculať ore ſuo. q̄ laudat qd̃ facit. ſicut phariſeꝰ q̄ dicebat
Lu. xviij. Jeiuno bis ⁊c̃. Ideo dicit. Dis laus in ore p̄prio ſordet. [Que ipſum
p̄rio vel ſupbia.] [Eſt iniq̄tas.] duo tangit. q alia pctã ſupat. Vñ [eſt iniq̄tas maxi/
ma.] p̄pter tria. q2 ipa eſt initiũ omnis peccati. Eccĩ. x. Quia diutiꝰ infeſtat. Vnde
glo. ſup p̄s. dicit. q p̄ma eſt recedentibꝫ a deo. vltima accedẽtibꝫ ad eũ. Itẽ q̄a mi/
nus hominẽ decet. Vñ eccĩ. x. Quid ſupbis terra et cinis: [Et negatio ꝯ deũ alciſ
ſimũ.] Glo. Auctoris ſui gr̃am negare ꝯuincit. q̄cq̄d ſibi tribuit qd̃ operatur.

Maria luna Titulus iiij.

Tulliꝰ Virgiliꝰ Iſidorꝰ

Iſo de ſole. videndũ eſt de luna. Luna ſcḿ Tulliũ dicit p ſyncopã q̄ſi luci/ A.
v na. i. lucens nocte. Vñ virgiliꝰ. Caſta faue lucina mihi. Vel q̄ſi lux noctis.
Scd̃m iſidorũ dicit luna q̄ſi luminũ vna. Gene. i. [Fecit deꝰ duo lumia/
ria magna. luminare maius] i. ſolẽ. ſ. chriſtũ [vt p̄eſſet diei] id ẽ iuſtis [luminare mi
nus] i. lunam. h ẽ. mariã [vt p̄eſſet nocti] i. ad illuminãdũ pctõribꝫ [et ſtellas] i.
iuſtos. Iõ dicit chriſtꝰ ſol iuſticie. Malachie. iiij. quia ab eo eſt oĩs iuſticia. Ma/
ria mater miſericordie fecũdata. ſ. a deo. i. impleta miſericordia erga pctõres. ſic ma/
ter erga filios miſericors eſt. Deꝰ enĩ pctõres nõ audit. Job. ix. Sed mater dei ip
ſos nõ repellit. In ſole. i. in chriſto feruor. i. iuſticia puniens. et ſplẽdor. ſ. miſericor
dia parcẽs. In luna. i. maria ſplẽdor miſericordie ſine feruore ſeueritatis. q2 nõ of
fendit infirmos oclos ſe reſpiciẽtes. ſicut feruor ſolis. Btũs ber. Quid ad mariã
⁊c̃. Libro. iiij. titulo. xxiiij. de benignitate eiꝰ. Sicut enĩ ait macrobiꝰ. luna vice
ſpecularis ⁊c̃.

Maria luna

Quia luna ſemp aut creſcit aut decreſcit. ſed poſt crementũ decreſcit. et creſcit poſt B
decrementũ. Maria vero q̄ magis creſcebat in omĩ virtute. plꝰ decreſcebat p hũili
tatẽ in ſua reputatõe. iuxta illud eccĩ. iij. Quãto magnꝰ es humilia te in oĩbꝫ. ⁊ co
rã deo inuenies gr̃am. Ideo ipa dicit lumiare qd̃ minuit in ꝯſũmatõe. Eccĩ. xliij.
Quere paulo infra poſt mediũ huiꝰ tituli.
Quia nihil tã ſimile ſoli q̄ꝫ luna. nõ tamẽ omĩno ſimiľ. Nullũ enim lumiare tãtũ
habet luminoſitatis q̄ntũ ſol. cuiꝰ luminoſitatẽ luna viciniꝰ emulať. i. Chorꝫ. xv.
[Alia eſt claritas ſolis] i. chriſti [alia claritas lune] i. marie [alia claritas ſtella/
rum] i. ſanctorũ.
Quia inter planetas nullus ſoli tã p̄ximus. Vñ. Aſtitit regina a dextris tuis. iij.
Regũ. ij. Berſabee ſedit ad dexterã ſalomõis.
Quia nihil mediũ inter lunã et ſolẽ. Vnde dicit hec luna. Oſculeť me oſculo oris

ſui. Cantic. i. Et ideo nullꝰ tantũ nouit de ſecretis creatoris. Vnde dicit Cãti. i.
[Introduxit me rex in cellam vinariã] q̄ue dicitur a celãdo.
Quia inferior planetarũ. i. humillima oĩm ſctõrꝫ. Nullus etiã planeta tãtũ terre vel
mari accedit. ⁊ nullus ſanctorꝫ tantũ pctõribus q̄ terra ſunt. p cõpaſſionẽ ꝯdeſcen
dit. maxime vero his q̄ amaricanť p peccatis.
Maria luna
Quia luna citiꝰ q̄ꝫ alij planete p̄ficit curſum ſuũ. Et ipa faciliꝰ impetrat a chriſto
q̄ꝫ alij ſancti. Vnde. iij. Regũ. ij. dixit ſalomõ matri ſue in figura marie. Pete ma/
ter mi. Item aſſuerꝰ Heſter. v. Quid vis heſter regina ⁊c̃.
Cãcellariꝰ philippus
Quia p̄ ceteris planetis dñationẽ habet in mari. Nã ſcḿ ipaꝫ fluctus ⁊ refluxꝰ ma/ C
ris. Vñ Lucanꝰ. Thetios vnda vage lunaribꝫ eſtuat horis. Ideo luna p̄pe di/ Lucanꝰ
cẽda eſt ſtella maris. Hec eſt maria ſtella maris. Mare eſt amaritudo penitẽtie q̄
deo recõciliamur. Si aſſiſtat nobis maria affluit ⁊ abũdat in nobis h mare. Eccĩ.
xxiiij. A mari abũdat cogitatio eiꝰ. Si elõgeť maria a nobis. refluit ⁊ recedit h mare.
Quia luna videť habere q̄nq; ferrugineũ colorẽ. q2 p penitẽtiã mortificabat corpo/
ris membra ſicut ferrũ ꝯtũdit metalla. Vel hec p̄phetas impleta eſt in filij paſſiõe.
q̄ñ nõ fuit ei ſpecies neq; decor. Iſa. liij. Et ipa p ꝯpaſſionẽ nigra fuit ⁊ obfuſcata
Quia ſcḿ lune crementũ vł decremẽtũ abũdant vł decreſcũt medulle in oſſibꝫ anĩa
liũ. Virtutes ⁊ gr̃e medulle ſunt q̄ oſſa irrigãt virtutũ naturaliũ. ſine q̄bꝫ deficiũt.
He vero medulle. niſi p gr̃am et orões marie in nobis neq̄unt abũdare. Medulle
vero ille ſunt hũilitas. pietas. charitas. caſtitas. patiẽtia. et hmõi. de q̄bus puer. iij.
Sanitas enĩ in vmbilico tuo. et irrigatio oſſiũ tuorũ.
Quia luna roriflua eſt. q2 luna rorẽ dicit miniſtrare. Vnde et maria dicit in ſeq̄ntia
purpurea vt viola. roſcida vt luna. Ipa enim dic̃. In me oĩs gr̃a vite et v̄itatis.
Quia luna lumẽ ⁊ pulcritudinẽ ſuam habet a ſole. Et maria q̄cq̄d boni habꝫ attri
buit vero ſoli. Vñ dicit. Fecit mihi magna q̄ potẽs eſt ⁊c̃. Itẽ dicẽs cũ ap̃lo. i. ad
Chorin. xv. Gr̃a dei ſum id qd̃ ſum ⁊c̃. Cãti. viij. Innixa ſup dilectũ ⁊c̃.
Quia luna q̄ magis accedit ad ſolẽ minus videť habere lumĩoſitatis. Sic maria in
ſe totũ ſuſcipiẽs ſolem iuſticie q̄ſi vacuã ſe reputãs ⁊ inanẽ dixit. Ecce an. do. ⁊c̃.
h bene apparuit q̄ñ ꝯcepto filio viſitauit elizabeth multo minorẽ ſe. et ipi parienti
humillime miniſtrauit.
D E hac luna dicit Cañ. vi. [Que eſt iſta q̄ p̄greditť q̄ſi aurora ꝯſurgẽs. pulcra D
vt luna. electa vt ſol ⁊c̃.] Pulcra vt luna. Luiꝰ pulcritudo ſic p̄cedere dicit. An
teq̄ꝫ appareat accendiť. accẽſa manifeſtať. manifeſtata ꝯpleť. Nõ apparebat. ſꝫ erat
q̄ſi in decurſu. q̄ñ cõcepta eſt cũ originali. Accenſa fuit in ſctificatõe. Manifeſtata
in ſua natiuitate. et tunc erat q̄ſi creiſſant gallice. q̄a ſicut corpaliter ſic ſp̄ creſcebat
ſpũaliter de bono in meliꝰ. de virtute in virtutẽ. Creſcebat etiã et ampliabať ſcti/
ficatio eiꝰ. ⁊ debilitabať fomes in ea p oblatões legales. Vñ hic dicit. [Que p̄gre
dit.] Tunc vero cornicularta apparuit hec luna. et eiꝰ cornua fuerũt hũilitas mẽtis
⁊ virginitas carnis. q̄bus. ſ. cornibꝫ. i. v̄tutibꝫ tã ſpũalia q̄ꝫ corpalia vicia ventila
uit. Erat vero q̄ſi ſemiluniũ ante ꝯceptũ ſaluatoris. illuſtrãs alios bonorꝫ radijs ex
emplorꝫ. q̄ñ. ſ. nutriebať in tẽplo. Tunc vero fuit q̄ſi [luna plena] q̄ñ vocata ẽ ab an
gelo gratia plena. ⁊ maxime q̄ñ impgnata eſt filio dei ope ſpũſſancti. et a ſole iuſti
cie pleniſſime illuſtrata. Et tũc fuit pulcerrima creaturarꝫ dei. Vnde q̄ñ luna plena
eſt tũc vulgo dicit la bele. Habuit aũt hec luna triplicẽ plẽitudinẽ. Prima fuit le/ E
ticie in angelica annũciatõe. Scd̃a gratie in gr̃e adimpletõe. q̄ñ dicta ẽ gr̃a plena.
Tercia gl'ie q̄ñ facta eſt mater filij dei. Vel etiã i ſua aſſumptõe. Eclipſata ẽ vero
in filij paſſiõe. q̄ñ cõuerſa eſt in ſanguinẽ ex ꝯpaſſiõe filij patiẽtis. Johel. iij. Sol
conuerteť in tenebras et luna in ſanguinẽ ⁊c̃. In ſua vero aſſumptõe fuit [luna p
fecta in eternũ] q̄ tunc dicit pfecta q̄ñ lucet tota nocte. Maria vero lucet in princi
pio noctis. i. incipientibꝫ tẽptari. ⁊ in medio. i. iacentibꝫ in peccato. et in fine. i. exe/
untibꝫ a peccato et euadentibꝫ a tẽptatõe. Et nota q nõ compať lune btã v̄go ſcḿ
ſtatũ eius p̄ſentẽ. q̄a luna nunc habet maculã. ſed pfectioni lune que erit in futuro

quādo oīs macula omnino auferet̄. qn̄ lux lune erit ſicut lux ſolis. Jſaie. xxx. Jſ dicit̄ Luna pfecta ītern̄ū. Quere ī hiſ titulo ō throno ppe finē. aū thronū morale.
Pulcra vt luna. qn̄ illuſtrata eſt ex reſpectu diuinitatis. q̄ meruit beatificari a generati F
onibꝰ vniuerſis. ſicut ipſa dicit. Quia reſpexit hu. an. ſue. ecce eni ex h̄ be. m. d. o. ge.
Cū dicit reſpexit hu. an. ſue. notat reſpectū diuinitatis. cū ſubiūgit. Ecce eī ex hoc
beatā me dicent oēs generatōes. notat plenitudinē claritatis.
Pulcra vt luna. q̄ quaſi naturaliter obſcura. excepto in ſe ſolari radio accēdit lumīe G
alieno. Vn̄ dicit̄ luna q̄ſi lux aliena. Sic maria adhuc in infirmitate corpis cōſti-
tuta ſuſcepto ī ſe ſpūſctō tāq̄ illiꝰ ſūme maieſtatis radio. ꝓ lumīe dei filio fecūdat̄
Item pulcra vt luna. q̄ a vero ſole iuſticie illuſtrata. noctē ſeculi huiꝰ incedēs ſcien-
tie celeſtis et euangelice cōuerſatōis luce pfudit.
Item luna creſcit vſq̄ ad. xiiij. diē. et tunc plena apparet. Et circa. xiiij. annū. vl̄. xiij. H
filiū dei credit̄ maria cōcepiſſe. Et tūc apparet in medio lune q̄ ſignat̄ vterus ꝟgi-
nalis quaſi imaguncula hoīs pendentis. vl̄ quaſi ruſticꝰ oneratꝰ faſce ſpinaꝝ. Hic
eſt chriſtꝰ q̄ ſuſpēſus in patibulo crucis noſtroꝝ portauit onera peccatorū. ſic dr̄
i. Pe. ij. Qui peccata nr̄a ipſe ptulit in ſuo corpe ſup lignū. i. penā peccatoꝝ. que
deſignāt̄ p ſpinas. Jſa. liij. Vere lāguores nr̄os ipſe tulit ꝛc̄. Circa. xv. vero diem
incipit luna decreſcere. qđ et marie ōtigit qn̄ audiuit a ſymeōe. Tuā ipſius aīam
ptrāſibit gladius. Cōputa diem p anno. ſicut dicit̄ Ezech. iiij.
Item Luna creſcēs habet cornua ꝟſus ſolis ortū. decreſcēs verſus ſolis occaſum. I
Quia chriſtū quē naſcituꝝ ex ſe gaudens expectauerat. dolens expectauit p no-
bis moriturū. Per cornua lune cogitatōes intellige.
In paſſiōe filij obſcurata eſt hec luna p cordis triſticiā. que eſt oīs plaga. Ecc̄i. xxv. K
quia ſol iuſticie q̄ tūc eclipſabat̄ et cui nō erat aſpectus. Jſa. liij. q̄s in ipſam diri-
geret radios nō habebat. Licet enī plena ſemp fuerit gr̄a et ſine macula culpe. non
tamē caruit macula humane miſerie. ſicut nec luna in pſenti qn̄tūcunq̄ pulcra ca-
ret oīno macula. Fuit etiā tunc in cōiunctōe ſolis. qn̄ lune claritas nō apparet. qn̄
cōmoriens filio p compaſſionē ſtetit iuxta crucē eius. Job. xix.
Item Luna ſole recedēte mūdū illuminat. q̄a ſole iuſticie trāſeunte de mūdo ad pa L
trē p mortē corpalē Job. xiiij. fide ſua totā illuſtrauit ecc̄iam in triduo dn̄ice ſepul
ture. Itē eodem etiā ſole iuſticie aſcēdente ad celū. dimiſſa eſt ī mūdo ad tps. vt no
uellā illā ecc̄iam primitiuā q̄ erat q̄ſi nouꝰ q̄dā mūdus: apl̄os videlicꝫ et ceteros
diſcipulos cum ſanctis mulieribꝫ. ſuis illuſtraret exēplis. et inſtrueret documētis.
cū illis iugiter in orōibꝫ pſeuerans. Actuū. i. Mundū etiā. i. amatores mūdicie ſp
illuminat loco chriſti.
b Ec eſt noua luna de q̄ dicit pſ. Bucinate in neomenia tuba. hinc. ſ. habe M
mus argumentū q̄ pdicandū eſt in feſtis ipſiꝰ. in inſigni die ſolēnitatis vr̄e.
q2 pceptū in iſrael eſt ꝛc̄. Figurata enī fuit eius natiuitas ī ſolēnitate q̄ antiq̄tus
fiebat in kalēdis. Et eius natiuitas omnē inchoauit ſolēnitatē nr̄am. Vn̄ Eccli.
Dn̄s ſa-bincſis xliij. A luna ſignū diei feſti. Et paulo ſupiꝰ ibidē dicit̄. Luna in oībꝫ ī tpe ſuo.
oſtēſio tpis et ſignū eui. Nā beata virgo in omnibꝫ natōibꝫ in tpe ſue apparitōnis
oſtenſio. ē illiꝰ tēporis. de quo dicit̄ ad Gal. iiij. Cū venit plenitudo tpis miſit
deus filiū ſuū factū ex muliere ꝛc̄. Jſa. xlix. In tpe placito exaudiui te ꝛc̄. Ipſa eti
am eſt ſignū eui. inſigniēs omnē etatē pſentē ptēritā et futurā. Sequit̄. A luna
ſignū diei feſti. nā ab ipſa orta eſt et egreſſa oīs noſtra feſtiuitas. ſ. chriſtꝰ dn̄s qui ē N
gaudiū noſtrū. Vn̄ et ipſa dicit̄ ciuitas ſolēnitatis nr̄e. Jſa. xxxiij. Seq̄t̄. Lumi
nare quod minuit̄ in ōſūmatione. h̄ de luna materiali nō poteſt intelligi. q̄a nō mi
nuit̄ in ōſūmatōe. ſed poſt ōſūmatōem. prius enī cōſummat̄ p pfectōem. et poſtea
minuit̄ decreſcendo. Beata vero maria quādo annūciata eſt gr̄a plena ꝛ in mr̄eꝫ
domini electa eſt. qđ fuit cōſūmatio excellentie eiꝰ. quaſi ſe mirabiliter imminuēs
reſpōdit. Ecce ancilla dn̄i. Prouide autē dictū eſt minuit̄. i. hūiliatur. nec dictū
eſt decreſcit. ne poſſet intelligi de minutōne decremēti. Quaſi diceret. Cū audiſſet
maria tantā ſibi pmiſſam celſitudinē q̄ fieret mater dei. et ſe iminuiſſꝫ p hūilitatē.

nominās ſe ancillā. ex hoc cōſummata ē ꝛ facta luna plena. quia in h̄ verbo ōcepit
filiū dei. Ideo paulo poſt ſubdit̄. Creſcens mirabiliter in ōſūmatōe. Interponi
tur autē. Menſis eſt ſm nomen eius. Nomen eius eſt maria. et interptat̄ illumi
natrix. q̄a illuminat dies nr̄os et opa noſtra. Menſis igit̄ eſt dierū et opeꝝ noſtro
rū pfectio. et hic menſis ſic illuminat̄ ab ea q̄ eſt mēſis ex menſe. Luna materiat̄
facit mēſem poſt mēſem. Sed iſta luna facit menſem ex mēſe. q̄a ex pfectōe bono-
rū opeꝝ ad quā nos illuminat meritis ꝛ exēplis. erit menſis. i. pfectio pmioꝝ. Vn̄
Jſa. in fi. Erit mēſis ex menſe. ꝛ ſabbatū ex ſabbato. Legimꝰ de ſabbato q̄ domi
nus reqeuit ab omni ope qđ patrarat. Gene. ij. Sed ex illo nō fit nobis ſabbatū.
nec ex illa reqe reqes. Sed beata virgo dicit. Qui creauit me reqeuit in taberna-
culo meo. Et ex iſto eſt nobis ſabbatū. Et bene dicit̄ menſis ſm nomē eiꝰ. quia
ſm illuminatōem q̄ nos illuſtrat erit in nobis pfectio opeꝝ ſi ſecuti fuerimꝰ exem
pla illius.
Itē Luna cū pmo illuminat̄ dicit̄ a philoſophis dycothomos. a dya qđ ē duo. et O
thomos qđ eſt diuiſio. q̄a tūc apparet corniculata. cuiꝰ duo cornua dei et pximi
dilectio. vel ꝟginitas et maternitas. q̄ in ea ſimul ōuenerunt. Diuiſa fuit a ceteris
Mandu-cator qn̄ ab angelo ſalutata p ceteris. Vel potiꝰ ſicut dicit mādueator. maria deſignat̄ p
mare rubrū. quod diuiſū eſt in diuiſiōes duas oppoſitas. Vna votū ꝟginitatis.
altera cōſenſus ōiugij qđ cōtraxit. Que duo ſumme inuicē ōtraria.
Item Luna noua bicornis apparet ꝛ q̄ſi habens ſimilitudinē nauis. Quia maria P
nauis eſt q̄ deducit amicos ſuos in portū volūtatis eoꝝ. Et q̄a luna videt̄ quaſi
nauis. ſignū ē q̄ portat amicos ſuos ſurſum. h̄ eſt. in celū. Vnde. i. a q̄ celo eiſdē
quaſi nauis apportat q̄cq̄d ē neceſſariū. Propter hoc de hac luna. i. maria dicit̄.
Facta eſt quaſi nauis ꝛc̄.
Apparet etiā noua luna q̄ſi habens formā nouacule. q̄a dn̄s q̄ntū in ſe eſt ī exēplis Q
marie q̄ſi in q̄dam nouacl̄a reſecat et tollit a nobis omnē ſupfluitatē. vt de h̄ poſ-
ſit exponi illud Jſa. vij. In die illa. i. in infuſiōe gr̄e. radet dn̄s. miſterio huiꝰ
nouacule. in nouacula ōducta. gallice aſilee vt q̄dam volūt. in his q̄ trāſ flumen
ſunt. i. q̄ addorſauerūt fluxū deliciaꝝ carnaliū et diuitiarū mūdialiū. caput. i.
ſupfluas cogitatōes pcedētes de mēte que ē caput aīe. Et pilos pedū. i. motus
illicitos et prauas affectōes. et barbā vniuerſā. i. oēs pſūptōes de virilitate pp̄a. R
Item luna
Quādo creſcit dicit̄ amphicircos. ab amphi qđ eſt circū. ꝛ circos qđ eſt circulꝰ. q̄a
Itē luna nōdū tota illuminata circulo q̄dam claritatis eſt ambita. ſic ipſa in ſpūſctī obum-
bratōe dono ſpeciali ad ſui cuſtodiā circūdata.
Quādo plena. panſelenos a pan qđ ē totū. et ſele qđ eſt ſplēdor. et nicos qđ ē nox.
q̄ſi tota ſplēdens nocte. Cum enī filius incarnatꝰ ē in ea. tūc in ſe ſuſcepit pfectum
lumen ſapiētie. q̄ mūdi illuminauit cecitatē. ꝛ aliaꝝ ſtellaꝝ. i. ſanctoꝝ obſcurauit cla
ritatē. ad cuiꝰ ōparatōem paꝝ lucēt. Tūc tamē habuit hec luna nubeculā. nō cul-
pe ſed pene. Vel pt dici q̄ exēplo filij peccata alioꝝ ſua dicebat. q̄ dicit. Lōge a ſa
lute mea ꝟba delictorū meoꝝ. Sic et ipſa p hūilitatē attribuebat ſibi maculā do-
cēs alios vt diceret. Si diximꝰ q2 peccatū nō habemus ꝛc̄. Vl̄ poteſt dici q̄ fu
it q̄ſi ſemiplena in ſanctificatōne. plena in natiuitate. plenior in filij cōceptōe. ple-
niſſima in aſſumptōe.
Luna ec-cleſia l Vna ecc̄ia. Luna eſt corpus globoſum. ſicut q̄dā dicūt. cuiꝰ medietas ob S
ſcura ē et medietas lumīoſa. Et qn̄ pars lumīoſa ad nos ꝟtitur. tūc nobis
incipit apparere donec tota videat̄. Et dū iteꝝ ōuertit̄. obſcura pars incipit appa
rere. donec auferat̄ a nobis tota pars luminoſa. Hec ē ecc̄ia. q̄ ex carnali parte ob
ſcura ē. ex ſpirituali luminoſa. et hec pars quādoq̄ hominibꝫ latet et q̄nq̄ eis patꝫ.
ſed ſoli deo nota eſt. Alij dicunt q̄ luna nō habet lumen niſi a ſole. ſed ſoli ppinq̄ua
nō illuminat̄ a parte noſtra. et ideo nō apparet. quādo vero recedit nobis cornicu
lata incipit apparere. Et hoc bene cōpetit eccleſie. que totū lumen habet a ſole iu
ſticie. Et tripliciter obſcurat̄. p eclypſim. p iterpoſitionē nubiū. et finitis mēſurnis

decurſibꝫ. Sic eccleſia tpe pſecutorũ cruenta. fraude hereticoꝝ rubiginoſa. corru/
ptõe falſorũ fratrũ lutoſa.

Maria ſidus Titulus V.

Idus] quod dicit a ɔſiderãdo. qꝛ ſtella maris que ſignat mariã.

Maria orizon Titulus VI.

Rizon] qꝺ ſicut qdam dicũt interptat finitoꝛ viſus. Et dicit ꝙ orizon vi/
ſus corꝑalis eſt circulariſ illa circũferẽtia vbi ex defectu viſus hũani celum
terre ɔiũgi videt. Orizon aũt viſus ſpũalis eſt vbi celſitudo diuinitatis ad ſu
ſcipiendã hũanã naturã inclinat. Sicut enim ibi deficit viſus corꝑalis. ſimiliter
⁊ hic mens hũana cape nõ poteſt quõ diuinitas et hũanitas in vnã pſonã vnire ſũt
in vtero virginali. Chriſtus eſt finis eſt deſiderij noſtri. qꝛ ipo habito nihil vltra
qrendũ. nec citra finẽ iſtũ viſus noſtre mentis ɔſiſtere debet. ne mũdanis affecti/
bus. vel qbuſcũqꝫ illiciti deſiderijs a creatoris ſui ɔtemplatõe repellat.

Maria lucifer Titulus VII.

Verſus ſecũdus 1 Ucifer] Maria dicit lucifer. Primo/ quia tulit in ſe verã lucẽ. i. chriſtũ. q ẽ
dei ſapiẽtia. Inde lucifer. qſi ferẽs lucẽ. Scdo/ qꝛ illuminauit nebuloſa legis
et ꝓpheraꝝ. pariẽdo chriſtũ quẽ ꝓphete obſcure ꝑdixerãt. qꝛ tenebroſa aq̃ i
nubibꝫ aeris. i. obſcura ſcientia in ꝓphetiſ. Inde dicit lucifer qſi lucẽ cecis ferens.
Tercio/ qꝛ tulit in ſe lucẽ. i. grẽ abundantiã. de cuiꝰ plenitudine oẽs accepimꝰ. In
de dicit lucifer qſi luce fertilis. qꝛ vita eius glioſa lucẽ dedit ſeculo. De iſto lucife
ro canit eccl'ia in natiuitate eiꝰ. Orit vt lucifer inter aſtra etherea ⁊c̃. Itẽ de h luci/
fero poteſt exponi illud Job. xxxviij. vbi dñs loqtur ad iob dicẽſ. Nunqd produ
ces luciferũ in tpe ſuo. et veſpeꝝ ſup filios terre ɔſurgere facies. Bene aũt ortꝰ ma
rie compat ortui luciferi. qꝛ orta eſt nõ tenebroſa i ortu. ſicut nos q oẽs naſcimur
filij ire. ad Ephe. ij. Sed ipa ante ſcrificata ꝙ̃ nata orta eſt vt lucifer. i. tota clara.
et in ſpe maioris claritatiſ. ſ. ſolis iuſticie q natus eſt ex ea. Et hunc luciferꝝ ꝑducit
dñs [i tpe ſuo]. i. in tpe gratie. Et hoc quod dñs dicit ad iob. Nunqd ꝑduces lu
ciferũ ⁊c̃. eſt ac ſi diceret. Nõ tu. ſed ego. Itẽ bene maria ɔpat lucifero. qꝛ ſicut lu
cifer ꝓminet ceteris ſtellis i claritate. ſic maria ſanctorũ ordinibꝫ vniuerſis i digni/
tate. Dicit autẽ lucifer grece foſoros / a fos qꝺ eſt lux. et oros qꝺ eſt viſio. Alia de
hoc lucifero habuiſti libro. i. ca. iij. titulo ꝙ ipa ſtella.

Maria aurora Titulus VIII.

a Urora] Gallice alba ab albedine. quia tota candida intꝰ et exteriꝰ. ꝑ ſan/ A
ctimoniã carnis ⁊ ſpũs. Unde et lilio ɔparat Cant. ij.

Maria aurora

Iſidorꝰ ¶ Latine aurora ab auro. hoc eſt a ſplẽdore. ſm iſidorũ. qꝛ tota fulgida intus et exte
rius. Vel ideo dicta ẽ ab auro. qꝛ i ſe habuit tripliciter auꝝ. Auꝝ mũdũ virginee
puritatis. Apoca. xxi. Ipa ciuitas aurũ mundũ ⁊c̃. Aurũ ignitũ feruẽtiſſime cha/
ritatis. Apoca. iij. dicit angelo laodicie. Suadeo tibi emere a me aurũ ignitũ. Au
rũ optimũ ſapiẽtie a ſapore. quia guſtauit et vidit ⁊c̃. Gen̄. ij. Aurum terre euilath
optimũ eſt.

Iſidorꝰ ¶ Quaſi aurea hora. iuxta iſidoꝝ. qꝛ adduxit etatẽ aureã. i. tps grẽ. Vñ ei conuenit
qꝺ dicitur de ſaturno. Aurea ꝑ cũctas diſponens ſecula terras.

¶ Ab aura. i. grã et flatu ſpũſſancti. qua pflata eſt in ſanctificatõe ⁊ ſꝑ deinceps. Unde
cant. iiij. [Ueni auſter pfla ortũ meũ]. i. mariã. dicit ſpirituiſancto.

¶ Quaſi aura rorans. Nã ꝑcibus et meritis eiꝰ ꝑcipimꝰ aurã. i. refrigeriũ et rorẽ grã/
tie ɔtra incentiua vicioꝝ. Ipa eſt enĩ aura illa ꝺ qua dicit eliphat Job. iiij. [Uo/
Maria aurora cem quaſi aure lenis audiui] Maria ſiqdem dicit [aura] ꝓpter refrigeriũ gratie
quã infundit diligentibꝫ ſe. [lenis] ꝓpter multitudinẽ benignitatis ſue.

¶ Quaſi hora roris. quia in ɔceptu ſuo deſcendit in eã filiꝰ dei qſi ros. Vñ dic̃ Oſee
xiiij. [Ero quaſi ros. et iſrael] i. mariã [germinabit qſi liliũ] Libro. xij. pticla. v.
de his que a ſupiori deſcẽderũt in ortũ concluſũ. titulo. xiiij. Ipa eſt enĩ concha il
la quam gedeon. i. chriſtꝰ impleuit rore expſſo de vellere Judic̃. vi. et de illa plenitu

dine quã contulit matri oẽs accepimꝰ grãm ꝑ grã. Job. i. Adhuc etiã nõ ceſſat
ipa corda cõcaua per humilitatẽ rore gratie adimplere. Chriſtus etiã q dicit ros.
venit ꝑ virginem in cor humanũ.

¶ Ab aure. qꝛ cõcepit ꝑ aurẽ. Unde dicit Cañ. v. [Dilectus meꝰ]. i. deꝰ pater [miſit]
in me [manũ ſuã] i. filiũ [ꝑ foramẽ] aurie mee. Ideo canit ei eccl'ia. Concepiſti per
aurẽ dominũ noſtꝝ. vt benedicta dicaris inter oẽs mulieres ⁊c̃. [Per aurẽ] i. per
fidem dictorũ. qꝛ fides ex auditu. Ro. x.

¶ Quaſi auiũ hora. que tũc incipiũt modulari voces ſuas in laudibꝫ matris ⁊ filij.
Aues iſte viri ſpũales qui ſunt aues mũdi. Aues celi ſunt angeli. q ɔcorditer lau
dant eã. Vñ. Te laudãt angeli ⁊c̃. Vñ et poteſt dicere cũ filio q dic̃ Job. xxxviij.
Cũ me laudarẽt ſimul aſtra matutina. et iubilarẽt oẽs filij dei. Facit etiã obmute
ſcere aues nocturnas. i. hereticos. qꝛ ꝑ eã obſtructũ eſt os loqntium iniqua.

¶ Quaſi auiũ ora aperiẽs. Aues ſic fideles volantes pẽnis virtutũ. quarũ ɔuerſatio
in ſupnis. quaꝝ ora aperit ad laudes ſuas et filij. et ad gratiaꝝ actões iugiter dño
pſoluendã de bñficijs incarnatõis et paſſionis ſue. Unde. ij. ad Chor. ix. Gratias
deo ſup inenarrabili dono eius.

Item aurora B

¶ A vigilibꝫ a longe ꝓnunciat. Nã ab eterno ꝓordinata ẽ in officiũ ſalutis hũane. ſic
ipa dicit puer. viij. Ab eterno ordinata ſum ⁊ ex antiqs anteqꝫ terra fieret. Prefi/
gurata eſt etiã in factis patriarchaꝝ. et ꝓnũciata oraculis ꝓphetarũ.

¶ Nocte finit ⁊ diẽ inchoat. Fuit enĩ finis legis et inchoatio gratie. Nox enĩ quedã
lõga admodũ ab eua fluxit vſqꝫ ad mariã. quã finiuit ipa maria i ortu ſuo. Et hec
fuit nox illa ſolitaria nec laude digna Job. iij. que licet obſcura. ſuis tñ vigilijs q
ſi quibuſdã fulgoribꝫ diſtinguebat. Prima vigilia/ illuminatio occulte inſpiratõ/
nis. Hec fuit obſeruãta tpibꝫ noe et abraham. q occulta inſpiratõe aliqd figurati
uum de ea intellexerũt. Secũda/ eruditio legalis. hec tẽpore moyſi ⁊ illorũ qui ꝑ
legẽ inſtructi ſunt. Tercia/ certitudo ꝓphetice ꝓnunciatiõis. hec tẽpore ꝓphetaꝝ.
Quarta/ vehemẽs ſanctoꝝ deſideriũ de ꝓmiſſiõe facta a dño adimplenda. Hanc
habuerũt ſymeon elizabeth et anna. q. velut in puncto iã erũpentis aurore cõſtitu
ti. nõ ſolum ipam ſed et filiũ ſuũ videre ardẽtiſſime geſtiebãt. Has itaqꝫ vigilias
obſeruauerũt ſancti ab initio. ſi quãdo hãc aurorã aſpicerẽt. ſicubi appareret. ſi vſ
qꝫ ſui ꝑferret idicia. qꝛ hãc et rebꝰ myſticiſ ꝓfiguratã ⁊ ꝓphetijs ꝓmiſſã itelligebãt.

Aliter. Ipa intermiauit noctẽ triplicẽ. ſ. noctem legis q erat obſcura figuris. Noctẽ C
ignorãtie. Et noctẽ culpe. Inchoauit autẽ lucẽ noui teſtamẽti ɔ noctẽ legis. Illũ
peperit q manifeſtauit veritatẽ ɔ noctẽ ignorãtie. ⁊ lucẽ grẽ ɔ noctẽ culpe addu/
xit. Tenebris etiã malicie et miſerie finẽ adeſſe nũciauit.

Aliter. Per euã nox ꝓceſſit. qꝛ a muliere initiũ factũ eſt peccati. Eccĩ. xxv. Per mari D
am dies appropinquit. Ad roma. xiij. Sed nato ſole iuſticie de hac aurora/ pleni
rie diuiſe ſunt tenebre a luce. ſicut dicit Gene. i. Tenebroſa etiã erat ſcriptura. iu/
xta illud ps. [tenebroſa aq̃ in nubibus aeris] qꝛ obſcura erat ſciẽtia in ꝓphetis.
Sed ſicut adueniẽte ſole q qſi naſcitur de aurora recedũt tenebre. Sic naſcente
chriſto de vgĩe receſſerũt tenebre ſcpturaꝝ. Eccĩ. xliij. Apti ſũt theſauri. et euolaue
rũt nebule ſicut aues. Propterea dicebat Job. xxxi. Quis mihi tribuat adiutorẽ.
vt deſideriũ meũ ɔpleat oĩpotens. ⁊ librũ ſcribat ipe q iudicat.

¶ De tenebriſ videt ꝓcedere. et poſtmodũ qſi pariẽdo ꝑducere ſolẽ. Sic bta vgo ꝓceſ E
ſit ex antiqs patribꝫ q in tenebris pctõꝝ et in caligine ignorãtie ⁊ ſub vmbra le/
gis erãt. ⁊ ipa velut aurora nobis peperit verũ ſolem.

¶ In ortu aurore qñãmodo nox lucida ⁊ dies videt obſcura. qꝛ maria naſcẽte qſi q/
dam aurora ſurrexit. et hũana fragilitas in ea lucida fuit ꝑ gratiam. et dies eternꝰ
. i. chriſtus obſcuratꝰ eſt i ea ꝑ hũanitatẽ aſſumptã. cui dicit Iſa. xlv. [Uere tu es
deus abſconditus] . ſ. ſub nubilo noſtre carnis.

¶ Diuiſa a tenebris lucẽ diuidit a tenebris. Quod figuratũ eſt Gen̄. i. vbi dr. [In ꝑn F
cipio] . ſ. reſtauratõis hũane [creauit deus] cuiꝰ maria opus eſt ſpeciale. Unde dic̃

ei ſo. [Tu fabricatus es auroram] i. mariã [et ſoſ cũ ſolẽ iuſticie] [Celũ et terram] id ẽ. aĩam et corpus marie. Sed hec [terra erat inanis et vacua] ante grãm ſctifi catõis [et erãt tenebre ſup faciẽ abyſſi] quia cõcepta eſt in originali [Et dixit de⁹] qſi pdeſtinãdo [Fiat lux. Et facta eſt lux] quãdo eam ſanctificauit. Et de illa lu ce ſm opinionẽ quorũdam factũ eſt corpus ſolis. Maxime aũt facta eſt lux i cõ ceptõe ſaluatoris. filio dei q̃ eſt lux eterna. ↄuerſo ad eã. De q̃ cõuerſiõe ipſa dicit Cant. vij. [Ego dilecto meo. et ad me conuerſio eius.] Sicut luna illuminat ſo le ad eam conuerſo.

Diuidit lucem a tenebris. ꝛ h̃ tripliciter. quia ſuis orõibꝫ et exẽplis pdeſtinatos ſe parat a vicijs. d̃bus dr ad eph. v. Fuiſtis aliqñ tenebre. nũc autẽ lux in dño. An tiq̃ etiã pr̃es p eã de limbo ſũt extracti. q̃bꝫ ſe ↄnũerãs dicebat Job. xvij. In tene bris ſtraui lectulũ meũ [Et populus q̃ ambulabat i tenebris lo cũ vidit lucẽ ma gnã] Iſa. ix. Scripturã etiã ſacrã q̃ eſt lux. pſeruat ab hereticis tenebroſis.

Prima claritas diei. Nam ipſa fuit initiũ diei grãe. que ſ. dies incepit a ſctificatõne eius. Et ideo dr [aurora ↄſurgẽs] in plenã claritatẽ diei. Propter h̃ etiã dicit de chriſto Sap. xvi. Oportet puenire ſolẽ ad bñdictõem tuã. ꝛ ad ortũ lucis adorare te. Recte maria dicit oriẽs lucis. nam ex ea ortus ẽ chriſtus q̃ ẽ lux mũdi. Johã. viij. Per hanc aurorã ſolẽ pueniit. q̃ matris interceſſiõe filiũ ſ. bi ppiciũ reddit. Ad orientẽ lucis adorat. q̃ matri obſecrãdo irã filij mitigat. B

Partim obſcura. partim lucida. Obſcura p originale quo ad natiuitatẽ i vtero. Lu cida p natiuitatẽ ex vtero cũ ſanctificatõe. Uel ideo partim. q2 tantã nõ habuit cla ritatẽ in natiuitate. q̃ntã poſtea in gratie plenitudie. In ſpũſſancti ſupuentõe. In filij dei conceptõe.

De tenebris naſcit. ſ. ſinagoge. quia ſicut ſpina roſam genuit iudea mariã. Et ortũ ſolis pueniit ortu ſuo. licet illuminet a ſole poſt eã ſurrecturo. Preceſſit eñi eĩ⁹ na tiuitas hũanam chriſti natiuitatẽ. ſed a diuinitate totũ ſuſcepit ſplendorẽ. Uñ. ij. Regũ. xxiij. Sicut lux aurore oriẽte ſole mane abſq3 nubibꝫ rutilat ꝛc. Ideo vide tur dicere illud Joh. i. Qui poſt me venit ante me factus ẽ ꝛc. Propter h̃ canit ei

Beatus maxim⁹ — eccleſia. Genuiſti eũ q̃ te fecit et in eternũ ꝛc. Beãs maximus. Siqdẽ ipſe ẽ autor marie qui ortus eſt ex maria. Ad hoc deſignãdũ poſtq̃ dixit angel⁹ ad iacob. [Di mitte me. iam eñi aſcẽdit aurora] ſeq̃tur in textu paulo poſt [Ortus⁹ eſt ei ſol poſtq̃ trãſgreſſus eſt phanuel] Geñ. xxxij. Myſtice. Sicut aurora ſolẽ anteuenit. ſic ma ria imaginẽ filij naſcituri ex ea nobis in ↄtutibꝫ qſi repſentauit.

Lucide nubis interiectu lumẽ incircũſcriptũ mortaliũ oculis oſtẽdit. Nubes luci da. chriſti caro puriſſima. D

Ad lrãm exiſtentibꝫ iuxta mare citi⁹ apparet q̃ exiſtẽtibꝫ iter mõtes. Per mare ama ritudo penitẽtie et tribulationũ. Juxta eſt eñi hec dña his q̃ tribulato ſunt corde. Dicit etiã de amatore ſuo. Cũ ipſo ſum in tribulatõe. Per mõtes ſupbia ꝛ opulen tia. quorũ tumor et plenitudo infuſa repellũt. Et intellige de apparitõe q̃ eſt p in

Item au rora — fuſionẽ gratie et miſericordie.

Media inter noctẽ et diẽ. Dies chriſtus. nox peccator. Sicut eñi fili⁹ ẽ mediator inter deũ et hoiem. ſic mater inter filiũ et pctõrẽ. Qñ apparuit in paſſiõe. Quere li bro. ij. particula. i. cauſa. xvij.

Sicut impoſſibile eſt de tenebris noctis venire ad lucẽ niſi mediãte aurora. ſic im poſſibile eſt de tenebris viciorũ venire ad lucẽ grẽ et virtutũ. niſi mediãte interceſ ſione marie.

Conſurgens ſingulis rebꝫ reddit colores pprios. q̃a de nocte omnia qſi vni⁹ coloris

Aug⁹. — ſunt. Nox eñi vt dicit aug⁹. q̃dãmodo aufert colores mũdo. aurora reſtituit. Nam in ei⁹ natiuitate meliorata ſunt oĩa. et ipſa ẽ qſi forma et modul⁹ toti⁹ bonitatis. Forma eñi fuit penitẽtiũ. ſtãs iuxta filij crucẽ. Forma actiuorũ. miniſtrãs elizabeth parienti. Forma ↄtẽplatiuorũ. colloq̃ns cũ gabriele. et cũ aplis et ſanctis mlierib9 in orõe pſeuerãs. Act. i. Pepit etiã chriſtũ q̃ ad h̃ venit i mũdũ vt ſuã repararet imagi nẽ in aĩabꝫ noſtris p adam veterẽ deformatã.

Roꝛẽ adducit q̃ terrena ſcẽtia nutriunt. Amulit eñi roꝛẽ toti⁹ ſpiritual' fecunditatis I ꝛ vniuerſe benedictõis. quo nutrit et coaleſcit omne ſpirituale bonũ. Et ideo dicit aurora quaſi hora roris. vt ſupra.

Ouidi⁹ — In aurora flores prius clauſi expandũt folia ſua. Unde ouidi⁹. Ecce vigil nitido pa tefecit ab ortu Purpureas aurora fores. ꝛ plena roſarum atria. Flores iſti ſunt ſan cti qui qſi prius clauſi in botro. ipſa naſcẽte apti et expãſi ſunt. Ipſa ſiq̃dẽ fuit qſi p mũ liliũ p votũ ↄginitatis. filius ſu⁹ qſi pma roſa noui teſtamẽti p paſſionẽ cruc. Ideo dicit filio ipſa. Innocẽtes et recti adheſerũt mihi. q̃a ſuſtinui te. Ideo etiã ↄginibꝫ dr Eccl. xxxix. [Frõdete flores qſi liliũ] i. ad marie exemplũ.

Itẽ aurora illuceſcẽte colligebat mãna a filijs iſrael in deſerto Exo. xvi. q̃a ipſa inter cedente i deſerto hui⁹ mũdi impetrat celeſtis grẽ refectio. ꝛ ipſa purificãte nos p penitentiã q̃ ſignificat p deſertũ. digne ſumimus corpus chriſti.

Itẽ dicit [aurora rutilãs] que eſt ſignũ pluuie. ꝛ p ipſam habuit mũd⁹ plenitudinem gratie. Unde de ea dicit Oſee. vi. Quaſi dilucũlũ pparat⁹ eſt egreſſus ei⁹. ꝛ veni et nobis qſi imber tpaneus ꝛc. Quere paulo infra. titulo. ix.

Fugat fures illos de quib⁹ dicit Job. xxiiij. Si ſubito apparuerit aurora: arbitrãt K vmbrã mortis. Fures iſti demões. q̃ furant theſauros bone operatõis. Uiciũ q̃olib3 q̃ furat theſaurũ oppoſite ſibi ↄtutis. Supbia. q̃ furat theſauros cuiuſlibet ↄtu

Grego. — tis. ſicut dicit gregori⁹. Hereſia. q̃ theſaurũ recte fidei. De q̃libet hmõi fure dicit Joh. x. Fur nõ venit niſi vt furetur ꝛc.

Releuat infirmitates corpales. et maria lãgores aĩarum. Nã añ ortũ ipi⁹ p culã tot⁹ i firmabat mũd⁹. ita q̃ a plãta pedis vſq3 ad ↄticẽ capitis nõ erat i eo ſanitas. Iſa. i.

Mũdas aues excitat ad cantãdũ ꝛ ad laudes creatoris. ſic patet in alauda. Uñ et dicit aurora qſi auiũ ora apiens. vt ſup. Tũc eñi exhilarãt volucres et dulcit mo dulant. i. viri ſpũales q̃ in ortu et de ortu virgis ↄcorditer cecinerunt. De q̃bꝫ di citur [De medio petrarũ] i. duorũ teſtamentorũ [dabũt voces] Tũc eñi ceperũt in telligi oracula pphetarũ. Ideo canit ei eccleſia. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudium annũciauit in vniuerſo mundo.

Nocturnas aues cõuertit in fugã. Hi ſunt heretici. Nã q̃ male agit odit lucẽ. Jo L han. iij. Quia maria mediãte filio cũctas hereſes interemit. Et p eã obſtructũ ẽ os loq̃ntiũ iniq. Uel nocturne aues fantaſtice cogitatões et pue affectões.

Terminũ ponit ſopori. Induat pncipiũ opi. Indiciũ eſt ſereni. Terminũ ſopori. quia tũc ſurgũt operarij viatores et pegrini. p ipſam eñi data ẽ grã meritorie operã di. pateſacta eſt via padiſi. dat facultas ad ſupnã hieruſalẽ reuertendi. cũ añ eam omnes deſcẽderẽt in babiloniã iferni. vbi null⁹ ordo ſed eterna ↄfuſio. Moraliter Terminus ſoporis refert ad penitẽtiã. Unde. Surge q̃ dormis. Principiũ ope ris ad actiuã. Indiciũ ſereni ad ↄtemplatiuã.

Hec eſt aurora de qua dictũ eſt iacob ab angelo cũ q̃ luctabat Geñ. xxxij. [Dimitte M me. iã eñi aſcẽdit aurora.] Angel⁹ hic de⁹ pater. Jacob figurat ſctõs pr̃es q̃ ſub veteri teſtamẽto pcibꝫ et lacrimis qſi duobꝫ brachijs. ſic tangit Oſee. xij. vbi agit d̃ lucta iacob. nitebant extorq̃re a deo incarnatõẽ vnigeniti ſui. quorum cetui rñdet. qſi in ortu marie. [dimitte me. iã eñi aſcẽdit aurora.] qſi ceſſet iã inſtãtia vr̃i lucta minis [quia iã aſcendit aurora] i. lux illa naſcit q̃ vobis pariet verũ ſolẽ Sed re ſpõdet iacob [Nõ dimittã te niſi bñdixeris mihi] q̃a nõ debẽt ceſſare deſideria et inſtantia ſctõrũ donec benedictõẽ receperint. et donec iacob. i. luctator fiat iſra el. i. videns deũ in patria. et donec poſſit dicere. [Uidi dñm facie ad faciẽ. et ſal ua facta eſt aĩa mea] Et nota q̃ poſtq̃ iacob tranſgreſſus ẽ phanuel. ort⁹ ẽ ei ſol. Phanuel interpretat ↄteplãs deũ. Ille ḡ trãſgredit phanuel. q̃ illos trãſgredit q̃ fi de deũ ↄtẽplant. vt ipſi ſic oriat ſol q̃ deũ videat etiã oculo corpali.

Aliter. vt p angelũ ſignet chriſtus. qui forſitan data nobis matre videt dicere ſe oran N ti [Dimitte me. iã eñi aſcẽdit aurora.] Quaſi dicat. Jam nõ pulſes ad me pmo lo co. ſed vade ad matrẽ meã. Sicut aliq̃s rex iuuenis ad honorẽ mr̃is ſue regine re mittit ad eã negocia regni. Et h̃ apparuit i nuptijs Joh. ij. vbi p⁹ miſtri veniſſe

credit̃ ad matrẽ et ipſa ad filiũ. Ideo forte dirigit̃ ſermo ille Eſa. lxi. ad patrem. [Oportet p̄uenire ſolẽ] i. prius venire ad mariã q̄ ad ſolẽ iuſticie [ad benedictõnem tuã ſoli inrẽdã et ad ortũ lucis adorare te] i. grãs agere de ortu marie p quã illuminatus ẽ mũdus. Moraliter [Oportet p̄uenire] bñ opãdo [ſolẽ] i. diẽ iudicij. vbi oĩa manifeſtabũt [ad bñdictiõem tuã] habẽdã. illã de qua Mat. xxv. Uenite bñdicti ꝛc. [Et ad ortũ lucis adorare te] i. credere natiuitatẽ chriſti. in cuius natiuitate manifeſtata ſunt oĩa q̄ dicta ſunt p ꝓphetas. Et nota q cũ angelus diceret iacob verbũ iſtud [Dimitte me ꝛc.] tetigit neruũ femoris ei⁹. ꝛ ſtatim emarcuit. In femore deſignat̃ generatio. Nata enĩ beata vgine mutat⁹ ẽ mod⁹ generatõis hũane. q̄ erat de viro et muliere. quia filiũ genuit ſine virili opere.

Itẽ de hac aurora dr̃ Job. xxxviij. [Nũqd poſt ortũ tuũ p̄cepiſti diluculo. et oñdiſti auroꝛe locũ ſuũ.] Et in hac autoꝛitate tangit̃ vtraq̄ generatio. ſ. chriſti et virgis. [Precepis enĩ dñs diluculo] i. beate virgini ꝛ illuxit [oſtendit auroꝛe] i. beate virgini [locũ ſuũ] videlicet vt terminaret tenebras ꝛ inchoaret lucẽ. Q, aũt dr̃ [poſt ortũ tuũ] q̄ſi negatiue ponit̃. Quod ſi de ortu iob intelligat̃ planũ eſt. Si autẽ ſic intelligat̃. [Nunqd poſt ortũ ꝛc.] ac ſi dicat. Non tu h̄ feciſti poſt ortũ tuũ. ſed ego feci poſt ortũ meũ. Et h̄ intelligit̃ de natiuitate eterna. Et hec dictio poſt nõ notat finẽ illius natiuitatis ſ; ꝑfectionẽ. Natiuitas enim filij de patre ſp̄ eſt ꝑfecta. nũq̄ eſt p̄terita vł futura. qꝛ ſp filius naſcit̃ de patre. cũ illa generatio ſit eterna. D

Itẽ de hac aurora dr̃ Job. iij. vbi loq̄tur de iudeo q̄ eſt mẽbꝝ diaboli. q̄ diabol⁹ ſignificat̃ p noctẽ. cũ dr̃ [Noctẽ illã tenebroſus turbo poſſideat.] Et ſubdit̃ d̃ iudeo. [Expectet lucẽ ꝛ nõ videat nec ortũ ſurgentꝭ auroꝛe.] Expectabat enĩ iude⁹ ſuũ meſſyã. ꝛ illã lucem nõ vidit. nec aurorã ſurgentẽ. P

Item de hac aurora dr̃ canti. vi. [Que eſt iſta q̄ ꝓgredit̃ q̄ſi aurora ꝯſurgẽs ꝛc.] Natiuitas enim virgis ꝛ ort⁹ auroꝛe ꝯgrua et grãta ſibi ſimilitudine ꝯpant̃. ſicut aſſignatũ eſt ſup̄ multiplici rõe. Et eſt hec vox ſp̄ũſſancti. ſicut dicit hieronym⁹. admirãtis. i. admirãtes angelos ſanctos faciẽtis. Qui cũ eſſent inſueti de tã admirabili natiuitate. et de tã ſolẽni aſſumptõe generis hũani in beata virgine (nã hec auroꝛi tas et natiuitati eius cõuenit ꝛ aſſumptõi) q̄ſi admirãtes prupuerunt in hec verba. Q

Hiero. [Que eſt iſta ꝛc.] Iſtud [Que eſt iſta] habes multipliciter expoſitũ li. xij. particla iij. de aromatib⁹ orti cõcluſi. Et q ibi dicit̃ [aſcẽdit] et hic [ꝓgredit̃] põt fere eodẽ mõ exponi. Et bene btã virgo ꝓgredi dr̃ [vt aurora.] ſed nos omnes q̄ naſcimur filij ire. ephe. ij. in hui⁹ miſerie incolatũ q̄ſi tenebre ꝓgredimur. Uñ ephe. v. Fuiſtꝭ aliqñ tenebre ꝛc. [Que ẽ iſta ꝛc.] In his verbis notat̃ marie ſcrã natiuitas. in hoc q dicitur [aurora] Sanctior vita. in hoc q̄ [pulcra vt luna] Sãctiſſima aſſũptio. in hoc q̄ [electa vt ſol] Potentiſſimũ adiutoriũ. in hoc q ſubdit̃ [terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata. Et hec interrogatio [Que ẽ iſta] ad ſingula mẽbra referẽda eſt. Fuit ergo [aurora] in natiuitate. vt ſup̄ dictũ eſt. [Luna plena] in conceptõe ſaluatoris. Unde tũc dicta eſt grã plena. que tũc ſolem iuſticie eclipſauit [electa vt ſol] in aſſumptõe. eclipſim de cetero nõ paſſura. Uel ita vt hec autoꝛitas conueniat triplici ei⁹ ſolẽnitati. [Aurora] in natiuitate. quia p eam dies ſalutis mũdo illuxit. et ipm verũ ſolem p̄ueniens aliquãto tẽpoꝛe. tandẽ ꝓtulit mũdo. et quotidie pie flagitantib⁹ adducit ꝛ reducit. [Luna plena] in filij conceptõe. Ad quod ſignãdum ei dictũ eſt Luce. i. Aue grã plena. portans in medio ſui. id ẽ. in vtero virum faſce ſpinarũ onuſtum. chriſtũ. ſ. filiũ ſuum. verũ hominẽ. q̄ faſcẽ iniq̄tatũ noſtraꝝ portauit in coꝛpoꝛe ſuo ſup lignũ crucis vbi ſpinis coronatus ẽ. i. Petri. ij. ꝛ Iſa. liij. Langores nr̃os ꝛc. [Electa vt ſol] in aſſumptõe. vbi nihil p̄ſentꝭ ignorantie. nullam ſpinam preſentiũ erumnaꝝ habens celeſti claritate refulſit. et intenſo charitatis feruoꝛe exarſit. [Que ꝓgreditur] in mundum de vtero matris. Progreſſa eſt enim ſuper natiuitates alioꝝ naſcendo tota ſanctificata. Progreſſa viuendo ſup vitã alioꝝ. qꝛ ſine oĩni mortali ꝛ veniali macula. Progreſſa moriẽdo ſup legẽ morientiũ. qꝛ nulla coꝛpis putredĩe reſoluta. Et p his oĩb⁹ dicit̃ de ea. q nec p̄mam ſimilẽ viſa eſt nec habere ſeq̄ntẽ [Que ꝓgredit̃] tota enĩ vita ei⁹ fuit quaſi quidã R S

mirabilis proceſſus et ꝓgreſſus. quia ſemper creuit de virtute in ṽtutem. Quod notat̃ in oꝛdine v̄boꝝ iſtoꝝ. vbi p̄mo auroꝛe. ſecũdo lune. tercio ſoli ꝯparat̃. [Progreditur] q̄ ſicut dies a claritate auroꝛe ſubobſcura creſcit in ſplẽdorẽ ſolis meridiani. Si enĩ iuſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplẽdens p̄cedit et creſcit vſq̄ ad ꝑfectũ diẽ. Prouer. iiij. mlto magis marie ſemita que pepit ſolẽ iuſticie [Progredit̃] in terra ſup oẽs moꝛtales in omni grã et virtute. Unde dicit̃ ei puer. in fi. Multe filie cõgregauerũt diuitias tu ſupgreſſa es vniuerſas. [Progredit̃] i. ꝓcul gradit̃ in aſ

Grego. ſumptõe. ſ. de terra ad celũ. nã carnis loc⁹ ꝓpius terra eſt. ſicut dicit gregoꝛi⁹ [Progredit̃] etiã in ipſo celo ſup oẽs oꝛdies angeloꝝ ꝛ ſctõꝝ. Uñ de ea canit̃. [Uidi ſpecioſam] vſq̄ [deſup riuos aq̄rũ. Quaſi aurora] ſicut expoſitũ eſt ſupꝛa. [Conſurgens] i. tota ſimul ſurgẽs. et h̄ conijcit̃ q aſſumpta ſit cũ coꝛpe p participiũ decõpoſite figure. Uel vt intelligat̃ h̄ de natiuitate qd̃ dicit̃ [q̄ſi aurora ꝯſurgens] q̄ de cadẽte materia ſurgẽs. Alij enim cadunt naſcẽdo. quia oẽs naſcimur filij ire. Eph. ij. ſed ipſa cõſurrexit. quia mũda ab originali. et tũc dixit de⁹ de tenebrꝭ lumẽ ſplẽdeſcere. p quod. ſ. lumẽ illuxit in cordibus noſtrꝭ. ſicut dicit aplſ. ij. Choꝝ. iiij. Uel de ſcĩficatõe eius. Quaſi enim cõſurrexit hec aurora in ſua ſcĩficatõe qñ incepit lucere. Sed qꝛ ſcĩficatio eius p̄cellebat ſcĩficatões hieremie ꝛ iohis baptiſte. ideo dicit̃ cõſurgens. quia inter ſanctificatos habuit p̄minentiã. Unde dic beatus bern. ad lugd. T

Bern. Ego puto q copioſior grã ſanctificatiõis in ipſa deſcẽdit. que nõ ſolũ eius ſanctificaret animã. ſed et eã ab oĩni peccato deinceps ꝯſeruaret immunem. qd̃ nulli de alijs moꝛtalib⁹ credim⁹ eſſe donatũ. Uel ꝯſurgens a culpa p̄ſenti ꝛ futura. et quo ad originale ꝛ actuale peccatũ.

Maria diluculũ .Titulus ix.

Illu. i. diluculũ] d̃ q̄ dicit̃ Oſee. vi. [Quaſi diluculũ p̄parat⁹ ẽ egreſſus ei⁹.] A

Diluculũ dicit̃. Ort⁹ marie fuit diluculũ diei gratie. q̄a vſq̄ ad ipſam durauit nox quã p̄ma mater ĩ mũdũ ĩtroduxit. Et hui⁹ diluculi p̄ncipiũ fuit obſcurũ p originale. S; cito illuminatũ. ſ. ĩ ſcĩficatõe. ſicut ſup̄ dictũ eſt de aurora. Ortus v̄o chriſti fuit plena dies. Uñ tunc canit̃ illd̃ Iſa. ix. Popul⁹ q̄ ambulabat ĩ tenebris vidit lucẽ magnã. Ideo etiã tũc dictũ eſt paſtoꝛib⁹ Lu. ij. Nat⁹ eſt vobis hodie ſaluatoꝛ ꝛc. Et dictũ ẽ hodie cũ eſſet nox. q̄a de illa nocte p̄dixerat p̄s. Nox ſicut dies illumiabit̃ ꝛc. Paſſio v̄o dñi fuit q̄ſi meridies. Uñ Amos. viij. [In die occidet ſol ĩ meridie.] q̄ñ. ſ. habet̃ plenitudo caloris et luminis. In meridie enĩ eſt ſol altior. feruẽtioꝛ. ſplẽdidioꝛ. Tũc enĩ dñs oſtendit magnũ feruorẽ dilectõis ſicut p̄dictũ erat. i. Regũ. xi. Cras erit vobis ſal⁹ cũ incaluerit ſol. Feruoꝛ enĩ charitatis fecit eũ pati. Joh. xv. Maioꝛẽ charitatẽ nemo hab; ꝛc. Et tũc non fuit q̄ ſe abſcõderet a caloꝛe eius. cũ oraret etiã p inimicis. Tũc etiã fuit plenitudo luminis. i. cognitõis. q̄a tũc velũ tẽpli ſciſſum eſt. i. manifeſtata velamĩa ſcripturaꝝ. Et miro mõ occaſus hui⁹ ſolis fuit ĩ meridie paſſiõis. Alio aũt reſpectu tepuit iſte ſol in veſpe ſuo vł occaſu. quãdo ſũmã oſtendit miſericoꝛdiã. vt feruoꝛ ipſe dicat̃ iuſticia. tepoꝛ miſericoꝛdia. [Quaſi diluculũ p̄paratus eſt ꝛc.] Diluculũ p̄ncipiũ eſt diei. et maria p̄ncipiũ chriſti ſm humanã naturã quã aſſumpſit de ea. q̄ chriſt⁹ deꝰ eſt eternus ſm diuinã. Diluculũ etiã iſtud ꝯiũgit noctẽ. i. pctõres. diei. i. chriſto. ſic dictũ ẽ d̃ aurora. ꝛ ĩ h̄ diluculo ĩcepit mũdo dieſcere. [Prepat⁹ ẽ egreſſus ei⁹] i. ab eterno pat⁹ p p̄deſtinatiões. Uñ ipſa dic̃ puer. viij. Ab etno oꝛdiata ſũ. ꝛ ex antiq̄s añq̄ terra fieret. Uł [ꝑpat⁹] p vterinã ſcĩficatõ;. vt tota mũda naſceret̃. p quã mũd⁹ mũdãd⁹ erat. Uł [ꝑpat⁹] p ſapiã; p̄ris. cui ipſa dic̃. Tu es q̄ extraxiſti me d̃ ventre ꝛc. Prepatoꝛ ſpũſſctũs. vł tota trinitas. Seq̄t̃. [Et veniet nob̄ q̄ſi imber tpa‑ne⁹ ꝛ ſerotin⁹ terre] Natiui caſus. Bñ dic̃. [Quaſi imber] ſ. vt nos ꝯpluat gr̃ia ſua. et fecũdet ad fructificãdũ p bona opa. ꝛ extiguat ĩ nob̄ feruorẽ ꝯcupiſcẽtiarũ. Adapta marie ceteras ꝓprietates pluuie. q̄s ĩuenies li. xij. ꝑticla. v. ti. ix. ibi. Deſcẽdet ſic pluuia ĩ vell⁹. [Imber] i. grã ł doctrĩa chriſti ꝛ marie. q̄ duo pulueres. i. peccatores ꝯglutinãt vt ĩde fiãt vaſa ĩ honorẽ. [Tpane⁹ ꝛ ſerotin⁹] Imber tpane⁹ ſm B

Hiero. hiero. q̄ iactũ ſemẽ coaleſcit ĩ tra ⁊ ẽ grã p̄ueniẽs. Serotin⁹ q̄ ipſa gr̃na iã ĩgroſſat q̄

maturant eſt gratia cōſūmans. Sic pmiſit dñs aduentū ſuū. Et tal' fuit mūdo natiuitas marie. Ideo aſſidue rogāda ē a nobis vt nolētes pueniat vt velint. vo
Augꝰ. lētes ſequat ne fruſtra velint. ſicut docet augꝰ. vt dñs exoret. tribuēs grām incipi endi pficiēdi et pſeuerādi. Itē ſicut lux diluculi ſp augmentat z creſcit vſq ad pfe ctū diē. Sic maria p ceteris ante ſctificata ꝙ nata ꝗtidie ſanctior pcedebat. et tādē angelicā ſupgreſſa eſt ſanctitatē. vt ſupra dictū ē de aurora.

Item Sol oriēs ꝗſi de diluculo ipm nō obnubilat ſʒ illuminat. nec chriſtꝰ de ꝟgine naſcens matris pudiciciā leſit ſʒ potiꝰ inſigniuit. qm̄ de pura reddidit puriorē. Et nota ꝙ fere ꝗcq̄d ſup̄ dictū ē de aurora. pōt huic diluculo ꝯpetētiſſime adaptari. C

Item In h diluculo viſitauit deus hoīem. Job. vij. [Viſitas eū diluculo zc. Viſi tas] gloſa. ſubleuas [diluculo] gloſa. claritate ꝟtutū. Propter claritatē enī ꝟtutuꝫ appellat maria diluculū. Ideo paulo poſtꝗ ꝯcepat ſaluatorē dicit zacharias Lu ce. i. Viſitauit nos oriens ex alto. D

Chriſtus diluculū Item Chriſtꝰ diluculū. De cuiꝰ egreſſu a pr̄e dicit michee. v. [Egreſſus eiꝰ ab ini tio] i. a patre [a diebꝰ eternitatis.] Et h intelligit de eterna genitura. De egreſſu eiꝰ ab vtero matris exponit hec autoritas. [Quaſi diluculū zc.] Sicut enī egreſſo di luculo fugant tenebre noctis. ſic egreſſo chriſto de thalamo ꝟginali fugate ſunt te nebre mūdane iniq̄tatis z ignorātie. [Et veniet ꝗſi imber tēporaneꝰ z ſerotinꝰ ter re.] vt ſup̄. Vel ſic. Quādiu ſumꝰ in vita tꝑali ē nobis chriſtꝰ imber tꝑaneꝰ. iuſtifi cans nos p fidē et opa. Poſt morte erit ꝗſi imber ſerotinꝰ. qñ nos de area trāſferet ad horrea. Et hec duplex pluuia nō ad diuerſas horas vniꝰ diei ſicut ꝗdā male i telligunt. ſed ad diuerſa tꝑa vnius anni referēda ē. Unde ibi dicit ꝙ in terra pmiſ ſiōis pluuia bis dat i anno. Iō pmittit veris obediētibꝰ Leui. xxvi. Dabo vobis pluuias tꝑibꝰ ſuis. Itē [veniet nob ꝗſi imber tꝑaneꝰ z ſerotinꝰ] i. dabit nob grām E
Augꝰ. pueniētē vt velimꝰ. et ſubſeq̄ntē ne fruſtra velimꝰ. ſicut dicit augꝰ.

Maria mane Titulus x.

m Ane] De ꝗ dicit Iſa. lviij. [Tūc] i. in tpe grē [erūpet] i. ſubito z iprouiſe naſcet de tenebroſa ſinagoga [ꝗſi mane] q̄ videt pcedere de tenebroſa no cte [lumen tuū] o eccl'ia. i. beata virgo cuiꝰ vita inclita cūctas illuſtrat eccle ſias [et ſanitas tua] i. chriſtꝰ. de quo ps. Dñs illuminatio mea et ſalus mea zc. [Et tiꝰ orietur] q2 medicina oim in feſtinatōe nebule. Eccli. xliij. id ē. in acceleratōe icar natōis dñice. Iſtud eī mane genuit nobis diē. i. chriſtū qui eſt dies eternꝰ. Et no ta ꝙ in mane mlta legunt accidiſſe ad lr̄am. que ſpūaliter ꝯplent in nobis bñficio huiꝰ mane. vel huiꝰ diluculi. Per mane etiā infuſio gratie deſignat. A

In mane B

Fere et aues nocturne deliteſcunt. Vñ ps. ciij. Ortus ē ſol et cōgregati ſunt. z i cu bilibus ſuis collocabūt. Et loq̄tur ad lr̄aꝫ de catulis leonū rugiētibꝰ vt rapiant. p quos demones deſignant. Simile iob. xxxvij. Ingredit beſtia latibulū ſuū. et i antro ſuo morabit. Nocturne volucres praue cogitatōes.

Latrones diffugiūt. i. demōes. Exodi. xiiij. Iā aduenerat vigilia matutina zc. Et paulo poſt. Dixerūt g egiptij. Fugiamus iſraelē zc.

Aues mūde cantare incipiūt. ſ. turtur ꝯtritōis. philomena dilectōis. alauda leticie. z hmōi. Job. xxxviij. [Cū me laudarēt ſimul] i. ꝯcorditer. [aſtra matutina zc.] Tūc enī decantāt viri religioſi laudes mr̄is z filij. Vñ. Mane orō mea pueniet te. Itē. Mane aſtabo tibi zc. Iſtud dicendū eſt marie [Aſtabo] i. corā te ſtabo paratꝰ ad ſeruitiū tuū. Aſtare tria notat. Quere libro. vi. titulo. xiij. Ibi. Aſtitit regina. aliq̄n tulum poſt principiū tituli.

Viri iuſti prauos motus interficiūt ne ab ipis interficiant. Vñ dicit ꝗdaꝫ ex ipis. [In matutino interficiebā oēs pctōres terre] i. prauos motus ſenſualitatis. de q̄ bus dicit. Beatus ꝗ tenebit et allidet paruulos ſuos ad petrā. Vel pctōres terre.
In mane demones ſunt. quorum pcuratōne peccata fiunt in terra. [Ut diſperderem de ciui tate domini] i. anima fideli [omnes operātes iniq̄tatē] i. prauos motus qui pa riunt iniquitatē. Ad lr̄am enī in mane magis tēptat diabolus. Unde Joſue. viij.

Feſtinauit rex hay egredi mane zc. Propter h ciſtercienſes vigilāt in mane. nec va dūt ad lectos poſt matutinas. ſed orāt. vt ſic interficiant prauos motus.

Mane etiā exeundū ꝯ hoſtes. Vñ. i. Regū. xi. legit. ꝙ viri iabes galaad. audito ꝙ ſaul veniret eis in auxiliū. ſupra audacia dixerūt hoſtibus ſuis. Mane exibimꝰ ad vos. Tūc eī ingreſſus ē caſtra i vigilia matutina ſaul. z deuicti ſūt hoſtes z diſpſi. ita vt nō relinq̄rent ex eis duo pariter. Judith. xiiij. Cū exierit ſol accipiat vnuſ quiſq arma ſua. et exite cum impetu.

Submergunt egiptij in mari ꝯtritōis. rubro ppter triſtē memoriā ſanguinis. ſ. pec catorū. Factū eſt in vigilia matutina zc.

Expellūt tenebre pctōrū. Job. xvij. [Rurſū pꝰ tenebras ſpero lucē] ſ. grē claritatē.

Alleuiāt infirmitates. i. tēptatōes. Job. viij. Si diluculo ſurrexeris zc. In hoc etiā mane incepit mundꝰ languidꝰ melius ſe habere. in quo a planta pedis vſq ad ꝟ ticem nō erat ſanitas. ppter peccatū primoꝝ parentū.

Maria lux Titulus xi.

l Ux] Maria compatur luci pprietate multiplici. Unde Sap. vij. Propoſui p luce habere illā zc. Gen. i. Vidit deus lucē ꝙ eſſet bona zc. Hec eſt eī lux que poſt filiū illuminat omnē lucē. A

Maria lux

Propter ſpecioſitatē. Quia nulla pura creatura maria pulcrior. Unde de ea dicit Sap. vij. Eſt enī ſpecioſior ſole. et ſup omnē diſpoſitionē ſtellaꝝ luci ꝯpata inue nitur prior. Nihil enī luce ſubtiliꝰ. ſicut infra oſtendet. Nihil luce puriꝰ. in ꝗ ſimpli citas eiꝰ z innocētia. Nihil mūdiꝰ. in quo opeꝝ eius mūdicia. Nihil clariꝰ. in ꝗ lu men exemplorū. Nihil hūane vite iocūdius. in ꝗ notant in ea doctrina z ſapiētia verborū. Ergo mūdicia ad ꝟginitatē. Claritas ad opinionē. Grā ad ſermonem.

Propter claritatis diffuſionē abſq ſui diminutiōe. Quia pepit chriſtum ſine ſui corruptiōe. De qua luce Ecci. i. Effudit illā ſup oīa opa ſua. z ſup omnē carnem. Hoc dicit de ſapiētia. et poteſt exponi de maria.

Propter ſuā incorruptibilitatē et puritatē. q2 inq̄nari nō poteſt. Vñ Sap. vij. Ni hil inq̄natū incurrit in illā. Sic apparet i radio ſolis. quē nec ignis ꝯburit. nec aq̄ emollit. nec fetor corrūpit. nec gladiꝰ ſcindit. nec vitrū obſiſtit. z ita incorruptibil'.

Quia viſibilia facit ea ꝗ prius nō apparebāt. ante faciē filij ſui miſericorditer ſtatuēs eos ꝗ prius lōge diſtabāt ab eo. vt patet in theophilo. Ipa eī ſicut dr̄ Job. xij. Re uelat pfunda de tenebris. et pducit in lucem vmbrā mortis.

Quia p anguſtiſſimā rimā vl' foramen ingredit gratiā infundēdo. Vñ dicit cū filio illud Apoca. iij. Si q̄s mihi aperuerit introibo ad illū. Titulo de ſole. Itē canti. ij. Reſpiciēs p feneſtras. pſpiciēs p cācellos. Quaſi modica rima. eſt aliq̄tiēs eam deuote ſalutare. Pro amore eiꝰ libenter elēoſynā dare. Miſſam ſuā deuote auſcul tare. vl' ſermonē de ea. Blaſphemātes eā vl' iurātes aſprime redarguere. Eius ma gnalia firmiter credere. Tā de ipiꝰ ſeſe ꝯmēdare. et hmōi. Nulla enī creaturaꝝ dei eque pna ē ad bñfaciēdū. Et p hmōi rimas diffūdit nob lumē graꝝ z miſcdie ſue.

Quia rimas et anguſtiſſima foramīa ſua illuſtratōe manifeſtat exiſtentibꝰ i domo. ſ. etiā minima peccata ſue grē infuſiōe facit pceptibilia his ꝗ ꝯuertunt ad cor. Ecci. xlij. Reuelans veſtigia occultorū. Rogāda eſt igit aſſidue vt cordibꝰ nr̄is infūdat grām diuini timoris. q2 ſicut dicit Ecci. xxi. qui timet deū ꝯuertet ad cor ſuuꝫ. vt p illuſtrationē grē ſue poſſimus intelligere noſtrorū cordiū foramina et ſciſſuras. z eadem reſarcire.

Maria lux Quia puenit oculū ad hoc vt videat ab oculo. Et ſapiētia vl' maria poccupat eos ꝗ ſe ꝯcupiſcunt vt illis ſe priorem oſtendat. Sap. vi. B

Quia oc'los illuminat. i. intellectū z affectū. qui ſunt oculi anime. Intellectū cogni tione ſui et dei. affectū dilectōe dei et pximi.

Quia tenebras fugat. et ſequelā tenebraꝝ. i. ignorātiā. q2 mundo pepit eternā veri tatem ꝗ chriſtꝰ eſt. Joh. xiiij. Ego ſum via veritas et vita.

Quia ſplēdorē diffundit. Quia ex eiꝰ vtero egreſſus eſt p carnalē natiuitatem ille

ſplēdor. de quo dicit Iſa.lxij. Donec egrediat̄ vt ſplēdor iuſtus eiꝰ ₇c̄.

Quia ſingulis rebꝰ ſpecies ꝓprias et differētias reſtituit q̄s abſtulerāt tenebre. q̄a ꝑ tenebras omnia ſunt ī chao ₇ ↄfuſiōe. Sic factū eſt mūdo ꝑ peccatū eue. Sꝫ maria luce vera veniēte. ad formas ꝓprias oīa q̄ſi de tenebris emerſerūt. ſ. ſtatꝰ ordines et gradus eccl'ie catholice. et exemplaria virtutū.

Quia ſine acceptōe ꝑſone omnibꝰ ſe ei debito mō exponentibꝫ ſe exponit. Sap. vi. Equaliter eſt ei cura de omnibꝫ. Equaliter. i. ↄmūnicatiue. Ideo dicit ei pater Iſa. xlix. Dedi te in lucem gentiū.

Quia ſanis oculis delectabil'. Unde Eccl'es. xi. Dulce lumē et delectabile ē oculis videre ſolem. Oculi noſtri ſpūales affectus et intellectus.

Aug°. Quia lippientibꝫ et nō ſanis ocul' odibilis. Iudeis. paganis. hereticis. blaſphemis et hmōi. Unde Iob. iij. Qui male agit odit lucē. Augꝰ. Palato nō ſano pena eſt panis. et oculis egris odioſa lux q̄ eſt ſanis amabilis.

De hac luce dicit̄ Gene. i. [Dixit deꝰ. fiat lux. et facta eſt lux.] Dicturꝰ erat ꝑs. Tēpꝰ faciēdi dn̄e diſſipauerūt legē tuā. Et dn̄s dixit rn̄dendo. Fiat lux ₇c̄. Quaſi iā diceret marie illud Iſa. xlix. Dedi te in lucē gentiū. Deus enī hāc lucē fecit. q̄n beatā virginē de tenebris lucere ₇ ſplēdeſcere duxit. ij. Corꝫ. iiij. Sed q̄a lux eſſꝫ bona vidit. q̄n ꝑ eā mūdi tenebras illuſtrauit. Unde ſeq̄tur [Et vidit deus lucē ꝙ eſſet bona.] Sicut enī nemo bonꝰ niſi ſolꝰ deus. ſic nulla aīa marie ↄpata inuenit̄ ꝑfecta. Nā ſicut ipe eſt ſup oīa deꝰ bn̄dictus. ad Ro. ix. ſic maria inter mlīeres. i. ſup omnes mlīeres bn̄dicta. [Et diuiſit lucē] i. mariā [a tenebris] peccati originalis. Uel [a tenebris] i. ſpinoſis iudeis. de q̄bꝫ orta eſt velut roſa. [Appellauitq̄ lucē diē] q̄n naſcēte maria īcepit mūdo dieſcere. Hoc inuenies ī capitulo ſeq̄nti. E

Aug°. Hac luce q̄ſi q̄dā collirio illuminant̄ ceci nati. vt ſanatis ocul' dei glīam valeāt intueri. hic ꝑ fidem. in futuro ꝑ ſpēm. Sed hāc lucē [tenebre] i. tenebroſi pctōres iudei pagani heretici [nō ↄphenderunt] quia egris oculis odioſa lux. vt dicit augꝰ. Et huiꝰ lucis radioli. luminoſitas exemploꝝ. D

Item Ipa figurata eſt ꝑ illā lucē ꝓmariā. que creata credit̄ ibi vbi ſol orit̄. et de qua ſm̄ q̄ſdā factū eſt corpus ſolis. Quia de ſubſtantia ꝟginis formatū ē corpus filij q̄ eſt lux vera illuminās oēm hoīem veniētē in hūc mūdū. ſupple. q̄ illuminat̄. E

Item Ipa figurata ē ꝑ lucē illā que ſubtracta eſt egiptijs. tenebroſis. ſ. iudeis. et data filijs iſrael. i. veris chriſtianis. Exodi. x.

Item hec lux eſt illa noua lux q̄ iudeis oriri viſa eſt. Heſter. viij. et de q̄ dr̄ Heſter. x. [Fons q̄ creuit in fluuium] p humilitatē [in lucē ſolēq̄ ↄuerſus eſt] i. in lucē vniuerſalē et ſtabilem. Si enī ſemita iuſtoꝝ quaſi lux ſplēdens ꝓcedit ₇ creſcit vſq̄ ad ꝑfectam diē. ꝓuer. iiij. q̄nto magis ſemita illiꝰ q̄ genuit ſolem iuſticie.

Item Si apl'i ſunt lux mūdi. Mat. v. q̄nto fortius maria que genuit illū q̄ dic̄ Iohānis. viij. Ego ſum lux mundi.

Maria dies Titulus xij.

Dies a dyan qđ eſt claritas vt q̄dā dicūt. Gen̄. i. [Appellauit deꝰ lucē diē] q̄n. ſ. placuit ei ꝙ maria naſcēte inciperet mūdo dieſcere tenebroſo. et ꝑ diē ſ. die. i. filiū de matre illuminaret̄ oīs hō veniēs in hūc mundū. Et nota ꝙ q̄ſi ꝑ tria moraꝝ ſpacia. ſ. mane. meridie. veſpe. dies complet̄. Sic̄ q̄buſdā g̃dibus meritoꝝ quaſi q̄buſdā ſpacijs horarū. cōpleta eſt ꝑfectio ſanctitatꝭ marie. Et hec tria ſollicite ꝑdicanda ſunt. Un̄ ꝑs. Ueſpe ₇ mane ₇ meridie narrabo ₇ annūciabo ₇c̄. Huiꝰ diei mane q̄n crebrior inter hoīes fieri ſolet ſalutatio. deſignatum eſt q̄n ei dictū eſt aue. ₇ ab iſta ſalutatōe q̄ſi inchoauit aurora huiꝰ diei coruſcare. ₇ īcepit mūdo dieſcere. qui ꝑ q̄nq̄ milia annoꝝ ambulauerat in tenebris et caligine pctōꝝ et ignorātie ꝑ delicto ꝓmoꝝ parētū. Et tūc videt̄ dn̄s reſpexiſſe hūilitatē marie. q̄ q̄ſi domeſticā et familiarē habebat quā cum tāta reuerētia q̄ſi ex pte ſua ſalutari ab angelo faciebat. Tūc enī dn̄s mādauit ſalutes iacob. i. marie. que ſil' ₇ ſemel vicia omnia ſupplātauit. Quaſi meridies fuit huiꝰ diei. q̄n dicta eſt grā plena. quia ſicut meridies plenitudinē caloris habꝫ et lumīs. ſic ₇ ipa tūc oſtēdebat̄

diuinē recepiſſe plenitudinē cariſmatū. q̄ animā illumināt ꝑ cognitōem et calefaciunt ꝑ amorē. Quaſi veſpa fuit huiꝰ diei. q̄n dictum eſt ei. dn̄s tecū. q̄ a ꝓmis parētibꝰ receſſerat ꝑ peccatū. q̄a ſicut ad veſperā ſol terris ꝓpīnq̄or efficit̄. ſic ī ꝟbo iſto ventris hoſpitio deus illabit̄.

Nota ꝙ in illo verbo. ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ verbū tuū. cōcepit virgo ꝑ fidē. ſicut manifeſte dicūt fulgentiꝰ ₇ bernardꝰ [Et ſic [factū eſt veſpe] i. ſ. virtute altiſſimi ei obumbrāte [et mane] i. ſpūſancto in eā ſuꝑueniēte [dies vnꝰ] i. ſingularꝭ [Ueſpe] in refrigerio carnis chriſti [Mane] in illuminatōe ſpūſcti. Pſal. Deduxit eos in nube diei. et tota nocte in illuminatōe ignis [Ueſpe] in fine veterꝭ teſtamenti [Mane] in initio noui [Ueſpe] hū terminat̄ regnū iudeoꝝ [Mane] hūm inchoat̄ regnū chriſtianoꝝ. [Dies vnus] i. ſingularis et ſolꝰ. in q̄ creator hominis factus eſt filius hoīs. aſſumens nubilū nr̄e carnis. Duo dies in die vna. ſic duo ī carne vna. Uirgo carnē offerēs. chriſtus carnē induēs. ₇ ſic dies vnꝰ et vnus. i. altera ſola. et alter ſolus. In matre ſpecial' et ſine exēplo virginitas. in filio ſingularis et vnica hūilitas. Huiꝰ diei ſunt duodecim hore. ꝑ q̄nq̄ et ſeptē diuiſe. Quīq̄ ꝑtinent ad ſenſus corꝑis virginal'. in quibꝫ a mūdanis illecebris ꝑcellēs oībus ↄtinētia ſpecialis. Septē ad mentē virginis. ꝓpter ſeptē gratias aīe ꝓſidēs. q̄ de fōte ſpiritus vniformis riuulo ꝓdeunt ſeptiformi. B

Maria nubes Titulus xiij.

Iſidorꝰ Maria nubes. De qua dicit̄ Iſa. xix. Aſcēdet dn̄s ſup nubē leuē. et ingredietur egiptū ₇c̄. Scd̄m iſidoꝝ dr̄ nubes ab obnubēdo. et hc̄ ꝟgo hūana carne velauit vnigenitū dei. Obnubere enī opire ē. Maria nubes leuis quam ſpūſſanctus in ſanctificatōne a pctō originali q̄ſi a q̄dā pondere liberauit. et a pctī fomite in cōceptōe chriſti mūdauit ex toto. Cū aūtē mediꝰ videret̄ dixiſſe ꝓpheta deſcēdet q̄ aſcēdet. q̄a tūc inclinauit celos et deſcēdit. maluit tn̄ dicere. aſcēdet. q̄ ſeſſor ſuꝑior eſt re quam aſcēdit ₇ a q̄ portat̄. Bn̄ g̃ dicit̄ [aſcēdet] q̄a nubes hec eū portabat. et ipe eā regebat. Un̄ ipa dicit. Dn̄s regit me ₇c̄. Et deutero. xxxij. Dn̄s ſolꝰ dux eiꝰ fuit ₇c̄. Alia ratio. Dn̄s in incarnatōe deſcēdēs in ꝟginē carnē humanā aſſumpſit ex ea. in q̄ mūdo viſibil' apparuit. ſicut dr̄ baruch. iij. Poſt hec ī terris viſus eſt ₇c̄. Cū antea eſſet inuiſibilis in ſua diuinitate. Unde dicit ei Iſa. xlv. Uere tu es deꝰ abſcōditus. Et ita aſcendit in cognitōem hoīm. q̄ ꝑus de ipo parū aut nihil ſciebant. A

Maria nubes

Candida ꝑ virginitatē et oīmodā puritatē. Un̄ apoca. xiiij. [Uidi. et ecce nubē cādidam] ꝑ innocentiā. ꝟginitatē. benignitatē. ₇ immortalitatē corꝑis. vt ꝑe credit̄. [Et ſup nubē ſedētē ſilem filio hoīs.] Hoc fuit q̄n dn̄s aſcendit ſup nubē leuem. Iſa. xix. [Habētē in capite ſuo coronā aureā.] Per caput diuinitas. ꝑ coronā eternitas. ꝑ aurū ſapiētia. Corona g̃ aurea. eterna ſapiētia [Et in manu ſua falcē acutam] i. ꝑtātem iudiciariā quā in iudicio exercebit. q̄n ſecabit malos in corꝑe ₇ aīa a terra quā dilexerāt. et areſactos ponet in clibanū ignis eterni. B

Lucida ꝑ gratie illuſtratōem et ſancte cōuerſatōis exemplū. deſignata ꝑ illā nubē lucidam de q̄ legit̄ in hiſtorijs de ope q̄rte diei. que anteq̄ ſol fieret mūdū illuminabat. et de q̄ ſm̄ quoſdā factū eſt corpus ſolis. Ideo dicit̄ Iob. xxxvij. [Nubes] i. maria et ſancti [ſpargūt lumen ſuū] i. ſ. lumen exemploꝝ.

Rubicunda ꝑ pulcritudinē naturalē. Uerecundiā virginalē. Feruētiſſimā charitatē. Patientiā ſingularē. Quere iſtud lib. xij. ꝑticla. iiij. titulo de roſa. Uel etiam rubicūda ꝑ martyriū aīe. q̄n luna ↄuerſa eſt in ſanguinē. ꝑ ↄpaſſionē in vnigeniti paſſione. Iohelis. ij.

Maria nubes Iacintina ꝑ celeſtem ↄuerſatōem vl' ꝑ celeſtiū cōtemplationē. quia veriſſime dicere potuit. Mea cōuerſatio in celis eſt. ad Phil'. iij. C

Nigra ꝑ humilitatē. que dicit̄ quaſi humi latēs. Sicut enī iacintinus color ꝓprie color eſt celeſtis. ſic et color terreus ꝓpe color niger eſt. et ꝑ terrā ꝓprie figuratur hūilitas. Ideo dicit ipa Cantic. i. [Nigra ſum ſed formoſa.] q̄a nigredo hūilitatꝭ

excellētiſſima eſt formoſitas aīe fidelis. Iſtud inuenies multimodis expoſitum, li. v. de pulcritudine marie. titulo. vij. Uel nigra] i. obſcura et guttis noctiū. i. tribulationib' plena. et denigrata compaſſiōe et dolorib' filij patientis. q̄ſi filio dei et ſuo nō erat ſpecies neq̄ decor. Iſa. liij. et cū obſcurato obſcurata eſt mater. D

Suſpenſa quaſi inter celū et terrā. et hoc ꝑ deſideriū eternoꝝ. Iob. vij. [Suſpēdiū elegit aīa mea. et mortē oſſa mea.] Duo dicit ſe elegiſſe iob. q̄ bn̄ ꝯueniūt hec virgini. Primū eſt ſuſpēdi a mūdo. i. eleuari. vt conuerſatio ei' eſſet in celo. ad phil. iij. Item ad Col. iij. Que ſurſū ſunt q̄rite. Iō dicit. [Suſpēdiū elegit aīa mea.] glo. intentio mentis. Scōm mori mūdo. Uñ ad Col. iij. Mortui eni eſtis. Iō ei ſeq̄tur. [Et mortē oſſa mea.] gloſa. fortitudo carnis. ſ. mortificatōez. Et ſequunt alia duo. ſ. deſperare de mūdo. Uñ ſeq̄tur [Deſperaui.] Iuxta illō. Nolite ſperare i iniq̄tate. Itē nō vltra viuere ſm mundū. Uñ ſeq̄t. [Nequaq̄ iā vltra viuā.] Iuxta illō Ro. xij. Nolite cōformari huic ſeclo ꝛc. Per iſtud etiā ſuſpendiū figuratur q̄ mediatrix ē inter deū et pctōres. Nā ꝑ ipſam et filiū ei'. recōciliata ſūt ima ſūmis.

Aquoſa ꝑ gratiaꝝ et oīm cariſmatū abundātiā. Unde dicta ē gr̄a plena. Iō dicit nubes. q̄ſi nimboꝝ nauos. Aquis etiā ſapiētie ſalutaris onerata fuit hec nubes. q̄ conſeruabat oīa ꝟba q̄ de filio dicebant ꝯferens in corde ſuo. Lu. ij. E

Item nubes iſta

Uento ducit. i. gr̄a ſpūſſancti. q̄ ipſam et impellebat et trahebat et circūducebat. et docebat et cuſtodiebat. vt de ea poſſit illud exponi Deutero. xxxij. Circūduxit eā et docuit et cuſtodiuit. Spirit' eni ſapiētie docuit ipſam angelo rn̄dere. Spirit' pietatis traxit eā ad elizabeth. Spūs intellectus deduxit eā cū filio ad tēplū. Spiritus timoris impulit eā et fecit cū filio deſcēdere in egiptū. et ſic de alijs.

Ad fructū terrā habilitat et fecūdat. Uñ dr̄ ecci. xxxv. Speciosa ē miſericordia ei' in tp̄e tribulatōis. ſic nubes pluuie i tp̄e ſiccitatis. Ipſa ei velut nubes miſericordie abſcōdit peccatores ab ardore ſolis. ꝛ ipſis refrigerat ardorē ꝯcupiſcētiaꝝ. et eos fecundat ad bene operandū.

Itē nubes iſta — Fructib'. hominib'. et aīalib' ſolis ardorē tēperat. Ardor ſolis iuſticie. ira ei'. quam ſuis ꝓcibus modificat et refrenat. ne peccātes ilico feriat. Terrenaſcētib' ne ledāt ab ipſo feruore ſol' miſericorditer ꝓtegit et obumbrat. Unde dr̄ Iob. xxxvij. Frumentū deſiderat nubes. Refrigerat etiā meſſores. Uñ et dicit [nubes roris] Iſa. xviij. i. rorē emittēs [in die meſſis.] Nam ſicut grata ē nubes meſſorib' quos refrigerat. et arentē ſtipulam ſecabilē facit quam ſuo rore humectat. ſic maria his qui amorē ſuū ſepant a terrenis. Unde et dicit [colūna nubis] Ecci. xxiiij. [Colūna] imbecillia chriſti mēbra ſuſtētando [nubis] his q̄ exurunt temptatōnū cauſmate obumbrando. F

Mortaliū lippientib' oculis ſolis eterni tp̄auit claritatē. et refrigerauit feruorem. Unde dicit Ezech. xxxij. [Solē nube tegam.] Et hoc quādo de' dixit vt habitaret in nebula. iij. Regū. viij. Et quando nubes carnis facta eſt latibulum ei'. Iob xxij. Propter h̄ etiā dicit ipſa ecci. xxiiij. [Sicut nebula texi omnē carnē.] i. a feruore ſolis iuſticie. temporans illi claritatem diuinitatis.

Uento vehemētiſſime pſecutōis impulſa fuit i filij paſſiōe. et tūc reſoluta eſt i multa lacrimaꝝ ſtillicidia. Uñ ei dicit Cañ. vij. Oculi tui ſicut piſcine in eſebon.

Itē de hac dr̄ i pſo. [Expādit nubē i ꝓtectōnem eoꝝ.] i. iſraelitaꝝ. [Et ignē vt luceret eis ꝑ noctē.] Ecce duo officia ad q̄ data ē nob maria. ſ. vt nos ꝓtegat a feruore ſolis iuſticie tanq̄ nubes. et iō q̄ſi ſuſpēſa ē inter terrā et ſolē. Et nos illumiet ſuis orōib' ꝛ exēplis tanq̄ ignis. q̄ ipſa ē lux oſtēdēs lucē ꝟtutū. Et etiā nos ꝓtegat ꝯ diabolū q̄ſi ignē' mur'. et ꝯ vicia ꝛ peccata. Uñ dīc cū filio zach. ij. [Ero mur' ignis in circūitu ei'.] i. eccl'ie. Et bn̄ dicit [i circūitu.] ꝯ circūitū diaboli. q̄ tanq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quem deuoret. i. Petri. in fine. G

Hic ſcribēdū de iride

Finit liber ſeptimus de rebus ſuperioribus q̄bus figurat maria

Incipit liber octauus de terra ꝛ de his que ꝑtinent ad terrā. et poſſunt figurare mariam.

Terra. ſolum. tellus. humus. arida. limus. et argil. i. argilla.
Area. campus. ager. mons. collis. cōcaua vallis. i. vallis ꝛ conuallis.
Deſertum. ſolitudo. petra. paſcua. pratum.

Maria terra — Titulus i.

Uerſus prim' — Terra. Hec ē terra de qua formatus eſt hō. Gene. ij. ſcꝫ homo adā de limo terre. i. argilla. q̄ eſt tenax tractabil' et firma. ſuꝑ quā ſecure fundant opa lapidea. A

Similiter maria tenax et firma fuit in ꝓpoſito ꝯſuāde ꝟginitatis. et ꝑ obedientiā tractabil'. Unde dixit. [Ecce ancilla do.] Quaſi diceret. Quicq̄d ei placuerit faciat de ancilla ſua. Ecce tractabilitas. Que ꝓcib' ſuis et meritis ſuſtinet ꝛ ſupportat edificiū eccl'ie militātis. Tractabil' etiā ad vota nr̄a implēda. ſi digne fuerit exorata. Itē hec ē terra d' qua dictū ē Gene. ij. q' [hō nō erat q̄ oparetur terrā.] Null' eni homo opat' ē in ea terra virgine. de q̄ formatus eſt chriſt'. q̄ fact' eſt ex ſemine dauid ſm carnē. i. tanq̄ de limo terre ſm hoiem. [Sed fons aſcēdebat e terra. irrigās vniuerſā ſuꝑficiē terre. Suꝑficies terre] i. dignitas terre virgo maria picturata oīm floꝝ ſpecioſitate. i. virtutū. Quā irrigauit ſpūſſanctus q̄ eſt fons aque viue. vt q̄ſi de limo tali fieret hō ille q̄ conſtitut' eſt in ꝑadiſo. vt oparet ibi et cuſtodiret illū. i. in volūtate patris vt eā adimpleret. In ꝑadiſo etiā. i. in vtero beate marie virginis poſitus eſt chriſt' in incarnatōe. q̄ mulier circūdedit virū. vt oparet in ea fecūditatē. ꝛ cuſtodiret illeſam virginitatē. Et nota q̄ beata virgo ante filij cōceptōez erat q̄ſi terra ſicca ab omni humore nociuo. Acceſſit gr̄a ſpūſſcti tanq̄ fons irrigans. et ex tali ꝯiūctione factus ē limus de q̄ format' eſt chriſtus. B

Hec eſt terra euilath. qd interp̄tat dolens vl' parturiēs. q̄ duo bene ꝯueniūt hūc virgini. habito reſpectu ad filij paſſionē. q̄ doluit ſuꝑ partu ſuo. In hac terra naſcitur aurū optimū. i. caro chriſti. vt fiat comparatio. Bona eni fuit caro ade q̄ potuit nō mori. Melior erit noſtra poſt reſurrectōem q̄ de cetero nō poterit mori. Optima caro chriſti q̄ nō ſenſit corruptōem in ſepulcro. et ꝑ quā mortua poterit reſuſcitari et reſuſcitata gl'ificari. In hac etiā terra inuenit bdelliū et lapis onichin'.

Plinius — Bdelliū ſm pliniū ē arbor aromatica et valde odorifera. et ſignat animā chriſti. q̄ totū mundū vniuerſis virtutū et exemploꝝ odorib' reſperſit. Lapis onichin' q̄ ꝓcioſus eſt valde. colore cādens ꝛ hūani vnguis ſilitudinē exprimēs. ſignat deitatem chriſti. que cū ſit candor lucis eterne ꝛ ſpeculū ſine macula. ſplēdor gl'ie. et figura patris. nihilomin' tn̄ ad hūani vnguis ſimilitudinē. hūane carni in incarnatōe ſuꝑſedit. et ei ꝑſonaliter inheſit. Maria ergo terra eſt euilath. in q̄ et ex qua ꝛ ꝑ quā deū et hoiem habuim'. Et nota q̄ dicit q' [ibi naſcit aurū optimuꝫ] i. caro chriſti q̄ de ea nata ē ꝛ formata. et ibi inuenit bdelliū et lapis onichinus. i. aīa chriſti et deitas. Nota bene.

Item hec eſt terra geraris. Gene. xxvi. in q̄ ſeminauit yſaac. et inuenit illo anno centuplū. Geraris interp̄tat aduene ꝓpinq̄ntes. q̄ illi q̄ prius aduene erant a deo. ꝑ oratōes et exempla marie appropinq̄nt ei. Qui eni ſemināt in hac terra expendentes ad honorē ei' ſua tp̄alia. inueniunt etiā ipſo anno. i. in p̄ſenti vita multā retributōem q̄ notat ꝑ centuplū. Conuertit enim q̄ſdā ab errore vie ſue. quoſdā pacificat filio. q̄buſdā dat gratiā cōtinendi. q̄ſdam hūiles. quoſdā largos. q̄ſdam miſericordes. q̄ſdam facit pacificos. q̄buſdam largit veſtimēta ꝟtutū. q̄ſdā ꝓphetas. id ē. ſapientes cōſtituit. ſicut dicit ſap. vij. et hmōi. Ecce centuplicatio eoꝝ que ſeminaueris in hac terra. C

Hec eſt terra fluens melle virginitatis. et lacte fecũditatis. de q̃ legit̃ Numeri. xiij. ⁊ xiiij. D
et de qua dñs dicit loq̃ns de iudeis Ezech. xx. Dedi eis terrã fluẽtẽ lacte et melle p̃
cipuam omniũ terrarum.
Hec eſt terra ꝓmiſſionis ꝓmiſſa iudeis. reddita chriſtianis. cui⁹ fructus fic⁹. vua. ⁊
malogranatũ. Per ficũ dulcedo marie. Per vuã dilectio eius letificãs ineffabili/
ter cor ſibi deuotũ. Uel virtus oratõnũ eius. que chriſtũ inebriãt et faciũt obliui/
ſci pctõꝝ noſtrorum. Malogñatũ diuerſitas graꝝ q̃bꝫ facit nos ſocialiter ⁊ charita
tiue cõuerſari. Uel h̃ triplici fructu figurat̃ ipe chriſtus fruct⁹ vteri virginalis.
Hec eſt terra bona de q̃ legit̃ deutero. viij. Terra riuoꝝ aquarũq; et fontiũ. i cuius E
cãpis et montibꝫ erũpunt fluuioꝝ abyſſi. Terra frumẽti ordei ac vineaꝝ. in q̃ fic⁹
et malogranatũ et oliueta naſcunt̃. Terra olei ac mellis. vbi abſq; penuria panis
comedit̃. et rerum omniũ abũdantia habet̃. cui⁹ lapides ferrũ ſunt. et de mõtibꝫ eius
eris metalla fodiunt̃. Terra optima. vbi ad ſaturitatẽ cõmedit̃. Sic q̃dẽ maria ter/
ra eſt riuoꝝ aquaꝝ fontiũ et fluuioꝝ. p̃ q̃ omnia figurant̃ dona et cariſmata grãe ⁊
virtutes. que p̃ eam habuit mundus.
Ipa etiã terra frumẽti. q̃a nobis pepit chriſtũ q̃ ſe dicit grañ frumẽti. Job. xij. Ter F
ra eſt etiã frumenti. i. ſcripture ſacre horreũ. q̃ velut frumento paſcunt̃ aĩe ſancte.
Ipa terra ordei qđ eſt frigide nature. ⁊ inde fit potus febricitantibꝫ ad caloris refri/
gerium. quia infirmantibꝫ p̃ peccatũ attulit medicinã. Eccl. xxxviij. Altiſſimus d̃
terra creauit medicinam ⁊c̃.
Ipa terra vineaꝝ. quia ab ipa potamur vino multiplici. ſicut dictũ eſt libro. xij. par/
ticula. i. verſu duodecimo orti concluſi.
Item Deute. xi. Terra mõtuoſa et campeſtris de celo expectãs pluuias. quã dñs ſp̃
inuiſit. et oculi eius in ea ſunt.
Item Deute. xxxiij. Oculus iacob in terra frumẽti ⁊ vini. Jacob luctator ↄtra vicia
q̃ ad adiutoriũ marie ſemp̃ debet aſpirare.
Hec eſt terra appenſa ſup̃ nihilũ p̃ hũilitatẽ. Job. xxvi. Uera enĩ hũilitas q̃ ſoli deo
innitit̃. infra ſe nõ videt niſi nihilũ. i. defectus ꝓprios et mũdi vanitatẽ. Uñ dicit̃
Treno. iij. Ego vir videns paupertatẽ meã. i. ideo virilis q̃a cognoſcẽs meos de
fectus. ſicut terra q̃ ideo firma. quia ſup̃ nihilũ appenſa. Hiere. iiij. Aſpexi terram
et ecce vacua erat et nihili.
Item Job. xxviij. Terra de qua oriebat̃ panis. G
D E hac terra in p̃s. Benedixiſti dñe terrã tuam ⁊c̃. In his v̾ſibꝫ notant̃
q̃tuor. Primũ virgis ſctificatio. Uñ d̾. Benedixiſti. i. ſanctificaſti. Et
hec benedictio cõſiſtit in tribꝫ. quia dñs p̃mo eam bñdixit. in vtero matris ſctificã
do. Scđo in ea fomitẽ extinguẽdo. Tercio generãdi potentiã eidẽ tribuẽdo. Jõ
dicta eſt bñdicta in mulieribꝫ. q̃a cõcepit ſaluo flore. portauit ſine labore. pepit ſi
ne dolore. qđ nulla alia. De p̃mo. ſ. de ſctificatõe. Fluminis impet⁹ letificat ciui/
tatẽ dei. De ſcđo. ſ. de fomitis extinctõe. Uirt⁹ altiſ. obum. tibi. De tercio. ſ. d̃ col
lata potentia generãdi. Hiere. xxxi. Creauit dñs nouũ ſup̃ terrã. femĩa circũdabit
virum. Dicit̃ g̃. Benedixiſti dñe terrã tuã. i. mariã q̃ tota fuit tua. Et hanc terrã ſo
lus de⁹ inhabitauit. ſol⁹ eã excoluit. et ipm ſolũ hec terra fructificauit. Secũ/ H
dũ qđ hic notat̃ captiuitatis nr̃e liberatio et reductio. Uñ ſeq̃tur. Auertiſti ca/
ptiuitatẽ iacob. Sic q̃dẽ anteq̃ꝫ maria naſceret̃ captiuabat diabol⁹ ⁊ dep̃dabat̃ to
tũ gen⁹ humanũ. ſꝫ p̃ partũ ei⁹ reducta ẽ captiuitas et excuſſa eſt p̃da. ſic p̃dixerat
Iſa. xlix. Nunq̃d tollet̃ a forti p̃da. aut qđ captũ fuerit a robuſto ſaluũ eſſe pote/
rit. Capit eĩ diabol⁹ et captiuat pctõrẽ. q̃n mortali peccato ↄſentit vl̃ mortaliter
peccare deſiderat. Cõtra qđ orat p̃s. dicens. Nõ tradas me dñe a deſiderio meo
pctõri. Eſt aũt duplex captiuitas. peccati et inferni. Et de vtraq; dicit̃ Iſa. xlvi.
Anima eoꝝ i captiuitatẽ ibit. Et ↄ p̃mã orat p̃s. Cõuerte dñe captiuitatẽ nr̃am.
ſicut torrẽs. q̃ frigore aq̃lõis cõgelatus flante auſtro cõuertit̃ in fluxũ. De captiuita
te iferni d̾ eph̃. iiij. Aſcẽdẽs chriſt⁹ i altũ captiuã duxit captiuitatẽ. A captiuitate
iferni reducti ſũt p̃ partũ marie ⁊ filij paſſionẽ. q̃ ibi antea d̃tinebãt. A captiuitate

Sermo i ſctifica/tõe marie

peccati multi quotidie p̃ mariã ad ſtatum gratie reducunt̃. Et ꝓpter h̃ ſequit̃ in aũ
toritate p̃ſale. Eadem et captiuitas a forti tollet̃. i. a diabolo. vl̃ a forti. i. p̃ fortem
mulierẽ. i. mariã. Non tñ omniũ ſed illoꝝ q̃ ſunt iacob. i. q̃ ↄ vicia luctant̃. nõ p̃ſ
grinantiũ. vl̃ illoꝝ de q̃b⁹ d̾ Treno. i. Abierũt abſq; fortitudie añ faciẽ ſubſeq̃ntis.
Terciũ ẽ p̃ p̃ces marie nr̃aꝝ iniq̃tatũ remiſſio. Uñ ſeq̃tur. Remiſiſti. i. retro I
miſiſti. ſ. poſt tergũ tuũ iniq̃tatẽ. i. pctõꝝ ↄgeriem. Unde Iſa. xxxviij. Proieciſti
poſt tergũ tuũ oĩa pctã mea. Sed nota q̃ dicit plebis tue. i. hũiliũ. illoꝝ. ſ. q̃ ſe
humiliãt ſub potenti manu dei. Et in h̃ ſignat̃ nr̃a abſolutio. Quartũ ẽ peccato K
rũ noſtroꝝ opertio. Uñ ſeq̃tur. Operuiſti oĩa pctã eoꝝ. Ne videret ea hõ in p̃ſen
ti ad imitandũ. Uel ne ea videret in iudicio ipe pctõr ad erubeſcendũ. Diabol⁹ ad
deridẽdũ et accuſandũ. Angeli et ſcti ad teſtificãdũ. Job. ca. x. Inſtauras teſtes tu
os ↄtra me. Ipe de⁹ ad puniẽdũ. q̃ erit iudex et teſtis. Hiere. xxix. Operuiſti. inq̃m
pallio carnis q̃ maria te veſtiuit extẽſo in cruce. De quo p̃dixeras aĩe peccatrici
Eze. xvi. Expãdi amictũ meũ ſup̃ te. ne. ſ. appareat turpitudo tua. Uel Operuiſti
pallio charitatis. q̃ te fecit incarnari. De q̃ puer. x. Uniuerſa delicta opit charitas.
Itẽ. i. Pe. iiij. Charitas operit multitudinẽ pctõꝝ. Operuiſti etiã a facie ſolis. i. ab
ira patris p̃ interpoſitõem nebule. i. carnis tue. ſic p̃dixeras eccl. xxiiij. Sic nebu/
la texi omnẽ carnẽ. Propter hãc opertionẽ dicit̃ in p̃s. Beati q̃ꝝ remiſſe ſunt iniq̃
tates et q̃ꝝ tecta ſunt pctã. Que remittit̃ in ↄtritõe. opiunt̃ in ↄfeſſiõe et ſatiſfacti
one. De ↄfeſſiõe vl̃ ꝓpoſito ↄfitẽdi d̾. Dixi ↄfitebor. et tu remiſiſti. De ſatiſfactõ
ne. Uniuerſa delicta opit charitas. i. opa penitẽtie ⁊ miſericordie facta i charitate
Aliter. Si vis a dño bñdici. oportet vt ſis terra dñi ei tanq̃ꝫ dño referẽs di/ L
gnos fructus. Habẽt enĩ demões terrã ſuã. de qua d̾ Iſa. xxvi. Terrã gi
gantiũ. i. demonũ. detrahes. i. deorſũ trahes. ſ. ad terrã miſerie et tenebrarũ ⁊c̃.
in ruinã. Terra hoꝝ gigantiũ. illi q̃ demonibꝫ fructificãt opa tenebraꝝ. Paulo
infra q̃re bonas ꝓprietates terre q̃ ↄpetunt viris iuſtis.
I Tem de hac terra d̾ in p̃s. Uiſitaſti terrã et inebriaſti eã. multiplicaſti locu M
pletare eã. Sermo de incarnatõe dñica. Dauid eximi⁹ ꝓphetaꝝ cui ſpecia/
liter de chriſto facta ẽ repromiſſio. Uñ. De fructu vẽtris tui ponã ſup̃ ſedẽ tuã. De
ↄceptu v̾gis diſſerẽs et q̃ſi grãs agẽs q̃ exaudita ſit illa ei⁹ orõ. Uiſita nos dñe i
ſalutari tuo. Dicit. Uiſitaſti. ſ. dñe terrã. i. mariã. Uiſitaſti. Nota v̾bũ freq̃n
tatiuũ. Freq̃nter enĩ viſitauerat eã de⁹ p̃ angelos ſuos officiales. Sed i ꝓpa p̃ſo
na viſitauit eã q̃ñ dictũ eſt marie. Dñs tecũ. Et tũc meritis ipius viſitauit nos ori
ens ex alto. Luce. i.
Seq̃t. Et inebriaſti eã. i. grã repleſti. q̃ eſt vinũ optimũ. Uñ tũc dicta ẽ grã plẽa.

Inebriaſti eam N

- Pigmentis omniũ gratiarum.
- Raſpato humilitatis
- Uino albo virginitatis.
- Uino rubeo charitatis.
- Uino plano manſuetudinis vel paupertatis.
- Ferrato conſtantie et fortitudinis.
- Muſto forti et calido diuine dilectõis.
- Gariofilato leticie ſpiritualis.
- Sementiato cõtemplatõis. q̃ ſurgit ex diuerſis.
- Pigmento interioris ↄſolatõis. Pigmentũ enĩ dicit̃ q̃ſi pius guſtus mentis.
- Roſato aromatico p̃fecte dilectõis. q̃ cupiebat diſſolui et eſſe cum chriſto.
- Clareto ſapidiſſimo eterne beatitudinis.

Inebriaſti eam

Quid hec oĩa ſignificent quere libro. xij. de orto. particula. i. verſu. xij.

Hec ebrietas O

- Fecit eam obliuiſci populũ ſuum et domum patris ſui.
- Letificauit gaudio ineffabili. Uñ dicit. Exultauit ſpũs me⁹ i deo ſalutari meo.
- Audaciã ſubminiſtrauit ex ſecuritate ↄſcie. Uñ dicebat d̃ p̃re. Oſculet̃ me oſ. oris ſui

Hec chri ſtus — Fortitudinem ꝓbuit. Unde. Quoniā viꝝ nō cognoſco.
Quaſi cancellare fecit qñ decta in matrē dei p hūilitatē reſpondit. Ecce an. dñi.
Appetitū eius excitauit qñ orauit. Fiat mihi ſm verbum tuum.
Inſenſibilē reddidit in bono ſenſu in paſſiōe filij. Unde viſa ē dixiſſe tūc illud p/
uer. xxiij. p virtutē patientie. [Uulnerauerūt me.] in filio [et nō dolui.]
Largiſſimā et liberaliſſimā eam fecit. et totius miſericordie genitricē.
Sequit̄ [Multiplicaſti locupletare eā.] i. multipliciter locupletare eā. Et tunc in ea P
impletū ē illud puer. in fi. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias ꝛc̄. Itē [multi. locu.
eam.] tribuēs ei et nob̄ p eam tuā diuinitatē. et ex ea aſſumēs nr̄am hūanitatē. Ul
[mul. locu. eā.] Sicut videlicȝ dant̄ q̄dam gaudiola et ludicra matrib⁹ i ortu pue
roꝝ. Prima pars huius locupletatōis. q̄ ꝯcepit ſaluo flore. Portauit abſq̄ one
re. Peperit ſine dolore. Poſt partū ꝟgo ꝑmāſit. Sola ꝟgo lac habuit. Nutrientē
ſe nutriuit. Portātē ſe in brachijs et manib⁹ geſtauit. Lucē eterne cādorē pānicul̄
inuoluit. In quē deſiderāt angeli ꝓſpicere ad placitū ſuū deoſculari licuit. Ipm re
gem angeloꝝ ſibi plenarie ſubditū vidit et cetera hmōi. Scd̄a pars hui⁹ locuple/
tatōis ꝯſiſtit i duodecim ꝓrogatiuis de q̄b⁹ ſup̄ dictū ē libro. iij. Ad lr̄am. tres illi
beati magi veniētes ad cunabula filij. dicunt̄ i apocrifo lmēſis muneribꝰ munerat̄
ſe mariā. q̄ apꝯ theſaurꝯ ſuis. nō ſolū marſupijs. filio dei ꝓcioſa mūera obtulerūt.
Uiſitaſti terrā ꝛc̄.] Nota q̄ ante incarnatōnez q̄ſi morabat̄ ex toto celeſtꝭ archiepus i Q
ſua dyoceſi. h̄ eſt in celo. et clamabat ꝓuincia. i. mūdus ad patrē. Uiſita nos dn̄e i
ſalutari tuo. Quo īpetrato dicit zacharias Lu. i. Uiſitauit nos oriēs ex alto. Il/
lumiare his ꝛc̄. Iō fili⁹ ad h̄ miſſus a pr̄e dr̄ legat⁹ i abdia. vbi de patre dr̄. [Le/
gatū ad gētes miſit.] Et ad q̄d: Ad ſanādos lāguidos. nō ad euacuādas crume/
nas. aut replēda marſupia. Propter h̄ dicit̄ de iſto legato puer. xiij. [Legat⁹ fidel̄
ſanitas.] ſed legat⁹ infidel̄ īfirmitas. In ſua igit̄ incarnatōe viſitauit chriſt⁹ terrā.
i. mūdū vel hominē. Inebriauit in ſua ꝑdicatōe. q̄d apparuit in cōuerſis fidelib⁹. vt
oſtenſū ē i maria. Ul etiā in paſſiōe. qñ torcular⁹ eſt ille botr⁹ i p̄lo bt̄e cruc̄. vt
ſanguinē vue meraciſſimū biberēt hoīes in ſacramēto. Multiplicauit locupleta/
re in ſpūſſcī miſſione. et oīm collatōe cariſmatū. ſed ineffabiliter locupletabit i ge
nerali reſurrectōne.
Itē de hac terra in p̄s. [Domin⁹ dabit benignitatē] vl̄ ſuauitatē. i. affectū bonum. R
quod fuit qñ virgini bt̄e votū vel deſideriū ꝑpetue ꝟginitatis inſpirauit. Aliter eā
nō fuiſſet digna ꝯcipe filiū dei. Moraliter. Affectus bon⁹ q̄ eſt qñ delectat bomi
nē bñ agere. habet̄ a ſolo deo. Seq̄t̄. [Et terra nr̄a dabit fructū ſuum.] Et alibi.
[Terra dedit fructū ſuū.] Terra nr̄a bt̄a virgo q̄ ex dono dei facta eſt nr̄a. Unde
ezech. xx. Dedi eis terrā fluētē lacte et melle. ꝑcipuā omniū terraꝝ. Si ḡ terra hec
nr̄a eſt. ergo fruct⁹ ei⁹ nr̄. quē ipa videt̄ tenere in manib⁹ ſuis i ſuerimagie. q̄ſi oib⁹
offerens illū. ſȝ ab illis ſolis recipit̄. q̄ auferūt a ſe iniq̄tatē q̄ erat i manu ſua. Iob
xi. Et notabiliter dicit̄. dabit vl̄ dedit. Terra enī hūano ſemīe ſemīata. nō dicit̄ p
p̄rie dare ſed magis reddere fructū ſibi cōmiſſum. Sed maria q̄ ꝯcepit nō ex virili
ſemīe ſȝ myſtico ſpiramīe. i. ſpūſſcī opatōe. ꝓp̄e dedit fructū ſuū. ꝛ bñ ſuū. q̄a nec
alia terra digna extitit portare talē fructū. nec talis fructus alij terre ꝯpetebat. Iō
dr̄ [fructū ſuū] i. ſibi ꝯgruum. q̄a ſoli virgini ꝯgruebat parere filiū dei. et ſoli deo
matrē habere virginē. Ul [ſuū] i. bn̄dicta bn̄dictū. ſic terra maledicta i ope adam
fructus dedit maledictos Gen̄. iij. videlicȝ ſpinas et tribulos. Ul [fructū] ſ. totū.
[ſuū] nō ꝯmunē ſibi et viro. q̄a formatū de ſola carne virginis ope ſpūſſcī. Unde
fili⁹ dicit de patre Iſa. xlix. Formāſ me ex vtero ſeruū ſibi. vt reducā iacob ad eū.
Nō dicit. formās me ex lumbis viri. ſ. Nec dicit ex vmbilico vbi mlierib⁹ ſedes eſt
luxurie. Sed ex vtero ꝟginali ſine ope virili et ꝯcupiſcētia mlīebri. Aliter [De S
dit fructū ſuū] nō vendidit. q̄a nō habebam⁹ p̄ciū. Iō de fructu ſuo dicit mr̄ Iſa.
lv. Uos q̄ nō habetis argētū ꝓperate emite et comedite ꝛc̄. [Dedit] in ḡm [fructū
ſuū] in tp̄e ſuo. i. i tp̄e gr̄e. Nec ſolū ſemel dedit hec terra fructū ſuū. ſed iugiter fru
ctificat peccātib⁹ remediū. Chriſtus dicit̄ fruct⁹ a fruor frueris. q̄a in ꝓſenti nr̄a ē

refectio. ſed in celis angeloꝝ et hominū fruitio.
Itē De hac terra in p̄s. [Deus rex noſter añ ſecula.] opatus eſt ſalutē in medio ter/ T
re] i. in vtero virgis. q̄ mirabili ꝓprietate terre mediū appellat̄. vtpote centrū me/ *Bernardus P5*
Bern. diū circūferētie. Hec verba bern. Sicut enī punctū i medio figit̄ a q̄ linea incohata in
lōgū ꝓcedit̄. ſic maria i tribub⁹ iſrael minima. ad exēplū tot⁹ mūdi q̄ſi ꝓteſa ꝓpōit̄.
Ad ipam enī ſicut ad mediū. ſicut ad archana dei. ſicut ad rex cauſam. ſicut ad ne
gociū ſeculoꝝ reſpiciūt. et q̄ in celo habitāt. et q̄ in inferno. et q̄ nos ꝓceſſert. et nos
q̄ ſumus. et q̄ ſeq̄ntur. et nati natoꝝ. et q̄ naſcent̄ ab ipis. [Qui ſunt in celo] i. an/
geli vt reſarciant̄. [Qui in inferno] i. patres antiq̄. vt eripiant̄. [Qui ꝓceſſerūt] vt
ꝓphete fideles inueniant̄. [Qui ſeq̄nt̄] vt cōuertant̄ a peccato. et p eā gl̄ificent̄.
Item in dicto circulo punctū modicū hūilitas marie. circūferētia ꝯtinētia tot⁹ crea V
ture et maxime ſaluādoꝝ. Uñ dicit ecc̄i. xxiiij. [Gyrū celi] i. eccliam [circuiui ſo/
la.] Ul iō maria centrū mūdi. q̄a ex omni parte mūdi oēs habēt ad eā recurrere i
omnib⁹ ſuis neceſſitatib⁹. ſic oēs circūferentie recurrūt ad centrū.
Aliter [Deus rex noſter] q̄ eſt [ante ſecl̄a] q̄a in ꝑncipio erat ꝟbū [opatus eſt ſalutē] X
humani generꝯ incarnādo. ꝑdicādo. patiēdo. Ideo dict⁹ ē ieſus. i. ſaluator. [i me/
dio terre] i. in ꝯmūi. Ul i hierl̄m que dicit̄ vmbilic⁹ terre. Eze. xxxviij. In hiſ ꝟ
bis q̄druplex hereſis elidit̄. Q, dicit p̄s [De⁹] eſt ꝯtra neſtoriū q̄ dixit ipm purā
creaturā. Q, dicit [rex noſter] ꝯtra iudeū q̄ dixit. Nō habem⁹ regē niſi ceſarem.
Ioh. xx. Q, dicit [ante ſecula] cōtra arriū. Q, dicit [opatus ē] ꝯtra manicheū.
Hec eſt terra de q̄ i p̄s. [Dñi eſt terra] illi⁹. ſ. ꝓpa. vt ſup̄. [ꝛ plenitudo ei⁹] ſ. ꝟtutes
et dona gratiaꝝ. Uñ ipa dicit. i. Choꝝ. xv. Gr̄a dei ſum id q̄d ſum.
Hec eſt terra de q̄ orta ē ꝟitas. ſ. hūane carnis quā ſibi chriſt⁹ vniuit. dante deo beni/ Y
gnitatē nr̄e redemptōis. Moraliter. Ueritas d̄ terra orit̄. qñ terren⁹ peccator pec
cata ſua veraciter confitetur.
Hec ē terra deſiderabil̄. Unde d̄ ſeruis marie. [Pro nihilo] i. ꝓbreui et mīmo ſerui
tio [habuerūt terrā deſiderabilē] i. mariā. cui dicit Iſa. xxvi. Aīa mea deſidera
uit te i nocte] ꝑſentꝯ miſerie. Ibidē. Nomē tuū et memoriale tuū i deſiderio aīe.
Hiero. Hec eſt terra deſerta inuia et inaquoſa. ſicut exponit hieronym⁹. in qua dominus i
ſancto apparuit. vt videret. i. videri faceret et cognoſci virtutē et gloriam virginis
glorioſe. De quo ſancto dicit̄ Luce. i. Quod naſcet̄ ex te ſanctū ꝛc̄. Expone tria
adiectiua.
Hec eſt terra quā debem⁹ inhabitare p dilectōnem verā et iuge ſeruitiū. Unde ma/ Z
rie dicit̄. Sicut letantiū omniū habitatio eſt in te. et hoc vt paſcamur in diuitijs
eius. Pſal. Inhabita terrā et paſceris in diuitijs eius.
Hec eſt terra de qua dicit̄ deo patri. [Qui fundaſti terrā] i. mariā [ſup ſtabilitatem
ſuā] ſidem. ſ. vel humilitatē. De qua dicit pater Iſa. xlviij. Manus mea fundauit
terram ꝛc̄. [Non inclinabitur] ſ. ad peccandū. Ul [non inclinabit̄.] q̄a nunq̄
titubauit diffidendo de angelica ꝓmiſſione. vel deſperādo de filij reſurrectōe. ſicut
fecerunt apoſtoli dicentes Lu. xxiiij. Nos autē ſperabamus ꝛc̄. Item. [Non in/
clinabit̄.] Nunq̄ enim inclinauit ſe ad dexterā p ꝓſpa. vel ad ſiniſtrā p aduerſa. vl̄
deorſum p aliqua diaboli temptamēta. quia virtus eſt habitus in medietate cō/
ſiſtens. Ul hoc ideo dicit̄. q̄a fuit mlier timens deū. et timor firmamentū eſt aīe.
Unde. Poſuiſti firmamētū eius formidinem.
Dicit̄ autē de hac terra Eccl̄iaſtes. i. [Generatio ꝑterit.] Hoc impletū eſt i paſ AA
ſione qñ petrus chriſtū negauit. et diſperſe ſunt oues pcuſſo paſtore. Unde
filius patri. Elōgaſti a me amicū et ꝓximū. [Et generatio aduenit] Hoc fuit qñ
latro credidit et penituit. cui ꝓmiſſum eſt. Hodie mecū eris in paradiſo. [Terra *Stat: Conceptio*
autē] i. maria [in eternū ſtat] In verbo ſtādi notat̄ ꝑſeuerātia in fide. Ideo nota/
biliter dicit Iohā. xix. q̄ ſtabat iuxta crucem ieſu. Ideo dixerat dñs Iſaie. lxiij.
[Torcular calcaui ſol⁹. et de gentib⁹ nō eſt vir mecū.] nō dicit mulier. Torcular
mors. que ſicut torcular vinū ab acinis ſic exprimit aīas a corpib⁹ hūanis. Sed
dominus preſſus in hoc torculari ꝑſſit ipſum torcular. quia mortē deuicit et de ſe

vna nobis expſſit calicē vini vel ſāguis meraciſſimi quē bibim⁹ ī altari. Et tūc h̄c potuit dicere. Nō eſt vir meciū. In firmā credulitate. Sed ſola hec mlier cū eo mā ſit p fidē. Ideo dicit calcaui ſol⁹. Et illud. Singulariter ſū ego donec trāſeam. Ideo etiā tūc dixit patri Mat. xxvij. Hely hely lama azabtany. Hel interpretat̄ de⁹. y. me⁹. hely hely. de⁹ me⁹. de⁹ me⁹. Lama īterpretat̄ q̄re. azabtan. dereliq̄ſti. y. me

Aliter. Terra īneternū ſtat. et inter cetera elemēta ſola ē īmobil' ⁊ ſolida. Marie ſtabilis ſoliditas ipi⁹ hūilitas. vl' ꝓpoſiti firmitas q̄ nunq̄ vacillauit. In parte ſiqdē p aliqd accidens pt terra moueri. ſicut fit in terremotu. ſꝫ vniuerſaliter nō. Unū nullū edificiū firmū eſt. niſi a terra habeat firmitatē. Sic nec maria vnq̄ mota ē p cōſenſū peccati. imo in ei⁹ cōſtantia nos labiles firmitatē accipim⁹. p exēpla ei⁹ ⁊ orōes. ſine cuius auxilio impoſſibile eſt eſſe firmū. BB

Itē de hac terra Iſa. xl. Qui appendit tribus digitis molē terre. Moles īmobil' huius terre pond⁹ hūilitatis vl' firmitas ꝓpoſiti. Pond⁹ eni ē impet⁹ rei conātis ad locū ſuū. Quaſi eni duplicē locū habet hūilitas. Suo iudicio īferiorē. Unū humilitas q̄ſi humi latēs. Dei iudicio ſupiorē. Unde vero hūili dicet̄ in iudicio. Amice aſcēde ſupi⁹. Lu. xiiij. Sed ſupbo tūc dicet̄ qd dictū ē lucifero Iſa. xiiij. Tu dicebas. o lucifer. in corde tuo. aſcendā in celū. ⁊ ego dicā tibi. Uerūtamē. dico q ad infernū detraheris in pfundū laci. Imitant ei eū q ſunt ex parte ei⁹ Sap. ij. Itē de hac terra Iſa. xl. Qui appēdit trib⁹ digitis molē terre. Tres digiti. qꝛ digitus ē de manu q̄ ſignat opatōem. ſignāt opatōnē trinitatis. Prim⁹ pollex. q fortis eſt valde. potētia patris. Secūd⁹ q dicit̄ index ab indicādo. ſapiētia filij. Tercius q dicitur mgr̄. magiſteriū ſpūſſcī. cui⁹ vnctio docet de oībꝫ. i. Ioh. ij. Et nota q res appēſa illi ſoli rei innitit̄ a q appendit̄. ſicut patet ī lāpade. ſic et maria īnitebat̄ ſoli adiutorio diuino. Unū cāt. viij. deſcribit̄ innixa ſup dilectū. CC

Hec eſt terra ſitiens de q Iſa. liij. Aſcēdet ſicut virgultū corā eo. et ſicut radix d terra ſitienti. Terra ſitiēs dicit̄ terra arida et nō ꝯpluta. que licet exteri⁹ humorē nō recipiat vnde ꝯcipiat et aliquā radicē pariat q poſtmodū in arborē vl' herbā pdeat. tñ q̄nq̄ deo opante in ſeipſa et nō aliūde radicē aliquā ꝯcipit q pſilit in herbā vel arborē. Sic beata virgo nō accipiēs humorē ab extriſeco vnde int⁹ ꝯcipet. operāte in ſe diuia gr̄a ꝯcepit filiū ex ſeipſa. Unū dictū ē ei Lu. i. Ecce ꝯcipies ī vtero. i. ex vtero. Qui ꝯcept⁹ h̄ nō pdijt ex vtero ver⁹ hō. Ideo dict⁹ eſt aſcēdiſſe de terra ſitiēti ſicut radix. Et nota q ad plātādā hāc radicē. facta eſt foſſa in hac terra p humilitatē. terra eiecta p paupertatis amorē. arbor terre applicita p naturaꝝ vnionē. q ē illa corrigia quā nō ſoluit iohes. quia nō explicat vnionē verbi cū carne. radix terre cōiuncta p ſpūſſancti opatōem. Idō dꝛ Iſa. liij. Generatōez ei⁹ qs enarrabit. DD

Hec eſt terra. p quā nō ambulauit vir. i. maritus ſu⁹ ioſeph. Hiere. ij. neq̄ habitauit hō. pur⁹. ſ. ſed de⁹ et hō chriſt⁹ ieſus. Itē. terra q nō ſeminat̄. ſic dꝛ ibidem.

Maria

De appellationibꝫ terre — Terra q̄ ſm quoſdā dicit̄ a terion qd eſt ſtatio. qꝛ terra īneternū ſtat. Eccles. i. cū ignis et aer et aq̄ ſint mobilia. Uel dꝛ a terendo q̄ntū ad ſupiorē partem q terit̄. vel qꝛ teritur aliis tribꝫ elemētis circūpoſitis. Tūc ei ꝓprie potuit dici terra. q̄n cōculcauerūt eam in filio inimici ei⁹ tota die paſſionis. EE

Solum. ſcꝫ a ſoliditate. et notat ſoliditatem et conſtantiā animi marie in ꝓpoſito virginitatis conſeruāde. et ſtabilitatē fidei ei⁹ in tpe dñice ſepulture.

Tellus q ſm q̄ſdā dicit̄ a tollēdo ſe in altū actiue vl' paſſiue. qꝛ tollim⁹ ei fruct⁹ ſuos. vel qꝛ fructus ei⁹ nos tollūt. i. nutriūt. vel qꝛ nos tollit. i. portat. Uel a tolerādo. quia tolerat labores hominū.

Maria — Humus ſic dicta ꝓprie quando latebat ſub aquis. Unde humus ab humore. Et maria humus propter humectatōnem omniū cariſmatū et gratiarū. Geneſis. ij. Produxit dominus deus de humo omne lignum pulcrum viſu. Quere libro. xij. particula. vi. vbi agitur de arboribus orti concluſi. titulo. xviij. de ligno.

Arida ſic ꝓprie dicta eſt aquis in vnum collectis. Geneſis. i. Cōgregent̄ aque ⁊c. Ibidem. Uocauit deus aridam terram. Uocauit. id eſt. voluit vel prouidit FF

ſic vocari. et talē fecit q ſic deberet vocari. Dicitur aūt arida ab ariditate. qꝛ deſiccata igne ſpūſſancti ⁊ filio ſuo q ignis ꝯſumens ē. ad heb. xij. ab omni humore noxio et carnali. nec in ea aq̄ terrenaꝝ ꝯcupiſcentiaꝝ locū habuerūt. quia celeſtiū cōtēplatio terrena deſideria in ea ex toto exiccauit. Uiſo eni dño emarcuit femur iacob. Gene. xxxij. Dixit autē de⁹. Cōgregent̄ aque q ſub celo ſunt in locū vnū et appareat arida. Iſtud eni impletū eſt in maria. Omnes eni aq̄. i. gr̄e. que ſub celo ſunt. i. ſub deo. cōgregate fuerūt in locū vnū. i. in aīam bt̄e virginis q̄n dicta eſt gr̄a plena. et nihilomin⁹ ipſa apparuit arida dicēs angelo. ecce an. i. inter ꝓtates hūilliina ſicut inter aq̄s arida. Ei⁹ eni hūilitas h̄c erat vorago virtutū. Itē de hac arida dꝛ in p̄s. Aridā. i. mariā. fundauerūt man⁹ ei⁹. i. chriſti. Man⁹ eius. i. dona gr̄aꝝ. fundauerūt. in pfundo hūilitatis. Unū alibi dꝛ chriſto. Qui fūdaſti terrā. i. mariā. ſup ſtabilitatē ſuā. que fuit hūilitas eius. Nō inclinabit̄. ad peccandum. in ſeculū ſeculi.

Limus q eſt terra tractabil'. deſignata p limū de quo format⁹ eſt pmus hō. Gene. ij. Erat eni beata virgo q̄ſi arida. i. terra ſicca ab humore nociuo vt ſup̄ dictū ē an filij incarnatōem. Acceſſit gr̄a ſpūſſancti q̄ſi fons irrigans. deſignat⁹ p illū fontē Gene. ij. q aſcēdebat e terra. irrigans vniuerſam ſupficiē terre. ⁊ plene rigauit mariā. et ex tali cōiunctōe factus eſt lim⁹ de q formatus ē chriſtus. Dicit̄ aūt limus q̄ſi ligans hum⁹. Beatus berū. Quid limo vili⁹. qd deo ſublimius. Tanta tñ dignatio facta ē. vt q̄cq̄d deus fecerit limus feciſſe dicat̄. q̄cq̄d limus ptulerit de⁹ ptuliſſe dicatur. GG

Berū.

Et argil. i. argilla. q fere idem ē qd limus. terra. ſ. tractabilis et firma. ſup quā ſecure fundant̄ opa lapidea. Similiter beata maria tenax et firma fuit ī ꝓpoſito ꝯſeruāde virginitatis. nec etiā ad pmiſſum angelicū vacillauit. Fuit etiā tractabil' per obedientiā reſpōdens. Ecce ancilla dñi. Quaſi diceret. Quicq̄d ei placuerit faciat de ancilla ſua. Tractabilē etiā ſe exhibet p benignitatē. ad vota nr̄a ſi iuſta fuerit adimplēda. que etiā ꝓcibꝫ meritis et exēplis ſuſtentat in ꝟtute et gr̄a edificiū eccleſie militātis. Ipſa eſt etiā terra argilloſa in qua fudit hiram oīa vaſa tēpli ſalomonis ī campeſtri regione iordanis inter ſochot et ſarthan. ſicut legit̄. iij. Regū. vij. Ipſa ſiq̄dem modulus ē et exemplar oīm ꝟtutū et forma toti⁹ bonitatis.

Maria terra

Quia diuerſis floribꝫ. i. ꝟtutibꝫ picturata. Unde geñ. ij. Fons aſcēdebat de terra. irrigās vniuerſam ſupficiē terre. Supficies terre. i. dignitas terre padiſi. i. eccleſie beata virgo. picturata et ornata diuerſis imo vniuerſis ꝟtutib⁹ velut terra floribus. Unde dicit̄. Circūamicta varietatibꝫ. DD

Quia diuerſis herbaꝝ medicinaliū generibꝫ veſtita. Nam ipi⁹ humilitas exemplo medicinat ſupbiā. paupertas et largitas cupiditatē et auariciā. virginitas luxuriā. benignitas odiū et irā. et ſic de aliis. Et ſic in floribꝫ intelligit̄ ornatus ꝟtutuꝫ q ad ipſam. in herbis effectus virtutū q ad homines.

Quia infimū elementū. et h̄ p ſummā et pfundā humilitatē. iuxta documentū ſapientis Eccī. iij. Quāto magnus es hūilia te in oībꝫ. et corā deo inuenies gr̄ā. Et h̄ optime ipletū ē ī maria. Itē iuxta illud eze. xxxij. Quo pulcrior es deſcēde.

Quia calcabile elemētū. et h̄ p obedientiā. Unū dixit. Ecce an. do. Ancille eni ē obedire. Quaſi diceret. Quicq̄d ei placuerit faciat de ancilla ſua. Uel q̄ſi calcabilem ſe pbuit p ſūmā patiētiā. Unū potuit dicere. Cōculcauerūt me. ſ. in filio meo. inimici mei. tota die paſſionis.

Quia ſitibundū elemētū. et h̄ p gr̄e deſideriū. Unde de chriſto dicit̄ Iſa. liij. Aſcēdet ſicut radix de terra ſitiēti. i. maria. Quere d hac ſiti lib. xij. particula. i. verſu. vi. orti concluſi. vbi ortus dicit̄ ſitibundus.

Quia alicubi plana per manſuetudinē vel iuſticiā. Quere de planicie libro. xij. particula. i. verſu. v. orti concluſi.

Quia alicubi montuoſa p ſummā excellentiam.

Quia alicubi cōualloſa per duplicem humilitatē.

Quia alicubi campeſtris. Vñ de terra ꝓmiſſionis dicit̃ Deutero. viij. ꝙ montuoſa eſt et campeſtris. Quere infra titulo. iij. de ꝓprietatibꝰ campi.

Maria terra — Quia imobil' ſm ſe totã. Eccleſ. i. Terra ieternũ ſtat. Hoc habes expoſitũ paulo ſ.

Quia tractabilis. maxime vbi eſt argilloſa. Hoc inuenies infra.

Quia ex attritiõe multiplici reddit̃ ſolidioꝛ. Quo enĩ magis ipulſa ẽ in filij paſſiõe. eo firmius ſtetit. Vñ ioh. xix. Stabat iuxta crucẽ ieſu ꝛc̃. Ideo dicit ei ſponſus Can. vij. Statura tua aſſimilata ẽ palme. Quere lib. v. de pulcritudiẽ eiꝰ. ti. xxiiij.

Quia omĩe edificiũ in terra fundat̃. ſic q̃cq̃d boni facere volumꝰ in ipa fundare debemus ꝑ fidem incarnatiõis cuius fuit miniſtra. et eoꝝ q̃ ad ipam ꝑtinent. Vnde ipa dicit. In me oĩs ſpes vite et virtutis.

Quia cadentes ſuſcipit. et ipos adiuuat ad ſurgendũ. Quo ad ꝓmũ dr̃ de ſuo eiꝰ. II Cũ ceciderit nõ collidet̃. q̃a ſupponit manũ ſuã. Quo ad ſcd̃m apoca. xij. [Et adiuuit terra] i. maria [mulierẽ] i. animã fidelẽ. Ideo ſic oꝛãda ẽ iugiter. Succurre cadẽti ſurgere q̃ curas ꝑplo. Alioq̃n niſi velimꝰ ſurgere nõ põt ipa ſuccurrere. Ma nibꝰ aſit. i. opibꝰ bonis factis ad honoꝛẽ [illegible] pedibꝰ. i. deuotis affectibꝰ debemꝰ nos ꝓſterꝛere huic terre et hũiliari ad eã. ſic q̃ ſe ꝓſternit tre īclinat̃ verſus terrã. vt ſic reſurgere valeamꝰ poſt caſum peccati.

Quia nobis iterponit̃ ꝛ abyſſo. qua ſubtracta ſicut choꝛe dathan et abyron. Numeri xvi. ſtatim deſcẽdimꝰ in infernũ viuẽtes. ſic ſubtracto nobis adiutoꝛio marie. ſtatim labimur in peccatũ. et inde in infernũ.

Quia fere q̃cq̃d viuit. viuit de terra. Sic ꝛ quicq̃d viuit ꝑ grãm ꝑ mariã viuit q̃ genuit vitam. Ideo ipa dicit. In me gratia omnis vite ꝛc̃.

Quia de terra tollit̃ aurũ et argentũ q̃ redimunt̃ captiui. Et ipa ꝑpit illũ q̃ eſt redemptio aiaꝝ noſtraꝝ. Nam ipa eſt terra euilath vbi naſcit̃ aurũ. Quere ſupra in principio tituli.

Quia de terra tractabili formãt̃ quedã vaſa ad diuerſos vſus neceſſaria. Et ꝺ ſubſtantia carnis eius formatũ ẽ vas coꝛꝑis dñici. in q̃ vaſe nobis a patre trãſmiſſũ eſt illud electuariũ quo ſanatũ eſt genus humanum.

Quia de terra oꝛiũtur floꝛes ꝛ herbe aromatice ſpecies et radices ex q̃bus ↄficiũt medicine. Eccĩ. xxxviij. Altiſſimus creauit de terra medicinã. Et de ipa nata ſũt membꝛa ſaluatoꝛis q̃bꝰ contritis in cruce ſanatũ eſt genꝰ humanũ.

Maria area Titulus ij.

Verſus ſecundꝰ Hiero. — [A]rea] Area dicit̃ ex eo ꝙ ꝑ triturãdis frugibꝰ eradat̃. vel ꝙ nõ triturãt̃ in ea

a niſi arida. vel q̃a inutil' trituratõi niſi fuerit arida et ſicca. Ipa eſt eĩ area gedeonis ſicca. in q̃ vellus madefactũ ẽ. Hiero. Vellus cũ ſit de carne neſcit coꝛ. paſ. Sic et virginitas cũ ſit ĩ carne. vicia carnis neſcit. [Deſcẽdet ſicut pluuia in vellꝰ.] Fecũdata eſt enĩ marie ꝟginitas roꝛe gratie celeſtis. ſupueniẽte in eam ſpũſancto. et chꝛiſto ĩ ſĩlitudine roꝛis deſcẽdente in eã. Vñ ipe dic̃ Oſee vlti. Ero q̃ſi ros. et iſrael germĩabit q̃ſi liliũ. Et tñ caro eius exẽplo aree gedeõis ſine noxia ↄcupiſcẽtia ſicca ꝑmãſit. Itẽ ꝑ areã attritã multis verberibꝰ. poteſt intelligi caro marie multis attrita tribulatõibus et ꝓſſuris. Per vellus autẽ mens ipiꝰ beate virginis. Ros autẽ gratie prius vellus. i. mentẽ virgineã infudit ad fidez. poſtmodũ aream. i. carnem eius ad fecunditatẽ. Vnde primo dictũ eſt ei. Aue gratia plena. Secundo. Spiritusſanctꝰ ſupueniet in te. Item. In area ſeparant̃ grana a paleis. et exemplo et merito et adiutoꝛio marie vicia a virtutibꝰ. Et tali exercitio inſiſtentes digni ſunt angelica viſiõe ſalutatõe et allocutõe. ſicut gedeon.

Maria campus Titulus iij.

[C]ampus.] Cuius ſe eſſe floꝛem dominus gloꝛiatur Canticoꝛũ. ij. [Ego A

c flos campi.] qui pꝛopꝛie eſt viola. Hi enim floꝛes viola et lilium naſcunt̃ de terra inculta. ſic et chꝛiſtus de virgine inculta hũano exercitio.

Maria campus pꝛopter

Floꝛigeram amenitatem virginitatis.

Cõmunitatẽ pietatis. Vnde btũs berñ. Sileat miſericoꝛdiam tuam ꝛc̃. Libꝛo. iiij.

titulo. xxij. de miſericoꝛdia eius. poſt mediũ tituli.

Maria campus ꝓpter — Specioſitatem charitat̃. quia maria diligit diligentes ſe.

Agricolatõem diuine ſtudioſitatis.

Fecunditatẽ maternitatis. ibi enim creuit frumenti illꝰ ꝓcioſum granũ q̃ paſcunt̃ aues et aĩalia. angeli. ſ. ꝛ fideles ſimplices in ſacramẽto altaris q̃ſi ĩ vno ꝓſepio. B

Maria campus

Quia ibi creuit fenũ dominice carnis. q2 oĩs caro fenũ. Iſa. xl. Fenum videlicꝫ q̃d maria ꝓducit iumentis. q̃ etiã ſaluat homines et iumenta. id ẽ. ratõnabiliter viuẽtes et ſuoꝝ deferentes onera mandatoꝝ.

Quia campus cõmunis locus paſcue. Et in vita eiꝰ ꝛ exẽplis reficiunt̃ ꝛ pĩgueſcũt fideles aĩe. ſicut habet lib. xij. particula. i. ꝟſu. xij. orti ↄcluſi. Maria etiã paſcua

Maria paſcua — eſt. quia paſcua ſponte ꝓferunt herbã. Vnde. Germinet terra herbã virẽtẽ. Geneſ. i. Item paſcua hec viret fide ꝛ virtutibꝰ. et eterna ꝑſeuerãtia ſtabilitatis. Itẽ ↄmũis vt dictũ eſt. Item nutrit̃ humoꝛe ꝛ imbꝛibꝰ gratiaꝝ. Itẽ dat fenũ. i. grãm ↄgnoſcẽdi ſe eſſe fenum. i. carnem cito moꝛiturã. vt hũilietur. Itẽ paſcua nõ excolit̃. ſimiliter nec maria humano exercitio.

Thomas aplus — Quia campus ab auibꝰ freq̃ntatur. i. ab angelis. Eccl. xxvij. [Volatilia ad ſibi ſimilia ↄgregant̃] q2 virginitas ſoroꝛ eſt angeloꝝ. ſicut dicit thomas aplus

Quia celo ſemꝑ exponit̃. Et ipa coꝛde patulo ſemꝑ inhiabat ad dona ꝑfecta q̃ deſcendunt a patre luminũ. Jacobi. i.

Maria campus — Quia ibi aer ſalubꝛioꝛ q̃ȝ in villis. quia grã eius ſalus anime. ſed grã mundi fallax ꝛ vana pulcritudo ipius.

Quia obediẽs dicit̃ cãpus qñ fructificãdo reſpõdet agricole. et ipa bñ r̃ndit agricole ſuo. i. ſpũiſancto. qñ cõcepto ſaluatoꝛe ſtatim viſitauit elizabeth. Lu. i.

Quia planus ꝑ ſimplicitatẽ. ꝛ demiſſus ꝑ humilitatẽ. Vnde ꝑs. ciij. Aſcẽdunt mõtes et deſcendunt campi.

Quia locus eſt ad ſpaciandũ. Vnde ipa vocat amatoꝛẽ ſuũ ad meditandũ de eo. Canti. vij. Veni dilecte mi egrediamur ĩ agrũ. In hoc ꝙ dicit [Egrediamur] oſtẽdit ſe eſſe ſociã meditãtiũ de eo. Ezech. iij. [Surgens egreſſus ſum in campum.] Nota prius enĩ ſurgendũ eſt a vicijs. et egrediendũ a ſe carnali. vt fiat ſpiritualis. [Et ecce glĩa dñi ibi ſtabat] Maria enĩ habitaculũ glĩe. i. filij dei. q̃a glĩa patris filiꝰ ſapiẽs. Parabo. x. Cũ illis etiã ſtat glĩa domini q̃ ſunt campi ſm ꝓꝑetates ſupradictas.

Maria ager Titulus iiij.

[A]ger] ſm ꝓꝑetates campi ſupiꝰ aſſignatas. Et dicit̃ ager ab agendo. quia A

a btã ꝟgo multiſ fuit ꝟtutũ actõibꝰ. et multiplici ſpũſſctĩ exercitio exculta. multis etiã tribulatõibꝰ ꝑ filio ꝛ cũ filio agitata. De hoc agro dicit̃ Gen. xxvij. [Ecce odoꝛ filij mei ſicut odoꝛ agri pleni] floꝛibus ſcꝫ. [Cui benedixit dominus.] Ad lr̃am verba ſunt yſaac benedicentis iacob. Myſtice verba ſunt patris de filio et matre. In hoc autẽ ꝙ filio ſimilitudo matris aſſignat̃. ſpecialis prerogatiua marie deſignatur. Et quia in iacob chꝛiſtũ ex eo naſciturũ yſaac intellexit. ad chꝛiſtũ et mariam referunt̃ verba que dixit. [Ager plenꝰ] maria gratia plena. [Cui benedixit dominus.] Vnde dictũ eſt ei. Benedicta tu in mulieribus ꝛc̃. Vel ager plenus floꝛibus. virginalis marie vterꝰ. cui bñdixit dominus in ſuo ingreſſu. Vñ. Dominus tecũ. Benedicta tu in mulieribus ꝛc̃. Eſt igitur odoꝛ chꝛiſti ſicut odoꝛ B agri pleni. quia talem ſuauitatis odoꝛẽ emittit filius. qualis pꝛocedit a matre. Filius enim dicit Eccl'iaſtici. xxiiij. Quaſi balſamũ non mixtũ odoꝛ meus. Et ꝺ matre dicit̃ Canticoꝛũ. iiij. Odoꝛ vnguentoꝛũ tuoꝛum ſuper omnia aromata. [Ecce odoꝛ filij mei ſicut odoꝛ agri pleni. cui benedixit dominꝰ.] Delectatus ergo pater ſuaueolentia virtutũ filij in quibus ſpirat et redolet odoꝛ matris. velut redolẽtium ſuauitas floſculoꝛũ dicit. [Ecce odoꝛ ꝛc̃.] Cũ autẽ dicit [ecce] matrẽ ꝛ filiũ ꝓponit nobis in exemplũ. Hoc enĩ aduerbiũ [ecce] excitatiuũ eſt ꝛ demõſtratiuũ. Et ꝑus excitatiuũ. ſicut ſi vellem aliq̃d oſtendere doꝛmienti ꝑus excitarem eum.

Demonſtratiuū. qȝ ſemꝑ affert aliquē rumorē triſtē aut gaudiū. ⌊Odor filij mei ſi cut odor agri pleni.⌋ Quia chriſt⁹ nat⁹ eſt de mūdiſſima totius mūd⁹. Et dulciſſi ma totius dulcis. De miſericordiſſima tot⁹ miſericors. et cetera hmōi. Ager ḡ plen⁹ maria. cui⁹ redolentiā ſpecialiter magnus ille ꝑcenſit ꝑriarcha multiſ intermedijs natōibus. Vn̄ p gaudio eructauit. ⌊Ecce odor ⁊c.⌋ Nos etiā poſt multas genera tōes de illa plenitudie adhuc aliq̄d vel tenuiter deguſtamus. Huic agro bn̄dixit dn̄s. quia ipſa eſt terra illa quam dn̄s benedixit. et ꝑ quā auertit captiuitatē iacob. cōtra ħ quod dictū eſt ade Gene. iij. ⌊Maledicta terra in ope tuo⌋ .i. ꝑ ope tuo .ſ. ꝑ peccato. Quia in ope hominis venter mlieris ↄcipit in peccato. et parturit ī do lore. Sed ſublata eſt hec maledictio. et bn̄dictio reſtituta. qn̄ marie dictū ē aue. ⁊ annūciata eſt in mulierib⁹ benedicta.

Itē de ħ poteſt intelligi et exponi illud Mat. xiij. Simile eſt regnū celoꝝ theſauro abſcōdito in agro. quē q̄ inuenit hō abſcōdit. et p gaudio illi⁹ vadit ⁊ vēdit vniuer ſa q̄ habet et emit agꝝ illū. Ager maria ſicut expoſitū eſt. Theſaur⁹ abſcōdit⁹ in ħ agro chriſtus. cui dr̄ Iſa. xlv. ⌊Vere tu es de⁹ abſcōditus.⌋ q̄ nouē mēſib⁹ latu it in vtero virginali deſignato ꝑ vrnā aureā q̄ continuit hunc theſaurū. Et nota q̄ tria ſolent ꝑncipaliter theſaurizari. aurū .ſ. et argentū. ⁊ lapides ꝑcioſi. Auꝝ aīa chriſti ꝑcioſiſſima creaturaꝝ. ſicut auꝝ metallorū. Argentū cādidū. caro chriſti ꝟ ginea. Lapides ꝑcioſi. gutte ſāguinis chriſti. Theſauro iſto redēpti ſum⁹ pariter et ditati. q̄a chriſtus aīam ſuā poſuit ꝑ animab⁹. carnē ꝑ carne hūana. et ſangui nem fudit vt viuificaret filios. exēplo pellicani. qȝ anima oīs viuentiſ ꝑ gratiam ī ſanguine ei⁹ eſt. Leui. xvij. Hic eſt theſaur⁹ quē q̄ habuerit diues ē. et ſi nihil ali ud poſſederit. ⁊ q̄ nō habuerit paupꝫ eſt. et ſi mundū poſſederit vniuerſū. De ħ the ſauro quere libro. iij. titulo de ꝑuilegijſ carnis virginee. et libro. iiij. ti. xxi. Seq̄t. ⌊quem⌋ .ſ. theſaurū vl' agrū ⌊q̄ inuenit hō abſcondit.⌋ Bene dicit ⌊inuenit⌋ ꝑꝑe eni inuentio eſt habere filij vl' matris grām. et purū beneficiū qd̄ meruiſſe nō p oterat tot⁹ obſeq̄a creature. Unde et matri dictū eſt. Inueniſti grām apud deū. Et pa ſtoribus. Inuenietiſ infantē. ⌊Homo⌋ .i. ratōnalis. Nō enim leo ſuꝑbie. vl' ſerpēs inuidie. et cetera hmōi. matris vl' filij graꝫ impetrāt. nec ceteris vicijs ſubiacētes. ⌊Abſcondit.⌋ Secrete eni vult diligi maria q̄ ſemꝑ dilexit ſecretū. ⁊ vt ei q̄ſi abſcō dite ſeruiat. que ſemꝑ in abſcōdito et q̄ſi clauſo oſtio dn̄o ſeruiebat. Quod notat cum dicit. Ingreſſus angelus ad eā. ⌊Et p gaudio illi⁹ vadit.⌋ Qui vadit de loco ad locū mouet. quia vera dilectio nunq̄ȝ eſt ocioſa. vt q̄ſquis eam diligit ad ſtudia et exercitia moueat aſſidue q̄ tante virgini crediderit ↄplacere. Et ħ p gaudio illi us. vt gaudenter ei dſeruiat et cū leticia. que gaudiū pepit toti mūdo. Nullū eni maius gaudiū ↄſciētie q̄ȝ matris et filij eſſe familiarē. ⌊Et vendit vniuerſa q̄ ha bet.⌋ In venditōe fieri ſolet q̄dam cōmutatio. vt detur vnū ⁊ accipiat aliud. Si militer ⁊ hic oportet vt detur ⁊ ↄmutet ꝑ humilitate ſuꝑbia. ꝑ caſtitate luxuria. pro largitate auaricia. et cetera in hunc modū. Vendit igit vniuerſa q̄ habet q̄ ꝑ ho nore matris et filij. mundi diuitias et delicias carnis. et cetera delectabilia reſpu it ⁊ cōculcat. et expendit in ei⁹ obſeq̄o q̄cq̄d habet. ⌊Et emit agꝝ illū⌋ vt ſit illius portio maria in terra viuentiū. Unde de forti mliere q̄ ſignat aīam fidelē dicit ꝓ uer. in fine. Conſiderauit agꝝ iſtū et emit eū. Talem eni familiā vult habere ꝟgo dulciſſima. et tales illi ſeruire digni ſunt. Unde canit eccl'ia. Sicut dies verni cir cūdabant eā flores roſaꝝ et lilia conuallium. Florigeri .ſ. velut roſa ꝑ charitatē. ⁊ cā didi intus et extra ꝑ duplicē caſtitatē. que notat in lilijs. et q̄ſi conualles ꝑ dupli cem humilitatē. Hinc eſt qd̄ rogam⁹ eam. Nos culpis ſolutos ⁊c. Itē de ħ agro dicit q̄dam ꝓſaice. Hic eſt ager ille plen⁹. cui⁹ odor tā amenus ſeni mouet gaudia. Ager cui⁹ ad honorē ſeſe campi iactat florē. q̄ gubernat oīa.

Maria mons. Titulus v.

Iſidor⁹ m Ons q̄ dicit ab eminētia ſm̄ iſidorū. vl' ſm̄ alios dicit mons q̄ſi moles op poſita naſcēti ſoli. Moles eni imobilis hūilitatis marie. quā hūilitatem chriſtus adamauit vt de ipſa naſci dignaret. ſe opponit ꝑ familiarib⁹ ſuis A

feruori ſolis iuſticie. ne ipſos areſcat. Jaco. i. ⌊Exortus ē ſol cū ardore. ⁊ areſe cit fenū⌋ .i. carnales.

Quere expoſitō nē prima pagina d archa

Hic ē mons coagulat⁹ ꝑ integritatē virginitatis. Vn̄ dicit patri vl' filio. Sicut caſeum me coagulaſti. Job. x.

Hic eſt mons pinguis pīguedie charitatis. Adipe deuotōis. Ubertate fecūditatiſ. Oleo miſericordie et pietatis. Butyro māſuetudinis. Melle ↄtēplatōis. Craſſitu dine gratie ſingularis. Et nota q̄ ps. lxvij. bis dicit ⌊mons pinguis⌋ q̄a et ꝓ ſe et ꝑ nobis data ſunt ei omniū cariſmata grarum.

Hic ē mons in q̄ debēt adorare veri iudei. Johis. iiij. B

Hic eſt mons ſignatus ꝑ montes armenie vbi req̄euit archa. Gene. viij. q̄a inundāte diluuio peccatorū ſuis ꝑcibus ſuſtentat eccl'iam et fidelē animā.

Hic eſt mons viſionis. Gen̄. xxij. vbi abraham filiū voluit īmolare.

Hic ē mons galaad. Gen̄. xxxi. qd̄ interꝑtat aceru⁹ teſtimonij. q̄a ī ea ↄueniūt teſtiō nia oīm ſcꝑturaꝝ. veteriſ et noui. ⁊ tā oracl'a ꝓpheraꝝ q̄ȝ opera patriarcharū teſti monium ei reddunt.

Hic mons oreb. qd̄ interꝑtat mēſa. q̄a lacte ei⁹ refect⁹ ē ille ꝑ quem nec ales eſurit.

Hic mons thabor. qd̄ interꝑtat lumē veniens. q̄a in eam ꝑmo venit. ⁊ ꝑ eaꝫ venit lu men eternū ſedentib⁹ in tenebris. et in ea trāſfiguratus ē dn̄s omniū aſſumēs for mam ſerui. Math. xvij. Marci. ix. Luce. ix.

Hic mons oliueti ſic dictus. ꝑꝑter copiam oliuarū. et ipſam dominus cumulauit ple nitudine grē et fecit matrē miſericordie.

Hic ⌊mons in quo beneplacitū fuit deo habitare in eo⌋ nouē menſib⁹ corꝑaliter. et ī quo ſm̄ q̄ deus ⌊habitabit in finē⌋ .i. ſine fine. ſine termino. ſine menſura.

Hic eſt mons ſelmon. qd̄ interꝑtatur vmbra. que relinq̄tur ex lumine et corꝑe opa co lumini oppoſito. Et ipſa habuit corpus ꝟgineū et lumen graꝝ. q̄b⁹ duob⁹ ob umbramur ꝑ grām ↄ̄ feruorē viciorū. et in ipſo .i. ꝑ ipſam dealbant pctōres niue .i. ſuꝑ niuem. Iſa. i. Si fuerint pctā vr̄a vt coccinū. q̄ſi nix dealbabunt.

Hic eſt ille mons. Dan̄. ij. ⌊de quo ſine manib⁹⌋ .i. ope virili ⌊abſciſus eſt lapis ille⌋ .i. chriſt⁹ ⌊q̄ ꝑcuſſit in pedib⁹ ſtatuā nabuchodonoſor.⌋ Aliter. Per hūc mōtē ſignat altitudo humane nature in q̄ fuit ante peccatū. de qua altitudine chriſt⁹ carnē aſſū pſit q̄ ad immunitatē peccati. Non tn̄ q̄ caro quā chriſt⁹ aſſumpſit anteq̄ȝ eā aſſu meret forte tal' fuerit. ſed aſſumēdo eā talem fecit. ⌊Sine manib⁹.⌋ q̄a caro chriſti templū dei ē figurata ꝑ templū ſalomōis. in cui⁹ cōſtructōe nō ſūt audita malleus ⁊ ſecuris ⁊ oīe ferramētū. iij. Regū. vi. ſꝫ ei⁹ artifex fuit ⁊ ↄditor ipſe de⁹. Heb. xi. C

Itē ipſa eſt mons vmbroſus et cōdenſus. Abacuc. iij. ſm̄ aliā l'ram. a q̄ deus vēit ad nos. Vn̄ ſic ibi legit. ⌊Deus a libano veniet. et ſanct⁹ de mōte vmbroſo et ↄdēſo.⌋ Beata virgo mons ꝑꝑter eminentiā ſctiſſime cōuerſatōis ſue. que dicit liban⁹ q̄ ī terꝑtat candor ꝑꝑter ꝑrogatiuā virginal' puritatiſ. Umbroſus etiā dicit iſte mōs. q̄a virtus altiſſimi obumbrauit ei in conceptōe filij dei. q̄ eſt lux inacceſſibil'. et lu cem habitat inacceſſibilē .i. ad Thimo. vi. Cōdenſus eſt etiā mons iſte ꝑ vniuerſa rum virtutū multitudinē. q̄ deſignat in cōdenſitate arboꝝ. q̄a in ea q̄ſi conſite a di uina ſapiētia circūierūt omnes ꝟtutes in ſuꝑlatiuo. De hac cōdenſitate mlta inue nies lib. xij. ꝑticl'a .i. ix. verſu de orto. vbi ortus dicit denſus .i. ↄdenſus. Dicit ḡ. ⌊Deus a libano⌋ .i. a cādore vteri ꝟginal' ⌊veniet⌋ ad ſaluādū nos. ⌊et ſanct⁹⌋ ſctōrū. Dan̄. ix. ⌊de mōte vmbroſo et cōdenſo⌋ vt ſuꝑ. D

Item ipſa ē ille mons dom⁹ dn̄i eleuat⁹ ſuꝑ oēs colles .i. ſanctos. q̄s oēs dignitate trāſcendit. et q̄ omnes īferiores ea ſunt. ſicut collis minor eſt monte. De q̄ monte dr̄ Iſa. ij. ⌊Erit in nouiſſimis dieb⁹ ꝑpatus mons dom⁹ domini ī ꝟtice mōtiū. et eleuabit ſuꝑ colles. et fluent ad illū omnes gētes.⌋ Nouiſſimi dies. tps grē. dom⁹ dn̄i. eccl'ia catholica. mons ſingularis. beata virgo. ꝑparatus ꝑ ꝑdeſtinatōneꝫ ab eterno. Unde ipſa dicit puer. viij. ⌊Ab eterno ordinata ſum et ex antiq̄s⌋ in ſalutē humani generiſ et ſuſtentatōem eccl'ie. Montes ⁊ colles. ſancti vtriuſq̄ȝ teſtamēti. Uertex horū montiū. beata ꝟgo gratia et meritis trāſgrediens vniuerſos. Ul' ipſa E

z

eſt mons in vertice montiū. q̄a exaltata ſup choros angelorū. In verbo fluendi notant̄ ſeptē ꝓprietates ſeruis marie conuenientes.

Primū eſt impetus feruoris: quia cū feſtinatōe et impetu ſuſpenda ſunt oīa obſta/cula vt ei digne ſeruiatur. F

Scđm deſcēſus humilitat̄. Fluit enī flumis ad valles. ⁊ ſola humilitate puenit ad eā.

Terciū abundantia q̄ notat̄ in v̄bo fluendi vt abundet in omni ope bono qui ei/dem deſiderat famulari.

Quartū deſideriū. vt deſideret q̄dam fluxu liqueſcere in deſiderio eius. Cant. v. Anima mea liqueſacta eſt.

Quintū ꝑmanentia. ſicut fluui⁹ nō mutat alueum. Qui enī ꝑſeuerauerit vſq̄ in finem in eius ſeruitio. ſaluus erit.

Sextū ꝓfectus. vt ſeruus marie ſemꝑ ꝓficere ſtudeat de bono in melius.

Septimū aſſiduitas. vt aſſidue fluat ſeruus marie. in deſiderijs. in lacrimis. i operibus bonis. et orationibꝫ deuotis.

Maria mons B

Quia latus in pede vel radice. Radix marie humilitas que eſt fundamentū eius latius et ꝓfundius q̄ꝫ omniū ſanctorum.

Quia anguſtus in cacumine. Cacumen marie eſt maternitas. cui⁹ modus incom/ꝓhenſibil' ⁊ ſine exēplo ſingularis. quia generatōem ei⁹ quis enarrabit. Iſa. liij. Eodem. lxvi. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale.

Anſelm⁹ Quia terra adiacente ſuperior. i. omni pura creatura. celo. i. ſolo chriſto deo et hoie inferior. Anſel. Nihil equale marie. Nihil niſi deus maius maria.

Quia terrā ſe toto excedens. quia in nulla virtute inuentus eſt ſimilis illi.

Quia terra ſup terrā exaltata. aliter nō eſt mons. Nā filio dei impꝛegnata. nō tm̄ ſuper oēs hoies eſt exaltata. imo in ſe cōtinuit ipm celū. Unde dicit Eccī. xxiiij. Gyrū celi circuiui ſola. Celos etiā attingebat ſtans in terra. Sap. xviij. Et ideo dicitur mons in vertice montiū. Iſa. ij.

Quia terre ſemꝑ adheret. id ē peccatoribus q̄ terra ſunt. ꝑ affectū miſericordie di/cens. Quis infirmatur ⁊c̄.

Maria mons Quia terrā ſibi ſubditā valide ꝓtegit q̄ꝫdiu ſibi ſub eo eſt. Et ipſa ſibi ſubditos niſi per peccatū mortale ab ea receſſerint.

Quia alōge videt̄. Nā ꝑ oīa mūdi climata exiuit ſon⁹ pietatis ⁊ miſericordie ipi⁹.

Quia q̄cq̄d venit deſurſum pri⁹ ſuſcipit. et īde deſcendit ad valles ꝓpinq̄s. Nam in incarnatōe ſuſcepit ꝓ omne datū optimū. et de plenitudie eius accipiūt humiles propinquantes ei ꝑ veram dilectōem.

Quia omnia flumina vel fere omnia ortū habent a montibꝫ. Et de ea nat⁹ eſt ille q̄ dicit. Ego quaſi fluuius dorix a quo ad illā defluunt. et ab ipa ad nos fluenta gratiarū que fluunt impetu de libano.

Quia fontes ꝑſpicuos et frigidos emittit i pede. i. i affectu charitatiue ad refrige/randum nos.

Quia idone⁹ munitiōibꝫ et ſpecul'. Et ipa eſt munimētū eccleſie et omniū fideliū. In exemplis etiā eius q̄d fugiendū ſit. et q̄d amplexandū poſſumus ſpeculari.

Quia in montib⁹ fit maior tēpeſtas q̄ꝫ in vallibus vel in planis. Et in vnigeniti ſui paſſiōe turbata eſt valde. et fuit omnis plaga triſticia cordis ei⁹. Ecci. xxv.

Quia mons habitatio et receptaculū ferarꝫ. Unde Montes excelſi ceruis refugiū ſcꝫ. et ipa refugiū illorū q̄ fugiunt a facie arcus. i. diuini iudicij. Aliter. Illorꝫ eſt etiā habitatio q̄ mundū fugiūt. q̄a de mūdo nō ſunt. q̄s mūdus ſagittat detractionibꝫ et maledictis. Hiere. ix. Sagitta vulnerās lingua eorū ⁊c̄. Paſcit etiā tales in paſcuis vberrimis. Unde iob de onagro. xxxix. Cōtemnit multitudinē ciuitatis. Et poſt pauca. Circūſpicit montes paſcue ſue. et virentia q̄q̄s perquirit. Propter hoc ipi dicitur. Sicut letantiū omniū habitatio eſt in te.

Maria collis Titulus vi.

Collis. Dicit̄ maria mons et collis. ſed mons reſpectu angelorū et ſctōrꝫ

ſmo totius creature. Et dicunt̄ ſinceri colles. Geñ. xlix. Donec veniret deſideriū colliū eternorꝫ. Ipſum enī deſiderabāt colles eterni. i. ſancti patriarche et ꝓphete. Unde dicebat iacob Geñ. xlix. Salutare tuū expectabo domīe. Et yſaias xxvi. q̄ſi ꝓuidens eā dicebat ei. Nomen tuū o dñe et memoriale tuū in deſiderio anime. Collis autē dicit̄ reſpectu ſolius filij. q̄ maior eſt ea. ſicut mons maior colle.

Anſelm⁹ Btūs anſelm⁹. Nihil eq̄le marie. nihil niſi deus maius maria.

Maria concaua vallis. id ē. vallis et cōuallis Titulus vij.

C Concaua vallis. i. vallis et cōuallis. Hec eſt vallis abūdans illo frumēto d̄ quo dicit̄ Joh. xij. Niſi granū frumenti ⁊c̄. Itē Iſa. xl. Oīs vallis implebitur. Maria poteſt cōgrue dici oīs vallis. ſicut dicit̄ mulier ex oībꝫ. Eccleſ. vij. Et hoc ꝓpter omnimodā humilitatē cordis. vocis. opis. et omniū ſenſuū. et ꝓpter h̄ impleta eſt omi cariſmate ſpirituali. Unde et dicta ē gr̄a plena. Et oīs mons et collis humiliabit̄. chriſt⁹. ſ. in incarnatiōe et paſſiōe. Nec ſolū dicit̄ ipa vallis ſed ꝯuallis. Unde de ea dicit chriſt⁹. Cōualle tabernaculorꝫ metibor. Ipa enī ꝯuallis ē ꝑ duplicē humilitatē. Tabernaculorꝫ. q̄a in ipa habitare debēt militātes ⁊ pegrini. Iuxta q̄d ei dicit̄. Sicut letan. oīm habi. eſt in te. ſcā dei genitrix. Metibor. q̄a ſol⁹ chriſt⁹ penſare ſufficit ⁊ metiri magnitudinē ⁊ q̄ntitatē miſeriis ſue.

Maria deſertum Titulus viij.

Verſus tercius B Deſertū. De quo dñs dicit Iſa. xliij. Dedi in deſerto. i. in maria. que in ꝓphetis appellat̄ terra deſerta inuia et inaq̄ſa. Dedi inq̄m in h̄ deſerto viā. ſcꝫ ē. chriſtū. q̄ eſt via veritas et vita. Joh. xiiij. Et in inuio. i. in ipa maria que eſt terra ꝑ quā nō ambulauit vir. ſ. mariti⁹ ſuus ioſeph. Hiere. ij. Unū caruit ecdeſia. Ula viris inuia. Flumia igratiarꝫ ⁊ donorꝫ. Et glificabit me beſtia agri i. cetus peccatorū mundi. quia ſemꝑ gr̄as agere debet de tali ac tāto dono q̄ reuer/tunt̄ ad grām et gliam. Itē Iſa. xliij. Dedi in deſerto. i. in maria aquas. gratiarꝫ ⁊ flumina in inuio. ſicut expoſitū eſt. vt darem potū populo meo electo meo. Nō dicit tm̄ populo meo. i. chriſtianis. ſed addidit electo meo. i. ꝑdeſtinatis. Itē Iſa. xli. Ponam deſertū in ſtagna aq̄rꝫ. et terrā inuiā in riuos aq̄rꝫ. Maria ei vere fuit deſertū a deſerēdo. q̄a deſeruit diuitias. delicias. pompā et gliam mūdi. omnia hmōi reputās vt ſtercora vt lucrifaceret chriſtū. Deſertū etiā fuit. q̄a cor eius longe fuit a ſtrepitu et tumultu mūdi. nec cōculcatū fuit frequētia terrenarꝫ cogitationū aut curarꝫ. ſed virens ꝑmāſit ac floridū. et oīa germina ꝓduxit virtutū. nec ibi audiebat̄ vox hominis. i. ad hoſtem ꝑtinentis. ſed ibi canebāt turtur. i. ſpūſſctus. ⁊ alauda laudis diuine.

Maria ſolitudo Titulus ix.

Solitudo. Fm ꝓprietates deſerti et hec fuit ſolitudo. q̄a ſepata a turbine mūdi et ſoli intenta creatori. Et in hac ſolitudinē animi ducebat eā ſpūſſanctus ſicut ꝓdixerat Oſee. ij. Ablactabo eam ⁊ ducā in ſolitudinē. et loq̄r ad cor ei⁹. Hec ſolitudo ꝯtemptus mūdi. in quā ducta fuit q̄n ſpiritus dñi inſpirauit ei et mundi cōtemptū. et amorē ſolitarie vite. De hoc deſerto et de hac ſolitudine ꝓdixerat Iſa. xxxv. Letabit̄ deſerta et inuia ſicut expoſitū eſt. Et exultabit ſolitudo. Quod fuit q̄n dixit. Exultauit ſpūs meus in deo ſalutari meo ⁊c̄. Et florebit q̄ſi liliū. ꝑ intemeratā virginē. Itē de hac ſolitudinē Iſa. xli. Dabo in ſo/litudinē cedrū et ſpinā et mirtū ⁊c̄. Hic enumerant̄ ſeptē arbores q̄ quaſi creuerunt in hac ſolitudine. Expoſitionē earꝫ libro. xij. particula. i. hono vſu orti ꝯcluſi quere. Item. Nata beata virgine in ſolitudine mūdi ꝓ ſaliunca aſcēdit abies. et ꝓ vrtica creuit mirtus. Iſa. lv. Saliunca curua eſt breuis et aculeata. et vrtica facit pruritū. Tales fuit prima mater. que ſtatim guſtato cibo vetito ſenſit motus et punctiones carnis. que duo ꝑ eam in omni carne humana pullularunt. Sed beata virgo fuit quaſi abies. i. recta. plana. leuis. ſine aculeis prauorū motuum ⁊ malarū cōcupiſcentiarꝫ. Fuit etiam quaſi mirtus que carnem ꝓſeruat a putrefa/ctione. Mitigatiua etiā eſt et ſpatiua. et maria nec pruritū ſenſit nec leſionē ca/ſtitatis. ꝯtra hoc q̄ vrtica pungit et vrit. Pro vrtica ergo creuit mirtus. q̄n loco A

ue ſucceſſit maria. p quã conſolationẽ habemus et mitigationẽ.

Hec eſt ſolitudo in qua anan qui interpretatur donatus vł gratificatus. ſiue donum B
aut gratificatio. inuenit aquas calidas gratie que cor ab ſtatu refrigerant et ſecedant
ad bonũ inq̃ntũ aqua. et calefacit per amorẽ inq̃ntũ calida. ſicut legiť Geñ. xxxvi.
Per iſtũ anan intellige virũ iuſtũ. hic quomodo. et h maxime qñ voluntarie paſcit
aſinos et oues ſebeon patris ſui. ſicut de illo anan ibidẽ legiť.

Solitudo amica C

Innocẽtie. quã maria iugiter ſeruauit. Jõ ioħeſ antra deſti tenerį ſubijt ſub ãnis.
Taciturnitati. Jſa. vi. Vir pollutus labijs ego ſum. et in medio populi polluta la
bia habẽtis ego habito. Ecce cauſa pollutõis labioꝝ. Jdeo de amatore ſolitudi
nis et taciturnitatis dicť Trenoꝝ. iij. Sedebit ſolitari⁹ et tacebit ⁊c̃. Jtem. Elõ
gaui fugiens ⁊c̃.

Solitu do amica

Contemplatõi. Unde poſtq̃ dixit. Sedebit ſolitarius et tacebit. ſtatim ſubdit.
Et leuabit ſe ſup ſe. ſ. celeſtia contẽplando.
Virginitati. quã dina amiſit euagãdo. Geñ. xxxiiij. Maria ſuauit clauſa i thalamo
Longanimitati ſpei. Unde poſtq̃ dixit ps. Elõgaui fugiẽs et mãſi in ſolitudie.
ſubdit. Expectabã eũ ⁊c̃. ſ. in longanimitatẽ ſcꝫ.
Angelice ſalutatõi. vt patet in maria Lu. i. et viſitationi. vt patet in zacharia ſolo
exiſtente in templo. Luce. i.
Diuine inſpiratõi. Unde de fideli anima dicit chriſt⁹ Oſee. ij. Ducã eam in ſolitu
dinẽ. et loquar ad cor eius.

Maria petra Titulus x.

Etra. Hec ẽ petra ſup quã nõ eſt inuentũ veſtigiũ colubri. id ẽ. diaboli. pa A
p rabolaꝝ. xxx. qð triplex eſt. ſupbia. auaricia. luxuria. Primũ exclusit ab ea
humilitas. Scðm charitas. Terciũ virginitas. Hec eſt petra illa de qua ĩ
ps. Petra refugiũ ericijs. et leporibus. ſcdm aliã lrãm. Ericij ſunt magni pecca
tores obſiti denſis peccatoꝝ aculeis. q̃ cũ corriguntᷣ armant ſe ſpinis ſuiſ. id ẽ. ex
cuſatõibꝰ. Tamẽ ſi hũiliter ad mariã ꝯuertantᷣ poſſunt apud eã refugiũ inuenire.
Uel ericij ſunt humiles penitẽtes hirſuti p ieiunia. vigilias. ſaccũ. et ciliciũ. ⁊ hu
iuſmodi. Et hmõi ſpinis ſe debet armare qui vult apud eã refugiũ inuenire. ne poſ
ſit morderi a carne vł diabolo. ſicut erica armata ſpinis ſuis nõ timet morſum la
cij deuoratoris. Lepores ſunt timidi pctõres fugientes a iuſticia filij ad miſericor
diã matris. ſicut fecit theophil⁹. de cuiuſmodi dicť puer. xxx. Lepuſcul⁹ plebs
inualida. collocat in petra cubile ſuũ. i. in maria refugiũ ſuũ. ⁊ in eius miſcordia
ſpem ſuã. Et nota q dicť plebs inualida. i. illi q̃ infirmitatẽ ſuã humiliter attẽ
dunt. et ſe nulli⁹ valoris reputãt corã deo. Jpſa eſt enim que dat laſſo virtutem.
Jſa. xl. ⁊ his q̃ nõ ſunt. ſcdm ſuã reputatõez. fortitudinẽ ⁊ robur multiplicat.

Lepus penitens B

Magnas habet aures. Jacobi. i. Sit omnis homo velox ad audiendũ. vt exẽ
plo marie auide audiat de eternis. Jſa. l. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ. vt
audiam quaſi magiſtrũ.
Se mouet labia p pſalmodiã et orõez. Unũ. i. ad Theſ. v. Sine intermiſſiõe orate.
Dicť q̃ſi leuipes. qa velociter currit. Grece vero p curſu dicitur lagos.

Lepus penitẽs

Pauidus Ecc̃i. v. De ppiciatu peccatorũ noli eſſe ſine metu.
Velox. vt q̃cquid boni poteſt omni inſtantia operetᷣ. Ecc̃i. xxxi. Jn omnibus tuis
opib⁹ eſto velox ⁊c̃.
Dormit apertis oculis. ecce cautela. vt poſſit implere illud Canti. v. Ego dormio ⁊
cor meũ vigilat. Jtem ephe. v. Uidete quomodo caute ambuletis.
Jdem maſcul⁹ et femina. Unũ Jſa. xxvi. A facie tua dñe ꝯcepim⁹. ⁊ q̃ſi parturiuim⁹
Pellem ad indumentũ. carnẽ dat ad nutrimentũ. Exterior enim ꝯuerſatio penitẽ
tis valet imitantibꝰ cõtra frigus et cauma tẽptationũ. Caro vero macerata p pe
nitentiã quodãmodo paſtus eſt ale ipſius penitentis vł ipſius imitantis. q̃s ppiĩ
nat vitam ſpiritui mortificata caro.

Jorum. Hec eſt petra ad quã allidendi ſunt paruuli babilonis. id ẽ. primi motus. et C
initia et malicie cogitatus. de quibus in pſal. Beatus q̃ tenebit. i. retinebit ne
[illegible] et grãdeſcant paruulos ſuos. i. motus primarios. qui deſignantᷣ p vul
pes paruulas que demoliuntᷣ vineã dñi ſabaoth. id ẽ. fidelẽ animã. Unũ Can
ticoꝝ. Capite nobis vulpes paruulas ⁊c̃. Et allidet eos ad petrã. i. allidẽdos
referet ad chriſtũ. orãs vt motus noxios reprimat et tales ꝯcupiſcẽtias interimat.
Uel ad petrum. id ẽ. mariã. inuocando fideliter auxiliũ hui⁹ petre. Jpi⁹ eni ad
iutorio ꝯtereť caput ſerpẽtis. id ẽ. initiũ ſuggeſtionis. De hoc habem⁹ exẽplum
in beato benedicto. q̃ ſentiẽs ſtimulos carnis ſue vehementer inſurgere ꝯtra ani
mã. piecit ſe in vepres et vrticas. ⁊ in eis diutius volutatus p vulnus cutis ſana
uit vulnus mentis. ſicut dicit gregorius.
p Aſcita. Propẽrates paſcue habuiſti ſupra. ti. iij. q maria campus.
Regum ⁊c̃.

Finit liber octauus de terra. ⁊ de his q̃ ptinent ad
terrã. q̃bus figuratur maria.

Jncipit liber nonus de receptaculis

aquarũ. que figurant mariã.

Maria mare. q̃re. iij. ca. pmi libri C C

Fons. puteus. flumen. fluuius. torrens. aqua. ſtagnum.
Alueus. et fictile. lacus. hydria. concha. canalis.
Trames. aqueductus. labium. piſcina. natato. id ẽ. natatoria.
Amnis. vena. later. ciſterna.

Maria fons Titulus i.

Uerſus pmus

Ons. De quo dicitur Canti A
corũ. iiij. Fons ortorum. ſcilicꝫ irrigatiuus. Orti iſti. eccleſie
f et conſcientie iuſtorũ. Huius fontis riuus. chriſt⁹ dñs. q̃ di
cit Ecc̃i. xxiiij. Dixi rigabo ortũ plantationũ. Mater eni ri
gat hos ortos. ſed riuo ſuo. i. filio mediante. Dicť autẽ fons
a fundendo. quia prompte aquã ſuam exponit. Sed int huc
fontẽ et alios fontes hoc diſtat. q alij fontes quia aq̃s ſuas
hauriũt ab inferiori redundãt ſupius. Jſte autẽ fons quia aquas ſuas. id ẽ. dona
et cariſmata. recipit a ſupiori. redundat ad nos inferius. Propter hoc dicitur q
aque viuentes. i. animas viuere faciẽtes fluunt impetu de libano. id ẽ. chriſto qui
eſt candor lucis eterne. Jtem ideo dictũ eſt marie. dominus tecũ. quaſi fons ſu
miniſtrans tibi plenitudinẽ gratiarũ. Et ſub hoc ſenſu põt chriſt⁹ dici fons. ma
ria vero canalis. Eſt autẽ fons caput aque naſcẽtis quaſi aquas fundens.
f Ons iſte ſignatus eſt Gene. ij. per illum fontẽ qui aſcẽdebat de terra. irrigãs B
vniuerſam ſupficiẽ terre. Scðm quoſdam fons iſte intelligiť abyſſus mater oĩm
aquarũ. ex quo omnes fontes et flumina oriũtᷣ. Et ab illa ſanctitate cuius tota
plenitudo deſcendit in mariã omnes ſanctorũ ordines et omnis ſanctificatio pce
dit. Et bene fons ille qui ſignat mariã dicť aſcendere de terra. quia tota vita ma
rie fuit quaſi quidã aſcenſus et quedã elongatio a terrenis. Congrue eni dicitur
iſte fons irrigare vniuerſam ſuperficiẽ terre. Terra eccleſia. Jn ſupficie terre ap
paret pulcritudo terre. et deſignat hec ſupficies viros iuſtos q̃ de abũdãtia ma
rie hauſerũt omnes et hauriũt inceſſanter.
Jc eſt fons ſignatus Canticorũ. iiij. ſigillo videlicꝫ illo de quo dicebatᷣ ei a fi C
lio vel a tota trinitate Canticoꝝ. viij. Pone me vt ſignaculũ ſuper cor tuum ⁊c̃.
Hoc autẽ ſignaculo impſſus eſt ei decor diuine ſimilitudinis. expreſſius q̃ alicui cre
ature. Uel hoc ſignaculũ fides virginis. in qua ſemp immobiliter ſtetit rege dñice

ſ 3

ſepulture.ij. Th imo.ij. Fundamentū fidei firmū ſtat habens ſignaculū hoc. Ali-
ter. Per hoc ꝙ ipſa dicit fons ſcilicet fecunditas. Per hoc ꝙ ſignatus ſcilicet virgi-
nitas. Non enim dicit fons niſi de cuius abundantia riuus emanat. Et de hoc
fonte egrediebatur fluuius de loco .ſ. voluptatis ad irrigandū paradiſum: chriſtus
ſcʒ de vtero virginali ad irrigandū eccleſiā fluentis gratie irrigandā. Item ſigillū vl'
ſignaculū huius fontis virginitas. vt dictū eſt. Nam ea que ſignantur ad hoc ſi-
gnantur vt clauſa permaneāt. Ideo etiā ipſa dicitur porta clauſa. Ezech. xliiij. Item
Ideo dicitur fons ſignatus. quia chriſtū ita ſignauit. ꝙ et diabolū et multos an-
gelos latuit eius incarnatio. Unde et quidam eorū ipſo aſcendēte dixerūt Iſa. lxiij.
Quis eſt iſte qui venit de edom. Ideo maria dici poteſt fons ſignatus et fons ſi-
gnatus. Aliter. Iſte eſt fons miſericordie ſignatus ſigillo iuſticie. Sic enī et
uberat eius miſericordia ꝙ ſemꝑ fluunt ad miſeros miſerationes eius ſaluā tñ iuſti-
cia. Quere libro .iiij. ti. xxx. de omnipotentia eius in fine capituli. Vel ſignatus .i.
clauſus. quia paucis cognita eſt multitudo miſerationū eius. et abundantia gra-
tiarū. et diuitiarū ſpiritualiū magnitudo.

Hic eſt fons de quo dicit Iohelis in fine. Fons egredietur de domo domini. et irri- D.
gabit torrentē ſpinarū. Fons maria. Domus domini beata anna. in qua beata
trinitas per gratiā habitauit. Uel domus domini. id ē. familia domini. patres
antiqui ſcʒ abraham yſaac dauid. et ceteri de quibus egreſſa eſt maria. Uel de do-
mo domini duplici. id ē. de tribu regia et ſacerdotali. Sed ad quid egredietur: ad
irrigandū gratia qua impleta eſt. vel riuulo ſuo. i. chriſto torrentē ſpinarū. i. pec-
catores. qui ſunt quaſi torrens cito decurrens in mare amaritudinis eterne. Qui
bene dicuntur ſpine. quia ſe erigunt per ſuꝑbiā. lacerant per auariciā. pungūt ꝑ lu-
xuriam. Primos rigat maria ne poſſint cōburi. exemplis humilitatis. Secūdos cō-
tēptu tēporalitatis. Tercios exēplis caſtitatis.

Hic eſt fons ſiloe. cuius aque fluūt cum ſilentio. id ē. intermiſſione. Iſa. viij. Quia be- E
neficia marie nō iugiter fluūt ad quēlibet. ſed quādo vult. et quantū vult. Et inter
ꝑtatur ſiloe miſſus. Ad lr̄am. ſiloe fons eſt iuxta montē ſyon. qui nō iugiter ma-
nat. ſed quādoqʒ ſilet. i. nō ebullit vl' fluit.

Hic eſt fons de quo dicit Zacha. xiij. In die illa notabili que ſignat temp⁹ gra- F.
tie. erit fons patens domui dauid et habitantibꝰ hieruſalē. in ablutionē peccato-
ris quo ad viros. et menſtruate quo ad mulieres. Nota ꝙ hic fons hic dicit pa-
tens. Canticoꝝ. iiij. dicit ſignat⁹. Patens amicis. ſignatus inimicis. Patens mū-
dis. ſignat⁹ immūdis. Patens penitentibꝰ. ſignat⁹ impenitentibꝰ. Patēs ꝑ miſe-
ricordiā. ſignat⁹ ꝑ iuſticiā.

Hic eſt ille fons ꝑu⁹ q̄ creuit in fluuiū. et i lucē ſolēqʒ ꝯuerſus eſt. et i aq̄s plimas re-
dūdauit ꝛc̄. Heſter. x. Quere in ſermonibꝰ de natiuitate marie.

Maria fons. quia fons. G

De mari naſcitur cui⁹ aque amare. ſed aquas illas ad ſe per tracones. id ē. meat⁹ ſub-
terraneos deductas depoſita amaritudīe dulces exponit. Et maria de amariſſi-
ma gente iudeorū concepta eſt cū amaritudine originalis. ſed in vtero matris ve-
luti ſub terra ꝑ ſanctificationē dulcorata. nata eſt tota dulcis. Unde de ea poteſt
dici. Sicut ſpina roſam ꝛc̄. Et ipſi conuenit illud Iob. xxxi. Sanctitas de vtero
matris egreſſa eſt mecum.

Quantū deſcēdit. tantū aſcēdere poteſt. Et quia fons iſte inferi⁹ omni creatura de-
ſcendit per humilitatē. eſt in conceptu dei. et in ſua aſſumptiōe ſuꝑ omnē purā cre-
aturam exaltata.

Primo terram irrigat a qua oritur. et inde tranſit ad aliā irrigandā. De beata anna ca-
nit eccleſia. Celeſte beneficiū intro. in a. ꝛc̄. Rigauit etiā poſtea elizabeth cognatā.
ꝛ iohānē cognatulū. nō ſolū gratia et agnitiōe. ſed etiā ſpiritu ꝓphetie. ac deīde de
plenitudine eius omnes accepim⁹ gr̄am ꝓ gratia.

Scaturiens ab imo ſurſum lapillulos eleuat. ſed non lapides grandes. Lapillulī H.
humiles peccatores. quos eleuat de ꝓfundo peccatorū ad ſtatū gratie. ſed non ſic

obſtinatos et grandes in oculis ſuis. Ideo de ea ſic dici ꝙ eſurientes igitur ꝯuerſio-
nis replet bonis. et diuites. q̄ nō credunt ſe aliq̄ indigere dimittit inanes.

In ſe modic⁹ lōgo fluento innoteſcit. Modicitas. humilitas longū fluentū. magna
copia beneficioꝝ. quibꝰ omnis participat creatura.

Caput eſt fluminis. id ē. chriſti quo ad humanitatē. q̄ egrediebatur de loco volupta-
tis. id ē. vtero virginali. qū naſcebatur in mūdo factus caro.

Aquā prius latentē in terra manifeſtat. Nā ꝑ ipſam apparuit nobis benignitas et I
humanitas ſaluatoris. q̄ in terra viuentiū prius erat de⁹ abſcōditus. Iſa. xlv.

Seipſm aquis quaſi euacuat vt impleat riuū ſuū. ſibi nihil attribuens. totum deo.
Unde dicit Magnificat anima mea dominū. nō meipſam. Itē dicēs Fecit mi-
hi magna qui potens eſt.

Semꝑ ſcaturit aquas nouas quas ſuſcipit de plenitudine dei patris. qui et ipſe
dicitur fons aque viue. Hiere. ij.

Temꝑatam habet aquā quolibet tēpore. Nam feruorē refrigerat vicioꝝ. et deſidi-
ctium torporē accendit. ſpem venie tribuens deſperatis.

Uiuidū habet ortum. quod nō piſcina. Nam gratia eius q̄ tepidos fugit. et ꝑſto
eſt feruentibꝰ. neſcit tarda rerū molimina.

Facilē ꝑbet hauſtū. qđ nō puteus. Prona ad miſerēdū. ꝛ abhorrēs imiſericordes.

Continuū habet fluxū. qđ nō aque ſiloe. Unde dicit Uſqʒ ad futurū ſeculū non
deſinam miſeris. ſ. miſereri. Ideo ei dicit Iſa. lviij. Eris quaſi fons cui⁹ nō de-
ficient aque. i. miſericordie.

Cōmunis et expoſitus. Sic et gratia eius. Unde clamat Iſa. lv. Omnes ſitiētes K
venite ad aquas.

Per quoſdā aqueductus deducitur ad officinas. Nā ſi haberemus aq̄ductū. id ē. ve-
rā cordis humilitatē. ꝑſto eſſet omnibꝰ neceſſitatibus noſtris.

Maria fons. q̄a fons

Ad loca humilia trāſmittit riuulū ſuum. Nam conciliat et largitur humilibꝰ natum
ſuum. Unde Inter mediū montiū vbi eſt cōcauitas valliū pertrāſibūt aque.
i. beneficia marie.

Montes deſerit. id ē. ſuperbos. quia tumor infuſa repellit.

Scaturiens et diſcurrēs dulce murmurat. q̄a beneficia eius generāt in cordibꝰ ſi-
bi deuotis gratiarū actionē et vocē laudis. Iſa. li. Gaudiū et leticia inuenientur in
ea. gratiaꝝ actio et vox laudis. Ideo q̄ diligunt eā ſemꝑ dicere habent illud. ij. ad
Chorin. ix. Gratias deo ſuꝑ inenarrabili dono eius.

Sitim releuat. i. deſideriū antiq̄ꝝ. Nam per eā venit in mundū deſideratus cūctis
gentibus. Aggei. ij. Sitim etiā ꝯcupiſcētiaꝝ releuat exēplis virtutū ſuarū.

Loca vicina viridia reddit virtutibꝰ. florida ſanctis deſiderijs. et fecunda operibꝰ
bonis. Ecc̄i. xl. Super omnē aquam viriditas.

Uicem ſpeculi ſupplet. et per ſuā puriſſimā limpiditatē reddit imaginē intuenti. et L.
ipſa eſt ſpeculū ſine macula fidelibus animabꝰ. in quod debent iugiter ſpeculari.
Quere titulo ꝙ ipſa ſpeculū. Puritate autē ſua que tanta extitit ꝙ maior ſub deo
nō potuit intelligi. ſicut dicit beatus anſelmus. digna fuit illū concipere. ſicut di-
cit hieronym⁹. q̄ ſuam in nobis reformauit imaginē ꝑ adam veterē deformataʒ.
quādo cera humane nature per illius charitatē et obedientiā calefacta et effecta
tractabilis. ſigillo reimpſſa eſt. id ē. filio dei in vtero virginali. Aliter. Facies pa-
tris filius eſt. Unde pſal. dicit patri. Uſqʒ quo auertis faciem tuam a me. i. vſ-
qʒ quo differs mittere filium quem miſſurus es. Hanc autē faciem reddidit no-
bis fons iſte. reſpiciente patre humilitatē ancille ſue. Sed nota ꝙ ſolis ꝓpinq̄n-
tibus ad fontem et ipſum intuentibus. poteſt fons reddere ſuam imaginem.
Propinquant marie charitatiui. mundi et humiles. fugiunt ab ea immiſeri-
cordes. ſordidi et ſuperbi. Duo autem ſunt oculi. intellectus videlicet et affe-
ctus. quibus reſpiciendū eſt in hunc fontem: vel fides et dilectio. vt pie de ipſa
ſentias. et per bonam operationē ipſam diligere cōprobꝫ. Et ſicut non corri-

pitur aqua fontis vice speculi supplens. sic nec ipsa christum pariendo. qui proprie di-
citur speculum sine macula. Sapie. vii.

Non congelatur sicut cetere aque. sed iugiter fluit miserationes eius. quia non stat ibi aquilo P
aquas ligans. cui dictum a principio fuit a deo trinitate. [Surge aquilo] id est diabolus
peccator recede.

Ignem multiplicem extinguit. Ignem scilicet materialem. vt in iudeolo. Ignem temptatio-
num. Ignem luxurie. auaricie. iracundie. exemplis virtutum suarum. Ignem peccatorum
et incendium gehenne.

Riuulus vel fluuiolus fontis redit ad mare. Unde ipsa dicit Eccli. xxiiii. [Fluuius
meus appropinquauit ad mare] i. ad amaros per penitentiam et tribulationes miseri-
cordia et gratia mea. Aliter [Fluuius meus] i. populus ad me fluens [appropinqua-
uit ad mare] penitentie.

Frigidus in se. et alios refrigerans gustantes se. et ipsa frigida per fomitis extinctionem re-
frigerium nobis prestat contra caumata viciorum temptantium. si tamen gustauerimus quam suauis est.

Perspicuusque illimis. Et ipsa perspicua. quia sine limo et fecibus motuum iniquorum.

Sapidus et dulcis. maxime quattuor generibus hominum. operariis. viatoribus. pauperibus. A
et quibuslibet estuantibus siti. Operarii sunt. qui suorum et filii mandatorum iugum trahunt.
Viatores. qui manentem ciuitatem in hoc mundo non habentes futuram inquirunt. Paupe-
res qui defectus proprios attendentes. et diuinam ex hoc iusticiam formidantes. matris mi-
sericordiam mendicant et expetunt. Estuantes. qui triplici mala concupiscentia fatigantur
velint nolint. Dicunt autem marie. Sitiuit in te anima mea etc.

Liberaliter aquas suas largitur. Et maria clamat cum filio Isa. lv. [Omnes siti-
entes] per desiderium [venite ad aquas] gratiarum mearum. Et Apoca. xxi. Ego sitienti
dabo de fonte aque vite gratis.

A puellis frequentatur. id est animabus humilibus et puris. quod sonat nomen puelle.

A paruulis. pauperibus. seruis. et ancillis frequentius hauritur. Hi sunt humiles et suos
defectus attendentes. et pro eterna mercede obedienter seruientes. Ancille enim proprium
est obedire.

Ad riuos fontium abluuntur pedes. manus. facies. oculi. et vestes etc. Et per exempla ma-
rie affectus nostri et opera. interna facies. et ipsius mentis intentio. et ornamenta virtu-
tum. que quandoque squalorem contrahunt ex vicinitate viciorum.

Sic igitur fons hic lauat et recreat peccatores. Iustos rigat ad fructificandum. Et perfe-
ctos potat in desideriis suis.

Maria puteus Titulus ii.

Puteus dicitur a potatione. Et maria dicit. Qui bibunt me adhuc sitient. Et A
est puteus lacus defossus a quo hauritur aqua. Ipsa vero quasi lacus defossus per
profundissimam humilitatem. a quo terra eiecta est per paupertatis amorem. Canti.
iiii. dicitur puteus aquarum viuentium. Nota quod maria dicitur fons et puteus in hac autorita-
te. Sed fons quantum ad communia beneficia que exhibet quibus vult gratis. id est absque
cooperatione liberi arbitrii. sicut in sacramentis. [Puteus] quantum ad illa que labore
et cooperatione liberi arbitrii ab ea et per eam acquiruntur. [Aquarum viuentium] i. gratiarum
vel doctrinarum que vitam prestant hic gratie et glorie in futuro. Et dicuntur hee aque vi-
ue. Aque. quia sitim sedant et ceteras aque proprietates explent in anima. Viue. quia vi-
uificant animam. et eam salire faciunt in vitam eternam. Unde maria videtur dicere cum
filio Ioh. iiii. Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei. non sitiet in eternum. sed aqua quam
ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. [Que fluunt impetu] i. rapi-
de. vt terram. i. terrenitatem subuertant in amatoribus suis. Iob. xii. Si continuerit
aquas omnia siccabuntur. si emiserit eas subuertent terram. [De libano] id est de cando-
re benignitatis eius. Vel [De libano] i. christo qui est candor lucis eterne etc. Ali- B
ter. Fluunt iste aque fortiter et cum impetu in uniformia prestando beneficia hominibus. nec ei preua-
lent obicem facere maligni spiritus aduersarii nostri. Fluunt autem de libano. id
est. de candore pietatis virginis gloriose. Vel libanus spiritussanctus est qui can-
didat per gratiam prius nigros peccatores. a quo fluunt aque viue marie hebus

ad amicos suos. et hoc cum impetu. quia nec spiritussancti largitio. nec marie larga
distributio tarda sciunt rerum molimina. Aliter. Maria [puteus aquarum viuentium]
Nam ipsa est armarium scripturarum que profunde sunt et obscure sicut aqua putei. quia tene-
brosa aqua in nubibus aeris. i. obscura sciencia in prophetis. cuius noticia plene fuit in
maria. Et viue dicuntur ab effectu. quia confert vitam gratie et glorie amatoribus suis. C

Puteus

Profundus. Iob. iiii. Puteus altus est. i. profundus. Et maria profunda per sapientiam inuesti-
gabilem. i. gratiarum tantam profunditatem quod eam fragilitas humane conditionis non attingit. Unde
ecclesiastes. vii. Alta profunditas. quis inueniet eam?

Obscurus. quia nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. nec lingua
hominis effari potuit. quantum gratie. quantum misericordie. quantum charitatis. quantum pie-
tatis. largitus est deus virgini gloriose.

Firmiter lapidibus edificatur ab imo vsque ad summum. Unde dictum est ei Isa. liiii. Ecce
ego sternam per ordinem lapides tuos. Lapides isti. oracula et quedam opera prophetarum. que
prenunciabant et prefigurabant aduentum vel ortum marie. Vel lapides isti virtutum vniuer-
Puteus sitas. bitumine charitatis. et humilitatis cemento. indissolubiliter colligate. quibus scilicet vir-
tutibus maria firmabatur in bono.

In viscera terre descendit. Nam quia beata virgo profundius omni creatura per humilitatem D
descendit. ideo copiosior est a spiritusancto plenitudine gratiarum.

A se aquam non habet. sed vel a fonte vel a fluuio subterraneo. Ideo dicitur de aquis il-
lius quod fluunt impetu de libano. Libanus christus vel spiritussanctus. qui bonis omnibus
virginem repleuerunt. vt et ipsa de sua plenitudine nobis impartiatur.

Aque eius cum situla hauriuntur. que propter concauitatem designat humile cordis deside-
rium. Prouer. x. Desiderium suum iustis dabitur. Situla per contrarium dicitur a sitiendo. Apoc.
xxii. Qui sitit veniat etc. Cathena seu corda huius situle. fides eorum que facta sunt in vir-
gine. Vel fides preteritorum presentium et futurorum. Huius cathene circuli. articuli qui ar-
ctant nos ad credendum que ad virginem pertinent. sicut notatum est libro ii. particula. iii.
ca. i. quod ei debemus fidem. Vel corda triplicis funiculi. oratio cordis. oris. et operis.
que debet esse longa per perseuerantiam. vt non discedat donec aspiciat altissima domina.
Eccl. xxxv. Vel situla concaua humilitas capax gratie. que sola meretur impleri. et semper si-
tit et inhiat ad maiora quam acceperit. Girgillus gallice le truel. qui dicitur a girando. quia in
giro vertitur. ex quo funis cum situla in puteum dimittitur. hauriende aque causa. potest di-
ci timor ratione demissionis. vel spes ratione eleuationis. Timor enim deprimit animam. spes eam
sursum leuat. Duplex manubrium. caritas dei et proximi. Manuum appositio. bona operatio.

Aliter. Si vis extrahere aquam de puteo isto. i. haurire gratiam a maria. oportet de cor- E
de tuo facere situlam per desiderium et humilitatem. vt dicere valeas. Sitiuit anima mea ad
mariam. que fons est et puteus aque viue. Oportet etiam reuoluere rotam natiuitatis tue. i.
vite super cisternam. recogitando omnes annos tuos in amaritudine anime tue. et omnes defe-
ctus tuos. donec dicas ex vero corde. [Loquar ad dominam meam cum sim puluis]
i. inutilis [et cinis] id est consumptus a peccatis. Nam si aliter de te sapis desipis.
quia maior non es patre nostro abraham. qui hoc de se dixit domino Gen. xviii.
Si autem situla tua. id est. cor propter leuitatem suam supernatet vt vesica. quod in
iudicio vulgari signum est suspendii. fac sicut sapiens mulier que ad collum situ-
tule sue suspendit lapidem scilicet timoris. Expedit enim tibi vt suspendatur mola asinaria.
id est sententia iudicialis a collo tuo. et demergaris in profundum maris. i. humilis amari-
tudinis. vt sic possis aquam gratie haurire de hoc puteo.

Hic est puteus videntis et viuentis effectiue. de quo legitur Genesis. xvi. quia illu- F
minat intellectum. vnde dicitur videntis. et viuificat affectum. vnde dicitur
viuentis.

Hic est puteus ascendens. Numeri. vicesimoprimo. quem foderunt principes et parare-
runt duces multitudinis in datore legis et in baculis suis. Puteus inquam super
quo locutus est dominus ad Moysen. et de quo cecinit israhel carmen istud.

Aſcendat puteꝰ. Hic enĩ puteũ foderũt multipliciter patres antiq̃. aliq̃ eiꝰ myſteria ſub figuris et enigmatibꝰ reuelãdo. inter que oĩa maxime ꝓfundũ ẽ myſteriũ incarnatõis. De q̃ Iſa. lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale. Itẽ Iſa. liij. Generatõez eiꝰ q̃s enarrabit: Uel iſte puteꝰ eſt ſcriptura q̃ maria. Lquẽ foderũt principes.] i. ſacri expoſitores vel apſtli. Hic eſt puteꝰ altus Iob. iiij. ꝓpter ꝓfunditatẽ intelligentie. cuiꝰ. ſ. ꝓfunditatẽ hũane ↄgnitõis fragilitas nõ attingit. ſup quẽ reſedit ⁊ q̃ſi hũiliatus reſedit ieſus fatigatꝰ ex itinere nr̃e redemptõis. Altus equocũ eſt ad ꝓfundũ et excelſum. et maria ꝓfunda eſt ꝑ humilitatẽ. excelſa ꝑ vite ſanctitatẽ. Uel puteus altus. i. plenus ꝓfunda miſericordia. ad replendã vacuitatẽ cordis pctõris. q̃d ꝓfundum eſt ⁊ inſcrutabile. Hiere. xvij.

Hic eſt puteus ſeptẽ. Nam ſignat̃ ꝑ berſabee q̃ interp̃tat̃ puteus ſeptẽ. Uel puteus ſatietatis. q̃a. pepit nobis chriſtũ q̃ eſt ſufficiẽtia omniũ. q̃ omnia erit in oĩbus. i. Chorin. xv. et iõ ſatietatis. Itẽ puteꝰ ſeptẽ. q̃a ab ipa ſeptiformi gr̃a replera hauriunt̃ ꝑ oratõem aque ſalientes in vitã eternã. Uere ipa eſt ſpiritual̃ berſabee quã chriſtꝰ de ſolario paterne maieſtatĩ adamauit. et eiꝰ decorẽ ↄcupiſcẽs ſibi ineffabili matrimonio copulauit. Equas ꝓ iſtas habuit ipa in ꝓfundo ſue hũilitatis. que deſignatur ꝑ ꝓfundũ putei. **G**

Maria flumen. Titulus iij.

f Lumen.] De quo dicit̃. LFlumen dei repletũ eſt aq̃s.] i. maria cariſmatibꝰ grãꝝ. Unde Lgr̃a plena.] Inter flumen et fluuiũ hoc differt. ꝙ flumen eſt ipa aq̃. et fluuiꝰ curſus eſt aq̃. Prius autẽ flumen q̃ fluuiꝰ. q̃a prior aqua q̃ decurſus. Itẽ hꝰ fluminis impetus letificat ciui. dei. i. vtraq̃ ecclĩaꝝ ⁊ fideliũ aiaꝝ. **A**

Maria flumen **B**

Semꝑ recipit a fonte. et ipa a domino q̃ eſt fons aque viue. Hiere. ij. vel a diuina plenitudine vt nobis de ipa refundat.

Locũ adiacentẽ munit. et ipa pie excubat in circuitu ꝓpli ſui. i. chriſtianoꝝ. Unde eccl̃ia dr̃ Nauim in ſi. LAq̃.] i. miſeratões marie Lĩ circuitu eiꝰ. q̃ſi muri eiꝰ.]

Loca vicina fecũdat. i. ↄſcientias ſibi amore adherẽtes. Et h̃ herbis ſanctaꝝ cogitationũ et meditationũ. Floribus honeſtoꝝ deſideriorũ. Folijs ſanctoꝝ ꝟboꝝ. Fructibꝰ bonoꝝ operũ. Uirore vernãtiũ exemploꝝ. Eccl̃i. xl. Sup omnẽ aquam viriditas. Si aũt elonget̃ flumen. q̃d fit in illis q̃ mortaliter peccãt. hec omnia areſcunt. Iob. xij. Si continuerit aq̃s omnia ſiccabunt̃.

Terrã ripis ſuis adiacentẽ ↄſumit. et maria oratõibus ſuis et exẽplis terrenitatẽ in cordibꝰ amatoꝝ ſuoꝝ. Iob. xij. LSi emiſerit aq̃s gr̃aꝝ.] ſbu [illegible] trã.] i. terrenitatẽ

Leuia ſecũ trahit. i. nõ oneratos mortalibꝰ peccatis. Iõ clamãdũ eſt ad eã. Trahe me poſt te. Augꝰ. Nondũ traheris. ora vt traharis.

Auguſtinus.

Piſces nutrit. et maxime ſquamoſos et mũdos. iuſtos. ſ. habentes ſquamas ⁊ pẽnulas virtutũ. q̃bus dant ſaltus ſuper aq̃s. quos. ſ. piſces dominꝰ eſurit. Unde Lu. xxiiij. ↄmedit piſcem aſſum.

In hoc etiam flumine natus eſt ille piſcis vnicus aut ſempiternus. ſcilicꝫ chriſtus dominus. qui quaſi piſcis captus eſt in aquis generis hũani hamo noſtre mortalitatis. vt vitam nobis conferret ſempiternã. et in cuius ore inuentus eſt ſtater noſtre redemptiõis. Math. xvij. Prouerbioꝝ in fine. Nun interpretatur piſcis. vnicus. aut ſempiternus. Et dicit̃ piſcis a paſcendo. ſm iſidorũ. quia caro chriſti vere eſt cibus. **C**

Iſidorꝰ

Eius inſpectio acuit viſum. intellectũ. ſ. ad cognitõem. affectũ ad dilectõem:

Sitim extinguit. ſ. ſitim tẽporaliũ exemplo ſue pauptatĩ. et ſic de alijs vicijs. Unde dicit cum filio Ioh. iiij. Qui biberit ex aq̃ quã ego dabo ei. non ſitiet. inetnũ. Aliam autẽ ſitim accendit. cũ et ipa ſit mare. hoc eſt deſiderium eternoꝝ. vt dicat amator eius. Sitiuit aĩa mea ad deum fontẽ viuũ. Uel ſitim gratie. Unde dicit. Qui biberit me adhuc ſitiet.]

Maria flumen

Inundatõe ſua prata fecundat. et ſic generat paſcua vberrima. et implet omne aĩal benedictione. id ẽ bona datõe. Eccl̃i. xl. Super omnẽ aquã viriditas. **D**

Ualles aua replet ſi ſint ei ꝓpinque. q̃a humilibus q̃ ſuos defectus attendũt dat gratiã cuius eſt mater.

Ualles et mare petit. ⁊ montes deſerit. vt ſupra ti. i. dictũ eſt de riuulo fontis.

Natantes et exiſtẽtes in naui vehit. Natant illi q̃ veterẽ exuũt hominẽ cũ actibꝰ ſuis et deſiderijs velut ſordidos pannos. ⁊ ad eiꝰ hñplacitũ mouẽt pedes ⁊ manꝰ. id ẽ affectus et opa. Portat etiã exiſtẽtes ꝑ verã fidẽ ĩ naui eccl̃ie catholice.

In fundo ſuo nimis ĩmorãtes ſũmergit. Nimiꝰ enĩ ꝑſcrutator maieſtatis eiꝰ opprimetur a gl̃ia. Prouer. xxv. Ideo de ipa dr̃ eccl̃i. xliij. Ne laboretis. nõ enĩ cõprehendetis. Ideo in ipa defecerũt heretici ſcrutãtes indiſcreto ſcrutinio. Nã ꝑ eam obſtructũ eſt os loquentiũ iniqua.

Neceſſaria ciuitati anime apportat. et hoc quãdo verbũ caro factũ eſt ĩ ea. q̃ omnibꝰ omnia factꝰ eſt. vt q̃ntũ in ſe eſt lucrifaciat vniuerſos. i. Choꝝ. ix. Portat etiã nauigiũ cũ mercibꝰ ad hãc ciuitatẽ. Nam ipam cumulat cũctĩ bonis. vt dici poſſit ꝺ ea illud Sap. vij. Uenerũt mihi oĩa bona pariter cum illa ⁊c̃.

Supfluitates ab ea exportat. Chriſtꝰ enĩ quẽ nobis pepit fuit hircꝰ emiſſariꝰ qui peccata populi detulit in deſertũ. Leui. xvi. q̃n peccata nr̃a tulit in ſuo corꝑe ſup lignũ. i. Pe. ij. Supflua etiã nr̃a originalia et actualia. a q̃bus nos liberauit beneficiũ recreatõis vl̃ dominice paſſiõis. **E**

Sordes purificat. Beneficiũ enĩ iuſtificatõis omnia immũda a nobis abſtulit. ſm ꝙ orabat p̃s. Ampliꝰ laua me ab iniq̃tate mea ⁊c̃.

Sitim ſedat. In hoc itelligit̃ beneficiũ gl̃ificatõis. Nam vſq̃ tũc ſitiet aĩa nr̃a ad deũ fontẽ viuũ. dicẽs. LQuando veniã et apparebo ante faciẽ dei.] Sed tũc ſatiabit̃ cũ apparuerit gl̃ia dñi. et q̃ñ torrẽte voluptatis eiꝰ potabimur. Hec aũt q̃tuor beneficia ꝑ chriſtũ habemꝰ. quẽ habuimꝰ ꝑ mariam.

Et nota ꝙ maria ſignata eſt ꝑ illa q̃tuor flumina paradiſi terreſtris. de q̃bꝰ ſic dicit eccl̃iaſticꝰ. xxiiij. loq̃ns de illo rege nato de dauid. q̃. ſ. rex ſig̃t chriſtũ LQui adimplet q̃ſi phyſon ſapientiã.] i. virginẽ ſapientẽ donis gratiaꝝ ſignatis ꝑ aq̃s phyſon. que ortũ habẽt a ꝑadiſo. et in arenis eiꝰ gemme ꝓcioſe inueniũt̃. Sic et dona grãꝝ a chriſto oriũt̃. ꝑ quaꝝ operibus p̃mia eterna donant̃. Iſte phyſon eſt ganges fluuiꝰ q̃ interp̃tat̃ ortus ↄplurus. et ꝑgit ad indie regionẽ. **F**

Maria phyſon qui interpretatur **G**

Oris mutatio. in laudem. ſ. dei. Eua enĩ aperuit os ſuũ inſipiẽtie. dũ dubitãdo reſpondit ſerpẽti. Ne forte moriamur. Sed maria apuit os ſuũ ſapiẽtie. dũ credendo cõcepit dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi ⁊c̃.

Caterua. q̃a fluit cũ caterua decẽ magnoꝝ fluuioꝝ. et maria venit in mũdũ cũ multitudiẽ grãꝝ vt de immẽſa plenitudiẽ eius oẽs recipent abũdanter. Iõ poſtq̃ dicta ẽ gr̃a plena. dictũ eſt. LSpũſſctũs ſupueniet in te.] ſ. vt te faciat inundare. et de tua plenitudine accipiant vniuerſi.

Maria phyſon q̃ interp̃tat̃

Os papille. quod ſemꝑ videt̃ eſſe clauſum et tamẽ lac emittit. Sic os beate virginis quaſi ſemꝑ clauſum videbat̃ ꝑ cenſurã ſilentij. et quandocũq̃ loquebat̃ dulce verbũ emittebat. et de verbis eiꝰ velut pueri de lacte nutrit̃ infantia ſpiritalis ſi diſcrete ꝑpendant̃. Ruſtici barbati nõ hauriũt de papilla ſed pueri. et dulcedinẽ cõſolatõis nõ hauriũt a virgine niſi amatores puritatis.

Circuit terrã euilath. quod interp̃tat̃ dolens vl̃ parturiẽs. et btã virgo circuit dolentes ꝑ contritõem ad cõſolandũ eos. maximeq̃ parturiẽtes peccata ſua ꝑ ↄfeſſionẽ. et bona opa ꝑ ſatiſfactõem.

Sequitur. LEt ſicut tigris in diebus nouoꝝ] ſeminũ. ſ. vel meſſis ordeacee. quaſi diceret. Sicut tigris in diebus nouoꝝ implet aquis alueum ſuũ. ſic dominꝰ beatam virginem aquis et donis gratiarũ. Unde. Aue gratia plena. Et bene Lin diebus nouoꝝ.] quia per eã innouatũ eſt genus humanũ. quod per euã inueterauerat. quãdo ſcilicꝫ illud nouũ factũ eſt in eã de quo loq̃tur hierẽi. xxxi. Per quod nouũ innouata ſunt omnia. Unde filius eius dicit Apocal̃. xxi. Ecce noua facio omnia. **H**

Item tigris interpretatur velox vel ſagitta.et vadit cōtra aſſyrios. Et beata virgo qŭaſi ſagitta dñi exemplo ſue hūilitatis deſtruit ſupbiam. Unū de ea dicit̄. iiij. Regum.xiij. Sagitta ſalutis dñi contra ſyriā. Niſi enim ſagitta eſſet:non diceret ei ſpōſus. Uulneraſti cor meū ſoror mea ſpōſa. Canti.iiij.

Item tigris nutrit piſces boles deuorātes.ſicut legit̄ Thob.vi. Et maria bñficijs ſuis eccleſiaſticis nutrit ad lr̄am deuoratores hoīm.d̄ qbꝰ chriſtꝰ dicit Iſa.iij. Uos depaſti eſtis vineā meā ꝛc̄. Et ps. Quia comederūt iacob.i.minorē populū.

Item tigris cū maximo impetu vt dicit̄ fluit in mare mortuū. Et bñ ſignat mariā que q̄tidie infundit grām peccatoribꝰ deſperatis.q̄ priꝰ erāt mare p amaritudinē viciorū.et mortui in peccatis. Signat etiā chriſtū.q̄ ad hō ſubito deſcendit ī mare mūdi.vt in pctīs mortui viuificarent̄ p bñficia incarnatōis eius. Similiter ꝛ maria infundit grām penitendi pctōribꝰ deſperatis.

Item tygris vocat̄ ſic pptervelocitatē currēdi inſtar beſtie tigridis.q̄ velociſſime currit. Et ipſa cū feſtinatōe viſitauit elizabeth concepto ſaluatore.

Sequit̄. Qui adimplet q̄ſi eufrates ſenſum. i.beate virgis ſpiritualibꝰ ſenſatꝰ.ſ. coloribꝰ.odoribꝰ.ſaporibꝰ ſpūalibꝰ. Color rubeus charitas.albꝰ caſtitas.violaceus hūilitas.viridis ſanctitas.ꝛ hmōi. Odor ſpiritual'.diſcretio. Sapor ſpiritualis.ſapiētia. Ipſa enī guſtauit ꝛ vidit quia bona ē negociatio eiꝰ ꝛc̄. His oibꝰ impleta ē maria ſicut eufrates.i.abūdanter.q̄a ex plenitudīe cognitōis redūdauit in ea fertilitas opatōis.ſicut magna fit abūdantia vbi fluit eufrates. Ul' eufrates interpretat̄ frugifer.q̄a añ ortū marie egeni eramus.vacui.et mēdici. Sed ſic dicit̄ Sap.vij. Uenerūt nobis oīa bona pariter cū illa. Ideo dicimꝰ chriſto de ea. Replebimur in bonis domꝰ tue ꝛc̄. Itē eufrates interpretat̄ creſcens vel humus aut pulueruleñtus. I

Sequit̄. Qui multiplicat ſicut iordanis in tpe meſſis. Tpe enī meſſis multiplicat iordanis aq̄s ſuas.ſicut dr̄ Ioſue.iij. Sic chriſtꝰ tpe grē mlṫiplicauit aq̄s grāꝝ in virgine.ꝛ in illis q̄ eā colūt et diligūt multiplicat q̄tidie. De iordane paulo īfra inuenies.titulo.iiij.de fluuio. K

Sequitur. Qui emittit diſciplinā ſicut lucē. Quia maria peperit lucē verā.de q̄ dicitur eccī. Lux dei veſtigiū eiꝰ. Que videlicꝫ lux.ſ.chriſtꝰ dñs.docuit in ſua pdicatōe diſciplinā.i.ordinatā morū correptōez. Uel diſciplinā.i.penitētiā dicēs. Penitentiam agite. Matth.iiij. L

Sequitur. Et aſſiſtens q̄ſi geon in die vindemie. Geon dicit̄ a ge qd̄ eſt terra.q̄a ī cremēto ſue exundatōis terrā egipti rigat.et vocat̄ nilus a limo quē trahit q̄ terra fecundat̄. Nec debet ſcribi gyon ſed geon. Aſtitit enī maria filio patiēti. Ioh. xix.qñ.ſ.corpus eiꝰ q̄ſi vua pmebat̄ in torculari crucis.et inde exp̄mebat̄ muſtū nr̄e redemptōis q̄ potamur in altari. Ad lr̄am qñ ſol p virginē ſignū trāſit tūc geon q̄ nilꝰ dicit̄ omnes exitꝰ ſuos reuocat. Et cū ingreſſus fuerit ſol librā.tūc nilꝰ totus intra ripas colligit̄.nec pfundit terrā.qd̄ eſt in tpe vindemie.et ideo dr̄ aſſiſtens.i.nō effluens. Sic beata virgo in tpe vindemie.i.in die iudicij. aſſiſtet filio ſuo.nec tūc inundabit aut pfundet aq̄s grāꝝ ſuaꝝ corda arida pctōꝝ.ſicut facit modo. Itē geon interpretat̄ hiatus terre.hic eſt miſericordia marie.que appellatur terrā.que.ſ.miſericordia miſeris ſemp patet. Interpretat̄ etiā geon luctatio vl' arena.quia luctata ē cōtra mūdū p paupertatē.contra carnē p v̄ginitatē.ꝯ diabolū ſupbū et rebellē p obediētiā ꝛ humilitatē. Et exēplo ſuo docet nos luctari ꝯ tres illos inimicos. Item geon.i.maria totā circuit ethiopiā.ſ.ad debellādos pctōres. M

Item.xxiiij.eccī.dicit maria. Ego ſapiētia effudi flumina. ſicut q̄ſ q̄ flumē vnū oriri pt ex alio. Dicit gl. Ego. impleta. ſapiētia. ab illo rege nato de dauid.q̄ dicā debeo ſapiētia.q̄a mater eterne dei ſapie. et vniuoca debet eſſet generatio. Effudi flumina. quia ſum padiſus voluptatis.de q̄ fluuiꝰ exiens diuidit̄ in q̄ttuor capita. Nomen vnī phyſon qd̄ interpretatur oris mutatio. Expone vt ſup. Ipſa enim docet nos loqui lingua hebrea in cōfeſſiōe qua trāſitur a vita veteri in nouā. Nā N

maria mulier hebrea eſt. Iudith.xij. Geon luctatio.quā docet nos exēplo.vt ſupͣ dictū eſt. Exodi.xxv. Inſpice ꝛ fac ſm exemplar ꝛc̄. Itē geon arena q̄ ſterilꝭ eſt. ꝛ ipſa nos docet.vt cū oīa bona fecerimꝰ dicamꝰ illud Lu.xvij. Serui inutiles ſumus. Amos.ix. Cōprehēdet arator meſſorē. qd̄ fit qñ iam pfecti reputāt ſe icboātes. Unū. Et dixi nūc cepi. Terciꝰ tigris.ſ.q̄ velocitas bñ opandi.q̄ valde neceſſaria pficientibꝰ.ſicut maria cōcepto ieſu aſcēdit in montana cū feſtinatōe. Eufrates frugifer.q̄ ab ea deriuat̄ ad nos que optimā partē elegit. ſic et illi q̄ mēte ꝯuerſant̄ ī cel'.etiā iā ī pñti recipiūt cētuplū. Propt' hec q̄ttuor dicit. Effudi flumia.

Maria fluuius Titulus iiij.

Fluuius ſm omnes pperates fluuiis ſapius aſſignatas. Eſt autē fluuius pennis aquaꝝ decurſus a fluendo ppetim dictus. A

Maria fluuius.quia fluuius

Paruus in ortu ſuo.ſed poſtea multū q̄nq̄ augmentat̄. Sic et maria parua priꝰ p humilitatē.tandē ſupergreſſa eſt angelicā dignitatē.

Maria fluuiꝰ

Inſulas circuit.illos videlicꝫ q̄ tundunt̄ fluctibus tribulationū.

Utilitati omniū ſe exponit. Nam voluntas eiꝰ eſt nulli obeſſe omnibꝰ pdeſſe.

Non lauatur in eo qui ei nō appropinquat fide amore et ſeruitio.

Propriū alueū qui eſt miſericordia nunq̄ mutans iugiter defluit. quia in grā ſancti ſpiritus pſeuerās cōtinue nos irrigat.niſi p noſmet ſteterit.

Hic fluuius iordanis ī quo ad pceptū helyſei reſtituit̄ caro naaman leproſi.ſicut caro pueri paruuli.ſi in eo ſepties ablueretur. B

Ablutio

Prima. Sedulum ei obſequiū impendere.

Secūda. Nomen eius et laudes magnificare.

Tercia. Totā ſpem ſuā poſt deū in ea ponere. Unde dicit eccleſia. Uita dulcedo ꝛ ſpes noſtra ſalue.

Ablutio

Quarta. Amicorū eius defectus ſupplere. Uñ.ij.Chor.viij. Ueſtra abūdantia illoꝝ inopiam ſuppleat ꝛc̄.

Quinta. Ei p orationē humiliter ſe oſtēdere.ſicut legitur feciſſe theop hilus.

Sexta. Sua ei negocia cōmittere.

Septima. Eius virtutes ſaltem a longe imitari.

Poſſunt etiā ſeptē v̄tutes marie adaptari contra ſeptem genera lepre.que ſigt peccatum.quod interiorē hominē defigurat.ſicut lepra exteriorē. Aſſigna quo modo. C

Item Per hunc iordanē tranſeūt veri hebrei et iudei in terrā pmiſſiōis.ita et nos ſi fuerimus veri hebrei.i.trāſeūtes de malo ad bonū p penitentiā. et deuote matrē et filiū collaudātes.q̄a iudeus dicit̄ laudans vel glorificās.p eam introducemur in verā terram pmiſſionis.

Itē iordanis ꝯponit̄ ex duobꝰ fontibꝰ q̄ ſunt ior et dan.q̄bus pcul a ſe diſtantibꝰ et in vnū federatis iordanis deinceps appellat̄. Naſcit̄ autē ſub monte libano.ꝛ diuidit iudeā ꝛ arabiā.ꝛ p multos circuitus iuxta hierico in mare mortuū influit. Et in maria duplex eſt fons.ſ.cōpaſſiōis et largitatis. Nā compatit̄ miſeris.ꝛ largiter tribuit omni petēti ſe ſicut debet. D

Item iordanis interpretat̄ deſcēſio eoꝝ.quia deſcēdere debemꝰ de camelo ſupbie cum rebecca. Gene.xxiiij.cōſiderata celoꝝ regina tantū humiliātē ſe. Uel iordanis humilis deſcēſus.q̄a merito ſue hūilitatis deſcendit in eā filius dei. Uel p hō q̄ dicit̄ humilis deſcēſus.ſignatur duplex eiꝰ hūilitas.q̄ digna facta illū concipe q̄ p paſſionē ſuā nobis aperuit oſtiū paradiſi.qui ſignat̄ p terrā pmiſſionis. E

Fluuiꝰ doric

Hic eſt fluuiꝰ dorix. Unde ipſa dicit Ecci.xxiiij. Ego quaſi fluuiꝰ dorix. qui interpretatur medicamentū generatiōis.q̄a ipſa ſanauit generationē humanā.quā pma mater eua mortaliter vulnerauerat.vt a planta pedis vſq̄ ad verticē ſanitas non eſſet in ea. Dorix enim fluuius eſt in armenia mirabilis velocitatis. Et ipſa eſt fluuius gratie rapidꝰ et inundās.influens in nos p charitatē q̄ fortis eſt vt mors. ꝛ quā aque multe peccatoꝝ noſtroꝝ extinguere nō poſſunt. Cañ.viij. Refluit aūt F

A

in ſuum principiū ꝑ humilitatē ei oīa attribuēdo. Uñ dicit. Fecit mihi magna ꝗ potens eſt. Armenia interꝑtaꝶ mons vdlicatus. Quere libro .x. ti .i. ibi. ꝙ maria dicitꝶ archa ſanctificatōis.

Hic eſt ille fluui⁹ de quo loquiꝶ iohānes Apoca .xxij. dicens. [Oſtēdit mihi angelus fluuiū aque viue. ſplēdidum tāꝙ criſtallū .ꝓcedentē de ſede dei et agni. In medio platee ei⁹.] Bene maria fluui⁹. qꝛ ſingulas generatōes rigādo poſt vnā ī aliam fluit. Et licet nō omnes ꝑ eā irrigenꝶ qḋ eſt anguſtatio fluuij. ꝑ aliqͦs tñ fluere nūꝙ ceſſat. Propter hoc ei cōpetit illud Sap. vij. [Per natōes in aīas ſctās ſe trāſfert.] Qꝛ ſctās ñ iuēit. ſꝫ ſctās facit. Dicitꝶ h̄ fluui⁹ [aq̄ viue] Aq̄. qꝛ reficit. viue. qꝛ nūꝙ dficit. Aq̄. qꝛ abluit. viue. qꝛ ſꝑ fluit. Que. ſ. aq̄ ſplēdida ē tāꝙ criſtallus. quia in his quos rigat peccata legibilia facit ꝑ cōfeſſionē. ſicut criſtallus litteras ſuppoſitas ſibi. [Procedit] hic fluui⁹ [de ſede dei et agni] i. de ſanctis patriarchis. in qb⁹ pr̄ et filius reſidēdo regnabāt [I medio platee ei⁹] i. ciuitatꝭ. ſ. ecclie. D

Chriſtus fluuius. quia fluuius

Quādo oritur paruus ē. ſed poſtea creſcit et dilataꝶ in īmēſum. ſic et chriſt⁹. Unde Iſa. ix. [Paruul⁹ natus ē nobis] Et paulo poſt [Cui⁹ imperiū ſup humerū ei⁹] ecce dilatatio. Per mirabilia eni cius. vitā. et doctrinā. dilatatū eſt nomē ei⁹ ꝑ vniuerſum orbē. Simile Iſa. xvi. [Emitte agnū domine] et ſtatim ſubdit [dominatorē terre.]

Creſcit qñ aque multe cadunt in ipſm. Aque multe. populi multi. Apo. xvij. Quibus quaſi creuit. qñdo crediderūt et venerūt ad eū ꝑ fidem. Iſa. ij. Fluent ad eum omnes gentes. I

Chriſt⁹ fluuius. qꝛ fluui⁹ — Quādo vna aq̄ cadit in aliā amittit nomen ſuū. vt marna in ſecanā. Sic qͥ veniunt ad chriſtū. amittūt nomē vetuſtatis ſue. et nō iā iudei vl' gentiles. ſꝫ a chriſto dicunꝶ chriſtiani. Ideo dicitꝶ ei. Oleū effuſum nomē tuū. Itē. Aque tribulationes ſunt ꝗ abūdanter fluxerūt in eū. Unde dicit patri. Oīa fluctus tuos induxiſti ſup me. Sed ſtatim nomē p̄ſtinū amiſerunt. Unde paupertas iam nō dicitur paupertas ſed diuitie. Math. v. Beati pauperes ſpiritu. qm̄ ipoꝝ ē regnū celorum. Ecce diuitie. Luctus iā nō ē luctus. qꝛ beati ꝗ lugent. et ſic de aliis. Q̄d attēdentes illi ꝗ habent verā ſapientiā. ſpretis mūdi diuitiis currūt ad diuitias chriſti.

Fluit inter duas ripas ꝗ ſunt ingreſſus in mundū ꝑ miſerā natiuitatē. et egreſſus a mūdo ꝑ amarā mortē. Inter has ꝑ laborioſam vitā fluuius iſte defluxit.

Excedens ripas ſuas quādoꝗ fecundat terrā. Unde Iſa. xxiij. dicitꝶ de nilo. Meſſis fluminis meſſis ei⁹. Quādoꝗ opatur ſterilitatē et deſtruit vineas. Sic chriſtus adueniēſ opat⁹ ē ꝑ occaſionē ſterilitatē ſynagoge. et fecūdauit eccliam. ꝛ apoſtolos irrigauit ſua ꝑdicatōe. In die iudicij excedet ripas. et ꝯculcabit mortem ꝛ omnē miſeriam.

Maria torrens Titulus v.

A Orrens ē ꝓprie aqua veniens cū impetu. Et dicitꝶ torrens. qꝛ pluuia creſcit. ſiccitate torreſcit. id ē. areſcit. Maria vero ē torrens ille de quo dr̄ ꝓuer. xviij. Torrens redundās fons ſapiētie. Itē Gene. xxvi. dicitꝶ de ſeruis yſaac. Foderūt in torrēte. et repperērūt aquā viuā. Eze. xlvij. [Uiuent oīa] vita ſcꝫ gratie. [ad que venerit] ꝑ infuſionē gratie [torrens] i. maria. que ꝓpter inundationem compaꝶ torrēti. Cū eni dicta fuiſſet ab angelo gr̄a plena. paulo poſt dictū eſt ei. Spirituſſctūs ſupueniet in te. Et ad q̄d hoc. niſi vt eam faceret inundare. In eodem capitulo eze. dicitꝶ [Menſus ē mille cubitos torrentē quē nō potui ꝑtrāſire] Et infra [Conuertit me ad ripā torrētis. Cumꝗ me ꝯuertiſſem. ecce ī ripa torrētis ligna multa nimis ex vtraꝗ parte] Quod totū de ꝟgine pt̄ exponi.

Maria torrens B

Quia multitudine beneficioꝝ ſuoꝝ velut q̄dam inundatōe aquaꝝ excauat lapides et duriciā cordis lapidei. vt hūiliet et ſui miſereaꝶ. Job. xiiij. Lapides excauāt aq̄.

Quia cōſumit terrā. i. terrenitatē in cordibus ſuoꝝ. Unde ſeqtur ī auctoritate iob. Et alluuione paulatim terra cōſumiꝶ.

Quia nō multū firma vl' ponderoſa ſecū trahit. id ē. nō multū radicatos in [illegible] qui nutat. Unde dicit Judicū. v. [Torrens cadumin traxit cadauera eoꝝ] [illegible] dumin interꝑtatur mare rubrū. Hec eſt maria ꝗ dicitꝶ mare amarū. [illegible] rubricata ꝑ compaſſionē filij patiētis. [Traxit] i. attraxit ad filiū [cadauera] [illegible] derioſos peccatores. Interꝑtaꝶ etiā cadumin mare antiquoꝝ ꝓpter antiqua que facta ſunt in eo miracula. Et ꝑ mariā opatus ē dominus illa p̄cellentiſſima miracula que ab antiquo p̄figurata erant.

Quia puenit ex niuibus calore reſolutis et inundātia pluuiaꝝ. Inundantibus enim pluuijs hūdictōis ſicut dr̄ Eze. xxxiij. [Dedit terra] i. beata anna [germen ſuū] qñ nata ē virgo candida et frigida vt nix ꝑ fomitis extinctōem. De ꝗ dicitꝶ Eccl. xliij. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabitur ocul⁹. Que. ſ. virgo quodāmodo liq̄fit ꝑ dilectiōem eoꝝ quos chriſt⁹ redemit ꝓprio ſanguine. Unde dicit Cant. v. Anima mea liquefacta eſt ꝛc. E

Maria torrens — Quia impetuoſe currit. Et gratie aquas maria ſuis p̄cibus impetrat a chriſto amatoribus ſuis. ꝗ ad ipſam a libano. ꝛ ab ipſa ad eos affluunt ſine mora.

Quia inueniēs obicē fortius currit. Ipa enim facit cū temptatōe puentū [illegible] nos diabolo ſupra vires. qꝛ potior eſt ad ſaluādū ꝗ̄ diabolus ad ꝑdendū. Unde pe dicēdū ē ei. [A reſiſtentibus dextere tue] o maria. id ē demonibus ꝗ quantū poſſūt reſiſtūt domīs tuis [cuſtodi me vt pupillā oculi.] Quod ē dicere. Sic me cuſtodi. vt poti⁹ exponā man⁹ et corp⁹ et q̄cqd habeo. ꝗ̄ ledar in aīa. Sicut hō q̄cquid tenere poteſt ad manū exponit ꝓ pupilla tuenda. Job. ij. [Pelle] mortalē [ꝓ pelle] immortali. ꝛ oīa ꝗ habet hō dabit ꝓ aīa ſua.] Mat. xvi. Quid ꝓdeſt homini ſi vniuerſum ꝛc.

Quia turbulentus. ſic et ipa nō in ſe ſed ab effectu. qꝛ turbat animā peccatoris infundendo gratiā contritōis.

Quia accidētaliter venit. id ē. ex mera gratia. nō ex meritis noſtris.

Quia in mare ſe p̄cipitat. i. in corda amara ꝑ contritōem ꝛ recogitatōnem peccatoꝝ ſuorū in amaritudine anime. Neſcit eni gratia eius tarda rerꝝ molimina.

Maria aqua Titulus vi.

a Qua. Deſignatur eni ꝑ michol. i. Regū. xviij. ꝗ interꝑtaꝶ aqua oīs. vl' aq̄ ex omnibus. que placuit dauid. Hec eſt maria ꝑ quam habeꝶ refrigeriū ꝯ oē incentiuū peccati. Et ipa eſt aq̄ omnis. qꝛ habet omnē grām. Unde dicta eſt gr̄a plena. Qui vult iſtā michol ſpirituali ſibi mrīmonio copulari. debꝫ eā deſpondere ducētis ꝓputijs. ſicut dauid michol. vt auferat a ſe omnē immūdiciam carnis et ſpiritus. qꝛ nō ſufficeret vna ſine reliqua.

Maria ſtagnū Titulus vij.

ſ Tagnū gratiaꝝ et donoꝝ. Pater ei fons ē. Unde dicit Hiere. ij. Me dereliquerunt fontē aq̄ viue. Filius riuus ꝓcedens ab iſto fonte. Uñ dicit. Ego quaſi fluui⁹ dorix. Spūſſctūs ꝓcedens ab vtroꝗ dici poteſt ſtagnū ſuperius. qꝛ cōtinet plenitudinē grāꝝ. Maria q̄ſi ſtagnū inferius. ꝑ humilitatē. que omnia cariſmata et dona grāꝝ ꝗ ꝓcedunt a patre et filio ſuſcepit ſpūſctō deſcēdente in eā. Hoc enim videre ē ꝙ quādoꝗ de ſtagno altiori naſciꝶ et ꝓcedit aliud ſtagnū. Et ipa grās q̄s ſpūſſanct⁹ eidem ſummiſtrat nobis diſtribuit. vnicuiꝗ ſm ꝓpriam virtutē. i. hūilitatis capacitatē. Nā de ei⁹ plenitudine oēs accepim⁹. Jo. i.

Maria alueus Titulus viij.

Uerſus ſecūdus — a Lueus contigu⁹ ipi fonti vite ꝗ chriſt⁹ ē. qꝛ locus matris ad dexterā filij. Et ab illo fonte ad corda hūilia decurrūt riuuli gratiaꝝ hoc alueo mediante. Hic eſt alueus torrētis de quo legiꝶ. iiij. Regū. iij. circūdat⁹ foſſis [hūilitate duplici. Torrēs ſpūſſanct⁹ currēs cū impetu a ꝗ marie p̄cib⁹ rapide ad nos affluūt riuuli ſupdicti. Ipa etiā pt̄ dici alueus torrentis ſapientie.

Maria ſitula Titulus ix.

ſ Situla. De qua deſcēdūt iugiter ſtillicidia grāꝝ. ꝯſolationū. aſpiratōnū. illuſtrationū. et hmōi. ad humani cordis duriciā excauandam. Job. xiiij.

 A 2

Lapides excauant aque. Ite gutta cauat lapidē nō vi ſed ſepe cadendo. Sꝫ q̄d in lapide ē mollis gutta. nō poſſunt in nobis cicius dei difficia. cū dicat philoſophus. Qui inſtat et obſecrat hora ſcōntido et piata z inmemori pectore gratiā excre quiet. Numeri. xxiiii. Fluet aq̄ de ſitula eius zc. Maria ſitula dñi. que plus oibus ſtiuit incarnationē eius ob redemptōez mūdi. Et poſt aſcēſionē eius magis ſitiebat ad deū fontē viuū. Quere de hac ſiti verſu. vi. orti cōcluſi.

Maria lacus Titulus x.

Lacus. Ipſa enim receptaculū fuit p compaſſionē oim aqū. i. penalitatū q̄ ſup filiū tranſierūt. In cui⁹ pſona dicit Jonas. ii. Circūdederunt me aq̄ vſq̄ ad animā zc. Et ad h facta eſt cum filio lacus miſeriaꝝ. vt eriperemur de lacu miſerie z de luto fecis. et ſaluaremur a deſcendentib⁹ in lacū. Iſa. li. Attēdite ad cauernā laci. i. ad plagam lateris. vel ad miſeriā cordis marie p filio patiētel. et ad ſarā que pepit vos. Sara que dicit princeps maria eſt. que cū filio deo vbiq̄ pncipamur. que pepit nos quodāmodo. qn noſtrū peperit redemptorē. d cu ius latere naſcimur in baptiſmo. Lac⁹ etiā erat. Mar. xii. Fodit lacū. Unde et chriſt⁹ dicit. Poſuerūt me i lacu. i. in cruce inferiori q̄a viliſſima erat pena ſuſpendi in cruce.

Maria hydria Titulus xi.

b Hydria. que dicit ab hydor qd eſt aqua. q̄a ipſa potat nos aq̄ ſapiētie ſalutaris. Potat etiā nos liquoribus q̄ d chriſto pfluxerūt. q̄ chriſt⁹ in paſſiōe effuſus eſt ſicut aq̄. Ipſa eni ē hydria rebecce. i. eccleſie q̄ potatus ē verus helyeſer. id ē. chriſtus. Gene. xxiiii. et ex q̄ potantur cameli eius. i. vniuerſi fideles eccleſie. que ſcꝫ hydria iugiter fundit aquā in canalibus. id ē. infundit gratiā hūilibus. Ipſa etiā hydria farine indeficiēs. de qua legit. iii. Regum. xvii. q̄ paſtus eſt ver⁹ helyſeus. id ē. chriſtus. et qua paſcit vidua sareptena. id ē. eccleſia in ſacramēto. cū tota domo ſua. id eſt. fidelibus vniuerſis.

Maria concha Titulus xii.

c Concha deſignata. ii. Paral. iiii. p decem conchas q̄s fecit ſalomon in templo. vt oia holocauſta q̄ offerenda erāt abluerent in eis. Ipſa ē etiā concha quā gedeon expſſo vellere rore impleuit. Judicū. vi. q̄a chriſtus mariā repleuit gratia quam retraxit a ſinagoga.

Maria canalis Titulus xiii.

c Canalis. Que ſic dicit ab eo q̄ caua ſit in modū canne. que quādoq̄ ſit lignea. quādoq̄ lapidea. Maria bene pt dici canalis. quia fuit lignea p fecunditatē. lignoꝝ eni eſt ferre fructū. Lapidea p ppoſiti firmitatē. Cōcaua p humilitatem. Clauſa inferi⁹ cōtēptu tēporaliū. Aperta ſupius deſiderio celeſtiū. Collocata i ſupiorib⁹ dom⁹. i. eccl'ie ad ſuſcipiēdas aquas donoꝝ optimoꝝ. q̄ deſcēdūt a patre luminū. Jaco. i. et refundendū eas in terrā. i. ad hūiles.

Maria trames Titulus xiiii.

Verſus tercius c Trames. Unde dicit Ecci. xxiiii. Ego q̄ſi trames aque immēſe de fluuio. Ipſa eni ē via grē. Unde ſe vocat tramitē. id ē. viā aq̄ immēſe. i. abūdantis gratie q̄ p eam deriuat ad hoīes. Ipſa eſt eī via in inuio peccatoꝝ. Ipſa directio in biuio deuiātiū. Ipſa via ad patriā redeuntiū. p h q̄ ipſa eſt trames aq̄ immēſe. que pcedit de fluuio. i. abundāti grā ſpūſſancti. Aqua immēſa eſt grā redemptōis q̄ ſufficit ad ablutionē omniū. Johel. iii. Fons egredief. et irrigabit torrentē ſpinarū. Hic fons grā redemptōis rigans torrentē ſpinarū. i. gen⁹ hūanum. qd anteq̄ maria naſcerei erat materia eterni incēdii. Zacha. xiii. Erit fons patens. h eſt grā redemptōis a qua nullus excludit. in ablutōem pctōris et menſtruate. i. original' et actualis peccati. Hui⁹ aq̄ trames maria. q̄ noſtꝝ genuit redemptorē. Vel trames aq̄ dicit ipm filiū aq̄. vbi eſt tota virtus aque. et ipſa trames q̄a filium et virtus omnis grē.

Maria aqueductus Titulus xv.

a Aqueduct⁹. Vn̄ dicit eccl. xxiiii. Quaſi aq̄ductus exiui a padiſo. A duplici h

147

Maria figuratur receptaculis aquarū

enim paradiſo exiuit hic aq̄ductus. A patre ſcꝫ qui eſt paradiſus celeſtis exiuit p creatōem z recreatōnez. a quo nobis attulit aquā viuā. id ē. chriſtū deū z hoiem. A paradiſo terreſtri. h ē. ab eccl'ia militāte exiuit p mortē corpis. directa in celum velut q̄dam aq̄ductus. aq̄s miſeriaꝝ et tribulatōnū totius generiſ hūani illuc ducens. filio eas exponēs. et p eis intercedens.

Hic aqueductus D

Longiſſimus excellētia meritoꝝ. Nam vehementia deſiderii. feruore deuotōnis. puritate orōis. fontē attigit tā ſublimē. Cuius plenitudinē tanq̄ aqueductus de corde patris excipiens. nobis edidit illuꝫ. nō put eſt ſed put cape poteram⁹. Vere longiſſim⁹. aquarū que ſup celos ſunt fontē potuit attingere. vt hauriret ſup angelos quā refunderet hominib⁹ aquā viuā. Beatus bern. Ideo tāto tpe defuerūt hominib⁹ fluenta gratiaꝝ. q̄a nōdum interceſſerat aqueduct⁹. Ad h eni data ē ipa mundo q̄ſi aqueduct⁹. vt p ipam a deo ad hoīes dona celeſtia iugiter deſcēderēt. (Hic aq̄ductus; Ber.)

Integerrimus p inuiolatam fidem.

Mundiſſimus per virginitatē et omnimodā caſtitatem.

Occultus per ſolitudinis dilectionem.

Concauus per veram humilitatem.

Fuſilis per pietatem.

Fecundans. id eſt. abundans aquis. per gratiaꝝ plenitudinem.

Rotundus per

Non plumbeus ſed magis aureus p regiam nobilitatē et eximiā charitatē.

Per hunc aqueductū venit chriſt⁹ ad nos occultatus in vtero virginali. vt myſteriū diabolo celaref. Unde dicit ei Iſa. xlv. Vere tu es deus abſcōditus. Ad hoc eni venit vt nos mūdaret. reficeret. et potaret aq̄ ſapientie ſalutaris. ſicut p occultū aq̄ductū deducit aq̄ ad neceſſaria ciuitatis. Per hunc etiā aq̄ductū q̄ d fonte ſupdicto haurit aſſidue. influit vinū cōpūctōis. leticie z deuotōis. i cellariū nr̄e mētis. E

Et nota q̄ dicit. Quaſi aq̄ductus exiui a padiſo. i. a ſancta trinitate. que ē locus totius voluptatis. Exiui inq̄m p creatōem. Unde. Ab initio et ante ſecl'a creata ſum. Exiuit autē q̄ſi aqueductus. i. p meatus ſubterraneos. p patres. ſ. veteris teſtamēti q̄ dediti erāt terrenis. Iſa. xi. Egredief virga de radice yeſſe. Propter hoc dicit de ea. Sicut liliū inter ſpinas. q̄a ipa celeſtis exiuit de terra. Sed ad quid. ad irrigandū ortū domini. id ē. eccl'iam et fidelem animā. Unde ſtatim ſubiungit. Dixi rigabo ortū plantationū. Ipſa eni habet duplex irriguū. ſuperi⁹ et inferius. Quere libro. xii. particl'a. i. verſu ſeptimo de orto. Nō ortū olerū. iii. Regū. xxi. ſed ortū deliciaꝝ. q̄ eſt eccleſia et ſancta aīa. ortum. ſ. concluſū cuſtodia angeloꝝ q̄ fecundatur et fructificat auſtro flante. Et nota q̄ eccl'ia non dicit ortus colligendi fructus. ſed plantationū. q̄a in ea arbores. i. anime ſancte modo plantant p laborioſa opera. ſed in morte colligent fructus quādo euellent opa laborioſa. Eccl'es. iii. Tempus plātādi et tēpus euellēdi. Dicit etiā ortus plantatōnū pluraliter. q̄a ibi plantant boni et mali. Unde in ſagena petri colligunt duo genera piſciū. Sed cū dn̄s plātauerit eū ortū voluptatis et bonū ſemē ſeminauerit i agro ſuo. vnde habet zizania. Reſponſio Matth. xiii. Inimicus homo hoc fecit. Ideo ſcinditur rethe petri. Propter h beata virgo rigat hunc ortū aqua triplici. D

Doctrine. vt purget ab errorib⁹. Vn̄ dicit. Qui bibūt me adhuc ſitiēt. veritatem.

Grē. vt ornet florib⁹ z fructib⁹ virtutū. Vn̄ dic. Trāſite ad me. et a gene. meis iplemi.

Tribulationū. vt omnis plātatio quā nō plātauit pater eradicet. Matth. xvi. z vt omnis palmes fructificās purget vt plus afferat fructū. Joh. xiii. Rigat autem aq̄s tribulatōnū quādo mittit diſciplinā ſicut lucem. vt vexatio eius det intellectū. Iſa. xxviii. Cuius diſcipline ita eſt ipa exemplar. Et q̄a nihil valet orti rigatio niſi ſolis temperet ardor. pmittit q̄ ardorē ſolis iuſticie tēperabit ſubdēs. Et inebriabo partus mei fructū. Quere lib. xii. ptic'a. i. xii. verſu orti concluſi.

Hic eſt aqueductus de quo legitur Judith. vii. quem pcepit holofernes incidi. q̄a p illū influebat fons quidam in ciuitatē bethulie a parte auſtrali. Bethulia iter E

ꝑcetatur domus dolens domino.quod facit eccleſia in penitētib⁹. Uel domus parturiens dominū.quod facit in cōfitentib⁹. Iſa.xxvi. A timore tuo cōcepimus et parturiuimus ⁊c. Maria vero aqueductus quo fluunt in eccleſiā et fidelē aīm dona gratiarū.quē diabolus incidere conat̄.cū eius auxiliū nobis auferre nititur. Incidit autē nō quo ad eam ſed q̄ ad nos:quando nos retrahit a ſeruitio eius. Et ad hoc ipſe magis laborat.q̄a ipſa eſt aqueductus piſcine ſupioris. Iſaie vij.ꝑ quam deriuat̄ ad nos gratia donoꝝ illuminantiū q̄ deſcendit a patre luminū. Ideo autē nobis datus eſt hic aqueduct⁹.q̄a ad omnes vſus neceſſarios derant nobis aque gratiarū.

Maria labiū Titulus xvi.

L Abium [quod ſignat̄ Exodi.xxx. vbi dixit domin⁹ moyſi. [Facies labiū eneū cū baſi ſua ad lauādū.poneſq; illud inter tabernaculū teſtimonij ⁊ altare holocauſtoꝝ] .ſ.ſub diuo. Hoc labiū dicit̄ luter.iij. Regū. vij. Et dic̄ ibi gloſa.ꝙ hoc labiū factū erat de ſpeculis mulierū que excubabāt ad ingreſſum tabernaculi.id ē. de ſedibus ſpeculoꝝ. Joſephus dicit ꝙ vndiq; habebat ſpecl'a mi̅ra.vt ſacerdotes in eo abluti viderēt ibi ſi adhuc aliqua macl'a remanſiſſz. Bene maria labiū eccleſie.q̄a in labijs eius diffuſa eſt gratia illi⁹ reſponſiōis q̄ mundatus eſt mundus. Hoc labiū nobis loquitur verba vite.et ꝓ nobis loq̄tur bonū in conſpectu dei. Et ipſa ē labiū electū nobis ꝓmiſſum Sopho. iij. vbi dn̄s dicit. Reddā populꝭ meis labiū electū.vt inuocēt omnes in noīe domini. et ſeruiant ei humero vno. Labiū iſtud maria.ꝓ quo nobis dato a deo debemus inuocare nomē dn̄i.et vnanimiter atq; ꝯcorditer illi ſeruire. Hoc labiū fuit eneū .q̄a es imputribile et ſonoꝝ.et ipſa ſine vicioꝝ putredine et ſonora in ꝓcibus .cui filius dicit Canti.ij. [Sonet vox tua in aurib; meis. vox eni tua dulcis.] cū ꝓ peccatorib; interpellas. Hoc autē [labiū poſitum erat inter tabernaculū teſtimonij] .q̄ ſignatur eccleſia. [et altare] id ē .chriſtū. q̄a mediatrix īter chriſtū et chriſtianos ſuis ꝓcibus recōciliat ima ſūmis. Aqua hui⁹ labij gratia. qua lauāda ſunt man⁹ pedes et veſtes.i.affectus opera et virtutes.et poſtulāda eſt ab ea iugiter aqua iſta.⁊ h̄ vt ſimus de eccl'ia numero et merito.⁊ acceſſum habeam⁹ ad altare holocauſti.i.chriſtū īmolatū ꝓ nobis. Hoc etiā labio potamur aq̄ ſapientie ſalutaris .⁊ mūdamur ab omni inq̄namento ſpirit⁹ et carnis.

Maria piſcina Titulus xvij.

P Iſcina eſt aquaꝝ collectio ſine piſcib;. Et dicit̄ piſcina q̄ſi ꝑ contrariū. In maria aūt fuit cōgregatio omniū aquarū.i.gratiaꝝ:ſine piſcib; mūdanarū curioſitatum. A

Hec eſt piſcina probatica. Johā.v.in quam angelus domini ſm̄ tempus deſcendebat .et mouebat̄ aqua ⁊ ſanabatur vnus . Tempore enī incarnatōis deſcēdit angelus magni cōſilij in mariā.et mota eſt aqua:quādo ad nouā ſalutationē turbata eſt maria.et ſanatus eſt vnus .i.quotquot crediderūt deum trinū et vnū et iſti vni.i.chriſto adheſerunt ꝑ fidem ſue incarnatōis. Et hoc elegāter quidā dicit marie. Tu piſcina puritatis.roꝛe plena pietatis.in qua de⁹ maieſtatis voluit deſcendere. In quam reus et ꝑuerſus.ſi cōtrit⁹ ⁊ ꝯuerſus ſe deponat exit terſus a peccati vulnere.

Piſcina [in q̄m] [probatica] [a ꝓbaton grece quod ē ouis latine.q̄a in ea nathinnei lauabant hoſtias offerēdas ī tēplo. Et erāt iſti nathinnei baiuli aq̄ ī templo.q̄ꝝ officiū mō habent ſubdyaconi ꝓpināres aquā ſacerdoti. Exēplis autē ⁊ orōib; marie mūdari neceſſe habent.q̄ chriſto offerre volūt ſacrificiū de ſeipis. B

Que cognominabat̄ hebraice bethſaida [quod interꝑtatur domus frugū. Unde dicitur ei Cañ.vij. Uenter tuus ſicut aceruus tritici. Domus pecudū.id ē.receptaculū ſimpliciū et humiliū.quos paſcit feno carnis filij ſui. Dom⁹ venatoꝝ.i.peccatoꝝ.q̄ ꝑus venabant̄ delectabilia mūdi:ſi ad ſe refugerint. C

Quinq; porticus habēs [id eſt.quinq; principalia genera miſericordie. Prima: ꝙ conuertit errātes .cum ſit via. Secunda: ꝙ illumiat in tenebris ambulātes .cum D

ſit ſtella et luna. Tercia: ꝙ viuificat mortuos.cum ſit vite vena. id ē.dilectionis. Quarta :ꝙ ſpem infundit deſperatis. Unde dicit. In me omnis ſpes vite et virtutis.vt patet in theophilo. Unde et dicit Eccl'iaſtici.xxiiij. [Penetrabo inferiores partes terre.] id ē. deſperantes recolligā. [et inſpiciam] oculis miſericordie. [omnes dormiētes] .i.ſui ipſoꝝ oblitos. Quinta: ꝙ multis quoꝝ iā dictata erat ſententia impetrauit a filio ſpacium penitēdi. ſicut abigail a dauid nabal ſtulto.i. Regū.xxv. [In his] [q̄nq; porticibus] [iacebat multitudo magna languentiū.cecorum [qui illuminari] [claudorū] [qui dirigi] [aridorū] [qui gratia humectari. [expectantiū aque motum] .i.miſericordie eius.vt ſanent̄ a langorib; peccatoꝝ.

De theophilo

Item ipſa eſt piſcina ſupior in via agri fullonis . Iſa.vij. Et bene.quia plena aquis gratiarū que veniūt de ſupernis. Ipſa etiā aqueductus quo influunt ad nos g̃tie de ſupernis.cui⁹ extremū gloria eterna. Piſcina īferior eccleſia.in quā ꝑ aqueductum iſtū.ſcʒ mariā.in hieruſalē.i.animā.influunt aque celeſtes. Itē ager fullonis eccleſia. Fullo chriſtus Marci.ix.qui dealbat peccatorē. Uia agri fullonis penitētia.ꝑ quā veſtimēta anie candidant̄. Maria enī tanq̄; piſcina de celo recipit aq̄s viuas.quas ad eccl'iam defert et aīas ſanctas: veluti aqueduct⁹. Itē ipſa eſt piſcina vetus.de qua tangitur Iſa.xxij. E

Item Can.vij.dicit̄ marie [Oculi tui ſicut piſcine in eſebon. que ſunt in porta filie multitudinis.] Eſebon interꝑtatur cingulū meroris. i.meror cingens. vt intelligatur intrāſitiue. quia meror penitētie cingit hominē et cohibet peccatorū saniē et fluxum peccati. ſicut vitta cingit vulneratū et reſtringit ſanguinis fluxum. Et hoc cingulū competit penitētib; qui in merore animi recogitāt peccata ſua et penas inferni.et inde humiliant̄. Unde ꝓuerbioꝝ.xij. Meror in corde viri humiliabit eū. Item ꝓuerb.xv. [In merore animi deijciet̄ ſpiritus] ſcilicʒ ab alto ſupbie. Et talibus ſunt [oculi] marie [ſicut piſcine] id ē. reſpectus miſericordie ei⁹ multiplex lauatoriū.et ſunt oculi eius [in porta filie multitudīs] id ē. eccl'ie cui⁹ ipſa eſt porta. F

Maria

Oculus per diſcretōnem vel reſpectū miſericordie. iuſtos a dextris:peccatores reſpiciens a ſiniſtris. G

Maria

Piſcina ꝑ compaſſionē redundans aqua pietatis.

In eſebon ꝑ charitatis feruorē.quia eſebon interꝑtatur ignis in eis.

In porta filie multitudinis.q̄a oībus cōmunis:et preſto oībus miſeriſ ſubuenire.

Maria natatoria Titulus xviij.

N Atato [id ē.natatoria.quod nō poteſt poni in verſu. deſignata ꝑ natatoriā ſiloe.ad quam miſſus eſt cecus natus lauare oculos ſuos. Joh̄.ix.vt illuminaret̄. Ipſa enim dicit̄ illuminatrix. et hoc nomen ſuū interꝑtatur in nobis.precibus ſuis meritis et exemplis illuminās peccatores. Ad literā ſiloa fons factus eſt ad radicem montis ſyon. qui nō iugibus aquis ſed īcertis horis ebullit .cuius aque vt exciperent̄ quaſi ſtagnū nō longe a fonte ꝯctū erat. Quā collectionem modo piſcinā modo natatoriā vocat ſcriptura. Syloe autē interꝑtatur miſſus. Et ſignat iſte fons chriſtū a patre miſſum in mundū vt illuminaret peccatores excecatos .ſicut dicit̄ Iſa.xlij. Et dicunt̄ Iſa.viij .aque hui⁹ fontis fluere cum ſilentio.humilitatiſ .ſ.et māſuetudinis.id ē ſine murmure impatiētie. et ſine ſtrepitu pompe ⁊ ſupbie. Hui⁹ aūt fontis maria natatoria ē .que ꝓcib; ſuis et exemplis reſtituit viſum interiorē. Quarto regū in hiſtorijs .titulo de obitu yſaie plura inuenies de hoc fonte et aquis ei⁹.

Maria amnis Titulus xix.

Uerſus q̄rtus

A Mnis [Scdm̄ iſidorū amnis fluui⁹ eſt nemore ac frondib; redimit⁹.et ex ipſa amenitate amnis vocat⁹.qd̄ ꝓptime ꝯuenit virgini glīoſe.

Maria vena Titulus xx. A

V Ena [Quia q̄cq̄d btitudis ab illo magno mari.i.ab illa īfinita bonitate dī trinitatis ad genus hūanū ꝑuenit.totū ꝑ hāc venā defluxit ſic̄ oſtenſum eſt

ſupta de aqueductu. Prouer. x. [Uena vite os iuſti ⁊c.] Si vena vite os iuſti. ſ multo fortius os marie iuſtiſſime eſt vena vite: quotiēs filiū ꝑ nobis interpellat. Et ꝑpter hoc dicit ipſa. In me omnis ſpes vite et virtutis. Eccleſiaſtici. xxiiij.

Maria vena quia B

Maria vena q̄a
- Occulta per ſecretiſſimam conuerſationem. Unde clauſa in thalamo inuenta creditur a gabriele.
- Gracilis per voluntariam paupertatē.
- Concaua per veram cordis humilitatem.
- Subtilis ad repellendas ꝑ nobis fallaces aſtutias inimici.
- Maxime viget ad cuſtodiam populi chriſtiani.
- Uia ſanguinis in quo vita omnis viuentis. Leui. xvij. Et ipſa eſt via vite nr̄e ſpiritualis a chriſto q̄ ſe dicit viam. Ioh. xiiij. in cui⁹ ſanguine. i. in fide paſſiōis vita ē animarum noſtraꝝ.
- Longa valde ꝑ finalem ꝑſeuerantiam.
- Diſtributa ꝑ corpus filij quod eſt eccleſia catholica.

Aliter. Maria vena vite. Sicut enim ſanguis qui eſt vita carnis occulte decurrit ꝑ venam. ſic chriſtus qui vita eſt aiaꝝ noſtraꝝ occulte venit ad nos ꝑ mariā. Un̄ dicitur ei Iſa. xlv. [Uere tu es deus abſconditus.] in vtero. ſ. virginali.

Item ipſa eſt vena vite. Sed adam et eua nobis fuerunt vene mortis. de q̄bꝰ dicit Oſee vltimo. Sed ipſa plāgit ſe cū filio de peccatoribꝰ. Hiere. xvij. Un̄ dicit. Me dereliq̄runt venam aquarum viuentiū. C

Maria latet Titulus xxi.

Iſidor⁹. Later. Dicit iſidor⁹. q̄ later ꝑprie eſt liquor fontis. et dicit̄ ſic. eo q̄ lateat i venis terre. Et maria ſemꝑ latuit et ſecretū dilexit. Et ipſa liq̄r eſt illi⁹ fontis vite eterne q̄ dicit Hiere. ij. Me dereliq̄runt fontē aque viue ⁊c. Quē videlicꝫ liquorē miſit nobis ille fons eternus ad nos abluendū. rigandū. fecundandum. imaginem reddendū. et ſuos effectus in mundo adimplendū.

Maria ciſterna Titulus xxij.

Ciſterna ſita ad portam bethleem. ij. Regū. xxiij. et. i. paral. xi. Et bn̄ ad portam. q̄a omnes trāſeuntes vult q̄ntū in ſe eſt ſatiare. Un̄ clamat. Tranſite ad me omnes ⁊c. Hui⁹ ciſterne potū deſiderauit dauid. Quere libro. i. ca. iiij. titulo gratia plena. ꝑpe finem. vbi agitur de aqua ablutōis.

Hec eſt ciſterna vetus in ſolitudine. in q̄ occultatus eſt ver⁹ ioſeph. Gen̄. xxxvij. Licet eni maria iuuēcula eſſet etate. vetus tamē erat in figuris. Et bene in ſolitudine. q̄a ſꝑ dilexit ſolitudinē. Unde gabriel ipſam clauſam in thalamo bn̄ firmato ſolā creditur inueniſſe. Beatus bern̄. Suſpicandū nō eſt ⁊c. Quere libro. xij. particula. i. q̄nto verſu de orto. vbi ortus dicit̄ ſecretus.

Finit liber nonus de receptaculis aquaꝝ q̄bus figurat̄ maria.

Incipit liber decimus de edificiis quibus maria figuratur in biblia.

Archa. thronus. ſoliū. ferculum q̄ꝙ. ſella. tribunal.
Sedes. et cathedra. currus. lectica. ſcabellum.
Lectulus. et requies. habitatio. cellula. nidus.
Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca.
Erari. gencze. locus. horrea.
Piſtrinum. furnus. clibanus. fornaxq̄ꝫ. caminus.
Aula. tabernaculū. thalamus. domus.

Maria archa Titulus .I.

Uerſus primus. **Archa. Deſignata per archā** A
quam fecit beſeleel. Exo. xxxvij. de lignis ſethim. habētē duos ſemicubitos in lōgitudine. et cubitū ac ſemiſſem in latitudine. Altitudo q̄ꝫ vnius cubiti fuit et dimidij. Ueſtiuitq̄ꝫ eā auro puriſſimo intus et foris. ⁊ fecit illi coronā auream per gyrū ⁊c. [Fecit beſeleel archā ⁊c.] Fabrica h⁹ arche: natiuitatē indicat beate marie ex quattuor. Ex auctore. Un̄ [Fecit beſeleel.] Ex fine. Un̄ [archā.]

Iſidor⁹. Archa enim dicit̄ et eo q̄ aliq̄d archanū in ea poni debeat. Uel ſm̄ iſidor. dicit̄ ab arcēdo. eo q̄ arceat viſum circūſtātiū ab his q̄ ↄtinet in ſe. Similiter et archanū dicit̄ a quo arcemur. Un̄ chriſt⁹ de maria dicit Iſa. xxiiij. Secretū meū mihi. In ea eni fuit ipſe de⁹ abſcōditus. Iſa. xlv. Nomē trahit ex materia. Un̄ [de lignis ſethim.] Ex forma eī et diuerſificatōe. eī et ornatu. Un̄ dicit [habētē duos ſemicubitos ⁊c.] Ex ornatu. Un̄ dr̄. [Ueſtiuit eā auro puriſſimo.]

Phūs Uidendū p̄mo de fine. qđ p̄mū eſt in ratōne. ſicut dicit philoſoph⁹. Facta eſt enim illa archa materialis. vt in ea reponeret̄ quoddā diuine operatōis archanū. Uirga: in memoriā liberatōis ex egypto. Manna: refectiōis in deſerto. Tabule: datōnis legis. Sic et archa nr̄a ſpūal. de q̄ dicit̄. ſurge dn̄e in requiem tuā ⁊c. hoc fine ↄdita eſt. vt in ea reponeret̄ nr̄e liberatōis p̄cium. qđ q̄dem intus ē. Sic enim placuit deo. vt ſic erāt tres ꝑſone in vna natura. ſic eſſent tres nature in vna ꝑſona diuina. Diuina. ſpūal creata. et corꝑalis. Diuina. ſ. deitas. q̄ increata. Spūal. ſ. aīa. q̄ creata. Un̄ ſapiā dicit. Ab initio ⁊ an̄ ſecla creata ſum. i. ꝓuiſa creari q̄dā excellēti mō. et h̄ q̄ ad aīam. Corꝑalis q̄ formata eſt a tota trinitate (cui⁹ opa īſeparabilia) et ſubſtantia corpis virginal. Un̄ fili⁹ dicit de p̄re Iſa. xlix. Formās me ex vtero ſuū ſibi ⁊c. Per virgā natura diuina deſignat̄. Nam ipſa eſt ipſe dei fili⁹ eſt dei vir⁹. Un̄ ps. Uirgam virtutis tue ⁊c. Per tabulas in q̄bꝰ erat lex diuina ſcripta. natura creata. ſ. aīa deſignat̄. Et bene ꝑ duas tabulas deſignant̄ duo q̄ ſunt in aīa. ſ. intellectus et affectus. Nam in ei⁹ intellectu q̄ſi in vna tabula ſcripta erat. oīa veritas. In affectu omnis bonitas. Et dicunt̄ lapidee ꝑpter cōfirmatōem intellect⁹ non potentis declinare in errorē. Uel affectus in malū. Per manna corꝑea natura q̄ q̄dem habuit intrinsecā adiacentē hoc eſt fragilitatē aſſumptā et penalitates. Tamē hoc manna. i. ipſa corporea natura puriſſima fuit ab omni labe peccati originalis p̄ter penalitates. Fuit et ſenſibilis. ideo ſignificat refectiōis dulcedinem. Sap. xvi. Paratū panem ⁊c. Quē petimus dicētes. Panē noſtꝝ q̄uotidianū da nob̄ hodie. Ecce finis beate virginis. q̄ ob hoc naſcitura erat. vt in ea reponeret̄ nr̄e redēptionis archanum.

Uideamus auctorē. [Fecit beſeleel.] q̄ interptat̄ vmbra dei. ſeu miſericordia dei. Et bene. Nā ſicut vmbra refrigeriū ē ↄ rigorē punitōis. q̄ q̄dem exiccaret nos ⁊ ↄſumeret niſi miſericordia dei nos ꝓtegeret. Un̄ iacobꝰ loq̄ns ↄ̄ iuſticia dei ⁊ rigore dicit. Exort⁹ eſt ſol cū ardore et areſecit fenū. [Sol.] i. chriſt⁹. [exortꝰ.] i. extra ſe ortꝰ q̄n punit. q̄a extra ſe ē punire cui⁹ ꝓpriū ē miſereri ⁊ parcere. Sꝫ i iudicio veniet cū ardore et areſaciet fenū. i. carnales i incēdio gehēne. Nota vmbra venit ex oppoſito corꝑis opaci ad lumē. Nō ei erat nubes q̄ opponeret ſe īter hoīeꝫ ⁊ ipſm ſolē iuſticie an̄ aduētū chriſti. iō oēs ↄ̄rebant̄. Un̄ dr̄. Fiant ſicut fenū tectorum ⁊c. Propter h̄ miſſus ē gabriel angelus ad mariā nubē introducēs. h̄ ē. vmbrā hūanitatis nunciās. ad faciēdā vmbrā. [Uirt⁹] inq̄t [altiſſimi obumbrabit tibi.] h̄ ē ei⁹ miſericordia. i. q̄ ꝓꝑa virtus. q̄a ei⁹ ꝓꝑiū eſt miſereri. E

Aliter. Per hanc archā deſignat̄ beata virgo triplici ratione. Rōne materie. Ratōne ſcematis vel forme. Ratōe officij vel cōtinentie. D

Duplex autē materia fuit hui⁹ arche. ſ. ligna ſethim. et aurū puriſſimū. Duo eni fuerūt in ea ex ꝑte materie. ſ. caro et ſpiritus. large ſumēdo materiā. moraliter eni loq̄mur. Per ligna ſethim que imputribilia. deſignat̄ caro ei⁹ q̄ nūq̄ꝫ ſenſit corruptibilē ↄcupiſcētie vel putrefactiōis. Per aurꝫ. ſpūs ei⁹ refulgēs ꝑfecta ſapiā ⁊ habitaculū

deitatis que ꝑ aurū ſignificat. Uñ canti. v. Caput dilecti mei aurū optimū. In hoc aūt ꝙ fuit deaurata interi⁹ notat puritas cordis ei⁹ vel dilectio dei. In hoc ꝙ exteri⁹ decidia virginal' vel dilectio ꝓximi. dr̄ gr̄a ſuper aurum. Eccl. vij. Ul' ꝟ intelligibil'. Ligna ſethim ſunt parua. pulcra. leuia. fortia. imputribilia. incremabilia. Albe ſpine ſimilia. Fuerūt etiā dolata et leuigata.

Sethim vt dicit̄ nomē eſt mōtis et regionis ꝛ arboris q̄ albe ſpine ſilis ē in folijſ. Et interpretatur ſethim ſpine vl' germina. ſeu poſitōes aut reſurrectōes eoꝝ. Et bñ ꝑ hec ligna ſignificat̄ maria. que ſenſit ꝑ filio et cū filio multiplicē tribulatōnis punctōem. Per eā aūt. i. ꝑ orōes et merita ei⁹ reſurgim⁹ a pctō. Germinamus bene ſcōplēdo. Per eā ponimur in eccl'ie merito. ꝑ eā tādē ponēdi ī celeſti edificio. E

Maria ſethim F

Quia arbor nobiliſſima oriētis ſicut dicit̄. Fuit aūt maria nobil' genere. nobilior olim cariſmatū plenitudine. ſꝫ nobiliſſima ex eo ꝙ chriſt⁹ verus oriēs q̄ nos viſitauit ex alto oriri ex ea dignatus eſt ingnitum homo.

Pulcra ꝑfecta plenitudine toti⁹ honeſtatiſ. Uñ eccl. vi. Decor enī vite ē in illa ꝛc̄.

Parua ꝑ ſimplicitatē humilitatis. vl' etiā paupertatiſ. q̄a fuit ſimul in vnū diues ꝛ pauper. Quidā tamē dicūt ꝙ hec arbor creſcit vſqꝫ ad maximā quantitatē.

Leuis ꝑ cōtemptū toti⁹ terrenitatis. Dilectio enī terrenoꝝ reddit animā ponderoſam. Unde. Filij hoīm vſqꝫ q̄ graui corde. vt q̄d diligitiſ vanitatē ꝛ q̄ritiſ mēdaciū. i. tpalia. Uel etiā leuis virtutū vniuerſitate. q̄ ignee nature ſunt. et iō leues ab effectu. q̄a animā ſurſū trahūt ꝛ impellūt. quia locus ignis deorſum nō eſt.

Maria ſethim — Fortis in ꝯſeruādo ꝓpoſitū ꝟginitatis. q̄a accinxit fortitudine lūbos ſuos. et reſpondit angelo. Quomodo fiet iſtō. q̄niā virū nō cognoſco. i. ꝓpoſui nūq̄ꝫ cognoſcere. ꝛ in ꝓpoſito ꝑſeuero. Iſa. xl. Forte lignū ꝛ imputribile elegit artifex ſapiēs.

Iſidor⁹ — Imputribil'. Imputribilitas ſethim ꝓbat̄ ꝑ archā noe. q̄ adhuc ꝑdurat ī montib⁹ armenie ſm iſidoꝝ. Maria aūt fuit īputribil' ꝑ extinctōeꝫ fomitiſ ī filij ꝯceptōne. quā poſtea nō inſtaurauerūt ꝑmi mot⁹ ꝑcedētes a fomite. Quilibet enī ali⁹ ab ea dicere pt. Induta ē caro mea putredie ꝛc̄. Job. vij. Ipa ꝟo de ſe ꝛ de ſponſo ſuo dicit Cañ. i. Tigna domoꝝ nr̄aꝝ cedrina. Quia nō fuit corp⁹ ei⁹ reſolutū ī q̄tuor elemēta. Sicut enī dñs nō dedit ſanctū ſuū. i. chriſtū. videre corruptōeꝫ. ſic nec ſcrāꝫ ſuā ſpecialē. i. mariā. Fuit etiā īputribil'. i. abſqꝫ fermēto īuidie ꝛ corruptōiſ. Prouer. xiiij. Putredo oſſiū īuidia. Jobel. i. Cōputruerūt iumēta ī ſtercore ſuo. G

Incremabilis. i. abſqꝫ feruore totius iracundie et iniquitatis.

Albe ſpine ſilis in folijs. i. in ꝟbis. ꝑ manſuetiſſimā correctōem aliene ꝑuerſitatis.

De theophilo — Lege cōuerſionē theophili. Moraliter. Prius dicit̄ alba poſtea ſpina. q̄a q̄ aliū pūgere vult corripiēdo. ipa correptio debet ꝓcedere ex zelo iuſticie. nō ex liuore malicie. Alioqn talis correptor compabilis ē ſpine nigre.

Leuigata ꝯplanata et q̄ſi dolata artificio ſpūſſancti. vl' etiā chriſti. q̄ ſumm⁹ eſt architectus. qñ ſanctificata ē in vtero matris et nata ſine pondere originalis. H

Fuerūt etiā ligna hec fortia ꝑ patientiā. Imputribilia ꝑ perſeuerantiā. Candida ꝑ omnimodā puritatē et innocentiā. Unde albe ſpine ſimilia deſcribunt̄ hec ligna. id ē maria. quam hec ligna deſignant.

De auro infra titulo. ij. de throno q̄ntum volueris inuenies.

Et nota ꝙ hec archa dicit̄ fuiſſe deaurata. id ē. veſtita auro puriſſimo intus et foris. q̄a purgata fuit a fomite et peccato. Sed vrna quam cōtinebat. i. corp⁹ chriſti. q̄ plena erat māna diuinitatis tota fuit aurea. q̄a chriſtus totus fuit mund⁹ a peccato. q̄ mundū ingreſſus eſt ſine macula. nō mundat⁹ a peccato. I

Itē. Quare dicta eſt fuiſſe veſtita auro mūdiſſimo. et q̄d ſit aurū mundiſſimū. inuenies īfra titulo. ij. de throno. vbi dr̄. ꝙ veſtiuit eū ſalomō auro mundiſſimo.

Itē Rōe ſcematiſ ſeu forme dr̄ maria archa q̄ q̄drangula erat. Et ipa q̄drata erat ꝑ q̄tuor ꝟtutes. q̄b⁹ vtili⁹ nihil ē in vita hoīb⁹. ſicut dicit̄ Sap. viij. Que ſunt iuſticia. prudentia. fortitudo. tꝑantia. Que ſingule tripliciter emīnebāt ī ea. ſicut habuiſti ſup̄ libro. i. ca. i iij. titulo gr̄a plena. circa mediū capituli.

Item ratōe officij vl' cōtinētie. q̄a q̄tuor ꝯtinebat. Hec ſunt vrna aurea plena manna. ſicut dr̄ ad Heb. ix. Exo. xvi. Dixit moyſes ad aaron. Sume vas vnū. et mitte ibi man. q̄ntū ꝑt cape gomor. et repone corā dñō ad ſeruādū in generatōes noſtras. Itē virga aaron q̄ fronduerat. Ad hebre. ix. ꝛ Nueri. xvij. Itē tabule teſtamenti Heb. ix. Itē deuteronomiū ſ. Uñ Deute. xxxi. Tollite libꝝ iſtū. et ponite ī latere arche. Dicta eſt aūt hec archa teſtamēti. ad hebre. ix. et Apoca. xi. Uel teſtimonij. Exo. xxv. Pones in archa teſtificatōem quā dabo tibi. i. tabulas ī q̄b⁹ ſcriptū erat teſtamentū. Tamē queciqꝫ ibi erant poſſunt dici teſtimonia. Poſita erat ibi vrna aurea habēs manna. in teſtificatōem ꝙ dñs dediſſet eis panē de celo. Itē tabule. in teſtificatiōem ꝙ legē naturalē ſcriptā in cordib⁹ hominū ſuſcitauerat eis in ſcripto. Itē virga aaron. in teſtificatōem ꝙ oīs poteſtas a deo. Item deuteronomi⁹. in teſtificationē ꝙ dixerāt. Omnia q̄cunqꝫ iuſſerit dñs faciem⁹. Ob hoc etiā dicebat̄ tabernaculū teſtimonij. ꝛ etiā q̄a cauſe ꝑ foribus eius ventilabant̄. Sicut autē archa illa figuralis ꝯtinebat ea q̄ erāt in teſtimoniū beneficiorū iudeis a deo collatoꝝ. ſic maria cōtinuit chriſtū in ſe. qui erit nobis in teſtimoniū damnatōis. ſi ingrati fuerim⁹ bñficijs q̄ nobis ꝯtulit incarnādo. moriēdo. reſurgēdo. ꝛ hmōi. Unde dicit Iere. xxix. Ego ſum iudex ꝛ teſtis dicit dñs. Item Malach. iij. Accedā ad vos in iudicio. ꝛ ero teſtis velox maleficis ꝛc̄. K

Manducator — Nunc autē diſtincte videam⁹ expoſitōes eoꝝ q̄ continebant̄ ī hac archa. Māducator q̄ q̄tuor iſta manifeſte dicit fuiſſe ī archa. videt̄ velle debere intelligi ꝑ archaꝫ celū. et ꝑ quattuor illa que ibi cōtinebant̄ q̄tuor ꝑſonas in corpe et aīa iā glificatas. Per vrnā aureā. corpus dñicū. d̄ quo nullus dubitat catholic⁹. Per tabulas. moyſen. Per ꝟgā aaron. beatā virgineꝫ. Per deuteronomiū. iohānē euāgeliſtam. Sed de his trib⁹ nihil aſſerit eccl'ia. licet de beata virgine multi nō dubitent. L

Item ꝑ hec quattuor ſignat̄ chriſt⁹. que poſita fuerūt diuina ꝟtute in hāc archā qñ mulier circūdedit virū. i. maria cōcepit chriſtū. Urna. corpus chriſti ꝯtinēs māna. i. dulcedinē deitatis. et dulcedinē fruitōis eterne. Uirga. q̄a ius regni ad eū ptinebat tāqꝫ ad heredē. Itē tabule ꝛ deuteronomi⁹. i. ſciētia vtriuſqꝫ legis. q2 ipe ē ſacerdos. cui⁹ eſt ſcire legē. Malachie. ij. M

Aliter. In ipo ſunt tabule teſtamēti. q̄a ipe ē nobis inſtructio et forma viuēdi. Oīs ei eius actio nr̄a ē lectio ꝛc̄. Itē virga. quo ad pctōrū paternā correptōem. Item Manna. quo ad filiorū dulcē et blādā ꝯſolationē. Sap. vij. Candor eſt lucis eterne et ſpeculū. Urna hec cōcaua ꝑ humilitatē incarnatōis. aurea. ꝓpter mūdiciā aſſumpte humanitatis. q̄a aurū metallorū mūdiſſimū. Et ꝓpter charitatē. qua factus eſt hō ꝑ nobis. Et ꝓpter obediētiā quā exhibuit patri aſſumēdo formā ſerui. Et ꝓpter ſapientiā. que ſignificat̄ tam in auro q̄ꝫ in hoc ꝙ cū vrna erāt deuteronomius et tabule teſtamēti. Hec enī q̄tuor ꝑcipue ſolent in auro deſignari. Mundicia. Sapientia. Charitas. Et obedientia. Uel ſic. Corpus chriſti archa rōe materie. de q̄ ſupra. Aīa chriſti vrna aurea. Manna. dulcedo diuinitatiſ. Chriſtus etiam ē hic in ſacramēto nr̄a refectio in via. qui noſtra fruitio erit in patria. Eius enī manifeſta et eterna viſio. plena ꝛ indeficiēs erit fideliū refectio. Uñ exo. xxiiij. dr̄ de iſraelitis q̄ ſignāt viros chriſtianos. Uiderunt deum. ꝛ ꝯmederūt ac biberūt. Chriſt⁹ etiā māna ē. i. panis celeſtis habēs ī ſe oīe delectamētū ꝛ oīs saporis ſuauitatē. Panis. ſ. angeloꝝ quē māducauit hō. Quē panē petebāt paruuli Treno. iiij. Ante aduētū ꝛ ortū marie nec erat q̄ frangeret eis. ſed maria ꝯfecit hunc panē. q̄ fract⁹ eſt ī cruce. Hec habuiſti ſup̄ lib. i. ca. iij. titulo gr̄a plena ꝓpe finem toti⁹ capituli. Adhuc etiā debem⁹ ei clamare aſſidue. mater nr̄a q̄ es in cel'. panē noſtꝝ quotidianū da nob hodie de archa tua. i. de archa q̄ tu es. Ipa enim cum ſit mater. libētiſſime dat hūc panem filijs. i. imitatorib⁹ ſuis. Unde et dicit̄ ei. Omnia a te expectant vt des illis eſcā in tpe. et ſequētia. Chriſtus etiā virga. quia nos regit. corrigit. et dirigit. Ipe ē etiā tabule teſtamēti. et deuteronomi⁹. quia chriſt⁹ liber ē vite ſcriptus int⁹ et foris. Ezech. ij. Liber in quo ſunt oēs theſauri ſapiētie et ſciētie abſcōditi. ad Col. ij. Qui vtrūqꝫ condidit teſtamentum. et N O

rotam poſuit in rota. Veterē enī legem dedit. quā etiā digito ꝓprio ɔſcripſit. et nouā vō ore ꝓprio ꝑdicauit et ope adimpleuit. qa cepit facere et docere. Actuū .i.
Item Maria archa rōne ɔtinētie. Manna vł manhu. admirabilis dulcedo ɔſolati onis quā īfundit amatoribꝫ et ſpecialibꝫ ſuis. et hijs quos viſitare dignaſ. quā q̄ guſtat poteſt dicere manhu. i. qd eſt hoc ꝑ admiratōe. Ideo dicit ipa. Spūs meus ſup mel dulcis ꝛc. Ecci. xxiiij. Vel manna candidū. marie ꝟginitas. q̄ in carne fragili angelicā gl̄iam acq̄ſiuit. habens ois ſaporis ſuauitatē. Vel ꝑ hoc manna ſul ciſſimā marie charitas. in q̄ fuit radicata et fundata. Moraliter. Manna ois ſaporis et delectamēti. charitas ē. q̄ ē forma omniū virtutū. et omnis boni opis ɔdimentū. ſine q̄ omne opus dño inſipidū. Quare dicit .i. ad Chori. in fi. Omnia veſtra ī charitate fiāt. Quā q̄ſq̄s nō habet. factꝰ eſt velut es ſonans ꝛc. Vel. Moraliter. Manna dulcedo ſpūs māſueti. vel dulcedo eloquiorū. Tabule decem ꝑceptorū. ſciētie legis diuine. Hiere. xxxi. Dabo legē meā in viſceribꝰ eoꝝ. et in cordibꝫ eorū ſcribam illā. et ero eis ī deum. et ipi erūt mihi in populū. dicit dñs. et cetera multa. Sed q̄dā magni lr̄ati ſunt q̄ſi tabule lapidee inſcripte. ſꝫ ſcripturā ſuā nō ſentiētes. qa duri ꝛ imiſericordes. Tertiū qd̄ cōtinebaſ in hac archa fuerūt tabule teſtamēti. quibꝫ deſignaſ ꝑfecta vtriuſq̄ꝫ legis cognitio. q̄ plene erat in ea. quia auctor ſcripturaꝝ habitabat ī ea. Vnō hieronymꝰ dicit q̄ optime ſcripturas nouerat. ſicut patꝫ in illo ꝟſu. Sicut locutus ē ad patres nr̄os ꝛc. Itē Lu. ij. dr̄. q̄ ɔſeruabat oīa ꝟba cōferēs in corde ſuo. Vn̄ et poſtea docuit aplos. ꝛ magiſtra fuit noui teſtamēti. Cū enī tota eſſet ꝑ ꝑfigurat ōem. vere pt̄ dici vtriuſq̄ꝫ legiſ plenā habuiſſe cognitōeꝫ. Quod ſignificaſ ꝑ h̄ q̄ in archa cōiuncta erāt deuteronomiis et tabule teſtamēti. Et nota q̄ dicit tabule pluraliter. iuxta illō Iſa. xxxiij.
[Diuitie ſalutis ſapiētia] quo ad deū [ꝛ ſciētia] quo ad ꝓximū. Vel due tabule dici poſſunt capax intelligētia ꝛ tenax memoria eiꝰ. que duo ɔtulit ei ſpūſſctūs ſuꝑueniēs in eam. Quartū fuit deuteronomiꝰ ſignificās legē nouā quā chriſtꝰ dedit. qa ipa cōſeruabat oīa verba noue legis cōferens in corde ſuo. Noua etiā lex in ipa erat. Lex enī ſpiritꝰ vite eam repleuerat. que liberat a lege peccati. ad Rom. viij. Lex. ſ. amoris quā ipa adinuenit. cū prima fuerit timoris. Vel ideo deuteronomiꝰ. q̄ tota eiꝰ vita et oīs actio eiꝰ. chriſtianoꝝ lectio et inſtructio eſt. ſicut dicit Auguſtinꝰ de chriſto.
Cācellariꝰ philippus Aliter. In hac archa erāt tabule veritatis vel ſapiētie. Manna māſuetudīs vł miſericordie. Virga poteſtatis ſiue iuſticie. Vn̄ ꝓpheta ad virginē [Intēde ꝓcede et regna. Intēde] ſo ſapiēs [ꝓpter ꝟitatē] que in te eſt. que ſignaſ ꝑ tabulas [ꝓcede] o clemens [ꝓpter māſuetudinē] q̄ in te eſt. q̄ ꝑ māna [regna] ſo potens [ꝓpter iuſticiā] que in te eſt. q̄ ꝑ virgā. Sequiſ. [Propter veritatē et māſuetudinē ꝛ iuſticiā] Redde ſingula ſingulis. R
Aliter et ſubtiliꝰ. In maria velut in archa erāt manna. i. dulcedo diuine ɔtēplatōiſ. S
Virga. i. rectitudo ꝑfecte oꝑatōis. Virga enī aaron fronduit et fructū fecit. quia actiua ſe multiplicat. Sed ɔtēplatiuā ſolitaria eſt. Fuerūt ḡ in hac archa manna ꝛ virga. qa maria fuit ɔtēplatiuā ꝛ actiua. Vn̄ ſignaſ ꝑ marthā ꝛ mariā ſororē eiꝰ. Et ideo euāgeliū de ipis legiſ in aſſumptōne. In tabulis teſtamēti intelligiſ ſpiritual' ſciētia legis. quā ipa habuit pleniſſime. Nā cū ſterilitas eſſet opprobrioſa in lege. intellexit ſm̄ lr̄am occidentē hoc dictū eſſe de ſterilitate corpis. ſm̄ ſpiritū viuificantē intelligi debere de ſterilitate mētis. Et ideo ɔtēpta lr̄a occidente. ɔgaudens ſpūi viuificāti. ꝑma inter filias ſynagoge virginitatē elegit. Item in lege ꝓmittebanſ et ɔferebanſ tpalia. ſed ipa intellexit diuitias tp̄e legis collatas. eē figurā ſpūalium diuitiarū cōferendaꝝ tp̄e gratie. et ideo inter filias ſynagoge paupertatem elegit et amauit. Vnde dicit ſe matrē pulcre dilectōis.

Maria archa T

Teſtamenti vł teſtimonij. vt ſupra dictū eſt. Apoca. xi. Quia. ſ. in ea poſitū erat teſtamentum. i. lex.
Federis domini. quia federauit nos toti trinitati. Appropatur enī pr̄i maieſtas.

filio ſapientia. ſpūiſancto bonitas. Et nos offenderamꝰ patrē ꝑ ſuperbiā. filiū ꝑ inſipiētiā. ſpiritūſancti ꝑ maliciā. Iſta enī tria ɔcurrerūt in ꝑmo ꝑctō. Superbia. q̄ adam voluit eſſe ſicut deꝰ. Inſipiētia. q̄ credidit poſſe fieri ſicut deꝰ. Malicia. q̄ cōtradixit ei quod preceperat deus. vł ɔſenſit ei quod ꝓhibuerat deꝰ. Sed maria ꝑ hūilitatē ſuā recōciliauit nos patri. qm̄ ipe reſpexit hūilitatē ancille ſue. Vbi enim amor ibi ocul'. Sed filio nos vniuit quē credēdo ɔcepit. vt impleret qd̄ dictum erat Iſa. vij. [Vocabiſ nomē eiꝰ emanuel] qd̄ ē nobiſcū deus. Itē ꝑ eā ſpūſancto replemur. q̄ eā repleuit. vt de plenitudie eiꝰ accipent vniuerſi grām ꝓ grā. Joh. i. Ipa enī fons ē vnde ꝓcedūt riuuli gratiaꝝ. Itē alio mō archa federis. V
qa ꝑ eā ad nos dei fedus firmatū ē. Ante enī q̄ꝫ fieret hec archa. i. maria. eramꝰ inimici. et firmatū erat chaos magnū inter nos et deū. vt q̄ vellēt hinc trāſire ad deū nō poſſent. Et ideo ꝑ virginē venit filiꝰ dei ad nos. et factus ē emanuel. i. nobiſcū deus. vt tam filiꝰ q̄ꝫ mater reducerent nos ad patrē. Solet etiā fedꝰ maxime cōtrahi ꝑ nuptias. Et chriſtꝰ generi nr̄o ſeſe imiſcuit naturā nr̄am ſibi in ꝟgine copulādo. vt ſi pater de cetero cogitaret aliq̄d ɔtra nos. videns nos filij ſui fratres eſſe manū retraheret a genere ſuo. Vn̄ in horis beate marie virgis ſic dicimꝰ chriſto. Memēto ſalutis auctor ꝛc. Et idē dicere poſſumꝰ q̄ eſt verꝰ dauid illō. ij. Regū. v. Os tuū ꝛ caro tua ſumꝰ. Et illud Dan̄. ix. Propter temetipm̄ inclina deus meus aurē tuā et audi ꝛc. Itē Ro. viij. Nam quos ꝑſciuit. et ꝑdeſtinauit ꝛc. vt ſit ipſe ꝑmogenitꝰ in multis fratribꝫ. Ro. viij. Itē illō hiere. xiiij. [Tu in nob es dñe. et nomen tuū innocatū ē ſup nos] qa a chriſto chriſtiani. In his nuptijs fedꝰ ſempiternū conclamatū ē. ſ. pax hoībꝫ bone volūtatiſ. qa chriſtus ē pax nr̄a q̄ fecit vtraq̄ꝫ vnū. Eph. ij. ſcꝫ que in celis. et q̄ in terris. in ſe recōcilians ima ſummis.
Maria archa —Archa ꝓpiciatōis. qa mater eſt et regina miſericordie. Mater illiꝰ et filia q̄ pater eſt miſericordiaꝝ et deus totius ɔſolatōis. et q̄ eſt ꝓpiciatio ꝓ peccatiſ nr̄is .i. Joh. ij. Cuius meritis et itercessiōe ꝓpiciaſ dñs omnibꝫ iniq̄tatibꝫ noſtris. Cū enī ꝓ peccatoribꝫ ſe filio ſemꝑ opponat. nihil ei poteſt negare filiꝰ eiꝰ. Aut enī iubet natū. aut orat patrē. et ſemꝑ exaudiſ ꝑ ſua reuerentia. Heb. v. X
Archa ſanctificatōis. In pſ. [Surge dñe in requiem tuā. tu et archa ſanctificatōis tue] i. quā tu ſanctificaſti. qa ſctificata fuit in vtero. et qa chriſtꝰ deſcēdens in eā ibi ſctificauit ſe hominē in ſe ꝓbo. ſicut dicit auguſ. et qa illa ɔtinebat q̄ ſctificata erant dño. et qa ꝑ eā ſanctificamur in ꝑſenti et gl̄ificabimur in futuro. Iō dic̄ chriſto ꝓpheta [Surge dñe in requiem tuā tu ꝛ archa ſanctificatōis tue. Tu] ſ. ꝓles [archa] i. maria poſteꝰ. Hinc cōuiciſ qa aſſumpta ſit ſimul cū corꝑe. Diciſ ḡ [Surge dñe in requiem tuā] poſt laborē paſſionis [tu] ꝑ aſcēſionē [et archa ſctificatōnis tue] ꝑ aſſumptōem. Hec enī archa qn̄ aſſumpta eſt. ſurrexit in requiem dñi. et impletū eſt illud Gene. viij. [Requieuit archa ſup montes armenie] Armenia interpretatur mons vellicatus. et ſignificat celū empyreū. vnde oēe ſupfluū et nociuū auulſuꝫ eſt. Vł montes armenie ordines et eminētie angeloꝝ. ſup quos ipa requieſcit in throno maieſtatis. A quibꝫ. ſ. ordinibꝫ auulſum eſt omne ſupbū in caſu luciferi.
Thema in aſſūptiōe marie
Archa teſtamēti. Vnde Apoca. xi. Aptū eſt tēplū dñi in celo. et viſa ē archa teſtamēti eiꝰ ī templo eiꝰ. Et dr̄ archa ab archano. Et maria ſecretū dei ē. Vnde dicit de ea ꝑ Iſa. xxiiij. Secretū meū mihi. ſecretū meū mihi. Quia hāc archā clauſit ille q̄ claudit et nemo aperit. Apoca. iij. Quedā enī ponunſ in archa ad cuſtodienduꝫ ꝛ celandū. Et chriſtꝰ ī hac archa cuſtoditꝰ fuit ꝛ celatꝰ diabolo ꝛ ſeculi ꝓncipibꝰ. Quia ſi eū cognouiſſent. nūq̄ꝫ dñm gl̄ie crucifixiſſent. i. Choꝝ. ij. et ita nō eſſemꝰ redempti. Hō nō vidit in ea nec manū appoſuit. qa nō ex virili ſemie ſꝫ myſtico ſpiramine verbū dei factū eſt caro. ſicut dicit ambroſiꝰ. Diues archa in q̄ fuerunt oēs theſauri ſapiētie et ſciētie abſcōditi. Col'. ij. Vn̄ dicit ei q̄dā. Aue diues archa chriſti. q̄ theſauꝝ effudiſti. quo ditanſ oīa. Ad theſaurū quē hec archa cuſtodit. in omnibꝫ neceſſitatibꝫ ipa archa mediāte recurrendū eſt. Y
Ambro.
Item. In archa veſtimēta ɔplicanſ. ſic chriſtꝰ quē totus nō capit orbis. q̄ſi ɔplicatus et hūiliatus. ventris ſub archa clauſus ē. Et qa hec archa paruula erat Lexi Z

naniuit ſe formã ſerui accipiẽs] vt ab ea capi poſſet. Vñ Ro.ix. Verbũ breuiatũ faciet dñs ſuꝑ terrã. q̃a pater filiũ breuiauit. Unde Iſa.xxviij. Cõſummatiõnẽ ⁊ abbreuiationẽ dñs exercituũ faciet ⁊c. Quod fuit qñ verbũ patris vnigeniti ⁊ immenſum. intra virginal' vteri anguſta viſcera claudebat'. Veſtes chriſti' hũanitas eius. Unde dicit matri Iob.x. Pelle et carnib' veſtiſti me. Siquidem hec archa cuſtodiuit veſtes eſau valde bonas. q̃s apud ſe rebecca domi notabiliter dr̃ habuiſſe. Gene.xxvij. Eſau peccator. q̃a chriſt' in ſimilitudinẽ carnis peccati apparuit. Veſtes ei' valde bone' caro ei' aſſumpta de puriſſima virginis ſubſtãtia. mũdata i ſãctificatiõe ab originali. nõ peccatrix ſed ſimil' peccatrici. Rebecca autẽ. i. maria has veſtes apud ſe dicit' habuiſſe. q̃a nõ aliunde nõ de ſemine viri. ſed de ſua tm̃ ſubſtãtia formata et aſſumpta ẽ caro chriſti. Vñ notabiliter dicit ap'lus chriſtũ factũ ex muliere Ad gal.iiij. Et Beda multũ rep̃hẽdit eos q̃ legendũ putãt ibi natum ex muliere. Ideo etiã dicit' maria herba faciẽs ſemen nõ ſuſcipiẽs. Gene.i. De ipſa eñ factus ẽ. et de ipſa cum ꝑ ꝯſenſum fecit ille de quo dicit' Iſa.i. [Niſi dñs exercituũ reliq̃ſſet nobis ſemen] i. chriſtũ. dicit vna gloſa. Ipſa etiã [mons] ille ẽ [de quo p̃ciſus ẽ lapis] i. chriſtus natus. qui lapis ẽ angularis. q̃ fecit vtraq' vnum [ſine manib'] i. ſine ope nuptiali. ſicut gloſat aug'. quia ſola operatiõe ſancti ſpũs. Et idõ has veſtes ꝯfecit et ꝯſuit maria q̃ſi maria. que de pãno carnis ſue fecit ei palliũ. q̃ ipſm induit. qñ cõſenſit vt fieret dicẽs. Ecce ancilla dñi ⁊c. Et eũ de hoc rogaret' ab angelo. et paruula tã immẽſo timeret veſtes facere de tã breuiſſimo pãno. Reſpõdit ei angel'. Ne timeas maria. inueniſti grãm. h' ẽ dabit' tibi plenitudo grẽ. q̃ parua portio pãni tui. i. ſubſtãtie tue ſufficiet ei' magnitudini. Ibi ei chriſt' [Laffubla mantel parti] gallice loq̃ndo [il fu coer] i. giganti gemine ſubſtãtie [mes bien li ſiſt] q̃a in eo apparuit ſpecioſus forma p̃ filijs hominũ. nec ſolum p̃ filijs hoim ſ; etiã p̃ milibus angelorũ.

Nunc videndũ ẽ de forma. ꝑ quã inſinuat' ſanctitas q̃ſi formalis. Primo in dimenſionib' arche inſinuant' tres v̄tutes theologice. Fides in lõgitudĩe. Spes in altitudine. Charitas in latitudine. Dicit' ẽ [Habentẽ duos ſemicubitos in lõgitudine.] Lõgitudo ẽ linearis ꝓtractio. In linea accipim' duos termĩos. a q̃ ⁊ ad quẽ. Sic et in fide termin' a q̃ eſt cognitio enigmatica. Unde dicit ap'lus. Videmus nunc ꝑ ſpeculũ et enigmate. Sed termin' ad quẽ ẽ cognitio ꝑ ſpeciẽ. Unde Iſa. ſm aliã lrãm. [Niſi credideritis nõ intelligetis] i. nõ ꝑuenietis. Hec dicit' habere duos ſemicubitos q̃ſi impfectos. q̃a videmus nũc ꝑ ſpeculũ et ex pte cognoſcim'. Cum aũt venerit qd̃ pfectũ ẽ. euacuabit' quod ex pte ẽ. et erit q̃ſi plenus cubitus. Latitudo ẽ ſuꝑficial' extenſio. et ſuperficies habet duo latera. Scdm̃ h' accipit' charitas. ſm quã ꝯcupiſcibile extendit' ad amicos et inimicos ꝑ affectũ. tanq̃ ad duo latera. Pſal. Latũ mandatũ tuũ nimis. Hec dicit' diſtendi ꝑ cubitũ et ſemis. Cubitus pfectus refert' ad dilectiõem dei. q̃ abſolute ⁊ pfecte diligend' eſt et ſuꝑ oĩa. Semicubitus ad dilectiõem primi. q̃ minus deo. Vel q̃a frequẽter videm' in primo quod diligendũ nõ eſt vt peccatũ. cũ tamẽ natura ſemꝑ ſit diligẽda. et idõ extẽſio charitatis in primũ ſemicubit' ẽ. Altitudo vero extenſio a deorſũ in ſurſum. ꝑ quam accipit' ſpes. que ipſam iraſcibilẽ erigendo ptendit in deũ. Unde dictũ ẽ petro q̃ piſcabat'. Duc in altũ ⁊c. Sic dicit' p̄dicatorib' ex ꝑ ſpẽm erigãt corda peccatorũ. Et hec dicit' habere cubitũ et dimidiũ. Cubit' ẽ ſpes de ſalute ꝑueniẽs ex meritis et miſericordia dei. ſicut habent ſpem illi q̃ gloriant' in teſtimonio ꝯſciẽtie. Dimidi'. ſpes ꝑueniẽs ex miſericordia dei. nõ ex meritis. ſicut h̃nt illi q̃ ſũt i peccatis. Sic ergo in iſta archa ſpũali eſt longitudo fidei ſm rationalẽ. Latitudo charitatis ſm ꝯcupiſcibilẽ. Altitudo ſpei ſm iraſcibilẽ. Sic et in q̃libet anima ſancta. ſ; excellenter in virgine glorioſa. A A

Sequit' [Et veſtiuit eã auro puriſſimo intus et foris] i. vt clara appareret tam deo q̃ʒ hoib'. [et fecit illi coronã aureã ꝑ girũ] Duo hic ponunt' q̃ glorioſe virginis inſinuant ꝓrogatiuã. Veſtitio auri int' et foris. et corona poſita ꝑ girũ. ꝑ q̃ dant' intelligi i v̄gine glioſa virginitas ⁊ fecũditas. Virginal' caſtitas ꝑ auꝝ int'. ĩcorruptiõis B B

et ſpecioſitatis. Et differẽter accipit'. Integritas ſeu incorruptio dignã facit v̄ginẽ quo ad ſe. ſpecioſitas. q̃ ad deũ. lux ſiue claritas. quo ad primũ et bonã famã. Fecũditas eñ ꝑduxit eã ad coronã aureã. Eo enim q' mater facta ẽ ſũmi regis. dignũ erat vt in honore regio ſublimaret'. Nota tñ q' corona iſta ducebat' ꝑ girũ. qd̃ ſignificat immenſitatẽ et eternitatẽ ſue poteſtatis. Unde ipſa dicit [In hieruſalẽ ſuꝑna [ꝑtãs mea] Poſt ornatũ ſequũt' adiacẽtes anuli. Per q̃tuor anulos accipiunt' q̃tuor cardinales. ſ. iuſticia. prudentia. fortitudo. tꝑantia. Et q̃tuor anguli ſignificãt q̃tuor affectiões. dolorẽ. timorẽ. gaudiũ. et ſpem. Duo affectus. ſ. dolor et timor. ſunt q̃ſi duo anguli arche ex latere ſiniſtro. Et ẽ latus ſiniſtrũ iraſcibil' quaſi e regiõe ꝯtra malũ. dolor. ſ. de p̄terito. timor de futuro q̃ facit hoiem cauere ſibi. Alij duo. ſ. gaudiũ et ſpes ex latere dextro. ſ. cõcupiſcẽtia ex pte boni. Et hoc eſt qd̃ dicit aug'. De iraſcibili dolor et met'. ex ꝯcupiſcibili gaudiũ et ſpes oriũt'. Iuxta ergo q̃tuor angulos. q̃tuor anuli. i. q̃tuor v̄tutes cardinales ſupponũt'. ⁊ ſic dicunt' ꝓpter circularẽ ꝓgreſſum. vt a deo in deũ ſit motus v̄tutis. Aurei dicũt' ad differẽtiã virtutũ ꝯſuetudinaliũ. q̃s ponũt phi ex freq̃nti bene agere acq̃ri. ⁊ nõ ex grã. Iuxta ẽ angulũ cordis q̃ ẽ affectus doloris ſuppoſitus ẽ anul' prudẽtie. ne dolor trahat in accidiã. Iuxta angulũ met' ſuppoſit' ẽ anul' fortitudis. ne timor deijciat in deſꝑatiõnẽ. Et hec duo ex pte ſiniſtra cordis. Itẽ iuxta angulum gaudij poſit' ẽ anulus tꝑantie. ne cadat hõ in diſſolutiões. Iuxta angulũ ſpei anul' iuſticie. ne decidet in p̄ſumptiõem. q̃a nullus h' ſperare niſi iuſt'. Et hec duo ex parte dextra cordis. In his anulis immittũt' duo vectes. q̃ ſunt ꝯſideratio pene ⁊ gl'ie. Conſideratio pene ẽ vectis imiſſus ex pte ſiniſtra duob' anulis prudẽtie ⁊ fortitudis. vt prudentia penã ꝯſideratã diligẽter p̄caueat. et fortitudo p̄ſentẽ libẽter ſuſtineat. vt eternã euadat. Cõſideratio ꝓmiſſe glorie ẽ vectis immiſſus ex parte dextera tꝑantie. ſ. et iuſticie. vt ꝯſiderato p̄mio de ſtola aĩe tꝑanter ſe habeat. ⁊ diſtribuẽdo vnicuiq' qd̃ ſuũ ẽ ad illd̃ feſtinet. Idõ dicitur. Pones eos i latere arche. C C

Maria thronus veri ſalomonis — Titulus ij.

Thronus] Vñ.iij. Regũ.x. Fecit ſibi rex ſalomon thronũ de ebore grãdẽ. et veſtiuit eũ auro fuluo nimis. q̃ habebat ſex grad'. et ſũmitas throni rotũda erat in pte poſteriori. et due man' tenẽtes ſedile hinc et inde. ⁊ duo leones ſtabãt iuxta ſingulas manus. et duodecim leunculi ſtãtes ſuꝑ ſex gd' hinc atq' inde. Non eſt factũ tale opus in vniuerſis regnis ⁊c. A

Maria thronus. q̃a thronus

Firmiter et apte ꝯpact'. Et beata v̄go inſolubili internaꝝ v̄tutũ ꝯcathenatiõe cõpacta erat. q̃ ꝯnexe mutuo ſe roborabãt. He ſũt virginitas. ſimplicitas. ſolitudo. ſ; oẽs cardiales vl' theologice v̄tutes. Iuxta illd̃ iob.x. Oſſib' ⁊ neruis ꝯpe. me.

Regẽ a ſtatiõe ad ſeſſiõem q̃ſi hũiliatũ recipit. Et beata virgo regẽ eternũ (qui cum in forma dei eſſet exinaniuit ſemetipm̃) in carne hũiliatũ i incarnatiõe ſuſcepit. In ea eñ chriſt' formã ſerui aſſumpſit. in q̃ iudiciariã poteſtatẽ exercebit.

Maria thron' q̃a thronus

Solum principẽ in ſe ſuſcipit q̃ſlibet et q̃ntoſlibet habeat aſſeſſores. Sic btã virgo ſolum chriſtũ in vtero. Iuxta illud Eze.xliiij. Porta hec clauſa erit ⁊c. p̄nceps ipe ſedebit in ea ⁊c. Quaſi diceret [ipe.] nõ alius.

Deorſum clauſus. Et beata virgo delicijs. diuitijs. terrenis voluptatib'. et ſuꝑfluitatib'. et maxime immũdicijs. ſuꝑ oẽs puros homines clauſa fuit. vt ſuꝑ. Porta hec clauſa erit ⁊c.

Surſum patul'. Sic beata virgo iugiter ſuſpirãs ad celeſtia. corde patulo hauriebat dona pfecta a patre luminũ deſcendentia. Iaco.i.

A parte anteriori hũilior. a poſteriori ſublimior. Sic btã virgo ante hũillima pauꝑtate et cõtemptu ſeculi. ſuꝑ homines et angelos poſteri' exaltata.

Fecit ſibi rex ſalomõ ⁊c.] Primo aſſignandũ eſt q̃re chriſtus ꝑ ſalomonẽ deſignet'. Iſtd̃ inuenies infra eodẽ titulo de throno morali. Cũ aũt ſalomõ fuerit trinomi'. videndũ eſt q̃re poti' hoc nomĩe qd̃ interp̃tat' pacificus deſignet'. cũ ei factura throni aſcribit'. Chriſtus enim vere eſt pacificus. q̃ dicit Hiere.xxix. Ego cogito co B

giratbes pacis ꝛc. Tunc enim dñs efficaciter cogitauit de pace. qñ ſibi thronū ꝑ/ parauit vterū virginalē. Vñ dicit Zacha. viij. Sicut cogitaui vt affligerē ꝛc. ſic co/ gitaui in diebꝫ iſtis vt bñfacerē hieruſalē et domui iuda. [Fecit ſibi] [pacific⁹ thro/ nū] vt pacē faceret. q̄a mediāte filio hoīs pacificati ſum⁹ deo patri. Mediāte etiā matre veri pacifici. pacē apud filiū q̄rens volum⁹ poſſum⁹ inuenire. Aſcribit̄ etiā hoc opus ſalomōi. q̄a eterne ſapiētie. que ē chriſtus. Unde puer. ix. Sapiētia edificauit ſibi domū. Et bñ dicit̄ [fecit] q̄a beata virgo ſpeciale op⁹ ē illius artifi/ cis. q̄ fabricatus ē auroꝛā et ſolē. q̄ in iſto ope hui⁹ throni principaliter ſuā oñdit ſapientiā. Ipa eſt enī vas admirabile opus excelſi. Eccī. xliij. Unde ī ps. [A dño factū ē] [opus] [iſtud. et eſt mirabile in ocul' noſtris.] Bñ etiā dicit̄ [fecit ſibi] Quia ſicut ſol⁹ rex ſalomō ſedebat in h̄ throno. ſic ſolus chriſt⁹ ſedit in ꝟgine glioſa. Vñ Eze. xliiij. [Pricepꝫ iꝑe ſedebit in ea. Princeps iꝑe.] Nō ali⁹ [Fecit] [ergo] [ſibi] nō aliꝗ. nō carni. nō mūdo. nō diabolo. nō bacho. nō veneri. nō mercurio. nō marti. ſed ſibi. et ſibi ſoli. Nihilomin⁹ tñ et nobꝫ hoībꝫ et etiā ipis angel'. ſꝫ aliter ꝛ aliter. **E**

Thronū de eboꝛe.] Siq̄dem vſqꝫ ad btā virginē nō habuerat chriſt⁹ thronū d̄ ebo re. ſed q̄ſi ſedē plebeiā et ꝯmunē. ſed in ipa thronū de eboꝛe habuit q̄ prima virgi nitatē vouit. Et ipa q̄ fuit thron⁹ grandis celſioꝛ factus ē ſcḋm throni celſitudinē. qḋ innuit ꝟbū illud marie. Magnificat aīa mea dñm. q̄ quaſi oblit⁹ virginitatis licꝫ eā ſup oīa diligeret. bñdicebat fecūditati. Vñ Gene. ix. Bñdixit illis de⁹ di cēs. Creſcite et mltiplicamini ꝛc. Maria ꝟo q̄ ꝑma votū virginitatis emiſit. re/ gē filiū regis magni ſublimiter exaltauit. et in corde et vtero virginali velut ī thro no eburneo grādi collocauit. et ſup oēs reges mirabiliter magnificauit. ſic ſalomō ſup omēs reges terre magnificatus eſt. ex quo fecit ſibi thronū gndē. et in eo cōſe/ dit. ſicut dicit̄. iij. Regum. x.

Cancel lari⁹ pbi lippus — Thronū de eboꝛe.] Notandū q̄ ad h̄ q̄ materia hui⁹ throni inueniret̄ ebur. ſ. opoꝛ/ tebat q̄ elephas moreret̄. vt de oſſibꝫ ei⁹ ebur haberet̄. Properās autē elephantē eſt q̄ innitit̄ roboꝛib⁹ arboꝛ. volens req̄eſcere. q̄a nō habens flexibiles iuncturas ad terrā nō pt̄ pcūbere. Vñ ſignat ſupbiam iudeoꝛ. q̄ fuerūt popul⁹ dure ceruic̄. Sed iſte elephas mortu⁹ eſt ſpūaliter. qñ veniente tpe gratie cerimonialia reces/ ſerūt. Et bñ ꝑ oſſa elephātis ſignificat̄ maria. q̄a foꝛtitudo elephātis ꝛ nobilitas ꝯſiſtit in oſſibꝫ. Similiter nobilitas et ꝑcīū iudee in maria. Alij q̄ſi caro elephā/ tis. ipa os elephātis. Alij q̄ſi ſpina. ipa roſa. Vñ. Sic̄ ſpina roſam ꝛc. **D**

Maria elephantina quia elephas **E**

Dicitur a quodā greco qḋ eſt elephio. et interpretat̄ mons. eo q̄ elephas ꝑpter ma/ gnitudinē coꝛpis ꝑferat formam montis. Apud indos vero dicit̄ barro a voce q̄ barritus dicit̄. Maria ꝟo ꝑpter magnitudinē ſue excellētie cōpat̄ monti libano. In ipa eſt ille mons in q̄ bñplacitū fuit deo habitare ī eo. Quere lib. viij. titulo. v. de monte.

Beſtia eſt ſpectabilis. et maria inter oēs creaturas ſumme mirabilis.

Mire magnitudinis. Tales fuerūt patres beate virginis. ſ. abrahā. yſaac. iacob. da uid et ceteri. q̄ꝝ de ſtirpe deſcēdit. q̄s oēs ſupgreſſa ē in q̄libet gratia et ꝟtute.

Immēſe foꝛtitudinis. Sic et ipa ꝑ charitatē q̄ omnia ſuſtinet. q̄ fuit in eā foꝛtis vt moꝛs. Canti. viij. Iſtud inuenies paulo infra de eboꝛe.

Nature frigidiſſime. ita vt ſanguis ei⁹ incendiū ſerpentini virus dicat̄ extinguere. Sic et glorioſa virgo ſerpentinū vir⁹ qḋ ſerpens antiqu⁹ eua mediāte hūane na/ ture infuderat ꝯſumpſit et extinxit. quādo iuxta iohānē damaſcenū de puriſſimis eius ſanguinibꝫ humanitatē chriſt⁹ aſſumpſit. Qui etiā felle et aceto potat⁹ ī cru/ ce dictū venenū plene euacuauit. et ad hoc amariſſimo poculo dignat⁹ eſt potari. Unde dicit. In ſiti mea potauerūt me aceto.

Draconi inimic⁹. et beata virgo ſerpēti antiquo. q̄ ſeduxit euā. Unde in figura ma rie dictū eſt eidē ſerpenti Gene. iij. Inimicicias ponā inter te et mulierē ꝛc. Que/ re libro. vi. titulo. ix. q̄ maria mulier. expoſitionē.

Valde odit venenū vt dicitur. Sic et maria humilima venū ſupbie et faſt⁹ mūdani. **F**

Deſignata ꝑ heſter reginā. Heſter. xiiij. dicentē domino in oꝛōe ſua. Tu dñe q̄ ha bes omniū ſcientiā. noſti q̄ oderim gliam iniq̄ꝝ. et abominer ſignū ſupbie ꝛ glo rie mee. qḋ ē ſup caput meū. et deteſter illḋ q̄ſi pannū mēſtruate. ꝛ cetera mlta.

Maria elephāti na quia elephas — Odit etiam draconē. i. luxuriā venenantē. Quod bñ tūc apparuit. qñ prima votū virginitatis emiſit.

Valde paruā habet linguā. et ſic in oꝛe abſconditā vt vix aliq̄tiens videat̄. Sic ꝛ beata virgo pauciſſima verba credit̄ habuiſſe. Unde nō niſi ſeptē verba ei⁹ in q̄t/ tuoꝛ euangelijs deſcribunt̄.

Animal vt dicit̄ magne ſapiētie. ſic ꝛ maria. Quere li. iiij. ti. xxxi. de ſapiētia eius.

Paſcit ſe naribꝫ. ꝛ eis vtit̄ in omnibꝫ veluti inſtrumēto. ꝛ cū eis etiā arboꝛes era/ dicat. Nares q̄bus glioſa virgo ſpiritūſanctū attrahebat. ꝯtēptus terrenoꝝ ſini/ ſtra. vñ deſcribit̄ lunā habens ſub pedibꝫ. Apo. xij. et dextera ſeruēs deſideriū eter noꝝ. que duo paſcebāt ipi⁹ animā omni edulio ſpirituali.

Inueniens hominē errātē reducit eū ad viam. ſicut dicit̄. Et btā virgo errantes ꝑ deuia errorū. ſepiſſime reducit ad viā fidei. et ad viā que ducit ad vitā. Joh. xiiij. Ego ſum via ꝛc. Errantes etiā ꝑ deuia vicioꝝ ſuis oꝛōibus. meritis. ꝛ exemplis. reducit q̄ntū in ſe eſt ad ꝟtutes oppoſitas. ꝑ quas venit̄ ī celū. Unde dicit. In me gratia omnis vie et veritatis. **D**

Caſtiſſimū eſt animal. Et ſignificat triplicem caſtitatē. Coniugalē. q̄a tempate vtit̄ ſua cōiuge. Vidualē. q̄a ad modū turturis poſt moꝛtē ſui cōparis dicit̄ ſe nunq̄ᷓ alij copulare. Virginalē. q̄ntū ad oſſa candida et frigida. que ſi ꝯburāt̄ et pulueri

Cācella rius pbi lippus — zent̄ palloꝛē oculoꝝ extermināt. quoniā epar iuuant. Cādoꝛ ſignat virginitatem. Incenſio charitatē. Pulueriꝫatio humilitatē. Et talis virginitas purgat oc'los interioꝛes. vt regem glie in decoꝛe ſuo valeant intueri. Iſa. xxxiij. Mat. v. Beati mūdo coꝛde ꝛc. Et maria tā ꝯiugata q̄ᷓ vidua. ſꝑ virgo ꝑmāſit.

Turrem ligneā cū militib⁹ poꝛtat et armaturis. ſicut legit̄. i. Macha. vi. Et totum catholice eccl'ie edificiū ꝑ ꝑces marie. patrocinia. et exēpla. ſuſtentat̄ in gr̄a ꝛ vir/ tute. Quod maxime apparuit in tpe dñice ſepulture. qñ fidei ipius tota innixa eſt eccleſia. cum a fide et ſpe deficeret oīs ſanct⁹. vel admin⁹ aliq̄ntulū titubaret. Vñ thomas dicit Joh. xx. Niſi videro in manib⁹ eius fixurā clauoꝝ ꝛc. nō credam. Et alij q̄ſi deſperātes dixerūt Luc. xxiiij. Nos ſperabamus ꝛc. **D**

Viſo ſanguine vue et moꝛi nō timet moꝛi. ſꝫ magis acuit̄ in ꝑliū. ſicut legit̄. i. Ma chabeoꝝ. vi. Et btā virgo viſo ſanguine filij effuſo in cruce. moꝛi cū ipo nō timuit ſed magis optauit. et ſi animā ꝑ ipo nō poſuit. expoſuit tamē. et qḋ potuit fecit.

Naturaliter diligit liberatoꝛē ſuū. ꝛ ei ſemꝑ obedit. Dicit̄ enī q̄ captus a venato re. grauiſſime ꝟberat̄. Et accedens ali⁹ q̄ vult ipm hr̄e obedientē ſibi liberat eū de manibꝫ ꝟberātis. qḋ aduertit elephas. et in manibus ei⁹ māſueſcit. et eū dili/ git. et ei ſemꝑ obedit. et ſuū liberatoꝛē recognoſcit. Nō ꝟo innaturabilioꝛ elephā/ te. qui chriſtū nec liberatoꝛē ſuū recolit. nec eū diligit. nec ipi obedit. De cuius mo di dicit̄. Ingratus ſenſu derelīquit liberantē ſe. Eccī. xxix.

Elephas

Animal aptum bellis et rebus bellicis.

Multa vigens memoꝛia et intellectu.

Motu quo valet ſalutat.

Gregatim incedunt.

Auerſi coeunt.

Elephas — In aquis pariunt.

In inſulis fer⁹ ꝑpter draches dimittūt. q̄ inimici eis ſūt et ab eis implicati necāt̄.

Biennio poꝛtāt femina fetum ſuum.

Semel tm̄ gignūt. nec plures ſed vnū tm̄.

Annis trecentis viuūt.

Sola eos gignit india.

Maria eburnea. quia ebur eſt os I
Elephantis. qui apd' indos appellaẜ barro a voce q̃ d̓r barrit⁹. ⁊ inde ebur a barro.
Sicut quidam dicūt ſi verū eſt. ꝑus obſcurū. ſed q̄buſdā inſtrumētis elimatū arti⸗
ficioſe reddiẜ candidū et lucidū. Sic maria qñ concepta eſt obſcura fuit ꝑ origina⸗
le. ſed ſubtili ſcti ſpūſ artificio cādida et lucida facta eſt in ſctificatiõe. Et tūc data
eſt ei glīa libani. q̄ interꝑtatur cādoꝛ vł candidatio. Eſa. xxxv.
Sine carne eſt. id ē. ſine vicioſitate carnis hūane. Nam in carne vixit ꝑter carnem.
Vñ nō caro ſed aīa appellaẜ. Prouer. xxv. [Aq̃ frigida aīe ſitienti] .i. marie [nū⸗
cius bonus] ſcꝫ gabriel miſſus ad eā [de terra longinq̃] h̄ eſt de celo. Itē ſine car⸗
ne. i. ſine carnali affectione.
Sine pelle. q̄a nunq̃ꝫ glīata eſt in pellibꝫ. i. in hui⁹ mundi exterioribꝫ. Nā gloꝛiam K
mundi ſpꝛeuit ꝑfecte hūilis. hoc quo ad pellē. ⁊ caſtiſſima omnē carnalē abdicauit
affectū. hoc q̄ ad carnē. Et ſic a carne ⁊ a cute ꝑſus extitit aliena. Et ꝑ h̄ eboꝛi cō⸗
grue cōparatur.
Sine pilis. i. ſine ſuꝑfluitatibꝫ. ꝑ q̄s ſignanẜ fatui reſpect⁹. Riſus īdiſcreti. Verba
ocioſa. Cōtact⁹ illiciti. Diſcurſus erronei. et hmõi. Vel ſuꝑfluitates temporaliū
cum fuerit pauꝑrima.
Siccū. q̄a in ſctificatiõe et ſpūſſcti ſuꝑuentōne q̄ ignis eſt. nihil in ea relictū ē hu⸗
moꝛſ noxij. nihil caloꝛis aduerſi. nec ꝯcepit ex ſemīe viri. Propẗ h̄ ꝯgrue ꝑfigurata
ꝑ virgam aaron. Numeri. xvij. que nec radicata plātario. nec defoſſa ſarculo. nec
animata ſucco. nec fecūdata ſemīe ſicut dicit aug⁹. floꝛuit. frōduit. et pepit nuces.
Durū. q̄a fuit īpenetrabilˀ omnibꝫ iaculis inimici. et faciē ſuā poſuit vt petrā duriſ⸗
ſimā in filij paſſione. Durā ad damna. Durioꝛē ad verba. Duriſſimā ad verbera.
que patiebatur in filio flagellato.
Frigidū. quia ſine incētiuo ꝯcupiſcētie. Cū enī alie mlˀieres vniuerſe ī caloꝛe ꝯci⸗ L
piant. ipa in ſpūſſancti obumbratōe ⁊ refrigerio ꝯcepit. virgitatꝭ glīa ꝑmanēte.
Solidum. Et ipa ſolida ꝑ virgītatis ꝑpoſitū. a quo nunq̃ꝫ mutauit. Hec etiā ſoli⸗
ditas optīe ꝯuenit parietī. Nā licet ei⁹ vter⁹ euacuareẜ filiū pariēdo. ſigillū pudi⸗
cicie nō amiſit. Et ideo ter diciẜ poꝛta clauſa Ezech. xliiij. q̄a ante partū. et ī ꝑtu.
et poſt partū. Propter h̄ diciẜ etiā ſine doloꝛe pepiſſe. i. ſine naturaliū leſiõe. Quia
doloꝛ eſt ꝯtinuoꝝ diuiſio. Nō ſic pepit thamar. nec ſic nat⁹ ē phareſ. Gen. xxxviij.
De q̄ dixit mlˀer Quare diuiſa ē ꝑpẗ te maceria. Vł hec ſoliditaſ ē aī ꝯſtātia ī bono
Candidū vt cādoꝛ referaẜ ad ſanctificatōem. vt ſuꝑ dictū ē. Vel candidū interi⁹ per M
innocentiā et animi puritatē. exteri⁹ ꝑ ꝑfectiſſimā caſtitatē. Libro. v. de pulcritu⸗
dine ei⁹ inuenies meli⁹ de cādoꝛe. titulo. vij. ante mediū tituli.

Maria eburnea q̄a ebur eſt os.

Lucidū. bonoꝝ exēploꝝ diffuſiõe ꝯfoꝛtantiū intuētes. iuxta ꝑceptū filij Matt. v.
dicētis. Luceat lux vr̄a coꝛā hoībꝫ ⁊c̄. Vel hec luciditas ad lr̄am ꝑt referri ad luci⸗
ditatē vultus ꝟginei. cū filiū dei poꝛtaret ī vētre. Quere libro. v. de pulcritudine
eius coꝛꝑali ante titulū primū.
Rubicundū ex vetuſtate. Unde Treno. iiij. Rubicūdioꝛes eboꝛe antiquo. Per hūc
ruboꝛē figurari ꝑt marie charitas. vel martyriū coꝛdis ei⁹. qd̓ paſſa eſt ꝑpter cha⸗
ritatem. cū alij martyres paſſi fuerint ꝑpter fidem. Et h̄ martyriū q̄ ſic facta ē ru⸗
bicūda. paſſa eſt cū iā eſſet q̄ſi. xlvij. ānoꝝ vt crediẜ. et hmõi etas ꝟgit ī antiq̄tatē.
Foꝛte et robuſtū. Et ipa eſt mlˀier foꝛtis q̄ſita a ſalomõe. Sed inuenta a chꝛiſto et N
ab ipo gabriele. Quere de foꝛtitudīe ei⁹ lib. vi. ti. ix. añ mediū tituli. vbi appellatur
mulier foꝛtis.
Durabile. ꝑ ꝑſeuerātiā in omni grā et ꝟtute. q̄a nō defecit fides ei⁹ ī paſſiõe filij. li⸗
cet tūc deficeret oīs ſanct⁹. Propter h̄ de ipa dictū fuerat ꝑus illud qd̓ diciẜ pabo.
in fine. [Non extingueẜ in nocte] dñice ſepulture [lucerna ei⁹] .i. fides. Vere tunc
facta eſt nox. quando ſol iuſticie ꝑ moꝛtē occubuit.
Idoneū vaſis fabricādis ad ſanctuaria reponēda. Et ex h̄ eboꝛe fabricauit ſpūſſan⸗
ctus artifex vas illd̓ admirabile op⁹ excelſi. Ecc̄i. xliij. in q̄ repoſitū ē illd̓ ſanctua⸗
riū dñici coꝛꝑis. de q̄ dñs dicit Leuiti. xxvi. Pauete ad ſanctuariū meū. Et Iſa.

xxxvij. [De hieruſalem] .i. btā virgine [exibunt reliq̄e. et ſaluatio ī monte ſyon.] Qd̓
fuit qñ pepit ſaluatoꝛem. Et ad h̄ ſignandū adhuc reponiẜ coꝛpus chꝛiſti ī pixide
eburnea. et hoſtie de q̄bus conficiendū eſt.
Suaue et leue. qñ bene circūpolitū ē ꝯpetentibꝫ inſtrumētis. Et mariā nō inueniſſe
ſcrupuloſam deuote ad eā accedētes. quā ſpūſſctus ſtudioſiſſime expoliuit.
Pannū ſibi ſuppoſitū et aſtrictū ſeruare diciẜ incōbuſtuꝫ. Sic maria ſibi aſtrictos
amoꝛe et ſeruicio ab incendio vicioꝝ.
Regi ſalomoni afferebaẜ de tharſis. qd̓ interꝑtaẜ exploꝛatio gaudij. ſicut legiẜ. iij.
Regū. x. Quia q̄ ſollicit⁹ ē circa inuentionē eterni gaudij. et ad hoc exploꝛat illud.
ſollicitudinē gerit circa obſeruātiā caſtitatꝭ. q̄ ñ obtineẜ d̓ facili. niſi ꝑ grē ītercē.
Cōbuſtū ⁊ puluerizatū d̓r tollere palloꝛē oculoꝝ. vt. s̄. dictū ē d̓ ꝑꝑetatibꝫ depbātꝭ. O
Eata ḡ virgo thꝛon⁹ eſt ſalomõis. Nam in ea ver⁹ pacific⁹ coꝛꝑaliter nouē
menſibꝫ ſedit et q̄euit. Vñ Iſa. xi. vbi nos habem⁹. erit ſepulchꝛū ei⁹ glorio⸗
ſum. dicit alia trāſlatio. erit req̄es ei⁹ glorioſa. i. glorioſa dña erit req̄es ei⁹. Cum
aūt aīa iuſti ſit ſedes ſapīe. beata virgo ſingulari ꝑuilegio thꝛonus diciẜ. i. ſedes re⸗
gia. q̄ regē cōcepit et pepit. Qd̓ nulli alij regine ꝯceſſum ē. Ideo ſpecialiter de chꝛi⸗
ſto dictū ē Mat. ij. Ubi eſt q̄ natus ē rex. Alij enī poſtq̃ꝫ nati ſunt de matre poſ⸗
ſunt coꝛonari in reges. ſed nō naſcunẜ reges. Sed chꝛiſt⁹ in die q̄ ꝯcept⁹ ē a mr̄e
coꝛonat⁹ ē in regē. Unde Canti. iij. diciẜ. Egredimini filie ſyon. ⁊ videte regem ſa⸗
lomonē in dyademate quo coꝛonauit eū mater ſua ⁊c̄. Hoc inuenies ſufficienter
expoſitū. lib. iij. xij. ꝑrogatiua marie.
Igiẜ [thꝛonū hūc] [fecit ſibi rex ſalomon de eboꝛe] q̄ū in virgīſ caſtitate ſibi ꝯplacuit. P
Veſtit⁹ aūt fuit thꝛon⁹ hic [auro fuluo nimis] .i. decoꝛat⁹ ſapiētia. ꝟecūdia. obe⸗
diētia. patiētia. puritate. charitate. ꝑcioſitate. medicinalitate. ⁊ exemploꝝ fulgoꝛe. ⁊
ſingulis alijs virtutibꝫ. q̄ꝝ magna multitudo notaẜ in ꝑꝑetatibꝫ auri. Et in hoc
thꝛono ꝑncipaliter notanẜ tria. Primū q̄es. quia fact⁹ eſt a ſalomõe q̄ interꝑtatur
pacific⁹. Secundū mūdicia. q̄a factus de eboꝛe. Terciū magnitudo. q̄a thꝛonus
hic fuit grādis. Priuſ enim in nullo q̄etū inuenerat. q̄a in nullo ſedati erāt tumul⸗
tus. ſ. ꝯcupiſcētie carnalˀꝭ ſpiritū ꝑterq̃ꝫ in maria. que ſola dicere potuit. Qui crea⸗
uit me req̄euit in tabernaculo meo. nō ſolū in tabernaculo aīe. ſed ⁊ coꝛpoꝛis mei.
In nullo inuenit mundū. q̄ꝛ de ipa ſola dici ꝑt. tota pulcra es amica mea. et macu⸗
la nō eſt in te ⁊c̄. In nullo alio inuenit ḡndē. ſꝫ anguſtū et artū. et q̄ſi nō plenā ſedē.
Sed in ea inuenit ḡndē ꝑ hūilitatē. q̄ ſola capax dei eſt. q̄ dicit Iſa. lxvi. Super
quē req̄eſcet ſpūs meus niſi ſuꝑ hūilē et quietū ⁊c̄. Quanto enim minoꝛ erat ī ocu⸗
lis ſuis. tāto maioꝛ erat in oculis domini. Quanto etiā minus apꝑciabaẜ ab ama⸗
toꝛibus mūdi. tanto carioꝛ erat in oculis dei. Sicut enim quod hominibꝫ altū eſt.
abominabile eſt apud deū. Luce. xvi. ita quod hominibꝫ abiectū eſt ꝑpter deum.
altum eſt apud deū.
Item notandū q̄ꝙ q̄dā licet ſint caſti. ſuꝑbi tamē ſunt vel auſteri. ꝟtutē vnā habētes Q
ſine alia. ſi hoc ſit poſſibile. Et tales nō ſunt thꝛoni grādes. Sed beata ꝟgo virtu⸗
tes ſingulas habens in ſuꝑlatiuo. ſola inuēta ē et facta a deo thꝛonus grādis. Iā
diciẜ. [Fecit ſibi rex ſalomon thꝛonū de eboꝛe grandem.]

Maria thꝛonus grandis
Materie ꝑcioſitate. q̄a fabꝛicatus ex auro ⁊ eboꝛe. quod vtrūq̃ꝫ ꝑcioſum valde.
Artificioſitate. quia [nō eſt factū tale opus in vniuerſis regnis] ſcꝫ celeſtiū. terreſtri⸗
um. et infernoꝝ. ad Philˀ. ij.
Durabilitatis eternitate. Unde. Thꝛonus tuus deus in ſeculū ſeculi. Ad hebꝛe. i.
Item [Thꝛonus ei⁹ ſicut dies celi] qui eterni ſunt.
Inſidentis maieſtate. Quia qui incircūſcriptibilis erat ſm̄ deitatē. ibi voluit circū⸗
ſcribi ꝑ aſſumptā humanitatē. Unde maria dicit Ecc̄i. xxiiij. Girū celi circuiui ſo⸗
la. Quia comꝑhendit incomꝑhenſibilē. circūdedit immenſū gremio vteri ſui. et
intra caſta viſcera continuit omnia continentē. Propter hoc caniẜ ipi marie. Quē
totus nō capit oꝛbis in tua ſe clauſit viſcera factus homo. Propter h̄ etiā figura

nus eſt chriſt⁹ p gedeonē q̄ interptat̄ circuiēs in vtero. Nam in vtero virgīs q̄ ad humanā circūſcript⁹ naturā: nihilomin⁹ p incircūſcriptā diuīe potentie naturā omnia circuibat.

Gigantee q̄ntitatis receptibilitate. Chriſt⁹ enī dicit̄ gigas gemīe ſubſtātie. Et ipſe nō eſt regul⁹ ſed rex magnus ſup omnes deos .i. hoīes ⁊ angelos. Propter h̄ thronus hic ſoli compat̄ q̄ terre eccētricus ē. ⁊ occies dicit̄ toti⁹ terre excedere q̄ntitatē. R

Speciali pſidentis dignitate. Quia [thronū] [hūc] [fecit ſibi rex ſalomō] ſicut ſupra expoſitum eſt.

Maria thronus grandis — Claritatis immēſitate. Quia factus [de auro fuluo nimis] qd̄ eſt coloris optimi et fulgoris eximij. Item pp̄ter claritatē hanc dicit pater loq̄ns de filio. Thron⁹ ei⁹ ſicut ſol in ꝯſpectu meo. Quāuis enim virgo forte apud homines q̄ſi ſubobſcurā appareret. tñ in ꝯſpectu dei clara apparebat vt ſol. q̄ ē pulcerrima creatura.

Juſtiſſimi iudicis auctoritate. Unde dicit̄ illi. Sedes ſup thronū q̄ iudicas iuſticiam. Itē. Parauit in iudicio thronū ſuū. et ipſe iudicabit orbem terre in equitate ⁊c̄. Et h̄ ideo ptinet ad mariā. q̄a ī hūanitate quā aſſumpſit ex ea in iudicio apparebit. Itē q̄ iudicabit accepit a matre. Uñ ipſe dicit Joh. v. Pater nō iudicat queq̄. ſed ptātem dedit filio iudiciū facere. quia filius hominis eſt.

Triū pncipaliū virtutū q̄ſi infinita q̄ntitate. Nulla enim virginitas ſue puritati. nulla modicitas ſue hūilitati. nulla dilectio ſue charitati potuit compari.

Summe dignitat̄ ineffabilitate. q̄a in hoc throno inſigni: ſumm⁹ impator leges clementie ſue ppetuo roborauit.

Medicinalitate. Unde factus ē ex ebore et auro. qd̄ vtrūq̄ medicinale eſt. Quere ſupra eodem titulo de pperatib⁹ eboris. infra eodē ti. de pperatib⁹ auri.

Beneficioꝝ innumeroſitate. Ideo dicit̄ ad Heb. iiij. Adeamus cū fiducia ad thronum gratie ⁊c̄. Hoc inuenies infra expoſitū.

Equit̄. [Et veſtiuit eū auro fuluo nimis ⁊c̄.] Ebur caſtitas. vt ſupra dictū eſt. Aurū hūilitas. Ebur auro veſtiebat̄. quia caſtitas hūilitate decorat̄. Et nota q̄ ebur auro tegebat̄. qd̄ pl⁹ apparebat. ſicut pl⁹ apparet veſtis q̄ corpus. ī quo notat̄ q̄ pl⁹ reſpexit de⁹ in beata virgine hūilitatē q̄ virginitatē. Unde ipſa dicit. Reſpexit hūilitatē ancille ſue. Ex ea enim pre pl⁹ eā diligebat. ⁊ vbi amor ibi oculus. Sic debent virgines pl⁹ ſpeculari qd̄ in eis infirmū ē. q̄ qd̄ forte vl̄ cādidū. Bene aūt hūilitas auro compat̄. et auro fuluo nimis. qd̄ ē metallū p̄cioſiſſimū ⁊ mūdiſſimū. Uirginali ſiq̄dem hūilitate nulla virt⁹ mūdior. nulla p̄cioſior. ſicut in maria. Mūdicia ptinet ad virginitatē. p̄cioſitas ad hūilitatem. S

Et veſtiuit eū auro fuluo nimis.] Unde alibi de ea dicit̄. In veſtitu deaurato ⁊c̄. Ueſtimus marie de auro hic. de ſole apocal̄. xij. Et bene d̄r [veſtiuit.] Alia enī marie et corpus q̄ſi de ebore p virtutē integerrime virgitatis. Uirtutes ei⁹ corpus ei⁹ adornantes: q̄ſi aurū. Sicut enim auro inter metalla nullū p̄cioſi⁹. ſic virtutib⁹ marie nihil creatum glorioſi⁹. Et ſicut aurū colorat cetera metalla. ſic virtutes marie ceteroꝝ ſanctoꝝ colorant et inſigniūt virtutes. Uñ hieronym⁹. Nihil ſpecioſitatis. nihil gl̄ie et candoris: qd̄ ex ipſa nō reſplēdeat. Nullū p̄cioſi⁹ ſic virtutib⁹ marie. nihil creatū glorioſius. T

Hiero.

Item aurū pulcerrimū metalloꝝ. Cetera metalla. cetere virgines vl̄ ceteri ſancti. de q̄bus format domin⁹ vaſa gl̄ie. q̄s oēs colorat et īſignit pulcritudo virtutū marie. V

Aliter. ij. parabol̄. ix. dicit̄ ſoliū qd̄ idē ē qd̄ thronus veſtitū fuiſſe auro mūdiſſimo. Et ponit̄ ſuplatiuus gdus q̄ optime ꝯuenit beate virgini. Eſt enī auꝝ mūdum: carere pcc̄ō mortali. Eſt mundi⁹: carere veniali. ſi tamē h̄ aliq̄s diu fieri poſſit. Licꝫ enī in baptiſmo remittant̄ oīa peccata. nemo tñ viuit ſine veniali. q̄a nemo mūdus a ſorde. Mūdiſſimū aurū eſt carere fomite peccati. quod null⁹ habuit pter beatā virginem. Unde ꝯgrue attribuit̄ ei ſuplatiuus gradus. Uel per aurū fuluum nimis. ſignificat̄ chriſtus q̄ eſt ſumma ſapiētia. Maria enim terra ē aulatb vbi naſcit̄ auꝝ optimū .i. chriſtus. q̄ veſtita eſt ⁊ decorata maria. Unde dicit̄ Amicta ſole .i. chriſto. Apocal̄. xij.

 151

Maria aurea. quia aurū X

Dicit̄ ab aura. hoc ē a ſplendore. eo q̄ repcuſſo aere plus fulgeat. Naturale eſt enī vt metalloꝝ ſplendor plus fulgeat luce alia repcuſſus.

Clarum p celeſtē ſapientiā. que clara eſt et nunq̄ marceſcet. et facile videt̄ ab his q̄ diligunt illam ⁊c̄. Sap. vi. Eodem. vij. dicit̄ de ſapientia. et cōgrue intelligitur d̄ maria. Emanatio q̄dam eſt claritat̄ oīpotent̄ dei ſincera. ⁊ ideo nihil inq̄natū incurrit in illā. Quere de hac claritate libro. iiij. ti. x. de puritate eius.

Fulgidū p exemplū. quo nō ſolū homīes ſꝫ et angelos irradiat .i. Macha. vi. [Refulſit ſol] ſcꝫ diuinitatis [in clipeos aureos] clipei iſti chriſt⁹ ⁊ maria. q̄ ptegūt fideles eccl̄e. [et reſplēduerūt mōtes ab eis. mōtes] .i. angeli et iuſti. Uel fulgidū et choruſcans p virtutē miraculoꝝ. Tale enī aurū appellat̄ obrizum. ſic dictū. eo q̄ ſplēdore obradiet. Eſt enī coloris optimi. qd̄ hebrei opaꝫ greci cyrron vocāt. Et ex his ſm̄ Iſidoꝝ componit̄ obrizum. Alij dicūt q̄ obrizū greco dicit̄ eurizon. ab eu qd̄ ē bonū. et riza qd̄ eſt radix. Aurū enim charitas ē. Bonā enī radicē habet: quicq̄d ex radice charitatis pcedit.

Purū p imunitatē peccati. Nec ſordes colligit ex immūdo loco ſi ibi ponat̄. Sic nec maria q̄ nata ē ex iudeis. q̄a ſicut ſpina roſam genuit iudea mariā. Uñ et ſm̄ hoc ſoli compat̄. quē nulla immūdicia poteſt aliq̄tenus inq̄nare. Aurū ergo puꝝ eſt aurum ſine fecibus et mixtura.

Rubicundū. Et maria rubicūda p verecundiā virginalē. pulcritudinē naturalē. patientiā ſingularē. inteſiſſimā charitatē. Quere lib. xij. particl̄a. iiij. titulo d̄ roſa. Item aurū q̄nto rubicundi⁹ tanto melius. Et q̄a maria in his et alijs vniuerſis virtutib⁹ pcellebat omni ſancto. ideo p̄cioſior corā deo. Y

Ponderoſiſſimū p timoroſam hūilitatē et aureā grauitatē. Quod apparuit ī angelica ſalutatōe. qñ ad pmiſſū angeli nō ſe mouit a pposito ſuo ⁊ ſtatu dicēs. Quō fiet iſtud: Et nominās ſe ancillā. Uel q̄a pponderat oīm ſctō abūdātia cariſmatū. q̄a nō ad menſurā dat⁹ ē ei ſpūſſctūs. ſed totū datū ē ei q̄cq̄d dari potuit pure creature. Unde btūs berñ. Quantūcūq̄ donū alicui ſancto ſit datū. tāte virgini non credim⁹ eſſe negatū.

Bern.

Solidū p mentis cōſtantiā in bono. Qd̄ apparuit in filij paſſiōe. vbi nec irritauit aliquē. nec potuit irritari aut puocari ad irā. Silr̄ in filij ſepultura qñ nūq̄ dſperauit neq̄ dubitauit de ei⁹ reſurrectōe. ſicut fecerūt diſcipuli.

Tractabile et ductile p obedientiā. q̄ notat̄ ibi. [Ecce ancilla dñi] Quaſi diceret. Quicq̄d ei placuerit faciat de ancilla ſua. Ecce tractabilitas.

Precioſum: cui⁹ p̄ciū chriſt⁹. Unde puer. in fine. Procul et de vltimis finib⁹ p̄ciuꝫ ei⁹. Ultimi fines: celi celoꝝ. Quere libro. vi. titulo. ix. vbi appellat̄ mulier.

Aug⁹. — Imputribile p luxuriā q̄ ad carnē. p inuidiā quo ad mentē. et q̄a corpus ei⁹ nō fuit reſolutū in q̄ttuor elementa. Aug⁹. Credimuſ q̄ nunq̄ caro ꝯputruerit in terr̄. cuius pars glorificata eſt in celis. Z

Non eruginat p maliciā. Unde dicit̄ ei. Uirgo ſingular̄ inter omnes mitis ⁊c̄.

Percuſſum nō murmurat ſicut es. In hoc ſignat̄ virginis patiētia in filij paſſiōe q̄ corā tondentib⁹ et pcutiētib⁹ ſe ī filio obmutuit. et nō apuit os ſuū. Qualē enim ſe exhibuit agnus .i. filius. talē ſe exhibuit mater agni.

Maria aurea. q̄a aurum — Percuſſionib⁹ dilatatur. quod apparuit in filio patiēte. quādo dixit. Pater ignoſce illis ⁊c̄. Quod et matrē feciſſe piū eſt credere. Tunc etiā filius latroni petenti memoriā ſui pmiſit paradiſū. Ido vere potuit dicere patri fili⁹. et mater filio. In tribulatōe dilataſti mihi.

Regibus cōuenit .i. patri et filio. De quib⁹ dicit̄. [Deus iudiciū tuū regi da] .i. filio [et iuſticiā tuā filio regis] .i. chriſto filio dei patris.

Uiſum ꝯfortat. Ipſa eſt enim ille ſol de quo dicit̄ Eccl̄es. xi. Dulce lumē ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolem.

Uitam plongat. vitam .ſ. gratie et glorie. et miraculoſe aliq̄bus vitā nature. Unde dicit. In me omnis ſpes vite ⁊c̄. et eſt iſtud omnis dyaſirtieū.

In fornace pbat.i.in filij paſſiõe. In hanc fornacẽ pura intrauit.exiuit purior ſicut pueri in fornace babilonica. Dan.iij.
In auro et ex auro theca formaẽ vbi gẽma collocaẽ. Per gẽmã chriſt⁹. p thecã marie hũilitas.in q̃ collocat⁹ ẽ chriſt⁹ gẽma pcioſiſſima.et ſedit ibi ſicut lapis ĩ auro. Eccĩ.xxxij. Gẽmula carbũculi ĩ ornamẽto auri ꝛc. Uel p gẽmas intellige marie virtutes.q̃x repoſitoriũ fuit eius hũilitas que ſignatur p thecam. AA
In ſole poſitũ flãmeſcit et rutilat.et ſcintillas videẽ emittere. Et maria ĩ ſole poſita p vnionẽ carnis quã de ipa ſol accepit iuſticie.flãmeſcebat p ardorẽ deſiderij celeſtis.ſcintillabat p rutilantiam grẽ multiplicis.refulgebat vt dictũ eſt p bona opera et exempla.
Rarũ eſt et ideo pcioſũ. Nam ipa ẽ vnica virgo et mater. Uñ dr̃ virgo ſingularis et ſola mater innupta.et ideo paul et de vltimis finib⁹ pciũ eius. Quere libro.vi. ti. ix. q ipa mulier bona.
Medicinale.quia valet ꝯtra leprã et melancoliã. et maria cõtra triplicẽ ꝯcupiſcẽtiã que notatur in lepra.et mundanã famitatẽ que in melãcolia. Pulurizatũ etiã dicitur valere ꝯtra ſcabiẽ.
Calide nature ẽ ſm platearium.in q̃ charitas tã virginis q̃ iuſtoꝝ figuraẽ.
Ponderoſi⁹ in duplo q̃ argentũ vel es.
Precioſius.tẽperatius.tractabilius.ductilius.durabilius.colorati⁹ omni metallo.ſic et maria omni iuſto.
Ulnus ex auro factũ tumore dicẽ nõ corrumpi.
Aliter de auro. Auꝝ tres virtutes pncipaliter ſignat. Sapiẽtiã. Charitatẽ. Obediẽtiam. Fuit enĩ maria tota aurea p ſapiẽtiã. Habuit enĩ ſapientiã a ſapore et ſapiẽtiã a ſape. A ſape: q̃a cõſeruabat oĩa v̄ba q̃ de filio dicebanẽ in corde ſuo. Luc.ij. Hãc aũt ſapiẽtiã ꝯtulit ei ſpũſſanctus.q̃ ſuperueniẽs in eã abſtulit ab ea cordis ignorantiã. Unde ꝛ ipa docuit aplos. A ſapore. Eſt aũt ſapiẽtia ſapore virtutũ ꝯdita ſcientia. Hanc habuit ipa p omnib⁹. Unde de ipa dr̃ puer.xxxi. Guſtauit et vidit. q2 bona ẽ negociatio ei⁹. Quere lib.iiij.titulo.i.de hũilitate marie expoſitõem p⁹ pncipiũ tituli. Hũilitas q̃ marie aurũ L ꝛ aurũ fuluũ nimis. Scꝫ.or fin.gallice. BB

Cancellari⁹ phi lippus

Siquidem hũilitas ei⁹ omnẽ gdum hũilitatis exceſſit. Que q̃nto fuit v̄tutib⁹ pminentior: tãto mirabilior et pcioſior. Hũilitas enĩ alioꝝ ſanctoꝝ aurũ pallidũ fuit et nõ purũ aurũ in compatõe eius. Uñ. Poſteriora dorſi ei⁹ in pallore auri. Ualde enĩ minoris pcij eſt auꝝ pallidũ q̃ rubicundũ. L Aurũ fuluũ nimis. J gallice or tres eſmere. Fuit etiã maria aurea p charitatẽ que fulgorẽ pſtat ceteris virtutib⁹. ſicut aurũ ceteris metallis. Quere lib.iiij.ti.xvij.de charitate marie. Fuit etiã aurea p obedientiã. Quere lib.iiij.ti.xxix.de obediẽtia marie.
Sequitur. L Qui habebat ſex gdus. J Qui ſunt ſex opatões ſpũſſancti. q̃tuor ex parte corpis. due ex pte aĩe. Ex parte corpis: pma eſt carnis aſſumẽde purgatio. Scda: deciſio. Tercia: formatio. Quarta: vnio. Et licet vnũ iſtorũ ſit pus altero naturaliter. ſimul fuerũt tpe. Due opatões ex parte aĩe: cũ aĩa cõſtet ex intellectu et affectu. pleniſſima illuminatio intellect⁹ q̃ntũ ad veritatẽ. et affluẽtiſſima fecũditas affectus q̃ntũ ad bonitatẽ. Unde. Plenũ gratie et veritatis. Ueritas ad intellectũ: gratia ptinet ad affectũ. Aliter etiã poteſt iſtud intelligi. Sex gradus quos habebat thron⁹ p q̃s ſalomon aſcẽdebat in thronũ ſex virtutes bte virginis pñt intelligi. p q̃s chriſt⁹ aſcẽdit ĩ v̄ginẽ. Et ſi ei in eã deſcẽdiſſe dicatur. in eam tamẽ aſcẽdit. quia p eã apparuit homib⁹. De ſex virtutes notaẽ Lu.i.i tribus binarijs ꝯbinate. Due pme in affectu et cogitatõe ſignanẽ. cũ pmittiẽ. L Turbata ẽ.et cogitabat q̃lis eſſꝫ iſta ſalutatio. J Quattuor alie in ſmõe. Due pme ibi q L turbata ẽ.et cogitabat q̃lis eſſꝫ iſta ſalutatio. J Q, turbata ad affectũ. q cogitabat ad intellectum. CC DD

Nicola⁹ d̄ tornai

Pria ẽ q̃ v̄ecũdia.q̃ notaẽ ĩ turbatõe. Quere li.iiij.ti.xi.de v̄ecũdia marie ꝛc.
Scda prudẽtia. Uñ. Et cogi.q̃lis eſſꝫ iſta ſa. J Et bñ p⁹ verecũdiã ſubdiẽ prudentia.q̃a quandoq̃ pre turbatõe verecũdie q̃dam audita minus diſcrete diſcutiunt.

Illij et prudẽtia pſumentes ſiũt prepropert ad loquendũ.
Tercia modeſtia ſermõis.q̃ notatur cũ ait. L Quõ fiet iſtud quoniã virũ nõ ꝯgſco: J vbi et tarde prupit in v̄bũ.et breuiter locuta ẽ.cũ iam angelus eã bis fuiſſꝫ allocutus. Qd bene poſt prudẽtiã eius notaẽ.cõtra id q prudẽtia multos ſolet facere ad loq̃ndũ pproperos.et in ſermone pliros.
Quarta immobile ppoſitũ caſtitatis. q nec ad pmiſſionẽ angelicã titubauit. Quod notaẽ cũ ait. L Quoniã virũ nõ cognoſco. J De q̃tuor iſtis virtutib⁹ dicẽ eccĩ. xxvi. Mulier ſenſata ꝛ tacita ꝛc. Itẽ ibidẽ. Gratia ſup grãm mulier ſctã et pudorata. Fuit enĩ maria pudorata in turbatõe. tacita in reſponſiõis dilatõe ꝛ breui reſponſiõe. ſenſata in ſalutatõis diſcuſſiõe. ſancta. i. firma in ppoſito virginitatis ꝯſuãde.
Quinta hũilitas que notaẽ ibi. L Ecce ancilla dñi ꝛc. J
Sexta fidei magnanimitas. Quod notaẽ ibi. L Fiat mihi ſm verbũ tuũ. J Poteſt notari cõſenſus ipius. Ad hoc enĩ q ſaluatorẽ ꝯciperet nõ tm̃ tenebaẽ credere futurũ eſſe qd̃ pmittebaẽ. ſed etiã ꝯſentire vt fieret. Que duo. ſ. fides et cõſenſus req̃runẽ a paruulo baptiſando. cũ dicẽ. Credis in deũ patrẽ oĩpotentẽ: ꝛc. Et poſt. Uis baptiſari: ꝛc. Iõ etiã Gene.xxiiij. exigiẽ cõſenſus rebecce. priuſq̃ adducaẽ ad yſaac. Uel ſex gdus iſti pfectã indicant hũilitatẽ marie. cuius merito aſcẽdit in eã chriſtus. vt ſup dictũ ẽ. Habet enĩ hũilitas ſex differẽtias. q̃rũ tres ptinẽt ad primũ. ſ. ſponte ſubijcere ſe maiori. pari. minori. tres ad ſeipm. loq̃ de ſe humiliter. ſentire de ſe hũiliter. velle ſentiri de ſe humiliter. EE

Cancellarius phi lippus

Sequiẽ. L Et ſũmitas throni rotũda erat in pte poſteriori. J Cũ magna fuerit maria genere: q̃a de ſemine abrahe. de tribu iuda. de ſtirpe dauid. Maior: q̃a naturalibus donis inſignita. Maxima: q̃a grã plena. ſũmitas throni q mater dei. Rotũda aũt erat in pte poſteriori. Qd enĩ rotũdũ ẽ ab eodẽ ĩ eodem terminaẽ. q̃ſi in circulo. et figura circularis ſignat eternitatẽ. Pars v̄o throni anterior: ſtatus virgĩs ante partũ. Poſterior: ſtat⁹ poſt partũ. Aliq̃ñ autẽ fuit q mater nõ fuit, ſed q̃ñcũq̃ fuit ſp virgo fuit. Et ita a virginitate p fecunditatẽ redit ad virginitatẽ. Unde et dicẽ porta clauſa. Igiẽ in ſũmitate throni marie maternitas. In rotũditate eterna virginitas. In poſterioritate glorie eternitas figuraẽ. que videlicet glia ſeq̃ẽ poſterior. Uñ. i. Pe. i. Prenũciãs eas q̃ ĩ chriſto ſunt poſteriores glias. FF
Uel ſũmitas throni rotũda. J q̃ntũ ad chriſtũ. cui⁹ caro dicẽ thronus. Cui⁹ throni ſũmitas: paſſio. vbi dixit. cõſũmatũ ẽ. Uere rotũda: quia quo mẽſe cõceptus eodẽ et paſſus. ꝯ illud pceptũ Exo.xxiij. Non coques hedũ in lacte matris ſue. Uel q̃ ad ſacramentũ eucariſtie. qd̃ primũ fecit melchiſedech in pane et vino. et q̃ſi circulariter factus ẽ reditus ad illũ. Unde dr̃ chriſto. Tu es ſacerdos ineternũ ſm ordinẽ melchiſedech. Uel aliter. L Sũmitas throni rotũda erat in parte poſteriori. J forma rotũda ſignat eternitatẽ. Per hãc ſũmitatẽ throni ſignificaẽ intellect⁹ marie. qui ẽ in anima ſuperior: eternorũ capax et eorũ que ſurſum ſunt. nihil que rens niſi eterna. Et bene pars poſterior. q̃a nõdum apparet q̃d erimus. Rotũdum enĩ et omni parte equale ẽ. ſine angulis. ſine principio. ſine fine. Erat enim maria rotunda. diuinitate cui⁹ erat domiciliũ illuſtrata. ꝛ in dõ vt ita dicã deificata. particeps facta diuine eternitatis: ſine duplicitate et angulis. L A parte poſteriori J q̃ ẽ finis corpis. q̃a nõ in hac vita pfecte fuit felicitatis. ſed poſt mortẽ q̃ ſeq̃tur poſterior. Sic in mente vł intellectu in nobis diuĩe imaginis ſimilitudo reluceret q̃ ad voluntatẽ. memoriã. ratiõem. GG DD
Sequitur. L Et due manus tenentes ſedile hinc et inde. J Sedile: trãq̃llitas et pax mentis virginee. vbi requieuit illa ſapiẽtia que in omnib⁹ req̃em querens in tabernaculo eius nouem menſibus requieuit. quia ibi factus eſt in pace locus eius. In hoc ſedili ſuſceptus ẽ filius dei a ſtatione ad ſeſſionẽ humiliatus: quando habitatio eius facta ẽ in ſyon. i. in ſpeculo. hoc ẽ. maria. Due man⁹ hinc atq̃ inde tenẽtes hoc ſedile, quia p manus ſignatur opatio. celeſtis ſapiẽ et ſpũſſancti grẽ ſunt operatões. His duob⁹ attribuitur tota hui⁹ edificij fabrica. Sapiẽtie. Unde Prouer. ix. Sapiẽtia edificauit ſibi domũ. Gratie. Quia quicquid II

Dominꝰ cant.

in ea et de ea factū eſt gratie attribuit nō meritis. Vñ dicit cum aplo. i. Cho. xv. Gratia dei ſum id qđ ſum. Ve due manꝰ tenebant mariā in oñi ſtatu. Aliter. RR
In throno iſto. i. in maria ſūt q̄ſi due manus. Vna/ qua iuſtos cōtinet ne corruāt in pſundum. Alia/ qua pctōres erigit ad grām. Vel ſm iohānē damaſcenū. due manus due in ea opatōes ſpūſſancti. Vna/ q̄ purgauit illā a fomite. Alia. q̄ potentiā deitatis ibi receptiuā reparauit ſimul ⁊ generatiuam.

Cācellariꝰ phƚippus

Aliter. [Due manus tenētes ſedile hinc atq̄ inde.] Ↄceptō ſine culpa. et partꝰ ſine pena. q̄bus ſublata ē maria a maledictōe eue. Que duo bene dicūt tenere ſedile. qa virginitas nō excluſit fecunditatē. nec ecōuerſo. Et ſic ex nulla parte thronus lapſus ē. Et hoc eſt q̄ nouus [adā poſitꝰ eſt in pađiſo] beate virginis q̄ſi mulier circūdedit virū [vt oparet] in ea fecunditatē [et cuſtodiret] virginitatē. Non fuerūt ibi manus pſſipantes thronū. ſ. viril' opatio. Vnde dañ. ij. dicit chriſtꝰ [lapis excīſus de monte] i. maria. [ſine manibus] i. ſine ope nuptiali. ſicut exponit augꝰ. Sed ille manus de q̄bꝰ dicit Cant. v. [Manus eiꝰ tornatiles] ſ. duplex opatio ſpūſſancti in cōceptu ⁊ in ptu. [Tornatiles] ppter ſubtilē opatōez [auree] ppē ſapientiā [plene iacint'] Iacintꝰ fugat p̄uā ſuſpitōem. ideo deſpōſata fuit vt diabolo celaret myſteriū. Et habz iacintus grām impetrādi. Ipa eni maria ē heſter cui dixit aſſuerus. i. chriſtꝰ. Pete a me qđ vis ⁊c̄.

Sequitur. [Et duo leōes ſtabāt iuxta ſingulas manꝰ.] Duo iſti leones iohānes baptiſta ⁊ iohēs euāgeliſta. Leo habitat in deſerto ⁊ rugit. Baptiſta in deſerto iudee ad lrām. Euāgeliſta in deſerto ſpūali qđ deſeruit angelꝰ. Vñ dicit Apoca. i. Fui in ſpū in dñica die. Baptiſta emiſit duplicē rugitū. q̄ ad duplicez aduentū. Priō exterrēs fatuos inq̄ſitores. Vñ. Luiꝰ nō ſum dignꝰ ſoluere corrigiā calciamentoꝝ. i. explicare vnionē ɫbi. Altero exterrēs pſumptuoſos i ope. Vnđ. Genimīa viperaꝝ ⁊c̄. Lu. iij. Aliꝰ iohānes ſimiliter rugijt dupliciter. Priō đ generatōe eterna. In p̄ncipio erat ɫbum. Scđo de tpali. Verbū caro factū ē. Non dicunt hi tāgere manꝰ. ſed ſimpliciter ſtare. De baptiſta dr. Amicꝰ ſponſi ſtat et audit eū. Joh. iij. De alio. Stabāt iuxta crucē ⁊c̄. Joh. xix. Non tāgūt manus. q̄a modū opatōis nō exponūt. Non lōge ſtant. q̄a ab opatōe manuū nō recedūt. DD

Aliter. Duo leones iſti gabriel ⁊ iohēs euāgeliſta. a dextris et a ſiniſtrꝭ. Iohānes p̄ncipaliter ad ſiniſtrā. cui ↄmiſſa eſt cura corpis dñice matrꝭ. q̄ñ dictū eſt diſcipulo. Ecce mater tua. Joh. xix. Ei in tpalibꝫ puidens. et virginitatꝭ eiꝰ fideliſſimus teſtis. Gabriel cuſtos dextre. i. aie. Cuſtos. ſ. interioꝝ/ ſeruētiſſima ⁊ ſanctiſſima eius deſideria nūciās altiſſimo. Qđ eſt officiū angeloꝝ. Qui interpratꝰ fortitudo dei. Sathanā fugans ⁊ ſternēs ne virginitatē eiꝰ valeret explorare. Marie in omnibꝫ ſpūalibus obſequijs aſſiſtens. AA

Sequit. [Et duodecim leunculi ſtātes ſuper ſex gdꝰ hinc atq̄ inde.] Hi ſūt patres antiq̄ vnde orta eſt maria. Duodecim ppter. xij. tribus iſrael. ex q̄bꝫ omnes ſancti teſtamēti veterꝭ pceſſerūt. Et bñ deſcribunt i gradibꝰ throni. q̄a p eos venit ad thronū. i. virginē q̄ fuit de ſtirpe coꝝ ſm carnē. et etiā ſm ſpiritū. dū expſſit et exceſſit merita ſingulorū. Vñ dicit. Multe filie ↄgregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas. Dicunt autē leunculi ↄparatōne chriſti. q̄ fuit magnꝰ leo de tribu iuda. et hi leunculi genuerūt leonē. cū fieri ſoleat ecōtrario. Stabāt in gdibus throni tanq̄ paruuli innixi meritꝭ eius. admirātes ſup aſceſiōibꝫ illiꝰ ⁊ clamantes. Que eſt iſta que aſcendit? DD

Aliter. Duodecim leunculi. i. duodecim apli. Diminutiuū notat hūilitatē. Qz ſtabant ante thronū. cū ſtare obſeq̄ntis ſit et miſtrātis. ſignat q̄ ipi obſeq̄ntes erant beate ɫgini in omnibꝫ. Qz in gradibꝰ ſtabāt et ſcabellis. ſignat q̄ licet eſſent ſciſſimi. tamē nō attingebant tantā ſcītatē. Qui bene dicunt leuncli. ppter fortitudinem patiētie. et rugitū p̄dicatōis in deſerto mūdi. Filij illiꝰ magni leōis de tribu iuda. q̄ ipos genuit in paſſiōe. Qz ſtabāt i aſceſionibꝫ throni. ſignat q̄ mūdi erāt et humiles. et ipam licet alōge in ɫtutibꝫ imitātes. PP

Sequitur. [Nō eſt factū tale opus in vniuerſis regnis.] Tale. id eſt. ſimilis QQ

Cācellariꝰ phƚippus.

p̄ciolitatis. ſimilis ſubtilitatis. ſimil' admiratōis. ſimil' ſanctitatis. ſimilis famoſitatis. ſimil' formoſitatis. ſimilis glie ⁊ honoris. ſicut ē beata maria ⁊c̄. Tria regna. celeſtiū. terreſtriū. et infernoꝝ. Per h̄ notat q̄ nō inuenit ſilem ſedē i vniuerſa creatura. q̄a nec p̄mā ſimilē viſa ē nec habere ſeq̄ntē. Vel duo regna/ ecclia militans ⁊ triūphans. in q̄bꝫ regnat filiꝰ dei. q̄ eſt rex regū et dñs dñantiū. Quia maria nō habuit ſilem in actōe. nec ſilem in cōtēplatōe. Vel tria regna ptinent ad triplicem ſtatū ſaluandoꝝ in q̄bꝫ regnat deꝰ. ſ. Noe. Daniel et Job. Ezech. xiiij. Job/ coniugati. Noe/ cōtinentes regētes archam corpis in diluuio pctōꝝ. Daniel/ virgines. Quia nec in ſtatu ↄiugatoꝝ talis ſpōſa. nec tal' vidua. nec talis virgo. Et ideo nō fuit factū tale opus in vniuerſis regnis.

Deus iudex

e Et notandū q̄ thronꝰ ē ſedes iudiciaria. Vñ. Parauit i iudicio thronū ſuū. Et illud. Sedes ſup thronū q̄ iudicas iuſticiā. Cuiuſmodi ſit hic iudex. deſcribit in p̄s. [Deꝰ iudex iuſtꝰ fortis et patiēs nūq̄d iraſcet p ſingulos dies. Deꝰ] q̄ omnia ſcit. nō hō/ q̄ p̄t decipi. Vñ. Scrutās corda ⁊ renes deꝰ [Iuſtꝰ] q̄ non p̄t corrūpi nec iniuſte parcere. Prouer. vi. Zelꝰ et furor ⁊c̄. Hec duo ſepe corrumpūt alios iudices. [Fortis] q̄ qđ iuſte iudicauerit fortiter pſequet. nec poterit impediri ab executōe. Job. ix. Deꝰ cuiꝰ ire reſiſtere nemo p̄t. [Patiēs] q̄a nō ſtatī punit. ſed expectat ad penitenciā vſq̄ ad diē vltōis. Sap. xi. Diſſimulās peccata hominū ad penitētiā. Eccli. v. Altiſſimꝰ patiēs eſt redditor. Et q̄s diutiꝰ expectat/ diſtrictiꝰ iudicabit. q̄a noluerūt ſe iudicare. Treno. i. Vocauit aduerſū me tpꝰ ⁊c̄. Et durꝰ excruciabit. Ro. ij. An ignoras q̄m benignitas dei ad penitenciā te adducit ⁊c̄. [Nunq̄d iraſcet p ſingulos dies] q̄ſi diceret. nō. Alia lrā expſſius dicit. [Nunq̄d adducet irā p ſingulos dies] q̄a nō in ipo eſt ira q̄ punit. ſed i angel' malis q̄bꝫ punit. Sed nō q̄tidie. RR

Et nota q̄ in h̄ verſu in chriſto oſtendūt eē q̄tuor cardinales. Prudentia. Vñ dicit. [Iudex] q̄a ad prudentiā ptinet diſcernere et iudicare. [Iuſtꝰ] ecce iuſticia [Fortis] ecce fortitudo. [Patiēs] ecce tpantia. que q̄tuor in q̄libet iudice req̄runt. Prudētia ne decipiat. Iuſticia ne flectat. Fortitudo ne terreat. Patiētia vl' tpantia/ ne impetu ducat. vl' ad irā moueat. Quia ergo filiꝰ dei đ ipa carnē aſſumet in illa carne apparebit i iudicio. ⁊ tūc videbūt reprobi in quē ↄfixerūt. recte thronꝰ dicit. Magnū eni ſolaciū erit iuſtis. q̄a videbūt eū in carne in q̄ redemit eos. magna deſolatio impijs q̄ ex hoc agnoſcēt q̄ſtū amiſerūt. SS

Cācellarius phƚippus

In hoc throno ſedet chriſtꝰ iudicās orbem terre in eq̄tate. Qz eni iudicabit accepit a matre. Quia ſicut dicit Joh. v. Pater nō iudicat quēq̄ ⁊c̄. ſed ptātē dedit filio iudiciū facere. q̄a filius hoīs eſt. Patri attribuit potētia. filio ſapiētia. Cedere aūt debet potētia ſapiētie in iudicio faciēdo. Iudicat chriſtꝰ in eq̄tate q̄ñ pctā nr̄a licet infinita ex vna parte. et carnē ſuā quam aſſumpſit ex matre ex altera videns. remiſſio eiꝰ de iure excedit noſtra ↄmiſſa.

Dicit ḡ maria thronus. i. ſedes regia. Dicit etiā thronus grē. q̄a ibi ſedet. ibi regnat gratia. q̄ plenū habet in maria dominiū. Ibi etiā inuenit gra quā iugiter parit et emittit in lucē. Vnde et dicit Mater grē. Ibi inuenit miſicordia. i. remiſſio pctōrum. Ibi gratia que parit ⁊ educat omne bonū. Vnde Sap. xvi. dicit dño. Oīm nutrici grē tue deſeruiebāt. Ibi inuenit auxiliū opoztunū ↄ temptatōes. Ex his tribus ſeq̄tur glia in futuro. Et his q̄tuor vtiliꝰ nihil ē in vita hoībꝫ. Sap. viij. Et hoc totū dicit aplꝰs in vna auctoritate. Heb. iiij. Adeamꝰ cū fiducia ad thronū gratie eiꝰ. vt miſicordiam ↄſequamur. et grām inueniamꝰ in auxilio opoztuno. Sic conſtrue. [Adeamꝰ cū fiducia] i. fiducialiter licet pctōres ſimus. q̄a ↄpatiēs et miſicors eſt et pſtabil' ſup maliciā. Johel. ij. Non dico ad tribunal iudicis. ſed [ad thronū gratie] i. mariā plenā grē. que eſt ille thronus in q̄ q̄euit fons gratie. vt p eam ↄſeq̄mur grām. i. remiſſionē peccatoꝝ p̄cedentiū. et de reliquo inueniamus gratiam in auxilio opoztuno. i. inueniamꝰ grām nos vacillātes et infirmi. p quā auxiliemur ne tēptati recidamꝰ in peccatū. et miſicordiā ↄſeq̄mur nos lapſi. i. remiſſionē peccatoꝝ. Accedamus ergo ad hūc thronū TT

Dilectione. quoniā ipa dicit puer. viij. [Ego diligētes me diligo.] Qui aūt a matre VV

diligitur. diligit̃ et a filio. et ꝑ conſeq̄ns a tota curia celeſti.
Vigilia. Unde ſequit̃ in auctoritate. Et q̄ mane vigilauerint ad me inuenient me.
Quere libro. ii. ꝑticula. i. cauſa. vii. expoſitionē.
Affectiōe. vt mereamur audire ab ea. Tranſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me ꝛc.
Accedam⁹ ḡ ad hūc thronum — Cultu. mancipati ſeruitio ei⁹. Nam q̄ operant̃ in ea nō peccabūt. i. qui opa faciunt ad cultum et gloriam eius.
Deuotione. quia ſpiritus eius ſuper mel dulcis.
Laude. q̄a q̄ eā elucidāt dignitatem eius et prerogatiuas manifeſtādo vitam eternam habebunt.
Oratione. quia potens eſt inuocantib⁹ ſe in omnib⁹ neceſſitatib⁹ ſubuenire. Unde dicit. In hieruſalem ſupna poteſtas mea.
De hoc throno dicit pater loq̄ns de filio. Thron⁹ ei⁹ ſicut ſol. q̄a mater miſericordie x
ſolaciū eſt iuſtorū q̄ ſunt dies. q̄a ſolem fecit de⁹ in poteſtatē diei. In ꝯſpectu meo.
q̄ de ꝓpe eā cerno. ſed homines q̄ vidēt eā a remotis iudicāt eā ſtellā. Et ſicut luna.
vt illuſtret noctē. i. pctōres refugiētes ad eam. perfecta. ipſa vere eſt luna ꝑfecta. q̄
lucet in ꝑncipio noctis. i. incipiētib⁹ temptari. et in medio. i. ꝯſiſtib⁹ i pctō. ꝛ i fine. i.
exeūtib⁹ a pctō ꝛ euadētib⁹ a pctōꝝ temptatōe. Sic eſt hec luna ꝑfecta q̄ lucet tota no
cte. Priores ei iuuat maria ne ſuccūbāt. Scdōs vt reſurgāt. Tercios ne recidiuēt.
In eternū. q̄a miſericordia et pietas ei⁹ durabūt imꝑpetuū. Aliter. Thronus y
eius. dicit pater de filio. Sicut ſol. qui ſplendet et ardet. in q̄ notat̃ ſtola gemina quā
vtrāq̃ pie credit̃ iā habere. In ꝯſpectu dei. vt ſplēdeat et fulgeat ſicut ſol. ſm ſtolā
corpis. et amore ꝑfecto ferueat ſm ſtolā aīe. Et ſicut luna ꝑfecta in eternū. nō ſic
modo in defectu diſcurrēs. Innocenti⁹ papa. Sicut rōnabiliter aſſerūt q̄ de rerū
Innocēti⁹ papa — nature ediſſerūt. luna frigida eſt ꝛ humida. Quia frigida. deſignat ꝟginitatē. q̄
humida. hūilitatē. Ignis enī de q̄ venit ſiccitas naturaliter petit ſublimia. a q̄ de q̄
ꝓcedit humiditas. q̄ſi grauis naturaliter petit humilia. Frigiditas ḡ et hūiditas lu
ne. virginitas et humilitas eſt marie. quia frigida fuit ꝯ eſtū luxurie. humida ꝯtra
faſtum ſupbie. Quia vo ſemꝑ ꝑſeuerauit in ꝟginitate et hūilitate. et in glīa etiam
apparet eius hūilitas et virginitas. idō bene dicit̃. q̄ eſt in ꝯſpectu dei luna ꝑfecta
in eternū. que. ſ. nunq̄ patit̃ detrimētū. Sequitur. Et teſtis in celo fidelis. Ipſa eſt
Bern. — orat ibi ꝑ pctōrib⁹. ꝛ teſtatur q̄ fili⁹ dei ꝑ eis fact⁹ ē hō. Oſtēdit enim filio pectus
et vbera. ſicut dicit btūs bern. Idō dicit̃ chriſto. Hierem. xiiii. Solii glīe tue recordare ꝛc. Beata ḡ virgo ē thronus. ſol. luna. et teſtis. Quia thron⁹ ē. ꝯtinet iudicem. Quia ſol. ꝓducit terrenaſcētia. Quia luna. noctis tenebras diſcutit. Quia
teſtis. cauſas abſoluit. Si pctōr es. et times iudicē. ipſa tenet eū. Si penitens cupis de terrenis curis exire. hec calorē ſolis ꝓducit. Si nox aduerſitatis vel̄ ignorātie te ꝯmit. luna ē. Si cauſis vexaris a ſpiritib⁹ imūdis. vel̄ deſiderijs importunis. vel̄ in morte impeteris. teſtis tibi erit ſi eā inuocaſti ad videndū opa tua ꝛ vitam. Unde i generali ꝯfeſſiōe dr. Confiteor deo et beate marie ꝛc. Unde Oſee. xi. Iudas aūt teſtis deſcēdit cū deo. et cū ſanctis fidelib⁹. Nec tm̄ teſtis ē. ſed teſtis fidelis. Videas ergo q̄ habeas bonā cauſam. q̄a ꝑ te nō mentiet̃. Prouer. xiiii. Teſtis
fidelis non mentiet̃.
Breuis recapitulatio q̄rūdā ſupdictorum — 1 Igna. Sedile. Manus. Ebur. Aurū. Brachia. Scamnū. Argentū. Leo. z
Rex. Purpura. Pigna. Gradus. Nota q̄ hic ſimul agitur de throno ꝛ ferculo. Thronus enim ſoliū et ferculū idem ad lrām.
Ligna libani. infra de ferculo. Hec ligna cedri ad lrām. q̄ creſcūt in libano. q̄ fortia ſūt et ĩputribilia. et ſignt fortitudinē ꝛ ꝑſeuerātiā. Et forte alia ligna q̄ cedrina.
Sedile. Pax et trāquillitas. q̄a in pace factus eſt locus eius. i. chriſti.
Manus tenentes ſedile. charitas. Unde canti. iii. Media charitate ꝯſtrauit. Charitas enim opat̃ ea que ꝑtinent ad dilectōem dei ꝛ ꝓximi. ecce due man⁹. Vel̄ due
manus. opa ꝑuilegiata humilitatis et pietatis.
Ebur. Aurū. Hec duo materia throni grandis. quia fuit hic thron⁹ grādis ĩ ebore. i. ꝯtinentia. q̄a in ea fuit extīct⁹ fomes. Grādis ĩ auro. i. ĩ ſapīa et charitate.

Brachia longa. ad defenſionē noſtrā. et ad dandū longe poſitis. i. peccatorib⁹. a q̄
bus longe eſt ſalus. ii. Paral. ix. Brachiola duo altrinſec⁹. quibus chriſt⁹ puer amplectebat̃ eam.
Scamnū. i. ſcabellū aureū. ii. paral. ix. ꝑ diuitias virtutū ꝛ aurū ſapiētie. q̄b⁹ duobus pedes eius. i. affectus vehebant̃. q̄a diuitias terrenas et ſapiētiā de terrenis cōculcauit pedib⁹ ſuis. Apo. xii. Mulier amicta ſole habens lunā ſub pedib⁹.
Argentū. quo ad ferculū eloq̄ntia. q̄a noſtra eſt aduocata. Canti. iii. Columnas ei⁹
fecit argenteas. q̄a terrā tangebat. i. peccatores.
Leo. Quatuordecim leones erāt in throno. Leo aīal terribile. et ipſa eſt terribilis
demonib⁹ vt caſtroꝝ acies ordinata. ꝛ etiā hoſtib⁹ male viuentib⁹. vt iuliano apoſtate. Quatuordecim leones. vii. virtutes ei⁹. i. fides. ſpes. charitas. iuſticia. prudentia. fortitudo. tēperantia. et ſeptē dona ſpūſſancti. quoꝝ odore terret ſerpentē veterē.
ꝛ ꝯterit caput ei⁹. Ad lrām facti erāt leunculi ad appodiandū.
Rex. q̄ ſolus ſedet in throno. et ſolus chriſtus in ꝟgine glīoſa. Ezech. xliiii. Princeps ipſe ſedebit in ea. ipſe. q̄ſi nō alius.
Purpura. quo ad ferculū. q̄a fuit martyr in aīa. Quere libro. iii. x. ꝑuilegio.
Pigna. i. reclinatoriū aureū ꝛ rotūdū. Hec ē ſūma ꝑfectio ſine angulis et ſcrupul̄.
Vel q̄a puriſſima fuit q̄ ad aurū. et rotūda. ſ. aſpirās ad glīam eternitatis. Itē ipſa
facta ē reclinatoriū diuinitatis tpe dn̄ice incarnatōis. aureū. i. purū ſine coitus feditate. et rotundū. q̄a compoſitū ſpūſſctī opatione.
Gradus. ſex. q̄bus ad eā aſcendit̃. ſex partes veneratōis q̄ ei debent̃. ſ. reuerētia et
deuotio ex corde. Salutatio et gratificatio. i. grāꝝ actio ex ore. Obſequiū et ꝑſtatio vt largiter tribuat̃ ꝑ honore eius ex ope. Et in q̄libet gdu debet ſedere timor
q̄ ſignificat̃ ꝑ leonem. q̄a timor dei ſup omnia ſe ſuppoſuit. Eccl. xxv. Non ē factum tale opus. q̄a vt dr. Hiere. xxxi. Nouū fecit dn̄s ſup terrā. quia nec ꝑmā ſimilē viſa eſt habere nec ſequentē.
De throno morali — m Oraliter. Fecit ſibi rex ſalomō thronū de ebore grandē. Salomon q̄ interpꝛetat̃ pacific⁹. ſicut dicit̃. i. paral. xxii. chriſtus q̄ pacificauit nos in cruce. a
Unde ad eph. ii. Ipſe eſt pax noſtra q̄ fecit vtraq̃ vnum.
Salomon interpꝛetatur.
Pacificus ſicut dictum eſt.
Salomō interpꝛetat̃ — Vel retributor. Unde eccī. v. Altiſſimus patiens eſt redditor.
Siue pacificans merētes. Unde Iſa. lvii. Lugentib⁹ eius creaui fructū labiorū
pacem. dicit chriſtus.
Aut retribuens iniquis. Unde. Retribuet abūdāter faciētib⁹ ſupbiam. Que videlicet ei⁹ retributio ſignificata fuit in tribus q̄s occidit ſalomō. ſ. Adonia. q̄ voluit
habere abiſac. iii. Regū. ii. Hi ſunt q̄ volūt ſatiſfacere ſue ſenſualitati. Ioab. q̄ interfecit abner. et amaſam applaudēdo eis. et fingebat ſe diligere eos. Abner. ii. Regū
iii. Amaſam. ii. Regū. xx. Qui. ſ. ioab interfect⁹ ē a ſalomōe. iii. Regū. ii. Hi ſūt falſi amici adulādo fraudulenter nocētes alijs. ſicut detractores. Semei. q̄ dauid fugientē ab ſalon ꝑſeq̄bat̃ maledictis impꝛoperās ei pctā ſua in domū ſaulis. ii. Regū. xvi. Quē ſalomō interfecit. iii. Regū. ii. Hi ſunt blaſphemi iurātes deū mēbratim. egrediētes ꝯ hieruſalē ꝯ ꝓceptū. Et ſic his nemo potuit ſubuenire. ſic nec talibus ĩ iudicio poterit ſubueniri. Et nota q̄ q̄ vult cum dn̄o facere pacē. deb; ĩ ſe occidere peccatū volūtatis. qd̄ ſignificat̃ ĩ adonia. Et locutōis. qd̄ ꝑ ſemei. Et opis.
qd̄ ꝑ ioab homicidā. Peccatū aūt occidit̃. q̄n finit̃. Itē ſalomon trinomi⁹. chriſtus. ſ. pacific⁹. hoc in cruce. Eccleſiaſtes ſiue ꝯcionator. ḃ in iudicio exigēs rōes.
Idida vel ididoth. ii. Regū. xii. hoc eſt dilect⁹ dn̄i. ḃ in regno. Sic enim vocauit
eum nathan ꝓpheta. In exilio māſuetus et amabil̄. In iudicio iuſtus et terribil̄.
In regno glorioſus et mirabilis.
f Ecit ergo rex ſalomō. i. chriſt⁹ dei virtus et dei ſapiētia. Mat. xii. ꝛ Lu. b
xi. Ecce plusq̄ ſalomon hic. ſibi thronū de ebore. Thronus de ebore. aīa
vere ꝯtinēs. fecit. inq̄m. q̄a nemo ex ſe poteſt ꝯtinētiā habere. ſed donū dei ē.

Unde Sap. viij. Ut ſciui qm̃ aliter nõ poſſum eſſe ꝯtinẽs niſi de⁹ det ⁊c̃. [Sibi]. i. nõ diabolo aut idolo. vt ſupra. Sed multi ꝯmittũt ſacrilegiũ. [Fecit ſibi.] ſꝫ bene ſibi. q̃a tot⁹ vult totã animã poſſidere. et totus ab aĩa poſſideri. q̃ tãte ẽ am-

Grego. plitudĩs ꝙ ꝑt cõprehẽdere incõprehẽſibilẽ. Et q̃a ita ampla ẽ. ab alia re q̃ꝫ a deo

Bern. nõ ꝑt impleri. Uñ dicũt gregori⁹ et bt̃us bern̄. Aĩam dei capacẽ q̃cq̃d eo minus eſt nõ implet. Alio autẽ reſpectu tã anguſta ẽ. ꝙ in ipa deũ cum diabolo. vl' diabolum cũ deo impoſſibile ẽ hoſpitari. q̃a nõ eſt ꝯuentio chriſti ad belial. ij. Chor. vi. Iſa. xxviij. [Coanguſtatũ ẽ ſtratũ.] i. anima ĩ qua cubo et habito. Ita vt alter decidat. [chriſtus. ſ. ſponſus. vel diabolus adulter. Ideo de ſpõſo ſuo dicit fidel' ſpõ-ſa Cantic. ij. Dilectus me⁹ mihi. et ego illi. Quaſi diceret. gallice. Il me vent auoir

Aug⁹. tos ſeus et ie ne vuel autre de lui. Aug⁹ de chriſto et aĩa fideli. Ideo tanti emit vt ſolus poſſideret. [Fecit ſibi.] q̃a ſolus vult in aĩa hoſpitari ille cui⁹ delicie ſunt eſſe cum filijs hominũ. Parab. viij. [Fecit ſibi.] ſꝫ h̄ ĩ plaſmatõe corpis. et infuſiõe aĩe. [Rex ſalomõ.] ſine cui⁹ gr̃a nemo ꝑt regnũ ſuũ regere. i. ſeipm̃. de q̃ regno dicitur. Regnũ dei intra vos ẽ. Lu. xvij. [Thronũ de ebore.] Ebur os elephãtis pelle carens et carnib⁹. durũ et ſolidũ ⁊c̃. Hec ẽ ꝑfecta et vera ꝯtinẽtia veri clauſtralis.

Juſtus ebur c

Sine pelle. i. tpaliũ poſſeſſione. Unde. Turbabunt̃ pelles terre madian. Sit etiã ſine carne. i. ſine carnali affectu.

Firmũ. ꝑ ꝓpoſitũ caſtitatis et voti obſeruandi.

Solidum. contra temptamẽta diaboli.

Sine cute. i. exteriori apparẽtia. et nitore corporeo. vl' cultu ſupfluo.

Sine carne ꝓpria. domeſtica. aliena. vt ſit bene excarnatus. vt in eo poſſint inſcribi vt in pgameno mandata dei.

Sine pelle. ſ. ne glorient̃ in pellib⁹. i. in exteriorib⁹ mũdi. ne fiat imitator herodis q̃ interp̃tatur gl'ia pellis. vl' in pellibus gloriãs. Sit etiã ſine pilis. i. ſupfluitatib⁹. q̃ ſunt ſtatui reſpectus. ꝯtactus illiciti. verba ocioſa. et huiuſmodi.

Candidũ interi⁹ ꝑ innocẽtiã. que nemini turbat pacẽ ſuã. Exteri⁹ ꝑ ſanctimoniã. Unde ad hebre. xij. Pacẽ ſequimini cũ omnib⁹ et ſanctimoniã ⁊c̃.

Solidũ. per ſtabilitatẽ animi in bono. quia qui inſtabilis. nõ poteſt eſſe caſt⁹. Exẽplũ de dyna. Geneſis. xxxiiij.

Juſtus ebur. Siccũ. ꝑ penitentiã q̃ deſiccat ab humoribus gule et luxurie. Gregori⁹. Lignũ in Gre. fabrica cõpetenter nõ ponit̃. niſi prius vicioſa ei⁹ viriditas deſiccetur.

Durũ. per patientiã et cõſtantiã. ne valeat trãſforari ſagittis diaboli. Et q̃nto durius. tãto magis idoneũ ſubtilibus operib⁹ faciendis.

Hiero. Frigidũ ꝑ abſtinentiã. vt in eo refriguerint carnales ꝯcupiſcẽtie et incentiua viciorũ. Hieronym⁹. Ardẽtes diaboli ſagitte. ieiuniorꝫ ⁊ vigiliarꝫ frigore reſtrigẽde ſũt

Leue. qñ bene politũ ẽ. ⁊ h̄ ꝑ benignitatẽ. ne dicat̃. Noli me tãgere. Ul' leue. ne murmuret ꝯ deũ ſi ipm̃ velit polire mittẽdo tribulatões. Quidã eni q̃ magis intẽdit eos polire dñs. murmurãdo ꝑ impatiẽtiã magis ſiũt ſcrupuloſi.

Forte ꝑ patientiã aduerſorũ. Unde ap̃ls ad Phil. in fine. Oĩa poſſum in eo q̃ me ꝯfortat. Et ꝑpetrationẽ viriliũ operũ. Unde. Uiriliter agite ⁊c̃. Et illud. Eſtote fortes in bello ⁊c̃. Math. v.

Limis et ſerris ſculpit̃. Lime iſte. obſeruãtie regulares. q̃ poliũt ſcrupulos viciorum. Uigilie. ſomnolentiã. Labor. ociũ. et hmõi. Uel lime iſte. lingue detractorꝫ. Uel lime. tribulatões diuerſe.

Idoneũ ad facienda vaſa in quibus reponant̃ ſanctuaria vl' corpus chriſti. Uaſa ſcꝫ gratiarũ. vaſa ſanctificatõnis.

Antiquũ rubeſcit. Unde Treno. iiij. Rubicũdiores ebore antiq̃. Diuturnitas eni caſtitatis et penitẽtie eq̃pollet martyrio. Candor etiã caſtitatis in iuuẽtute. rubor charitatis in ſenectute. qñ ſenectus ẽ in miſericordia vberi. ꝯgrui colores ſũt viro iuſto vel religioſo. Hanc ꝓprietatẽ habent illi q̃ et ſi in principio conuerſiõis minus calidi ſint. ſemꝑ tñ creſcũt et ꝓficiũt in feruorẽ. Quib⁹ contrariũ ſunt q̃ cũ

in ꝑncipio ſint feruẽtes. tepidiores fiunt in fine. Et q̃a tales nõ ſunt eburnei. nõ ſedet in eis chriſtus dominus.

Prius obſcurũ. limis et ſerris fit lucidũ. Sic iuſt⁹ ꝑus obſcurus ꝑ peccati rubiginẽ. ſi patiẽter ſuſtineat tribulatões et agat penitẽtiã. lucidus fit ꝑ vite puritatẽ. et boni exempli diffuſionẽ. Uñ Mat. v. Luceat lux vr̃a. Et illud. Fulgebunt iuſti ⁊c̃. Sap. iij.

Equit̃. [Grãdem.] Capacitas iuſti. h̄ũt charitas vel charitatiua humilitas. e Unde. Latũ mandatũ tuũ nimis. Charitas eni ſe extẽdit ad inimicũ. et facit thronũ grãdem. Grandẽ. q̃a chriſt⁹ nõ eſt regul⁹. ſed rex magn⁹ ſup oẽs deos. id ẽ. homines et angelos. Nõ facit thronũ. q̃ ſe nõ iudicat in p̃ſenti. vt infra habebis titulo de ſolio. Nõ facit grãdem. q̃ nõ moderat̃ in ſe interiora. i. memoriã. rõez. intellectũ. et tres potẽtias aĩe. ⁊ exteriora. i. q̃nqꝫ ſenſus. Quidã eni dñant̃ ventib⁹. ſed nõ gule. Quidã ocul'. ſꝫ nõ aurib⁹. et ſic de alijs. Grãdem ꝰ facit vniuerſale regnũ. Geñ. xli. dictũ ẽ ioſeph. In tota terra egipti nõ mouebit q̃s pedẽ aut manũ abſqꝫ tuo impio. Itẽ Grandẽ facit gaudiũ ſp̃us qḋ eſt dilatatio cordis. ſicut triſticia coanguſtatio.

Equit̃. [Et veſtiuit eũ auro fuluo nimis.] Singuli throni chriſti. ſinguli viri iuſti. in q̃bus ſedet dñs. q̃a aĩa iuſti ſedes ſapiẽtie. Ueſtiti auro. i. charitate. q̃ ẽ veſtis nuptial'. q̄ q̃ſq̃s in morte nõ fuerit veſtitus inuẽt⁹. ligatis manib⁹ et pedib⁹ ꝓijciet̃ ĩ tenebras exteriores. Et ſi nõ fuerint operta peccata hac veſte q̃ operit multitudinẽ peccatorũ. ſingula ei⁹ pctã patebunt ad vindictã. f

Aurũ. vir iuſtus. ꝓpter ſupdictas auri ꝓprietates. Hõ ſiq̃dem q̃ntũ ad creatiõem fuit q̃ſi aurũ puriſſimũ. ſ. fuluũ nimis. Uñ Geñ. i. Uidit de⁹ cuncta q̃ fecerat ⁊ erãt valde bona. Quia ſicut aurũ metallorꝫ p̃cioſiſſimũ. ſic hõ digniſſima creaturarũ. q̃a creatus ad imaginẽ et ſimilitudinẽ dei. q̃ ẽ ſumma dignitas. Sed peccãdo factũ eſt totũ feculentũ. et ei admixte ſunt mĺtiplices immũdicie. Unde poſtea niſi purgatũ fuiſſet. impoſſibile erat vt inde fabricarent̃ vaſa gl'ie. Nec potuit fieri vt ide ꝑ ſe purgaret̃. Aurũ eni ſic purgat̃ vno mõ. Uidelicet cũ latere deſiccato ꝑ feruorẽ ignis. et puluerizato. et cũ ſale ꝯbuſto et valde ſicco. Oportuit ꝰ vt ille celeſtis faber q̃ fabricatus ẽ aurorã et ſolẽ. aſſumeret laterẽ et admiſceret ſali. Ezech. iiij. dic pater filio. [Fili hoĩs ſume tibi laterẽ ⁊c̃.] Later ꝓpter q̃nqꝫ ſignificat carnẽ chriſti. quã ſumpſit de virgine et vniuit ſibi. q̃ eſt ſapiẽtia patris. q̃ ꝑ ſal ſignificat̃. Uñ dicitur puero. Accipe ſal ſapiẽtie ⁊c̃.

Caro chriſti later quia later g

Fit de terra tenaci. Et chriſtus ſc̃m hũanitatem fact⁹ eſt de virgine ĩmaculata. q̃ fuit tenax in ꝓpoſito virginitatis cõſeruande.

Quodãmodo forat̃. Et chriſtus foſſus eſt in paſſione clauis et lãcea. Unde dicit. Foderũt manus meas et pedes meos ⁊c̃.

Caro chriſti later quia later. Decoquitur in fornace. vbi recipit quendã ruborẽ. Sic chriſt⁹ in fornace paſſiõis ſanguine ꝓprio rubricat⁹ q̃ſi decoctus eſt.

Roborat̃ in fornace. Et humanitas chriſti ĩ paſſiõe. Unde dicit poſt reſurrectõem. Aruit tanq̃ꝫ teſta virtus mea ⁊c̃.

Domũ tegit et eos qui ſunt in domo. i. eccl'iam et filios eccleſie et h̄ ſuſpenſus. ala late gallice. i. virtute ſuſpendij ſui in cruce. Uas in q̃ facta fuit hec admixtio. ſ. de latere deſiccato et puluerizato. cõmolito. et cõtrito. i. humana chriſti natura in feruore paſſiõis deſiccata et cõtrita. et ſale ſapiẽtie. in quo diuina chriſti natura. ſigt vnam pſonam ex duabus naturis.

Juſtus aurũ quia aurum h

Precioſiſſimũ metallũ. quia p̃cioſo ſanguine chriſti redemptũ. ſicut dicit̃. i. Petri. i. Nõ corruptibilib⁹ ⁊c̃. ſed p̃cioſo ſanguie q̃ſi agni ĩmaculati chriſti ⁊c̃.

Obrizum in igne tribulatõis nõ minuit̃. purũ intrat ⁊ exigit puri⁹. ſicut dicit hieronym⁹ in ꝓlogo abacuc de tribus pueris in fornacẽ miſſis. Dañ. iij.

In ꝓpria natura calidũ et humidũ. ꝑ dilectõem. ſ. et humorẽ gratie.

Iuſt⁹ au-rū q̄z auꝝ. — Scḋm ſyphei rex metalloꝝ. ſicut ſol ſiderū. et nobili⁹ oībꝫ metallis. nec ab aere nec ab aq̄ nec ab humore corrūpi pt. nec ab igne. nec a ſulphure. q̄ɗ ↄbburit alia corpa. et ſignat luxuriā. et in eo q̄tuor elemētares nature ↄplete ſunt. ſ. calidū ſiccum frigidū et humidū. et hoc equaliter. et ideo corrūpi nō poteſt.

Tractabile p patientē obedientiā q̄ patit̄ malleationē. obediētia facit tractabilē.

Pōderoſū p timorē. q̄ deꝑmit cor ne ſe erigat ↄ deū. vl' euaneſcat p illicitū gaudiū. Et ē timor ↄgnat⁹ humilitati q̄ deꝑmit ipm cor. q̄ oē pōderoſū tēdit ad centrū.

Tunſionib⁹ ꝑducit̄ et dilatat̄. Vñ. In tribulatiōe dilatasti mihi. Tūſio. tribulatō. ꝑductio. ꝑfectus. Ceteras auri ꝓprietates q̄re retro de beata virgine in iſto eodē ti. et adapta viro iuſto.

Sequit̄. Qui habebat ſex gdus.] Nota nō fuit hō thron⁹ ſalomōis. i. veri paci fici p quālibet virtutē. ſed p pacē. q̄a in pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. ad quā q̄ſi ſex gdibꝫ aſcēdit̄. q̄ numerāt̄ Mat. v. ante illō ꝟbū. beati pacifici. quoꝝ ꝓm⁹ paupertas. Scḋus māſuetudo ꝛc. Vel ſex gd⁹. ſex ptes q̄ ſpectāt ad vitā iuſti. ſ. cogitare bonū. Velle et ↄſiderare bonū. Loqui bonū. Facere bonū. Exercere ſe i bono. Vñ. Exerce te ad pietatē. Perſeuerare in bono. Vel ſex opa miſicordie q̄bꝫ aſcēdit̄ ad thronū celeſtē. Materia hui⁹ throni ebur. i. ↄtinētia. et aurū in q̄ virtutes cetere deſignant̄. Cōſummatio. pax. Vñ ad heb. xii. dr de his duobꝫ. Pacē ſeqmī cum omnibꝫ et ſanctimoniā ꝛc. — k

Sequit̄. Et ſūmitas throni rotūda erat in parte poſteriori.] Pars anterior. i. pſenti cognitio enigmatica. i. futuro pfecta. q̄ñ videbim⁹ eū ſicuti ē. Vl' pars inferior actiua. ſupior ↄtēplatiua. q̄ continet lectōnē. meditatōez. oratōez. Sūmitas ergo rotūda. oratio p eternis. — l

Sequit̄. Et due man⁹ tenentes ſedile hinc et inde.] He ſunt cognitio et dilectio. quibꝫ dñs appꝛhēditur et tenet̄. Cognitiōe ꝟitas. amore bonitas. Firmior dextera q̄ ſiniſtra. q̄a firmi⁹ herem⁹ deo amore q̄ cognitiōe. Vñ charitas dicitur vinculū pfectōis. Ad Col. iii. Vel due man⁹ duplex opatio bona. corpalis. et ſpūalis. que tenēt animā in q̄ chriſtus ſedet in gratia et ꝟtute. — m

Sequit̄. Et duo leones ꝛc.] Leo chriſt⁹. leo diabol⁹. vtrūq; timēd⁹. Ille ne deſerat. iſte ne rapiat. Vel duplex timor iſtoꝝ duoꝝ leonū. Leo a dextris diabol⁹. Zach. iii. q̄ maxime tēptat p ꝓſpitatem virtutū interi⁹ de inani glīa. p ꝓſpitatem rex exteri⁹ de gula et luxuria. Leo enī a ſiniſtris chriſt⁹ q̄ cōſolat̄ nos i oīm tribulatōe nr̄a. p ſiniſtrā enim aduerſitas figuratur. — n

Sequit̄. Et duodecim leunculi ꝛc.] Vt in omnibꝫ ſectemur doctrinā duodecim apoſtolorū et duodecim pr̄iarchaꝝ filioꝝ magni leonis de tribu iuda. Vel duodecim leunculi. cōtritio. ↄfeſſio. lacrime. labores. ieiunia. vigilie. diſciplīne. meditatio. memoria mortis. ciboꝝ vilitas. veſtiū aſpitas. pedū nuditas. Hec omnia more leonū pſequunt̄ feras vicioꝝ. et ſuſcitāt mortuos p peccatū.

Maria ſoliū veri ſalomonis — Titulus iii.

A Olium.] Soliū eſt ſedes regia. et dicit̄ ſoliū q̄ſi ſolidū. q̄z de ſolida fieri ſolet materia. ad tutelā corpis regij. Vel ſoliū dicitur q̄ſi ſediū a ſedēdo. Vñ et ſella q̄ſi ſeda. et ſubſellia q̄ſi ſubſedia. De hō ſolio legitur iii. Regū. x. Fecit q̄q; rex ſalomon ſoliū eburneū grāde. et veſtiuit illud auro mūdiſſimo. ſex q̄q; gdus q̄bus aſcēdebatur ad ſoliū. et ſcabellū aureū. et brachiola duo altriſec⁹. et duos leones ſtātes iuxta brachiola. ſꝫ et alios duodecim leunculos ſtātes ſup ſex gd⁹ ex vtraq; pte. Nō fuit tale ſoliū i vniuerſis regnis. Idē ſoliū et thron⁹. Notādū q̄ ſicut p thronū ſic et p ſoliū maria deſignatur. et eiſdē rōībus. Veſtitū ē ſolium iſtud auro mūdiſſimo. vt fiat compatio moralis. Aurū mundum. dilectio amici. Mundi⁹ dilectio inimici. Mūdiſſimū dilectio dei. q̄a nihil inq̄natū incurrit in illā dilectōem. Et hñ dr. veſtiuit.] q̄a dilectio vel charitas veſtis ē nuptial'. q̄ q̄cūq; caruerit in iudicio. eijcietur in tenebras exteriores. Hoc auro excellētiſſime fuit veſtita maria. Vñ in veſtitu deaurato a dextris dñi dicitur aſtitiſſe.

Dicitur aūt ſoliū hō habuiſſe ſcabellū. quod nō legit̄ in throno. In quo videlicꝫ ſca- B

Domin⁹ ſcabinū. bello notatur hūanitas filij que ſcabellū eſt deitatis. q̄a ſicut ſcabellū ſubſeruit dño ſuo. ita chriſtus ſcḋm q̄ homo ſeruiuit dño ſuo. i. deo patri. et dñe ſue matri. et reddidit et reddit et reddet in ꝑpetuū honorē reuerētiā et obedientiā. ſicut pceptū eſt Exo. xx. Honora patrē et matrē. Et hoc ſcabellū fuit aureū. q̄a ſicut aurū ceteris pualet metallis. ita chriſti hūanitas cūctis hūanitatibꝫ. Et nota. q̄ hō ſcabellū faciebat q̄ſi gradū vnū. ad altitudinē ſolij hui⁹ attingendā. Quanto enī maior eſt dignitas filij. tāto maior eſt dignitas matris. Et licet etiā ſcḋm hūanitatē ꝑcellat filius matrē. tñ ē ſcabellū ante ſoliū eſſe dicitur. tanq̄ inferi⁹ ſolio. vt p hoc ſignificet̄ honor et reuerētia quā exhibet matri ſue vt ſup. De hō aūt ſcabello dr. ii. palip. ix. Fecit et ſcabellū aureū. et brachiola duo altrinſec⁹. Iā brachiola ſignificāt brachiola chriſti pueri q̄bus matrē amplectabat̄.

Eſt autē ſoliū ſedes iudiciaria ſicut dictū ē de throno. Vñ puerb. xx. Rex q̄ ſedet in ſolio iudicij. diſſipat oē malū intuitu ſuo.] Chriſt⁹ enī ſedēs in ſolio padiſi. et oculo miſericordie reſpiciens peccatorē. diſſipat intuitu ſuo omne malū. i. triplex malum. culpe. ſ. quā remittit. peccati a q̄ liberat. et malū diaboli ne tātū noceat q̄ntum deſiderat. Similiter regina. i. beata virgo. vt ſup libro. ii. particla. i. titulo de ꝓtectōe marie. cauſa. xxv. — C

De hoc ſolio dicit Hiere. xiiij. docens nos q̄liter adiurare orādo per matrē filiū debeamus. Soliū glorie tue recordare. ne irritū facias fedus tuū nobiſcū. Quaſi diceret. Quotiēs dñe bonitatē tuā exaſperat noſtra malicia. mauiſto ſolium auctor ꝛc. Et ideo de hō ſolio dicitur Iſa. xvi. Et ꝓparabit̄ in miſicordia ſoliū eius ꝛc. Itē Iob. xxvi. Qui tenet vultū ſolij ſui. et expandit ſup illud nebulā ſuā. Domin⁹ enī ſolij ſui vultū tenuit. q̄ñ matris ſue mentē ꝓrogatiua gratie illuſtrauit. Tenuit etiā mentē. q̄ tentus fuit a ventre. Nebulā autē ſup ſoliū ſuū expandit. cū eā circumdedit caligine paupertatis et ſollicitudis multiformis. — D

Itē de hō ſolio dr Iſa. vi. Vidi dñm ſedētē ſup ſoliū excelſū et eleuatū. et plena erat dom⁹ maieſtate ei⁹. et ea q̄ ſub ipo erāt. replebāt tēplū.] Nota q̄ yſaias nō vidit dominū niſi poſtq̄ mortuo Ozia rege ſupbo et leproſo. nec nos videre poterim⁹ deū niſi poſtq̄ mortu⁹ fuerit i nobis diabol⁹ q̄ ē rex ſup oēs filios ſupbie. Iob. xli. q̄ tāq̄ leproſus eiect⁹ eſt a ↄſortio angeloꝝ. Itē Nota q̄ ſicut triplex eſt dñi ſeſſio. ſic tria ſolia p nūero ſeſſionū. Prima dñi ſeſſio. creature pfectio. Vñ geñ. ii. Requieuit ab omni ope q̄ɗ patrarat. Scḋa. dei habitatio i mēte fideli. q̄a aīa iuſti ſedes dei. Tercia ſeſſio. ꝟbi incarnatio. Vñ chriſt⁹ pri. Tu ↄgnouiſti ſeſſionē meā ꝛc. Hui⁹ ſedes vter⁹ virginal'. Vñ. Dñs in celo. i. btā ꝟgine parauit ſedem ſuā.] Primū ſoliū ē excelſum ꝓpter dignitatē ↄditōis. Scḋm eleuatū ꝓpter ꝓrogatiuā virtutis. Terciū debꝫ dici ſupexaltatū ꝓpter vnionē ꝟbi et hūanitatis. De hō tercio ſolio dicit pꝓheta. Vidi dñm ſedētē ſup ſoliū excelſū et eleuatū.] Nō enī defuit marie dignitas ↄditōis. p q̄ fuit ſoliū excelſū. Nō ꝓrogatiua ꝟtutis. p q̄ fuit ſoliū p grāz eleuatū. Nō filij dei i ſe ſuſceptō. p q̄ ſoliū ſupexaltatū. Seq̄t̄. Et plena erat dom⁹.] i. eccl'ia maieſtate ei⁹.] q̄z de plenitudie ei⁹ acceperūt vniuerſi. Hiere. xxiij. Celū et terrā ego impleo. Seq̄t̄. Et ea q̄ ſub ipo ſedēte vl' ſolio erāt.] hō ē angeloꝝ agmina et ſanctoꝝ aīe replebāt tēplū.] hō ē ↄſumabāt. Intellige de illo tēplo ruinā paſſo. q̄ɗ primo factū eſt ex nouē ordinibꝫ angeloꝝ. Vel replebant templū.] i. eccl'iā. quia ex his conſtat eccleſia.

Moraliter. Solium eſt anima que ſolo pede neceſſitatis tangit terrā. Et dicit̄ ſolium iudicij. vt ſupra. In illis enī ſedet chriſtus et quieſcit. qui ſunt quaſi ſolium et thronus. eleuati ſcilicꝫ et ſuſpenſi ab amore mundi. qualis erat iob dicens. vij. eiuſdem. Suſpendiū elegit anima mea ꝛc. Et quorū conuerſatio eſt in celis. Ad Phil. iij. Et in quibus ſepi⁹ celebrat̄ illud iudiciū de q̄ apl's. i. Chor. xi. Si nos metipos dijudicarem⁹ ꝛc. Titulo de ↄfeſſiōe. Et q̄ ſunt eburnei et grandes vt ſupra. et aurei p ſapientiā. que maxime neceſſaria eſt in tali iudicio. et tractabiles per obediētiā vt obediāt mādatis ↄfeſſoꝝ. et hō ex charitateq̄ p auꝝ ſignatur. vt omnia — F

ex charitate ſtāt. ꝛ vt veſtiti ſint. ħ auro. In ꝯfeſſiõe enim veſtit anima robā nouā. Charitas enī q̄ ſignificaꝰ in ħ auro. operit multitudinē pctõꝝ. i. Petri. iiij.

Maria ferculū ſalomonis — Titulus iiij.

Ferculum ꝗꝗ. i. ferculū qḋ nō põteſt poni in vſu. Bene p ferculū ſignat vte A
f rus virginaꝰ. q̄a ferculū q̄ſiq; dicit idem qḋ vehiculū. a fero fers. q̄ſiq; idem qḋ cathedra. q̄ſiq; idem qḋ thus. Dicit ſ. Salomon. i. q̄ interptat pacificus. ſ. chriſtꝰ terrena et celeſtia pacificãs. fecit. i. pparauit. ſibi. i. ad honorē ſuū. ferculū. i. btē virginis vterū in q̄ quieſceret vt ſpõſus i thalamo. Sederet vt iudex in ſolio. Delectaret vt ꝯmedens i ferculo. Vn̄ ezech. xliiij. Princeps ipſe ſedebit i eo vt ꝯmedat panem corā dn̄o ꝛc̄.

Maria ferculū. quia ferculū — B

Regem portat. Et beata virgo regē omniū regū. chriſtū. ſ. qui dicit rex regū ꝛ dn̄s dominantiū.

Regijs miniſtris fulciꝰ. Et btā vgo angelꝰ. q̄ oēs miſtri ſunt ſaluatoris. Ad hebre. i.

Rege inferiꝰ et miniſtris ſupiꝰ. Et ipſa ſupior angelis. ſꝫ inferior chriſto. Anſelmꝰ. Nihil eq̄le marie. nihil niſi deus maius maria.

Maria ferculū q̄a ferculum. — Qui portaꝰ in eo nō mouet motu pprio. ſed mediãte ferculo. Et dei filius ſm̄ diuinitatē omnino eſt imobilis. ſed mediãte motu ferculi ſui. i. mutabili carne quā ſuſcepit de virgine factus eſt mutabilis.

Qui diligenter ſterniꝰ leniter in eo pauſat. Sic in btā vgine virtutū ſuplectile diligentiſſime ornata. filiꝰ dei ſine exturbatõe peccati q̄euit. Quia i pace factꝰ ē locꝰ eiꝰ.

Qui portat in eo eiꝰ eleuatõe eleuat. depſſione depmit. Sic q̄dq̄d laudis vl blaſphemie in btām virginē dicit vel agit. in ſaluatorē redūdat. Unde Matth. xxv. Quod vni ex minimis meis ꝛc̄. Ipſa enī minima fuit inter omnes. vt oīm maior eſſet. ſicut dicit hieronymus de paula.

Hiero. Egris et debilibꝰ neceſſariū. Omne enī genꝰ mortaliū tā peccatoꝝ q̄ꝫ penaꝝ morbis egrotat. et a plāta pedis vſq; ad verticē nō eſt in eo ſanitas. et omnes indigēt fulciri patrocinijs virginis glorioſe.

De hoc ferculo dicit Can̄. iij. Ferculū fecit ſibi rex ſalomon de lignis libani. colūnas eiꝰ fecit argēteas. reclinatoriū aureū. aſceſum purpureū. media charitate ꝯſtrauit ppter filias hieruſalē. Ferculū dicit a fero fers. q̄a fert ſedentē in eo. ꝛ eſt idem qḋ vehiculū. qḋ vulgo dicit lectica vl currus ſiue thronus aut cathedra. in q̄ doctor aut iudex ſedet. et q̄eſcit et iudicat. Et ſignat ecclīam q̄ dr̄ ferculū. q̄a chriſtū q̄ eſt verus ſalomō fert vbiq; terraꝝ pdicādo et docēdo fidem eiꝰ. — C

Uel ad lrām. Ferculū ē thronꝰ portatilꝰ. et bene deſignat mariā. cuiꝰ exēplū vbiq; diffundit. Hoc ferculū fecit verꝰ ſalomō de lignis libani. i. de mēbris aridis ꝛ deſiccatis igne ſpūſcti ab omi humore nociuo. qḋ fuit in eiꝰ ſanctificatõe. q̄a ſic dicit gregoriꝰ. lignū in fabrica competēter nō ponit. niſi pus vicioſa eius viriditas deſiccet. Que etiā erāt vt ligna libani. id ē. infructuoſa q̄ad ppoſitū vginitatis. et excelſa p vertutū eminentiā. ꝛ ħ in ſe. In dei aūt pdeſtinatõe erāt fortia. Celſa. Specioſa. Odorifera. Imputribilia. Cādidata. Fortia. patiētia. Celſa. ſapiētia. Specioſa. tpantia. Odorifera. fama. Imputribilia. pſeuerātia. Cādidata. innocentia ꝛ puritate omnimoda. Uel etiā cādidata q̄n fuit in vtero ſanctificata. — D

Grego.

Aliter. In hoc vſiculo. Fecit ſibi rex ſalomon ferculū de lignis libani. per ꝯpoſitõnem ferculi beate virginis priuilegia cōmendant. Fecit ergo rex ſalomon. i. chriſtus. ſibi ferculū. ſiue thronū. per quod deferret ad noticiā hominū. cum incarnationi ſue beatā virginem pparauit. et candē ſibi matrē fecit. Hoc autē ferculum fecit de lignis libani. et interptatur libanus candor vel thus. quia ſanctitatē virginis compegit dn̄s ex odore bonoꝝ operū. et candore virtutū. Columnas huius ferculi fecit argenteas. In colūnis conſiſtit fortitudo ferculi. Columne autem iſte quattuor erant et argentee. deſignate per pprietates argenti. Argentum ſiquidē dulce ſonat. fulget. candet. et precio valet. Igitur per quattuor colūnas argenteas deſignat in matre dn̄i dulcis ſonꝰ orõis i pſalmo ad dn̄m. Splēdor — E

ſanctitatis ad illuminationē hominū. Candor virginitatis in matre. Precioſitas maternitatis i virgine. Reclinatoriū q̄q; aureū. ſibi fecit in ferculo. Nam mētes virginis pfudit plenitudie ſapiētie. que ſignificat in auro. et ſic illuſtrauit cognitõne diuina. vt merito dici poſſit q̄ caput ſue diuinitatis reclinauit in ea. Aſceſū quoq; purpureū. fecit dn̄s. Nam purpura indiciū eſt regie dignitatis. et chriſtꝰ p aſſumptõem carnis aſcēdit et intrauit in hāc ſedē. et indicauit mūdo ſe regē. Nam i paſſiõe ſua de ſanguie carnis aſſumpte ſcripſit in femore ſuo et in veſtimēto ſuo. Rex regum et dn̄s dn̄antiū. Dicit aūt ingreſſus eiꝰ in vterū virginis aſcēſus. ad ſilitudinē vbi yſaie dicētis. Aſcendet dn̄s ſup nubē leuē. Et appellat nubē leuem carnem ſanctā chriſti. nullo peccati pōdere pgrauatā. Et bn̄ aſcēdiſſe dicit dn̄s deſcendēs in vginē. Nam q̄ deſcēdit inclinādo deitatē. inde aſcēdit i cordibꝰ hoīm p cognitõez. Uel aſcēſus marie purpureꝰ. q̄ p martyriū mētis aſcēdit in regiā dignitatē. vt ſicut dicit regina vginū. ſic dici debeat regina martyrū. Qḋ aūt ſeq̄tur. media charitate ꝯſtrauit ppter filias hieruſalē. vbi alia trāſlatio dicit. infra ipm lithoſtratū charitatē a filiabꝰ hieruſalē reſumere fecit. ſic intelligēdū ē. Interptat ſiq̄dem lithoſtratos ſiue gabatha qḋ legit in paſſiõe dn̄i. ſublime pauiū. Deſignat etiā p media ſiue lithoſtratū ipa ſedes i ferculo. que ē q̄ſi q̄dā pauiū reſpectu ſublimitatis colūnaꝝ. Chriſtꝰ ḡ faciēdo ſibi ſedē in ferculo. q̄ erant media inter ſedē ꝛ ligna ipiꝰ ferculi. charitate ꝯſtrauit. i. ꝯplanauit. vl ꝯſtrauit. i. ad inſidendū pauit. ſicut equus ſterniꝰ cū ſedes in eo paraꝰ. Sedē ḡ ferculi ex charitate ꝯſtrauit. q̄a nō niſi i charitate manet. reſidet. aut q̄eſcit. Hoc aūt ferculū ſic fecit ꝛ ſic diſpoſuit dominus ppter filias hierlm. i. ppter ſalutē fideliū animaꝝ.

Aliter. Mariā fecit ſibi ferculū rex ſalomon. i. chriſtꝰ. que cū in vtero ſuo nouē mēſibus portauit. de lignis libani. i. de mēbris omi puritate cādidiſſimis q̄ ad corpus. ꝛ altis vtutibꝰ q̄ ad aīam. Colūnas eiꝰ fecit argēteas. que ſeptē ſūt. ſ. ſeptē dona ſpūſſcti. ſicut dr̄ puer. ix. Sapia edificauit ſibi domū et excidit colūnas ſeptē. Sed pter iſtas habeo q̄ttuor formatas ab illis. Quaꝝ pma ē. peccati imunitas. Scd̄a. pfecta hūilitas. Tercia. puilegiata vginitas. Quarta ē. vginalis fecūditas. Prima ē argentū igne examinatū. q̄ p ignem ſpūſſancti factū eſt in ea peccati purgamentū. Scd̄a ē argentū malleis ꝯtuſū. qḋ ad cuiuſlibet vaſis formā ſuſcipiēdā ſe applicat. Tercia ē argentū candidū. qḋ ē integre virginitatis argentum. Quarta ē argentū redemptõis hūani generis pciū. Reclinatoriū. i. vginis vterū i quo ſe reclinauit dei filiꝰ. fecit aureū. i. pcioſum. Uel aureū. q̄a in eo aurū ſapientie ſe reclinauit et in eo habitauit. Aſcēſum purpureū. q̄a ipa expers martyrij nō fuit. ſicut dixit ſymeon. Lu. ij. Et tuā ipſius aīam ptrāſibit gladius. Uel aſcēſū eiꝰ fecit purpureū. q̄ eam in aſſumptõe ſua regali glīa coronauit. q̄ ſignificat̄ ē in purpura. Media eiꝰ. i. cor qḋ ē in medio pectoris. vl ꝯcupiſcibilē q̄ eſt media triū viriū. ꝯſtrauit charitate. i. decorauit. et exornauit. ꝛ impleuit propter filias hieruſalē. i. ppter debiliores q̄ ſunt in eccleſia. vt poſſint imitādo charitatē beate virginis. cum ea aſcendere et videre regē ſalomonē in decore ſuo. Uel ſic. Ferculum fecit ſibi ppter filias hieruſalē. i. ad ſupportāda onera mentiū infirmaruꝫ. — F

Aliter et ſubtilius. Ferculū fecit ſibi rex ſalomon ꝛc̄. Fabrica ferculi ſignat natiuitatē marie. Quod dicit Fecit ſibi ferculū rex ſalomon de lignis libani. columnas eius fecit argenteas. ptinet ad eius ſanctificatõnem. Quod dicit reclinatoriū aureū. ad eius conceptionē. Quod dicit aſcenſum purpureū. ad magnificentiā exaltatõis quādo aſſumpta eſt in celū. Et nota q̄ duplex eſt ſanctificatõ. A culpa. Hec ſignatur per ligna libani. A pena. Hec per columnas argenteas. De duobus ſanctificatis in vteris matꝝ legimus. ſcꝫ hieremia et iohāne. qui ſignant omes chriſtianos a feditate culpe originalis liberatos. ſed non a corruptione penalitatis. id ē. fomitis qua eſt pronitas ad malum. ſcꝫ quaſi quedā manens infirmitas et debilitas. Sed hec nō remanſit in virgine ſanctificata. q̄a ſicut grā ꝯceptõis fuit plena. ſic grā ſctificatõis plena et pfecta. Jō nō vult augꝰ vt cū ď peccatis agit fiat mētio ď btā vgīe. Dicit ḡ ferculū iſtḋ factū ď lignis libani q̄ interptat — G

candor vel candidacio. q̄a ſanctificata fuit a culpa originali. et a pena fomitis ē q̄ ſurgit motus venial' ſicut q̄dā infirmitas et lāgor. Et ideo dicunt fieri colūne argētee. vt oñdat' gr̄a ſuppoſitiua ꝯ penalitates et debilitates original' penalitatis. Et ꝑ colūnas iſtas ſignat' ſtabilitas i bono. vt nullo mō poſſit peccare. Ite ligna libani ſunt cedrina. et habēt ꝓꝑetatē imputribilitatꝭ et reſpiratōem odoris q̄ interficiunt' ſerpētes. ꝛ tal' fuit gr̄a ſcificatiōis marie. vt ꝓꝑetatē imputribilitatꝭ haberet cōtra putredinē original' quo ad ſe. et ſuauitatē odoris q̄ ad alios. Et ita fuit eius ſanctificatio ſingularꝭ. Et ideo dicit ſe q̄ſi cedrū in libano exaltatā. Libro. xij. particl'a. vi. ti. iiij. de cedro inuenies o hmōi. Et ꝓpter h̄ de ipa dicit' Iſa. xxxv. Glia libani data eſt ei.

Beda — Item notandū ꝙ q̄ttuor ſunt originales penalitates. ſicut dicit Beda. Ignorantia. Malicia. Infirmitas. Cōcupiſcētia. Et he q̄ttuor humanū gen⁹ diſpoſuit ad ruinam. Paul⁹ enī peccauit ꝑ ignorātiā. Petr⁹ ꝑ infirmitatē. Iudas ꝓditor ꝑ maliciā. Filij iſrl' ꝑ concupiſcētiā. Unde. Et ꝯcupierūt ꝯcupiſcētiā i deſto. Quia tales deſerto deo delectāt' i alio q̄ꝫ in ipo. Aliq̄ iſtoꝝ modoꝝ peccāt: q̄tq̄t male agūt. Dicendū ē ꝙ ꝓma colūna h⁹ ferculi prudētia fuit ad ſupportādā ignorātiā. Secūda iuſticia: ad ſupportādā maliciā ſiue ꝓnitatē ad malum. Tercia fortitudo: ad ſupportandā infirmitatē et q̄ eſt difficultas ad bonū. Quarta tꝑantia: ad ſupportandā ꝯcupiſcētiā. Et he q̄ttuor columne figurate fuerūt Exo. xxvi. vbi dictū eſt moyſi. Facies velū ex iacinto. purpura. cocco bis tincto. et byſſo retorta. q̄ð appēdes ſuꝑ q̄ttuor colūnas de lignis ſethim. habētes aurea capita et baſes argenteas. Velū iſtud intelligit' excellētia virgīs marie. Nā ſicut velū iſtud includebat ſancta ſctoꝝ. ſic maria gremio vteri ſui circūdedit illū q̄ eſt ſctūs ſctōꝝum. Dañ. ix. Huius veli q̄ttuor colores: in ꝟgine q̄ttuor virtutū ꝑfectōes. Iacint⁹ q̄ color celeſtꝭ: in ea ꝑfectio ꝯtēplatōis. Purpura coloris ſanguinei: ꝑfectio charitatꝭ. Cocc⁹ bis tinctus: gemin⁹ dilectōis affect⁹ ad deū et ꝓximū. Byſſus retorta q̄ ē linū egiptiacū et candidiſſimū. q̄ð ꝑ mltas tūſiōes ꝑuenit ad cādorē: ꝑfectio virginal' caſtitatꝭ. Hoc velū appēdebat' q̄ttuor colūnis: q̄ ſunt q̄ttuor ſuppoſitiue ꝟtutes. vt dictū ē. Prudētia rñdet colori iacintino diuie ꝯtēplatōnis. Fortitudo: colori purpureo. Iuſticia: coccino charitatꝭ. Tēperantia byſſino virginitatis. Et nota ꝙ hic dicūtur colūne eſſe de lignis ſethim: cū colūne ferculi dicant' argentee. cū argentū poſſit liq̄fieri ad ignē. ligna vero ſethym ſint incremabilia nec cedant actōi ignis. Et hoc: ne putarent' liq̄biles. cū virtutes marie nulli⁹ igne tēptatōis vl' culpe alicui⁹ potuerint liq̄fieri. Et ideo mutata ē metaphora de materia colūnaꝝ. vt dicant' de lignis ſethym q̄ dicte fuerāt de argēto. Hoc ſignificāte ſpūſctō ad laudē marie. ꝙ ꝟtutes ei⁹ impoſſibile erat aliq̄ mō corrūpi. putreſcere vl' cremari. Dicūt' etiam argētee. q̄a argentū dulciſonū ē. vt ſignificet materia laudis ei⁹. Sic ḡ [rex ſalomō] chriſt⁹ noſter pacificus [fecit ſibi ferculū] [vterū virginalē] [ſibi] dico: vt illi poſtea inſideret: cū de ea carnē aſſumeret [de lignis libani] vt dictū eſt. i. cedris. que reſpirāt ſuauitatē odoris ad extinguēdos maxime in ſuis amatoribꝫ ſerpētinos mot⁹ carnis. Nam ei⁹ adiutorio vincunt' titillatōes carnee vilitatis. Iſtō inuenies plene libro. xij. particl'a. vi. titulo. iiij. ꝙ ipa cedrus.

Maria ſella — Titulus v.

f Ella [veri helyſei vt dictū ē in qua reſidet humiliat⁹ obediēs patri velut diſcipul⁹ mḡro. aſſumēdo carnē in virgine. in q̄ patri obediuit vſq; ad mortē crucis. De hac ſella legit'. iiij. Regū. iiij. ꝙ eā ꝓꝑauit vero helyſeo magna illa mulier q̄ ſigt̄ celeſtē ſapiāꝫ. Que habuit q̄ſi q̄ttuor pedes. i. q̄ttuor cardinales. Sedile ꝟo fuit mentꝭ tranq̄llitas vl' pax. q̄a ibi in pace fact⁹ eſt locus ei⁹.

Maria tribunal — Titulus vi.

Iſidor⁹ — t Ribunal [quod ſm iſidorum dicit' ex eo ꝙ inde a ſacerdote tribuant' precepta viuendi. Et eſt locus in ſublimi conſtitutus vnde vniuerſi exaudire poſſunt. Et exempla glorioſe virginis nobis proponuntur quaſi quedam precepta: quibus inſtrui debemus et informari ad viuendum ſm beneplacitū

diuine voluntatis. Vel tribunal nominat' a tribus: eo ꝙ ad illud tribus ꝯuocet'. Tribunal vel eſt ſedes tribuni. vel ſedes iudicꝭ. ſicut dicit gloſa ſuꝑ iohem. quia chriſtus in ea carne quā aſſumpſit de ꝟgine iudicabit. Dedit enī ei pater iudiciū facere. q̄a filius hoīs ē. Ioh. v. De h̄ tribunali dicit'. iij. Regū. vij. Fecit ſalomon porticū ſolij in q̄ tribunal erat. et texit lignis cedrinis a pauimēto vſq; ad ſummitatem. ꝛ domuncula in qua ſedebat' ad iudicandū: erat in media porticu filū oꝑe.

Expone de ꝟgīe

Maria ſedes — Titulus vij. A

Verſus ſecūdus — ſ Edes [Scḋm iſidoꝝ ſedes ſingulari numero ꝓꝑe vel regis vl' regni ē que greece thron⁹ dr̄. Maria vo ſedes ē regꝭ magni. iō de ipa dr̄ in ps. [Dñs i celo] i. in btā virgine. Quere li. vij. ti. i. de celo [Parauit] miſterio ſpūſcti. [ſedem ſuā. q̄a in ea q̄ſi humiliatus reſedit ꝑ incarnatōis. Unde dicit patri [Tu cognouiſti] i. approbaſti [ſeſſionē meā ꝛc.] Uñ ꝓdixerat Eze. xliiij. Princeps ipe ſedebit i ea. Quere li. x. ti. xxxviij. de porta. In ea etiā q̄euit ſicut hō q̄eſcit ſedēdo. Quere iſra ti. xi. vbi ipa dicit' req̄es. Uñ ꝛ dicit. Qui creauit me req̄euit i tabnaculo meo ꝛc. Iō dicit ipe de matre Iſa. lxvi. et Actuū. vij. Celū ſedes mea ꝛc. Ite in pſal. Sedes tua de⁹ in ſeculū ſecli. De hac ſede poteſt exponi illō q̄ð dicit Ioh. Apo. iiij. [Fui in ſpū. ꝛ ecce ſedes poſita erat in celo et ſuꝑ ſedē ſedēs. Et q̄ ſedebat ſilis erat aſpectui lapidis iaſpidis et ſardini. ꝛ iris erat i circuitu ſedis ſilis viſiōi ſmaragdine] Hō dicit [fui in ſpū] i. in mētis exceſſu. Vel q̄a qui videre vult. h̄ eſt intelligere magnalia marie. de carnali neceſſe habet pri⁹ fieri ſpūal'. Ideo ſꝑmittit [fui in ſpiritu] ꝛ h̄ in dñica die. ſicut ſuꝑ dixerat q̄ñ fit memoria de dñica reſurrectōe ꝑ quā vere ſperam⁹ nos poſſe reſurgere. Vel vt reſurgat ꝓꝰs a culpa: qui vult inſtrui de dignitate marie. Et nota ꝙ ꝓꝰs dixerat [fui in ſpū] et hic dicit [fui in ſpiritu] ipl⁹. ſ. q̄ꝫ ante. Et in h̄ notat' vtilitas viſiōis. q̄a ſtudēdo et vacādo ꝯgnitōi ꝟginis: gr̄a augmētat'. [Et ecce ſedes] allegorice angl'i et ꝓlati in q̄bꝫ ſedet et ꝓncipaliter regnat dñs: et alios regit et iudicat [poſita erat i celo] h̄ ē in eccl'ia: dei ꝓuidētia ordinati. Uñ Ioh. xv. dicit eis dñs. Poſui vos vt eatis ꝛc. Vel maria in q̄ reſedit maieſtas deitatꝭ [poſita erat in celo] in aſſumptōe miſterio angeloꝝ in corꝑe et aīa. vt pie credit'. Sedes ḡ maria. Sedens: fili⁹ dei ex ea carnē aſſumens. Eius enī ſeſſio: eſt incarnatio. Uñ et dicit patri. [Tu cognouiſti] i. approbaſti [ſeſſionē meā] i. incarnatōem meā in virgine. Ubi autē eſſet hec ſedes poſita: dr̄ eze. i. [Vidi et ecce ſuꝑ firmamētū q̄ð erat iminens capiti aialiū q̄ſi ſilitudo throni] i. beata virgo q̄ ē thronus. i. ſedes regia. Seq̄t'. [Et ſupra ſedem ſedēs] chriſt⁹. ſ. ſua virtute eā continēs ꝛ maieſtate ꝓcellens. Q̄ð notat' ꝑ h̄ ꝙ dicit' ſuꝑ. Chriſtus enim omēs ſanctos excedit dignitate et gr̄a. Et dicit' ſedere ſuꝑ eos: q̄a ꝓſidet eis ſm diuinitatē auctoritate. ſm humanitatē dignitate. Nam q̄ d̄ celo venit ſuꝑ oēs eſt. Ioh. iij. Sequit' [Et qui ſedebat] ecce deſcriptio ſedentꝭ [ſimilis erat aſpectui lapidis iaſpidis et ſardini.] B C

Chriſtus dicit' lapis — D

Propter firmitatē: ꝑ naturā immutabilitatꝭ. Iaco. i. Apō quē ñ ē trāſmutatio ꝛc.

Propter ſoliditatē imortalitatis. Uñ de eo dicit'. i. Thi. vi. Qui ſol⁹ habꝫ imortalitatem ꝛc. Ite. i. Thi. i. Regi ſeculoꝝ imortali.

Chriſt⁹ dr̄ lapis — Propter potētiā et ꝟtutē q̄ firmiter regit oīa.

Quia fundamētū ē iuſtificatōis. Iſa. xxviij. Ecce ego mittā in fundamētꝭ ſyon lapidē angularē.

Quia ꝯfringit cordis hūani duriciā. Mat. xxi. Qui ceciderit ſuꝑ lapidē iſtum confringet' ꝛc. Ipemet malleus ꝯterēs petras. Hiere. xxiij.

Quia veritatē ſeruat ſue cōminatiōis ad malos. et ꝓmiſſiōis ad bonos. ſicut lapis ſeruat imaginē ſibi iſculptā vel ſcripturā. Uñ dicit. [Que ꝓcedūt de labijs meis] q̄ ſunt duo teſtamēta. Vel [de labijs meis] q̄ ſunt veri expoſitores et ꝓdicatores [nō faciā irrita] Ro. iij. Deus verax. omnis aūt hō mendax.

Chriſtus dicit' lapis ꝓcioſus. — E

Quia oīa regit ꝑ potentiā ꝓꝑe ꝟtutꝭ. ſicut lapis ꝓcioſus ſua ꝟtute oꝑat'. Uñ de iuſtis dr̄ et maxime de chriſto Eccī. vi. Quaſi lapidis ꝟtus ꝓbatio erit in illis.

Quia virtutē ſuam ſignoraſtilo nihil apparet. nec ab eis reputatur. Sic chriſtus in hu manitate virtutē ſuā occultauit. et maxime in paſſiōe. vbi nec reputatus ē. Iſa. liii.
Ioh. Ego ſum vermis et nō hō. Abacuc. iii. Ibi abſcōdita ē fortitudo eius rē.
Quia carus et p̄cioſus. Iob. xxviii. Neſcit hō p̄cium eius. Dicit de ſapientia. Item
Chriſtus dr lapis p̄cioſus i. Chor. vi. Empti enī eſtis p̄cio magno rē.
Quia rarus immo ſolus. Unde de ſe ſepe dicit in euāgeliō. Hō quidā. i. ſingularis et ſolus.
Quia modicus p ſummā hūilitatē. Unde dr in p̄s. Mons modicus.
Quia virtuoſus. Unde dicit Lu. viii. Noui virtutē de me exiſſe.
Sciēdū q nō cuicūq lapidi cōpatur hic chriſtus. ſed ſpecialiter iaſpidi et ſardini. ma F
xime ppter duos colores eorū. Iaſpis enī viret. in q̄ ſignat imarceſcibilitas eter
ne beatitudis. quam pmittit ipis iuſtis. Sardinus rubet. in q̄ ſignat ignis et ardor
eterne dānatōis. quā cōminat impijs. Uel iaſpis ptinet ad ſpeciē diuinitatis. q̄a
nullius coloris aſpectus ſic cōfortat intellectū vt diuinitas. Sardius vo ppter rubo
rē ptinet ad paſſam filij humanitatē.
Sequitur. Et iris erat in circuitu ſedis. Hic notat retributio tā bonoꝝ q̄ malo
rū. Ideo dicit in circuitu ſedis. q̄a ex omni parte mūdi apparebūt corā eo homi
nes iudicādi. Similis viſiōi ſmaragdine. Smaragdus rubet. ecce ignis dānati
onis maloꝝ. et viret. ecce vita delectabilis bonorū in paſcuis viridibus. Sophonie
iij. Ipi paſcent et accubabūt. Hi ſunt colores q̄ apparēt in arcu nubiū. q̄ fit ex re
pcuſſiōe ſolis in nube aquoſa. i. ex cōparatōe cōuerſatōis chriſti et ſanctoꝝ q̄ eſt ſol
illuminās. ad vitā maloꝝ q̄ eſt vt nubes aquoſa. tenebroſa. f. et fluida. ex q̄ dānabūt
fortius et iuſtius mali. Sap. v. Ibunt directe emiſſiōes fulguꝝ. et tāq̄ bene cur
uato arcu nubium exterminabunt.
Item De hac ſede dicit chriſto. Parata ſedes tua ex tūc. i. ab eterno p p̄deſtinatōem. G
Uel ex tunc. i. ex quo ſanctificata ē in vtero matris. Uel ex tūc. i. ab initio tpis
gratie. Parata inquā ope ſpūſſancti. vel ſapiētia filij. Unde dñs in celo. i. i. btā v
gine. parauit ſedē ſuā. et ei inſedit tpe ſue incarnatōis
Itē Hec eſt ſedes de q̄ pater pmittit filio p pphetā. Edificabo in generatōe. pſenti H
p gratiā. et generatōem futurā p glīam. ſedem tuā. o chriſte. i. btām virginē. Ad
huc etiā nō ceſſat hec ſedes quodāmodo edificari. q̄a ad honorē eius quaſi q̄tidie
noue abbatie cōſtruunt. noue eccleſie edificant. noua altaria dedicant. et q̄ inuete
rauerāt renouant et pulcrificant. et ad oſtendēdā ipius glīam a modernis ꝺ ea
ſacre ſcripture multipliciter exponunt. Et ideo dicit ipa. Qui elucidāt me vitam
eternā habebunt.
Item Hec ſedes poteſt appellari cherubin. Unde dicit chriſto. Qui ſedes ſup cheru I
bin rē. ppter plenitudinē ſciētie que data eſt ei.

Cherubin interpretatur

Uermiculata pictura. Quia ipa varijs donis et virtutibus picturata fuit et diſtincta.
Unde dicit circūamicta varietatibus. Eze. xl. In portis templi. i. in maria et ſctis
platis. p q̄s intrat i teplū vite eterne. maria ei porta ē padiſi. erāt picture vndiq.
Scientia multiplicata. De qua aug. Nouerim me. nouerim te. Hanc ſciētiā dedit
Cherubin interpretatur ei ſpūſſctūs. et multiplicauit ei filius. nouē mēſibus euāgelizans cordi eius cum ipm
portaret in vtero. et poſtea annis multis.
Scientie plenitudo. Hec ē charitas q̄ docet de omibus. i. Ioh. ij. Plenitudo enī le
gis dilectio. Ro. xiij. Scientia enī ſine charitate inflat. i. Chor. viij. ſed cū chari
tate edificat.
Diuerſe ſcientie et intellectus. Ipa eſt enī ſapiēs mulier. q̄ verbis et exemplis edi
ficat domū ſuam. i. eccleſiā dei et familiares ſuos. puer. xiiij.
Aliter. Dominus dicit ſedere ſup cherubin quod interpretatur plenitudo ſciētie. q̄ſi nō K
in cherubin ſed ſuper. id ē. vltra. hoc eſt in ſeraphin quod interpretatur ardor vel
incendium. id eſt. in ardore charitatis. vbi ſedet et quieſcit. Unde magis eſt laborā
dum ad habendā charitatē q̄ ſcientiā. cū fere omnes faciāt ecōuerſo.

Maria cathedra chriſti Titulus viij.

Et cathedra. Et de hac cathedra dicit ij. Regū. xxiij. David ſedet i cathe A
dra ſapientiſſimus princeps inter tres. Ipe ē q̄ſi tenerrimus ligni vermiculus qui
octingētos interfecit impetu vno. David chriſtus. David interptat manu for
tis. q̄a chriſtus eſt dei virtus et dei ſapia. i. Chor. i. Interptat etiā aſpectu deſidera
bilis. quia in chriſtū deſiderāt angeli pſpicere. i. Pe. i. Maria cathedra in q̄ ſum
mus magiſter in incarnatōe reſedit. q̄ū pcepta et cōſilia vite eterne veniebat docere i
mūdo. Unde et dicebat apl̄is Ioh. xiij. Uos vocatis me magiſter et dñe. et bn̄ di
citis. Sum etenī. Cathedra ſiquidem doctoꝝ ē. Sedens i hac cathedra chriſtus eſt
ſapientiſſimus. q̄a ipe eſt ſapiētia patris. Ipe inter tres dr ſedere. quia ipe vnus eſt ex
tribus increatis pſonis eq̄lis patri et ſpūiſancto. ſed ipe ſolus ſedet i cathedra. quia
ſolus incarnat in virgine glioſa. Uel cathedra iſta crux dñica. i q̄ ſediſſe dr ſūmus
magiſter. quia ſedere doctoris ē. et ipe in cruce pfectā docuit charitatē. q̄ nō ſolum
morte ſuā induſit. ſed etiā p inimicis orauit. Lu. xxiij. Pater parce illis. et p eis
allegauit et ipos excuſauit dicēs. quia neſciūt q̄d faciūt. Sequitur. Ipe ē qua B
ſi tenerrimus ligni vermiculus. quo nihil durius dū tāgit. q̄a terebrat lignū duriſſimū.
nihil mollius dū tangit. David enī ille iſralis q̄ū ledebat nihil illo māſuetius. q̄ū le
dere volebat nihil illo ferocius. Similiter nihil chriſto mollius q̄ ad miſericordiā. Io
dicit tenerrimus. nihil fortius q̄ ad iuſticiā. Unde Iob. ix. Si fortitudo q̄rit. robu
ſtiſſimus ē rē. Et nota q nō dr tener ſꝫ tenerrimus. ppter oīmodā māſuetudinē. cuius
ſ. māſuetudis tres ſunt gdus. Primus. eq̄nimis cōtumeliaꝝ ppeſſio. Hic gradus fa
cit teneꝝ. Scdus. eq̄nimis iniuriaꝝ ppeſſio. Hic facit teneriorē. Tercius. eq̄nimis
verbeꝝ ppeſſio. Hic facit tenerrimū. Oēs iſtos gdus māſuetudis habuit i ſe chri
ſtus. Itē vermiculus dicit chriſtus. nō ſolū vermis. ppter oīmodā hūilitatē quā habuit
in ſe. Quia ſubdidit ſe maiori et pari. i. deo patri. cui eq̄lis eſt ſm diuinitatē. ſꝫ mi
nor eſt ſm hūanitatē. Subdidit etiā ſe matri ſue et ioſeph ob grām mris. ſic dr
Lu. ij. Et erat ſubditus illis. q̄ longe inferiores eo erāt. Subdere ſe maiori. facit hu
milē. Subdere ſe pari. facit humiliorē. Subdere ſe minori. facit humillimū. Et
nota q dicit ligni vermiculus. Lignū ſignificat peccatū. ibi. i. Cho. iij. Lignū fenū
ſtipulam rē. Uermiculus mollis terebrat lignū durū. et chriſtus in hūili paſſiōe ſua
q̄ntū in ſe fuit. totius mūdi peccata terebrauit et cōſumpſit.
Sequit. Qui octingētos interfecit impetu vno. Quere expoſitionē. C

Hec cathedra fuit

Cōpoſita q̄ſi ope tornatili. i. ſubtili artificio ſpūſſcti. q̄ dicit oīm artifex. Sap. vij.
Rotundata p membra ſingula. per deſideriū celeſtis pmij.
Plana. leuis. et circūpolita. et ſine ſcrupulo alicuius peccati.
Hec cathedra fuit — Quaſi pforata ſeu terebrata ex cōpaſſione doloꝝ filij. iuxta illud Lu. ij. Tuā ipius
animā ptrāſibit gladius.
Colorata et q̄ſi depicta virtutū oīm colore multiplici. ſ. minio charitatis. viridi fi
dei imarceſcibilis. ſinopide patiētie ſingularis. iacinto ſiue lazurio cōtēplatōis. vel
etiā paupertatis. cuius ē regnū celoꝝ. Uel etiā dici pt q q̄ſi depicta et rubricata ē i ſā
guine dñice paſſiōis. cuius cōpaſſio eidem p martyrio reputat.
Quaſi q̄ttuor habens pedes. i. q̄ttuor cardinales. ipam i oī gr̄a et virtute ſuſtētātes.
Habens etiā ſedile et q̄ſi puluinar. i. trāquillitatē carnis et ſpūs. q̄a caro eius nō cō
cupiſcebat aduerſus ſpm. nec ecōuerſo. Et ideo tā in carne q̄ in ſpū ipius pauſauit
Hic ſcribendū de curru et lectica — q̄ete ſapiētia dei. De materia huius cathedre aſſignari pt ſicut ſup̄ dictū eſt ꝺ ar
cha et throno. ferculo. et ſolio.

Maria ſcabellum Titulus ix.

Scabellum. De quo dr in p̄s. Adorate ſcabellū pedū eius. qm̄ ſanctum eſt.
Dicit ſcabellū a ſcādendo pprie q̄d apponit ad aſcēſum lecti. Ab alijs aūt
dicit ſuppedaneū. eo q ſub pedibus ſit. Scabellū chriſtus. q̄d fecit q̄ſi quēdā
gradū ad marie dignitatē manifeſtandā. vt ſupra dictū eſt de ſolio. Uel ſcabellū
crux. cui pedes dñi cōfixi ſteterūt realiter. Hoc q̄ſi adorat et venerat. et q̄ crucē dñicā
glorificat. et q̄ ad exemplū chriſti penitētiā ſuam reuerēter exequit. vt penitentie

 D

chriſti particeps efficiat᷑. Uel ſcabellū iſtud in quo pedes dn̄i ſteterūt. gl̄oſa. ꝟgo
digniſſima omni laude reuerētia et honore. q̄ tria ſignant᷑ in ꝟbo adorādi. Sicut
enim chriſti diuinitas deſignat᷑ ꝑ caput. vn̄ .i. Chor. xi. caput chriſti deus. ſic et eiꝰ
hūanitas in qua venit ad nos ſicut pedibꝫ ambulat᷑ deſignat᷑ ꝑ pedes. Un̄ pater
ꝓmittit filio. Ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. Hoc ſcabellū ad lrāꝫ ado
rauerūt tres magi. Mat. ij. Adorātes filiū ſedēte ī gremio matrꝭ ſue. Itē. In ſca-
bello q̄ſcūt pedes. et chriſtꝰ deus et hō reqͤuit in vtero virginali ſine motu ⁊ ſtre
pitu ſrio. De h̄ ſcabello p̄t exponi illō Exo. xxiiij. Sub pedibꝫ eius q̄ſi opus la-
pidis ſaphirini. et q̄ſi celū cū ſerenū eſt. De ſcabello aureo habuiſti ſup̄ titulo. iij. d.
ſolio. quod poteſt cōgrue hic adaptari.

Maria lectulus ſalomonis Titulus x.

Verſus tercius | Ectulus] Un̄ Canti. iij. [En lectulū ſalomōis ſexagīta fortes ambiunt ex A
l fortiſſimis iſrael. oēs tenentes gladios. et ad bella doctiſſimi. Uniuſcuiuſ-
q̄ꝫ enſis ſup femur ſuū: ꝓpter timores nocturnos.] Hec poſſunt eſſe ꝟba
angeloꝝ deſcribētiū q̄nto ſtudio angeli famulabant᷑ in terris virgini glorioſe. Le
ctulus ſalomōis .i. veri pacifici. btā virgo dicit᷑. in q̄ deitatis inclinato capite: dei fi
lius reqͤuit: velut ī lectulo. Un̄ ipſa dicit. Et q̄ creauit me reqͤuit in tabernaculo
meo. Cū aūt ſicut dicit apl̄s: oēs ſpūs celeſtes admiſtratoriȷ ſint et mittāt ī mi-
niſteriū ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt ſalutis. et nō ſolū ad miniſteriū hoīm mino
res mittant᷑ ſpūs. ſed etiā ſupiores et de ordine ſeraphin. q̄ ꝓpter charitatꝭ ardo-
rē dicunt᷑ flāma ignis. vl̄ ignis vrēs. vnde p̄s. q̄ facit angelos ſuos flāmā ignis. vl̄
ignem vrentē. oſtendit᷑ in h̄ loco ꝙ ad cuſtodiā et obſequiū btē virginis nō inferio
ris ſed ſupioris dignitatꝭ angeli deputati ſunt. cū dicit᷑ ꝙ hūc lectulū ambiūt ſexa
ginta fortes de fortiſſimis iſrl̄. Nam btām ꝟginē ambiebāt diligenti cuſtodia et
obſeqͦſa reuerentia angelici ſpūs fortes inter fortiſſimos ſpūꝫ. q̄ ꝓ eo ꝙ aſſidua B
ꝯtēplatione deum ꝯſpiciūt: iſraelis noīe deſignant᷑. Et iſti fortes ſexagīta dicūt᷑:
nō ꝓpter numerū ſed ꝓpter numeri myſteriū. Nā ille numerꝰ ex ſenario ꝯſtat ⁊ de
nario. Senariꝰ aūt ꝑfectōem ſignificat. denariꝰ q̄q̄ꝫ q̄ regis habet imaginē ⁊ de-
cē nūmorū in ſe ꝯtinet ꝑciū. angelicā deſignat naturā. q̄ ad imaginē dei creata ē ex
p̄ſſius. et velut quēdā denariū tres habꝫ potētias naturales. intellectū. volūtatē.
⁊ mēoriā. ſeptē donis ſpūſſcī īſignitas. Huic ſententie ꝯcordat ꝙ ꝑ decē drachmas
in euāgelio nouē ordines angeloꝝ et hūana natura ſignat᷑. Igit᷑ ꝑ ſexagīta fortes
illi ſignt᷑ ſpūs: qui in ſubtilitate naturaliū. et abūdantia ſpiritualiū graꝝ. ⁊ exp̄ſſi-
ori creatoris ſilitudine q̄dam ꝑfectōe ceteris p̄minere noſcunt᷑. Hoꝝ aūt fortitu-
do prudētia et obſequiȷ ꝓmptitudo demōſtrat᷑ cū dicit᷑ [oēs tenētes gladios.] ⁊ cete
ra q̄ ſequunt᷑. In gladiis ſigr̄ur poteſtas debellādi malignos ſpūs. Cū dicit᷑ [ad
bella doctiſſimi.] oſtendit᷑ eoꝝ prudentia ad obuiādū ꝯtra oēs inſultꝰ dmonū. Cū
dicitur [vniuſcuiuſq̄ꝫ enſis ſup femur ſuū.] oſtēdit᷑ q̄ꝫ ſint expediti q̄ꝫ parati ad ꝑliū.
Nam hoīes pugnaturi dū expectāt aduerſariū: ſup femur ſuū extractū ſolēt tene-
re gladiū. Quare aūt iſti fortes hūc lectū ambiāt: demōſtrat᷑ cū ſubdit᷑ [ꝓpter timo
res nocturnos.] ad repellendū videlicꝫ nō ſolū tēptatōes grauiores. ſed etiā illā bre-
uem et modicā q̄ ꝑ timorē nocturnū deſignat᷑ in p̄s. vbi legit᷑. Nō timebis a timo-
re nocturno. Nam ꝑ miniſteriū angeloꝝ ſic a btā ꝟgine repulſa eſt oīs tēptatio. ꝙ
poſt ꝯceptōem filiȷ nec etiā venialiter peccaſſe credatur.

Dominꝰ pariſieñ. Item De hoc lectulo .i. virginali vtero exponit᷑ illud Canti. i. [Lectulꝰ noſter flori- C
dus.] Lectulꝰ hic vterus virginal᷑. in q̄ ſponſus beatiſſimā copulā celebrauit. qua
hūane nature dignatꝰ ē copulari. Lectulꝰ autē dicitur et nō lectus ꝓpter hūilita
tem. et q̄nto lectulus fuit hūilior: tāto amplexus iocundior et ſocietas inſepabili
or. et ipſa vnio vnior vt ita dicā fuit. Floridꝰ fuit lectulus iſte: omniū ꝟtutū velut
florū varietate. Ibi roſa excellētiſſime charitatis. Ibi lilium ſingulariſſime caſti-
tatis. Ibi viola omnimode hūilitatis. Et q̄d dicam: Ibi ortus eſt. ⁊ inde ortꝰ eſt
ille q̄ dicit. Ego flos campi ⁊c̄. Cañ. ij.

Item Lectulus diminutiuū ſignat hūilitatē marie. ī q̄ chriſtus reqͤuit ſine ſtrepitu D

pratoꝝ motuū et ſtrumis ſupbie. Scdm beatū bern̄. ꝑ ferculū ſalomōis ſignifi-
cat᷑ ꝓprie corpus marie ſicut infra notabit᷑. ꝑ lectulū aīa eiuſdē in q̄ beata trinitas
reqͤuit. Nō dicit᷑ autē vnde factꝰ ſit lectulus. q꞉ ineffabil᷑ ē dignitas aīe ipiꝰ vir
ginis. De materia ꝟo ferculi .i. corpis eiꝰ. qō ꝑ honeſtā opatōem ſe circūferebat et
exercebat: aliq̄d amplꝰ patet. Solet aūt lectulꝰ in thalamo ſterni. ⁊ iuſtiſſimum
erat: vt q̄a beata virgo hic facta ē thalamꝰ lectꝰ et tricliniū totiꝰ trinitatis. ibi ho
ſpitaret᷑ in hoſpitio trinitatꝭ. Ideo audacter dicimꝰ ꝙ ī thalamo trinitatꝭ colloca
tus ē lectus ille. vt poſt labores q̄s ſuſtinuit ī p̄ſenti cū filio: ibi q̄ſcat ineternū
Et notandū ꝙ in illa celeſti hieruſalē q̄ſi triplex edificiū poteſt aſſignari. ſ. atriū. pala B
tiū. thalamus. Atriū ꝯuenit illis angelis: q̄ diſcurrūt ad nos in miniſteriū. Pala-
tiū illis: q̄ ſemp aſſiſtūt creatori. Thalamꝰ ſūme trinitati. In q̄ thalamo mariam
credimus collocatā ad dexterā filiȷ ſui. Ipſa etiā lectulꝰ ē quo ad nos. quia ſicut ī
lectulo q̄ſcimus. ita ꝑ eam ad ꝟtutes attingimꝰ. in quibꝫ aīa reqͤeſcit q̄ prius ī vi
ciȷs laborabat.

Maria requies dn̄i Titulus xi.

T reqͤes] Un̄ Iſa. xi. vbi nos habemꝰ. erit ſepulcrū eiꝰ glorioſū. dicit alia A
e lra. erit reqͤes eiꝰ glorioſa .i. gl̄ioſa dn̄a erit reqͤes eius. Un̄ ipſemet dicit ī
p̄s. Hec reqͤes mea in ſeculū ſeculi ⁊c̄. Ipſa etiā reqͤes quā in oībꝫ q̄rebat filiꝰ
dei qui eſt ſapia. Eccl. xxiiij. quā inuenit in ea. ſicut ipſa dicit ibidē. [Qui creauit
me] ſm ꝙ deꝰ filiꝰ meꝰ. ſ. ꝑ quē oīa facta ſunt [reqͤuit] ſm ꝙ hō [in tabernaculo
meo] .i. in corꝑe nouē mēſibꝰ et ſex diebꝫ. Et bene dicit [reqͤeuit] q꞉ nihil ibi inue
nit qō eū moleſtaret. Nō eī vagiebāt ibi paruuli babilōis .i. praui morꝰ. Nō erāt
ibi fumus aut ſtillicidiū aut mala vxor. q̄ tria expellunt hoīem a domo ſua. Fu-
mus ē ſupbie vanitas. Stillicidiū: diabolicaꝝ tēptationūꝫ aſſidua iportunitas.
Mala vxor: ꝯſciētie aculeꝰ. [Reqͤeuit] q̄a nō inuenit carnē meā ꝯcupiſcentē aduer
ſus ſpiritū: vel econuerſo. Ad gal. v. eo ꝙ igrediēs dixerit. pax huic domui. Mat.
x. [In tabernaclo meo] .i. tā carnis mee q̄ꝫ ſpūs mei. Licet eni cor virginis ꝯgrue
dici poſſit tabernaculū et tricliniū totiꝰ trinitatis. tn̄ ꝯgruētiꝰ venter eiꝰ dicit᷑ tab
naculū: qō ꝓprie eſt ꝑegrinātiū et militantiū. Qui ḡ nūc reqͤeſcit in tabernaculo
meo .i. ī me tēplo ſuo. Ipe q̄n venit ꝑegrinari in mūdo factꝰ ꝑegrinꝰ etiā filiȷs ma
tris ſue ſynagoge. Futurꝰ q̄ſi colonus et q̄ſi viator declinās ad manendū. Hiere.
xiiij. vt milicia eſſet vita hoīs ſup terrā. Job. vij. vt alligaret fortē armatū. et vaſa
eiꝰ diripet. et arma auferret in q̄bꝫ ꝯfidebat. Lu. xi. palā triūphans principatꝰ et
poteſtates in ſeipo. Ad col. ij. Qn̄ inquā ſic venit ꝑegrinꝰ viator militaturus: fo-
ris nō māſit ꝑegrinꝰ. ſed hoſtiū meū ipi viatori patuit. Job. xxxi. et ingreſſus [req̄
euit in tabernaclo meo] vbi ī pace factꝰ ē locꝰ eiꝰ. Chriſtꝰ eni aggreſſurꝰ pugnaꝫ
ꝯtra mundū et diabolū in vtero virginis armauit ſe pauꝑtate ꝯ diuicias. Hūili-
tate ꝯtra ſupbiā. Carnem virgineā ꝯtra luxuriā induēs ꝑ lorica
Itē maria ē illa reqͤes opulēta: q̄ ꝓmittit᷑ populo fideli. Iſa. xxxij. Sedebit populꝰ B
meus in pulcritudie pacꝭ. et in tabernacul᷑ fiducie. et in reqͤe opulenta.

Maria habitatio Titulus xij.

Abitatio] chriſti. ſ. q̄ dicit de ea. Hec reqͤes mea in ſeculū ſeculi. hic habita A
h bo quoniā elegi eā. Un̄ canit eccl̄ia. Elegit eam deꝰ ⁊c̄. Dicit᷑ aūt habita-
tio ab habēdo. q̄a ſolꝰ chriſtꝰ habuit vteꝝ virginalē ad inhabitādū. Un-
de dicit marie Zach. ij. Lauda et letare filia ſyon. q꞉ ecce ego venio et habitabo ī
medio tui. ait dn̄s. Itē [In pace factus eſt locꝰ eiꝰ] .i. in maria pacifica. [et habita
tio eius in ſyon] .i. in ſpeclo. qō eſt maria. Itē maria habitatio diuinitatꝭ. q̄a chri-
ſtus habitauit in ea in q̄ ſicut dr̄ ad Col. ij. habitat oīs plenitudo diuinitatꝭ corꝑa
liter. Item maria habitatio filiȷ quē in ventrꝭ ſuſcepit hoſpitio. cui dicit᷑ Iſa. lxij.
[Uocaberis voluntas mea in ea. et terra tua inhabitabit᷑] .i. caro tua fecūdabit᷑ chri
ſto eā inhabitāte. Itē Iſa. lxij. [Habitabit iuuenis cū virgine] .i. filiꝰ cū matre.
Chriſtus enim ꝓ nobis factus eſt iuuenis ſm humanitatē. antiquus dieꝝ ſm di
uinitatē. vt videlicꝫ ꝑ eū noſtraꝝ renouaret᷑ vt aquile iuuentus aīaꝝ. [Habitabit.]

inq̃ filius cũ matre. que circũdedit eũ gremio vteri ſui. Hiere. xxxi. ſ. thalamo virginalis vteri. Vñ canit eccl'ia. Mũdum pugillo continens ventris ſub archa clauſus eſt. Et hoc eſt qđ ipa dicit Eccl. xxiiii. Girũ celi circuiui ſola ꝛc. Cũ eni filius dei ꝓus eſſet circul⁹. cuius centrũ vbiq3 circũferentia nuſq̃. beata virgo dedit ei circũferentiã carnis. in qua habitaret plenitudo diuinitatis corpaliter. Chriſtus enim girus ẽ ingirabilis ꝯtinens omnia. Et merito panis q̃ de celo deſcendit i archa matris ſue clauſus fuit. vt ipa daret nobis panẽ de archa ſua. quia filius datus eſt nobis. Iſa. ix. Sed trãſlata ẽ archa iſta ad celũ. vt deinceps dicam⁹. Pater nr̃a q̃ es in celis. panẽ noſtꝝ q̃tidianũ da nobis hodie de archa tua. i. de archa que tu es. Itẽ. Ad lrãm chriſt⁹ iuuenis. i. duodecim annoꝝ. et deinceps habitauit cum btã virgine ꝑ filialem reuerentiã et ſubiectiõnem obediẽtie. Luce. ii. Et dicit chriſt⁹ iuuenis q̃ſi iuuãs nos. quoniã ad h̃ venit clamãte ad eũ hũana natura. Exurge in adiutoriũ mihi. Iuuit etiã mr̃em ſuã. Unde ps. Adiuuabit eã mane diluculo. Quere li. iiii. ti. xxviii. de ſanctificatiõe eius. Itẽ. [Hec requies mea] vt ſupra. [hic habitabo] ſcz nouem menſib⁹ in ea. multis annis cũ ea et ſub ea. Habitans in ea chriſt⁹ replebat eam ſingulari gr̃a cariſmatũ. habitans cũ ea paſcebat eã incomparabili ſuauitate moꝝ et diuinoꝝ deſiderabili ſapia ſermonũ. Nũc autem in ea et cũ ea ſicut intermiabili euo. ſic incõprehẽſibili modo ſatiat eã beatificãtiũ glia viſionũ. foris q̃dem glorificate carnis formã exhibens. intus aũt formã verbi glorificãtis imprimens. Itẽ. Maria habitatio oĩm iuſtoꝝ et beatoꝝ. Vñ dicit ei ꝓpheta. [Sicut letantiũ oĩm habitatio eſt in te] o maria. Iſidor⁹. Ipa ẽ enim [habitatio letantiũ] i. ꝑſeuerantiũ in ea. qđ notat nomẽ habitatiõis. et bene dicit. [letantiũ] quia q̃cunq3 dolẽs ad illã piiſſimã ꝑcordialiter ſe ingerit. nõ eſt exſors gaudioſe ſpei. Itẽ de hac habitatiõne dr̃ Abac. iii. [Sol] i. diuinitas [et luna] i. hũanitas [ſteterũt i habitaculo ſuo] i. in virginis vtero. et bene dicit [ſteterũt] q̃a ſtare obedientis eſt. B

Maria cellula — Titulus xiii.

C Ellula [ꝯtinens in ſe occultatũ mel celeſte. chriſtũ. ſ. q̃ dulcis ẽ refectio angeloꝝ. Quod videlicz mel ꝓpinauit hec cellula mũdo famelico. qñ peperit ſaluatorẽ. Ideo dicit ei Cãn. iiii. Mel et lac ſub lingua tua. Quere li. iiii. ti. xxvi. de dulcedine marie. Qđ ẽ dicere. Fili⁹ dei i duab⁹ naturis ſub carne tua. Vel [ſub lingua] q̃a ẽ verbũ patris. Vel [ſub lingua] q2 abſconditũ in vtero matris. Vel [ſub lingua] q2 q̃cito reſpondit. fiat mihi. deſcendit in eã filius dei. Mel qđ venit de celi rore. diuinitas que eſt ſuꝑ oĩa. Lac qđ de carne exprimit. hũanitas que deorſũ aſſumpta ẽ. Vñ fili⁹ patri Iob. x. Nõne ſicut lac mulſiſti me ꝛc.

Maria nidus — Titulus xiiii.

N Idus [quem. ſ. nidũ chriſtus ſignatus ꝑ aquilã eleuatus in celũ ad ꝓceptũ patris. Iob. xxxix. poſuit in arduis. cũ matrẽ ſuã in aſſumptiõe etiã ſuꝑ angelos collocauit. In ps. [Paſſer] i. chriſtus q̃ dicit. vigilaui et fact⁹ ſũ ſicut paſſer [inuenit ſibi domum] i. virginalem vterũ [et turtur] i. idem chriſt⁹ de quo dicit Canti. ii. vox turturis. i. ꝓdicatio chriſti. audita eſt in terra nr̃a [nidũ] ſibi. i. eundem vterum. A

Maria nidus. quia nidus B

Conſtruitur ex plurib⁹ ramuſculis. Et corpus marie ex plurib⁹ virginalib⁹ mẽbris. Vñ dicit patri Iob. x. Oſſib⁹ et neruis compegiſti me ꝛc.

Aſper exterius. ſ. in carne ꝑ abſtinentiã et eius macerationẽ. mollis et ſuauis interius ꝑ mentis benignitatem.

Concauus per humilitatẽ interiorem.

Spericus ꝑ eternoꝝ inquiſitiõem. Col. iii. Que ſurſum ſunt querite ꝛc.

Abſconditus. quia maria mortua erat mundo. ꝛ tota vita eius abſcondita fuit cum chriſto in deo. Ad colo. iii.

Suſpenſus ꝑ contemplatiõem. Iob. vii. Suſpendiũ elegit anima mea. Leuabat enim ſe iugiter ſupra ſe. Treno. iii.

Clauſus inferius ꝑ amorẽ paupertatis. hoc ad terrena. que oĩa ꝓpter chriſtuz arbitrabat detrimẽta. ꝛ vt eũ lucrifaceret reputabat ſtercora. Phil. iii.

Apertus ſuperius ꝑ deſideriũ ſuperne beatitudinis. q̃ſi diceret cũ dauid. Dñe ante te omne deſideriũ meũ ꝛc.

In eo q̃eſcit auis. i. chriſtus. Unde ipa dicit. Qui creauit me reqeuit i tabernaculo meo. Sicut iuſtus in mũdo ꝑſſuras. in maria pacẽ inuenit ꝛ q̃etem.

In nido ponit et fouet auis oua ſua et pullos. i. opa et bonos motus. ſic et vir iuſtus in maria.

Itẽ. Maria nidus colũbe. i. receptaculũ ſpũſſancti. q̃ ſicut colũba deſcẽdit i chriſtũ. Lu. iii. et Ioh. i. Unde ei dictũ ẽ. Spũſſctũs ſuꝑueniet i te. Vel [colũbe] i. chriſti. qui dr̃ colũba. Hiere. xxv. [Facta ẽ terra coꝝ in deſolatiõem. a facie] i. ab iſtãtia [ire colũbe] i. chriſti. qui etiã qñ punit trãquill⁹ ẽ in ſe. et q̃ nõ ꝯtinet in ira ſua miſericordias ſuas. Et nota ꝙ nulla auis pauperiorẽ facit nidũ q̃3 colũba. q2 pauꝑculã et humilẽ iſtam elegit chriſt⁹ et ꝓelegit. i cui⁹ vtero nouẽ mẽſib⁹ corpaliter. ꝛ in cuius aĩa in eternũ ſpiritualiter habitaret. C

Maria cella — Titulus xv.

Verſus quart⁹

C Ella [que dicit a celãdo. q2 celauit et occultauit nouẽ menſib⁹ filiũ dei. Vñ dic̃ ei Iſa. xlv. Vere tu es de⁹ abſcõditus. Nota ꝙ h̃ nomẽ cella equiuocum eſt. In cellis eni ſolebãt antiq̃ religioſi ſingulariter habitare. ſic adhuc patz in carthuſienſib⁹. q̃ habitãt ſingulares in ſingul' cellis. Et maria ſingularis cella. q̃a ſingulariter virgo et mater ſingularis fuit chriſti habitatio nouẽ menſib⁹. qui forma ẽ et exẽplar toti⁹ ꝑfecte religiõis. Cella etiã idẽ ẽ qđ cellariũ. et maria cella eſt vinaria. Et gr̃a eius cõgrue compat' vino. q̃a quos replet facit audaces. fortes. obliuioſos. et inſenſibiles. et hmõi. Cella etiã vinaria ꝓpter ſpũaliũ bonoꝝ copiã. que ideo dicunt vina. quia reficiũt. iocundãt. et inebriãt. ſicut patet in ioſeph relinquenti palliũ egiptie. Gen. xxxix. Et cõtinet hec cella tot genera vinoꝝ q̃t virtutũ. q̃bus ſeruos ſuos reficit copioſe dicẽs illis Cañ. v. Comedite amici bibite et inebriamini cariſſimi. De his inuenies lib. xii. particla. i. verſu. xii. de ortu. vbi maria dicit potãs. Ipa eſt etiã cella illa vinaria q̃ celeſtis hierl'm omnes letificat manſiones. et cĩa celi replet cellaria. et de plenitudine ei⁹ accipiũt celicole vniuerſi. Et q̃nto bibunt copioſi⁹. tãto ſitiũt ampli⁹. Unde et ipa videt' dicere. Qui bibũt me adhuc ſitiẽt. In h̃ etiã qđ dicit [q̃ bibunt me] innuit ſe nõ ſolũ cellã. ſed etiã eſſe vinũ. Et vide quomodo cũcta replet celi cellaria. In plenitudine inq̃t ſanctoꝝ detẽtio mea. h̃ eſt. omniũ ſanctoꝝ plenitudo me detinet q̃ſi ſuã. q̃ſi me ſibi volẽs vt ꝓpriam vendicare. nõ tamẽ ꝙ aliis inuideãt qđ ſibi zelant. Nec ſolũ maria cella ẽ omĩmoda vina ꝯtinens ſeu pocula. ſed etiã canal' ꝑ quã hec vina influũt in cellariũ mentis noſtre. et in eccl'iam catholicã q̃ eſt cellariũ dñi. Ipa eſt cella omniũ aromatũ. Que ſunt. caſtitas. pietas. et hmõi. Omnes delicie. Loc⁹ oĩs voluptatis. Mirũ enim deliciarũ ſibi comparauit cella iſta aromatica. et eo ꝙ chriſtus toto tp̃e corporaliter et ſm̃ deitatẽ inhabitauit eã. Si eni aromaticũ q̃d ad modicũ detineatur in vaſe. ſtatim ipm vas reddit aromaticũ. Quid ni beata virgo omnẽ patientiam redoleat q̃ omnib⁹ impleta eſt vnguẽtis. omnib⁹ aromaticis ſpeciebus q̃b⁹ ſanata ẽ infirmitas generis hũani. Unde dicit ei [Mirra et gutta ꝛ caſia] ꝛc. [a domibus eburneis] Dom⁹ eburnee ꝟgines ꝑ mundiciã. ſed ipa virgo ꝟginũ. Plena etiam fuit vnguentis ꝑ chriſti q̃ interptat' vnct⁹ ꝓſentiã. Ipa etiã cella pigmẽtaria deſignata ꝑ domũ ſaltus. iii. Regũ. vii. Libro. i. ca. iiii. ꝙ maria domus ſalt⁹ libani. A B

Maria apotheca — Titulus xvi.

T Apotheca [chriſti medici. q̃ ꝑ mariã et lignũ crucis venit ſanare mũdum languidũ. qui ꝑ euã et lignum vetitũ egrotabat. Vel poti⁹ ipa eſt apotheca ſpũſſancti. in quam deſcẽdit apothecari⁹ ſpũſſanctus ſuꝑueniens in eã in filii conceptiõe. q̃ de puriſſima ei⁹ ſubſtantia cõfecit vnguentũ. qñ fili⁹ dei totuz ſuſcepit quod eſt hominis et aſſumpte nature plenitudo diuinitatis corpaliter i ſe infudit. ſine q̃ impoſſibile curari vulnera generis hũani. A

Aliter. Unguentarius ſpūſſctūs. Ecc̄i.xxxviij. cui⁹ apotheca maria. Materia vn/ B
guēti flos aſſumpte nature ⁊ adeps diuinitatis. In h vnguēto tria Odor. dulcor.
et liquor. Odore hui⁹ vnguēti hoīes naturalis legis ſola fide. deuotōe recreati
ſunt. et adhuc longe poſitū q̄ſi quendā odorē de longe venientē expectabāt. Unde
ꝓphetice dicebat yſaac de chriſto Gene.xxvij. Ecce odor filij mei ⁊c̄. Dulcore ei⁹
delectati ſunt hoīes ſcripte legis. q̄ q̄ſi in limine chriſti naſcētis poſiti. ſuauitatem
ꝓmiſſionis in lege et ꝓphetis accepant. Unde dicebat Aggei .ij. Ecce veniet deſi/
derat⁹ cūctis gentib⁹. et implebit domū iſtā glīa. Et loq̄tur de ecc̄lia vl̄ poti⁹ de
maria. Liquore eius ſanati ſunt homines gratie. qui ſacramentis que de latere
chriſti profluxerunt ſalubriter perfuſi ſunt. Unguentū in alabaſtro repoſitū. ver/
bum carni vnitū. Quo fracto in paſſiōe. domus. i. ecc̄lia repleta eſt et odore vn/
Iſidor⁹ guēti. Joh. xij. Scđm iſidorū apotheca vl̄ horrea ꝓprie ſunt recōditoria vl̄ repo
ſitoria frugum e horreaꝝ.

Maria gazophilatiū Titulus xvij.

Azophil. i. gazophilatiū. quod ē archa. vbi colligunt̄ in tēplo ea q̄ ad indi
g gentiā paupeꝝ vl̄ edificatōem tēpli mittunt̄. Compoſitū eſt aūt h nomen
de lingua perſa et greca. Lingua eni pſarū dicit̄ gaza theſaur⁹. grece ꝟo phi
laxion cuſtodia interpretatur. Bene maria gazophilatiū vtriuſq; ecc̄lie. quia q̄cq̄d
boni nobis paupib⁹ dare diſpoſuit munificētia diuina. in ipſa velut i q̄dam gazo/
philatio cōgregauit. Unde dicta eſt grā plena. ad raſum ꝓpter ſe. ad cumulū ꝓpt
nos. Uñ poſtea ſubdidit angel⁹. Spūſſctūs ſupueniet in te.

Maria bibliotheca Titulus xviij.

Ibliotheca. i. loc⁹ vbi reponunt̄ libri. Biblio eni grece liber. theca repoſi/
b torium. In ipſa ſiq̄dem q̄ſi repoſiti fuerūt omnes libri veterꝫ teſtamēti ⁊ euan
geliorꝝ. quorꝝ omniū plenā habuit noticiā. ſicut oſtēdit in illo ꝟſu cātici ſui.
Sicut locut⁹ eſt ad patres noſtros ⁊c̄. De euāgelijs. i. de ſciētia euāgelica ibi Lu
ce. ij. Maria conſuabat omnia verba hec ⁊c̄.

Maria erarium Titulus xix.

Uerſus quintus e Rari. i. erariū. quod dicit̄ ab ere. q̄a in ea congeſtū eſt et cōmaſſatū p̄ciū re/
demptiōis nr̄e. Nam in vtero ei⁹ fuerūt omnes theſauri ſapiētie et ſcientie
abſcōditi. Colo. ij. Propter hoc etiā appellat̄ venter ei⁹ ſaccul⁹ pecunie. Parabo.
vij. Quere li. i. ca. iiij. titulo grā plena poſt mediū capituli.

Maria genezeum Titulus xx.

g Eneze. i. genezeum q̄d dicit̄ a gene greco q̄d eſt mulier. locus ſcꝫ vbi femi
naꝝ fit cōuentus. ad opus lanificij exercendū. Mlieres iſte grē ſunt q̄ cō/
uenerūt in ea ad texendā tunicā chriſti incōſutilē de q̄dam portōe gedeonici velle
ris. i. ſubſtantie virginalis. Et he ſunt mlieres de quibus dicit̄ Iſa. iiij. Apphē
dent ſeptē mlieres. i. ſeptē gratie ſpūſſancti vel grā ſeptiformis virū vnū. i. chri/
ſtum. in die illa. ſ. in die conceptōis ſue. qñ. ſ. femia circūdedit virū. Hiere. xxxi.

Maria locus Titulus xxi.

Ocus. Ipa eſt enim loc⁹ voluptatis. Gene. ij. Quere li. xij. pticula. i. vij. ꝟ/ A
l ſu orti cōcluſi. vbi ortus dicit̄ irrigu⁹. Itē de his q̄ locū faciūt delicioſuꝫ q̄
re ibidē. ix. verſu. vbi ortus dicit̄ denſus et vmbroſus. Itē talis loc⁹ aptus
ad repiendū latibulū. quere ꝯſequenter ibidē. Itē. Ipa loc⁹ electus a dño. de quo
ipe dicit. ij. Paralip. vij. Elegi et ſanctificaui locū iſtum ⁊c̄. Elegi ꝓdeſtinādo.
ſāctificaui ab originali purgādo. fomitem extinguēdo. vl̄ vſq; quaq; reprimēdo
locum iſtū. i. mariā. vt ſit nomen meū ibi ⁊c̄. Conſimilē expoſitōem inuenies in
fra. E E. titulo. xxxi. ꝙ maria domus ſapiētie. Et q̄d hic dicit̄ de loco. habet̄ ibi
de domo. iij. Regū. ix. Item de hoc loco Hiere. xvij. Solium glorie altitudis a
p̄ncipio. locus ſanctificatōis nr̄e expectatio iſrael. Quere primā particulā ſup̄ ti.
iiij. de ſolio. Ipa enim eſt loc⁹ ſanctificatōis noſtre. quia ipa eſt templū dei i q̄ di
uina myſteria celebrāt̄. ꝑ q̄ ſctificant̄ q̄ de pctōrib⁹ fiunt iuſti. Et in ipa celebratū
fuit illud ſacramentū ex q̄ noſtra ſanctificatio ꝓceſſit. De q̄ ſacramēto. i. Thi. iij.

Manifeſte magnū ē pietatis ſacramentū. Et appellat̄ hic ſacramentū pietatis
incarnatio ſaluatoris. q̄d. ſ. ſacramentū pietatis celebratū eſt in tēplo vteri vir/
ginalis. Ideo recte vter⁹ marie locus dicit̄ ſctificatōis totius hūani generis.
et ipa eſt expectatio iſrael. i. gloria beatorū. Uel ideo dicit̄ ipa loc⁹ ſanctificatōis. B
quia ipam ad h mūdauit et ſanctificauit chriſt⁹ vt poſſet mūdare et ſanctificare
nos. Recurre ergo ad eā quotiēs amiſeris peccādo ſanctificatōem tuam. Itē Nu
meri. ix. dicit̄ de hoc loco. Cū ablata fuiſſet nubes q̄ tabernaculū ꝓtegebat. tūc ꝓfi
ciſcebant̄ filij iſrael. et in loco vbi ſtetiſſet nubes caſtrametabant̄. Loc⁹ hui⁹ nu/
bis. i. marie. cuiuſlibꝫ virtutis exercitiū quo in dei ſeruitio occupabat̄. ſ. modeſtia.
humilitas. patientia. et hmōi. Item Ezech. iij. Benedicta gloria dñi de loco ſuo.
Parab. x. Gloria patris filius ſapiēs. Item In pace. i. in maria pacifica. q̄ quia
pacis amica ſignatur ꝑ oliuā et colūbam. factus eſt locus ei⁹. i. chriſti vel totius
trinitatis cui⁹ ipa eſt nobile triclinium. Itē in aggeo. ij. dicit̄ de maria. In loco iſto
dabo pacem. Nam in vtero eius facta ē pax inter deum et hominē ꝑ matrimoniū
aſſumpte hūanitatis. Item Job. xxviij. Auro loc⁹ eſt in quo conflat̄. Quere ifra
titulo. xxiiij. ꝙ maria fornax. Itē Iſa. lx. dicit chriſtus. Locū pedum meoꝝ glori/
ficabo. Quere libro. ij. particula. i. cauſa prima. Item de hoc loco dicūt oēs realiter C
qui honorificant mariam. Adorabimus in loco vbi ſteterunt pedes eius. i. chriſti.
Item Iſa. lx. dicit chriſt⁹ eccleſie. Gloria libani ad te veniet. abies et buxus ⁊ pi/
nus ſimul ad ornandū locum ſanctificatōis mee ⁊c̄. Locus ſanctificatōis dei fuit
beata virgo. non ſolū quia locū illū ſanctificauit dñs. vnde ſctificauit tabernacu
lum ſuū altiſſimus. iterū q̄a ipe dñs ibi voluit ſanctificari. Unde dixit Joh. xvij.
Aug⁹. Ego ꝑ eis ſanctifico meipm ⁊c̄. Ipe enim vt dicit aug⁹ ſctificauit ſe hominē in ſe
verbo. qñ factus eſt ſanctus ſctitate creata. q̄ ab eterno ſanctus fuerat ſctitate in/
creata. Unde dixit iudeis Joh. x. Quē pater ſctificauit et miſit in mūdū ⁊c̄. Tūc
enim pater filiū ſanctificauit. cū eum ꝑ ſalute mūdi cū ſanctitate ꝯſtituit incarna
ri. Et hoc eſt quod dicit. ꝑ eis ſanctifico me. Buxus humilis arbor eſt et parua.
abies et pinus arbores excelſe. Et tūc veniunt ſimul he arbores ad ornādū locuꝫ
iſtum. qñ ad marie p̄conia extollenda ita ſe extēdunt humiles et parui. ſicut ſubli
mes et magni. Itē ipa locus terribilis demonib⁹. ſ. ⁊ aereis ꝑtātib⁹. Uñ dixit
iacob Gene. xxviij. Quā terribilis eſt locus iſte. nō eſt hic aliud niſi dom⁹ dei et
porta celi. Item. Ipa locus oratōis. Libro. ij. particula. v. ca. iij. q̄ exorāda maria.
Ipa locus ſolij domini. Ezech. xliij.

Maria horreum Titulus xxij.

De h verſu deſunt duo pedes b Orrea. i. horreum quod nō poteſt poni in verſu. Horreū repoſitoriū eſt
frumenti. Et maria continuit in ſe frumentū quo in ſacramento altaris re/
ficiunt̄ homines et angeli. Unde et ipa deſignat̄ ꝑ horrea ioſeph que fecit i
egipto. in quibus ſeruatū eſt frumentū p̄paratū ſeptē annorū fami. quod niſi ſub/
ueniſſet. totus mundus fame ꝑijſſet. Sicut autē ille ioſeph frumēta ſeruauit non
ſibi ſoli ſed omni pplo. ſic et ioſeph vir marie panē viuum e celo ſeruandū accepit
tam ſibi q̄ꝫ toti mūdo. Ideo marie dr̄ Cañ. vij. Uenter tuus ſicut aceru⁹ tritici
⁊c̄. Quere ſup̄ li. iiij. ti. xij. de virginali fecūditate marie. Sicut autē frumētū illō
clauſum fuit in horreo. ſic chriſtus granū frumenti. Joh. xij. in ventre virgineo.
Item Ipa deſignata ē ꝑ horrea dom⁹ dñi. in q̄bus reponebant̄ decime et primi/
tie. ij. Paral. xxxi. Continuit etiā in ſe frumentū illō. i. verbū dei q̄ paſcunt̄ colūbe
. i. fideles aīe. Unde dr̄ Lu. ij. Maria aūt cōſeruabat omnia ꝟba hec.

Maria piſtrinū Titulus xxiij.

Uerſus ſeptus p Iſtrinū. quod ſm̄ iſidoꝝ dr̄ q̄ſi piliſtrinū a pilo. q2 antiq̄t⁹ pilo tundebat̄
grāū anteq̄ molaꝝ vſus eſſet. Unde antiq̄tus nō molitores ſꝫ piſtores di
cti ſunt. q̄ſi fiſſores a findendis granis frumēti. Uter⁹ autē ꝟginis ꝯgrue
p̄t dici piſtrinū ſm̄ vſum modernoꝝ. q̄a ibi piſt⁹ fuit panis vite. Unde ſignata ē
ꝑ ſaram cui dixit abrahā Gen̄. xviij. Accelera. tria ſata ſimile ꝯmiſce et fac ſubci/
nericios panes ⁊c̄. Quere li. i, ca. vij. grā plena. ꝓpe finem capituli.

Maria furnus Titulus xxiiij.

f Urnus .generis maſculini qui deriuatur a farre. quoniã panis ex eo fact⁹ ibi coquit. Aſſigna vt infra de clibano.

Maria clibanus Titulus xxv.

c Libanus .q̃ dicit a cliuo. ab eo .ſ. ꝙ in erectõe ſit collectus. Cliuũ enĩ idem eſt qđ flexuoſum. In flexuoſitate hũilitas ſignat. Per clibanũ intelligi põt vterus virginal. Unde ſup illđ Leui. ij. Cũ obtuleris ſacrificiũ coctũ in clibano. dicit gloſa. Uterus btẽ virginis cliban⁹. Itẽ ſup illud Leui. vij. Om̃e ſacrificiũ ſimile qđ coquit in clibano ꝛc. dicit gloſa. In quo ſignat partũ virginis. Sicut enim clibanus ꝑmo ignẽ. deinde panes ſuſcipit. ſic vterus virginis ꝑmo ignẽ. i. ſpiritũſanctũ. ſcđo panem vite. i. filiũ dei ſuſcepit. Et hic ordo deſignatus eſt ibi. Spũſſctũs ſupueniet in te. hoc ꝑmo. Et virt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. B ſcđo. Uel etiã dici pt ꝙ ſimul et ſemel et ignẽ ſuſcepit et panẽ. i. chriſtũ q̃ ignis ꝯſumens eſt. Deutero. iiij. Et q̃ panis eſt viuus q̃ de celo deſcẽdit. Joh. vi. Decoct⁹ autẽ fuit hic panis igne charitatis ipi⁹. et B nouem menſib⁹. et in natiuitate eductus ẽ de clibano. Unde fili⁹ dicit patri. Tu es q̃ extraxiſti me de ventre ꝛc. Iterũ aũt fuit q̃ſi recoctus in clibano. i. in ardore paſſiõis. vt eſſet panis bis coct⁹. q̃ cõpetit tendẽtib⁹ ad ſupnam hieruſalem in naui penitẽtie. Comedit aũt quotidie ĩ ſacramento. ſed nõ competit niſi veris peregrinis.

Maria fornax Titulus xxvi.

Ornax.] Fornax dicit ab igne. q̃a fos grece ignis latine. In vtero ſiquidem virginali veluti ĩ fornace ineffabiliter ope ſpũſſancti artificis. fuſũ et liquefactũ eſt aurũ deitatis. vt poſſet q̃ſi decurrere in figuras et modulos noſtre infirmitatis. qui ſunt fames. ſitis. frigus. cauma. laſſicies. egritudo. ꝛ mors. et ſic chriſtus in ſe recipe dignat⁹ ẽ caracteres nr̃e hũanitatis. Et ideo dr̃ Phil. ij. ꝙ habitu inuentus eſt vt hõ. De hac fuſione dicit Job. xxviij. Habet argentũ venarum ſuarũ ꝑncipia. et auro locus eſt in quo conflat. Argentũ igne ſpũſſancti multipliciter examinatũ. materia corporis chriſti deciſa a ſpũſancto de puriſſima ſubſtantia virginis glorioſe. et adhuc amplius purgata et mũdata. Principia huius argenti fuerũt patres antiqui. a q̃bus velut quibuſdã venis ſm carnem ſucceſſiue deſcendit. et q̃bus exorta eſt virgo. Unde in natiuitate ei⁹ canit. Natiuitas glorioſe virginis marie ex ſemine abrahe ꝛc. Et ex qua chriſtus ſm carnem. Sequitur. Auro locus eſt in quo conflat.] Aurũ deitas verbi. Unde dic ſpõſa Canti. v. Caput dilecti mei aurũ optimũ. Locus huius conflatõis vter⁹ virginalis. in quo ſpiritusſanctus ineffabiliter diuinã naturã et humanã in vnam cõflauit pſonam. Item de hac conflatõe dicit quidam eleganter in illo ꝯductu veri floris ſub figura ꝛc. Aurũ faber ſuo more. ignis domans in ardore. flexu ducit leuiore. ſic ꝯflauit media ignem piũ gr̃ia. quo flecti iuſticia. poſſet a rigore. Ex B igne pietatis. flos emerſit claritatis. in incude caſtitatis. quã faber pacificus. formauit diuinitus. infundens humanit⁹. aurũ deitatis. Sic flos multis argumentis. ſenſum monet pie mẽtis. ſceptrũ regis ꝑpotentis. ſignat auri ꝑcium. rubor lat⁹ ſaucium. ſplendor vero gaudiũ. chriſti reſurgentis. Item vterus virginis ẽ illa fornax de qua dr̃ Ecci. xliij. Fornacẽ cuſtodiẽs in operib⁹ ardoris ꝛc.] Uirt⁹ enim altiſſimi q̃ chriſt⁹ eſt. obumbrãs virgini in ſua ꝯceptõe. cuſtodiuit illã illeſam. ĩ operibus ardoris.] i. dei trinitatis. q̃ ẽ ignis ꝯſumens. Deute. iiij. dũ de ſubſtãtia carnis eius ſapientia ſua et potẽtia velut duplici manu opar̃et hũanitatẽ filij. Iſtđ medi⁹ inuenies libro. xij. titulo de ꝑmo delectabili orti ꝯcluſi.

Maria caminus Titulus xxvij.

c Aminus .q̃ dicit a caumate ſm iſidorũ. Charitas ſiq̃dẽ ceterorũ ſanctorũ fuit q̃ſi ignicul⁹ vl̃ ignis. ſed marie charitas vt caminus. Uñ Iſa. xxxi. Uiuit dñs cuius ignis eſt in ſyon.] i. ĩ aĩa ſctã. Et camin⁹ ĩ hieruſalẽ.] i. ĩ maria. Nota ꝙ btã caro quã chriſt⁹ ſibi vniuit ĩ vtero virginali. quodãmõ aſſata ẽ ꝛ mũdata p ſpm̃ſctm̃ anteq̃ aſſumeret a verbo. Uñ cũ dixiſſet angel⁹ marie de filio ex

ea naſcituro. hic erit magnus ꝛc. q̃ nõ videbant homĩ ꝯuenire. et ipa reſpõdiſſet. Quomodo fiet iſtud. ac ſi diceret. quõ ſic mũda erit caro. cũ nemo mũdus a ſorde. reſpõdit angelus. Spũſſctũs. q̃ ignis eſt abſtergens rubiginẽ. ſupueniet in te.] vẽ. ſꝫ caro aſſumẽda de ſubã tue carnis. ab oĩ ꝯcupiſcẽtia et humore noxio diſiccet.

Incipit tractatus de edificijs ad materiã.

Maria palatium ſummi imꝑatoris et aula Ti. xxviij.

Uerſus ſeptim⁹

Apponẽda ſũt aliq̃ de pulcritudine ꝛ dignitate huius palatij

a Ula.] Eſt autẽ aula ſm iſidorũ domus regia. ſiue ſpacioſum habitaculũ porticib⁹ q̃tuor clauſum. Palatiũ ꝟo dicit a palãte pricipe archadie. i. cui⁹ honore archades regiã conditã palatiũ vocauerũt. Maria ꝟo aula vel palatiũ ẽ ſummi regis. Unde ĩ vigilia aſſumptõis eius dicit in collecta. De⁹ q̃ virginalem aulã beate marie in q̃ habitares eligere dignatus es ꝛc. Et Ambroſius in hymno. Procedens de thalamo ſuo pudoris aula regia ꝛc. De hac aula ſiue palatio videt ſenſiſſe poeta vbi dixit. Regia ſolis erat ſublimib⁹ alta colũnis. Clara micante auro ꝛc. Chriſtus ſol iuſticie. Malach. iiij. Cuius regia vterus virginalis. Colũne huius regie. virtutes marie. q̃ bene dicũt ſublimes. q̃a angelorũ et hominũ vniuerſas trãſcẽdunt gr̃as et ꝟtutes. Infra ti. xxxi. de domo ſapiẽtie inuenies de colũnis. Fuit etiã clara. q̃a luce vera q̃ chriſt⁹ ẽ interius illuſtrata. Fuit deaurata auro fuluo nimis. inſtar arche throni et ſolij. Et hoc eſt qđ dicit. Clara micãte auro. Quere de pyropo.

Maria tabernaculũ Titulus xxix.

t Abernaculũ.] De quo dicit chriſto a pš. Dñe q̃s habitabit in tabernaculo tuo.] i. ĩ beata ꝟgine. Quaſi diceret. Nullus niſi tu ſolus. Propter qđ dr̃ Ezech. xliiij. Priceps ipe ſedebit in ea. Priceps ipe .q̃ſi nõ alius. Itẽ Tabernaculũ corp⁹ chriſti. ſꝫ quis ibi habitabit .p dignã paſſiõis imitatõem. Quaſi diceret. Rarus aut null⁹. Tamẽ ad hãc habitatõem inuitat ipe Cañ. ij. ſpõſam ſuã. i. fidelẽ aĩam dicens. Ueni colũba mea in foramib⁹ petre in cauerna macerie. Item Iſa. ij. Ingredere in petrã. abſcondere in foſſa humo. A

Habet chriſtus multiplex tabernaculũ. Uñ dicit ei. Quã dilecta tabernacľa tua domine virtutũ ꝛc. Primũ et digni⁹. corpus qđ ſumpſit de virgine. Scđm. ipſum corpus ꝟginis. Terciũ. eccľia militãs. Quartũ. eccľia triũphãs. Quintũ. corpus iuſti. Sextũ. religio quelibet ordinata. Et de ſingulis ꝓſequemur. B

De ꝑmo dicit pš. In ſole poſuit tabernaculũ ſuũ ꝛc. Et B multipliciter exponit. ſm qđ multe ſunt ꝓprietates ſolis. Sol enĩ tẽpora diſtinguit. Figurat bonã operatõem. Job. xxxi. Si vidi ſolẽ cũ fulgeret. Habet ĩ ſe manifeſtatõem. q̃a ipe oculus mũdi. Habet etiã claritatẽ. Habet mutabilitatẽ. quia orit ſol et occidit. Ecleſiaſtes. i. Feruorẽ ꝛ exuſtionẽ. Uñ. Per diẽ ſol nõ vret. Habet agilitatẽ. lucīditatẽ ꝛ icorruptibilitatẽ. Scđꝫ oẽs iſtos modos. poſuit chriſt⁹ ĩ ſole tabnaculũ ſuũ. C

In ſole D

Id eſt in virgine clara vt ſol. qñ de ea naturã aſſumpſit humanã. ꝛ ꝟtutẽ verbi dei ſuſceptiuã ſimul et generatiuã eidẽ indulſit. ſicut dicit damaſcenus.

Id ẽ in manifeſtatiõe. quando habitu inuentus eſt vt homo. Phil. ij. Baruch. iij. Poſt hec in terris viſus eſt ꝛc.

Id eſt in tpe. qñ eternus factus eſt tpalis. non relinquẽs quod erat. ſꝫ aſſumẽs qđ prius nõ habebat. ſ. carnem.

Id ẽ ĩ mutabilitate. q̃a eſuriũt Mat. iiij. Fatigat⁹ ẽ Jo. iiij. Sitijt Jo. ix. Dormiuit

Id ẽ in exercitatõe. quia exercitauit ſe multipliciter ĩ bona opatõe ꝑdicans et ſanãs infirmos de die et orans de nocte.

In ſole

Id eſt in agilitate. qñ ſup mare ambulauit.

Id ẽ in lucīditate. qñ trãſfigurat⁹ eſt. et reſplẽduit facies eius vt ſol. Mat. xvij.

Id ẽ in paſſionis exuſtiõe et feruore. qñ ſol in meridiano exuſtẽs exurebat terrã.] Ecci. xliij. i. corpus ꝓpriũ ꝛ ipos apľos. Quere li. iij. x. ꝓrogatiua marie expoſitõez.

Id ẽ in incorruptibilitate. qñ reſurgens ex mortuis iã nõ moritur.

Id ẽ in eterna claritate. qñ in aſcenſiõe eleuatus eſt ſol in celum.

Et nota q hic in isto verſicul' notant' multa circa chriſtū. Primū: eius incarnatio. E
Unī. In ſole poſuit tabernaculū ſuū. Scdm: natiuitas ex vero. Unī. Et ipe tā
q̄ ſponſus pcedēs de thalamo ſuo. Terciū: hūilitas paſſiōis. Unī. Exultauit
vt gigas ad currēdā viā. Quartū: eterna ei⁹ generatio. Unī. A ſummo celo egreſ
ſio eius. Quintū: aſcēſio. Unī. Et occurſus ei⁹. Sextū: equalitas patr' z filij. Unī.
Vſq ad ſummū ei⁹. Septimū: miſſio ſpūſſci. Unī. Nec eſt q ſe abſcōdat a ca
lore eius.

Secundū tabernaculū vterus virginalis, qui ppriiſſime tabernaculū dicit'. ſicut ipa F
met dicit. Qui creauit me requieuit i tabernaclo meo. Quere expoſitōem paulo ſu
pra. ti. xi. vbi ipa dicit' reges. Et de h tabernaclo dictū eſt Iſa. xxxiij. Hoc ē ta
bernaculū qd nunq poterit trāſferri. ſ. ad alios vſus q̄ ipi⁹ filij dei. Et nota q
tabernaculū pprie eſt militantiū z pegrinantiū. Sicut ei miles pugnatur⁹ armat'
in tabernaclo. ſ. vt armat⁹ exeat ad cōflictū. ſic chriſt⁹ cū diabolo pugnatur⁹ p ſpō
ſa ſua exheredata. ſ. eccl'ia in vtero beate virginis velut in tabernaclo armaturam
humane carnis ſibi adaptauit. ſicut ipm ex parte generis hūani rogauerat pſalmi
ſta dicēs. Apphēde arma z ſcutū. z exurge i adiutoriū mihi. Et armat⁹ igrediens
cū diabolo in paſſiōe dimicauit. et pcuſſit eū manu cruci affixa. qa ibi abſcōdita
eſt fortitudo ei⁹. Abac. iij. Unī Job. xxvi. Prudentia ei⁹ pcuſſit ſupbū. Et excuſ
ſit pdam quā diabol⁹ deuorauerat. ſicut canit' in tpe paſcali. Et h ē qd dicit iob in
pſona chriſti. xxix. Cōterebā molas iniq. z de dentib⁹ illi⁹ auferebā pdam.

Itē Tabnacl'a pegrinātium ſunt. Qm eni fili⁹ dei. q dicit i ps. aduena ego ſū et pe G
grinus ſicut oēs patres mei. pegrinat⁹ ē de celo i terrā i incarnatōe. ipa eum ſuſce
pit i tabnaclo ſuo. Unī dicere pt cū iob. xxxi. Foris nō māſit pegrin⁹. hoſtiū meū
viatori patuit. De h tabnaclo dr Iſa. iiij. Erit tabernaculū in vmbraculū diei ab
eſtu. et in ſecuritatē. et i abſcōſionē a turbine et a pluuia. Erit. ſ. eni glioſa virgo ſer
uientib⁹ z amatorib⁹ ſuis in die iudicij. in vmbraculū ab eſtu. ſ. i. cōtra eſtū illū de quo
dr. ij. pe. vlti. Elemēta calore ſoluent'. Et de q Sophon. i. In igne zeli ei⁹ deuorabit'
oīs terra. Erit i ſecuritatē a turbine. ſ. i. cōtra illū turbinem de q Hiere. xxx. Ecce
turbo dñi furor egrediēs. pcella ruēs i capite ipiorū cōqeſcet. Nō auertet irā zc. Si
cut eni turbo rapit puluerē et paleā reſiſtere ipotētē. ſic impi⁹ rapietur ad tormē
ta. Unī Job. xxvij. Tollet eū vēt⁹ vrēs. et velut turbo rapiet eū de loco ſuo. Erit. ſ.
eni. in abſcōſionē a pluuia. ſ. i. cōtra pluuiā illā de q Job. xx. dicit de chriſto et de im
pio. Pluet ſup eum bellū ſuum.

Itē De h tabnaclo dr Leui. xxvi. Ponā tabnaculū meū. ſ. i. mariā. i medio vr̄i. z H
nō abijciet vos vltra aīa mea. q2 p eā cōfugamur a pctō ppt' qd ſolū de⁹ abijcit pec
catores. Hoc ē tabnaculū veri moyſi. qd ornabat' cōſtruebat' z tegebat' de pellib⁹
rubricat'. et iacītinis. z ſagis cilicinis. et cortinis pulcrificabatur textis ope plu
mario. i. acuali. quia glorioſa virgo fuit ornata et diſtincta omnimoda pulcritudi
ne virtutū. Unde et dicitur circūamicta varietatib⁹.

Sermo i aſſūptiōne beate marie

Hoc ē tabnaculū federis de q legitur Numeri. x. Anno ſcdo mēſe ſcdo viceſima die mē I
ſis eleuata ē nubes de tabernaclo federis. pfectiq ſunt filij iſrl' p turmas ſuas de
deſerto ſynai. et requieuit nubes i ſolitudie pharan. Maria nubes. Quere lib. vij. ti.
xiij. Que. ſ. eleuata ē. ſ. i aſſumptōe. ſ. de tabnaclo. ſ. corpis. qd hic appellat' tabnaculū
federis. qa i eo dictatū ē fed⁹ iter deū et hoiem p mrimoniū aſſumpte carnis vl' na
ture hūane. Ibi eni in ſua incarnatōe federauit chriſt⁹ hūanā naturā diuie. Iude
os et gētiles federauit i ſua paſſiōe. fact⁹ ei lapis angularis faciēs vtraq vnū. Ad
h aūt cōſignādū fudit i cruce ſāguinē z aquā de latere ſuo. Jo. xix. vt federaret pri⁹ iu
deos z gētiles. Antiqt⁹ eī i reformatōe mutue pacis iter gētiles fūdebat' ſāguis' por
ce. qſi h ipo diceret'. Sic effūdat' ſāguis illi⁹ q violauerit pacē iſtā. Ad idē. Iudei
volētes cū dño pacificari calicē laticis effūdebāt i terrā. Et i hac effuſiōe ſignabat'. q
ſicē aq effuſa ad ſuū vas ñ poterat reuerti. ſic nec ipi de cetero reuerterent' ad pctm ſuū.
Et de iſta aq effuſiōe legit'. i. Regū. vij. Cōuenerūt filij iſrael in maſphat. hauſerūt
q3 aquā. et effuderūt i cōſpectu dñi zc. Federauit etiā naturā hūanā diuie. cui ppt

peccatū ade offenſus erat de⁹. Et nota q poſt diſcordias duarū partiū de cōſilio K
ſapientū firmari ſolēt federa inter partes. Iſti ſapiētes pater et filius et ſpūſan
ctus. Sed h negociū iniūctū ē filio q eſt ſapiētia patris. Amplexus z oſcula fede
ris iſtius dedit mater filio qſi ex parte nature hūane. et filius ſuſcepit qſi ex parte
diuine. Aug⁹. O felicia oſcula labris lactētis impſſa zc. Quere libro. ij. ptīcla. ij.
ca. vi. et li. iiij. ti. xxvi. de dulcedine labiorū marie. Ligauit etiā mater filio man⁹ in
cunabulis. ne poſſet extēdere de cetero eas ad feriēdū. nec man⁹ habere niſi ad be
neplacitū nutricis. Sicut pz in pueris q colligant' in cunabulis. Et tāta ptās ſup
filiū dei et ſuū tūc data ē tante matri. De iſto federe multa ſup habuiſti titulo. i.
de archa. vbi dicitur archa federis.

Item. De hoc tabernaculo dicit' i pſal. Sāctificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹. Que L
re li. iiij. ti. xxviij. de ſctificatōe marie. Iſtud. ſ. tabernaculū. ſ. ſ. corpus z aīam mrīs
ſue. poſuit. ſ. chriſt⁹ primo. ſ. i ſole. ſ. i. i pulcritudie grē. Scdo i aſſumptōe. ſ. poſuit. ſ.
illud. ſ. in ſole. ſ. i. ad dexterā ſuā. vt vere credit' in eterna claritate. Sol eni pulcerri
mus et clariſſimus eſt.

Terciū tabernaculū eccl'ia militans. que multipliciter figurat' p illud tabernaculum M
et vaſa illius qd cōpoſuit moyſes in deſerto.

Quartū eccl'ia triūphās. Unī Apoca. xxi. Ecce tabernaculū dei cū homib⁹ et habi N
tabit cum eis. qd pt intelligi euidēs et manifeſtū diuinitatis cōtuberniū cū ſaluatis.
Qd erit. qñ ſe nobis et nos ſibi diuinitas i celeſti patria ſociabit. Que ſocietas
ſiue cohabitatio nō erit trāſitoria ſ3 eterna. vnde ponitur vbū habitādi. Et h ē ta
bernaculū qd nunq poterit trāſferri. Iſa. xxxiij. qa i eterna felicitate nulla vnq
mutabilitas. Unī Jaco. i. Apud quē nō ē trāſmutatio zc.

Moralit'

Quintū tabernaculū corpus iuſti. Unī. ij. Pe. i. Juſtū arbitror qdiu ſum in h taber O
naculo. ſ. i. qdiu viuo in corpe. ſuſcitare vos in commonitōe. certus q velox ē de
poſitio tabernacli mei. In h tabernaclo iuſtis pugnādū eſt cōtra triplicē hoſtē. Et no
ta q tabernaculū. ſ. pauelon gallice. extenſum rotundat'. qa caro extenſa p morti
ficationē et penitētiā. ad vitā eternā pparat'. Itē tabernaculū plicatū oneri ē. ſ3 qñ
extendit' tūc in eo manetur et qeſcitur. Sic et caro eſt extendēda. vt ſpūs pauſet i
ea. Qñ autē deferendū ē tabernaculū. tūc complicat'. qa ſi caro modo fuerit cōplica
ta cum vicijs z cōcupiſcētijs nec extēſa ſpūalibus exercitijs. diabolus ſūmarius
ſuus deferet eā in infernum.

Sextū tabernaculū qlibet ordinata religio. In tabernaclo virginis habitauit chri P
ſtus miles fortiſſim⁹. in clauſtris vt in tabnacul' habitāt ſpūales milites fortes et
expediti. q a diabolo forti⁹ impugnant'. Numeri. xxiiij. dicit' de religiōſib⁹. Quā
pulcra ſunt tabernacl'a tua iacob. tētoria tua iſrael. vt valles nemoroſe. z vt orti iu
xta fluuios irrigui. vt tabnacl'a q fixit dñs qſi cedri ppe aqs. Nota q pmo i hac au Q
ctoritate pōit' iacob p qd notāt' icipiētes q lb⁹ lucta op⁹ ē. z poſtponit' iſrl'. qd nomē
ſigt' cōtēplatiuos. Aſſig bñ iſtōs. Et cōpat tales qtuor reb⁹. ſ. Uallib⁹ nemoroſis p
mo. ortis irriguis ſcdo. tercio tabnacul' fixis a dño. qrto cedris ppe aqs. Et de duo
b⁹ habitacul' h tāgit'. Prio de tabnacul' i qb⁹ pugt'. Scdo de tētorijs i qb⁹ i pace q
eſcit'. qa nō niſi p bellū venit' ad pacē. Et h ē q dauid bellicoſus genuit ſalomonē
q iterptat' pacific⁹. Per palaciū eī in thalamū itrat'. Et hec duo i clauſtris ſūt ſūme
neceſſaria. ſ. pugna z reqes. Sz qa ordiate pugnādū ē. Pria pugna cōtra carnalē vo
lūtatē. Hec fit p caſtitatē et carnis maceratōe3. Scda cōtra ppriū ſenſū. ne initat' qs
prudētie ſue. Prouer. iij. Tercia cōtra ppriā volūtatē p obediētiā. Jacob eī donec lu
ctatus eſt nō habuit nomē iſrael. De hmōi pugnis poteſt multipliciter aſſignari.
Dicit' ergo. Ut valles nemoroſe. Uallis humilis eſt. nemus altū. Hec depſſio i
humilitate. et altitudo in cōuerſatōe. Itē. Nemus creſcit ſurſū ſe z i directū. Sur
ſum ſe. i. ſup ppriū ſenſu3 et ppam volūtatē eundo creſcit iuſtus et celo appropin
quat. et hoc eſt crementū ſpūale. Itē. Creſcit nem⁹ i directū ſurſū. nō ſe reciprocā
do añ vl' retro. a dextris vl' a ſiniſtris. ſ3 ſurſū ſe. Unī Treñ. iij. Leuabit ſe ſup ſe. Itē
cañ. i. Recti diligūt te. Adapta iuſto pperates. ſ. q nem⁹ ſterile. h i ſua reputatōe.

Uiride. Erectū. Et hmōi. Sequit̄ [Ut orti iuxta fluuios irrigui.] Iuſti ꝯparant̄ R
ortis ꝑpter clauſurā multiplicē. ſ. penitētie ſepē. muros operatōis bone. foſſatū pau
pertatis. et obſeruātie regularis. plātatōem multimode virtutis. Quere orto ꝯcluſo.
Sed dicunt̄ hi orti iuxta fluuios irrigui. Nouelle enī plātule ſepiſſime neceſſe ha
bēt irrigari. Fluuij ſunt lacrime. ſermōes. deuotōes. orōes. miſſaꝝ celebratōes. et
huiuſmodi. Et duplex irriguum qd̄ habuit ara. Quere libro .xij. de orto. ꝑticula
.i. verſu. vij. vbi ortus dr̄ irriguꝰ. Sequit̄ [Ut tabernacula q̄ fixit dn̄s.] In fixio
ne ꝯſtantia animi et ꝑſeuerātia in bono. Et hec duo nō habent̄ niſi a deo. et ideo grē
cie eiꝰ attribuēda ſunt. Et hoc eſt qd̄ dr̄ [que fixit dn̄s.] Sequit̄ [Quaſi cedri ꝓ
pe aquas.] In cedris q̄ ſunt arbores ꝓcere et odorifere. celſitudo irreꝑhēſibilis vi
te. et odor opiniōis bone. Et talia tabernacula pulcra ſunt ad intuendū et imitan
dum et inhabitandū. et diligunt̄ a deo. angelis. et hominibꝫ. Unde. Quā dilecta
tabernacula tua dn̄e virtutū ꝛc̄.

Maria thalamus ſponſi celeſtis — Titulus xxx.

Thalamus.] De quo in pſ. [Ipſe] .i. chriſtꝰ [tāq̄ ſponſus ꝓcedēs de thala A
t mo ſuo.] ſ. vtero virginali. qd̄ fuit in natiuitate. Nō enī ſicut teſtat̄ beatꝰ
cyrillus alexandrine vrbis epūs. caro chriſti vl̄ corpus thalamꝰ debꝫ intel
Cyrillus alexādrie vrbiſ epūs
ligi. ſed vterꝰ virginis. q2 nō ſic creatura in ſocietatē ſui creatoris aſſumpta ē. vt ille
habitatoris ꝛ illa habitaculi teneat locū. ſed vt ita nature due alteri altera vnirent̄.
ꝛ in tantā ꝯueniāt vnitatē vt vtriuſq̄ diuerſitas vnus ideo ſit filiꝰ. Et huic ſen
tētie plene ꝯſonat gregoriꝰ. Nota ꝙ thalamꝰ dicꝰ ē ex eo ꝙ cū romani ſabinas
rapuiſſent. vna illaꝝ admirabil̄ pulcritudie iubēte oraclo data eſt thalamoni du
ci. Et quoniā he nuptie feliciter ceſſerāt. ideo inſtitutū ē vt loca nuptiantiū thala
mi dicerēt. Thalamos etiā noīant egiptij. vbi collocant̄ cubilia nuptiantiū. Bene
ergo maria dr̄ thalamus. quia in vtero eiꝰ dei filiꝰ hūane nature tāq̄ ſponſus ſponſe
abſq̄ feditate et immūdicia copulatus eſt. Joh. iij. dicit Johēs baptiſta. Qui ha
bet ſpōſam ſpōſus ē. Et dr̄ chriſtus a ſpōdendo. qa ſepiſſime ꝓmiſſus fuit in lege
ꝛ ꝓphetis. Et eſt hic magna ꝛ ꝯueniēs ſilitudo ſacramēti. i. ſigni et ſignati. q2 ad
hoc de virgine natus ē. vt ſignificaret ꝙ eccl̄iam virginē ſibi copularet. Uñ apl̄s
ij. Cho. xi. Deſpōdi vos vni viro virginē caſtā exhibere chriſto ꝛc̄. Itē de chri
ſto et de vtero virginali dr̄ Deutero. xxxiij. [Beniamin amātiſſimꝰ dn̄i. q̄ſi in tha
lamo tota die morabit̄.] Beniamin interptat̄ filiꝰ dierꝝ. vl̄ filius virtutꝫ. ſeu filiꝰ
amaritudīs. Quia chriſtꝰ filius ē dei patris in die eternitatis. Itē. Filiꝰ virtutis.
qa eſt virtus dei et ſapia. Et in die tpīs filius eſt amaritudīs. i. marie. q̄ interptat̄
mare amarū. [Tota die] .i. toto tpe debito ad pariēdū. Lu. ij. dicit̄ de maria. Im
pleti ſunt dies eius vt pareret. [Morabit̄] Chriſtus enī libenter ī ſacrario huiꝰ
thalami hoſpitabat̄. quia ibi in pace factus ē locus eiꝰ. Ad qd̄ deſignandū in pſo
na eius dicit philo. Sap. vij. [In vētre mr̄is decē mēſiū tpe coagulatus ſū.] ꝯpu
tato martio cū decēbri. vt pars in toto vl̄ totū itelligat̄ in parte. Dicitur ergo maria B
thalamus. Ideo notādū ꝙ qn̄ reges et magnates edificāt ſibi domos ꝛ māſio
nes. maiori ſtudio et cultiori ſcemate edificāt ꝓprios thalamos. et ex pte meliorꝫ
et purioris aeris. et a pte viridarioꝝ vbi ꝯcināt aues. ſpirāt aromata. fragrāt ſua
uiter flores. virēt herbe. fructificāt arbores. pflat auſter. apparet prius ſol. q̄ cete
ras partes domus. Sic ꝛ chriſtus fecit. Uñ et de throno q̄ idem ē qd̄ ille thala
mus. dicit̄. iij. Regū. x. Nō eſt factū tale opus ī vniuerſis regnis. Nec aliuꝫ adhi
buit architectū ſicut ceteri magnates q̄ ſeipm̄. Uñ ꝓuer. ix. [Sapiētia edificauit
ſibi domū.] in q̄ ꝯſtructus eſt hic thalamus ope ſpūſſancti q̄ ē omniū artifex. Sa
piētie. vij. Nec ſunt diuerſi artifices chriſtus et ſpūſſctūs. qa opa trinitatꝫ ad ex
tra inſepabilia ſunt. Et ī h̄ thalamo diſpoſitus fuit lectulus floridus Cañ. i. In
q̄ chriſtus caput diuinitatis. de q̄ dicit ſpōſa Cāti. v. caput dilecti mei auꝝ optimū.
reclinauit. qn̄ exinaniuit ſe formā ſerui accipiēs. Phil. ij. Quia ibi in pace factꝰ ē
locꝰ eius. Itē notandū ꝙ triplex ē thalamꝰ. Interior. Exterior. Superior. Tha C
lamus interior mens virgīs. quā tota trinitas inhabitauit. qa ibi lectulꝰ floridꝰ

vt dictū eſt. Unde q̄dam gloſa dicit ſup pſ. Celi ſupra ſe habēt illū. quē hūiles ī
pectore ſecū habēt. Thalamꝰ exterior de quo erit̄ in domū. vterꝰ virginal̄ ꝑ quē
venit deus in mundū. Thalamus ſuperior vita beata. ī q̄ maria iā amplexata a ſpō
ſo dicit illud Cañ. ij. Leua eiꝰ ſub capite meo. et dextera illiꝰ amplexabit̄ me. Et
ita in aſſumptōe aſcēdit thalamꝰ in thalamū. ſ. interior ꝛ exterior in ſuperiorē. Nam
aſſumptā ſimul cū corpe credūt eam fideles vniuerſi. licꝫ h̄ nō aſſerat̄.

Fuit iſtē thalamus D

Pulcre diſpoſitus.] Quia habuit q̄ſi duos parietes ſeſe e regiōe reſpiciētes. ſ. virgini
tatem ꝛ maternitatē. De qbꝰ dr̄ Eccl̄. xiiij. de ſeruo marie. [In parietibꝰ eiꝰ figēs
palū.] h̄ eſt affectū. Habuit ꝓfundū hūilitatis. longū fidei. altū ſpei. et latū charita
tis. Habuit hoſtiū ab oriente. ꝑ qd̄ ingreſſus ē verꝰ oriens q̄ nos viſitauit ex alto.
De quo hoſtio dicit Cañ. v. Peſſulū hoſtij mei aperui dilecto meo. Quere expoſi
tōem. xij. li. ꝑticula orti ꝯcluſi. ti. xiiij. vbi chriſtꝰ dr̄ ros. Itē. De h̄ hoſtio
dicit̄ Gene. vi. Hoſtiū arche pones in latere deorſū. Per h̄ hoſtiū intrauit filꝰ dei
veniēs viſitare nos. et ſignat virginitatē eiꝰ tam mētis q̄ carnis. que dr̄ fuiſſe in la
tere deorſum. Itē. Habuit feneſtrā criſtallinā quā noe fecit in archa ſm̄ ꝙ tradūt
hebrei. Et ſimiliter ſignat eiꝰ virginitatē q̄ excludebat aquā carnaliū voluptatū in
trantum feneſtrā. et ſuſcipiebat lucē verā inſtar criſtallina. Hāc aūt feneſtrā habu
it q̄ſi ab auſtro q̄ ſignat charitatē. quoniā mera charitas ipm̄ fecit aſſumere carnē
noſtrā. Abac. iij. Deꝰ ab auſtro veniet ꝛc̄. Quere infra ti. xxxix. ꝙ maria feneſtra.
Fuit etiā clauſus ab occidēte. quia nunq̄ ꝑ pctm̄ occidit ei ſol iuſticie. Clauſus
etiā ab aqlone a q̄ pandit̄ omne malū. Hiere. i. qa nihil coinquinatū aut nociuū
in ipſum potuit ſubintrare.

Subtiliter excogitatus.] Quia a ſpūſancto qui deſcribit̄ ſubtilis. et capiēs omnes E
ſpiritus intelligibiles. Sap. vij.

Fabre cōpoſitus.] i. artificioſe. qa eius artifex et conditor deus. Hebre. xi. Ipm̄ eti
am opata eſt ſapiētia dei. que eſt omniū artifex. Sap. vij.

Iſidorꝰ Uenerabiliter cameratus.] gallice. chamberillie. Sunt enī camere ſm̄ iſidoꝝ volu
mina introrſum reſpiciētia. appellata a curuo. camur enī grece curuū latine. Talis
autē camera teſtudo dicit̄ ꝓpter obliq̄tatē. Sic enī veteres tēploꝝ tecta faciebant
vt imaginē celi redderēt qd̄ conſtat eſſe ꝯuexum. Et ſm̄ hūc modū fieri ſolēt cibo
ria eccl̄iaꝝ. Solet autē tal̄ teſtudo habere quoſdā arcꝰ ligneos. tenues. graciles.
longos et depictos. et arta ꝯcluſione curuatos.

Pulcre depictus.] Picture enī huiꝰ thalami figurate fuerūt. iij. Regū. vi. vbi legit̄.
ꝙ rex ſalomon oēs parietes tēpli ꝑ circuitū ſculpſit varijs celaturis et torno. ꝛ fe
cit in eis cherubin et palmas et picturas varias q̄ſi ꝓminentes. et q̄ſi de pariete
egrediētes. Pictor aūt huiꝰ thalami ſpūſſctūs. de quo dr̄ Eccl̄. xxxviij. ꝙ aſſidui
tas eiꝰ variat picturā. Cor ſuū dabit in ſilitudinē picture. ꝛ vigilia ſua ꝑficit opꝰ.

Uarijſq̄ coloribꝫ apte diſtinctꝰ.] videlicꝫ Cādidulo virginitatis. Uiridi ꝑpetue ſā F
ctitatis. Auro p̄cioſiſſime charitatꝫ. Lazurino volūtarie paupertatis. Saphirino
celeſtis ꝯuerſatōis. Iacintino ꝯtemplatōis. Liliaceo innocētiſſime puritatꝫ. Ro
ſeo verecundie virginalis. Liuido ꝯpaſſiōis. Minio martyrij ſpiritalis. Sinopli
de patiētie ſingularis. Croceo angelice aſſimilatōis. Nigredulo hūilitatꝫ. Palli
dulo mortificatōis. Rutilo ſapientie celeſtꝫ. Purpureo regie dignitatꝫ. Marmo
reo varietatis omniū virtutū gratiaꝝ et donoꝝ.

Formis et imaginibꝫ decoratꝰ.] Habuit enī q̄ſi imagines angeloꝝ ꝑ ꝯcordiā ꝛ oī
modā puritatē. Patriarchaꝝ ꝑ fidem et ſpem. Prophetaꝝ ꝑ ſcientiā de futuris.
Apoſtoloꝝ ꝑ zelū. Martyrū ꝑ patientiā. Confeſſoꝝ ꝑ ꝯſtantiā. Uirginū ꝑ hūili
tatē et innocentiā. Omniū ſctōꝝ ꝑ iuſticiā et virtutē omnimodā.

Grandis.] Ad ſuſcipiēdū illū q̄ replet celū et terrā. Hiere. xxiij. Et q̄ eſt rex magnꝰ
ſup omnes deos. Ideo ſignatꝰ eſt ꝑ thronū grandē quē ſibi fecit rex ſalomon ex
ebore et auro. Quere ſupra titulo. ij. de throno.

Et excelſus.] Quia ab omni terrenitate remotiſſimꝰ et celo ꝓpinquiſſimꝰ. Quere lib. B

 E

xij.particula.i.verſu.v.orti concluſi.vbi dr altus. Propter h figurata fuit maria per illā reginā q venit a finibꝰ terre audire ſapientiā ſalomonis.iij.Regū.x.

Multoqꝫ decore venuſtus.] Nō eſt enī factū tale opus in vniuerſis regnis.iij.Regū.x.ſ.celeſtiū.terreſtriū.et infernoꝝ.

Clauſus.] Concluſit enī dñs hūc thalamū tā diligenter vt dracone puigilē oīno lateret.et leonē rugientē longe a ſe excluderet.ꝛ nec vna qdem patet rimula q poſſet introſpicere ſubtil aſtutia inimici. Fuit etiā ꝯcluſus hūano intellectui. quia ſicut dr Eccū.xxiij.] Infirmior illo rege.ſ.nato d dauid] nō inueſtigabit eū.] Quere lib.xij.particla.i.vſu primo orti cōcluſi. Hunc enī thalamū clauſit ille q habꝫ claue dauid.q claudit et nemo aperit.Apoca.iij.

Signatus.] ſigillo vł ſignaculo ꝟginitatis.qꝛ ipe erat ſecretū dñi.de quo ipſe ſaltperat Iſa.xxiiij.] Secretū meū mihi.ſecretū meū mihi.] Bis autē dicit] Secretū meū mihi.] qꝛ a cogitatōibꝰ et opibꝰ virginis.et interna pulcritudie virtutū ſuaꝝ grāꝝ et donoꝝ. mediāte ſigillo ꝟginitatis.excluſus eſt oīno diabolꝰ. ſicut p ſigillū a ſecretis excludūt q nō ſūt amici. Quere li.xij.particla.i.vſu ſcdo orti ꝯcluſi. D

Firmatus fortiter.] claue.clauo.et peſſulo. De claue et clauo qre li.xij.pticla.i. verſu pmo orti ꝯcluſi. De peſſulo qre libro.xij.particla.v.ti.xiij.orti ꝯcluſi.vbi agit de roze. Firmauit enī thalamū tota beata trinitas.quia patris potētia muniuit eū ꝯtra diaboli violentiā. Sapia filij ꝯ diaboli fraudulentiā. Bonitas ſpūſſcti ꝯtra eiuſdem diaboli maliciā. Quere libro.xij.pticla.i.vſu pmo orti ꝯcluſi.vbi ortꝰ dicitur concluſus.

Fuit iſte thalamꝰ

Armis ſeptus et armatꝰ.] In eo ſiqdem ꝯtinebat lectulꝰ floridus veri ſalomōis.d quo legit Canti.iij. Quere ſup ti.x.de lectulo. Ibidē etiā inuenies de armaturis angeloꝝ. Infra titulo.xxxi.de domo ſaltus libani.cuiꝰ pars ſuperior dicebat armaria.de eodem reperies.

Clariſſimus.] Non enī poterat nō eſſe clariſſimꝰ.cū totū fontē luminis.totū ſolē iuſticie intra ſe cōtineret. Joſue.x.] Stetit ſol.] i.chriſtus.] in medio celi.] i. ꝟginalis vteri. Deꝰ eī q ipm ſeipo viſqꝫqꝫ repleuerat lux ē.ꝛ tenebre i eo n ſūt vlle.i.Joh.i.

Immaculatꝰ.] Vn̄ dr marie Can.iiij. Tota pulcra es amica mea.ꝛ macla nō ē in te. Sap.vij. Nihil inqnatū incurrit i illā. Apo.xxi.] Nō intrabit in eā aliqd coinqnatū.] in cogitatōe.] et faciens abominatōeꝫ.] in opatōe.] et mēdaciū.] in locutiōe. I

Pacificus.] Quia in ſuo ingreſſu dixerat dñs. Pax huic domui. Et Aggei.ij. In loco iſto dabo pacē. Et ideo ibi in pace factꝰ eſt locꝰ eius.ſ.chriſti. Nihil enim ibi fuit ꝯtradictōis aut rebelliōis inter carnē et ſpiritū.ratōem et ſenſualitatē. Qd ꝑſignatū fuerat in archa noe.vbi oīa aīalia pacifica. Et huic thalamo videt ꝯdixiſſe ps.de chriſto. Qui poſuit fines tuos pacē ꝛc. Propter h dictū ē Deute.xxxiij.d beniamin i figura chriſti.] Beniamin amātiſſimꝰ dñi. qſi i thalamo tota die morabitur.] vt ſupra.

Redolens.] Quia ꝯtinebat oēs aromaticas ſpecies.et vniuerſa pma vnguēta.ꝛ vniuerſum puluerē pigmētarij.veluti ſpūſſancti ſpecialiſſima apotheca. Aliter. Redolētia huius thalami ꝟginal humilitas q ad mentē. Humillima ꝟginitas q ad carnē. Et p iſta duo ad ſe attraxit vnigenitū dei. Qui et in vtero eiꝰ odorē virginitatis.et in mente eius odorē humilitatis repiens.et his odoribꝰ odorē ſue diuinitatis admiſcens.hūc thalamū ineffabiliter pigmentauit.

Fragrans.] Singule enī ꝟtutes ſingulas reddebāt fragrātias. Propter h de ipa qrunt angeli Can.iij. Que ē iſta q aſcēdit p deſertū ſicut virgula fumi ex aromatibꝰ mirre et thuris et vniuerſi pulueris pigmētarij. Quere.xij.lib.iij.pticla orti ꝯcluſi.pmo capitulo.et bn̄ expoſitū inuenies. Itē. Ratōe tāte fragrātie ꝯpat ipa ſe Eccleſiaſtici.xxiiij.aromaticis arboribꝰ.cedro.cypſſo.cinnamomo.balſamo.mirre electe.ſtoraci.galbano.balſamo.et hmōi. Et can.iiij.cipro.nardo.croco.ꝛ hmōi. Itē Hac eadem rōe cōparat domui ſaltꝰ libani.iij.Regū.vij.cuiꝰ pars inferior dicebat pigmētaria.qꝛ pigmenta regia ꝯtinebat. K

Et delicioſus.] Vn̄ ꝛ dr delicijs affluēs Can.viij. Quere hāc pꝓpetatē.xij.li.i.pticla

vi.verſu orti ꝯcluſi. Propter h etiā decantat eccleſia beate marie. Specioſa facta es et ſuauis in delicijs tuis ꝛc.

Nobilis.] Ex eo enī ſumme nobilitatus eſt hic thalamus. q ad h ꝑparatus eſt.vt filiꝰ ſummi regis requieſceret ibi.q dicit de eo. Hec reqes mea ꝛc.

Et diues.] Quia i eo fuerūt oēs theſauri ſapiētie ꝛ ſciētie abſcōditi. Col.ij. Quere li.iiij.ti.xxi.de diuitijs marie. Propter h venter eius appellat ſaccluꝰ pecunie Parab.vij. Quē videlicꝫ ſacculū dñs ſecū tulit in celū in aſſumptōe matris ſue.

Mirabilis rōe eoꝝ q facta ſunt i eo. Ibi eī in beatiſſima illa copula diuine nature ꝛ humane factꝰ ē leo agnꝰ. Deꝰ hō. Eternꝰ tpalis. Antiquꝰ dieꝝ puer. Verbum infans. Immortal mortal. Immenſus puulꝰ. Creator creatura. Qui fecit h qd factū ē. Joh.i. Verbū caro factū ē. Vł ex eo dici pt ſūme mirabil.q a q ꝑus fecerat hūc thalamū.poſtea factꝰ ē i eodē thalamo. Vn̄. Hō natꝰ ē i eā.et ipe fūdauit eā altiſſimꝰ. Iō exclamat Iſa.lxvi. Quis audiuit vnqꝫ tale. Quere expoſitōeꝫ li.xi.ti.i.de ciuitate.vbi ciuitas illa ꝯmēdat a miraculi nouitate. L

Appropriatus ſpōſo celeſti.] Vn̄ ps.de chriſto naſcēte.] Ipe tanqꝫ ſpōſus pcedens de thalamo ſuo.] i.ſibi pprio.quia nullꝰ alius eū inhabitauit.

Cunctiſqꝫ bonis cumulatꝰ.] In thalamo enī ſolēt cuſtodiēda reponi. Quicqd enim dictū ē ſup de archa teſtamēti et his q i eā repoſita fuerūt.pt huic thalamo ꝯueniēter attribui.

A quo fundatus ab eodē ſanctificatus.] De primo. Ipe fundauit eā altiſſimꝰ. De ſecūdo. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſimus.

Itē Veſtiariū huiꝰ thalami.gallice.la garderobe.vterꝰ ꝑpe ꝟginal.i q ſummꝰ pontifex iduit veſtes mūdiſſime carnis. Iō maria figurata fuit p rebeccā Gen.xxvij. q veſtes eſau valde bonas apd ſe notabiliter dr habuiſſe.qbꝰ induit iacob.i.chriſtū luctatorē noſtꝝ. Hoc habuiſti ſup expoſitū.titulo.i.de archa poſt mediū capituli.vbi dicit.q in archa veſtimenta ꝯplicant. D

Benedictus ſit a tota beata trinitate.q ſubtilia aliqua adhuc ſuperaddet de huius thalami dignitate.

Maria domus ſapiētie Titulus xxxi.

Domꝰ ſapiētie. De q puer.ix. Sapiētia edificauit ſibi domū.excidit columnas ſeptē ꝛc.] Hodie exectū ē h edificiū.qd ꝯmēdat Prio ab artifice.vbi dr] Sapiētia.] q ē oīm artifex.ſic dr Sap.vij. Scdo a cauſa vł fine. vbi dr.] edificauit ſibi.] ſ.vt ibi habitaret. Tercio a forma vł ſpecie vł architectura.vbi dr] domū.] Quarto a ſtudioſitate vł diligētia.vbi dr] excidit.] Quīto a robore edificij vł diſtīctōe.vij.] columnas ſepte.] Igit artifex ſapia q ꝯmēdat a tribꝰ.ſ. q oīa fecit. Vn̄ Sap.vij.] Oīm ē enī artifex.] Oīa portat. Vn̄ ſeqt] omnē habēs ꝟtutē.] Oīa videt. Vn̄ ſeqt] oīa ꝑſpiciēs.] Inter oīa huiꝰ artificis opa.maria ſpēale ē opꝰ. de q dr Eccū.xlij. Glia dñi plenū ē opꝰ eiꝰ. Quā ad h fecit.vt qd de priori artificio fuerat deformatū.p eā reformaret. Hic enī artifex pmo ꝯdiderat angelicā naturā q in pte ceciderat.et hūanā q corrupta erat.et corporeā iferiorē.q pctō hoīs fuerat peiorata. Sed ad hec oīa fecit deꝰ mariā.cuiꝰ fructu angelica natura repararet.iuxta illō ps. Implebit ruinas. Hūana renouaret. Vn̄ Apo.xxi. Ecce noua facio oīa. Inferior a ſuitute libaret. Vn̄ Ro.viij. Ipa creatura liberat a ſuitute corruptōis in libertatē glie filioꝝ dei.] Edificauit.] igit ſꝫ] ſibi.] Nā eā ſolꝰ habuit q conſtruxit eā ꝛ edificauit. Vn̄ dic Can.ij. Dilectus meꝰ mihi.et ego illi. Et can.vij. Ego dilecto meo.et ad me ꝯuerſio eiꝰ. Sꝫ nūqd tm̄ ſibi. Ad h notādū q pꝰ edificauerat angel celū.ꝛ h ē domꝰ glie. Lu.ij. Glia i altiſſimis deo. Demōibꝰ ꝛ dānatis hoibꝰ īfernū.ꝛ hic domꝰ iuſticie. Hoibꝰ lapſis mūdū.q ē carcer miſerie. Gene.iij. Emiſit dñs adā d padiſo voluptatis vt opāret terrā de q ſūptꝰ ē. Idē tm̄ carcer.patria ē beſtiaꝝ. Piſces etiā poſuerat i aqs.aues i aere.ſtellas i firmamento. Qui aūt priꝰ hoſpitatꝰ fuerat cetera.nūc ꝓpo ſibi ſcedit hoſpitio. Iō dr. Sapia edificauit ſibi domū. Et nūqd tm̄ ſibi. Vere domū ſibi ſoli in q ſolꝰ habitaret.ſꝫ tm̄ angel data ē i reſtauratōeꝫ. Hoibꝰ ꝛ nature tiīe i reparatōeꝫ. Inferiori creature

Margin letters: A B C D

in liberatõez. Sibi i matrẽ. Demõib⁹ in hoſtẽ. Defctis i limbo i rẽptõez. Siqdẽ a pncipio ceciderũt angeli. natura erat corrupta. de⁹ offenſus. et diabolus victor. Sed p eã innocẽtia repat. vita angelica adducit. de⁹ hoĩ pacificat. et vinũ. diabolus vincit et ↄterit. Gen. iij. Ipſa ↄteret caput tuũ ⁊c. Sapiẽtia ligit Ledificauit ſibi domũ. Siqdem amiſſe erãt aĩe. q ob nihil aliõ facte erãt niſi vt eſſent habitatio ſapie. et h ſi manerẽt ſcte. Vñ ð ſapia dr Sap. vij. Per natões i aĩas ſctãs ſe trãſfert. Sz qz diruite erãt. et oẽs peccãdo vacillauerũt. vñ Ro. iij. oẽs ei peccauerũt ⁊c. ideo domũ iſtã tã ſolidã edificauit ⁊ fortẽ. q nullo mõ potuit vacillare. Iõ ſeqt. E
Excidit colũnas ſeptẽ. i. ſ. ad eã ſuſtentãdã. Vñ dicit alibi. Ego ↄfirmaui columnas eius. Excidit. i. de lapidina vl maſſa tot⁹ hũane nature abſtraxit ⁊ ſepauit. Vel excidit. i. aptepauit ⁊ qſi dolauit. Vel excidit. p ꝟginitatẽ paupratẽ ⁊ hũilitatẽ. A ↄcupiſcẽtia carnis p pmũ. qð ẽ ꝟginitas. A ↄcupiſcẽtia oculoꝝ p ſcðm. qð ẽ paupertas. A ſupbia vite p terciũ. qð ẽ hũilitas. Oẽ eñi qð ẽ in mũdo ↄcupiſcẽtia carnis ẽ. ⁊ ↄcupiſcẽtia oculoꝝ. et ſupbia vite ⁊c. i. Joh. ij. Vel excidit. i. ab amore mũdi ſepauit. qz ꝟtutes ei⁹ puriſſime oĩmoda puritate. Colũnas ſeptẽ. h pt exponi dẽ ſeptẽ generib⁹ colũnaꝝ i bono poſitaꝝ. de qb⁹ legit i ſcriptura. Inueniũt colũna ferrea. Hiere. i. Itẽ colũne marmoree. Cañ. v. Itẽ colũne eree quas finxit hiram. iij. Regũ. vij. Itẽ colũne auree ſup baſes argẽteas. Eccĩ. xxvi. Item colũne argẽtee. Cañ. iij. de ferculo ſalomõis. Itẽ colũna nubis. Exo. xiij. et Eccĩ. xxiiij. Itẽ colũna ignis. Exo. xiij. Quere autoritates integras i dictis capitulis. In his ſeptẽ generib⁹ colũnaꝝ oſtendũt ſeptẽ genera ꝟtutũ. quib⁹ fulciuit domũ iſtã chriſt⁹ ſapiẽtiſſimus architectus. F

Columne G

Ferrea. fortitudo. Vñ de maria dr. Accinxit fortitudĩe lũbos ſuos. Ferrũ domat oĩa metalla. ſic dr Dañ. ij. Videbat ſalomon pmã mlierẽ nimis fuiſſe debilẽ. q ad pmũ flatũ ſerpẽtis corruerat. et ↄqrebat dicẽs. Mulierẽ fortẽ qs inueniet. Et attẽdẽs ad mariã dicebat. Accinxit fortitudine lũbos ſuos. Itẽ. Fortitudo ⁊ decor indumentũ eius.

Marmoree. caſtitas. q eſt alabaſtꝝ frigidũ ⁊ cãdidũ. Frigidũ a ↄcupiſcẽtia. Cãdidũ a ꝟginitate. Et he colũne dicũt due pp̄ter duplicẽ caſtitatẽ. Sz ferrea ponitur ſingulariter. vt itelligat ſpũalis fortitudo dñi. et excludat carnal fortitudo diſſimilis pori. Hiere. xxiij. Fact⁹ ẽ curſus eorũ malus. et fortitudo diſſimil. Sz maria fuit caſta mente et corpe. et fortis in ſpiritu.

Eree. hũilitas. qa es vile metallũ ſatis. et verus humilis amat vilipendi nõ hũilis pdicari. Et ẽ es durabile metallũ. ⁊ vix vnq̃ corrũpit. Si pm⁹ angel⁹ hũilitatẽ habuiſſet. nũq̃ corrupt⁹ fuiſſz. He fuerũt due pp̄ter duplicẽ hũilitatẽ. ⁊ erãt ante templũ. ita vt ante ipas ingrederet in templũ. ſic hũilitas introducit i celũ. et ſupbia deijcit a celo. Vñ dr lucifero Iſa. xiiij. Corruiſti in terrã ⁊c. Vñ cũ Lu. x. gloriarent diſcipuli de ſubiectõe demonioꝝ. reſpõdit chriſt⁹. videbã ſathanam ſicut fulgur de celo cadentem. H

Colũne

Argẽtee. fides. He plures erãt nõ tñ due. pp̄t mltos fidei articlos. Argentee. qa fides ſumit ex ſacra ſcriptura q eſt argentũ igne examinatũ. Et marie dicit. Beata que credidiſti ⁊c. Lu. i. I

Auree. ſapiẽtia ꝟgis. q in deo delectabat. Et he due. Vñ dicunt pedes ſui mi. Eccĩ. xxvi. qz ſapia ſpeclat ⁊ dlectat. Iõ dr dilcijs affluẽs cañ. viij. inixa ſup dilectũ ſuũ.

Nubis et ignis. Prima. paupertas a terra eleuata. ⁊ obſcura tñ rore grẽ plena. Iſa. xlv. Ad quẽ reſpiciã niſi ad paupculũ. Ideo eleuata fuit vt dĩ filio vniret. Et hec ptegebat a ſole. qa hũilis maria a ſupbia defendit orbẽ et exẽplo. De q̃ ſupbia dr. Si vidi ſolẽ. Job. xxxi. Sz diuitie ponũt ſupbiã. Vñ dicitur ſupbe ab effectu. K

Ignis. charitas. Ignẽ veñi mittere i terrã ⁊c. Lu. xij. Hec ptegebat i nocte. qa charitas i aduerſitate defendit. qm̃ patiẽs ẽ et benigna. Cañ. viij. Aq̃ mltẽ nõ potuerũt extinguere charitatẽ ⁊c. Et iungũt colũne ignis et nubis. qa recte pñũgit paupertas charitati. et ecouerſo. qz quos amant eterna. vilẽ mũ⁹ terrena. et econuerſo.

Similiter fides et ſapiẽtia q ſunt colũne argentee et auree eandẽ ſequũt regulã. ſ. ſcripturã. Vñ dicunt argẽtee et fundate ſup baſes aureas. Similiter marmoree ⁊ eree. ſ. caſtitas et hũilitas. Pulcerrima ↄiũctio horũ duoꝝ ſicut dicit beãs Ber. Fortitudo ſtat ſolitaria. tanq̃ omniũ fulcimentũ. Iſa. lij. Cõſurge ↄſurge. indue te fortitudie tua ſyon.

Ber.

Liter totũ. Sapiẽtia edificauit ſibi domũ ⁊c. Fili⁹ dei dr ſapiẽtia qſi ſapida ſciẽtia. qa ipe ſol⁹ ſcitur cũ ſapore. nec vnq̃ vere ſcit abſq ſapore. Nã deum nõ nouit cui de⁹ nõ ſapit. Ideo dr. Guſtate et videte ⁊c. Quaſi dicat. Accedite ad guſtũ ⁊ illumiabimini ad viſũ. In guſtu ei⁹ ſapor dulcedinis eterne. In viſu ſplẽdor ſciẽtie. Et in his duob⁹ ↄſiſtit ſapiẽtia. i. ſapida ſciẽtia. q nõ põt eſſe ſapida niſi circa ipm. nec inſipida circa ipm. De hac ſapiẽtia dr patri. Oĩa in ſapiẽtia feciſti. quia omnia p ipm facta ſunt. Joh. i. L

Seqtur. Edificauit ſibi domũ. ſicut expoſitũ ẽ. Domũ ſibi. vbi ſol⁹ habitaret. ſz nobis pmptuariũ ſiue cellariũ plen ẽ bonis opib⁹. q ſpectãt ad grãm in pſenti. ⁊ eriguntur ex h vaſe in illõ vas. Vñ dicim⁹ chriſto. Replebimur i bonis dom⁹ tue. ⁊c. Sicut dicit pħs. dom⁹ ẽ defenſio a caumatib⁹ et pluuijs. Per caumata tẽptatões diaboli inuiſibiles ⁊ ſpũales. p pluuias tẽptatões carnis fere ↄtinue ſpirituũ impugnãtes. Ab his defendimur qſi ſub tegmine hui⁹ domus. Vñ de amatore marie dr Eccĩ. xiiij. Proteget ſub tegmine illi⁹ a feruore. qſi a caumate. Et i gloria illi⁹ reqeſcet. qſi a pluuia. Gloria marie. ꝟginitas illi⁹. Iſa. iiij. Erit tabernaculũ in vmbraculũ ⁊c. vt ſup. ti. xxix. de tabernaculo. M

Phus

Circa hoc edificiũ tria pncipaliter attẽdẽda ſunt. ſ. materia. forma. et ornat⁹. Materia aurũ ⁊ ebur. ligna libani cedrina. et lapides de libano. Auꝝ et ligna cedrina et lapides allati de libano. fuerũt materia templi. Et iij. Regũ in fine legit de domo achab eburnea. N

In hac domo O

Fundamẽta p quadrũ. ſ. qttuor cardinales. Vel adapta de fundamentis hui⁹ dom⁹. vt infra libro. xi. ti. i. de fundamentis ciuitatis.

Muri ſilr p quadrũ. Unde eze. xl. Vidi. ⁊ ecce mur⁹ forĩſec⁹ i circuitu dom⁹ vndiq. Quere ð muris li. xi. ti. i. ⁊ iiij. q ipa ciuitas ⁊ turris. Vel muri angelica cuſtodia

Parietes virginitas et maternitas. Eccĩ. xiiij. de ſeruo marie. Reqeſcet iuxta domũ illi⁹. et in parietib⁹ ei⁹ figens palũ. h eſt affectũ. P

Quadratura. Timor ⁊ deſideriũ. Dolor et gaudiũ. De pmo Lu. i. Ne timeas maria. De ſcðo. Fiat mihi ſm verbũ tuũ. Dolor iñ filij paſſiõe. Vñ Lu. ij. Tuã ipi⁹ aĩam ptrãſibit gladi⁹ ⁊c. Gaudiũ de filij reſurrectõe.

Dimẽſiones. Profundũ humilitas. Longũ fides vel pſeuerans ſanctitas. Latum charitas. Altum ſpei pceritas. vl exceſſus cõtemplatõis.

In hac domo

Tigna et laquearia. Cañ. i. Tigna domorũ nr̃aꝝ cedrina. Hec tigna ſunt mẽbra corpalia btẽ virgĩs. ex qb⁹ ↄnexa ẽ dom⁹ ſapiẽtie. q velut cedrus fuerũt pctis incõbuſtibilia. Seqtur. Laqaria nr̃a cypſſina. Laqaria ſunt thalami ornamẽta. ⁊ deſignant interiora bona ſpũalia. q ad modũ cypſſi nulla vetuſtate pcti comã ꝟtutũ depoſuerũt. Tigna eñi ſunt ad fortitudinẽ dom⁹. laqaria ad decorẽ. Tigna. ſergo. domorũ. pluraliter. ſ. corpis chriſti et corpis btẽ ꝟginis. cedrina. qz corpa eorũ vel corpoꝝ mẽbra nõ ꝟmeſcebãt vl aliquo peccato vl aliquo motu pꝫuo. Laquearia cypſſina. quia et ſi dilatabant et groſſeſcebãt inferi⁹ ad exẽplũ alioꝝ. tẽdebãt tñ in acutũ vt cypſſus. h ẽ ad illud vnũ qð ẽ neceſſariũ. Lu. x. Q

Tectũ. patientia contra aeris intemperiem.

Multe manſiuncule ⁊ diuerſoria. multiplicia receptacula ad ſe ↄfugientiũ. Dicit eñ cũ filio Joh. vi. Et eũ q venit ad me nõ eijciã foras. Idcirco ð ipa dicit fili⁹ Johã. xiiij. In domo patris mei mãſiões mlte ſunt. He ſunt manſiuncule qs de pce pro patris fecit ver⁹ noe in archa. que figurabat mariã. R

Pauimẽtũ. ð q dr. ij. pal. iij. Strauit ſalomon pauimentũ tẽpli pcioſiſſimo marmore. decore mlto. Per h pauimentũ ſignat hũilitas ꝟgis ſp ſe inclinãs deorſũ

inſtar pauimēti .q̄ receptiua fuit toti⁹ virtutis ⁊ oīs ſpūalis decoris. In h̄ aūt q̄ pauimentū factū ē de marmore. ſignaſ ſtabilitas hūilitatis mētis ꝟginee. et ꝯiūctio hay duay virtutū ꝓcioſiſſima et pulcerrima ē corā deo. et ideo dicit [illegible] ꝓcioſiſſimo marmore decore multo.]

Sculpture hui⁹ pauimēti vl' picture. exēpla patriarchay et ꝓphetay. q̄ oīa ī ſe traſformauit. que fuerūt. Iuſticia noe. Fides abrahe. Obediētia yſaac. Lucta iacob. Caſtitas ioſeph. Māſuetudo moyſi. Patiētia iob. Hūilitas dauid. Sapiētia ſalomōis. Zel⁹ helye. et hmōi. q̄ oēs q̄ſi pauimētū fuerant reſpectu huius excellentiſſimi edificij. S

Porta. fides q̄ chriſt⁹ intrauit. que ſemꝑ clauſa fuit pricipi. i. diabolo. q̄ dicif princeps mūdi. Ioh. xiiij. De hac porta dr̄ Ezech. xlvi. [Erit porta clauſa ſex diebꝫ in quibꝫ opus fit. die aūt ſabbati apieſ.] quia clauſa fuit ad hūanam peccati cōſuetudinē. ſed aperta eſt ad inducendū nos in regem.

Sequitur [Excidit colūnas ſeptē. Excidit.] vt ſupra expoſitū ē [colūnas ſeptē] qbꝫ ſemꝑ firma ſtetit hec dom⁹. De ſeptē colūne ſeptē dona ſpūſſancti. q̄ requieuerūt in chriſto q̄ſcente in maria. et quā nunq̄ deſeruerūt. p q̄ ſtetit firmiter et ꝑſeuerāter in oīmi ḡtia et virtute. Uel ſeptē virtutes. tres theologice et q̄tuor cardiales. Uel ſeptē virtutes q̄ pñt elici ex ſepte ꝟbis eius. de q̄bus legiſ in euāgelio. Pria prudentia. ibi. Quō fiet iſtud. Scd̄a voti firmitas. ibi. Quoniā virū nō ꝯgſco. Tercia humilitas. ibi. Ecce ancilla dn̄i. Quarta oratio vl' obediētia. ibi. Fiat mihi ſm verbum tuū. Uel ſeptē colūne ſeptē ille ꝟtutes q̄s iacobꝫ attribuit ſapiētie q̄ deſurſū ē. Iaco. iij. que ꝯgruētiſſime poſſūt adaptari marie et cuilibet ꝑfecte aīe. et fulciūt domū ſapiētie contra ſeptē criminalia T

Pudica ꝯ luxuriā vl' ꝯ prudentiā carnis q̄ immūda eſt ⁊ ſordidās animā.

Pacifica ꝯtra irā Iaco. iij. Fruct⁹ iuſticie in pace ſeminaſ. Uel ꝯtra prudentiā mūdi que tumultuoſa.

Modeſta ꝯtra gulā q̄ querit ſupflua nec ſcit ſtare in modo. Ul' modeſta ꝯ ſupbiā. Modeſtia marie in h̄ apparuit q̄ fabro voluit deſpōſari cum eſſet de ſtirpe regia. Itē apparet in reſpōſiōe ſua ad angelū. Ipa enī erat ꝟgo prudētiſſima ⁊ nouerat dixiſſe ſapiētē prouer. xvij. Qui moderaſ ſermōes ſuos doct⁹ ⁊ prudēs ē ⁊c. Itē in h̄ apparet q̄ volēs loq̄ cū filio die q̄dam domū in qua filius ꝑdicabat intrare vl' ſermonē ei⁹ interrūpe nō ꝑſumpſit. ſed foris ſtās reuerēter expectauit. ſicut legiſ Mar. iij. in fine. Itē in h̄ apparuit q̄ cū filiū videret crucifigi. audiret blaſphemari. cerneret ꝯſpui. colaphizari. ꝯfigi et lācerari. nō remurmurauit. nō cōtradixit. nō maledixit. licꝫ ipiius animā gladius filij ptrāſiret. Et ita reliq̄t nobis exēplum toti⁹ modeſtie. Iuxta qd̄ ꝑcepturus erat aplūs ad Phil. iiij. Modeſtia vr̄a nota ſit omnibꝫ hominibꝫ ⁊c. V

Suadibilis cōtra pigriciā et acidiā q̄ nō acq̄eſcit conſilio apl'i dicētis ad Gal'. vi. Dū tpus habemus opemur bonū ad oēs. Suadibilitas eſt. facile recipe correptōes ⁊ cōſilia. ſicut et ipa fecit. nō ſtatim reſpōdēs angelo. ſed ꝑcogitans qualis eſſet iſta ſalutatio. X

Bonis cōſentiēs contra inuidiā. que bona ī mala ꝯuertēs inſidiaſ. Eccl. xi. Et ipſa audiēs bonā ꝓmiſſionē angeli. ſtatim reſpōdit. Fiat mihi ſm verbū tuum.

Plena miſericordia ⁊ fructibꝫ bonis. Miſericordia in affectu ꝯtra cordis duriciam. fructibꝫ bonis in effectu ꝯtra auariciā. Et ipa ꝯcepto ſaluatore ſtatim miſericorditer viſitauit eliſabeth grauidā et ꝑgnantem.

Iudicans ſine ſimulatōe contra ſupbiā. que ſe excuſat. ſicut patet in parētibꝫ ꝑmis. Et ipa humiliter reſpondit. Ecce ancilla dn̄i.

D E hac domo q̄ eſt ꝓmptuariū dn̄i dicit ps. chriſto. [Replebimur in bonis domus tue.] Nota q̄ dn̄s triplicē habꝫ domū. Celū. Beatā virginē. Eternā beatitudinē. De ꝑma recipimus bona nature. De ſecūda bona gratie. De tercia bona gl'ie. Celū enim ē q̄ſi q̄dam domus vel officina ſeu cellariū. a q̄ nobis effundūtur bonitates naturales. ſ. calor vitalis. q̄ diuerſe rey ſpecies ꝓpaganſ. et ſt dicitur Y

Cācellarius philippus

bonitas nature. Sed q̄ntū ad hāc effuſionē nō eſt diſtinctio. Mat. v. Qui ſolē ſuum facit oriri ſup bonos et malos. et pluit ſuꝑ iuſtos et iniuſtos. Eſt eni celū largiſſima man⁹ de q̄ dicif. Aperis tu manū tuam. et imples oīe aīal bñdictōe. Cum autē hec nō ſufficeret ſopie noſtre excogitauit dn̄s facere aliā. Un̄. [Sapiētia edificauit. nō ſolū ſibi] ſꝫ ⁊ nobis [domū] hoc q̄ nob ſpūales effunderet bonitates. ſ. bona grāy. vnguēta virtutū. medicamēta morborū. et hmōi. que nobis eo ꝓpinq̄ora eſſet ⁊ magis ad manū q̄ ipm celū de quo nobis effluūt bona nature. q̄ magis indigem⁹ bonis grē q̄ bonis nature. Dom⁹ iſta vter⁹ virginal'. q̄ nobis eſt horreū frumenti. cellariū vini et olei. apotheca vniuerſi medicinal' vnguēti. et oīs aromatice ſpeciei. et hmōi. Ideo dr̄ chriſto in pſona oīm fideliū. [Replebimur in bonis dom⁹ tue.] Iſtud [replebimur] vident dicere ianies et famelici. Siq̄dē aūt ad ueniū ſaluatoris ī carnē erat inopia et fames et cariſtia ī egipto. i. ī mūdo. donec verus ioſeph in btā virgine q̄ſi in granario ſuo frumēta ꝯgeſſit ad ſatiandā famē egipti. Gen. xli. Et bñ dr̄ [replebimur] q̄a tanta eſt hui⁹ domus abūdātia. q̄ nr̄ay ſufficienter replere pt inopiā. Ideo dr̄ pluraliter [in bonis dom⁹ tue.] Nr̄a aūt inopia vl' miſeria cōſiſtit in tribꝫ ꝑncipaliter. Que ſunt. Nature corruptio. Uirtutū defectus. Et abūdātia vicioy. De h̄ triplici defectu Iere. iiij. [Aſpexi terrā. ⁊ ecce vacua erat ⁊ q̄ſi nihili.] Nō dixit. Aſpexi hominem dei ſignaculū. de quo Iob xxxviij. Reſtitueſ ī lutū ſignaculū. Nec dixit. Aſpexi terrā plenā. ſꝫ dixit [Aſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat.] Et ſubdit. [Et q̄ſi nihili.] q̄a terra plena veprībꝫ ⁊ ſpinis obſita. q̄ſi nihil ē in valore. Sic pctōr vacuus ꝟtutibꝫ. et plen⁹ vicijs et pctīs. Et bene dicit [q̄ſi nihili] et nō oīno nihili. q̄a q̄diu viuit pctōr reſtat ſcintilla rōis q̄ mediāte pt p gratiā aliq̄d fieri. Beata autē virgo ſupplet nr̄os defectus. quia ſperat veniā de peccatis ne ſimus q̄ſi nihili. acquirit nobis grām ne ſim⁹ vacui. reparat naturā ne remaneamus q̄ſi lutū. Et nō ſolū ſemel hoc facit. ſed etiā q̄tiēs vere penitētes ad ipam ꝯfugim⁹. Et ideo forte nō dixit pſ. implebimur. ſꝫ ſignificātius dixit. replebimur. Quia nō tm̄ ſemel replet nos. ſꝫ ml'totiēs nos reparat peccādo exinanitos. Ideo dixit [Replebimur] i. iterū et iterū implebimur. Uel ꝑmo p eāꝫ implebimur aīe glificatōe. Scd̄o replebimur corpis imoꝛtalitate. Z AA

In q̄b⁹ ꝯſiſtit humana miſeria

Tē ꝑm⁹ defect⁹ nr̄ et prima paupertas nr̄a que eſt carere dō. repleta ē et ditata. q̄ñ ipa mediāte puul⁹ nat⁹ ē nobis. et fili⁹ dei dat⁹ ē nob. Iſa. ix. vt habeamus ꝑcium nr̄e redemptōis ad quā nulli⁹ opes ſufficiebāt. Scd̄a paupertas vl' ſecūdus defect⁹ replet⁹ ē. q̄ñ repleti ſunt oēs ſpūſctō. Actuū. ij. Et ſi eni apta eſſet ianua paradiſi in paſſiōe. tm̄ deerat nobis dux q̄ nos regeret ⁊ duceret ad celū. et dat⁹ ē ſpūſſctūs in ducē. Sed q̄a ſepe facim⁹ ꝯtūeliā ſpūiſctō peccādo. et ita ſepe deſerit nos. et deſerti ab eo labimur a via. ne lapſis deeſſet adiutoriū quo mediāte reſurgerēt. aſſumpta eſt maria in celū. vt lapſos erigat. cecos illumiet et ſoluat ꝯpeditos. Dicim⁹ ergo filio marie [Replebimur ī bonis dom⁹ tue. In bonis] pluraliter. Nā tāta ē ibi toti⁹ veri boni abūdātia. q̄ excedit inopiā toti⁹ creature. Iō de chriſto dr̄ [Gl'ia ⁊ diuitie] i. gl'ioſe diuitie [in domo ei⁹] q̄ ē maria. Hāc repletōnem deſiderabat q̄ dicebat filio vl' etiā matri. Sitiuit in te aīa mea o maria q̄ es cella vinaria. Hanc etiā repletōem deſiderat ipa caro nr̄a q̄ multipliciter ſitit. q̄a eſuriēdo. ſitiēdo. laſſando nō inuenit remediū in h̄ mūdo. Sitit g̃ aīa gl'ificatōem. et caro imoꝛtalitatē. qd̄ vtrūq̄ ſperam⁹ nos habituros p eā. Iō dicim⁹ [Replebimur ⁊c.] BB

Si autē queraſ quādo vl' quomodo vel a quo. vel p quem diffuſa eſt huic domui tāta plenitudo totius veri boni. Reſpondendū q̄ in filij conceptōne de ꝑcepto dei patris. Et hoc deſignatū eſt Gen. vi. vbi dixiſſe legitur deus pater vero noe. id ē. filio carnē ſumpturo de maria que figuraſ per archam. Tolles tecū ex omnibus eſcis que mandi poſſunt. et cōpoꝛtabis apud te. et erūt tam tibi q̄ illis in cibum. Iſtud inuenies plene expoſitū libro. xij. particl'a. i. xij. ꝟſu de orto. vbi aſſignatur q̄uō maria paſcit et potat ſuos ꝯuiuas. CC

De tercia domo q̄ eſt btītudo eterna dicit dn̄s Ioh. xiiij. In domo pr̄is mei māſiones ml'te ſūt. Itē ī ps. Letat⁹ ſum in his q̄ dicta ſūt mihi ī domum dn̄i ibimus. DD

Itē Baruch.iij. O iſrael q̄ magna ē dom⁹ dei et ingēs. ꝛ cetera uſq̄ ꝛc. Itē de domo ſupceleſti exponit̄ iſtud. Replebimur i bonis dom⁹ tue. Itē. Domū tuā dñe decet ſctitudo ꝛc. q: nō itrabit i illā aliq̄d coinq̄natū. Apoc.xxi. Itē de domo ſupceleſti dic̄ ps. Bti q̄ habitāt in domo tua dñe in ſecla ſeculoꝝ laudabunt te.

Thema in natiuitate marie

Dicitur. Sapiētia edificauit ſibi domū. Et h̄ ē qd̄ legit̄.iij. Regū. vi. Edificauit ſalomō domū et ꝯſūmauit eā. Et nota q̄ ſalomō nō ſollēnizauit de fūdatiōe dom⁹. ſꝫ de dedicatiōe. Fundatio dom⁹. ṽginis ꝯceptio. de q̄ nō ē ſollēnizādū. q: ꝯcepta fuit cū originali. Dedicatio dom⁹. ſanctificatio ṽgis in vtero mr̄is eius vt credit̄ p⁹ ꝯceptiōē. et de hac ſollēnizādū. Que ſctificatio fuit q̄ſi q̄dā ſpiritualis dedicatio. q̄a tūc ꝛ ex tūc tota fuit deo dicata. id ē data et approp̄ata. Dedicare enī domū: ē ipſam deo dicare. id ē. dare ꝛ appropriare. Itē.iij. Regū.ix. ṽba patris ad filiū. Sctificaui. dicit pater vero ſalomoni. i. filio. domū iſtā quā edificaui. q: Sapiētia edificauit ſibi domū. vt ſup̄. vt ponerē nomē meū ibi in ſempiternū. et erūt ocli mei et coꝛ meum ibi cūctis diebꝫ. Nomen pr̄is et ṽbū patris filius dei eſt. Hāc aūt domū q̄ſi ter ſctificauit de⁹ pater. Magna ſctificatiōe: quādo in vtero ſctificauit eā. Maiori: in gr̄e repletiōe qñ dicta ē gr̄a plena. Maxima: i ſpiritusſcti ſupuentiōe et filij dei ꝯceptiōe. q̄a maxime tūc ſpūſſctūs in ea fomitem ita penit⁹ extinxit. q̄ nec etiā venialr̄ poſtea peccare potuit. ſicut dicit aug⁹. Seq̄r. Et erūt ocli mei. q: vbi amoꝛ ibi ocul⁹. ꝛ coꝛ meū ibi. q̄a vbi ē theſaur⁹ hominis ibi ē et coꝛ ei⁹. Matth. vi. Maria ṽo theſaur⁹ dñi ē. Dicit̄ enī theſaur⁹ et illo q̄s reponitur. ſ. ṽtutes. et dona graꝫ. et ipm repoſitoriū. Propter hāc ſctificatiōez vl̄ dedicatiōem p̄dixerat dauid ḋ maria. Domū tuā decet ſctitudo dñe. In longitudinē dieꝫ. Et nota q̄ p̄mo edificata ē domus ḋ lapidib⁹ q̄dratis. Scd̄o texit eā ſalomō totā ab interiori lignis cedrinis. et ſic edificauit q̄ſi parietes ligneos intra parietes lapideos. et q̄ſi domū ligneā intra lapideā. Tercio aūt ab itimo oīa cooꝑuit auro mūdiſſimo. vbiq̄ lignis cedrinis laminas aureas affigēs clauis aureis. Et ita fecit parietes aureos intra cedrinos. et velut domū aureā intra cedrinā. Et ſic tāq̄ domū vnā i trib⁹. et tanq̄ i vna tres. Et tale eſſe decebat tricliniū trinitatꝭ. Exterioꝛ dom⁹ fuit lapidea. Interioꝛ cedrina. Intima ṽo fuit aurea. EE FF GG

Aug⁹.

Hec eſt dom⁹ ſaltus libani.iij. Regū. vij. Que diuiſa erat in duas partes. ſicut dicit magiſter in hiſtorijs. Pars inferioꝛ appellabat̄ necota. i. pigmētaria. que continebat pigmēta et aromata ſalomōis. ad vſum tēpli et dom⁹ regie. Quib⁹. ſ. pigmentꝭ et aromatib⁹ deſignat̄ virginalis odoꝛ marie. Pars ſupioꝛ dicebat̄ armaria. que continebat arma ad tuitionē regis et decorē dom⁹. q̄bus armis deſignant̄ virtutes quib⁹ maria ꝓtegit eccl̄iam et bene regētes ſeipos. Ab exteriori dicebat̄ dom⁹ ſaltus. q̄a vallata erat viridarijs ꝯſitis arborib⁹. in q̄bus modulabant̄ aues quaſi in ſaltu. Ecce oratiōes beate virginis ſecrete et mūde. ſine obſtaculo directe ad dñm. Liban⁹ cādoꝛ vl̄ candidatio. Hic eſt virgo tota cādida int⁹ et exteri⁹. Hāc domū fecit ſibi rex ſalomon. i. chriſt⁹. Et hec domus ꝯtinuit medicinā. ſ. chriſtū contra moꝛbos pctōꝝ. et arma virtutū contra carnē mūdū et diabolū. Hec arma virginitas. paupertas. hūilitas. Singula ſingulis. De hac domo plura habuiſti libro.i. ca.iiij. Gratia plena. circa finē capituli. DD

Itē lapidū materia ſumpta ḋ libano ē. i. de cādore. ſ. virginis puriſſima carne. Hoc quo ad templū coꝛpis chriſti. Uel ideo materia coꝛpis chriſti ꝯparat̄ lapidib⁹ libani. quia virgo fuit q̄ſi lapidea. i. dura et inſenſibilis et impenetrabil̄ omnib⁹ iacul̄. id ē. inſidijs inimici tanq̄ lapis. Itē de hac domo dicit ps. Dñe dilexi decoꝛē domus tue ꝛc. Decoꝛ hui⁹ domus maxime i duob⁹ ꝯſiſtit. In carētia oīs mali. et oꝛnatu oīs boni. Ul̄ i oꝛnatu oīs ṽtutꝭ iterioris. ꝛ oīs bone opatiōis exterioꝛꝭ. Seq̄t̄. Et locū habitatiōis glie tue. i. filij. q: gl̄ia pr̄is fili⁹ ſapiēs. Prouer.x. ſm aliā trāſlatiōem. Moꝛaliter. Decoꝛ dom⁹ dñi ē pulcritudo fidel̄ aīe. quā de⁹ delectat̄ inhabitare. Uñ dic̄ puer.viij. Delicie mee eſſe cū filijs hoīm. Et ꝯſiſtit iſte decoꝛ in duob⁹ ſupdictis. vt dictū ē. Seq̄tur. Et locū habitatiōis glie tue. q̄ſi diceret. Ad h̄ diligo aīam meā. vt inhabitet ibi gl̄ia tua. II

Hec ē dom⁹ cui dñs volēs in ea multo tpe pacifice habitare dicit i ſuo igreſſu. Math.x. Pax huic domui. et oīb⁹ habitātib⁹ in ea pōt ſuppleri. vt h̄ intelligat̄ de motib⁹ ſenſualitatꝭ. KK

Hec dom⁹ oratiōis actiue et paſſiue. de q̄ dñs dicit Iſa.lvi. Dom⁹ mea. i. maria quā ego nouē menſib⁹ coꝛpaliter inhabitaui. dom⁹ oratiōis vocabit̄ cūctꝭ ppl̄is. q̄b⁹ dicit eccl̄ia. Ois hō oīni hora ipſam ora ꝛc. Actiue: q: aſſidue orat p ppl̄o chriſtiano. ꝛ maxime p amicis ſuis. exēplo hieremie. de q̄.ij. machab.xv. dr̄. Hic ē q̄ multū orat p ppl̄o ꝛ p ciuitate iſta. Ideo Eccl̄i.l. In magna domo. h̄ ē in maria. laud⁹ ē ſoꝛnus ſuauitatꝭ plenus. q: oratiōes ei⁹ aromatice ſunt filio ꝛ toti trinitati. Paſſiue: q: iugiter a nobis eſt exorāda.

Hec ē de q̄ Iſa.vi. Dom⁹ īpleta ē fumo. i. maria gr̄a ꝯtēplatiōis. Hec ē de q̄ dicit dñs Iſa.lx. Domū maieſtatis mee gl̄ificabo. Qui g̊ cū dño mariā p poſſe ſuo ñ gl̄ificat: erit inobil̄. Uñ ipſa dic̄ cū filio. i. Regū.ij. Qui ꝯtēnūt me erūt inobiles.

De hac domo dr̄ Aggei.ij. Ueniet deſiderat⁹ cūctis gētib⁹. ꝛ implebit domū iſtam gl̄ia. Iſte deſiderat⁹ chriſt⁹ ē. q̄ ſeipo īpleuit domū iſtā. q̄a gl̄ia pr̄is fili⁹ ſapientie. LL

Itē ibidē. Magna erit gl̄ia domus iſtius nouiſſime plus q̄ p̄me. ꝛ i loco iſto dabo pacē. Prima domus eua. Scd̄a maria. Gl̄ia eue: q̄ manu dñi formata ē i padiſo de ſubſtātia ade. Gl̄ia marie i infinitū maioꝛ. q: de puriſſima ei⁹ ſubſtātia formata ē caro chriſti. cuius p̄cio redēpt⁹ ē mūd⁹. et q̄ g partū ipſius g eā gditus nobis reſtitutus eſt paradiſus.

Itē i ps. In mlt̄itudīe miſicoꝛdie tue introibo in domū tuā. o chriſte: p fidem. ſ. ꝛ dilectiōem. Maxima ſiq̄dē miſicoꝛdia dei ē: infundere alicui grām diligēdi mr̄ez ſuā. Itē de hac domo dr̄ Lu.x. Mulier. i. maria mollis miſicoꝛdia ꝛ benignitate. q̄dam. i. ſingularꝭ. martha noīe. q̄ ſyriace interp̄tat̄ dominās. et ſigt mariā. q̄ interp̄tat̄ dña. excepit illū. i. ieſū q̄ ē vera ſal⁹. i. domū ſuā. i. i vterū ṽginalē ꝛc. MM

Moꝛaliter. Martha coꝛpus cui⁹ ē miniſtrare. Maria ſpūs cui⁹ ē ſabbatizare. Ieſus loquit̄ et libēter audit̄: cuius ē euāgelizare. In tali domo ieſus. i. vera ſalus libenter hoſpitatur. et totā ſpūaliter ſpiritualē ꝓcurat familiā.

Aliter. Mulier. i. aīa mollis ꝛ tractabil̄ g pietatē ꝛ obedientiā. ſi ſit q̄dā. i. ſingularꝭ diligēs ꝯtēplatiōis ſecretū. ꝛ a ſe remouēs vicioꝝ ſtrepitū. ſi ſit etiā martha. i. dominās. vt dominet̄ ſue ſenſualitati. excipiet g hoſpitalitatē. ieſum. i. verā ſalutē. in domū ſuā materialē. vel in domū coꝛdis et coꝛpis ſui. NN

Itē ḋ hac domo iohel i fine. Fōs. i. chriſt⁹. egrediet̄. ꝑ carnalē natiuitatē. ḋ domo dñi. i. maria. ꝛ irrigabit. ſua p̄dicatiōe vl̄ i ſua paſſiōe vbi fudit ḋ ſuo coꝛpe ſāguinē ꝛ aquā ad ablutiōez nr̄aꝫ. Uñ apo.i. Dilexit nos ꝛ lauit nos a pctīs nr̄is i ſāguie ſuo. ſcīi q̄ exiuit aq̄. torrētē ſpinaꝝ. i. ꝯſcias pctōꝝ. q̄ velut torrēs fluūt i mare mortuū. OO

Eccleſia domus ſapientis

Ecclīa domus ſapiētie. de q̄ iſtud exponit̄. Sapiētia edificauit ſibi domū. Hui⁹ dom⁹ ſeptē colūne ſeptē eccl̄iaſtica ſacramēta. q̄b⁹ eccl̄ia fulcit̄ et ſuſtētatur i gr̄a et ṽtute. Poꝛta huius domus baptiſmus. his q̄ nunq̄ ingreſſi ſunt. Penitētia. his q̄ ſemel igreſſi poſtea fatue exierūt. Uel ſeptē colūne ſeptē virtutes. tres theologice. et q̄ttuoꝛ cardinales. Fūdamētū: fides catholica. que totū ſuppoꝛtat edificiū virtutū. ꝛ ſine q̄ nō ꝯſurgunt. q̄a ſine fide impoſſibile ē aliq̄d placere deo. Heb.xi. Poꝛta baptiſmus: ſine quo in eccl̄iam nō intratur. ſ. ſine baptiſmo fluminis. vl̄ flāminis. vel ſanguinis.

Religio domus ſapientie

Religio domus ſapiētie. De q̄ domo dr̄. Deus q̄ inhabitare facit vni⁹ moris in domo. Itē. Domū tuā decet ſanctitudo ꝛc. Itē. Elegi abiectus eſſe i domo dei ꝛc. Fundamentū huius domus paupertas. Quādiu enī imobiliter ſteterit h̄ fundamētū tā diu ſtetit firmit̄ religio. Sꝫ ſicut neceſſe hꝫ dom⁹ coꝛruere vacillāte fūdamēto, ſic coꝛruit religio in ocul̄ dei q̄cq̄d appareat exterius paupertate fugata. Iō dixit q̄dā ſctūs q̄ religio ſuffocauit matrē ſuā. i. paupertatē. Uel aliter. ſ. q̄ diuitie ſuffocauerūt mr̄ez ſuā. i. religiōez. Sꝫ ad nihil aliō ſtudēt mō multi q̄ religioſi apparēt: niſi vt deſtruāt h̄ fundamētū. volētes edificare ſine fundamēto. qd̄ ē impoſſibile. Quadratura hui⁹ domus ſic dom⁹ religioſa debꝫ eſſe q̄ſi q̄drata. q̄ttuoꝛ illa PP QQ

q̄ reſignãda ſũt his q̄ ſubintrãt religiõem. vt ſic fiãt q̄drati vł q̄dri vł q̄drangułi.
Primũ: carnalia deſideria. Scḋm: mũdi ↄcupiſcibilia. Terciũ: voluntas ppria.
Quartũ: carnaliũ parẽtũ carnał amicicia. q2 ſpũaliter debẽt eos diligere ſ3 nõ car
naliter. Uel q̄dratura illa quã docet ipa ſapia Sap. viij. [Sobrietatẽ eni et prudẽ
tiã docȝ ꝛ iuſticiã et ꝟtutẽ. q̄bꝰ vtiliꝰ nihil ẽ ĩ vita hoĩbꝰ.] Sobrietatẽ appellat tẽpe
tiã. virtutẽ vero fortitud'nẽ. prudẽtiã et iuſticiã noĩbꝰ ſuis. Bona pfecto q̄dratura
q̄ vtiliꝰ nihil ẽ ĩ vita hoĩbꝰ. q2 ipa vita ẽ ĩ hoĩbꝰ vita. ſ. nõ carnis ſ3 ſpũs. Uita vtił. ꝛ
mlto vtilior q̄3 vita carnis. Hoſtiũ q̄ ꝑe intrał pt dici obediẽtia. p quã q̄ſq̄s ſi in RR
troierit q̄cq̄d ei videał ſp tamẽ foris ẽ merito et ſi ſit intꝰ numero. Aſſeres huiꝰ ho
ſtij: pprietates obediẽtie. Duo hoſtiola: obedire ĩ aduerſis et pſpis. Supliminare
et limen quod ẽ inferius: obedire p honoꝛe dei et vtilitate pꝑa. Ferratura: firmũ
ppoſitũ tenẽdi votũ obediẽtie. Incaſtratura aſſex: charitas fraterna. Janitoꝛ ſol
licitꝰ timidꝰ et ꝑcauẽs ſibi: timoꝛ dei. Timoꝛ mortis. Timoꝛ iudicij et gehenne.
Claua eiꝰ aſſidua recogitatio gehennaliũ. vbi ſũt mallei pcutiẽtes pati ſtultoꝝ coꝛ
pꝛa. Paries oꝛiẽtalis: ſpes eterne btitudis. Paries occidẽtał: timoꝛ eterne dãna
tõis. Paries meridionał: ꝯſtantia in pſpis. Paries aq̄lonarꝭ: patiẽtia ĩ aduerſis.
Hec q̄tuoꝛ inſtar parietũ nociua excludũt. nec ſua ↄtraria pmittũt ĩgredi. q̄ ſũt.
Deſpatio. Preſumptio. Supꝑfluitas. Impatiẽtia. Fulcił hec domus ſeptẽ colũ
nis. Prime due: obediẽtia et reuerẽtia ſupioꝛibꝰ. Tercia et q̄rta: ↄſiliũ et auxiliũ
coeq̄libꝰ. Quinta et ſexta: correptio ꝛ diſciplina ſubiectis. Septima: iudiciũ vere
ↄfeſſionis ad ſcipm. Huiꝰ domꝰ hoſtiũ diſcretio. q̄ admittẽda q̄ repellẽda. Feneſ
tre: pietas et miſericoꝛdia q̄ ſerũt nos extra ad primos. Tectũ patiẽtia vł ↄtẽpla
tio q̄ aſcẽdit ſupꝛꝰ. Treno. iij. Leuabit ſe ſup ſe. Profundũ: timoꝛ. Supius: ſpes.
Latũ: dilectio. i. charitas. Longũ: pſeuerãda in bono. ſine q̄ nemo ſaluał.

Fidelis aĩa domꝰ ſapiẽtie

Apiẽtie q̄rta domus q̄libet fideł aĩa. quã chꝛiſtꝰ edificat ſibi ĩ plaſmatõe coꝛ SS
pis et infuſiõe aĩe. ſed nõdũ inhabitat ppter ſoꝛdes oꝛiginał donec dedicel in
baptiſmo. Hec ẽ dignitas hoĩs ſup alias creaturas: q ipe ad h̄ edificał et ſit. vt
ſit tricliniũ totꝰ trinitatꝭ. Uñ dñs dicit puer. viij. Delicie mee eſſe cũ filijs hoĩm.
Ue aũt homini illi q̄ tantũ habitatoꝛẽ a ſe eiecerit. Ue q̄ eiectũ peccãdo itex ĩ dõ
mũ ſuã nõ reuocauerit penitẽdo. Certe meliꝰ illi erat. ſi natꝰ nõ fuiſſet hõ ille.
Huiꝰ g̃ domꝰ materia: coꝛpꝰ et aĩa. Uel q̄ſi q̄dã ſpũał materia ligna libani ꝛ ſethim
aurũ et ebur et lapides. et cetera de q̄bꝰ ſup. Septẽ colũne ſeptẽ gr̃e ſpũſſcĩ q̄s re
cipit baptiſatꝰ. Uł ſeptẽ ꝟtutes theologice ꝛ cardinales. Uel ſeptẽ ille q̄s iacobus
enumerat. de q̄bus dictũ ẽ ſup. Uel alie ſeptẽ que ↄueniũt penitẽti. et fundanł in TT
per bonã triſticiã. de q̄bus legił. ij. Choꝛ. vij.

- Prima: ſollicitudo emendandi delicti.
- Secunda: timoꝛ recidiuandi.
- Tercia: indignari ſibi. quia deum offendit.
- Quarta defendere ſe ab aduerſario. Jaco. iiij. Reſiſtite diabolo.
- Quinta: deſideriũ pficiendi.
- Sexta: emulatio melioꝛis vite.
- Septima: vindicta. vt. ſ. hõ vindictã de carne accipiat p quã deliquit. et dicat cũ ie pte Judic. xi. filie ſue. i. carni. Heu me filia mea. decepiſti me et decepta es.

Item ſciens dominus domũ nr̃am et ſe debilẽ et pronã ad lapſum: mittit nobꝭ iterũ
ſeptem dona ſpũſſancti que dedit in baptiſmo. et que peccando amiſimus. ad ip
ſam iterũ fulciendam. Uel alie ſeptẽ columne que fulciunt eã ꝛ q̄ſi releuant ſunt

- Contritio: que releuat a parte coꝛdis.
- Confeſſio oꝛatio et ieiuniũ: que a parte oꝛis.
- Satiſfactio et elemoſina: a parte manuum.
- Lacrimaꝝ effuſio: a parte oculoꝝ.
- Auditus verbi dei et clamoꝛis paupeꝝ: a parte auriũ.
- Diſciplina: a parte renum.
- Ire ad eccleſiam et viſitare miſeros: a parte pedum.

[Tecti.] VV
Tectũ. [q̃d dicił a tegendo. quia filiꝰ dei ibi tectꝰ veſte carnis cũ priꝰ eſſet q̄ſi nudus
ↄſpectus deꝰ. De h̄ tecto dicit ps in figura chꝛiſti. [Factꝰ ſum ſicut paſſer ſolitã
rius ĩ tecto.] i. in vtero virginali quã ſolꝰ inhabitauit. Quere ti. de auibꝰ q̄re chꝛi
ſtus comparatur paſſeri. Luc. xiiij.
Edes. [que dicił ab edẽdo. Uñ plautꝰ. Si vocaſſem vos etiã edere ad prandiũ. Ibi
eni comedit chꝛiſtꝰ fauũ ſuũ cũ melle ſuo. Can. v. Uñ Ezech. xliiij. Priceps ipſe
ſedebit in ea vt comedat panem coꝛam dño.
Triclini. [i. tricliniũ q̃d nõ poteſt poni ĩ verſu. Iſidoꝛꝰ dicit q tricliniũ eſt cenaculũ
a tribꝰ lectuł diſcũbẽtiũ. Apud veteres eni vbi ↄuiuij apparatꝰ exponebał tres
lectuli ſtrati erãt in q̄bꝰ diſcũbentes epulabanł. Clinũ eni grece lectus vł accubi
tus latine. et a tribus et clinũ componił tricliniũ.

Maria templũ. Titulus xxxij.

Templũ. [Maria templũ. Unde in ps. [Replebimur in bonis domꝰ tue. et A
ſanctũ ẽ templũ tuũ mirabile in eq̄tate.] Domus ppe hoĩ eſt: tẽplũ dei. Iõ
beata ꝟgo dr̃ domꝰ et templũ. quia fuit habitatio dei ꝛ hoĩs. Hoc tẽplum
dedicatũ fuit ꝛ ſctĩficatũ ĩ ſctĩficatõe bte ꝟgĩs. Uñ dr̃. Sctĩficauit tabnaculũ ſuũ
altiſſimus. Dicił aũt tẽplũ q̄ſi tectũ amplũ. ꝛ ipa ẽ ampla charitate. pſidio. pietate.
De h̄ tẽplo dicit ps. ad chꝛiſtũ. Sanctũ ẽ tẽplũ tuũ mirabile in eq̄tate. Maria tẽ
plũ [quia p eã pces poꝛrigimꝰ ad chꝛiſtũ.] Sanctũ [ſicut habes li. iiij. ti. xxvij. de
ſctĩtate eius.] Mirabile in eq̄tate.] i. ĩ incarnatõne. Que dr̃ eq̄tas. q̄a iuſtũ fuit vt
q̄ fecerat reficeret. Itẽ vt q̄ occaſiõeȝ ruine dederat: dãnũ ſolueret. Iõ dic̃ Jonas
ĩ pſona chꝛiſti q̄ſi loq̄ns pri ꝛ ſpũiſctõ. Si ppł me oꝛta ẽ tẽpeſtas. mittite me ĩ ma
re. Itẽ vt ſic p vnũ hoĩeȝ moꝛs. ita p vnũ hoĩeȝ vita. Itẽ vt ſic filꝰ erat medius ĩ
pſonis. ſic eſſet medius in naturis. Quomodo hoc templũ mirabile. q̄re libro. ij.
particula. v. ca. v. q marie debemus benedictõem.

In hoc templo

Dño offerł. [q2 ĩ vtero bte ꝟgĩs obtulit filꝰ pri humilitatẽ q̄ hoĩs ſupbiã expiauit. Et B
iõ h̄ tẽplũ dr̃ mirabile in eq̄tate. Mira eq̄tas. q̄a imꝰ ſupbe aſpirauit ad ſũmũ. idõ
ſummus ſe humiliauit ad infimũ.
Dñs adoꝛał. [et in matre adoꝛał filius. Uñ. Adoꝛabo ad templũ ſanctũ tuum. Et
item. Adoꝛate dñm in aula ſancta eius. Hoc oſtenderũt tres magi. Mat. ij. ado
rãtes matrẽ cũ filio quẽ tenebat ĩ gremio. ſicut credił ea hoꝛa.
Dominus exoꝛał. [q̃d fit q̄ñ dicimꝰ ei. Memẽto ſalutꝭ auctoꝛ ꝛc̃. Itẽ cũ dicimꝰ ei
illõ Hiere. xiiij. Solij glie tue recoꝛdare ꝛc̃. Quere ſup titulo. ij. et. iij. de throno ꝛ
ſolio moꝛali. Mat. vi. Cũ oꝛaueris intra in cubiculũ tuũ.
Dño ſacrificał. [q̃d maxime fuit q̄ñ mater ĩ filio martyrizabał. Immo ꝛ q̄tieſ p mũ C
di ſalute dñm exoꝛabat ĩ ſpũ humilitatꝭ ꝛ ĩ aĩo ↄtrito. Dan. iij. Moꝛał. Sacrificiũ
deo ſpũs ↄtribulatꝰ ꝛc̃. q̃d repellit diaboli tẽptamenta. Job. ij. [Amici iob.] i. de
mões q̄ ſe fingũt amicos vt decipiãt. nõ audẽt tẽptare q̄s vidẽt dolere ꝛ ↄtriſtari p
pctĩs. Uñ ibi dr̃. [Neo loq̄bał ei ꝟbũ. videbãt eĩ doloꝛẽ eiꝰ eſſe vehementẽ.]
Intus et exterius crucibꝰ inſignił. [Interius p memoꝛiã paſſiõis. Exteriꝰ p eiꝰ imĩ
tatõeȝ. Uñ dic̃ ei filius Can. viij. Pone me vt ſignaculũ ꝛc̃. Exo. xij. Ponẽt d̃ ſan
guine agni ĩ ſupliminari ꝛ ſup vtrũq̄ poſtẽ. Supliminare ratio q̄ liniẽda ẽ h̄ ſan
guine p memoꝛiã paſſiõis. Per duos poſtes: iraſcibił ꝛ ↄcupiſcibił. Iraſcibił: vt
infoꝛmeł ad imitatõem paſſiõis p penitẽtiã. Cõcupiſcibił: p dilectõem.
Reliq̄e reponũł. [i. exẽpla ſctõꝝ ad imitatõeȝ. Uñ [Joſeph] i. chꝛiſtꝰ [pcepit filijs D
ſuis] Gen. in fine. [vt tollerẽt oſſa eiꝰ] i. foꝛtia exẽpla ad imitãdũ. Q̃d ↄſtat p oĩbꝰ
feciſſe btãm virginẽ. Uel pcioſe reliq̄e q̄ fuerũt repoſite ĩ h̄ tẽplo: filꝰ dei clauſus
in vtero virginali. Uel etiã chariſmata oĩm grãꝝ. Propter h̄ etiã pceptũ eſt Exo.
xxviij. vt ſummi ſacerdotes poꝛtarẽt noĩa duodecim filioꝝ iſrł in rõnali. q̃d erat
ſupra pectus p memoꝛiã. et in ſuphumerali p opis imitatõem.
Aqua benedicta ꝑgił. [Aq̄: gratia. Unde. Grã plena. Uel aqua ſcriptura ſapientie E

In hoc templo

ſalutaris .quã maria habuit ſuꝑ omnes. Habuit etiã aquã lacrimaꝝ maxime ꝑ cõ
paſſiõis. et aquã deuotiõis omni tpe vite ſue. Moraliter aũt lacrimas q̄ be
nedicta ẽ. quia beati q̄ lugent. Mat. v. fugat diabolũ. Quod ſignificatũ fuit. iij. Re
gũ. xviij. vbi helyas mandauit achab .l. Iunge currũ ne occupet te pluuia .l. lacri
marũ. Et ſtatim fugit achab .i. diabol⁹. Et nota q̄ in aq̄ bñdicta ponendũ ẽ ſal. vt
diſcrete ploret q̄s et ex debita cauſa. Aſſignatur illud ſicut habet ſpo. Beati q̄ lugẽt.
Et hec ſalis appoſitio ſignatã ẽ. iiij. Regũ. ij. i ſacro heliſei q̄ ſaluauit aq̄s hiericho.

Erat menſa ꝓpoſitiõis. Altare thymiamatis. et Candelabrũ cũ ſeptẽ lucernis. vt in F
anima ſit ſcripture refectio q̄ ꝑ menſam. Hiere. xxxi. Dabo leges meã in viſceribꝰ
eoꝝ. et in corde eoꝝ ſcribam eam.

Altare thymiamatis fides. qḋ erat de lignis ſethim. Exo. xxx. q̄a articuli fidei in
corruptibiles ſicut ligna ſethim.

Candelabrũ luminis ductile. Coꝛ .ſ. qḋ ẽ q̄ſi ſol i microcoſmo. ductile ꝑ obediẽ
tiam et patientiã.

Septem lucerne ſeptẽ dona illuminãtia templũ illud. Hec omnia ſuperexcellenter
fuerũt in templo dñi .i. in virgine glorioſa.

Cantat et pſallit .l. Unde l. In templo ei⁹ omnes dicẽt gl'iam .l. id. honorẽ filij glori
ficãdo mariã. Ipſa etiã cum ſit regina et dux chori ṽginei. nõ ceſſat dño canticũ il
lud nouũ decantare. de q̄ dicit Apoc. xiiij. Nemo poterat dicere canticũ ⁊c̄.

Sacerdos hui⁹ templi chriſt⁹ dñs. Unde l. Dñs in tẽplo ſctõ ſuo .l. ſicut ſacerdos. B

In medio huius tẽpli ſuſcepim⁹ miſericordiã dei .i. filiũ de pura miſericordia nobis da
tũ a patre. Unde dicim⁹ patri .l. Suſcepim⁹ de⁹ miſicordiã tuã i medio tẽpli tui .l.
quod fuit vter⁹ virginal'. Uel .l. miſicordiã .l. i. remiſſionẽ peccatoꝝ noſtroꝝ. q̄a ad
h̄ venit fili⁹ dei in h̄ templũ. vt ſaluũ faceret ppl'm ſuũ a pctis eoꝝ. ſic̄ dẽ Mat. i.

Templũ dñi dinoſcit multiplici ſigno.

Primũ ſignũ ex eo q̄ habet capiciũ .i. lecheuez ad orientẽ. Caput coꝛ. Qui ad deum
habet coꝛ. ad orientẽ reſpicit duplici oculo. intellectu et affectu. Uel cogitatiõne et
dilectiõe. Qui ad occidentẽ .i. ad mundũ habet coꝛ. et hunc oriẽtẽ addoꝛſauit .ſ. chri
ſtum. templum diaboli eſt.

Scdm ſi habet crucẽ fidei vl' diſcipline vel oꝛdinatę correptiõis moꝝ. Alioq̄n do
mus potius diaboli q̄ȝ dei.

Terciũ imago crucifixi. Aĩa tua imago dei eſt. ſed debꝫ affigi cruci ſpũali ꝑ obediẽ
tiã. et ipſa caro ꝑ mortificatiõeꝫ cruci penitẽtie. Hec ẽ crux gemĩa ſimilis cruci chriſti.

Poſt hoc ſcribendũ de tẽplo ſalomõis quomodo ꝑẽ ſignare mariã. Et
de tabernaculo et omnibꝰ vaſis ſuis. De mẽſa. De altari. et hmõi.

Maria baſilica Titulus xxxiij.

Iſidor⁹ b Aſilica .l. Dicit Iſidorus q̄ antiq̄tus regie habitatiões dicebant baſilice a
baſileos qḋ ẽ rex. Nunc autẽ ideo tẽplũ baſilica noiat'. q̄a ibi regi omniũ
ſeculoꝝ cultus et ſacrificia offerũt. Maria ꝓo habitatio regis celeſtis .q̄ d̄
ipſa dicit in ps. Hec reqes mea in ſeculũ ſeculi. hic habitabo ⁊c̄. Ipſa enĩ ſignificata
eſt ꝑ baſilicã regis aſſueri. de qua legit' Heſter. v.

Maria ſancta ſanctoꝝ Titulus xxxiiij.

ſ Anctoꝝ ſancta .l. Sancta iuxta veteres exterioꝛa tẽpli ſunt. ſancta ꝓo ſan
ctoꝝ locus tẽpli ſecretioꝛ. ad quẽ nulli⁹ erat acceſſus niſi tm̄ ſacerdotꝫ. Di
cta autẽ ſancta ſctõꝝ. quia exteriori oraculo ſanctioꝛa. ſic̄ cantica canticoꝝ. quia
cantica vniuerſa ꝓcellunt. Maria ꝓo recte dicit' ſancta ſctõꝝ. q̄a ſũmũ ſacerdotẽ
chriſtũ q̄ dicit' ſanctus ſctõꝝ Dan. ix. ſolũ in ſe ſuſcepit. Uel corpus ṽginis ꝑt ſi
gnari ꝑ ſancta. aĩa eius ꝑ ſancta ſanctoꝝ. Sup illud Lu. i. qḋ naſcet' ex te ſanctũ.
Aug⁹. vocabit' fili⁹ dei. dicit aug⁹. Uere ſanctũ et ſctm̄ ſanctoꝛũ. Unde et illa loca ſctã ſan
ctoꝝ dicunt'. q̄ illa ꝑuabãt q̄bꝰ ille figurabat' q̄ ſpaciter ſol⁹ ſctũs ſanctoꝝ dicit'.

Maria ſacrariũ Titulus xxxv.

ſ Acrari .l. i. ſacrariũ. qḋ nõ poteſt poni in vſu. Et eſt ꝓprie ſacrariũ loc⁹ tem
pli in q̄ ſacra reponunt'. ſicut donaria dicuntur illa loca tẽpli i q̄ reponunt'

q̄ offerunt' in tẽplo. A ſcrẽdis igit' et deportãdis ſacris nũcupat' ſacrariũ. In hoc
enim ſacrario .i. in beã ṽgine repoſiti fuerũt ſacri libri. ꝑ ſcientiã vtriuſq̄ teſtamẽti.
Ibi ſacra veſtimẽta. q̄a veſtita fuit et oꝛnata ṽtutibꝰ vniuerſis. Unde dr̄ circũami
cta varietatibꝰ. Uel q̄a ſacratiſſima et mũdiſſima hũanitate veſtiuit vnigenitum
dei. Ibi reliq̄e .ſ. beatiſſima mẽbra chriſti. Iſa. xxxvij. De hieruſalẽ exibũt reliq̄e. et
ſaluatio de monte ſyon. Ibi ſacra vaſa miniſterij diuini.

Maria ꝓpiciatoriũ Titulus xxxvi.

p Ropiciatori .l. i. ꝓpiciatoriũ. dictũ q̄ſi ꝓpiciatiõis oratoriũ. Propiciatio eſt
placatio ẽ. Oraculũ aũt dicit' ab oꝛe. eo q̄ inde reſpõſa reddant' et oracula.
Penetralia ſecreta ſunt oraculoꝝ. dicta ab eo qḋ ẽ penit⁹. hoc ẽ pene intus.
Exo. xxxvij .l. Fecit beſeleel ꝓpiciatoriũ .i. oraculũ de auro mũdiſſimo. duoꝝ cu
bitoꝛũ et dimidij in lõgitudine. ⁊ cubiti ac ſemis i latitudĩe. Duos etiã cherub ex
auro ductili. quos poſuit ex vtraq̄ ꝑte ꝓpiciatorij. cherub vnũ in ſũmitate vni⁹
partis. et cherub alterũ in ſũmitate partis alteri⁹. Duos cherub i ſingulis ſũmi
tatibꝰ ꝓpiciatorij. extẽdẽtes alas et tegẽtes ꝓpiciatoriũ. ſeſe mutuo et illḋ reſpiciẽ
tes .l. Expone diligẽter de beata virgine. Sup. viij. ad heb. dicit gloſa. q̄ in taber
naculo erat ſuꝑ archã ꝓpiciatoriũ .ſ. tabula eiuſdẽ longitudĩs et latitudinis cui⁹
archa. ⁊ erat d̄ auro puriſſimo. et dicebat' ꝓpiciatoriũ vl' oraculũ. q̄a ãgel⁹ dñi ibi
moyſi apparebat loq̄ns q̄ ꝓpiciatur⁹ erat de⁹ filijs iſrael. Et ſuꝑ ꝓpiciatoriũ erãt
illi cherub .i. imagines gl'ioſiſſime decorate. ac ſeſe ꝯtuẽtes verſis vultibꝰ i ꝓpicia
toriũ. Per h̄ autẽ ꝓpiciatoriũ ſignat' maria. cui datũ ẽ a tota trinitate vt ſit nr̃a ꝓpi
ciatrix ad filiũ offenſum ꝑ peccatꝫ noſtrꝫ. ipm̄ ꝓ nobis orãdo. et ei ventrẽ in q̄ poꝛ
tauit. et vbera q̄ ſuxit repñtando.

Maria porticus Titulus xxxvij.

Iſidor⁹ p Orticus .l. i. veſtibulũ. Scdm iſidoꝝ portic⁹ dicit' q̄ trãſitus ſit magis q̄ȝ
ibi ſtandũ. ſicut porta. Sed portic⁹ ſemꝑ apta eſt. porta q̄nq̄ clauditur. Ue
ſtibulũ dr̄ ex eo q̄ ibi veſtiunt' foꝛeſ. aut q̄ aditũ tecto veſtiat. aut ſtãdo. Ma
ria figurata ẽ ꝑ porticũ templi ſalomõis. iij. Regũ. vi. vbi ſic legit'. Porticus erat
ante tẽplũ viginti cubitoꝝ lõgitudĩe. iuxta mẽſurã latitudinis tẽpli. et habebat de
cem cubitos latitudĩs ante faciẽ tẽpli. Sicut enim ingredientibꝰ tẽplũ patebat iu
giter hec portic⁹. et ꝑ illã intrabat' in tẽplũ ⁊ ꝑmitus occurrebat. ſic marie miſicoꝛ
dia ſemꝑ patet exiſtẽtibꝰ in hac vita. ⁊ ꝑ illã intrat' in eccl'iam militãtẽ merito. et i
triũphantẽ ꝑmio. et ꝑma omniũ ſctõꝝ occurrit ad adiutoriũ noſtꝝ. et ad ſuſcipien
De theophilo dũ in amplexũ pietatꝫ ad filiũ ſuũ ꝑ penitẽtiã reuertẽtes. ſic̄ apparet in theophilo.

Maria porta Titulus xxxviij. A

Iſidor⁹ p Orta .l. Scdm iſidoꝝ porta dr̄ a deportãdo. Antiq̄ enĩ volẽtes facere ciuita
tẽ ſignabãt aratro muros. ⁊ vbi portã volebãt facere aratrũ ſuſtollebant ⁊
portabãt et portã vocabãt. Idẽ vero dicit. q̄ porta ẽ q̄ poteſt aliq̄d vl' ĩpoꝛ
tari vl' exportari. Et ẽ ꝓprie porta vrbis vl' caſtri. Maria ſiq̄dem porta ẽ hieruſa
lem ciuitatꝫ ſupne. de q̄ dicit eze. xliiij .l. Cõuerti me ad viã porte ſanctuarij exteri
oꝛꝫ q̄ reſpiciebat ad oriẽtẽ. ⁊ erat clauſa. Et dixit dñs ad me. Porta hec clauſa erit
⁊ nõ apiet'. et vir nõ trãſibit ꝑ eã. quoniã dñs deus iſrl' ingreſſus ẽ ꝑ eã. eritq̄ clau
ſa principi. Princeps ipſe ſedebit in ea. vt comedat panẽ corã dño. Per viã veſtibu B
li porte ingredietur. et ꝑ viã eius egredietur .l. Oſtendit ꝓpheta in ꝓncipio q̄ qui ad
viam porte ꝯuerſus nõ fuerit. portã ſibi nõ meret' oſtẽdi. Nõ enĩ dictũ ẽ ezechieli.
l. porta hec .l. niſi q̄ ad viã porte ſe ꝯuertiſſet. Porta hec btã virgo. q̄ bene porta ſan
ctuarij exterioꝛis .i. eccl'ie militãtꝫ dicit'. Nam ſanctuariũ interi⁹ ſanctũ ẽ. cui⁹ poꝛ
ta pater, a quo chriſt⁹ exiuit. et ꝑ portã ſanctuarij exterioꝛis .ſ. mariã itrauit i mũ
dum. Bene etiã porta. ꝑ quã et de⁹ ad nos. et nos acceſſum habem⁹ ad deũ. Naꝫ
anteq̄ȝ ipſa fieret porta. erat q̄ſi murus ꝯtinuus diuidẽs inter nos et deũ. ⁊ ideo
pauca aut nulla celebrabãt' ꝯmercia angeloꝝ et hoĩm. Facta ẽ aũt porta. ⁊ factuꝫ
eſt admirabile ꝯmerciũ. ⁊ deinceps terrena celeſtibꝰ ſociata. Uia hui⁹ porte hũili
tas eſt. ꝑ quã chriſt⁹ venit ad eã. q̄n rege exiſtẽte i accubitu ſuo nard⁹ marie dedit

odorem ſuū.li.iiij.ti.i.de hūilitate. Per hanc etiā viam ſolā nobiſſime ad ꝟginem
patet acceſſus. Ei⁹ ḡz ꝓpe hec via dicit̄.quia ꝑ eam ſingulariter ambulauit illa.q̄
in hūilitate nec ꝑmā ſimilem habuit nec ſequentē habitura eſt.
Hec aūt nō ſolū porta ſed et via reſpicere dicit̄ ad oriētē.q̄a illa ſola via.i.hūilitas C
ꝯmendabil̄ eſt et ad ꝟginē ducit.que ꝑpter deū ē.Oriēs enim chriſt⁹ ē.Zach.vi.
ad quem illa hūilitas reſpicit que ꝑpter deū ē.ipm et exemplar habēs.et expectās
in ꝑmiū.Illa enī hūilitas q̄ ꝑpter deū nō ē poti⁹ inobilitas dici debꝫ. Eſt enim
q̄ nequiter ſe hūiliat.et interiora ei⁹ plena ſunt dolo.Eccī.xix. Nō reſpicit ad ori
entē ambicioſa hūilitas.q̄ vt oſtēdatur alijs ꝑus ſeruit. Vn̄ diabol⁹ tēptans chriſtū
de inani glīa Mat.iiij.dicit illi. Mitte te deorſū.Aliq̄ ſiq̄dē ſe faciūt inferiores
et mittūt ſe deorſū.vt de ipſa ſua hūilitate interi⁹ glorient̄. Seq̄t̄.[Et erat clau
ſa.]Et nota q̄ hec porta ter clauſa dicit̄.quia maria virgo ante partū ⁊ in partu ⁊
poſt partū. Seq̄tur.[Et dixit dn̄s ad me. Porta hec clauſa erit et nō apietur D
⁊c.]Ecce teſtimoniū toti⁹ trinitatiſ de eterna virginitate beate marie. Vn⁹ enim
dn̄s.vna fides.In eo etiā q̄d dr̄.[vir nō trāſibit ꝑ eā.]ꝑfecta ꝯmendat̄ carnis eius
integritas.quā nō attigit vir ei⁹ ioſeph.In h̄ q̄d ſeq̄tur.[eritq̧ clauſa ꝑncipi.]oſte
ditur q̄ mens ei⁹ nulli patuit tēptatori diaboli.q̄ dr̄ ꝑnceps mūdi.Ioh.xiiij.ſic
caro ei⁹ virilē neſciuit attactū.In h̄ ḡ q̄d dr̄.[vir nō trāſibit ꝑ eā.]carnis integri
tas.in h̄ q̄d ſeq̄tur.[eritq̧ clauſa ꝑncipi.]ꝑfecta mētiſ mundicia ꝯmēdat̄.a q̄ dupli
ci īegritate ꝓprie et ſingulariter ꝟgō dr̄ illibata. Vel ꝑncipi clauſa dicit̄.i.ad ho
norē ꝑncipis.i.chriſti.cui clauſa dicit̄.q̄a ad hoc vt ſolus ſederet ī ea ſicut ibidem
dicit̄.omnib⁹ alijs clauſa fuit. Vel.[ꝑncipi.]i.ipſi archangelo gabrieli. Vnde non
dicit̄.ingreſſus in eā.ſed ad eā.Lu.i. Licet in q̄ſdam alios boni angeli dicant̄ in
greſſi. Vnde eze.ij.Ingreſſus ē in me ſpūs.Et zacha.ij.Angel⁹ q̄ loq̄bat̄ in me.
In hanc vero portā ſoli dn̄o debebat̄ ingreſſus. Vel.[ꝑncipi.]i.peccō q̄d ꝑncipat̄
in q̄buſdam.Contra q̄d apl̄s Ro.vi. Nō peccatū regnet in veſtro mortali corꝑe.
vt obediatis cōcupiſcētijs ei⁹. Seq̄tur.[Princeps ipſe ſedebit in ea. Prīceps ip E
ſe.]q̄ſi nō ali⁹.[ſedebit in ea.]ꝑ aſſumpte carnis humilitatē. Nota. Qui ſedet ī par
te ꝓſtratus eſt et in parte erectus.ſic dei fili⁹ in natura humana ꝓſtratus. in diui
na fuit erectus.Vnde in ꝑs. Si nō moyſes electus ei⁹ ſtetiſſet in ꝯfractiōe. Chri
ſtus enī ſignat⁹ ꝑ moyſen.in paſſiōe ſtetit vt deus.confract⁹ eſt vt hō.[Vt come
dat panem corā dn̄o.]Panis ei⁹ facere voluntatē patris.Ioh.iiij. Meus cib⁹ ē fa
cere voluntatē pr̄is mei. Quē panē vel cibū nō comederet.niſi carnē aſſumpſiſſet.
Non enī laborare vl̄ pati poterat niſi carne aſſumpta. Vel ſic.[Vt comedat pa
nem corā dn̄o.]q̄a ab inſtāti ſue ꝯceptōis illa beata aīa dei viſiōe fruebat̄. Vnde
Expone dicit. Prouidebā dn̄m in ꝯſpectu meo ſemꝑ.Et hoc eſt q̄d dicit.[Coram domino.]
Sequit̄.[Per viā veſtibuli porte.]
Bene ergo maria porta oriētalis.q̄a ꝑ eam ingreſſus eſt in mundū ver⁹ oriēs.i.chri F
ſtus.et ꝑ eam orit̄ in nobis gratia.et patꝫ acceſſus ad verū oriētem q̄ ort⁹ ē ex ea.
Ipſa etiā principiū ortus noſtri ad vitā. Porta ꝟo occidental̄ fuit nobis eua.que
fuit principiū ortus nr̄i ad occaſum et mortē. Vn̄ dr̄ eccī.xxv. A mlīere initiū fa
ctum eſt peccati.et ꝑ illam omnes morimur.
Item hec porta illa de q̄ dr̄ eze.xlvi.[Porta atrij interioris q̄ reſpicit ad orientē erit G
clauſa ſex dieb⁹ in q̄bus opus fit.die aūt ſabbati apiet̄ ⁊c.]q̄z maria clauſa fuit ad
humanā peccādi ꝯſuetudinē.apta ꝟo ad introducēdos nos in reqem ⁊ pacē pecto
ris in ꝑſenti.et in futuro in eternā reqem.et in illā pacē q̄ ſēꝑ eſt duratura. Et pau
lo poſt dr̄ de porta illa.[Porta aūt nō claudet̄ vſq̧ ad veſperā.]quia vſq̧ ad finē
vite noſtre ſemꝑ poſſum⁹ inuenire miſericordiā apud matrē miſericordie.et vſq̧ ad
Expone finē mūdi. Vnde dicit.[Vſq̧ ad futurū ſeculū nō deſinā.].ſ.miſeris miſereri ⁊ pro
meli⁹ peccatorib⁹ aduocare. Seq̄t̄.[Et adorabit popul⁹ terre ad hoſtiū porte illi⁹ ī ſab
batis et in kalēdis corā dn̄o deo.]Nam ſabbatū ſpecialis eſt dies eius.
Thema ī Item maria porta celi. Vnde Gene.xxviij.[Terribil̄ ē loc⁹ iſte.nō ē ali⁹ niſi dom⁹ H
ꝑdicatōe. dei ⁊ porta celi.]Iō etiā canit̄ d̄ ea. Felix celi porta. Ipſa porta qua celi rex venit

in mundū. Vnde canit̄ ei. Tu regis alti ianua. Ipſa porta lucis.q̄z ꝑ eā verus ſol
iuſticie totā illuſtrauit et illuſtrat eccliam.⁊ fidelē animā radijs gratiaꝝ. Vn̄ dr̄.
Et porta lucis fulgida. Eua ſiq̄dem porta fuit tenebraꝝ.q̄a ꝑ eam intrauerūt in
mundū tenebre culpe pene ⁊ toti⁹ miſerie. Nobis etiā porta lucis ē.q̄a ꝑ eā egredi
mur ab illis triplicib⁹ tenebris.et ingredimur ad lucē q̄ chriſt⁹ eſt.et ad lucē grē ꝑ
ſētis et meritoꝝ et beatitudis eterne. Et h̄ ē q̄d marie dr̄ in ꝓſa. Aue lucis ianua
portaꝝ ꝑcipuā patēs regi glīe. Qui ſeruauit veniēs nec ꝯfregit eiēs ſeras pudi
cicie. Vn̄. Dūs ꝯformauit ſeras portaꝝ tuaꝝ ⁊c. Itē. Ipſa deſignat̄ ꝑ portā tēpli I
q̄ dicebat̄ ſpecioſa. Actuū.iij.ad quā debem⁹ ſedere et medicare.exēplo illi⁹ clau
di quē ſanauit ibi petrus dicēs ei. In nomie ieſu chriſti nazareni ſurge et ambula.
Hec enī duo ſūme nobis ſunt neceſſaria.ſ.ſurgere a peccato.et ambulare de ꝟtu
te in ꝟtutē paſſibus fidei et bonoꝝ opeꝝ.q̄ claudicauim⁹ a ſemitis nr̄is.
Itē in illa iſrali hieruſalē erāt antiq̄tus nouē porte.et q̄libet illarū figurabat virginē
que eſt porta celi vt dictū eſt.ꝓpter aliquam virtutē ſpecialē.
Figurabat porta
Gregis innocentiā virginis. Vel porta gregis dicit̄.q̄a innocētib⁹ ꝑcipue patet. K
Vallis humilitatē. Vel porta vallis.quia humiles in ꝑadiſum introducit.
Fontis fidem vel virginitatē.quia ipſa eſt fons ſignatus. Vel quia fidelib⁹ ⁊ puris
maxime patet.
Sterq̄linij paupertatem.q̄z virgo reiecit a ſe quicq̄d in mūdo videbat̄ ꝑcioſū.⁊ oīa
reputauit vt ſtercora vt lucrifaceret chriſtū. Vel q̄a etiā fetentes pctōres admittit.
ſi ipſos inueniat penitentes.
Figura- Piſciū qui tridūt̄ fluctib⁹ et ibi impinguant̄.patiētiā ꝑſecutōnū. Et q̄z recipit tales.
bat porta Aquarū pluraliter abūdantiā gratiaꝝ et donorū. Vnde Grā plena. Vel mltitudi
nem lacrimarū filio patiente.
Veteris charitatē.que eſt vetus mandatū.i.Ioh.ij.
Iudicij diſcretionem.
Equoꝝ ꝑdicationē et doctrinā quam docuit apl̄os q̄ fuerūt equi dn̄i. Vn̄ abacuc
iij.[Viam feciſti in mari equis tuis.]i.in mundo ⁊c.

Maria feneſtra Titulus xxxix.

Feneſtra.]que ſm̄ iſidorū dicit̄ ex eo q̄ fenerat lucē.que grece dicit̄ fos. Vel L
ex eo q̄ homo intus poſitus foris videt. Vel ex eo q̄ domui lucē miniſtret.
Vel ſicut alij dicūt.feneſtra q̄ſi ferens nos extra. Maria ſiq̄dem ꝑ ſuis
meritis et exēplis educit ab anguſtia et tenebris pctōꝝ.in latitudinē et lucē ꝟtu
tū ſeruiētes ſibi et ſuos amatores. Et ſicut mediāte aptōe feneſtre illuſtrat̄ ſolari iu
bare domus interior.ſic aperiēte maria os ſuū ad orandū ꝑ nobis.illuſtrāt̄ ꝯſcien
tie noſtre gratioſo lumie ſaluatoris. Vnde ⁊ dicit̄ illuminatrix. Ipſa enī figurata
eſt ꝑ feneſtrā criſtallinā.ſm̄ q̄ tradunt hebrei.quā fecit noe in archa.que ſignabat
eccliam.que.ſ.feneſtra excludebat aquā inq̄ntū feneſtra.et ꝑ h̄ q̄ criſtallina illumi
nabat archā. Et bene maria feneſtra criſtallina.q̄a ſicuti criſtall⁹ rore celeſti hume
ctata et ſoli ſubiecta incorrupta parit igniculū.ſic rore celeſti madefacta maria ſal
uo flore peperit chriſtū lumen ecclie. Vn̄ elegāter dicit q̄dam ꝓſaice. Si criſtall⁹
ſit humecta.atq̧ ſoli ſit ſubiecta.ſcintillat igniculū. Nec criſtallus rūpit̄.nec ī par
tu ſoluit̄ pudoris ſignaculū. Per hāc feneſtrā tranſitū habuit colūba.que ceſſati
onē diluuij indicauit.et ſalutē attulit. Itē ipſa feneſtra vitrea.illuminās totam M
eccliam exemplo tue puritatis.q̄ notat̄ in vitro. Que etiā inſtar feneſtre vitree.ſi
ne ſue integritatis leſiōe ſuſcepit in ꝯceptu.et emiſit in partu ſolē iuſticie. Vn̄ q̄
dam ex ꝟbis auguſtini. Vt ſolis radi⁹ intrat innoxi⁹ feneſtrā vitreā.ſic dei filius
ſmo ſubtili⁹ aulā virgineā. Itē ipſa figurata ē.iij.Regū.vi.ꝑ feneſtras tēpli obli
quas.i.arcuatas deſuꝑ.q̄ꝝ exterioritas anguſtior.ꝓpter tempeſtatū repulſionem.
interioritas diffuſior.ꝓpter lumīs miniſtratōnem. Itē ipſa ē feneſtra de q̄ canit̄
ei ecclia. Intrent vt aſtra flebiles celi feneſtra facta es. Quere lib.ij.particula.i.
cauſa.xxv.

Maria ſcala iacob Titulus xl.

Scala iacob. De q̄ legit̄ Gen. xxviij. Uidit iacob ī ſomnis ſcalā ſtātē ſuper A
terrā. et cacumē eiꝰ tāgens celū. angelos q̄ꝫ aſcēdētes et deſcēdētes p̄ ſcalā. z dn̄m innixū ſcale. Nota q̄ dignitas marie q̄ ſignat̄ p̄ hāc ſcalā nō oſtēdit̄ niſi ī ſomnis. q̄z opꝫ aīaꝫ ſopitā eſſe a curis ſecl̄aribꝫ z occupatōibꝫ exterioribꝫ. q̄ videre appetit. i. intelligere dignitatē z altitudinē eius. Un̄ Numeri. xij. Si fuerit inter vos ꝓpheta. ī viſiōe apparebo ei. vt. ſ. ſenſus exteriores ab illicitis ꝯſopiāt̄. Nec oſtēdit̄ eiꝰ excellētia niſi luctātibꝫ ꝯ̄ vicia et pctā. q̄ deſignant̄ p̄ iacob. Hec oīa habes titulo de ſcala religiōis. Maria ſcala. cuiꝰ latera ſibi oppoſita vginitas z maternitas. q̄ nō facerēt ſcalā niſi ꝯiūgerent̄. Scalloues. ḡdꝰ tēpli ſalomōis. Uel illi q̄ notant̄ ibi. miſſus ē gabriel. Quere etiā ſup̄ ti. ij. de ſex ḡdibꝫ throni ſalomonis. B
Pes huiꝰ ſcale paupertas. que ꝯtēpſit oīa carnalia et mūdana. Un̄ deſcribit̄ Apoc. xij. lunā habēs ſub pedibꝫ. Quere li. xij. pti. vij. in illo ſmone. Signū magnū apparuit zc̄. Cacumen hūilitas. q̄ attigit vſq̄ ad celū. nō ſolū aeriū vl̄ ſideriū. ſꝫ empyreū. ſ. vſq̄ ad ſedentē ī throno dn̄m maieſtatis. Ul̄ pes huiꝰ ſcale vginitas carnis. q̄ inferius eſt. Cacumē hūilitas mentis. Pars etiā huiꝰ ſcale ſupior. ꝯtēplatio marie in deū. Pars iferior. ꝯpaſſio et pietas eiꝰ ad hoīeꝫ. Ipa enī velut q̄dā aq̄ductꝰ ſeu cānalis haurit ſupiꝰ p̄ orōem aquā viuā de fonte vite. q̄ apud deū ē. quā refūdit inferiꝰ. ſic oſtēdit̄ ti. q̄ ipa dr̄ aq̄ductꝰ. Quere li. ix. ti. xv. et lib. xi. ti. i.

Aug⁹.

Item mediāte ſcala ab alto deſcēdit̄ ad imū. et ab imo ꝯſcendit̄ ad ſūmū. et ipa mediante deſcēdit filiꝰ dei ad nos illectus hūilitate ipiꝰ. Unde dicit augꝰ. Facta ē certe hūilitas marie ſcala celeſtis. p̄ quā deꝰ deſcēdit ad terras. p̄ ipam nihilominꝰ cōſcendimꝰ in celū. q̄ p̄ euā cecidimꝰ in miſeriā huius mundi. C

Dicit̄ ḡ hec ſcala ſtare ſup̄ terrā. et cacumē eius tangere celū. quia mediāte maria terrena celeſtibꝫ vniunt̄. ſicut ſcala illa q̄dāmō celū terre ꝯiungere videbat̄.

Sequit̄. Angelos q̄ꝫ aſcēdētes et deſcēdentes p̄ ſcalā. i. pp̄ter ſcalā. Angeli ſiq̄dē deſcēdebāt ad ipam viſitandā. Un̄. Miſſus eſt ad eā gabriel. Et aſcēdebāt. ſcā eiꝰ deſideria. ſanctas orōes. et pias lacrimas dn̄o nūciātes. q̄d ē officiū angelor̄. Et hoc eſt q̄d ipa efflagitabat ab angelis Can̄. v. dicens. Filie hieruſalē nūciate dilecto quia amore langueo.

Aliter. Angelos quoq̄ꝫ aſcēdentes z deſcendētes p̄ ſcalā. Angeli ē viri q̄ angelos D
imitant̄ in ill̄ ꝟtutibꝫ q̄ angel̄ attribuunt̄. Quere li. i. ti. de ſalutatōe marie. viij. capitulo. Per hāc ſcalā. i. p̄ p̄ces marie. merita. et exēpla. aſcēdūt ꝯtēplādo. deſcēdūt ſtrēnue opando. Et q̄ imitant̄ eā in p̄ſenti. in morte incurrūt in amplexus dn̄i. q̄ videbat̄ innixus ſcale. q̄ſi tenēs eis ſcalā p̄ grām. ne a ſuitio vl̄ dilectōe marie temptatōe aliq̄ vl̄ impulſu corruerēt. Et h̄ eſt q̄d ſeq̄tur. Et dn̄m innixū ſcale. vt. ſ. q̄ finaliter aſcēderet p̄ ſcalā. in morte incurreret in amplexū dn̄icū.

Aliter. Angelos q̄ꝫ aſcen. zc̄. q̄ſi paratos ad manus eos trahere q̄ optarēt aſcēdere p̄ hanc ſcalam. et ſuccurrere imbecillitati eor̄.

Hiero.

Aliter. Et dn̄m innixum ſcale. Hieronymꝰ ī vita paule. Aſcendentibꝫ porrigēs manum. negligētes vero de ſublimi p̄cipitans. Iuuat enī ſuiētes matri ſue. et ipſius amatores filꝰ dei. ꝯtemptores vero eius et participātes ſeruitiū eiꝰ p̄mittit cadere p̄us in peccatū. deinde in infernū. E

Itē in h̄ q̄ dn̄s ſcale innitebat̄. p̄nt notari plura. Primū q̄ ſic ipa in annūciatōne innixa fuit ſup̄ dilectū ſuū p̄ fidē. q̄z credere nō ē niſi firmiter inniti ꝟitati. Un̄ cant. viij. dr̄ innixa ſup̄ dilectū ſuū. ſic z ipē ī incarnatōe innixꝰ ē ei. Un̄ ꝓūb. xxxi. Cōfidit ī ea cor viri ſui. Quere li. xij. p̄ticla. iij. de aromatibꝫ orti ꝯcluſi. ca. ij. Scdm q̄ dn̄s ꝯtinet ī bono amatores mr̄is ſue. Itē notādū q̄ q̄ vult aſcēdere p̄ ſcalā appēdit ſe ei manibꝫ pedibꝫ et genibꝫ. Pedibꝫ. i. affectibꝫ vt ipaꝫ diligat. ita q̄ ex redūdātia illiꝰ dilectōis reſonet ī ore eiꝰ graꝝ actio z vox laudis. Manibꝫ vt q̄ꝫ diu viuit ad honorē ipiꝰ vgīs oī inſtātia opet̄ q̄cq̄d hēt vgini crediderit ꝯplacere. Genibꝫ vt añ ipiꝰ imagines ſiue altaria et cū recitat̄ nomē eiꝰ hūiliter ea flectat. Hec oīa multo meliꝰ habuiſti ī illo caplo. vbi docuimꝰ quō ō mēbr̄ ſingul̄ ſit ei ſuiēdū.

Maria codex Titulus xli.

Iſidor⁹

Codex tēpli. Figurata ē enī p̄ codicē tēpli. p̄ quā aſcēdebat̄ ī mediū cenaculum. z a medio ī terciū. ſic legit̄. iij. Regū. vi. Eſt aūt codex ſm̄ iſidor̄. alta z rotūda turris. dicta codex q̄ſi cidex. eo q̄ ī eā tāq̄ꝫ p̄ circulū orbē q̄s ꝯſcēdat. q̄lis eſt romē. d. xxv. pedū. Apō nos aūt dr̄ codex rotūda turricula. adherēs alicui angulo magne turris. vl̄ parietis eccl̄ie. ſeu alicuiꝰ magne domꝰ. Et tal̄ codex alta z plena gradibꝫ. z innitēs q̄ſi colūne erecte. Cui etiā colūne innitūt̄ p̄ ipaꝫ codicē aſcēdentes. Hec codex brā vgo. q̄ſi rotūda adminꝰ. ſteriꝰ p̄ appetitū celeſtiū. habēs multos ḡdus diuerſar̄ ꝟtutū. q̄s de ꝟtute in ꝟtutē ꝯtinue p̄cedebat. habēs q̄ſi colūnā. cui innitebat̄. i. chriſtū. z cui inniti debēt volētes p̄cedere de bono in meliꝰ p̄ exēmpla marie. habens etiā quaſi quoddā ciboriū arcuatū. S

Maria vas ſpeciale dei. Titulus xlij.

Cācellari⁹ philip⁹

Vas ſpeciale dei. De q̄ dr̄ Eccī. xliij. Uas admirabile. opꝰ excelſi. Et de q̄ dicit verus helyſeꝰ. iiij. Regū. ij. Afferte mihi vas nouū. z mittite ī illō ſal. Dicit̄ ḡ maria vas admirabile z vas nouū. q̄a nunq̄ꝫ tale inuentū ē. In q̄ ſi repeꝛiuntur multa mirabilia z multe nouitates. T

Maria vas admirabile propter

Maria vas admirabile p[ro]pter

Continentiā. Continebat enī ſuū ꝯtinēs. Nullum enim aliud vas potuit maiꝰ ſe ꝯtinere. Sed maria illū ꝯtinuit quē totꝰ nō capit orbis. z a q̄ ipa continebat̄.

Continēdi modū. Quia cū deꝰ ſit in oīm̄ creatura p̄ eſſentiā. ī ſolis iuſtis p̄ gratiā. His duobꝫ modis ī eā fuit. z nouo et mirabili modo p̄ vnionem.

Cōtrarior̄ ꝯcordē ꝯ̄rietatē. ſ. mortalitatis z imortalitatis. vginitatis et fecūditatis. et q̄d mix̄ fuit rōis z fidei. q̄ m̄lt̄ ſunt ꝯ̄ria. Un̄ maria potuit dicere poſt partū. Sum q̄d erā. i. virgo. nec erā q̄d ſū. i. mater. modo dicor vtrūq̄ꝫ. i. mater z vgo.

Cōformitatē. Cōtētū enī in vaſe accipit formā vaſis nō ecōuerſo. ſic videre ē in aq̄ vl̄ lacte ꝯgelatis ī vaſe. vl̄ ī campana q̄ formā accipit moduli. Ecōtrario nō fuit hic. q̄a ꝯtinēs mutatū fuit ſm̄ exigētiā ꝯtēti. Aſſimilata ē enī hūana natura deitati.

Opoſitatē q̄ ſupabat materiā. Fuerūt ei ī h̄ vaſe oēs varietates ꝟtutū z donor̄. oēs ſculpture ſctōꝝ ꝺſiderior̄. oēs picture ſctāꝝ cogitatōnū. Ideo dr̄. Uas admirabile opꝰ excelſi.

Oimodā ſufficiētiā. q̄z q̄ plꝰ ex eo haurit̄. eo plꝰ ī eo īuenit̄. Un̄ de dr̄ marie Can̄. vij. Umbilicꝰ tuus crater tornatil̄. nunq̄ꝫ indigens poculis.

Recipiēdi z emittēdi modū ineffabilē z ſingularē. q̄z ꝯtra morē alior̄ vaſor̄ nec fractū nec aptū ē ī recipiēdo vl̄ emittēdo. Recepit enim cū integritate. vt oculꝰ et vitrū ſolem. emiſit cū integritate. vt ſtella radiū. et flos odorem.

Preciū z vtilitatē q̄ ī enarrabilia ſūt. Prouer. xxxi. Procul z ð vltimis finibꝫ p̄ciū eiꝰ.

Dicit̄ ḡ maria. vas admirabile. opꝰ excelſi. Uas. opꝰ excelſi. In q̄ videlicꝫ fabricādo ſtuduit excelſꝰ dn̄s. Uas. opꝰ illiꝰ artificis q̄ fabricatꝰ ē aurorā et ſolē. Un̄ Eccī. ix. In manu artificis opa laudabūt̄. Itē eccī. xliij. dr̄ de h̄ ope. Glia dn̄i plenū ē opus eiꝰ. Opus. excogitatū añ ſecl̄a. ꝯſūmatū ī fine ſecl̄or̄. Uas. pfundiſſimū p̄ hūilitatē. Solidiſſimū p̄ patiētiā. Integerrimū p̄ vginitatē. Ampliſſimū p̄ charitatem. Mūdiſſimū p̄ oīmodā puritatē. Capaciſſimū p̄ deſideriū. z iō balſamū diuine grē dignū z ꝯgruū ꝯtinere. Uas. adeo capax grē. et marie p̄ hūilitatē. q̄ ſola mereret̄ impleri. vt ſibi et toti mūdo ſufficeret copioſe. Uas. q̄d ſeipa īpleuit corpata dei ſapia. z ob vaſis ieſtimabilē pulcritudinē ī ipo notiē mēſibꝫ corpal̄r habitauit. Uas admirabile. De q̄ in p̄s. A dn̄o factū ē vas. iſtō. z ē mirabile ī ocul̄ nr̄is. In maria ſiq̄dē ꝯuenerūt tres admirabiles ꝯiūctōes q̄ſi ꝯ̄rior̄. q̄ facte ſunt nō ſm̄ naturā ſꝫ ſup̄ naturā. Que ſunt. deus et hō. mater z vgo. fides z cor hūanum. Uas admirabile. q̄d celeſtis aurifaber q̄ ſapia ſita de luto facit aur̄. formauit ð luto humane nature. nō tū luteū ſꝫ ꝟe aureū. De q̄ etiā vaſe manēte integro ineffabiliter formauit poſtea vas corpis ſui. Et in h̄ ope ſapientia dei vicit maliciā diaboli. q̄ in p̄mis parentibꝫ aur̄ hūane nature redegerat in lutū. Un̄. xli. iob dr̄ de vehemoth. Sternet ſibi aurū q̄ſi lutū. Itē Treno. iiij. dr̄ de p̄mis parentibꝫ. Filij ſyon inclyti et amicti auro p̄mo. quō reputati ſunt in vaſa teſtea. opꝰ manuum figuli. V

F ij

(Vas admirabile) in q̄ reperire est .xij. p̄ncipalia mirabilia .s. .xij. p̄uilegia de q̄bꝰ dictū est sup̄. libro .iij. pte .ij.

Itē (vas admirabile) (christꝰ hō vl' corpus christi) (opus excelsi) .i. dei trinitatis (mirabile) (Nam) ɔtētū maiꝰ ɔtinēte. Quid enī mirabiliꝰ q̄ lux diuinitatis in testa humanitatis. Nā mlier circūdedit virum. Uel (vas admirabile) (christꝰ hō.) (vas) dico plenū grē et veritatis (opus excelsi) Isa. xlv. (Ego dn̄s creaui eū) (hominē.) X

Itē (vas admirabile) (btūs paulꝰ) .q. imediate a dn̄o deo sine ministerio hoīs ɔuersus. et ideo (opus excelsi) De q̄ vase Actuū .ix. Uas electōis mihi est iste.

Itē Maria vas nouū. de q̄ .iiij. Regū .ij. dixit helyzeꝰ. Afferte mihi vas nouum et mittite in illō sal. Maria siq̄dem vas nouū p grām sine alicuiꝰ vetustate peccati. In q̄ vase oīa noua fecit dn̄s. Uñ dicit Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa. Cui vasi immissum ē a tota trinitate in incarnatōe. sal .i. christꝰ q̄ ē sapiētiā patris. et sic sanate sunt aq̄ hiericho .i. populi mūdani. q2 aque multe ppl'i multi. Apocal'. xvij. vt nō eēt vltra i eis mors neq; sterilitas. Sal g' i nouo vase. sapia dei i vtero v'ginali. Mors enī et sterilitas antea erāt i his aq̄s .q. oēs moriebant' i pctō ade. et steriles erāt a bona opatōe. Uel p aq̄s istas intellige seculares sciētias. q̄ sine sale vere sapiētie mortales sunt et steriles animabꝰ. Y

Itē ipā est etiā vas vnū .i. singulare in q̄ repositū est man. Exo. xvi. i. dulcedo diuinitatis q̄ dicit' et est panis angelor̄. et hoc in dn̄ica incarnatōe. Fuit aūt h̄ vas singulare q̄ ad aīaz p fidē. Uñ Lu. i. Btā q̄ credidisti. Et q̄ ad carnē cuiꝰ portōez q̄ndā assumpsit sapiētia dei. Per māna enī intelligit' v'bū patris. qd̄ de carne marie caro factū ē. Joh. i. Uñ. Qd̄ nascet' ex te sanctū. vocabit' filiꝰ dei. Lu. i. Dicit g' moyses aaron .i. pater spūisancto. cuiꝰ ope incarnatꝰ est filiꝰ. (Sume vas vnū .i. v'ginalem vterū. q̄ fuit vas singulariter gloriosū. (et mitte in illud man) .i. filiū. Man interpretatur q̄d vl' quomodo. Māna q̄d est h̄ vl' quō est istud .i. q̄ p̄fundū. q̄ inscrutabile. q̄ mirabile. Et p h̄ signat' mysteriū dn̄ice incarnatōis in v'ginē de q̄ possunt oēs admirari. Uñ Isa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic sile. Uel dulcedo māne. gaudiū cordis virginei qd̄ habuit de suo ɔceptu. Unde dixit Lu. i. Exultauit spiritꝰ meus in deo salutari meo. Z

Itē ipa ē etiā (vas auri solidū. ornatū oī lapide p̄cioso) Eccl. l. Uas aureū .i. regi regū cōueniēs. q. aurū regibꝰ ɔuenit. designata p oīa vasa domꝰ dn̄i .i. ecclie q̄ fecit verꝰ salomō de auro purissimo. sicut legit' .ij. paralip. iiij. et .iij. Regū .vij. Designata etiā p oīa vasa de q̄bus rex salomon potabat. et p vniuersaz suppellectilē domꝰ saltus libani. q̄ omnia erant de auro purissimo. AA

Ipā est enī (vas solidū) p ɔstanciā et oīmodā patientiā. q2 omnibꝰ p̄missis angeli a v'ginitatis pposito inclinari nō potuit aut plicari. Q2 nulla tribulatōne. nullo metu mortis potuit ɔq̄ssari. sicut manifeste apparuit q̄ñ fugientibꝰ discipul' stetit imp'territa iuxta filij crucem.

Ipa vas (ornatū oī lapide p̄cioso) .i. omnimoda v'tute. vt illō Eze. xxviij. oīs lapis p̄ciosus opimentū tuū. et multo meliꝰ attribui debeat. q̄ lucifero ante occasū.

Seq̄tur (Ornatū oī lapide p̄cioso.) (Lapides p̄ciosi q̄ vas istō ornauerit virtutes .s. q̄bꝰ decorata ē maria. ibidem describunt' sub appellatōibꝰ rer̄ diuersar̄.

Lapis BB

Primus hūilitas. Unde (Quasi stella matutina) que parua apparet cū sit magna (in medio nebule) .i. in hac vita caliginosa.

Scd̄us ɔpassio peccator̄. Uñ (Quasi luna plena) rore grē et mīicordie. Luna eī rorifera est et prima terre .i. pctōribꝰ terrenis pietate et ɔpassiōe. (In diebꝰ suis lucet) ad illuminandā noctē in q̄ sunt pctōres q̄bꝰ dr̄ ad Eph. v. (Eratis aliq̄n tenebre) .i. tenebrosi (nūc autē lux) .i. illuminati p gratiam marie.

Terciꝰ verecūdia virginal'. Unde (Et q̄si sol) q̄ rubens est. Uel in feruore solis caritas marie. In rubore color faciei v'ginee ad lr̄am (Refulgēs) corā dn̄o q̄ decorē eiꝰ ɔcupiuit. Uel (refulgens) bonis exemplis virtutū suar̄.

Quartꝰ obediētia. Uñ (Quasi arcꝰ refulgēs) Arcꝰ plicabil' ē. (Int' nebulas glie)

Quintus odor sancte opiniōis eiꝰ et fame. Uñ (Quasi flos rosar̄ in diebꝰ vernis.) Flos enī rose aromaticꝰ ē. et capitis ɔfortatiuus. Quere li. xij. pti. iiij. ti. de rosa.

Lapis — Sextus duplex virginitas. carnis et spiritꝰ. Uñ (Quasi lilia in transitu aq̄) .i. carnaliū et mūdialiū voluptatū. q̄ cito transeunt velut aqua decurrens.

Septimꝰ oratio aromatica. Uñ (Quasi thus redolens in diebꝰ estatis) .i. i feruore charitatis.

Octauꝰ charitas q̄ in se ardebat et pximos illustrabat. Uñ (Quasi ignis effulgēs.) Ipa enī erat rubꝰ ardens charitate. manēs incōbustꝰ ab omni carnea voluptate.

Nonus oratio p his q̄ cōburūt' i camino purgatorij. Uñ (Et thus ardēs i igne.)

Decimus pietas et mīicordia ideficiēs et sp crescens. Uñ (Quasi oliua pullulās.) Unde. Quasi oliua speciosa in campis.

Undecimus Medicinalitas. Recta intentio. Cōtēplatio celestiū. Unde (Et cypressus in altitudinē se tollens.)

Potest etiā dici q' ipa erat vas cristallinū. Uas saphirinū. Uas smaragdinū. Uas eburneū. Uas aureū. Uas argenteū ad reponendū dn̄ici corpis sacramentū. et omniū reliq̄ar̄ .i. virtutū impciabilē thesaur̄. Uas electrinū .s. de auro sapientie et argēto eloq̄ntie. Christꝰ etiā electrū Eze. i. pp̄ter aur̄ diuinitatis et argētū hūanitatis. CC

Ipa est enī vas illō ineffabile in quo filius dei comedit fauū suū cum melle suo. bibit vinum suū cum lacte suo. Can. v.

Ipa ē vas electōis qd̄ deꝰ elegit et p̄elegit. imo et p̄electōis. sic̄ d' paulo legit' Actu. ix.

Ipa vas (plenū grē) h' h̄ pmo. (et v'itatis) .i. christi. q̄ ē via v'itas et vita. Jo. xiiij. h' scdo.

Ipa (oīe vas paruulū) p hūilitatē. (vas craterar̄ et oē vas musicor̄.) Isa. xxij.

Ipa vas castror̄. Eccl. xliij. Uas castror̄ i excelsis in firmamēto celi resplēdēs. Hoc dr̄ de luna q̄ est vas vniuersale ab oībꝰ planetis dispositōem recipiēs. q̄ dicuntur castra. et ideo vas castror̄. Similiter maria q̄ pulcra dicit' vt luna. vas est vniuersale. habēs pfecte vniuersaliter q̄cq̄d boni aliq sancti habent particulariter. Unde ei dicit'. Multe filie ɔgregauerūt diuitias et c̄.

Ipa vas electōis et pfecte bonitatis. q̄ p̄ncipaliter ɔsistit in tribꝰ. vt .s. vas sit de bona materia. de bono odore et de bono sono. In sono pcipit' veritas integritatis. vt patet in cāpanis. In odore sapor bonitatis. vt patet in dolijs. In materia effectus v'tutis. Sonꝰ nr̄i vasis hūilitas. q̄ñ rn̄dit. Ecce ancilla. Odor virginitas. Uñ. Quoniā virū nō cognosco. Cañ. i. (Dū esset rex i accubitu suo nardꝰ mea dedit odorē suū.) Triplex odor marie. Carnis p virginitatē. Mentis p hūilitatē et deuotōem. Aīe p deitatis inhabitatōez. Materia aur̄ .i. charitas. q̄ opat' magna si ē. Uel electrū ɔpositū ex argento cādide virginitatis et auro splēdide et p̄ciose maternitatis. que pepit filiū q̄ figura est et splendor glie patris. DD

Item vas istud mundū seruauit virginitas. p̄fundū hūilitas. solidū charitas. et tale vas .s. mundū. p̄fundū et solidū. necessariū erat tā subtili electuario ɔtinēdo.

Maria crater

Crater) Uas .s. potatoriū. Cañ. vij. (Umbilicꝰ tuus crater tornatil' et c̄.) Libro .v. ti. xxi. de vmbilico marie. Sed ibi agitur de cratere ligneo. hic de argenteo vl' aureo. Omnia enī vasa de q̄bꝰ salomō potabat aurea erāt. iij. Regum. x. et .ij. Paral'. ix. et de auro purissimo. EE

Fuit iste crater

Nota nouē p̄ꝓsus de pprietatibꝰ crateris

Integer p virginitatē. Est autē virginitas porte genialis integritas.

Et solidus p fortitudinē et cōstantiā animi i bono. Eccl. l. Quasi vas auri solidū.

Tenuis p paupertatem.

Cauus .i. cōcauus p humilitatem.

Atq; rotundus p omnimodā pfectōem. Scyphus enī figurā habet spericā. Quicquid autē in rotundū format'. a grecis spera dicit'.

Fabre compositꝰ .i. subtiliter et artificiose. quia opus sapiētie dei vel spūssancti. q̄ est omniū artifex. Sapie. vij.

Multiſq̧ modis precioſus.] Quia de precioſa materia. ſ. auro argento et lapidibus precio-
ſis. Propter hoc dr vas ornatū omni lapide precioſo .i. omnimoda virtute. vt ſupra. Preci
oſior enī eſt cūctis opibus. Parabo. viij. Quia procul et de vltimis finibus preciū eius.
Itē precioſus in forma. precioſus in valore. Job. xxviij. Nec cū bō preciū eius rc.
Gēmis ornatum.] Ecci. xxxij. Gēmula carbūculi in ornamēto auri.
Aſpectu delicioſus.] Ecci. xlij. Gloria dni plenū eſt opus eius.
In ſummo patulus.] ad recipiēdos liquores et refundendos gratiarum et donorum.
hoc eſt ad recipiendum et refundendū.
Et honorifice coopertus.] ne. ſ. in eo decidant aliq̄ immūdicie. Numeri. xix. Vas
qd nō habuerit operculū aut ligaturā deſuper/immundū erit. Iſtud operculū fuit i vir
gine cuſtodia quinq̧ ſenſuū. q ſunt in capite. qr nunq̄ ſuntue reſpexit vl delectabili-
ter malū audiuit. vel verbū malū protulit, vel illicitū comedit. et hmōi.
In medio ſtrictus.] .i. in corde p pauptatē et humilitatē.
Fuit iſte crater — Infra clauſus.] nihil terrenū appetendo p deſiderium.
Pede latus.] .i. caritatiuo affectu. dicēs cū dauid. [Ambulabā i latitudie] caritatis. ſ.
Clarus.] Vn̄ et faciē reddit hn̄ deauratus. Myſteriū ſcie li. ix. ti. i. L. de fonte. vbi
dicit q̄ reddit imaginem intuenti.
Odoriferus.] ratōe ſpecificati poculi.
Splendēs.] maxime ſi ſit aureus. vel bene deauratus. et a ſole illuſtratus. Maximus
enim ſplēdor marie/ex eo q̄ amicta ſole iuſticie. Apoca. xij.
Grauis.] aurea grauitate nō plumbea. Habuit enī vas iſtud iuſtū pondus. ſ. caritatē et
animi cōſtantiā. p quā nunq̄ leui motu diſſiliebat. ſz mature ſe ſp habebat.
Atq̧ ſonorus.] p tinnitū laudis diuine et grarum actōis de ſibi impēſis beneficijs.
Eſt anaglifum vas.] .i. ſculptū ſupius. Ana grece ſurſum latine. glife ſculptura.
Recipit quecunq̧ liquorē.] ſ. vinū deuotōis. lac benignitatis. oleū miſericordie. mel
diuinitatis in incarnatōe. aquā lacrimarum i filij paſſiōe. et hmōi. et pp̄ter hoc dr [Nō
eſt indigens poculis.] Et oēs liq̄res q̄s a deo ſuſcepit. large ppinat hominibus.
Senſus delectat.] ſ. viſum. olfatū. et guſtū. adiuncta muſica in cōuiuio vini. que de
lectat auditum. Ecci. xl.
Dextera portatur.
In igne formatur.] Nam pp̄ter nimiā charitatē ſuam qua dilexit nos deus. fabrica
tus eſt deus pater aurorā et ſolem.] .i. mariā et chriſtū hominē.
Laus ē et honor et gloria fabri.] De laude dicit Ecci. ix. In manu artificis opa lau
dabuntur. De gloria. Ecci. xlij. Gloria dni plenū opus eius.

Maria

c Ratera.] Et eſt cratera calix habēs duas anſas.] nomen grecū. ſed grece decli FF
clinatur hic crater. latine hec cratera. Comparatur maria vaſis craterarum et vaſis
muſicorum ſuſpenſis a paxillo .i. chriſto. Iſa. xxij. [Vaſis craterarum.] q̄a ſuos inebriat
amatores celeſtis potus abūdantia et deuotōe. q̄bus dicit Can̄. v. Bibite et inebriamini
chariſſimi. [Et vaſis muſicorum.] quia ſctām delectatōes eiſdē infundit. Et erat [Su
ſpēſa.] q̄a ab omni terrenitate eleuata [a paxillo.] .i. chriſto. cuius dilectio eā ſurſū te-
nebat. Vn̄ dicebat cū iob. vij. Suſpendiū elegit anima mea rc.

l Echitus.] vas. ſ. olei. Ipa eſt enī vas indeficiētis et ſp abūdātis miſericordie. Si BB
gnata p lechitū olei q nō ē imminutus. iij. Regū. xvij. de q paſtus ē helyas. i. chri
ſtus ſugens eius vbera. et de q paſcit in ſacramēto filij et in vbis eius et exemplis.
vidua ſareptena cū tota domo ſua. i. eccl'ia cū fidelibus vniuerſis.

p Ixis.] q ē vas vnguētariū factū ex buxo. quā. ſ. buxū greci pixū vocāt. Sed DD
mō fiūt pixides d ebore auro et argēto et ere. Vn̄ de ſpōſo dr Can̄. v. ſm aliā
lrām. Venter eius ſic pixis eburnea ſup lapidē ſaphirū. Et pt exponi de vētre vgīs.
cuius virginalis puritas. q ſigt i ebore/purior fuit angelica puritate q notat i ſaphi
ro. Et hoc ē qd dicit. ſup lapidē ſaphirū. In hac autē pixide trāſmittit nobis pater
illud vnguentū medicinale quo ſanatus eſt mūdus. qui prius omnimoda infirmi
tate laborabat. ſ. filiū ſuum.

Lenticula.] q eſt vas olearium factū ex ere vel argēto ſm yſidorū. Et dr a liniēdo. qa
inde reges et ſacerdotes liniebant. Vterus aūt virginalis cōgrue p tale vas deſignat. i q
filiū factū hoīem vnxit deus pater oleo leticie p participibus ſuis. hoc ē alijs ſctis. Ad
hoc deſignandū dicit d ſamuele qui tūc optimus erat vir. i. Regū. x. Tulit ſamu
el lenticulam olei. et effudit ſup caput eius rc.
Cyathus.] vas potatoriū. qd alio nōie dr cymbia ex ſilitudie cymbe. q eſt nauis. ex
cuius ſilitudine fiūt q̄dā vaſcula argētea ad deportādū incēſū. Ipa q̄dē potat nos
vino multiplici. ſicut habes libro. xij. particula .i. vſu. xij. orti cōcluſi. a P vſq̧ ad Y.
Ipa eſt nauis q ſeruos ſuos deducit in portū volūtatis eorum. Ipa vaſculū qd ora
tōes noſtras coram dno repſentat. ſicut infra de phiala inuenies.
Syfon.] vas ſic dictū. qr aq̄s ſufflādo fūdit. q. ſ. vaſe vtūt orientales. Nā vbi ſenſerīt
domū ardere/currūt cū ſyfonibus plenis aq̄s. et extingūt incēdia. Sed et cameras
expſſis ad ſupiora aq̄s emūdāt. Similit et maria aq̄s grarum nob ſbminiſtrādo/extin-
guit i nobis viciorum incēdia. et p ipam emūdamur ab inq̄namētis ſpūs et carnis nre.
Alabaſtrum.] vas vnguētariū cognominatū a q̄dā genere marmoris. qd dr alabaſtrum. et ē
lapis cādidus et intercinctus variis coloribus. Cauatur enī ille lapis ad vaſa vnguētaria
faciēda. qm vnguēta ſeruare dr incorrupta. et naſcit circa thebas egyptias et dama
ſcū ſyrie. et ē ceteris marmoribus cādidior. ſed pbatiſſimus naſcit in india. De tali
marmore fuiſſe dr vas illius vnguenti. de quo legit Joh. xij.

c Noforum.] vas. ſ. ferens vinū. Eno enī grece vinū. et ipa nobis attulit gratiā II
que ſignatur in vino. Vnde et nupciantibus vinū pcurauit. Joh. ij.
Situla.] que dicit a ſitiēdo. Quere libro. ix. de receptaculis aquarū. titulo. ix.
Diſcus.] q̄ſi dans eſcas. Cuiuſmodi aūt eſcas ipa tribuat cōuiuis ſuis. habes nota
tū li. xij. pti. i. vſu. xij. orti cōcluſi. ab I vſq̧ ad O. A diſco aūt dicūt diſcūbētes.
Maria — Scutella.] q̄a antiq̄tus habebat q̄dāmodo formā ſcuti. Vnde et ſcutella a ſcuto p
diminutōem. Ipa enī et paſcit et defendit nos. Paſcit vt ſcutella. defendit vt ſcutū.
Solium.] q d eſt vas aptū ſoli. ſ. ſapiētie dei recipiēde. Quere ſup titulo eodē Y. vbi
ipa dicitur vas nouū.

v Rna RR
Calix.] vas in quo bibit. quod antiq̄tus fiebat de ligno. et inde nomē accepit. qr gre
ci omne lignum cala dicebant. ſicut dicit Iſidorus.
Phiala.] ſic dicta. q̄a de vitro ſolet fieri. qd grece hyalin dr. mō aūt phiale. et d vitro
et de auro fiūt vl argēto. Vn̄ apoc. v. deſcribūt. xxiiij. ſeniores habētes phialas au
reas plenas odoramētorum. q ſūt orōes ſctorum. Maria vo recte phiale cōpat/ppt am
plitudinē charitatis. q diligit nos. q̄a phiala inferius ampla ſupius ſtricta/ ppt vtutē
taciturnitatis. Vitrea/ppt puritatē vginitatis. Vitrum enī de cinere feni fit. et ois caro
fenū. Iſa. xl. Trāſparēs ē/pp̄ter cōfeſſionē diuine laudis. Vitrū enī colorē nō celat
cōtēti i ſe liq̄ris. Lucida etiā/pp̄ter honeſtatē cōuerſatōis. Mat. v. Luceat lux vrā
rc. Aurea etiā ē/pp̄ter plenitudinē ſapie celeſtis. et ceteras auri pprietates. Odorife-
ra etiā/q̄a plena odoramētis .i. orōibus ſctis. q̄bus ſctām delectat trinitatē. et totā curiā
celeſtē. ſic odoramēta ſuā circūq̧ diffundūt ſuauitatē. Que odoramēta .i. preces. ſē
tire deſiderat filius ſuus dicēs ei Can̄. ij. [Sonet vox tua i auribus meis. Vox enim
tua dulcis.] ad audiēdū et odorandū.
Hec ē phiala pncipū ipleta butyro. de q legit. v. Judic. i cātico delbore. Principes/ LL
apli et euāgeliſte q̄bus ppinauit butyrum. docēs eos icarnatōis dnice venerabile ſa-
cramētū. Et nota q ex tūſiōe lactis pcedit piguedo butyri. qd medicinat et vngit. et
ex tūſiōe carnis chriſti. q ex lacte vgineo coagulata ē, pceſſerūt tā vnctio cariſma
tū. q̄s noſtrorum medicina peccaminum.
Mulctrum.] ſ. vas i q mulget lac. In ea ſiq̄dē et p ipam mulgemus lac cōſolatōis et diuine
dulcedis. Filius etiā dī ex ea mulſus ē hō. Vn̄ dic pri iob. x. Nōne ſic lac mulſiſti me rc.
Scyphus.] vas ſm iſidorum in q manus abluimus. quia ipa mediatrice mala opera
noſtra penitendo purgamus.
Urceus. cuius diminutiuū vrceolus. vaſa. ſ. in q̄bus deportat aq benedicta. In hoc

enim vaſe tranſmiſit nobis pater aquam illã gratie quã nobis pmiſerat Eze. xxxvi. Effundã ſup vos aquam mundã et mũdabimini ⁊c. Aliter enĩ nõ poteramus habere benedictionem dei.

Uter. Jvas ſic dictũ ab vtero. quia totũ eſt quaſi in ventre. Et in vtero marie ſtatuit dñs aquas gratiaꝝ quaſi in vtre. ſicut dicit ps. Et de illa plenitudĩe iugiter recipimus grãm p gratia. niſi ſteterit p nos.

p   Elvis. Sic vocata. eo q ibi pedes lauent. Joh. xiij. dicit de dño. Miſit aquã in peluim. i. impleuit mariã gratia. et cepit lauare pedes diſcipuloꝝ. Hoc enim officiũ exemplo filij implet in nobis hũilis virgo. que ſe ſemp ancillã exhibet cui⁹ ẽ h officiũ. Unde ſignat p abigail. i. Regũ. xxv. q̃ rñdit nũcijs dauid volẽtis eã ducere vxorẽ. Ecce famula tua ſit in ancillã. vt lauet pedes ſeruoꝝ dñi mei ⁊c. D D

t   Ampulla. q̃ dr quaſi ãpla bulla. Sillis ẽ ei rotũditate bulle q̃ ex ſpumis aquarum fiũt ⁊ vento inflant. Dicunt aũt apud nos qdam vaſcula argẽtea vl ſtagnea ampulle. in quibus reponit criſma. oleum ſanctũ. et oleũ infirmoꝝ. Et in beata virgine repoſuit chriſt⁹ pontifex futuroꝝ bonoꝝ oleũ infirmoꝝ. i. miſericordiã ſanatiuam peccatoꝝ. et oleũ ſanctũ. i. miſericordiã que ſanctificat petõres. ⁊ ſacrũ criſma. id ẽ. ſpiritualẽ vnctionẽ ſpiritualiũ regũ. ſacerdotũ et pugilũ. ſine qua nõ ſanctificantur nec poſſunt effici vero nomine chriſtiani. A A

Notula

Poſt hoc ſcribendũ de omnibus vaſis tabernaculi et templi ſalomonici q̃ poſſent ſignare mariã. et quomodo ipſa pera et funda dauid.

Finit liber decimus de edificijs quibus maria figuratur in biblia.

Incipit liber vndecimus in quo agitur de munitõibus et nauigijs. que poſſunt ſignare mariã.

Maria vrbs ſiue ciuitas dei.   Titulus .i.

Urbs. id eſt. ciuitas Iſidorus. a

Ciuitas ẽ ꝯcors hominũ multitudo ſocietatis vinculo adunata. Dicta a ciuibus. i. ab ipſis incolis vrbis. p eo q pluſimoꝝ ꝯſciſcat et ꝯtineat vitas. Nam vrbs ipſa menia ſunt. ciuitas aũt nõ ſaxa ſed habitatores vocant. Urbs aũt vocat ab orbe. qꝛ antiq̃ ciuitates fiebãt in orbe. Hec oĩa beate virgini pñt adaptari. q̃ eſt illa ciuitas de q̃ in ps. Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Hec glioſa ſunt. q beatã eam dicũt oẽs generatiões. Libro. iiij. ti. i. de humilitate marie. v

Maria ciuitas q̃ dr quaſi ciuiũ vnitas. i. ſenſualitatꝭ ⁊ rõis plẽa ꝯcordia. Ciues h⁹ ciuitatꝭ. ſcẽ cogitatões. deuote affectões. feruẽtia deſideria. ⁊ hmõi. q̃ oĩa tẽdebãt ad illud vnũ qd ẽ neceſſariũ Lu. x. Regebãt etiã ciues iſti ꝯſilio ſpũſſcti. qꝛ ciues ꝯſilio ſũt regẽdi. ⁊ aduerſarij fugãdi ⁊ fugiẽdi. Fuit etiã ciuiũ vnitas. qa nec ibi caro ꝯcupiſcebat aduerſus ſpm. nec ſpũs aduerſus carnẽ. nec aliq̃d rebelliõis. aut ꝯdictionis i corpe ei⁹ vl aĩa. cũ eſſꝫ etiã archa noe. i q̃ oĩa aĩalia. i. mot⁹ ſenſualitatꝭ fuerũt pacifica. ⁊ id ſũm⁹ habitator ibi pacifice hoſpitat⁹ ẽ. ⁊ ibi i pace fact⁹ eſt loc⁹ ei⁹.

Ciuitas dei. Hoc dr ad differẽtiã ciuitatꝭ babilonice q̃ diaboli ẽ. i quã dñs nõ igreditur. Oſee. xi. Fuit ciuitas dei. qa tota fuit dei. ⁊ nulli⁹ niſi dei. qa nihil i ea habuit ps aduerſa. Jd dic ipſa can. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. ⁊ ego illi. Jd etiã dilect⁹ totiens vocat eam ſuã in cãticis dicẽs. Amica mea. colũba mea. ſoror mea. ſpõſa mea. ⁊ huiuſmodi. Jtẽ ciuitas dei. qa ſola digna tãto rege. tãto põtifice. tãto fundatore. tanto inhabitatore. et hmõi. Ideo dr in ps. Magn⁹ dñs et laudabil nimis in ciuitate dei nrĩ ⁊c. Quere li. ij. pticula. i. cauſa. iiij. Cõmendat autẽ ciuitas hec a multis. ⁊ ante omnia a fundamentis. b

Hec ciuitas cõmendatur c

A fundamẽtis. Unde. Fundamẽta ei⁹ in montibus ſanctꝭ. Et nota q ꝓpheta ꝓuidens in ſpiritu dignitatẽ et excellentiã hui⁹ ciuitatis. ſ. virginis glioſe. quaſi vehementer admirãs gliam ipſius ex improuiſo pſilit in hec vba. Fundamẽta ei⁹ in montibus ſanctꝭ. Et cũ nihil pceſſerit ad qd reſpiciat hoc relatiuũ eius. refert ad mentẽ ꝓphete. Dicit ḡ. Fundamẽta ei⁹ ſunt in montibus ſanctꝭ. i. i patriarchis regibus ⁊ ꝓphetis. ex quibus originẽ traxit. ſicut patꝫ in genealogia chriſti. Mat. i. Uel itrãſitiue. Fundamẽta ei⁹ ſunt montes ſcti. ſ. abraham. yſaac. iacob. dauid. ⁊ ceteri. ex quibus maria. et ex qua chriſtus. d

Uel fundamentũ ipſe chriſt⁹. Unde Iſa. xxviij. Ecce ego mittã dicit pater fundatoꝛ in fundamentꝭ ſyon. i. marie. q̃ paulo poſt appellat ſyon. lapidẽ angularẽ ꝓbatũ pcioſum in fundamẽto fundatũ. i. chriſtũ. Erat enĩ ciuitas hec fũdata ſup firmã petrã. que ẽ chriſt⁹. Mat. vij. Jtẽ. i. Corin. iij. Fundamẽtũ aliud nemo pt ponere pter id qd poſitũ eſt. qd ẽ chriſt⁹ ieſus. Dicit aũt chriſt⁹ fundamentũ multis de cauſis. q̃ notant verſibus his. Suſtentans ſaxis. ſine vẽto. luce. ruina. Odit aqs. pond⁹ nõ ſentit. forte. latens. ſtans. Fundamẽtũ enĩ ſuſtẽtat totũ edificiũ. ſic et chriſtus ecclia m. Mat. xvi. Sup hanc petrã edificabo eccliam meã. Suſtentauit etiã et glioſam virginẽ in omni gra et virtute. Unde cañ. viij. dr. Innixa ſup dilectũ ſuũ. De ſaxis fit. i. doctrinis impolitis. i. Cor. ij. Sermo meus et pdicatio mea nõ in pſuaſibilibus hũane ſapiẽtie verbis. Ideo pceptum eſt Deutero. xxvij. Edificabis ibi altare dño deo tuo de lapidibus q̃s ferrũ nõ tetigit ⁊ de ſaxis informibus ⁊ impolitꝭ ⁊c. Sine vento. inanis glie. Joh. v. Claritatẽ ab hoibus nõ accipio ⁊c. Sine luce. ſapte viſiõis. i. Thi. vi. Lucẽ habitat inacceſſibilẽ. Joh. i. Deũ nemo vidit vnq̃. Sine ruina. qꝛ nouiſſim⁹ viroꝝ. Iſa. liij. per humilitatẽ q̃ nõ habet vnde cadat. Odit aqs. deliciaꝝ et diuitiaꝝ. Uñ dic. Ego ſum paup. ꝯ diuitias. et dolens ꝯ delicias. et idol. ſal⁹ mea de⁹ ſuſcepit me. Sic debet dicere iuſt⁹. Pond⁹ nõ ſentit. qꝛ labores nõ reputat ppter nos quũ volum⁹ ꝯuerti ad ipm. Uñ vocat nos inuẽtõꝫ ibi. Jnueni dauid ⁊c. Mat. xiij. dic ſe inueniſſe pcioſã margaritã. licꝫ ibi dicat q vẽdit oĩa ſua et ꝯpauit eã. Forte ẽ. Uñ iob it. Si fortitudo q̃rit. robuſtiſſim⁹ ẽ. Latẽs. Iſa. xlv. Uere tu es de⁹ abſcõdit⁹ in hũanitate. Stãs. i. ſtabile. Boeti⁹. Stabil qꝛ manens dat cũcta moueri. e f

Quare chriſt⁹ fundamẽtũ

Boeti⁹

Item de fundamẽtis tẽpli quo maria ſimiliter figurat ita legit. iij. Regũ. v. Precepit rex ſalomõ vt tollerẽt lapides grãdes. lapides pcioſos in fundamẽtũ tẽpli. ⁊ q̃drarẽt eos. q̃s dolauerũt cemẽtarij ſalomõis. et cementarij hiram ⁊c. Et h neceſſe fuit. qꝛ nõ hoi pabat habitatio ſꝫ deo ſic dr. i. par. xxix. Lapides grãdes. eminẽtiſſime virtutes. ſ. hũilitas. fides. charitas. virgĩitas. patiẽtia. paupertas. et hmõi. q̃ velut fundamẽtũ toti⁹ boni ſuſtinẽt ⁊ ſupportãt edificiũ. Et dicũt hi lapides pcioſi ab effectu. qa virtutũ vniuerſitas mariã reddidit pcioſam. Dicunt etiã q̃drati ppter q̃ttuor cardiales. q̃ glioſã virginẽ quaſi q̃dratã et ſtabilẽ reddiderũt ꝯ oẽm aduerſitatẽ ⁊ impetũ inimici. Et p has ⁊ vniuerſas alias virtutes ꝯſurrexit h edificiũ. vt ipſa fieret ciuitas regis magni. Per cemẽtarios ſalomõis et hiram pñt deſignari cariſmata ſpũſſcti. q̃ mariã ſpũaliter dolauerũt. et toti⁹ pctĩ ſcrupulũ ſepauerũt ab ea in ſctificatõe. Uel cemẽtarij ſalomõis pres veterꝭ teſtamẽti. q̃ figurꝭ et enigmatib⁹ ipſam talem futurã puiderũt et pſignauerũt. Per cemẽtarios hiram. apli et ceteri ſancti. q̃ q̃lem ꝓphete puiderãt. talẽ fuiſſe pdicauerũt. g

Jtẽ huic fundamẽto poſſunt adaptari illi duodecim lapides de quibus Apo. xxi. Fundamentũ pmũ iaſpis ⁊c. Jtẽ illud Iſa. liiij. Fundabo te in ſaphiris ⁊c.

A portꝭ. Uñ ſeq̃t. Diligit dñs portas ſyon ſup oĩa tabnacla iacob. Dicit btã virgo ſyon. qꝛ ſic ſyon erat loc⁹ eminẽtiſſim⁹ i hierlm. ſic btã virgo i vtraq̃ ecclia. Porte h⁹ ſyon fuerũt nunq̃ ſẽſus btẽ virgĩs. q̃ clauſi ſp fuerũt ꝯ oẽ noxiũ ⁊ ihoneſtũ. Uñ dici pt d q̃libet ſenſuũ ei⁹ illud Eze. xliiij. Porta hec clauſa erit pncipi. i. diabolo. q̃ nĩ habuit i ea q̃cq̃. Jo. xiiij. Ut pncipi. i. pctõ qd regnat i q̃buſdã. Cõtra qd apls ro. vi. Nõ regnet pctm̃ i vrõ mortali corpe. Ut pncipi. i. ad honorẽ pncipiſ. ſ. h

chriſti. Apte aũt fuerũt porte iſte ad omne bonũ. Unde aures eiꝰ que clauſe erant ꝯtra mũdi ſtrepitũ. qñ ingreſſus eſt angelꝰ ad eam. apte ſunt ſalutatiõi eius. Porta cordis q̃ ꝯtra ꝯſenſum viri clauſa erat. apta eſt diuine volũtati qñ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝛc̃. Ideo dr̃ Eze. xliiij. Dñs deus iſrael ingreſſus eſt ꝑ eã. Et ſic poteſt de alijs ſenſibꝫ aſſignari.

[Diligit] ergo [dñs portas ſyon] .i. ſenſus beate ꝟginis [ſup oĩa tabernacl'a iacob.] .i. pluſq̃ȝ oĩa corpa aliaꝝ ꝟginũ. Qḋ corpus tabernaculũ dr̃. ij. Pe. i. Velox ē depoſitio tabernacli mei. Itẽ btã virgo [Qui creauit me reqeuit i tabernaclo meo] .i. in corpe. Uirgines aũt dicunť iacob. q2 luctate ſunt ꝯtra carnẽ ſuã. et ſupplãtauerũt fomitẽ. q̃ in beata virgine oĩno fuit extinctꝰ.

Aliter etiã poteſt dici de portis .i. de ſenſibꝫ ꝟginis. iuxta illḋ Iſa. lx. Aperienť porte tue iugiter. die et nocte nõ claudenť. Apoca. xxi. Porte eiꝰ nõ claudenť ꝑ diem. nox enim nõ erit in ea. Nunq̃ȝ eni deuote clamãtibꝫ ad btãm virginẽ claudiť reſpectus miſericordie eiꝰ. Nam ſicut oculi dñi ſup iuſtos. ſic ocl'i marie ſup pctõres. Similiter nec auditꝰ eiꝰ. q2 [ꝑ ꝑgatõem cordis eoꝝ] .i. fideliter feruẽter ꝛ deuote clamãtiũ ad eã [audiuit auris tua] o chriſte. [i. maria. q̃ mediãte tu exaudis pctõres. ſicut hõ audit mediãte aure ſua. Nunq̃ȝ claudiť lingua vl' loq̃la illius. qn velit orare ꝑ miſeris vt ſurgãt. et ꝑ tẽptatꝭ ne ſuccũbant. Uñ Apoca. xij. [Terra] .i. maria [aperuit os ſuũ] ad orãdũ ꝑ muliere .i. aĩa. quam ſerpẽs .i. diabolꝰ infeſtabat. Nunq̃ȝ claudiť manus eiꝰ. quia manũ ſemꝑ aperit inopi. et palmas ad paupem extendit. Et ſic de alijs. Propter hec ꝛ m'ta alia [diligit dñs portas ſyon ꝛc̃.] Sed nota ꝙ nõ patent he porte niſi iuſtis et iuſtificatis ꝛ volẽtibꝫ iuſtificari. Ideo Iſa. xxvi. dicit dñs. Apite portas. et ingrediet' gens iuſta cuſtodiẽs veritatem. I

Aliter. Porte ꝑ quas i hanc ciuitatẽ ingreſſus ē rex glĩe q̃ttuor. Eterna virginitas. K Incompabilis tãta ſublimitate hũilitas. Obediẽtia qua rñdit. ecce ancilla. Fides q̃ cõcepit dicẽs. Fiat mihi ꝛc̃. Iſidorus. Harꝝ portaꝝ ſi q̃libet defuiſſet. in hãc ciuitatẽ rex glĩe nõ intraſſet. [Has portas diligit dñs ſup omia tabernacl'a iacob.] Tabernacl'a ſunt militantiũ. Iacob ſupplãtator. q. d. Licet dñs diligat militantes in actiua. et ſupplãtatores vicioꝝ. plus tñ omnibꝫ his diligit in matre ꝑdictas ꝟtutes qbꝫ intrať ad ꝯtẽplatiuã. De his portis dici pt illud Apoca. xxi. Et ſingule porte erãt ex ſingul' margaritis. Singule eni eiꝰ ꝟtutes erãt ſingule margarite. quia ſinguli ſenſus ꝟginis ſingul' ſibi ꝯgruiſ virtutibꝫ ſplẽdeſcebant. Oculi colũbina ſimplicitate. Aures cita ꝛ ꝑfecta obediẽtia. Olfatus diſcretõe. Guſtꝰ ſobrietate. Tactus caſtitate. Inceſſus maturitate. ꝛ ſic de alijs.

Iſidorꝰ

A fama. [Uñ [Glorioſa dicta ſunt de te] Per patriarchas ſub obſcuritatibꝫ figuraꝝ. Per ꝓphetas ſub enigmatibꝫ ꝟboꝝ. vt ē illḋ Iſa. vij. Ecce virgo concipiet. Itẽ eodem. xi. Egredieť virga de radice ieſſe ꝛc̃. Itẽ Hiere. xxxi. Edificabiť domino ciuitas a turre ananeel ꝛc̃. Numeri. xxiiij. Orieť ſtella ex iacob ꝛc̃. Itẽ Cañ. vi. Uiderũt eã filie ſyon et beatiſſimã ꝑdicauerũt. regine ꝛ ꝯcubine laudauerũt eã. L

Ab vtilitate [que ꝯſiſtit in ꝯuerſiõe peccãtiũ. in remiſſione peccatoꝝ. in collatõe grãarũ. Unde ſequiť [Memor ero] ad miſerẽdũ. nõ ad puniendũ. Neemie. v. Memẽto mei deꝰ in bonũ [Raab et babilõis] .i. peccatoꝝ. Per raab eni meretricẽ intelligiť aĩa more meretricio carnis voluptatibꝫ ſeruiẽs et vicijs ꝓſtitura. q̃ vadit per latã viã q̃ ducit ad mortẽ. Mat. vij. Quia raab interptať latitudo. Cui ꝯſulit yſa. xxiij. [Sume cytharã ꝛc̃.] vſq; [meretrix obliuiõi tradita] ꝛc̃. [Et babilonis] .i. illoꝝ q̃ in ꝯfuſiõe maloꝝ ꝑus poſiti opibus ſe ꝓbabãt ciues eterne ꝯfuſiõis. et de ciuitate diaboli q̃ eſt babylon. [Memor] inq̃m [ero] eoꝝ ſi ꝯfundanť bona ꝯfuſione que adducit glĩam. Eccl. iiij. et ad ſinũ matris miſericordie toto corde ꝯfugiant. que eſt ciuitas refugij. Numeri. xxxv. vt ipa mediatrice mihi filio ſuo ſatagẽt reconciliari. Sȝ qbꝫ [ero memor. ſciẽtibꝫ me] vt. ſ. ab illis q̃ me norũt inde glorificer et collauder. q2 hanc glĩam meã alteri nõ dabo. Iſa. xlij. Quidã libri habẽt [ſcientiũ me] Sed falſa ē lr̃a et corrupta. Auguſtinus dicit. [ſciẽtibꝫ me.]

Hec ciuitas ꝯmẽdatur

A ciuiũ multitudine [qui cũ ꝑus fuerint ciues babilonis. ꝑ eã fiunt ciues hierlm. M

Unde ſeq̃tur. [Ecce alienigene ꝛ tyrus ꝛ ppl's ethiopũ hi fuerũt illic] Et dr̃ Ecce] ſ. aduerbiũ demõſtrãdi ē ac ſi diceret. In ꝓpatulo ē quõ marie caritas oẽs recolligit in ſinu materne pietatꝭ refugiẽtes ad ſe. ꝛ facit ciues vtriuſq; ecclie. Quia [alienigene] Remigꝰ .i. alieni ꝑus a deo. ſȝ poſtea vim ſibi faciẽtes hac auxiliatrice. recipiũt regnũ celoꝝ. qḋ vim patiť Mat. xi. [Et tyrus] q̃ iterptať anguſtia .i. illi q̃ anguſtiať ꝑ dolorẽ ꝯtritõis ꝛ penitẽtie. q̃ ꝑus erãt i anguſtia vicioꝝ. [Et ppl's ethiopũ] .i. illi q̃ ꝑus nigreſcebãt fuligine pctõꝝ. ꝛ erãt deformes ꝑ amiſſam dei ſimilitudinẽ. De qbꝫ dr̃ Treñ. iiij. Denigrata eſt ſup carbones facies eoꝝ ꝛc̃. Sȝ conuerſi mõ denigranť ꝑ ꝑcuſſionẽ tribulatõnũ ꝛ penitẽtie. exemplo Iob dicẽtꝭ. xxx. Cutis mea denigrata ē ſup me. et oſſa mea aruerũt p̄ caumate .i. tribulatõe. [Hi fuerũt illic] .i. q̃ ſ. ꝑ fidẽ incarnatõis cuiꝰ ipa fuit miniſtra penitẽdo ꝯfugerũt ad eã. Et tales inhabitãt hãc ciuitatẽ ꝑ fidem ꝛ dilectõez. Alia lr̃a dicit. Paleſtina. tyrus. cũ ethiopia. [Paleſtina] interptať os malleatoris. et ſignat detractores q̃ iugiť malleant ſup bonos. Uñ. Sup dorſum meũ fabricauerũt pctõres ꝛc̃. Quos caſtigat quãtũ in ſe ē exemplo ſue taciturnitatꝭ. [Tyrus] anguſtia. Hi ſũt cupidi. qbꝫ oĩs locꝰ anguſtꝰ. q̃s dilatat exẽplo ſue paupꝑtatis et caritatis. vt dicat talis. Et eduxit me maria i latitudinẽ. [Ethiopia] caligo. ecce ſupbia q̃ excecat. Iſa. xiij. Super mõtẽ caliginoſum leuate ſignũ. Mons eni et caligo hĩ ꝯcomitanť. q2 ex celſitudine ſeq̃tur caligo. ſicut ex deiectõe illuminatio. Numeri. xxiiij. Cadit ꝛ ſic apiunť oculi eiꝰ. Et tales illuminat ipa exẽplo ſue hũilitatis. Et ita ꝑ ipſam fit dñs memor pctõrum. ꝛ ipſi pctõres ciues huiꝰ ciuitatis. Ideo dr̃ tã matri q̃ȝ filio. Sap. xi. Miſereris oĩm. quoniã omnia potes. N

A miraculi nouitate. [Uñ ſeq̃tur. [Nunq̇d ſyon dicet hõ. et hõ natꝰ ē in ea. ꝛ ipſe fũdauit eã altiſſimꝰ] In h̄ eni ꝯſiſtit nouitas miraculi indicibil'. Et hec ſunt glĩoſa q̃ dicunť de hac ciuitate dei. ſ. q2 [altiſſimꝰ] inq̃ntũ deꝰ [fundauit eã] ꝑus. et pꝰ eiꝰ fũdatõem [natꝰ eſt in ea] inq̃ntũ homo. Ideo cũ loquiť ꝓpheta ď fundatõe. ponit ꝑteritũ. ſ. fũdauit. cũ ſubiũgit de natiuitate in vtero ponit p̄ſens tpus. ſ. eſt. ad oſtẽdendũ ꝙ poſtq̃ȝ eã fundauerat vt deꝰ. hõ natꝰ ē ex eã. qḋ eẽt ipoſſibile i puro homine. Nuſq̃ȝ eni auditũ ē ꝙ architector ꝑus domũ fabricauerit. et poſtea in eadẽ domo naſceret. Sed chriſtꝰ h̄ fecit. ad innuẽdũ ꝙ eiꝰ natiuitas oẽs alias ꝑcelleret. Uñ Prouerb. ix. Sapiẽtia edificauit ſibi domũ. Propter h̄ dicebat ſalomon Prouer. xxx. ſe ignorare viã viri .i. chriſti. in adoleſcẽtula ſua .i. in btã virgĩe. Aliter. Tria virgis ꝓuilegia hic notanť. que ꝯtulit ei filiꝰ ſuus. Primũ. ꝙ altiſſimus ꝟginẽ ſctificauit. Soliꝰ eni dei ē iuſtificare. Uñ chriſtꝰ videť dicere m̄ri illḋ Iſa. xliij. [Ego ſum ego ſũ q̃ deleo iniq̇tates tuas] .i. originale ꝛ fomitẽ [ꝓpť me ꝛc̃.] q. d. [ꝓpter me] .ſ. vt digna efficiarꝭ inhabitatõe mea. Scõm. q2 grã ipſam ipleuit. ꝛ ꝟtutibꝫ ornauit. Terciũ. ꝙ ſpũs grã obumbrãte ipſam fecũdauit. In duobꝫ primis deſignať fundatio ciuitatis. In tercio ꝙ hõ natꝰ eſt in ea. Itẽ de ꝑmo dr̃ alibi in ps. [Uiſitaſti terrã] .i. mariã eã ſctificãdo. [ꝛ inebriaſti eã] ꝟtutes ei et grãs infundẽdo. [multiplicaſti locupletare eã] .i. multiplicit' locupletaſti eã ꝑ tuũ filiũ dei fecũdando. Iſtud eni ſup oẽm grãm ē. Sed [nunq̇d hõ dicet] .i. ꝑſuadere poterit ſyon .i. ſynagoge iſtud. ſ. ꝙ [altiſſimꝰ] qui ꝑus [fundauit eã] poſtea [hõ natꝰ ſit in ea] q̃ſi di. Hoc recipit incredula ſynagoga. O P

A ſcptuꝛaꝝ auctoritate. Uñ ſeq̇ť. [Dñs narrabit i ſcptuꝛis populoꝝ. et ꝑncipũ horũ q̃ fuerũt in ea] Quaſi diceret ꝓphete. Uñ hec oĩa noſti. Et ipſe rñdet. [Dñs] ſ. [q̇ [narrabit in ſcripturꝭ pploꝝ ꝛc̃.] q. d. In multis ſcptuꝛꝭ ꝑdicať et narrať dignitas btẽ marie ꝛ vtriuſq; ecclẽſie [in ſcripturꝭ] .i. ſ. [pploꝝ et principũ] Populos vocat paupes ꝓphetas. q̃lis fuit amos. Pricipes ditiores et nobiles. q̃les fuerũt dauid et iſaias. Uel ppl'os vocat gentiles. Uñ ſibillinis ꝟſibꝫ hec ꝑdicta. Iob etiã fuit gẽtilis. Principes vocat iudeos. Uel ꝑncipes ſunt editores ſcptuꝛaꝝ. ſ. ꝓphete. apl'i. et euãgeliſte. Populi. ſacri expoſitores. Uel ppl'i. alij ſancti ab apl'is. Pricipes. ipſi apl'i. Uñ. Cõſtitues eos ꝑncipes. [In ſcripturꝭ populoꝝ] .i. ad ppl'os miſſis [et in ſcripturis ꝑncipũ] nõ platõis. ariſtotel'. aut ſocratꝭ. ſed [hoꝝ q̃ fuerũt i Q

eã ꝟ ciuitate .ſ. eccl'ie. q2 illi extranei fuerũt a fide ſed ꝓphete q̃ ꝓdixerũt. et ap̃li q̃ ꝑ
dicauerũt ꝟ fuerũt in ea ꝟ ꝑ fidẽ. Omnes enĩ ꝓphe et ap̃li ꝯcordes fuerũt in laude be
ate ꝟginis. ꝟ In ea ꝟ nõ ꝯtra eã. vt heretici. nec extra eã. vt philoſophi. ꝟ
Ab inhabitantiũ cõtinua exultatõe ꝟ Uñ ſeq̃tur. ꝟ Sicut letãtiũ oĩm habitatio ẽ in R
te ꝟ ſ. ſupna hieruſalẽ. Quaſi dicat. Omnes q̃ habitãt i te iocũdi ſunt et letãtes. Iſa.
li. Uenient i ſyon cũ laude ꝛ leticia ſempiterna ſup capita eoꝝ. Aliter. De beata
virgine cãtat̃ hic verſus ꝟ Sicut letãtiũ omniũ habitatio eſt i te ꝟ ſcã dei genitrix.
In fortiſſima munitõe habitãt homies ſecuri et leti. in infirma triſtes et timidi.
Itẽ i magna et opulẽta multi. in infirma pauciſſimi. Maria ſiquidem refugiũ eſt ꝛ
ſpes oĩm fideliũ. q2 fortiſſima eſt ꝛ inexpugnabil'. ꝟ et terribil' vt caſtroꝝ acies ordi
nata ꝟ demõibꝫ inimicꝭ. Opulẽta eſt etiã gratiaꝝ ꝛ ꝟtutũ abundantia. q2 gratia et
gloria plena. Magna eſt etiã ꝛ amplitudie caritatis. q̃ omnes amplectit̃. Unde ca
nit ei eccleſia. Sub tuũ ꝓſidiũ ꝯfugimus dei genitrix ꝛc̃. Ipſa eſt enĩ ciuitas mu
nita. ſicut d2 alibi in p̃s. Et ei competit quod dicit̃ de filio Deutero. xxxiij. Dile
xit ꝑplos. omnes ſancti i manu illi' ſunt. Ideo bñ dicit. ꝟ Sicut letantiũ ꝛc̃. ꝟ q2
ex his oſtẽ mira eſt leticia his q̃ ad eã confugiunt. Iſa. lxvi. Letamĩ cũ hier'lm ꝛc̃.
Et ipſi dicẽdũ ẽ illõ Judith. xv. Tu glĩa hier'lm. tu leticia iſrl' ꝛc̃. Miſerrimi oĩm
hoĩm ſunt illi. q̃ neſciũt ad hanc vrbem ꝯfugere in omĩ neceſſitate. Uñ Eccles. x.
ꝟ Labor ſtultoꝝ affliget eos. qui neſciũt in vrbẽ ꝑgere ꝟ i. ad mariã refugere. pedi
bus .ſ. fidei ꝛ amoris. Quia ꝟo i hãc ciuitatẽ dei nolũt aſcẽdere miſeri pctõres ad
adorãdũ dñm. ideo tantũ defectũ grẽ patiunt̃. Uñ Zacha. vl. Et erit q̃ nõ aſcẽde
rint de familijs terre ad hier'lm vt adorent dñm exercituũ. nõ erit ſup eos imber. i.
grẽ ſtillicidiũ. Itẽ ꝓpter hec oĩa dicit dauid q̃ſi magnũ dei bñficiũ deſcribẽs. De S
duxit eos in viã rectã. vt irent in ciuitatẽ habitatõis. Itẽ de illis q̃ nõ ſeruiũt ma
rie. vel qui male ſentiũt de ea. dicit̃ in p̃s. ꝟ Errauerũt i ſolitudine ꝟ. i. in mũdo ꝟ in
aquoſo ꝟ q2 nõ habẽt aquã gratie. ex quo nõ curãt de plena grã. i. maria. ꝟ viã ciuita
tis habitaculi nõ inuenerũt ꝟ. ſ. triplicẽ viam. humilitatis. paupertatis. et caritatis.
Hec triplex via ducit ad ciuitatẽ habitaculi. i. mariã. cui d2. ꝟ Sicut letãtium ꝛc̃. ꝟ
Et ibi ſumit̃ via ducẽs ad ciuitatẽ et habitaculũ regni celeſtis. Et ideo ꝯtingit il
lud qd̃ ſequit̃. ſ. q ſunt ꝟ eſurientes et ſitiẽtes ꝟ q2 nec habent ſolidũ cibũ opatõis bo
ne. nec lac ſimplicis doctrine quo nutriat̃ eoꝝ infantia. Itẽ nec digne mãducant
panẽ vite. nec digne bibũt ſanguinẽ chriſti. q̃ vere eſt potus. Itẽ nec habẽt cibũ bo
ne opatõis. nec potũ grẽ ſalutaris. Ideo ſeq̃tur q ꝟ aĩa eoꝝ in ipſis deficit ꝟ q2 nec
paſti nec potati hoc triplici cibo et potu.
V Iſo quõ hec ciuitas in p̃s. cõmendat̃ a multis. videndũ de alijs cõmendati T
onibꝫ eius quas ſcripture ſacre multipliciter manifeſtãt.

Hec ciuitas cõmendatur

A fundatore ꝟ q̃ fuit de' trinitas. Uñ in p̃s. De' fundauit eã in eternũ. Itẽ. Ipſe fũ
dauit eã altiſſim'. Uñ etiã ipſe dicit eccl'ie et huic ciuitati. Ecce ego ſternã ꝑ ordinẽ
lapides tuos. et fundabo te in ſaphiris. Iſa. liiij. Uel fundator ſapiẽ. i. filius dei.
Unde puer. ix. Sapiẽ edificauit ſibi domũ. Nec habitura eſt finẽ hec ciuitas. q2
deus fundauit eam in eternũ.
Ab artifice et ꝯditore. ꝟ Unde de antiq̃s ſanctis ad Heb. xi. d2. q expectabant fun
damenta. habentẽ ciuitatẽ cui' artifex et conditor de'. Hec ciuitas btã ꝟgo. ꝑ cu
ius partũ ſperabãt ſe redimẽdos et extrahẽdos ab inferno. Uñ dicebat iacob iaꝫ
prim' morti Geñ. xlix. Salutare tuũ expectabo dñe. Et paulo poſt. Donec ve
niat deſideriũ colliũ eternoꝝ. Sequit̃. ꝟ Cui' ꝟ. ſ. ciuitatis ꝟ artifex et cõditor de'. ꝟ
Uñ Iſa. xlv. dic̃ pr̃ d̃ filio. Ipſe edificabit ciuitatẽ meã. ꝛ captiuitatẽ meã dimittet.
A rectore et rege iuſticie ꝟ Uox enĩ hui' ciuitatꝭ eſt. Dñs regit me. Sequit̃. Et ni V
hil mihi deerit ꝛc̃. Quia grã plena et oĩ bono referta. Propter h̃ aũt oẽs habi
tatores hui' ciuitatꝭ. i. oẽs mot' et affect' virgĩs fuerũt iuſti. Quia ſicut d2 ecci.
x. Qualis rector ciuitatꝭ. tales habitãtes i ea. Ipſa eſt enĩ ſalem. cui' rex fuit melchi
ſedech. Geñ. xiiij. q̃ interptat̃ rex iuſticie. vl' rex iuſt'. vel rex pacis. Hic ẽ rex regũ

X [illegible] ꝟ i. ad Tbi. vi. Et Apoca. xix. Hic ẽ rex iuſt'. Unde marie d2 Iſa.
i. Uocaberis ciuitas iuſti ꝛc̃.
A ſitu loci ꝟ q2 fundata ſupra firmã petrã que chriſt' ẽ. Mat. vij. ſ. q̃ ſup rupẽ nati
uã. quia chriſtus eſt firma petra et ſaxum duriſſimũ. Deutero. xxxij. Et i. Cho. x.
Petra autẽ erat chriſt'. Fundata ẽ etiã ſup montẽ. i. chriſtum. q̃ eſt mons in vertice
montiũ. Iſa. ij. et Michee. iiij. Et ſup illũ lapidẽ q̃ factus ẽ mons magn' et imple
uit vniuerſam terrã Dañ. ij. Et ideo vox ei' eſt Eccĩ. xxiiij. Ego in altiſſimis habi
taui ꝛc̃. Itẽ. Fundamẽta ei' in montibꝫ ſanctis. i. in eminẽtia oĩm virtutũ. Uel ſi
ta fuit ſupra firmã petrã. i. ſup firmitatẽ fidei. a qua nec in filij ſepultura vacillauit.
qñ a fide defecit omnis ſanctus.
Aliter ꝟ A ſitu loci ꝟ Quia fundata ſup humilitatẽ que ẽ ſtabilitas fidei ꝟ ſue. quã nõ ꝑt
mouere diabol'. Et h̃ eſt qd̃ dicit̃ in p̃s. ꝟ Qui fundaſti terrã ꝟ. i. mariã ꝟ ſup ſtabili
tatẽ ſuam ꝟ q̃ fuit humilitas ꝟ nõ inclinabit̃ in ſeculũ ſeculi ꝟ ad peccandũ.
De ſitu hui' ciuitatꝭ
Itẽ de ſitu h' ciuitatis ꝑt exponi qd̃ de celeſti hieruſalẽ d2 Apo. xxi. vbi ſic legitur. X
ꝟ Suſtulit me angel' in ſpũ in montẽ magnũ et altũ. et oſtẽdit mihi ciuitatẽ ſctãm
hieruſalẽ deſcẽdentẽ de celo. a deo paratã. habentẽ claritatẽ dei ꝛc̃. ꝟ Et ſunt verba
beati iohĩs. ꝟ Suſtulit ꝟ. i. ſurſũ extulit ꝟ me in ſpũ ꝟ. i. i mẽtis exceſſu ꝟ in mõtẽ magnũ
et altũ. ꝟ Mons iſte chriſt' eſt. qui eſt magnus in humanitate. et alt' in diuinitate. q2
inſupabilis potẽtie. ſicut dicit glo. ꝟ et oſtẽdit mihi ꝟ ſup montẽ illũ fundatã ꝟ ciuita
tẽ ꝟ. i. mariã vl' eccl'iam ꝟ ſctãm ꝟ. i. firmã in ꝓpoſito virginitatꝭ ꝟ hier'lm ꝟ ad viſionez
eterne pacis plene intẽdentẽ ꝟ deſcẽdentẽ de celo ꝟ. i. recipientẽ in ſua ſctificatõe infu
ſionẽ grẽ miſſe ſibi de celo ꝟ a deo paratã ꝟ q̃ ipſam omni grã adornauit. Uel ꝟ deſcẽ
dentẽ de celo ꝟ. i. q̃cq̃d boni habebat bonitati diuine aſcribentẽ. Uñ dicebat. Fecit
mihi magna q̃ potẽs eſt ꝛc̃. ꝟ Habentẽ claritatẽ dei ꝟ Quere paulo infra.
Et nota q ciuitas. villa. vl' habitatio. in monte ſita tria habꝫ. ſ. q ẽ clariſſima. ſanctiſ Y
ſima. et mũdiſſima. Clariſſima. q2 ꝑus et copioſius recipit ſolis illumĩatõez. Sic
maria prius et copioſi' claritatẽ accepit filij ſui ſolis iuſticie. vt ꝑſpicue ꝯgnoſceret
mundũ. ſe et deũ. In cognitõe mũdi quẽ ꝯtẽpſit. fuit clara. in cognitõe ſui clarior.
ſ2 i cognitõe dei clariſſima. ꝛ ideo corã eo tantũ ſe humiliauit. Et h̃ ꝓdixerat illi Iſa.
lx. Erit tibi dñs in lucẽ ſempiternã. ꝛ deus tuus in glĩam tuã. Ipſa eteni ẽ hier'lm
cui mĩſtro ante ꝓmiſerat thob. xiij. Luce ſplẽdida fulgebis. ꝛ oẽs fines terre adora
bunt te.
De claritate hui' ciuitatis
Item huic ciuitati ꝯpetit illõ quod de ſupna hieruſalẽ dicit̃ Apoca. xxi. ſ. q ꝟ habe Z
bat claritatẽ dei. et lumen ei' ſile erat lapidi ꝓcioſo tanq̃ꝫ lapidi iaſpidi ſicut criſtal
lũ. ꝟ Claritas dei eſt vera de deo cognitio. quã beata ꝟgo habuit ſup oẽs. Uñ ꝟe
potuit dicere illud Baruch. iiij. Beati ſumus iſrl'. qm̃ q̃ deo placẽt nobis manife
ſta ſunt. Sequit̃. ꝟ Et lumen ei' ꝟ. i. opa ei' luminoſa lucẽtia corã hoibꝫ ad exem
pluꝫ ꝟ ſile lapidi ꝓcioſo ꝟ. i. chriſto. quem imitabat̃ in opibꝫ ſuis. qui fuit lapis ꝓcio
ſus firmus in ꝓpoſito. et lucens in ꝟtutibꝫ. ꝟ tanq̃ꝫ lapidi iaſpidi ꝟ in q̃ ſignat̃ firmi
tas et viror fidei quo ad virginẽ. vel ꝑſeuerãtia ſctitatis quo ad vtrũqꝫ. ꝟ Sic cri
ſtallũ ꝟ que trãſparẽs et lucens ẽ. et ſignat purã cõfeſſionẽ diuĩe laudis quo ad vir
ginẽ. ſed peccatoꝝ q̃ ad nos.
Itẽ de claritate hui' ciuitatis ſubiũgit̃ ibidem paulo poſt. ꝟ Et ciuitas nõ eget ſo AA
le neqꝫ luna vt luceant in ea. q2 maria nõ indiguit maiori vl' minori alioꝝ doctrina
ꝟ nã claritas dei ꝟ. i. toti' trinitatis ꝟ illumĩauit eã ꝟ dãdo intellectui ei' cognitõem
pleniſſimã. ꝛ ab omni nubilo fantaſmatũ ſemotã ꝟ et lucerna ei' erat agn' ꝟ. i. chri
ſt' quẽ portabat in vẽtre ꝛ in mente ꝟm q deus ꝛ hõ. q̃ nouẽ menſibꝫ priuſq̃ꝫ alijs
ciuitatibꝫ euãgelizauit cordi ei'. Deinde nat' ex ea euãgelizauit et alijs ciuitatibꝫ
regnũ dei. Lu. iiij. Propter qd̃ et ipſe ſe appellabat lucẽ mũdi. Joh. viij. Sequit̃.
ꝟ Et ambulabũt gẽtes in lumie ei'. ꝟ Ambulabũt de ꝟtute in ꝟtutẽ greſſibꝫ. ſ. fi
dei ꝛ bonoꝝ opeꝝ ꝟ in lumie ei' ꝟ. i. ad illumĩatõez exẽploꝝ ei'. vl' ad lumẽ cogni
tõis. q̃ ipſis ab ea deſup infundit̃. Sicut q̃nqꝫ accidit q in excelſis turribꝫ ponũt̃
q̃dam lucerne. ad q̃ꝝ illuminatõez naute et viatores dirigũt curſum et viam ſuã.

De ſanitate huius ciuitatis

Fuit etiā ciuitas hec ſaniſſima ſicut villa ſita in monte. qꝛ maria ſana fuit quātum in ſua ſanctificatōe ablata fuit ab ea fomitis infectio. Sanior. qꝛ in bona eius ↄceptōe adhuc fuit ampli⁹ diminutus⁹. Sed ſaniſſima. qꝛ in filij dei ↄceptōe oīno fuit extinctus. Quere de his li. iiij. ca. xxviij. de ſanctificatōe eius. BB

De mūdicia huius ciuitatis

Fuit etiā hec ciuitas mūdiſſima. qꝛ maria mūda fuit in cogitatōe. mūdior in affectōe. ſed mūdiſſima in intētōe. Et ꝓpt hoc illi ↄuenit qđ de celeſti hierl'm dr̄ Apoc. xxi. Ipſa ciuitas aurꝫ mūdū ſil'e vitro mūdo. Aurꝫ ꝓpter fulgorē caritatis. mundū ꝑ gr̄am virginitatis. Uel aurꝫ mūdū ꝓpter ſoliditatē fidei. Aurꝫ enī ſolidū ē metallum. fides ꝟo dicit̄ mūda ab effectu. qꝛ mūdificat aīam. Un̄ Act. xv. Fide purificans corda eorꝫ. Uel dr̄ aurꝫ mūdū ꝓpter ſapientiā q̄ plena erat. Sꝫ qꝛ nō ſufficit fides cordis niſi aſſit ↄfeſſio fidei. iuxta illud Ro. x. Corde credit̄ ad iuſticiā. ore autē ↄfeſſio fit ad ſalutē. Seq̄t. Sil'e vitro mūdo. Per vitrū enī ſignat̄ ↄfeſſio. qꝛ vitrū nō celat colorē ei⁹ qđ ↄtinet. maxime ſi fuerit mūdū et purꝫ. Uel ꝑ vitrū mundū ſꝫ caro virginea deſignari. Item de mūdicia ciuitatis ſeq̄t paulo poſt. Nō intrabit in eā aliqd coinq̄natū ſc. ↄſenſū in cogitatōe. et faciēs abominatōnem in actōe. et mēdaciū in locutōe. Et ꝑ hoc oſñdit̄ q ipſa nec peccauit cogitando nec loq̄ndo. nec opando. Nec corruptōne ſui. qđ eſt coinq̄natio. nec ↄtēptu dei. qđ eſt abominatio. nec deceptōne primi. ſ. mēdacio. Ecce q hec tria habuit ī ſe ciuitas nr̄a. que ſolet hr̄e ciuitas in mōte ſita. videlicꝫ claritatē. ſanitatē. ⁊ mūdiciā.

A materia. Un̄ Apoc. xxi. Ipſa ciuitas aurꝫ mūdū ſil'e vitro mūdo. Quia ex auro mūdo ↄſtructa ē. vt aurū referat̄ q̄ſi ad materiā aīe. et vitrꝫ q̄ſi ad materiā carnis. q̄ cū eſſet fenū. qꝛ Iſa. xl. Oīs caro fenū. multipliciter fuit decocta. et q̄ſi colata igne ſpūſſancti. et ſic ↄuerſa ē in ſplēdorē vitri. Dicit̄ autē vitrꝫ ſm̄ Iſidorꝫ. viſus ꝑſpicuitate eo q luceat. In alijs enī metallis q̄cq̄d ↄtinet̄ abſcōdit̄. in vitro ꝟo liquor vel ſpēs q̄lis eſt interi⁹. tal' exteri⁹ declarat̄. et quodāmō clauſus patet. Sic ⁊ maria clauſa omni hoī. patuit ſoli deo. Unde Ezech. xliiij. Uir nō trāſiet ꝑ eā. qꝛ dñs deus iſrl' ingreſſus eſt ꝑ eam. eritq̄ clauſa. CC

Iſidor⁹

Hec ciuitas ↄmēdat̄

A magnitudine. q̄ deſcribit̄ Zacha. xiiij. vbi ſic legit̄. Edificabit̄ dño ciuitas a turre ananeel vſq̄ ad torcularia regis. Ananeel interp̄tat̄ gr̄a dei. Turris ananeel eſt ſupne gr̄e celſitudo. cuius fuit in maria ſingl'aris plenitudo. Turris ergo ananeel eſt alta fortitudo ſiue fortis altitudo gr̄e dei. a q̄ hec ciuitas incepit edificari. ⁊ extēſa ē vſq̄ ad torcularia regis. i. chriſti. cui⁹ paſſio torcular fuit. Sꝫ ꝓpheta poſuit torcularia plr̄. qꝛ ml'tīmode paſſus ē. et in ſingul' mēbris paſſus ē. et multe fuerūt circūſtantie paſſiōis. Inchoatio ḡ h⁹ ciuitatꝭ fuit altitudo gr̄e infuſe. a q̄ incepit in ſanctificatōe. ↄſummatio ꝟo q mēte ↄpaſſa ē filio patiēti. Un̄ ſructū martyrij ꝓmeruit et habuit excellenter. DD Dñs ſabiꝰ neuſ

Item de q̄ntitate hui⁹ vrbis dicit̄ Hiere. xxxi. ī fi. Ecce dies veniunt dicit dñs. et edificabit̄ dño ciuitas a turre ananeel vſq̄ ad portā anguli. et exibit vltra normā menſure in ↄſpectu ei⁹ ſup collē gareb. et circuibit goatha. et omnē vallē cadaucrꝫ. et cineres. et vniuerſā regionē mortꝭ vſq̄ ad torrentē cedron. et vſq̄ ad angulū porte eq̄rꝫ oriental'. Ecce imēſa magnitudo ciuitatꝭ. Sic expone. Ananeel. gr̄a dei. ſicut ſup̄ expoſitū ē. Porta. oblatio fidei. q̄ filiū dei in ſe ſuſcepit. De q̄ porta legit̄ Eze. xliiij. Angul⁹ ſecretiſſima ↄuerſatio ei⁹. Angulū faciūt duo parietes ſil' ex diuerſo ↄcurrētes. Hi ſunt ꝟginitas et mr̄nitas. q̄ tanq̄ pietes vel muri ↄfuſaucrūt in ea poſſeſſionē ꝟtutū. Aliter. Turrꝭ ananeel. i. turrꝭ gr̄e dei ē ipſa btā ꝟgo. q̄ velut q̄drata ꝟtutibꝫ. oībꝫ edificijs ſpūſſcī ꝓcellit ꝓrogatiua gr̄arꝫ. ſic turrꝭ ſupeminet toti caſtro. et mltorꝫ bonorꝫ operꝫ velut lapidū ſtructurꝭ in altū ↄſurgēs. oībꝫ ſugitiuis ꝓſtat refugiū et munimen. Et ipſa a ſuo exordio velut turrꝭ munita dei gr̄a inexpugnabil' fuit oībꝫ inſultibꝫ inimici. Et ꝓceſſit hec ciuitas vſq̄ ad portā anguli. i. eo vſq̄ vt ipſa fieret porta anguli. Duo enī parietes e diuerſo veniētes faciunt angulū. Ualde enī e diuerſo veniebāt ꝟginitas et mr̄nitas ſi q̄s attēdat naturā. ſꝫ ꝑ dei gr̄am q̄ ſignat̄ in turre ananeel. ī ipſa ↄcurrētes vnite ſunt. et ī occurſu ꝟginitatis et maternitatꝭ ipſa facta ē porta anguli ⁊ ianua paradiſi. ſicut canit ei eccleſia. EE

Tu regis alti ianua ⁊c̄. Per quā portā ille ingreſſus ē in regiōem nr̄am. q̄ ē angul⁹ duorꝫ ꝑplorꝫ. Et nota q vbi porta ī angulo ē. nō toti ↄcurrūt pietes ſed ptes parietū. Sic ī ipſa nō tote ↄcurrūt ꝟginitas et mr̄nitas. qꝛ q̄ſi pars ꝟginitatis ē ſterilitas. q̄ſi ps mr̄nitatis corruptio. q̄ ñ ↄcurrerūt ī ꝟgine nr̄a. Sed de ꝟginitate integritas. ⁊ mr̄nitate fecūditas. qꝛ optimā ptē elegit. Lu. x. Hec ē ḡ deſcriptio h⁹ ciuitatis. quā ſic edificauit ſpūſſctūs. vt ab exordio eēt turrꝭ ananeel. et ī ꝑtu filij eēt porta anguli. Seq̄tur. Et exibit vltra normā menſure in ↄſpectu e⁹. In q̄ ſignat̄ q nec ꝑmā ſilem viſa ē. nec hr̄e ſeq̄ntē. et q ſupgreſſa ē vniuerſas creaturas. In ↄſpectu ei⁹. i. dñi. q̄ ſol⁹ ſufficit mr̄is ↄꝑhēdere dignitatē. ſic ab ipſa ſola ↄꝑhēſus ē q̄n mulier circūdedit virꝫ. Hiere. xxxi. Et neceſſaria erat huic ciuitati q̄ſi infinita magnitudo. cū eſſet ciuitas regꝭ magni. q̄ nō ē regul⁹ ſed rex magn⁹ ſup oēs deos. De hac etiā magnitudie dr̄ Baruch. iij. O iſrl' q̄ magna ē dom⁹ dei et ingens. idē dom⁹ ⁊ ciuitas. loc⁹ poſſeſſiōis ei⁹ magn⁹. ⁊ nō habꝫ ↄſūmatōem excelſus ⁊ imēſus. FF

A murorꝫ ſuorū lata extēſiōe. Un̄ ſeq̄t in auctē Hiere. Et exibit vltra normā menſure extēdēs. ſ. patrocinia et bñficia ſua ad illos q̄ ſūt extra normā menſure. i. q̄ trāſgreſſi ſunt regulā euāgelice doctrine. ī ↄſpectu e⁹. i. ſm̄ dei bñplacitū. q̄ ad hoc fundauit hāc ciuitatē. vt eēt refugiū pctōrꝫ et tutela vicꝫ. Sup collē gareb. qđ interp̄tat̄ ſcabies. i. ſup collē ſcabioſū. q̄ ſignt̄ ſupbi. Job. xviij. Deuoret pulcritudinē cutis ei⁹. i. ſupbi. ꝑmogenita mors. i. ſupbia. q̄ fuit ꝑmū pctm̄ et interfecit diabolū. ⁊ ipſa ſicut mors ↄſumit ſi q̄d forte ē ī hoīe. Et ſic̄ ſcabies deuorat pulcritudinē cutꝭ. ſic et ipſa q̄cq̄d ī exteriori ↄuerſatōe relucet. Et circuibit goatha. Goatha interp̄tat̄ oculus pctōrꝫ. Hec ē illa auaricia. q̄ ē illa amphora. de q̄ Zacha. v. Hec ē ocul⁹ eorū ī vniuerſa terra. Interp̄tat̄ etiā gyr⁹. et ſignat cupiditatē. q̄ ē ignis flāme deuorātis ī gyro. Treñ. ij. Quia ī circuitu ipꝰ ambulāt. Et oēm vallē cadauerꝫ. Cadauera fetēt. et ꝟmibꝫ q̄s generāt ↄſumūt̄. ſic et luxurioſi. Iſa. xxxiiij. De cadaueribꝫ eorꝫ aſcēdet fetor. ſ. corā deo et angel'. Hiere. xvi. In ſterq̄liniū ſup faciē tre erunt. et erūt cadauera eorū eſce volatilibꝫ celi ⁊c̄. Ecce q ꝟmibꝫ q̄s generāt et deſiderijs ⁊ delectatōibꝫ ↄſumūt̄. Et nota q dic̄ oēꝫ vallē cadauerꝫ. qꝛ alia ē vall' fornicatorꝫ. alia adulterorū. alia ſodomitarꝫ. et ſic de alijs. Sed ad oēs ſe extēdit latitudo hui⁹ ciuitatis. Nā ſupbis ꝓponit exēplū ſue hūilitatꝭ. auarꝭ et cupidis ſue paupratꝭ. luxurioſis ſue ꝟginitatis. Seq̄t. Et cineres ⁊c̄. hoc ē ſup̄ in textu. Cineres ipꝰ aridi. ſteriles. et cibꝫ diaboli. Iſa. lxv. Serpēti puluis panis ei⁹. Sꝫ ipſa hos cineres aufert de faucibꝫ diaboli. ↄterēdo molas ei⁹. Job. xxix. antēq̄ ipſos oīno degluciat. ſicut patet ī Theophilo. et ipſis imiſcet aq̄s gr̄arū calidas ab effectu. qꝛ calefaciūt corꝑ deuotōēꝫ. Uel etiā aq̄s calidas lacrimarꝫ. Et ſic et his cineribꝫ facit lixiuiū quo ipſos abluit. et etiā alios exēplo eorꝫ. Iſtis etiā pulueribꝫ q̄ ꝑus erāt panis ſerpētis ſperrat rorē gr̄e. et fecūdat eos ad bonum. ⁊ ipſos ↄpingit vt gr̄am valeāt ↄtinere. GG DD

Pertingit etiā ad vniuerſā regionē mortꝭ. Regio mortꝭ. incolat⁹ vite pſentꝭ. in q̄ tanq̄ ſtella marꝭ nos ↄſolat̄ ⁊ dirigit. Regio mortꝭ. malicia praue ↄuerſatōis. quā ipſa potēter īmutat in q̄bꝫ vult. Itē regio mortꝭ. certitudo dānatōis. qꝛ mltos aufert diabolo d̄ ſua dānatōe iā certos. ſic̄ ſepe legit̄ ī miracul' ei⁹. Pertingit etiā vſq̄ ad torrētē cedron. qđ interp̄tat̄ tenebre. q̄ velut torrēs rapiūt hoīem pctōrē. vt ab interioribꝫ tenebrꝭ d̄fluat ad tenebras exteriores. q̄n̄ occurrit illuminatrix ⁊ eos ad lucē reſtituit. Pertigit etiā vſq̄ ad angulū porte oriētal' equorꝫ. Eq̄ pctōres portātes ſeſſorē diabolū. q̄bꝫ dr̄. Nolite fieri ſicut equ⁹ et mul⁹ ⁊c̄. Qui deū et diabolū ſeſſorē nō diſcernūt. Porta oriētal' pn̄ia. ꝑ quā nobis orit̄ ſol iuſticie. In hac porta ē angul⁹ et anguſt⁹ ingreſſus. ꝑ quā vt intrare valeāt pctōres. aſſunt eis bñficia btē virginis. q̄ ſe in hora paſſiōis filij ſui ad aq̄lonē poſuit. ne diabolus poſſꝫ impedire penitētes veniētes ad extēſa brachia crucifixi. II

A patrie defenſiōe. Iſa. xxvi. Urbs fortitudis. Quere paulo infra alphabeto. iij. n. Et q̄cq̄d ſup̄ dictū ē de murorꝫ extēſiōe. totū ↄuenit huic ↄmēdatōi. Patria in qua ſita ē hec ciuitas. terra ꝓmiſſiōis ē. ſicut infra inuenies de terrena hierl'm. q̄ ſignat̄ eccl'ia militans. quā ipſa defendit ab incurſibꝫ demonū ⁊ viciorꝫ. maxime q̄ KK

ad eos q̄ de ipſa ↄfidūt et ad eā refugiūt. Un̄ fideliƀ eccl'ie q̄ habiliōr ſpūali ꝺ con
ſiniis eiꝰ penitētie dn̄s Iſa. in fi. ſm aliā lrāꝫ. De hierlm ciuitate quā elegi. veniet vo
bis auxiliū. Ipſa enī eſt vna et pcipua ciuitatū refugij. de q̄ƀ legit Nūeri. xxxv. et
Joſue. xx. Sepate vrbes fugitiuoꝝ. q̄ ſunt maria ꝛ ſcti. Sed ipſa ē metropol' iſta
rū ciuitatū. Propter qḋ dr̄ Job. v. ꝛc. pbis dyphad. Uoca ꝉ. i. inuoca auxiliū ꝫ in
ſtantiā demonū et tēptationū ſi eſt q̄ tibi rn̄deat ſubueniēdo pcibꝰ ſuis. Et ad ali
quē ſanctoꝝ ↄuertere. Sic fideles ſolent inuocare ſanctū iacobū. ſanctū egidiū.
ſctm̄ nicholaū. et alios q̄bus ſeruierūt in aliquo. Sed in nullo inuenit tā feſtinū
vl' tā potēs adiutoriū. ſicuti i maria. De ciuitatibꝰ refugij īuenies li. ij. pti. i. cā. xxv.

A q̄dratura vl' diſpoſitōe. Un̄ Apoc. xxi. Ciuitas in q̄dro poſita ē. Cuiꝰ q̄dratu LL
ra fuit fides. ſpes. charitas. et opatio bona. Quia vt dicit gloſa. hec ciuitas robu
ſta fide. lōganimis ſpe. ampla caritate. efficax opatōe. Seq̄t. Et lōgitudo eiꝰ ꝉ. i.
fides tanta eſt q̄ntā et latitudo ꝉ. i. caritas. q̄a q̄ntū credidit tantū amauit. Gloſa
Quātū credit q̄s. tātū ſperat. q̄ntū ſperat. tātū diligit. q̄ntū diligit. tantū operat'.
Uel hanc q̄draturā faciūt q̄tuor cardinales. quaꝝ vna nō dicit aliā excedere. Pru
dētia appetēdi boni ꝛ vitādi mali pcedit. Hanc ſeq̄t tpantia. q̄ retrahit a volupta
tibꝰ. Hāc fortitudo. vt qḋ intelligit opet'. Inde iuſticia. vt ſic ſuos actꝰ tēpet. ne
nimis iuſtꝰ vl' ſapiēs ſibi videat'. Eccles. vij. Noli eſſe nimis iuſtꝰ ꝛc.

A turriū altitudine. Maria enī ciuitas ē egbathanis. cuiꝰ portas poſuit arphaxat MM
i altitudīe turriū. ſicut dr̄ Judith. i. Arphaxat interptat' ſanās. vl' ſonās depopu
latōem. Hic ē chriſtꝰ q̄ hanc edificauit ciuitatē. q̄ ſanauit genꝰ hūanū. ꝛ ſonuit. i.
pdicauit depulatōem pctōꝝ. Egbathanis interptat' ſolēne mandatum hūilis viri.
Hec eſt maria q̄ ſolēniter adimpleuit precepta chriſti. Huiꝰ ciuitatꝭ pma turris
celſitudo hūilitatis. q̄ attingit vſq; ad ſedentē in throno dn̄m maieſtatis. ſicut di
Bern. cit btūs Bern̄. Iſta turris defendit ſimplices. timoratos. et māſuetos. et hmōi.
Alia turris nomē virgīs. Prouer. xviij. Turris fortiſſima nomē dn̄i. ad ipāꝫ cur
rit iuſtꝰ et exaltabit'. Hoc nomē inuocat' in hac ciuitate. Un̄ Thob. xiij. Adora
Bern. būt dn̄m in te. ꝛ nomē magnū inuocabūt in te. Btūs bern̄. ſic dic. Turris fortiſſi
ma nomē dn̄e. ad ipam fugiet pctōr et liberabit'. Hec defendit q̄ſlibet ꝛ q̄ntūlibet
pctōres. Tercia turris virginitas. a qua defendunt' a ↄcupiſcētia carnis. q̄ q̄ dili
gunt caſtitatē. Quarta turris martyriū cordis virginal'. que ſpecialiter receptat et
ptegit tribulatos. Diſpoſite aūt ſpūaliter ſunt he turres q̄ſi in angulis quadratu
re. et a qualibet illaꝝ turrellule multiplices ceteraꝝ virtutū diſponunt' ordinabilit'
q̄ſi p latera ciuitatis. Et pn̄t appellari turrellule. filie vl' collaterales pdictaꝝ virtu
tū. Itē in pſal. Circūdate ſion ꝉ. i. mariā p iugē ordem. Sicut q̄n aliq̄s ab aliquo
vult aliq̄d impetrare. dicit' de eo. Ipe vadit ei circa. gallice. illi va entor. Et cōple
ctimini eā ꝉ q̄uaſi duobꝰ brachijs fidei et dilectōis. Narrate ꝉ quid ſit narrādū dr̄
alibi in pſ. Narrate oīa mirabilia eiꝰ. Itē narrantes laudes dn̄e ꝛ virtutes eiꝰ ꝛc.
Uos dico exiſtētes in turribꝰ eius ꝉ. i. firmi in q̄tuor virtutibꝰ q̄s appellauimꝰ tur
res. hūilitate. noīs inuocatōne. caſtitate. ↄpaſſione. vel penitētia. Et hoc qḋ dicit
Narrate in turribꝰ eiꝰ ꝉ vos dico exiſtētes i his turribꝰ ſupdictis. Et h̄ eſt qḋ di
cit' vel ſubdit'. Ponite corda vr̄a in virtute eiꝰ. ꝉ nō in virtute ppria. q2 maledictus
hō q̄ ↄfidit in hoīe. ſe. ſ. vel alio. Hiere. xvij. Et nota q̄ p turres ciues muniunt'. ho
ſtes puident'. et de turribꝰ his q̄ extra ſunt loq̄mur.

A muroꝝ indiſſolubili firmitate. et robuſto munimīe ꝉ. Apo. xxi. Habebat ciuitas NN
magnū murū et altū ꝛc. ꝉ chriſtū vicꝫ defenſorē mr̄is magnū ꝉ apud hoīes ſm hu
manitatē altū ꝉ apud patrē ſm diuinitatē. Uel ſic. Magnꝰ eſt chriſtꝰ incōphenſibi
litate et eternitate. altꝰ ſapiē et ptāte. maieſtatis ſublimitate. et hūanitatꝭ exaltatōe
De h̄ muro dicit'. Iſa. xxvi. Urbs fortitudis nr̄e ſion. ſaluator ponet' in ea murꝰ
Dn̄s ſa ꝛ antemurale. Sic expone. O ſion ꝉ o tu eccleſia. annūcio tibi q̄ urbs fortitudi
binēſis nis ꝉ erit nobis. Et que ſit vrbs illa. declarat p illud qḋ ſequit'. Saluator ponet'
in ea murus. ꝉ Et nota q̄ ſi ſaluator ponit' in ea. intra eam concludit'. et ſi murus OO
ponit' ↄcludit eā. Hec ergo deſcriptio vrbis marie ſpecialiter ↄuenit. nec pt aliꝫ cō

uenire. Nam in ea ↄcluſus eſt ſaluator p incarnatōis myſteriū. ꝛ ipe eā cōcluſit vt
murꝰ p defenſiōis miniſteriū. Ipe eſt enī gedeon. i. circuiens in vtero. Nā in vte
ro virginis q̄ ad humanā circūſcriptus naturā. nihilominꝰ p incircūſcriptā diuīe
potētie naturā circuibat etiā matrē ſuā. Huius autē vrbis que nobis eſt defenſio
oīs fortitudo. antemurale fuit illa iugis et puigil angeloꝝ cuſtodia. de q̄ dicitur
Canti. iij. Lectulū ſalomōis lx. fortes ambiūt ꝛc. Quere li. x. ti. x. Et ſic intelligen
dū eſt iſtd. Saluator ponet' in ea murꝰ. Et antemurale ſuppl. ponet' i ea. Pro
pter h̄ illi dicit' Iſa. lx. Occupabit ſalus muros tuos ꝛc.

Aliter. Murus huiꝰ ciuitatis fuit fides virginis. Unde Apoca. xxi. Erat ſtructu PP
ra muri eiꝰ ex lapide iaſpide ꝉ qui ppter eiꝰ virorē ſignat fidē. ſicut dicit ibi gloſa.
Siccus enī ē. et ſoli igni eterno idoneꝰ q̄ nō habet fidē. Huiꝰ muri ſingula ppu
gnacula. ſinguli articuli fidei. Ideo de virgine dicit' Cāt. viij. Si murꝰ eſt. edi
ficemus ſup eū ppugnacla argentea. Et bene dr̄ ſtructura muri ꝉ quia q̄ſi a colle
ctōe ſingulorꝝ articuloꝝ habet fides vt ſit murꝰ eccl'ie et fidel' aīe. Seq̄tur paulo
poſt. Fundamēta muri ciuitatꝭ omni lapide pcioſo ornata ꝉ. i. omni genere virtutū
ꝛ bonoꝝ operū. in quibꝰ fundatꝰ eſt iſte murus. q2 fides ſine opibus bonis et ſine
virtutibꝰ alijs. quaſi murus eſt ſine fundamētis. caſurus q̄libet impetu tēptatōis.
Quomodo fides virginis habuerit h̄ fundamentū. manifeſtū eſt.

Item quia murꝰ dicit' a muniēdo. appellat' maria ciuitas munita ratōe muroꝝ ſuoꝝ.
Unde poteſt dici q̄ habebat quaſi murū ſeptemplicē. ſ. ſeptem dona ſpūſſancti cō
tra ſeptē criminalia. ſcꝫ Murū ſobrietatis contra gulā. Murū pudicicie cōtra lu
xuriam. Murū paupertatis contra auariciā. Murū fortitudinis contra accidiam.
Murū benignitatis cōtra irā. Murū caritatis cōtra inuidiā. Muꝝ hūilitatis ꝫ
ſupbiam. Appone ſingulis pprias auctoritates. Et hoc totū morale eſt.

Hec ciuitas habuit murum QQ

Diuine ptectōis. Nam ſi dn̄s i circuitu ppl'i ſui. multo fortiꝰ in circuitu mr̄is ſue.
Unde Iſa. xxvi. Saluator ponet' in ea murꝰ. vt ſupra.

Angelice cuſtoditōnis. Unde dicit ei pſ. Angelis ſuis mandauit de te vt cuſtodi
ant te ꝛc.

Omnimode virtutis. Uirtutes enī muri ſunt. q2 aīam muniūt. Un̄ puer. xxv. Si
cut vrbs patens et abſq; muroꝝ ambitu ꝉ muroꝝ ꝉ. i. virtutū.

Ignee caritatis. Nam chriſtus ignis eſt. Deutero. iiij. qui ipām igniuit. Unde di
cit Zacha. ij. Ero murus ignis in circuitu eius.

Maria alexandria Aquaꝝ. i. gratiaꝝ multitudinis. Ipſa ē enim alexandria habitās in fluminibꝰ gra
tiaꝝ. De qua Naum vlti. dicit'. Aque in circuitu eius. aque muri eius. Alexandria
interptatur alleuians tenebras. vel auferens anguſtias tenebraꝝ. qḋ optime cōpe
tit beate marie. Poteſt autē dici q̄ virtus humilitatis. benignitatis. manſuetudi
nis. et hmōi. quaſi aque fluuiales. patiētia vero. martyriū cordis. et hmōi. quaſi aq̄
marine muniebant mariam.

In hac ciuitate muri RR

Obfirmatio recte conſuetudinis. Munimentū iuſticie. Et firmitas ppoſiti ſancti.
Unde. Quoniā virū non cognoſco.

Conſuetudo ſancte opationis. Nam de ppria ſubſtātia filij ſuppleuit neceſſitates.
qui ſimul in vnū fuit diues et pauper.

In hac ciuitate

Foſſatū vere paupertatis pfundū timore et humilitate. Uacuū contemptu pſperita
tis mundane. Dilatatum caritate. Mundiſſimū virginitate. Aquoſum pietate et
cōpaſſione. Petratū patientie ſoliditate. Supnis hians deſiderij intenſiōe. quia
veri paupis eſt ad celeſtia inhiare. Ciuitatē circuiens forti defenſiōe. Nam tale foſ
ſatum non timet minas diaboli.

Hec ciuitas commendat' SS

A cuſtodibꝰ muroꝝ ꝉ. i. angel'. Unde dicit ei tota trinitas Iſa. lxij. Sup muros tuos
hierlm ↄſtitui cuſtodes ꝉ. i. angelos. Uel iſti cuſtodes gabriel et iohānes. Libro

x.ti.ij.D.D.A.A.de throno.de duob⁹ leonib⁹. Sz ꝙ custodes muroꝝ vigiles
ciuitatis nõ debẽt esse taciturni.seqͥt i auctoritate Iſa.de iſtis custodib⁹. [Tota die
⁊ nocte nõ tacebũt laudare nomẽ dñi et ipſi⁹ dñe. Iuxta qđ canit eccl'ia. Te laudãt
angeli ſctã dei genitrix ⁊c. Iſa.xxiiij. Leuabũt vocẽ ſuã atq; laudabũt. Eodẽ.lij.
[Vox ſpeculatoꝝ tuoꝝ.] i.ſpectatores tui vociferãtes [leuauerũt vocẽ. ſil' lauda
bũt ⁊c.] Itẽ Eze.xxxiij. Fili hoĩs ſpeculatorẽ dedi te domui iſrl. Audies ergo ex
ore meo ſermões.et annũciabis eis ex me.

Aliter. Per iſtos custodes ſignant' ṽginis ṽtutes. Prim⁹ custos ſobrietas. cui⁹ cõtra
riũ corripit virginitatẽ. Eua eñ ꝗdiu in ꝑadiſo abſtinuit. ṽgo ꝑmãſit. ꝗcito co-
medit. carnis aculeos ſenſit. Vñ Gene.iij. Tulit mlier de fructu ligni et comedit.
deditq; viro.q comedit. ⁊ ſtatim apti ſũt ocl'i amboꝝ. i.nimi ꝯcupiſcẽtiaꝝ. Scd⁹
abſtinẽtia. Terci⁹ ſctã occupatio. Quartus cuſt⁹ aſpitus. Quintus cuſtodia ſenſuũ.
Sextus ṽecũdia ſermonũ. Septim⁹ fugere oportunitatẽ peccãdi. i.locũ.tps ⁊ ꝑ-
ſonã. Hoc totũ inuenies ꝯcordatũ li.xij.pri.iiij.ca.iiij.D.de lilio morali.

[A noĩs dignitate] Appellat' eẽ ſalem. Hierlm. Sion. Bethleem. Bethulia. Egba TT
thanis. Nazareth. Hiericho. Capharnaũ. Abela mr' ciuitatũ in iſrael.ij. Regũ.xx.
Quere paulo infra. Damaſcus. Thanis. Heliopolis. Lais. Alexãdria. vt ſupra.

Maria ſalem — Salem eñ dicta ẽ ciuitas melchiſedech.q interꝑtat' rex iuſticie.vel rex iuſt⁹.vl' rex pa
cis.vel rex pacificus.et ſignat chriſtũ. Salem ṽo interꝑtat' pax.vl' iuſticia. aut mi
ſit.aut ꝑfecti.aut reddens.aut reddita.aut ꝯſũmata ꝑfecte. aut ꝯſũmatio ꝑfectõis.
⁊ deſignat mariã. De iſta ſalem.et de melchiſedech rege illi⁹ legit' Geñ.xiiij. ⁊ ad he
bre.v.et.vij.et in ṗs. Tu es ſacerdos ⁊c.

Maria hierl'm — Hieruſalẽ interꝑtat' pacifica.viſio pacis.timor ꝑfect⁹.vel timebit ꝑfecte. Et h̄ totum VV
ꝯuenit marie. Fuit eñ pacifica.q2 genuit pacẽ nr̃am que chriſtus ẽ. Ipſa eñ fecit
vtraq; vnũ. Ephe.ij. Quia deũ vniuit homi. ⁊ hoiem deo i vnitate ꝑſone. vniens
celũ terre.ima ſũmis.ꝯtra triplicẽ guerrã quã fecerat eua. Quere li.i.ca.i.D.

Ipſa etiã ẽ pacifica nr̃a filio recõcilians peccõres.deſignata ꝑ colũbã noe.q attulit ei
oliue ramũ in ore dũ eſſet in archa.deũ hũano generi recõciliatũ demõſtrãs. Et hñ
in ore.quia h̄ facit orõnũ ſuaꝝ virtute. Vñ ſic oramus eã. Recordare ṽgo mater
dũ ſteteris in ꝯſpectu dei vt loqris ꝑ nobis bonũ ⁊c.

Itẽ viſio pacis.q2 pacẽ illã vidit i hũana carne.ꝺ qua ſymeõ Lu.ij. Viderũt ocl'i mei
ſalutare tuũ. ⁊ ꝑ ipſam venit' ad viſionẽ pacis eternẽ. Nã ſine ea nec vidit hõ nec viſu-
rus eſt pacem illã.

Itẽ timor ꝑfect⁹.vl' timẽs ꝑfecte.q2 timore reuerentie q ſanct⁹ ẽ et ꝑmanet in ſeculũ
ſecli ſꝑ timuit deũ. Vñ ⁊ laudat' i vtraq; eccl'ia.q2 mlr timẽs deũ ipſa laudabitur.
Parabo.in fine.

Maria hierl'm — Sic ḡ btã virgo deſigt' ꝑ hierl'm rõe noĩs. ⁊ nihilomin⁹ ꝑ eã ſigt' a ꝯditiõe ciuitatis. XX
Quia ſicut hierl'm metropol' erat ⁊ adhuc forte ẽ aliaꝝ ciuitatũ iudee.ſic ⁊ ipſa dña
ẽ oĩm fideliũ aiaꝝ.imo celeſtiũ.terreſtriũ ⁊ iffernoꝝ.q ſũt tres ciuitates. Vñ ipſa dic
Ecc̃i.xxiiij. [In oĩ terra ſteti] q2 vbiq; traꝝ hz eccl'ias [⁊ i oĩ gẽte ⁊ i oĩ ꝑplo ꝑ

Maria abela — matũ habui.] Ecce ꝙ metropol' ẽ. deſignata ꝑ abelã mr̃ez ciuitatũ in iſrl'.ij. Reg.xx.
Et iterꝑtat' abela miſerabil' ei vl' dimittẽs ei.q2 maria miſeret' peccõrib⁹. ⁊ ipetrat eis
a filio dimiſſionẽ ꝺbitoꝝ. i.remiſſionẽ peccõꝝ ſuoꝝ. Habet aũt ꝑmatũ i oĩ gẽte ſm
tres ſtatus. Quere titulo ꝙ ipſa ꝺr ꝑmas.

Itẽ ſic hierl'm erat ſoliũ regni ad qđ vnct⁹ ẽ dauid.ſic ⁊ ipſa ſoliũ xp̃i. Quere li.x.ti.iij
ꝺ ſolio. Propt' h̄ ꝺr.ij. Re.v. Habitauit dauid i arce hierl'm. ⁊ vocauit eã ciuitatẽ da
uid. Per [arcẽ hierl'm] itellige marie hũilitatẽ.i q ꝑcipue de⁹ trinitas reqeuit dicẽs
In omnib⁹ reqem qſiui. ⁊ i hereditate dñi morabor.

Itẽ q2 ſic hierl'm ſita ẽ i medio mũdi. Vñ appellat' vmbilicus terre. Eze. xxxviij. Itẽ
Eze.v. Hec ẽ hierl'm.in medio gẽtiũ poſui eã. ⁊ i circuitu eius terras. Itẽ in ṗs ꝺr
de chriſto. Opat⁹ ẽ ſalutẽ i medio terre. Et ſic maria vl' vter⁹ ei⁹ appellat' medium

Epũs pariſieñ — terre. Quere libro.viij.ti.i. T V X. de terra. Et nota ꝙ ſic qdam dicũt hierl'm ñ YY
eſſe i medio vl' i cẽtro toti⁹ terre.ſed i medio ⁊ qſi i cẽtro nr̃e habitabil'. Iſid. dic ꝙ Iſi.

in medio iudee conſtituta eſt hieroſolima qſi vmbilic⁹ totius regionis.

Itẽ. Quia ſicut hierl'm antonomaſice ꝺr ciuitas ſancta.ſicut legit'.ij. Mach.
ſic et maria. Quere.li.iiij.ti.xxvij.A.de ſanctitate marie.

Itẽ. Quia ſicut dñs ꝑmiſit hierl'm Iſa.lxij. ꝙ poneret eã laudẽ in terra.ſic et reddi-
dit marie.quam iugiter in terra viuentiũ collaudant angeli et ſic iuſti.imo ⁊ ip-
ſe deus.et in terra morientiũ.iuſti et peccatores.

Itẽ de hac hierl'm dicit iohes Apoc.xxi. [Ego iohes vidi ciuitatẽ ſctãm hierl'm no
uam deſcẽdentẽ de celo.a deo ꝑatam.ſicut ſponſam ornatã viro ſuo.] Nota ꝙ io-
hãnes q interꝑtat' in q eſt grã dei. huic viſiõi apponit nomẽ ſuũ.qđ nõ fecit qñ alia
vidit.ad notãdũ ꝙ ſpecialis eſt grã videre.h̄ eſt intelligere marie dignitatẽ.et grẽ dei
nõ ꝓpe induſtrie iſtõ debz aſcribi. Dicit ḡ [Vidi] ꝑ intellectũ. In h̄ etiã ꝙ dicit vi
di.ꝯgaudet viſiõi. Null⁹ etiã poſt chriſtũ tantũ ꝯgauiſt de ſecretis virginis. qntũ io-

Aug⁹. — hãnes.cui ſpecialiter ꝯmiſſa ẽ a filio cura ei⁹.ſicut dicit Aug⁹. [Ciuitatẽ] mariaz.
vt dictũ ẽ in ꝑncipio hui⁹.ti.li. [ſctãm] li.iiij.ti.xxvij.A.de ſanctitate ei⁹ [Nouã.]
q2 nec primã ſiles viſa ẽ.nec hr̃e ſequẽtẽ.ſicut res inuſitata nouitas appellat'. Que-
re ibi. Nouũ fecit dñs ſuꝑ terrã. Libro.iiij.ti.xiij.A.de ꝯceptu virgis. Vel io [no
uam] quia ab ea ablata ẽ oĩs vetuſtas pcĩ et culpe in ſctificatõe.grẽ impletõe.ſpũs
ſancti ſuꝑuentõe.filij dei conceptõe.ſed nõ pene donec aſſumpta eſt in celũ. [Deſcẽ
dentẽ de celo] qa ibi erat chriſt⁹ fundamentũ ſuũ.vt ſuꝑ dictũ ẽ eodẽ ti. E. F. Vl'
[deſcendentẽ de celo] ꝑ grẽ infuſionẽ. Vel [deſcendentẽ de celo] poſt gl'iam ſue ma-
ternitatis.et poſt tot graꝝ receptõem.ſub manu dñi tantũ ſe hũiliantẽ.iuxta illđ Apo.
iiij. Procidebãt viginti qtuor ſeniores ante ſedentẽ i throno.et adorabãt viuẽtez
in ſecl'a ſecloꝝ. Vel [deſcendẽtẽ] i.vt de⁹ exaltaret' ꝑ eam ſe tãtũ hũiliantẽ. Vl' iſte
deſcẽſus.timor reuerẽtie ſꝑ duratur⁹. Vel ſic. Cõuerſabat' mẽte in celo.iuxta illđ.
Nr̃a ꝯuerſatio ⁊c. Unde qñ deſcẽdebat qñ tantũ ſe hũiliabat. [A deo ꝑatã] omni-
moda virtute et hõa opatõe q fecit ei magna. Vñ et ipſa dicit. Grã dei ſum id qđ
ſum. [Sicut ſponſam] lib.vi.ti.xi.ꝙ ipſa dicit' ſponſa. [Ornatã viro ſuo] i.ad ho-
norẽ viri ſui.chriſti.ſ.vel ipſius pr̃is cui⁹ eſt ſponſa et filij mater. Vel [ornatã viro
ſuo] i.ſm ꝙ decet virũ ſuũ [ornatã] paſſiue.quaſi nõ a ſe ſed a deo. De cui⁹ orna-
tu Apoca.xij. Mlier amicta ſole. ⁊ in capite ei⁹ corona ſtellaꝝ duodecim.

Maria ſion — Itẽ maria appellat' ſion. Vñ dicit pater Iſa.xlvi. [Dabo in ſion] i.in maria [ſalu- ZZ
tem] i.ieſum.qui interꝑtatur ſalus.qui datus eſt ei in incarnatõe quãdo factus ẽ
filius eius.et per ipſaz datus eſt nobis. Iſa.ix. [Et in hieruſalẽ] i.in ipſa maria [glo
riam meã] i.filiũ meum.quia gl'ie patris filius ſapiẽs. Item iſti ſion ꝺr Iſa.lij.
[Sion] i.o tu maria.vt ſit vocatiui caſus [regnabit deus tuus] filius [tuus] ꝑ i-
carnationem.ſed [deus tuus] per creationẽ et cultũ ſpecialẽ. Item Iſa.lx. dicitur
huic ciuitati. Vocabunt te ciuitatẽ domini ſion ſancti iſrael. Item. Quia edifica-
uit dñs ſion videbitur in gl'ia ſua. De hac ſion orabat eccl'iaſticus.xxxvi. [Reple
ſion inenarrabilibus virtutib⁹ tuis] dicit pater ad ſpiritũſanctũ de maria. ⁊ cõue-
nit hoc ſctificatõni ṽginis. Interꝑtat' eñ ſion hebraice ſpeculatio.eo ꝙ in ſublimi
ꝯſtructa ſit.et de longe venientia cõtemplet'.

Maria nazareth — Item ipſa eſt ciuitas nazareth.in qua concepit filiũ et nutriuit.que eſt ciuitas galy- a
lee.quod interꝑtatur trãſmigratio facta.vel reuelatio.vel rota. quia per ipſam tranſ
migramus a vicijs ad virtutes.de malo ad bonũ.de bono ad meli⁹.de meliori ad
optimũ. Item ipſa que illuminatrix eſt.reuelat oculos noſtros interiores. vt vi-
dere.i.cognoſcere valeamus mundi vanitatẽ.noſtrã vilitatem.et dei bonitatẽ. Re-
uelat etiam nobis myſteria ſcripturaꝝ. Rectificat etiam quoſdã qui rotabãt am-
bulãtes in circuitu poſt tꝑalia exemplo ſue pauꝑtatis. Nazareth aũt interꝑtatur
flos.virgultũ.ſanctitas.cõſecratio.vnctio.mundicia.cuſtodiens.ſeparatio.quod
totum eidem pulcerrime poteſt adaptari.quod totũ videre habes ſuis ti.

Maria bethleem — Ipſa eſt etiã ciuitas bethleem.qđ interꝑtat' domus panis.vel domus refectõnis.vbi b
ipſa peꝑit panem viuũ qui de celo deſcẽdit.quo reficimur in altari. ⁊ q nr̃a rfectio
erit in eternitate. In hac eñ ciuitate iuent⁹ ẽ panis vite quẽ nobis attulit de celo

puer. in fine. de lõge portãs panem ſuũ. quem quęſierũt et inuenerũt pelegrini vbi⸗
tes. Luc. ij. Tranſeam⁹ vſq; bethleem. l. i. bethleem ꝑegrinã. et loquunt̃ more peregrinoꝝ. q̃
nolẽtes hoſpitari in paruo villa vł inopi. dicunt. tranſeam⁹ vſq; ad bonã villã vbi
inueniem⁹ oĩa neceſſaria ⁊ ad bonũ mercatũ. ⁊ ſecure dormiem⁹ ibi. ⁊ hoc est qđ ipa
conſulit oĩbo. Eccĩ. xxiiij. dicẽs. Tranſite ad me oẽs. et a gene. m. imple. q. d. ſicut vere
re hoſpite. Nuſq; alibi inueniet; tã bonũ hoſpitiũ aut ſecurũ. Nuſq; tã bonũ mer
catũ omniũ neceſſarioꝝ. Sed ceteri bene poſſũt mentiri. hec aũt nõ. q2 verax ẽ ⁊ mr̃
veritatis. Item Iſa. lv. dicit ipa cũ filio. l. Omnes ſitiẽtes. l. p deſideriũ l. venite ad
aquas. l. gratie. l. et q̃ nõ habetis argẽtũ pperate emite ⁊ comedite. venite emite abſq; ar
gento. l. Itẽ vſq; l. vinũ et lac. Btũs bern. Mirabil' hec emptio. apud amatores ſecu
li talis eſſe nõ pt. apud autorẽ ſeculi alia eſſe nõ pt. ſupple. nec apd matrẽ ei⁹. Cuius
aliter etiã hoſpitat' illos quos recipit. volẽs q nõ oẽs ad ipam tranſeunt. ⁊ ipos in⸗
forciat dicens Cañ. v. Comedite amici ⁊ inebriami cariſſimi. Quibo ferculł ipa pa
ſcit ſuos conuiuas. quibo pigmẽtis et vinis ipa eos iebriat et letificat. habes lib. xij.
ꝑti. l. ca. xi. et. xij. Itẽ in hac bethleem quęſierũt ⁊ inuenerũt tres magi q̃ pegrini erãt
verũ panẽ. Mat. ij. et ſicut legit' in quodam apocriſo. adhuc ꝑdurat mẽſa in q̃ ad lr̃aꝝ
comediſſe dicunt' cũ beata maria. qđ nõ aſſerimus.

Bern.

Maria hiericho — Itẽ ipa ciuitas hiericho. qđ interꝑtat' luna vł odor eius. nã ipa eſt pulcra vt luna. et c
tota odorifera ſingulaꝝ aromatibo ꝟtutũ. de q̃. ſ. hiericho dixerũt et iugiter dicunt
agẽdo gr̃as helyzeo. l. i. chriſto. l. viri ciuitatꝭ illi⁹. l. familiares. ſ. beate marie. iiij. Re
gũ. ij. Ecce habitatio ciuitatis hui⁹ optima ẽ. ſicut tu ipe dñe ꝑſpicis ⁊c̃. Et bene
optima. l. vidit enĩ de⁹ cũcta q̃ fecerat. et erãt valde bona. ſed maxime ea q̃ fecit ĩ vir
gine erãt optima valde.

Capharnaum — Item ipa ciuitas capharnaũ. qđ interꝑtat' ager pinguedis. vel villa cõſolatõnis. De
hac capharnaum inuenies infra eodẽ ti. iij. q maria villa.

Bethulia — Itẽ ipa ciuitas bethulie. Iudith. vi. qđ interꝑtat' virgo dñi. vł caſta dño. vł domus
ꝑturiẽs dñm. De hac inueies li. ix. ti. xv. et ĩfra eodẽ li. et ti. q. q maria dr̃ aq̃ducť.

Maria thanis — Ipa ciuitas thanis habẽs campũ adiacentẽ. vbi de⁹ poſuit pdigia. ſicut dr̃ in pſal. thã d
nis. l. interꝑtat' humiłe mãdatũ. ⁊ ipa his que de⁹ ei mãdauerat p angelũ hũilit' obe
diuit dicens. Ecce ancilla dñi. cui⁹ ẽ obedire. Per campũ hui⁹ thaneos latitudo
charitatis marie. in quo. ſ. cãpo. facta ſunt pdigia. qm̃ ibi de⁹ fact⁹ eſt hõ. verbũ ca
ro. mater virgo. magnus paru⁹. leo agnus. antiqu⁹ dieꝝ puer. et hmõi. l. In cãpo
thaneos. l. ad lr̃am ĩ planicie illi⁹ ciuitatis. Eſt aũt thanis metropol' egipti ciuitas
. ſ. illa in q̃ pharao mãſit. ⁊ moyſes fecit ſigna. Thanis interꝑtat' mãdatũ humile vł
mandatũ hũilitatis. q2 ipa ſuo exẽplo manifeſte mãdat oĩbo hũilitatẽ dicẽs cũ filio
Mat. xi. Diſcite a me q2 mitis ſum et humilis corde.

Maria lais — Itẽ ipa ciuitas lais. de qua legit' Iudicũ. xviij. in qua erat ppl's habitãs abſq; vllo ti e
more. ſecurus et q̃etus. nullo ei penitus reſiſtente. magnaꝝ opum. et ꝓcul a ſydõe
atq; a cunctis hominibo ſepat⁹. Ciuitas dico ſita in terra opulẽta ⁊ vbere. ⁊ in regi
one latiſſima. in qua nullius rei penuria eſt. eoꝝ que gignunt' in terra. Deſcriptõi

Bern. — hui⁹ ciuitatis cõſonat qđ dicit btũs Bern. de celeſti hieruſalem. et cõgrue pt itel
ligi de maria. O ciuitas celeſtis manſio ſecura. patria totũ continẽs qđ delectat.
populus ſine murmure. incole q̃eti. homines nullã penuriã habentes. O q̃ glorio
ſa dicta ſunt de te ciuitas dei.

A nominis nouitate. Unde marie dicit' Iſa. lx. Uocabunt te in ciuitatẽ dñi ſyon ſã f
cti iſrael. Iſa. lxij. l. Uocabitur tibi nomen nouum. l. ſ. gratia plena. vel l. nomẽ no
uum. l. ſ. mater miſericordie. Quere libro. i. ca. ij. B. Similiter ſeruis et amatoribo
marie. ciuibus ſcꝫ huius ciuitatis. l. vocabitur. l. in futuro. l. nouũ nomen. l. Quia ſi⸗
cut modo dicunt' a chriſto chriſtiani. ſic in futuro dicent' a ieſu ieſuani. i. a ſaluato⸗
re ſaluati. et a redemptore redẽpti. Unde Iſa. lxij. Uocabũt eos populũ ſanctũ re
demptũ a dño. Item Iſa. lxv. Seruos ſuos vocabit noĩe alio. Et hoc eſt nomen
chriſtianũ. l. honorabile corã dño. licꝫ q̃nq; apđ aliq̃s deſpicabile ſit. Unde almachi
us vocabat vrbanũ cruicolã. ⁊ iulian⁹ vocabat chriſtũ galileũ pãnoſũ. Uł h nomẽ

l. honorabile. l. nomẽ pauperꝫ eſt. de q̃b⁹ hoc ad lr̃am dicit'. quoꝝ nomẽ in celo ho⸗
norabile eſt corã deo. Uł h eſt. l. nomẽ diligẽtiũ pacẽ q̃ filij dei vocabũt'. Mat. v.

A plateaꝝ latitudie. l. De q̃bo plateis dr̃ Apoca. xxi. Platee ciuitatꝭ auꝝ mũdũ tã g
q̃ vitrũ ꝑlucidũ. Platea dr̃ a platos qđ eſt latitudo. ⁊ deſignat latitudinẽ caritatis
marie. qua pſto ẽ omnes illos hilariter recipe. q̃ prius ambulabãt p latã viam q̃ du
cit ad ꝑditõem. Mat. vij. Et q̃ deo erãt incogniti. q2 verſabant' in plateis. ſic dicit'
Treno. iiij. ſi ad ipam refugerint. ſicut platea cõmũis eſt oĩbo ingrediẽtibo ciuitatẽ.
Ponit' aũt. l. platee. l. pluraliter. ꝓpter dilectõem dei ⁊ ꝓximi. Dicat ẽ q̃ eiuſmodi ẽ.
deſiderio et re illo Cañ. iij. l. Surgã et circuibo ciuitatẽ. l. i. mariã. l. p vicos ⁊ plate
as. q̃rens quẽ diligit aĩa mea. l. qui in maria et p mariã inuenit'. Cõparãt' aũt he pla
tee. l. auro mũdo. l. q2 aurũ ſignat ſapiẽtiã ꝓpter ſuã p̃cioſitatẽ. Obediẽtiã ꝓpt' ſuã
tractabilitatẽ. Cõſtanciã mentꝭ ꝓpter ſuã põderoſitatẽ. Mũdiciã. q2 non cõtrahit
rubiginẽ. Caritatẽ. que formã dat virtutibo ſicut aurũ ceterꝭ metallis. Sed dicit'
l. auro mũdũ. l. et ꝟtutes cuſtodiant' ab inanis glie ſordibo. ſicut fuerũt in btã ꝟgie.
Ideo l. platee. l. ei⁹ cõpant' l. auro et vitro. l. ꝓpter puriſſimã ipius puritatẽ. Uel etiaꝫ
ideo l. auro et vitro. l. q2 vtrũq; ſuo mõ reddit imaginẽ intuẽti. vt in ei⁹ vita velut ĩ

Hiero. — ſpeculo poſſint ſuoꝝ criminũ maclas depꝛhendere pctõres. q2 ſicut dic̃ Hieronẏ.
In maria velut ĩ ſpeclo toti⁹ ꝟtutꝭ forma refulget. Sił' ſup eo. li. ⁊ ti. E. E.

A ſecuritate et pace. l. Unde dicit' ei. Qui poſuit fines tuos pacẽ. Nam extincto peni h
tus in ea fomite ĩ cõceptu ſaluatoris. nõ fuit in ea guerra iter carnẽ et ſpm̃. ⁊ ita non
habuit bellũ inteſtinũ. nec diſcordiã inter ciues. i. motus interiores. Fuit ei archa
noe vbi oĩa aĩalia pacifica. Nec timebat hoſtes exteriores. q2 ſaluator erat ei mu⸗
rus. et angelica cuſtodia erat antemurale. vt ſup dictũ ẽ eodẽ li. ⁊ ti. A A. Eſt etiã
nobis pax ⁊ ſecuritas. Unde pmittit ei fili⁹ Iſa. liiij. Dabo mr̃itudinẽ pacꝭ filijs tu
is ⁊c̃. Itẽ Iſa. lx. Nõ audiet' iniq̃tas ĩ terra tua. vaſtitas et cõtritio in terminis tuis.
Defendit eĩ a malo ſuos habitatores. Unde dicit Cañ. viij. Ego mur⁹ ⁊ vbera mea
ſicut turris. Itẽ ꝓpter h dr̃ Apoca. xxi. Porte ei⁹ nõ claudent' p noctẽ. hec ẽ ꝟa lr̃a.
q̃ſi dicat'. Tãta erit ibi ſecuritas q nocte qñ ſolẽt fures incedere ⁊ male beſtie. l. non
claudent' porte. l. q2 null⁹ hoſtꝭ ibi timebit'. et h ptinet ad pſonã marie. Uel meli⁹ cõ
uenit h ciuitati ſupne in q̃ nihil nociuũ ſentiet'. Aliq̃ libri habẽt. l. porte ei⁹ nõ clau
dent' p diẽ. l. q2 ſi p noctẽ deberẽt claudi nõ poſſent. Unde ſequit'. Nox ei nõ erit ibi.
Uel ſic l. Porte. l. ſunt intellect⁹ ⁊ affect⁹. q̃bo intrat' ad amorẽ boni et cognitõeꝫ ve

Grego. — ri. l. que nõ claudent' p noctẽ. l. ignorãtie vł pctĩ in beatis. Greg⁹. Quid eſt qđ nõ vi
dent. qui videntẽ oĩa vidẽt. Nec iſte porte clauſe fuerũt ĩ virgine p noctẽ ignoran
tie. q2 nõ credit' q aliq̃d ignorauerit ptinens ad ſalutẽ poſt filij cõceptiõem. Oꝫ dr̃
Mat. xxv. l. clauſa eſt ianua. l. hoc eſt q mali nõ habebũt acceſſum ibi. nec patebit
tũc ingreſſus ad viã penitẽtie. ſed ipi claudent' in carcere inferni.

A tranſitu eoꝝ qui volũt ad filiũ ꝑuenire. l. Non enĩ patet via veniẽdi ad deum niſi i
tranſeat' p hanc vrbẽ. Unde Iſa. xlviij. De ciuitate ſctã vocati ſunt. ⁊ ſup deum iſra
el cõſtabiliti ſunt. Unde pmittit ei dñs Iſa. liiij. Ecce accola veniet. q̃ nõ erat me⸗
cũ. aduena quondã tuus adiunget' tibi. Itẽ Iſa. lv. Ecce gentẽ quã neſciebas vo
cabis. ⁊ gentes que te nõ cõgnouerunt ad te currẽt ꝓpter dñm deuꝫ tuũ et ſanctũ iſra
el qui glorificauit te. Quod quaſi exponit' caplo ſeq̃nti. vbi dicit dñs. Omneꝫ cu
ſtodientẽ ſabbatũ ne polluat illud. et tenentẽ fedus meũ. adducã eos in montẽ ſan
ctũ meum. et letificabo eos in domo oratõis mee. Ecce de cuſtodia ſabbati ad ho
norem virginis glorioſe.

A b eo q quicũq; ſaluari deſiderat neceſſe habꝫ ipaꝫ q̃rere adiutricẽ. l. Unde dic̃ ei fili⁹ k
Iſa. lxij. Tu vocaberꝭ ciuitas q̃ſita et nõ derelicta. Propterea cũ anxietate ⁊ deſide

Hec ciuitas cõmẽdatur — rio videbat' q̃rere ꝓpheta. Quis deducet me in ciuitatẽ munitã ⁊c̃.
Ab eo q p eã reedificatũ ẽ qđ p euã fuerat diſſipatũ. l. Unde Iſa. lviij. Edificabũt' l
in te deſerta ſecloꝝ. fundamẽta generatõnis ⁊ generatiõis ſuſcitab. Et hec eſt vna
de p̃cipuis ratõibus quare ſumope benedicẽdus eſt deus. quia fundauit hanc ci⸗
uitatem p quam reducimur ad patriam de exilio mũdi. Unde dicit' ei Thob. xiij.

lBñdicti erũt q̄ edificauerũt te.J.i.pr̄ et fili⁹ et ſpũſſcũs. Alit. Hec ciuitate qoãm
mõ edificãt.' q̄ doctrina ⁊bi ⁊ exẽpli faciũt ad amari mariã ab illis q̄ p⁹ neſciebãt eã
Ab immunitate peccati J Iſa.lx. Nõ audiet iniquitas in terra tua .vaſtitas et ↄtritõ l
in terminis tuis. Pſal. Qui poſuit fines tuos pacẽ. Itẽ Iſa.xlij. Nõ adijciet vt per
trãſeat incircũciſus et immũdus.
Ab eo ꝙ in ipſa et ꝑ ipſam magnificat dñs et laudat. J Unde. Magn⁹ dñs et lauda
bil̃ nimis in ciuitate dei nr̄i ĩ mõte ſancto eius. Et ideo tanta ẽ ꝙ nõ pt̃ abſcondi.
Matth.vij. Mons iſte chriſtus dñs. Iſa.ij.et Michee.iiij.
Ab eo ꝙ fundata ẽ exultatõne vniuerſe terre J.i.vt ꝑ eã exultet vniuerſa terra .i. tri/
plex terra.ſ.terra viuentiũ q̃ inde exultet.qꝛ numer⁹ angeloꝝ diminut⁹ ꝑ caſũ luci
feri ꝑ ipſam ẽ reparatus. Terra morientiũ.i.mund⁹ q̄ ꝑ eam ſaluat⁹ ẽ et gratia illu/
ſtratus. Terra mortuoꝝ.ſ.infern⁹ quo ad detentos in limbo. q̄ ꝑ eam inde extra
cti ſunt.et in ꝑadiſum introducti .et hoc eſt qõ dñs dicit Iſa.lxv. Ecce ego creo
hieruſal ẽ exultatõem et pplm̃ eius gaudiũ.
Ab eo ꝙ rectores aĩarũ attribuũt ei ⁊ ei⁹ gr̃ie .'tã ↄuerſionẽ aĩaꝝ q̃ꝫ gl̃iam ꝓpe con
ſcientie. J Un̄ dr̄ Apoca.xxi. Reges terre afferẽt gl̃iam ſuã et honorẽ in illã L Reges
terre J boni ꝓlati ſolliciti de ſalute minoꝝ.' vnde merent̃ coronã gl̃ie ſempiterne. et
q̄ regũt et iuſte diſponũt terrã ꝓpriã.i.motus carnis habitatores ei⁹. et diſſipant
omne malũ vicij tẽptãtis intuitu ſuo. Prouer.xx. Hi inquã L reges afferũt gl̃iam
ſuã J.ſ.eos q̃s ↄuertũt et in bono enutriũt.i.ad Thi.ij. Uos eſtis gl̃ia nr̄a ⁊c̃. to/
tũ attribuẽtes gr̃e mr̄is et filij. Sed qꝛ nõ ſufficit ꝓdeſſe alijs niſi ſeipm̃ ſeruet q̃s
immaculatũ.ideo ſubdit L et honorẽ J.i.ꝓprie ↄſcientie puritatẽ.
A xenodochijs ⁊ miſſocomijs que nos hoſpitalia et infirmarias noĩam⁹. J Eſt aũt m
xenodochiũ grece.'ꝑegrinoꝝ ſuſceptio latine. Ubi autẽ egrotãtes de plateis colli
gunt̃ miſſocomiũ grece dr̄.quia in eo ↄſumpta languoribꝫ ⁊ inedijs miſeroꝝ mẽ
bra fouent̃.
A templis eccleſijs ⁊ oratorijs. J Eſt autẽ oratoriũ dictũ ab orõe cui ↄſecratũ eſt.' in
quo nihil fieri debꝫ niſi ad quod factũ eſt ⁊ inſtitutũ.
A cenobijs et monaſterijs. J Dicit̃ cenobiũ a cenon qõ eſt ↄmũe.et eſt habitatio plu
rimoꝝ ĩ ↄmũe viuentiũ. Monos aũt grece ſolus.ſterion ſtatio.inde monaſteriũ q̄ſi
ſolitariũ habitatio
l Tem hec ciuitas ↄmẽdat̃ ex eo ꝙ oĩa repiunt̃ in ea excellẽter que ſolẽt in nobi n
liſſimis vrbibꝫ repiri.quoꝝ pars notat̃ his verſibꝫ.J

Rex.pſul.pplus. defenſio.templa domus.lex.
Fons.ſcola.ludus.opes.cõmercia.pax.cibus.arma.

In hac ciuitate

Verſus Rex J iuſticie.vt ſup̃ de melchiſedech.co.li.et ti.V. Ipſa eni eſt L ciuitas regis magni J
chriſti.ſ.q̄ eſt rex regũ et dñs dñantiũ. Apoca.xix.et.i.ad Thimo.vi.
Preſul J ipe chriſt⁹ pontifex futuroꝝ bonoꝝ .' datoꝛ.ſ.ꝓbendaꝝ celeſtiũ.ad Heb.xi.
quaꝝ.ſ.ꝓbendaꝝ m̃ltas credit̃ multis dediſſe ad ꝓces et cõſiliũ matris ſue. Credit̃
etiam btã virgo multis ꝓcuraſſe ꝓbẽdas et dignitates eccl̃ie militãtis q̄ ei aliquãdiu
lũ ſeruierãt in pñti.cũ ipos ſciret indignos celeſtibꝫ ꝓbendis. Multis etiã de gr̃ia
et bñplacito vt ipſis ſubueniret.' et hic ⁊ ĩ futuro ꝓcuraſſe credit̃ bñficia et honores.
Chriſt⁹ etiã ſacerdos ẽ hui⁹ ciuitatis habẽs ĩ cura oẽs ciues et habitatores ciui/
tatis iſtius
Populus J Un̄. Ecce alienigene et tyrus et ppl̃s ethio.⁊c̃.vt ſupra co.li.et ti.M. o
Et qꝛ ppl̃us ciuitatis debꝫ ↄfiteri ꝓprio ſacerdoti.dicit pſ. Cõfiteant̃ tibi ppli de
us ⁊c̃. Popul⁹ autẽ hui⁹ ciuitatis ſunt oẽs veri fideles. Un̄ dr̄ huic ciuitati Iſa.lx.
Popul⁹ tu⁹ oẽs iuſti imꝑpetuũ hereditabũt terrã. Itẽ Thob.xiij. Letaberis in fi
lijs tuis.qm̃ oẽs bñdicent̃ et ↄgregabunt̃ ad dñm. Viſceribꝫ eni caritatis tanq̃
capacitate muroꝝ cõtinet ipſa populũ ſuũ. Un̄ et dr̄ mater miſericordie.ſic paulus
ↄtinebat ĩ ſe pplm̃ ſuũ.dicẽs ad Phil.i. Sicut ẽ mihi iuſtũ hoc ſentire ꝓ oĩbꝫ vo/
bis eo ꝙ habeã vos ĩ corde meo ⁊c̃. et ad Gal.iiij. Filioli mei quos iterũ parturio.

ergo eos habebat in ventre quos ſe dicebat parturire.
Defenſio J vt ſupra eodem li.et ti.K.K.
Templa J chriſt⁹ Apoca.xxi. dñs deus oĩpotẽs templũ illi⁹ eſt ⁊ agn⁹. Illũ ei in/
teri⁹ habebat quẽ mente et ſpiritu iugiter adorabat.cui mente et ſpũ iugiter pſalle
bat. cui ſacrificiũ ↄtriti et humiliati ſpũs iugiter ĩmolabat .cui gr̃aꝝ actões et vo/
ces laudũ aſſidue decãtabat. Habꝫ etiã tẽpla vbiq̃ terraꝝ. Quid ḡ eſt qõ ibidẽ dicit
iohes.L Templũ nõ vidi in ea ⁊c̃.J qõ ſic poteſt intelligi de ꝟgine. Tẽplũ loc⁹ ora
tõis eſt.et oratio maxime fit ꝓ duobꝫ.ꝓ malis amouẽdis ⁊ bonis adipiſcẽdis .ſed
qꝛ nõ oportebat ipſam orare ꝓ iſtis duobꝫ .cũ nullũ malũ ineſſet ei qõ poſſꝫ amoue
ri.et nullũ bonũ deeſſet ei cũ eſſet gr̃a plena.ideo forte dici pt̃. L Templũ nõ vidi ĩ
ea.J Sed iſtõ magis ꝓpe ↄuenit hierl̃m celeſti.credim⁹ eĩ btãm virginẽ filiũ ⁊ pa
trẽ ſine intermiſſiõe oraſſe et orare.et ſi nõ ꝓ ſe.' tñ ꝓ fidelibꝫ vniuerſis q̃s m̃lto pl⁹
diligit q̃ꝫ aliq̃ alia mr̃ filios vteri ſui. Un̄ dicit Iſa.xlix. Nũq̃d pt̃ obliuiſci mr̃ ⁊c̃.
Dom⁹ J aula ꝟginal̃.' in q̄ chriſt⁹ habitauit.imo palaciũ regis gl̃ie.puer .ix. Sapiẽ p
tia edificauit ſibi domũ. Uel L dom⁹ J hui⁹ vrbis iuſti ſunt.' q̃s ipſa inhabitat. Nã
L delicie ei⁹ eſſe J ꝑ gr̃am L cũ filijs hominũ J Parabo.viij. Ideo dr̄. De⁹ in domibꝫ
ei⁹ cognoſcet̃. Ad hãc eni ciuitatẽ ꝑtinẽt domus religioſoꝝ.et dom⁹ hoſpitaliũ.ĩ
q̄bꝫ ſi vera ſit ibi religio et caritas deus ꝓ̄e cognoſcit̃.⁊ dicit̃ illud Geñ.xxviij. Ue
re dñs eſt in loco iſto. Itẽ hec eſt domus dei et porta celi. Geñ.xxviij.
Lex J clemẽtie et benignitatis. Prouer.i ſi. Lex clemẽtie in lingua ei⁹. Itẽ lex dei eius
in corde ipſius. Lex hui⁹ ciuitatis. Nõ facias alij qõ tibi nõ vis fieri. Thobie.iiij.
Itẽ Oĩa q̄cunq̃ vultis vt faciãt vobis hoĩes et vos facite illis. Mat.vij.
Verſus Fons J miſericordie. Zacha.xiij. In die illa erit fons patẽs domui dauid ⁊c̃. Cañ.
iiij. Fons ortoꝝ ⁊c̃. Iohel vlti. Fons egredietur de domo dñi. Itẽ fons iacob. Io.
iiij. Ipſa ei eſt fons ille q̄ aſcẽdebat de terra Geñ.ij. Quere li.ix.ti.i.ij.et.iij.vbi ipſa
dicit̃ fons.puteus.flumen.et hmõi.
Et aqueductus J Unde dicit Eccl̃i.xxiiij. Quaſi aq̄ductus exiui a ꝑadiſo ⁊c̃. Hmõi q
eni artificia valde ſunt ciuitatibꝫ neceſſaria .qꝛ ꝑ aq̄ductus adducunt̃ ad ciuitates
⁊ bonas villas fontes a ſuꝑioribꝫ locis. Sic et ad iſtã ciuitatẽ fontes gr̃aꝝ de ce
leſtibꝫ.merito ſue hũilitatis q̄ ſignificat̃ ꝑ ↄcauitatẽ aq̄ductus latentis in terra. Hu
militas eni dicit̃ q̄ſi humi latẽs. Quere li.ix.ti.xv.ꝙ maria dr̄ aqueduct⁹.
Puteus J viuentis et videntis. Gene.xvi. Puteus quẽ ꝓncipes foderũt. Numeri.xxi.
Puteus aquaꝝ viuentiũ. Cañ.iiij. Pute⁹ altus plenus ꝓfunda miſericordia. Iob.
iiij. Cõtra ꝓfunditatẽ cordis peccatoris. Hiere.xvij.
Ciſterna J multiplex.' ad recipiẽdas aquas pluuiales.ſicut neceſſe ẽ ciuitati ſite in al
to mõte. Ipſa eni ſi fuerimus ciues ei⁹.velut ciſterna nobis recipit ſtillicidia gr̃aꝝ
que deſcẽdunt a pr̃e luminũ.⁊ nobis ea diſtribuit vnicuiq̃ ſcḋm ꝓpriam virtutẽ.i.hu
militatis capacitatẽ. Ipſa ẽ eni ciſterna vetus in ſolitudine Geñ.xxxvij. Ipſa ciſter/
na ſita ad portã bethleem.ij. Regũ.xxiij. Quere li.ix.ti.xxij.
Canalis J.ſ.fiſtula multiplex. Gallice gutarie.ij. Regũ.v.legit̃ de fiſtul̃ domatũ ĩ hie r
ruſalem.doma domatis ſuꝑior pars domus.
Verſus Flumina J.i.donoꝝ et gratiaꝝ multitudo.q̄ omnia huic ciuitati neceſſaria ſubmi/
ſtrabat.ſicut videre ẽ in q̄buſdã ciuitatibꝫ nobiliſſimis.ſicut ẽ pariſius roma rotho
magũ. Spũs eni ſctũs loco flumĩs.ab hac ciuitate oĩa ſuꝑflua exportauit ĩ ſua ſã
ctificatõe.omnia neceſſaria ſibi ⁊ ciuibꝫ ſuis apportauit in gr̃e adimpletõne.qñ di
ctũ eſt ei. Aue gr̃a plena dñs tecũ J q̄ eſt plenitudo toti⁹ veri boni .fomitẽ ex toto
extinxit in ea in ↄceptõe filij dei. Ideo dicit̃ in pſ. L Flumĩs impet⁹ J gallice larade
cretine.ſ.inundans abũdãtia gr̃e L letificat ciuitatẽ dei J.i.mariã. Quere li.ix.ti.iij.
ꝙ maria dr̄ flumen.
Piſcine J Canti.vij. Oculi tui ſicut piſcine in eſebon ⁊c̃. Quere li.ix.ti.xvij.ꝙ maria
piſcina. Ibi enim eſt piſcina ꝓbatica q̄ ſanat lãguidos Ioh.v.
Fontes J.i.ſcaturigines fluuioꝝ et riuoꝝ. Quia circa pedẽ montis ſolent fontes fri/ s
gidi ſapidi et ꝑſpicui ſcaturire.quibus refocillant̃ pauꝑes.animalia.⁊ trãſeuntes.

Qui etiā fontes faciūt fluuios.piſcinaſ.ſtagna.et ꝑ ꝯuallos multipliciter ſe extendunt. Et bene dicunt fontes circa pedē mōtis.in q̄ ſita ē hec ciuitas ſcaturire. q̄a ex affectu miſericordie et pietatis ei⁹ ꝓcedit iugiter in amatores ſuos irrigatio grāꝝ. Unde Deutero.viij.appellat̃ ipſa.terra riuoꝝ aquarū ꝛ fontiū.in cui⁹ cāpis ꝛ mōtib⁹ erūpunt fluuioꝝ abyſſi. Ipſa etiā eſt mōtis liban⁹ ex q̄ oriunt̃ hmōi fontes ad iſtam.q̄b⁹ irrigat̃ terra ꝓmiſſiōis. Unde et dicit̃ Canti.iiij. Fons ortoꝝ puteuſ aquaꝝ viuentiū q̄ fluūt impetu de libano.ł q̄ ſe extendūt ſpūaliter ꝑ vniuerſum mūdum. Item de iſtis fontib⁹ dicit̃ chriſto fundatori hui⁹ ciuitatis. [Tu dirupiſti] i.aperuiſti [fontes et torrētes ꝛc̄. Et [ꝑ aquas] i. grās boꝝ fontiū [ſiccaſti dn̄e [fluuios ethan] i.illos qui ꝯfluūt ꝑ luxuriaꝫ.vn̄ et fluuij debēt dici. Sed tales ſūt fluuij [ethan] qd̄ interꝑtat̃ fortis.q̄a ꝑ luxurioſos multū creſcit in terra ꝟtus diaboli. Un̄ Job .xl. Uirtus ei⁹ in lūbis ei⁹.et fortitudo ei⁹ ī vmbilico vētris eius.

Uiuaria] q̄ dicunt̃ a viuēdo.q2 ibi viuunt et multiplicāt̃ piſces. i.iuſti mltitudine ꝛ gratiaꝝ velut aquaꝝ abundantia nutriti.

Stagna.] quere libro.ix.ti.vij.

Uerſus Piſces multimodi] i.marini et fluuiales.iuſti videlicꝫ.quoꝝ q̄dā tribulatōnib⁹ velut aquis marinis impinguāt̃.q̄bus ipſa patientiā ſubmiſtrat. Alij deuotōne ꝛ guſtu gratiaꝝ eius velut omnimoda dulcedine nutriunt̃.

Fluxus maris atq̄ refluxus. Sophonie.ij. Erit funicul⁹ maris req̄es paſtorum et caule pecorum ꝛc̄.

Uerſus Portus] Ibi enī eſt port⁹ ſalut̃.vbi ſ gēda eſt anchora nr̄e ſpei.vt nauis ment̃ noſtre cōtra ꝑicula maris.i.mūdi firmiter teneat̃. Dn̄ſ enī ꝑ eā illos retinuit.qui an̄q̄ ipſa naſceret̃ in eternas amaritudies deſcēdebāt velut in fundū maris. Itē nauigātes mare.viſo portu vehemēter gaudent. Et de ipſa canit̃. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudiū annūciauit vniuerſo mūdo. Itē ab omni portu iter nauigantiū ichoat.q2 ꝑ fidē dn̄ice icarnatōis.cui⁹ fuit miſtra.inchoat̃ iter chriſtiani verſuſ celeſtē hierl̄m.inde enī eſt motio veniēdi ad deū. Itē portuſ a mari corrodit̃.ꝛ marie detrahūt iudei.pagani.heretici.et blaſphemi.q̄ pleni ſunt amaritudib⁹ vicioꝝ. Itē portus dicit̃ a deportādis cōmercijs.veniēs enī dei filius ſaluare mundū .apportauit ſecū ad hūc portū q̄cq̄d erat nobis neceſſariū. Un̄ Gen̄.vi.dicit pater filio carnē ſumpturo. Tolles tecū ex omnib⁹ eſcis q̄ mandi poſſunt ꝛc̄.

Nauigia] Unde Iſa.lx.ꝓmittit ei fili⁹. [Me iſule expectabūt et naueſ maris ī ꝑncipio.vt adducā filios tuos de lōge.argentū eoꝝ ꝛ aurū eoꝝ] i.eloquentia et ſapientia [cū eis nomī dn̄i dei tui] Et paulo poſt. [Afferet̃ ad te fortitudo gentiū ꝛ reges eoꝝ adducentur.]

Uerſus Fenū] Unde de ipſa dicit̃. [Producens fenū iumētis]ꝛc̄. [Fenū] i.carnē filij ſui. Iſa.xl. Omnis caro fenū. Hoc fenū fuit quaſi herba virēs.q̄ꝫ diu pullulauit et viruit in terra vteri virginal̃.qđ ꝓducit terra illa in natiuitate. Iuxta illđ Geneſ.i. Protulit terra herbā virentē ꝛc̄. Creuit hec herba in ꝑfectu vite. Excisa ē a terra paſſiōis falce. Exiccata et cōuerſa in fenū in ipſius paſſiōis feruore. Sed ꝯmedit̃ a fidelib⁹ animalib⁹ in ſacramēti dn̄ici ſuſceptōe. Ideo hoc fenū poſitū eſt in ꝑſepio.quo ſignat̃ altare. Et bene dicit [iumētis] i.illis et illis tm̄ qui ſuoꝝ et filij ſui deferunt onera mandatoꝝ.

Prata] Parab.xxvij. Apta ſunt ꝑ̄ta et apparuerūt herbe virētes. et collecta ſunt fena de mōtib⁹. Et dr̄ pratū q̄ſi ꝑ̄tinus parū.q2 nō q̄rit magnū laborē culture.

Uirētes herbe] Un̄ de iuſtis q̄ ſunt oues paſcue dn̄i Ezech.xxxiiij. Ibi req̄eſcent ī herbis virētib⁹. Uirens herba.ſimplex doctrina. Uel [herbe virētes] bonoꝝ operū infinita multitudo. Un̄ ꝓmittitur Job.v [Progenies tua] i. ſpirituales filij erūt [vt herba terre] i.multi numero.et virentes virtute.

Paſcua pinguia] Et hoc ꝓmiſerat dn̄s dicens de ouib⁹ ſuis. Paſcā eas in montibus iſrl̃.et cetera multa Ezech.xxxiiij. Item Iſa.xlix. Sup vias paſcent̃.ꝛ ī oībus planis paſcue eoꝝ. Iſtud enī ꝓmittitur his q̄ ſimpliciter ſeruiūt ꝟgini glorioſe marie. quia in omnib⁹ ſimplicitas figurat̃. Propter hoc dicit habitator huius

ciuitatis. In loco paſcue ibi me collocauit.

Uerſus Arboris omne genus fructū facientis.]

Oliue.] Unde Deutero.viij.dr̄ .q2 ibi eſt terra in q̄ ficus et malogranata et olineta naſcuntur. Quere li.iiij.ti.xxij. D. Li.xij.particla.v.ti.ij.

In hac ciuitate Uinea] Ibi enī inuenit̃ omne gen⁹ bone vitis. Ibi vitis.vino ſuo letificās deum ꝛ homines. Judicū.ix. Uinee engaddi. Can̄.i. Uinee putate. Can̄.ij. Uinea florens et odorifera Can̄.ij. Uinea pacifici Can̄.viij. Uinea dilecti. Iſaie.v. Uinea electa ſeu vinea ſoreth. Hiere.ij. Uinea ſub qua ſecure q̄eſcit̃.iij. Regū.iiij. ꝛ Mich.iiij. Uinea creſcēs ex aq̄s multiſ. Ezechiel.xix. Uinea plātata in mōtib⁹ ſamarie.i.ī eminentia eccl̄ie. Hiere.xxxi. [Uinea plantata] dextera dei pr̄is.in ꝓs. Uinea paſtinata Mat.xij. Uinea habens ſepē torcular et turrim Mat.xxi. Libro.xij .ꝑti.i. ca.xij. D. et particla.vi.ca.i.

Et palme.] He ſunt palme.lxx.reperte in helim. Exod.xv. Palme exaltate ī cades Eccl̄i.xxiiij. Palma ſub qua vere iudicat̃. Judicū.v.

Ficuſq̄.] Non illa maledicta folia habēs ſine fructu.que aruit Mat.xxi. ꝛ Marc.xi. Et q̄ iuſſa eſt abſcidi.q̄ſi fruſtra terrā occupans. Lu.xiij. Sed illa q̄ noluit deſerere dulcedinē ſuā fructuſq̄ ſuauiſſimos.vt ꝓmoueret̃ inter ligna. Itē illa q̄ genuit ficus bonas valde. Hiere.xxiiij. Item Johel.ij. Fic⁹ ꝛ vinea dederūt ꝟtutē ſuā.

Et punica mala] i.mali punice.ſ.arbores ꝑcioſiſſime et fructifere.quaꝝ flores rubicūdi ſignant deſideriū dominicā paſſionē imitādi.

Uerſus Terra ferax. Unde hec ciuitas dicit. [Pulcritudo agri mecū ē] .i.mihi ſeruit. [Pulcritudo agri] eſt gignētiū et generatoꝝ vbertas. Hec ē terra de q̄ dicit̃ Deute.viij. et que ꝓmittit̃ amatori marie. Domin⁹ de⁹ tuus introducet te ī terrā bonā.terram riuoꝝ aquarūq̄ et fontiū.in cui⁹ campis et mōtib⁹ erūpunt fluuioꝝ abyſſi.terraꝫ frumenti ordei ac vineaꝝ.in q̄ ficus et malogranata et olineta naſcunt̃. Terrā olei ac mellis.vbi abſq̄ penuria comedes panē tuū.et reꝝ omniū abūdantia ꝑfrueris. cuius lapides ferrū ſunt.et de mōtib⁹ eius eris metalla fodiunt̃. vt cū comederiſ et ſaturatus fueris bn̄dicas dn̄o deo tuo ꝓ terra optima quā dedit tibi ꝛc̄.

Orti irrigui.] Uer⁹ enim ſalomō [fecit ſibi [ortos ꝛ pomeria ſibi] i.ad honorē ſuū. [ꝛ ea cōſeuit cūcti generis arborib⁹.et extruxit ibi piſcinas aquaꝝ ad irrigandā ſiluam lignoꝝ germinantiū.] Eccl̄es.ij. De q̄b⁹.ſ.ortis dicit balaam Numeri.xxiiij. q̄ſi ꝑcipue loquēs illis religioſis q̄ deuote ſeruiūt marie. Quā pulcra ſunt tabnacula tua iacob.tētoria tua iſrael.vt valles nemoroſe.et vt orti iuxta fluuioſ irrigui. vt tabernacula q̄ fixit dn̄s.quaſi cedri ꝓpe aquas ꝛc̄. Quere expoſitōeꝫ li.x .ti.xix. q̄ maria tabernaculū. Itē de ciuib⁹ hui⁹ ciuitatis dicit̃ Hiere.xxxi. Uenient ꝛ laudabūt in mōte ſion.ꝛ ꝯfluēt ad bona dn̄i ſup frumento.vino et oleo ꝛ fetu pecoꝝ ꝛ armentoꝝ.eritq̄ aīa eoꝝ q̄ſi ortus irrigu⁹.ꝛ vltra nō eſuriēt. 5

Ualles nemoroſe] Gen̄.xxi.ī fine. Plātauit abrahā nem⁹ ī berſabee.et inuocauit ibi nomē dn̄i dei eterni. Et dicūt̃ nemora a numinib⁹.q2 ibi pagani idola ſua ꝯſecrabāt. Sunt enī nemora arbores maiores vmbroſe frondib⁹.

Uerſus Arborei mōtes] In q̄bus creſcunt ligna q̄ cōgruūt edificijs. Unde Iſa.xxxv. Gloria libani data eſt ei.decor carmeli et ſaron. Itē in q̄bus abundant venatiōes ceruoꝝ capreaꝝ bubaloꝝ et hmōi. aa

Silue venatib⁹ apte.] Un̄ ipſa dicit cū filio. Hee ſunt oēs fere ſiluaꝝ.

Uerſus Saltus ꝯdenſi] vbi apes mellificāt. Un̄ .i. Regū.xiiij. Uenit popul⁹ in ſaltū. ꝛ apparuit fluens mel ꝛc̄.

Uolucrū gen⁹ omne] Un̄ hec ciuitas dicit cū filio. Cognoui oīa volatilia celi ꝛc̄.

Uerſus Lacune gurgitib⁹ plene] Ezech.xlvij. Plurime ſpecies erunt piſciū eius ſicut piſceſ maris magni multitudinis nimie.

Aīalia pinguia q̄q̄] Quere.iij. Regū.iiij.vbi agit̃ de cibo ſalomōis et populi iſrl̃.

Uerſus Terra metalloꝝ] De q̄ Deutero.viij. Cui⁹ lapides ferrū ſunt.ꝛ de mōtib⁹ eius eris metalla fodiunt̃. Iſa.lx. Pro ere afferā ſtanū ꝛc̄.i. Para.i. Prebuit rex ſalomō argentū.et aurū in hierl̄m q̄ſi lapides ꝛc̄. Per [auꝝ] ſapiētia.ꝑ [argentū] eloq̄ntia.per bb

187

[electrū] .i. cōiunctio deitatis et humanitatꝭ. per [es] .i. ſcīencīa ꝓpter eiꝰ durabilita
tē. vel gratiarū actio ꝓpter ſonoritatē. p[er] [ferrū] abſtinētia. q̄ ſicut ferrū metalla. ſic
domat carnis deſideria. [auricalcū et ſtagnū] .i. imitatores bonoꝝ q̄ ſunt auꝝ et argē
tū. [plūbū] .i. q̄ attendūt feditates ſuas et pōderoſitatē. vt inde liq̄fiant p lacrimaꝝ ef
fuſionē. Iſa. xli. Conforabit faber erariꝰ percutientē malleo.

Queuis preciosa moneta. [Moneta huiꝰ ciuitatis ſimilitudo dei. dragma. i. regis ha
bens imaginē et ſuperſcriptōem. qꝛ chriſtianꝰ a chriſto. De maria enī p̄t exponi illō
Lu. xv. q̄ mulier habēs dragmas decē ⁊c̄. Gene. xxiii. Appēdit abrahā ephron. cccc.
ſiclos argēti ꝓbate monete et publice.

Uerſus Electi lapides] Unde ꝓmittit̄ ſeruo marie. vl' incole huiꝰ ciuitatꝭ Iob. v. Cū lapi cc
dibꝰ regionū erit pactū tuū. Hos lapides appellat gloſa electos regionū. i. q̄ de oī
regione ſunt electi et ꝯgregati. De q̄bꝰ p̄s. De regiōibꝰ ꝯgregauit eoſ. Unū dominꝰ
Mat. viii. Multi ab oriēte et occidēte veniēt ⁊c̄. Promittit etiā ei Iſa. xliii. Ab ori
ente adducā ſemē tuū ⁊c̄. Hi ſunt tūſionibꝰ ꝓſſurꝭ expoliti lapides. de q̄bꝰ dicitur
Zach. ix. Lapides ſcti eleuabunt̄ ſup terrā. i. Pe. ii. Ipi tanq̄ lapides viui ⁊c̄. Se
q̄tur. Erit pactū tuū firmū et eternū. Cū ſalibꝰ ē pactū ſctoꝝ. qꝛ mutuo ſe diligūt
et orant ꝓ inuicē vt ſaluent̄.

Lapidicine precioſe.] Ex q̄bus. ſ. ad opus oīs ſpūalis edificii aſſumunt̄ marmora et
lapides gipſei et porphiretici. Porphiretes ſm pliniū natural' hyſt. li. xxxvi. ē mar
mor rubeū cādidis īteruenientibꝰ pūctis q̄ in egipto maxime naſcit̄. a ſilitudīe por
phire ſic dictū eſt. i. purpure.

Uerſus Agricole vinitores. pecoruq̄ magiſtri] .i. paſtores. Ideo dn̄s ꝓmittit incol' et ciui dd
bus illiꝰ ciuitatis Iſa. lxi. Stabūt alieni ⁊ paſcēt pecora nr̄a. et filii ꝑegrinoꝝ agri
cole ⁊ vinitores nr̄i erūt. Hiere. vi. [Specioſe ⁊ delicate aſſimilaui filiā ſiō] .i. mariā.
[ad eā veniēt paſtores et greges eoꝝ. fixerūt in ea tētoria in circuitu ⁊c̄.]

Architectiq̄] Iſa. lxi. Edificabūt deſerta a ſeclo. et ruinas antiq̄s erigēt ⁊c̄. q̄. ſ. acci
derūt a pctō prime mulieris. Iſti architecti dona ſpūſcti vl' p̄dicatores ſancti.

Mercatores] Ezech. xxvi. q̄re multa de hmōi. Lu. xix. [Negociamī dū venio] .i.
date tpalia ꝓ eternis. Iſti ſunt illi īſtitores de q̄bꝰ Ezech. xxvii. Iuda ⁊ terra iſrl' .i.
ſtitores tui ī frumēto p̄mo. Iſti [inſtitores] ꝓphe. q̄ꝝ filii aplī [frumētū p̄mū] do
ctrina ꝓphetica. q̄ſi rōe tp̄is vel dignitatꝭ aplīce. Uel [inſtitores] aplī. quoꝝ filii ſe
q̄ntes p̄dicatores. q̄bꝰ dr̄ [Negociamī dū venio] Lu. xix. id ē. date tpalia ꝓ etnīs.
Uel [inſtitor] hꝰ ciuitatꝭ ipe xp̄s. cuiꝰ nauiſ maria. [Uā facta ē q̄ſi nauis īſtitorꝭ ⁊c̄.

Medicīq̄] Un̄ Hiere. viii. Nunq̄d reſina nō eſt in galaad. aut medicus nō eſt ibi. ee
Ibi medici incantātes ſapienter.

Uerſus Omnimode ſpecies.] Unde dicit̄ Eccī. xxiiii. Ego quaſi ſtorax et galbanꝰ et vngu
la et gutta ⁊c̄.

Et aromata.] Unde dicit. Sicut cinnamomū et balſamū aroma. ⁊c̄. Itē Canti. vi.
dicit ipa. Dilectus meꝰ deſcendit in ortū ſuū ad areolā aromatū.

Seu medicine.] Unde Eccī. xxxviii. Altiſſimꝰ de terra creauit medicinā. ⁊ vir ſapi
ens n̄ abhorrebit illā. [Altiſſimꝰ] .i. deꝰ pr̄ [dō terra] .i. ſ. ꝟginali [creauit medicinā]
.i. chriſtū hominē. vl' carnē chriſti. in q̄ tulit pctā nr̄a. ſicut dic̄ Petrꝰ. i. canonica. ii.
Qui pctā nr̄a tulit ī corpe ſuo ſup lignū. Et h̄ neceſſe erat. qꝛ a plāta pedis vſq̄ ad
ꝟticē Iſa. i. nō erat ſanitas in mūdanis. Ergo q̄ infirmꝰ eſt currat ad hāc ciuitatē.
Nec in ſua īfirmitate deſpiciat ſeipm̄. Eccī. xxxviii. ſed oret dn̄am et curabit̄. Un̄
⁊ ipa dicit. Ego q̄ſi fluuiꝰ dorix qō interp̄tat̄ medicamētū generatōis. Ipa autē
medicamētū ē generatōis hūane. Et cū h̄ medicamētū ſit tā efficax mirat̄ Hiere.
viii. dicēs. Nunq̄d reſina nō ē in galaad. aut medicꝰ nō ē ibi. [Galaad] .i. aceruꝰ teſti
monii Maria. cui teſtimoniū ꝓhibēt p̄riarche ꝓphete ⁊ gdi. [Reſina] .i. filiꝰ dei quē
q̄ſi offert oībꝰ. ſicut figurat eiꝰ imago. Sed ꝓpter hoc nō ſanant̄ multi. qꝛ nolūt ac
cedere ad mariā. nec mediari de exēplis ꝟbis et opibꝰ eiꝰ. Quibꝰ aūt ipa medeat̄
oñdit̄ Iſa. lxi. vbi dr̄ de mr̄e et filio. Spūs dn̄i ſup me ⁊c̄. vt mederer ꝯtritos cor
de ⁊c̄. Simile ī ps. [Qui ſanat ꝯtritos corde et alligat ꝯtritōes eoꝝ.] Pōt dici.

[Que ſanat] ⁊c̄. Sicut fecit theophilum penitentē ⁊c̄.

Uerſus Omne genꝰ veſtis] .i. omnimode veſtes ⁊ oīa indumēta neceſſaria ſibi ⁊ familiaribꝰ ff
ſuis. Un̄ et ei dr̄ Iſa. lii. Induere veſtimētis glīe tue hierlm ciuitas ſancti ⁊c̄. Pro
uerbio. in fi. Sindonē fecit. Ibidē. Biſſus et purpura indumētū eiꝰ. Ibidē. Stra
gulatā veſtem ⁊c̄. Quere li. ii. pci. i. cauſa. xliii. Ideo dicit veniēti ad ſeruitiū ſuum.
Zacha. iii. Ecce abſtuli a te iniq̄tatē tuā. ⁊ indui te mutatoriis.

Omnis ſubtilia texēs.] .i. oīs textor ſubtiliū. Iſa. xix. de habitatoribꝰ huius vrbis
Operabant̄ linū pectētes ⁊ texētes ſubtilia ⁊c̄. Itē .i. paliꝑ. iiii. De cognatōes do
mus operantiū byſſum ī domo iuramēti. Itē Exo. xxxv. Mulieres docte dederunt
q̄ neuerant iacintū et purpurā et ꝟmiculū ac byſſum et pilos capraꝝ ⁊c̄.

Maria caſtrū vel caſtellū Titulus ii.

Sermo in aſſum ptōe marie

c Caſtrū] vel caſtellū. De q̄ Lu. x. Intrauit ieſus ī q̄ōdā caſtellum ⁊c̄. Maria
dr̄ [caſtellū] triplici rōe. qꝛ caſtellū p̄ncipaliter tria ſignificat. Primū ē hūili
tas rōe diminutiui. q̄a ſicut a flagro flagellū. ſic p diminutōem vēit a caſtro
caſtellū. [Caſtrū] .i. q̄dem [q̄ōdā] .i. ſingulare et p̄uilegiatū fuit. ⁊ eſt vterꝰ ꝟginal' vl'
ipa beata ꝟgo. ſed tn̄ magis appellat̄ [caſtellū] q̄ caſtꝝ. qꝛ virtus humilitatis fuit
huiꝰ caſtri ſpecialiſſimū potiſſimū et firmiſſimū munimētū. Scdm̄ ē caritas. qꝛ ſ.
ꝯmūi acceptōe caſtrū ſignificat fortitudinē. ⁊ fortis eſt vt mors dilectio. Cañ. viii.
Terciū eſt caſtitas. caſtrū enī dr̄ eo q caſtrat. i. caſti in eis. ſ. ī caſtris ſoleāt ꝯuerſa
ri. Mulieres enī ſolebāt a caſtris ſeq̄ſtrari. ne p̄ caꝝ ꝯtuberniū molleſceret animus
bellatoꝝ. Bn̄ ḡ maria [caſtellū] qꝛ caſta et hūilis. ⁊ ī caritate fundata et firmata.
Itē maria [caſtellū] ꝓpter vteri virginal' diuerſoriū anguſtiſſimū. cōtra imperꝰ inimi
cicie tirānidis munitiſſimū. fundatū ſupra firmā petrā q̄ ē chriſtꝰ. Un̄ Cañ. viii.
dr̄. Innixa ſup dilectū ſuū. et ita eſt [caſtellū] q̄ ad ſe. Caſtꝝ etiā eſt quo ad nos.
qꝛ omnibꝰ impugnatꝭ a triplici ꝯcupiſcētia. vl' ab hoſte multiplici. fidele eſt et in
expugnabile refugiū. ſi ad ipam refugerint ſapiēter. [Caſtellū] etiā fuit ipi xp̄o. in
qō ipe ſe recepit ꝓpugnator veniēs ad ſaluādū. Iſa. lxiii. et ad debellandū forte q̄
cuſtodiebat atriū ſuū. Lu. xi. Cōſuetudo enī guerrarioꝝ eſt. q q̄n aliq̄s cupit inua
dere regnū alienū. vl' ſibi ablatū regnū acq̄rere. p̄mo ſibi q̄rit vl' ꝑparat ī fugiū opor
tunū. Sic et chriſtꝰ virginē glioſam. de cuiꝰ ſecuritate dicit ſalomō. Cōfidit ī ea
cor viri ſui ⁊c̄. Et h̄ eſt qō p̄s. dicit chriſto. Altiſſimū poſuiſti refugiū tuū. nō acce
det ad te malū ⁊c̄. Ipa etiā dicit. Ego in altiſſimis habitaui ⁊c̄. Eccī. xxiiii. Roga
uerat enī ꝓpheta q̄ſi ex pſona eccl'ie antiquoꝝ ꝓpugnatorē celeſtē. Apphēde arma
⁊ ſcutū ⁊ exurge ī adiutoriū mihi. Et exaudita ē ab eo in īgreſſu huiꝰ caſtelli. [Ap
p̄hendit] enim tūc [arma ⁊ ſcutū] .i. animā et carnē vt ꝯtra diabolū nobꝭ [exurge
ret in adiutoriū] Et hoc ē qō dr̄ Iſa. lix. [Indutus ē iuſticia lorica et galea ſalu
tis in capite eiꝰ.] Induit enī q̄ſi [ꝓ lorica] ſancte cōuerſatōis [iuſticiā] et ſic caput
deſup armat̄ [galea] ſic et mentē ſuā q̄ figurat̄ p caput armauit deſup ſalutari mu
nimine ſpiritualiū cariſmatū. q̄a ſpūs ſapiētie et ceteri req̄euerūt ſup eū. Iſaie. xi.
De cuiꝰ etiā armatura ſtatim ſubiūgit̄. [Induꝰ eſt veſtimētis vltōis et opertus eſt
q̄ſi pallio zeli. Zelꝰ amor. zelꝰ indignatio. et ſub vtroq̄ ſenſu dn̄s zelo dilectōis ze
labat aīas ſeductas et ſibi ablatas a diabolo. Zelo q̄q̄ indignatōis zelabat ⁊ indi
gnabat̄ ꝯtra diabolū. q hominē dei creaturā fraudulēter ſeduxerat. et rē alienā d
tinebat iniuſte. Utroq̄ igit̄ modo zelo ſucceſus dn̄s. carnis accepit palliū. q̄ rōne
p̄dicta dicit̄ palliū zeli. Alia etiā ratōe dicit̄ caro eius [palliū zeli] quia ſicut vir ze
lotes ſub alieno pallio explorat fidem vel adulteria vxoris. ſic ſcꝭ chriſtꝰ fidem vel
adulteria animaꝝ. Et etiā ad hoc velat ſe ī ſacramēto ſpeciebꝰ panis et vini [Oper
tus eſt] autē hoc [pallio] vt ſerpentis aſtutiā per prudentiā ſuperet. quia incarna
tionē ſuā prudenter occultauit diabolo. et p hoc prudentia eiꝰ ꝑcuſſit ſupbū. Iob
xxvi. [Indutus eſt veſtimētis vltōis] quia carnē et aīam ad hoc ſumpſit vt ſe de
diabolo vindicaret. Unde ſequit̄ in textu Iſaie. Quaſi ad vindictā. quaſi ad retri
buē ōem indignatōis hoſtibꝰ ſuis. et viciſſitudinē inimicis ſuis.] Armauit enim ſe
dn̄s ſicut [ad vindictā] faciendā. et vindictā accepit in hunc modū. Retribuit enī

indignatōez ꝑ indignatōe. et vicē reddidit ꝑ vice. Nam ſicut diabolus indignat⁹
ꝙ homo locū haberet a quo ceciderat. duxit ipſum in ꝑditionē. ſic dñs indignat⁹
ꝙ homo locū haberet ad quē ceciderat diabolus. ipſm a perditiōe reduxit ad ſalu-
tē. Vicē quoqꝫ ꝑ vice reddidit. quia depdatus eſt diabolū. hominē de poteſtate ei⁹
eripiēdo. ſicut diabolus ipſm fuerat depdatus. Unde Iſa. xxxiij. Ve q̄ pdaris. nō
ne ⁊ ipſe pdaberis ꝛc. Sic igit̄ chriſtus in virgine glioſa velut in caſtello taberna-
culum ſuū poſuit cōtra diabolū pugnatur⁹. cum ex eius ſubſtātia carnē glorioſam
aſſumpſit. i. qua diabolū expugnauit. Et bene dicit̄ caſtrū [quoddā caſtellū. q̄dā]
. i. ſingulare. q̄a ſingulariter mater et virgo eſt. Unde canit̄ ei. virgo ſingularis [Ca-
ſtellum] ꝓpter vniuerſarū munitionē virtutū. Dicunt autē q̄dam ꝙ caſtellū dictū
eſt magdalū. a quo magdalena. qđ bene cōperit. q̄niā magdalū interp̄tat̄ turris. et
Anſelm⁹. ſignificat humilitatē. Beatus anſelm⁹ cātuarienſis in hui⁹ euāgelij explanatione.
[Caſtellū] dicit̄ quelibet turris et mur⁹ in circuitu eius. q̄ duo ſeſe inuicē defēdūt
ita vt hoſtes per murū ab arce et a muro ꝑ arcem arceant. Tale[caſtellū] beata vir
go. quā virginitas corꝑis et mentis quaſi mur⁹ ita vallauit vndiqꝫ vt null⁹ vnq̄
eſſet libidini acceſſus. nec ſenſus ei⁹ aliqua corrumperet̄ illecebra. Et quia virginī-
tatē cū libido nō poſſit. ſolet impugnare ſupbia. fuit in eadē virgine turris hūilita-
tis que a muro virginitatis omnē repellebat ſupbiam. Et quia humilitatē cū ſu-
perbia nō poſſit. ſolet impugnare libido. murus virginitatis a turre hūilitatis om-
nem repellebat libidinē. Itaqꝫ hec duo. murus videlicꝫ virginitatis. et turris hūi
litatis ab alterutro muniunt̄. vt nunq̄ in humili virgine fuerit aut ſupba virgini
tas. aut hūilitas inq̄nata. ſed ſemꝑ in ea ꝑmāſerit et humilis virginitas. et virgi-
nea humilitas.

In hoc ergo [caſtellū intrauit ieſus] i. ſaluator in ſua incarnatōne. Et bene cū hoc
narratur. apponit̄ hoc nomen ieſus. quod interp̄tat̄ ſaluator. vel ſalus. vel ſaluta-
ris i. medicus. aut ſalutare. i. medicina. Quia ad hoc venit in ſanctā virginē in ſua
incarnatōe. vt populū ſuū ſaluaret a peccatis eorū. ſicut dicit̄ Matth. i. Et eſſet ſa
lus populi. ſicut dicit. Salus populi ego ſum ꝛc. Et quaſi medic⁹ ſanaret mun-
dum languidum. in quo a planta pedis vſqꝫ ad verticem non erat ſanitas. Iſa. i.
Et de ſingulis mēbris ſuis veluti ex herbis medicīalibꝫ. cū diſtēperamēto liquo-
ris ſanguinis ſui. i. mortariolo omnimode tribulatōis patiēter ꝑpeſſe. ſingula fa-
ceret emplaſtra ſingulis noſtris morbis. De modo intrādi inuenies libro x. ti. xxx
viij. ꝙ maria dicit̄ porta clauſa. Ezech. xliiij. Qui. ſ. modus ineffabilis eſt. Unde
ſic ibi legit̄. Porta hec clauſa erit et nō aperiet̄. et vir nō trāſibit ꝑ eā. q̄niā dñs de⁹
iſrael ingreſſus eſt ꝑ eam. eritqꝫ clauſa ꝓncipi. princeps ipſe ſedebit in ea ꝛc. Ecce
ineffabilis intrādi modus.

Aliter [Intrauit ieſus ꝛc.] ſed modū intrādi nemo explicat. qu ia ipſm dicit ſe ſalo-
mon penit⁹ ignorare. Unde dicit Parabo. xxx. Tria ſunt mihi difficilia. et q̄rtuz
penitus ignoro ꝛc. ⁊ de illo quarto dicit [Viam viri] i. chriſti [in adoleſcētula ſua]
. i. in beata virgine que tunc erat vt credit̄ quaſi. xiiij. annorum. et tota erat [ſua].
Item de hac via dicit pſ. [In mari via tua] o chriſte. [et ſemite tue in aq̄s multis]
Sed ſubdit. [et veſtigia tua non cognoſcent̄.] Mare [maria.] q̄ interp̄tat̄ mare ama
rum. ad quā venit gabriel tanq̄ ꝓcurſor dñi ſui. adducens eū ad melius hoſpitiū
quod poſſet in mūdo inueniri. ⁊ honeſti⁹ tanto ꝓncipi. et dñam hoſpitij prius pa-
cifice ſalutauit dicens. [Aue gratia plena.] et ſubiunxit [domin⁹ tecū] . ſ. hoſpita
bit̄. Que de paruitate dom⁹ ſue ſibi cōſcia reſpectu excellētie tāti hoſpitis. reſpō
dit. [Quomodo fiet iſtud ꝛc.] Sed tandē audiēs m̄ltiplex beneficiū hui⁹ hoſpitis.
cōfortata reſpōdit. [Ecce ancilla dñi. fiat mihi ꝛc.] Quaſi diceret. Nolo eſſe vt do
mina. ſed volo ei miniſtrare vt ancilla. Quo cōceſſo rex glorie velut de ꝓpe ſubſe
quens camerariū ſuū. de altitudine ſue maieſtatis deſcendit in domū vteri virgi-
nalis. nō relinquēs quod erat. ſed aſſumptur⁹ quod nō habebat. ſ. carnem. Ideo
ſeq̄tur. [Et mulier quedā martha nomine excepit illum in domū ſuā.] Itē intra-

[uit ieſus ꝛc.] Sed quō intrauit? ſicut radius ſolaris feneſtrā vitreā. vt dicit aug⁹.
ſicut lux ſolis oculū ſanū quē nō excecat ſed magis illuminat. ſicut verbū aurem. ſi-
cut vox locū cōclauſum. ſicut facies intrat ſpeculū. Seq̄tur. [Et mulier quedam
martha nomie excepit illū in domū ſuam.] Et quodlibet verbū pondus habet ꝓ-
priū. Maria [mulier] quia deū molliuit. nec ceſſat adhuc emollire. Et bene cū
euāgeliſta tractat de incarnatōe dominica appellat mariā mulierē. q2 tunc domi
nus pri⁹ durus emollitus ē ꝑ eam. Quere libro. vi. ti. ix. ꝙ maria mulier. [Quedā]
. i. ſingularis. pare carēs et ſimilē. q̄a nec primā ſimilē viſa eſt nec habere ſequentez.
[Marthe noie.] Martha ſm Iſid. interp̄tat̄ irritans vel ꝓuocans. ſiro autē ſer-
mone interp̄tatur dominās. et ſignat mariā. que ſiriace interp̄tat̄ domina. q̄ cū fi-
lio ſuo dominat̄ in celo ⁊ in terra. in mari et in omnibꝫ abyſſis. Interp̄tat̄ etiā ꝓ-
uocans. quia merito hūilitatis et voto virginitatis ꝓuocauit. id ē. porro. h̄ eſt. certe
vocauit ſpecie ſua et pulcritudine diuinos aſpect⁹. quādo videlicꝫ altiſſim⁹ domi-
nus reſpexit humilitatē ancille ſue. Unde dicit ei Iſa. lxij. Cōplacuit dño in te. Uel
ideo ꝓuocans. q̄a merito humilitatis ſue ꝓuocauit deum ad carnis aſſumptōnez.
quādo viſus eſt ei dixiſſe. Tu mihi ſola places. Prouocauit etiā angelos ad admi
ratōem. Unde dicebāt videntes eā aſcendentē Canti. viij. Que ēſt iſta que aſcen-
dit de deſerto ꝛc. Prouocat etiā homīes ad imitatōem virginitatis. humilitatis. pau
Irritare qd ſit ꝑtatis et ceterarū virtutū. Interp̄tatur etiā irritans. Et eſt irritare idē quod eua-
cuare. ſuis enī orōibus et meritis euacuat et euertit iram dei a creaturis ſuis. Eſt
etiā irritare idem qđ ꝓuocare ad irā. ſub alia verbi ſignificātia. quia beneficijs que
nobis impēdit. demones ꝓuocat ad latratū et rictū. ſicut canes. Nam ipſa ille fons
eſt qui ꝑ aqueductū fluebat in ciuitatē bethulie. i. eccleſiam et fidelē animā. quē ho
lofernes ꝓcepit incidi. Iudith. vij. Hoc meli⁹ inuēies ſup̄ libro. ix. ti. xv. ꝙ maria
aq̄ductus. Merito ſiq̄dem har virtutū elegit eam deus et ꝑelegit. et in ea poſuit
tabernaculū ſuū. [Excepit illū] eo modo quo auris excipit verbū. vitrum vl̄ aer ſo
lem. locus cōclauſus vocem. et oculus ſanus ſolis radiū et claritatē. [Excepit] in-
quam [illum] venientē de ſupnis [in domū ſuam] . i. in vterū virginalē. qui eſt illa
domus quā ſapientia edificauit ſibi. Parabo. ix. Et hoc quādo femīa circūdedit
virum. Hiere. xxxi. Et quando maria girū celi ſola circuiuit. Eccli. xxiiij. Et no-
ta. ꝙ literaliter dicitur domus fuiſſe marthe. quia martha magis erat operoſa et
vicinis vtilior et magis nota. [Et huic erat ſoror nomine maria. que etiam ſedēs
ſecus pedes domini audiebat verbū illius.] et audiendo verbum vite eterne. chri-
ſtum recipiebat in corde. quem martha receperat in domo. [Martha autē ſatage-
bat] i. omnem curā adhibebat. ipa dico [frequens] i. aſſidua [circa miniſterium]
vt. ſ. miniſtraret et prepararet neceſſaria hoſpitibus ſuis. chriſto. ſ. et ſocijs ſuis.
Differentia ꝯtemplatiuorū ⁊ actiuorū Aliter. [Martha autē ſatagebat circa frequens miniſteriū] id ē. circa aſſiduum ⁊
conſuetū domus officiū. [Que ſtetit.] Attende ꝙ maria ſedere dicitur. martha ſta
re. Qui ſedet. a rebus et infra quieſcit. et ſupra erigit̄ et laborat. quia ꝯtempla
tiuus a cura ſecularium et vicijs ꝑ ſanctū quieſcit ocium. mente tamen laborat quā
erigit ad contemplationē celeſtium. Qui ſtat totus ad pugnā erigitur et laborem.
Martha ergo ſtat. quia vita actiua in laboribus deſudat et certamine. Et ait [Do
mine. non eſt tibi cure ꝙ ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare. Dic ergo illi vt
me adiuuet.] De ſuperflua familia nos arguunt ſorores iſte. que nec ſeruum nec
ancillam habebant. ſed ſola martha ſeruiebat. Dominus quoqꝫ nec coquū nec ſer-
uientem alium ſecum adduxerat. In his figurat eos martha. qui non experti dul
cedinem contemplatōnis diuine. deo magis placere eſtimant officia fraterne dile-
ctionis. [Et reſpondens dixit illi dominus.] Dominus reſpōdet ꝓ maria. et qui
iudex fuerat interpellatus a martha. factus eſt aduocatus ꝓ maria. [Martha mar
tha] repetitio nominis indiciū eſt dilectōis. [Sollicita es. et turbaris erga pluri
ma.] Non enī eſt ſine turbatione ſollicitudo que verſat̄ erga plurima. et qui cir-
ca plurima ſollicitus eſt. diuiſus ē. [Porro vnū] ſ. deo iugit̄ iherere [ē neceſſariū]

Maria optimã partẽ elegit.] Ecce ſentẽtia iudicis. Nõ reprobatur pars marthe ſed laudatur pars marie. Et quare pars marie optima dicatur declaratur cũ ſubdit.] que nõ auferet ab ea.] Hic enĩ incipit cõtemplatio que perficietur in celeſti patria. Qui enĩ nunc contemplãtes ſpeculantur per fidem: tũc videbũt per ſpeciem. Opera enĩ actiue neceſſaria nõ erũt in patria. Actiua ergo quã elegit martha.] in futuro auferet ab ea quando actiue ceſſabũt opera. Sed cõtemplatiua nũq̃ auferetur a maria.

Quare hoc euãgeliũ in aſſũptiõe legitur

Intrauit ieſus in quoddã caſtellũ.] Quoniã btã virgo perfecta fuit in actiua et cõtẽplatiua: que ſignantur per has duas ſorores. ideo hoc euãgeliũ legitur in ſua aſſumptiõe quãdo filius dei recepit eã in caſtro ſuo. de quo dicit ei ps. Altiſſimũ poſuiſti refugiũ tuum. nõ accedet ad te malũ ꝛc. quia eũ in incarnatiõe receperat vt dictũ eſt in caſtello ſuo. Alia rõ: Quia in hoc euãgelio beata virgo multipliciter et a mltis cõmẽdatur. et oĩs laus in fine canitur. ideo in fine eius hoc euãgeliũ legitur. quãdo gloria ipſius perfecte eſt cõſumata. Alia rõ. Quoniã maria pulcherrime optimã ptẽ elegit. ſ. de ſtatu virginũ puritatẽ relinquẽs ſterilitatẽ. de ſtatu ſponſarum fecũditatẽ relinquẽs corruptiõem. gratia huius clauſule maria optimã partẽ elegit que nõ auferetur ab ea.] legitur de ea hoc euãgeliũ. Expoſitiões inuenies li. i. ca. vi. hĩc dicta et in. ante mediũ capituli.

Eccleſia vel religio caſtellũ

Tem caſtrũ dñi. eccleſia vel religio. que debet eſſe locus munitus. Vñ. Eſto mihi in deũ protectorẽ ꝛ in locũ munitũ vt ſaluũ me facias. Cuius munitio principaliter cõſiſtit in. xiij. que notantur in his verſib.

Turris. kernelli. muri. vigiles. tuba. ſcuta.
Mons. aqua. foſſa. cibus. machina. ſaxa. viri.

Turris humilitas. Vel duplex turris. doctrina et prudẽtia. De doctrina. Cantic. viij. Vbera mea turris. De diſcretis prelatis Can. vij. Naſus tuus ſicut turris libani ꝛc.
Kernelli vel dętales. auctoritates ſcripture Can. viij. Si murus eſt: edificemus ſuper eũ propugnacula argẽtea. i. de ſacro eloquio. Can. iiij. Turris dauid edificata eſt cũ propugnaculis
Muri] aſſigna de muris ſicut habuiſti ſupra de ciuitate. li. ex. ti. i.
Vigiles] Prelati. Heb. xiij. Obedite prepoſitis vr̃is ꝛc. ipſi enĩ peruigilant ꝛc.
Tuba] predicatio contra hoſtes ſpirituales. Numeri. x. Fac tibi duas tubas argẽteas. duas propter promiſſionẽ et cõminatiõem. vide ibidẽ glo.
Scuta] orõnũ. que opponẽda ſunt telis hoſtiũ. i. tẽptatõibus demonũ. Sap. xviij. Proferens ſeruitutis ſue ſcutũ. orõnẽ. ꝛ per incenſũ deprecatiõem allegãs. reſtitit ire ꝛc.

Munitiones ſpũalis caſtri

Mons] chriſtus. ſupra quẽ fundata fuit. vel eminẽtia et arduitas vite.
Aqua] lacrimarum. Quibus plantule virtutũ ſepe rigentur. ſ. duplex irriguũ. Vel aqua] ſapiẽtie ſalutaris. ſed mõ magis querit ſapiẽtia ſecularis. ſ. vendẽdi et emẽdi. ne dicam vſurãdi. vt in venditiõe lanarum. et hmõi.
Foſſa] i. duplex foſſatum. ſ. confeſſio et paupertas. Confeſſio detegit et eijcit terrenitatem peccati. paupertas diſtribuit et eijcit tpalia. iiij. Regũ. iij. Facite iuxta alueum torrẽtis foſſas et foſſas.] Torrẽs] gratia. Lalueus] humilitas cordis
Cibus multiplex. Lectio. Meditatio. Deuotio. Cõtẽplatio. quibus velut cibis anĩa paſcitur. Prouer. xiij. Multi cibi in noualibus patrũ.
Machina multiplex. Ieiunũ cõtra carnẽ. Obediẽtie cõtra propriã volũtatẽ et proprium ſenſum. Orõis cõtra ſuperbiã et garrulitatẽ. Unde. i. Macha. vi. Fecerũt machinas contra machinas regis. i. diaboli.
Saxa] auctoritates proijciende contra inſultus viciorũ. demonũ et temptationũ. exemplo domini. Matthei. iiij. Iſaie. xxxiij. Munimenta ſaxorum ſublimitas eius. Vel ſaxa] multiplex vite duricia. qua caro lapidatur. lecti duricia. veſtis aſperitas. cibi ariditas. ſtrictio diſciplinarum. plurities vigiliarum. et hmõi.
Viri] i. viriliter operantes ꝛ ſtrenue. nõ femine. i. molles. ij. Thimo. ij. Labora ſicut bonus miles chriſti. Itẽ. Viriliter agite.

De hoc caſtro vel de hac munitione: poteſt iſtud exponi quod dicit Balaam Numeri. xxiiij. loquens ad cineum. Robuſtũ quidem eſt habitaculum tuum. ſed ſi in petra] id eſt. in chriſto poſueris nidum tuum] id eſt. fidem vel cor tuum. ſed quia non ponunt multi. Laſſur] id eſt ſuperbia. capiet te.] Unde Eccleſiaſtici. xxi. Domus

que nimis locuples eſt annullabitur ſuperbia. Cyneus interpretatur lugens vel poſſidẽs. ꝛ ſignificat religioſos. qui venerũt ad lugẽdũ ſua et aliorum pctã. pro quo date ſunt eis de multis terre et nemora. ſed facti diuites in multis poſſeſſiõibus ceſſant lugere. ꝛ caym. i. poſſeſſio in ipſis interficit abel. i. luctũ. Sed ſanguis abel.] i. illorum quorum pctã deberent diluere. clamat ad deũ de terra.] Bñs bern. Veniẽt. veniẽt ante tribunal iudicis. audietur pupillorũ accuſatio grauis. allegatio dura. quorum vixere ſtipẽdijs. nec diluere peccata. Iſtud dicit de clericis ſecularib. ſed modo bene cõuenit mltis religioſis et etiã quibuſdam pdicatoribus. de quib Grego. Forte ideo cõtẽptũ tpaliũ pdicant vt ea ſoli habeãt. Nã paupertatẽ pdicãt vt medicamẽtũ. ſz eã fugiũt vt venenũ.

Bern.

Grego.

Maria villa Titulus iij.

Illa] deſignata per capharnaũ: quod interpretatur villa cõſolatõis. Nã ſicut deus et pater dñi noſtri ieſu chriſti. eſt pater miſericordiarum ꝛ deus totius cõſolatõis. ſic ꝛ ipſa. nõ tñ ſicutiſſime eſt mater miſericordiarum et totius cõſolatõis que cõſolatur nos in omĩ tribulatiõe nr̃a ꝛc. ij. Chorum. i. Interpretatur etiã capharnaũ. villa pulcritudinis vel villa pinguedis. Expone quõ hec villa. ſ. maria. ſita eſt in mõte virtutũ. quia virtutes eius excellũt virtutes oim ſctõrum. Vñ dicit Ecci. xxiiij. Ego in altiſſimis] ſ. virtutib.] habitaui.] Virtutes enĩ aliorum alte ſunt. ſz virtutes eius altiſſime. Et habet hec villa tria in ſe: que huic ville ſiue in mõtibus. ſ. quia eſt mõtiſſima. clariſſima ꝛ ſaniſſima. vt ſupra ti. i. dictũ eſt de ciuitate. Et fere quicquid dictũ eſt de ciuitate pt huic ville cõpetẽter attribui. In hac aũt villa habuit dñs quaſi duplicẽ villicũ. ſ. ioſeph et ieſum. ſed vterque iniuſte diffamatus eſt quaſi de diſſipatiõe bonorum huius ville. Ioſeph vnus villicus cui deſpõſata eſt vt cuſtodiret eã. quod ꝛ legitime fecit. Nec debz quẽq̃ mouere illud Mat. i. Accepit ioſeph mariã cõiugẽ. et nõ cognoſcebat eã donec peperit filiũ ſuũ primogenitũ. Et dicit Hiero. quod iſtud] donec] ponitur excluſiue. ſicut illud. i. Regũ. i. Nõ poterit hely videre lucernã donec extingueretur. certe nec poſtea videbat. Diffamatus eſt ergo hic villicus a iudeo dicẽte: quod cognouerat eam. ſed erubeſcat iudeus infidis qui dicit chriſtũ et ioſeph ſemine eſſe natũ. Alius villicus ieſus filius eius. qui optime cuſtodiuit eam ſicut filius matrẽ cariſſimã. Vñ dicit Iſa. xxvij. Nocte aduerſitatis ne frangatur. et die] proſperitatis ne vratur] ſeruo eã] dicens ei] per diẽ ſol] proſperitatis] non vret te. neque luna] i. aduerſitas] per noctem.] Solent enĩ ville de nocte frãgi ab hoſtibus ad depdationẽ. et de die exuri ad deſtructiõnem. quod peius eſt. Hãc diffamauit hereticus dicẽs quod naſcẽdo corrupat eã. Cõtra quod dicit Anſelmus. Ieſus nãque ſaluat nõ violat. diſiũcta ſolidat. nõ cõfringit ſolida. ſanctũ nomen eius ita et opus eius. Quere ſupra ti. ij. de caſtello. Fuerũt ergo bona huius ville: cõceptus virginitatis ſaluo pudore. et partus ſine dolore. hoc eſt ſine naturaliũ leſiõe.

Hiero.

Anſelmus

Maria turris Titulus iiij.

Iſidorus

Turris.] Turris ſm Iſid. dicitur quaſi teres. i. rotunda cũ proceritate. Nam quãuis quãdoque quadrata ſit. procul tamen videntibus rotunda exiſtimatur. quia vniuſcuiuſque anguli ſimulacrũ: per longũ aeris ſpaciũ euaneſcit atque conſumitur et rotũdũ videtur. Canti. iiij. dicit ſpõſus eccleſie. Sicut turris dauid collũ tuũ. que edificata eſt cũ propugnaculis. mille clipei pendẽt ex ea. oĩs armatura fortiũ. Collũ eccleſie btã virgo mltis rõibus. quere li. ij. pti. ij. c. xi. Li. v. ti. xiiij. de pulcritudie eius vbi agitur de collo. Vbi nos habemus] collũ tuũ] dicit alia lr̃a] ceruix tua.] Ceruix enĩ. i. eminentia ſublimitatis marie. eſt ſicut turris dauid] quã. ſ. turrim verus] dauid] i. chriſtus in hieruſalẽ. i. in eccleſia ſua edificauit et erexit. vt eſſet pctõribus refugiũ et munimen.

Maria turris propter

Altiſſimũ] i. pfũdiſſimũ] fũdamẽtũ] quod turri neceſſariũ eſt. Fũdamẽtũ huius turris: pfũdiſſima humilitas. quaſi de lapidibus rudibus ꝛ impolitis. quia humilitas latet in pfũdo cordis. ſic fũdamẽtũ latet in terra. nec quẽrit apparẽtiã vel ornatũ mũdanũ. quod ſignificatur in hoc quod lapides fundamẽti nec dolati ſũt nec politi. ſz mlto cemẽto vel bitumie cõpacti. que caritas virginis figuratur. Vel fides que fundamentũ et principiũ eſt totius ſpiritualis boni. ſicut fundamentũ principium edificij. Vel rupes natiua et firma. chriſtus. ſ. qui eſt firma petra Matth. vij. Quere ſupra eodem titulo. i. de ciuitate. Vel eminentiſſime

et ſcīpue virtutes velut lapides ꝑgrandes.qui idonei ſunt fundamento.
Altitudinē et eminentiā]vtriuſqꝫ vite.ſ.actiue et ↄtēplatiue. Uel ꝓpter ↄtemplatio/ B
nē celeſtiū. Uel etiā ꝓpter eminentiā ſciētie de eternis. Uel quia in celo mente ha/
bitabat cū angelis dicens cū apl̄o ad Phil.iij. Mea conuerſatio in celis eſt. Celos ita
attingebat ſtans in terra. Sap.xviij. Uel turris]ꝓpter excellentiā ſue humilitatis.
In his enī omnibꝫ et mltis alijs ſupereminebat hec turris toti caſtro eccl̄ie.
Rectitudinē et erectionē ſeu directionē]intentōis. Iuxta illō ꝑs.orātis. Dirige do/
mine de⁹ me⁹ in cōſpectu tuo viā meā. Itē. dirige me dn̄e in ꝟitate tua. ⁊ doce me
⁊c. Rectus eſt enī corā deo.cui⁹ intentio ad deū ꝓpter deū dirigit̄. Uel etiā ꝓpter
rectitudinē iuſticie. Quia nūqꝫ ad ſiniſtrā ꝑ aduerſa. Nunqꝫ ad dexterā declinauit
ꝑ pſpa. Nunqꝫ retro ſe reflexit ad mūdana. Nunqꝫ ante aliq temptatiōis inſtātia.
Uel recta]i paupertatē.quia nud⁹ egredit̄ homo de vtero mr̄is ſue. et nud⁹ reuertit̄
illuc. Ergo ſi mediū paupertas ſit. rectitudo erit. Perpēdiculū igit̄ ad qō erigi ⁊ di/
rigi debet turris.paupertas eſt.
Fortitudinē]Nam ipa ē mulier fortis cui tota innitit̄ eccl̄ia militans.cui⁹ fortitudo
maxime apparuit ſepulto dn̄o.qn̄ defecit oīs ſanct⁹.vel titubauit in fide. Un̄ cheli/
ſi⁹ dicit patri. Elōgaſti a me amicū ⁊ ꝓximū. Et ſuſcipe ꝑ fortitudinē fidei ſpei et
caritatis totā ſuſtētauit eccl̄iam. Ipa eſt etiā que ſuis auxilio dat laſſo virtutē. et
his q̄ fortes ſunt fortitudinē et robur multiplicat. Iſa.xl. Sicut turris munit et
roborat exiſtentes in ea.
Quadraturā ↄtuor cardinaliū]vt ſup̄ dictū eſt eodē li.ti.i.li. de ciuitate in q̄dro po/ C
ſita Apo.xxi. Uel q̄dratura. fides integra. ſpes firma. caritas feruens. bona opatio
Maria turris ꝓpter ꝑſeuerans. et hec latera eq̄lia. Quia q̄ntū credit q̄s.tantū ſperat.q̄ntū ſperat.tātū3
diligit.quantū diligit.tātū opatur. ſicut dicit ibi glo.
Uel rotunditatē]quia q̄dam turres ſolēt edificari in quadro.quedā aūt in rotundo.
Myſteriū rotūditatis q̄re li.vij.ti.i. F. de celo. vbi celū rotūdū deſcribit̄.
Preſidiū et defenſiōem]habitantiū i caſtro vel in ciuitate eccl̄ie.q̄ i cūctis neceſſitati
bus et anguſtijs ſuis neceſſe habēt ꝑ orōem refugere ad hāc turrim. q2 turris for/
Bern̄. tiſſima nomē eius. ſicut dicit bt̄us Bern̄. Dicat ergo q̄ a carne.mūdo. diabolo q̄li
tercunqꝫ tēptat̄. Eſto mihi dn̄a turris fortitudinis a facie inimici.
Iſidor⁹ Farū q̄d eſt Portus oſtēſionē]Dicit enī Iſid. ꝙ farū eſt turris maxima.quā greci ⁊ latini i cō D
mune ex ipi⁹ rei vſu farꝝ appellauerūt.eo ꝙ flāmarꝫ indicio longe videat̄ a nauigā/
tibꝫ ad ꝓuidendos portuū introit⁹.et ꝑcauenda ꝑicula ſcopulorū.ne decepti tene/
bris male applicēt. Et dicit̄ farꝫ a fos quod ē lux vl̄ ignis. et oros qō eſt viſio. Ta
lē turrim ptolomeus iuxta alexandriā.dccc.talentis cōſtruxiſſe dicit̄. Tali turre cō
grue ſignat̄ maria illumīatrix. q2 ꝑ eam popul⁹ q̄ ambulabat i tenebris ꝑ mare mū
di.vidit lucē magnā.i.chriſtū. Ipa etiā luminoſitate exēploꝝ ſuorū mōſtrat nobis
viam rectā et portū ſalutis eterne. Cōſeruat etiā ſeruos ſuos a ſcopul' peccatoꝝ ſi
ꝓuiderint dn̄am in ↄſpectu ſuo ſp. Un̄ Eccl̄i.vi. Qui intuet̄ illā ꝑmanebit ↄſidēs.
Speculationē.]Quia ꝑ ſpeculatores ſolent de turribꝫ aduentantiū hoſtiū inſidie
ꝓuideri. et viſis hoſtibꝫ ſolēt clamare ſpeculatores. ad arma. ad arma. Iſa.lij. Uox
ſpeculatorū tuorū].i.ſpeculatores tui vociferātes]leuauerūt vocem.] Propter h̄
dicit̄ Cantico.vij. Naſus tuus].i.beata virgo]ſicut turris libani que reſpicit ↄ
damaſcum]Damaſcus ſanguinē bibens. ſignificat diabolū.contra cuius inſidias
opponit̄ naſus.i.diſcretio beate virginis.que ꝑſentit et quaſi odorat̄ maliciā diabo
li. et ipius inſidias a longe ꝓuidet quaſi de ſpecula. et ꝓ nobis miſericorditer et po
tenter ſe ei opponit. Iſtud melius inuenies libro.ij.particl'a.ij.ca.v. Et libro.v.ti
tulo.ix. vbi agit̄ de naſo.
Cocleatā aſcēſiōe3]Sunt enī coclee alte ⁊ rotūde turrellule.ab aliq̄ angulo magne E
turris. dicte coclee q̄ſi ciclee. eo ꝙ in eis tanqꝫ ꝑ circulū orbēqꝫ ↄſcēdat̄. Quere. de co
clea tēpli ſalomōis. poſt titulū vbi maria dr̄ ſcala iacob li.x.ti.xl.et.xli.
Circuitōem foſſati]vacui.cōcaui hiantis.lati.ꝓfundi.petrati.vl̄ i rupe exciſi. Circui
tus defenſiōe3. Uacuitas paupertatē. Cōcauitas ſuperius hiās.deſiderij capacitatē.

Caritatē. Profunditas ſanctā timoratiōem. Quod petratū3 eſt paſſiōis
firmitatē.que nō timet minitores diaboli. Exciſio in rupe.i. i corde firmo. deſiḡ
ꝓprij ſenſus et ꝓprie voluntatis depauperationem.
Firmitatē ꝓpoſiti de virginitate ſeruāda firmitatē]nunqꝫ vacillantē. ſicut firma tur
ris vacillare nō poteſt.
Filij dei q̄ eſt ver⁹ dauid inhabitatiōem]Unde.ij. Regū.v. Habitauit dauid in ar
ce ſion. ⁊ vocauit eam ciuitatem dauid. Ad l̄ram. Arces. ſunt partes vrbis excel/
ſe atqꝫ munite. quecūqꝫ enī loca vrbium tutiſſima ſunt. dicūt̄ arces ab arcendo .i.a
repellendo hoſtes.
Sequit̄. [Que edificata ē cū ꝓpugnacl']De q̄bꝫ dicit ei dn̄s Iſa.liiij. [Ponā iaſpi
dem ꝓpugnacl'a tua. Iaſpis]fides ꝓpter virorē. Uel intemerata ꝟginitas Uel ſeri
tas vite nunqꝫ marceſcēs. Iaſpis ſanat febrē luxurie. ſanat hydropiſim auaricie.
fugat fantaſmata glie mūdane.q̄ nocte vident̄.i.in caligine ꝑſentis vite.
Aliter. [Que edificata ē cū ꝓpugnacl'].i.vallata virtutibꝫ alijs.q2 ꝟtutes ſeſe ↄcomi F
tant̄. et vbi vna ibi oēs. Un̄ Aug⁹ ad hieronymū. Clariſſima tua diſputatiōe ſatis
Aug⁹ ad hiero. nob innotuit. nō placuiſſe nr̄is autoribꝫ. imo nec ipi veritati.i.chriſto. ꝙ q̄ h3 vnū
peccatū habeat oīa. Quis de ꝟtutibꝫ h̄ ſit ver. [Propugnacl'a ſunt kernella ꝑ que
arcent̄ hoſtes a muro. et ꝓtegunt̄ pugnātes de muro. ⁊ abſcōdunt̄ a iacul' hoſtiū. ⁊
īter ipa kernella ſunt q̄dam interſticia que pandūt viā ad hoſtes ꝑcutiēdos. Pro/
pugnacl'a iſta ſunt ꝟtutes et grē. dignitates et ꝓrogatiue. intentōnū puritas. ⁊ ope
rū ſanctitas. virt⁹ orationū. et merita opeꝝ. ꝑ que beata virgo penitētes ꝓtegit. ma
xime ſi pugnare voluerint ꝓ regno celoꝝ. ꝑ q̄ debellat hoſtes vl̄ inimicos. G
Sequit̄ [Mille clipei pendēt ex ea.]In millenario clipeoꝝ. ꝑfectio ꝓtectōis ſignat̄.
Dn̄s parnſis [pendent]inq̄m quaſi de eminētia vite ei⁹. exemplo. auxilio. et documēto. Quia ex
empla virginis q̄ nobis inſinuant̄ ꝑ ſcripturā. ⁊ adiutoria q̄ ſuis exhibet venera/
toribꝫ et ad ſe ↄfugientibꝫ. ſicut patet in theophilo. et documēta ꝟboꝝ ipius. nos
incitant et inſtruūt ad pugnandū.
Oīs armatura fortiū]Iſtud expoſitiuū ē ei⁹ qō dicit̄ [Mille clipei.]Uel dicit̄ [Oīs H
armatura for.]innuens duplicē armaturā. ſ. ꝓtectōis ⁊ impugnatōis. Lorica, ga/
lea. ocree. ⁊ clipe⁹ ſunt armatura ꝓtectōis. Clipei ſunt ꝟtutes q̄ repellūt iacula di
aboli. vt eſt prudētia cōtra inſidias diaboli. Tēpantia cōtra ignita iacula carnalis
ↄcupiſcētie et hmōi. Itē ſermo dei clipeus ignitus ē. Prouer.xxx. Itē fides clipe
us. Unde ad Ephe.v. In oībꝫ ſumētes ſcutū fidei ⁊c. Armatura impugnatōnis
lancea. gladi⁹. iaculū. claua. et hmōi. ſ. opa virtuoſa iuſticie. mīſicordie. pietatis. orō
nis. que fortes defendūt et diabolū ↄfundūt. Clamandū eſt igit̄ iugiter ad mariā.
Eſto mihi o dn̄a turris fortitudinis a facie inimici. Itē. expugna ipugnātes me.
Apphēde arma et ſcutū et exurge i adiutoriū mihi. Quere infra eodē ti.vij. P.
Hec ē turris gregis nebuloſa]Michee.iiij. Et dr̄ turris gregis]q2 deſēdit hūiles. pau
peres et amatores pacis ⁊ ↄcordie. et ꝓ amore ſuo et filij ſui. large dātes lanā ſuoꝝ tē
paliū. et ceteras ꝓꝑetates ouiū. [Nebuloſa ꝓpter ſuā altitudinē. ſ. ↄtēplatōis q̄ nu
bes trāſcēdit. Uel q̄a i mūdo afflicta et deſpecta. Un̄ Iob.xxvi. Qui tenet vul/
tū ſolij ſui et expādit ſup illō nebulā ſuā. Quere expoſitiōe3 li.x.ti.iij. de ſolio. circa
mediū capituli. Huic turri dr̄ Michee.iiij. Et tu turris gregis nebuloſa filia ſion.
Uſqꝫ ad te veniet ꝓtās ꝓma regnū filie hierl'm.i.chriſt⁹. q̄ ē rex eccleſie. expone.
Hec ē turris fortitudīs]qō apparuit in filij paſſiōe. vbi i nullo excellit. licꝫ mēte ↄpaſ
ſa filio. oſtendēs mentē ſuā turrim fortitudīs. q2 ſciebat morē filij oīb⁹ ꝓfuturam.
Et hec eius fortitudo et fide. q̄ montes trāſfert. et dilectōe. que eſt fortis vt mors.
Cantico.viij. indubitāter ꝓcedebat.
Hec ē turris thebes]Iudic.ix. de q̄ [mulier].i.eccl'ia [emiſſo lapide].i.chriſto]ↄfre
git cerebꝝ abymelech].i.diaboli [capiti ei⁹ molē fragmentū illidens]
Hec eſt turris eburnea]De qua dicit ſpōſus Cañ.vij. loq̄ns ad eccl'iam [Collū tuū3 I
ſicut turris eburnea. Turris]ꝓpter ſpecialē conuerſatōis ei⁹ eminentiā [Eburnea]
ꝓpter. virtutem caſtitatis. Et quia elephas cuius oſſa ſunt ebur. naturales habet

inimicicias ad draconē. Sic et ipsa pugnā habet cū hoste nostro diabolo ꝑpetuā: vt nobis ſiſtet defenſionis auxiliū.

Hec eſt turris libani [Can̄. vij.] quaſi in libano monte ſita. q̄ interpꝛetat̄ cādoꝛ. vt ꝑ h̄ oſtendat̄ q candoꝛe ỽginitatis tāq̄ pede valeat cōterere caput ſerpētis qd̄ ē ↄcupiſcētia. Ideo dicit̄ hec turris reſpicere ↄtra damaſcū. Quere li. ij. pti. ij. c. v. Et li. v. ti. ix. vbi agitur de naſo.

Hec etiā turris [est nois eius deuota innocatio. Hoc inuenies plene expoſitū lib. i. ca. ij. A. D.

Hec eſt turris ananeel. qd̄ interpꝛetat̄ gratificatio regia. hoc eſt gr̄a virginitatis. que regi grata eſt. Vn̄ [concupiſcet rex decoꝛē tuū] .i. virginitatem tuā.

Hec eſt turris quā edificauit dn̄s in medio vinee ſue Iſa. v. ad tuitōem ꝛ defenſiōez toti⁹ eccl̄ie catholice. ne diripiant̄ racemi ei⁹ .i. fideles vl̄ fruct⁹ bonoꝝ operū. In hac etiā turre habitauit ver⁹ dauid. ꝛ iugiter inhabitat ad cuſtodiēdam eccl̄iam.

Maria munitio Titulus v.

m Unitio [ſignata .i. Macha. v. ꝑ munitōem bethenā. qd̄ interpꝛetat̄ domi ſufficientiā accipiēs. Et ſignificat mariā. q̄ a diuina munificētia tantā recepit ſufficientiā gr̄e. q ſibi et toti h̄ mūdo copioſiſſime ſuffecit. Ad hanc munitōem refugiēdū in oīm tribulatōe. ſicut iſrahelite ad illā munitōem refugerūt in tp̄e iude machabei. Iudas ↄfeſſio vl̄ ↄfitens ſiue laudās. machabe⁹ interpꝛetat̄ ꝑcutiens vel pcutiō vel pcutiens aut ingenioſus.

Maria murus Titulus vi.

m Urus. [Glorioſa ỽgo dicit ſeſe muꝝ. Can̄. viij. vbi dicit. Ego murus ꝛ vbera mea turris. Et notandū q mur⁹ dicit̄ actiue. q: munit et tuet̄ interioꝛa ciuitatis. ne ab hoſtib⁹ diripiant̄ poſſeſſiōes ciuiū. Et paſſiue: q: munit̄ multiplicit̄ ↄtra machinas hoſtiū. Bn̄ ḡ maria [mur⁹] Quia munit ciuitatē dei .i. eccl̄iam catholicā. ne bona interioꝛa ei⁹ .ſ. bona opa gr̄e et virtutes diripiant̄ a demōib⁹ et viciis. Uel ne fideles eccl̄ie ducant̄ a diabolo captiui in peccatū vel in infernū. aut ne ſpolient̄ armis et veſtimentis virtutū. A

Ipa etiā eſt murus munit⁹ [a deo oī gr̄a ꝛ ỽtute. Vn̄ i pa. appellat̄ ciuitas munita.

Ipa eſt etiā mur⁹ inexpugnabil̄ [Quia nō pt̄ ſuffodi. pfodi. aut trāſcendi. Nō pt̄ ſuffodi. q: fundat⁹ eſt ſup̄ firmā petrā .i. xp̄m. nō ſup harenā. nō in terrā ꝑ amoꝛē terrenoꝝ. Non pt̄ pfodi ꝑpter patiētie firmitatē. Nō pt̄ trāſcēdi ꝑpter hūilitatis altitudinē celos attingentē. ꝛ ideo inexpugnabil̄. Et ꝑpt̄ h̄ oꝛare debēt aſſidue fideles eccl̄ie. Muro tuo inexpugnabili circūcinge nos dn̄e. Dicit ḡ maria [Ego mur⁹ ꝛ vbera mea turris] Et vocat ſe [muꝝ] ꝑpter ꝑpoſiti ſeruādē ỽginitatis firmitatem. Et [vbera ſua] vocat [turrim] ꝑpter diuine ꝑlis ſupeminentē fecunditatē. De hoc muro multa inuenies li. ij. pti. ij. ca. iiij. Et pti. iiij. c. ix. Et li. x. ti. xviij.

Hic eſt mur⁹ aquen⁹ [ꝑpter abundantiā gr̄aꝝ. de quo legit̄ Exo. xiiij. q filijs iſrl̄ trāſeuntib⁹ mare rubꝛū. aq̄ erant ꝑ muꝛo a dextris ꝛ a ſiniſtris. Per has [aq̄s] ſignt̄ gr̄e quas habem⁹ ꝑ mariā. q̄ veros iſraelitas .i. veros chꝛiſtianos. videntes filiū et mr̄em. fide et dilectōe q̄ſi duplici oculo. muniūt cōtra egiptios .i. demones ꝛ pctā. ꝛ ipos egiptios interficiunt et ſubmergunt. B

Hic eſt mur⁹ igne⁹ in circuitu hierl̄m [.i. eccl̄ie. Unde ipa videt̄ dicere cū filio illud Zacha. ij. Ero mur⁹ ignis in circuitu ei⁹. et in gl̄ia ero in medio ei⁹. Et bene maria dicit̄ ignis. q: illumīat cecos. Calefacit frigidos. Decoquit carneos. Purgat feculentos. Incinerat duros. q: cinis mollis reſoluit̄ de dura materia. Denigrat cādidos. Deſiccat humidos. Reſtrīgit fluidos. Diſſoluit ſolidos. Paſcit̄ pinguedine .i. deuotōe. Conſeruat̄ sub cinere .i. ſub humilitate. Alta facit defluere. Solida tabeſcere.

Nota ꝓ ꝓpꝛietates ignis

Incipit tractatus de nauigijs

Maria nauis Titulus vij.

n Auis. [Nauis ſm̄ quoſdam dicit̄ eo q gnauū rectoꝛē reqꝛat .i. ꝑitū ſapiētē et ſtrēnuū. qui cōtinere et gubernare nouerit eā inter caſus et marina ꝑicl̄a. A

Ideo de hoc .i. Intelligens gubernacula poſſidebit. Maria igit̄ recte appellatur [nauis] diuine gubernatoꝛ ꝛ rectoꝛ chꝛiſt⁹ ſapīa pr̄is. Et ei ↄuenit illō ps. Dn̄s regit me ꝛc. De hac aūt naui dicit̄ puer. in fi. [Facta eſt q̄ſi nauis inſtitoꝛis delonge poꝛtās panē ſuū.] Verſicul⁹ iſte ↄtinet̄ ſub lr̄a he. quod interpꝛetat̄ eſſe. vl̄ viuere. vl̄ ſuſcipiēs. aūt ſuſceptio. qd̄ totū bene ↄuenit huic naui. Maria ſiq̄dez ꝑ [panē] viue quē de celo ſuſcepit et in vtero poꝛtauit. habuit q̄ ad ſe eſſe verūz in vita ꝑſenti. ꝛ modo hab3 viuere ſempiternū. ꝛ ab illo ſuſcepta eſt in eternā ſui gl̄ia. quem de celeſtib⁹ venientē ſuſcepit in hoſpitio glioſo. Nos etiā ꝑ filiū ei⁹ q̄ dicit Exo. iij. [Ego ſum q̄ ſum. et q̄ eſt miſit me ad vos. habem⁹ verū eſſe q̄diu ſum⁹ in eo vt mēbꝛū ſanū in coꝛpe. Et ab illo ſum⁹ habituri viuere ſempiternū. q: ipe eſt vita. Jo. xiiij. ſi ꝑſeuerauerim⁹ in ſeruitio ei⁹. Aug⁹. Qui recedit ab eo q̄ dicit ego ſum. nihil eſt. Item Aug⁹. ſup iohēm. Peccatū nihil eſt. et nihil fiūt hoīes cū peccāt. Boetius. Mali homīes nō ſunt. Propter h̄ Ezech. xxviij. dr̄ pncipi tiri. Nihili fact⁹ es. nō eris imꝑpetuū. Omnes aūt tales ſocij ſunt illi⁹ q̄ nō eſt. Iob. xviij. id ē. diaboli. q̄ dicit̄ nō eſſe. q: a vero eſſe receſſit ꝑ ſupbiā. Uox eni pctōꝛis ignoꝛātis peccata ſua hec eſt. Ad nihilū redact⁹ ſum et neſciui. Itē auctoꝛ. Qui ab illo q̄ viuere eſt, recedit. neceſſe eſt q nō ſit. q: ad nihilū tendit. Hec etiā lr̄a he interpꝛetat̄. ipa vel iſta. eſſe vl̄ viuere. vl̄ ſuſcipiēs aūt ſuſceptio. vt dictū eſt. Coniūgam⁹ ḡ et dicamus. Ipa vl̄ iſta demōſtratiue .ſ. notabil̄ ꝑſona. quā debēt oēs agnoſcere ꝛ amare. q̄ ꝑma ſuſcepit de celo panē illū q̄ eſt eſſe ꝛ viuere. a q̄ ſuſcipimur. et quē ſuſcipimus ipa mediāte. [facta ē q̄ſi nauis iſtitoꝛ] ꝛc. Ipa ei ſuſcepit .i. deſurſū cepit filiū dī. q̄ ſol⁹ vere ē ꝛ viuit. et a quo omne qd̄ eſt et viuit. eſſe et viuere mutuat̄. Ipa etiā btā maria nr̄a ē ſuſceptio. nam in mari mūdi ſubmergunt̄ oēs illi quos nō ſuſcipit nauis iſta. ꝛ q̄s nō ſubleuat a naufragio pctōꝝ. Unde Sap̄. xiiij. [Trāſeuntes mare] .i. mūdū [ꝑ ratem] .i. mariā [liberati ſunt.] Ideo dn̄s dixiſſe videt̄ huic naui illud Iſa. xliij. Affer filios meos de longinq̄. et filias meas ab extremis terre. ꝛ omnē q̄ inuocat̄ nomē meū. Ideo q̄tiēs videmus iſurgētes ſup nos fluctus hui⁹ maris. clamāre debemus ad mariā. Eripe me et libera me de aq̄s multis. ꝛ emitte ad me manū tuā de alto. Itē illō. Dn̄a ſalua nos ꝑimus. Nā littus optatū nō capit ſine te fluctuās in hoc mari. Dicit̄ ḡ [Facta ē q̄ſi nauis] Maria ſiq̄dem ſe ↄpat naui. Eccī. xxiiij. vbi dicit. In fluctib⁹ maris ambulaui. Et viā iſti⁹ nauis i mari hui⁹ mūdi dīc ſe ſalomon ignoꝛare. Prouer. xxx.

Aug⁹ Boeti⁹

Auctoꝛ

B

Cōmendat̄ aūt nauis iſta pncipaliter a ſeptē. C

Pꝛimo ab artifice [Vn̄ dicit̄ [Facta eſt] ſupple. a deo trinitate. Eius eni artifex et ↄditoꝛ de⁹. Ad Heb. xi. Eccī. ix. In manu artificis opa laudabunt̄. Ipe eni fecit nos ꝛ nō ipi nos. Ipa eſt eni vas admirabile opus excelſi. Eccī. xliij. De q̄ .ſ. opere dicit̄ in ps. A dn̄o factū eſt opus vl̄ vas iſtud. ꝛ eſt mirabile in ocul̄ nr̄is. Item de hoc ope dr̄ Eccī. xlij. Gl̄ia dn̄i plenū eſt opus ei⁹. Uel artifex [ſapīa dei .ſ. filius. q̄ ſapiētia edificauit ſibi domū. Prouer. ix. Idem domus ꝛ nauis. Sapie. viij. Quis hoꝝ q̄ ſunt magis q̄ illa eſt artifex. Uel [artifex] ſpūſſanctus. de q̄ dicitur Sap̄. vij. Oīm eſt eni artifex. virtutē oēm habens. oīa ꝑſpiciēs. et q̄ capiat̄ oēs ſpūs intelligibiles. Uel artifices beſeleel ꝛ oolyab. vt ſup̄. li. x. ti. i.

Scd̄o ab oīm virtutū ↄpage [q̄a cū ſit ſpecialiſſimū opus dei. ↄpaginata ē virtutū omniū firmitate. Vn̄ ſequit̄. [Quaſi nauis] Ipa eni velut archa noe et velut archa teſtamēti. ad pceptum dei facta eſt de lignis ſethim. que foꝛtia ſunt et imputribilia. Quere li. x. ti. i. de archa. Propter hoc dicit̄ Iſa. xl. Foꝛte lignū et imputribile elegit ſibi artifex ſapiēs .ſ. chꝛiſtus ſapīa patris. q̄ mariā edificauit ſibi domū et nauem

Tercio a plenitudine omniū gratiarū et omniū bonoꝝ opeꝝ. [Unde ſequit̄. [Inſtitoꝛis. [q̄ videlicz inſtitoꝛ omni inſtātia q̄ poteſt nauē ſuā mercib⁹ onerat ꝑcioſis. ſicut aſſignabim⁹ infra E. D

Cōmēdatur iſta nauis a ſeptē

Quarto ab vtilitate. [Vn̄ ſeq̄tur [De lōge poꝛtās] .i. de celo appoꝛtās [panē ſuum] qui nō fuit de terra ſ3 de celo. Ioh̄. vi. reſpirās ad vitā celeſtē nō terrenā. Hoc ad

implecta eſt ad lrãm.qm̃ chriſtus q̃ viu⁹ panis eſt in eius vtero ĩpſi nauigis virgi/
nalis de nazareth venit ĩ bethleem domũ panis.q̃ſi p tres dietas. ⌊Facta eſt igitur
quaſi nauis ĩcõ.

⟍Quinto a materia. Poteſt enĩ dici ꝙ facta eſt de lignis ſethim. ſicut archa noe ⁊ ar/
cha teſtamẽti. Uel mẽbra virginis tã aĩe ei⁹ q̃ corporis põt dici materia hui⁹ nauis.
q̃ deſiccata fuerũt ab oĩ humore nociuo: calore ſpũſſancti q̃ ad corpus. Dolata etiã
prudẽtia ſũmi artificis .et q̃ſi cõplanata. vt eſſent ſine põdere pcti mortalis.q² ligna
ſethim leuia ſunt.et ſine ſcrupulo venialis. Propter hoc dictũ ẽ noe Gene.vi. Fac
tibi archã de lignis leuigatis. Poſſunt ĝ dici ligna iſta. Cor humile. Spũs man/
ſuetus. Mens tranq̃lla. Uerecunda frõs. Demiſſa ſupcilia. Oculi colũbini. Au/
ditus obediẽs. Diſcret⁹ olfatus. Os taciturnũ. dẽtes abſcõſi. Labia ſine riſu. Li/
gua veridica. Guſtus moderat⁹ et abſtinẽs. Uelata facies capitegio. Tact⁹ pur⁹.
pt⁹ ad bona opa. Modeſt⁹ inceſſus. Lũbi accincti fortitudie. Pedes phibiti ab
omni via mala. Senſualitas ex toto ſubiecta rõni. Nam in archa noe oĩa aĩalia
pacifica fuerũt. quib⁹ motus ſenſualitatis eius ↄgrue figurãt. Membra etiã ſpũa/
lia beate virginis.i.virtutũ oĩm ↄgeries.q̃ſi materia fuerũt hui⁹ nauis. Nã ipa ẽ fer/
culũ veri ſalomõis.qd ↄpoſitũ eſt de lignis libani. Cañ.iij.id ẽ.de virtutib⁹ puris.

⟍Sexto a fine.⌊ Finis q̃ ſm põm pmus in rõe.ad mentẽ ptinet architecti.vt.ſ.p hãc E
nauẽ angeloꝝ panis deferret ad hoĩes.vt ipm guſtãdo fierẽt angeli.q² p mariam
panẽ angelorũ manducauit hõ.et p ipam celi cibaria miſit hoĩb⁹ in abũdãtia de⁹
pater. Cõgrue igit̃ ↄpat̃ naui.q² ſuos amatores deducit in portũ voluntatis eoꝝ.

⟍Septimo a forma.⌊que ↄſiſtit ĩ multis. In naui lrãli ſunt quaſi quattuor ptes pn/
cipales.que notant̃ his verſibus.

Uerſus

Prora prior nauis pars eſt.pars vltima puppis.
Dic latus eſſe ratem.ventrem dic eſſe carinam.

Et põt hec q̃ttuor ptes adaptari q̃ttuor cardialib⁹.q̃s pfectiſſime habuit ĩ ſe maria.

Prora.⌊prima pars nauis. Et dr̃ a prouendo.q² ſemp prouit et in anteriora ſe exten
dit.deſignat prudẽtiã q̃ pcauet a piculis.q² futura intuet̃.et reꝝ exitus metit̃. Uñ
⁊ puidentia ſpẽs eſt hui⁹ virtutis. In hac pte cauet̃ naui ne in loca aſpa incidat per
plũbũ qddam alligatũ filo.qd bolis vocat̃. De q̃ legit̃ Actuũ.xxvij. Et ſicut ĩ pro/
ra via ptemptat̃ et circũſpicit̃,et ſic naui cauet̃. ita circũſpectio ⁊ cautio prudẽtie
p partib⁹ aſcribunt̃.nõ enĩ ſciẽter ſe ↄmittit diſcrimini q̃ habet hãc virtutẽ. Uel p
prorã que ẽ anterior pars nauis ſignat̃ fides. que pma petit campũ.et ſignifera eſt
aliaꝝ virtutũ.qua mediante concepit.

Partes nauis

Ratis.⌊dicit̃ q̃ſi fortis.q² ratũ idem eſt qd firmũ. Hec ſunt latera nauis que fortia F
debent eſſe.ne pcellaꝝ ictib⁹ diſſoluant̃. Ideo p ratẽ ſignat̃ fortitudo.q̃ marie tũc
apparuit ĩ ea.qñ ſola filio aſtitit patiẽti cũ fugerẽt vniuerſi. Prouer.vlti. Accinxit
fortitudine lũbos ſuos. Ibidem. Fortitudo et decor indumentũ ei⁹.

⟍Carina.⌊que eſt venter nauis.ſignat ſobrietatẽ et tpantiã. Et dicit̃ carina q̃ſi carima.
.i.carẽs rima.vl̃ q̃ſi currina. illa enĩ pars ſp currit in aq̃. Unde neceſſe ẽ ꝙ marie
integra ſit et rima careat.ne ſubintrãtib⁹ aq̃s nauis ſubmergat̃. Per hãc enĩ vtu/
tẽ glorioſa virgo caruit omni rima.q² nunq̃ in ipa᷒ ĩgredi potuit vel gutta vnica
carnalis illecebre ſeu mũdane voluptatis.

⟍Puppis.⌊vltima pars eſt nauis. Et dr̃ a pus qd eſt cuſtodia.et p hãc partẽ iuſticia G
deſignat̃.q² ab hac parte nauis ſolicit⁹ cuſtodit̃. ſicut iuſticia cuſtodia ẽ reipubli/
ce. Ibi etiã fit iuſticia de forifactis q̃ fiũt in naui.q² ibi ſedet iudex nauis. Et illa
eſt pars eminẽtior ⁊ munitior vbi caſtꝝ nauis cõſtruit̃.et ipa nauis defendit̃ a pira
tis. Ibi etiã naucler⁹ in alto ſedẽs explorat vẽtos et tẽpeſtates.et ibi ẽ regimẽ to/
tius nauis. Uñ Ambro.vlti.de virginitate. Iuſticia in alto q̃dã exceſſu locata.videt

Ambro.

exploratq̃ oĩa.q̃ alijs poti⁹ nata q̃ ſibi.nõ tam ſuas vtilitates q̃ publicas et emo
limenta ↄmunia rimat̃.

Igitur beata virgo fuit q̃ſi nauis ex q̃ttuor virtutib⁹ iſtis q̃ dicunt̃ cardinales.velut
ex q̃ttuor principalib⁹ partib⁹ ↄpoſita et ↄpacta. Quas etiã ptes ſeu virtutes idicat H

manifeſtiſſime ſuis interpretatõib⁹ nomen ei⁹. Maria ẽ illuminatã vel illuminatrix.
Uel mare amaꝝ. Uel dña. Uel ſtella maris interpret̃. Illuminata ẽ a deo illumi/
nat aĩam prudẽtia.ad pcauendas inimicoꝝ inſidias. et ad futura bona et mala.

Mare amarũ.⌊tpantia eſt.q̃ voluptatũ dulces illecebras male nõ admittit.que q̃uis
corpori quod habet guſtum porcinum dulceſcit.tñ miſere anime amareſcunt.
Unde Apoca.xviij.de aĩa reproba. Quantũ glorificauit ſe ⁊ in delicijs fuit.tãtũ da/
te illi tormentũ et luctũ. Quã igit̃ prudẽs ⁊ cõtinẽs fuit virgo nr̃a.nec de aq̃s ſecẽ/
tib⁹ ⁊ marinis hm̃õi voluptatũ: vel guttulã vnicã nunq̃ guſtare voluit. excellẽtem
prorã et cõpactiſſimã carinã habuit q̃ caruit omni rima.

Fuit etiã maria fortis illa mulier q̃ſita a ſalomõe et a ſanctis prib⁹.ſed tandẽ inuenta
a chriſto.q̃ oĩa aſpa et aduerſa p fortitudinẽ ſubiugauit. Uñ ⁊ hñ dña intpret̃. ⁊ ra/
tis dicit̃ pp̃ter cõſtanciã animi nunq̃ diſſoluti p pſpa vel aduerſa.

Quarta interptatio.ſtella maris. Que licꝫ magna ſit apparet minima.nec vnq̃ occidit. I
q̃ ſignat̃ hũilitas ſiue iuſticia. ſm ꝙ dñs dicit iohi baptiſte ſe ſub manu ei⁹ hũili/
ans ad baptiſmũ. Matth.iij. Sine modo.ſic enĩ decet nos iplere omnẽ iuſticiã.i.
pfectã humilitatẽ. Hec ſiq̃dem virt⁹ velut iuſticia reipublice deſeruiẽs.vitatis viã
ad regnũ oſtẽdit p paupertatem ſpũs. Uñ reprobi dicũt Sap.v. Errauim⁹ a via ve/
ritatis.et lumẽ iuſticie.qd ẽ maria.nõ illuxit nobis.vl̃ lumẽ iuſticie.i.hũilitas.

Fuit iſta nauis K

Alta in capitib⁹.⌊quaſi pmũ. Caput hui⁹ nauis ſcti patriarche et reges.ſ.abraham
yſaac iacob dauid et ſalomõ.de quoꝝ ſtirpe deſcẽdit ſm carnẽ. Uñ canit̃ in ei⁹ na
tiuitate. Regali ex pgenie maria ⁊c̃. Itẽ. Natiuitas glioſe virgis marie ex ſemine
abrahe. Itẽ Iſa.xi. Egredie̾ virga de radice yeſſe ⁊c̃. Itẽ mater facta ẽ regis ce/
leſtis. Prop̃ h̃ dicit̃ de hac naui Oſee.x. In cacumine ei⁹ vidi pres ⁊c̃. Uel pmuꝝ
caput pt̃ dici ſctificatio ei⁹ in vtero mr̃is.q̃ſi vltimũ caput ei⁹ aſſumptio.qñ etiam
ſup angelos exaltata ẽ ad dexterã maieſtatis. Et ita q̃ſi altiſſima fuit ĩ pmo capite
ſm dignitatẽ ſeculi.altiſſima ĩ vltimo iuxta dignitatẽ celi.

Clauſa ab inferiori.⌊ad aq̃s mũdialiũ vanitatũ.et carnaliũ voluptatũ. q̃ trãſeũt ve/
lut aq̃.et ad ppetuã amaritudinẽ ſuos rapiũt amatores.

Apta a ſupiori.⌊ad pluuias graꝝ et cariſmata bonoꝝ.q̃ ſurſũ veniũt a patre luminũ.
Iacobi.i.

Lata in medio.⌊ſcꝫ in corde.p capacitatẽ deſiderij.vt mercimonijs bonoꝝ oĩm im/
pleret̃.cui datũ ẽ a deo ſm capacitatẽ deſiderij ſui. Uñ dicta ẽ ⌊gratia plena.⌋ Pro
uer.x. Deſideriũ ſuũ iuſtis dabit̃.ſꝫ deſideriũ iuſti eſt oĩe bonũ. Parab.xi. Ergo
omne bonum iuſtis dabit̃.

Immẽſe magnitudis.⌋ Unde Gene.vi.ccc.cubitoꝝ erit lõgitudo arche ⁊c̃. Et hoc L
oportebat.q² ad h̃ facta eſt a deo vt oẽs electos ↄtineat.iuxta illd. Sicut letãtiũ

Fuit illa nauis.

omniũ habitatio ẽ in te. Et omnes qdãmodo ferat ad portũ vite. Uñ dr̃ ei Iſa.xl/
iij. Affer filios meos de longinq̃ ⁊c̃.vt ſup̃ eodem ti.B.in fine.

⟍Concaua interi⁹.⌋p hũilitatẽ verã.et ideo capax effecta eſt veri panis.

⟍Opta ſupius.⌋quaſi quodã velamie.patiẽtia forti.qua paſſiões aeris.i.tribulatões
quas pcurãt aerie ptãtes.ↄſtanti aĩo repellebat̃. Exo.xxvi. Facies ſaga cilicina vn/
decim.ad opiendũ tectũ tabernaculi ⁊c̃. Idem figurãt et tabernaculũ et nauis.ſ.be
atam mariam.

⟍Linita bitumie.⌋caſtitatis carnis et ſpũs velut archa noe.cui dictũ ẽ Geñ.vi. Bi/
tumine linies archã intrinſec⁹ ⁊ extrinſec⁹ ⁊c̃. Et ideo forte ſe ↄpat aſpalto.qd q̃daꝫ
dicunt eſſe bitumẽ iudaicũ.qd ſolo meſtruo pt̃ diſſolui. Eccl.xxiiij. Ubi nos ha/
bem⁹ ⌊ſicut cinnamomũ et balſamũ.⌋ dicit alia lr̃a. ⌊Sicut cinnamomũ et aſpaltũ.⌋
Uel p bitumen h̃.ipi⁹ caritas deſignat̃. ⌊Aq̃ enĩ mlte⌋.i.tribulatões ⌊nõ poterũt
extinguere caritatẽ eius.nec intrare⌋ p deſolatõem ⌊vſq̃ ad aĩam ei⁹.⌋ Sic̃ fiſcel/
la moyſi linita dr̃ bitumie ac pice:forte pp̃ter duo pcepta caritatis.interi⁹ ad deũ.
exterius ad primũ. Exodi.ij.

⟍Diſtincta mãſionib⁹ diuerſis.⌋ Uñ dictũ ẽ noe Geñ.vi. Manſiunculas in archa fa/

ciet. Joh. xiiij. [In domo patris mei] q̃ eſt paradiſus. ⁊ ipſa maria [manſiões multe ſũt],

Uas ſumptuoſiſſimũ. [Quia procul ⁊ de vltimis finibꝰ preciũ eiꝰ. Quere li. vi. ti. ix. J. de muliere forti. O

Habuit hec nauis

Malũ excellẽtiſſime humilitatis. [Cuiꝰ odor aſcẽdit vſqꝫ in ſũmũ celũ. et ide attraxit filiũ dei. et eũ extraxit de ſinu dei patris. qñ [a ſũmo celo] i. a patre [fuit egreſſio eius] Uñ ipſe filiꝰ dicit Joh. xvi. [Exiui a patre et veni in mũdũ] i. in virgine vterũ. Jõ dicit ipſa Can. i. Dũ eſſet rex ⁊c. Quere li. i. ca. v. D. Eſt aũt malꝰ arbor nauis qua dicit ipſa Can. i. ... Et dr̃ malꝰ ſm Jſid. q2 inſtar mallei in ſũmitate. Uel q2 q̃ſi quibuſ vela ſuſtinent. Et dr̃ malꝰ ſm Jſid. q2 inſtar mallei in ſũmitate. Uel q2 q̃ſi qbuſ dã malleolꝰ ligneis cingit. quorũ volubilitate vela faciliꝰ eleuant. Solet aũt malꝰ fieri de abiete q̃ ẽ arbor procera ⁊ alta. recta leuis et ſine humore. et tãte altitudis q cacumẽ ſuũ q̃ſi collocat inter nubes. Dicit aũt abies ab abeũdo. eo q p̃ ceteris arboribus abeat lõge et i excelſũ promineat. cuiꝰ natura expers ẽ terreni humoris. ⁊ idõ leuis ẽ ⁊ nõ nodoſa. Que proprietates bñ ↄueniũt humilitati eiꝰ. Auxilio etiã mali trãſit mare ſecti. Adapta Solet etiã d̃ cedro fieri malꝰ. Uñ Eze. xxvi. Cedrũ de libano tulerũt vt facerẽt tibi malũ. Adapta proprietates. Uide li. xij. pti. vi. c. iiij. Uel [p malũ] pt deſignari altitudo ↄtẽplationis eiꝰ vl̃ ↄuerſatõis eiꝰ. q̃ erat i celis. q2 celos attingebat ſtans in terra. Sap. xviij.

Aliter. [Malꝰ] eſt lignũ ſpecioſiſſimũ et altiſſimũ totiꝰ nauis. apparet etiã q̃ſi ſit turris ipiꝰ nauis. Et h̃ lignũ ſpẽaliter ↄſiderãt peregrini. naute. et nauigantes. ſ. ſi ſit integrũ et ſanũ. et tota nauis p eo ↄmẽdabilior reputat. Dñs aũt vẽturꝰ d̃ celo i terrã p hãc nauẽ. hũc malũ ſpecialr̃ ↄſiderauit. reſpiciẽs humilitatẽ ancille ſue. ⁊ intãtũ ei ↄplacuit ſpecioſitas: ſpecioſitas. et ſublimitas mali. q q̃ſi ihereẽs huic malo: deſcẽdit p eũ de ſublimitate celi i nauẽ vteri virginalꝭ. Adapta duarũ cãdelabrarũ exemplum. vnius fumigantis. et alteriꝰ accenſe. A

Balliculũ ſup malũ [i. diſcretõnem ſpirituũ. Q̃ bene apparuit ad introitũ. gabel. qñ nõ dubitauit qn verꝰ eſſet angelꝰ dei. Hanc diſcretõem p̃cipit Job. i. canonica. iiij. Nolite omni ſpũi credere ſed probate ſpũs an ex deo ſint.

Uirgã ex trãſuerſo ante malũ [in figura crucis. que deſignat mẽoriã dñice paſſiõis. De qua paſſiõe dr̃ Michee. v. In virga percutiẽt maxillã iudicis iſrl̃.

Aliter. Q̃ ſup appellauimꝰ virgã. a quibuſdã appellat antẽna. Et ſigt caritatẽ. Nã ſic antẽna ↄponit ex duobꝰ lignis. et ſe extẽdit ad dexterã et ad ſiniſtrã: ſic caritas ↄſiſtit in dilectõe dei et proximi. amicos i deo et inimicos diligẽs propter deũ. Et q̃a pulcra ẽ caſta generatio cũ caritate Sap. iiij. idcirco velũ virginitatis depẽdebat ab antẽna caritatis. et vehemẽtia eni eximie dilectõis. emiſit prima: glorioſiſſima virgo nr̃a votũ perpetue caſtitatis. Uel [p velũ] virgine deſignat ſcm̃ deſideriũ eiꝰ. qd̃ iſpirabat ⁊ iflãmabat ſpũſſcũs. iuxta illd̃ Cañ. v. Ueni auſter perfla ⁊c. Jdcirco cũ ex vehemẽtia deſiderij rñderet Ecce an. do. fiat mihi [venit auſter] i. ſpũſſcũs. et flauit. et velũ i tumuit. q2 in momẽto q̃ verbũ illd̃ ptulit. ſ. [fiat mihi] dei filiũ de ſpũſctõ. i. opatõne ſpũſſci ↄcepit. et ſic nauis iſta verſus portũ vite perpetue iugit mouebat. Dicit autẽ velũ a volatu. iuxta illd̃ poeticũ. Uelor pãdimꝰ alas. Bñ aũt velum ſigt deſideria virgĩs. q̃ exeũtia a corde ipiꝰ ſtati volabãt in celũ. Uñ et ipi propriiſſime ↄueñt illud pſ. Dñe añ te oẽ dſideriũ meũ. Ul̃ [velũ] caritas virgĩs. vero grarũ perflata ↄtinue. extẽſa i anteriora appetitu eternor: ad ſiniſtrã ⁊ dexterã. ↄpatiẽdo miſeris ⁊ ↄgratulando deuotis.

Diuerſitatẽ cordarũ [i. ceterarũ virtutũ a malo humilitatis dependentiũ. cui. ſ. virtuti ſicut malo innitunt corde. ſic innitebãt virtutes vniuerſe. Nam ipſa eiꝰ humilitas q̃ſi q̃dam ſupportatio. i. ſurſum portatio erat ceterarũ virtutũ.

Ancora [timoris filialꝭ et caſti. q̃ firmiter ſtabiliebat inter oẽs procellas fluctuũ nauis iſta. Uñ i pſ. xpo dr̃. [Poſuiſti firmamẽtũ eiꝰ formidinẽ] i. timorẽ. Bre. Ancora cordis põdꝰ timoris. Eccl. xxxiiij. Qui timet deũ trepidabit. Uel ſm apl̃m Heb. vi. ancora ſpes ẽ. vbi dr̃. Firmiſſimũ habemꝰ ſolatiũ. q̃ ↄfugimꝰ ad tenẽdã propoſitã ſpem quã ſicut ancorã hẽmꝰ aĩe tutã et firmã: incedẽtẽ vſqꝫ ad interiora velaminis.

Corda q̃ colligabat hec ancora naui ſue: caritas ipiꝰ virgĩs q̃ ẽ vinculũ pfectõnis ad Col. iij. qd̃ ſ. vinculũ nec ſecari potuit neqꝫ ſolui. Et eiꝰ caritas fuit triplex funiculꝰ q̃ difficile rũpit. Eccles. iiij. Quia de corde puro ad proximũ. de ↄſcĩa bõa ad ſeipſam. de fide nõ ficta ad deũ. Uel p cordã deſigt lõganimitas dſideriorũ celeſtiũ.

Habuit hec nauis. ſ. maria — Caſtrũ [Põt ei hec nauis dſignari p nauẽ alexandrinã. Act. vlti. cui erat iſigne caſtrorũ. Hoc caſtrũ ſigt q̃tuor cardinales: qbꝰ virgo pugnauit. ſ. ↄtra carnẽ p tẽpantiã. ↄtra diabolũ p iuſticiã. p prudẽtiã ↄtra proſperitatẽ. p fortitudinẽ ↄtra aduerſitatẽ. P

Armaturã [virtutũ. quã deſcribit apl̃s Eph. vi. Accipite armaturã dei ⁊c. Hec ẽ ſuc cinctio caſtitatis. Lorica iuſticie. Scutũ fidei. Galea ſalutis. Gladiꝰ ſpũs. ſ. verbũ dei. Calciamẽta ſctõrũ exẽplorũ. Orõ. Obſecratio. Uigilie. Ois inſtãtia bõa. et hmõi. Jpſa ẽ enim turris dauid edificata cũ propugnaculꝭ. Cañ. iiij. a q̃ dependent mille clipei. et oĩs armatura fortiũ. Quere ſup eodem li. ti. iiij. G.

Remos [i. bona opa. q̃ remi demittũt a naui. Quia de corde exeunt opa meritoria. ⁊ ad aq̃s. i. proximos ſe extẽdũt. Apoca. xvij. Aq̃ multe populi ml̃ti.

Gubnaculũ [i. prudẽtiã mẽtis diſcretõis. Parab. ij. Prudẽtia ſuabit te. Uel gubernaculum. fides.

Gubnatorẽ [i. puidẽtiã dei pr̃is. Sap. xiiij. Tu aũt pr̃ gubnas puidẽtia. q̃m dediſti i mari viã. Jõ dic̃ et maria. Propt nomẽ tuũ dñe dduces me. Jtẽ. dñs regit me ⁊c. Q Dr̃ aũt gubnator q̃ſi cohibnator. eo q cohibet puidẽtia ſua hibnia. i. tẽpeſtates maris

Nautas ⁊ remiges [ſctõs angelos aſſiſtẽtes chriſto nauclero. q2 oẽs adminiſtratorij ſpũs ſunt. Ad heb. i. Naucleꝰ dicit a naui. ⁊ cleros qd̃ ẽ ſors. Jnde nauclerꝰ dñs nauis. eo q in eiꝰ ſorte ſit nauis. Ceteri aũt i ↄtributõe ſunt. Nauta vero a naui dr̃i uat. Remex dr̃ eo q remum regat. R

Hec nauis

Onerabat mercimonijs [humane ſalutis i grarũ plenitudĩe. Uñ gr̃a plena. [i ſpũſſci ſu puẽtõe. [filij dei (q̃ ẽ omne bonũ. et a q̃ ẽ ſufficiẽtia nr̃a. ij. ad Cor. iij.) admirabili ↄceptõe. Jpſe eni onerauit nauẽ iſtã oĩbꝰ mercibꝰ p̃cioſis. et cariſmatibꝰ oĩm donorũ. qbus copioſiſſime paupertatẽ ditauit humanã. qñ diuitias totius veri boni nobis conferre voluit p mariam.

Partim auris: partim remis mouebat. h̃ ẽ. p grãm a ſupiori ⁊ p induſtriã ab inferiori.

Tãto ſecuriꝰ ferebat q̃nto magis diſtabat a terra. h̃ ẽ. ab amore ⁊ deſiderio terrenorũ.

Cũ piratis et latrõibꝰ pliabat [i. cũ aerijs ptãtibꝰ: ⁊ adhuc pugnat aſſidue p ſalute famulãtiũ ſibi. Uñ ⁊ dr̃ [terribil] ipſis demõibꝰ [vt caſtrorũ acies ordiata. [Cañ. vi.

Tribulatõibꝰ et pſſuris q̃s patiebat i filio i ſublime ferebat.] Uñ Geñ. vij. Factũ ẽ diluuiũ: et ml̃tiplicate ſunt aq̃. et eleuauerũt archã in ſublime a terra. Sed q̃ tũc i mũdo grauiꝰ depſſa. tãto nũc in celo ſublimiꝰ exaltata.

Hec nauis — Fluctibꝰ et vndis vehemẽter q̃tiebat. i vnigeniti paſſiõe.] Uñ matth. xiiij. Ueſpe facto nauicl̃a i medio mari iactabat fluctibꝰ. [Tũc factũ ẽ [veſpe] q̃ñ occubuit ſol iuſticie. mare mũdꝰ. mediũ maris hierl̃m. q̃ ẽ in medio mũdi. ſic dicit pſ. Opatꝰ ẽ ſalutẽ in medio terre. Et Eze. v. Jſta ẽ hierl̃m. in medio gentiũ poſui eã. ⁊ i circuitu eiꝰ terras. Et tũc vere potuit dicere filio ſic̃ filiꝰ pr̃i. Ois excelſa tua et fluctꝰ tui [fili mi [ſup me trãſierũt] p ↄpaſſionẽ. Jtẽ illd̃ Jone. ij. Oẽs gurgites tui ⁊c. Sed [excelſa iſta. fluctus et gurgites fregit. Jpſa ⁊ ↄpſſit virtute patiẽtie: ſicut nauis currẽs ſup aquã fluctus p̃mit et frãgit. S

Aliter [dormiẽte dño i nauicl̃a crucis. motꝰ magnꝰ factꝰ ẽ in mari. ita vt nauicl̃a eccleſie operiret fluctibꝰ. ſic legit Matth. viij. Jpſa vero ſic̃ mlĩer fortis. tũc ſola gubnaculũ fidei ↄſtãter tenuit. q̃a tota nauis eccl̃ie tũc eiꝰ fidei innixa ẽ. ſ. i veſpe ſexte ferie ⁊ i ſabbato paſcali. propter qd̃ vniuerſe fideles eccl̃ie in omni ſabbato ipſam ſpẽalr̃ venerant. Et propter hoc in illo ſabbato canticũ eiꝰ in miſſa decantat.

Ad littus optatũ puenit [i. filij reſurrectõe. ad portũ vere ſalutis i ſua aſſumptõe. et q̃ tũc in mũdo pſſuras paſſa ẽ cũ filio. nũc cum ipſo pacẽ poſſidet eternã. T

Chriſtꝰ inſtitor — Facta ẽ igit maria [q̃ſi nauis inſtitoris.] Hic inſtitor chriſtꝰ ẽ. q̃ de celo p eã venit in mundũ: ad negociandũ. vendendũ. ſ. et emendum.

Chriſtus inſtitor. Inſtitor enim

De patria ſua tráſit ad alienã ſpe lucri et deſiderio acq̃rẽdi. Sic et chriſt⁹ venit in
ſua incarnatõe de celo ĩ terrã: ad emẽdũ et redimẽdũ aĩas nr̃as. Vñ dicit Jhere.
xij. Reliq̃ domũ meã: dimiſi hereditatẽ meã: dedi dilectã aĩam meam ꝛc̃. Ecce mo
neta de qua negociatus eſt.

Vadit feſtinãter de die et nocte ad nũdinas. Sic et xp̃s. Vñ in p̃s. Exultauit vt
gigas ad currẽdũ viã. Itẽ vox huius īſtitoris ē [Cucurri ĩ ſiti] .i. in deſiderio q̃d
habui de ſalute generis hũani. Itẽ Exo. xi. Media nocte ĩgrediar egiptũ. Item
Sap. xviij. Cũ enĩ q̃etũ ſilẽtiũ ꝯtinerẽt oĩa. et nox ĩ ſuo curſu mediũ iter haberet.
oĩpotẽs ſermo tuus dñe exiliẽs de celo a r̃galib⁹ ſedib⁹ venit ꝛc̃. Quẽ ꝓſpiciẽs a lõ
ge veniẽtẽ: gratulans ꝛ exultãs ait eccl̃ia Cañ. ij. Ecce iſte venit ſaliẽs in mõtibꝯ trã
Orati⁹ ſiliens colles ꝛc̃. Hic ē ille mercator d̃ q̃ dicit poeta. Impiger extremos currit mer
cator ad indos. Per mare pauperiem fugiẽs ꝑ ſaxa ꝑ ignes. Illã. ſ. pauperiem. i. illum
defectũ q̃ ꝓus erat in celo: vbi deerant paupertas et aĩe iuſte.

Deportat ſecũ pecuniã ſuã. Sic et chriſt⁹. Vñ puer. vij. Non eſt vir in domo ſua: V
abiit via lõgiſſima: ſacculũ pecunie ſecũ tulit. Que fuerit hec pecunia docet beat⁹
Bern. bern. Saccũ plenũ miſericordia miſit pr̃ in terrã. Et iſte sacc⁹ ꝯſciſſus ē in paſſione
clauis ꝛ lãcea [et effuſũ eſt] .i. aĩa et ſanguis [vt fieret pagamentũ] Vñ fili⁹ patri.
[Cõſcidiſti ſaccũ meũ] .i. corpus in paſſiõe. [ꝛ circũdediſti me leticia] ĩ reſurrectiõe.

Apportat ſecũ merces patrie ſue. et ſecũ reuehit merces d̃ ꝑtib⁹ aliẽis. Hic ꝛ xp̃s Qd̃ ex
Bern. põit b̃tũs Ber. In celis bonoꝝ oĩm copia ſuppetebat. ſed paupertas ibi n̄ inueniebã
tur. porro ĩ terra abũdabat hec ſpẽs. ſꝫ neſciebat hõ p̃ciũ ei⁹. Hãc aũt venit q̃rere fi
li⁹ dei: vt ſua eſtimatõe nob̃ eã redderet p̃cioſam. Añ h̃ etenĩ nũq̃ĩ īntrauerat paup
tas in celũ. ſꝫ mõ niſi ꝑ eam in celũ nõ intrat. Mat. v. Bti pauperes ſpũ quoniã ip
ſorũ eſt regnũ celorũ.

Vendit merces pr̃ie ſue. et ſuadet hoĩb⁹ vt emãt. Sic ꝛ chriſt⁹. Vñ dicit ep̃o laodi X
cie. Apo. iij. Suadeo tibi emere a me auꝝ ignitũ ꝓbatũ vt locuples fias. et veſti
mẽtis albis ĩduaris. et nõ appareat ꝯfuſio nuditatis tue. ꝛ collirio inũge oc̃los tuos
vt videas ꝛc̃. Sic expone. [Suadeo tibi] .i. ad vtilitatẽ tuã [emere] ꝑ ꝯſenſũ liberi
arbitrij. Vel [emere] .i. m̃lto labore corpis ꝛ aĩe acq̃rere [a me] nõ a ꝑp̃lo [aurũ] .i.
ſapiam p̃cioſiorẽ cũctis opib⁹. Vel [aurũ] .i. caritatẽ [ignitũ] q̃ ad ſe. et fulgẽs q̃ ad
primũ [ꝓbatũ] ĩ fornace tribulatõis [vt locuples fias] q̃a ſine caritate oĩs hõ pau
ꝑ eſt. et cũ ea oĩs hõ diues eſt. [Et veſtimẽtis albis ĩduaris] .i. opibus mũdis. ſine
q̃bus oĩs hõ nud⁹ ē. Eccles. ix. Omni tp̃e veſtimẽta tua ſint cãdida. Vl' [veſtimẽ
ta cãdida] caro mũda ꝑ caſtitatẽ [vt nõ appareat] ĩ iudicio [cõfuſio tua] .i. feditas ſ vi
te tue. vnde ſeq̃tur eterna ꝯfuſio. [Et collirio inunge oculos tuos.] Quere titulo
vbi caritas d̃r colliriũ. Ecce tria emẽda a chriſto. Aurũ ꝯtra paupertatẽ. Veſtimẽta
alba ꝯ nuditatẽ. Colliriũ cõtra cecitatẽ. Vel [aurũ ignitũ] .i. v̄bũ dei quod ignit
caritas. [ꝓbatũ] ꝑ veritatis ſimplicitatẽ: nõ falſatũ ꝑ mũdane ſapie vetuſtatẽ [ꝓba
tũ] nõ fantaſticũ. q̃le eſt ſapia mũdi: ſꝫ veꝝ. q̃d emit ꝑ ſtudiũ ꝛ iugẽ meditatõẽ ſcri
pturaꝝ. Vel [auꝝ] .i. vitã eternã vbi ſcti ſplẽdẽt et ardent caritate. Et dicit emere
ꝯtra illos q̃ ꝓ nihilo volũt habere omne bonũ. cũ nõ ſunt ꝯdigne paſſiões ꝛc̃. Vel
emere p̃cio penitẽtie. [Veſtimẽta] pluraliter: diuerſe v̄tutes [vt nõ appareat ꝯfu
ſio tua] nõ angelis et aliq̃b⁹ hoĩb⁹: ſed in iudicio toti mũdo. Moraliter [Aurũ]
fides ꝓpter rutilãtiã. i. lucẽ. q̃a diuinã indicat ſapiam. Treno. iiij. Quõ obſcuratũ
eſt aurũ. Fides enĩ obſcurat: q̃n amori terrenoꝝ ꝑmiſcet. Sed h̃ [auꝝ] debet eſſe
[ignitũ] ꝑ caritatẽ [ꝓbatũ] ꝑ tribulatõem. Et hoc aurũ emitur a dñõ deſiderio et
bonoꝝ operũ exercitio.

Emit merces patrie aliene. Sic chriſt⁹ emit aĩas nr̃as p̃cio ſanguis ſui. i. Chor. vi. Y
Empti eſtis p̃cio magno. Redemit etiã q̃ſdam merces fatue pigneratas: eodẽ pre
cio de q̃ ſup. i. Pe. i. Nõ corruptibilib⁹ auro vl' argẽto redempti eſtis de vana vr̃a cõ
Aug⁹. uerſatõe ꝛc̃. ſed p̃cioſo ſanguie q̃ſi agni ĩmaculati. Huic mercatori dicit Aug⁹. O
bone mercator: gratias tibi agim⁹ q̃ emiſti nos. ſanguinẽ tuũ bibim⁹. euangelium

tuũ legim⁹: inſtrumentũ noſtrũ. creature ſum⁹ tue: ſerui tui ſumus. feciſti nos. re
demiſti nos. emere pt̃ q̃s ſeruũ. creare nõ pt̃. Dñs aũt ſeruos ſuos creauit vt eſſẽt.
ꝛ redemit ne ſemꝑ captiui eſſent.

Hic eſt ver⁹ inſtitor: q̃ creaturã ſuã inſtituit vt eſſet. et ꝓꝓ̃o ſanguie ſuo emit et rede Z
mit: vt libera et beata eſſet. Debet g̃ hõ agnoſcere ſe nõ eſſe ſui iuris ſed ei⁹ q̃ ſe rede
mit. q̃d nature lex exigit et iuris poſitiui. i. ad Choꝝ. vij. Qui in dño vocat⁹ ē ſer
uus: libertus ē dñi. et q̃ liber vocat⁹ ē: ſeruus eſt chriſti. Et ideo tãti emit: vt homo
ſe de cetero cariorẽ haberet. et ꝑ vili p̃cio ſe nõ exponeret. et ſi nõ ꝓpter ſe: ſaltem ꝓ
pter p̃ciũ magnũ. Debet autẽ dicere diabolo q̃ temptat. Jam empt⁹ ſum. nõ poſ
Aug⁹ ſum de cetero exhibere me venalẽ. Auguſtin⁹. Ideo tanti emit vt ſolus poſſideret.
Beatus Btũs marthe⁹. Carũ aĩal eſt hõ deo. ſi ſeipm̃ vilem nõ fecerit negligẽdo. Ne vile
marthe⁹ ſcas tibi o hõ: appẽde te ĩ p̃cio. Btũs bern. Tãti emit vt amittere nõ velit. Sꝫ m̃lti Ber.
ſe ſubtrahũt a poſſeſſiõe dñi. et ſe faciũt poſſeſſionẽ diaboli. Vñ q̃dam dicũt Iſa.
xxvi. Dñe de⁹ noſter: dñi poſſederũt nos abſq̃ te ꝛc̃. Et h̃ maxime fit ꝑ malã ſoci
etatẽ. q: cũ ſctõ ſctũs eris: et cũ ꝑuerſo ꝑuerteris. Quib⁹ ĩp̃cat dauid [Redde vi
cinis nr̃is] q̃ nos ad peccatũ traxerũt [ſeptuplũ] .i. ꝑfectã penã. ſ. punitõem corpis
ꝛ aĩe. Eccl. vij. Nõ ſemines mala in ſulcis iuſticie. et nõ metes ea in ſeptuplũ [Sul
ci iuſticie] tres vires anime et ſenſus corpis quod et quattuor elemẽtis. Gen. iiij.
[Qui occiderit cayn ſeptuplũ punietur.] Et infra. [Septuplũ vltio dabit' de cha
yn. de lamech vero ſeptuagies ſepties.] Peccatũ enĩ ſeptẽ inducit penas. Prima
hebetatio intellect⁹ in vi ratõnabili. Secũda corruptio affectus in vi ꝯcupiſcibi
li. Tercia obduratio in vi iraſcibili. He tres ſunt interi⁹ in aĩa. Exteri⁹ autẽ ſunt
quattuor. Pr̃ia paupertas. Secũda moleſtia. Tercia ignominia. Quarta mors ſiue
t̃palis ſiue eterna. vtraq̃ enim et peccato.

Plus diligit merces quas emit q̃ȝ p̃ciũ quod ꝓ eis ĩpendit. Et magis vellet defrau AA
dari in p̃cio q̃d impendit: q̃ȝ in mercib⁹ quas mercat'. Sic et chriſt⁹. De ꝓmo di
Inſtitor cit btũs Bern. Quid ego infelix. quo me vertã: qui p̃cioſum depoſitũ: quod chri Ber.
cun ſtus proprio ſanguine p̃cioſius indicauit ſeruanduꝫ accepi. ꝛ cetera multa. De ſe
cundo dicit ip̃e chriſt⁹ in p̃s. de illis qui fraudãt eum animab⁹ q̃s emit tãto p̃cio.
Sup dolorem vulneꝝ meorũ addiderunt.

Mercat' q̃ȝdiu ſtant nũdine. quib⁹ finitis facit pagamentũ ſuũ. Sic et chriſt⁹. In
p̃ſenti enĩ ꝓponit et offert nobis p̃cium paſſiõis ſue: et exempla vite ſue ad imitan
dum. vt ſuas faciat animas nr̃as et corpa. Vñ dicit ei quidã. Tuus ſum ego. ſal
uum me fac. quod in iudicio implebit'.

Butat etiã et dat merces ꝓ mercib⁹. Sic et chriſt⁹. Accepit enĩ naturã noſtrã qñ v̄
bum caro factũ eſt: et nobis largit⁹ eſt ſuam deitatẽ. Itẽ eleuat⁹ eſt ĩ celum. ſ. cum
carne noſtra: vt nos diuinitatis ſue tribueret eſſe participes. Ideo canit eccl̃ia.
O admirabile cõmerciũ ꝛc̃.

Habet ſub ſe mercatores ſuos: q̃b⁹ tradit pecuniã ſuã ad negociãdũ. Sic ꝛ chriſt⁹ BB
Lu. xix. Dedit illis decẽ mnas dicẽs. Negociamĩ dũ venio. i. date t̃palia ꝓ eternis.
Inſtitores ei⁹ ꝓmi apl̃i et p̃dicatores. Eze. xxviij. Negociatores tui tyre ꝛc̃.

Cõputat cũ ſeruis ſuis. Sic et chriſt⁹. Matth. xxv. Venit dñs ſeruoꝝ illorũ. ꝛ po
ſuit rationẽ cum eis.

Gaudet ſi fecerit lucrũ. Sic et chriſt⁹. Matth. xxv. Euge ſerue bone. Et eos bñ re
mũerat. dicẽs illi q̃ acq̃ſierat decẽ mnas Lu. xix. Eſto ꝑtãtẽ hñs ſup̃ dcẽ ciuitates

Dolet niſi fecerint: et eos g̃uiter punit. Sic et chriſtus. Matth. xxvi. Seruũ inu
tilem ꝓijcite in tenebras exteriores ꝛc̃. Para. xiiij. Acceptus eſt regi miniſter intelli
gens: iracundiã eius inutilis ſuſtinebit

Dicit' ab inſtãdo vl' ab inſtituẽdo. vt q̃dam volũt. Sic et chriſt⁹. q: oĩa q̃ ſunt īſti CC
tuit. Vnde Eccĩ. xviij. Qui viuit in eternũ creauit oĩa ſimul. Sꝫ q̃d ꝓ hoĩs vtilita
te īſtitutũ ē: ꝑ pctm̃ hoĩs d̃ſtitutũ ē. Ad h̃ aũt ꝑ hãc nauẽ veit xp̃s ĩ trã: vt mediãte
maria totũ r̄ſtitueret: q̃d pctõ ꝓme m̃lieris fuerat d̃ſtitutũ. Vl' [iſtitor] ab īſtãdo. q:
ĩ acq̃rẽdis caris mercib⁹ ſedul⁹ inſtat. iuxta illõ Eccl's. ix. Quodcũq̃ pt̃ facere man⁹

ena instituor opare rc. Eo bñ institor christ⁹ dñs. q̄ cū tāta īdustria negociatōez suam
ab humano genere redimēdo exercuit⁹ ē. Quae enim maior industria ē q̄ p nob emē
dis vēdi voluit et occidi. Qd ostēdebat dicēs Lu. xij. Baptisma habeo baptisari. et
quō coartor. desiderio. s. donec pficiā illō. Et nocat passionē baptismū. i. tin
cturā. qz tūc fuit pprio sanguīe rubeat⁹. Itē Lu. xxij. Desiderio desideraui rc. Itē
ad h̄ īnuēdū dixit inde machinātī tradiōez suā. Joh. xiij. Qd facis. fac cit⁹. Ibi di
Hilari⁹ cit hilari⁹. Nō pcipit facin⁹: sz pdicit. dās i se ptātē. Vere aūt fuit institor quia to
ta vita sua instabat orādo: pdicādo: demōes eiciēdo: lāguores curādo. p hmōi pci
osis mercibus. i. aīabus acqrēdis.

Nec solū mercator: sz admirabil institor fuit christ⁹. Institor fuit. qz merces suas DD
Aug⁹ nob dedit ⁊ nr̄as accepit. Aug⁹. Ois mercator dat ⁊ accipit. Mirabil aūtē fuit
qz dedit suā deitatē ⁊ accepit nr̄am hūanitatē. Vñ. o admirabile ɔmerciū rc. Itez
mirabil qz dedit illō qd maximi erat pcij. imo qd erat impciabile. ⁊ accepit a nob
qd nulli⁹ erat pcij. cū ceteri mercatores faciāt econuerso. Accepit qd hic abūdabat.
dedit qd deerat. Accepit nasci laborare ⁊ mori. dedit renasci resurgere et regnare.

Itē alio mō mirabil. qa sine pcio vēdit: ⁊ postlat vt sine pcō emat ab eo. Vñ clamat EE
Isa. lv. Qui n̄ hētis argētū pperate emite ⁊ comedite. Emite. i. acqrite fide et ope.
sapiam vl sciam. grā. credēdo. s. ⁊ bñ opando. ⁊ ita pciū sapie fides ⁊ opatio. Pro
uer. xvij. Quid pdest hēre stulto diuitias. cū sapiaz emere nō possit. Sequit. Veni
Bern. te emite absq3 argēto rc. Ibi dic btūs Ber. Mirabil hec emptio. apō amatores
secli mal esse nō pt. apō auctorē vo secli alia esse nō pt. Clemēs eī vēditor de⁹. q̄ bo
noꝝ nr̄oꝝ nō eget. nulli deb3 esse suspect⁹. qz nr̄e salutis tm̄ cupid⁹ ē. sz nō pcij tpal.
Mirabil etiā vt iā terigim⁹. cābiēdo merces suas. qd gallice dr̄ buter. qz diuitias
dedit p paupertate. ⁊ h̄ p grā3 suā. ij. Choꝝ. viij. Scitis grām rc. Nec solū mirabilis
sed et diues mercator. q̄ totū emit ⁊ redemit mūdū q̄si vna palmata. nō quā ferijt s3
quā recepit. Matth. xxij. Alij palmas in faciē ei dederūt.

Maria Sequit. De lōge portās panē suū. de lōge h̄ est. de celo. portans. i. apportans toti FF
nauis mundo fame pereūti panem. s. viuū q̄ d celo descēdit. Joh. vi. quē. s. panē fecit suū.
⁊ illū qūomodo emit a p̄re: pcio v̄ginitatis et hūilitatis ⁊ ceteraꝝ v̄tutū. q̄si. s. sindonē
fecit. i. v̄ginitatē vouit. et vēdidit. q̄si pcio filij dei. ⁊ d celo vēit ad nos panis iste p
hāc nauē. q̄ sedebam⁹ i tenebris ⁊ vmbra mortis. ⁊ victi eram⁹ i mēdicitate et ferro.
ad innuēdū q̄ vēiebat repare nos q̄ famie moriebamur. ad vitā celestē nō terrenā.
Et cū esset panis angeloꝝ. dari voluit hoīb: vt ipm gustādo fierent angeli.

Aliter. Si dixiss3 salomō panē nr̄m. bñ dixisset. s3 notabilr maluit dicere suū. et h̄ GG
multiplici rōe. Tot⁹ eī fuit su⁹ ppri⁹. s. nō ɔmūis sibi et viro. qz i se et de se sola fa
ct⁹ ē. s. d purissima substātia carnis sue. Vñ Gal. iiij. dic apls. Misit de⁹ filiū suū
Beda factū ex mliere rc. Et mltū repħēdit eos beda. q̄ volūt ibi legere natū ex mliere
de ipa ei fact⁹ ē hō. et ipa p ɔsensū fecit eū ⁊ panē et hoiez. Vñ desigt p sarā. q̄ de p
cepto abrahā. i. dei p̄ris. miscuit tria sata farine. s. diuītatē. aīam et carnē. Fermētū
etiā h⁹ panis fuit fides virginis. Et coct⁹ fuit iste panis i clibano vteri v̄ginal. ca
lefacto igne spūsscti. Ipo etiā die fuit decoct⁹ in ara crucis. trigītatribꝫ annis vt cre
dit reuolutis. vt sic esset panis bis coct⁹ q̄ ɔpetit nauigātibꝫ p mare hui⁹ mūdi. In
duruit etiā iste panis p ignē passiōis. Vñ dic p⁹ passionē. Aruit tāq3 testa virtus
mea. Vñ cū mlta violētia mediātibꝫ clauis ⁊ lācea ɔfractus ē i cruce. Et tūc exau
dita ē orō generis hūani Isa. lviij. postulātis. Frāge esurienti panē tuū rc. i. pmit
te animā tuā et corp⁹ abinuicē separi p refectōe famelicoꝝ. De hoc pane hec ⁊ alia
habuisti li. i. ca. iiij. T.

Aliter. Panē suū. quo. s. ipa digni⁹: saporosi⁹: et ineffabilius fruebat i p̄nti ol crea HH
tura. Vl sic. Panē suū. q̄ totus fuit su⁹. de q̄ ipa dic puer. ix. Comedite panē meū
rc. ⁊ quonia3 n̄ possū⁹ hēre nisi ab ea ⁊ p eā. Vñ ⁊ dicēdū ē ei tota duotōe ⁊ deside
rio mētis sicut dicim⁹ deo p̄ri. Mr̄ nr̄a q̄ es i cel panē nr̄m supsbalē vl q̄tidianu3
Aug⁹ da nob hodie. Aug⁹ ⁊ Amb. hūc panē appellāt epinsion. i. supsubstātialē. qa caro
Ambro. christi omnibꝫ creatis substātijs dignior et maior existit.

Christ⁹ nauis Facta ē q̄si nauis rc. De christo pt exponi q̄ ceciē genere feminino. qa est sapia p̄ris
Et ē hic ɔphetia. q̄ christ⁹ subuectur⁹ ⁊ supportatur⁹ esset velut nauis oē gen⁹ hu
manū ad celestē hierlm p mare mūdi hui⁹. Ipe eī se ɔpat naui. Job. ix. Dies mei
trāsierūt sic naues poma portātes. Et reuera hec nauis oēs electos i se portat per
mare mūdi. ⁊ in hac fuerūt oēs thesauri sapie ⁊ sciē absconditi velut merces venales.
Vñ dicit Apoc. iij. Suadeo tibi emere auꝝ a me. vt sup eodē. X. Et ipe nos emit
velut institor merces pcio sanguinis sui.

Ecclesia nauis Facta est nauis institoris. Ecclia nauis sm pprietates nauis marie supi⁹ assignas. II
Et hic v̄sicul⁹ ɔtinet sub lr̄a he. qd interptat esse. vel viuere. vel suscipiēs. aut susce
ptio. Quia p panē viuū quē ecclia suscepit in incarnatōe filij. habēt fideles ecclie
veꝝ esse et veꝝ viuere p grām h. p gl̄iam in futuro. Ipa etiā bñ dicit susceptio. qz
q̄cq̄d nō suscipit p baptismū. p fidē et sacramēta. ꝑimit in hoc mari. ⁊ illos solos q̄s
suscipit ad hereditatē eternā pducit. Hec nauis arta fuit tpe martyrij. s. i pncipio
suo. arta erit tpe antichristi. Lata fuit tpe ɔfessoꝝ. mō incipit coartari. Vñ patz q̄
finis instat. In tpe etiā psecutōis sctōꝝ martyrū: facta inundatōe tribulatōnum.
eleuata ē in sublime a terra. et ideo tot martyres tūc trāsmisit ad celū. Vñ d archa
q̄ signat ecclīam dei dr̄ Gen. vij. Factū ē diluuiū rc. vt sup eodē R. Matth. xiiij.
Vespe facto nauicula in medio mari iactabat fluctibus.

Facta est q̄si nauis institoris. Onerata mercibꝫ pciosis bonoꝝ opeꝝ: tēptatōnū: pse KK
cutionū: miseriarū. et hmōi. q̄bus gaudet onustari. q̄bꝫ maiora graꝝ dona meret.
⁊ he sunt merces pciose. Trāsit etiā desiderio fluctus h⁹ secli. pperās ad patriā. et
panē doctrine: doloris: laboris portat secū. q̄ vescit dū ē in via. De hmōi panibus
dr̄ Eccli. xxxi. Splēdidū i panibꝫ bñdicēt labia mltoꝝ rc. Maxime vo pane do
ctrine ⁊ v̄tutis reficit q̄ādiu est in itinere pegrinatōis sue.

Itē. De lōge dr̄ portare panē suū. q̄si viatic⁹. Quia in oībꝫ q̄ agit: solā eternā retribu
tōem expectat. et solā veri panis refectōem desiderat. Sic ɔstrue. De lōge portās
panē suū. i. q̄ est. de lōge. hoc est. de celo. q̄ est panis angeloꝝ. q̄ dat⁹ ē hoībꝫ ad
ɔmedendū. vt fiant angeli vt sup. F F. Et nota q̄ merces q̄s portat hec nauis di
cunt panis. in q̄bꝫ mercibꝫ notāt q̄ttuor: s. q̄ de lōge. i. nō de visibilibꝫ s3 inuisibili
bus. ij. Choꝝ. iiij. nō ɔtēplātibꝫ q̄ videnꝫ sed q̄ nō videnꝫ rc. Itē habenꝫ cū labore
⁊ portāt cū pōdere. ibi portās. i. ad Choꝝ. vi. Portate deū i corpe vr̄o. Item he
merces dicūt panis. qa idē est aīe refectio. Vñ panē nostꝝ q̄tidianū da nobis ho
die. Itē addit suū. Nota q̄ curiositates et solacia mūdi sunt panis adulterin⁹. in
q̄bus adulterāt rō et intellect⁹. De lōge tollit visibilia. portās tollit ocia. panē
inutilia. suū. adulterina solacia.

Itē hec nauis significat p classem salomōis. iij. Regū. x. q̄ afferebat de tharsis auꝝ. LL
sapie. argentū. eloq̄ncie. dentes elephātoꝝ. i. v̄ba et exēpla sanctoꝝ. simias. i.
irrisores maloꝝ. pauos. i. illos q̄ a posteriori ponūt gl̄iam mūdi. panē scriptu
re vt hic. poma. i. fructus bonoꝝ operū. Job. ix.

Aliter. Classis. ecclia. q̄ cōgregat auꝝ et argētū. i. sapiētes et eloq̄ntes. Eccl. xxviij
Argentū tuū et aurū tuū ɔfla. et v̄bis tuis facito staterā. Que duo ɔflare ē vitam
doctrine pmiscere. Dentes elephātoꝝ. expositores casti scripturaꝝ. Simie. p
pe sunt illi q̄ bonos imitanꝫ q̄ ad q̄sdā act⁹ in exteriori apparētia. sed tn̄ bestie sūt.
Apoca. iij. ecclie sardis. Nomē habes q̄ viuas: et mortu⁹ es. Paui. spūales viri
Quere pprietates de aq̄la li. xij. pticula. vij. ca. ij.

Fidelis aīa dr̄ nauis Facta ē q̄si nauis rc. Moraliter. Fidel aīa nauis. Et nota bñ singula v̄ba. Facta MM
ē q̄si. nō a se sed a deo. qz ipe fecit nos et nō ipi nos. Ipe enī fecit qd sum⁹ p natu
rā ⁊ grām. factur⁹ tādē qd futuri sum⁹ p gl̄ia3. Ipe eī opat i nob velle ⁊ pficere in
bona volūtate. ad Phil. ij. Ipe opat in nob oīa nr̄a opa bona. Isa. xxvi. Exodi
xxxiiij. dicit moyses ad dn̄m. Null⁹ apō te p se innocēs ē. Ipe ispirat nobis gra
tiam reuertēdi ad eū. ⁊ penitēdi p⁹ lapsū. Vñ sup illud Lu. xv. vbi dicit pdigus.
surgā et ibo ad p̄rem meū rc. dicit glo. q̄ nec volūtatē surgēdi habuiss3. nisi eum
pius pater inspirasset. Dicat g̃ fidel aīa. Grā dei sū id qd sum. i. ad Chor. xv.

Uita hominis nauis

Uita ho-minis na-uis Quaſi nauis inſtitoris.] Nota φ vita hoīs ordinanda eſt velut [nauis ſicut inſti ti RR
tor.ſpūs qſi [inſtitor]ab inſtādo ſm ꝓꝑetates rꝑo ſupi⁹ aſſignatas codē C C. De h
inſtitore.ij.Thimo.iiij. Inſta oportune ĩportune.Eccleſiaſtes.ix. Quodcūꝗ pōt
facere manus tua inſtāter opare. Ad Hebre.iiij. [Feſtinem⁹ ingredi in illā requiē.]
id ē opari ea q̄ faciunt ad ingreſſum. Spūs penitētis [inſtitor] inſtāter q̄rēdo bo
nas merces vbicūꝗ poſſunt inueniri.ad deportādum vbi vendunt caro ꝓcio. De
merces ſunt ieiunia.vigilie. diſcipline.et oīa hmōi bona exercicia q̄ hic habent ꝓ
cio ſatis paruo. Unde.[ꝓ nihilo].i.ꝓ paruo ꝓcio [habuerūt terrā deſiderabilem]
⁊ in padiſo vendunt cariſſime. Et qñ talis inſtitor arripabit ad portū vite.ſ.ĩ mor
te.tūc eas cambiet et durabit. Et ꝓ dolore ɔtritōis dabit gaudiū ineffabile. Pro ru
bore cōfeſſiōis/eterna dei laudatio. Pro labore ſatiſfactōis requies ſempiterna. Fa
mi ſuccedet ſatietas. Siti dulcis ebrietas. Egritudini ſanitas. Cibo arido et inſi
pido cōuiuiū pinguiū. Ignominie gl'ia. Cilicio purpura. Nuditati veſtit⁹ q̄dru
plex.q̄ notat in ſole. Obediētie oīa ſuccedent ad bn̄placitū. Uigilijs dormitio ī pa
ce in idipm.et ſic de alijs. Et cū merita fuerint trāſitoria/pmia durabūt ineternū.
De hmōi negociatoribꝫ dr̄ Iſa.xxiij.[Erūt negociatōes ei⁹ hmōi.ſ.inſtitoris.et
merces ei⁹ ſcificate dn̄o.] Et loq̄tur de tyro:que interptat anguſtia. que deſigt ve
Grego. rū penitentē:in anguſtia duplici mentꝫ et corpis ɔſtitutū. Grego. Uita nr̄a naui
ganti ſilis ē.is enī q̄ nauigat.ſiue ſedeat iaceat/ſemꝑ vadit.q₂ impulſu nauis duci
tur. Ita et nos. Siue enī nauigātes.ſiue dormiētes.ſiue loq̄ntes.ſiue tacētes.ſiue
nolētes.ſiue volentes.ſemꝑ ad finē tendim⁹.

In hac naui eſt DD

Prora ſtricta [ingreſſus vite pſentꝫ omni vallatus miſeria. Naſcit enī miſer hō ď ma
tre impotēs ſui.nud⁹ corpe.coinq̄natus ⁊ ſordibꝫ peccatis onuſt⁹. virtutibꝫ vacu
us.alieno egēs auxilio.diaboli poſſeſſio.et generaliter omī miſeria cumulat⁹. Iob
In hac naui ē i. Nudus egreſſus ſum ⁊c̄.et.i.Thimo.vi. Nihil intulim⁹ in hūc mundū.
Beatus andreas Puppis ſtrictiſſima] egreſſus a mūdo haud diſſilis ingreſſui. Btūs Andreas ad
egeam loq̄ns de petōribus. Tādiu deludit eos diabol⁹ donec rei et nudi de corpi
bus exeunt.nihil ſecū ꝑter pctā portantes.
Carina lata] mediū vite nr̄e.in quo nos dilatamus in voluptatibꝫ mūdi. cui ſubeſt
ſentina mltiplicium viciorū.

Penitentia nauis PP

Prora [i.inchoatio ipi⁹ pnīe. Stricta valde ī repſſiōe ſenſualitatꝫ. In ɔfuſiōe ⁊ do
lore ɔtritōis. In erubeſcētia ɔfeſſionū. In fuga occaſionū q̄ ptrahūt ad pctm̄. In
reſecatōe oīm ſupfluoꝝ. In dediſcēdo ɔſueta. In addiſcēdo ⁊ aſſueſaciēdo q̄ car
ni videnť amara. Propť hec oīa dr̄ Mat.vij. Quā anguſta porta ⁊c̄. Ad hāc cū do
min⁹ nos inuitat Lu.xiij. Cōtendite intrare ꝑ anguſtā portā.
In naui pnīe eſt Carina lata] dilatatio pnīe in bona opatōe. Progrediēdo iugiter ď ɣtute ī ɣtutē.
de bono ſp in meli⁹ pficere. Nā ī via dei ſtare qſi reſilire ē.et hāc dilatatōem nō no
bis ſꝫ deo attribuere. Uñ. Eduxit me in latitudinē.
Sentina] Iugis.ſ.recordatio vilitatis vite pterite. vt ſibi feteat q̄ deo vult redole
re. Nam ſicut dicit Phs. Qui ſibi diſplicet ſe bene vrit. Ezech.xxv. de verſ penitē
tibus. Diſplicebūt ſibimet ſup malis que fecerūt.
Puppis h⁹ nauis] ɔſideratio finis nr̄i.ſ.q̄ʒ ſubit⁹.q̄ʒ iprouiſus.q̄ʒ piclo ſus. qm̄ ꝓ
pati erūt tortores infernales rugiētes ꝑpati ad eſcā.crudeles vſurarij q̄ pl⁹ exigūt
in pena q̄ʒ ɔmiſſum ſit ī culpa. Ad h aūt φ penitēs bn̄ regat ⁊ dirigat nauē ſuā.i.
vitā/dʒ inſtar gubnatoris ī puppi q̄ finis ē nauis ſedere.qđ ē.in recogitatiōe finis
ſui morā facere.et ad prorā lumē dirigere.vt nauem ſuā recte dirigat ad portuʒ.vt
dicat illud Iob.xvi. Ad deum ſtillat ocul⁹ me⁹.i.intētio cordis mei. Ecci.vij. In
oībꝫ opibꝫ tuis memorare nouiſſima tua et in eternū nō peccabis.

Hec nauis QQ

Uas fragile] q̄a temptatōibꝫ quas patitur/a carne.a mundo.a malis hominibus.

et a diabolo. facile diſſoluitur. Iob.xiiij. Egredit/ɔterit. fugit velut vmbra ⁊c̄.
Clauſa inferi⁹.apta ſupius.cōcaua interi⁹.opta ſupius. onuſta mercibꝫ ſupra dictꝫ.
feratur ſup aquas.vt ſup̄ eodem R.
Acuta ī capitibꝫ ꝑ pauptate vt ſup̄.tota fere in aq̄ mergit.q₂ mltे tribulatōes iuſtoꝝ
Tāto ſecurior q̄nto longi⁹ diſtat a terra.i.ab appetitu terrenoꝝ. In littore ſtās.ſꝑ
in partē alterā inclinatur.
Hec nā-uis pnīe Undis quatit] Iob.xvi. In mūdo pſſuras.ī me pacē habebitis. Pugnat cū pira
tis. Ephe.vi.[Nō eſt nobis colluctatio aduerſus carnē et ſanguinē] tm̄ ſcꝫ [ſꝫ ad
uerſus rectores mundi tenebraꝝ haꝝ cōtra ſpūalia nequi. ī cel. Ideo dicit Ecci.
iiij. Agonizare ꝑ anima tua.
Fluctus pmit et frangit] i.tribulatōes mūdi et carnis. Unde aplſ.ij.Choꝝ.xi. Cū
infirmor tūc potens ſum ⁊c̄. Ecce ɔfractio fluctuū.
Uento gr̄e et tractu bone opatōis ducit] q₂ coopatores dei ſum⁹.
Uento etiā aq̄lonis [i.aduerſitatis impellit verſus celeſtē hieruſalē.ſed auſtro pſpi
ritatis ſepe repellit a terra pmiſſiōis. Iſa.xliij. Dicā aq̄lōi da.et auſtro noli phibere.
Quꝗ ſabburra onerat vt debitū pond⁹ habeat] i.infirmitatꝫ ꝓpe recogitatione.
Ambro. Unde Ambro.inſtitutēs virginē. Contēplatōem corpis tui/velut nauis ſabburrā
ſuſcipe/ne te in tātis mūdi fluctibꝫ/iactātie alicui⁹ aura circūferat.

Hec nauis.ſ.penitētie debet habere RR

Malū ſpei.vt erigat ad deſideriū celeſtiū et dicere poſſit. Dn̄e ante te omne deſide
riū meū ⁊c̄. Uel [malū] humilitatis/q̄ exaltat in oculis dn̄i. Uel [mal⁹] q̄ fit de abi
ete/ſūt exēpla ſctōꝝ.q̄ velut abietes fuerūt ſine humore carnal' voluptatꝫ. Recti iu
ſticia. Erecti ad celeſtia. Non reflexi ad tpalia. Proceri vite ſctimonia. Leues ſinē
peccatoꝝ ſarcina. Contēplatōe celeſtiū/ꝑſus nubes collocātes et eleuātes capita.
id ē.mētes. Et iſte ɣtutes ſume iuuāt/ad portū ſalutꝫ arripare volētes.
Uirgam [i.memoriā crucifixi:a qua depēdeat velū deſiderij. Iſa.liij. dicūt ſcī de
chriſto. Deſiderauim⁹ eū deſpectū et nouiſſimū viroꝝ virū doloꝝ ⁊c̄. Uel velū ca
ritas expāſa circūquaꝗ. vt ſup̄ eodem N D.
Ballicaulū [i.diſcretōem ſpirituū.i.Ioh.iiij. Nolite omni ſpūi credere.ſed pbate ſpi
ritus an ex deo ſint.
Cordas] ɣtutū:q̄ malo ſctē ſpei innitūt.et ab ea depēdēt. Uł malo hūilitatis
Hec na-uis.ſ.pe-nitētie de-bet hr̄e Ancorā] timoris/ que ī ſtatu iuſticie ſtabilit nauē mētis. Gregori⁹. Ancora cordis SS
pond⁹ timoris. Uel ſm aplm̄.[Ancora] ſpes.ad Heb.vi.vt ſup̄ eodē Q. q̄.ſ.ſpes
velut ancora multis tribulationū velut [malleoꝝ ictibꝫ fabricat. Hec enī ſpes a gr̄a
tia infundit.ſed tribulatōibꝫ firmat.q₂ tribulatio patiētiā operat.patiētia pbatōeꝫ.
pbatio ɣo ſpem.ſpes aūt.i.ancora ſic fabricata nō ɔfundit. Rom̄.v. Eſt autē ſpes
Aug⁹ certa expectatio futuroꝝ bonoꝝ ex gr̄a et meritis ꝓueniēs.ſicut dicit Aug⁹. Gr̄a
dei facit ancorā.ſpes firmā.ſed merita tutā. Nec ſolū vnica ancora naui vite nr̄e
neceſſaria eſt ſed q̄ttuor.q̄ ſunt/ ſpes venie.gr̄e.pſeuerantie.et glie. Actuū.xxvij.
[Timentes ne in aſpera loca incideremꝰ/de puppe mittētes ancoras q̄ttuor:optā
bant diē fieri. Loca aſpa] loca penaꝝ eternaꝝ.[puppis] finis vite [q̄ttuor ancore]
vt ſup̄.ſ.ſpes q̄ttuor pdictoꝝ. Dicit ergo aplſ.φ ſpem habem⁹ qſi ancorā aīe tutā
ac firmā.[ſicut dictū eſt [incedentē vſꝗ ad interiora velamis] i.icedere nos faciē
tē vſꝗ ad iteriorē.et adhuc velatā noƀ btitudinē.quā in hac vita nemo vidit ſicut
eſt.[Ubi] i.in que iteriora [pcurſor ieſus ꝓ noƀ itroiuit] introducēdis. ⁊ ita patꝫ
nos poſſe ſeq̄. Ad h enī ipe pcurrit vt nos ſeq̄mur. Et hic alludit aplus ɔſuetudi
ni nauigantiū. Qui enī nauigāt in magna naui.ſi ante portū inuenerint vētū ɔtra
riū.ita φ velificādo neq̄ant intrare portū: pmittūt aliq̄s q̄ in naui paruula anco
rā ad littus portēt.et ibi firmit figāt.poſtea q̄ ī naui ſūt cordā a naui ptēſā ad an
corā arripiūt.⁊ ſe ſuis manibꝫ/etiā vētꝫ ɔtrarijs ad portū in q̄ fixa ē ancora itrodu
cunt.[Corda] hec lōganimitas ďſiderioꝝ celeſtiū.cui ſi accedāt man⁹ bonoꝝ ope
rū.q̄ntumcūꝗ aduerſant venti tribulationū:celeſtꝫ patrie intrāt portum. vbi anco
ra ſpei firmiter fixa erat. Figēda eſt igit ancora ſpei in terra eterne ſtabilitatis. vt

contra furorē fluctuū.h. eſt tēptationū firmā teneat nauē mentis. ¶ Corda.h. naui colligāda ē ancora. timor mortis. iudicij et gehēne. triplex.ſ. funicul⁹ q̄ difficile rū pitur. Eccles. iiij. Timor eni nō eſt ſepand⁹ a ſpe. Prou. xiiij. In timore dñi fi
Grego. ducia fortitudīs. Gregori⁹. In via dñi timor ogāt fortitudinē. in via ſecli debilita tē. Item Ecci. xxvij. Niſi in timore dñi tenuer te inſtanter. cito ſubuertet dom⁹ tua. nauis.ſ. tue mentis.

¶ De remis. vt ſupra eodem P. XX

Gubernaculū] verbū dei. qđ in mari mūdi. inter pſpa ꝛ aduerſa dirigit nauem vite noſtre. Sed cū peccatores a ſe ꝟbū dei repulerit. tūc vētis et procellis vndiqꝫ irruentibꝫq̄ ſi fracto gubernaculo piclitatur tēpeſtate viciorꝫ.

¶ Caſtrū] hui⁹ nauis q̄tuor cardinales. vt ſupra eodem P.

¶ Armatur] contra piratas vt ſup̄ eodem R.

¶ Victualia] panis eucbariſtie et ſacramētorꝫ. Panis verbi dei et bonorꝫ operꝫ. Ignis caritatis. vinū cōpūctiōis. Aq̄ confeſſiōis. Sal diſcretiōis. Oleū pietatis ꝛc. vt ſup̄.

De mercimonijs. vt ſup̄. eodem R.

¶ Gubernatores] cōſiliū et prudētia. pro. ij. Cōſiliū cuſtodiet te. et prudētia ſuabit te.

Ligna huius nauis et hanc nauem VV

¶ Dolat et erudit tribulatio. Eſuries dolat ſtrumā gule. Vigilie ſtrumā ſomnolētie. Diſcipline ſtrumā luxurie. Gen. vi. Fac tibi arcā de lignis leuigatis.

Grego. ¶ Deſiccat carnis maceratio. Gre. Lignū in fabrica cōpetenter nō ponit. niſi prius vi cioſa eius viriditas deſiccet.

¶ Dirigit ſctōꝝ virorꝫ imitatio. Niſi ad regulā praua nō corriges.

Ligna nauis penitētie — Cōplanat māſuetudo.

¶ Perforat iuge mentis ſcrutiniū. Ezech. ix. Fili hominis fode parietē.

¶ Coaptat obedientia. Cōnectit dilectio. duos ligās. Cōfirmat patiētia.

¶ Configūt timor dei et doctrina ſanctorꝫ. De primo. Cōfige timore tuo carnes me as. De ſcđo Eccles in fi. Verba ſapientū q̄ſi ſtimuli. et q̄ſi claui i altū defixi. ¶ Cla ui] q̄a retinent a malo. et ſtabiliūt i bono. ¶ ſtimuli] q̄a incitāt ad bonū.

¶ Cōpaginat caritas. i. ad Chor. in fi. Oia opa nr̄a i charitate fiant.

Hanc nauim XX

¶ Obſtruit rimas. gallice naie. timor dei. qui nihil negligit. Eccles. vij. Qui obturat rimulas ſenſuū. ne furtiue ſubintrēt ad aiam aque malarꝫ delectationū.

¶ Bituminat velut arcā noe. ꝯtinentia vl' dilectio dei et pximi. vt ſup̄ eodē L. Cōti nentia ſiq̄dem nō patit ſciſſurā in carne. nec vera dilectio ſciſſurā ſpūalē in mēte.

¶ Exonerat onere peccatorum vera penitētia. Onere diuitiarum elemoſina. Heb. xij. ¶ Deponētes omne pond⁹ tpaliū] p elēoſinā ¶ et circūſtās nos peccatū] .i. oēs pec cati circūſtantiā p cōfeſſionē et penitētiā ꝛc. Nō ei poſſꝫ onerari mercibꝫ dei. niſi p⁹

Hanc nauim penitentie exonerata mercibꝫ diaboli. Et hec exoneratio maxime faciēda ē imminēte tēpeſta te mortis. Actuū. xxvij. ¶ Saciati cibo] .ſ. ꝟbo dei ¶ alleuiabāt nauē iactātes triti cū in mare] .i. ad exiſtentes in amaritudine paupratis.

¶ Exhauriūt hauritorio hūilitatis. cōfeſſio et oratio. onerāt mercibꝫ ſupra dictis bo na operatio.

¶ Gubernāt conſiliū et prudentia vt ſupra. que duo maxime p̄cauēt huic naui a peri culis huius mūdi qui eſt mare.

¶ Dirigit ad portū ſalutꝫ q̄ chriſt⁹ ē recta intentio. que opi nomē imponit.

Caro noſtra eſt nauis YY

Aliter. Caro noſtra nauis eſt aie. in qua trāſmigrat mare ſecli in naui. Que.ſ. nauis ſi ſciſſa fuerit p luxuriā vel gulā. vnde ſubmergat iugiter recipit et emittit. nec ē ap ta. ſed valde pniciosa nauigio ſpirituali. Sed caro integra p abſtinētiā quaſi firma nauis apta eſt nauigatōi.

Vita humana eſt nauis ZZ

Aliter. Vita hūana nauis. que debet onerari bonis mercibꝫ. tēdēs ad lit⁹ futuri iu dicij. cui⁹ gubernaculū vt dictū eſt. ꝟbū dei. Hanc nauem impugnāt q̄ſi quattuor

pncipales venti tēptationū. Ab oriēte ſupbia. ab occidēte ignorātia. ab auſtro pigri tas. ab aqlone aduerſitas. Hec patet multotiēs ſic īpugnata. niſi euaſiōis vnica via. vt.ſ. tunica carnis pcinctus exemplo petri Job. xxi.ſ. p paupertatē et cōtinētiā mittat ſe deorſū et capiat terrā q̄ eſt chriſt⁹ hō. que mōtuoſa ē p eminētiā ꝟtutū et miraculorꝫ. vt illic aſcēdens nō timeat impetū procellarꝫ. Vñ dictū ē Loth Gen. xix. In monte ſaluū te fac. Itē valloſa ē. vt in ea delitefcēs nō timeas flatū ventorum. Valles ſunt hūilia et īfirma hūanitatis chriſti. Iſa. iiij. ¶ Erit tabernaculū] .i. hūa na xp̄i nata ¶ i vmbraculū diei ab eſtu. et in ſecuritatē et i abſcōſionē a turbie ꝛ a plu uia] Itē cauernoſa ē vt ibi abſcōdarꝫ pp̄ter timorē hoſtiū. Iſa. ij. ¶ Ingredere in pe tram] .i. chriſtū ¶ abſcōdere in foſſa humo] .i. i caterna pedū lateris et manuū. ſic co lumba a facie accipitris.

Seqtur ¶ Delōge portās panē ſuū] Quia poſita adhuc i terra. recte credēdo ꝛ bene operando acq̄rit ſibi victū et veſtitū de celo. a q̄ deſcēdit omne datū optimū. Jac. i. ¶ il lam.ſ. refectiōem de q̄ Mat. xi. Venite ad me oēs q̄ laboratꝫ et onerati eſtis et ego reficiā vos. Vel de vita hac panē bonorꝫ operꝫ trāſfert in celū. vbi ipa theſaurizat Mat. vi. Theſaurizate vob the. ꝛc. ¶ Portat] .ſ. merita p pmijs et acq̄rit ūde vñ vi uat ineternū ¶ Panem ſuū] pnie. laboris. ſudoris. et doloris ¶ Et nota delōge] Qui dam eni de bonis q̄ faciūt nō q̄rūt niſi retributōem tpalē. ſed tales ō ppe. Matth. vi. Receperūt mercedem ſuā. i. quā inq̄rebāt. Itē notabiliter dicit ¶ panē ſuū] chri ſt⁹ eni vere panis noſter ē. Vñ matth. vi. Panē noſtrꝫ ſupſubſtātialē da nobis ho die. quia iſto pane viuit aīa in pſenti p grāꝫ. et illū ſuſcipit in fide ſacramēti. et hūc portat panē q̄ opat et grā in pſenti. Vñ Heb. xij. Cōtēplātes ne q̄s deſit grē dei. Item. ij. ad Chor. v. Hortamur vos ne in vacuū grām dei recipiatis. Panis aūt q̄ creſcit de terra panis corpis eſt.

De piculꝭ maris hu⁹ mūdi v Iſo multipliciter de nauē multiplici. reſtat videre de piculꝭ maris iſti⁹ mūdi. a Que ſunt q̄nqꝫ pncipalia. Ecci. xliij. Qui nauigant mare enarrāt picula ei⁹

Syrtes. ſcilla. caribdis. acroceronnia. ſyrene. Verſus

¶ Syrtes. cōgregatio ē arenarꝫ. Quod piculū q̄nqꝫ eſt in hoſtijs fluuiorꝫ. vbi fluuij i trāt mare. et in hmōi arenis ſepe rūpit nauis. Hec ē auaricia. q̄ ſteriles et onoroſas ꝛ falſas ꝯgregat diuitias. que ſitim nō ſedant ſed puocant. Hoc periculū declinat prudentia. que nō bona pſentia ſꝫ futura ꝯcupiſcit.

¶ Scilla. quoddā piculū eſt inter ſiciliā et barbariā.ſ. q̄dam ſcopulus magn⁹ i illo ma ri. parꝫ ſup ſe aque habēs.ſ. q̄ſi cubitos duos vel cubitū et dimidiū: q̄ naues rūpū tur nō habentes aquā pfundā. Hoc piculū greci ſcillam. ſaraceni ꝛ q̄dā naute no minat kelp. qđ vtrūqꝫ ſonat canis latine. Quia ibi lacerant naues q̄buſdā petris acutis q̄ſi dentibꝫ caninis. Et hoc piculū ſignat luxuriā. q̄ blandā faciē ptēdit deſu per. et deſubtus lacerat appropinq̄ntes. Prouerbi. v. Fau⁹ diſtillās ꝛc. vſqꝫ. no uiſſima ei⁹ amara q̄ſi abſinthiū ꝛc. Et ſicut h̄ piculū cauet fugiēdo. ſic et luxuria. i. ad Chorꝫ. vi. Fugite fornicatōem. Vñ ſeq̄tur prouer. v. Lōge fac ab ea viā tuā ꝛc. Iraſcunt etiā naute ſi h̄ piculū noiet in naui. Et h̄ ē qđ dr ad eph. Fornicatio et oīs immūdicia nec noiet in vob. ꝛc. Contra h̄ piculū neceſſe ē hr̄e carinā q̄ rimā ca reat. Vel ſi ſubintret aliq̄ntulū aque. i. noxie delectatōis ſꝫ dꝫ p ꝯfeſſiōeꝫ exhauriri.

In marihu⁹ mūdi ſunt — Acroceronnia. ſunt mōtes cornuti. acros eni ſonat mons. ceros cornu. Et ſigt ad uerſitatē et detractōnē. cōtra que nauis debet hr̄e fortitudinē. ne aduerſitate vl' de tractōe ad impatiētiā moueat. Vl' p mōtes cornutos cornuta ſupbia figurat. b

¶ Syrene. q̄ cantu mortifero nautas attrahūt: ꝛ attractos lacerāt. Voluptas. Proſpi tas Vel adulatio ē. Vnde. Molliti ſunt ſmones ei⁹ ſup oleū ꝛc. Hoc piculū de clinat puppis. iuſticia.ſ. q̄ nec blādis ſeducit p pſperitatē. nec adulatōnibꝫ male de mulcetur: q̄rendo mundanū fauorē.

¶ Caribdis. eſt vorago circūuoluēs naues et abſorbens. Vnde caribdis quaſi cari nas abdens. Et frequens eſt hoc piculū iuxta ſiciliā. et maxime in brachio maris quod farus dicit. et diuidit ſiciliam et calabriā. Et hoc piculū ſignat gulā q̄ abſor bet rōem. Vñ Iſa. xxviij. Abſorpti ſunt a vino.

Maria archa noe Titulus viij.

T archa noe. De qua pceptū eſt ipi noe Gene. vi. Fac tibi archā de lignis leuigatis. Manſiunculas in ea facies et bitumine linies intrinſecus. Et ſic facies eam. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit lōgitudo arche. L. cubitoꝝ latitudo et. xxx. cubitorum altitudo illius. feneſtrā in archa facies. et in cubito cōſūmabis ſummitatē ei⁹. Oſtium aūt arche pones in latere deorſum. Cenacula et triſtega facies in ea. Cōmendat aūtē beata virgo ſub tipo hui⁹ arche maxime quantum ad quinqꝫ.

Primo quantum ad dignitatē ſue natiuitatis. Et oſtendit dignitas ortus eius quātū ad auctorē. Unde dicit pater filio. Fac tibi. Sibi enim fecit eā chriſtus principaliter. i. ad honorē ſuū. Nec solū ſibi ſed et hominibꝫ et angelis et toti trinitati. Iuxta illud beati bern. Deniqꝫ omnibꝫ oīa facta eſt ꝛc. Quere li. iiij. ti. xxiiij. Oſtendit etiam dignitas ortus ei⁹ quātū ad ſanctificatōem et pre mentis: cū dicit Larchā. In q videlicꝫ recōditi fuerūt theſauri ſapiētie celeſtis. theſauri deſiderabiles: virtutū cariſmata. Fuit enī anima eius cito (vt credit) poſt infuſionē a peccato origiali purgata et omī decore virtutū ornata. Decebat enī: vt dicit Anſelm⁹. vt ea puritate niteret q ſub deo maior neqꝫ intelligi. quā deus pater filio ſuo diligebat in matrem. Oſtendit etiā dignitas ortus ei⁹ quātū ad pgenitorū ſanctitatē: cū dicit. L de lignis leuigatis. i. politis: vel bituminatis ſm aliā lrām. ſiue quadratis ſm aliā. Patres enim de quibꝫ ipa orta eſt politi fuerūt p honeſtatē ɔuerſatōis. qꝛ nihil in eis erat qd offenderet oculos intuentiū. Cōuerſabant enī in medio natōis praue et puerſe ſine qrela. Nam aſpectu et auditu iuſti erāt. i. Petri. v. Et erāt qſi liliū inter ſpinas. Canti. ij. Bituminati etiā fuerūt p feruorē caritatis. Quadrati vo p iuſticiā a parte poſteriori ad corrigendū errata. Ab anteriori p prudentiā ad puidendū futura. A dextris p tēperantiā ɔtra pſpera. A ſiniſtris p fortitudinē contra aduerſa. De lignis leuigatis aliter inuenies ſupra eodem ti. vij. D.

Scdo cōmendatur quantum ad ſtatū vite pſentis. cū dicit L Manſiunculas in ea facies. In eccl'ia ſunt tres ordines ſiue ſtat⁹. virginū. cōiugatorū. et plātoꝝ. Et ipa fuit virgo ɔiugata. et habuit qdāmodo ſup filiū ſuū officium plati. Luce. ij. et erat ſubditus illis. De triplici ei⁹ ſtatu multa habuiſti ſupra li. i. ca. vi. B. Oſtendit etiā fuiſſe caritate ordinata. cū dicit. L Et bitumine linies eā intrinſecus et extrīſecus. ſcꝫ quo ad deum et primū. i. caritate feruētiſſima et indiſſolubili. Nam diuerſitas et vniuerſitas ſtatus triplicis pꝛedicati reqrit vnionē et ordinē caritatis. Vel duplex linitio. caritas in affectu et effectu. Unde dicit mr pulcre dilectōis p quam dedit vnigenitū ſuū p ſcelere noſtro. et fructū ventris ſui p peccatis animaꝝ noſtrarum. Michee. vi. Ideo dicit Cāti. vi. et. vij. L Pulcra es interi⁹ in mēte p caritatē i affectu L decora interi⁹ p caritatem in effectu.

Tercio ɔmendat quātū ad decorē virtutū cū dī L Trecentorū cubitoꝝ erit lōgitudo. Fuit ei i ea fides. q longitudo dicit. qꝛ ei ſuccedit lōgitudo dieꝝ. i. claritas viſiōis diuine. Prouer. Longitudo dieꝝ in dextera ei⁹. Lu. i. Beata q credidiſti ꝛc. Fuit in ea latitudo caritatis. q extendebat vſqꝫ ad inimicos. Et altitudo ſpei. q vſqꝫ ad interiora velaminis pringebat. Sed q̄a fides pcipue refert ad myſteriū trinitatis ex pte ipi⁹ crediti. p centenariū vero pfectio ex pte credentis intelligat. Quoniaꝫ vero caritas operit multitudinē peccatoꝝ. i. Petri. iiij. Et vniuerſa delicta operit caritas Prouer. xiiij. Idcirco dicit L latitudo q̄nquaginta cubitoꝝ. q̄a q̄nquagenarius numer⁹ eſt remiſſionis. Quia vero ex fide opante p dilectionē habet certitudo ſpei. qꝛ ſpes eſt certa expectatio future beatitudis ex grā et meritis pcedentibus pueniens. ppterea dicit L altitudo. xxx. cubitoꝝ. vt in ternario fidei pfectio. i denario decalogi intelligat impletio.

Quarto cōmendat a pfectōe vite duplicis. ſ. cōtemplatiue et actiue. Cōtēplatiua p feneſtrā. Nam p actū ɔtēplatōis dirigimus aciē oculorum noſtroꝝ ad ſolē iuſticie. i. chriſtū. et illuminat ab eo domus cōſcientie nrē. Actiua notat p cubitū. quo exercent opa.

Quinto cōmendat a pudore virginitatis. cū dicit L Oſtium arche pones in latere deorſum. Per hoc oſtiū intrauit in eā filius dei. et venit ad nos. et fuit L in latere arche deorſum. q̄a virgo fuit nō ſolum mēte ſed etiā carne. Vel L oſtiū i latere arche. filius in ventre. q dicit Iohā. x. Ego ſum oſtiū.

Sexto cōmendat a conceptōe ſaluatoris et merito interceſſiōis. cū dicit pater filio. L Ingredere archā. carnē de virgine aſſumēdo L tu et vxor tua. ſ. celeſtis ſapiētie. Sap. viij. Queſiui mihi ſponſam illā aſſumere L et filij tui. dona ſpūſancti L et vxores filiorū tuorū. ſ. ſeptem ille virtutes de quibꝫ Iaco. iij. de ſapiētia que deſurſū deſcendit. q pmū pudica deinde pacifica. L Noe. chriſt⁹ q interptatur reqes. quia ſicut tpe noe quieuerūt p diluuiū omnia retro opa ſta p chriſtū oēs q antea laborabant. Item noe cōgregauit in archa cibos omnes hominibꝫ et iumētis ſeu beſtijs neceſſarios. Unde dictū eſt ei. L Tolles tecū ex omnibꝫ eſcis q mandi poſſunt et cōportabis apud te. Et chriſt⁹ dicit. Venite ad me oēs qui laboratis et onerati eſtis ꝛc. Matth. xi. Sed innuit qbus datur ſit reqem. ſ. his q diſcunt ab eo humilitatē et manſuetudinē. Dicit ergo pater filio. L Tolles tecū ex omnibꝫ eſcis q mādi poſſunt. Filius enī dei deſcēdens in vterū virginis ſecū cōgregauit oīa q̄bus angeli et homines fruerent. Unū poteſt dicere beata virgo. Venerūt mihi oīa bona ꝛc. Unde ipe eſt theſaurus argēti et auri ꝛ cella omniū aromatū.

Finit liber vndecimus de munitōibꝫ et nauigijs que poſſunt figurare mariā.

Incipit liber duodecimus de orto concluſo. cui ſponſus ɔparat mariā in canticis.

Hee ſunt quinq̄ginta proprietates orti concluſi.

O Rtus concluſus. firmatus claue. ſeratus.
Et cuſtoditus. ſignatus. diſcoopertus.
Conſitus. excultus. plantatus. et agricolatus.
Et paſtinatus. foſſus. ſatus. areolatus.
Planus. et extenſus. ſecretus. amenus. et altus.
Sanus. aromaticus. recreans. bibulus. ſitibundus.
Humidus. irriguus. cōpluuius. rorificatus.
Diſtillans. rorans. nebuloſus. ſiue vaporans.
Denſus. et vmbroſus. abſcondens. et latebroſus.
Mundus. et emūdans. mirabilis. inuiolatus.
Securus. ſtabilis. fecundus. delicioſus.
Largus. inexhauſtus. ſatians. potansqꝫ. iocoſus.

N Ota lector. q hic ortus diſtinctus eſt in ſeptem particulas.
In pma agit de pprietatibꝫ orti. que ſunt q̄nq̄ginta. et faciūt. xij. verſus. et q̄libet verſus habetur p vno capitulo.
In ſecunda agit. de delectabilibus. que multa ſunt. et de areolis.
In tercia. de aromatibus. Et habet duo capitula.
In quarta. de floribus et herbis. et habet capitula quattuor.
In quinta. de his que in incarnatōe filij dei a ſupiori deſcenderūt in ortū cōcluſum. quia ab inferiori nihil potuit ſubintrare. Et habet capitula. xvij.
In ſexta. de arboribꝫ q ſolent in ortis nobilibꝫ repiri. Et de arboribꝫ etiā. q ortis nō competunt. ſed poſſunt ſignare mariā. Et habet capitula. xxxiiij.
In ſeptima de auibus q poſſunt chriſtū et mariā deſignare. Et habet. vi. ca.

Incipit particula prima de quinquaginta pprietatibus orti ɔcluſi conuenientibꝫ marie. Et diſtinguit iſta particula p

duodecim verſus .et quilibet verſus habetur ꝑ vno capitulo.

Capitulum .i.

Verſus primus

Rtus. Unde Cantico .q̄rto.

Ortus cõcluſus ſoror mea ſpõſa ꝛc. Eiuſdẽ.v. Surge aqlo. et veni auſter. pfla ortũ meũ :et fluent aromata illi⁹. Ibidem. Ueni in ortũ meũ:ſoror mea ſponſa ꝛc. Eiuſdẽ. vi. Dilect⁹ me us deſcẽdit in ortũ ſuũ ꝛc. Ibidem. Deſcẽdi in ortũ meũ vt viderẽ poma ↄualliũ ꝛc. Iſa.lviij.dicit marie. Eris q̄ſi ort⁹ irrigu⁹ ꝛc. Johel.ij.[Quaſi ort⁹ voluptatis terra] i.maria [corã eo] i.corã chriſto. Itẽ Ezechiel.xxxvi. Terra inculta facta ẽ vt ortus voluptatis. Hic ort⁹ dicit̃ ꝑ paradiſũ voluptatis Gene.ij.vbi ſic legit̃. Plãtauerat autẽ dñs padiſum voluptatis a pñcipio.in quo poſuit hoĩem quẽ formauerat. Hoc inuenies expoſitũ infra F. Poſſunt aũt aſſignari cauſe multiplices q̄re glorioſa virgo ꝑ terreſtrẽ paradiſum deſignetur. B

Maria paradiſus terreſtris dicitur. Quia

[Tercio die ſeculi plantat̃.] Et beata virgo poſt tpus ante legẽ :et tpus ſub lege tercio tpe ſeculi.quod eſt grẽ:virtutũ plenitudine ornat̃. Unde [gra plena.]

[Ibi creſcit lignũ vite et lignũ ſciẽtie boni et mali.] Et in beate virgis vtero paulatim ſꝫm carnẽ adoleuit chriſt⁹.lignũ plantatũ ſec⁹ decurſus aquaꝝ.q̄ eſt lignũ ſciẽtie in q̄ ſunt oẽs theſauri ſapiẽtie et ſciẽtie abſcõditi.ad Col.ij. Et lignum vite. Unde Jo.xiiij. Ego ſũ via veritas ꝛ vita. Et de h̃ ligno mĩtũ loqt̃ Joh.i apo. vſus finẽ.

[Aquis diluuij nõ cõtingit.] Et beate virgis ſublimẽ cõuerſatõem:q̄ vere erat in celis.nõ attigit illud diluuiũ de q̄ dr̃ Oſee.iiij. Maledictũ ꝛ mẽdaciũ ꝛc. inundauerunt.

[Recipit helyam et enoch.] Scḋm regimẽ interp̃tat̃ dedicãs.vl' cũ deo ambulãs. et ſignat eos q̄ nudũ chriſtũ nudi ſequunt̃.ꝛ tã corpus q̄ aiaꝫ ꝑ vitã contẽplatiuam diuinis obſequijs dedicãt.vt ſollicitĩ ſint q̄ dei ſunt.i.Cho.vij. Et ſollicite ambulãt cũ deo ſuo. Michee.vi. Et ſequunt̃ agnũ quocunq; ierit Apoc.xiiij. Helyas q̄ interp̃tat̃ robuſt⁹ dñator.ſignat bonos actiuos.q̄ licet tpalia poſſideãt:nõ eis ſeruiũt .ſed viriliter ſubijciũt ſibi et eis dñant̃. Hec duo hoim genera btã virgo i ſtatu ꝑtutis ↄtinet et fouet.et meritis reficit et exemplis. Sed et vtrãq; vitã i ſe ſpa:et ſup oẽs puros hoĩes exhibuit .ſicut oſtẽdit Anſelm⁹ ibi. Intrauit ieſus in quoddã caſtellũ. libro.xi.ti.ij. C

[Terra eſt ſupior:et celo inferior.] Et beata virgo omni puro hoĩe q̄ de terra eſt. Jo.iij.ſupior. Deo q̄ ambitu ptãtis ſue oĩa continet inferior. Unde btũs Anſel. Nihil equale marie.nihil niſi deus mai⁹ maria

Anſelm⁹

[Fluuius de eo egrediẽs q̄ttuor fluuijs totã terrã irrigat.] Et chriſt⁹ dei ſapiẽtia q̄ aque ſapiẽtie ſalutaris ſe compat Ecci.xv. Et dicit Ecci.xxiiij. Ego q̄ſi fluui⁹ dorix ꝛc [egrediens] ꝑ carnalẽ natiuitatẽ de beata virgine[q̄ttuor fluminibꝰ] euãgeliorũ totam terrã eccleſie copioſe irrigat et fecundat.

Maria dr̃ padiſus

[Totũ genus noſtꝝ in gaudio enutriſſet niſi peccatũ p̃mi hoĩs impediſſet.] Et btã virgo oẽs hoĩes ſine pſonaꝝ diſcretione glioſo fructu ventris ſui.in gaudio eterno reficeret .niſi eoꝝ peccata impedirent.

[In eo nõ eſt homo carnaliter genit⁹.ſꝫ diuina virtute poſit⁹.] ſicut legit̃ Gen.ij. Tulit de⁹ hominẽ.et poſuit in padiſo voluptatis. Qui eſt forma futuri ꝛc.ad Rom.v. Scḋus adam de celo celeſtis.i.Cho.xv. Nõ generatõe carnali in btãm vginem venit.ſed ſolo ope trinitatis. In hoc eñi [padiſo] i.btã virgine[poſit⁹ ẽ] chriſtus hõ [vt oparet̃] in ea fecunditatẽ. vt cuſtodiret in ea illibatã virginitatẽ [Opat⁹ ẽ] Unde ipſa dic̃. Quia fecit mihi magna ꝛc.[Cuſtodiuit] cũ integrã cõſeruauit [Opatus ẽ] dum fecũdauit.[cuſtodiuit] cũ florẽ nõ abſtulit.

[Cuſtodia angelica munit̃.] ſicut legit̃ Gene.iij. Et beatã virginẽ angeli ſollicite cuſtodiebant. Unde Cañ.iij. Lectulũ ſalomõis.lx.fortes ambiũt. Et ei dicit pſ. Angelis ſuis de⁹ mandauit de te vt cuſtodiant te ꝛc.

[Iugiter viret.] Et beata virgo credit̃ nõ emarcuiſſe putredine.ſed aſſumpta in celis in immarceſſibilẽ immortalitatẽ.

Sed notandũ q̄ vterus virginal' in infinitũ melior ẽ padiſus q̄ ille ſꝫalis. Prio q̄ ibi de viro facta ẽ mulier in ſignũ future corruptõis . Unde Gen.ij. Tulit domin⁹ vnã de coſtis ade.quã edificauit in mulierẽ.et repleuit carnem ꝑ ea. Repletio autẽ oſſis de carne inſufficiẽs ẽ et infirma repletio. In virginali autẽ vtero.de muliere factus eſt vir. Unde ad Gal.iiij. Miſit deus filiũ factũ ex muliere.in ſignũ reſtaurationis et regande ꝑtutis. Et de puriſſimo virginis ſanguie ſꝫm Damaſcenũ. Ul' de carne ei⁹ factũ eſt os.ad lrãm:in inſtãti cõceptõis.et myſtice ille q̄ eſt os et robur eccleſie. Et ita in virgie ꝛ ex virgine repleta gratia:ſuppleta ẽ ꝛ repleta hũana natura.ꝛ facta q̄ſi oſſea et fortis:cũ ꝑus eſſet carnea ꝛ fluxibilis ad peccãdũ. Et d' illa plenitudine oẽs accepim⁹ Jo.i. Scḋo ille padiſus apt⁹ fuit ſerpenti q̄ ſeduxit euam [Sed iſte padiſus.ort⁹ ↄcluſus contra omne nociuũ. Tercio de illo eiect⁹ eſt inhoneſte vet⁹ adam. In iſto honorifice poſit⁹ ſecũd⁹ adã. Gen.ij.q: ſaluo pudore materno. Quarto ligna illi⁹ padiſi fructificabãt iuxta genus ſuũ. Sed btã virgo ſup gen⁹ ſuũ:dũ vnigenitũ dei ↄcepit ꝛ pepit:virginitatis glia pmanente. Quito ibi creuit fructus q̄ toxicatũ eſt gen⁹ hũanũ. In h̃ ille fruct⁹ vite.de q̄ qui digne mãducauerit mortẽ nõ videbit in eternũ. Joh.vi. De q̄ etiã fructu canit eccleſia. Non erit adam ſeductus ſi de hoc guſtauerit.

Damaſcenus

E

Dicit̃ g̃ q' [domin⁹] i.deus pr̃.cui⁹ maria opus eſt ſpeciale.et ipe ſpecial' ei⁹ ẽ ortulanus [plãtauerat] i.plãtis herbis et arboribꝰ.ꝑ q̄ deſignãt virtutes marie: aptauerat.cuius carni et aĩe inſeruit omne gen⁹ virtutis. Unde ipſa dicit.[In me oĩs grã tia] q̄ſi oĩs ſpũalis iocũditas et voluptas.[Paradiſũ voluptatis] i.aĩam vl' vterũ virginis. Alia tranſlatio dicit [Paradiſum in eden ad orientẽ] Eden hebraice latine delicie.ergo idem eſt padiſus voluptatis qḋ paradiſus in eden.i.delicijs. [A principio] creatõis.ſ.cũ apparuit arida ꝛ dñs germiare terrã fecit. Vel [a pñcipio] i.a prima orbis pte. Eſt ergo [a pñcipio] idem qḋ ad orientẽ.qḋ habꝫ alia trãſlatio. Vel [a pñcipio] reſtauratõis hũane.q̄ incepit a ſctificatõe marie et grãrum infuſiõe. Tũc eñi ꝓpe fuit vite principiũ.ante eã nõ fuit niſi vite deſitio. Jõ aurora dicit̃.que eſt principiũ diei et finis noctis. Propter hmõi plãtas appellat̃ maria ortus plãtationũ. Ecci.xxiiij. Dixi rigabo ortũ plantatõnũ ꝛc. F

Item Ecci.xxiiij:appellat fili⁹ padiſum.mr̃is ſue vteꝝ dicens. Ego q̄ſi aqueduct⁹ exiui a padiſo [i.vtero virginali. Bene padiſus.virginis vter⁹ .quẽ ſpũſſanctus imo tota trinitas:cuius opa inſepabilia:tanta creaturaꝝ vbertate pfudit.q̄ dei filio fact⁹ eſt padiſus deliciaꝝ et ortus voluptatis. Ineffabili etiã trinitati cõplacuit habitare in ipa. Unde dicit beata trinitas. In oĩbꝰ requiem q̄ſiui .et in hereditate domini morabor.i.in maria.

Uterus marie paradiſus

Exiuit etiã de hoc paradiſo fluui⁹ dorix.[i.filius dei qui ſe ↄparat fluuio dicens. Ego q̄ſi fluuius dorix. Dorix interp̃tatur medicamentũ generatõis . Nam part⁹ virgine⁹ medicamentũ fuit generatõis hũane.in peccato primi hoĩs letalit' vulnerate. Cuius.ſ.fluuij .quaſi q̄ttuor capita q̄ttuor illi liquores .q̄ de dñico corpore manauerũt. Lacrime.ſ.et ſudor in vita . Sãguis in circũciſiõe. In ſudore ſanguineo.et in crucifixiõe. Et poſt mortẽ ſanguis et aqua. G

Itẽ ekebert⁹ abbas ad mariã. Vere paradiſus dei tu es.quia lignũ vite mũdo ptuliſti.de quo q̄ manducauerit viuet in eternũ. Fons vite qui ex ore altiſſimi pdijt. de medio ventris tui exiliuit.atq; in q̄ttuor capita ſeſe diſptiens .ad irrigandã faciẽ arentẽ mũdi emanauit.letificãs ciuitatem dei. Omnis eñi q̄ biberit ex eo nõ ſitiet ineternũ. Et plus q̄ padiſus es.de illi⁹ enim aqua ſi q̄s biberit ſitiet iterum. O q̄ntũ mũdo ↄtuliſti.q̄ aq̃ tam ſalubris aq̄ductus eſſe meruiſti.

Ekebt⁹ abbas

Item de emiſſiõibꝰ hui⁹ orti dr̃ Cañ.iiij.[Emiſſiões tue padiſus maloꝝ punicoꝝ cum pomoꝝ fructibꝰ.cypri cũ nardo:nard⁹ ꝛ crocus:fiſtula et cinnamomũ:cum vniuerſis lignis libani:myrra et aloe.cũ vniuerſis p̃mis vnguẽtis. fons ortorũ. puteus aquarũ viuentiũ q̄ fluunt impetu d' libano.] In arboribꝰ.herbis.floribꝰ: H

aromaticis fonte et puteo:que hic enumerant᷑. virginis virtutes et carismata. qui/
bus non solū plena est in se. sed et eisdē implet humiles. Unde dicit᷑ Eccl. xxiiij.
A generatōibus meis implemini. Dicunt᷑ etiā emissiōes quia ab ipa fluunt ve/
lut a fonte et in alios emittuntur.

Et nota q in hac serie hec. xij. que enumerata sunt. quasi per sex cōtignatōnes copu/
lant᷑. Unde Cantic. i. Tigna domoꝝ nostraꝝ cedrina ꝛc. Prio autē ꝯtignātur I
mala punica cū pomis cōmunibꝫ. Per mala in quibus sunt multa grana: ordi/
nata sub vno cortice: notat᷑ desideriū intus ordinatū et ardens caritate. Caritas
enī opertoriū est. Unde i. Pe. iiij. Caritas operit mltitudinē peccatorū. Per poma
que nō habent hmōi corticem: notant᷑ bona opa exteriora. Et his duobꝫ ple/
na est maria. misericordia. s. i affectu. et fructibꝫ bonis in effectu. Jaco. ij. Secū/
do cōiungit cyprū cum nardo. In cypro: que habet semen cādidū: notat᷑ castitas.
In nardo q est arbor calida: caritas. De quibꝫ duobꝫ Sap. iiij. O q̄ pulcra ē ca/
sta generatio cū caritate. Tercio ꝯiungit nardū cū croco. Et merito. qꝛ in nar/
do que est arbor parua: notat᷑ hūilitas. de qua dicit᷑ Canti. i. Cū esset rex in accu/
bitu suo nard⁹ mea dedit odorē suum. In croco q habet crines aureos notat᷑ sa/
piētia. De his duobꝫ Parab. xi. Ubi humilitas ibi sapiētia. Quarto fistulam ꝛ
cinnamomū. Et merito. In fistula que habet in medulla totā vim. et purgat sua/
uiter interi⁹ notat᷑ pietas. In cinnamomo cui⁹ virtus est exteri⁹ in cortice: notat᷑
elemosina. De his duobꝫ Isa. lviij. Cum effuderis esurienti animā tuā p pietatē
scꝫ et compassionē. et animā afflictā repleueris p beneficij corpalis exhibitōnem.
Orietur in tenebris lux tua. Quinto ꝯiūgit myrrā et aloen. In myrra: q corp⁹
ꝯseruat: notat᷑ abstinentia cibi et potus. In aloe: q purgat intus: patiētia p quā
anima possidet᷑. Un. In patiētia vestra possidebitis aīas vestras. Un. ij. Petri. i.
Ministrate in abstinētia patiētiā ꝛc. Ultimo copulat fontē ortorū: et puteū aq/
rum viuentiū. Et merito. In fonte: sapiētia de diuinis. In puteo notat᷑ sciētia
de hūanis. De his duobꝫ Isa. xxxiij. Diuitie salutꝭ sapīa ꝛ sciā ꝛc. Dicit᷑ etiā ma/
ria fons ortorū rigando angelos. puteus aquaꝝ viuentiū rigādo nos sua grā/
tia. Unde et alibi nobis dicit᷑ fons signat⁹. Facile enī habet᷑ aqua a fonte. magno
labore extrahit᷑ a puteo. Sic et angeli facile implent᷑ gratia virginis. nos nisi cū
magno labore.

Aliter exponit᷑ autoritas supradicta. Emissiōes tue ꝛc. Et in ṽbis istis hmōi or/ R
ti fecūditas designat᷑. Nam emissiones et pductiōes virginis dicunt᷑ esse padisus:
cum omnibꝫ fructibꝫ et arboribꝫ: herbis aromaticis ꝛ vnguētis. Et designat᷑ p pa/
Ecclesia padisus — radisum ecclīa. p herbas et arbores fideles in ecclesia et animaꝝ virtutes signat᷑.
que omnia emitti vl̄ pcedere dicunt᷑ ex hoc orto. Quia omnes ṽtutes de ecclesia
omnes virtutes fideliū: nō aliter flores aut fructus pferunt. Sacramentoꝝ quo/
q̄ꝫ vnguēta nō pficiūt: nisi radix omniū figat᷑ in incarnatōis mysterio. p quā ꝛ de/
us factus ē filius mulieris. et mulier dei genitrix est effecta. Igit᷑ p fructus malo/
rū punicorū, in quibꝫ sub vno cortice grana claudunt᷑: fruct⁹ collegiorū vel ꝯgre/
gationū in ecclīa figurant᷑. Per fructus pomoꝝ signant᷑ merita singulaꝝ psonaꝝ.
Per cyprū que est arbor candida et odorifera castitas. Per nardū hūilitas. Per
crocū: qui in colorē suum res q̄bus admiscet᷑ ꝯuertit. sicut fermentū farinā cōsp/
sam in suū trahit saporē: caritas que ē forma omniū virtutū. Fistula que purpu/
rei coloris est: et sanguinē dñice passiōis repsentat. et cōpassionē que hominē simi/
litudini mortis christi cōfigurat. Per cinnamomū coloris cynerei: mortis recogi/
tatio. Per myrrā et aloen: maior et minor carnis mortificatio. Habemus igit᷑ in
herbis vel ipas virtutes: vel ipis virtutibꝫ insignitos. In herbis etiā minores.
In lignis libani ꝛ ceterꝭ arboribꝫ: illos q virtutibꝫ et meritis ad altiora cōscēdūt.
Per prima vero vnguēta ṽtutes pcipue designāt᷑. s. caritas mīscordia benigni/
tas et hmōi. q inter oēs ṽtutes ꝛ fructu et merito. i. efficacia merēdi pcellūt.

Prima marie vnguenta L

Precipua dona et carismata spūalia. cui.

Precipua mīsicordie opa: que sūt pcipue medicinalia. quē pcipuo paupi. s. filio dei
pcipua dilectōe exhibuit: de ppria et pcipua substātia sua. scꝫ de purissimis sangui/
Pria vn/guenta marie sūt — bus: sm damascenū. vel de carne ppria vestimentū. ꝛ de lacte pprio nutrimentū.
De quo scꝫ paupe dicit psal. Beatus q intelligit sup egenū et pauperē. i. xpm.
Et dicunt᷑ hec vnguenta pma p dignitatē.

Quo ad se. ille consolatōes quas de duro et arido tribulatōnū velut mel de petra M
et oleum de saxo durissimo exugebat. Uel etiā nobis q̄n̄q̄ꝫ exp̄mit de eisdem.

Quo ad nos. spūalia dona: q̄bus interi⁹ consolat᷑ et quasi pungimur. Quasi autē
nouissima que in hac serie nō nolant᷑. sunt vel corpalia vel tēporalia: quibꝫ nobis
subuenit exterius: q nominabilia nō sunt respectu spiritualiū. Quanto enī pstat
corpori spūs. tanto magis spūalibꝫ q̄ꝫ corpalib⁹ indigem⁹. quod nullo modo cre/
derent amatores mundi.

Maria ortus pp̄ter

Arboris vite cōtinentiā. Hic etenim ortus: padisus est voluptatis. cui⁹ principa/
lis arbor lignū vite. s. christus dñs. qui bene dicit᷑ lignum vite. qꝛ mortis ōfectus
fugat immortalitate fruct⁹ sui. s. eucharistie: quo ad digne accedentes. ꝛ q ad bea/
tos eterna sui cōtemplatōe. Unde dicit Joh. vi. Qui manducat me viuet pp̄ter
me. Sed nō ꝯpetit hic fructus nisi victoribꝫ viciorū. Un̄ Apoc. ij. Uincēti dabo
edere de ligno vite qd est in padiso dei mei. Paradisus ecclīa catholica. Uel pa/
radisus maria vt supra dictū est paulo ante.

Deliciaꝝ abundantiā. Unde Cañ. viij. dicit᷑ delicijs affluens. de q̄bus delicijs sa/ H
tis inuenies infra ca. xi. in fine.

Aromatū. et herbaꝝ. florum. et fructuum. specieꝝ et arborū redolentiā. Unde di/
cit᷑ virgini Cañ. iiij. Emissiōes tue padisus. vt sup̄ eodem H dictū est.

Maria ortus pp̄ter — Uel vt alludat᷑ vocabulo. qꝛ ort⁹ pt dici, ab exhortādo. sua enī amenitate hortatur
nos intrare ad videndā ṽtutē ꝛ gl̄iam suā. Un̄ dicit. Trāsite ad me oēs ꝛc. Nec
solū ad videndā gl̄iam suam. sed et ad gustandū q̄m̄ dulcis est et suauis. Un̄ sub/
dit. Et a generatōibus meis implemini.

Uel q̄a in h orto creuerūt flores liliȷ p virgitatē. Uiole p hūilitatē. Rose p caritatē
Frumēti p mūditatē. Creuit croc⁹ q ē colorꝭ aurei: p angelicā assilatiōeꝫ. Et ppt
h regina ṽginū. exēplar hūiliū. martyr martyrū honoꝝ. et gl̄ia martyrū. Pricepe
et dña angeloꝝ. q̄ꝝ ordīes vniuersos trāscēdit in omni grā gl̄ia ꝛ virtute.

Uel q̄a hic ortus dici pt ab orior oriris. q̄a ibi flores: et gramia: aromatice spēs: et O
fructifere arbores oriunt᷑. Et h enī orto ort⁹ ē fili⁹ dei. q oē bonū ē et summū bo/
nū. ꝛ q in futuro erit oīa in oībꝫ. i. sufficiētia oim. Inde etiā cū filio dei ortū ē ꝛ ia/
giter orit᷑ oē bonū. qꝛ ort⁹ iste nūq̄ꝫ desinit facere fructū. Hiere. xvij. Et iō Sap.
vij. dicit hūana natura. Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa. s. cū sapiētia icar/
nata. vel virgine gloriosa.

Ul̄ qꝛ ort⁹ iste habitat i ortꝭ. Jō dicit ei spōsus Cañ. viij. Qui habitas i ortꝭ ami/
ci. i. angeli auscultāt te ꝛc. Ort⁹ eī iste ibabitauit ꝛ ibabitat ortū mltiplicem.

Prim⁹ ppa ꝯsciencia. quam inhabitauit p sui discussionem.

Scds celestꝭ pria. quā ibabitabat p celestiū ꝯtēplatōem. nā cōuersatio ei⁹ i celis.

Multi/plex ort⁹ — Terci⁹ militans ecclīa. quam inhabitat p custodiam fidelem.

Quartus est padisus deliciaꝝ. quam inhabitat p gl̄iam immarcessibilem.

Quintus fidelis anima. quā inhabitat si mūda sit et ornata p delectatōem. Nā de/
licie eius esse cum filijs hominū. Parabo. viij.

Sextus ordinata religio. cui subministrat gratiam specialem. Nam ipa est que facit
inhabitare hoīes vnius moris in domo.

Uersus primus — Ortus ꝯclusus. q̄si duplicī clausura: corpalis et spūal᷑ virginitatis. Aug⁹. Uir/ P
ginitas ē in carne corruptibili: ppetue incorruptōis ppositū. Idcirco bis ap/
pellat᷑ maria ortus cōclusus. cōclusus in ꝯcipiēdo. cōclusus in pariēdo. et post
partū retinēs integritatis signaculū. Unde et ter dicit᷑ porta clausa Eze. xliiij. Ul̄
bis dicit᷑ Ortus ꝯclusus. q̄a ortus hic btā virgo fructuꝫ fecit actiue ꝛ ꝯtēplatiue.

Uel ſceptoꝝ et ꝯſiliorꝝ. Uel q̄a ibi eſt ſpūalis habitatio ſecularium ⁊ cōtemplatiuo-
rū. Uel p̄latorꝝ et ſubditorꝝ. Uł iudeorꝝ ⁊ gētiliū ꝯuerſoꝝ ad fidē. Uñ ei dicit. Si-
cut letantiū omniū habitatio eſt in te.

Ite. Ortus cōcluſus.] Plātauerat q̄dem dn̄s ortū voluptatis a p̄ncipio. ſic̄ dicit̄
Gen. ij. ſcꝫ paradiſum. in q̄ poſuerat lignuꝫ vite. cui⁹ viſum amiſim⁹: q2 ꝯcluſus non
fuerat ort⁹ ille. Uñ Job. iij. dr̄ ꝯ̄ ſathana. [Nō ꝯcluſit oſtia vētrꝭ q̄ portauit me.
nec abſtulit mala ab ocul' meis.] Quaſi diceret. Apuit ſathanas [oſtia paradiſi. de
q̄. q̄ſi fetus de ventre: genus hūanū exiuit. q̄ [oſtia] ſi nō apuiſſet ablata eſſēt ma-
la ab ocul' meis] Sed ad remediū hui⁹ mali fecit dn̄s aliū paradiſū. ſ. ꝟginis vtez.
in q̄ plātauit aliud lignū vite. ſ. chriſtū. ⁊ ita ꝯcluſit hūc ortū vt nulli hoſti: nili ma-
ligno ei⁹ pateret ingreſſus. Nec ſemel tm̄: ſꝫ iterꝝ dr̄ hic ort⁹ cōcluſus] Et ipſa ite-
ratio veritatis cōfirmatio eſt.

Aliter. Uenter [q̄ nobis data ē p̄ma vita. fuit paradiſus terreſtrꝭ. cui⁹ introitū diabo- Q
lus nō clauſit nobis] i. ad vtilitatē nr̄am. ſed p̄ pctm̄ apuit: et inde nos eiecit. Et h̄
eſt qd̄ dicit de diabolo. [Quia nō ꝯcluſit oſtia vētrꝭ q̄ portauit me] i. ſtatu innocē-
tie [nec abſtulit mala ab ocul' meis] ſed poti⁹ intulit p̄ deiectōez ī hāc miſeriā.

Cōcluſit autē hūc [ortū] tota btā trinitas. q2 potētia p̄ris muniuit ꝟginē ꝯ̄ diabo-
li violentiā. Sapia filij ꝯtra fraudulentiā diaboli. Bonitas ſpūſſancti ꝯ̄ eiuſdem
maliciā. Itē pater potēs cōtra extollentiā ſupbie. Fili⁹ ſapiens ꝯtra inſipiditatē
gule ⁊ luxurie. Spūſſctūs benign⁹ ꝯtra crudelitatē auaricie. Nec ſolū [ortus cō-
cluſus] ſed et [fons ſignat⁹] appellat̄. Hic ort⁹ q̄ deſignat̄ p̄ terreſtrē paradiſū. ī quo
poſit⁹ ē ſcd̄s adā. ſ. chriſt⁹: velut in orto fecūdo ne eſuriret. et in fonte grāꝝ ne ſiti-
ret. Concluſit aūt dn̄s hūc ortū tā fortiter. et hūc fontē ſignauit tā firmit: vt dra-
conē puigilē oīno lateret. et leonē rugientē lōge a ſe excluderet. ⁊ nec vna q̄dē pate-
ret rimula qua poſſet īroſpicere ſubtil' aſtutia inimici. [Cōcluſus] eſt etiā ortus
iſte hūano intellectui. q̄a ſicut dr̄ Ecci. xxiiij. [Infirmior illo rege] ſ. nato de da-
uid [non inueſtigabit eam]

Quinq3 ſunt clauſure in maria R

Prima ab exteriori] diligētiſſima ſuoꝝ q̄nq3 ſenſuū cuſtodia. Siq̄dē iuxta ſniam
illā Ecci. xxviij. ſepiuerat ꝟgo aures ſuas ſpinis: ne audiret linguā neq̄m. Et fed⁹
pepigerat cū ocul' ſuis. Job. xxxi. vt nec cogitaret de hoīe. Ori ſuo fecerat oſtia:
ne caper̄ in ꝟbo indiſciplinato. et ſic de alijs ſenſib9. Uel ſepes hec: angelica cu-
ſtodia. Iſa. v. Uinea facta ē dilecto: ⁊ ſepiuit eā [Uinea] hec btā ꝟgo: cui dr̄. An-
gel' ſuis de⁹ mā. ꝯ̄ te ⁊c̄. E cōtrario dr̄ de anima r̄proba paulo poſt [Auferā ſepez
ei⁹] id eſt. i. angeloꝝ cuſtodiā. Uł [ſepes] hec lex diuina. quā [q̄ diſſipat: mordebit eū
coluber] i. diabolus.

Secūda clauſura ab interiori] ſcꝫ foſſatū voluntarie paupertatis. S

Uacuatū] a terra p̄ contemptū mūdane pſpitatis: et largā erogationē ſubſtātie te-
poralis. Unde. Manū ſuam aperuit inopi.

Profundū] p̄ demiſſionem timoroſe hūilitatꝭ. q2 intātū pfunda ⁊ dilatata ē vt ma-
gni dei capax efficeret̄. Sētā ei timoratio ſenſū ppriū depaupat. qd̄ bn̄ apparuit
ī ea q̄n q̄ſiuit [quō fiet iſtd̄] nolēs inniti ꝓpo ſenſui. q̄uis bn̄ ſciret ꝟginē paritura.

Foſſatū — Dilatatū] p̄ amplitudinē eximie caritatꝭ. Exhibuit enī filio dei ſeptē opa miſeri-
cordie de ꝓpa ſubſtātia. iplēs illd̄ puer. iij. Honora dn̄m de tua ſubſtātia.

Petratū] p̄ ſoliditatē patiētie ſingularis. Unde dicit ei ſapiētia dei Iſa. liiij. Ecce
ego ſternā p̄ ordinem lapides tuos.

Mūdiſſimū] p̄ amorē ⁊ votū ppetue ꝟgitatꝭ. q̄ ab ea oēꝫ fetorē exclūſit immundi-
cie carnalis.

Clauſu- Aquoſū] p̄ inexhauſtā mltitudinē pietatꝭ: ⁊ abūdātiā lacrimaꝝ: maxīe tpe dn̄ice paſ-
re hui⁹ — Tercia clauſura murus multiplex ſionis. T
ort⁹ Protectio diuina] Si ei dn̄s in circuitu ppli ſui: mlto fortius in circuitu mrīs ſue
Unde de ea dr̄ Iſa. xxvi. Saluator ponet̄ in ea mur⁹ ⁊c̄.

Uirt⁹ oīmoda] Prouer. xxv. [Sicut vrbs patēs ⁊ abſq3 muroꝝ] i. ꝟtutū [ambitu]

Multitudo grāꝝ] quaſi aquaꝝ. Exo. xiiij. Aq̄ erant p̄ muro ⁊c̄. Aq̄ maris ꝯtie
marie. Naū vlti. Aq̄ in circuitu eius. aque muri ei⁹. [Mur⁹ ali⁹] q̄ſi duplex. ſ. in-
Murus nocētia mētis. et puritas virginalis. Uel [mur⁹] firmitas ſcti ꝓpoſiti. vł obdura-
hu⁹ ort⁹ tio recte cōſuetudis. vel iuſticie munimentū. vel murus fidei: fundat⁹ ſup̄ funda-
mentum caritatis.

Oratio bona: muniēs animā cōtra omne gen⁹ peccati. Et ipſa omnia miſericordie
opera exhibuit filio ſuo egeno et mendico.

Quarta clauſura. Aqua circūq̄uaq3 currēs: ipſam vndiq3 muniēs] plenitudo to- U
tius gratie. Naum vlti. Aque in circuitu eius.

Quinta. diſcreti cenſura ſilentij.] que velut quedā clauſura: poſſeſſiōes ꝟtutuꝫ
ſuarū cōſeruabat. Iſa. xxxij. Cuſtos ſiue cultus iuſticie ſilentiū. Et vbi nō ē ſepes
hec: facile diripit̄ poſſeſſio virtutū et meritorū. Eccl. xxxvi. Ideo etiā ꝯparat̄ ipſa
fluuio phyſon. qd̄ interptat̄ os papille. vide li. ix. ci. iij. f. g. ⁊ ē optima ꝯcordantia.

Fuit hic ortus concluſus

Ut laterent ipſius interiora pulcerrima. Uñ in canticꝭ totiēs dicit̄ de virgine. [Abſ-
q3 eo qd̄ intrinſecus latet]

Ne tranſire p̄ eum adijceret incircūciſus ⁊ immūd⁹. Iſa. lij. Nulla enī aſtutia ſerpē-
tis antiq̄ irrūpe potuit in hūc ortū: ſicut fecerat in paradiſum terreſtrē.

Ideo con- Ne ad ipm̄ deflorandū pſumeret manū apponere diabol⁹ vt adulter.
cluſus Ne viror ipi⁹ poſſet a beſtijs ꝯculcari vł depaſci. Iſa. xxxv. Nō erit ibi leo: ⁊ mala
beſtia nō aſcendet p̄ eum.

Ut ab orto deliciaꝝ arcerent̄ mūdi ꝯcupiſcētie. Fetores carnalitatū. Uenenata ma-
licie. quoꝝ nullū admiſit cogitatu: deſiderio vł ꝯſenſu. In h̄ etiā notat̄ q̄ beata ꝟ-
go vere fuit ſolitaria et nō vagabunda.

Ne ſecreta quiete vacuaret̄. Quia ad hoc p̄parabat̄ vt filius ſūmi regis reqeſceret
ſibi. qui dicit de eo. Hec requies mea ⁊c̄.

— Firmatus claue] illa. ſ. claue veri dauid: que claudit ⁊ nēo apit. et ecōuerſo. de q̄ legi- X
tur Iſa. xxii. et Apoc. iij. Clauis enī tria hꝫ officia. q2 claudit. apit. et ꝯſuat. [Cla-
uis dauid.] gr̄a ſapie ſpiritual'. Uel ptās claudēdi et apiendi ſcripturas. Id̄ dr̄ [cla-
uis dauid] q̄ fuit vir ꝓpheta et mlta ſcp̄ſit. Hac eteni claue chriſt⁹ ineffabiliter ⁊ ſi-
bi reſeruauit in ꝟgīe genitale ſecretū: ad ꝯdēdū in ea mirabile ſacrm̄. ⁊ ꝟgini ſua-
Bern. uit integrū virgīale ſigillū. ſic̄ dicit btūs Ber. Hac etiā claue firmauit cor ei⁹ con-
tra oēm ꝯcupiām. q̄n īſpirauit ei votū et deſideriū ppetue virginitatꝭ. Apuit autē
intellectū ei⁹ ad credēdū. et affectū ad diligendū. De p̄mo dictū ē ei Lu. i. Btā q̄
credidiſti ⁊c̄. De ſcd̄o Can̄. viij. Fortis vt mors dilectio ei⁹. Apuit autē ei⁹: q̄n ꝟba
angelica diligēter audiuit et prudēter diſcuſſit: cogitās [q̄lis] i. q̄3 noua: q̄3 inaudi-
ta. q̄3 putil: q̄3 admirabil: q̄3 ſuauis: et q̄3 dulcis eſſet illa ſalutatio. Uñ et ipſa cum
filio ſuo dicit Iſa. l. Dn̄s de⁹ apuit mihi aurē: ego aūt nō ꝯtradico ⁊c̄. Apuit cor
eius ad credēdū et ꝯſentiēdū ꝟbis angelicꝭ. Uñ dixit ei elizabeth Lu. i. Btā q̄ cre-
didiſti ⁊c̄. Apuit os: ad ꝯſenſū ſuū exprimēdū. et hūiliter exorādū vt fieret qd̄ ei p̄-
mittebat̄. Uñ dixit. Ecce ancilla dn̄i. fiat mihi ⁊c̄. Itē apuit os ei⁹: ad grās agēdū
de p̄ceptis bn̄ficijs. Uñ dixit. Magnificat aīa mea dn̄m. Itē ad totū attribuēdū
creatori. Uñ. Fecit mihi magna q̄ potēs ē ⁊c̄. Reſerauit etiā cor ⁊ mētē ei⁹ ad oīa
memoriter retinēda q̄ de filio dicebāt̄. Uñ Lu. ij. bis dr̄ ꝯ̄ ea q̄. ꝯſuabat oīa ver-
ba hec ꝯferēs in corde ſuo. Nec ſolum hec ſed et ſenſum eius hac claue aperuit ad
intelligentiā omniū ſcripturarū. et omnia myſteria ſapiētie. Apuit etiā os eius in
medio eccleſie primitiue: quando docuit apl'os tanq3 magiſtra noui teſtamenti.

Item hac claue domin⁹ aperit corda ad intelligentiā fidei: ora ad predicationē ver- Y
bi: intellectus ſcripturarū: naturas rerū. ſenſum ad cognitionē. affectū ad deuotō-
nem. linguas doctorū ad docendū. corda populorū ad credendū. Item de hac cla-
ue Apoc. iij. [Hec dicit ſctūs et ver⁹ qui habet clauem dauid] ⁊c̄. Itē hec clauis:
crux. p̄ quā apta ſunt ſacramēta eccleſie. qd̄ ſignatū eſt in ſciſſione veli. Quod dicit
[ſctūs] refert̄ ad patrē: q̄ dicit Leui. xi. Scti eſtote: q2 ego ſctūs ſū. [Uerus] ad

filiū ꝗ dicit Job.xliij. Ego ſum ꝟitas.ꝗ verꝰ ē in ſoluēdo pmiſſa .ij.ad Chori.i. Quotcūꝗ eni pmiſſiões dei ſunt zc.[Qui habꝫ clauē dauid.]ꝗ ad ſpūalē ītellectū.cuiꝰ benignitate aperiunt̄ ſcripture.et habet̄ vſus clauiū.

—Seratꝰ.]i.munitꝰ ſera ꝟginitatꝭ.ꝗ nunꝗ fuit reſerata a deo vl̄ hoīe. Nec tranſiuit per eā pollutꝰ ſiue pollutio. Iſa.xxxv. Ideo dr̄ marie ī pſ. Cōfortauit dn̄s ſeras portaꝝ tuaꝝ. Vn̄ etiā pſaice ꝗ dā. Aue lucꝭ ianua.portaꝝ pcipua.patēs regi glie. Qui intrauit veniēs.nec ꝯfregit exiēs.ſeras pudicicie. Figurata fuit hec ſera Judicū.v. vbi dr̄ ꝙ [Iahel]ꝗ ꝯſignabat mariā[clauo tabernacli ſui.]et malleo ſyſarā iterfecit.] Et appellat̄ [clauꝰ tabnaculi]cauilla.ꝗua firmabat̄ tabernaculū. ꝗ ſigt̄ verꝰ ꝟginalis:cuiꝰ ſera fuit ꝟgitas.[Malleolꝰ]vero habēs figurā thau.figurabat crucē.et his duobꝫ interfectꝰ ē ſyſara.]ꝗ interptat̄ excluſio gaudij.et deſigt̄ diabolū.[clauo.] .ſ.fecūde virgitatꝭ.[et malleo.]crucꝭ. Ad h̄ eni tota inuigilat itētio diaboli vt nos a gaudio eterno excludat. z gaudiū eternū a nobis.

Capitulū ij.

Uerſus ſecūdus — c — [E]T cuſtoditꝰ.]ptectiōe diuia. Vn̄ dicit ei pr̄. Ego dn̄s deꝰ tuꝰ:apphēdens manū tuā:dicenſqꝫ tibi. Ne timeas.qꝛ ego adiuui te. Immo etiā dicit̄ ei pr̄ z filꝰ et ſpūſſctūs.ꝗſi ſingularit̄ ꝗlibet pſona Iſa.xlij. Apphēdi manū tuā z ſeruaui te. Iſtud ꝗre ſupra ca.i.T.de cōcluſiōibꝫ huiꝰ orti.

Itē ſub appellatōe vinee Iſa.xxvij. Nocte ac die ſeruo eā. In h̄ enim orto [poſitꝰ ē] chriſtus [cuſtos]pe incarnatōis [vt oparet̄]ibi fecunditatē [et cuſtodiret]illeſaꝫ virgitatē. Geñ.ij. Ipſe eni inqꝫtū deꝰ circūduxit eā et docuit.et cuſtodiuit ꝗſi pupillā ocli ſui. Deute.xxxij. Itē cuſtoditꝰ fuit ortꝰ iſte ab angelis. Vn̄ dr̄ ei in pſ. Angelꝭ ſuis mādauit d̄ te zc. Itē ſub appellatōe hierl̄m dr̄ marie et fideli aīe. Iſa.

Gerñ. — lxij. Sup muros tuos ꝯſtitui cuſtodes.i.angelos. Btūs ber̄. Bonꝰ es dn̄e.ꝗ non es ꝯtētꝰ nr̄oꝝ ſtbilitate muroꝝ.ſꝫ inſup apponis cuſtodiā angeloꝝ. Itē Can̄.iij. [Lectulū ſalomōis.]i.mariā[lx.fortes ambiūt.]Quere li.x.ti.x.ꝙ maria lectulus Vel pncipales poſt chriſtū huiꝰ orti cuſtodes .gabriel.i.fortitudo dei. et iohēs.i. gr̄a dei. Quere li.x.ti.ij.d̄ throno de duobꝫ leonibꝫ. Dic eni ortꝰ padiſus ē delicia rū.ꝗ chriſtus nouꝰ adā.hic[poſitꝰ ē]diuia virtute ꝗn̄ mlier circūdedit virū.ſ.ꝗn̄ ꝟbū caro factū ē. Ad ꝗd poſitus.ſ.[vt oparet̄.]in ꝗ notat̄ pfectꝰ mr̄is in bono p ḡriā filij[et cuſtodiret illū.]in ꝗ notat̄ pſeuerātia mr̄is in bono.

—Signatus ſigillo virginitatꝭ.qꝛ ipa ſecretū dn̄i ē. Hic dicit [ſecretū meū]qꝛ a cogitatōnibꝫ et opibꝫ eius mediāte ſigillo ꝟgitatis oīno excluſus ē diabolus. Sic p ſigillū a ſecretis excludūt̄ ꝗ nō ſūt amici. Res eni ſignata vel ſigillata amicꝭ exhibet̄. inimicꝭ occultat̄. Ideo etiā dicit̄ maria fons ſignatus Canti.iiij. Quere li.ix.ti.i. de fonte. Itē in matre ſua poſitus eſt chriſtus[in ſignū cui ꝯtradicit̄.]a iudeis paganis et hereticis. Vel[i ſignū.]i.in ſigillū.et ī eo impreſſū ē cor matris p meditationē.et brachiū p opis imitatōem. Ideo etiā dicit ei filꝰ ꝗ eſt ſignaculū pr̄is Aggei in fi.dicit inqꝫ ei Canti.viij. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuū.]i.cogitatōnes Ad hoc enim vt laterēt ipiꝰ interiora pulcerrima.ante partū et in partu et pꝰ partū.retinuit illibatū integritatꝭ ſignaculū. Vn̄ dic ei ſpōſus Cañ.viij.[Quā pulcra es amica mea.]zc.[abſqꝫ eo.]i.pter illd̄ [qd̄ intrīſecus latet.]ſoli deo cognitū.nemī manifeſtū. Vl̄[abſqꝫ eo qd̄ intrīſecus latet.]i.abſqꝫ interna virtutū pulcritudīe.ꝗ oēs hoīes latuit etiā ſeipaꝫ Per iternā ei pulcritudinē alia plcra z ꝯmēdabilia ſūt

—Diſcoopertus.]a ſupiori:vt rorē:ſolē:pluuiā:z aerē:et hmōi ſuſciper. ꝗ veniūt de ſupnis.ꝗa omne datū optimū deſurſū ē Jaco.i. Quibꝫ fecūdatus ē ortus iſte:h̄ inuenies infra.ca.vij.in fine. Itē diſcoopertus fuit ortus iſte. qꝛ nulliꝰ peccati nubē oppoſitā habuit inter ſe et ſolē iuſticie.i.chriſtū.

Capitulū iij.

Uerſus tercius — c — [P]Oſitus.]pe dn̄ice icarnatōis.ꝗn̄ nobilꝭ ille ſurculus.ſ.ꝟbū caro factū.iſertus ē trūco nr̄e hūilitatis:ī orto vteri virginal'. De inſitōe dr̄ Jaco.i. Cū māſuetudine ſuſcipite iſitū ꝟbum qd̄ pt̄ ſaluare aīas vr̄as. Illud.ſ. verbū qd̄ erat in pncipio apud patrē. et p qd̄ oīa facta ſunt. Job.i. Sicut enim ī ſurclo cōſiſtit

tota ſpes et floris z fructꝰ:et nō in trūco.ſic in ꝟbo aſſumēte nō ī hoīe aſſūpto.tm̄ tōe aſſumētꝭ. Vn̄ dicit Ecci.xxiiij. In me oīs gr̄a vie z ꝟitatꝭ.ī me oīs ſpes vite z ꝟtutis. Et h̄ ē qd̄ dicit Jacobꝰ de ꝟbo inſito[qd̄ pt̄ ſal.aīas vr̄as.]Et nota ꝙ inſitio dr̄ cū trūco ſurculꝰ fecūde arborꝭ ſterili inſerit̄. Gn̄ autē dicit [inſitū ꝟbū]qꝛ ramꝰ inſitus.z ſuā ſeruat naturā:z ad ſe trāhit ſaporē trūci. Quod patet ſi pirus olee inſerat̄.nō tm̄ mutat naturā fructꝰ.ſꝫ olee ſaporē ad ſe trāhit. Sic et chriſtꝰ diuinā naturā ſeruauit aſſumēs hūanā. ſed ab īfirmitate nature mortalis ſaporē traxit.ſ.famem.ſitim.fatigatōem.et hmōi. [Conſitꝰ]etiā fuit ortus iſte omi arbore fructifera.i.virtute oīmoda. Vn̄ ſpēaliter dicit de eo verꝰ ſalomon Eccles.ij. [Feci ortos et pomeria.]i.mariā et ſctōs.[et ꝯſeui oīs generꝭ arboribꝫ.] Itē Cā ti.vi.[Gene illius ſicut areole aromatū.ꝯſite a pigmētarijs.]ſ.pr̄e et filio z ſpūſācto. Ipa eni deſignat̄ Heſter.i.p ortū illū et nemꝰ:ꝗ de regio cultu et manu ꝯſitus erat.in cuiꝰ veſtibulo verus aſſuerꝰ cōuiuiū pmagnificū pparauit.

—Excultus.]Cuiꝰ cultores pater et filꝰ et ſpūſſctūs.i.tota trinitas.ꝗ cuiꝰ opa iſepabilia. Vel ſpēales huiꝰ orti cultores. Inſpiratio diuia. Filij ſapiētia. Spūſſcti diſciplina. Propa diligentia. Patris et matris doctrina. Monitio angelica.ꝗ et hmōi. Sic aūt pt̄ dici ortꝰ iſte excultus:ſpūaliter ope diuio.et incultꝰ ope hūano. Vn̄ Eze.xxxvi.dr̄. Terra inculta facta eſt vt ortus voluptatis. Excultus etiā p ꝟtutē ſilētij quod eſt cultus iuſticie. Iſa.xxxij.

—Plātatꝰ.]plātauit in eo pr̄ lignū vite.i.chriſtū in incarnatiōe[ſecꝰ decurſus aqꝛū.] mortalitatis nr̄e. Ortus eni iſte.ꝗ ille ē padiſus de ꝗ Geñ.ij.legit̄. Plātauerat autem dn̄s padiſum voluptatis a pncipio.[Plātauerat.]i.plātis aptauerat.herbis z arboribꝫ[padiſū voluptatis.]i.btām virginē. Alia trāſlatio dicit [padiſū in eden.]i. delicijs. Dn̄s.ꝗ cuiꝰ maria ē opꝰ ſpeciale.cuiꝰ carni et aīe inſeruit oē genus ꝟtutꝭ. [A pncipio.] creatōis.ſ.cū apparuit arida:z germiare terrā fecit. Vel[a pncipio.] .i.a pma orbis pte. Eſt ḡ [a pncipio.]idē qd̄ ad orientē.qd̄ habꝫ alia trāſlatio. Vl̄ [a pncipio.]reſtauratōis hūane ꝗ incepit a ſctificatōe marie. Quere ſup eo. ti.i.F. de padiſo. Propter hmōi plātas appellat filius matrē ortū plātationū zc. Ipa etiam eſt plātatio dn̄i ad glificandū Iſa.lxi. Ad gliam ei ſuā plātauit dn̄s ortū iſtū. ꝗa ab omni fideli inceſſanter inde glificatur.

—Et agricolatus.] Cū eni oēs iuſti agricultura dei ſint. Vn̄.i.Chor.iij. dei agricultura eſtis. Et Joh.xv. Pr̄ meꝰ agricola ē. Maria ſpēali progatiua.ipiꝰ agricultura ē. Vn̄ dicit. Fecit mihi dn̄s magna ꝗ potēs ē. Et ſpecialꝛꝰ oi creatura pt̄ dicere illd̄ .i.Chor.xv. Gr̄a dei ſum id qd̄ ſum. Chriſtꝰ etiā cui dicit̄ Hiere.xiiij.[Quare colonus futurus es in terra.]ſpēalis agricola extitit iſtiꝰ orti.ꝗ tentꝰ in orto:et ſepultus in orto:nō imerito a magdalena reputatus ē ortulanꝰ. Joh.xxij. Exercuit ei inqꝫtū deus ortulani officiū.in virgine peſſimā radicē originalis extirpādo in ſanctificatōe. Spinas et vrticas auellēdo in fomitis extinctōe. Plantas virtutū inſerendo in gratiaꝝ collatōe. Abūdantiori gr̄a rigādo in ſpūſſancti ſupuētōe. Incremētū ſubmiſtrādo in ꝟtutis altiſſimi obumbratōe. Unde. Virtꝰ altiſſimi obūbrabit tibi. Ideoqꝫ et qd̄ naſcet̄ ex te ſanctū:vocabit̄ filꝰ dei.

Capitulū iiij.

Uerſus quartꝰ — e — [E]T paſtinatus.]Paſtinare dr̄ a paſtu.z ē idē qd̄ ipinguare. Vn̄ mar.xij. Vineā paſtiauit hō zc. Quia xp̄s mr̄ē ſuā ipinguauit piguedīe gr̄aꝝ. caritatꝭ z ꝺuotōis.z oī generalitate cariſmatū. Vn̄ z ipa dic̄ filio.ꝗcꝗd boni habꝫ ei attribuēs.[Impinguaſti ī oleo]miſicordie[caput meū.]i.mentē. vl̄ hūilitatē meam. ꝗ eſt caput virtutū meaꝝ.z cuiꝰ merito cumulata ſum omni bono.

—Foſſus.]p timorē caſtū vl̄ filialē. Vl̄ foſſus.ꝗ p filij patiētꝭ ꝯpaſſiōꝫ.ꝗn̄ ipa ꝯtēplātē: foderēt manꝰ z pedeſ ipiꝰ ligōibꝫ clauoꝝ.z ꝗn̄ mucrōe dire lāccē ipa pn̄te ictū ē ī viſcera eiꝰ. Pōt dici.ꝗ ꝙ ꝗſi ter ſpēalr̄ foſſus ē ortꝰ iſte. Pmo ꝗn̄ eū ſētū ceſū z illuſū idoluit. Scđo ꝗn̄ ſuſpēſū igemuit. Tercio ꝗn̄ ipm̄ emiſiſſe ſpm̄ deplorauit. Sicut ei

Bern̄. — dicit btūs Bern̄. Non potuit videre filiū crucifigi ſine affectu materni doloris.etiam ſi ſperaret reſurrecturū et mortē ſupaturū.

Ambro. — Satus] Non ex virili ſemine ſed myſtico ſpiramine. ſicut dicit ambroſiꝰ. Satꝰ aūt fuit illo ſemine bn̄dicto de ꝙ dicit Iſa. i. et ad Ro. ix. [Niſi dn̄s exercituū reliquiſſet nobis ſemē] rc̄. i. chriſtū. quia [ſemen eſt ꝟbū dei] i. filiꝰ dei. Semen denique nō carnale. ſed ſpūale. Non culpe ſed grē. Nō viri ſed ꝟbi. Nō corruptiōis ſed credulitatis. Semen quo [dn̄s dedit benignitatē. et terra nr̄a] i. maria [dedit fructū ſuū] Semen qđ in incarnatōe [cecidit in terrā bonā] virginē dico mariā. [et attulit] quidē i aliis [fructū triceſimū] in aliis [ſexageſimū] et i aliis [cēteſimū] In ipſa ꝟo ſingulari ꝓuilegio ſimul triceſimū ſexageſimū et cēteſimū. Triceſimū ſiqdē fructū ſemen hoc attulit. qn̄ chriſtꝰ pñtia ſua: et mutatōe aque in vinū nuptias ꝯſecrauit Sexageſimū: qn̄ cōtinentiā ꝓdicauit: et cōtinendi grām mlt̄is indulſit. Cēteſimū qn̄ virginē matrē virgini diſcipulo ꝯmēdauit. Quō aūt bt̄a virgo hūc triplicē fructū obtinuit habuiſti lib. i. ca. vi. Q. Itē de hoc ſemine dr̄ Iſa. vi. Semē ſanctum erit: qđ ſteterit i ea rc̄. Vel [ſatus] ſemīb; omniū virtutū. que ſemīa ſunt in pñti ⁊ fructificāt vitā eternā cultorib; ſuis. oīa enī opa nr̄a tā bona ꝙ̄ mala dicunt ſemē. qr ſicut ex vno grano multa grana. ſic ex vno pctō vel ex vno bono ope mlte retributōes. Et eſt ſemen iſtud tp̄ale: ſed retributio eterna.

— Areolatus] i. diſtinctus ꝑ areolas: vt ſingula queque locū teneāt ſortita decēter. De quibus areolis dicit eccl̄ia Cañ. vi. [Dilectus meꝰ] i. chriſtꝰ [deſcēdit] in incarnatōe [in ortū ſuū] i. in btām virginē [ad areolā aromatū.] Areola oīm aromatū. i. virtutū grāꝝ et donoꝝ. Vñ dicit pluraliter [aromatū] mens: aīa: volūtas et caro marie Et ꝑ hec odorifera eſt chriſto: angel: omnib; ſctīs: et cuilibet aīe fideli. Ad h̄ etiā deſcēdit ibi [vt paſcat in ortis] qa delicie eiꝰ eſſe cū filiis hoim. Parab. viii. [et lilia colligat] qa flores mūdarum cogitatōnū: q̄ deſignant ꝑ lilia: ei ſūme placēt. ⁊ eos reſeruat ad remuneratōnē. et in ipſis [requieſcit:] delectat et paſcit. Et iō dr̄ colligere lilia. flores enī ſunt bone cogitatōes que floridā faciūt mentē et iocundā. et habent ſpem fructꝰ et bonoꝝ opeꝝ in pñti: ⁊ remuneratōis eterne i futuro. Propter hoc enim circa altaria: q̄ deſignāt mentes fideliū: ponūt lilia et roſe. Sordide ꝟo cogitatōes ei fetēt. cū ipſe ſit apis quā fugat fetor. Unde Eccl̄i. xi. Breuis i volatilibus apis. Iō dr̄ Eccl̄i. xxxix. [Florete flores q̄ſi liliū] i. mūdas cogitatōes. De iſt̄is areolis ītra inuenies poſt tractatū de delectabilib; hꝰ orti. pti. ii. in fine.

Capitulū v.

Verſus quintꝰ — P Lanus] i. eq̄lis: vt facilꝰ infundi poſſet et irrigari [Planus] qr ſine ſcrupulis ⁊ obicib; pctōꝝ. Vel [planꝰ] ꝑ manſuetā hūilitatē: et ſimplicē benignitatē. que virtutū merito fluentis oīm grāꝝ rigata ē et infuſa. Eze. xlvii. Aque q̄ deſcēdūt ad plana deſerti intrabūt mare. i. mariā. Vel [planꝰ] ꝑ eq̄tatē iuſticie: quā i oīb; ꝯſeruauit. Vñ ſigtur. i. Regū. i. ꝑ annā: cuiꝰ vultꝰ nō ſūt in diuerſa mutati [Anna] grā: ⁊ ſignat mariā plenā grā. Vel etiā [planꝰ] qr benigniſſimā mariā nō inueniūt peccatores ſcrupuloſā. Et nota ꝙ tūc dr̄ planicies ieſſe alicui rei: qn̄ ꝑs n̄ ſupeminet ꝑti. Quod eſt i via dei qn̄ abūdantia diuitū ſupplet inopiā paupeꝝ. Ideo dicimus planū fuiſſe hūc ortū. qa abūdantia marie ſuppleuit inopiā generis hūani. Nā d̄ plenitudine eiꝰ oēs accepimꝰ. et iugiter accipimꝰ q̄ntū in ipſa eſt.

— Et extenſus] ꝑ pietatē et caritatē. cuiꝰ amplitudo oēs q̄ntū in ſe eſt recipit: ſine ꝑſonarū acceptōe. Sap. vi. [Eq̄liter eſt illi cura de oīb;] i. cōicatiue. q̄ſi dicat cū aplo ad Phil. iii. Teſtis mihi eſt deꝰ rc̄. De hac extēſione dr̄ Iere. xxxi. vbi maria appellat ciuitas. Et exibit vltra normā mēſure ſup collē gareb. ⁊ circuibit goatha et omnē vallē cadaueꝝ. et cineres. et vniuerſam regionē mortis vſq; ad torrentem cedron. Quere expoſitionē li. xi. ti. i. ca. i.

— Secretus] Unde deſignat ꝑ ꝑadiſum terreſtrē. q ē locꝰ ameniſſimꝰ. lōgo maris et terre tractu: a nr̄a habitabili ſecretꝰ. adeo altus vt vſq; ad lunarē globū attingat. Vñ et aque diluuii illuc nō ꝑuenerūt. Ita dicit mgr̄ in hyſtoriis rc̄. [Secretꝰ] ſci fuit ortus iſte et ſolitariꝰ ab hūana freq̄ntia. vñ et angelꝰ inuenit eā clauſā i thalamo. qđ innuit ex illo ꝟbo Lu. i. Et ingreſſus angelꝰ ad eā rc̄. Btūs Bernardꝰ

Bern. Quo ingreſſus ad eā: puto i ſecretariū pudici cubiculi. vbi illa fortaſſis clauſo ſup ſe oſtio orabat in abſcōdito patrē ſuū. Solēt enim angeli aſtare orātib; ⁊ delectari in his q̄s vidēt leuare puras manꝰ in orōe: holocauſtū ſcē deuotōis. gaudent ſe offerre diuīo ꝯſpectui i odorē ſuauitatis. Marie aūt orōes q̄ntū placuerit in cōſpectu altiſſimi: angelꝰ indicauit. q ingreſſus ad eā: cū tāta eā reuerētia ſalutauit. Nec fuit difficile angelo ꝑ clauſum oſtiū itroire ad abdita marie ꝟgīs. q vtiq; ex ſublimitate ſubſtātie ſue hoc h; ex natura: vt nec ſeris ferreis eiꝰ arceat ingreſſus

Bern. aūt Et paulo poſt. Suſpicandū nō ē ꝙ apertū inuenerit angelꝰ hoſtiolū virgīs. cui nimirū in ꝓpoſito erat hoim fugere freq̄ntias: vitare colloq̄a. ne vl' orātis ꝑturbaretur ſilentiū. vl' continētis caſtitas tēptaret. Clauſerat itaq; illa etiā hora ſuper ſe habitaculū ſuū prudētiſſima virgo: ſed hoib; nō angelis. Proinde et ſi potuit ad illā intrare angelꝰ. ſed nulli viroꝝ facilis patebat acceſſus.

— Amenus] i. delectabil'. vt ſupra de ꝑadiſo. ca. i. De delectabilib; huiꝰ orti mlt̄a inuenies infra particula. ii.

— Et altus] vt ſupra de ꝑadiſo. Ipſa enī omnib; creaturis veriꝰ potuit dicere. Mea ꝯuerſatio in celis eſt. ad Phil. iii. Unde et ſublimē eiꝰ ꝯuerſatōem nō attigit illō diluuiū. de quo dr̄ Oſee. iiii. Maledictū et mendaciū ⁊ homicidiū ⁊ furtū et adulteriū inundauerūt rc̄. Sicut et aque materialis diluuii: illū terreſtrē ꝑadiſum: q deſignat maria: nō attigerūt. Ideo cū dixiſſet ei dn̄s Iſa. lviii. Eris q̄ſi ortꝰ irriguus rc̄. paulo poſt ſubiūxit. Suſtollā te ſup altitudinē terre rc̄. Erat ei ꝑadiſus ille tota terra altior: ſed celo inferior. Sic maria oīb; terrigenis dignior. ſolo aūt

Anſelmꝰ chriſto filio ſuo īferior. Vñ btūs Anſ. Nihil eq̄le marie. nihil niſi deꝰ maiꝰ maria.

Capitulū vi.

Verſus ſextus — S Anus] i. ſanatiuus et medicinal': rōe herbaꝝ: aromatū: ſpecieꝝ: et arboꝝ medicinaliū q ibi creſcūt. que ſingula ſingulas habēt ꝟtutes. Viola hūilitatis medicinat malū ſupbie. Liliū ꝟginitatis aduſtionē luxurie. ⁊ ſic de aliis.

Itē Aliter. Quia inde natus ē chriſtꝰ q medicꝰ et medicina eſt oīs morbi. Eccl̄i. xxxviii. Altiſſimus creauit de terra medicinā. i. de virgine chriſtum.

Item Aliter. In orto voluptatis letaliter infectū et vulneratū eſt genꝰ hūanū. In h̄ orto inuentū ē ſalutis remediū. Eue enī et marie ꝯuenit ille dyalogꝰ Deute. xxxii. [Ego occidā] dicit eua [et ego viuere faciā] dicit maria rc̄. Unde aūt ꝓueniat hec virtꝰ ſanatiua oñdit Eze. xlvii. [Aque eiꝰ] quib; ſ. irrigat hic ortus. i. dona grāꝝ [egredient de ſanctuario] i. de celo. vl' ab ipo pr̄e. vel etiā ab ipo filio [Et erūt fructus eiꝰ in cibū] ſcʒ in ſacramēto filii. q eſt fructus huiꝰ orti [et folia] i. verba ⁊ exempla in medicinā languentiū aīaꝝ: et obumbratōem peccatoꝝ.

— Aromaticus] Iugiter enī ibi ꝑflante eū auſtro: iugiter fluūt ad nos aromata illiꝰ. Unde Canti. v. dicit filiꝰ ſpūiſctō [Veni auſter ꝑfla ortū meū] rc̄. Quaſi diceret. O [auſter] i. inſpiratio ſpūſcti [ꝑfla ortū meū] i. matri mee ꝑſeuerāter inſuffla grāꝝ abundantiā. vt abūdanter ⁊ īdeficiēter defluāt bn̄ficioꝝ remedia ad īfirmos Spūſſctūs deſignat ꝑ [auſtꝝ] q dicit q̄ſi auſteritatē ſternens. ſ. aq̄lonis oppoſitine. ſ. hic aq̄lo ortū concluſū ꝑturbaret. Dicit etiā q̄ſi auras tēperans. vt ſi forte ꝟ⁄go temptaret. ſe eidem adiutorē exhiberet. Dicit etiā q̄ſi augēs ſemīa terre. vt que qđ grē et virtutis i h̄ orto deus trinitas ſemiauerat ad ꝑfectū īcremētū ꝑduceret.

— Recreans] Quia ibi aer purior ꝙ̄ in villis. Aura ſerenior. Ventꝰ trāq̄llior. Lux ſpantior. Odor fragrātior. Viror vernātior. Umbra iocundior. Quies ſuauior. Somnꝰ q̄etior. Eſus ſapidior. Potꝰ frigidior. Sermo ſecretior. Cantꝰ placidior. Fons ꝑſpicuior. Arbor frōdoſior. Vbertas largior. Flos grācioſior. Fructus maturior. et cetera hmōi. ꝙ̄ in ceteris ſanctis. qui oēs vt ita loquar fuerūt q̄ſi de villa. i. de mūdo. Sed marie ꝯuerſatio: tota fuit i ciuitate ꝑadiſi et tota ꝑadiſiata. quia ipſa eſt ꝑadiſus et ortus totꝰ voluptatis. De ipſa enī veriſſime poteſt dici ſicut de filio ſuo Iſa. xl. Omnes gentes q̄ſi nō ſint ſic ſunt corā ea. et quaſi nihilū et inane reputate ſunt ei. i. ad compatōnem eius. Item ibidē. Omnes gentes q̄ſi ſtilla ſitule. et quaſi momentū ſtatere reputate ſūt rc̄. Job. xxv. Luna nō ſplēdet. ⁊ ſtelle non ſunt munde in cōſpectu eius.

—Bibulus.] Uñ compaꝛaꝛ velleri et ſpongie. q̄ in magna q̄ntitate bibūt aquā. et bibi
tā facilliā cōpꝛeſſiōe refundūt. Ipſa eſt enī [terra] illa de qua loq̄t apl's Hebre.
vi. [que ſepe venientē ſup ſe bibēs imbrē: et generās herbā oportunā illis a q̄bus
colit] .i. patri et filio et ſpūiſctō [accipit benedictōem a dño] Uñ dictū eſt ei. Bñ
dicta tu in mlierib⁹. Ad h̄ enī vt multū fructū afferret. fuit multū bibul⁹ oꝛt⁹ iſte.
—Sitibund⁹.] Iugi deſiderio gratiaꝝ. Unde dicit. [Sitiuit aīa mea ad deū fontem
viuū] ⁊c. Ipſa eſt enī area ſitiēs imbrē. Iobel in fine. Et q̄a ſitibund⁹ pmittit ei
pater Iſa. xliiij. [Effundam aq̄s ſup ſitientē: et fluenta ſup aridā.] Uerbū [effūdē
di] ſignat largitatē. et p h̄ qd̄ dicit pluraliter [aq̄s et fluenta] notaꝛ abūdātia gr̄a
rū. Itē ſoli ſitientes inuitanꝛ ad aq̄s gratiaꝝ. Iſa. lv. Oēs ſitiētes venite ad aq̄s.
Ioh. vij. Si q̄s ſitit: veniat ad me et bibat. Maria ꝟo q̄a plus oībus ſitijt ⁊ de
ſiderauit gr̄am et gl'iam. filij incarnatōem et mūdi redemptōez: ampliorē gl'iam
Bern. in futuro. Quia ſicut dr̄ pꝛo. x. Deſideriū ſuū iuſtis dabiꝛ. Btūs bern. Qui eſu
rit: eſuriat ampli⁹. et q̄ deſiderat: adhuc amplius deſideret. q2 q̄ntūcūq3 deſidera
re potuerit: tātū eſt accepturus. Data ſunt igiꝛ marie gratia et gl'ia ſm̄ intenſiōez
ſitis et deſiderij ſui. Unde pꝛo. xi. Mulier gr̄ioſa inueniet gl'iam ⁊c. Hec enī ꝟ
ba primo et ſingulariter exponunꝛ de plena gr̄aꝝ. q̄ in ſua aſſumptōe inuenit glo
riā eternitatis. q̄a gr̄am et gl'iam dabit dñs. Conſtat enī: q nulla gratioſioꝛ illa q̄
gr̄am inuenit. Luce. i. Inueniſti gr̄am apud dñm. Et de inuenta aſſumpſit q̄ntū
potuit. et potuit q̄ntū voluit. Fuit enī ſūme hūilis poſt chriſtū. ⁊ ideo maxime ca
pax gratie: q2 hūilitas vas eſt gratiaꝝ. Unde q̄nto pfundius vas: tāto capacius.
Idcirco fons vite: q̄ in ea inuenit maiorē pfunditatē q̄3 in aliq̄ alia creatura. ibi
magis infudit de aquis gratiaꝝ ſuarū. Sicut enim auar⁹ nō impleꝛ pecunia Ec
cleſiaſtes. v. ſic nec humil' gr̄a. Semp enī clamat affer affer. Prouer. xxx. Eſt er
go humilitas voꝛago gr̄ie: nunq̄3 ſatiabiꝛ. humilitas enī defectus ſuos attendit.
et impetrata a deo ſuppletōe vnius defect⁹. ſe ſtatim trāſfert ad aliā impetrādaz.
iuxta illud poeticū. Dumq3 ſitim ſedare cupit ſitis altera creuit. Et ille ꝟe hūilis
eſt. qui q̄nto plus habet in ꝟtutib⁹: magis inhiat ad virtutes. Item de hac ſiti
moraliter dr̄ Apoca. i fi. Qui ſitit veniat: et q̄ vult accipiat aquā vite gr̄is. [Qui
ſitit] .i. q̄ conuerſiōis habet voluntatē. Iſtud enī ſitire: eſt bona ſpūalia totis p̄coꝛ
dijs ɔcupiſcere. [Ueniat] p cōuerſionē. ſubaudi. ſecur⁹ de venia accipiat ſacramē
ta. et gratis remittenꝛ ei peccata. [Et qui vult accipiat aquā vite] .i. gr̄am viuifi
Pria gr̄a eſt abſq3 merito opantis cantē [gratis] .i. abſq3 meritis hūanis. In gr̄a enī que pꝛima daꝛ: meritū accipiē
tis nō opitulaꝛ. ſed in gratia que iam bene opanti: vt meli⁹ opetur cōferꝛ. meritū
opantis et accipiētis nō excludiꝛ. Humana enī actio ſicut abſq3 gr̄a inutilis eſt.
ſic cū gr̄a ſemp pdeſt. Prima igiꝛ gr̄a gratis nobis daꝛ: que deinceps merito no
ſtro vtcūq3 coopante nobis multiplicaꝛ. Nam ſi q̄s p gr̄am ad ɔuerſionē inſpi
retur. ſi ipſam gr̄am pfecto coꝛde concepit: q̄3uis moꝛte p̄uent⁹: ſacramētis: vt ba
ptiſmo vl' ſacra ɔmūiōne pticipare nō poſſit: ſaluus eſt. quia cū gratia pire nō p̄t.
In fide enī iam accepta virtus ſacramētoꝝ iā3 continet. et in bona volūtate q̄ in
trinſec⁹ fidem verā inſepabiliter ſemp comitaꝛ. meritū bonoꝝ opeꝝ cōpleꝛ [Gra
tis] ergo [aq̄ vite] tribuiꝛ: q2 etiā abſq3 omni merito opis: p ſola bona voluntate
ſal⁹ credēti cōferꝛ. [Qui ergo vult accipiat aquā vite gr̄is.] O q̄3 p̄cioſa ſunt iſta
ſupne dignatōis oꝛacl'a: omnip̄cio p̄ferenda. oīni acceptōe digna. omni deuotōe
accipiēda. oīni memoꝛia retinēda. omni ꝟtute pmerēda. Unuſq̄ſq3 ḡ videat: q̄n
to q̄liq3 auditu illa pcipiat. pcepta cuſtodiat ac pficiat.

Capitulū vij.

Uerſus ſeptim⁹ — b Umidus.] .i. humectat⁹ et madefact⁹ omniū liquoꝛib⁹ gr̄aꝝ. Ipſa enī fuit q̄ſi
lignū trāſplantatū ſup aquas: qd̄ ad humoꝛē mittit radices ſuas. et nō time
bit cū venerit eſt⁹. Hiere. xvij. Et ſicut granū madefactū ex ſe germē emittit: a q̄
eſt tot⁹ fructus: ſine ɔtactu alteri⁹ grani. Sic maria madefacta gr̄a ſpūſctī: ſine
ɔtactu virili germinauit chꝛiſtū. q̄ eſt fructus bn̄dictus. qui et dicꝛ germē pꝑ
humilitatē. Iſa. xlv. Aperiaꝛ terra et germinet ſaluatoꝛē.

—Irriguus.] Uñ dr̄ ei Iſa. lviij. Eris q̄ſi oꝛtus irrigu⁹ ⁊c. Eccl. xxiiij. dicit fili⁹ de
matre. Rigabo oꝛtū plātationū. et inebꝛiabo part⁹ mei fructū. Eccleſiaſtes. ij. d' ſe
ver⁹ ſalomō. Extruxi mihi piſcinas aq̄ꝝ ad irrigandā ſiluā lignoꝝ germinātium.
Chꝛiſtus fons ē et fluuius. Maria padiſus. Gene. ij. Fons aſcēdebat e terra irri
gās vniuerſam ſupficiē terre. [Fons] iſte ad l'ram abyſſus .i. matrix oīm aquaꝝ.
Uel [fons] ponit p fontes p ſilentium. [Irrigare] aūt poniꝛ p miniſtrare humoꝛez.
Dicꝛ autē terra circūiacens humectari a fluminib⁹ p tractones .i. vias ſubterrane
as vel meatus. xiiij. ſtadijs aut. xvi.
Chꝛiſt⁹ fons Myſtice [fons] iſte chꝛiſtū deſignat. qui bñ dicꝛ [aſcēdere de terra] q̄a naſcens de
ꝟgine: aſcēdit nō deſcēdit quēadmodū pctōꝛes deſcēdūt. Et bene dr̄ chꝛiſt⁹ [fōs]
q̄a coꝛda fideliū ſuoꝛū ſeptē donis ſpūſctī nō ceſſat irrigare. ſed ſupexcellēter cō
ſciam mr̄is ſue. Unde ibidē ſeq̄ꝛ [Fluui⁹] .i. chꝛiſt⁹ [egrediebaꝛ] i ſua incarnati
one. Uñ dicit Ioh. xvi. Exiui a p̄re et veni in mundū [de loco voluptatis] .i. de
vtero ꝟginali [ad irrigandū padiſum] .i. eccl'iam quā irrigauit. p̄dicādo fluentis
q̄tuoꝛ euangelioꝝ: que deſignanꝛ p quattuoꝛ flumina in q̄ diuidebaꝛ fluui⁹ ille.
Uel etiā irrigauit ſanguine et aq̄: que fluxerūt de coꝛpe eius.
Irriguū duplex Item nota q oꝛt⁹ hic .i. maria habuit in ſe vtrūq3 irriguū. inferi⁹ ſc3 et ſupius. Ir
riguū inferi⁹ complectiꝛ triplicē fletū. ſ. p pctis pꝑijs. ſed hunc nō habuit. q̄a nū
q̄3 peccauit. Itē p miſerijs alienis. que ſunt p̄cipue culpa et pena. Hunc habuit
Triplex fletus ɔmunicās p cōpaſſionē trāſgreſſiōib⁹ generis hūani. quaſi diceret [Exit⁹ aq̄ꝝ de
duxerūt oculi mei. q̄a nō cuſtodierūt legē tuā] o fili mi. Cōmunicās etiā paſſiōi
bus vnigeniti ſui: p q̄ abūdanter crediꝛ lacrimata. Uñ et ei dicꝛ Cañ. vij. Oculi
tui ſicut piſcine in eſebon ⁊c. Itē p hui⁹ miſerie incolatu. dicens illō p̄s. Heu mi
hi q̄a incolatus me⁹ plongat⁹ eſt. Irriguū ſupi⁹ habuit poſt aſcēſionē filij. lãgueſ
p deſiderio patrie: et abſentia ſponſi. Unde dicit Cañ. v. [Filie hieruſalē] .i. o vos
ꝟtutes angelice [nūciate dilecto q̄a amoꝛe lãgueo.] Propter hoc etiā videꝛ ipſa di
xiſſe filio aſcēdenti illō Cañ. i. [Trahe me poſt te.] q̄ſi toto deſiderio ipm̄ pſequēs
aſcendētē. Si ei ſpeciali doloꝛis affectu: comitata crediꝛ patiētē: et cū ignominia
diſcedentē de mūdo. cū q̄nto putas deſiderio pſecuta ē aſcendentē de mūdo cum
gl'ia. Quantitatē enī deſiderij eius pbat gaudiū qd̄ p̄ ceteris in celis crediꝛ aſſe
cuta. p meſura enī dilectōis et deſiderij: meſura gaudij cumulaꝛ. Prouer. x. Deſi
deriū ſuū iuſtis dabiꝛ. Cū ergo toto deſiderio ſeq̄ deſideraret aſcēdentē in celuz:
dilatū eſt ad cōſolatōem apl'oꝝ et ſanctaꝝ mulierū: cū q̄bus in oꝛōe pſeuerās ad
huc in odoꝛe filij currebat. Uñ et dilatōis patiēs: magis q̄3 repulſe: ſtatī ſubdit.
[Curremus in odoꝛe vnguētoꝝ tuoꝝ] .i. in memoꝛia bñficioꝝ dei. Sed q2 bre
uis eſt curſus hui⁹ vite: et q̄ſi dicto citius terminaꝛ: et ſuccedit brauiū ſempiter
nū. ſtatim poſtq̄3 ait [Curremus] nulla de curſu ip̄o facto alia m entōe: ſubdit. [In
troduxit me rex in cellaria ſua.]
Itē rōe hui⁹ duplicis irrigui deſignata ē maria Ioſue. xv. et Iudic. i. p axam ſeden
tē ſup aſinū. quia poptime rexit coꝛpus ſuū. et omnē ɔculcauit prauā hūani coꝛ
pis voluptatē. Quod dixiſſe videꝛ deo patri deſignato p caleph: q̄ interp̄taꝛ oīne
coꝛ. q2 deo patri omne coꝛ patet. [Pater dediſti mihi terrā arentē] .i. virginitatē ſte
rilē p naturā [iunge obſecro et irriguā aquis] .i. fecunditatem. [Et dedit ei pr̄ ir
riguū ſupius] .i. diuinitatē filij. q̄ irriganꝛ angeli et bt̄i in patria. [Et irriguū iferi
us] .i. filij hūanitatē: quādo ꝟbū caro factū eſt in ea. cui⁹ p̄dicatōe: exēplis: et mira
cul': fecūdata ē militās eccl'ia: q̄ſi q̄dā irriguo. vt poſſ3 afferre fructū vite. Et bene
[p axam] q̄ interp̄taꝛ furibūda: figuraꝛ maria. q̄ foꝛte q̄ſi furibūda reputata eſt a
domeſtic' ſuis et pōtificib⁹ tēpli: cognito q ɔtra ɔſuetudinē oīm p̄cedētiū mlieꝝ
p̄ma emiſiſſ3 votū ppetue ꝟgīitat'. Et h̄ tāgiꝛ i apocrifo de infātia ſaluatoꝛ'. Nec
ſolū irrigu⁹ i ſe. ſ3 et irrigās nos: fuit hic oꝛt⁹ q̄ſi duplici irriguo. Supioꝛi: qd̄ ē
caritas. q̄ materiā hab3 deſup. qd̄ fit q̄n exēplo caritatis ei⁹ ad amoꝛē iſlāmamur.
Inferioꝛi: qd̄ ē hūilitas: q̄ materiā hab3 de inferi⁹. q̄n exēplo ei⁹ hūiliamur.
—Cōplutus.] q̄a chꝛiſt⁹ deſcēdit i eā ſicut pluuia i vell⁹. Hoc inuenies ifra pti. v. ca. ix.

Jpſa enī fuit terra pmiſſiōis de celo expectās pluuias Deut.xi. Quere li.viij. ti.i. de terra. Itē de hac terra dr̄ Eze.xxxiiij.[Deducā imbrē ī tpe ſuo. et pluuie bñdi ctōis erūt.] Nota φ in pluuia magna ē aq̄z abūdātia ꝛ guttaꝝ innumeroſitas. et miſſio maior ī pluuijs pluribꝰ Et iō dr̄ ꝗ[pluuie bñdictōis erūt.] vt oñdat φ ſūbera bil̄ et imēſa deſcēdit in ꝟginē plenitudo grāꝝ ī ſctificatōe. in ſpūſcī obumbratōe. ī filij dei ꝯceptōe[.ꝗ deſcēdit tāq̄ imber et nix d̄ celo. Iſa.lv.[Et ſicut deſcēdit imber et nix de celo] ꝛ īfudit terrā[.carnis ꝟgineę. Seq̄t[Et dabit lignū agri fructū ſuū. ꝛ tra dabit germē ſuū.]p[lignū et terrā[.mariā. p[agꝝ[.mūdū. p[fructū ꝛ germē[.itellige xp̄m — Rorificatꝰ].i.roratꝰ paſſiue. qz filiū dei ſuſcepit ī incarnatōe ꝗſi rorē. Vñ ipſe dic Oſee in fine.[Ero ꝗſi ros. et iſrl̄].i.maria [germiabit ꝗſi liliū.]Quere ti. de his ꝗ a ſupiori deſcēderūt ī hūc ortū. vbi chriſtꝰ dr̄ ros. Infra pticla.v.ca.xiiij.

Capitulum viij.

Verſus — b Jſtillās]iſeri' leniſſimo attactu frōdiū et herbaꝝ ſuaꝝ.' guttas roris ꝛ plu A
octauus nie ſuſceptas a ſupiori. Vñ dr̄ Cañ.iiij. Fauꝰ diſtillās labia tua. Itē ī pſ. In ſtillicidijs eiꝰ letabit germinās. Chriſto eī ſic pluuia deſcēdēte in vellꝰ: deſcē derūt a vellere ipſo larga grāꝝ ſtillicidia ſup terrā cordis hūani. ꝗa de plenitudine eius oēs accepimꝰ grām p grā. Jo.i. Jō ꝯpat ipa ſuo: velleri et ſpongie. De pa no vide li.iiij.ti.xxvi. F. De ſcōo infra pti.v.c.ix.f.
— Rorās lactiue.i.rorifluꝰ. Ab ipſo enī fonte grāꝝ affluit iugiter ad ipſam. et ab ipſa ad nos ros grē. quē ſubminiſtrat hic oxꝰ pedibꝰ.[affectibꝰ deambulantiū in eo.
— Nebuloſus.]Et hoc maxime tpe incarnatōis.' qñ ſol iuſticie deſcēdens in illā: ide B aſſumpſit nebulā carnis hūane. Vñ.iij. Regū.viij.[Dixit dñs vt habitaret in ne bula.]Et ꝗſi ſeipm exponēs.' ſubiūgit paulo poſt.[Ergo putādum ē φ deꝰ habi tet ſup terrā.]De hac nebula dr̄ Ecci.xliij.[Medicina oīm ī feſtinatōe nebule ob
Optimū thema in icarnatōe vl̄ aduen tu — uiās ros ab ardore veniēti hūilē efficiet eū.]z loq̄r d̄ diabolo.[Medicina oīm.]ſa nabiliū.ſ. Nota φ angeli celeſtes nō egrotabāt ī aduētu chriſti. Diabolꝰ ꝗ ſupbie rat totꝰ erat mortuꝰ. et iō inſanabil̄. Vñ dr̄ eī Hiere.xxx. Inſanabil̄ ē fractā tua peſſima plaga tua. Hō ꝗſi pticipās his et ill̄ ſanabil̄ erat. ꝗa demōes ipm reliq̄rāt ſemiuiuū. Lu.x. Viuebat enī ꝗ ad corpꝰ p naturā. ſz mortuꝰ erat ꝗ ad aīaꝫ p grē ſubtractōem. Ideo dr̄ Sap.i.[Sanabiles enī fecit natōes orbis terraꝝ.]Itē iō
Cācellarius phi lippus dr̄.[Aſpiciēs a lōge ecce video nebulā totā terrā tegentē.]Nō dixit celū. ꝗa ñ puē nit bñficiū incarnatōis ad angelicā creaturā. Fuit ḡ īcarnatio medicina[omniū] hoīm.' vl̄ oīm īfirmitatū. Quia hūilitas īcarnatōis curauit ſupbiā. Caritas inui diā. Benignitas irā. Acceleratio pigriciā. et ſic de alijs. Vel[oīm].i.culpe ꝛ pene.
Incarnatio medicina oīm Pria enī infirmitas ī quā cecidit hō fuit culpa. ex hac ī aliā ꝗ ē pena. Sz plūmꝗ accidit φ p vnā ꝯualeſcit de alia. Medicꝰ autē nr̄ chriſtꝰ nō poterat. qz nō dece/ bat aſſumere culpā nr̄aꝫ: et aſſūpſit penalitatē. p quā nos liberauit a cl̄pa.' ꝛ ſi nō dū a pena. et obligauit ſe φ qñq; et a pena. Et de h̄ reliq̄t nob̄ pignꝰ ꝯ morē allo/ rū medicoꝝ.ſ.corpꝰ ſuū et ſpm̄ſctm̄.[Medicina ḡ oīm].i.ſalꝰ hūani generī in fe/ ſtinatōe nebule].i.īcarnatōis dñice. Jō aūt dicit[ī feſtinatōe nebule] qz[nebula] .i.caro quā ſūpſit de ꝟgie.' ī momēto ꝗ ꝟgo rñdit[ecce an.dñi. fiat mihi ꝛc. opati one ſpūſcti.' ꝗ neſcit tarda reꝝ molimia: fuit ī corpꝰ formata. Reſiduū huiꝰ auto ritatī ꝗre infra pti.v.ca.xiiij. vbi chriſtus dicit ros.
Itē p nebulā iſtā ꝯgrue pōt deſigri maria. Que hñ dr̄ nebula. qz a terrenis eleuata. C ꝗ feſtiauit qñ ex abūdātia cordis fidel̄ eructauit illō ꝟbū bonū Lu.i. fiat mihi ꝛc. ꝛ p h̄ ꝟbū medicinalē curatiōem ꝯtulit nob̄.i. chriſtū. ꝗ lāguores nr̄os portauit. Iſa.liij. Sz exēplo ꝯtulit medicinā ꝯſuatiuā. ꝗa imitatio eiꝰ grāꝫ ꝯſuat ꝛ accu/ mulat. Vñ dicit[Qui edūt me].i.ſibi īcorpant imitādo[adhuc eſuriēt]accumula/ [tōnē grē.

Caro chriſti nebula

— Quia nebula tegit ſolē]Jō xp̄s dic Ecci.xxiiij.[Sic nebula].i.carne aſſūpta [te/ D xi oēꝫ carnē].i.ab oī hoīe carnali lumē diuinitatī abſcōdi. Carnales eī lumē diui tatī ſb̄ nebl̄a carnis ñ viderūt.i.ñ itellexerūt. qz ſic poſuit dñs tenebras latibulū ſuū
— Quia deſcenſus nebule ſignū eſt ſerenitatis. Et incarnatio chriſti cauſa fuit nr̄e

recōciliatōis cū p patre. et noſtre illuminatōis. et eterne claritatis.
— Quia ſicut nebula claritatē ſolis tempat.' ꝗ niſi nube īterpoſita videri nō pt. Sic chriſtꝰ nebulā hūane carnis īduit vt īacceſſibilē ſue claritatis lucē nobis faceret acceſſibilē. Job.xxvj. Nubes latibulū eius.
— Quia ſicut nebula ſolis ardorē tempat et refrigeriū pſtat terrenaſcentibꝰ. vt flores E herbas et arbores pſeruet ab ardore ipiꝰ ſolis. Sic chriſti hūanitas.' pr̄is ſeueri/ tatē tpauit. et in feruore paſſiōis ꝯbuſta ē hec nebula.' vt pſtaret nobis refrigerium cōtra incentiua vicioꝝ. et pſeruaret ab ardoribꝰ inferni.
— Quia ſicut nebula terre immūdicias tegit et abſcondit ab ocul̄ ſolis huius. Sic chriſtꝰ nebulā carnis ſue inter nos et deū patrē interpoſuit ī cruce. ꝛ pctā nr̄a mi ſericorditer operuit pallio carnis ſue. Unde dicit Ecci.xxiiij. Sicut nebula texi omnē carnē. ꝗa exaltatus in cruce ſcapulis ſuis obumbrauit ecclie.
— Quia nebula terrā rigat. et ſuo humore ꝗſi quodam rore impīnguat et īpregnat ad fructꝰ generādos. Sic chriſtus in carne apparēs rore gratie mentes infructuo ſas impinguauit pinguedine caritatis: vt facerēt fructū vite.
Caro xp̄i dicitur nebula — Quia nebula diſſoluit gelicidiū aq̄lonis. Et chriſtꝰ ꝗ vapor virtutis dei Sap. vij. il F lud gelu de ꝗ dicit Ecci.xliij. Frigidꝰ vētus aq̄lo flauit. ꝛ gelauit criſtallꝰ ab aq̄. Quere infra particula.v.c.x.
— Quia vrit flores. ſicut patet in floribꝰ vitis et oliue. Et chriſtꝰ ꝟbo et exēplo dele/ ctabilia mūdi. Job.xv. Ledet ꝗſi vinea in pmo flore botrus eiꝰ. et ꝗſi oliua pijci ens florem ſuū. Et loq̄tur de mūdo vl̄ mūdi amatore.
— Quia ppe terrā. Sic chriſtꝰ p ꝯpaſſionē peccātiū.' et pnitatē exaudiēdi.' ad clamā/ tes ad ſe ipſe dicit Math.ix. Nō veni vocare iuſtos ſed petōres. Et de eo dicit. p pe eſt dñs omnibꝰ inuocantibꝰ eū in veritate.
— Quia late extendit.' vt obumbret et pregat. Sic et caro chriſti extenſa in cruce. Vñ dicit Ezech.xvi. Expādit amictū ſuū.' nebulā carnis ſue. Et h̄ eſt qd̄ dicit pſ. Ex pandit nubem in ptectionē eoꝝ ꝛc.
— Quia diē turbat vt ſolē oſtēdat. Qñ enī tpus nebuloſū ē.' tūc ſolē hñ ſuſtinemꝰ vi ſu. Sic chriſtꝰ incarnatꝰ cōtpauit ſe lippiētibꝰ ocul̄ mortaliū. Et ī aduētu ſuo hu manam.id eſt mūdanā pſpitatem ipam ꝯtēnēdo.' nolēs fieri rex. Job.vi. Et mūdi ꝯtēptū docēdo turbauit.' vt poſtea clarior ꝛ benignior amicꝭ ſuiſ appareat. ſic poſt ꝗ nebula diē turbauit ſol ipa diſcuſſa feruentiꝰ et clariꝰ micat.
— Quia diuiſa nebula ſol apparet. et diuiſa carne chriſti ab aīa ſol diuinitatī in reſurre ctōe apparuit p cognitionē.
Caro xp̄i nubes Et nota φ nō ſolū nebula dicit caro chriſti: ſed etiā nubecl̄a ſiue nubes. Unde.iij. G Regū.xviij.[Ecce nubecl̄a pua ꝗſi veſtigiū hoīs aſcēdebat de mari.]Et loq̄tur ibi. ꝗa nō pluerat p tres annos. Iſti anni ſpūal̄r.' tps ſub lege.' tpus pphaꝝ. in ꝗ bus nō diſtillauit ſup terrā pluuia grē. ſed in tpe grē apparuit nubecl̄a grē.i. chri ſtꝰ [Quaſi veſtigiū hoīs]et nō dic[veſtigiū]ſimpl̄r ſz [quaſi veſtigiū] ꝗa nō ope viri: ſed opere ſpūſcti ꝯceptus ē ꝛ natꝰ [Aſcēdit de mari].i. de vtero marie [aſcē dit]ꝗa in excellētiſſimo ſtatu vite humane fuit.
Itē helyas dr̄ pr̄. puer miſſus ad mare. gabriel miſſus ad mariā. Primū genꝰ.' ſalu H tatio. Vñ [aue maria]Scōm.' triplex ꝯmēdatio. ad ſe [grā plena]ad deū[dñs te cū]ad nos [bñdicta tu ī mlieribꝰ] Terciū.' ꝯfortatio. Vñ[Ne timeas maria ꝛc. Quartū.' filij dei annūciatio. Vñ[Ecce ꝯcipies ꝛc. Que ꝯceptio ꝯmēdat a ꝗnq;
— A nominis ſublimitate. Unde. Vocabis nomē eius ieſum.
Cōceptō chriſti cōmēdat — A poteſtate. Unde. Hic erit magnus.
— A nobilitate. Unde. Altiſſimi filius vocabit.
— A dignitate. Unde. Dabit ei dñs ſedem dauid ꝛc.
— A dignitatis eternitate. Vñ. Regni eius nō erit finis.
Quītū.' modi expſſio. Vñ.[Spūſctūs ſupue.ī te ꝛc. Sextū.' exēpli additio. Vñ [Et ecce elizabeth ꝛc. Septim.' oīs heſitatōis amotio. Vñ[Nō erit īpoſſibile ꝛc.
In hāc φ caro xp̄i dr̄ [nubecl̄a pua] notat duplex humilitas. exterior ꝛ interior. I

Itẽ hec nubes media inter celũ et terrã. et christꝰ hõ mediator dei et hoim. i. Thi. ij. Hec etiã nubes aq̃sa. descẽdens sc̃ pluuie i. velꝰ reconciliatõis serenitatẽ fecit: ascẽdens i celũ pluuiã sci spũs misit. Un̄ dic̃ Eze. xxxvi. Effundã sup vos aq̃m mũdã. Tẽpestatẽ factura ẽ veniẽs ad iudiciũ: qñ i circuitu eiꝰ erit tẽpestas valida. Pulcre aũt corpus dñicũ dr̃ nubes]qḋ de purissimis sanguibꝫ btẽ ṽgĩs forma-tũ: qs. i. sanguĩes tanq̃ nutritiuos celestis sue caliditas. i. caritatis. humores ad nutrimentũ sui: de oceano huiꝰ seculi traxit ad se radiꝰ solis iusticie. i. benignitas pietatis supne. Hec fuit nubes habẽs in se [vestigiũ hoīs] et afferẽs secũ pluuiã copiose salutis. i. hũane redẽptiõis. Ferẽ aũt easdẽ ꝓprietates hꝫ nubes cũ nebula. R

Fuit hec nubes

In natiuitate cãdida ꝑ peccati immunitatẽ et oĩmodã puritatẽ. Unde Apoc. xiiij. [Vidi et ecce nubẽ candidã. et sup nubẽ sedentẽ &c. Nubes cãdida] mũda christi hũanitas. Quere li. vij. ti. xiij. ꝙ maria nubes. Tũc enĩ [nubecula ascẽdit de mari] i. christus puer paruulus de maria.

In cõuersatõne lucida: ꝑ boni exẽpli diffusionẽ. Un̄ i trãsfiguratõe [nubes lucida obumbrauit eos] i. aplos. Eze. i. Vidi et ecce nubes magna: et ignis inuoluens. et splẽdor in circuitu &c.

Fuit hec nubes — In passiõe rubea: ꝑ sanguinis ꝓprij rubricatõem. Un̄ dicit ei Isa. lxiij. Quis ẽ iste q̃ venit de edom tinctis vestibꝫ de bosra. In passiõe enĩ fuit nubes vbi toti generi hũano refrigeriũ dedit. vbi sub vmbra alaꝝ suaꝝ protexit genꝰ hũanũ. Sed in resur-rectõe fuit leuis: qñ omni mortalitate deposita et passibilitate surrexit.

In sepultura nigra et obscura: cũ nõ fuit ei species neq̃ decor.

In ascẽsiõe forte iacintina: ꝑ celestis coloris induitõem. Unde tũc nubes lucida & forte iacintina: suscepit eum ab oculis intuentiũ.

In iudicio ardens erit et ignea: qñ ignis ante ipm ꝓcedet &c.]

Itẽ de hac nube dicit Isa. xix. [Ecce dñs ascẽdet sup nubem leuẽ &c.] Expone istũ [ecce] sicut inuenies li. iiij. ti. xiij. de cõceptu virginis. Nubes ista caro christi que bñe dicit [leuis] q̃a sine põdere peccati. Que ideo dicit [nubes] q̃ nos rigauit pluuijs doctrinaꝝ: exterruit tonitruis cõminatõnũ: ꝑlustrauit q̃si q̃busdã fulgori-bus: choruscatõibꝫ miraculoꝝ: et suis nos obumbratõne ꝓtexit. Un̄ christꝰ hõ dicit Eccl. xxiiij. Sicut nebula texi oẽm terrã. L

Argumẽtũ cõtra — Sꝫ videt ꝙ dixisse debuerat ꝓphe-ta [descẽdet dñs ad nubẽ leuẽ] sicut dicit ibi infra Isa. lxiiij. [Utinã dirũpes ce-los et descẽderes] et nõ [ascendet sup nubem leuẽ] q̃ nõ se exaltauit sed mltũ hũi-liauit assumẽdo carnẽ. sicut dicit aplus ad Phil. ij.

Solutio — Sed q̃ descẽdens in carnẽ q̃ antea ignotꝰ erat mũdo: sic ascẽdit in noticiã et honorificẽtiã hoim: iõ dr̃ sup nu-bẽ ascẽdisse. Vel aliter Incarnatio dñi dicit ascẽsus. Quia tũc visibil mundo apparuit. sicut nubes nobis meliꝰ apparet ascẽdendo q̃ descẽdẽdo. Vel ideo ascen-surus dicit sup nubẽ. quia caro in ipo oĩno subdita fuit spũi. nec aliq̃d aduersus spiritũ cõcupiuit. Vel ideo: q̃a sic in noticiã venit vt dictũ est. cũ prius esset deꝰ ab-scõditꝰ. Isa. xlv. Vel ab effectu: q̃ naturã hũanã quã assũpsit ascẽdere fecit. Un̄ [Qui ponit nubem ascensum suum] &c. Hec est enĩ nubecla: q̃ christo nascẽte ascẽdit de mari. i. de maria. Et fuit hec nubes q̃si sex coloꝝ. vt dictũ est supra R. M Et nota ꝙ ꝓpheta loq̃ns de icarnatõe: vocat eũ dñm. vt notet dei filiũ q̃ est rex re-gum et dñs dñantiũ. i. ad Thimo. vi. et Apoc. xix. Vel q̃a tũc veniebat distratio-nari hoiem seruũ suũ cõtra diabolũ. qḋ factũ est in cruce.

Sequit. [Et ingredietur egiptũ] i. mũdũ nascens de virgine. Vel [egiptũ] ad lr̃am Mat. ij. Angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicẽs [Surge et accipe pueꝝ &c.] Vel [egiptũ] i. cor hũanũ illud illustrãdo lumĩe gr̃e. q̃a prius erat tenebrosũ. Quere li. vij. ti. viij. de aurora. Et hoc est qḋ dicit zacharias Lu. i. Uisitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q̃ in tenebris & in vmbra mortis sedẽt &c. Seq̃t. [Et mouebunt simulacra egipti] Quia ipo intrãte egiptũ corruerũt simulacra eiꝰ. Vel demões obmurmuerũt in eis. Vel [mouebunt simulacra egipti] i. destruetur idolatria. vt etiã magi a demonibꝫ docti: vel iuxta ꝓphetiã balaam intelligẽtes na-tum filiũ dei q̃ magicã artẽ destrueret. venerũt ipm in bethleem adorare. [A facie eius] i. ꝑ sapiẽtia eiꝰ [et cor egipti tabescet in medio eiꝰ] i. sapiẽtes mũdi obstupe-scent. q̃a sapiẽtia eiꝰ destruet. Isa. xxix. Peribit sapia &c. Abdias. Perdã sapien-tes &c. Psal. Omnis sapiẽtia eoꝝ deuorata est.

Moraliter. Ingrediẽte dño ꝑ grãm egiptũ cordis hũani: statim corruerũt simula-cra viciorũ. Si vero adhuc stãt in corde tuo huiõi simulacra: argumẽtũ ꝙ domi-nꝰ nõdũ ingressus est in cor tuũ. Quere titulo de idolis. Et nota ꝙ hec autoritas habet Isa. xix. [In onere egipti] i. mũdi: tenebris pctõꝝ et caligine ignorantie obuoluti: multimode miserie merore cõfecti. Recte enĩ dicit christi incarnatio onꝰ egipti. q̃ egiptus interꝑtatur tenebre vl̃ meror. N

Incarnatio dominica fuit

Tenebrarũ euacuatio: contra erroneos. Quia ipa est lux mũdi. Isaie. ix. Habi-tantibꝫ in regiõe vmbre mortis &c.

Incarnatio xpi fuit — Merotis cõsolatio: cõtra accidiosos. Quia ipa gaudiũ mundi. Luce. ij. Annũcio vobis gaudiũ magnũ &c.

Angustiaꝝ exterminatio: cõtra inuidos et auaros. q̃a christꝰ caritas ẽ. i. Ioh. iiij. Itẽ ps. Ambulabã in latitudie. Glo. ambro. In caritate patulũ cor opꝫ esse: ad suscipiendũ illũ qui replet celũ et terram. Hiere. xxiij.

— Siue vaporans] Unde btã virgo dicit Eccl. xxiiij. Quasi libanus nõ incisus va-porauí habitationẽ meã &c. Quere infra ꝑti. vi. ca. vij. vbi agitur de libano. et opti-me expositũ inuenies.

Capitulũ ix.

Uersus nonus — D Ensus] i. cõdensus ꝓpter mltitudinẽ virtutũ. q̃ designat ꝑ innumerabilẽ mlti-tudinẽ herbarũ et arboꝝ: radicũ: et aromatũ. d̃ q̃bꝫ infra ꝑti. vi. ꝑ totũ inuenies de herb et aromatibꝫ. Cañ. iiij. Cypri cũ nardo &c. Ipa ẽ enĩ arbor seu lignũ densa-rũ frõdiũ: habẽs ramos: q̃ rami iubet sumi Leui. xxiij. Dẽse ei frõdes mag̃ tenẽt virorẽ: et difficiliꝰ corrũpũt. Hec ẽ cõdẽsatio bonoꝝ opeꝝ & meritoꝝ i ṽgie: cũ vi-rore fidei et ꝑseuerãtia. q̃ sumi debẽt ꝑ exẽplũ. et cũ q̃bꝫ xpo occurrẽdũ ẽ. In ipa eñ q̃si cõsice creuerũt oẽs virtutes i suplatiuo gdu. Et in his cõdensis debemꝰ cõstitue-re diẽ solẽnẽ: solẽnizãdo eiꝰ virtutes. Itẽ hec cõdẽsitas notat Eze. xlvij. [Cõuerti me ad ripã torrẽtis] &c. [et paulo post. [et oĩ ꝑte oẽ lignũ pomiferũ] &c. Apo. xxij. Ex vtraq̃ ꝑte fluminis lignũ vite &c. Itẽ Eccl. xxiiij. Quasi cedrꝰ exaltata sũ &c. A

Maria solitudo & desertũ — Item De hac cõdensitate dicit Isa. xli. vbi maria appellat solitudo et desertũ. vbi sic legitur. Dabo in solitudine cedrũ: et spinã: et mirtũ: et lignũ oliue. ponam i de-serto abietem: et vlmũ: et buxum simul.

Per cedrum] que est arbor alta et ꝓcera: altitudo celestiũ desiderioꝝ et cõtemplatõis eius: q̃bus duobꝫ celos attingebat stans in terra. Sap. xviij.

Per spinam] multiplicis tribulatõis: punctõis: quibus in filio: cũ filio: et ꝑ filio per cõpassionẽ pungebatur. Et etiam amaritudo vite ꝑsentis.

Per mirtũ] omnimoda incorruptio carnis et spiritus: tã ab omni peccato q̃ a ṽ-ginitatis lesione. et corpis putrefactione.

Dẽsitas virtutum marie designatur — Per lignũ oliue] opa caritatis et misericordie. que vtraq̃ tanta fuit i ea ꝙ filiũ suũ vnigenitũ in mortẽ tradidit ꝑ salute hũani generis. sicut dicit Michee. vi.

Per abietẽ] que est plana lenis et sine scrupulis: mansuetudo et lenitas cordis.

Per vlmũ] que vites sustentat: orationũ suaꝝ deuota sinceritas: qua fructificãtes in ecclesia dei sustinet et supportat.

Per buxum] semꝑ virentẽ: fides ipiꝰ virgĩs. que nec etiã in filij passiõe defecit. Et ideo forte crux buxat i tpe dñice passiõis. q̃ ꝑ fidẽ btẽ virgĩs ipa crux honorat.

Item Moraliter: septẽ arbores hic nominant que designant septẽ virtutes princi-pales que opponunt septẽ criminalibus. B

Cedrus] imputribilis: castitas contra luxuriã.

Spina] pungitiua et excitatiua: vigilantia contra accidiam.

Oliua] lenitiua: misericordia contra auariciã.

Septem virtutes contra septem vicia —Myrtus.] mitigatiua. temperantia contra iram.
\ Abies.] Altitudine ceteras arbores trāſcēdēs. et cuius auxilio mare tranſitur. et intur um pmiſſiōis puenit. caritas ɔtra inuidiam.
\ Ulmus.] que vitem fructuoſam ſuſtentat. patientia ɔtra impatientiā.
\ Buxus.] humilis et ſemꝑ virens. humilitas ɔtra ſupbiam.

Aliter. Per abietē latitudo celeſtiū deſideriorꝫ. Ulmꝰ ponitur hoc loco vitiſ. qꝛ idē eris ꝑmiſſi paupis et pauperes ſuſtētās. Unū mat. x. Qui recipit pphetā ī noīe pphē: mercedē pphete accipiet.

Religio ſolitudo — Aliter ꝛ moralr. Per ſolitudinē ſignat religio. Prio ponit cedrꝰ īputribilꝭ et boni odoris. hoc eſt caſtitas vl' īcorruptio. Hoc ipo enī qꝛ ɔtinet q̄s a putredie luxurie' odoriferꝰ efficit deo ꝛ hoīb; et putredie ei fetor. et īcorruptōe bonꝰ odor. Hec ē pma ꝟtus neceſſaria oī iuſto. Seqt ſpina .i. ɔpūctio de petis ppriis. qꝛ aliqñ ɔſtra fuit ſpina pcti: dꝫ ɔuerti q̄s in erūna. Uel ſpina correptio: q̄ debꝫ eſſe alba. vt correptio pcedat de dulcedie mētꝭ et māſuetudie. Nō nigra. qd̄ ē qñ ex malicia accuſat q̄s frēm ſuū. ad Thes. v. Corripite inq̄etos .ecce ſpina. ɔſolami puſillanimes .ecce alba. Et hec ɔſolatō diſigt p mirtū. q̄ ponit ɔſeqnt. qꝛ mirtꝰ ɔfortat mēbra debilia. Unū Iſa. xxxv. Cōfortate manꝰ diſſolutas. ꝛ genua debilia roborāte Ecci. vij. Nō deſis plorantib; ꝛc̄. Sed q̄a parū eſt ɔſolari verbo ſi deſit opꝰ. ſeqtur. Et lignū oliue .i. miſericordia actual'.

—Et vmbroſus.] In maria ei velut ī orto ɔdēſo ꝛ vmbroſo īueit vmbra ppiciatōis. Ad hoc ei obūbrauit ei ꝟtꝰ altiſſimi ī filij ɔceptōe. ſic dꝛ ītra imediate. vt et ipa pcib; ſuiſ meritꝭ ꝛ exēpl'. obūbraret pctōrib; ꝫ feruorē diuīe iracūdie. ꝛ eſtū cuiuſlibꝫ praue ɔcupiſcētie. Ipa ē enī arbor ramoſa ꝛ frōdoſa: cuiꝰ pulcritudo delectabil' ad intuendū. vmbra deſiderabil' ad q̄eſcēdū. fructꝰ appetibil' ad edēdū. Tria enī ſūt q̄ pcipue viatores ad arborꝫ ptectōe ɔpellūt fugere. Eſtꝰ. turbo. et pluuia. Et hec tria deſignt tria: q̄ tēdētes ad patriā p viā huiꝰ exilij pncipaliter infeſtāt. Cōcupiſcētia. q̄ p eſtū. Supbia. q̄ p turbinē. Importunitas aſſidua teptationū. q̄ p pluuiā

Obūbrat maria — deſigt. Obumbrat aūt nob maria ꝫ eſtū ɔcupiſcētie exēplo caſtitatis. Cōtra turbinē ſupbie exēplo hūilitatꝭ. Cōtra īportūitatē tēptatōis diabolice. ꝟtute aſſidue orōis. Nec patit ſūma eiꝰ benignitas ſup id qd̄ poſſumꝰ nos teptari. ſꝫ cū ipis tēptatōib; dat puētū. Iō d̄ ipa dꝛ Iſa. iiij. Erit tabernaculū ī vmbraculū diei ab eſtu ꝛc̄. Quere li. x. ti. xix. qꝛ maria tabnaculū. Obūbrat aūt pcipue ſup capita bellatorū. q̄ ad imitatōem ipiꝰ pugnāt ꝫ tria vicia ſupdicta. ſ. ꝫ ſupbiā p hūilitatem. ɔtra auariciā p largitatē. ɔtra luxuriā p tpantiā et caſtitatē. et ſic de alijs. vt dicere valeat q̄ ſic pugnat. O būbraſti] maria ſup caput meū in die belli.] Itē obūbrat maria pctōrib;. q̄a ipa deſigt p ppiciatoriū Exo. xxxvij. qd̄ obūbrabāt duo cherubin ſeſe reſpiciētes mutuo. ꝟſis vultib; ī ppiciatoriū. Hec duo cherubin. ſūt ī ipſa ꝟgitas et mr̄nitas. q̄ qñ ſolebāt hr̄e vultꝰ auerſos. nūc aūt ſeſe reſpiciūt. qꝛ ꝛ

ꝟſus — ꝟgo eſt fecūda. De hoc elegātiſſime dicit q̄dā. Partꝰ et itegitas diſcordes tpe lōgo. Uirginis in gremio federa pacꝭ habēt. Et bn̄ hec duo vocāt cherubin. qd̄ interptat plenitudo ſcīe. qꝛ ſoliꝰ dei ſapīa ſciuit ꝛ potuit virginitati fecūditatē ɔiūgere ī maria. Unū ad Ro. xi. exclamat apl's. O altitudo diuitiarꝫ ſapie et ſcīe dei ꝛc̄.

—Abſcōdens.] In eo ſiq̄dem abſconditus latuit chriſtus nouē menſib;. Unde dicit ei Iſa. xlv. Uere tu es deus abſcōditus. Et inde aſſumpſit nubilū noſtre carnis. in qua celaret diabolo et ſeculi principibus. qui ſi cum cognouiſſent nunq̄ dn̄m

Maria abſcōdit — glorie crucifixiſſent. i. ad Chori. ij. et ita nō eſſemꝰ redempti. Ipa etiam abſcondit peccatores quaſi ſub frondib; et ramis pietatis et miſericordie ſue. a facie ſedentis in throno iudicij. Unde deſignat p ortū voluptatis. in quo abſcōditi ſunt adam et eua poſt peccatū. Gene. iij.

—Et latebroſus.] In bono ſenſu .i. oportunꝰ ad inueniendū latibulū. Deſitas enim arborꝫ. latitudo et multitudo foliorū: vmbrā faciūt. Et hec tria. ſ. mlte arbores: lata et multa folia: ꝛ vmbroſitas puenies ex his duob; pbent latibulū. Et ido maria ſignat p heſter reginā: q̄ interptat abſcōdens. In hoc enī orto poſuit chriſtus tenebras latibulū ſuū. De tenebre ſic dicis glo. ſignt incarnatōis myſteriū qd̄ nobis pfundū ē et obſcurū. Latibulū ſuū] .i. ſecretū maieſtatꝭ ſue q̄ nube carnis

Aug⁹. — tegebat. Et hoc nob erat neceſſariū: qꝛ ꝑ eꝰ fides ſic haberet meritū. Unū Augꝰ. O dn̄e abſcōde te vt credamꝰ. Et forte ꝑpter hoc dicit deꝰ. vt habitaret in nebula. iij. Re. viij. Hoc aūt latibulū tūc aperiet. qñ videbimꝰ eū ſicuti ē. Propt hmōi latebroſitatē dicit filiꝰ mr̄i Iſa. xvi. Pone q̄ſi noctē vmbrā tuā ī meridie] .i. ī manifeſta diaboli pſecutiōe et tēptatōnū feruore. Abſcōde fugiētes. ꝛ vagos ne pdas. habitabūt apd̄ te pfugi mei. Moab eſto latibulū eorꝫ a facie vaſtatoris.] Umbrā ſuā ponit q̄ſi noctē ī meridie maria. qꝛ ab eſtu tēptatōis ſecure defēdit afflictos. et refrigerat

Maria abſcōdit — patiētes. Ipa eī abſcōdit fugiētes] mūdū. carnē. et diabolū. qꝛ puſillanimes et timētes dei iudiciū recipit et receptat. Uagos nō pdit] qꝛ tēptatos pctō nō expo nit. nec vagātes pꝰ varios errores. qnq̄ ī ſe eſt deſerit icōſultos. ſed eos ad ſalutē abſcōdit. orōibus et exēplis reuocās ab errore peccātes. Profugos dn̄i recipit.] q̄s fugiētes a terrore iudicij miſicorditer ɔſolat. ſpem venie tribuēs deſpatꝭ. Iō de ipa dicit ps. Petra] .i. maria refugiū] hericijs et leporib;. Quere li. viij. ti. x. qꝛ maria petra. Et appellat hic maria moab] q̄a deſcēdit ſm hyſtoriā d̄ genere moabitarꝫ p ruth. Unū et dꝛ petra d̄erti. Iſa. xxi. Rōe etiā huiꝰ abſcōſiōis deſigna ē p raab iericho ntinā. Nā ſicut illa raab iudeos exploratores recepit et abſcōdit Ioſue. ij. Sic maria iudeos .i. ɔfitētes ſe et filiū ſuū. et exploratores ꝟe terre pmiſſiōis ad poſſidēdū eā. Sicut enī pia mr̄ abſcōdit filiū ſuū ſub pallio quē pr̄ vult ꝟberare. Sic maria fugiētes ad ſe: chriſti iuſticiā formidātes. Sꝫ nota qꝛ res groſ

Nota — ſa et gn̄dis nō ita de facili pt abſcōdi. neceſſe ḡ tibi eſt: ad hoc vt poſſis abſcōdi ſub pallio .i. ſub latitudine miſicordie eiꝰ. vt ſis paruus in ocul' tuis p humilitatē. nō turgidꝰ p elatōem. Ut ſis mūdus p caſtitatē. q̄a cū fetore luxurie nō poſſes ad eā ppīquare. Ut ſis miſericors. alioq̄n apud miſicordie mr̄em refugiū no haberes.

Capitulum x.

Uerſus xxixꝰ —m Undus.] in ſe. q̄a nihil inq̄natū incurrit in illū. Sap. vij. Apo. xxi. Nō intrabit in eū aliq̄d coīnq̄natū et faciens abominatōem. A

—Et emūdās.] Emūdat eī ſuo rore ꝛ ſtillicidijs: pedes .i. affectꝰ deābulātiū ī eo p meditatōes. Et manꝰ .i. opa p opū eiꝰ imitatōꝫ. Ad rorē eī ſolemꝰ abluere ſordes pe

—Mirabil'.] pcipue ī trib;. In ſeipo. ī flore. ī fructu. In ſeipo. qꝛ or — dū ꝛ manaūtus iſte .i. maria ſup naturā: ſup rōem: ſup ɔſuetudinē: ſup hūane ɔditōis meritū: ſuū pepit ortulanū. Sup naturā. q̄a ꝟgo pepit deū. ad hoc enī itelligēdū rō hūana nō ſufficit. Unū exclamat Iſa. lxvi. Quiſ audiuit vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic ſile. Sup ɔſuetudinē. q̄a de ſpūſctō caro chriſti cōcepta ē. qꝛ enī caro de carne aut ſpūſ de ſpū oriat hn̄ ɔſuetū ē. Ioh. iij. Qd̄ natū ē ex carne caro ē. et qd̄ natū eſt ex ſpū ſpūs eſt. Sed qꝛ caro de ſpū: oīno nouū et inauditū et mirabile ē. Sup hūane ɔditōis meritū. q̄a qꝛ virgo ſine dolore pareret meritū hūanū nō exigebat. ſed potiꝰ oppoſitū. Unde dictū erat pme matri poſt peccatū. In dolore paries filios ꝛc̄. Ideo exclamat ppha. Uenite et videte opa dn̄i q̄ poſuit pdigia ſup terrā. B

Item alio modo mirabilis in ſe. qꝛ in vtero virginali qui pprie p hunc ortū deſignatur. tria mirabilia facta ſunt.

Primū mirabile. q̄a ibi deꝰ factꝰ ē hō. Antiquꝰ dierꝫ puer. Uerbū īfans. Eternꝰ tpalis. Immortal' mortal'. Immēſus puulꝰ. Leo agnꝰ. Creator creatꝰ. Qui fecit hoc qd̄ factū ē. Io. i. Uerbū caro factū ē.] Iiere. xxxi. Creauit dn̄s nouū ſup trā.

In vtero ꝟgis tria mirabilia — mlier circūdabit virꝫ] pfectū ſcīa et virtute.

Scdm mirabile. qꝛ q̄ fecit vētrē: factꝰ ē ī eodē vētre. hoc ē magnū mirabile. ſic ſi q̄s faceret domū ꝛ poſtea naſceret ī eadē domo. Iō dꝛ ī pſ. Glioſa dcā ſūt d̄ te ci. dī. hō natꝰ ē ī ea. ꝛ ipe fecꝭ eā altiſſimꝰ. Iſa. lxvi. Quis au. vnq̄ tale. aut q̄ſ vidit huic ſile.

Terciū mirabile. quia venter ille maius ſe continuit .i. deū. quem totus non capit orbis. Iſa. xlv. Uere tu es deus abſconditus] in vtero virginali. De magnitudine enī illius dicit Iob. xi. Excelſior celo eſt] diuinitate. qꝛ deꝰ verꝰ. Inferno pfundior] hūilitate. q̄a verus hō. Lōgior terra mēſura eiꝰ] p lōganimitatē. La

Aug⁹. tiet mari .ſ. caritatē. Aug⁹. Sup oīa nō elatus. ſubter oīa nō depſſus. īfra oīa nō incluſus. extra omnia nō excluſus.

Mirabil' in flore .ſ. q̄a in ſingul' herbis et arboribus ſola, florē retinēs et fructū pferēs. nec ppter fructus flores amittēs. Uere mirabil' ortus: in q̄ fruct⁹ ſic veniūt: vt tñ flores nō recedāt. ſic fruct⁹ maturescūt: vt tñ flores nō marceſcāt. Jdeo de floribus ſuis et fructibus dicit maria Eccl. xxiiij. Flores mei fruct⁹ honoris et honeſtatis. C

Mirabil' in fructu .ſ. cui⁹ fruct⁹ chriſtus ieſus. vel pcipue caro chriſti. que in ſola: ex ſola muliere cōcepta eſt: ſine prurītu et fetore coitus. qd̄ nulla alia. Un̄ deſignat' .p. lapidem exciſū de monte .ſ. i. de maria .ſ. ſine manibus .ſ. i. ſine ope nuptiali: ſicut gloſat Aug⁹. Dan. ij. Uel .ſ. de mōte .ſ. i. de altitudīe hūane nature. in q̄ fuit añ peccatū. Talē eñ quo ad pcti īmunitatē aſſumpſit xp̄s hūanā naturā: q̄lis fuit añ peccatū. Quattuor eñ ſunt ſtat⁹ hoīs. Primus ante peccatū. ſcd̄us poſt peccatū añ grām. tercius ſub grā. q̄rtus in glīa. De ſingulis ſtatibus iſtis aliq̄d accepit chriſt⁹. De p̄mo peccati īmunitatē. de ſcd̄o penalitatē. de tercio grē plenitudinē. de q̄rto peccādi impoſſibilitatē: et oīmodā veritatis ɔtēplationē. (Aug⁹.)

Caro chriſti mirabilis D

Caro xp̄i mirabil'
- Quia in ipa ɔceptōe formata in corp⁹. ita tñ ſicut dicit archiepus cātuarieñ. q̄ tūc viſibus hūanis nō poſſent liniamēta diſtingui. Eccl. xliij.
- Medicina oīm in feſtinatōe nebule. Nota in feſtinatiōe vt ſup eodem ca. viij. B. vbi ortus dicitur nebuloſus.
- Quia caro illa nō infecit aīam infuſam. Unde de chriſto dr̄. Qui ingredit' ſine macula. Jdeo dicit' Hiere. xxiij .ſ. Suſcitabo dauid germen iuſtū .ſ. i. chriſtū iuſtum ī germine. i. in conceptōe. q̄a cōceptus fuit ſine originali. Un̄ dictū eſt marie Lu. i. .ſ. Qd̄ naſcet' ex te ſanctū .ſ. naſcet' .ſ. in natiuitate in vtero et ex vtero.

Propter hec mirabilia et has dignitates dicit' caro chriſti vnica. ibi .ſ. a leōibus vnicā meā. .ſ. Dicit' etiā glīa. ibi .ſ. Exurge glīa mea ꝛc̄. .ſ. quia in ea diabolū vicit. et nos ab eius tyrānide liberauit.

Caro chriſti vnica E

Propter
- Singularē conceptōem .ſ. in qua ſtatim habuit animam.
- Singularem natiuitatē .ſ. quia de virgine natus eſt: porta clauſa.
- Peccati immunitatē .ſ. quia ipa eſt nubes leuis. i. ſine pondere peccati.
- Unionē cum verbo. .ſ. quia verbū caro factum eſt.
- Beatitudinē ſingularē. .ſ. Unde dicit ei pater .ſ. Sede a dextris meis. i. ī potioribus bonis meis.

Alio etiā mō: mirabil' ē fruct⁹ iſte vl' ort⁹ iſte ī fructu. Quia xp̄s ſtatī ī ſua ɔceptōe oīmoda fruebat' diuinitatis ɔtēplatōe ſcd̄m mētē: q̄ deitati pſonalr̄ erat vnita ꝛ īmediate ɔiūcta. ꝛ q̄dāmō a glīa dei abſorpta. cui ieffabilit' adherēs: vn⁹ ſpūs: vna pſona: vn⁹ de⁹ ē effecta. oīmodā habēs eādē potētiā: ſapiaꝫ: bōitatē p grāꝫ. quā ꝛ v̄bū hꝫ vl' habuit ab etno p naturā. Totū eñ ꝛ ſcd̄m pleītudinē ſe p̄buit illi diuitas ad participādū. nihilq̄ reſuauit qd̄ hoī aſſūpto ñ dederit. Un̄ pph̄a .ſ. Mōs ī q̄ bñplacitū ē deo hitare. ī eo eteni dn̄s hitabit ī fine .ſ. i. ſine fine: ſine t'mio: ſine menſura. Nec h̄ dic̄ q̄ſi ī eo finis vl' termin⁹ vl' menſura ſit. ſꝫ vt oñdat plenitudinē diuitatis ī ipo hitare. Un̄ apl's māifeſte pclamat .ſ. Jn q̄ habitat oīs pleītudo diuitatis corpalit' .ſ. dicēs .ſ. oīs .ſ. arguit eos q̄ dicūt hoiēꝫ aſſūptū: oēꝫ ſciāꝫ ſꝫ nō oīs potētiā hr̄e .ſ. Plenitudo .ſ. dic̄ ɔ eos q̄ dicūt: nec tātā potētiā nec ſapiāꝫ vl' bonitatē hr̄e q̄ntā hꝫ ipm v̄bū. Et ne q̄s h̄ totū de v̄bo et ñ de hoīe aſſumpto exponat: ſubiūgit .ſ. corpaliter .ſ. i. ī hoīe aſſumpto q̄ ē corp⁹. Sic igit' hō oībus q̄ ſūt dei pticipat ſcd̄m pleītudinē. ita de⁹ oībus q̄ ſunt hoīs p̄ter pctm̄. Tal' eñ fuit vnio hoīs ꝛ dei. q̄ deū hoiēꝫ faceret ꝛ hoiēꝫ deū. Un̄ .ſ. btūs quē elegiſti ꝛ aſſūpſiſti. ihabitabit ī atrijs tuis .ſ. i. cōicabit tecū ī pp̄etatibus. Sic eñ de⁹ oīa ſua hoī dedit: ita oīa hoīs ī ſe ſuſcepit. Et velut filī⁹ dic̄ pr̄i .ſ. oīa tua mea ſūt. ꝛ oīa mea tua ſūt .ſ. ita hō aſſūpt⁹ dicere pt̄ v̄bo aſſumēti .ſ. oīa tua .ſ. p naturā .ſ. mea ſūt .ſ. p grāꝫ .ſ. ꝛ oīa mea .ſ. p naturā .ſ. tua ſūt .ſ. p dignitāꝫ. Propt' hāc igit' ieffabilē vnionē deitatis ꝛ hūanitatis: de⁹ dr̄ v̄e et ē hō. et hō dicit' F

(Mirabil' vnio diuinitatis et humanitatis)

209

vere et eſt deus. Unde Aug. dicit. Si diſtinctōem naturaꝝ attēdas: aliud eſt de⁹. aliud homo. Uel duo ſunt deus et hō. Si aūt pſonalē vnionē: nō duo: ſed vnū. nō in natura ſꝫ in pſona. Pater eñ et fili⁹ vnū ſunt. nō in pſona ſꝫ in natura. hō aſſumptus et v̄bū aſſumens vnū ſunt: nō in natura ſed in pſona. Et q̄libet ſctōꝝ deo adherēs p fidē et dilectōeꝫ: vnū eſt cū deo. nō in natura vl' in pſona. ſed in iuſticia vl' glīa. Propter hāc itaq̄ ineſtimabilē adheſiōem: mēs chriſti īmobil' et inɔcuſſa: etiā in ipa morte pmāſit. nec tūc min⁹ habuit glīe vel beatitudinis: q̄ntū ad p̄ncipale mētis ptinet. Jn ſpū vero et in aīa et in carne fuit variatio ꝛ mutatō: ante ipam paſſionē in dictis carnis ſue. i. mortalitatis. De ſpūs mutabilitate dicit' Et infremuit ieſus ſpū. De aīe mutabilitate ſcriptū eſt. Aīa mea triſtis eſt vſq̄ ad mortē. Scd̄m carnē eſuriuit. ſitiuit. fatigatus eſt. et hmōi. (Aug⁹.) (Juſt⁹ hō eſt idē cū deo)

- Inuiolatus .ſ. Quia nō trāſiuit p eū incircūciſus et immūd⁹. Jſa. lij. De ipo eñ p̄dixerat Jſa. xxxv. .ſ. Nō erit ibi leo. et mala beſtia nō aſcēdet p eum. Leo .ſ. ſupbia que locū nō habuit in virgine hūilima. .ſ. Mala beſtia .ſ. auaricia vel luxuria q̄ nō violauerūt virginē miſericordie genitricē. Tria eñ principalia mala faciūt beſtie ī orto. Pedibus eñ ɔculcāt. virorē eius deuorāt. ſtercoribus ɔmaculāt. Hec tria ſilr̄ faciūt demones in aīa peccatrice. Sterc⁹ luxuria. Cōculcatio auaricia. Supbia ſic dic̄ Gre. totuꝫ corpus depaſcit virtutū. Ekebertus abbas ad mariā. Ort⁹ concluſus tu es dei genitrix. ad quē deflorandū man⁹ adulteri nunq̄ introiuit. B. Gre. (Ekebertus abbas)

Capitulū xi.

Uerſus vndecim⁹
- Securus .ſ. q̄a nō patet malignantibus. i. demonibus et vicijs. vt inde violēter poſſint abſtrahere eos q̄ ad ipm confugerint. Non eſt eñ q̄ de manu tua poſſit eruere. Job. x. Jdcirco de maria dr̄ Jſa. iiij. Erit in vmbraculū diei ab eſtu et ī ſecuritatē ꝛc̄. Cāt. vi. ſup illud .ſ. terribilis vt caſtroꝝ acies ordīata .ſ. dicit btūs Ber. Nō ſic timent hoſtes viſibiles. Quere ſup li. i. ca. ij. D.
- Stabilis .ſ. in plenitudine v̄tutū ſuaꝝ et deliciaꝝ. que nō marceſcūt: nō corrūpunt'. nō deficiūt: nō veteraſcūt. Eze. xlvij. Nō defluet foliū ex eo: et nō deficiet fructus eius. q2 aque eius de ſanctuario egredient' ꝛc̄. Jbidem. Per ſingl'os mēſes affert p̄mitiua ꝛc̄. Apoc. xxij. Per ſingulos mēſes reddēs fructus ſuos. Et in Jſa. lviij. dicit' marie. Eris q̄ſi ortus irriguus et q̄ſi fons aq̄rum cuius non deficiunt aque.
- Fecundus .ſ. q̄a flante auſtro. i. ſpū ſancto aſpirāte fecūdatus: p quē fructū reddit multiplicē. Fecund⁹ inq̄m: in virore herbaꝝ. in pulcritudine folioꝝ. ī diuerſitate fructuum. in redolentia aromatū. in vmbroſitate frondiū. ī melodia auiū. in decurſu fontiū. et hmōi. Et de hac fecūditate habet' Cāt. iiij. .ſ. Emiſſiōes tue padiſus malorū punicoꝝ cū pomoꝝ fructibus. .ſ. Jn v̄bis iſtis hui⁹ orti fecūditas demōſtrat'. Nam emiſſiōes et pductōes virginis dicūt' eſſe padiſus: cū oībus fructibus et arboribus: herbis et aromaticis. et vnguentis. Et p paradiſum ſignat' eccl'ia. marie aūt p mala punica vniuerſa ſanctoꝝ collectio: totuſq̄ padiſus deſignat'. Nam ſicut ī malogranato ſingulis granis ſingule cellule deputant'. et nihilomin⁹ in vna cella ordinant' grana plurima. et tandē ſub vno cortice omnia cōtinent'. Sic ī eterna felicitate cū diſpar ſit claritas ſanctoꝝ. et diſpar p̄miū quorūdam. tamē vna eſt dignitas: et omniū vnū ē gaudiū. Bn̄ ḡ dicit' marie .ſ. Emiſſiōes tue .ſ. ꝛc̄. Quia ex ipa totus padiſus pceſſiſſe dicit': ſicut fructus de flore. q2 ipa initiū p̄ſtitit ſalutis ꝛ grē. Jtem tria beneficia: q̄ſi triplicēꝫ fructū nobis exhibuit fecūditas huius orti. Primū q̄ iugum antique captiuitatis amouit. Secundū q̄ diuine indignatōis irā pacificauit. Terciū q̄ notā hūane iniq̄tatis deleuit. Captiuus eñ tenebaris o hō. p mariā liberatus es. Offenſam dei icurreras. p mariā recōciliatus. Iniqu⁹ ꝛ peccator extiteras: et per illam iuſtificatus es. Quid eñ dulci⁹ libertate poſt captiuitatem. iuſtificatōne poſt impietatē. reconciliatōe poſt offenſam. Ad mariam ergo tota iuſtoꝝ vita: deuota deſideria: ſancte meditatōnes: iuſte opationes: crebre grāꝝ actiōes: et cetera hmōi r̄ſpicere d̄bēt. vt ex his oībus p̄cipue honoret' q̄ p̄ ceteris ſctīs oībus cāꝫ etne ſalutis opata ē nob. Age ḡ tu q̄ ī tātis marie r̄ſpiras bñficijs. ꝛ ad ipam vota tua et deſideria ɔuerte. et dulce tibi ſit hāc fecūditatē ſp̄ inq̄rere

(Orti fecūditas) (Eccleſia padiſus) (Bñficia marie) (Nota ſerue marie)

et in orti huius vmbra quieſcere. q̄ bonorū ſpūaliū longa tabeſcet⁹ inedia. et longo tedio praui itineris bacten⁹ laboraſti. Accedat ad eā q̄ adhuc longe ē. q̄ iā approbe dit eā amore et ſeruitio ſpeciali teneat nec dimittat.

Bern. —Delicioſus.] Affluens. ſ. et abūdās omnib⁹ ſpūalib⁹ aīmo et corpalib⁹ delicijs. Vñ Canti. viij. dicit. [Delicijs affluēs.] Beatus bern. Qui niſi delicias dixerim. ſpūalia tis dec⁹ cū fecūditatis munere: hūilitatis inſigne: diſtillantē caritatis fauū. miſeri cordie viſcera: plenitudinē grē: ꝓrogatiuā glīe ſingularis. Propter hmōi delicias cantat ei ecclīa. [Speciosa facta es ⁊ ſuauis in delicijs tuis.] i. tibi ſoli conuenienti b⁹. [Quia multe filie cōgre. di. tu ſupgreſſa es vniuerſas.] Itē [delicie] marie. vir tutes et ꝑuilegia. que ipſi ſoli conueniūt. quorū merito a delicijs oīm ſctōrū trāſlata eſt: ad delicias regis et dñi angelorū. Et bene virtutes ei⁹ delicie ſunt. q̄ nō ſolū ho mines et angelos. ſed etiā diuīos ꝓuocabāt aſpect⁹. Unde et dr̄ de ea Iiere. vi. [Speciose et delicate aſſimilaui filiā ſyon.] i. mariā. Aliter. [Delicie] ſunt tibi ⁊ po tus delicati. Et ipſa delicatiſſimo fauo caritatis ſue. delicatiſſimo lacte vberū ſuo rū. nutriuit filiū dei et ſuū. Vñ et fili⁹ ſuus Cañ. v. glīat dicēs. Comedi fauū cū melle meo. bibi vinū cū lacte meo. Quere paulo infra ca. xij. B.

Capitulum xij.

Verſus duodecimus 1 Hortus] q̄d patet ex eo q̄ liberaliſſime inuitat oēs ad delicias ſuas. dicēs cum fi lio ſuo Mat. xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati eſtis. et ego refi. vos] glīoſo fructu meo q̄ eſt chriſt⁹. Vel fructib⁹ meis. i. generatōib⁹ meis. de q̄b⁹ ipſa dicit Ecci. xxiiij. Trāſite ad me oēs q̄ cōcupiſcitis me. et a generatōib⁹ meis implemi ni. A

Mgr hugo d' ſctō victore —Inexhauſt⁹.] Ideo ſup illud [Aue grā plena] dicit mgr̄ hugo d' ſctō victore ad ma riā. Recte dicta es grā plena. de q̄ ortus ē fons gratie. Quere li. i. ca. iiij. H. Iō di cit ipſa Ecci. xxiiij. [Vſq̄ ad futurū ſeculū nō deſinā] ſ. miſeris miſericordiā exhibe re. Propter h̄ dicit illi Iſa. lviij. Eris q̄ſi ortus irrigu⁹. et q̄ſi fons aq̄rū. cui⁹ nō de ficient aque. ſ. miſericordia. cōpaſſio. pietas. et hmōi.

—Satians.] Unde dicit. A generatōib⁹ meis implemi. Ecci. xxiiij. Largitas ei ma rie q̄ ē hic ortus: ad ſuam fecunditatē et plenitudinem. chriſtū inuitat et amicos Cañ. v. vbi dicit. Veniat dilect⁹ me⁹ in ortū ſuū vt cōmedat fructū pomorū ſuorū. B Audierat eī mr̄. ortū ſe vocari in ſupiori auctē Cañ. iiij. vbi dixerat chriſt⁹ [Sur ge aq̄lo] i. o tu ſathana: ne incūbas ecclīe: vt eam depmas. ſ; recede. ⁊ da locū ſpi ritui ſctō [et veni auſter] i. inſpiratio ſpūſſcti. [Perfla ortū meū] i. matri mee ꝑſeue ranter inſuffla grarū abundātiā. vt ab ipſa abūdanter et indeficiēter defluāt bñficio rū remedia ad īfirmos. Hec aūt vba videntur dicta fuiſſe ſpūi maligno. et ſpūſſan cto in ſctificatōe marie ab originali pctō. Auditis autē hmōi vbis btā vgo. ⁊ me mor illi⁹ ficulnee que maledicta ē (q̄ chriſtū fructū q̄rētē in ea nō pauit) ſtatī inui tat dilectū ad delicias ſuas dicēs. [Veniat dilectus me⁹ in ortū ſuū] i. ī me de ſcēdat ꝑ incarnatōis myſteriū [et comedat fructū] i. delectetur in fructu [pomorum ſuorū] i. in opib⁹ virtutū q̄s in me plantauit.

Et nota q̄ beata vgo ad fructū inuitat filiū ſuū tanq̄ puerū: q̄ paruul⁹ nat⁹ ē nob. C Iſa. ix. Et mittit ad eū q̄ſi q̄ttuor nūcios. vt veniat cito ad prādiū nobiſcum. Hi q̄ttuor nuncij ſunt. Meditatio: que dñm q̄rit. Cōtēplatio: que q̄ſitū inuenit. Oratio. q̄ inuentū inuitat. Hūilitas. que inuitatū adducit. Vñ dicit Cantic. i. [Dū eſſet rex in accubitu ſuo nard⁹ mea dedit odorem ſuum] i. hūilitas effudit orōem ſuam. vt vocaret et adduceret ſponſum: ad cōuiuandū nobiſcum in terris. q̄ cum patre et angelis cōuiuabatur in celis.

Et nota q̄ fercula libētiſſime cōmedit ſpōſus iſte: que ſunt. vite mūdicia. et vera peni tētia. De primo Cañ. ij. Qui paſcitur inter lilia. Et h̄ ferculū ꝯuenire deb; omnia alia fercula: ſine q̄ cetera nō ſaperēt. De ſecūdo. dixit rebecca filio ſuo iacob Gene. xxvij. [Affer mihi duos hedos optimos.] [vſq̄] [q̄bus libēter veſcitur] Q; autē hec duo fercula chriſto ꝑparauit in p̄ſenti. duob⁹ alijs ab ipſo cibabitur. ſ. grā in p̄ſenti. ⁊ glīa in futuro. Dilectus aūt marie: gaudēs ſe inuitari. tanq̄ famelic⁹ ſtatī adeſt. ⁊ de bona refectōe ſe cōmēdat dicēs. [Veni ī ortū meū ſoror mea ſponſa] Et paucis

interpoſitis deſcribit ſuā refectōnem dicēs. [Comedi fauum cum melle meo] ⁊c. Quaſi diceret. ad ſilitudinē venientis in ortū ſuū. vt ibi iocundetur poſt labores. Sic ego ab illis q̄ labores mihi ꝑbēt in iniq̄tatib⁹ ſuis: vt iocūdarer ī meritis et virtuti bus btē vgīs [veni in ortū meū] i. in ipſam ꝑ myſteriū incarnatōis mee.

Cibus chriſti E

—Adimpletio paterne volūtatis.] Unde dicit Ioh. iiij. Meus cibus eſt vt faciā volūta tem eius qui miſit me ⁊c.

—Quo ad aīam cōtēplatio diuinitatis. a quo cibo nunq̄ ieiunauit. Vñ dicit. Prouide bam dñm in cōſpectu meo ſp. Mens ei hoīs aſſumpti. ſtatim a ſuo origīe plene ⁊ ꝑfecte dei viſiōe fruebatur. ipſam veritatē videndo īmediate in ſemetipſo.

Cibus chriſti —Sacra ſcriptura.] ab hoc etiā nunq̄ ieiunauit. Matth. iiij. Non in ſolo pane viuit homo. ſed in omni verbo q̄d ꝓcedit de ore dei.

—Cōuerſio peccatorū.] ab hoc ieiunauit ī cruce. q̄ ibi nō incorpauit niſi vnicū latronē. Unde dicit. [Et operui in ieiunio animā meā] i. nō exercui potētiam meā. vindi cando me de crucifixorib⁹ meis.

—Corpalis.] a q̄ ieiunauit q̄dragīta dieb⁹ et q̄dragīta noctib⁹. ſic Mat. iiij. dicitur.

—Delectatio.] quā habuit in virtutib⁹ mr̄is. ſ. in actiua et cōtēplatiua. de q̄b⁹ hic dicit. F [Comedi fauū cū melle meo] ⁊c. Ubi in vtraq̄ vita mr̄em ſibi cōplacuiſſe demō ſtrat. Nam mel eliq̄tū. pure cōtēplatōis deſignat dulcedinē. Fauus. q̄ rude ceram demōſtrat. exteri⁹ et ī ſuis cellulis mel occultat: vitā figurat actiuā. q̄ licet in opib⁹ rudis appareat: ꝑ ſingulas tñ operū cellulas dulcedinē continet ꝑmiorū.

Actiua et cōtēplatiua vite Aliter [Comedi fauū cū melle meo] Mel q̄d deſcēdit ab aere ſignat cōtēplatiue dul cedinē. Fauus vo ē q̄ddam elaboratū ab apib⁹. habēs dulcedinē ī melle. ⁊ lumen in cera. et ſignat actiuā q̄ eſt in labore. et habet dulcedinē mellis in cōſciā q̄ntū ad deū. et lumē in exteriori cōuerſatōe q̄ntū ad ꝓximū. Vñ Matth. v. Luceat lux ve ſtra ⁊c. Miniſtrauit h̄ maria filio dei fauū cū melle. quia ꝑmatū habuit ī vtraq̄ vita

Sequitur. [Bibi vinū meū cū lacte meo] et diligit vinū. in q̄ ebrietas. lacti. in q̄ ē dul cedo. quia ebrietatē bibit in lacte materno. Qui enī anteq̄ bibiſſet lac mr̄is: diſtri cte iudicās cū ſeueritate puniebat. poſtq̄ carnē ſumpſit de vgine. et bibit de eius lacte. ſeueritatē ſic in miſericordiā cōmutauit: q̄ velut lacte materno debriat⁹. pecca torū noſtrorum videatur oblitus. G

—Potāſq̄.] Quid aūt biberit chriſt⁹ in hac refectōe: cōſeq̄nter oñdit dicēs [Bibi vinū cum lacte meo] Q̄ð ē dicere. paſt⁹ ſum in merito meo. Vel ſic. paſtus ſū ſine me rito meo. et virgineis lactat⁹ vberib⁹. de quorū neutro alicui vnq̄ cōtigit glīari. Iō licet de maria dicatur [oleū effuſum nomen tuū] nō tñ dicitur q̄ vbera ſint effuſa. eo q̄ ſol⁹ fili⁹ dei et eis lactat⁹ eſt. grā aūt noīs ad oēs effunditur. Et cetera vt ſupra expoſita ſunt. Qui enī ꝓpter iniq̄tates ⁊ peccata mūdi ſic tact⁹ erat dolore cordis intriſec⁹. vt eterni ſupplicij mūdo diluuiū̄ ꝑpararet. Poſtq̄ lac bibit de vgine. q̄ſi de vino potat⁹ et letificat⁹ corde tanq̄ oblit⁹ triſticie quā induxerāt mūdi malicie. a ſupplicijs ad miſericordie bñficia ſe cōuertit. Hec meli⁹ notata inuenies li. ij. pti. ij. ti. xiiij. Et li. v. ti. xviij.

Frater werric⁹ Item de hac inebriatōe dicit ipſa Ecci. xxiiij. Dixi rigabo ortū plātationū. Hoc ha H bes expoſitū li. ix. ti. xv. D. Seq̄tur. [Et inebriabo part⁹ mei fructū] Fruct⁹ pt⁹ eſt fili⁹. q̄ dicitur fructus q̄ reficit. et q̄a toto ſe cibat aīam. q̄ totus eſt deſiderabil. Cañ. v. Eſt enī māna de celo veniēs. Exo. xvi. Panis oīs delectamēti. Sap. xvi. [fructū] dicit [ptus] vt notetur ſingularis part⁹ vginis. q̄ part⁹ virgīs fructū ha buit. nō damnum: delectatōem. nō dolorē. Eua enī pepit cū dolore et dāno ꝓprie ſubſtātie. dolor enī eſt ſenſus diuiſiōis cōtinuorū. et talis nō poteſt eſſe ſine deꝑditi one ſubſtātie. Ipſa aūt btā virgo pepit ſine dolore. et in h̄ ſingularitas part⁹ oſte ditur. Dictū ē ei eue. In dolore paries. ſed ptus btē virgis fuit fruct⁹. q̄ ſine do lore. i. ſine naturaliū leſiōe. ꝓpter q̄d dictū eſt ei. Aue. i. ſine ve. Hūc fructū inebat

Triplex vinū marie ipſa. q̄ſi vino triplici. vt obliuiſcatur iniurias ſibi illatas a pctōrib⁹. Et de facili pt̄ ie briari. q̄ paruulus ē Iſa. ix. Inebriat aūt ꝑmo vino cōpaſſiōis pctōrib⁹ cōpatien

do. Scđo vino deuote oꝛꝺis / ꝑ eis oꝛãdo. Tercio vino leticie et exultatõis / ſpũa-
cientib ꝯgaudẽdo. Primũ vinũ ẽ de vineis engaddi. Cañ. i. qđ iterꝑtat ocul teꝫ-
ptatõis. Nã ex eo ꝙ oculũ bꝫ ad vitã hũanã / ꝗ nõ niſi tẽptatio ẽ. Vñ Job. vij. dic̃
alia lr̃a. Tẽptatio ẽ vita hoïs ſup terrã. ex h̃ neceſſe bꝫ cõpati. Scđm vinũ ẽ vinũ
libani. Oſee vlti. Memoꝛiale eiꝰ ſicut vinũ libani. qꝛ deuota oꝛõ naſcit ex cãdoꝛe
⁊ mũdicia mẽtꝭ. ⁊ ex eo ꝙ mũdiſſimã habꝫ mẽtẽ: ꝑt deuote oꝛare mouẽte ꝯpaſſio-
ne. Terciũ vinũ ẽ qđ letificat deũ et hoïes. Judic. ix. Pꝛio vino oñdit ſe iebꝛiari
Cañ. ij. Oñde mihi faciẽ tuã. ⁊ poſt. Sonet vox. i. deuote oꝛõis. i. aurib meis.
⁊ h̃ qꝛ. dulcis ẽ. i. iebꝛiãs me. Vñ q̃ſi inebꝛiatꝰ dicit. iij. Reg. ij. Pete mr̃ mi ⁊c̃.
Tercio vino dicit ſe iebꝛiatũ / ꝯgratulatõi hũanẽ ꝓgẽis / magꝭ ꝯgaudẽdo ⁊ grãm mul-
tiplicãdo. Itẽ Cañ. viij. oñdit mr̃ cuiuſmodi pocl'o dilectũ ſuũ potaueriṫ. vbi dic̃
filio. Dabo tibi poculũ ex vino ꝯdito et muſtũ malogr̃natoꝝ meoꝝ. Vinũ ꝯdi-
tũ. dicit caritatẽ ꝯditã melle deuotõis / ⁊ aromatib bonoꝝ opeꝝ. Malogr̃nata.
vocat ꝯtubnia bonoꝝ opeꝝ / ꝯtẽta ſub cellul' ſingulaꝝ ꝟtutũ. Et ex eis ꝓcedens
ſuauitas dicit. muſtũ malogr̃natoꝝ. Et ſignãter addit. meoꝝ. qꝛ malogranatꝭ
ipſius nulla alia ꝯparant.

v Iſo quõ deꝰ refectus et potatꝰ eſt in h̃ oꝛto / videndũ ẽ quõ ipe ſatiatꝰ alios I
ſatiari vult ex eodẽ. Dicit ḡ familiarib ſuis et amicis mr̃is ſue. Comedite
amici et bibite: et inebꝛiamĩ cariſſimi. Cañ. v. Videri ſiq̄dẽ poterat ꝙ chꝛiſtꝰ ſibi
appꝛoꝑaſſet oïa: ꝗ delectare poterãt ĩ h̃ oꝛto: cũ ꝓnomẽ appꝛoꝑatõez ſignificans
ſingul' adiecĩſſet dicẽs. fauũ meũ. vinũ meũ. et hmõi. Sed licet ipe q̄ſdã habeat
delicias ſpẽales ĩ ꝓgie. vtpote ꝗ eiꝰ ꝓrogatiuas nouit / ꝗs mẽs hũana nõ capit. ni-
hilominꝰ tñ q̄libet fidel' ſm̃ mẽſurã acceptã inuenit in hũã ꝓgie q̄d ꝯmedat ⁊ q̄d
bibat. Inuenit vñ paſcat et ꝯfirmet in bonũ. inuenit vt letificet coꝛ ſuũ. inuenit
vñ inebꝛiari valeat. vt ꝗ ꝓus in mũdo dilexerat / de cetero ad mẽoꝛiã nõ reducat.
Dicit ḡ. Comedite amici. i. delectamĩ ĩ fructib huiꝰ oꝛti. bibite ⁊ inebꝛiamĩ ca-
riſſimi. de vino qđ vobis ꝓpinat vitis illa ꝗ dicit Eccl. xxiiij. Ego q̄ſi vitꝭ fructi-
ficaui ſuauitatẽ odoꝛꝭ. Que etiã dicit. A generatõib meis iplemĩ. Immo ꝗ ex-
ꝑſſiꝰ dicit. Qui edũt me adhuc eſuriẽt. et ꝗ bibũt me adhuc ſitiẽt. Quaſi diceret
Qui dulcedinẽ meã guſtauerit in p̄ſenti adhuc plꝰ de ea deſiderabit expiri.

Paſcit maria ſuos ꝯuiuas. K

Pꝛimo et dignioꝛi mõ. glˀioſo fructu ſuo. ꝗ eſt chꝛiſtꝰ quẽ ſumimꝰ ĩ ſacramento. ꝗ
fructus fructuũ / dulcis ſup mel et fauũ. in ꝗ plena ẽ ⁊ vera refectio q̄ntũ ad militã-
tes. vera ⁊ eterna fruitio: q̄ntũ ad triũphãtes. Et ꝓpter vtroſqꝫ dicit chꝛiſtꝰ Job.
vi. Caro mea vere eſt cibus ⁊c̃.

Scđo / carne ſua virginali. Unde dicit. Qui edũt me adhuc eſuriẽt ⁊c̃. Siliẽ ĩ ſa-
cramẽto / vbi ſumit caro chꝛiſti. qꝛ caro chꝛiſti et caro marie: ſicut caro mr̃is ⁊ fi-
lij vna caro. Vñ apl's loq̄ns de matre et filio. i. Choꝝ. vi. Erunt inq̄t duo. id ẽ.
chꝛiſtꝰ et virgo. in carne vna. Siliẽ dixit adam Gen. ij. Delicatiſſimũ ferculũ car-
nem virgineam mãducare.

Tercio / ꝟbis ſuis poſitis in euãgelio. q̄ verba dei ſunt: et ꝗ docuit eã ſpũs ꝟitatꝭ. L
q̄a nõ in ſolo pane viuit hõ ⁊c̃. Mat. iiij. Pꝛopter h̃ de ea dꝛ Eccl. xv. Cibauit il-
lũ. i. amatoꝛẽ ſuũ. pane vite et intellectꝰ. i. doctrina ꝟbi dei: que dat intellectũ
credentib. et h̃ in p̄ſenti. et ĩ futuro pane angeloꝝ. i. dei fruitõe. De ꝗ pane dꝛ Lu.

Paſcit maria ſuos conuiuas

xiiij. Btũs ꝗ mãducabit panẽ ĩ regno dei. Vel. pane vite. i. filij ſacramẽto. ꝗ ẽ pa-
nis viuꝰ ꝗ de celo deſcẽdit. Jo. vi. cõferens hic vitã grẽ. in futuro vitã glie. Ipa eĩ
ꝓcurat amatoꝛib ſuis grãm digne celebrãdi et ꝯmũicãdi. Et ſtatim ſubdit de ef-
fectu illiꝰ panis. Et firmabit. i. ſ. digne ꝯmũicans. i. illo. pane. q̄a hic ẽ panis cõ-
firmãs coꝛ hoïs ĩ grã ⁊ ꝟtute. Et nõ flectet. i. nõ cedet tẽptatõi vl' tribulatõi vl'
heretice ꝓuitati. Et continebit illũ. i. ĩ vnitate eccl'ie cũ alijs fidelib tenebit. Et
nõ ꝯfundet. i. nõ fruſtrabit a deſiderio ſuo. Vel. nõ ꝯfundet. ĩ die iudicij cũ im-
pijs. Et exaltabit illũ apđ ꝓximos ſuos. i. ſ. angelos et hoïes beatos.

Quarto q̄ſi q̄buſdã delicatiſſimis fercul' / exẽplis ſue ſctiſſime et ꝟtuoſiſſime ꝯuer- M

ſatõis. Unde dicit. Qui edũt me. i. ꝗ meã ꝯuerſatõem ſibi incoꝛꝑant. adhuc eſu-
riẽt. qꝛ nõ parit faſtidiũ ſꝫ deſideriũ. Cõuerſatio eĩ ſctã cuiuſcũqꝫ ꝗ trahit ĩ exem-
plũ / cibꝰ ẽ ſpũal' reficiẽs et ſaginans. Vñ dictũ ẽ Petro Job. in fi. Paſce oues
meas / exemplo. ſ. honeſte ꝯuerſatõis. Multo foꝛtiꝰ ḡ paſcit et reficit ꝯuerſatio ꝟgi-
nis. cũ ipa ſit panis oẽ delectamẽtũ in ſe habẽs: ⁊ oïs ſapoꝛis ſuauitatẽ. Sap. xvi.
Iđ dicit ipa Cañ. v. Comedite / et eritꝭ amici. bibite ⁊ iebꝛiami. et eritꝭ cariſſimi.
Imitãtio aũt opeꝝ illiꝰ duplex ẽ. Vel exẽplo eiꝰ bñ opari. ⁊ h̃ ẽ edere. qꝛ maſticã-
do laboꝛat. Vel exẽplo eius in ſe extiguere ꝓuas ꝯcupiſcẽtias. et hoc eſt bibere / ĩ
quo ſitis extinguitur.

Quĩto modo paſcit ſeipa q̄ſi totaliter. Ipaꝫ eñi ꝯmedere / eſt amoꝛe ⁊ deuotõe ipaꝫ
ſpũal'r reficere. Ipaꝫ eñi ꝯmedit / q̄ſi fauũ mellis: ꝗ ĩ eiꝰ eloquijs delectat / dicẽs il-
li. Quã dulcia faucib meis eloq̄a tua ⁊c̃. Itẽ / ꝗ ꝟtutes eiꝰ et bñficia / ſepiſſime ad
mẽtẽ reuocãs: ꝓrũpit in vocẽ ꝯfeſſiõis et laudis. vt ĩ voce exultatõis et ꝯfeſſiõis
ſit ſonꝰ taliter epulãtꝭ. Pꝛopter h̃ ei ꝯpetit illđ qđ dicit de ſupna hierl'm. Iſa. li.
Gaudiũ et leticia inuenit ĩ ea. ab illis. ſ. ꝗ eã ꝯmedũt. grãꝝ actio ⁊ vox laudis.
Pꝛopter hoc etiã dꝛ Eccl. xlix. In omni oꝛe q̄ſi mel indulcabit eiꝰ memoꝛia. et q̄-
ſi muſica in ꝯuiuio vini.

Sexto paſcit omni edulio delicato et ſapido. qꝛ eſca vniuerſoꝝ in ea. Dañ. iiij. Nã N
ipa ẽ archa de ꝗ dixit deꝰ pr̃ vero noe. i. filio carnẽ ſumpturo Gen. vi. Tolles tecũ

De ferculis marie q̄b nos paſcit

ex oïb eſcis ꝗ mãdi pñt / et ꝯpoꝛtab apđ te. Ipa ſiq̄dẽm pane vite noſ reficit vt di-
ctũ ẽ ſup. K. Carnib agni ĩmaclati. Exo. xij. Frumẽto ꝓmo ſi fuerimꝰ colũbini.
Eze. xxvi. Piſce fidei. Ouo ſpei. Pane caritatis. Pomis odoꝛiferis ſcẽ opinio-
nis. Uua paſſa. i. mẽoꝛia paſſiõis. Malogr̃natis / in q̄bus ſub vno coꝛtice mlta g̃-
na oꝛdĩabiliter diſponũt: faciẽs nos ꝯſuare et diligere vnitatẽ fr̃nitatꝭ. Nã ipa ẽ
ꝗ ꝓcib ſuis / facit inhabitare vniꝰ moris in domo eccl'ie vel religiõis. Piſce aſſo
ſubmiſtrãs nob grãm fraterne ꝯpaſſiõis. Piſcis eñi aſſat qñ piꝰ affectus aliena
miſeria vrit. Sic aſſatꝰ erat apl's cũ dicebat. ij. Cho. xi. Quis ĩ firmat et ego nõ ĩ-
firmoꝛ. Quis ſcãdalizat et ego nõ vroꝛ. Pꝛopter h̃ dñs piſcẽ aſſum ꝯmedit. Lu.
xxiiij. q̄a miſerãtiũ pius affectus dulciter ſapit ei. Paſcit etiã nos melle deuotõis.
⁊ exhilarat facies nr̃as oleo leticie ſpiritalis.

Itẽ / cũ ipa ſit diſpẽſatrix et pincerna grãꝝ. imo vitis et cella vinaria. Vñ dic̃ Cañ. O
ij. Introduxit me rex in cellã vinariã. vel. in cellaria ſua. ubi nõ ſolũ potat a di-
lecto ſuo. q̄n et amicis ſuis hauriẽs refundit. ꝗ de eiꝰ plẽitudine oẽs recipiũt grãm
ꝓ gratia. dilectoꝛes ſuos et ꝯuiuas potat vino et potu m'tiplici. et largit differen-
tias potuũ ſm̃ differẽtias potatoꝝ. Et ꝙ ipa ſit pincerna ſctoꝝ / oñdit ꝓuer. ix. di-
cẽs. Bibite vinũ qđ miſcui vob. Et cañ. v. dicit cõuiuis ſuis. Bibite et inebꝛiamini
cariſſimi. Q, etiam ſit pincerna dñi dicit Cañ. viij. vbi loq̄tur dilecto. Dabo tibi
poculũ ex vino condito ⁊c̃. vt ſup̃ eodem M in fine.

Pꝛopinat hec pincerna P

De pocul' q̄b nos potat

Muſtũ foꝛte ⁊ calidũ / ſpũalem grãꝫ ꝓmo guſtãtibus. ꝗ calefacti et a ſe alienati / in
amoꝛẽ mr̃is et filij dulciter iardeſcũt. Potãdo ſiq̄dem paup coꝛnua ſumit. que ſũt
chꝛiſti dilectio et marie. vl' dilectio dei et ꝓximi. Iſidoꝛꝰ dicit ꝙ muſtũ vinũ eſt Iſid.
ſtatim e lacu ſublatũ. Dictũ aũt credit muſtũ. q̄a limũ et terrã ꝗ dꝛ mus: vñ humꝰ
habeat in ſe ꝯmixta. Uinũ aũt dicit / eo ꝙ potꝰ eiꝰ venas ſanguine cito repleat.
Ueteres eñi vinũ venenũ appellauerũt. ſed poſtq̄ȝ inuẽtũ ẽ virꝰ letiferi ſucci. hoc
vinũ vocatũ ẽ / illud venenũ. Vñ hiero. in li. de virginitate. Uirgo chꝛiſti vinũ fu-

Hiero.

giat vt venenũ. ne ꝑ etatꝭ caloꝛe feruenti vinũ bibat et ꝑeat.

Uinũ ꝯpũctõis / penitẽdo lugẽtib. ꝗ dicere ei pñt. Potaſti nos. o maria. vino cõ-
Uinũ leticie ſpũal' / de ĩpetrãda venia ꝑ eiꝰ adiutoꝛiũ ſpem cõcipiẽ- ꝯpũctõis
tibus. de quo dicit. Uinũ letificet coꝛ hominis.

Uinũ mixtũ deuotõis / ipam ex coꝛde inuocãtibꝰ. hoc nõ debꝫ bibi ſine aq̄ lacrĩa-
rũ. ne reddat hominẽ p̄ſumptuoſũ. Et de hoc dixit ipa filio. Vinum nõ habẽt.
Et hoc bibit ĩ nuptijs chꝛiſti et aïe penitentꝭ ad ipm redeũtis. Et talib dic̃ ip ſa

Prouer. ix. Bibite vinū quod miſcui vobis.

Maria ppinat cō vinis

Vinū deſecatū/ aduerſus vicia relucrātibꝰ. Siquidē muſtū ſp̄ in motu ē: donec pu- Q
rū ab ĩpuro ſepet. et donec ĩpu ꝛ infra. ita q̄ ſubſint feces. Sic debꝫ ratio ſuppo-
nere ſe ſenſualitati et carni: et q̄buſlibet vicijs et pctis. Jō dixit dn̄s ad cayn Ge-
neſis. iiij. [Sub te erit appetitꝰ eiꝰ] .i. ſenſualitatis vl̄ pcti [ꝛ tu dn̄aberiſ illius]
Vinū doctrine ſpūalis. ſapienciā filij: q̄ vera eſt: libenter addiſcētibꝰ. Hoc eſt vinū
germinās virgines. hoc ē. reuirginās corruptas ꝑus mētes. Zacha. ix. Hoc vinū
ppinat ipa. reuelās q̄bus vult occulta myſteria ſcripturaꝝ.
Vinū dure increpatōis. q̄buſdā horribiliter delinq̄ntibꝰ. Hoc vinū ppinauit ipſa
theophilo. quē de ĩpietate ſua auſtere coarguit. ſꝫ addidit oleū ꝯſolatōis: ne de ſi-
lij miſericordia deſparet. et ſic vulneribꝰ eius ſpūalibus infudit oleū ꝛ vinū. Lu. x. R
Vinū amineū .i. albū. ab a qḋ ē ſine et minio. caſtitati ſtudentibꝰ. Et h̄ eſt vinū ger
minās virgines. Zacha. ix. id ē ꝟgineas cogitatōes et affectōes. Germen pncipiū
eſt rei creſcētiſ. ꝛ hūilitas ſp̄ dicit. Nūc cepi. Ideo ĩ germīe notat hūilitas.
Vineū roſeū. qḋ. ſ. rubet vt roſa. caritate feruētibꝰ. Et h̄ eſt vinū vel ſanguis ille
in q̄ iudas lauit ſtolā ſuam et palliū. Geñ. xlix.
Vinū hūane redemptōis. ſitim iuſticie patiētibꝰ. Ad hoc vinuꝫ inuitat ipa cū filio
Iſa. lv. dicēs. Oēs ſitiētes ꝛc̄. Venite emite abſq; argēto vinū et lac. vt poſſit di-
cere redemptus illud Cañ. v. Bibi vinū meū cū lacte meo.
Vinū meraciſſimū. ſacramētū filij ſui digne recipiētibꝰ. De q̄ Deute. xxxij. Et ſan
guinē vue biberent meraciſſimū. Hoc vinū ꝓpe dicit vinū paſſum. q̄ꝛ de vua paſ
ſa exprimit. i. de corpe ieſu chriſti.
Floratū nouicijs: ſibi et filio ſeruire incipientibꝰ.
Raſpatū humilitatis. feces peccatorū cōculcantibus. Vel feces ſuas .i. pctā ꝑ ocu
lis cordis habentibꝰ. qui dicūt cū pſ. Peccatū meū corā me eſt ſemꝑ.
Ferratū. ad honorē ſuū et filij ſui. vitam ſuā artantibꝰ.
Gariophilatū. aromatizans ſaporoſe et dulciter ſe et filiū laudantibꝰ.
Pigmentū conditū ſpeciebꝰ celeſtibꝰ: dulciter et ſuauiter de ſe cogitantibꝰ. Et dicit
pigmentū quaſi purus guſtus mentis.
Claretū ſapidiſſimū: filij paſſionē et ſuā ꝯpaſſionē deuote recolentibꝰ. et tā filio q̄ S
matri ex toto affectu cōpatientibus. Cōficit aūt claretū. ex ꝓcioſiſſimis ſpecie-
bus et vino optimo qḋ ſtudioſe colat ꝑ eas. Duo ad h̄ colatoria dedit nob̄ deus
pr̄. Vnū fuit corpus chriſti ieſu. aliḋ cor marie. Vinū huiꝰ clareti. vel ſanguis xp̄i
q̄ eſt vua. de q̄ dr̄. Sanguinē vue biberēt meraciſſimū. Vl̄ doctrina de dn̄ica paſ
ſiōe. De q̄ vino puer. xxxi. Date vinū his q̄ amaro ſunt aīo. ſ. ex ꝯpaſſiōe xp̄i pa-
tiētis. Species aromatice huiꝰ clareti. ſingule et vniuerſe circūſtātie paſſiōis. ſcꝫ
triſticia. meſticia. pauor. tediū. ſudor ſanguineꝰ. iude ꝓditio. manuū ligatio. faciei
velatio. colaphi et palmate. ſputa. flagella. mine. ꝓbꝛa. claui. lancea. ſpine. lacrime.
fel. et acetū. et vinū mirratū. et cetera hmōi. Quicq̄d aūt pene et doloris tranſiuit
ꝑ corpus filij: ꝑ matriſ aīam ꝑtrāſiuit. iuxta ſententiā ſymeōis Lu. ij. Et tuā ipſius
aīam ꝑtrāſibit gladiꝰ ꝛc̄. Propter h̄ corpus filij et aīa mr̄is: recte pñt duo colato
ria noiari. Nec ſolū colatoria. imo et apothece oīm ſpecieꝝ aromaticaꝝ. i. oīm ꝟ
tutū gratiaꝝ et donoꝝ. Attrite eñi fuerūt he ſpēs. et minutatim ꝯtuſe in mortari
olo hūillime paſſiōis: tribulatōibꝰ diuerſis. velut q̄buſdā piſtilliſ. qn̄ chriſtꝰ attri
tus ē et ꝯmolitꝰ ꝓpter ſcelera noſtra. Iſa. liij. Et hic fuit vniuerſus puluis pigmē
tarij. i. chriſti. de quo mentio fit Cañ. iij. et Exo. xxx. Quere infra ꝑti. i ij. F.
Vinū vetus et ſuaue olens: in amore ipiꝰ ꝑſcuerātibꝰ. De hoc vino dicit. Vinum T
nouū amicꝰ nouus: veteraſcet. et cū gaudio bibes illud.
Roſatū aromaticū. ꝑfectis diſſolui et eſſe cū ipa deſiderātibꝰ. Siq̄dem ex feruētiſ
ſima caritate: q̄ figurat in roſa. q̄ ĩ intēſiſſimi ruboris ē: ꝓcedit tale deſideriū.
Vinū honorariū. in nuptijs aſſueri et heſter. i. chriſti et eccl̄ie diſcūbentibꝰ. Hoc ē
vinū ꝓcipuū et abūdās de q̄ legit Heſter. i. Et dicit honorariū: q̄a et principibꝰ
et potentibꝰ honoriſ grā ꝓſentat. Et h̄ vinū Iſa. xxv. appellat vindemia deſecata

q̄ hic ꝯuiciis ... dicitꝰ aſſueri bibit. In his nuptijs miniſtrat hr̄a ꝟgo: cui cōue-
nit illud Lu. xij. Precinget ſe et faciet illos diſcūbere. et trāſiēs miniſtrabit illis. ꝛ ip-
ſos inuitat ad comedēdū et bibendū. dicēs illis illud Canti. v. Comedite amici ꝛ
bibite et inebriamini cariſſimi.

Q[uod] vero ipa ſit pincerna ipiꝰ filij: oſtēdit ipa Cañ. viij. vbi pmittit dilecto ſuo dicēs U
Dabo tibi poculū ex vino cōdito. et muſtū malogranatoꝝ meoꝝ. Sicut ſup̄ D.
[L. exponitur]. Itē q̄ ſit pincerna iuſtoꝝ. oſtēdit puer. ix. dicēs. Bibite vinū qḋ
miſcui vob̄. Ideo ꝑfigurat per rebeccā Geñ. xxiiij. q̄ de hydria ſua potauit ſeruū eſer
ꝛ camelos .i. chriſtū et iuſtos. Itē q̄ ſit pincerna btōꝝ oſtēdit Cañ. v. vbi dicit q̄ſi
loquens ipſis beatis. Bibite et inebriamini cariſſimi. Poteſt etiā dici pincerna illoꝝ qui
ſunt ĩ purgatorio. et illoꝝ q̄ puniunt ĩ inferno. Poteſt etiā dici de mr̄e illud quod

Maria pincerna

dr̄ de filio ĩ pſ. Calix ĩ manu dn̄i: vini meri plenꝰ mixto. Et inclinauit ex hoc in

Calix dr̄

hoc ꝛc̄. [Calix] dr̄ a calon greco qḋ ē lignū latine. q̄a antiq̄tus fiebāt calices de li
gno nō de metallo. Pōt dici [calix] iſte q̄cq̄d a mr̄e et filio vnicuiq; iuſte retribuit
Vel [calix] iſte cōiter q̄cq̄d ab ipſis ꝓpinat. Dicit [calix ĩ manu dn̄i] vl̄ dn̄e. i. in
poteſtate [vini meri] eterne iocūditatiſ. q̄ ad btōs. vbi nihil triſticie admiſcet. Prouer.
xiiij. [Cor qḋ nouit amaritudinē aīe ſue. in gaudio eiꝰ nō miſcebit alienꝰ] .i. ali-
quiſ triſticie meꝰ vl̄ morꝰ. Hoc vino mero inebriat ipa ꝯmedētes in mēſa dn̄i. qui X
inebriant ab vbertate domꝰ dei. que ē ipa. et torrēte voluptatiſ potant ab ea. Ibi enim
apponit ꝯuiuis vinū ꝓcipuū et abūdās. ĩ nuptijs heſter et aſſueri. q̄ ſignificant hea-
tus. ſ. chriſti et eccl̄ie. ſicut heſter. i. dicit de ꝯuiuio quod fecit aſſuerꝰ. [Calix] ḡ iſte
vini meri eſt q̄ ad ſctōs qui ſunt ĩ patria. [Plenꝰ] aūt [mixto] dr̄ calix iſte q̄ ad ſā
ctos q̄ adhuc ſūt in via. et q̄ ad eos q̄ adhuc puniūt ĩ purgatorio. q̄bꝰ ipa miſcuit
vinū. q̄ꝛ licet ſperēt. tñ affligunt expectādo. Nā ſpes q̄ differt affligit aīam. Pro
uer. xiij. [Et riſus] ſpei [dolori] vexatōis [miſcet] puer. xiiij. Ideo calix h̄ dicit [ple
nus mixto]. Vel ideo [plenꝰ mixto] q̄a tribulatio pñs ꝑ ꝯuerti ad ꝓmiū ꝛ ad tor
mētū. Sꝫ quō miſcet ſubiūgit pſ. cū dic. [Et inclinauit ex h̄ ĩ hoc] .i. ex vno vaſe ĩ
aliḋ vas. Sꝫ q̄cq; vas ꝯtinēs vinū vinū vl̄ vnū liq̄rē. inclinat ĩ vas ꝯtinēs aliud
vinū. Sic enī filiꝰ et mater ſuiētibꝰ ſuis: ĩ calicē tribulatōis inclināt calicē eterne
iocūditatis. vbi ſūt mlt̄e bone ſpēs tribulatis. cōſolatōes infundēdo: de ꝯſideratō
ne retributōis. Et h̄ ſepe experti ſunt: q̄ marie deuote ſeruiūt. Illos etiā q̄ ſtudioſe
ſeruierūt ĩ hac vita. credit ipa miſericorditer ĩ purgatorio viſitare. Et aut ꝟbū ſo
lacij. aut iocūditatē ſue viſiōis. aut aliqḋ ſpiramētū iocūdi odoriſ: aut aliq̄d hmōi.
quo refocillet et leuiꝰ ferāt. ipſis pie credit ĩpartiri. Illi ꝟo miſerrimi potatores q̄
nō pñt modo ſepari a calice aureo babilōis. de q̄ legit Hiere. li. Et q̄ nolūt mñō

mixto bibere. pniam faciēdo. toto ebibito qḋ delectabile ē: tandē ĩ inferno bibitu
ri ſunt in eternū ſolas feces. Jō ſeqt̄. [Verūtñ fex eiꝰ nō ē exinanita] Fex huiꝰ ca
licis: pena ē inferni. q̄ nō pt̄ exinaniri. q̄a ꝑpetua eſt. Et h̄ ē qḋ ſeqt̄. [Bibēt ex eo

Petōr antonomaſice dr̄.

calice] oēs petōres terre] Hoc nomē peccator ſepe ſonat in q̄ndā antonomaſiā:
ꝛ ideo illi q̄ directe peccāt ĩ mariā. vt heretici. iudei. blaſphemi. et q̄libꝫ male ſenti
entes d̄ ea: dici debēt antonomaſici petōres. cū difficili nō poſſit q̄s peccare mag
nus q̄ in mr̄em ſaluatoris. Sꝫ tales potabit ipa ꝑdictiſ fecibꝰ. qḋ de iuliano apo

Julianꝰ apoſtata

ſtata manifeſte apparuit. quē filio eiꝰ blaſphemātē: et btō baſilio ſeruo ſuo ꝯminā
tē. mercuriꝰ miles ad ꝓceptū eiꝰ ſuſcitatꝰ lancea interfecit. Sic igit̄ ex iſto calice. il
li q̄ ſunt ſupra. ſ. btī. bibunt qḋ ē ſup̄. i. purū et merū. illi q̄ ĩ medio .i. iuſti. et hi q̄
purgant. id qḋ ē in medio. i. mixtū. et ita dāṅatis. q̄ inferiꝰ ſunt: nō reſtant niſi fe
ces: q̄ deſcendūt inferiꝰ in calice ſepedicto.

Vltima ꝑs duodecimi, ꝟſus

Ioconſus. Itē huic octo videat cōuenire in bono illud qḋ dicit. i. Cho. x. Sedit po Y
pulꝰ mādūcare et bibere et ſurrexerūt ludere. Ipa enī deſignat ꝑ archā teſtamē-
ti. de q̄ legit. ij. Regū. vi. q̄ dauid inducēs eā ĩ hierlm̄ ſaltabat totiſ viribꝰ añ dn̄m.
accinctꝰ ephot lineo vl̄ ſtola byſſina. ſic dr̄ .i. Paral. xv. Similiter ſaltādū ē ꝛ tri

Saltādū ē corā maria

pudiādū corā btā virgie ſine fictōe. qḋ notat ꝑ h̄ qḋ dr̄. q̄ [dauid ſaltabat totiſ vi-
ribꝰ] Qḋ etiā notat in exultatōe iohis ĩ vtero mr̄is Lu. i. Et h̄ [ab accinctꝰ ephot]

et linco et ſtola byſſina. q̄bo ſignat̄ mūdicia carnis et [illegible] bonorari. Et gaudendū ē i organis et [illegible] [illegible] tur oratio bona. Et ſacrificat̄ bos et aries. [illegible] et pinguia. [illegible] hec oratio vel ante hāc archā q̄ attēdēs magnalia q̄ facta ſūt i maria [illegible] gaudio [illegible] tōis prūpit i vocē exultatōis. Iſa. li. Gaudiū et leticia inuenietur i ea: gratiarū actio et vox laudis. Bñ aūt laudat q̄ pt dicere cū dauid. Lauda ex vltioz [illegible] [illegible] in oculis meis. et q̄ ſe diſcooperit p ꝯfeſſionē cū ſcutis et cū illis que miſe⁹ tribuūt. [illegible] in h̄ oratio vel ante hanc archam. hec ſalmis facim⁹: q̄ ſalutē ei flectis genib⁹ dicim⁹. vel q̄ venias añ altaria ſeu imagines ei⁹ accipimus.

Incipit ſecunda particula orti concluſi in qua agit̄ de delectabilib⁹ hui⁹ orti. et de areolis due.

Rtus ꝯcluſus ſoroz mea ſponſa

rc. Qm̄ in orto ꝯcluſo et florido multa ſolēt delectabilia reperiri. q̄bus ſingul̄ mēbris et ſenſib⁹ pt fidel̄ aīa recreari. ideo ſub breuiloq̄o col legim⁹: nō in toto ſ; i pte. delectabilia hui⁹ orti. q̄ ſubſcriptis [illegible] melius poterunt memorie cōmendari.

Hec ſūt delectabilia orti cōcluſi

Fons. odoz. herba. viroz. foliū. flos. ramus. et arbor.
Vmbra. refrigeriū. modulatio. delicie. ros.
Fructus. tempies. vbertas. potus, et eſca.
Secretū. requies. ſomnus. clauſura. ſerenum.
Mūdicies. latebre. tutū. medicina. locoſum.

Hec omnia fuit filio dei glioſa ꝟgo, ⁊ hec oīa eſt ipa nobis q̄a oīb⁹ oīa facta eſt. vt lucrifaciat vniuerſos. Horū aūt delectabiliū partē ꝯſtrinximus in ꝟſib⁹ ſupradictis. et ptem aliā in hoc capitulo ꝯſtringemus.

Primū delectabile

Rimū igit̄ et vnū de maximis delectabilib⁹ fuit. Vmbra refrigerās. [illegible] q̄ ꝟt⁹ altiſſimi obūbrauit marie. et p carnē aſſumptā ex ea. ipam i vmbraculū eccl'ie [illegible] parauit. vt et obūbrata obumbrās merito dici poſſit. cui ab angelo filiū nūciāte. dictū ē Lu. i. Spūſſctūs ſupue. i te. et virt⁹ al. obūbrabit tibi. Spūſſctūs ſupue. i te. i. q̄a de ſpūſctō ꝯcipies. Tu q̄ audis q̄ maria de ſpūſctō ꝯcepit. fideliter ſic intellige. Sicut ꝟbū dei imago pris ē. ſic aīa chriſti imago eſt ſpūſcti. Nec loq̄r nō de illa imagine. p q̄ hō ad imaginē dei fact⁹ eē dr. In reb⁹ corpalib⁹ imago alicuius eē dicit̄. qd̄ exp̄ſſe formā illi⁹ cui⁹ ē imago hab;. Sicut aūt corpalia formas ſuas habēt. ita et ſpūalia. Forma aūt ſpūſcti: gr̄a ſeptiformis ē. nō forma q̄ ſit i ſpū. ſed q̄ de ſpūſctō. ſicut claritas q̄ ē in pariete dicit̄ claritas ſolis. nō q̄ ſit i ſole ſed q̄ eſt de ſole. Hō g̃ chriſt⁹ de ſpūſctō ꝯcept⁹ ē. q̄a formā ſpūſcti excellēter accepit. h̄ ē. grām ſeptiformē. Vt gl. dr. nō ſit materiale ſ; formale: chriſt⁹ de ſpūſctō ꝯcept⁹ eſt. nō cui ſpūſctūs materiā ſemīs attulit. ſ; cui formā ſctitatꝭ iter oēs creaturas elegantius impſſit.

Ite. Spūſſctūs ſupueniet i te. Venit ſpūſctūs ad ꝟginē p electōem. feſtinauit p ſanctificatōez. appropiauit p allocutōez. ſupueniēs tādē. h̄ ē. ſup veniens: p illā ineffabilē icarnatōis opatōez. Triplex ei ve iflictū fuerat cūctis filiab⁹ eue: ob demeritū trāſgreſſiōis ei⁹. Primū corruptio carnis. ſcdm̄ puatio animi. terciū pena dānatōis. donec Spūſctūs. ſ. i maria ſupueniēs. h̄ ē. ſup veniens: ab ipa totū illud ve abſtulit. vt nec carnis corruptio ipurā. nec puaricatio mētis reā. nec dānatio miſerā ꝯſtitueret. Et nota q̄ i natura hūana erat antea duplex īfirmitas. Vna pcedēs ex ſupabūdātia humoꝝ. i. carnaliū deſideriorū. Altera ex frigiditate: q̄ erat deſpatio celeſtiū pmiſſoꝝ. Has duas īfirmitates ſanauit ſpūſctūs medic⁹ ſuis ꝯtrariis. ſ; calido frigidū: ⁊ humidū ſicco. Calidū i bt̄a ꝟgie fuit ardoz ⁊ deſideriū celeſtiū: q̄ curatū ē frigidū deſpatōis. Siccū fuit ppoſitū ꝯtinētie ⁊ ꝟginitatꝭ: q̄ curatū ē humidū toci⁹ ꝯcupīe carnal̄. Iō ſeq̄t. Et ꝟt⁹ altiſ. ob. tibi. i. qd̄ ē ab oi carnalitꝭ

Dupler īfirmitas nature

Argumentum. Solutio

[illegible] in [illegible] refrigeriū. Sed cū. ꝟt⁹ altiſſimi. i. filius [illegible] ſic [illegible] ad [illegible] ſol iuſticie: et lucifer ſiue ſtella matutina. vide [illegible] obumbrabit. cū ea q̄ lucida ſūt: magis clarificare [illegible] ſoleāt [illegible] regis [illegible] iuxta formā rex naturalib⁹ [illegible] [illegible] poſſunt. Vt [illegible] vmbroſū corp⁹ i natura rex. ſuā vmbrā iaciat [illegible] oppoſitā [illegible] claritas pcedit. A ſili attēde hic de hac obūbratōne. [illegible] q̄ claritas pceſſit ſuit diuinitas ꝟbi. oppoſitū huic ſplēdori fragilitas noſtre mortalitatꝭ. Chriſti ꝟo hūanitas i ꝯceptōe vnicō ꝟbo ſuſcepit i ſe ſplēdorē diuinitatis [illegible] ⁊ nře fragilitati iterpoſita. nō ſolū marie ſ; et toti mūdo obūbrationem [illegible] obumbratōem itelligas aſſumpte carnis mediatōez. Et ſicut radi⁹ ſolaris [illegible] vmbrā oppoſitoꝝ ſibi corporꝝ ad diuerſa loca trāſmittit. ſic chriſt⁹ ſol iuſticie ſue hūanitatꝭ obumbratōem extēdit ad diuerſas ptes ecclie diuerſ tpib⁹. Ad orientē vmbrā iecit. cū i ſua ꝯceptōe de celo deſcēdēs et formā ſerui aſſumēs: dedit hūilitatis exēplū. Ad occaſū. cū i paſſiōe ꝯtulit pcti remediū. Ad aq̄lonē. cū deſcēdēs ad īfernū ipm momordit. Ad meridiē. cū aſcēdēs ꝟtutes glie ſue trāſueit i celum.

Ite. Spūſſctūs ſupue. i te. Prio veniet p ſctificatōnez ꝟgīs. ſupueniet p ſctificatōez ꝯceptus ꝟginei. Et ꝟtus altiſſimi obūbrat tibi. Intellige de illa ꝟtute de q̄ i ps. [illegible] ſeculā i pplis ꝟtutē tuā rc. Et de q̄ dicit apl's. i. Chor. i. Chriſt⁹ ē dei ꝟtus ⁊ dei ſapia. Hec ꝟt⁹ obūbrauit marie. Vn̄ dicit a pr̄ Iſa. li. In vmbra man⁹ mee ptexi te. Man⁹ pris g quā ē fili⁹ opat⁹. Et hec vmbra fuit īfirmitas carnis aſſumpte. q̄ ſplēdoz diuinitatꝭ ita tpat⁹: pariter et obūbrat⁹ ē. vt i hac obſcuritate caperet eū vter⁹ ꝟgis: quē i ſua claritate oim rex cape nō potuit āplitudo. De hac vmbra dr Cañ. ij. ex pſona marie. Sub vmbra illi⁹ quē deſiderabā ſedi. Vmbra aūt q̄ obūbrauit nobis fuit ignominia paſſiōis. q̄ ſublimitas i hūilitatē. ſpecioſitas i deformitatē. potētia mutata apparuit i infirmitatē. q̄ ſpecioſus forma pre filiis hoīs fact⁹ ē ⁊ vmbroſus. et q̄ſi abſcōdit⁹ vult⁹ ei⁹. Iſa. liij. vt eē; liuid⁹ plag̃. illic⁹ ſput̄. morte pallidus. ⁊ oimodis opprobriis ſaturat⁹. Hec eñ circa ipm mutatio ipſa fuit obumbratio. Et cū mlte mutatōes circa ipm fuerint: ſola hec nob obumbrauit. Mutata eñ fuerat ſublimitas eius in hūilitatē. q̄ formā ſerui accepit. Infirmitas aūt i maieſtatē. q̄ i trāſfiguratōne glificatus apparuit. mutabilitas mutata eſt in eternitatē: q̄ a mortuis reſurrexit.

Bern. Argumentum. Solutio

Ite. ſup illō ꝟbū angeli Lu. i. Spūſſctūs ſupue. i te. hic bt̄us bern. Supi⁹ dicta ē gr̄a fuiſſe plēa. et nūc quō dr. Spūſſctūs ſupue. i te. Nūq̄d potuit repleri gr̄a ⁊ nec dū h̄re ſpmſctm̄. cū ipe ſit dator gr̄aꝝ. Si aūt i ea iā ſpūſctūs erat: quō adhuc tāq̄ nouit ſupuētur⁹ repromitti. An forte ideo nō dicit ſimpliciter. veniet i te. ſ; addidit. ſup. q̄a et p⁹ q̄dē i ea fuit p mltā grām. et nūc ſupuētur⁹ nūciat̄ ppter abūdāciozis gr̄e plenitudinē quā effuſurus erat ſup illā. At ꝟo cū iā plena ſit: illō ampli⁹ quō cape poterit. Si aūt pl⁹ aliq̄d cape poteſt. quō et ante plena fuiſſe intelligēda. An pꝰ q̄dem gr̄a: ei⁹ tm̄ repleuerat mentē. ſeq̄ns ꝟo etiā ventrē pfundere deb;. Quatin⁹ ſi plenitudo diuinitatꝭ q̄ ante i illa ſicut et in mltis ſctōꝝ ſpūaliter habitabat. etiā ſic i nřo ſctōꝝ corpaliter i ipa habitare icipiat. Ait nāq;. Spiritusſctūs ſupue. i te. et ꝟt⁹ al. obū. tibi. Quid ē. ꝟt⁹ al. ob. tibi. Qui pt cape capiat. Quis eñ. excepta forſitan illa. q̄ hic ſola i ſe feliciſſime meruit expiri: intellectu cape. rōe diſcernere poſſit: q̄liter ſplēdoz ille iacceſſibil̄: ꝟginels ſeſe viſcerib⁹ infuderit. et vt illa qd̄ inacceſſibile ē acceder ad ſe ferre potuiſſ;. dū de portiūcla eiuſdē corpis: cui ſe ꝯtēpauit reliq̄ maſſe vmbraculū fecerit. Et forte ppter h̄ dictū ē. obumbrabit tibi. q̄a res nimirū in ſacramento erat. Et q̄ ſola p ſe trinitas in ſola et cū ſola ꝟgine voluit opari: ſoli datū eſt noſcere: cui ſoli datū eſt expiri. Dicat g̃. Spūſſctūs ſupueniet i te. Qui vtiq; ſua potētia fecūdabit te. Et ꝟt⁹ altiſſimi ob. tibi. h̄ ē. illū modū q̄ de ſpūſctō ꝯcipies: dei ꝟtus et dei ſapia chriſt⁹. ſic i ſuo ſecretiſſimo ꝯſilio obumbrādo ꝯteget. et occultabit. q̄tin⁹ ſibi tm̄ not⁹ habeat rc. Ac ſi angel⁹ rīdeat ad ꝟginē. Quid a me req̄ris qd̄ i te mox expieris. Scies ſcies et feliciť ſcies. ſ; illo doctore q̄ et auctore. Ego aūt miſſus ſū ꝟgialē nūciare

ↄceptū nō creare. Nō poteſt vocari niſi a donante ... ſuſcipiētes

Aliter. [Obūbrabit tibi.] ... de ... E
humaniori voluit ī ſua pſona. et fulgorē diuinitatis ... aliter ...
Bern. fulgorē hūan⁹ aſpect⁹ ferre nō poſſz. Unde bernar. Claritatē ſolis eterne nec illi
us ſingularis aq̄le. i. btē vginis ſuſtinere potuiſſz aſpect⁹ niſi nube carnis obūbra
ret. Iſa. xxxiij. Quis poterit habitare cū igne deuorāte ꝛc. Deut. iiij. et ad Heb.
xij. Deus nr̄ ignis ↄſumēs ē. Ideo math. xvij. pr̄ in nube apparuit. q̄ hz vmbrā
ↄ ſplēdorē. refrigeriū ↄtra ardorē. Itē [Obumbrabit tibi] ↄtra oēm tribulati
onē protegēdo. q2 ſicut vmbraculo tegit q̄s a calore ſolis: ne noceat. ſic gr̄a ſpūſſcti
virginē protexit ab omni infeſtatōe. Unde ierem. Dabo tibi vmbrā ↄtra omnes tribu
Beda lantem. Itē [Obūbrabit tibi] nō ledēdo. ſicut vmbra nec ledit nec grauat. ſz re
frigeriū pſtat. Beda. Uirt⁹ vegetans vmbra refrigeriū: ſpūſſctūs eam fecūdaturus
Bern. ſuo a corruptōe ſuauit. Itē [Obūbra. tibi] i. ō carne tua corp⁹ q̄ſi vmbracu
lū ſibi ↄtegabit. Itē [Obūbra. tibi] i. ſecretū hūc generatōes te ſola ↄſcia optabi
tur. Bern. bef. Illi ſoli datū ē noſce cui ſoli datū eſt expiri. Itē [Obūbra. tibi] i. ex
carnem ſumptam in teīn vmbraculū eccl'ie pparabit.
Beda Itē [Spūſſctūs ſupue. in te.] Beda. Superueniēs ī virginē ſpūſſctūs: duobz modis F
in ea diuine ſue potētie efficaciā oſtēdit. Quia et mentē illi⁹ adeoq̄ntū hūana fragi
litas patit ab omni viciorū ſorde caſtificauit. vt celeſti eſſet digna partu: ꝛ vtero il
li⁹ ſanctū ac venerabile redēptoris noſtri corpus: ſola ſui opatōe creauit. i. nullo
virili interueniēte attactu. carnē de carne virginis ſacroſanctū: de ſuteneriſta for
mauit. Quem eni pus apte ſpūſſctm̄ dixit. hūc tpm̄ denuo vtutē altiſſimi nomia
uit. De quo Lu. xxiiij. Sedete in ciuitate q̄aduſq̄ induami vtute ex alto. Obū
brauit aūt btē dei genitrici virt⁹ altiſſimi. q̄a ſpūſſctūs cor illi⁹ cū impleuit: eſtu
ↄcupiſcētie carnis temperauit. emūdauit a deſiderijs tpalibꝫ: ac donis celeſtibus mentem
ſimul illi⁹ ↄſecrauit ꝛ corp⁹. [Et vt⁹ altiſſimi obū. tibi.] Beda. Umbra a lumie
Beda ꝛ corpe obiecto ſolet formari. Uirt⁹ g altiſſimi obūbrabit tibi marie. q̄ꝛ incorpea
lux deitatis: corp⁹ ī ea ſuſcepit hūanitatis. Ex his ptz q̄ iō btē vgī ſpūſſctūs dr̄ ob
umbraſſe. q2 in eā vtute vnita ē deitas forme ſeruilis: tāq̄ res obſcura lumi ſic ob
iecta. vt obſcuritas ad formā ſerui. et ad claritatē deitas referat.
Mgr̄ hu go d' ſctō victore. Itē [Spūſſctūs ſupue. ī te ꝛc.] Mgr̄ hugo de ſctō victore. Cōcepit maria de ſpūſſ H
cto. nō q2 de ſubſtātia ſpūſſcti ſemen part⁹ accepit. ſz q2 p amorē et opatōez ſpūſ
ſcti: ex carne vgis diuino partui nata ſubaz miniſtrauit. Nā q2 ī corde eī⁹ amor ſpūſ
ſcti ſingularit ardebat. ideo ī carne ei⁹ virt⁹ ſpūſſcti mirabilia faciebat. Et cuius
dilectio ī corde illi⁹ nō ſuſcepit ſociū. i. amorē aliū. ei⁹ opatio in carne ei⁹ nō habe
bat exēplū. Jō dictū ē. [Spūſſctūs ſupue. ī te. ꝛ vt⁹ al. ob. tibi.] Spūſ nāq̄ ſctūs
vgini ſupuēit. vt p eius opatōez caro chriſti de carne vgis formaret. [Et vt⁹ altiſ
ſimi obūbrauit ei:] ne ſubſtātiā carnis miniſtrās: carnali ↄcupiſcētia vreret. Et ſic in
telligendū videt q2 de ſpūſctō maria dr̄ ↄcepiſſe.
Nota q2 in ↄceptu btē vginis q̄nq̄ reperiunt. vſq̄q̄ ↄtra ↄceptuī cuiuſlibet alteri⁹
mlieris. In ↄceptu ei vſitato oim mlierū īteruenit carnal' opatio. ſz ī ↄceptu marie
ſpūal' opatō. Unde cū q̄ſiuiſſz ab āgelo. Quō fiet iſtud: ſic r̄ndit āgel⁹ huic q̄ſtiōi. Spūſ
ſctūs ſupue. ī te. ꝛ vt⁹ altiſſimi obū. tibi. Igr̄ ↄ carnalē opatōz dr̄. [Spūs] i. ſpual'
opatio. Scōm ē. ī ↄceptu alti⁹ mlieris integritatis diſſipatio. ↄ qḋ dr̄ [ſctūs] qḋ idē
ē qḋ firm⁹. Terciū ē acceſſus ab īferiori pte. Cōtra qḋ dr̄ [ſupuēiet ī te] ↄcepit ei
a ſupiori. ſ. p aurē. i. p fidē dictoꝝ. q2 fides ex auditu. Unde ipa dic̄ Cāti. v. [Dilect⁹
me⁹] i. pr̄ [miſit] ſ. mei [manū ſuā] i. filiū [p foramē] auris mee. ꝛc. Quartū ē hūana
īfirmitas. ſ. q2 vir ꝛ mlier efficiūt vna caro. Cōtra qḋ dr̄ [Et vt⁹ altiſſimi.] Quītū ē hūana ↄcupiſcētia. Unde elizabeth occultabat ſe menſibꝫ q̄nq̄ Lu. i. ↄ qḋ dr̄ [ob
umbrabit tibi]
Itē q2 redemptio mūdi ex benignitate fuit. benignitas autē attribuit ſpūſſctō. Jō D
ventur⁹ in mūdū fili⁹ dei. de ſpūſſctō dr̄ incarnatus. Uel [de ſpūſſctō] i. de boni
tate dei. Uel ſic [ſupueniet] i. ſup omnes mortales veniet in te.

214

Itē [ſupueniet] i. ſup meritū vēiet. Uel [ſupueniet] i. ſup pportōez aliarū mlierū ve
niet. Uel [ſupueniet] i. ſup alias vēiet. q2 vgo ↄcipies. Unde [ſupueniet ī te] vt to
tū qḋ carnale ē abſorbeat ī te. et te totā faciat ſpūalē. Unde et ipa appellat aīa: nō ca nota
ro. Parab. xxv. Aq̄ frigida aīe ſitiēti. i. marie ꝛc. Uel [ſupueniet] q̄a deſup. Uel [ſu
Nota hic expoſitōes. q̄a melior eſt ceteris pueniet] q̄a ſup meritū: ſup cogitatū: ſup ſperatū: ſup deſideratū: ꝛ ſup petitū. Nō
enī potuiſſet pmereri. nō auderet cogitare. nō ſperare. nō deſiderare. nō petere: vt
fili⁹ dei incarnaret ī ea. [Et vtus altiſſimi obūbrabit tibi] q̄a vmbrā in te accipiet
i. carnē leuē et a pctō immunē. Umbra enī figurā habz corporis: ſz nō corruptōem.
Uel [obumbrabit tibi] i. vmbrā tibi faciet: fomitē ī te penit⁹ extinguēdo. Fuit ei
dn̄s in ↄceptōe protector potētie. firmamētū virtutis. tegimē ardoris. vmbraculū
meridiani. Eccl. xxxiiij. Fuit ei dn̄s [protector potentie] p ſpm̄ ſanctū. et pp̄ter hoc
ſpecialiter miſſus eſt ad eā gabriel. q̄ interptat fortitudo dei. Fuit ei [tegimē ardo
ris] in ↄceptu. q̄a concepit ſine culpa. nā p obumbratōem ſpūſſcti: extinct⁹ eſt in
ea. ignis toti⁹ libidinis. imo et cineres. i. fomes peccati. ſopiti ſunt vt null⁹ poſſit
in ea excitari pruritus. Fuit etiā [firmamētū vtutis] in partu. q2 nō laborauit pa
riēdo. Fuit ei [vmbraculū meridiani] ī paſſiōe. Quere li. iij. pri. ij. prerogatiua. x. F
Itē [Spūſſctūs ſupue. ī te] i. deſup a pr̄e luminū vēiet ī te. Et ſicut fit ī oſculo. ſuū I
ad te ſpm̄ ſpirabit pr̄. ſicut poſtulaueras dicēs de pr̄e. Oſculet me oſculo oris ſui
[Et vtus altiſſimi obūbrabit tibi.] q̄ſi tibi. i. ad honorē tuū vt te mr̄is dei hono
ret noīe. [Uirt⁹ altiſſimi] i. fili⁹ dei pr̄is. q̄ dr̄ virtus pr̄is et brachiū [obūbrabit
tibi] i. vmbraculū faciet. Nam de carne vgis carnē aſſumēdo: diuine nature fecit
vmbraculū. et ſub vmbra carnis: ſplēdorē diuinitatis obtexit.
Itē [ſpūſſctūs] i. amor pr̄is et filij in vginē ſupuenit. vt puenta ī bn̄dictōibꝫ dulce
dinis: ſuauitatē diuine volūtatis deguſtaret. [Et vtus altiſſimi obūbra.] ei. vt fe
mia et vgo pauida: ↄtra annos tenere etatis: ↄtra fragilitatē feminei ſex⁹: ī theſau
ros ſapie et ſcie recipi nō timeret. Spūſſctūs in eā ſupuenit vt ei⁹ fructifico illa
pſu expiret: q2 ſuauis eſt dn̄s vniuerſis. ſz ſibi ſupexcellēter. q2 miſeratōes ei⁹ ſu
p oīa opa ei⁹. ſed ſup ſe incōpabilr. [Et vt⁹ al. ob.] ei. vt aſſumpte carnis velamī
ne interiecto: ſuſceptrix ꝛ ↄceptrix maieſtatis effecta: neq̄q̄ oppmeret a glīa. Et iō
dixit ipa Cāti. ij. [Sub vmbra illi⁹ quē deſiderauerā ſedi.] Propt fructiferā autē
et ſuauē ſupuētōez ſpūſſcti ſubiūgit. [Et fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo.]
Itē ſpūſſctūs in virginē pmo venit. vt pma ſub lege ↄtra legis maledictū: īmarcidū K
virginitatis florē deo voueret. Scdō. in eādē ſupuenit. vt ſola omniū feminarū v
go ↄcipet et pareret deū et hominē: et virgo pmaneret. [Uirt⁹ quoq̄ altiſſimi ob
umbrauit] ei. vt omnē nitorē tpal' glīe. omnē fauorē blādiētis fortune: ab affectu
ꝛ aſpectu ei⁹ p amore celeſtiū intercluderet. [Obumbrauit] iterū ei: vt eā ab omni
incentiuo carnalis illecebre: nō dico temparet. ſed ſupra anteriorē ſtatū: ſupra hūa
num modū: inſtar angelice puritatis inſenſibilē redderet. In ſupuentōe g ſpūſſ
cti guſtauit et vidit q̄m ſuauis eſt dn̄s. i. ſpūſſctūs quo cōcipiebat. In obumbra
tōe virtutis altiſſimi intellexit dei virtutē et ſapientiā. i. ipm̄ verbū qḋ cōcipiebat.
Alioq̄n quō de ſpūſctō corpaliter conciperet: niſi eiuſdē amore ſpūaliter pus et ſua
uiter tangeret. Aut quō verbū in vterū virginis deſcenderet: niſi et ipa virgo ad
intelligentiā verbi mente raperetur. Prius ergo facta eſt ei ſapiētia ī mēte: q̄ caro fi
eret in eius et de eius carne. pus et ipa ſpiritū concepat in ſpirim ſuo: q̄ ō ipo cō
ciperet in vtero ſuo.
Secūdū delectabile Aliud delectabile eſt [lux tēpate illuminās] Iſa. xix. [Ecce dn̄s aſcēdet ſuper
nubem leuē] i. carnē aſſumet: ſolem lucis eterne inſtar nubis tegentē. et lippiētibꝫ
mortaliū oculis temperantem. [Leuem] i. ſine pondere illo de quo dicit ad Heb.
xij. [Deponētes oē pōd⁹] pctm̄ eni talētū plūbi ē. de q̄ Zacha. v. [Talētū] q2 dele
ctat [plūbi] q̄a aīam demergit pōdere ſuo in gehennā. Qḋ aūt Iſaias [nubē] ſalo
mon vocat [nebulā] iij. Regū. viij. Dixit dn̄s vt habitaret in nebula. Et q̄ſi ſeipm̄
exponēs: ſubiūgit paulo poſt [ergo putādū ē q2 vere deus habitet ſup terrā.] Itē
Lu. i. Uirt⁹ altiſſimi obūbrabit tibi. Uirt⁹ hec chriſt⁹ ē: dei virt⁹ et dei ſapiētia

Idem ſupra C

.i.ad Chor.i. De q̄ virtute dr̄ in ps. Notā fecisti in popul' virtutē tuā. Hec v᷒ ob umbrauit marie. et decembres fuit ſirmitas carnis aſſumpte. q̄ ſplēdor diuinitatꝭ tēperat᷒ pariter et obūbrat᷒ ē. vt i hac obſcuritate caperet eū vter᷒ vginiſque in ſua claritate rex oīm et cape nō potuit amplitudo. Itē dicit̄ ex pſona marie Cañ.ij. Sb vmbra illi᷒ quē deſiderauerā ſedi ꝛc. Umbra hec refrigeriū grē dei. Aliter. Umbra obſcura ē. et myſteriū dñice incarnatōis tāte obſcuritatꝭ ē: ꝙ null᷒ hūan᷒ intuitus ipm ꝑualet ꝑ intelligentiā penetrare. Nec ipſe iohes baptiſta dicēs. Nō ſum dignus ſoluere corrigiā calciamēti ei᷒.

Tercium delectabile

Aliō delectabile [decurſus aqꝝ et irrigatio fontiū]i. ſacrarꝝ fluēta ſcptūrarꝝ. Uñ Lu.ij.[Maria ꝯſuabat oīa vba hec ꝯferēs i corde.]Et paulo p᷒ dr̄ ibidē. [Et mr̄ eius ꝯſuabat oīa vba hec.] Ipa. enī erat armariū ſcptūrarꝝ. Hec plene i ueníes li.iiij.ti.xxxi.i ꝓhe. His fluētꝭ tota adhuc irrigat̄ eccl'ia. q̄ ē ort᷒ dñi. imo et q̄libet fidel' ꝯſcia: in doctrina euāgeliſtarꝝ et aliorꝝ ſcrōꝝ: cū q̄b᷒ ipſa familiariter ꝯtulit: de incarnatōe: geſtis: et miraculis ſaluatoris.

Quartū delectabile

Aliō delectabile ſūt [boni odores] v̄tutū marie. q̄ ꝯfortāt ſpūs iteriores amatorꝝ ſuorꝝ. ꝛ i q̄b᷒ currūt adoleſcētule p᷒ reginā. dicētes Cañ.i. Trahe me p᷒ te. curremus i odore vnguētorꝝ tuorꝝ. A maria eī trahi expoſtulat fidelis aīa. marie ꝑpter tria. Aut q̄ eā retinet ꝓpa pōderoſitas. Aut q̄ eā retrahit mundi hui᷒ ſuauitas. Ul' vt ei augeat̄ ꝑueniēdi celeritas. Ul' iō trahi petit a maria fidel' aīa. q̄ ſic dicit fili᷒ de pr̄e Joh.vi. Nemo venit ad pr̄em niſi ꝑ me. ſic q̄damō dicere videt̄ ō matre. Nemo pt̄ vēire ad me niſi mr̄ mea ſuis ꝓcib᷒ traxerit eū. Ul' ſic. [Trahe me p᷒ te] .i. vim īfer carni mee: vt licꝫ r̄pugnet: tū deſiderio mētꝭ ſeqꝛ te. Uel ſic. [Trahe me p᷒ te] Trahe īuitā vt facias volūtariā. Trahe torpētē vt reddas currentē. Ul' ſic. [Trahe me p᷒ te] aut terrēdo minis. aut exercēdo flagell'. aut blādiēdo bñficijs. Uel ſic. [Trahe me p᷒ te] vt ꝑ infuſionē grē ſeq̄r te lib᷒ ex arbitriū. Seq̄t̄ [Curremus i odore vnguētorꝝ tuorū. Curremus] pl'r. ego. ſ. et aliq̄ q̄s ꝑ poſſe meo ad amorē tuū inflāmabo. Nō ē eī cortina tabnacli .i. eccl'ie dei. q̄ ꝑ poſſe ſuo ñ attrahit alios ad cultum dei et marie. Unde Apocalip. i fine. ſpōſus et ſponſa dicunt. [Ueni et qui audit dicat veni.] Odores marie. fragrātia v̄tutum eius. ſ. vmbra. id eſt. imitatio ei᷒. Uel opa ei᷒ et mores: q̄ velut vnguēta redolent et fragrāt: dolores mitigāt: vulnera ſanāt. et ſunt q̄ſi via odorifera ſequentib᷒.

Odores marie

Unguēta marie

Itē v̄tutes ei᷒ vnguēta ei᷒. q̄ debem᷒ eſurire ꝑ deſideriū. De hmōi vnguētꝭ dr̄ iterū marie Cañ.iiij. Odor vnguētorꝝ tuorꝝ ſup oīa aro. Ibidē [Odor veſtimētorꝝ tuorū ſic odor thurꝭ.] Unguēta]medicinalia ſunt ꝛ odorifera. [Thus]ſigt orōez. nihil enī aīe īfirme medicinali᷒. nihil aīe dlicate odorati᷒. q̄ꝫ ꝙ btā v̄go tā ꝓ iuſtꝭ q̄ꝫ ꝓ pctōrib᷒ filiū īterpellat. Iō dr̄ ipa coronari ō cubilib᷒ leonū Cañ.iiij. [Leões] iſti ſunt demones. q̄ruꝫ cubilia ſunt pctōres. ꝓ q̄b᷒ orat aſſidue. et inde glīficat̄ ab omni rationali creatura.

Itē odores marie ei᷒ v̄ginal' hūilitas ꝛ hūil' v̄ginitas. cui᷒ votū ꝓma emiſit. q̄ odore ſuauiſſimo dei filiū et illexit ꝛ totū rapuit. q̄ illect᷒ ꝛ tot᷒ raptus de ſinu pr̄is ſaliit i vterꝝ mr̄is. Nec ſolū i vētre ei᷒ odorē v̄ginitatꝭ: ſꝫ ꝛ i mēte ei᷒ hūilitatꝭ odorē reperiens. et his odorib᷒ odorē ſue deitatꝭ admiſcēs. de ancilla fecit ſpōſā. ꝛ de creata genitricē. Itē vnguēta fragrātiſſima marie. tria ꝓncipalia ſūt. Primū celeſtꝭ ſapīa. ſecūdū ſpūal' grā. terciū īmarceſſibil' glīa. Uerbis ei ſuis ꝛ exēplis docet ſuos verā ſapīaꝫ. q̄ doctrix ē ſapīe dei Sap.viij. pctōrib᷒ īpetrat grām. vt ptꝫ i theophilo. honorātib᷒ ſe ꝓmittit glīam. Uñ dic̄.i. Re.ij. Quicūqꝫ honorificauerit me glīficabo eū. Propter h̄ triplex ꝯmodū currēdū ē i odore ſuorꝝ vnguētorꝝ. Itē etiā ſic exorād᷒ ē a nob ſpūſſctūs. Ueni auſter ꝑfla ortū xp̄i .i. mariā. vt fluāt aromata illi᷒.

Quītū delectabile

Aliō delectabile ſpiritalib᷒ ocul' [Uiror ꝯfortās: ꝓpara lux: viſū ñ …] Cañ.v. diſgregās. florꝝ pulcritudo. reſpectū iocūdās. fructuū diuerſitas. appetitū excitās. et hmōi.]Itē de orto h̄ dixit chriſt᷒ Cañ.vi. Deſcēdi in ortū nucū vt viderē pomo. ꝛc. Et nos in hūc ortū. hūiliando nos debem᷒ ſepe deſcēdere: ꝑ recogitatōez v̄tutū marie. vt ex eis noſter paſcat̄ affectus et illuminet̄ intellectus.

Sextū delectabile

Aliud delectabile [. Cōcēt᷒ ꝛ armonia volucrū]q̄ fuerūt apl'i ꝛ ꝓphe. q̄ voce cōſona locuti ſunt: ꝛ de pariēte et de partu v̄gineo. Nā qō ꝓphe futurꝝ ꝑdixerūt. h̄ apl'i ꝯpletū ꝑdicauerūt. Cū de his audie i ſcripturꝭ inq̄rim᷒: et ea ꝑdicātib᷒ deuote intēdim᷒. nr̄o ſpirituali auditui delectatōez q̄ viuificamur elicim᷒ ex hoc orto. Iſa. lv. Audite et viuet aīa vr̄a. Iō etiā ꝓmittit ipa auditorib᷒ ſuis Eccl'i.xxiiij. Qui audit me nō cōfundet̄ ꝛc. [Bti et q̄ ſcrū. teſti. ei᷒]q̄ de ea. ſ. poſſunt dici ex ſcripturis. [et beati q̄ ex toto corde. ex. eā.] Sap.viij. Hanc amaui et exq̄ſiui ꝛc.

Septimū delectabile

Aliud delectabile [Suaue olētia aromata et herbarꝝ florꝝ et fructuū arborꝝ et radicū]q̄ oīa olfatū aīe et delectāt et ipaꝫ aīaꝫ animāt ad currēdū. vt ſupra eod̄ [.

Octauū delectabile

Aliō delectabile [Guſt᷒ et ſapor fructuū. et dulcꝭ pot᷒ fontiū] De q̄b᷒ dicit maria. Qui edūt me adhuc eſurient. et q̄ bi. me adhuc ſitiet. Iō etiā dic̄ Cañ.v. Comedite amici et bibite. et inebriamī cariſſimi. Pricipal' imo ſingularꝭ fruct᷒ h᷒ orti. corpus ē filij ſui. qō ſumit̄ i ſacro. q̄ dicit Jo.vi. Caro mea v̄e ē cib᷒. Itē nōis ei᷒ deuota inuocatio et crebra recordatio. ſedula imitatio. et dulcꝭ ſalutatio: ſūt q̄ſi q̄daꝫ fercla: q̄ſi q̄dā delicie: nō carnales ſꝫ ſpūales. q̄ſi q̄dā aromatice ſpēs q̄b᷒ reficimur in h̄ orto. Horꝝ aūt ſapor ꝑfecte nō ꝑpēdit̄: niſi diuti᷒ maſticet̄. ſic ptꝫ i aromaticꝭ ſpeciebus. Idcirco ſiq̄ deb᷒ nōis maria media lōga ē. vt in ei᷒ nōiatōe diuti᷒ imoret̄. Sꝫ nota ꝙ dū aromaticū q̄d maſticat̄. os dꝫ ꝯcludi ne icaute amittat̄ dulcedo aromatici. Silr̄ ſi plene dſideras iſtarꝝ deliciarꝝ ꝯguſtare dulcedinē: os clauſū habeas ad turpia. et ꝑ reglare ſilētiū pone cuſtodiā ori tuo. Eccl'i.xxviij. Ori tuo facito oſtia. et ſeras aurib᷒ tuis. Ibidē. Aurꝝ tuū et argētū tuū ꝯfla. et v̄bis tuiſ facito ſtaterā ꝛc. Itē eccl'i.xxi. Uerba ſapiētū ſtatera pōderabūt̄. Item os. i. deſideriū cordis. Unde. Os meū aperui et attraxi ſpiritū. Delectat guſt᷒ fontiū hui᷒ orti quo ſignat̄ ꝑguſtatio gratiarꝝ marie.

Nonū delectabile

Aliud delectabile [Tactus florꝝ mollis et aromatic᷒.]quorꝝ fragrātia et ſuauitas odor ſuauis odoris reddit tactū. Qd̄ fit ꝓcipue qñ ad marie laudē et glīaꝫ q̄cq̄d boni potes omni inſtātia opārꝭ. Eccl'i.xxiiij. Qui opant̄ i me nō peccabūt.

Decimū delectabile

Aliud delectabile [Ad rorē nudis pedib᷒ deambulatio ꝑ hūc ortū] Qd̄ fit cū nudatis affectib᷒ a ꝯcupiſcētijs ꝓuis rorē ſue miſericordie ab ea expoſtulās. Ul' cū ad mōaſteria vl' ad altaria ei᷒ diſcurrꝭ. ſedul᷒ ob rorē grē ei᷒ īpetrādū ab ea.

Undecimū delectabile

Aliud delectabile [Requieſcere ſup herbā virētē] qō fit cū flexis genib᷒ ꝑ hūilitatē. corā mr̄is imagīe: ipi᷒ patrociniū ad filiū iterpellās. et bñficio pcti ei᷒ requieſcis a laborib᷒ peccatorꝝ. Propter h̄ de iuſtis. q̄ ſunt oues chriſti dicit̄ Ezech.xxxiiij. Ibi requieſcent in herbis virentib᷒

Ekebertus abbas

Itē de hmōi delectabilib᷒ dic̄ Ekebert᷒ abbas ad mariā. Ort᷒ deliciarꝝ nob ē vter᷒ tu᷒ ſacratiſſim᷒ o maria. q̄ ex eo mltiplicꝭ gaudij flores colligim᷒: q̄ries mēte recolim᷒. q̄ꝫ magna mltitudo dulcedīs: orbi vniuerſo īde ꝓfluxerit. Cū igit̄ tāta plenitudīe deliciarꝝ. abūdet ort᷒ iſte. et oīb᷒ exponat̄. imo etiā qō pl᷒ ē: ad ſuā inuitet plenitudinē. dicēs Cañ.v. Comedite amici ꝛc. Miſer ē q̄ nō eſurit. eger q̄ faſtidit. fetid᷒ aut mortu᷒ q̄ ei᷒ odores nō ſentit. faſtidic᷒ cui nō ſapit. vt q̄ eiuſmodi ſūt videant̄ dicere cū miſerꝭ hebreis Nūeri.xi. et.xxi. Aīa nr̄a nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. Nihil videt ocl'i nr̄i in man. Siles etiā illi miſerrimo duci de q̄ legit̄.iiij. Regū.vij. q̄ fertilitatē quā ꝑdicauit helyſe᷒. craſtino ſecuturā audiuit nec credidit. Silr̄ mlti ſūt q̄ fertilitatē et copiā bñficiorꝝ marie audiūt. ſꝫ nō credūt. ꝛ ideo nec inde ꝯmediūt. [Samaria]q̄ cuſtodia interptat̄. eccl'ia ē q̄ cuſtodit chriſtianos. cuius [porta]btā v̄go: ei᷒ enī meritis ꝓcib᷒ et exēplis intram᷒ in eccl'iam. nō ſolum numere ſꝫ et merito. Ad hāc portā [modi᷒ ſimile] .i. xp̄s [dat̄ ꝑ ſtatere vno] .i. ꝑ minimo. Dux ille miſer q̄ hāc fertilitatē audiuit ꝓus: ſꝫ nō credidit. poſtea vidit: ſꝫ inde nō comedit. īcredulos deſigt̄ et mūdi diuites. q̄s mūdane ſollicitudies ꝯculcant in pſenti. et ꝑ ꝯſeq̄ns ꝯculcant̄ a demōib᷒. et eternaliter moriunt̄. De hmōi īcredulis dr̄ Eccl'i.ij. Ue diſſolutꝭ corde q̄ nō credūt deo. ꝛ iō nō ꝓtegūt̄ ab eo.

Poſt hoc debuit ſcribi de areolis huius orti.

Incipit tercia particula orti concluſi. in qua agitur de aromatib[us] hui[us] orti. Et pauca ſunt hic capitula.

Capitulũ .i.

Sermo p̃m[us] i aſſumptiõe

Rtus ↄcluſus ſoror mea ſponſa ⁊c̃. De aromatib[us] et aromaticis ſpeciebus orti ↄcluſi dicit̃ Cantic̃.iij. Que eſt iſta que aſcẽdit p̄ dẽſertũ ſicut virgula fumi: et aromatib[us] mirre et thuris: et vniuerſi pulueris pigmẽtarij. Uerba ſũt ſalomõis in p̄ſona vniuerſitatis angelo[rum] et hoim beato[rum]. Poteſt etiã eſſe vox celeſtiũ v̄tutũ ſtupentiũ de tã ſolẽni et admirabili aſſumptõe gener[is] hũani in btã virgine. cũ totũ fere gen[us] hũanũ deſcẽderat in infernũ. q[uia] ignis inferni deuorauit fere omnia ſpecioſa deſerti. i. mũdi. ſic̃ dicit̃ Johel. i. Hec ſpecioſa ſunt: clerici: mõachi milites: dñe. et hmõi. Dicit̃ g̃ admiratiue. [Que eſt iſta ⁊c̃.] Nota q[uod] ter fit hec q̃ſtio in cãticis. [Que eſt iſta q̃ aſcendit ⁊c̃.] Primo Cañ.iij. caplo. vt hic. Et ponit̃ hic queſtio admiratiua de ſua ſctificatõe. Uñ ſeq̃tur [Et aromatib[us] mirre ⁊ thuris ⁊c̃.] Et hec prima ei[us] aſceſſio fuit in natiuitate. Scd̃a fit d̃ cõuerſatõe in p̄greſſu vite. Cañ.vi. [Que eſt iſta q̃ p̄gredit̃ q̃ſi aurora ↄſurgẽs] in natiuitate. [pulcra vt luna] in p̄greſſu vite. [electa vt ſol] in gl̃ificatõe. Tercia fit Cañ.viij. de ei[us] gl̃ificatõe. vbi dicunt angeli admirãtes [Que ẽ iſta q̃ aſcẽdit de deſerto: delicijs affluens: innixa ſup dilectũ ſuũ.] Prima de magnificẽtia gr̃e. Scd̃a de magnificentia meriti. Tercia de magnificẽtia gl̃ie. Uel ſic [Que ẽ iſta que aſcẽdit p̄ deſertũ.] h̃ ẽ. p̄ mundũ. p̄ ſupeminentiã gr̃e [p̄gredit̃] p̄ p̄fectũ vite [aſcendit d̃ deſerto] i. mũdo p̄ excellentiã gl̃ie. Dicit̃ g̃ [Que eſt iſta:] admirãdo fit hec q̃ſtio. nõ dubitãdo [Que eſt iſta] i. q̃z admirabil̃. q̃z dilecta. q̃z p̄cellens oẽs creaturas. q̃ntis p̄conijs attollenda. q̃nta admiratõe digniſſima. q[uia] nõ ſolũ totũ mũdũ. ſed et totũ celũ circũquaq[ue] ſuauitat[is] ineſtimabil̃ odore p̄fundit. [Que eſt iſta] Glo. id ẽ. q̃z digna. vel q̃z admirabilis. Et admirant̃ q̃ttuor in v̄gine q̃ hoc querũt. Primũ eſt puritas innocẽtie. quã tantã habuit q[uod] nec cõcupiſcentiã ſenſit: qd̃ eſt ſup̃ ↄſuetudinẽ. Secundũ ſupabundãs gr̃a. quã tantã habuit vt ſibi et toti mũdo ſufficeret copioſe. Uñ dicta eſt [gr̃a plena.] et hoc ſup̃ meritũ. Terciũ fructus ventris ſui. quia natura mirãte ſuũ genuit genitorẽ. deum ſc3. quod fuit ſup̃ naturã. Quartũ gloria aſcẽdentis: qd̃ fuit ſupra oẽm ratõem. Quis enĩ cape poſſet delicias aſcẽdent[is]. vñ Cañ.viij. d̃r [delicijs affluẽs] ſunt delicias ad q̃s aſcẽdit: q̃s nec oculus vidit nec auris audiuit ⁊c̃. A

Triplex q̃ſtio de virgine

Quattuor admirant̃ i v̄gine

[Que aſcẽdit] Notandũ q[uod] eua deſcẽdit. ſ3 maria aſcẽdit. Uñ et ei ↄpetenter v̄bum attribuit̃ aſcẽdẽdi. Eua enĩ deſcẽdit tripliciter. Prio p̄ culpã iobediẽtie. mag[is] obediẽs ſerpẽti q̃z deo. Scd̃o p̄ maledictõnem. Uñ dictũ ẽ ei. [Multiplicabo erũnas tuas. et in dolore paries filios.] Tercio p̄ ſubiectõem. Uñ. [Sub p̄tãte viri eris ⁊c̃.] Maria aũt aſcendit ↄtra culpã p̄ gr̃am. cõtra maledictõnem p̄ fruct[us] benedictõem. cõtra ſeruitutẽ per integerrimã libertatem. Effecta eſt enĩ regina angelo[rum]. Que aſcẽdit q̃ſi p̄ q̃nq[ue] grad[us]. Prim[us] attendit̃ in hoc q[uod] in vtero mr̃is ſctificabatur. Uñ [Scĩficauit tabernaculũ ſuũ altiſſim[us].] Scd̃us. q[uod] ſctificata. gr̃a replebat̃. Uñ. [gr̃a plena] Btũs bern̄. Quid mirũ ſi gr̃a plena cũ qua de[us] erat. Tercius. q[uod] repleta gr̃a de virtute in v̄tutẽ p̄grediebat̃. i. de actiua ad ↄtẽplatiuã. et econuerſo. vt vere poſſet dicere. Gratia dei in me vacua nõ fuit. Quartus. q[uod] p̄grediẽs fecũdabat̃. quia enĩ illi[us] op̄a. et maxime votũ virgĩtatis plus omnib[us] alio[rum] op̄ibus dño placuerũt. ideo deſcẽdit in eã fili[us] dei: et eam fecũdauit op̄e ſpũſſcti. Quintus. q[uod] fecũdata exaltabat̃ ſup̄ omnes choros angelo[rum]. B

Aſcẽdit maria

Bern̄

Aliter [Que aſcẽdit] de originali ad ſanctificatõem. Item [Que aſcẽdit] q̃a aſceſſiones in corde ſuo: in valle lacrima[rum] diſponens. Itẽ [q̃ aſcẽdit] q̃ſi gradatim de v̄tute in v̄tutẽ ſe p̄mouẽs: ſinglos ſctõ[rum] ordines. btĩtudine et gr̃a trãſcẽdens. ↄtinue

de bono in meli[us] p̄ficiẽs. in[ter] ↄtẽplatiõe et ſctis deſiderijs: foris bona op̄atõne et virtutũ exẽplis. Itẽ [Que aſcẽdit] de gr̃a ad meritũ. de merito ad p̄miũ. Uel melius [Que aſcẽdit] de gr̃a v̄ginitatis ad gl̃iam genitric[is]. nec tamẽ amiſit decus dei. Itẽ [q̃ aſcẽdit] de hũilitate ancille ad dignitatẽ regine. Uel [que aſcẽdit] de ſterilitate v̄ginitatis ad fecũditatẽ genitric[is]. virgo puriſſima p̄manens.

Deſertũ mũdus

Scdm̃ [p̄ deſertũ] i. p̄ mũdũ. q̃ dicit̃ deſertũ p̄pter abũdantiã duplicis mali. ſ. culpe et pene. et p̄pter inopiã ſpũalis boni. Uel [p̄ deſertũ] i. deſertõe mũdi. quẽ habuit p̄ deſerto. cui[us] ↄtẽnens ↄcupiſcẽtias et delectabilia. ſpũalib[us] adheſit delicijs. deſignata p̄ vitẽ ficũ et oliuã. Judic̃.ix. q̃ noluerũt p̄eẽ inter ligna. in q̃ mũdi cõtẽptus figurat̃. Uel [p̄ deſertũ] i. p̄ ipm̃ celũ: qd̃ deſeruerũt peccãtes angeli. Uñ et appellat̃ deſertũ Lu.xv. p̄ qd̃ aſcendit in ſua aſſumptõe. angelo[rum] et ſctõ[rum] tranſgrediẽs ordĩes vniuerſos. aſcendẽs vſq[ue] ad dexterã ſedent[is] in throno. Uñ et deſignat̃ p̄ berſabee. cui poſit[us] ẽ thronus iuxta filiũ ſuũ regẽ ſalomonẽ et ſedit ad dexterã eius .iij. Regũ.ij. Uel [p̄ deſertũ] ſicut q̃dam voluẽt. et p̄ hoc q[uod] ipſa fuit deſertũ: ſm̃ m̃ltas deſerti p̄prietates. quere li.viij. ti.i. y. et ti.vij. ibidẽ. In ſeq̃nti ſermone inuenies m̃lta alia de hoc deſerto B. C

[Aſcẽdit] inq̃ã [ſic̃ virgula fumi] i. ad inſtar v̄gule et fumi. Uel ad inſtar fumi aſcẽdent[is] in altũ: gracil̃ et recti: habẽtis figurã v̄gule. Eſt aũt [v̄gula fumi] euaporatio odorifera aſcẽdens a ſpeciebus. Et ipſa fuit virgula fumi. p̄ vaporẽ vbiq[ue] diffuſũ [mirre] i. caſtitatis ſue. Uñ dicit. Sicut mirra electa dedi ſuauitatẽ odor[is] [thuris] i. caritatis ſue. Unde et d̃r Cañ.iiij. Odor veſtimẽto[rum] tuorũ ſicut odor thuris. Itẽ [ſicut v̄gula fumi] fumi dico editi [ex aromatib[us] mirre ⁊ thuris] accenſis. Aromata iſta. v̄tutes ſunt redolẽtes in ſe. et alia3 i q̃ ↄtinẽt: q̃ſi pixidẽ ↄtinẽtẽ aromata facientes ſpiramentũ boni odor[is]. ſic̃ videre ẽ i vaſis apothecario[rum]. Uel [ex aromatib[us] mirre et thuris] intrãſitiue. hoc eſt. ex mirra et thure. q̃ ſunt aromata. i. ex carnis mortificatõe. q̃ p̄ mirrã. et orõis deuotõe. que p̄ thus deſignat̃. [Fumi] etiã editi [ex aromatib[us] vniuerſi pulueris pigmẽtarij] i. ↄtriti vel ↄfecti a pigmẽtario. i. a ſpũſctõ. de quo d̃r Eccl.xxxviij. Unguentari[us] faciet pigmẽta ſuauitat[is]. et vnctões ↄficiet ſanitatis. Per mirrã q̃ v̄tutes ſecũdũ corpa mortua a putredine conſeruat: deſignat̃ penitẽtia. que p̄uos motus mortificat. et mẽtes penitẽtiũ p̄ſeruat a corruptõe peccati. Et cõſiſtit in duob[us]. in carnis caſtigatõe. et bono[rum] operũ exercitatõe. Utroq[ue] enĩ modo carnal̃ affect[us] in nobis mortificat̃. Uel p̄ mirrã q̃ amari ſaporis ẽ: multitudo amaritudinũ q̃s paſſa eſt mentaliter in filij paſſione. Per thus virginee mẽtis deuotio ſuſpirãs ad filiũ. et ↄſiderãs ip̄m ſeq̃. Uñ et dicebat Cañ.v. [Filie hieruſm] i. o vos v̄tutes angelice ſupnam hieruſm inhabitãtes [nũciate dilecto] i. filio meo [q̃a amore lãgueo.] Per [vniuerſũ puluerẽ pigmẽtarij] alia[rum] virtutũ vniuerſitas. Per h̃ q[uod] dicit [vniuerſi] innuit̃ q[uod] btẽ v̄gini nulla defuit virtus. nec puritas angelo[rum]. nec fides p̄triarcha[rum]. nec ſciẽtia p̄pheta[rum]. nec zelus apl̃o[rum]. nec patiẽtia martyrũ. nec ſobrietas ↄfeſſo[rum]. nec inocẽtia aut hũilitas v̄ginũ. Uel [p̄ mirrã] deſignat̃ actio. in q̃ maria nõ habuit ſiilem. q̃a oĩa pietatis op̄a q̃ ſolent alijs paup̄ib[us] exhiberi. ipſa filio ſuo paup̄i exhibuit. De q̃b[us] inuenies ibi. Intrauit ieſus in q̃ddam caſtellũ ⁊c̃. Per [thus] deuotio. Per [vniuerſum puluerẽ pigmẽtarij] ↄtẽplatio figurat̃. Et in trib[us] iſtis v̄tutib[us]. ſ. actõe. deuotõe. ↄtẽplatõe. omnes alias intellige. qua[rum] oĩm omnimoda plenitudo fuit in v̄gine gl̃ioſa. Nec dicit̃ [ex aromatib[us] mirre et thuris] h3 alio[rum] aromatũ. ſed [vniuerſi pulueris pigmẽtarij] q̃ſi ipſa aromata ſint in puluerẽ quendã p̄ hũilitatẽ redacta. [Uniuerſi] igit̃ dicit̃ p̄pter m̃ltitudinẽ eorũ de q̃bus ſurgit ↄtẽplatio. que m̃lto plura ſũt q̃z ea in q̃bus cõſiſtũt actio et deuotio. Uel etiã ideo dicit [vniuerſi pul. pig.] q̃a ſicut aromatice ſpecies et pigmẽta redacta i puluerẽ valẽt ad ↄfectõem et reddunt ſpiramẽtũ boni odoris. Sic v̄tutes cũ animũ nõ extollũt. ſed q̃ſi in puluerẽ et q̃ſi in nihilũ redigunt̃ reſpectu habẽt[is]. p̄ducunt ad p̄fectõe3. et reddũt famam bone opiniõis. Uel ideo dicit̃ [vniuerſi pul. pig.] q̃a maria ↄfecit claretũ de vino ⁊ aromatic[is] ſpeciebus. quo filiũ potat et celeſtes ↄuiuas. Unde et pincerna gl̃ie cõgnoĩe E

Maria pincerna

A

appellat̄. Vñ Cañ.vij. dicit ei ſpōſus ⌊Guttur tuū ſicut vinū optimū.⌋ Et ipſa ſpōſa dicit ⌊dignū dilecto meo ad potādū labijſqꝫ ⁊ dētibꝰ illiꝰ ad ruminādū.⌋ Itē Cañ. viij. dicit ipſa dilecto ⌊Dabo tibi poculū et vino cōdito ⁊c̄.⌋ Ipſa etiā celeſtes letiſicās cōuiuas dicit eis Cañ.v. Comedite amici ⁊ inebriamini cariſſimi. Pigmētarius chriſtꝰ ē. q̄ largit̄ virtutes.et cuiꝰ gr̄a acq̄rūt̄. Vl' iuxta ſenſū morale pigmētariꝰ ē hō q̄ opam dat virtutibꝰ acq̄rēdis,cōſuādis.exercēdis. Dicit̄ aūt chriſtꝰ pigmētariꝰ. vniuerſi pulueris.i.pfecte hūilitatis.q̄a vbo et exēplo docuit nos omnē hūilitatis gradū.ſ.ſubdere ſe maiori.pari.et minori. Subditꝰ eni fuit pr̄i.cui par. ē ſm diuinitatē.ſed eo minor eſt ſm hūanitatē. Subditꝰ eni fuit marie et ioſeph.q̄ longe īferiores eo erāt. Ideo dicit Matth.iij.btō iohi.⌊Decet nos īplere oēm iuſticiā⌋.i.omnē gradū hūilitatis ī nob exhibere. Ideo dicit Mat.xi. Diſcite a me ⁊c̄.

Itē vniuerſus puluis huiꝰ pigmētarij,virtutū vniuerſitas.q̄ oēs p hūilitatē ī minutiſſimū puluerē redigēde ſunt. Vñ dr̄ Exo.xxx. Cūqꝫ ī tenuiſſimū puluerē vniuerſa cōtuderis ⁊c̄. Et q̄nto ſubtiliꝰ terūt̄ ⁊ cōminuunt̄ p q̄mōdā hūilitatē. de q̄ dr̄ Eccl.vij. Humilia valde ſpiritū tuū ⁊c̄.tāto in naribꝰ dn̄i ſuauiorē reddūt odorē ſue grātiā. Et ſic cōtūdūt̄ patiētia:q̄ p cōtriſionē.et hūilitatē:que notat̄ p puluerizatōz. Sic pulueriẓatꝰ erat abrahā vocās ſe puluerē ⁊ cinerē Geñ.xviij. Silr̄ dauid dicēs. Humiliatus ſum vſqꝫ qꝫ.dn̄e viuifica me ⁊c̄. Sicut ipſe chriſtꝰ dicēs. Ego ſū vermis et nō hō. Sic et beata virgo.ſicut patet.

Aliter.⌋ Hec interrogatio ⌊Que ē iſta ⁊c̄.eſt ipſiꝰ pphete.ſ.ſalomōis.vl' angelorꝫ admirātiū pfectū aīe penitētis. Nec q̄runt q̄lis eſt iſta vl' q̄nta.ſꝫ ⌊que⌋ Quia de q̄litate et q̄ntitate ipſiꝰ:quo ad gl'iam ad quā aſcēdit ipſe vlꝰ q̄ datum eſt illis eā videre certos efficit. Sed q̄ creatura tā vilis.vt eſt hō.q̄ creatorē ſuū negauerat.et diabolo ſe ſubdiderat.et abiectis ornamētis virtutū:ſordibꝰ pctōrū ſe inq̄nauerat.ad tantā gl'iam aſſumat̄.admirāt̄ et dicūt. ⌊Que ē iſta q̄ aſcēdit p deſertū⌋.i.p penitētiā. Sicut eni filij iſrl' p deſertū de egipto venerūt in hierl'm. ſic de mūdo p penitētiā aſcēdit̄ in celū. Poſtea vo modū aſcendendi determināt, cum dicūt ⌊Sicut vgula fumi⌋.i.paupertate gracilima.intentōe rectiſſima.leuis ſine pondere peccatorꝫ.erecta deſiderio eternorꝫ.pcedens ⌊ex aromatibꝰ mirre ⁊ thuris et vniuerſi pul.pig.⌋.i.ex carnis mortificatiōe.orōis deuotiōe.hūilitatis pfectōne. Hec tria animā penitentē habilē faciūt ad aſcendendū.et remouēt oē impedimētū. Nam p primū ſanant̄ peſtes corpis.p ſecūdū peſtes mentis.vt dicit hieronymꝰ. Terciū alia duo cōducit ante deū. Vnde Ecc̄i.xxxv. Orō hūiliātis ſe nubes penetrabit.et donec ppinquet nō cōſolabit̄.et nō diſcedet donec altiſſimꝰ inſpiciat.

Maria dicit̄ virgula fumi

Quia gracilis et ſubtilis:p innocētie puritatē.et ſeipam ſp graciliās:p ſūmā hūilitatē. Vñ cū eligeret̄ in matrē dn̄i ſe obtulit in ancillā. Gracilis eni p paupertatē.qꝛ oīa tpalia cōtēnebat.vel ſi ea aliq̄n habuit:largiter erogabat. Gracilis etiā p carnis extenuatōem.qꝛ licet nūq̄ peccauerit:ſp in penitētia māſit. Fuit etiā gracilis.q̄a celeſtibꝰ extenuata diſciplinis.et ſubtilis ī vita cōtēplatiua. Gracil' etiā vt ſine obſtaculo trāſiret p arctā viā.et intraret portā q̄ ducit ad vitā. Mat.vij.

Quia libere alta petēs.p ſubtilitatē cōtēplatōis.et rectitudinē intentōis. Celos et attingebat ſtans in terra. Sap.xviij.

Quia agilis.leui eni curſu.leui ſaltu.velut idithū.i.trāſilieus:oēs viciorꝫ ſpinas:lutulenta et foueas trāſiliēt. Agilis etiā p officioſitatē.q̄n ſe trāſtulit ad beatam elizabeth viſitādā. Agilis etiā p obedientiā:deferēs filiū ad templū.et fugiēs cuꝫ eo in egiptum.

Quia leuis.i.ſine ponderoſitate peccati.et id̄ ſurſū cōtinue ferebat̄ deſiderio eternorꝫ.

Quia flexibilis p hūilitatē.quo ad ſe. Per obedientiā.quo ad deū. Per cōpaſſionē et pietatem.quo ad primū.

Quia virgula p humilitatis diminutionē.que maxime coopat̄ ad aſcēſionē. Quia q̄ ſe humiliat exaltabitur. Luce.xiiij.

Maria vgula fumi — Quia obſcura.p tribulationū multitudinē.q̄s patiebat̄ amore filij ſui. Vñ dicit Cañ.i. Nolite cōſiderare me q̄ fuſca ſim.q̄a decolorauit me ſol.i.filiꝰ meus. Quere ſ.li.v.ca.viij. D.

Quia aromatica.p bonā opinionē et deuotōis fragrātiā. Vnde ſequit̄.⌊Sic virgula fumi ex aromatibꝰ ⁊c̄.⌋

Quia calida.p dilectōeꝫ. Vñ et ⁊ dr̄ ⌊virgula fumi⌋ q̄ de igne pcedit.q̄a deſideriuꝫ ex amore venit. Ipſa ei ardore ſpūſſcī accēſa.ſic aſcēdēdo pficit ī gr̄a.ſic aſcēdit ī gl'ia.q̄ oēm cognitōem hūanā excedit. Id̄ dr̄ ⌊virgula fumi⌋ q̄ naturalr̄ aſcēdit.⁊ q̄ſi occulte.q̄a viſibilr̄ aſcēdēs diſparet ī momēto. Silr̄ ⁊ ipſa diſparuit.q̄a q̄ntuꝫ aſcēderit rō hūana nō capit. Modꝰ etiā aſcēſiōis ſue occultꝰ fuit.qꝛ vtꝝ ī ſola aīa an ī aīa ſimul et corpe aſcēderit.fidelit eccl'ia pie neſcire q̄ temere aliq̄d diffinire.

Quia q̄nto magis aſcēdit.tāto ampliꝰ extenuat̄ et ſubtiliat̄. Sic etiā fidel' aīa quo magis pficit ī virtute.tāto magis hūiliat̄ in ſe.ſicut pꝫ ī maria.q̄ cū peteret̄ ī matrē dn̄i.q̄d erat ei ſūma dignitas.ſe obtulit in ancillā.q̄d erat ſūma hūilitas. Exēplū de abigayl.i.Regū.xxv. Silr̄ q̄nto magis aſcēdit in cognitōe dei.tāto magis vilis efficit̄ in ocul' ſuis.q̄d patet ī abrahā.q̄ poſtq̄ apparuit ei dn̄s.ſe puluerē ⁊ cinerē appellauit. Geñ.xviij. Iob.xlij. Nūc ocul' meꝰ videt te idcirco me reprehēdo ⁊c̄.

Quia fumꝰ pruocat lacrimas. Et pia marie recordatio lacrimas deuotōnis. Vñ dicūt fideles aīe ī pſ.⌊Fleuimꝰ dū recordaremur tui ſyon⌋.i.marie. Itē fumꝰ aſcēdens de aromatibꝰ incēſis.ē grāꝝ actio de virtutibꝰ ſibi datis.que incēſe erāt igne caritatis.q̄s nō ſibi ſꝫ dei gr̄e aſcribebat. Vel ī aſcēſu fumi pſius celū.pt eiꝰ recte ī recto figurari. Et nota q̄ nō dicit̄ hic vgula fuiſſe ligni īſenſibil' et duri.ſꝫ ⌊fumi⌋ q̄ ſpēm habet ſꝫ ſubſtātiā nō habet. Cū eni cernit̄ aliq̄d eſſe videt̄.cū manꝰ apponit̄ nihil inuenit̄. Sic btā virgo videbat̄ hic eſſe p carnis ſpēm.ſed hic nō erat p dilectōem. Silr̄ nec vir iuſtꝰ.qꝛ cōuerſatio eius in celis eſt.ad Phil'.iij.

Capitulū ij.

Sermo ſcḋus

Item Cañ.viij.dicūt angeli ⌊Que eſt iſta que aſcēdit de deſerto delicijs affluens innixa ſup dilectū ſuū.⌋ Et admirāt̄ de tribꝰ q̄ attēdebāt ī vgīe.ſ.de aſcēſu.de delicijs ⁊ affluētia.et q̄ innixa dilecto. Primū mirabile. Scōm mirabiliꝰ. terciū mirabiliſſimū. Aſcēſus mirabil' q̄a pauci aſcēdūt. Vñ.⌊Quis aſcēdet in montē dn̄i ⁊c̄.⌋ Et notat ⌊q̄s⌋ raritatē. pauci eni ſunt electi. Matth.xx. Sed fere oēs deſcēdūt.vñ Iſa.v.vbi loq̄t̄ de īferno. Deſcēdūt fortes ⁊ ſublimes gl'ioſiqꝫ ad eū ⁊c̄. Scōm mirabiliꝰ.q̄a pauciores aſcēdūt affluētes delicijs.q̄a fere oēs pedibꝰ.i.affectibꝰ lutulētis.deſcēdūt ad minꝰ ī purgatoriū. Terciū mirabiliſſimū.ſ.q̄ ⌊innixa ſup dilectū⌋ q̄d nulli alij datū eſt creature.q̄.ſ.filiꝰ ē ſup oēm pncipatū et poteſtatē. Ephe.i. Et ſub cuiꝰ pedibꝰ oīa ſubiecit pater. In hac autē innixiōe tria notant̄. Reuerētia matris. Excellentia filij. Familiaritas vtriuſqꝫ. Sicut ſi rex innitat̄ alicui militi.miles inflectit humeꝝ.et ſic ex parte eiꝰ impēdit̄ regi reuerētia.et ex pte regis excellētia.ex pte vtriuſqꝫ familiaritas.quia rex ñ niſi valde familiari innitit̄.⌊Innixa ſup dilectū⌋ Et nota ⌊ſup⌋ q̄ſi ſupior dilecto. facit eni filiꝰ q̄cq̄d pcipit mater. Vñ et dicimꝰ ei. Ora patrē.iube natū. Et in hoc cōcordāt oēs ſcripture.licet q̄dā mali obloq̄nt̄. Itē p h̄ q̄ dicit ⌊innixa ſup dilectū⌋ īnnuit̄ q̄ filiꝰ pſens erat.alioq̄n non videret̄ impleſſe illud Exo.xx. Honora patrē et matrē ⁊c̄. Ipſe aūt cepit facere et docere. Act.i.⌊Innixa ſup dilectū⌋ vices eni rependit filiꝰ matri.dei eni filius mr̄i innixus deſcēdit in terrā in incarnatōe. Vñ Iſa.xix. Aſcēdet dn̄s ſup nubem leuem ⁊ ingredie̅t egiptū ⁊c̄. Et mr̄ innixa filio.aſcendit in celū ī aſſumptōe ſua. Vel ſic. Innixꝰ eſt dilectꝰ ſup eā q̄n aſſumpſit ex ea carnē.in eius vtero formatꝰ et coaleſcēs. Ipſa vo ſup dilectū.q̄n dixit cōcepto filio. Fecit mihi magna q̄ potens eſt ⁊c̄. Primā aūt huius autoritatis particulā.ſ.⌊Que eſt iſta que aſcēdit de deſerto⌋ habes ſufficiēter expoſitā in ſupiori ſermone. Itē nota q̄ duo dr̄ ⌊delicijs affluēs⌋ et poſt ⌊innixa ſup dilectū.⌋ Nam ne pderet delicias affluētes.nō ſuis meritis ſed ipſiꝰ innitebat̄ gr̄e.q̄ gr̄am et meritū tribuit in pſenti.et in futuro pmiū ſupaddet.

Aliter.⌊Que eſt iſta ⁊c̄.⌋ Et q̄nqꝫ admirant̄ in hac vgine. Prīo dignitatē eiꝰ. Vnd

[Que eſt iſta] Glo. i. q̃ digna. Scḋo aſcẽdentis gl̃iam. ibi [que aſcẽdit] Tercio loci vl' ſtatū vnde aſcẽdit. ibi [de deſerto] Quarto delicias aſcẽdẽtis. ibi [delicijs affluens.] Quīto amoꝛis plenitudinē ꝑ quã ſubleuat̃. ibi [innixa ſup dilectū ſuū.] [Que eſt iſta] p̃t rnderi. triclinū trinitatis. Quere li. x. ti. xxxi. in fi. [Que aſcendit] expone ſicut ĩ ſupiori ſmõe notatū ẽ de deſerto. C. [Deſertū] p̃t dici gen⁹ huãnū: hoꝛribile et obſitū ſpinis et tribulis pctõꝝ. Uel ꝑ hoc [deſertū] eſt ſtat⁹ paupertatis: q̃ ab omnib⁹ deſerit̃. Paupertas enī ẽ comes indiuidua omni homini. ĩ ingreſſu et egreſſu. q̃ nihil intulim⁹ in hũc mundū. haud dubiū q̃ nec auferre q̃d poſſim⁹. i. ad Thi. vi. Sed et ab alio deſerit̃ ipa paupertas in pgreſſu. ipa ẽ enī. bonū odibile ꝛc̃. In deſerto eñ paupertatis fabricat̃ ſcala humilitatis. que ſe extẽdit vſq ad excelſū caritatis. et ꝑuenit ad altitudinē maieſtatis. Ab h̃ deſerto ꝑ hãc ſcalã aſcẽdit glorioſa virgo.

Deſertū pauptas

Aliter. Uno in noĩe [deſerti] p̃t intelligi mūd⁹. ſ. vl' ↄuerſatio. i. ſtat⁹ ſctõꝝ. q̃ ẽ terra deſerta ꝛ inuia ꝛc̃. Que. ſ. ↄuerſatio dicit̃ deſertū ꝑpter q̃tuoꝛ ꝟtutes q̃ ab omib⁹ deſerit̃. Prĩa hũilitas. quã deſeruerũt apoſtate angeli. i. demões. Scḋa obedientia. quã p̃mi parentes. Tercia paupertas. quã marie clerici ãbitioſi. Uñ hieronym⁹. Clericū de ignobili glorioſum: de paupe diuitē: q̃ſi peſtē fuge. Quarta patientia. quã religioſi. Iniuriarũ ſunt enī nob martyres. q̃ totã patientiã ĩ celū detulerũt. vt vix inueniat̃ q̃s in terra. q̃ ſi ĩhonoꝛet̃ in aliq̃: ſtatim nõ moueat̃ ad irã. Has q̃tuoꝛ ꝟtutes habuit glĩoſa ꝟgo. in q̃ fuit vera hũilitas. quã reſpexit de⁹. i. approbauit. Itẽ plena obediẽtia: quia legē impleuit ĩ ſua deſpõſatõe. ĩ filij circũciſiõe. ĩ legali purificatõe. ĩ filij ad templū cū oblatõib⁹ depoꝛtatõe. Paupima etiã fuit. q̃ nec hoſpitiū habuit q̃ñ pepit. Uñ liberata ẽ regnū dei q̃d pauperum ẽ. Luce. vi. Patientiſſima fuit. q2 ouis erat et mater agni. q̃ videns filiū crucifigi patiẽter ſuſtinuit. nec remurmurauit aut ↄtradixit. licz ipius aĩam gladi⁹ filij pertrãſiret.

Deſertū ↄuerſatio ſanctoꝝ

Itẽ in noĩe [deſerti] p̃t intelligi mūd⁹. in q̃ erat coꝛpe licet in cel' eſſet mẽte: quia celos attigebat ſtãs in terra. Sap. xviij. de q̃ ſicut credit̃ aſcẽdit coꝛpaliter ĩ ſua aſſumptõe. Uel mūd⁹ p̃t dici [deſertū] ꝑpter paucitatē hoĩm rationaliū: et abũdãtiã irrõnaliū. Uñ Eccliaſtes. i. Stultoꝝ infinitus eſt numer⁹. Pauciſſimi enim ſunt q̃ vtant̃ rõe et ſint ſpũales. multi carnales et brutales. Itẽ ꝑpter ſpũalium ciboꝝ defectū et inopiã. q̃ nec fides eſt in multis. nec doctrina veritatis. nec paſt⁹ bone operatõis.

Sequit̃ [Delicijs affluens] Uerbū affluẽdi notat abundantiã deliciaꝝ. Uñ Eccleſiaſtes. i. [Oĩa flumina] ſpũaliū deliciarū [intrant in mare] i. in mariã. Iſte delicie ſunt dona ſpũaliū cariſmatū. vel ſpũales ſpũſſancti cõſolatõnes. quib⁹ virgo reficiebat̃. Uel ꝑuilegiata miſericoꝛdie opa: quibus refecit dñm. et q̃ ei exhibuit de ꝑpria ſubſtantia ſua. Uel iſte delicie ſunt illa p̃ma vnguenta. de q̃b⁹ dictū eſt ſup eodem parti. i. ca. ij. in fine.

Sequit̃ [Innixa ſup dilectū ſuū.] Nota q̃ enoch placuit deo. et trãſlatus ẽ ĩ celū. helyas ꝑ turbinē aſcẽdit in celū. paulus q̃ſi violenter raptus eſt in celū. maria vero aſcẽdit [innixa ſup dilectū.] His q̃tuoꝛ ſignant̃ quatuoꝛ cõditõnes caritatis: q̃bus in celū trãſſerimur. In p̃mo ſignat̃ caritas fraterna. Unde. i. Ioh. iij. Scimus q̃m trãſlati ſum⁹ de moꝛte ad vitã. q̃m diligim⁹ fratres. In ſcḋo caritas feruens. ad increpandū pctã. Uñ helyas dicit. iij. Regū. xix. Zelo zelat⁹ ſum ꝑ dño deo exercituū ꝛc̃. Ipe enī fuit zelatoꝛ legis. In tercio amoꝛ ardens ĩ deſiderio eternoꝛū. qualis erat paul⁹ dicens. Cupio diſſolui ꝛc̃. In q̃rto amoꝛ ſuauis: innitẽs ſup dilectū ꝑ ↄtẽplatõem. tal' poſtponit omnia: et adhereret ſoli dilecto. Prim⁹ ſtatus incipientiū. ſcḋus pficientiū. terci⁹ pfectoꝝ. q̃rtus pfectiſſimoꝝ. C

Quattuoꝛ ↄditiones caritatis

Incipit quarta particula oꝛti concluſi. in qua agitur de floꝛib⁹ et herbis huius oꝛti.

Chriſtus flos Capitulū primū

Oꝛtus ↄcluſus ſoroꝛ mea ſponſa A

ꝛc̃. Uiſo de aromatib⁹ hui⁹ oꝛti. reſtat videre de floꝛib⁹. q̃b⁹ vniuerſis et ſingulis chriſt⁹ dñs figurat̃. Cẽ nõ ſolū chriſtus ſed ꝛ maria ꝛ q̃libet iuſt⁹. ſed p̃ncipaliter ip̃e chriſt⁹. Uidendū igit̃ de ꝑprietatib⁹ floꝛū. et de generib⁹ et diuerſitatib⁹ floꝛ. que videlicz floꝛ ꝑprietates ſubſcriptis v'ſib⁹ facili⁹ poteris memoꝛie ↄmẽdari. Sicut dicit petr⁹ mãducatoꝛ flos ſeptẽplicē hab3 ꝑprietat̃. Quia tenuis tener. lenis. pulcer. leuis. fragrans. ꝛ vtilis valde. Nihil enī floꝛe tenui⁹ cū ſtringit̃. Nihil teneri⁹ cū terit̃. Nihil leui⁹ cum poꝛtat̃. Nihil lenius cū attrectat̃. Nihil pulcri⁹ cū cernitur. Nihil fragranti⁹ cum odoꝛat̃. Nihil vtilius cū fructus attendit̃. Sic et chriſt⁹ tenuis in flagellis. tener in miſerijs. leuis ĩ pceptis. lenis ĩ tolerãtijs. pulcer ĩ exẽplis. fragrãs in ꝑmiſſis. vtilis ĩ p̃mijs. Itẽ tenuis ad ſeueritatē. tener ad miſeratõez. leuis ad dilatiões. lenis ad mãſuetudinē. pulcer ad ſpẽm et iocũditatē. fragrãs ad ꝑmiſſiõem. vtil' ad retributionem. B

Petrus manducatoꝛ

Flos chriſtus

Chriſtus flos
- Floꝛuit in natiuitate. Uñ Iſa. xi. Flos de radice ei⁹ aſcendet.
- Defloꝛuit in paſſiõe. q̃ñ nõ fuit ei ſpecies neq̃ decoꝛ. Iſa. liij. Ideo d̃r. Flos libani elanguit. Naum. i. Maria liban⁹. Uñ ſe ↄpat libano nõ inciſo. Eccl. xxiiij.
- Refloꝛuit in reſurrectõe. ſcḋm hũanam naturã in qua defloꝛuerat. Unde dicit. Et refloꝛuit caro mea.

Chriſtus flos

Propetates floꝛis
- Nodus. aromaticus. tenuis. tener. et ſpecioſus.
- Concauus. omnicoloꝛ. vernalis. lenis. aquoſus.
- Fructifer. inclinis. leuis. expoſitus. medicinans.
- Et delicatus. et habens matrē ſine patre.
- Paſcit apes. ꝛ eis cerã cum melle miniſtrat.
- Pneuma ſacrū recipit. nõ viſus ſpargit odoꝛem.
- Matrē nõ violat. caput oꝛnat. templa venuſtat.

Flos id eſt chriſtus

Uerſus primus — m Und⁹ [a peccati] immunitate. Unde dicit. Ego aũt in innocẽtia ingreſſus ſū. C
Item Io. x. Quem pr̃ ſctificauit et miſit in mūdū ꝛc̃. Simile in p̃s. Qui ingredit̃ ſine macl'a ꝛc̃. Item marie dictū eſt Lu. i. Qđ naſcet̃ ex te ſanctū. Naſcet̃ natiuitate in vtero. et natiuitate ex vtero. Quere ſup pti. i. c. x. A. Ad hãc mũdiciã deſignãdã. ↄceptus ẽ in nazareth. q̃d interp̃tat̃ ſanctus vl' mũdicia. Cõgruū enī fuit vt in ea ↄcipet̃ ille de q̃ d̃r Dañ. ix. Cū venerit ſctũs ſctõꝝ ꝛc̃. Et q̃ in mũdicia ↄcipet̃ ille q̃ ſolus ſine immũdicia ↄcept⁹ eſt. vt noſtri ↄceptus immũdiciam emũdaret. Beatus bern̄. Uoluit dñs virginē eſſe matrē ſuã. de q̃ immacl'ata immaculatus ꝑcederet. omniū maculas purgatur⁹.

Bern̄.

— [Aromaticus] bone et ſcẽ opinionis fragrãtia et odoꝛe. Lu. iiij. Fama exijt ꝑ vniuerſã regionē de illo. et magnificabat̃ ab oib⁹ ꝛc̃. Cañ. i. dicũt adoleſcẽtule. Curremus in odoꝛe vnguentoꝛ tuoꝛ. Uel aromatic⁹: in ꝑmiſſiõe. quia odoꝛe ſpei in via nos reficit. ſed in patria fructu ſatiabit. Unde dicit ei p̃s. Satiaboꝛ cū apparuerit gl̃ia tua. Uel aromatic⁹. ſicut q̃dam floꝛes. q̃ magis attriti fragrãt ſuaui⁹. Sic et [fracto alabaſtro] coꝛpis dominici in cruce [domus] i. eccleſia [impleta eſt ex odoꝛe vnguenti] Ioh. xij.

— [Tenuis] in triplici ſubſtantia. D

Chriſtus tenuis in triplici ſubſtantia

Chriſtus tenuis in ſubſtãtia
- Spũs et aie: ꝑ hũilitatē. q̃ exinaniuit ſe foꝛmã ſerui accipiẽs. ad Phil. ij.
- Rẽ carnis. in q̃ ꝑ nobis fecit penitẽtiã ĩ cruce. vbi ita macilent⁹ ꝛ exilis apparuit q̃ dinumerabilia facta ſunt oĩa oſſa ei⁹. ſicut dicit ip̃e in p̃s [Dinumerauerũt] i. dinũerabilia fecerũt [oĩa oſſa mea] Nec poterat extẽſio coꝛpis ei⁹ in ligno meli⁹ deſcribi. ſicut dicit magiſter in glo.
- Terrena q̃ nõ habuit vbi caput reclinaret. Math. viij. Uulpes foueas hñt ꝛc̃.

—Tener] E

Flos iſte tener

Ad iſtam.qḋ apparuit ĩ verberis ceſiõe.qñ attrit⁹ ẽt pꝑter ſcelera nr̃a. Iſa.liij.

Flos iſte tener

Per dilectionẽ.q꞉ diligens nos tenerrime.vt dicere videaꝶ de q̃libet fideli ſicut da uid de ionatha.ij.Regũ.i. Sicut mater vnicũ amat filiũ.ita te diligebam. Nõ pu tet.q̃a p amore noſtro dignatus ẽ mori. Unde ſe compat zelotipꝫ facile offendit et leditur. Exodi.xx.[Ego ſum de⁹ zelotes ꝛc.] Nõ ꝯ nõ feret animã mihi deſpõ ſatam aliqua ſuſpiriõe notari. Item Sap.i.[Auris zeli] i.dei zelantis et caſtitatẽ exigentis[audit oĩa] q̃a zelus excitat eum ad audiendũ.

Per pietatẽ et ꝯpaſſiõem peccãtiũ.exemplo pueri.leſo ſocio ꝯpatiẽtis. Uñ dicit de peccatoribus. Hiere.xiij. Si nõ audieritis in abſcondito ꝯplorabit aĩa mea a facie ſuꝑbie. Ideo enim videns hierlm fleuit ſuꝑ illam. Luc.xix.quã ꝑficiebat ruituram. quẽ ſignat animã ĩ eternũ damnandã.

Per manſuetudinẽ. Unde ſignificaꝶ p dauid.ij.Regũ.xxiij. Ipſe eſt q̃ſi tenerrimus ligni vermiculus. Quere ſuꝑ verſu.xij.in fine.

De ſpecie chriſti.

—Et ſpecioſus] ſancte ꝯuerſatõnis honeſtate.in quem deſiderant angeli pſpicere.i. Pe.i. Et cuius pulcritudinẽ ſol et luna mirant. Et in pſ. Dñs regnauit decorẽ indutus eſt] i. immunitatẽ a peccato. Etiã q̃ntũ ad formã corpis fuit ſpecioſus for ma p filijs hoim.quẽ.ſ.decorẽ oſtẽdit trib⁹ amicis ſuis in tranſfiguratõe. Matth. xvij. De pulcritudine dñice faciei dicit acliedus. Credo ĩ illo ſpecioſiſſimo vultu tãtã gratie celeſtis elegantiã refulſiſſe.vt omniũ in ſe ꝯuerteret aſpectũ: auditum erigeret: excitaret affectũ. F

Adiiced⁹

Species chriſti

Species aũt ſeu pulcritudo hui⁹ floris maxime ꝯſiſtit in duob⁹.ſ.in cãdore et rubore. Natiuus enĩ color hui⁹ floris et q̃ſi candid⁹ ſcã eius ꝯceptio. Unde Ioh.x. Quẽ pater ſctificauit et miſit in mundũ ꝛc. Hec enĩ pr̃ filiũ ſctificauit: cũ eum p ſalute mũdi cum ſcitate ꝯſtituit incarnari. Et ꝑpt hoc dictũ eſt marie Lu.i. Qḋ naſceꝶ ex te ſcm̃ ꝛc. Bñ dicit [ſctificauit et miſit] quia miſſio nõ ꝑceſſit ſanctificatõem. Et de iſto flore dicit Sap.vij. Candor eſt lucis eterne et ſpeculũ ſine macula ꝛc. Uel q̃ſi natiuus color eius: virginitas et inno centia.que duo ſignanꝶ in candore. Unde vocat ſe liliũ. Cañ.ij. Ego liliũ ꝯual lium. Sed huic cãdori accreuit rubor roſe.i.martirij in paſſiõe. Et hoc patet ĩ flo ribus quarũdã arbor̃ et herbar̃.qui ꝑmo candidi apparẽt.et tandẽ vertunꝶ ĩ ru borem.[Candid⁹] enim ĩ natura diuinitatis ꝑmãſit.licet ſm naturã hũanã in paſſi one rubuerit.

Dñs pariſieñ ẽpus

Ab hac duplici ſpecie ꝯmendat eccl̃ia ſpõſum ſuũ Cañ.v.[Amic⁹ me⁹ candid⁹ et rubicũdus. Candid⁹] ſm deitatẽ.q̃a candor eſt lucis eterne.et emanatio quedã claritatis dei ſincera. Sap.vij.qḋ eſt dicere.luminoſiſſim⁹ et mũdiſſim⁹.[Rubi cundus] vero.i.flãme⁹ et rutilãtiſſimus.q꞉ filius caritas ipſius patris.et ſicut de us de deo ſic caritas de caritate.i.Ioh.iiij.[Deus caritas eſt] quod tã de pr̃e q̃ de filio pt intelligi. Uel [candidus] mũdiſſimo ſctiſſimoq꞉ ingreſſu in mũdum. [rubicund⁹] in egreſſu de mũdo.q꞉ tunc ꝓprio ſanguine rubricatus. Uñ apoca. xix.[Qui ſedebat ſuꝑ equũ albũ veſtitus erat veſte ſanguine aſpſa] i.carne ꝓprio ſanguine rubricata. Uñ Iſa.lxiij. Quare rubrũ eſt indumẽtũ tuũ ꝛc. Ul [cãdid⁹] puritate ſctimonie et innocẽtie.[rubicund⁹] feruẽtiſſima caritate. Et ſunt hi duo colores amantib⁹ gratiſſimi. Uel [cãdidus] q̃ntũ ad mũdiciã humanitatis.[ru bicund⁹] quo ad ſplẽdorẽ diuinitatis.q̃ ſignaꝶ in auro qḋ ſplẽdet ꝛ rutilat. Cañ. v. Caput dilecti mei aur̃ optimũ.caput aũt chriſti de⁹.i.Chor.xi. G

Color chriſti

Pulcritudo chriſti

Hanc duplicẽ pulcritudinẽ oñdit in tranſfiguratõe Matth.xvij. Unde ibidẽ dicit q̃ [reſplẽduit facies ei⁹ ſicut ſol.ꝛ veſtimẽta ei⁹ facta ſunt alba ſicut nix.] Per [faci em] deitas.de q̃ dictũ eſt moyſi Exo.xxxiij. Nõ poteris videre faciẽ meã. Nõ enĩ videbit me hõ ꝛ viuet. Per [veſtimẽta] ſignaꝶ humanitas.q̃a habitu inuẽtus eſt vt hõ.ad Phil.ij. Itẽ a gemino decore ꝯmẽdaꝶ flos iſte. Cañ.i.q̃ ſignaꝶ dilectus eccl̃ie.vbi dicit ei ſponſa. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decor⁹ ꝛc.[Pulcer] dicit quaſi pollens cultu.qḋ ꝑtinet ad exteriorẽ hoiem.ſ.q̃ad morũ maturitatẽ.[De H

corus] dicit quaſi dec⁹ cordis.qḋ ad interiorẽ.et deſignat cordis puritatẽ.

Argumentum

Itẽ de ſpecie h⁹ floris dicit ꝓpheta loq̃ns ad ſponſũ. Tu es ſpecioſus forma p filijs hominũ. Sed ꝯtra Iſa.liij.dr. Non eſt ei ſpecies neq꞉ decor. Solutio. Qḋ vbi Iſaias: intelligiꝶ de ignominia paſſiõis.[Specioſus] inq̃m [forma] i.luce cã dore et habitu. Luce.vñ Eccl̃.xliij. Mũdũ illuminãs in excelſis dñs. Candore. Unde Sap.vij. Candor eſt lucis eterne ꝛc. Habitu. Uñ Iſa.lxiij. Iſte formo ſus ĩ ſtola ſua. Et Iob.xl. Circũda tibi decorẽ. Nec ſolũ ſpecioſus: ſꝫ excellẽtiſſi me pulcerrim⁹. Uñ [p filijs hoim] q̃a de plenitudie ei⁹ oẽs acceperũt. q꞉ ipſe eſt ſpeciei generator Sap.xiij. Potuiſſet enĩ dixiſſe p angelis.q꞉ etiã angel̃ ſpecioſior eſt. Sed q̃a ꝯmẽdabat ipm ſm hũanitatẽ melius dicit [p filijs hoim.] Signũ aũt ſue tante pulcritudinis eſt: q̃ in eũ deſiderant angeli pſpicere.i.Petri.i.

Nota

Itẽ notandũ q̃ dñs decorẽ ſuum abſcõdit iudeis. Uñ Iſa.liij. Uidim⁹ eũ deſpectũ. Signauit diſcipulis ĩ tranſfiguratiõe. Matth.xvij. Oſtẽdit angel̃ in aſcẽſiõe.e de incepe. Unde videntes eũ aſcẽdentẽ dixerũt Iſa.lxiij.[Quis ẽ iſte q̃ venit de edom tinctis veſtib⁹ de boſra.iſte formoſus in ſtola ſua] i.in habitu hũanitatis. Promi ſit videndũ electis. Iſa.xxxiij.[Regẽ in decore ſuo videbũt oculi eius] i.ſ.aĩal̃ liber beati. Dicit ḡ [Specioſus forma p filijs hoim] q̃a in oĩb⁹ alijs ẽ culpa. Ro. iij. Oẽs enĩ peccauerũt ꝛc. Sꝫ ipſe peccatũ nõ fecit.i.Pe.ij. Itẽ de hac duplici pul critudine dicit pſ.chriſto. Specie tua ꝛ pul.tua.[Species] ad diuinitatẽ [pulcri tudo] referꝶ ad hũanitatẽ. Uñ ſpõſa dicit ei Cañ.i. Ecce tu pulcer es dilecte mi ꝛ decor⁹. Dicit ḡ. O potẽtiſſime [intẽde] i.hoiem ꝑeuntẽ reſpice [ſpecie tua] i.mi ſericordia deitatis.q̃ p ſpẽm ſignaꝶ [et pulcritudine] i.hũilitate hũanitatis. Exo. iij.[Uidi afflictõem ppl̃i mei] ecce miſericordia.[et deſcẽdi liberare eũ] ecce hũili tas. Et ꝯmẽdat eũ a duob⁹. A miſericordia. Uñ [intende] Ab hũilitate. Uñ [pro ſpere ꝑcede] i.ꝑcede de vtero v̓ginis. De q̃ ꝑceſſu habeꝶ ibi. Ipſe tãq̃ ſpõſus ꝑce dens de thalamo ſuo.[Proſpe] i.ad pſperitatẽ et vtilitatẽ nr̃am.quia oĩa bona no bis ꝯtulit.[et regna] ſuꝑ filios tuos quos a diabolo liberaſti. I

Verſus ſecũdus

—c Oncau⁹] p virtutẽ hũilitatis.ſic̃ flores lilij roſe et viole et ceteri ꝯcaui ſũt ſicẽ pa tet. Et in ꝯcauitate ſue hũilitatis vl̃ hũanitatis ꝯtrahit apicl̃is ſuis mel ſue diuinitatis.i.nobis: ſi ĩ nobis inuenerit ꝓprietates apicule. K

—Omnicolor] Eſt enim purpurei: aerei: iacintini: et liuidi coloris: vt viola. Pur purei inq̃ntum rex et martyr.quia purpura regibus ꝯuenit. Et ſanguis: quo ſi gnatur martyriũ: purpurei coloris eſt. Aerei.ꝑpter virtutẽ ꝯtẽplatiõis. Iacinti ni q̃ eſt color celeſtis.quia de celo deſcẽdit. Unde et deſignaꝶ p ſaphirũ. Liuid⁹ etiã et diſcolor iacuit in ſepulchro.cuius liuore ſanati ſumus. Iſa.liij. Itẽ can det vt liliũ. Uñ Cañ.ij.dicit. Ego liliũ ꝯuallium. Intus et exterius p duplicẽ in nocentiã.vt ſupra dictũ eſt F et G. Itẽ rubet quaſi roſa p eximiã caritatẽ. p ve recundiam virginalẽ.per patientiã ſingularẽ. per ꝓprij ſanguinis effuſionẽ. Fu it etiã quaſi crocei coloris per virtutẽ caritatis.q꞉ ſicut crocus res quib⁹ admiſceꝶ in ſuũ ꝯuertit colorẽ.et ſicut fermẽtũ farinã ꝯſpſam in ſuũ ſaporẽ ꝯuertit.ſic ꝛ ei⁹ caritas forma eſt omniũ v̓tutũ. Uel etiã croce⁹ color deſignat ſapiã. In eo enĩ ſunt omnes theſauri ſapiẽ et ſciẽ abſconditi.ad Col.ij.

Chriſt⁹ generalit̃ alij ſpẽal̃r flos dr̃

Alio etiã modo poteſt flos iſte appellari omnicolor.videlicꝫ ab effectu. Et ideo qua ſi generaliter ſe appellat florẽ.ſed non determinat qualẽ. Cant.ij. vbi dicit. Ego flos campi ꝛc. Et hoc quia nõ vno modo floret in campo eccleſie.ſed rubet ĩ mar tyribus.viret in ꝯfeſſoribus.candeſcit in virginib⁹.pallet in penitentib⁹. nigre ſcit in humilibus. pallet in deſpectis et patientib⁹.rutilat in doctoribus et cete ra huiuſmodi. Sicut enĩ ſtella differt a ſtella in claritate.ij.ad Chorin.xv.ſic cor pus eccleſie in florũ diuerſitate. Chriſtus enĩ alios rubricat imitatõe ſue paſſi onis.alios candidat ſanctimonia caſtitatis.alios virides facit virore fidei vel pa tiẽtie.alios pallidos pallore penitentie.alios rutilãtes ſplendore ſapiẽtie.ꝛ hmõi. Et iõ ſicut ex vno chriſto: tanta colorũ vel pulcritudinũ varietas.ſic ex vno ſole tã ta luminaritas. Unde idem eſt dicere.[Ego ſum flos cãpi] qḋ eſt dicere [Ego L

ſum huc mũdi] Job. viij. Sicut enĩ ſublato ſole tot⁹ mũd⁹ remanet tenebroſus.
ſic ſublato h̃ flore nihil pulcritudĩs rmanet ĩ cãpo eccľie. Preterea. Quid fragrat
ſuauiter. aut ſapit dulcĩ. aut lucet delectabiliter in vnoquoq; ſctõꝝ niſi flos iſte.
Aug⁹. Vñ .ij. Cho. ij. Chriſti bon⁹ odor ſum⁹ deo ⁊c. Aug⁹. In primo nõ diligit ni
ſi de⁹. id ꝙ ſolũ qd diligit. fragrat ſapit et lucet ĩ cãpo eccľie. Itẽ ꝓpter hmõi co/
lores varios compat̃ ſpõſus arbori malo Cañ. ij. et inter lapides ꝓcioſos topazio.
q̃ dr̃ q̃ſi topandion. i. om̃icolor. Quere li. xi. ti. vij. M. KK. Et li. xij. pti. vi. ca. xxij
—Vernalis] Annũciamus ſiqͥdẽ ⁊ ꝯcept⁹ ẽ iſte flos ĩ tp̃e floꝝ. h̃ eſt in vere. Vñ cañ. ij. M
dirigit̃ ſermo ad mariã filiũ dei ꝯceptura. Surge ꝓpera amica mea et veni. iã enĩ
hiems tranſijt ⁊c. Et paulo p⁹. Flores apparuerũt ĩ terra nr̃a. Et paulo poſt. Oſt
de mihi faciẽ tuã. ſonet vox tua ĩ auribꝫ meis. [Poſt hiemẽ]. ſ. in vere ꝯceptus ẽ
chriſt⁹ a ꝟgine. q̃ oſtẽdit faciẽ ſuã ſcꝫ ĩ voce angeli ꝓcidata ẽ et turbata. [Sonuit
vox e⁹ in auribꝫ] dñi. ſcꝫ dixit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. et ĩ h̃ ver
Chriſt⁹ ꝯcipit̃ bo ꝯcepit. In hac aũt melliflua rñſiõe. ineſtimabilr̃ delectat⁹ ẽ de⁹. et iõ ibi ſeq̃t.
[Vox eĩ tua dulcis ⁊c.] Ꝯcept⁹ ẽ etiã flos iſte et nutrit⁹ ĩ nazareth. qd interp̃tat̃
flos. Ꝯgruũ aũt erat florẽ cũ flore ꝯcipi. et de flore naſci. et in flore nutriri. ⁊ ĩ tp̃e
floꝝ. h̃ ẽ. in vere nũciari. Ab illo etiã ſpũaliter ꝯcipit̃: in q̃bꝫ repit tres floris ꝓprieta/
tes. ſ. ſpẽm. i. honeſtatẽ ꝯuerſatõis. Fragrãtiã. i. odorẽ bone opiniõis. Spem fru
Bern. ctus. i. intẽtõem eterne retributõis. Bern̄s hec. Amat florigerã patriã flos de radi
ce yeſſe. florẽ te repeꝛat. et ad te diuertit ſicut ad nazareth. ſi tibi vel honeſtas ꝯuer
ſatõis tanq̃ floris ſpẽs. vel odor bone opinionis tanq̃ fragrãtia floris. vel inten
Chriſt⁹ ĩ vere con cipitur tio eterne retributõis tanq̃ ſpes fruct⁹. nõ deſit. Itẽ flos iſte vernalis. q̃a ꝯcept⁹
in vere. qd eſt tp̃s renouatõis. q̃ñ quodãmodo iuueneſcit et renouant̃ oĩa terrena/
ſcẽtia. pariũt et educãt aues et aĩalia. florẽt et germinãt arbores et ꝟgulta. Ꝯue/
niens oĩno tp̃us renouatõi hũane nature. vt quãdo florent cetere virge. floreret eti
am virga de radice yeſſe. et inde aſcẽderet ieſus nazaren⁹. q̃ ſimul eſt flos et fruct⁹.
Vnde de ea dicit mater. Flores mei fruct⁹ honoris et honeſtat̃. Et hñ dicit. flo
res mei. pluraliter. nõ flos meus. licet vnicũ florẽ ꝓtulerit. quia ipſe ẽ liliũ ꝓ caſtita
tem. viola ꝓ humilitatẽ. croc⁹ ꝓ caritatẽ. roſa ꝓ patientiã ſingularẽ. et hmõi. Et no
ta ꝙ ſpes fruct⁹ nõ habet̃ ſine hoc flore. nec flos iſtẽ habit⁹ eſt ſine virga iſta. ergo
ſine virga iſta nec flos habet̃. i. ſpes. nec fruct⁹ vite eterne.
—Lenis] i. ſuauis ad tangẽdũ benignitate et manſuetudine. que maxime patet in R
peccãtiũ iuſtificatõe et peccatoꝝ remiſſiõe. Reuocat auerſos a ſe dulciter. Iſa. xxx.
Erunt aures tue audiẽtes vocẽ poſt tergũ monentis ⁊c. Expectat eos patienter.
Iſa. xviij. Ego q̃eſcam et ꝯſiderabo in loco meo. q̃ eſt miſericordia ⁊c. Suſcipit
reuertẽtes hilariter. Exemplũ de filio ꝓdigo. Lu. xv. et patre ſuſcipiẽte. Pctã ꝯ/
Bern. donat liberaliter. Bern̄s hec. Quia nõ damnat in vlciſcẽdo. nõ ꝯfundit imprope
rando. nõ minus diligit imputãdo. De p̃mo Eze. xviij. Nolo mortẽ peccatoris ⁊c.
De ſcdõ Jaco. i. Dat omnibꝫ affluenter. i. pl⁹ q̃ ſciãt petere. remiſſionẽ. ſ. grãm et
gloriã. De tercio. Bẽn̄s vir cui nõ imputabit dñs peccatũ.
—Aquoſus] i. ſuccoſus. cui⁹ ſuccus pietas. ꝯpaſſio et lacrime. Vnde Luce. xix. Vi O
dens ciuitatẽ hierl̃m fleuit ſup illam ⁊c. vt ſupra. E. Silr̃ ĩ paſſiõe orãs ⁊ allegãs
ꝓ crucifixoribꝫ. Ad Heb. v. Qui ĩ diebꝫ carnis ſue ⁊c.
Verſus tercius — f Ructifer.] In flore habetur ſpes fructus. et in chriſto ſpes omnis boni p̃ſen
tis et futuri. Vnde dicit Eccl. xxiiij. [In me omnis ſpes] antiquorũ. ſ. ⁊ mo
dernorũ. Vnde dicit̃ in pſal. Sperate in eo omnis cõgregatio populi. Bene di/
cit [in me] q̃a maledictus homo q̃ confidit in hoĩe. Hiere. xvij. [Vite] eterne [et
virtut̃. Vie] qua pugnatur ꝯtra vicia. Itẽ ſine flore nõ habet̃ fruct⁹. nec ſine g̃/
tia chriſti boni aliq̃d ſperãdũ ẽ: q̃a peſſima eſſet p̃ſumptio.

Sperandũ eſt in chriſto P

Sperãdũ ẽ ĩ xp̃o ⁄Quia largiſſim⁹ ẽ. Heſter. ij. Dedit aſſuer⁹ munera ſm magnificẽtiã ꝓncipalem
⁄Quia dare poteſt tp̃alia et eterna. Prouer. iij. Lõgitudo dierũ in dextera eius. et ĩ
ſiniſtra illius diuitie et gloria.

220

Quia hortat̃ nos ad petendũ. Math. vij. Petite et dabit̃ vobis. Johã. xvi. Vſq;
modo nõ petiſtis quicq̃ ⁊c.
Quia ꝯſueuit dare plura q̃ petat̃. ſicut patꝫ in latrone crucifixo. Ideo dic cũ eo.
Reminiſcere miſerationũ tuaꝝ dñe.
—Inclinis] in q̃ ſignat̃ humilis obediẽtia chriſti. q̃ humiliauit ſemetipſũ fact⁹ obediens
vſq; ad mortẽ. mortẽ aũt crucis. ad Phil. ij. Flores enĩ roſe: lilij: et viole. ſp ĩ p̃te al
terã inclinãt. Hãc obediẽtiã innuebat xp̃s cũ iclinato capite tradidit ſpũm. Jo. xix.
—Lenis] peccati immunitate: q̃ ſõdere ſuo aĩaꝫ deprimit ĩ gehẽnã. Cui⁹ caro ꝟe nu
bes leuis. Iſa. xix. Qui peccatũ nõ fecit ⁊c. i. Pe. ij. Vel leuis. ꝓdicatõis diſcurſi
one. Vel leuis: obediẽtie adimpletõe. Quia exultauit vt gigas ad cur. viã mãda
toꝝ pr̃is. Per hãc leuitatẽ ſurſum ꝯtinue ferebat̃ diuinitatis ꝯtemplatõe.
—Expoſitus] Vñ appellat ſe florẽ cãpi. nõ orti. Cañ. ij. Hoc luceas ĩfra ca. h̃. E. Oĩ
bus enĩ volẽtibꝫ expoſit⁹ ẽ ad delectabiliter intuẽdũ. ad ſuauiter odorandum. ad
vtiliter colligendum.
—Medicinalis] i. medicinal̃. In ipõ enĩ inuẽta ẽ medicina gener̃ hũani. ĩ q̃ a plãta
pedis vſq; ad vertice: ãnq̃ flos iſte appareret nulla ſanitas erat. ſꝫ medicatiũ ẽ floris
h⁹. ſucco: ſpecie et odore. ſ. ſucco aq̃ et ſãguis: ſpẽcie ꝯuerſatõis. et odore opinionis.
Verſus q̃rtus — t T Delicat⁹] Vnde dicit dauid de ſalomõe. i. deus pater de chriſto Paralip. Q
xxij. Salomon fili⁹ meus puer paruulus et delicatus.
—Et habens matrẽ ſine patre.] Mater floris eſt terra vel arbor ſeu herba. de q̃ flos
orit̃ ſine coitu. ſine maſculo. ſine ſemine. Sic et chriſt⁹ ſm hũanitatẽ habuit mrẽꝫ
ſine patre. ſicut ſm deitatẽ patrẽ habebat ſine matre.
Verſus quintus — p Aſcit apes. et eis cerã cũ melle miniſtrat] Flos enĩ licet ſteril̃ appareat. fructũ R
tñ habet hñdictũ: ſꝫ ſecretũ: dulcẽ: ſalubrẽ. ab imũdis: pigris: et pĩguibꝫ abſcõ
ditũ. Florẽ enĩ apes: agiles: ꝟgiles et fecũde. vbi q̃rant. q̃d eligãt. q̃d gutturi. q̃d
cruribꝫ ꝯmittãt. Florẽ q̃d cere ꝯueniat. q̃d liq̃ri. q̃d aptũ ſit: vt luceat oĩbꝫ qui ĩ
domo ſunt. q̃d vt trãſferat̃ in cellã pigmentariã ⁊c. Eſto g̃ et tu apis: aſſume pen/
nas ꝟtutũ. vola a terra ꝓ ꝯtemptũ tp̃aliũ. Elige et collige in iſto ⁊ ex iſto flore quo
mellifices. qd ꝯdas eſtiuo tp̃e. q̃ viuas hiemali. donec hiems trãſeat. imber abeat
⁊ recedat. Itẽ ex iſto flore mellificatio. fructificatio. cibꝫ. potus. et medicina. Ex il
lo ſiq̃dem mel et cera. Ex melle pot⁹ inebriãs eterne ſecuritatis. Ex melle enĩ q̃dã
pocula ꝯficiunt̃. Ex melle refectio interne ſatietatis. q2 mel implet et reficit q̃ñ co
medit̃. Ex hac medicina ſanitas ſempiterne icorruptõis. De cui⁹ cera ſplẽdor eter
ne claritatis. et in ei⁹ melle dulcor indeficiẽtis felicitatis.
Verſus ſextus — p Neuma ſacrũ recipit.] Vñ. Egrediet̃ virga de radice yeſſe. Iſa. xi. Et flos d̃ S
radice ei⁹ aſcendet. et req̃eſcet ſup eũ ſpũs dñi. [Spũs dñi] trãſitiue vel intrã
ſitiue. i. ſpũs qui eſt dñs. in quo eſt libertas. ij. Cho. iij. q2 ſpũs eſt deus. Jo. iiij.
Qui in ſolo chriſto pleniſſime req̃euit: q̃a mãſit et nunq̃ receſſit. Joh. i. Super
quẽ videris ⁊c. Itẽ quia in eo grã nec creſcere nec decreſcere potuit. q2 nõ ad mẽ/
ſurã dedit ei dñs ſpiritũ. Joh. iij. Requieuit etiã in eo. quia chriſt⁹ fuit ſine mo/
leſtia cuiuſcunq; peccati. i. Petri. ij. Qui peccatũ nõ fecit ⁊c. In ipſo etiaꝫ req̃euit.
q̃a in ipõ ſolo habitat plenitudo diuinitat̃ corpaliter. ad Col. ij. In nobis autẽ fu
mus et ſtillicidium: et mala vxor ſepe expellũt ſpiritũ de domo ſua: vel moleſtant.
Prouer. xxvij.
—Nõ viſus ſpgit odorẽ] Odor eĩ floris ſentit̃. licꝫ flos nõ videat̃. Odorẽ ſiq̃dẽ hui⁹
floris. m̃lt̃ intermedijs natõibꝫ p̃ſenſit magn⁹ ille p̃triarcha yſaac ĩ filio ſuo iacob.
cui hñdicebat. Vñ et cũ admiratõne ꝓrupit ĩ hec ꝟba Gen. xxvij. Ecce odor filij
mei ſicut odor agri pleni: cui hñdixit dñs. Hãc autoritatẽ inuenies expoſitã li. viij.
ti. iiij. A. Nr̃ enĩ iacob. i. xp̃s: nr̃ luctator. fili⁹ ẽ yſaac. de cui⁹ ſtirpe deſcendit ma/
ria. Et ipſa eſt ager plen⁹ omni ſuaueolẽtia virtutũ: q̃ſi floſculoꝝ. cui⁹ odorẽ ꝯpat̃
odor filij. q̃ nat⁹ ẽ de mũdiſſima tot⁹ mũdus. et de dulciſſima tot⁹ dulcis.
Verſus ſeptim⁹ — m Atrẽ nõ violat ſed magis inſignit: nobilitat et venuſtat. et ꝯmendabilẽ red T
dit. [Matrẽ] id eſt. terrã: vel herbam: aut arborẽ de qua oritur. Similiter

conſeruat⁹ ĉcepta ẽ abſq3 mariſ ... pepererũt manens abſq3 ... vteri leſiõe.et ex ei⁹ ɔceptõne.partu.et maternitate tot⁹ honor et glia marie. Vñ Diſc ... ipſiſ de chriſto et de maria. Alia ... parta ... ab vtero et s ɔceptione ... ſpõſe ro. ...ɔcepta ſine ẜgitatiſ leſiõe.ab vtero ... ſine ... partu ſine pari ... lentis dolore.

—Campo certaminis ... de floribus ſiũt ſerta ⁊ corone.q deſerũt i capi ... Chriſt⁹ eni corona ẽ electoꝝ ſuoꝝ ... ab inſerẽdo.qꝛ ibi flores inſerũt. ... Non coronabit̃ niſi q legitime certauerit ... ſine certamie nõ habet.ij. ad Thi.ij. ... In die illa erit dñs exercituũ corona glo/ rie et ſertũ exultatõis reſiduo populi ſui ⁊c̃. ... ſuperueniẽter et debito fine. Iſa.xxviij.

—Templa venuſtat ... circa altaria ſolẽt apponi roſe et lilia. Vñ cantat̃ de btã ẜgine. Sicut dies verni circũdabãt eã flores roſaꝝ et lilia cõ valliũ. ... que ẽ chriſti tẽplũ ſpeciale ... Singuli etiã ... ſingula etiã tẽpla chriſti. ... Cho.iij. Tẽplũ dei ſanctũ ẽ.qd eſtis vos. ... tota ſpũal vl̃ interior pulcritudo ex iſto flore eſt.

Chriſtus flos campi Capitulũ ij.

Cantico.ij. dicit ſpõſus ad ſpõſam. Ego flos cãpi.q pꝛe ẽ viola ⁊c̃. Supius A ... ſponſa ſpõſũ ad ... amplex⁹ lectuli viriditate.dicẽs.Lectul⁹ noſter floridus.Et dom⁹ pulcritudie atq3 magnificẽtia.dicẽs.Tigna domoꝝ noſtraꝝ cedrina ⁊c̃.Sz ſpõſus vocat eã ad ... certaminis et labore agricul/ ture ſpũal.dicẽs.Ego flos cãpi.q.d. O ſponſa.tu delectaris in quiete.ſecretis vis florere ... et hãc pulcritudinẽ amas.ego de alia curo.ſ.pulcritudinẽ pietatis ⁊ ſalutẽ multoꝝ. Odorẽ meũ toti mũdo innoteſcere cupio.qd fieri nõ pt niſi poſtpo ſita quiete: q delectaris.ad pdicatõis officiũ attingas. qd libenter facere debes.quia ego flos campi. B

Ego flos campi

Id ẽ, decor et glia mũdi.q pugnãdũ ẽ.Ego.q naturalr ſũ de⁹.Sũ flos cãpi.i. virgis fili⁹. Cãp⁹ eñ incult⁹ ẽ.et tñ florẽ pducit.ſic ⁊ btã ẜgo intacta ⁊ illibata chri/ Omni ſuauitate odor⁹.aſpectu decor⁹.guſtu dulcis.tactu ſuauis.ol ... ſtũ pepit factu delectabilis.ſed nõ lectuli vl̃ orti.immo campi.

Per victoriã certaminis obtinẽd⁹.qꝛ ſũ brauiũ i ſtadio currẽtibꝫ.corona pꝑoſita i cã po certãtibꝫ. Iſa.xxviij. In die illa erit dñs corõa glie.et ſertũ exultatõis reſiduo ppli ſui.ij.Thi.ij. Nõ coronabit̃ niſi q ⁊c̃.i.Chor.ix. Vn⁹ accipit brauiũ.

Ut q me habere deſiderat:campũ certamis nõ fugiat.

Nõ lectuli.i.vernãs indeficiẽter:et mũdus naturalr adherẽs radicibꝫ origis mee. qꝛ a pr̃e pcedẽs nõ ſũ ab eo diuiſus. Sz flos lectuli marcid⁹ ẽ. qꝛ a radice ſepat⁹.

Illis fragrãs ſuaui⁹.vernãs iocũdi⁹.q p me certãt forti⁹: ⁊ laborãt fructuoſius.

Id ẽ.coꝛ q p caritatẽ ſunt extẽſi ad alios.et p iuſticiã ſm vtrãq3 ſui partẽ expoſiti.

Ego flos campi

In illis eñi ſalua pace ɔtẽplatiuoꝝ floret ſpõſus fructuoſi⁹.fragrat ſuaui⁹ ⁊ lati⁹. vernat ppeti⁹:fide ſpe et caritate currẽtibꝫ:in futuro erit fruct⁹ lectuli puenientibꝫ. Sic ergo currite vt comphendatis.i.Choꝛ.ix.

Per certamẽ obtinẽd⁹.p laborẽ colligend⁹.tãdẽ maturatus i fructũ in eterna regie. C q eſt lectul⁹ ſpacioſiſſim⁹:ſemp ſine faſtidio comedend⁹.

Nõ orti.q2 oibꝫ volẽtibꝫ ad delectabiliter intuẽdũ.ad ſuauiter odorãdũ expoſit⁹.nõ in lecto vl̃ i domo ſingulariter poſſidendũ incluſus. Hoc dr̃ ɔ illos :q i ſolo ocio ɔtẽplatõis.nõ i labore actõis:vl̃ in ſolicitudie platõis:opinant̃ eſſe ſalutẽ.qſi ſol⁹ lect⁹ ɔtẽplatõis ſit florid⁹.⁊ tot⁹ cãp⁹ ɔuerſatõis actiue ſit ſordidus.

Laborãtibꝫ ſpem fruct⁹ pmittẽs.i flore eñ fruct⁹ ſperat̃. Nec dicit.ſum vl̃ fui vl̃ ero. ſed ſine tpe. Ego flos cãpi.ad innuendũ q ſp ẽ cũ laborãtibꝫ. Matth.i fine. Ego vobiſcũ ſũ oibꝫ diebꝫ ⁊c̃. Quaſi dicat ſpõſe. Noli i abſcõdito cubiculi: vl̃ i arto le ctuli me querere.qꝛ palã me exhibeo omnibꝫ:ad ɔgnoſcẽdũ:inueniẽdũ:obtinendũ vt flos cãpi.quo nihil magis expoſitũ.

Id ẽ.ego ſol⁹ campo eccl̃ie vernantiam:floritõnem:et odorem tribuo.que eſt cam/ pus ppter eqlitatẽ iuſticie.ppter latitudinẽ et extenſionẽ caritatis. Sz quõ ẽ flos cãpi.ſic aromatica ſpẽs ẽ odor naſi.ſic aurũ ⁊ lapides pcioſi ſũt diuitie vaſ ɔtinẽtis

Eccleſia campus

ſta. Eccleſia dicit̃ cãpus ppter duo. Primo.qꝛ eſt locus certaminis.ſcdo qꝛ locus laboris.ſicut agricultura vinea. Eccl.ij. Fili accedens ad ſeruitutẽ dei ⁊c̃.

Id eſt.ego q ſum fruct⁹ celi vt deus.ſum flos campi.i.mundi.vt hõ Quaſi di/ cat qui vult ſaciari fructu p fruitionẽ:redoleat florẽ p imitatõem.

Id eſt.virgo de ẜgine nat⁹. Alij ẜgines ſunt flores orti.i.nõ corrupta matre nati.qꝛ ... excolit̃ hũano exercitio.qd ſi maria. Vl̃ h dr̃ ɔ illoꝝ pſũpcõem q ꝑ eminentiã altitudie ſcie vl̃ vite ſctitate.qſi di. Ego ſum flos cãpi.nõ ſolũ mõtiũ.i. ſctõꝝ vi ta et ſcia ſublimiũ.ſz et campi.i.ſimpliciũ. Vel Ego ſum flos cãpi.nõ ſoli⁹ mõ tis iudee.q velut mons pmo recepit radios fidei.ſed et campi.i.gentilitatis.in q velut i campo diabolus libere et abſq3 offendiculo diſcurrebat.

Et liliũ cõ valliũ.i.decus et glia humiliũ: q parati ſunt ad patiendũ. quo fuerũt humili/ D tatis mee claritatẽ.quã geſſi i hũanitate naſcens et moriẽs.quo etiã reuelo eterne dei tatis ſplẽdorẽ:magis q3 montibꝫ.i.ſapiẽtibꝫ hui⁹ mũdi.vt habet̃ Matth.xi.⁊ Iaco bi.iiij. Deus ſupbis reſiſtit ⁊c̃.

Chriſtus liliũ cõ valliũ

—Id ẽ.natũ i ɔuallibꝫ.q.d. Sic liliũ naſcit̃ in ɔuallibꝫ.ſic ego nat⁹ ſũ de humilibꝫ.

Id ẽ.dec⁹ et decor gentiũ: ⁊ oim q ſordes vicioꝝ velut valles i ſe excipiebãt.nõ eñ veni vocare iuſtos ſz pctõres ad pniã3. Mat.ix. Vl̃ ɔualles dñi.plebes humiles.

Cõualles q dicũt

Cõualles eñi dicũt̃ valles q mõtes ɔiũgũt.vl̃ mõtibꝫ ɔiũcte ſunt. Ita plebes hu miliũ laicoꝝ velut i medio duoꝝ mõtiũ ſũt inter clauſtrales ⁊ clericos ſeclares: ab altero lucẽ doctrine.ab altero lucẽ exẽpli.velut radios ſuſcipiẽtes. Et vtroq3 etiã monte:doctrinis qſi flumis deſcẽdẽtibꝫ irrigant̃. Vñ inter mediũ mõtiũ ptrãſi bũt aq. Spẽaliter g liliũ iſtaꝝ ɔualliũ ſe dic̃ ſpõſus.et tacet de mõtibꝫ.vt caſtitas ɔiugal̃ etiã lilij pꝛīcepꝫ reputet̃. Id ẽ g ſm vnã expoſitõe3 ſunt cãp⁹ ⁊ ɔualles.ſ. vel⁹ ſimpliciũ. Sed cãp⁹ dr̃ ex planicie iuſticie.vl̃ extẽſiõe caritatis. Cõualles aũ tẽ ex mõtiũ circũſtãtiũ ſupeminẽtia. Poſſunt itelligi etiã ɔualles oẽs electi: ſic̃ et E campus. Nã cãp⁹ ppter planiciẽ iuſticie ⁊ latitudinẽ caritatis. Cõualles pp̃t humilita tẽ: q ſalubrr ſe ſuppõnũt:et inuicẽ ſe alter alteri ſubijciũt. Ro.xij. Honore inuicem pueniẽtes. Placet g chriſto i electis q cãp⁹ ſint.ſz ſpecialiter placet q ɔualles du/ plici humilitate humiles:iteriori et exteriori. Et ideo generali noĩe floris cãpũ laudat dicẽs. Ego flos cãpi. ſz ſpẽali noĩe lilij ɔualles attollit dicẽs. Et liliũ ɔualliũ. qſi d.mihi iuſticia placet ⁊ caritas.ſz ſpẽalr humilitas. Vñ nõ marie caritatẽ.ſz hu militatẽ dr̃ reſpexiſſe. De q etiã ſpẽalr reqrit in terris. Mat.xi. Diſcite a me ⁊c̃. Li liũ.aũt iõ ſe noiat ſpõſus.qꝛ i lilio ipe flos ẽ fruct⁹. Sic chriſt⁹ flos ⁊ fructus eſt idẽ. Sz flos ſpectãtibꝫ.fruct⁹ fruẽtibꝫ. Vñ dic̃. Flores mei fruct⁹ ho.⁊ honeſtatis. Maria flos fere ſm oẽs pꝓpꝛietates:flori ſuo q chriſt⁹ ẽ ſupius aſſignatas.

Item maria flos

Verſus primus

Candidus p virginitatẽ et oĩmodã innocentiã.qꝛ nihil inqnatũ incurrit in illũ florẽ. Sap.vij. ex quo mũdatus eſt in ſua ſanctificatõe.

Aromatic⁹ p ſuaueolentẽ opinionẽ. Vñ dr̃ ei Cañ.i. Currem⁹ i odore vnguẽto rũ tuoꝝ.cui⁹ odor maxime i tribꝫ ɔſiſtit. In ẜgitate.q ad carnẽ. In humilitate et deuotõe q ad aĩam. In vtroq3 q ad deitatis inhabitatõem. Propter hũc triplicẽ odorẽ:dicit ipa de ſe Ecci.xxiiij. Sicut cinnamomũ et bal.aroma. ⁊c̃.

Tenuis in triplici ſubſtãtia. Corpali:p ɔtinentiã et carnis maceratõe3. Spũali.ſ. aĩa p ſũmã humilitatẽ. Terrẽa.p volũtariã pauptatẽ.vl̃ tpaliũ ſi ea vnq3 habuit lar gã erogatõe3. Vñ de ea ſpecialiter intelligit̃ illud puer.i fine. Manũ ſuam apuit inopi.et palmas ſuas extendit ad paupem.

Tener p mãſuetudinẽ.p pietatẽ.p peccãtiũ ɔpaſſiõe3.p dilectõe3.tenerrĩe diligens corp⁹ ⁊ mẽbra filij ſui.i.eccl̃iã ⁊ vniuerſos fideles. Quere li.iiij.ti.xvij. I I vſq3 i fi.

Et ſpecioſus.i.oĩmoda ſpecie dilectõis plenus.qꝛ ſuplatiue pꝛīcipat pulcritudi/ ni oim ſctõꝝ. Vñ Cañ.vi.dicit̃ pulcra vt luna.i.vniuerſalis eccl̃ia. qꝛ qcqd pulcritudinis habẽt ceteri ſancti in parte.habet iſta in toto. Quere li.v.E.

Verſus ſecũd⁹

c Concau⁹ p humilitatẽ. In hac aũt ɔcauitate.i.merito humilitatis ſue: quã reſpe/ xit deus.i.approbauit.attulit nobis ipa mel diuinitatis. Per humilitatem autem

et voti virginitatis placuit ipsa deo. sꝫ ꝑ fidem ꝯcepit. Uñ ꝑ aurē dr̄ ꝯcepisse. i. ꝑ fidem dicētē. q2 fides ex auditu. ad Ro. x. Ideo ei dr̄. Mel et lac sub lingua tua. Cañ. iiij. Quere li. iiij. ti. xxvi. E.

Omnicolor. vnde et inter lapides specialiter ꝯꝑat̄ topasio: qui dicit̄ q̄si topazion. i. omnicolor. et est omniū gemmarū ꝓciosissima.

Lenis. ꝑ mansuetudinē et benignitatē. Unde ei canit ecclia. Uirgo singularis inter oēs mitis ⁊c. Ipsam enī nō inuenisse pctōres scrupulosā. Quere li. iiij. ti. xxiij.

Leuis. i. sine pōdere peccati. Unde et dicit̄ nubes leuis. Isa. xix. Leuis etiam ꝑ virtutū multitudinē: q̄ igneē nature sunt.

Et medicinans. In flore enī marie q̄ est christus inuenta est humani generis medicina. Unde Ecci. xxxviij. Altissim⁹ creauit medicinā de terra. i. carnis virgineae.

Uersus tercius — f Ructifer. Unde dictū est ei Lu. i. Bñdictus fructus ventris tui. Quere libro. i. ca. vij.

Inclinis. ꝑ obediētiā. iuxta doctrinā spirit⁹ q̄ ei dixerat. Inclina aurē tuā ⁊c. De eis enī flores. vel fere oēs in partē alterā inclinant̄. sic ꝑ ex lilio rosa et viola.

Recreans. pulcritudie et odore: caput. i. ꝓncipale mētis. deuote de ea meditantib⁹.

Subtilis. sicut patz in florib⁹ vitis et ozili. Tam subtilis enī fuit ei⁹ fecūda virginitas: q2 eā diabolus nō potuit explorare. nec hō comprehendere.

Item maria flos — Aquosus. i. succosus. cuius succus pietas et ꝯpassio cordis ei⁹. Uel abūdantia lacrimarū. Uel lacrime tp̄e dn̄ice passiōis. et post filij ascēsionē.

Uersus quart⁹ — c Et delicatus. Unde significat̄ ꝑ susannā q̄ iterpretat̄ liliū. De q̄ dicit̄ Dan. xiij. Q. erat delicata nimis: et pulcra specie. Hiere. vi. Speciose et delicate assimilaui filiam syon. i. mariam.

Cōmunis. q2 expositus omni tp̄e: volēti cape ad delectabilē intuendū: ad suauiter odorandū. ad vtiliter colligēdū. Unde sicut fili⁹ gliatur et se appellat florē cāpi Cañ. ij. sicut supra dictū ē ca. ij. sic et ipsa ꝑt singulariter gloriari et dicere. Ego flos cāpi. q2 in mūdo florē nō ꝑdidit. cū nec monialis fuerit nec reclusa: gloriosius reputās florere in mūdo. q̄ hic designat̄ ꝑ cāpū. q̄s in orto vel deserto.

Rorificatus. suscepit enī filiū dei in incarnatōe quasi rorē mellitū. et inde tota facta est rorifica ⁊ mellita.

Uersus quintus — p Ascit apes. i. cōtemplatiuos et sibi deuotos: deuotōe quasi q̄dā mellea dulcedine. vt supra de christo.

Et eis cerā cū melle ministrat. i. humanā christi naturā cum melle deitatis.

Uersus sextus — p Atrē glificat. i. herbā vel arborē vel terrā de qua nascit̄. Et beata virgo gloria laus et honor ē et leticia matris sue. Unde Cañ. vi. Una est matri sue: electa genitricis sue.

Non visus spargit odorē. licꝫ enim ipsam nō videāt fideles aie in p̄nti intuitu corporali. tñ adolescētule currūt in odore ipsius Cañ. i.

Uersus septim⁹ — p Neuma sacrū recipit. merito eni humilitatis et virginitatis superuenit i eā spūssctūs.

Caput ornat. q2 christū caput nostꝝ vestiuit et induit gliosa humanitate. Uñ Cañ. iij. Uidete regem salomonē in diademate ⁊c.

Templa venustat. Uñ de ipsa canit̄. Cui⁹ vita inclita cūctas illustrat ecclias. militantem scꝫ et triūphantem.

Maria coloris

Candidi. vt liliū: ꝑ virginitatē et innocentiā ⁊ immunitatē peccati. Quere infra de lilio. ca. iiij. Uel etiā candor: gliam designat immortalitatis.

Rubei. vt rosa: ꝑ pulcritudinē naturalē. ꝑ verecundiā virginalē. ꝑ eximiā caritatē. ꝑ patientiā singularē. et affectū martyrij. Quere infra titulo de rosa. ca. v.

Purpurei. vt viola. q2 regi regū conueniēs. purpura enī regib⁹ cōuenit. Uel purpurei ꝑ martyriū anime. quia sanguis: quo signat̄ martyriū. purpurei coloris est. Quere infra de viola. ca. vi.

Maria flos coloris — Jacinctini. q̄ color celestis ē. q2 eius ꝯuersatio ei⁹ erat in celis. ad Phil. iij.

Aerei. rōe sue ꝯtemplatōis. celos enim attingebat stans in terra. Sap. xviij.

Liuidi. q2 ia mente ꝯpassa est filio patiēti. Unde dicit Cañ. i. Fusca sum. q2 decolorauit me sol. i. fili⁹ meus mortis eclypsim patiens.

Crocei. ꝑ sapientiā et caritatē. que notant̄ in auro. crocus enī crines habet aureos. Quere infra de croco. ca. vij.

Lazurini. ꝑ voluntariā paupertatē. q2 similiter est color celestis. q2 regnū celorꝝ promissū est paupertatis. Matth. v. Nisi enī fuerit voluntaria: nō est celestis coloris sꝫ terreni. et sicut lazuri color pulcer est et ꝓciosissimus. sic et paupertas corā deo.

Ambro. — Uiridis. ꝑ virorē fidei. q̄ nō emarcuit in ea tp̄e dn̄ice passiōis. sic in omnib⁹ alijs. sicut dicit ambro. Ideo dr̄ de ea Prouer. xxxi. Nō extinguet̄ in nocte. dn̄ice passionis lucerna eius. i. fides.

Maria lilium Capitulū iiij.

A — c Anti. ij. Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias. Uerba sūt christi de maria vl̄ fideli aīa. Liliū rōe cādoris signat innocentiā. et peccati immunitatem. q2 maria extā sanctificata est ab originali: credit̄ nō peccasse. Dicitur autem liliū q̄si lacteum. ꝓpter colorem lacteū.

Maria lilium

Quia sicut liliū spinis inter quas nascit̄ ꝑstat⁹ est absq3 ꝯpatōe. sic maria iudeis de quib⁹ nata ē. Uñ. sicut spina rosam: genuit iudea mariā. Immo in ei⁹ ꝯpatōe spine reputant̄ et aie sancte: et virtutes angelice. q2 sicut dr̄ Job. xxv. Luna nō splēdet. et stelle nō sunt mūde in ꝯspectu ei⁹. q̄nto magis hō putredo ⁊c.

Quia sicut liliū cādorē suū retinet inter spinas. et q̄nto magis ab illis pungit̄: maiorē emittit odoris fragrātiā. Sic maria dn̄a nequā iudeis in filio pungeret̄. ꝑ retinuit mentis innocentiā: nō reddēs malū ꝑ malo. nec ꝑ maledicto retribuēs maledictū. Immo cū ipsi⁹ mentē ꝑtrāsiret gladius passiōis. vbi tota ꝯpūcta est. vt diceret cū susanna: q̄ interpretatur liliū. Angustie mihi sunt vndiq3. Dan. xiij. Tūc verissime dixisse visa ē illō Cañ. i. Cū esset rex in accubitu suo. i. in humiliatiōe crucis nardus mea dedit odorē suū. Inde etiā cādori hui⁹ lilij accreuit rubor rose. q2 cōpassio cordis virginei: ꝑ summo martyrio virgini reputat̄. Et sm̄ hoc hui⁹ auctoritatis. Sicut liliū inter spinas sic amica mea iter filias. pōt hic esse sensus. vt dicat fili⁹. Sicut ego q̄ sum liliū. i. innocēs. inter spinas. i. inter iudeos. q̄ circūdederūt me sicut apes: et exarserūt. igne ire et odij aduersum me. sicut ignis i spinis. Sic amica mea. i. maria. inter filias. i. inter synagogā et gentilitatē: q̄ me crucifixerūt. synagoga. s. auctoritate. gentilitas misterio. et aīam mris mee ꝯfixerūt. dilaceraueruut et cōpunxerunt.

B — Quia sicut liliū totū qd̄ habet odoris: et decoris: fructus et amenitatis: trāsmittit ad summū. et collocat in capite suo. Sic maria deo trinitati q̄cq̄d boni hꝫ attribuit dicēs. Fecit mihi magna q̄ potens est ⁊c. Quasi di. cū aplo illud. i. ad Cho. xv. Gratia dei sum id quod sum. Et hoc facit exemplo filij sui: patri a quo habet originē totū attribuētis. Uñ dicit Job. xvij. Pr̄ oia mea tua sunt.

Maria lilium — Quia sicut liliū dolores mitigat: et ardores extinguit. Sic maria ꝓcib⁹ suis et exemplis: in nobis pctōrib⁹ et i seruis suis q̄s maxime noxias refrenat: et extinguit ꝯcupiscētias. et mitigat dolores aie: cōsolatōnem gratie trāsfundendo in eā. vt ei verissime possit dici. Scdm multitudinē dolorū meorꝝ in corde meo: ꝯsolatōnes tue. o maria. letificauerūt aīam meā.

Quia liliū in medio floris: grana habet crocea et quasi aurea. q̄ septē hastulis supponant̄. in q̄ septiformis gr̄a designatur. que florē marie. i. christū sup oēs ipleuit. Isa. xi. Designant̄ etiā in granis aureis initia bonorꝝ operꝝ: et thesauri sapie ⁊ sciencie. q̄ fuerūt abscōditi in hoc flore. Col. ij. Uel grana aurea in medio floris: fili⁹ dei: de⁹ et homo in vtero virginis.

Itē in lilio flos fructus ē. Sic et in virgine flos eius. i. christus fructus ei⁹. Unde et ipsa dicit Ecci. xxiiij. Flores mei fruct⁹ honoris et honestatis. Christ⁹ enī flos ē expectātib⁹. fructus fruētib⁹. flos in via. fruct⁹ in patria. Liliū etiā marie. i. virginitas eius fructificauit sola supra naturā.

Itẽ radix lilij q̃ latet ſub terra:ſignat fidẽ ꝟginis.q̃ſ fides ẽ de occultiſ. Dabile q̃ C
in altũ ſurgit:ſpem virgis de celeſtib⁹. Flos cãdid⁹ int⁹ et extra:innocẽtiã ꝟginã
lẽ. Grana aurea caritatẽ.q̃ſ ſicut ꝯcauitas floris hec grana cõtinet.ſic et hũilis inno
centia:et innocẽs hũilitas cordis marie:plena extitit dei et ꝓximi dilectiõe. Claue
ſuppoſitãs grana illa:ſignificat timorẽ. q̃ ſi ſit filial' vel caſt⁹ ꝯiũgit⁹ ẽ caritati. D
Moraliter. Claua iſta:manubriũ habet cãdidũ.malleolũ croceũ vel q̃ſi aureũ
Correctõ plati
correptõem ſignificat. A pte enĩ corripiẽtis debꝫ eſſe cãdor innocẽtie.ne.ſ. q̃act
aliũ p irã vel odiũ aut alia de cauſa iniuſta.vl' ne re⁹ ſit illi⁹ peccati de q̃ aliũ corri
pit. A pte enĩ ꝑcuſſi:debet eſſe crocetas caritatis . ne odio corripientẽ ſe habeat.
aut dicat.mgr̃ meus malicioſe grauat me.ſed ſibi attribuat culpã.deo aũt flagel
lãti q̃ iuſte flagellat omnẽ filiũ quẽ recipit :vel magiſtro corripiẽti:iuſticiã. Sed
mõ omnes religioſi faciũt ecõuerſo. E
Item i lilio iſto q̃tuor cõſiderãda ſunt .que faciũt ipm ꝯmendabile.ſ. Radix. i. ma
rie generatio preclara ex ſemine abrahe. orta de tribu iude.clara ex ſtirpe dauid.
Ex radice ſtil⁹.in q̃ q̃tuor. Gracilitas ſurgẽs:tpantia ẽ marie .ſic enĩ oportebat.
ad h̃ vt eam ĩhabitaret ſapiẽtia illa:que nõ inuenit' in terra ſuauiter viuẽtiũ. Job
xxviij. Itẽ eq̃lis eſt p iuſticiã.reddidit enĩ que ſunt ceſaris ceſari .et q̃ ſunt dei deo.
Reddidit enĩ deũ mũdo.et mũdũ.i.amatores mũdi nõ ceſſat deo reddere q̃ntũ i
ſe eſt. Per eã aũt ſpeciali⁹ factus ẽ ex pens mũdi:⁊ mũd⁹ dei. Itẽ ſolid⁹.i. h̃ forti
tudo.q: ipã illũ portauit ſub q̃ curuant' q̃ portãt orbẽ. Job.ix. Itẽ ſublimis :in h̃ F
prudẽtia. hãc enĩ laudãs mirat' plenitudo ſcientie cherubin. In h̃ ſtilo multiplex
foliũ. Primũ patiẽtia:q: patiẽter audiuit angelũ ſalutantẽ.vñ cogitabat q̃lis eſſꝫ
iſta ſalutatio. Scðm prudẽtia:interrogãdo.quõ fiet iſtud ꝛc̃. Terciũ hũilitas: cũ
rñdit. Ecce ancilla dñi. Quartũ magnitudo fidei.fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. Et ſic õ
ꝟbis eius p ordinẽ. Item ex ſtilo flos i ſũmo. in quo cãdor caſtitatiſ.que ſurgit de
tpantia.rubor caritatiſ:q̃ de iuſticia.rigor ꝑſeuerãtie:q̃ de fortitudĩe.odor ſuauita
tis:q̃ de prudẽtia. Hec enĩ ꝟtus odorat q̃ longe ſunt in ꝓſentib⁹ futura. in terre
nis celeſtia.in infimis ſublimia . in dolore gaudiũ.et ꝑmiũ in labore . Redolet enĩ
flos iſte.q̃ſ fame ei⁹ fragrãtia late diffundit':dum in celis et in terris et in mari cã
tat'. Sicut mirra electa dedi ſuauitatẽ odoris ꝛc̃. G
Itẽ flos lilij:q̃ð plus mirabile ẽ:q̃tuor ſup̃dictis repandis ſingulis:ſuã reſpicit ad
radicẽ.et infima ſui nõ obliuiſcit' i altũ euadens. Hec eſt hũilitas marie.que nec
de radice nobili .nec de tribu regia vel ſacerdotali.nec de cardinalib⁹ ꝟtutib⁹.nec
de caritate.nec de caſtitate.vl' cõmẽdabili opiniõe.vel corꝑali pulcritudine. vl' gr̃e
plenitudine.vel angelica ſalutatiõe.aut miniſterio angelorũ.vel dñi cõceptiõe ina
niter exultauit.ſed q̃ſ humilitatẽ ei⁹ omnipotẽs reſpexit.iuxta illð Eccl.iij. Quã
to magn⁹ es hũilia te in omnib⁹. Itẽ licet flos iſte ſteril' videat':fecund⁹ ẽ. Quere
iſtud ſup̃.ca.i.K. vbi chriſt⁹ dicit' flos q̃ paſcit . Itẽ generaliter in lilio totali: flo
re et ſtipite notant' hic in cãdore:puritas et innocẽtia.in odore deuotio et bona fa
ma.in virore ĩmarceſſibilitas deſignat'. H
Itẽ moraliter.flos lilij ſex folia cãdida habꝫ.ſex folia:caſtitas cordis et q̃nq3 ſenſuũ
Et ſex ſunt q̃ ꝑcipue incorruptã cuſtodiũt caſtitatẽ.videlicet.ſobrietas.operatio.
Caſtitatiſ cuſtodes ſũt ſex
cultus aſpitas.cuſtodia ſenſuũ .verecũdia ſermonũ.vitatio oportunitatiſ peccan
di.ſ.loci tp̃is et pſone. De pmo.ij. Pe.v. Sobrij eſtote ⁊ vigilate. Hoc foliũ lace
rat ſpina guloſitatis.vt patet i Loth Gene.xix.q̃ ebri⁹ ꝯmiſit inceſtũ . Ideo Ro.
xiij. Nõ in ꝯmeſſatõib⁹ et ebrietatib⁹.nõ in cubilib⁹ et impudicicijs. De ſcðo Job.
ix. Me oportet opari ꝛc̃. Hoc foliũ lacerat ſpina ocioſitatis.vt patꝫ in ſodomitis.
Eze.xvi. Hec fuit iniq̃tas ꝛc̃.ſaturitas panis et abũdantia et ociũ ipſi⁹ ꝛc̃. Ocio
ſitas enim via ẽ ad luxuriã. Ideo dicit' Eccl.xxxiij. Mitte ſeruũ.i.corp⁹ in ope
ratõem ne vacet. mltã enĩ maliciã docuit ocioſitas. De tercio Matth. vi . Noli
te ſoliciti ꝛc̃.q̃d induamĩ . Itẽ Habẽtes alimẽta ꝛc̃.i .Thi.vi. Nimia enĩ ꝯpoſitio
veſtiũ via eſt ad luxuriã. De q̃rto Iſa.xxxiij. Qui ambulat in iuſticijs et loq̃t' veri
tatem ꝛc̃. Hoc foliũ lacerat curioſitas videndi vana.audiendi noua .et hmõi.⁊ hec

via eſt ad luxuriã. Ut patet i Dyna. Gene.xxxiiij. Iere.ix. Docete filias vr̃as lamẽ
tũ q: mors intrat p feneſtras. De q̃nto Eccl.xxij. Quis dabit ori meo cuſtodiã
et. Itẽ debet dicere puella. Poſui ori meo cuſtodiã cũ ꝯſiſteret peccator aduerſũ me.
Hoc foliũ lacerat loq̃citas.q̃ ẽ via ad luxuriã. Unde Prouer.vij. Irretiuit eũ mul
tis ſermonibus et blãdicijs labiorum pertraxit illũ.ſtatim eũ ſeq̃t' q̃ſi bos ꝛc̃.i. Cho.xv.
Corrumpunt bonos mores colloq̃a mala.vl' ꝯfabulatiões peſſime. De ſexto .i.ad
Thi.v. Adoleſcẽtiores viduas deuita. Oportunitas aũt loci via ẽ ad luxuriã. Unde
thamar corrupta ẽ ab amon.quia ſola cũ ſolo.ij. Regũ.xiij. Ideo loth dictum eſt
Gene.xix. Ne ſtes in omni circaregione ſodome.
Itẽ intra florẽ lilij ſex ſunt grana aurea. que figurant caritatẽ q̃ trib⁹ modis diligit' I
deus.ſ. dulciter.ſapiẽter.fortiter. Et trib⁹ de cauſis.ppter tpalia q̃ tribuit .ppt' ſpi
ritualia q̃ infundit.ppter celeſtia q̃ pmittit. De pmo Iere.v. Metuam⁹ dñm q̃
dat nobis pluuiã tẽporaneã et ſerotinã in tpe ſuo.et plenitudinẽ annue meſſis. De
ſcðo dicit' in pſal. Aperi os tuũ .i.ſ.os cordis ad deſiderãdũ.et os corpis ad orãdũ.
Et implebo illud .i.cariſmatib⁹ gratiarum. De tercio.i. Chor.ij . Ocul⁹ nõ vidit ꝛc̃.⁊
ſumptũ eſt de yſa.lxiiij.ſm aliã editionẽ.

Sicut liliũ inter ſpinas ꝛc̃.] Nota q: triplex ẽ liliũ. Liliũ inter ſpinas.liliũ in K
fra ſpinas .liliũ ſupra ſpinas. Liliũ inter ſpinas:virginitas ĩpugnata tẽptatõi
Triplices ꝟgines
bus.que ſunt ſpine valde pũgentes. Liliũ infra ſpinas:ꝟgines ſubiecte criminib⁹.
q̃ ſunt peſſime ſpine. Liliũ ſup̃ ſpinas:virginitas ſup̃ temptatõem ⁊ impugnatõeꝫ.
Qualis eſt virginitas marie. De pmis Treno.i. Sacerdotes ei⁹ gemẽtes:ꝟgines ei⁹
ſqualide. De ſcðis Deute.xxxij. Foris vaſtabit eos gladi⁹:et int⁹ pauor:iuuenes
ſimul ac ꝟginẽ. De tercijs Apoc.xiiij. Hi ſunt q̃ cũ mlierib⁹ nõ ſunt coinq̃nati.ꝟ
gines enĩ ſunt ꝛc̃. Primũ liliũ:ſunt fatue ꝟgines habẽtes lãpades ſine oleo.i.cor
pora integra ſine caritate. Scðm:ſunt prudẽtes ꝟgines.q̃ cũ lãpade ꝟginitatiſ:acce
pto oleo caritatiſ.fatigate tẽptatõib⁹ dormitauerũt. Mat.xxv. Terciũ:eedem ꝟgi
nes:q̃ omni dormitatiõe ſupata:intrauerũt cũ eo ad nuptias. Itẽ pmũ liliũ .fi
lia herodiadis ſaltatrix. Mar.vi. Scðm.beata agnes:q̃ paſſionem ſuſtinuit ne
ſeruiret copule ꝯiugali. Terciũ.btã ꝟgo. q̃ nullũ vnq̃ ſenſit aculeũ libidinis.
Itẽ triplex gen⁹ ſpinarum. Prime:ꝯcupiſc carnales. Unde Geñ.iij. [Terra tua.] i.caro L
[ſpinas et tribulos germiabit tibi.] Scðe:mũdane ſolicitudines. Unde matth.xiij.
Semẽ cecidit i ſpinas. Tercie: mali cohabitãtes.ij. Regũ.xxiij. Preuaricatores
q̃ſi ſpine euellent'. Itẽ Michee.vij. Qui optim⁹ eſt q̃ſi ſpina de ſepe. Scã igit'
aĩa fide pura:ſpe ſancta:caritate ſolida.inter aculeos carnaliũ ꝯcupiſcẽtiarum integ.
Aĩa ſctã lilium
inter pũgẽtes ſollicitudies illeſa.inter malignãtes bona . inter diſcordãtes pacifi
ca.q̃d aliud eſt q̃ liliũ inter ſpinas.
Itẽ [Sicut liliũ inter ſpinas] Sentit liliũ ſpinarum iſtarum.i.tẽptatõnũ pũctõem:q̃ſ q̃
ſub ſe.q̃ñ tẽptat' de diuitijs q̃ verbum dei ſuffocãt. Matth.xiij. Semẽ cecidit ꝛc̃
Circa ſe:pueſi fratres q̃ pacẽ turbãt. Naum.i. Sicut ſpine ſeinuicẽ ꝯplectũt'.ſic
ꝯuiuiũ eorum pariter potãtiũ. Iuxta ſe:carnales voluptates. Geñ.iij. Terra t. ſpi
nas et tribulos germiabit tibi. Intra ſe:male cogitatões et praua deſideria. Pro
uer.xxiiij. Per agrũ pigri ꝛc̃. Sup̃ ſe:demonũ ſuggeſtiões. Iſa.vij. Vepres ⁊ ſpi
ne in vniuerſa terra ⁊ oẽs mõtes ꝛc̃. Itẽ de primis ſpinis dicit ps. [Cõuerſus M
Triplices ſpine
ſum i erũna mea.] i.in iugũ pme ſeruitutis qð abiecerã in baptiſmo [dũ ꝯfigitur
ſpina .]carnalis ꝯcupiſcẽtie vſq3 ad ꝯſenſũ . Quaſi di.dũ carnalis ꝯcupiſcẽtia vſ
q3 ad ꝯſenſum ĩfigit':in pſtinã redigor ſeruitutẽ q̃ſi virib⁹ hoſti redditis. vt dicit
Aug⁹
Aug⁹ ſup.vij.ad Ro. Vel [cõuerſus ſum in erũna.] i.in dolorẽ et lamentatõem
penitẽtialẽ [dũ ſpina .]carnal' ꝯcupiſc [infigit'] vſq3 ad cõſenſum.vt dicit glo. De
ſecũdis:exẽplũ i luna.vbi videt' hõ faſce ſpinarum onerat⁹.nullo tñ vulnere ſauciat⁹.
Sic ẽ aĩa ſcã ſub ſollicitudie actiue.a q̃b⁹ ſpinis mltas pũctões accipit .nõ tñ ali
q̃ vicia culpe. De tercijs Phil.ij. Oĩa facite ſine murmuratõib⁹ ꝛc̃.iter q̃s luceti
ꝛc̃.i. ſic ſic lilia cãdida ⁊ illeſa iter ſpinas. Itẽ bis ſpinis pũgit' liliũ i radice.q̃ñ tẽ
ptat' q̃s de fide. In ſtipite:q̃ñ volũt ſpem frãgere. In flore:q̃ñ caſtitatẽ violare.

In gñis qñ caritatẽ corrũpe ꝑ diſſenſionẽ inter frẽs. In claua. vbi timor dimiſa, reddei miſericordiã aſſerẽdo: vitã lõgã pmittẽdo. Pe ſunt tres lãce, cecẽs ioab.i.diabol⁹ infixit ĩ corde abſalon.ij. Regũ.xviij.

Triplex lilium — Itẽ ẽ liliũ ↄuallĩ caſtitatĩ virginal. ſpineti ↄiugal. agri vidual. De pmo. Ego liliũ cõuallũ. De ſcdo. Sic liliũ ĩter ſpinas. De tercio Math.vi. Cõſiderate lilia agri. A

Sicut liliũ inter ſpinas. Nõ dicit ĩter lilia. Hoc ẽ contra eos q̃ cohabitationem pec-

Cohabitatio peccatorum — catoꝝ abominanł. ſicut phariſei dicẽtes de dño Lu.xv. Quia hic pctõres recipit et mãducat cũ eis. Bene viuere ĩter bonos bonũ ẽ. ſed inter malos bñ viuere et ĩnocẽtiã retinere. ⁊ cũ odiẽtib⁹ pacẽ eſſe pacificũ ↄfectũ ẽ. Itẽ h̃ ẽ ↄ q̃ſdã q̃ ĩpnunt ĩſirmos. q̃ ſpinas tẽptationũ patiũł: cũ ipi talia nõ ſentiãt. ſic legił ĩ vitis patꝝ de q̃dã heremita. Sed audiãt ipi q̃ aĩa nõ ẽ amica ſpõſi. niſi fuerit liliũ ĩter ſpinas. Iõ ne min⁹ amari ĩ medio ſpinaꝝ q̃ ĩ molli lectulo ſe timeret ſpõſa: ↄtubnio ſpinaꝝ ↄiũxit nomẽ amice. Et ne min⁹ decorã ſe crederet ex pũctiõib⁹ ſpinaꝝ. iõ nominat illã liliũ ĩter ſpinas. Quaſi dł. Nec amorĩ grã. nec odorĩ fragrãtia. nec decoris ↄnãtia. minuił ĩ ſponſa vicinitate ſpinaꝝ. aut ↄpũctiõe. ſed poti⁹ augmẽtał. D

Itẽ nõ dicit. Sic liliũ ĩter ſpinas. ſic dilecta mea ĩter filias. ſꝫ amica. Quaſi apte dicat. ꝑ h̃ aĩa q̃ ſpinas tẽptationũ: tribulationũ: ſolicitudinũ ppt me ſuſtinet. amicã meã ſe ↄprobat euidẽter. Et ſic amor ſpõſe notał hic erga ſpõſum. et amor ſpõſi erga ſpõſam. Qui enĩ liliũ inter ſpinas colligere vult: ſpinaꝝ aculeos neceſſario

Christus collegit aĩas ĩter ſpinas — patił. ſicut patꝫ in h̃ ſpõſo. Nã iſtõ liliũ de medio ſpinaꝝ.i. reproboꝝ colligẽs. aculeos paſſus ẽ mł'tiplices. cũ electos colligeret ꝑ ſe et alios pdicãdo: ⁊ pctõꝝ multimodas morſiões. Eccles.x. Qui diſſipat ſepẽ mordebit eũ coluber. Sepes. hec ſynagoga pctõꝝ. Fecit enĩ dñs ſicut canis venatic⁹: q̃ ferã inſeq̃ns: caput ⁊ corp⁹ ſuũ in ſpinas ĩmittit. nõ timẽs vulnera vt capiat pdã. Fera latitãs inter ſpinas:

Ecclia ĩter ſpinas — ecclia ĩter reprobos. quã vt extraheret mł'tas a r̃probꝫ q̃ ſpine ſunt: ſuſtinuit punctões vſq̃ ad ſanguĩs effuſiõem. Vñ et ad h̃ ſignificãdũ. caput ſuũ ſpinis ſuſtinuit coronari. Vñ.ij. Regũ.xxiij. Preuaricatores q̃ſi ſpine euellenł vniuerſi: q̃ nõ tollunł manib⁹. ſed ſi q̃s tãgere eas voluerit: armabił ferro ⁊ ligno lãceato.i. ĩ patiẽcia ĩuincibili. et lõganimitate inflexibili. Notał etiã in h̃ ṽbo ſponſe ↄpaſſio ad ĩfirmos. Liliũ enim ĩter ſpinas facile vulnerabile et penetrabile ẽ. Et mẽbra eccle ĩter ĩfirmos frẽs: penetrabilia debẽt eſſe ꝑ ↄpaſſionẽ. Vñ hec ẽ vox liliĩ inter ſpinas. Quis ĩfirmał ⁊c.ij. Choꝝ.xi. Itẽ in h̃ ṽbo notãł tria.ſ. ordiabilitas. ſociabilitas. et hũilitas ſpõſe. Nõ dr̃ Sicut liliũ ſup̃ ſpinas. ſic amica mea ĩter filias. P

ſed inter ſpinas ⁊ ĩter filias. Ecce ordinabilitas et ſociabilitas. Itẽ nõ dicit. Sic liliũ inter ſpinas. ſic amica mea ĩter filios. ſed inter filias. ecce hũilitas. Hec enim tria fideli aĩe vt ſit ſpõſa chriſti. ſunt neceſſaria. et ad h̃ vt vocetł amica. ordiabilitas q̃ ad ſe. ſociabilitas q̃ ad primũ. hũilitas q̃ ad deum.

Maria roſa Capitulũ v.

Iſo de lilio videndũ ẽ de roſa. Et nota q̃ chriſt⁹ roſa. maria roſa. ecclia roſa. fidelł aĩa roſa. De hac roſa dr̃ Eccl.xxiiij. Quaſi plãtatõ roſe ĩ hiericho.i. q̃dã plãta roſe. Hiericho. ĩterpratł luna. Vel vt q̃dam dicũt: odor eĩ⁹. q̃ os cuiuſlibet chriſtiani dꝫ eſſe aromaticũ: laudes marie reſonãdo. ſicut os aromaticuꝫ reddił: ſpecies aromaticas ruminãdo. Luna cãdida ẽ: roſa rubicũda. Roſa in luna. rubor in cãdore. Plãtatio ḡ roſe ĩ hiericho. eſt ĩ cãdore ṽginitatis plãtata affectio martyrij et paſſiõis. Iõ Lu.i. dictũ ẽ elegãter. Et nomẽ ṽgĩs maria. Iſtõ pleni⁹ ĩuenies li.iij.pti.ij. prologus.x.D. Dicił q̃ ĩ hiericho creſcũt roſe ſpecioſiſſime habẽtes cẽtũ q̃nq̃ginta folia. Dicił ḡ maria q̃ſi roſa. nõ q̃libet: ſꝫ hiericontina.i. ſpecioſiſſima. et marie habito r̃ſpectu ad filij paſſionẽ. cui mẽte ↄpaſſa eſt. Color enĩ roſe⁹. q̃ſi ſanguine⁹ ẽ. et ſanguis ſignat martyriũ. Et bñ q̃ſi roſa. Chriſt⁹ enĩ ṽa fuit roſa ſanguĩe ꝓprio rubricatus. Ipa ṽo nõ ſuo ſanguine. ſed ſanguine filij rubricata. Et ideo q̃ſi roſa. q̃ntũ enim fili⁹ paſſus eſt corꝑaliter. tãtũ ipſa ↄpaſſa eſt ꝑcordialiter. Ipa enĩ fuit roſa in hiericho: qđ ſonat defectus. q̃ ↄpaſſa eſt filio: qñ fides in omnib⁹ defecerat ꝑter ipſam.

Aliter. Plãtata fuit maria: et firmiter radicata ĩ defectu et aculeis paupertatis. Vnde tanq̃ peregrina nõ habuit vnde filiũ natũ ſufficiẽter operiret. vel vbi honeſte reclinaret. et ex hoc defectu et his aculeis. in odorẽ et decorẽ aſcẽdit ſpecioſiſſime roſe.

Chriſt⁹ roſa — Aliter. Chriſt⁹ roſa hiericho. defectus. ipſe enĩ plantatus fuit ſecus decurſus aq̃rum in die paſſiõis.i. ſecus noſtre mortalitatis defectus. Vel hiericho odor eĩ⁹. quia fracto alabaſtro corꝑis eius ĩ cruce. repleta eſt domus.i. eccleſia ex odore vnguẽti. odore.ſ. ſpei et grẽ. Roſa enĩ cum plantał in botro minime apparet. ſed poſt excreſcit et floret. Sic chriſt⁹ in paſſiõe cũ radicat⁹ adheſit terre.i. ecclie. Iſa.liij. Vidim⁹ eũ et nõ erat aſpectus. tũc enĩ fuit ipſe de⁹ abſcõdit⁹. Iſa.xlv. ſed poſt floruit hec roſa.i. refloruit caro eĩ⁹ in reſurrectõe. q̃ roſeo eĩ⁹ cruore ꝑfuſa fuerat ĩ paſſiõe.

Maria roſa. Quia roſa

Inclinis et humilis in ſtatura. ꝑ humilẽ obedientiã. iuxta doctrinã ſpũſſcti dicẽtis ad eam. Audi filia et vide et inclina aurem tuam ⁊c.

Aromatica. Vnde Cañ.iiij. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ ſup̃ oĩa aromata.

Pulcritudinẽ naturalẽ. Vnde Cañ.iiij. dicit ei ſpõſus. Tota pulcra es ami. m. ⁊c.

Verecũdiã ṽginalẽ. Vñ dr̃ ei Cañ.iiij. Sicut fragmẽ malipunici. ita gene tue ⁊c. q̃re li.v.ti.vi. de genis. B.

Maria roſa rubicũda per — Patientiã ſingularẽ. purpurei enĩ vł ſanguinei coloris eſt. et in ſanguĩe ſignał martyriũ. q̃a mẽte ↄpaſſa ẽ filio. et intẽſio illi⁹ doloris: ſigł ĩ roſa ꝑ intẽſiõez ruboris.

Dei et primi caritatẽ. Roſa enĩ coloris ẽ ignei: et ꝑ ignẽ caritas deſignał. Luc.xij. Ignẽ veni mittere ĩ terrã. Eſt etiã roſa ĩtẽſiſſimi ruboris. in q̃ ſũma ꝑfectio amoris. Eſt et frigida. in q̃ notał excluſio toti⁹ ꝑui amoris. qđ bene ↄpetit btẽ ṽgini q̃ dicit Cañ.ij. Dilectus me⁹ mihi. Hunc ꝑfectũ amorẽ habuit ipa ĩn hiericho.i. in creatione mortali. Hiericho. defectus.

In folijs — Frigida folia eĩ⁹. verba eĩ⁹. Vnde preſtata ẽ. Quoniã virũ nõ cognoſco. Frigida etiã in folijs ab effectu. quia orõib⁹ ſuis meritis et exẽplis: malaꝝ ↄcupiſcẽtiaꝝ feruores refrigerat. et maxime in familiarib⁹ ſuis.

Copioſa. maxime roſa hierichontina. quia multiplex myſteriũ: ſiue intelligẽtia vel doctrina latet in verbis ipſius. Quere li.iiij.ti.xxxi.

In ſemĩe — Calida. quia ſemen eius chriſt⁹ dñs caritas eſt.

Amara. et hoc ab effectu: q̃a ſemen eĩ⁹.i. verba et exempla in ſuis imitatorib⁹ amaricãt mũdi noxias voluptates. Ipa enĩ deſignatur ꝑ librũ quẽ deuorauit iohẽs Apoca.x. qui erat dulcis guſtu. et amarus effectu.

In gnal' — Crocea. in q̃ deſignł affectus intime caritatis ſue. Ei eĩ cura eſt de omnib⁹. Sapie.vi. Quaſi dł. illõ Phil.i. Teſtis mihi eſt deus. quõ vos omnes cupiã in viſcerib⁹ chriſti filij mei.

Tenuis ĩ ſuba — Terrena. ꝑ volũtariã pauptatẽ. vł tpaliũ ſi vnq̃ꝫ habuit largam erogationem.

Spirituali.ſ. in anima ꝑ ſummã humilitatem.

Corꝑali. per tꝑantiam et carnis macerationẽ.

Stiptica.i. fluxus capitis reſtrictiua. quo deſignał verboſitas. Ipa eſt enĩ mulier ſenſata et tacita. Eccl.xxvi. et ſuo exemplo in ſuis imitatorib⁹ fluxũ reſtringit ſuꝑ pradictũ. q.d. Nolite multiplicare loq̃ ſublimia gloriãtes. Reſtrĩgit etiã ſuis orationib⁹ ⁊ exẽplis. fluxũ vicij cuiuſlibet. maxĩe ĩ amatorib⁹ ſuis. ⁊ dr̃ vitta coccinea.

In naſali effectu — Capitis cõfortatiua. ꝑ caput mentẽ intellige. Cõfortauit enĩ baſiliũ: iulianũ apoſtatã formidantẽ. et theophiliũ iam fere deſperantem. qñ locuta eſt ad cor eius. Iõ dr̃ roſa in hiericho. qđ ĩterp̃tał defect⁹. q̃ ſepe: niſi ↄfortaret: pctõres d̃ficerent.

Oculoꝝ clarificatiua. de roſis enĩ efficił aq̃ roſea doloris mitigatiua.

Omniũ florum — Odore gariophili potuũ ↄditiua. de roſis enĩ ↄficił vinũ roſatũ. q̃nto enĩ dignitas virginis ſubtili⁹ exponił. tãto vinũ pdicatõis ſapidi⁹ et odorati⁹ redditur.

Regina. purpurei enĩ coloris eſt. et purpura regib⁹ ↄuenit. Aliĩ eĩ pulcri flores. alie bone mł'ieres. ipa vero regina virginũ: et decus mulieꝝ. ſicut roſa florũ.

Pulcerrima ad intuendũ. Ipa eſt enĩ pulcerrima mł'ieꝝ Cañ.v. ſicut roſa florũ. cui dicit fili⁹ Cañ.ij. Oſtende mihi faciẽ tuã ⁊c. q̃ facies tua decora. Itẽ Cañ.vi. dic

ei tota trinitas. Revertere revertere ſunamitis ⁊c̃. vt intueamur te. Et in. h̃ vbo
I. vt intueamur te. ioſtendit. q̃ tota trinitas ipſius ſpeciẽ deſiderat intueri.

Suauiſſima ad tangẽdũ. Roſa enim de ſpina naſcit̃ nõ ſpinoſa. et maria de iudeis q̃ erant quaſi ſpine. Vñ. Sicut ſpina roſam ⁊c̃. Sed ipſam nõ inuenit peccatores ſpinoſam aut ſcrupuloſam. q̃ ſuauis eſt vniuerſis. Beatus Bern. Quid ad mariã accedere trepidat humana fragilitas. nihil auſterũ i ea. nihil terribile. tota ſuauis eſt. omnibꝫ offerens lac et lanam.

Bern.

Delicatiſſima ad olfaciendũ. Vñ dicunt adoleſcẽtule Cañ. i. Curremꝰ in odorem vnguentorum tuorum. Et ꝓpter pulcritudinẽ et hanc ſuauitatẽ dicit ei eccl̃ia. [Specioſa facta es] ad intuendũ [et ſuauis] ad tangendũ et olfaciendũ.

Maria roſa — Spinis adheret. licet omnino eis diſſimil̃. et maria peccatoribꝰ. q̃ ſũt ſpine. pietate adheret et cõpaſſiõe. licꝫ a peccato omnino immunis.

Prius clauſa ad ſolis radiũ aperit̃. Cũ enim vouẽdo virginitatẽ. cõſenſum animi ↄceptiõi clauſiſſet et generatiõi. ſoli tamẽ aperuit iuſticie. cũ intellexiſſet ſe dei filium poſſe concipe et parere manens virgo. Vñ dicit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ⁊c̃. Unde et dicit Canti. v. Surrexi vt apirem dilecto meo ⁊c̃.

Cũ pfecte creuerit. ſurſum patula deorſum vndiqꝫ flectit̃. q̃a nec ad pfectũ tremẽtũ exaltatiõis celeſtis ſublimata. et ad diuini luminis ſuſceptiõem tota mẽte expãdit̃. et ad mortaliũ ſuffragia p cõpaſſionẽ vndiqꝫ ſine pſonarum acceptiõe flectit̃. [Et equaliter] i. ↄmunicatiue [eſt illi cura de omnibꝰ.] Sap. vi.

Anteqꝫ marceſcat carpit̃. q̃ anteqꝫ hũiliſſima caro eius putredine marceſceret. ad veri vſqꝫ ſtole imortalitatẽ de mũdo aſſumpta credit̃. Nõ enim dedit dñs ſanctã ſuam

Augꝰ videre corruptiõem. Augꝰ. Credimꝰ q̃ nunqꝫ caro ↄputruerit in terris. cuiꝰ pars glorificata eſt in celis.

Maria viola Capitulũ vi.

Maria viola. Unde dicit cũ filio Cañ. ij. [Ego flos campi ⁊c̃.] q̃ ꝓpe eſt viola ſicut q̃dam dicũt. Scdm Iſidorum dicit̃ a vi odoris. Cuiꝰ flos ante oẽs alios flores apparẽs. ſerenitatẽ tpis venientẽ deſignat. q̃a naſcit̃ incipiente tpe vernali. Similiter maria que ꝑma votũ emiſit ꝑpetue virginitatis: quaſi in ꝑncipio naſcẽtis eccleſie apparuit. et in tpe vernali. q̃ñ omnia terrenaſcẽtia q̃odãmodo innouant̃. Nam ab ipſa incepit reparatio mũdi. et poſtea ipſa q̃ſi purpurata eſt in filij paſſione. cuius dolor ei p martyrio ↄputat̃. qđ in purpura figuratur.

Maria viola. Quia viola

Flos paruulus p humilitatẽ.

Inclinis per obedientiam.

Terre adherens. i. terrenis peccatoribꝰ. p ↄpaſſionẽ: pietatẽ: et affectũ miſericordie.

Subtilis et ſuauis odoris. p ſuaueolentẽ opinionẽ: deum angelos et hoĩes delectantem. ideo ꝓpter vim odoris dicit̃ viola.

Tempate ↄplexionis. p omnimodã modeſtiã. q̃ñ regebat̃ omni moderamie rõis.

Purpurei aerei et iacintini coloris. et etiã liuidi. Hoc totũ habuiſti ſupra vbi maria dicitur flos omnicolor. ca. iij.

Ardores febriũ reꝑmit. i. viciorum temptantiũ maxime in familiaribꝰ ſuis. Ardor tẽ-

Maria viola. q̃a viola — ptatõ carnis. vl̃ iracũdia mẽt̃. Frigꝰ: auaricia. pigricia. ignauia. corpor. ⁊ diſpatõ. Noxios et corruptos purgat humores. quia orõibꝰ et exemplis ſuis: malos eliminat et egregios format mores.

Deſiccata et arida mẽbra humectat. q̃a amatoribꝰ ſuis deuotõis et caritatis pinguedinem ſubminiſtrat.

Ex ea ↄponit̃ ſirupꝰ violaciꝰ. q̃a ſingul̃ egritudibꝰ peccatorum medicinal̃ ẽ itercesſio eiꝰ.

Prope appellat̃ flos cãpi. Cañ. ij. q̃a de terra inculta naſcit̃. et ꝑpt ↄmunitatẽ et ceteras ꝓprietates: q̃s paulo ſupiꝰ aſſignauimꝰ. chriſto q̃ florẽ campi ſpecialiter ſe appellat. ipſa etiã nata ẽ de iudeis incultis et ſqualentibꝰ p vicia et peccata.

Maria crocus Capitulũ vij.

Crocus crines habet aureos. Et maria aurea p ſapiam de diuinis. Cañ. iiij.

Iſidorꝰ Nardus et crocus ⁊c̃. Scdm Iſid. affert̃ de coricio opido cilicie. vbi melior crocus naſcit̃. et a coricio nomẽ traxit. Alibi etiã creſcit crocꝰ q̃ in cilicia. ſꝫ nunqꝫ eſt bonus. Optimꝰ ille ẽ q̃ recẽs. boni odoris. albedine parũ. ꝓporrecte lõgitudis. integer. nõ ↄminutꝰ i fragmẽta. bone inſpiratõis. leniter aere manꝰ inficiẽs ſi carpatur. Sine hĩs ꝓprietatibꝰ aut vetuſtũ: aut adulteratum.

Maria crocus Quia crocus habet

Solidã radicẽ. et nihil aliud habẽs durũ. Radix virginis. hũiliſſime vel fides eius. cuiꝰ ſolidiſſima cõſtancia apparuit in paſſiõe filij.

Crines gramineos lõgos: gracilee et aureos. Crines iſti virginee cogitatiões virẽtes fide. q̃a gramen ſolet virere. Gracilitas paupitas. Lõgitudo. ꝑſeuerãtie longanimitas. Aureus color. ſapientia de diuinis.

Maria crocꝰ. q̃ habet — Florem ſpecioſiſſimũ. aureũ rubeũqꝫ decorũ et ꝑcioſum: fragrãtẽ et odoris optimi. Et chriſtꝰ flos marie. aureꝰ q̃ ad deitatẽ. rubeꝰ q̃ ad ſanguis effuſiõez. decorꝰ quo ad vtrãqꝫ naturã. odoris ꝑcipui. Unde ſe cõparat balſamo: mirre ⁊ cinnamomo.

Cibos nobiliũ colorat et ſapidos reddit. Nobiles ſunt illi q̃ faciũt volũtatẽ dei patris. ſicut dicit̃ in euãgelio. q̃r cibi ſũt vba dñi. quos cibos beata virgo colorat: et inſignit: et ſapidiores reddit.

Maria ſolſequiũ Capitulũ viij.

Solſequiũ dicit̃. ex eo q̃ ſolẽ ſequit̃. q̃ſi ei inclinãs. vel q̃a cũ ſole ſe inclinãte ſe metipm inclinat. Hi ſunt maria et viri iuſti. qui exẽplo chriſti dicẽtis Mathei. Diſcite a me q̃a mitis ſum et humilis corde: ſe hũiliant et inclinant.

Solſequium — Tritũ et vulneri ſuppoſitũ vl̃ ↄmeſtũ cõtra venenũ valet ⁊ morſũ aſpidis venenati. Coctũ in aq̃ dicit̃ verrucas tollere ſi aq̃ illa potet̃. Vel ſi herba in cataplaſmate ponat̃ et verrucis ſupponatur.

Eſtiuo floret ſolſticio: ſolis motibꝰ folia circũacta ↄuertit. oriẽte ſole flores ſuos aperit. cũ ſol occubuerit ſe recludit. Adapta marie et fideli anime.

Maria iacintus Capitulũ ix.

Iacintus herba ẽ florẽ habens purpureũ. Et traxit nomen a quodã puero nobili. q̃ in q̃dã ſaltu inter flores purpureos reptus eſt interfectus. Flore et radice viole ſimilis. In hoc flore deſignari poſſunt cõpaſſio et cõtemplatio marie. quia purpura cõpaſſionẽ. color iacintinus ſignat contemplatiõnem.

Habuit hic ortus flores

Lilij p ꝑfectam innocentiã. q̃ñ in vtero ſanctificata. quã innocentiã iugiter ↄſeruauit dicens cum Iob. xxvi. [Donec deficiã] in morte. ſ. [nõ recedã ab innocẽtia mea ⁊c̃.] Vel quãdo virginitatis ꝑma votũ emiſit. Unde de ea dicit chriſtꝰ. Sicut lilium inter ſpinas ſic amica mea inter filias. Nã q̃ntũ flos lilij flores ſpinarũ. tantum ꝑcedit eius caſtitas virginitates et caſtitates omniũ mulierũ.

Roſe. quando ingreſſo ad eam angelo in forma virili verecundata eſt. et rubore roſeo creditur eius facies ſupfuſa. Vel maxime rubuit vt roſa: quando mente compaſſa eſt filio patienti. Vñ ſe cõparat roſe plantate in hiericho. Fuit enim quaſi

Habuit hic ortꝰ flores — flos roſarum i diebꝰ vernis. Eccli. l. quãdo. ſ. filiꝰ paſſus ẽ i vere p mũdi renouatõe: Viole. qui humilis eſt et inclinis. q̃ñ intellecto q̃ poſſet concipe et parere manens virgo. humillime et capite inclinato rñdit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ſm vbũ tuũ.

Frumenti. quo ad fructũ maternitatis ſue. Flos enim frumẽti generat granũ frumenti. et ipſa genuit illud granũ quod de ſe teſtat̃ Iob. xij. Niſi granũ frumẽti ⁊c̃. quo videlicꝫ grano paſcimur in filij ſacramento.

Vue. quo ad priuilegium ſpeciale fugandi ſerpentes de vinea domini. i. eccl̃ia. vel fideli anima. Vel aliter. Flos vitis vel vue virginitas marie. quia ſicut flos vitis generat vuam. ſic marie virginitas genuit vuam illam in cuius vino vel ſanguine lauat iudas. id eſt. vere confitens ſtolam ſuam: vel pallium. quia per ſanguinẽ chriſti quo ſanctificat̃ penitentia noſtra: lauat̃ habitus noſter interior. qui p ſtolam. et exterior. q̃ per pallium deſignat̃

Malognati. q̃ pretendũt mũdiciã ⁊ inocẽtiã ingñtũ cãdidi. caritatẽ ⁊ patiẽtiam in-

ginti roſei. ɔpaſſioēz peioꝝ ⁊ deſideriū paradiſi p xpo liquiū purpurei. Generāt etiā flores illi malogranati in quo ſub vno cortice multa grana continent paſſiōe ſuppoſita. Huiuſ flores habuit btā ꝟgo. qñ cum filio ſuo diſcipulis et mulieribꝫ placuerunt, ſicut ſimiliter in ordinariis legitur Actuū. i.

De herbis orti concluſi Capitulū x.

Ortus ɔcluſus ſoror mea ſponſa ⁊c. Quoniā in ortis ſecularibꝫ ⁊ ſolitariis multe ſolēt herbe medicinales: vtiloſe ⁊ aromatice reperiri. videndū ē de herbis hui⁹ orti. Quaꝝ noīa p ſubſcriptos verſus poterūt memorie cōmendari. Mirtus. Mandragora.

Maria mirtus

Amari dr̄. qꝛ litorea ē arbor vl̄ herba. Vñ poeta. Et amātes litora mirte. Grece aūt dr̄ mirtene. creſcit eñi liberter ī litoribꝫ maris. Maria vō q̄ interpꝛat̄ mare amarꝫ ptinuit ad gl̄iaz ſpūalē martyrii. qñ amare ɔpaſſa eſt filio patienti. ⁊ ita creuit iuxta

Sedis phiſicos idoneus mirtus neceſſitatibꝫ mulieꝝ. ⁊ beata ꝟgo cunctis [illegible] mulie cris neceſſitatibꝫ fidelium animaꝝ.

Reſtringit vomitū. qꝛ ſuis oratōibꝫ meritis et exēplis coercet hoīes. et maxime ſibi deuotos ne ad vomitū redeāt. i. ne pctā reiterēt q̄ cōfitendo euomuerant. quia ſic euomeret eos chriſtus ex ore ſuo. Apoca. iii.

Reſtringit fluxum concupiſcentiaꝝ. et deſideriū tpaliū. et vomitū guloſitatis q̄ ſeq̄tur intemperantiam.

Membra feſſa vl̄ paralitica repat et cōſolidat. iuxta pceptū filii Iſa. xxxv. Cōfortate manus diſſolutas et genua debilia roborate ⁊c.

Maria mirt⁹. qꝛ — Dicitur habere virtutē reſtringēdi libidinis. Et pꝑter hoc fabulanꝫ poete mirtū eſſe arborē veneri dicatā. Ideo bene maria et ſancti deſignanꝫ p mirtū. q̄ corruptiões luxurie primo in ſe et poſtea in aliis pſequunꝫ.

Facit dormire laborātes febre acuta. quia eſtuātes carnalibꝫ deſideriis. vl̄ terrenis cōcupiſcētiis refrigerat. eiſdem indulgēs ſomnū. i. quietē pectoris. virtutē caſtitatis. contemptū rei tpalis. ſabbatum vel ociū contemplatōis.

Temperate cōplexiōis. et ex ea fit potus mirtin⁹ q̄ valet ad frangendū calculū. qꝛ p partū ipſi⁹ ɔfracta ē idolatria. Propter qḋ ei canit̄. Gaude maria ꝟgo cūctas hereſes ſola interemiſti. Et hꝫ ſignificatū eſt. qñ ipſa ingrediente egiptū cū filio corruerūt ſimulacra egipti. Iſaie. xix.

Breuis ſtature p humilitatē. frigide nature p virginitatem.

Aromatica eſt. Nam ipa in his q̄ ſalui fiunt eſt odor vite in vitā. ii. ad Chor. ii.

Imputribilis ſicut dicans. qꝛ ſine inuidia et cupiditate tpaliū. que putrefaciūt corda amatorū ſuorū.

Radicat̄ et creſcit in pfundo hūilitatis: vilitatis et abiectōis. De hꝫ pfundo dr̄ Zachar. i. [Vidi p noctē] i. nō hñ manifeſta viſiōe q̄ erit in futuro. [Et ecce vir] i. chriſtus [aſcēdens ſup equū rufū. Equ⁹] i caro chriſti. quā bñ rexit coercens eā freno tēpantie. et vrgens q̄ſi calcaribꝫ. q̄ ſignant duos aduent⁹. Equus aūt iſte fuit [rufus] qꝛ pꝓo ſanguine in cruce rubricat⁹. Qui viſus ē [ſtare inter mirteta] i. inter viros iuſtos. parat⁹ eos iuuare. ſicut ſtephan⁹ vidit eū ſtantē. i. iuuare parū. Qui ſiles ſunt mirto. i. trāqlli in cōſcientia. et ceteras pꝓprietates eis aſſigna. Et hi ſunt cōſolatores eccl̄ie. Vel inter ɔſolatores eccl̄ie ſtat chriſtus. qꝛ taliū ɔſortio delectatur: et tales ɔſolat̄. [Que erāt in pfundo] hūilitatis et vilitatis et abiectōis. vt dictū eſt [Et poſt eū] p imitatōem [equi rufi] i. martyres. q̄ xpiſti⁹ eius imitāt̄ veſtigia [varii] p virtutes et bona opa decorati. Et q̄ ad tales dicit̄ eccl̄ia circūdata varietatibꝫ. vel pꝓpter varietatē tormētoꝝ. [Et albi] p innocētiā et caſtitatē.

Maria mandragora Capitulū xi.

m Andragora herba eſt aromatica: frigida et ſicca: pfundiſſime radicat̄ in terra. et terre parū ſupeminet. cui⁹ radix formā habet hūani corporis. excepto capite. poma habet rubea et odorifera. et pomis puniceis ſimilia. Diligitur a medicis. qꝛ talis virtutis ē vt egris laborātibꝫ incōmodo vigiliaꝝ. ſomnū indulgeat. tamen

mandē etiā ſopore inducit. vt ſi cortex eius vino mixtus ad bibendū det̄ egrotāti. ſecari poſſit abſq; doloris ſenſu. Iꝺē illis medet̄ q̄ ſic nauſea laborāt vt nec cibos ɔtinere valeāt. nec cape delectent̄. Cōfortat eni guſtū ⁊ excitat appetitū.

Maria mandragora. Quia

Frigida et ſicca p virginitatem ⁊c.

Odorifera et omniū virtutū genere aromatica. deo angelis et hoibꝫ. Unde ei dicit̄ Cañ. iiii. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ ſup omnia aromata.

Pꝛofundiſſime radicata p dilectōem et contēplationē i terra ſtabilitatis eterne. q̄ optimā partem elegit. Luce. x.

Maria mandragora — Illi terre ſupeminēs. quo ad angelos et aīas ſctās. ſed nō q̄ntū chriſtus hō. q̄ caput eſt totius creature.

Chriſto domini humanato et ea ſimil̄ p humilitatē. q̄ fuit radix ei⁹. ſed nō p diuinitatem. caput enim chriſti deus. i. trinitas.

Poma eius. i. chriſtus rubeū pꝓꝑ ſanguinis effuſiōe. et odoriferū. qꝛ fracto corpore eius alabaſtro. domus. i. eccleſia repleta eſt ex odore vnguēti. Sile etiā malopuniceo. qꝛ fractū in cruce apparuit cādidū p innocentiā. et rubicūdū p caritatē et pꝛeciosū. et plenū granulis. i. virtutibus vniuerſis.

Diligit̄ a medicis. i. pdicatoribꝫ et ipis pctōribꝫ q̄ ſanari deſiderāt a lāguoribꝫ viciorū. quia ſicut dictū eſt de mirto: ſuis oratōibꝫ meritis et exemplis eis ſomnū indulget. de qbꝫ antea dicebat̄ Parab. iiii. Nō dormiunt niſi cū malefecerint. et nō capitur ſomnus ab eis niſi ſupplantauerint.

Cortex eius. i. exēplū ſue ɔuerſatōis. vino pdicatōis admixt⁹. et ab auditoribꝫ deuote ſuſcept⁹. tā pfunde ſoporat hoīem p ɔtēplatōem et ſui imitatōez. vt nec leſionem pꝓꝑ corporis. nec dāna ſentiat rei familiaris. p grāz ipoꝝ cordibꝫ iſpirās: qꝛ nō ſunt ɔdigne paſſiões tpis hui⁹ ad futurā gl̄iaz q̄ reuelabit̄ in eis. ad Ro. viii.

Nauſeantibꝫ p faſtidiū verbū dei remediū pſtat.

Incipit quinta particula orti concluſi

in q̄ agitur de his q̄ in incarnatōe filii dei a ſupiori deſcēderūt in ortū ɔcluſum. q̄s ab inferiori nihil potuit ſubintrare.

Sol. verbū patris. lux. ſplendor. ventus. et aer.

Nix. imber. pluuia. vapor. ignis. manna. mel. et ros.

Angelus. aloe. apis.

Ortus ɔcluſus ſoror mea ſponſa

⁊c. Recte btā ꝟgo dr̄ ort⁹ ɔcluſus. qꝛ ſicut i orto ɔcluſo nihil īmūdū ſubītrare pt aut terrenū. ſꝫ ea tm̄mō q̄ veniūt de ſupnis. ſic factū ē i maria. In hūc eī ortū nō ītrauit hō pur⁹. cū ipa ſit terra p quā nō ābulauit vir Hiere. ii. Et cū ipa ſit clauſa porta p quā vir nō trāſiuit Eze. xliiii. Nec beſtia aut reptile qbꝫ carnalia et ſpiritalia vicia deſignāt̄. Supſcripta aūt verſibꝫ pñt ea breuiter mēorie ɔmēdari. q̄ i ei⁹ ſctificatōe. i grē adipletōe. in ſpūſſcti ſupuētōe. i filii dei ienarrabili ɔceptōe deſcēderūt i eā. Quibꝫ oībꝫ cariſmata ſpūſſcti. vel ipe dei fili⁹. vel omne datū optimū deſcendēs a patre luminū. deſignant̄. De quibus videndū ē ſingulatim.

Chriſtus ſol Capitulū i.

ſ Ol xpūs. multiplici rōe. Dr̄ eī ſol q̄ſi ſol⁹ lucēs. vl̄ q̄ſi ſua oībꝫ largiēs. vl̄ q̄ſi ſurſū leuās. qꝛ ad ſe trahit aq̄s maris. ⁊ humores tre. i. hūiles ɔſtitutos iferi⁹. q̄s grā ſua humectat. illos ſurſū trahit ⁊ elōgat a mūdo. A

Mgr̄ hugo d̄ ſctō victore — Mgr̄ hugo d̄ ſctō vict. Sol⁹ ſol pꝓꝑiā hꝫ lucē. et ſol⁹ d̄ igne fact⁹ ē. cete ſtelle oēs. ſicut ⁊ luna d̄ aerea materia facta ſūt. ⁊ tm̄ relucēt et nō lucēt. Ipe etiā dic̄ q̄ d̄ illa luce pmaria q̄ creata credit̄. i loco illo vbi ſol orit̄. ſiue d̄ igne meliorādo eū forma ⁊ ſplēdore fec̄ de⁹ ſolē. Eſt āt ſol iſte viſibil̄ ocul⁹ mūdi. lux creaturaꝝ. ſpeculū creatoris. q̄ nl̄la creata pl̄crior. nl̄la vtilior. q̄ lucēte eo alia luminaria ſic ſūt q̄ſi ñ ſint. et videri ñ pñt. Vñ Iob. xxv. Luna ñ ſplē

ſtet. et ſtelle nō ſunt múde in cōſpectu ei⁹ ⁊c. Et nota q chriſt⁹ appellat ſol iuſticie de Malachie vi. qui ē. ſ. iuſticie vocat in glo. caritas. hac ratōe q uoſcūqs diligit flagellat et caſtigat. Vel ideo ſol iuſticie. q2 nō lucet niſi cōſpicientibo iuſticiā.

Notandū ḡ q ſol i q̄nqs p̄uilegijs p̄mīnet vniuerſis luminaribo celi. Sic ⁊ chriſtus dn̄s. ſctōꝝ ordinibo vniuerſis. q2 nō eſt ſanctus vt eſt dn̄s.

Primo i magnitudie. Egiptij dicūt q octies ē maior terra. Plato Macrobi⁹ ⁊ Ariſtoteles q vigeſies ſepties. Hec magnitudo ſolis deſignat humilitatē chriſti. cui nulla alicui⁹ ſancti ſit humilitas cōparanda. q̄ eſt magiſtra tocī⁹ humilitatis ſanctorum. Unde dicit Mat. xi. Diſcite a me. q2 mitis ſū et humilis corde. Scd'm eni ſtaturā humilitatis dn̄s vniuerſum aīe q̄titatē menſurat. Vn̄ Mat. xviij. Quicūqs humiliauerit ſe ſicut paruul⁹ iſte. hic maior eſt in regno celoꝝ.

Bern. Bn̄s bern. dixit q ſe ipm paruulū appellabat.

Scd'o in calore. Calidior eſt eni terra ſi tota eſſet ignea. Quēadmodū eni ſic ſol. nihil eſt niſi ignis. et ideo fons caloris. Ad Heb. xij. in fine. De⁹ noſter ignis cōſumēs eſt. Hic calor eſt caritas chriſti. q̄ fecit eū incarnari mori et crucifigi. Vn̄ dicit Joh. xv. Maiorē charitatē nēo h3 ⁊c. Caritas eni ignis ē q̄ venit dn̄s mittere in terrā Lu. xij. [In terrā] .i. ſ. cordis hūani. volēs eā vehementer accēdi. vt de cetero terra nō eſſet. ſed amore dei ſuccēſa ſurſum tēderet velut ignis. cui⁹ deorſū loc⁹ nō ē. B

Sol preeminet oibus luminaribo

Tercio in claritate. Clarior ē eni ſol q̄ luna et oīa ſidera. Tulli⁹. Sol q̄ſi ſol⁹ lucens. i. p̄ ceteris celi luminaribo. Hec ſolis claritas ē chriſti puritas. q̄ peccatū nō fecit ⁊c. q̄ eſt ſpeculū ſine macula. Sap. vij.

Quarto in p̄tāte. Unde fecit de⁹ ſolē in p̄tātē diei. quia ſol tempat annū. oriens facit diē. occidens noctē. appropinq̄ns eſtatē. recedēs hiemē. omnibo herbis ⁊ arboribo vitam cōfert et vegetatōem. Unde Tulli⁹ appellat eū mentē mundi.

Quinto in vtilitate. Sol eni vtilior eſt oib⁹ creaturis q̄ ſub celo ſunt. Ab ipſo enim habet terra germiare herbā virentē. et faciente ſemen. et lignū pomiferū fa. fruc. et hm̄oi. Solis ergo vtilitas eſt chriſti miſericordia qua nihil vtilius eē poteſt. C

Item p ſolē ſepi⁹ intelligit pater. p radiū vel ſplēdorē ſolis fili⁹. q̄ eſt ſplēdor glie. ⁊ figura p̄ris. ad Heb. i. Per calorē ſpūſſctūs. de quo dr̄. Nec eſt q̄ ſe abſcōdat a calore ei⁹. Spūs eni ſctūs ē amor p̄ris ⁊ filij.

Trinitatis figura

Sicut aūt radi⁹ vel ſplēdor ſol ſe ēq̄ ſol fuit p̄ceſſit a ſole. et p̄cedit. ſempqs p̄cedet. ſic fili⁹ eternalr̄ p̄cedit a patre. Et ſicut calor eternaliter p̄cedit tam a ſole q̄ a radio. ſic ſpūſſctūs ab vtroqs .i. filio ⁊ patre. Unde fili⁹ dicit Joh. xv. in fine. Cū venerit paraclit⁹ quē ego mittā vobis a patre ſpiritū veritatis q̄ a patre p̄cedit.

Aliter In ſole quia circuit mundi machinā: ſignat patris potētia. In ſplēdore q̄ totū illuminat: filij ſapiā. In feruore q̄ totū calefacit: ſpūſſctī beniuolentia. Ratōe primi dicit ſol. q̄ſi ſolus. q2 ſolus deus dicit vere potens. Ratōe ſcd'i dicit ſol a ſoy lon vl' a ſalon qd' eſt cōmune. q2 illuminat omnē hominē venientē in hūc mundū. Rōe tercij dicit ſol q̄ſi ſemitas oīm luſtrās. q2 cuncta luſtrat ⁊ vegetat beniuolentia. Eccl'iaſtes. i. Luſtrās vniuerſa in circuitu p̄git ſpūs ⁊c. D

Itē in chriſto vo ſole. rotūditas ē trinitatis eternitas. Claritas. aīe puritas. Caliditas caritas. qua tantū dilexit nos vt ſupra eodem B.

Chriſt⁹ ſol

Itē chriſt⁹ ſol: q2 ſicut ſol material' replet mundū radijs claritatis ſue. Sic chriſt⁹ vtrūqs mūdū radijs miſericordie ſue. Vn̄ Dn̄e in celo miſericordia tua ⁊c. Itē. Miſericordia dn̄i plena ē terra. Et hunc mūdū radijs exēploꝝ ⁊ doctrīe. cui⁹ ſolis duodecim radij. duodecim apoſtoli.

Itē ſol iſte latuit ⁊ abſcōdit ſe ſub nube carnis i vtero v'gis. Vn̄ dicit ei Iſa. xlv. Vere tu es de⁹ abſcōdit⁹. Et illō. Sol ſub nube latuit. Ort⁹ ē i natiuitate. Eclypſim paſſus in cruce. Itē ortus i reſurrectōe. Vn̄ Mar. xv. Venerūt ad monumētū orto iā ſole. i. xp̄o r̄ſuſcitato. Nec occidet ap̄li⁹ Iſa. lx. Id' d' h̄ ſole dr̄ Eccl'ſ. i. [Orit ſol] .i. chriſt⁹ i natiuitate [⁊ occidit] .i. i paſſiōe. Vn̄ Amoſ. viij. [In die illa occidet ſol i meridie] .i. i caritatis ſue feruore q̄ fecit eū pati. [Et ad locū ſuū reuertit] .i. p aſcēſiōe. i. ad dexterā p̄ris [ibiqs renaſcēs] .i. d' celo veniēs i iudicio [girat p meridiē] .i. E

cōſiderat bona opa [Et flectit ad aq̄lonē] .i. cōſiderat mala opa [Luſtrās vniuerſa] q2 nihil abſcōditū qd' ibi nō reuelet. q̄ſi ipſe erit [ſcrutās corda] .i. [illegible] .i. q̄d quiſqs cogitauerit. [et renes] .i. in q̄bus q̄libet in p̄ſenti fuerit delectatus.

Aliter [Orit ſol] [in inferis] [et occidit] [in ſupis.] et hoc q̄ñ corpus poſitū fuit i ſepulcro. et aīa deſcēdit ad īferna. tūc eni ſanctis patribo habitātibo in regiōe vmbre mortis lux orta ē. Iſa. ix. [Deinde ad locū ſuū reuertit] .i. triūphator magnific⁹. erepta preda ſuoꝝ. [Ad locū] .i. ſ. paterni ſolij et glie. vt ſedeat ad dexterā patris ſui. F

Aliter. [Oritur ſol] .i. chriſt⁹ i natiuitate. Unde Zacha. vi. Ecce vir oriens nomen [illegible] ei⁹ [Et ad locū ſuū reuertet] .i. ſic expoſitū ē [ibiqs renaſcēs] ſupple effectiue. quia nos facit renaſci p grām et ſpiritūſanctū. [Girat p meridiē] .i. iudeos. p q̄s bene dicit girare q̄ſi p circuitū. q2 ab ipſis incepit. et ab eis trāſlatus ē ad gentes. ⁊ tandem reuertet ad eos [Et flectit ad aq̄lonē] .i. ad gētiles. ad q̄s bene dicit flecti. q2 ad ipſos nō fuit p̄ncipaliter miſſus. Unde dicit Mat. xv. Nō ſū miſſus ⁊c. [Luſtrans vniuerſa] q2 oīa cōcluſit in infidelitate. vt omniū miſereret ⁊c. Ro. xi.

Itē chriſt⁹ ſol. q2 ſic ex vno eodēqs ſole. alia illūinant vt oculi. Alia maturāt. vt fructus. Alia erūpūt a terra. vt herbe. Alia liq̄ſcunt vt cera glacies et nix. Alia deſiccant et indurāt. vt vaſa teſtea. Alia excecant. vt q̄dam aues nocturne. Alia nigreſcūt et alia rubent. alia pallent. et alia cādeſcūt: vt q̄dam fructus. ⁊ h̄ ſcd'm actum ⁊ effectū ſolis. Sic ex illuminatōe hui⁹ ſolis q̄ eſt grā. ali⁹ p̄ducit herbā vt penitēs. alius creſcit et pullulat. vt i bono p̄ficiēs. ali⁹ maturat et cōſumat. vt p̄fect⁹. alius liq̄ſcit p lacrimaꝝ abūdanciā. ali⁹ deſiccat p abſtinentiā. ali⁹ nigreſcit p hūilitatē. alius cādet p caſtitatē. alius pallet p dilectōem vl' penitentiā. alius rubet p ſāguinis effuſionē. alius illuminat p ſapientiā et fidem. ali⁹ hac luce excecat. vt heretici. et caligat in h̄ ſole. Et ita ſol iſte mlt'is poſit⁹ ē in reſurrectiōez. aliq̄bo i ruinā. G

Itē iſte ſol facit nobis diē triplicē. Diē nature q̄ cōmūis eſt bonis et malis. Diē grāe q̄ ſolis iuſtis q̄ cōuertunt ad ipm. Diē glie. q̄ ſolis beatis. Et q̄diu lucet ſol ſup terrā durat nobis dies. ſic q̄diu lucebit ille ſol ſup terrā viuentiū. durabit beatis dies eternitatis. Iſa. lx. [Nō occidet vltra ſol tuus] dicit eccl'ie triūphanti. H

Itē dies ē ſol lucēs ſup terrā. Si ḡ ſol .i. amor dei feruet ⁊ lucet i corde tuo ſup terrā. i. ſup amorē terrenoꝝ. i. ſi amor dei ſpernat i te omnē trāſitoriā dilectōem: tūc eſt dies grāe in aīa tua. Si aūt dilectio terrenoꝝ ſupat in te dilectōem dei: tūc eſt nox in aīa tua. et h̄ tibi certū ſignū. Itē ſi habes ſolē ante oclos tuos. q̄ ſūt intellectus et affect⁹. vt firmiter credas et diligas. vt de poſſis dicere illō .i. Macha. vij. dn̄e de⁹ ad te ſunt ocli noſtri ne pereamus. Fides eni et dilectio ſunt ſalus aīe. tūc habes vmbrā. i. res vmbratiles. ſ. t̄palia a tergo. et ecōuerſo. Itē ſi habes vmbrā t̄paliū ante oculos. nihil aliud diligens niſi t̄palia. vl' plus diligēs t̄palia q̄ eterna. et ſpem tuā ponens i incerto diuitiaꝝ. tūc ſolē. i. chriſtū a tergo poſuiſti. ſicut ipſe cōqueritur de q̄buſdam Iere. ij. Verterūt ad me tergū et nō faciē. Et d' talibus dicit ei p̄s. [Qm̄ pones eos dorſum in reliquijs tuis] .i. i t̄palibo.

Itē ſicut ſole amoto tot⁹ mūd⁹ obtenebreſcit. ſic amiſſo lumīe veri ſolis: qd' ē amiſſa grā p peccatū. totus hō interior obſoleſcit. et h̄ eſt qd' dicūt dānati Sap. v. Errauimus a via v'itatis. et iuſticie lumen non luxit nobis. et ſol intelligentie nō eſt ortus nobis. I

Itē ſol ex quo ſurrexit mane: tota die ſtat ante oſtiū parat⁹ intrare. ſi ei apias intrabit. et ſcd'm q ei apueris: pl⁹ vl' minus intrabit claritatis. Si ei nō aperueris nō intrabit. nec inde vitupandus eſt. q2 p eū nō ſtetit. fecit enim qd' ſuū erat. Si vo nō aperueris ei anteq̄ fuerit recōſatus. et poſt ſolis occubitū. ſ. veniente nocte tūc p̄mo aperias: p nihilo facis. nō recupabis claritatē eius q̄diu durabit nox. [Sol ſtans ad oſtiū noſtrū] chriſt⁹ ad penitētiā miſericorditer nos expectās. Vn̄ dicit Apoc. iij. Ego ſto ad oſtiū et pulſo. ſi q̄s mihi apuerit intrabo ad illū ⁊c. Sic ei radius ſolis oībo rebo ſe offert. parat⁹ eis ſeruire. nec p eū ſtat q̄n illuminent. imo p obſtaculū qd' oppōit. ſic grā diuia niſi ipediat obice pcī. Oſtiū tuū. os tuū. p h̄ oſtiū: ſi male apueris illō itrat diabol⁹. cōtra qd' orādū. Pone dn̄e cuſtodiā ori meo

et oſtiū circūſtātie labijs meis. Nō declines cor meū in vba malicie ꝛc̄. Cū detra
bis fratri.cū iudicas frēm.cū murmuras ꝯ deū.cū excuſas peccatū tuū.et hmōi.tūc
claudis deo.et aperis diabolo. E cōuerſo cum apis os tuū ad ꝓaciter ꝯfitendum.
ad veniā poſtulandū.ad creatorē laudandū.ad pauperē conſolādum. ad ignorā
tē inſtruendū.et hmōi.et cōcludis illud ad peccatū .tūc intrat lux ſolis.i.grā dei ad
aīam tuā.et illuminat mentē tuā. Et ſm qȝ dilatas magis os tuū his et alijs bo
nis modis.et etiā os cordis tui.i.deſideriū tuū.maiori grā illuſtrat dñs mentem
tuam. Unde dicit ps. [Dilata os tuū] dupliciter.vt dictū eſt. [et implebo illud]
Largiter ꝗ deſiderāda ſunt grā et miſericordia redēptoris .qa ꝗntūcūqȝ deſidera
ueris tantū es accepturꝰ. Uñ. Deſideriū ſuū iuſtis dabit. Parab.x. Et h̄ ē qȝ dic
[Dilata ꝛ implebo] Sed vbi vaſa vacua deſunt.i.corda hiantia ꝑ deſideriū.ꝛ va
Beru. cuata ab amore tpaliū.oleū grē ſtare neceſſe eſt.ſicut dicit btūs berū.
Itē de apertōne oſtij et feneſtrax̄ ſeu portax̄ domus nr̄e dicit ſponſus ad ſponſam R
Cañ.v. Aperi mihi ſoror mea ſponſa ꝛc̄. Pricipale oſtiū aīe vt dictū eſt. lingua ē
qua abūdantiꝰ intrāt ad aīam mors et vita. Unde puer.xviij. [Mors ꝛ vita ī ma
nibꝰ lingue]. i.in opatōibꝰ eiꝰ. Feneſtre ſeu porte ſunt alij ſenſus nr̄i. Feneſtre. vñ
Hiere.ix. [Aſcēdit mors].i.peccatū et diabolꝰ [ꝑ feneſtras].i.ſenſus [in domos
noſtras].i.ꝯſciētias. Porte.vnde dictū ē abrahe Ben.xxij. [Semē tuū].i.viri iu
ſti [poſſidebit].i.diligēter cuſtodiet [portas inimicox̄ ſuorū].i.ſnqȝ ſenſus.per
quos vt dictū ē.ingrediūt demōes et peccata. Feneſtre igit .i.ſenſus.apiende ſūt
vero ſoli.quod fit.qñ pie reſpicis paupes.qñ luges peccata tua vel aliena.qȝ plꝰ
eſt.qñ auertis oclos tuos ne videant vanitatē.
Itē aures aperiunt huic ſoli.qñ obturas eas ne audias malū.qñ libēter auſcultas ꝟ L
bū dei:et clamorē paupis.imo chriſti in paupe.et ſic de ceteris ſenſibꝰ. Qui igitur
huic ſoli oēs ſenſus exteriores apiret.claritate pietatis et grē ſue.domū eiꝰ ſol iu
ſticie abūdanter illuſtraret.et h̄ eſt qȝ dicit. [Si qs mihi apuerit itrabo ad illū.]
[Aperit ei].i.apit os ad ꝯfitendū:orādū et hmōi. [Intrat ad illos] quos grā ſua
dignos facit. [Cenat cū illis] in quox̄ obſequijs delectat. Et ſic dñs ſtat pꝰ pa
rietē Cañ.ij. Quādiu facimꝰ ei ſurdā aurē.in domos ꝯſciax̄ miſericorditer reſpi
cit ꝑ cancellos.i.ꝑ feneſtras ſenſuū. Sed nota ꝙ niſi apueris huic ſoli.ꝗdiu du
Grego. rat tibi dies vite pſentis.in morte tua occidet tibi ſol.i.grā dei. Uñ grego. Ne
ꝗ miſericordia redēptoris poſt morte liberat .qs ante morte grā ad veniā non re
format.ꝗdiu durabit nox eterna.nō recupabis claritatē eius. Et ſi poſtea cū fatu
is virginibꝰ clamaueris. dñe dñe api nobis.rñdebit tibi. Amen dico tibi. Neſcio
te. Ideo de pctōre ꝗ nō aperuit ſoli ſtāti ad oſtiū ſuū dicit in ps. Uſqȝ ineternū
nō videbit lumē. Sed adhuc notādū.ꝙ ſi a pte ſolis apias oſtiū vel feneſtrā aut
aliqȝ foramen vt dictū ē.ſtatim intrabit ſol et illuminabit domū ꝯſcie. Partē ſol
appello negocia ſpūalia.negocia aīe. Si aperias in oppoſitā partē ſenſus tuos
.i.ad terrena et carnalia.nō intrat ſol.nec illuminat te grā ſaluatoris. Et nota ꝙ
dicit.ꝗ ſum gigas gemie ſubſtātie.qui ſum rex regū et ſummꝰ imparator. cui nō ſuf
ficit apertio oſtioli.niſi apiat porta ꝑ dilatatōem caritatis. Et nota ꝙ ꝑus apit oſti
olū ꝑ cōfeſſionem peccatox̄.poſtmodū porta vt introducat pnceps.
Aliter. [Ego ſto ad oſtiū et pulſo.] In ꝟbis iſtis monet dñs ad penitētiā.et dat fi M
duciā venie cōſeqñde illis ꝗ penituerint.et ꝑmittit eis auxiliū ſuū dicens. [Ego
ſto] ꝑatus adiuuare. Actuū.vij. Uidit ſtephanꝰ ieſum ſtantē ꝛc̄. [Ad oſtiū] cor
dis [et pulſo] verbo pdicatōis.et manu largitōis. Cañ.v. [Uox dilecti mei pulſā
tis] Cui ideo maxime apiendū ē.quia apuit nobis oſtiū corpis ſui in cruce.vt ibi
poſſet colūba refugere a facie accipitris.i.diaboli. Jo.xix. Unꝰ militū lācea latꝰ
eius apuit. [Si qs audierit vocē meā].i.receperit pdicatōem .quia nō audit ꝗ nō
recipit [et apuerit mihi ianuā] cordis ꝑ cōſenſum liberi arbitrij vl ꝑ fidē [intrabo
ad illū].i.intꝰ ibo ꝑ grē illuſtratōnem.et auxiliū pſtabo.et ꝑuentū grē faciā. Uel
[apuerit] ſe pparādo [Et cenabo].i.delectabor cū illo ꝑ eiꝰ iuſtificatōez. Parab.
viij. Delicie mee ꝛc̄. Ipe mecū cenabit.i.delectabit ꝑ ꝯſcie mūde iocunditatem et

ſecuritatē. Prouer.xv. Secura mēs iuge ꝯuiuiū. Et qa pauci ſūt.io dic. [Si qs
mihi ape.] Hiere.viij. Attēdi et auſcultaui.nemo qȝ bonū ē loqt. Nec dicit. prā
debo itez receſſurꝰ. ſz [cenabo] [cū eo] epulaturꝰ. Et in h̄ innuit:ꝙ bonū qȝ ī mū
do incipit ꝑ caritatē:in celo pficit ꝑ btitudinē.ſꝑ ꝑſeuerat ꝑ eternitatē .nec ei alius
ſuccedit ꝑ tēporis mutabilitatem.
Item ſolis radiꝰ intrās domū.minutas athomos viſibiles ꝛ ꝑceptibiles reddit.ꝗ ſi N
ne ſolis lumine impceptibiles ſunt. Silr ſi ꝯſciam nr̄am illuſtret radiꝰ grē.tunc
omiſſiōes nr̄as et īpfectōes:defectus ꝛ debilitates:velut athomos ꝑpēdimꝰ. Uñ
Job.xij.dr de chriſto. Ipe ei reuelat pfūda ꝺ tenebrꝭ.ꝛ pducit ī lucē vmbrā mortꝭ.
Itē ſol lucens ſup terrā diē nobis facit.ꝛ chriſtꝰ in carne apparēs.diē nob eternita
tis initiauit. Et ſicut ſole abſente nunqȝ dieſcit.ſic niſi chriſtꝰ ī carne apparuiſſet.
nunqȝ dies eternitatis fidelibꝰ illuxiſſet.
Item .ſol pulcerrima creaturax̄ dei ꝗ ſub celo ſunt:non dedignat ſeruire viliſſimo O
elemēto.qȝ ē terra.ecce hūilitas ſaluatoris.ꝗ cū ſit ſplēdor glīe et figura ſubſtātie
patris.vſqȝ ad ablutōem pedū ſeruire dignatꝰ ē diſcipulꝭ. Immo ꝗntūlibet viliſ
ſimis pctōribꝰ.ꝑ qbꝰ redimēdis vēditꝰ:relaxādis ligatꝰ.liberādis tentꝰ. veſtiēdis
Augꝰ. nudatus.abſoluēdis crucifixus:viuificādis mortuꝰ ē ꝛ ſepultus.et ideo tāti emit
vt ſolꝰ poſſideret ſicut dicit Augꝰ.
Itē ſol ꝗcqd habet ꝗntū in ſe eſt ꝯmūicat. Ecce largitas ſaluatoris. Uñ Math.v.
dicit filꝰ de pr̄e. Qui ſolē ſuū facit oriri ſup bonos et malos ꝛc̄. Quia chriſtꝰ tam
bonis ꝗȝ malis ꝯmūis ē.malis eni grām largit.iuſtis grām ꝯſeruat et auget .tan
dem poſt grām.glīam collaturꝰ. Et ideo dr ſol ꝗſi ſua oībꝰ largiēs. Propt hanc
Dyoniſꝰ largitatē dicit Dyoniſꝰ de chriſto . Ipe ē ſubſtātiale bonū ad oīa extēdēs bonita
tē ſuā.ſic ſol lumen.per ipm illuminans omnia.
Itē ꝗȝdiu puluis ſine ſolari radio volitat ꝑ domū:nō apparet. ſed in radio ſolis do P
mū ingreſſo apparent athomi. Sic ſine grā chriſti nō ꝑpēdimꝰ mala ꝯſciax̄ nr̄ax̄.
qr delicta qs intelligit. Ideo de h̄ ſole dr alibi. [Sol illuminans ꝑ oīa reſpexit.]
.i.lumine ſuo oīa reſpicabilia fecit. Itē Eccī.li. In ſapientia eiꝰ luxit aīa mea. et
ignorātias meas illuminauit.
Dñs cā marieñ. Item.ſol in eſtate deſiccat humida.in hieme diſſoluit ꝯgelata. Et chriſtus magdale
nā diſſolutā vicijs ꝯſolidauit.vt miſtrāte martha ſecus pedes dñi ſederet .et rece
dentibꝰ a monumēto diſcipulis nō recederet. Zacheū ꝟo tanqȝ gelu auaricie ꝯſtri
ctū diſſoluit et ꝗſi fluere fecit.vt bonox̄ ſuox̄ dimidiū paupibꝰ largiret. et in ꝗdru
plū redderet ſi aliquē defraudaſſet.
Itē.ſol in feruore ſuo.minutas guttas maris ſalſas attrahit. et dulcoratas ſup ter
rā in pluuiā dulcē effundit.et ipis terrā fecūdā facit. Aq̄ iſte marine fetētes et ſalſe.
mūdani ſunt pctōres.ꝗ ſi cognouerint fetorē et ſalſedinē vite ſue. et ſe ꝑ hūilitatē
guttas maris.i.vile inſipidū et modicū ꝗd reputauerint.ꝑ caritatē et miſericordiā
dei ad ipiꝰ cultū facile attrahet.et coxū exemplo alij ad penitentiā fecundabuntur.
Itē.ſol ꝑ immūda loca trāſiens:nullas inde cōtrahit immūdicias. Sic nec chriſtus
ꝑ os peccatoris ſacramētaliter trāſiens:aliquatenus maculat.
Itē ſol mltō maior terra pua nubecla velat:et nobis inuiſibil reddit. Silr xp̄s breuiſ Q
ſima formula hoſtie in ſacro opit. Uñ dicit ei Iſa.xlv. Uere tu es deꝰ abſcōditus.
Augꝰ. Itē ſol licet illumiet et paſcat oclos ab initio mūdi.nō tamē minuitur. Sic ei chri
ſtus qui cibat animas in ſacramēto . Unde augꝰ. Luce ſolis paſcunt oculi: et ſol
nō minuit.carne chriſti paſcunt fideles:et nec ipa minuit.
Itē ſol in ſui claritatē vitrū ꝯuertit et aerē.vitrū dico ſine aliq tinctura:niſi ea quā fa
cit ipe ſol que ꝓpe eſt albedo.que ſignat caſtitatē.ſed nō ita eos ꝗ rubeſcūt ꝑ cru
delitatē ſiue iniuriā.vel nigreſcūt ꝑ odiū aut auariciā.vel pallent ꝑ hypocriſim et
inuidiā. Itē ſol ꝑcibꝰ ſiſti pōt.ſicut legit Joſue.x.et Eccī.xlvi.et ſic vnꝰ dies fa
ctus ē dies duo ſine nocte media.qr grām et glīam dabit dñs . Qȝ innuit dñs di
cēs Hiere.vij. Noli orare ꝑ pplo iſto.et nō obſiſtas mihi ꝛc̄. Et talꝭ violētia mltū
ei placet. Uñ plāgit ſe Iſa.lxiiij. Nō ē ꝗ ꝯſurgat ꝛ teneat me. Itē eze.xxij. Que
P

ſiui vitrũ q̃ ſtaret oppoſit⁹ ꝫ me p terra ne diſſiparet eam. Itẽ ad q̃cũq̃ ſordes
applicet ſol materialis: radios ſuos ſuffundere nõ dedignat. Sic nec chriſt⁹ vi
liſſimo peccatori. Vñ leproſũ tetigit Mat. viij. dicẽs. Volo. Mũdare. Nec q̃uis
cũq̃ ſpecioſe ſit rerũ diuicias aut honores aut ſapientiã irradiabit eũ: niſi ei ſub
iecta fuerit. qḋ fit cũ hũiliamur ſub potenti manu dei. et petẽtes miſericordiã inſtar
illi⁹ leproſi Mat. viij. ꝑ ꝯfeſſionẽ et oratõnẽ manifeſtam⁹ ei abſcõdita cordis nr̃i.
Augᵘ. — Itẽ. ſol egris ocul' nociuus. nõ ex vicio ſuo ſed ex vicio oculorũ. Vñ Luc. ij. Ecce — R
poſitus ẽ hic i ruinã ꝛc̃. Vñ Aug⁹. Egris ocul' odioſa lux. ſicut pez i ſcribis et pha
riſeis. ſanis aũt et ñ lippiẽtib⁹ oculis lux eius gracioſa eſt. Vñ Eccles. xi. Dulce lu
Grego. — men et delectabile ẽ ocul' videre ſolẽ. Et h̃ eſt qḋ dicit Gre. de dño. Ipſe incõmuta
bilis i ſe ꝑmanẽs aliter atq̃ aliter ſentit' i cogitatõe hoim: p q̃litate viciorũ. ſicut lux
egris oculis odioſa: ſanis aũt gracioſa. eox videlicꝫ mutatõe. nõ ſua. Et h̃ ẽ qḋ dicit
Auctas — autoritas. De⁹ p diuerſitate guſtãtiũ: q̃buſdã ſapit iuſticiã. q̃buſdã ꝓ miſericordiã.
Itẽ. ſol p vitrũ trãſiẽs illḋ illuminat. ꝛ de claro efficit clari⁹. ſed nec igreſſu ſuo illud
diſſipat nec egreſſu. Sic dei fili⁹ in igreſſu ſuo beãꝫ ṽginẽ illuſtrauit gr̃a pleniore.
ꝛ de pura reddidit puriorẽ. et pudoris ſignaculum intrãs aut exiẽs nõ confregit.
Anſelm⁹ — Vñ btũs Anſ. ſup illḋ Lu. x. Intrauit ieſus i q̃dã caſtellũ ꝛc̃. Jeſus ei ſaluat ñ
violat. cõfracta ſolidat. nõ ꝯfringit ſolida. ſm qḋ nomẽ ei⁹: ita ꝛ opus ei⁹. Unde
etiã pſaice dicit q̃dam. Vt ſolis radius intrat innoxi⁹ feneſtrã vitreã. ſic dei filius
imo ſubtilius aulã virgineã. Et ſumit' de verbis auguſtini.
Itẽ ſol trãſiẽs p vitrũ recẽter depictũ: et purꝭ coloribꝫ iſignitũ. i ſe coloris ſpẽm quaꝫ — S
inuenit repſentat. Silr̃ chriſt⁹ q̃ talẽ fecit virginẽ: qual' ex virgine voluit fieri. pu
rus nat⁹ eſt de pura. hũil' de hũillima. mãſuetus de mãſueta. dulcis de dulciſſima.
ꝛ de ṽgine virgo. Per colores: ṽtutes itellige q̃bꝫ aia picturat'. Vere ei q̃ſi vitreũ
fuit ṽginis corp⁹. q̃a q̃uis de cinere hũane nature: tñ cinis ille multipliciter colo
ratus p ignẽ ſpũſſcti: trãſijt q̃ſi i ſplẽdorẽ et puritatẽ vitri. maꝛie exq̃ ſolẽ iuſticie ſu
ſcepit in incarnatõe. Ipſa ẽ eni illa ciuitas de q̃ dꝛ Apoc. xxi. Ipſa ciuitas auꝝ mũ
dũ ſimile vitro mũdo.
Itẽ. chriſtus ſol. ſub cui⁹ radijs. i. illuſtratõne miſericordie criſtall⁹ humectata ſcintil
lat. Per criſtallũ humectatã intellige ꝯfuſum lacrimis aut gr̃a peccatorẽ q̃ p⁹ aq̃
lone flante. i. diabolo tẽptãte fuerat cõgelatus. Vñ Eccĩ. xliij. Frigid⁹ vent⁹ aq̃
lo flauit. et gelauit criſtallus ab aq̃. Ad reſpectũ aũt ſol' iuſticie ꝓus dura et frigida
ſcintillat criſtallus: cũ ꝯpũctiõis ꝯfuſus lacrimis. velut micãtes ſcintillas q̃bꝫ ad
ſiſe inuitat alios: ꝑducit pctõꝛ opa pietatis lucida et ignita.
Itẽ. ſol niſi ꝓus oclos noſtros illuminet: nullo mõ videri poteſt a nobis. Vñ orat — T
Aug⁹. — Aug⁹. Domine nouerim me nouerim te.
Itẽ. ſol hũida deſiccat. ſ. riuos ꝯcupiſcentiaꝝ. ſicut dictũ ẽ de magdalena ſupra P.
Vel duos riuos q̃ nati ſunt in peccato ade. qḋ redũdauit in totã poſteritatẽ. ꝛ fuit
fons toti⁹ ꝑditõis. Vn⁹ riuus fuit iniq̃tatis. et ali⁹ ifirmitatis. Riuũ iniq̃tatꝭ ꝯxic
cauit. et cõſumpſit ex eo nõ bibẽs. ſꝫ p feruore nimio caritatꝭ ꝓ nr̃is iniq̃tatibꝫ pati
ens. De riuo aũt infirmitatis trãſitorie bibit. Vñ [De torrẽte] nõ de torrẽtibus.
[in via bibit.] De his duobꝫ torrentibꝫ dicit ps. Torrẽtes iniq̃tatꝭ ꝯturbauerũt me.
Itẽ. ſol rex ſiderũ. et chriſt⁹ omniũ ſanctoꝝ. q̃ ſunt ſtelle ille. de q̃bꝫ apl'us. i. Chori.
xv. Stella differt a ſtella i claritate. Item illḋ Ecci. xliij. [Species celi] i. eccleſie
[gloria ſtellaꝝ] i. differentie ſanctorũ.
Itẽ de hoc ſole dꝛ Eccĩ. xliij. de chriſto. [Fornacẽ cuſtodiẽs in opibꝫ ardorꝭ] i. ignẽ — V
gehenne parãs pctõribꝫ p pctĩs. [Tripliciter ſol exurens mõtes] q̃a ſꝑ ꝓ pctõ co
gitatõis locutõis et opis punit. aut inflãmãdo igne pñie ꝯtritõis ꝯfeſſiõis ſatiſfa
ctõis. aut in purgatorio vel gehẽna. [Radios igneos exufflãs] i. emittẽs ṽba ꝑdi
catõis ſue: lucẽtia et inflãmãtia ad amorẽ. ſic flat⁹ folliũ fabri accẽdit ignẽ. [Et re
fulgens radijs ſuis] i. miracul' et doctrinis [obcecat oclos] iudeoꝝ nõ credẽtiũ.
Vñ dic Joh. ix. In mũdũ veni vt q̃ ñ vidẽt videãt. ꝛ ecõuerſo. Vl' ſic. [Sol] fuit
chriſt⁹ i natiuitate. qñ pur⁹ a pctõ nat⁹ de ṽgie illũinauit paſtores. Vñ Luc. ij.

claritas dei circũfulſit illos. Et qñ ſtella ſuis adduxit magos Mat. ij. [Lucens
fuit] i ꝓgreſſu vite. i miraculoꝝ opatõe: velut radioꝝ effuſiõe. et i trãſfiguratione.
[Sed i ſ]ṽtute ſua fuit Apoc. i. i paſſiõe ſua vbi diabolũ deuicit. et [luces in vir
tute ſua] occaſionaliter iudeos excecauit. Iõ Eccĩ. xliij. dr̃ [tripliciter ſol exurens] i
mõ vt ſup̃. Itẽ [ſol] ad lrãm [lucet in ṽtute] in meridie vbi nõ obtenebrat' nubibꝫ
caligie. In q̃ notat' q̃ eccl'ia purgat' in tribulatõe. In [ſole etiã lucẽte i ṽtute ſua]
in meridie ſignat' q̃tuor dotes corpoꝝ beatoꝝ. Tũc eni habet plenitudinẽ lucꝭ ꝛ ca
loris: ecce claritas et agilitas. Itẽ nubes penetrat ꝛ diſſoluit. ecce ſub[til]itas. ꝑ h̃
q̃ ſicus eſt inextĩctũ. ſicut dicit glo. impaſſibilitas.

Chriſtus verbũ patris — Capitulũ ij.

Sermo i natiuitate dñi — V — Erbũ patris [Chriſt⁹ ṽbũ p̃ris. Vñ Joh. i. In ꝑncipio erat ṽbũ ꝛc̃. No — A
mine ṽbi ſignificat' fili⁹ dei. q̃ in ſua icarnatõe deſcẽdit i hũc ortũ. Et nota q̃ du
plex eſt ṽbũ. mẽtale et vocale. Verbũ mẽtale erat fili⁹ ante icarnatõem. q̃a ſic ṽbũ — Ver
mẽtale latet iteri⁹: nõ pt̃ depromi niſi p vocẽ. Sic fili⁹ q̃ ꝓus latuit apḋ p̃rez: mũ — bum
do patuit p incarnatõem. Dicit' aũte fili⁹ dei verbũ multiplici rõe. — du
Prima rõ. Quia ſicut ṽbũ: mentẽ q̃ in ſe inuiſibil' ẽ: indicat. Sic fili⁹ p̃rem q̃ in ſe — plex
inuiſibil' ẽ: mũdo manifeſtauit. Vñ Exo. xxxiij. dicit pr̃. Nõ videbit me hõ et vi
uet. i. canonica Joh. iiij. et Joh. i. Deũ nemo vidit vnq̃. De q̃ manifeſtatõne dicit
chriſt⁹ Joh. xvij. Manifeſtaui nomẽ tuũ hoibꝫ q̃s dediſti mihi ꝛc̃.
Bern. — Scḋa rõ. Quia ſic de corde vl' mẽte inuiſibiliter ꝑcedit ṽbũ. ſic fili⁹ incõprehẽſibi
liter de p̃re. Unde btũs ber. loq̃ns de chriſto. Venit de corde p̃ris: i vterꝝ ṽginis
matris. Et nota. cor ſupi⁹ ẽ. vter⁹ iferi⁹. et in h̃ notari pt̃ deſceſus incarnatiõis.
Vñ et dicit pr̃. Eructauit cor meũ ṽbũ bonũ. [Cor] hic appellari pt̃ ſecretũ diui
tatis. Vñ filio dicit pr̃. [Ex vtero] i. diuinitatꝭ ſecreto [ante luciferꝝ genui te.] Itẽ
h̃ eſt qḋ canit eccl'ia. Corde nat⁹ ex parẽtis ꝛc̃. Proceſſit g̃ ṽbũ de mẽte vl' corde.
ꝛ abſq̃ oris leſiõe. venit in os in incarnatõe. i. btãm virginẽ: q̃ dꝛ os eccl'e. q̃ꝛ pro
eccleſia catholica exorat aſſidue et allegat.
Fili⁹ dei ṽbũ ſex rõibꝫ — Tercia rõ. Quia ſicut verbũ ad h̃ q̃ mentẽ indicet: vocẽ induit. Sic fili⁹ dei ad h̃ — B
q̃ patrẽ indicaret carnẽ aſſumpſit. Induit aũt verbũ de corde vl' mẽte exiẽs hũa
nã vocẽ i orẽ. Et chriſt⁹ a patre ꝑcedens: carnẽ hũanam in ṽgine q̃ eſt os eccl'e. vt
ſup̃ imediate. Pñ aũt caro chriſti dꝛ vox. q̃a q̃cq̃d fecit in carne ꝑdicat nob et do
cet nos q̃d debeamus facere. Aug⁹. Omnis chriſti actio: chriſtiani eſt lectio. De — Aug
hac voce dicit Joh. Apoc. i. Cõuerſus ſum vt viderẽ vocẽ q̃ loq̃bat' mecũ.
Quarta rõ. Quia ſicut ṽbũ vocẽ induit mediãte officio ligue. ſic fili⁹ carnẽ mediã
te ſpũſſcti opatõe. q̃ i linguis igneis apparuit vehemẽter. Vñ dꝛ. Conceptus de
ſpũſancto. i. ope ſpũſſancti. Itẽ. lingua mea calamus ſcribe.
Quinta rõ. Quia ſic verbũ i ore voce aſſumpta: ab ipo ore ꝑcedit abſq̃ ipi⁹ oris le
ſiõe. et ſi bonũ fuerit ṽbũ: ipm os reddit cõmẽdabile. Sic fili⁹ dei carnẽ ſumẽs ex
ṽgine: et ex ea ꝓceſſit abſq̃ corruptõe et dolore i ſua natiuitate. Vñ dꝛ. Tãq̃ ſpon
ſus ꝑcedẽs de thalamo ſuo. Vñ et ṽgo btã ꝓpter h̃ ꝑdicat' ab oi generatõe. Et ſic
bona ſpecies q̃ diu morã fecit i ore: os ipm reddit aromaticũ. Sic chriſt⁹ q̃ ſe ap
pellat cinnamomũ ꝛ balſamũ aromaticũ: odoriferã reddidit mr̃em ſuã. Vñ et dꝛ
ipa roſa plãtata i hiericho. qḋ interꝑtat' odor oris. vel odor eius. Itẽ. ſicut vox vel
ṽbũ intrat locũ ꝯclauſum et exit ab eo. ſic dei fili⁹ virgis vterꝝ. Itẽ. ſic voce trãſeun
te manet ṽbũ. ſic carne filij trãſeũte p mortẽ: diuinitas mãſit impaſſibil'.
Sexta rõ. Sicut tria exigunt' ad vocꝭ formatõeꝫ. palatũ. ſ. ligua ꝛ dẽtes. ita tria ad — C
filij incarnatõeꝫ. Pr̃ et ſpũſſctũs cũ ipo filio opati ſunt incarnatõeꝫ. ſꝫ ſoli filio. q̃ꝛ
inſepabilia opa trinitatꝭ ſũt. Per palatũ pt̃ itelligi pr̃. q̃a ſic de palato tã ligua q̃
dentes ꝓdeũt. ſic a p̃re fili⁹ ꝑcedit p generatõem. ſpũſſctũs p ꝓceſſionẽ. Per liguã
ſpũſſctũs q̃ i liguis apparuit. et q̃s replet facit eloq̃ntes. Per dẽtes fili⁹. q̃ꝛ ſic dẽ
tes radicẽ habẽt i carne. nec tñ caro ſunt. et carnẽ excedũt. ita fili⁹ radicẽ habens i
carne: carnis neſciuit vicia. et excedit oẽm carnẽ. i. oẽꝫ hoiem. Et ſic duo ſũt ordĩeſ
dentiũ. ſupiores imobiles. iferiores mobiles: ſic due in chriſto nature. Supior. ſ.

Boeci⁹ — diuīa immobil'. Vn̄ boeci⁹. Stabiliſq; manens das cuncta moueri. Inferior mobilis et mortalis.

Verbū caro factū eſt multiplici rōne D

Sermo ī natiuitate dn̄i ſecūdus — Prima rō quā aſſignat ambro. dicēs. [Verbū] i. fili⁹ dei [caro factū ē] ut caro fieret de⁹. Vn̄ Joh. i. Quotqt receperūt eū dedit eis ptāt̄ filios dei fieri his q credūt ī noīe ei⁹. Recipiēdo eni filiū dei p fidē. nos carnales efficimur filij dei. Amb

Scd̄a rō. Quia hō fact⁹ eſt ad imaginē et ſimilitudinē dei ſm aīaz. ideo fili⁹ dei factus eſt ſimilis carni nr̄e. Vn̄ dic apl's ad Phil. ij. In ſimilitudinē hoīm fact⁹ et habitu inuētus vt hō. vt hō ſilis eēt creatori tā in carne q̄ in aīa. et ſaluaret̄ in vtroq̄.

Tercia rō. Quia imago deformata erat: et deleta in hoīe p pctm̄ ade. q [cū eēt ī honore] q̄a videlicz creatus ad imaginē et ſilitudinē dei: et ciuis in padiſo [nō intellexit] [et ideo] [cōpat⁹ eſt iumētis rc̄.] Oportuit q̄ cera hūane nature caleficta et cōſideratōe beneficioꝝ dei. Vnde. i. Re. xi. dicit̄. Cras erit nobis ſal⁹ cū incaluerit ſol. iterū ſigillo patris. i. filio reimpmeret̄. De q̄ ſigillo dicit pater ad filiū ī fine Aggei. Poſui te q̄ſi ſignaculū. q₂ te elegi dicit dn̄s. Sigillū g̃ diuinitas. cera hūanitas.

Ambro. — Vn̄ ambro. Venit imago. i. chriſtus ad eū q̄ ad imaginem factus ē. et queſiuit eū imago qui erat ad ſimilitudinē ſui. vt iterū ſignet. vt iterū cōformet. Ad hoc autē q̄ pfecte informeris huic ſigillo. oportet q̄ ſis purus p innocentiā. vl' purificatus p penitentiā. mollificat⁹ p dilectōem et benignitatē. malleat⁹ p tribulatōem et paciētiā. et toto ſigillo applicatus p integrā iuſticiā. quā deſignant ſancti: de q̄bus celebrat eccleſia poſt natiuitatē dominicā.

Verbum caro factū ē mltiplici rōe — Quarta rō. Quia carnales ſum⁹ et carnē diligim⁹. factū eſt verbū caro. q₂ q̄libet ſimile naturaliter appetit ſuū ſimile. et ideo factus eſt nobis ſilis ī ſua carne. vt ipm̄ appeteremus et diligeremus. E

Quinta ratio. Factus eſt chriſtus caro tenera: vt eſſet cibo infantiū. q̄ in diuinitate erat refectio angeloꝝ. Vn̄ btūs bern̄. Cibus hoīs mutauit ſe in cibū pecoris: homine mutato in pec⁹. adā videlicz et ſui. Vn̄. Hō cū in honore eēt rc̄. vt ſup eodē D. Et ideo dicit̄ q̄ panē angeloꝝ mādu cauit homo.

Berñ.

Sexta ratio. Sicut cibus ſolid⁹ maſticat̄ a nutrice. et redigit̄ ī liq̄dam ſubſtātiam vt traſeat in nutrimentū pueri. Sic btā virgo nutrix nr̄a ipm̄ nobis emolliuit. et fecit eſibilē. et q̄ſi decoxit igne caritatis ſue.

Septima ratio. venit fili⁹ dei tectus nube carnis vt videri poſſet a nobis et agnoſci. et vt nubē ſue carnis cremaret ī feruore ire pr̄is. qd̄ factū ē in paſſiōe. Vn̄ et deſignat̄ Apoca. x. p angelū q̄ apparuit amict⁹ nube. et yris erat ī capite ei⁹. Beat⁹

Hildefōſus — hildefonſus. Qualit̄ ingreſſus ē chriſt⁹ in virginē: nēo nouit. q̄liter egreſſus. egreſſio ſola cognoſcit. abſq; veſte deus (vt ita dicam) ingredit̄. qui vt certe dicam carne veſtitus egredit̄ rc̄. Item nota q̄ ſicut hoc verbū ſemel venit ad nos: et caro factū eſt vt habitaret ī nobis. Sic q̄tidie venit ad nos in ſpū: vt habitet ī nobis. Parab. viij. Delicie mee rc̄. Ob h̄ etiā dicit. In oībꝰ reqē q̄ſiui rc̄.

Sermo ī natiuitate dn̄i tercius — [V]Erbū caro factū ē] Fuit v̄bū iſtō actiuū. q₂ oīa p ipm̄ facta ſūt. Joh. i. Paſſiuum: q̄a p nob paſſus ē in cruce. Depones: q̄a depoſuit ī cruce pctā nr̄a. q̄ tulit in ſuo corpe ſup lignū. i. Pe. ij. ſic pphauerat micheas ī fine. Deponet oēs iniq̄tates nr̄as rc̄. In iudicio eni deponet potētes de ſede. Aliter. Quia q̄ depoſuit moriēdo ſuā ſimplā vetuſtatē. ſ. pene. et nr̄am duplā. ſ. culpe et pene. Vetuſtatē culpe depoſuit: qn̄ pctā nr̄a tulit ī ſuo corpe ſup lignū. Sz vetuſtatē pene deponet: qn̄ reformabit corp⁹ hūilitatis nr̄e rc̄. Neutri gener̄. q₂ nec pur⁹ de⁹. nec purus hō. Cōmunis: quia deus et homo. F

Itē: q₂ v̄bū cū dicit̄ generat̄. iō dicit hic v̄bū. Nota q̄ vocaliter dixit pr̄ iſtud d̄ filio ī baptiſmo. Mat. iij. et in trāſfiguratōe Mat. xvij. [Dn̄s dixit ad me fili⁹ me⁹ es] i. pr̄ genuit me filiū ſuū. Verbū eni cū dr̄ generat̄. Jō dicit fili⁹ Eccl. xxiiij. Ego ex ore altiſſimi pdiui. Aliter [Dn̄s dixit ad me] i. de me rc̄. Itē ſic exponit̄ de tpali chriſti generatōe [Ego] in oīgbil pſona: dicit pr̄ [hodie] i. ī tpe [genui te] i. creaui te ī vtero v̄gīs ſm q̄ hō. Vn̄ dic Jſa. xlv. Ego dn̄s creaui eū. ſ. hoīem. ſed h̄ G

modo cōuenit eterne chriſti generatōi. Itē dn̄s dixit [Hodie genui te] vt p [hodie] notaret generatōes illā nō pteriiſſe. et p [genui] nō necepiſſe inchoaſſe. Et eſt ſenſus [Hodie genui te] i. ab eterno es mihi cōſubſtātial'. Michee. v. Egreſſus ei⁹ ab inicio a diebꝰ eternitatis. [Ab inicio] i. a pr̄e q̄ eſt principiū nō de principio. fili⁹ principiū ſed de pncipio. In principio erat v̄bum rc̄.

Conſubſtācialitas filij pr̄i — Item de hac generatōe dicit pr̄ filio in alio ps. [Ex vtero añ luciferū genui te.] Hic oſtēdit cōſubſtātialitas filij cū patre. Vn̄ dicit pr̄ [Ex vtero] i. ex ſecreta ſubſtāntia mea [ante luciferū genui te] i. ante oēm creaturā. vt ex pte totū intelligat̄ p ſynodochen. Et oſtēdit pater q̄ ſingl'aris eſt generatio: cū dicit [genui] et q̄ natural' cū dicit [ex vtero] et q̄ eterne cū dicit [ante luciferū.] Et h̄ eſt qd̄ dicit ſapia increata. i. fili⁹. Eccl. xxiiij. Ego pmogenita ante oēm creaturā. Qd̄ ante paulo ſupi⁹ dr̄. [Dixit dn̄s dn̄o meo ſede a dextris meis] hoc ſic itelligi. q̄ more nr̄o ponit̄ pphetal' dicit [vt hō inſtruat̄. Nō eni pater h̄ protulit ore. ſz affectu vl' diſpoſitōe eterna. Vn̄ ſic dz intelligi [Dixit dn̄s dn̄o] i. pr̄ genuit filiū p quē fieret qd̄ ſecit̄. Eadez eni rōe q̄ filius dicit̄ v̄bū: ei⁹ generatio dicit̄ dictio. et hoc ē qd̄ dicit pr̄. [Eructauit cor meū verbū bonū] i. filiū. Vel [dixit] i. eternaliter diſpoſuit [dn̄o meo] i. filio. Nec dicit. dn̄s meus dixit dn̄o. ſed [dixit dn̄s dn̄o meo] q̄a ſol⁹ fili⁹ factus eſt emanuel. Jſa. vij. Et ſi enim pr̄ eſt dn̄s noſter p regnū vl' regimē et poteſtatē. ſolus tñ fili⁹ ē dn̄s nr̄ p nature pticipatōez. [Sede a dextris meis] i. ī equalitate iñanitu deus. Joh. xvij. dicit fil⁹ pr̄i. Omnia mea tua ſūt. et ecōuerſo. Vel inq̄ntū hō [a dextris] i. ī potioribꝰ bōis meis. [Sede] inq̄m [donec ponā inimicos t. ſca. pe. tuoꝝ] et tenet̄ illō [donec] iclūſiue. i. plenarie ſubiciā vl' adoptatos vel victos [pedū tuoꝝ] q̄ntū ad deitatē et q̄ntū ad hūanitatē. Deitas eſt pes: omnia ſuſtētās et portās. Sed dr̄ [pedū] pluraliter. q̄a mltipliciter ſuſtētat [Ponā] i. ſ. q̄ ad manifeſtatōem. q₂ antepoſiti erāt q̄ ad potenciā. Vn̄ dicit. Supboꝝ et ſublimiū colla ppa virtute calcauit. Itē natura hūana ē pes. quia ē inferior ī chriſto. Et dr̄ [pedum] pter corpus et aīam. Vn̄ Jſa. xli. [Semita] i. ſ. pctī [in pedibꝰ ei⁹ nō apparebit] i. in corpe vel aīa. ſub his ponunt̄ oīa. qd̄ maxime fiet in iudicio. Vn̄ [Calcaui eos] i. calcabo [in ira mea.] H

Sermo ī natiuitate domī quart⁹ — [V]Erbū caro factū ē] Nota tria. Primū diras incarnatōis chriſti: ꝯ manicheū q̄ dicit chriſtū aſſumpſiſſe corp⁹ fantaſticū. ideo dr̄ [caro] Itē hūilitas: nō q̄liber ſz vltima. q₂ nō dicit [v̄bū factū ē] aīa vl' hō. ſz [caro] et aſſumit īferiorē ptez. Itē nō dicit [v̄bū factū ē] hō q̄uis hn̄ dixiſſet. q̄a nō aſſumpſit peccatū. Nec dic. [verbū factū ē] aīa. quia nō aſſumpſit ignorātiam. ſz [caro] q̄a defect⁹ carnis aſſumpſit. Tercio notat̄ vtilitas: vbi dr̄. [et habitauit in nobis] pmo vt carnis opprobriū tolleret. q₂ p pctm̄ ade fact⁹ eſt oīs hō mēdax. Et iniq̄tatē. q̄a nemo bon⁹ niſi ſol⁹ deus. Ideo dr̄ [verbū] q̄ſi verū bonū. ꝯ maliciā. [Caro] ꝯ falſitatē. I

Aliter [Verbū] dr̄ q̄ſi v̄berās aerē. i. gerias pcātes. Itē v̄bū iſtō breuiatū fuit. ſic dr̄ Ro ix. [Verbū breuiatū faciet deus ſup terrā] q̄a pater breuiauit filiū. Item Jſa. x. [Cōſūmatōez dn̄s exercituū faciet ī medio oīs terre] i. ī hierl'm: q̄ dr̄ vmbilicus terre. Eze. xxxviij. Et ī ps. Opat⁹ eſt ſalutē ī medio terre. Vel v̄bū pr̄is vnigenitū et imēſū: infra vteri v̄ginal' anguſta viſcera clauſū pt dici cōſūmatio ab breuiata: ſiue v̄bū abbreuiatū. qd̄ inundauit iuſticiā: qn̄ ſe iohi baptizādū inclinauit. Mat. iij. dicēs. Sic eni decet nos iplere omnē iuſticiā.

Dn̄s ſa bineñ. — Aliter [Verbū caro factū ē et habitauit ī nob.] vt iā nō tm̄ emanuel. i. nobiſcū deus vocari poſſit. ſz etiā noiet̄ ī nobis de⁹. Ex pſi⁹ eni ſonat [in] q̄ cū. quia cū dicit cōmunionē ſiue cōſortiū [in] vero dicit vniōnē. Et nota q̄ ſignificāter dic iohes [verbū caro factū ē] i. ſ. de carne femine. q̄ ſpecialiter caro vocat̄ v̄bi dei. et nō dicit. filius caro fact⁹ eſt. Nec dicit. v̄bū hō factū ē. cui⁹ rei hec eſt rō. Cū enim dic iohes [verbū caro factū ē] oſtēdit eternā generatōem filij. q₂ v̄bū coequeuū eſt mēti. et licz v̄bū mētale ad hoīm noticiā exeat. nō tñ recedit a mēte. Verbum q̄z qd̄ habz hō in mēte ſua: ad hoīm noticiā nō puenit: niſi q̄dāmō incorpet̄. Et v̄bū pr̄is vt ad hoīm noticiā pueīret cū ī vocē incorpari nō poſſz [factū ē caro] Noīe carnis de- K

ſignat humana natura. conſtans ex corpe et aia. Et ideo potius dixit Caro factū hō. vt ſignificaret ꝙ totā ex vna carne naturā carnis aſſumpſit. ne ſi diceret. factū eſt hō ex duplici carne ſicut alioꝝ hoīm ipſius caro generata videret. Venit igit verbū creans. vt crearet verbū creatū. Hoīem nā oīs creatura verbū eſt. ſic dr Iſa. xxxix. Nō fuit verbū qd nō oſtēderet eis ezechias in domo ſua. Venit dz filius naturalis vt filios in adoptōem ſpararet. Venit alpha ad o: vt o revolveret ad a. Venit pmus ad noviſſimū. vt noviſſimus exaltaret ad pmū. Primus qdem inter rōnabilia deus eſt. hō noviſſimus. Venit principiū et finis. vt ſic hominē cōſūmādo finiret. et ipm faceret principiū. Venit ſplēdor glie ad lapidē caliginis et vmbrā mortis. Venit figura ſubſtantie ſine ſignaculū qd ſignavit pater. vt reformaret ſimilitudinis reſignaculū. Venit vapor virtutis dei ad glaciē ſine criſtallū. q gelaverat ex aq. Eccl. xliij. vt ſuo vapore remitteret gelicidiū. Venit cādor in nigredine. qz facies omniū vt nigredo olle. Venit ſpeculū ſine macla ad faciē maculoſam. Venit via ad errātes. veritas ad mēdaces. vita ad mortales. et hmōi. Et h totū nob pſtitū ē p mariā.

Hic p tertio capitulo debuit ſcribi chriſtus lux.

Chriſtus ſplendor Capitulū iiij.

ſ Plendor. Unde apls Heb. i. vbi filiū dei cōmēdat a mltis dicēs. Qui cū ſit ſplēdor glie rc. id ē. ſplēdor pris. qz ſicut ſplēdor ſolis naſcit a ſole. et ei ē coequeus et ipm demōſtrat. Et ſic dei filius a pre naſcit. eidē coeternus. et eū demōſtrat et notificat. Et figura ſubſtātie eius. i. pris. Nō tm figura eius. ſz figura ſubſtātie eius. i. pris. Et figura. i. ſpeculū et imago pris. Nā i ipo pr eſt et cognoſcit. ſic res dr eſſe i ſua imagine et i ſpeclo videri. Sed ē driīa mlta. qa res q i ſua imagine vl in ſpeclo cognoſcit. nō eſt eadē ſubſtātia cū imagine ſua vl ſpeclo. Sed filius in q eſt et cognoſcit pr. eadē ſuba ē cū pre. Un circūſpectus apls loqns nō dicit tm ꝙ filius ſit pris figura. ſed potius figura ſubſtantie patris. q ſit di. Ita ē figura pris ꝙ eſt eiuſdem ſubſtantie cum patre.

Item de hoc ſplendore loqtur Iſa. lxij. vbi agit de duplici chriſti nativitate. ſ. a pre q eterna ē. et a matre q tpalis ē dicēs. Propter ſion nō taceo. et ppt hierlm nō qeſcā. i. ppter honorē militātis et triūphātis eccle. donec egrediat. i. palā fiat p carnalē nativitatē. vt ſplēdor iuſtus eius. i. chriſtus. q antonomaſice dr iuſtus. et q iuſtificat militātes et pus iuſtificavit triūphātes. Et dr chriſtus ſplēdor. qa ſic ſplendor a toto ſole egredit et eſt ei coevus et cōſubſtātialis. ſic et filius a patre et patri ē cōſubſtātialis. Et ſalvator eius. i. ſ. vtriuſqz eccle. vt lāpas accēdat. Nota ꝙ ad habēdū vl faciēdū ſplēdorē. ponit oleū i lāpade. et ignis i oleo. Sic factū ē qn divinitas poſita ē in vitro nrē fragilitatis mediāte oleo caritatis. tūc eni mulier. i. ſapiētia dei accēdit lucernā vt qreret dragmā pditam. Lu. xv. et ſic habitus ē ſplēdor ſempiternus quo illuminatus eſt mūdus.

Chriſtus ventus et ſpūſſctūs ventus Capitulū v.

v Entus. i. ſpūſſctūs. Ventus. ſ. auſter q pflavit hūc ortū. Can. iiij. Surge aqlo et veni auſter. pfla ortū meū: et fluent aromata illius. Iſtō videt dns dixiſſe ſpūſſctō in vginis ſctificatōe. Itē chriſti caritas pt dici auſter. Un abacuc. iij. Deus ab auſtro veniet rc. Quia ppter nimiā caritatē ſuā q dilexit nos: dignatus eſt incarnari. Et hic auſter: gelicidiū aqlonis caritatis ſue calore diſſolvit. A

Itē de h vēto dr Oſee. xiij. Adducet dns vētū vrētē de deſerto aſcēdentē. et ſiccabit venas eius. et deſolabit fontē eius. et ipe diripiet theſauꝝ ois vaſis deſiderabil. Adducet dns. i. pr. ventū vrētē. i. ſpm ſctm. q i eo ꝙ vētus. a puo eſtu totus cōcupiſcētie vginē refrigeravit. imo etiā i ea fomitē peccati extīxit. ſic flatus venti cādelā extīguit. Et nota ꝙ ventus vrēs exhibit humorē. et deſiccat terrā pui humoris. vene mortis. Spūs ſctūs i eo ꝙ vrēs: ipam deſiccavit pus. et deſiccatā ardore pfecte caritatis replevit. Nota ꝙ eua diſcredidit deo mortē cōminātī. Gen. iij. Quacūqz die cōmedetis morte moriemini. et credidit diabolo vitā pmittētī. Neqqꝫ moriemini. Et ab iſtis duabus venis fluxit oē pctm. qs chriſtus hō factus i maria: deſiccavit i nob. Nō eni potuit

ſet inflāmari. i. deo nro q ignis cōſumēs ē Heb. i ſ. quidari. niſi pus p grām ſpūſſancti fuiſſet exiccata. Iſa. li. Nūqd nō tu ſiccaſti mare. i. mariā. aquā abyſſi vehemētis. Per ardorē aūt ſei incēdiū pfecte caritatis digna fuit cōcipe illū q ē ignis. Un btūs ber. Maria qa plus oībꝫ dilexit. ſingulare miraculū deus pater i ea operatus ē. De deſerto. i. celo: quod deſeruerūt peccātes angeli. qd appellat deſertū Luc. xv. Un dictū ē marie. Spūſſctūs ſupveniet. i. de ſupnis veniet i te. De eni datū optimū deſurſū ē. Jac. i. Aſcēdētē. ab effectu. i. aſcēdere faciētē ipaꝫ btām vginē p cōdes humilitatis et gdus meritorū: vſqz ad ſedentē i throno dnm maieſtatis. Et ſiccabit venas eius. i. mortis. de q agit ſup. O mors ero mors tua. Triplicem eni venam pcti ſiccavit ſpūſſctūs i vgine i ſua ſctificatōe. Venā ſupbie. infūdens grāꝫ eximie humilitatis. Venā avaricie. infundēdo pfectū cōtēptū mūdane pſperitatis et amorē paupertatis. Venā carnal' cōcupiſcētie. infūdēs deſideriū et amorē ppetue virginitatis. Et hec tria radices ſunt et initia oīm maloꝝ. i. Job. ij. Et deſolabit fontē eius. i. fomitē originalē. qd eſt fons omniū peccatorū.

Bern.

Aliter. Filius dei dr vētus vrēs. quē pr adduxit i mūdū qn ipm cōſtituit icarnari de deſerto. i. de vginis vtero. ſicut gloſat Aqla. q videlicꝫ vterus virginis deſertū dr. qa ipa eſt via viris inia. qa nullo humano ope exculta. qz nullo humano ſemie ſeminata. De h deſerto invenies titulo de delicijs huius orti. ſup pti. Aſcēdentē. in noticiā hominū. Vel deſertū appellat ſynagoga. deſerta a deo. de q aſcēdit. i. receſſit. Vel deſertū. crux. vbi apli deſeruerūt eū. de q aſcendit in celum. Et ſiccabit venas eius. et deſolabit fontē eius. vt ſup expoſitū eſt. Ipe etiā deſiccat in nobis p grām ſuā venas mortis. i. peccata mortalia. et tres cōcupiſcētias. et h in pſenti. Et deſolabit fontē. i. fomitē in futuro. Et ipe diripuit. in ſuo adventu. theſauꝝ ois vaſis deſiderabil. i. ſ. paulū q fuit vas electōis. Actuū. ix. et dionyſiū et ceteros. Un Lu. xi. Cū fortis armatus rc. Et h p doctrinā aploꝝ. Un. Tu ſiccaſti fluvios ethan. i. diaboli. qz ethan interptat fortis. Ipe etiā dr ventus vrēs. Quere paulo infra. B

Aquila

Chriſtus ventus C

Quia inviſibilis i ſua maieſtate. Un Joh. i. et i. Joh. iiij. Deum nemo vidit vnqꝫ. Exo. xxxiij. Nō videbit me hō et vivet. Job. ix. Si venerit ad me nō videbo eū.

Quia levis i ſua humanitate. i. ſine pōdere pctī. Un caro eius dr nubes levis. Iſa. xix.

Quia refrigerās et extīguēs incendiū pcti et fomitis in pmo adventu. ſic ptꝫ in btā vgine. vt ſup imediate. Un. Virtus altiſſimi obūbrabit tibi. In nobis etiā p grāꝫ ſuā refrigerat et extīguit fervores iracūdie. et eſtus luxurie et gule.

Quia vehemēs in ſcdo adventu. qn ſupbos q ſunt qſi turres deijciet in infernū. qn franget deus omne ſupbū. Job. i. Ventus vehemēs irruit. Apocal. xviij. Suſtulit vnus angelus fortis lapidem molarē.

Chriſtus ventus

Quia naves ſubmergit in mari. qd erit in iudicio. qn in ſpiritu vehemēti cōteret naves tharſis. deijciens eas in amaritudines eternas.

Quia valde mobilis ab effectu. ſicut patet in maria. que ipo cōcepto. ſtatim abijt in montana cū feſtinatōe rc.

Quia modica deijcit pluvia. Sic et ira chriſti modico imbre lacrimaꝝ. Unde et dicit ei. Cum iratus fueris miſericordie recordaberis.

Vrens. q dicit aſcēdere de deſerto. qz nihil adeo deberet in nobis vrere carnales cōcupiſcētias. ſicut memoria paſſiōis. vbi oēs excepta virgine deſeruerūt eū. Iō petit iuſtus. Vre renes meos et cor meum.

Chriſtus aer Capitulū vi.

e T aer. Aer ē grā ſpūſſancti ei obūbrās. Vel chriſtus aer. Job. xxxvij. Subito aer. i. chriſtus ſm divinitatē. coget in nubes. In h ꝙ dicit ſubito. notatur acceleratio icarnatōis. Eccl. xliij. Medicina oīm in feſtinatōe nebule. In h ꝙ dicit coget. notat ꝙ pura caritas. mera pietas, ſupabundās miſericordia: chriſtū qſi coegerūt aſſumere nubē carnis. de q dr Iſa. xix. Ecce dns aſcēdet ſup nubem levem rc.

Chriſtus aer

Quia ſicut aer vita corpis. ſic chriſtus vita anime. Et ſicut nō vivit corpus ſine aere

ſic nec aīa ſine gratia chriſti. Ideo dicit Treñ. iiii. Spūs oris noſtri chriſtus dñs ·c. Actuū. xvii. Ipſe eſt in q̄ viuimus mouemur et ſumus.

Quia cū attrahitur nō videt. quia ī nobis aſſumit vñ videt. Similiter chriſt⁹ inuiſibiliter intrauit in virginē: et qua carnē aſſumpſit. in qua viſibilis apparuit. Baruch. iii. Poſt hec in terris viſus eſt ·c.

Quia ſi fuerit purus: ſine corruptiōne attrahit: ſine pōdere retinet: ſine corruptione emittit. Sic chriſt⁹ conceptus eſt a virgine ſine leſione caſtitatis. portatus abſq; onere vētris. natus abſq; dolore parientis. et hoc quia purus. i. ſine peccato.

Chriſtus aer

Quia receptaculū auiū. i. contēplatiuorū. q̄ volant pennis virtutū. In eo enim viuimus mouemur et ſumus. vt ſupra.

Quia oīa loca ei nō puta. fetida et corrupta ſūt. ſic oēs aīe ferent ſine grā dei.

Quia in eſtate ſue pdicatiōis. delectabilis et ſerenus. Vñ Ioh. vi. dicit ei petr⁹. Ad quē ibimus. verba vite eterne habes.

Quia in hieme paſſiōis ſue obſcurus. Iſa. liii. Inglori⁹ erit inter viros aſpect⁹ ei⁹ ·c. Eodem. liii. Vidimus eū et nō erat aſpectus ·c.

Quia nubiloſus pluuiā ſigt. Aſſumptus⁹ enī nubilū carnis nr̄e deſcendit ſicut pluuia in vellus.

Quia licet nubiloſus ex ſe et obſcur⁹. tñ illuſtrat⁹ a ſole: tot⁹ efficit ſplēdid⁹ vt ſol. Iſtud intellige de hoīe aſſumpto ī vnam pſonā cū vbo aſſumēte. Hō aſſumptꝰ aer nubiloſus. vbū aſſumēs ſol: hūc aerē in ſui claritatē et colorē conuertens.

Chriſtus nix. Capitulū vii.

N Ix. Iſa. lv. Quō deſcēdit imber et nix ·c. ſic erit vbū meū. i. fili⁹ dicit pater. Ecci. xliii. Impio ſuo accelerauit niuē. i. electꝭ ſuis refrigeriū ꝯ feruorē vicioꝝ.

Chriſtus nix. Locū repetitū

Quia natiuū et puriſſimū habꝫ candorē. Ecci. xliii. dr̄ de niue ad lrām. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabit oculꝰ. Sap. vii. Ipſe eſt cādor lucis eterne ·c. Cañ. v. Amicus meus cādidus et rubicūdus. Natus eſt enī de puriſſima virgine tot⁹ candid⁹ et purus. Iſa. xxxv. Gloria libani data eſt ei. q̄ interpretatur candor.

Quia deſurſum venit Ioh. iii. Qui deſurſum venit ſuper omnes eſt.

Chriſt⁹ nix

Quia minuta deſcendit. Phil. ii. Semetipm exinaniuit formā ſerui acci. ·c. Item Minuiſti eum paulominus ab angelis qui nō ſunt carnei. nec poſſunt mori.

Quia terre immūdicias operuit ī cruce. i. peccata terrenoꝝ. ne corā patre appareret ad vindictā. Unde pſa. Operuiſti oīa peccata eoꝝ. pallio. ſ. mīſcordie vl' carnis crucifixe. Unde et dicit Ecci. xxiiii. Sicut nebula texi omnē carnem.

Quia viſum diſgregat.

Quia frigida ē: et tāgentes ſe infrigidat. Hūiſſima enī caro chriſti carnis humane nō ſenſit incentiuū. Vñ veſtimēta ei⁹. i. mēbra. d̄ qbus dicit matri ſue Iob. x. Pelle et carnibꝫ veſtiſti me. apparuerūt ſicut nix. ī trāſfiguratiōe. Math. xvii. Mar. ix. Lu. ix. Chriſt⁹ etiā tāgentes ſe p verā dilectiōnem et purā ordinem refrigerat ab eſtu vicioꝝ. Vñ d̄ xp̄o dr̄ ecci. xliii. Impio ſuo accelerauit niuē. i. refrigeriū ꝯtra eſtum viciorum.

Quia feruore ſolis et tepore aure dulcꝭ cito ī aquā reſoluit. Caritas enī q̄ p ſolē et pietas q̄ p teporē: fecerūt xp̄m pati. q̄ ī ſua paſſiōe effect⁹ ē ſicut aq̄. ſic dicit ī pſa.

Quia reſoluta ī aquā: nūq̄ꝫ iterꝫ fit nix. Cera eī reſoluta iterꝫ cera ē. ſilr plūbū reſolutū plūbū ē. aq̄ glaciata iterꝫ aq̄. ſꝫ nix reſoluta ī aquā nūq̄ꝫ iterꝫ erit nix. Sic xp̄s in paſſiōe effuſus ſicut aq̄. reſurgēs ex mortuis iā n̄ morit. mors illi vltra n̄ dñabit. Scdm hāc ꝓprietatē moralr̄ virginitas ſignificat p niuē. q̄ ſemel amiſſa irreparabil' eſt.

Chriſtus imber. Capitulū viii.

I Mber chriſtus. De quo dicit Oſee. vi. Veniet nobis quaſi imber temporaneus et ſerotinus. Quere libro. vii. ca. ix. B. Iſa. lv. Quō deſcēdit imber et nix ·c. vſq; ſic erit verbum meū. i. filius.

Chriſtus imber

Quia ardorem tpis tēpat. Ante aduentū enim chriſti eſtuabat tot⁹ mūd⁹ cremate

et incendio peccati. Ad hūc ardorē ſedandū miſit pāt primo inundatiōeꝫ diluuii. ſcdo pluuiā ſulphuream ſup ciuitates. tercio aquam et ſanguinē de fontibꝫ corporis ſui. Iſa. xii. Haurietis aq̄s in gaudio de fontibꝫ ſaluatoris.

Chriſtus imber

Quia ventum ſedat. ventum. ſ. mūdanū flatus et diabolice tēptatiōis. et hoc doctrina ſua et exemplo ſue cōuerſatiōis. Ecci. xliii. In ſermone ei⁹ ſileſcit ventus. i. inſidie diaboli. De quo vento dicit Ezech. i. Ventus turbinis veniebat ab aq̄lone. a q̄ pandet omne malum. Hiere. i.

Quia humiditas vbicūq; terrā habilitat: que p defectū pluuie q̄ſi findit. coli ſe nō patitur: ſemē iactū in ea ſuffocat. Findit p diuiſiones et ſciſſuras ire et odiū. coli ſe nō patit vomere. verbi dei ꝓpter duriciā ſuā. ſemen. i. grā ſpūſſctī in ea ſuffocat. q̄ n̄ reddit debitū fructū. Chriſt⁹ aūt q̄ in aduētu ſuo deſcendit ſicut imber et nix d̄ celo. ꝯtra hec tria incōmoda triplicē attulit medicinā. Vñ ſeqt in autoritate Iſaie lv. q̄ imber inebriat et infundit terrā. ꝯtra pmū. ſ. fiſſuras. germinare eā facit. ꝯtra ſcdm. dat ſemen ſerēti ꝯ terciū. q̄ ſcꝫ n̄ facere nō valebat. Vñ ſeqt. Sic erit verbum meum. i. fili⁹. dicit pater. deſcendēs ſicut imber et nix. et ſicut pluuia ī vell⁹. Eze. xxxiiii. Deducā imbrē in tp̄e ſuo. et pluuie bñdictiōis erūt. et terra dabit fructū ſuum. Itē de hoc imbre dicit in pſa. Deſcendet ſicut pluuia in vell⁹.

Chriſtus pluuia. Capitulū ix.

Iſidor⁹

P Luuia. Chriſt⁹ pluuia. Vñ pſa. Deſcendit ſicut pluuia ī vell⁹ ·c. Iſidor⁹ dicit ī libro ethimologiaꝝ. q̄ pluuia dr̄ q̄ſi fluuia a fluēdo. q̄ chriſtus a ſummo celo egrediens ī incarnatiōe fluxit in vterū virginalē. Idō dr̄. Deſcēdit ſicut pluuia in vell⁹. Nota tria. Primū. q̄re chriſt⁹ pluuia. q̄ntū ad incarnatiōeꝫ. Scdm q̄re maria vell⁹. Terciū q̄re mod⁹ incarnatiōis velleri compat. Dicit ḡ Deſcendet. vbū deſcēdendi innuit humilitatē. deſcēdere enī eſt q̄ſi de alto mittere ſe deorſum. et h̄ ptinet ad illi⁹ maieſtatꝭ exinanitiōem. Phil. ii. Exinaniuit ſe formā ſerui accipiēs. Iſa. xix. Aſcēdet dñs ſup nubem leuē. Aſcēſus iſte fuit deſcēſus. q̄ celū alti⁹ q̄ꝫ nubes. Expone et q̄re titulo ſuo ſup li. eodē. pti. i. c. viii. L.

Item in verbo deſcēdēdi ꝯfundit ſupbia diabolꝭ q̄ voluit aſcēdere. et idō cecidit et n̄ adiiciet vt reſurgat. Iſa. xiiii. Quō cecidiſti de celo lucifer ·c. Qui dicebas in corde tuo In celū cōſcendā ·c. In h̄ etiā nr̄a cōfundit ſupbia q̄ magꝭ imitari voluimus diabolū q̄ꝫ deū. Btūs Ber. Age nunc ſequere ducem tuū ·c.

Deſcēdit. ſ. filius dei. cui⁹ oīs actio noſtra eſt lectio. vt exēplo ei⁹ addiſceremꝰ deſcēdere p humilitatem. Vñ Iſa. xlvii. dr̄ aīe peccatrici. Deſcēde ſede ī puluere virgo filia babylon ·c. Iſtd̄ inuenies optime expoſitū ī tractatu nr̄o de humilꝭ penitētia.

Itē deſcēdit. vt ſatiſfaceret petitiōni eccl'ie. de q̄ Iſa. lxiiii. dicit ei pph̄a ex pſona eccleſie. Utinā dirūperes celos et deſcēderes. a facie tua mōtes diffluerēt. i. ſupbi hūiliarēt.

Itē deſcēdit. vt ꝯpaſſioneꝫ nobꝭ oñderet q̄ nobꝭ ꝯpatiebat. Exo. iii. Videns vidi afflictiōeꝫ ppl'i mei. et deſcēdi liberare eoſ de manibꝫ egiptioꝝ. i. demonū.

Itē deſcēdit. ad nos. q̄ nō poteram⁹ ad eū. ſic medic⁹ ꝯpatiēs venit ad decubātem egrotū. Infirmabamur enī ī caphernaū. i. ī mūdo p amorē terrenoꝝ. Idō ei⁹ incarnatio dr̄ viſitatio. ibi. Luc. i. Viſitauit nos oriēs ex alto. et Dan. iiii. Ecce vigil ſanctus de celo deſcēdit. Deſcēdit igit filius. q̄ qui vult iacentē erigere: oportꝫ eū ab altitudine ſua deſcēdere vt a ſtatu ſuo incuruet. Ideo chriſt⁹ deſcēdit ſan⁹ ad egrotū. medic⁹ ad vulneratū. Deſcendit ſicut pluuia ·c. Notādū. q̄s eſt q̄ deſcēdit: pfecto fili⁹ dei. cui clamabat eccl'ia Iſa. lxiiii. Utinā dirūpes ce. ·c. vt ſup imediate. Itē pſa. Inclina celos tuos et deſcēde ·c. Vñ deſcēdit de ſinu pr̄is ī vterū virgīſ mr̄is. Ioh. xvi. Exiui a pr̄e et veni ī mūdū. i. virgīs vterꝫ. q̄ dici pōt mūdus emphatice. Ad quid deſcendit multiplici. ſ. d̄ cauſa. vt ſupra imediate. Quo deſcendit in vellus. id ē. in virginitatē marie merito ſue humilitatis. Quomodo deſcendit ſicut pluuia in vellus. id eſt. placide in placidam. quiete in quietam. ſuauiter in ſuauem. ſine ſtrepitu in pacificam. ſecrete in abſconditā. benigne in benignā. iocunde in iocūdam. vtiliter ī vtilem. et in fructiferā fructuoſe. Non enim B quocūq; modo dicit deſcēdiſſe. ſꝫ ſic pluuia ī vellus. Sic pluuia. q̄ venit cū omi

plenitudīe et abūdātia graꝝ. Uñ eze. xxxiiii. Pluuie bñdictōis erūt ⁊c. Quere ſupꝛa. ca. vii. vbi oſtē dī ↄpluit. Iō lātatio dī plenitudo gre ad Gal. iiii. Itē eze. i. vbi loqr̄ de aduētu filij i carnē dī. q aſpect⁹ ei⁹ erat ſicarc⁹ cū fuerit i nube i die pluuie. Et nota ꝙ pluuia hec oēs ꝓprietates ſuas tenet. hoīs ↄplenitū p vell⁹. Et in carne eiuſdē q deſigt p terrā. Et nota ꝙ pluuia deſigt deitatē vl̄ graꝝ ſtillicidia in vniuerſitatē vl̄ multitudinē cariſmatū. Itē d hac pluuia i pſ. Pluuiā volūtariā ſegregabis de⁹ ⁊c. Vl de⁹ ipſi tu ſegregab .i. purū et ſegregatū a mal' dabis. Ad Heb. vii. Tal' decebat ⁊c. vꝫ ſegregat⁹ a peccatorib⁹. Hereditati tue .i. gētib⁹ d qbus dī. Poſtula a me⁊ dabo tibi gētes here. ⁊c. Pluuiā .i. filiū tuū volūtariā i qa ex mera gra fuit icarnat⁹. et oblat⁹ ē q2 ipſe voluit. Iſa. liii. Et iſtūmata ē .i. ipa iudea tu ꝓ ꝑfeciſti eā .i. ꝓficies in fine. et eſt ꝓphetia de futuro. Iſa. x. Reliquie ↄuertent. Deutero. xiiii. Nouiſſimo tēpoꝛe reuerteris ad dominū deum tuum.

[Pluuia.] cui lauat lanā ad emūdatōes. terrā rigat ad fructificatōes. Sic vna aq ſapiētie ſalutar' .i. vna eadēqꝫ gra ſaluatoris. vno deſcēſu mūdauit virgis mētē ad ſūmā puritatē ꝑpis. et fecūdauit vētrē ad excellētiſſimā ꝓlē. et ꝯ poſteri⁹. Et qꝫ virginis eſt fruct⁹ vētris. tā glioſa ē puritas mētis. Nec ſolū mūdauit mētē et fecūdauit carnē. ſꝫ vtrūqꝫ mūdauit. vtrūqꝫ fecūdauit vna eadēqꝫ gra ſaluatoꝛis. Extersit eī de ignorātiā mētis. extrixit oēm ↄcupiſā carnis. carnē fecūdauit ad ꝓlē. ⁊ mētē ad oēꝫ ꝟtutē. Unā eadēqꝫ mētē reddidit vicij vacuā. ꝟtutibꝫ plenā. Uni eidēqꝫ carni cōtulit fructū fecūditatis. ⁊ ↄſuauit floꝛē ꝟgīitatis. Et licꝫ dici et credi debeat ꝙ ſil' ⁊ ſemel opata ſit dei gra hec duo i ꝟgīe. tñ ſm qd ꝑus īfudit ſolā mētē et fecūdauit ad fidē. poſtea ſolā carnē fecūdauit ad ꝓlē. Fides i mēte ſola. ꝓles i carne ſola. ꝑus fides. poſtea ꝓles. et niſi ꝓceſſiſſet fides ↄceptōis: oīno ñ ſucceſſiſꝫ fecūditas ꝓlis. Fides ꝓceſſit. ꝓles acceſſit. et fides rceſſit. nō eī adhuc credere: ſꝫ iā ſcire optuit qd rei exꝑimēto ꝓbauit. Recte ḡ dictū ē. q2 ſm petitōeꝫ gedeōis iuxta aliqd ꝑus infūdit ros ſolū vell⁹ ꝟgīnee mētis. ⁊ ita poſtmodū iuxta aliqd ſolā trā ꝟgīnee carnis.

[Sicut pluuia] .i. ſqr̄. .i. cū omni plenitudie ⁊ abūdātia graꝝ. vt ſup̄ dictū ē īmediate.

Caſſiod. ſenatoꝛ, [Sicut pluuia] Caſſiodoꝛ⁹ ſenatoꝛ. Sic pluuia cū ſūmo ſilētio deſcēdit et vell⁹ ſibi expoſitū ꝑfūdit et replet. ſic ꝟbi diuīitas repleuit ꝟgīneū coꝛp⁹. et poſſedit ꝟgīneā mētē. qn virgo totā ſe ei expōnēs rñdit. [Ecce an. dñi. fiat mihi ⁊c.] Et ſic pluuia ꝑfundens vell⁹ illō integꝝ illibatūqꝫ ↄſeruat. Sic diuīitas integrā illibatāqꝫ ꝟgīnē ↄſuauit eā ad īgreſſum ſilꝫ et egreſſum. Sicut eī integrā īueīt. ſic et integram naſcēdo reliqt. Manſit eñ genitale ſecretū clauſū ⁊ īmaculatū. nec ↄcuſſa ſūt mīna viſcera. ſicut vell⁹ nō ſcindit aut corrūpit cū ipleī aut euacuat a pluuia. [Et ſicut ſtillicidia ſtil. ſup trā.]

Caſſiod. Caſſiodoꝛ⁹. Diuītas enī ꝟbi deſcēdens i ꝟgīnē [ſic ſtil. ſtil. ſup terrā] germiare eā fecit germē vite. ſ. delectabile germē illō. et nō alīūde qꝫ ex carne ꝓpa. ſ. p infuſionē diuīe maieſtatis. ſicut p ſtillicidia terrā dicim⁹ germiare. Quid enī aliō fuerūt ſpūſſcti obumbꝛatio. plenitudo gre. feruoꝛ fidei. caſtitas ꝟginal' qꝫ ſtillicidia qdā graꝝ in ipam deſcēdētiū. vt hec terra ꝓduceret fructū ſuū. Et nota ꝙ p pluuiā deſcēdentē in vell⁹. nō germinādi naturā expſſit e vellere. ſed modū egrediendi et naſcēdi ex virgine.

Itē huic ſentētie cōſonat illud Iſa. lv. [Quomodo deſcēdit imber ⁊c.] Quere ſupꝛa ca. viii. vbi chꝛiſtus dicit imber [ſic erit verbum meū] .i. filius meus. Si eñ tāta vis et natura pluuie tā potēs ē vt hec faciat terre iſti viſibili. mlto magis ꝟbū dei .ſ. fili⁹ patris replere potuit et ꝑfundere virginea viſcera ad germinādū. vt .ſ. fili⁹ deſignat⁹ in germīe et ea i fructū erūperet. terreqꝫ integritas illeſa maneret. Uñ ⁊ dī Iſa. xlv. Terra germinet ſaluatoꝛem.

[Sicut pluuie] nō ſicut ignis [ſicut pluuia] venit chꝛiſt⁹ i ꝑmo aduētu vt ſup̄. i ſcdo aūt veīt ſic ignis ſtupā .i. carnales ↄſūptur⁹. De qbꝫ ecci. xxi. Stupa collecta ſynagoga peccātiū. Quibꝫ dī yſa. i. Erit foꝛtitudo vrā vt fauilla ſtupe. ⁊ op⁹ vrm qſi ſcītilla. et ſuccēdet vtrūqꝫ ſil'. ⁊ nō erit q extiguat. Iō dic pſ. Ignis añ ipm ꝓcedet. ⁊ in circuitu ei⁹. Itē i ↄſpectu ei⁹ ignis exardeſcet. ⁊ i circuitu ei⁹ tēpeſtas valida.

[Sic pluuia] .i. ſine ſtrepitu ⁊ ad fertilitatē. non ſicut grando q deſcēdit cū ſtrepitu

et ad ſterilitatē. Sic enim deſcendet in iudicio ſup reprobos. Unde Sap. v. A petroſa ira plene mittentur grandines.

Hiero. [Sicut pluuia] Hiero. Celeſtis plane imber i ꝟgīneū vell⁹ placido ſe īfudit illapſu. et tota diuīitatis vnda ſe ↄtulit i carnē qñ ꝟbū caro factū ē. ac deinde p crucis patibulū expſſa terris oībꝫ pluuiā ſalutarē effudit. ac ſtillicidia gre hūanis ꝓſtitit mētibꝫ.

[Sicut pluuia i vell⁹.] In ꝑmo eī aduētu venit chꝛiſt⁹ ſe indutur⁹ veſte nr̄e hūanitatis. Et qa fere oē gen⁹ veſtis fit ex lana et lino vl̄ ſerico. ideo [deſcēdit ſic pluuia i vell⁹.] vt de vellere ſibi tunicā mūdam aſſumeret. Et ideo neceſſe fuit vt chꝛiſtus lana hūane carnis induēdus ipam ꝑus lanā mūdaret. Ouidi⁹. Ueſtes qs gerit: ſoꝛdida lana fuit. Pluuia ꝟo mūdat lanā. [Et ſic ſtillicidia ſtil. ſup trā] vt linū q ſe idueret. de terra ↄpluta germiaret. ii. Re. xxiii. Sic pluuijs germiat herba d terra. Ideo dī de ſapia. Queſiuit lanā et linū ⁊c. Itē. Biſſus et purpura īdumentū ei⁹. Ecce in veſtimēto dñi lanā et linū et ſericū. Biſſus enī linū eſt egiptiacū. purpura gen⁹ ſerici cōuenies regibꝫ. Per lanā ḡ veſtis exterioꝛ .i. hūanitas et hūanitati cōiuncta hūilitas. que lana reciꝓcat in ſe. Per linū interioꝛ virginitas.

Ouidi⁹

Aliter. [Uell⁹] marie ꝟgītas. in quā chꝛiſt⁹ [deſcēdit vt pluuia] vt eā faceret fructificare. Terra .i. ei⁹ hūilitas. pluuia .i. gra vl̄ deitas. ſtillicidia: graꝝ et donoꝝ abūdātia. q deſcēdit in eam merito ſue hūilitatis. Ideo dicit [ſup terrā] q eſt infimū elemētum. et ſignat humilitatē. q dicit qſi humi latens.

Chꝛiſtus pluuia

Chꝛiſtus pluuia

- Quia de nubibus .i. de ſanctis pr̄iarchis et ꝓphetis. de qbus Iſa. lx. Qui ſūt iſti q vt nubes volāt: venit ad nos p virginē. Iſa. xlv. Nubes pluant iuſtū.
- Quia p occaſionē. nō p cauſam fecit lubꝛicare iudeos. quoꝝ vie facte ſunt tenebꝛe ⁊ lubꝛicū. Luce. ii. Ecce poſitus eſt hic in ruinā ⁊c.
- Quia ſoꝛdes peccatoꝝ lauat. infundens grām ↄpūctōnis. vt patet in magdalena. Iſa. iiii. Si abluerit ſoꝛdem filiarū ſyon .i. eccl'ie ⁊c.
- Quia terram .i. terrenū peccatoꝛē. q puluis eſt: conglutinat. vt gratiā valeat cōtinere. Coꝛ enim fatui quaſi vas confractū. Eccli. xxi.
- Quia ardoꝛem cōcupiſcētiaꝝ refrigerat. Dañ. iii. Fecit mediū foꝛnacis ⁊c. Añ aduentum enim ei⁹ erat mūd⁹ qſi qdā foꝛnax ſucceſa a coqnte. Oſee. vii. .i. a diabolo.
- Quia in terra eccl'ie. vel in ↄſcia fidel' aīe. plantas virtutū educat. et virtutē fructificandi ſubmīſtrat. Unde. Et adiuuabit eos dominus ⁊c.
- Quia ſitientes iuſticiā potat. qd erit in conſūmatōne. Unde. Expectabūt onagri. Uñ eccī. xv. [Aq ſapientie ſalutar' po. illū] .i. iuſtū. Itē Ioh. vii. [Si quis ſitit veniat ad me et bibat.] Hoc enim clamauit homo factus.
- Quia ſolius eſt dei pluere. Item qa quādoqꝫ pluit: qñqꝫ nō pluit. Iob. xxxvi. Qui aufert ſtillas pluuie. et effundit imbꝛes ad inſtar gurgitū.
- Quia ſup quoſdā pluit. ſup quoſdam nō pluit. Amos. iiii. dicit ipſe. Plui ſup vnā ciuitatē. et ſup aliam nō plui.
- Ut ſedaret ſitim antiquoꝛū et eoꝝ deſideriū. De quo dicit in pſ. Expectabūt onagri in ſiti ſua. Ideo clamauit Ioh. vii. Si qs ſitit veniat ad me et bibat.
- Ut extingueret ignem peccatoꝛū. Dañ. iii. Angelus dñi deſcēdit cū azaria ⁊c. et fecit mediū foꝛnacis quaſi ventū roꝛis flantem.
- Ut terram .i. terrenos fructificare faceret. Iſa. lv. Quō deſcēdit imber ⁊c. vſqꝫ. inebꝛiat terrā et germinare eā facit. ⁊ dat ſemen ſerēti et panem comedenti.
- Ut ſoꝛdes peccatoꝝ ablueret. Uñ ad ꝯ pluries fudit lacrimas. ſudoꝛē. ⁊ ſanguinē.

Item nota. ꝙ quattuoꝛ mala quaſi pꝛincipalia ſunt in nobis. Uacuitas in mente. ardoꝛ in carne. ariditas in affectōne. et ſterilitas in opere. Contra hec quattuoꝛ attulit quaſi quattuoꝛ antidota chꝛiſtus deſcendens ſicut pluuia vel imber. Quia quaſi inundare fecit noſtrā vacuitatē. Abūdantia enī pluuie: flumīa: riuos ⁊ paludes qñqꝫ facit inundare. Refrigerauit ardoꝛē ↄcupiſcētiaꝝ. pluuia enī ⁊ imber ꝓſtant refrigeriū. Rigauit ariditatē affectionū et oꝛationū. ſ. ſubmīſtrādo deuotionem. Fecundauit ſterilitatē mētiū vel operationū. Uñ Lex dat ſemē ſerēti. et

panem comedēti.] Iſti autē quattuoꝛ effect⁹ patet in annūciatōne filij dei ad v̄ginē. Que ſalutata refrigerabaꝛ. cū diceret ei [Aue] .i. ſine ve culpe et pene. Refrigerata ſatiabaꝛ. Vn̄ [gr̄a plena] Et notaꝛ triplex plenitudo. Maꝛ. vn̄ [gr̄a plena] Ven tris. vn̄ [Dn̄s tecum] Carnis. vn̄ [benedicta tu in mulierib⁹.] Saciata cōfortabaꝛ. vn̄. [Ne timeas maria] Cōfortata fecūdabaꝛ. vn̄ [Spūſſctūs ſuperueniet ī te ⁊c.] Et ideo q̄ſi introducta ī cellā vinariā: et inebriata: aſſenſit nūcio dicēs [Ecce ancil la domini. fiat mihi ſm̄ v̄bū tuū.]

Caſſiod. Deſcēdit ſicut pluuia ī vell⁹.] Caſſiodoꝛ⁹. Vell⁹ v̄go maria ex orta et deſcēſa ex oui bus iſrl̄. i. ex iuſtiſſimis gentib⁹. q̄ q̄ſi oues erant. i. innocui et ſimplices. māſueti ⁊ mites. ī ſe benigni et alijs pficui. Lege libꝝ de infantia ſaluatoꝛ. q̄ tn̄ apocrifus ē.

Maria vellus

Quia vell⁹ lana ē carne deciſa. et de coꝛpe ſublata. ecce virgineū pectus lōge remo tū. valde alienū a deſiderijs carnalib⁹: et ſoꝛdidis coꝛpis paſſiōib⁹. Precioſū vell⁹: mētis v̄ginee mundi cogitat⁹. pectoꝛ virginei caſti affect⁹. Vellus enī iſtō virtu tū omniū oꝛnatus. veſtit⁹ iocūdus. Veſtiri vellere marie. eſt circūamictū eſſe varie tate. Pilis carnalib⁹ ſoꝛdidis ⁊ capitis ignominioſe tegiꝛ q̄cunqꝫ h̄ vellere nō ve ſtiꝛ. Pili hui⁹ velleris. ſublimes ſubtiles lōgius extēſi: ſuaues et recurui virginei cogitatus et affect⁹. Ex h̄ oīs oꝛnat⁹ v̄tutꝫ: cumul⁹ oīs gr̄e et glorie vniuerſe.

Quia ſicut de vellere ſumiꝛ poꝛtio vt inde fiat veſtimētū. Sic de ſubſtātia v̄gis: ve lut de vellere lanā: modicā poꝛtōem ſumpſit ſpūſſctūs artifex. de q̄ ineffabili arti ficio: tunicā texuit q̄ indutus ē filius dei. Et ideo chriſt⁹ de ſpūſctō dr̄ incarnat⁹. Sicut videlicꝫ de coꝛpe adā doꝛmiētis: ſublata eſt poꝛtio de q̄ foꝛmata ē eua. Et nota q̄ hec veſtis fuit tunica incōſutilꝭ. ſ. q̄ſi de vnie piece gallice. qꝛ de ſola matris ſubſtātia. Nre autē tunice cōſute: q̄ſi a partib⁹. qꝛ partim de pr̄e: partim de matre. Nota etiā q̄ duplicē tunicā fecit maria chriſto. et vtraqꝫ fuit incōſutilis. Ioh. xix. Erat autē tunica incōſutilꝭ ⁊c.

Quia ſicut ſine ouis leſiōe ſumiꝛ ab ea vellus vt inde fiat veſtimentū. Sic ſine leſi one ſue v̄ginitatꝭ cōcepit maria chriſtū in vtero. i. ex cauſa intriſeca. et ip̄m ſine do loꝛe peperit: virginitatis gl̄ia p̄manente.

Hiero. Quia ſicut dicit hiero. vell⁹ cū ſit de coꝛpe neſcit coꝛpis paſſiōes. ſic marie v̄ginitas cū eſſet ī carne: vicia carnis neſciuit. nec motus carnales ſenſit. et ab om̄i labe car nali p̄manſit imunis. Pſal. De⁹ me⁹ īpolluta via ei⁹. Ecce q̄ p̄ vell⁹ ſignificaꝛ v̄gi

Maria vellus

Quia vell⁹ ī modico cōſtringiꝛ. in q̄ notaꝛ hūilitas. et tn̄ de ei⁹ q̄ntitate [?] Lnitas. nihil ideo depit. Quia q̄ ſe humiliat exaltabiꝛ.

Quia lana velleris. imo ip̄m vellus valde bibulū ē. et in magna quātitate de pluuia vel aq̄ recipit. et qd̄ recepat facillima cōpreſſione refun dit. Sic marie hūilitas: val de ſitibūda et bibula p̄ deſideriū gr̄e. de q̄ tāto ampli⁹ hauſit: q̄nto magis ſe humi liauit. et ſine detrimēto ſue plenitudis. ip̄am gr̄am facillime refundit oīb⁹. quotiēs cōp̄mitur oꝛatōe deuota. Vnde compaꝛ velleri vꝭ ſpongie. Iſtud totū inuenies ſu pra verſu. vi. vbi oꝛtus dicꝭ ſitibundus: multo meli⁹ explanatū.

Quia vellus veſtit et circūdat ouē. Chriſt⁹ ouis. Iſa. liij. Sicut ouis ad occiſiōē ducetꝭ ⁊c. q̄ veſtitus fuit carne v̄ginea: qn̄ femina circūdedit virū. Hiere. xxxi. Vn̄ et dicit matri Iob. x. Pelle et car. veſtiſti me. De quo veſtimēto Iſa. lxiij. dicꝭ chriſto. Quare rubrū eſt indumentū tuum: Moꝛaliter. Maria veſtit virtutibus et circūdat p̄tectōe oues. i. ſimplices et innocentes.

Quia ſuauiſſimū ad tāgendū. ſic maria p̄ pietatē et benignitatē: quā nō inueniunt pctōꝛes ſcrupuloſam. Btūs bern̄. Quid ad mariā accedere trepidat hūana fragili tas. nihil auſterū in ea. nihil terribile. tota ſuauis eſt oīb⁹ offerēs lac et lanā. Ecce q̄ ip̄a eſt ouis que peperit agnum dei.

Bern̄.

Quia vellus reciprocaꝛ in ſe. pilos habēs mlt̄o longioꝛes q̄ꝫ appareant. Ecce v̄gi nalis humilitas qua ſe nominauit ancillā.

Quia vell⁹ q̄ntūcunqꝫ tōdeatꝭ: ſp̄ de carne renaſciꝛ. Iſtō intellige moꝛaliter. q̄a ſp̄ d̄ carne noſtra p̄cedit cauſa hūiliatōis noſtre. Vnde Michee. vi. [Humiliatio tua]

i. ē humiliatōis cauſa] in medio tui. Quere in tractatu nr̄o de hūilitate fere ī pn̄ cipio. B

Maria lana. Quia

Succida. ſucco pietatis plena. Iudicū. v. Expſſo vellere concham roꝛe impleuit. id eſt humiles.

Veſtis ouis. i. p̄tectio innocentiū et ſimplicium. Vn̄ puer. in fi. [Oēs domeſtici ei⁹ ve ſtiti ſunt duplicib⁹.] ſtola. ſ. gemina. Vel q̄a veſtiuit chriſtū carne v̄ginea. q̄ ouis dicꝭ p̄pter innocentiā. Iſa. liij. Sicut ouis ad occiſionē du. ⁊c.

Nō ſentit. Hiero. Vell⁹ cū ſit de carne neſcit coꝛpis paſſiōes ⁊c. ſup̄ F. ſic nec ma ria carnales motus.

Maria lana. q̄a ſi cut lana — Nō ſonat icta. Ei⁹ enī caritas nō irritabaꝛ in filij paſſiōe. nec remurmurabat aut q̄ dicebat. licet ei⁹ aīam gladi⁹ filij p̄tranſiret. i. Choꝛ. xiij. Caritas nō irritaꝛ.

Hirta. i. hirſuta ſimul ſe tenēs. qꝛ nō erat compta. nec extriſec⁹ ei⁹ capillatura. i. Pe tri. iij. Actuū. i. Perſeuerās cū aplīs et mulierib⁹ in oꝛatōe.

Pilo mollis. i. pia cogitatōe. q̄a cogitat nobis cogitatōes pacis. Hiere. xxix.

Bibula v̄bi dei. conſeruās omnia in coꝛde ſuo. Luce. ij.

Maria tincta — Tingi parata. quia fuit fecunda. Vn̄ turbata eſt in ſermōe. Cū enī eſſet cādidiſſima vt liliū. ruboꝛe roſeo ad viſionē angeli ī ſpecie hoīs apparētis creditur ſuperfuſa. Et nota q̄ hec lana pluries quaſi tincta ē. Primo q̄ſi de nigro in candidū. ⁊ hoc in ſanctificatōe. Scd̄o de cādido in rubeū. angelo ei apparēte. vt dictū eſt ſup̄ ī mediate. Sed h̄ pleni⁹ inuenies li. v. ti. vi. vbi agiꝛ de coloꝛatōe gemaꝝ. Tercio tin

Hiero. — cta eſt q̄ſi in purpurā: filio dei ex ea carnē aſſumēte. Vn̄ Hiero. ibi. Cogitis me o paula ⁊c. Ad quā ſane cū acceſſiſſet ſpūſſctūs: quaſi ip̄a eadēqꝫ lana. cū inficiꝛ ſan guine muricis vel conchilij v̄tiꝛ in purpurā. Verſa ē et ip̄a ſine coitu ī matrē. vt iā nō ſit ip̄a admodū qd̄ fuerat. ſed purpura v̄iliſſima: ad indumentū ſūmi regꝭ diui nit⁹ aptiſſime dedicata. vt nulli deincepſ ea vti feminco vſu licuerit niſi deo. Hec hieronymus vbi ſup̄. Quarto tincta eſt p̄cioſiſſime p̄ aīe martyriū in filij paſſiōe. Silr̄ et filij veſtimentū. i. hūanitas quā de hac lana ſibi cōtexuit: cādidiſſima fuit p̄ virginitatē ⁊ innocentiā. et incepit tingi. ſꝫ nō ita plenarie ī circūciſiōe ⁊ ſudoꝛe ſā guineo. tādē p̄fecte tincta eſt ī ip̄a paſſiōe. habita tinctura abūdāter de q̄nqꝫ vulne rib⁹. Vnde ⁊ dr̄ ei Iſa. lxiij. Quare rubrū eſt indumētū tuū ⁊c. Et Cañ. vij. Pur pura regis iūcta canalib⁹. Et puer. in fi. de ſapia. Biſſus et purpura indumētum eius. Et ad h̄ ſignādū indut⁹ fuit purpura. Mar. xv. et clamidē coccineā circūde derunt ei. Matth. xxvij.

Pectunt bone ancille et carpināt. i. dilatāt laudeſ ei⁹ et gl̄am. ſ. fideles aīe. Lana enī carpinata dilataꝛ. Eccl. xxiiij. In medio populi ſui gloriabiꝛ. D

Hanc anam — Nent ſubtiles p̄dicatores. Exo. xxxv. Dederūt que neuerāt. i. p̄dicauerūt qd̄ cogi tauerant. et in q̄b⁹ ſtuduerant: et que ſubtiliauerant.

Texunt plices oꝛatōes. Thob. ij. Anna ibat ad textrinū opus q̄tidie.

Dicꝭ de lana — Q; frigoꝛa pellat. ſ. infidelitatis. Vn̄ ei dicꝭ. Cūctas hereſes ſola interemiſti.

Q; oꝛnet. Ip̄a ei ē doꝛcas que paupes veſtiebat. Actuū. ix. Doꝛcas īterptaꝛ caprea vel damula. Hec eſt beata virgo. cui⁹ vbera cōpanꝭ hinnulꝭ capree. Cañ. iiij.

[Deſcēdit ḡ fili⁹ dei ſicut pluuia ī vell⁹.] Pluuia enī deſcēdēs in vell⁹: mūdat in eo ſi q̄d inuenit mūdādū. et q̄ ad q̄d inde ſoꝛdidioꝛ exp̄miꝛ. Silꝝ chriſt⁹ deſcēdēs ī v̄gi nē: de pura reddidit mlt̄o puriorē. et inde aſſumpſit carnē puriſſimā: licꝫ ſiꝭem pec catrici. [Et ſicut ſtil. ſtil. ſup̄ terrā.] Tota enī diuinitatꝭ vnda. tota plenitudo cariſma tū btē virgini tanqꝫ velleri ſe infudit. Vnde dicta ē gr̄a plena. Et de hac plenitudi ne ceteri ſancti: q̄ dicunꝭ terra. q̄uis abūdāter receperint. tn̄ q̄ſi ſtillicidia modica ſuſcepiſſe dicunꝭ reſpectu plenitudis illi⁹. Itē de illis ſtillicidijs. q̄ ab hac plenitu dine deſcēdūt dicꝭ alibi. In ſtillicidijs eius letabiꝭ germinans.

Moꝛaliter. Quotidie deſcēdit chriſt⁹ ī aīas iuſtoꝝ [ſicut pluuia ī vell⁹]. i. latēter. Vn̄ Iob. ix. Si venerit ad me nō videbo eū ⁊c. Et vtiliter. Vnde Iſa. lv. Quō deſcē dit imber et nix. vt ſupra ca. viij. in fine. Sed hec pluuia gr̄e nō deſcēdit niſi ī vel lus ouiū. i. in aīam ſimplicē et innocētē. nō in vell⁹ caprinū: p̄ luxuriā. vꝭ leoninū

p ſupbiā. vel vulpinū p fallaciā. vł aſininū p pigriciā. vel camelinū p auaricie ſtru mā. vel lupinū p rapacitatē. vel caninū p detractionē. vel vrſinū p gulam. vł vacci cinū p pigriciā. vel vitulinū p laſciuiā. vel equinū p diſcordiā. et ſic de alijs. [Et ſicut ſtillicidia ſtillātia ſup terrā.] [Veniēs [ſicut pluuia] cōſolatiōem inuenit. Vel ſicut ſtillicidia ſtillātia ſup terrā.] Veniēs [ſicut pluuia] cōſolatiōem inuenit. Veni ens [ſicut ſtillicidia ſtil. ſup terrā] [i. peccatorē. qñ de peccatis imuenit timorē. ſed venit ens [ſicut ſtillicidia ſtil. ſup terrā] i. peccatorē. qñ de peccatis imuenit timorē. ſed veni naſ eis. Vnde eze. rxi. [Stilla ad ſanctuariū] [i. ad clericos. Vñ pauci. faciūt qñ qz penitenciā. ſed raro.

De [vellere Judic. vi. dicit gedeon ad dñm. [Ponā vellus lane in area. ſi ros ī ſolo vellere fuerit. et in omni terra ſiccitas: ſcio qꝫ p manū meā liberabis iſrael.] Et hoc ſignat qꝫ deſcenſus filij dei in virginē. tanqꝫ roris in vell'. ipam fecūdauit: ī ariditate gratie pmanēte. Vel vellus. cor beate virginis. ꝯplutū pluuia diuinitatis. ſed area remāſit arida. quia caro ei' nō fuit rigata humore extrīſeco. Vel plena humore grē. ſicca ab humore culpe. A

Chriſtus vapor Capitulū x.

Vapor [i. filius dei. De q dr Sap. vij. [Vapor eſt [i. calor [virtutis dei] i. patris. cui attribuit potētia. q. d. Sicut calor eſt ab igne. ita fili' e a pr̄e. Et dicit fili' a pr̄e ſicut calor. qa expellit frigus nr̄e infidelitatis. ꝛ calefacit nos ad amorē dei. Itē. qa ſicut dr Eccl. xliij. [Frigid' vētus aqlo flauit. et gelauit criſtall' ab aq. [qa a flatu. i. a teptatōe diaboli qua pmos parentes ſeduxit. ab aq gelauerat gen' humanū in glaciē vel criſtallū. Ideo ad hanc glaciē vel criſtallū diſſoluendū venit fili' dei ſicut vapor. [Et emanatio quedam claritatis oīpotētis dei.] i. claritas ē fili' dei ſicut vapor. [Et emanatio quedam claritatis oīpotētis dei.] i. claritas emanās ab omnipotēte deo. i. a deo patre. i. lumen de lumie. [Quedam] dicit ad notādam improprietatē. qua creatura creatori compat'. vł ad notādā incōphenſibilitatem ill' eterne emanatōis: q fili' emanat a pr̄e. ſicut dicit Iſa. liij. Generatōez ei' qs enarrabit. B

Et nota qꝫ ſubtiliter deſcēſū chriſti in mūdū et ad inferos. et aſcēſum ei' ad celos hic oſtendit autor. Riu' eni emanās a fonte deorſū tēdit. Vapor vero ab igne veniens aſcēdit ſurſum. g p emanatōnem deſcenſum ad terras et ad inferos: p vaporē ī celū aſcenſum dedit autor intelligere. Eph. iiij. Qui deſcēdit ipe ē q aſcēdit ſup oēs celos ꝛc. Quaſi di. Qui eſt emanatio ipe eſt vapor. Itē in vapore ignis illuminatio ignorātie: in emanatōe fontis: intelligit ablutio culpe. ipe eni deſcēdens ad nos ī ſua incarnatōe. et tenebras nr̄e ignorātie illuminauit. ꝛ maclas culpe lauit. que duo notauit ps. dicens. Apd te eſt fons vite. et in lumine tuo videbim' lumē. [Sincera [ſine omni admixtione: actuali: potētiali: vł intellectuali [Et iō nihil inqnatū incurrit ī illā.] nihil enim patit' niſi a ſimili vel diſſili. ſz ſapie nō eſt ſile vel diſſile. cū ſit omnimoda ſimplicitate ſimplex. pp ter qd a nullo ē paſſibile. et ideo incoinqnatū. [Et ideo nihil inqnatū incurrit in illā.] Et hoc [ſincera eſt] [cādor eſt eni luc' eterne] ſapia. ſ. id eſt. chriſt'. p quam videt' lux eterna. i. pater. Joh. xiiij. Philippe qui videt me ꝛc. In h etiā qꝫ dicit' [cādor lucis eterne] notat' coeternitas filij cū patre. [Et cādor enim ſine ſplēdor coetern' ē luci. Et iō ſi lux eterna. et candor etern'. [Et ſpeculū ſine macla dei maieſtat'] [i. dei patris [et imago bonitatis illi'] i. plena repſentatio ill'. i. p oīa ei ſilis. Et nota qꝫ fili' dr et ſpeculū et imago pris. cū tñ in reb' inferioribꝫ imago ſit in ſpeculo. ad notandū qꝫ idem eſt ſpeculū et imago. C

Et ſicut in reb' inferioribꝫ: in ſpeclo videt' imago rei. et p imaginē res. ſic ī filio ꝛ p filiū videt' pater. In filio qa eſt ſpeculū. p filiū qa eſt imago. Itē filius nō ſpeculum ſimpliciter: ſed [ſpeculū ſine macla] dicit'. ad drām faciendā inter hoc ſpeculum et alia ſpecula. Tria ſiqdem ſunt ſpecla dei. Vnū eſt mēs hūana. facta ad imaginem et ſilitudinē dei. ſed nō eſt ſine macla. Aliud eſt qlibet creatura. in q relucet veſtigiū trinitatis toti'. vt dicit Aug'. in eſſe. potētia. ī modo. ſapia. Potentiſſime ſiqdem et nihilo oīa: ſapiētiſſime: pulcre: benigniſſime: vtiliter fecit de'. dic beatus Ber. De iſto ſpeclo dicit'. i. Cho. xiij. Videm' nunc p ſpeculū ī enigmate. Terciū ſpeculū eſt chriſt'. et iſtud eſt ſine macula omnino. Aug

Chriſtus ignis Capitulū xi.

Chriſt' calor (margin)

Deſcēſus chriſti et aſcēſus (margin)

Tria ſpecula dei (margin)

Bern (margin)

I Gniel. i. fil' dei q dicit' ignis cōſumens. Deutero. iiij. et ad Hebre. in fine. q pctōres ſuos cōpleuit in virgine.

Chriſtus ignis. quia

Siccus. ab effectu. qui omnē humorē carnalitatis deſiccauit in ea. Oſee. xiij. Adducet dñs ventū vrentē. vt ſupra ca. v. A. de vento q ſignat ſpm̄ſanctū.

Calidus. dum ipam quaſi frigidā p timorē. accendit ad fidē. dicente angelo. Ne timeas maria inueniſti grām apud dominū.

Mobilis. qñ iþo ꝯcepto. aſcēdit in mōtana cū feſtinatōe. ꝛ deīde cū eo fugit ī egiptū

Leuis. qñ ſp̄ ernis p eius grām mūdi ſolicitudinib': ad celeſtia eā deſideria ſubleuauit. Sopho. iij. [In igne zeli mei] [i. in feruore et vehemētia dilectōis mee q dilexi mariā [deuorabit' oīs terra] [i. oīs terrenitatis amor et appetitus.

Subtilis. qñ amota ſenſus hebetatōe. ipam impleuit ſapientia.

Acutus. qñ ablata ſenſus tarditate: fecit eam in corde ſuo cōſeruantē oīa verba q dicebantur. Luce. ij.

Inflāmans. fil' eni dei cor matris inflāmauit eximia caritate. Vñ pater filio eze. x. [Ingredere ī medio rotarū] [i. in cor virgīs. Cor enim in medio eſt. [Rotarū] dicit pp ter ſciam duorū teſtamētorū. quā ipa habuit. [Et imple manū tuā prunis. et effunde ſup ciuitatē.]

Illuminans. qui a mente virginea fugauit nubilū totius ignorātie.

Chriſtus ignis. qa ignis (margin)

Chriſtus manna Capitulū xij.

Manna [Chriſt' māna. De quo. ſ. māna dicit' Numeri. xi. Cū deſcēderet ros ſup caſtra. deſcēdebat pariter et māna. Per [caſtra] hic virgo. q terribil' eſt demonib' vt caſtrorū acies ordiata. Can. vi. Per [rorē] ſpūſſctūs de quo ꝯcepit. p [māna] filius dei. Rorantib' eni et celis deſup: et ſpūſancto in eā ſupueniēte. et ei obumbrante virtute altiſſimi: ꝯcepit filiū dei q figurat' p manna. qui de ſeipo dicit Apoca. ij. Vincēti dabo māna abſcōditū. Tūc eni [dabit vincēti manna abſcōditū] qñ dabit illū qd ocul' nō vidit. nec auris audiuit ꝛc. i. Cho. ij. Vel [manna abſcōditū] diuinitas occulta. qa deū nemo vidit vnqꝫ. Joh. i. Qd nobis datur' eſt. qñ glia ſue diuinitatis nos ſaciabit. Hoc aūt manna fuit abſconditū ſub tunica nr̄e nature: qñ diuinitas vnita eſt nr̄e carni. Qd māna tūc nobis dabit: qñ ꝯgnoſcemus vnionē ibi cū carne. et qñ clareſcet geniti q genitura ſuit. Vel etiā [māna abſconditū] corpus ei' velatū formis accidentiū: Et principaliter ſolet iſto expōni de ſacramēto altaris. Et ſm hoc pſequemur. A

Chriſtus manna B

Quia de celo dabat'. Vñ Sap. xvi. Paratū panē de celo pſtitiſti illis ſine labore: omne delectamētū ī ſe habentē: et oīs ſaporis ſuauitatē. Et iſtud ſacramētū eſt oē datū optimū. [Datū] qa hic fili' dei quotidie dat' nobis. et a pr̄e: et a ſeipo et a ſpiritu ſancto. Et eſt [optimū] qa ſine chriſto nihil aliud valeret. Et eſt [omne] i. ſufficientia omniū. [Et deſcēdit a pr̄e luminū. Joh. vi. Pater me' dat vobis panem verum de celo.

Quia album. Exodi. xvi. In quo chriſti puritas ꝛ mūdicia. q eſt cādor luc' eterne. ꝛ ingreſſus eſt mūdū ſine macula. qd deſignat' in candore hoſtie.

Quia minutum erat. Exo. xvi. Et in hoc notat' chriſti hūilitas. qui ſe tam immēſū abſcōdit ſub tā breui forma panis et vini. Ideo dicit' Exo. xvi. q [māna deſcēdēs ad ſupficiē terre: apparuit in ſolitudine minutū] qa ſingular' ſuit ei' hūilitas.

Quia ſubtile. qa modus incōprehēſibil' nobis modo. et in vita pſenti. Hoc eni ſacramentū credere pcipimur. diſcutere phibemur. ſicut dicit ambroſius.

Quia quaſi pila tunſum. In quo chriſti patiētia: q attrit' eſt pp ter ſcelera nr̄a. Iſa. liij. Paſſibil' eni fuit et mortal'. qd ſignat' in tunica vł palea manne. Sed hec palea in pila crucis amota et ſepata eſt ab eo. In q etiā innuit' qꝫ h ſacramētū ꝯpetit veris patiētib'. Et nota qꝫ in tunſione imminuit' granū. quia in tribulatōe debem' hūiliari ſub potēti manu dei. vt nos exaltet ꝛc.

Quia ī ſilitudinē pruine albe. ſ. fuit ſup terram. Exo. xvi. Albedo ſignat chriſti pu- C

Ambro. (margin)

Chriſt' ī ſacramēto manna (margin)

ritatē et mūdiciā. q̄ duo ſūme neceſſaria cōmunicare volēti. [Pruine] etiā que frigida ē. q2 in hoc ſacramēto digne ſūpto: ꝯ incentiua libidinis et viciorꝝ habet ſpūale refrigeriū tēperies. Cōtra culpā. q2 hoc ſacramētū digne ſumptū debilitat fomitē. et didic ꝑmos motꝰ et tēptatōes. vt poſſit dicere tal'. Trāſiuimꝰ ꝑ ignē et aquam ⁊c. Cōtra penā caro chriſti myſtica. i. vnitas eccl'ie. cuiꝰ mēbris ꝯpetit illud. Juſtus ſi morte ꝓoccupatus ⁊c. [Pruina] etiā herbas nociuas extinguit. ſic ⁊ iſtud ſacramentū ꝯcupiſcētias. Terrā fertilē reddit. q2 fecūdat cōſciētiā in bono. Lutū tegit: quia caritas chriſti in digne recipiēte opit multitudinē peccatoꝝ. Aliter [Pruina] aq̄ eſt frigore ſolidata. q̄ candida ē. et terrā reddit candidā. Aq̄ hec fuit noſtra mortalitas et defectꝰ. fluida ante paſſiōem. frigore aūt paſſiōis ⁊ imortalitatꝭ gloria ſolidata. q̄ terrā mētꝭ nr̄e ſi i eā ꝑ ꝯſideratōez ceciderit. cādidā reddit ⁊ decorā.

Quia erat q̄ſi ſemē coriādri albū. i. vilis oleris. Exo. xvi. Et coloris bdelliū. Nūeri. xi. Et ſaporis q̄ſi panis oleati. Quia chriſtus oīmodā vilitatē et paupertatē ꝓ nobis pati dignatꝰ eſt. Uñ dic. Ego ſum opprobriū hoīm et abiectio plebis. Et ꝓpt humilitatē huiꝰ ſacramēti ꝯtēnit a mltis. Itē olus eſt cibꝰ infirmoꝝ. ſicut dr̄ Roma. xiiij. et hoc ſacramentū ſuſtentat nr̄am infirmitatē.

Quia dulcedinē mellis habebat. Uñ Exo. xvi. dr̄ q guſtꝰ eiꝰ erat q̄ſi ſimile cū melle.] In q̄ notat dulcis māſuetudo patiētie. q2 ꝓ crucifixoribꝰ orauit. [Simila] etiam q̄ eſt puriſſima et cādidiſſima farina. chriſti deſignat hūanitatē. in q̄ eſt plena refectio. Uñ Joh. vi. Caro mea vere eſt cibꝰ. [Mel] ſignat deitatē. in q̄ pfecta erat plenitudo dulcedinis. q̄ ſaciabimur cū apparuerit glia eiꝰ. Hoc māna habemus mō ad refectōez. ſed i futuro ad fruitōem. Itē Nūeri. xi. dr̄ q [Erat ſapor] q̄ſi panis oleati] i. frixi in oleo. [Et habebat ſaporē q̄ſi ſimile cū melle] i. puritatē hūanitatis cū dulcedine diuinitatis. [Et q̄ſi panis oleati] ꝓpter miſericordiā.

Aliter [Albedo] mūdicia carnis chriſti [ſimila] deitas [mel] hūanitas. In ꝯiūctōe mellis cū ſimila. vnio hūanitatis ad deitatē. Bdelliū in terra euilath inuenit. qḋ interpretatur a principio. et ſigt hūanitatē illiꝰ q̄ ē principiū de principio. Et ē bdelliū: ſicut dicit Pliniꝰ: arbor aromatica magnitudīe oleagina. cuiꝰ lacrima lucida ē. guſtu amara: et boni odoris. ſed infuſiōe vini odoratior. Et ſignat hec arbor hūanitatē chriſti. que ē mire ſuauitatꝭ. ad nos defundēs exēpla. et ꝑ miſericordiā oleaginā. cuiꝰ paſſiōis lacrima. lucida ē. et imitātibꝰ amara. boni odoris ꝑ ſe: ſed infuſione vini. i. ſanguinis dn̄ici odoratior. q2 incarnatōis beneficiū ſuauiꝰ ē et magꝭ odoriferū reddit ꝑ ſanguis ꝓciū: quē q̄ homo factus eſt effudit in cruce. D

Bdelliū
Pliniꝰ

Quia ſapiebat i ore cuiuſlibet qḋ volebat ꝑcipue de bonis. ſicut dr̄ Sap. xvi. vt ſupra. In ſumptōe eni huiꝰ ſacramēti plena eſt ſuauitas. niſi q̄s ꝑ peccatū corruptū habeat palatū. q̄ntum enim diligit q̄s. tantū ei ſapit.

Quia manna dictū ē panis angeloꝝ. Unde in ps. [Panē angeloꝝ mādūcauit hō.] q2 virtute qua angeli ſubſiſtūt: creatꝰ eſt ille panis. hoc ſignificās. q2 de celis venturꝰ erat. qui ſpūaliter paſceret electos ſuos. Uñ et māna ꝑus dn̄ico die venit de celo: ad ſaturitatē populi hebreoꝝ. ⁊ chriſtꝰ natus ē tali die.

Chriſtus manna E

Quia indurabatur ad ignē. ſicut dr̄ Exo. xvi. que coquēda ſunt coquite. inter q̄ enumerabatur māna. Sic chriſti hūanitas indurabatur et roborabatur ꝑ ignē deitatꝭ vel tribulatōis. Unde dicit poſt paſſionē. Aruit tanq̄ teſta virtus mea. Spūſſanctus etiā cocus ē. et decoquit hoc ſacramentū ſuo mō ineffabili.

Quia liq̄fiebat ad ſolē. ſic dr̄ Exo. xvi. Qḋ eni ab igne nō poterat exterminari. ſtatī ab exiguo radio ſolis calefactū tabeſcebat. Sap. vi. Chriſtꝰ eni hmōi mutabilitati ꝓ nobis ſe ſuppoſuit. Uñ Lu. xxij. Factꝰ ē ſudor eiꝰ ſicut gutte ſanguinis decurrētis in terrā. Sol feruor tribulatōis. Uñ ꝑ diem nō vret te ⁊c.

Quia ſexta die colligebatur i duplū. Exo. xvi. Sic chriſtꝰ i ſexta etate collectꝰ ē duplicatus. q2 deꝰ et hō. Uñ et dicitur emanuel. Sic collegit thomas dicēs. Dn̄s meus et deꝰ meꝰ. Sic etiā deꝰ et hō ſumitur in ſacramēto.

Quia cū rore deſcēdebat et ſic colligebatur. Exo. xvi. et Nūeri. xi. Sic et chriſtꝰ in hoc

ſacramēto cū rore grē debet ſumi. Nā q̄ aliter accipit iudiciū ſibi mādūcat ⁊ bibit.

Chriſtꝰ ſacrificio manna

Quia [illegible] ſolis ortū colligebatur. Exo. xvi. Sic ad iſtum. mane tpis debet q̄liſq2 ſurgere ad miſſam. vbi verū māna. i. corpus chriſti repñtatur. et a ſacerdote ſ ꝑſona [illegible] fideliter accipit. Sub nocte peccati fugata. dū receſſo ē ingeniū ꝑſpicacitatꝭ adducēda eſt ſacra ſcriptura. q̄ ſignificatur ꝑ manna. vt eratis ꝑmicie dn̄o offerantur. Sicut etiā dr̄ Mar. vlt. et Lu. xxiiij. Mulieres valde mane venerūt q̄rere corpus chriſti ad monumentū. In q̄ ſicut Beda dic. magnꝰ feruor ſeruēdi dn̄m oſtēditur. Et in hoc myſtice datur nobis exēplū. vt decuſſis vicioꝝ tenebris ad corpꝰ dn̄i accedamꝰ [Et mane] i. cū iam incepit nouitas vite ſpūalis. q̄ dies eſt. Uñ Ephe. v. Eratis aliq̄n tenebre. nūc autē lux in dn̄o. [Altare] ſepulcrū dn̄i deſignat. in q̄ carnis eiꝰ et ſanguis myſteria celebrātur. [Aromata] q̄ deferūt. odorē virtutū ⁊ ſuauitatē oratiōnū ſignificāt. cū q̄bus altari debemus ꝓximare.

Beda

Quia i menſura vniꝰ gomor colligebatur ꝑ ſingula capita. Exodi. xvi. Sic et q̄libet ſacerdos debet eſſe cōtentus vno gomor in die. i. vt tm̄ ſemel celebret. ne iudiciū ſibi mādūcet et bibat. Gomor interpretatur ꝯſolatio vel ꝑfectio. q2 ſacramētū iſtō mō eſt nobis ad ꝯſolatōem ne cadamꝰ. in futuro erit ad ꝑfectiōem.

Quia q̄ plus de māna collegit nō habuit plus. nec q̄ minꝰ. minꝰ. Exo. xvi. Sic ē de corpe chriſti ſuſcepto ſub breuiſſima ꝑticla hoſtie. aut ſub forma maximi panis. F

Quia reſeruatū vſq3 mane cōputruit ⁊ ſcatebat vermibꝰ. Exo. xvi. q2 ꝯtra ꝓceptū moyſi faciebāt. Illis eni erit chriſtꝰ q̄ſi vermis corrodens. q̄ aliter docent q̄̄ ſentiūt. vel viuūt q̄̄ docēt. Unde dicit chriſtꝰ Oſee. v. Ero q̄ſi tinea effraim. et q̄ſi putredo domui iuda. Itē [Ecce poſitꝰ ē] chriſtꝰ. ſ. [hic] i. in ſacramēto [in ruinā ⁊c.] ꝯ inſtitutū ſuū accedētibꝰ. Et ꝑ hoc māifeſtū eſt. q2 alteriꝰ modi fuit māna q̄̄ ſit euchariſtia. q2 ſcaturiebat vermibꝰ vſq3 mane reſeruatū. Euchariſtia vero manet incorruptibil': et ſumptores ſuos: ſi digne accedāt incorruptibiles reddit. Et hoc ideo q2 māna erat cibꝰ corpal'. Euchariſtia eſt cibꝰ ſpūalis. Et ſicut manna reficiebat corpus. ſic euchariſtia ſaginat aīam interiꝰ. Uel meliꝰ. q2 diuinitas vnita carni i triduo ſepulture ꝯſeruauit eā a putredine et vermibꝰ. Uñ. Nō dabis ſctm̄ tuū videre corruptōez.

Quia de eo dixerūt filij iſrl' manhu. qḋ ſignat qd eſt hoc. Et reſponſū eſt: māna. qḋ interꝑtatur. qd eſt hoc: vel quō ē iſtō. Et ita nō terminabatur q̄ſtio ꝑ q̄ſtionē. Et reſpondit moyſes. Iſte ē panis quē dedit nobis deꝰ ad veſcendū. Et ſic reſtabat q̄rere. qd eſt hoc. donec ſūmꝰ magiſter q̄ſtionem iſtā ſoluit in cena dicens. Hoc ē corpus meū. Math. xxvi. q. d. Nolite querere vel dubitare ampliꝰ. qd eſt hoc: vel quō ē iſtud: in hoc ſacramēto altaris. q2 ego q̄ magiſter ſum determino et dico: hoc ē corpus meū. Et huic magiſtro debēt credere diſcipuli ſui. Cui ſolutōi ſi aſſenſeris ꝑ ꝯſenſum vere fidei. fiet tibi panis vite. alioq̄n fiet tibi iudiciū mortis. q2 ſm̄ diuerſitatē accipiētiū hoc ſacroſanctū ferculū q̄buſdā eſt electuariū. alijs eſt venenum. Uñ Lu. ij. Ecce poſitus ē hic in ruinā ⁊c. vt ſup̄ imediate. [Man] interꝑtatur quid vel quō. [Māna] qd eſt hoc: vel quō eſt iſtō. Numeri. xi. [Cū deſcēderet ros ⁊c.] In deſcenſu roris. incarnatio filij. de q̄ poſſunt oēs admirari ⁊ dicere. qd ē hoc.

Itē hoc manna ꝓpter ſuos effectus appellatur panis angeloꝝ quē mādūcauit homo. G Unde ps. [Pluit illis māna ad mādūcandū. et] ꝓ id eſt [panem celi dedit eis] i. panē de celo aerio miſſū. vel miſterio āgeloꝝ parātū. [Panē angeloꝝ mādūcauit hō.] Efficiebat eni ille cibꝰ ꝓ ꝑte quod cibꝰ angeloꝝ. Dicūt eni ioſephꝰ et iudei. q2 q̄̄diu hoc pane veſcebantur nūq̄̄ aſſellauerūt. hec ioſephꝰ. Hebrei vero dicūt: q2 i eodē ſtatu cōſeruabāt illos. Unde datū erat nō ad reſtauratōem deꝑditi: ſed ad ꝯſeruationē reſidui. Unde caleph dicit ioſue Eiuſdē. xiiij. ſe eſſe eiuſdē valoris cuiꝰ fuerat quādo miſſus ē ad explorandū terrā ꝓmiſſionis. Et ideo dicitur [panis angelorū] qui nūq̄̄ infirmantur aut corrūpuntur aut ſeneſcūt. Uel dicitur [panis angeloꝝ] q2 miniſterio angeloꝝ paratꝰ ē. Uel q2 ſignificat chriſtū: q̄ eſt panis angeloꝝ. Itē de hoc māna dicitur Apoca. ij. [Uincenti dabo] gratis. expone ſicut habes ſup̄ in ꝓncipio capl'i: et infra particl'a. vi. c. xviij. ante finē. titulo. vbi chriſtꝰ dicitur lignū. [Māna abſcōditū] i. ſuauitatē dulcedinis interne et eterne. [Māna] interꝑtatur

Joſephꝰ

quid eſt hoc. et ſancti in eterna beatitudine recepti: et ab vbertate domus dei inebriati inenarrabiliter mirabuntur q quaſi ſtupefacti nõ remanebit in eis ſpiritus. exemplo regine ſaba iij. Regũ. x. que viſa ſapiẽtia ſalomõis: nõ habebat vltra ſpiritũ p admiratõe. [Abſconditũ] Iſa. xlv. Uere tu es de9 abſcõditus. De hac abſconſiõe Exo. xvi. legit q manna ita abſconditũ erat in archa: q nec ſacerdos ingrediẽs ſancta poterat illud videre. In q ſignat: q ãtũcũq ſe erigat homo p cõtemplationẽ ad ſuperna: nõ tñ videt deũ ſicut eſt in gloria ſua. Exo. xxxiij. Nõ videbit me homo et viuet.

Aliter. Dñs in penthecoſte effũdẽs ſup aplos ſpũſſancti dulcedinẽ: dedit eis mãna abſcõditũ: quod pauit paupib9 i dulcedine ſua. De q alibi. Quã magna multitudo dulcedis t. [rc]. [Quã abſcõdiſti timẽtib9 te] i. reſeruaſti. Sicut mater abſcõdit et reſeruat filio pomũ. vl mel. aut aliqd quod vult ei dare. Hec eſt fic9 dulcis Iudicũ ix. de q li. xi. ti. i. y. Hanc dulcedinẽ ſenſerat Petr9 Matth. xvij. et qſi inebriat9. nec etiam volens de loco quo eã guſtauerat ſe remouere dicebat. [Dñe bonũ eſt nos hic eſſe. faciam9 hic tria tabernacla.] Sic deberẽt facere qui vl aliqñ guſtauerũt vel guſtare vellẽt hoc mãna: libẽter reſidere in clauſtro vel cella: vt ſepi9 inebriarẽt. exemplo btẽ virginis in ſuo thalamo reſidẽtis. qñ veniebat angel9 nũciare. Spũſſctũs ſuperueniet in te [rc]. Propter h videt q abbates et monachi tã crebro p cauſis leuib9 exeũtes: nunq guſtauerũt de hac dulcedine dei. Hoc aũt manna qſdam inebriat. quoſdã impinguat. et ſic vnicuiq ſapit id qd deſiderat. ſicut iſtd mãna filijs iſrael. Unde Sap. xvi. Paratũ panẽ [rc]. Uel p manna ſignat glia eterna. q dabit i futuro. vt dictum eſt ſupra E. in fine.

Maria manna Itẽ ſup illũ locũ [Ego ſum vermis et nõ hõ] dicit Aug9. q maria congrue pt dici mãna: Aug.
quia ẽ ſubtilis: ſplẽdida: ſuauis: et virgo. q velut celit9 veniẽs: cunctis eccliaꝝ populis in cibũ dulciorẽ melle fluxit. Quẽ cibũ q neglexerit: ſicut iudei mãna faſtidiebant. nõ habebit vitã in ſe ipo. ſed ei cibus hic in iudiciũ cõuertet. Itẽ de hoc manna vermicul9 pcreabat: qñ chriſtus in vgine incarnabat.

Hic debet ſcribi quomodo maria mãna.

Hic pro capitulo. xiij. debet ſcribi quomodo chriſt9 mel

Chriſtus ros Capitulũ xiiij.

E. [T ros.] Ros eſt ſpũſſctũs ſuperueniẽs pncipaliter in virginẽ: in filij dei cõceptõe. et fomitẽ ita penit9 extinguẽs in ea: q nullo mõ poſtea peccare potuit. A
Aug9 Iſidor9 ſicut dicit btũs aug9. Scdm Iſidoꝝ Ros dicit: q̃ rarus eſt. i. perſpicuus et nõ ſpiſſus vt pluuia. De hoc roze dicit Eccl. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros [rc]. Hic etiã ros ad plem fecũdauit eam. et ipa de hoc roze cõcepit. Uñ Numeri. xi. [Cũ deſcẽderet ros ſup caſtra: deſcẽdebat pariter et man.] Per caſtra ſignat btã vgo: que dicit terribilis vt caſtroꝝ acies ordiata. Per rozẽ ſpũſſanctus. Per mãna filius dei. cui9 incarnatõem petit ecclia dicẽs Iſa. xlv. Rozate celi deſuper [rc].

Chriſt9 ros hermon Itẽ chriſtus ros: qui fecundauit virginẽ. opa eni trinitatis inſepabilia ſunt. Ipe eſt enim [ros hermon.] q d interptat lumẽ exaltatũ. q̃ chriſtus q eſt lux vera: pmo exaltatus ẽ in cãdelabro crucis in paſſiõe. ſecũdo in aſcẽſiõe ad celũ [q deſcendit in montẽ ſyõ] i. in btãm virginẽ in incarnatõe. que eſt ille mons: ſuſtẽtans et ſupportãs ciuitatẽ ecclie: que p ſyon. Matth. v. Non poteſt ciuitas abſcõdi ſupra mõtẽ poſita [rc]. Chriſtus eni ros eſt: maxime quo ad primũ aduẽtũ. Unde dicit Oſee vlti. [Ero quaſi ros. et iſrael germinabit qſi liliũ.] In hac autoritate notant duo. ſcʒ. chriſti benignitas: et marie dignitas. Chriſti benignitas: notat vbi ſe cõpat rori. Uñ. Domin9 dabit benignitatẽ. Et hec benignitas cõſiſtit in duob9. Primum eſt dignatio hũilitatis. Unde dicit [Ero] Scdm: miſeratio pietatis. Uñ [qſi ros.] Marie dignitas. vbi lilio cõparat. Et nota q dicit [Ero quaſi ros] extinguens ſcʒ fomitẽ in ea ex toto. vel ita debilitãs vt de cetero nõ inſurgat in eã. [Et iſrael] i. beata virgo pfuſa hoc roze [germinabit qſi lilium.] Iſrael interptatur princeps cum deo. Maria eni ſola principatũ cũ deo obtinet in celo et in terra. Interptatur

Hiero. etiã vigil cũ deo: ſicut dicit Hieronym9. q ipa iugiter vigilat cũ filio ad cuſtodiã

populi chriſtiani. [Germinabit. quaſi liliũ] Liliũ eni nõ ſeminatõne ppagat: ſed de ſubſtãcia lilij portio ſumit et plantat et fit liliũ. Sic beata virgo ex ſe ſobolem ppagauit. q de eius carne quandã portõem ſumpſit ſpũſſanctus. et formauit in liliũ. i. in filiũ. qui dicit Cãticorum. ij. Ego liliũ conuallium. Itẽ in hac autoritate
Dignitas virginis notat dignitas virginis in trib9. Primo in excellẽtia hũilitatis: cum dicit [Iſrael] qd interptatur pricepa cũ deo. quia q ſe hũiliat exaltabit. Scdo in prerogatiua fecũditatis. vnde. [germinabit.] Tercio in priuilegio integritatis. vnde [qſi liliũ] Et hec tria accepit a triplici ſtatu. q notat ibi Eccl. xxiiij. [In iacob inhabita] q p luctum hoc nomen iſrael acqſiuit.

Sermo i incarnatõe dñica E. [Tem] de hoc roze Iſa. xliiij. Rozate celi deſup [rc]. Quod ſic debet exponi. [Rozate celi deſup. et nubes pluant iuſtũ: aperiat terra: et germinet ſaluatorem.] B
In verbis iſtis exprimit yſaias deſideriũ ſanctoꝝ patrũ deſiderantiũ aduentum chriſti in carnẽ. Et in verbis iſtis cõtinent tres petitiões in quib9 chriſt9 petitur. Petit ergo a celis rozẽ a nubib9 pluuiã. germen de terra. Per celos angeli. p nubes pphete. p terram beata virgo. Dicit ergo. [Rozate celi deſup] Quaſi di. Ueniat gabriel et rozet. i. rozẽ annũciet. Aduẽt9 eĩ in carnẽ ſignificat p rozis deſcẽſũ multiplici de cauſa. Primo deſcẽſus rozis occultus eſt et abſcõditus. Qualiter ros deſcẽdit in lilium nõ videt. ſed q ex eius deſcẽſu ſpecioſior fit flos lilij: cognoſcit. Deſcendit eni domin9 in virginẽ: manẽte virginitatis integritate. ſicut ros deſcẽdit i liliũ ſine lilij corruptõne. Qualiter deſcẽdit: nõ capit mens hoĩs. q generationẽ eius qs enarrabit: Iſa. liij. Sed q in virginẽ deſcendit: credo et cõfiteor: q ex eius aduẽtu magis incãduit flos virginis. Uñ Oſee vlti. Ero quaſi ros [rc]. vt ſup immediate. Itẽ ſecũdo ros refrigerat. Unde dicit: q angel9. i. chriſtus: fecit mediũ fornacis quaſi ventũ rozis flantem. Daniel. iij. [Et nubes pluant iuſtũ.] Nubes pphete: qui tonant. pluũt. fulgurãt. ſed hic dicit. nubes pluant. qñ di. Nõ poſſumus ſuſtinere fulgura vl audire tonitrua. o nubes nobis chriſtũ pluite. i. vt pluuiam nũciate: que leui ictu pcutit: et pcutiẽdo rigat. Fulgurabat eni hec nubes dicẽs Deutero. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiũ meũ [rc]. Fulgur: vindicta dñi. qui frangit ſupbos. igne cremat auaros. fetere facit luxurioſos [Pluant] inquã [iuſtum] i. veniat qui iuſticiã faciat de diabolo ſeductore: ſicut fecit de hoĩe ſeducto. Iuſte eni tenebat hõ. ſed iniuſte tenebat eũ diabolus. quia nõ fecerat hõ diabolo pp qd ei nocere deberet. Uñ dñs Iſa. lij. Ablatus eſt vi popul9 me9 gratis. dñatores eius inique agunt [rc].

Sequit [Aperiat terra: et germinet ſaluatorẽ] Terra hec beata virgo. Quere li. i. ca. vi. O. li. viij. ti. i. Sed cũ beata virgo dicat ter porta clauſa. i. ante partũ: et i partu: et poſt partũ. quomõ dicit ppheta. [Aperiatur terra.] Ideo eĩ vtit verbo aperiẽdi. quia beata virgo: virgo erat apocriſa. i. abſcondita et concluſa: ſeipam enim cõcluſerat. Quia ſicut dicit Eccliaſtici. xxviij. Ori ſuo fecerat oſtia. et ſeras aurib9 ſuis. Et fedus pepigerat cum oculis ſuis vt nec cogitaret de homĩe. Aperuit aũt aures ad audiendũ verbũ angeli. cor ad credendum et cõſentiendũ. os ad cõſenſũ exprimendũ: et orandũ. vt fieret ei quod pmittebat. Unde dixit. [Fiat mihi] Iõ dixit Canticoꝝ. v. Peſſulum oſtij mei aperui dilecto meo. at ille declinauerat atq tranſierat. [Oſtiũ] conſenſus ẽ. niſi cõſentiat hõ: verbũ nõ intrat ad cor. [Peſſulum] eſt diſcretio. quia non eſt conſentiendũ niſi diſcretõne preuia. Eua enim ita aperuit diabolo q fregit peſſulum: quia conſenſit verbo eius anteq precedẽte ratõne dijudicaret verbum. Sed beata virgo aperuit: peſſulum nõ fregit. dicens cũ diu pcogitaſſet: qualis eſſet iſta ſalutatio. [Quomodo fiet iſtud] Et poſt hoc expreſſit conſenſum: dicens. [Ecce ancilla domini. fiat mihi ſm verbũ tuũ] Sic igitur aperta eſt terra: vt germinaret ſaluatorem. Et anteq dixiſſet hec verba: iã [dilectus declinauerat] vt. ſ. fieret ſeruus. quia ancille fili9 [atq trãſierat] i. p oſtiũ conſenſus intrauerat. Ideo ipa dixit. [Surrexi vt aperirẽ dilecto meo] [Surrexit] ã cũ ſe hũiliauit dicẽs. Ecce an. [Apuit] qñ dixit. fiat mihi. Tãdiu

igit clausa fuit hec terra ad consentiendu. donec inuolaretur q[uod] pulsa...
manens virgo. No cui incarnaret i ea verbu patris: nisi ipa consentiret. Un figura
ta e p rebecca q[uae] consensum suu exposuit nubendi ysaac. Gen. xxiiii. Ita tercio l. ros. l. nisi
sibi...est gra q[uae] ante angeli missione maria illustrauit sed l. nubes iustu pluat l. q[ui]
angelus incarnandu filiu nunciauit l. terra se aperiat l. qn maria credidit z consensit. l. et
saluatore germinet l. i. de spiritu sancto. h e. operatione spiritu sancti concepit. Et nota q[uod] vir D
go germinauit vt herba. Unde ii. Regu. xxiii. Sicut pluuijs germinat herba de ter
ra. Floruit vt liliu. Ysa. xxxv. Exultabit solitudo et florebit q[ua]si liliu. Fructificauit
vt vitis. Eccli. xxiiii. Ego q[ua]si vitis fructificaui suauitate odoris. In germine her
be viror. in flore odor et decor. in fructu sapor et odor. Et nota q[uod] diuinitas christi p
pe fuit q[ua]si ros. qui inuisibiliter descendit et ascendit. Job. iii. Nescis vnde veniat
aut quo vadat. Job. ix. Si venerit ad me no videbo eu zc. Caro aute eius pluuia vi
sibilis. Cuius gutte aque et sanguis mundum aridu rigauerunt.

Christus ros E

Ratione originis. quia de celo. Jo. iii. Qui de celo venit sup omnes est.
Rone proprietatis. Ros eni occulte et suauiter descendit. Et filij dei tam secreta fuit in
carnatio: q[uod] multi angeli nescierunt. Un admirabant in ascensione eius dicentes. Quis
est iste q[ui] venit de edom. Ysa. lxiii. Ite occulte et imperceptibiliter. Un Ysa. liii. Ge
nerationem eius q[ui]s enarrabit: Job. i. dicit iohes baptista. l. No sum dignus soluere
corrigia calciamenti eius l. i. explicare vnione ...ibi. Ite Ysa. xxiiii. Secretu meu mihi zc.
Ite suauiter. q[uia] suauis e dns vniuersis. Suauiter eni illapsus e vtero virginali.
ita q[uod] natura miraret. et mater absq[ue] defloratione grauidaret.
Rone operationis. ros eni rigat et suo mo terra inebriat et fecudat. Et fm hoc duo signa
dabant gedeoni Judic. vi. q[uia] area rigabat z vellus inebriabat. Ysa. lv. Quo descen
dit imber et nix de celo zc. vsq[ue] ibi. l. inebriat terra. et infundit ea. et germinare eam
facit. l Ecce tria. inebriatio. rigatio. fecundatio. quere supra ca. viii. in fi. Ite ros suo
mo illuminat. Un Ysa. xxvi. dr marie ecclesie. et fideli ale de christo. l. Ros lucis
ros tuus. Ros lucis l. i. christus fecudans affectu: inquantu ros. et illuminans intelle
ctum inquantum lucis.
Aliter l. Ros l. noctis. gra dei subueniens in tribulatione. Ite vbi nos habem9 l. ros lu
cis ros tuus l dicitur. lxx. Ros q[ui] ad te est: est sanitas eoru. s. ros incarnationis. Item
l. ros l. ardore tpis aut extinguit aut temperat. Eccl. xliii. l. Ros l. enim. i. christus l. obui
ans diabolo venienti ab ardore l. i. ab incendio. s. gehenne vbi habitat. vel l. ab ardo
re l. i. a desiderio malefaciendi. vbi ipe habitat et vn venit ad temptandu nos. vt secu
comburat in fornace gehenne. accendit eni peccatores p culpa. et eos facit coburi p pe
nam. l. humile efficiet eu l q[uia] christus patiens in cruce humiliauit calumniatore. Unde
l. Tu humiliasti sicut vulneratu superbu l. i. diabolu. id e. minorasti potentia eius. Un.
Si aut fortior eo superuenerit zc. Lu. xi. no sicut occisu. quia adhuc habet manu ag
grauante. sed in fine spiritu labiorum suorum interficiet impium. Ysa. xi. et occidet ce
tu q[ui] in mari e. Ysa. xxvii. Ad hoc etia venit christus vt ros in sua incarnatione. vt ar
dore peccati q[uo] mundus flagrabat extingueret.

Christus ros F

Quia suauis. Mirabiliter eni et ineffabiliter iocudat consciam qua inhabitat p gra
am. Psal. Suauis dominus vniuersis.
Quia nutritiuus. Gra ei eius e nutrix totius homi. Un sap. xvi. Oim nutrici gre tue deseruiebant.
Quia nocturnus. Et christus incarnatus est pplo gentiu in tenebris ambulanti. Ysa. ix.
Christus ros — qn. s. vna cathena tenebrarum oes erat colligati. Sap. xvii.
Quia lucidus. Ysa. xxvi. Ros lucis ros tuus. In hoc notat priuilegiu christi: q[ui] si
ne nebula fuit omnis peccati. Unde et ipe dicit Job. viii. Ego sum lux mundi.
Quia frigidus. Et p h extinguens i electis suis feruorem temptationu. z refrigerans estu concupis B
centiarum. Dan. iii. Angelus dni descendit cu azaria z socijs eius i fornace. z fecit mediu for. q[ua]si ventu
Quia sphericus e. Ducit eni p gram sua ad eternitatem. cuius ... roris flante. Dan. iii.
appetitus seu desideriu in figura spherica designat.

238

Quia modicas habet guttulas in q[ui]bus descendit. Sap. xi. Tanq[uam] gutta roris ante
lucani q[ui] descendit in terra. Job. xxxviii. Quis est pluuie pater: vel q[ui]s genuit stil
las roris: Et hec modicitas designat humilitate.
Quia matutinus. Osee. vi. l. Misericordia vra l. i. christus de pura et mera matris mi
sericordia nobis datus est l. q[ua]si nubes matutina et q[ua]si ros matutinus l. zc. Quia qua
si contemptibilis in primo aduentu: se patit mo ab oibus conculcari. Unde dicit. l. Concul
cauerunt me inimici mei tota die l. i. toto tpe gre. Sed in iudicio veniet sicut grando: et
grandinabit aduersarios suos. Un Sap. v. A petrosa ira plene mittent grandines.
Sterilitate tollit. i. defectu verbi dei. Un paruuli petebant pane. nec erat q[ui] frangeret eis. D
Fertilitate parit. Ideo tps gre dr plenitudo tpis. Gal. iiii. Tunc eni ipleta sunt q[uae]
cunq[ue] predixerant prophete. z tunc plenitudo gentiu intrare cepit ad fide p apostolorum predicatores
Incarnatio dicitur ros. q[uia] — Herbas virentes augmentat. i. virorem virtutu. Ad hebre. vi. l. Terra bibens imbrem l. hoc
ne l. z germinans herba l. i. virore fidei z bonorum operum l. illis a q[ui]bus colit l. i. predicatoribus
Fructus ingrossat. q[uia] terra ecclie vel humane conscie antea erat inanis et vacua. Gen. i.
Improuise descendit. Sap. xviii. Dum mediu silentiu zc.
Suauis et lenis. tunc enim lenitas dei ostensa e q[ua]n l. apparuit benignitas et humanitas
saluatoris nri dei l. i. benignus et humanatus deus.
Refrigerat. et tunc pstitum est refrigeriu gratie contra estu viciorum.
Frat. H. Vel sic exponit frater h. l. Ros l. i. christus l. descendes l leniter de supernis ad refrigerandu I
du incendiu viciorum l. obuians venienti ab ardore l. i. ardori diabolice persecutionis l. humi
le efficiet eu l. i. victu reddet in cruce moriens. Prouer. xxix. Superbu sequit humilitas.
Vel sic l. Ros ab ardore veniens l. i. christus a patre in q[uo] est ardor caritatis descendens
l. obuians venienti l. i. diabolo l. humile efficiet eu l. i. humiliauit superbia eius humilitate pas
sionis. qd significat in rogationibus in dracone. q[ui] duobus primis diebus precedit. in tercia
die sequitur q[ua]si victus. Ite in ps. l. Tu humiliasti sicut vulneratu superbu l. i. diabolum
p tua humilitate. Sicut vulneratu q[ui] amisit vires in parte. et ita diabolus christo vul
nerato et passo debilitatus e vt homine volente resistere no possit vincere. Hierony
Hiero. mus. Debilis e hostis q[ui] no pt vincere nisi volentem. Sed no penitus extinctus est: vt eu
no possit temptare. qd totu cedit ad vtilitate hois. Job. xxvi. l. Prudentia eius percus
sit superbu l. i. diabolu. quem percussit dns no p potentia. ne ille posset conqri de violentia.
sed p prudentia. Unde Ecclesiastes. ix. Inuentus est vir paup et sapiens. et liberauit vr
bem p sapientia sua zc. Ite Job. xxvi. Prudentia eius percussit superbu.
Item christus dr ros l ad consolationem pauperum. Pascit eni rore pullos coruorum. quos pa
rentes pascere nolunt. Dicit eni q[uod] corui pullos suos no pascunt: donec videant pennas co
ru nigrescere. Sic mundi amatores illos pascunt z amplectunt: q[ui] nigris pennis eis as
similant. et no illos quos sibi vident dissimiles. Dns aut interim pascit illos rore gre
sed mundus cadaueribus

Christus angelus Capitulu xv.

a Angelus l. s. magni consilij: q[ui] de celo descendens: ingressus e in ea. Gabriel enim
missus ad virgine: no e ingressus i ea: sed ad ea. Lu. i. christus vero in ea. Eze. xliiii.
dr de porta. Dns deus israel ingressus e p ea. Et ibide dr de ipa porta q[uod] l. erat clau
sa principi l. i. ipi archangelo. Vel l. principi l. i. ad honore principis. s. xpi. Vel l. principi l
i. diabolo. q[ui] dr princeps mundi. Job. xiiii. Angelus eni malus venit ab infimis. hic no
est ingressus i ortu hunc. Ecci. xliii. Ros obuians ab ardore venienti zc. Vel l. principi l
i. peccato. qd i mltis principat. Contra qd dr Ro. vi. No regnet pctm in vro mortali
corpe. vt obediatis i concupiscentijs eius. Ite christus angelus. Un Job. xxxiii. dr d hoie.
Si fuerit p eo angelus loquens zc. l. Angelus l. i. christus. Ite Ysa. lxiii. l. Angelus faciei
eius saluauit eos l q[uia] filius imago pris est. Ideo dicit l. angelus faciei. l De h angelo
multa inuenies in Apoc. Quere et expone.

Christus ales. id e auis Capitulu xvi.

a Ales l. i. auis volans. Christus auis. Auis dicit q[ua]si sine via. Un Sap. v. vbi
loquitur de aue. Cuius nullu inuenit argumetu itineris illius. Et viam viri in
adolescentula dicit se salomon ignorare Prouer. xxx. De hac aue dicitur Ysa. xlvi.

Uocās ab oriēte auē. et de terra longinq̄ virū voluntatis mee. Auis enī vocauit
hīc Lau[ē]. i. chriſtū in aſcenſiōe [ab oriēte] q[uia] exiuit ſup ſilt. i. oriēte plene cognitio
nis et integre caritatis. Zachā. vi. Ecce vir oriēs nomē eiꝰ. Itē aliꝰ zacharie. Lu
ce. i. Uiſitauit nos oriēs ex alto. Uocauit eum etiā pater [de terra lōginq̄] i. d[e] mū
do. qui lōge eſt a deo q̄ ad amatores eiꝰ. [Uirū voluntatis mee] q[ui] voluntas filij p
oīa ꝯſonat voluntati pris. Dabuit aūt hec auis virginis vterū p nido. vbi formatꝰ
eſt ſm hūanitatē. Job. xxviij. Auro locꝰ eſt in q̄ ꝯflat. [Locꝰ] iſte vterꝰ virginal.
Crucē p pticā q vocat eiꝰ accubitꝰ. Can. i. Dū eſſet rex i accubitu ſuo ꝛc. Sepul
crū p muta. vbi depoſuit mortalitatē et paſſibilitatē quaſi veteres plumas. ꝛ aſſū
pſit immortalitatē et ipaſſibilitatē q̄ſi plumas nouas. ꝛ inde aſcēdit ſup cherubin
in ſua aſcēſiōe et volauit ſup pennas ventoꝝ. Infra inuenies de auibꝰ huiꝰ orti.

Chriſtus auis

Chriſtꝰ auis
- Propter alas virtutū. q[uia] habuit ſpm̄ ſapiētie et intellectꝰ ꝛ ceteros oēs Iſa. xi.
- Propt volatū i altū. Ephe. iiij. Aſcēdit ſup oēs celos. ps. Uolauit ſup pēnas vētoꝝ.
- Propter eminentiā opeꝝ. i. Pe. ij. Qui peccatū nō fecit.
- Propt leuitatē. q[uia] ſine pōdere ꝯcupiē. De q̄ Sap. i. Corpꝰ qd corrūpit ag. animā

Chriſtus apis Capitulū xvij.

a A Pis. [Chriſtꝰ] apis mellis habēs dulcedinē et aculei punctōnem. Qui vicꝫ A
tanq̄ apis paſcit inter lilia. florigerā inhabitās patriā angeloꝝ. Qui ad ſua/
ueolentē virginitatꝭ florē i maria in incarnatōe aduolauit. ꝯceptꝰ in nazareth: qd iter
ptat flos. ibi iſedit. ibi adheſit. Cuius apis mel et aculeū nō ignorat q̄ miſericordiā
ei ꝛ iudiciū decātat. Attamē ad nos veniēs ſolū mel attulit et nō aculeū. i. miſeri/
cordiā et nō iudiciū. Uñ pſuadētibꝰ q̄nq̄ diſcipul. vt ciuitatē q̄ eū ſuſcipe noluit:
pciper igne ꝯſumi. rñdit ſe nō veniſſe ad pdendū ſꝫ ad ſaluādū. Huiꝰ apis duo
ſunt aduētus. veniēs ad ſaluandū in pmo: mel tm̄ viſus ē attuliſſe. et q̄ſi aculeum
reliq̄ſſe. Ueniens ad iudicandū in ſcdo. eos q̄ noluīt ſaluari: facere videbit ꝯuer
ſo. Quaſi aculeū ſuū depoſuerat q̄n tam indigna patiēs: miſericordiā et nō iudici
um exhibebat. Sed nolite peccare in ſpe. nolite ſperare in iniq̄tate. Nūq̄ enī hec
apis aculeū ſuū habet reſumere. et acriter nimis infigere in medullis hoim̄ impi
orū. quia omne iudiciū dedit filio pater.

Et nota q̄ hec apis pmo flori virginitatis in incarnatōe. ſcdo arbori crucꝭ inſedit i B
paſſiōe. De flore. i. de virginali carne marie operata eſt primū fauū. i. cerā hūanitatis
continentē mel diuinitatis. De arbore crucis ſcdm̄. fuit enī paſſio quaſi fauus. nra
redemptio q̄ſi mel. De hac ape dicit Eccli. xi. [Breuis in volatibꝰ apis. et initium
dulcoris habet fructus illiꝰ.] Breuitas. hūilitas. volatilia hoies et angeli. Quis
enim humilitas maior q̄ hois. Unde Lu. xxij. Quis maior eſt q̄ recūbit aut q̄
miſtrat. nōne q̄ recūbit: ego autē ꝛc. Item Iſa. xli. et Apoca. i. [Ego pmus. ſ. in di
gnitate] [et ego nouiſſimꝰ] ſ. hūilitate. Maior etiā q̄ angeli. Uñ. Minuiſti eū pau
lominꝰ ab angelis. qui nō ſunt carnei. nec poſſunt mori. Hec apis flori mūdicie
virginalis inſedit. et ex eo materiā ſui opis traxit. eius odorem et pulcritudinem
nec violās nec corrūpens. Cuiꝰ fructus eius opus. ſ. redemptio mūdi: et libera/
tio captiuorū. Hic eſt fructus quē dñs in arborē triūphalem aſcendēs apphēdit.
Can̄. vij. Aſcendam in palmā ꝛc. Hoc eſt opus de quo Iſa. xxviij. bis dicit. Alie

Grego. num eſt opus eiꝰ ab eo. pegrinū eſt opus eius ab eo. Ibi gregoriꝰ. Quia nō ꝯgru
ebat deitati flagellari cōſpui crucifigi. et hmōi. De hoc opere dicit Eccli. xlij. Glo
ria domini plenū eſt opus eiꝰ. Opus ergo qd fecit in mūdo: fuit flagelloꝝ ꝛ oppro
brioꝝ ppeſſio. hoc ope nobis eſt vita pdita data. Unde de chriſto dicit puerb. x.
Opus iuſti ad vitam ꝛc. Huic operi debet aſſilari opus cuiuſlibet iuſti. Uñ Io.
xij. dicit chriſtus. Qui mihi miſtrat: me ſequat. Itē exemplū dedi vobis ꝛc. Fru
ctus aūt huius apis habuit initiū dulcorꝭ. quia nulla pena vl acerbitas pt ei pua
lere. Item quia pmam purgauit amaritudinē quā letalis pomi guſtus induxerat
q̄n. ſ. penam deleuit et peccatū. Et bñ dicitur initiū dulcoris. q[uia] hic ſentitur in ſpe
et interiori ꝯſolatōe. Unde ſignificat p acetū mixtū q[uia] quālibet bucellā ſapidā red

dideꝫ ſanā. Et nec labore frāgi. nec minis terreri. nec lōgo ſinit itinere fatigari.

Chriſtus apis C

- Quia calide nature. per caritatē enim dignatꝰ eſt p nobis incarnari crucifigi et mori.
  Unde Eph. ij. Deꝰ q̄ diues eſt in miſericordia. pter nimiā caritatē ſuā qua dilexit
  nos: cū eſſemꝰ mortui pctis: cōuiuificauit nos chriſto ꝛc.
- Quia breuis ſtature p hūilitate. Uñ. Breuis in volatilibꝰ apis ꝛc. vt ſup eod B.
- Quia mel portat in ore: p ſermonū dulcedinē. Uñ. Quā dulcia faucibꝰ meis eloq̄a
  tua. Ioh. vi. Uerba vite eterne habes. dicit ei petrus.
- Quia aculeū habet in cauda. pter iuſticiā quā exercebit in iudicio qd erit in fine
  mundi dicens. Ite maledicti ꝛc. Math. xxv.
- Quia parca in victu: p abſtinentiā. Unde dicit eccleſia de eo. Paruoq̄ lacte paſtꝰ ē ꝛc.
- Quia ſedula circa opꝰ ſuū. Uñ de chriſto dr. Exibit hō ad opus ſuū ꝛc. [Hō] i. xps.
  cuius opus nra redēptio. ad qd exiit in ſua incarnatōe. Unde dicit Ioh. xvi. Exi
  ui a patre et veni in mūdū. [Opus] [ſingulare ſuū] ad quod nemo aliꝰ ſuffeciſſet. ꝛ q[uia]
  ad ipm ſpectabat redemptio generis humani.
- Quia mellificauit alue: q̄n nobis apiculis ſuis attulit mel diuinitatis ſue: clauſū in D
  cera humanitatis ſue.
- Quia ſexangulā facit domū ſuā. dans illis gratiā regendi corrector q̄nq̄ ſenſus: q̄s in
  habitare dignat.

Chriſtꝰ apis
- Quia mūda. nō enī inſidet ſtercoribꝰ aut floribꝰ fetentibꝰ. Et de ſapia dicit Sap. i.
  Non habitabit in corpe ſubdito peccatis.
- Floribus paſcit. Unde Canti. ij. Qui paſcit inter lilia.
- Agilis. quia Exultauit vt gigas ad currendā viam [m]ndatoꝝ patris.
- Subtilis. quod apparet manifeſte in domó quam ſexangulam facit.
- Quia buxum colit. paruos. ſ. p hūilitatē. ſemp virentes p fidem et iugē ſanctitatē
  ꝯdenſos in folijs. p diuinā laudem: p aſſiduam oratōem: p puſillanimū ꝯſolatio/
  onē: et hmōi. et inq̄rētes exnorū viroꝝ. Job. xxxix. d onagro. Uirētia q̄q̄ pq̄rit.
- Quia cellā habitat. Latuit enī chriſtꝰ i cella vteri virginalis nouē menſibꝰ. latet eti
  am in cella ſcripturaꝝ.
- Quia crucibꝰ ligneis ſuſpēdit opus ſuū vt ſup eodē B. Ad h enī ligno crucꝭ inſe/
  dit. vt mellis ſui ꝯficeret fauū: q̄ fuit redēptio generꝭ hūani. Cera deſignat corpa.
  mel animas.
- Quia recedēs a domicilia ſua. i. hūili ꝯſciā. qd fit q̄n iuſtꝰ peccat: tenui ſibilo ꝯfeſſi
  onis ꝛ oratōis reuocat. Propter h i ſibilo aure tenuis dr eſſe dñs. iij. Regū. xix.
- Quia delōge ſentire dr odorē roſe. Et chriſtꝰ de celo odorē marie. Uñ ipa dic Cāt.
  i. Cum eſſet rex in accubitu ſuo nardꝰ mea dedit odorem ſuū.
- Iracūda et pugnax. qd erit in iudicio. q̄n reſumet aculeū ſuū. De ira eiꝰ Sap. v. A
  petroſa ira plene mittent grādines. De pugna eiꝰ ꝯtra reprobos Apoc. ij. Pugna
  bo cū eis in gladio oris mei. qd erit q̄n dicturꝰ ē. ite maledicti ꝛc.
- Pugnat etiā cū veſpis. i. hereticꝭ. q̄ nihil habēt ſile cū ape. et cū apibꝰ extraneis. ſ. il
  lis hereticis q̄ baptiſma ſuſceperūt. et cū apibꝰ ocioſis. i. illis fidelibꝰ q̄ nō faciunt
  opa fidei quā pfeſſi ſunt. et q̄ in vacuū grām dei recipiunt.

Incipit ſexta particula orti concluſi

I q̄ agit de arboribꝰ q̄ ſolēt i ortꝭ nobilibꝰ repiri. ꝛ de arboribꝰ etiā q̄ ortis nō ꝯpe/
tunt. ſed poſſunt ſignare mariā.

Uitis. oliua. rubus. cedrus quoq̄. palma. cypreſſus.
Libanus. et platanus. cinnamomū. mirra. ſtoraxq̄.
Galbanus. vngula. gutta. et balſamus. et therebintus.
Arbor. ſeu lignū. virgultū. virgula. virga.
Malūſgranata. vel punica. ficus. amigdal.
Morus. ſichomor. abieſq̄. ſalix. oleaſter.
Pinus. caſtanea. laurus quoq̄. buxus. et vlmus.

Ortus ꝯcluſus ſoroꝛ mea ſponſa

&c. Quoniã in orto ꝯcluſo mĺte ſolent arboꝛes et maxime fructifere arboꝛes reperiri. videndũ eſt de arboꝛibꝫ huiꝰ orti. Eccles.ij. dicit ſalomon. Plãtaui vineas. feci ortos et pomeria. et cõſeui ea cũcti generꝭ arboꝛibꝫ &c. Maria ſiqdẽ ortus ſiue pomeriũ dñi: eſt ꝯſitũ mĺtis ſupplẽtie omni arboꝝ genere. i. omnimoda vĩtute. quaꝝ videlicꝫ arboꝝ nomina ꝑ ſuꝑ ſcriptos verſus facile poterũt memorie ꝯmendari.

Sapientia vitis Capitulũ .i.

Verſus primus — V Itis] Maria dꝛ vitis. imo ipſa ſe nominat vitẽ. Eccl. xxiiij. dicẽs. Ego q̃ſi vitis fructificaui ſuauitatẽ odoꝛis. et floꝛes mei fructꝰ honoꝛis ⁊ honeſtatis. A
Nota ꝙ q̃dã codices habẽt [odoꝛis] ſꝫ lr̃a correcta habꝫ [honoꝛis] Poſſunt aũt hec ṽba ſic exponi de ſapia: vt dicat. [Ego fructificaui] i. fructificãdo dedi [ſua-
Sapientia vitis — uitatẽ odoꝛis] i. doctrinã ſuauẽ et odoꝛiferã. Suauitatẽ eĩ retinet. Job. vi. [Domine ad quẽ ibimus] dicit petrꝰ ṽba vite eterne habes. [Odoꝛ attrahit. Iſa. ij. Venite aſcẽdamꝰ ad montẽ dñi &c. Vel ſic. [Fructificaui] i. fructificãdo dedi [ſuauitatẽ odoꝛis] i. ſuauitatẽ doctrine ꝓcedentẽ ex odoꝛe. [Quaſi vitis] Ecce modus fructificãdi. quõ fructifico ego. [q̃ſi vitis] q̃ aquã putrefactã cõuertit in vinũ. Et ſapĩa vel chꝛiſtꝰ: vel doctrina fructificat. dũ ab amoꝛe voluptatꝭ ꝯuertit vinũ amoris. qd letificat hoĩes. Judic. ix. et germĩat virgines. Zacha. ix. Dñs etiã aquã legis mutauit in vinũ euãgelij. qd ſignificatũ ẽ Joh. ij. in nuptijs. [Et floꝛes mei] i. ṽtutes ſcõꝝ q̃ a me ꝓcedũt. ſunt fructꝰ iã habitꝰ in p̃ſenti. qꝛ ṽtutibꝫ eſt delectatio. et iocũditas vl' ſerenitas ꝯſcĩe annexa. puer. xv. Secura mẽs iuge ꝯuiuium. [Odoꝛis] in re. q̃a alioſ attrahũt ꝑ exẽplũ. vt cortina cortinã. [Et honeſtatꝭ] i. ſpe. honeſtas eĩ ſtatus ẽ ſeu ſtabilitas honoꝛis. q̃ nũc habet i ſpe. q̃a nũc filij dei ſumꝰ. i. Joh. iij. Vel [fructꝰ honoꝛꝭ] ſunt virtutes. q̃a merent honoꝛari. Et q̃a ſũt fructus honeſtatis. i. pleni honeſtate.

Maria vitis — D E maria ſic. [Ego q̃ſi vitis.] In h̃ oñdit ipſa ꝙ plenitudo ſua redũdauit in alios: ꝑ exemplũ lectiõis et ſtudij. Cõſeruabat eñi oĩa ṽba Lu. ij. Verba eñi angeloꝝ: paſtoꝝ et ſymeõis cõferebat cũ verbis legis. nec potuit mater ṽbi. ṽbuꝫ ignoꝛare creatũ. [Ego q̃ſi vitis fruc. ſua. o.] Odoꝛ p̃t dici lex. q̃a nares ſpũales delectat: ſpũaliter intellecta. et cuiꝰ vſus erat in odoꝛamẽtis. Suauitas odoꝛis. ẽ ſuauitas euãgelij. Matth. xi. Jugũ eñi meũ ſuaue ẽ &c. [Odoꝛis] dicit generaliter. n̄ adijciẽdo ſuauis. vel hmõi. in q̃ intelligit lex: cuiꝰ interioꝛa ſuauia: exterioꝛa ꝗuia in mĺtis. In vite dñi aq̃ fit vinũ. Et btã virgo legẽdo in lege et ꝓphetis. fecit fructũ euãgelij. Ideo dicit [Ego] legẽdo in lege ⁊ ꝓphetꝭ [fructificaui] i. fructũ feci. q̃ fructus ẽ finis legis. Et h̃ [q̃ſi vitis] mutãdo duriciã et inſipiditatẽ legꝭ i ſuauitatẽ et dulcedinẽ euãgelij. ꝓponẽdo. ſ. fructũ mentis fructui vẽtris. Fuit eñi foꝛtꝭ mĺier q̃ carnẽ ꝯtẽpſit. vouẽs ṽginitatẽ ꝯ legẽ. q̃ ſteriles maledicit. et ꝯtẽnẽs mũdũ: ꝯtra legẽ. q̃ tpalia ꝓmittit. Et etiã fuit ſuꝑ legẽ. q̃ neminẽ ad ꝑfectũ duxit. Et hi floꝛes ſunt ſentẽtie euãgelij. q̃ tpe veris. i. grẽ emanauerũt de pratis ſcꝑture veteris teſtamẽti. q̃ clauſe erãt tpe hiemis. i. legis. Prouer. xxvij. Apta ſunt p̃ta. et apparuerũt herbe virẽtes &c. Tales eñi ſentẽtie ſunt floꝛes eiꝰ. viſum ſpũalẽ ꝯfoꝛtando. et fructus. affectũ reficiẽdo. Mat. xi. Venite ad me &c. vſqꝫ. reficiã vos. Sũt aũt [fructꝰ honoꝛis] qꝛ docẽt iterioꝛẽ mũdiciã [et honeſtatꝭ] q̃a docẽt exterioꝛẽ. C
Aliter [Ego] dicit maria [q̃ſi vitis fructificaui ſuauitatẽ odoꝛꝭ] i. ſuauẽ odoꝛẽ ſancte ꝯuerſatõis et opiniõis. cũ iocũditate mentꝭ. q̃ deſignat in vino ſeu in vite. Judicũ. ix. [Et floꝛes mei] i. virtutes. ſ. viola hũilitatis. roſa caritatis. liliũ ṽginitatꝭ.
Frater wernicꝰ — ſunt [fructꝰ honoꝛis et honeſtatis] q̃a imitatoꝛes meos in his ṽtutibꝫ reficiũt ſpiritualiter ⁊ ſaginãt. ⁊ ideo fructꝰ. Vel ſic. [Floꝛes mei] i. decoꝛ honeſte ꝯuerſatõis et fragrãtia bone opiniõis. ſunt [fructꝰ honoꝛis et honeſtatꝭ] q̃a ipſos ſatiãt ⁊ reficiũt q̃ ab ipſis exẽplũ ſumũt. Vel fructꝰ p̃t eſſe genitiui caſus. vt ſit ſenſus [Floꝛes mei fructꝰ] i. q̃ parturiũt ex ſe fructũ vite eterne. et ſunt ho. et hone. [collatiui

Vel [fructus odoꝛis] lr̃is ſra. qꝛ elliciũt ad currendũ poſt me. qd patet in adoleſcẽtulis. q̃ reficere hmõi fructibꝫ et illecte hmõi odoꝛibꝫ dicũt ei. Curremꝰ i odo. vnguẽtoꝝ. Canti. i. Vl' ſic. [Fructificaui ſua. o.] odoꝛẽ ſuauiſſimũ celeſti ſpõſo q̃ illũ attraxi ad me de celo. Odoꝛ eñi illũ attraxit. ſuauitas retinuit. Cã. i. Dũ eẽt rex in accu. &c. Vel [fructificaui ſuauitatẽ] ꝯſcĩẽtie q̃ ad me. ⁊ odoꝛẽ ſancte opinionis quo ad p̃ximũ.
Quomodo chꝛiſtus ſit de ṽgine — Vel ſic. Maria hic dicit ſe fructificaſſe: ſicut vitis fructificat ſuauitatẽ odoꝛis. qꝛ ſicut ſine leſiõe vitis ꝓcedit ab ea odoꝛis ſuauitas. et idẽ odoꝛ longe lateqꝫ diffũdit. Sic de ṽgine ſine leſiõe pudoꝛis ꝓceſſit filꝰ dei. cuiꝰ dulcis opinio replet mũdũ. Luc. iiij. Fama exijt ꝑ vniuerſam regionẽ de illo. Et bene chꝛiſtꝰ dꝛ fructus: ⁊ ſuauitas odoꝛis. cuiꝰ ſuauitas mõ in via ſentit vt odoꝛ: ſed i patria guſtabit vt fructꝰ D
Dñs cantic. — et ꝑfecte ſapoꝛabit. Vñ in ꝑſona eiꝰ videt dixiſſe Job. ix. Dies mei trãſierunt q̃ſi naues poma poꝛtãtes. Que. ſ. naues poma poꝛtãtes ꝑ aquã: pomoꝝ odoꝛẽ trãſeũdo diffundũt. ſed guſtũ ſapoꝛis nõ tribuũt. Sic nos: dũ ꝑ mare huiꝰ ſeclĩ trãſimꝰ odoꝛẽ q̃dem diuine dulcedĩs q̃dam exili cõtẽplatõe ſentimus. ſed q̃ñ facie ad faciẽ deũ videbimꝰ. tũc diuina dulcedine fruemur pleno guſtu.
Et nota ꝙ dicit [fructificaui ſuauitatẽ odoꝛis] Res eñi odoꝛifera ⁊ odoꝛẽ a ſe emittit. et odoꝛẽ in ſe plurimũ retinet. Sic beata ṽgo emiſit ſuauitatẽ odoꝛis. fructum ſuũ q̃ chꝛiſtus ẽ ꝓducẽdo. q̃uẽ tñ excellẽter in ſe retinuit. Manſit q̃dem in ea ſm diuinitatẽ q̃ ex ea ꝓdijt ſm humanitatem.
Dñs cantic. — Sequit. [Et floꝛes mei fructꝰ honoꝛis et honeſtatꝭ] Mirabile ṽbũ. floꝛes fructꝰ. ⁊ flos ſolet ꝓcedere fructũ. fructꝰ ſeq̃. q̃d eẽt ꝑ qd dicit [floꝛes mei fructꝰ] q̃ſi in vnõ inſtãti. Notandũ ad h̃ ꝙ in alijs mulieribꝫ poſt ꝯceptiõeꝫ pueri caro p̃us foꝛmat. poſt aliq̃ntulũ tpus aĩa infundit. et ſic creſcẽdo moꝛat puer in vtero matris: donec veñerit tps naſcẽdi. Sed nõ ita factũ eſt i btã virgine. qꝛ ſtatim ad hãc vocẽ [Ecce ãn. dñi. fiat mihi &c.] cõceptus ẽ chꝛiſtꝰ. plenꝰ hõ in carne et aĩa. ita tñ ꝙ tũc lineamẽta coꝛpꝭ hũanis viſibꝫ diſcerni nõ poſſent. Et ſic ipſa fructũ ꝯcepit cũ floꝛe. vt flos ad ꝯceptõem: fructus ad ꝑfectã hũanitatẽ referat. Et ideo ipſa dicit [Floꝛes mei fructꝰ] Et vnde fructꝰ. ſtatim ſubiũgit [honoꝛis ⁊ honeſtatꝭ] Nota opꝰ carnis in ꝯiugio ẽ erubeſcibile. ſine ꝯiugio dãnabile. Vñ elizabeth ꝯcepto iohẽ occultabat ſe menſibꝫ quinqꝫ. Luce. i. qꝛ partus ſui erubeſcebat etatẽ. vt dicit ibi glo. ne in ſenectute ſua vacaſſe libidini videret. Que. ſ. libido etiã in ꝯiugatis nõ deberet exerceri: niſi i iuuẽtute et cauſa plis. Vñ Geñ. xviij. Cũ ſare nũciaret cõceptus reſpõdit. Poſtq̃ꝫ ſenui et dñs meꝰ vetulꝰ ẽ voluptati opam dabo. [Fructꝰ] ĩgꝰ hẽ ãte virgĩs fuit [honoꝛis] qꝛ ſine ruboꝛe mĩmonial' copulatõis. [⁊ honeſtatꝭ] q̃a ſine culpa aliciꝰ carnalis cõmixtiõis. Vel chꝛiſtꝰ flos marie. fructꝰ ẽ honoꝛis ⁊ honeſtatis. q̃a ab ipſo et ꝑ ipm̃ totꝰ honoꝛ mũdi ⁊ tota honeſtas moꝛũ. E
Quomodo maria ꝯcepit — Aliter [Floꝛes mei fru. ho. et hone.] Poſtq̃ꝫ dixerat de illo fructu ꝓuilegiato quem ꝯtulit q̃ſi vitis. ſubiũgit de fructu ꝓrogatiuaꝝ. meritoꝝ. et p̃mioꝝ. quos fructꝰ mĺtiplex floꝝ varietas germinauit. Dicit ẽgo [Floꝛes mei fecerũt fructꝰ odoꝛis] ꝑ q̃s ſcꝫ bonũ odoꝛẽ diffundo. [et honeſtatꝭ] i. abũdãtie et opulẽtie. Nam honeſtas dꝛ opulẽtia. Ecc̃i. xi. [Facile ẽ in ocul' dei ſubito honeſtare paupem] Et paulo ante. [Paupertas et honeſtas a deo ſunt] Vel ideo dicit [floꝛes mei fructꝰ] q̃a opa bõa facta in p̃ſenti. et eiꝰ dilectõe erũpentia: floꝛes q̃dem mõ ſunt. q̃ꝝ fructꝰ vita etna. F
Itẽ notãdũ ꝙ i hac vite vl' vinea impletũ ẽ illud Jſa. v. Vinea facta ẽ dilecto meo: i coꝛnu filio olei. Et ſepiuit eã. et lapides elegit ex ea. et plãtauit vineã electam. ⁊ edificauit turrim i medio eius. et toꝛcular extruxit i ea. Qd aũt ſeq̃tur [et expectauit vt faceret vuas. et fecit labruſtas] et cetera q̃ ſequunt. hoc nõ p̃t btẽ virgini cõuenire. Item illd Hiere. ij. dicit ei a dño [Ego plãtaui te vineã electã omne ſemẽ verum] Sed qd ſeq̃tur nõ p̃t exponi de ea ad lr̃am. Myſtice tñ p̃t dici ꝙ ſic filius mulris ꝑ occaſionẽ poſitus ẽ in ruinã. ſic ⁊ ipſa iudeis incredulis cõuerſa eſt i amaritudinẽ. ꝑ occaſionem: non ꝑ cauſam.
A dño plãtabat in ſua conceptõe. Jſa. v. Plantauit vineã electã. Siĺe Hiere. ij. Plã G

 R

tum autem fuit in montibus samarie. Hiere. xxxi. id est in eminentia ecclesie. Samaria interpretatur custodia. et significat ecclesiam que custodit christianos. Sed sicut montes sunt eminentes terre adiacenti. sic maria supereminet omni sancto ad custodiendos fideles. Item samaria interpretatur custos domini. vel conflictio domino. quia ipsa se custodiuit deo. Custodiuit etiam se domino dicens mihi sibi. Unde dicit. Tenui eum nec dimittam. Can. iij. Ego dilecto meo. et ad me conversio eius. Can. ij. Dilectus meus mihi et ego illi. Item Can. ij. Ipsa etiam peccatoribus suis coniungit nos domino: disiunctos per peccata ab eo: qui ... penitentes dimisso peccato confugerunt ad eam. Plantabatur autem in suis radicibus. i. in antiquis patribus. Unde ps. Plantasti radices eius: et impleuit terram. Et bene dicitur impleuit: ... christum. qui est sufficientia omnium. sicut ipsa nobis attulit plenitudinem omnis boni. i. christum. Et in eius natiuitate incepit tempus plenitudinis. de quo habetur Gal. iiij. Et ad hoc figurandum nata est in mense septembri. qui habet plenitudo fructuum. ... Isa. v. Lapides D

A lapidibus purgabatur: et malis herbis succrescentibus in sua sanctificatione. Hiere. ij. Per lapides et herbas nocivas possunt designari originale peccatum: et fomes et titillatio peccati. Et tunc prope fuit ipsa vinea electa: et omne semen verum. ... virtutum ipsorum imitatione. sicut a peccato fuit

Spiritualiter radicabatur in illis antiquis patribus. In electis meis mitte radices. In abraham fides et obedientia in ysaac spes et patientia. in iacob caritas. in dauid humilitas. Et hec sunt spirituales radices marie. Isa. xi.

De radice egrediebatur in sua natiuitate: quando videlicet incepit exterius pullulare. Isa. xi. Egredietur virga de radice yesse etc.

Hec vinea — Prope terram residebatur: omni modestia et simplicitate infantie. quod et adhuc fuit sollicita de peccatorum salute quasi fuit terre.

Crescebat et augmentabatur quotidiana melioratione. Unde Ezech. xvij. Cumque germinasset creuit in vineam latiorem humili statura: respicientibus ramis eius ad eam: et radices eius sub illa erant. facta est vinea: et fructificauit in palmites: et emisit propagines. Ideo etiam de ipsa dicit Hieronymus in apocrypho de infantia eius. Erat enim constans et immobilis. et quotidie melior et melior transiret. Creuit autem semper de virtute in virtutem. et quasi ...

Hiero. cresceret magnitudinis. quando dictum est ei. Aue gratia plena dominus tecum etc. I

Uili et tenui discolori: et ei parum adherenti cortice instar vitis tegebatur: in suo exteriori habitu qualitate. Non enim creditur habuisse mutatoria. non preciosa. non bene colorata. sed magis exemplo filij fuisse pannosa: que natum involuit vilibus panniculis. Luc. ij. Verisimile enim est quod si meliores pannos habuisset. in ipsis vel ex ipsis liberalissime filium inuoluisset: quem videlicet filium iulianus apostata et ceteri irrisores appellauerunt postea galileum pannosum. Certum est autem quod qualiscumque fuerit habitus eius exterior: nulla dilectione: nulla voluptate: nulla gloriatione eidem adherebat. Sciebat etenim cum esset magna prophetissa. principem ecclesie quandoque dicturum mulieribus. Non sit exterior capillatura. aut circundatio auri. aut indumenti vestimentorum cultus etc. i. Pe. iij. Sciebat etiam dixisse sapientem. In vestitu ne glorieris unquam. Eccli. xi. Item i. Thi. ij. Non in tortis crinibus. K

Hec vitis

Pre ceteris arbustulis diligentius et quasi assidue excolebatur: totius trinitatis operatione. Speciales etiam eius cultores fuerunt inspiratio diuina. filij sapientia. spiritus sancti disciplina. monitio angelica. propria diligentia. patris et matris doctrina. et huiusmodi. Quere par. i. ca. iiij.

Pastinabatur singulorum carismatum impinguatione. Unde dicitur christo. Inebriasti et multiplicasti locupletare eam. i. multiplicite locupletasti. Mar. xij. Vineam pastinauit homo etc.

Putabatur resecatione omnimode superfluitatis a corde ipsius membris et sensibus. Can. ij. Tempus putationis aduenit.

Concludebatur secretissima conuersatione. Unde angelus inuenit eam in conclaui. Luc. ij. Quere parti. i. c. i. et huic vinee poteris adaptare.

Fodiebatur vere paupertatis et humilitatis dilectione. humilitas enim profundauit mentem eius ut capax fieret totius bonitatis. paupertatis amor exclusit ab ea appetitum totius terrenitatis. et utraque virtus fecit eam capacem totius diuine largitatis. De qua dicitur Jacobi. i. Omne datum optimum etc. Sed quia non tantum semel sed etiam bis vel ter foditur vinea. multipliciter fossa est hec vitis per compassionem in passionis feruore cum eius animam

gladius filij pertransiret. quando videlicet ipsa contemplante: foderunt crucifixores manus et pedes filij ligonibus clauorum. et quando mucrone dire lancee ictum est in viscera eius. Unde dici potest quod quasi ter tunc fossa est vitis ista. Primo quando eum tenerum cesum et illusum indoluit. Secundo quando eum suspensum et confixum ingemuit. Tertio quando ipsum emisisse spiritum deplorauit. Non enim sicut dicit beatus bern. videre potuit filium crucifigi sine affectu materni doloris: et si speraret resurrecturum: et mortem superaturum.

Bern.

Propagabatur et extendebatur: manum mittens ad fortia. Queque vitis enim in se replicata est humilis. in latum extensa: vel in altum porrecta: plica et sublimis. Ideo de ipsa potest exponi illud. Extendit palmites suos. i. orationes: beneficia: et exempla. usque ad mare. i. usque ad existentes in qualibet amaritudine. Aliter. Per mare significantur illi qui habent amaritudinem contritionis de peccatis suis. Verum etiam patientes: qui inundationes maris. i. tribulationes mundi quasi lac sugunt. Deutero. xxxiij. Per flumen. s. iordanem omnes illi qui solliciti sunt seruare. vel recuperare innocentiam baptismalem. et qui vere se humiliant coram domino. et veraciter confitendo se iudicant sine simulatione. In iordane enim baptizatus est dominus. et iordanis interpretatur humilis descensus. vel riuus iudicij. Talibus extendit virgo beneficia sua. Uis audire propagationem eius. Ecce inquit ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Nunquam enim cessat propagari et dilatari. cuius quasi quedam propagatio est: exemplo eius virginitatis emulatio. cum iam non sit numerus adolescentularum in eius odore currentium. Uel etiam quasi quedam eius propagatio: in eius nomine et honore ecclesiarum infinita constructio. seu beneficiorum suorum choruscatio. De posteritate eius ps. Operuit montes. i. sanctos. umbra eius. et arbusta eius cedros dei. i. angelos. Uel sic. Operuit montes umbra eius. i. altissimos in virtutibus superauit in qualibet virtute. Et arbusta eius. i. excrementa. cedros dei. i. fortes in bona operatione. et aromaticos sancta opinione. et quantumlibet profunde radicatos humilitate fide et caritate. quia non est inuentus similis illi. Eccli. xliiij. L

Hec vitis

A terra leuabatur: iugi celestium contemplatione: dicens illud Job. vij. Suspendium elegit anima mea. Et Sap. xviij. Celos attingebat: stans in terra. Item sedebat solitaria et tacebat et leuabat se supra se. Tren. iij. Et ideo vere dicere poterat cum apostolo. Mea conuersatio in celis est. Phil. iij. M

Diligentissime conseruabatur a deo trinitate. qui dicit de ea sub appellatione vinee Isa. xxvij. Nocte ac die seruo eam: indignatio non est mihi. Seruabatur etiam ab angelis ut dicit ei psal. Angelis suis mandauit de te ut custo. te. Ideo dicitur de ea Can. viij. Uinea fuit pacifica: tradidit eam custodibus etc. Precipui vero custodes illius gabriel et iohannes. Quere supra par. i. c. ij. et adapta huic vinee. Et nota quod principaliter quasi quinque modis vinea destruitur. Per demolitiones vulpecularum. i. primo per motum feruitiue irritamentum. Unde Can. ij. Capite nobis vulpes que demoliuntur vineas. nam vinea nostra floruit. Item per inundationem aquarum. que designat copiam temporalium. Item per grandinem. que designat luxuriam. Per gelicidium: quod auaritiam. Per nebulam: que significat superbiam. A primo preseruata est per fomitis extinctionem. A secundo per paupertatem. A tertio per virginitatem. A quarto per largitatem. A quinto per humilitatem.

Uisitabatur in angelica missione. secundum quod orabat ps. Respice de celo et vide: et visita vineam istam. Et perfice eam: quam plantauit dextera tua. i. filius tuus. vel propiciatio tua. Tunc enim visitauit eam gabriel: datus ei in custodem. Unde missus est gabriel angelus ad mariam etc. Uisitauit eam colonus suus. i. filius dei qui est sapientia patris. Unde paulo post subiungitur. Aue gratia plena dominus tecum. Nec solum tunc. immo tanquam ad rem carissimam iugiter ad eam respiciebat dominus. Unde dicit Can. viij. Uinea mea coram me est. Ipsam enim dominus semper inuisit. et oculi eius in ea sunt a principio anni usque ad finem. Deute. xi. de terra promissionis in figura beate virginis. N

Amplitudine foliorum decorabatur: in verborum sententiositate. Quere li. iiij. ti. xxxi.

Floride describebatur in euangelica narratione. quasi flore lilij. per quod virginitas. Unde missus est gabriel angelus a deo in ciuitatem galilee. cuius nomen nazareth quod interpretatur flos ad virginem. ecce flos lilij. Et nota quod flos vitis aliquis floribus est subtilior: delicatior. rarior. et ideo gratior et gratiosior. Hic est flos virginitatis. qui quanto est in terris

rarior: tanto deo et angelis gratior et gratiosior. Vñ matth. xix. Qui pt capere capi
at. Flos etiā hui⁹ vitis: et fructus pariter christ⁹ dñs est. Unde ipsa dicit. Flores
mei fructus rc. vt supra eodem B.
Impinguata ostendebat̃. i. grē plenitudine. Unde. Aue grā plena rc. Et paulo p⁹.
Inuenisti grām apud dñm rc.
Paxillabat̃ in diuina associatōe. Unde [Dñs tecū] quasi paxill⁹: ad sustentandū D
te. Ideo dr̄ Can. viij. [innixa sup dilectū suum.] Filium enī dei q̄ virtus p̄ris est
fide mediāte ↄcepit. Et tūc impleta est promissio patris. q̄ pmiserat de filio Isa.
xxij. [Figam illū paxillū in loco fideli.] i. in corde marie et in vtero ei⁹. Alio etiam
modo: p ↄpassionē paxillata fuit hec vitis. qñ videlicz botr⁹ eius paxillo cruci af
figebat̃. et ipa stabat iuxta crucē mente affixa paxillo crucis cū filio. Et hec pfigu
ratū fuerat Nūeri. xiij. [in botro quē portauerūt] p pfiguratōem [in vecte] i. i. cru
ce. [duo viri] i. duo testamēta. Itē idem pfiguratū fuerat Nūeri. xxi. in serpente
eneo erecto i palo. quē cū respicerēt pcussi a serpentib⁹ sanabant̃.
Paxillo suo colligabat̃. qsi qbusdaz viminib⁹. q̄ dicunt̃ capreoli: a capiēdo arborē.
vel cincinni siue vncinuli: fide spe et caritate. q̄ est vinculū pfectōis. Col. iij. Si sit
de corde puro. de ↄsciā bona. de fide nō ficta. i. Thi. i. Fides ei spes et caritas: tri
plex est funicul⁹: qui difficile rūpit̃. Eccles. iiij. qsi diceret illd̄ Can. iij. Tenui eū
nec dimittā. Itē illud. Mihi adherere deo bonū est rc. Quia sicut dicit ibi glo. ne
minē pmittit deus cadere q̄ adhereat vero amore. Propter h̄ dicebat filio: Tenui
sti manū dexterā meā rc. Quere li. iiij. ti. xxvij. C. in fine. et D in fine.
Quasi p paxillū eleuata ostendebat̃: qñ subiunctū est in salutatōe. [Bñdicta tu inter
Hiero. mulieres.] i. sup omnes mlieres. sicut glosat hieronym⁹. Et tūc impletū ē qd̄ d ea
pdixerat pater Eze. xvij. Exaltaui lignū hūile rc. Vitis enī p se ad terrā cadit. s3
mediāte paxillo sursum ascēdit. Quasi enī in terrā p hūilitatē cadebat: qñ angelo
Hec vitis rñdebat [Ecce ancilla dñi.] Per hūc autē paxillū se eleuatā ostēdebat: qñ dicebat.
[Btām me dicent oēs generatōes. Quia fecit mihi magna q̄ potēs ē]
Odorifera demōstrabat̃: in virginitatis pfessiōe: quādo dixit. [Quō fiet istd̄ qm̄ vi P
rū nō cognosco.] Odor ei⁹ vginitas. et adhuc in h̄ odore currūt post eā adolescē
tule. Quō odor vitis fugat serpentes inuenies supra ca. eodem. X.
Celesti rore vel pluuia fecundabat̃: in spūsscti superuentōe. Vñ. [Spūsscts super
niet in te rc.] Quasi a feruore nimio pseruabat̃ in virtutis altissimi obumbratō
ne. Unde. [Virt⁹ altissimi obumbrabit tibi.] Horū duorū habes multiplicē ex
positōnē supra parti. ij. c. i. p totum.
Fructus eius cōmendabat̃: in angelica testificatōe. Vñ. [Quod nascet̃ ex te sanctū
vocabit̃ fili⁹ dei.] Itē Canti. viij. Vir affert p fructu eius mille argenteos.
Quasi plicabat̃: obediētia r hūiliatōe. Unde paulo post rñdit. [Ecce ancilla dñi.
fiat mihi rc.] et in h̄ verbo ↄcepit. et tūc instar vitis hūiliauit se sub palmite suo.
id ē. filio dei. quē ↄcipiebat. Et nota q̄ vitis paruula pciosi⁹ et forti⁹ vinū reddit.
Et hec vitis in paruitate sue hūilitatis attulit illud vinū qd̄ deū letificat r hoies.
Judicū. ix. Et de virtute hui⁹ vini dicit̃ Johel. ij. Ficus et vinea dederūt virtutem
suam. Cū enī inter oēs arbustulas padisi. i. ecclie fuerit hūilior: datus est ei p grāz
fructus pciosior. Itē vitis in altis locis et petrosis vbi hab3 plenitudinē lucis r
feruoris vinū pfert fortissimū. Petrosa sunt firmitas patiētie. altitudo: eminētia
ↄtēplatōis. et vite claritas. Et feruor solis: plenitudo cognitōis r incēsio caritatis.
Fructus ei⁹ crescebat et qsi maturabat̃ in oīmoda pfectōne. Unde Luc. ij. Puer
aūt crescebat et ↄfortabat̃ plen⁹ sapiētia. et grā dei erat cum illo. Et paulo post.
[Jesus pficiebat sapia etate et grā apud deū et hoies.] Ecce botri maturitas et
plenitudo vini q̄ sapiencia et gratia designatur.
Item: hec vinea vl̄ botrus hic vindemiabat̃ in filij cōprehēsiōe qñ qdāmodo botr⁹ D
Christ⁹ botrus suus ei tollebat̃. r ad plū. i. pssoriū crucis deportabat̃. Isa. liij. Quia abscisus ē de
terra viuentiū. Vindemiat⁹ etiā fuit christ⁹ sicut vinea vl̄ sicut botr⁹ in passione.
Sicut vinea: qñ discipuli ei⁹ relicto eo fugerūt. Mat. xxvi. Tanq̄ botr⁹ vl̄ oliua

qñ ↄpressus est vt in cruce calcaret̃. Ideo Treno. i. dicit fili⁹ de patre. Vindemia
uit me vt locut⁹ est dñs in die furoris sui. Itē Tren. ij. dicit fili⁹ patri. Vide do
mine r ↄsidera quē vindemiaueris. Et nota q̄ botr⁹ iste nec ante maturitatē vinde
miat⁹ est. nec dimissus ē qsi cōputrescere in vite. Et h̄ pdictū fuerat Hieremi. xxxi.
Donec tpus veniat nō vindemiabitur. Hoc est etiā qd̄ ipe pdixerat Joh. ij. Nōdū
venit hora mea.
Item botrus iste torculabat̃. i. pmebat̃ in pssorio crucis in passiōe. et inde expmeba
tur pciosū mustū redemptōis nr̄e. vt filij passiōis biberēt sanguinē vue meracissi
mū. Deutero. xxxij. Tūc enī venerat hora illa de q̄ pdixerat fili⁹ matri vinū postu
lanti in nuptijs. Joh. ij. Nondū venit hora mea. q. d. nōdū venit vua ad torcular.
nōdū iudas leuauit sup me calcaneū suū. nec magnificauit sup me supplātatōnem.
Nondū tēpus est dandi vinū sanguinis mei ad potandū.
Item: ex hac vite nata ē vua mellita: et saporis dulcissimi. ↄ vuā fellis et botri ama R
rissimi. et ↄ vuam acerbā quā ↄmederūt adā et eua pēs nr̄i. vnde r adhuc obstu
pescūt dētes filior. Hiere. xxxi. r Eze. xviij. Sed istius vue sapor: sup͂ sup mel
dulcis. Mystice. Pēs ipati. q̄ sibi incorpant tpalia p amorē: q̄ sunt qsi vua acer
ba. i. immatura. nec apta ad ↄmedendū. et ideo. [dentes filior.] i. affect⁹ minorū
[obstupescūt] nō sentiētes de celo. put sentiēdū ē. sed patiūt̃ tediū spūaliū bono
rū. r inardescūt amore tpaliū. Sed [panes calidi] i. exēpla scōr: q̄ sunt panes p
positōis. q̄a alijs debent pponi i exēplū [tollūt hūc stuporē. Calidi.] q̄a pcesserūt
ex feruore caritatis. q̄ fecit eos ↄtemnere tpalia: r tales debēt poni i altari cordis.
id ē. in aīo iugiter recoli. r h̄ i sabbatis. i. in q̄ete mētis. r sic stupor dentiū fcediti et
repatur gustus ad gustādū qm̄ suauis est dñs.
Moraliter. Vua acerba: fructus ē ante tpus. et significat felicitatē psente in opulen
tia et gaudio iocunditatis tpaliū. q̄. s. felicitas expectāda erat in celo. Sz ista ↄme
dentib⁹ dentes obstupescūt. q: sensus eis deficit in masticatōe verbi vite.
Itē i isti⁹ vue vino vl̄ sanguine: lauat iudas. s. verus ↄfitens r ver⁹ laudās: stolā suā S
et palliū. Gen. xlix. in [stola] ↄuersatio interior. et in [pallio] exterior designat̃.
Itē. botr⁹ iste pssus ē in torculari crucis: vt sanguine suo nos potaret. vt instar pellica
ni filios suscitaret. vt filios agle pasceret. vt lanā nr̄e ↄuersatōis tingeret. Ideo dic.
[Torcular calcaui sol⁹.] Isa. lxiij. id ē. in torculari crucis pmisi me calcari q̄ sū vua.
vt filij. i. imitatores passiōis mee [biberēt sanguinē vue meracissimū.]
Maria vitis. quia
Leticie mater. quia botrus ei⁹ vel vinū. i. christ⁹. deum. s. prem: letificat et homies. T
Judicū. ix. Ipa ei sigt̃ p sarā Gen. xxi. q̄ pepit ysaac. s. christū: q̄ ē risus nr̄ r gaudiū.
Humilis statura. sicut satis assigtū ē sup. li. ij. pti. ij. ca. xxi.
Cito fert fructū. vnde circa. xiiij. annū credit̃ ↄcepisse. Unde salomon pverb. xxx.
[Viam viri i adolescētia] i. in vgine iuuēcula: dicit se ignorare.
Flexibilis: obediētia: q̄ ad deū. et pietate: quo ad primū. quia mater misericordie. vn
Isidor⁹ r sepissime in scriptura cōparat̃ virge: que valde plicabilis est. Ideo appellat Isi
dorus vitem arborē lentam. i. flexibilem.
Flagella facit ad verberādū demones: q̄a virtus dei et ptās in ipa est plenarie: de
bellādi: expugnādi et excruciādi p nobis aerias ptātes. Isa. xxviij. Flagellū inun
Maria vitis. qr dās cū trāsierit. eritis ei i ↄculcatōnez. Fugiet enī [assur] i. diabol⁹ [hac virga pcus
sus.] Isaie. xxx.
Odit fimū. id est. peccatū et tempalia. quia tpalibus noluit impinguari: exēplo filij
magis eligens paupertatem.
Odit capras. i. luxuriosos fetētes et abomiabiles: q̄ faciunt ei qsi malum ad cor. q̄
merito virginitatis quā pma vouit: digna fuit concipe saluatorē.
Odit vepres. i. peccata que pungunt animā et cruentant.
Diligit montes. i. sanctos. et ibi melius crescit. sed si sint petrosi. i. sup christū fun
dati: et luminosi a sole iusticie: et feruentes caritate: in hmōi locis solet vitis pro
ferre vinū optimū. i. dare talib⁹ magnā deuotōem.

Precioſa fuit lacrimis.quã vulnerata eſt vſq ad cor in filij paſſiõe.tūc cū ſibi videre
bat quã ſputis et colaphis:clauis et lancea filius inſidebat.q eſt vitis vera.

Medulloſa eſt.habens viſcera pietatis materne.ſicut infra dicet ca.iiij.L.

Umbrã grãtiſſimã miniſtrat.cū ſit valde lata in folijs quēadmodū platan⁹. Et de hac V
obumbratõe dr Michee.iiij.[Sedebit vir ſubter vineã ſuã.]i.requieſcet.[7 ſecur⁹
erit.]q̃ peccatõem hre ſpeculo:q data ē virtuoſe agētib⁹ i pcectõem et refrigeriū. Et h
deſignatū ē i.Machab.xiiij.vbi dr:q in tpe ſymõis ſedit vnuſqſq ſub vite ſua. et
ſub ficulnea ſua.nec erat q eos deterreret.[Symon]obediēs.chriſt⁹ dñs ē. Itē
de hac obumbratiõe dr Eccĩ.xiiij.[Proteget]i.ſeru⁹ marie[ſub regimie illi⁹ a
feruore.et i gl'ia illi⁹ requieſcet]Glia marie miſericordia ei⁹. Vñ Oſee in fi. Erit q̃ſi
oliua gloria ei⁹. Oliua enī ſignificat miſericordiã. De obumbratõne marie q̃re ſup
li.i.c.ix.et.li.x.ti.xxix.H.et.xxiiij.cauſa de ptectõe ei⁹. In vmbra etiā.i.[imitati
one marie.vita eſt aie. Vñ dr a ſic filio Treno.iiij. In vmbra tua viuem⁹ i gētib⁹.]

Botro ſuo famelicos cibat.q: ſpũaliter eſurientiū fruct⁹ quē pepit plena ē refectio.
Ideo de h fructu dicit fidel' aia Cañ.ij. Fruct⁹[ei⁹]i.ſ.mari c[dulcis gutturi meo

Sāguie vue ſue ſitiētes potat.q ſcʒ ſanguis vere eſt potus. Joh.vi.

Eos q ſani ſunt m̃ltimode delectat.odore:vibore:reſpectu:guſtu:paſtu:potu:vm
bra:ptectõe:abſconſiõe:medicina:et refrigerio.et multis alijs modis quos ligua
non ſufficit enarrare.

Feſſos et lāguidos ſolat et recreat.nā ad bene operandum faſtiditos inſtigat.

Operarios ſuos et cultores vbicūqz ſuſtentat p grām in pñti.ſʒ ipos in vita futura
largiſſime exhibebit. Et nota q in hac vite tot ſunt ppagines q̃t i maria virtutes
Imitatores hūilitatis ei⁹ operant in ppagine hūilitatis.imitatores miſericordie ei⁹
in ppagine pietatis.et ſic aſſigna de alijs.

Odore florū ſuorū ſerpētes et venenata fugat. Flores marie pncipales. virginitas: X
paupertas:hūilitas. Et bñficio hui⁹ triplicis floris fugat et exterminat maria a ſuis
amatorib⁹.vbo et exēplo et ſubſidio:triplex gen⁹ ſerpētiū.qđ tāgit moyſes Deut.
viij.vbi exprobrat pplo iudaico:q eum dñs a ſerpentib⁹ liberaſſʒ dicēs.[Ductor
tu⁹ fuit i ſolitudie magna atqz terribili.in q erat ſerpēs flatu adurēs: et ſcorpio :et
dipſas.et nulle oino aq.[Solitudo magna et horribil']mūdus.q dicit ſolitudo
magna.pter magnū defectū virtutū et bonoꝝ operū[horribilis]pter horrorē
Triplex ſerpens mundi — viciorū. In quo eſt[ſerpēs flatu adurēs]i.ſ.regulus :q aues volātes flatu ſuo de
ijcit et occidit.hec ē ſupbia .q viros iuſtos volātes pēnis virtutū:7 celeſtia ꝯtēplā
tes.ſpūaliter ſepe iterficit et deijcit in infernū.[Scorpio]capite blādiēs ſed cau
da pungēs luxuria ē. cui⁹ delectatio blāditur in culpa:ſʒ punget i pena. Et dicit
ſcorpi⁹:q̃ſi ſine cordis pietate.[Dipſas]q alio noie dr ſitula. q: q̃s pūgit ſiti iterfi
cit.inſatiabil' eſt auaricia.q: i hac ſolitudie nulle ſunt oino aq q mentē auari va
leant ſatiare. Flores ḡ marie vitis hec tria genera ſerpentū extiguūt 7 eijciūt.hūi
litas ſpm̃ ſupbie.virgītas luxuriā.paupertas 7 terrenoꝝ ꝯtēpt⁹ auariciā. Odor ḡ
nectare⁹ hui⁹ vitis.i.general' opinio virginee hūitudis et oīmode ei⁹ virtutis: in his
q in ei⁹ currūt odorib⁹:frāgit ſupbiā.ſiſtit luxuriā.frenat auariciā .7 generalit' pe
ſtes oim ſuffocat viciorū.

Christus vitis — i Tem chriſt⁹ vitis. Vñ dicit Joh.xv. Ego ſū vitis vera et pr̃ me⁹ agricola ē. Y
Et paulo poſt. Ego ſum vitis vos palmites 7c̃. In hac vboꝝ ſerie ꝯpat' de⁹
pater agricole.chriſt⁹ hō viti ſm humanitatē .qui et ipe ē agricola ſm diuinitatē.
cui⁹ vitis ſinguli palmites:ſinguli ſunt eccl'ie fideles. Dicit' aūt de⁹ pater agricola
Deus pr̃ agricola — p ſilitudinē. Agricola enī mane ſurgit.operarios ꝯducit. eos in vineā mittit .et eis
in veſpe pmiū reddit. Et deus pr̃ ē paterfamilias.q ſicut dr Mat.xx.exijt primo
mane:hora tercia:ſexta:et nona:et vndecia ꝯducere operarios i vineā ſuā.7 ſero red
didit eis pmiū. Itē agricola vineā plātat .et ſepit.et ex ea lapides digit .in ea tur
rim edificat.torcular extruit.et vinū patiēter expectat. Hoc totum legit' Iſaie.v.
Sic vinea facta eſt dilecto i cornu filio olei.et ſepiuit illā .et lapides elegit ex illa.
7 plātauit vineā electā.et edificauit turrim in medio ei⁹.et torcular extruxit in ea.

Et expectauit vt faceret vuas.et fecit labruſcas. Quid hec myſtice ſignificēt: ſtatī ſe
quētia h dicem⁹. Itē agricola palmites īfructuoſos tollit et i ignē pijcit.fructu
oſos purgat vt vberi⁹ fructificēt. Et hec in nobis operat' deus pater: ſicut in pñti
euāgelio repit.ſ.Joh.xv. Eſt ergo de⁹ pater agricola pdictis rōnibus.

Vinea vel vitis Z

Chriſtus ſm humanitatē.vt hr̃ Joh.xv. Ego ſum vitis vera.

Beata virgo. Unde Eccĩ.xxiiij. Ego q̃ſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris.

Vinea vel vitis multiplex — Electi de ſynagoga. Unde Hiere.ij. Ego plātaui te vineā electā oē ſemen verū.
Reprobi de ſynagoga. Vñ ibidē. Quō cōuerſa es mihi i amaritudinē vinea aliena.
Electi de gentib⁹. Vñ i ps. Reſpice de celo et vide et viſita vineam iſtam.
Uniuerſalis eccl'ia. Vñ mat.xx. Qui exijt pmo mane ꝯducere operarios i vineā ſuā.
Quelib3 fidel' aia Vñ ſpōſa iuitat ſpōſū Cañ.vij.dicēs[Mane ſurgam⁹ ad vineas]i
.i.ad fideles aīas excolēdas. Multas alias vinee ſignificatiões repire ē i ſcptura.
[Ego ſum vitis vera.] Nō ſolū vitē:ſʒ vitē verā appellat ſe dñs .ad drīiā illi⁹ vitis
mendacis et peſſime.ſ.ſynagoge vel cuiuſlibet peccatricis aie.quā expectauit vt fa
ceret vuas et fecit labruſcas.

Chriſtus vitis

Que eſt arbor humillima.quia inſtar vitis humiliauit ſe q̃ſi ſub palmitib⁹ ſuis.id ē AA
aplis.qñ lauit eis pedes Joh.xiij.q: nō venerat miſtrari:ſed miniſtrare.

Quia ſicut vitis vitā ſīmiſtrat palmitib⁹ ſuis.q ipe eſt vita Joh.xiiij .q nec viue
re nec fructū facere poſſunt:niſi māſerint i vite. Joh.xv. Ideo ipe dr vitis: q̃ſi vi
tenens palmites.vel q̃ſi vitā tenens palmitū. Dicit' etiā vitis vera .q palmites ma
nentes i hac vite impoſſibile eſt ſteriles eſſe. Si ḡ ſterilis es a bona operatõe: ſcito
q nō manes i vite. Et nota q dicit. Ego ſum via veritas et vita [Via]q a terra
p vitē aſcendit humor ad palmitē. [veritas]qđ ptinet ad hoc qđ dicit[Ego ſū vi
tis vera]et vita.vt ſupra.

Quia i hieme deformior iter arbores. Sic et chriſt⁹ i paſſiõe ſpēm vl' decorē viſus
ē nō hre. Iſa.liij.q tāc abſcōditus fuit vult⁹ eius et deſpect⁹.vñ nec reputat⁹ ē

Quia i eſtate oim arboꝝ ſpecioſiſſima: Sic et chriſtus in reſurrectõe .et deinceps.
Vñ. Dñs regnauit decorē indut⁹ ē. Item. Refloruit caro mea.

Quia ſicut palmes pciſus a vite.nil valet niſi ad ignē. Sic nec chriſtian⁹ pciſus a
chriſto p mortale.niſi vt ſit nutrimētū ignis iferni. Vñ Eze.xv. Fili hois. qd fi
et de ligno vitis:ex oib⁹ lignis nemoꝝ q ſūt iter ligna ſiluaꝝ.7 cetera m̃lta.

Chriſt⁹ vitis — Quia q̃cq̃d habet dat ſuis palmitib⁹:et nil accipit ab eis. Vñ Joh.xv.ibi dicit li
terli.[Ego ſum vitis]totū vobis dans.nil a vobis recipiēs.bonoꝝ enī noſtroꝝ
nō eget Job.xxij. Quid pdeſt deo ſi iuſtus fueris 7c̃.

Quia ſine ipo nō facimus fructū. Johā.xv. Sine me nihil poteſtis facere.

Quia ſic̃ mediāte vite mutat' aq̃ i vinū . Sic fecit xp̄s ad lr̃aʒ i nuptijs Jo .ij. Ipe
etiā mutat aquā carnal' ſenſus i vinū ſpūal' itellect⁹. Mutabit etiā aquā tribulatō
nis 7 pñtis miſerie in vinū iocūditatis 7 eterne leticie. qñ verus aſſuerus ſm ma
gnificētiā regiam i ſuis nuptijs dabit vinū pcipuū et abundans. Heſter.ij.

Quia ſicut de vite vinū.ſic de xp̄i latere ſanguis.q ſub ſpecie vini ꝯficit' in altari.

Hec vitis BB

Plātata fuit i icarnatõe. Sic eī d vite ſumit' ſurcul⁹ 7 plātat' 7 fit vitis. Sic īmo ſb
tili⁹ i icarnatõe filij dī d mūdiſſima carne ſctiſſime vgīs marie:q dic[Ego q̃ſi vitis
fruc.]ſ.a.o.[manu celeſtis ſapie dciſa ē porcio.d q operatõe ſpūſſcti ineffabiliter et ſu
pra omnē humanū intellectū:formata eſt caro chriſti.7 ſic de vite facta eſt alia vi
tis.cum verbū caro factū eſt et habitauit in nobis.

Creuit i virtutū pfectõe. Vñ lu.ij. Jeſus pficiebat ſapia etate 7 grā apđ deū 7 hoies.

Hec vitis ſ.chriſt⁹ — Frōduit i pdicatõe. Vñ L u.iiij. Mirabāt' oēs i vbis grē q pcedebāt d ore ipius.
Odorē dedit i fame ſue dilatatõe. Vñ L u.iiij. Diuulgabat' fama de illo i omnē lo
cū regionis 7c̃. Odorē etiā dedit in paſſione.qñ[fracto alabaſtro]i. corpe chriſti
[repleta eſt domus]i.eccl'ia[ex odore vnguenti. Joh.xij.

Odore ſerpentes fugauit in demonū expulſiõe. Unde Lu. viij. Ejiciens demonia a multis ꝛc. Et q̃a recordatio dñice paſſiõis remediū eſt et armatura ꝯtra inſidias cuiuſlibet temptatiõis. Uñ Petrus .i. canonica .iiij. Chriſto ĩ carne paſſo ꝛ vos eadem cogitatiõe armamini.

Stercorata fuit in blaſphemiaꝝ et falſoꝝ teſtiū accuſatiõe. ſicut legit̃ Mat. xxvi. Stercora enĩ blaſphemie ſunt. Uñ eccĩ. xxij. De ſtercore boum lapidabit̃ piger.

Plicata in humiliatiõe vſq ad mortē. Unde Phil. ij. Chriſt' humiliauit ſemetipm ꝗ̃ factus eſt p nobis obediens vſq ad mortem.

Papillata in ligatiõe ad colũnã ſicut ad palum. ſimiliter in crucifixiõe. Uñ ipſe ſignificatus eſt p ſerpentē eneū erectū in palo. Numeri. xxi.

Foſſa in clauorũ ꝯfixione ſicut ligonū. Uñ. Foderũt manus meas et pedes meos. Unde .iiij. Regũ .iij. Facite alueũ torrentis huius foſſas et foſſas. Corpus ei' alueus torrentis ſapientie.

Irrigata in ſanguinis effuſione. Unde Iſa. lxiij. Aſperſus eſt ſanguis eoꝝ ſup veſtimenta mea ꝛc.

Fructū fecit in hũani generis redẽptiõe. Uñ Can. vij. Aſcendam in palmã .i. in crucē. et apphendã fructus ei' .i. hoies redemptos. Et in aĩe emiſſiõe. q̃n emiſit ſpiritũ quaſi noſtre redemptiõis pciũ. Fructus hic nos reficit in q̃tidiana ſuſceptiõe. Unde Ioh. vi. Caro mea vere eſt cibus ꝛc.

Hec vitis .ſ. chriſt' — Putata eſt ĩ palmitũ .i. diſcipuloꝝ remiſſiõe. Propter hoc dicitũ erat Can. ij. Tps putatiõis aduenit. Mat. xxvi. Tũc diſcipuli oẽs relic. ꝛc. Zach. xiij. Percutiã paſtorem ꝛc. Iob. vi. Neceſſarij mei receſſerũt. Itẽ Iob. xix. Noti mei q̃ſi alieni receſſerunt a me. CC

Fleuit in ſudore et ad lr̃am in cruce. ſicut vinea dicit̃ plorare.

Emiſit ppagines in manuũ extẽſiõe. Iſa. lxv. Expãdi man' meas tota die ad populum incredulũ. Extẽdit palmites ſuos .i. bñficia vſq ad mare .i. latronem amaricatũ p peccatis. et ꝯſtitutũ in amaritudine crucis ꝛ tormẽti.

Floruit in ſanguinatiõe. vulnera enĩ eius dicunt̃ flores roſei. nam tũc fuit ipſe roſa plãtata in hiericho. Floruit etiã ĩ reſurrectiõe. Uñ. Refloruit caro mea.

Umbre refrigeriũ pſtat. Uñ ſpõſa Cãt. ij. Sub vmbra illi' quẽ deſiderauerã ſedi ꝛc. Et Treno. iiij. Spirit' oris noſtri chriſt' dñs capt' eſt in peccatis noſtris. Cui diximus. In vmbra tua viuemus in gẽtibꝰ ꝛc. Sub vmbra enĩ hui' vinee ſedere eſt ſub memoria crucifixi q̃eſcere. Uel ſub vmbra iſta delectari. ꝛ ipſam paſſionem dñicam imitari. vnde acq̃runt̃ eterne delicie. DD

Famelicis pabulũ miniſtrat. Uñ ſeq̃tur in Can. ij. Et fruct' ei' dulcis gutturi meo.

Sitibũdis potũ ppinat. Unde dñs Ioh. vi. Sãguis meus vere eſt potus .illis ſcȝ qui ſitiunt iuſticiam.

Infirmis ſanitatẽ reſtaurat. Uñ ĩ Treñ. iiij. Cui diximus. In vmbra tua viuem' ꝛc.

Sanos delectat. illos .ſ. q̃ xpi exẽplo delectãt̃. ꝛ ad ei' exẽplũ ſe tranſferũt ad meliora.

Laſſatos recreat. q̃a faſtidioſos ad bene opandum inſtigat.

Chriſtus botrus — n Ec ſolũ viti. ſed et botro ꝯparatur ipſe chriſtus. ſicut de eo dicit ſponſa Can. i. Botr' cipri dilect' me' mihi ꝛc. Btã autẽ virgo q̃ dicit. Ego ſicut vitis fructificaui ſuauitatẽ odoris .tulit hũc botrũ. q̃ preſſus ĩ torculari paſſiõis: eliq̃uit vinũ nr̃e redẽptiõis. de q̃ torculari dicit dñs Iſa. lxiij. Torcular calcaui ſolus ꝛc. Torcular illõ paſſio eſt vl̃ mors. que de corpibꝰ exp̃mit aĩas. ſicut torcular vinũ ab acinis. Sed dñs cũ in torculari pmeret̃. pſſit ipm torcular .i. mortẽ: de ea nobis vinũ exprimẽs mirabile. ꝛ de morte ſua vitã nobis eliciens ſempiternã. EE

Compunctiõis. de q̃. Potaſti nos vino compũctionis.

Correptiõis. Uñ ſamaritan' infudit oleũ et vinũ ĩ vulneribꝰ ſauciati. Luce. x. FF

De hoc botro .ſ. xpo exp̃mitur vinum — Doctrine ſpũal̃. Unde pabo. ix. dicit ſapia. Bibite vinũ qđ miſcui vobis.

Interne iocũditatis. De quo puerb. xxxi. Date ſiceram merentibꝰ. et vinũ his qui amaro ſunt animo.

Eterne felicitatis. de quo Iſa. xxv. Faciet dñs exercituũ oĩbꝰ populis in monte

hoc cõuiuiũ pinguiũ ꝯuiuiũ vindemie. pinguiũ medullatoꝝ vindemie defecate. Ego ſũ vitis vos palmites. In hac glĩoſa vite .ſ. xpo. ſinguli palmites ſinguli ſũt viri iuſti. q̃ ab ipſo trahũt hũoꝛẽ gr̃e. ſic palmes nutrimentũ a vite. De his palmitibꝰ copioſe ꝛ ſufficiẽter diſſerit̃ ĩ omelijs hui' euãgelij. Ioh. xv. et ĩ gloſis. Et ideo que ſufficiẽter expoſita ſunt ſub ſilentio pterimus.

Eccleſia vitis — e Go ſũ vitis vera. Et hac glĩoſiſſima vite .ſ. xpo. tota ppagata eſt et pcreata vinea illa .ſ. vniuerſal̃ eccl̃ia. De q̃ dr̃ Iſa. v. Uinea dñi ſabaoth. dom' iſrl̃ ẽ .i. familia oĩm credentiũ. De hac vinea Iſa .v. Uinea facta ẽ dilecto meo. et ſepiuit eã. ꝛ lapides elegit ex ea. ꝛ plãtauit eã. ꝛ torcular fodit ĩ ea. et edificauit turrim in medio eius ꝛc. Sepiuit eã .cuſtodia angeloꝝ. q: q̃libet fidelis habȝ angelũ ad ſui cuſtodiã deputatũ. Lapides elegit .i. offendicula viciorũ. Torcular .i. crux chriſti. in q̃ eliq̃uit ſanguinẽ nr̃e redẽptiõis de vua corporis ſui. Quẽ lambũt .i. cũ deſiderio ſumũt pulli aq̃le .i. imitatores xpi. Iob. xxxix. Turris .i. inuocatio noĩs dñi. ad quã fugit iuſt'. et ſaluat̃. Prouer. xviij. Ois ẽ q̃ ad iſrl̃ ptinȝ palmes eſt h' vinee. et a chriſto vera vite recipit nutrimẽtũ. Quicq̃d enĩ boni habem'. ab ipſo accepim'. q: oẽ datũ optimũ et oĩe donũ pfectũ deſurſũ ẽ deſcẽdẽs a pr̃e luminũ. ſicut dr̃ Iac. i. Et dñs in h eodem euãgelio. Sine me inq̃t nihil poteſtis facere. Ioh. xv. Hec vinea .ſ. eccl̃ia p mũdũ extẽſa eſt. et vſq in celũ erecta. nec nõ ꝛ ſuper celũ extẽdit palmites ſuos. q̃ eternitati innixi eterni facti ſunt. et de plenitudine radicis humoꝛẽ et fecunditatẽ accipiunt. Hec pars vinee adeo bñ exculta ẽ: q̃ nõ indiget vt ampli' excolat̃. Ad hãc partẽ excolendã q̃ adhuc in terris ẽ: laborare debȝ fidelis q̃libet in ſe et in alio. et admin' in ſe ſi in alio nõ poteſt. Sed pꝛ dolor m̃lti hodie ſunt q̃ hãc vineã nõ colũt in ſe vl̃ ĩ alijs. ſȝ deſtruũt ĩ ſe ꝛ alijs. ĩ ſe p pua opa. ĩ alijs p pniciosa exẽpla. ſicut ſunt oẽs mali plati ꝛ oẽs mortal̃r peccãtes. De q̃bꝰ dñs p pphaȝ dicẽ ad vineã ſuã. Uenerũt cultores tui dẽſtruẽtes te Iſa. xlix. Propter inutilitatẽ ligni abſciſi: qđ nõ valet niſi ad ignẽ: nec hõ pciſus ab eccl̃ia p excõicatiões niſi ad ignẽ iferni. Eze. xv. Fili hoĩs q̃d fiet d̃ lig. vitis ꝛc. q̃re retro. BB

Tormento fructificat .ſ. p terre foſſionẽ. p inutiliũ palmitũ abſciſionẽ. Si autẽ in pace dimittat̃. tũc degenerat nec fructificat. Ideo dicit dñs de vinea ſua Iſa. xxvij. In plio ꝯtẽdiar ſuper eam. q̃ſi di. parũ fert fructũ in pſpis. immittã ei aduerſa vt plus fructũ afferat. Ioh. xv. Omnẽ palmitẽ in me nõ ferẽtẽ fructũ tollet eum. et omnẽ q̃ fert fructũ purgabit eũ pater. vt fructũ plus afferat. Et hoc apparuit in eccl̃ia pmitiua. In aluernia et quibuſdã locis ita q̃nq multiplicant̃ vites q̃ in ſiluas degenerãt. et tunc ꝯburunt̃. et poſt optime fructificãt. DD

Sola facit vinũ. quia ſola catholica eccl̃ia habet ſanã doctrinã. Mat. vij. Nũq̃d colligunt de ſpinis .i. hereticis vl̃ iudeis aut paganis .vuas ꝛc.

Hec vitis ſcȝ eccl̃ia — Ex impinguatiõe .ſ. tp̃aliũ. deterioꝛat̃ vinũ .i. deuotio. et inde luxuriat̃ vinea ĩ palmitibus .ſ. clericis et monachis: et hmõi.

Radicata in petris: et in radio ſolis: meli' vinũ facit. Petra pnĩe duricia. feruoꝛ ſolis. ardoꝛ caritatis. Hi duo .ſ. penitẽtes et caritate feruẽtes meli' docẽt. Doctrina vinum eſt.

Suſtentat̃ bacul̃ et paxillis .i. ſcõꝝ adiutorio. et ſi ſit eis colligata erecta tenet̃. Celeſtia deſideria alligatura ſunt. Eccĩ. vi. Uincl'a illi' alligatura ſalutaris.

Religio vitis — e St et alia vitis. q̃libet .ſ. diſciplinata religio. qua ad ſilitudinẽ vitis: nihil in hieme videt̃ aridi' aut deſpectius. in eſtate vero fere nihil terrenũ iocundius aut venuſtius: aut pcioſius: aut ſpecioſius aut fructuoſius inuenit̃. De hac dicit̃ Iſa. v. Uinea dñi exercituũ domus iſrael eſt. Congrue autẽ noĩe hiemis. deſignatur miſeria vite pſentis. Sicut enim in hieme breues dies ſunt. et magna aeris intẽperies. ſic et in vita preſenti breues dies ſunt et mali. Unde Iob. xiiij. Hõ natus de muliere breui viuens tempore .ecce dierũ breuitas. Repletur multis miſerijs .ecce aeris intemperies. In eſtate vero dies elongantur et ſerenant̃. ſic in eſtate futuri ſeculi magna erit longitudo dierum. Unde. Melioꝛ eſt dies vna in atrijs tuis ꝛc. Et tunc erit lucis ſerenitas. quam nulla turbabit obſcuritas. II

Uita igitur clauſtralis in hac hieme arida videt᷑ et deſpect᷑. grauē eſt eīs aſpect᷑ iu dui et aridis veſci. Sed q̄nto hec vita in p̄ſenti ēuiluerit: tanto remuneratio futura erit glorioſior. Unde ſupra illos ad Hebre. xi. vt meliorē inuenirēt reſurrectionē. dicit glo. Quanto magis p̄ deo q̄s patit᷑ viliꝰ: tanto glorioſiꝰ coronabit᷑. Itē in colēdā vinea opus eſt magno labore. et ſancte religiōis obſeruātia magno indiget exercitio. Uinea autē iſta clauditur. ſtercorat᷑. putat᷑. ꝓpagat᷑. paſtinat᷑. epampinat᷑. in ea turris edificat᷑. et torcular extruit᷑. et hmōi.

Uinea iſta

Clauditur: q̄n vita clauſtraliū regularis diſcipline cuſtodia munit᷑. De hac clauſura in Eccli. xxxvi. Ubi nō eſt ſepes diripiet᷑ poſſeſſio. Secularibꝰ q̄ nulla ſepe diſcipline coercent᷑: q̄cq̄d boni ad horam poſſident. malignoꝝ incurſu ſpirituū facile adimitur. Itē eccleſ. x. Qui diſſipat ſepem: mordebit eū coluber. Qui enī diſciplīne ſtatū trāſgrediēdo ꝑcurit: antiquꝰ ei coluber. i. diabolꝰ. malicie ſue venenum īfundit. Terreat ḡ ſeculares ꝙ ſine ſepe poſſeſſio diripit᷑. terreat clauſtrales ꝙ ſepis diſſipatores a colubro mordet᷑. Uinea igit᷑. i. vita clauſtralis ſepit᷑: q̄n diſciplina caſtigatur. Propter h̄ de clauſtralibꝰ bene diſciplinatis dr̄. i. Paral. iiij. Hi ſunt figuli habitātes in ſepibꝰ. ꝛ in plātatōibꝰ cōmorātes. Signū ē autē maxime iracūdie dei cū in clauſtro deeſt diſciplina. ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns a vicijs et demonibꝰ tociꝰ boni diripit᷑ poſſeſſio. Uñ dñs cōminat᷑ vinee ſterili Iſa. v. Auferā ſepē eiꝰ et erit ī direptōz ꝛc̄.

Foditur: cum ei timor dñi incutitur. Hanc foſſionē deſiderabat ꝑs. dicēs. [Cōfige timore tuo carnes meas.] id ē carnalitatē meam. vt ſcꝫ nō valeat ratōem meam ꝑtrahere ad conſenſum peccati.

Hec vinea religio ſcꝫ

Stercorat᷑: cum ad timoris et hūilitatꝭ augmentū. vite ꝑterite ſordes ad memoriā reuocat᷑. vt golie caput enſe ꝓprio amputet᷑. [Golie caput] .i. antiq̄ temptatōis ſtimulus. [Enſis eiꝰ] .i. mortale peccatū q̄ anima occidit᷑. Hoc enſe diaboli caput abſcidit᷑: dum noua tēptatio recordatōe vite veteris reſecat᷑ ꝛc̄.

Putat᷑: dum q̄cq̄d vanitatis clauſtralibꝰ ſe admiſcet: falce correctōis amputat᷑. Uñ Ioh. xv. [Omnē palmitē] .i. omnē ſubditū [ferentē fructū] bonoꝝ opeꝝ [purgabit eum pater] .i. abbas [vt fructū plus afferat.]

Propagat᷑: dum cultꝰ religiōis nūero meritoꝝ et ꝑſonaꝝ dilatat᷑. Sed vt vinitoribus et agricolis moderni tp̄is. q̄ ampliꝰ ſtudent agrū agro: et domū domui copulare. q̄ꝫ chriſti vineā ad ſpiritualē fructū ꝟbis et exēplis idoneā ꝑparare.

Paſtinat᷑: dum fratꝝ infirmoꝝ ībecillitas: ſolacij ſuſtentatōe roborat᷑. vt adimpleat᷑ illud Iſa. xxxv. Cōfortate manꝰ diſſolutas ꝛ genua debilia roborate.

Epampinat᷑: dum ꝟboꝝ ſupfluitas ſilētio reſecat᷑. et ſic interioris deuotōis racemꝰ: ſolis radios pleniꝰ excipit: dū interiꝰ ſe claudit: nec extra ſe ꝑ ꝟba diffundit. De hoc ſilentio dr̄ Iſa. xxx. In ſilētio ꝛ ī ſpe erit fortitudo vr̄a. Eodē. xxxij. Cultus iuſticie ſilētiū. Bonū ē cū ſilētio ꝑſtolari ſalutare dñi. Treñ. iij. Itē de clauſtrali dr̄ Treñ. iij. Sedebit ſolitariꝰ ꝛ tacebit. q2 leuauit ſe ſup ſe.

Itē ī vinea turris edificat᷑: cū in clauſtro ꝑrogatiua virtutū ī altū extollit᷑. Iuxta ꝟo hāc turrim optet torcular ꝯſtrui. q̄a cū vite eminētia oportꝫ pnie hūilitatē cōiūgi.

Penitentia torcular

Recte autē ꝑ torcular penitētia figurat᷑. q̄a ſicut ī torculari vinū hūanū ꝑmitur. et ꝑſſum in cellario recōditur. Sic ꝑ penitētiā pctōꝝ ſordes eijciunt᷑. feruor ꝟo ſancti vinum ꝯpunctōis et deuotōis in aīo reponit᷑. Qꝫ autē iuxta turrim optet ēē torcular penitētie: oſtēdit malachias. iij. loq̄ns de dño. Ipſe enim q̄ſi ignis ꝯflans. et q̄ſi herba fullonū. Et ſedebit ꝯflans. et emūdans argētū. ꝛ purgabit filios leui. [Filij leui] viri clauſtrales ſunt. qui ſicut dr̄ Deutero. xxxiij. dixerūt patri et mr̄i. neſcio vos. et fratribꝰ ſuis. nō noui vos. et neſcierūt filios ſuos. qui cū abrahā egreſſi ſunt de terra ſua. et de cognatōe ſua: et de domo pr̄is ſui. vt venirēt in locū quē monſtrauerat eis deus. qui renūciauerūt omnibꝰ que poſſidebāt. et nudi nudum chriſtū ſecuti ſunt. Si ergo hoc mō purgatōe indigent filij leui. patet ꝙ iuxta turrim debet torcular conſtrui. Hoc eſt iterū quod dñs per yſaiam. l. dicit. Induam celos tenebris. et ponam ſaccū operimentū eorum. [Nomine celi] deſignantur

viri clauſtrales: q̄ cū ap̄lo poſſunt dicere. Nr̄a ꝯuerſatio ī celis ē. Phil. iij. Celū ḡ tenebris induit᷑ et ſacco opit᷑. cū deuotus clauſtral᷑ peccatū ſuū detegit. et penitētie ſaccum aſſumit.

Fidelis aīa vitis

Et et q̄nta vitis. q̄libet. ſ. aīa fidelis q̄ dicit᷑ vitis multis ſilitudinibꝰ. Sicut enī vinea arida ē in hieme. ſed floret et fructificat in eſtate. ſic viri ſancti in p̄ñti vita deſpecti. in futura ſunt glioſi. Per hiemē vita p̄ſens deſignat᷑. vt ſupra II. Itē: q̄ vinee virtutē ignorat: nullius eā momēti in hieme reputat. ſicut diues q̄ induebat᷑ biſſo et purpura: nihili pēdebat lazarū iacentē in ianua. q̄a tunc diuiciis erat in ſua eſtate. lazarus ī hieme. Sed poſtmodū lazarꝰ fuit ī eſtate collocatꝰ ī ſinum abrahe. diues autē in hieme ſepultus in incēdio et gelicidio gehēne. cū ab eo gutta nō potuit inueniri. ꝑ quā lingua ardēs poſſet refrigerari. Sic erit de potētibꝰ ꝛ magnatibꝰ. q̄ terrena poſſident et mūdū diligunt. pauperes vero derident et vilipēdūt. De q̄bus dicit᷑. xx. Iob. Hoc ſcio a p̄ncipio ex quo hō poſitus eſt ſuper terrā: ꝙ laus impiorū breuis eſt. et gloria hypocrite ad inſtar pūcti. Si aſcenderit vſq̄ in celū ſupbia eiꝰ: et caput eius nubes tetigerit. q̄ſi ſterq̄liniū in fine ꝑdet᷑. ꝛ q̄ eum viderāt dicēt. vbi eſt? Et ſic dicit᷑. i. Macha. ij. Ḃba viri impij ſtercꝰ et ꝟmis eſt. hodie extollit᷑ et cras nō inuenict᷑. q̄a cōuerſus eſt in terrā ſuam. et cogitatio illius periit. In die enī iudicij: ſicut dr̄ Oſee. xiij. erūt impij q̄ſi nubes matutina. ꝛ ſicut ros matutinꝰ ꝑtēſiēs. ſicut puluis turbine raptꝰ ex area. et ſicut fumꝰ d̄ fumario. Tunc enī vt dicit᷑ Sap. vi. Iudiciū duriſſimū in his q̄ p̄ſunt fiet. Exiguo cōcedit᷑ miſericordia. potētes aūt potēter tormenta patiētur. et fortioribꝰ fortior inſtat cruciatio. Paupes aūt et hūiles q̄ mō ſunt in hieme: tūc erūt in ꝑpetua eſtate. Uñ iohēs euāgeliſta. i. canonica. iij. Filioli nūc filij dei ſumꝰ. ſed nōdū apparet q̄ erimus. Cū aūt chriſtꝰ apparuerit ſiles ei erimꝰ. q2 videbimꝰ eum ſicuti eſt. i. facie ad faciē. Tūc enim fulgebūt iuſti ſicut ſol in regno patris eoꝝ. Matth. xiij.

Itē vitꝭ ad nihil valet niſi ad duo. aut vt fructificet. aut ꝯburat᷑. Uñ dñs ī eze. xv. Fili hoīs q̄d fiet de ligno vitis inutili? [Sicut eī lignū vitꝭ qđ traditū ē ad ꝯburēdū tradidā ꝑtōres hierlm] .i. eccl̄ie vl᷑ clauſtri. d̄ igne egredient᷑. ꝛ ignis ꝯſumet eos.

Itē vitꝭ magnū laborē req̄rit ꝛ faciliime ꝑit. Uñ vulgariter dr̄. ꝙ vitis vult ſeruū et dñm. Sic cor noſtꝝ ꝛ corpꝰ magno labore ieiunioꝝ vigiliaꝝ diſcipliāꝝ et hmōi excolit᷑. Sed ꝑ vnicū mortale totū adurit᷑. et ꝑit oīno flos et fructꝰ. Eſt ḡ vinea q̄libet fidel᷑ aīa. Ager in q̄ hec vinea plātat᷑: eſt cor hūanū. Huiꝰ vinee palmites ſunt bone cogitatōes. folia: bona ꝟba. flores: bona exēpla. botri: bona opa. agricola: ſpiritus rōnal᷑ vl᷑ platus eccl̄ie ſeu clauſtri. Quilibꝫ aūt fidel᷑ ī cultura vinee ſue tenetur debꝫ ſilitudinē agricole. Agricola enī volēs plātare vineā: ꝑus ꝑparat terram. Si enī ꝑus vineā plātaret q̄ꝫ terrā ꝑpararet: vl᷑ a nociuis mūdaret. nūq̄ꝫ d̄ ea fructū colligeret. Terra quā excolēdā ſuſcepiſti: tuipſe es. Iuxta illō. Memēto hō q̄a terra es ꝛ in terrā ibis. Si ḡ de terra tua vis fructū accipe. teneas ſilitudinē agricole. Doctꝰ enī agricola terrā ſuā ꝑus mūdat a lapidibꝰ et ſpinis. ſpinas euellēdo et lapides euertēdo. Priꝰ ḡ ſuccide ſpinas. et euerte lapides. Spine ſunt pctā que pungūt ꝯſcientiā: ꝛ letale vulnꝰ infligūt aīe. Uñ. Cōuerſus ſū ī erūna mea dū ꝯfigit᷑ ſpina. Uñ dicit augꝰ. ꝙ ſi q̄s videret vulnera aīe. lōge grauiora iudicaret ea: q̄ꝫ q̄libet vulnera corpis. ſed q2 nō vident᷑: ideo nō timent᷑: niſi ab his a q̄bꝰ ſentiūt᷑. ab his. ſ. q̄ ꝯuertunt᷑ ad cor. et dicūt. Iniq̄tatē meā ego cognoſco ꝛc̄. Lapides ſūt peccata ducta in ꝯſuetudinē. q̄ recte dicunt᷑ lapides. q̄a cor hoīs lapideū reddūt. Uñ Iob. xli. de diabolo et mēbris eiꝰ. Cor eiꝰ indurabit᷑ q̄ſi lapis. Cōſuetudo enim peccati: eſt tāq̄ꝫ lapis ſuppoſitꝰ anguſto ori ꝑfundiſſimi putei. in cuiꝰ ꝑfundo iacens peccator infelix: computreſcit vt iumentū in ſtercore ſuo. et fetet praua conſuetudine [Homo enī eſt ſpiritus vadens] .i. ꝑ ſeipm̄ in peccatū deſcendens. ſꝫ ꝑ ſe [nō rediens] niſi de grā dei. Tu ergo ab agro cordis tui ſuccide ſpinas. et euerte lapides ꝑ ꝯtritionē. et eijce extra ꝑ confeſſionem. Spina enim quia ſe erigit ſignificat ſupbiam. quia lacerat et retinet: ſignificat cupiditatē et auariciam. quia pungit: ſignificat luxuriam. Et hec tria vicia radices ſunt omniū peccatorum.

Aug[9].

Succide ꝗ ſpinas et euerte lapides.ne ſi plätauer ſup lapides arefcat vinea.aut ſi inter ſpinas ſuffocet ab illis. Et nota ꝙ nõ ſolũ ſecãde ſunt ſpine ſup terrã.ſʒ etiã eradicãde ne pullulẽt iterũ. Spina enĩ ſup terrã ſecat: quãdo ſolũmõ ſua opatio amouet: remanẽte in terra radice.h eſt in occulto cordis peccãdi voluntate. Oportet ꝗ extrahere radicẽ.i.oĩno eradicare peccãdi voluntatẽ. Unde bern. Si peccatũ ſupficialiter radat.ꝛ nõ interiꝰ eradices.certꝰ eſto qm̃ pullulabit vberiꝰ ꝛc. Sic ꝗ priuſq̃ plãtet vinea.purgãda eſt a peccatis cõſciencia. DD

Bern.

Uinea iſta PP

Plantat in ↄuerſiõe.q̃a tũc p̃mo efficit quis filiꝰ eccl'ie merito cũ petĩ ola deſerit opere et ppoſito. Uñ.[Plãtati i domo dñi.] i.in ecclia p fidẽ et dilectionẽ: q̃ ſũt due radices que totã arborẽ ſupportãt [in atrijs domus dei nr̃i florebunt.]

Detegit in ↄfeſſiõe. Hoc eſt vineã opanĳ detegũt.cũ terrenitatẽ maloꝝ opeꝝ et prauoꝝ deſideriorũ.et ſecularẽ illecebre:a radice ipſius vitis.i.a ſecreto cordis ſui.a q̃ pcedit ol'a actus ſiue bonꝰ ſiue malꝰ: p purã ↄfeſſionẽ eĳciũt. Ad qd̃ inuitat ſalomõ puer.xvi.dicens. Reuela dño opa tua .et dirigent cogitatões tue.

Binatꝰ q̃ cũ d terrenitatis p malã ꝛ inordinatã ſermonũ iterũ eſt .penitẽtia et confeſſione ppellitur.

Terciat.cũ macle p̃uaꝝ cogitationũ et maloꝝ ↄſideriorũ p ↄfeſſioẽ ꝛ priſtaꝝ detegũt.

Multipliciter fodit.i p̃nali tribulatõe. Quaſi enĩ foſſoria ſunt ieiunia:vigilie diſcipline.et hmõi.q̃ terrã corpoꝝ lacerant ꝛ ↄſtringũt.

Stercorat.pctõꝝ pcedentiũ recordatõe. Apponẽda enĩ ſunt ſtercora pctõꝝ et facinoꝝ iuxta radicẽ vinee vt fecũdet. Ex freq̃nti nãq; memoria et aſſidua retractatione peccatorũ :nõ ad delectãdũ ſʒ ad deteſtandũ naſcit timor.et timore ↄpũctio. et ↄpũctõe amor:q̃ eſt fecũditas vinee.ſine q̃ nõ poſſet fructũ facere. Penitẽs enĩ debet cũ Job i ſterq̃linio ſedere. Job.ĳ.i.in ſue vilitatis ↄſideratõe morã facere. Amara nãq; recogitatio pctõꝝ:fecunditas eſt virtutũ .ſicut dicit q̃dã auctoritas. cũ qua ↄcordat ibidem glo.gregorĳ.

Uinea iſta .ſ.aĩa fidelis

Putat.omniũ mẽbroꝝ et ſenſuũ circũciſiõe. Faciẽda eſt enĩ abſciſio ſupfluaꝝ extẽſionũ et pgreſſionũ tã i mẽbris q̃ in ſenſib. Ad qd̃ inuitat Iere.iiĳ.dicẽs. Circũcidimĩ viri iuda et auferte p̃pucia cordiũ veſtroꝝ. Circũcidat ꝗ oculꝰ clauſtralis vl' cuiuſlibet fidel.ne reſpiciat qd̃ viſu caſtitatẽ corrũpat.auris ne audiat qd̃ rigorẽ mentẽ emolliat.lingua ne virꝰ euomat qd̃ rotã natiuitatis inflãmat. guſtus ne comedat qd̃ guſtatũ mortẽ inferat.manus ne illicita tãgat.pes ne ad inhoneſta pcedat.cor ne de ſe fetorẽ malaꝝ cogitationũ emittat.et hmõi. QQ

Paxillat.in vite chriſti et ſctõꝝ ↄſideratõe.chriſtꝰ enĩ paxillꝰ ẽ ſic dicit Iſa. xxĳ. Figã illũ paxillũ in loco fideli ꝛc. Sic enĩ paxillus vitẽ ſuſtinet:ſine q̃ ſtatĩ ad terram caderet.ſic chriſtꝰ innitam ſibi aĩaꝫ miſericorditer ſuſtẽtat. ſine quo ſtatim ad peccatũ declinaret. Ad h inuitat augꝰ dicẽs. Proĳce te in h ſapiẽter. q2 nõ ẽ adeo crudelis :vt ſe ſubtrahat ꝛ te cadere pmittat. Exẽpla etiã ſctõꝝ paxilli ſũt quibus appodiare debemus nos et inniti. Uñ Seneca. Sp aliq̃ opus ẽ: ad quẽ mores noſtri ſeipos erigant. Niſi enĩ ad regulã p̃ua non diriges.

Augꝰ.

Seneca

Paxillis colligat.et eis adheret.i.chriſto et ſanctis vera dilectõe. Caritas enĩ ſic dicit apl's ad Col.iĳ.vinculũ pfectiõis eſt. Hoc mõ colligatꝰ erat dño dauid. cũ dicebat. Mihi aũt adherere deo bonũ ẽ. Neminẽ aũt pmittit deꝰ cadere q̃ ei adhereat vero amore.ſicut dicit ibi gloſa.

Propagat in virtutũ m̃ltiplicatõe. Uineã enĩ hanc ppagare: eſt p incrementũ virtutũ ad id quod nõdũ debet ſeipm̃ extẽdere. Uñ aplus ad Phil.iĳ. Ad anteriora meipm̃ extẽdo. Et ibunt ſancti de v̾tute in virtutẽ.

Plicat. in cordis hũiliatõe. Ad qd̃ inuitat ſalomon Eccĩ.iĳ.dicens. Quãto magnꝰ es hũilia te in omnib.ꝛ corã deo inuenies grãm. RR

Eleuat.mẽtis ad celeſtia ſuſpenſiõe. Unde Job.vĳ. Suſpendiũ elegit aĩa mea. Et apl's .Que ſurſum ſunt q̃rite ꝛc.ad Col.iĳ.

Irrigat.lacrimaꝝ effuſione. Sicut enim pluuia fecũdat vineã.ſic lacrimaꝝ effuſio

ad bene opandum rigat conſcientiam.

Sarritur.malaꝝ cogitationũ extirpatõe.que ſicut herbe nociue ſucreſcẽtes:a calore ſolis vineã.ſic ab aduentu grẽ dei impediunt aĩam. Unde Sap.i. Sp̃us ſctũs aufert ſe a cogitatõibus que ſunt ſine intellectu.

Epãpinat. ꝓborum ſupfluorũ reſciſiõe.vt ſupra de vinea clauſtraliũ L L.

Concludit q̃nq; ſenſuũ cohibitõe. Claudendi eĩ ſunt ocli ne illicita reſpiciãt ꝛc. vt ſupra de putatõe. Q Q. Claudenda eſt etiã vinea foſſato hũilitatis: aq̃ lacrimarũ circũcurrente.ſepi penitẽtialis afflictõis.muro caſtitatis ſeu bone opatõis.

Conſeruat a triplicis inimici infeſtatõne. Ad qd̃ inuitat ſalomon puer.iiĳ.dicens. Omni cuſtodia ſerua cor tuũ.quoniã ex ip̃o vita pcedit.

Uiſitat a chriſto in grẽ amplioris appoſitõe.quod orabat p̃s.dicens. Reſpice d celo et vide.et viſita vineam iſtam .et pfice eam.ꝛc.

Frondet in ſacre doctrine alĳs expoſitõe. Folia enim viri iuſti ſacra verba ſũt. Uñ illud p̃s. Et foliũ eius non defluet ꝛc.

Uinea iſta

Floret in interiori deuotõe. Unde puerb.xvĳ. Animus gaudens etatẽ floridã facit

Redolet in bone fame ad p̃ximũ reſp̃ſione. Unde apl's .ĳ.ad Cho.ĳ. Chriſti bonꝰ odor ſumꝰ deo:in omni loco in his q̃ ſalui fiunt ꝛc. Et Sene. Eiꝰ quẽ videre nõ poſſum.me paſcit opinio. SS

Seneca

Odore ſerpentes fugat.in vicioꝝ a ſe et alĳs expulſiõe. Uñ Mar.xvi. Linguis loq̃ntur nouis.ſerpẽtes tollẽt.[Lingua noua] ↄfeſſio:q̃ aĩam innouat.et [tollit] d corde [ſerpentes] viciorũ.

Fructũ facit in bona opatõe. Uñ.[De fructu opeꝝ tuoꝝ ſatiabit t̃ra] i.hõ iuſtus.

Hic botrus

Matureſcit in v̾tutũ pfectõe. Ad quã inuitat dñs Math.v. Eſtote pfecti ꝛc.

Uindemiat.qñ ad gaudia padiſi inuitat.et ſic in cellario dñi ſpũaliter deportatur. ſed ſepe p̃us oportʒ:ꝙ in purgatorio torculet. Uindemiat etiã in morte.

Hic botrus

Torculat.in purgatorĳs tribulatõe.

In cellario reponit i glificatõe. Uñ ſpõſa Cañ.i. Introduxit me rex i cellã vinariã

Hanc vitem deſtruunt TT

Uulpecule.i.p̃mi motus furtiue ꝛ abſcõdite irrũpentes. De quibus Cañ.ĳ. Capite nobis vulpes paruulas que demoliunt vineas ꝛc.

Hãc deſtruunt

Inundantia aquaꝝ.i.tẽporalium abundantia.

Grando.i.luxuria.

Gelicidium.i.auaricia.

Nebula.i.ſuperbia.

Uinitores VV

Paupes ſunt.et viri iuſti paupes ſunt paupertate ſpirituali. Unde p̃s. Paup ſũ ego: et in laboribus a iuuentute mea.

Uinitores

Laborant p vita.et iſti p vita eterna. Uñ Job.iĳ. Quaſi effodiẽtes theſauꝝ ꝛc.

Laborant tpe ſuo. Et nos dũ tpus habemꝰ operemur bonũ ad oẽs ꝛc. ad Gal. vi. Prio ad nos.ſcdo ad domeſticos fidei.tercio generaliter ad omnẽ hominẽ: maxime ad chriſtianũ.

Maria oliua Capitulũ ĳ.

o Liua] Maria oliua. Uñ dicit Eccĩ.xxiiĳ. [Quaſi oliua ſpecioſa i cãpis] ſupple exaltata ſũ ppt' miſericordiã et pietatẽ. Uidendũ igit quare vl' quõ oliua.et quõ vel vbi ſpecioſa. Dicit Rabanus. ꝙ olea arbor eſt:oliua fructꝰ .cuiꝰ.ſ. oliue liquor vel ſuccꝰ dicit oleũ latine.ſed grece oleon. Sʒ oliua ſepe p arbore ponitur.vt ibi Ego autẽ ſicut oliua fructifera in domo dei ꝛc. A

Rabanꝰ

Maria oliua.quia oliua

Amara eſt in radice.quia beata virgo amaritudinẽ originalis habuit in cõceptõne. quare non celebrat eius conceptio a multis. B

Hoc ẽtra ↄ̃cilium ẽ in ↄci. baſiliẽſi

Dulcis i fructu.i.i filio.q̃ dicit. Sp̃us meꝰ ſup mel dulcis. Eccĩ.xxiiĳ.

Odorifera in flore. Flos eiꝰ.filius eſt eius.qui ſicut cinnamomũ et balſamũ aroma

 S

tizans dedit ſuauitatē odoris. Eccl. xxiiij.
Fructū ſuū q̄nq̄ in ſe eſt omnibꝰ cõmunicat. quod apparuit q̄n filiū ſuū peperit in
via. vt poſſet ab omni pretereunte capi. et diceret tranſeuntes. filiꝰ datus eſt nobis.
Sed nota q̄ nō inuenit hic fructus niſi a tranſeuntibꝰ. Unde de paſtoribꝰ q̄ dixe/
rūt. Tranſeamꝰ vſq̄ bethleem ꝛc̄. Lu. ij. dicit paulo poſt. Uenerunt feſtinātes et
inuenerunt ꝛc̄.
Arbor frondoſa et ramoſa. cuiꝰ frondes et rami amatores eius. et q̄uomodo fide ſpe
et caritate inſerti. q̄a amor eſt amantiſ et amati vnio q̄dam ſpiritualis. Unde talis
poteſt dicere. Mihi adherere ei bonū eſt. et ponere i ea ſpem meā. q̄a talibꝰ nutri/
mentū grē ſuminiſtrat. Maxime aūt inſerunt ei imitatores eius i pietate et dupli
ci miſericordia. ſ. in affectu et effectu.
Cana ē p ſapiaꝫ. Sap. iiij. Cani ſunt ſenſus hoīs ꝛc̄. Et i antiq̄s ē ſapia Job. xij. C
Signū eſt pacis. Unde in eiꝰ partu cantatū eſt. Pax hoībꝰ bone voluntatis. Per ip
ſam enim finita eſt guerra. quā eua fecerat inter deum et hominē. inter hominē ꝛ
angelū. inter hoīem et hominē. inter corpus et animā. Iſtud inuenies li. i. ca. i. B
Ipa eſt illa colūba: que ceſſante diluuio ramū oliue in ore ſuo detulit ad noe i ar/
cham. deum humano generi recōciliatū demōſtrans. et ſic ipa deſignat p oliuā. q̄
eſt ſignū pacis. et p columbam que eſt auis pacifica.
Comam ſuā diu cōſeruat. i. fidē ſpem et caritatē. Uel coma eſt virginitas: cui debe
tur aureola. Unde maria depingit coronata. Hanc comā iugiter ſeruauit. q̄ vir
go ante partū. in partu. et poſt partū.
Folia eius amara. q̄a verba eius inuitāt ad penitentiā. Uel folia eius. ſunt v̄ba euā
gelice p̄dicatōis. q̄bꝰ docuit aplos et filios naſcētis eccleſie. Folia etiā eius me/
dicinalia. Eze. xlvij. et Apoca. xxij. quia ſanāt cancrū. et exemplū verborū eius. de
tractionē et cetera turpiloq̄a. ſ. ſanat. Cancer corrodit os et linguā. et Sap. i. dr̄
A detractōe parcite lingue. Ideo Apoca. xvi. dr̄ detractoribꝰ et blaſphemis. Cō/
māducauerūt linguas ſuas p̄ dolore. et blaſphemauerūt deum celi ꝛc̄.
Maria oliua. q̄a — Fructū facit in frigore pinguē. quia ad lrām in hieme pepit ſaluatorē. Myſtice q̄n/ D
do refrigerat caritas et abundabat iniquitas.
Eſtate et hieme viret. Uiror anime fides et pſeuerātia. que nō aruit in ea p̄pter hie
mē dn̄ice paſſiōis. ſicut in omnibꝰ diſcipulis. Tunc enī defecit oīs ſanctꝰ. Ideo
p̄dictū erat de ea Prouer. in fi. Non extinguet in nocte dn̄ice paſſiōis lucerna
eius i. fides. Aliter. Hiems vita p̄ſens: aſtricta frigore mortalitatis. et vēiſ tem
ptationū impulſa. Eſtas. future vite claritas. qua aduenientē meroris nubila trā/
ſeunt: et dies vite eterne ſolis claritate fulgeſcūt. Maria vero oliua nr̄a. humore ḡ
tie pfuſa. huius vite tpe nō aruit. ſed vite eterne amenitatē. inter omnes eue filias
glorioſa ſuſcepit.
Cantarides nutrit. que libēter cōmedūt flores oliue. et ſunt cantarides muſce fetētes
tes et lucide. q̄ ſignāt clericos et monachos vl canonicos. lucētes habitu et tonſu
ra. ſed fetētes vita. Cum dicat Augꝰ. vt nō tam ſtudeamꝰ placere veſtibꝰ. q̄ mori/
Augꝰ bus. Quos beata virgo nutrit beneficijs ſuis.
Arbor inſignis. et maria glorioſa eſt generis nobilitate. glioſior morū honeſtate. ꝛ E
ḡtiaꝝ vniuerſitate. glorioſiſſima filij dignitate.
Ramos habet flexibiles. quia facillime flecti poteſt oratōe deuota. vt habeat fructꝰ
eius qui chriſtus eſt.
Ualde copioſa in fructu. Unde dicit. Ego autē ſicut oliua fructifera in domo do
mini ꝛc̄. i. in ecclia. q̄ fructus eiꝰ omne bonū eſt. et ſummū bonū. qui oībꝰ oīa
factus eſt. vt lucrifaciat vniuerſos. i. ad Cho. ix. Et ipſe in futuro erit oīa in oībꝰ.
id ē. ſufficiētia omniū. i. ad Choꝝ. xv. Ipa eſt etiā oliua i. fructus. quia plena
pinguedine diuine gratie et miſericordie. luce ſapie. et hilaritate bone cōſcientie.
Sequit. Specioſa in cāpis. Specioſa in germine et liḡe. i. in filio. in floribꝰ ſan/ F
ctoꝝ deſideriorꝝ. in folijs verborū. in frondibꝰ et ramis operū. quia habuit i ſe opa
actiue et cōtēplatiue. Actiue. quia datū eſt ei exhibere oīa opera actiue ipi filio dei.

Anſelmꝰ — ſicut oſtēdit anſelmꝰ Luce. x. vbi dr̄. q̄ mulier martha nomine excepit illū in do
mum ſuā. Omnia opa cōtēplatiue. ſ. aures diuinas ſuis oratōibꝰ ad pctōres incli
Maria ſpecioſa — nare. ſecretis diuinis intereſſe. et hmōi. Sed p̄pter multitudinē miſericordie ꝛ pietatiſ
maxime dicit ſpecioſa. q̄a ſpecioſa eſt miſericordia eius in tpe tribulatōis. Eccliaſti
ci. xxxvi. Quere de omnibꝰ iſtis lib. iiij. ti. xxij. D. et multa ibi inuenies. Uel ſpe
cioſa p̄pter omnimodā ſpecioſitatē: Corporalē: que in diſpoſitōe membroꝝ. Et
ſpiritualē. q̄ cōſiſtit in v̄tutibꝰ aīe. Quere li. v. ti. i. p totū. et p̄certim X. Uel etiā ſpe
cioſa in cāpis ab effectu. q̄a ſpeciē et virtutē tribuit abūdāter familiaribꝰ ſuiſ. ma
xime ſi habuerint in ſe p̄petates campi. vt ſint floriḡ p caſtitatē. excalci p penitē
tiam. fructiferi p opatōem bonā. ꝛ fructus ſuos p eiꝰ honore libēter ſūmiſtrēt ne
ceſſitatē patiēti. quere li. viij. ti. iij. Uel in campis i. in pctōribꝰ inculcis. quibus
grām ſuis orōibꝰ exēplis ꝛ meritis ſūminiſtrat. vt excolant et referāt fructū. Uel
p campos figurat latitudo et amplitudo late vie que ducit ad p̄ditōeꝫ. Math.
vij. et ipa eſt oliua ſpecioſa i campis i. in illis q̄ ſequunt latitudinē ſue p̄pue vo
luntatiſ. ꝛ diſcurrūt p campos licētie: velut equi emiſſarij ꝛ infrenes. nō retardati
freno timoris vl diuini amoris: ſeu mūdani pudoris: aut vincul diuinoꝝ p̄ceptoꝝ
rū: q̄n ex toto corde penitētes cōfugiūt ad eā. Dicit enī ſpecioſa in cāpis p̄pē cō/ B
munitatē pietatis eiꝰ et miſericordie. quā cūctis exhibet q̄ntū in ſe eſt ſine acceptōe
pſone. ſicut habuiſti ſup̄ li. iiij. ti. xxij. Ideo dr̄ ſpecioſa i campis nō in mōtibꝰ.
nō in ortis. nō i ſiluis: nō in aquis: aut hmōi. Si enī dixiſſet in ortis: q̄ cōcluſi ſūt
nō videret q̄ omnibꝰ: aut ſp pateret miſericordia eius. Per mōtes intellige ſupbos.
q̄ a ſe repellūt miſericordiā matris et filij. quia tumor īfuſa repellit. In ſiluis n̄ cre
ſcūt arbores fructifere hoībꝰ: ſed porcis ꝛ feris. i. demōibꝰ et vicijs. Solis etiam
claritas. i. matris et filij pietas excludit a ſiluis: p̄pter denſitatē arborū ramoꝝ ꝛ
frondiū. Sic ꝛ pctōres ſilueſtres moribꝰ: caliginoſi tenebroſitate vicioꝝ. ſolē iuſti
cie a ſe excludūt. et ſpinas vicioꝝ et vepres nutriūt. In ſiluis etiā latitāt ſicarij et
p̄dones: ſerpētes et ſcorpiones. i. multitudo vicioꝝ et demonū. q̄a rariſſimꝰ cultus
iuſticie iā apparet. Si vis ergo participare pinguedini hꝰ oliue: neceſſe tibi eſt i te
ipſo p̄ſcidere pceras arbores. i. faſtū ſupbie: et frutecta vicioꝝ. vt ſic expellere poſſiſ
a te ſicarios fures ꝛ venenata demōes. ſ. et vicia. que aīas iugulāt: ſpoliāt et vene
nāt. vt campi facies in te appareat: vicijs reſecatis. Aſſigna totū ordinē ſpūal agri
culture. Et ſic huiꝰ oliue pinguedini participabis. Imo ipa plātabit in te. et ipi po
teris inſeri ſicut oleaſter in oliua. vt particeps fias radicis et pinguedinis eius.
Maria ergo exaltat quaſi oliua p miſericordiā: quā docet verbis et exhibet fa/
ctiſ. Quaſi oliua p affectū miſericordie ſpecioſa p effectū. Effectus enī miſicor/
die nihil valet niſi ſit ex affectu. Nam ſicut ex oliua fructus. ſic ex affectu merito
riū opꝰ. Oliua aūt ſpecioſa ē q̄n fructū facit. ꝛ affectus miſericordie q̄n effectū oſtē
dit. Ideo Hiere. xi. dicit de ea. Oliuā vberē: pulcrā: fructiferā: ſpecioſam. vocauit
dn̄s nomen tuū ꝛc̄. Oliuā vberē p affectū miſericordie. pulcrā p puritatē affe
ctus. fructiferā p effectū miſericordie ſpecioſam p abundantiā effectus. Uoca
uit dn̄s nomen tuū p angelū dicentē. Aue grā plena. Et poſt mutata pſona ſub
dit. Ad vocē loquele grandis ignis exarſit in ea. ꝛ cōbuſta ſunt frutecta eiꝰ. Grā/
dis loquela q̄n ex magnitudīe fidei rn̄dit. Ecce ācilla dn̄i. fiat mihi ꝛc̄. Ignis
chriſtꝰ: q̄ ad hanc vocē exarſit ſicut quondā in rubo. Et cōbuſta ſunt frutecta
eius Frutecta que ab inferiori naſcunt in oliua. ſunt motꝰ carnis a ſenſualitate
p̄cedētes. q̄ ab h̄ igne deſcēdente in eā: deuorati ſunt. ſi forte erāt in ea. ſicut rogꝰ
magnus deuorat ignem candele.
Chriſtꝰ oleum — Et hac oliua habet oleum qđ eſt liquor oliue. ſ. chriſtus: qui eſt oleū ḡrie infirmis. D
dimittēdo eis peccata. Iſa. x. Cōputreſcet iugū dyaboli: quo onerat peccator a
facie olei i. a p̄ſentia grē dei que ſola iuſtificat pctōrē. Itē oleū ſapiētie ad cathe
cuminos inſtruēdos. Hoc oleo implent vaſa vacua. iiij. Regū. iiij. valles enī i.
humiles abundabūt frumento ſapiē. de quo fit panis vite. Itē ab ipa habemꝰ
oleum leticie: ad reges et ſacerdotes inungēdos. i. ſpūales viros letificādos. Unde

Vnxit te deus deus t. ꝛc̃. Et ꝓpter hoc ſanat a malo. inſtruit in bono. letificat ꝗ vtriuſ. Sanat peccõres ꝑ oleum grẽ. inſtruit ingredientes ꝑ oleũ ſapientie. letificat ꝑficiẽtes et ꝑfectos ꝑ oleum leticie. qḋ eſt in ſecuritate ꝯſcientie. Vñ puer. xv. Se cura mens quaſi iugɛ conuiuiũ.

Chriſtꝰ fructus olee — Aliter. Maria oliua. i. olea. vt fructꝰ ſumaẜ ꝑ arbore fructificãte. De hac olea poſi/ ſit et nata eſt hec oliua. i. chriſtꝰ: q̃ eſt pax noſtra. miſericordia noſtra. lux nr̃a. ſine q̃ nõ videmus. qui vitã et miſericordiã tribuit nobis. ſicut dicit Job. x. q̃ nos pſi pa cificauit. qꝛ ipſe pax nr̃a q̃ fecit vtraq̃ vnũ. Eph. ij. Fructus autẽ iſte modicus ꝑ humilitatẽ: in ꝑncipio amarus ꝑ multiplicẽ quã eſt paſſus tribulatõem. Vñ Treñ. iij. dicit ipſe de patre. Repleuit me amaritudinib. inebriauit me abſinthio. Sꝫ vl timo dulciſſimꝰ qñ videbimꝰ eũ ſicuti eſt. i. Joh. iij. Fuit etiã fructꝰ iſte ſerotinꝰ. ſero eñ maturaẜ fructus oliue. Et chriſtꝰ venit in fine tẽpoꝝ. Gal. iiij. qñ venit plenitudo tpis miſit deꝰ filiũ ſuũ factũ ex mliere ꝛc̃. Prouer. xvi. Clementia regꝭ q̃ ſi imber ſerotinꝰ. Ad ſimilitudinẽ vue ꝑmiẜ in torculari. Johel ij. Redũdabũt torcu laria vino et oleo. Qḋ ĩpletũ eſt in paſſiõe. vt ſupra dictũ ẽ de botro. eodẽ. c. i. O. I

Chriſtꝰ oleũ — Ipſe etiã oleũ eſt huiꝰ oliue. Vnde Cañ. i. dr̃ ei. [Oleũ effuſũ nomẽ tuũ] Cui dicẜ pſal. Vnxit te deꝰ deꝰ tuus oleo leticie. Diciẜ ꝗ [oleũ] ꝓpter vnctõem ſpũſſcẽ. quẽ nõ accepit ad menſurã alioꝝ. ſed ꝑ participib ſuis. i. ceteris ſctis. i. plenarie [Effu ſum] nõ ſtillatũ. quia plenꝰ ſpũſctõ. quẽ abũdãter effudit in die pẽthecoſtes ĩ diſci pulos et alios ſicut ꝓmiſerat ꝑ Johelẽ. ij. Effundã de ſpũ meo ſup oẽꝫ carnem.

Item de h oleo Job dicit. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. O dulcꝭ olei effu/ ſio. inebriãs angelos: ſatiãs ſctõs. mortuos viuificans. peccõres iuſtificãs. meſtos letificans. inferos diſſipãs. redimens mũdũ. aperiens celũ. K

Hec eſt oliua q̃ noluit relinq̃re pinguedinẽ ſuã: qua dij vtunẜ et hoies. vt inter ligna ꝓmoueret Judic. ix. quia noluit in mũdo exaltari. nec grãm ſibi datã de ſupnis re linq̃re. q̃ velut oleo miſericordie vtunẜ hoies in peccõꝝ remiſſiõe: et grãꝝ collatõe. qua etiã ruina reſtaurata eſt angeloꝝ. Dij ꝛ hoies. angeli et viri iuſti. et ipſa mr̃ re gis iuſticie. facta ẽ regina miſericordie. vt ipſius regꝭ iuſticia ꝑ reginã miſcdie tẽpeẜ.

Sapiẽtia oliua — De ſapiẽtia ſic. [Quaſi oliua ſpecioſa in campis.] Verba ſunt ſapiẽtie. Jd ẽ. Sicꝫ oliua ſpecioſa creſcit in cãpis excultis et fructiferis. ſic ego ſapia creſco et ſpecio/ ſa fio in mentib bene excultꝭ: et fructib bonoꝝ opeꝝ refertꝭ. Oliua ſignũ ẽ pacꝭ et miſericordie. Et de ſapia diciẜ Jaco. iij. q primũ pudica. deinde pacifica. ꝛ pau/ lo poſt diciẜ. plena miſericordia et fructib bonis. Itẽ oliua pinguis. et ſapia plena deuotõe. Itẽ oliua nutrit cãtarides: que deuorãt flores eius. He ſunt muſce feten tes et lucẽtes. que deſignãt inanẽ gl̃iam. q̃ multotiẽs et in multis ꝯſumit fructũ ipſius ſapiẽtie. et maculat eꝰ pinguedinẽ. Eccles. x. Muſce moriẽtes ꝑdunt ſua/ uitatẽ vnguenti. L

Eccleſia olea — Itẽ olea ecclia. cuiꝰ ſingule oliue ſinguli iuſti. Que. ſ. oliua cãpos totius mũdi de/ core illuſtrat. et ſpũali grã ꝑ vnctõem chriſmatis ſanctificat. Fructꝰ huiꝰ oliue ſe rotinus. qꝛ iuſtus expectat a deo retributõem futurã: nõ ꝑſentẽ. Sed mali volũt hic eẽ hti. iõ ledũẜ tribulatõib mũdi. Vñ. Ledeẜ q̃ſi vinea i ꝑmo flore ꝛc̃. Job. xv Mũdus. egiptus. Linũ virens ꝑ inanẽ gl̃iam. et germinans folliclos ſupbie. et ordeum virens. leſa ſunt Exo. ix. ſed nõ far et triticũ ſunt leſa quia ſerotinã erãt. Itẽ fructus olee maturꝰ nigreſcit. qꝛ iuſti ꝯtemnunẜ a mũdanis. Vñ dicit fideẜ aĩa Cañ. i. [Nigra ſum] in opiniõe mũdanoꝝ [ſed formoſa] in oculẜ ſpõſi mei. M

Juſtus oliua — Moraliter verba ſunt iuſti. [Ego quaſi oliua ſpecioſa in cãpis] Et ꝯgruũt hec v ba principaliter illis ſanctꝭ q̃ excellebãt alios in miſericordia. q̃lis fuit Laurẽtius. Nicolaꝰ. Martinꝰ. Egidiꝰ. ꝛ hmõi. In quoꝝ ꝑſona legiẜ Eccli. l. Quaſi oliua pullulans ꝛc̃. N

Juſtus oliua. quia oliua O

Semp viret. Viroꝝ aĩe ſanctitas eſt. quẽ viroꝝ amicitie ꝑ eſtatẽ. q̃ diſſoluiẜ ꝑ ꝓſpita tem. Per hiemẽ. qui frangiẜ ꝑ aduerſitatem.

Florens. ꝑ magnã nebulã amicitie florem ſuũ. ſicut diciẜ Job. xv. Ledeẜ q̃ſi oliua

[illegible] florem ſuũ. Nebula mollis. vl̃ dure [illegible] oliuã in flore q̃ tollit fructum. Hec nebula adulatoris [illegible] vl̃ apparẽs laudis [illegible] que duo tollũt fru/ ctũ [illegible] eterne. Vel nebula obſcuritas [illegible] vt [illegible] bilancas. ſicut [illegible]

Grego. — [illegible] q̃ florẽ facit ꝑijci. i. bonũ ꝓpoſitũ relinqui. Et hec nebula obſcurat ſe [illegible]. Vel florem ꝓijcere eſt a bono incepto deſiſtere.

[illegible] in foliis inter oẽs arbores ſimilioꝝ. vt q̃ ſapiẽter ſperat in miſericordia dei: re [illegible] fructuoſũ. Lu. xvij. Cũ oĩa bona feceritꝭ. dicite ſerui inutiles ſu [illegible] enĩ folia oliue amara. vt de rua ſterilitate hba amara ꝓferũs in ꝯfeſſi [illegible] Job. vi. [illegible] mea dolore ſunt plena.

Juſtꝰ oli ua. quia — [illegible] vt pacem teneas ad deũ ꝑ contritõem et ꝯfeſſionẽ. ad primũ ꝑ ſatiſ factõez. ad [illegible] ſubijciẽdo illi ſenſualitatẽ. Et ſic ſis alijs ſignũ pacꝭ ꝑ exẽplũ.

Fructus eꝰ [illegible] et fructus tuꝰ opã miſericordie. Nec tibi retineas fructꝰ tuos [illegible] ſicut hec oliua. ſꝫ alijs large diſtribuas. Sibi [illegible] i. deſideria [illegible] ꝛ [illegible]

Radice habꝫ amarã. Initiũ enim iuſticie amara recordatio peccõꝝ. ꝛ amara ꝯtritio. [illegible] etiã exteriori ſcilꝫ ieiunijs: diſciplinis et hmõi. parere debet fructũ dulcẽ in opibus miſericordie et pietatis. ſ. in affectu et effectu. Vel radix ꝯpaſſio. Job xxx. Flebam q̃ndã ſup eo q̃ afflictus erat. ꝛ aĩa mea ꝯpatiebaẜ pauperi. Robur vl̃ ſtipes. firmũ ꝓpoſitũ miſerẽdi cũ fortitudine animi. Robur etiã corporis ſecularis q̃ſiq̃ neceſſariũ. Job. xxix. Conterebã molas iniq̃. ꝛ de dentib illꝰ auferebã [illegible]. Cortex exterior. exẽplũ miſericordie. vl̃ patiẽtia ad importunitatẽ pauperꝝ. [illegible] diripitur dũ ĩ Johele. i. de arboꝝ ſuaꝝ decorticatõe. Ficũ meã decorticauit ꝛc̃. P

Fructũ ſuũ dulcẽ tegit amaris folijs. Folia. vba ſunt. Luce. xvij. Cũ oĩa bona fe ceritis ꝛc̃. Rami diuerſa opa miſericordie circũquaq̃ diffuſi. Diuiſio ramoꝝ diuer ſitas operũ. Floſculꝰ oliue. benignitas cordis et oris ꝓcedẽs opus miſericordie. Sicut ẽ pietas. dulcis reſpõſio. benignꝰ auditꝰ. piꝰ reſpectus. et hmõi.

Hec oliua recuſauit dominiũ tpale: et ſe ſufficiẽter excuſauit: qḋ [illegible] Judi cũ. ix. Juſtꝰ enĩ exẽplo magiſtri ſui debet ſubterfugere regnũ tpale ꝑ amore [illegible] [illegible] ſuis. i. tribulatõib mũdi. et dicere cum [illegible] ſolũ. Non poſſum in mõte ſaluari. Et in ꝑs. Ab altitudine diei [illegible] [illegible] liabus in mõte ꝯmiſit inceſtũ cũ ꝑmogenita. i. ſupbia q̃ eſt ꝑmogenita mortꝭ. Job [illegible] et cũ minore. ſ. carnali ꝯcupiſcẽtia. Et nota q [Libanus] [illegible] q̃ ſunt [illegible] [illegible] et aculeati. libenter ſuſcepit regnũ. Q

Sic ergo iuſtꝰ [oliua] ꝑ miſericordiã [ſpecioſa] ꝑ exẽplũ [in campis] ꝓpter ꝯmu/ nitatem ſine acceptõe ꝑſonaꝝ. ꝯmũicans oĩb ſuos fructus tpales et ſpũales. Nõ ſibi ſoli: ſed toti mũdo genitũ ſe credens. Vñ. i. Cho. x. dicit aplus. Ego ꝑ oĩa omnib placeo: nõ quęrẽs qḋ mihi vtile eſt. ſed qḋ multis vt ſalui fiant. Et ſtatim ſubdit. Imitatores mei eſtote ſicut ꝛ ego chriſti. Itẽ Eccĩ. xxiiij. Videte q̃ñ ñ mihi ſoli laboraui. dicit ſapia. chriſtus. ꝛ maria. ꝛ ipſe ſapiẽs. [ſed omnib exq̃ren tibus veritatẽ.] [In campis] q̃ ſignant latitudinẽ caritatis ꝛ gaudij. in q̃b deb ꝫ eſſe plãtata miſericordia ꝓpter hmõi ꝓprietates. iuſto viro ſatis neceſſarias dicit vir iuſtꝰ [Ego aũt ſicut oliua] q̃ſi nõ materialis ſꝫ ſpũalis, exprimens in iuſticia bonas eius ꝓprietates. Itẽ [ſicut oliua] cõtra obſtinatõem: q̃ cõtraria eſt miſericor/ die [fructifera] ꝯtra ſterilitatẽ [in domo dei] cõtra hereſes et ſciſmata [ſperaui] contra deſperatõem [in miſericordia dei] que eſt [in eternũ et in ſeculũ ſeculi.] q̃ſi di. Nõ q̃ſiui miſericordiã tpalem. de qua Oſee. vi. Miſericordia vr̃a ſicut nubes ma tutina. [Veſtra] i. quã vos queritꝭ. Sequiẜ in pſ. [Confitebor tibi] ꝯtra magni tudinẽ. [et expectabo] ꝑ ꝑſeuerantiã: ꝯtra ꝑꝓperos.

Maria rubus Capitulũ iij.

Rubus [Maria rubus. Et ipſa vel eius ꝯceptus. eſt illa viſio magna Exo. iij. quã deſiderabat videre moyſes q̃ſi deꝓpe dicẽs. Vadã et videbo viſiõez hanc magnã quare nõ ꝯburatur rubus ꝛc̃.

Hec viſio magna propter.

Singularitatẽ. quia nec primã ſimilẽ viſa eſt ꝛc̃.

Utilitate: quia nulla maior utilitas esse potest.
Rei magnitudinē. s. q virgo cōcepit nō purū hominē sed filium dei.
D^e visio — Rei novitatē. Hiere. xxxi. Creavit dñs novū sup terram ⁊c.
mag ppt Significatiōe. quia ⁊ p̄sens miraculū exhibuit et incarnatiōem [illegible] matris ipsa [illegible] p̄sentem integritatē p̄signavit.
Magni mysterij repſentationē.

Sed qd videbat moyses: [flāmā ignis] i. filiū dei. q dr flāma ignis. i. splēdor lucis eterne. qz de^9 noster ignis ꝯsumēs est. ad Heb. xij. [i. l. pcedentē de medio rubi] i. virginal' uteri. Et dicit ibi q [rubus ardebat et nō comburebat.] hec virgo ꝯcipiebat et nec violabat. grauidabat sed nō grauabat. alleuiabat in partu. sed nec polchebat nec maculabat. Vel p [flāmā] intellige spūsctū q̄ tūc dño apparuit in rubo. flāma rubū nō lesit. quia filio dei assumēte carnē in virgine obumbrans ꝯsolatō pudor virginis illesus ꝑmālit. Vel sic. Ignis i rubo: christ^9 in corpe virgineo q ibi ardebat quia fecūditatē accendebat nec virginitatē ꝯsumebat. Et in ħ magna visio q ignis ꝯsumēs nō cōsumebat. Isidor^9 vidēt velle q rubus sit qdam arbuscula que gallice dicitur botomer. Et dicit rubus quia fructus eius vel [illegible] rubet. Et ideo voluit dñs apparere i rubo. qz de eo nō posset fieri imagines.

Maria rubus.

Parvula: p summā humilitatē et cōtemptū sui. q est humilitas.
Aspera: p exercitiū virtutū cōtra molliciē et dissolutiōnem.
Viridis: p fidem vel ꝑpetuā sanctitatē. vel p virginitatē. vl' quia nō emarcuit eius caro p putrefactionem.
Maria rubus qz — Florida: p virginitatē. Vel qz sic in flore ē spes fruct^9 sic i ea spes omnis boni. Vñ dicit. In me omnis spes vite et virtutis. Eccl. xxiiij.
Odorifera: p scēm opinionē. Vñ dicit Eccl. xxiiij. Sic cinamomū ⁊ bal. aro. ⁊c.
Aculeata: p multiplicis tribulatōis punctionem. ⁊ ħ maxime in filij passiōe. Est enim rubus gen^9 arbustule spinose.

Christ^9 rubus — Ipse christ^9 rubo: asperitas rubi caro mortalis quā de virgine sūpsit. ignis amor quē erga nos habuit. Rubo ꝯburi visus ē nec tñ ꝯbust^9. hic est caro christi q amore mortua: sepulta visa est putredini data. cū tñ gloriosior surrexerit.
Anima rubus — Moraliter. [Rub^9 incōbustus] fidelis aia pbata temptatiōe nō cōsūmata. Unde de iustis dicit Sap. iij. Tanqz aurū in fornace pbavit electos dñs. purū qd ibi ē nō minuit sed puri^9 reddit. Quod apparuit in pueris in camino missis. qui puri ibi missi sunt et puriores exierūt. sicut dicit hieronym^9 i plogo abacuc.
Hiero. — Vel [rub^9 incōbustus] malicia icrepata nō ꝯsumpta. Vñ Hiere. vi. Frustra ꝯflauit ꝯflator: malicie eorū nō sunt ꝯsumpte. Vel reproba aia flagellata a deo sed nō emendata. Unde Hiere. ij. Frustra pcussi filios vr̄os. disciplinā nō receperunt.

Maria cedr^9 — Capitulū iiij.

[Cedrus quoqz.] Unde dicit Eccl. xxiiij. Quasi cedr^9 exaltata sum in libano. q interpretat cādor. q est omniū colorū mūdissim^9. Cedrus dicit: ex eo q a grecis cedros vocat. quasi cromenes drosiozon. i. arboris humor ardēs. Et est libanus mons qdam significās christū montē in vertice montiū. q est cādor lucis eterne. Sapiē. vij. Alij enī montes. i. scti cādidi sunt. nō cādor: sed ab ipso cādore cādescunt. q ab ipso mūdant. et de plenitudie eius accipiūt. In ħ monte p ceteris oibꝰ btā virgo exaltata est sup hoīes ⁊ angelos tanqz pcipuū mēbrū in corpe sub capite. Dicit g. [Quasi cedr^9 exaltata sum in libano] i. in christo. in mūdo. in celo. i ordie ecclesiastici. qz omnes ecclie illi^9 ordis sunt de ipa. Et bñ dicit [exaltata] q a de humili ancilla in reginā celi. de filia dei in matrē dei. Aliter. [In libano] q interpretat candor: significat cādor virginitatis. De libano etiā. s. de illa arbore pcedit thus: qd crematur in sacrificijs in odorē suavitatis. Et maria arbor liban^9 ē. Vñ se vocat libanū dicens Eccl. xxiiij. [Quasi liban^9 nō incisus vaporaui habitatōez meā.] Cui^9 filius q̄si thus in igne passiōis cremat^9 ē. et in huiōi hostie fragrātia delectatus ē deus pater. Itē cedrus odore serpētes fugat. Bñ g dicit. [Quasi cedr^9 exaltata sū

249

in libano.] q a p cādore virginitatis et thuris sui geniturā: odore nois eius serpētes spirituales et demones effugant.

Maria cedrus. quia cedrus B
Arbor pcera et eminētissima sup oēs arbores. vñ et a qbusdā dicit rex arborū. Et
Bern. — bñ ꝯpetit dignitati marie. que in ħ q ipa facta ē mater dei: nec p̄mā similem visa est. nec habere sequentem. Jō dic. [Quasi cedr^9 exal. sū in li.] Quia sicut dicit btūs ber. Hec est virgis nr̄e glīa singularis ⁊ excellēs prerogativa marie. q filiū vnū eūdēqz cū deo p̄re meruit habere cōmunē.
Maria alta — Aliter. Alta fuit maria. qa instar saulis. i. Re. x. [ab humero et sursum] scīs supeminēs vniuersis. [Ab humero] in q bona operatio. qz de ppa substātia oia opa actiue exhibuit filio dei. [A collo] p quod vox emissa: in quo intelligit efficacia oratōis. vel sapiētia in verbis. [A capite] in quo sensuū pfectio: et sapiētie maturitas ad similitudinē capitis material'. in q sensuum exteriorū pfectio inuenit. Vel altitudo marie hūilitas ei^9. quia q se hūiliat exaltabit. Vel altitudo ei^9 fuit a terra spūali elōgatio: et celo approximatio. Terra spūalis: terrena voluptas. terrena opulētia. terrena glīa. A p̄ma se elōgauit p virginitatē. a scda p paupertatem. a tercia p hūilitatē. Et p hec tria sup oēs creaturas pmouit p meritū ad celestia ⁊ eterna. Aliter. [Per humer.] cōcorditer facta bona opatio signat. [a p. sursum] cōteplatio. In his duobꝰ nec p̄mā silem visa est ⁊c.
Arbor annosa. licz enī in exordio noui testamēti et i cōceptu filij fuerit iuuencula: tamē in figuris veteris testamēti et in pphetijs q̄si senex erat et annosa. Vñ signat p
Z cisternā veterē Gen. xxxvij. quia in eā missus ē ver^9 ioseph in incarnatiōe. Isa. ix. [Verbū misit dñs i iacob] i. filiū suū in mariā. Ideo etiā in templis de hoc ligno ppter durabilitatē eius solent lacunaria fieri.
Maria cedr^9. qz — Arbor medullosa. Unde Eze. xvij. Aqla grādis ⁊c. vsqz et tulit medullā cedri. Sic C et maria medullosa p pinguedinē caritatis et vbertatē pietatis.
Libenter crescit ppe aqs. Nu. xxiiij. Tabernacula que fixit dñs quasi cedri ppe aquas. Quia spūaliter creuit btā virgo iuxta aqs scripturarū et gratiarū spūsancti. Unde dicit de patre. Sup aquam refectiōis educ. me ⁊c.
Damas. — Materia fuit templi. i. corporis dñici. qd de purissimo eius sanguine: sicut dic damascenus: fabricatū est manu sapiētie dei: et operatiōne spūsancti. De quo templo Joh. ij. [Soluite templū hoc.] id ē soluetis. Ezech. xliij. Fili hominis ostēde domui israel templū ⁊c. In quo videlicz templo habitauit plenitudo diuinitatis corporaliter. ad Col. ij. Ideo dicit. [Quasi cedrus] i. quasi mater christi. Sz quia domū dei decet sanctitudo: opoztuit q sine corruptiōne conciperet. quod cōpetit cedro que est imputribil'. Jō dictū est ei Luc. i. [Spūsanctus supueniet i te] id est sup alias mulieres veniet. qz virgo cōcipies. Propter hoc [exaltat' sicut cedrus] i. sicut mater et virgo [in libano] scz manēs in candore virginitatis. Jō dicit christus de ea Cañ. ij. Sicut liliū inter spinas. Et pp̄ter hoc oēs excellit mulieres: sicut cedrus omnes arbores. Unde. Multe filie cōgregauerūt diuitias ⁊c. Prouerbioꝝ vlti.
Magnas et altas habet radices. ⁊ pfūndissime radicat'. Vñ potest crescere tā i immensum. Radices eius: parētes eius. de quibꝰ orta est sm carnē. scz abrahā. yesse. dauid. qui magni fuerūt: et in seculo. et corām deo. Ideo dictū est Isa. xi. Egredietur virga de radice yesse. Spūales eius radices: excellētissime virtutes. qs oēs habuit in suplatiuo. Et quia p humilitatē tā in pfundo radicata ē in eis. ideo tam in immēsum excreuit. s. vsqz ad conceptiōez filij dei. q erat in sinu patris. Ideo etiā in assumptiōe exaltata est sup choros angeloꝝ. D
Precipui odoris. i. fame et opiniōis. qz iugiter laudata ab vtraqz ecclia. et tamē maior est omni laude. et in laude ei^9 omnis lingua balbutit. Cuius videlicz duplex odor virginitatis et hūilitatis: filiū dei de celo attraxit in vterū eius Cant. i. Dū esset rex ⁊c. Quere libro. i. c. v. D
Odore et succo fugat et extinguit serpētes. Odor eius. s. q virgo et mr̄ dei. vl' q vniuersis carismatibꝰ delibuta. A q odore fugiūt demōes. et pdam suā relinquunt. i. E

peccatores quos fuerit depdati. Bilis berti. Nō ſic tranſeat [illegible]
D. Iterū ſuccus ei⁹/pietas eius: q̄ in familiaribꝫ ſuis velut quoſdā ſerpentes [illegible]
nes extinguit ↄcupiſcētias. Odor eni eius fidelibꝫ eſt in vitā in bis. ſ. qui ſaluiſ fi/
unt. ij. ad Cho. ij. ſed i bis q̄ pereūt in mortē. ſ. paganis iudeis hereticis. q̄ verſi
ſūt ab eccleſia dei.

Pulcritu do marie — Aliter. ſicut teſtant̄ iudei. Maria pulcerrima virginū fuit. nec vnq̄ aliquis eā intuēs
ipſam male ↄcupiuit. licꝫ multe alie bone mulieres male fuerint ↄcupite. vt ſara. re/
becca. ſuſanna. iudith. agnes. lucia. et hmōi. Et hec gr̄a triſfuſa eſt in eā in ſua ſin/
gulari ſanctificatōe. quaſi q̄dam reſpiratio: vl' q̄ddam ſpiramētum cedrini odorꝫ.
ad occidendū in intuētibꝫ eā carnales ↄcupiſcētias et motus q̄ q̄ſi venenoſi ſerpē/
tes i carne ſerpūt. Et ideo dicit ipſa ſe. L. q̄ſi cedrū in libano exaltatā. Quere li. v. B
ſꝫ ſi. X et Z. Et nota ꝙ multi vellet ſeruēs amatoriꝗ nullus ↄcupiſceret amicaꝫ
ſuam. Ideo forte chriſt⁹ q̄ ſe vocat zelotē Exo. xx. q̄ decorē marie ↄcupiſcebat. ſi
aut̄ ſuſceperat ꝑs. marie. L. et ↄcupiſcet rex decorē tuū. J in ſcīficatōe tuā ei ↄtulerit
ꝑuilegiū iſtud. q: q̄ cōd opat⁹ eſt in ea: nouū fuit ſup terrā. Hiere. xxxi.
Incorruptibil' ꝑ virginitatē q̄ carnē ꝓſeruat a putredine ꝛ corruptiōe. Vn̄ virginitas ſi/
gnat̄ ꝑ mirrā. Duo eni peccata pncipaliter appellant̄ putredo i ſcriptura. ſcꝫ lu/
xuria et inuidia. De luxuria Johel. i. Computruerūt iumēta in ſtercore ſuo. De
inuidia Parabo. xiiij. Putredo oſſium inuidia. De i[n]corrubilitate inueniēs incli
libro. x. ti. i. B.

Maria cedrus. quia cedrus F

Incōbuſtibil' ꝑ volūtariā paupertatē. Amor eni tpaliū ſi ſit nimi⁹: ignis eſt vſqꝫ i ꝑ/
ditōem deuorās. Job. xxxi. Incōbuſtibil' etiā ꝑ māſuetudinē. q̄ ꝓſeruat ab igne
Immarceſſibil' q̄a ſemꝑ māſit incorrupta et ſine marcore vicij vel iracūdie.
peccati. Vel ideo īmarceſſibil' q: nec i hieme ꝑſecutōis q̄ ꝑſeq̄bant̄ eā iudei in fi/
lio. folia ꝑiecit. maledictū reddens ꝑ maledicto. nec vredine detractōis vl' aurugi
ne adulatōis ledebat̄. Amos. iiij. Percuſſi vos in vēto vrēte ꝛ i aurugie. Nec flo/
res ſui. i. ꝓpoſiti ꝟginitatis. vl' initia bonoꝝ opeꝝ aliq̄ modo mortificabāt̄. aut
vaneſcebāt. aut inanieban̄t a fructu. Nec medulla caritatis et pietatis ꝛ pie inten/
tōis euacuabat̄. q̄ſi exiccātibꝫ vel exugentibꝫ eā labijs laudantiū: vt ab intima viri
ditate marceſceret. Nec frigus mali timoris īpediebat fructificatōem ei⁹: vel viri/
do q̄t ardor ↄcupiſcētiaꝝ ꝛ ſecularium deſideriox. Ipa eni erat q̄ſi lignū īmarceſſi/
bile. q̄ nec eſtu areſcit. nec frigore ↄtrahit̄. aut lāgueſcit. Itē pars marceſſibilitatꝭ
eſt pigricia. Eccliaſtes. x. In pigricijs hūiliabit̄ cōtignatio. Sed de ipa ſcriptū
eſt. ꝙ ↄcepto ſaluatore aſcēdit in mōtana cū feſtinatōe.

Maria cedr⁹. q̄a — Sine vermibꝫ. fomitis prauorū motuū ↄſcientie. Ideo dicit maria de corpe ſuo: et
de corpe ſponſi ſui Cā. i. Tigna domoꝝ noſtraꝝ cedrina ꝛc̄. Ipa eſt eni domꝰ
cedrina dauid. i. chriſti. de qua legit̄. i. Paralip. xvij.
Semꝑ viret ꝑ virginitatē. que ē viroꝝ genit⁹. vel fidei īmarceſſibilitatē. Vn̄ cōpa/
rat̄ iaſpidi et ſmaragdo. Iſtud habuiſti ſupra eodem. c. ij. D.
Creſcit in libano. q̄ interꝑtat̄ cādor. et deſignat innocentiā mētis: et cādorē gemīe
caſtitatis. et q̄a liban⁹ mons eſt: deſignat eminentiā virtutū: et cōtēptū mūdi. Et
in his q̄tuor cōſiſtit ſpirituale crementū.
Jugiter creſcit. ſicut dicūt q̄dam: cū alie arbores habeāt determinatū crementū. i. G
terminū vel finem ſui cremēti. Sic laudabilis memoria marie: cōtinuū ſuſcipit i
crementū. q̄a ia ſicut dicit̄ Ecci. xxxix. Nō recedet memoria ei⁹. ꝛ nomē eius req̄/
ret̄ a generatōe in generatōem. Eius eni ſemita quaſi lux ſplēdens ꝓceſſit ꝛ creuit
vſqꝫ ad ꝑfectū diem. Prouer. iiij.

Cedria q̄d ſit — Reſina ei⁹. q̄ deint⁹ erūpens: exteri⁹ apparet i cortice. Et ſignificat iuſticiā ꝟgini/
tis. et cedria appellat̄. libros ↄſeruat a vetuſtate ꝛ tineis ſi inde pungūt̄. Quia ſacrā
ſcripturā ↄſeruat btā ꝟgo a tineis. i. hereticis et vetuſtate. quia ꝑ eam largiſ maxi/
me diligentibꝫ ſe. quia ſcriptura ſacra de die in diē melius intelligat̄. ꝛ ꝑtranſeūti/
bus plurimis multiplicat̄ ſciētia. Dan̄. xij. Ipa eteni reuelat ꝓfunda de tenebris

Job. xij. Et cū ſit doctrix diſcipline dei. Sap. viij. amicos dei et ꝓphetas. i. ſapi/
entes ↄſtituit. Sap. vij: et ita nō ꝑmittit veteraſcere ſacrā ſcripturā. Aliter. Li/
bri noſtri. cōſciētie noſtre. Unde Dan̄. vij. et Apoca. xx. Libri aperti ſunt. Luxu/
ria: tinea eſt: que de veſte carnis naſcit̄: et ipaꝫ corrūpit. Unde Job. xxvij. Edifica
uit ſicut tinea domū ſuam. Hos libros cōſeruat ipa ſuis oratōibꝫ et exemplis a
vetuſtate et tineis.

Cedr⁹ ꝑs crucis — Scdm quoſdā fuit pars crucis. ſ. lignum erectū. in quo totū corpus dominicum M
extendebat̄. q̄a quaſi affixa ſtabat iuxta filij crucē. Job. xix.
Succus cedri tumes vlceꝝ ↄſumit. Ulcus ſanie fluēs: vilis fluxus luxurie. Ver/
mis hui⁹ vlceris: ardor vel deſideriū voluptatis. vl' ipi mot⁹ ad voluptatē. Suc/
cus cedri interna pinguedo cariſmatū. vel pietas ipius marie. que et hmōi tumeſ re/
cit. et hec vlcera ſanat.
Itē ſucc⁹ cedri corpa inde puncta ↄſeruat ab aculeis muſcaꝝ. Muſce morientes Ec/
cleſiaſtes. x. i. e. improbe et pigritiue cogitatōes. que corda et corpa delicijs delibuta
inſequunt̄. quas ſimiliter marie pietas repellit ꝛ arcet. et cogitatōes ſeruoꝝ ſuoꝝ
collocat apud altiſſimū. Sap. iij.

Sapia cedrus — Itē ꝟba ſunt ſapie. L. Quaſi cedr⁹ exaltata ſum in libano. J Quaſi di. Sicut cedrus I.
creſcit in altū in libano: q̄ eſt mons q̄dā: et interꝑtat̄ cādor. ſic ego ſapia creſco i al/
tū: et ꝓficio in corde cādido ꝑ mundiciā. et a terra eleuato ꝑ mūdi cōtemptū. Et di/
cit̄ ſapia cedrus. q: ſicut reſina cedri libri puncti. nec tinea nec vetuſtate deficiunt.
ſic ſancti ſapia delibuti: nec tinea voluptatꝭ nec vetuſtate cupiditatꝭ tabeſcūt.

Chriſt⁹ cedrus — Chriſtus cedr⁹. Vn̄ Can̄. v. L. Spēs ei⁹ vt libani. elect⁹ vt cedri. J. i. q̄ēadmoduꝫ ce/ K
dri. i. viri ſancti ſapia et ꝟtutibꝫ excelſi. In ꝑs. Beatus quē elegiſti et aſſumpſiſti.
Iſa. xlij. Ecce puer meus elect⁹ quē elegi. Ipe eni elect⁹ ē electiōe ꝑdeſtinatōis. ſꝫ
ipe ad h̄ electus ē ſcđm hoiem: vt ſit filius dei in virtute. hoc eſt in natura ꝛ potētia
deitatis. Ro. i. Vel L. electus vt cedri. J ad ꝑuilegiū incorruptibilitatis. Vnd̄ de eo
ſpecialr̄ dicit̄. L. Non dabis ſanctū tuū videre corruptiōem J. i. carnis putrefactiōeꝫ.
Vel L. electus vt cedri. J firmitate que claruit in paſſiōe. Incorruptibilitate que in
reſurrectiōe. Altitudine: que in aſcēſiōe. Odoris ſuauitate. i. bone fame celebrita/
te: que in ſpūſcti miſſiōe. Per hec eni fama eius totū orbem: velut odor ſuauita/
tis reſperſit. Vel etiā odor ad paſſionē ꝑtinet. q: fracto corporis ei⁹ alabaſtro. do/
mus. i. eccleſia impleta eſt ex odore vnguēti. Job. xij. immo apotheca oīm ſpūaliū
cariſmatū diſſipata. Corpe eni eius i paſſiōe ↄfracto: tātus odor ſuauitatꝭ ad di/
patris nares aſcēdit. vt ꝑtātem ire patris: cui nemo reſiſtere poteſt Job. ix. et quā
ꝑ timore eius nemo nouit dinumerare. dulcoraret. fetoreſqꝫ peccatorū omniū ꝑde/
ſtinatorū nō ſolū vinceret ſed etiā abſtergeret. De hoc odore ꝑdixerat yſaac Gene.
xxvij. Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni. cui benedixit dn̄s.

Doctores cedri — Itē cedri. ſūt doctores ſcti. q̄ doctrina ſua ꝛ odore exēploꝝ bonoꝝ ſerpētes. i. hereti/ L
cos venenoſos ꝛ alios venenātes necāt. Et coꝝ doctria iputribil': q: nec ad ſaneꝫ
gl̄iam nec ad q̄ſtū. Et tales exaltāt̄ doctria ſua. ſi ſint i libano. i. i cādore caſtitatꝭ.
Tales etiā exaltāt libanū. i. chriſtū. q̄ ē cādor lucꝭ eterne. q: ꝑ eoꝝ doctrinā magni/
ficat̄. ꝛ h̄ q̄n ei oīa attribuūt. ꝛ dicūt illō Iſa. xxvi Oia opa nr̄a opat⁹ es nob ꝛc̄.

Maria palma   Capitulū v.

P Alma. J Vn̄ dic. L. Quaſi palma exaltata ſū i cades. J Cades iterꝑtat̄ ſctā mutata A
vl' trāſlata. Dic ḡ. L. Quaſi pal. exal. ſū i ca. J Plenitudo ſctitatꝭ i duobꝫ ē. Vnū
ē rei mutabil' ↄtēpt⁹. aliō amor dei imutabil' ꝑfectus. Per hec aūt duo meruit ex/
altari. q̄a tpalia ꝑfecte ↄtēpſit. et deū ꝑfecte amauit. q̄ amor ꝑfect⁹ ſignat̄ i inteſiſ/
ſimo rubore roſe. de q̄ ſeq̄tur. L. Et q̄ſi plātatio roſe i hiericho. J. Vel L. exaltata i ca/
des. J. i. in illis q̄ trāſlati ſunt de malo ad bonū. vl' mutati de bono in mali⁹.

Sermo i aſſūptiōe Hiero. — Aliter. L. In cades. J dicit ſe exaltatā: que interꝑtat̄ mutata vl' trāſlata. q: a ꝑtō origi/
nali mūdata eſt in ſcīficatōe. et poſtea trāſlata de ꝟginitate ad fecūditatē. De qua
mutatōne vl' trāſlatōne ſcribit hieronym⁹ ſic ad paulā et euſtochiū. Ad quā ſane
cum acceſſit ſpūſſanctus: quaſi ipa cadem q̄ lana inficitur ſanguine muricis vel

cōchilij vertiť in purpurā. hūs eſt ⁊ ipſa in matrē ſine coitu. vt lana nō ſic ipſe aſſūpt,
dā qđ fuerat. ſed purpura veriſſima ad īdumētū ſūmi regis diuinis⁹ appoſitum de
dicata. vt nulli deinceps ea vti feminīco vſu licuerit niſi deo. Quaſi etiā mutata fu
it in aſſumptiōe de humili ancilla ī ſublimē reginā. qñ trāſlata ē de eccleſia militāte
ad triūphantē. et mutata ab obſcuritate in claritatē. et qñ trāſlata eſt de miſeria ex
ilij ad delicias patrie. in q̄. ſ. patria. q̄ congrue deſignaľ p cades habitātē ſcī ſoli in
felicitate ꝯfirmati. et electoꝝ aīe de vetuſtate culpe et penalitatis nouitatē vite trāſlate
⁊ īmutate. Unde i. Chorī. xv. Et nos immutabimur.

Aliter. ⌊Quaſi palma exaltata ſum in cades⌋ Et eſt bonū thema in aſſumptiōne bte
marie. ⌊Palma⌋ in inferioribꝰ anguſta dilatādo aſcēdit ad ſupiora. ⌊Cades⌋ inter
ptaľ trāſlata. Trāſlatio bte virginis eſt eiꝰ aſſumptio hodierna. q̄ hodie exaltata
eſt ſicut ⌊palma⌋ De qua trāſlatōne dicit Cañ. vi. Que eſt iſta q̄ pgrediť q̄ſi auro
ra ꝯſurgēns ⁊c. Hec eñi in vtero ſctificata. in natiuitate ſua claruit vt aurora. in cō
ceptiōe filij p grām ꝯfirmata claruit vt luna. hodie clarificata claruit vt ſol. Et ſic
a minori claritate creſcēdo dilatata exaltata eſt ſicut palma.

Item palma. B

Scđm figurā corpis. ſicut dicit q̄ palmas viderūt. filius eſt aſpſorio aq̄ benedicte.
Aq̄ gra ſpūſſci. ieſus ſacerdoſ magnꝰ ſcđm ordinē melchiſedech: hoc aſpſoriū. i. bea
tā vginē apphendit. quia in ipſa ſemen abrahe apphēdit. ad Heb. ij. Et ipm aſpſo
riū aq̄ bndicta replens. vñ dicta eſt grā plena. populū vndiq̄ aſpſit. ſicut pmiſerat
Eze. xxxvi. ⌊Effundā ſup vos aquā mundā⌋ ab effectu. ſ. quia de plenitudie eius
oēs accepimꝰ. Ioh. i. Hanc aquā ſuſcipiūt. q̄ vt mos eſt diſcoopto capite ad ſa
cerdotē incēdunt. q̄. ſ. caput viri. i. ſynderesim reuelātes. que ſurſum ſunt ſapiunt:
vbi chriſtus in dextera dei ſedet. ad Col. iij.

Centenaria facit fructū rubicundū. quaſi. ſ. poſt deſpatā ſenectutē. et btā vgo licet
etate tpis iuuenis. in figurī tñ et pphetijs annoſa: fructū tulit bñdictū et dulcē.
in cruce autē rubicūdū. p q̄nq̄ milia annoꝝ a fidelibꝰ expectatū.

Arbor ſuccincta. ſic et ipſa p votū vginitatis. Unū puer. xxxi. Accīxit fortitudine lūbos ſuos

Amariſſima ē et horrida in radice. et ideo dulciſſima in fructu. dicit eñi ꝙ natura
arboꝝ eſt. q̄ q̄nto radix amarior. tāto fructꝰ dulcior. Maria ſiqdem amaritudi
nem originaľ habuit ī cōceptōne. egreſſa eſt etiā de radice iudeoꝝ: q̄ deo ſuo erat
gens amariſſima. ſicut dr Hiere. ij. Scito et vide quia malū eſt et amaꝝ reliquiſſe te
dñm deū tuum ⁊c. Et paulo poſt ſcđm aliā trāſlatiōem. Quomodo ꝯuerſa es mihi i
amaritudinē vitis aliene.

Maria palma

Diuturna in folijs. i. ī verbis. quia vba eius poſita ī euāgelio nūq̄ deficient ī ec
cleſia dei. nec aliqđ eius vbū deſluxit ad terrā. ſic dr de ſamuele. i. Regū. iij.

Specioſa in floribꝰ. exemploꝝ ⁊ virtutū. quia flores palme copioſi ſpecioſi et ioctidi.
et flores marie honoris et honeſtatis. Ecci. xxiiij.

Suauis in fructibꝰ. fructꝰ eñi eius quos colligimꝰ in pſenti ſuauitas miſeratōnūz
eius. Uel fructus eiꝰ ſacramentū filij. q̄ dulciſſimū ferculū eſt digne recipiēti. Unđ
ſponſa Cañ. ij. Fructus eiꝰ dulcis gutturi meo.

Arbor victorioſa. ⁊ deſigns victoriā. q̄a mūdū paupertate. carnē vginitate. diabolū vi
cit hūilitate. Nec ſolū ſignū ſꝫ ⁊ cā victorie. qꝛ ⁊ pugnat p nobꝭ ꝯ hoſtes inuiſibileſ.
⁊ eiꝰ adiutorio de ipſis triūphamꝰ. Itē añ ipaꝫ nūq̄ apparuit victoria. ſꝫ oēs tūq̄
deuicti ī carcerē trudebāť. Unū iob ī pſona āntiqꝝ. In tenebrīſ ſtraui lectū meū. Iob
xvij. Uerꝰ etiā eiꝰ pt dici arbor victorie. et q̄ pceſſit ppugnator nr̄ ad ſaluādum C

Donāť victores et coronāť. Unde marie dr Iſa. lxij. Eris coro ⌊Iſa. lxij.
na glorie in manu dñi. et diadema regni in manu dei tui. Fructu etiā huiꝰ pal
me cibabunť q̄ vicerint. Unde Apoc. ij. Uincenti dabo edere ⁊c.

Quāto inferiꝰ in radice plꝰ pmiť: tāto ſupius in frondibꝰ ⁊ ramis exaltať. ⁊ q̄a ipſa
cū filio ⌊de torrēte ī via bibit⌋ cui cōmortua ē ꝯpaſſiōe ⌊ppterea exaltauit caput⌋
in ſua aſſumptione.

Stricta q̄ꝛ hiſpida ⁊ aſpa īferiꝰ. Dedit eī illi dñs panē artū ⁊ aquā breuē. yſa. xxx.

pter ſtrictura. Gracilitas: paupertas. q̄a fuit ſimul in vnū diues in ſpūalibus. ſꝫ pau
p in tpalibus. Hiſpida. q̄a inculta. vel hiſpida. q̄a filij paſſionibꝰ et miſerijs affli
cta. Aſpa. et q̄ſi q̄buſdā aridis corticibꝰ inuoluta. quia ⌊ppter verba labioꝝ tuoꝝ⌋
i. virtutū teſtamēti ⌊cuſtodiuit vias duras⌋ Uel aſperi cortices. aſperitas et vili
tas indumēti eiꝰ. E cōtrario. ī ſupioribꝰ. ſ. ramis frondibꝰ ⁊ cacumie dilatata: groſ
ſa plana ⁊ ſpecioſa. De pmo dicit ipſa. Et ambulabā in latitudine ⁊c. Que ſurſum
enim ſunt q̄ſiuit. nō q̄ ſup terrā. Col. iij. De ſcđo puerb. xiij. Eſt q̄ſi diues cū nihil
habeat. ⁊ eſt q̄ſi paup cū in multiſ diuitijs ſit. De tercio Cañ. vij. Quā pulcra eſ ⁊
q̄ decora cariſſima ī delicijs. Statura tua aſſimilata eſt palme ⁊c. Que ſic dicit
Grego. gregoriꝰ. gracilis ī imo: iuxta fructū. i. in ſupioribꝰ groſſeſcit. Nā ipſa pus hūilli
ma modo glioſiſſima ē ad filij dexterā collocata. Omnes rami eiꝰ ſurſū erigūtur.
q̄a q̄cq̄d boni habuit deo attribuebat dicēs. Fecit mihi magna q̄ potēs ē. Lu. i.
Alanus de inſula. Ideo rami eiꝰ appellāť elate palmarū. Alanꝰ de inſula. Elate palmaꝝ ſunt rami
pductiores. interdū aūt roſei coloris. criſpātes et ſemp ad alta tēdentes. ⁊ nūq̄ vi
rorem ſuū amittētes. Elate vo grece idē eſt qđ abietes latine. Et dicunť ſpatule
palmaꝝ elate ppter ſui rectitudinē ꝙ abietes excelſe arbores ſunt et recte. Nec ſur
ſū erigunť niſi deorſū ꝯprimanť. Exēplū de hieremia q̄ q̄ magis affligebaľ q̄a p
dicabat: eo ꝯſtantiꝰ loquebaľ. Item Exo. i. Quo magis affligebanť iſraelite ab
egiptijs plus multiplicabanť et creſcebant.

Spatulas habꝫ p folijs. Et eſt ſpata bellicū inſtrumētū. cuiꝰ diminutiuū ſpatu
la. q̄ſi parua ſpata. Folia vba ſunt. Spatule palme. hūilia vba marie. q̄bꝰ q̄ntūꝫ
in ſe eſt ꝯa nobis reſecat p exēpla. ſupfluitatē et magniloquum vboꝝ. quaſi dī. Noli
te mltiplicare loq̄ ſublimia gliantes. Sed recedāt vetera de ore vr̄o. Itē rami eiꝰ D
i. virtutes. gladij ſunt q̄bꝰ dimicauit ꝯ vicia ⁊ nobꝭ reliq̄t exemplū dimicādi. Unđ
Poeta poeta. Pugna p patria. celeſti. ſ. Ecci. iiij. Pro iuſticia agonizare p aīa tua. et vſq̄
ad mortē certa p iuſticia. et deus expugnabit p te inimicos tuos.

Ramos ſuos circūq̄q̄ diffundit. q̄a nos pregit ꝯ iracundiā filij ⁊ feruorē ꝯcupiſcētię

Similitudinē etiā hūane manus q̄dāmodo exꝓmit in frondibꝰ. et a palma hūana
Palma ſimilitudo manus. forte appellaľ palma ppter ꝯformitatem. Uel q̄a ramo palme ſolet ornari palma.
i. manꝰ victoris. ⌊Extēdit eñi manꝰ ſuas inopi⌋ p largitatē ⌊et palmas ad pau
peres⌋ Nec collecta eſt manꝰ eiꝰ in pugnū ad pcutiēdū. ſꝫ extēſa ſic frōdes palme
ad donandū. dat eñi oībꝰ affluēter q̄ntū in ſe. Iaco. i. Idcirco de ea pt dici ſic dr
Maria palma. de ſapia. Sap. viij. In opibꝰ manuū illius honeſtas ſine defectiōe. q̄a opa eius q̄
exhibuit filio dei. honeſtatē habent indeficientē. ſimiliter et opa miſericordie q̄ mi
ſeris peccatoribꝰ impēdere nunq̄ ceſſat.

Semp flectiť ſicut dicunt ad alterā partē. quia nō ſiniſtrā ſed dexterā et optimam
elegit ſibi partem. Luce. x.

Fructus eiꝰ dactilus: exteriꝰ mollis et rubens ſed robuſtū lapidē ꝯtinēs interius.
Fructꝰ palme nr̄e chriſtꝰ. q̄ carnē q̄ſi mollē. i. peccatrici ſilem. exteriꝰ pteñdebat. ſꝫ
robur diuinitatis interiꝰ occultabat. Iſa. xlv. Uere tu es deꝰ abſconditꝰ. Que vide
licet caro mollis p benignitatē. q̄ ipm coegit incarnari. vnde de ſpūſctō dr: incar
natus. eandē rubricata eſt ī paſſiōe ſanguie ꝓpo. Unde dr ei Iſa. lxiij. ⌊Quare ru
brū eſt indumētū tuū⌋ i. caro. Uirtꝰ aūt lapidis hꝰ dactili: q̄ filij diuinitas figuraľ. E
diabolū excerebrauit. qđ ſignatū eſt. i. Regū. xvij. ī facto dauid: q̄ lapide deiecit go
liam. Dactili aūt creſcētes in ſūmo palme cacumine. dulciores: maturiores: groſſi
ores et ſapidiores ſunt. Talis fructus chriſtus dñs. Iſa. iiij. ⌊Erit fructus terre⌋
i. marie ⌊ſublimis.⌋ Qui ergo ad hunc fructū volet attingere. neceſſe habꝫ ī pal
mā aſcendere. Unde Cañ. vij. ⌊Aſcendā in palmā⌋ i. in crucē ſynodochice. cuiꝰ
Palma crucis pars. pars dicit fuiſſe de palma ⌊et apprehendā fructus eius⌋ qui eſt filius virginis.
Ipſa eſt eñi palma. et crux palma. Sed ⌊palma⌋ id eſt. maria. palme. i. cruci fructū
ſuū cōmiſit in paſſiōe. Illis ergo q̄ a beata vgine tota die q̄runt fructū ſuū poteſt
ipſa reſpondere et merito. Fructū meum cōmiſi: cruci videlicꝫ. ſi vultis eum habe
re ite aſcendite in palmam. et colligite ibi. Ille vero altius in palmam aſcendit

qui diuturnitatē et acerbitatē penitētiā facit et maiori tribulacioni ꝑ dño ſupponit. Aliter. Qui hunc fructū ſublimē voluerit in pñti colligere ꝑ grām neceſſe habꝫ oīa tpalia et mūdana ꝑ cōtemptū ſuis pedibꝫ ſupponere. ꝛ de toto mūdo ſcabellū ꝯſtituere. Apoc. xij. dicit̃ de beata ꝟgine. Luna ſub pedibꝫ ei⁹. i. oīa mutabilia ſub affectibus eius. et ideo habuit hunc fructū.

De lapide dactili plantato orit̃ palma. et ſic de palma nō lapis nud⁹ ſed dactilus. Sic virtus diuinitatis beate ꝟgini initiū ꝓbuit exiſtēdi. de qua nat⁹ eſt ieſus q̄ vocatur chriſtus. nō purus deus. ſed deus et homo.

Sapientia palma

Sapia palma — Quaſi palma exaltata ſum in cades. Uerba ſunt ſapiētie. id ē. ſicut palma ī altū creſcit ī cades. q̄ interꝑtat̃ ſancta mutatā vl̃ trāſlata. ſic ego creſco in altū ī ſanctis ꝯmutatis ꝑ grām de vetuſtate culpe in nouitatē vite. ſi trāſferant̃ ab amore mūdi ad amorē dei. quod ſignat̃ in trāſlatōe enoch. Geñ. v.

Itē ſapientia quaſi palma cētenaria facit fructū. quia in antiq̄s ē ſapientia. Job. xij. Et cani ſunt ſenſus hoīs. Sap. iiij.

Itē ſapiētia ī modū palme hūane habet ramos. q̄a docet rōnabiliter opari.

Itē poſt agones vite pñtis. iuſtos coronādos denūciat. ſed hec corona nō habet̃ niſi in cades. i. in trāſlatōe ſupdicta et vite ſanctitate.

Chriſtus palma

Inferi⁹ aſpera et cōtemptibilis ꝛ rugoſa. Sic et chriſt⁹ in vita pñti aſpitates multas ſuſtinuit et miſerias. et fuit contēptibil̃. Unde vocat ſe opprobriū hoīm ꝛ abiectionē plebis. Similiter et in cruce. Uñ Iſa. liij. Uidim⁹ eū et nō erat aſpect⁹ vſqꝫ. et nouiſſimū viroꝝ virū doloꝝ. Ecce rugoſitas ꝛc̃. Sed in reſurrectōe et aſcenſiōe apparuit ei⁹ pulcritudo. q̄ fuit ſūmitas huius palme.

Quo pl⁹ onerat̃ radix palme vberi⁹ fructificat. ſic et chriſt⁹ in paſſiōe. vbi pl⁹ fuit onerat⁹ irriſiōibꝫ. ludibriis et flagellis. ampli⁹ et maxime nobis fructificauit.

Chriſt⁹ palma. q2 palma — Siſitudinē hūane man⁹ exhibet ī frondibꝫ. q2 habitu inuētus ē vt hō. ad Phil. ij.

Diuturnitatē folioꝝ. Unde de eo dicit̃. Et foliū eius nō defluet. de celeſtibꝫ enim ſemꝑ tractabat: nō de terrenis.

Coronat victores. Nam ipſe erit ꝓmiū ipoꝝ q̄ triplicē hoſtem ſubiugauerūt ſibi.

Iuſtus palma — Aliter. Iuſt⁹ vt palma florebit. i. exēplo palme. que nō fructificat niſi p⁹ centū ānos. q̄ ſunt vt mā lrū vite hūane ſūma. ſicut dicit̃ Eccl. xviij. Unde abrahe nō niſi cētenario natus eſt yſaac. i. riſus. Geñ. xvij. Nondū enī apparet q̄d erim⁹. i. Job. iij. Parab. in fine. Ridebit ī die nouiſſimo. Ergo neceſſe ē lōganimiter expectare. Job. xi. Cū te ꝯſumptū putaueris orieris vt lucifer ꝛc̃. Iaco. v. Ecce agricola expectat ꝓcioſum fructū de terra. Poſt hanc enī vitā expectāt iuſti retributōem ſuā. Ad h̄ innuendū ꝑ centū annos edificata fuit archa. qui. ſ. numerus a leua trāſit in dexterā ſm ꝯputatōem bede. Per totā enī vitam iſtā debem⁹ nobis edificare domū eternitatis noſtre.

Iuſtus palma. quia palma

Amara eſt in radice: ſed dulciſſima in fructu. Sic et ſanct⁹ vir. cui⁹ radix diſciplina et carnis caſtigatio: de q̄ naſcit̃ deo fruct⁹ eterna retributio. Jō dr̄ Heb. xij. Oīs q̄dem diſciplina in pñti videt̃ nō eſſe gaudij ſꝫ meroris. Ecce radix amara. Poſtea ꝟo exercitatis ꝑ eam pacatiſſimū reddet fructū iuſticie. Ecce fruct⁹ dulcis. Et h̄ deſignatū eſt Iudic. iiij. vbi dr̄ q̄ delbora. q̄ interꝑtat̃ apis: ſedebat ſub palma. Apis habꝫ punctiōes ꝛ amaritudinē aculei ꝛ dulcedinē mell̃. Et legit̃ de rege apū q̄ mittit apes ad mare vt inde afferāt guttas maris ſalſas et ponāt cū dulcedine floꝝ. et inde ꝯficiūt mel ex amaro et dulci. Et h̄ eſt q̄d dicit apl̃s. i. Choꝝ. ix. Caſtigo corpus meū. Ecce radix amara. Quis infirmat̃ ꝛ ego nō infirmor. ꝑ ꝯpaſſionē. ij. Choꝝ. xi. Ecce fructus dulcis.

De rege apum — Inferi⁹ anguſtat̃. h̄ ē circa curā corpis. i. Thi. vi. Habentes alimēta ꝛc̃. Ro. xiij. Curam carnis ne feceritis ī deſiderijs. nō dicit ī neceſſarijs. Debꝫ enī iuſt⁹ ducere vitā aſperā. et equanimiter pati cōtemptū mūdi. et graciliter. i. tenuiter q̄rere vite huic

huic neceſſaria. iuxta illō quod orat ſalomō puer. xxx. Mēdicitatē et diuitias ne dederis mihi ꝛc̃. Quia ſicut dicit ps. Meli⁹ eſt modicū iuſto ſuper diuitias peccatorū multas.

Supius dilatat̃. i. in ſpūalibꝫ q̄ ꝑtinent ad aīam. Iſa. liiij. Dilata locū tentorij tui. Intellect⁹ dilatat̃ eterna cogitādo: affect⁹ ea amādo: et bonis ꝓximi ꝯgaudēdo. ꝛ malis ꝯpatiēdo. vt meditatio cordis ſit ſꝑ in ꝯſpectu dñi. ꝛ oē deſideriū eī eius. Hec ſpūalia ſunt orōes: deuotōes: vigilie et hmōi. vt dicat iuſt⁹. Et ambulabam in latitudine.

Firmiter radicat̃ in terra ſtabilitatis eterne. ꝛ ita nō mouet̃ flatu temptationū.

Aſpera cortice. Cortex caro: que debet aſpera fieri. et quaſi calloſa aſperitate penitētie. que opatur lenitatē ꝯſciētie. i. Choꝝ. ix. Caſtigo corpus ꝛc̃.

Aſperſoriū aque benedicte. vt q̄ſcunqꝫ poterit irriget aq̄s ſapientie.

Folia acuta. ꝟba penetratiua. Eccleſ. xij. Uerba ſapientū vt ſtimuli ꝛc̃.

Iuſt⁹ palma. quia — Spatule ꝑ ramis. vt a ſe ꝑus: et poſt ab alijs reſecet ꝑ poſſe ſupflua. Ezech. v. Fili hoīs ſume tibi gladiū ꝛc̃. Iſa. xlix. Poſuit os meū dñs q̄ſi gladiū acutū. vt ꝑ ꝯfeſſionē et ꝓdicatōem reſecem a me ꝛ a filijs ſtrumas vicioꝝ. Propter h̄ dr̄ d̄ ſanctis. Gladij ancipites in manibꝫ eoꝝ. Gladij ī manibꝫ. verba in operibꝫ.

Perpetuo viret. ꝑſeuerādo in ſanctitate. Job. xxix. In nidulo meo moriar. et ſicut palma multiplicabo dies.

Iocunda in floribꝫ. exemploꝝ. ſ. frondens inſtar hūane manus. Et hi flores ſūt diſcreta opera. que vt manus ſint tornatiles.

Fructus hui⁹ palme mollis benignitate. rubens ꝯpaſſiōe. Dactil⁹ q̄ interꝑtat̃ digitus: diſcretōem. quia dactil⁹ hūani digiti formā habet. Dur⁹ inde⁹. ꝑſeuerātia ī bono ope. Job. xv. Et fructus veſter maneat. Aliter. Fruct⁹ q̄ de hac palma colliget̃. ſ. retributōe rubēs. ecce pfecta caritas ī patria: q̄a camin⁹ ī hierlm. Iſa. xxxi. Dulcis: quia tūc dabit̃ victori māna abſcōditū. Nuclei ſoliditas. īpaſſibilitas. Hi fructus durabilitas. ꝑmij eternitas. Ecce quō merito ꝓmiū reſpōdebit. Hic fruct⁹ valde in altū ſuſpēdit̃ vt iuſtus theſaurizet ī celo. Matth. vi. Theſaurizate vobis theſauros ī celo ꝛc̃. nō in terra vbi fures effodiūt et furant̃. Folia palme. ſigna ꝑegrinatōis hieroſolimitane. Caueāt ſibi falſi chriſtiani: q̄ in baptiſmo crucē accipiūt. nec hierlm tendūt: ſed poti⁹ ī babilonē. Palma ſexū habꝫ diſtinctū. nec maturat̃ fructus palme femelle: niſi aura ferēte maſculi ſui oppoſiti vaporē ſuſcepit. Nec liberꝫ arbitriū noſtꝝ niſi ꝑ vaporē grē maturi opis fructū facit.

Quo pl⁹ onerat̃. copioſi⁹ fructificat ꝛc̃. vt ſup̄ F. Exemplū de filijs iſrl̃ Exodi. i. Debꝫ g̃ aſſumi on⁹ pñie: et on⁹ tribulationū ſuſtineri ī patia. Radix nr̄a. cor nr̄m q2 onerādū eſt terra: recogitādo q̄ de terra ſum⁹. petris q̄a duri ꝛ iſenſibiles. ſabulo q̄a ſteriles. Et hec oneratio fit ꝑ hūilitatē. Et hec ita faciūt cor pōderoſū q̄ a ſtatu ſuo nō poteſt diabol⁹ ipm tēptando deijcere vl̃ mouere.

Nodos habꝫ in ſtipite. q̄bꝫ in eā ꝑt aſcēdi. Hi ſunt nuditas. cibi ariditas. vigiliarū pluritas. et hmōi. quibꝫ ꝑuenit̃ ad fructū palme. q̄ chriſtus ē. Apoca. i. Particeps ī tribulatōe: et patiētia et regno. Nota ordinem ꝟboꝝ.

Palma ꝑ cruce — Itē palma ſignat crucē. cui⁹ q̄dam pars credit̃ fuiſſe de palma. ſ. lignū ex trāſuerſo. cui dñice man⁹ affigebant̃. Uñ chriſt⁹ dicit Cañ. vij. Aſcēdā ī palmā. i. exaltabor ī cruce. Itē florebit vt palma: q̄ titulo crucis chriſti aſcribit̃. q̄ ē. Ieſus nazarenus rex iudeorū. Ieſus ſal⁹ nazaren⁹ Florid⁹ inde⁹ ꝯfitēs. Ut palma g̃ fructificat q̄ ꝑ ſalute aīe peccata ꝓpa et laudes dñi ꝯfitēs. paſſionē in ſe dñicā repñtat. Dicit g̃ Iuſt⁹ vt palma florebit. ꝓphetica certitudie futurū ponēs. Iuſti enī in virore tm̄ ſunt hic: qui ē q̄dāmodo ſpes laboris et fructus. florebit poſt hiemem vite pñtis. q̄ſi poſt cētū ānos: q̄ ſunt vt mltū vite hūane ſūma. ſic̄ dr̄ Eccl. xviij. Et h̄ iuſtū eſt. vt. ſ. verno et nouo tpe arbores bone floreant. Uita enī pñs ꝑ hiemē deſignat̃. Itē florebit hic flore virtutū. vt in futuro afferat fructū. Uel florebit in futuro in ſtola corpis ꝛ aīe. Uñ canit eccl̃ia. Iuſtus germīabit ſicut liliū. ꝛ florebit ante dñm. et ſumit̃ de oſee vltimo.

T

Maria cypreſſus Capitulū. vi.

C ypreſſus] Vñ dicit [Et quaſi cypreſſus in mōte ſyon] Mons ſyon. eccl'ia. vt ſyon ſignificet eccleſiam militantē. in q̄ deus videt' ꝑ ſpeculū in enigmate [Mōs ſyon] eccleſiam triūphantē. ſyon enī interp̄tat' ſpeculū vel ſpecula. Exaltat' ergo in monte ſyon] beata vgo. i. in eminētiā vniuſas eccl'ie. [q2 btā me dicēt oēs generatōes] angelorū et hoim. Eph. iij. Ex q̄ ois paternitas in celo et in terra nominatur.

Vel [in monte ſyon] i. in eminētia ſpeculatōis. [Syon] interp̄tat' ſpeculū. qđ. ſ.

Aliter [Cypreſſus] arbor ē medendis apta corpibꝫ [Syon] interp̄tat' ſpeculū. qđ. ſ. ſpeculū homini reddit imaginē ſuā. Deformat' erat hō ꝑ peccatū qđ ei abſtulerat imaginē dei: ad quā factus erat. Sed ꝑ btām vginē q̄ eſt fons gr̄ie reformata ē in homine imago dei ꝑ grām. Vñ bñ dicit' [Cypreſſus in mōte ſyon] cū ꝑ ipſam imago dei reformat' in aīa. et ꝑ reſurrectōis medicinā corpibꝫ īfirmis reſtituet' ſanitas.

Itē [Cypreſſus] pene proximā virtutē habꝫ cedro. Antiq̄ etiā cypſſi ramos ꝓpe rogū cōſtituere ſolebāt. vt odorē cadaueꝝ dū vrerent' opprimerēt iocūditate odoris. et apud paganos mortuis cōſecrata erat. q2 in modū hois excīſa nō pullulat.

Maria cypreſſus. quia cypreſſus

Arbor eſt medicinal'. et medet' corpibꝫ. Et maria medicinal' eſt. q2 genuit ſalutē animarū fideliū. chriſtū. ſ. medicū vulnerū noſtroꝝ. Vñ Eccleſiaſtici. xxxviij. [Altiſſimus] i. pater [creauit ꝛc.] Unde dicit Iſa. xlv. de filio [Ego dn̄s creaui eum] hoīem [de terra] i. btā vgine [medicinā] i. chriſtū. q̄ languores nr̄os tulit. Iſa. liij. Melius inuenies hoc li. viij. titulo. i.

Conſolidat herníoſos. q̄bus interiora deſcēdunt inferius. et exēpla marie cōſolidāt nos. ne ꝑ cupiditatē p̄iciam' in terrā interiora noſtra. Eccl'i. x. de cupido. In vita ſua proiecit intima ſua.

Complexione calida. ꝑ dilectōem q̄ filiū diligit: et creaturas eius. ſicut habuiſti libro. iiij. ti. xvij. I I.

Sapore amara. q2 multū amaricata eſt in filij paſſiōe. Unde cōpetit ei illud Ruth. i. [Ne voceris me noemi] i. pulcrā [ſed vocate me mara] i. amarā [quia valde replevit me omnipotēs amaritudine.]

Colore ſurruſa. Caro enī chriſti ruſa fuit ꝑ ſanguineā paſſionē. Vñ ſignat' ē per equū ruſum Zacha. i. Et ipſa ſurruſa ꝑ compaſſiōem. nā ſpūaliter paſſa ē in filio.

Odorifera vt ſup̄ eodem. ca. iiij. E.

Recta ꝑ dilectōez. Vñ. Recti diligunt te. Cañ. i. Recta etiā. quia nunq̄ inclinata ꝑ amorē mūdialiū. vel aliquod peccatū. Vel recta. ꝑ paupertatem. q̄ eſt rectitudo. Diuitie vero faciunt tortuoſum.

Marīa cypſſus quia

Durū habet fructū. chriſtū. ſ. qui durus eſt in ſacramēto indigne accedentibꝫ. Iohānis. vi. Durus eſt hic ſermo.

Mēbra mollia īdurat ꝛ ꝯfirmat. Vñ oram' eā. Succurre miſeris. iuua puſillanimes. ꝛ hmōi.

Fluxū ſanguis reſtrigit. Et maria cypreſſus eſt aīe emorroiſſe. quia deſiccat venas mortis Oſee. xiij.

Nullo impulſu. nulla vetuſtate comam deponit. id eſt. vtutes q̄bus ornat chriſtus caput ſuū: ei totū attribuēdo. cū dicit. Fecit mihi magna q̄ potēs ē. Ipaz eī nec extulit felicitas: nec depreſſit afflictio.

Coma eius tendit in conū. vñ ꝛ dr̄ cypſſus conifera. Cypſſus eī grece appellat' conos. eo q̄ caput ei' a rotūditate erigit' in cacumīe. et imitat' formā coni. ꝛ fructus eius dicit' conus. Per hāc etiā comā deſignat' marie vginitas. cui debet' aureola. vñ et depingit' coronata. Aliter [Cypreſſus] dicit' ex eo q̄ ramos a rotūdo ī acutū colligēs: velut conū facit ī ſūmo. Et maria ramos vtutū ſuarū. nō ꝑ vanitatē diſꝑgebat. ſꝫ ad vnū ſublime: qđ de' ē colligebat. Iuxta illđ Eccl'i. xxx. Cōtine ꝛ ꝯgrega cor tuū ī ſctītate. Vnū eī petebat a dn̄o. ſciēs vnū eſſe neceſſariū. Lu. x.

Lignū ei' fructus ꝛ folia medicinalia ſunt. ſed in fructu ei' q̄ chriſt' ſignat'. i. ī pomis ꝓcipue ꝯſiſtit vtus medicine. q2 ipſe oꝑatus eſt ſalutē in medio terre.

Folia etiā eius fructus et frōdes. i. verba oꝑa et exēpla. ſunt in medicinā ꝑ exēplis ſpiritale ei' ſunt in cibū in filij ſacramēto. ſunt etiā in vmbrā et ꝓtectionē: quo ad frondes in q̄bus hab et venuſtatē ꝑ exemploꝝ honeſtatē.

Cypſſus ꝑs crucis. Dicit' faiſſe q̄dā ꝑs crucis dn̄ice. videlicꝫ lignū īſitū ī rupe. qđ portabat totā crucē. Ad multos vſus neceſſaria. inde enī fiūt tabule ad ſcribēdū. manubria cultelloꝝ ad ſecādū. et hmōi. Sic ꝛ ipſa nobis ī diuerſis neceſſitatibꝫ auxiliat' ꝛ ꝓdeſt. Nā ipſa oībꝫ oīa facta ē. vt q̄ſi in ſe eſt lucrifaciat vniuerſos. i. Chor. ix.

Oneribꝫ ſupportādis aptiſſima. q2 infrāgibil': ꝛ nunq̄ oneribꝫ cedit. ſed ſub eis ꝓpe tua ſtabilitate ꝑdurat. Sil'r et maria nunq̄ ceſſit oneribꝫ tribulationū: q̄s patiebatur in filio. Per caritatē vo q̄ oīa ſuſtinet. i. Chor. xiij. infatigabil'r et q̄ſi infrāgibil'r hūane īfirmitatis ī nobis onera ſuſtinet et ſupportat. iuxta illđ Ro. xv. Debem' nos firmiores imbecillitatē infirmoꝝ ſuſtinere ꝛc.

Sapientia cypreſſus

Sapiā cypſſus. Itē poſſunt eſſe vba ſapie. [Sicut cypſſus exaltata ſum in mōte ſyon] Sic enī cypſſus exaltat' et creſcit ī altū in monte ſyon q̄ eſt in hier'm. ſic ego ſapiā exaltor ī cōtēplatiuis. Eze. i. Eleuatis aīalibꝫ de terra eleuabāt' pariter et rote ſeq̄ntes ea.

Itē cypſſus medicinal' in frondibꝫ et folijs. et ſapientia medicinā habꝫ in vbis. Eze. i. Spūs vite erat in rotis. Eodem. xlvij. Erūt folia eius in medicinā.

Itē. hec ſunt vba chriſti [Quaſi cedr' exal. ſum ꝛc. ꝛ q̄ſi cypſſus in monte ſyon.] Cypreſſus come venuſtatē: nullo deponit īpulſu. in q̄ ſignat' cōuerſatio antiq̄ doctorū. quā nec laude nec aliq̄ tēptatōis impulſu deponūt. et ꝑ hoc apti ſunt exaltari. ſi tñ ſunt ī monte ſyon. i. in eminētia ſpeculatōis ꝑ cautelā vicioꝝ. Abac. ij. Sup̄ cuſtodiā meā ſtabo. Chriſtus aūt exaltat' q̄ſi cypſſus. q2 ꝑ coꝝ ꝯſtantē oꝑatōem magnificat' dūm ei attribuit'.

Maria libanus Capitulū vij.

Verſus ſecūd' 1 [L]ibanus] Unde Eccl'i. xxiiij. dicit maria [Quaſi liban' nō īciſus vaporaui habitatōem meā ꝛc.] Nota ſic̄ dicit cātuarieſis. q̄ hic liban' dicit' ꝓ monte. hec liban' dr̄ ꝓ arbore. Sꝫ ꝑ methonomiā poſuit autor nomē mōtis ꝓ arbore creſcēte in mōte. Ideo de arbore dicit' [liban' nō inciſus] cū deberet dici. liban' non inciſa. Liban' mons q̄dā ē fenicū. terminus iudee ꝯtra ſeptētrionē. cui' arbores ꝓceritate: ſpecie ꝛ robore. ceteraꝝ ſiluaꝝ ligna ꝓcellūt. Hoc mōte btā vgo ſignat' ꝓpter vtutū eminentiā. Ipſa enī terminat iudeā. q̄ interp̄tat' ꝯfeſſio: ꝯ ſeptētrionez: quo ſignat' diabol'. q2 ipm miſericorditer arcet a mentibꝫ vere ꝯfitentiū. Sic autē arbores hui' mōtis oēs alias excedūt ꝓceritate: ſpecie et odore. ſic vtutes virginis omnes vtutes alioꝝ ſctōꝝ. In ꝓceritate. vtus ꝯtēplatōis vl' ſctā deſideria. In ſpecie vginitas. vel ſctā exempla. In robore caritas fortis vt mors. hūilitas ſupportās omnē vtutē. et virtus patiētie figurant'. Liban' aūt q̄nq̄ accipit' ꝓ mōte: vt dictū eſt. q̄nq̄ ꝓ arbore creſcēte in mōte. vt ſup̄. et ſc'm vtrūq̄ modū interp̄tat' cādidatio. Q̄nq̄ vo accipit' ꝓ thure. q2 liban' grece. thus latine. thus enī gumi ē illi' arboris que liban' appellat'. ꝛ de tribꝫ his ꝓſequemur. — A. Cātuarieñ

Nomie igit' mōtis libani deſignat' tā generoſa celſitudo marie: q̄ꝫ excellētia partus eius. Per hāc aūt q̄ dicit' de libano arbore [q̄ſi libanus nō inciſus] illibata ei' virginitas. Per h̄ q̄ ſeq̄tur [vaporaui] matris fecūditas deſignat'. Eſt ḡ dicere [vaporaui habitatōem meā] i. chriſti hūanitatē. in qua habitauit cū hominibꝫ: ī modum aromatici vaporis exalaui. Sicut enī terra vl' ortus exalat vaporē. vt hmōi exalatione nō ſcindat' aut corrūpat'. ſic btā vgo genuit ſaluatorē. vt in ea vginitas illibata ſeruaret'. Vel [vaporaui] i. eū genui q̄ eſt vapor vtutis dei. et emanatio q̄dā claritatis oīpotētis dei. Sap̄. vij. Vel [vaporaui] i. ſine leſiōe ꝓduxi. q2 ſic vapor ꝓcedit ex aq̄ calida: vl' aliqua alia re. ipſa re integra remanēte. ſic chriſt' deſignatus ꝑ abel. q̄ interp̄tat' vapor proceſſit de virgine. Sap̄. vij. dicit' de chriſto. Vapor eſt virtutis dei ꝛc. — B

Aliter [Liban' nō inciſus] eſt thus integrū. qđ ſi igne tāgat'. vaporē ſuū ſurſū emittendo manifeſtat habitatōem ſuā. Sic btā virgo ꝑ dilectōem q̄ſi ꝑ ignē inflāmata: ꝑ dilectōem oꝑando. et tā oꝑa ꝓcepti q̄ꝫ ꝯſilij ad deū referēdo. oſtēdit q̄ ꝯuer- — C

ſatio ſua in celis erat ad Phil. iij. p purã intẽtõem. Uñ dic Ecci. xxiiij. [Ego i al-
tiſſimis babitaui] p purã itẽtõem. Unde etiã dicit Cañ. ij. Inueni quẽ diligit aĩa
mea. tenui eũ nec dimittã. Quaſi di. Nihil aliud q̃ro. Uel ſic. [Uaporaui babita-
Chriſt⁹ babitatio tõem meã] i. chriſtũ q̃ eſt babitatio mea. Fuit eni chriſt⁹ babitatio ꝟgis actiue ꝛ
paſſiue. Actiue: q̃a in ea noue mẽſib9 corpaliter babitauit. Paſſiue: q2 bẽa virgo ſi-
cut et oẽs iuſti ſpũaliter babitauit in eo. Uñ Actuũ. xvij. dicit ap̃ls. Ipe eſt in q̃
viuim⁹ mouemur et ſum⁹. Uel [vaporaui] dicit. q̃a ſi vas apothecariũ ſapit ꝛ re-
dolet aromatica cõtenta. etiã ipis aromaticꝭ amotis. quõ nõ magꝭ redolent cor et
vẽter btẽ ꝟginis: virtutũ omniũ odoramẽta. in q̃ ventre ille q̃ omne bonũ eſt: ꝑ
tot mẽſes iacuit et nunq̃ receſſit a mẽte. Uel ſic [Uaporaui babitatõnem meã] q̃-
ſi di. Illos q̃ ſunt babitatio mea: bũiles. ſ. et caſtos q̃s inbabito p grãm: vaporo-
ſos et aromaticos et delectabiles reddo.

Aliter. [De libano] Liban⁹ eſt arbor thurꝭ. vnde naſcit̃ olibanũ. i. lucidiſſimũ icẽ- D
ſum. Et interp̃tat̃ cãdor. et ſignat cãdorẽ ꝟgitatis. Chriſt⁹ aũt q̃ oblat⁹ ẽ pñi fer-
uore paſſiõis incẽſus in odorẽ ſuauitatis: p gumi bui⁹ arborꝭ deſignat̃. Et dr̃ ca-
ſtitas marie [libanus nõ inciſus] q̃a ſine leſiõe ꝟgitatis ↄcepit et pepit ſaluato-
rẽ. Aliaꝝ eni cõiugataꝝ caſtitas [liban⁹ inciſus eſt] q̃a ope virili ↄcipiũt. Sꝫ ma-
ria ſicut [liban⁹ nõ inciſus] ſuũ gumi ꝑtulit filiũ: nõ inciſa. Uel [liban⁹] vt aiũt:
arbor ẽ in arabia. cortice et folio lauro ſilis. ſuccũ amigdali mõ emittẽs. q̃ bis in
Preparatõ thuris anno colligit̃. ſ. in autũno et vere. Sed autũnali collectõi ꝑparat̃: inciſo cortice in
eſtatis feruore ꝓſiliẽte ſpuma pingui. q̃ cõcreta denſat̃. et h̃ eſt thus candidũ. Qñ
ꝟo nõ ſcindit̃ arbor: cõcretũ eſt in ea thus ſuauiſſimũ. et in ſe ſuũ retinet odorẽ. Dñ
g̃ maria [Quaſi liban⁹ nõ icĩſus vaporaui babi. meã] q̃a ↄuerſatões ſctãm i men-
te ↄglomeraui. nõ emiſi p inciſiõem adulatõis vel ſupbie. ſed in me ↄcretã abſcõdi
vt vaporarẽ ſuauiter babitatõem menꝭ dño. et nõ impudẽter ꝓmulgarẽ populo.

Itẽ aliter [Liban⁹] nomẽ ẽ montis. q̃ paſcual̃ eſt et ferax berbaꝝ. et ibi nutriebãtur E
vituli i ſacrificio offerẽdi. Uñ. [Et cõminuet eos tanq̃ vitulũ libani] i. bũiliabit
adeo vt pati ſint imolari p chriſto: q̃ prius p ſupbiam erãt q̃ſi cedri. Erat etiã mõs
ille irrigu⁹ fontib9 et aromaticꝭ arborib9 denſiſſime cõſitus. que ſi fuerint inciſe ꝓ-
uabit̃ mons odore. Dicit ergo [Q̃ſi libanus nõ inciſus] dũ adbuc pullulat et fra-
greſcit arborib9 aromaticꝭ. [Uaporaui babitatõem] mẽtis mee vt dño ſuauiter re-
dolẽs offeram ſacrificiũ. Uel q̃a liban⁹ ſonat thus i greco: thus ꝟo integꝝ i igne
poſitũ: maiorẽ reddit fumi copiã q̃ ſi incidat̃ et cõminuat̃. Per fumũ bui⁹ thuris
ſignat̃ in ꝟgine grãꝝ actio de impẽſis ſibi bñficijs. et rectitudo ſue intẽtõis. quia
fumus ſurſum aſcendit.

Chriſt⁹ libanus Uel bec poſſunt eſſe ꝟba chriſti: q̃ eſt [liban⁹] i. cãdor lucꝭ eterne. Sap̃. vij. q̃ candi-
dat p grãm nigros pctõres. q̃ dicit̃ [nõ inciſus] q̃a p nob̃ ſponte oblat⁹ eſt i cru-
ce. ſicut dicit̃ Iſa. liij. Uñ dicit Joh. x. Nemo tollit aĩam meã ꝛc. In inciſiõe eni
violẽtia adbibet̃ [Uaporaui] i. vaporoſam et delectabilẽ reddidi [babitatõeꝫ me-
am] i. vteꝝ ꝟginis: q̃ eſt thalamus me⁹. Uel eccl̃iaꝫ: q̃ eſt aula mea. Uel aĩaꝫ: in q̃
babito p grãm: que eſt ſedes et thron⁹. Corda eni ſctõꝝ q̃ſi thuribula vaporoſa
ſunt: ex q̃bus emittit̃ odor et fumus de manu angeli. i. chriſti. Uapor etiã iſte: orõ
eſt q̃ impinguat virtutes. et ſine q̃ aride ſunt. Itẽ ꝺ boc libano dicit̃ Cañ. v. Spe-
cies eius vt libani. electus vt cedri. [Liban⁹] cãdor. quia chriſt⁹ ſm diuinitatẽ cãn-
dor eſt lucis eterne. Sap̃. vij. Uel [vt libani] q̃ eſt arbor thuris. que q̃dem arbor
bumillima eſt et modica. ꝛ totũ q̃d ex ea manat. ſ. thus: aut ad medicinã valet. aut
ad dei bonorificentiã et cultũ. Sic et q̃cq̃d de chriſto fluxum eſt in paſſiõe. ſ. ſudor
lacrime: ſanguis: et aq̃ medicamẽtũ fuit generis bũani et bonorificẽtia dei patris.
Liban⁹ ad lrãm Uel [vt libani] mõtis cui⁹ bec eſt ſpecies: q2 toti terre ꝓmiſſiõis ſupeminet. et q2 ꝟ-
tex eius ꝑpetuo niueatus eſt. et q2 de eodẽ monte ꝑpetuo defluũt flueta terrã ꝓmiſ-
ſiõis irrigantia. Uñ et dicit̃ Cañ. iiij. Que fluũt impetu de libano. De bis duob9
Biere. xviij. Nunq̃d de petra agri deficiet nix libani. aut auelli poterũt aq̃ erũpẽ-
tes frigide et defluẽtes. Habꝫ etiã libanus cedros alijs arborib9 excelſiores. Nec

254

eſt pulcritudo ſpõſi. cui⁹ vertex. i. mẽs ꝑpetue ꝟginitatis cãdore niueata. cui⁹ alti-
tudo toti terre ꝓmiſſiõis. i. eccl̃ie ſanctorũ ſupeminet. a q̃ flueta grãꝝ et doctrinarũ
deſcẽdẽtia totã eccl̃iam ſctõꝝ irrigãt et replẽt. et de cui⁹ plenitudie oẽs accipiũt.
Joh. i. Cedri excelſiſſimi in libano: virtutes eminẽtiſſime i chriſto. Poteſt tñ itel-
ligi in vertice niueato ingreſſus ei⁹ i mũdũ: cãdore incorruptõis niue⁹. Aliũ eni vi-
cioſa lege naſcẽdi atq̃ ſeminãdi: veluti cruentũ babẽt ingreſſum. Hic ꝟo oĩmoda
puritate ſanctitatis niueũ. Uel in vertice niueato puritas intẽtõis ei⁹ i oĩb9. Seq̃-
tur [elect⁹ vt cedri.] Quere ſupra eodem. c. iiij.

Sapientia platanus Capitulũ viij.

e [t platanus.] Uñ dicit Eccl̃. xxiiij. [Quaſi platan⁹ exaltata ſum iuxta aquã
i plateis.] Sapiẽa platanus. q̃ ꝑpter latitudinẽ foliorũ. i. ꝟborũ: dr̃ a platos q̃d
eſt latitudo. Et ei⁹ folia ſunt ad modũ ſcutoꝝ. q̃a ꝟba ſcripture ſacre ſcuta ſunt cõ-
tra iacula bereticoꝝ et tẽptatõnũ. Uñ dñs ſingul̃ tẽptatõib9 diaboli: ſacre ſcṗture
Biero. autoritates opponebat q̃ſi ſcuta: Matth. iiij. Ideo dicit bieronym⁹. Ama ſciẽas
ſcripturaꝝ et carnis vicia nõ amabis. [Exaltat̃] aũt ſapiẽa [in plateis] q̃a ſic dr̃ ꝑ
uer. i. [Sapiẽa] i. chriſt⁹ [foris] i. palã et apte [p̃dicat.] Uñ Iſa. xlv. Ego dñs nõ
in abſcõdito locut⁹ ſum. et in loco terre tenebroſo. Uel [foris] i. p oẽs creaturas.
Aug⁹ Uñ aug⁹. Nuntij tui dñe: ſunt oĩe creaturaꝝ dec⁹. oĩa eni clamãt. de⁹ me fecit.
Job. xij. Interroga iumẽta ꝛ docebũt te. [In plateis dat vocẽ ſuã] i. in latitudie
plebiũ. reuocãs a lata ꝛ ſpacioſa via q̃ ducit ad ꝑditõeꝫ. Mat. vij. Seq̃t̃ [In ca-
pite turbaꝝ clamitat] i. in loco freq̃ntato ab bominib9. nõ ſemel ſꝫ freq̃nter clamat.
Chriſtus platanus Chriſtus etiam ſic platanus lata babꝫ folia. q̃a dilatat⁹ in cruce fecit vmbrã pctõri-
bus. vel ipis gẽtib9 ſignatꝭ p latronẽ. q2 in vmbra ei⁹ ſaluat⁹ ẽ. Treñ. iiij. Cui diri-
mus. in vmbra tua viuem⁹ i gẽtib9. In cruce eni dilatauit folia ſacre ſcripture. ꝛ ꝟ-
ba de ei⁹ paſſiõe ſcuta ſunt et ꝓtegũt vt iã dictũ eſt. Uñ Treno. iij. Dabis eis dñe
ſcutũ cordis laborẽ tuũ. Q̃d fit qñ paſſio dñi p̃dicat̃. Mollis etiã eſt p pietatẽ: ꝛ te-
ner p ↄpaſſionẽ maxime in folijs. i. in ꝟbis. q̃a lex clemẽtie in lingua ei⁹. Et ẽ q̃ſi
arbor patula: parus recipe et refrigerare oẽs malo igne acceſos. Uñ dic̃ Matthei
xi. Uenite ad me oẽs q̃ labo. ꝛc. [In plateis] q2 dedit ſpeꝫ dſperatꝭ dicẽſ. Eze. xviij.
Nolo mortẽ moriẽtꝭ ſꝫ vt ↄuertat̃ et viuat dicit dñs deus reuertimi et viuite. Ut
platee ſunt ſubditi. q̃ eccl̃iam dilatãt. et chriſtũ in ſua doctrina p poſſe ſuo exaltãt.
que. ſ. doctrina deſignat̃ p aquã. Unde Naum vlti. [Aquã ꝓpter obſidionẽ bauri
tibi] i. doctrinã ſcripture ſacre] q̃a obſeſſa es ab boſtib9 tuis.

Maria platan⁹ Dicit etiã maria [Quaſi platan⁹ exaltata ſum iuxta aquã in plateis.] Platan⁹ latꝭ fo-
lijs: vmbrã faciẽs exteri⁹ refrigerat aquã interi⁹. Hõ ꝟo dupliciter exeſtuat: exte-
ri⁹ in tribulatõib9. interi⁹ in tẽptatõib9 et cõcupiſcẽtijs. Ut g̃ in btã ꝟgine plenum
oſtendat̃ refrigeriũ [platanus dicit̃ iuxta aquas] q̃a ↄtra eſtũ exterioris tribulatõ-
nis et interioris ↄcupiſcẽtie ſeu temptatõis remediũ p̃ſtat. Et p h̃ digna eſt exalta-
ri et laudari [in plateis] i. in populis.

Maria platanus. quia platanus

A platos grece dicit̃: q̃d ẽ latitudo latine. Uel q̃a ẽ arbor patula q̃ expãſis ramis
vberẽ facit vmbrã: ꝛ idoneũ p̃bet vmbraculũ: calore ſolis nimio fatigatꝭ. Sol chri-
ſtus: cui⁹ ſolis feruor ira iuſticie ei⁹ et vindicte. q̃ aũ. ſ. irã ipa ſuis tempat p̃cib9 a
pctõrib9 deuote et fideliter exorata. Patulã nibilomin⁹ ſe exbibet pctõrib9: oẽs q̃n-
tum i ſe eſt pata recipe ſub ſua ꝓtectõe. et oẽs refrigerare malo igne exuſtos. Et no-
ta: q2 vbi ſunt folia lata: ibi ẽ vmbra magna. et magna eſt vmbra ꝓtectõis ei⁹. nam
ꝓtegit ↄtra carnalẽ ↄcupiſcẽtiam: q̃a virgo. cõtra ventũ mũdane vanitatꝭ: q2 bũillima.
ↄtra tẽptamenta diuitiarũ: q̃a pauprima. cõtra feruorẽ ſolis. q̃a mater ſolis iuſti-
cie. Diligas ergo mariã et ſeruias ei. vt nõ vrat te ſol per diem neq̃ luna p noctem.
Aliter: vmbra bui⁹ platani: dici pt incarnatio ꝟbi dei in ea. cui ſpũſſctũs ad h̃ ob-
umbrauit: vt ipam in vmbraculũ eccl̃ie ꝑpararet. Umbra eni ex lumĩe eſt ꝛ corpe
opaco oppoſito ad lumẽ. Et tũc platan⁹ bec copioſiſſimã reddidit vmbram. qñ lu-
mẽ i corpe diuinitatis corpus in ea aſſumpſit nr̃e bũanitatis.

Arbor eſt ſteril' a fructu. Et maria vouēs virginitatē. pelegit ſterilitatē ꝙ ꝯcubitum fedirate. Unū de ipſa dicit Sap. iij. Felix ē ſteril' et icoīnqnata ꝛc. habebit fructū etc.
Simil' viti in folijs. Et mari in marito ſuis filio qui eſt vitis vera. Joh. xv. Unū

Maria platan⁹ q₂ platanus — nubes q̄ aſcendebat de mari. iij. Reg. xviij. quaſi veſtigiū hominis dicit habuiſſe. Oſee. x. [Uitis frondoſa iſrael] i. maria [fructus] i. chriſt' [adequatus eſt ei.] Item. ex platano fiūt cyphi quib⁹ vinū ꝓpinatur. q₂ gratiſſima eſt ꝓdicatio q̄ fit de beata virgine.

Arbor mollis et tenera in folijs. q₂ pia ⁊ ꝯpatiēs pctōrib'. q̄s inſtruit ſobie et exemplis in ſpū lenitatis. q₂ lex clemētie i lingua ei⁹. Quere li. iiij. ti. xxxi.

Iuxta aq̄s plātat'. affecta miſericordie. i. iuxta pctōres fluribiles ad vicia. Nā ꝓpe ē omnibus innocētibus ſe in ꝓpitate. Et iuxta eſt oīb⁹ q̄ tribulato ſunt corde. Et hū iuxta aq̄s. i. iuxta fluidos ꝑplos. q̄bo ſemꝑ pata eſt ſubuenire. q₂ ſicut dicit Eccl. xl. Iuxta omnē aquā viriditas. Et nota ꝙ arbor iuxta aquā copioſe haurit humorem vnde accipit virorē. Et ipſa in his plateis nō marceſcit vt tedio pctōꝝ affecta foliorꝝ vel ramorū. i. orōnū ſuaꝝ et patrocinij ſubtrahat eis ꝓtectōem.

Aliter [Iuxta aquā] dicit ſe [exaltatā] nō in aqua. quia ꝯiugata fuit ſed nō vſa coniugio. [In plateis] ciuitatū vel eccliarū. Aliter [Exaltata ſum] a terrenis ad celeſtia [iuxta aquā] i. iuxta filij mei doctrinā q̄ docuit humilitatē Matth. xi. dicēs. Diſcite a me ꝛc. ꝑ quam. ſ. ſapiam [exaltata ſum iuxta aquā] celeſtis ſapie [i plateis] hierusalē ciuitatis ſupne. q̄a qui ſe hūiliat exēplo meo exaltabit. Luc. xiiij. Sequit' [In plateis] Platee ſunt corda iuſtoꝝ dilatata caritate. Thob. xiij. Platee hierlm ex lapide cādido et mūdo ſternent'. Aq̄ in platea. gra in corde lato ꝑ caritatem. et plano ꝑ ſimplicitatē. Et in tali corde exaltat' maria. Aliter [Exaltata ſum in plateis] In illis. ſ. qui cōſtituti ſunt in latis vijs. que ducūt ad mortē. Trenoꝝ. iiij. [Nō ſunt cogniti] i. ſunt eternaliter rꝓbati. q₂ [in plateis] hui⁹ q̄ q̄nto fragiliores. tāto indigēt miſericordia ampliori. Et in his [plateis] eſt ipſa q̄ſi platan⁹ ꝓtegens eos miſericordia copioſa. ne mors rapiant ad infernū. ſed ad penitētiā miſericorditer expectant'. et ne diabol⁹ ipſos q̄ntū vellet ꝑuertere ꝑualeat. Uel [exaltata] ideo ſe dicit [in plateis] i. in latitudie m'tiplici. q₂ virgo cū ꝟginibus. vidua cū viduis. cōiugata cū cōiugatis. Unde dicit. Et ambulabā in latitudine.

Uel aliter. [Platan⁹] vt dictū eſt. habet folia lata. et maria platan⁹ ē. q₂ abūdans in doctrina. Nam cū ſeruaret oīa que de filio dicebant' cōferēs in corde ſuo. Lu. ij. ex abūdantia cordis Mat. xij. prudenter et ſecure poterat loq̄. Exaltata igit' eſt i plateis ciuitatis. i. eccle. hoc eſt in aplīs. qui oībꝫ erāt ꝯmunes vtilitatē oim ꝓcurādo. Unū paul⁹ dicit. i. Chor. ix. Omnibꝫ oīa fact⁹ ſum. Platee etiā pſtrate ſunt. in quo humilitas diſcipuloꝝ illi⁹ q̄ dicit Matth. xi. Diſcite a me ꝛc. Platee etiā via ſunt alijs. et apli via fuerūt oībꝫ ꝑ exēplū. vnde vocant' ſal terre Mat. v. q̄a oībꝫ vite ꝯdimentū ꝓſtabant. Thob. xiij. Platee tue ſternent' ꝛc. In iſtis plateis ē beata ꝟgo exaltata. ꝑ abundantiā doctrine q̄ eos docuit. ſicut platanus iuxta aquā. ad lraꝫ. apeRuit enim os ſuū ſapie declarāde. Quere li. iiij. ti. xxxi. Ul' etiā ideo. dicit' [platan⁹ iuxta aquā] quia ſicut rami vl' arbores plātate iuxta aq̄s iuuant illos q̄ ſubmergūtur in aq̄s ad exeundū. ſic et ipſa iuuat ad exeundū de aq̄s carnal' ꝯcupie et aliorū pctōrū ſuis orōibus meritꝫ et exemplis. Iuuat inq̄m ſi ſe ꝓrēdiderint ei fide ⁊ dilectōe. et manibꝫ bone opatōis ad ei⁹ honorē et glīam qđ bonū eſt opantes.

Maria cinnamomū — Capitulū ix.

C Innamomū. Unde dicit Ecci. xxiiij. [Sicut cinnamomū et balſamū aromatizans odorē dedi ꝛc. et q̄ſi mirrha electa dedi ſuauitatē odoris.] Cinnamomū arbor eſt ſic dicta: q̄ſi cannamom⁹. q̄a ei⁹ cortex ad modū cāne rotūd⁹. Canna hebraice. calam⁹ latine. Et cū frāgit' ſpiramētū emittit ad modū nebule vl' puluerſ.

Collectō mirrhe — Mirrha creſcit in arabia. et eſt ſilis ſpine quā acantū dicunt. Sarmenta eiuſ arabes ignibꝫ fouent. quorū fumo ſatis noxio. niſi ad odorē ſtoracis accurrāt. plerūꝗ inſanabiles morbos cōtrahunt. Mirrha autē trogodite ab inſula arabie dicta vbi melior et purior colligit'. Ubi autē nos habemus [ſicut cinnamomū] alia lra

255

Aſpaltū — habet aſpaltū ꝑ cinnamomo. Et eſt aſpaltū arbor modica et odorifera. rubea vel roſei coloris. ſpinas habens candidas. de cui⁹ radice fit vnguentū. Dicit g̃ maria. [Sicut cinnamomū et balſamū aromatizans odorē dedi] pietatis et hūilitatiſ. q̄ duo in cinnamomo et balſamo figurant'. Qui g̃ ſenſi. curras ad mariā vt pigmētū ab ea. Et q̄ꝗ ſumit' cinnamomū ꝑ arbore. q̄ꝗ ꝑ arboris cortice. Primo g̃ de arbore. Secūdo de cortice videamus.

Cinnamomū arbor

Creſcit in ꝑegrinis et longinquis regiōibꝫ. ſ. in india et ethiopia ad lram. In q̄ ſignificat' vſq₃ ad remotiſſimas regiōes habet' veneratio virginis glīoſe. ſicut ipſa dic' Luce. i. Beatā me dicent omnes generatōes. Maria etiā ab illis q̄ fuerunt flagicioſi peccatores honorat'. et ꝑ miſericordiā vult ab ipſis honorari. Myſtice. regio ꝑegrina vita pctōris. ſicut de filio ꝓdigo dicit' Luce. xv. ꝙ ꝑegre ꝓfectus eſt in regiōem longinquā. Uita enī peccatoris regio ꝑegrina ē a deo: et a ꝯditōne hūana. q̄a hō nō eſt factus ad peccandū. ſed ad ſeruiendū deo. q̄ nemini mādauit impie agere: ⁊ nemini dedit ſpacium peccādi. Eccl. xv.

Duorū cubitorū. et hec ꝓprietas eque ꝯuenit matri et filio. Sicut enim ipſe ſp fuit filius dei et manſit fili⁹ dei. et cepit homo eſſe. vt vere poſſet dicere. [Sum quod eram] ſcꝫ deus. [nec eram quod ſum] ſcꝫ homo. [nūc dicor vtrūꝗ] ſcꝫ deus ⁊ hō. Sic poteſt dicere maria poſt partū. [Sum quod erā] ſcꝫ virgo. [nec erā quod

Maria cinnamomū. q₂ cinnamomū arbor — ſum] id ē mater. [modo dicor vtrūꝗ] i. mater et virgo. Et hi ſunt duo cubiti quibus marie dignitas menſuratur. ſcꝫ virginitas et fecūditas. Ideo dicit' Eccl. xxvi. Gratia ſuper gratiā: mulier ſctā ꝛc. [Gratia fecunditatis] [ſuꝑ gratiā] virginitatis. Et nota [ſuper] quia vtrūꝗ fuit ex ſpeciali gratia ſpūſſancti. Quere cōcordātiaꝫ de ſago duplicato. Sed ꝙ facta eſt dei mater. ſuꝑ omnē gratiā eſt. Et hoc figurat hec ꝓpoſitio [ſuper.]

Medicinalis. quia ex maria ſumpta eſt caro chriſti: qua curatū eſt gen⁹ humanū. Ecci. xxxviij. Altiſſimus creauit ꝛc. Unde ſuꝑ illud ad Hebre. vij. vbi dicit': ꝙ leui decimatus eſt ꝑ abrahā. dicit glo. ꝙ chriſtus nō traxit ex matre ſeruorē vulneriſ. ſed materiā medicaminis.

Tenuiſſimas et ſubtiles dicit' habere virgulas: et ſurſum tendētes. que quaſi in ſeipſas replicant'. quibus deſignant' cogitatōnes virginis ſuper omnes alios ſctōs: ſpirituales: ſublimes: et ſubtiles: et ad deū tendētes. virgule iſte in ſeipſas replicabātur. quia marie cogitatus per ſuā diſcuſſionē ad ſeipſam reciprocabant'. Unde dixit. Ecce ancilla domini ꝛc. Ecce replicatio. Item Luc. ij. Maria cōſeruabat omnia cō. in corde ſuo. Ecce virgarū collectio. Aliter. Tenuitas et erectio virgarū: deſignāt in ea tenuitatē paupertatis ⁊ erectōem a terrenis.

Item Cinnamomi cortex.

Robuſtus. quo deſignatur in virgine virtus patiētie. que tribulatōibus pluuiarū: grandinū: et ventorū obijcitur. ne ſpiritualis viror areſcat. Aſſigna de patientia marie. Et dicit' iſte cortex eſſe tricolor. ſcilicꝫ. cinereus: vel ſubniger. vel ſ'm ꝓhiſicos citrinus. Fuit etiā color virginis quaſi cinereus. id ē. deſpectus. vl' ꝓpter paupertatem. vel quia corrupta reputabat' a iudeis. Unde dicebant de filio ei⁹ Mat. xiij. deſpectiue. Nōne hic eſt fabri filius. nōne mater ei⁹ dicit' maria ꝛc. Subnigra autē fuit in afflictōibꝫ quas fili⁹ ſuſtinuit an̄ paſſionē. Subruſa ꝟo vel q̄ſi citrina ꝑ cōpaſſionē in filij paſſione.

Rotundus et ſubtilis. quia maria cōuerſatione celeſtis. et ſubtilis ſubſtantie per carnis macerationē. paupertatē. humilitatē. et contēplationē. Quere ſupra eodem particula. iiij. ca. v.

Rugoſus. in quo ſignatur parſimonia virginis. quia ex defectu victualium proueniunt ruge. Eſt autem parſimonia ſcientia vitandi cultus et ſumptus ſuperfluos.

Parſimonia

Coloris cinerei q̄ vilis eſt et deſpectus. in quo ſignat' dilectio paupertatis et mūdani

ɔtēptus. p hec eni duo maluit in mūdo vileſcere ꝙ lucere. vilipēdi ꝙ appeciari. Et ideo dicit [odorē cinnamomi ſe dediſſe] qa dedit exemplū ɔtēnendi ꝙdā [illegible]

Berñ. do glioſum. vere eni fuit hūilis p paupertatē ſpūs. et ſicut dicit btūs Ber. Que hūi milis nō vult hūilis pdicari ſed vilis reputari. Aliter Color cinereus color mor tu⁹ eſt. ſꝫ ſub h colore latet in cinnamomo ſapor viu⁹. Et maria mortua erat mun do. ꝛ ideo ſapozabat imo et ſapiebat dulcedines aromaticas paradiſi. Ité rōe coloris cinerei ſignat eos q̄ dicūt cū abrahā. Loquar ad dn̄m meū cū ſim puluis ꝛ cinis. Gene. xviij. Idem eni ſentiebat et loq̄bat de ſe maria filia abrahe.

Acutū ſapit cū dulcedine. Vn̄ theophilū redarguiſſe legit. ecce acutū. et ɔſolata eſt. ecce dulcedo.

Intenſe dulcedis. quia ɔuerſatio eius ꝙdiu fuit in ſeculo dulcis ad imitandū. ꝛ ad huc dulciſſima ad recolendū.

Quāto gracilioꝛ et tenuioꝛ: tāto dulcioꝛ carioꝛ et odoratioꝛ. Sic maria ꝗnto grali oꝛ p hūilitatē et tenuioꝛ p abſtinentiā et paupertatē. tāto deo glioſioꝛ p meritū. ꝛ mū do odoratioꝛ p exemplū.

Ad calorē ſolis a ſtipite ſepat. quia ppter amorē ſolis iuſticie ab amore ſue carnis q̄ ſignat p ſtipitem: imo omnis carnis ſepata eſt. Vn̄ nō caro ſed aīa appellat. pver.

Cinamo mū cortex xxv. vbi dicit. [Aqua frigida aīe ſitiēti] i. marie [nuncius bonus] i. gabriel miſſus ad eā [de terra longinq̄] hoc eſt. de celo.

Cum frangit emittit viſibile ſpiramentū. qꝛ cū progatiua marie ſcꝫ effect⁹ gr̄e ei⁹ q̄ſi viſibiliter et manifeſte ſentit. ſicut cū gariofilū maſticat. et guſtans reficit ꝛ aſtā tes odore recreantur.

Quo plus atterit maiorē emittit odoris fragrātiā. Et q̄nto magis maria afflicta ē i fi lio: maioris odoris fragrātia vtrāqꝫ eccliam pigmētauit. qa ſic facta eſt nō ſolum martyr ſed etiā pluſꝙ martyr.

Vinū pigmentat. et maria vinū pdicatōis vinū etiā compunctōnis et lacrimaꝝ. nā p eam ſperant rei ad miſericordiā filij puenire.

Medicinalis eſt: et multū valet cōtra ſyncopim. i. defectū cordis. qđ deſignatū eſt in nuptijs Joh. ij. qn̄ vinū impetrauit a filio. Qđ etiā q̄tidie facit qn̄ torpente de uotiōe feruorem tepidis ſuminiſtrat.

Vulnera ɔſolidat. Solidatio ſpūaliū vulnerū ſpei ſecuritas et venia peccatorum. Hec duo fecit theophilo.

Fluxum ſedat. fluxum. ſ. illius inundatōis de qua habet Oſee. iiij. Maledictum ꝛ mendacium. vſqꝫ. inundauerūt.

Deſtitutū confortat. ſicut patet in magno patre baſilio timenti iulianū apoſtatā. et ſimiliter in theophilo.

Confectōes q̄bus admiſcet reddit ſapidas. Nō eſt eni ſermo q̄ nō ſit dulcioꝛ ſi in ſuo fiat mētio de ea. Vn̄ Eccl. xlix. In omni oꝛe q̄ſi mel indulcabit ei⁹ memoria. Ideo etiā hec [cinnamomū aromatizans] quia vbiqꝫ diffundit odorē pietatis et miſericordie ſue. et omniū virtutū ſuarū.

Os comedentis et maſticantis ſe: reddit odoriferū. exēplū de ioſtio monacho in cui⁹ oꝛe ocul' et aurib⁹ inuēte ſunt q̄nqꝫ roſe coloris et odoris eximij qn̄ mortu⁹ ē. qui ſingul' diebus quinqꝫ ps. beate virginis deuotiſſime decātabat. Et hoc ɔtigit in abbatia ſancti bertini apud ſanctū andomarū.

Item p hoc ꝙ maria ſe ɔpat cinnamomo oſtēdit: ꝙ pfecte mūdū ɔtempſit. et pfecti ɔtemptus mūdi nobis reliq̄t exemplū. Habet enim vt dictum eſt cinnamomū ar boꝛ virgas tenuiſſimas ꝛ erectas. et i gcilitate notat tenuitas paupertatis. ꝛ erectio a terrenis. qa virga erecta eſt. in coloꝛe cinereo amoꝛ ipſius paupertatis. que nō vult lucere in mūdo. ſicut nec cinis lucet: ſed magis vileſcere. ſicut cinis vilis eſt. Jō ḡ dicit ſe q̄ſi cinnamomū: ppter tria hec. qa dedit pfectū exēplū ɔtēnēdi oē mūdanū.

Chriſtus cinnamomū. quia

Cinerei coloris. qa aſſumpſit de ỽgine carnē ſilē peccatrici. Coloꝛ eni cinereus coloꝛ deſpect⁹ ē. Et tal' erat apud iudeos pſentia ſaluatoris. Vn̄ q̄dam dicebant

256

Mar. vi. Nonne hic eſt faber fili⁹ marie ꝛc̄. et ſcandalizabant in illo. Vel potius q̄ſi in paſſiōe nō fuit ei ſpecies neqꝫ decoꝛ. Iſa. liij. Et mortu⁹ erat corpe: ſꝫ viue bat diuinitate. ſicut in cinnamomo eſt coloꝛ mortu⁹. et ſub eo ſapoꝛ viu⁹ delitеſcit.

Chriſt⁹ cinnamo mū. qa — Quo magis attrit⁹ ē ppter ſcelera nr̄a. Iſa. liij. maioris emiſit fragrātiā odoris. qꝛ fracto alabaſtro corpis ei⁹ in cruce. dom⁹. i. vtraqꝫ ecclia. repleta eſt ex odore vn guenti. Johānis. xij.

Fractus in cruce emiſit viſibile ſpiramētū: q̄ſi nebulā et odorē ſuauitatis ad placan dū irā patris. Unde Sap. xviij. Properās hō ſine querela ꝛc̄. Qđ de aaron legit ad lrām. ſed de ſolo chriſto ꝓpe interpͭtat. Et tūc ſicut ipſemet dicit Eccī. xxiiij. q̄ſi nebula texit omnē carnē ab ira patris q̄ſi a feruore ſolis. Sicut etiā nebula. ſol' fer uoꝛi ſe opponēs: et illū ſuſcipiēs diſſipat. ſic et caro eius in paſſiōe. Q₀ autē caro eius deſignet p nebulā. habuiſti ſupra pticula. i. c. vij.

Scriptura ſacra cinnamomū. quia

Scriptura ſacra vel etiā ſapiētia: cū frangit multiplici expoſitōe: pigmētat vinū do ctrine: et vinū cōpunctōis. ſpem tribuens dſperatis. Ezech. xviij. Nolo mortē mo rientis dicit dn̄s. reuertimini et viuite.

Scriptu ra ſacra cinnamo mū. quia — Coloris eſt cinerei: cordib⁹ nr̄is imp̄mens memoriā finis. Vn̄ plato. Hec eſt ſūma philoſophia. cōtinua mortis memoria. Eccī. vij. In omnib⁹ opib⁹ tuis memorare nouiſſima tua: et in eternū nō peccabis. Plato.

Dulcis et medicinal'. nā medet langworib⁹ aīaꝝ. et futurā pmittit retributōem. et ſi ſtit viciorū incētiua.

Hiero. Hieronym⁹. Ama ſentētias ſcripturaꝝ. et carnis vicia n̄ ama bis. Dicit etiā ſapiētia. Sicut cinnamomū dedi ſanctis odorē.

Cinnamomū cinerei coloris eſt. p quē intelligit timoꝛ: et vilificās et incinerās. q̄ſi di cat ſapiētia. Dedi eis timorē p quem ſunt odoriferi. vt eorum ſpūs erigat a malo. Odorifera enim ɔfortāt: ea maxime q̄ reſtringunt.

Sancti cinnamo mū — Itē viri ſancti ppꝛie dicunt cinnamomū. q̄ in cinere penitētie degentes. et dn̄ice paſ ſionis memores. vbi in ſole poſuit tabernaculū ſuū. qn̄ corp⁹ ſuū expoſuit feruo ri paſſiōis. ppter amorē ſolis iuſticie: ſepant a ſtipite ſuo q̄ſi q̄druplici. mūdo. car ne ppꝛia: et domeſtica. i. amicis carnalib⁹. ppꝛio ſenſu. et ppꝛia volūtate. Ab hmōi ſti pitib⁹ neceſſe habēt ſepari: q̄ volūt agere fructuoſā pn̄iaꝫ. ꝛ imitari dn̄icā paſſiōeꝫ.

Sapientia mirrha electa Capitulū x.

Nota ꝓprietates mirrhe — M Irrha] Unde dicit Eccī. xxiiij. [Quaſi mirrha electa dedi ſuauitatē odoris]

Mirrha eſt arboꝛ in arabia: q̄nqꝫ cubitis creſcens in altū. odorifera. albe ſpi ne ſimilis. guttā q̄ndam diſtillat que viridis eſt et amara. que gutta dicit ſimiliter mirrha. q̄nqꝫ inciſo cortice q̄nqꝫ ſine corticis inciſiōe. Que etiā talis eſt virtutis: ꝙ corpa mortua que ipa pungunt: a putredine: vermib⁹: et fetore dicit cōſeruare. Que ſpōte manat pcioſioꝛ eſt. et dicit mirrha electa. Que vero p inciſionē corticis emanat vilioꝛ eſt et minoris efficacie. Hec etiam gutta medicinalis eſt.

Compatur aūt ſapiētia mirrhe electe. quia docet ſpontaneā carnis mortificatōnem. dicens ad Col. iij. Mortificate membra veſtra ꝛc̄. Docet etiā pfectā continētiā: que eſt mirrha electa: ſi ſit volūtaria. ad depſſionem eni carnis cōmunia ſūt amari tudo penitentie ꝛ cōtinentie. Et hec duo dāt alijs odorē. qa edificant. nō tn̄ dant ſuauitatē odoris: niſi ſit mirrha electa. i. penitētia et cōtinentia volūtaria.

Maria mirrha — Dicit etiā maria [Quaſi mirrha electa dedi ſuauitatē odoris.]

Arboꝛ in arabia. que interpͭtat veſpera vl' occidens. Mirrha interpͭtat amaritudo. maria mare amaꝝ. ppter mltas amaritudines q̄s ſuſtinuit in filio. Fuit aūt arboꝛ mirrhe in veſpera paſſiōis filij. Fuerat eni arboꝛ leticie qn̄ dixit. Exultauit ſpūs meus i deo ſalutari meo. ſed amaritudinis qn̄ occidit ſol iuſticie.

Arboꝛ eſt quinqꝫ cubitoꝝ: q̄b⁹ creſcit in altū. Hi cubiti ſunt mūdatio in vtero. Vn̄

Maria mirrha quia mir rha — q̄dam celebrāt h feſtū. natiuitas. annūciatio. purificatio. aſſumptio. vt pm⁹ cubi tus ſit interſticiū tpis inter mūdatōem et natiuitatē. et ſic de alijs.

Spine ſimil'. Per ſpinas intelligunt pctōres. Vn̄ maria apparuit q̄ſi ſpina: qn̄ le gem datā de mulierib⁹ q̄ de viris ɔceperāt et conſuetudinē obſeruauit.

Guttā ſtillat que viridis ē et amara. Gutta iſta chriſt⁹ fili⁹ marie. viridis ꝗ color refert ad celeſtia: q̄a xp̄s de celo venit in virginē. amaritudo refert ad paſſionē.

Chriſtus gutta mirrbe. quia

Gutta hec acumīe coloris inuiſcat̄ circa arborē ſuā. q̄a chriſt⁹ ꝑnte dilectōis q̄xime adheſit matri ſue ipm̄ educāti. Vñ Lu. ij. Deſcendit cū illis nazareth ꝛc̄.

Gutta hec ꝓcioſa ē: cui⁹ ꝓcio ſum⁹ redēpti. Job. xxviij. Neſcit hō ꝓciū ei⁹. Hui⁹ ꝓ cuj crux fuit ſtatera. et q̄a ꝑpōderauit pctīs: ſublatū eſt pctm̄. ꝛ paſſio deſcēdit ī trā. Amos. ix. Faſciculū ſuū ſup terrā fundauit. Prepōderauit etiā obito detētōnis mltoꝝ ī inferno. Vñ eo deſcēdente ad mortē ſepulturā ꝛ īferos. ipi eleuati ſūt de inferno. Jō de cruce egregie dictū ē. Statera facta ē corpis. ꝑdāq; tulit tartaris.

Gutta ſponte manās ꝓcioſior eſt: elicita corticꝭ vulnere. et xp̄s exiuit ī natiuitate ō virginis vtero clauſo et ſignato. ſponte etiā ſe obtulit ꝓ nob̄ paſſiōi. Vñ iob. xviij. Proceſſit obuiā venientib̄ ad capiēdū ſe. Jdeo cōpat̄ camelo: q̄a ſpōte ſe inclinauit ad onera nr̄e īfirmitatis ferēda. Lu. xviij. Facili⁹ eſt camelū ꝛc̄.

Gutta hec lucida interi⁹. q2 chriſtus lumē diuīitatis accēdit in teſta nr̄e mortalitatꝭ. Et ideo obſcurat̄ exteri⁹ velut teſta.

Corpa mortuoꝝ inde pūcta ſeruat a putredine: vermib̄ ꝛ fetore. qđ fit q̄n ad ei⁹ exemplū facim⁹ penitētiā. Putredo auaricia. vermis ſupbia. fetor luxuria. Supbia.

Aug⁹. Unde Aug⁹. Vermis diuitiū ſupbia.

Odoris ē ꝓcipui. Vñ hic dr̄ [Quaſi mirrha electa dedi ſu. odo.] Jz illū odorē ō quo meretrix dicit puer. vij. Aſpſi cubile meū mirrha et aloe ꝛc̄. Hec meretrix vanitas aut voluptas. Cubile mūdana delectatio. Sz iuſti debēt attēdere ī hac mirrha nō delectatōem vl̄ odorē. ſz amaritudinē pene ſeq̄ntꝭ. Oīs eni voluptas: mirrha eſt reſꝑſa. q̄a riſus dolore miſcebit̄. Prouer. xiiij. et extrema gaudij luct⁹ occupat.

Chriſt⁹ gutta mirrhe. quia Mirrha aūt paſſiōis chriſti fuit amariſſima chriſto patiēti. ſz ſuauiſſima et odorꝭ ꝓcipui chriſtiano recolēti. Nihil eni dulci⁹ captiuo: q̄ ſi ꝓciū ſue redēptōis audiat nūerari. qđ fit q̄n paſſiōis articli diſtiguūt̄. Mirrhe ḡ guſt⁹ amar⁹ ꝛ odor ſuauiſ.

Gutta mirrhe ē rotūda. quia ꝑ eam eterne glīe nobis aditus apert̄.

Gutta hec calida ꝛ ſicca. Valde eni calid⁹ fuit chriſtus: q̄n dixit. [Sitio.] vñ ſicut ſol guttā amarā. ſic chriſtus tūc latronē attraxit ꝛ dulcorauit.

Gutta hec medicinal̄ eſt ad min⁹ q̄druplicit̄. Primo q̄a reſtrigit humores a capite fluētes. q2 cogitatōes ꝑſumptōis elidit memoria crucifixi. ſicut patꝫ in petro qui recogitās chriſtū paſſum fecit girari crucē ſuā. Scd̄o q̄a valet ꝯtra ſtricturā pectoris. ꝑ pect⁹ ſcīa. ꝑ ſtricturā anguſta ſcīa. quā mirabiliter chriſti paſſio dilatauit. Tercio q̄a maſticata tollit fetorē oris. ꝗ ē loqui ſublimia gl̄iando. Vñ Jſa. xliij. Reduc me in mēoriā et iudicemur ſil̄: et narra ſi q̄d habes vt iuſtificerꝭ. Quarto q2 ꝯſumit putredinē vulneꝝ. que ē iteratio pctī. Vñ. Putruerūt ꝛ corrupte ſūt cicatrices mee. q2 recidiuātes rurſū ſibi crucifigūt filiū dei. ad Heb. vi.

Dñs cantuarienſ. Scd̄m ſupdicta: maria ē arbor mirrhe. cui⁹ arboris gutta chriſt⁹ dñs. veruntamē q̄a ſm̄ q̄ hec lr̄a legit̄ de btā v̄gīe. btā v̄go cōparat̄ gutte mirrhe. Notādū ḡ q̄ mirrha arbor deſignat iudeā: ꝑpter amaritudinē pctōꝝ. cui dicit̄ Hiere. ij. Quō ꝯuerſa es in amaritudinē vinea aliena. Nr̄a lr̄a habet in prauū. Hec arbor in arabia fuit tempore btē virginis. quia tendebat ī defectū. Quinq; cubitos hui⁹ arboris faciebāt

Grego. regnū et ſynagoga. que ſynagoga: ſicut dicit Gregori⁹. de q̄tuor angulis dom⁹ filioꝝ iob: diuiſa erat in q̄tuor. principes ſacerdotū. ſcribas ſeniores populi: et phariſeos. et oēs hi erāt ſil̄es ſpine ꝑ multas peccatoꝝ pūctōes. Ab hac arbore

Maria gutta mirrhe. effluxit q̄ſi gutta mirrhe beata virgo. vt poſſit dicere. [Sicut mirrha electa dedi ſuauitatē odoris.] Cetera ſm̄ hunc ꝓceſſum a ſupiorib̄ colligant̄.

Dicit̄ ḡ maria [mirrha electa] Jlla autem mirrha eſt electa: que ſine vulnere manat ab arbore. et illā amarā carnis mortificatōez deſiḡt. quā ꝓfert aīa nullo pctī vulnere ſauciata. Talē mirrhā diſtillauit btā v̄go. ꝗ licꝫ pctī vuln⁹ nō haberet. ſeipaꝫ tñ mltipliciter mortificare curauit. Et tal̄ mortificatio ſiue mirrha ꝑpter deū ē. Vñ ipe dicit Cañ. v. Meſſui mirrhā meam ꝛc̄. Et hec eſt mirrha ꝓma et probatiſſima

ſicut ibidē dicit̄. et mirrha electa. vt ſup. Mini⁹ eni ꝓcioſa eſt pñia peccatoꝝ: q̄ penitē[…]oꝝ. Et nota q̄ dñs meſſuit mirrhā iſtā ī ſua aſſumptōe. ꝛ ideo inſtitutū erat […] ī mēſe auguſti q̄n metunt̄ ſegetes celebret̄ aſſumptio eius.

Itē maria cōparat̄ mirrhe. q2 ſicut mirrha corpa inde pūcta ſeruat a corruptōne: ſic maria ꝑ grām meritoꝝ: et ēploꝝ et orationū ſuaꝝ ſeruat familiares ſuos a corruptōe luxurie. Mirrha ꝓbata: caſtitas ꝯiugal̄. ꝓbatior: ꝯtinētia vidualis. ꝓbatiſſima: caſtitas v̄ginal̄. quā ipa ꝑ ceteris degit ī exterminiū legis. ꝗ v̄ginitatē habebat opprobrio. Jdeo ipa dicit Cañ. v. [Digiti mei] .i. diſcrete cogitatiōes ꝛ affectōes mee [pleni ſunt mirrha ꝓbatiſſima] q̄a de v̄ginitate cogito. Et ideo dedit nō ſolū odorē ꝑ exemplū v̄ginitatis. ſz odoris ſuauitatē: vt mltos alliciat ad ꝓpoſitū v̄ginitatis. Odor eni nō allicit: ſz ſuauitas odoris. Vñ ps. Adducent̄ regi virgines poſt eam.

Maria ſtorax. Capitulū xi.

[S]toraxq;. [Ecci. xxiiij. Quaſi ſtorax et galban⁹ et vngula et gutta. His q̄tuor ſe cōparat btā virgo ꝑpter q̄tuor cardinales: in q̄b̄ nos īſtruit ꝑ exemplū. In ſtorace fortitudo ei⁹: que apparuit in filij paſſiōe. Nam ſtorax lacrima ē q̄ colligit̄ in dieb̄ canicl̄arib̄. q̄b̄ feruor ꝑſecutōis figurat̄. ꝛ tūc moleſte ſunt purgatōes. quia chriſt⁹ cuj mr̄ cōpaſſa ē: ꝑ moleſtias q̄s paſſus eſt ī cruce: purgauit mores animaꝝ nr̄aꝝ. et tūc manifeſtiſſime apparuit fortitudo marie. Jpa eni erat fortis illa mlier quā q̄ſierat ſalomon ſz nō inuenerat: dicēs Mlierē fortē q̄s inueniet. Sed hāc inuenit ſymeon q̄n dicebat illi Luc. ij. Tuā ipi⁹ aīam ptrāſibit gl̄a ꝛc̄. Quere libro. iiij. parte. ij. decimā ꝓrogatiua. A

De fortitudie marie

Moraliter Per ſtoracē ſignat̄ patiētia ſctōꝝ. ꝗ manifeſtat̄ in feruore caritatꝭ eoꝝ. ꝗ ſcꝫ patiētia ipi purgant̄. licꝫ moleſtiſſima ſit nature. Lu. xxi. In patiētia vr̄a poſſidebitis animas veſtras.

Storax q̄d eſt

Aliter. Scd̄m Jſidoꝝ. ſtorax arbor ē arabie. ſil̄is malo cedonio. cui⁹ v̄gule intra caucule ortū cauernatim lacrimā fluūt. que. ſ. lacrima cadēs in terrā immūda ē. ſed cū adheret ꝓp̄o cortici vel calamo: et tenet ſe ſurſum tūc eſt munda. Hec etiā lacrima ꝓp̄e albida: tandē fulua fit ſolis cauſa. Et ipa gutta dr̄ ſtorax calamites. quia ſeruat̄ in calamo. ꝛ ēſt pinguis. reſinoſa. humecta. et odoris iocundi. et veluti melloſum liq̄rem emittēs. Et dr̄ ſtorax. q2 eſt gutta arboris ꝓfluens et ꝯgelata. Nam greci ſtiriā guttā dicūt. Grece aūt ſtirax latine ſtorax dicit̄. Vñ v̄ſus. Albaq; diffuſis dependet ſtiria ramis.

Maria dicit̄ ſtorax. quia ſtorax B

Arbor arabie: ꝗ interꝑtat̄ cāpeſtris. q2 campus fructifer et latus et ſtudioſe excult⁹. Similiter et beata virgo ſtudio ſpūſſancti agricolata eſt et exculta. et nobis attulit ꝓcioſum illud frumentū ꝗ in ſacramēto paſcunt̄ hoīes et angeli. Joh. xij. Niſi granū frumēti ꝛc̄. Lata ē etiā ꝑ multitudinē et viſcera pietatis. Quere li. viij. ti. iij.

Huius arboris gutta ꝓmo candida eſt: poſtea calore ſolis fuſca efficit̄. Hec gutta chriſtus dñs candid⁹ ꝑ innocētiā et aīe puritatē. quia peccatū nō fecit. ſed calore ſolis .i. feruore paſſionis q̄ſi fuluus factus eſt illis quaſi ſurrufus. Vñ dic̄ ſpōſa. Amicus me⁹ cādidus et rubicūdus. Sil̄r et btā v̄go candida ꝑ virginitatem ſed in filij paſſione fulua facta ē et q̄ſi ſurrufa ꝑ cōpaſſionē. Vñ dicit Cañ. i. Fuſca ſum. q2 decolorauit me ſol. i. chriſtus: cui mēte ꝯpaſſa ſum.

Dicit̄ calamites. q̄a tam grā matris q̄ filij cōſeruat̄ in calamo ꝑfecte hūilitatis.

Pinguis eſt ꝑ deuotōem quā ſuis famulis ſūmiſtrat. Unde dicit cū filio ꝓmittēs hāc pinguedinē obedientib̄ ſibi. Jſa. lv. Audite audiētes me et comedite bonū. ꝛ delectabit̄ in craſſitudine aīa vr̄a.

Melloſi liquoris. Vñ dicit mr̄ cū filio. Spūs meus ſup mel dulcis ꝛc̄.

Jocundi odoris. q̄a vterq; in his qui ſalui ſunt odor vite in vitam.

Humecta: tingendo alios in beneficijs et doctrinis.

Gutta ꝓfluēs q̄ſi ꝯgelat̄ et ꝯpingit̄: effectiue dando ꝑſeuerantiā.

Exteri⁹ quaſi obſcura. ſed intus quaſi lucida. vt ſup̄ dictum eſt de mirrha.

Scilicet in feruore eſtatis. q̄a nō ex opibꝰ iuſticie q̄ fecimꝰ nos. ſed ſm̄ ſuā miſericor
diā ſaluos nos fecit deus. Uel q2 ex caritate nobis euāgeliū p̄dicauit. Ezech. xxi.
Fili hominis ſtilla ad ſanctuariū.

Cauernatim fluit hec lacrima. corticē ſciſſōe. q̄a chriſtꝰ inciſus i cruce q̄nqꝫ plagis
Maria ſtorax. q2 de cauerna ſui corpis nob aquā et ſanguinē ppinauit. et eccle ſacramenta.
Infrigidata calefacit. ⁊ maria ſigr̄ p abyſach: q̄ dauid frigidū calefecit.
Superflua tollit. Sic et chriſtꝰ. dicens Luc. xi. Quod ſupeſt date elemoſynā ⁊c̄.
Dura emollit. Eze. xxxvi. Auferā a vobis cor lapideū ⁊ dabo cor carneum.
Dicit̄ curare lippitudinē oculoꝝ. et h̄ tribuens virtutē diſcretiōis.
Dicit̄ curare tuſſim et reumata. i. cogitatōes et curas ſuperfluas
Dicit̄ cōſolidare dentes motos. i. virtutes q̄bꝰ aīa paſcit̄ ſuo modo.
Malaxat̄ ad ignem velut cera.
Qui cōburunt vzinā mirrhe fetorē ſentiūt intolerabilē et p̄iculoſū. niſi p fumū ſto
racis eiſdem ſuccurrat̄.

Moraliter. Lacrima ſtoracꝭ cadens i terrā immūda eſt. He ſunt lacrime hypocrita
rū ſordide. q̄a effundunt̄ p cupiditate terrenoꝝ vl̄ laudibꝰ mūdanoꝝ. Sꝫ lacrime
iuſtoꝝ lugentiū p irriguo ſuperiori ⁊ ex amore diuino mūde ſunt. Et de his dic̄ pſ.
dn̄o. Poſuiſti lacrimas meas i ɔſpectu tuo. ſic bonū vinū ante magnates.

Maria galbanus Capitulū xij.

Uerſus terciꝰ g Albanus] Scōm iſidoꝝ. galbanꝰ eſt ſuccꝰ ferule. Alij dicūt q galbanus vel
galbanū naſcit̄ in ſyria. ſiliis herbe que ferula dr̄. et emittit guttā ſilem reſine.
que vulnera ſanat et ſerpētes fugat. Sup. xxxi. exo. dicit glo. q galbanū eſt ſuccꝰ
ferule. et naſcit̄ in ſyria optimū. cartilaginoſū eſt et minꝰ lignoſum. cuiꝰ odore fu
gant̄ ſerpētes. Eſt aūt ferula herba q̄ pp̄ter ſemina i follicul̄ ɔtenta. ſtrepitum ma
gnū facit qn̄ mouet̄. ſed parꝝ ledit ſi q̄d ea p̄cutit̄. Un̄ poeta. Pādo ſilenꝰ aſſello.
Quadrupedē ferula dū malꝰ vrget eques. Habꝫ etiā ferula ſilitudinē feniculi. ſꝫ
ſtipitē groſſiorē et longiorē. Alij dicunt q galbanū gutta eſt cuiuſdā fruticis. a q̄
De tēpantia marie .ſ. frutice erūpit liq̄r q̄ cōdenſat̄ circa fruticē. et fit galbanū. In quo ſignat̄ tēperā
tia bt̄e virginis. Frutex corpꝰ hūanū. a quo in eſtate. i. i caritatꝭ feruore liq̄r puri
tatꝭ erūpit. i. amor tēpantie. quia caritate exiſtēte in aīa. tēpantia fit in carne. et ɔden
ſat̄ hec gutta circa ſtipitē. i. carnē. in quo notat̄ pſeuerātia in hac v̄tute.
Galbanꝰ Signat hūilitatem. quia ſanat apoſtemata.
Signat ſpem. q2 valet ꝫ frigidas paſſiōes. ⁊ ſpes curat timorē malū. deſpatōem. et
ſilia. q̄ ſunt frigide aīe paſſiōes. Chriſtꝰ eni q̄ ſolꝰ eſt pprie dator v̄tutū. et bt̄a v̄
go q̄ orādo nobis ab eo īpetrat v̄tutes. dāt odorē ſctis q̄ſi galbanꝰ. i. ſpem q̄ pſe
uerēt in aduerſis et excludāt timorē malū et ſilia. Spes eni prudēs ē negociatrix
q̄ poſſe hūanū mutat i poſſe dei. Iſa. xl. Qui ſperāt in dn̄o mutabūt fortitudinē.
Per v̄tutē eni ſpei habet̄ pſeuerātia. que q̄ſi mittit in poſſeſſiōem etiā adhuc pen
dente lite. q2 neſcit hō vtrū dignus ſit amore an odio. Eccles. ix.

Maria vngula Capitulū xiij.

v Ngula] Ungula idem qđ onica. que grece dr̄ vnguis. Onix etiā grece vnguis
latine. Et habꝫ vngula formā vnguis hūani. In vngue v̄o notat̄ prudentia.
De prudētia marie [Dedit ḡ maria odorē q̄ſi vngula] q̄a exēplū prudentie eiꝰ redūdat i alioſ. Ipa eſt
eni [virgo ſapiēs: q̄ accepta lāpade] i. exteriori ɔuerſatōe honeſta [ſumpſit ſecuꝫ
oleū] i. bone ɔſciētie teſtimoniū. Matth. xxv. Prudēs etiā fuit negociatrix. quia
amorē creature oīno ɔmutauit i amorē creatoris. Habuit eni prudētiā ſerpentꝭ.
oīa p capite exponēdo. Itē vnguis hūanus darꝰ eſt. ita q q̄ndam ſupplet vicem
ſpecli. qđ etiā ɔpetit prudētie. Itē vngula ſcabiē purgat. et p h̄ ſignat v̄tutē abſti
nētie. Itē vngula finis eſt aīalis. q2 habet̄ in pedibꝰ. ⁊ ſignificat ɔſideratōeꝫ tripli
Triplex finis cis finis. Finis tpaliū: q̄ hominem i morte deſerūt. ⁊ hic debet inſtruere hoīeꝫ. ne
tpalibꝰ adhereat p amorē. Finis voluptatū et glīe mūdane. q̄. ſ. voluptates ɔpctō
ribꝰ in tormēta: et glīa in ignominiā ɔmutāt̄. De his duobꝰ Apoc. xviij. de aīa
peccatrice. Quātū glificauit ſe ⁊ in delicijs fuit. tātū date ei tormētū et luctū. Hec

ſcientia diffinitiua. Finis etiā premij. q2 neſcit hō finem ſuum ⁊c̄. Eccliaſtes. ix.
ibidē. Neſcit hō vtrū amore an odio dignꝰ ſit. Dāt igit̄ chriſtꝰ et bt̄a virgo electꝭ
ſuauitatē odoris. vt ſint q̄ſi vngula. p huiꝰ triplicꝭ finis ɔſideratōem. Deut. xxxij.
Utinā ſaperent ⁊c̄. ac nouiſſima p̄uiderent. Eccli. vij. In omnibꝰ opibꝰ tuiſ memo
rare nouiſſima tua. Treno. i. Sordes eiꝰ in pedibꝰ eiꝰ. nec recordata eſt finis ſue.

Maria gutta Capitulū xiiij.

g Utta] Eſt aūt gutta generale nomē. Sed hic dr̄ gutta q̄ alio noīe dr̄ amoni
aca et lacrimas ſtillat i arenis. Sed arenis iherēs inutil̄ eſt. nō arenoſa vero
curat oēs duricias. qđ bene ɔpetit iuſticie. que oīa adeq̄t vnicuiqꝫ reddēs qđ ſuū
De iuſticia marie eſt. Et iuſticia v̄gis diligēter ɔſiderata: corda dura emollit. et plenitudo iuſticie re
dūdat ab ea p exēplū. Reddidit eni gabrieli dei nūcio diſcretā reſpōſionem dicens.
[Quō fiet iſtud] Deo laudē dicēs [Magnificat aīa mea dn̄m ⁊c̄.] Homi ſufficiē
tē inſtructōem: dicēs Joh. ij. Omnia q̄cuqꝫ dixerit vobis facite.
Itē gutta q̄a curat qualibet duriciā ſignat hūiliatōnem cordis: que hoīeꝫ annihilat.
Un̄ abrahā Geñ. xviij. Loq̄r ad dn̄m meū cū ſim puluis et cinis. Per duriciā eni
ſignificat̄ reſiſtētia. ſꝫ hūil̄ nulli reſiſtit. Hiere. x. [Cōgrega de terra ɔfuſionē tuā]
i. de corpe tuo materiā ɔfuſiōis vt hūilieꝭ. Michee. vi. [Humiliatio tua] i. cauſa
hūiliatōis tue [in medio tui] i. in ventre pleno ſordibus.

Maria balſamū Capitulū xv.

e T balſamus] i. balſamū. qđ nō poteſt poni i v̄ſu. Balſamꝰ arbor. balſamū li A
q̄r. Nota q bt̄a virgo bis ſe compat balſamo Eccl. xxiiij. Prio cū dic̄. [Sic
cinnamomū et balſamū aro. o. dedi] Scđo cū dicit [Quaſi balſamū nō mixtum
odor meꝰ] Et in h̄ notat̄ virtꝰ pſeuerātie. Et de duobus pariter aſſignabimꝰ.
Per balſamū aromatizās. caritas v̄gis. Nā ſicut odor balſami oēs excedit odores.
De caritate marie ſic eiꝰ caritas omniū ſctoꝝ vniuerſas v̄tutes. et more balſami ſue caritatꝭ odorem
lōge extēdit. ad ſupna. ſ. p pfectū deſideriū eternoꝝ. ad inferiora p pfectā miſicordi
am et ɔpaſſionē pctōꝝ. Et pp̄ter hoc dr̄ ipa virgula fumi. et eiꝰ caritas eſt ignis.
quem chriſtꝰ venit mittere i terrā Lu. xij. id ē. in beatā v̄ginē. Et p ignē rubi quē
vidit moyſes Exo. iij. Ignis i rubo. caritas i fragili carne. Propter h̄ cū bt̄a v̄go
ſit apotheca ſingulaꝝ ⁊ vniuerſaꝝ virtutū. et habeat ignē feruētiſſime caritatꝭ. ne
ceſſe habꝫ odorē ſuū pcul diffundere. ⁊ iđ caritas ipiꝰ [balſamū] dr̄ [aromatizās]
Itē bn̄ caritas balſamū. q̄a marie caritas nūqꝫ excidit. ſicut balſamū corpa ɔſeruat a
putredie: et ea facit durabilia. Bn̄ etiā h̄ [balſamū aromatizās] q̄a caritas i ceterꝭ
v̄tutibꝰ opat̄: q̄ ſunt q̄ſi materia eiꝰ. Bene etiā dicit [odorē dedi] nō vēdidi. volēs
vt oēs gētis guſtēt odores ipiꝰ. et currāt in odore vnguētoꝝ ſuoꝝ. Ideo dicit cū ſa
piētia puer. ix. Si q̄s eſt paruulus declinet ad me ⁊c̄. Dicit et cū filio Iſa. lv. Ue
nite emite abſqꝫ argento ⁊c̄. Et hoc eſt [odorem dedi ⁊c̄]
Per [balſamū nō mixtū] deſigt̄ur odor eiꝰ. Un̄ dicit̄ ei Cañ. iiij. Odor vnguento B
rū tuorū ſup oīa aromata. [Balſamū] vt dictū eſt. q2 odores excedit oīm angelo
rū et ſctōꝝ. ſicut balſamū odores oīm aromatū. [Nō mixtū] ſꝫ puriſſimū. q2 nul
lā habuit ɔtrietatꝭ admixtionē. Nam p eam et in ea facta ē excluſio totiꝰ maledictō
nis: quā eua induxit in mūdū. Un̄ dictū eſt ei [Aue] Et p ipam et in ipaꝫ vēit ple
nitudo totiꝰ bn̄dictōis. Unde dicta ē [gr̄a plena] et de plenitudie illa nos oēs acce
pimꝰ. Joh. i. Et ſi nō accipimꝰ. nō ſtat p eam ſed p nos.
Igit̄ odor marie. i. delectabil̄ ⁊ iocūda opinio ſctitatis eiꝰ. cōparat̄ [balſamo nō mi C
xto] ſꝫ puriſſimo. Miſcet̄ balſamū et corrūpit̄ atqꝫ adulterat̄. oleo ciprino vl̄ mel
le. Sic vite ſctitas corrūpit̄. cū gerit̄ p oleo laudis hūane. Sed maria dicebat cū
dauid. Oleū pctōris nō ipinguet caput meū. Uel p acq̄rēdo melle delectatōis car
nalis vel mūdane. q̄ ē illa meretrix de q̄ dr̄ puer. v. Fauꝰ diſtillās labia meretricis
⁊c̄. Sꝫ maria ɔtēnēt oēs carnales et mūdanas delicias: ſpūalibꝰ tm̄ adheſit dlicijſ.
Itē ideo odorē ſuū cōpat balſamo. q̄a ſic balſamū facit corpꝰ mortuū ſi inde punga
tur videri q̄ſi viuū. et nulla putredie pmittit illđ corrūpi. Sic odor miſicordie vir
tutū et exemploꝝ marie facit p pctm̄ mortuos i ſpem venie reſpirare. Dicit ergo.

[Quaſi balſamū nō mixtū o. meus] Quaſi diceret. Quēadmodū ſcīt habz balſamū purū et merū ad cōſeruandū corpus. habz odor me⁹ ad aīam viuificādam et ꝯſeruādam a putredine viciorū. Perducit etiā amatores et ſeruiētes ſuos ad glīaꝫ reſurrectōis: que incorruptibilitatē verā tribuit corpibus mortuis.

Chriſtus balſamū — Chriſtus etiā ſe compat balſamo. qꝛ ꝯſeruat a putredine viciorꝫ. Et qꝛ balſamum omni re tpali pcioſi⁹. et chriſt⁹ eſt ſup omnia deus bñdictus. Ro. ix. et pcioſior cūctis opibus. et omnia q̄ deſiderant nō valent ei ꝯpari. Prouer. viij. imo p ipō oīa reputāda ſunt vt ſtercora. ad Phil. iij. ſicut fecerūt ſancti. vt. ſ. ipſū lucrifacerēt. Ipſe etiā nulli liqri miſcibil' eſt. niſi melli vel oleo. i. hūane creature q̄ ſupeminet aliis creaturis. Intellige de admixtione ſpūali. q̄ fit p grām. de qua aplus. i. Chor. vi. Qui adheret deo vn⁹ ſpūs eſt cū eo. vnitate. ſ. amoris et grē. Hūanitas etiā aſſūpta a diuinitate. nō fuit mixta diuinitati. ſz in vnitate pſone ſeruata fuit vtraqꝫ natura in ſua puritate. Vñ de eo canit eccl'ia. Vn⁹ oīno nō ꝯfuſione ſubſtātie ſz vnitate pſone. Dicit ḡ chriſt⁹ vl' ſapia. [Odor meus] i. odor doctrine mee. eſt ī ſctis [qſi balſamū nō mixtū] i. ſicut odor balſami ñ mixti. D

Doctrīa odor — Et appellat' hic doctrīa odor. q̄a operi dat q̄ ſit odoriferū. Niſi ei opus cōſonet doctrine: odoriferū nō ē. Mat. xxiij. Quod dicūt facite ꝛc. Compat' etiā balſamo ppter odorē eximium. Joh. vi. [Verba vite eterne habes] dicit petr⁹ dño. Cā. i. [Curremus in odore vnguētorū tuorꝫ.] Et dr̄ doctrina chriſti vnguentū. q̄a ſanat cōminādo ꝛ lenit pmittēdo. Compat' etiā balſamo nō mixto. q̄a ſine hereſis errore. ſine hypocriſis ſilatōe. ſine mēdacis philoſophie tumore. Ipa eſt pute⁹: ppter inattingibilē pfunditatē. Joh. iiij. Pute⁹ altus ē. Puteus videntiū et viuētis. Gen. xxiiij. Videntiū: qꝛ illumiat intellectū. Viuētis: q̄a accēdit affectū. [Balſam⁹] etiā: q̄a corpa mortua ꝯſeruat ab omni corruptōe: glīaꝫ deſignat reſurrectōis future. quā datur⁹ ē ipe chriſt⁹ fidelib⁹ ſuiſ.

Iſidor⁹ — Iſidor⁹ ſic dicit de balſamo. Balſam⁹ arbor ſtirpe ſilis viti. foliis ſilis rute. ſed albidioribꝫ ſempqꝫ manētibꝫ. Arbor dr̄ balſamū vl' balſam⁹. lignū ei⁹ dicit' xilobalſamū. fructus vl' ſemen carpobalſamū. ſuccus opobalſamū. Qd̄ ideo cū adiectōne ſignificat': qꝛ pcuſſus oſſeis vngulis: cortex ligni p cauernas odoris eximij guttas diſtillat. cauerna eni grece ope dicit'. Gutta ei⁹ adulterat' admixto oleo ciprino vel melle. Sed ſincera pbat' a melle. ſi cum lacte coagulauerit. Ab oleo: ſi aq̄ inſtillata vel admixta facile reſoluat'. Itē ſi lanee veſtes ex ipa pollute nō maculant'. Adulterata āt gutta balſami: neqꝫ cū lacte coagulat. et velut oleū in aqua ſupnatat. ꝛ veſtem maculat. Ipſemet etiā dicit: q̄ balſama ſi pura fuerint: tātā vim habent vt ſi ſol excāduerit in manu neq̄ant ſuſtineri. E

Nota — Itē dicūt alij de balſamo: q̄ excolit' a chriſtianis ſub dominio ſaracenorꝫ. ſꝫ a ſaracenis cult⁹ ſteril' pmanet. et ſub eorꝫ cultura fructū facere dedignat'. Dicit' etiā q̄ ī cāpo babilonico ſex fontes ſunt. et in vno eorꝫ dicit' beata virgo filiū balneaſſe. q̄bus fontibꝫ camp⁹ ille irrigat'. alioq̄n nō fructificat. Item balſam⁹ duobꝫ cubitis tm̄ creſcit. viti ſilis eſt. arbor odorifera. more vinee excolitur.

Coma inſignis. arbor imputribil'. et putredinē fugat. adminicul' ſuſtinetur. F
Iuuentutē ſeruat. vermes necat. ſūmi odoris. guſtū vini ſilat. amarꝫ guſtui.
Recentē maculā tollit ab oculo. acutis lapidibꝫ vl' cultellis oſſeis incidit'.
Propꝛietates balſami — Semen habet rufum. tactū ferri refugit. ſcindunt' rami. ſed nō penitus. et inde gutta emanat ꝛc. vt ſupra.
Oleum eius lenit dolorē capitis. et valet contra ſerpentes.
Duricias lenit. valet ad tollendas cicatrices. et ꝯtra q̄rtanam. et cōtra viciū auriū ꝛ dentiū. aq̄uis gaudet. amat amputari. ferro inciſa morit'.
Lignū eius pcioſum. ſed pl⁹ cortex. plus fructus. plus lacrima.

Sapientia therebintus Capitulū xvi.

e [T therebint⁹] De qua dicit' Eccl. xxiiij. Ego q̄ſi therebint⁹ extēdi ramos meos. et rami mei honoris et grē. Therebint⁹ arbor breuis ē et medicinalis. Et dicit' q̄ſi querc⁹ nigra. Hui⁹ arboris reſina cariſſima eſt et optima. ꝛ naſcit' ī ſyria maior. flores habēs racemoſos ſicut oliue. et folia depſſa. emittēs aīalia. i. culi- A

ces de quibus cortice reſina abūdanter emanat. In macedonia āt breuis eſt arbor [illegible] fructuoſa. Sunt autē due therebinti. maſcula ꝛ femina. Maſcula ī fructuoſa. femine duo ſunt genera. altera fructū rubeū habet. lentis magnitudie. altera habz fructū pallidū. fabe magnitudie ꝛ odore iocūdo. Valz āt therebīt⁹ ꝯ morbū auriū Dicit ḡ ſapia [Quaſi therebint⁹ extēdi ramos meos] i. auctoritates diſtinctōes. ꝛ ſentētias ſcripture multiplici intelligētia et expoſitōe. Dañ. xij. Pertrāſibunt plurimi et multiplex erit ſcia. Purgat etiam ſapia malū auriū. qd̄ eſt inobediētia. [Et rami mei honoris et grē] collatiui in pſenti ꝛ futuro. Vel q̄a ſapiētia dei amatores ſuos honorabiliores reddit et gratioſos.

Frater werric⁹ — Aliter et ſubtilius. [Ego] ſapiētia. vel ego chriſtus [extēdi] in ſanctā [ramos] pdicatores. Rami pdicatōnis apli. p quos doctrina lōge diffuſa eſt Matth. vltimo. Euntes docete oēs gentes ꝛc. [Ramos] i. aplos diffundētes verbū dei. Ab his ramis exierūt folia. i. vba medicinalia. Eze. xlvij. et flores ꝯfortātes viſum ſpūalem. i. intellectū. ꝛ fructus reficiētes affectū. Et cōparat doctrina aplorꝫ foliis medicinalibꝫ in-

Doctrina aplorꝫ — q̄ntum ſunt ad viciorꝫ expulſionē. floribꝫ inq̄ntū ad cōuerſorꝫ ꝯfirmatōem. fructibꝫ inq̄ntū ad eorꝫ ſuſtentatōez. Per aplos eni fluui⁹ paradiſi diuiſus ē in q̄tuor capita. i. ſcriptura irrigās paradiſū. i. eccliam. Per ipos [egreſſus eſt fons de domo dñi] id ē eccl'ia. [Et rigauit torrentē ſpinarꝫ] i. pctōres. Iohel in fi. p ipos fact⁹ eſt patēs fons domui dauid. Zach. xiij. [Extēdi] p vniuerſū orbē [q̄ſi] i. ſicut [therebint⁹] ſicut dicit glo. Due ſunt therebinti. maſcula et femina. Maſcula. i. illi q̄ de ſe pſumūt. nō facit fructū. ſed femina. i. hūiles. Et dñs q̄ ſupbis reſiſtit et hūilibꝫ dat grām Iaco. iiij. facit fructū p hūiles. i. Chor. i. Cōtēptibilia hui⁹ mūdi elegit de⁹ ꝛc. [Et rami mei] i. apli [ſunt honoris] dū p miniſteriū ſuū populū mūdāt et ſic honorabiles reddūt. [et grē] dum ipm pplm virtutibꝫ ornāt. Honor hōis eſt: q̄ factus ē ad imaginē et ſilitudinē dei. Gen. i. ꝛ tūc eſt hō honorabil': q̄n ſeruat ī ſe dei imaginē et ſilitudinē ad quā creatus ē. et hoc docuerūt apli. ideo de ipis dr̄ abdie in fine. Aſcēdent ſaluatores [in mōtem ſyon iudicare mōtē eſau. mūdādo a peccatiſ. et ſic erit dño regnū] p grām. Vel [rami] i. apli [ſunt honoris] p honeſtatem cōuerſatiōis [et grē] p miracułorꝫ opatōem. De ꝯuerſatōe Iſa. lx. Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volant. De opatōe miraculorꝫ Matth. x. Dedit eis ptātem ſpirituū immūdorū vt eijcerent eos. Actuū. iiij. [Virtute magna] i. opibꝫ miraculorꝫ [reddebant apoſtoli teſtimoniū reſurrectōis.]

Chriſtus therebint⁹. quia therebintus

Arbor parua. ꝛ ſignat chriſti hūilitatē. q̄ eſt arbor vite. et paruul⁹ fact⁹ eſt p nobis. B
Bern. — Iſa. ix. vt nō apponat vltra magnificare ſe hō ſup terrā. vt dicit btūs bernard⁹.
Gen⁹ querc⁹. q̄ eſt arbor fructificās porcis. et chriſt⁹ pncipaliter in paſſiōe fructificauit peccatoribꝫ: p q̄bꝫ mortu⁹ eſt. Vñ. i. Pe. iij. Chriſt⁹ ſemel p pctis nr̄is mortu⁹ eſt iuſt⁹ p iniuſtis ꝛc. [Semel] vt nos ſemel. i. pfecte moriamur peccatiſ: nō ea reiterādo. [Mortuus ē p peccatiſ nr̄is] tollēdis. abluēdis. medicādis. deſtruēdis ꝛc. [Iuſt⁹ p iniuſtis] vt iuſtos ad iuſticiā puocaret. vt nos offerret deo prī. [Mortificatos q̄dem carne] vt ſicut mēbrū ſiue corpus mortuū nō pt facere op⁹ carnale. ſic et mortui ſim⁹ ad opa carnalia. [Viuificatos aūt ſpū] vt ſicut ſpūs trāſfert vitā ī oībꝫ mēbris. ſic ꝛ nos viuam⁹ opando ponēdo oīa mēbra nr̄a ī ſeruitiū eius.
Chriſt⁹ therebint⁹ quia — Optimā diſtillat reſinā. Optima reſina que fluxit de hac therebinto. ſanguis ꝛ aq̄ ſudor et lacrime. Bene optima. qꝛ ſola aq̄ illa mundū potuit abluere. ſol⁹ ille ſanguis dei ſimilitudinē in aīa refrigerare. ſol⁹ ille ſudor languidos curare. ſole ille lacrime peccata diluere.
Actus — Folia ei⁹ et odor fugāt ſerpētes. Folia xpi. vba ei⁹ crucifixi. Odor ei⁹ ꝛ opinio vel mēoria ipi⁹. Vñ dic auctoritas. Crucifixi memoria crucifigit vicia. Serpētes. vicia ſunt. q̄ mordēt aīam ꝛ venenāt et tollūt ei vitā duplicem grē et glīe. Sap. xvi. In memoria ſmonū tuorꝫ ſerpētes extermiabant' ꝛ velociter ſanabāt'. Vl' ſpētes demōes. qꝛ totū ſtudiū ē aīas venenare. Itē ſerpētes. pui motus a ſerpēdo. Vñ Gen. iij. dictū eſt ſerpēti. Pectore ꝛ vētre repes. i. cogitatōe ꝛ delectatiōe.

Arbor humil' contemptibil' et horrida. Unde Iſa. liii. Vidim⁹ eũ et nõ erat aſpect⁹. et loq̃tur de tẽpe paſſiõis. Purgauit etiã obediẽtia chriſti [illegible] inobedientiã ade. Unde Ro. v. Sicut p inobediẽtiã vni⁹ ꝛc. [illegible] chriſt⁹ [ramos] i. ſentẽtias ſcripture: qñ poſt paſſionẽ [illegible] diſcipulis ſenſũ vt intelligerent ſcripturas. Luce vlti.

Sequit. [Extẽdi ramos meos] i. brachia i cruce. Sicut enĩ in ramis creſcit fruct⁹. ſic fruct⁹ nr̃e redẽptõis in brachijs ſaluatoris. [Et rami mei] i. brachia extẽſa [illegible] honoris ꝛ gr̃e [collatiui] q̃a maior honor nõ potuit excogitari: q̃ꝫ q̃ p amore vilis [illegible] miculi morerer rex glie et dñs maieſtatis. [Et gr̃e] q̃a nõ potuit hõ tantũ bñficiũ

Auctas

promereri: ſed de ſola et mera gr̃a potuit ſic ſaluari. Unde auctoritas. Paſſio dñi e op[illegible] ſine exẽplo. gr̃a ſine merito. caritas ſine modo. Et q̃nto magnũ fuit p̃ciũ quod p nobis datũ eſt. tãto magis cõq̃rit ille: q̃ ideo tãti emit vt ſolus poſſideret: ſi p̃ciũ q̃d p nobis dedit: ſe p peccata nr̃a viderit amiſiſſe. Unde cõq̃erit de q̃buſdã dicẽs. Retribuebãt mihi mala p bonis ſterilitatẽ anime mee quã [illegible].

Itẽ therebint⁹ arbor parua et hũilis. et naſcit in damaſco ſirie. Syria interpretatur ſublimis. et ſignat ſupbiã. damaſc⁹ ſacc⁹ ſanguine⁹. In ſanguine deſignat peccatũ. In ſacco nr̃e carnis miſeria. q̃ induti ſum⁹ tanq̃ꝫ lugubri cilicio. [illegible] ſic in [illegible] ad luctũ tẽporaneũ puocamur. Sicut ꝫ therebint⁹ de damaſco naſcit. et de ſyria arbor hũilis et medicinal'. Sic bt̃a virgo de peccatoribꝫ nata ẽ ſancta. ꝛ hũilis ex ſupbis. et ex ſe pduxit filiũ ad noſtroꝝ medicinã doloꝝ.

Maria dicit therebintus. Quia

Arbor pua. Et ſignat hec paruitas humilitatẽ ei⁹. aſſigna de hũilitate eius. et aſſigna quõ ipſa arbor vite in medio paradiſi. i. eccleſie.

Genus querc⁹. quia ipſa fructificauit principaliter pctõribꝫ. Unde de fructu. i. filio eius dicit. i. Pe. iii. Chriſtus ſemel p peccatis nr̃is mortu⁹ ẽ. vt ſupra.

Sudat reſinã optimã. i. chriſtũ q̃ eſt medicina languẽtiũ aiaꝝ. Notat. ſudat. q̃r ſic ſudor exit de carne. ipſa carne manẽte integra. ſic natus ẽ de ei⁹ carne integra manẽte filius dei. Et ſicut ſudor medicinal' eſt carni [illegible] ſic fili⁹ caro fact⁹ medicina carnis et aĩe nr̃e. Unde appellat [illegible] dorix. Eccĩ. xxiiii. q̃d interp̃tat medicamẽtum generatõnis.

Folia ei⁹ et odor. i. nois eius inuocatio: [illegible] ſuaꝝ opinio ſiue imitatio. fugant a ſeruis ſuis ſerpẽtes viciorũ. Uel folia eius. i. orões qñ p ſeruis ſuis orat filiũ. Unde Apoca. xii. Terra apuit os ſuũ et adiuuit mulierẽ: cui⁹ partũ nitebat draco deuorare. Uel odor trium p̃ncipaliũ [illegible]. ſ. virginitatis paupertatis et hũilitatꝫ: tres illos ſerpentes de q̃bꝫ legit Deutero. viii. Quere ſup li. xii. p̃ti. vi. ca. i.

Hũilis cõtemptibil' et horrida. Tal' apparuit maria in filij paſſiõe. [Expãdi vl' extẽdi ramos meos] i. exẽpla operũ. ad obumbrãdũ peccatoribꝫ. et refrigendũ ꝯ incẽtiua viciorũ. et maxime cõtra eſtũ libidis. In ramis creſcit fruct⁹. et ex imitatõne exẽploꝝ ei⁹ fructus nr̃e redẽptõis et ſalutis. [Et rami mei] i. [illegible] vl' exẽpla [honoris ꝛ gr̃e] [collatiui. Let gr̃e] hic [honoris] in ſecula ſeculoꝝ. Quia ꝺ par

Maria therebintus q̃r

tu virginis ꝛ [illegible] ei⁹ totus honor mũdi. et gr̃a data eſt toti mũdo. Itẽ i ramis creſcit fructus. duo rami p̃ncipales. i. due p̃uilegiate [illegible] bt̃e [illegible]: ſunt [illegible] nitas et hũilitas. Merito enĩ hũilitatis placuit altiſſimo. merito [illegible] quã ipſa p̃ma vouit meruit habere: et fact⁹ eſt chriſt⁹ in ea fili⁹ [illegible]. ꝛ in his duob⁹ creuit fructus vite chriſt⁹. Dicit ꝫ [Rami mei honoris et gr̃e. Honoris] q̃ntũ ad hũilitatẽ. q̃a que p̃us fuit hũilis ancilla. mõ adorat ſublimis regina. [Gr̃e] q̃ntũ ad [illegible] que p̃pe eſt donũ gr̃e. Sap. viii. Et vt ſciui quoniã aliter nõ poſſum eſſe continẽs niſi deus det.

Odor eius fugat ſerpẽtes viciorũ. Et ſerpentes. i. demões fugant a folijs ei⁹. i. per verba eius. qñ. ſ. orat p pctõribꝫ. et etiã p recordatõem nois eius. illis q̃ currũt p viã mandatorũ dei in odore illi⁹. Unde huius hec. Nõ ſic timẽt ꝛc. q̃re ſup li. i. c. ii. O.

Ualet ꝯtra malũ auriũ. Quia obediẽtia marie. qñ r̃ndit [Ecce ancilla dñi] purgauit inobedientiã eue. qua cõſenſit diabolo pmittẽti [Eritis ſicut dij] Gen. iii. Itẽ

260

[illegible] q̃ maria ſe cõparat therebinto: dat nobis orãdi formã. Therebintus arbor [illegible] hic eſt orõ que ſi ſit breuis in vbis. ſepe magis erit valida. Unde Mat. vi. Orãtes nolite multũ loq̃ ſicut ethnici. Folia autẽ [illegible] ſic orõ. [illegible] fructũ. q̃a illa orõ fructuoſa eſt q̃ naſcit ex cognitõe p̃pe [illegible]. Beata virgo [ramos] ſue orõis: de fonte pietatis pcedẽtis ad nos [extendit] [illegible] exẽpla ei⁹ breuiter humiliter ꝛ fiducialiter orare docet. Breuiter. cũ dixit [vinũ nõ habẽt] Ioh. ii. Hũiliter: q̃r nõ dixit. fili da eis vinũ. ſꝫ [illegible] fuit [illegible] iudicio eius totũ relinquẽs. Fiducialiter. cũ dixit miniſtris. [Quodcũq̃ dixerit vobis facite] Hec tria ſimiliter docuit Lu. i. Fiat mihi ꝛc. [Fiat] [ecce] [illegible]. Sed p̃us dixit [Ecce ancilla dñi] [ecce] hũilitas. Fiducialiter. [Fiat] [ſcḋm verbũ tuũ] Et rami mei ꝛc. [Rami miſeratõis ei⁹] [honoris ſunt] q̃a inuenit gram̃ impetrãdi. [Et gr̃e] quia nullã patit repulſam. iii. Regũ. ii. Pete mater mea ꝛc. Heſter. v. Que eſt petitio tua ꝛc.

m Aliter. Ego quaſi therebintus extendi ramos meos.

Uir iuſtus therebintus. Quia

Arbor fructifera. Aſſigna vnde ei fructus. ſ. ex terra. et ex impinguatõe: q̃ fuerũt vilitas paſſiõis. vbi plantata eſt aſſigna.

Parua p humilitatẽ. aſſigna de humilitate iuſti.

Gen⁹ querc⁹. Querc⁹ in bono ſenſu optima ad edificandũ. q̃a durabilis p pſeuerãtiam. et nõ p̃t vermolliri. Quedã enĩ ſunt vt fagus que de facili vermolleſcit. Hi

Iuſt⁹ therebint⁹. q̃r

ſunt luxurioſi de q̃bꝫ naſcit tinea. q̃ eos corrũpit: et ꝯmedit omnẽ virilitatem ipſis ignorãtibꝫ. Unde. Inflãmatũ eſt cor meũ ꝛc. vſq̃ꝫ neſciui. Tale lignũ nõ ẽ idoneum edificio dñi. Unde ꝺ effraim dicit Oſee. vii. Comederũt alieni robur ei⁹. et neſciuit. Itẽ querc⁹ in bono ſenſu. vt [illegible] poſſe ſuo fructificẽt verbo: exẽploꝝ filio: doctrina: orõe porcis. i. pctõribꝫ. ſꝫ vn⁹ porc⁹ nõ fructificat alij. Porc⁹ luxurioſus. dic q̃ſi.

Hiero.

Itẽ multi inueniũt fructificãtes porcis. i. demonibꝫ: multũ afferẽtes glãdis et ſagine. i. ſterilitũ operũ. q̃ nec ſunt cibꝫ angeli nec hoĩs. ſꝫ dmonũ tm̃. ſic dicit hieronym⁹.

Humilis et cõtemptibil' et horrida q̃ntũ ad p̃ſentẽ ſtatũ. excelſa ſpecioſa et delectabilis q̃ntum ad futurũ.

Debet ſudare reſinã. Sudor puenit ex labore. Reſina medicinalis penitẽtia. q̃ medetur corporibus et aiabus. Optima reſina. voluntaria penitẽtia. Uel reſina therebinti. q̃ eſt optima. lacrime p deſiderio ſupnoꝝ. Unde. Effudi in me a. m. Itẽ. poſuiſti lacrimas meas in ꝯſpectu tuo. Dicit enĩ q̃ lacrima therebinti. valet ad ꝯficiendum p̃cioſum vnguẽtũ: q̃d diſiũcta ꝯiungit ꝯiũcta ꝯſolidat ꝯſolidata ꝯſeruat. Sic facit penitẽtia. Cõiungit ſe deo: a q̃ diſiũctus erat p peccatũ. Unde Iſa. lix. Iniq̃tates

Pñia

noſtre diuiſerũt inter nos ꝛ deũ noſtrũ. Et ꝯiunctũ ei ꝛ recõciliatũ cõſolidat i bono. ꝯſolidatũ ꝛ ꝯfirmatũ facit pſeuerare in bono.

Debet folijs [illegible] et odore exẽploꝝ fugare ſerpẽtes vicioꝝ ab alijs. ſed multi [illegible] et cõſilijs inducũt hoĩs ſerpẽtes. q̃ ſ. ſeducũt ſimplices aĩas. et odore vl' poti⁹ fetore exẽploꝝ puocãt alios ad peccãdũ. Odor mortis alijs in morte. quoꝝ dies p̃terierũt ſicut naues poma portãtes. Iob. ix. aſſigna.

Debet extẽdere ramos. i. opa ſurſũ dextrorſum ꝛc. vt ſint [rami honoris et gr̃e] vt q̃rat in opibꝫ ſuis honorẽ deo. et gram̃ ſibi. et proximo. ꝛ gr̃is ꝯferat bñficia. ſ. ſine ſpe retributõis. et oẽs virtutes ſuas attribuat gr̃e ei⁹ dicens illud Iſa. xxvi. Oĩa opa noſtra opatus es in nob. ꝛ hic eſt honor debitus virtutũ largitori.

Huiuſq̃ꝫ dictũ eſt de arboribꝫ de q̃bus legit Eccĩ. xxiiii. Nũc videndũ eſt de alijs. bonas p̃prietates habentibꝫ q̃bꝫ debeant deſignare mariã.

Maria arbor Capitulũ xvii.

Verſus q̃rtus

a Rbor deſignata p arborẽ. quã ſe vidiſſe dic nabuchodonoſor. Dan. iiii. quã ſic deſcribit dicẽs. [Uidebam. ꝛ ecce arbor in medio terre. ꝛ altitudo ei⁹ nimia. Magna arbor et fortis. ꝛ p̃ceritas ei⁹ ꝯtingens celũ. Aſpect⁹ illi⁹ vſq̃ꝫ ad terminos vniuerſe terre. Folia ei⁹ pulcerrima. et fructus ei⁹ nimi⁹. et eſca vniuerſoꝝ

in ea. Subter eã habitabãt animalia et beſtie. et in ramis eiꝰ ↄuerſabanẽ volucres celi. et ex ea veſcebaẽ oĩs caro.] Legiẽ Gen. xxx. ꝙ oues labã ↄcipiebãt in ↄſpectu virgaꝝ variaꝝ. q̃ ex pte q̃ſi decorticate. et ex pte cortice retinẽtes. Hec igiẽ cortice remanẽte in ſegmẽtis hãc parte decorticata. vt ſicut ſm corticẽ libertate a hodonis foꝛ intelligiẽ. ita ſm interioꝛẽ candoꝛẽ ſpũalis intelligẽtie hec virgini adaptetẽ. Nam licꝫ ea que ſequunẽ nõ ↄueniant beate virgini / nihil ꝓhibet hec & ipſa intelligi. et in hac decorticatiõe poterũt aliq̃ cõcipe virgĩs grãm et amoꝛẽ.

[Ecce] inq̃t [arboꝛ in medio terre] q̃a beata virgo in medio eccle oĩbꝫ ↄmunis ſine ꝑſonaꝝ acceptiõe. qđ indicaẽ eiꝰ imago ad dexterã crucifixi in medio eccle. Ipſa eſt enĩ lignũ vite in medio paradiſi. Gen. ij. [Et altitudo eiꝰ] i. humilitas nimia. Altitudo ↄmunis eſt ad ſurſũ et deoꝛſum. Vñ Job. iiij. Puteus altus. i. ꝓfundꝰ. Altitudo ẽ hic ꝓfunditas eſt eiꝰ humilitas nimia. Profunde enĩ erat radicata. et iõ ſe de humoꝛe grẽ plꝰ habebat et firmiꝰ ſtabat. Vñ ſeq̃tur [Arboꝛ magna et foꝛtis.] Magna meritis / q̃a fecit ei magna q̃ potẽs eſt. [Foꝛtis] in opibꝫ bonis [Alta] fide ꝛ humilitate. [Magna] caritate [foꝛtis] patiẽtia. [ꝓcera] ſpe. Vel [magna] ad bona agẽda [foꝛtis] ad mala tolerãda [ꝓcera] ad ſublimia cõtemplãda. Unde ſequitur. [Et ꝓceritas eiꝰ cõtingens celũ] ſpe videlicꝫ et celeſti ↄuerſatiõe. Stãs enĩ in terra Sap. xviij. ꝯtingebat vſq ad celũ. dum in coꝛpe humano angelicã vitam duxit. Talis fuit hec arboꝛ in ſe. Qualis autẽ ſit ad nos / ſubdiẽ. [Aſpectus eiꝰ erat vſq ad terminos vniuerſe terre.] Oculi enĩ eius miſericoꝛdes / etiã vltimos pctõꝛes nõ deſpiciunt. ſed benigne reſpiciũt. ſicut patet in theophilo. Et ſunt ocli eiꝰ [vſq ad ter. vni. ter.] q̃a in ipſis ſpecialiter delectaẽ et eos reſpicit: in q̃bꝫ finita et terminata eſt oĩs terrenitas. vt in ſanctis et paupibꝫ ſpiritu. [Folia eiꝰ pulcerrima] i. vba eius irrephẽſibilia. Quere li. iiij. ti. xxxi. A. Vñ dicit Prouer. viij. Juſti ſunt oẽs ſmões mei. Non eſt in eis prauũ qđ neq ꝑuerſum. [Pulcerrima] etiã. i. plena myſterio Unde Apoca. xxij. [Folia ligni ad ſanitatẽ] q̃a vba et exẽpla marie opanẽ ſanitatẽ peccatoꝛibꝫ. q̃ enĩ iuſtificaẽ ille ſanaẽ. Sic Ezech. xlvij. Folia eiꝰ ad medicinam. Pulcritudo ẽ foliorũ: diſcretio verboꝝ. [Et fructꝰ eiꝰ nimiꝰ] q̃a que totꝰ nõ capit oꝛbis in eiꝰ ſe clauſit viſcera factꝰ homo. [Et eſca vniuerſoꝝ in ea] vniuerſoꝝ. i. angeloꝝ et hoim. q̃a ꝑ eam panẽ angeloꝝ mãducauit homo. et ꝑ eam homines et angeli comedunt in menſa altaris / quaſi in vno refectoꝛio: ſacramentũ filij ſui. [Subter eam habitabãt aĩalia ꝛ beſtie] q̃a q̃ntũcunq aĩalis et beſtialis ꝑ peccatũ q̃s fuerit ſi ad eam toto coꝛde ↄfugerit: ipſum ꝓteget ab eſtu ſolis. i. ira filij: ꝛ incẽdio gehenne. ꝛ feruoꝛe ↄcupiſcẽtiaꝝ carnaliũ ꝛ deſiderio ſecularium. [Et in ramis eiꝰ ↄuerſabãt volucres celi] . i. ſpũales viri q̃ꝛũ ↄuerſatio in celis. Rami eius / ſunt eiꝰ virtutes et exempla. de q̃bus dicit. Rami mei honoꝛis et grẽ. ſupra de therebinto C. Humiles ↄuerſanẽ in ramo humilitatis. miſericoꝛdes in ramo pietatis. et ſic de alijs. [Et ex ea veſcebaẽ oĩs caro] Eius enĩ vberibꝫ nutritus eſt ille q̃ dat eſcã omni carni. imo ille q̃ dedit ſe eſcam timentibꝫ ſe. Et nota ꝙ prius dicit [Altitudo eius] i. humilitas [nimia] et poſt ſubiungit [fructus eiꝰ nimius] q̃nto enĩ humilioꝛ: tãto fructuoſioꝛ.

Sed foꝛte dicet q̃s. q̃d nobis et fructui iſti. foꝛſitan nõ participabim̃ illius: Audi q̃d ipſa dic. Trãſite ad me oẽs q̃ ↄcupiſcitis me: et a generatiõibꝫ meis adimplemini. Nobis enĩ attulit fructũ iſtũ nõ ſibi. Unde. Terra noſtra dedit fructũ ſuũ [Dedit] nõ ſibi auare retinuit. Ex quo etiã [terra noſtra] eſt. noſter eſt fructus eiꝰ. et ideo tanq̃ largiſſima omnes ad eũ inuitat dicẽs. [Trãſite ad me omnes ꝛc̃.]

Et nota ꝙ vnica arboꝛ multiplicia habꝫ poma. Primũ pomũ / pulcra delectatio. ſecundũ timoꝛ. terciũ agnitio. quartũ ſancta ſpes / que eſt fructus ſublimioꝛ. ꝛ iõ dulcioꝛ. De his q̃ttuoꝛ habes ibi [Ego mater pulcre dilectiõis ꝛc̃.] O, ſi nõ potes ad hunc fructũ attingere: quia puſillus es ꝑ timoꝛẽ / q̃ eſt fructus acerbioꝛ. ꝓfert tibi alium. ſ. gratiã. Unde dicit. [In me omnis grã ꝛc̃.]

Hec eſt arboꝛ pulcerrimã de qua legiẽ Leui. xxiij. [Sumetis vobis fructꝰ arboꝛis pulcerrime ꝛc̃.] Hec arboꝛ virgo. cui dicit a filio Cãn. iiij. Tota pulcra es amica mea ꝛc̃. Cuius fructus multiplex / chꝛiſtus dñs eſt. qui in ſacramẽto fructꝰ ẽ hoim

et angeloꝝ. qui eo fruũẽ nec faſtidiũt. Qui fructus oĩs eſt in oĩbꝫ. i. ſufficiẽtis oĩmficiet dicit [ad Coꝛin. xv. et ideo nõ dicit [Sumetis vobis fructũ] ſed fructus pluraliter. q̃a ipſe eſt manna oĩs ſapoꝛis. Sap. xvi.

Seq̃tur in textu [Spatulaſq palmaꝝ ſumetis. ꝛ ramos ligni denſaꝝ frondiũ et ſalices de toꝛrente. et letabimini corã dño deo veſtro] Spatule iſte / ſunt exẽpla virtutũ. q̃ longe lateq ſparguntur. que ſumi habẽt a chꝛiſtianis ꝑ imitatiõe: q̃ ad exẽplũ eiꝰ regi debent et dirigi. Nã ipſa eſt virga directiõis. et virga regni dei. ad qđ dirigit fideles verbis ꝛ exẽplis. ꝛ in illõ introducit. Spatula etiã dicit a ſpata. qđ ẽ politũ inſtrumentũ: in quo pugnaẽ ↄtra hoſtes. Quere totũ hoc ſup ti. de palma.

Seq̃tur [Et ramos ligni denſaꝝ frondiũ] Denſe frondes magis tenẽt viroꝛẽ et difficilius corrũpunẽ. hoc eſt. bonoꝝ opeꝝ ↄdenſatio: cum viroꝛe fidei et ꝑſeuerantia. cum q̃bꝫ debemꝰ chꝛiſto occurrere cũ pueris hebꝛeoꝝ. Math. xxi. et Johã. xij.

Seq̃tur. [ꝛ ſalices de toꝛrẽte] Salix arboꝛ ſterilis eſt / maxime in ꝑiũo ſtatu. Et hec virgo vouẽs virginitatẽ / elegit ſterilitatẽ q̃ꝫ cõcubitus fecũditatẽ. Vñ dicit de ea Iſa. liiij. et ad Gal. iiij. Letare ſterilis ꝛc̃. Et nos ſic̃ q̃ntũcunq fecũdi fuerimꝰ ĩ bona opatiõe / que fructꝰ ẽ viri iuſti. debemꝰ nos ſteriles reputare. Juxta illõ Lu. xvij. [Cum oĩa] ſ. bona [feceritis ꝛc̃.] Ex hoc docet ſancta ſcriptura. que ꝑ toꝛrentem intelligiẽ. Unde dꝛ [Salices de toꝛrẽte] Et q̃ h̃ mandatũ dñicũ ipleuerit ĩ ꝑſenti. corã dño deo ſuo letabiẽ in futuro. Vñ ſeq̃t. [Et letabimini coram domino deo veſtro.]

Maria lignũ Capitulũ xviij.

Differũt arboꝛ ꝛ lignum

[En lignũ] Nota ꝙ arboꝛ ꝓpꝛie dicit q̃ꝫ diu viret et terre adheret. Lignũ vo ꝓꝑe / q̃ñ abſciſa et ab humoꝛe deſiccata. Job. xiiij. [Lignũ habet ſpem. ſi p̃ciſum fuerit] ab amoꝛe terrenoꝛũ [rurſum vireſcit] ꝑ grãm. Chꝛiſtus vo maria et iuſti / arboꝛes ſunt virẽtes et virides. ſ. ꝑ ſanctimoniã incoꝛrupti. Et ligna ſunt: q̃ꝛ deſiccati ab hũoꝛe nociuo. Sepiꝰ tñ in ſcriptura dicit lignũ viride. ſicut chꝛiſtꝰ dicit de ſeipſo Lu. xxiij. Si in viridi ligno h̃ faciũt ĩ arido q̃d fiet. Maria igiẽ lignũ et arboꝛ. Lignũ / quia ꝑ cõtemptũ mũdi a terra abſciſa. et ꝑ virginitatẽ et abſtinentiam ab omni humoꝛe nocio deſiccata. Arboꝛ vero ꝓpter viroꝛẽ virginitatis humoꝛẽ gratie. medullã pietatis. folia ſacroꝛũ verboꝛũ. frondes bonoꝛũ opeꝛũ. floꝛes ſanctoꝛũ deſiderioꝛũ. fructũ vnigeniti dei. vmbꝛã ꝓtectõnis. refrigeriũ illoꝛum q̃ male exeſtuant. radicẽ humilitatis: fidei et caritatis. celſitudinẽ ſpei. et eminentiaꝫ contemplatiõis. De hoc ligno dicit Gene. i. Germinet terra herbã virentẽ et facientem ſemẽ. Quere paulo poſt de natiuitate marie in pꝛimo ſermõe. A

Sequitur [Lignũq pomiferũ faciens fructũ iuxta genus ſuum. cuius ſemen in ſemetipſo ſit ſuper terrã. Lignũ] de quo in pſal. Erit tanq̃ lignũ quod plantatum eſt ꝛc̃. Dicit autẽ maria [lignum] pro ſoliditate cõſtantie [plantatũ] pro ſtabilitate [ſecus decurſus aq̃rum] pro ſapientia vel gratia: vel ſcriptura [Aquarum] pluraliter. nõ vnius aque: ꝑ ſapientie magnitudĩe. pro gratiarũ multitudine. pro ſcripturarũ diuerſitate. [Quod fructũ] vnicũ et ſingularem [ſuũ] . i. ſibi ſoli cõgruũ. hoc dicit ꝑ fecunditate [dabit] nõ reddet ꝑ virginitate [in tempoꝛe ſuo] pro gratia ſpeciali. q̃ꝛ ab eius ſanctificatiõe incepit tẽpus gratie. [Pomiferũ] cuiꝰ pomũ chꝛiſtus dominus / cõtra pomũ toxicatũ toxico inobediẽtie. et cõtra vuã acerbaꝫ: quod vł quã diabolo ſuggerẽte pꝛimi parẽtes comederũt. de quibus p̃dictũ fuerat adẽ Gene. ij. In quocũq die comederis moꝛte moꝛieris. De qua vua dꝛ Ezech. xviij. et Hiere. xxxi. Patres noſtri ↄmederũt vuã acerbã ꝛc̃. Sed in h̃ pomo inuenta ẽ thiriaca: q̃ toxicũ illud effugatũ: et vua acerba iã nõ facit obſtupeſcere dẽtes. Ideo canit eccleſia de hoc pomo. Nõ erit adam ſeductꝰ ſi de hoc guſtauerit. Pomũ autẽ pulcerrimũ viſu. delectabile intuitu. ſuauiſſimũ olfatu. ſanũ guſtu. ſanatiuũ effectu. Quere li. i. c. vij. de fructu marie vbi ponit multimoda ↄmẽdatio eius. Hoc pomũ. btã virgo: obediẽtia fidei ↄcepit. quo ſublatum eſt de medio nocumentũ pomi illius noxialis. ad Roma. v. Sicut ꝑ inobedientiã vniꝰ hoĩs ꝛc̃. ibi multa inuenies de hac materia. B

Sequitur [Faciēs fructū iuxta gen⁹ ſuū.] Bene dicit [faciēs] quia ipſa conſentiēdo ipſa
fecit cōſentiēdo. vt de ei⁹ ſubſtātia fieret verbū caro. ꝛ vere filius dei vere homo.
[Fructū] vnicū ꝛ ſingularē. vt dictū eſt paulo ſup. [Iuxta genus ſuū] .i. bīdictū
bīdictū. Ipſa eni erat bīdicta in mulierib⁹. ꝛ ideo digna fuit illū fructificare q̄ ē ſu
per oīa deus bīdictus. Ro .ix. Vel [iuxta gen⁹ ſuū] .i. tota pulcra pulcerrimū. to
ta dulcis dulciſſimū. tota odora ſuauiſſimū. tota ſapida ſapidiſſimū. tota delicata
deliciſſimū. tota colorata coloratiſſimū. tota viuifica viuificātiſſimū. tota medici
nalis medicinaliſſimū. Quere li .i. ca .vii. de fructu marie.

Sequitur [cui⁹] [ligni] [ſemen] ſemetipſo ſit ſup terrā.] Aliaꝝ enim arboꝝ vl' lignoꝝ
h̄ eſt aliaꝝ mulieꝝ ſemen: ex q̄ fit fructus: in ſe non eſt ſed in alio hoc eſt i viro. qꝛ
fructus .i. puer ex ſemine naſcit' vtriuſq̃. Sed hoc benedictū lignū [i ſemetipſo] .i.
in ſe ſolo habuit: et ſemen et fructū .i. filiū ſuū. qd̄ vtiq̄ eſt [ſup terrā] .i. hūanā na
turā. et hoc excuperat omnē ſenſum hūanū. Ideo dicit' Iſa .liii. [Generationē ei⁹]
.i. chriſti. vel [eius] .i. marie. quō .ſ. ipſa eū genuit q̄ ſe fecit [quis enarrabit] Iſti d . nū
his ad plenū. Sic igit' glīoſa virgo dicit' herba et lignū. et filius eius dicit' ſemē et
fructus. [Semen] q̄ ſeminamur i via vt creſcamus in grā [Fructus] q̄ fruemur i
patria. et iam in pſenti reficiamur in ſacramēto altaris.

Sermo de natiui tate beate marie

i. Te de h̄ ligno dr̄ Gene .ii. [Produxit dn̄s deus de humo om̄e lignū pulcrū
viſu. et ad veſcendū ſuaue. lignū etiā vite in medio pādiſi. lignūq̃ ſcīe boni et
mali.] In hoc v̄bo poſſunt multa notari q̄ cōueniunt ſpālīter beate v̄gini. ꝛ ē bo
num thema in natiuitate eius.

Primū. dignitas vl' auctas ipi⁹ opantis. Vn̄ dr̄ [Dn̄s deus] cui⁹ beata v̄go op⁹
eſt ſpēale ꝛ pn̄cipale. Nam cū vniuerſa opa dn̄i dicant' bona valde. Gen̄ .i. op⁹ qd̄
eſt maria. vl' opus qd̄ factū eſt in maria .ſ. incarnatio filii debet dici bonū: meli⁹: op
timū: valde. Eccli .xlii. Glīa dn̄i plena eſt opus eius.

Scdm̄. modus opandi. Vn̄ dicit [Produxit] .i. naſci et creſcere fecit: in. vtero ma
tris mirabiliter ſanctificatā. Vel [pduxit] .ſ. natiuitate ex vtero mr̄is ſm corpus.
Iuxta illō Can̄ .vi. Que ē iſta q̄ pgredit' ꝛc̄. Iſa .xi. Egredie' virga de radice ieſſe
ꝛc̄. Nūeri .xxiiii. Conſurget virga ex iſrl'. Zacha .xiii. Iohel .iii. Fons egredie' ꝛc̄.
Ideo ipa dicit ipi deo. Tu es q̄ extraxiſti me de ventre ꝛc̄. Itē. tenuiſti manū dex
terā manū. ꝛ in volūtate tua deduxiſti me. Aliter [Produxit] in vita plena p
hūilitatis v̄tutē qua aſcendit vſq̃ ad ſedentē in throno dn̄m maieſtatis. Per hāc
enim v̄tutē celos attingebat ſtans in terra. Sap .xviii. Ideo tota vita eius i can̄.
appellatur pgreſſūa vl' aſceſus. Iuxta illud Iob .v. Qui ponit hūiles in ſublimi.
et loq̄tur de domino. Humilitas eni. q̄ ſi vera eſt: ab omnib⁹ velut hum⁹ ſe patitur
cōculcari: eſt quaſi filū argenteū qd̄ gcilādo plongat'. Et ideo glīoſa virgo p iſtā vir
tutē ineſtimabiliter plōgata eſt et pducta. Aliter etiā [Produxit] eam deus .i. pro
cul duxit: ab om̄i terrenitate ſm aīaꝫ p amorē paupta'. q̄ oīa reputauit q̄ mundi
ſunt vt ſtercora vt lucrifaceret chriſtū. ad Phil .iii. Ecce de pductiōe.

Terciū vnde pduxit .ſ. [de humo] .i. de vtero materno. vel [de humo] pādiſi. Sctiſ
ſima eni mater eius anna que ſola digna extitit portare tantā filiā: licet eſſꝫ iudea. p
tinebat tn̄ ad ecclīam: q̄ pādiſus eſt. Et merito vocata eſt anna .i. grā . p hāc gratiā
ſpēalē. Vnde m̄lti boni q̄ deuoti ſunt filie. deuoti ſunt et matri. dieb⁹ ſingul' menſ
riā ei⁹ facientes. et feſtū ipi⁹ celebrātes i craſtino bti iacobi ante auguſtū. vt p matris
interceſſiōem ad grāꝫ filie. ꝛ p mr̄em et filiā ad filii miſicordiā valeāt puenire.

Feſtū ſā cte anne

Quartū. ipm op⁹ opatū. Vn̄ ſeq̄t' [Om̄e lignū pulcrū viſu ꝛ ad veſcēdum ſuaue.]
Siq̄dem btā v̄go deſignat' [p omne lignū pulcrū viſu. et ſuaue olfatu ꝛ guſtu] q̄
rum .ſ. lignorū m̄ltitudo innūerabilis. vmbra ſanabil'. fructus incōpabilis. diuerſi
tas inenarrabilis. ſapor ſūme delectabil'. ex quo vl' ex q̄b⁹ habem⁹ fructū fructuū.
in q̄ ſapor oīm ſaporꝫ. plenitudo oīm v̄tutū. ꝛ vniuerſitas vl' vniuerſitas graꝫ.

Quintū eſt loc⁹ vbi fructus hic inuenit' .ſ. [in medio pādiſi] Lignū. vt dictū eſt. bea
ta virgo. cui⁹ fruct⁹ .i. chriſt⁹ vita ē. Ioh .xiiii. Ego ſum via veritas ꝛ vita [Vita]
gratie in preſenti. [vita] glorie in futuro. De hoc inuenies paulo poſt. vbi totum

hoc exponit' de chriſto. [In medio pādiſi] terreſtris .ſ. eccl̄ie militātis. vel [i me
dio pādiſi] celeſtis .i. eccl̄ie triūphantis. [In medio] tripliciter. Primo [in medio]
ppter cōmunitatē. qꝛ beata virgo cōmuniter oīb⁹ fructificauit chriſtū .ſ. angel' : hoīb⁹
detentis in limbo pteritis pſentib⁹ et futuris. Et ad h̄ ſignandū pepit in via et i do
mo cōmuni vl' ſtabulo. Et etiā fructū ſuū adhuc tenerrimū. xl. die detulit ad tēplū
q̄ totus cōueniebat mūd⁹. q̄ſi de ipo totū mūdū volens mittere in poſſeſſiōem. ꝛ ad
opus toti⁹ mūdi ſuſcepit eū ſymeon i vlnas ſuas. Sciebat nāq̃ mater de fructu
ſuo pdixiſſe Iſaiā .ix. q̄ſi in pſona toti⁹ mūdi [Puer nat⁹ eſt nobis] inq̄ntū hō [Et
filius dat⁹ eſt nobis] inq̄ntū de⁹. Vel [in medio pādiſi] q̄a neminē a ſua benigni
tate excludit. Nam oīb⁹ oīa facta eſt . p caritatē. vt q̄ntū in ſe eſt lucrifaciat vniuer
ſos .i. Chor .ix. dicēs cū filio Math .xi. [Venite ad me oēs q̄ laboratiſ ꝛ onerati
eſtis. et ego reficiā vos] fructu meo. qd̄ ſignat ei⁹ imago tenēs filiū: q̄ſi oīb⁹ offerēs
illū. Et qꝛ deſcribit' h̄ lignū eſſe [in medio pādiſi] ideo ſolet eius imago poni i me
dio eccl̄ie iuxta imaginē crucifixi. Vel [in medio] chriſt⁹ eni i ſūmo. nos in imo.
ipa vero q̄ maior eſt omni hoīe: ſed minor ſolo chriſto: bn̄ deſcribit' eſſe in medio. q̄
ſi cōmunicās cū vtroq̃ extremoꝫ. et tanq̃ noſtra ad filiū mediatrix. Mater ei chri
ſti p naturā. mater eſt ppl'i chriſtiāi p grām. Vn̄ ꝛ diluculū appellat' Oſee .vi. quod
qd̄ nocti iterponit' ꝛ diei. Itē alia rō. Sicut ei lignū vite viridi⁹ erat ceterꝫ lignis.
ſic maria ſanctior ceterꝫ ſanctis. qꝛ viror deſigt ſcītatē. Nō eni ad meſurā data ē ei
gratia. ſed ſupexcellēter datū eſt ei totū: q̄ cq̄d pure dari potuit creature.

Triplex mediū

Maria ē i medio

Sequit' [Lignūq̃ ſcīe boni et mali.] Nota q̄ lignū ſciētie dictū eſt. nō ppter naturā
quā in ſe haberet. ſꝫ q̄a p ipm ſcitū ē: vtrū hō ille pm⁹ eſſet obediēs vl' iobediens.
Per h̄ aūt [lignū ſcīe boni et mali] ſignant' illi doctores: q̄ bene docēt ſed pue ope
rant'. quorū nō folia .i. verba: ſed fructus .i. opa interdicit dn̄s ne comedant' .i. ne in
vſū viuēdi aſſumant'. Vn̄ Math .xxiii. Que dicūt facite. q̄ aūt faciūt nolite facere

Lignum ſcientie

Itē ipa eſt lignū q̄ dulcorata ē aqua amara. Exo .xv. Vnde dr̄ Eccl'i .xxxviii. Nōne
a ligno indulcata eſt aqua amara. Hec aqua amara m̄ltiplex miſeria vl' tribulatōꝫ:
qua totū mundū reſperſit pmamater. ſed amaritudinē nr̄e pditōis cōuertit i dulce
dinē eterne ſalutis glorioſa virgo filio mediāte.

Ipa ē etiā [lignū plātatū ſecus decurſus aq̄rū] .i. ſecus pctōreſ flexibiles. qꝛ aq̄ popu
li ſūt. Apoc .xvii. penes q̄s firmit' radicata ē: affectu cōpaſſiōis et miſicordie. vt cū
aplo ſmo veri⁹ q̄ aplus dicere pt illō .ii. Chor .xi. Quis infirmat' ꝛc̄. Vel [iſti decur
ſus aquarū] dona ſunt ſpūſſancti. Et bn̄ [decurſus] q̄a fluminis cū impetu. Vn̄
de ea dicit'. Flumis impet⁹ letificat ciuitatē dei. [Aquaꝝ] pluralr' p m̄ltitudīe do
noꝝ vt ſupra. eodē B. Vel iſti decurſus aſpiratōes et iſpiratōes. Quere ſup B.

Item de hoc ligno dicit' Ezechielis .xlvii. [Super torrentē orietur in ripis eius ex
omni parte omne lignū pomiferū. Sequit' [Non deflue folū ex eo] id eſt. ver
bum eius non erit irritū. ſed ſingula verba plena vera ſapientia. Vel [non deflu
et] id ē. deorſum fluet. quia nunq̃ locuta legitur de terrenis. nec vnq̃ p ipis pa
trem aut filiū creditur exoraſſe .i. Regū .iii. Non cecidit ex omnib⁹ verbis eius in
terrā. Si hoc verū eſt de ſamuele: multo fortius de virgine. Vel [non cecidit fo
lium] .i. verbum eius a veritate per mendaciū. vel a neceſſitate per ſuperfluū. vel
ab efficacia per vacuum. vel ab intentōe per irritū. Nec etiā habuit [folium] hoc
eſt verbum [quod vento] vane glorie [raperet'. Iob .xiii.]

Sequitur. [Et nō deficiet fructus eius] id ē. chriſt⁹. qui eſt immortal'. et qui manet
integer. licet quotidie ſacramētaliter comedatur. Exemplū de ſole: qui paſcit ocu
los ab initio mūdi. et tamen integer et incōſumptus pſeuerat. Sequit'. [Per ſin
gulos menſes affert pmitias.] Menſis a mene. quod eſt defectus. et ipa [per ſin
gulos menſes] .i. ſingulos defectus: nos ſupplet q̄ntum in ſe eſt. cum ſit mater p
fectōis et fertilitatis. et cuilibet defectui noſtro pfert fructū cōuenientē. [Primiti
ua] dicit vt p vocabulū indicet: q̄ ſpiritualiū defectuū noſtrorum ſuppletio: pri
mo et principaliter querēda eſt a filio ꝛ a matre. quia indigentia temporalium et

corpalē vidio ſed ſpūalē miſerabil.in q̄bꝫ mūdo liberi⁹ ꝓuident iuſtis ꝗ l̃ corpa lib⁹ vl̃ terrenis.Dn̄s enim dat tpalia iratus ſicut dicit aug⁹.

Aug⁹.

Iuſt⁹ afſert ꝑmiciꝰ

Moraliter. Uir iuſt⁹ ꝑ ſingulos mēſes affert ꝑmicias ꝗ ꝑ ſingul̃ defectꝰ quos paſſus ē in pctō.boni ogis ꝑmicias deo reddit.Sequit.Quia aque ei⁹ i.dona grarū de ſanctuario egrediēt.i.a btā trinitate.q̄ eſt celeſte ſanctuariū. Uel de ſanctuario i.de celo.a q̄ omne datū optimū Jaco.i.et oē donū pfectū deſcēdit. Sequit.Et erūt fructus ei⁹ in cibū angelis ſ.et hoībꝫ in ſacramēto Et folia i.verba.ſ.oroēs.ꝯſolatōes et exēpla virentia in medicinā Erūt etiā in vmbrā ꝛ refrigeriū male exeſtuanciū. His ꝯſonat qð dicit̃ de ligno Apoc.xxii. Ex vtraqꝫ pte fluminis lignū vite ꝛc̃. Hoc exponit̃ de chriſto.ſic oñdet̃ īfra.ꝛ poſſꝫ exponi ꝺ vgīe.

Itē ipa lignū trāſplātatū ſup aq̄s Hiere.xvii.i.qð ad humorē grarū q̄s querebat misit radices ſuas i.itellectū et affectū.ꝛ ideo nō timuit eſtū ꝯcupiſcētiaꝝ.nec eterni īcēdij ſiccitatē. Nec vnq̄ꝫ deſinit facere fructū pietatis et miſericordie.dū nobis q̄tidie fructū vētri ſui in via.dans etiā illū angelis ꝛ btīs in patria. Uñ rogāda ē aſſidue.mater noſtra q̄ es in celis:panē noſtꝝ q̄tidianū.q̄ eſt fructus tuus da nobis hodie.

Ipa eſt etiā lignū cui⁹ radix i.cordis intētio ꝑpa eſt ſecus aq̄s ſcripturaꝝ. Job xxix.quia ꝯſeruabat in corde ſuo q̄cq̄d de filio dicebat̃ Lu.ii. Ipa eſt lignū benedictū ꝑ qð facta ē iuſticia Sap.xiiii.de diabolo ꝛ hereſibꝫ. Unde canit̃ ei. Gaude maria vgo cūctas hereſes ſola īteremiſti ꝛc̃. Nā ꝑ fructū ei⁹ captini detēti ī limbo a diabolo licꝫ iniuſte.ſunt liberati:ꝛ ī probi iuſte dānati. Unde ꝛ q̄ꝫ fideles tā matri q̄ꝫ filio bñdicūt. Uel lignū iſtð crux.ꝑ quā de diabolo facta eſt iuſticia.

Itē ipa lignū exiguū ꝑ hūilitatē.cui ꝯmittere debēt hoīes aīas ſuas i.vitā nature et gratie.vt ſic trāſeūtes mare i.mūdum.per ipaꝫ que nauis eſt liberent̃ a naufragio ſiue diluuio pctōꝝ. Ipa etenim ē archa noe.de q̄ ad l̃ram iſtð legitur Sap.xiiii. Exiguo ligno credūt hoīes ſaluare aīas ſuas. ꝛ trāſeūtes mare ꝑ ratē liberati ſunt. Per ipm ſiq̄dem lignū.i.archā:iuſte ſaluatū eſt gen⁹ hūanū in tpe diluuij.ſ.in noe et filijs ei⁹.q̄ in toto mūdo īuētī ſunt ſoli iuſti illo diluuio inundante D

Ipa etiā lignū hūile de q̄ dn̄s Eze.xvii. Exaltaui lignū hūile cruce.ſcꝫ vl̃ mariā:q̄ exaltata eſt merito hūilitat̃ ſue:in matrē dn̄i ꝛ reginā padiſi. Et hūiliaui lignum ſublime i.diabolū:q̄ ſupbiēdo voluit exaltari.qð eſt impoſſibile.q̄a ſicut dꝛ prouer.xxix. Supbū ſeq̄t̃ hūilitas i.abiectio hūilem autē ſpū ſuſcipiet glia. Seq̄t in Ezech. Et ſiccaui lignū viride.et frondere feci lignū aridū Lucifer p⁹ fuit q̄ſi lignū viride.q2 plenus ſapia et pfectus decore.Eze.xxviii. Maria vouēs vginitatē quodāmodo quaſi lignū aridū. Iſa.lvi. Non dicat eunuch⁹. Ecce ego lignū aridum ꝛc̃. Sed ille ſiccatus eſt.et virga aaron frōduit et floruit. Numeri.xvii.

Item ipa lignū vite his qui apphenderint eam quaſi duplici manu bone opatōnis. vt p ea.i.p amore eius ſe exerceāt in operibꝫ bonis.ad honorē dei et exemplū proximi Et qui tenuerit eam q̄ſi duobꝫ brachijs reuerētie et ſeruitij.vt ī duobꝫ his pſeueret:et nunq̄ꝫ dimittat eā.beatus hic in ſpe:in futuro in re. Quere li.ii.pti.i.cauſa.xx.et bene expoſitū inuenies.

Item ipa lignū qð pſcidit hō dei i.ſ.helyſeus q̄ ſignat chriſtū.qui hō fact⁹ eſt in ea. et inquantū deus ipam pſcidit ab amore carnalitatis ꝛ terrenitatis .ſicut legitur iiij.Regū.vi. Et miſit ī fluuiū i.in fluxibilitatē generis humani. nō quo ad culpā ſed quo ad penā.quādo cōplacuit ei vt virgo naſceret̃ in mundo. et ipa mediante velut quodā manubrio attraxit ad ſe ferrū i.hominē prius durum frigidū et nigrum ꝑ amiſſam dei ſimilitudinē. Hieronym⁹ ꝑ hoc ferrū intelligit genus hūanum.quod a ligno vetito cecidit in profundū miſerie. Sed ab illo profundo ſurſum redijt per lignū crucis. Uel melius. Ferrū eſt ipa humana natura.manubrium quo prius tenebat̃ a domino:innocentia ſua. Sed ab hoc manubrio peccantibus primis parētibus cecidit in aquam miſerie multiplicis .ſed per lignum crucis et per beatam virginē.redijt ad ſuum manubriū.hoc eſt. ad ſuam innocentiam. Itē ipa forte lignum et imputribile Iſaie.quadrageſimo. quod elegit ſibi

Hiero.

artifex ſapiens.de quo.ſ.ſapiētia edificauit ſibi domū. Prouerb.ix.

Chriſtus lignū

Viſo quō maria ligno multiplici figurat̃.videndū eſt q̄re ipe chriſt⁹ ligno cōparet̃.et maxime ligno vite. Chriſt⁹ enī dat vitā mūdo:tāq̄ꝫ fructū ſuū .et iō dicitur lignū vite. Notandū igit̃ ꝙ ſapia.chriſt⁹ dn̄s.beata virgo.ipa crux.ſcriptura ſacra.appellant̃ ꝯmuniter lignū vite. Sapia incarnata. Uñ puer.iij. Lignū vite ē his q̄ apphēderint eam. In h̄ ligno ſunt q̄tuor. Folia:vba medicinalia. Apo.xxij. Fruct⁹:ſacramēta et exēpla:q̄ duo vitā grē ſūmiſtrāt fideliū aīabꝫ. Cortex:caro ſūpta de vgine. Subſtātia arboris:ipe deus chriſt⁹ hō.cui⁹ fruct⁹ hūano generi vita ē iuſticie et glie. Uñ dicit Joh.x. Ego veni vt vitā habeāt iuſticie in pſenti ꝛ abūdanti⁹ habeāt i.vitā glie in futuro. Ideo de ipo dꝛ Deut.xxx. Ipe ē vita tua ꝛ lōgitudo dieꝝ tuoꝝ. Itē ꝓuerbio.xiij. Lignū vite deſideriū veniēs ille.ſ.veniens in carnē.de q̄ dꝛ Aggei.ij. Ecce veniet deſiderat⁹ ꝛc̃. Btā vgo:cui⁹ fructus vocat̃ ſe vitā. Joh.xiiij. Ego ſum via vitas et vita. Crux:ī q̄ pependit ille q̄ ē vita. Deut.xxviij. Erit vita tua q̄ſi pēdens ante te. Nā ꝑ crucē data eſt vita hoībꝫ. Scriptura ſacra.q2 ſeruat ſmōes dei:in q̄bꝫ eſt vita aīe. Matth.iiij. Nō in ſolo pane ꝛc̃. Jo.viij. Si quis ſermonē meū ſuauerit mortē nō guſtabit ineternū. Et notāda ē verboꝝ diſtinctio. Arbor.i.chriſt⁹ dat fructū. Uñ. Quod fructū ſuū dabit ꝛc̃. Btā vgo portat fructū.fructus depēdet ab arbore.i.chriſt⁹ a cruce.fruct⁹ ſumit̃ ab arbore.i.ſpūalis refectio a ſacra ſcriptura. Scðm q̄libet iſtoꝝ modoꝝ lignū vite eſt in medio padiſi q̄a q̄libet iſtorū ꝯmune eſt oībus:vera fide et puro intellectu accedentibꝫ ad ſe. Itē lignū iſtð ē in medio padiſi oībꝫ expoſitū ne aliq̄s moriat̃. Uñ de eo dꝛ Iſa.lxv. Dies ligni erūt dies populi mei. Ideo dominicū ſacramētū dat̃ oībꝫ ꝛ exponit̃ ne ſpūalr̃ moriant̃. Et cū eccl̃ia ſit padiſus.et h̄ lignū vite deſcribat̃ eſſe in medio padiſi.ideo corpus dn̄icū reponendū ē in vaſculo ſuo ī medio eccl̃ie:in loco eminētiori ſicut eſt retro altare. Itē ſicut lignū vite:tal̃ nature in ſe erat.vt ꝯpetēter ꝯmeſtū:cōtinuaret homini vitā nature.ſic fruct⁹ arboris vite qui chriſtus ē:cōtinuat homini vitā grē et gl̃ie digne ſumpt⁹.i.facit vt ſtatim poſt vitā gratie ſuccedat vita glie. Ideo dicit Joh.x. Ego veni vt vitā habeāt grē in preſenti.et abundanti⁹ habeant.vt ſupra.

Quare eucariſtia ī medio eccl̃ie

Strabus

Itē ſuper textū illū Gene.ij.dicit ſtrabus:ꝙ lignū vite tale erat ꝙ ꝑ ſumptōnem ſuā hominē ab omni miſeria ſeruaret immunē.vt nunq̄ꝫ vetus fieret.aut aliqð incommodū incurreret .tandē vo verā beatitudinē cōferret. Aug⁹ vero dicit aperte ꝙ ex ligno vite.nō ex ꝓpria natura habebat homo poſſe nō mori. Poterat enī ꝑ illi⁹ arboris fructū.vel aliquotiēs deguſtatū:efficaci⁹ et diuti⁹ q̄ꝫ ex ceteris vitā ꝓducere.vel certo tēpore ſumptū:ad omnimodā imortalitatē trāſire. K Aug

Lignum vite quale erat

Item ſicut lignū vite viridi⁹ erat ceteris lignis.ſic chriſtus ſanctior ceteris ſanctis. quia ſicut dicit̃ .i.Regū.ij. Nō eſt ſanct⁹ vt eſt dn̄s. Et ꝓpter hoc dicit̃ ſanct⁹ ſctōrum Dañ.ix. In virore enī ſctītas figurat̃. Hoc etiā lignū deſcribit̃ eſſe in medio padiſi.q2 oībꝫ ſe ꝯmūicat ad vſum vie:ad fruitōem patrie ſine acceptōe pſone. Ceteras expoſitōes ſupi⁹ aſſignatas marie poterꝭ facile huic ligno appropriare.

De hoc ligno dicit̃ in pſal. Erit tanq̄ꝫ lignū quod plantatum eſt ꝛc̃. In verbis iſtis cōmendatur chriſti vita tēporalis. Lignū cognoſcit̃ per fructificatōem . Uñ mat.vij. A fructibus eorū cognoſcetis eos. Sed anteq̄ꝫ ferat fructū oportet ꝙ plantet̃. Plantatus enī fuit filius dei in viridario vteri virginalis:quādo vnit⁹ eſt humane nature. Jaco.i. In māſuetudine ſuſcipite inſitū verbū quod poteſt ſaluare animas veſtras. digna ſumptiōe fructus ſui. Plantatū autem fructificauit. Prouerbioꝝ.iij. Lignū vite eſt his qui apphenderint eam ꝛc̃. Apocalipſis.ij. Uincenti dabo edere de ligno vite qð eſt in paradiſo dei mei. Ezechiel.xvij. Teneruꝫ diſpergā et plantabo ſuper montē excelſum ꝛ eminētiſſimū ſcꝫ beatā virginē. Secus decurſus aquarū i.ſecus defectus mortalitatis nr̃e:q̄ ſunt fames:ſitis:frig⁹.calor:laſſitudo.et hmōi. Qð fructū ſuū i.carnem ſuam eſibilē dabit ī cena Nota dabit nō vendet. Aſſigna cōtra eos q̄ vendūt paruo pcio qð eſt impciabile. Hunc fructū flores et folia pceſſerunt.ſ.agnus tipicus. Exod.xij.quia legalia

pceſſerūt ſacramēta noue legis. Uel [fructū] dicit miſſionē ſpūſſcī. Joh. xv. [Ni ſi ego abiero] ſicut flos pus recedit ꝙ̄ fruct⁹ adueniat [paraclit⁹ nō veniet ad vos.] [In tpe ſuo] ſ. paſſiōis: de quo dicit Joh. xij. Temp⁹ meū nōdū impletū eſt. Uł [in tpe ſuo] i. tpe gratie.

Juſtus lignum — Moraliter de viro iuſto [Erit tanꝙ̄ lignū] Aſſigna de radice. et de ſtipite. ⁊ oībꝫ particulꝭ iſti⁹ ligni. [Quod plātatū ē ſec⁹ decurſus aquaꝝ] grāꝝ. lacrimaꝝ. ſcṗturaꝝ. Plātari: eſt in caritate fide ⁊ hūilitate radicari. Multi enī videnꝭ eſſe ī eccłia plantati. Unū alibi. Plātati in domo dnī ⁊c. Sed nō ſunt. imo ibi fixi ſunt tanꝙ̄ pali. q̄ qꝛ nō radicanꝭ cito poſſunt extrahi. vł ſi ibi māſerint areſcūt. ⁊ ideo igni idonei vł ſepibꝫ. i. poſſeſſiōibꝫ ꝯſeruādis. ſicut patet in multis. Et de talibꝫ dꝛ Sapie. iiij. [Et ſi in ramis] i. ī q̄buſdā opibꝫ [in tpe germīauerint. infirmiter poſita a vēto tēptatōis ꝯmouebunꝭ. et a nīmietate ventoꝝ] i. tribulatōnū īſurgētiū [eradicabūꝭ] Et nota ꝙ dicit [in tpe germīauerit] qꝛ ad tpus credūt [īfirmiter poſita] q̄a tpe tēptatōis recedūt. Aſſigna hū. Et tales pali ſunt ibi nūero: nō merito. nec radices habēt. qđ patꝫ ex eo ꝙ ad tpus credūt: ſꝫ in tpe tēptatōis recedūt. Lu. viij. Tales ſunt illi q̄ dicūt. pri⁹ irem ad porcam ꝙ̄ facerē h vel illud. Et iſti nullū fructū bonū faciunt pl⁹ ꝙ̄ porcus. q̄bꝫ dictur⁹ eſt dn̄s Math. xx. [Tolle qđ tuū ē] i. tali ſtī qđ q̄ſiſti [vade in ignē eternū] Math. xxv. Jte maledicti. Sola enī arbor plātata ⁊ radicata frōdet floret fructificat. Unde ſeq̄ꝭ. [In atrijs dom⁹ dei nr̄i flo.] Atria. ſ. dom⁹ exterior: eccłia militās ē. et etiā religio ordinata. Seq̄tur. [Qđ fructū ſuum dabit] Qui enī creſcit in virtutibꝫ: p illā triplicē aquā debꝫ fructificare in opibꝫ. Jđ dicit [Qđ fructū] boni opis: nō ſolū germē cogitatōis: aut florē ꝓpoſiti: aut folia vboꝝ [ſuū] in ſe. ſ. nō tm̄ in alijs. Jſa. lxvi. Si ego q̄ alijs generatōes tribuo ſterilꝭ ero. [Dabit] volūtarie: ñ coacte faciet. ij. Choꝝ. ix. Nō ex triſticia aut ex neceſſitate [Dabit] h hypocritas. q̄ vendūt p laude [in tpe] ſ. qđ mō ē. i. in vita pſenti: q̄ndo tpus ē merendi. qꝛ poſt mortē eſt tpus recipiēdi. Eccles. ix. Quicq̄ ꝑt facere man⁹ tua ⁊c. q̄a nec opus: nec ratio: nec ſapiā: nec ſciētia erit apđ īferos ⁊ Joh. ix. [Me oportꝫ opari opa ei⁹ q̄ miſit me donec dies ē. Ueniet nox] i. tpus poſt mortē [q̄ñ nemo poteſt opari]

M — De folijs hui⁹ ligni. i. chriſti dꝛ in ps. [Foliū eius] i. vbū [non defluet.] Eze. xlvij. Nō dfluet foliū ex eo. Ecce ꝙ vba ei⁹ eterna. Joh. vi. [Uerba vite eterne habes] dicit petr⁹. Nō enī erat de terra. ⁊ ideo nō loq̄bañ de terrenis. Joh. iij. Qui đ terra eſt de terra loq̄ꝭ. q̄ de celo venit: ſup oēs eſt. et qđ vidit et audiuit h teſtaꝭ. Ipſe enī figurat⁹ eſt p ſamuelē. de q̄ dicitꝭ. i. Regū. iij. Nō cecidit ex oībꝫ vbis eius ī trā.

Uerbū chriſti nō defluet
- A veritate: p mendaciū. Joh. xvij. dicit fili⁹ patri. Sermo tu⁹ veritas eſt.
- A neceſſitate: p ſupfluū. quia nō habuit [foliū] i. verbū [quod vēto raperetꝭ] Job xiij. vento. ſ. inanis glorie.
- Ab efficacia p vacuum. Jſaie. lv. Uerbum qđ egredietꝭ de ore meo nō reuertetur ad me vacuum.
- Ab intentōe p irritū. Pſal. Que pcedūt de labijs meis nō fa. irrita. Hec oīa pñt exponi de chriſto ſicut expoſita ſunt ſup de btā virgine.

(margin: Uerbum xpi nō defluet)

Uerba etiā. i. folia hui⁹ ligni ꝯmendāꝭ a medicinalitate. Unū eze. xlvij. Erūt fruct⁹ ei⁹ in cibū [et folia] i. verba [in medicinā] q̄a ſolo vbo curabat oēm infirmitatē Apoc. xxij. [Folia ligni ad ſanitatē gentiū] i. gētiliter viuentiū. q̄a peccatores ꝯuertebat ad fidem.

N — Jtē de hoc ligno dꝛ Apoca. xxij. Ex vtraq̄ parte flumis lignū vite. afferēs fruct⁹ duodecim. p ſinglos menſes reddēs fruct⁹ ſuos. et folia ligni ad ſanitatē gentiū. Per h flumen ꝑt intelligi decurſus vite mortalꝭ et fluxibilitas pctōꝝ. Ultra flumē ſūt angeli incorruptibiles et immortales. Citra: hoīes adhuc vite corruptibilꝭ defectibus ſubiacētes. Uel citra: adhuc viuētes in carne. Ultra: iā defuncti ab hac vita. [Lignū vite] chriſt⁹ dn̄s: q̄ adhuc viuentes reficit ſacramēti ſui pticipatōe. ſed in celo: hoc ē. vltra flumen: angelos et beatos faciet ſue diuinitatis et glificate hūanitatis cōtēplatōe. Et q̄a h pdicauerūt duodecim apłi. iđ dicitꝭ [fruct⁹ duodecim.]

[Per ſingulos autem menſes reddit lignum vite fructus ſuos.] quia chriſt⁹ electos ſuos continue et in mūdo reficit ⁊ in celo. Jn mūdo fructu iuſticie. ī celo fructu glie. Uel q̄a menſis ē ꝯpletio dieꝝ. Unde dꝛ Jſa. in fi. [Erit mēſis ex menſe.] i. cōpletio glie ex completōe grē. [Per duodecim mēſes] ſignꝭ duodecim grāꝝ ꝯpletōes. Uel qꝛ mēſis dicitꝭ a mene qđ eſt defect⁹. duodenari⁹ vo numer⁹ ē pfectus. [Lignū vite fructus affert duodecim] q̄a ſingulos defectus nr̄os q̄ntū ī ſe eſt qđāmō ſupplet in hac vita. cū tn̄ etiā in pſenti ſit oīa in oībꝫ. i. ſufficiētia oīm. i. Choꝝ. xv. [Folia ligni] pcepta chriſti: q̄ gentes ſanāt. fructus ꝯſeruāt. et refrigeriū pſtant. Nā pcepta dnīca cū implenꝭ: iuſticiā opanꝭ. et q̄ iuſtificaꝭ ille ſanatur. Et bn̄ poſt fructū addit de folijs. qꝛ nihil pdeſt: imo multū nocet p occaſionē chriſti ſacramentū recipe. niſi recipiēs pcepta illi⁹ ſtudeat adimplere.

O — Aliter. Chriſt⁹ [lignū vite] q̄a dat mūdo vitā nature hic et vitā grē. datur⁹ in futuro vitam glie mūdo. i. amātibꝫ mūdiciā. Due ptes flumis: ſunt vita pſens ante iudiciū. et vita ſanctoꝝ poſt iudiciū. Una citra flumē. altera vltra: in q̄ dn̄s cū ſcis regnabit ī eternū et vltra. Jn hac vita. i. citra flumē habem⁹ vitā grē. vltra flumē. h eſt in futuro vitā glie expectam⁹ in ſacramēto. vt ſup dictū eſt. [Per ſingulos menſes] i. p ſingulas etates [reddit fructū ſuū] quo reficit et ſanat ſibi ſuiētes. Uł [p ſingulos mēſes] q̄a pctōri ꝯuerſo ſingulis defectibꝫ pctōꝝ reddit ſingulas pfectōnes virtutū. Unū petit ps. De⁹ meus illumina tenebras meas. i. pctā mea expelle. ⁊ ſingulis pctīs virtutes oppoſitas redde. Citra flumē. i. in vita pſenti habeꝭ lignū vite in ſacramēto. [Afferēs fruct⁹ duodecim] q̄s enūerat apłs ad Gal. v. Fruct⁹ ſpūs. caritas gaudiū ⁊c. Uel hi [duodecim fruct⁹] duodecim fercła habenda ī futuro. q̄ tranſiēs miniſtrabit nobꝭ ī mēſa refectōis eterne ī regno pr̄is ſui. Lu. xij.

Crux chriſti — Uel [lignū vite] ipa crux ē. que nobis fructificat oīa bona padiſi. que itelligunꝭ p duodecim fruct⁹. quia duodenari⁹ ꝯſtat ex ptibꝫ ſeptenarij: q̄ eſt numer⁹ vniuerſitatꝭ. cui⁹ ptes ternari⁹ et q̄rnari⁹ [Per ſinglos mēſes reddēs fruct⁹ ſuos] q̄a p ſingulꝭ ꝺfectibꝫ q̄ſ h p dn̄o ſuſtinuerūt ſcī: reddet ilꝭ glioſū fructū. Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ glī. f. [Et tūc erit mēſis] plēitudis. i. plene rributōis [ex mēſe] i. p mēſe. i. p ꝺfectu q̄libet ſuſtineꝭ hic p dn̄o. Jſa. vlti. Uel ſm glo. vtraq̄ pars flumis ſignat ſaluatos ſub vtroq̄ teſtamēto. Unū moyſes adduxit iſrael vſq̄ ad flumē iordanis Joſue introduxit ī terrā pmiſſiōis. Uel [ī vtraq̄ pte flumis] i. ſcripture veteris et noui ē chriſt⁹. ſꝫ in veteri ī figura. ī nouo ī re. [Afferēs fructus duodecim] i. duodecim patriarchas ī veteri. duodecim apłos ī nouo. q̄ p ſingulos mēſes reddiderūt fruct⁹. pdicādo fidē trinitatꝭ p q̄tuor mūdi climata. Mēſes apłi. chriſt⁹ ān⁹. ſic ipe dies: ipi hore diei. Jo. xi. [Et folia ligni ad ſanitatē gentiū] Poſtq̄ locutus eſt de eſu ligni loq̄tur de folijs. qꝛ p⁹ cibū ſolent apponi medicinalia. q̄ ad duo faciūt. ſ. ad ſanitatꝭ ꝯſeruatōem ⁊ nociui expulſionē. De pmo dicꝭ. [Et folia lig. ad ſa. gen.] De ſcđo ſtatī ſubdit. [Et oē maledictū nō erit ampli⁹] Hec folia ſunt pcepta chriſti et doctrina. q̄ ſanāt gētes. i. pctōres. Sap. xvi. Nō herba neq̄ malagma ſanauit eos. ſed ſermo tu⁹ dn̄e q̄ ſanat oīa. Et hec duo pmuniūt ꝯtra recidiuū.

P — Jtē de hoc ligno dꝛ Apoc. ij. Uincēti dabo edere đ ligno vite qđ ē in padiſo dei mei. [Uincenti] Notādū ꝙ q̄ vincit pugnat. et q̄ pugnat ſitit et eſurit victoriā pugne. q̄ eſt iuſticia. Unū bene pmittiꝭ tali eſus cū dꝛ [dabo edere] Math. v. Bti q̄ eſu. ⁊c. vſq̄ [ſaturabūꝭ.] [Uincenti] vel q̄ ad tpus vt ſp vincat ⁊ pſeuerāter. vł q̄ ad numeꝝ vincendoꝝ. vt vincat q̄cq̄d vincēdū ē. ſ. carnē. mūdū. diabolū. Hec ſunt tria regna q̄ ſancti vicerunt p fidē. Heb. xi. [Dabo] lgꝭ. h dicitꝭ: habito reſpectu ad radicem meriti et nō ad merita. Radix enī meriti: q̄ eſt grā: gratꝭ a deo ꝯferꝭ. Unū pſal. Miſicordia ei⁹ pueniet me. Uel [dabo] Jn h notaꝭ ꝙ ſup merita remunerabit. Unū Meſurā bonā ⁊ ꝯfertā ⁊c. Luc. vi. Et q̄d [dabo: Edere de ligno vite] i. ſatiari de iocūda chriſti dei et hoīs viſiōe. q̄ ſe fecit lignū: vt eſſet materia illi⁹ ignis: quē venit mittere in terrā: voles eū accēdi. Lu. xij. Hoc ē lignū qđ pciſum eſt ⁊ cōbuſtū in morte: ī igne paſſiōis. vt in nobis accēderet ignē caritatis. q̄ñ. ſ. [ī ſole] i. ī paſſionis feruore [poſuit tabernaculū ſuū] i. corp⁹. Sꝫ iteꝝ frōduit ī reſurrectōe.

Iob.xiiij. Lignũ habet ſpem ſi pciſum fuerit rurſum vireſcit. et rami eius pullu‑
lant. [Lignũ] chriſtus. vt ſupra Li.xxiij. Si in viridi ligno ⁊c. [Habet ſpem] glo‑
rie poſt mortẽ. Uel hoc ideo dicit. qꝛ apl'i habebant ſpem de eo ꝙ reſurgeret poſt
paſſionẽ. ſicut ipſe pdixerat. in q̃ tñ ſpe vacillauerũt poſtea. Hoc lignũ pciſum fuit
in incarnatõe. vt ſup. pciſum i paſſiõe. Iſa.liij. Quia abſciſus de terra. [Uirueſcit] re
ſurrectõe. Unꝺ. Et refloruit caro mea. [Et rami eius] apl'i et fideles pullulãt. Quia
Ambro. ſicut dixit ambroſi⁹. Reſurgẽte chriſto in corpe. ſurrexerũt i aĩa diſcipuli. Uel [pul‑
lulãt] creſcẽtes numero ⁊ ꝟtute. Unꝺ Ioh.xv. Ego vitis vos palmites. [Si ſe‑
nuerit i terra radix eius] i. ſi pdicatio et fides a iudeis terrenis ſit ꝯtẽpta. [Et in
puluere emortu⁹ fuerit trũc⁹ ei⁹] i. corpus inter malos q̃ ſunt puluis. [Ad odo‑
rẽ aque germiabit] glo. qꝛ p ꝟtutẽ dei caro ad vitã rediꝫt. [Et faciet comã] in ſeca
piẽ aplos radicãdo. [Quaſi cũ pmo plantatũ eſt] in coꝝ fide. et mlto fortiꝰ ſine cõ‑
paratõe. Sequit in apoca. [Qð eſt in padiſo dei mei] i. in eccl'ia militãte p pre‑
ſentiã corpalẽ in ſacramẽto altarꝭ. et p pſentiã ſpũalẽ. q̃a de⁹ vbiq3. et p ꝯuerſatõeꝫ
Matth.vlti. Ecce ego vobiſcum ſum ⁊c. Parab.viij. Delicie mee eſſe cũ filijs ho‑
minũ. Et dꝛ eccl'ia padiſus. qꝛ loc⁹ deliciaꝝ. Uel [in padiſo dei mei] h̃ ẽ in eccl'ia
triũphante. vbi ipſe eſt p manifeſtã et aptam viſionẽ ⁊ reuelatã faciem.
Itẽ h̃ lignũ. de q̃ ibrl'm. i. eccl'ia edificata eſt vt ciuitas. q̃a eſt fundamentũ eccl'ie pur‑
bat⁹ eſt in exẽplũ paupratꝭ abiectõis et vilitatis. Itẽ eſt paries p collatõeꝫ dono‑
rũ. Unꝺ pſ. Dedit dona hoib⁹. Eſt tectũ inq̃ntũ ꝯſũmat nos et pficit i bono. i. Pe
tri vl. Ipſe pficiet ꝯſũmabit ſolidabitq3. qð maxime ipſe faciet i futuro. et iã facit ci
bãs et potãs nos i carne ſua ⁊ ſanguie ſuo. Ideo dꝛ Iſa.xl. [Forte lignũ ⁊ ĩputri
bile elegit artifex ſapiẽs] i. chriſtus. ſ. ſeipm [quo edificaret ſibi domũ] i. eccl'iam.

Maria virgultũ Capitulũ xix.

Irgultum.]

Maria virgula Capitulũ xx.

Irgula.] Nota ꝙ de natiuitate marie dicit Iſa.xi. Egrediet virga ⁊c. i. maria
naſcet cũ corpe groſſo et corpulẽto. Sed i aſſumptõe dicit aſcendere ſicut vir‑
gula. Cañ. i. cũ corpe attenuato et ſubtiliato p gl'ificatõem. Duo enim ſunt i virgu
la. cortex exteriorq̃ ſigt carnẽ. et lignũ interi⁹. qð ſignat aĩaꝫ. vt his ꝟbis videat
exp̃mi aſſumptio ei⁹ cũ corpe q̃ſi lignũ virge cũ cortice. De virgula fumi q̃re ſup li
bro eodem. iij. particula oꝛti cõcluſi.

Maria virga Capitulũ xxi.

Sermo i natiuitate marie et themata. Irga.] Iſa.xi. Egrediet virga ⁊c. Numeri.xxiiij. Conſurget virga de iſrael. A
Pſal. Uirgam ꝟtutis tue emittet dñs ex ſyon.

Maria virga. Quia

Egrediẽs a radice habꝫ i ſe oĩs mũdicie nouitatẽ. Nã ſctificata fuit i vtero. ⁊ iõ na
ta eſt tota ſancta. Ideo natiuitas ei⁹ ortui ſideris compat. Nũe.xxiiij. Orietur ſtel‑
la ⁊c. Sed nos naſcimur q̃ſi nubes obſcuriſſima: deformes et obſcuri p originale
peccatũ. Omnes eni naſcimur filij ire. ad Ephe.ij.

Egrediẽs a radice. directe ſurſum aſcẽdit. Nam ex q̃ nata ẽ. tota ſctã. nõ credit incli
nata p pctm̃ vel amorẽ terrenoꝝ. licet ante ꝯceptũ filij peccare potuerit. Iõ dicit
Numeri.xxiiij. Conſurget virga de iſrl'. q̃re li.iij. pti.ij. ꝓrogatiua.vij.

De terra modicũ occupat. in quo notat pauptas ipſius quã ad exemplũ filij pelegit.
Quere libro.iiij.ti.xx.

Tenuiſſimo cortice ꝯtecta. Hoc habuiſti ſup. eodẽ. pti.vi.ca.i.I. Li.iiij.ti.xx.E.
Uel aliter. Fuit eni q̃ſi cortice tecta p amorẽ ſecrete ⁊ ſolitarie vite. dſigta p ſaram
vxorẽ abrahe. latitãtẽ in tabernaclo. Geñ.xviij. Et p illã ꝟginẽ ſarã q̃ dic Thob.
iij. Nunq3 cũ ludẽtib⁹ miſcui me ⁊c.

Modico ſucco ad nutrimẽtũ fui ꝯtẽta. In h̃ abſtinẽtia ei⁹. Quere ti. d abſtinẽtia ei⁹

Tremula. timuit enim dñm filialiter et caſte. Unꝺ puer. i fi. Mulier timẽs deũ ipſa
laudabit. Timuit enim audiens ſalutatõem angelicã. Unꝺ paulo poſt dixit ei ãge
lus. Ne timeas maria ⁊c. Et iſte timor ꝓpauit locũ ſpũiſctõ. Iuxta illð Iſa.vlti.

Sup quẽ requieſcet ſpũs me⁹ niſi ſup hũilẽ et q̃etũ ⁊ trementẽ ſmões meos. Et iſta
oĩa habebat in ſe maria. Erat eni hũilis. q̃eta. paupcula. et filialiter timẽs.

Paruula reſpectu magne arboris. et h̃ p hũilitatẽ. Unꝺ dicit de ea angeli et pphete
Cañ.viij. Soror nr̃a paruula ẽ ⁊c. Propter h̃ etiã dicit ꝟgula fumi Cañ.iij.

Leuis ⁊ ſurſũ erecta. in q̃ ꝯtẽptus tẽpaliũ. Quo eni res q̃nto magis terrenis q̃ntitate B
pticipat. tãto ad terrã facili⁹ ſe inclinat. qꝛ terra põderoſiſſimũ elemẽtũ. ⁊ iõ amor ter
renoꝝ reddit põderoſũ. Quãto ꝟo min⁹ tãto facili⁹ ſe in altũ leuat. Amor ei dei
appellat ignis: q̃ naturaliter tẽdit ſurſũ. Sed mũdan⁹ amor velut terren⁹ humor
trahit deorſum. Propter hec hec virga nr̃a leuis erat. ⁊ ad ea q̃ ſurſũ ſunt ſe iugit
erigebat. Propter h̃ dꝛ Treñ.iij. Leuem⁹ corda nr̃a cũ manib⁹ ad deũ. i. affectões
mẽtis cũ opib⁹ bonis. Et h̃ ẽ qð dicit miſſa. Surſũ corda ⁊c. Põt etiã dici q̃ñ le
uis erat et ſurſum erecta p dilectõem dei. q̃ñ ignis et ſurſum naturaliter aſcẽdit. ⁊
ſurſum ſuã materiã trahit. ſicut videre ẽ i flãma. Iõ dꝛ oĩb⁹ iuſtꝭ. Leuate capita ve
ſtra. id ẽ. mentes ad deum.

Ex quo creſcere incipit. iugiter creſcit: donec veniat ad pfectũ crementũ. Sic et ipſa
ſp creuit de virtute in ꝟtutẽ. Unꝺ eze.xix. [Fruct⁹ ei⁹ ⁊ frõdes creuerũt ex aq̃s mul‑
tis] i. ex mltitudĩe cariſmatũ q̃ deſignãt p aq̃s. Quere ſup eodẽ. pti.vi.c.i.D. Tũc
Maria ꝟgo. qꝛ etiã fuit pfecti cremẽti. q̃ñ dicta ẽ gr̃a plena. Tũc etiã q̃ñ facta ẽ mr̃ dei manẽs vir
go. Et hec ei⁹ pfectio deſignat i ꝟbis eliſabeth Lu.i. Bea q̃ credidiſti q̃ñ pficient
⁊c. In ſua etiã aſſumptõe creuit vehemẽter. q̃ñ coronata et facta ẽ regina padiſi.
Unꝺ. Aſtitit regina dex. ⁊c. Nunq3 tñ creſcere deſinet. q̃ ad reuerẽtiã laudẽ et amo‑
rẽ. et memoria bñficioꝝ ſuoꝝ. qꝛ ſicut dꝛ Eccl.xxxix. Nõ recedet mẽoria ei⁹. ⁊ no
men eius req̃retur a generatõe in generatõem.

Pauciora habet folia q̃ arbor pcera. ſꝫ q̃ndq3 maiora ⁊ latiora. q̃ndq3 minora. Cete‑
re arbores. ceteri ſancti. folia. ꝟba ſunt. Sed folia ſua. i. ꝟba minora ſunt ceteraꝝ
arboꝝ folijs p hũilitatẽ. et maiora alio reſpectu p ſapie pfunditatẽ. ſꝫ pauciſſimi ad
huc intellexerũt ea. Quere li.iiij.ti.xxxi. N. de ꝟbis ei⁹. Pauciſſima eni legim⁹ ꝟ‑
ba ei⁹ i euãge. ſ. ſeptẽ. et breuia q̃ ad platõꝫ. ſꝫ ĩſcrutabilia p ſentẽtioſitatẽ. Fuit
igit vt dictũ ẽ i veſtitu modeſta. i victu parca. diſcreta i ꝟbo. ſꝫ imẽſurabil' i cremẽto

Ambro. Uniformis ſtatura. q̃a nõ nodoſa. nõ i ramis hincinde diffuſa. qꝛ iã magis eſſꝫ ar‑
bor q̃ virga. et p hãc vniformitatẽ moꝝ ꝯcordia deſigt. Ambro⁹. Hec ẽ virga cui
nec nod⁹ nec cortex adheſit. Nec nod⁹. i. peccati mortal'. nec cortex veial'. Uel hec
vniformitas fuit i ea ppoſiti firmitas. qꝛ ſicut incepit ſic pſeuerauit. Qð notat p
h̃. qꝛ licꝫ audiſſet ab angelo ꝙ deberet filiũ dei ꝯcipe. ꝯſtãter tñ rñdit. virũ nõ cog‑
ſco. Ideo deſignat p annã cui⁹ vultus nõ ſunt i diuerſa mutati. i. Regũ.i.

Equalis et plana. h̃ p innocẽtiã. Sup illð ꝟbũ Nũeri.xxiiij. Cõſurget virga d iſrl'. C
dicit glo. Cui null⁹ frutex pcti adheſit. Si ei ſit frutex i virga. iã nõ ẽ virga. ſꝫ ma
gis ramus vl' arbuſtula. Et q̃ vult de ramo facere ꝟgam: frutices amputat et ra‑
mos ab ea. Sic fecit tota trinitas i maria: q̃ñ fuit in vtero ſctificata. Propter h̃ d
trib⁹ illis quos legim⁹ in vtero ſanctificatos. ſ. hieremia. maria. iohe baptiſta dicit
Eccl.iij. Frutex peccati eradicabit in illis.

Firma et ſolida. p animi in bono ꝯſtantiã. nõ intus vacua vt ſtipula. calam⁹. vl' arũ
do vẽto agitata. Nã i ppoſito ꝟginitatꝭ quã vouerat ſolidiſſime ſtetit dicẽs. Uirũ ñ
cogſco. Nec ppt' aliquã pmiſſiõeꝫ quã ei faceret angel⁹ vnq3 titubauit ab eo. Unꝺ d
ea dꝛ Eccl.xxvi. Colũne auree ſup baſes argẽteas. ⁊ pedes firmi ſup plãtas ſtabi‑
lis mulieris.

Medulloſa et humida. Pl⁹ ei habꝫ medulle ꝟga q̃ arbor. et magis abũdat humore
a ſũmo vſq3 deorſũ ſcꝫm quãlibet ſui dimẽſiõem. Iõ dicta ẽ gr̃a plena excellẽti⁹ q̃
oẽs ſcti q̃ ſunt arbores i orto dñi. Scðm interi⁹ in vtero mr̃is ſctificatio. Scðm
dũ ſupi⁹ vl' filij dei ꝯceptio vl' etiã ſua aſſumptio. Scðm q̃ſi dextrũ ꝯtẽpt⁹ pſpi.
Scðm q̃ſi ſiniſtrũ patiẽtia aduerſi. Scðm q̃ſi poſteri⁹ graꝝ actio iã recepti. Se‑
cũdũ q̃ſi anteri⁹ deſideriũ vehemẽs ampli⁹ recipiẽdi. et iſtð ꝓpriũ ẽ humilitatꝭ.
Humida igit fuit interi⁹ plenitudine cariſmatũ. ſed in intimo. i. hoc ẽ. in corde me‑

dulcoꝛiſſima viſceribus pietatis.
Gracilis p totum. ſed in ſũmitate gracillima. Gracilitas hũilitas. Nã ſicut filius dei
formã ſerui ſuſcepit i ea et ex ea. ſic ⁊ ipſa ex domo filij formã accepit ancille. Virga
igit hec p totũ gracil. q2 ipſa p totũ hũilis. Hoc aſſignauim⁹ li. iiij. ti. i. p totũ. de hũi
litate eius. Sꝫ i ſua ſũmitate fuit hũillima. ſicꝫ virga i ſuo capite gracillima. Iõ ipſa
de Eccl. xliij. humiare qd minuit i ↄſũmatõe. Et h bñ apparuit i reſpõſe ſua ad an
gelũ ↄceptum filij dei nũciãtẽ. qd fuit ſũmitas excellẽtie eius. ⁊ tũc apparuit gracilli
ma h ẽ hũillima. cũ audiris tãtis pconijs rñdit. Ecce ancilla ⁊c̃.
Flexibilis et ſemp erecta h ẽ. mire flexibil. q ad deũ p obedientiã. p hũilitatẽ q ad ſe. **D**
De theophilo p cõpaſſionẽ q ad pctõres. ſicut pꝫ i theophilo. Siqdẽ obediẽdo rñdit. Ecce an
cilla dñi. q2 ancille ẽ obedire. q̃ſi diceret. qcqd ei placuerit fiat de ancilla ſua. Leui
etiã aura deuote orõis vndiq3 virga flectit. leui tactu bone opatõis ad nos attra
hit vt nob ↄmũicet fructũ ſuũ: et placabilẽ reddat vnigenitũ ſuũ. Et vnde h: vti
q3 ex eo q virga referta humore. q̃s diu gracilis ẽ et i viroꝛe. in quãcũq3 pteꝫ flecti pt fa
cillime. qd nõ arboꝛ. Et maria gracillima pfecta hũilitate. et iugiter virẽs ppetua ſã
ctitate et humore copioſa inenarrabil. i. pietate ſic fauorabil eſt ad petitões nr̃as. ſi
iuſte fuerint admittẽdas. et ſi petierim⁹ i noie vnigeniti filij. Joh. xvi. Vſq3 mõ
nõ petiſtis qcq3 in noie meo. Et nota q virga floꝛida vl fructifera ſi deoꝛſũ flectit
ſecũ inclinat floꝛẽ ſuũ vl fructũ. Studeas igit ad terrã. i. ad te q terra es amoꝛe ⁊
ſeruitio flectere virgã iſtã. et ſecur⁹ eſto q2 ſecũ floꝛẽ ſuũ pculdubio inclinabit. Sed
ad h neceſſe ẽ vt ⁊ tu p obedientiã flectaris ad bñplacitũ vtriuſq3. Notat etiã in fle
xibilitate miſericoꝛdia ad exaudiẽdas pces miſeroꝛũ. Sis igit et tu flexibil pieta
te. ſi piã mariã cũ pio filio ad te volueris inclinare. Sꝫ quo mõ ſi flectat pmanet
erecta virga iſta: vtiq3 p iuſticiã. Nã tã ſubtiliter ſcit miſerẽ impẽdere miſicoꝛdiã:
q nunq3 declinat a recto iuſticie. Et h pt videri i virga erecta. q q̃ntũlibet hicin
Boeti⁹ de flectat ſemp reuertit ad ſuã rectitudinẽ. De q Boeti⁹ loqns de virga dic: q re
cto ſpectat tramite celũ. Sic et maria p ↄtẽplatõem dicẽs cũ filio. Prouidebam
dñm in conſpectu meo ſemp ⁊c̃.
Leuis nõ aſpera: pietate et cõpaſſiõe: manſuetudine et benignitate. Quere de ſingu
lis ſub titulis ſuis.
Procera et recta. Nã libere ⁊ ſine obſtaclo petẽs alta ſubtili ſublimitate ↄtẽplatõis:
q2 celos attigebat ſtãs i terra. Sap. xviij. Iõ dr̃ virgula fumi. Vl tã ei⁹ q̃3 nr̃a pce
ritas: eſt pſeuerãs lõganimitas i bono. Rectitudo vo ei⁹ caritas et nr̃a ſilr. Nam
oĩs alia dilectio curua ẽ et incuruãs. Curua: q2 ad ſe. reciproca et incuruãs ad h
tpalia. Sꝫ illa dilectio q hoiẽ dirigit ad deũ pter ſeipm. et indiat eũ ad pximũ
pter deũ: recta ẽ ab effectu. Vñ Cañ. i. Recti diligũt te. ſꝫ icuruati alia ad te. Vel
tam marie q̃3 nr̃a rectitudo: fixa i celeſtib et eternis intẽtio. Fuit etiã hec virga. i. vir
go glĩoſa recta p paupertatẽ. quã exẽplo filij pelegit. De ſpũali rectitudie inuenies li
bro .ij. particula. vi. D. Fuit etiã recta p intentõem.
Maria virga. Quia **E**
Compatiõe ceterarũ dimẽſionũ ſuarũ valde lõga. Sic beata virgo p pſeuerãtiã fi
dei in tpe dñice paſſiõis. Hoc inuenies li. iiij. ti. xv. de fide ipſius.
Sine angulis et rotũda. Rotũditas: ſimplicitas. q dr̃ q̃ſi ſimplex vnitas. i. ſine pli
ca. q2 i oĩ plica duplicitas ẽ. et oĩs angul⁹ duplicitatẽ hab3. q2 ↄponit ex alterno cõ
tractu duarũ linearũ. Iſtd bñ inuenies li. vij. ti. i. F. vbi celũ dr̃ oꝛbiculare. Vel i ro
tũditate virge figurat appetit⁹ et deſideriũ celeſtiũ. ſicut ibidem repies.
Sua pceritate trãſcẽdens terre virẽtia. ſic ⁊ ipſa terre viuentiũ q̃3 virẽtia. ſ. angelos
et hõies dignitate trãſcẽdit. Vñ canit d ea. Aſcẽdere deſup riuos aq̃ꝛ. Quere li. iij
pte. ij. ti. puilegio ei⁹. De qb virẽtib pter eoꝛ gl̃iam imarceſſibilẽ. et q2 p reco
gitatões ⁊ dſideriũ eternoꝛ blãde refouet nr̃ ſpirital intuit⁹. ſicut viridia ↄfoꝛtãt ocu
los. q. ſ. intuitus nr̃ choꝛuſcãtẽ deitatis cãdoꝛe retũdit. Itẽ de pceritate ei⁹. dicit
Bern. btũs bern. O virgo virga ſublimis.
Quaſi mediatrix eſt inter radicẽ ſuã ⁊ fructũ ſuũ. Radix marie: gen⁹ hũanum. quia

C
eſt de radice yeſſe. Fructus ei⁹ ieſus chriſt⁹. q niſi ipa mediãte nõ pt p nob haberi.
Bern. Nam ſicut fili⁹ ei⁹ mediatoꝛ eſt dei et hoim. i. inter nos ⁊ pr̃eꝫ: ſic ⁊ ipſa nr̃a ad filiũ
mediatrix. Vñ dicit ei btũs Ber. Tu mr̃ regis: tu mr̃ exulis. tu mr̃ dei: tu mr̃ hoĩs.
tu mr̃ reatu mr̃ iudicis. Cũ g ſis vtriuſq3 mr̃. i. dei p naturã: ⁊ hoĩs p grãz. diſcoꝛdiã
nõ potes ſiter filios ſuſtiere. Si g nõ audes p te accedere ad chriſtũ: accede hac vir
ga mediãte. Ipa eni ẽ virga aurea aſſuerũ q mediãte habebat acceſſus ad eũ. Heſt
ij. Iõ dr̃ aduocata nr̃a. Propter h dicit iuſt⁹ Cañ. vij. Aſcẽdã i palmã ⁊ app̃hen
dam fructus eius. Accedit ad palmã q fide p dilectõnem opante propinquat ad
mariã. Sꝫ q̃ſi aſcẽdit i palmã: q quõcunq3 pt pficit i amoꝛẽ et ſeruitiũ ei⁹. Fructũ
vo palme: palma colligit mediãte: q pcibꝰ mr̃is a filio ei⁹ veniã ipetrat grãz ⁊ ſalutẽ
De ppa ſubſtãtia ſua: nõ de ſeminũ ↄmixtiõe ↄcipit floꝛẽ et fructũ ſuũ. Vñ Gen. i. **F**
dr̃ de ligno padiſi. Cui⁹ ſemen i ſemetipo ſit ſup terrã. vt ſup̃ expoſuim⁹ d ligno p
pe pricipiũ capituli. Bñficio tñ roꝛis et pluuie: virga fecundat. et caloꝛe ſolis fru
ctus illi⁹ maturat. Pluuia fili⁹ dei. Vñ. Deſcẽdit ſicut pluuia i vell⁹. Ros ſpũſã
Ambro. ctus. Vñ Iſa. xlv. Roꝛate celi deſup. de q dicit ↄcepiſſe. de q. i. cui⁹ miſterio. vtiq3
ſed i. de imateriale nõ ſiũ: ſed foꝛmale. Quia ſic dicit amb. Nõ ex virili ſemie ſꝫ my
ſtico ſpiramie verbũ di factũ caro: fructuſq3 vẽtris floꝛuit. Iõ dictũ ẽ ei Lu. i. Spũ
ſctũs ſuꝑueniet i te. i. ſup id qd dictũ pt veniet. vt nõ tñ ſit i mẽte. ſꝫ opetur etiã
i. Iõ etiã ſupi⁹ dixerat ei angel⁹. Ecce ↄcipies i vtero. i. ex vtero. ſ. ex q mt̃
ſecũ ſine admixtiõe extriſeci. Alie nãq3 mulieres ab extriſeco recipiũt vñ ↄcipiũt. in
neq3. Vel p pluuiã ⁊ roꝛẽ itellige ſpm̃ ſctũ. Vñ dr̃ Eze. xxxiiij. Pluuie bñdictiõ
Maria virga. q a nis erũt. et dabit lignũ agri fructũ ſuũ. Quere li. viij. ti. i. Caloꝛ ſolis q fruct⁹ ma
turat: caritas dei pr̃is. q ſic dilexit mũdũ vt filiũ ſuũ vnigenitũ daret. Joh. iij. ho
minẽ factũ p mũdo. Ecce quõ tota trinitas: cui⁹ opa inſepabilia: opata ẽ virge no
ſtre gloꝛioſum cõceptum.
Floꝛem ſuũ poꝛtat ſine grauamie. Tũ q2 flos leuis. Tum q2 vnic⁹. Iõ ppha volẽs
inuere q fuit ſine grauamie grauida i. flos ſcãt de radice ei⁹ aſcẽdet. i nec dicit floꝛes.
Bern. Btũs bern. Quia iugũ dñi leue grauidari potuit maria: nõ grauari. Quere de his lib.
iij. pte. ij. tercio puilegio eius.
Fructũ ſuũ pducit ſine ſui diſſipatiõe. Et ex h ſumit argumẽtũ q filiũ pepit ſine do
loꝛe. i. ſine naturaliũ leſiõe. Quere li. iij. pte. ij. q̃rto puilegio ei⁹. Hec igit tria q pa
nẽt ad ↄceptũ: poꝛtatiõem et partũ virginis plena fide debem⁹ venerari. cetera oĩa
ipſius tũ poſſumus imitari.
Fruct⁹ etiã virge quãtum pciõſioꝛ. dulcioꝛ. et ſapidioꝛ vl delectioꝛ q̃3 arboꝛẽ magne. **G**
Sic fruct⁹ marie plenitudo oĩm bonoꝛũ: cui⁹ guſt⁹ dulcẽ ſup mel et fauũ: cui⁹ ſa
poꝛ eſt affluẽtia oĩm dliciarũ. Fruct⁹ eni ei⁹ plene ſufficiẽs fuit ad mũdi redẽptoẽ.
et ad electoꝛ eternã refectiõez. Sꝫ cũ ceteri ſcti mlto mioꝛes maria: deſignent p ar
boꝛes excellentiſſimas. cedꝛos videlicꝫ cypſſos. oliuas. et ceteras hmõi. quõ maria
excellẽs oĩb: tã pprie figurat p virgã ſicut aſſignatũ ẽ: vtiq3 rõe hũilitatẽ. Sciebat ei p
Hiero. Bern. iſpiratõẽ diuinã: q nouiſſimi pmi erũt. Mat. xx. Vñ ⁊ ei ↄuenientiſſime fit adapta
ri illo qd dic Hiero. de btã paula. Mima fuit iter oẽs: vt oĩm maioꝛ eẽt. q̃ntoq3
ampli⁹ ſe deiciebat: tãto magi ſublevatur a xp̃o. Btũs ber. Iure nouiſſima facta
eſt pma: que pꝛima omniũ nouiſſimã ſe faciebat. Ad quod innuendũ a btõ Luca
ſeruiũ. i. loco nouiſſimo nominat.
Petr⁹ mãducatoꝛ Itẽ alia rõ. ſicut dicit petr⁹ mãducatoꝛ. q2 ſepe ſolet virga de ſilua ſumi: vbi ſunt ar
boꝛes ſiluaticeq pferũt fruct⁹ acerbos: agreſtes ⁊ iſipidos. ⁊ i oꝛto trãſplatari: vt
in ei⁹ trũco ſurcul⁹ bone arboꝛis inſerat. q pferat fruct⁹ iocũdos et ſuaues. Sic
beata virgo de ſilua gẽtilitatẽ aſſumpta. ſ. de radice raab hiericontine. ⁊ ruth moa
bitidis. trãſplãtata ẽ i oꝛto dñi: vt optie ſurcul⁹ arboꝛ iſereret i ea. Abrahã in fi
gura trinitatẽ et vni⁹ deitatẽ tres angelos vidit. Vnitas: arboꝛ bona. Tres pſone
vel tres ſurcli: q̃ꝛ vn⁹ inſert⁹ eſt trũco virge nr̃e: vt fruct⁹ faceret dulces et iocũ
dos ad edendũ. Et q pus erat vita: fieret lignũ vite et emanuel. i. nobiſcum deus.
De hac inſertiõe quere ſup li. eodem. pti. i. c. iij.

Hec etiã ṽga nata ē ĩ deſerto iudee.ſʒ trãſplãtata p fidem ĩ ortũ delicia℞. ſ. eccliaʒ. vbi ſunt roſe martyrũ: viole ꝯfeſſo℞. ⁊ lilia ṽginũ. ⁊ ibi fructificauit fructũ vite ꝑpetue: viſu ſuauē: odoratu, dulcē guſtu. q̃ q̃ digne guſtauerint mortē n̄ videbit in eternum. D

Itē alia ratio .q2 ꝗa .he extreme l̃re mutatõe de virga fit ṽgo. In ipſa ſiquidē voce: parũ diſtãt virga et ṽgo .ſ. nõ niſi p l̃raʒ o.quã ad l̃ram formab de virga: n̄ virge termi‑ nis ꝯiungãt .i. duo capita virge. Im⁹ termin⁹ hui⁹ ṽge: ṽginas ē. Suḃm⁹: vl ꝯcē ꝯceptio: vl' marie aſſumptio. Quocũqʒ eni modo ꝯiũgas hui⁹ ṽge imũ terminũ ſuꝑmo: inuenies ṽgo. q2 ṽgo ſcrificata eſt. ṽgo nata. virgo ꝯcepit. ṽgo peperit. vir‑ go ante partũ. virgo ĩ partu. et poſt partũ. et virgo aſſumpta eſt in celũ.

Itē notã q parua ē dr̃ĩa inter hec duo noĩa virga et virgo. et fere idẽtitas ho℞ du‑ o℞ noĩm ꝑpter idẽtitatē ſignificati p ea in qbꝰ diſtãt .ſ. o ⁊ a. Vñ dñs Apo. i. Ego ſum alpha et o. pncipiũ et finis. Et ſic due iſtē l̃re pfectiue ſunt ho℞ duo℞ noĩm. ſic filiꝰ dei q̃ ē alpha et o. p incarnatõem ſuã maxime pfecit mariã. q̃ ē ṽga et ṽgo. Vñ dicitur ei Lu. i. Btã q̃ credidiſti qm̃ pficient ⁊c. Et notãdũ ē de abũdãti q ſi li⁹ dei appellat ſe alpha et o. Quaſi dicat. Oĩa ꝯgſco. oĩm ſciam habeo. Cõpat au tē ſe l̃re. qa ipē ē illa ſapia q̃ ꝑ l̃ratos facit. Nã ipē eſt ṽbũ dei et dei ſapia. Cõpa rat ſe alpha: qđ interptaṫ petere. vt doceat q ab ipo petẽda ē ſapia. ſicut dr̃ Jaco. i. Cõparat ſe vocalibꝰ. q2 ad h̄ venit vt nos vocaret ad regnũ. Itē qa ipē ē ille liber. ĩ q̃ mulie vl' liq̃de nõ ſunt l̃re. Itē p duo macie vocat nos .ſ. p cõſideratõem pncipij noſtri. et p memoriã finis n̄ri. Jõ ſe ꝯpat illis l̃ris: q̃ extreme ſunt et finales. Item grecis l̃ris et nõ hebreis. qa ad l̃ram ſapia icepit a grecis. Itē vt doceat nos q nõ ſolũ theologica. ſʒ etiã ſapia phĩca a dño deo ē. Eſt ad hec notãdũ: q hec l̃ra a tri angularis ē. hec l̃ra o. rotũda. Et hec l̃ra a ſignificat fidē triplicatã. ſ. de tribꝰ pſonis in vnitate ſubē. ſic a. vna eſt l̃ra. ſʒ triũ triangula℞. Vl' etiã iſti tres anguli ſignificãt fidē ſacramẽto℞. teſtamẽto℞. articlo℞. Hec ṽo l̃ra. o. q̃ rotũda ē et circularis ſignifi‑ cat pfectõem. Quid ē ḡ virga. vel virga virgo, niſi btã ṽgo pfecta ĩ fide. Et nota q qa magna res nõ pt ſufficiẽter pbari p vnũ teſte. et btã ṽgo deſcẽdit nõ ſolũ de ſina‑ goga. q̃ ſigt iudeã. ſʒ etiã de gẽtilitate p raab hiericontinã. et ruth moabitidem. Ĩn h̄ noĩe duplici. virga virgo. a. ſumiṫ a balaam gẽtili: q̃ ꝓphetãdo dicit inter cetera Nũe. xxiiij. Cõſurget ṽga de iſrl' et cõfringet oẽs duces moab. Sed .o. ſumiṫ ab yſaia iudeo dicente Iſa. vij. Ecce virgo cõcipiet ⁊c.

Itē notandũ: q cũ ꝓpheta poſuerit virgã ſimpliciter et ſine adiũcto: voleñ p virgam intelligi beatam virginē. ⁊ dixerit. Egredietur ṽga ĩ ſine aliquo adiuncto. perfe‑ ctã ṽgã voluit intelligere. Cõſuetudo ē ſcripture ſacre: q q̃ñq̃ facit methaforã: de quolibet pfecto ad aliqđ irrõnale vl' ad rē inaſatã. ſi res illa exiſtit ĩ generali noĩe in‑ telligẽda ē res pfectiſſima ĩ ſuo genere. Verbi grã. Nõ oĩa lilia: nec oẽs roſe ſunt eiuſdē pulcritudis vel odoris. iõ cũ dr̃ ſicut liliũ iter ſpinas. vl' Quaſi roſa plãtata in hierico. et hmõi. intelligẽdũ eſt de pulcerrimo lilio. ⁊ de roſa ſũme pulcritudis. J

Itē notãdũ q ſp in methaforã de impfecti apponiṫ aliq̃d qđ bonũ iminuat: vl' ma‑ lũ infiniet. vt cũ dr̃ Iſa. lvi. Canes muti nõ valẽtes latrare. Vel colũba ſeducta Oſee. vij. et hmõi. Ergo cũ dr̃. Egrediet virga ⁊c. Nõ debet intelligi de ṽga cur‑ ua: vel aſpera: vel rugoſa: vl' arida: et hmõi ſʒ de viridi plana: rotũda. et huiuſmodi. q̃ ꝓprietates ĩ ſe habeat ſupi⁹ aſſignatas.

Hec eſt vna de virgis: quas iacob. id ē. de⁹ pater Geñ. xxx. decorticauit. ſ. a cortice ori‑ ginali. et tũc apparuit cãdidiſſima. q2 puriſſima. Hoc habuiſti ſup. c. xvij. R. de ar‑ bore nabuchodonoſor. Alie due q̃ decorticate fuerũt. fuit hieremias et iohẽs bapti‑ ſta. Ideo dictũ eſt Treno. i. Egreſſus eſt a filia ſyon oĩs decor ei⁹. ſ. a btã anna. vt ſup. c. xviij. D. de ligno.

Hec ē virga. ſup cuius ſũmitatē iacob moriẽs deum dr̃ adoraſſe: ꝯuerſus ad lectuli caꝑ. Geñ. xlvij. Nota q in textu biblie nõ legiṫ illđ. ſʒ ioſeph⁹ et mgr̃ ĩ hiſtorijs dicunt. q ſup virgã. et fuit hec ṽga ſcḋm q̃ſdã ſceptrũ ioſeph. nõ q iacob adorauerit ſceptrũ ioſeph. ſʒ forte tenebat ſceptrũ dũ iuraret ei ioſeph. ⁊ potuit eẽ q in illo ſceptro adorauerit deum.

Chriſtus ꝯparatur l̃ris

Nota modũ loquen‑ di ſacre ſcpture

Nota

Ioſeph⁹

 267

Hec eſt virga moyſi: per quam fecit ſigna in egipto. et ad quã in omni neceſſitate re‑ currebat. quia chriſtus per mariã mirabilia fecit in mundo.

Hec ē virga paſtoralis: qua moyſes gregē ſuũ minauit ad interiora deſerti. q2 ſicut oues re‑ gunt virga minãt. ſic exẽplo marie corrigũt mores fideliũ. et q̃ſi q̃dã ordine ꝯpo‑ nunt. Propter h̄ orat dñm micheas ĩ fine. Dñe de⁹ n̄r paſce pplm tuũ ĩ ṽga tua ⁊c. Itē Exo. iiij. dixit dñs moyſi. Quid ē qđ tenes in manu tua. Rñdit moyſes. Virgã. In h̄ notaṫ: q hec ṽga teneri debʒ ĩ manu p ſimilitudinē opeꝝ. nõ ĩ ore tm̃ ꝑ innocẽtiõeʒ ⁊ laudē. vl' ĩ corde p fidē q̃ ſine opibꝰ mortua ē. Seqt'. Et dixit dñs moyſi. Proijce illã in terrã. Proiecit et v̄ſa ē in colubꝝ. ita vt fugeret moyſes. Di‑ xitq3 de⁹. Extẽde manũ tuã et apphende caudam eius. Extẽdit ⁊ tenuit verſaqʒ eſt in virgam. J

Itē de hac ṽga pcepit dñs moyſi Exod. iiij. Virgã iſtã ſume ĩ manu tua ĩ q̃ facturꝰ es ſigna. Et paulo poſt legiṫ. q portabat rediẽs ĩ egiptũ ṽgã dei ĩ manu ſua. Hec igiṫ virga verſa in colubrũ: dracones egiptio℞ deuorauit. Exo. vij. Quia cũ ma‑ ria chriſtũ induit carne. q̃ filius erat peccatricis. hereſes qbꝰ impij egiptõ. ĩ. mundo ſi‑ hidebãt. cũ ꝟtute ſue plis. cũ exẽplo ſue ſcititatis deleuit. Qđ impletũ ē qñ ipa cum filio ingrediẽte egiptũ: oĩa idola corruerũt. ſicut ꝑdixerat Iſa. xix. Vel aliter. He‑ c ſcta virgo: ore apto ad filiũ exorãdũ: deuorat ⁊ ãnihilat ſerpẽtes. ĩ. aſtutias demo‑ nũ et ſeptationũ alas venenãtes. Vñ dictũ ē ſerpẽti Geñ. iij. Ipa ꝯteret caput tuũ. Vel etiã tũc deuorat ſerpẽtes. ĩ. aſtutias demonũ tẽptãtiũ. qñ facit cũ tẽptatiõe p‑ uẽtũ. Iuxta illđ pſ. Oĩs ſapia eo℞ deuorata ē. Et hic notandũ q hec ṽga aliqñ dicit virga moyſi aliqñ ṽga aaron vt ĩ h̄ locõ. Vñ q̃dam dicunt q alia fuit virga moyſi. alia virga aaron. Sed petr⁹ mãducator dicit: q veri⁹ credit. q eadē ṽga fu‑ it vtriuſqʒ.

Item hac virga pcuſſit moyſes aquã fluminis corã pharaone et ſeruis ei⁹. et verſa ē aqua in ſanguinē. et piſces q̃ erant in flumine mortui ſunt. Exod. vij. Similiter ⁊ maria hodie ſuis meritis ⁊ exẽplis: cõuerſis peccatoribꝰ: et maxime dilectoribus ſuis: mundanas et carnales delectatõnes q̃ cito ꝑterfluũt vt aqua: cõuertit in abo‑ minatõnē et amaritudinē quaſi in ſanguinē: quē nemo pt bibere. et ſic moriunṫ pi‑ ſces fluuiales. ĩ. vane curioſitates.

Itē hac ṽga extẽſa pcuſſit aaron puluerē terre Exo. viij. et facti ſunt ciniſes in hoibꝰ et iumẽtis. ⁊ oĩs puluis terre v̄ſus eſt in ciniſes p totã terram.

Item hac virga extẽſa in celũ a moyſe Exod. ix. dedit dñs tonitrua ⁊ grandinem ac diſcurrẽtia fulgura ſuper terram egipti ⁊c. In q̃ innuiṫ q virga hec incutit timo‑ rem q̃buſdam ſuperbis: qui deũ nõ timent niſi qñ tonat et fulgurat. ⁊ eos exter‑ ret dans grãm cogitãdi mala ſua. quod ꝑcipue fit qñ cõſiderant q̃ grauiter ipa pu‑ nita ſit in filio: licʒ nunq̃ peccauerit. Vñ et ſymeon ei ꝑdixerat. Tuã ipi⁹ animã ptrãſibit gladi⁹. Nam ſi in viridi ligno fiunt hmõi: in arido q̃d fiet. L uč. xxiij.

Item hac virga extenſa ſuper terrã egipti Exo. x. ventus vrens leuauit locuſtas: que deuorauerũt omnē herbã terre. et omnia poma arbo℞. et nihil viride reliquerunt. L Per hmõi viro℞ deſignanṫ dotes: et corpo℞ pulcritudo. que cito tranſeunt. qa forma bonũ fragile eſt. et ſepe a locuſtis ſupbie ſiue luxurie deuorantur. Sed bea‑ ta virgo dans gratiã cogitãdi: q fallax gratia et vana eſt pulcritudo. Prouer. ĩ fi. et q omnis viro℞ exterior citius marceſcit. et q fructus bono℞ operũ a vana glo‑ ria facile deuoranṫ. iuuat multos vt hec omnia paruipẽdant. He ſunt locuſte que habent ſup ſe regem angelũ abyſſi. Apoca. ix.

Item filijs iſrael recedentibus ab egipto. Exod. xiiij. et arctatis hinc a mari: hinc a montibus. hinc a pharaone. Ab ante ſiquidē erat mare: quod non poterat trã‑ ſuadari: a latere montes excelſi: qui nõ poterãt tranſmeari. a poſteriori pharao ar‑ matus cũ electis: et armatis vniuerſis pncipibꝰ ſuis. qui non poterant declinari. et ꝑ‑ plexis et deſperantibus poſſe euadere: extẽſa eſt virga ſup mare. ad cui⁹ eleuatõeʒ diuiſum eſt illud mare. et p ipm ſicut p aridã ſtatim facta eſt via.

Petr⁹ mã‑ ducator

Quidus mare rubrum

Moraliter. Mare rubꝝ mūdꝰ ſanguinolētꝰ viciis et pctīs. Multas difficultates exitus et miſerie huiꝰ mūdi. q̄ multos nō ſinūt pctīs aggredi. Pharao ſuccēdens et egipcii. id eſt demones. pctōꝝ auctores et bolescentes mali. Sed ab oībꝰ p adiutoriū virge nr̄e ſperātes in eā facile poſſumꝰ liberari. Et ppt̄ h̄ exēplo moyſi i oī neceſſitate recurrēdū eſt et refugiendū ad eā. Itē moraliter. Per mare rubꝝ. deſignat̄ vera cōtritio et amara. et recogitatio ſcēdentiū pctōꝝ. q̄ ſanguines appellant̄. ibi. Libera me de ſanguinibꝰ deꝰ ⁊c. Et dꝫ h̄ mare diuidi. vt amaricemur p cōmiſſis ⁊ omiſſis. p carnalibꝰ ⁊ ſpūalibꝰ pctīs. p ſubſtātia et circūſtātiis pctōꝝ. Uel diuiſio maris. ē p grām virge nr̄e. diminutio tēptatōis. qḋ fit qñ p adiutoriū ipiꝰ interdicit̄ flāma ignis. Sꝫ nō ſufficit vt pctā vł demones q̄ ſunt egipcii ſubmergāt̄ p cōtritōeꝫ. niſi etiā eoſdē ad litꝰ eiecerī p cōfeſſiōeꝫ. Unē ibidē ſeq̄t̄. Et filii iſrł viderūt egiptios mortuos ſup litꝰ maris ⁊c. Iſti enī egipcii ꝑus ſubmerſi i amaritudīe cōtritōis. oīno moriūt̄ eiecti qñ ad litus virtute confeſſiōis.

Hec ē ṽga moyſi. q̄ ꝑcuſſit petrā Exod. xvii. et Nūeri. xx. Et fluxerūt aq̄ ita vt bibe ret ppl̄s et iumēta. Petra chriſtꝰ. i. Chor. x. Petra aūt erat chriſtꝰ. Duricia huiꝰ petre. rigor ſiue ſeueritas iuſticie diuīe. Ipe aūt nūq̄ ita ſeuerꝰ aut durꝰ ē erga pctōres. q̄n effundat aq̄s grāꝝ vł indulgētie. ſi hec virga ipm tetigerit pia orōne. Propter h̄ dr̄ Nūeri. xx. Cū moyſes eleuaſſꝫ manū. ꝑcutiēs ṽga bis ſilicem. egreſſe ſunt aq̄ largiſſime. i. copioſa fluēta miſicordie. Ita vt biberet ppl̄s. i. rationabiles. et iumēta. i. iumētini ⁊ brutales. Sed hec petra chriſtꝰ videlicꝫ. ab hac virga q̄ſi bis tāgit̄. cū ꝑmitꝰ puritas ṽginał. et ſcḋo dignitas maternał. ipi i ꝑcibꝰ ſ mr̄e repſentat̄. Et ppt̄ h̄ dicit ei filꝰ Cāt. iiii. Uulnerāſti cor meū ſoror mea ſpōſa. vulnerāſti cor meū. Et hec duplex vulneratio. ē iſtiꝰ petre gemīa ꝑcuſſio. Uel q̄ſi gemīa ꝑcuſſio. ſunt orō ad prēm. ⁊ ad filiū iuſſio. Unē dicimꝰ mr̄i. Ora prēꝫ. iube natū. Et nota q̄ chriſtꝰ bn̄ dicit̄ ſilex a ſilēdo. Nō enī ſilet. licꝫ bn̄ videat̄ ma la nr̄a. ſꝫ ineternū nō ſilebit. ſicut dicit ps. Unē dicit Iſa. xviii. Ego q̄ſcā et cōſiderabo i loco meo. i. in miſicordia ⁊ pace. q̄a in his factꝰ eſt locꝰ eiꝰ. Sicut meridiana lux clara ē ⁊c. Eodē. xlii. Tacui ſꝑ ſilui patiēs fui. ſic parturiēs loq̄r. M

Petrꝰ mā ducator

Aliter. Sicut dicit Petrꝰ mādūcator. petra iſta. ſignat duriciā cordis hūani. qḋ q̄ſi īflexibile eſt. et maxime ad obediēdū ꝑpter q̄ndā q̄ſi libertatē ingenitā hūano āīo. vt ꝑeſſe velit. nō ſubeſſe. Sed hāc duriciā ṽga iſta exēplo ſuo ꝑcuſſit. cū diuīe volūtati tā facile obediuit rn̄dens. Ecce an. dn̄i ⁊c. cuiꝰ oppoſitū ē obedire. Aliter. Hec hūani cordis duricia virga iſta ꝑcutit̄. cū pctōr induratꝰ reſpectu grē miſicordie ab ea tāgit̄. vt ab ipo fluāt riuuli lacrīaꝝ. Aliter. Per hāc virgā. interrupit dn̄s petrā. i. hūani cordis duriciā. in heremo. i. in pctōre īfructuoſo. pleno feris. i. monſtris pctōꝝ. q̄ duricia īterrupta. adaquat pctōres. i. reficit aq̄s lacrimaꝝ. ſꝫ q̄ꝑ prouocant aq̄s grāꝝ. Unē dicit penitēs. Potū meū cū fletu miſcebā. Uelut i abyſſo multa. q̄ſi di. Multū habēt vnde flere debēt. Hiere. xvii. Prauū ē cor hoīs ⁊c.

Itē notandū q̄ ſeptē ſpeciales vtilitates facit virga. et de ſeptē virgis ſpecialioꝛē facit ſcriptura mentionē. N

Septem vtilitates virge

- De prima legit̄ Hiere. i. que dici poteſt virga hieremie.
- De ſecunda ionathe. i. Regū. xiiii.
- De tercia moyſi. Exodi. iiii.
- De quarta aſſueri. Heſter. iiii. v. et. xv.
- De quinta aaron. Numeri. xvii.
- De aliis duabus Zacha. eiuſdem. xi.

In his ſeptē notant̄ ſeptē ſpeciales effectꝰ ⁊ vtiles q̄ repiūt̄ i ṽgīe. ⁊ p̄nt h̄ mō notari.

Septem ſpēales effectꝰ marie

Prima dicitur virga vigilans ſiue vigiliarū. ſꝫm duplicem lrām. Uirga vigilans. id ē. ad vigilias excitans. eſt beata virgo. Siquidem cum virga ſolent excitari clerici ſomnolenti ad eundū ad ſcolas. vel in ipis ſcolis dormitantes. Unde Parabolaꝝ. xxii. Stulticia colligata eſt in corde pueri. id eſt. in corde puerili. Et virga diſcipline fugabit eam. Uidens etiam deus infantile eſſe totum genꝰ humanū. et q̄ moram faciente ſponſo. dormitauerūt omnes et dormierunt. vt dr̄

Mat. xxv. Dormiūt enī frequēter peccātes et reſurgētes. dormiūt pctā cōtinuātes. obdormiūt obſtinati et in pctīs morientes. Uidēs inq̄m h̄ deꝰ miſit nob̄ virgā vigilātē. i. beām ṽginē. vt ꝑ ſcīo ſuis meritis et exēplis excitaret nos a ſomno pcti. qḋ ſeq̄ fit meditādo de ea. ipam orādo. amādo. et ei ſuiēdo. Nullꝰ enī p aliq̄ſ ſancti meritū excitabit̄ niſi p eā excitet̄. Ipa enī illis q̄s diligit. ṽga ē diſcipline. h̄ ē. cuius grā. ꝓꝯ patris nobis q̄nq̄ p filiū diſciplinā ꝓcurat flagelloꝝ. ne ꝑpetua incurramus. Unē Sap. x. Certamē forte dedit illi vt vinceret ⁊c. Quere li. ii. p̄ti. i. cā. xxxvi. Et nota q̄ poſtq̄ dixit hieremias. vidiſſe ſe virgā vigilātē. ſtatim ſubdit. videre ſe ollam ſuccēſam ab aq̄lone. q̄a qui nō euigilauerit ad hanc virgā. caſurꝰ ē in ollā ſuccēſam. videlicet in gehennam.

Scḋa ē ṽga ionathe. in cuiꝰ ſūmitate guſtauit mel. ⁊ illumīati ſunt ocli eiꝰ. i. Regū xiiii. Poſtq̄ enī euigilauerit q̄s. neceſſe ē illi oclos apire vt lumē recipiat. Ionathas īterptat̄ donū colūbe. q̄ habꝫ gemitū p cātu. ⁊ eſt penitēs ex dono ſpūſſcī p pctīs ingemiſcēs. Uirga mellea. ṽgo maria. mellita pietate. caritate. benignitate. O

Maria mellita

Apponas ḡ ſepꝰ ori tuo virgā iſtā. ipam orādo. laudādo. bn̄dicēdo. cōfitēdo. eius magnalia ꝑdicādo. ⁊ illā ſepiſſime recitādo. O clemēs. O pia. O dulcis maria. Et ſic q̄nq̄ ſentire poteris melleā eiꝰ dulcedinē. ⁊ illumīabūt ocli tui interiores. i. intellectꝰ ad cōgnoſcendū. affectus ad diligēdū mr̄em et filiū ſuū. Sed nota q̄ i ſūmitate virge guſtauit ionathas illō mel. q̄ꝛ matutinis ⁊ cōpletorio. que ſunt q̄ſi duo extrēa ſeruicia q̄ impēdunt̄ mr̄i et filio i die naturali. freq̄ntiꝰ q̄ri ſolet ⁊ īueniri deuotio. Si igit̄ deſideras ſcīa illuſtrari ab illumīatōe. i. btā ṽgīe. ꝑus ſurgēdū eſt a ſomno peccati. iuxta illō Eph. v. Surge q̄ dormis. i. euigila. et exurge a mortuis. i. a

Chriſtꝰ fauꝰ mełł

peccatis. ⁊ illumīabit te chriſtꝰ. ꝑcibꝫ matris ſue. Aliter. Fauꝰ mellis. chriſtus. in q̄ eſt cera hūanitatis et mel diuīitatis. que ſi huiꝰ ṽge ſūmitas tetigerit. qḋ fit qñ glīoſa virgo iubet natū et exorat prēm. Qꝫ enī facta ē mater dei. ſūma dignitas ⁊ ſūmitas eſt huius virge. tetigerit ipm inq̄ā interpellādo p te. ſtatim a chriſto i virgā. et a ṽga ad te melliflua ſuauitas diſtillabit. et illumīabūt ocli tui. i. intellectꝰ et affectꝰ vt ipam cognoſcas et diligas. Ideo dicit̄. Guſtate et videte q̄m ſuauis ē dominus. i. filius. et domina. i. mater.

Tercia virga moyſi. Poſt euigilatōeꝫ et illuminatōneꝫ. neceſſe ē a ſordibꝰ emūdari. ⁊ ad h̄ neceſſaria eſt virga moyſi. q̄ tāgit petrā. i. cordis duriciā. vt fluāt lacrime ad lauandū criminū maclas. Hoc habuiſti paulo ſup̄ K. P

Quarta eſt virga aurea aſſueri. de q̄ Heſter. iiii. dicit ipa heſter. Oēs ſerui regis et cūcte q̄ ſub diōe eius ſunt norūt ꝓuīcie. q̄ ſiue vir ſiue mlier nō vocatus interius atriū regis intrauerit. abſq̄ cūctatōe ſtatim interficiat̄. niſi forte rex aureā virgam ad eum tetēderit p ſigno clemētie. atq̄ ita poſſit viuere. Et hec eſt reſpōſio heſter ad mardocheū. Aſſuerꝰ ſignificat chriſtū. q̄ꝛ aſſuerꝰ īterptat̄ beatitudo. et ad xp̄m īgredi et ipm videre btītudo ē. Uirga aurea. i cuiꝰ cōductu ad chriſtū īgredimur. ⁊ mediāte q̄ videt̄. ṽgo maria ē. q̄ nō dr̄ fuiſſe deaurata q̄ſi p exterioꝛē apparētiā. ſed aurea p verā ṽtutū exiſtentiā. Eſt enī q̄ neq̄ter ſe hūiliat. Eccī. xix. Sꝫ ipa fuit hūilis intꝰ ⁊ extra. Sic ⁊ de aliis ṽtutibꝰ. q̄ ſignāt̄ i auro. Et fabricata ē hec virga manu celeſtis ſapīe q̄ſi de triplici auro. De auro offir. de q̄ legit̄. iii. Regū. x. De auro arabie. de quo in ps. De auro euilath. de q̄ legit̄ Gen. ii. Offir interptat̄ īfirmitas vł herboſa. ⁊ ē ṽgītas virēs i carne īfirma. q̄a virgitas dr̄ q̄ſi viroꝛ genitꝰ. Sꝫ eiꝰ ṽgitas fuit aurea. i. ſolida ſicut auꝝ. a cuiꝰ ꝓpoſito nulla titubauit ꝓmiſſiōe angelica. ſꝫ cōſtāter rn̄dit. Qm̄ virū n̄ cōgn̄ſco. Auro arabie. Arabia īterptat̄ hūilł vł occidētał hūilitas. q̄ marie naſcit̄ ex cōſideratōe ſui occaſus. Marie ſiq̄dē ⁊ eiꝰ filio datū ē a magis. de auro arabie ad lrāꝫ. q̄ꝛ tał hūilitas valde placet ⁊ filio et matri. Auro euilath. caritas eſt. q̄ꝛ euilath īterptat̄ parturiēs. et deſigt̄ caritatē. a q̄ bona cūcta ꝓcedunt velut filii a matre parturiēte. Et dicit̄ auꝝ terre euilath eſſe auꝝ optimum Gen. ii. quia glīoſa virgo ꝑcipuā habuit caritatē. Eſt igit̄ auꝝ offir bonū. aurum arabie melius. ſed auꝝ euilath optimū.

Hec tria. ſ. virgitatē. hūilitatē ⁊ caritatē dꝫ hr̄e heſter. i. fidel' aīa a mūdi aſpectibꝰ ſe Q

gregata. qꝛ hester interpretatur abſcondita. q̄ vult ingredi ad vera gaudia ad ipſam accedat. Sed exemplo illius hester post ſeruiendū ē illi a triplici ſpurcicia mala: q̄ſi tribꝰ dictꝰ. ſ. cordis mal cogitationibus. oris a prauis locutionibus. manu a prauis operibus. Et hoc ſeruiendū eſt vnguento. qꝛ ſic ſuſcipit aīa illuſtrationē virtutū q̄ dies ſunt. Vñ ibidē ſequitur in pſepūs capitulis. Ma die tercio induta ē heſter regalibꝰ veſtimentis. i. ornatu virtutū. vt humilitatis et caritate. q̄ ſunt veſtes regie. ſicut dicit ibi glo. Et p hūc modum retractauit ſnīam pſtrauit mortis datā ꝯ iudeos. i. pctores ꝯfitetos. Et ſic reconciliatꝰ eſt ppl's iudeorū morti deſtinatus mediāte virga aurea. et hoſtis eorum aman. i. diabolꝰ ſuſpenſus ꝛ interfectus. Que. ſ. reconciliatio deſignata ē p hoc qđ ibi legitur. Qđ cū vidiſſet aſſuerꝰ heſter reginā ſtantē: placuit oculis eiꝰ. extēdit q ꝯ eā virgā aureā quā tenebat manu. q̄ accedēs oſculata ē ſūmitatē virge eiꝰ. Virga aurea. virgo maria. heſter fidelis aīa. ſūmitas virge auree excellentiſſima dignitas marie ex hoc q facta ē mater dei. Hāc ſūmitatē deoſculatur q̄ſq̄s de tanto priuilegio marie ꝯgratulatur. Et q̄ſq̄s ſibi pcauet ne per ſpm mr miſericordie offendatur. Aut ſi ipaꝫ forte quoquo mō offenderit: ſatagit quō ei reconcilietur. Oſculū enī ſignū ē dilectionis: ex q ꝯgratulatio. ſignū ē etiā reconciliationis et pacis. Hoc igitur exemplo euidenter oñditur: q nullꝰ ad illam beatitudinē q̄ chriſtꝰ ē: poteſt intrare niſi ſit in conducta huius virge.

Item maria virga

Maria virga
- Aurea angelis et beatis. q̄ reginā vident in decore ſuo
- Lignea hoībꝰ mūdanis: q̄bꝰ attulit fructū vite. q̄a lignorū eſt ferre fructum.
- Ferrea malignis hominibꝰ et ipſis demonibꝰ. qꝛ p eam infringuntur capita iniquorū. Vñ in pſ. dicit chriſto. In virga ferrea tanq̄ vas figuli ꝯfringes eos.

Quinta ē virga aaron. q̄ ad dirimendā ꝯtētionem: quā q̄dā mouebāt ꝯ moyſen ꝛ aaron frōduit: floruit: et fructū fecit. Virga aaron: virgo maria. hꝰ virge frōdes. boni mores. flores: virtutes. fructꝰ: bone opatiões. Siquidem hec virga pepit amigdala. q̄ ſūt cibꝰ infirmātiū. q̄a pietatis opa chriſto q̄ dicit. Infirmata ē in paupertate virtꝰ mea de ppa ſuba exhibuit. nec ceſſat vnq̄ membris eiꝰ hmōi opa miſericorditer exhibere. R

Aliter. Virga aaron. bta virgo. q̄ inſtar illiꝰ virge aride ſine humore virilis ſeminis pepit amigdalū. i. genuit chriſtū. Que. ſ. virga floruit ꝯſentiēdo. fronduit gignēdo. fructificauit pariēdo. In amigdalo tria. Cortex fragilis et q̄ſi larualis et deformis: humanitas. cui in paſſiōe nō fuit ſpecies neq̄ decor. ſꝫ tūc reputatꝰ ē vt leproſus. Iſa. liij. Teſta dura: deitatis ſoliditas. Nucleꝰ dulcis: cibꝰ infirmorū. i. penitentiū dicentiū cū ppha hieremia. xvij. Sana me dñe et ſanabor. Sꝫ plena refectio angelorū q̄ fruunt. Et hic nucleus homines paſcit in ſacramēto altaris.

Aliter. Virga aaron. virgo maria. circa quā virgā magna magni notatur figura ſacramēti. Fuit enī hec virga aaron ſūmi ſacerdotis. ꝛ ſcḋm Iſa. xi. dr virga yeſſe. a q̄ immediate ortū habuit tribꝰ regia. qꝛ yeſſe fuit pater dauid. ad pfigurādū q maria erat illū paritura q̄ ē rex ꝛ ſacerdos. Vñ cū dixiſſꝫ pſ. q̄ſi loq̄ns xpo. virgā virtutis tue emittet dñs ex ſyon. paulo poſt ſubiūxit. Tu es ſacerdos ieternū ꝛc̄. De hac virga dicit

Augꝰ in ſermōe: Augꝰ i q̄dā ſmōe de incarnatiōe. Virga hec ptulit qđ ān nō habuit. nō radicata plātatiōe. nō defoſſa ſarculo. nō aīata ſucco. nō fecūdata ſemīario. Et cū illis deeſſet vniuerſa iura nature: ptulit virga qđ nec ſemie ſuggeri potuit nec radice ꝛc̄. Et hoc dicit ꝯtra iudeū q̄rentē quō virgo pepit. Pepit autē hec virga ſup naturā. ꝛ ꝯ naturā. i. ꝯ ſolitū curſum nature. et nō ſimpliciter ꝯ naturā. q̄a ſicut dicunt q̄dā magni theologi. et bñ. Nihil naturaliꝰ ē nature q̄ obedire ordiatiōi creatoris ſui. Vñ Iſi.

Iſidorꝰ: li. xi. ethimo. c. iij. vbi differit de portētis. Nō ſunt ꝯ naturā: q̄ diuia volūtate fiūt. cū volūtas creatoris ꝯditē cuiuſq̄ rei natura ſit.

Augꝰ: Augꝰ. xxvi. ꝯtra fauſtū. id ē cuiuſlibꝫ rei naturale qđ ille fecerit a q̄ ē oīs modꝰ numerꝰ ꝛ ordo nature. Vñ et legitur Apo. iiij. Tu creaſti oīa. et ppt volūtatē tuā erāt ꝛ creata ſunt. Pepit inq̄m amigdala vel nuces: ſic dicit alia trāſlatio. p q̄ vicꝫ amigdala vel nuces. ſignatur mltorū iuſtorū milia.

Chriſtus amigdalū: q̄s ad vite nouitatē ſuo q̄tidie ꝯuertit exēplo. Vel p nucē aut amigdalū: chriſtꝰ. in cuiꝰ pſona triplex ſbā. Cortex amarꝰ: caro q̄ paſſa ē amaritudies paſſiōis. Nucleꝰ dulcis: aīa i q̄ fuit dulcedo fruitōis. nā fuit ſimul i vnū viator ꝛ ꝯphēſor. Vñ dicit.

Prouidebā dñm in ꝯſpectu meo ſp. In teſta diuinitas vtriq̄ vnita. in q̄ fortitudo inſuperabilis que abſcondita fuit in paſſiōe. Abac. iij. Propter hoc igitur appellat Iſa. xi. hāc virginem virgam: vt nos trāſmittat ad hanc figurā.

Sexta virga ꝛ ſeptima habentur Zach. xi. vbi ipſe dicit. Aſſumpſi mihi duas virgas. vnam vocaui decorē. ꝛ aliā funiculū. et paui gregē. Et paulo poſt. Et tuli virgam meā que vocabatur decꝰ ꝛc̄. Ecce q altera de virgis iſtis appellabatur ꝛ decor et decꝰ.

Decor dr: Decor dr q̄ſi decꝰ cordis. ꝛ ſignat virtutes internas et interiorē pulcritudinē. Et hec virga diſciplina ē. ſ. ordinata morū correctio. ſꝫ virga correctiōis debꝫ egredi de radice yeſſe. qđ interpretatur incendiū. hoc eſt. de timore incēdij gehēnalis et de amore ſupni incendij qđ eſt caritas. qꝛ ppter timorē ſuppliciorū et deſideriū gaudiorū

Decꝰ dr: debemꝰ corrigere. Decꝰ dicitur q̄ſi dei cuſtos. qꝛ q̄ habꝫ oīa hec ſupdicta: nō reſtat niſi vt deū ſibi cōſeruet et ſe deo. ꝛ iſta virga ſiliter eſt diſciplina. De pmo pabo. xxvij. Qui cuſtos eſt dñi ſui glificatur. De ſcḋo. Fortitudinē meam ad te cuſtodiā. De vtroq̄ maria loq̄ns de dilecto Cañ. iij. Tenui eum nec dimittam.

Septima virga dicitur funiculꝰ. quo terra ſolet mēſurari. Vnde pſ. Diuiſit eis terrā i funiculo diſtributiōis. Eſt autē terra quadruplex quā debemꝰ iuſte menſurare. S

Quadruplex tra
- Terra quam cernimus. ſ. terra materialis.
- Terra quam gerimus. nrm corpus.
- Terra quam querimus. padiſus.
- Terra quam fugimus. infernus.

In terra enī quā geris: q̄ntū tibi mēſuras de voluptate carnali: tātū tibi mēſuras de terra miſerie vel inferni. Apocal. xviij. Quantum glificauit ſe et in delicijs fuit tātū date illi tormētū et luctū. dr de aīa reproba. Quātum etiā tibi mēſuras de penitētia: in terra quā teris. i. q̄ diu viuis in mūdo. tātū tibi mēſuras de glīa et btitudie in terra quā q̄ris. i. padiſo. Vnde chriſtꝰ. Scḋm mltitudinē dolorū meorū i corde ꝛ corpe meo. ꝯſo. tue letificauerūt aīam meā. Beata aūt virgo: qꝛ fere nihil ſibi mēſurauit de corpalibꝰ vel de terrenis. ſed mltū de paupertate. multū de afflictōne et pnia. ideo totū ſibi mēſurauit qđ bonū ē et iocundum.

Eſt igitur pma virga euigilatōis. Scḋa illuminatōis. Tercia purificatōis. Quarta recōciliatōis. Quinta gubnatōis. Sexta correctiōis. Septima cōmēſurationis. Has aūt virgas poſuit iacob. i. deus pater in canalibꝰ. i. in ſpecul'is ſcpturarum. vt ad aſpectū earū cōcipiamus varios fetus. i. varios affectus virtutū.

Hec eſt virga diuie virtutis. de q̄ ppheta dicit filio dei. Virgā virtutis tue emit. do. ex ſyon. dñare in medio inimicorū tuorū. Qđ ſic exponitur. O chriſte. dñs. i. pater. emittet. i. extra mittet. hoc eſt. naſci faciet. ex ſyon. hoc eſt. ex gente iudeorū. virgam virtutis tue. i. mariā. in qua et p quā mltis modis manifeſtabitur virtꝰ tua. Per eā enī notā fecit dñs i populis virtutē ſuā. et redemit in brachio ſuo pplm ſuū.

Triplex vtꝰ dei: Et nota q virtus dei dicitur triplex. Potentia dei. miſericordia dei. vtꝰ a deo infuſa. T

De pma dicitur. Exaltare dñe in virtute tua. Scḋm hoc maria dicitur virga virtutis. qꝛ i ipa: virtꝰ et potētia dei mirabilia opate ſunt. ſ. q deus hō. verbū caro. mater virgo. et hmōi. Propter hoc pdictū fuit ei Lu. i. Virtꝰ altiſſimi obūbrabit tibi. Scḋm hoc ſignificata eſt p virgā aaron i q̄ deꝰ fecit mirabilia in terra egipti et i deſerto: put aſſignatū eſt ſup A. De ſcḋa. i. de miſericordia dicit pſ. In virtute tua. i. i miſericordia: q̄ marie ē vtꝰ tua. Vñ i collecta. Deꝰ q̄ oipotētiā parcēdo marie et miſerādo manifeſtas. Iudica me. Scḋm hoc maria virga virtutis. q̄a in ipa fecit nob miſericordiaꝫ ſumēdo carnē ex ea. in q̄ p nob mortuꝰ eſt. Vñ Lu. i. Per viſcera miſericordie dei noſtri. in q̄bꝰ viſi. nos oriēs ex alto ꝛc̄. Dādo etiā mariā nob i aduocatā ꝛ mrem miſericordie ad impetrādā nob miſericordiā. Quere li. ij. parti. i. cā. xvij. Scḋm hoc ſignificata ē p virgā aureā aſſueri. quā extēdit ad heſter Heſter. v. in ſignū clemētie dās ei fiduciā impetrādi. Sic et deꝰ nob donauit mariā: vt ipa mediāte veniā grām ꝛ glīam a dño impetremꝰ. De tercia. hoc eſt de virtute infuſa dicitur in pſ. Ipſe dabit virtutem et fortitudinē plebi ſue. Sic optime fuit ipa virga virtutis. q̄a plena omni grā ꝛ virtute. Vñ dicta eſt grā plena. Lu. i. Et ſcḋm hoc ſignata ē p virgā aaron: que germinauit: floruit: fronduit. et amigdala pepit.

Sequitur [Dñare] .i. dñsbere [in medio inimicorum tuorum]. Sicut eos per mariā cōuertendo ad iusticiā. vt patet in theophilo. Aut puniēdo ad vindictā. sicut videre est in aposta ta iuliano. Rōe cōuersiōis peccatorū. dicit maria in ps. [virga directōis et virga regni dñi] .i. ipa in regnū seculorum dirigit penitētes. Rōe vero punitōis dicit xpūs de ea Isa. x. Virga furoris mei rc. Sic habet Nūeri. xxiiij. prophetia balaam. Cōsurget vir ga de isrl. et cōfringet oēs duces moab rc. Itē Isa. xi. [Percutiet terrā virga oris sui] .i. terrenos per mariā quam ipse creauit. q̄ dicit. Ego ex ore altissimi pdij rc. Ecci. xxiiij. Hec ē virga cōsumptiōis: cuius sūmitate tetigit angelus panes et carnes gedeo nis. et ascēdit ignis de petra totū cōsumēs holocaustū. sicut legit Iudic. vi. Et tu si hanc virgā manu tenueris per similitudinē operum et per disciplinā q̄ virga est: tetigerit car nes tuas .i. te carnalē. exibit ignis caritatis de petra q̄ christus ē. et cōsumet in te quic quid inuenerit cōsumendū per adiutoriū huius virge.

De theo philo

Hec ē virga sustētatōnis. sicut dicit māducator. quā senes deferūt ad se sustētādos. vt qd nō possunt ppria virtute: faciāt adminiculo virge. Sic antiquus dierum Dan. vij. cuius egressus ab initio a diebus eternitatis Mich. v. nō poterat per se stare: ambulare: discur rere. esurire. sitire. aut hmōi: que nō cōpetūt deitati. et ideo innixus ē huic virge. et in ea incarnatus. et ab ipa portatus. vt in carne quā de ipa accepat crucifigi possz et mo ri. et sic redimere mundū.

Petrus manduca tor

Hec est virga defensiōis. q̄ se debent fideles defendere a canibus. hoc ē. a morsibus tēptatō nū. s. inuocādo nomē eius. quia ipa ē virga virtutis. Sz si tm̄mō habeat in ore. sicut il li habēt q̄ eā tm̄mō laudāt vel salutāt. nihil opantes ad honorē eius. nō bn̄ defendūt se per eam. Accipiat ergo tripliciter. In corde per meditatōem et amorē. In ore per laudē et salutatōem. In manu per opatōez et operum cōformitatē. et ita erit vtilliima ad oimodā defensiōem. Propter hoc dicit Mar. vi. Nihil tuleritis in via nisi virgā tm̄ .i. mariā per iugem meditatōem ad defensionē vestrā. V

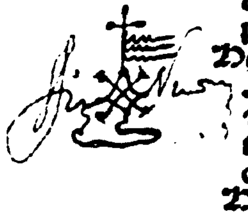

Hec est virga piscatōis. qua. s. mediāte extrahūt pisces .i. hoies de luto aquarū mltarum .i. mūdanarum et carnaliū voluptatū q̄ mlte sunt. et q̄cūqz peccatores de pfundo pctōrum et de mari .i. de amara dulcedie mūdi. qn̄. s. exēplo marie cōtēnētes diuitias. paup tatē amplexant. Linea q̄ ferrū virge adheret: tot9 pcessus vite eius. Ham9 aduncus. oro eius. Laache gallice .i. inescatio. vniuersa bona q̄ nobis per eius misericordiam mistrāt.

Hec est virga ipugnatōis: q̄. s. mediāte pijciunt .i. auctes scripture sacre sūpte d tor rētibus scripturarum .i. de duobus testamētis. Vnde [de medio petrarum] .i. duorum testamē torum [dabūt voces] .i. disputatōem siue pdicatiōez. Proijciunt inqm ad castella .i. cōtra hereticos: q̄ aduersus dei sciam se extollūt. Vel aliter. Hac virga mediatrice pijcit dn̄s beneficia sua ad nos. tanq̄ lapides viuos. vt sibi capiat et vēdicet hūani cor dis arcem. et anime nostre ciuitatē.

Hec est virga mēsuratōis. que data est iohi Apo. xi. Vn̄ dicit. [Dat9 ē mihi calam9 silis virge. et dictū ē mihi. Surge et metire templū dei et altare et adorātes in eo rc.] Et tu si vis ptinere ad tēplū dei et altare dn̄icū. necesse est tibi hac virga per imitatō nem mēsurari. De mensuratōibus quere Eze. xl.

Hec est virga directōnis et virga regni dn̄i. q̄ dirigit meritis: orōibus et exēplis. q̄tquot ingrediunt in regnū filij sui. et ab ipa q̄rēda ē per orōem directio et cōductus. vt ei di cat sicut dicit filio. [Dirige me] o dn̄a [in veritate tua. et doce me qm̄ tu es sal9 et et saluatrix mea.

Hec est virga cōsolatōnis. de q̄ in ps. Virga tua et baculus tu9 ipa me cōsolata sunt. [Virga] maria [bacul9] lignū crucis. in quibus duobus pastor reduxit ouē pditā. et bacu lauit diabolū. Quere titulo de cruce. Sicut enī deus: pr̄ dn̄i nr̄i iesu christi: pater ē misericordiarum. et deus toti9 cōsolatōis. q̄ cōsolat nos in omni tribulatōne nr̄a. ij. ad Chorum .i. Sic et maria mater est misericordie. et cōsolat nos in tribulatōibus nr̄is. ni si peccata nr̄a phibeant bonū istō a nobis. Hiere. v.

Hec ē virga odoratōnis .i. virga odorifera. q̄ q̄scunqz pgr̄am tāgit odoriferos red dit. De q̄ dr̄ Cañ. iij. Que ē ista q̄ ascēdit per desertū sicut virgula fumi ex aroma. rc. Quere titulo de aromatibus orti cōclusi. pti. iij. Iō dicit Ecci. xxiiij. [Quasi liban9

nō incisus] qd ē hus integre [vaporaui habitatōez meā] .i. illos q̄s inhabito per gr̄am.

Hec ē virga pdicatōis videlicz. q̄ sola valz pdicatoribus ad portādū in via. Vn̄ Mar. vi. X dicit dn̄s duodecī aplis. Nihil tuleritis in via nisi virgā tm̄. Qui eā hr̄e possz hāc vir gā comitē in via vite pn̄tis. nō deessz ei gr̄a. nō doctrina vel aliqd necessariū.

Hec ē virga regiminis vel cōfractōis. de q̄ pr̄ filio. [Reges eos] .i. bonos [in virga ferrea] .i. inflexibili iusticia. q̄ māifeste repit in exēplis marie. [et tanq̄ vas figuli cōfringes eos] .i. q̄cq̄d in eis luteū et testeū ē purgab. Aliter de bonis iterptat illō. [Reges eos in virga ferrea] sicut expositū ē. De malis id qd seqt. [Et tanq̄ vas fi. cōfri. eos] .i. malos. sicut in iuliano apostata. Et in hoc notat facilitas ex pte cōfrigētis. et irrecupabilitas ex pte cō fractorū. Isa. xxx. Subito dū nō sperat veniet cōtritio eius. Et hoc ē qd dr̄ nūe. xxiiij. [Cōsurget virga d isrl. et cōfriget oēs duces moab] .i. demōes et malos hoies. Itē in hoc notat qr illi q̄ nolūt regi: nūc per exēpla et verba marie. in futuro per filij potētiā cōfrigēt. Aliter. Moab iterptat ex pre. et signat diabolū. de q̄ dicit Ioh. viij. ipis iudeis. Vos ex pr̄e diabolo estis rc. Hic ē rex sup oēs filios supbie. Iob. xli. Ipse ē etiā princeps mūdi. Io. xij. et hz sub se duces tres. s. cōcupiaz carnis. cōcupiaz oculorum. et supbiā vi te .i. Ioh. ij. Primū ducē cōfregit hēa virgo virgitate. scdm voluntaria paupertate. terciū hūilitate. Moraliter. In virga signat correptio. in ferro sustentatio. q̄a q̄s corrigit iusti cia filij sustentat. ne deficiāt misericordia mr̄is. nō semp sed sepe.

Itē hec ē virga pcussiōis. de q̄ dr̄ Isa. xi. [Percutiet trā] .i. illos q̄ nimio affectu mūdi sunt terre et q̄si terra effecti. virga oris sui] .i. sn̄ia iudicij quā ipsemet pferet. Vn̄ dicit Ecci. xliij. Vox tonitrui eius verberabit terrā. Vel [virga oris eius] potest dici maria. q̄ dicit Ecci. xxiiij. Ego ex ore altissimi pdiui. q̄. s. mediāte pcussit iulianū apostatā: qui fidē catholicā reliq̄rat p acq̄rendo principatu romano.

Hec ē virga irritatōnis. Cū virga eī solēt irritari canes: et puocari ad rictū et latratū. Illi eī q̄ deuote hr̄e virgini fuiūt. diabolū ad irā puocāt et incitāt ad tēptādū. De cuiusmodi dr̄ Iob. iij. Qui pati sūt suscitare leuiathan. Sz ipse cōtēpt9 surgit in scan dala. Vn̄ et per holofernē signat Iudith. vij. q̄ pcepit incidi aq̄ductū q̄ fons influebat ci uitatē bethulie. Quere expōez li. ix. ti. xv. de receptacul aq̄rum vbi maria dr̄ aq̄duct9.

i Tem virga tria portat. s. stimulū hamū et viscū. q̄b9 tria aīalia. s. bos. piscis et y auis captiuāt. q̄bus tribus vehemoth .i. diabol9 figuratur.

Stimulus enī bouem cogit agriculare. seruire.

Hamus piscē extrahit de aqua vel fluuio.

Viscus volucrē in aere captiuat. Et his tribus figurat xp̄s. quē virgo maria portauit. De boue Iob. xl. dr̄ ipi iob. Vehemoth quē feci tecū. feniū q̄si bos cōmedet. Ibidē An extrahere poteris leuiathan hamo. s. d aq̄s generis hūani. Ibidē. Nūq̄d illudes ei q̄si aui.

Christ9 stimulus — Christ9 stimul9. Vn̄ dixit saulo Act. ix. Durum ē tibi cōtra stimulū calci trare. Seruit ergo bos .i. diabol9. agriculture dei .i. fidelibus ecclie. q̄bus dr̄ .i. Chor. iij. dei agricultura estis. dū eos vexat tēptatōibus. et q̄si calcat ad pbatōem nō ad subuer sionē. et sic calcādo facit ipos quasi terrā fructiferā et vberiorē.

Christ9 hamus — Christ9 ham9. de q̄ Iob. xl. In oculis suis q̄si hamo capiet eū. Hui9 hami ferrū. vir t9 diuinitatis. vmis fragilitas carnis. ferrū latēs in vme: diuinitas latēs in hūanitate. Ha m9 in mare piecit9. christ9 in mūdū missus. Sathanas q̄ in mari mūdi per idolatriā do minabat: q̄ sup appellat9 ē leuiathan. hūc vmē morte appetijt. sz vi9 diuinitatis eum aduncauit. Vn̄ q̄dā. Piscator pr̄ ē. mare mūd9. fili9 ham9. esca caro. ditas linea. pi scis hō.

Christ9 viscus — Christ9 visc9. cui9 mollicies hūanitas. viscosa tenacitas deitas. Auis insidēs virge viscate. pmo pmit pedibus mollē viscū. q̄bus adherētibus visco tenaci: pcu tit alis viscū: q̄usqz visco adhereāt. Ale diaboli. pncipes romani. q̄ ipm diabolū in altū leuabāt. et per mūdū coli faciebāt. Pedes. ppli iferiores. Prio enī diabol9 xpi hūanitatē morte pssit per ppl'os minores: damātes corā pilato. Tolle hūc et dimitte nob barrabā. Lu. xxiij. Sz istis minoribus ad pdicatōez aplorum: virtute diuinitatis xpo fide adherētibus: diabol9 cōmouit romanos pncipes q̄si alas suas ad psēqndū xpm in mēbris suis. donec et ipi xpo q̄si visco fide adheserūt. et sic illusū ē diabolo q̄si aui. Iō dicit dn̄s Hiere. xiij. Agglutinaui mihi oēm domū isrl. i. pplm credētiū. Sz

cũ adhuc diabol⁹ nos vexet ĩ terra. ĩnq̃ntũ ipe ẽ bos p amorẽ terrenoꝝ. et in aq̃s ĩn q̃ntũ pisc̃ꝭ p fluxa carnaliũ volupͭatũ. et ĩ aere ĩnq̃ntũ auis p elatõez mẽtꝭ. Jõ necesse est p orõem ad hãc virgã refugere. et ad eũ quẽ ṽga portauit. q̃ merito paupertatꝭ et hũilitatis ipm diabolũ sem̃ p̃ualet captiuare.

Itẽ de ṽgul' fiũt q̃dã vasa q̃ dicũt cophini vl' calati: q̃bꝫ panis et fruct⁹ apportãt ad mẽsam. Sic ꝛ beã ṽgo ẽ illõ vas admirabile op⁹ excelsi. Eccl. xliij. p qđ hẽm⁹ christũ q̃ ẽ panis viu⁹ q̃ ð celo descẽdit. ꝛ q̃ ẽ fruct⁹ fructuũ ĩ mẽsa altarꝭ: et habituri sum⁹ ĩ mẽsa celesti. In h̃ etiã vase suscipim⁹ iugit' data optĩa q̃ descẽdũt a p̃re lumĩ. E

Itẽ mediãte ṽga vl' adiutorio ṽge ꝯfuat pastor regit ꝛ dirigit gre | Lnũ. Jac. l. gẽ suũ. Et christ⁹ mediãte maria pplm christianũ. Jõ orabat micheas ĩ fine. Dñe de⁹ nr̃ pasce populũ tuũ ĩ virga tua. gregẽ hereditatꝭ tue.

Hec ẽ ṽga p̃cussiõis. Isa. xxx. Pauebit assur ṽga p̃cuss⁹. Quia diabol⁹ pauet nomẽ ꝛ imitatõez ṽgis. q̃bꝫ p̃cutit ꝛ vicit: sic canis baculo lesus cũ videt baculũ leuari fugit.

Sermo ĩ natiuitate xpĩ vel ipi⁹ beate ṽginis

E Gredietr̃ ṽga ð radice yesse. In ṽbis istꝭ duplex xpĩ natiuitas. et duplex marie figurat natiuitas. Quaꝝ q̃libꝫ mirabil': venerabil': et ienarrabil'. Vñ Isa. liij. Generatõez ei⁹ q̃s enarrabit? Est aũt vtraq₃ duplex. Et licꝫ natiuitas mr̃is tp̃e p̃ce dat natiuitatẽ filij. tñ q̃ c̃d hꝫ mr̃ habet a filio. De duplici filij natiuitate p̃mitus assignabim⁹. Cũ g̃ dic. Egredietr̃ virga de radice yesse notat natiuitas ṽgis. cũ subdit. Et flos de radice ei⁹ ascẽdet notat natiuitas filij. Sꝫ cũ ṽga habeat egredi ð ramo ñ ð stipite. ꝛ flos silr̃ de ramo nõ de radice. q̃re ppha posuit huiusmodi ṽba? Igit' ð illa christi natiuitate q̃ de p̃re nascit' etnalr̃ ðr Michee. v. Egressus ei⁹ ab initio. i. a p̃re. a diebꝫ eternitatꝭ. Itẽ ĩ ps. Dñs dixit ad me fili⁹ meus es tu. ego ho. ge. te. Hoc aduerbiũ hodie qđ ẽ p̃ntꝭ tp̃is remouet finẽ illi⁹ generatõis. Genui qđ ẽ p̃teriti. remouet p̃teritũ. Est g̃ sensus. Ego hodie h̃ ẽ ab etno. vl' hodie h̃ ẽ sine fine et sine p̃ncipio genui te. Itẽ dixit dñs dño meo: sede a dex. meis h̃ ẽ p̃rẽ generare filiũ eq̃lẽ sibi. Et nota q̃ sedere põtificũ iudicũ et magistroꝝ ẽ. Christus aũt pontifex et iudex et magister est. A A

De etna christi genitura

De duplici xpĩ natiuitate in vtero ꝛ ex vtero

Pret' illã igit' natiuitatẽ a p̃re: ẽ duplex alia xpĩ natiuitas. s. ĩ mr̃e et a mr̃e. De natiuitate christi ĩ mr̃e dixit angel⁹ ad ioseph Mat. i. Qđ ĩ ea natũ ẽ: de spũscõ ẽ. In quo innuit q̃ ea natiuitate q̃ ẽ ĩ vtero: nat⁹ ẽ mũd⁹ a pctõ. Et ppt' h̃ ðr. Dõ q̃dã. i. singularꝭ. Itẽ ð h̃ ðr Hiere. xxiij. et sũt ṽba dei p̃ris Suscitabo dauid germẽ iustũ. i. de germie mũdo. nõ polluto. nec subdito alicui pctõ. Et iõ soli⁹ xpĩ natiuitas ĩ vtero celebrat'. Itẽ de natiuitate xpĩ ex vtero dictũ ẽ marie Lu. i. Qđ nascet' ex te sãctũ: vo. fi. dei. Fili⁹ ei icarnat⁹: anthonomatice ðr sctũs. et sctũs sctõꝝ. Dañ. ix. In h̃ ṽbo notat' dignitas part⁹ ṽgial'. ꝛ tria tãgũt'. Primo ṽitas hũane nature. p h̃ qđ dic. Qđ nascet' ex te. Scðo pleitudo gr̃e. p h̃ qđ ðr sanctũ. Tercio vnitas psone diuie. p h̃ qđ ðr vocabit' fili⁹ dei. Dic g̃. Qđ nascet' ex te. i. de ṽitate tue nature spũsscti opatõe et filij obumbratõe. Sãctũ. Dañ. ix. Sctũs sctõꝝ. Sctm̃ agios. sine terra. mũdũ. firmũ. cõsecratũ. ꝛ vnctũ. Vñ ðr christ⁹. i. vnct⁹. Voca. fi. dei. Ipe hõ q̃ nascet'. q2 idẽ ẽ nat⁹ tp̃alit' ð ṽgie et ab eterno ð p̃re. Est igit' vtraq₃ hec natiuitas mirabil'. q2 mr̃ pepit sine dolore quẽ ꝯcepat saluo flore. Est ꝛ venerabil'. Vñ angel⁹ ad pastores Lu. ij. Annũcio vob̃ gaudiũ magnũ. q2 nat⁹ ẽ vob̃ hodie saluator mundi ꝛc̃.

Hec oĩa significãt' in h̃ noĩe sanctus

Quare tres misse ĩ natali

Propter hãc triplicẽ xpĩ natiuitatẽ celebrãt' tres misse ĩ natali. In p̃ma q̃ ẽ de natiuitate xpĩ ex p̃re ðr. Dñs dixit ad me. fili⁹ me⁹ es tu. ego ho. ge. te. vt sup expositũ ẽ. In scða. q̃ ẽ de natiuitate xpĩ ĩ mr̃e ðr. Lux fulgebit hodie ꝛ ponit' futuꝝ. s. fulgebit. q2 natiuitatẽ ĩ vtero secutura erat natiuitas ex vtero. In tercia. q̃ ẽ de natiuitate xpĩ ex mr̃e ðr. Puer nat⁹ ẽ nob̃. Isa. ix. Itẽ ð hac triplici natiuitate ðr Gen. i. Dixit de⁹. i. p̃r genuit filiũ. p̃ris enĩ dicere. ẽ ṽbũ generare. q2 ṽbũ cũ ðr: generat'. Fiat lux. i. nascat' fili⁹ ĩ vtero ṽgis. Et facta ẽ lux. i. nat⁹ ẽ fili⁹ ex vtero matris. Et bñ ðr Fiat lux. ꝛ facta ẽ lux. q2 oẽs alij a xpõ natiuitate ĩ vtero: nascũt' filij tenebraꝝ et ire. et etiã natiuitate ex vtero. exceptꝭ ill' trib' q̃ fuerũt ĩ vtero sctificati. Quia sic dic apl's Eph. ij. Oẽs nascimur filij ire p naturam. Itẽ de vtraq₃ hac B B

christi natiuitate. s. ĩ vtero ꝛ ex vtero ðr Isa. lxij. Propt' syon nõ tacebo. et ppter hierl'm nõ q̃escã. i. ppter honorẽ militãtꝭ ꝛ triũphãtꝭ ecclie. Donec egrediat'. i. palã fiat p carnalẽ natiuitatẽ. Vt splẽdor iust⁹ ei⁹. i. christ⁹ q̃ antonomatice ðr iust⁹. ꝛ q̃ iustificat militãtes. et p̃us iustificauit triũphãtes. Et ðr christ⁹ splẽdor. q2 sicut splẽdor a suo sole egredit'. et ẽ ei coet⁹ et ꝯsubalis. sic ꝛ fili⁹ a p̃re ꝛ p̃ri ẽ cõsubstãtial'. Et saluator ei⁹ s. veritas ecclie. Vt lãpas accẽdat'. Nota q̃ ad habendũ vl' faciẽdũ splẽdorẽ: ponit' oleũ ĩ lãpade. et ignis in oleo. Sic factũ ẽ q̃n diuinitas posita ẽ in vitro nr̃e fragilitatꝭ. mediante oleo caritatꝭ. Tũc enĩ mulier. i. sapia dei. accẽdit lucernã. vt q̃reret dragmã pditã. Lu. xv. et sic habit⁹ ẽ splẽdor sempit⁹ q̃ illumiat⁹ ẽ mũd⁹. Et hec oĩa q̃ dicta sũt de duplici xpĩ natiuitate. ptinẽt ad ascẽsũ floris de radice yesse. Vñ seq̃t'. Et flos ð radice ei⁹ ascẽdet. In his aũt ṽbis elidit' illoꝝ heresis q̃ dixerũt christũ nõ habuisse veꝝ corp⁹: sꝫ fantasticũ. et etiã heresis illoꝝ q̃ dixerũt christũ assũpsisse corp⁹ sibi ð celesti aere. et nõ de ṽgis substã. ꝛ sic trãsfulisse se ĩ vteꝝ ṽginalẽ. ꝛ de ea natũ fuisse. q̃s manifeste ꝯculcat ysa. dicẽs. Et flos de radice ei⁹ ascẽdet. Sꝫ et apl's Gal. iiij. Misit de⁹ filiũ suũ factũ ex muliere ꝛc̃. Et h̃ ẽ qđ dicit btũs bern. lib. iij. de ꝯsideratõe. exponẽs illud ṽbũ. Egredietr̃ ṽga de radice yesse. et flos de radice ei⁹ ascẽdet. Dicit g̃. In hac pphia occurrit spũsctũs q̃rũdã blasphemie. q̃ christi carnẽ a nob̃ alienare conãtes. asserebãt nouã carnẽ creatã in ṽgie. q̃ christ⁹ assumpsit. et nõ sũptã de virgie. Jõ dixit propheta. Egredietr̃ virga de radice yesse ꝛc̃. Poterat eĩ ṽe dixisse. et flos de ṽga ascẽdet. sꝫ maluit dicere ð radice. vt vnde ṽgã. i. mariã ide florẽ. i. xpm̃ duxisse originẽ demõstraret. Vñ ad Ro. ix. Quoꝝ p̃res et ex q̃bꝫ ẽ christ⁹ sm̃ carnẽ. q̃ ẽ sup oĩa benedict⁹ in secula amẽ. Propter h̃ etiã dic aug⁹. q̃si loq̃ns ad mariã. Fili⁹ dei ṽberat⁹ flagrꝭ. felle potat⁹. et affixus patibulo. vt te verã mr̃ez ondẽderet. verũ se hominem patiẽdo mõstrauit.

Bern.

Aug⁹.

Sermo ð duplici natiuitate marie

E Gredietr̃ virga de radice yesse. Viso de triplici natiuitate christi. restat videre de duplici natiuitate virginis. s. ĩ vtero ꝛ ex vtero. In vtero ꝯcepta ẽ ĩ originali. sicut et ceteri oẽs. Vñ ps. In iniq̃tatib' ꝯcept⁹ sũ ꝛc̃. Sꝫ cito postea credit' illumiã ipet⁹. i. abũdãtia spũsscti. Leti. ciui. dei. i. btãz ṽginẽ. q̃si tabnaculũ suũ sctificauit altissim⁹. i. ipaꝫ ṽginẽ. ĩ q̃ nouẽ mẽsib' corpal'r habitauit: mũdauit ab originali clausã adhuc ĩ vtero mr̃is. Et nota q̃ sic generat' q̃s p̃mo carnalr̃: et postea spũal'r regenerat' ĩ baptismo. q̃ ðr lauacrũ regeneratõis et renouatõis. ad Titũ. iij. Sic btã ṽgo p̃t dici ꝯcepta ĩ originali: ꝛ recõcepta ĩ sctificatõe. Et sub h̃ respectu p̃t celebrari ꝯceptio ei⁹. aliter nõ. Quere li. iiij. ti. xxviij. de sctificatõe ei⁹. Et iõ natiuitate ex vtero nata ẽ tota pura. Vñ ꝛ ort⁹ eius oriẽti siderꝭ ꝯpat'. Nũeri. xxiiij. Orietr̃ stella ex iacob ꝛc̃. C C

fallit

Vide ut supra Saavedram [illegible] citatum.

De triplici errore circa natiuitatem marie.

Egredietr̃ ṽga de radice yesse. Cũ alie virge soleãt egredi ð stipite vl' ð ramis. q̃re hec dicat' egredi de radice: duplex ẽ rõ. Prĩa ad heresis exclusiõez. Scða ptinet ad ṽginis ꝯmẽdatõez. Triplex enĩ fuit error circa ṽgis natiuitatẽ. Nã q̃dã dixerũt q̃ ipa fuit angel⁹ icarnat⁹. Sꝫ h̃ error elidit' p h̃ qđ ðr. De radi. yes. Cui⁹ radix fuerũt p̃res ãtiq̃. ð q̃bꝫ ãgel⁹ nat⁹ ñ ẽ. ꝛ heb. ij. ðr q̃ nõ ã angelos ñ app̃. i. naturã ãgelicã: sꝫ semẽ abrae apphẽdit. i. naturã hũanã ð sele abrae ĩ maria. Alia heret' dixit q̃ noua natura creata ẽ ĩ aliq̃ ptu. et nõ fuit ṽgo nata de p̃mo semie corrupto adã. Sꝫ hec elidit' p hoc qđ dicit de radice. i. q̃si de p̃mo p̃ncipio. Aug⁹. Nihil populo israel defuit ĩ vestimẽto vl' calciamẽto q̃̃diu fuerũt ĩ deserto. sic ðr Neemie. ix. In quo de⁹ nõ nouã creaturã ꝯdidit: sꝫ a se ꝯditã ꝯseruauit. Qđ ẽ dicere. Naturã hũanã de⁹ ꝯseruauit: nõ nouã creauit. Tercia heresis dic. q̃ tota natura adã nõ fuit corrupta. sꝫ aliq̃ vena remãsit imunis et incorrupta. q̃ p successiõꝫ trãslata ẽ ð vno ĩ alteꝝ totaliter vsq₃ in ṽginẽ. et de illa formata ẽ caro christi. Sꝫ manifeste mẽtiũt'. q2 sic nõ ascẽdisset flos ð radice yesse. sꝫ de ṽga tm̃. Cõfundũt' etiã isti p h̃ qđ dicit' De radice yesse. qđ interp̃tat' incẽdiũ. h̃ est de flãma ꝯcupiscẽtie. radicata in oĩi genere hũano. Scða rõ spectat ad ṽgis ꝯmẽdatõem. et cõmendat' a trib'.

Primo p h̃ qđ dicit' Egredietr̃ virga. i. extra exibit. De radice yesse. qđ interp̃tat' in D D

[illegible]

cendiū ⁊ ſignificat ɔcupiſcentiā originalē. notaꝛ eradicatio originalis.

Scḋo ꝑ h̄ qḋ dicit̄ [de radice yeſſe] qḋ ſonat incēdiū: ſub alio ſenſu. q̄a ignis radix eſt incēdij ɔmendat̄ ṽgo ex h̄ ꝙ incēdio feruētiſſime caritatꝭ quā pr̄ habuit ad genꝰ hūanū: data ē nob̄ ṽginis natiuitas i ſaluatōem et exēplū. Vñ apl̄s. ij. Chor. ix. Gr̄as deo ſup inenarrabili dono eiꝰ. Siq̄dē imenſa dei caritas fuit cauſa originalꝭ tanti bñficij. Nā cū pater ꝓpt̄ nimiā caritatē ſuā q̄ dilexit nos. ſic dr̄ Eph. ij. dederit nob̄ ſuū vnigenitū. liquet ꝙ ex eadē caritate dederit nob̄ m̄rem. ſine q̄ īpoſſibile erat habere filiū incarnatū. qꝛ huic ſoli ṽgini tale ꝓuilegiū debebat̄. Vñ dic pr̄ Iſa. xlij. [Gloriam meā] .i. filiū meū. qꝛ glia p̄ris filꝰ ſapiēs. puer. x. ſm̄ aliā lrāz [alteri nō dabo] .ſ. marie. Hec ē eni optima pars data marie: q̄ nō auferet̄ ab ea vt aliḡ det. Ideo i ṽbis iſtꝭ docet nos ꝓpheta: ꝙ ſola p̄ris dilectio q̄ ſic dilexit mūdū vt filiū ſuū vnigenitū daret .ſ. incarnatū de virgine. Ioh. iij. nō aliqḋ humanuz meritū: huius beneficij cauſa fuit originalis.

Tercio cōmendat̄ ꝑ h̄ ꝙ ṽga de radice egrediēs altior eſt. rectior eſt. ſubtilior ē. humilior eſt. flexibilior eſt. viridior eſt. pulcrior ⁊ planior eſt. q̄ᵭ egrediēs de ſtipite vel de ramo. Sic btā ṽgo altior eſt vite ſcītate. rectior caritate. ſubtilior hūilitate. humilior pietate. flexibilior obediētia vl̄ ɔpaſſiōe. viridior fidelitate. pulcrior caſtitate. planior ſimplicitate oibꝫ aliis ſctis. Et ideo dicit Eccl. xxiiij. Girum celi circuiui. Nic eni alioꝝ ſctōꝝ vadūt q̄libet i ſuā māſionē. ſꝫ ipſa ꝑ totū celū. Vñ dicit Cañ. i. Introduxit me rex i cellaria ſua ⁊c̄. Nō eni dedit ei deꝰ ſcipbū vl̄ ſecretariū gr̄e. ſed totū ei publicauit. ſicut dr̄ gallice. cle. ſu. miſe. ameeſine. Ideo etiā dic Cañ. vij. Oia poma noua ⁊ vetera ⁊c̄. Quere li. ij. p. ij. octauo ꝓuilegio eiꝰ. Nā oia dona ſiue cariſmata que alij ſancti habuerūt in parte. habuit ipſa in toto.

Itē Egredit̄ virga de radice yeſſe. [Egredit̄] .i. naſcet̄. Nota ꝙ ſic dicūt magni ſapiētes. ꝓpriū ē fontꝭ vl̄ fluuij egredi de terra vl̄ monte. Gen. ij. Fluuiꝰ egrediebat̄ ⁊c̄. Et ipſa ad h̄ nata ē. vt velut fluuiꝰ fluētis graꝝ bñdictōis: irrigaret totū mūdū. Vñ ipſa dicit Eccl. xxiiij. Ego q̄ſi fluuiꝰ dorix ⁊c̄. li. ix. ti. ix. Et Cañ. iiij. Fons ortoꝝ .ſ. irrigatiuꝰ. Quere li. ix. ti. i. [De radice] .i. de ſtirpe [yeſſe] p̄ris dauid. Et nota ꝙ nō dicit̄ de radice dauid: licꝫ verū dixiſſꝫ. ſed maluit dicere [de radice yeſſe] ne vl̄ diuites honorare vl̄ paupes ɔtēnere videret̄. qꝛ yeſſe fuit q̄ſi paup hō reſpectu filij. dauid aūt rex potēs ⁊ diues. Sed q̄a dñs potētes nō abijcit: cū ⁊ ipſe ſit potēs. ſicut dicit̄ Iob. xxxvi. Chriſtꝰ in euāgelio: dauid filꝰ noiat̄.

Itē in h̄ qḋ dicit̄ [egredit̄ virga de radice yeſſe] q̄ttuor ſpecialiter inſinuant̄ de virgine. Primū hūanitatis eiꝰ ṽitas. Scḋm eiꝰ generoſitas. Terciū immēſa dei caritas. Quartū excellētiſſima ipiꝰ hūilitas. In h̄ ḡ ꝙ dr̄ [egredit̄ ṽga de ra. yeſ.] ɔfundūt̄ illi heretici q̄ dixerūt ipſaꝫ nō habuiſſe p̄rēz vl̄ m̄rēz. ſꝫ carnē angelicā. vt paulo ſup̄ tetigimꝰ. Et h̄ forte ſūpſerūt ex eo ꝙ nō texit̄ genealogia eiꝰ: ſꝫ ſoliꝰ ioſeph Mat. i. cū nō ſit ɔſuetudo ſacre ſcptūre texere genealogias m̄lieꝝ. ſꝫ ſupplet h̄ iohānes damaſcenꝰ: q̄ dicit mariā deſcēdiſſe de dauid ꝑ mathan. Dicit eni mathan genuiſſe panthera. panthera genuiſſe barpanthera. ⁊ hūc genuiſſe ioachim p̄rēz marie. Nullo ei modo dixiſſet angelꝰ marie Lu. i. ⁊ ecce elizabeth cognata tua ⁊c̄. niſi cognata eiꝰ fuiſſꝫ. vl̄ ex ꝑte p̄ris vl̄ ex ꝑte m̄ris. Vel forte ideo nō noiat̄ in euāgelio pater marie. qꝛ oblita fuerat domū p̄ris ſui. iuxta doctrinā ſpūſſcī. q̄ ei p̄cepat obliuiſcere populū ſuū et domū patris ſui ⁊c̄.

Itē in h̄ ꝙ dicit̄ [egredit̄ ṽga de ra. yeſ.] notat̄ marie generoſitas. qꝛ ḋ yeſſe imediate ortū habuit trib9 regia. Vñ Iudic. i. fi. et Mat. i. dr̄. Ieſſe aūt genuit dauid regē. Aliter etiā ꝑ h̄ ꝙ dr̄ [de radice yeſſe] notat̄ hic generoſitas. qꝛ iudas p̄triarcha fuit ꝑncipale ꝑncipiū illiꝰ tribꝰ de q̄ fuit yeſſe. nō adam. nō abrahā. nō yſaac. nō iacob. ſed iudas. q̄a q̄libet. xij. p̄triarchaꝝ fuit ꝑncipiū tribꝰ ſue. Et eſt idem dicere [de radice yeſſe] qḋ de tribu iuda. q̄ fuit dignior tribubꝫ vniuerſ. Vñ apl̄s heb. vij. Manifeſtū eſt ꝙ de tribu iuda ortꝰ ſit dñs ⁊c̄. Itē iudas q̄ erat fortiſſimꝰ inter fratres ſuos de ſtirpe eius principes ſunt germinati. i. Paral. v.

Itē ꝑ h̄ ꝙ dr̄ [de radice yeſſe] nec apponit ꝓpheta nomē radicꝭ yeſſe .i. obeth q̄ genuit yeſſe. oñdit̄ xp̄s nō ſolū ex iudeis: ſꝫ ⁊ ex gētibꝫ naſciturꝰ per raab hiericontinam

q̄uaſi ficus fatua. qꝛ maria vouēdo ṽgitatē reputata ē fatua. ſicut legit̄ i apocriſo de infantia eiꝰ. ſꝫ ob h̄ deo facta ē ficꝰ dulcꝭ. Et ad h̄ aſcēdit chriſtꝰ i hāc ſichomorū. vt nobis viſibilis appareret. Siliꝫ et in crucē q̄ eſt ſichomorꝰ. q̄a a mūdanis viſa ē pena crucꝭ ſtulticia. Vñ .i. ad Chor. i. Gētibꝫ aūt ſtulticiā. Crux eni credētes aliter ficꝰ. ſꝫ a mūdanis ⁊ hereticꝭ reputat̄ vt fatua. Ad h̄ aūt aſcēdit xp̄s i ſichomorꝝ crucꝭ. vt nob̄ oñderet q̄ eſſꝫ aſcēdendū: ⁊ vbi poſſꝫ videri. Propter h̄ zacheꝰ: q̄ iterpretat̄ iuſtificatꝰ. gr̄a dei iterꝰ illuſtrāte: qꝛ ipſe ſtatura puſillꝰ erat: nec videre poterat ꝓ turba dñm tranſeūtē. aſcēdit in arborē ſichomorꝝ vt videret ieſum Lu. xix. Et tu ſi nō potes dñm videre ꝓ turba viciorū et ſtrepitu turbatōis ſeculꝭ. aſcēde i arborem ſichomorꝝ. Et h̄ ē qḋ dic apl̄s. i. Chor. iij. Si q̄s videt̄ eſſe ſapiēs ſtultꝰ fiat vt ſit ſapiēs. Propter h̄ dr̄. ij. Paral. i. Prebuit rex ſalomō auꝝ ⁊ argētū i hierl̄m q̄ſi lapides: et cedros. q̄ſi ſichomoros q̄ naſcūt̄ i cāpeſtribꝫ m̄ltitudine magna. Hierl̄m eccl̄ia vl̄ religio. ſalomō chriſtꝰ. veri clauſtrales vita ⁊ ɔtēplatōe ſublimes q̄ſi cedri a mūdi amatoribꝫ reputāt̄ ſichomori cāpeſtres: ſed oia ꝓ chriſto relinq̄re dulcꝭ ē ſatuitas. qꝛ et ꝑ h̄ chriſtū dulceſcūt. et ad eius ꝑpetuā viſionē ꝑueniūt. Et h̄ ē qḋ dixit zacheꝰ poſtq̄ᵭ de ſichomoro quā aſcēderat deſcēdit. et ɔtēplatꝰ ē ieſū. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dñe do pau. et ſi q̄d aliquē defraūdaui reddo q̄druplū.

Maria abies — Capitulū xxvij.

a [Bies] q̄ ſm̄ Iſidoꝝ dr̄ ab eūdo. eo ꝙ ꝓ ceterꝭ arboribꝫ i altū lōge eat. et in excelſum ꝓmineat. Vñ et dr̄. ꝙ caput ſuū collocat iter nubeſ. Cuiꝰ natura expers ē terreni hūoris. et ꝓinde lenis et habilꝭ habet̄. et nō nodoſa vt cetere arboreſ. De hac abiete dicit chriſtꝰ eccl̄ie ſue q̄ ē nauis Iſa. lx. Glia libani ad te veniet: abies ⁊ buxus ⁊ pinus ſil̄ ad ornādū locū ſanctificatōis mee ⁊c̄.

Maria abies

Propter altā ꝓceritatē. q̄a cōuerſatio eius in celis. Vel ꝓpter erectōēz ɔtēplatōis. Fuit eni ſemꝑ erecta ad celeſtia. et nunq̄ᵭ reflexa ad tp̄alia.

Quia in montibꝫ libētiꝰ creſcit. ſic et ipſa creuit in exēplis ſctōꝝ: q̄ fuerūt mōtes ꝑ virtute eminētiā. Creſcit etiā ſpūaliter in mētibꝫ eleuatis ꝑ deſideriū ad celeſtia ⁊ eterna.

Quia pulcras habꝫ comas .i. ṽtutes. q̄bꝫ chriſtū caput ſuū exornat: totū attribuens gratie eius.

Quia ſterilis et infructuoſa. quo ad ꝓpoſitū virginitatis ꝑpetue.

Maria abies

Quia plana et lenis. ꝑ benignitatē ⁊ ṽtutē māſuetudis. ⁊ qꝛ ſine ſarcina pctōꝝ.

Quia ſine humore alicuiꝰ ɔcupiſcētie carnalꝭ: et ſine amore terrenitatis.

Quia adiutorio ipiꝰ trāſit mare ſecl̄i p̄ſentꝭ. et ꝑuenit̄ ad portū eterne felicitatis.

Quia dicit̄ ab eūdo. nūq̄ᵭ eni i via dñi ſtetit. ſꝫ ſꝑ ḋ ṽtute i ṽtutē ꝓceſſit. Vñ de ea dr̄ Cañ. vi. Que ē iſta q̄ ꝓgredit̄ ⁊c̄. In via eni dñi nō ꝓcedere retrocedere eſt.

Maria ſalix — Capitulū xxviij.

ſ [Alix] ſic dicta. eo ꝙ celeriter ſaliat .i. creſcat. Arbor lenta .i. flexibilis. ⁊ iō habilꝭ vitibꝫ vinciēdis. Cuiꝰ ſemen hauſtū i poculo. ſterilitatem dicit̄ opari. Floret apud nos ſed nō fructificat. Vidimꝰ tñ apud albigenſes ſalices glandiferas. vel forte alie erāt arbores ſalicibꝫ ſimiles.

Maria ſalix

Quia ante tota fuit ſancta q̄ᵭ nata. Ecce ꝙ ſaliūt celerrime.

Quia vouēs virginitatē ꝑelegit ſterilitatē q̄ᵭ ɔcubitꝰ vilitatē. Ecce ꝙ ifructuoſa q̄ ad ꝓpoſitū ṽginitatis. Sap. iij. Felix ſterilꝭ et incoinq̄nata q̄ neſciuit thoꝝ i delicto. Iſa. liiij. Letare ſterilis.

Hiero. — Quia ꝓpe aq̄s libentiꝰ creſcit .ſ. graꝝ et donoꝝ. Unde vox eiꝰ eſt de ſpūſctō ſic dic hieronymꝰ. Sup aquā refectōis educauit me.

Maria ſalix — Quia nature frigide ꝑ caſtitatē. quia gracilis ꝑ humilitatē. quia amara ꝑ ɔpaſſiōez. Unde ſortita eſt nomen amaritudinis.

Quia lēta ⁊ flexibilꝭ q̄ ad deū obediētia. q̄ ad nos miſcḋia. q̄ ad ſe hūilitate ꝑfecta.

Quia vincit .i. ligat vites .i. flexibiles paxillo ſuſtētat .i. filio. ḋ q̄ dic pr̄ Iſa. xxij. Figā illū paxillū i loco fideli. Quere alia de ſalicibꝫ ſup̄. c. i. Q. Q. et. c. xvij. i fi. capl̄i.

Maria folia eius folijs oliue ſimilis. Nam miſericorditer loquit̄ p nobis bonū in cō ſpectu vnigeniti ſui.
Maria ſemen eius .i. filius ſuus ꝑdicatōe multos ſteriles fecit a fructu carnali: alliciēs eos ad ꝓpoſitū caſtitatis.

Maria oleaſter Capitulū xxix.

o Leaſter dicit̄ q ſit oliue folijs ſilis. ſʒ latioribꝰ. arbor inculta. ſilueſtris. amara ⁊ īfructuoſa. cui īſert̄ oliue ram̄: ꝟtim mutat radicē. ⁊ vertit eā in ꝓpriam qualitatē. Sīlr̄ et maria humano exercitio inculta. Silueſtris. qa a mūdana ꝯuerſatōe ſequeſtrata. Amara ⁊ īfructuoſa. ſicꝰ i ſalice ſup̄ dictū ē. Vl' iſte ꝓpietates ꝑtinēt ipi ꝟtutibꝰ q̄ ad ſtatū añ ſctificatōez. in q̄ ſctificatōe q̄ſi eſt ei īſert̄ ram̄ oliue .i. pncipiū diuine grē. ⁊ facta eſt pnceps pinguedīs .i. plenitudīs oīm cariſmatū et donoꝝ ſpūſſcī.

Maria pinus Capitulū xxx.

Verſus ſeptim̄ — p Inus.] de q̄ pmittit dn̄s eccl'ie ſue Iſa. lx. Gl'ia libani ad te veniet ⁊c̄. vt ſup̄ ī abies. De hac pinu ꝑt exponi illō Iſa. xliiij. Plātauit pinū quā pluuia nutriuit. ⁊ facta ē hoībꝰ ī focū. Plātauit eni dē pr̄ ī orto eccl'ie ſue ꝉ pinū iuſtā .ſ. mariā. ⁊ nutrita fuit ꝉ pluuia.] h̄ ē abūdātia grāꝝ. Vn̄ ipa dicit de ſpūſctō. ſic exponit hierony.
Hiero. — Sup aquā refectōis educauit me. Et qa grā plena. iō facta ē hoībꝰ ī focū. qa diligit ab oī hoīe xp̄iano. glo. vt calefaceret artificē dei.

Maria pin̄ —
Propt' altitudinē ⁊ eminētiā vite. excellētie cōtēplatōis. ſapie ſpei. et cōuerſatōis ſcē.
Propter rectitudinē. et fruct̄ ſuaues atq3 multiplices iuſticie. q̄ ꝯtinuit varijs et ordīatis cellulis. & q̄ſi cōtexit teſtis ſolidiſſimis ⁊ q̄ſi infrāgibilibꝰ īuicte fortitudīs.

Pomū pinei — Cōſidera pomū pineū. ⁊ videbꝭ q̄ ordīe ſibi coherēāt ptes eiꝰ. q̄lr̄ vniuſcuiuſq3 nucleoꝝ ꝓpa cellula ꝑuiſa ſit. q̄lr̄ maiores maioribꝰ. et miores minoribꝰ deputate ſūt. ⁊ apparebit tibi mirabil' ordo et rectitudo iuſticie ⁊ coherētia ptiū eiꝰ. Sīlr̄ viris iuſtis: vl' in iudicādo vl' ī ſuſtinēdo iuſticiā magna fortitudo neceſſaria ē. ne amore vel odio ꝑce vl' ꝑcio deuiēt a recto. qꝛ tā hiis q̄ alijs diuerſ modis īſidiat' diabolꝰ deuoratōi fructuū eiꝰ .ſ. iuſticie. Prouer. xv. In abūdāti iuſticia ꝟtꝰ maxia ē. i. virtuoſitas. Eccl̄. vij. Noli velle fieri iudex: niſi ꝟtute valeas irrūpe iniq̄tates.
Itē pin̄ arbor ſuccincta. ſic et beata ꝟgo p votū virginitatis. et viri iuſti p ꝯtinentiā mentis et carnis.

Iſidorꝰ — Scd̄m Iſidoꝝ pinꝰ dicit' ab acumie folioꝝ. nā antiq̄ vocabāt pinū acutū. Folia verba ſunt. acumē folioꝝ ſubtilitas ꝟboꝝ. Vel q̄a de celeſtibꝰ tractabat loq̄ndo ñ de terrenis. Itē ſm̄ Iſid. pin̄ oībꝰ pdeſſe credit' q̄ ſub ea ſerunt'. ſicut ficꝰ nocere dicitur oībꝰ. Similiter ⁊ maria pmouet et augmētat q̄cq̄d boni incipitur a fidelibꝰ ad imitatōem exemploꝝ ipius.
Gutta ab ipa defluens: rigore vl' tepore dureſcit in ſoliditatē. et fit q̄ſi gēma vl' electꝝ in inſulis germanie.

Ipocras — Dicit Ipocrates. q nuclei pinoꝝ vehemēter calidi ſūt. ⁊ venerē ꝯmouēt. ſtomachum et renes calefaciūt. vrinā purgant. ventrē mouent potati cū vino dulci. ſed iſta virgini nō poſſunt cōuenire.

Maria caſtanea Capitulū xxxi.

c Aſtanea.] grecū ē nomē. qꝛ fruct̄ eiꝰ gemi ⁊ rotūdi ī modū teſticloꝝ intra folliculū recōditi ſūt. q̄ dū eijciūt' q̄ſi caſtrāt'. Hec arbor īciſa tāq3 ſilua expullulat. Poma eiꝰ fortiſſima ſūt. ⁊ ꝯmeſta difficile digerūt'. viridia ſtrigūt. ſʒ cocta minus. Scd̄m q caſtanea dr̄ a caſtrādo ꝑt figurare mariā. q̄ vouēs ꝟginitatē caſtrauit ſe ꝓpter regnū celoꝝ. Mat. xix. quā caſtratōez īnuebat qñ āgelo r̄ndebat. Viꝝ ñ ꝯgſco. Fructꝰ eiꝰ q̄ xp̄s ē: ī follicul' valde aculeat̄ fuit. qꝛ ī hriſſima carne ſua. multaꝝ paſſus ē tribulatōnū aculeos. Ipemet etiā ꝑt dici caſtanea arbor. q̄ īciſa vbrime pullulat. qꝛ ipe ē illud lignū de quo dicit' Job. xiiij. Lignū habet ſpem ſi ꝑciſum fuerit rurſum vireſcit. et rami eiꝰ pullulāt. Quere ſup̄. c. xviij. q xp̄s lignū: expoſitōem.

Maria laurus. Capitulū xxxij.

l Aurꝰ quoq3 lr̄ dicit' a ꝟbo laudis. q̄a antiq̄tus ex ea cū laudibꝰ victoꝝ capita coronabāt'. Maria ꝟo ꝓpugnatorē noſtꝝ ad ſaluādū .ſ. filiū dei coronauit

in īcarnatōe diademate gl'ioſe carnis. Canti. iij. Egredimī filie ſyon ⁊c̄. Quere li. iij. p. ij. xij. progatiua. D. et bene expoſitū inuenies. Nec ſolūmō chriſtū coronauit. imō et ipa corona nr̄a ē. Vn̄ ⁊ dr̄ ei Iſa. lxij. Eris corona glīe ī manu dn̄i. ⁊ diadema regni ī manu dei tui. Sʒ ad h̄ legitime pugnādū ē. qꝛ nō coronabit' niſi q̄ legitime certauerit. ij. Thimo. ij. Hec etiā arbor nūq̄3 deponit viroꝛē. ⁊ iō ipa potiꝰ coronabāt' victores. Sola etiā hec arbor. vulgo fulminari mīme credit'. Habʒ etiā laurꝰ folia odorifera. Sic ⁊ ꝟba hec ꝟbalis q̄ habet' ī euāgelio aromatica ſūt ⁊ ſūme delectabilia intelligentibꝰ ea. q̄ pauciſſimi ſunt.

Maria buxus Capitulū xxxiij.

b Vxus.] iō q̄ pmittit dn̄s eccl'ie ſue Iſa. lx. Gl'ia libani ad te vēiet abies ⁊ buxꝰ ⁊c̄. Eſt aūt buxꝰ grecū nomē corruptū a latinis ex pte. nā grece appellat' pixos

Maria buxus. quia
Breuis ſtature. in quo ſignant' hūilitas virginis et paupertas.
Sp vires p virginitatē. q̄ ē viroꝛ gentꝰ. Vl' ī viroꝛe ꝑpetua imarceſſibilitas ſctitatiſ.
Sterilis. vt ſupra de ſalice.
Intenſi palloris. i. intēſe mortificatōis carnis que facit pallere. Vl' intēſe dilectōis. Vnde. Palleat omnis amans.
Intēſi viroris. q̄a illibate virginitatiſ. Quere titulo ꝺ ꝟginitate eiꝰ. li. iiij. ti. ix. li. v. D.
Maria buxus. qꝛ — Dura ⁊ fortiſ. p qō idonea ſculpturiſ faciēdis. Et maria dura ad tribulatōes ſuſtinēdas cū filio. et ſolida p cōſtantiā mentis ī voto virginitatis. Vn̄ cōſtanter r̄ndit. Virum nō cognoſco.
Rupibus inherēs. i. mentes diligens firmatas in bono.
Dēſa in folijs. q̄a multiplex intelligētia elicit' ex ꝟbis ipiꝰ poſitiſ ī euāgelio.
Comā nō deponit ī hieme. nec ipa virtutes ſuas in tribulatōe.
Colit' ab auibꝰ. i. cōtēplatiuis. q̄ ſunt aues paradiſi.
Lenitate materie. apta literaꝝ apicibꝰ ſicut dicit Iſid. Iſa. xxx. Ingreſſus ſcribe eis ſup buxum. et in libro diligenter exara illud ⁊c̄. Quere expoſitōem.

Maria vlmus Capitulū xxxiiij.

e T vlmus.] De hac vlmo pmittit dn̄s ſeclo deſolato. Iſa. xli. Ponā ī deſerto abietē et vlmū et buxum ſimul.] i. naſci faciā mariā p has tres arbores figuratā. Scd̄m Iſid. vlmꝰ ex eo nomē accepit q ī vliginoſis locis ⁊ humidis meliꝰ pficit. Nā ī montibꝰ et aſpis minꝰ leta ē. Eſt aūt vligo natural' humor terre nunq̄3 recedēs ab ea. Sic ⁊ maria pficiebat ex humoribꝰ cariſmatū et donoꝝ ſpūſſancti. Itē vlmus licet ſterilis ī ſe: tñ apta vitibꝰ ſuſtentādis. et maria meritis et exēplis ⁊ orōibus ſuſtentat fructificātes in bono. imo totā eccl'iam. que eſt vitis.

Vligo

Incipit ſeptima particula orti cōcluſi. in qua agit' de auibꝰ huius orti.

Ortus ꝯcluſus ſoror mea ſpōſa ⁊c̄.

Chriſtꝰ nicticorax Capitulū pmū

n Icticorax vl' nocticorax.] lr̄ dr̄ q̄ſi coruꝰ noctiſ. q̄a auis iſta amat tenebras noctiſ. Et ī h̄ d̄ſigt̄ chriſtū q̄ ſe ꝯpat nicticoraci. q̄ ñ vult mortē pctōriſ. ſicꝰ ipemet dicit Eze. xviij. ī fine capl'i. Itē nicticorax lucē fugit. volās ꝺ nocte ad q̄rēdū cibū ſuū. qꝛ cibꝰ chriſti iuſtificatio pctōꝝ. Fugere lucē. ē declīare glīaꝫ mūdi fallacē. Vn̄ Job. xxxi. Si vidi ſolē cū fulgeret ⁊c̄. Quere expoſitōez li. vij. ti. iij. q maria ſol ī fine capl'i. Itē nicticorax manet ī pietinis .ſ. ī ruinis. q̄a xp̄s de iudeis excecatiſ natꝰ ē. ⁊ ab ipis ī breui ruiturꝰ crucifixus. ita vt liter ac ſi eſſet coruus noctiſ. i. peccatiſ denigrātus. et leproſus et pcuſſus a deo et hūiliatꝰ. Iſa. liij. In illis tñ habitauit q̄dāmodo in paſſiōe. q̄a nō ex toto receſſit ab eis miſericordia eiꝰ. ſed p eis orauit ī cruce. Lu. xxiij. Sūt aūt parietine parietū ruine. ſ. vbi ſunt parietes ſtātes ſine tecto ⁊ ſine habitātibꝰ.

Parietine

Chriſtus aquila Capitulū ij.

a Quila] Chriſt⁹ aq̄la. Deut.xxxij. Sic aq̄la puocāſ ad volādū pullos ſuos ⁊c. Dicit q̄ aq̄la qñ volūt aliq̄ rape pullos ſuos alas ſup eos expādit. et eos puo cat ad volādū. Sic chriſt⁹ i paſſiõe: cū diabol⁹ rapet gen⁹ hūanū: expādit brachia ſua q̄ſi alas ſuas i cruce, vt ide pctā relinq̄ntes altitudinē cruc̄ aſcēdāt. ad quā diabol⁹ attīgere nō p̄ſumit. q̄a ibi abſcōdita ē fortitudo dñi. q̄ i aere aereas p̄tātes debellauit. Sꝫ torpidi pctōres i nido pue ↄuerſatōis torpētes. ſup ramū cruc̄ volare nō appetūt. Et ꝓpter h̄ ab aucupe diabolo rapiūt in nido pue ↄuerſatōis. Unde diabol⁹ ſignat⁹ p aſſur dicit Iſa.x. Detraxi q̄ſi potēs i ſublimi reſidētes. et īuenit q̄ſi nidū manus mea fortitudinē populoꝝ. A

Chriſtus aquila. quia aq̄la B

Rex ē auiū. i. ↄtēplatiuoꝝ ſp̄ealit. Uñ Ioh.i. dic̄ ei nathanael [Rabbi tu es fili⁹ dei. tu es rex iſrl̄.] i. videntiū deū oc̄lo fidei ⁊ amoris. [Iſrl̄ vir ſ. videns] [de⁹.] Ide iſrl̄. i. vir vidēs deū. Qui bñ dicūt aues. q̄z pēnis v̄tutū aſcēdūt ad celeſtia. ⁊ eoꝝ ↄuerſatio i cel̄ ē. Phil.iij. et paꝝ morāt i terra. i. i terrenis. ſ. q̄ ad ſolā neceſſitatē.

Dicit ab acie oc̄loꝝ. ſ. ab acumīe viſus. q̄z ſp fruebat inq̄ntū hō viſiōe p̄ris. etiā cū eēt i vtero mr̄is ⁊ pēdēs i cruce. Uñ dic̄ [Prouidebā dñm] i. p̄ſēs [i ↄſpectu meo ſp] Sap.xviij. [Celos attīgebat] ſ. p ↄtēplatōem [ſtās i terra] Et h̄ ē aſpicere ſolē in rota. i. irreuerberata acie oculoꝝ. Itē: q̄a nihil occltū qđ nō reuelet. Uñ dr̄ Ecci. xxiij. [Oc̄li dñi multo pl⁹ lucidiores ſup ſolē: circūſpicientes oēs vias hoīm] i. cogitatōes. deſideria. volūtates. et opa [et pfundū abyſſi] i. cordis hūani qđ pfūdū ē ⁊ iſcrutabile. Hiere.xvij. Quere expoſitōeꝫ li.i.ti.vij. Q. Heb.iiij. Oia nuda et apta ſūt ocul̄ ei⁹. ad quē nob ſermo. Dicit etiā Iſid. q̄ cū aq̄la ſup maria pēna ferat īmobili. nec hūanis pateat obtutib⁹. de tāta ſublimitate piſciculos videt natātes. ac tormēti iſtar deſcēdēs pēnis. ad lit⁹ attrahit raptā pdā. Sīl'r chriſt⁹ i ſolio paterne maieſtat̄ exiſtēs īuiſibil̄: ↄ celo ↄſpexit filios hoīm oc̄lo pietat̄ errātes i mari. i. in mūdo. ⁊ deſcēdit q̄ſi ex improuiſo i ſua incarnatōe. vt ipos pditos a diabolo pdaret. et eos pduceret ad lit⁹ vite eterne. Uñ. Captiuā duxit captiuitatē.

Iſidor⁹

Alti⁹ volat ceter̄ auib⁹. q̄z nō ē ſcāl̄ vt ē dñs. i. Regū.ij. In aſceſiōe etiā aſcēdit ſup cherubin. et volauit ſup pēnas vētoꝝ. i. ſup oēs v̄tutes āgeloꝝ vſq̄ ad dexterā p̄ris. Et nota q̄ dic̄ aſcēdit ſup cherubin. qđ īterp̄tat plēitudo ſcie. nulla eī hūana ſcia attīgere pt. vl̄ ad q̄ntā gl̄iā: vl̄ q̄ntū tūc aſcēderit. [Uolauit] i. velocit' aſcendit. Ul' [volauit] i. auolauit ab hūano itellectu. Et nota q̄ nō dr̄. volauit vl' aſcēdit ſup ſeraphin. q̄ ē ordo ſupm⁹. licꝫ veꝝ fuerit de xp̄o hoīe et ↄ hrā v̄gie. ne forte putaret q̄ hūanitas eq̄ret deitati: ſcdm quā minor eſt p̄re. q̄a ſup ſeraphin nō eſt niſi girochēſia. i. ſacer ordo trinitatis [Uolauit ſup pēnas vētoꝝ] i. ſup dignitates et ſmia ſctāꝝ aiaꝝ q̄ dicunt vēti. Iob.xxviij. [Qui fecit vēt̄ pōd⁹] i. aīab⁹ corpus. C

Chriſt⁹ aq̄la. q̄z

Nidificat i arduis. Uñ dic̄ dñs Iob.xxxix. Nūq̄d ad ꝓceptū tuū eleuabit aq̄la. et i arduis ponet nidū ſuū. Et ſūt v̄ba p̄ris ad iob. ⁊ ē bonū thema ↄ aſceſiōe. [Ardui] ſunt q̄ ſupeminēt alijs p vite excellētiā. In h̄ aūt iſtruimur i cuiuſmodi cordib⁹ dñs ↄmorat ⁊ habitat. i. i illis videlicꝫ q̄ ſūt ardui p vite eminētiā. ⁊ dicūt cum Iob.vij. Suſpēdiū elegit aia mea. Seq̄t [In petr̄ manet] i. i ill' q̄ ſūt q̄ſi petra p firmitatē fidei. ad tribulatōes iſenſibiles ⁊ duri. q̄ ſagitt̄ tēptatōnū neq̄unt penetrari. penitētialib⁹ exercitijs deſiccati: p ↄtinētiā ⁊ abſtinētiā frigidi. Et ſic aſſiḡ ꝓpetates petre. Seq̄t [Et i ꝓrupt̄ ſilicib⁹ ↄmorat] Silex dr̄ q̄a ſilet. ſ. a pua v̄boſitate. Prerupti ſūt illi q̄ mēte ſepati ſūt a dilectōe mūdana. Seq̄t [Et iacceſſis rupib⁹] ſ. i ill' q̄ ita alti ſūt ⁊ exaltati p vite eminētiā: q̄ ad ipos ipe diabol⁹ accedere nō pt. Seq̄t [Inde ↄtēplat eſcā. ⁊ de lōge oc̄li ei⁹ pſpiciūt] Pulli ei⁹ lābūt ſanguinē. [q̄a viri iuſti q̄ pulli ei⁹ ſūt: cū auiditate ⁊ deſiderio: q̄ notāt i v̄bo lābēdi: recogitāt paſſiōem ei⁹ et circūſtātias paſſiōis. dicētes cū ſpōſa Cā.i. Faſciculus mirrhe dilect⁹ me⁹ mihi. īter vbera mea ↄmorabit. Ad heb.xij. Recogitate eū qui talē ſuſtinuit a pctōrib⁹ aduerſuꝫ ſemetipm ↄtradictōem ⁊c.

Thema i aſceſione

Ametiſtū ponit i nido. Ametiſt⁹ duoꝝ coloꝝ ē. ſ. purpurei ⁊ violacei. fugat ſpētes D

Aſſiḡ ꝓpetates

⁊ venenū. Ualet etiā ↄ ebrietatē. Illos eī poſitur⁹ ē chriſt⁹ ſecū i nido eterne btitudīs. De q̄ dr̄ Lu.xix. pueri mei mecū ſūt i cubili. q̄ regia p̄tateq̄ ſigt i colore purpureo. ⁊ purpura regib⁹ ↄuenit: vicijs ↄdicūt i ſe et alijs. ⁊ a regno ſuo. i. carne mētis ⁊ ſēſib⁹: malefactores extirpāt. i. puos mot⁹ ⁊ nociuas titillatōes. ⁊ ipos puniūt et expellūt. ⁊ q̄ auſterā ⁊ hūilē pniaꝫ faciūt. q̄ duo ſignt i purpura. Pnīa p liuidū colorē. hūilitas. q̄a ꝓpe terrā v̄ſat flos viole. Qui etiā a ſe ⁊ alijs q̄ntū pnt arcēt ⁊ expellūt ſerpētes: et venenata ſpūaliū vicioꝝ. q̄ aīas intoxicāt. ⁊ ebrietatē carnaliū delectatōnū: q̄ bibūt ↄ aureo calice babilōis. Hiere.li. Et h̄ eſt qđ dicit hiero. ſup yſaiā i fine. Serpētē antiquū nido ſuo fugat. q̄ et carnē ſuā macerat. ⁊ motib⁹ animi potēter imꝑat. Per nidū coꝛ vl' carnem intellige.

Hiero.

Ditiſſimū facit nidū ſuū. ponēs ibi: vt dictū ē ametiſtū. quia cōſcientiā in q̄ habitat ditat v̄tutib⁹. et bonis opib⁹. et hmōi. que ſupra notata ſunt.

Optime pcurat pullos ſuis ſidib⁹ pdicib⁹ lepoꝛib⁹. et hmōi. Sīl'r chriſt⁹ pullos ſuos q̄s luxit i paſſiōe. et viuificauit ꝓpo ſanguie: velut pelican⁹ filios ſuos. paſcit dapib⁹ p̄cioſiſſima ⁊ ſūptuoſiſſima. i. carne ſua. q̄ v̄e ē cib⁹. Ioh.vi. q̄ ſumit i ſacramento. ⁊ potat ſanguie ſuo quē effudit i cruce. quē lābūt p deſideriū illi q̄ veri pulli ſūt. nec a p̄re degenerāt: vt ſup dictū ē. Deute.xxxij. Sāguinē vue biberēt meraciſſimū.

Uiuit de rapina. q̄a illos ſibi icoꝛpat ⁊ iuiſcerat ſpūaliter coꝛpi ſuo. qđ ē eccl̄ia. q̄s rapuit a diabolo manu cruci affixa. nec ceſſat rape manu amoꝛis. Uñ dic̄ Oſee.xi. [Trahā eos] i. attrahā [in vincul' caritat̄] Rapit etiā q̄ſdā roſtro pdicatōis. ⁊ q̄ſdā vnguib⁹ tribulatōnū. q̄b⁹ fortiter tenet eos ne euadāt poſt ↄcupiſcētias ſuas.

Pullos ſuos ſigillatim ponit i radio ſolis. et eos q̄ ſolē acute ⁊ apt̄ reſpiciūt oculis diligit fouet ⁊ nutrit. eos v̄o q̄ q̄ſi cecutiētes oc̄los auertūt a ſole ↄ nido pijcit in terrā. Sic ⁊ xp̄s eos q̄ i ſe q̄ ē ver⁹ ſol iuſticie reſpiciūt ideſinēter q̄ſi oc̄lo timoris: feruorē iuſticie q̄ſi oc̄lo amoris fulgorē et lucē miſc̄dīe. q̄ etiā oc̄los ſpei et dilectōis defigūt i celeſtib⁹. ſibi retinet āplectit ⁊ tuet. Illos v̄o q̄ oc̄los ſuos itellectū. ſ. ⁊ affectū: auertūt a claritate ſolis et eternoꝝ: pmittit in terrā cadere. i. i cupiditates terrenoꝝ. vbi excecant ſpūaliter. et poſtmodū i terrā miſerie et tenebrarū. De q̄b⁹ dr̄. Pones eos dorſū. ⁊ i reliquijs tuis ꝑpab vultū coꝝ. Itē. deiecīſti eos dū alleuarent. E

Chriſt⁹ aq̄la. q̄z

Ubicūq̄ fuerit cadauer: ſtatim adeſt. Iob.xxxix. Hiero. dic̄ q̄ aq̄le ⁊ vultures tranſmarina dicūt ſentire cadauera. ibiq̄ ad lr̄am ↄgregari. Hoc īuenies iſra ti. de vulture. Cadauerōſus efficit q̄ſq̄s mortalr̄ peccat. ⁊ coꝛuis ifernalib⁹ ſeipm̄ eſcā miniſtrat. Sꝫ ſi huic aq̄le cadauerōſitatē tuā p ↄfeſſiōeꝫ ⁊ oꝛōeꝫ hūiliter oſtēders. ⁊ te veraciter accuſaueris. ſtatī aduolabit hec aq̄la: veniā tibi et grāꝫ miſicoꝛdie ↄferēdo. Ve. ſ. venia ⁊ grā ſūt ale aquile hui⁹. Et bñ dicit [ſtatī adeſt] q̄z neſcit tarda recꝫ molimia ſpūſſctī grā. ſic ſup illō Actuū. ij. Fact⁹ ē repēte de celo ⁊c. dicit glo.

Hiero.

Deponēdo roſtꝝ et plumas veteres renouat: et iteꝝ iuueneſcit. Sic ⁊ chriſt⁹ i ſepulcro q̄ſi plumas ⁊ pēnas veteres moꝛtalitatē ⁊ paſſibilitatē ↄ poſuit. ⁊ velut roſtruꝫ recuruū q̄relas hūane miſerie. ⁊ i reſurrectōe fact⁹ imoꝛtal' ⁊ ipaſſibil' velut pēnas nouas ⁊ roſtꝝ accipiēs: tot⁹ ē renouat⁹. Uñ dic̄ pſ.ci. Renouabit vt aquile iuuēt⁹ tua.

Maria aquila

M Aria aq̄la.] Qm̄ aq̄la regina volucrū. et maria regina āgeloꝝ: ↄtēplatiuoꝝ ⁊ v̄ginū. q̄ i nido ſuo. i. i coꝛde poſuit ametiſtū. videlicꝫ fidē q̄ ↄcepit filiū dei. Lu.i. Btā q̄ credidiſti ⁊c. Et p excellētiā ſui ↄcept⁹ īduta ē veſte purpurea. i. dignitate regali. Uñ ↄ ea dr̄ puer. vlti. Biſſus ⁊ purpura indumētū ei⁹. Habuit etiā colorē viole: cui p hūilitatē aſſilata ē: et p ↄpaſſiōeꝫ q̄ſi liuida facta ē i filij paſſiōe. Expulit etiā a ſe ſerpētes ⁊ venenata ſpūaliū vicioꝝ. q̄ nūq̄ ad mētē ei⁹ igredi potuerūt. Fuit eī mlier timēs deū. puer. i ſi. Et eccl̄.i. dr̄. Timoꝛ dñi expellit pctm̄. i. intrare nō ſinit. Expellit etiā a famulātib⁹ ſibi ſpētes ⁊ venenata: iuxta illō Mar. in fine. In noīe meo demonia eijcīēt. Maria. ſ. ⁊ ceteri ſcti p v̄tutē ꝓpetue v̄gīitat̄ ſue capit ab ebrietate oīm carnaliū voluptatū: et amicis ſuis potens eſt ꝓcauere. F

Hec aq̄la [i arduis poſuit nidū ſuū] i. i excelſis v̄tutib⁹ ↄuerſatōeꝫ ſuā. ⁊ coꝛ ſuū [i ꝓrupt̄ ſilicib⁹] i. i angel'. de q̄b⁹ ꝓrupti fuerūt ſupbiētes angeli. q̄a ↄuerſatio ei⁹ ſp fuit in cel'. Phil.iij. [Et i de ↄtēplabat eſcā ſuā] i. refectōeꝫ mēt̄ ſue. ſ. ipm̄ deū vt

z

eo frueref. Et ideo de hac aq̄la dr̄: q̄ ocl'i ei⁹ de lōge pſpiciūt. Et ad p̄ceptū dn̄i ele uata ē hec aq̄la i ſua aſſumptōe. qn̄ .ſ. [aſcēdit ſup cherubin] .i. ſup chōros angelo rū [z volauit ſup pēnas vētoꝝ] .i. ſup rōem et ſup omnē intellectū hūanū. In ex/ celſis etiā mētib⁹ z eleuatiſ a terra. p mūdi ɔtēptū ɔdiligit p grām habitare.

Aq̄la ceteras aues p̄cellit i volatu z ſol' aſpectu. Et ipa ſctōs ceteros i volatu ɔtēpla tōis et aſpectu ſol' iuſticie .i. filij ſui. q̄ lucē ihabitat iacceſſibilē .i. Thi. vi. q̄ videlicꝫ lux i ipa fuit abſcōdita. z quā ipa nob acceſſibilē fecit: vicini⁹ atqꝫ limpidi⁹ ɔtēplaf.

Maria aq̄la. q̄z

Diciſſimū v̄tutib⁹ z donis optimis facit nidū ſuū: id ē. cor q̄d ihabitat p grāꝫ. vt p̄e dicere poſſit q̄ ipāꝫ ſpūalꝫ hoſpitaf illō Sap. vij. Uenerūt mihi oīa bona pari ē cū il

Procurat optime filios ſpūales q̄s adoptat p grāꝫ. cibo deuotōis. vi/ la. zc̄. no ɔſolatōis et ɔpūctōis. pane lacrimaꝝ. et hmōi. z h̄ paſtu dignos reddit carne et ſanguine vnigeniti ſui.

Respiciēs miſcordit' ad cadauerosos pctōres: ipam hūiliter iuocātes. aduolat dua bus alis. pietate z ɔpaſſiōe. vt pꝫ i theophilo. quē q̄ſi roſtro orōis quā p eo fudit ad filiū. et q̄ſi vnguib⁹ iuſticie ex diaboli faucib⁹ potēter eripuit. cyrographū ſuū ei r̄ſti tuēs anulo p̄po ɔſignatū. Propter h̄ dr̄ de maria. [Cōfidit i ea] .i. de ei⁹ fide z for titudie [cor viri ſui] chriſti .ſ. [et ſpolijs n̄ idigebit] Prouer. vl. Ipa ei q̄ſi ditat il lis ſponſum ſuū. q̄bus ſpoliat vt dictū eſt diabolū aduerſariū.

De theo philo

Jobes aquila

a Quila btūs Jobes euāgeliſta. Uñ Eze. i. Facies aq̄le deſup ipoꝝ q̄ttuor. B

Jobānes aquila

Primo: quia in arduis ſup omnes poſuit nidū ſuū ſicut aquila. Job. xxxix. quādo ſupra pectus dn̄i in cena recubuit. Joh. xiij.

Scđo: q̄z p̄uocat ad volatū pullos ſuos. Deut. xxxij. z lābere ſanguinē eos docet. Job. xxxix. Et iohes ſpūales filios .ſ. fideles eccl'ie: docꝫ ɔtēplari eterna. z q̄rere q̄ ſurſū ſūt. z imitari dn̄icā paſſiōeꝫ. ſic pꝫ i his q̄ ſcribit ſeptē eccl'ijs aſie. z angel' eaꝝ.

Sctūs iobānes aq̄la

Tercio. q̄z i nido ponit ametiſtū. q̄ fugat ſerpētes. Nidus eccl'ia. ametiſt⁹ fides. ſer pentes hereſes: contra quas ſpecialiter ſcripſit.

Quarto. q̄z ſolē intuef i rota. et iſte ſpecialr' deitatiſ ɔtēplat⁹ ē archana. Uñ dixit. In p̄ncipio erat v̄bū. Alij q̄ſi ifirmis ocul' ſolē .i. xp̄m videbāt i nube .i. velatū carne.

Quito. q̄z renouat ſe i ſenectute. q̄z q̄cq̄d factū ſit de corpe ei⁹. iuuentū ē māna ſca turire. in figura cuius q̄d dicif. Renouabif vt aquile iuuentus tua.

De hac aq̄la p̄t exponi illō Eze. xvij. Aq̄la grādis zc̄. [Aq̄la] vt dictū ē [grādis] i v̄ tute i ſapia: i auctē. [Magnaꝝ alaꝝ] Hic q̄ttuor lib'e ɔmēdaf. duplicꝫ ſignaf puritas z itelligētie. Per h̄ q̄d dr̄ [alaꝝ] he due ſignāf. q̄z nō ſufficit ſubtilitas itel lect⁹. niſi ſubſit mūdicia affect⁹. mlti em̄ eleuanf p itellectū. ſꝫ deprimūf p affectū. Itē p h̄ q̄d dr̄ [magnaꝝ] ɔmēdaf i eo chriſti familiaritas. z ſtili poſterioꝝ auctas. [Lō go mēbroꝝ ductu] iſtud nō tā ptinet ad q̄ntitatē tpis q̄ corpis: q̄ntū ad lōgeuitatē mortis. quā .ſ. dn̄s poſt oēs ſibi prorogauit. vt poſterior ſcriberet: z defect⁹ alioꝝ ſup pleret. Ad h̄ ḡ q̄ dr̄ [lōgo mēbroꝝ ductu] ptinet ſtili poſterioꝝ auctas. Uñ Eccl'i. xxxiij. Ego nouiſſim⁹ euigilaui. [Plena plumis et varietate.] Et ſi em̄ p̄ncipalr' circa diuinā naturā iſiſtat: q̄d ſignif p h̄ q̄d dr̄ [plumis] tn̄ imiſcet plura q̄ ptinēt ad hūanā. q̄d ſignif p h̄ q̄d dicif [et varietate] Nā cū p̄miſiſſet deitatiſ ſublimia dicens. [in p̄ncipio erat v̄bū] ſubiūxit hūanitatiſ hūilia dicēs. [Et v̄bū caro factū ē zc̄.] In h̄ v̄bo q̄d ſeq̄f [vēit ad libanū] inuif chriſti familiaritas. Liban⁹ iterp̄taf can dor. et ſignat chriſtū q̄ ē cādor lucꝫ eterne. Tūc marie iohes venit ad hūc libanum qn̄ chriſto ſe ɔformauit i puritate. et qn̄ recūbēs ſup pect⁹ ei⁹: hauſit aq̄s ſapiē ſa lutaris: que fluūt impetu de h̄ libano. Et h̄ eſt q̄d ſubdif [Et tulit medullā cedri] .i. pinguedinē z dulcedinē ſpūal' archani: q̄ſi occultatā ſub ſentētijs ſmōis myſtici vl' ſub duricia oſſiū. [Et ſūmitatē frōdiū ei⁹ auulſit] .i. excellētiā celeſtꝫ eloquij. et tō dr̄ [ſūmitatē] q̄z alti⁹ oib⁹ locut⁹ ē. vt de eo poſſit illō dici Gen̄. xlix. Neptalim ceru⁹ emiſſus dās eloq̄a pulcritudis. Ibidē d̄ ip̄o p̄t dici. q̄ ip̄e ē alia aq̄la de q̄ dicitur Apoca. viij. Audiui vocē vnius aquile volātis p mediū celi zc̄. q̄d notatur in ſummitatib⁹ frondiū.

Juſtus aquila

i Uſtus aq̄la. Uñ Job. xxxix. [Nūq̄d ad p̄ceptū tuū eleuabif aq̄la] .ſ. iuſt⁹ ad ɔtēplatōeꝫ. q̄ſi diceret. nō. ſꝫ ad meū. [Et i arduis ponet nidū ſuū] .i. i ſupnis mētis deſideriū. ſic fecerat q̄ dicebat. Nr̄a ɔuerſatio i cel' ē. Phil'. iij. [In petriſ] .i. in exēplis ſctōꝝ patrū et dictiſ eoꝝ. Uñ [De medio petraꝝ dabūt voces] [Manet] .i. mētiſ ſtatōe collocaf. [Et i p̄ruptiſ ſilicib⁹ ɔmoraf] .i. i ɔtēplatōe ſctōꝝ angeloꝝ. q̄ꝝ grāꝫ adhuc i terra poſit⁹ cū ſuſpirio p̄ſtolaf. Qui .ſ. angeli itegri ſūt p q̄litates meriti. [ſꝫ p̄rupti] p q̄ntitatē nūeri. [Atqꝫ iacceſſis rupib⁹ ɔmoraf] Idē q̄d p̄ru pti ſilices. Quia cordi pctōꝝ valde iacceſſa claritas angeloꝝ. multo mag' ei⁹ q̄ iha bitat lucē inacceſſibilē .i. Thi. vi. Inde .ſ. qn̄ aliq̄s igerit ſe ſocietati angeloꝝ p cō tēplatōem. nō dꝫ ibi ſiſtere. ſꝫ eū q̄ ſup eos ē ɔtēplari. Uñ Cā. iij. Paululū cū per trāſirē eos zc̄. Inueni quē diligit aīa mea. tenui eū nec dimittā. [Cōtēplaf eſcā] id ē chriſtū q̄ ē cib⁹ angeloꝝ z hoim. Panē em̄ angeloꝝ māducauit hō. [Et de lōge ocu li ei⁹ pſpiciūt] intellect⁹ .ſ. z affectus. vt regē videat i decore ſuo [Pulli ei⁹] .ſ. aq̄ le [lābūt] ecce auiditas z deſideriū [ſanguinē] .i. paſſiōeꝫ dn̄i fide ſpe et feruēti cari tate venerāf. [Lābere ſanguinē vt dic̄ grego. ē dn̄ice paſſiōis ifirma venerari. Qua ſi diceret. [Aq̄la i arduis poſuit nidū ſuū] q̄z deitatꝫ ɔtēplatōe paſcif. [Sꝫ pulli ei⁹] .i. minores nōdū habētes viſū aq̄linū lacte hūanitatꝫ chriſti: z ſanguie paſſiōis reficiūf. [Ubicūqꝫ fuerit cadauer] .i. v̄bū caro factū [ſtatim adeſt aq̄la] .i. aīa exu ta. Mat. xxiiij. [Ubicūqꝫ fuerit corp⁹ ibi ɔgregabūf z aq̄le.] .i. vbi fuerit chriſtus hō: ibi et ſcti ei⁹. ſm̄ q̄ rogauit p̄reꝫ. Joh. xvij. Pr̄ volo vt vbi ego ſū: illic ſit z mi [ſter meus.] I

Grego.

Juſt⁹ aquila. quia

Quia viuit de rapina. [Regnū em̄ celoꝝ vim patif Mat. xi. [z violēti] .i. vim ſibi i ferētes [rapiūt illō.] Et hec violētia q̄nqꝫ modis ſibi iferf .ſ. p ɔtinētiā i iuuētute. p abſtinētiā i pſpitate. p largitatē in paupertate. p paciētiā in aduerſitate. p hūilitatē

In arduis nidificat [vt ſup dictū ē de maria. Debꝫ em̄ iuſt⁹ edi [i ſublimitate] ficare i celo aſcēſiōem ſuā: exēplo de amos. ix. q̄d ē diſponere aſcēſiōes ſuas i valle lacrimaꝝ. ſꝫ q̄ edificat aſcēſionē .i. ḡdus aſcēſorios. dꝫ ipos ḡd⁹ diſtiguere. vt exē plo dn̄ice aſcēſiōis quā edificauit i incarnatōe et tota vita p̄ſenti. p̄mū ḡdū habeat hūilitatꝫ. ſcđm obediētie. z ſic deiceps. Uñ ad Phil'. ij. Hūiliauit ſemetipm factus obediens zc̄.

In nido cordis ſui ponit ametiſtū .i. fidē vt ibi dn̄s digneſ habitare. Uñ habitare chriſtū p fidē i cordib⁹ n̄ris. ad Eph. iij. vt v̄tute hui⁹ lapidis excludat a ſe ſpētes. z venenata ſpūaliū vicioꝝ. et ebetatē carnaliū. et regaliter p̄ſit ſibi ip̄i. z vict⁹ ɔdi cat q̄ ad colorē purpureū. z hūiliter maceret carnē ſuā q̄ ad violaceū.

Affectuoſiſſime educat pullos .i. opa q̄ ſequūf autores ſuos velut pulli ſequūf gallinā

Pullos ſigillatim ad radiū ſol' ponit .i. q̄ ſignif opeꝝ nr̄oꝝ diſcuſſio. Radij ſolis: illu minatio ſcp̄ture. ad cui⁹ intuitū ſiue ſcrutiniū opa debēt diſcerni. Uel radij ſol': opa chriſti q̄ nos illuminat. ad q̄ .ſ. opa ɔpanda q̄ōmodo ſunt opa nr̄a vt vilipēdam⁹ ea. Uñ Iſa. lxiiij. Oēs iuſticie nr̄e i ɔſpectu dn̄i q̄ſi pān⁹ mēſtruate. Ibi Grego. Gre. Sepe iuſticia nr̄a ad examē diuie iuſticie deducta. iniuſticia eſt. et ſordet i conſpe ctu diſtricti iudicꝫ. q̄d in eſtimatōe refulget opantis.

Juſt⁹ aq̄ la. q̄z

Ubicunqꝫ fuerit corpus ſtatim adeſt [Hoc ipleuerūt ad lr̄aꝫ ſctē mlieres veniētes officioſe ad dn̄icā ſepulturā. ſic dn̄s p̄dixerat Mat. xxiiij. Ubicūqꝫ fuerit corpus ibi ɔgregabūf aq̄le. Et h̄ faciūt viri iuſti mane audiētes miſſam vbi corp⁹ dn̄icū imolaf. Itē alit'. Spūales aq̄le .ſ. viri iuſti: ad cadauerosos pctōres ɔgregari dēbēt ſpiritualiter p compaſſionē z orōem. vt abſtractos a cadauerib⁹ pctōꝝ: incorpent eccleſie dei: cuius ipi ſunt membra.

Prouocat ad volādū pullos ſuos .i. opa. qn̄ pure facit ea p intuitu eternoꝝ. non vt ab hoib⁹ videaf. Sꝫ ɔtrario faciūt hypocrite. Matth. vi. et ideo retributiōem ſuā recipiūt in p̄ſenti. Et tūc portat iuſt⁹ pullos ſuos i humeriſ: nō i ſinu. cū ab eoꝝ in tuitu auertit oculos ſuos. vt dicere poſſit illud ad Phil'. iij. Poſteriorū oblit⁹ ad anteriora meipm extēdo. Sēſus auctoritatis ē. ſed nō verba.

Solē intuef in rota .i. chriſtū i diuinitate. que p̄ncipio caret et fine q̄ſi duplici oclo in/

tellectus ꝛ affect⁹. credẽdo.ſ. et amãdo. Uox enĩ viri iuſti ẽ. Prouidebã dñm ĩ cõſpectu meo ſp. Et ad te leuaui oclos meos q̃ habitas ĩ celis. Et h̃ ſũme neceſſariũ ẽ qñ temptaꝛ q̃s. Un̄. ij. paliꝑ. xx. Cũ ignorem⁹ q̃d agere debeam⁹ h̃ ſolũ habemus reſiduũ vt oclos nr̃os dirigam⁹ ad te. Et ꝑpter h̃ aq̃la dr̃ vl' ab acumine viſus. vl' ab acie ocloꝝ q̃s defigit in ſolẽ iuſticie ꝛ auertit a ↄcupiſcibilib⁹ mũdi. iuxta illõ Thob. iiij. Oĩb⁹ diebꝰ vite me deũ ĩ mẽte habe. ꝛ caue ne aliq̃ñ pctõ ↄſenties ꝛc. Ex pmo enĩ ſeq̃ꝛ ſcõm. Un̄. [Prouidebã dñm ĩ ↄſpectu meo ſp.] ecce pmũ. [q̃m a dextris eſt mihi ꝛc.] ecce ſcõm. Sic dr̃ aq̃la pẽnis veteribꝰ ꝑgrauata ꝛ nõ valens ↄmedere ꝑ curuitate roſtri. q̃rit fontẽ viuũ ſcaturiẽtẽ iugiter. et deſuꝑ fontẽ directe aſcẽdit: q̃ntũcũq3 pt in altũ. ꝛ intãtũ ſoli ꝓpinq̃t q̧ plume veteres ſol' incẽdio ↄburunꝛ. q̃bꝰ deſtituta cadit ĩ ipm fontẽ. ꝛ ꝑ fõtꝭ irriguũ noue pẽne recreſcũt. et ſic pro pẽnis veteribꝰ recipit pẽnas nouas. Poſtea roſtꝝ recuruũ allidit ad petrã. et ſuꝑfluitate abſciſa aſcẽdit ſupi⁹ q̃ntũ pt. et calefact⁹ ab ardore ſolis: magno ĩpetu ferꝛ in mare. et ibi ſubmerſus iteꝝ iuueneſcit.

Aq̃la vetus. pctõr in vicijs iueteratus. Un̄. Filij alieni iueterati ſunt. Pẽne veteres. mũdane leuitates q̃bꝰ in altũ elatõis ferebaꝛ. Roſtri curuitas: loq̃citas de terrenis. q̃a qui de terra ẽ de terra loq̃ꝛ. Joh. iij. Per quã. ſ. loq̃citatẽ. mltũ impediꝛ q̃s ne fructuoſe poſſit ↄmedere cibũ ſcꝑture vl' eucariſtie. Jdeo dr̃ Eccl. xxxij. Audi tacẽs ꝛc. Fons viu⁹ ſp ſcaturiẽs. miſericordia dei nũq̃3 deficiẽs. A q̃ fonte ſupra q̃dã audacia pia: debz pctõr quẽ penitet peccaſſe. iduere nouũ hominẽ.

In natiuitate beate marie. Sermo pmus. Ca. iij.

t **T**Rãſite ad me oẽs q̃ concupiſcitis me ꝛc. His ṽbis dei ſapia ꝛ btã ṽgo vno ore loq̃ntes. inuitãt nos ad ſe: ſuas nob̃ delicias ↄmũicare volẽtes. q̃s liberaliter et ſine iuidia ↄmũicant. Sed ad pñs de btã ṽgine totũ h̃ exponem⁹. Et ĩ his verbis circa ipam ſex notanꝛ. A

Primũ eſt hũilitas. cum dicit. [Trãſite] vocãs nos ore ꝓprio. Et in hoc oñdit ſe vnã eſſe de ancillis illis q̃s miſit ſapia vt vocaret ad arcẽ. Prouer. ix.

Scõm ẽ familiaritas. qd̃ notaꝛ cũ dicit [ad me.] Adapta de his q̃ inueniunꝛ apud eã. Et in h̃ arguũꝛ pauꝑuz ↄtẽptores. q̃ eoꝝ ſocietatẽ ↄtẽnunt. de q̃bꝰ dicꝛ amos ij. Uiã hũiliũ declinãt. Et q̃ dicũt pauꝑi illõ Jſa. lxv. Recedẽ a me q2 imũd⁹ es ꝛc. De hac familiaritate virginis dicit btũs ber. Quid ad mariã accedere trepidat hũana fragilitas. Quere li. iiij. ti. xxiiij.

Terciũ ẽ larga liberalitas: cũ dicit [Oẽs] Nõ ẽ enĩ apd̃ eã. ſicut nec apd̃ filiũ ꝑſone acceptio Ueniat ḡ ad eã ad deliciãdũ vir iuſt⁹. vt ſedeat ſub vmbra illi⁹ deſiderate. nã ipa ẽ in vmbraculũ diei ab eſtu: et ĩ ſecuritatẽ: et in abſcõſionẽ a turbine ꝛ a pluuia. Jſa. iiij. Quere li. x. ti. xxix. B. Jtẽ Mich. iiij. Sedebit vir ſubtus vineã ſuã. ꝛ ſubt⁹ ficũ ſuã. ꝛ nõ erit q̃ deterreat: Qd̃ ẽ dicere. Qui ad mariã venerit vl' trãſierit: q̃ oẽs vocat ad ſe. ſecur⁹ erit ꝑ auxiliũ ei⁹. Jtẽ q̃ pctõr ẽ trãſeat ad eã. vt nihil timere poſſit. q2 ipa eſt ciuitas refugij. Quere li. ij. p. i. cauſa. xxv.

Quartũ ẽ multimoda ei⁹ dulcedo et ſuauitas. ad quã oĩmodis debem⁹ aſpirare. Qd̃ inuiꝛ vbi dicit [qui ↄcupiſcitꝭ me] Nã ĩ ipa inueniũt oẽs ſenſus nr̃i: q̃libz ſuã dulcedinẽ: voluptatẽ ꝛ iocũditatẽ. ſic aſſignauim⁹ li. iiij. ti. xxvi. in fi. capituli.

Quĩtũ eſt abũdãtiſſima largitas: que notaꝛ vbi dicit [implemini] Jpa enĩ dat oĩbꝰ afflueter. et nõ ĩꝓperat Jaco. i. Et ipa apiente manũ ſuã. iplenꝛ oĩa bonitate. Jpa ẽ enĩ rebecca q̃ de hydria ſua potauit heliezer ꝛ camelos. Geñ. xxiiij. chriſtum. ſ. et omes ſanctos

Sextũ ẽ rei ꝓmiſſe ꝓcioſitas: cũ dicit [a generatõib⁹ meis implemini] Scõm hũc ꝓceſſum poterꝭ ↄtexere totũ ſermonẽ tuũ.

Modo videam⁹ q̃re pl⁹ dixerit glioſa ṽgo [trãſite] q̃3 venire vl' accedite. Jtẽ q̃ vtilitate veniaꝛ ad eã. vñ dic̃ [ad me] Jtẽ q̃d ſint generatões ei⁹ de q̃bꝰ dicit [ꝛ a generatõib⁹ meis implemini] De his trib⁹ videndũ eſt ꝑ ordinẽ.

Notandũ igiꝛ q̧ beata ṽgo volẽs facere feſtũ amicꝭ. vl' de amicꝭ ſuis: ipos iuitat. Sicut ↄſuetudo eſt volentiũ facere magnã ſolẽnitatẽ: vel ꝑmaxima cõuiuia: inuitare ſuos ſpeciales nomiatim. et ꝑ honeſtos nũcios. ſed nõ ribaldos vel trutãnos: vel B

menſtrellos. i. ſpaliũ vl' vicioꝝ amatores. Sic facit btã ṽgo. Et in h̃ q̧ dicit [q̃ cõcupiſcitꝭ me] innuit q̃ ſint ei⁹ ſpẽales. ſ. ↄcupiſcẽtes eã [Cõcupiſcitꝭ] intellectu ꝑ intẽtõem. affectu ꝑ dilectõez. actu ꝑ imitatõez. Innuit etiã aliõ in h̃ q̧ dicit [Trãſite] Quaſi diceret. Niſi fueritꝭ trãſitores hebrei. ſ. et idumbẽ. nõ poteritꝭ venire ad feſtũ ſolẽne qd̃ facturã ſũ ĩ eternitate. Trãſire ḡ debẽt oẽs deſiderãtes ad fontes aq̃ꝝ viuentiũ. q̃ ſũt chriſt⁹ ꝛ btã ṽgo. exẽplo ceruoꝝ deſiderãtiũ ad fontẽ trãſire. ꝛ trãſilire ſpinoſa ſupbie. malicie et nequicie. lutoſa luxurie gule ꝛ ſomnolẽtie. hiãtia cupiditatis ambitõis et auaricie. alioq̃n ad fontẽ vite nõ patebit eis acceſſus. Et ꝑpter h̃ dicꝛ eis [Trãſite]

Eſt enim quadruplex trãſitus

Prim⁹ de baptiſmali innocẽtia ad peccata mortalia. ꝛ hic ẽ peccãtiũ. Un̄ dr̃ de iſto Eccli. xxvi. Qui trãſgrediꝛ a iuſticia ad pctm̃ de⁹ parauit illũ ad rũphea. i. penam eternã. Hic notaꝛ ĩ deſcẽſu ad hierl'm in hierico. Lu. x. Per hũc trãſiuit diabolus a claritate angeli ĩ deformitatẽ diaboli. Hic ẽ trãſire a caſtitate ad luxuriã. ꝛ a ſeptẽ ṽtutibꝰ ꝑncipalibꝰ ad ſeptẽ peccata criminalia.

Trãſit⁹ q̃druplex

Scõus iſti ↄtrari⁹. trãſire a vicijs ad ṽtutes. et hic ẽ penitentiũ. Et hic debz fieri ꝑ ignẽ feruẽtꝭ ↄtritõis. et aquã ↄfeſſiõis et pnie. in q̃ oẽs ſordes lauãꝛ. vt tãdẽ inducaꝛ q̃s in refrigeriũ vite etne. De iſto dicꝛ Marci in fi. [Precedet vos ĩ galileam] que iterꝑtatur trãſmigratio [ibi eũ videbitis]

Terci⁹ de bono ĩ meli⁹. et hic ẽ iuſtoꝝ. q̃ de opibꝰ iuſticie ad ſe trãſeũt ad opa miſericordie ꝑpter primũ. De h̃ dr̃ in ps. Jbũt iuſti de virtute ĩ ṽtutẽ ꝛc. ſ. de ṽtute minori ĩ eandẽ ṽtutẽ maiorẽ. q̃a caritas aliq̃ñ ꝑficit. aliq̃ñ deficit. vl' de vna ṽtute ad aliã. vl' de vſu vni⁹ ṽtutꝭ in vſũ alteri⁹ ṽtutꝭ. Quia ſic dicit ibi q̃dã glo. nõ ſp vni ṽtuti ſtudẽdũ ẽ. ſz de ṽtute ĩ ṽtutẽ eſt eũdũ. donec videaꝛ de⁹ deoꝝ ĩ ſyon. Jtẽ de h̃ trãſitu dr̃ Michee. i. Trãſite vob̃ habitatio pulcra. Quaſi diceret. Uos iuſti in q̃bꝰ de⁹ habitat ꝑ fidem. q̃ facti eſtis pulcri ꝑ penitẽtiã [trãſite ad opa miſericordie primis impẽdenda] [vobis] acq̃ſitiue. i. ad honorẽ et ꝑmiũ veſtrũ.

Quart⁹ de meliori ad optimũ. vl' de merito ad ꝑmiũ. vl' de dubio ad ſecuꝝ. vel de tẽporali ad eternũ. vl' de fide ad ſpem. de ſpe ad rẽ ſperatã. de ſcintilla caritatꝭ ad caminũ. q2 hic ẽ ignis ĩ ſyon. ſz camin⁹ in hierl'm. Jſa. xxxi. Uel trãſite d̃ exilio ad regnũ. de mũdo ad deũ. de vmbra ad ṽitatẽ. de medio ad oẽꝫ plenitudinẽ. et hmõi.

Prim⁹ trãſit⁹ figurat⁹ ẽ a deſcẽſu iſrl' ĩ egiptũ. Scõs ĩ aſcẽſu iſrl' ex egipto ꝑ mare rubꝝ in deſerto. Expoñe illõ diligẽter. Terci⁹ ĩ ꝓgreſſu iſrl' ꝑ deſertũ. q̃ ſigꝛ pniã: ꝑ diuerſas mãſiões q̃bꝰ ſignꝛ ṽtutũ opa. Quart⁹ ĩ ꝓgreſſu a deſerto ꝑ fluuiũ iordanis ad poſſeſſionẽ terre ꝓmiſſiõis.

Tranſite ad me oẽs ꝛc. Nota q̧ celſitudo btẽ ṽgis. mons q̃dã magn⁹ ẽ. in q̃ bñplacitũ fuit deo habitare ĩ eo. ad quẽ debem⁹ trãſire ſic hoĩes. nõ ſic paſſeres. Paſſer enĩ occupãs mõtẽ. nõ trãſit ꝑ vallẽ. ſm̃ q̧ ſupbi demões ſuggerũt pctõri [trãſmigra in mõtẽ ſicut paſſer] i. ſicut auis q̃libet. ꝛ ſumiꝛ ſpecies ꝑ genere. Per vallẽ enĩ humilitatis trãſeũdũ eſt ad montẽ humillime ṽginis. nõ eſt enĩ vera ſublimitas. cui⁹ ꝑambula nõ eſt humilitas.

Dñs cantarieñ.

Trãſite ad me] Quaſi diceret. Quid diſcurritꝭ ꝑ carnales voluptates: et mũdanas vanitates: q̃ vos neq̃unt ſatiare [in me oĩs grã] quã vob̃ ſũmiſtrabo ſi trãſieritꝭ ad me. Et h̃ ẽ qd̃ ſeq̃ꝛ. [A generatõib⁹ meis implemini] Mira fatuitas pctõris. q̃ ſi diligeret aliquã ribaldã que eſſz vltra flumẽ. ꝛ ipa clamaret ad eũ. trãſi ad me et ero tota tua. ſtatĩ miſer ſe exponeret morti et ſubmerſiõi. mr̃i ṽo dñice facit ſurdũ. Sz caueãt ſibi tales ne q̃ñq̃3 audiãt ab ea illõ pũer. i. Uocaui ꝛ renuiſtꝭ. extẽdi manum meã vt vob̃ darẽ filiũ meũ. q̃ eſt omne bonũ. ſ. illõ ↄſiliũ Joh. ij. Oĩa q̃cũq̃3 dixerit vob̃ fili⁹ me⁹ facite. Jſtud enĩ omne ẽ et ſũmũ ↄſiliũ facere. ſ. qd̃ ꝓcipit de⁹. Sz q2 h̃ ↄſiliũ ↄtẽniꝛ a mltꭗ. ſubdit ipa. Ego q̃3 in iteritu ṽro ridebo. et cetera mlta.

Trãſite ad me oẽs] Nõ q̃dã: nõ pauci. exẽplo enĩ filij dicẽtis Mat. xi. Uenite ad me oẽs q̃ laboratis ꝛc. et q̃ dicit Jſa. lv. Oẽs ſitiẽtes venite ad aq̃s. vocat omes ad ſe glioſa ṽgo. oẽs enĩ vult ſaluos fieri. et neminẽ vult ꝑire. i. Thi. ij. Jn h̃ etiã nobis

ſuā indicat largitatē. ſuas diuitias. ſuam liberalitatē: et deſideriū. qđ habet de ſa/lute creaturaꝝ filiū. Itē cū dicit [Tranſite ad me oēs] videt̄ ꝓpe loqui peccatoribꝰ mūdū diligentibꝰ. nō eī nec ſeruientibꝰ ei [ad me] vt vobis impertē vinū ꝯpunctōis. qꝛ ego quaſi vitis. Paſtum deuotōis. q̄[flores mei fructꝰ honoris ꝛ honeſtat̄] Vir/tutem dilectōis. [qꝛ ego mr̄ pulcre dilectōis] Gr̄am timoris dei. qꝛ mr̄ ſum [ſancte ſpei] Omnē gr̄az incipiētē ꝑficiētē ꝛ ꝯſūmantē. qꝛ [in me oīs gr̄a] Dona ſpūſſancti. qꝛ [ſpūs meꝰ ſup mel dulc̄] Glīaz padiſi. qꝛ [hereditas mea ſup mel ꝛ fauū]
Itē [tranſite ad me] Seruo enī ꝯiugatos in mr̄imonio. viduas ī ſtatu ſuo. ꝟgines in puritate. Oībꝰ his impertio grām: et ꝓmitto glīam. Sunt enī in terra ꝑ vias ꝯiu/gati. malogranata ꝯtinētes. ficus dulces virgines.
Tranſite ad me] Nota [ad me] Libenter enim debet venire

Libēter dz veīre:
- Pauper ad diuitē/ vt locupletetur.
- Pollutus ad fontem/ vt mūdificetur.
- Debilis ad fortem/ vt corroboretur.
- Mortuus ad vitam/ vt viuificetur.
- Cecus ad colliriū/ vt illuminetur.
- Egrotus ad medicinā/ vt ſanitati reddatur.
- Famelicus ad refectōem/ vt bene pcuretur.
- Nudus ad munificam/ vt ab ea veſtiatur.
- Miſer ad miſericordē/ vt miſericordiam ꝯſequatur.
- Deformatus ad reformatricē/ vt reformetur.
- Captiuus ad redemptricē/ vt a carcere redimat̄.
- Exheredatus ad patronā/ vt hereditati reſtituat̄.
- Seruus ad dominā/ vt libertati donetur.
- Miles ad reginam/ vt ſi vicerit coronet̄.
- Tenebroſus ad lucem/ vt lucis filius appelletur.

Hec enī oīa et in infinitū plura ſūminiſtrat virgo gratioſa trāſeūtibꝰ ad ſe. Et iō ꝓuſ/q̄ꝫ illos inuitet ad ſe/ ꝓmittit ī ep̄la hodierna. In me oīs gr̄a vie et veritat̄. [Trā/ſite ad me] videlicꝫ tribꝰ modis. intellectu ꝯtēplādo. affectu inherēdo. actu vł ope imitādo. Et ad hec nos iuuāt tria ꝑcipue. Partꝰ eiꝰ q̄ eſt lux mūdi. ꝛ noſtꝝ illumi/nat intellectū. Gr̄a quā inuenit apud deū. cuiꝰ adiutorio nr̄ affectus inflāmat̄ ad bene operandū. Vita eius mūdiſſima que opa noſtra dirigit per exemplū.
Seqtur [Qui ꝯcupiſcit̄ me] q. d. ſ. vultis mihi ſeruire et me honorare. vł qui plene vultis ſatiari. vł q̄ meū deſideratꝭ patrociniū in p̄ſenti ꝛ aſpectū ī futuro. Et pn̄t aſ/ſignari tria q̄ deberēt nos mouere ad trāſeundū. Primū ē labor mūdi huiꝰ. ad quē euadendū feſtinādū eſſet ad ipam/ in q̄ ē reqes. Scōm onus corpis et pctōꝝ. qđ cito eſſet deponēdū. De ꝑmo onere Sap. ix. Corpꝰ qđ corrūpit̄ aggrauat animam. De ſcđo p̄s. Iniqtates mee ſicut onꝰ ḡue grauate ſunt ſup me. Terciū amor ma/tris et filij. q̄ deberet nos allicere ad trāſeūdū. ſic libēter trāſit̄ ad rē valde dilectā.
Seqtur [Et a generatōibꝰ m. imple.] Ecce q̄ fructu trāſit̄ ad illā. Nota ꝙ ꝑus dic̄. [trāſite ad me] et poſt ſubiūgit [a generatōibꝰ m. imple.] Quaſi diceret. Priꝰ optꝫ me imitari hos: q̄ meis generatōibꝰ voluerint īpleri. Quid aūt ſint generatōes eiꝰ oſtēdit ipa/ vbi paulo dicit ſup̄. [Ego mr̄ pulcre dilectōis et timoris ꝛ agnitōis ꝛ ſctē ſpei] Hoc habes mł̄tiplicit̄ expoſitū li. vi. ti. i. Vel iſte generatōes pn̄t dici odo/res eiꝰ q̄ attrahūt affectū. et flores q̄ delectāt intellectū. et fructꝰ q̄ reficiūt animū. Ideo ipa appellat̄ vit̄. qꝛ habuit in flore odorē. in fructu dulcedinē. in liq̄re fructꝰ virtutē. Fructꝰ eiꝰ chriſtꝰ. Vua/ cuiꝰ vue vinū ſanguis chriſti ī cruce effuſus. qui mūdū languidū ſanauit. mortuū ſuſcitauit. captiuū redemit. ſordidū lauit. ꝛ cetera hmōi. ꝛ q̄ mētē digne ſumētis iocūdat ꝛ inebriat. Vn̄ dicit̄ chriſto. Calix tuꝰ īebri/ans q̄ꝫ p̄clarꝰ ē. Hec aūt ſunt que mentē vere implēt et ſatiant. ſed mūdane ꝛ car/nales voluptates ipam inaniunt. et ideo dicit. implemini.
Et nota vbi repies oēs particłas iſtius ep̄le. Ego q̄ſi vitis ꝛc̄. vſq̄ꝫ. honeſtat̄. Quere ſupra particła. vi. ti. i.

ſtemi. Quere li. xij. p. iij. c. i. C. ꝛ. p. vi. c. xx.

Triplex celū
Seqtur [In celo] Triplex cel̄ ē. Aereū in q̄ volucres celi volant. de q̄ dicit̄ Volu/cres celi ꝛc̄. Sidereū/ in q̄ ſtelle celi ſtant. De quo dicitur Eccl. xliij. Species celi glīa ſtellaꝝ. Empyreū in q̄ angeli deū laudāt. Sꝫ nec in ꝑmo nec ī ſcđo nec ī ter/cio. cū ſup oēs angeloꝝ choros nō dubitet̄ exaltata. Vn̄. Aſcēdentē deſup riuos aqꝝ. Sꝫ ī altiorē. ſi qđ altꝰ ē vel ī ſupiori pte empyrei. vbi ē thronꝰ diuine maieſta/tis: qđ dr̄ celū ſctē trinitat̄. Nihil enī credit̄ altꝰ ī celo ſede marie: q̄ ad dexterā fi/lij ſedere credit̄ ī throno maieſtat̄. ſicut ꝓfiguratū ē ī mr̄e ſalomōis. iij. Regum. ij.
Seqtur. [Mlier amicta ſole] Ecce q̄liter aſſumpta. ſ. nō nuda. t. tm̄ in aīa. ſꝫ [ami/cta ſole] i. glīficato corpe. Vn̄ dicit̄ [aſtitiſſe a dextr̄ filij in veſtitu deaurato] i. in corpe glīficato. Quā videlicꝫ glīaz dn̄s oñdit diſcipuł ſuis ī mōte thabor. Mat. xvij. Et ꝓmiſit fidelibꝰ cūct̄ Mat. xiij. Tūc iuſti fulgebūt ſic̄ ſol ī regno pr̄is ſui. Et quā iā ꝟe credit̄ reddidiſſe matri ſue. Que ſi expectaret corpis ſui glīficatōem vſq̄ꝫ ad diē iudicij. iā nō eſſent oīa q̄ facta eſſent ī ea. nec ipa videret̄ ī oībꝰ ſingular̄. Qꝫ maria dr̄ mlier bona q̄re q̄re ipa mlier appellat̄. dicit̄ enī mulier q̄ſi mulcēs he/rū. li. vi. ti. ix. ꝛ li. i. ca. vi. D.

Maria amicta ſole C

Bern̄.
- Id ē. ornata decorata et nobilitata tali ac tāta ꝑle. Btūs bern̄. Hec ē ꝟgis nr̄e glo/ria ſingular̄ ꝛc̄. q̄re li. i. c. iiij. Oēs enī ſcī chriſtū induūt ꝑ fidē et imitatōez. Vnde ap̄ls. Quotqt ī chriſto baptizati eſt̄ chriſtū induiſt̄. Et ad h̄ iuitat ap̄ls Ro. xiij. Induimini dn̄m ieſū chriſtū. Et ꝑ glīficatōez ab ipo perfectiꝰ iduēdi. Marie ꝟo ſingulariter amictꝰ factꝰ ē ſol iſte. q̄ ipm̄ carne ſua ſingularit̄ amictū portauit. Nul/la enī ſic in terr̄ gr̄a eiꝰ. nulla ſic in cel̄ eiꝰ glīa ē amicta. Et nota ꝙ maria facta ē amictꝰ ſol̄ iuſticie. qn̄ ipm̄ carne mūdiſſima induit. Et amicta ipo ſole/ qn̄ filiū por/tās in vtero facie reſplēdebat vt ſol. ita ꝙ ioſeph vt dicit̄: ipam facie ad faciē vide/

Bern̄.
re nō poterat. Quere li. v. ti. i. X. Btūs bern̄. ad mariā. Manet ī te o dn̄a ſol iſte: et tu in eo. veſt̄ eū. veſtir̄ ab eo. veſtis eū ſubſtātia carnis tue. veſtit ille te ſua glīa ma/ieſtatis. veſtis nube ſolē. ꝛ tu ipa ſole veſtiris. Triplicē enī amictū ꝓbuit ipa iſti ſoli. [palliū zeli. ſaccū repoſitoriū ꝑcij. et ciliciū penitētie.

Amictus triplex chriſti
- Palliū zeli. q̄ ipe ē deꝰ zelotes. De hoc pallio inuenies li. xi. ti. ij. pꝰ ꝑncipiū cap̄li.
- Saccū/ in q̄ repoſitū fuit ꝑciū nr̄e redēptōis. Qui saccꝰ fuit ꝯciſſus ī cruce clauis ꝛ lācea. vt ꝑciū effunderet̄ q̄ ſumꝰ redēpti. Qđ ꝑciū fuit ille ſanguis de q̄ dicit petrꝰ i. canonica. i. Nō corruptibilibꝰ ꝛc̄. ſꝫ ꝑcioſo ſanguīe ꝛc̄. De h̄ ſacco Iob ī ꝑſona chriſti. xvi. Saccū ꝯſui ſup cutē meā ꝛc̄. In h̄ etiā ſacco repoſitū fuit triticū. q̄ pa/ſcunt̄ angeli et hoīes ī altari. De q̄ tritico Ioh̄. xij. Niſi granum frumēti ꝛc̄.
- Itē ciliciū ei ꝓſtitit. i. carnē cū illis aſperitatibꝰ cilicinis in qbꝰ penitētiā fecit ꝑ iniq/tatibꝰ nr̄is. Vn̄ dicit ꝑ p̄s. Poſui veſtimētū meū ciliciū ꝛc̄. Et in h̄ cilicio ſoluit ipe qđ nō rapuerat. ſed qđ ꝑmi parentes. Sic btā ꝟgo fuit huiꝰ ſol̄ amictꝰ tripliciter.

Maria amicitur chriſto
- Sicut ferrū amicit̄ candenti igne. Deꝰ enī ignis ꝯſumēs eſt. Quis ḡ dubitet cor ꝟ/ginis hoc igne ſucceſum. cū fuerit tali optorio amictū.
- Sicut luna amicit̄ ſolis lumine. Vn̄ dicit̄ pulcra vt luna. Aliter enī nō eſt pulcra luna: niſi cum ſolis radijs eſt veſtita.
- Sicut cera amicit̄ ſigilli caractere. cera videlicꝫ informis et rudis. filiꝰ enī figura eſt ſubſtātie eiꝰ. i. patris. ad Heb. i. Quis ḡ dubitat cor virginis et brachiū hmōi figu/ra impſſum. ꝛ ita ſigillo pr̄is: q̄ filiꝰ ipe eſt: inſignitū. Et h̄ eſt qđ filiꝰ dicit tā ma/rie q̄ꝫ fideli aīe Cañ. viij. Pone me ſic̄ ſignaculū ſup cor tuū ꝛ brachiū.

Maria amicit̄ chriſto
- Sicut vitrū purū et candidū amicit̄ ſolari iubare. ſicut aer nubiloſus amicitur ſolis claritate et ignit̄ feruore. ſicut aqua pura infuſa dolio vini rubicūdi amicit̄ ipiꝰ co/lore ſapore et odore.
- Sicut lana pura ꝛ cādida amicit̄ colore ipiꝰ tincture. ſicut argentū cādidū colorē in/duit ipius deaurature. Compatōes iſtas inuenies li. v. I.

Aliter [Amicta ſole] qꝛ caruit oīs pctī obſcuritate. ꝛ h̄ etiam in p̄ſenti. Vel [amicta

ſole.] i. glioſo corpe. qḋ dicit̄ ſole amictā. ꝓpter q̄tuoꝛ dotes q̄s habitura ſit coꝛ
pꝰ electoꝝ. q̄bus .4. dotibꝰ reſpōdent q̄tuoꝛ ꝓprietates ſolis.

Sol enim refulget

Clariſſime.

Agiliſſime. ſtatim enim vt ꝑma pars ſolis ī oriēte eleuat̄ ī nr̄o emiſperio. ꝑuenit lux eiꝰ

Sol refulget — ad celū occidētale eiuſdē emiſpij. et ſic ī ictu oculi diſtātiſſima trāſit terraꝝ ſpacia.

Subtiliſſime penetrās ſoliditatē vitri et criſtalli.

Impaſſibilit. qꝛ ſolꝰ ſol defectū vl' corruptōez nō patit̄. Ipm eñ nec aq̄ emollit. nec fe
toꝛ corrūpit. nec ignis ꝯburit. nec gladiꝰ ſcīdit. nec vitrū obſiſtit. ꝛ ita ē ipaſſibilis.
Eſt ḡ dicere. [Mulier amicta ſole.] i. glorificata corpe. cū q̄tuoꝛ dotibꝰ ſignatis in ſole.
In aſſumptōe eñ eiꝰ ſol quē veſtierat glioſo carnis diademate. ſic dr̄ Cañ. iij. qm̄
ꝟbū dī factū ē caro ī ea. vt mr̄i filiꝰ vicē rēpēderet. glioſa claritate ſua eādē īſigniuit

Locꝰ ad quē aſſūpta eſt — Seq̄tur. [Et luna ſub pedibꝰ eiꝰ.] Hoc multiplicit' exponit̄. ꝛ ptinet ad excellētiā lo
ci ad quē aſſumpta ē. Luna eñ vt q̄dā aſſerūt. vltra oēs creaturas īferiores viſibi
les exiſtit. et tñ virgo ſup ipaꝫ. Siq̄dē luna dr̄ q̄ſi lux aliena. qꝛ et mutabil' ē. ꝛ lu
mē habꝫ a ſole. et ſiḡt oīe illḋ qḋ aliūde lucet et mutabile eſt ī ꝓpa natura. Sic
cherubin et ſeraphin nō lucēt a ſe ſed a deo. q̄ ſolꝰ lux ē illuminās. Et ideo dr̄ ſol
q̄ſi ſolꝰ lucēs. Cetera ꝟo ſunt lux illuminata. Eſt ḡ dicere. [Luna ſub pedibꝰ eiꝰ.] ac
ſi diceret̄. Exaltata ē ſup omnē purā creaturā. Ideo etiā dictū ē ei. Multe filie cō
gregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vni. Ecce qḋ ei ſub pedibꝰ. Aliter [Luna ſub
pedibꝰ eiꝰ.] Nota ꝙ luna vnica ē et ſingularis. et q̄nq̄ corniculata apparet. et ideo ſi
gnat eccliaꝫ catholicā q̄ vna ē. Unde dicit chriſtꝰ Cañ. vi. Una ē colūba mea ꝛc.
Cuiꝰ duo cornua ecclia militās et triūphās. Qꝫ. ſ. luna ſub pedibꝰ eiꝰ eſſe deſcri
bit̄. q̄a vtraq̄ ecclia ī graꝫ actōe. illiꝰ pſtrata veſtigijs. intercesſiōe eiꝰ tanq̄ media
tricis. ab eodē ſole capiēs et capiēs participiū ꝟe lucis. Qḋ eñ triūphās iā capit
ꝛ obtinet p mariā: capit ſibi militās obtinere p eā. Aliter [Luna ſub pedibꝰ eiꝰ.]
Hoc referri pt̄ ad ſtatū ipius pſentē. vt p lunā deſignet̄ glia mūdana: q̄ ad iſtar lu
ne nūq̄ in eodē ſtatu pmanet. Hāc mūdi gliam glioſa ꝟgo ſpreuit vt ꝯtēptibilē.
ꝯtēpſit vt inutilē: ꝯculcauit vt vilē. cōpreſſit pedibꝰ vt rebellē. trāſiliuit vt
venenatā ꝛ nociuā. ꝛ in hoc pncipaliter ꝛ ꝑmo debꝫ fidel' aīa mariā imitari. Huic
glie mūdane poptime ꝯueniūt ꝓprietates lune. Nam glia iſta vana. deficiēs. trāſi
toria. vmbratilis et caduca. ab amore dei refrigerās. mūdi huiꝰ amore humectās.
et nūq̄ pmanēs ī eodē ſtatu. Hāc ſub pedibꝰ maria hꝫ. et etiā habere debꝫ oīs
fidel' aīa. Ideo dr̄ [Luna ſub pedibꝰ eiꝰ.] Aliter [Luna ſub pe. eiꝰ.] De diabolo
dr̄ Ecci. xxvij. Stultꝰ vt luna mutat̄. Stultꝰ dr̄ q̄ſi ſtās altus. hic eſt diabolus q̄
noluit hūiliari cū ceteris angel'. ſed dixit Iſa. xiiij. Ponā ſedē meā ad aq̄lonem ꝛc.
Et hic ſtultꝰ mutatꝰ ē vt luna. ſ. a claritate angeli ī obſcuritatē diaboli. Itē luna

Luna — a mene qḋ ē defectus. Hic ē diabolꝰ: q̄ a plenitudie domꝰ dei cecidit ī defectū toti
us boni. Hic aūt ſtultꝰ vl' hec luna ſub pedibꝰ marie. qꝛ ſubiectꝰ ei plenarie. Un̄
dictū eſt ſerpēti Geñ. iij. Ipa ꝯteret caput tuū ꝛc. Quere li. vi. ti. ix. I.
Seq̄t. [Et ī capite eiꝰ corona ſtellaꝝ duodecim.] In his ꝟbis exꝑmit̄ ad q̄ntā glori

Ad q̄ntā gliam aſſumpta ē — am ſeu dignitatē ſit aſſumpta. Stelle iſtas ī corona marie interptat̄ btūs ber. xij.
ꝓrogatiuas ī ꝟgine. ꝓpter q̄s dicta eſt grā plena. Quere iſtud li. iij. p. ij. in ꝑncipio.
Caput btē ꝟginis ꝯgrue dici pt̄ hūilitas. cuiꝰ merito coronata eſt in reginā in ſua
aſſumptōe. qꝛ ſicut ī hūano corpe oēs ſenſus q̄dāmō ortū habēt a capite. ſic vni
uerſe ꝟtutes ꝟgis ortū habuerūt ab excellentia hūilitatis eiꝰ. Et ſicut in corpe ca
put mēbris ſupeminet vniuerſis. ſic īter ceteras ipiꝰ ꝟtutes q̄s oēs habuit in ſup
latiuo: hūilitas ꝑminebat. Et ſicut a capite regūt̄ mēbra cetera. ſic ī btā ꝟgīe erat
humilitas q̄ſi pedagogꝰ ceteraꝝ virtutū. Aliter. De duodecim ſtelle duodecim
ꝑuilegia ſūt. q̄s habet maria p̄ oībꝰ creaturis. ſicut aſſignauimꝰ ſup̄ li. iij. par. ij.
Primū ꝙ virginitatis fuit ꝑmiceria. Scḋm. terciū. et q̄rtum. ꝙ facta ē ſine corrupti
one fecūda. ſine grauamie grauida. ſine doloꝛe puerpera. et ita de alijs p oꝛdinē.
Aliter. vt expoſitio ꝓpe ꝯueniat pſenti ſolēnitati. Stelle ſunt ſancti. Unḋ Ecci. xliij.

Stelle — [Species celi.] i. ecclie [glia ſtellarū.] i. dignitates et excellentie ſanctoꝝ. Et apo
ſtolꝰ .i. Coꝛ. xv. Stella differt a ſtella in claritate ꝛc. Et Dañ. xij. dicit̄ de docto
ribꝰ. Qui ad iuſticiā erudiūt m'ltos: fulgebūt quaſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates.
Duodenariꝰ autē nūerꝰ eſt vniuerſitatis. Duodecim ḡ ſtelle ſanctoꝝ vniuerſitas. q̄
p fidem trinitatis in q̄tuoꝛ mūdi partibꝰ ſaluati ſunt. et ſaluāt̄ p eā. Nā ab ipa ha
buerūt illū p quē vicerūt. i. chriſtū cuiꝰ auxilio vicerūt hoſtem triplicē. ꝛ a q̄ corona
ti ſunt victores. Q ibus etiā ſanctis chriſtū dei virtutē pepit ꝛ dei ſapiētiā. q̄ ꝛ ipos
pugnare docuit cū antiq̄ ſerpente. ꝛ eiꝰ ſuffulti pſidio de hoſtibꝰ triūpharūt. Ha
buerūt nihilominꝰ p eius exēpla magiſteriū vel ipi artificiū expugnādi trinā cō
cupiſcentiā mūdi. videlicꝫ exēplo paupertatis ꝯcupiſcentiā oculoꝝ. exēplo virgini
tatis ꝯcupiſcentiā carnis. ꝛ vite ſupbiā exēplo hūilitatis. Ipi igit̄ ꝯuenit illḋ qḋ
dicit̄ de filio eiꝰ Apoca. xix. In capite eiꝰ diademata multa. Nā p eam chriſtū ha
buerūt. p quē omnes victorie obtinēt̄. Propter qḋ dicit̄ zacharie eiuſdē. vi. Su
me a trāſmigratōe aurū ꝛc. et facies inde coronulas. et pones eas ī capite ieſu. quia
oēs ſanctoꝝ victorie debēt ei aſcribi. Denique ſicut paulꝰ philippēſes ad Phil'. iiij.
et theſſalo. i. Theſ. ij. vocat coronā ſuā in dn̄o. qꝛ exhoꝛtatōe et infoꝛmatōe ſua in
agone certamis pmanſerūt. Sic maria omnez fideliū cōgregationē. pōt nō īme
rito coronā ſuā in dn̄o nūcupare. ſicut aſſignatū eſt ſup̄. Ipam eñ oēs ſancti coro
nāt. q̄dāmodo ſuas ei victorias et coronas aſcribētes. q̄ mediāte ꝛ p quā poſt deū
ſciūt ſe coronatos. Et hoc ſignatū ē Apoca. iiij. vbi iohēs deſcribit xxiiij. ſeniores
pcidētes ante ſedētē in throno. ꝛ mittentes coronas ante thronū. q̄ſi ad pedes ſe
dētis in ipo throno. Per xxiiij. ſicut ꝛ p xij. ſanctoꝝ vniuerſitas figurat̄. Duode
cim eñ pr̄iarche. ſ. filij iacob fuerūt in veteri teſtamēto. et duodecim apl'i in nouo.
q̄s chriſtus luctatoꝛ nr̄ genuit in paſſiōe. Uel ſicut dicit̄ in glo. xxiiij. fiunt p ſex ꝛ
q̄tuoꝛ ī ſe ducta. Sex ad opa ſex dieꝝ. q̄tuoꝛ ad euāgeliū referunt̄. Hec eſt ecclia
q̄ in nouo ꝛ veteri deū colit. Mittebāt igit̄ xxiiij. ſeniores coronas ſuas añ thro
nū quaſi ad pedes ſedētis in throno. cognoſcētes ſe nō ſuis meritis. ſed p paſſio
nē chriſti quā in hūana natura q̄ p pedes deſignatur ſuſtinuit coronatos. Eaſdēq̄
coronas ſuas in capite marie collocāt. de qua ſuſcepit hūanā naturā ſanctoꝝ olim
coronatoꝛ. Quis ḡ digne exꝑmat q̄ntis obſequijs ſeu q̄nta reuerētia oēs ſancti be
atā virginē excolant ꝛ frequētent. cū coronas ſuas eidē ſe debere nō ignoꝛēt.

Sermo in aſſumptōe marie ſecūdus

Capitulū vi.

[T]ota pulcra es amica mea ꝛc.] In hac autoꝛitate ſm̄ ꝙ cōuenit beate ꝟgini.
ꝛ pſenti ſolēnitati. notat̄ eiꝰ dignitas et ꝓrogatiua in ſex.

Primo eñ ꝯmendat̄ ab oīmoda pulcritudine. cū dicit̄. [Tota pulcra es.]

Scḋo ab amicicia et vera caritate: cū dicit̄ [amica mea.]

Tercio a coꝛdis puritate. vnde ſubdit̄ [et macula nō eſt in te.]

Quarto a totius trinitatis venerabili vocatōe. vñ ter ei dicit̄ [veni.]

Quinto a virtutū et meritoꝝ multitudie. vnde bis mētio fit de libano.

Sexto a glorioſa pmiſſiōe. qꝛ pmittit̄ gloria glie. vnde [coronaberis.]

Dicit̄ ergo. [Tota pulcra es.] Hoc habes multipliciter expoſitū li. v. de pulcritudie
eius. in principio capituli. [Amica mea.] Quere lib. vi. ti. ij. vbi ipa dicit̄ amica
chriſti. [Et macula nō eſt in te.] Quere vbi exponit̄ tota pulcra es. li. v. Ergo ve
ni de libano ꝛc. Et nota ꝙ appellat eā amicā et ſponſam. et innuit reginā. vbi di
cit [coronaberis.] Dicit ergo [Ueni amica.] i. cōſcia ſecretoꝝ. vt tibi reuelem ſe
creta. que nec oculꝰ vidit. nec auris audiuit ꝛc. [Ueni ſponſa] ad thalamū ſpō
ſi tui immoꝛtalis: ne ab ipo de cetero ſepareris. In hac eñ ſolēnitate ingreſſa eſt
berſabee ad regē in cubiculo. iij. Regū. ij. Et heſter ducta eſt ad cubiculū aſſueri.
Expone iſtud Ueni humilis ancilla vt fias ſublimis regina. Qui eñ hūiliatꝰ fu
erit: erit ī gloꝛia. ꝛ ancille debet̄ exaltatio: tāto maioꝛ et locus ſublimioꝛ q̄nto ipa
ancilla humilioꝛ.

Marie dicit veni

Propter triplicē eius ſtatū .ſ. virginalē: et cōiugalē: et vidualē. Ratōe p̄mi ſignat̄ p rebeccam. ratōe ſcdi p heſter. rōe tercij p iudith.

Quia p humilitatē placuit deo. p ṽginitatē angel̄. q̄ facta ē eoꝝ ſoror. p miſericordiam hoīb⁹. Per p̄mū vicit diabolū. p ſecundū carnē. p terciū mūdum. cui⁹ amatores neſciunt miſereri.

Propt̄ caritatē. q̄ fuit amica: ꝓpter ſimplicitatē q̄ colūba. ꝓpt̄ ꝯtēplatōez. q̄ formoſa. Vñ dr̄ ei Cañ. ij. Surge ꝓpera amica mea. colūba mea. formoſa mea. et veni.

Quia pater et filius ꝛ ſpūſſctūs vocabāt eā ad coronā. Pater cui potētia. vt ei redderet p̄miū hūilitat̄. Fili⁹ q̄ ē ſapiā. q̄ nō habitat in corpe ſubdito peccat̄: p̄miū ṽginitatis. Spūſſctūs q̄ eſt benignitas. p̄miū caritat̄. Et ita [veni] ter poſitū ſignt̄ trinitatē pſonaꝝ. ipaz ad coronā vocātiū. Vl̄ etiā ipaz q̄ tota pulcra deſcribit̄ videre geſtiēciū. Vñ dicit̄. Reuertere ſunamit̄ vt intueamur te. Cañ. vi. Vt pater hūilē. filius virginē. ſpūſſctūs honoret miſericordē.

Veni de libano] Liban⁹ interptat̄ albo. cādid⁹. cādor. cādidatio. q̄ſi [significat̄] iſtoꝝ q̄tuor habitabat virgo q̄ñ vocabat̄ ad coronā. Erat enī alba ꝛ cādida: p duplicem ṽginitatē. vl̄ p puritatē ꝛ innocētiā: q̄ duo ſignt̄ [cādore]. Erat etiā cādor ſubſtātiue: nō ſolū adiectiue. q̄a cādor eſt lucis eterne et ſpeculū ſine macula. Sap. vij. Et ab iſto cādore cādeſcit q̄cq̄d cādidū eſt. q̄a ſicut dicit hieronym⁹. Nihil ſpecioſitat̄. nihil glīe et cādoris qd̄ ex ipa nō reſplēdeat. Erat ꝛ ē cādidatio. q2 nigros peccatores qui diuinā peccādo amiſerūt ſilitudinē: impetrādo eis a filio grām ꝯpunctōis. miſericorditer cādidat et dealbat. Qd̄ ꝓuiderat yſa. i. q̄n talib⁹ p̄mittebat dicēs Si fuerint peccata vr̄a vt coccinū q̄ſi nix dealbabunt̄ ꝛc̄.

De libano] Nota q2 liban⁹ mons q̄dā ē in terra ꝓmiſſiōis. Libanus etiā arbor ē thuris. Et liban⁹ grece dr̄ thus latine. Inq̄ntū ḡ libanus mons: q̄ ē terra ſup terram exaltata: deſiḡt magnū cumulū meritoꝝ: ꝛ excellētiā ṽtutū ꝛ opationū ipi⁹. Nra aūt merita ꝛ pauca ſūt ꝛ īpura. Vñ Iſa. lxiiij. Oēs iuſticie nr̄e ꝛc̄. Virtutes etiaz nr̄e ſi q̄s habem⁹: ſqualide ſunt et feculēte ex vicinia viciorū. Dicit̄ ḡ ṽgini vt veniat de libano mōte. receptura p magno cumulo ṽtutū ꝛ meritoꝝ. magnū cumulū p̄mioꝝ. Inq̄ntū liban⁹ arbor thurꝭ. cui ipa ſe cōparat. Eccl. xxiiij. vbi dicit. Quaſi liban⁹ nō inciſus vaporaui habitatōeꝫ meā. Quere expoſitōneꝫ ſup ꝑti. vi. ti. vij. Vocat̄ ad coronā. q2 facta ē mater: ṽgo puriſſima pſeuerās. In h̄ enī qd̄ ſubdit̄. [liban⁹ nō iciſus] deſiḡt cādor virginitat̄ illibate. In h̄ qd̄ ſubdit̄ [vaporaui habitatōeꝫ meā] mr̄is fecūditas ſalua ṽginitate. Inq̄ntū liban⁹ dicit̄ thus: qd̄ igni ſup poſitū fragrat ſuauiter. et deſignat fragrātiā ṽtutū ſuaꝝ ſuccēſaꝝ igne caritat̄. vocat̄ ad celeſtia. vt ſuaueolētia ṽtutū ſuaꝝ letificet oēs celicolas. et māſiōes celeſtes efficiat redolētiores q̄ꝫ fuerint in creatōe p̄ma.

Aliter [Veni de libano] i. de cādore mūdi q̄ tot⁹ ē ſupficialis et van⁹. q̄a fallax grā ꝛ vana ē pulcritudo. Vel [de libano] i. de cādore virtutū q̄b⁹ vicia ſubegiſti. ſ. caput ſerpētis. i. ſupbiā p hūilitatē. pect⁹ ſerpētis. i. ſapiam diabolicā. ſ. auariciā per pauptatē. ventrē ſerpētis q̄ pectore ꝛ ventre repit. i. carnalē ꝯcupiſam p ṽginitatē. vt coronā recipias glīe q̄ nō debet̄ niſi victorib⁹ viciorū. q̄a nō coronabit̄ niſi qui legitime certauerit. ij. ad Thi. ij. [Coronaberꝭ] Iuſticia enī exigebat vt mater a filio rege coronaret̄ corona glīe ī regno. q̄ ꝓus eundē filiū diademate glīoſe carnis coronauerat in exilio. Vñ Cañ. iij. Egredimini filie ſyon. et videte regē ſalomonē in diademate q̄ coronauit eū mater ſua ꝛc̄. Quere expoſitiōem hui⁹ autoritat̄. li. iij. p. ij. ꝓrogatiua. xij. I.

Finit liber de laudib⁹ beatiſſime Marie virginis matris dei. impſſus Anno dn̄i. Mccccxcij. p Martinū Slimū librariū ꝛ ciuem inclyte ciuitatis Argentine. facta diligenti collatiōe ꝓuia eiuſdē libri ad exemplaria ſcripta.

UNIVERSIDAD Y PROVA BIBLIOTECA DE ZARAGOZA 6510